Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES

Google Livres

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ
ΑΠΑΝΤΑ.

LVCIANI SAMOSATENSIS
OPERA.

TOMVS II.

EX VERSIONE

IOANNIS BENEDICTI.

Cum NOTIS *integris*

Ioannis Bourdelotii, Iacobi Palmerii a Grentemesnil, Tanaquilli Fabri, Aegidii Menagii, Francisci Guieti, Ioannis Georgii Graevii, Iacobi Gronovii, Lamberti Barlaei, Iacobi Tollii, & selectis aliorum.

Accedunt inedita Scholia in Lucianum ex Bibliotheca
ISAACI VOSSII.

AMSTELODAMI,
Ex Typographia P. & I. BLAEV,
Prostant apud WOLFGANG, IANSSONIO-WAESBERGIOS, BOOM, à SOMEREN, & GOETHALS.
M DC LXXXVII.

KAISERLICHE KOENIGLICHE
WIEN
HOFBIBLIOTHEK

Index eorum quæ ſecundo Tomo continentur.

Imagines.	pag. 1
Pro Imaginibus.	16
Toxaris, ſive Amicitia.	31
Lucius, ſive Aſinus.	76
Iupiter Confutatus.	117
Iupiter Tragœdus.	127
Somnium, ſeu Gallus.	157
Icaromenippus, ſive Hypernephelus.	186
Bis Accuſatus, ſeu Fora.	211
De Paraſito, ſive quòd Ars ſit Paraſitica.	238
Anacharſis, ſeu de Gymnaſiis.	269
De Luctu.	299
Rhetorum præceptor.	308
Philopſeudes, ſive Incredulus.	326
Hippias, ſeu Balneum.	354
Præfatio, ſeu Bacchus.	359
Præfatio, ſeu Hercules Gallicus.	365
De Electro, ſeu Cygnis.	369
Muſcæ Encomium.	372
Adverſus indoctum, & multos libros ementem.	378
De non temerè credendo Calumniæ.	395
Pſeudologiſta, ſeu de Apophradè.	431
De Domo.	450
Macrobii.	465
Patriæ encomium.	476
De Dipſadibus.	481
Diſſertatio cum Heſiodo.	486
Navigium, ſeu Vota.	490

Dialogi Meretricii.

Glycera & Thais.	515
Myrtium, Pamphilus, & Doris.	517
Mater, & Philinna.	519
Meliſſa, & Bacchis.	522

Clonarium, & Leæna. 525
Crobyle, & Corinna. 528
Mater, & Musarium. 531
Ampelis, & Chrysis. 534
Dorcas, Pannychis, Philostratus, Polemon. 536
Chelidonium, & Drose. 539
Tryphæna, & Charmides. 542
Ioessa, Pythias, & Lysias. 545
Leontichus, Chenidas, & Hymnis. 549
Cochlis, & Parthenis, 556
De morte Peregrini. 558
Fugitivi. 591
Saturnalia. 606
Cronosolon. 613
Epistolæ Saturnales. 623
Symposium, vel Lapithæ. 633
De Syria Dea. 655
Demosthenis encomium. 685
Deorum concilium. 708
Cynicus. 717
Pseudosophista, seu Solœcista. 728
Philopatris, seu Qui docetur. 763
Charidemus, seu de Pulchritudine. 780
Nero, sive de Fossione Isthmi. 798
Tragopodagra. 804
Ocypus. 822
Epigrammata. 834

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ

ΔΙΑΛΟΓΟΙ.

LVCIANI SAMOSATENSIS DIALOGI.

ΕΙΚΟΝΕΣ. | IMAGINES.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Hic Lucianus formosæ & pudicæ mulieris absolutissimam imaginem tradit. Quam cùm non ab uno archetypo perficere posſit: ab Euphranore comam, à Polygnoto supercilia, ruborem malarum, & amictum, ab Aëtione labia, ab Apelle reliquum corpus mutuatur. Addit quoque ea quæ diversis excellentissima tribuit Homerus, & collationibus exemplorum tum historicorum, tum poëticorum rem illustrat. Interim Pantheam quandam forma & ingenio præstantissimam laudibus extollit.

ΛΥΚΙΝΟΣ. | LVCIANVS.

Ἀλλ' ἦ τοιοῦτόν τι ἄρα ἔπαθον οἱ τὴν Γοργόνα ἰδόντες, οἷον ἐγὼ ἐναλλὸς ἔπαθον ὁ Πολύστρατε, παρακόλλιον τινὰ γυναῖκα ἰδών. οὐτε γὰρ ἔφθη μάθημα εἶναι, μικρὸν δέω λίθος ἐξ ἀνθρώπου τις γενόμενος, τερπνῶς τε ἅμα καὶ θαυμαστῶς. Πο. Ἠράκλεις. ὑπερφυές τι τὸ θέαμα φῄς, καὶ δεινῶς βίαιον, εἰ καὶ τὴν Λυκῖνον ἐξέπληξε γυναῖκα ὄντα. σὺ γὰρ οὐδὲ τὸν μειρακίσκον

Ἀλλ' ἦ τοιοῦτόν τι ἄρα ἔπαθον οἱ τὴν Γοργόνα ἰδόντες, οἷον ἐγὼ ἐναλλὸς ἔπαθον ὁ Πολύστρατε, παρακόλλιον τινὰ γυναῖκα ἰδών. οὐτε γὰρ ἔφθη μάθημα εἶναι, μικρὸν δέω λίθος ἐξ ἀνθρώπου τις γενόμενος, τερπνῶς τε ἅμα καὶ θαυμαστῶς. Πο. Ἠράκλεις. ὑπερφυές τι τὸ θέαμα φῄς, καὶ δεινῶς βίαιον, εἰ καὶ τὴν Λυκῖνον ἐξέπληξε γυναῖκα ὄντα. σὺ γὰρ οὐδὲ τὸν μειρακίσκον

At profecto tale quippiam conſpecta Gorgone accidebat ſpectantibus, quale mihi nuper, Polyſtrate, viſa muliere ſummè formoſa, accidit. Nam quod ea fertur fabula, parum abfuit, quin ex homine ſaxum factus ſim, & ſpectaculi admiratione diriguerim. *Pol.* Mirum, hercle, admodumque violentum dicis ſpectaculum, ſi quidem etiam Lucianum mulier in ſtuporem induxit. Tu enim adoleſcen-

1 Dialogi iſti duo, in quibus Pantheam Abradatæ uxorem deſcribit, doctiſſimi ſunt. *Bourdelotius.*

καὶ σὺν ῥᾳδίως αὐτὸ πάχος. ὥστ ἤδιον ἄν τις ὅλον Σίπυλον μετακινήσειεν, ἢ σὲ τῶ κάλλους ἀπάγοι, μὴ οὐχὶ παρεσόμενα αὐτοῖς κλαύματα, ὥσπερ ἐκείνῳ αὐτῷ τῷ Ταντάλου. φασὶ γοῦν μοι, τίς ἡ λιθοποιὸς αὕτη Μέδουσα ἡμῖν ἐστι, καὶ πόθεν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἴδωμεν. οὐ γὰρ οἶμαι φθονήσειν ἡμῖν τῆς ὄψεως, οὐδὲ ζηλοτυπήσειν, εἰ μέλλοιμεν πλησίον αὐτοῦ τῆς ἀπιστίας στήσεσθαι. Λυ. καὶ μὴν οὐ εἰδέναι χρή σε, ὡς κἂν σὺ φεύγοις μόνον ἀπίδῃς εἰς αὐτό, ἀλγήσεις, καὶ τὸ ἀνδριάντων ἀκίνητότερον δόξεις φανεῖ. καίτοι τοῦτο μὲν ἴσως, εἰρωνικώτερόν ἐστι. καὶ τὸ πρᾶγμα, ἧττον καίεται, εἰ αὐτὸς ἴδοις. εἰ δὲ καὶ κεῖνη προσβλέψειέ σε, τίς ἴσχει μηχανὴ ἀπόσπασαι αὐτῆς ἀπτέρῳ χάρᾳ σε ἀναδησαμένη ἴυγγι ἂν ἐθέλῃ, ὅστις ἢ [1] λίθος ἡ ἡρακλεία ἕλκει τὸ σίδηρον. Πο. πῶς ὦ Λυκῖνε, πρόσωπόν τι κάλλους ἀνάπλαστον. ἀλλ' εἰπέ μοι τίς ἡ γυνή ἐστι. Λυ. οἴᾳ γάρ με ὑπερβαλεῖσθαι τῷ λόγῳ. ὃς δείσας μή σοι εἴδωλα, ἀδύνης τις ἐπαινέσειν δόξω. Πῶς τοσοῦτον ἀμείνων φανεῖται; πῶλος, ἀλλὰ ἤ τις μὴ, σὸν ἂν εἰπεῖν ἔχοιμι. θεραπεία ἡ πολλὴ, καὶ ἄλλη δὲ αὐτῷ πρόσκοσμος λαμπρὰ, καὶ δύναχοι τι πλῆθος, καὶ ἄφθονα πάνυ πολλά, καὶ ὅλως, μεῖζον γε, ἢ κατ' ἰδιωτικὸν τύχην ἐδόκει τὸ πρᾶγμα εἶναι. Πο. οὐδὲ τοῦτο μοι ἐπύθου σύγε, ὅπως κάλοιτο; Λυ. ἀκούσομαι. ἢ τοῦτο μόνον, τὴν Ἰωνίας ἐστί. τῶν θεατῶν γάρ τις ἀπιδὼν εἰς τὸ πλησίον, leſcentum forma fecillimè afficeris: ita ut Sipylum totum loco citius moverit quiſpiam, quam te à formoſis dimoverit, ne hianti ore illis aſtes, & ſæpe illachrymeris, ut illam Tantali filiam Nioben perhibent. At dic mihi quænam eſt ſaxifica illa Meduſa, & cuias? ut & nos illam videamus. Non enim ſpectaculum illud nobis invidebis, neque zelotypia laborabis, ſi futurum eſt ut ea viſa prope te dirigeamus. *Luc.* Atqui probè ſcias oportet, fore ut etiamſi ſolùm è ſpecula illam intuearis, mutum te, & ſtatuis immobiliorem reddat. Et hoc fortè magis ad pacem facit, minuſque lethale erit vulnus ſi conſpicias ipſe. Sed ſi te illa conſpexerit, qua ratione ab illa abſcedes: ſiquidem te vinctum abducet quocunque volet, quemadmodum lapis heracleus ferrum? *Pol.* Deſine Luciane, prodigioſam pulchritudinem effingere: ſed mihi dicito quænam ſit illa mulier. *Luc.* An me rem verbis auxiſſe putas, qui vereor, ne quum eam videris, ingenii culpa non ſatis laudaſſe videar: tantò apparebit excellentior? Verùm, quænam illa ſit, dicere non poſſim. Magnus circa illam cultus, & ſplendidus apparatus, eunuchorum multitudo, ancillæ permultæ cernebantur, denique omnia videbantur, quam pro vulgari fortuna, ampliora. *Pol.* Ergo ne nomen quidem es ſciſcitatus, quo modo vocaretur. *Luc.* Nequaquam. Hoc ſolum ſcio illam eſſe ex Ionia oriundam. Nam quidam ex ſpectatoribus, proximum in-

[1] Λίθος ἡ Ἡρακλεία] Plin. Ariſtot. Sic apud Piſid. Coſmurg.
Πάντας ὑφέλκων οἷα μαγνῆτις λίθος,
Ἡ μᾶλλον εἰπεῖν Ἡρακλεία τὸν λίθον,
Φύσιν γὰρ αὐτὸς ἐλκτικωτέραν ἔχει. Bourd.

ἐπεὶ παρῆλθε, πάνυ μοι δοκοῦσιν αἱ Ἴωνες καὶ σμυρναῖαι κάλλει. καὶ ἡδυμελῶς ἄδειν, εἰ ἡ καλλίστη τῶν Ἰωνίδων πόλεων, τὴν καλλίστην γυναῖκα ἤνεγκεν. ἐδόκει δέ μοι σμυρναῖος ὢν ἐκεῖνος ἐπὶ τούτῳ λέγειν εἶναι. ὅπως ἐσπούδακε ἐπ' αὐτῇ. *Πο.* οὐκοῦν ἐπὶ λίθῳ τοῦτό γε ὡς ἀληθῶς ἐπείσθης, ὅτι δὴ καλὴ ἦν, ὅτι σμυρναῖον ἐκεῖνον ἐφάνη, ὡς ἦν, κἂν τὸ εἶδος ὡς οἷόν τε ὑπέδειξεν τῷ λόγῳ. τοῦτο γὰρ ἂν ἔτι μανθάνοιμι. *Λυ.* ὁρᾷς ἁλίσκῃ τῶν ἔτι ἄπιστος; ἐγὼ λόγων δεήσομαι, καὶ μάλιστα μὲν τῶν ἐμῶν, ἐμφανίσω ὅτι δυνήσεται εἰκόνα, ἣν μάλιστα ἢ Ἀπελλῆς, ἢ Ζεῦξις, ἢ Παρράσιος, ἴκανοὶ ἔδοξαν, ἢ εἴ τις Φειδίας, ἢ Ἀλκαμένης. ἐγὼ δ', ἀνημελημένῳ τὸ ἀρχέτυπον ἀδυνασίᾳ τῆς τέχνης. *Πο.* ἆρα ὦ Λυκῖνε, ποῖόν τις ἦν τὴν ὄψιν; ἐγὼ ἐπισφαλὲς τὸ τόλμημα, εἰ φίλῳ ἀνδρὶ ἐπιδείξασθαι τὴν εἰκόνα, ὅπως ἂν τὸ γραμμικῶς ἔχει. *Λυ.* καὶ μὴν ἀσφαλέστερον αὐτὸς ποιήσομαι δοὺς, ἢ παλαιῶν τινας εἰκόνων τεχνιτῶν ἀναμελήσας ἐπὶ τὸ ἔργον, ὡς ἀναπλάσειέν μοι τὴν γυναῖκα. *Πο.* πῶς τοῦτο φῄς; ἢ πῶς ἂν ἀφίκοιτό σοι ὡς τοιούτων ἐτῶν λαβήσοντος; *Λυ.* ῥᾳδίως, ἂν σὺ μὴ ὀκνήσῃς λαπαρεῖν τί μοι. *Πο.* ἰοὺ ἰού. *Λυ.* ἐπεδέησας ἢ ὥσπερ ὁ Πολύκλειτος τῆς Κνιδίας; *Πο.* ἐς μάλα. *Λυ.* εἶδες οὖν τὴν Ἀφροδίτην αὐτῶν εἰδὼς πάντως αὐτῶν; *Πο.* νὴ Δία τὴν Πραξιτέλους ποιήσασαν τὸ κάλλιστον. *Λυ.* ἀλλὰ ἐς τὸν μῦθον, ὃν λέγουσιν.

intuitus, cùm transisset, Tales, inquit, Smyrnæ sunt pulchritudines. Nec mirum est, si Ionicarum urbium pulcherrima, mulierem tulit pulcherrimam. Qui verò hæc dicebat, mihi videbatur esse Smyrneus, adeò illa gloriabatur. *Pol.* Proinde hoc revera prout lapis fecisti, qui neque illam secutus es, neque Smyrneum illum, quænam esset, interrogasti. Atqui speciem illius, quoad fieri potest, oratione mihi demonstra: sic enim fortè cognovero. *Luc.* Vides quantam rem à me exigas? Nulla oratione, præcipuè verò mea, tam admirabilis imago declarari possit, ad quam delineandam vix Apelles, vel Zeuxis, vel Parrhasius viderentur idonei: aut siquis Phidias, aut Alcamenes. Ego verò archetypum artis imbecillitate labefactarem. *Pol.* Attamen Luciane, quali erat vultu? Neque enim periculosa fuerit audacia, si familiari tuo hujus imaginis lineamenta demonstraveris. *Luc.* At me hoc tutiùs facturum puto, siquos priscorum artificum ad hoc opus ascivero, ut mihi mulierem hanc efforment. *Pol.* Quomodo hoc dicis? aut qui tot antè annis vita functi veniant ad te? *Luc.* Facilè, dummodo te non pigeat ad interrogata respondere. *Pol.* Interroges licet. *Luc.* Nunquam. Polystrate ad Cnidios es profectus? *Pol.* Maximè. *Luc.* Nunquid [1] Venerem illorum prorius vidisti? *Pol.* Pulcherrimum per Iovem Praxitelis operum. *Luc.* Nunquid & quod de ipsa dicunt indigenæ,

[1] *Venerem*] Venerem Gnidiam *marmoream*. Euploiam à Gnidiis nuncupatam, quam Praxiteles fecit, magni æstimat Lucianus in Amorib. Nec me fugit id Sami contigisse, ab Athenæo id esse proditum, qui volumine 13. Gnidiæ Veneris simulacro effingendo Phrynes amicæ corporis venustatem quasi exemplar hunc tractum esse Praxitelem contexuit. *Cogn.*

γοισιν ἤκουσας οἱ ἐπιχώριοι περὶ αὐτῆς, ὡς ἐρασθείη τις ἐξ ἀγάλματος. καὶ λαθὼν ὑπολειφθεὶς ἐν ἱερῷ, συγγένοιτο ὡς δυνατὸν ἀγάλματι. τοῦτο μὲν σοι ἄλλως ἱστορείσθω. σὺ δὴ, τοῦτων γὰρ ὡς φῂς εἶδες, ἴθι μοι, καὶ τὸ δὴ λάσκεμνον, οἱ ἐν τῷ ἐν κήποις Ἀθήνησι, τῷ Ἀλκαμένους ἐφορᾷκας. Πο. ἦ πάντων γ' ἂν ὦ Λυκῖνε ῥᾳθυμότατος ἦν, εἰ τὸ κάλλιστον τῶν Ἀλκαμένους ἀγαλμάτων παρεῖδον. Λυ. ἐκεῖνο μὲν γὰρ Πολύστρατε, οὐκ ἐξερήσομαί σε, οἱ πολλάκις ἐς τὴν ἀκρόπολιν ἀνελθὼν, καὶ τὴν Καλαμίδου Σωσάνδραν πεθέασαι. Πο. εἶδον κἀκεῖνην πολλάκις. Λυ. ἀλλὰ καὶ ταύτην μὲν, ἱκανῶς. τὸ δὴ Φειδίου ἔργον, τί μάλιστα ἐπῄνεσας; Πο. τί δ' ἄλλο, ἢ τὴν λημνίαν, ἣ ἐν ἐπιγράψει τὸνομα ὁ Φειδίας ἑαυτοῦ; καὶ νὴ Δία τὴν ἀμαζόνα, τὴν ἐπερειδομένην τῷ δορατίῳ. Λυ. τὸ κάλλιστα ἂν ἐξεῖρες. ὥστε οὐκέτ' ἄλλων τεχνιτῶν δεήσει. φέρε δὴ ἐξ ἁπάντων ἤδη τούτων, ὡς οἷόν τε συναρμόσας, μίαν σοι εἰκόνα ἐπιδείξω, τὸ ἐξαίρετον ἑκάστης ἔχουσαν. Πο. καὶ τίνα ἂν τρόπον τοῦτο γένοιτο; Λυ. ἢν χαλεπὸν ᾖ Πολύστρατε, εἰ τοιαυτὶ δὸς ἐπιδόντες τοῖς εἰκόσιν τὸν λόγον, ἐπιτρέψαιμεν αὐτῷ μεταχειρίσειν, καὶ συνάψειν, καὶ ἁρμόσειν, ὡς ἂν εὐρυθμότατα δυνάμενος, φυλάττων ἅμα τὰ συμμιγῆ ἐκεῖνα, καὶ ποικίλον. Πο. εἰ λύσεις καὶ δὴ φέρε. genæ, audiviſti, ut quidam hanc ſtatuam amavit, & clam in templo relictus, ſtatuam quoad potuit, compreſſit. Sed hoc alias à te commemoretur. Age verò, ſiquidem, ut ais hanc vidiſti, Dic mihi num illam Alcamenis [1] Hortenſem Athenis videris. *Pol.* Omnium ſanè hominum, Luciane eſſem inertiſſimus, ſi pulcherrimum Alcamenis figmentum contempliſſem. *Luc.* Illud te non interrogabo Polyſtrate, num in arcem ſæpe aſcendens, Calamidis Soſandram contemplatus ſis. *Pol.* Illam etiam ſæpe vidi. *Luc.* Hæc quidem ſufficiunt. Quodnam verò Phidiæ operum in primis laudaſti? *Pol.* Quodnam aliud, quam [2] Lemniam, cui etiam ſuum nomen inſcribere eſt dignatus? Quinetiam per lovem, Amazonem illam quæ haſtæ innititur. *Luc.* Pulcherrima ſunt iſta, ô amice. Itaque non ampliùs aliis artificibus indigebis. Age verò jam ex omnibus his, quoad ejus fieri poterit, unicam imaginem compoſitam tibi oſtendam, quæ quod in quaque eſt eximium, habeat. *Pol.* Sed quî hoc fieri poteſt? *Luc.* Haud difficile, Polyſtrate, ſi hinc imaginibus orationi traditis, illî permiſerimus ut ornatum transferat, & quam maximè concinnè componat, & aptet, obſervata ſimul commixtura, & varietate. *Pol.* Rectè dicis. proinde aſ-ſuma-

1 *Diâ in hortis*] De Venere hortenſi vel potiùs in hortis poſita (Græcis enim ἐν κήποις Ἀφροδίτη) Lucianus in Dial. Meretr. *Cogn.*

2 *Lemniam*] Lemniam omnibus Phidiæ operibus anteponit, cui & nomen ſuum, ad eam ſcriptiſſe Phidiam refert, ab his qui eam dicarunt nomen ſortitam credit in Atticis Pauſan. nonnulli à loco qui eſt in arce Athenienſium λίμνας nuncupato, unde & Dionyſ. Λιμναῖος. Idem.

3 Ἐξ ἁπάντων ἤδη τούτων] Sic Homerus ex omnibus Diis Agamemnonem efformavit, Achil. Tat. lib. 2. *Bourd.*

1 Ἀσυ-

λαβὼν, δεικνύτω. ἡδέως γὰρ εἰδείην ὅ, τι ἐς χρήσιμον αὐτῇς, ἢ ὅπως οὐ τοιαύτην μίαν τινὰ σωφρὸς, ὧδε ἀπεδύσατο ἀπειρασίτως. Λυ. καὶ μὴν ἤδη σοι ὁρᾶν παρίχε γεγυμνῶσθαι τὴν εἰκόνα, ἅδε συναρμόζουσα τὸ σὸν Κνίδιε ἠκριβωμένον μόνον τὴν περφαλὴν λαβὼν, ὡδὶ γὰρ ἔχει ἄλλως σύμπαν γυμνὴ ὀπίσω, δείξατον, τὰ μὲν ἀμφὶ τὴν κόμην, καὶ μίτωπον, ὁφρύων τε τὸ ὑγρὸν μυον, ἰδοὺς ἔχειν, ὥσπερ ὁ Πραξιτέλης ἐποίησε. καὶ τὸ ὀφθαλμῶν ἦ τὸ ὑγρὸν ἅμα τῷ φαιδρῷ, καὶ πεχαρισμένῳ, καὶ τοῦτο διαφυλάξῃ τὸ Πραξιτέλῃ δοκοῦν. τὰ μῆλα ἦ, καὶ ὅσα τὸ ὄψεως ἀστεπτὰ, παρ' Ἀλκαμένους, καὶ τὸ σὺ κήπους λήψεται. καὶ σιαγόνα, χαιρῶν ἄκρα, καὶ περικῶν τὸ εὔρυθμον, καὶ δακτύλων τὸ εὐάγωγον, ἐς λεπτὸν ἀπολῆγον, ὧδε τὸ σὺ κήπους ἐ τοῦδε. τὴν ἦ δὲ παντὸς σφυρὸν ἐπιχαρῆ, καὶ παρειῶν τὸ ἁπαλὸν, καὶ ῥῖνα σύμμετρον, ἁλμενίαν παρέξῃ, καὶ Φειδίας ἴδε. καὶ τόμοιον ἁμοργνῆ ὁ αὐτὸς, καὶ τὸ αὐχένα ὧδε τὸ ἁμφίζυγον λαβὼν. ἡ Σωσάνδρα ἦ, καὶ ὁ Κάλαμις, αἰδοῖ κοσμήσουσιν αὐτὸν. καὶ τὸ μειδίαμα, [1] λεπτὸν, καὶ λελῃδὸς, ὥστε τὸ ἐκείνης ἔχειν. καὶ τὸ ὑγρὸν ἦ, καὶ κόσμιον τὸ ἀναβολῆς, ὧδε τὸ [2] Σωσάνδρας. πλὴν ὅτι ἀφέλυπτον αὐτὴ ἔχει τὴν κεφαλήν. τὸ ἡλικίας ἦ τὸ μέτρον, ἐλίπον ἂν ἡδέως, εἰ τὴν ἐν Κνίδῳ ἐκείνην μιμήσατο. καὶ γὰρ καὶ τοῦτο τὸ Πραξιτέλη μεμετρῆσθαι. τί σοι δ' Πολύστρατε [3] δοκεῖ, πολὺ ἡδίστας ἡ εἰκὼν, καὶ μάλιστα ἐπιδεῖν ἐς τὸ ἀκριβέστατον ἀνατετιλθῇ; Πο. ἔτι γὰρ ὦ ἡδυτάτου

sumptis illis demonstret. Velim enim scire quid hisce sit factura, aut quomodo ex iis unam non dissonantem absolutura. *Luc.* Atqui videndam tibi jam præbet hanc imaginem, ita componens. Veneris è Cnido adductæ si tantùm caput sumpserit (non enim reliquo corpore nudo opus habebit) quoad comam & frontem, scitèque ducta superciliorum lineamenta, ea se habere fines, ut à Praxitele facta sunt. Quinetiam oculorum mobilitatem, cum hilaritate, & gratia conjunctam, prout visum est Praxiteli retinebit. Genas autem, & quæcunque priores sunt vultus partes, ab Alcamenis hortensi venere mutuabitur: præterea manus extremas, concinnos carpos, ductiles digitos, in tenue definentes, ab eadem. Totius verò faciei ambitum, & genarum mollitiem, & nasi justam magnitudinem præbebit Lemnia, & Phidias. Idem quoque dabit oris commissuram, & cervicem ab Amazone desumptam. Sosandra verò & Calamis eam verecundia ornabunt. Risus tenuis latitansque erit, ut illius. Vestitus expeditus, & mundus à Sosandra petetur: nisi quòd aperto erit capite. Ætatis verò modum ab illa Cnidia potissimùm metiatur: prout à Praxitele est expressus. Quid tibi videtur Polystrate, num pulchra futura est hæc imago, ac in primis quum accuratissimè absoluta fuerit? *Pol.* Adhuc ô generosissime ali-

1 Λεπτὸν καὶ λελῃδὸς] Angl. σμικρὸν καὶ λελ. Bourd.
2 Σωσάνδρας] Florent. Δωσάνδρας. Idem.
3 Δοκεῖ] Post hanc vocem in Anglicano Cod. σοὶ λέγ. Idem.

ζωτε, καὶ ἓν μέλι τοῦτο ἔλλειπεῖς τῇ καλλονῇ ἔχων δ' ἀκριβῶς, ὅτι πάντα εἰς τὸ αὐτὸ συμπεφορηκώς; Lv. τοῦτο μικρὸν ἔοικεν ὦ φίλτατε, εἰ μή σοι δόξει ὀλίγα ταῦτα πρὸς μυρρίνας στεφανοῦν, χρυσᾶ δὲ τὰ ἐκφανῆ πρέπον. ὡς μέλανα μὲν εἶναι ἀκριβῶς, ὅπόσα μέλανα. λευκὰ δ', ὅσα τοιαῦτα χρή. καὶ τὸ ἐρύθημα ἐπανθεῖν. καὶ τὰ τοιαῦτα καθαιρόμενα μᾶλλον ἢ μιγνύμενα δεῖν. πρῶτα οὖν ἐκ τούτων περισκεπτέον ἄν, ἢ δεησόμεθα μᾶλλον δηλαδὴ τῶν γραφέων, καὶ μάλιστα ὁπόσοι αὐτῶν ἄριστοι ἐγένοντο, κεφαλὰς καὶ χρώματα, καὶ σύμπαντα ποιεῖν τὴν ἐπιβολὴν αὐτῶν; καὶ δὴ δεησόμεθα Πολυγνώτου, καὶ Εὐφράνορος ἐκείνου, καὶ Ἀπελλοῦ, καὶ Ἀετίωνος. ἔστι δ' ἐκ τούτων ἐκλεκτέον τὸν ἄριστον, ὁ μὲν Εὐφράνωρ, χρώσεται τὴν κόμην, οἷαν δὲ Ἥρας ἔγραψεν. ὁ Πολύγνωτος δ' ἐφύρανε τὸ ἐπισφυρίς, καὶ παρειῶν τὸ ὑπερυθές, οἷαν τὴν Κασσάνδραν ἐν τῇ λέσχῃ ἐποίησε τοῖς Δελφοῖς. καὶ ἐσθῆτα δ' ἂν τοῦτον ποιήσαιτο, ἐς τὸ λεπτότατον ἐξειργασμένην, ὡς συμπεπλέχθαι μὲ ὅσα χρή, διηρεμωμένας δέ τι πολλά. τὸ δ' ἄλλο σῶμα, ὁ Ἀπελλῆς δεξάτο, καὶ τὴν Πακάτην, μέλιστα μὲν ἀγαν λευκὴν, ἀλλὰ ἔναιμον ἀπλῶς. τὰ χείλη δ', οἷα Ῥωξάνης, ὁ Ἀετίων ποιησάτω. μᾶλλον δ', τὰ ἄριστα τὰ γραφέων ὅμηρον, παρόντων Εὐφράνορος, καὶ Ἀπελλοῦ, δοκίμου. οἷον γάρ τι τοῖς Μενελάου μηροῖς τὸ χρῶμα ἐπέβαλλεν, ἐλείφατο εἰκότως ἐρέμα πεφορημένῳ, τοιόνδε ἔστω τὸ πᾶν. ὁ δ' αὐτὸς ἀτρὸς, καὶ τὰς ὀφθαλμὰς γραψάτω, βοῶπιν τινα ποιήσας αὐτήν. συμπιλήσει δ' ἔργα αὐτῇ ὁ ἡθοποιὸς ποιητὴς, ὡς τὸ βλέφαρον ἐξεργάσεται. καὶ φιλομειδῆ ὅμηρον ποιήσει, καὶ λευκώλενον, καὶ ῥοδοδάκτυλον. καὶ ἄλλως,

aliquam formam omisisti extra statuam, quum sic omnia in unum contulisti. *Luc.* Hoc minimum est, amice, nisi pauca tibi videbuntur ad formæ decus conferre, videlicet color, & cujusque partis decorum: ut nigra sint exquisitè, quæ nigra: alba, quæ hujusmodi esse oportet: atque rubor efflorescat. Ac jam de his periclitamur, quum adhuc quod maximum est, desideramus. Vnde igitur nobis hæc parabimus? an accersemus videlicet pictores, in primis verò eos qui fuerunt præstantissimi miscendis, & accommodandis coloribus? Accersatur sanè Polygnotus, & Euphranor ille, & Apelles, & Aëtion, qui diviso opere, pingant. Euphranor colorem comæ illinat qualem Iunonis. Polygnotus superciliorum decus, genarum ruborem inducat, qualem Delphis in cœnaculo Cassandram fecit. Idem quoque vestem referat tenuissimè elaboratam, ut quæ par est succingantur, multa verò ventis diffundantur. Porrò corpus reliquum exprimat Apelles secundum suam Pacaten, ne nimium albedinis habeat, sed modicè rubescat. Labia faciat, qualia Roxanes Aëtion. Quin potiùs præstantissimum pictorum Homerum, præsente Euphranore, & Apelle suscipimus. Nam cujusmodi colorem Menelai femoribus illevit, assimilatis ebori leniter purpura intincto: ejusmodi sit totum corpus. Hic ipse oculos pingat, amplitudine decoros. Partem operis suscipiat Thebanus ille poëta, ut palpebram elaboret. Illam verò faciat Homerus risus amantem, candidis lacertis, & roseis digitis decoram. Denique multò

τὴν χρυσῆν Ἀφροδίτην εἰκόνα πολὺ δικαιότερον, ἢ τὸν Βρισέως. παῖτα μὲν πλάσαι, καὶ γράψαι, καὶ ποιητὰς παῖδες ἐργάσονται. ὃ δὲ πᾶσιν ἐπαινητὸν, τούτοις ἡ χάρις, μᾶλλον δ' ἅπασι ἅμα, ὁπόσαι χάριτες, καὶ ὁπόσοι ἔρωτες συγχορεύοντες, τίς ἂν μιμήσαιτο δυνατός; Πο. Θαυμάσιόν τι χρῆμα ὦ Λυκῖνε φῄς, καὶ διάπυστος ὡς ἀληθῶς, οἷον τὸ τῆς ἐρωμένης γλυφεῖον. τί δ' ἐργάσεται τοιοῦτον εἰδὼς αὐτόν; Λυ. βιβλίον σὺ πεῖν χρῆν εἶχεν, εἰς δύο συμπεπλεγμένον. ἐν ᾧ ἐφάνη τὸ μάρτυρι, ἀναγινώσκειν αὐτό. τὸ δ', ἤδη ἀσυγκρίτως. μισοῦν δ' ἐσῶσα, διειλιγμένη τὰ παρόμοια τοιοῦτον τὸν ὦν οἶδ' ὅ, τι δὲ γὼ εἰς ἐπίπαν ἐφθέγξεσθε. πλὴν μεταδιάσασαί μοι Πολύστρατε, ὀδόντας ἐξέφηνε, ὡς ἂν εὐπειμί σοι, ὅπως μὴ, λάθωμεν. ὅπως δ', συμμίξωσι, καὶ ὡς ἀλλήλοις συνηρμοσμένους, εἴ τις καλλίων ὄρμον εἶδεν ὑπὸ τῶν πλατοβώτων, καὶ ἰσομεγέθων μαργαρειτῶν, ὅπως ἐπὶ τῷ χείλει ἐπεφύκεισαν. εὐσυμβόλητος δ' μάλιστα τῷ τῶν χειλέων ἐρυθήματι. ὑπεφαίνοντο γοῦν αὐτῷ δι' τῶν Ὀμμάτων ἐλέφαντος τῷ πρίσαι, ὅμοιοι. ἐχ οἱμαι, πλατύτεροι αὐτῶν, οἷδε, ὡς ἐγχωρεῖ, ἢ διεσπηκότες, οἷοι πᾶς πλείοσιν, ἀλλὰ πᾶσι πάντων ἰσομεγέθη, καὶ ὁμόχροα, ἐ μεγαθοῦν, καὶ ὡσπερεὶ ὁμοίως. καὶ ὅλως, μέγα τι θαῦμα, καὶ δίαμα, πᾶσιν τῶν ἁρπεδόνων δόμορφίαν ὑπερπεπαικός. Πο. ἔχ' ἀτρέμας. συνίημι γὰρ ἤδη σαφῶς πάνυ ὧν τινα ἐ λέγεις τῶν γυναῖκων, τούτοις τε αὐτοῖς γεγενέσθαι, καὶ τῇ πατρίδι. καὶ δύνῃ δὲ τινας ἔπειτα αὐτῇ ἴφης, νὴ Δία ἐ φαλιώτας τινάς. τὸν βασιλεῖ συνόντων ἅ μοιχάδες, τὸν ἀοίδιμον τοιοῦτον λέγεις. Λυ. τί δέ σοι, αὐ multò justiùs illam cum aurea Venere comparabit, quàm Brisei filiam. Hæc igitur fictores, pictores, & poëtæ elaborabunt. Quod autem in omnibus nitet, quibus hoc est Gratia, imò potiùs omnes simul, quotquot Gratiæ, quotquot Cupidines chorum circumducunt, quis imitari possit? *Pol.* Divinum quoddam dicis opus Luciane, & revera cœlitus delapsum, quale apud superos extat. Quid autem vidisti eam facientem? *Luc.* Librum habebat præ manibus, in duas partes complicatum, quarum alterum legere, alteram legisse jam videbatur. Inter progrediendum autem nescio qua de re cum quodam ex comitantibus differebat: non enim tam clara voce loquebatur, ut exaudiri posset. At ridendo, Polystrate, dentes ostendebat. Dii boni, quàm albos, quàm justæ magnitudinis, & inter se coaptatos. Sicubi monile pulcherrimum vidisti ex nitidissimis, & magnitudine paribus margaritis compositum, adeò concinna serie erant nati. Plurimùm verò decoris ex rubore labiorum illis accedebat. Itaque serrato illi Homerico ebori similes apparebant. Neque ex illis alii latiores erant, alii eminentiores, alii distantiores, quales pleriſque sunt: sed erat una omnibus æqualitas, idem color, eadem magnitudo, similis continuitas. Denique magnam hoc spectaculum pariebat admirationem, quòd omnem humanam speciem superaret. *Pol.* Quiesce. Iam enim planè intelligo quam mulierem dicas, cùm eam ab his, & à patria cognoscendam præbueris: quódque eunuchos, ac per Iovem milites aliquos eam comitari dixeris. Regis uxorem, ô beate, celebrem illam dicis. *Luc.* Quodnam illi est

τῇ τύχῃ μοι; Po. πάνυ γε τοῦτο γλαφυρὸν ὦ Λυκῖνε, καὶ ἐπέραστον. ὀμώνυμος γάρ ἐστι τῇ Ἀβραδάτᾳ ἐκείνῃ τῇ καλῇ. οἶδα πολλάκις ἀκούσας παρὰ σοῦ ἐπαινοῦντος τινα σώφρονα, καὶ καλὴν γυναῖκα; Lu. νὴ Δία γε ὥσπερ ὁρῶν αὐτὴν ἔτι μᾶλλον ἥδομαι, ὁπότε καὶ ἐκεῖνό μοι ἀναγνώσεται μόνον. καὶ μονονουχὶ γε ἀκούω λεγούσης αὐτῆς, ἃ περιόντος λέγουσα, καὶ ὡς ὥπλιζε τὸν ἄνδρα, καὶ οἷα ἐπὶ τὴν μάχην. Po. ἀλλ' ὦ ἄριστε, σὺ μὲν ὥσπερ τινὰ ἀγραπῆ παραδραμὼν ἅπαξ εἶδες αὐτὴν, καὶ ἔοικας τὰ σκέλη καὶ τοῦτο, λέγω δὴ τὸ σῶμα, καὶ τὴν μορφὴν ἐπαινεῖν, τῷ δὲ τῆς ψυχῆς ἀγαθῷ. εἰ. οὐδὲ οἶδα ὅσον τὸ καλὸν ἐκεῖνό ἐστιν αὐτῆς, μακρῷ τινι ἄμεινον, καὶ θειοτέρᾳ δεῖται σώματος, ἐγὼ δ', συνήθης γάρ εἰμι, καὶ λόγων ἐκοινώνησα πολλάκις, ἐμορφωθην ὤν. καὶ γὰρ ὡς εἶδα ἐγὼ τοῦτο, τὸ ἥμερον, καὶ φιλάνθρωπον, καὶ τὸ μεγαλόφρον, καὶ σωφροσύνην, καὶ παιδείαν, ἐκεῖ δὲ καλλὰς ἐπαινῶ. ἄξια γὰρ ἑκατέρας τούτων δεῖται σώματος. ἐπεὶ ἄλλην ἄν εἶδη, καὶ χαλκοῦν, ὥσπερ εἴ τις τῶν ἐν τῇ ἀγορᾷ δεῖ δὲ σώματος ἡνυμένου, τὸ δ' ἐντελὲς καλὸν οἴμαι τοῦτό ἐστιν, ὁπόταν εἰς τὸ αὐτὸ συνδράμῃ ψυχῆς ἀρετὴ, καὶ εὐμορφία σώματος. ἀμέλει πολλάς ἂν σοι δείξαιμι, μορφῆς μὲν, οὐ νικώσας, τὰ δ' ἄλλα αἰσχυνούσας, τὸ καλὸν, ὡς καὶ μόνον φλεγξαμένων, ἀπολαυεῖν αὐτὸ, καὶ ἀπομαραίνεσθαι, ἐλεεινόν μόρον τε, καὶ ἀχημονῶν, καὶ παρ' ἀξίαν συνὼν, πονηρᾷ τινι δεσποίνῃ τῇ ψυχῇ. καὶ γὰρ ἀεὶ τοιαῦτ', ὁμοίαι μοι δοκοῦσι τοῖς αἰγυπτίοις ἱεροῖς. κἀκεῖ γὰρ, αὐτὸς μὲν ὁ νεὼς, καλλιστός τε, καὶ μέγιστος, λίθοις τοῖς πολυτε-

nomen? *Pol.* Planè elegans, Luciane, & amabile. Etenim cognominis est formosæ illi Abradatæ conjugi: quam sæpe audito Xenophonte nosti, qui modestam & formosam quandam mulierem laudat. *Luc.* Per Iovem afficior, perinde ac si viderem ipsam, quoties Xenophontis locum lego: ac loquentem propemodum audio, quæ fecit dicendo, & ut maritum armabat, & qualis erat quum ipsum ad pugnam deducebat. *Pol.* At optime vir, ipsam ceu prætercurrens fulgur semel vidisti, & vulgaria illa, corpus, & formam dico, laudare videris. Sed animi dotes cernere non potes: neque nosti quanta sit illa ejus pulchritudo longè quàm forma corporis præstantior & divinior. At ego novi, qui ejus sum familiaris, ac popularis, atque adeò cum ea sermonis commercium habui. Vt enim probè scis ipse, mansuetudinem, humanitatem, magnanimitatem, modestiam, eruditionem formæ anteponere soleo: siquidem digna sunt quæ corporis dotibus præferantur. Siquidem absurdum & ridiculum foret, ut si quis vestem præ corpore admiraretur. Porrò absoluta mihi videtur esse hæc pulchritudo, quanto & animæ virtus, & corporis venustas in idem concurrunt. Nimirum multas tibi possum ostendere, forma quidem præstantes, cæterùm pulchritudinem fœdantes: adeò ut illis tantùm loquentibus exmoriatur, & flaccescat, reprehensioni, & turpitudini obnoxia, cúmque anima, prava nimirum hera, immeritò conversans. Et sanè tales templis Ægyptiis, meo judicio sunt similes. Ibi enim, templum quidem est pulcherrimum, & maximum, sumptuosis lapidibus

ex-

λίσιν ὑσπαμένῳ, καὶ χρυσῷ, καὶ χρωμασὶ διαλιθισμένῳ. ἔνδον δέ, ἢν ζητῇς τὸ ἦθος, ἢ πίθηκός ἐστιν, ἢ ἵππος, ἢ τράγος, ἢ αἶλουρος. τοιαύτας πολλὰς ἰδεῖν ἔνεστι. ὃ τοίνυν λέγω τοῦτό ἐστι· τὸ κάλλος τὸ χρῆμα τοῖς ἀκολάστοις κοσμήσασι. λέγω δὲ σοι ἐγὼ ἀλαζονείαν, καὶ ὄρμους, ἀλλ' οἷς αὐτὸν σὺ κοσμεῖς, δικαιοσύνῃ, καὶ σωφροσύνῃ, καὶ ἐπιεικείᾳ, καὶ φιλανθρωπίᾳ, καὶ τοῖς ἄλλοις, ὁπόσοις ταῦτα ὁρίζεται. Λυ. σὺν οἷς Πολύστρατε, μὴ δὴ καὶ μοῦσα [1] ἄμειψαν αὐτῷ τὴν μίτρην φασὶν, ἢ ἐλλόβιον, ἁμάρτημα γὰρ, καὶ τοῦτο εἰκόνα γραφόμενον τῆς ψυχῆς, ἐπίδειξον, ὡς μὴ ἐξ ὑπονοίας ἠνυμφάζομεν αὐτῷ. Πο. ὃ μὲν γὰρ ἐπαίρει τὸ ἀφύσιον ὡσεὶ τάχιστα. ὃ γὰρ ὅμοιον τὸ πᾶσι φαίνεσθαι ἐπαινέσει, καὶ τὰ ἄδηλα ἐμφανίσει τῷ λόγῳ. καί μοι δοκῶ συμπρᾶξαι ἐμαυτῷ διηγησάμενος ὡς τὴν εἰκόνα, ὃ πλατὺ μὲν γραφεῖον μόνον, ἀλλὰ φιλοσόφων, ὡς ὡς τὰς ἐκείνων κρίσεις ἀποδώσειν τὸ ἄγαλμα. καὶ δεῖξαι τὸν ἀρχαῖον πλαστικὴν κατεσκευασμένον. καὶ δὴ πειράσθω. ἀνδήσασα μὲ τὸ ὡσεῖον, καὶ λίγεια. καὶ τὸ γλυκύπικρον μέλι ἐκ τῆς γλώττης ἕξει αὐτῆς μᾶλλον, ἢ ἐξ ἧς Πυλίων γέρων ἐκείνων, ὁ Θρασυμήδους ἂν ἄρκοι. πᾶς δ' ὁ τόνος ἦ φθέγματος, οἷος ἀπαλώτατος, ὅτι βαρὺς, ὡς εἰς τὸ ἀνδρεῖον ἁρμόσαι, ὅτι παῖς λεπτὸς, ὡς ἡλικιωτικὸς πάνυ, καὶ κομιδῇ ἁβρός· ἀλλ' οἷος ἡδύοιτ' ἂν παιδὶ μήπω ἡδέσκοντι, ἡδὺς, καὶ ὡσπερεῖ, καὶ πρᾶος ἐξαίφνης μὲν εἰς τὴν ἀκοὴν, ὡς ἐ παντελῶς, ἵνα μὴ βαρὺ, καὶ πλέψαι-

extructum, auro & picturis distinctum. Intus verò, si Deum quæras, est vel simia, vel ciconia, vel hircus, vel felis. Cujusmodi multas mulieres formosas videre est. Proinde corporis forma non sufficit, nisi justis exornetur ornamentis. Non autem dico purpura & monilibus, sed iis quæ priùs dixi, virtute, temperantia, æquitate, humanitate, atque aliis, quæcunque his terminis comprehenduntur. *Luc.* Proinde Polystrate, eadem, quod ajunt, mensura sermonem sermone rependas, vel cùm possis, etiam cumulatiùs. Et à te depictam animæ imaginem, commonstra, ne illam ex dimidio tantùm admirer. *Pol.* Non levo nobis amice negocium injungis. Non enim perinde facile est id quod patet oculis, laudare, atque quod visum fugit oratione declarare. Atque existimo ad hanc imaginem exprimendam, opus mihi fore opera, non fictorum, non pictorum tantùm, sed etiam philosophorum, ad quorum regulam Simulachrum dirigam, & ad antiquam plasticen formatum edam. Sed rem aggrediamur. Primùm vocalis est, & facunda. Illudque, dulciorem melle orationem ex ejus ore manare, de ipsa potiùs quàm de Pylio sene, dixisset Homerus. Omnis autem vocis tonus, qualis est mollissimus: neque gravis ita ut viro conveniat: neque prorsùs tenuis, ita ut sit effœminatus & solutus: sed qualis esset puero nondum pubescenti, jucundus, & blandus, inque aurem sese leniter insinuans, ut ea desinente, verba adhuc insonent, & aliquæ

[1] Ἄμυλλα αὐτὴν τὴν μίτρην] Vide Paroemiogr. *Bourd.*

γεν ἐκθηκτέον, καὶ ἀφελομένοις τὰ ἄσματα, προσάγειν ἤχῳ τινὰ ἀφανίσαντα τὴν ἀκρόασιν, καὶ ἴχνη τοῦ λόγου μελιχρὰ ἄσπερ, καὶ πειθοῦς μετὰ ἐπὶ τὴν ψυχὴν ἀπολιμπάνοντα. ὁ πότνια δὲ τὸ κιθαρῳδικὸν ἐκεῖνο ᾠδεῖον, καὶ μάλιστα πρὸς τὴν κιθάραν, τότε δὴ τί ποτε, ὥρα μοι σιωπᾶν τοῖς ἀλκυόσι, καὶ τεττίξι, καὶ τοῖς κύκνοις. ἅμαυσα γὰρ ὡς πρὸς ἐκείνων ἅπαντα. κἂν τὸν Πανδίονος εἴπῃς, ἰδιώτης καὶκεῖνος, καὶ ἄτεχνος, εἰ δὲ πολλῆς γέ τοι φασὶν ἀφεῖσαι. Ὀρφεὺς δέ, καὶ Ἀμφίων, οἵπερ ἐπαγωγοὶ τοῖς ἐθέλουσι τῶν ἀκροατῶν, ὡς δὲ τὰ ἄψυχα ἐπικηλῆσαι πρὸς τὸ μέλος, αὐτοὶ ἂν οἶμαι εἶναι ἤκουσαι, καὶ ἀκηλιπότητε ἂν τὰς κιθάρας, παρεσκευασμένοι σιωπῇ, ἀκροώμενοι. τὸ γὰρ τῆς ἁρμονίας τὸ ἀκριβέστατον Ἀριστόξενοι καὶ Φιλόλαοι, ὡς μὴ προσδιαιρεῖν τοῖς ῥυθμοῖς, ἀλλ' ἀκμαίρᾳ τῇ ἄρσει, καὶ θέσει ἁρμοσαμένῃ τὸ ἆσμα, καὶ σιωπᾶν εἶναι τὴν κιθάραν, καὶ ὁμοχρονεῖν τῇ γλώττῃ τὸ πλῆκτρον, καὶ τὸ διαφὲς τῆς δεκτόλου, καὶ τὸ εὐκίνητον τῶν μελῶν, πόθεν ἂν ταῦτα ὑπάρχοι τοῦ ῥᾳθύμου ἐκείνου, καὶ τοῦ ἀπὸ τῆς Κιθαιρῶνος μεζέως βυκολίου, καὶ κιθαριζόντων μελετῶντος; ὥστε ἴσως ποτὲ ὁ Λυκῖνος, καὶ ἀφόβως αὐτῆς ἀκούσῃ, ἐπεὶ τό γε Γοργόνιον μόνον ἔσχηπτοῦτο, λίθος ἐξ ἀνθρώπου γεγόμενος, ἀλλὰ καὶ τὸ τῶν Σειρήνων εἶσχε, οἷόν τι ἴσως. παρεσκεύαζε γὰρ δῆθεν ὅπως, κιχλισμοῦ, πατρίδος, καὶ οἰκείων ἐπιλησόμενος. καὶ ἴσως καιρῷ ἐπιφοιτᾷ

quæ immorentur reliquiæ, quæ aures circunſonent, auſcultationem echûs inſtar producendo, mellitaque verborum veſtigia, ac perſuaſionis plena in animis relinquendo. Quum verò eximium illud canet, in primis ad citharam, tunc utique tacendum halcyonibus, cicadis, & oloribus. Præ illa enim hæc omnia cantus ſunt rudia. Quinetiam ſi luſciniam [1] Pandione natam dicas, rudis etiam illa & imperita, quanquam vocem multiſonam emittit. [2] Orpheus quoque & Amphion qui ad demulcendos auditores fuerunt uſque adeò accommodati, ut ad melos res inanimas invitarent, illi me judice ſi hanc audiſſent, taciti derelictis citharis, ad auſcultandum aſtitiſſent. Etenim harmoniæ rationes accuratiſſimas obſervare, ut nequid peccet rhythmus, ſed ablatione & poſitione tempeſtiva modulorum menſuræ ſerventur, & cithara conſonet, eodemque tempore lingua exerceatur, & plectrum, & decens digitorum tactus, & agilis membrorum motus, undenam hæc ſuppetiſſent Thraci illi, & huic in Cithærone boves paſcenti, & citharæ pulſationem curanti? Itaque Luciane, ſiquando canentem illam audieris non amplius ut Gorgonum viſu ſolum obſtupeſces, ex homine in lapidem converſus, ſed etiam quàm eſſet efficax Sirenum modulatio, cognoſces. Aſtabis enim, ſat ſcio, delinitus, patriæ & domeſticorum oblitus. Quinetiam au-

1 *Pandionis natam*] Philomelam intelligit, reſpicitque ad fabulam de Procne & Philomela Pandionis filiabus de quibus Ovid. in Metam. *Cogn.*

2 *Orpheus quoque & Amphion*] De Orpheo dictum antea, de Amphione, Mercurii & Antiopes filio, Horat. in art. poët. extatque illius ſimulacrum apud Plin. lib. 36. c. 5. *Idem.*

1 *Aten*

ξη τὰ ὦτα, καὶ ἀφ' ἧς κηρὸς ἀφῃρῆσται σοι τὸ μέλος, τοιοῦτον τι ἄκεσμά ἐστι, Τερψιχόρης πὸς, ἢ Μελπομένης, ἢ Καλλιόπης αὐτῆς παίδευμα, μυελῷ τε διήλυτρον, καὶ παντοῖα ἐν ἑαυτῷ ἔχον. ἵνι τι λόγῳ συνελὼν, φαίλω ἂν, τοιαύτης μοι δοκεῖς ἀκούειν νόμισε, οἵαν οἶμαι εἶναι τὴν ἀφ' τοιούτων χειλῶν, δι' οὓς ἐκεῖνοι ἐξιοῦσιν. ἐγὼ μὲν γὰρ ἔμαθον ἐν Φρυγίᾳ νόμιζε. τὸ μὲν γὰρ ἀκριβὲς τοῦτο τῆς φωνῆς, καὶ κεκραμένως ἰωνικὸν, καὶ ὅτι ὁμιλοῦσι σφόδρα, καὶ πολὺ τοῦ ἀττικοῦ χαρίεντος ἔχουσι, δεῖ θαυμάζειν ἄξιον. πάτριον γὰρ αὐτοῖς, καὶ ἐγχώριον. δεῖ ἄλλως ἔχειν, μετέχουσι τῆς Ἀθηναίων πόλεως τὴν ἀρχαιότητα. δεῖ γὰρ δὴ ἐκεῖνο θαυμάσεται ἄν, εἰ ἐν ποιήσει χαίρει, καὶ τὰ πολλὰ ταύτῃ ὁμιλεῖ, ἔστ' Ὁμήρου πολίτης ὄντα. μία μὲν δή σοι ὦ Λυκῖνε, καλλιφωνίας αὕτη, καὶ φόδης εἰκὼν, ὡς ἂν τις ἐπὶ τὸ ἄλαττον εἰκάσειε. σκόπει δὲ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις. ἐγὼ γὰρ μίαν ὥσπερ σὺ δὴ ἐκ πολλῶν συμῆς, ἐπιδεῖξαι διέγνωκα. ἦν γὰρ τοῦτο, καὶ γραφικῶς συμπλεχθεῖν καὶ τοσαυταχῶς, καὶ πολυειδῆς τις ἐκ πολλῶν ἀποτελεῖν αὐτὸ αὐτῷ ἀναμιμνήμων. ἀλλ' εἰ πᾶσαν τὴν ψυχὴν δρέψαι, καὶ ἐκφῆναι, εἰκὼν μία γλαφύψεται σοὶ τὸ ἀρχέτυπον μιμημάτων. Λυ. ἴσχυε ὦ Πολύστρατε, καὶ παιδεύεσθαι ἐπαγγέλλεις. ἔοικας δ' οὐ λαθεῖν ὡς ἀληθῶς δεόμενός μοι τὸ μέτρου. ἐπιμέτρῃ δ' ἄν, ὡς ἐγὼ ἔοικα, ὃ, τι ἂν ἄλλο ποιήσας, μᾶλλον χαρίσεταί μοι. Πο. ἐγὼ δὲ ἐπειδὴ πάντων χιλίων παιδιὰν ἡγοῦμαι ἀπάλλαγὴν, καὶ μάλιστα τούτων, ὁπόσα μελέτης, φέρε δὴ τοῦτ' ἤδη συγκεισώμεθα, ποικίλλων auribus cera obturatis, per ceram etiam melos penetrabit, hujuſmodi eſt id quod auditur, Terpſichores alicujus, aut Melpomenes, aut Calliopes ipſius documentum, quod infinitas, omnigenaſque illecebras habeat. Vt uno verbo complexus dicam, puta quæſo, te hujuſmodi cantionem audire, cujuſmodi per talia labia, perque illos dentes emanare par eſt. Vidiſti autem ipſe quam dico: itaque & audiſſe exiſtima. Nam hæc accurata vocis elegantia, & merè Ionica, quodque in colloquiis blanda eſt, multumque Atticæ gratiæ habet, admirationem non meretur. Nam hoc ipſi eſt hæreditarium, & à majoribus contractum. Neque id ſecus eſſe conveniebat, cùm ratione coloniæ, Athenienſium ſit particeps. Neque enim vel illud mirari velim, ſi poëſi gaudet, & cum ea ſæpe verſatur, quando eſt Homeri civis. Vna hæc, Luciane, vocis præclaræ, & modulationis imago, ut quis tenuiter exprimere poſſit. Iam verò & alias conſidera. Non enim unam, ſicut tu, ex multis compoſitam, referre decrevi. Hoc enim perexile eſſet, & more graphico abſolutum, tot formas, & multiforme quiddam, ſibi ipſi adverſans, ex multis perficere. Sed omnium animæ virtutum, ſigillatim, una imago ad archetypum expreſſa depingetur. *Luc.* Diem feſtum, Polyſtrate, publicumque convivium mihi denuntias: & mihi videris menſuram cumulatiorem remeturus. Proinde auctarium adjice: nam nulla res eſt qua perinde poſſis mihi gratificari. *Pol.* Ergo quandoquidem neceſſe eſt, omnibus eximiis rebus liberales diſciplinas præire, ac iſtis in primis quæ meditatione conſtant: age jam etiam hanc conſtruamus, variam utique & multifor-

μῦτοι, καὶ πολύμηφον, ὡς μὴ ἢ κῦτὸ λοιπὸν πολιπολίμεθα τ᾽ σῆς τελεσικῆς. καὶ δὴ μαζράφῳ πάντα συλλήβδην τὰ ὑπ᾽ ἔ Ἑλικῶνος ἀγαθὰ ἔχουσα, οὐχ ὥσπερ ἡ Κλειὼ, καὶ ἡ Πολύμνια, καὶ ἡ Καλλιόπη, καὶ αἱ ἄλλαι, ἵν᾽ τι ἑκάστη ἐπισταμένη, ἀλλὰ πασῶν. καὶ σοφίᾳ, τὰ Ἑρμοῦ, καὶ Ἀπόλλωνος. ὁπόσα γὰρ ἡ ποιητικὴ μέτροις ἀφηρσμόσασα, ἐξενικώσασιν, ἢ συγγραφεῖς ἱστορήκασιν, ἢ φιλόσοφοι παραινέκασι, πᾶσι τύποις ἡ εἰκὼν κεκοσμῴδηται. ὧν ἄρχει ἔ ἐπικεχρῶσι μόνον, ἀλλ᾽ ἐς βάθος δυσεκποιήτοις τοῖς φαρμάκοις ἐς κόρον καβαφθεῖσα. καὶ συγγνώμη, εἰ μηδὲν χρήσιμον ἐπιδείξει τοῖς δυναμένοις τ᾽ χραφῆς. ἐ γὰρ ἐν᾽ ὅλῳ τοιῷδε ἐν τοῖς πάλαι, παιδείας πέρι μνημονεύεται. πλὴν ἀλλὰ ἔγωγε δεκτέα ἀναπείθω ἐ αὖτη. ἐ μεμπτὴ γὰρ, ὡς ἐμοὶ φαίνεται. *Lvc.* καλλίστη μὲν ὦ Πολύστρατε, καὶ πάσαις ταῖς γραμμαῖς ἀπηκριβωμένη. *Po.* μῶν ἢ ταύτην, ἢ τ᾽ σοφίας, καὶ σωφροσύνης εἰκόν γραπτία. δεῖσθ᾽ ἢ ἡμῖν σὺν ταῦτα πολλῶν τ᾽ ἀδιδειγμένων, δραχαίων τ᾽ πλείστων, ἐνὸς μὲν ἐ αὐτῇ ἰωνικῇ. γραφεὺς ἢ, καὶ δημιουργὸς αὐτὸς, Αἰσχίνης, Σωκρατικὸς ἑταῖρος, καὶ αὐτὸς Σωκράτης, μιμηλόγλωττος ἁπάντων, ὅσῳ ἐ μετ᾽ ἔρωτος ἔγραφον. πλὴν ἢ σὺν τ᾽ Μιλησίᾳ ἐκείνῃ Ἀσπασίᾳ, ἢ ἐ ὁ Ὀλύμπιος ἠνυμφοστόλησε ἐ αὐτὸς, σωλῶν, ἡ φαῦλον σωφρόνων παραδείγμα ἀνθρώπων, ὁπόσον ἐμπειρίας πραγμάτων, καὶ ὀξύτητος ἐς τὰ πολιτικὰ, ἐ ἀσχνείας, καὶ δεμνότητος ἐκείνη ἀνθρώπη, τῦτο πᾶν ἐπὶ τῶν ἡμετέρων εἰκόνα μεταχαραττομὲν ἀκριβεῖ τῇ τέχνῃ. πλὴν ὅσον ἐκείνη μὲ ἐ μικρᾷ tiformem, ne & hac in parte tua fingendi arte ſimus inferiores. Et ſanè pingatur, quæ omnia ſimul Heliconis bona poſſideat, non ut Clio, & Polymnia, & Calliope, atque aliæ, quarum unaquæque unicam ſcientiam callet, ſed omnium ſcientia muniatur: præterea Mercurii, & Apollinis dotibus ſit prædita. Quæcunque enim poëtæ verſibus exornata prodiderunt, aut hiſtorici ſcriptis mandarunt, aut philoſophi monuerunt, hiſce omnibus Imago exornetur: ita ut non leviter color illinatur, ſed indelebilibus pigmentis in imum uſque ad ſatietatem imbuatur. Et ignoſcendum eſt ſi nullum hujus picturæ archetypum queam oſtendere. Neque enim uſpiam in veteribus de hujusmodi abſoluta diſciplinarum cognitione fit mentio. Verumtamen ſi tibi videtur, iſta reponatur, non enim uti mihi videtur, eſt mala. *Luc.* Elegantiſſima profectò, Polyſtrate, & lineamentis omnibus abſoluta. *Pol.* Porrò poſt iſtam Sapientiæ, & Intelligentiæ imago eſt depingenda: ad quam multis nobis opus erit exemplaribus, maxima parte veteribus, atque uno quidem, & Ionico illo. Cæterùm ejus pictores & artifices erunt Æſchines Socratis ſocius, & ipſe Socrates, imitandi dexteritate omnium artificum præſtantiſſimi, quatenus cum amore pingebant. Porrò Mileſiam illam Aſpaſiam, cùm qua Olympius, ipſe quoque maximè admirandus converſabatur, non ignobile prudentiæ exemplum proponentes quanta rerum peritia, quanto in adminiſtranda repub. acumine, ſolertia & prudentia polleret, hoc omne ad noſtram hanc imaginem accurata amuſſi transferamus: præter quàm quòd illa, quamvis

Co-

πανάκρον ἐλάχιστον, οὔτε ἡ κολοσσικὴ οὐσία τὸ μέγεθός ἐστι. Luc. πῶς τοῦτο φῄς; Po. ὅτι ὦ Λυκῖνε, οὐκ ἴσον μεγέθει εἶναι φημὶ τὰς εἰκόνας, ὁμοίας ὔσας. ἃ γὰρ ἴσα, ὑδὲ ἴσχυς Ἀθηναίων ἢ τότε πολιτεία, καὶ ἡ παροῦσα τῶν Ῥωμαίων δύναμις. ὥστε εἰ καὶ τῇ ὁμοιότητι ἡ αὐτὴ, ἀλλὰ τῷ μεγέθει γε ἀμείνων αὕτη, ὡς ἂν ἐπὶ πλατυτέρᾳ τῇ πίνακι κεχαραγμένη. δεύτερον δὲ τρίτον παράδειγμα, Θεανώ τε σοφὴν, καὶ λεσβίαν μελοποιὸν, καὶ Διοτίμαν ἐπὶ τούτοις. ἡ μὲν, τὸ μεγαλόνουν, ἡ Θεανὼ, συμβαλλομένη εἰς τὴν γραφήν. ἡ Σαπφὼ δὲ, τὸ γλαφυρὸν καὶ ἀκαταρίστατον. τῇ Διοτίμᾳ δὲ, οὐχ ἃ Σωκράτης ἐπῄνεσεν αὐτῇ, ἐοικυῖα ἴσως μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν ἄλλην σωφροσύνην, καὶ συμβουλίαν. τοιαύτη σοι καὶ αὐτὴ Λυκῖνε, ἀνακείσθω εἰκών. Luc. νὴ Δί' ὦ Πολύστρατε, θαυμασίαν ὅσην. σὺ δὲ, ἄλλας γε γράφε, τὰς τῆς χρηστότητός σοι ἑκάστης, καὶ φιλανθρωπίας, ἢ τὸ ἡμέτερον ἐμφανίσει τρόπον, καὶ ὡς τοὺς δορυφόρους ὠφελήσεις. Po. εἰκὸς ὦ οὗτος καὶ αὐτὴ Θεανὼ τε σοφὴ τῇ Ἀντιώρου, καὶ Ἀρήτη, καὶ τῇ θυγατρὶ αὐτῆς τῇ Ναυσικᾷ, καὶ εἴ τις ἄλλη ἐν μεγάλοις πραγμάτων ἐσωφρόνησε πρὸς τὴν τύχην. ἐξῆς δὲ μετὰ ταύτην, ἡ τὰ σωφρονιστήρια αὐτῆς γεγραφθω, καὶ τὰ πρὸς τὸν σύνοικον δίκαια, ὡς καὶ τῶν ἐπιφανεστέρων μᾶλλον εἶναι τῶν σωφρόνων, καὶ τῶν ἀσώφρονα κατὰ τὸν Ὅμηρον γεγραμμένων. τοιαύτην γὰρ τὴν τοῦ Πηνελόπης εἰκόνα σοὶ Πολύστρατε ἐγκαύσειεν, ἢ καὶ νὴ Δία καὶ τὴν ὁμώνυμον αὐτῆς, τὴν τοῦ Ἀβραδάτα, ἧς μικροῦ ἔμπροσθεν ἐμνημονεύσαμεν. Luc. πανταχόθεν καὶ ταύτην ὦ Πολύστρατε, ἀπηρτισας. καὶ χρὴ δὴ τέλος σοι ἤδη τῶν εἰκόνων. ἅπασαι γὰρ ἐπελήλυθας τὴν ψυχὴν, καὶ τὰ μέρη ἕκαστα

Coloſſæa eſſet magnitudine, parva in tabella depicta erat. Luc. Quorſum hoc dicis? Pol. Quoniam Luciane, non æquè magnas dico imagines, quæ ſunt ſimiles. Non enim æqualis nec propè, vetus Athenienſium Reſpub. & præſens Romanorum potentia. Itaque quanvis illa ſimilitudine reſpondeat, hæc tamen potiór eſt magnitudine, veluti depicta in latiſſima tabula. Secundum autem & tertium exemplar, Theano illa, & poëtria Lesbia, & præter eas Diotima. Hæc quidem Theano, animi magnitudinem ad picturam conferat: Sappho inſtitutæ vitæ jucunditatem. Diotimæ verò ſimilis eſto non in iis tantùm ob quæ Socrates ipſam laudavit, ſed etiam reliqua mentis acie, & conſilio. Talis & illa Luciane, tibi reponatur Imago. Luc. Per Jovem, Polyſtrate, admiranda. Tu verò, amice, alias depinge: benignitatis nimirum, & humanitatis, quæ morum manſuetudinem, & in egenos clementiam commonſtrabit. Pol. Proinde & illa aſſimileatur Theanoni Antenoris conjugi, & Arete, & filiæ ejus Nauſicaæ, & ſi qua alia in negociorum & felicitatis magnitudine erga fortunam modeſtè ſe geſſit. Deinde poſt hanc Gallienæ imago depingatur, & erga familiarem Benevolentiæ, ac juncta illam lecti filiam, quam Homerus pudicam ſcribit, maximè ſe continens. Talem enim ille Penelopes imaginem deſcripſit. Vel etiam per Jovem, juxta illi cognominem Abradatæ conjugem, cujus paulò antè meminimus. Luc. Hanc etiam modis omnibus pulchram effeciſti, Polyſtrate, jamque ferme finem habent Imagines: omnem enim animam, & partes laudando percurriſti.

Pol.

νῶν. Πο. Οὐχ ἅπασαν. Ἔτι γὰρ τὸ μέγιστον τῆ ἐπαίνου ἀφελείπτην. λέγω δὴ τὸ σὺ τηλικοῦτον ὄγκον ἡγεμονίας αὐτὴν, μήτε τύφον ἐπὶ τῆ ἀρχῆ ἀφεβάλλεσθαι, μήτε ὑπὲρ τὸ ἀνθρώπινον μέτρον ἐπαρθῆναι, πεισθέντα τῆ τύχη. Φυλάττειν δ' ἐπὶ ἴσου πάντας ἑαυτὸν μηδὲν ἀπιεγκαλον, ἢ φορτικὸν φρονοῦντα, καὶ τοῖς προσοῦσι δημοτικῶς τε, καὶ οὐ βαρέως ὁμοίως προσφέρεσθαι, καὶ δεξιώσεις, καὶ φιλοφρονήσεις φιλοφρονεῖσθαι. τοιούτοις ἡδίοις τοῖς πρὸς ὁμιλοῦσιν, ὅσῳ καὶ ῥᾷον μείζονες ὁμως ἡγούμενοι, ἡδὺν τιμωρὸν ἐμφαίνοιεν, ὡς ὀπόσοι τῷ μέγα δύνασθαι μὴ καὶ ὑπερηφάνειαν, ἀλλὰ καὶ καὶ εὐπείθειαν, ἐχρήσαντο, ὅτοι καὶ ἄξιοι μᾶλλον τῆ ῥᾳστῆ τύχης δόντων ἁμαξῶν ἄφθησαν. καὶ μόνοι ἂν ὅτοι δικαίως τὸ ἐπίφθονον ἀφοῦσιν. ἡδεῖς γὰρ ἂν φθονήσειε τῷ ὑπερέχοντι, ἢν μετριάζοντα ἐπὶ τοῖς δύνχημασιν αὐτὸν ὁρᾷ, καὶ μὴ κῦφον Ὁ μηρεῖον ὄνειδος ἐπ' ἀνδρῶν κεφαλὰς βεβηκὸς, καὶ τὸ ὑποδεέστερον καταπατοῦσα. ὅπερ οἱ ταπεινοὶ τὰς γαμβρὰς, πάλαι ἀπιεγκαλίας τῆ τύχης, ἐπαυδῶσι κατοικεῖς. ἢ τὸ γὰρ μηδὲν τοιοῦτον ἐλπίσαντας, ἄφνω ἀναπεσόντα ἐς πλοῦτόν τι, καὶ μεῖζον ἔχοντα, ὑπὲρ ἀφορᾶσι κάτω, ἀλλ' ἀεὶ αὐτὸς τὸ ἄνωστις βιάζονται. τοιγαροῦν ὥσπερ ὑπὲρ κηροῦ, ταπεινῶς αὐτοῖς τὰ χρήματα δ' κηρὸ, καὶ τὸ πλεῖον ἀφαιρούσαν, γλαῦκας ὀφλισκάνουσιν ἐπὶ κεφαλῆ εἰς πλάκην, καὶ πλούσια ἐμπεπλοκότες. ὅσοι δ' ἐκ τῶν Δαιδάλου ἐχρήσαντο τοῖς πλεῖοις, καὶ μὴ πάνυ ἐπερρήσαν, εἰδότες ὅτι οὐ κηρῶ ἦν

Pol. Non omnem. Nam maximæ laudis caput reliquum est. Dico verò cùm in tantam rerum magnitudinem provecta sit, ut neque fastum in secundis induat, neque supra sortis humanæ modum efferatur, fortunæ confidens. Sed se in plano contineat animo non insolenti, nec arroganti molesta: & populariter erga eos se gerat cum quibus commercium habebit, & salutet, & comiter excipiat. Quæ eo sunt colloquentibus jucundiora, quo, cùm à majore procedant, nihil tragicæ granditatis præ se ferunt, ut qui magnitudine potentiæ non ad superbiam, sed ad beneficentiam utantur. Atque hi bonis à fortuna datis maximè digni visi sunt: soli etiam effugere invidiam queant. Nemo enim præstanti inviderit quem prosperis rebus moderatè utentem videat: nec instar illius [1] Homericæ Ates super hominum capita incedentem & inferiora calcantem. Quod iis accidere solet qui abjecto sunt animo, cùm fortuna nesciant uti: postquam fortuna nihil tale sperantes, repente in volucrem & sublimem currum evexit, intra præsentes facultates non manent, neque deorsum despiciunt, sed in arduum semper nituntur. Quare quemadmodum Icarus, liquefacta ipsis quàm celerrimè cera, & defluentibus alis, præcipites in mare, & fluctus devoluti deridentur. Sed qui Dædali in morem alis utuntur, neque nimium efferuntur gnari cereas sibi esse illas, sed

1 *Aten Homericam*] Ate dea fingitur ab Homero Iliad. 9. quam interpretantur noxam: de qua Erasm. in proverb. *ira omnium turdissimè senescit.* Bud. lib. 5. de Asse. Cogn.

αὐτοῖς πτεροφυήσει, ἐταμιεύσατο ἢ ἐς τὸ ἀνθρώπειον τῶν φορέων, καὶ ἠρέσησεν ὑψηλότερα μόνον τῶν κυμάτων ἐποχέοντες, ὥστε μηδὲ νοτίζεσθαι αὐτοῖς ἀεὶ τὰ πτερά, καὶ μὴ παρέχειν αὐτὰ μόνῳ τῷ ἡλίῳ, ὅτι ἢ ἀσφαλῶς τε ἅμα, καὶ σωφρόνως διέπλησεν. ὡσαύτως καὶ παῦτῶν ἂν τις μάλιστα ἐπαινέσειε. τοιγαροῦν ἐξίον πάντων ἀπολαμβάνειν τὸ κρεῖττον, ἀζημίωτον παῦτὰ αὐτῇ παραμεῖναι τὰ πτερά, καὶ ἐπαλλήλοις ἐπαοιδαῖς πιάσθαι. Λυ. καὶ ὅτως ὦ Πολύφρων, χαιρέσθω. ἄξια γὰρ οὐ τὸ σῶμα μόνον, ὥσπερ ἡ Ἑλένη καλὴ ἦν, καὶ δίαιαν ἢ καὶ ἐρασμιωτέραν αὐτῶν τῶν ψυχῶν σκέψασθαι. ἔπρεπε ἢ ἐ βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ, ἀγαθῷ καὶ ἡμέρῳ ἀνδρὶ, καὶ τοῦτο μὴ τὸ ἄθλιον ἀγαθῶν, ὃ πόσοι εἰσὶν αὐτῷ, δαιμονῆσαι, ὡς ἐπ' αὐτοῦ ἢ φωνὴ γενέσθαι τοιαύτην, καὶ σωθῆναι αὐτῷ, ποθεῖν αὐτόν. ἢ γὰρ μετὰ τοῦτο δαιμόνιον γυνὴ, ἀφεὶς ἢ ἂν τις ὅλως τὸ ὁμοιότατον ἀκοῦσαι ἔτι, χρυσῆν μὲ αὐτὴν Ἀφροδίτην ἐρίζειν τὸ κάλλος, ἴρμα ἢ, αὐτὴν Ἀθηναίαν ἰσοφαρίζειν. γυμναιῶν γὰρ συνόλως σὺν αἰσχύνῃ τὴν ἀνθρωπίνην αὐτῇ, ὁ Δῆμος, οὐδὲ φυλὴ φησὶν Ὅμηρος, ὅτ' ἂρ Φρύγας, ὅτέ τι ἔρρα. Πο. ἀληθῆ φῄς ὦ Λυκῖνε. ὥστε εἰ δοκεῖ, ἀναμίξαντες ἤδη τὰς οἰκίσεις, ὡς τὸ σύμπλασμα, καὶ ἐς ἐμὲ τὴν ψυχῆς ἐγκαψάμενον, μίαν ἐξ ἁπασῶν συνθέντες, βιβλίον κατασκόπου, παρέχωμεν ἅπασι θεωμένοις, τοῖς τε νῦν οὖσι, καὶ τοῖς ὑστέρῳ ἐσομένοις. μνημαντέον γοῦν τῆς Ἀπιθανοῦς, καὶ Παῤῥασίης, καὶ Πολυγνώτης γλυφεῖν ἂν, καὶ αὐτὴ σκιαγραφίαν ἄν τοιαύτην κεχρωσμένην, ὅσον μὴ ξύλου, καὶ κηροῦ, ἢ πέλλης, Παῤῥασίου καὶ Πολυγνώτου γλυφεῖν ἂν, καὶ αὐτὴ σκιαγραφίαν ἄν τοιαύτην κεχρωσμένην, ὅσον μὴ ξύλου, καὶ κηροῦ, ἢ

sed humanæ facultati impetum accommodant, & contenti sunt si undis paulò altiores ferantur, ita ut alas semper madefaciant, nec Soli tantùm liquandas exhibeant, hi tutò simul & prudenter pervolant. Quod & in ista Imagine maximè laudaveris. Quocirca meritum ab omnibus fructum percipit, qui precantur ut hæ alæ ipsi permaneant, & bona magis magisque affluant. *Luc.* Sic quidem fiat ô Polystrate. Neque enim solùm corporis venustate conspicua est, prout Helena, sed pulchrior & amabilior, cùm his præfidiis animam muniat. Conveniebat autem magno regi, bono manſuetóque viro, hoc etiam bonum simul cum aliis quotquot possidet, ad fœlicitatem: ut & ipsius tempore mulier hujusmodi nasceretur, & ejus consuetudinis desiderio flagraret. Non enim hæc fœlicitas est exigua, mulier de qua Homericum illud aliquis meritò dicere possit, eam cum aurea Venere de forma contendere, & operibus, Minervæ parem esse. Neque ulla ex omni mulierum numero cum ipsa comparetur, non corpore, non indole, inquit Homerus, non ingenio, nec operibus. *Pol.* Vera dicis Luciane. Quare si tibi videtur, commixtis Imaginibus, Corporis, quam tu finxisti, Animæ quas ego delineavi, unam ex omnibus compositam libro mandemus, quem omnibus admirandum exhibeamus, tum hujus ætatis hominibus, tum etiam posteris. Itaque hæc erit longè diuturnior, quàm Apellis, Parrhasii & Polygnori imagines, eaque illis multò gratior, quatenus non ligno, cera-ve aut coloribus constat; sed

χρωμάτων πτοίησιν, ἀλλὰ τῆς ψυχῆς μουσικῇ ἐπιπνοίᾳ εἰκάσαι, ἅτε ἀκριβεστάτη οὖσαν γνῶναι ἀν, σύμμετρόν τε καὶ, καὶ ψυχῆς ἀρετὴν ἅμα ἐμφανίζουσαν.

sed suggesto à Musis commento expressa est, quæ cùm corporis pulchritudinem, & animæ virtutes una commonstret, absolutissima Imago futura est.

ΤΠΕΡ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ. | PRO IMAGINIBVS.

ARGVMENTVM.

Panthea superiori Dialogo laudata Lucianum accusat, primùm immodica laudis: Deinde quod ab eo Diis fuerit comparata. Quas laudum hyperbolas pra modestia & pietate agnoscere non vult: cùm sint assentatoris potiùs quàm laudatoris. Ad qua respondet Lucianus, primùm se non satis illam laudasse, nedum nimium. Idque se ex libertate laudatorum fecisse, quos exemplis ostendit ab adulatoribus differre. Deinde se illam non cum Deabus, sed cum earum Imaginibus comparasse. Quod etsi fecisset, id se rectè facturum fuisse exemplis probat.

Ἔγωγέ σοι ὦ Λυκῖνε φησὶν ἡ γυνή, τὰ μὲν ἄλλα, πολλῷ σὺν ἐσθλῷ τὴν εὔνοιαν ὡσὲ ἐμὲ, καὶ τιμῶ σε καὶ συγχάμμαι σοι. ἐγὼ δ' ἂν ὅτῳ ὑπερεπῄνεσέ τις, εἰ μὴ καὶ μετ' εὐνοίας σωτεροφιλοῦς. τὸ γὰρ ἐμὸν ὡς ἂν εἰδῇς, τοιοῦδε ἐστι. δεῖ ἄλλως μὲν χαίρειν τοῖς κολακικοῖς τὸ τρόπον, ἀλλὰ μισεῖν δικεῖν οἱ τοιοῦτοι, ζῶντες εἶναι, ὃ ἥκιστα ἐλεύθεροι τὴν φύσιν. ἐν δὲ τοῖς ἐπαίνοις μάλιστα, ὅταν τις ἐπαινῇ με φορτικῶς, καὶ ὑπερμέτρως ποιεῖσθαι τὰς ὑπερβολὰς, ἐρυθριῶ τε, καὶ ὀλίγου δεῖν ἐπιφθέγξομαι τὰ ὦτα. καὶ τὸ πρᾶγμα χλοῦν μοῦσκον, ἢ ἐπαίνου ἐοικέναι μοι δοκεῖ. μέχρι γὰρ τοῦδε, οἱ ἔπαινοι ἀνεκτοί εἰσιν, εἰς ὅσον ἂν ὁ ἐπαινούμενος γνωρίζῃ ἑαυτὸν τὰ λεγόμενα ὡς ὄντα ἐν αὐτῷ. τὸ δὲ ὑπὲρ τοῦτο, ἀλλότριον ἤδη,

Ego Luciane, inquit mulier, alias quidem magnam erga me perspexi tuam benevolentiam, & honorem ex libro à te conscripto. Non enim me tantis laudibus eveheres, nisi cum benevolentia hoc scriberes: Ego verò, ne non scias, hoc sum animo. Non temerè assentatoribus delector, atqui sunt hujusmodi, mihi videntur esse præstigiatores, & minimè libero ingenio. Cæterùm inter laudes, maximè quando quis molestis, & immoderatis amplificationibus me extollit, erubesco, & ferè aures obtuto: idque subsannationi potiùs, quàm laudi simile existimo. Nam tolerabiles eatenus sunt laudes, quatenus is qui laudatur, singula quæ dicuntur, ineſſe sibi cognoscit. Sed quicquid præter hoc additur, alienum est,

&

ἥδη, καὶ κολακικὸς σαφής. καίτοι πολλοὺς οἶδα ἔφη χαίροντας, εἴ τις αὐτοὺς ἐπαινῶν, καὶ ἃ μὴ ἔχουσι προσαρμόσοι τῷ λόγῳ. οἷον, εἰ γάνυσθαι ὄνους διὸ ἀμαθίζοι τὰ ἀκμῆς. ἢ ἀμόρφοις ὄσι, τὸ Νιρέως κάλλος, ἢ τὸ Φάωνος εἰδήσει. οἴονται γὰρ αὐτὰ τὰ ἐπαίνου ἀλλαχήσεσθαι σφίσι τὰς μορφὰς, καὶ αὖθις ἀναθήσειν αὖθις, ὥσπερ ὁ Πελίας ὤιθο. τὸ δ' οὐχ ὕπνος ἴσχει. πολλῷ γὰρ ἂν ὁ ἔπαινος μᾶλλον τιμῶν, εἴ τι ἐ ἔρρηγεν αὐτῷ ἀπλαῦσαι δυνατὸν ἦν ἐκ τῆς τοιαύτης ὑπερβολῆς, νῦν δ', ὁμοίου μοι δεῖσθαι ἔφη, πάσχειν, ὥσπερ ἂν εἴ τινι ἀμόρφῳ, προσωπεῖον καλὸν ἐπιθεῖεν τοῖς φέρουσιν. ὁ δὲ, μέγα ἐπὶ τῷ κάλλει φρονοίη. καὶ τοῦτο δὲ, προαιρεῖται ὕλης, καὶ ὑπὸ δ' τυχόντος σωτελεῖσθαι δυναμένου. ὅτε ἐ γλαυκότερος ἂν γένοιτο, αὐτοπροσώπου φωνεῖς, οἷος ὢν, ὑφ' οἵου κέκρυπται. ἢ ἐ τὴ Δί' εἴ τις ὑποδησάμενος κοθόρνους, μικρὸς αὐτὸς ὢν, ἐρίζοι πρὸς μεγάλους τοῖς λαπροτέροις ὅλῳ πήχει ὑπερέχουσιν. ἐμέμνητο γάρ καὶ τοιούτου τινός. ἔφη γυναῖκά τινα τῶν ἐπιφανῶν, τὰ μὲν ἄλλα, καλὴν, καὶ κόσμιον, μικρὰν δ', καὶ πολὺ δ' συμμέτρου ἀποδύσαι, ἐπανιέναι ὅτῳ τινὶ ποιητῇ ὁ ἄσημος, τά τε ἄλλα, καὶ ὅτι καλή τε, καὶ μεγάλη ἦν. αὐχμέρῳ δ' αὐτῆς εἰκάζειν ἐκεῖνο τὸ δύμηκές τε, καὶ ὄρθιον, τῷ μὲν, δὴ γάνυσθαι τῷ ἐπαίνῳ, καθήκειν αὐξανομένῳ ὅτῳ τὸ μέλος, καὶ τῷ χαίρειν ἐπισίνειν. τὸ ποιητὴν πολλάκις τὸ αὐτὸ ᾄδειν, ὁρῶντα ὡς ἡδέως ἐπανυμένη, ἄχρι δὴ τῶν παρόντων, τινὰ προσκύψασθαι, πρὸς τὸ δὲς, εἰπεῖν αὐτῇ, σίγησον ὦ ἔτος, μὴ ἐ ἀναστήσῃ ποιήσας τὴν γυναῖκα. ταῦτα λέγειν δ', καὶ μακρῷ τούτου γλαυκότερον Στρα-

& manifesta assentatio. Atqui permultos novi, inquit, qui gaudent, siquis eos laudando, etiam quæ non habent, orationi adjecerit: pura, si senes ob ætatis vigorem beatos prædicarit: aut deformibus, Nirei vel Phaonis formam tribuerit. Putant enim suas formas à laudibus immutatum iri, & fore ut denuo repubescant, ut de se Pelias putavit. Sed non ita se res habet. Laus enim magni æstimaretur, si re ipsa, hujusmodi hyperboles beneficio, frui possemus. Nunc verò mihi videntur illi hoc modo affecti, quo deformis aliquis qui apposita sibi formosa larva, pulchritudine superbiret; quam quivis tollere, & atterere potest: unde magis deridiculo esset, nativa facie detecta, quam ascititia forma occultaverat. Aut per Iovem, quo pusillus aliquis, qui cothurnis indutis, de proceritate contenderet cùm iis qui ex planitie toto cubito essent proceriores. Nam & hujusmodi cujuspiam mentionem faciebat. Ajebat virî illustris uxorem, aliàs quidem pulchram & honestam, sed pusillam, & cui multum de justâ statura deesset, à quodam poëta carmine laudari, quòd inter cætera, cùm formosa, tum procera esset: cujus longitudinem & rectitudinem populo comparabat. Illam verò laude istâ lætari, quasi ad modulos crescceret, & manum concutere. Poëtam autem idem sæpe canere, cùm hac laude delectari videret. Donec aliquis ex præsentibus ad aurem admotus ipsi dixit, Heus tu desine, ne mulierem surgere facias, Dicebat etiam Stratonicen

τοιῶδε ποιῆσαι τὴν Σελεύκου γυναῖκα. τοῖς γὰρ ποιηταῖς ἀρχαῖα προσθεῖναι αὐτῷ δεῖ πελάτῃ, ὃς τις ἂν ἄμεινον ἐπαινέσαι αὐτῆς τὴν κόμην. καίτοι φαλακρὸν ἐτύγχανεν ὤν, καὶ οὐδὲ ὅσας ὀλίγας τὰς ἑαυτῆς τρίχας ἔχων. καὶ ὅμως ὅτῳ διακειμένῃ τὴν κεφαλὴν, ἁπάντων εἰδότων ὅτι ἐκ νόσου μακρᾶς τοῦτο ἐπεπόνθει, ἤκουε τῶν κολακευόντων ποιητῶν ὑακινθίνας τὰς τρίχας αὐτῆς λεγόντων, καὶ ἄλυσι τισὶ πλοκάμους ἀναπλεκόντων, καὶ σελίνοις τὰς μὴ ὄλως ὄντας εἰκαζόντων. ἁπάντων οὖν τῶν τοιούτων κωμῳδοῦμενοι, καὶ παρεχόντων αὐτοὺς τοῖς κλαυσομένοις. καὶ προσεπῄδῃ ὅτι μὴ σὺ ἐπαίνοις μόνον, ἀλλὰ καὶ γραφαῖς τὰ ὁμοῖα πολλοὶ κολακεύεσθαί τε, καὶ ἐξαπατᾶσθαι θέλουσι. χαίρουσι γὰρ ἔφη τῶν γραφέων ἐκείνοις μάλιστα, οἳ ἂν αὐτὸς τὸ εὐμορφότερον αὐτοὺς εἰκάσωσιν. εἶναι δέ τινας, οἳ καὶ προσαπτοῦσι τοῖς τεχνίταις, ἢ ἀφελεῖν τι τοῦ γένους, ἢ μελανότερα γράψαι τὰ ὄμματα, ἢ ὅ, τι ἂν ἄλλο ἐπιθυμήσωσιν, αὐτοῖς προσεῖναι. εἶτα λανθάνειν αὐτοὺς ἀλλοίας εἰκόνας φανουμένους, καὶ οὐδὲν αὐτοῖς οἰκείας. ταῦτα δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα ἔλεγε, τὰ μὲν ἄλλα ἐπαινοῦσα καὶ συγγραμμάτων, ἐν οἷς τοῦτο ἀφέρεσθαι, ὅτι θεαῖς αὐτὴν, Ἥρᾳ, καὶ Ἀφροδίτῃ εἰκάσας. ὑπὲρ ἐμὲ γὰρ φησι, μᾶλλον ὑπὲρ ἅπασαν ἀνθρωπίνην φύσιν τὰ τοιαῦτα. ἐγὼ δέ σε οὐδ' ἐκείνα ἠξίουν, ταῖς ἡρωίναις συνδιαγωνίζεσθαί με, Πηνελόπῃ, καὶ Ἀρήτῃ, καὶ Θεανοῖ, οὐχ ὅπως θεαῖν ταῖς ἀρίστοις. καὶ γὰρ αὖ καὶ τοῦτο πάνυ ἔφη. τὰ μὲν θεοὺς τοὺς θεοὺς, δεισιδαιμόνως, καὶ ψοφοδεῶς ἔχω. δέδοικα τοίνυν μὴ κατὰ τὴν Κασσιέπειαν εἶναι δόξω, τοιοῦτόν τινα μανίαν ἐπανοῦσα. καίτοι περίεισιν ἐκείνη Seleuci uxorem, assimile quiddam, sed longè magis ridiculum feciſſe. Eam poëtis pro talento certamen propoſuiſſe, quicunque ſuam comam meliùs laudaret, quanquàm calva erat, & ne paucos quidem crines habebat. Attamen ſic affecto capite, cui ex longo morbo id accidiſſe omnes norant, execrandos illos poëtas audiebat, qui capillos ejus Hyacinthinos dicebant, & criſpos quoſdam cincinnos nectebant, & apio, quamvis nulli prorſus eſſent, comparabant. Tales igitur omnes deridebant, qui ſe aſſentatoribus traderent. Addebat etiam non ſolùm in laudibus, ſed etiam in picturis pleroſque aſſentationem captare, & decipi velle: qui illis potiſſimùm, inquit, pictoribus gaudent, à quibus formoſiores effingantur. Eſſe quoque nonnullos qui artificibus injungunt, ut aliquid nari detrahant, aut nigriores oculos pingant, aut aliquid aliud, quod ineſſe ſibi cupiverint. Deinde eos neſcire ſe alienas imagines coronare, & ſibi nullatenus ſimiles. Hæc & ejuſmodi dicebat, alia quidem quæ tuo libro mandaras collaudans, ſed hoc unum non ferens quod eam cum Deabus Iunone & Venere comparaveris. Nam hæc me, inquit, imò humanam omnem naturam ſuperant. Cæterùm ne illud quidem optavi, ut Heroinis illis, Penelope, Arete, & Theanoni, nedum præſtantiſſimis Deabus comparares. Etenim Deos metuo vehementer & expaveſco. Quare vereor ne ut Caſſiopea laudem illam expetiviſſe videar: quanquam illa cum Nereidibus contendebat, Iu-

ἀντεξεῖάζεθε. Ἦραν ἦ, καὶ Ἀφροδίτην ἴσιθεν. ὥστε ὦ Λυκῖνε, μεταγράψαι σε τὰ τοιαῦτα ἐκέλευσεν. ἢ αὐτὴ μὲ μαρτύραλε τὰς θεὰς, ὡς ἀκούσης αὐτῆς γράφας. σὺ ἦ εἰδέναι ὅτι ἀνιᾶσά αὐτῷ τὸ βιβλίον, ὅτω πρωτοφωῶ, ὥσπερ νῦ σοι λέγεται, ἐμέλλε δύσεδῶς, ἐδὲ ὁσίως τὰ περὶ τὰς θεάς. ἐδικέ τε ἀσέβημα ἑαυτῆς, καὶ πλημμέλημα τῆδε δόξειν, εἰ ὑπορρῴοι τῇ ἐν Κνίδῳ, καὶ τῇ ἐν κήποις ὁμοίᾳ λέγοιλε. καὶ σε ὑπεμίμνησκε τὴ πλούτειον ἐν τῷ βιβλίῳ περὶ αὐτῆς εἰρημένων, ὅτι μείζεσιν, καὶ ἄλυθρον ἔφης αὐτῷ, ὅτε ἀναπεπομφότα ὑπὲρ τὸ ἀνθρώπινον μέτρον, ἀλλὰ πρόσχημον τῷ πρήσει ποιημένῳ. ὁδὲ, ταῦτα εἰπὼν, ὑπὲρ αὐτὸν τὸ ἔρρινον ἀναβιβάζεις τὴν γυναῖκα, ὡς ἐ θεᾶς αὐτῷ ἀπεικάζειν. ἠξίι δέ σε μὴ ἦ ἀξιωτέραν αὐτὴν ἡγεῖλαι ἦ Ἀλεξάνδρε. [1] ὃς ἦ ἀρχιτέκτονι ὑπισχνεμένῳ τὸ Ἄθω ὅλον μεταχημαπίειν, καὶ μορφώσειν πρὸς αὐτὸν, ὡς τὸ ὄρος ἄπαν εἰκόνα γλυπλὴ ἦ βασιλέως, ἔχονλα δύο πόλεις ἐν ταῖν χεροῖν, ἐ περιπλέοντα τὴν πρατπίαν τὸ ὑπερκόσιος, ἀλλ' ὑπὲρ αὐτὸν ἡγησάμενον τὸ τόλμημα, ἔπαυσε τὸν ἄνθρωπον, ἐ πιθανῶς Κολοσσὸς ἀναπλάττοντα. καὶ τὸ Ἄθω κἦ χέρας ἐᾶν ἐκέλευσε, μὴ ἦ πρὸς σμικρωίειν ὁρῶν ὅτω μέγα πρὸς μικρὸν σύμμετρος ὁμοιότητα. ἐπῄνεῖ ἦ τὸ Ἀλέξανδρον τὸ μεγαλοψυχίας, καὶ ἀνδρίαν μείζω τοῦτο ἦ Ἄθω ἔλεγεν αὐτὸ ἀνεστάναι, ὃ τοῖς τὸ ἀεὶ μεμνησομένοις ἀφοίαις. ἐ γὰ μικρᾶς εἶναι γνώμης ὑπεριδεῖν ὅτω δοξάζειν πρὸς ἑαυτὸν ὁμοῖ Iunonem autem & Venerem venerabatur. Quocirca Luciane, jussit ut ista corrigas, alioqui se testaturam Deas, hæc à te se invita scripta esse: scias verò tu, molestum sibi esse libellum illum qui sic obambulat, ut à te non admodum piè, nec sanctè de Diis est compositus. Existimabat etiam fore ut impium facinus commisisse videretur, si pateretur se similem dici Cnidiæ & Hortensi Veneri. Præterea tibi in memoriam revocabat ea quæ sub libri finem de ipsa dixisti, modestam vocans, & fastus expertem, quæ supra modum humanum sese non efferat, sed terræ proxima volet. At tu his dictis, mulierem supra cœlum ipsum extollis, ita ut cum Deabus compares. A te etiam postulabat, ne Alexandro imprudentiorem se putares, qui architecto pollicente se totum Atho transformaturum, & ad ejus simulachrum accommodaturum, ita ut totus mons Regis imago fieret, duas urbes manibus tenentis, prodigiosam pollicitationem non admisit, sed ausum illud majus ipso ratus, compescuit hominem non credibiles Colossos effingentem: justitque ut suo loco intactum Atho relinqueret, neque montem adeò magnum ad corporis exigui similitudinem imminueret. Alexandrum autem magnanimitatis nomine laudabat, eumque sibi hoc facto statuam Atho majorem dicebat erexisse in animis hominum, qui ejus rei semper memores essent futuri. Non enim abjecti esse animi honorem adeò incredibilem contemnere. Quare se tuum figmentum lau-

1 Ὃς τῷ ἀρχιτέκτονι ὑπισχνεμένῳ τὸ Ἄθω,] Idem superius positum lib. De historia scribenda. *Mars.*

τὸ μὲν πλάσμα σε ἐπαινεῖν, καὶ τὴν ἐπίνοιαν τ εἰκόνων, μὴ γνωρίζειν δ τὴν ὁμοιότητα. μὴ γὰρ εἶναι τ τηλικούτων ἀξίαν, μηδὲ ἐγγὺς, ὅτι μὴ δὲ ἄλλην τινὰ γυναῖκα μ ὄσαν. ὥστε ἀφίησί σοι τοῦτον τὴν τιμὴν, καὶ προσκυνεῖ σε τὰ ἀρχέτυπα δεδεῖσθαι. σὺ δ, τὰ ἀνθρώπινα ταῦτα ἐπαίνῳ αὐτῶν, μὴ δ ὑπὲρ τ πόδα ἔχειν τὸ ὑπόδημα, μὴ καὶ ἐπισυμβῇ μέ φησιν ἐμπεριπατοῦσιν αὐτῷ. κἀκεῖνο δὲ σοι εἰπεῖν ἀπεῖρηκα. ἀκούω ἔφη πολλῶν λεγόντων. εἰδὲ ἀληθὲς ὑμεῖς οἱ ἄνδρες ἴστε, μόνοι ὀλυμπιάσιν ἐξεῖναι τοῖς νικῶσι μείζους τ σωμάτων ἀνιστάναι τὰς εἰκόνας, ἀλλ ἐπιμελεῖσθαι τὰς Ἑλλανοδίκας, ὅπως μηδὲν εἰς ὑποσάλπιγγα τὴν ἀλήθειαν, καὶ τὴν ἐξέτασιν τ ἀνδριάντων ἀκριβεστέραν γίγνεσθαι τ τ ἀθλητῶν ἐγκρίσεως. ὥστε ὁρᾷ ἔφη μὴ αἰτίαν λάβωμεν ψεύδεσθαι σὺν τοῖς μέτροις. καὶ ἡμῶν ἀνατρέψωσιν οἱ Ἑλλανοδίκαι τὴν εἰκόνα. τοιγὰρ μὲν ἐλεγχθ ἐκείνη. σὺ δ σκόπει ὦ Λυκῖνε, ὅπως μεζονησμήσας τὸ βιβλίον, καὶ ἀφαιρήσεις τὰ τοιαῦτα, μηδὲ σφαλῇς πρὸς τὸ θεῖον, ὡς ἐκεῖνη πάνυ μ αὐτὰ ἐδυσχέραινε, καὶ ὑπέφριττε μεταξὺ ἀναγινωσκομένων, καὶ παρητεῖτο τοὺς θεοὺς ἵλεως εἶναι αὐτῇ. καὶ συγγνώμη, εἰ γυναικεῖόν τι ἔπαθε. καίτοι εἰ χρὴ τἀληθὲς εἰπεῖν, καὶ αὐτῷ ἐμοὶ τοιοῦτόν τι εἰπεῖν ἔδοξε. τὸ μὲν πρῶτον ἀκούων, ὑδὲν ἐπλημμέλησε, σιωπῶν τοῖς γεγραμμένοις. ἐπεὶ δ ἐκείνη ἐπεσημήνατο, καὶ αὐτὸς ἤρξαμην τὰ ὁμοια γιγνώσκειν καθ αὑτόν. καὶ προσπλησίον τ ἔπαθον, οἷς ἐπὶ τ ὀρωμένων πάσχομεν. ὡς μὲ πάνυ ἐγγὺς τοῦ σκοπεῖν τι, καὶ κατὰ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, ὑδὲν ἀκριβὲς διαγινώσκομεν. ὡς δ λάσιόντες, οὐ δ συμμέτρως διαστήμα-

laudare, & Imaginum commentum: sed similitudinem non agnoscere: non enim tantis ac talibus esse dignam, ne propè quidem: ac neque mulierem ullam, quamcunque tandem aliam. Itaque tibi honorem hunc remittit, tuaque archetypa adorat. Tu verò, humanis laudibus ipsam decora: nec pede major sit calceus, ne illo, inquit, mihi inambulanti os obturet. Illud etiam tibi dicendum dedit in mandatis. Multos, inquit, dicentes audio: quod verum-ne sit vos viri scitis, Ne Olympicis quidem victoribus licere statuas corporibus majores erigere, sed Hellanodicis curæ esse, ut ne unus quidem veritatem excedat, & statuarum examen, athletarum admissione fieri accuratius. Itaque vide, ne ementitæ mensuræ accusemur: ac deinde nostram imaginem subvertant Hellanodicæ. Hæc quidem illa dicebat. Tu verò perspice Luciane, quomodo librum hunc transformes, atque talia demas, nec in numen pecces, velut illa gravissimè hæc ferebat, interque legendum subhorrescebat, ac Deas ut sibi essent propitiæ, rogabat. At certè illi ignoscendum, quòd animo fuit muliebri. Atqui, ut verùm dicam, etiam mihi ipsi tale quid dicere visa est. Ac primùm quidem audiens, dum scripta intueor, delictum non animadverti: sed postquam illa mihi indicavit, ipse etiam similia de iis sentire cœpi. Ac mihi simile quid accidit, quod in iis quæ intuemur usuvenit. Siquid proximè sub oculis constitutum comtemplemur, id nequaquam exquisitè dignoscimus. At si justo intervallo distantes intueamur, omnia

τῷ ἴδιῳ μέρει, ἅπαντα σαφῶς φαίνεται τὰ δύ, καὶ τὰ μὴ ἴσως ἔχοντα. τὸ δὴ ἄνθρωπον ὄντα, Ἀφροδίτῃ, καὶ Ἥρᾳ εἰκάσαι, τί ἄλλο, ἢ ἀνελκρύσαι ἐστὶν ὑπολίζειν τὰς θεάς; ἐν γὰρ τοῖς τοιούτοις, οὐχ ἵνα τὸ μικρὸν μεῖζον γένηται τῇ συγκρίσει, ὡς τὸ μεῖζον ἀποσμικρυνθῆναι, πρὸς τὸ παπεινότερον καταφέρεται. οἷον, εἴ πνες ἅμα βαδίζοιεν, ὁμοῦ, μέγας, ὁ δὲ, πάνυ τῇ ἡλικίᾳ χαμαίζηλος, εἶτα δέηται ἀποσῶσαι αὐτὸν, ὡς μὴ ὑπερέχειν θατέρῳ τὸ ἕτερον, ἢ ἔτι βραχύτερον ὑπεραναπεμένειν τοῦ γοῦν ἀν, κἂν ὅλῳ μάλιστα ἀκροποδὶ ἐπεγείρῃ ἑαυτόν, ἀλλ' εἰ μέλλοιεν ὁμήλικες φανεῖσθαι, ὁ μεῖζον ἐκεῖνος ἐπικύψῃ, καὶ παπεινότερον ἀποφανεῖ ἑαυτόν. ὡσαύτως ἢ καὶ ἐν τοῖς τοιούτοις εἰκάσαι, οὐχ ὅτως ἄνθρωπος μεῖζον γένηται, ἢν τις αὐτὸν θεοῦ ἀπεικάζῃ, ὡς τὸ θεῖον ἀνάγκη ἐλαττῶσαι πρὸς τὸ σφέτερον ἐπικλώμενον. καὶ εἰ μὲ ὑπὸ ἀπορίας τῆς ἐπιχαίρειν, ἐπὶ τοῦ ὑρφνία ἐκπίπτοιεν τῆς τοῦ λόγου, ἥπερ ἂν ὁ τοιοῦτος αἰτίαν ἔχοι ὑπὸ ἀσεβείας αὐτὸ φρᾶσαι. ἐν δὲ τοσαύτῃ ἔχων καλῶν γυναικῶν, Ἀφροδίτῃ, καὶ Ἥρᾳ εἰκάσαι αὐτῷ ἐβλάπτεσθε, ὦδὲ δέον. ὥστε τὸ ἄγαν τοῦτο, καὶ ἐπίφθονον, ἀφαίρει ὦ Λυκῖνε. ἐγὼ γὰρ πρὸς σὲ σχόπω τὸ τοιοῦτον. ὃς ὦδὲ ἄλλως ῥᾴδιος πρὸς τὰς ἐπαίνους, καὶ πρόχειρος ὤν, εὐτύχανες. ἀλλὰ νῦν ὅτου εἶδε ὅπως ἀθρόαν μεταπέπτωκας τὴν μεζεολοιδορίαν, ἐπιδαψιλεύόμενος. καὶ ἐκ τοῦ πάνυ φειδομένου, ἀσωτος εἶ τοῖς ἐπαίνοις ἀναπεφηνας. ἀλλὰ μηδὲ ἐκεῖνο αἰσχυνθῇς, εἰ μεζαρυθμιεῖς τὸν λόγον ἤδη ἀφειδέστερον. ἐπεὶ ὁ Φειδίας φασὶν ὅτι ποιήσας, ἐπιπεξεργάσαιτο τοῖς Ἠλείοις τὸν Δία.

omnia liquidiùs apparent, quæ bene, quæque secus se habent. Ergo hanc, cùm sit homo, Veneri & Iunoni assimilare, quid aliud est quàm Deas ex professo extenuare? siquidem in ejusmodi comparationibus, non tam quod parvum est collatione crescit, quàm quod majus, imminuitur, dum ad id quod humilius est, pertrahitur. Exempli gratia, si duo simul incederent, alter prægrandis, alter pumilio, deinde ipsos adæquare oporteret, ne alter alterum statura superaret, nequaquam breviore semet quantumvis extendente hoc fieret, etiamsi sese in summos pedes maximè erigeret. At si statura pares videri debeant, major ille caput demittet, ac se humiliorem reddet. Similiter & in id genus imaginibus, non tam major fit homo, si cum Deo comparetur, quam necesse est imminui Deum, ad id quod est inferius, reflexum. Et siquidem terrestrium penuria, orationem ad cœlestia extenderes, minùs vitio verteretur, quod per impietatem hoc feciſses. At tu quamvis tam eximias mulierum formas haberes, cum Venere, & Iunone ausus es ipsam comparare, cùm nihil opus esset. Quare hoc nimium atque invidiosum demas Luciane. Neque enim hoc tui est moris, qui ad laudandum alioqui non eras facilis ac promptus. At nunc nescio quo pacto derepente mutatus es, hoc abundè faciens: & qui laudum hactenus fuisti parcissimus, earundem evasisti prodigus. At ne te pudeat jam editam orationem retractare: quandoquidem & à Phidia sic factum fuisse dicunt; quum apud Eleos Iovem construxit.

στὰς γὰρ αὐτὸν καθ' ἓν τῶν θυρῶν, ὁπότε τοσοῦτον ἀναπετάσας ἐπιδεῖκνυε τὸ ἔργον, ἐπῃνεῖτο τῶν αἰτιωμένων τι, ἢ ἐπῃνοῦντων. ἦν τὰ μὲν, ὁ μὲν, τὴν ῥῖνα, ὡς παχίαν. ὁ δὲ, ὡς ἐπιμηκέστερον τὸ πρόσωπον. ὁ δὲ ἄλλο, ἄλλό τι. εἶτ' ἐπειδὴ ἀπηλλάγησαν οἱ ἥκοντες αὖθις τὸν Φειδίαν ἐγκλείσαντες ἐαυτὸν, ἐπανορθοῦν, καὶ ῥυθμίζειν τὸ ἄγαλμα πρὸς τὸ τοῖς πλείοσιν δοκοῦν. ὁ γὰρ ἠξίου μικρὰν εἶναι συμβολὴν δῆμον τοσοῦτον, ἀλλ' ἀεὶ ἀναγκαῖον ὑπάρχειν τὰς πολλὰς βελτίονος ἀρᾶν ἑνός, κἂν Φειδίας ᾖ. ταῦτά σοι ἀπ' ἐκείνης κομίζω, καὶ αὐτὸς ἀφελιμαῖα, ἑταῖρός τε, καὶ ἄντης ὤν. *Lv.* Πολύστρατε, οἷον ὂν ῥήτορ ἐλελήθεις με, φησὶν ὁ ἐμὸς οὗτος μακρὰν, καὶ κατηγορίαν τοσαύτην ἐξενήνοχας καὶ συγκεκομμένον, ὥστε μηδὲ ἐλπίδα μοι ἀπολογίας ἐπὶ κατηγορίᾳ τοσαύτῃ ἀλλ' ἐκεῖνο γε ἃ δικαίως ἐποίησατε, καὶ μάλιστα σὺ, ἐρήμῳ κατασταίσας καὶ βιβλίῳ, μὴ παρόντος αὐτῷ συνηγόρου. ῥᾴδιον οἶμαι τοῦτ' ἐστι, καὶ τῷ παρόντι μόνον θέοντα κρατεῖν. ὥστε οὐδὲν θαυμαστὸν, εἰ ἡμεῖς ἐάλωμεν, ὅτε ὕδατος ἡμῖν ἐκχυθέντος, ὅτε ἀπολογίας ἀποδοθείσης. μᾶλλον δὲ τοῦτο πάντων ἀποπώτατον, οἱ αὐτοὶ κατήγοροι, καὶ δικασταὶ ἦτε. πότερον δ' οὖν ἔλεγες, ἀγαπήσας τοῖς ἐγνωσμένοις ἡσυχίαν ἄγων, ἢ καὶ τὸν Ἱμεραῖον ποιητὴν, καλινῳδίαν τινὰ συγγράφων; ἢ δοκεῖ μοι ἐφεστήκειν τι ζητεῖν τῶν δίκαιον; Πο. νὴ Δί' ὑπὲρ ἔχης τι δίκαιον εἰπεῖν. ὁ γὰρ ἀναδίκους ὡς σὺ φῂς, ἀλλ' οὐ φίλοις ποιήσῃ τὴν ἀπολογίαν. ἐγὼ δὲ, καὶ συνεξαγωνιῶ σοι ἕτοιμος ἐπὶ

Stabat enim ille poſt fores, ubi primùm opus expanſum oſtendit, unde eos qui vel reprehenderent, vel laudarent quſppiam exaudiebat. Cæterùm alius naſum, utpote craſſiorem, alius faciem, utpote longiorem, alius aliud reprehendebat. Deinde cùm diſceſſiſſent ſpectatores, intus incluſus Phidias denuo effigiem corrigebat, & ad vulgi ſententiam accommodabat: ſiquidem populi tam numeroſi conſilium non leve cenſebat, imò neceſſe eſſe ut plus viderent multi quàm unus, etſi Phidias foret. Hæc ab illa tibi affero, eademque ipſe te moneo, qui tui amicus ſum & ſtudioſus. *Luc.* Hactenus Polyſtrate te tantum rhetorem eſſe ignoraveram. Itaque orationem ita prolixam, accuſationem ita gravem adverſus meum libellum protuliſti, ut mihi nulla ſpes defenſionis ampliùs ſuperſit. Verumenimvero non ex judiciario more feciſtis, in primis verò tu, quum indicta cauſa librum condemnaſti, cui deerat patronus. Facillimum autem illud eſt, ut opinor, juxta paræmiam, Solum currentem vincere. Itaque nihil mirum, ſi victi fuimus, neque effuſa nobis aqua, neque reſpondendi facultate conceſſa. Quin potiùs illud eſt omnium abſurdiſſimum, quod ipſi & accuſatores, & judices eratis. Vtrum ergo vis, ſileam decretis acquieſcens, an juxta Himeræum illum poëtam, retractationem conſcribam? aut mihi copiam facietis provocandi ad aliud judicium? *Pol.* Sanè per Iovem, ſiquid juſti habes quod dicas. Non enim contra adverſarios, ut dicis, ſed apud amicos defenſionem ſuſcipies. Ego verò in hac cauſa tuis à partibus ſtare ſum paratus. *Luc.*

τῆ δίκης. Λυ. ἀλλ' ἐκεῖνο ἀνιαρὸν ὦ Πολύστρατε, ὅτι μὴ ἐκείνης παρούσης, ποιήσομαι τὰς λόγους. μακρῷ γὰρ ἂν ἦν ἄμεινον ἰδεῖν. νυνὶ δ' ἀναίσχυντα ἀπ' ἐντολῆς ἀπολογήσασθαι. ἀλλ' εἴ μοι τοιοῦτον ἀγγελιαφόρον γένοιο ἐκείνης, οἷον παρ' ἐκείνης ἐμέ γεγένησαι, τολμήσω ἀναρρίψαι τὸν κύβον. Πο. θαῤῥεῖ ὦ Λυκῖνε τοῦτο δὲ ἕνεκα, ὡς ὁ φαῦλόν με ὑποκριτὴν ἕξων τῆς ἀπολογίας, πειράσομαι ὑμῖν βραχέα εἰπεῖν, ὡς ἂν μᾶλλον μνημονεύσαιμι. Λυ. καὶ μὴν πάνυ μοι ἔδοξε μακρῶν τῶν λόγων, ὅσους ὅτι σφοδρὰν τὴν κατηγορίαν. ὅμως δὲ σοῦ ἕνεκα ἐπιτιμήσω τῇ ἀπολογίᾳ. κἀγὼ παρ' ἐμοῦ τοῦτο πρὸς αὐτῆς ἀπάγγελλε. Πο. μηδαμῶς ὦ Λυκῖνε. ἀλλ' ὥσπερ αὐτῆς ἐκείνης παρούσης λέγω τὸν λόγον. εἶτ' ἐγὼ μεμνήσομαί σε πρὸς αὐτήν. Λυ. σὺν θεῷ ἐπειδήπερ οὕτω σοι δοκεῖ ὦ Πολύστρατε, ἡμῖν, πάρεσται, κἀγὼ παρεῖρηκε δηλαδὴ ἐκείνα, ἅπερ σὺ παρ' αὐτῆς ἀπήγγειλας. ἡμῖν δὲ χρὴ τὸν δεύτερον λόγον ἀνάρχεσθαι. καίτοι, ἐγὼ οὐκ ἤσχυνον πρὸς σὲ εἰπεῖν, ὃ πέπονθα, οὐκ οἶδ' ὅπως φοβερώτερόν μοι τὸ πρᾶγμα πεποίηκε. κἀγὼ ὡς ὁρᾷς, ἰδρῶ τε ἤδη, καὶ δέδοικα, καὶ μεγαυχεῖν ἐν ὁρᾶν αὐτὴν οἴομαι, κἀγὼ τὸ πρᾶγμα πολλοῦ μοι δεῖν παραχεῖν πεποίηκεν. ἄρξομαι δ' ὅμως. ἐπεὶ γὰρ οἷόν τε ἀναδῦναι, ἤδη παρούσης. Πο. καὶ νὴ Δία πολλοῦ τὴν δυσμένειαν ἐπιφαίνῃ τῇ πρεσβύτῃ. φοβεῖσθαι γὰρ ὡς ὁρᾷς, καὶ πρεσβυτής· ὥστε θαῤῥῶν λέγε τὸν λόγον. Λυ. ἐγώ σε ὦ γυναικῶν ζηλῶ, μεγάλα ὡς φῂς, καὶ πάνυ δὴ μέτρια ἐπαινέσας, οὐχ ὁρῶ ὅτι τηλικοῦτον ἐπῄνεσα, ἡλίκην αὐτὴ σὺ τοῦτο ἐγκώμιον ὑπὲρ σαυτῆς ἐξευλόγησας, τοῦ πρὸς τὸ θεῖον τιμῶν

Luc. At moleſtum illud Polyſtrate, quòd ea non præſente verba faciam. Id enim longè foret ſatius. Nunc verò mihi juſſo reſpondere neceſſe eſt. Sed ſi talis apud illam internuncius mihi fueris, qualis illius apud me fuiſti, aleam jacere audebo. *Pol.* Quod ad hoc attinet, confide Luciane, fore ut me tuæ defenſionis actorem non malum habeas, ſi paucis dicere coneris, quò faciliùs omnia recorder. *Luc.* Atqui longiſſima oratione mihi opus erat, adverſus accuſationem adeò vehementem; tamen in tui gratiam, defenſionem præſecabo. Itaque hæc illi meo nomine renuncia. *Pol.* Nequaquam Luciane; ſed tanquam illa præſente orationem habeto. Deinde apud ipſam te imitabor. *Luc.* Proinde, quando ita tibi videtur Polyſtrate: illa quidem præſto eſt, eaque dixit videlicet, quæ tu ipſius nomine mihi renunciaſti. Nobis autem exordienda eſt ſecunda oratio. Atqui, non verebor enim tibi dicere quod mihi accidit, neſcio quomodo rem hanc mihi magis metuendam reddidiſti: & ut vides, jam ſudo, & metuo, eamque tantùm non videre puto, quæ res multum me perturbavit. Incipiam tamen: cùm ea jam præſente nulla ſit fugiendi facultas. *Pol.* At, per Iovem, magnam vultu præ ſe fert benevolentiam, viden' ut eſt hilaris, & manſueta. Quare orationem confidenter aggrederere. *Luc.* Ego te fœminarum præſtantiſſima, magna immodicaque laude proſequutus, non video factum eſſe ut te tantum laudaverim, quantum ipſa hoc de te encomium protuliſti, dum honorem qui numini tribuitur ma-

ὐ μεγάλῳ πλεμμ. χρεὼν γὰ ἁπάντων τῶν μέζον, ὧν ἔρρηκα σοὶ σὲ. καὶ συγχώρει, εἰ μὴ ὦ παύτως σοι ἀπογέγραψα τὴν εἰκόνα, ὑπ' ἀγνοίας με λελαθόσαν. ὃ γὰ ἂν ἄλλῳ περὶ αὐτῆς ἐγραψάμην. ὥστε παύτη γε ὐχ ὅπως ὑπερβάλλεσιν τὰς ἐπαίνας, ἀλλὰ πολὺ καταδεέστερά μοι δοκῶ τ' ἀξίας εἰρηκέναι. σκόπει γοῦν ἡλίκον τῶν παρελιπον, ὡς ἐμμελέτως εἰς ἐπίδειξιν πρόπου χρηστῶ, καὶ γνώμης ὀρθῆς, ὡς ὅσοι τὸ ἧττον μὴ ὐ παρέργῳ σπουδσιν, ἅτοι ὦ τι πρὸς ἀνθρώπους ἄριστοι ἂν εἶεν. ὥστε εἰ πάντως μεταπεμπῆσαι δεῖ τὸ λόγον, καὶ τὸ ἀγαλμῶ ἐπαινοξώσαι, φέρειν μ' ὀκνῶ ἂν ὁ τολμήσαιμι αὐτῶ, προσθήσω γὰ τῶν, ὡς πινακεφαλῶ τ' παντὸς ἔργα, καὶ κομψοῦ. ἐπ' ἐκείναν μὲντοι τὰ πάνυ πολλοῦ σοι εἰδέναι τὴν χάριν ὁμολογῶ. ἐμὸν γὰρ ἐπαίνεσαι τὸ μέτριον τ' σὸν πρόπω, καὶ ὅτι μηδὲν ὑπερπέπτες, μὴ ἧ τύφω μεῖζον ἐνεπλήσθη φρὶ ὁ παρὼν ὄγκος τ' παραγμάτων, σὺ τὰ τοιαῦτα αἰπασαμένη τ' λόγω, ἐπέσπασο τ' ἐπαίνω τὴν ἀλήθειαν. τὸ γὰρ μὴ προσπαίζειν τὰ τοιαῦτα τ' ἐγκωμίων, φαλ αἰδεῖσθαι ἐπ' αὐτοῖς, καὶ μέζω ἢ χρ σὲ ἔννοια λέγειν, μετρίας τ' δημοτικῆς πιν Διογένους δεῖ μοι ἐστ. πολλοὶ ἀλλ' ὅτων ὡς ἂν πρὸς τὸ ἐπαινεῖσθαι αὐτὸ ὄτω Διογένης ὁ συγγράψων, τοσούτω ἀξιωτέραν ὑπερεπαινεθῆ ἀποφάνεις σαυτόν. καὶ χρεὼν ἐς τ' Διογένης λόγον προσειλήφθαί σοι τὸ πραῦμα. ὃς ἐρωτῶν τινὸς ὅπως ἂν τις εὐδοξοῖ, ἡδέως ἤκουσε. φαίην γὰρ ἂν τ' αὐτὸς, εἴ τις ἔροιτό με, τίνες εἰσὶ μάλιστα ἐπαίνου ἄξιοι, ὁπόσοι ἐπαινεῖσθαι μὴ θέλουσιν. ἀλλὰ ταῦτα

gni facis. Istud enim, omnium quæ de te dixi, ferme est maximum. Ac veniam deprecor, quòd etiam hanc imaginem tibi non ascripsi, quæ me per ignorantiam latebat: non enim aliam ante ipsam delineassem. Itaque ista ratione quidem, nedum laudando nimius fui, sed longè inferiora quàm pro dignitate dixisse mihi videor. Igitur considera quantum sit illud quod prætermisi, quàm insigniter magnum ad demonstrationem bonorum morum, & recti judicii: quòd quicunque numen non perfunctoriè colunt, etiam humanis in rebus optimi sint. Quocirca si omnis oratio esset retexenda, & emendandum simulachrum, ex ea nihil auferre auderem, imò & hoc adderem tanquam totius operis caput & verticem. Quo nomine me tibi magnam gratiam debere confiteor. Cùm enim animi tui moderationem laudarim, & quod nihil sublime, nihil fastu plenum tibi indidit præsens rerum amplitudo, tu his in oratione mea reprehensis, laudum veritati fidem attulisti. Nam quòd laudes istiusmodi non præripis, sed earum te pudet, majoresque dicis quàm ut tibi conveniant, modesti & popularis animi est argumentum. At quanto magis erga laudes ita affecto es animo, tantò summis laudibus digniorem te reddis. Eaque res in Diogenis sententiam ferme tibi cecidit. Qui interrogante quopiam quo pacto quis gloriam consequi posset: si gloriam inquit contempserit. Ipsę etiam dicerem, siquis me interrogaret, quinam potissimum laude digni sint, quicunque laudari nolunt. At hæc aliena fortè sunt,

ἅπ ἴσως ἐξαγώνια, καὶ πόῤῥω ἕστηκε. ὑπὲρ ἧς δὲ χρὴ ἀπολογήσασθαι, τοῦτό ἐστιν, ὅτι τῇ σὺ Κνίδῳ, καὶ κήποις, καὶ Ἥρᾳ, καὶ Ἀθηνᾷ, τὴν μορφὴν ἀναπλάττων, εἴκασα. [1] ταῦτά σοι ἔμπαλιν ἔδοξε, [2] καὶ ὑπὲρ τὰ πόδα; ποῖ αὐτῶν δὴ τὴν τύχην ἐρῶ. καίτοι παλαιὸς ὅτος ὁ λόγος, ἀνάδυνις εἶναι ποιητὰς, καὶ ῥαφέας. τοὺς δὲ ἐπαινοῦντας, καὶ μᾶλλον οἶμαι, εἰ μὴ χαίρων, καὶ βάδην, ὥσπερ ἡμεῖς, ἀλλὰ μὴ ἐπὶ μέτρων φέροιντο. ἀλλόδοξον γάρ τι ὁ ἔπαινος. ὅθεν ἔστιν αὐτῷ μέτρον εἰς μέγεθος, ἢ ὁρμὴ χρήσθαι νενομοθετημένον. ἀλλὰ τοῦτο μόνον ἐξάπαντος ὁρᾷ, ὅπως ὑπερβαλοῦσά τιμᾷ, καὶ ζηλωτὸν ἀποφανεῖ τὸ ἐπαινούμενον. ὃ μὲν ταύτην ἐγὼ βαδιοῦμαι, μὴ δὲ σοὶ δέξω ὑπ' ἀπορίας αὐτὸ ἁμᾶν. ἐκεῖνο δέ σε φημὶ [3] τοιούτοις ἡμῖν τὰς ἀφορμὰς τῶν ἐπαινετικῶν τούτων λόγων, ὡς χρὴ τὸ ἐπαινούμενον θεραπεύειν, καὶ εἰκόσι, καὶ ὁμοιώσεσι πρέπειν. καὶ χρὴ δὲ τοῦτο τὸ μέγιστον ἴσον εὐ εἰκάσαι. τὸ δὲ οὐ, οὐδὲ μάλιστα κεφάλαιον. εἰπέ μοι τις τοῖς ὁμοίοις ἀφθονώτερον, ἢ ἧττον πρὸς τὸ ὑποδεέστερον ποιῆται τὴν παραβολήν, ἀλλ' ἢ τις πρὸς τὸ ὑπερέχον ὡς οἷόν τε ἐμβιβάζῃ τὸ ἐπαινούμενον. εἶεν, ἢν τις καὶ ἐπαινῶν, εἶπει ἀλάστικον μείζω εἶναι αὐτὸν, ἢ ἀνιαρόν, ἆρά σοι ὁ τοιοῦτον δοκεῖ ἐπαινεῖν εἰδέναι; οὐκ ἂν εἴποις. ἀλλὰ μὴν ὅμοι εἰ λύκου φαίη ἴσον αὐτὸν ὑπάρχειν, ἢ ὅτι μεγάλως τι ἐπῄνεσεν. ἀλλὰ πῦ τὸ

sunt, & extra rem. Verùm de quo instituenda mihi defensio, illud est, quod te cum Cnidia, & hortensi Venere, cum Iunone, & Minerva, formam tuam effingendo, comparavi. Ea-ne modum excedere, & pede latiora tibi visa sunt? De his ipsis igitur dicam: quanquam vetus est hoc verbum, rationibus reddendis non esse obnoxios poëtas & pictores: puto etiam laudatores, eoque magis, si humi & gressim, ut nos, at non præter modum ferantur. Laus enim res est libera. Neque modum ullum ad magnitudinem, aut brevitatem, ipsi leges præscripsêre. Sed illud tantùm ex omnibus respicit, quomodo summè admirabitur, & insignem faciet eum quem laudat. At ego viam hanc non ingrediar, ne id inopia consilii facere tibi videar. Illud vero dico, ejusmodi nobis esse laudativarum orationum occasiones, quomodo imaginibus & comparationibus laudatorem uti oporteat. Et ferme in hoc sita est bene effingendi summa. Illud vero rectè effictum, sic potissimum judicabitur, Non si quis cum similibus comparaverit, neque si cum eo quod vilius est compositum, sed si quod laudatur, ad excellentiorem archetypum, quoad fieri potest, extulerit. Exempli gratia, si quis canem laudando, diceret esse vulpe aut fele majorem, nunquid ille laudandi rationem tibi videtur nosse? Non utique dixeris. Sed neque si lupo parem esse diceret, neque sic magnificè laudaret. Sed ubi tandem

1 Ταῦτά σοι ἔμπαλιν ἔδοξε] Ταῦτά σοι ἄμπαξ ἐδ. Itaque adjungit, καὶ ὑπὲρ τὰ πόδα. Marcil.

2 Καὶ ὑπὲρ τὰ πόδα.] Vide Paræmiogr. Bourd.

3 Τοιαύτας ἡμῖν τὰς ἀφορμὰς] Τοιαύτας ἡμῖν παροχὰς τὰς ἀφορμάς. Mate.

ἴδιον δ' ἐπαίνε ἀποπλεῖται; ἢν ὁ κύων τῷ λέοντι ἐοικέναι λέγηται καὶ μέγεθος, καὶ ἀλκήν. ὡς τὸν Ὠρίωνος κυνὰ ἐπαινῶν ἔφη ποιητὴς, λεοντοδάμαν αὐτόν. ἔτος γὰρ δὴ κυνὸς ἐντελὴς ἔπαινος. καὶ πάλιν εἴ τις Μίλωνα τὸν ἐκ Κρότωνος, ἢ Γλαῦκον τὸν Καρύστιον, ἢ Πολυδάμαντα ἐπαινοίη θέλων, ἔπειτα λέγοι ἰσχυρότερον ἕκαστον αὐτῶν γυναικὸς ὀρθέσαι, οὐκ ἂν οἶμαι γελασθῆναι αὐτὸν ἐπὶ τῇ ἀνοίᾳ δ' ἐπαίνε, ὅτι μὴ εἰ καὶ ἑνὸς ἀνδρὸς ἔλεγχε ἀμείνω εἶναι αὐτὸν, ἀλλὰ τοῦτο ἀπέχρησεν ἂν πρὸς ἔπαινον. ἀλλὰ πῶς ἐπῄνεσε ποιητὴς Διόμηδον τὸν Γλαύκου; ἀλλὰ Πολυδεύκεος βίαιον φήσας ἀνατείναντα ἂν αὐτῷ σπαστὰς τὰς χεῖρας. ἀλλὰ σιδήρεον Ἀλκμήνας τέκος. ὁρᾷς οἵοισι αὐτὸν θεοῖς εἴκασε; [1] μᾶλλον δὲ καὶ αὐτῶν σφείων ἀπίφηνε. καὶ ὅτι αὐτὸς ὁ Γλαῦκος ἠγανάκτησε τοῖς ἐφόροις τῶν ἀθλητῶν θεοῖς ἀντεπαινέμενος, ὅτι σφεῖσι μὴ μιμοῦντο ἢ τὸν Γλαῦκον, ἢ τὸν ποιητὴν, ὡς ἀσεβοῦντα εἰς τὸν ἔπαινον, ἀλλὰ εὐδοκίμουν ἄμφω, καὶ ἐπῳῶντο ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. ὁ μὲν, ἐπὶ τῇ ἀλκῇ ὁ Γλαῦκος. ὁ δὲ ποιητὴς, ἐπί τε τοῖς ἄλλοις, καὶ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ μάλιστα τῷ ἄσματι. μὴ δὴ θαυμάσῃς εἰ καὶ αὐτὸς εἰκάσαι βλέμμασι ὅσῳ ἦν τῷ ἐπαινεῖν ἀναγκαῖον, ὑψηλοτέρῳ ἐχρησάμην τῷ διαθέσει μέτρῳ, τοῦτο ὑποβαλὸν τῷ λόγῳ. ἐπεὶ δὲ καὶ κολακείας ἐπεμνήσθης, ὅτι μὲν σὺ μισεῖς τοὺς κολακικοὺς, ἐπαινῶ μέν σε, καὶ σὸν ἔργον ἄλλως. ἐθέλω δέ σοι διακεῖναι, καὶ ὁποῖόν τό, τε δ' ἐπαινέντος ἔργον, καὶ τὸν δὲ κόλακος

dem quod laudis est proprium absolvitur? Si canis dicatur magnitudine & robore, leoni esse similis, ut Orionis canem laudans poëta, leonis domitorem appellat. Nam hæc utique canis perfecta laus est. Rursus siquis Milonem Grotoniaten, aut Glaucum Carystium, aut Polydamantem laudare volens, eorum unumquemque muliere robustiorem esse diceret, nonne deridendum putares ob insulsam laudationem, siquidem etsi eum viro aliquo præstantiorem dixisset, neque hoc ad laudem suffecisset? At quomodo celebris poëta Glaucum laudavit? non dixit Pollucem manus adversarias cum ipso conseruisse: neque ferreum Alcmenæ filium. Vides qualibus Diis ipsum assimilarit? quin potiùs ipsis imaginibus expressit. Et neque Glaucus indignatus est quòd cum inspectoribus athletarum Diis col atus laudaretur, neque illi ulti sunt vel Glaucum, vel poëtam, prout in laude impium: sed ambo celebres, & in honore apud Græcos fuerunt: ille roboris nomine Glaucus: poëta verò & rerum aliarum, in primis verò carminis hujus ratione. Nec verò mireris, si & ipse cùm effigiem fingere vellem: altiori, quod laudanti erat necessarium, usus sum exemplari, ratione id subjiciente. Quandoquidem autem adulationis mentionem fecisti, quòd assentatores odisti, laudo te, nec aliter fieri conveniebat. Sed enim volo tibi laudatoris opus, & adulatoris nimietatem discernere, & definire. Ita-

[1] Μᾶλλον δὲ καὶ αὐτῶν σφείων] Μᾶλλον δὲ καὶ πρείττω αὐτῶν σφείων. *Mars.*

[1] Τὸν

ὑπερβολήν. ὁ μὲν δὴ κόλαξ, ἅτε τῆς χρείας ἕνεκα τὰ ἑαυτῷ ἐπαινῶν, ἀληθείας ὀλίγον ποιούμενος τῷ πρόνοιαν, ἅπαντα ὑπερεπαινεῖν οἴεται δεῖν. ἐπιψευδόμενος δὲ πλείω παρ' αὐτοῦ τὰ πλείω, ὡς μὴ ἂν ἀνήσειν δὲ τὸν Θερσίτην συμφορώτερον ἀποφῆναι τοῦ Ἀχιλλέως. καὶ τὸν Νέστορα φαῦναι τὸν ἐπὶ Ἴλιον στρατεύσαντων, τὸν νεώτατον εἶναι. διομόσαιτο δ' ἂν δὲ τὸν Κροίσου υἱὸν ὀξυηκοώτερον εἶναι τοῦ Μελάμποδος. καὶ τὸν Ἰφίκλου ὀξύτερον διόρασιν τοῦ Λυγκέως, ἤν γε μόνον κερδάνῃ τι ἐλπίσῃ ἐπὶ τῇ ψεύσματι. ὁ δέ γε αὐτὸ τοῦτο ἐπαινῶν, ὡς ὅπως μὴ δόξει ἂν ψεύσασθαί τι, ἢ φθονεῖν τῷ μὴ ὅλως φθονοῦντων. τὰ δὲ ὑπάρχοντα αὐτῷ φύσει ἀγαθὰ, κἂν μὴ πάνυ μεγάλα ᾖ, διαβαλεῖν, ἐπαύξησε, καὶ μείζω ἀπέφηνε. καὶ τολμήσειεν ἂν εἰπεῖν, ἵππον ἐπαινέσας θέλων, φύσει κοῦφον ὂν ἴσμεν ζῷον, καὶ δρομικὸν, ὅτι ἄκρου ἐπ' ἀνθερίκων καρπὸν θέοι, καὶ κατέκλα. καὶ πάλιν οὐκ ἂν ὀκνήσειε φάναι ἀελλοπόδων δρόμων ἵππων. καὶ τὴν οἰκίαν ἐπαινῶν κολλὴν, καὶ ἁρμοστὴν κατεσκευασμένην, εἴποι ἄν, Διὸς ἂν τοιάδε γ' ὀλυμπίᾳ ἔνδοθεν αὐλή. ὁ δὲ κόλαξ, τοῦτο τὸ ἔπος, κἂν ᾖ τὸ συβώτου κακὸν εἶποι, εἰ μόνον τι φθόγγος συβώτου λαβεῖν ἐλπίσειεν. ὅπως Κυμαῖος ὁ Δημητρέως τοῦ πολιορκητοῦ κόλαξ, ἀπάντων αὐτῷ τῶν περὶ τὴν κολακείαν κατεναλωμένων, ἐπήνει τὰ βηχὸς εὐοχλέσμενον τὸ Δημήτριον, ὅτι ἐμμελῶς ἐχρέμπτετο. ὁ μόνον ἦν τοῦτο ἐκεῖνον ἀνιῶν.

Itaque assentator utpote proprii compendii causa laudans, nulla veritatis ratione habita, omnia supra modum laudanda putat: multa mentiens, deque suo addens, adeò ut Thersiten Achille formosiorem facere, & Nestorem eorum qui ad Ilium militarunt natu minimum dicere non vereatur. Quinetiam jurare ausit Crœsi filium auditus acumine Melampodem antecellere, Iphnea verò visu Lynceum, dummodo lucri aliquid ex mendacio se capturum speret. Porrò laudator, mentiri nolit, aut aliquid ex iis quæ neutiquam insunt, addere: sed quæ bona habet à natura, quamvis non sint admodum magna, per comparationem auget, & majora ostendit. Et dicere ausit, laudando equum, natura levem, ut ea scimus esse animantia, & cursu velocem, Ille per intactæ segetis, vel summa volaret Gramina, nec teneras cursu læsisset aristas. Rursus non dubitaret dicere, Procellipedum cursum equorum. Quinetiam si domum eximiam, & optimè extructam laudet, dixerit. Talis & intus erat magni Iovis aula suprema. At hunc versiculum assentator, etiam de subulci tugurio id diceret, si modò aliquid à subulco acceptum se speraret. Veluti Cynæthus Demetrii illius Poliocetæ assentator, absumptis omnibus assentandi rationibus, Demetrium tussi vexatum laudabat quòd scitè spueret & excrearet. Non solum autem

1 Τὸν Κροίσου υἱὸν ὀξυηκοώτερον εἶναι τοῦ Μελάμποδος] Atqui Herodotus lib. 1. ὁ δὲ παῖς οὗτος ἄφωνος. videtur itaque aut alios secutus auctores Lucianus, aut memoria ei vacillavisse. Nam & infrà in Gallo sive somnio, λυπεῖ δέ, inquit, τὸν μὲν Λυδὸν, ὅτι κωφὸς ἦν. Neque dixeris hoc Luciani loco reponi posse λαλίστερον. Repugnat enim comparatio cum Melampode. *Merc.*

τέρα αὐτῶν γνώρισμά ἐστι, τὸ τὰς μὲ κόλακας τὸν ὀκνεῖν, καὶ ψεύσασθαι δ' χαρίσασθαι ἕνεκα τοῦ ἐπαινουμένου, ἐξαίρειν δ' τὰς ἐπαινέσεις τὸ ὑπάρχον σφόδρα πειρᾶσθαι, ἀλλὰ κἀκείνου ὀλιγωρεῖν διαλλάττουσιν. ὥσπερ οἱ μὲ κόλακες, ἐφ' ὅσον οἷόν τε αὐτοῖς, χρῶνται ταῖς ὑπερβολαῖς. οἱ ἐπαινέτης δ', καὶ σὺ αὐταῖς τούταις σωφρονεῖσθαι, καὶ ὁρᾶν τὰ ὅρια μένοντα. τοῦτό σοι ἀπὸ πολλῶν ὀλίγα κολακείας, καὶ ἐπαίνου ἀληθοῦς δείγματα, ὡς μὴ πάνυ ὑποπτεύῃς τὰς ἐπαινέσεις, ἀλλὰ διακρίνειν, καὶ σαυτὸν πρὸς ἀκρίβειαν μέτρῳ ἐκφέρειν. φέρ' οὖν εἰ δοκεῖ, πρόσεχε τοῖς ὑπ' ἐμοῦ εἰρημένοις, τοὺς κανόνας ἀμφοτέρους, ὡς μάθοις εἴ τε τούτῳ εἴτ' ἐκείνῳ ἐοίκασιν. ἐγὼ γὰρ εἰ μήπω πάνυ ἄμοιρον ὄντα ἔφλων τοῦ σὺ Κνίδῳ ἀγάλματος ὁμοίαν γοῦν ἂν, καὶ δ' Κνιδίοις κολακικώτερον ὄντως νομιζοίμην. εἰ δὲ τοιαύτην ὑπάρχουσαν, οἵαν πάντες ἴσασιν, ἀ πάνυ σὺ πολλοῦ ἀξιοῖς, τοῦτο τὸ τόλμημα. τάχα δ' νῦν φαίης, μᾶλλον δ' ἤδη εἴρηκας, ἐπαινεῖν μὲν συ εἰς τὰ κάλλιστα ἐφιέσθω. ἀνεπίφθονον μέντοι ποιήσασθαι τὸ ἐπαινεῖν ἐχρῆν, ἀλλὰ μὴ θεοῖς ἀπεικάζειν ἄνθρωπον ἄνδρα. ἐγὼ δ', ἤδη γάρ με προάγεται τὰληθὲς εἰπεῖν, ἀ θεοῖς μὲ ὦ βελτίστη εἰκάσαι, πεπυκτῶν δ' ἀγαλμάτων δημιουργήμασι, λίθοις, καὶ χαλκοῖ, ἢ ἐλέφαντος πεποιημένοις, τὰ δ' ὑπ' ἀνθρώπων κεχρωσμένα, σὸν ἀστεῖς εἶμαι ἀνθρώποις εἰκάζειν. ἐκτὸς εἰ μὴ σὺ τοῦτο εἶναι τῶν Ἀθηναίων ὑπείληφας, τὸ ὑπὸ Φειδίου πεπλασμένον, ἢ τοῦτο τῶν ἀρχαίων Ἀφροδίτην, ὃ ἐποίησε Πραξιτέλης ὁ Κνίδιος, ἀλλ' ὅρα μὴ ἄσεμνον ᾖ, τὰ τοιαῦτα περὶ τῶν θεῶν δοξάζειν. ὧν τὰς τε ἀληθεῖς εἰκόνας

autem hac nota à se invicem discernuntur ambo, quòd non dubitent assentatores mentiri in eorum qui laudantur, gratiam. Laudatores verò dotes quæ insunt, extollere conantur. Sed hac re etiam non exigua à se invicem differunt, quòd assentatores, quoad fieri potest, Hyperbolis utuntur: laudatores in iis sibi temperant, & intra terminos manent. En tibi ex multis pauca assentationis, & veræ laudis indicia: ne laudatores omnes suspiceris, sed utrumque discernas, & propria mensura metiaris. Age itaque si videtur, ea quæ à me dicta sunt ad utriusque canonem expende, ut intelligas huic-ne an illi sint similia. Nam si deformem aliquam Cnidio simulachro similem dixissem, revera præstigiator, & Cynætho adulantior existimarer. Sed si dixi eam, quæ talis est, qualem norunt omnes, non admodum longo intervallo distabat ausum. At dices fortasse, aut potiùs jam dixisti: pulchritudinem quidem laudare tibi liceat. Sed enim immunem ab invidia laudem tribuere conveniebat: non autem Deabus hominem me comparare. Ego verò, jam enim adducar ut verum eloquar, te ô præstantissima, nequaquam cum Deabus comparavi, sed cum eximiorum artificum operibus, ex lapide, ære, aut ebore confectis. At quæ ab hominibus sunt facta, cum hominibus comparare non puto impium, nisi Minervam illud esse existimasti, quod Phidias effinxit, aut cœlestem Venerem illud, quod non multis abhinc annis Praxiteles Cnidi fecit. At vide ne inquorum imagines veras nulla humana

decorum sit talia de Diis sentire:

ἀνεφίκτως εἶναι ἀνθρωπίνη μιμήσει ἔμοιγε καταλαμβάνειν. εἰδὲ ἔ ὄ, τι μάλιστά γε αὐτοῖς ἐκείνοις εἴκασα, οὐκ ἐμὸν τοῦτο, ἀλλ' ἐγὼ παρὰ τοῦτο ἐπεμέλησα τοῦ ὁδοῦ, ἀλλὰ πολλοὶ, καὶ ἄμεινοι ποιηταί. καὶ μάλιστα ὁ πολίτης ὁ σὸς Ὅμηρος, ὃν ἐ ναῦ ἀναβιβάσομαι συναγωνιούμενόν μοι. ἢ ἄδεμίαν μηχανὴ, μὴ ἐχὶ ἐ αὐτὸν σὺ ἐμοὶ ἀλῶναι. ἐρήσομαι τίνων αὐτὸν, μᾶλλον ἢ σὲ ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ γὰ Ἀγαμεμνονιάδες, ὃ ποιῶσα τὰ χαριέστατα τῶν ἐρασψωδημάτων αὐτοῦ, τί σοι ἐκεῖνο δοκεῖ, ὁπόταν περὶ τὰ αἰχμαλώτου λέγῃ τὰ Βρισηΐδος, ὅτι χρυσῇ Ἀφροδίτῃ ἐκέλη, ἐπιθῇ τὰ Πάτροκλον. εἶτα μὴ μικρὸν, ὡς ἐχὶ ἐκανὸν εἰ μόνῃ τῇ Ἀφροδίτῃ ἐοικυῖα ἔσῃ, εἶπε δ' ἄρα φησὶ κλαίουσα γυνὴ εἰκυῖα ζωῇσιν. ὁπότων οὖν τοιαῦτα λέγῃ, μισεῖς κἀκεῖνον, καὶ ἀποῤῥίπτεις τὸ βιβλίον, ἢ ὅλως αὐτοῦ ἐλαύθεραίζειν σὺ τοῦ ἐπαίνου. ἀλλὰ κὰν σὺ μὴ ὦῃς, ὅγε τοσοῦτος αἰὼν δέδωκεν, ὑδ' ἔστιν ὅς τις αὐτὸν ἐπὶ τούτῳ ἠτιάσατο, ὑδὲ ὁ μουσίζων τολμήσας αὐτοῦ τὴν εἰκόνα, ὑδὲ ὁ τὰ τόξα ἐπισημηνάμενος τῶν ἐπῶν ἐν τῇ ὑδραφῇ τοῦ ὀβελοῦ. εἶτα ἐκείνῳ μὲν ἐφιέσεται βάρβαρον γυναῖκα, καὶ ταῦτα, κλαίουσαν τὴν χρυσῆν Ἀφροδίτην εἰκάσαι. ἐγὼ δ', ἵνα μὴ τὸ καλλὺς εἶπω, διότι μὴ ἀνέχῃ ἀκούουσα, οὐκ ἂν ὑδαβάλλοιμι εἰκάσι θεῶν γυναῖκα φαιδρὰν, καὶ μειδιῶσαν τὰ πολλά. ὅπῃ θεοῖς ὅμοιον ἄνθρωπον ἔχουσιν ἐπὶ μῦθοι ἔ Ἀγαμέμνονος, ὅρα ὅσην αὐτὸς φειδὼ ἐποιήσατο τῶν θεῶν, καὶ ὡς ἐπαμιδύσατο τὰς εἰκόνας ἐς τὸ σύμμετρον. ὡς ὅμοιός μοὶ φησι, καὶ κεφαλὴν ἴκελον αὐτὸν εἶναι τῷ Διΐ, τῷ Ἄρεϊ ἔ, τὼ ζώνῃ, στέρνον ἔ τῷ Ποσειδάωνι, ἀφαιρῶν τὰ ἄνθρωπον ὡς μέλη τοσούτων θεῶν εἰκόνας.

mana induſtria imitatione aſſequi poteſt. ut ſentio. Quod ſi etiam te illis aſſimilaſſem, meum hoc non eſſet: neque primus hanc viam aperui, ſed multi, & eximii poëtæ, cum primis verò Homerus civis tuus, quem mihi patrocinaturum proferam: aut fieri non poteſt, quin mecum vincatur. Quare ipſum interrogabo, aut te potiùs illius loco. Etenim memoriæ mandas, quod præclarè facis, elegantiſſima carminum ejus, quid tibi videtur illud ubi de captiva Briſeide ſic loquitur, aureæ Veneri ſimilis Patroclum lugebat. Deinde paulò pòſt, ac ſi non ſufficeret, ſi ſoli Veneri ſimilis eſſet, addit, Sic itaque eſt mulier lachrymans effata Deabus Conſimilis. Ergo cùm talia dicat, illumne odiſti, & librum projicis, animi libertatem in laudando permittis? At non detamen tanta ſæculorum ſeries ipſi conceſſit. Ac nemo inventus eſt qui hujus rei illum arguerit, neque qui Imaginem ejus flagris cædere auſus ſit, neque qui obeliſcis adſcriptis nothos verſus notarit. An licebit illi mulierem barbaram, idque plorantem, aureæ Veneri comparare? Ego verò, ut pulchritudinem taceam, quoniam audire non ſuſtines, Dearum imaginibus non comparaverim mulierem hilarem, & ſæpe ridentem? Quod homines Diis ſimile habent. In laudando autem Agamemnone, vide quantum Diis pepercerit, & quàm accommodatè Imagines deprompſerit, ut illum oculis & capite Iovi ſimilem eſſe dicit, balteo Marti, pectore Neptuno, membratim dividens hominem ad tantorum Deorum imagines collatum.

Rur-

καὶ αὖ πάλιν, βοῶπιδολογεῖ Ἀρεῖ φησὶν ὅμοιον εἶναι. καὶ ἄλλον ἄλλῳ. ἀτοιδῆ τὸ φρύγα τὸ Πριάμου. ἀτοικέλιον, παλλακὶς τὸ Πηλέως. ἀλλὰ ἐπαίνειμι αὖθις ἐπὶ τὰ γυναικεῖα τῶν ἀποδειλιώντων. ἀκούεις γὰρ δήπου αὐτῆ λέγοντος, Ἀρτέμιδι ἰκέλη, ἠὲ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ. καὶ οἵη δ' Ἄρτεμις εἶσι κατ' οὔρεος. ἢ μόνον ἢ τὰς ἀνθρώπους αὐτὰς θεοῖς ἀπικάζει, ἀλλὰ καὶ τῷ Εὐφόρβῳ κόμῃ, παῖς χαίτῃσιν ἀπίκασε. καὶ τοῦτο, ἄμμιγα δὲ δόδυμφιν. καὶ ὅλως τοσαῦτα ἐστὶ τὰ τοιαῦτα, ὡς μηδὲν εἶναι τῶν ποιήσεως μέρος, ὃ μὴ παῖς θείαις εἰκόσι διακεκόσμηται. ὥστε ἢ κἀκεῖνα ἐξαλλάξῃς, ἢ ἐμῖν τὰ ὅμοια τολμᾶν ἐφεῖσθαι. ἔστω γὰρ τὸ κῆ τὰς εἰκόνας, καὶ τὰς ὁμοιώσεις, ἀνδύθιών ἐστιν, ὥστε Ὅμηρος καὶ τὰς θεὰς αὐτὰς σὺν ἄκρῃσιν λάβῃ τῆς ἐλαφρόνου ἐπαινέσαι. τὰς γοῦν τῆς Ἥρας ὀφθαλμὰς, τοῖς τῆς βοῶν εἴκασεν. ἑτέρου δέ τις ἰοβλέφαρον τὴν Ἀφροδίτην ἔφη. τὴν μὲν γὰρ ῥοδοδάκτυλόν τις ἀγνοεῖ, τῶν καὶ ἐπ' ἐλάχιστον τῇ Ὁμήρου ποιήσει ὡμιληκότων, κρίτου τὰ μὲν τῆς μορφῆς, ἐπὶ μετριώτερα, εἴ τις θεᾷ ἐοικέναι λέγοιτο. ἀλλὰ τὰς ἐπωνυμίας αὐτὰς, πόσοι ἐμιμήσαντο τὰς τῶν θεῶν, Διονύσιοι, καὶ Ἡφαίστιοι, καὶ Ζήνωνες, καὶ Ποσειδώνιοι, καὶ Ἑρμαῖοι ἐπωνυμούμενοι. λητὼ γὰρ, γυνή τις ἐγένετο Εὐαγόρα τοῦ Κυπρέων βασιλέως. καὶ ὅμως σὺν ἠγανάκτησεν ἡ θεὸς, δυνατὴν λίθον αὐτὴν ἀπεργάσασθαι. ἐῶ γὰρ τοὺς Αἰγυπτίους, οἵτινες δὴ διισθαυμαστοῖσί εἰσι πᾶσιν, ὅμως τοῖς θείοις ὀνόμασιν, εἰς κόρον ἐπιχωριάσας. χεδὸν γοῦν τὰ τελείως αὐτοῖς, ἐξ οὐρανοῦ ἐστι. ὥστε ἐμοὶ γοῦν γε σοὶ τὸ τοιοῦτον, ψοφο-

Rursus hunc homicidæ Marti similem esse ait, & alium alii. Deiformem Phrygem illum Priami filium, Deo similem sæpe Achillem. At rursus ad muliebria exempla redeo. Ipsum enim audis dicentem, Dianæ similis, vel aureæ Veneri, Item, qualis Diana it per montem. Nec solùm homines Diis assimilat, sed etiam Euphorbi comam Gratiis assimilavit, idque sanguine imbutam. Denique tam multa sunt id genus, ut nulla poëseos ejus pars non sit divinis Imaginibus exornata. Quocirca aut illa deleantur, aut similia audere nobis liceat. Adeò verò liberum est quod Imaginibus, & similitudinibus illustratur, ut Dearum etiam laudes à rebus inferioribus promere Homerus non dubitarit. Itaque Iunonis oculos bovinis assimilavit: alius quispiam Veneris palpebras violis similes dixit. Ecquis, etiam eorum qui in Homerica poësi minimum sunt versati, roseis digitis Auroram ignorat? Atqui mediocria sunt quæ ad formam pertinent, siquis Deo similis dicatur. Verum quo sunt numero, qui Deorum appellationes imitati sunt, Dionysii, Hephestiones, Zenones, Posidonii, Hermæi agnominati. Latona quoque fuit quædam Euagoræ Cypriorum regis uxor. Nec tamen indignata est Dea, quæ non secus ac Nioben, poterat eam in lapidem convertere. Omitto Ægyptios, qui quamvis mortalium omnium sint superstitiosissimi: divinis tamen nominibus ad satietatem utuntur. Itaque penè omnia è cœlo illis desumpta sunt. Quare nihil est quod ob laudem hanc per-

θεὸς ἀμφιβάλῃς σφῷν τὸ ἔπαινον. εἰ γάρ τι καὶ τῷ συγγεγράμμενῳ πεπλημμέληται εἰς τὸ θεῖον, σὺ μὲ ἀναδύνῳ αὐτῷ, ὡς τὸς εἰμί τινα νομίζεις ἀκροάσεως ἀδύνατα εἶναι. ἐμὲ γὰρ ἀμυνοῦνται οἱ θεοί, ἐπειδὴ σφῷν ἐμοῦ τὸ σῶμα, καὶ τὰς ἄλλας ποιῇς ἀμωμήτους. ἀλλ' ἤδη, ἤδη τὸ ἄριστον φιλοσόφων ἠμωμάνῳ, εἰκόνα θεοῦ τὸ ἄνθρωπον εἰπόνῳ εἶναι. πολλὰ δ' ἔτι ἔχων σφῷν σὶ εἰπεῖν, Πολυστράτου ἕνεκα τούτου παύσομαι, ἵνα καὶ ἀπομνημονεύσῃ διωκθῇ τὰ εἰρημένα. Πο. ὦ καὶ οἶδα εἴ μοι τοῦτο δυνατὸν ἔτι ὦ Λυκῖνε. μακρὰ γὰρ εἴρηται σοι ὑπὲρ τὰ ὦδε, καὶ ὑπὲρ τὸ ὕδωρ τὸ σκηνόμβριον. πειράσομαι δ' ὅμως ἐπιμνησθῆναι αὐτῶν. καὶ ὡς ὁρᾷς, ἤδη ἀπεσθῶ πρὸ αὐτοῦ, ἐπίδυσάμβῳ τὰ ὦτα, ὡς μή τι παρεμπεσὸν ἄλλο συγχέῃ τὴν τάξιν αὐτῶν, εἶτά μοι συνελθεῖν συμβῇ πρὸς τῶν θεατῶν. Λυ. αὐτῷ σοι μελήσῃ ὦ Πολύστρατε, ὅπως ἄριστα ὑποκρινῇ. ἐγὼ δ', ἐπειπὴρ ἅπαξ σοι τὸ δρᾶμα παρέδωκα, καὶ μὲ ἐκ τοδοῦ ἀπορήσεσθαι. ὁπόταν δ' τὰς ψήφους ἀναγνῶσι τῶν κριτῶν, τότε ἤδη ἐ αὐτὸς παρίσομαι, ὀψόμβῳ ὁποῖόν τι τὸ τέλῳ ἔσῃ ἐγῶ ἔσῃ.

pertimescas. Nam siquid in Deum hoc libello est peccatum, à culpa es immunis, nisi & in audiendo culpam esse putes. At me ulciscentur Dii, quandoquidem Homerum, aliosque poëtas ante me ulti sunt. At Philosophorum præstantissimum, qui hominem Dei imaginem esse dixit, necdum puniverunt. Quanquam autem multa adhuc habeo tibi dicenda, hujus tamen Polystrati gratia finem faciam, ut dicta recordari possit. *Pol.* Haud scio, Luciane, num id adhuc possim. Nam longa fuit tua oratio, & effusam aquam prætergressa. Eorum tamen conabor meminisse. Et ut vides, hæc ad ipsam obturatis auribus jam deferre propero, nequid interlabatur quod eorum ordinem confundat, deinde mihi à spectatoribus exibilari contingat. *Luc.* Istud sanè tibi curæ erit Polystrate, ut personam optimè agas. Cæterùm ego quandoquidem fabulam tibi semel tradidi, nunc è medio discedam. Postea verò pronunciatis judicum suffragiis, iterum adero, visurus quem finem hoc certamen habiturum sit.

ΤΟΞΑΡΙΣ, Η ΦΙΛΙΑ.

TOXARIS, SIVE AMICITIA.

ARGVMENTVM.

Videtur hoc dialogo Lucianus, amicitiæ dignitatem, atque effectum commendare voluisse, dum Toxarim & Mnesippum introducit, alterum Scytharum, alterum Græcorum, in amicitiis colendis fidem, prædicantem, utrumque autem pro patria sua, contendentem, connumeratis aliquot sua ætatis hominum exemplis, qui mutua

mutua inter se amicitia devincti, extrema etiam pericula interim alii pro aliis obiére. Occasio contentionis à solemni sacrificio & cultu Pyladis & Orestis, quibus illos Scytha venerantur, sumpta est, altero videlicet mirante, & causſam scisciante, ob quam homines externos, & etiam hostes suos, divinis honoribus Scytha prosequerentur, altero autem, fidem & amicitiam illorum exponente, ob quam tantos honores prosequuti essent. Neque enim quicquam sanctius, aut religiosius à Scythis observari, & custodiri, quàm amicitiam, eáque magis illos jactare sese, quàm ullis aliis operibus ac rebus. Interim tamen & illa memorabilia sunt, quæ de ritu jungendi fœderis & amicitiæ, cujus etiam Herodotus meminit in Melpomene, & de consuetudine contrahendi auxilia atque exercitus obiter addit.

ΜΝΗΣΙΠΠΟΣ.

Τί φὴς ὦ Τόξαρι, θύειν Ὀρέστῃ, καὶ Πυλάδῃ ὑμεῖς οἱ Σκύθαι, καὶ θεοὺς εἶναι περισέβεσθε αὐτούς; Το. Θύομεν ὦ Μνήσιππε, θύομεν, καὶ μὴν θεοὺς γε οἰόμεθα εἶναι, ἀλλὰ ἄνδρας ἀγαθούς. Μνη. νόμῳ δ' ὑμῖν ἐς ἀνδράσιν ἀγαθοῖς ἀποθανοῦσι θύειν, ὥσπερ θεοῖς; Το. οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἑορταῖς, καὶ πανηγύρεσι τιμῶμεν αὐτούς. Μνη. τί δῆτα ὠφελοῦμοι παρ' αὐτῶν; οὐ γὰρ δὴ ἐπ' ὠφελείᾳ γε αὐτοῖς ἐστὶ νεκροῖς μὴ ὄντα. Το. οὐ χεῖρον μέν ἐστιν, εἰ καὶ οἱ νεκροὶ ἡμῖν εὐμενεῖς εἶεν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοὺς ζῶντας ἄμεινον οἰόμεθα πράξειν, μεμνημένοι τῶν ἀνδρῶν. καὶ τιμῶμεν ὥσπερ καὶ ὑμεῖς. ἡγούμεθα γὰρ ὅτιος ἂν ἡμῖν τοιοῦτοι ὦμεν αὐτοὶ ἐθελῆσαι γενέσθαι. Μνη. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὀρθῶς γινώσκετε. Ὀρέστην δὲ, καὶ Πυλάδην, πάνυ μάλιστα θαυμάσαντες, ἰσοθέους

MNESIPPVS.

Quid ais Toxari? sacrificatis Oresti, & Pyladi [1] vos Scythæ, Deosque esse illos creditis? *Tox.* Sacrificamus Mnesippe, sacrificamus inquam: haud tamen esse Deos arbitrati, sed viros bonos. *Mne.* An verò mos apud vos, etiam bonis viris vita functis sacra facere perinde ac Diis? *Tox.* Non istuc modò, verùm illos festis diebus & celebritatibus honoramus. *Mne.* Quid ab illis captantes? non enim illis, mortui cùm sint, ad captandam benevolentiam sacra facitis. *Tox.* Nihil obsit forte, si mortuos quoque benevolos habeamus. Quinetiam existimamus nos rem iis, quæ in vita sunt, magis conducibilem esse facturos, si præstantium virorum memoriam celebremus. Et defunctos honore prosequimur: siquidem hac ratione futurum arbitramur, ut multi apud nos illorum similes evadere cupiant. *Mne.* Hæc quidem rectè judicatis. At Oresten, & Pyladem quo nomine potissimùm suspexistis, ut Diis eos æquaveritis,

1 *Vos Scythæ.*] Qui oram inter Tanaim & Phasim accolunt, nunc Circassii dicti, eos nonnulli Ziccos esse volunt. *Cogn.*

ἐκποδὼν ὦσθαι, καὶ ταῦτα, ἐπήλυδας ὑμῖν ὄντας; ἢ τὸ μέγιστον, πολεμίους; οἷμαι, ἐπὶ σφᾶς ναυαγίᾳ προσπεσόντας, οἱ τότε Σκύθαι συλλαβόντες, ἀπῆγον, ὡς τῇ Ἀρτέμιδι καταθύσοντες, ἐπιθέμενοι τοῖς δεσμοφύλαξι. καὶ τὰ ὅργανα ἐπικρατήσαντες, τὸν τε βασιλέα κτείνουσι, καὶ τὴν ἱέρειαν Διαλαβόντες. ἀλλὰ καὶ τὴν Ἄρτεμιν αὐτὴν ἀποσυλήσαντες, ᾤχοντο ἀποπλέοντες, καταγελάσαντες ὃ κοινὸν τῶν Σκυθῶν νόμον, ὥστε εἰ ἄρα ταῦτα πράττει τοὺς ἄνδρας, οὐκ ἂν φθάνοιτε πολλὰς ὁμοίας αὐτοῖς ἐξεργασάμενοι. καὶ τοίνυν ἔνθεν αὐτοὶ ἤδη ὑμῖν τὰ παλαιὰ σκοπεῖτε, εἰ κρεῖττόν ἐστι ὑμῖν πολλὰς εἰς τὴν Σκυθίαν Ὀρέστας, καὶ Πυλάδας καλεῖσθαι. ἐμοὶ μὲν γὰρ δοκεῖτε τυγχάνειν ἂν ὑπὸ ἀσεβεῖς αὐτοὶ, καὶ ἄθεοι ὄντες, τῶν ἄλλων θεῶν τὸν αὐτὸν τρόπον ὑμῖν σεβόντων. εἶτ' οἶμαι αὐτὴ τῶν θεῶν ἀπάντων, τὰς ἐπ' ἐξαγωγῇ αὐτῶν ἥκοντας ἄνδρας ὑμεθεάσατο ὑμῖν ἱεροσύλους ὑμᾶς ὄντας, ἵνα τοῖς θεοῖς. εἰ γὰρ μὴ αὐτὴ τότων Ὀρέστῃ, καὶ Πυλάδῃ πρῶτα, ἀλλ' εἴπερ τι ἄλλο ὦ Τόξαρι, ἀγαθὸν ὑμῖν εἰργάσατο, ἀντ' ὅτε πάλαι μὲν θεοὺς εἶναι δικαιώσαντες αὐτὴν, νῦν τὸ ἔμπαλιν θύσοντες αὐτοῖς, θεοὺς εἶναι νενομίκατε, καὶ ἱερείοις ὀλίγῳ δεῖν τότε χαιμόροις, ἱερεῖα νῦν ἀνθρώπους. γελοῖα γὰρ ἂν ταῦτα δόξειε, καὶ ὑπεναντία τοῖς πάλαι. Το. καὶ ταῦτα μὲν ὦ Μνήσιππε, γλυκέα τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων, ἃ κατέλεξας. τὸ γὰρ δύο ὄντας, ὅτε μέγα τόλμημα τολμῆσαι, καὶ τοσοῦτον χρὸν τῶν αὐτῶν ἀπέχοντας, ἐκπλεῦσαι εἰς τὸν πόντον, ἀπίστου εἰς τοὺς Ἕλληνας ὄντα, πάλαι μέγαν

veritis, idque cùm vobis essent hospites, aut quod maximum est, hostes? Qui quidem, cùm ipsos naufragio dejectos, illius temporis Scythæ comprehendissent, & abducerent ut Dianæ immolarentur: adorti carceris custodes, oppressisque excubiis, & regem trucidarunt, & assumpta sacerdote, quin ipsa quoque Diana sublata, in navi abiverunt, irrisa communi Scytharum lege. Quare si ob istiusmodi facinora viros istos in honore habetis: facilè assecuti fueritis, ut multos illorum similes reddatis. Iamque ipsi ab hoc die usque ad prisca illa respicite, num vobis expedierit multos Orestas ac Pylades in Scythiam appellere. Nam mihi quidem isto pacto religionis & Deorum expertes mox fore videmini, Diis reliquis eodem modo è vestra regione in alienam delatis. Postea, opinor Deorum omnium vice, viros qui eos eductum venerint, divinitate donabitis, & qui sacrilegi in vos fuerint, iis tanquam Diis sacrificabitis. Quod si nequaquam horum gratiâ, Orestem ac Pyladem colitis, sed aliud quippiam, ô Toxari, in vos beneficii contulerunt: qua gratia, quanquam olim non judicastis ipsos esse Deos, nunc contra sacrificantes ipsis, Deos esse decrevistis: & iis qui tunc propemodum victimæ fuerant, nunc victimas offertis? Enimvero ridicula videantur ista, cumque his quæ quondam statueratis, pugnantia. *Tox.* Et ista, quidem, Mnesippe, generosa sunt virorum illorum facinora, quæ commemoraſti: quòd duo cum essent, tam ingens ausum sint ausi, tamque procul à sua patria profecti, in Pontum navigarint, Græcis ad id usque temporis intactum, nisi

τ ἐπὶ τ Ἀργῦς ἐς τὴν Κολχίδα στρατόσαντων, μὴ καταπλαγῆῦς, μήτε τὰς μύθους τὰς ἐν αὐτῇ, μήτε τὴν ὑποψηφίαν καταδείσαντας, ὅτι ἄξιον ἐκαλεῖτο, οἷα οἴμαι ἀρχέων ἐθνῶν ἀποικήσοντες, καὶ ἐπειδὴ ἐάλωσαν, ὅτως ἀνδρείως χρήσασθαι τῇ στρατιᾷ, καὶ μὴ ἀγαπῆσαι εἰ ἀσφαλάξονται μόνον, ἀλλὰ πιμπρᾶσι τ βασιλέα τ ὕβρεως, καὶ τὴν Ἄρτεμιν ἀναλαβόντες, ἀπαλλάττοντο, πῶς ταῦτα ἡ γυμνασιὰ, καὶ θείας ἀνὴρ τιμῆς ἄξια ἔδοξε πάντων, ὑπόσοι ἀρετὴν ἐπαινοῦσιν, ἀπερ ἡμεῖς ταῦτα ἡμεῖς Ὀρέστῃ, καὶ Πυλάδῃ συνιδόντες, ἤρωσιν αὐτοῖς χρώμεθα. Μνη. λέγεις ἀνήδη ὅ, τι σημνὸν, καὶ θεῖον ἄλλο ἐξεπραξάσθω. ἐπὶ ὅσον δὲ τῷ πλῷ, καὶ τῇ ἀποδημίᾳ, πολλὰς ἂν σοι θεοπέρας σκείνων ἀποδείξαμι τὰς ἐμπόρας. καὶ μάλιστα τὰς Φοίνικας αὐτῶν. σὺν ἐς τ πόντον, ἠδὲ ἄχρι τ Μαιώτιδος, καὶ ἐς Βοσπόρου μόνον ἐσπλέοντας, ἀλλὰ πανταχῆ τ Ἑλληνικῆς, καὶ βαρβαρικῆς θαλάττης ναυπλοομένους. ἅπασαν γὰρ ἔστι ἀκτὴν, καὶ πόλιν αἰναλόνως εἰπεῖν, διερωτησάμενοι καθ' ἑκάστην ἔτος, ὀψὲ δὲ μεθόπωρα, εἰς τὴν αὐτῶν ἐπανίασιν. ὡς κἀγὼ τ αὐτὸν λόγον, θεὸς νόμιζε. καὶ ταῦτα, καπήλας, καὶ παλιοπώλας, εἰ τύχοι, τὰς πολλὰς αὐτῶν ὄνους. Το. ἄκουε δὴ ὦ γυμνάσιε, καὶ σκόπει, καθ' ὅσον ἡμεῖς οἱ βάρβαροι; δικαιοσυνέστερον ὑμῶν ἴσως τ ἀγαθῶν ἀνδρῶν κρίνομεν, εἴτε σὺν Ἀργεῖοι, καὶ Μυκηναῖος, εἴτε πόντιον ξένοδοξον ἐστιν ἰδεῖν Ὀρέστην, ἢ Πυλάδην. παρ' ἡμῖν γὰρ, καὶ νεὼς ἀποδείκνυται αὐτοῖς ἅμα ἀμφοτέροις, ὥσπερ εἰκὸς ὧν ἑταίροις μὲ ἔστι. καὶ θυσίαι ξυνάγονται,

solis his qui Argo in Colchidem trajecerunt exercitum: nihil expavefacti, neque fabulas quæ de illo feruntur, neque appellationem veriti, quòd inhospitum vocaretur, videlicet, opinor, quòd feræ undique gentes accolerent: deinde cùm jam capti essent, adeò strenuè se gesserint, nec sat habuerint, si tantùm incolumes evaderent: nisi & à rege contumeliam acceptam ulti, & Diana sublata abnavigassent. Quid? annon hæc admiranda, & digna quæ divino quodam honore excipiantur in omnibus qui virtutem laudant? Sed nos hæc in Oreste & Pylade non spectantes, pro Heroibus illos habemus. *Mne.* Dicito jam quidnam aliud splendidum ac divinum patrarint. Nam quantum ad navigationem, & peregrinationem attinet, multos istis diviniores ostendero negociatores: atque inter hos potissimùm Phœnices, qui non in Pontum, neque ad Mæotidem usque, aut Bosphorum tantùm enavigant, verùm quaqua versus, Græcum ac Barbarum mare permetiuntur. Hi siquidem omnem oram, & omne littus, ut ita dixerim, quotannis scrutati, extremo tandem autumno in suam patriam revertuntur: quos ad eandem rationem pro Diis habeto, idque quanquam illorum multi fortè sunt caupones, & salsamentarii. *Tox.* Audi nunc, & considera, vir admirande, quanto nos qui barbari sumus: rectiùs vobis de bonis viris sentiamus. Siquidem in Argo, & Mycenis, ne sepulchrum quidem ullum insigne videre est Orestis ac Pyladis: apud nos verò & templum ostenditur simul utrique sacrum, ita ut par erat amicis, & hostiæ offeruntur, reliquusque omnis

καὶ ἡ ἄλλη πᾶσα πομπή. καλύπτει δὲ οὐδὲν, ὅτι ξένοι ἦσαν, ἀλλὰ μὴ Σκύθαι, ἀγαθοὶ κεκρίσθαι. ἃ γὰρ ἐξετάζομεν ὄφελος οἱ καλοὶ, καὶ ἀγαθοί εἰσιν, ἐὰν φανῶμεν, εἰ μὴ φίλοι ὄντες ἀγαθοὶ εἰρήκασιν. ἐπαινοῦντες δὲ ἃ ἔπραξαν, οἰκείους αὐτοὺς ἂν τῶν ἔργων ποιούμεθα. ὃ ἦ δὴ μάλιστα καὶ ξεναπλαγῆτε τῶν ἀνδρῶν οἰκεῖον ἐπαινοῦμεν, τοῦτό ἐστι, ὅτι ἡμῖν ἔδοξαν φίλοι ἔτοι δὴ ἄριστοι ἁπάντων μαχηταὶ, καὶ τοῖς ἄλλοις, νομοθέτην καταστῆσαι, ὡς χρὴ τοῖς φίλοις ἁπάσης τύχης κοινωνεῖν. καὶ ὑπὸ Σκυθῶν τ' ἀρίστων θεραπεύεσθαι. καὶ ἅ γε μετ' ἀλλήλων, ἢ ὑπὲρ ἀλλήλων ἔπαθον ἀναγράψαντες οἱ πρόγονοι ἡμῶν ἐπὶ στήλης χαλκῆς, ἀνέθεσαν εἰς τὸ Ὁρέστειον, καὶ νόμον ἐπαίσαντο, πρῶτον τοῦτο μάθημα, καὶ παίδευμα τοῖς παισὶ τοῖς σφετέροις εἶναι τὴν στήλην ταύτην, καὶ τὰ ἐπ' αὐτῆς γεγραμμένα ἀφομνημονεύσαι. δοκεῖ γοῦν τοῦτο μοι ἐκείνους αὐτῶν ἐπιλάθεσθαι τ' παιδός, ἢ τὰς Ὀρέστου, καὶ Πυλάδου πράξεις ἀγνοῆσαι. ἀλλὰ ἐν τῷ πρόσθεν ὄφλω τ' νεὼ τὰ αὐτὰ, ὁπόσα ἡ στήλη δηλοῖ, γεγραφὰς ὑπὸ τ' παλαιῶν εἰκασμένα ἐδείκνυτο, τὸν Ὀρέστου ἅμα τῷ φίλῳ. εἶπε δ' ἐν τοῖς κρημνοῖς ἀφθαρείσης αὐτῶν τ' νεὼς, [1] συνειλημμένῳ, καὶ πρὸς τὴν θυσίαν παρεσκευασμένῳ. καὶ ἡ Ἰφιγένεια ἤδη καθέζεσθαι αὐτῶν. κατεπεπτώκει δ' ἐπὶ θάτερα τοίχου, ἤδη σεσεισμένου τὰ δεσμὰ μεγάλα, καὶ φονεῦσαι τ' Θόαντα, καὶ πολλοὺς ἄλλους τ' Σκυθῶν. καὶ τέλος, ἀποπλέοντες, ἔχοντες τὴν Ἰφιγένειαν, καὶ τὸν θεόν. οἱ Σκύθαι δ', ἄλλ-

omnis honos. Porrò quòd hospites erant, non Scythæ, nihil obstat quominus viri boni judicentur. Neque enim inquirimus cujates sint viri honesti ac probi, neque invidemus, si quanquam amici non sunt, res egregias gesserunt: quin magis ea quæ patrarunt, probantes, illos ab ipsis factis nostrates ducimus. Quod autem potissimùm stupentes in illis viris efferimus, illud est, quod hi nobis visi sunt amici inter se omnium longè optimi extitisse, atque aliis ceu legem statuisse, quemadmodum oportet amicos omnem inter se communicare fortunam: & promeruisse ut à præstantissimis Scytharum colerentur. Itaque quæcunque alter cum altero, vel alter pro altero tulit, ea majores nostri descripta in ærea columna Orestis in templo reposuerunt, legemque tulerunt, ut ea columna suis liberis prima esset institutio & disciplina, & quæ in illa essent adscripta recordarentur. Itaque patris quisque sui nomen citius oblivisceretur, quàm res gestas Orestis ac Pyladis ignoraret. Quin & in ambitu templi, quæcunque in columna notantur, eadem prisorum picturis adumbrata visuntur: Nempe Orestes una cum amico navigans, deinde fracta inter abruptas cautes ipsorum nave conspectus, & ad victimam adornatus. Iamque Iphigenia initiat eos. Ex adverso verò in altero pariete, idem jam vinculis exutus depictus est, ac Thoantem occidens, multosque ex Scythis alios: postremò solventes, & Iphigeniam ac Deam habentes. Porrò Scythæ frustra scapham ado-

[1] Συνειλημμένῳ, καὶ πρὸς τὴν θυσίαν παρεσκευασμένῳ] Συνειλημμένους, κ. πρ. τ. θυ. παρεσκευασμένους. *Marc.*

λως ἐπιλαμβάνονται & σκάφης ἤδη πλέοντος, ἐκκρεμαμένοι & πηδαλίων, καὶ ἐπαναβαίνειν πειρώμενοι. εἶτ' ἤδη ἀνύσαντες. οἱ μὲν αὐτῶν, τραυματίαι. οἱ δ', καὶ δεῖ τοῦτο, ἀπονήχονται πρὸς τὴν γῆν, ἔνθα δὴ & μάλιστα ἴδοι τις ἂν ὁπόσον ὑπὲρ ἀλλήλων εὔνοιαν ἐπιδείκνυνται ὁ τῇ τοῦ τοὺς Σκύθας συμπλοκῇ. πεποίηκε γὰρ ὁ γεγραφὼς ἐκάτερον, ἀμελοῦντα μὲν & καθ' ἑαυτὸν πολεμίων, ἀμυνόμενον δὲ τοὺς ἐπιφερομένους θατέρῳ, καὶ τοῦ ἑτέρου ἀπαντῶντα, πειρώμενον τοῖς τοξεύμασι, καὶ παρ' ἡδὺ τηρέοντα, εἰ λάθοι βελεῖται, σώσας & φίλον, καὶ τὴν ἐπ' ἐκεῖνον φερομένην πληγὴν ἀποτρέψας τῷ αὐτὸς σώματι. τὴν δὲ τοσαύτην εὔνοιαν αὐτῶν, καὶ τὴν ἐν τοῖς δεινοῖς κοινωνίαν, καὶ τὸ πιστὸν, καὶ φιλάνθρωπον, καὶ τὸ ἀληθὲς, καὶ βέβαιον & τοῦτο ἀλλήλοις ἔρωτος, οὐκ ἀνθρώπινα τοῦτο οἰήσομεθα εἶναι, ἀλλὰ πολὺ γνώμης βελτίονος, ἢ καὶ τοὺς παλαὶ τοὺς ἀνθρώπους. οἷ μέχρι μὲν καλοῦ ἔρου ὁ πλοῦς εἴη, τοῖς φίλοις ἀγανακτοῦσιν, εἰ μὴ ἐπίσης κοινωνήσουσι τῶν ἡδέων. εἰ δέ τι & μικρὸν ἀνίσως εἴη αὐτοῖς, οἰχόμενοι, μόνοις τοῖς κινδύνοις ἐπιπλέοντες. καὶ γὰρ οὐ τόδε ὅπως εἰδῇς, ἡδὺ Σκύθαι φιλίας μεῖζον οἴονται εἶναι. ἡδὺ ἔστιν ἐφ' ὅτῳ ἄν τις σκύθης μᾶλλον σεμνύναιθ', ἢ ἐπὶ τῷ συμπεπτωκέναι φίλῳ ἀνδρὶ, καὶ κοινωνῆσαι & δεινῶν, ὥσπερ ἡδὺ ὄνειδος μεῖζον παρ' ἡμῖν, & τοῦδε τὸν φιλίας μεμνῆσθαι δίκαιον. ἀφ' τοῦτο Ὀρέστην, καὶ Πυλάδην πεφιλήκαμεν, ἀρίστους γενομένους τὰ Σκυθῶν ἀγαθὰ, καὶ τὴν φιλίαν διενεγκόντας. ὃ καθ' ἕτερον ἡμεῖς ἀπάντων θαυμάζομεν. καὶ τίνομα ἐπὶ τούτοις αὐτῶν ἐθέμεθα, κοράκας καλέσαντες.

adoriuntur jam navigantem, hærentes gubernaculis ac conscendere conâtes. Deinde re nequicquam tentata, alii quidem ex iis saucii, alii verò ejus rei metu compulsi, natatu semet in solum recipiunt, ubi vel maximè liceat perspicere, quantam in conflictu cum Scythis alter in alterum benevolentiam præstiterit. Fecit enim pictor utrumque de suis hostibus securum, sed propellentem eos qui in alterum feruntur, & ante illum jaculis occurrere conantem, ac pro nihilo ducentem si intereat ipse, modò amicum servet, vel suo ipsius corpore in illum intentos ictus præripiens. Iam verò tantam illorum benevolentiam, atque in rebus tristibus communionem, fidem, humanitatem, veritatem: denique alterius in alterum amoris constantiam, hæc haudquaquam humana putavimus esse, verùm animi cujusdam præstantioris, quàm pro hominum vulgo: qui donec secundis ventis navigatur, amicis indignantur, nisi ex æquo participes fiant rerum lætarum: quod si vel paululum iis reflare venti cœperint, aufugiunt solos in periculis deserentes. Enimvero & illud noveris, nihil amicitia melius arbitrantur Scythæ, nec ulla re magis gloriatur Scytha, quàm adjuvandis amicis, & communicandis rebus acerbis: quemadmodum neque probrum apud nos majus ullum, quàm amicitiæ proditorem videri. Has ob res Orestem & Pyladem veneramur, quòd præstantissimi extiterint in Scytharum virtutibus; atque in amicitia præcellentes: quod nos primum omnium admiramur. Appellationem quoque ex his illorum factis imposuimus, ut Coraci vocen-

τοῦτο δέ ἐστι τὸ τῇ ἡμετέρᾳ φωνῇ, ὥσπερ ἂν εἴ τις λέγοι, φίλιοι δαίμονες. Μνη. ὦ Τόξαρι, ἦ μήτοι ἄρα τοξεύειν ἀγαθοὶ ἦσαν Σκύθαι, καὶ τὰ πολεμικὰ τῶν ἄλλων ἀμείνους, ἀλλὰ καὶ ῥῆσιν εἰπεῖν, ἀπάντων πιθανώτατοι. ἐμοὶ γοῦν πάνυ ἄλλους μαγώσκουσι, ἤδη καὶ αὐτοῖς δίκαια ποιεῖν δοκεῖτε, ὅτε τοῦ Ὀρέστου καὶ Πυλάδου ἐκτιθέασθε. ἐλελήθεις δέ με ὦ γλαῦκα, καὶ γραφὰς ἀγαθὰς ὤν. πάνυ γοῦν σαφῶς ἐπέδειξας ἡμῖν τὰς τοῦ ὀρέστου εἰκόνας, καὶ τὴν μοχλὸν τῶν ἀνδρῶν, καὶ τὰ ὑπὲρ ἀλλήλων τραύματα. πολλὰ ἀλλ' οὐκ ἐθέλω ἂν ὅτου ποτὲ θεατὰς ἄδυσιν εἶναι φίλιον τὸ Σκύθαις. ὅτι γὰρ ξένους, καὶ ἀγελεῖς ὄντας αὐτοὺς, ἔχθρα μὲν ἀεὶ σωθῆναι, καὶ ὀργὴ, καὶ ζημιαῖ, φίλιόν ἦ, μὴ ἂ τοὺς οἰκειοτάτους ἐπιταμιεύεσθαι, πλημμελοῦντα τοῖς τ' ἄλλοις, ἃ περὶ αὐτῶν ἀκούομεν, καὶ ὅτι καταθύουσι τοὺς παῖδας ἀπηλιούσας. Το. εἰ μὲν δὴ τἄλλα ἡμεῖς τῶν Ἑλλήνων, καὶ δικαιότεροι τὰ πρὸς τοὺς γονέας, καὶ ὁσιώτεροι ἐσμὲν, οὐκ ἂν δὴ τοῦ παρόντος φιλοθυμηθείμεν σε. ὅτι δ' οἱ φίλοι Σκύθαι πολὺ πιστότεροι τῶν Ἑλλήνων φίλων εἰσὶ, καὶ ὅτι φιλίας λόγου πλείων παρ' ἡμῖν, ἢ παρ' ὑμῖν, ῥᾴδιον ἐπιδεῖξαι. καὶ πρὸς θεῶν τῶν Ἑλλήνων, μὴ πρὸς ἐχθροῦς μὲ ἀκούσῃς, ἵν' εἴπω τι, ὃν κρείττονος, πολλοῦ ἤδη χρόνου ὑμῖν συζῶντος. ὑμεῖς γάρ μοι δοκεῖτε τοὺς μὲν περὶ φιλίας λόγους, ἄμεινον ἄλλων εἰπεῖν ἂν δύασθαι. τὰ ἔργα δ' αὐτῆς, οὐ μόνον οὐ κατ' ἀξίαν τῶν λόγων ἐπεμελεῖσθε, ἀλλ' ὀλίγου ὑμῖν ἐπαινέσαι τι αὐτὰ, καὶ δεῖξαι ἡλίκον ἀγαθόν ἐστιν. οὐ δ' ἔστι χρείας παρόντος τοὺς λόγους, ὀλιγολογίᾳ

centur. Quod quidem noſtra in lingua perinde ſonat, ac ſiquis dicat, Dii amicitiæ præſides. *Mne.* Profectò Toxari, non arcu modò valuerunt Scythæ, belliciſque in rebus cæteris antecelluerunt: ſed etiam ad dicendum & perſuadendum aptiſſimi omnium fuerunt: unde mihi cùm dudum ſecus videretur, nunc eidem meritò feciſſe videmini, qui ſic Oreſtem ac Pyladem in Deorum numerum retuleritis. Neſciebam & illud, vir optime, quòd pictor quoque bonus eſſes: qui admodum evidenter oſtendiſti nobis, quæ ſunt in Oreſtis templo, picturas, pugnamque virorum, alterique pro altero ſuſcepta vulnera. Atqui non putabam olim apud Scythas, tanto ſtudio cultam fuiſſe amicitiam: ſed ipſos ut pote peregrinos, agreſtes, odio perpetuo, ira, & excandeſcentia committi, amicitiam verò ne in familiariſſimos quidem exercere, idque conjiciens, cum ex aliis quæ de illis audivimus, tum ex hoc quòd patres vita functos devorant. *Tox.* An nos Græcis cùm aliis in rebus, tum in cultu parentum juſtiores & ſanctiores ſimus, in præſentiarum haudquaquam contenderim tecum. Verùm amicos noſtrates Græcis amicis longè eſſe fideliores, & majorem apud nos, quàm apud vos amicitiæ rationem haberi, facile fuerit docere. Ac per Deos Græcorum, ne tibi ſit moleſtum audire, ſi quæ perſpexi, dixero, multum jam temporis apud vos verſatus. Vos enim mihi videmini præclariùs cæteris de amicitia verba facere poſſe: vim verò factaque illius, adeò non ſolùm pro ſermonum dignitate non exercere, ut ſat vobis ſit prædicare eam, & quantum ſit bonum, oſtendere. At in uſu, deficientes à

σὺν οἶδ' ὅπως ἐν μέσῳ τῷ ἔργῳ. καὶ ὁπόταν ὑμῖν οἱ τραγῳδοὶ τὰς τοιαύτας φιλίας ἐπὶ τῶν σκηνῶν ἀναβιβάσαντες δεικνύωσιν, ἐπαινεῖτε, καὶ ἐπικροτεῖτε. καὶ κινδυνεύουσιν αὐτοῖς ὑπὲρ ἀλλήλων οἱ πολλοί. καὶ ἐπιδακρύετε. αὐτοὶ δέ, οὐδὲν ἄξιον ἐπαίνου ὑπὲρ τῶν φίλων παρέχοντες τολμᾶτε. ἀλλ' ἴωμεν καὶ φιλῶμεν δηλαδὴ τύχῃ, αὐτίκα μάλα, ὥσπερ τὰ ὀνείρατα οἴχονται ὑμῖν ἐκπεδὼν ἀπαγόμενα αἱ πολλαὶ ἐκεῖναι τραγῳδίαι, τοῖς κενοῖς τούτοις, καὶ καφοῖς προσώποις ἐοικόσι ὑμῶν ἀπολιπόντα. ἃ δὴ ῥηθήσεται τὸ τάχα, καὶ παμμέγεθες κεχηνότα, οὐδὲ τὸ σμικρότατον φθέγξεται. ἡμεῖς δ' ἔμπαλιν, ὅσον γε δὴ λειπόμεθα τῶν τοῖς τῶν φίλων λόγοις, τοσοῦτον καὶ τοῖς ἔργοις αὐτοῖς πλεονεκτῆσαι. εἰ γὰρ οἷόν τε, ἴωμεν νῦν ποιῶμεν. τοὺς μὲν παλαιοὺς φίλους, ἀφέντες ἐάσωμεν, εἴ τινας ἢ ἡμεῖς, ἢ ὑμεῖς τῶν πάλαι κεκτήμεθα ἔχομεν. ἐπὶ κεφαλῆς γε τούτων πλεονεκτοῖμεν ἄν, πολλοὺς, καὶ ἀξιοπίστους μάρτυρας τοὺς ποιητὰς παρεχόμενοι, τὸν Ἀχιλλέως, καὶ Πατρόκλου φίλον, καὶ τὸν Θησέως, καὶ Πειρίθου, καὶ τὸν ἄλλων ἐπιτρεῖαν, οἳ κάλλιστοι ἕπεσθαι, καὶ μίτρους ἁψῳδοῦσιν. ὀλίγους δέ τινας τῶν χαριεστάτων τῶν καθ' ἡμᾶς αὐτοὺς, καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν διηγησάμενοι. ἐγὼ μὲν, τὰ σκυθικά. σὺ δὲ, τὰ ἑλληνικά. καὶ ὁπότερος ἂν σὺν τούτοις κρατῇ, καὶ ἀμείνους παρέχηται τοὺς φίλους, οὗτος τε νενικηκὼς ἔστω, καὶ τὸν αὐτοῦ ἀνακηρύξῃ, κάλλιστον ἀγῶνα, καὶ σεμνότατον ἀγωνισάμενος. ὡς ἐγώγε πολὺ ἥδιον ἂν μοι δοκῶ μονομαχῶν ἡττηθεὶς, ἀποτμηθῆναι τὴν δεξιὰν, ὅσῳ τῶν σκυθικῶν ἐπιτιμιόν ἐστι, ἢ χεῖρον ἄλλου τῷ φιλίαν κεκρίσθαι. καὶ ταῦτα,

sermonibus, nescio quomodo è medio opere aufugitis. Cæterùm quum Tragœdi in scenam progressi, istiusmodi amicitias vobis repræsentant, approbatis, applauditis, illisque pro se mutuo periclitantibus illachrymamini plerique: ipsi verò nihil dignum laude pro amicis præstare audetis. Quin si egeat amicus re aliqua protinus ut insomnia, procul avolantes evanescunt multæ illæ tragœdiæ, vosque similes relinquunt inanibus istis, ac mutis personis, quæ diducto rictu, atque immane hiantes, ne minimum quidem loquuntur. At nos è diverso, quo sumus in dicendo de amicitia posteriores, hoc in ea præstanda præcedimus. Itaque si videtur, nunc ita faciamus: priscos illos amicos silentio prætereamus, siquos vel nos, vel vos, ex his qui olim fuerunt, recensere valemus, postquam ista quidem parte superaveritis, compluribus, ac gravibus adductis testibus, nempe poëtis qui Achillis, & Patrochi amicitiam, tum Thesei, Pirithoique, neque non aliorum necessitudinem, pulcherrimis versibus, carminibusque cecinerunt. Quin paucos quosdam in medium afferamus ex his qui nostra memoria fuerunt, eorumque res gegestas exponamus: ego quidem Scythicas, tu verò Græcanicas. Et in his uter superarit, meliores amicos produxerit, is & victor esto, & suam ipsius victoriam promulgato, tanquam qui pulcherrimum atque honestissimum certamen decertarit: adeò ut ego quidem malim mihi devicto in singulari certamine, dextram amputari (quæ apud Scythas victo est pœna) quàm in amicitia quopiam inferior judicari,

præ-

Ἕλλω⊙, σκύθης αὐτὸς ὤν. Μνη. ἔστι μὰ ὦ Τόξαρι ὃ φαῦλον τὸ ἔργον ἀνδρὶ οἵῳ σοί, πολεμιστῇ μονομαχῆται, πάνυ δυσχερές, καὶ πεπυμμένως παρεσκευασμένῳ τοὺς λόγους. ἐμὲ μὲν ἀληθῶς γε ὄντα κατατροδὺς ἐν βραχεῖ τὸ ἑλλήνικὸν ἅπαν, ὑποχωρήσομέν σοι. καὶ γὰρ ἂν εἰς πάνδεινον, ὑπὸ δυοῖν μὲν ἐκείνοιν ἡττηθῆναι τοσούτους τῶν Σκυθῶν, ὁπόσους οἵ τε μῦθοι δηλοῦσι, καὶ αἱ ὑμέτεραι παλαιαὶ γραφαί, ὡς μικρὰ ἀποδύτες οὐ μάλα ἐξεταγῶδησται. Ἕλλωας ἦ πάνυ, πανοῦται ἔθνη, καὶ τοσαῦται πόλεις ἠρήμωνται ὑπὸ σοῦ ἀλῶναι. εἰ γὰρ τοῦτο ἐβούλου, ὦ τλῆμον δεξιὰν ἂν σοι ὑμεῖς, ἀλλὰ τλῆναι λαπιμηθῆναι καλόν. πότερον ἦ ἀρέσκει χρὴ τὸ ἀριθμὸν ἡμῖν τῶν φιλικῶν τούτων πράξεων, ἢ ὁπόσων ἂν τις ταλείας ἔχῃ λέγειν, τοσούτῳ δικαιότερον δόξειεν ἂν ἀποδεῖν τλῆναι; Το. ὑδαμῶς. ἀλλ' ἀρέσθω μὴ ἐν τῷ πλήθει αὐτῶν τὸ κρατοῦν, ἀλλ' εἰ ἀμείνους, καὶ εἰ τομώτερα φαίνοιντο αἱ σοὶ τὰ ἐμῶν. ἴσως τὸ ἀριθμὸν ὕσυ, καὶ ἐλάττονα δηλονότι ἐργάσονται μοι τὰ τραύματα, καὶ ῥᾷον ἐνδώσω σοὶ τὰς πληγάς. Μνη. οὐ λέγεις. καὶ ἀρέσθω σου ὁπόσους ἐκατόν. Το. πέντε ἔμοιγε δοκοῦσιν ἐκατόν. Μνη. καμοὶ δοκεῖ. ὀμόσατον ἦ πρὸς ὑμῶν αὐτῶν ἢ μὲν ἀληθῆ ἐρεῖν. ἄλλως γὰρ ἂν πλάττειν τὰ τοιαῦτα, ἢ πάνυ χαλεπόν. καὶ ὁ ἔλεγχος ἀφανής. εἰ δὲ ὀμόσειας, οὐκ ὄσιον ἀπιστεῖν. Το. ὀμόσωμεν, εἴ τι ἐ ὄρκῳ δεῖν νομίζεις. Μνη. τίς δέ σοι τῶν ἡμετέρων θεῶν; ἆρ' ἱκανὸς ὁ φίλιος; Το. καὶ μάλα. ἐγὼ δὲ τὸ ἐπιχώριον ὀμοῦμαί σοι ἐν τῇ ἐμαυτοῦ λόγῳ. Μνη. ἴσα τοίνυν ὁ Ζεὺς ὁ φίλιος, jurando opus esse censes. *Mne.* At quis tibi è Diis nostratibus? num idoneus Iupiter Philius? *Tox.* Maximè. Ego quoque nostratem meapte in lingua jurabo. *Mne.* Testis igitur, esto Iupiter Philius.

præsertim Græco, ipse Scytha cum sim. *Mne.* Equidem haud mediocris est negotii, cum viro, ut tu es, bellatore, singulari certamine congredi, singularis solertiæ & acuminis orationibus instructo. Haud tamen usque adeò ignaviter, tam citò universam deferens Græciam, tibi cessero. Etenim hoc esset gravissimum, ut à duobus illis tot Scythæ victi fuissent, quot fabulæ declarant, & vetustæ picturæ vestræ, quas paulò antè scitè admodum repræsentasti: Græci verò, tot gentes, tot civitates, nullo defendente abs te vincerentur. Nam istud si fiat, non vestro more dextram, sed linguam execari conveniat. Vtrum verò nobis definiendus est numerus rerum ab amicis actarum, an quanto quis plures dicendas habuerit, tanto ad victoriam consequendam locupletior videbitur. *Tox.* Nequaquam. Imò non multitudine vis harum definiatur, sed præstantia, ut si tuæ meis acutiores appareant, quamvis numero sint pares, magis lethalia vulnera mihi infligant, quarum ictibus memet ocyus dabo. *Mne.* Probè loqueris. Statuamus ergo quot erunt satis. *Tox.* Quinque utrique fore satis mihi videntur. *Mne.* Itidem mihi videtur. At prior dicito: verùm juratus te vera dicturum: alioqui fingere ejusmodi, non admodum fuerit difficile: nec palàm refelli queant. Porrò si juraris, nefas sit non habere fidem. *Tox.* Iurabimus, siquid etiam jure-

ἢ μᾶλλον ὁπόσα ἂν λέγω αὐτὸς σὺ, ἢ αὐτὸς εἰδὼς, ἢ ἄλλου ἀκούσας ἐπιτηδεύσαντος ἐξακριβώσας. καὶ πρῶτόν σοι τὴν Ἀγαθοκλέους, καὶ Δεινίου φιλίαν διηγήσομαι, οἵαδε μὲν ἐν τοῖς Ἕλλησιν ἠκούσθη. Ἀγαθοκλῆς γὰρ ἦν ὁ Σάμιος, ἀνὴρ πολλοῦ ἐν ἀρετῇ γενόμενος, ἄλλως τε καὶ φιλίαν ἀγαθὸς ἐπιδείξασθαι, τἄλλα μὲν οὐδὲν ἀμείνων Σαμίων τῶν πολλῶν, ἢ τὸ μὴ εἰς τὸ κέρδος, ἢ τὸ μὴ εἰς τὴν ἀλλοτρίαν πλεονεξίαν. Δεινίας δὲ τοῦ Λυσίου τοῦ ἐφεσίου, φίλου καὶ παίδων ἐμοῦ. ὁ δὲ Δεινίας, ἁπλοῦς τις ἀνὴρ καὶ ἀστερόλογος, καὶ ὥσπερ εἰκὸς, νεόπλουτος ὤν, πολλὰς καὶ ἄλλας εἶχε περὶ αὐτὸν, ἡδονὰς μὲν συμπείθειν, καὶ πρὸς ἡδονὴν συνιέναι, φιλίας δὲ, πολλοῦ δεῖν ὅσον ἀπεδέησεν. τέως μὲν οὖν οὕτω τούτοις, καὶ ὁ Ἀγαθοκλῆς ἐξηλάζετο, καὶ συνῆν, καὶ συνέπαιζεν αὐτοῖς, ἅπασι χαίρων τῇ τοιαύτῃ ἀβελτερίᾳ. καὶ ὁ Δεινίας, ἐδόκει αὐτὸν ὑπομένειν ἔχειν τὴν κολάκων. πλούσιος δὲ, καὶ πρεσβύτερος, τὰ πολλὰ ἐπιλιμαίνει, καὶ φορτικὸς ἐδόκει, ὑπομιμνήσκων ἕκαστα τοιαῦτα, καὶ φυλάττειν διαγγέλλων, ἃ μὴ πολλῶν κεκμήκοντα ὁ πατὴρ αὐτῷ κτησάμενος, κατέλιπεν. ὥστε ἀβελτερίᾳ οὐδὲ ἐπὶ τοῖς κάμνουσιν ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτὸν, ἀλλὰ μόνον μετ' ὀκείων ὠμάζετο, λαμβάνειν πειρώμενον τὰ Ἀγαθοκλέα. καὶ δή ποτε ὑπὸ τὴν κολάκων ὀκείων ὁ ἄθλιος ἀναπίπτειν, ὡς ἱρᾶν αὐτῷ Χαρίκλεια Δημωνακτοῦ γυνὴ, ἀνδρὸς ἐπιφανοῦς, καὶ τῶν Ἐφεσίων τὰ πολιτικά. καὶ χαμαιπετές τι εἰσφοιτᾷ τῆς γυναικὸς αὐτῷ

quæcunque tibi sum dicturus, vel quæ viderim ipse, vel quæ ab aliis quoad fieri potuit, diligentissimè perceperim, narraturum, nihil ex me ipso exaggerantem. Ac primo quidem loco, Agathoclis & Diniæ amicitiam tibi referam, quæ celebris est apud Ionas. Namius hic Agathocles, non ita pridem vixit, vir in amicitia præstantissimus, ut re declaravit. Cæterùm reliquis in rebus vulgo Samiorum nihilo præstantior, neque genere, neque opibus aliis. Huic cum Dinia Ephesio, Lysionis filio, amicitia à puero intercesserat. Porrò Dinias supra modum ditatus est, utque solent ii qui nuper opes nacti sunt, complures & alios secum habebat, idoneos illos ad compotationem, & ad voluptariam consuetudinem: ab amicitia verò longè alieniissimos. Atque inter hos interim habebatur Agathocles, cumque illis versabatur, & compotabat, non admodum approbans eam convivendi rationem. Ac Dinias hunc nihilo majori in pretio habebat quàm adulatores. Tandem etiam offendere cœpit, crebriùs objurgans: molestusque videbatur, quippe qui majores ipsi commemoraret, præciperetque ut servaret, quæ multo labore parta, pater illi reliquisset: adeò ut ob hæc ne ad comessationes quidem deinceps adhiberetur, sed solus cum illis comessaretur, celare cupiens Agathoclem. Demum ab assentatoribus illi misero persuasum est, quòd amaretur [1] à Chariclea Demonactis uxore, viri illustris atque inter Ephesios in honoribus civilibus primarii. Iam & literulæ à muliere ad illum

1 *A Chariclea*] Claudia nimirum quadrantaria Ciceronis in Plut. & apud Cic. pro M. Cœlio. *Cogn.*

1 Ὀ ἐρῶν-

σαι, καὶ στέφανοι ἠμιμάραντοι, καὶ μῆλά τινα ἀπεδεδεγμένα. καὶ ἄλλα, ὁπόσα αἱ μαστροποὶ ἐπὶ τοῖς νέοις μηχανῶνται, καὶ μικρὸν αὐτοῖς ἐπιπροχωρήσαντα τὰς ἐρωτας, καὶ ἀναφλέγουσι τὸ σφῶν ἐρᾶσθαι νομίζοντας. ἐπιγοητεύθη γὰρ τοῦτο καὶ ἡ μάλιστα τοῖς ἁπαλοῖς οἰηταὶ φιλεῖσθαι, ἄχρις ἂν λάθωσιν εἰς τὰ δίκτυα ἐμπεσόντες. ἡ Χαρίκλεια δέ, ἦν ἀστεῖον μὲν γυναίσιον, ἐπαγωγὸν δὲ οὐδέπως, καὶ ἅτε συνήθης ἀεί, καὶ εἰ πάνυ ἐπ' ὀλίγῳ ἐθελήσειέ τις. καὶ εἰ σφόδρα τις μέτριος, ἀξίως ἐπῆνδρει. καὶ δὴ ἐδόκει ἤδη, μή που ἀντίπαις Χαρίκλεια. δεινὴ δὲ ἡ τἄλλα τεχνίτις, παρ' ἣν τινα βάλοι τῶν ἑταιρῶν ἐπισαυάσασα ἐρᾳσθῆναι. καὶ ἀμφίβολον ἔτι ἦν, ὅλον ποιοῦσα, καὶ ἀνακόμμον ἤδη ἐπιτείνασα, καὶ σφοδρὰ καῦσαι ἄρξαι μὲν ὀργῇ, ἄρξαι δὲ κολακείᾳ. καὶ μικρὸν, ὑπερῳκία, καὶ τῷ πρὸς ἕτερον λαπαλίσειν δοκεῖν καὶ ὅλη συγκεκράσθαι ἀπαιθαλοῦσθαι ἡ γυνὴ, καὶ πολλὰ μηχανήματα παρεσκεύασε καὶ τὰ ἐρασθῆναι. τούτῳ οὖν τέτε οἱ Δεινίε κόλακες ἀναλαμβάνουσιν ἐπὶ τὸ μειράκιον, καὶ τὰ πολλὰ ὑπεκκαιομένοις, συναγωνιῶντες αὐτὸν εἰς τὸ ἐρᾶσθαι τὴν Χαρικλείας. ἡ δὲ, πολλῶν ἤδη νέων ὑπερεχιλίασε, καὶ μυρίας ἐρωτας ὑποκεκαμμένη, καὶ οἴκους πολυτελῶντας ἀναῤῥίψασα, ποικίλαι τε, καὶ πολυγύμνασιν κακοῖς, ἀναλαβοῦσα εἰς τὰς χεῖρας ἁπλοΐκην, καὶ ἄπειρον τὸ τοιούτων μηχανημάτων τοσοῦτον, ὅσα ἀπῆκεν οὐ τὸ ὀυχνόν. ἀλλὰ προείχετο παντελῶς, καὶ ἀμφιέρυστο, ὅτε ἤδη παντάπασιν σκαφὴς, αὐτή τε ἀπώλετο ὑπὸ τῆς ἅρπαγος, καὶ τῷ κηδεμόνι Δεινίᾳ μυρίων κακῶν αἰτία ἐγένετο. τὸ μὲν illum ventitabant, & serta semimarcida, & admorsa poma: denique quicquid ad hæc lenæ machinantur in adolescentes, quòd paulatim illis amorem artibus quibusdam inserant, primumque hac incendant opinione, quòd sese credant amari. Nam & hoc plurimum illicit, præsertim eos qui sibi formosi videntur, donec imprudentes in casses inciderint. Erat autem Chariclea urbana mulier, mirum in modum meretricia: & quivis obvius, etiamsi vel minimum concupiviſſet, & si duntaxat aspexisset, protinus annuebat, nec erat metuendum, ne recusaret Chariclea: potens alioqui artifex: & quavis meretrice doctior amatorem allicere, & ambiguus cùm adhuc esset, totum subigere: ac quum jam teneretur, incitare, & accendere, nunc ira, nunc blandimentis, mox fastidio, & quod ad alterum inclinare videretur: & tota erat undique comparata mulier, artibusque ominigenis in amantes instructa. Tunc igitur Diniæ adulatores hanc ad adolescentulum adducunt, multaque assimulabant, quò eum in amorem Charicleæ impellerent. Hæc autem quæ jam complures adolescentes jugularat, & innumerabiles amores mentita fuerat, domosque opulentas everterat: varium quoddam & inexpugnabile malum: ubi manibus prehendit simplicem hunc adolescentulum, & hujusmodi artium imperitum, ex unguibus non dimisit. Verùm ubi undique complexa fuisset & confixisset ipsum, cùm jam omnino teneret, tum ipsa à captura est perdita, tum infœlici Diniæ sexcentorum malorum fuit causa. Nam primùm

quidem ſtatim literulas illas ad eum dat, ancillam ſubinde miſſitando quibus renuntiaret, ut fleret, ut vigilaret, utque tandem miſera ſe ipſam præ amore eſſet ſtrangulatura: donec jam beatus ille perſuaſus, ſibi formoſus eſſe videretur, & Epheſiorum uxoribus amabilis. At tandem multum exoratus in congreſſum eſt adductus. Et ex eo tempore facilis erat conjectura fore ut caperetur à muliere formoſa, ad voluptatem congredi docta, & in occaſione flere, & inter loquendum miſerabiliter ſuſpirare, & jam abeuntem amplecti, & adeunti occurrere, & formam, ut quàm maximè placeret, colere, interdum vel voce, vel cithara canere: quibus omnibus in Diniam uſa eſt. Poſtquam verò ſenſit excruciari, jamque amore illaqueatum, & colliquatum eſſe, adhæc aliud excogitat, quo miſerum perdat. Gravidam ſe ex eo ſimulat (& hoc quoque eſt efficax ad magis inflammandum ſtultum amantem) neque poſtea illum adibat, affirmans à viro ſeſe obſervari, qui hunc amorem perſenſiſſet. Hic verò rem ampliùs ferre non poterat, nec durare quum illam non videret: ſed flebat, adulatores accerſebat, Charicleæ nomen inclamabat, imaginemque illius amplexus (albo autem lapide facta erat) ejulabat. Demum in ſolum ſeſe projiciens, volutabatur, idque perfecta rabies erat. Siquidem mulieri redditæ ſunt dona, non pro pomorum aut ſertorum pretio: ſed ſolidæ domus, agri, famulæ, veſtes floridæ, auri quantum optaret. Quid multa? brevi Lyſionis domus, antea inter lones nobiliſſima exhauſta eſt atque exinanita.

ἓξ πρώτην δίψυς σκέπτα ἐπ' αὐτὸν καθ' ἑκάστην γράμματα. καὶ συνεχῶς πεμπομένη τῷ ἄνδρι, ὡς ἐδύκρυσε, καὶ ἐπηρώτησε. τέλος, ὡς ἀπάγξεται ἑαυτὴν ἡ ἀθλία ὑπὸ τοῦ ἔρωτος, ἕως δὴ ὁ μακάριος ἐπείσθη καλὸς εἶναι, καὶ πῶς Ἐφεσίαις γυναιξὶ φίλος ἐδόκει. καὶ πως συνῳκίχθη πολλὰ ἱκετευθείς. καὶ τὸ εὐπρόσωπον ἤδη ῥᾷον, ὡς τὸ εἰκὸς ἀλώσεσθαι ἔμελλεν ὑπὸ γυναικὸς καλῆς, καὶ πρὸς ἡδονὴν τι ὁμιλήσειν ἐπισταμένης, καὶ ἐν καιρῷ δακρύσειν, καὶ μεταξὺ τῶν λόγων, ἐλεεινῶς ὑποστενάξειν. καὶ ἀπιόντος ἤδη, λαθέσθαι. καὶ εἰσελθόντι, προσθραμεῖν, καὶ καλλωπίζεσθαι, ὡς ἂν μάλιστα ἀρέσειε. καὶ πως καὶ ᾄσειν; καὶ κιθαριεῖν. οἷς ἅπασι καὶ ὁ Δεινίας ἐκέχρητο. καὶ ἐπεὶ ἤθελε πονήρως ἔχειν, καὶ διέφθορεν ἤδη τὴν ἔρωτα, καὶ πικρῶν μεμνημένον, ἄλλο ἐπὶ τούτοις ἐπενόει, καὶ τὸ ἄθλιον ἀπόλλυε. κύειν τε γὰρ ἐξ αὐτοῦ σκήπτεται. ἱκανὸν γὰρ καὶ τοῦτο, βλάπτειν ἐρῶσαν προσκαπυρῶσαι. καὶ οὐκέτι ἐφοίτα πρὸς αὐτὸν, φυλάττεσθαι ὑπὸ τ' ἀνδρὸς λέγουσα, πυνθανόμενον τ' ἔρωτα. ὁ δὲ οὐκέθ' οἷός τε ἦν φέρειν τὸ πρᾶγμα, οὐδὲ ἠνείχετο μὴ ὁρῶν αὐτὴν, ἀλλὰ ἐδάκρυε, καὶ τὰς κόλακας ἐπέπεμπε, καὶ τοὔνομα τῆς Χαρικλείας ἐπεβοᾶτο. καὶ τὴν εἰκόνα περιέβαλλεν αὐτῆς, ἐπεποίητο γὰρ λίθου λεύκου, σκώπτει καὶ τέλος, καταβαλὼν ἑαυτὸν εἰς τοὔδαφος, συνελίσσετο. καὶ λύσσα ἦν ἀκριβὴς τὸ πρᾶγμα. τὰ μὲν δὴ ἄλλα, οὐ γὰρ μῆλα, καὶ στέφανος ἀνεδίδοτο αὐτῇ, ἀλλὰ σωμοικίαι ὅλαι, καὶ ἀγροὶ, καὶ θεράπαιναι, καὶ ἐσθῆτες ἀνθηραὶ, καὶ χρυσὸν ὁπόσον ἐθελήσειε. καὶ τί γὰρ, σὺ βραχεῖ ὁ Λυσίωνος οἶκος ὀνομαστότατος τῶν Γαναίᾳ χωρίων, ἐξήντλητο ἤδη, καὶ

ἐξεκέναθε. εἶπε ὡς ἤδη αὐτῷ λιῶ, ἀπολιπεῖσα αὐτὸν, ἄλλον τινὰ Κρῆτα νεανίσκον τῶν ἀπὸ χρύσων, ἐφ' ᾧ μεστέσαιτο ἐπ' ἐκεῖνον. καὶ ἦρε ἤδη αὐτῆς. κἀκεῖνον ἐπίσθιεν. ἀμελούμενος δ' οὐ μόνος ὁ Δεινίας, οὐχ ὑπὸ τῆς Χαρικλείας μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν κηλάκων, κἀκεῖνοι γὰρ ἐπὶ τῇ Κρῆτα ἤδη τὸν ἐρώμενον ἐπεπληλύθεσαν, ἔρχοντες δῶρα τῇ Ἀγαθοκλέᾳ, καὶ πάλαι εἰδυῖα ὡς ἔχοι πραγμάτων τὰ πρὸς ἐκείνην αὐτῷ, καὶ αἰδούμενον τὸ πρῶτον, ὅμως δὲ ἠγνόει πάντα. τὴν ἔρωτα. τὴν δαπάνην. τὴν ὑπεροψίαν τῆς γυναικός. τὴν ἀντέρασιν τῆς Κρῆτος. καὶ τέλος, ὡς δὴ αἰσθοίτο μὴ μόνος σφῶν τῆς Χαρικλείας. οὐδὲ, ἄμοιγε δοκεῖ, νομίσας ἂν τούτῳ ἀπεμνημονεύειν τοῦ Δεινίου, διότι οὐ προσέβη μόνον αὐτὸν τῆς φίλων, ἀλλὰ τοὺς κήλακας αὐτῆς προσελθὼν τότε, ἢν μόνῳ ἐχρῆν πατρῴων οἰκίαν ἐν Σάμῳ ἀπεμπολήσας, ἔχει αὐτοῦ τὴν τιμὴν κομίζων, τρία τάλαντα. λαβὼν δ' ὁ Δεινίας, οὐκ ἀφανὴς οὔθ' ἦν τῇ Χαρικλείᾳ, καλὸς πρὸς αὐτῆς γεγενημένος. καὶ αὖθις ἡ ἄφρων. καὶ τὰ γράμματα. καὶ μίμψεις, ὅτι μὴ πολλῇ χρόνῳ ἀφίκετο. καὶ οἱ κήλακες σωὶ ἦσαν, ἐπιπλαμενοὶ μῆνες, ἐρῶντες ἐδίδυμον ἓν ὅτε τῷ Δεινίᾳ. ὡς ὑπῆρχεν ἔτι παρ' αὐτῇ, καὶ ἦκε πρὸς τὸ πρῶτον ὕπνον, ἐν ὕδατι ἦν ὁ Δημώναξ ὁ τῆς Χαρικλείας ἀνὴρ, εἴτε ἐξ ἄλλως αἰδούμενον, εἴτε ἐξ ἀπὸ σωφρονοῦντος τὴν γυναῖκα, ἄμφω γὰρ λέγεται, ἐπανατὰς, ὥσπερ ἐκ λόχου, τῇ τε αὐλείου ἀποκλείσας

nanita. Deinde ubi jam exsuccus esset, eo relicto, alium quempiam adolescentulum Cretensem bene nummatum venata est, atque ad illum descivit. Iam videlicet illum adamabat, atque is quidem credebat. Itaque Dinias neglectus non à Chariclea modò, sed etiam ab assentatoribus (nam isti quoque ad Cretensem amatorem jam desciverant) abit ad Agathoclem jam pridem non inscium, quàm illi res miserè haberent: & quanquam primùm pudebat, omnia tamen exposuit, amorem, egestatem, arrogantiam mulieris, rivalem Cretensem, denique se non victurum nisi cum Chariclea consuescat. Ille verò intempestivum esse ratus exprobrare Diniæ, quòd ex amicis unum sesò non admisisset, sed tunc sibi assentatores antepositisset: divendita, quam unam in Samo habebat, domo paterna, pretium illi attulit, talenta tria. Quibus acceptis Dinias, ilico Charicleæ formosus denuo factus apparuit. Rursus ancilla, literulæ, & expostulatio, quòd jamdiu sese non adisset, concurrerunt: item adulatores correpturi suis dolis Diniam, quem adhuc arrodi posse cernerent. Cùm autem se illam aditurum promisisset, venissetque primo ferè somno, essetque intus Demonax Charicleæ maritus, seu alioqui senserat, sive ex compacto uxoris (nam utrunque ajunt) exiliens velut ex insidiis, & atrium occludi, & Di-

1 Ὀμῶντες ἐδίδυμον] Erasmus hujus Dialogi Interpres lectorem sæpè decipit. Verte igitur hunc locum ut Godofredus Malvinus Senator Clarissimus monuit, *machinantes, ut viderunt in Dinia adhuc esse quod edi posset.* Sic Terent. Eunuch. *hunc comedendum & deridendum vobis propino.* Idem Malvinus *debibendum* legebat. *Bourd.*

1 Ba-

ἀπέλθοι, καὶ συλλαμβάνειν τὸν Δινίαν, πῦρ, καὶ μάστιγας ἀπειλῶν, καὶ ξίφος ὡς ἐπὶ μοιχὸν ἀπασάμενος. ὁ δέ, συνιδὼν ὃ ἦκεν ἦν, μοχλόν τινα πλησίον κείμενον ἁρπάσας, αὐτὸν τε ἀποκτείνει τὸν Δημώνακτα, παίξας εἰς τὸν κρόταφον, καὶ τῷ Χαρίκλειτο, ὃ μιᾷ πληγῇ τοῦτῳ, ἀλλὰ καὶ τῷ μοχλῷ πολλάκις, καὶ τῷ ξίφει τοῦ Δημώνακτος ὕστερον, οἱ δὲ οἰκέται, πως μὲν ἐσήκεσαν ἅφνοι τῷ ὀλέθρῳ τοῦ πράγματος ἀπιπληγμένοι, εἶτα πειράσθαι συλλαμβάνειν, ὡς καὶ αὐτοῖς ἐπηρὲ μὴ τοῦ ξίφους, ἐκείνοι μὲ ὑπέφευγον. ὁ Δινίας δέ, ὑπεξέρχεται, πάλαι τὸν ἔργον ἐργασάμενος. καὶ τὸ μέχρι τοῦ ἐν Ἀγαθοκλεῖ διέτριβεν, ἀναλογιζόμενοι τὰ πραγμένα, καὶ ἀεὶ τὰ μελλόντα, ὅ, τι ἀποβήσεται σκοπούμενος. ἔωλεν δέ οἱ φράζειν παρῆσαν. ἤδη γὰρ τὸ πράγμα διεξεβέβη. καὶ συλλαβόντες τὸν Δινίαν, ἤγον αὐτὸν ἔξαρνον οὐδὲν μὲν ἐπὶ φονεύσει, ἀπάγουσι πρὸς τὸν ἀρμοστὴν, ὃς ἄρχεν τότε τῆς Ἀσίας τοῦτο. οὗτος [1] βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ ἀναπέμπει αὐτόν. καὶ μετ' ὀλίγον πέμπει ὁ Δινίας εἰς Γύαρον νῆσον τῶν Κυκλάδων, ἐν ταύτῃ φεύγειν εἰς ἀεὶ τεταγμένος ὑπὸ τοῦ βασιλέως. ὁ δὲ Ἀγαθοκλῆς, τἄλλα μὲν συνῆν, καὶ συναπῆρεν εἰς τὴν Γαλάτειαν, καὶ συνεσπλεύσεις τὸ δικαστήριον μόνος τῶν φίλων, καὶ ὡς ἐδέησεν συνέδησεν. ἐπεὶ δὲ ἤδη ἔφευγεν ὁ Δινίας, οὐδὲ τότε ἀπελείφθη τοῦ ἑταίρου. κομιδῇ γὰρ αὐτὸς ἑαυτοῦ

& Diniam comprehendi jubet, ignem & flagra minitans, & enſem prout in mœchum educens. Hic verò cognoſcens ubi malorum eſſet, vecte, qui propè jacebat, arrepto, & Demonactem ipſum in tempora percuſſum & Charicleam occidit, non uno quidem ictu hanc, verùm & vecte ſæpius, poſtremò Demonactis gladio. At famuli interea muti ſtabant rei novitate attoniti, deinde comprehendere conati, cùm in hos quoque ferro inſiliret, ipſi aufugerunt. At Dinias clam ſeſe ſubduxit tanto facinore perpetrato. Et ad auroram uſque apud Agathoclem eſt commoratus, ubi quæ facta eſſent reputabant, & quid in poſterum eſſet eventurum, diſpiciebant. Ut autem diluxit, milites aderant (jam enim res erat divulgata) illi comprehenſum Diniam, nec inficiantem homicidium, adducunt ad præfectum qui tunc Aſiam moderabatur. Hic verò ad Perſarum regem eum remittit. Nec ita multo pòſt relegatus eſt Dinias in Gyarum Inſulam ex Cycladibus unam, damnatus à rege ut ibi in perpetuum exularet. Agathocles autem cùm reliquis in rebus nunquam abfuerat, tum pariter ſolvit in Italiam, & amicorum ſolus, una in judicium eſt comitatus, neque uſquam defuit officio. Porrò ubi jam in exilium profectus eſt Dinias, ne tum quidem deſertus eſt ab amico: ſed ipſe ſua ſponte

1 Βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ.] Eraſmus *ad Perſarum Regem.* verte *ad Imperatorem.* Solebant enim præſides Provinciarum, ubi in honeſtos homines pœna ſtatuenda erat, principem conſulere l. Divi fratres §. 1. & 2. ff. de pœnis. At mentio Gyari Eraſmum ſaltem admoniſſet, loci Romanis exiliis frequentis. Hoc monebat idem Senator, & Vincentius Obſopeus argumento *εἰκώνων. Bourd.*

1 Præ-

τὸ, διέτριβεν ἐν Γυάρῳ, καὶ συνέφθυρτο αὐτῷ. καὶ ἐπειδὴ πανταχόθεν ἐπορίζετο τὰ ἀναγκαῖα, ὠδύρετο ἑαυτὸν τοῖς πορφυρεῦσι, συγκατῳκισμένος. καὶ τὸν γινόμενον ἐκ τούτου ἀποφέρων, ἐτέτρεφε τὸν Δεινίαν. καὶ νοσήσαντα ὑπεμίμνησκεν, ἐθεράπευσε. καὶ ἀποθανόντος ἐκείνου ἐπανελθεῖν εἰς τὴν ἑαυτοῦ ἠθέλησεν, ἀλλ' αὐτὸς ἐν τῇ νήσῳ ἔμεινεν, αἰσχυνόμενος τεθνεῶτα ἀπολιπεῖν τὸν φίλον. τοῦτό σοι ἔργον φίλου Ἑλληνος, ὦ Σκύθα πολλὰ ψευδόμενον. ἴσθι γὰρ ὅτι οἶδα εἰ μέντοι διελήλυθεν, ἀφ' ὧν Ἀγαθοκλῆς ἐν Γυάρῳ ἀπέθανε. Το. καὶ εἴθε γε, ὦ Μνήσιππε, ἀνώμοτον ἦν τοῦτο ἔλεγες, ἵνα μὴ ἀπιστεῖν ἔν ἐδυνάμην αὐτοῖς. ὅπως σκυθικόν τινα φίλον τὸν Ἀγαθοκλέα τοῦτον διηγήσω. πλὴν δέδια μή τινα μὴ ἄλλον ὅμοιον εἴπῃς αὐτῷ. Μν. ἄκουε τοίνυν μὴ ἄλλον ὦ Τόξαρι, Εὐθύδικον τὸν χαλκιδέα. διηγεῖτο δέ μοι περὶ αὐτοῦ Σίμυλος ὁ ναύκληρος ὁ μεγαρεύς, ἐπομόσας μοι, ἢ μὴν αὐτὸς ἑωρακέναι τὸ ἔργον. πλεῖν μὲν γὰρ ἔφη ἐξ Ἰωλκίας Ἀθήναζε περὶ δύσιν πλειάδος, συλλογιμαίας πως ἀνθρώπων κομίζων. ἐν δὲ τούτοις, εἶναι τὸν Εὐθύδικον. καὶ μετ' αὐτοῦ, Δάμωνα τὸν χαλκιδέα. καὶ τοῦτον ἐπαῖρον αὐτοῦ. ἡλικιώτας δὲ εἶναι, τὸν μὲν Εὐθύδικον, ἐρρωμένον, καὶ κραταιόν. τὸν δὲ Δάμωνα, ὕπωχρον, καὶ ἀσθενικὸν, ἄρτι ἐκ νόσου μακρᾶς ὡς ἐδόκει ἀνεστάμενον. ἄχρι μὲν οὖν Σικελίας, εὐτυχῶς διαπλεῦσαι ἔφη ὁ Σίμυλος φάσκων. ἐπεὶ δὲ τὸν πορθμὸν διαπερασάντες, ἐν αὐτῷ ἤδη τῷ Ἰονίῳ ἔπλεον, χειμῶνα μέγιστον ἐπιπεσεῖν αὐτοῖς. καὶ τὰ μὲν πολλὰ, τί ἂν τις λέγοι; σπονδὲ damnatus simul in Gyaro versabatur, & cum illo exulem agebat. At quum jam rerum omnino necessariam inopia laborarent, locans se ipsum purpurariis, urinabat, natumque hinc lucrum referens, Diniam alebat. Quin & ægrotanti diutissimè inservivit: & ubi vita defunctus est, noluit unquam in patriam reverti, sed ibi in Insula permansit, cùm amicum vel mortuum deserere puderet. Hoc non ita pridem Græcus amicus præstitit: neque enim scio an quinque anni præterierint, ex quo Agathocles in Gyaro mortem obiit. *Tox.* Vtinam Mnesippe, injuratus hæc dixisses, ut iis fidem non habere possem: adeò Scythicum quendam amicum Agathoclem istum descripsisti. Quin vereor ne quem etiam alium huic simili lem narres. *Mne.* Audi etiam alium Toxari, scilicet Euthydicum Chalcidensem: de quo mihi retulit Simylus Chalcidensis nauclerus, adjurans se teste rem factam esse. Ajebat enim navigasse se ex Italia Athenas, circiter Pleiadum occasum, collectitios quosdam homines vehentem, inter quos fuisset Euthydicus, & cum ipso Damon Chalcidensis ejus amicus, coæquales illi, Euthydicus quidem validus & robustus. Damon contrà fuppallidus, & valetudinarius: qui nuper ex diuturno morbo convaluisse videretur. Ergo ad Siciliam usque ipsos fœliciter navigasse ajebat Simylus: sed ubi trajecto freto, in ipso mari Ionio jam navigarent, tempestatem maximam eis incubuisse. Quid autem attinet multa referre? nimi-

1 Πορφυρεῦσι] Verte ut idem Senator *purpurarum pistatoribus*. Alibi de quibusdam hujus Dialogi narrationibus fusius. *Bourd.*

τερπυμίας πνας, καὶ προβίλους, καὶ χαλάζας, καὶ ἄλλα, ὅσα χειμῶνος ἀκμή. ἐπεὶ δὲ ἤδη σφᾶς κατὰ τὸν Ζάκυνθον εἶναι λαὸ ψιλῆς τ κεραίας πλέοντας, ἔπ δ ἀσείρας τινὰς ἐπισυρομένους, ὡς τὸ ῥόδιον ἐπιδέχεσθαι τ ὁρμῆς, τότε μέσας νύκτας, οἷον εἰκὸς τοσούτῳ σάλῳ ναυλιάσαντα τ Δάμωνα, ἐμεῖν ἐγκεκυφότα εἰς τὸν θάλασσαν. εἶτα οἶμαι τ νεὼς βιαιότερον ἐς ὃ κεκύφει μέρος ἐπικλιθείσης, καὶ δ κύματος συναποσπασθέντος, ἐκπεσεῖν αὐτὸν ἐπὶ τὸν κεφαλὴν ἐς τὸ πέλαγος, ἤδη γυμνὸν τ ἄθλιον, ὡς ἂν δ ῥᾷον διώκειν εἶν. ὁ δὲ Εὐθύδικος, ὡς ἤκουσε, τυχὸν δ γυμνὸς ὢν τῇ δίνῃ ὄντα, ῥίψας ἑαυτὸν εἰς τὸν θάλασσαν. καὶ καλαλαβόντα τ Δάμωνα ἤδη ἀπειροδύοντα, φαίνεται δ ἐπιπολὺ τοῦτα, τ σελήνης καλαλαμπούσης, συμπαραμηχανᾶσθαι, καὶ συγκυφίζειν. σφᾶς δ, ἐπιθυμεῖν μ αὐτοῖς βοηθεῖν, καὶ ἐλεεῖν τὸν συμφορᾶν τ ἀνδρῶν. μὴ διώκειν δ, μεγάλων τῷ πνεύματι ἐλαυνομένους. πολλὰ γὰρ ἐποίησαν. φέλλους τε γὰρ πολλοὺς ἀφεῖναι αὐτοῖς, δ τ κοντῶν τινας, ὡς ἐπὶ τούτων ἀπονήξασθαι, εἴ τινι αὐτῶν περιτύχοιεν. καὶ τέλος, καὶ τὸν ἀποκάθαρσιν αὐτῷ, ὀλίγων ὄντων. ἐνόησαν τοίνυν πρὸς θεῶν, ἤν τινα ἄντις ἄλλον ἐπίδειξιν ἐπιδείξασθαι εὐνοίας βεβαιότερον πρὸς ἄνδρα φίλον, ἐν νυκτὶ ἐκπεσόντα εἰς πέλαγος ὕπνου ἠρειωμένου, ἢ κοινωνήσειν δ θανάτου. καὶ μοὶ ἐπ' ὀφθαλμῶν λάβε τὸν ἐπαναίτασιν τ κυμάτων. τ ἦχον δ ὕδατος ἐπικλωμένου. τ ἀφρὸν περιζέοντα. τὸν νύκτα, καὶ τὸν ἀπόγνωσιν. εἶτα ἀποπνιγόμενον ἐκεῖνον, δ μόλις

nimirum immanes procellas ac sinuosas, grandines, & siquæ alia tempestatis mala. Cùm autem jam essent juxta Zacynthum, nuda navigantes antenna, præterea funes quosdam trahentes, quo nimirum fluctus impetum exciperent, circiter noctem mediam, Damonem qui in tanta jactatione nausearet in mare propendentem vomuisse. Deinde, ut conjicio, nave vehementius in eam partem in quam ille propendebat, inclinata, simulque propellente fluctu, eum prono capite in pelagus excidisse, neque nudum tamen, ut misero vel commodè natare liceret, mox exclamasse cùm præfocaretur, vixque sese ab undis extolleret. Quod simul atque Euthydicus audivisset, cum nudus in strato jaceret, eum semet in mare abjecisse, arreptoque Damone qui jam deficiebat (nam hæc refulgente Luna diutius cerni poterant) illi adnasse, ac sublevasse. Ac voluisse quidem illis opitulari sese miseratos virorum calamitatem, verùm nequisse, cùm vento prævalido agitarentur. Illud tamen fecisse, subera complura illis immisisse, & contos aliquos, quibus innixi enatarent, siquos ex illis nancisserentur: postremò scansoria quoque tabulata, eaque non exigua. Ergo per Deos perpende, quod aliud gravius benevolentiæ documentum quispiam edere queat in hominem amicum, qui in mare usque adeò sæviens, noctu decidisset, quàm communicata morte? Iamque mihi ante oculos pone surgentes procellas, fragorem aquæ sese frangentis, spumam undique efferveſcentem, noctem ac desperationem. Ad hæc illum præfocari incipientem, vixque undis ex-

ἀναχύπτοντα, καὶ τὰς χεῖρας ὀρέγοντα τῷ ἑταίρῳ. Τ. Ὦ, ἐπιπηδῶντα ὑβρίζοντα, καὶ σωνιόντα, καὶ δειδίττα μὴ σφαπόλητον αὐτὸν ὁ Δάμων. ἔστω γὰρ ἂν μάθοις, ὡς σὺν ἀγχίνοι σοι ἐ τοῦτον φίλον τ Εὐθύδικον διηγησάμενον. Το. Πότερον Ὦ, ἀπώλοντο ὦ Μνήσιππε οἱ ἄνδρες, ἤ τις αὐτοῖς σὺν δόλῳ σωτηρία ἐγένετο, ὡς ἐγὼ ὑμετέρως δείδικα ὑπὲρ αὐτῶν. Μν. Χαῖρε ὦ Τόξαρι. ἐσώθησαν. ἔτι ἐ νῦν εἰσιν Ἀθήνησιν ἄμφω φιλοσοφοῦντες. ὁ μὲν γὰρ Σίμυλος, ταῦτα μόνα εἶχε λέγειν, ἃ πρὸ εἶδε τ νυκτός. Τ. Ὦ, ἐκπίπτοντα. Τ. δὲ, ἐπιπηδῶντα. καὶ νηχόμενος, ἐς ὅσον σύνυκτα καθορᾶν ἐδυνάτο. τὰ Ὦ ἀπὸ τούτου, οἱ ἀμφὶ τ Εὐθύδικον αὐτοὶ διηγοῦνται. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον, φιλλοῖς τισι πεπεισόντας, ἀνέχειν ἐπὶ τύπων ἑαυτὸς, καὶ ἀποσήχας πονήρως. ὕστερον Ὦ τὴν ἀποβάραν ἰδόντας, ἤδη πρὸς ἕω, σφᾶς ἐκσῶσαί τε αὐτῇ. καὶ τὸ λοιπὸν ἐκδόντας, ὁμαρῶς φέρεσθαι χθιζὴν τῇ Ζακύνθῳ. μὲν Ὦ τούτους ἡ φαύλως ἔχως, ὡς ἔγωγ' ἂν εἵποιμι, ἄκυρον ἤδη τέλος ἄλλου ἑδέν τ χείρονα αὐτῶν. Εὐδαμίδας κορίνθιος, Ἀρεταίῳ τῷ κορινθίῳ, καὶ Χαριξένῳ τῷ σικυωνίῳ, φίλοις ἐκ χρῆν ὑπόροις ὄσι, πενέστατος αὐτὸς ὤν. ἐπεὶ Ὦ ἀπέθνησκε, λαθήκας ἀπέλιπε, τοῖς μὲν ἄλλοις, ἴσως γελοίας, σοὶ Ὦ σὺν οἶδα εἰ τοιαύτην δέξεσθαι, ἀνδρὶ ἀγαθῷ, καὶ φίλῳ ἐμῷ τε, καὶ θεῖ τ σὺν αὐτῇ σωτηρίαν ἀμειλλομένῳ. ἐγέγραπτο γὰρ ἐν αὐταῖς, ἀπολείπειν Ἀρεταίῳ μὲν τὴν μητέρα μου τρέφειν, καὶ γηροκομεῖν. Χαριξένῳ Ὦ, τὴν δυγατέρα μου ἐκδοτὸν μὲ πρὸς ὃν, ὁπόση ἂν πλείστη ἐπιδοῦναι παρ' αὐτῆ δύναται. ᾧ Ὦ αὐτῇ ἐ μήτηρ πρεσβύτις, καὶ φυ-

extantem, manusque porrigentem amico: Hunc autem incontanter insilientem, simulque nantem, ac metuentem ne se prior Damon interiret. Sic enim profectò cognosces, quod generosum hunc quoque amicum Euthydicum retulerim. *Tox.* Vtrum perierunt viri Mnesippe, an illis ex insperato salus obtigit? adeò illis non mediocriter timui. *Mne.* Bono sis animo, Toxari, servati sunt: quinetiam nunc Athenis ambo philosophantes degunt. Nam Simylus hæc sola habebat dicenda, quæ olim noctu vidit, hunc delapsum illum desilientem, simulque nantes, quatenus per noctem aspicere dabatur. Porrò quæ post hæc acciderint Euthydicus ipse narrat. Primùm quidem subera quædam fortè nactos, his se sustinuisse, & incommodè enatasse. Deinde conspectis jam sub auroram tabulatis annasse, quibus postremò conscensis, facilè Zacynthum appulissent. Post hos autem qui neutiquam mali sunt, ut ego quidem autumo, accipe jam tertium nihilo illis inferiorem. Eudamidas Corinthius Aretæo Corinthio, & Charixeno Sicyonio amicis utebatur, iis quidem opulentis, ipse cùm esset pauperrimus. Hic moriens testamentum reliquit, aliis quidem fortasse ridiculum, quod haud scio an tale tibi videbitur, viro probo, & apud quem amicitia in pretio sit, quique de primis in ea partibus contendas. Sic enim in eo scriptum erat, Lego Aretæo matrem meam alendam: & in senectute curandam: Charixeno filiam meam elocandam cum dote, quanta ab illo maxima dari poterit. Erat autem illi mater anus, & filiola nuptiis

γάτερον ἀρχῶν ἤδη γάμε. λῦ δέ τι ἕτερος αὐτῶν ὁ τοιοῦτος πάθη, καὶ τοῦτο εἰπόντα μερίδα φησὶν ἔχειν ὁ ἕτερος. τοῦτον ἀναγνωσθέντων τὰ διαθηκῶν, οἱ μὲν πεῖσαι μὴ εἰδότες ἦσαν Εὐδαμίδα, τὸν φιλίαν ἦ, ἢ ὡς τὰς ἄνδρας λῦ αὐτοῖς ἀγνοοῦντες, ὁ παιδιᾶ τὸ πρᾶγμα ἐποιοῦντο. καὶ ἅδις ὅτις ὁ γελῶν ἀπηλλάττετο. οἷον Ἀρέτιος, ὁ Χαρίξενος οἱ σύνδικοι, κληρον διαδέξοντες, λέγοντες, εἰσῆλθ ἀποτύχοιεν Εὐδαμίδα, καὶ ζῶντες αὐτοὶ κληρονομήσουσι τοῦ νεκροῦ. οἱ κληρονόμοι ἦ, οἷς τοῦτα καταλέλειπτο, ὡς ἤκουσαν, ἦκον σύνδις ἀμαυτῶντες τὰ ὀνόματα. ὁ μὲν οὖν Χαρίξενος, πέντε μόνας ἡμέρας ἐπιβιοὺς, ἀπέθανεν. ὁδὲ Ἀρέτιος, ἄφυκτος κληρονόμων χρόμος, τὸν τε ἐκείνου, καὶ τὸν αὐτοῦ μερίδα διαλαβών, τρέφει τε τὴν Εὐδαμίδα τὸν μητέρα, καὶ τὸν θυγατέρα ὃ πρὸ πολλοῦ ἐκδίδωκεν, λαὸ παλάντων πέντε, ὧν ἔλαχε. δύο μὲν τῇ αὐτοῦ θυγατρὶ, δύο ἦ τῇ ἑ φίλῃ ἐπιδώς. καὶ τὸν γάμον γε αὐτοῖν ἐπὶ μιᾶς ἡμέρας ἠξίωσε γενέσθαι. τί σοι δοκεῖ ὦ Τόξαρι ὁ Ἀρέτιος ἔτος; ἆρα φαῦλον παράδειγμα φιλίας παρεχῆται, τοιαῦτα κληρονομήσας, καὶ μὴ ὡδὲ τὶς ἀληθινὸς ἑ φίλος; ἢ πίτερμον ἐ τοῦτον ἐν ταῖς τελείαις ψήφοις, μίαν τὸν πέντε εἶναι; *To.* καὶ ἔτος μὲν καλός. ἐγὼ ἦ, τὸν Εὐδαμίδα πολὺ μᾶλλον ἐθαύμασα ἑ ἡμέρας, ὃ εἰ μὴ ὧδε τὰς φίλας. ἐδήλωσε γὰρ ὡς ἐ αὐτὸς ἂν τὸ ὄμμα ἄφαξεν ἐπ' αὐτοῖς, εἰ μὴ ἐ ἐν διαθήκαις τοῦτα ἐγέγραπτο, ἀλλὰ ὡς τὸ ἄλλαν ἦκεν ἂν ἄχαρφος κληρονόμος τὸ τοιοῦτον. *Μνη.* ὦ λέγαις πέταρτον δέ σοι διηγήσομαι, Ζηνόθεμιν τὸν Χαρμόλεω Μασσαλιήτην, nuptiis jam matura. Siquid autem interim acciderit alterutri, hujus quoque partem, inquit, habeto alter. Hujusmodi lecto testamento, qui tenuitatem quidem Eudamidæ noverant: at amicitiam quæ illi cum hisce viris intercesserat, ignorabant, rem pro joco ducebant: & nemo non ridens discedebat, dicendo, cujusmodi hæreditatem Aretæus, & Charixenus sunt accepturi, fœlices videlicet, siquidem perfolvent Eudamidæ, superstitis etiam ipsi hæreditatem tradent mortuo. At hæredes quibus ista erant legata, ut audierunt, illicò venerunt, agnoscentes ea quæ testamento erant mandata. Itaque Charixenus, quinque duntaxat dies superstes, diem obiit. Aretæus verò factus hæredum optimus, tum illius, tum sua ipsius susceptæ parte, & Eudamidæ matrem alit, & filiam non ita pridem datis quinque talentis, quæ habebat, elocavit, duobus quidem propriæ filiæ, duobus in amici filiæ dotem: ac nuptias ambarum eodem die fieri voluit. Quid tibi Toxari, Aretæus iste videtur? num leve amicitiæ argumentum exhibuisse, adita hujusmodi hæreditate, neque deserto amici sui testamento? An hunc quoque perfectis in calculis ponemus, ut è quinque sit unus? *Tox.* Et iste quidem egregius: quanquam equidem Eudamidam multò magis ob fiduciam, qua fuit erga amicos, admiratus sum. Declaravit enim se eadem facturum fuisse erga illos, tametsi ea non essent in testamento scripta: verùm ante alios venturum, talium hæredem non scriptum. *Mne.* Probè dicis, Sed quartum tibi jam narrabo, Zenothemim Massilienſem Charmolei filium,

ἐδείχθη δέ μοι ὁ Ἰταλίᾳ πρεσβεύσας ὑπὲρ τῆς πατρίδος, καλὸς ἅμα, καὶ μέγας, καὶ πλούσιος, ὡς ἐδόκει. παρεκόμιζε δὲ αὐτὸν γυνὴ ἐπὶ ζεύγους ὁδοιποροῦσα, τὰ μὲν ἄλλα εὐειδὴς, καὶ ἕως τοῦ ἥμισυ τὸ δεξιὸν, καὶ τὸ ὀφθαλμὸν ἔκπεπωμένη, παγλάβητον τι, καὶ ἀσπασίως μορμολύκειον. εἶπε δὲ ἐπὶ ἰδιώμασιν εἰ καλὸς ἔστιν, καὶ ἀρχῇ ἄν, ἀνέχεσθαι παρεχόμενον τοιαύτην αὐτῷ γυναῖκα, ὁ δείξας μοι αὐτὸν, διηγεῖτο τῷ ἀναγκαίῳ τὸν γάμον, ἀκριβῶς εἰδὼς ἕκαστα. μοιχαλίσκος δὲ αὐτὸς ἦν. Μενεκράτει γὰρ ἔφη τῷ παλαιῷ τὸ δυσμόρφου τούτης, φίλος ἦν ὁ Ζηνόθεμις, πλουσίου, καὶ τιμωμένου ὁμοίως ἄν. χρόνου δὲ ὁ Μενεκράτης ἀφῃρέθη τὴν οὐσίαν ἐν κριδίκαις, ὅτε καὶ ἐγὼ ἄλλων ἐψηφισάμην γνώμην παρούσαν. ὅτου δὲ οἱ Μασσαλιῶται κολάζομεν ἔφη, εἴ τις παράνομα γράψειεν. ἐλυπεῖτο οὖν ὁ Μενεκράτης ἐπὶ τῇ κριδίκῃ. καὶ ἐπεὶ ἐν πλουσίᾳ, πένης, καὶ ἐξ εὐδόξου, ἄδοξος ἐν ὀλίγῳ ἐγένετο. μάλιστα δὲ αὐτὸν ἠλία θυγάτηρ αὕτη, ἐπίγαμος ἤδη, καὶ ὀκτωκαιδεκέτης οὖσα, ἣν οὐδὲ μιᾷ πάσης τῆς οὐσίας ἦν παλαιᾶς, ἣν μὴ πρὸ τῆς κριδίκης ἐκέκτητο, ἠξίωσεν ἄν τις τῶν γε εὐπόρων, καὶ πενήτων, ῥᾳδίως θυγατέρα ποιήσασθαι, ὅτου κεκοσμημένα ἦσαν τὰ ὦτα. ἐλύπει δὲ κριδικὸν πρὸς τὸν στρατηγὸν συζευγνύμενον. ὡς δὲ τοῦτο πρὸς τὸν Ζηνόθεμιν ἀπῆγγειλεν, ἡδέως ἔφη ὁ Μενέκρατης, ὅτι γὰρ ἀπαιτήσεις σε ἄξιον ἔχοντα εὑρήσει νυμφίον πένητα, καὶ τοῦτο ἅμα δίκαιον, λαβόμενος αὐτὸν τῆς δεξιᾶς, ἤγαγεν εἰς τὴν οἰκίαν. καὶ τὴν τε οὐσίαν ἀπέδωκεν ὅσην, συνοίσειν γὰρ ἐκείνῃ τὸν γαμβρὸν οὐκ ἀναγκαίοις.

filium, qui mihi legationem pro patria obeunti in Italia monstratus est, vir formosus, procerus, & dives, ut apparebat. Huic iter facienti uxor assidebat in rheda, aliàs deformis, manca dimidia corporis parte dextra, alteroque oculo capta, teterrimum quoddam & refugiendum terriculum. Deinde cùm demirarer, si decorus ille & venustus cùm esset, mulierem ejusmodi secum vehi sustineret: is qui mihi eum commonstrarat, necessitatem nuptiarum exponit, singulis diligenter cognitis. Eratque ipse Massiliensis. Menecrati, inquit, deformis istius patri amicus erat Zenothemis, viro diviti, ac honorato, rebus iisdem par ipse. Aliquando autem suis facultatibus est mulctatus Menecrates, quo tempore etiam declaratus est infamis à viris sexcentis, ut qui sententiam iniquam pronunciasset. Ad hunc autem modum, inquit, nos Massilienses punimus, siquis corruptè judicet. Graviter itaque ferebat Menecrates, & quòd fuisset condemnatus, & quòd ex divite pauper, ex nobili infamis repente evasisset. In primis verò discrùciabat ipsum hæc filia, jam nubilis, & annos octodecim nata, quam ne cum omni quidem patris substantia, quam ante mulctam possederat, dignatus fuisset quisquam ingenuus ac pauper facilè accipere, quæ forma esset tam infœlici, imò etiam crescente Luna cadere diceretur. Hæc ubi apud Zenothemim declararet, bono, inquit, es animo Menecrates. Neque enim ipse egebis necessariis, & filia tua dignum aliquem suo genere sponsum inveniet. Quæ simul ac dixit, apprehensa illius dextra, domum deduxit, suasque facultates, quæ illi multæ erant, cum

μαζ πρὸς αὐτόν. καὶ δεῖπνον ἑστιᾷ σκιδαυθῆναι κελεύσας, εἰσία τοὺς φίλους, καὶ τ Μενεκράτ̃ν, ὡς δὴ πάντ̃ τ ἐπιόρων πεπεικὼς ὑποσῆναι τ κόρης τ γαμ9ν. ἐπὶ ζ ἐδεδείπνηζ αὐτοῖς, ἐ ἔσπεισαν τοῖς θεοῖς, σὺν τοῦτο δὴ μεῖζον αὐτῷ τὸν φιάλ̃ν πρὸς τείνας, δίδ̃ξιν εἰπὶ τὸ Μενέκρατες, ἔφη, ἔ γαμβρὲ φίλτατε. ἀξομαι γὰρ ἐγὼ τὴν θυγατέρα Κυδιμάχ̃ν. τοῦτο ἔχω πάλαι εἰληφα, τάλαντα πέντε, καὶ ἔτι. ἔ ζ, ἄπαγε λέγεις, μὴ σύγε ὦ Ζηνόθεμι, μὴ ὕτω μανείης, ὡς τοιοῦτόν σε, νέον ἐ καλὸν ὄντα, κόρῃ αἰσχρᾷ, καὶ λελωβημένῃ συγκαταζυγνύμενον. ὁ ζ, τοῦτο διεξιόντος, προάμενος τὸν νύμφιον, ἀπῆλθ εἰς τ θαλαμον. καὶ μετ' ὀλίγον προῆλθε, λέγ̃ν ὅτι σωφρονεῖν αὐτόν. καὶ τοιαύτην σωτηρίαν ὑποδεξαμενος, καὶ πάντη ὡς ὁρᾷς τοιοῦτον ὄντα. καὶ οὐχ ὅπως τῆς αἰσχύστης τ γάμ9, ἀλλὰ ἐ μεμνημένῳ ἔοικεν, ἐπιδεικνύμενος, ὡς καλοῦ μὲν τῶν ἐν σώματι καλῶν, ἢ αἰσχρῶν, καὶ πλούτ9, καὶ δόξης. ἀφορᾷ ζ εἰς τ φίλον, καὶ τ Μενεκράτ̃ν. ὃν δὴ οἴεται χείρω τοῦ φιλίαν ὑπὸ τ ψήφ9 τ ἑξακοσίων γεγονέναι. πάλιν ἤδη γε τούτων ὕστερος αὐτὸν ἠμείψατο ἐ ἡ τύχη. παιδίον γὰρ πάνκαλον ἐκ τ αἰσχίστης αὐτῇ τοιαύτης ἐτέκετο. καὶ τοῦτο μ, ἐπὶ δεξιὰ φέρων αὐτὸ εἰσεκόμισεν ὁ πατὴρ εἰς τὸ βαλανεῖον, θαλλοῦ ἐστεμμένον, καὶ μέλασα ἀμπεχόμενον, ὡς ἐλευθεριώτερον φανείη ὑπὲρ ὃ πάππ9, τὸ μὲν βρέφος, ἀνενέγκασα πρὸς τὸς βαλανέας, καὶ σωτηρίᾳ τῷ χείρε. ἡ βαλὴ ζ ἐπικλασθεῖσα πρὸς αὐτὸ, ἀφῆκε τὸν Μενεκράτ̃ν τὴν καταδίκ̃ν. καὶ ἤδη ἐπιθυμός ἐστι, τηλικοῦτῳ σωτηρίᾳ χρησαμένῳ πρὸς τὸ σωφρονεῖν. τοιαῦτα

ipso est partitus, & convivio quod apparari jussérat, amicos excepit, & in his Menecratem, quasi cuipiam è necessariis jam persuasisset, ut puellam in matrimonium acciperet. Posteaquam autem cœnassent, libassentque Diis, tum porrecto illi pleno poculo, accipe, inquit, Menecrates, à genero amicitiæ poculum: nam hodie ducturus sum ego filiam tuam Cydimacham: dotem autem jam olim accepi, talenta quinque & viginti. Cui cùm respondéret, apage, ne feceris ô Zenothemis, neve ipse usque adeo insaniam ut te juvenem & formosum cum deformi & mutilata puella conjugatum conspiciam. Hæc illo loquente, hic sponsam tollens, in thalamum abiit, & paulo pòst ea devirginata prodiit, cum qua ex eo tempore consuescit, eam summopere amans, & quemadmodum vides, circumferens. Nec solùm non pudet matrimonii, sed etiam perinde atque de eo glorians, ostentat, ut contemnit corporis formam, aut fœditatem, & divitias, & gloriam: sed amici tantum Menecratis rationem habet, neque arbitratur eum sexcentorum virorum sententia deteriorem ad amicitiam factum. Verùm pro his jam illi gratiam sic retulit fortuna. Puerulus enim formosissimus ex illa deformissima susceptus est. Quem cùm pridie pater in curiam intulisset, oleagina fronde coronatum, ac pulla veste amictum, quò plus commiserationis avo conciliaret, infans judicibus arridebat, & manus complodebat: ad quem commota curia, Menecrati mulctam remittit. Iamque hic isto apud judices patrono usus, rei famæque restitutus est. Hæc affirmabat

ὁ μασσαλιώτης ἤλεγε τὸν Ζηνόθεμιν ἐρχάσιμ ὑπὲρ τοῦ φίλου, ὡς ὁρᾶς, οὐ μικρᾶς, οὐδὲ ὑπὸ τοιούτων ὧν Σκυθῶν ἡδόμενα. οἷος καὶ τὰς παλλακὰς ἀκριβῶς πάνυ καλλίστας ἐκλέγεσθαι λέγονται. λοιπὸς ἡμῖν ὁ πέμπτος. καί μοι δοκῶ σὺν ἄλλον εἰρῆν, Δημητρίου τοῦ σουνιάτου ἐπιλαθόμενον. συνεπλεύσαμεν γὰρ εἰς τὴν Αἴγυπτον ὁ Δημήτριος Ἀντιφίλῳ τῷ Ἀλωπεκῆθεν, ἑταίρῳ ἐκ παίδων ὄντι, καὶ συνεφήβῳ, συνῶν, καὶ συνεπαιδεύετο. αὐτὸς μὲν, τῇ κυνικῇ ἀσκήσει ἀσκούμενος ὑπὸ τοῦ ῥοδίου ἐκείνου σοφιστοῦ. ὁδὲ Ἀντιφίλος, ἰατρικὴν ἔφερε ἐμελέτα. καὶ ἐπί ποτε ὁ μὲν Δημήτριος, ἵνα μάθοις τὴν Αἴγυπτον ἀποδημῶν καὶ θεᾶσαι τὰς πυραμίδας, καὶ τὸν Μέμνονος. ἤκουε γὰρ ταύτας ὑψηλὰς ὄντας, μὴ παρέχειν σκιάν. τὸν δὲ Μέμνονα, βοᾶν πρὸς ἀνατέλλοντα τὸν ἥλιον, τούτων ἐπιθυμήσας Δημητρίου, θεᾶσαι μὲν τὰς πυραμίδας, ἀναπεπλεύκει καὶ τὸν Νεῖλον ἔχων ἤδη μῆνα, ἀνιηκὼς πρὸς τὴν ὁδὸν, καὶ τὸν θαλάττης, ἀπολιπὼν τὸν Ἀντίφιλον. ὁδὲ, ὁ τοιοῦτος συμφορᾷ ἐχρήσατο, μάλα ἰδιωτικῇ πάνυ φίλῳ διαμάχῃ. οἰκίσκος γάρ αὐτῷ Σύρος, καὶ τέκμαρ, καὶ τῶν παλαιόδυτῶν, ἱεροσύλοις τισὶ ἡνωμένος, συνεσπλήξατο αὐτοῖς τὸ Ἀνουβείδιον. καὶ ἀποσυλήσαντες τὸν θεὸν, χρυσᾶς τε φιάλας δύο καὶ κηρύκιον χρυσοῦν καὶ τοῦτο, καὶ κυνοκεφάλους ἀργυροῦς. καὶ ἄλλα τοιαῦτα, κατὰ-

mabat Massiliensis Zenothemim amici gratia feciſſe, haud exigua, ſicuti vides, neque qualia paſſim Scythæ factitant, qui formoſiſſimas pellices diligenter eligere dicuntur. Reſtat nobis quintus. Neque verò mihi videor alium quempiam debere dicere, omiſſo Demetrio Sunienſi. Navigarat in Ægyptum Demetrius, unà cum Antiphilo Alopecenſi, qui cum illo jam inde à teneris annis amicitiam contraxerat, & ephebus ephebo convivebat, & erudiebatur, alter quidem Cynicam diſciplinam ex Rhodio ſophiſta diſcens, alter nimirum Antiphilus medicinæ operam dans. Aliquando etiam Demetrius in Ægyptum eſt profectus, ut [1]Pyramidas, & Memnonem viſeret: ſiquidem audiverat, eas quanquam excelſæ erant, umbram non præbere. Memnonem autem oriente ſole clamare. Harum igitur rerum cupiditate adductus Demetrius, cùm ut Pyramidas videret, tum ut Memnonem audiret: ſextum jam menſem adverſo Nilo navigabat, relicto Antiphilo, quòd is itinere, atque æſtu fatiſceret. Hic verò interea in calamitatem incidit, quæ generoſo quopiam amico indigeret. Etenim famulus ejus homine & patria Syrus, inita ſocietate cum ſacrilegis quibuſdam, unà cum illis in Anubis templum irrupit: ſublatoque Deo, aureiſque phialis duabus, aureoque caduceo, & cynocephalis argenteis, atque id genus aliis, omnia apud

1 *Pyramidas, & Memnonem*] Pyramides ſtructuræ ſuntex ſaxis aut lateribus, ab imo amplæ, in ſummo acutæ, atque in aliam molem evectæ, ad nihil quam ad effundendam opes inventæ. Memnonis autem hujus cineres in aves tranſmutati feruntur, quæ magnis gregibus & diverſis locis, ſingulis annis ad ſepulcrum Memnonis convolare atque ibi primùm querulas voces edere, deinde inter ſe dimicare dicuntur. Ovid. lib. 13. Met. Lucianus in Philoph. *Cogn.*

θέντο πάντα παρὰ τῷ Σύρῳ. εἶτ᾽ ἐμπεσόντες, ἑάλωσαν γάρ τι ἀπεμπολοῦντες, ἅπαντα αὐτίκα ἔλεγον στρεβλούμενοι ἐπὶ τοῦ τροχοῦ. καὶ ἀγόμενοι, ἧκον ἐπὶ τὴν οἰκίαν τοῦ Ἀντιφίλου. καὶ τὰ φώρια ἐξέφερον ὑπὸ κλίνῃ τινὶ, ἐν σκοτεινῷ κείμενα. ὅ τε οὖν Σύρος ἐδέδετο αὐτίκα, καὶ ὁ δεσπότης αὐτοῦ Ἀντίφιλος. οὗτος μὲν καὶ μεταξὺ ἀκροώμενος τοῦ διδασκάλου, ἀνασπασθεὶς, ἐβοήθει δὲ οὐδεὶς, ἀλλὰ καὶ οἱ τέως ἑταῖροι, ἀπεστρέφοντο ὡς τὸ Ἀνουβείδιον σεσυληκότα. καὶ ἀσέβημα αὐτῶν ἡγοῦντο εἶναι, εἰ συνέπιόν ποτε, ἢ συνειστιάθησαν αὐτῷ. καὶ οἱ λοιποὶ δὲ τῶν οἰκετῶν, δύο ὄντες, ἅπαντα ἐκ τῆς οἰκίας συσκευασάμενοι, ᾤχοντο φεύγοντες. ἐδέδετο οὖν ὁ ἄθλιος Ἀντίφιλος πολὺν ἤδη χρόνον, ἁπάντων, ὅσοι ἦσαν κακοῦργοι ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, μιαρώτατος εἶναι δοκῶν. καὶ ὁ ἐπὶ τῶν δεσμῶν αἰγύπτιος δεισιδαίμων ἄνθρωπος, ᾤετο χαριεῖσθαι, καὶ τιμωρήσειν τῷ θεῷ, βαρὺς τῷ Ἀντιφίλῳ ἐφεστώς. εἰ δ᾽ ἀπολογοῖτό ποτε λέγων, ὡς οὐδὲν τοιοῦτον εἴργασται, ἀναίσχυντος ἐδόκει, καὶ πολὺ πλέον ἐπὶ τούτῳ ἐμισεῖτο. ὑπενόσει τοιγαροῦν ἤδη, καὶ πονήρως εἶχεν, οἷον εἰκὸς χαμαὶ καθεύδοντα καὶ τῆς νυκτὸς, οὐδὲ ἀποτείνειν τὰ σκέλη δυνάμενον, ἐν τῷ ξύλῳ κατακεκλεισμένα. τῆς μὲν γὰρ ἡμέρας, ὁ κλοιὸς ἤρκει, καὶ ἡ ἑτέρα χεὶρ πεπεδημένη. εἰς δὲ τὴν νύκτα ἔδει ὅλον καταδεδέσθαι. καὶ μὴν καὶ τοῦ οἰκήματος ἡ δυσοσμία, καὶ τὸ πνῖγος, ἐν ταυτῷ πολλῶν δε-

apud Syrum deposuerant. Deinde forte comprehensi (capti enim fuerant divendentes nescio quid) rem omnem in rota districti protinus confessi sunt, & in ædes Antiphili adducti venerunt. Hic furta sub lectulo, in obscuro loco posita promebant. Syrus itaque ilico vinctus est, herusque ejus Antiphilus, atque is quidem interea dum præceptorem audit, avulsus. Nec opitulabatur quisquam: quin magis hi qui fuerant hactenus amici, aversabantur hominem, tanquam qui templum Anubis sacrilegio compilasset: seque impie fecisse putabant, siquando cum ipso bibissent vel edissent. Tum reliqui duo famuli, convasatis iis, quæ domi erant, aufugerunt. Ergo miser Antiphilus jamdiu in vinculis detinebatur, & omnium qui erant in carcere sontium scelestissimus esse putabatur. Porrò præfectus carceris Ægyptius homo superstitiosus, ratus sese rem gratam facere Deo, atque illius ulcisci vices, gravis Antiphilo imminebat. Quod si quando culpam à se amoveret, affirmans se nihil ejusmodi patrasse, impudens habebatur, atque hoc nomine multo magis erat invisus. Itaque jam subægrotabat, & malè se habebat: nec mirum: quippe qui humi cubaret, idque etiam noctu, neque crura protendere sineretur, ligno inclusa. Nam per diem [1] catasta stringebatur, altera manu vincta ferro: ac noctu totus esse in vinculis cogebatur. Quinetiam domicilii pædor & præfocatio, multis ibidem vinctis, & in

1 *Catasta stringebatur*] Hæc instrumenta intellexisse arbitror Prudent. in hymn. 1. & 5. περὶ στεφ. Catasta autem inter alia, machinam significat longæ & magnæ compedis formæ, qua servi vincti tenebantur, qualis à Prudentio describitur in Vincent. *Cogn.*

1 *In-*

θερμῶν, καὶ ἐστιοχωρημένων, καὶ μόλις ἀναπνεόντων, καὶ δὴ σιδήρου ὁ ψόφος, καὶ ὕπνος ὀλίγος, πᾶσα παντάπασι χαλεπὴ ἦν, καὶ ἀφόρητα, οἷα ἀνδρὶ ἐκείνων ἀήθει, καὶ ἀμελετήτῳ πρὸς ἅπαν σκληρὸν τὸν δίαιταν. ἀπηγορεύοντος οὖν αὐτῷ, καὶ μηδὲ σίτου αἱρεῖσθαι βουλομένου, ἀφικνεῖται ποτὲ ὁ Δημήτριος, ἤδη εἰδὼς ἃ ἤδη πεπονημένον. καὶ ἐπειδὴ ἔμαθεν ὡς εἶχεν, οὗτος ἐπὶ τὸ δεσμωτήριον, θρομβώδης ἐλθών, τότε μὲν οὐκ εἰσῆλθεν. ἑσπέρα γὰρ ἦν. καὶ ὁ δεσμοφύλαξ πάλαι κεκλεικὼς τὸν θύρον ἐκάθευδε, φερεῖν τοῖς οἰκέταις παρακελευσάμενος. ἔωθεν οὖν εἰσέρχεται, πολλὰ ἱκετεύσας. καὶ παρελθὼν, ἐπιπολὺ μὲν ζητεῖ τὸν Ἀντίφιλον, ἄδηλον ὑπὸ τῶν κακῶν γεγενημένον. καὶ περιὼν, ἀνεσκοπεῖτο καθ' ἕκαστον τῶν δεδεμένων, ὥσπερ εἰώθεσαν οἱ τοὺς οἰκείους νεκροὺς, ἤδη ἐώλους ὄντας, ἀναζητοῦντες ἐν ταῖς διαθήκαις. καὶ εἴγε μὴ τὸνομα ἐβόησεν, Ἀντίφιλον Δεινομένους, κἂν ἐπιπολὺ ἠγνόησεν ἂν ὅστις ἦν. τοσοῦτον ἠλλακτο ὑπὸ τῶν δεινῶν. ὡς οὖν τὴν φωνὴν αἰσθόμενον ἀνεβόησε, καὶ ὡσαύτως, Δημοσθένους τοῦ κήμου, καὶ ἀπάγων ὃν ὡσαύτως αὐχμηρὸν, καὶ συμπεπιλημένον, ἔδειξεν αὐτὸν ὅστις ἦν, ἄμφω μὲν αὐτίκα πίπτουσιν ἐκλιποψυχήσαντες ἐπὶ τῇ ἀσυνδοκήτῳ ὄψει. χρόνῳ δ' ἀναλαβὼν αὐτόν τε, καὶ τὸν Ἀντίφιλον ὁ Δημήτριος, καὶ σαφῶς ἕκαστα ὡς εἶχεν, ἐκπυθόμενος παρ' αὐτῶν, θαρρεῖν τε παρεκελεύετο, καὶ δεῖλων τὸ πρόσωπον, τὸ μὲν ἥμισυ, αὐτὸς ἀναβάλλεται. τὸ λοιπὸν δ', ἐκείνῳ δίδωσιν, ἃ εἶχε παραχρῆμα, καὶ ἐκτετυχωμένα ῥάκη περιπάσας. καὶ τὸ λοιπὸν τοῦτο, παντὶ τρόπῳ συνῆν, ἐπιμελούμενος αὐτῶν, καὶ θεραπεύων. παντοδὰς γὰρ

& in anguſtum coactis, vixque reſpirantibus: tum ferri ſtridor, & ſomnus exiguus, hæc omnia moleſta erant atque intoleranda, ut pote homini iis non aſſueto, nec ad tam durum vitæ genus exercitato. Cùm verò jam deficeret, ac ne cibum quidem capere vellet, tandem advenit Demetrius, nihil dum ſciens eorum quæ acciderant. Et cùm reſciviſſet, ut ſe habebat, & curriculo ad carcerem veniſſet, tunc quidem non eſt admiſſus, quoniam erat veſpera, & carceris cuſtos jamdudum occluſis foribus dormiebat, miniſtris excubias agere juſſis. Mane verò multum precatus ingreditur, ingreſſus diu quærit Antiphilum malis ita immutatum ut cognoſci non poſſet. Circumiens igitur è vinctis unumquemque contemplabatur, eorum more qui familiarium cadavera facta jam marcida, in ſtragibus quærunt. Quòd niſi nomen fuiſſet eloquutus, Antiphilum Dinomenis filium, ne longo quidem tempore potuiſſet agnoſci quiſnam eſſet, uſque adeò malis erat immutatus. Vt verò ad vocem agnitam reſpondiſſet, atque adeunte illo comam diduxiſſet, eam à vultu abigens ſqualidam atque impexam, oſtendit ſeſe quis eſſet. Hic ambo collapſi ſunt oculis oborta caligine, in tam inopinato ſpectaculo. Verùm aliquanto poſt, cùm ſe, & Antiphilum recreaſſet Demetrius, & ſingula ut ſe habebant, ex eo planè accepiſſet, bono animo eſſe jubet. Tum diviſo pallio ipſe quidem dimidiato induitur, illi verò reliquum dat, detractis putribus & detritis panniculis, quibus erat opertus: ac deinceps modis omnibus illi aderat curam ejus gerens, & inſerviens. Nam ſeſe locans

ἑαυτὸν τοῖς ἐν τῷ λιμένι ἐμπόροις, ἕως ἦγεν εἰς μέσην ἡμέραν, ὠφέλιμον ὀλίγου ἀπέφερεν ἀχθοφορῶν. εἶτ' ἐπανελθὼν ἐκ τοῦ ἔργου, μέρος μὲν τοῦ μισθοῦ τῷ δεσμοφύλακι καταλείπων, πείθων αὐτὸν, καὶ εἰρωνικῶς ἀπειράζων αὐτόν. τὸ λοιπὸν ἦν εἰς τὸν τοῦ φίλου θεραπείαν ἱκανῶς αὐτῷ διήρκει. καὶ τὰς μὲν ἡμέρας, συνῆν τῷ Ἀντιφίλῳ, συμμυθούμενος. ἐπεὶ δὲ νὺξ κατέλαβεν, ὀλίγου πρὸ τοῦ ἥλιος δὲ δεσμωτηρίου, σποδιάλιον ποιησάμενος, καὶ φύλλα ὑποβαλλόμενος, ἀνεπαύετο. χρόνον μὲν οὖν τινα ἔτυχε διάγων. εἰσιὼν μὲν ὁ Δημήτριος ἀκωλύτως, ῥᾷον ἦν φέρειν τὴν συμφορὰν ὁ Ἀντιφίλος, ὑστερον δὲ ἀπηγανόντος τοῦ δεσμωτηρίου λησταί τινος κατὰ φαρμάκων, ὡς ἐδόκει, φυλακή τις ἀκριβὴς ἐγένετο, καὶ σκέπη παρῆν τις ἐς τὸ οἴκημα τοῦ λελυμένου. ἐφ' οἷς ἀπορῶν, καὶ ἀνιώμενος, οὐκ ἔχων ὅπως παρείναι τῷ ἑταίρῳ, προσαγγέλλει ἑαυτὸν, προσελθὼν τῷ σωφρονιστῇ, ὡς εἴη κεκοινωνηκὼς τῶν ἐπὶ τὸ Ἄνουβιν ἐπιστολῆς. ὡς δὲ τοῦτο εἶπεν, ἀπήγετο δεῦρο εἰς τὸ δεσμωτήριον. καὶ ἀχθεὶς πρὸς τὸν Ἀντίφιλον, τοῦτο γοῦν μάλις πολλὰ ἱκετεύσας τὸν δεσμοφύλακα, ἐξεμισθώσατο παρ' αὐτὸν πλησίον τοῦ Ἀντιφίλου, καὶ ὑπὸ τῷ αὐτῷ κλοιῷ δεδήσθαι. ἔνθα δὴ μάλιστα ἔδειξε τὴν εὔνοιαν, ἣν εἶχε πρὸς αὐτὸν, ἀμελῶν μὲν τῶν καθ' ἑαυτὸν δεινῶν, καίτοι συνόντα αὐτὸν. ἐπιμελούμενος δὲ ὅπως ἐκεῖνος μάλιστα μὴ καταδύσηται, καὶ ἧττον ἀνιάσεται. ὥστε ῥᾷον ἔφερον μετ' ἀλλήλων καταπαιδεύοντες. χρόνῳ δὲ τοιούτῳ τινὶ σωφρονισθέντες, ἐπαύσατο ἐπιπλέον αὐτοῖς δυσχεραίνων. ἐξ ὧν τὰ δεδεμένων, οὐκ οἶδ' ὅτου ῥίνης ἀπορήσας, καὶ συνωμοσάμενος πολλοὺς

cans mercatoribus, qui versabantur in portu à mane ad meridiem, oneribus gestandis non parum lucri faciebat. Tum ab opere reversus, mercedis partem carceris custodi impertiendo, mansuefaciebat & pacabat illum: at reliquum ipsi in amici curam sufficiebat. Atque interdiu quidem aderat Antiphilo, quò illum consolaretur. Vbi verò nox illum occupassèt, pro carceris foribus facto ex herbis torulo, substratisque frondibus quiescebat. Quem in modum aliquandiu vixerunt, ut nullo prohibente Demetrius ingrederetur, & calamitatem faciliùs ferret Antiphilus: donec extincto in carcere latrone quopiam, idque ut putabatur, veneno, facta est sedulò custodia, nec ampliùs ex liberis quisquam in carcerem ingrediebatur. Quas ob res dubius atque anxius, cùm nulla alia via amico adesse posset, adito præfecti collega, se ipsum defert tanquam cum aliis in templum Anubis irrupissèt. Quod ut confessus est, protinus in carcerem est adductus, & ductus ad Antiphilum. Nam hoc multis precibus à custode carceris vix obtinuerat, ut proximè Antiphilo, eademque in trabe vinciretur. Hic igitur vel maximè declaravit, quanto in illum fuerit amore, cùm sua ipsius incommoda negligeret: cùm & ipse interim ægrotaret, id curans quo pacto ille & plurimum dormiret, & minus angeretur. Itaque calamitatem inter se ferentes faciliùs tolerabant, donec tale quippiam accidit, quod ferme eorum calamitati finem imponeret: scilicet è vinctis quipiam, haud scio unde nactus limam, adjunctis conjuratis captivorum plerisque

τῶν δεσμωτῶν φυλακῶν, ἀποτελέσαι τὴν ἄλυσιν, ἣ ἐδέδητο ἑξῆς, πᾶν κλοιῶν εἰς αὐτὴν διειρημένων. καὶ ἀπολύσαι ἅπαντας. οἱδὲ, ἀποκτείναντες σύμφωνα ὀλίγους ὄντας τοὺς φύλακας, ἐκπηδῶσιν ἀθρόοι. ἐκεῖνοι μὲν ἐν τῷ παραυτίκα ἐνθα ἑδυνάτο ἕκαστος ἀφανίζοντες. ὕστερον συνελήφθησαν οἱ πολλοί. ὁ Δημήτριος δὲ, καὶ ὁ Ἀντίφιλος, κατὰ χώραν ἔμειναν, καὶ τῷ Σύρῳ λαθόμενοι ἤδη ἀποντος. ἐπεὶ δὲ ἡ μέθη ἐλύετο, μαθὼν ὁ τῷ Αἰγυπτίῳ ἐπιτεταμμένος τὸ συμβεβηκὸς, ἐπ' ἐκείνους μὲν ἔπεμψε τοὺς διοξομένους. μεταστειλάμενος δὲ τοὺς ἀμφὶ τὸν Δημήτριον, ἀπέλυσε τῶν δεσμῶν, ἐπαινέσας οὐ μόνον ὅσα ἀπέδρασαν, ἀλλ' ὅσα ἐκεῖνοι μὴ ἠγάπησαν, ὅτως ἀφιλόμυθοι. ἰδὼν δὲ ὁ Δημήτριος, καὶ δεινὰ ἐποιεῖτο ἀδικεῖσθαι σφᾶς ἐν σμικρᾷ, εἰ δέοντο κακῶς ἅπαντες, ἐλέῳ, ἢ ἐπαίνῳ δὲ μὴ ἀποδοθῆναι ἀφεῖσθαι. καὶ τέλος, ἠνάγκασεν τὸν δικαστὴν ἀναγκαίως τὸ πᾶσι μὲν ἐξεπέσαι. ὁδὲ, ἐπὶ ἔμοιγε οὐδὲν ἀδικεῖσθαι, ἐπαινέσας αὐτοὺς, τὸν Δημήτριον δὲ πάνυ θαυμάσας, ἀφῆκε, διαμυθησάμενος ἐπὶ τῇ κολάσει, ὡς ἠνέχοιτο ἀδίκως δεδεμένος, καὶ ἐκπέμψας δωρησάμενον, παρ' αὐτὸ δραχμὰς μὲν μυρίας τὸν Ἀντίφιλον, δὶς τοσαύτας δὲ τὸν Δημήτριον. ὁ μὲν οὖν Ἀντίφιλος, ἔτι καὶ νῦν ὢν Αἰγύπτῳ ἐστίν. ὁδὲ Δημήτριος, καὶ τὰς αὐτὸς διαμυρίας ἐκείνῳ καταλιπὼν, ὥρμησε πλεῖν εἰς τὴν Ἰνδικὴν, καὶ πρὸς τοὺς Βραχμᾶνας, τοσοῦτον εἰπὼν πρὸς τὸν Ἀντίφιλον, ὡς συγγνωστὸν ἂν εἰκότως νομίζοιτο, ἤδη ἀπολιπὼν αὐτόν. ὅτε γὰρ αὐτὸς δεῖσθαι τῶν χρημάτων, ἐς ὃν αὐτὸς ἦν, ὅπερ ἐστὶν ἀρχεῖος, ὀλίγοις δυναμένοις, ἔτι ἐκείνῳ ἐπὶ δεῖν φίλου,

que catenam insecuit, qua ordine astringebantur, cyphonibus in hanc insertis, solvitque omnes, qui facilè trucidatis custodibus quippe paucis, simul exiliunt. Atqui hi quidem ilico quò quisque poterat, dissipati, postea plerique sunt comprehensi. Porrò Demetrius, & Antiphilus inibi remanserunt. Syro quoque retento, qui jam aufugere parabat. Vt autem diluxisset, Ægypti præses cognito quod acciderat, emisit quidem qui illos insequeren. tur. Accersitum verò Demetrium, ejusque socios à vinculis liberavit, laudatos quòd soli non aufugissent. At his haud sat erat, quòd sic dimitterentur. Sed clamabat Demetrius, sibique non mediocrem injuriam fieri contendebat, si pro maleficis habiti, viderentur per commiserationem, vel ob id laudis, quòd non aufugissent, dimitti. Tandem compulêre judicem, ut rem diligenter excuteret: qui cognita illorum innocentia, ipsos laudatos dimisit, & Demetrium miratus super pœna quam præter jus in vincula conjecti tulerant, est consolatus: quinetiam utrumque munere cohonestavit, de suo datis Antiphilo drachmarum decem millibus, duplo autem Demetrio. Atque etiamnum in Ægypto est Antiphilus. Demetrius autem sua quoque viginti millia relinquens amico, concessit in Indiam profectus ad Brachmanas, tantùm hoc loquutus Antiphilo, meritò sibi jam ignoscendum videri, quòd tum ab eo discederet. Neque enim sibi opus fore pecunia, quandiu esse pergeret, qui erat, videlicet qui posset paucis esse contentus: neque ampliùs illi amico esse opus,

ἀμφοῖν αὐτῷ τῶν πραγμάτων μεγίστην ὠφελείαν. τοιγάρτοι ὦ Τόξαρι, οἱ Ἕλληνες φίλοι. εἰδὲ μὴ προδιεβεβλήκεις ἡμᾶς, ὡς ἐπὶ ῥήμασι μόνα φροντιοῦμεν, καὶ αὐτὸς ἂν σοι τοὺς λόγους διεξῆλθον πολλοὺς, καὶ ἀγαθοὺς οὕτως, ὡς ὁ Δημήτριος ἔφην ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ὑπὲρ αὐτοῦ μὲν οὐδὲν ἀπολογούμενος, ὑπὲρ τοῦ Ἀντιφίλου δὲ, καὶ δακρύων προσέπι, καὶ ἱκετεύων, καὶ τὸν παῖδα ἐφ' ἑαυτὸν ἀναδεχόμενος, ἄχρι μαστιγωθεὶς ὁ Σύρος, ἀμφοτέρους ἀφῆκεν αὐτούς. ἐγὼ μὲν οὖν τούτους ὀλίγους ἀπὸ πολλῶν, οὓς προσώτατα ἡ μνήμη ὑπέβαλε διηγησάμην σοι, ἀγαθοὺς, καὶ βελτίους φίλους. καὶ τὸ λοιπὸν ἤδη κρείττους ἀπὸ τοῦ λόγου. σοὶ τὰ ῥήτορα παραδίδωμι. σὺ δὲ ὅπως μὴ χείρους ἐρεῖς τοὺς Σκύθας, ἀλλὰ πολλῷ τούτων ἀμείνους, αὐτῷ σοι μελήσῃ, εἴ τι δεξιᾶς προφρόνησας, ὡς μὴ ἀποτμηθείης αὐτίκα, ἀλλὰ χρὴ ἄνδρα ἀγαθὸν εἶναι, ἐπὶ δὲ γαλοίᾳ ὦν παίδιος, Ὀρέστῃ μὲν, καὶ Πυλάδῃ πάνυ σοφιστικῶς ἐπαινέσας, ὑπὲρ δὲ Σκυθέας, φαῦλα ῥήτορα φανούμενος. Το. ἀλλὰ ὦ Μνήσιππε, ὅτι δὲ παροτρύνεις με πρὸς τὸν λόγον, ὥσπερ εἰ πάνυ σοι μέλον, εἰ ἀποτμηθείης τὴν γλῶτταν, κρατήσεις σὺ τοῖς λόγοις. πάλιν ἄρξομαί σε ἐγὼ, μηδὲν ὅπερ σὺ καλλιλογησάμενος. ἐμοὶ γὰρ σπουδὴν τοῦτο. καὶ μάλιστα ἐπειδὴ τὰ ἔργα ὑπερβέβληκε τοὺς λόγους. προδεδακήσεις δὲ μηδὲν τοιοῦτο παρ' ἡμῶν, οἷα σὺ διεξελήλυθας ἐπαινῶν, εἴ τις ἀπόθοιτο ἔγημεν αἰσχρὰν γυναῖκα, ἢ εἴ τις δεσπότου ἐπίδοιτο γαμμένην γυναικὶ, φίλῳ ἀνδρὸς, δύο τάλαντα. καὶ μὴ Δί' εἴ τις παρίσχοι ἑαυτὸν δεδησόμενον, ἐπὶ προδήλῳ τῷ μικρῷ ὕστερον λυθησόμενον. πάνυ γὰρ ἀτελῆ ταῦτα, καὶ μεγαλοργὰ σοφιστικὰ, καὶ ἀνωφελῆ τοῖς ἔχουσιν. ἀλλὰ τὰ μὲν τοιαῦτα ἐάσωμεν. ἐμοὶ δὲ ἔστω τὸν Σκύθην ἐπαινέσαι, ὃν ἐγὼ ἐθαύμασα, καὶ ἐπῄνεσα, καὶ ἔτι καὶ νῦν ἐπαινῶ. ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνος ἀπῆλθε, καὶ ἐγὼ ἐπαύσατο τοῦ λόγου, ἐπῆλθε μοι ἐννοεῖν, ὅτι ἐπαινῶν τὸν Σκύθην, ἐμαυτὸν ἐπῄνουν. ἐκεῖνος γὰρ ἐμοὶ ἐδόκει ἀγαθὸς εἶναι, ὅτι ἐμὲ ἐθαύμαζε. καὶ ἐγὼ ἐμαυτὸν ἐθαύμαζον, ὅτι ἐκεῖνον ἐθαύμαζε. καὶ ἐπειδὴ ἐκεῖνος ἀπῆλθε, καὶ ἐγὼ ἐπαύσατο τοῦ λόγου, ἐπῆλθε μοι ἐννοεῖν, ὅτι ἐπαινῶν τὸν Σκύθην, ἐμαυτὸν ἐπῄνουν. ἐκεῖνος γὰρ ἐμοὶ ἐδόκει ἀγαθὸς εἶναι, ὅτι ἐμὲ ἐθαύμαζε. καὶ ἐγὼ ἐμαυτὸν ἐθαύμαζον, ὅτι ἐκεῖνον ἐθαύμαζε.

quippe cui res jam commodè se haberent. Hujusmodi sunt Toxaris amici Græci. Quod ni initio notasses nos, tanquam qui verbis superbiremus, ego multas orationes tibi recitassem, easque egregias, quas in judicio Demetrius habuit, cùm interim propriam causam non ageret: sed pro Antiphilo fieret, & supplicaret: totamque culpam in se reciperet, donec Syrus flagris cæsus, ambos eos liberavit. Hos igitur paucos è plurimis, quos mihi primùm memoria suggessit, præclaros, firmosque amicos tibi narravi. Quod reliquum, jam ab oratione decedens, dicendi partes tibi trado. Porrò tibi ipsi curæ fuerit uti non deteriores, sed his longè præstantiores Scythas referas, liquid de dextra solicitus es, ne ea tibi præcidatur. Verùm oportet strenuum te præstes virum, etenim ridiculus fueris, si cùm Orestem ac Pyladem admodum sophisticè laudaris, pro Scythia dicens, ignavus orator appareas. *Tox.* Rectè quidem Mnesippe, qui me ad dicendum hortaris, ac si non cures, tibi in narrationibus victo lingua præcidatur. Sed jam exordiar, nullis perinde ac tu verborum phaleris utens (neque enim is Scytharum mos) præsertim cùm res ipsæ altiùs loquantur quàm verba. Nihil autem ejusmodi expectaveris à nobis, cujusmodi laudando disseruisti, puta si quis sine dote deformem uxorem duxerit: aut siquis amici filiæ nubenti pecuniam dederit, talenta duo: aut per Iovem, siquis in vincula sponte iverit, cùm certò sciret se paulo pòst esse solvendum: Admodum enim levia ista, quibus nihil inest, vel magni negocii, vel

αὐτοῖς, ἢ ἀνδρεῖον ἴνι ἀδίν. ἐγὼ δέ σοι διηγήσομαι φόνους πολλοὺς, καὶ πολέμους, καὶ θανάτους ὑπὲρ τῶν φίλων ἵν' εἰδῇς ὡς παιδιὰ τὰ ὑμέτερά ἐστι δῆτα τὰ Σκυθικὰ ἐξετάζεσθαι. καίτοι οὐδὲ αὐλόγως αὐτὸ ποιοῦμεν, ἀλλὰ οὐκ ἐπαινεῖτε. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ἐστιν ὑμῖν ἀφορμὴ ἀναμιμνήσεις, πρὸς ἐπίδειξιν φιλίας, ἐν εἰρηνικῷ βαθείᾳ βιώσιν, ὥσπερ οὖν ἐν γαλήνῃ πλοῖοις, εἰ ἀγαθὸς ὁ κυβερνήτης ἐστὶ χαιμῶν. ἐγὼ δὲ φημί σοι πρὸς τὸν διάγωσιν. παρ' ἡμῖν γ', σωιχεῖς οἱ πόλεμοι. καὶ ἢ ἐπαλαύομεν ἄλλοις, ἢ ὑποχωροῦμεν ἐπόντας, ἢ συμπίπτοντες, ὑπὲρ νομῆς, ἢ λείας, μαχόμεθα. ἔνθα μάλιστα δεῖ φίλων ἀγαθῶν. καὶ λέγ' τοῦτο, ὡς βεβαιούμεθα σωιζόμενοι τοὺς φίλους, μόνον τοῦτο ὅπλον ἄμαχον, καὶ δυσαλώβητον εἶναι νομίζοντες. ἐθέλομεν δέ σοι εἰπεῖν βούλομαι, ὃν τρόπον ποιούμεθα τοὺς φίλους, οὐκ ὡς τὸ πρῶτον, ὥσπερ ὑμεῖς, ἀλλ' εἰ σωιφρονοῦσι, ἢ γείτονι λῷ, ἀλλ' ἐπειδάν τινα ἴδωμεν ἀγαθὸν ἄνδρα, καὶ μεγάλα ἐργάσασθαι δυνάμενον, ἐπὶ τοῦτον ἅπαντες σπουδάζομεν. καὶ ὅταν ὑμεῖς ἐν τοῖς γάμοις, τοῦτο ἡμεῖς ἐπὶ τοῖς φίλοις ποιοῦμεν ἀξιοῦμεν, ἐπιπολὺ μηνοῦόμενοι, καὶ πάντα ὁμῶς περιποιοῦντες, ὡς μὴ λέγομεν ἀποστερούμενοι φιλίας, μηδ' ἀπόλλυσθαι δόξωμεν εἶναι. καὶ πειδὰν σπουδαίός τις ἤδη φίλος ᾖ, σωιῶμεν τὸ λεγόμενον, καὶ ὅρκοις ὁ μέγιστος, ἢ μὴν ἐβιώσαμεν ἀλλήλων, καὶ ἀποθανεῖσθαι, μὴ δῆτα ὑπὲρ ἑτέρου τοῦ ἑτέρου. καὶ ἅτε ποιοῦμεν. ἀφ' ἧς γὰρ σπαράξαντες ἅπαξ τὰς δακτύλους, ἐστελάξαμεν vel fortitudinis. Verùm ego tibi referam multas cædes, bellaque & mortes amicorum causa susceptas, ut intelligas vestra ista lusum esse, si cum Scythicis conferantur. Neque tamen istud sine causa facitis, sed meritò parva ista laudatis: propterea quòd non sunt vobis graves admodum declarandæ amicitiæ occasiones, quippe in alta pace viventibus: quemadmodum nec in tranquillitate queas scire, bonus sit gubernator nec-ne. Vt enim hoc dignoscas tibi opus fuerit tempestate. At apud nos bella perpetua, & aut invadimus alios, aut cedimus invadentibus, aut concurrentes, pro præda & pascuis pugnamus. Hic potissimùm opus est bonis amicis, eoque quàm firmissimè constituimus amicitias, sola hæc arma invicta, & inexpugnabilia esse judicantes. Prius autem volo tibi commemorare quo pacto amicos faciamus, non ex poculis quemadmodum vos, neque siquis æqualis sit, aut vicinus: verùm ubi strenuum quempiam virum conspexerimus, quique res magnas præstare possit, in hunc omnes studio incumbimus. Quodque vos in conjugiis, id nos in ambiendis amicis facere non gravamur, diu quasi procos agentes, nihilque non facientes, ne amicitia frustremur, ne-ve rejecti videamur. At ubi jam delectus quispiam in amicitiam venerit, exinde fœdus initur, magnoque juramento se obstringunt, se unà victuros, alterumque pro altero, si sit opus, mortem oppetiturum. Atque ita facimus. Ex quo semel [1] incisis digitis sanguinem in calicem destillaverimus:

1 *Incisis digitis*] Scytharum amicitiæ ut concilientur, morem tradit, cui conforme est jusjurandum Catilinæ de quo Sallust. & Flor. Epit.

μεν τὸ αἷμα εἰς κύλικα, καὶ τὰ ξίφη ἀποβάψαντες, ἅμα ἀμφότεροι ἐπισχόμενοι, πίωμεν, οὐκ ἔστιν ὅ, τι τὸ μετὰ τοῦθ' ἡμᾶς διαλύσειεν ἄν. καὶ ἐφεῖται δὲ τὸ μέγιστον ἄχρι τριῶν ἐς τὰς συνθήκας εἰσιέναι, ὡς ὅστις ἂν πολύφιλος ᾖ, ὅμοιος ἡμῖν δοκεῖ ταῖς κοιναῖς ταύταις, καὶ μοιχευομέναις γυναιξί. καὶ οἰόμεθα οὐκέθ' ὁμοίως ἰσχυρὰν τὴν φιλίαν αὐτοῦ εἶναι, πρὸς πολλὰς εὐνοίας διαιρεθεῖσαν. ἄρξομαι δὲ ἀπὸ τῶν Δανδάμιδος πρῴην γινομένων. ὁ γὰρ Δάνδαμις, ἐν τῇ πρὸς Σαυρομάτας συμπλοκῇ, ἀπαχθέντος αἰχμαλώτου Ἀμιζώκου τοῦ φίλου αὐτοῦ, μᾶλλον δὲ πρότερον ὀμοῦμαί σοι τὸν ἡμέτερον ὅρκον, ἐπεὶ καὶ τοῦτο ἐν ἀρχῇ διωμολογησάμην, οὐ μὰ γὰρ τὸν ἄνεμον, καὶ τὸν ἀκινάκην, οὐδὲν πρὸς σὲ ὦ Μνήσιππε, ψεῦδος ἐρῶ περὶ τῶν φίλων τῶν Σκυθικῶν. Μνη. ἐγὼ μὲν οὐ πάνυ σου ὀμνύοντος ἐδεόμην. σὺ δὲ ὅμως εὖ ποιῶν, οὐδένα θεῶν ἐπωμόσω. Το. τί σὺ λέγεις; οὐ σοὶ δοκοῦσιν, ὁ ἄνεμος, καὶ ὁ ἀκινάκης, θεοὶ εἶναι; οὕτως ἄρα ἠγνόησας, ὅτι ἀνθρώποις μεῖζον οὐδέν ἐστι ζωῆς τε, καὶ θανάτου; ὁπόταν οὖν τὸν ἄνεμον, καὶ τὸν ἀκινάκην ὀμνύομεν, ταῦτα ὀμνύομεν. ὡς τὸν μὲν ἄνεμον, ζωῆς αἴτιον ὄντα. τὸν ἀκινάκην δέ, ὅτι ἀποθνήσκειν ποιεῖ. Μνη. καὶ μὴν εἰ διὰ τοῦτο, καὶ ἄλλους ἂν ἔχοιτε πολ-

rimus: summisque intinctis gladiis, ambo pariter admoventes biberimus, non est quicquam quod deinde queat nos dirimere. Licet autem tres ad summum ad hujusmodi fœdera admittere. [1] Nam qui multis sit amicus, eodem loco apud nos habetur, quo communes istæ, atque adulteræ uxores, ejusque amicitiam, cùm multas in partes dissecta sit, non æquè firmam esse arbitramur. Exordiar autem ab his quæ nuper Dandamis fecit. Dandamis enim hic in conflictu cum Sauromatis, cùm abductus esset captivus amicus ejus Amizocas. Quin potiùs antè tibi jurabo nostrum jusjurandum, siquidem istud initio tibi sum pollicitus. Non enim [2] per Ventum & Acinacem, quicquam mentiturus sum de Scythicis amicis. *Mne.* Mihi equidem non admodum opus erat tuo juramento: rectè tamen fecisti, quòd nullum Deorum juraris. *Tox.* Quid tu dicis? Annon tibi videntur esse Dii, Ventus & Acinacis? Ita-ne ignoras nihil hominibus vita & morte esse majus? Per hæc utique juramus, quoties per Ventum & Acinacem juramus: videlicet per Ventum, tanquam qui sit vitæ causa per Acinacem verò, ut qui sit mortis author. *Mne.* Atqui si ista est causa: profectò multos alios quoque estis habituri tales Deos,

1 *Nam qui multis*] Πολυφιλία apud Scythas non aliter infamis fuit, quàm apud alias gentes unius mulieris cum pluribus viris consuetudo. Sed diversa sentit Cic. lib. de Amicit. & Plut. περὶ πολυφιλίας. Cogn.

2 *Per ventum & Acinacem*] Iusjurandum Scytharum νὴ τὸν Ἀκινάκην καὶ νὴ τὸν Ἄνεμον. tametsi Acinaces vocabulum sit Persicum ensem significans ut tradit Herod. in Polymnia. Græci tamen etiam pro gladio Scythico usurpare solent, quem sicut Deum quendam gens illa observaret & coleret. Clem. Alex. Σκυθῶν δὲ οἱ Σαυρομάται ὥς φησιν Ἰκέσιος ἐν τῷ περὶ μυστηρίων, Ἀκινάκην σέβουσι. Ammia. lib. 13. Lucianus in Tragœdo. *Idem.*

1 In

λὰς θεὸς, οἷός ὁ ἀκινάκης ἐστί. τὸ δόξον, καὶ τὸν λόγχιον, καὶ κόντειον, καὶ βοῶλον, καὶ τὰ τοιαῦτα. ποικίλος γὰρ ἔτος ὁ θεὸς ὁ γένεσις, καὶ ἀπείρους τοὺς ἐφ' ἑαυτὸν παρέχεται ἀγῶσιν ὁδούς. *To.* ὁρᾷς, τοῦτο ὡς ἐριστικὸν ποιεῖς, καὶ δικανικὸν, ὑποκρύων μεταξὺ, καὶ διαφθείρων μου τὸν λόγον. ἐγὼ δ', ἡσυχίαν ἦγον, σοῦ λέγοντος. *Mne.* ἀλλ' οὐκ αὖθις γε ὦ Τόξαρι, ποιήσω τοῦτο. πάνυ γὰρ ὀρθῶς ἐπεπίμησας. ὥστε θαῤῥῶν, τὰ γε ἐπὶ τούτῳ λέγε, ὡς μὴ ὁ παρὼν ἐμοῦ τοῖς λόγοις, ὅπως σωπήσομαί σοι. *To.* πεπόρται μὲν δὴ τῇ ἡμέρᾳ τὴ Φιλίας Δανδαμίδι, καὶ Ἀμιζώκη, ἀφ' ἧς τὸ ἀλλήλων αἷμα συμπεπώκεσαν. ἦκον δ' ἡμῖν ἐπὶ τὸν χόρον Σαυρομάται, μυρίοις μὲν ἱππεῦσιν. οἱ πεζοὶ δ', τρὶς τοσούτοι ἐπιληλυθέναι ἐλέγοντο. οἷα δ' ἀφειδημένοις τοῦ ἔφοδον αὐτῶν, ἐπικείσαντες, ἅπαντας μὲν τρέπουσι, πολλοὺς δὲ τῶν μαχίμων κτείνουσι. τοὺς δ', ζῶντας, ἀπάγουσι, πολλοὺς δέ τις ἔφθη ἀφανὴς ἀμφὶ τὸν πόρον ὑπὸ πολεμίᾳ, ἔνθα ἡμῖν τὸ ἥμισυ ὑπὸ τραβηπόδα, καὶ μέρος τῶν ἁμαξῶν λοιπόν. ὅτε γὰρ ἐσκιωσάμεθα τότε, οὐκ οἶδα ὅ, τι δέξαν τοῖς ἀρχιπλάνοις ἡμῶν, ἐπ' ἀμφοτέρας τὰς ὄχθας ὑπὸ Ταναΐδος. οὗτος ἂν ἦ τι λοιπὸν ἐπελαύνετο, καὶ τὰ αὐχμώλωτα συμπήγνυτο, καὶ πύρ σκηνὰς διήρπαζον, καὶ τὰς ἁμάξας κατελαμβάνοντο, αὐτίκα δὴ τὰς τελεύτας ἀλισκομένας, καὶ ὑφ' ἡμῶν ὑβριζομένας τὰς παλλακίδας, καὶ τὰς γυναῖκας. ἡμεῖς δ', ἡσύχαμεν τῇ πράγματι. ὁδὲ Ἀμιζώκης ἀγόμενος, ἑαλώκει γὰρ, ἑδόα τὸ φίλον ὀνομάσι, κακῶς διδόμενος. καὶ ὑπεμίμνησκε τὸ κύλικος, καὶ τὸ αἵματος. ὧν ἀκούσας

Deos, qualis eſt Acinacis, puta jaculum, lanceam, cicutam, laqueum, & ſimilia. Nam hic interitus varius eſt Deus, & vias aperit innumerabiles, quibus ad illum ſit aditus. *Tox.* Vides quàm contentiosè & litigiosè iſtud facis, dum me interpellas, meamque orationem interturbas: at ego te loquente tacui. *Mne.* At iſtud, Toxari, denuo non faciam, nam rectè objurgaſti. Quare quod ſupereſt, dicito confidenter, ac ſi te loquente abſim, adeò tibi filebo. *Tox.* Quartus igitur agebatur dies Dandamidi & Amizocæ, ex quo amicitiam inierant cùm ſanguinem mutuum bibiſſent. Venerant interea in regionem noſtram Sauromatæ, cum equitum decem millibus: peditum verò triplum advenisſe ferebatur. Ii cùm in nos ex improviſo irruiſſent, omnes quidem in fugam convertunt, pleroſque autem pugnantes occidunt: nonnullos quoque vivos abducunt, niſi ſiquis in fluminis ripam ulteriorem tranarat, ubi nobis dimidium copiarum, & pars curruum erat. Sic enim id temporis caſtra fueramus metati, haud ſcio quo conſilio Archiplanorum ducum noſtrorum, ad utramque Tanaidis ripam. Protinus itaque & prædas abigebant, & captiva abducebant, & tentoria diripiebant, & curribus potiebantur, captis ſimul cum viris, noſtroſque ob oculos pellices, uxoreſque noſtras conſtuprabant. Quam rem ægrè ferebamus. Sed cùm captus Amizocas duceretur, miſerè vinctus amicum nominatim inclamavit, & ſanguinis caliciſque commonefecit. Quibus auditis Dan-

ὁ Δάνδαμις, οὐδὲν ἔπι μεμηνώς, ἀπάντων ὁρώντων, ἀφικνεῖται εἰς τοὺς πολεμίους. καὶ οἱ μὲν Σαυρομάται, διηρθρωμένοι τὰς ἀκοντίας, ὥρμησαν ἐπ' αὐτὸν, ὡς καθοπλιστήσοντες. οὐδὲ, ἰδέα τὸ Ζίριν. τοῦτο γὰρ ὧν τις εἴπη, οὐκέτι φονεύσουσιν αὐτὸν, ἀλλὰ δέχονται, ὡς ἐπὶ λύτροις ἥκοντα. καὶ δὴ ἀναχθεὶς πρὸς τὰ ἄρχοντα αὐτῶν, ἀπῄτει τὸν φίλον. ὁ δὲ, λύτρα ᾔτει, μὴ γὰρ ἀφήσειν, εἰ μὴ μεγάλα ὑπὲρ αὐτοῦ λάβοι. ὁ Δάνδαμις γὰρ, ἃ μὲ εἶχόν φησιν, ἅπαντα διήρπασται ὑφ' ὑμῶν. εἰ δέ τι δώσαιμι γυμνὸς ἀποπλεύσας, ἕτοιμος ὑποσῆναι ὑμῖν. καὶ ἀφίστατε ὅ, τι ἂν θέλῃς. εἰ βούλῃ γὰρ, ἐμὲ αὐτὶ τούτου λαβών, κατάχρησαι πρὸς ὅ, τι σοι φίλον. ὁ δὲ Σαυρομάτης, οὐδὲν ἔφη δεῖ ὅλως κατὰ χαδαί σε, καὶ ταῦτα, Ζίριν ἥκοντα. σὺ δὲ, ὧν ἔχεις μέρος καταβαλὼν, ἄγε τὸν φίλον. ὑρίζω ὁ Δάνδαμις ὅ, τι ἐν βούλεται λαβεῖν. οὐδὲ, τὼ ὀφθαλμὼ ἤτησεν. ὁ δὲ, αὐτίκα παρέχει σκοπεῖν αὐτούς. καπηλὴ ἐξεπίκηπλο, καὶ ἤδη τὰ λύτρα εἶχον οἱ Σαυρομάται, ἀπαλαβὼν τὸν Ἀμιζόκην, ἐπαινήσ, ἐπιφειδόμενος αὐτοῦ, καὶ ἅμα ἀφηνιάζοντες, ἀπεσώθησαν πρὸς ἡμᾶς. τοῦτο γὰρ ὑμόσαντο, παρεμυθήσασθαι ἅπαντας Σκύθας, καὶ σκέπη ἡδέως ὑπόμιζον, ἐρῶντες ὅτι τὸ μέγιστον ἡμῖν τῶν ἀγαθῶν, σὺν ἀπήγαγον οἱ πολέμιοι, ἀλλ' ὅτι ἦν παρ' ἡμῖν ἡ ἀγαθὴ γνώμη, καὶ ἡ πρὸς τοὺς φίλους πίστις. καὶ τοὺς Σαυρομάτας δὲ, τὸ αὐτὸ ἐμετρίως ἐφόβησε, λογιζομένους πρὸς οἵους ἄνδρας ἐν διαγωνιοῦνται, εἰ ἐκ τῆς ἀσφαλείας τότε ὑπέρειχον. ὥσπερ νυκτὸς ἐπιχωμένης, ἀπολιπόντες τὰ πλεῖστα τῶν βοσκημάτων, καὶ τὰς ἁμάξας, ἐμπεπηράσσαντο. Προινδε ὑπὸ νύκτα

Dandamis, nihil cunctatus, ſpectantibus omnibus tranavit ad hoſtes. Tum Sauromatæ denſatis telis irruerunt in ipſum, jam confixuri niſi ſuclamaſſet Zirim. Quod ubi quis dixerit, eum non occidunt: ſed tanquam cum redemptionis pretio venientem accipiunt. Mox ad illorum ducem adductus, repoſcebat amicum: Ille verò redemptionis pretium poſtulabat: quod niſi magnum accepiſſet, dimiſſurum ſeſe negabat. Tum Dandamis: quæ poſſidebam, inquit, ea omnia direpta ſunt à vobis. Si quid autem nudus poſſim facere, id ſum paratus polliceri vobis: ac quicquid voles imperato. Et ſi ita vis, ejus in locum accipe me, & ad quidvis abutere. Ad hæc Sauromata, nihil, inquit, omnino eſt opus retinere te: idque quum temet dedideris. Quin tu parte eorum quæ poſſides tradita, amicum abducito. Rogat ilico Dandamis quidnam vellet accipere. Ille oculos poſtulat, atque hic protinus exhibuit eruendos. Quibus erutis, & perſoluto Sauromatis pretio, recepto Amizoca reverſus eſt, innitens illi: unaque tranantes, ad nos redierunt incolumes. Hoc factum Scythis omnibus fuit ſolatio: neque jam victos eſſe rebantur ſeſe, cum viderent, quod apud nos bonorum eſſet maximum, ab hoſtibus non eſſe abductum, verùm ſupereſſe egregiam mentem, & in amicos fidem. Atque id ipſum Sauromatas non mediocriter terruit, reputantes cum quibus viris eſſent pugnaturi, ſi ſe præparaſſent: etſi tum ex improviſo ſuperaſſent. Proinde ſub noctem relicta pecoris parte maxima, cur-

πιστις, ὥχοντο φεύγοντες. ὁ μὲν τοι Ἀμιζώκης, οὐκέτι ἠνέχετο βλέπειν αὐτὸς ἐπὶ τυφλῷ τῷ Δανδάμιδι. ἀλλὰ τυφλώσας ἑ αὐτὸς ἑαυτὸν, ἀμφότεροι κάθηντο ἐπὶ τοῦ κοινοῦ τῶν Σκυθῶν δημοσίᾳ μὴ πάσης τιμῆς τετυφάμενοι. τί τοιοῦτον ὦ Μνήσιππε, ὑμεῖς ἔχοιτε ἂν εἰπεῖν, εἴ ἑ ἄλλως σοι δίκη δίη τις ἐπὶ τοῖς πέντε καθειλημμένοις, ἀναμάρτας εἰ βέλοι, ὡς ἑ πολλὰ ἐπιψεύδεσθαι αὐτοῖς. καίτοι ἐγὼ μέν σοι γυμνὸν τὸ ἔργον διηγησάμην. εἰ δ' οὖ τινα τοιοῦτον ἤλεγες, ὃ οἶδα ὁπόσα ἂν νομίσας ἐγκατέμιξας τῷ λόγῳ, οἷα ἐκίτουν ὁ Δάνδαμις, καὶ ὡς ἐτυφλώθη, καὶ ἃ εἶπε. καὶ ὡς ἐπαινῶν, καὶ ὡς ὑπεδέξατο αὐτὸν ἐπιδυφημοῦντες οἱ Σκύθαι, καὶ ἄλλα, οἷα ὑμεῖς μηχανᾶσθε εἰσάγειν ἐς τὴν ἀκρόασιν. ἄκρα γὰρ ἑ ἄλλοι ἐστὶ μῆρ, Βελίττιαν, Ἀμιζώκης τῆς ἀνέψιον. ὃς ἐπεὶ καθαπαθὼν ἑαυτὸν ἵππῳ τοῦ λέοντος εἶδε βάθρου τὸ φίλον, ἅμα ᾗ ἔτυχεν ἡρῶντες, καὶ ἤδη ὁ λέων ἐπεπλακεὶς αὐτῷ, ἐνεπεφύκει τῷ λαιμῷ, καὶ τοῖς ὄνυξιν ἐσπάραττεν, καὶ ἀπήδησεν ἑ αὐτὸς, ἐπιπεσὼν καθ' ἡμίσεος τοῦ θηρίου, καὶ ἐλίσσων ἑαυτὸν παρεξιών, καὶ μιζόμενος, τῷ ἀριστερῷ τὸν ὀδόντων μεταξὺ διείρων τοὺς δακτύλους. καὶ τὸ βάθρα, ὡς οἷόν τε ἦν, ὑπεξελεῖν παρώρμα. ἔβ δὴ μοῖρα. ἄκρι δὴ ὁ λέων ἀφεὶς ἐκεῖνον ἡμιθνῆπνηδή, ἐπὶ τὸ Βελίττιαν ἀπεστράφη. καὶ συμπλακεὶς, ἀπέκτεινε κἀκεῖνον. ὁ δ' ἀπεθνήσκων, τὸ γὲν τοσοῦτον ἔφθη πεσὼν ἐξαρας τῷ ἀκινάκῃ τὸ λέοντα εἰς τὸ στέρνον, ὥστε ἅμα πάντας ἀπόλεσθαι. καὶ ἡμεῖς ἐβάψαμεν αὐτὸς, δύο τάφους ἀναχώσαντες πλησίον, ἵνα μὲν τὸ φίλων, ἵνα δ' καὶ ἀνδρὸς ἑ λέοντος. τρίτῳ δέ σοι διηγήσομαι ὧ

curribusque incensis fugerunt. Porrò Amizocas non tulit diutius, ut videret ipse, cæco Dandamide amico: sed semet ipse excæcavit: atque ita sedent ambo, omnique honore à populo Scytharum publicitus aluntur. Quid tale vos Mnesippe referre posſetis? etsi quis tibi concedat ut his quinque decem alios addas, etiam citra jusjurandum, si ita vis, ut & multa liceat affingere. At ego tibi rem nudam expoſui. Tu verò siquem hujuſmodi propoſuiſſes, non ſum neſcius quàm multa ornamenta tuæ orationi inſerviſſes: quemadmodum ſupplicaſſet Dandamis, quomodo fuiſſet excæcatus, quæque dixiſſet, & quomodo rediiſſet, ipſumque Scythæ bene ominantes excepiſſent: atque id genus alia, cujuſmodi vos ad parandam attentionem excogitare ſoletis. Audi igitur & alium huic parem Belittam, hujus Amizocæ conſobrinum. Is ut detractum ex equo à leone Baſthen amicum conſpexiſſet, cùm ſimul venarentur, jamque leo circumplexus illum, jugulo admotus eſſet, atque unguibus laniaret, deſiliens & ipſe, involavit in tergum beluæ, reflexitque in ſeſe provocans, & avertens, atque inter dentes digitos inferens, conatus quoad licuit, Baſthen è rictu leonis eximere: donec leo omiſſo illo jam ſemimortuo, ad Belittam ſeſe convertit, atque ipſum quoque circumplexus occidit. At ille moriens (nam tantò antevertit) acinacem in leonis pectus defixit. Itaque pariter exanimati ſunt omnes. Nos autem ſepelivimus eos, duobus aggeſtis tumulis inter ſe vicinis, altero amicorum, altero è regione, leonis. Tertiò jam Mne-

Μνήσιππε, τῷ Μακίνᾳ φίλιαν, καὶ Λογχάτᾳ, καὶ Ἀρσακόμᾳ. ὁ γὰρ Ἀρσακόμας οὗτος, ἡρᾴδη Μαζαίας τὴν Λευκάνορος, τοῦ βασιλέως τῶν Βοσπόρου, ὁπότε ἐπέσταλκεν ὑπὲρ τοῦ φόρου, οἱ Βοσπορανοὶ ἀεὶ φέροντες ἡμῖν, τότε ἤδη τρίτον μῆνα ὑπερήμερον ἐκέκλιντο. ἐν τῷ δείπνῳ γὰρ ἰδὼν τὴν Μαζαίαν, μειράκιόν τι καὶ ἡλίκην παρθένον, ἤρα, καὶ πονηρῶς εἶχε. τὰ μὲν δὴ περὶ τοὺς φόρους διεπέπρακτο ἤδη, καὶ ἐχρημάτιζεν αὐτῷ ὁ βασιλεύς, καὶ εἰσία, ἤδη καὶ τὸν λοιπὸν ἀπέμπων. ἔθος δέ ἐστιν ἐν Βοσπόρῳ, τοὺς μνηστῆρας ἐπὶ τῷ δείπνῳ αὐτῶν τὰς κόρας, καὶ λέγειν οἵτινες ὄντες, ἀξιοῦσι κηδεύεσθαι ἐπὶ τῷ γάμῳ. καὶ δὴ ἐν τότε ἔτυχεν ἐν τῷ δείπνῳ πολλοὶ μνηστῆρες παρόντες, βασιλεῖς, καὶ βασιλέων παῖδες. καὶ Τιγραπάτης ἦν ὁ Λαζῶν δυνάστης, καὶ Ἀδύρμαχος, ὁ Μαχλυήνης ἄρχων, καὶ ἄλλοι πολλοί. δεῖ δὲ τὸν μνηστῆρα ἐκφέρειν ἐφ' ἑαυτὸν, διότι μνηστεύσομαι· ἥκει, δεικνύειν καὶ τοῖς ἄλλοις, καὶ ἐκπίνειν ἐφ' ἡσυχίας. ἐπειδὰν δὲ παύσωνται δεικνύντες, αἰτήσασθαι φιάλην, ἐπαινεῖσαι καὶ τὰ τραπέζης, καὶ μνηστεύσαι τὴν παῖδα, πολλὰ ἐπαινέσαι ἑαυτὸν, ὅσις ἢ γένος, ἢ πλοῦτος, ἢ δυνάμεις ἔχει. πολλῶν δὲ καὶ τοιάδε τὰ νόμιμα ἀπεικάντων, καὶ αἰτησάντων, καὶ βασιλέως, καὶ πλούτου καὶ εὐθηνούντων, πελάσαντος ὁ Ἀρσακόμας αἰτήσας τὴν φιάλην, ἔσπεισεν. ἐγὼ γὰρ ἔθος ἡμῖν οὐκ οἶδα τὸ οἶνον, ἀλλὰ ὕδωρ εἶναι δοκεῖ τοῦτο εἰς τὸ θεῖον. πιὼν δὲ ἀμυστὶ, δός μοι ὦ βασιλεῦ ἔφη τὴν θυγατέρα σου Μαζαίαν, γυναῖκα

Mneſippe, tibi referam, Macentæ, Lonchatæ, & Arſacomæ amicitiam. Hic enim Arſacomas deperibat Mazæam Leucanoris filiam, qui regnabat in Boſporo tum quum legatione fungeretur ſuper tributo, quod Boſporani ſemper nobis pendere ſoliti, ea temporis tertium jam menſem ultra diem legitimum diſtuleram. Cùm igitur in convivio vidiſſet Mazæam proceram ac formoſam virginem, amore captus eſt, eoque diſcruciatus. Iam itaque quæ de tributis agebantur, erant tranſacta: reſponderatque illi Rex, & mox dimittendum convivio excipiebat. Eſt autem mos in Boſporo uti proci in convivio petant puellas, narrantes quinam ſint, quibuſque rebus freti, & deceverint eas in matrimonium accipere. At tum fortè multi aderant in convivio proci, reges, regumque filii. In his erat & Tigrapates Lazorum princeps, & Adyrmachus Machlynæ dux, aliique cum his permulti. Oportet autem unumquemque procum, poſteaquam expoſuit quis ſit, & qua fiducia, ad ambiendas nuptias venerit, convivari cum reliquis, tacitumque accumbere. Deinde peracto convivio, poſtulata phiala, vinum in menſam effundere, atque interea ſponſam ambire, multum interea collaudantem ſeſe quo genere, quibus opibus, qua ſit potentia. Cùm multi juxta legem iſtam libaſſent, & poſtulaſſent, regna & opes commemorando: tandem Arſacomas poſtulata phiala, non libavit (neque enim mos apud nos vinum effundere. quin magis contumelioſum hoc judicatur in Deum) ſed tractim bibens, Colloca mihi rex, inquit, filiam tuam Mazæam, qui multò

ἔχειν, πολὺ ἐπιπλουτέρῳ τούτων ὄντι, ὁπόσα γε ἐπὶ τῷ πλούτῳ, καὶ ποῖς κτήμασι. Ἐξ οὗ Λεύκανορ θαυμάσαντος, ὑπίστευε γὰρ πένητα τὸν Ἀρσακόμαν καὶ Σκυθῶν τῶν πολλῶν, καὶ ἱερομάνιν, πόσα ἢ βοσκήματα, ἢ πόσας ἀμάξας ἔχοις ὦ Ἀρσακόμα, παῦρα γὰρ ὑμεῖς πλουτεῖτε. ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἀμάξας ἔφη ἔχω, οὐδὲ ἁλόγας, ἀλλ' εἰσί μοι δύο φίλοι καλοὶ καὶ ἀγαθοί, οἵτοι σὺν ἄλλῳ Σκυθῶν. τότε μὲν οὖν ἐγελάσθη ἐπὶ τούτοις, καὶ παρώφθη, καὶ μεμύσειν ἔδοξεν. ἐωθὼς δὲ ὑπερεθεὶς τὸν ἄλλων Ἀδύρμαχος, ἔμελλεν ἁπάξειν τὴν νύμφην ἐς τὴν Μαιῶτιν, ὡς τοὺς Μάχλυας. ὁ δὲ Ἀρσακόμας ἔπινε λῶν ἀϊκὼς, μηνύει τοῖς φίλοις, ὡς ἀπημαθεῖεν ὑπὸ τοῦ βασιλέως, καὶ γελασθεῖεν ὑπὸ τοῦ συμποσίου, πέντε εἶναι δῶρα πεπομένοις ἔφη ἐγὼ διηγησάμην αὐτῷ τὸν πλοῦτον, ὁπόσα ἐστί μοι, ὑμῖν ὦ Λογχάτα, καὶ Μακίνῳ, καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς ὑμετέροις πολὺ ἀμείνω, καὶ βεβαιοτέροις τὸ Βοσπορανῶν δυνάμεως. ἀλλ' ἐμοὶ ταῦτα διεξιόντος, ἡμῶν μὲν ἐχλεύαζε, καὶ καταφρονῶ. Ἀδύρμαχος δὲ τῷ μάχλυϊ, παρέδωκεν ἁπαλλαγὴν τῶν νύμφην, ὅτι χρυσᾶς τε φιάλας ἐλίγας ἔχειν δέκα, καὶ ἁμάξας τετραζύγους φυλάττειν, καὶ σκεύασι, καὶ βαρεῖς πολλάς. ὅτως ἄρα σεσεμάνται ἀνδρῶν ἐκείνων βοσκήμασι πολλὰ, καὶ ἐκπώμασι περίεργα, καὶ ἁμάξαις βαρείαις. ἐγὼ δὲ ὦ φίλοις δὶ ἀμφότερα ἀνιῶμαι. καὶ γὰρ ἐρῶ τῆς Μαζαίας, καὶ ἡ ὕβρις σὺν τοσούτοις ἀνδράσιν ὑμετέρας μοι καθικνεῖται. οἰμαι δὲ ὑμᾶς ἐπίσης ἠδικῆσθαι. τὸ γὰρ τελευτῶν μετ' ἐμοῦ ὑμῶν τὰ ἁλμίας, ἔχει ὅτω βιῶμαι, ὡς ἀφ' ὧν σωτελεῖν ὑμῖν, εἰς ἄνθρωπος ὄντες, καὶ τὰ αὐτὰ ἀνιώμενοι, καὶ multò sum potior istis, quantum ad opes & possessiones attinet. Leucanore verò admirante (sciebat enim Rex pauperem Arsacomam, ac de plebe Scytharum esse) percontanteque quantum pecorum, aut quantum habes plaustrorum, Arsacoma, nam iis rebus vos divites estis. Imo, nec plaustra, inquit, possideo, nec armenta: verùm sunt mihi duo amici: honesti, probique, quales alii Scytharum nemini. quibus dictis derisus est, contemptus, visusque temulentus. Mane verò reliquis prælatus est Adyrmachus: jamque sponsam abducturus erat in Mæotidem ad Machlyenses. At Arsacomas domum reversus: amicis indicat quemadmodum rejectus esset à rege, derisusque in convivio; cùm pauper esse putaretur. Atqui dixeram, inquit, illi quantas haberem opes, nempe vos ô Lonchata, atque Macenata, vestramque benevolentiam longè præstare, multoque firmiorem esse Bosporanis opibus. Verùm hæc dicentem me subsannavit, contempsitque, & Adyrmacho Maclyensi sponsam abducendam tradidit, quòd aureas phialas se diceret habere decem, præterea currus quaternis sedilibus octoginta: ad hæc ovium boumque multam copiam. Sic videlicet antepositi fortibus viris poculorum multitudinem, operosa pocula, gravesque currus. Proinde ô amici, duplici nomine discrucior. Etenim Mazæam amo, & injuria mihi tot inter homines illata, non mediocriter me angit. Arbitror autem vos quoque ex æquo injuria esse affectos, si modò ita vivimus, ut cœpimus cùm conjungeremur: nimirum ut unus homo simus, iisdem dolentes, iisdem-

τοῦ αὐτὰ χαίροντες, ἢ μόνον, ἐπεὶ πάν ὁ Λογχάτης, ἀλλὰ ἓ ἤμασος ἡμῶν ὅλῳ ὕβρεται, ὁπότε σὺ τοιαῦτα ἔπαθες. πῶς δὴ ὁ Μακέντης ἔφη χρησόμεθα τοῖς παροῦσι; διελώμεθα ἔφη ὁ Λογχάτης τὸ ἔργον. κἀγὼ μὲν ὑπισχνοῦμαι Ἀρσακόμῃ τὴν κεφαλὴν ἡμιῶν τῶν Λευκανόρος. σὺ ὃ χρὴ τὸν γυμφίον ἐπαγάγεσθαι αὐτῷ. ὅτω γενέσθω ἔφη. σὺ δὲ ὦ Ἀρσακόμη, ἐὰν πεισθῇς, κἀγὼ πολέμῳ τὸ μὲν τῶν δείσεσθε ἡμᾶς, αὐτὸς τεθειμένοι, σκευάσεσθε, καὶ ἐξοπλίζεσθε ὅπλα, καὶ ἵππους ἓ τῶν ἄλλων δωσόμεν ὡς πλείστους. ῥᾴστη δ' ἂν πολλὰς παρασκευάζοις αὐτὸς τε ἀγαθὸς ὢν, καὶ ἡμῖν σὺν ὀλίγοις ὄντων οἰκείων. μάλιστα δὲ εἰ καθίζοιο ἐπὶ τῷ βύρσῃ ἓ βόος. ἔδοξε ταῦτα. καὶ ὁ μὲν, ἐχώρει, ὡς εἶχον δύο ἐπὶ ἓ Βακτόρου ὁ Λογχάτης. ὁ Μακέντης δὲ, ἐπὶ τοὺς Μάχλυας. ἐπύθετο ἐκεῖνος. ὁ ὃ Ἀρσακόμης, αὐτὸς μόνον, τοῖς τε ἡλικιώταις διελέχθη, καὶ ὥπλιζε δύναμιν ἀμφὶ τὴν οἰκείαν. τέλος ὃ, καὶ ἐπὶ τῷ βύρσῃ ἐκαθέζετο. τὸ ὃ ἔθος ἡμῖν τὸ καθέζεσθαι τὴν βύρσαν, ὅτους ἔχῃ. ἐπειδάν ἀδικηθείς τις ἄνθρωπος ἐπέρου, ἀμύνασθαι βουλόμενος, ἴδῃ καθ' ἑαυτὸν οὐκ ἀξιόμαχος ὢν, βοῦν ἱερεύσας, τὰ μὲν κρέα κρεανόψας, ὤπτησεν. αὐτὸς ὃ, ἀπεπτίσας χαμαὶ τὴν βύρσαν, καθῆται ἐπ' αὐτῆς, εἰς τὸ πίσω ἀμφαγὼν τὰς χεῖρε, ὥσπερ οἱ ἐκ τῶν ἀγκώνων δεδεμένοι. καὶ τοῦτο ἔστι ἡμῖν ἡ μεγίστη ἱκετηρία. ἀμφικαμμένων ὃ τῶν κρεῶν ἓ βοὸς, demque gaudentes. Imò, inquit Lonchates, unuſquilibet è nobis injuria afficiebatur tum quum in te iſta fierent. Quomodo igitur, inquit Macentes, hac in re nos geremus? Per partes, inquit, Lonchates negocium ſuſcipiamus. Atque ego quidem Arſacomæ promitto me caput Leucanoris allaturum. Tu verò ſponſam ipſi adducas oportet. Ita fiat, inquit. At tu, Arſacoma interim, Nam his peractis veriſimile eſt exercitu ac bello fore opus, hîc mane quò contrahas, & appares arma, equos aliarumquè rerum vim quam maximam. Facillimè autem plurimos adjunxeris: partim quòd ipſe ſtrenuus, partim quòd nobis non pauci ſint familiares: maximè verò ſi deſederis [1] in tergore bovis. His decretis, Lonchates quidem quantum potuit, rectà in Boſporum contendit: Macentes verò ad Machlyenſes, in equo uterque. At Arſacomas domi manens, & cum æqualibus contulit, & ex familiaribus vim hominum armavit: demum & in tergore bovis deſedit. Conſuetudo autem deſedendi in tergore bubulo apud nos eſt iſtiuſmodi. Vbi quis ab alio læſus eſt, cupitque ulciſci, neque par eſſe pugnæ videtur: tum bove immolato, carnes fruſtulatim conciſas, igni torret. Deinde ipſe porrecto humi corio, ſedet in eo, in tergum reductis manibus, more eorum qui à cubitis vincti ſunt. Et hoc quidem apud nos maximum eſt ſupplicandi genus. Appoſitis vero bovis carnibus, ad-

1 *In tergore bovis*] Id eſt, ſupplex implorat auxilia: natum adagium à conſuetudine ſedendi in tergore bubulo: Scythæ enim diſſecto in minimas partes bove, fœdus jungebant. Morem hunc etiam Homolotis fuiſſe teſtatur Zenodotus. *Cog.*

προσιόντες οἱ ἀλλῆλοι, καὶ τὸ ἄλλων ὁ βουλόμενος, μοῖραν ἴσχυος λαβὼν, ἐπιβὰς τῇ βύρσῃ τὸ δεξιὸν πόδα, ὑποκρούεται τῷ θωμαντι, ὁ μὲν, πέντε ἵππους παρέξειν ἀσίτους, καὶ ἀμίσθους. ὁ δὲ, δέκα. ὁ δὲ, πλείους. ὁ δὲ, ὁπλίτας πεζοὺς, ὁπόσους ἂν δυνήσεται. ὁ δὲ, μόνον ἑαυτὸν, ὁ πένεστατος. ἀγωνίζεται γὰρ ἐπὶ τῇ βύρσῃ πολὺ πλῆθος εἰσιόν. καὶ τὸ τοιοῦτον συνάθροισμα, βεβαιότατόν τι ἐστὶ συμμένειν, καὶ ἀσφάλειαν τοῖς ἔχθροῖς, ἀπὸ ἐνορκίου. τὸ γὰρ ἐπιβλῶσαι τῇ βύρσῃ, ὅρκος ἐστιν. ὁ μὲν οὖν Ἀρσακόμας, τοῦτοις ἐπὶ τούτοις ἐσπούδαζε. καὶ ἠρωτήθησαν αὐτὸν ἵππεῖς μὲν ἀμφὶ τὰς πεντακισχιλίους, ὁπλῖται δὲ, καὶ πεζοὶ, συμμιγάδος διαμύριοι. ὁ δὲ Λονχάτης, ἀγνοούμενος, παρελθὼν εἰς τὸ Βόσπορον, ἀφικόμενος τοῦ βασιλέως διοικουμένου τὰ τῆς ἀρχῆς, καὶ φησὶν, ἥκειν μὲν ἀπὸ τῶν κοινῶν τῶν Σκυθῶν, ἰδίᾳ δὲ αὐτὸς μεγάλα πράγματα κομίζων. ἐᾶν δὲ, λέγων κελεύσαντος, εἰ μὲν Σκύθαι φησὶ τὰ κοινὰ ταῦτα, καὶ τὰ κοινῇ μέλλοντα ἀξιοῦσι, μὴ διαφθαίρειν τοὺς νόμους ὑμῶν εἰς τὸ πεδίον, ἀλλὰ μέχρι τῶν Τραχώνων νέμειν. τοὺς δὲ λῃστὰς, οὓς αἰτιᾶσθε ὡς κακουργοῦντας ὑμῶν τὴν χώραν, ἃ φασιν ἀπὸ κοινῆς γνώμης ἐκπέμπειν, ἀλλὰ ἰδίᾳ ἕκαστον ἐπὶ τὴν κοινὴν κλοπὴν ἰέναι. εἰδέναι τινὰς ἀλλοτρίους αὐτῶν, οἳ κύριοι εἶναι κλέπτειν. ταῦτα μὲν οὐκοῦν ἐπεστάλκασιν. ἐγὼ δὲ μᾶλλόν σοι μεγάλα ἔφοδον ἐσπεμπόμην ἐφ' ὑμᾶς ὑπὸ Ἀρσακόμου τοῦ Μαριάντα. ὃς ἐπεσπούδακε σοὶ πρᾶξαι τι. καὶ εἰμὶ δίκαιος αἰτῆσαι τὴν δυγατέρα σου, οὐκ ἔτυχε δὲ τοῦ σοῦ, ἀγανακτεῖ, ἐπὶ τῇ βύρσῃ ἑβδόμῳ ἡμέραν ἤδη κρίνεται, καὶ στρατὸς οὐκ ὀλίγος αὐτῷ.

adeuntes illi, aliusque quisquis vult, quisque partem sibi sumit, & corium dextro pede calcans, pro facultate pollicetur, alius se præbiturum quinque equites suo cibo, suoque stipendio: alius decem, alius plures, allus pedites armatos quotquot poterit: alius se duntaxat, qui paupertimus. Colligitur itaque in tergore bovis, ingens nonnunquam multitudo. Qui exercitus, & certissima fide cohæret, & hostibus est inexpugnabilis, tanquam jurejurando devinctus. Nam tergus calcasse, est jurasse. Arsacomas igitur his agendis incumbebat. Atque illi coacti sunt equitum quidem circiter quingenta millia: armatorum verò & peditum, utrorumque simul vicena. At Lonchates ubi ignotus in Bosporum pervenit, Regem adit, de regni negociis quiddam tractantem, aitque venire sese publico Scytharum nomine, sed privatim res maximas apportare. De publicis, inquit, negociis, hæc in præsentiarum denuntiant Scythæ, ne vestri pastores in planitiem usque transgrediantur: sed intra Trachonem pascant. Cæterùm latrones de quibus expostulatis, quòd regionem vestram incursent, negant eos publico consilio emitti, sed privatim quemque lucri causa prædari: quorum siquis deprehendatur, tui sit arbitrii, ut in eos animadvertas. Hæc quidem illi denuntiant. At ego certiorem te facio, gravem in vos insultum futurum ab Arsacoma Mariante filio, qui nuper legatum egit apud te, idque opinor, cùm filiam tuam postularit, neque abs te impetrarit: ob id indignatur, sedetque in tergore taurino septimum jam diem, contractusque ipsi est exercitus haud exiguus.

ἤκουσα ἔφη ὁ Λεύκανορ ἐγὼ αὐτὸς ἀφροίζειν δυνάμεις ἐπὶ βύρσης. ὅπου δ' ἐφ' ἡμᾶς συνίστασθαι, καὶ ὅτι Ἀρσακόμας ὁ ἐλαύνων ἐστὶν, ἠγνόουν. ἀλλ' ἐπὶ σὲ ἔφη ὁ Λονχάτης ἡ παρασκευή. ἐμοὶ δ' ἐχθρὸς ὁ Ἀρσακόμας ἐστί. καὶ ἄχθεσθαι δίοτι προὔχει αὐτῷ τὸ γεραίτερον, καὶ ἀμείνονα τὰ πάντα δικαίως εἶναι. εἰ δέ μοι ὑπήκοος τῶν ἐτέρων σὺ γνησιώτερος Βαρσίνης, ὅπερ τῷ ἄλλα ἀναξίῳ ὑμῶν ὄντι, σὸν εἰς μνηστῆρά σοι ἥξω, τῷ κεφαλῇ αὐτὸ κομίζων. ὑπισχνεῖτο ἔφη ὁ βασιλεύς, μᾶλλα προθύμως ἠρώμην. ἐγὼ γὰρ τὴν αἰτίαν τῆς ὀργῆς τῷ Ἀρσακόμᾳ, τῷ ἐπὶ τῷ γάμῳ. καὶ ἄλλως, ὑπέπτηξεν ἀεὶ τοῖς Σκύθαις. ὁ δὲ Λογχάτης, ὄμοσεν ἔφη, ἢ μὰ φυλάξειν τοὺς συνθήκας, μὴ δὲ ἀπαρνήσεσθαι. τότε ἤδη τούτων γενομένων, καὶ ἅπερ ἀναπείνας εἰς τὸ ἱερὸν, ἤθελεν ὀμνύειν, μὴ σύ γε αὐτῶν ἅψῃ, μὴ καί τις ὑπίδηται τῶν ὁρωμένων ἐφ' ὅτῳ ὀρκωμοτοῦμεν, ἀλλ' εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἄρεος τοὺς εἰσπλέοντες, ἐπικλείσαμενοι τὰς θύρας, ὀμνύωμεν. ἀκουσάτω δὲ μηδείς. εἰ γάρ τι τούτων πύθοιτο Ἀρσακόμας, δέδια μὴ προθύσηταί με τοῦ πολέμου, χεῖρα ἐμικρὸν ἤδη προβεβλημένον. εἰσίωμεν ἔφη ὁ βασιλεύς. ὑμεῖς δὲ, λάσητε ὅτι πορρωτάτω. μηδεὶς δὲ παρέστω εἰς τὸ νεὼ, ὕπλοις μὴ ἐγὼ κηλίσω. ἐπεὶ δὲ οἱ μὲν, εἰσῆλθον. οἱ δορυφόροι δὲ ἀπέστησαν, ἀπασσάμενος τὴν ἀκινάκην ἐπιχώριον, τῇ ἑτέρᾳ τὸ στόμα, ὡς μὴ βοήσειε, παίει ὑπὸ τὸν μασθόν. εἶτα λαβόμενος τὴν κεφαλὴν ὑπὸ τῇ χλαμύδι ἔχων ἐξῄει, μεταξὺ ἀμφιλεγόμενος δῆθεν αὐτῷ. καὶ ἀφαίρειν χεῖρα λέγων, ὡς δὴ ἐπί τι πιμφθείς ὑπ' ἐκείνου. καὶ

Audivi, inquit Leucanor, & ipse cogi copias in tergus bovis, sed eas adversus nos contrahi, idque duce Arsacoma, nesciebam. Atqui in te, inquit Lonchates, hic apparatus constituitur. Mihi autem inimicus est Arsacomas, graviterque fert quòd ipsi præferar à natu majoribus: & quòd in omnibus videar illo esse præstantior. Quòd si mihi spoponderis alteram filiam tuam Barcetim, alioqui nec indigno vestra affinitate, brevi reversus tibi caput ejus afferam. Spondeo, inquit rex, metu valdè perculsus, siquidem norat quam ob causam iratus esset Arsacomas, nempe ob nuptias, cùm alioqui Scythas etiam formidaret. At Lonchates, jurato, inquit, te præstiturum pacta, neque inficiaturum. Id cùm fieret, manusque ad cœlum tendens jurare vellet: Absit, inquit, ut hîc: ne quis spectantium conjiciat qua gratia juremus. Quin potiùs hoc Martis templum ingressi, foribus occlusis juramentum concipiamus: ac nemo nos exaudiat. Nam siquid horum inaudierit Arsacomas, vereor ne me ante bellum immolet, manu jam nunc non parva cinctus. Ingrediamur, inquit rex, vos autem absistite quam longissimè: neque quisquam ad templum veniat, quem non accersivero. Posteaquam igitur ingressi sunt isti, & procul absitere satellites, stricto gladio, alteraque manu ore occluso, ne vociferaretur, ictum in pectus adegit. Deinde caput desectum sub chlamyde tenens prodibat, quasi confabulans interim cum illo, brevique sese dicens affuturum, quasi ab ipso ad negocii quippiam mitteretur. Atque ita

ὕστερος ἐπὶ τὸν πόντον ἀφικόμενος, ἔνθα δὴ διδράσκοντα καταλελοιπὼς τὸν ἵππον, ἀναβὰς, ἀφικνεῖται εἰς τὴν Σκυθίαν. δίωξις δὴ οὖν ἐγένετο αὐτῷ, ἐπιπλὼ ἀγνοούντων τὸ γεγονὸς τοὺς Βοσπορηνῶν. καὶ ὅτι ἔγνωσαν ὑπὲρ τῆς βασιλείας πρωτεύοντας. πῶς μὲν ὁ Λογχάτης ἔπραξε, καὶ πῶς κατέχουσιν ἀκριβῶς, τοῦ Ἀδυρμάχου παραδόντος τὴν κεφαλὴν τοῦ Λαμπάκου. ὁ Μακέντης δὲ, καθ' ὁδὸν ἀκούσας τὰ ὑπὸ Βοσπόρου γιγόμενα, ἦλθεν εἰς τοὺς Μάχλυας. καὶ ἀγγέλους ἀγγείλας αὐτοῖς τὸν φόνον τοῦ βασιλέως, καὶ πόλις δὲ ἦφη, ὦ Ἀδύρμαχε, σὶ γαμβρὸν ὄντα, ἐπὶ τὴν βασιλείαν καλεῖ. ἄφρ, σὺ μὲν προλάβοις, προκαλούμενος τὴν ἀρχὴν, πεφροντισμένους τοῖς πράγμασιν ἐπιφανείς. ἢ κόρη δὲ, καθάπερ σοὶ ἐπὶ τὰ ἁρμόζοντα ἐπέσθω. ῥᾷον γὰρ ὕστερον ἀφικόμενος Βοσπορηνῶν τοὺς πολλοὺς, ἰδίους τὴν Λαμπάκου θυγατέρα. ἐγὼ δὲ, ἀλανὸς τὸ εἶναι, καὶ τῇ πατρὶ ταύτῃ συγγενὴς μητρόθεν. πρὸς ἡμῶν γὰρ ὧδε τὴν Μάσσηρα, ἐγαμήθη ὁ Λαμπάκης. καὶ νῦν σοι ἡμᾶς προσῆκε Μασσήρας ἀδελφῶν, τοῦ σὺ Λανείας, προκαλουμένου ὅπως τάχιστα ἐλαυνόμενον ἐπὶ τὸ Βόσπορον, καὶ μὴ φθάσῃ εἰς Εὐβίοτον ἐλθὼν τὴν ἀρχήν. ὃς ἀδελφὸς ὢν νόθος Λαμπάκης, Σκύθαις μὲν, ἀεὶ φίλος ἐστὶν. Ἀλανοῖς δὲ, ἀπέχθηται. τοῦτο δὲ ἔλεγεν ὁ Μακέντης, ὁ μόναδος, καὶ ὁμόγλωττος τοῖς Ἀλανοῖς ὤν. κοινὰ γὰρ τούτων Ἀλανοῖς, καὶ Σκύθαις. πλὴν ὅτι οἱ πάνυ κομῶσιν οἱ Ἀλανοὶ, ὥσπερ οἱ Σκύθαι. ἀλλὰ ὁ Μακέντης, καὶ τῶν ἴσων αὐτοῖς, καὶ ὁπωσοῦν κόμης ἦν ἔλαττον κομῶν τὸν ἀλανὸν δὲ σκύθης. ὅτι

ita eò reversus, ubi vinctum equum reliquerat; quo conscenso in Scythiam se proripuit. Cùm autem rem gestam diu ignorassent Bosporani, eaque cognita, factiosè de regno decertarent, nemo est eum insequutus. Hæc itaque gessit Lonchates, promissumque præstitit, Arsacomæ dato Leucanoris capite. Porrò Macentes de his in via certior factus, quæ in Bosporo accidérant, pervenit ad Machlyenses, primuique illis nuntium attulit de rege trucidato. At populus, inquit, te Adyrmache, gener cùm sis, ad regnum vocat. Proinde fac ut ipse prior occupans, imperium arripias, in rebus perturbatis obortus: puella verò te sequatur à tergo in curribus. Nam ita facilius populum Bosporanum tibi conciliaveris, ubi Leucanoris filiam conspexerint. Porrò & sum Alanus ego, & tuæ sponsæ cognatus maternus: siquidem nostra è gente Masteram Leucanor ascivit uxorem. Et nunc tibi adsum missus à Masteræ fratribus qui sunt in Alania, denunciantibus ut quàm ocyssimè in Bosporum venias, neque patiaris ut imperium ad Eubiotum deveniat, qui tametsi frater nothus est Leucanoris, tamen à Scythis amatur, & Alanis est invisus. Hæc quidem dicebat Macentes, eodem cultu, eademque cum Alanis lingua. Hæc enim communia sunt Alanis & Scythis: nisi quòd quemadmodum Scythæ, comati non sunt Alani. At Macentes in hoc quoque illis erat assimilis, videlicet detonsa coma: quatenus conveniebat Alanum minùs esse comatum quàm Scytham. Itaque ob

ἐπισάσιτο λέγων ταῦτα, καὶ ἐδόκει Μακρίνας, καὶ Μαζαίας συγγενὴς εἶναι. καὶ νῦν ἔφη ὦ Ἀδύρμαχε, ἑλκύσειν ἕτοιμος ἅμα σοὶ ἐπὶ τὸ Βόσπορον, ἢν ἐθέλῃς, μένειν τε εἰ δέοι, καὶ τὴν παῖδα ἄγειν. τοῦτο ἔφη ἐ μᾶλλον ὁ Ἀδύρμαχος. ἐθελήσειμ' ἂν ἀφ' ἁμάξης ὄντα σε, Μαζαίαν ἄγειν. ἢν μὲ γὰρ ἅμα ἡμῖν ἴῃς ἐπὶ τὸ Βόσπορον, ἱππεῖ ἐνὶ πλείους ἂν γένοιμεθα. εἰ δὲ μὴ τὴν γυναῖκα ἄγοις, ἀντὶ πολλῶν ἂν χάροιο. ταῦτα ἐκέκευστο. καὶ ὁ μὲ, ἀπήλαυνε, προσδοὺς τῷ Μακρίνῃ ἄγειν τὴν Μαζαίαν, παρῄνεον ἐπ ἴσης. ὁδὶ, ἡμέρας μὲ ἐπὶ τὰ ἀμάξης ἦλθ αὐτῷ. ἐπεὶ γὰ νὺξ κατέλαβεν, ἀναβὰμ ἐπὶ τὸ ἵππον, ἐπῆρε παρθένον ἢ ἄλλον ἄγα σφίσιν ἱππία ἵππαζε; ἀναπηδήσας ἐ αὐτὸς, ὥκιπ προσ τὴν Μαιῶτιν ἤλαυνεν. ἀπὸ δὲ πρὸς μὰ εἰς τὴν μεσόγαιαν, ὁ δεξιᾷ λαβὼν τὰ Μιτραίων ὄρη, διαπαύων μεταξὺ τὴν παῖδα, τερπεῖ ἐπίλεσιν ὁ Μαχλύων ἐς Σκύθας. καὶ ὁ μὴ ἵππος αὐτῷ, ἐπιδὴ ἐπαύσατο ἢ δρόμε, μικρὸν ἐπίσως, λιπ-ὑπήκε. ὁδὲ Μακίνης, ἐγχειρέσας τὴν Μαζαίαν τῷ Ἀρσακόμᾳ, δίδιξε εἶπε ἐ παρ' ἐμᾶ τὴν ὑπόσχεσιν. ἢ ἦ, ἐως τὸ ἀνέλπιστον ἢ θεάματος καταπλαγότος, καὶ χάρεν ὁμολογοῦσ, παῦε ἔφη ὁ Μακίνης, ἄλλον με ποιῶν σεαυτῷ. τὸ γὰ χάρεν ἐμοὶ ὁμολογεῖν ἐφ' οἷς ἔπραξα τοιοῦτός ἐσιν, ὥσπερ ἂν ἡ ἀρίστερὰ μὴ χάρεν εἰδυῖα τὴ δεξιᾷ. διὸ προθείσάν ποτε αὐτὴν, ἐθεράπευσε, καὶ φιλοφρόνως ἐπεμελήθη, καμνούσης. καλοῖα τοίνυν ἐ ἡμεῖς ἂν ποιοῖμεν, εἰ πάλαι ἀναμιχθέντες, καὶ ὡς οἷόν τε ἦν, εἰς ἕνα σωμελθόντες, ἐπ μέγα νομίhæc ei fides habebatur, & Masteræ & Mazææ cognatus esse putabatur. Et nunc, inquit, ô Adyrmache ad utrumque sum paratus: vel proficisci tecum in Bosporum si velis, vel manere, si sit opus, & sponsam adducere. Istud equidem, inquit Adyrmachus, longè malim, quandoquidem cognatus es, te puellam adducere. Nam si nobiscum unà proficiscaris in Bosporum, unum duntaxat equitem numero addideris. Quòd si mihi uxorem advexeris, multorum instar fueris. Atque ita factum est. Et hic quidem iter ingressus est, Macentæ tradens ducendam Mazæam, quæ virgo etiamdum erat. At ille per diem quidem illam in curru ducebat, verùm cum nox occupasset, equo imposita (curarat autem ut alius quidam eques sese sequeretur) tum insiliens, & ipse non ampliùs ad Mœotin tendebat. Sed deflectens ad mediterraneam, relictis ad dextram Mitræorum montibus, virginem interea quiete recreando, tertio die à Machlyenibus ad Scythas iter confecit: stationemque ejus equus, ubi destitisset à cursu, paulumque constitisset, extinctus est. Porrò Macentas Arsacomæ Mazæam in manus tradens, Accipe, inquit, à me quoque quod promisi. Tum illo ad insperatum spectaculum stupefacto, gratiasque agente, Define, inquit, Macentas, me alium à te ipso facere. Nam quod mihi gratias agis pro his quæ feci, perinde est ac si siniſtra mea dextræ gratias agat, quòd vulnerata remedium adhibuit, & ægrotantem benignè curavit. Ergo ridicula fecerimus etiam nos, si jamdudum commixti, & quatenus licet in unum conflati, magnum adhuc esse credamus, siqua

ζοιμιτο εἶναι, εἰ τὸ μέρος ἡμῶν ἔπραξέ τι χρηστὸν ὑπὲρ ὅλου τοῦ σώματος. ὑπὲρ ἑαυτοῦ γὰρ ἔπραξε, μέρος ὂν τοῦ ὅλου δι' ὑπάρχοντος. ὕπερθεν ὁ Μακέντης ἔφη τὸν Ἀρσακόμαν χάριν ὁμολογήσασθαι. ὁ δὲ Ἀδύρμαχος, ὡς ἤκουσε τοῦτο ἐπύθετο, εἰς μὲν τὸ Βόσπορον οὐκέτι ἦλθεν. ἤδη γὰρ Εὐβιότος ἦρχεν, ἐπικληθεὶς ὁ Σαυροματῶν, παρ' οἷς διέτριβεν. εἰς δὲ τὴν αὑτοῦ ἐπανελθὼν, καὶ στρατὸν πολὺν συναγαγὼν, ἀφ' ἁρματῶν ἐσέβαλεν εἰς τὴν Σκυθίαν. καὶ ὁ Εὐβιότος, ὑπὸ μὲν τὸ πρῶτον ἐν τῇ στάσει ἦν, ἄγων πανδημεὶ μὲν τοὺς Ἕλληνας, Ἀλανοὺς δὲ, καὶ Σαυρομάτας, ἐπικλήσεις ἑκατέρους δισμυρίους. ἀναμίξαντες δὲ τὰ στρατεύματα, ὁ Εὐβιότος, καὶ ὁ Ἀδύρμαχος, ἐνίκα μυριάσιν ἅπασιν ἐνενήκοντα. καὶ τούτων τὸ τρίτον, ἱπποτοξόται. ἡμεῖς δὲ, καὶ γὰρ ἐκ αὐτὸς μετέσχον τῆς ἐξόδου, αὐτοῖς ἅπασι σὺν τῇ βύρσῃ τότε ἱππεῖς αὐτοτελεῖς ἑκατὸν, ἐπομπεύθημεν τὸ τρισμυρίαν σὺν τοῖς ἱππεῦσι συναριθμούμενοι. ὑπερμάρθη τὸν ἵππον. ἐφαπτόμενοι δὲ οἱ Ἀρσακόμης. καὶ ἐπειδὴ ἀσθενοῦσι εἴδομεν αὐτοὺς, ἀνακηρύσσομεν, ἀφιστάμενοι τὸ ἱππικόν. ἠνωμένης δὲ ἐπιπολὺ μᾶλλον κατεστεῶς, σπειδόντων ἤδη καὶ ἡμετέρων, καὶ παρεῤῥήγνυτο ἡ φάλαγξ. καὶ τέλος, εἰς δύο διέκοπη τὸ συνδιῳκημένον. καὶ τὸ μὲν, ὑπέφυγεν, ὡ πάνυ σαφῶς ἐπληρώθη, ἀλλ' ἀναχώρησις ἐδόκει ἡ φυγή. ὑδὲ γὰρ οἱ Ἀλανοὶ ἐτόλμων ἐπιπολὺ διώκειν. τὸ δὲ ἥμισυ, ὅπερ ἦλαττον, περιέχοντες οἱ Ἀλανοὶ, καὶ Μάχλυες, ἐκόπτον πανταχόθεν, ἀφύλακτοι ἀφίεντες ἦσαν, καὶ ἀκόντιζον. ὥστε πάνυ ἐπονεῖτο ἡμῶν οἱ περιεχόμενοι. καὶ

siqua pars nostri aliquid in totius corporis utilitatem fecerit. Etenim pro se ipso fecit, cùm sit pars totius beneficio adjuti. Atque ad hunc quidem modum Arsacomæ gratias agenti, Macentas respondit. Cæterùm Adyrmachus auditis insidiis, non perrexit ire in Bosporum. Iam enim Eubiotus rerum potiebatur, accersitus à Sauromatis apud quos versabatur. Is in patriam reversus, contractis ingentibus copiis, per montuosa in Scythiam irrupit: pauloquò pòst irruit & Eubiotus, Græcos undecunque poterat secum ducens, Alanos quoque & Sauromatas, accersitos utrinque vicies millenos. Conjunctis autem copiis Eubiotus atque Adyrmachus nonaginta millia confecerunt: quorum tertia pars erant equites sagittarii. Nos autem (nam & ipse ad hanc expeditionem contuleram, addens iis qui ad tergus convenerant, equites ad plenum instructos centum) contractis haud multò minùs triginta millibus unà cum equitibus operiebamur insultum, duce Arsacoma. Vt autem adventantes illos conspeximus, contra duximus agmen, præmissis in hostem equitibus. Atque ubi jam diu acriter esset pugnatum, nostri jam terga dabant, & perrumpebatur phalanx: ac tandem totum agmen Scythicum duas in partes est dissectum: quarum altera non omninò palam victa se subduxit: sed hæc fuga refugium videbatur. Neque enim Alani diù insequi audebant. Partem autem alteram, eamque minorem, cinctam Alani & Machlyenses undequaque cædebant, jaculis ac sagittis confertim emissis: ita ut nostri obsessi vehementer laborarent, & pleri-

ἤδη σφίσιν οἱ πολλοὶ τῶν ἵππων. οἱ τύποις ἦ, ὁ Λογχάτης, καὶ ὁ Μακέντης, ἔτυχον ὄντες, καὶ ἐπίτηδες ἤδη, ἀφυκτοδιωκόντες. ὁ μὲν, πυρακτωθεὶς τῷ μηρῷ, ὁ Λογχάτης. ὁ Μακέντης ἦ, πελέκει εἰς τὸν κεφαλὸν. καὶ κοντῷ εἰς τὸν ὦμον. ὅπερ αἰδόμενος ὁ Ἀρσακόμας, οὐ μὴν τοῖς ἄλλοις ὤν, δεινὸν ἡγησάμενος, εἰ ἄπιστι καταλιπὼν τοὺς φίλους, ἀφοσεκαλὼν τοὺς μύωπας τῷ ἵππῳ, ἐμβοήσας, ἤλασεν ἐξ ἐπολεμίων, κραδάσας διαμένος. ὥστε τοὺς Μάχλυας μὴ ἦ ὑποστῆναι τὸ ῥόθιον ἔτι ἡμῶν, ἀλλ' ἀφιστάμενοι, ἔδοκουν αὐτῷ διεξελθεῖν. ὁδὲ, ἀνακτησάμενος τοὺς φίλους, καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας ἀθροίσας, ὥρμησεν ἐπὶ τὸ Ἀδύρμαχον. καὶ παίξας τῷ κραδὶ ἀπὸ τοῦ αὐχένος, μέχρι τῆς ζώνης διέτεμε. πίσω ἦ ὑποστρέψας, διελύθη τὸ μαχλυϊκὸν ἅπαν, καὶ τὸ ἀλανικὸν ὡς μετ' ὀλίγον. καὶ οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τούτοις. ὥστε ὑπερτέμεν ἐξ ὑπαρχῆς ἡμεῖς, καὶ ἐπιξυλοῦσθαι ἂν ἐπιπολὺ κτείνοντες, εἰ μὴ νὺξ τὸ ἔργον ἀφείλετο. εἰς ἦ τὴν ἐπιοῦσαν, ἱκέται ἀφ' ἑτέρων πολεμίων ἥκοντες, ἐδέοντο φιλίαν ποιεῖσθαι. Βοσπορανοὶ μὲν, ὑποπλήσιον διπλάσιον τὸ δασμὸν ὑποσχόμενοι, Μάχλυες ἦ, ὁμήρους δόσιν ἐφασαν. οἱ Ἀλανοὶ ἦ, ἀντὶ τοῦ ἐφόδου ἐκείνης, Σινδιανοὺς ἡμῖν χειρώσασθαι ὑπέσχοντο, ὡς πολλῷ διεσῴζες. ἐπὶ τούτοις ἐπείθοντο μὲν, δέξασθαι ἀφέντες τὸν Ἀρσακόμαν, καὶ Λογχάτην. καὶ ἐλθόντες εἰρήνην, ἐκείνων σπενδησάντων ἔνορκα τοιαῦτα ὦ Μνήσιππε, τολμῶσι ποιεῖν Σκύθαι ὑπὲρ τῶν φίλων. Μνη. πάνυ τραγικὰ ὦ Τόξαρι, καὶ μύθοις ὅμοια. καὶ ἵλεως μὲν ὁ Ἀκινάκης, καὶ ὁ Ἄρεως

que arma abjicerent. Interquos fortè erant Lonchates & Macentes, jamque vulnus acceperant, dum ante alios seſe periculis objiciunt; hic quidem nimirum Lonchates adusto femore: porrò Macentes securi sauciato capite, & conto in humerum impacto. Quòd simul atque sensit Arsacomas, cùm in altero agmine esset nobiscum, turpe ratus si relictis amicis abiret, subditis equo calcaribus cum clamore per hostes equitabat, sublato gladio: adeò ut Machlyenses animi impetum non sustinuerint, sed diducta acie, transeundi copiam ipsi fecerint. At ille receptis amicis, & excitatis omnibus aliis, impetum fecit in Adyrmachum, impactoque in cervicem gladio, ad zonam usque dissecuit: quo fuso dissipata est omnis Machlyensium, nec multò post, Alanorum acies: præter eos etiam Græci. Atque ita redintegrato prælio superiores fuimus, diuque trucidantes insequuti fuissemus, nisi nox operi finem imposuisset. Postero die ab hostibus venerunt legati, qui supplices amicitiam orarent. Bosporani duplicatum tributum pensuros seſe pollicebantur: Machlyenses datum iri à se obsides confirmabant. Alani eam invasionem ita compensaturos seſe spondebant, cùm nimirum Sindianos, quibus cum jamdiu nobis erat simultas, nobis subigerent. His conditionibus adducti sumus, cùm ità multò priùs Arsacomæ, & Lonchatæ visum esset: quibus singula moderantibus pax inita est. Talia Mnesippe, audent Scythæ amicorum gratia facere. *Mne.* Omninò tragica, Toxari, fabulisque similia. Et propitius sit Acinacis & Veneris, per quos ju-

ἄπιστα, ὦ ἄριστε, εἰ γῦν τις ἀπιστήσει αὐτοῖς, εἰ πάνυ μεμπτὸς ἂν δόξειεν εἶναι. To. ἀλλ' ὅρα ὦ ἑταῖρε, μὴ φθόνῳ ὑμῶν ἡ ἀπιστία ᾖ. πολλὰ οὖν ἐμὲ ἀποτρέψει ἀπιστοῦντα ἢ ἄλλα τοιαῦτα εἰπεῖν, ἃ οἶδα ὅτι Σκυθῶν κηνόμενα. Mn. μὴ μακρὸν μόνον ᾖ ἄρα σε, μὴ ὄπισθεν ἀφέτους χρώμενον τοῖς λόγοις, ὡς νῦν ἄνω ἢ κάτω τὴν Σκυθίαν, καὶ τὴν Μαχλυανὴν διϊόντα, καὶ εἰς τὴν Βοσπορανδικὴν. εἶτ' ἐπανιόντα, πάνυ μοι καταχρήσῃ τῇ σιωπῇ. To. πιστὸν ἢ τοῦτο σοι νομοθετοῦντι, καὶ διαβραχέντι λεκτέον, μὴ ἢ κἀμοῦ ἐμοῦ τῇ ἀκοῇ συμπαθείσοντος. μᾶλλον γὰρ ἄκουσον ἐμοῦ αὐτοῦ, οἷα φίλου Σισίννης τἀνομα, ὑπηρέτησεν, ὅτι γὰρ Ἀθήναζε ἀπῄειν οἰκοθεν ἐπιθυμίᾳ παιδείας τῆς Ἑλληνικῆς, κατέπλευσα εἰς Ἀμαστρεα τὴν Ποντικήν. ἐν ᾧ δὲ ἐσχολῇ δὴ ἐν τοῖς ἐμπορίοις Σκυθικὰς ἐφορτίζοντο, ἦν πολὺ τὸ Καραμβικὸν ἀπέχουσα ἡ πόλις. ἠκολούθει γὰρ ὁ Σισίννης, ἐπεὶ παῖς ἦν ἐμοὶ σύνηλιξ ἐπιμιγνύμενος, καὶ ἐγὼ ἐκείνῳ, ἡδὺ πονηρὸν φορτίον ἐσόμενοι. ἐν τοσούτῳ γὰρ, κλῶπες τινες ἀναπεπταμένοις τοῖς κλείθροις, ἐμφέρουσιν ἅπαντα; ὡς μὴ γὰρ τὰ εἰς φαεινὸν τὴν ἡμέραν ἀφορμίσασθαι καταλιπόντες. ἐπανελθόντες δὲ οἰκαδε, καὶ τὸ μεγιστὸν μεθύοντες, δικάζεσθαι μὲν τοῖς κάτοσι πολλοῖς ὄσιν, ἢ τῷ ξένῳ, οὐκ ἐδοκιμάζομεν, δεδιότες μὴ συκοφάντῃ δέξωμεν τοῖς πολλοῖς, λέγοντες, ὡς ὀφείλοι ἡμῖν τις δημοσίας πεντακοσίας, καὶ ἐδῆτα πολλὰ, καὶ παῖδας πάνυ, καὶ τἄλλα, ὁπόσα ἔχομεν. ἐσκοπούμεθα δὴ τὸν τε παρόντων ὅ, τι πράξο-

juraſti: ſiquis iſta non credat, non admodum reprehendendus videatur. *Tox.* At vide, vir egregie, ne incredulitas iſta, ab invidia veſtra proficiſcatur. Quanquam me non deterrebis fidem non habendo, quominus & alia his conſimilia referam, quæ noverim à Scythis eſſe geſta. *Mne.* Tantùm ne longum facias, vir optime, neque adeò ſolutis utare ſermonibus, ut nunc ſurſum ac deorſum Scythiam, & Machlyanam percurrens, deinde in Boſporum diſcedens: poſtremò rediens, ſilentio meo prorſus abuſus es. *Tox.* Parendum tibi & hanc præſcribenti legem, dicendumque paucis, ne audiendo fatigeris nobiſcum circumiens. Quin potiùs audi quæ mihi Siſinnes nomine, amicus præſtiterit. Cùm enim domo Athenas proficiſcerer, idque cupiditate literarum Græcarum, in Amaſtrin Ponticam appuli: quæ urbs non procul à Carambe diſſita, iis eſt obvia qui à Scythia navigant. Comitabatur Siſinnes à puero amicus. Nos igitur ubi res quaſdam importatas in portu ſpectaſſemus, in eumque è navi ſubduxiſſemus, emimus nihil ſuſpicantes mali. Interea fures quidam effracta fera, efferunt omnia, ita ut non reliquerint quod vel in eum diem ſufficeret. Cùm igitur domum reverſi, id quod acciderat cognoviſſemus, non viſum eſt in jus vocare, vel vicinos qui plures erant: vel hoſpitem, veriti ne vulgo ſycophantæ videremur, ſi dixiſſemus nobis ab aliquo ſublatos eſſe Daricos quadriagentos, multaſque veſtes, & ſtragula quædam, atque alia quæcunque habebamus. Quare conſultabamus quid in præſentia eſſet facto opus,

μὴν, ὥσπερ εἰωθεισαν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ γινόμενοι. καὶ μοι μὲ ἐδόκει ὡς εἶχον, αὐτῷ ἐξαναδύσαντα εἰς τὸν πλοῦτον τὸν ἀκινάκην, ἀπαλλᾶν βίᾳ, πρὶν ἀκοῦσαί τι τοιοῦτον, λίμᾳ, ἢ δίψῃ πιεζόμενα. ὁ δὲ Σισίννης, παρεμυθεῖτο, καὶ ἱκέτευε μηδὲν τοιοῦτο ποιεῖν. αὐτὸς γὰρ ἐπινοήσειν ἔλεγεν ὅθεν ἐξοίσει ἡμῖν τὰς τροφάς. καὶ τότε μὲν ξύλα ἐκ τοῦ λιμένος παρεκόμισε. καὶ ἦκεν ἡμῖν, ἐκ δὲ μισθοῦ ἐπωλήσατο μόνον. ἔωθεν δὲ ἐλθὼν ἐπὶ τὴν ἀγορὰν, εἶδέ πομπήν τινα ὡς ἔφη, γίνεσθαι, καὶ κελεύειν τοὺς ἐπὶ μισθῷ ἀνθρώπους ἐκ τοῦ ἐπὶ μισθῷ ἀνθρωπολογηθέντας, εἰς τελεῖν τὴν ἡμέραν ἀμφιλλαξίαν ἔμελλον. καὶ δὴ τὸ πᾶν ὡς εἶχεν ἀμφ' αὐτοῖς πυθόμενον, ἐλθὼν ὡς ἐμὲ, μαχεῖται ὦ Τόξαρι ἔφη, σαυτὸν πίνῃ λίγα. εἰς γὰρ τελεῖν ἡμέραν, πλούσιόν σε ἀπεφανῶ. πεῖσα εἶπε. καὶ πομπῆρας τὸ μεγαλεῖον ἀπολήσαντες, ἐστάσης ἤδη τῆς θέας, ἠτιάμεθα ἐμαυτούς. ὡς γὰρ ἐμὲ ὡς ἐπὶ πρωτον τι, καὶ παροδεῖον θέαμα τῶν Ἑλληνικῶν, ἄγει εἰς τὸ θέατρον. καὶ καθίσαντες, ἐωρῶμεν. τὸ μὲν πρῶτον, θηρία καθειρυζόμενα, καὶ τοὺς κυνῶν διακόμενα, καὶ ἐπ' ἀνθρώπους δεδραμένους ἀφιέμενα, καὶ κέρατας πάσης, ὡς εἰκάζομεν. ἐπεὶ δὲ εἰσῆλθον οἱ μονομάχοι. καὶ πάλιν ὡς γαῦν ὁ κῆρυξ ἀμελλήθη νεανίσκον, εἶπεν, ὅστις ἂν ἐθέλῃ τούτων μονομαχῆσαι, ἥκειν εἰς τὸ μέσον, ὁρμὴς λήψόμενον μυρίας, μισθὸν τῆς μάχης. ἐνθοῦν ἐξανίσταται ὁ Σισίννης, καὶ καταπηδήσας, ὑπέρη μαχαίρᾳ, καὶ τὰ ὅπλα ἤτει, καὶ τὴν μίσθωσιν λαβὼν, τὰς μυρίας, ἐμοὶ φέρων, ἐνεχείρισεν. καὶ εἰ μὲ κρατήσαιμι ὦ Τόξαρι εἶπεν, ἅμα ἀπιμεν, ἔχοντες τὰ δρυκτὰ τῶν rerum omnium in peregrina regione egenis. Ac mihi quidem ita visum est tum temporis, statim demerso in latus Acinace, vita migrare, priusquam vel fame, vel siti oppressus quippiam indignum sustinerem. Verùm Sisinnes me consolabatur, obsecrans ne quid tale facerem. Ajebat enim excogitasse sese unde nobis victus suppeteret. Et eo quidem die bajulandis è portu liguis mercedem attulit, qua victum suppeditavit. Mane autem obambulans in foro pompam vidit, ut ajebat, juvenum nobiliorum, & honestorum qui viritim lecti, ut proposita mercede singulare certamen inirent, in tertium diem erant decertaturi. Ex quibus cùm intellexisset quomodo res omnis apud ipsos se haberet, accedens ad me, ne ampliùs Toxari, inquit, dicas te pauperem: nam te intra triduum divitem reddam. Hæc ait, atque interea ægrè parato victu, spectaculo jam instituto spectabamus & ipsi. Etenim me assumptum duxit in theatrum, tanquam ad jucundum aliquod, & novum Græcorum spectaculum. Ergo ubi consedissemus, spectabamus: primùm quidem feras jaculis confixas, & à canibus agitatas, & in homines vinctos emissas, nocentes quospiam, ut conjiciebamus. Postquam autem prodierunt gladiatores, & producto prægrandi quodam juvene, dixit præco, Quicunque voluerit cum hoc singulari certamine congredi, prodeat in medium, præmium pugnæ accepturus, decem millia drachmarum. Hic surgit Sisinnes desiliens, & se dimicaturum pollicitus arma poscit. Tum acceptam mercedem, decem millia mihi deferens, in manum dat. Si vicero, inquit, Toxari, una proficiscemur, suppetet-

δὲ ἡ πίσω, θάψας με, ὑπὸ χθονὶ ὀπίσω ἐς Σκύθας. ἐγὼ μὲ ἐπὶ τούτοις ἐκόκυον. οἱ δὲ, λαβόντα τὰ ὅπλα, τὰ μὲ ἄλλα, ἐσκευάσαντο, τὸ κρανέον δὲ, ἐ κατέθηκαν, ἀλλ' ἐπὶ γυμνῆς τῆς κεφαλῆς ἐμάχοντο, ἐμβλέψαντες. ἐς τὸ μὲ σῶμα τὸν, πεσόντα τὴν αὐτὸς, πλαγίῳ τῷ ξίφεϊ ὑπερτμηθεὶς τὴν ἰγνύην. ὥστε αἷμα ἔβλυε πολύ. ἐγὼ δὲ, ἐσφαγιασθέντα ἤδη τῷ δίκῃ. θρασύτερον δὲ ἐπιφερόμενον τρέπεσθαι τὸν ἀντίπαλον, παίει ἐς τὸ στέρνον, κατὰ διάλειμμα. ὥστε αὐτίκα ἐπιπλῆξαι τῷ τοῦ πολεμίου αὐτῷ. ὁ δὲ, κέαται ἐς αὐτὸς ὑπὸ τῷ τραύματος, ἐπικλίζει τῷ νεκρῷ. καὶ μικρὸν δεῖν, ἀφεῖκεν αὐτὸν ἡ ψυχή. ἀλλ' ἐγὼ ἐσφαλόμην, ἀνέπνεον, καὶ παρεμυθησάμην. ἐπὶ δὲ ἀφελῶ ἤδη τοιαῦτα, δρόμῳ αὐτὸν, ἐσάμενος εἰς τὸν οἶκον. καὶ ἐπιπολὺ θεραπεύθας, ἐπέζησε μὲ, καὶ ἔτι μέχρι νῦν ἐν Σκύθαις, γήμας τὴν ἐμὴν ἀδελφήν. χρόνῳ δὲ ἐπ' ὤμῳ δύο τραύματος. τοῦτο ἀ Μνήσιππε, οὐκ ἐν Μάχλυσι, οὐδ' ἐν Ἀλαιεῦσι ἐπράχθη, ὡς ἀμφότερος ἔχειν, καὶ ἀπορρῆξαι δυνάσθαι, ἀλλὰ πολλοὶ παρῆσαν Ἀμαξριανῶν, μεμνημένοι τὴν μάχην τῶν Σισίννα. πάμπολυ ἔτι σοι τὸ Ἀβαύχα ἔργον διηγήσαμενος, παύσομαι. ἡνίκα ποτὲ ἐπὶ ὁ Ἀβαύχας εἰς τὴν Βορυσθενιτῶν πόλιν, ἐπαγόμενος γυναῖκα, ἧς ἤρα μάλιστα, καὶ παιδία δύο. τὸ μὲ ἑπτάχρονον ἄρρεν. τὴν δὲ ἕτερον, κόρη ἑπτέτις ἦν. συναπῆμεν δὲ ἐπὶ ὁ αὐτῷ Γυνδάνης, ἐπὶ μὲ νοσῶν ἀπὸ τραύματος, ὃ ἐπέτυχε κατὰ τὴν ὁδὸν ὑπὸ λῃστῶν, ἐπιπεσόντων ἐφίλει. ἀλγήσαντος γὰρ αὐτῷ, ἐλαυνίσαμεν ἐς τ μεσον, ὥστε δὲ ἐσάναι ἐδύνατο ὑπὸ

petetque commentus: sin cecidero, redi in Scythiam me sepulto. Quibus auditis ejulabam. At ille sumptis armis, reliquum quidem corpus munivit: verùm galeam non imposuit: sed nudo consistens capite pugnabat. Ac primùm quidem vulneratur ipse, retorto gladio in poplite cæsus: ita ut multus sanguis effluueret. Ego interim metu jam eram præmortuus. At ille confidentiùs invadentem adversarium observans, ferit in pectore, & transfigit: ita ut protinus ad pedes ejus procubuerit. Atque hic vulnere fatiscens, mortuo incumbebat: parumque aberat quin & ipse quoque efflaret animam. Ego verò accurrens erexi, animumque reddidi. Qui postquam victoria parta dimissus est, sublatum illum domum deportavi: multumque temporis curatus à medicis, supervixit, atque hodiè apud Scythas degit, ducta in matrimonium sorore mea: claudus tamen adhuc est ex vulnere. Hæc res Mnesippe, non apud Machlyenses, neque in Alania gesta est, ut testibus careat, & ficta credi queat: sed multi adsunt Amastriani, qui Sisinnæ pugnæ meminerunt. Quum quintum præterea factum Abauchæ tibi narravero, finem faciam. Venit aliquando hic Abauchas in Boryslenensium urbem, secum uxorem ducens, quam summopere diligebat, duosque liberos, alterum quidem lactentem, masculum, alterum, quæ puella erat quinque annos nata. Erat autem peregri-

nationis comes amicus ejus Gyndanes, atque is quidem vulnere laborans, quod in via acceperat à latronibus, qui eos fuerunt adorti: cum quibus dum pugnaret, ictus est femore, ita ut præ dolore ne stare qui-

τ' ὀδυνᾶς. νύκτως γ' ἀνδρῶσιν, ἔτυχον γὰρ ὄν ὑπερῴῳ τινὶ κοιμωμένοις. πυρκαϊὰ μεγάλη ἐξαίφνης τὴν, καὶ περιέλαβε καὶ περιεῖχον ἡ φλὸξ ἀπανταχόθεν τὴν οἰκίαν. ἐνταῦθα δὴ ἀναχρήμασ' ὁ Ἀβαύχας, καταλιπὼν τὰ παιδία κλαυθμυριζόμενα, καὶ τὴν γυναῖκα συγκεκραμένην δακρυσιν, καὶ σύζευγα αὐτῷ ἐνδυκελδυσίμενον, ἐξάμενος τ' ἐπείσω, κατῆλθε. καὶ ἤδη διεκπαίσας, καὶ δὴ μηδέπω πάλαις ἀπεκέκαυτο ὑπὸ τ' πυρός. ἡ γυνὴ γ'. φέρουσα τὸ βρέφος, ἐπετο, ἀκολουθεῖν κελεύσασα τ' τὴν κόρην. ἠδὲ, ἡμίφλεκτ' ἀφεῖσα τὸ παιδίον ὑπ' ἀγκάλης, μόλις διεπήδησε τὴν φλόγα, καὶ ἡ παῖς σὺν αὐτῇ. ὡς δ' μικρὸν ἐλθόντε κατείδη λοιπόν. ἐπειδὴ αὐτὸ δὲ τις ὕστερον τ' Ἀβαύχαν, διότι ἀφεῖς τὰ τέκνα, καὶ τὴν γυναῖκα, ὁ γ' Γυνδάνην ἐξακρώμενον, ἀλλὰ παῖδας μ' ἔφη ἂν αὖθις ποιησασθαί μοι ῥᾴδιον, καὶ ἄλλην εἰ ἀγαθὴ ἔσοιτ' ἐμοί. φίλον γ', ὦν ἐν εὑρεῖν ἄλλον ὑπὸ πολλοῦ χρόνου τοιοῦτον, οἷος Γυνδάνης ἐστ. πεῖραν μοι πολλὴν τ' ἑαυτοῦ παρεσχημένος. εἶπεν ὁ Μνήσιππος, ἀπὸ πολλῶν γ' ὄντ' τούτων ὠφελεσαμένων. ἤδη γ' ἡμεῖς εἰς κρίσιν ἀποπεσοῦμεν ἡμῶν τὴν γλῶτταν, ἢ τὴν δεξιὰν ἀποτμηθῆναι δεῖ. πῆ οὖν ὁ διαιτῶν ἐστι; Μνη. ὧδε εἰς. ἐγὼ γὰρ ἐκδικαστὴν μὲν διαιτᾶν δ' λόγων. ἀλλ' οἶδα ὃ δράσομεν; ἐπειδὴ νῦν ἀσκεπτ' τεθύκαμεν, αὖθις ἐλόμενοι λῷστον, ἄμως ἐκ ἐκείνου ἐσόμεθ' φίλοι. εἶτα ὃς ἂν ἥττων γένηται, ἀποτμήσεται τότε, ἢ ἐγὼ τὴν γλῶτταν, ἢ σὺ τὴν δεξιάν. ἢ τάδε μὲ ἄρεσκεν. ἐπεὶ δ' σὺ φιλίαν ἐπαινεῖν ἔδοξας, ἐγὼ δὲ οἶδ' ἄλλο quidem posset. Noctu autem dormientibus illis (nam in cœnaculo quodam diversabantur) ingens ortum est incendium, omniaque circuncluſit, jamque flamma undique domum circundedit. Tum expergefactus Abauchas, relictis liberis plorantibus, uxore quæ inhærebat, repulsa, jussaque ut ipsa se servaret, amico in humeros sublato descendit, ac perrumpens evasit, ita ut nequaquam incendio læderetur. Secuta est uxor, infantem gestans, & puellam jubens ut sequeretur. Ea verò semiusta, abjecto ex ulnis infante, vix exiliit è flamma: cum qua veniens puella, penè & ipsa extincta est. Post hæc eùm exprobraretur Abauchæ, quòd deserris liberis, & uxore, Gyndanen extuliſſet, Liberos quidem, inquit, facile mihi fuerit denuo procreâse, qui incertum est sint-ne futuri boni: at amicum multo tempore talem non invenerim, qualis est Gyndanes, qui multis in rebus sitam erga me benevolentiam probavit. Dixi Mnesippe, è pluribus his quinque propositis. Jam tempus est pronuntiari, utri nostrùm, aut lingua, aut manus sit amputanda. Quis igitur futurus est judex? *Mne.* Nemo: non enim narrationis arbitrum quenquam constituimus. Sed scis quid agemus? Quandoquidem in præsentia, nullo proposito scopo jaculati sumus, electo arbitro, alios denuo amicos apud ipsum referamus. Tum ei qui succubuerit, mihi quidem lingua, tibi verò dextra amputabitur. At hoc quidem crudele. Quando autem tu amicitiam laudare visus es, ego verò existimo nullam aliam ho-

ἢ γέμειν ἀνθρώπους οἴεται τὰ τοιαῦτα πλήρη ἄμεινον, ἢ χείλιοι, τί μὲν ἐξ ἡμῶν σωζόμενοι πρὸς αὐτὰς, φίλοι τε αὐτίκα εἶναι, καὶ οἷονεὶ ἔσεσθαι ἀγαπῶμεν, ἄμφω τετράποδες, τοὺς μίσους ἄθλα προσλαβόντες, ἀντὶ μιᾶς γλώττης, καὶ μιᾶς δεξιᾶς, δύο ἑκάτερος ἐπικτησάμενοι. καὶ τετράδα γε, καὶ ὀφθαλμοὺς τέτταρας, καὶ πόδας τέτταρας. καὶ ὅλως, διπλᾶ πάντα. τοιοῦτόν τι γάρ ἐστι συνελθόντας δύο, ἢ τρεῖς φίλους, οἵους ἐν Γηρυόνῃ οἱ χαρίεντες ἀνδρίαντοποιοῦσι, ἄνθρωπον ἐξάχειρα, καὶ τετράφολον. ἐμοὶ γὰρ δοκεῖ, τρεῖς οἷονεὶ δοῦναι, ἅμα τετράποδας πάντα, ὥσπερ ἐκ λέοντος φίλους γε ὄντας. Τοξ. Οὐ γὰρ λέγεις. καὶ ἔτω ποιῶμεν. Μνη. ἀλλὰ μήτε αἵματος ἡμᾶς Τόξαρι, μήτε ἀκινάκου δεήσειν, ὅτω φίλοι ἡμῖν βεβαιώσονται. ὁ γὰρ λόγος ὁ παρὼν, καὶ τὸ τῶν ὁμοίων ἐρίζειν, πολὺ πιστότερα τῆς πολλῆς ταύτης συνείσης, ἢ πίστεως. ἴσως τοίνυν τοιοῦτον, οὐκ ἀνάγκης, ἀλλὰ γνώμης δεῖσθαι μοι δοκεῖ. Τοξ. ἐπαινῶ τοῦτο. καὶ ἤδη ἄμφω φίλοι, καὶ ξένοι, ἐμοὶ μὲν σὺ ἐντεῦθεν ἐν Ἑλλάδι, ἐγὼ δέ σοι, εἴ ποτε ἐς τὴν Σκυθίαν ἀφίξοιο. Μνη. καὶ μὴν οἶδα, εἰ ἐκπλεῦσαι ἐς ἔτι πορρωτέρω ἐλθεῖν, εἰ μέλλω τοιούτοις φίλοις ἐντεύξεσθαι, οἵοσπερ Τόξαρις, διεφάνης ἡμῖν ἀπὸ τοῦ λόγου.

hominibus esse possessionem ista præstantiorem ac pulchriorem, quin ipsi quoque ex compacto hinc & in posterum amici futuri, nos invicem amplectimur, ambo victores, maximis præmiis potiti: pro unica lingua, unicaque dextera, binas uterque habituri? præterea quatuor oculos, quatuor pedes, denique dupla omnia. Ejusmodi enim quiddam est, quum duo, treve copulantur amici, qualem [1] Geryonem scriptores depingunt, senis manibus, terniseque capitibus hominem. Nam illi meo judicio, tres erant, qui simul omnia gererent, ut amicos decet. *Tox.* Probe dicis, atque ita faciamus. *Mne.* Verum neque sanguine opus est, Toxari, neque Acinace, qui nobis amicitiam confirmet. Nam hæc confabulatio, & quod eadem expetimus, longè sunt certiora illo calice quem bibitis: quoniam talia non obligationem, sed animum postulare mihi videntur. *Tox.* Placent ista. Quare jam amici, & hospites simus: tu mihi hic in Græcia: ego tibi siquando in Scythiam veneris. *Mne.* Atqui scire te velim, non grave futurum mihi, vel longius etiam proficisci, si tales amicos nancisci liceat, qualem ex oratione Toxari, te esse constat.

1 *Geryonem*] Geryon Erithez insulæ in Gaditano mari rex tricorpor fuisse fingitur, ob administrationem regni cum duobus fratribus concordissimam, sunt qui trium Hispanicarum insularum regem faciunt, Balearidum scilicet duarum & Ebusi. *Orig.*

ΛΟΥΚΙΟΣ, Η ΟΝΟΣ.

LVCIVS, SIVE ASINVS.

ARGVMENTVM.

Iocosa quadam & ficta narratio est, quo pacto videlicet in Thessaliam profectus studio discenda artis Magica, ibi à puella quadam, dum in avem converti, eoque periculum artis facere cupit, in asinum mutatur, ac deinde varia fortuna, atque locorum vicissitudine, rusticis, urbanis, sacris, profanis diuenditus, ad postremum cum in theatrum quoque, spectaculi de se prabendi caussa, introductus esset, devoratis, quas ibi tum fortè conspexerat, rosis in pristinam hominis figuram iterum redierit. Praecipuè autem admiratione digna est, mira casuum atque periculorum varietas, quibus sursum atque deorsum jactatum sese, interim etiam bene acceptum fingit. Vt non immeritò prorsus putarint quidam, voluisse Lucianum, totius humanae vitae speciem atque imaginem quandam sub hoc lusu proponere, videlicet quam varii casus, quam fallax, & inconstans fortuna, quam incerti consiliorum, etiam bene ac sapienter captorum, exitus, quamque inspérati quandoque earum rerum, quas nunquam cogitaris, eventus esse soleant, asini hujus exemplo, qui corporis quidem permutatione facta, ex homine transformatus fuerit, animum tamen & mentem hominis retinuerit, adumbrando. Hanc fabulam Apuleius undecim libris imitatus est, affictis etiam aliis complurimis ad idem argumentum, quorum quadam mythologicè Fulgentius interpretatus est, is qui in ceteras quoque poëtarum fabulas, mythologias scripsit.

Ἀπιὼν ἐγὼ εἰς Θετ-
τα-
λίαν, ἦν δέ μοι πα-
τρῷον τι συμβόλαιον
ἐκεῖ, ἅμα ἀνθρώπου
ἐπιχωρίου. ἵππῳ δὲ
μοι κατεῖπτο, καὶ σκεύη,
ἅπερ ἡγεμόνα ἠκολούθει εἶχε. ἐπαρθέν-
μην δὲ τῇ ἀσχημοσύνῃ οὐδὲν. καί
πως ἔτυχον ἄλλοι ἀπιόντες εἰς Ὑπα-

CVm in [1] Thessaliam, ubi quoddam mihi paternum erat negotium cum ejus gentis viro, proficiscerer: equus autem me, meaeque sarcinas vectaret, unusque famulus sequeretur, & susceptam viam irem, atque Hypatenses alii essent, qui Hypatam Thes-

1 *Thessaliam*] Græciæ regionem cujus montes sunt 24. nobilissimi, flumina quoque insigniora aliquot, & inter celebres urbes, Hypata, Patara, ubi Apollo dabat responsa hyemalibus mensibus, & Larissa à qua Achilles Larissæus dictus. *Cogn.*

1 *Me-*

τες, πόλιν δὲ Θετταλίας, ἐκεῖθεν ὄντας. καὶ ἀλλὰ ἐποιούμεθα λόγον. καὶ ὅτε ἐκείνου τὴν ἀγχιτάλαιον ὁδὸν ἀνύσαντες, πλησίον ἤδη τῆς πόλεως ἦμεν. κἀγὼ ἠρόμην τοὺς Θετταλούς, εἰ οἶσθ' ἐπίσταντο ἄνδρα οἰκοῦντα ἐς τὰ Υ̓πατα, Ἵππαρχον τοὔνομα. χρήμασι γὰρ αὐτὸν ἐκόμιζον οἰκόθεν, ὅτι αἰτήσοιμι παρ' αὐτοῦ. οἱ δὲ εἰδέναι τὸν Ἵππαρχον τοῦτον ἔλεγον, καὶ ὅσοι τῆς πόλεως οἰκεῖ, καὶ ὅτι μέγα ἐστὶν ἰσχυὸν ἔχει, καὶ ὅτι μίαν θυγατέρα τρέφει, καὶ τἄλλα αὐτὸν χαλεπόν, μόνας. ἦσι γὰρ φιλαργυρώτατον δὴ τοῦτον. ἐπεὶ δὲ πλησίον τῆς πόλεως ἐγεγόνειμεν, πάππος τις ἔνδον ἦν, καὶ οἰκίδιον ἀπέκτητο, ἔνθα ὁ Ἵππαρχος ὤκει. οἱ μὲν δὴ ἀπαγγείλοντές με, ᾤχοντο. ἐγὼ δὲ, κόπτω σφυδρὸν τὴν θύραν. καὶ μέγας μέ, καὶ βαρὺς, ὑπήκουσε δ' αὐτὸς γυνή. εἶπε δὲ σφυδρόν. ἐγὼ δέ, ἐρόμην εἰ ἔνδον εἴη ὁ Ἵππαρχος. ἔνδον ἔφη. σὺ δὲ, τίς, ἢ τί βαλόμενος, ἤνυσε; χρήμασι εἶπον κομίζω αὐτῷ παρὰ Δικεραιανοῦ τοῦ σοφιστοῦ. μείνον με ἔφη αὐτοῦ. καὶ τὴν θύραν συγκλείσασα, ᾤχετο εἴσω πάλιν. καὶ ποτε ἐξελθοῦσα, κιλλόν μοι εἰσελθεῖν. κἀγὼ δὲ παρελθὼν εἶσω, ἀσπάζομαι αὐτὸν, καὶ τὰ γράμματα ἐπιδίδωμι. ἔτυχε δὲ ἐν δείπνῳ ὤν. καὶ κατακλιθεὶς ἐπὶ κλινιδίου σμικροῦ. γαμὴ δὲ αὐτοῦ κοῦφον πλησίον, καὶ τραπέζα μηδὲν ἔχουσα παρέκειτο. ὁ δὲ, ἐπιδὼν τοῖς γράμμασιν εὐθὺ γέλα, ἀλλ' ὁ μὲ φίλτατος ἐμοὶ ἔφη, καὶ τὸ Ἑλλήνων ἐξοχώτατος Δικεραιανὸς, δῶρά σοι εἰ, καὶ χαρίσῃ πάμπαν παρ' ἐμοὶ τοὺς ἐπιτηδείους τοὺς ἑαυτοῦ. τὸ δὲ οἰκίδιον τὸ ἐμὸν ὁρᾷς ὃ λάκκος, ὡς ἔστι μικρὸν μὲ, ἀλλὰ εὔσκιόν τε οἰκεῖν. ποιήσεις δὲ αὐτὸ σὺ μεγάλου οἰκίου, ἀνεξικάκως οἰκήσας. καὶ καλεῖ τὴν

Theſſaliæ urbem repetebant, quorum utebar convictu. Sic viam illam difficilem emenſi, jam ubi appropinquabamus, quum Theſſalos illos interrogavi num virum quendam Hipparchum nomine, Hypatæ incolam noſſent: ad quem literas domo ferebam, ut ipſius hoſpitio exciperer. Illi verò reſponderunt ſibi notum eſſe hunc Hipparchum, & quo urbis in loco habitaret. Illum eſſe pecuniоſum, unicam tamen ancillam, & uxorem domi alere, quòd eſſet ſummopere avarus. Ac poſtquam propiùs acceſſimus ad urbem, intus hortus erat, & domuncula commoda in qua habitabat Hipparchus. Tum illi data ſalute abierunt. At ego pergens oſtium pulſavi. Ægrè quidem & cunctanter, tandem tamen reſponſavit uxor: deinde me eſt adorta: quam rogavi eſſetne domi Hipparchus: eſt, inquit: tu verò quiſnam es, aut quid volens, ſciſcitaris? Literas, inquam, à Decriano ſophiſta Pataræo ipſi affero. Expecta me, inquit, ibi. Tum occluſis foribus, intrò ſe recepit, paulòque pòſt rediens, jubet nos introire. Ingreſſus hominem ſaluto, literaſque trado. Incipiebat ille cœnare, & in anguſto lectulo, aſſidente uxore, vacuæ menſæ accumbebat. Lectis literis, amiciſſimus mihi, inquit, & Græcorum excellentiſſimus Decrianus, rectè quidem & fidenter ſuos amicos ad me mittit. Vides autem Luci, meam hanc domunculam, quàm ſit parva, ſed ei qui inhabitat ferendo, æqua. Verùm reddes tua præſentia domum, ſi æquo animo tuleris, ampliorem. Vocata deinde ancilla,

παιδίσκην. ὦ Παλαίστρα, δὸς τῷ ξένῳ τούτῳ κοιτῶνα, καὶ ἣν λαβοῦσα, εἴ τι κομίζει σκεῦος. εἶπε πέμπειν αὐτὸν εἰς βαλανεῖον. ἐγὼ γὰρ μετρίαν ἐληλαθὼς ὁδόν. τοιαῦτα εἰπόντος, τὸ παιδισκάριον ἡ Παλαίστρα, ἄγε μοι, φησὶ, δίκαιον μοι καλλίστην ἡγεμόνησον. καὶ σὺ μὲν ἔφη ἐπὶ τούτου τῆς κλίνης κοιμήσῃ. τῷ δὲ παιδὶ σοι, στρωμάδιον αὐτῷ παρεχήσω, καὶ προσκεφάλαιον ὑποθήσω. τοιαῦτα εἰπούσης, ἡμεῖς ἀπηλαύνομεν λευκόποδι, δόντες αὐτῇ περὶ ἵππου μισθὸν οἷς τ' ἔπιεν. ἠδὺ, πάνυ ἔφερε λαβοῦσα εἶδος, καὶ κατέθηκεν. ἡμεῖς δὲ λουσάμενοι, ἀναπεψάμενοι, ἄσμενοι δεῖπνον παρήλθομεν. καὶ ὁ Ἵππαρχός με δεξιούμενος, ἐπὶ κλίνης συνανακλίνει μεθ' αὑτοῦ. τὸ δεῖπνον, ὦ σφόδρα λιτόν. ὁ δὲ οἶνος, ἡδὺς, καὶ παλαιὸς ἦν. ἐπεὶ δὲ ἐδεδειπνήκεμεν, πρὸς ἦν, καὶ λόγος, οἷος ἐπὶ δείπνῳ ξένῳ. καὶ ὅπου τοῦ ἐπιόντος οὐείνου ποτὲ ἔδοντες, ἐκοιμήθημεν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, ὁ Ἵππαρχος ἤρετό με, πῆ μοι ὁδὸς, καὶ εἰ παίσεις τοῖς ἡμέρῃσι αὐτοῦ συσκιάσω. ἀπιέναι μοι ἔφην εἰς Λάρισσαν. ἔοικε δὲ ἐντεῦθεν διατρίψειν, τρεῖς, ἢ πέντε ἡμερῶν. ἀλλὰ τοῦτο μὴ ἦν σοὶ ᾖ ψεῦδος. ἐπιθυμῶ δὲ σφόδρα μείνας ἐντοῦθα, ἐξευρεῖν τινα τῶν μαγεύειν ἐπιτηδείων γυναικῶν, καὶ θεάσασθαί τι παραδόξον, ἢ πιστὸν μόνον ἄνθρωπον, ἢ λιθάδιμενον. καὶ τῇ ἑρμῇ τῷ ξένῳ τούτῳ ὃς ἐμαυτὸν, περιέρχειν τὴν πόλιν, ἀπορῶν μὲν τῆς ἀρχῆς τῆς ζητήσεως. ὅμως δὲ, περιέρχειν. καί τινα γυναῖκα πού ὁρῶ προσιοῦσαν, ὑπόπεμβόλιμον, ὅσον οὐκ ἐτῶν ὀδὼ συμβαλεῖν. ἱμάτια μὲν ἀνθινὰ, καὶ παῖδες συχνοὶ, καὶ χρυσίον ἀφθονον. ὡς δὲ πλησιάτερον ἐγενόμην, προσεχαρᾶν μοι

cilla, Des, inquit, Palæstra, huic hospiti nostro cubiculum, & siquas sarcinas secum attulit, conde: postea ipsum ad balneum mitte, siquidem longam viam exegit. Cùm hæc dixisset, ducit me ancilla Palæstra, ostensaque domo pulcherrima, tu, inquit, hoc in lecto cubabis: tuoque puero lectum ibi substernam, & addam pulvinar. Cùm hæc dixisset, lotum ivimus, dato hordei equo apponendi pretio: atque illa omnia accepta intus tulit, & depositi. Nos autem è balneo reversi, statim ingressi sumus: ubi Hipparchus me benignè exceptum, secum accumbere jussit. Cœna splendida fuit, vinum suave & vetus. Post cœnam potus, & sermo qualis in convivio hospitis, interceſſit: & sic vespera illa potationi data, dormivimus. Postridie rogat me Hipparchus quò pergerem, & an ibi perpetuò mansurus essem. Lariſſam, inquam, proficiscor, ubi ferè tres vel quinque dies commorabor. Sed hæc erat simulatio: siquidem optabam ibi aliquandiu esse, quoad aliqua maga à me esset reperta, cujus veneficiis aliquod monstrum conspicerem, aut hominem volantem, aut in lapidem conversum. Hinc curæ deditus cœpi urbem obambulare, quamvis nescirem quo pacto inquirendi initium ducerem. At nihilominus obambulo. Interim video mulierem accedentem, adhuc juvenem, opulentam, ut ex via conjici poterat: vestis enim erat florida, crebri pueri, copiosum aurum. Cùm propiùs acceſſiſſem, compellat me mulier:

γυναῖ. ἡ δὲ μοιχεύομαι αὐτῇ ὁμολογεῖ. καὶ φησὶν, ἐγὼ Ἀβροιὰ εἰμι, ἣ τινα τῶν σῶν μητρὸς φίλων ἀκούεις. καὶ ὑμᾶς ἢ τὰς ἐξ ὁμοίης ἡγοῦμαι φίλας, ὥσπερ ἐκ ἔστιν αὐτῇ. τί οὖν ἐχὶ παρ' ἐμοὶ καθιλάσεις ὦ τέκνον; ἀλλὰ σοὶ μὲ ἕνεκα πολλὰ χάρις. αἰδέομαι ἢ δεῖν ἀνδρὶ φίλῳ ἐγκαλεῖν, ἔπειτα φεύγων τὴν οἰκίαν οἰκίαν. ἀλλὰ τῇ γυναικὶ ὦ φιλτάτη, καθίζομαι ἀλλαχοῦ. ποῖ ἢ ἔφη ἔρχῃ; ἀλλ' Ἱππάρχου τοῦ φιλαργύρου ἔφη; μηδαμῶς εἶπον ὦ μῆτερ, τοῦτο ἔστης λαμπρὸς γὰρ, καὶ πολυτελὴς γέγονεν εἰς ἐμὲ, ὥστε ἐ ἐγκαλέσαι ἂν τις τῇ πλουσίᾳ. ἡδὺ, μειδιάσασα, καὶ μοι τὸ χρυσῶ λαβομένη, ἄγαν παράφορον, καὶ λύσα ὡς ἐμέ. φυλάττε μοι ἔφη τὸν Ἱππάρχου γυναῖκα πᾶσαν μηχανῇ. μάγον γὰρ ἐστὶ δεινὴ, καὶ μοιχάλον, καὶ πᾶσι τοῖς νέοις ἐπιβάλλει τὸ ὀφθαλμόν. καὶ εἰ μή τις ὑπακούσῃ αὐτῇ, τοῦτον τῇ τέχνῃ ἀμαυρώσει. καὶ πολλοὺς μεταμόρφωσεν εἰς ζῶα. τοὺς δὲ, πέλεον ἀπώλεσε. σὺ δὲ, καὶ νέος εἶ τέκνον, καὶ καλὸς, ὥστε δῆτα ἀρέσαι γυναικί. καὶ ζῆνον, σφᾶλμα δύσκολον φεύγῃθι. ἐγὼ δὲ, πυθομένη ὅτι τὸ πάλαι μοι ζητούμενον, οἴκοι παρ' ἐμοὶ κάθηται, σπουδάζει αὐτῇ ἡδὺν ἔτι. ὡς δὲ ποτε ἀφικόμην, ἀπῆει οἴκαδε, λαλῶν ἔσος ἐμαυτὸν ἐν τῇ ὁδῷ. ἄρα δὴ σὺ ὁ φάσκων ἐπιθυμεῖν τούτης τῆς ἀνδρείας, ἵλαρέ μοι σεαυτὸν, καὶ τέχνῃ εὕρεσιν σοφὴν, ἣ τάδε τέκνον, ὧν

lier: ego verò similiter ipsi respondeo. Ego, inquit, Abrœa sum, amica quædam unquam fuit tuæ matris, cujus filios, non secus ac meos diligo. Cur igitur fili apud me non divertis? Magnas, inquam, gratias tibi ago. Pudetque me cùm nihil amico possim objicere, cujus causa ex ejus domo discedam: animo autem, ô dilectissima, apud te diverto. At, inquit, ubi hospitaris? nunquid apud Hipparchum illum avarum? Ne id, inquam, dixeris mater. Nam splendidus erga me & sumptuosus fuit, adeò ut in lauritiæ culpam venire possit. Illa subridens, apprehensaque manu seorsum ducens, Caveas mihi, ait, omni cura Hipparchi uxorem, [1] maga enim est peritissima, libidinosa, & oculum in juvenes omnes conjicit, cui si quis morem non gesserit, illum arte sua vlcisctur: [2] multosque in belluas transformavit: alios prorsus interemit. Tu verò, fili, adolescens es formosus, ut facilè placeas mulieri, præterea peregrinus, qui facilè contemnaris. Ego autem animadvertens, me quod jamdiu quærito, domi habere, mulieri aures non ampliùs præbui: à qua tandem dimissus, domum repeto mecum in via differens. Age, inquam, tu qui tantopere hanc mirandam artem appetere te profiteris, excita te ipsum, eamque artem adinveni, qua rebus

1 *Maga*] Non erant olim magi plebeiæ sortis homines, sed apud Persas, Æthiopes, Chaldæos & Indos, ex regia stirpe proceres, in secretioribus Philosophiæ & artis Mathematicæ arcanis educati, sagaciſſimi sympethiæ rerum naturalium & divinarum exploratores. *Cogn.*

2 *Multosque in belluas*] De hominum & bestiarum metamorphosi in alias formas Arist. de Mirabil. aud. Ovid. lib. 14. Met. Plin. lib. 8. c. 22. Arist. lib. 9. c. 36. lib. 8. c. 5. Solin. lib. 9. Aug. lib. 18. de Civit. Dei. c. 16. Virg. Eccl. 8. *Idem.*

1 *Ser-*

ἐρᾷς, ἰὼὴ ἐπὶ τὴν Ἱππάρχειαν τὴν Παλαίστραν ἤδη ἀποδύν. ἡ γὰρ γυμναστικὴ ξένη, καὶ φίλα, πάρεσι ἴσως. καὶ πάντες κυλιόμεθα, καὶ γυμναζόμεθα, καὶ πάντες συλλειόμεθα, ὅταν ἴωμεν ὡς ῥᾳδίως γυμνοῦσθαι. Δοῦλοι γὰρ τὰ δεσποτῶν ἐπίστανται καλὰ, καὶ αἰσχρά. πᾶσι λόγον ἔδωκε ἡμῶν, εἰσιόντι οἰκαδε. ἢν μὲν γὰρ ἔντυχον, ἐν καταλαβὼν αὐτὴν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἀδὲ τὴν ἀνδρικὴν γυναῖκα. ἢ δὲ Παλαίστρα, τῇ ἐμῇ παρεδρεύει, δύσποτε ἡμῖν ἐστιατόρισσα. καὶ μοι δεῦρο ἔνθεν ἐξέρχεται, ὡς δρόμους ἔφη ὦ καλὴ Παλαίστρα, τὴν πυγὴν τῇ χύτρᾳ ἡμῖν συμπεριφέρουσα, καὶ κλίνεις. ἢ δὲ ὀφρῦς ἡμῖν, ὑχρᾶς ἐπικεκλῖ). μαίνεσθε ὅτις οὐ πᾶσι ἐπέβλεψατε. ἐγὼ δὲ, σφόδρα γὰρ ἐν ἐπιμὸν, καὶ μεσήμβρια μισῶν τὸ πρᾶγμα, φεύγεις ἂν εἶπεν ὦ νεανίσκε, ἤδη τὴν ἔρωτα, καὶ ζῆν ἐθέλοις, ὡς ποθῶ πυρός, καὶ κνίσης μεστά. ἢν γάρ αὐτῇ μόνον ἄψῃ, τραῦμα ἴσχυν πυρέσσειν, αὐτῇ μοι παρεδρεύεις. ἰᾶσθαι δὲ σε ἰδίᾳ ἄλλος, ἰδὲ θεὸς ἰατρός. ἀλλὰ καταπαύσασά σε μόνη ἐγὼ, καὶ τὸ ἀνιαρὸν ἐκβαλοῦσα, ἐγὼ μὲ σε ποιῆσαι πλέον ποιεῖν. καὶ τί δεῖ τὰ ἱερατεῖα ὀδυνᾶν ἀρδίμενον, ἀεὶ ἀνίᾳ. καὶ ἰδὲ λίθοις βαλόμενον τὸν γλυκύπικρον ἐδωδὴν φόβῃ. τί γελᾷς. ἀκριβῆ βλέπεις ἀνθρωποφάγαιον. ἐγὼ γὰρ μόνα πᾶσι φαῦλα ἐδώδιμα κατασκευάζω, ἀλλ' ἤδη τὸ μέγα τοῦτο, καὶ καλὸν, τὸν ἄνθρωπον οἶδα ἴσως καὶ σφάττειν, καὶ δέρειν, καὶ κατακόπτειν. ἤδεσθε

rebus optatis potiêre. Iamque Palæstram ancillam illam aggredere: ab uxore autem hospitis & amici abstineto. Ac probè scias, te si in illa voluteris, exercearis, & congrediaris, rem facilè cogniturum. Nam omnia dominorum honesta, ac turpia, [1] servis nota esse consueverunt. Hæc mecum loquens domum ingredior: ubi neque Hipparchum, neque uxorem offendo, sed [2] Palæstra penes focum sedebat, cœnam nobis paraas. Protinus ego hinc exorsus, quàm venustè, inquam, ô pulchra Palæstra, nates unà cum olla circunfers, & deprimis. Tum illa, lumbi mei agiliter moventur, beatus qui se in eos immersit. Illa impudens, & vultu grata puella, Fugeris, inquit, adolescens, si sapis, & vivere cupis, hæc loca igni & nidore referta. Nam si me tantùm tetigeris, accepto vulnere ambusto, mihi assidebis: nec te medicus quisquam, non Deus curaverit. Sed ego sola te urens, quod fidem omnem superet, te dolore magis afficiam, cujus curationem haud facilè sustinebis, neque lapidibus pulsatus dulcem vitabis dolorem. Quid rides? cernis diligentem hominum coquum. Non enim solos hosce viles cibos apparo: sed magnum etiam & præclarum istud novi, videlicet hominem jugulare, excoriare, & in frustra scindere, viscera quoque ipso-

1 *Servis nota*] Quibus in domibus, aut paterf. aut materf. nequiter libidinoseque vivit, in eis servos non esse servos, neque *communi* conditione servitutis uti, sed liberiùs & licentiùs vivere, quotidiana docet experientia, Cic. pro Cœl. *Cogn.*

2 *Palæstra*] Iocosè indictum ancillæ nomen ut apud Plaut. in Cistel. cuidam *Gymnasium*. *Idem.*

ἢ τὴ ταλάιγχνιν αὐτῶν, καὶ τὰ καρδίας ἄπτομαι. τοῦτο μέ, ὀρθῶς ἔφλω λέγεις. καὶ γὰ ἐμὶ πόρρωθεν, καὶ μὴ ἢ ἐγγὺς ὄντα, ὰ κατακαύμαθ' μοὶ Διί, ἀλλὰ ὅλω ἐμπρήσμαί σπίνηκας. καὶ λοῖ τὰ ὀμμάτων τὰ ἐμῶν, τὸ σὸν μὴ φανερόμενον πῦρ, κἠπιδὴς τὰ ταλάιγχνα τἠμοὶ μίψασα, φρύγεις. καὶ τωῖα, ὐδὲν ἀδικεῦντα. ὥστε ὡδὶς ἰῶν, ἰασαί με ταύταις, αἷς λέγεις αὐτὴ, ταῖς πικραῖς, καὶ ἡδείαις ἰατρικίαις. καί με ἤδη ἀπατφαλμὸν λαβοῦσα, διῖρε ὅπως ἂν αὐτὴ ἐθέλῃς. ἠδὲ, μέγα, καὶ ἤδιστα ὰν τούτῳ ἀναπεχάσασα. ἐμὴ τὸ λοιπὸν λιῖ. καὶ συνέκειθ' ἠμῖν, ὅπως ἐπειδὰν καθακοιμίσῃ τὰς δηαυτόπως, ἔλθῃ εἴσω παρ' ἐμὶ, καὶ καθεύδησῃ. κἀπειδὴ ἀφίκειθ' ποτὶ ὁ Ἵππαρχος, λυσάμενοι, ἐδειπνοῦμεν. καὶ ποτὸς λιῖ συχνὸς, ἠμῶν ὁμιλούντων. εἶτα ὕστερ κατεψυσάμεθα, ἀνέστημεν. καὶ ἔγωγ' ἀπῆειν, ἔνθα ὤκουν. στοίβα δ' τὰ ἔνδον εὖ παρεσκεύαστο. τῷ μὲ παιδὶ, ἔξω ὑπέστρωθ'. τεράπεζα δ' τῇ κλίνῃ παρεστήκει, ποτήριόν τ' ἔκυπτε. καὶ οἶνος αὐτοῦ παρέκειθ', καὶ ὕδωρ ἕτοιμον, καὶ ψυχρὸν, καὶ θερμόν. πᾶσα δ' λιῖ αὐτὴ τὰ Παλαίστρας ἐθεσκεύη. τὰ δ' θαμιώτατα, ῥόδα πολλὰ κατεπάτασο. τὰ μὲ, ὕπνω γυμνὰ κεῖθ' αὐτά. τὰ δ', λελυμένα. τὰ δ', στεφάνοις συμπεπλεγμένα. κἀγὼ τὸ συμπόσιον εὗρὼν ἕτοιμον, ἔμμον τὰ συμπότλιν. ἠδὲ, ἐπειδὴ κατέκλινε τλιὶ δέσποινα, αὐτοῦ παρ' ἐμὶ ἦκε. καὶ λιῖ εὐφροσυνίν ἠμῶν, τὸ οἶνον, καὶ τὰ φιλήματα ἐπινέοντες ἀλλήλοις. ὡς δ' τὸ ποτὸ παρεσκεύασμεν ἑαυτοὺς δ' ὡδὶς τλιὶ νύκθ', λέγε ὡδί με ἡ Παλαίστρα, τῦτο μὲ, πάντως δεῖ σε μεμνῆσθαι ὦ ἠλίθιε, ὅτι εἰς Παλαίστραν ἐμπέπλωκας. καὶ χρή σε νιῶ ἐπιδεῖξαι

ipsorum, & cor suavissimè tento. Hoc, inquam, rectè dicis: nam me quanvis procul à te remotum, non incendio per Iovem, sed plenæ conflagrationi addixisti: & immisso per meos oculos igni tuo occulto, ima torres præcordia, idque nulla injuria affecta. Itaque te oro ut mihi salutem afferas his asperis & suavibus, quas dixisti, medelis, meque jam jugulatum, ut lubet, excoria. Tum illa emisso vehementi, & suavissimo cachinno, deinceps mea fuit. Convenitque mecum, se ad me concubitum venturam, postquam heros in lecto composuisset. Reverso Hipparcho, loti cœnavimus: & confabulantes crebro potui indulsimus. Deinde simulato somno surrexi, & revera eò me contuli, ubi mansionem habebam: erantque intus omnia bene præparata. Puero quidem stratus erat extra lectus: mensa verò juxta lectum posita, & in ea calix, ibique appositum vinum, & parata aqua, cùm frigida, tum calida, quæ omnia disposuerat Palæstra. Per lectum autem sparsæ erant rosæ multæ: aliæ suis peculis exutæ, aliæ solutæ, aliæ in serta complicatæ. Ego nactus paratum symposium, compotricem expectabam. Illa ut heram in lecto collocavit, è vestigio ad me venit. Et mutuo lætabamur, vinum & oscula invicem propinantes. Ac postquam nos ad noctem potu bene comparavimus, dicit mihi Palæstra, oportet, adolescens, hoc omnino memineris, te in Palæstram incidisse. Nunc ostendas licet, an factus sis inter adoles-

σι γέγηθας ὦ τοῖς ἐφήβοις γραῦς; καὶ παλαίσματα πόθεν ἔμαθες ποτε. ἀλλ' οὐκ ἂν ἴδοις, ἦφη, φοβούμενά με τὸ ἔλεγχον τύπτων. ὥστε λύσον. καὶ ἤδη παλαίωμεν. ἠδὲ, ἅττως ἔφη, ὡς ἐγὼ θέλω, παρόχε μοι τὴν ἐπίδειξιν. ἐγὼ μὲν, νόμῳ διδασκάλου, καὶ ἐπιγράψω τὰ ὀνόματα τῶν παλαισμάτων, ἃν ἐθέλω σύ φησι, ἐμοῦ. σὺ δὲ, ἑτοιμος γένου εἰς τὸ ὑπακούειν, καὶ ποιεῖν πᾶν τὸ κελευόμενον. ἀλλ' ἐπίτασιν ἔφλω, καὶ σκόπει, ὅπως σύχρῳς, καὶ ὑγρῶς τὰ παλαίσματα, καὶ σύτόνως ἴσχε. ἠδὲ, λύσαμένη τὴν ἐσθῆτα, καὶ γεῦσα ὅλη γυμνὴ, ἔνθεν ἤρξατο ἐπιτάττειν. ὦ μειράκιον, ἔκδυσαι. καὶ ἀλείψαμενος ἔνθεν σὺ μὲν, συμπλέκου τῇ ἀντιπαλαίστρῃ. δύο μηρῶν ἀπάτας, κλίνου ὑπτίαν. ἔπειτα ἀνώτερος ὑποβάλλων ἀμφὶ μηροῖν, καὶ ἀμφιστέλλας, αἴρε, καὶ τεῖνε ἄνω τὰ σκέλη. καὶ χαλάσας, καὶ ῥῆσας, ἠμῶν αὐτῷ. καὶ παρεισελθών, βάλε. καὶ τρώσας, νύσσε ἤδη παντοχῆ, ἕως ποιέσῃ. καὶ ἢ ὀσφὺς ἰσχύτω. εἶτα ἐξελκύσας καὶ ταλάσσας ἀμφιβολῶν, δῆξον. καὶ πάλιν σωώθη εἰς τὸ τοῖχον. εἶτα τύπτε. ἐπειδὰν δὲ χαλασμὸν ἴδῃς, τότ' ἤδη ἐπίβας, ἅμα κατ' ἰξύν δῆσας, σώιζε, καὶ πειρῶ μὴ ἀποδύειν. ἀλλ' ὀλίγον ἀμφακαπτήσας, σώιζε χρὴ ἤδη ἀπολέλυσαι. καίτοι ἐπειδὴ ῥᾳδίως πάντα ὑπήκουσε, καὶ εἰς τέλος ἡμῖν ἤλειξε τὰ παλαίσματα, καὶ λέγω σοὶ τῷ Παλαίστρᾳ ἅμα ἐπιγελάσας, ὦ διδάσκαλε, ὁρᾷς ὅπως σύχρῳς, καὶ σύνηύως περιπλαίσῃ μοι, σκόπει δὲ, μὴ σὸν τὸ νόσημα τὰ παλαίσματα ὑποβάλλῃς. ἄλλα γὰρ ἐξ ἄλλων ἐπιτάττεις. ἡ δὲ, ἐπὶ κρίσις ἐκέκλησαί με, ὡς φλύαρον ἔφη παρέλαβον τὸν μαθητήν. σκόπει δὲ μὴ

scentes agilis, multasque luctas didiceris. Ego verò, haud me videas, inquam, horum probationem fugientem. Itaque nuderis, & jam luctemur. Tum illa, prout volo, inquit, ede mihi specimen: ego doctoris & præsidis more, certaminum nomina, quæ volo, tibi præscribam: tu paratus esto ad obtemperandum, & quicquid jussero, præstandum. Manda, inquam, & adverte ut nostra certamina promptè, agiliter, & acriter fiant. Illa exuta veste, & stans nuda, hinc mandata dare cœpit. Exue te, adolescens, & illitus unguento, congredere cum antagonista, & tracto utroque femore, resupinam me prosterne, deinde superior femoribus substernens, divisa crura erige, & in altum tende. Postea demissis, & firmatis iis ipsi adhære, & insinuatus, feri, & inflicto vulnere quaquaversus jam percute, quoad fueris defessus. Et valeant lumbi: deinde quum eduxeris telum, rursus per inguen fodica, & in parietem impelle: postea verbera. Posteaquam laxari videris, jam tum inscendens, & ad ilia alligans constringe, & da operam ne festines, quum verò paulum expectaveris, concurre. Iam es liberatus. Ac postquam ego facilè omnia audivi, & finis factus est nostris certaminibus, ridens Palæstram alloquor. Vides magistra, ut facilè & promptè luctatus sum: at dispice ne non rectè luctas hasce mihi imposueris: alias enim ex aliis injungis. Illa me in faciem percutiens, quem nugatorem discipulum accepi? inquit. videsis ne plures accipias pla-

πλησὰς ἴπι πλείω λάβῃς. ἀλλὰ καλὸς, τὰ ἐπιπεπόμενα παλαίειν. καὶ ταῦτ' εἰπὼν ἔσται, ἐπαίρεται. καὶ ἅμα προσέσται ἑαυτῷ, νικᾷ ἔφη δίξεις, εἴπερ νικᾷς εἰ, καὶ εὔτονος παλαίφης, καὶ εἰ ἐπίστασαι παλαίειν, καὶ ποιεῖν τὰ λεγόμενα. καὶ ἅμα εἰπὼν ἐπὶ τὸ λέχος ἐς γόνυ, ἄρα δὴ σὺ ὁ παλαιστὴς, ἔχεις τὰ μέσα. ὥστε πάλαις ὀξέως, ἐπίστασον, καὶ βάθυνον. ψιλὸν ὁρᾷς αὐτὸ ὑποκείμενον. τύπτου χρῆσαι. ἅμα τοῦτο ἦ κῷ λόγῳ, [1] ὡς ἄμμα σοφίζῃ. εἶτα ἀναπλάσας, ἔμβαλλε, καὶ σωίεχε, καὶ μὴ δίδου ἀφέσημα. ἐὰν ὃ χαλάσῃ, ἅπτου ἐπαίρεσις, ἀνάστρεφε μετάλης. καὶ κρύσας, κρύψον. καὶ σκέπε, ὅπως μὴ ἀναπάσῃς ἅπτου, ἢ κιλδυθείς. ἀλλὰ δὴ κυρτώσας πολὺ αὐτὸν, ὄφιλε. καὶ ὑποβαλὼν κάτω αὐδὶς τὸν παρεμβολὴν, σωίεχε, καὶ κίνει. εἶτα ἄφις αὐτὸν. πίπτωκε γὰρ, καὶ λίλυται, καὶ ὕδωρ ὅλον ἔσται σοι ὁ ἀναγωνιεῖς. ἐγὼ δ', ἤδη μέγα ἀναγαλῶν, ἐθέλω ἄφλω ἐκ αὐτὸς ἂ διδάσκαλε, παλαίσματα ὀλίγ' ἄττα ἐπιζέξαι. σὺ δ' ὑπάκουσον, ἐπαναστῆσα, καὶ κάθησον. εἶτα δῦσα κῷ χειρὸς, πάσσψαι τὸ λοιπὸν, καὶ καταμάσσε. καίμοι φησὶς ἡ Ἡρακλέης ἥδιλοδῦσα, ἤδη κάμισον. ὁ τοιαῦτας ἡδοναῖς, καὶ παιδιαῖς παλαισμάτων, ἀγωνιζόμενοι νυκτερινὰς ἀγῶνας, ἐστεφανώμεθα. καὶ ἦ πολλὴ μὲ ὁ τύτῳ τρυφή. ὥστ' ἐ εἰς τὸν Λάρισσαν ὁδὸν παιζάσαμεν ἐπιλελήσμεθα. καί ποτε ἐπὶ νῦν μοι ἦλθεν εἰς τὸ μαθεῖν ὧν ἵνεκα ἦλθον. καὶ φημὶ αὐτῇ. ὦ φιλτάτη. δίξόν μοι

plagas. At ureré demandatam luctam obiens. Quibus dictis, surgit: & postquam se curasset, nunc ostendes, inquit, siquidem es juvenis, & luctator vehemens, num sis in eo luctandi genere exercitatus, quod genicularium appellant. Tum super lecto in genua procumbens: age tu luctator, mediam corporis partem valenter aggressus percute, vulnusque adige profundius: nudam præstò vides i utere. Primùm in nodi modum, quod ajunt, constringe: deinde reverberans immitte, & comprime: nec quidquam intervalli concede. Sed si laxatur, ocyus inflatum penitius immitte, & impulsum absconde. Cave autem ne citiùs quàm jussero, extrahas: sed inflexum, paulatim exime, infraque subdens rursus castra constringe, & subagitare. Postea remitte ipsum, cecidit enim, & solutum est, totusque luctator sudore diffluit. At ego ingenti risu effuso, Velim etiam ipse, inquam, magistra, pauca quædam certamina imperare. Obtempera tu, surge, & sede: deinde immissa manu, quod reliquum est, me demulce & absterge, meque per Herculem circumplexa, sopi jam demum. In hujusmodi voluptatibus, & lusibus luctationum nocturna certamina decertantes, coronati sumus. Ac tantæ in eo fuerunt deliciæ ut itineris ad Larissam prorsum sim oblitus. Et cùm venisset in mentem, ut ea discerem, quorum gratia veneram, illi dico, ostende ô dulcissima, dominam tuam suis

1 Ὡς ἄμμα σοφίζῃ] Scaliger ad Euseb. Incertus Interpres hujus Dialogi ad incertum sæpe lectorem ducit. Reliqua in eo Dialogo satis nota ex commentariis Petri Colvii, & aliorum qui scripserunt ad Milesias Apuleii, etiam ipse solus Apuleius hunc sibi proponens Dialogum dum alia de suo convestit Interpretis fungitur officio. *Bourd.*

μαχλοδύσαν, ἢ μεθαρμοζομένην τὴν δέσποιναν, πάλαι γὰρ τὸ παραδόξον τοῦτο θέας ἐπεθύμουν. μᾶλλον εἴ τι σὺ οἶδας, αὐτὴ μαγγάνευσον, ὥστε φανῆναί μοι ἄλλην ἐξ ἄλλης ὄψεως. οἶμαι δ' ἔγωγε σὲ σὸν ἀπείρως τῆς δὲ τῆς τέχνης ἔχειν. τὸ μὲν γὰρ παρ' ἑτέρου μαθὼν, ἀλλὰ τὸ ἐμαυτοῦ ψυχῆς λαβὼν, οἶδα. ἐπί με τὸ πάλαι ἀδαμάντινον, ὡς ἔλεγον αἱ γυναῖκες, εἰς μηδεμίαν γυναῖκα τὰ ὅμοια τούτοις ἐρωτικῶς ποτε ἐκπέτασαν, συλλαβοῦσα τῇ τέχνῃ ταύτῃ, αἰχμάλωτον ἔχοις, ἐρωτικῷ πολέμῳ ψυχαγωγήσασα. ἡ δὲ Παλαίστρα, παῦσαι φησι θαυμαίζων. τίς γὰρ οὐδὲ δύναται μαγεῦσαι τὰ ἐρωτικά, ὅταν τὸ τέχνης κύριον; ἐγὼ δὲ ὧν φίλεις τε, τούτων μὲν οὐδὲν μὰ τὸν κεφαλὴν τὸν σὸν, καὶ τὴν τοῦ μαγείρου δύνῃ. ὀλίγα γὰρ γράμματα ἔμαθον. καὶ ἡ δέσποινα βάσκανος ὅσα τυγχάνῃ εἰς τὸν αὐτῆς τέχνον. εἰ δὲ καιρὸς ἐπιτρέψῃ, πειράσομαι δηλῶσαί σοι εἰδὼς μεθαρμοζομένην τὸν κεκτημένον. καὶ τότε μὲ ἐπὶ τούτοις ἐκοιμήθημεν. ἡμέρας δὲ ὑστεραίας ὀλίγαις, ἀγγέλλει μοι ἡ Παλαίστρα, ὡς ἡ δέσποινα αὐτῆς μέλλοι οὐκέτι χρονίζειν, πέπεικε γὰρ τὸν ἐραστήν. νῦν οὖν ἔφη ὁ καιρὸς ὦ Παλαίστρα, τῆς εἰς ἐμὲ χάριτος, ἣν νῦν ἔχεις, τὸν σαυτῆς ἱκέτην ἀναπαῦσαι πολυχρονίου ἐπιθυμίας. ἱκέτευε ἔφη. κἀπειδὴ ἐσπέρα ἦν, ἄγει με λαβοῦσα πρὸς τὸν θυρεὸν ἡ δμωαί, ἔνθα ἐκεῖνοι ἐκάθευδον. καὶ πελούσῃ μοι προσέχειν ὁπῇ ποτὲ ὁ θυρεὸς λειπῇ, καὶ δἰσκοπεῖν τὰ γιγνόμενα. ὁρῶ δὴ τὸν μὲ γυναῖκα, ἀποδυομένην. εἶτα χυμὸν τῷ λύχνῳ προσελοῦσα, καὶ χόνδρους δύο λαβοῦσα, τῷ μὲ λιβανωτὸν, τῷ πυρὶ ἐπέβαλε λύχνῳ. καὶ σῶσα, πολλοῦ γράνις, thus igni lucernæ

suis præstigiis se transformantem. Iamdudum enim aliquod hujusmodi mirandum spectaculum videre exopto: sed tu præcipuè, siquid nosti, ipsa præstigieris, ut alia ex alia visio mihi appareat: nam puto te hujus artis minimè ignaram. Illud autem non ab alio acceptum: sed à mea ipsius anima perceptum novi: postquam me, quem mulieres appellabant adamantinum, quòd in nullam mulierem hos oculos amoris causa unquam conjecissem, hac arte prehensum, & amatorio bello delinitum, servum effeciſti. Tum Palæstra, desine jocari, inquit. Quis enim hujus artis magistrum Amorem carmine incantare potest? Ego dilectissime, per tuum caput, perque beatum hunc lectum testor, me cùm sim literarum expers, horum nihil nosse. Sed hera mea fascinandi artem callet: quam si occasio dabitur, dabo operam, ut videre queas in aliam formam transmutatam. His dictis dormivimus. Paucis autem post diebus nuntiat mihi Palæstra dominam in avem conversam, ad suum amatorem esse devolaturam. Nunc, inquam tempus est Palæstra, pro tuo erga me studio, ut diutino nostro desiderio, prout supplicavi, satisfacias. Bono sis animo, inquit. Et cum advesperasset, me prehensum ducit ad domus ostium, in qua illi dormiebant: méque jubet ut ad rimulam ostii accedam, & quæ fierent animadvertam. Video nudam mulierem, ad lucernam accedentem, quæ acceptis duoimposuit, & stans multa in lucernam

καὶ ἡ λύχνος κατελάλησεν. εἶτα κιβώτιον ἀνοίξασα, πάνυ πολλὰς ἴχνη πυξίδας ἐν αὐτῷ, ἴνθη ἀμυρέτου, καὶ σισυρίδ μίαν. ἠδὲ, εἴ τιν ἐμβεβλημένον, οὐ, τι μὴ σὺν οἶδα, ἐγὼ δ ὄψιος αὐτῆς ἵνεκα, ἔλαιον αὐτὸ εἶναι ἐδόκουν εἶναι. ἐκ τούτου λαβοῦσα, χρίεται ὅλη, ἀπὸ τῶν ὀνύχων ἀρξαμένη τῶν κάτω. καὶ ἄφνω πτερὰ ἀνέφυεται αὐτῇ. καὶ ἡ φωνὴ παχυτέρη, καὶ χροιὴ ἐγλαύκη. καὶ ἄλλα δὲ, ὅσα ὀρνίθων κτήματα. καὶ σύμβολα πάντα εἶχε. καὶ ἐγὼ ἄλλο οὐδέν, ἢ κόραξ νυκτερινός. ἐπεὶ δ εἶδον ἑαυτὴν ἐπτερωμένην, κράξασα δεινὸν, καὶ οἷον σπεῦδον οἱ πτερύγες, ἀναπτᾶσα, ὦ χθὲς πεπτερωμένη ἔξω ἔβη ἡ θυρίδ. ἐγὼ δ ὅταρ σπεῦδον οἰόμενος ὁρᾶν, τοῖς δακτύλοις τὴ ἐμαυτῆ βλεφάρων ἠπτόμην, ἵ πιστεύσω τοῖς ἐμαυτῆ ὀφθαλμοῖς, ἢ ὅπ βλέπουσιν, ἢ ὅτι ἐγρηγόρασιν. ὡς δ μόλις ἐβραδέως ἐπειθόμην ὅτι μὴ καθεύδω, ἐδεόμην τότε τὴ Παλαίστρας πτερῶσαί με, καὶ χρῆσασθαι ἐξ ἐκείνης τῆ φαρμάκῳ, ἵνα μὴ πτεσθαί με. ἐβουλόμην γὰρ πεῖραν λαβεῖν, εἰ μεταμορφωθεὶς ἐκ τῆ ἀνθρώπου, εἶτα ἐς τὴν ψυχὴν ὄρνις ἔσομαι. ἠδὲ, τὸ δωμάτιον ἀνοιξασα, κομίζει τὴν πυξίδα. ἐγὼ δ ὡς τάχιστα ἤδη, ἀποδύσας, χρίω ὅλον ἐμαυτόν. καὶ ὄρνις μὲν ἐ γενόμην ὁ δυστυχής. ἀλλά μοι ἐκεῖθεν ἄπωθεν ἐξῆλθε, καὶ οἱ δάκτυλοι πάντες ὄνυχας ἔχουσι οὐκ οἶδ ὅπως. ὄνυχας δ τὰς πάντας πόσαρας εἶχον. καὶ τούτοις ἄδην ἄλλο, ἢ ὀθόνας. καί μοι αἱ χεῖρες, καὶ οἱ πόδες, κτίνος πόδες ἐγένοντο. καὶ τὰ ὦτα δ, μακρά. καὶ τὸ στόμα ἐν, μέγα. ἐπεὶ δ πύκλῳ ἐπεσκόπουν, αὐτὸν ἐώρων ὄνον. φορτικὸν δ λύχνος κατελάλησεν. εἶτα κιβώτιον ἀνοίξασα, πάνυ πολλὰς ἴχνη πυξίδας ἐν αὐτῷ, ἴνθη ἀμυρέτου, καὶ σισυρίδ μίαν. ἠδὲ, εἴ τιν ἐμβεβλημένον, οὐ, τι μὴ σὺν οἶδα, ἐγὼ δ ὄψιος αὐτῆς ἵνεκα, ἔλαιον αὐτὸ εἶναι ἐδόκουν εἶναι. ἐκ τούτου λαβοῦσα, χρίεται ὅλη, ἀπὸ τῶν ὀνύχων ἀρξαμένη τῶν κάτω. καὶ ἄφνω πτερὰ ἀνέφυεται αὐτῇ. καὶ ἡ φωνὴ παχυτέρη, καὶ χροιὴ ἐγλαύκη. καὶ ἄλλα δὲ, ὅσα ὀρνίθων κτήματα. καὶ σύμβολα πάντα εἶχε. καὶ ἐγὼ ἄλλο οὐδέν, ἢ κόραξ νυκτερινός. ἐπεὶ δ εἶδον ἑαυτὴν ἐπτερωμένην, κράξασα δεινὸν, καὶ οἷον σπεῦδον οἱ πτερύγες, ἀναπτᾶσα, ὦ χθὲς πεπτερωμένη ἔξω ἔβη ἡ θυρίδ. ἐγὼ δ ὅταρ σπεῦδον οἰόμενος ὁρᾶν, τοῖς δακτύλοις τὴ ἐμαυτῆ βλεφάρων ἠπτόμην, ἵ πιστεύσω τοῖς ἐμαυτῆ ὀφθαλμοῖς, ἢ ὅπ βλέπουσιν, ἢ ὅτι ἐγρηγόρασιν. ὡς δ μόλις ἐβραδέως ἐπειθόμην ὅτι μὴ καθεύδω, ἐδεόμην τότε τὴ Παλαίστρας πτερῶσαί με, καὶ χρῆσασθαι ἐξ ἐκείνης τῆ φαρμάκῳ, ἵνα μὴ πτεσθαί με. ἐβουλόμην γὰρ πεῖραν λαβεῖν, εἰ μεταμορφωθεὶς ἐκ τῆ ἀνθρώπου, εἶτα ἐς τὴν ψυχὴν ὄρνις ἔσομαι. ἠδὲ, τὸ δωμάτιον ἀνοιξασα, κομίζει τὴν πυξίδα. ἐγὼ δ ὡς τάχιστα ἤδη, ἀποδύσας, χρίω ὅλον ἐμαυτόν. καὶ ὄρνις μὲν ἐ γενόμην ὁ δυστυχής. ἀλλά μοι ἐκεῖθεν ἄπωθεν ἐξῆλθε, καὶ οἱ δάκτυλοι πάντες ὄνυχας ἔχουσι οὐκ οἶδ ὅπως. ὄνυχας δ τὰς πάντας πόσαρας εἶχον. καὶ τούτοις ἄδην ἄλλο, ἢ ὀθόνας. καί μοι αἱ χεῖρες, καὶ οἱ πόδες, κτίνος πόδες ἐγένοντο. καὶ τὰ ὦτα δ, μακρά. καὶ τὸ στόμα ἐν, μέγα. ἐπεὶ δ πύκλῳ ἐπεσκόπουν, αὐτὸν ἐώρων ὄνον. φορ-

cernam est locuta. Tum reſarata majuſcula arca, quæ pyxides multas continebat, unam hinc effert: in qua quid contineretur, neſcio: ſed quantum oculi conjicere poterant, oleo plena videbatur. Ex hoc ſumens, tota inungitur, ab imis unguibus inchoans: ſtatimque ipſi enaſcuntur alæ, naſus corneus & aduncus, omneſque avis notas, quotquot ſunt, habebat, nihilque aliud erat niſi nocturnus corvus. Vt verò ſe alatam vidit, edito gravi crocitu ſurrexit, perque januam foras avolavit. At ego ratus me id per inſomnium videre, palpebras meas digitis tango, ptopriis oculis non fidens, tanquam nec cernerent, nec vigilarent. Verùm poſtquam vix & tardè credidi me non dormire: tunc Palæſtram rogavi ut mihi alas accommodaret, eoque illitum unguento volare me ſineret. Cupiebam enim experimento diſcere, an ex homine transformatus anima quoque avis eſſem. Illa aperto domus oſtio, pyxidem affert. Iamque properans, depoſitis veſtibus totum me ungo: & avis quidem non fio miſer. Sed mihi retro exivit cauda: digitique iverunt neſcio quò: habebamque ungues quatuor tantùm, qui nihil aſſiud erant quam ungulæ. Quinetiam meæ manus, pedeſque in jumenti pedes evaſere: longæ factæ ſunt aures, magna facies, quæ circunſpiciens aſinum eſſe me vidi. Vox homi-

1 *Aſinum eſſe*] Vitia quidem non tam corpus, quàm animam, verùm hominem immutant. Sunt etiam vitia animorum veneficia, quibus avari & raptores in harpyas, libidinoſi in Satyros, obſcœni in porcos, aſinos ſive jumenta, tyranni in

ἡν ὁ ἀνθρωπος εἰς τὸ μίμησασθαι τὴν Παλαίστραν, σκυθρωπὸν εἶχεν. τὸ δὲ χεῖλος σκυτίνας κρεμᾶν, καὶ αὐτὸ δὴ τοῦτο χήμαξιν ὡς ὄνος ὑποβλέπων, ἠπείλουν αὐτῇ, ὅση δυνάμις, ὄνος ἀντὶ ἵππου γενόμενος. ἡ δὲ, ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ τυπτομένη τὸ πρόσωπον, τέλεια εἶπεν ἐγὼ, μέγα ἔπραξασα κακόν. ἀπατήσασα γὰρ ἡμαρτον ἐν τῇ ὁμοιότητι τῆς πυξίδος. καὶ ἄλλων ἔλαθον ἀεὶ τὴν πτερωτὴν φύσιν. ἀλλὰ θαῤῥεῖ μοι ὦ φίλτατε, ῥᾴων γὰρ ἡ τούτου θεραπεία. ῥᾴδια γὰρ μόνον εἰ φάγοις, ἀποδύσῃ μὲ αὐτίκα τὸ κτῆνος, τὴν δὲ ἐμὴν αὖθις ἀποδύσεις. ἀλλά μοι φίλτατε, μίαν νύκτα τοῦτον ὑπόμεινον ἐν τῷ ἄνῳ. ἄρθρα γὰρ δραμεῖσαι, οἷον σοι ῥόδα. καὶ φαγὼν, ἰαθήσῃ, τοῦτο ἔφη, καὶ ψήσασά μὲ τὶ ὦπτε, καὶ τὸ λοιπὸν δέρμα, ἐμοὶ δὲ, τὰ μὲν ἄλλα, ὄνος ἦμεν. τὰς δὲ φρένας, καὶ τὴν νόον, ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὁ Λυκίου, δίχα τῆς φωνῆς. πολλὰ δὴ καθ' ἑαυτὸν μεμψάμενος τὴν Παλαίστραν ἐπὶ τῇ ἁμαρτίᾳ, δακὼν τὸ χεῖλος, ἀπῆειν, ὅτε ἠπιστάμην ἐγὼ τε ἐμαυτὸν ἵππον, καὶ ἄλλον ἀληθινὸν ὄνον ὄντ' Ἱππάρχου. οἱδὲ, αὐτόμολοι μὲ ἔσον παελόντα, δείσαντες μὴ δὲ χρῆται αὐτοῖς κρυπτὸς ἐπεισέρχωμαι, τὰ ὦτα κατακλίναντες, ἔτυπτόν με ὅσα τοῖς ποσὶν ἀμύνειν τῇ γαστρί. κἀγὼ σιωπῇ, παῤῥωτέρω τοι τὸ φάτνης ὑποχωρήσας, ἔγω, ἐγέλων. ὁ δὲ μοι γέλως, ὀργηθμὸς ἦν. τοῦτο γὰρ συνόντι αὐτῷ ἐμαυτόν, οἱ δ' ἀνάῤῥην ταύτην διεπράσαντο. τί δὲ εἰ λύκος παρεισέλθοι, ἢ ἄλλό τι θηρίον; κινδυνεύσαιμι ἂν ἐγὼ ἐπὶ τῇ ἀνοίᾳ ἀπολέσθαι.

hominis defecerat, ut de Palæstra conquereret. Labia verò demittens, eademque ſpecie qua aſinus deſpiciens, culpabam ipſam quoad poteram, quòd non avis, ſed aſinus factus eſſem. Illa faciem manibus ambabus percutiens: me miſeram, inquit, magnum perpetravi malum. Nam properando in ſimilitudine pyxidum erravi: aliamque accepi, non eam quæ producit alas. At tu dilectiſſime, bono ſis animo. Nam facilis erit hujuſce mali curatio. Nam ſi roſas comedes, illico jumenti formam exues, meumque amatorem mihi reddes. At una nocte aſini formam æquo feras animo: ego diluculo currens, tibi roſas afferam, quibus eſis, ſanaberis. Hæc dixit, aures mihi, reliquamque cutim demulcendo. Ego autem, cætera quidem eram aſinus: mente verò & ſenſu homo ille Lucius, excepta voce. Multum itaque de errore Palæſtræ conqueſtus, labia mordens, abii ubi ſciebam equum meum, aliumque verum Hipparchi aſinum eſſe. Qui ut me ingreſſum conſpexêre, [1] veriti ne fœni ſui particeps futurus accederem, demiſſis auribus, parati erant adverſus me calcibus pro ventre pugnare. Quòd cùm intelligerem, procul à præſepe receſſi, ubi ſtans, ridebam. Sed mihi riſus, erat rugitus. Nam hæc apud me cogitabam. O intempeſtivam hanc curioſitatem! Quid autem ſi lupus ingrederetur, aut alia quæpiam belua? periculum eſt

lupos & alias beſtias transfigurantur. Auguſt. de Civit. Dei. lib. 18. c. 17. & ſeq. Cæt.

1 *Veriti ne fœni*] Non ſolum æmulatio equi laborant, ſed etiam invidia & æmulatione. Ariſt. lib. 2. Rhet. *Idem.*

δωδίετή μοι μηδὲν κακὸν πποιήσῃ, ἀμφθαρλῶσαι. τοῦτο σύνοιδα, ἡγούμην ὁ δυστυχὴς τὸ μέλλον κακόν. ἐπὶ γὰρ ἰσῶ ἤδη νὺξ βαθεῖα, καὶ σιωπὴ πολλὴ, καὶ ὕπνος ὁ γλυκὺς, ψοφεῖ μὲ ἔξωθεν ὁ τοῖχος, ὡς διορυττόμενος. καὶ διορύττετό γε. καὶ ὁπὴ ἤδη ἐγεγόνει, ἄνθρωπον δέξασθαι δυναμένη. καὶ σύριγξ ἀνθρώπου τινὸς παρῆν, καὶ ἄλλος ὁμοίως. καὶ πολλοὶ ἔνδον ἦσαν. καὶ πάντες εἶχον ξίφη. εἶτα καθελόντες ἔνδον οἱ τινὲς σκευοφόροι τὸ Ἵππαρχον, καὶ τὸν Παλαίστραν, καὶ τὸ ἐμὸν οἰκέτην, ἀδεῶς ἤδη τὸν οἶκον σαίνων, τά τε χρήματα, καὶ τὰ ἱμάτια, καὶ τὰ σκεύη κομίζοντες ἔξω. ὡς δ' οὐδὲν ἔνδον ἄλλο κατελείπετο, λαβόντες ἐμὲ τὸ ἄλλον ὄνον, καὶ τὸ ἵππον, ἐπέσαξαν. ἔπειδὴ ὅσα ἐβάστασαν, ἐπεκατέδησαν ἡμῖν. καὶ ὕπερ μέγα ἄχθος φέροντας ἡμᾶς, ξύλοις παίοντες, ἤλαυνον, ὡς εἰς τὸ ὄρος ἀτρέπτῳ ὁδῷ φαύλαις πειρώμενοι. τὰ μὲν ἄλλα κτήνη, ὅσα ἔχω εἰπεῖν ὅ, τι ἔπαθεν. ἐγὼ δ', ἀνυπόδητος ἀσωμήνης ἀπιών, πέτρας ὀξείας ἐπιβαίνων, τοσοῦτον σκεῦος φέρων, ἀπελαυνόμενος. καὶ πολλάκις ἐσφάλλετο, καὶ οὐκ ἰσῶ ἐξὸν κατέπεσεῖν. καὶ σύριγξ ἄνθρωπος ἀπιὼν καὶ τὸ μηρῶν ἔπαιε ἀεὶ ξύλῳ. ἐπὶ δὲ πολλάκις ὦ Καῖσαρ, ἀναβοῆσαι ἐπεθύμουν, ἤδη ἄλλο, ἢ ἀγκάμαλα, καὶ τὸ μὲ ὦ, μέγιστον, καὶ μεγαλοφανότατον ἐβόων, τὸ δὲ Καῖσαρ, οὐκ ἐπεκελεύετο, ἀλλὰ μᾶλλον ἐδὲ αὐτὸ τοῦτο ἐνετρόμαλον, ὡς ἐσθιδὼς αὐτὸς τῇ ὀργῇ, [x] μαθὼν δὲ ὅτι ἄλλο ἐβόων, ἔγνων σιγῇ ἐσθίειν, καὶ κερδαίνειν τὸ μὴ παίεσθαι. ἐπὶ τούτῳ, ἡμέρα τε ἰσῶ ἤδη, καὶ ἡμεῖς ὄρη πολλὰ ἀνεβεβήκειμεν. καὶ ἐπεὶ ἐγὼ δὲ ἡμῶν θατέρῳ ἐπεκλῶ, ὡς μὴ ἐπιβοσπόσθαι ne ego nullius mali conscius peream. Quæ cùm mente volverem, infœlix ego futurum malum ignorabam. Nam profunda jam erat nox, multumque silentium: ac dulcis somnus, quum extrinsecus strepit paries, ac si effoderetur: ac revera effodiebatur, jamque hominis capax foramen factum erat: quâ unus atque alter ingressus est: & multi intus erant, omnes gladiis instructi: qui ligatis intus, Hipparcho, & Palæstra, meoque famulo, domum jam exinanibant, pecunias, vestes, ac supellectilem exportantes. Cumque nihil relictum esset intus, mihi, alterique asino & equo clitellas imposuerunt, nostroque dorso alligarunt, quod asportaverant. Et sic nos grave onus gestantes, baculi ictibus abigebant, ut in montem via non trita fugere conantes. Quid alia jumenta paterentur, dicere non possum. At ego sine soleis insuetus incedens, & super saxis præacutis gradiens, tanto sub onere suppellectilis, peribam, ac sæpe cæspitabam: nec tamen licebat cadere, cùm protinus alius ponè sequens crura mea baculo demulceret. Et cùm sæpe, ô Cæsar, exclamare cuperem, tantummodo rugiebam, maxima voce illud ô solum proferens: sed hoc vocabulum Cæsar, non sequebatur: imò propter hoc ipsum verberabar, ut qui ipsos rugitu proderem. Postquam igitur intellexi me aliud clamare, decrevi tacendo progredi, ne verberarer. Iam dies illuxerat, multosque montes conscenderamus, religati ora,

x Μαθὼν δὲ ὅτι ἄλλο ἐβόων] Δ' ἄλλως μεταλως. *Marcil.*

μῶμεν, τῷ ὁδὸν ἐς τὸ ἄριστον ἀναλίσκοιμεν. ὡς τι ἴσχη τότε, καὶ ἔμειναν ὄντες. ἐπεὶ δὲ λύ αὐτὸ τὸ μέσον τῆς ἡμέρας, καλύουμεν ἐς τινα ἔπαυλιν σωήθων ἐκείνοις ἀνθρώποις, ὅσοι ἦν ὁμότεχνοι ἐκείνοις σκοπεῖν. καὶ γὰρ φιλήμασιν ἀπαζόντο ἀλλήλους, καὶ καλύουσιν ἐκέλευον αὐτοὺς ἐπὶ τῇ ἐπαύλῃ. καὶ παρέσηκαν ἄριστον, καὶ τοῖς κτήνεσιν ἡμῖν, παρέβαλον κριθίδια. καὶ ἐμοὶ, ἠρίστων, ἐγὼ δ', ἐπείναν μὲ κακῶς. ἀλλ' ἐπειδὴ ὑπό ποτε κριθὰς ἀμοὺς ἠρίστηκεν, ἐσκοπούμην ὅ, τι ἐσθιόφάγοιμι. ὁρῶ δὲ κῆπον αὐτοῦ ὀπίσω τῆς αὐλῆς, ἐν ᾧ εἶχε λάχανα πολλὰ, καὶ καλὰ, καὶ ῥόδα ὑπὲρ αὐτῶν ἐφαίνετο. καγὼ λαθὼν παίζων τοὺς ἄνδρας, ἀχολουμένους περὶ τὸ ἄριστον, ἤρχομαι ἐπὶ τὸν κῆπον, κἄστο μ', ὡμῶν λαχάνων ἐμπλησθησόμενος, κἄστο δ', τὰ ῥόδα ἵνεκα. ἐλογιζόμην γὰρ ὅτι δῆτεν φαγὼν τὰ ἀνθία, πάλιν ἄνθρωπος ἔσομαι, ὅτε ἐμβὰς εἰς τὸν κῆπον, ῥιζάκιον μ', καὶ ῥαφανίδων, καὶ σιλίνων, ὅσα ὠμὰ ἐδίδ' ἄνθρωπος, ἐνεπλήσθην. τὰ δ' ῥόδα ἐκεῖνα, οὐκ ἦν ῥόδα ἀληθινά. τάσδ' ἦν ἐκ τῆς ἀγελαίας δάφνης φύλλα ῥόδα ἐκεῖνα. δάφνην αὐτὴν καλέουσιν ἄνθρωποι, καὶ τὸ ἄριστον τοῦτο παιδί, ἵππῳ. φασὶ γὰρ τὸν Φαέθοντα δαπανῆσαι αὐτόκα. ἐστὶ τοῦτο ὁ κηπουρὸς ἀνόμαζεν, καὶ ξύλον ἁρπάσας, εἰσελθὼν εἰς τὸν κῆπον, καὶ τὸν πολέμιον ἰδὼν, καὶ τῶν λαχάνων τὸν φλοιθρον, ὥσπερ τις δυτικὸς μισοπόνηρος, κλέπτην λαβὼν, ὅτι με συμπαίξειν ξύλῳ, μήτε πληγῶν φεισάμενος, μήτε μαρῶν. καὶ μὴν ἐκ τὰ ὠτά μου κατέκλασε, καὶ τὸ πρόσωπον συνέτριψεν. ἐγὼ δ', ὀκνέτ' ἀνεχόμενος, ἀπολακτίσας ἀμφοτέροις, καὶ καβαλὼν ὕπτιον ἐπὶ τὰ λαχάνα, ne pascendo viam in prandium absumeremus. Itaque tunc steti, asinusque mansi. Meridie divertimus in villam hominum illis familiarium, quantum ex iis quæ fiebant, perspicere erat. Nam se invicem osculis salutabant, eosque in villa divertere jubebant. Tum prandium apposuerunt: nobisque jumentis hordeum objecerunt. Illi prandebant: at ego malè esuriebam. Verùm quandoquidem hordeo vesci non poteram, dispiciebam quid comederem: retro stabulum conspicio hortum, qui olera multa & bona habebat, super quibus apparebant rosæ: ego nemine eorum qui intus prandio erant intenti, animadvertente, in hortum ingredior: tum ut cruda olera comederem, tum propter rosas: quoniam apud me reputabam, fore ut esis hisce floribus, rursus homo fierem. Hortum ingressus, lactucis, raphanis, & apio quæ ab homine cruda comeduntur, ventrem implevi. Sed rosæ illæ non erant veræ rosæ: sed quæ ex lauro sylvestri nascuntur: Laurum ipsam vocant homines: qui malus est cibus asino omni & equo: nam eum qui ex eo comederit, è vestigio emori dicunt. Interim re cognita hortulanus, arreptoque baculo in hortum ingressus, tanquam malorum osor dominus, me quem vidit hostem, olerumque exitium, furemque prehendit, ita fuste contudit, ut neque lateribus, neque cruribus pepercerit: quinetiam aures torsit, faciemque contrivit. Ego jam verberum impatiens, cùm ambobus calcibus resupinum super olera stravissem,

ἔφυγον ἄπω ἐς τὸ ὄρος. ὡδὶ, ἐπειδὴ εἶδε δρόμῳ ἀπιόντα, ἀνέκραγε λῦσαι τὰς κυνὰς ἐπ' ἐμέ. οἱδὲ κύνες, πολλοί τε ἦσαν, καὶ μεγάλοι, καὶ ἄρκτοις μάχεσθαι ἱκανοί, ἔγνων ὅτι δὴ ἀξιωσάντων με ὀπισθοκαδόντες. καὶ ὀλίγου ἐπιτρεχθέντι, ἐκρινα τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου, παλινδρομῆσαι μᾶλλον, ἢ κακῶς θραυσθῆναι. ὀπίσω δὴ ἀπῆειν. καὶ εἰσιμὶ αὖθις εἰς τὴν ἴπνυλιν. οἱδὲ, τὰς μὲ κυνὰς δρόμῳ ἐπιφερομένας, ἐδέξαντο, ἐ κατέδησαν. ἐμὲ δ' παίοντες, ὑ ἀφῆκαν, πρὶν ἢ ὑπὸ τῆ ὀδωδῆς πάσῃ τὰ λόχανα κρύψαι ἐξεμίσην. καὶ μὴν ὅτι ὀδιπορεῖν ὥρα ἦν, τὰ βαρύτατα τῶν κλεμμάτων, ἐ τὰ πλεῖστα, ἐμοὶ ἐπέθηκαν. κἀκεῖθεν τότε ὅπως ἐξελαυνόμην. ἐπεὶ δ' ἀπηρόμην ἤδη, παιόμενός τε, καὶ τῆ φορτίῳ ἀχθόμενος, ἐ τὰς ὁπλὰς ὑπ' ὀδῦ ἐπιτετριμμένος, ἔγνων αὐτὸ κακὸν ποιήσειν, καὶ μήθ' ὧν ἀποφύγοιμί με τῶν πληγῶν, ἀκαρῆναί ποτε. τοῦτο ἐλπίσας μέγα μοι ὄφελος ἔσεσθ' ὑπ' ἐμοῦ βουλήματος, φήθην γὰρ ὅτι πάντως ἡδόμενοι, τὰ μὲν ἐμοὶ οὐδὲν ἀφαιρεῖσθαι τῆ τ' ἵππῳ, ἐ τῆ ἡμίονου, ἐμὲ δ' αὐτῷ ἐάσουσι κεῖσθαι τοῖς λύκοις, ἀλλά τις ἀνίσταν βάσκανος, σωσεὶς τῶν ἐμῶν βουλήματων, ἐς τἀναντίον περιήνεγκεν. ὁ γὰρ ἵππος ὄνος, ἴσως ἐμοὶ τὰ αὐτὰ νοήσας, πίπτει ὑπὸ τῆ ὁδῷ. οἱ δὲ, πεμπόμενοι, ξύλῳ παίοντες ἀκαρῆναί τ' ἄβλιον ἐκέλευον. ὡς δ' ἤδεν ὑπήκοα τοῖς πλαγαῖς, λαβόντες αὐτὸν, οἱμὼ, τῶν ὥτων, οἱδὲ, τ' οὐρᾶς, ἀνεζαίρειν ἐπειρῶντο. ὡς δ' ἤδεν ἥνυον, ἕκαστος δ' ἄλλος λίθος ὑπὸ τῆ ὁδῷ ἀπηρόμενος, λοιδορούμενοι ὑπ' ἀλλήλοις ὅτι δὴ μάτην πονοῦσι, ἐ τ' χρόνον τ' φυγῆς

vissem, aufugi ad montem. Ille ubi vidit me cursim abeuntem, clamavit ut adversum me solverent canes, qui multi magnique erant, & ad pugnandum cum ursis idonei. Cognovi me ab his dilaniatum iri, si caperer. Quare cùm me paulum huc illuc circuntulissem, decrevi quod vulgò dicitur, recurrere potiùs quàm malè currere. Itaque relegi vestigia, & in stabulum denuo sum ingressus. Hi verò currentes canes exceperunt & vinxerunt. Me verò non priùs destiterunt percutere, quàm præ dolore olera comesta egererem. Et cùm abeundi tempus jam advenisset, gravissimam & maximam furti partem mihi imposuerunt: indeque hunc in modum discedimus. Postquam autem ictibus, & oneris gravitate, & ungularum ex via attritu fatiscerem, decrevi ibi cadere, neque quamvis verberibus me necarent, unquam surgere, sperans me multum emolumenti ex hoc consilio percepturum, nempe illos necessitate compulsos, sarcinam qua pressus eram, inter equum mulumque partituros, meque lupis ibi relicturos. Sed nescio quis dæmon invidus mea consilia in contrarium vertit. Nam alter asinus forsan iisdem mihi excogitatis in via cadit. Quem hi quidem primùm fuste demulcentes, miserum surgere jubebant: quem plagis non parentem, alii auribus, alii cauda prehensum, erigere conabantur. Verùm ut nihil proficiebant, & lapidis instar, animo concidens in via jacebat, hi reputantes inter se, sese frustra laborare, & fugiendi tem-

ἀναλίσκουσιν, ὀμφακερὰ παρεφθόρότες, τὰ μὲ σκεύη πάντα, ὅσα οἰκέμιζεν οἰκίνδε, ἀφνέμουσιν ἐμοί τε, καὶ τῷ ἵππῳ. τὸ δ' ἄθλιον κρεμάμενον ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας, καὶ τῆς ἀχθοφορείας, λαβόντες, τῷ ξίφει ὑποτέμνουσιν ἐκ τῆς σκελῶν. καὶ ἀπαίροντα ἔτι, ὠθοῦσιν εἰς τὸ κρήμνον. ὁ δ', ἀπηῤῥὼς κάτω, τὸ λοιπὸν ὀρχέμενος. ἐγὼ δ' ὁρῶν σὺν τῷ σωφρονεστέρῳ τῶν ἐμῶν βουλευμάτων τὸ τέλος, ἔγνων φέρειν εὐχερῶς τὰ σύμποσα, καὶ εὐθύμως ἀφικνεῖσθαι, ἐλπίδας ἔχων πάντως ποτὲ ἐμπεσεῖσθαι εἰς τὰ ῥόδα. καὶ τούτων, εἰς ἐμαυτὸν ἀνασωθήσεσθαι. καὶ τὰ λησῶν δ' ἦκον, ὡς σὺν εἴη ἔτι πολὺ τὸ ὁδεῦσαι, ἕως ἂν κοπιάλύσουσιν. λοιπὸν, ἔνθα κοπιμήσουσιν. ὡς πάντα ταῦτα δρόμῳ ἐκεμίζομεν, ἐς πρὸ τῆς ἑσπέρας ἥλθομεν εἰς τὰ οἰκεῖα. γραῦς δ' γυνὴ ἔνδον κοπῆσε, καὶ πῦρ πολὺ ἐκαίετο, οἷόν, πάντα ἐκεῖνα, ἄμφ' ἑσπέραν γένομεν ἡμεῖς κομίζοντες, εἴσω κατέθηκαν. εἶτα ἤρετο τὴν γραῦν ἀφικὲ ὥστε κοθέζῃ, καὶ ὁ ὠλοφυρόμενος ἄρεσεν. ἀλλὰ πάντα εἶπεν ἡ γραῦς ὑπῆρξεπῆ ὑμῖν, ἄρτοι πολλοὶ, οἶνος παλαιὸς πίθοι. καὶ τὰ κρέα δὲ ὑμῖν τὰ ἄρτια σκευάσουσι ἔχω. οἰδὲ, τὴν γραῦν ἐπαινέσαντες, λουσάμενοι, ἠλείφοντο πρὸς τὸ πῦρ. καὶ λέβητες ἔνδον ὕδατος θερμοῦ ἔχοντες, ἀφυσάμενοι ἔνθεν, ἐς κοπλαχάμενοι, αὐτοχερδὶ τῷ λητρῷ ἐλοῦσαντο. εἶτα ὀλίγον ὕστερον ἦκον νεανίσκοι πολλοὶ, κομίζοντες σκεύη πλεῖστα, ὅσα χρυσᾶ, ἐ ἀργυρᾶ, καὶ ἱμάτια, καὶ κόσμον γυναικεῖον, ἐ ἀνδρεῖον πολλὰ. ἐκεινόνται δ' ἅτοι ἀλλήλοις. ἐ ἐπειδὴ ταῦτα ἔνδον κατέθεντο, ὁμοίως ἐλούσαντο ἐ ἅτοι. λοιπὸν μὴ τοῦτο, ἦν ἄρασιν δαιτὰλὶς, καὶ λόγοι πολὺς σὺν τῷ συμποσίῳ τῶν ἀνδροφόνων. ἡ δ' γραῦς, pus absumere, asino demortuo adstantes, sarcinas omnes quas ille gestabat, inter me equumque partiti sunt. Miserum verò asellum captivitatis, & oneris ferendi socium, ex cruribus succidunt ense, & spiritum adhuc efflantem, è loco præcipiti dejiciunt. Ille verò infra delabebatur moriendo subsultans. Ego videns in comite meorum consiliorum exitum, statui æquo animo ferre præsentem fortunam, & promptè iter conficere, sperans rosis tandem repertis me pristinam formam recuperaturum. Atque ex latronibus accipiebam, parum itineris supereſſe ad diversorium in quo habitant. Itaque omnia hæc cursim ferebamus: domumque ante vesperam venimus. Intus sedebat anus. Hîc illi ea omnia deposuerunt, quæ afferebamus. Postea vetulam rogant quorsum ita sederet, nec prandium pararet. At omnia, inquit anus, parata sunt vobis, panes multi, dolia veteris vini: habeo quoque sylvestres carnes quas ego vobis paravi. Collaudata vetula, vestibusque depositis, ad ignem se ungebant. Intus erat lebes aquæ calidæ, qua hausta & in labrum effusa, extemporali balneo sunt usi. Paulò pòst venerunt adolescentes multi plurimam suppellectilem portantes, auream, & argenteam, vestes, & muliebrem ornatum, virilemque multum, communem omnibus prædam: quibus rebus intus depositis, similiter & hi laverunt. Cæterùm postea, lautum erat prandium, & sermo multus in homicidarum convivio. Anus verò mihi & equo

ἔμοὶ, καὶ τῷ ἵππῳ, κελεύσας παρέσχεν. ἀλλ' ἐκεῖνος μέν, ἅτε δὴ τὰς κελεύσεις κατέπινε, δεδιὼς οἷα εἰκὸς, ἅμα τ' συμάρξειν. ἐγὼ δ', ἐπειδὴν ἔδειμι τῷ χαιῷ ἐξιέναι τ' ὄνον, ἄρτον ἤσθιον. τῇ δ' ὑστεραίᾳ κρώξαντος ἑνὸς τῷ χαιῷ, καὶ νεανίσκου ἅμα, οἱ λοιποὶ πάντες ἐπὶ ἔργον ἀπῄεσαν. ἐγὼ δ' ἕστηκα ἐμαυτὸν, καὶ τὴν ἀκρίβειαν φρεσὶν. τὸ μὲν γὰρ χαῖος κατεφρονήσειν ἐμοῦ μοι, καὶ φυλάττειν ἐκ τ' ἐκείνης ὀμμάτων δυνατόν. ὁ δ' νεανίσκος, μίσχος τι ὢν, καὶ φοβερὸν ἔβλεπε, καὶ τὸ ξίφος ἀεὶ ἔφερε, καὶ τὴν θήκην ἀεὶ ἐπῆγε. τρισὶ δ' ὕστερον ἡμέραις, μεσούσης ἤδη τ' νυκτὸς, ἀναρίθμησαν οἱ λῃσταὶ, χρυσίον μὲν, οὐδὲ ἀργύριον, οὐδὲ ἄλλο μ' οὐδὲν κομίζοντες, μόνῳ δ' παρῆσαν ἁρπάσαι, σφόδρα κεφαλῇ, κλάουσα, καὶ κατεσπαραγμένῃ τὴν ἐσθῆτα, καὶ τὴν κόμην. καὶ κρεμάμενοι αὐτῇ ἔνδεν ἐπὶ τ' ὠδῖνα, διῃρέων ἐκέλευον. καὶ τὴν χαιῷ ἐκέλευον ἔνδεν μένειν, καὶ τὴν παῖδα ἐν φρενὶ ἔχειν. ἠδὲ παῖς, ἅτε ἐμφανῆ τὰ ἤθελεν, ἅτε πεῖν, ἀλλὰ πάντα ἔκλαε, καὶ τὴν κόμην τὴν αὐτῆς ἐσπάραττεν. ὅτε δ' αὐτὸς ταλαίπωρος ἐγὼ τῇ φάτνῃ, σωρίκασον ἐκείνῃ τῇ κεφαλῇ παρῆνον. ἐν δ' τούτῳ, οἱ λῃσταὶ ἔξω ἐν τῷ προθύρῳ ἐδείπνουν. πρὸς ἡμέραν δ', πῶν σκηπῶν τις, τ' τὰς ὁδὸς φρουρεῖν εἰληχότων, ἤρξατο ἀπαγγέλλειν ὅτι ξένοι τοιοῦτοι παρείναι μέλλοι, καὶ πολὺ πλεῖστον κομίζοι. οἱδὲ, ὥσπερ ὡς εἶχον ἀναστάντες, ἐξῆλθον ἅμα, καὶ τ' ἵππον ἐπισάξαντες, ἤλαυνον. ἐγὼ δ' ὁ δυσχὴς ἐπισάμενος ἐπὶ μάχην, καὶ πόλεμον ἐξελαύνειν ὤμην, ὀκνηρῶς ὡρμῆκειν. ἔνθεν ἐπαιόμην τῷ ξύλῳ, ἐπιτρεμόμενοι αὐτῶν. ἐπεὶ δ' ἤκμαζε εἰς τὴν ὁδὸν,

equo hordeum appoſuit. At ille hordeum avidè vorabat, me convivam, ut par erat, veritus: ego verò cùm abiiſſet anus, panem comedebam. Poſtridie relicto cum vetula adoleſcente uno, ad opus ſuum abiverunt. Ego autem me, accuratamque cuſtodiam ingemiſcebam. Licebat enim mihi anum contemnere, & ex ejus conſpectu aufugere poteram. Verùm adoleſcens, & procerus erat, & horrendum intuebatur, & gladium ſemper geſtabat, & januam ſemper impingebat. Triduo pòſt, nocte propemodum media, revertuntur latrones, non aurum, non argentum, non aliud quidpiam afferentes, ſed maturæ ætatis virginem valdè formoſam, flentem, laceratis veſtibus, & coma: quam in ſtraminibus collocatam bono animo eſſe jubent, ac vetulæ injungunt ut domi maneat, & puellam cuſtodiat. At puella nec comedere, nec bibere volebat, ſed ſolùm flebat, & capillos dilacerabat: adeò ut ipſe præſepi aſtans cum illa virgine formoſa plorarem. Interim latrones foris in veſtibulo cœnabant. Cùm autem dies illuxiſſet, exploratorum quiſpiam, eorum qui in viis excubabant, nuntiatum venit peregrinum multas vehentem opes hac tranſiturum. Hi ut ſe habebant, armati ſurrexerunt, & me equumque impoſitis clitellis abigebant. Ego infœlix exploratum habens me ad pugnam, & bellum duci, tarde ibam. Inde properantibus illis, baculo percutiebar. Et poſtquam ad viam perveniimus quà tranſiru-

rus

ἔνθα ὁ ξένος παρελάσειν ἔμελλε, συμπεσόντες οἱ λῃσταὶ τοῖς ὀχήμασιν, αὐτόν τε, καὶ τοὺς ἑταίρους θεράποντας ἀπέκτειναν. καὶ ὅσα ἦν τιμιώτατα ἐξελόντες, τοῦ ἵππου. κἀμοὶ ἐπέθηκαν. τὰ δὲ ἔπερα τῶν σκευῶν, αὐτοὶ συνθέντες ἐκρύψαν. ἔπειτα ἤλαυνον ἡμᾶς ὄπισθεν ὀπίσω. κἀγὼ ἐπειγόμενος, καὶ τῇ ξύλῳ τυπτόμενος, κρύον τὸν ὀπλὸν ἔδακε πέτρον ὀξύτατον. καί μοι λύει τὸ πληγῆς, γίνεται τραῦμα ἀλγεινόν. καὶ χωλεύων, ἔνθεν τὸ λοιπὸν τὴν ὁδὸν ἐδιδάζον. οἰδὲ, πρὸς ἀλλήλους ἔλεγον, τί γὰρ ἡμῖν δεῖ τὸν ὄνον τοῦτον, πάντα καταπίπτοντα; ῥίψωμεν αὐτὸν λύκοις βρωθῆναι, οἰωνοῖς τοῖς ἀγαθοῖς. ναὶ φασὶ ῥίψωμεν αὐτὸν, καθιλασμὸν τῷ στρατῷ ἐσόμενον. καὶ οἱμὲν, συνεπαίτιοι ἐπ' ἐμέ. ἐγὼ δὲ ἀκούων ταῦτα, τῷ τραύματι λοιπὸν ὡς ἀλλοτρίῳ, ἐπέβαινον. ὁ δὲ δὴ θανάτου μοι φόβος, ἀναίσθητον τὸ ὀδυνᾶσθαι ἦγεν. ἐπεὶ δὲ ἤλθομεν ἔσω, ἔνθα κατελύομεν, τὰ μὲν σκεύη τῶν ἡμετέρων ἄμων ἀφελόντες, οὐ κατέθηκαν. αὐτοὶ δὲ ἀναπεσόντες, ἐδείπνουν. καὶ ἐπειδὴ νὺξ ἦν, ἀπῆσαν, ὡς τὰ λοιπὰ τῶν σκευῶν ἀνασωσόμενοι. τὸ δὲ ἄθλιον τοῦτον ὄνον ἴφη τις αὐτῶν, τί ἐπάξομεν ἄχρηστον ὧν τῆς ὁπλῆς; τὰ δὲ σκευῶν, ἃ μὲν, ἡμεῖς οἴσομεν. ἃ δὲ, καὶ ὁ ἵππος. καὶ ἀπῆσαν, τὸν ἵππον ἄγοντες. νὺξ δὲ ἦν λαμπροτάτη ἐκ τῆς σελήνης, κἀγὼ τότε πρὸς ἐμαυτὸν εἶπον. ἄθλιε, τί ὑπομένεις σύ ταῦτα; γύπες σε, καὶ γυπῶν τέκνα δειπνήσουσιν. σὸν ἀκύπους οἷα δὴ σὺ ἐθηλάσεσθε; θέλεις τοῦ πρωΐου ἀφανισθῆναι; νὺξ μὲν αὕτη, καὶ σελήνη πολλή. οἰδὲ, οἷ γνῶσι ἀπιόντες. φυγῇ σῶζε σαυτὸν λάθρα δεσποτῶν ἀνδροφόνων. ταῦτα πρὸς ἐμαυτὸν συνομιλῶν, ὁρῶ ὅπ

rus erat peregrinus, irruentes in vehicula latrones, ipsum ejusque famulos occiderunt. Hi delectis rebus pretiosissimis, eas mihi, equoque imposuerunt: ibi verò in sylva reliquam suppellectilem absconderunt. Postea nos à tergo impellebant: atque ego dum urgeor, & fuste verberor, ungula in lapidem acutum offendo: ex offensione fit acerbum vulnus: quo factum est, ut reliquum viæ claudicando confecerim. Tum inter se dicebant illi, Quid opus est hunc asinum sæpe cæspitantem nutrire? præcipitem eum demus inominatum: imò inquiunt, ipsum nostri exercitus futuram expiationem projiciamus: & adversus me sese instruebant. Quæ cùm audirem, quod itineris supererat, ut alieno vulneri insistens, peregi. Fecit enim mortis metus, ut dolorem non sentirem. Vt verò ad diversorium perventum est; sublatam ex humeris nostris suppellectilem, composuerunt, & discumbentes cœnarunt. Per noctem verò reliquas sarcinas petitum iverunt. Sed miserum hunc asinum, ex illis quidam inquit, quid propter ungulæ vulnus inutilem deducimus? Sarcinas autem partim nos feremus, partim equus. Tunc deducentes equum, abiverunt. Nocte autem clarissima Lunæ splendore, apud me dicebam, Quid amplius hîc expectas miser: esca vulturibus & vulturum pullis es futurus? Non audis quidnam isti de te statuerint? vis-ne ex præcipiti dejici? Nox Luna refulget, atque isti abeunt: tuæ saluti fuga ab homicidis hisce dominis consule. Hæc apud me cogitans, quod video me solutum,

ὐδὲ ἀποπεδάμιλω ὐδενὶ, ἀλλά με ὁ σύρων ὸν παῖς ὁδὸς ἐμὲς παρεκρέμασε. τῦτό με ὃ παρώξυνεν ὡς μάλιστα πρὸς τὸ φυγήν. καὶ δρόμω ἐξιόν, ἀπῆεσαν. ἡ δ' γραῦς ἐπὶ εἶδεν ἀποδιδράσκοντ' ἔτι μοι, λαμβάνεταί μου ὸν τ' ὀρχῆς, καὶ εἴχετο. ἐγὼ δ' ἄξιον κρυμνῦ, καὶ θανάτου ἄλλου εἶπον εἶναι τὸ νῶτο γραίας ἀλῶναι, ἴσυσθαι αὐτῷ. ἡδὲ, μάλ' ἀνέκραγεν ἴνδοθεν τῷ παρθένου τῷ αἰχμαλώτῳ. ἡ ὃ ἀποστελθοῦσα, καὶ ἰδοῦσα γραῦν, δίκην κέρκης ἐξ ὄνου ἠμμένην, τολμᾷ τόλμημα θαυμάσιον, καὶ ἄξιον ἀπαντοδαπῆς νεανίσκου. ἀναπηδᾷ γὰρ εἰς ἐμέ. καὶ ἐπικαθίσασά μοι, ἤλαυνε. κἀγὼ τῷ τέρματι τῆς φυγῆς ὃ τῆς κόρης ἀπωδῆ, ἔφυγον ἵππου δρόμῳ. ἡ δ' γραῦς, ὀπίσω ἀπελέλειπτο. ἡ δ' παρθένος, τοῖς μὲ θεοῖς ηὔχετο, σῶσαι αὐτῷ τὸ φυγῆς. πρὸς δ' ἐμὲ, ἦν μὲ ἔφη κομίσῃς πρὸς τὸ πατέρα ᾧ κεῖσαι σὺ, ἐλάφῳ μάν σε παντὸς ἔργου ἄφησω, κεῖθεν δ' μέδιμνον ἔχῃ σοι ἐφ' ἑσπέρης ἡμέρας τὸ ἄεισον. ἐγὼ δ', καὶ τὰς φονεῖς τὰς ἐμαυτῦ φοβούμενος, καὶ πολλὴν ἐπικουρίαν, καὶ θεραπείαν ὲκ τ' ἀπαισθησίας ἐμοὶ κόρης ἐλπίζων, ἔθεον, & θεράπων ἀμελήσας. ἐπεὶ δ' ἤκομεν ἔνθα ἐχίζετο δικλῆ ὁδὸς, οἱ πολέμιοι ἡμᾶς καταλαμβάνουσι, ἀναρπάζοντες, καὶ πόρρωθεν δύο πρὸς τὸ στελλίλω ἔγνωσαν τὰς δυσχαῖς αἰχμαλώτας. καὶ ἀποσπασθείσης, λαμβάνοντί μου, καὶ λέγουσιν, ὦ κεῖνε, κἀγαθὴ σὺ παρθένε, πῖ βαδίζεις ἀωρία πολαίπορε; ὐδὲ τὰ δαιμόνια δέδοικας; ἀλλὰ δεῦρο ἴθι πρὸς ἡμᾶς. ἡμεῖς σε τοῖς οἰκείοις ἀποδώσομεν, σαρδόνιον γελῶντες ἔλεγον. κἀμὲ ἀποστρέψαντες, εἵλκον ὀπίσω. κἀγὼ ἀεὶ & ποδὸς, καὶ & θεράποντος ἀναμνησθεὶς, ἐχίλασον. οἱδὲ, νῷν ἔφασαν χαλὸς, tum, & lorum quo trahebar in via pendens, hoc me ad fugam capessendam maximè incitat: ac cursim egressus abeo. Vbi me ad fugam paratum conspexit anus, cauda prehensum retinebat. Ego rem dignam præcipitio, & alia quavis morte putans, si à vetula retinerer, mulierem trahebam, quæ captivæ virginis opem implorabat. Virgo cùm prodiisset, & conspexisset anum instar caudæ ex asino pendentem, nobile, & vesano adolescente dignum facinus est ausa. Nam in me insilit, insidensque abigit. Ego tum fugiendi studio, tum puellæ gratia, equi cursu fugi, anicula post nos relicta. Virgo pro salute orabat Deos: ac mihi dicebat: si me, ô egregie, ad patrem vectaveris, ab omni utique opere te liberum faciam: tibique quotidie medimnum hordei in prandium præbebo. Tum ego meos interfectores fugiens, magnamque opem, curamque ex servata puella mihi sperans, neglecto vulnere currebam. Vbi verò ad bivium quoddam pervenimus, hostes nostros redeuntes offendimus, qui è longinquo protinus ad lunam infœlices captivos cognoverunt, ac me corripiunt accurrentes, dicuntque, O formosa virgo & bona, quonam is nocte intempesta, misera? nonne dæmones pertimescis? At huc ad nos veni: tetuis reddemus. Quod Sardonio cum risu dicebant: meque aversum retrahebant: ego verò pedis, vulnerisque recordatus claudicabam. Illi verò dicebant,

ὅτι ἀποδιδράσκειν ἐάλωκας; ἀλλ' ὅτι φύγαι ἐδόκεί σοι, ὑγιαίνων, ἵππου ὠκύτερος, καὶ πελιὸς ἦθα. τοῖς τ λόγοις τούτοις τὸ ξύλον ἔπιπτον. κ ἤδη ἔλκω τὸ μηρὸ ἔχων, νυθτεύομαι. ἐπεὶ τ εἶδον πάλιν ἀναθρέψαμαι, τὸν μ χρωτὸ, εὐθυμῶ ὀλ τ πέτρας κρεμαμένου τὸ κῶλον, δίκαιον γὰ οἶον εἰκὸς τὸν δικαστὴν ὑπὸ τῆ τ παρθένου φυγῆ, κρεμᾶ ἑαυτόν, σφίγξασα ὀλ τ τραχήλ. οἰδὶ, τὸν χρωτὸ θαυμάσαντες τ δύναμιν τοῦ, τὸν μ, ἀπολύσαντες, ἐς τ κρημνὸν κάτω ἀφῆκαν ὡς ἦν τὸ τῷ δεσμῷ. τὸν τ παρθένον, ἔνδον κατέδησαν. εἶτα ἐδείπνουν. καὶ πότος ἦν μακρός. κἀν τούτῳ ἤδη ὠδὶ τ κόρης διελέγοντο πρὸς ἀλλήλας. τί ποιοῦμεν ἔφη τις αὐτῶν τὸν δρασίππ; τί τ ἄλλο εἶναι ἢ τὴν χρεὼ ταύτην κάτω ἐπιβρίψωμεν αὐτὸν, ἀφελόμενον μ ἡμᾶς χρήματα πολλὰ, ὅσα ἐπ' αὐτῇ, καὶ σῶσαν ἡμῶν ὅλον τὸ ἐργαστήριον. οὕτω γὰρ ὦ φίλοι, ὅτι αὐτὴ εἰ τ οἴκοι ἐδράσατο, οὐδὲ εἷς ἂν ἡμῶν ζῶν ὑπελείφθη. πάντες γὰ ἂν ἐάλωμεν, τ ἐχθρῶν ὀλ τ δόξαν ἡμῖν ἐπιπεσόντων. ὥστε ἀμυνώμεθα μὲν τὸν πόλεμον. ἀλλὰ μὴ ὕπνου ῥᾳδίως ἀποθνήσκοντα, πέσοντα ἐπὶ τ λίθου. θάνατον δὲ αὐτῇ τ ἀλγεινότατον, καὶ μακρότατον ἐξεύρωμεν. καὶ ὅσις αὐτὸν χρόνος, καὶ βασάνου, φυλάξας, ὕστερον ἀπολεῖ. εἶτα ἐζήτουν θάνατον. καί τις εἶπεν, οἶδα ὅτι ἐπινενόηκε τὸ ἀρχιτεκτόνημα. τ ὄνον δεῖ ἀπολέσαι, ὀκνηρὸν ὄντα, νυῖ τ ὃ χωλὸν εἶναι ψεύδεσθαι, καὶ μὲν τ φυγῆς τ παρθένου ἡνιόχον ὑπηρέτην, καὶ λάφυρον. τοῦτον δὴ ἑωθεν ἀποσφάξαντες, ἀνατέμωμεν ἐκ τ γαστρὸς, καὶ τὰ μ ἔγκατα πάντα ἔξω βάλωμεν, τὸν μ τ ἀγαθὴν ταύτην

bant, claudus es quum aufugiendo captus es? Verùm quando tibi visum est fugere, sanus, equo velocior, & volucer eras. Quæ verba sequebantur verbera, & dum increpabar, vulnus in crure jam habebam. Domum regressi, vetulam invenimus laqueo è petra suspensam, quæ ut verisimile est, dominos ob virginis fugam verita, constricto collo se suspenderat. Illi bonam vetulæ fidem admirati, solutam ut erat in laqueo, præcipitem in imum dedêre. Intus vincta virgine cœnarunt, & potum produxerunt, dum interim de virgine colloquerentur. Quid, ait ex iis quispiam hac fugitiva faciemus? Quid aliud, alter inquit, nisi eodem illam loco, quo vetulam nostram præcipitem agamus? Nam & pecuniam multam nobis, quantum in ipsa fuit, abstulit, nostramque tabernam prodidit. Atque ut probè scitis, amici, si hæc domum suam aufugisset, ne unus quidem nostrûm in vivis relinqueretur. Etenim inimicis in nos ex composito irruentibus, omnes caperemur. Quare adversariam hanc ulciscamur: sed non ita ut in saxum projecta pereat facilè: imò acerbissimam & longissimam mortem comminiscamur: quæ ipsam tempori, & cruciatui servatam, postera die perimat. Deinde genus mortis quæfiverunt. Tum dixit aliquis, Teneo commentum quod probabitis. Interimendus est tardus hic asinus, qui se claudicare mentitur, quanquam virginis hujus fugæ assecla fuit, & minister. Itaque hunc diluculo jugulatum, abscisso ventre aperiamus: & intestinis abjectis præclaram

παρθένον, τὴν ὄνον ἐγκατοικίσωμεν, τὴν μὲν κεφαλὴν, ἔξω δ' ὄνε ἀπολάβωμεν, ὡς ἂν μὴ δύῃς ἀποπνιγήσῃ. τὸ δ' ἄλλο σῶμα πᾶν, ἔνδον κρυπτόμενον, ὡς ἂν αὐτὴν κατακεκρυμμένην δι' μάλα συβρόψασπες, ῥίψωμεν ἔξω ἄμφω ταῦτα τοῖς γυψὶ κρεανῶς τοῦτο ἐσκευασμένον ἄριστον. σκοπεῖτε δ' ὦ φίλοι, τὸ βασάνε τὸ δεινόν. ἀποθνῄσκειν μὲ, τὸ, νεκρὸν ὄνον, σωσικεῖν. εἶτα, τὸ, χρόνος ὥρας διαμοιρώσας ἡλίῳ ἐν κτήνει κατθανεῖν, δι' λιμοῦ ἀεὶ κτίνουσα ἀποθνήσκειν, καὶ μήδ' ἑαυτὴν ἀποπνίξαι ἔχειν. τὰ μὲν γὰρ ἄλλ', ὅσα πάσεται, σπερμένα δ' ὄνε τῇ τοδμῇ, καὶ τοῖς σκώληξι πφυρωμένη, ἰᾶν λέγειν. πάλιν δ', οἱ γύπες δὰ δ' ὄνε παρεισόντες εἴσω, ἐν τούτῳ ὡς ἐκεῖνον ἴσως, καὶ ζῶσαν ἔτι, λάψασόντας. πάντες ἀνεβόησαν, ὡς ἐπ' ἀγαθῷ μεγάλῳ τὸ πραπόδεν τοῦτο δρήμαλι. ἐγὼ δ', ἀνίστανον αὐτὸν, ὡς ἂν ἀποσφαγησόμενον, καὶ μὴ δ' νεκρὸς δύτυχὶς κεισόμενον, ἀλλὰ παρθένον ἀθλίαν ἐπιδεξόμενον, καὶ ἥκειν, ὑδὲν ἀδικήσης κόρης, ἐσόμενον. ὄρθρου δ' ἦν ἔτι. καὶ ἐξαίφνης ἐφίστανται πλῆθος φαπωτῶν, ἐπὶ τὰς μιαρὰς τύτας ἀφιγμένον. καὶ δύῃσι πάντες ἐδύσαντο, καὶ ἐπὶ τὰ κόρεσς ἡγεμόνα ἀπῆγον. ἔτυχε δ' ἐ ὁ τῶν κόρων μεμνησόμενος, σὺν αὐτοῖς ἐλθών. αὐτὸς γὰρ ἦν ὁ ἐ τὸ κατακρύψαντα τῶν λῃστῶν μηνύσας. ὡς δ' ἐλαύνων ἦν τὴν παρθένον, καὶ κατίσας ἐπ' ἐμὲ, ὅτῳ ἦλθε οἴκαδε. οἱ δ' κωμῆται, ὡς εἶδον ἡμᾶς ἔτι πόρρωθεν; ἔγνωσαν δύτυχῶς, διαγγέλιον αὐτοῖς ἐμὲ κατεγκεκαμένον. καὶ κατεσθαμάνται, ἠπαύζοντο, καὶ ἦλθον εἴσω. ἡ δ' παρθένος, πολὺν λόγον εἶχεν ἐμὲ δίκαιον ποιῆσαι, ὡς συνεκπεφευγότα. σὺν ἀποδράσαντος, καὶ τὰ κοινὰ ἐκείνου αὐτῇ ἠκέram hanc virginem, intus asinum includamus: ita ut solum superextet caput, ne è vestigio suffocetur: reliquum verò corpus totum in ventre occultatum lateat, ut in eo consuto bene repositum cum altero projiciamus vulturibus, novo more præparatum cibum. Considerate autem amici hujus tormenti sævitiam. Primùm, quòd asino cohærebit: deinde verno tempore, sole fervidissimo in jumento decoquetur, & fame semper necante peribit, neque quo se suffocet, habebit. Cætera verò quæcunque patietur, putrefacti asini odore, & scaturientibus vermibus, prætermitto. Denique vultures in ventrem asini penetrantes, hanc cum illo pariter, adhuc viventem dilaniabunt. Vociferati sunt omnes, tanquam prodigiosum hoc commentum comprobantes. Egome ipsum deplorabam tanquam jam moriturus, nec fœlici morte occubiturus, sed miseram virginem susceppturus, & virginis insontis sepulchrum futurus. Diluculo statim adventat militum manus in sceleſtos illos latrones: eosque repentè omnes vinciunt: & ad regionis præsidem ducunt. Cum illis etiam venerat virginis procus. Ipse enim latronum diversorium indicarat. Hic virginem assumptam, mihique impositam, hoc modo domum deduxit. Vicini ut nos è longinquo viderunt, rem prosperè gestam agnoverunt: me rugitu bonum ipsis nuntium significante: & accurrentes salutarunt eam, domumque deduxerunt. Virgo autem magnam mei rationem habebat, idque meritò, cùm captivitatis, & fugæ socius fuissem, unaque

ναιον συγκυδωνιόωντος. καὶ μοι τοῖς κεκτημένοις, ἄλεσον παρέκειτο μέδιμνον κριθῶν, καὶ χόρτος, ὅσος ἐκαμήλῳ ἱκανός. ἐγὼ δὲ τότε μάλιστα κατηρώμην τὴν Παλαίστραν, ὡς ὄνον με, καὶ ἐκ κυνὸς τῇ τέχνῃ μεταβεβῆσαν. ἑώρων γὰρ τοὺς κύνας εἰς τὰ ταμιεῖον παρεισιόντας, καὶ λαφύσσοντας πολλὰ, καὶ ὅσα ἐν γάμοις πλουσίοις νυμφίοι. ὀλίγοις δὲ ὕστερον μὴ τὰ γάμου ἐκ πολλοῦ, ἐπειδὴ γάλεν μοι ἔφη ἡ δέσποινα ἔχειν παρὰ τοῦ πατρὸς, καὶ ἀμείψασθαί με ἀμοιβῇ τῇ δικαίᾳ ἤθελεν, ὁ πατὴρ ἐκέλευσεν ἐλεύθερον ἀφιέναι τὸν ὄνον, καὶ σὺν τοῖς ἀγελαίοις ἵπποις νέμεσθαι. καὶ γὰρ ὡς ἐλεύθερος ἔφη, ζήσεται σὺν ἡδονῇ, καὶ τοῖς ἵπποις ἐπιθήσεται. καὶ αὐτὴ δικαιοτάτη ἀμοιβὴ ἐδόκει τότε, εἰ ἦν τὰ πρόσφορα τῷ ὄνῳ δικαστῇ. καλέσας δὲ τῶν ἱπποφορβῶν τινα, τούτῳ με παραδίδωσιν. ἐγὼ δὲ ἔχαιρον, ὡς οὐκ ἐπ' ἀχθοφορήσων. ἐπεὶ δὲ ἤκομεν εἰς τὸ ἀγρὸν, τοῖς ἵπποις με ὁ νομεὺς συνέμιξε, καὶ ἦλθε ἡμᾶς τὸν ἀρίλην, εἰς νομόν. ἔχρῆν δὲ ἄρα καὶ τοῦτο, ὥσπερ Καισάρειλη, κἀμοὶ γνῶναι. ὁ γὰρ ἐπιστάτης τῶν ἵππων, τῇ αὐτοῦ γυναικὶ Μεγαπόλῃ ἔνδον με καταλιπὼν, ἠδέ, τῇ μύλῃ με ὑπεξεύγνυεν, ὥστε ἀλεῖν αὐτῇ καὶ πυρὸς, καὶ κριθὰς ὅλας. καὶ τοῦτο μὲν οὐ μέτριον κακὸν εὐχερέστερον ἦν ἀλεῖν τοῖς ἑαυτοῦ ἐπιστάταις. ἡ δὲ βελτίστη, καὶ δὴ τῶν ἄλλων τῶν οὐκ ἐκείνοις τοῖς ἀγροῖς, πολλοὶ δὲ πάνυ ἦσαν, ἄλφιτα μισθοῦ αἰτοῦσα, ἐξεμίσθου τὸν ἐμὸν ἄθλιον πρόχοιλον. καὶ τὰς μὲν κριθὰς, τὰ μὲν ἄλεσον φρύγουσα, κἀμοὶ ὥστε ἀλεῖν ἐπιβάλλουσα, μάζας ὅλας ποιοῦσα, κατέπινεν. ἐμοὶ δὲ, πίτυρα ἄλεσον

que in mortis periculum veniſſem. Et mihi, dominorum juſſu, hordei medimnus in prandium apponebatur, fœnumque quantum ſufficeret camelo. Ego tunc, potiſſimùm Palæſtram execrabar, ut quæ me in aſinum, non in canem arte tranſmutaſſet. Videbam enim canes in culinam introëuntes, multaque vorantes, quàm multa in divitum nuptiis. Paucis autem poſt nuptias diebus, quoniam hera gratiam apud patrem promiſerat, & juſtam beneficii penſationem reddere volebat, juſſit ejus pater me liberum dimitti, ut ſub dio agerem, & cum armentariis equabus paſcerer. Nam ut libertate fruens, inquit, cum voluptate vivet, & equas inſcendet. Atque hæc retributio juſtiſſima mihi tum videbatur, ſi penes aſinum eſſet judicandi provincia. Quare accerſito equorum paſtore, ei me tradit: ego autem gaudebam, ut qui futurus eſſem à ferendis oneribus in poſterum immunis. Poſtquam ad agrum pervenimus, equabus permiſcuit me paſtor, ſimulque ad paſcendum duxit. Oportebat autem ut hîc, idem mihi ac Candauli accideret. Nam equorum præfectus, uxori ſuæ Megalopolæ intus me reliquit: quæ me molæ illigatum ſibi frumentum, & hordeum totum molere cogebat. Mediocris hic erat labor, grato præſertim aſino molere dominis. Atque optima hæc mulier, etiam farina in mercedem petita à ruſticis aliis, qui erant multi, miſerum meum collum mercede locabat. Inſuper hordeum cibum meum torrefaciens, mihique ut molerem, imponens, integras quas faciebat, mazas devorabat: ego in prandium furfur habebam,

ἦν. εἰ δέ ποτε ἐ σωελάσειέ με παῖς ἵππους ὁ νομεύς, παιόμβιός τις, καὶ δεικνύμενος τοῦ τῆ ὀρχήσεως, ἀπελαύνων. ἀεὶ γὰρ με μοιχὸν ὑπονοήσαντες εἶναι τῶν ἵππων τῶν αὐτῶν γυναικῶν, ἰδίωνται, ἀμφοτέροις εἰς ἐμὲ ἀπολακτίζοντες. ὅπερ φέρειν οὐκ ἠδυνάμην ζηλοτυπίαν ἱππικήν. λεπτὸς ἦν, καὶ ἄμορφος ὑπὸ πολλῆς χόνεως ἐγινόμην, ὥστε ἐνδυσφορεῖν μοι πρὸς τὴν μύλην, ὥστε ὑπαίθριος νεμόμενος, ὑπὸ τῶν συνόμων πολεμούμενος. καὶ μὴν ἐ τὰ πολλὰ εἰς τὸ ὄρος ἄνω ἐπεμπόμην, καὶ ξύλα τοῖς ὤμοις ἐκόμιζον. τοῦτο γὰρ τὸ κεφάλαιον τῶν ἐμῶν κακῶν. πρῶτον μέν, ὑψηλὸν ὄρος ἀναβαίνειν ἔδει, ὁρθὴν δεινῶς ὁδόν. εἶτα ἐ ἀνυπόδητος ὁρᾷ σε λιθίνῳ. καί μοι σωελθεῖν πάνυ ὀνηλάτῳ, παιδαρίῳ ἀκρίβαρβῳ. τοῦτό με καινῶς ἐκέντει ἀπόλλυσι. πρῶτον μὲν ἵππαις με, καὶ πρέχοντα λίαν, ὑ ξύλῳ ἁπαλῷ; ἀλλὰ τῷ ὄζους πυκνοὺς ἔχοντι, καὶ ὀξεῖς. καὶ ἀεὶ ἵππαιεν τὸ αὐτὸ ᾧ μηρῷ. ὥστε ἀνίσκῳ μοι καὶ σκέλος τῷ ῥάδῳ. ὁ δὲ, ἀεὶ τὸ τραῦμα ἵππαιεν. εἶτά μοι ἐπιστὰς φορτίον, ὅσον χαλεπὸν εἶναι ἐ ἐλέφαντι σύνηθες, καὶ ἄνωθεν ἡ κεφάλαια ὀξέα ἦν. ὁδὶ, καὶ σύνταθμα ἵππαιεν. εἰ δέ μοι ἐπιπίπτων ἴδοι τὸ φορτίον, καὶ εἰς τὸ ἔπειτα ἐπικλίνον, δέον τῶν ξύλων ἀφαιρεῖν, ἐ τῷ κυφοτέρῳ ἐπισκευάζειν, καὶ τὸ ἴσον ποιεῖν, τοῦτο μὲν, ὑ δὲ ποτε εἰργάσατο. λίθους μὲν μεγάλους ὁπ ἐ ὄρους ἀναιρούμενος, εἰς τὸ κυφότερον, καὶ ἄνω νεῦον ᾧ φορτίῳ ἐπετίθει, καὶ κατήειν ἄθλιος τοῖς ξύλοις, ὁμῶ ἐ λίθους ἀχρείους ἐπιφέρων. καὶ ποταμὸς ἦν ἀέναος ἐν τῇ ὁδῷ. ὁδὲ, τῶν ὑποδημάτων φειδόμενος, ὀπίσω τῶν ξύλων ἐμοὶ κομίζων, ἐπίσω τὸ ποταμόν.

bebam. Quòd si quando me cum equabus abigeret pastor, ictibus & morsibus à maribus perimebar: qui me cum fœminis suis mœchari suspicabantur, ideoque utroque pede calcitrantes, me insequebantur. Quare zelotypiam equorum ferre non poteram. Quo factum est ut macilentus ac deformis brevi evaserim: cùm neque domi ad molam exhilararer, neque sub dio pascerer, consortium bello oppressus. Quinetiam in montem sæpe mittebar, & ligna vectabam humeris. Quod erat malorum meorum caput. Primùm quidem ascendendus erat mons excelsus via graviter ardua: deinde soleis carebam in saxoso monte. Mecumque mittebatur agaso, nefarius puerulus, qui me nova ratione quavis à parte perdebat: ac primùm quidem me etiam intensiùs currentem percutiebat, non simplici fuste, sed nodis crebris, acutisque scatente: eandemque femoris partem semper petebat, adeò ut ea ex parte femur verberibus apertum fuerit: nec tamen vulneratum ferire destitit. Deinde onus imponebat, quantum vix etiam elephas tulisset. Ac quanquam acutus erat descensus, hîc tamen verberabar. Quòd si videret mihi incumbens onus in alterum latus inclinare: quanquam graviori detrahenda erant ligna: & leviori adjicienda, ut paria fierent: nunquam tamen istud fecit. Imò lapides magnos ex monte acceptos, leviori seque attollenti oneri addebat: ego verò descendebam lapides inutiles cum lignis circunferendo. Porrò in via erat perennis fluvius, quem ut calceis parceret, post ligna mihi insidens trajiciebat.

εἰ δέ ποτε εἶα κάμνων, ἢ ἀχθοφορῶν, καθεζόμενος, τότε δὴ τὸ δεινὸν ἀφόρητον ἦν. ἐ γὰρ ἦν καθεύδειν οὐ χεῖρά μοι ἐπιδοῦναι, κἀμὲ χαμαὶ θεῖναι ἐπιχειρεῖν, κἀπὶ τὸ φορτίον ἀφελεῖν, ἂν ποτε ἐ δέοι. ὀδὲ, ὅτε κοπτήλιον, ὅτε χεῖρα ἂν ποτε ἐπέδωκεν, ἀλλ' ἄνωθεν ἀπὸ τῆ κεφαλῆς, κἀπὶ τῶ ὤτων δεξάμενος, συνέκοπτε με τῆ ξύλῳ, ἕως ἐπιχειρῶσί με αἱ πληγαί. κἀπὶ μὴν ἑ ἄλλο κακὸν εἰς ἐμὲ ἀφόρητον ἔπαιζε. συνεπεγκὼν ἀκανθῶν ὀξυζώτων φορτίον, κἀ τοῦτο διεσμῆ σειρίγξας, ἀπικρέμα ὄπισθεν οὐκ τῆ ὠρᾶς. αἰδὲ, οἷον εἰκὸς ἦν, ἀπιόντες τὴν ὁδὸν, ἀπικρεμάμεναι, σφεστίπτεν μοι, κἀ σάκκα μοι τὰ ὄπισθε νύττουσαι, ἐπέτρωσκον. κἀπ' ἦν μοι τὸ ἀμαυσθαι ἀδυνάτως, τῶν πετρωσκόντων ἀεί μοι ἐπομένων, κἀμὲ ἠρτημένον. εἰ μὲν γὰρ ἀτρέμα σφεῖσιμι φυλαττόμενος τῆ ἀκανθῶν τὴν σφοσβολὴν, ὑπὸ τῆ ξύλων ἀπεκλύμην. εἰ δ' φύγοιμι τὸ ξύλον, τοῦ ἤδη τὸ δεινὸν ὄπισθεν ὀξὺ σφεστίπτε. κἀ ὅλως ἔργον ἦν τῆ ὀνηλάτῃ τῆ ἐμῆ ἀποκτεῖναι με. ἐπεὶ δέ ποτε ἅπαξ κἀγὼ πάχνη πολλὰ, ὥσε ἔπ φέρων, σφᾶς αὐτὸν λαξ ὠίνησα, εἴ χην ἀεί τοῦτο τὸ λαξ σὺ μνήμη. καὶ ποτε κελεύει συσπεῖον ἐξ ἑτέρης χωρέᾳ εἰς ἑτεραν χωρέον μεταφέρειν. κἀμίσας ἦν με, κἀ τὸ συσπεῖον τὸ πολὺ σπουδαγεγκὼν, κατέδησεν ἐπ' ἐμέ. κἀπ' δεσμῆ δρυαλέῳ εὖ μάλα σφεσέδησέ με τῆ φορτίῳ, κἀκον ἐμοὶ μέγα πυρόων. ἐπὶ δ' σφέαν λοιπὸν ἔδη ὀκ τὸ ἐσίας, κλέψας δαλὸν ἐπ θερμὸν, ἐπειδὴ πόῤῥω τῆ αὐλῆς ἐγυόμεθα, τὸ δαλὸν ὑπέκουψεν εἰς τὸ συσπεῖον. τὸ δ', τί γὰρ ἄλλο ἐδυνατο, αὐτὸς ἀνάπτεται. κἀπ' λοιπὸν ἐγὼ ἔφερον ἄλλο, ἢ πῦρ ἀπαλεῖν. μαλὼν δὴ ὡς (quid enim aliud poterat?) protinus flammam concipit: atque ego nihil aliud quàm multum ignem ferebam. Sed cùm me

bat. Quinetiam si quando tanquam fessus, oneri succumberem, tunc intolerabilis erat ejus molestia: nunquam enim descendebat ut manum mihi porrigeret, atque humo excitaret, & onus allevaret, si quando esset opus, sed à summo capite, auribusque incipiens, fuste me tundebat, dum me excitarent plagæ. Alio quoque intolerabili malo me lacessebat. Etenim acutissimarum spinarum fascem, vinculo circumligatum à cauda ponè suspendebat. Quibus, ut par erat, cùm in via progrederer, pendentibus & illudentibus, totamque posteriorem partem lancinantibus, vulnerabar: neque eas arcere poteram, siquidem vulnerando me semper sequebantur, & à me pendebant. Etenim si lento gradu procederem ut spinarum ictus devitarem, baculo conficiebar: si baculum devitarem, tunc acutum illud malum à tergo mihi incumbebat. Denique erat agasoni meo istud opus, ut me occideret. Sed postquam tandem aliquando malorum impatiens calces in eum movi: calces illos memoria semper tenebat. Iussus aliquando stupam de una regione in aliam transferre: allatam illam dorso meo alligavit, & me arcto admodum vinculo cum onere vinxit, magnum mihi moliens malum. Nam cùm esset prodeundum domo: surreptum ex igne torrem adhuc fervidum, ubi procul à stabulo processissemus, intus stupam abscondit. Quæ

in

ἐνέπηξα ὀπλήσαμαι ἐν τῇ ὁδῷ, πέλμασι βαθεῖ ἐντυχών, βίπλαν ἐμαυτὸν ἔβαλον πέλματός τε εἰς τὸ ὑγρότατον. εἶτα σαύλιον ἐντεῦθεν τὸ συμπίλιον. κἀγὼ δινῶν, καὶ τρίφων ἐμαυτὸν, τῇ πηλᾷ κατέσεισα τὸ βάρος σαύνιον, κἄπειτα βαρὺ ἐμοὶ φορτίον. κἀγὼ ἄτιμον λοιπὸν ἀκινδυνότερον ἐβάδιζον τὸ ὁδῶν τὸ ὑπόλοιπον. ὡδὶ γὰρ ἐπ' ἀνάγκας με τοῦ παιδὸς δυνατὸν ἦν ἔμπιλον, πηλᾷ ὀχρᾷ πεφυρμένον. κἀτὸ γε ὁ τολμηρὸς παῖς ἐφοβήθη, ἐμὲ κατιδὼν δύσποτε εἰπὼν, ὡς πλεῖον, ἐκὼν ἐαυτὸν ἐσείσαιμι τῇ ἑστίᾳ. κἀγὼ τότε μὲν, ὡς ἔμπιλον συμπίλιον μὴ ἦ ἐλπίζων, ὑπῆκηλουν. ἀλλ' ἕτερόν γε ἀνέβηκτος παῖς ἐξεῦρεν ἐπ' ἐμὶ μακρᾷ κακίαν. κνιδίσας γάρ με εἰς τὸ ὄρος, καί μοι φορτίον ἀδρὸν ἐπιθεὶς ὡς τὸ ξύλον, τοῦτο μὲν πιπράσκει γεωργῷ πλησίον οἰκοῦντι. ἐμὲ δ' γυμνὸν, κἀξύλου κνιδίσας οἴκαδε, κἀβάψιδάτῃ με ὡς τὸ αὐτοῦ διαπρίσαι ἔργον ἀνάσιον. τοῦτον διαπρᾶξαι τὸν ὄνον, ὡς οἶδ' ὅτι βόσκομαι, δεινῶς ἔργον ὄντα, καὶ βραδύν. ἀλλὰ μὲν νῦν ἐπιτηδείᾳ ἐς ἄλλο ἔργον. ἐπὰν γυναῖκα, ἢ παρθένον καλὴν, καὶ ὡραίαν ἴδῃ, ἢ παῖδα, ἀπολακτίσας, ἔπειτα δρόμῳ ἐπ' αὐτὰς, ὡς εἴ τις ἐρᾷ ἄνδρωπος ἀρρένων, ἐπὶ ἐρωμένῃ γυναικὶ κινήμενος. κἀδακνᾷ ἐν φιλήματος χρήματα, κἀπλησιάζειν βιάζεται. ὡς δ' τοῦτ', σοὶ δίκας, καὶ πράγματα παρέξει, πάντων ὑβριζομένων, πάντων διατρεπομένων. καὶ γὰρ νῦν ξύλα κομίζων, γυναῖκα εἰς ἀχρὸν ἀπιοῦσαν ἰδὼν, τὰ μὲν ξύλα πάντα χαμαὶ ἐκόρτισεν, ἀποσεισάμενος. τὴν δ' γυναῖκα εἰς τὴν ὁδὸν ἀνατρέψας, χαμαὶ ἐβάλετο, ἕως ἄλλος ἄλλοθεν ἐνδραμόντες ἡμιώλεθρ τὴν γυναῖκα, εἰς τὸ μὴ ἀφαιμαξθῆναι ὑπὸ καλῶν τούτων ἐφυγον. ὁ δ', τοῦτο πυ-

in via protinus assatum iri sentirem, profundum stagnum nactus, in partem ejus humidissimam me injeci: deinde stupam hîc volutavi, & me simul volvendo, versando, calidum, acerbumque illud onus luto extinxi: eoque pacto reliquum iter minori cum discrimine confeci. Non ampliùs enim poterat puer stupam humido luto subactam incendere. At sceleſtus ille puer domum reversus, falsò me accusavit, asserens me in ignem sponte insiliisse, & præter spem stupis subduxisse. Verùm alteram deteriorem in me accusationem puer ille sceleſtus excogitavit. Nam cùm me ad montem deduxisset, grandi lignorum impositò onere, illud agricolæ vicino vendidit: me verò nudum, & ligno vacuum ad ædes reduxit: & apud dominum rei atrocis accusavit. Hunc asinum domine cur nutriamus nescio, impensè pigrum ac tardum. Atqui alius rei ipsi est cura. Si mulierem, aut virginem formosam, jamque viro maturam, puerum-ve conspicit, calcibus lasciviens, cursu in ipsos fertur, ut masculus homo quispiam amator ad mulierem dilectam permotus: ac specie oscŭli mordet, & congredi nititur. Atque hinc tibi lites & negotia facesset, dum omnes contumelioſe pulsat, omnes humi fundit. Nunc enim cùm ligna ferret, visa muliere in agrum proficiscente, ligna humi projecta dispersit, & mulierem in via subversam comprimere voluit, donec aliis aliunde accurrentibus, mulierem à formosi hujus amatoris laceratione vindicavi mus. His auditis herus, quan-

δόμβον, ἀλλ' εἰ μήτε βαδίζειν ἔφη ἐθέλοι, μήτε φορτηγεῖν, καὶ ἔρωτας ἀνθρωπίνους ἐρᾷ, ἐπὶ γυναῖκας, καὶ παῖδας οἰστρᾷ τὸν, ἀποσφάξατε αὐτὸν. καὶ τὰ μὲν ἔγκατα, τοῖς κυσὶ δότε, καὶ τὰ κρέα, τοῖς ἐργάταις φυλάξατε. καὶ ἦν ἔρηται πῶς ὄνος ἀπόλωλε, λύκοι τὸν κατεφάγοσαν. ὁ μὲν οὖν ἀνόητος παῖς ὀνηλάτης ἐμός, ἔχαιρε, καί με αὐτίκα ἤθελεν ἀποσφάξειν. ἀλλ' ἔτυχε γάρ τις παρὼν τότε γειτόνων γαμβρῶν, καὶ ὅστις ἐρύσατό με ὡς ἀπὸ θανάτου, δεινὰ ἐπ' ἐμοὶ βεβουλευμένος. μηδαμῶς ἔφη ἀποσφάξῃς ὄνον, καὶ ἀλεῖν, καὶ ἀχθοφορεῖν δυνάμενον. καὶ ἐμέ γε ἔργου. ἐπειδὴ γὰρ εἰς ἀνθρώπους, ἐρωτὰ ὡς οἴστρῳ φέρεται, λαβὼν, αὐτὸν, ἔκτεμε. τὸ γὰρ ἐπαφροδίτου τούτης ὁρμῆς ἀφαιρεθείς, ἥμερός τε ἔσῃ, καὶ πίων ἔσῃ, καὶ οἷος φορτικὸν μέγα, καὶ δεῖν ἀχθόμενον. εἰ δ' αὖτος ἀπείρως ἔχεις τούτης τῆς ἰατρείας, ἀφίξομαι διεῦ μεταξὺ τριῶν ἢ τεττάρων ἡμερῶν. καί σοι τάχιον σωφρονέστερον ἀποδώσω παρέξω τῇ τομῇ. οἱ μὲν οὖν ἔνδον ἅπαντες, ἐπῄνουν τὸ σύμβουλον· ὡς εὖ λέγει. ἐγὼ δ' ἤδη ἐδάκρυον, ὡς ἀπολέσων αὐτίκα τὸ σὺν τῷ ὄνῳ ἄνδρα. καὶ ζῆν οὐκ ἔτι ἐθέλειν ἔφην, εἰ γνοίμην ἀνήρ. ὥστε ὅλως ἀποστῆναι τοῦ λοιπὸν ἐγνώκειν, ἢ ῥίψαι ἐμαυτὸν ἐκ τοῦ ὄρους, ἔνθα ἐκπεσὼν, θανάτῳ οἰκτίστῳ ὀλόκληρον ἔτι, καὶ ἀκήρατον νεκρὸς πτυηξόμην. ἐπεὶ δ' ἦν νὺξ βαθεῖα, ἄγγελός τις ἦλθε τὸ κώμης ἐλθὼν εἰς τὸ ἄγρὸν, καὶ τῷ ἑπαύλει, τοῦτῳ λέγων τῷ νεανίσκῳ κώμου, τῷ ὑπὸ τοῖςληστῶν γνομένῳ, καὶ τοῦτης νυμφίον, ὡδὲ δείλαιον ὀψίαν ἀμφοτέρους αὐτοὺς ὑπὸ τῷ αἰγιαλῷ ὡσεπατῶντας, ἐπιπολάσασαν ἄφνω τὴν doquidem neque ire vult, inquit, neque onus bajulare, & amores humanos imitatur in mulieres & pueros ruens, jugulate ipsum: ejusque intestina canibus date, & carnes operariis servate. Et si quæratur quomodo sit mortuus, à lupo interemptum fingite. Ille igitur puer nefarius, agasō meus, lætabatur, meque ilico jugulare volebat. Nisi fortè quispiam ex vicinis colonis præsens fuisset, qui me ab interitu vindicavit excogitato adversum me gravi malo. Naquaquam hunc asinum occidas, inquit, pistrino, & oneri ferendo aptum. Neque hoc magni est laboris: siquidem in homines amoris œstro percitus fertur, acceptum ipsum castra. Nam sublata veneris cupiditate, ilico mansuetus, & pinguis erit, neque magnum onus gestare gravabitur. Si tu artis istius es imperitus, intra triduum aut quatriduum adveniam: & tibi illum ove moderatiorem castratione reddam. Omnes qui aderant, consultorem hunc, ut cujus proba esset sententia, collaudarunt. At ego jam lachrymabar, ut pote qui virilitatem asini eram amissurus: & me nolle amplius vivere dicebam, si fierem eunuchus. Itaque omnino à cibo in posterum abstinere decreveram, aut me ipsum ex monte præcipitem dare, unde delapsus, morte miserrima integer & intactus interirem. Nox erat intempesta, quum quidam nuntius è pago in agrum, villamque venit, qui diceret puellam, hanc recens nuptam, anteaque à latronibus raptam, ejusque sponsum, circa vesperam in littore deambulantes ambos, à repentina maris inundatione raptos,

θελασσαν, ἁρπάσαι, καὶ ἀφανεῖς ποιῆσαι. καὶ πλὼν, αὐτοῖς τοῦτ' ἦ συμφορᾶς, ἢ θανάτε χρῆσθαι. οἱδὲ, οἷα δὴ κεκενωμένης οἰκίας νέαν δεσποτῶν, ἔγνωσαν μηκέτι μένειν ἐν τῇ ἀλλείᾳ, ἀλλὰ πάντα ἁρπάσαντες τὰ ἔνδον, φυγῇ ἐσώζοντο. ὁ δ' νομεὺς τῶν ἵππων, καμὲ ἀφιλαβὼν, καὶ πάνθ' ὅσα ἀνάγκης ἦν συλλαβὼν, ἐπικτίδησέ μοι ἐ ταῖς ἵπποις. ἐγὼ δ', ἠχθόμην μὲ, φέρων φορτίον ὄνε ἀληθινὸν. ἀλλ' ὧν ἀσμένως τὸ ἐμπόδιον τοῦτο τ ἐμῆς ἐδιξάμην ἐκτομῆς. καὶ τὴν νύκτα ὅλην ἐλθόντες ὁδὸν ἀρχαλέαν, ἐ τελῶν ἄλλων ἡμερῶν τὴν ὁδὸν ἀνύσαντες, ἐρχόμεθα ἐς πόλιν τ Μακεδονίας, Βέροιαν, μεγάλην, ἐ πολυάνθρωπον. ἐνταῦθα ἔγνωσαν οἱ ἄγοντες, ἡμᾶς ἰδρύσαι, ἐ ἑαυτούς. καὶ τότε δὴ πρᾶξις ἦν ἡμῶν τ κτηνῶν. καὶ κῆρυξ εὐφωνος ἐν ἀγορᾷ μέσῃ ἑστὼς, ἐκήρυττεν. οἱ δ' ἀφεστῶτες, ἰδίᾳ ἤθελον, τὰ γόμφα ἡμῶν ἀνοίγοντες, καὶ τὴν ἡλικίαν ἐν τοῖς ὀδοῦσι ἐκ τοῦ ἔβλεπον. καὶ τὰς μὲ, ὠνήσασθε, ἄλλος ἄλλον. ἐμὲ δ' ὕστερον ἀπολελειμμένον, ὁ κῆρυξ ἐκάλεσεν αὖθις ἐπαναγαγὼν ἐς οἶκον, ὁρᾶς λέγων, ὅτος μόνος ἐκ εὗρηκε κύριον. ἡ δ', πολλὰ πολλάκις διαμφίβολη, καὶ μεταπίπλωσα νέμεσις, ἦγαγε κἀμὲ τ δεσπότην, οἷον ἐκ ἂν δίξαίμην, κίναδος γὰρ, καὶ γέρων ἦν, τύτων εἷς τ τὴν Θεὸν συρίαν εἰς τὰς κώμας, καὶ τὰς ἀγορὰς περιφερόντων, καὶ τὴν θεὸν ἐπαιτεῖν ἀναγκαζόντων. τούτῳ πιπράσκομαι πολλῆς πάνυ τιμῆς, τελάντων δραχμῶν. καὶ τίνων ἦν, τῷ δεσπότῃ εἰπόμην ἀγορᾶι. ἐπεὶ δ' ἤκομεν ἔνθα ὤκει Φίλητος, τοῦτο γὰρ εἶχεν ὄνομα ὁ ὠνησάμενός με, μέγα δ' ἦχος ἐκ τ γυμνασίου ἀνακέκραγεν, ὦ κορασία, δοῦλον ὑμῖν ἐώνημαι raptos, & ab hominum conſpectu ablatos fuiſſe: atque hunc illius calamitatis, & mortis finem obtigiſſe. Servi autem domo novis dominis vacua decreverunt ſervitutem non ampliùs ſuſtinere, & ſurreptis omnibus quæ domi erant, arrepta fuga ſibi conſulunt. Equorum paſtor, aſſumptis mecum & equabus, & quicquid poterat, id mihi illiſique impoſitum illigat. Equidem ego ægrè ferebam quòd veri aſini onus ferrem: lubens tamen iſtud meæ exectionis impedimentum ſuſcepi. Et cùm tota nocte difficilem viam iviſſemus, exacto trium aliorum dierum itinere, Beroeam Macedoniæ urbem, magnam & populoſam venimus: in qua noſtri ductores, & nos, & ſe ipſos ſiſtere ſtatuerunt. Tunc autem venum expoſiti ſumus: ac medio in foro præco vocalis ſtans proclamabat: Mercatores autem nos videre volebant aperto ore, & ex dentibus ætatem conjectabant: atque illos emerunt, alius alium. Me ultimum relictum præco juſſit reduci domum, inquiens, vides ut hîc ſolus dominum non reperit. At ſors quæ ſæpe revolvitur & mutatur, mihi quoque dominum adduxit, qualem non optaſſem. Cinædus enim & ſenex erat, unus ex iis qui per pagos & villas Deam Syriam circunferentes, eam mendicare cogunt. Huic vendor magno admodum pretio, ſcilicet drachmis triginta. Iamque ingemiſcens, præeuntem dominum ſequebar. Vbi domum Philebi (hoc enim erat emptori meo nomen) pervenimus, ilico magna voce ante fores clamavit, O puellæ, ſervum emi vobis pulchrum,

μὴν καλὸν, καὶ ἀληθὲς, καὶ καπηλικὸν τὸ ῥῆμα. ἦσαν γὰρ τὰ κορίσια ταῦτα, ὄχλος παίδων συμπαιζόντων τῷ Φιλήβου. καὶ πέντε ὡς τὸ βολὸν ἀνεκρότησαν. φῶτα γὰρ ἀληθῶς ἄνθρωπον εἶναι τὸν ἐμπορέον. ὡς δὲ εἶδον ὄνον ὄντα τὸν δοῦλον, ἤδη παῖς εἰς τὸν Φιλήβου ἔσκωπτον, τοῦτον ἡμῖν δοῦλον, ἀλλὰ νυμφίον σεαυτῷ πόθεν ἄγεις λαβοῦσα; ὅταν δὲ τούτων τῶν καλῶν γάμων, καὶ τίνος παῖδας ὑμῖν πωλεῖς τοιούτους. καὶ οἱ μὲν, ἐγέλων. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ, συμπεπόμπευτο ἐπ' ἔργον, ὥσπερ αὐτοὶ ἔλεγον. καὶ τὰ μὲν σκευασάμενοι, ἡμῖν ἐπέτηκαν. εἶτα τὴν πόλεως ἐξηλαύνομεν, καὶ τὴν χώραν διεπερῶμεν. ἐπειδὴ δ' εἰς κώμην τινὰ προσήλθομεν, ἐγὼ μὲν ὁ ὑποφορητὸς, ἱστάμην. ὁ δὲ αὐλητὴς ὅμιλος, ἐφύσα ἕνεκεν, οἶδε, τὰς μίτρας ἀποβαλόντες, τὰ κεφαλὰ κάτωθεν ἐκ τῶν αὐχένων εἰλίσσοντες, τοῖς ξίφεσιν ἐτέμνοντο τὰς πλοκὰς, καὶ τὴν γλῶτταν ἐπὶ τῶν ὀδόντων ὑπερβάλλειν ἐκίνουν, ἔπειτα ἐπὶ τούτῳ, ὥστε τὸ αἷμα ῥεῖ πολὺ πτολλαῖς μάλακὶ αἵμασθαι. ἐγὼ δὲ ταῦτα ὁρῶν, παρεῖχον ἑστάμενον ἵνα μὴ ποτὲ χρεία τῇ θεᾷ τοῦ ὄνου αἵματος γένοιτο. ἐπειδὴ δὲ κατακόψεσαν ἅπαν ἑαυτὸν, ἐκ τῶν περιεστηκότων θεατῶν συνέλεγον ὀβολὸς, καὶ δραχμὰς. ἄλλοι ἰχάδας. καὶ οἶνον, καὶ τυρὸν κάδον ἐπίδωκε, καὶ πυρῶν μέδιμνον, καὶ κριθῶν τὸ ὄνῳ. οἱ δὲ, ἐκ τούτων ἐτρέφοντο. καὶ τὴν ἐπ' ἐμοὶ κομιζομένην ἦσαν, ἐπερεπόδουν. καί ποτε εἰς κώμην τινὰ αὐτῶν εἰσβαλλόντων ἡμῶν, τσαυλοκοπον τῶν κωμητῶν μέγαν ἀγρεύσαντες, εἰσάγουσιν εἴσω, ἔνθα καθεύδοντες ἔτυχον. ἐπιζὰ ἔπαιχον ἐκ τῶν κωμήτων ὅσα συνῆδη, καὶ φίλα τοιούτοις ἀνοσίοις παιδιὰς ἦν. ἐγὼ δὲ, ὑπεραλ-

adultum, & genere Cappadocem. Erant eæ puellæ, cinædorum Philebi coadjutorum turba, qui omnes ad illius vocem applauſerunt. Nam revera hominem emptum putabant. Sed ut ſervum illum viderunt eſſe aſinum, hujuſmodi cavillis Philebum petunt, hunc non ſervum, ſed ſponſum unde tibi adducis? Macte eſto præclaris hiſce nuptiis: taleſque pullos quamprimum nobis parito. Atque illi quidem ridebant. Poſtridie ad opus componebantur, ut ajebant. Deamque inſtructam mihi impoſuerunt. Deinde ex urbe egreſſi, regionem luſtrabamus. Et poſtquam ad villam quandam pervenimus, ego ille Dei bajulus conſtiti, tibicen autem Deo afflatus cecinit, alii mitris projectis, depreſſa cervice caput torquentes, lacertos gladiis ſcindebant, & linguam ex dentibus exertam quiſque incidebat, ita ut brevi tempore omnia molli ſanguine plena fuerint. Quæ cùm viderem, ſtans intremiſcebam, veritus ne aliquando Dea aſinino ſanguine indigeret. Poſtquam eo pacto ſeſe inciderant, obolos & drachmas à circumſtantibus ſpectatoribus colligebant: alius caricas, & vinum, caſeique fiſcellas dedit, atque frumenti hordeique modium aſino. Atque hi victum ex his parabant: Deamque meis humeris impoſitam colebant. Et cùm aliquando villam quandam ingrederemur, illi adoleſcentem quemdam procerum ex ruſticis, domum in quam diverterant, prædati deducunt: quo vitiato, muliebria, pro more & conſuetudine, nefarii cinædi illi perpeſſi ſunt. Ego autem meæ mutationis vi-

cem

γήσας ἐπὶ τῇ ἐμαυτοῦ μεζοζολῇ, ὅτι μέχρι νῦν ἀνέχομαι κακῶν, ἀπεβοήσαμ ὦ Ζεῦ χρίτλιε ἠβέλησα. ἀλλ' ἢ μ' φονὴ, σὺκ ἀπίδη μοι ἡ ἐμὴ, ἀλλ' ἢ Ϝ ὄνε ἐκ Ϝ φάρυγϛ. κἀγὼ μέγα ὠγκησάμην. τῶν ϑ κωμητῶν τινες, ἔτυχον γὰρ τότε ὄντ ἀπολωλεκότες, κ τ ἀπολωλότα ζητοῦντες, ἀκούσαντες μ μέγα βοήσαντ, παρέρχοντα εἶσω, ὑδενὶ ὑδὲν εἰπόντες ὡς ἐμοῦ Ϝ ὀνείναν ὄντ. κἀγὼ καζαλαμβάνομαι τὰς κυναῖδας, ἄρρητα ἔνδον ἐργαζομένας. κἀγὼ γέλως ὢν Ϝ ἐπιστηλάντων πολὺς γίγνεται ἔξω. κἀγὼ ἐκδραμόντες, ὅλῃ τῇ κώμῃ τὸ λόγο διέδομεν τῆ ἱερέαν τὴν ἀσέλγειαν. οἱδὲ, αἰδέμονες δεινῶς τοῦζε ἐληλεγμένα, τ ἐπισύσης νυκτὸς σὺν ϑεῷ ἐξήλασαν. κ ἐπειδὴ ἐγένετο ὢν τῇ ἑῃμερ τ ὀδὲ ἐκαλέπαινον, ἢ ἀρχίζονϑ ἐμοὶ τὰ μυώσεια. κἀγὼ τοῦτο μ ἀνεκτὸν τὸ δεινὸν ἐδ, κακῶς τὸ λόγῳ ἀκούειν. ἀλλὰ τὸ μ τοῦτο, σὺκέτ ἀνεκτόν. τὴν γὰρ ϑεὸν ἀφελόντες μου, ἢ χαμαὶ κἀζαϑέμενοι, ἢ τὰ φόμενά μ πάντα ἀφειπάσαντες, γυμνὸν ἤδη ὄντα δεσμοῦσί με δένδρῳ μεγάλῳ. εἶτα ὀπίσω τῇ ὠὰ τῶν ἀσπαλάκων μάστιγι παίοντες, ὀλίγου ἐδέησαν ἀποκτεῖναί, κελεύοντές με Ϝ λοιπὸν ἄφωνον εἶναι ϑεοφορηϑέντ. κἀγὼ μὲν ἢ ἀποφάσεως μ τὰς μάστιγας ἐβαλλόμενο, ὡς ἐς ὕϑεραν αὐτὰς βαλόντα ποκλῶ, κἀγὼ τ κώμης σὺκ ἐργασάμενος, σκεβαλόντα. ἀλλ' ὕστερ με μὴ ἀποκτεῖναι, δεινῶς αὐτὰς ἡ ϑεὸς ἐδυσώπησε, χαμαὶ κἀζαμένη, ἢ σὺκ ἴχνος ὅπως ὁδοῦσι. σὺτοῦϑεν ὧν μ τὰς μάστιγας, λαβὼν τὴν διάπονον, ἐβάδιζον. κἀγὼ ὡς ἐπ' ἄριστον ἤδη καλούμενος εἰς ἀγρὸν πλουτοῦντο ἀνδρός. κ ὧδ ἦτο ἔνδον. κ τὴν ϑεὸν μόλα ἀσμένω τῇ οἰκίᾳ ὑπεδέξατο, ἢ θυσίας αὐτῇ ὡσοήσαμεν. σὺτοῦδε εἰ-

cem ſummopere dolens, unde hactenus mala tolero, exclamare volui, ô ſæve Iupiter. Verùm non mea: ſed aſini vox è gutture aſcendit, magnumque rugitum edidi. Ex paganis quidam, qui aſinum amiſerant, & amiſſum quærebant, audito ingenti rugitu meo introeunt, nemini quidquam dicentes, ac ſi illorum eſſem, & infanda patrantes cinædos deprehendunt. Atque ab iis qui fuerant ingreſſi multus riſus foris excitatur. Nam curſim egreſſi ſacerdotum iſtorum laſciviam per totum pagum divulgarunt. Quos cùm flagitii deprenſi magnopere puderet, proxima nocte ſtatim abeunt. Cumque in via ſolitaria eſſent, ſuccenſebant & iraſcebantur mihi qui ipſorum myſteria patefeceram. Erat hoc malum tolerabile, quòd verbo malè audirem: at intolerabile quod ſequutum eſt. Nam ſublata Dea, depoſitaque humi, & mihi detractis omnibus ſtragulis, nudum jam arbori ingenti alligant: cæſumque flagro ex talis facto, propemodum interfecerunt, jubentes in poſterum me eſſe taciturnum Deæ vectorem. Quinetiam poſt flagra me jugulare ſtatuunt, ut qui ipſos in magnum dedecus conjeciſſem, & ex vico re non facta ejeciſſem. Sed Dea jacens humi, & vectore deſtituta ſi perirem adeò terribili vultu conſpexit eos, ut me non occiderint. Hinc igitur poſt verbera, ſuſcepta domina, progrediebar: & veſperi in hominis opulenti prædium divertimus. Qui cùm domi eſſet, lubentiſſimè Deam hoſpitio excipit, ipſique ſacra facit. Hìc ego cognovi me in

δὲ μέγαν κίνδυνον αὐτὸς ὑποστάς. τὸ φίλων γάρ τις τῇ δεσπότῃ τῶν ἀγρῶν ἐπιμψε δῶρον, ὄνον ἀγρίου μηρόν. τοῦτον ὁ μάγειρος σκεδάσας λαθὼν, ῥᾳθυμίᾳ ἀπώλεσε, κυνῶν πολλῶν λαθραίως εἴσω παρελθόντων. ὃς δεδιὼς πληγὰς πολλὰς, & βάσανον ὑπὲρ τῆ ἀπωλείας & μηροῦ, ἔγνω κρεμάσαι ἑαυτὸν ὑπὲρ & τραχήλου. ἡ δὲ γυνὴ ἡ τούτου, κωκύσασα ἐξαίσιον ἐμοὶ, ἀλλὰ μήτε ἀποθνήσκε εἶπεν ὦ φίλτατε, μήτε ἀθυμίᾳ τοιαύτῃ δῶς σεαυτόν. πιθόμενό γάρ μοι, πράξεις εὖ πάντα. τὸν κινεῖδον τοῦτον λαβὼν ἔχε εἰς ἔρημον χωρίον, κἄπειτα σφάξας αὐτὸν. τὸ μέρος μὲν ἐκεῖνο, τὸ μηρὸν ἀπόπεμψον, κόμιζε δεσπότῃ. καὶ σκεδάσας, τῇ δεσπότῃ λέγε. καὶ τὸ ἄλλο & ὄνος, κρύψω σε εἰς τὸ κρημνὸν ἄφεις, δόξει γὰρ ἀποδρὰς, οἰχεσθαί που, καὶ εἶναι ἄφαντος. ὁρᾷς ὡς ἔσῃ εὐσταθὴς, & ἀγρίου σὺ μόνος πάντα ἀμείνων; ὁ δὲ μάγειρος, τὸ γυναικὸς ὑπακούσας τὸ βάλλεσθαι, ἄριστα ἔφη σοι ὦ γύναι, ταῦτα. καὶ τοῦτο μὲν τῇ ἔργῳ τὰς μάστιγας φυγεῖν ἔχω, καὶ αὐτό μοι ἤδη ἀπρέπειαν. ὁ μὲν οὖν ἀπόστολος ἦν ὑμῶν μάγειρος, ἐμοὶ πλησίον ἴσως τῇ γυναικὶ ταῦτα συνεβουλεύετο. ἐγὼ δὲ, τὸ μέλλον ἤδη προορώμενος, κρύπτειν ἔγνων τὸ σώζειν ἐμαυτὸν ὑπὲρ τὰ κοινὰ, καὶ βῆξας τὴν ἰμάντα, ὦ δημόσιοι, & ἀνασκιρτήσας, ἔσω δρόμῳ εἶσα, ἤλπιζον εὐέλπιστοι κίναιδοι σὺν τῇ δεσπότῃ τῶν ἀγρῶν. συνεπῶμαι εἰσδραμὼν, ἁπάντων πάντα τῇ σκιρτήματι, & λυχνίαν, & τραπέζας, κἀγὼ μὲν ὤμιλλον κωμῳδεῖν τι τοῦτο πρὸς σωτηρίαν ἐμοὶ ἀμηχάνως, & τὸν δεσπότην τῶν ἀγρῶν κελεύειν εὐθέως ὡς ἀκέραιον ὄντα ἐμὲ κατακλιθέντα φυσᾶσθαι ἀσφαλῶς. ἀλλά με τοῦτο τὸ κωμῳδεῖν, εἰς ἔσχατον ἤνεγκε κίνδυνον.

magno periculo versari. Nam quidam ex amicis, donum ruris domino miserat, agrestis asini femur: quod cùm coquus condiendum cepisset, negligentia amisit, clam ingressis canibus multis. Qui plagas multas, & femoris illius amissi pœnam veritus, ex collo sese suspendere statuit. Sed ejus uxor, ingens mihi malum. At nolito mori, inquit, ô dilectissime: neque te dedas hujusmodi animi consternationi. Nam si mihi credideris, omnia rectè geres. Cinædorum illorum asinum in desertum locum deducito: deinde eo jugulato, partem illam, nempe femur, recisam huc affer, quam paratam domino apponas, reliquum verò corpus in præcipitium alicubi detrudito. Nam aliquò aufugisse, & latere videbitur: vides autem quàm sit obesus, illoque sylvestri per omnia melior? Coquus approbato uxoris consilio, hæc optimè, inquit, consuluisti uxor: hocque solo facto plagas vitare possum: jamque hoc faciam. Itaque nefarius iste meus coquus, mihi astans, hoc cum uxore consilium inibat. At ego, quod futurum erat prævidens, optimum factu duxi, si cæde illa me liberarem. Itaque facto quo ducebar, loro, prosiliens feror intus cursu, ubi cum ruris domino cinædi cœnabant: quò cursim ingressus, saliendo lumen & mensas subverto. Quod inventum elegans mihi fore saluti arbitrabar, ruriscque dominum illico jussurum ut petulans hic asinus tuto in loco concluſus servaretur. Verùm illud me in extremum adduxit periculum.

Nam

λυπῆσαι δέξαιτό με, ξίφη πολλὰ ἤδη, καὶ λόγχας ἐπ' ἐμὲ ἐπασάσατο, καὶ ξύλα μακρά. κἀγὼ ἔλεγον ὅτιος, ὥστε ἀποκτεῖναί με. ἐγὼ δ' ὁρῶν τὸ δεινὸν τὸ μέγεθος, φόβῳ εἴσω παρέρχομαι, ἵνα δὴ οἱ ἐμοὶ δεσπόται κοιμηθήσοιτο ἔμπροσθεν. οἱδὲ, ἡσυχάσαντες τοῦτο, συγκλείουσι τὰς θύρας εὖ μάλα ἰσχυρῶς. ἐπειδὴ δὲ ἤδη ὄρθρος καλεῖ, ἀράμενοι τὰ ἑαυτῶν σκεύη, ἀπήειμεν ἅμα τοῖς ἀγύρταις. καὶ ἀφικόμεθα εἰς κώμην ἄλλην μεγάλην, καὶ πολυάνθρωπον. ἐν ᾗ ἐκ κοινοῦ τοῦ τινα ἐπεργάσασθαι, τὰ δὲ ἑαυτῶν μὴ μέτεστιν ἐν ἀνθρώποις οἰκίαις. τὸ δὲ παρ' ἐκείνοις μάλιστα τιμώμενος ἐπιχωρίᾳ δαίμονος, τὸν ναὸν οἰκοῦσιν. οἱδὲ, ἐκ μάλα ἄσμενοι τὰ ξένα δέχεσθαι, τῇ σφῶν αὐτῶν θεᾷ συνοικίσουσιν. ἡμῖν δ' οἰκίαν ἀπέδειξαν ἀνθρώπων πενήτων. ἐνταῦθα δὴ συχνὰς ἡμέρας οἱ δεσπόται διατρίψαντες, ἀπέπεμψαν ἤδη εἰς τὰ πλησίον πόλιν. κἀγὼ τὰ δὲ ἀπήτουν τὰς ἐπιχωρίους ἐκ αὐτοὺς τὸ τέμενος παρελθόντες, ἐκομίζοντο αὐτά. κἀγὼ δίκης ἐπ' ἐμοὶ, ἅλωσιν ἔξω. ἔτυχον δ' οἱ δυσεβεῖς εἰς τὸ τέμενος ἐκεῖνο παρελθόντες, ἀνάθημα φιάλην χρυσῆν κλέψαντες, ᾗ ὑπὸ τῇ θεᾷ ἔφερον. οἱ δ' κομιῆται, αἰσθόμενοι τοῦτο, δίκης ἐδίωκον. εἶτα ὡς πλησίον ἐγένοντο, κατακαθήσαντες ἀπὸ τῶν ἵππων, ἔτυχον αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ δυσεβεῖς, καὶ ἱεροσύλας ἐκάλουν, καὶ ἁπῆντον τὸ κλαπὲν ἀνάθημα, καὶ ἐρεύνωντες πάντα, εὗρον αὐτὸ ἐν τῷ κόλπῳ τῆ θεᾶ. δήσαντες δὲ τὰς χεῖρας ἀπίσω. κἀγὼ τὰς μ', εἰς τὸν εἰσπλοῦν ἐμβάλλουσι. τὸν δ' ἐμὲ τὸν ἐπ' ἐμοὶ κομιζόμενον ἁρπάσαντες, ναῷ ἄλλῳ ἔδωκαν. τὸ δ' χρυσίον, τῇ πολίτιδι θεᾷ πάλιν ἀπέδωκαν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, τί τε

Nam furiosum me opinati, strictis in me jam multis gladiis, lanceisque & longis baculis, ad me occidendum erant comparati. Ego periculi magnitudine perspecta, intro curro, ubi erant dormituri mei domini: qui hoc viso, fores diligenter extrinsecus claudunt. Postea diluculo, iterum suppositio Deæ dorso, ibam una cum hisce circulatoribus: & ad villam magnam & populosam devenimus, ubi novum prodigium finxerunt, ut Dea non maneret in hominis ædibus: sed habitaret in illius loci Deæ templo, quæ apud ipsos potissimùm coleretur. Illi lubenti animo peregrinam Deam receptant, cumque sua Dea collocant. Verùm nobis pauperum hominum ædes designant: in quibus domini multos dies commorati, in proximam urbem proficisci voluerunt, & repetitam ab indigenis Deam, atque è delubro allatam mihi imposuerunt, méque abegerunt. Verùm impii illi qui delubrum ingressi erant, donarium nempe phialam auream furati, sub Dea ferebant. Qua re cognita pagani nos insequuti sunt. Deinde quum appropinquarunt, desilientes ex equis, ipsos in via retinuerunt, impios, & sacrilegos vocarunt, & surreptum donarium repetiverunt: illudque, scrutati omnia, in sinu Deæ invenerunt. Itaque effœminatos istos à tergo ducebant vinctos: quos quidem in carcerem conjiciunt: quamque gestabam Deam sustulerunt, aliique fano dederunt: aurum autem suæ Deæ reddiderunt. Postera die, & sarcinas, & me vendere decreverunt;

σαθῆν, καὶ μὴ παρέσεσθαι δίγνωσιν. καὶ ἀπέδοτό με ξένῳ ἀνθρώπῳ, τῷ πλησίον κώμῃ οἰκοῦντι, τίχνῃ ἔχοντι ἄρσεις πίπλειν. ὃς με ἀγαλαβὼν, ἐς πυρῶν μεδίμνους δέκα ἀνησαμένῳ, ἐπιθεὶς μοι τὸ πυρὸν, ὡς ἐωυτὸν ἤλαυνεν ὀδὸν ἀγαλέαν. ὡς δ' ἤκομεν, εἰσάγει με εἰς τὸ μυλῶνα. καὶ ὁρῶ πολὺ πλῆθος ἔνδον ὁμοδούλων κτλωῶν. καὶ μύλαι πολλαὶ ἦσαν. καὶ πᾶσιν τούτοις ἐφίστατο. καὶ πάντα ἐκεῖνα μεστὰ ἦν ἀλεύρων. καὶ τότε μάλ' με, οἷα ξένον δοῦλον, ἐς φορτίον βαρύτατον ἀράμενον, ἐς ὀδὸν ἀγαλέαν ἀφιγμένον, ἀναπαύεσθαι ἔνδον ἀφῆκαν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, ὀθονίῳ τοῖς ὄμμασιν ἐπιπαύσαντες, ἀπεζεύγνυσί με τῇ κάτῃ τ' μύλης. εἶτα ἤλαυνον. ἐγὼ δ' ἠπιστάμην ὅπως χρὴ ἀλεῖν, πολλάκις μαθών. ἀσθενοῦντί μοι δ' αἰγυπιὸν. ἀλλὰ μάτην ἤλπισα. λαβόντες γὰρ πολλοὶ τὸ ἔνδον βακτηρίας, ἐφεῖστανταί μοι. καὶ μὴ ἀσθενήσαντα ὡς οὐκ ὁρῶντα, παίουσιν ἀθρόᾳ τῇ χειρί, ὥστέ με ὑπὸ τ' πληγῆς, ὥσπερ τρόμῳ ἐξακίνης τρίφεσθαι. καὶ πεῖρα ἔμαθον, ὡς χρὴ τ' ὄλον εἰς τὸ τὰ δίνῃ ποιεῖν, μὴ ἀφεμένην τὴν χεῖρα τ' δεσπότου. λαπτὸς δὴ πάνυ γιγνόμην, καὶ ἀσθενὴς τῷ σώματι, ὥστ' ἔγνω με ὁ δεσπότης πωλῆσαι. καὶ ἀποδίδοταί με ἀνθρώπῳ κηπουρῷ τῶν τίχνῃ. ὅτ' ἐγὼ δὲ εἶχα κῆπον, λαβὼν γαμρεῖν. καὶ τοῦτο εἴχομεν ἔργον. ὁ δεσπότης δὲ ἔωθεν ἐπιθεὶς μοι τὰ λάχανα, ἐκόμιζεν εἰς τὴν ἀγορήν. καὶ παραδοὺς τοῖς τοῦτο παπάσκουσιν, ἦγέ με πάλιν εἰς τ' κῆπον. εἶτα ἐκεῖνος μ' ἐξ ἔσκαπτε, καὶ ἐφύτευε, καὶ τὸ ὕδωρ τοῖς φυτοῖς ἐπῆγεν. ἐγὼ δ', ὁ τούτου εἰσήκειν ἀργός. ὦ δέ μοι δεινῶς ἀλγεινὸς ὁ τότε βίος. ἄθυτον μ', ἐπεὶ χειμὼν ἤδη ὦν. verunt: & me pistori, peregrino homini, vicinum pagum incolenti vendiderunt. Qui decem frumenti modiis quos emerat, dorso meo impositis, per viam asperam ad suas ædes ducebat: quò quum advenimus, in pistrinum me introducit: ubi magnam conservorum jumentorum copiam cerno, ubi & multæ erant molæ, quæ omnes à jumentis hisce versabantur: quæ omnia farinis erant plena. Tunc quidem me, ut pote novum servum, & qui gravissimum onus tulit, iterque difficile confecit, intus quiescere siverunt. Postridie, oculis linteo velatis, molæ jugo me alligant. Tum incitabant: sed noram quomodo esset molendum, id usu edoctus, me tamen non nosse simulabam: at mea spes fuit inanis. Nam multi ex domesticis, muniti baculis me circunstant, ac de improviso, me nihil tale expectantem tota manu percutiunt: adeò ut plaga compulsus, molam turbinis instar volverem. Ex quo edoctus sum experientia, servum non debere domini manum expectare, ut ea præstet quæ sui sunt officii. Interim macresco, & corpore fio debili, ita ut statuat herus me vendere. Vendidit igitur olitori, qui colendum hortum acceperat: idque negotii habebamus. Itaque dominus olera mihi imponebat, quæ in forum ferebam: & posteaquam ea venditoribus tradidisset, me rursus in hortum ducebat: ubi dum fodiebat, dum plantabat, dum aqua plantas irrigabat, ego interim otiabar: sed admodum molesta erat mihi temporis illius vita: quia jam vigebat hyems, nec

κἀκεῖνος· οὐδὲ αὐτὸς τρύμμα οἷός τε ἀγοράσαι, οὐχ ὅπως ἐμοί. καὶ ἀνυπόδητος, πηλοῦ γεγὼς ἐκ πάνυ σκληροῦ, καὶ ὀξεῖ ἐπάτουν. καὶ φαγεῖν τοῦτο μόνον ἀμφοτέροις ἦν, ἡμῖν μὲν ἡδύκαρδα πικρὰς, ἐκ σκληρᾶς. καί ποτε ἐξιόντων ἡμῶν ἐς τὸ κῆπον, σύσπουδός τις καὶ ἀνὴρ χρηστὸς, τραπέζῃ τινὶ ἀμφιεσμένος. καὶ τὰ μὲν ἄλλα, λαλεῖ ὡς ἡμᾶς τῇ Ἰταλῶν φωνῇ καὶ ἤρετο τὸ κῆπουρὸν ὅπως ἀπάγοι τὸν ὄνον ἐμέ. ὁ δ', εἰμὴ τὴν φωνὴν ἀνύστατος ἦν, οὐδὲν ἀπεκρίνατο. ὁ δὲ, ὀργιζόμενος, ὡς ὑπεριορώμενος, πάνυ τῇ μάστιγι τὸν κῆπουρὸν. κακεῖνος συμπλέκεται αὐτῷ. καὶ ὁ μὲν τὸν ποδῶν ὑπαπάσας, εἰς τὸν ὀδὸν ἐπετέινε. καὶ κείμενον ἔπαιεν ὅπου, ἐν χερσὶ, ἐν ποσὶ, καὶ λίθῳ πῃ ὁ δὲ τὸν ὀδόν. καὶ ὃς τὰ ἄλλα ἐν ἀντιμάχῳ, καὶ ἠπίλῃ, εἰ ἀναστὰς, ἐπαίτιεῖν τῇ μαχαίρᾳ. ὁ δὲ, ὥσπερ ὑπ' αὐτῆς σαφέστερα διδαχθεὶς τὸ ἀμυνόμενον, ἀπὸ τῶν μαχαίρων αὐτῷ, καὶ ῥιπτεῖ πόῤῥω. εἶτα αὖθις ἔπαιε κείμενον, ὁ δὲ, τὸ κακὸν ὁρῶν ἤδη ἀφόρητον, ψεύδεται, ὡς πεθνηκὼς ὁ παῖς πληγαῖς. ὁ δ', θύσας ἐπὶ τούτῳ τὸν μὲν, αὐτῷ ὡς εἶχε κείμενον, ἀπολείπει. τὸν δὲ μαχαίρων βαστάσας ἐπ' ἐμοὶ, ἤλαυνεν ἐς τὸν πόλιν. ὡς δ' ἤλθομεν, τὸ μὲν κῆπον αὐτῷ, συνεργάσι τινὶ ἐπέδωκε γεωργῶν. αὐτὸς δ', τὸ κίνδυνον τὸ ἐκ τῆς ὁδοῦ δεδιὼς, κρύπτεται ἄμφω ἐμοὶ, ὡς πινὸς τὸ ὡς σωθῆναι. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, δόξαν αὐτοῖς, ὅτω ποιῶσι. τὸ μὲν ἐμὸν διακόσιοι, κιβωτῷ συνεκρυψαν, ἐμὲ δ', ἀραμένοι ἐκ τῆς ποδῶν, κομίζουσιν ἄνω τῇ κλίμακι, ἐς ὑπερῷον. κἀκεῖ με ἄνω συγκλείουσιν. ὁ δὲ τραπεζίτης, ἐκ τῆς ὁδοῦ τότε μόλις ἐξανεστὼς, ὡς ἔφασαν, κεφαλαῖον τοῖς πληγαῖς, nec ille habebat unde sibi fragulum emeret, tantùm abest ut mihi, atque ego sine calceis lutum humidum, durum, & acutum calcabam. Nihilque habebamus ambo, quod comederemus, nisi amaras, durasque lactucas. Cùm aliquando in hortum prodiremus, convenit nos vir generosus, militari stola amictus: ac primùm Italica lingua compellat, interrogatque quonam me asinum deduceret: sed is puto voce non intellecta, nihil respondit. Ille autem irascens, ac si contemneretur, flagro percutit hortulanum, hortulanus cum eo congreditur, & pedibus subter tractis in via prosternit: jacentem impetit manu, pede, & lapide de via capto. Et qui primus aggressus erat, se tutabatur, & minabatur, si exurgeret, se illum ense interfecturum. Ille autem, ut quod erat tutissimum, ab eo ipso edoctus, vagina gladium educit, & procul abjicit. Deinde jacentem iterum cædit. Tandem verò miles malum videns intolerabile, se verberibus simulat enecatum. Id veritus hortulanus ibi, ut se habebat, jacentem relinquit: & impositio mihi ense, ad urbem pergit. Quo cùm perveniſſemus, hortum suum consorti cuidam colendum dedit. Ipse autem viæ periculum veritus, penes aliquem ex familiaribus in urbe mecum deliteſcit. Postridie communi consilio meum dominum in arca occultant: & me, pedes attollendo per gradus in summas ædes vectant, ibique me concludunt. Porrò miles cùm vix, ut ajebant, surrexisset, capite plagis gravato in urbem

ἦκεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ τοῖς στρατιώταις τοῖς σὺν αὐτῷ συντυχὼν, λέγει τὴν ἀπόνοιαν τοῦ κηπουροῦ. οἱδὲ, σὺν αὐτῷ συνειλόντες, μαινόμενοι ἔνδοθεν ἦμεν κεκρυμμένοι. καὶ διαλαμβάνουσι τὰς τῆς πόλεως ἀρχοντίδας. οἱδὲ, εἶσω πιὰ τῶν ὑπηρετῶν πέμπουσι. καὶ τὰς ἔνδον ἄπαντας ἐξελθεῖν ἔξω κελεύουσιν. ὡς δ' ἐξῆλθον, ὁ κηπουρὸς ὑδαμοῦ ἐφαίνετο. οἱ μὲν δὴ στρατιῶται, ἔνδον ἔφασαν εἶναι τὸν κηπουρόν. κἀμὲ τὸν ἐκείνου ὄνον. οἱδὲ, οὐδὲν ἄλλο ὑπολελεῖφθαι ἔλεγον, ἢ τὸν ἄνθρωπον, ἢ τὸν ὄνον. θορύβου δ' ἐν τῷ στενωπῷ, καὶ πολλῆς βοῆς ἐκ τούτου γιγνομένης, ὁ ἀλέκτωρ, καὶ πάντα περίεργος ἐγὼ, βουλόμενος μαθεῖν τίνες εἶεν οἱ βοῶντες, ἀφικύπτω ἄνωθεν κάτω ἀφὸ τῆς θυρίδος. οἱ δέ με ἰδόντες, οὐδὲν ἀνέκραγον. οἱδὲ, ἐαλάκησαν ψευδῆ λέγοντες. καὶ οἱ ἄρχοντες εἶσω παρελθόντες, καὶ πάντα ἀνερευνῶντες, εὑρίσκουσι τὸν ἐμὸν δεσπότην τῇ κιβωτῷ ἐγκείμενον. καὶ λαβόντες, τὸν μὲν, εἰς τὸ δεσμωτήριον πέμπουσι, λόγον δὲ τετολμημένων ὑφέξοντα. ἐμὲ δὴ, κάτω βαστάσαντες, τοῖς στρατιώταις ἐπέδωκαν. πωλῶ δ' ἄσσαριον ἐγὼ ἐλάων ἐπὶ τῆς μιμώσεως ἐκ τῶν ὑπερῴων, καὶ πωλοῦμαι τὸν ἑαυτῶν δεσπότην. κἀκεῖνος ἐξ ἐμοῦ πρῶτον ἦλθεν εἰς ἀνθρώπους ὁ λόγος οὗτος, ἐξ ὄνου διαφύψεως. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, τί μὲν ἔπαθεν ὁ κηπουρὸς ὁ ἐμὸς δεσπότης, οὐκ οἶδα. ὁ δὲ στρατιώτης πωλήσειν με ἔγνω. καὶ πιπράσκει με πέντε καὶ εἴκοσιν ἀττικῶν. ὁ δ' ὠνησάμενος, θεραπὼν ὢν ἀνδρὸς σφόδρα πλουσίου, πόλεως τῆς τῶν Μακεδόνων τῆς μεγίστης Θεσσαλονίκης, ὅτου τύχοιμι ἐγὼ τοιούτου. καὶ ὄψε τοῦ δεσπότου ἐσκεύαζε, καὶ ἐγὼ καὶ ὁ ἀδελφὸς συνόδιλοι, ἄρτους κτῶντες, καὶ μελίπηκτα κιρνῶντες ἐπιτήμιοι. ἦσαν οἱ ἀδελφοὶ, συσκηνοῦντες τε

bena venit: ubi nactus commilitones, iis hortulani injuriam narrat: qui cum ipso congregati, ubi delitescerem, comperiunt, & magistratus urbis secum ducunt. Hi lictorem intro mittunt, omnesque qui intus erant, foras prodire jubent. Cùm prodiissent non apparebat hortulanus: sed illum, méque ipsius asinum intus esse dicebant milites. Illi verò nihil intus relictum esse, neque hominem neque asinum, affirmabant. Hinc ortò tumultu, & clamore multo in vico, ego petulans, & omnium curiosus, quinam clamarent discendi cupidus, per fenestram despicio. Illi me viso exclamant: alii in mendacio deprehenduntur. Tum ingressi magistratus, omnia scrutando, dominum meum in arca jacentem inveniunt: quem in carcerem mittunt, redditurum ausorum rationem: me inferius portatum dant militibus. Et in risum effusi omnes irridebant me, qui è summis ædibus dominum prodidissem. Exinde à me primo id verbum in vulgus prodiit, Ex asino conspecto. Quid autem hortulano meo domino postridie acciderit, nescio. Me verò vendere decrevit miles, & vendidit quinque & viginti drachmis Atticis. Emptor, servus erat viri ditissimi, Thessalonices Macedoniæ civitatis maximæ. Hic artem hanc callebat, domino videlicet epulas parabat: fratrem habebat conservum, panes coquendi, & liba melle conficiendi peritum. Hi fratres eodem contubernio, eodem-

ἀεὶ ἦσαν ἀλλήλοις, καὶ κρεμάλυον ἐν τοιούτῳ, καὶ τὰ σκεύη τῶν πτηνῶν εἶχον ἀναμεμιγμένα. καὶ μοῦ ταῦτα, κἀμὲ ἵστασαν ἔνδοθεν κρεμάλυον. καὶ ὅτι μὴ τὸ δεῖπνον ἦν δαιτός τε, πολλὰ λείψανα ἄμφω εἶσω ἐνόμιζον. ὁ μὲν, κρεῶν, καὶ ἰχθύων. ὁ δὲ ὀρτύων, καὶ τηλεκύπτων. οἱ δὲ, καθεκλείσαντες ἔνδον ἐμὲ μὴ τύπτων, καὶ φυλακὴν ἐμοὶ γλυκυπάτην ἐφεστήσαντες, ἀπῆσαν, ὥστε ἀπολύσασθαι. κἀγὼ τοῖς ἀδηκτεμένοις κεφαλιδίοις μακρὰ χαίρειν λέγων, ταῖς τέχναις, καὶ τοῖς κέρδεσι τῶν δεσποτῶν ἐδίδουν ἐμαυτόν. καὶ δὴ μακρὰν πάνυ ἐμαιζόμην ἀνθρωπίνης τροφῆς. οἱ δὲ, ἀναρρίψαντες εἴσω, τὰ μὲν αὐτῶν ἤδη ἀπόνητο τῆς ὀψοφαγίας τῆς ἐμῆς, ἐκ τῆς πλήθους τῶν ἀδηκτεμένων, κἀμοὶ ἔτι οὐ φόβος, καὶ φειδοῖ κλίπτοντος τὸ ἄριστον. ἐπεὶ δὲ τέλειον ἤμελλον αὐτῶν καθαγνὸς ἄνεσθαι, τὰς καλλίστας τῶν μερίδων, καὶ ἄλλα πολλὰ κατέπτυον. καὶ ἐπειδὴ ἡδονῆς ἤδη τῆς ζημίας, πεμφθῆναι, ἄμφω ὑποπτον αὐτὸς ἀπήλυς ἔβλεπον, καὶ κλέπτων ὁ ἕτερος τὸν ἕτερον, καὶ ἁρπαγὰ τῶν κρεῶν, καὶ ἀναίσχυντον ἔλεγον. καὶ ἦσαν ἀκρεβεῖς λοιπὸν ἄμφω. καὶ τὰ μερίδων ἀριθμὸς ἐγίνετο. ἐγὼ δὲ τὸν βίον εἶχον ἐν ἡδονῇ. καὶ τρυφῇ δὲ τὸ σῶμά μου ἐκ τῆς σωτήρου τροφῆς πάλιν καλὸν ἐμαγύνετο, καὶ τὸ δέρμα ἐπανθοῦσα τῇ τριχὶ ἀπέστιλβεν. οἱ δὲ γυναικοπαθεῖς, μέγα τί με, καὶ πίονα ὁρῶντες, καὶ τὰ κεφάλια μὴ δεπανώμενα, ἀλλ' ἐν τοῦτῳ μέτρῳ ὄντα, εἰς ὑποψίαν ἤρχοντο τῆς τολμημένων τῶν ἐμῶν. καὶ ἀποστελόντες, ὡς εἰς τὸ βαλανεῖον ἀπιόντες, ἔπειτα τὰς θύρας συγκλείσαντες, ἀποσκαλόντες ὀπῇ τινι τὸ ὄμμα τῆς θύρας, ἐσκοπεῖτο τάνδον. κἀγὼ τότε δὴ ἀλλ μηδὲν εἰδώς, ἠείσιον, ἀπεστιλβόμην. οἱ δὲ, τεμμαχοῦντα ἐμέλαν,

eodemque diversorio semper utebantur: & permixta habebant suarum artium instrumenta. Et postea me quoque collocabant, ubi divertebant: tum à domini cœna multas reliquias ambo importabant: alius carnium, & piscium: alius panum & placentarum. Atque hi me intus cum his incluso: istaque dulcissima custodia obsesso, lotum iverunt. Ego autem longum vale hordeo dicens, artibus, & lucris dominorum me dedi, diuque humano cibo ventrem refarsi. Cùm rediissent primùm non animadverterunt cibos à me comestos, eo quòd ferculorum erat copia, & meticulosus adhuc parcè prandium furatus eram. Quod cùm ab ipsis minimè perceptum cognovissem, optimas partes, aliaque multa comedebam. Tandem ut damnum cognovêre: ambo se invicem suspicioſè intuebantur, alterque alterum furem, & communium raptorem, atque impudentem appellabat. Accuratiùs deinde servarunt ambo, & portiones numerarunt. Interim ego in voluptate & deliciis vivebam, unde ex consueto cibo factus pinguior, pulchris nitidisque pilis mea cutis refulgebat. Tum illi cùm observarent me factum pinguiorem, nec hordeum insumi, sed eadem mensura esse, in suspicionem rerum à me ausarum veniunt. Itaque simulant se ad balneum ire, clausoque ostio, oculos per rimulas immittentes, observant ea quæ intus fiunt. Ego doli nescius ad prandium proficiscor.

ὁρῶντες ἄφνω ἄπαντες. οἵπερ γὰρ τὰς ἀμαθίας ἐκόλαζον ἐπὶ τῷ ἐμῷ βίῳ. καὶ γάλως πολὺς ἦν. ὥστε ὁ δεσπότης αὐτῶν ἤκουσε τοῦ γέλωτος, θορύβου ὄντος· ἔξωθεν, καὶ ἤρετό τινα ἐφ' ᾧ τοσοῦτον οἱ ἔξω γελῶσιν. ἐπεὶ γὰρ ἤκουσε, καὶ ἐξανίστατο καὶ συμπόσιον, καὶ ἀφκύψας εἶδεν, ὁρᾷ με σὺς ἀγελὸν μεγάλου κρεμάμενον, καὶ μίαν ὀπὸ γάλωτι ἀναβαίνουσας, εἰς τρίχα εἶσαν. κἀγὼ σφόδρα ὑχθόμενος ἐπὶ τοῦ δεσπότου, κλίπτης ἄμφω, καὶ λίχνου ἐαλωκώς. ὀδὶ, πολλὰ ἐλάθρᾳ ἐπ' ἐμοὶ γάλωτος καὶ πεμφθῆναι, κελεύει με εἶσω ἄγεσθαι εἰς τὸ ἐκείνου συμπόσιον. ἔπειτα, τραπέζῃ μοι ὑποθεῖναι εἶπε, καὶ εἶναι ἐπ' αὐτῇ πολλὰ τὰ ὅσα μὴ δυνατὸν ἄλλῳ ὄντι κρεαφαγεῖν, κρέα, λοπάδας, ζωμὸς, ἰχθῦς. τοῦτο μὲν χάρμα, ἐλαίῳ καλακεμμένους. τοῦτο δὲ, νάπυϊ ἐπικεχυμένους. κἀγὼ τῷ τοιούτῳ ὁρῶν ἤδη ἀπαλὸν μοι ὠσμιεδιῶσαν, καὶ μηδὲν ὅπως με τοῦτο μόνον τὸ παίγνιον ἀναστῆσαι, καίτοι ἤδη ἐμπλησμένον, ὅμως ἠείσατο, τῇ τραπέζῃ ὑποθιγεῖν τὸ γάλωτι. καί τις εἶπε, ἐ πίστιν οἶνον ἔτι ὁ ὄνος, ἤν τις αὐτῷ ἐγκερασάμενος ἐπιδῷ. καὶ ὁ δεσπότης ἐκέλευε. κἀγὼ τὸ ὠσοσοῦν χθὲς ἔπινον. ὁ δὲ οἷον εἰκὸς, ὁρῶν με κτῆμα παράδοξον, τῷ τιμὴν τῷ ἐμὴν κελεύσῃ τῶν διοικητῶν τινι καλεσαλεῖν, τῷ ἐμὲ ὠνήσαμένῳ, καὶ ἄλλο τοσοῦτον. ἐμὲ δὲ παρέδωκεν ἀπολαθήρῳ τινὶ τῶν ἑαυτοῦ νεανίσκων, καὶ εἶπε κρατῆσαι, ὅσα ποιῶν μάλιστα, ψυχαγωγεῖν αὐτὸν δυνάμενον. τῷ δὲ μαθήσῃ ἦν πάντα. ὑπήκουον γὰρ δοῦλοι, εἰς ἅπαντα διδασκόμενοι. καὶ ὠσοῦτον μὲ καλακλίνεσθαί με ἐπὶ κλίνης, ὥσπερ ἄνθρωπον ἐπ' ἀγκώνων ἐποίησεν. εἶτα ἐ ὠσοσπαλαίειν αὐτῷ, καὶ μιὼ ἐ ciſcor. Illi primo ridere incipiunt, conſpicati novum aſini cibum: deinde conſervis ad idem ſpectaculum vocatis denuo multum rident: ita ut riſum ipſorum herus audiret, tumultu foris excitato, & interrogaret quorſum foris adeò riderent. Audita riſus cauſa, ſurgit à convivio, & introſpiciens, videt me apri fruſtum devorantem, magnoque cum riſu exclamans, intrò ſe corripit. Ego ægerrimè tuli me in furto & gula fuiſſe deprehenſum apud herum: qui multo riſu me excipiebat. Atque is primùm jubet me in convivium deduci: deinde menſam mihi apponi cum ferculis adeò multis, ut nullus aſinus tot poſſet comedere, carnes, patinas, jura eſculenta, piſces, partim garo & oleo conditos, partim ſinapi inſperſos. Equidem ego fortunam videns mihi molliter arridentem, & ſentiens fove ut hic jocus ſaluti me redderet: etſi jam eſſem refertus, nihilominus menſæ accumbens, prandebam: convivium autem riſu movebatur. Et dixit aliquis, bibet vinum hic aſinus, ſiquis infuſum ipſi præbeat. Tum juſſu heri oblatum bibi. Qui, ut veriſimile eſt, me admirabilem videns poſſeſſionem, unum ex miniſtris jubet ut duplum mei pretium emptori numeret. Quo facto tradidit me cuidam adoleſcenti, ſuo liberto, à quo diſcerem quæcunque ipſum delectare poſſent. Cui facile fuit me docere, cùm ipſi ſtatim parerem in omnibus. Primùm in cubitum reclinari ſupra lectum tanquam hominem docuit, deinde ſecum colluctari, & in duos pedes erectum ſal-

ὀρχεῖσθαι, ἐπὶ τὰς δύο ἐπαινεσάμενον ὀρθὸν, καὶ κροτεῖσθαι, καὶ ἀναπηδᾶν ὡς τὰς φακὰς, καὶ πάνθ' ὅσα ἐδιδασκόμην μ', καὶ δίχα ἔμ' ἐφαντάζετο ποιεῖν. καὶ τὸ πρᾶγμα ἐθεάθη ὑπ' ἐμοῦ, ὅτι ὁ δεσπότης, οἰνοπότης, παλαιὸν, ὀρχούμενον. τὸ δ' μέγιστον, ὅτι ὡς τὰς φακὰς ἀνένευσεν ὁ κηπουρὸς, καὶ κατένευσεν. καὶ πῶς ἂν ὀπτῆσαι ἤθελον, τοῖς ὀφθαλμοῖς τὸν οἰνοχόον κινοῦσας. καὶ οἱ μὲν, ἐθαύμαζον τὸ πρᾶγμα, ὡς παρῳδοῦσι, ἀγνοοῦντες ἄνθρωπον ὑπὸ τῷ ὄνῳ κείμενον. ἐγὼ δ', πυνθανόμην ἐποιούμην τὴν σκέψιν ἀγνοίαν. καὶ μὰν ἐβαδίζειν ἐμάνθανον, καὶ κεμίζειν τὸν δεσπότην ἐπὶ ἵππου, καὶ πρὸς χάριν δρόμου ἀλυπότερον, καὶ τῷ ἀναβάτῃ ἀναπαύεσθαι. καὶ σκιὰν μοι ἦν πολυτελής. καὶ φοινικίδα περφυρᾶν ἐπεβαλλόμεθα. καὶ χαλινῶς εἰσεδεχόμην, ἀργύρῳ, καὶ χρυσῷ πεποικιλμένους. καὶ κώδωνες ἐξήπτοντό μοι, μέλῳ μυρισκόπτῃ συμφωνοῦντες. ὁ δὲ Μενεκλῆς ὁ δεσπότης ἡμῶν, ὥσπερ ἔφην, ὡς τὰ Θεσσαλονίκης δῶρα ἐληλύθει ἐπ' αὐτὰ τοιαῦτα. ὑπῆρχετο τῇ πατρίδι θέαν παρέξειν ἀνδρῶν, ὑπλοις ὡς ἀληλους μονομαχεῖν εἰδότων. καὶ οἱ μὲν ἄνδρες, τὰ μάχης ἤδη ἦσαν ὡς ἀγωνιοῦντες. καὶ ἀφίκετο ἡ πορεία. ἐξελαύνομεν ἅμ' ἕωθεν. καὶ ἐγὼ τὸν δεσπότην ἔφερον, εἰ ποτε χωλεύοι ἡ τοῦ ὁδοῦ τραχύτης, ὡς τοῖς ὀχήμασιν ἐπιβαίνειν χαλεπόν. ὡς δ' κατέβημεν ἐπὶ Θεσσαλονίκην, οὐκ ἐν ὄσῃ ἐπὶ θέαν οὐκ ἠπείγετο, καὶ τὴν ὄψιν τὴν ἐμήν. ἡ γὰρ ἐμὴ δόξα, ἀφεληλύθει ὑπ' μακρὰν, καὶ τὸ πολυπρόσωπον, καὶ τὸ ἀνδρώπινον τῶν ἐμῶν ὀρχημάτων, καὶ παλαισμάτων. ἀλλ' ὁ μὲν δεσπότης, τοῖς ἐνδοξοτάτοις τῶν αὖθις πολιτῶν, ἔδειξε τὸν ὄνον ἐκεῖνόν με, καὶ τὰ παρῳδοῦντα σκέλη ἐν ἐμοὶ παίγνια ἐν τῷ δείπνῳ παρεπέμψατο. ὁ δ' ἐμὸς ἐπίστατης, ἀφ' οὗ δὴ ἄρτι ἐξ ἐμοῦ πολ-

saltare: & ad voces annuere, & abnuere, & quæcunque citra institutionem facere poteram. Atque per urbem vulgatum hoc erat meo domino esse asinum, qui vinum biberet, luctaretur, & saltaret: quodque maximum erat: qui ad voces annueret, & abnueret. Ego autem cùm vellem bibere, oculorum motu à pincerna petebam. Hoc ut insolitum mirabantur, ignorantes hominem in asino esse: illorum autem ignorationem in deliciis habebam. Tum etiam ambulare discebam, & dorso herum vectare, cursumque nullatenus molestum sessori currere. Erat mihi sumptuosus ornatus, purpurea stragula ferebam, frænos argento, & auro variegatos in os recipiebam: pendebant insuper tintinabula suaviſſimum sonum præbentia. Menecles autem herus noster, ut dicebam, Thessalonica huc venerat hac de causa. Promiserat patriæ se præbiturum spectaculum virorum qui armis inter se singulari certamine pugnare scirent. Iamque erant parati gladiatores: veneratque abeundi tempus. Mane igitur proficiscimur: & herum siquando aspera via occurrebat, & vehiculis difficilis, vectabam. Vbi Thessalonicam pervenimus, nemo erat qui non ad spectaculum, & ad me videndum properaret. Iam enim fama longiùs diffusa vulgaverat me in modum hominis multas personas agentis, saltare, & luctari. Herus clariſſimis civibus in compotatione me ostendebat, illósque meos admirabiles jocos in cœna apponebat. Libertus mihi præfectus, plurimarum drachmarum

λῶν πάνυ δραχμῶν. κἀκλελεισμένος γάρ με ἔνδον, εἰ χρὴ εἰπεῖν. καὶ τοῖς βλωμύροις ἰδίᾳ ἐμέ, ἐπὶ ταῖς παραδόξοις ἔργα, μισθὸν τὴν θύραν ἤνοιγεν. οἱ δὲ εἰσεκέμιζον, ἄλλο ἄλλό τι τῶν ἐδωδίμων. μάλιστα τὸ ἐχθὲς εἶναι ὄνον γαστρὶ δακὼν ἐγὼ δῆθεν. ὥστε ὀλίγων ἡμερῶν τὴν διαστάσῃ, καὶ τοῖς ὀπτῇ πολὺ σωματείοις, μέγας τις, καὶ πίων δεινῶς ἤδη ἐμαγόμην. καί ποτε γυνὴ ξένη, ἐ μέσσα νεκτηρίδη, τὴν ὄψιν ἱκανὴ, παρελθοῦσα εἴσω ἰδεῖν ἐμὲ ἐδρισμένον, εἰς ἐραστὰς μὲ ἤγαγεν ἐμπίπτῃ, τοῦτο μέν, τὸ κάλλος ἰδοῦσα ἔ ὄνου τοῦτο ὄν, τῇ δεδιδάχθαι τὰ ἐμῶν ἐπιθυμούντων, εἰς ἐπιθυμίαν σωουσίας ἐλθεῖν. καὶ προσελθοῦσα πρὸς τὸν ἐπίτροπον τὸν ἐμὸν, ἐ μισθὸν αὐτῷ ὑπέσχετο, εἰ συγχωρήσειεν αὐτῇ, σὺν ἐμοὶ τὴν νύκτα ἀναπαύσασθαι κἀκεῖνον ἐδὲν φροντίσας, εἴτε ἐ ἀνύσῃ τι σκαίνη ἐξ ἐμοῦ, εἴτε ἐ μή, λαμβάνει τὸν μισθόν. κἀπειδὴ ἀπῄει ἤδη ἦν, κἀκ ἔ συμποσίου ἀφῆκεν ἡμᾶς ὁ δεσπότης, ἀναστρέφομεν ἔνθα ἐκαθεύδομεν. καὶ τὴν γυναῖκα εὑρόντες πάλαι ἀφιγμένην ἐπὶ τὴν ἐμὴν εὐνήν. σκεπόμενοι ὑ αὐτῇ σφοσκεφάλαια μαλακὰ, καὶ χρώματα εἴσω κατέθεντο, ἐ χαμαύνιον ἡμῖν δύπεπὶς ἦν. εἶτα οἱ μὲ τ γυναικὸς ἡφάπτοντες, αὐτὴ πω πλησίον τῶν ἔ δωμάτιον ἐκάθευδεν. ἡ ὑ, λύχνον ἔνδον ἔκαιε μέγαν, τὸ πυρὶ λαμπόμενον. ἔπειτα λαπάδυσε μέρη, παρίεσι τὸ λύχνου γυμνὴ ὅλη. καὶ μύρου ἔκπυον ἀλαβάστρου προκαμμένη, τοῦτο ἀλείφεται. κἀμὲ ὑ μυρίζει. ἔνθεν μάλιστα τὴν ῥῖνά μου μύρων ἐνέπλησεν. εἶτά με κατεφίλησε. καὶ οἷα τῶς αὐτῆς ἐρώμενον, ἐ ἄνθρωπον, διελέγετο. καί με σκ τ φορβαίας ἐπιλαβομένη, ἐπὶ τὸ χαμαύνιον εἵλκε. κἀγὼ ἐδὲν πρὸς τοῦτο ἐναντιωθέντος, εἰς τοῦτο

marum quæstum ex me fecit. Nam me intus inclusum, stantem tenebat, & iis qui me meosque ludos aspicere volebant, januam accepta mercede aperiebat. Quorum alii aliud esculentum afferebant, idque in primis quod asini ventri videtur inimicum: illudque comedebam: adeò ut intra paucos dies, cum hero, aliisque civibus epulando, crassus ac pinguis evaderem. Tandem peregrina mulier, opulenta, facie impudenti, ingressa ut me prandentem videret, è vestigio mei amore exarsit: partim asini specie adducta, partim ludorum meorum novitate impulsa, in mei congressus cupiditatem illapsa, eum alloquitur qui mihi erat præfectus, & mercedem amplam pollicetur, si concederet ut in noctem mecum quiesceret. Qui non curans, sive aliquid, sive nihil ex me faceret, mercedem accipit. Cùm jam advesperasset à domino dimissi ex convivio, revertimur ubi dormire solebamus: & mulierem invenimus lectum meum ingressam, cui pulvinaria mollia importata erant, & stragula intus deposita, stratumque decens humi positum habebamus. Mulieris servi in propinquo vestibulo cubabant. Magnam lucernam igne lucentem intus accenderat, ad quam depositis vestibus nuda stabat. Tum ex alabastro quodam unguentum profundens, eo se ungit: deinde me, measque potissimùm nares implet. Postea me osculata, prout amatum hominem alloquitur, & me capistro in stratum trahit. Ego ad id tertii hortatoris nequaquam indigus vino veteri

multo

δεόμενος, καὶ οἴνῳ ἡδεῖ πάλαι μὲν πολλὰ ἀποδεδευμένος, ἐπὶ τῷ χρωτὶ δὲ μύρα οἰσηρημένος, καὶ τὴν παιδίσκην ὁρῶν πάνυ καλὴν, κλίνομαι. καὶ σφόδρα ἠπόρουν, ὅπως ἀπαθὴς ἔσομαι τὴν ἄνθρωπον. καὶ γὰρ ἐξότου ἐγεγόνειν ὄνος, σωφροσύνης ἀλλ' οὐδὲ τοῖς ὄνοις σωφρόνως ἔτυχον ἐφαψάμενος, οὐδὲ γυναικὶ ἐχρησάμην ὄνῳ. καὶ μὴν ἐγὼ τοῦτό μ' εἰς δέος ἦλθε μὴ μείζονι ἦν, μὴ ἡ χρήσασα ἡ γυνὴ, ἀμφιπαθείη, καίπερ ὥσπερ ἀνθρωφόνος, καλὴν δοῦσα δίκην. ἠπιστάμην γὰρ ἐγὼ εἰς δίον δεδιώς. ἡ γὰρ γυνὴ, πολλοῖς τοῖς φιλήμασι, καὶ τοιούτοις ἐρωτικοῖς, προσπαλαμήσασα, ὡς εἶδεν ἐμὲ κατέχοντα ὥσπερ ἀνδρὶ παρακειμένῃ, περιβάλλεταί με. καὶ ἄρτι ἦσαν, ὅλον παρεδέξατο. κἀγὼ μὲν ὁ δειλὸς, ἐδεδοίκειν ἔτι, καὶ ὀπίσω ἀπῆγον ἐμαυτὸν ἀτρέμα. ἡ δὲ, τί ποτ' ὀρφὼ τὸ ἐμῆς ἐχθὲς, ὥστε μὴ κατοχωρεῖν. καὶ αὐτὴ ἔπιεζε τὸ φλεγμον. ἔτι δὲ ἀπροσδοκήτως ἐπεδόθη ἔτι μοι καὶ ἀποστόμως τὴν τοῦ γυναικὸς ἡδονήν τε, καὶ τέρψιν, ἀδεῶς λοιπὸν κατῃτίατο, σὺν ὀργῇ, ὡς ὑδὲν εἴην κακίων ἢ τὸ Πασιφάης μοιχῶ. ἡ δὲ γυνὴ, ὅτως ἦν ἄρα ἐς τὰ ἀφροδίσια ἑτοίμη, καὶ τὸ λάτο τὸ σωφρονεῖν ἡδονῆς ἀκόρεστος, ὥστε ὅλην τὴν νύκτα ἐν ἐμοὶ ἐδεπάνησεν. ἅμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ, ἡ μὲν, ἀπαξιῶσα, ἀπῆλθ', σωφρονέστερος ἀπὸς τὸ ἐπιεικέστερον τὸ ἐμοῦ εἶναι ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς τὸ μισθὸν τὸ αὐτὸν τὸ νυκτὸς. ὁδὲ, ἅμα μὲ πλησιόστερος ἐν τῶν ἐμῶν γλυφόμενος, καὶ τὸ δεσπότῃ κρυπτότερον ἐν ἐμοὶ ἐπιδιξάμενος, συγκαθεκλείσθη με τῇ γυναικί. ἡ δὲ, κατεχρήσατό μοι δεινῶς. καί ποτε ἔλθων ὁ ἐπιστάτης, ἀπαγγείλῃ τὴ δεσπότῃ τὸ ἔργον, ὡς ἓν αὐτὸς δεδιώξως. καὶ ἐμὲ μὴ εἰδότος, ἄγει

multo prolutus, & unguenti odore incitatus, puellæ quoque formam conſpicatus, decumbo. Sed quo pacto mulierem inſcenderem, dubius eram. Etenim ex quo in aſinum fueram converſus, coitus etiam aſinis conſueti expers vixeram, neque cum aſina conſuetudinem habueram. Itaque haud parvus timor inceſſebat ne congreſſui impar mulier à me dilaceraretur: ac poſtmodum tanquam homicida meritam ſubirem pœnam. At neſciebam nihil opus eſſe ut timerem. Mulier autem multis amatoriis oſculis me provocans, ut vidit non occupantem amplexu, ipſa me, tanquam homini adjacens, amplectitur, méque intrò tractum, totum excepit. Verùm meticuloſus ego, adhuc metuebam, & ſenſim retro cedebam: ſed mulier ita meos amplectebatur lumbos, ut elabi non poſſem: & fugientem ſequebatur. Poſtquam autem plenè perſuaſus ſum, adhuc mihi aliquid deeſſe ad mulieris plenam voluptatem & delectationem, citra metum poſtea ejus libidini ſervivi, cogitans me nihilo Paſiphaës adultero eſſe deteriorem. Porrò erat mulier ad rem veneream adeò prompta, & voluptate coitus inexplebilis, ut in mei amplexibus totam noctem inſumpſerit. Simul atque illuxit dies: mulier ſurrexit, meumque cuſtodem convenit, aliamque noctem eodem pretio redimit. Ille ditior meo opere factus, & re nova domino indicata, cum muliere me includit, quæ multum me abuſa eſt. Meus ille præfectus, rem domino renunciat, eúmque me inſcio, veſperi ad-

αὐτὸν ἐπὶ ἔργος ἤδη, ἵνα συναθύδομεν. καὶ ἅμα τινὸς ὀπῆς τὸ ὑπερῷον διακυνεῖ με, ἵνα δὴ τῇ μείρακι συναυλαζόμενος. ὁδὶ, ἡδεῖς τῇ θεᾷ, καὶ δημοσίᾳ με δέξαι ταῦτα ποιοῦντα ἐπιθυμήσεις. καὶ κελεύει ὅσοι μηδένα ἔξω τούτου εἶναι, ἵνα ἔρῃ ὁ τῇ ἡμέρᾳ τὸ θέατρον σιωπᾷ τις τὸ καθεδεῖσθαι γυναικῶν, καὶ πάντων ὀφθαλμοῖς ἐπὶ τὴν γυναῖκα ἀναβήσεται. καί τινα τῶν γυναικῶν, ἅτις κατεκέκλιτο θηρίοις ἀπειλεῖν, ἄγουσιν ἴνδην παρ' ἐμέ. κἀ ὠσθείσαν τι σκέλος, καὶ ψαύειν ἐμοῦ. εἶτα τὸ πλοῦσιον τῆς ἡμέρας σκεῖνης σπουδῆς, ὡς ἦ τὰς φιλοτιμίας ἦγεν ὁ ἐμὸς δεσπότης, εἰσιέναι ἔγνωσάν με εἰς τὸ θέατρον. καὶ εἰσῆειν ὕστερον. κλίνη ἦν μεγάλη, ἀπὸ ἐλέφαντος ἰνδικῆς πεποιημένη, χρυσῷ ἐσφιγμένη. ἐπὶ ταύτης με ἀνακλίνουσι. καὶ ἐκεῖ μοι τὴν γυναῖκα προσκατέκλινεν. εἶτα ὕστερον ἡμᾶς ἐπήγαγον ἐπὶ τὴν μηχανὴν τὸν. καὶ εἴσω εἰς τὸ θέατρον παρεισῆκεσαν, καταθήκην ὡς τοῦ μέσου. καὶ οἱ ἄνθρωποι μέγα ἀνεβόησαν. καὶ κρότος πάσης χειρὸς ἐξήλατο ἐπ' ἐμοί. καὶ τράπεζα ἡμῖν παρέκειτο. καὶ πολλὰ ἐσκωλοπισμένα ὡς αὐτῇ ἐκεῖτο, ὅσα τρυφῶντες ἄνθρωποι ὡς δεῖπνον ἔχουσι. καὶ παῖδες ἡμῖν παρεισῆκεσαν οἰνοχόοι καλοί, τὸ οἶνον ἡμῖν χρυσίῳ ἀφαντιζόμενοι. ὁ μὲν ὢν ἐπιστάτης ἴσως ὀπισθεν, σκέλος μὲ δρέπων. ἐγὼ δὲ, ἅμα μὲν ἡδόμενος ὡς τοῦ θεάτρου καθεκείμενος, ἅμα δὲ ἐδεδίειν μή πως ἀρεῖται, ἢ λέων ἀναπηδήσαν. ὡς τοῦτο δὲ τὸν ἄνθρωπον φέροντα, παρεδόσαν τοῖς ἄλλοις ἄνθεσιν, ὁρῶ δὲ ῥόδων χλωρῶν ῥύακα. καὶ μηδὲν ἔτι ὀκνῶν, ἀναπηδήσας ὧν λέχους, σκιπίζω. καὶ οἱ μὲν, φοντό με ἁνίσασθαι ὀρχησόμενον. ἐγὼ δὲ, ὡς εἷς ἐκ τοῦ ἐπιτρέχων, καὶ ἅπαντα δίζόμενος ἀπ' αὐτῶν τὰ ἀνθέα τὰ ῥόδα,

ducit ad cubiculum, & per oſtii foramen, me cum puella concumbentem oſtendit. Spectaculo delectatus herus, optavit me in publicum producere, & hæc facientem oſtendere, rémque non efferri jubet, ut ludorum, inquit, tempore, hunc cum aliqua damnatarum mulierum in theatrum adducamus, inque omnium conſpectu mulierem inſcendat. Tum aliquam ex iis quæ ad beſtias erant damnatæ ad me introducunt: & accedere méque demulcere jubent. Tandem cùm ille dies inſtaret, quo ſuas res dominus oſtentabat, decreverunt me in theatrum deducere. In quod ita ſum ingreſſus. Lectus erat magnus ex Indica factus teſtudine, auróque infertus, in quo me reclinant, mihique mulierem admovent. Deinde lectum machinæ impoſitum ferunt, in theatrum medium, magna cum acclamatione, plauſuque populi. Et appoſita nobis erat menſa multis cum ferculis quæ homines deliciis in cibo indulgentes habent. Adſtabant nobis formoſi pueri pincernæ, vinum nobis in auro miniſtrantes. Cuſtos meus à tergo ſtans jubet me prandere. At me pudebat in theatro jacere, ſimulque metuebam ne urſus, leo-ve aliquis in me proſileret. Interea neſcio quem qui flores ferebat, tranſeuntem animadverto, inter quos roſas recentes obſervo: nec mora, à lecto proſilio. Arbitrabantur illi me ad ſaltandum ſurrexiſſe. Sed ego ſigillatim omnes percurrens, decerptas ab ipſis roſas devoro. Tum

κρυπτόμενον. τῶν δ', ἅτε θαυμαζόντων ἐπ' ἐμοὶ, ἀπεπήδησέ μου ἐκείνη ἡ ἔξ ἵππης ὄψις, καὶ ἀπέφυτον. καὶ ἀφανὴς ἦν ὁπόσος ὁ πάλαι ἄνθρωπος. ὁ δὲ Λούκιος αὐτὸς, ἴνδον μοι γυμνὸς εἰσήκει. τῇ δὲ ἀθροᾳ δείξει τοιούτῃ, καὶ μηδὲ ποτὲ ἐλπισθείσῃ θέᾳ, πάντες ὑπεπλάγημεν, δεινὸν ἐπεθορύβησεν. καὶ τὸ θέατρον εἰς δύο γνώμας ἐσχίζετο. οἱ μὲν, ὡς ἄντερ φάρμακόν τινα ἐπισταμένου, καὶ κακόν τι πολύμορφον, ἠξίουν δίκης ἔνδον πυρί με παραδοθῆναι. οἱ δὲ, ἀναμεῖναί τε τοὺς ἀπ' ἐμοῦ λόγους ἔλεγον δεῖν, καὶ ἀκοῦσαι ἀμφοτέρων, εἶθ' ὕστερον δικάσαι τὰ τούτων. κἀγὼ θαμὰ μὲν ἀπὸ τῆς ἀρχούσης τῆς ἐπαρχίας, ἔστιν ᾗ δὲ καὶ τῇδε τοιαύτῃ παρὼν, ἔλεγον κατηυξάμην ὅπως γυνή με θετταλὴ, γυναικὸς θετταλῆς θέλη, χείσομαι μεμαγμένῳ ἐπαλείψασα, ὄνον ποιήσει. καὶ ἱκέτευον αὐτὸν λαβόντα ἔχειν με ἐν φρουρᾷ, ἕως ἂν αὐτὸν πείσωμαι, ὡς ἐγὼ ψεύδομαι ὕστερα γεγονώς. καὶ ὁ ἄρχων, λέγε φησὶν ἡμῖν ὄνομα τὸ σὸν, καὶ γένος τῶν σῶν, καὶ συγγενῶν, εἴ τινας ἔχεις τοῦ γλυκέος ἀποικήσοντας, καὶ πάλιν. κἀγὼ, πατὴρ μὲν ἔφυ ἔστι μοι Λούκιος. τοῦ δὲ ἀδελφοῦ τοῦ ἐμοῦ, Γάϊος. ἄμφω δ', τὰ λοιπὰ δύο ὀνόματα κοινὰ ἔχομεν. κἀγὼ μὲν, ἱστοριῶν, καὶ ἄλλων εἰμὶ συλλογεύς. ὁ δὲ, ποιητὴς ἐλεγείων ἐστὶ, καὶ μόνος ἀοιδός. πατρὶς δ' ἡμῖν, Πάτραι τῆς Ἀχαΐας. ὁδὶ δικαστὴς, ἐπεὶ πάντα ἤκουσε, φιλόξενον ἐμοὶ ἔφη λίαν ἀνδρῶν ὑμᾶς εἶ καὶ ξένων. οἰκίαι τέ μοι ὑποδεξάμεναι, καὶ δώροις τιμησάντων. καὶ ἐπίσταμαι ὅτι ἐδὲν ψεύδῃ, παῖς οἰκείων ὤν. καὶ δίφρου ἀναπηδήσας, ἠσπάσατό τε, καὶ φιλήσας ἐφίλει. καί με ἐς οἰκίαν ἦγεν ὡς ἑαυτόν. ὁ δὲ ὁ

Tum ſingulis rem admirantibus, excidit mihi jumenti illa facies: qua ſublata non ampliùs apparet vetus ille aſinus: ſed Lucius ipſe ſtat nudus. Quo inſperato ſpectaculo, atque inopinato, ſtupefacti omnes tumultum concitarunt: duáſque in ſententias ſciſſum eſt theatrum. Etenim alii me veluti veneficiorum peritiſſimum, malúmque quoddam multiforme, æquum cenſebant, ut igni perirem protinus: alii dicebant expectandum dum loquerer, priuſque cauſam cognoſcendam, deinde ferendam de his ſententiam. Tum ego ad provinciæ præfectum curro, interat autem huic ſpectaculo, & dixi me à Theſſala Theſſalæ matronæ ancilla, ab inferiori parte magico unguento perunctum, factum fuiſſe aſinum: ſuppléxque rogavi ut me in cuſtodia detineret, donec certiorem ipſum facerem, me vera loqui. Dic, inquit, Præſes, tuum, tuorum parentum, & cognatorum, ſiquos habes, & civitatis nomen. Patrem eſſe mihi Lucium reſpondi, fratrem, Caium: ambo autem alia duo nomina habemus communia: me hiſtoriarum aliarumque rerum ſcriptorem, illum poëtam elegiacum, & vatem bonum: patriam noſtram, Patras Achaiæ urbem. His auditis Iudex, Dilectiſſimorum mihi, inquit, & hoſpitum virorum es filius, qui domo me exceperunt, & donis proſequuti ſunt: ſcio te talibus parentibus natum nihil mentiri. Tum de ſella deſiliens me complexus multum oſculatur, propriamque domum deducit. Interim advenit meus frater pecunias

ἀδελφὸς ὁ ἐμὸς ἀφικέσθαι, δῆλον, καὶ ἄλλα μοι πολλὰ κομίζων. καὶ τοῦτο με ὁ ἄρχων δημοσίᾳ πάντων ἀκουόντων, ἀπολύσας καὶ ἐλθόντες ἐπὶ θάλατταν, ναυσὶν ἐσκευάσμεθα, καὶ τὴν ἀποσκολὴν ἐνεβάλομεθα. ἐγὼ δή, κρίνειν εἶναι ἄγαν ἐλθεῖν τῇδε τὴν γυναῖκα τὴν ἐρασθεῖσάν μου ὄνον, καλλίων αὐτῇ φανεῖσθαι λέγων, νῦν ὢν ἀνθρώπῳ ὤν. ἡ δὲ μ' ἀσμένως πεισθέσα τῆς παραδόξου οἰκείας καὶ πρὸς μητρὸς ἐπιτερπομένης. καὶ δειπνεῖν σὺν αὐτῇ, καὶ καθεύδειν ἐκέλευε. κἀγὼ ἐπειδὴ μέσης νυκτὸς ἄξιον εἶναι νομίζων τὸν ὄνον ἀγαπηθέντα, νῦν γεγονότα ἄνθρωπον, ὑπερτρυφᾶν, καὶ τὴν ἐρασθεῖσαν ὑπερορᾶν. καὶ δεινὸν σὺν αὐτῇ, ἐκ ὧν μύρα ἀλείφομαι, ἐκ στεφανοῦμαι τῶν φιλτάτων ἐκ εἰς ἀνθρώπους με ἀνασώσασθαι ῥόδα. ἐπεὶ δὲ λύχνοι βαθεῖαι, ἤδη ἐκ καθεύδειν ἔδει. κἀγὼ δὲ ἐπαυσάμην, καὶ ὥσπερ εἰ μέγα τι ποιῶν ἀγαθὸν, ἀποδυόμην, καὶ ἱστάμην γυμνὸς ὡς ἦν ἐπὶ μᾶλλον ἀρίστου, ὅπως τῷ ὄντι συγκρίσεως. ἡ δὲ, ἐπειδὴ εἶδέ με πάντα ἀνθρώπινα ἔχοντα, ἐκπλήξασά μοι, Τί φέρε ὑπ' ἐμοῦ ἔφη, καὶ τὰ ἐμῆς οἰκίας, καὶ μακρὰν ποι ἀπελθὼν, κοιμήσῃ; ἐμοὶ δὲ ἐρρήθη, Τί γὰρ ἐκ ἡ μάστρητα μοι τοιοῦτον. ἐγὼ δὲ ἔφη μὰ Δία ἀλλὰ σοῦ, ἀλλὰ δὲ ὄνος σοῦ ἐρᾶσα τότε, ἀκούσιον, καὶ ἀγαπῶ σοι συνεκάθευδον. καὶ ὄμνυμι σε ἐκ νῦν ἐκεῖνό γε μόνον τὸ μέγα δὲ ὄνος σύμβολον ἀφοσιοῦσθαι, καὶ σύρειν. σὺ δὲ μοι ἐλήλυθας ἐξ ἐκείνου δὲ καλῶ ἐκ χρήσιμα ζῶα ἐς πίθηκον μεταμορφωθείς. καὶ καλεῖ ἤδη δοῦλος τὰς οἰκέτας, καὶ κελεύει με τῶν νέων μετέωρον κομιδῇ ἔξω τῆς οἰκίας. καὶ ἐξωθεὶς ἔσω δὲ δρομαῖος ἔξω γυμνὸς, καλὸς, ἐστεφανωμένος,

afferens, aliaque multa, quum publicè omnibus audientibus solvit me Præses. Tum ad mare progressi, navim animadvertimus, cui sarcinas imposuimus. Ego autem optimum factu duxi, si mulierem illam convenirem quæ me amavit, cùm essem asinus, dicens me ipsi nunc humana forma redintegrata visum iri pulchriorem. Illa, opinor, rei novitate delectata me lubenter excepit, supplexque rogavit ut secum cœnarem & dormirem. Cui equidem morem gessi: reprehensione dignum ratus, si qui sub asini forma fueram amatus, nunc humanæ speciei redditus, efferrem me, & eam quæ me amarat, contemnerem. Cùm ip à cœnatus, unguento ungor, & rosa mihi dilectissima, quæque me inter homines denuo retulisset, coronor. Cùm jam alta nox esset & concubia, exurgo, utque boni quippiam facturus, vestes exuo, & sto nudus, ut qui magis essem placiturus, quàm illa cum asino commixtione. At illa ut me aspexit omnibus humanis partibus instructum, me conspuens, Non à me, inquit, malam in rem facesses, & procul à meis ædibus digressus cubabis? Cùm interrogarem, quidnam hujusmodi peccassem. Ego, inquit, per Iovem non te, sed asinum amavi, quocum non tecum concubui. Equidem putabam te etiam nunc solum illud asini insigne magnum servasse. Verùm tu ad me venisti ex pulchro illo, utilique animanti in simiam transformatus. Tum protinus famulos vocat, & me dorso sublatum efferri domo mandat. Ejectus ante domum nudus, pulcher, coronatus, & un-

καὶ μεμυελισμένῳ τὸν γλῶ γομνὸν ἐφελκεῦσαν, τοῦτο σωενεγκόμενον. ἅμα δ' τῷ ὄρθρῳ γυμνὸς ὢν, ἔθεον ἐπὶ ναῦν, καὶ λέγω τοῖς τὸν ἀδελφὸν, τὸν ἐμαυτῦ ὃν γάλως συμφορήν. ἔπειζα ἐκ τῆς πόλεως δεξιᾷ πνεύσαντος ἀνέμου, πλέομεν ἔνθεν. καὶ ὀλίγαις ἡμέραις ἔρχομαι εἰς τὸν ἐμὸν πατρίδα. σωτῶν, θεοῖς σωτῆρσιν ἔθυον, καὶ ἀναθήμασα ἔθηκα. μετὰ δὲ οὐκ ἐκ κακοῦ τροφωκτῶν, τοῦτο δὴ τὸ τῦ λόγυ, ἀλλ' ἐξ ὅτυ πειρᾶσθαι μακρὰ πάνυ, καὶ ὅπου μόλις, οἰκαδε ἀνασωθείς.

& unctus in nudo ſolo cubui. Diluculo nudus ad navim curro, meumque infortunium non ſine riſu fratri narro. Poſtea ſecundo vento ſpirante, ab urbe diſcedimus, pauciſque diebus in patriam venio, ubi Diis ſoſpitalibus ſacra feci, & donaria ſuſpendi: per Iovem, non ex canis podice (ut ajunt) ſed ex aſini anxietate, ſerò, ac vix tandem in patriam incolumis reverſus.

ΖΕΤΣ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΟΣ.

IVPITER CONFVTATVS.

ARGVMENTVM.

Summa Dialogi hujus eſt. Quando fato ac neceſſitate quadam omnia in hoc mundo geruntur, eique etiam Dii obnoxii ſunt, ſupervacaneam eſſe omnem religionem, ac cultum divinum. Ideoque neque Diis ſacrificandum eſſe, neque ab illis quicquam ſperandum. Immò ipſos illos non meliores, aut etiam feliciores hominibus eſſe, ſed ſolum fati, ac neceſſitudinis iſtius ſempiterna miniſtros, qui per ſe neque prodeſſe nobis, neque nocere poſſint. Nam ſi ulla illorum providentia, aut rerum humanarum adminiſtratio foret, neque malos ac ſceleratos inultos manere, & pios bonoſque beneficiis ac munere illorum provehi debere. Nam quæ de ſuppliciis inferorum ac pœnis nocentum feruntur, ea, ſi quæ ſint, ejuſmodi certò eſſe, ut immerito & injuſtè illis eveniant, qui ea patiuntur, cùm nemo ſua voluntate, ſed ex prædeſtinato, fatoque impellente peccet.

ΚΥΝΙΣΚΟΣ.

CYNISCVS.

ΓῺ μὲν ὦ Ζεῦ, τὰ μὲν τοιαῦτα, οὐκ ὀνοχλήσω σε, πλοῦτον, ἢ χρυσὸν, ἢ βασιλείαν αὐτῶν, ἅπερ ὀλυμπιόπολις τοῖς πολλοῖς.

Quidem ego Iupiter, tibi non ero moleſtus, in rebus hujuſmodi petendis, divitiis, auro, regno-ve, quæ vulgo ſunt in votis,

σοὶ δ' ἐ πάνυ ῥᾴδια δοκεῖν. ὁρῶ γάρ σε τὰ πολλὰ δυσκόλους, δύσχολόν τινων αὐτῶν. ἢν δ' ἐ τοῦτο μόνον ἐθελόμην δεῖσθαί σοῦ μοι ῥᾳδίου. Z. τί τοῦτό ἐστιν ὦ Κυνίσκε. ἐ γὰρ ἀτυχήσεις, κὰν μάλιστα μετρίων ὡς ἔφης δεόμενος. Κυ. ἀπόκριναι δή μοι πρὸς τὰ ἐρόμενα. Z. μικρὰ γε ὡς ἀληθῶς ἡ δίκη, καὶ σοὶ χάριεν. ὥστε ἐρώτα ὁπόσα ἂν ἐθέλῃς. Κυ. ἰδοὺ ταῦτα ὦ Ζεῦ. ἀνέγνως γὰρ δηλονότι σὺ τὰ Ὁμήρου, καὶ Ἡσιόδου ποιήματα. εἶπε δή μοι εἰ ἀληθῆ ἐστιν ἃ περὶ τῆς εἱμαρμένης καὶ τῶν μοιρῶν ἐκεῖνοι ἐφράψωδήκασιν, ἄφυκτα εἶναι, ὁπόσα ἂν αὐτοῖς ἐπιπήσῃ γεινομένῳ ἐκφέρω. Z. καὶ πάνυ ἀληθῆ ταῦτα. ὑδὲν γάρ ἐστιν ὅ, τι μὴ καὶ μοῖραι ἀφωπλίσαν. ἀλλὰ πάντα ὁπόσα γίγνεται ὑπὸ τῶν ἀτρέκτων φερόμενα, δίχως ἐξ ἀρχῆς ἕκαστον ἐπικεκλωσμένῳ ἔχει τὴν πεῖσαν, καὶ ἐ ῥᾳδίως ἄλλως γλυάζ. Κυ. φαίην ὁπόταν ὁ αὐτὸς Ὅμηρος τὴ ἑτέρᾳ μέρει τῶν ποιήσεως λέγῃ, μὴ καὶ ὑπὲρ μοῖραν δύναν ἄϊδον εἰσιδεῖναι, καὶ τὰ τοιαῦτα, ληρεῖν δηλαδὴ φήσομεν τότε αὐτόν; Z. καὶ μάλα. ὑδὲν γὰρ ἔστιν ἡμῖν ἄν, ἔξω ἢ νόμε τῶν μοιρῶν, ὑδὲ ὑπὲρ τὸ λῖνον. οἱ ποιηταὶ δὲ, ὁπόσα μὲ ἂν ἐκ τῶν μυθῶν κρατοχάμοι ᾄδωσιν, ἀληθῆ ταῦτά ἐστιν. ὁπόταν ἢ ἀφῶσιν αὐτὰς αἱ Θεαὶ, καὶ καθ' αὐτὰς ποιῶσι, τότε δὴ καὶ σφάλλονται, καὶ ὑπεναυλίαι τοῖς πρότερον διεξέρχονται. καὶ συγχώμη, εἰ ἄνθρωποι ὄντες, ἀγνοοῦσι τἀληθὲς, ἀπελθόντος ἐκείνε, ὃ πάνυ παρῆν, ἐῤῥαψώδει δ' αὐτῶν. Κυ. ἀλλὰ τοῦτο μὲ ὅτι φήσομεν, ἔτι ἢ καὶ κεῖνο μοι ἀπόκριναι. ὦ τρεῖς αἱ μοῖραί εἰσι, κλωθὼ, λάχησις ἄμυκτ, καὶ

nec tu facilè præbere potes, unde video te ipſorum precibus aurem non præbere. Atqui ego vellem hoc unum à te facillimum impetrare. *Iup.* Quid hoc eſt Cyniſce? non enim nihil impetrabis, præſertim cùm modica petas. *Cyn.* At reſponde mihi ad quæſtionem non difficilem. *Iup.* Exigua revera, faciliſque precatio. Quare quicquid voles interroga. *Cyn.* En iſta Iupiter. Legiſti enim aliquando Homeri, & Heſiodi poëmata. Dic ergo mihi num vera ſint ea quæ illi de fato & Parcis cecinerunt: Inevitabilia nimirum eſſe quæcunque cuique naſcenti neverint. *Iup.* Et ſanè vera hæc ſunt: nihil enim eſt quod Parcæ non ordinent: ſed quæcunque ab illarum fuſo verſantur, ſtatim ab initio ſingula deſtinatum habent eventum, neque aliter fieri fas eſt. *Cyn.* Nunquid quum ipſe Homerus in altera parte poëſeos dicit, *Infera ne Parcis invitis regna ſubintret*, & id genus alia, ipſum videlicet tum nugari dicemus? *Iup.* Maximè. Nihil enim extra Parcarum legem, nihil præter linum fieri queat. Cæterùm poëtæ quæcunque Muſarum afflatu cecinerint, vera ſunt: ſed quum ab hiſce Deabus deſeruntur, ac per ſe carmina componunt, tunc utique errant, & cum prioribus pugnantia differunt. Idque venia dignum, ſi homines cùm ſint, Veritatem ignorant, quando numen illud abiit, quod quum præſens erat, per ipſos carmina componebat. *Cyn.* At hoc quidem ita ſe habere dicemus. Illud præterea mihi reſponde. Nonne tres ſunt Parcæ? nempe Clotho, Lacheſis, & Atro-

ἄτροπος; Z. πάνυ μὲν οὖν. Κυ. ἡ εἱμαρμένη τοίνυν, καὶ ἡ τύχη πολυθρύλλητοι θεὸ καὶ αὗται, τίνες εἰσὶν, ἢ τί δύνανται αὐτῶν ἑκατέρα; πότερον, τὰ ἴσα ταῖς μοίραις, ἢ τι ὑπὲρ ἐκείνας; ἀκούων γὰρ ἁπάντων λεγόντων μηδὲν εἶναι τύχης, καὶ εἱμαρμένης δυνατώτερον. Z. ὑβρίζεις ἀπαιδεύτως σε εἰδέναι ὦ Κυνίσκε. τίνος δὲ ἕνεκα ἠρώτησάς ποτε περὶ τῶν μοιρῶν; Κυ. ἵνα ἐπιστρέψω μοι ὦ Ζεῦ, καὶ κινήσω ὁμοῦ ἅπαντα, εἰ ἐθέλοιμι αὐτοῦ ἄρξασθαι, καὶ ἀνάγκη ἦν ὁμοῦ πάντας ἕπεσθαι καὶ λίνου αὐτῶν. Z. ἀνάγκη ὦ Κυνίσκε. τί δὲ ἂν ἐμεδίασας; Κυ. ἀνεμνήσθην ἐκείνου τοῦ Ὁμήρου ἐπῶν, ἐν οἷς ποιήσας αὐτὸν ἐν τῇ συλλήψει τῶν θεῶν δημηγορῶν, ὁπότε ἠπείλεις αὐτοῖς ὡς δῆθεν σειρᾶς τινὰ χρυσῆς ἀναρτήσας μέσου τοῦ πυρὸς. ἔφης γὰρ αὐτοὺς, πᾶν μὲν σειρὰν, καὶ ἐπιθέσθαι ἑξῆς ἁπάντων. τοὺς θεοὺς δ' ἅπαντας, εἰ βούλοιτο, συνερμαπυρμύσας, καθελκύσειν βιάζεσθαι, ὁ μὲν καθελκύσειν γε αὐτὸ δ' ὁπόσον ἐθελήσῃς, ῥᾳδίως ἅπαντας αὐτῇ καὶ γαίῃ ἐρύσαις, αὐτῇ τε θαλάσσῃ. τότε μὲν οὖν θαυμάσιόν σου ἐδόκεις μοι τὸ βίαιον, καὶ ὑπερφέρεσθαι μεζόνως ἀκούων τῶν ἐπῶν. νυνὶ δ', αὐτόν σε ἤδη ὁρῶ μὲν σειρᾶς, καὶ τὸ ἀπειλῶν, δῆθεν λεπτῆς νήματος ὡς φῂς κρεμάμενον. δοκεῖ σοὶ οὖν μοι δικαιότερον εἶναι κλαυθμυρίζεσθαι, ὡς ὁ αὐτὸς εἶ ἀπάντων δεινότατος, ἢ γελᾶν τοὺς ἀτρόπους, καὶ τοὺς οἰ ἀλιεῖς ὅτι δὴ κάλαμον τὸ ἰχθύδιον. Z. σὺν οἷσθ' ὅ, τι σοι ταῦτα βούλεται τὰ ἐρωτήματα. Κυ. ἐκεῖνο ὦ Ζεῦ, καὶ ὡσὶ τῶν μοιρῶν, καὶ τὸ εἱμαρμένης, μὴ τραχέως, μηδὲ ὡσὶ ὀργιλῶ ἀκούσῃς μου, πάλληθι μὴ παῤῥησίας λίαν ὄντος. εἰ γὰρ ὕτως ἔχει ταῦτα, ὁ πάντων ἐμοὶ μοῖραι κρατοῦσι, καὶ ὑδὲν ἂν τοῦτ' ἀδίκως

Atropos. *Iup.* Maximè. *Cyn.* Fatum ergo & Fortuna, nam & hæc celebria sunt Numina, quænam sunt, aut quid ipsorum utrumque potest? Vtrum paria sunt Parcis, an superiora? Omnes enim affirmantes audio, Fortuna & Fato nihil esse potentius. *Iup.* Haud fas est omnia te scire Cynisce. Quorsum igitur hæc de Parcis interrogasti? *Cyn.* Si priùs mihi Iupiter & illud exposueris, num & in vos illæ imperium obtineant, & necessum sit vos ex illarum lino pendere. *Iup.* Necessum omnino Cynisce. Quid ergo risisti? *Cyn.* Memini illorum Homeri carminum, quibus te in Deorum cœtu concionantem introducit, quum minaberis te catena quadam aurea sursum omnia subducturum. Etenim dicebas te catenam cœlitus demissurum, quam si detrahere conarentur Dii omnes ex illa pendentes, detrahere non possent: tu verò quum velles, facilè omnes cum ipsa terra, & mari trahere posses. Quare tunc pollere mihi videbaris admirando robore, & audiendo carmina perhorrescebam. Nunc autem te video cum catena, minisque à tenui, ut ais, filo pendentem. Videtur itaque mihi multo justiùs Clotho gloriari posse, ut quæ te ipsum ex fuso videat pendulum, quemadmodum piscatores vident pendentes à calamo pisciculos. *Iup.* Nescio quid tibi velis hisce quæstionibus. *Cyn.* Illud nimirum Iupiter, & per Parcas, & per fatum te obsecro ne asperè, ne acerbè audias me veritatem liberè proferentem. Nam si hæc ita se habent, & Parcæ rerum omnium potiuntur, nihilque à quoquam

ἔπ ἀλλαξαίη τ ἄπαξ δεξάντων αὐτῶν, τίν᾽ ἕνεκα ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι θύομεν, καὶ ἑκατόμβας ἀποσφάττομεν, εὐχόμενοι ἀγαθὰ ἡμῖν παρ᾽ ὑμῶν τοῖς ἀγαθοῖς; οὐ γὰρ οἶδ᾽ ὅ, τι ἂν ὠφελοίμεθ᾽ ἐπιμελείας ταύτης, εἰ μήτε τῶν φαύλων ἀποτροπὰς εὑρέσθαι δυνατὸν ἡμῖν ἐκ τῶν εὐχῶν, μήτε ἀγαθόν τι προσδοκᾶν ἐπιτυχεῖν. Ζ. οἶδα ὅθεν σοι τὰ κρούματα ταῦτα ἐρωτήματα ἐστι, ἀπὸ τῶν κατηγορούντων σοφιστῶν. οἱ μὴ γὰρ ἀφορᾶν ἡμᾶς τὰ ἀνθρώπων φασίν. ἐκεῖνοι γὰρ τὰ τοιαῦτα ἐρωτῶσιν ὑπ᾽ ἀσεβείας, ἀποτρέποντες καὶ τοὺς ἄλλους θύειν, καὶ εὔχεσθαι, ὡς εἰκαίου ὄντος ἡμᾶς γάρ, ὅτε ἐπιμελεῖσθαι τῶν ἀνθρώπων παρ᾽ ὑμῖν, ἀθρόως τὰ ἀγαθὰ παρ᾽ ὑμῶν ἀπολωλέναι· καὶ ἐγὼ μὲν ἀπιστῶ. τοῦτο δὲ χαίρουσί μοι, τὰ τοιαῦτα διεξιόντες. Κυ. ἀλλὰ τί τὸ κλωθὸς ἄτρακτον ὦ Ζεῦ οὐχ οὕτω σκέψει καὶ ἀναπιθήσεις, ταῦτά σε πράττοντα. ὁ δὲ λόγος αὐτὸς, οὐκ οἶσθ᾽ ὅπως εἰπεῖν ἀφορμὴν ἡμῖν, ἐξ οὗ τοῦτο ἀπέβη. ἀφελεῖσθαι εἶναι τὰς θυσίας φησίν. ἀλλὰ σὺ εἰ δοκεῖ, ἀφ᾽ ἑστίας ἐρήσομαί σε. σὺ δὲ, μὴ ὀκνήσῃς ἀποκρίνασθαι, καὶ ὅπως ἀσφαλέστερον ἀποκρίνῃ. Ζ. ἐρώτα, εἰ σοι σχολὴ τὰ τοιαῦτα ληρεῖν. Κυ. πάνυ φῄς οὐκ ἐκ μοιρῶν γίγνεσθαι. Ζ. φημὶ γάρ. Κυ. ὑμῖν δὲ δύναται ἀλλάττειν ταῦτα, καὶ ἀνακαλύπτειν; Ζ. οὐδαμῶς. Κυ. βούλει γὰρ ἐπαγάγω καὶ τὸ μὴ τοῦτο, ἢ δῆλον καὶ μὴ εἰπὼν αὐτό; Ζ. δῆλον μέν. οἱ δὲ μὴ γιγνόμενα, ἃ τῆς χρείας ἕνεκα θύουσιν, ἀνιεῖσιν δὲ πάντα ποιούμενοι, καὶ ὥσπερ ἀνούμενοι τὰ ἀγαθὰ παρ᾽ ἡμῶν, τιμῶντες ἄλλως τὸ βέλτιον. Κυ. ἐγὼν ἐκ τοῦτο, εἰ ἐκ σὺ φῄς ἐπὶ μηδενὶ immutari potest, eorum quæ semel decreverunt, quorsum vobis nos homines sacrificamus, & hecatombas offerimus, à vobis bonorum largitionem precantes? Non enim video, quem ex hac cura fructum percipiamus, si neque malorum aversiones precibus obtinere possumus, neque divinitus boni quicquam consequi. *Iup.* Novi unde tibi suppetant argutæ istæ interrogationes, nempe ab execrandis illis sophistis, qui nos rebus humanis providere negant. Itaque illi quæstiones hujusmodi, præ impietate proponunt: alios homines à sacrificando, & votis nuncupandis avertentes, quasi inane sit illud: quandoquidem neque curamus ea quæ facitis, neque in his quicquam possumus quæ in terrâ geruntur. Verumtamen hæc dixisse dolebunt. *Cyn.* Non per colum Parcarum, Iupiter, ab illis persuasus, hæc te interrogavi. Disputatio verò nostra, nescio quomodo eò progressa in hoc ipsum incidit, ac supervacanea hominum sacrificia esse confirmat. Rursus verò, si videtur, paucis te interrogabo: tu verò ne graveris respondere, ac vide ut quàm cautissimè respondeas. *Iup.* Interroga, si tibi vacat talia nugari. *Cyn.* Ais-ne omnia fieri nutu Parcarum? *Iup.* Aio. *Cyn.* Vos verò posse hæc mutare, & revolvere? *Iup.* Nequaquam. *Cyn.* Vis ergo, ut quod sequitur, inducam? sive planum, sive secus illud dixero. *Iup.* Planum utique est. Nam qui Diis sacra faciunt, necessitatis causa non faciunt, sed beneficium compensant, & veluti bona mercantur à nobis, aut alioqui, quod est præstantius, honore prosequuntur. *Cyn.* Hoc satis est, si etiam dicis nullius utilitatis

ὀνὶ χρησίμῳ γίγνεσθαι τὰς ἡυσίας, λέγεσθαι δέ τι, τῶ ἀνθρώπων τιμῶντι τὸ βέλτιον. καίτοι εἴ τις τῶν σοφιστῶν ἐκείνων παρεῖη, ἤρετο ἄν σε καὶ ὅτῳ βελτίους φῂς τοὺς θεούς, καὶ ταῦτα, ὁ μοδέστως τῶν ἀνθρώπων ὄντες, καὶ ὑπὸ ταῖς αὐταῖς διανοίαις ταῖς μείοσις τυγχάνοντες. ἐ γὰρ δύναται αὐτοῖς τὸ ἀθανάτους εἶναι, ὡς δι' αὐτὸ ἀμείνους δοκεῖν. ἐπεὶ τοῦτό γε μακρῷ χεῖρόν ἐστιν, εἶτα τοὺς μέν, εἰ μηδὲν ἄλλο, διὰ τὸ μακρὸν τοῦ βίου ἀμείνους εἰκάζειν ἀφείλετο. ὑμῖν δ', εἰς ἄπειρον ἐκπίπτει τὸ πρᾶγμα, καὶ αἰδίου καὶ ἀλύτου γιγνομένης, ὑπὸ μακρῷ τῷ λίνῳ τρεφομένῃ. Ζ. ἀλλ' ὦ Κυνίσκε, τὸ αἰδιον τοῦτο, καὶ ἄπειρον, εὐδαιμονεῖν ἡμῖν ἐστι, καὶ σὲ ἅπασιν ἀχαθοὺς ἡμεῖς βιοῦμεν. Κυ. οὐχ ἅπαντες ὦ Ζεῦ, ἀλλὰ διώρυγα ἐκ πυρὸς ὑμῖν τὸ πρᾶγμα, καὶ πολὺ πεφυκὸς ἔνεστι. σὺ μὲν γὰρ εὐδαίμων, βασιλεὺς γὰρ, καὶ δυνάσῃ ἀναπαύειν τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλατταν, ὥσπερ ἡμεῖς καὶ νῦν. ὁ δὲ Ἡφαιστος, χωλός ἐστι, βάναυσός τις ἐκ πυρείτης τὴν τέχνην. ὁ Προμηθεὺς δέ, καὶ ἀνεσκολοπίσθη ποτέ. τί γὰρ πατέρα σὸν τὸν ἂν λέγωμι πεδῆσαι ἔτι τι σὲ τοῦ περιφρονεῖν; καὶ ἐρᾶν δὲ φασιν ὑμᾶς, ἐκ πεφύκεσθαι, καὶ δύλουν εἶναι τοῖς ἀνθρώποις, ὥσπερ ἀμέλει καὶ τὸν ἀδελφὸν παρὰ τῇ Λαομέδοντι, καὶ παρὰ τῇ Ἀδμήτῳ τὸν Ἀπόλλω. ταῦτα δέ μοι οὐ πάνυ ἀδιάφορα εἶναι δοκεῖ, ἀλλ' ἴσως ὑμῶν οἱ μὲν πτωχοὶ, δύστηχεῖς τε, καὶ εὐμοιροι εἶναι. οἶδα, ἔμπαλιν. ἐῶ γὰρ λέγειν ὅτι ἐκ λῃστείας,

litatis gratia sacra fieri: verùm bonitate quadam hominum quod præstantius est, colentium. At si quis ex Sophistis illis adesset, ex te quæreret quo nomine Deos præstantiores esse dicas, cum sint hominum conservi, earundemque dominarum, Parcarum scilicet imperio obnoxii. Non enim sufficiet ipsis ut sint immortales, quò videantur meliores. Siquidem hoc multo est deterius: quoniam hos quidem, si nihil aliud, mors saltem in libertatem asserit. At res vobis in immensum exit, æternaque est vestra servitus, dum longo filo volvitur. *Iup.* At ô Cynisce, hæc temporis perpetuitas, & immensitas, fœliciter nobis cedit, ac vitam bonis omnibus affluentem agimus. *Cyn.* Non omnes, Iupiter. Nam discrimen inter vos extat, multaque inest perturbatio. Nam tu beatus es: regnas enim, & terram ac mare potes tanquam demisso fune attolere. Vulcanus autem, est claudus, mechanicus, & ignipotens. Olim verò cruci affixus est Prometheus. Quid patrem tuum commemorem, quem adhuc in tartaro vinctum esse constat. Quinetiam vos amare, vulnerari, interdum apud homines servire dicunt, quemadmodum fratrem tuum apud Laomedontem, & apud [1] Admetum, Apollinem. Hæc quidem non plena mihi videtur fœlicitas: sed vestrûm alii videntur fortunati & fœlices, alii contrà. Omit-

1 *Admetum*] Apollo inter pastorum numina numeratur, nam & ipse greges Admeti Thessali regis pavisse dicitur. Virg.

& te memorande canemus
Pastor ab Amphryso. Cogn.

ὥσπερ ἡμεῖς, καὶ σὲ συλλαβόντες τὸν τῆ ἱεροσύλων, καὶ σὺ πλουσιώτατον, πενέστατοι σὺ ἀκαρεῖ χρόνῳ γενέσθαι. πολλοὶ γὰρ ἐπιχωριάζουσιν ἤδη, χρυσοῖ, ἢ ἀργυροῖ ὄντες. οἷς τοῦτο εἰμαρτὸ δηλαδή. Z. ὁρᾷς; ταῦτ' ἤδη ὑβρίσηκάς ὦ Κωφὲ φῆς. καί σοι τέχα μεταμελήσῃ ποτὲ αὐτῶν. Κυ. φαίδε ὦ Ζεῦ τῆ ἀπιλῶν, εἰδὼς ἐδέν με πιστόμυθον, ὃ, τι μὴ ἐ τῇ μοίρᾳ σοὶ σὺ ἔδοξεν. ἐπὶ ἐδὲ αὐτοὺς ἐκείνους ὁρῶ τοὺς ἱεροσύλους κολαζομένους. ἀλλ' οἶμαι πολλοὺς, διαφεύγουσιν ὑμᾶς. ὁ γὰρ ἔμαρτο οἶμαι ἀλῶναι αὐτούς. Z. σὺ ἔλεγον ὡς ἄρ' ἐκείνων τις εἶ, τῆ ἀναιρεῖντων τὴν πρόνοιαν τοῦ λόγου; Κυ. πάνυ ὦ Ζεῦ, δηλοῖς αὐτὸς σὸν οἰδ' ὅτι ἔνεκα. πάνυ γὰρ ὀπόσα ἂν εἴπω, οἷς ἐκείνων παιδεύμασι εἶναι. ἐγὼ γὰρ, ὅθεν πόθεν ἂν ἄλλοθι πέληθες, ἢ ὅθεν σὺ μάθοιμι; ἡδέως δ' ἂν ἐ τοῦτο ἐροίμην σε, τίς ἡ πρόνοια ὑμῖν αὕτη ἐστὶ, μοῖρα τίς, ἢ ἐ ὑπὲρ ταύτας θεὸς, ὥσπερ ἄρχουσα ἐ αὐτῶν ἐκείνη; Z. ἤδη σοι ἐ πρότερον ἔφλω ὑ θεμιτὸν εἶναι πάντα σε εἰδέναι. σὺ δ' ἴν τι σὺ δοκῇ ἐρωτήσειν φήσας, ὑ παύῃ πρός με τοιαῦτα λεπτολογούμενος. καὶ ὁρᾷ ὅτι σοι τὸ κεφάλαιον ἐστ ἐ λόγων, ἐπιδεῖξαι ὡδίνος ἡμᾶς προνοοῦντας τ' ἀνθρωπίνων. Κυ. σὺ μὲν ταῦτα, ἀλλὰ σὺ μικρὸν ἔμπροσθεν ἔφησθα πάντας μοίρας εἶναι τὰς πάντα ἐπιτελούσας, εἰ μὴ μεταμελῇ σοι ἐκείνων, καὶ μεταθήσεις αὖθις τὰ εἰρημένα. καὶ ἀμφισβητεῖτε τ' ἐπιμελείας, παρωσάμενοι τὴν εἱμαρμένην. Z. ὠδαμῶς. ἀλλ' ἡ μοῖρα δ' ἡμῶν ἕκαστα ἐπιτελεῖ. Κυ. μανθάνω, ὑπαρίτας, καὶ διάκονοί τινες τῶν μοιρῶν εἶναι φατε. θαλῶ ἀλλὰ ἐ ὅπως ἐκεῖναι ἂν εἶεν αἱ πρᾶ-

Omitto vos perinde atque nos latrociniis & sacrilegiis compilari à sacrilegis, & ex ditissimis pauperrimos momento temporis evadere. Multi etiam vestrum ex auro argento-ve conflati sunt: quibus erat hoc à fato præstitutum. *Iup.* Vides ut contumeliis nos petis Cynisce, forsan olim tibi pœnitendis. *Cyn.* Parce minis Iupiter, cum scias me nihil passurum quin id ante te mihi fuerit à Parca destinatum: quoniam neque illos ipsos sacrilegos puniri video: sed plurimi manus vestras effugiunt, cùm in fatis non esset ut caperentur. *Iup.* Nonne dicebam te ex eorum esse numero qui verbo providentiam tollunt? *Cyn.* Omnino Iupiter, metuis ipsos nescio quorsùm: proinde quæcunque dixero, illorum doctrinam esse arbitraris. Verum ego unde veritatem, nisi ex te didicero? Cæterùm lubenter ex te quærerem, quænam vobis sit hæc Providentia, Num Parca aliqua, an verò superior his quæpiam Dea, tanquam illarum domina. *Iup.* Iam ante dixi tibi, fas non esse ut omnia scias. At tu cùm initio dixisses te unum quid interrogaturum, non desinis hujusmodi nugas mihi proponere. Et jam quò tuæ disputationis tendat summa, perspicio, ut nimirum ostendas in rebus humanis nihil fieri nostra providentia. *Cyn.* Hoc meum non est: sed tu paulò antè dixisti Parcas esse quæ omnia faciunt: nisi illorum te pœnitet, tuaque dicta revocas, expulsoque fato de suscipienda cura deliberatis. *Iup.* Ne-

quaquam: sed Parca per nos facit singula. *Cyn.* Intelligo. Ergo Parcarum famulos & ministros vos esse perhibetis.

Sic

νοεῖσθαι. ὑμεῖς δ', ὥσπερ σκόλη τινὰ, καὶ ἐργαλεῖα ἐστὲ αὐτῶν. Ζ. πῶς λέγεις; Κυ. ὥσπερ οἶμαι τὸ σκέπαρνον τοῦ τίκτονος, καὶ τὸ τέρπανον, σκεπάρναι μὲν πρὸς τὸ πέλεκυν, αὐλεῖς δ' ἂν εἴποι ὡς τοῦτο, τεχνίτης ἐστὶν, οὐδὲ ναῦς ἔργον ἐστὶ σκεπάρνου, οὐδὲ τερπάνου, ἀλλὰ ναυπηγοῦ. ὅτως ἀναλογεῖ ἡ μὲν ναυπηγικὴ ἐκείνοις, ἡ εἱμαρμένη ἡμῖν. ὑμεῖς δ', ὥσπερ τέρπανα, καὶ σκέπαρνα ἐστὲ τῶν μοιρῶν. καὶ ὡς ἔοικεν, οἱ ἄνθρωποι δέον τῇ εἱμαρμένῃ χαίρειν, καὶ παρ' ἐκείνης αἰτεῖν τἀγαθά. οἱ δ', ἐφ' ὑμᾶς ἴασι, θυσίαις, καὶ τιμαῖς χαριζόμενοι. οἱ δὲ οὐδὲ τῇ εἱμαρμένῃ πιστεύουσιν, εἰς δίνον αὐτὸ ἐκπεσεῖσθαι. ὁ γὰρ οἶμαι δυνατὸν εἶναι καὶ αὐταῖς ἐπὶ ταῖς μοίραις ἀλλάξαι, καὶ μεταστρέψαι τι ἐξ ἀρχῆς δεξάντων ἐκεῖ ἐκεῖσε. ὃ γὼν Ἄτροπος, οὐκ ἀνάσχοιτο ἄν, εἴ τις εἰς τὸναντίον τρέψειε τὸ ἄτρακτον ἀναλύων ὁ κλωθὼς τὸ ἔργον. Ζ. σὺ ἤδη ὦ Κυνίσκε, οὐδὲ τὰς μοίρας πιστεύεις πρὸς τὸ ἀνθρώπων ἀξιοῖς, ἀλλ' ἔοικας ἅπαντα συγχεῖν θεομανείας. ἡμεῖς δ', εἰ καὶ μηδενὸς ἄλλου ἕνεκα, ὅμως γε μαντεύεσθαι, καὶ θεομιλωδεῖν ἕνεκεν τῶν ὑπὸ τῆς μοίρας κεκυρωμένων, δικαίως ἡμῶν ἂν. Κυ. τὸ μὲν ὅλον, ἄρχειν ὦ Ζεῦ, προειδέναι τὰ μέλλοντα, οἷς γε τὸ φυλάξασθαι αὐτὰ, παντελῶς ἀδύνατον, [1] εἰ μὴ ἄρα τοῦτο φῂς, ὡς προμηθὴς, ὡς ὑπ' αἰχμῆς σιδηρᾶς πεσεῖσθαι, δύναιτ' ἂν ἐκφυγεῖν τὴν μοῖραν, καθειρξας ἑαυτόν. ἀλλ' ἀδύνατον. ἐξάγει γὰρ αὐτὸν ἡ μοῖρα κυνηγετήσουσα, καὶ προδώσει τῇ αἰχμῇ. καὶ ὁ Ἄδραστος, ἐπὶ τὸ σωθῆναι φεύγει τὸν λόγχιμον, ἐκεῖνον μὲν ἀμφοτέροις

Sic illæ ſunt quæ providet, vos veluti illorum fabrilia inſtrumenta eſtis. *Iup.* Quid dicis? *Cyn.* Nempe ceu aſcia fabro lignario, & terebrum ad perficiendam artem eſt adminiculo, nemo dixerit hæc eſſe artificem: neque navim eſſe aſciæ, aut terebri, ſed naupagi opus. Pari ratione Fatum eſt quod omnia facit: vos terebra, & aſciæ Parcarum eſtis. Atque ut par eſt, homines qui ſacra facere Fato, ab eoque bona petere deberent, vos ſupplicationibus, & honoribus venerantur. Ac neque ſi Fatum ſacrificiis & votis colerent, id rectè facerent. Non enim puto Parcas ampliùs mutare & vertere poſſe quicquam eorum quæ de quovis ab initio decreta ſunt. Proinde æquo animo non tulerit Atropos, ſiquis Clothûs laborem diſſolvens, fuſum torqueat in contrarium. *Iup.* Tu jam Cyniſce, neque Parcas ab hominibus colendas eſſe cenſes, ſed videris malle omnia confundere. Nos verò, etſi nullam aliam ob cauſam, ſaltem quia divinamus, & quæcunque à fato ſancita ſunt, præmonemus, merito colamur. *Cyn.* Omnino inutile eſt, Iupiter, futura præſcire, iis qui neutiquam ea devitare poſſunt, niſi contrà dicas, eum qui præſciverit ſe ferrea cuſpide interemptum iri, mortem ſe includendo vitare poſſe. At fieri non poteſt, nam ad venationem educit illum Parca, & haſtæ objiciet. Ac [2] Adraſtus emiſſa in ſuem cuſpide, ab eo quidem aberrabit,

1 Εἰ μὴ ἄρα τοῦτο φῂς] *εἰ μὴ ἄρα τ. φ. Marcil.*

2 *Adraſtus*] Arginorum rex, unus ex ſeptem ducibus qui profecti ſunt Thebas, ut reſtitueret in regnum Polynicem. *Cogn.*

τυ, φονεύσῃ ὁ τὸν Κροίσου παῖδα, ὡς ἂν ἀπὸ ἰσχυρᾶς προτεμόμενος τῶν μοιρῶν φερομένην ἐπ' ἀκοντίῳ ἐπὶ τὸ νεανίσκον. τὸ μὲν γὰρ λαΐνον ἐμαλοῦν, τὸ δὲ, Μὴ σπεῦδε τέκνων ἄλοκα, δαίμονα βίᾳ. εἰ γὰρ πεπώσεις φησὶ παῖδα, ἀπόκτονός σε ὁ φύς. ἀφεστηκὼς γὰρ οἶμαι ἡ ἀνθρώπινος φύσις τῶν πάντως ἔτως γινομένων. τοιγάρτοι μὴ τὸν χρησμὸν, φησὶν ἔφασκεν, ὁ φὺς, ἀπόκτονεν αὐτόν. ὥστε ἔχ ὁρᾶ ἀνὸ' ὅτου ἀποκτένῃ τὸ μιθὸν ἐπὶ τῇ μαντικῇ. ἐᾶν γὰρ λέγειν ὡς λοξὰ, καὶ ἐπαμφοτερίζοντα τοῖς πολλοῖς χρᾶν εἰώθασι, καὶ πάνυ ἀποφαίνῃς, εἰ ὁ Ἅλυος διαβὰς, τὴν αὐτὴν δυνάμει καταλύσει, ἢ τὴν τοῦ Κύρου. ἄμφω γὰρ δυνατὴ ὁ χρησμός. Ζ. ἰδοὺ τις ὦ Κυνίσκε, τῷ Ἀπόλλωνι ὀργῆς αἰτία καὶ τοῦ Κροίσου, διότι ἐπιορκοῦντα σκεύῃ αὐτὸν ἄρνεια κρέα, καὶ χαλάσης εἰς τὸ αὐτὸ ἕψων. Κυ. ἰχθὺν μὲν μὴ τὸν ὀργίζεσθαι, φησὶν ὅτῳ. πολὺν ἀλλὰ τὸ ἐξαπατηθῆναι τοῦ λυθροῦ ὑπὸ τοῦ χρησμοῦ, ἐπίσταται οἶμαι. καὶ ἄλλως, τὸ μὲν σαφῶς ἀκοῦσαι τὰ μέλλοντα, ἢ εἰμαρμένην ἐπίκλωστον. ὥστε ἐκ ἡ μαντικὴ ὑμῶν, σκείνης μέσος ἐστίν. Ζ. ἡμῖν δὴ, εἰδὼν ἀπολείπεις, ἀλλὰ μάτην γοῦν ἴσμεν, ὅτι σοφίαν τινὰ εἰσφερόμενοι εἰς τὰ πράγματα, ὅτι τῶν θυσιῶν ἄξιοι, καὶ δεῖπνα τρύπανα ὡς ἀληθῶς, ἢ σκέπαρνα; καί μοι δοκεῖς εἰκότως μὲν καταφρονεῖν, ὅτι κρείττων ὡς ὁρᾷς διεγκυλημένῳ, ἀνέχομαί σε τοσοῦτα καθ' ἡμῶν διεξιόντα. Κυ. βάλοι ὦ Ζεῦ, εἴ μοι κρείττων πληγῶν

rabit, Crœsi verò filium necabit; quasi violento quodam Parcarum decreto feratur in juvenem. Quinetiam ridiculum est istud quod Laio dixerunt, Cave diis nolentibus prolem seras. Nam sobole suscepta occidet te filius. Etenim supervacaneam esse puto earum rerum admonitionem, quæ non possunt non fieri. Atqui accepto responso & prolem suscepit, & à filio interemptus est. Quare non video quam ob rem & mercedem exigatis propter vaticinium. Vt interim silentio præteream, quòd obliqua, quæque in utramque partem referri possunt, vulgo respondere soletis, non admodum clarè explicantes, num ille trajecto [1]Hale suum ipsius imperium eversurus esset, an Cyri, utrumque enim potest oraculum. *Imp.* Erat ô Cynisce, quædam Apollini in Crœsum iræ causa: quia illum tentaverat, carnes ovillas ac testitudinem unà elixando. *Cyn.* Atqui Deo conveniebat non irasci. Attamen ut puto, in fatis erat ut Lydus ille ab oraculo deciperetur. Atque alias, ne futura perspicuè audiret, fatum præstituerat. Itaque & vestra divinatio, pars est illius. *Imp.* At nobis nihil relinquis: verùm frustra Dii sumus, qui neque providentiam in res humanas inferimus, neque sacrificiis digni sumus, haud aliter revera quàm terebra, aut asciæ. Ac sanè videris meritò me contemnere, quòd cùm fulmine armatus sim, sustineo te talia in nos disserentem. *Cyn.* Feri ô Iupiter, si mihi fatale est fulmine feriri. Ne-

1 *Hale*] Halys Paphlagoniæ fluvius maximus, ex Tauri montis radicibus profluens per Cappadociam, & à Meridie Syros & Paphlagonas interfluens. Luc. lib. 3. Ovid. 4. de Pont. *Cogn.*

1 Δεῦ

ὑμᾶς τοῦτο. καί σε οὐδὲν αἰτιάσομαι τὸν πλοκῆς, ἀλλὰ τὴν κλωθὼ, τὴν ἀξὶ σὺ πρόσκεισαι. οὐδὲ γὰρ τὸ κεφαλὴν αὐτὸν φαίην ἂν αἴτιόν μοι γενέσθαι τοῦ πρώκτου. πολὺ σμικρότερόν γε ὑμᾶς ἐρήσομαι, καὶ σέ, καὶ τὴν εἱμαρμένην. τὶ δὲ μοι ἔφερες τοῦτον ἐνθάδε; ἀπόκρινον. χαίρεις, ἀπιλήσιος. τί δήποτε τὰς ἱερούσυλος, καὶ λῃστὰς ἀφέντες, καὶ τοσούτους ὑβριστὰς, καὶ βιαίους, καὶ ἐπιόρκους, δρῶν πολλάκις κεφαλωθέντα, ἢ λίθον, ἢ νεὼς ἱστίον, οὐδὲν ἀδικήσης; σώσει γὰρ, χρηστόν τινα, καὶ ὅσον οὐδέπω; τί σιωπᾷς ὦ Ζεῦ; ἢ οὐδὲ σὺ τὸ μὲ ἡμῖς εἰδέναι; Z. ἐγὼ δ' ὦ Κυνίσκε. σὺ γὰρ πολυπράγμων τις εἶ, καὶ σὸν οἶμαι ὄφλειν τοῦτο ἥκειν μοι συμπορισμόν. Κυ. σοῦ μὲν γὰρ σκέπτου ὑμᾶς ἔρωμαι, σέ τε, καὶ τὴν πρόνοιαν, καὶ τὴν εἱμαρμένην, τί δήποτε Φωκίων μὲν ὁ χρηστὸς, ἐν τοσαύτῃ πενίᾳ, καὶ ἀπαντᾷ τὴν ἀναγκαίαν, ἀπέθανε, καὶ Ἀριστείδης ὡσαύτως Καλλίας γὰρ, καὶ Ἀλκιβιάδης, ἀκόλαστα μειράκια, ὑπερπλούτων, καὶ Μειδίας ὁ ὑβριστὴς, καὶ Χάροψ ὁ αἰσχυντὴς, κίναιδος ἄνθρωπος, τὴν μητέρα λιμῷ ἀπεκτόνας. καὶ πάλιν, Σωκράτης μὲν, παρεδόθη τοῖς ἔνδεκα, Μέλητος δὲ, οὐ παρεδόθη· καὶ Σαρδανάπαλον μὲν, ἐβασίλευσαν, ἥλυς ἂν. Περσῶν δὲ τοσοῦτοι καλοὶ, κἀγαθοὶ ἄνδρες, ἀνεσκολοπίζοντο ὡσαύτως, διότι μὴ προσκυνοῦσι τοῖς γιγνομένοις. ἵνα δὲ ὑμῖν μὴ τὰ νῦν λέγω καθ' ἑκάστου ἐπιξιῶν, τοὺς μὲν πονηροὺς, δυσαιμονοῦντας, καὶ τοὺς πλουτοῦντας, ἀγαθοὺς δὲ, καὶ φερομένους τοὺς χρηστοὺς, ἐν πενίᾳ, καὶ νόσοις, καὶ μυελοῖς κακοῖς πιεζομένους. Z. ἐγὼ γὰρ οἶδα ὦ Κυνίσκε, πλέκων

Neque te ictus accusabo, sed Clothonem tua opera vulnus infligentem. Neque enim fulmen ipsum dicam mihi vulneris causam extitisse. Verùm illud vos interrogabo, te & Fatum: tu verò mihi ipsius nomine responde. Etenim hoc minis tuis in memoriam revocasti: quî fit tandem, ut omissis tot sacrilegis, latronibus, flagitiosis, violentis, perjuris, quercum aliquam plerumque, aut lapidem, aut navis insontis velum fulmine petatis? Interdum etiam frugi & sanctum viatorem. Quid taces Iupiter, aut fortasse ne hoc quidem me nosse fas est? *Iup.* Nefas est Cynisce. Tu verò curiosus es, neque scio unde his mihi comportatis venias. *Cyn.* Proinde neque illud vos rogem, te nimirum, & Providentiam, & Fatum, cur Phocion ille bonus, in tanta paupertate, & rerum necessariarum penuria diem obierit: & ante ipsum Aristides: Callias verò & Alcibiades juvenes intemperantes, ditissimi fuerint, & sceleratus Midias, & Charops Ægineta, homo cinædus, qui matrem fame peremit. Contrà Socrates undecim viris traditus est, Meletus verò non item: & Sardanapalus effœminatus regnavit, Persarum verò tot viri præclari ab ipso crucifixi sunt, quia factis ipsius non delectabantur. At ne vobis figillatim edisseram quæ nunc geruntur, ut pravi & facinorosi fœlices sunt: boni verò rapiuntur & feruntur, paupertate, morbis, & malis sexcentis pressi. *Iup.* Nescis enim, Cynisce, quanta supplicia post

1 Δρῦν πολλάκις] Lucretius lib. 6. *Marcil.*

1 *Si-*

μὴ τὸν βίον οἱ πονηροὶ τὰς κολάσεις ὑποφεύγουσιν, ἢ ἐν ὅσῳ οἱ χρηστοὶ δυσδαιμονίᾳ διατρίβουσιν. Κυ. ἄδην μοι λέγεις, ὦ τυφλέ, καὶ τοῦτο. ἀλλ' ἐγὼ μέν, εἰ μήτε τοιοῦτόν ἐστιν, εἴσομαι τὰ σαφῆ ἐπειδὰν ἀποθάνω. τὸ δὲ νῦν ἔχον, ἐξελόμενόν τὸ ἧπαρ τῶν χρόνῳ δυσδαιμόνων διατρίβοντας, ὥσπερ ἐκεῖνος γυπῶν κείρεσθαι τὸ ἧπαρ ἀποθνῄσκων, ἀλλὰ μὴ αὐτοῦ ἅψασθαι δίψους, ὥσπερ ὁ Τάνταλος; ἐν μακαρίων νήσοις πίνων μετὰ τῶν ἡρώων, ἐν τῷ Ἠλυσίῳ λειμῶνι κατακείμενος. Ζ. τί φῄς; ἀπιστεῖς ἐναι τινὰς κολάσεις, καὶ τιμὰς, καὶ ἀνταπόδοσιν, ἔνθα δὴ ἐξετάζεται ὁ ἀνθρώπειος βίος; Κυ. ἀκούω πού Μίνω κρῆτα δικάζειν πρότερα τὰ τοιαῦτα. καί μοι δοκεῖ εἶναί τι ἐκεῖνο σαφές. σὺ γὰρ ἀληθὲς εἶναι λέγεται. Ζ. τί δὲ ἐκεῖνον ἐρωτᾷς ὦ Κυνίσκε; Κυ. εἰ παῖς κολάζεται μόλιστα. Ζ. τοὺς πονηροὺς δηλαδὴ, οἷον ἀνδροφόνους, καὶ ἱεροσύλους. Κυ. πῶς γὰρ οὐχί τοὺς ἥρωας ἀποπέμπει. Ζ. τοὺς ἀγαθούς τε, καὶ ὁσίους, καὶ κατ' ἀρετὴν βεβιωκότας. Κυ. τίνος ἕνεκα ὦ Ζεῦ; Ζ. διότι οἱ μὲν, τιμῆς, οἱδὲ, κολάσεως ἄξιοι. Κυ. εἰ δέ τις ἀκουσίου τι ἐπιτιμήσειε, κολάζεται ἐκ τούτου δικαίως; Ζ. εὐδαιμῶς. Κυ. εἰδ' ἄρα εἴ τις ἄκων τι ἀγαθὸν ἔδρασεν, οὐδὲ τοῦτον τιμῶν ἀξιώσειεν ἄν; Ζ. οὐ γὰρ ἔν. Κυ. εὐδαίμων τοιγαροῦν ὦ Ζεῦ, ὅτι τιμῶν, ὅτι κολάζειν οὐτοῦ δεήσει. Ζ. πῶς εἶπας; Κυ. ὅτι ἐδὲν ἐκόντες οἱ ἄνθρωποι πεῖθμαι, ἀλλά τινι ἀνάγκῃ ἀφύκτῳ κεκελευσμένοι, ἅτε ἀληθῆ ἐκεῖνα ἴσι τὰ ὑμνούμενα ἀμολογημένα, ὡς ἡ μοῖρα, πάντων αἰτία. καὶ διὰ φοιδόση τις, ἐκείνη

post hanc vitam ferant scelesti; aut in quanta felicitate versentur boni. *Cyn.* Inferos mihi dicis, Tityos, & Tantalos. Ego verò siquid est istiusmodi, perspicue cognoscam ubi vita defunctus fuero. Quantum ad præsens attinet, velim ut quamtumcunque hoc temporis in vivis exigendum est, beatè exigam, & à sedecim vulturibus hepar meum à morte depascatur: sed non in hac vita siti laborans, ut Tantalus, in beatorum insulis cum Heroibus, in Elysio campo constitutus bibam. *Iup.* Quid ais? Annon credis esse supplicia, honoros, & forum judiciale ubi uniuscujusque vita examinatur? *Cyn.* Audio Minoem quendam Cretensem infra talibus rebus cognoscendis operam dare: de quo mihi aliquid respondenum tuus sit filius, ut ajunt. *Iup.* Quamobrem verò ista de illo quæris Cynisce? *Cyn.* Quos potissimum afficit supplicio? *Iup.* Pravos nimirum, veluti homicidas, & sacrilegos. *Cyn.* Quosnam verò ad heroas mittit? *Iup.* Nempe bonos, sanctos, quique secundum virtutem vixerunt. *Cyn.* Quorsum Iupiter? *Iup.* Quoniam alii honore, alii supplicio sunt digni. *Cyn.* Quòd siquis invitus mali quidpiam commiserit, num & hunc supplicio affici justum censet? *Iup.* Nequaquam. *Cyn.* Proinde, neque siquis invitus boni aliquid fecerit, eum honore dignabitur? *Iup.* Nequaquam. *Cyn.* Itaque haud convenit illi ὃ Iupiter ullum neque honore ornare, neque supplicio afficere. *Iup.* Quomodo nullum? *Cyn.* Quoniam nihil nos homines sponte facimus, sed necessitate quadam inevitabili compulsi: siquidem vera sunt illa quæ antè confessus es, nempe Parcam esse rerum omnium causam. Iam siquis alterum interemerit, Parca in culpa est.

ἐᾶν. ἡ φονεύσουσι. καὶ ἰὼ ἱερουργῆ, ὡσπερ ἐγκείνου αὐτῷ δρᾷ. ὥστε εἴγε τὰ δίκαια ὁ Μίνως δικάσειν μέλλοι, τὴν εἰμαρμένην, οὐκ ἂν Σίσυφον κολάσειεν, καὶ τὴν μοῖραν, οὐκ ἂν Τάνταλον. τί γὰρ ἐκεῖνοι ἠδίκησαν, πειθόμενοι τοῖς ἐπιτάγμασιν; Ζ. οὐκ ἔτι σὲ ἐρωτᾶν ἀποκρίνεσθαί σοι ἄξιον, τοιαῦτα ἐρωτῶντα. Ἥφαιστος γὰρ εἰ, καὶ σοφιστής. καί σε ἄπειμι ἤδη κομιδῇ λιπών. Κυ. ἐδόμην γὲ κἀν ἔτι τοῦτο ἔρεσθαι, πῶς αἱ μοῖραι διατρίβουσιν, ἢ πῶς ἐφικνοῦνται τῆς ἐπιμελείας τοσούτων εἰς τὸ λεπτότατον. καὶ ταῦτα, πρὸς τινα, καὶ σὺν ὕμνῳ μοι δοκοῦσι βιὸν τὸν βίον, τοσαῦτα ἔχουσαι πράγματα. καὶ ὡς ἔοικεν, οὐ πάνυ ἡδὺ αὐτοῖν τὸν χρηστὸν εἱμαρμένην ἐγκεκτῆσθαι. ἐγὼ γὰρ οὐ μοι αἵρεσις δοθείη, σὺν ἂν ἀλλαξαίμην φορτικοῖς τὸν ἐμαυτοῦ βίον, εἰ δ' ἐλοίμην ἂν ἔγωγε πονηρεῦσαι ἀβροδιαίτως, ἢ πρὸς καθῆκον κλώθων ἀπράκτως, τοσοῦτον σχολάσαιμι μεσὸν, ἐκπεσὼν ἔπαινον. εἰ δὲ μὴ ῥᾴδιόν σοι ἀποκρίνασθαι πρὸς ταῦτα ὦ Ζεῦ, καὶ νόσους ἀγαπήσομεν, οἷς ἀπεκρίνω. ἱκανὸν γὰρ ἐμφανίσαι τὸ σὲ εἱμαρμένης, καὶ προνοίας λόγον. τὰ λοιπὰ δ' ἴσως οὐκ εἱμαρτὸν ἀκοῦσαι μοι.

est. Siquis sacrilegium perpetret, facinus à Parca sibi injunctum admisit. Itaque si Minos rectè uti velit judicio, fatum, non 1 Sisyphum, Parcam, non Tantalum puniet. Quid enim injustè illi egerunt, quum mandatis obtemperarunt? *Iup.* Non ampliùs ne respondere quidem convenit tibi talia interrogànti: audax enim es, & sophista, jamque abeo te relicto. *Cyn.* Optabam equidem hoc etiam ex te quærere, ubi Parcæ degant, aut quomodo res tantas exacta cura assequantur: idque tres cùm sint. Etenim laboriosam, & minimè fœlicem vitam vivere mihi videntur, tot negotia habentes. Vtque verisimile est, hæ fato non admodum bono natæ sunt. Itaque ego si mihi daretur optio, nequaquam cum illarum vita meam commutarem: sed pauperior ævum exigere mallem, quàm fedère singula observando dum contorquerem fusum tot negotiis refertum. Cæterùm si tibi non est facile Iupiter, ad hæc respondere, etiam his ad quæ respondisti, contenti erimus. Sufficiunt enim ad sermonem de Fato & Providentia declarandum. Reliqua fortassè in fatis non est ut audiam.

1 *Sisyphum*] De Sisypho ob latrocinia à Theseo interfecto leg. Virg. 6. Æn. Ovid. 16. Metam. vide Proverb. *saxum volvere*. Cogn.

ΖΕΥΣ ΤΡΑΓΩΔΟΣ. | IVPITER TRAGOEDVS.

ARGVMENTVM.

Ejusdem propè argumenti & hic Dialogus est, nisi quòd hic Epicureum etiam quendam introducit, qui deos omnino negat ullos esse,

esse, nedum providentia sua mundum gubernare, fortuitóque ac temerè omnia geri contendit. Deinde & ipsa tractatio in plures personas spargitur ac tota dramatica est.

ΕΡΜΗΣ.

Ω Ζεῦ, τί σιγᾷς, καὶ κεκαυμένος σαυτῷ λαλεῖς, ὠχρὸς τὴν ἀπεπατῶν, φιλοσόφῳ τῷ χρῶμα ἔχων, ἐμοὶ συνοιστέον. λάβε με σύμβουλον πόνων. μὴ κεκαυμένος ὀφθῇς οἰκέτῃ φλυαρίας. Αθη. ναὶ πάτερ ἡμέτερε κρείττων. γνῶμά σε λαμπρὰ γλαυκῶπις, πιθανὴ εὐσέβεια, ἐξαύδα, μὴ κεῦθε νόῳ, ἵνα εἴδομεν ἤδη, τίς μῆτις δάκνῃ σε κῆρ φρένα, καὶ κῆρ δυμόν. ἢ τί βαρὺ σπάχεις. ὠχρὸν τί σε εἶλε παρειάς. Ζ. οὐκ ἔστιν ὑδὲν δεινὸν ὅσ' εἰπεῖν ἔπος, ὑδὲ πάθος, ὑδὲ συμφορὰ πραγωδικὴ, ἧς οὐκ ἂν ἄρριτ' ἄχθος ἡ θεῶν φύσις. Αθη. Ἄπαθον, οἷοις φορτικοῖς ἄρχῃ λόγων. Ζ. ὦ παλαμναῖον, χθόνια γῆς παιδόμαχε, σύτ' ὦ Προμηθεῦ, οἷά μ' ἐργάσω κακά. Αθη. τί δ' ἐστί; πῶς χρὴ δ' οἰκείαν ἐρεῖς. Ζ. ὦ μεγαλοσμαράγου στρεπτὸς ῥοίζημα, τί μοι ῥέξεις; Αθη. κρύπτειν ὀρχὰν, εἰ μὴ κακοῦσθαι ὥσπερ ὅτοι δυνάμεθα, μὴ τὴ τὸ Εὐριπίδου ὅλον κατάπτωμα, ὡς τοι ξυνδραματουργῶν. Ηρα. ἀγνοεῖν ἡμᾶς νομίζεις τὴν αἰτίαν τῆς λύπης, ἥτις ἐστί σοι; Ζ. οὐκ οἶδ' ἐπίτοι κἂν σκώπτωμεν μέγα. Η. οἶδα τὸ κεφάλαιον αὐτὸ, ὃν πάσχεις, ὅτι ἐρωτικόν ἐστιν. ἐ μὲν κακῶν γε, ὑπὸ ἔθους ἤδη πολλάκις ὑβρισθεῖσα ὑπὸ σοῦ τε καὶ σῶν παιδικῶν.

MERCVRIVS.

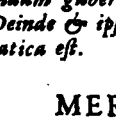

Iupiter, quid cogitabundus, & solus apud te loqueris, pallidus ambulans, & Philosophi colorem præ te ferens? Id mihi communica, & accipe me tuis in molestiis consiliarium. Ne tui famuli nugas contemnas. *Min.* Sanè ita magne parens hominum rex, atque Deorum, Te precor en glaucis oculi Tritonia Pallas, Fare age, ne celes, quò sint hæc cognita nobis, Quod te consilium dubio sub pectore versat? Cur gemis? & tacito pallor subsurgit in ore? *Iup.* Nunquam gravis res ulla sic dici potest, Non passio, non ulla tragica calamitas Natura divûm cujus haud onus ferat. *Min.* O Phœbe qualibus incipit procœmiis. *Iup.* O pessimum genus mortalium, Tuque ô Prometheu, me quibus afflixti malis. *Min.* Quid est? nec enim celabis hæc domesticos. *Iup.* O murmur ingens fulminis magnicrepi, quid mihi facies? *Min.* Compesce iram, si non comicè loqui quemadmodum hi possumus, neque totum Euripidem devoravimus, ita ut dramaticè tecum loquamur. *Iuno.* An nescire nos putas causam mœroris, quænam sit? *Iup.* Tu nescis nam ejulares magnoperè. *Iun.* Novi dolorum tuorum summam, te nimirum amore percelli. Nec tamen ejulo, ut quæ sim assuefacta crebris hujusmodi contumeliis à te peti.

1 *O Iupiter*] Exordium ab attentione & rei magnitudine. *Cogn.*

1 Pe-

πάνυ γὰρ ἔοικε Δανάλω τινὰ, ἢ Σεμέλλω, ἢ Εὐρώπην αὖθις ἐρᾶν σε, ἀνιᾶσθαι τοῦ ἔρωτος. εἶτα βυθίσθαι ταῦρον, ἢ σατύρου, ἢ χρυσὸν ῥυόμενον, ῥυῆναι δι' ὀροφῆς εἰς τὸν κόλπον τὸν ἀγαπωμένης. τὰ σημεῖα γὰρ ταῦτα, οἱ στεναγμοὶ, καὶ τὰ δάκρυα, καὶ τὸ ὠχρὸν εἶναι, σὸν ἄκος τι, ἢ ἔρωτός ἐστιν. Z. ὦ μακαρία, ἥτις σὲ ἔρωτα, καὶ πῶς τοιαύταις παιδιαῖς, οἵαις τὰ ἡμέτερα πράγματα εἶναι. H. ἀλλὰ τί ἄλλο, εἰμὴ τοῦτο ἀνιᾷ σε, Δία ὄντα; Z. σὺ ἐχάτιος ὦ Ἥρα τὰ δι' ὧν πράγματα. καὶ τοῦτο δὴ τὸ δι' λόγου, ἐπὶ ξυρῆς ἕστηκεν, εἴτε χρὴ ἡμᾶς παρασκευάζεσθαι, καὶ τὰ λοιπὰ ἔχειν τῶν τῇ γῇ, εἴτε καὶ ἡμελημένως παιζόντας, καὶ τὸ μηδὲν εἶναι δυκεῖν. H. μῶν γίγαντάς τινας ἡ γῆ ἔφυσεν; ἢ οἱ τιτᾶνες τὰ δεσμὰ διαρρήξαντες, καὶ τὰ φρουρᾶς ἐπικρατήσαντες, αὖθις ἡμῖν συνάπτα ἄρτι τὰ ὅπλα; Z. θάρσει. τὰ περὶ σὲ ἀσφαλῶς ἔχει θεοῖς. Ἥρα. τί δ' ἄλλο δεινὸν ἂν γένοιτο; ἔχ ὁρᾷ γὰρ ὅτι μὴ τὰ τοιαῦτα περιλυποῦ, ἐφ' ὅτῳ Πῶλος, Ἀριστόδημος, ἄνω Διὸς ἡμῖν ἀναπέφηνας. Z. Τιμοκλῆς ὦ Ἥρα ὁ στωϊκὸς, καὶ Δάμις ὁ ἐπικούρειος, χθὲς οὐκ οἶδ' ὅθεν σφίσιν ἐξαμβλὼν ὁ λόγος, θεοποιίας περιδιαλεγόμενοι, παρόντων μάλα συχνῶν, καὶ δοκίμων ἀνθρώπων. ὅπερ μάλιστα ἐνίασί με. καὶ ὁ μὲν Δάμις, ὅτ' εἶναι θεὸς ἔφασκεν, ὅθ' ὅλως τὰ μεγάλα ἐπισκοπεῖν, ἢ διαφέρειν. ὁ Τιμοκλῆς δ' ὁ βέλτιστος, ἐπιεζετο ξυναγωνίζεσθαι ἡμῖν. εἶτα ὄχλου πολλοῦ ἐπιῤῥυέντος, ἠδὴ πόρρω ἐγίγνετο τῆς σωτηρίας. διελύθησαν γὰρ ἐσπουδακότες. Igitur verisimile est te vel Danaen aliquam, vel Semelen, vel Europam nactum, amore angi. Deinde statuere assumpta forma vel tauri, vel satyri, vel auri, per tectum in amatæ sinum influere. Etenim hæc signa sunt, suspiria, lachrymæ, & pallor, non alius rei, quàm amoris. *Iup.* O beata, quæ negotia nostra in amore, talibusque ludicris sita esse putas. *Iun.* Ecquid aliud, nisi hoc solicitat te, Iupiter cùm sis? *Iup.* Deorum res, ô Iuno, in extremo discrimine versantur: & quod ajunt, in acie novaculæ constitutæ sunt: utrum adhuc simus colendi, & quæ in terris offeruntur dona habituri: an verò prorsus negligendi, & pro nihilo ducendi. *Iun.* Num Gigantes aliquos terra produxit? aut Titanes disruptis vinculis, devictaque custodia rursum in nos arma parant? *Iup.* Confide, nam res inferæ bene Diis habent. *Iun.* Quid ergo aliud acerbum esse possit? Neque enim video, quando talia nihil te conturbant, quam ob rem nobis [1] Polus, aut Aristodemus pro Iove apparueris. *Iup.* Timocles ille Stoicus, ô Iuno, & Damis Epicureus, heri nescio unde ducto orationis initio [2] de Providentia disputabant in magna probatorum hominum frequentia: quod potissimùm animum meum perturbavit. Ac Damis quidem affirmabat, neque Deos esse, neque ea quæ geruntur observare, aut digerere. Verùm optimus ille Timocles nostras partes omni studio tuebatur. Deinde cùm afflueret multa turba, nullum finem sortita est disputatio. Etenim discessérunt

1 *Polus, aut Aristodemus*] Sunt histrionum nomina, ut infra. *Cogn.*

2 *De Providentia*] Res & cardo totius negotii. *Idem.*

δης, ἐπισκέψασθε τὰ λοιπὰ συνήμμενοι, καὶ νῦν μετέωροι πάντες εἰσὶ πρὸς τὴν ἀκρόασιν, ὁπότερος κρατήσῃ, καὶ ἀληθέστερα δόξῃ λέγειν. ὁρᾶτε τὸν κίνδυνον, ὡς οὐ σμικρὸν παρέσται πᾶσι τὰ ἡμέτερα, οὐκ ἐν ἀνδρὶ κινδυνεύομεν; ἢ δυοῖν θατέροιν, ἢ παρεωρᾶσθαι ἀνάγκη τὰ ἡμέτερα, ἀνόμασθαι μόνον εἶναι δόξαντα, ἢ τιμᾶσθαι ὥσπερ ἐστόν. ἰὼ ὁ Τιμοκλῆς ἐπέρχεται λέγων. Ἥρα. ἐνιότε μὲν ὡς ἀληθῶς, καὶ ἃ μάτην ὦ Ζεῦ ἐπτερωγώδεις αὐτοῖς. Ζ. σὺ δέ, ὦ Δανάης τινός, ἢ Ἀντιόπης, εἶναί μοι λόγον οὐ παρέχω τοσοῦτον. τί δ' ἂν ὦ Ἑρμῆ, καὶ Ἥρᾳ Ἀθηνᾶ, πεπόημθ' ἄν; σωφρονέστερα γὰρ ἂν αὐτοὶ τὰ μέτρια. Ερ. ἐγὼ μὲν ἐπὶ τὸ κοινὸν φημὶ δεῖν τὴν ἐπίσκεψιν ἐπαναγαγεῖν, ἐκκλησίαν συναγαγόντα. Ηρα. καὶμοὶ ταῦτα συνδοκεῖ, ἄνευ δὲ τούτου. Αθη. ἀλλ' ἐμοὶ τἀναντία δοκεῖ ὦ πάτερ. καὶ μὴ συνταράττειν τὸ ἄριστον, μηδὲ δῆλον εἶναί σε θορυβούμενον τὴν πρᾶγμα, πράττειν ἃ ἰδίᾳ ταῦτα, ἐξ ὧν κρατήσῃ μὲν ὁ Τιμοκλῆς λέγων, ὁ Δάμις δ' ἡσυχαζελαοδεὶς, ἀπίοι σὺν τῇ σωφροσύνῃ. Ερ. ἀλλ' ὅτι ἀγνοήσαντες ταῦτα ὦ Ζεῦ, οὐ φανερᾷ ἐσεμνύνθη τὸ ἱερὸν τοῖς φιλοσόφοις, καὶ σὺ δέξεις τυραννικὸς εἶναι, μὴ κοινούμενος ὡς τὸ ὄντι μεγάλων, καὶ κοινῶν ἁπάντων. Ζ. σκοπῶν ἤδη κήρυττε, καὶ παρέστωσαν ἅπαντες. Ερ. ὀρθῶς γὰρ λέγεις. ἰὼ δὴ εἰς ἐκκλησίαν συνίετε οἱ θεοί. μὴ μέλλετε, ξυνίετε πάντες. ἥκετε. ὡς μεγάλων ἐκκλησιάσομεν. Ζ. οὕτω ψιλὰ ὦ Ἑρμῆ, καὶ ἀπλοϊκῶς, καὶ πρὸς κιρύττεις, καὶ ταῦτα, ἐπὶ τοῖς μεγίστοις συγκαλῶν; Ερ. ἀλλὰ

serunt hoc pacti ut cætera denuo dispicerentur. Et nunc omnes suspenso sunt ad audiendum animo, uter vincet, & veriora dicere videbitur. Videtis periculum ut res nostræ in uno periclitantes, ad angustias omnino sunt redactæ? Et ex duobus alterum evenire necesse est, ut aut nostræ res flocci fiant, & inania nomina videamur: aut quemadmodum antea, colamur, si Timocles dicendo superaverit. *Iun.* Gravissima profectò sunt illa, nec temerè Iupiter in hos tragicis verbis invehebare. *Iup.* Tu verò putabas me vel Danaës, vel Antiopes habere rationem, in tanta perturbatione. Quid igitur ô Mercuri, & Iuno, & Minerva nobis faciendum est? Quin vos consilii partem communicimini. *Merc.* Equidem ego in communem utilitatem coacto concilio, dico rem adducendam in deliberationem. *Iun.* Ego idem cum hoc sentio. *Min.* Mihi verò aliter videtur, Pater, ut neque cœlum conturbes, neque palam fiat te hanc ob rem tumultuari: sed privato consilio facias ut Timocles disputatione vincat: Damis verò ex congressu, derisus abeat. *Merc.* Atqui ista non ignorabuntur, Iupiter, cum Philosophis in propatulo futura sit disceptatio. At tu quidem tyrannum agere videberis, si de tantis rebus & ad omnes communiter pertinentibus, cum reliquis non communicaveris. *Iup.* Ergo jam proclama, & præstò sint omnes. *Merc.* Rectè dicis. En vos Dei in concionem venite, ne cunctemini: convenite omnes: venite: magnis de rebus consilium inibimus. *Iup.* Ita nudis, ô Mercuri, simplicibusque verbis, ac pedestribus pronuncias, præsertim cùm maximis de rebus Deos convoces? *Merc.* At quomodo vis faciam

Iu-

πῶς γὰρ ὦ Ζεῦ ἀξιοῖς; Ζ. ὅπως ἀξιῶ; κῆρυγμα μέγιστοις τισὶ, καὶ μεγαλοφωνίᾳ ποιητικῇ, ὡς μᾶλλον σωιλήσειν. Ερ. ναί. ἀλλ' ἐποποιῶν ὦ Ζεῦ, καὶ ῥαψῳδῶν τὰ τοιαῦτα, ἐγὼ δ', ἤκιστα ποιητικός εἰμι. ὥστ' ἀμφοτέρω τὸ κήρυγμα, ὑπέρμετρα, ἢ σόλοικα ξυνείρων. καὶ γέλως ἔσται παρ' αὐτῶν ἐπὶ τῇ ἀμουσίᾳ τῶν ἐπῶν. ὁρῶ γὰρ ἐγὼ τὰ Ἀπόλλω γελώμενα ἐπ' ἐνίοις τῶν χρησμῶν. καίτοι ἐπικρυπτόσης τὰ πολλὰ τὴν ἀσφαλείας, ὡς μὴ πάνυ σχολὴν ἄγειν τοὺς ἀκούοντας ἐξετάζειν τὰ μέτρα. Ζ. σκοπῶ ὦ Ἑρμῆ, τίνα Ὁμήρου ἐπῶν ἐγκαλαμίσγουσι τὰ πολλὰ τῷ κηρύγματι, ὡς οἰκείων καὶ ἁρμοττόντων. μεμνῆσθαι δέ σε εἰκὸς. Ερ. ἐμοὶ μὲν οὐ πάνυ σαφῶς, καὶ σκοτεινῶς. ἀναμνήσεσθαι μέντοι ὅμως. Μήτέ τις ἐν θηλείᾳ θεὸς, μήτέ τις ἄρσην, μήθ' αὐτῶν πυζομένων ῥηΐτερ, νόος Ὠκεανοῖο, μήδέ τι νυμφάων, ἀλλ' ἐς Διὸς ἶλαθι πάντες, εἰς ἀγορὴν, ὅσσοι τε κλυτὰς δεδύσιν ἐκατόμβας, ὅσσοι τ' αὖ μίσονται, ἢ ὕστεθοι, ἢ μάλα πάγχυ νύμφαι, βαμβαίσι δὲ κίουσι κάθηνται. Ζ. εὖγε ὦ Ἑρμῆ. ἄρτια κεκήρυκται σοι. καὶ σωίασον ἤδη. ὥστε δεδιήλαμβάνειν κέλευε αὐτούς, καὶ τὴν ἀξίαν ἕκαστον, ὡς ἂν ὕλης, ἢ τέχνης ἔχῃ. ὦ Φειδία μὲν, τοὺς χρυσοῦς. εἶπε ἐπὶ τούτοις, τοὺς ἀργυροῦς. εἶπε ἐξῆς, ὁπόσοι ἐλεφάντινοι. εἶπε τοὺς χαλκοῦς, ἢ τοὺς λιθίνους. καὶ σὺ αὐτοῖς τούτοις, οἱ Φειδίου μὲν, ἢ Ἀλκαμένους, ἢ Μύρωνος,

Iupiter? *Iup.* Quomodo velim? Dico tuum præconium versibus esse magnificè efferendum, & grandiloquentia poëtica, qua impulsi diligentiùs conveniant. *Merc.* Sanè verum hoc poëtarum & rhapsodorum est officium. At ego poëticen non calleo: adeò ut præconium sim corrupturus, si hypermetros aut defectivos versus connectam. Et risum ipsis movebo mea carminum imperitia. Itaque video Apollinem ob oracula nonnulla derideri: quanquam cautionis causa multa obscurent, ne omnino audientes otio indulgeant sed expendant versus. *Iup.* Proinde Mercuri, Homericos versus plerosque admisce præconio, ut ille solebat nos convocare. Eorum autem te meminisse est credibile. *Merc.* Certè non admodum certò, neque promptè, attamen tentabo. Ergo Deûm nemo, nec mas, nec fœmina desit, Nullúsque Oceani fluviorum, nullaque Nympha: Ast in consilium Iovis heus properate frequentes: Quique editis celebres hecatombas, quique sedetis Ararum ad fumos, medio vel in ordine divûm, vel ferè postremo, vel nullo nomine noti. *Iup.* Euge Mercuri; optimè præconio functus es. Etenim jam conveniunt. Quapropter singulos excipiendo, ipsos ordine colloca, pro materiæ artis-ve dignitate: In prima sede aureos, in secunda argenteos, in tertia eburneos, in quarta æneos, aut lapideos. Inter hos etiam primas illi teneant quos Phidias, aut Alcamenes, aut Myron, aut

1 Μήτε τις ἔν θήλεια θεὸς, μήτε τις ἄρσην] Claudicat versus hîc, ut etiam postremus in voce νύμφαι. Sed volens sciens hoc Lucianus ita commisit in persona Mercurii, ut mali Poëtæ, & qui paulo superius de se ipse dixit, ἐγὼ δὲ ἥκιστα ποιητικός εἰμι. *Mercil.*

ἢ Εὐφράνορος, ἢ τῶ ὁμοίων τεχνιτῶν, ἀσπουδάστως. οἱ συμφοιτηταὶ δὲ ἦτοι, καὶ ἄτεχνοι, πόρρω πως σωωσθέντες, καθεδοῦνται σιωπῇ, ἀναπληρῶντες μόνον τὸν ἐκκλησίαν. Ερ. ἔστω ταῦτα. καὶ καθεδοῦνται, ὡς ἀσφαλὲς. ἀλλ' ἐκεῖνο μ' ἀσφαλὲς εἰδέναι, ἵν' τις αὐτῶν χρυσὸς ᾖ, καὶ πολυτάλαντος ἢ τὴν οὐσίαν, οὐκ ἀκριβὴς ᾖ τὴν ἐρασίαν, ἀλλὰ κεκιβδηλευμένος, καὶ ἀσύμμετρος, ὡς τῶ χαλκῶν τῶ Μύρωνος, καὶ Πολυκλείτου, καὶ τῶ Φειδίου, καὶ Ἀλκαμένους τῶ λιθίνων, καθεδεῖται. ἢ ἀσθενεστέραν χρὴ νομίζειν εἶναι τὴν τέχνην. Ζ. ἐγὼ μὲν οὔτως. ἀλλ' ὁ χρυσὸς ὅμως ἀσθενεστέρου. Ερ. μανθάνω, ὅτι Πλουτίδου κελεύεις, ἀλλὰ μὴ Ἀγελαΐδου καθίζειν, καὶ λίθου πεπεμένων. ἴκετε δὴ εἰς τὴν ἀσφαλεστάτην ὑμεῖς οἱ χρυσοῖ. ἐοίκασι δ' ἂν ὦ Ζεῦ, οἱ βαρβαρικοὶ, ἀσφαλεστάτην μόνοι. ὡς τὰς γε Ἕλλησας ὁρᾷς ὁποῖοί εἰσι. χαλεπότες μὲν, καὶ δύσκοσμοι, καὶ κατὰ τέχνην ἐκπεπλεγμένοι. λίθινοι δ', ἢ χαλκοῖ ὅμως ἅπαντες. ἢ οἵ γε πολυτελέστεροι αὐτῶν, ἐλεφάντινοι, ὀλίγον ὅσον δὲ χρυσῶ ἐπισίλλον ἔχοντες, ὡς ἐπικεχρῶσθαι, καὶ ἐπηυγάσθαι μόνον. τι δ' ἔνδον, ξύλοι, καὶ ἦτοι μυῶν ἀφάλας ὅλας ἐμπολιτευομένας οἰκέοντες. ἡ Βενδὶς δ' αὖτη, καὶ ὁ Ἄνουβις σκεινοσί, καὶ παρ' αὐτὸν, ὁ Ἄττις, καὶ ὁ Μίθρης. καίτοι ὅλοι ὁλόχρυσοι, καὶ βαρεῖς, καὶ πολυτίμητοι ὡς ἀληθῶς. Πο. καὶ πῶς τοῦτο ὦ Ἑρμῆ δίκαιον, τὸ κυνοπρόσωπον τοῦτον σεσεμνῦσθαι μᾶλλον τοῦ αἰγύπλιον, καὶ ταῦτα, Ποσειδῶνος ὄντος; Ερ. ναί. ἀλλά σε μὲν ὦ σύνοσίαιε, χαλκεῖν ὁ Λύσιππος, καὶ πλουτοῦν ἐποίησεν οὐκ ἐόντων τότε Κορινθίων χρυσίον. ἦτοι δ', ὅλοις aut Euphranor, similes-ve artifices effinxerunt. Cæterùm hi vulgares, nulla arte nobiles, procul amoti sedeant cum silentio, in solum concionis complementum. *Merc.* Hæc fient, & ordine sedebunt. At non facile est scire, an eorum aliquis sit aureus, multisque talentis præponderet, nec accurato, sed vulgari admodum, & inconcinno opere comparatus, ante æneos illos Myronis, & lapideos Polycleti, Phidiæ & Alcamenis, sedebit: an existimandum artem esse præferendam. *Iup.* Ita quidem fieri oportebat: attamen aurum est anteponendum. *Merc.* Intelligo: rationem divitiarum, non præstantiæ, & census haberi jubes in dandis sedibus. Venite igitur occupatum primas sedes, vos aurei. Videntur autem, Iupiter, soli barbari primas occupaturi: nam Græcos vides quales sint: venusti quidem, & pulchri, & secundum artem compositi: lapidei tamen, aut ænei omnes, vel, qui omnium sumptuosissimi sunt, eburnei, pauculo auro renidentes, ut qui eo tantùm intincti, refulgeant. Cæterùm intus lignei in quibus manentes muscarum toti greges conteguntur. Bendis autem hæc, & Anubis ille, & prope ipsum Attis, & Mithres ex solido auro sunt conflati, graves & magni revera pretii. *Nept.* Ecquid justum est Mercuri, primum collocare hunc canina facie Ægyptium, me qui sum Neptunus, priorem? *Merc.* Maximè. At te quidem ô Neptune Lysippus æneum & pauperem fecit, cùm tunc auro carerent Corinthii. Hic autem metallis univer-

μειζόνοις πλησιώτερός ἐστιν. ἀνέχεσθαι δὲ χρὴ παρεωραμένον, καὶ μὴ ἀγανακτεῖν, εἴ τις ῥίνα πηλικαύτην χρυσῆν ἔχων, προσομιλήσειέ σοι. Ἀφρ. οὐκοῦν ὦ Ἑρμῆ, κἀμὲ λαβὼν, σὺ τοῖς προεδρίοις με κάθιζε. χρυσῆ γάρ εἰμι. Ερ. οὐχ ὅσα γε ὦ Ἀφροδίτη καμὲ ὁρᾷν. ἀλλ' εἰμὶ πάνυ λαμπρὸς, λίθου δ' ἀδύκου πεντέλησιν οἰκείαν λιθοτομηθεῖσα. εἶτα δόξαν ἄτοπα Πραξιτέλους, Ἀφροδίτην γενομένην Κνιδίοις παρέδωκε. Ἀφρο. καὶ μὴν ἀξιόπιστόν σοι μάρτυρα τὸν Ὅμηρον παρέξομαι, ἄνω δὲ κάτω τὰ ῥαψῳδίαις χρυσῆν με τὴν Ἀφροδίτην εἶναι λέγοντα. Ερ. καὶ γὰρ δὴ καὶ τὸν Ἀπόλλω ὁ αὐτὸς πολύχρυσον ἔφη εἶναι, καὶ πλούσιον. ἀλλὰ νῦν ὄψει καθήμενον ἐν τοῖς ζωγίταις τῶν καθημένων, ἀπεστεφανωμένον γε ὑπὸ τῶν ληστῶν, καὶ τὰς κόμας τὰ κιθάρας ἀφειστουλημένον. ὥστε ἀγάπα δὲ σὺ, μὴ πάνυ ἐν [1] τῷ δημοσίᾳ ἐκκλησιάζεσθαι. Κολοσσός. ἐμοὶ δὲ τίς ἂν ἐξέσται τολμήσειεν, ἡλίῳ τε ὄντι, καὶ πηλικούτῳ τὸ μέγεθος; εἰ δ' ἐμὲ ὑπερφύα, μήδ' ὑπὲρ μετρίους Ῥοδίους καθαπεδάσασθαί με ἠξίωσαν, δὶς δ' ἴσα πελίσμασιν, ἑκκαίδεκα χρυσοῦς θεοὺς ἐποιήσατο. ὥστε ἀνάλογον πολυτελίστερος ἂν νομιζοίμην. καὶ ἀφθονίαν ἡ τέχνη, καὶ τὰ ἐργασίας τὸ ἀκριβὲς ἐν μεγέθει τοσούτῳ. Ερ. τί ὦ Ζεῦ, χρὴ ποιεῖν; δύσκριτόν γὰρ ἐμοὶ γέγονε τοῦτο. εἰ μὲν γὰρ ἐς τὴν ὕλλου ἀποβλέποιμι, χαλκοῦς ἐστιν. εἰ δ' ἀναλογίζοιμαι ἀφ' ὁπόσων τελάντων καὶ χαλκώσαι, ὑπὲρ τοὺς πεντακοσιομεδίμνους, καὶ τὴν ἱππάδα ἀνεῖη. Ζ. τί γὰρ ἐδεῖ παρεῖναί σε τοῦτον ἐλέγξαντα τὴν τῶν ἄλ-

versis est ditior. Quare te removeri patiaris oportet, neque indigneris si naso iste aureus tibi anteponetur. *Ven.* Ergo Mercuri, accipe me, & in primis confessibus colloca: nam sum aurea. *Merc.* Minimè Venus, quantum ego video. Sed nisi hallucinor, ex albo lapide ex monte Penteli excisa, ut Praxiteli placuit, facta Venus, Gnidiis tradita es. *Ven.* Atqui fide dignum testem tibi producam Homerum, qui sursum ac deorsum suis in rhapsodiis, auream me esse dicit. *Merc.* Sed enim ille ipse auri multi, & opum possessorem Apollinem dixit: quem tamen in extremis sedentem videbis, direpta ipsi à latronibus corona, & surreptis citharæ verticillis. Quare contenta esto cùm servili planè in loco non collocata concioni interfis. *Colossus.* Quis verò contendere mecum ausit Sol cùm sim, tantæque magnitudinis? Et nisi me immensum & immodicum struere voluissent Rhodii, ex paribus sumptibus, sedecim Deos aureos fecissent: ad quorum proportionem sumptuosior existimarer. Præter tam ingentem magnitudinem inest etiam ars, & opificii exquisita ratio. *Merc.* Quid facto opus Iupiter? Nam hoc judicare difficile est. Nam si materiam respexero, æneus est. Verùm si supputem quot in eo fabricando impensa fuerint talenta, plures quàm quingentos modios, & censum equestrem inveniam. *Iup.* Quid opus erat, ut hic etiam interesset, qui alio-

1 Θητικόν] Infimæ classis locus apud Athenienses. Nam totam civitatem in quatuor classes Solon diviserat in πεντακοσιομεδίμνους, ἱππάδας, ζωγίτας καὶ θητικούς. Scholiast. Aristophan. ad Equit. tres tantum facit ordines. *Bourd.*

λων μικρόψυχε, καὶ συνχλήσουσι τὴν καθέδραν; πολλοῦ ἀλλ' ὦ Ροδίων ἄριστε, εἰ ἔστιν ὅπως μάλιστα προθυμητέον εἰς τὸ χρυσᾶν πῶς ἂν ἔτι προεδρεύοις, εἰ μὴ δεήσει ἀναστῆναι πάντας, ὡς μόνον καθέζοιο, τινὰ πύκα ἄλλον ζητέρα τῶν συγῶν ἐπιλαβών. ὡς ἄμεινον ποιήσεις ὀρθοστάδην συνκλησιάζων, ἐπικεκυφὼς τὴν σωφροσύνην. Ερ. ἰδοὺ πάλιν ἄλλο δύσλυτον ἔστι τοῦτο. χαλκὰ μὲν γὰρ ἀμφοτέρω ἐστὶν ἔτι τέχνης τῆς αὐτῆς, Λυσίππου ἑκάτερον τὸ ἔργον, καὶ τὸ μέγεθος, ὁμοίως τὰ εἰς γόνυ, ἄπτει δὲ παῖδες ὄντες Διὸς, ὁ Διόνυσος αὐτοῦ, καὶ Ἡρακλῆς. πότερον οὖν αὐτῶν προκαθεδεῖται; φιλονεικοῦσι γὰρ ὡς ὁρᾷς. Ζ. Διατεθρύλλημαι ἤδη Ἑρμῆ, πάλαι δέον συνκλησιάζειν. ὥστε τινὰ μὲν ἀναμίξ καθιζόντων, ἵνα ἂν ἕκαστος ἐθέλῃ. εἰσαῦθις δὲ ἀποδοθήσεται καὶ τούτων συνκλησία. κἀγὼ εἰσομαι τότε ἤν πως χρὴ ποιῆσαι τὴν τάξιν ἐπ' αὐτοῖς. Ερ. ἀλλ' Ἡράκλεις, ὡς θορυβοῦσι τὰ κοινὰ, καὶ τὰ καθ' ἡμέραν τοῦτο βοῶντες Διόνυσε. πῶς τὸ νέκταρ, καὶ ἡ ἀμβροσία ἐπέλιπε; πῶς αἱ ἑκατόμβαι; κοινὰς τὰς θυσίας. Ζ. κατασιώπησον αὐτὸς ὦ Ἑρμῆ, ὡς μάθωσιν ὅτι ἕνεκα ξυνελέγησαν, τὰς λήρους τούτους ἀφέντες. Ερ. οὐχ ἅπαντες ὦ Ζεῦ, τὴν Ἑλλήνων συνιᾶσιν. ἐγὼ δέ, ὁ πολύγλωσσός εἰμι, ὥστε ἔστι Σκύθαις, καὶ Πέρσαις, καὶ Θρᾳξὶ, καὶ Κελτοῖς συνιέναι κηρύττειν. ἄμεινον δὲ σίγμα τῇ χειρὶ σημαίνειν, καὶ Πυθαγορικὸν σιωπᾶν. Ζ. ἴτω τοίνυν. Ερ. εὖγε. ἀφωνόστεροι γεγράψονταί σοι οἱ σοφισταί. ὥστε ὥρα δημηγορεῖν. ὁρᾷς, πάλαι πρὸς σὲ ἀποβλέπουσι, τοῦ ῥήσοντος ἅ, τι ἔστι ἐρεῖς. Ζ. ἀλλ

aliorum parvitatem argueret, & sessioni obstaret? Verumenimvero Rhodiorum optime, si quàm maximè aureis es præferendus, quomodo prima subsellia tenere possis, nisi omnibus sit surgendum, ut solus sedeas, omni Pnycis spacio alteris natibus occupato? Quocirca rectiùs facies, si prono in concilium capite, rectus concioni interfis. *Merc.* Ecce rursus alius hic est modus. Ænei enim ambo estis, & ejusdem artificii, utrumque Lysippi opus: & quod maximum est, generis nobilitate pares, ut qui sunt Iovis filii, Bacchus iste, & Hercules. Vter ergo illorum primas tenebit? contendunt enim ut vides. *Iup.* Tempus terimus Mercuri, cùm jamdudum habenda esset concio. Quare nunc promiscuè sedeant, ubi quisque voluerit. Deinceps verò hisce de rebus cogetur de integro concilium: tuncque sciam quis hac in re ordo sit constituendus. *Merc.* At Hercules, ut tumultuantur, communem & quotidianam istam distributionem clamantes, ubi est nectar? ubi relicta ambrosia? ubi Hecatombæ? communia sacrificia. *Iup.* Illis impone silentium Mercuri, ut nugis hisce relictis intelligant cujus rei gratia coacti sint in concilium. *Merc.* Non omnes, Iupiter, Græcam linguam capiunt. At ego multas linguas non calleo, ut Scythis, Persis, Thracibus, & Celtis, quæ intelligant, pronunciem. Satius itaque puto manu significare & imperare silentium. *Iup.* Ita fac. *Merc.* Euge, Pythagoricis taciturniores facti sunt: ita ut concionandi sit tempus. Vides, ut jamdudum conjectis in te oculis, expectant quid sis dicturus. *Iup.* At quod

mihi

ὅγε πέποιθα ὦ Ἑρμῆ, σὺκ ἂν ὀκνήσαιμι πρὸς σὲ εἰπεῖν ἡνὸντινα. οἶσθα ὅπως θαῤῥαλέος ἀεί, καὶ μεγαληγορῶν σὺ ταῖς ἐκκλησίαις ἦν; Ερ. οἶδα. καὶ ἐδεδίειν γε ἀκούων σε δημηγορῶντος. καὶ μάλιστα ὁπόταν ἠπείλεις ἀναπάσειν ἐκ βάθρων τὴν γλῶ, κ τὴν θάλασσαν αὐτοῖς θεοῖς, τὴν σειρὰν ὑπείλκων τὴν χρυσῆν καθείς. Ζ. ἀλλὰ ναὶ ὦ τέκνον, σὺκ οἶδα εἴτε ἐ ὑπὸ μεγέθους τῶ ἐφεστώτων δεινῶν, εἴτε ἐ ὑπὸ πλήθους τῶ παρόντων, πολυπεπλεγμένη γάρ ὡς ὁρᾶς ἡ ἐκκλησία, ἀθρόα ἐκπέπληγμαι τὴν γνώμην, καὶ ὑποτρόμος εἰμι, καὶ ἡ γλῶτά μοι πεπεδημένη ἔοικε. τὸ γ ἀξιῶσαι σε ἁπάντων, ἐπιλίλησμαι τὸ σωφρόνιον ἁπάντων τῶ λόγων, ὃ παρεσκευασάμην, ὡς σύσσωπος ἔσῃ μοι ἡ ὀρχὴ ῥηθεῖσα σοῖς αὐτοῖς. Ερ. ὀλωλέκης ὦ Ζεῦ πάντα. οἱ γ, ὑποπτεύουσι τὴν σιωπὴν, καί τι ὑπέρμεγα κακὸν ἀκούσεσθαι προσδοκῶσιν, ἐφ' ὅτῳ σὺ ἀμέλλεις. Ζ. βούλῃ γῶν ὦ Ἑρμῆ, τὸ ὁμηρικὸν ἐκεῖνο προοίμιον ἀναῤῥαψωδήσω πρὸς αὐτούς; Ερ. τὸ ποῖον; Ζ. κέκλυτί μευ πάντες τε θεοὶ, πᾶσαί τε θέαιναι. Ερ. ἄπαγε. ἐκεινὰ ἐ πρὸς ἡμᾶς πεπαρώνηται σοι τὰ προοίμια. πλὴν εἰ δοκεῖ, τὸ μὲ φορμικὸν τῶ μέτρων, ἄφες. σὺ γ, τῶ Δημοσθένους δημηγοριῶν τῶ κατ' Φιλίππου, ἥνπερ ἂν ἐθέλοις, σωμύσῃρε, ὁλίγα σκαμμάτων. ὕτω γὰν οἱ πολλοὶ νῦν ῥήτορες ποιοῦσιν. Ζ. εὖ λέγεις, σωτορμὸν τινα ῥητορείαν, κ ῥᾳδιουργίαν τοῦτῳ εὑρήσειρον τοῖς ἀπορημένοις. Ερ. ἄρξομαί σ' ἂν ποτε. Ἀτὰρ πολλῶν ἂν ὦ ἀνδρες θεοὶ χρημάτων, ὑμᾶς ἐλάθομαι νομίζω, εἰ φανερὸν ἡμῖν ὑμῖν, ὅ, τι δή ποτε ἄρα τοῦτό ἐστι, ἐφ' ὅτῳ νῦν συνελέγητε, ὅτι τοίνυν τοῦτ' οὕτως ἔχει, σωφρονεῖ προθύμως

mihi accidit, Mercuri, tibi cùm sis meus filius, dicere non pigebit. Scis quàm confidenti animo, & ore grandiloquo fuerim in concionibus? *Merc.* Scio: & te concionantem audiens timui: ac præcipuè quando minabaris te demissa catena illa aurea, terram à fundamentis, & mare cùm ipsis Diis sursum tracturum. *Iup.* At nunc ô fili, nescio utrum impendentium malorum magnitudine, an verò præsentium multitudine (nam hic Deorum conventus est frequentissimus ut vides) animo conturbor, & intremisco, & vincta mihi lingua videtur. Quodque omnium est absurdissimum, excidit mihi totius orationis proœmium, quod præparaveram, ut bellissimo apud ipsos exordio uterer. *Merc.* Perdidisti omnia Iupiter. His suspectum est tuum silentium, & prægrande aliquod malum sese audituros expectant, quia tu cunctaris. *Iup.* Vis igitur Mercuri, Homericum illud proœmium ipsis occinam? *Merc.* Qualenam? *Iup. Diique Deaque omnes dicenti advertite mentes.* *Merc.* Apage. Nam satis in principio adversus nos es debacchatus. Verùm si videtur, molestos illos versus omittito: & quam volueris ex orationibus Demosthenis contra Philippum, paucis immutatis declamato: quod multi oratores nunc faciunt. *Iup.* Rectè dicis compendiosam hanc orandi rationem, & astutiam opportunam hæsitantibus. Tandem igitur incipiam. Multis pecuniis, ô viri Dii vos ante posituros puto, si vobis innotescat, quid tandem sit illud, cujus gratia hunc in cœtum accersiti estis. Quod cùm ita sit, convenit ut me dicentem ala-

ἀκροᾶσθαί μου λίαν τοῦ. ὁ μὲν οὖν παρὼν καιρὸς ὦ θεοί, μικρὸν μὲν λίαν φωνῶ ἀφιεὶς, ὅτι τὸ παρὸν ἐρρωμένως ἀντιληπτέον ἡμῖν ἐστιν, ἡμεῖς δὲ, πάνυ ὀλιγώρως ἔχειν δοκοῦμεν πρὸς αὐτό. βούλομαι δὴ ἤδη, καὶ γὰρ ἐπιλείπει ὁ Δημοσθένης, αὐτὰ ὑμῖν δηλῶσαι σαφῶς, ἐφ' οἷς ἀλλοκροχθεὶς, σωνήγαγον τῷ ἐκκλησίαν. χθὲς γὰρ ὡς ἴστε, Μνεσίθεα δὲ ναυκλήρου θυσιῶντος τὰ σωτήρια ἐπὶ τῇ νηὶ ὀλίγου δεῖν ἀπολωλυμένῃ περὶ τὸ Καφηρέα, εἰστιάμεθα ἐν Πειραιεῖ, ὁπόσους ἡμῶν ὁ Μνησίθεος ἐπὶ τῷ θυσίαν ἐκάλεσεν. εἶτα μὲν τὰς σπονδὰς, ὑμεῖς μὲν, ἄλλοθεν ἄλλοι ἐτράπεσθε, ὡς ἑκάστῳ ἔδοξεν. ἐγὼ δὲ, ἐδόκουν γὰρ πάνυ ὀψὲ εἶναι, ἀπῆλθον εἰς τὸ ἄστυ, ὡς τοιπατήσοιμι τὸ δειλινὸν ἐν κεραμεικῷ, σὺν οἷς ἄμα δὲ Μνησίθεα τῶν μικρολογίαν, ὃς ἑκκαίδεκα θεοῖς ἑστιῶν, ἀλεκτρυόνα μόνον κατέθυσε, μέρυζα κἀκεῖνον, ἤδη ἐν κορυζῶντα. καὶ λιβανωτὸν χόνθους τέτταρας, ἐν μόλα σύρωσιν ὄντας, ὡς αὐτοῖς ἀποσβεσθείησαν τῷ ἄνθρακι, μὴ δὲ ὅσον ἄκρα τῇ ῥινὶ ὀσφραίνεσθαι δὲ καπνὸν ὀδμὴν χόνθος. καὶ ταῦτα, ἐκβόμβους ὅλας ὑποχόμβου, ὁπότε ἡ ναῦς ἤδη προσεφέρετο τῷ σκοπήλῳ, καὶ σύτος ἦν τὰ ἱμάτια. ἐπὶ δὲ ταῦτα σπονδὴν, χίνομαι καὶ τὴν Ποικίλην, ὁρῶ πολὺν ἀνθρώπων πάμπολυ συνεγηγερμένος. σπίνις μοι, ἔνδεν σὺ αὐτὴ τὴν σοφὴν. πολλοὺς δὲ, καὶ σὲ τῷ ὑπαίθρῳ. καί τινας βοῶντας, καὶ ἀλλοπινομένους, ἐπὶ τὸ ὄχλου κεκλιμένους. εἰκάσας ἂν ὅτῳ ἦν, φιλοσόφους εἶναι τὸ ἐμπικῶν τούτων, ἐβουλήθην ἐπιστὰς, ἀκοῦσαι αὐτῶν ὅ, τι λέγουσι. καὶ ἔτυχον γὰρ μεθέλων τὸ παλαιὸν σχοινοβατῶν, χλαμυδώσας ἐμαυτὸν ἐς τὸ ἐκείνου τρόπου, καὶ τὸ πώγωνα ἐπικαπασάμενος,

criter audiatis. Præsens utique tempus, ô Dii, emissa propemodum voce dicit, nobis fortiter suscipiendam rerum præsentium curam, quas tamen negligere videmur. Iam autem volo deficiente mihi Demosthene, ea vobis apertè declarare, quibus perturbatus concionem convocavi. Heri enim, ut scitis, cùm Mnesitheus nauclerus observatam ex undis navem, quæ ad Capharei scopulos illisa ferme periit, nos in Piræo epulis excepisset, quotquot nostrûm ad sacrificium vocaverat: peractis libationibus, vos quidem alii alia via discessistis, ut cuique visum est. Ego verò, quia nondum erat vespera, in urbem redivi, ut tempore pomeridiano in Ceramico deambularem, animo volvens Mnesithei sordes, qui sedecim Diis epulum præbens, gallum unicum immolavit, eumque senem, & gravedine jam laborantem: præterea quatuor thuris grana, carie obsita, ita ut prunis extinguerentur, neque fumis tantillum naribus odorem præberet fumus: idque cùm solidas hecatombas promisisset, tum quum navis in scopulum impellebatur, eratque inter saxa. Postquam hæc mente agitans, ad Poecilen venio, congestam hominum multitudinem inusitatam video: nonnullos in ipsa quidem Stoa: plerosque verò sub dio: quosdam etiam vociferantes, qui in concione sedentes, obnixè contendebant. Igitur conjectura assequutus quod erat, Philosophos esse ex contentiosis illis, volvi admoto gressu, audire quid dicerent. Etenim nube crassissima me involvi, assumpto illorum habitu, & attracta prolixa barba, valdè

εὖ μάλα ἐμοὶ φιλοσόφῳ. καὶ δὴ προσκυσαμένου τὰς πολλὰς εἰσέρχομαι ἀγνοούμενος ὅτις εἶμι. δύσκαιρον γὰρ τὸν ἐπικύρειον Δάμιν, τὸν ἐπίτριπτον, καὶ Τιμοκλέα τὸν στωϊκὸν, ἀνδρῶν βέλτιστον, ἐκφύμως πάντων ἐρίζοντας, ὁ γὰρ Τιμοκλῆς, ἡ ἔδρα, καὶ τοῦ φωνὴν ἤδη ἐξεκέκλητο ὑπὸ τῆς βοῆς. ὁ Δάμις δὲ, τὸ σαρδόνιον ἐπιγελῶν, ἐπὶ μᾶλλον παρώξυνε τὸν Τιμοκλέα. ἦν γὰρ περὶ ἡμῶν ὁ πᾶς λόγος αὐτοῖς. ὁ μὲν κεκραγὼς Δάμις, ὅτι φθονοῦμεν ἡμᾶς ἔφασκε τοῖς ἀνθρώποις, ὅτε ἐπισκοποῦμεν τὰ γιγνόμενα παρ' αὐτοῖς, ἡδὲν ἄλλο, ἢ μὴ ὅλως ἡμᾶς εἶναι λέγων. τοῦτο γὰρ αὐτῷ δηλαδὴ ὁ λόγος ἐδήλου. καί τινες, οἱ ἐκείνου αὐτόν. ὁ δὲ ἕτερος, τὰ ἡμέτερα ὁ Τιμοκλῆς ἐφρόντιζε ὑπερμάχως, καὶ ἠγανάκτει, καὶ πάντα τρόπον σωτηρίζετο, τὰ ἐπαινούμενα ἡμῶν ἐπαινῶν, καὶ διεξιὼν, ὡς ὀλίγου τι, καὶ παξὶ τῇ φθορᾷ ἐξηγάμεθα, καὶ ἀφαπόλογα ἐκρίνατο. καὶ εἰ μὴ πάνυ τινὰς ἐπαινοῦντες. πάλαι σκεπτικοὶ γὰρ ἦμεν, καὶ ποτήρους ἐφάμεν, καὶ τὸ πλῆθος εἰς τὸν Δάμιν ἀπέβλεπε. σωθεὶς δὲ ἐγὼ τὸν κίνδυνον δύρθιον, τάχα σκέλλουσι φέρουσιν ἐδόκουν, ἀφαλοῦσι τὰ σωθησόμενα. ἀπῆλθον οὖν, εἰς τὰ ὑστεραία σωθησόμενοι εἰς τέλος ἐπιτελοῦντες τὸ σκέμμα. κἀγὼ παρομαρτῶν τοῖς πολλοῖς, ἐπῆκουον μείζων ἀπόντων οἴκοθεν παρ' αὐτοῖς, ἐπαινούντων τὸν Δάμιδος, καὶ ἤδη πολὺ ἀρμόζον τὰ ἐκείνου. ἦσαν δὲ οἱ μὴ ἀξιοῦντες φιλοσοφεῖν τὸν σκυλίων, ἀλλὰ φθονεῖν, εἴ τι ὁ Τιμοκλῆς αὖ-

valdè similis eram Philosopho. Tum multos cubito protrudens ignotus ingredior: & verberonem illum Damin Epicureum nanciscor, & omnium hominum optimum Timoclem Stoicum acerrimè contendentes. Vnde jam sudabat Timocles, eique vox intercipiebatur præ clamore. Damis verò [1] sardonium ridens Timoclem magis exasperabat: eratque omnis illorum de nobis disputatio. Etenim execrandus ille Damis affirmabat nos neque rebus humanis providere, neque ea quæ fiunt apud ipsos speculari: nihil aliud quàm nos non esse dicens. Nam hæc vis erat ejus orationis, quam nonnulli probabant. Alter verò, nempe Timocles stabat à nostris partibus, & pro nobis pugnabat, indignabaturque & modis omnibus defendebat, diligentiam nostram laudans, & narrans ut recta ratione & ordine singula moderamur, & digerimus: atque ipse etiam laudatores habebat. Verum jam fessus erat, & ægrè loquebatur: turba autem oculos ad Damin convertebat. Tum ego cognito rei periculo, jussi noctem circunfusam dissolvere conventum. Quare abierunt ex composito, ut die postero disceptationem ad finem deducerent. Ego verò vulgo comitem me præbens, interim dum domum repetebant, audiebam Damidis orationem probantes, ejusque sententiam præoptantes. Erant verò qui censebant contrariam opinionem præjudicio non damnandam, sed expectandum an Timocles cras aliquid dicturus

1 *Sardonium*] Ridere risum Sardonium dicuntur, qui risum ridet ὁ δὴ ἐδόκει ὑγιὴ sic in Asin. Σαρδόνιον γελᾶντες ἔλεγον. i. *Sardonicè ridentes ajebant.* Cogn.

ελον ἰρεῖ. ταῦτ' ἐστιν ἐφ' οἷς ὑμᾶς συνεκάλεσα. ὐ μικρὰ ὦ θεοὶ εἰ λογίσεσθε ὡς ἡ πᾶσα μὲ ὑμῖν τιμὴ, καὶ δόξα, καὶ σεβασθῶ, οἱ ἄνθρωποί εἰσιν. εἰ δ' ὅτοι πεισθεῖεν ἢ μὴ δὲ ὅλως θεὺς εἶναι, ἢ ὄντας, ἀσθενοῦντες εἶναι σφῶν αὐτῶν, ἄγνωα; καὶ ἀπάρχεται, καὶ ἄπυρα ἡμῖν ἔστι τὰ ἐκ γῆς, καὶ μάτην ἐν ὀργαῖς καθεδόμεθα, λιμῷ ἐλόμενοι, ἑορτῶν ἀκείνων, καὶ πανηγύρεων, καὶ ἀγώνων, καὶ θυσιῶν, καὶ παννυχίδων, καὶ πομπῶν τερόμενοι. ὡς ἔν γε τοιῷ τηλικούτων φημὶ δεῖν ἅπαντας ἐπινοεῖν τι σωτήριον τοῖς παροῦσι, καὶ ἀφ' ὅτου κρατήσας μὲ ὁ Τιμοκλῆς, καὶ δόξῃ ἀληθέστερα λέγειν, ὁ Δάμις ἢ, καγελασθήσεται ὑπὸς τ' ἀκούοντων. ὡς ἔγωγε ὑ πάνυ τῷ Τιμοκλεῖ πέπεισμαι, ὡς κρατήσῃ καθ' ἑαυτὸν, ἰὼ μὴ ἐ τι παρ' ἡμῶν αὐτῷ προσγένηται. κήρυττε ὦ Ἑρμῆ τὸ κήρυγμα τὸ ἐκ Ζ νόμου, ὡς ἀνιστάμενοι, συμβουλεύσουσιν. Ερ. ἄκουε σιγᾶ. μὴ πάρεστε. τίς ἀγορεύειν βούλεται τ τελείων θεῶν, οἷς ἔξεστι; τί τοῦτο, ὑδεὶς ἀνίσταται, ἀλλ' ἡσυχάζετε, ὥστε τὸ μέγεθ τῶν ἡμελημένων σκοπαλημμένοι; Μω. [1]ἀλλ' ὑμεῖς μὲ ἅπαντες, ὕδωρ, καὶ γαῖα χρύσειδε. ἐγὼ ζ, εἰ μέ μοι μὴ παῤῥησίας λέγειν δώσει, πολλὰ ἂν ὦ Ζεῦ, ἔχοιμι εἰπεῖν. Ζ. λέγε ὦ Μῶμε, πάνυ θαῤῥῶν. δῆλο γδ εἰ ἐπὶ τὸ συμφέρον τι παῤῥησιαζόμενο. Μω. σκοῦν ἀκούετε ὦ θεοὶ πάντες, τὰ γε [2]ἀπὸ κροδίας φασίν. ἐγὼ γδ ἐ πάνυ προσεδόκων ἐς τόδε ἀμηχανίας ἥξεσθαι τὰ ἡμέτερα ἐ πολλῆς τινὸς ἀναφυήσεσθαι ἡμῖν σοφιστὴς, παρ' ἡμῶν αὐ-

cturus esset. Hæc sunt ob quæ vos convocavi, non exigua ô Dii, si perpenderitis omnem nobis honorem, gloriam & proventum ab hominibus esse petendum. Qui si crediderint nullos omninò esse Deos, aut si sint, res tamen humanas nulla eorum providentia gubernari, nec sacra, nec dona, nec honores ex terra sunt expectanda: & frustra in cælo sedebimus, fame laborantes, festis illis diebus, celebritatibus, certaminibus, sacrificiis, nocturnis ludis, pompisque privati. Super tantis itaque rebus, aio oportere nos omnes consilium comminisci, quo à præsentibus periculis liberemur, & Timocles veriora dicere visus, vincat: at Damis ab auditoribus derideatur. Non enim prorsus confido fore ut vincat per se Timocles, nisi à nobis illi subsidium accedat. Pronuncia Mercuri præconium illud, quod lex edicit, ut surgentes consultent. *Merc.* Audi, tace, ne turbes. Quis summorum Deorum, quibus licet, verba vult facere? Quid rei est? nemo surgit: sed cuncti quiescitis rerum propositarum magnitudine obstupefacti? *Mom.* At vos sic muti tellus fiatis & unda. Verùm ego si mihi verba facere cum libertate concederetur, multa Iupiter, haberem dicenda. *Iup.* Confidenter dic ô Mome. Nam aliquid in communem utilitatem videris propositurus. *Mom.* Proinde audite, Dii omnes, ex animo, quod ajunt. Ego enim omnino expectabam res nostras in eam difficultatem delapsuras, multosque hujusmodi Sophistas nobis suppul-

1 Ἀλλ' ἡμεῖς μὲν] Ἀλλ' ὑμεῖς μὲν. *Marcil.*
2 Ἀπὸ κραδίας] Proverbium de quo dixi ad Petron. *Bourd.*

1 Τυμ-

τῶν τὴν αἰτίαν ἢ πόλεμος λαμβάνουσιν. καὶ μὴν τὴν ἡμῖν, ὅτι τῷ Ἐπικούρῳ ἄξιον ὀργίζεσθαι, ὅτι τοῖς ὁμιλητοῖς αὐτοῦ, καὶ Λαβδάκοις τε δυγμάτων, εἰ τοιαῦτα περὶ ἡμῶν ὑπειλήφασιν. ἢ τί γὰρ αὐτοὺς ἀξιώσειέ τις ἂν φρονεῖν, ὁπόταν ὁρῶσι τοσαύτην ἐν τῷ βίῳ τὴν παραχὴν, καὶ τὰς μὲ χρησὰς αὐτῶν, ἀμελαμβίους, ὠμωμένας, καὶ νόσους, καὶ δουλείαν καταφθειρομένας. πανοῦργος ἦ, καὶ μιαρὸς ἀνθρώπος, καθαμαμένους, καὶ ὑπερπλουτοῦντας, καὶ ἐπιτάττοντας τοῖς κρείττοσι, καὶ τὰς ἱερωσύνας ἢ κληζομένας, ἀλλὰ διαλαθάνοντας. ἀνασκολοπιζομένους ἦ, καὶ [1] τυμπανιζομένους σύνοπτα τὰς ὑδὲν ἀδικοῦντας. εἰκότως τοίνυν ταῦτα ὁρῶντες, ὅτι Λαβδάκοις τοῖς περὶ ἡμῶν, ὡς ὑδὲν ὄλως ὄντων. καὶ μάλιστα ὅταν ἀκούσωσι τῶν χρησμῶν λεγόντων, ὡς Λαβδὰς τὴν Ἄλυν, μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει. ἢ μέντοι δηλούντων ἔτι τὴν αὐτὴν, ὅτι τὴν τῶν πολεμίων. καὶ πάλιν, ὦ θεία Σαλαμὶς, ἀπολεῖς ἦ σὺ τέκνα γυναικῶν. καὶ Πέρσαι γὰρ οἴμαι, καὶ Ἕλληνες, γυναικῶν τέκνα ἦσαν. ὅτε μὲ γὰρ πάλιν τῶν ῥαψῳδῶν ἀκούσωσιν ὅτι σὲ ἐρῶμεν, καὶ πτερισκόμεθα, καὶ δουλεύομεν, καὶ δεσμούμεθα, καὶ τασσόμεθα, καὶ μυρία ὅσα πεπόνθαμεν ἔχομεν, καὶ ταῦτα, μακάριοι, καὶ ἄφθαρτοι ἀξιοῦντες εἶναι, τί ἄλλο, ἢ δικαίως καταγελῶσι, καὶ ὑδενὶ λόγῳ τίθενται τὰ ἡμέτερα; ἡμεῖς ἦ ἀγανακτοῦμεν, εἴ τινες ἀνθρωποι ὄντες, ὑ πάνυ ἀνόητοι, διελέγχουσι ταῦτα, καὶ τὴν τοιαύτην ἡμῶν παραθεώμενοι, δέον ἀγαπᾶν εἴ τινες ἡμῖν ἔτι φύσει, τοιαῦτα ἐξαμαρτάνουσι.

pullulaturos, à nobis ipsis suæ audaciæ causam sumpturos. Nec sanè per æquitatem, æquum est irasci Epicuro, nec ejus discipulis, & disciplinæ successoribus, si talia de nobis senserunt. Quid enim de nobis sentire ipsos quispiam putet, quum tantam in vita perturbationem cernunt? Bonos quidem, negligi, in paupertate, morbis, & servitute consumi: verùm homines omni scelere contaminatos, honore & & divitiis priores esse, & melioribus imperare: sacrilegos autem non puniri, sed delitescere: Insontes autem interdum cruci affigi, & fustibus cædi. Quæ cùm videant, jure de nobis ira sentiunt, ac si nihil omnino simus. In primis verò quum oraculorum effata audierint, Vt magnum imperium trajecto destruet Hale, quibus non declaratur sit-ne hoc ipsius, an hostium. Rursus, Vxorum Salamis charissima pignora perdet. Nam Persæ puto, & Græci, uxorum proles erant. Rursus quum ex poëtis audiunt nos amare vulnerari, servire, vinculis obstringi, seditionibus turbari, innumeris molestiis implicari, præsertim cùm beati & immortales esse contendamus: quid aliud quam nos jure derideret, & flocci facerent? Porrò nos indignè ferimus, siqui homines non prorsus væcordes hæc arguunt: nostramque providentiam rejiciunt, cùm potiùs nos contentos esse oporteat siqui adhuc sacra faciunt nobis hunc in modum errantibus. Hic

1 Τυμπανιζομένους] Quod damnati ducerentur cum tintinabulo ad supplicium, dixi alibi. *Bourd.*

1 Πολ-

καὶ μοι σύταῦθα ὦ Ζεῦ, μόνοι γὰρ ἐσμὲν, καὶ οὐδεὶς ἄνθρωπος πάρεστιν ἐν τῷ συλλόγῳ ἔξω Ἡρακλέους, καὶ Διονύσου, καὶ Γανυμήδους, καὶ Ἀσκληπιοῦ, τῶν παρεγγεγραμμένων τούτων, λέγε μοι μετ' ἀληθείας, εἴ ποτε σοι ἐμέλησεν εἰς τοσοῦτον τῆς γῆς, ὡς ἐξελάσαι οἵ τινες αὐτῶν οἱ φαῦλοι, ἢ οἵ τινες οἱ χρηστοί εἰσιν. ἀλλ' οὐκ ἂν εἴποις. εἰ γὰρ μὴ ὁ Θησεὺς ἐν Τροιζῆνος εἰς Ἀθήνας ἰὼν, ὁδὸν πάρεργον ἐξέκοψε τοὺς κακούργους, ὅσον ἐπὶ σοί, καὶ τῇ σῇ προνοίᾳ, οὐδὲν ἂν ἐκώλυε ζῆν σύτροφῶνίας πεῖς τὴν ὁδὸν βαδιζόντων σφαγεῖς, καὶ Σκείρωνα καὶ τὸν Πιτυοκάμπτην, καὶ Κερκύονα, καὶ τοὺς ἄλλους. ἢ εἶγε μὴ ὁ Εὐρυσθεὺς, ἀνὴρ δίκαιος, καὶ προνοητικὸς, ὑπὸ φιλανθρωπίας ἀναπεισθεὶς ὁρμὴν τὸν παρ' ἐκείνοις, ἐξέπεμπε τοῦτον τὸν οἰκέτην αὐτοῦ, ἐργαλεῖον ἄνθρωποι, καὶ ἐσθύμιον εἰς τοὺς πόνους, ὦ Ζεῦ, σὺ ὀλίγου ἐφρόντισας ἂν τῆς Ὕδρας, καὶ τῶν ἐν Στυμφάλῳ ὀρνέων, καὶ ἵππων τῶν θρακικῶν, καὶ τῶν κενταύρων ὕβρεως, καὶ παροινίας. ἀλλ' εἰ χρὴ τἀληθῆ λέγειν, καθήμεθα, τοῦτο μόνον ἐπιτηροῦντες, εἴ τις ἡμῶν ἐπὶ τὰς θυμηδίας. τὰ δ' ἄλλα, καὶ ῥᾴδιον φέρεται, ὡς ἂν τύχοι ἕκαστα ἀπαντῶμενα. τοιγαροῦν, εἰκότως νῦν πάσχομεν, καὶ ἐπὶ πείσμεθα. ἐπειδὴ καὶ ὀλίγοι οἱ ἄνθρωποι ἀνακύπτοντες, σύεσκωσιν ἤδη ὄφελος αὐτοῖς ὄν, εἰ θύοιεν ἡμῖν, καὶ τὰς σπονδὰς πέμποιεν. εἶτ' οὐδεμιᾷ ὄψει κεχαγελασμένους μὲν τοὺς Ἐπικούρους, καὶ Μητροδώρους, καὶ Δαμίδας, κρατυμένους δέ, καὶ ἀποσφαττομένους ὑπ' αὐτῶν, τοὺς ἡμετέρους συγγόνους. ὥστε ἡμέτερον ἂν εἴη παυέειν, καὶ ἰᾶσθαι τὰ τοιαῦτα, καὶ ἐς τόδε

Hic verò mihi Iupiter, soli enim sumus, nec homo quisquam in cœtu adest, præter Herculem, Bacchum, Ganymedem, Æsculapium, ascriptitios istos, cum veritate respondes. Num aliquando tantam hominum curam susceperis, ut expenderis quinam illorum mali, qui boni sint? hoc non ausis dicere. Ergo nisi Theseus Trœzene Athenas profectus, maleficos in itinere excidisset, quantum ad te, tuamque providentiam attinet, nihil obstaret quominus viverent viatorum cædibus insolescentes Sciron, Pityocamptes, Cercyon, aliique innumeri. Aut nisi Eurystheus homo cùm justus, tum providus, singulari humanitate impulsus, singulis apud quosque diligenter exploratis, hunc famulum suum emisisset, hominem manu promptum, factisque strenuum, & ad labores obeundos alacrem, ô Iupiter, tu Hydram, Stymphalidas aves, Thracios equos, & Centaurorum contumeliam, ac petulantiam parum curasses. At si vera profiteri oportet, sedemus, hoc tantùm observantes, an aliquis sacrificet, & aras adoleat. Porrò res cæteræ secundo flumine feruntur, ut unaquæque fortuitò distrahitur. Itaque meriti hæc patimur, & patiemur ampliùs: quum homines paulatim emergentes, animadverterint sibi nihil prodesse quòd sacra offerant, & libamina nobis mittant. Deinde brevi videbis irridentes Epicuros, Metrodoros, & Damidas: victosque & jugulatos ab ipsis patronos hosce nostros. Quare nostrarum esset partium talia cœpta compescere, & medicari, cùm ea isti in tantum provexerint.

αὐτὰ προσαγγέλλειν. Μόμῳ δ' ὀ μείζας ὁ κίνδυνος, εἰ ἄτιμος ἔσται. οὐδὲ γὰρ πάλαι τ' τιμωμένων ἦν, ὑμῶν ἔτ' εὐτυχούντων, ὡς τὰς θυσίας καρπιμένων. Z. τοῦτον μὲν ὦ θεοί, λαφεῖν ἐάσωμεν, ἀεὶ πρέχον ὄντα, καὶ ἐπιλιμπικόν. ἴσι μὲν γὰρ ὡς ὁ θαυμαστὸς Δημοσθένης ἔφη, τὸ μὲν ἐγκαλεῖται, ὡ μέμψασθ, καὶ ἐπιτιμῆσαι, ῥᾴδιον ὡ βουλομένῳ παντός. τὸ δ' ὅπως τὰ παρόντα βελτίω γένηται συμβουλεῦσαι, τοῦτ' ἔμφρονος ὡς ἀληθῶς συμβούλου. ὅπερ οἱ ἄλλοι εὖ οἶδ' ὅτι ποιήσετε, καὶ τοῦτο σιωπῶντες. Πο. ἐγὼ τὰ μὲν ἄλλα, ὑποθορύχης εἰμὶ ὡς ἴστε, καὶ σὺν βυθῷ πολιτεύομαι, καὶ ἐμαυτὸν εἰς ὅσον ἐμοὶ δυνατὸν, σώζων τοὺς πολίτας, καὶ ξυμπίμπων τὰ πλοῖα καὶ τὰς ἀνέμους καταμαλάττων. ὅμως δ' ὦν, μέλα γάρ μοι ὡ τ' σύστασθαι, φημὶ δεῖν τ' Δαμοιτᾶτον, ἐκποδὼν ποιήσαντ' περὶ ἐπὶ τῷ ἔχειν ἥκειν, ἤτοι κεραυνῷ τινι, ἢ ἄλλῃ μηχανῇ, μὴ ὡ ὑπέρχῃ λέγων. φῄς γὰρ ὦ Ζεῦ, πιθανόν πινα εἶναι αὐτόν. ἅμα γὰρ ὡ δείξομεν αὐτοῖς, ὡς μετεχόμενα τὰς τὰ τοιαῦτα κακὰ ἡμῶν διεξιόντας. Z. παίζεις ὦ Πόσειδον, ἢ τέλεον ἐπιλέλησαι; οὐδὲν ἐφ' ἡμῖν τ' τοιούτων ἐστὶν, ἀλλ' αἱ μοῖραι ἑκάστῳ ἐπικλώθουσι, τ' μὲν, κεραυνῷ, τ' δ', ξίφει, τ' δ', πυρετῷ, ἢ φθόῃ, λοιμῷ τινι. ἐπεὶ εἴγε μοι ἐπ' ἐξουσίας τὸ πρᾶγμα κεῖτο, εἴασα ἂν οἱ τὰς ἱερσύλους περιόντας ἀπελθεῖν ἀκεραιωθέντας ἐξ ὀλυμπίας, δύο μὲν τ' πλοκάμων δεκαπεύοντας, ἓξ μνᾶς ἑκάτερον ἑλκούσας; ἢ σὺ αὐτὸς οὐκ εἶδες ἂν σὺ Γεραιστῷ τ' ἁλιέα τ' ἐξ Ωρεοῦ, ὑφαιρεθέντα σε τῶν ἰχθύων; ἄλλως πως, καὶ δοξομεν ἀγανακτεῖν.

rint. Momo autem non magnum impendet periculum, si non honoretur. Neque enim olim in eorum censebar numero quibus honos habebatur, rebus vestris adhuc florentibus, vobisque sacrificiorum fructum percipientibus. *Iup.* Hunc quidem, ô Dii, nugari sinamus, qui semper asperum, & objurgatorem se præbet. Est enim, uti dixit admirandus ille Demosthenes, perfacile criminari, insectari, & reprehendere cuivis volenti. Sed consilium dare quo rebus præsentibus succurratur, prudentis revera consultoris esse. Quod vos alii, probè scio, etiam hoc tacente facietis. *Nept.* Ego quidem præter alia, ut scitis, sub undis versor, & in profundo marinam Remp. administro, solus pro virili parte navigantes servans, naves deducens, & ventos demulcens. Attamen, quia eos etiam curo qui hîc adsunt, dico hunc Damin esse è medio tollendum, priùs quàm ad contentionem veniant, aut fulmine, aut alia quapiam machina, ne disputando vincat: quandoquidem, ut ais Iupiter, est disertus. Quo facto ipsis ostendemus, nos de illis sumere supplicium, qui hæc in nos loquuntur. *Iup.* Ludis Neptune, an prorsus es oblitus? Nihil enim tale in nostra potestate est situm. Verùm Parcæ fatum unicuique decernunt, alii ut fulmine, alii gladio, alii febre, alii tabe occidat. Etenim si id meæ facultatis fuisset, scilicet sacrilegos illos sivissem fulmine non ictos ex Olympia digredi nuper, detonsis mihi duobus cincinnis, utroque sex minarum pondo? Aut tu ipse neglexisses in Geræsto Oreensem illum piscatorem, qui tibi tridentem surripiebat? Præterea indignari

κτεῖν, λελυπημένοι τῷ πράγματι, καὶ δεδιέναι τὰς φωνὰς τοῦ Δαμίδου λόγους, καὶ δι' αὐτὸ ἀποσκώπτεσθαι, τὸ ἄνδρα ὑπὸ νεωτέρων ἀντεξεταθῆναι αὐτὸν τῷ Τιμοκλεῖ. ὥστε τί ἄλλο, ἢ ἐξ ἐρήμης κρατεῖν ὅπω δόξομεν; Πο. καὶ μὲν σωτόμην πάνυ τοῦτο ἡμῖν ἐπινενοηκέναι ἔγωγε πρὸς τὴν νίκην. Ζ. ἄπαγε, γυναῖδες τὸ εὐθύμημα ὦ Ποσείδον, καὶ κομιδῇ παχύ, μεταναρήσειν τὴν ἀπαγωγήν, ὡς ἀποδεήσῃ ἀπήχθης, ἀμφέλασον ἴπα, καὶ ἀδιάκριτον καταλιπὼν τὸν λόγον. Πο. σὺκοῦν ἄμεινόν τι ὑμεῖς ἐπινοεῖτε ἄλλο, εἰ τάμοὶ ὅπως ὑμῖν ἀποτρύνωμαι. Ἀπολ. εἰ δὲ τοῖς νέοις, ἔτι δ' ἀγρίοις, ἡμῖν ἐφεῖτο καὶ δι' νόμου δημηγορεῖν, ἴσως ἂν εἶπόν τι συμφέρον εἰς τὸ ἀμφισβητεῖν. Μω. ἢ μὰ σκέψας ὦ Ἀπολλον, ὅπως περὶ μεγάλων, ὥστε μὴ καθ' ἡλικίαν, ἀλλὰ κοινὸν ἅπασι σκοπεῖν τὸν λόγον. καιρὸν γὰρ εἰ δ' περὶ τῶν ἐσχάτων κινδυνεύοντες, ἐᾶν τὸ ἐν τοῖς νόμοις ἐξουσίας συμπερασόμεθα. σὺ δ' δὲ πάνυ ἤδη ἔννομος εἶ δημηγορῶν, καὶ πάλαι μὲν ἐξ ἐφήβων γεγονὼς, ἐγκεκραμμένος δὲ εἰς τὸ δωδεκάθεον ληξιαρχικὸν. καὶ ὀλίγου δεῖν, τὸ ἐπὶ Κρόνου βουλῆς ὤν. ὥστε μὴ μειρακιεύου πρὸς ἡμᾶς, ἀλλὰ λέγε θαρρῶν ἤδη τὰ δοκοῦντα. μὴ αἰδεσθεὶς, εἰ ἀγένειος ὤν, δημηγορήσεις. καὶ τοῦτο. βαθυπώγωνα, καὶ σὺ γλύκιον ὅπως ἢ ὃν ἔχων τὸ Ἀσκληπιόν. ἄλλως τε, καὶ πρέπον ἂν εἴη σοι νῦν μάλιστα σκοπεῖν τὴν σοφίαν, εἰ μὴ μάτην σὺ τῷ Ἑλικῶνι κάθησαι, ταῖς μούσαις συμφιλοσοφῶν. Ἀπολ. ἀλλ' ἐστὶ ὦ Μῶμε, χρὴ τὰ τοιαῦτα ἐφίεναι, τὸ Διὶ δὲ. καὶ ἰὼ ἔτω κελεύσῃ, τάχ' ἄν τι σὺκ ἄμουσον εἴποιμι,

dignari videbimur hoc facto perturbati, & Damidis pertimescere sermones, eamque ob rem hominem summovere, non expectata ejus cum Timocle disputatione. Itaque quid aliud quam indicta causa vincere sic videbimur? *Nep.* Atqui viæ compendium ad parandam victoriam ego à me excogitatum arbitrabar. *Iup.* Apage ineptum hoc consilium, Neptune, & nequaquam crassum, ut adversarium ante pugnam tollamus, quò invictus moriatur, relicta in ambiguo disputatione. *Nep.* Proinde aliud præstantius excogitate, si mea consilia sic repudiatis. *Apol.* Si nobis quoque juvenibus atque adhuc imberbibus per legem liceret concionari, forsan aliquid ad hanc consultationem utile dicerem. *Mom.* Certè Apollo, de rebus adeò magnis instituitur consultatio, ut in ea non ætatis, sed communis omnibus boni ratio proponatur. Lepidum enim esset, si in extremum periculum adducti, de legum potestate anxiè disputaremus. Cæterùm tu jam omnino legitimus es concionator, cùm jam olim ex ephebis sis egressus, & in duodecim Deorum tabulam relatus, & ferè Saturni tempore in consilio fueris. Quare noli te erga nos juveniliter gerere: sed tum sententiam animo confidenti pronuntia. Neque te pudeat quòd imberbis concionabere: præsertim cùm filium habeas Æsculapium tam promissa barba insignem. Quinetiam te decebit, nunc maximè, quod in te est sapientiæ exhibere, nisi frustra cum Musis philosophando in Helicone sedes. *Apol.* At ô Mome, tuum non est, sed Iovis hæc mandata dare. Qui si jusserit, fortè aliquid eloquar non ineruditum, sed

ἀλλὰ σ' ἐν τῇ Ἑλικῶνι μελέτης ἄξιον. Ζ. λέγε ὦ τέκνον. ἐφίημι γάρ. Ἀπολ. ὁ Τιμοκλῆς οὗτος, ἔοικε χρηστὸς ἀνὴρ, καὶ φιλόθεος, καὶ τὰς λόγους πάνυ ἠκριβωκὼς τὰς Στωϊκάς. ὥστε ἐν σωίειν ἐπὶ φιλοσοφίαν πολλοῖς τῶν νέων, καὶ μισθὸν σὺν ὀλίγως ἐπὶ τούτῳ συλλέγῃ, σφόδρα πιθανῶς ὢν, ὁπόσα ἰδίᾳ τοῖς μαθηταῖς διαλέγεται. ἐν παλῇ δ' εἰπεῖν, ἀπολμόπολίς ἐστι, καὶ τὴν φωνὴν ἰδιώτης, καὶ μιξοβάρβαρος, ὥστε γέλωτα ὀφλισκάνειν διὰ τοῦτο ἐν τοῖς σωφρονοῦσι, καὶ σωφέρων, ἀλλὰ βαττολογίζων, καὶ παραπίπτων. καὶ μάλιστα ὁπόταν ὕπνος ἔχῃ, καὶ καλλιρρημοσύνῃ ἐπιδείκνυσθαι βάλλεται, σωφέραν μὲν δὴ ἐς ὑπερβολὴν ὄξις ἐστὶ, καὶ λεπτολογώμενος, ὡς φασιν οἱ ἄμεινον τὰ τῶν Στωϊκῶν εἰδότες. λέγων δ', καὶ ἑρμηνεύων, ὑπ' ἀσθενείας διαφθείρει αὐτὰ, καὶ συγχεῖ. ὥστε ἀποσαφῶν δ', πάλλεται. ἀλλ' αἰνίγμασιν ἐοικότα φθέγγεται, καὶ πάλιν αὖ πολὺ ἀσαφέστερα πρὸς τὰς ἐρωτήσεις ἀποκρινόμενος. οἱ δὲ, ἀ συνιέντες, καταγελῶσιν αὐτοῦ. διὸ δὴ ὁ μὲν σαφῶς λέγειν, καὶ τότε μάλιστα ποιεῖσθαι πολλὴν πρόνοιαν, ὡς συνήσουσιν οἱ ἀκούοντες. Μω. τοῦτο μὲν ὀρθῶς ἔλεξας ὦ Ἄπολλον, ἐπαινέσας τὸν σαφῶς λέγοντας, εἰ δὲ μὴ πάνυ ποιεῖς σὺ τοῦτο ἐν τοῖς χρησμοῖς, λοξὸς ὤν, καὶ δυσφάδης, καὶ ἐς τὸ μεσόγειον ἀσφαλῶς ἀποῤῥίπτων τὰ πολλὰ, ὡς τοὺς ἀκούοντας, ἄλλου δεῖσθαι Πυθίου πρὸς τὴν ἐξήγησιν αὐτῶν. ἀπὸρ τί τὸ ἐπὶ τούτῳ συμβουλεύεις; τίνα ἴασιν πανήσεται δ' Τιμοκλέης ἀδυναμίας ἐν τοῖς λόγοις; Ἀπολ. σωήγορε ὦ Μῶμε, εἴ πως δυνηθείημεν αὐτῷ παρασχεῖν ἄλλον τῶν θείων τι-

sed quod cum mea in Helicone exercitatione conveniat. *Iup.* Dic ô fili, nam injungo. *Apol.* Timocles ille, vir bonus, & pius videtur, & Stoicorum doctrinam exquisitè callet: quò fit ut ad docendam philosophiam cum juvenibus conversetur, nec mercedem exiguam inde colligat, adeò est disertus quum privatim apud discipulos disserit. Cæterum quum apud multitudinem dicendum est timidissimum animum, vulgarem, barbaramque linguam profert, unde in cœtibus irridetur, cùm non eloquatur, sed balbutiat, & perturbetur. Quo modo se habet, in primis quando specimen facundiæ edere gestit. Etenim est intellectu acutissimo, & subtilissimo ingenio, ut ajunt qui Stoicorum doctrinam meliùs callent. Quæ autem dicit & exponit, ea præ imbecillitate corrumpit, & confundit, quid sibi velit non declarans, sed ænigmatibus similia proponens, rursus etiam multò obscuriora ad interrogationes respondens. Porrò auditores cùm non intelligant, eum irrident. Dicendum autem est perspicuè, & hoc in primis providendum diligenter, ut auditores dicta intelligant. *Mom.* Rectè quidem hoc dixisti Apollo, quòd eos laudasti qui perspicuè loquuntur: quanquam id non admodum in oraculis tuis observare soles, quæ tu obliqua & intricata reddis, & in mediam intercapedinem tuto projicis pierumque, ut ad eorum expositionem auditores alio egeant Pythio. Sed quid ad hoc affers consilii? quo remedio Timoclis in dicendo impotentiæ succurrendum? *Apol.* Si possemus, ô Mome, patronum aliquem alium præbere, ex iis qui pro

ire

των ἐρῶ σε νῦν ἀξίαν, ἅπερ ἂν σὲ ὑμνήσεις ὑποβάλῃ. Μω. ἀληθέστατον τοῦτο ὡς ἀληθῶς εἰρηκας, ἔτι παιδαγωγῶ τινι δεόμενον, συνήγορον δὲ σωφρονίσαι φιλοσόφων παρεσήσασθαι, ἑρμηνεύσοντα πρὸς τοὺς παρόντας, ἅπερ ἂν δοκῇ Τιμοκλεῖ. νῦν τὸ μὲν Δάμιν, αὐτοπρόσωπον, καὶ δι' αὐτοῦ λέγειν. τὸ δ', ὑποκριτὴ ἀποχρώμενον, ἰδίᾳ πρὸς τὸν ἐμὲ εἰπεῖν ὑποβάλλειν τὰ δοκοῦντα, τὸ ὑποκριτικὸν δ', ῥηθρεύειν, δεῖ αὐτὸν ἴσως σωιέναι ὃ, πάνυσιε. πῶς γὰρ πᾶς ἂ γέλως ἂν εἴη τῇ πλήθει, ἀλλὰ τοῦτο μὲν, ἄλλως ἐπιποήσομεν. σὺ δ' ὦ θαυμάσιε, φῂς δὲ μόνος εἶναι, καὶ μιᾶς σοι ὀλίγης ἐπὶ τῷ τοιούτῳ ἐξέλεξας, ἄγε τοῦτο πλήθει χρυσᾶς ποτε εἰληφέναι, τί σοι ἐπιδείξω ἡμῖν καὶ νῦν τῷ τέχνῃ, πρεσπεύσαι ὑπὲρ τῶν σοφιστῶν κρατήσῃ λέγων; οἶσθα γὰρ ὃ τι ἀποδημοῦμεν, μόνος ὤν. Ἀπολ. πῶς ὦ Μῶμε, δυνατὸν ποιεῖν ταῦτα, μήτε τρίποδος ἡμῖν παρόντος, μήτε θυμιαμάτων, ἢ πηγῆς μαντικῆς, οἵα ἡ Κασταλία ἐστίν; Μω. ὁρᾷς; ἀποδιδράσκεις τὸ ἔλεγχον, ὑπὸ τῷ σπιρᾷ ἐχόμενος. Ζ. ὅμως ὦ τέκνον, εἰπέ, καὶ μὴ παρέχῃς τοῦ συκοφάντῃ τούτῳ ἀφορμάς, ἀλλ' ἐξάλλεσθαι, καὶ χλευάζειν τὰ σά, ὡς ἐπὶ τρίποδι, καὶ ὕδατι, καὶ λιβανωτῷ κεῖμενα, ὡς εἰμὴ ἔχοις ταῦτα. σπεύσομόν σε τῆ τέχνης. Ἀπολ. ἄμεινον μὲν ἴσως ὦ πάτερ, ἐν Δελφοῖς, ἢ Κολοφῶνι, τὰ τοιαῦτα ποιεῖν, ἁπάντων μοι τῶν χρησίμων παρόντων, ὡς ἔοικε. ὅμως δ', καὶ ἅτε γυμνὸς ὑπεισόντων, καὶ ἀσκεύως πειρώμενος ἀσθενεστέρῳ ὁποτέρου τὸ κράτος ἔσται, ἀναδέξεσθε δ', εἰ μὴ ἐμμετρα λέγοιμι. Μω. λέγε, μόνον σαφῆ δ' ὦ Ἄπολλον, καὶ μὴ συνηγόρου δὲ αὐτοῖς,

rei dignitate dicendi facultatem habent, & exprimere possunt quæ apud se meditatus suggesserit. *Mom.* Hoc dictum est, revera imberbis juvenis, cui sit adhuc pædagoge opus, patronum in conventu Philosophorum sistere, præsentibus interpretaturum, quæ Timocli visa fuerint. Damin autem præsentem, & per se loqui. Hunc verò actore utentem, in aurem illi privatim susurrare quæ placet: actorem verò perorare, qui quod audit, fortasse non intelligat. Quomodo hæc non viderentur ridicula multitudini? At hoc aliter constituamus. Tu verò admirande (Nam te vatem quoque ais esse nec mediocrem mercedem hac arte collegisti, quinetiam lateres aureos olim accepisti) cur non in tempore nobis specimen edis tuæ artis, prædicens uter philosophorum disputatione vincet? Nam tu qui vates es, eventum nosti. *Apol.* Quî hæc facere possim, ô Mome, cum nec tripodem in præsentia habeam, nec thymiamata, aut divinum fontem, qualis est Castalius? *Mom.* Vides-ne? refutationem aufugis quum jam in angusto constringeris. *Iup.* Dic tamen ô fili, nec sycophantæ huic ansas præbeas calumniandi, résque tuas subsannandi, tanquam in tripode, aqua, & thure sitas, quas nisi habeas, arte priveris. *Apol.* Satius erat, ô pater hæc Delphis, & Colophone facere, ubi omnia pro more sunt parata, quæ ad vaticinandum sunt commoda. Attamen illis destitutus instrumentis conabor prædicere utrius futura sit victoria. Quod caperetis, nisi carmine responsum darem. *Mom.* Dic, sed perspicua tantùm Apollo, quæ neque pa-

ἐγὼ ἐρμαίους δείδρομα, κὴ γὸ σὰκ ἀρνεια κρέα, ἢ χλανὶν νεῶ ἐν Λυδία ἴψεται. ἀλλὰ εἶδα τῶδε ὅτυ ἡ σκίμψ. Ζ. τί ποτα ἱερεῖς ὦ πάτερ; ὡς τί γα ἀπ' ἔ χρησμοῦ, τοῦτα ἤδη φοβερά. ἡ χρόα, τετραμμένη οἱ ὀφθαλμοὶ, ἀδιφορεῖς. κόμη, ἀνασεσυρμένη. κίνημα, κορυβαντῶδες. κὴ ὅλως, κὰ ἔχεμα πάντα, κὴ φρενικώδη, κὴ μυστικά. Απολ.

Κίκλυτε μακλοπόλε τόδε γίσφαλον Ἀπόλωνος.

Ἀμφ' ἔρδοντα κρυερᾶς, τλαὺ ἀνέρες ἐπίσκοπα

Ὀξυδόας, μύθοισι κορυστόμβροι κυκινεῖσι.

[1] Πολλὰ γὸ ἔνδα ἐ ἔνδα μόθε ἐπεγκλείι κλαγμᾷ,

Ταρφέα ἄκρα κόρυμβα κελαπλάσσουσι ἰάχηλις.

Ἀλλ' ὅταν αἰγυπιὸς γαμψώνυχα ἀκρέδα μόρψῃ,

Δὴ τότε λοίδιον ὄμβρον φόβοι κλάγξουσι κραῶναι.

Νίκη δ' ἡμίονοι. ὁ δ' ὄνος, ἦλε τέκνα κορύψῃ.

Ζ. τί τῦτο ἀνακρίνεσθε ὦ Μῶμε. κὴ μὰν εἰ γελᾶν τὰ σὺ ποεῖ. παῦσαι κακόδαιμον. δαπανηρὸν τοῦτ' ἔ γέλωτος. Μω. κὴ πῶς δυναῖτ' ἂ Ζεῦ, ἐφ' ὅτῳ σιωπᾷ, κὴ ἀσαθλίᾳ τῷ χρησμῷ; Ζ. ἀκοῦν ἤδη ἐ ἡμῖν ἑρμηνεύοις ἂν αὐτὸ ὁ, τι ἐ λέγει. Μω. πάνυ ἀσάθλια. ὥστ' εἰδὲν ἡμῖν Θεμιστοκλείυς δεῖσθ'. φησὶ γὸ τὸ λέγειν ἀτεκνοῦν Δεξιφάνη, γάπτα μὲ εἶναι τῦτον, ἡμᾶς ἢ ὅτως κακοθαλίας νὴ Δία, κὴ ἡμιόνους, τὺς πεσδύτας αὐτοῦ, εἰσὶ ὅσοι οἱ ἀκρέδες ἢ πᾶν ἔχουσι. Η. ἐγκλᾶς. ἐγὼ ἢ ὦ πάτερ, εἰ ἐ μέτοικός εἰμι, ἐκ ὀκνῶ

patrono, neque interprete indigeant. Etenim non ovillæ carnes, aut testudo in Lydia coquitur: verùm scis qua de re sit consultatio. *Iup.* Quid tandem dices, fili? Nam hæc præcedunt oraculum, & jam sunt formidanda, color est immutatus, oculi mobiles, crispata coma, motus corporis furibundus. Denique numinis afflatu, terriculo, & mysteriis plena sunt omnia. *Apol.*

Percipe fatidici gens divûm oracula Phœbi,
Lite super dura, quam constituêre Sophistæ
Clamosi, solidis tuti sermonibus ambo.
Hinc atque hinc multa alterno clamore tumultus,
Summa quidem spissè terrent aplustria sivæ,
Locustam at curvo vultur quum prenderit ungue,
Imbrifera clangent cornices ultima: vincent
Muli: asinus feriet velocia pignora cornu.

Iup. Cur hoc, Mome, excepisti cachinno: atqui ridicula non sunt quæ nobis impendent. Define infœlix: risu suffocaberis. *Mom.* Quî non moveat mihi risum, Iupiter, tam clarum & apertum oraculum? *Iup.* Quin igitur & nobis interpretaris, quidnam sibi velit. *Mom.* Adeò liquida hæc sunt, ita ut nihil nobis Themistocle sit opus. Siquidem adeò perspicuè dicit hoc oraculum, hunc quidem esse præstigiatorem: Nos verò clitellarios asinos & mulos, qui credamus ipsi non tantum habentes prudentiæ, quantum locustæ. *Herc.* Ego verò pater, quanquam sum inquilinus, non tamen meam

1 Πολλὰ γὸ ἔνδα μόθε] Πολλὰ γὸ ἔνδα ἐ ἔνδα μόθε. *Marcil.*

σι ὅρκος τὸ δεκάτῳ μοι εἰπεῖν. ὁ πότος γὰρ ἤδη συναλγόντες ἀμφέλεγεν τῳ, τίνι καῦσαι, ἵν' μὴ ὁ Τιμοκλῆς ἰατέρηκη, ἐὰν συμβῇ ἀπελθεῖν τὴν συνουσίαν ἰατὴρ ἡμῶν. ἵν' δὲ τι ἐτεροῖον λάβωμεν, τότε ἤδη τὴν σὴν αὐτὴν ἔγωγε εἰ δοκεῖ, ἀφίστημι, ἐμβαλεῖν τῷ Δαμοίδι, ὡς μὴ κακοῦργος ὢν, ὑβρίζῃ ἐς ἡμᾶς. *Mom.* Ἡράκλεις, ἰὼ Ἡράκλεις. ἄρρητον τὸν εἰρηκας, καὶ δεινὰς βουλὰς, ξυναπολέσαι ἐπὶ πονηροῖς πονηροὺς. καὶ σεσείφθαι τὴν σὴν, αὐτὸ Μαρα-θῶνι, καὶ Μιλτιάδῃ, καὶ Καινεγείρῳ. καὶ πῶς ἂν τούτων συμπεσόντων, οἱ ῥήτορες ἔτι ῥητορεύοιεν, τὴν μεγίστην εἰς τοὺς λόγους ὑποθέσιν ἀφῃρημένοι; ἄλλως τε, ζῶντι μοί σοι, δυνατὸν ἦν τι παθεῖν τοιοῦτο. ἀφ' οὗ δ' ὁ θεὸς γεγένησαι, μεμαθήκεις οἴμαι ὡς αἱ μοῖραι μόναι τὰ τοιαῦτα δυνάνται. ἡμεῖς δ', αὐτῶν ἄμοιροι ἐσμέν. *Herc.* Σοὶ μὲν ὁπότ' ἐγὼ λέοντα, ἢ τὴν ὕδραν ἐφόνευσα, αἱ μοῖραι δ' ἐμοὶ ταῦτα ἔπραττον; Z. καὶ μάλα. *Herc.* ἦ καὶ ἴν' τις ὑβρίζῃ εἰς ἐμὲ, ἢ ἐπεσυλᾶν με τὸ νεὼν, ἢ ἀνατρέπειν τὸ ἄγαλμα, εἰ μὴ τοῖς μοίραις πάλαι δεδογμένον ἦ, οὐκ ἐπιβλέψω αὐτοῖς; Z. δῆλον δή. *Herc.* Σοὶ μὲν ἄκυρον ὦ Ζεῦ μὴ παῤῥησίας. ἐγὼ γὰρ ὡς ὁ κωμικὸς ἔφη, ἀγροικός εἰμι, τὴν σκάφην, σκάφην λέγων. εἰ τοιαῦτ' ἐστὶ τὰ ὑμέτερα, μακρὰν χαίρειν φράσας ταῖς σπονδαῖς πομπαῖς, καὶ νίκαις, καὶ ἱερείων αἵμασι, κάπειμι εἰς τὸ ἄδου, ὅπως μὴ μόνον ἔχωμεν τὸ τόξον, κἂν τὰ ἐνδύλια φοβηθήσεται τὸ τῶν ἐμοὶ προσθοδρόμων θηλύ. Z. εὖγε. οἰκοθεν[1] ὁ μάρτυς

meam sententiam exponere verebor. Cùm jam ad disputandum convenerint, tunc si superet Timoclés, disputationem procedere sinamus. Sin res secus cesserit, tunc ego si videtur concussam porticum in Damidem immittam, ne homo execrandus in nos insolescat. *Mom.* Hercules, heu Hercules! quàm inamane & Bœoticum consilium proposuisti, ut tot boni cum malo pereant: præterea porticus cum Marathone, Miltiade & Cynægiro! Et quomodo tot collaplis rhetores ampliùs declamarent, maximo ad orationes argumento privati? Præterea quum vivebas tale quid facere poteras. Sed ex quo factus es Deus, puto te didicisse, res hujusmodi duntaxat in potestate Parcarum esse sitas: earum esse nos expertes. *Herc.* Nunquid quum leonem, aut Hydram interfeci, Parcæ illud per me fecerunt? *Iup.* Maximè. *Herc.* Et nunc siquis injuriam mihi inferat, aut templum meum compilando, aut statuam subvertendo, nisi id olim decreverint Parcæ, ipsum non comminuam? *Iup.* Nequaquam. *Herc.* Ergo me cum libertate quæ sentio, dicentem audi Iupiter. Ego enim, ut ait Comicus, rusticus sum qui ligonem, ligonem voco. Si res vestræ sic se habent: honoribus, nidore, & sacrificiorum sanguine longum valere jussis, in orcum descendam, ubi me nudum arcum habentem: saltem mortuorum umbræ pertimescent, propter feras à me trucidatas. *Iup.* Euge, testem, quod

1 Οἰκοθεν ὁ μάρτυς] *Testis domesticus.* Dixi de hoc proverbio alibi, cætera hujus Dialogi sunt centones Homerici & Euripidei. *Bourd.*

ὁ μέροπος φασίν. ἀπίστους γὰρ τῷ Δάμιδι πῶς εἰπεῖν ταῦτα δόλους. ἀλλὰ τίς ὁ κυδρὸς θεοπόνος ἔτός ἐστι, ὁ χαλκεύς, ὁ εὐχρεμμὸς, ὁ δίπτυξ ἐγχαράξας, ὁ λεπτὸς τὴν ἀνάδεσιν τῆς κόμης; μῶν μόνον δὲ ὁ σὸς ὦ Ἑρμῆ, ἀδελφὸς ἐστι, ὁ ἀγοραῖος, ὁ τῷ Ποικίλῳ πίτης γὰρ ἀναπέπλεγμαι, ἡμίεργα καταλαπὼν ἐπὶ τῷ ἀνδριαντοποιεῖν. τί ὦ παῖ, δρομαῖος ἡμῖν ἀφίξαι; ἦρά γε ἐκ γῆς νεώτερον ἀναγγέλλεις; Ἑρμαγ. ὑπέρμεγα ὦ Ζεῦ, καὶ μυρίας ἂν ὑδὸς δρόμου. Ζ. λέγε ἤδη, εἴ τι ἐκ ἄλλα ἡμᾶς ἐπανιστάμενον λέληθεν. Ἑρμαγ. ἐνίσχανον μὲ ἀρὰ χαλκεργὸν ὑποκιπτάζοντα τέρετι τινὶ, καὶ μεσάφρενον. θώρηξ δέ μοι χάλκεος ἀμφὶ σώματι πλαδεῖς, παρηόρθῳ μιμηλῇ τῇ πίχῃ, σφραγῖδα χαλκῆ πᾶσαν ἐντετυπωμένος. ὁρῶ δ' ὄχλον πίσσης, καὶ πυκνὸς δύο ὠχρὼς κεκραγότας, πυγμάχους σοφιστάς, Δάμιν τε, καὶ. Ζ. πάνυ ὦ Ἑρμαγόρα βέλτιστε, τραγῳδῶν. οἶδα γὰρ οὓς πυκνὸς λέγεις. ἀλλ' ἐκεῖνό μοι φράσον, εἰ πάλαι συγκροτεῖται αὐτοῖς ἡ ἔρις. Ἑρμαγ. οὐδέπω, ἀλλ' ἐν ἀκροβολισμοῖς ἔτι ἦσαν, λοιδορούμενοι. Ζ. τί δῆτα ἔτι χρὴ ποιεῖν λοιπὸν ὦ θεοί, ἢ ἀκροᾶσθαι ἐπικύψαντας αὐτῶν; ἴσως ἀφαιρεῖται καὶ ὥραν τὴ μοχλὸν ἤδη. καὶ ἀπάγουσιν τὰ νέφη, ἀναπετάννυσι τὰς πύλας ἡ ἠρανός. Ἡρακλεῖς, ὅσον τὸ πλῆθος ἐπὶ τῶν ἀκρίσιν ἀπηντήκασιν. ὁ δὲ Τιμοκλῆς οὗτος, ὁ πάνυ μοι δρίσκειν ὑποτρέμων, καὶ ταραπτόμενος. ἀπολεῖ πάντα ἔτος τήμερον. δῆλος γὰρ ἔτι ὑδὲ ἀντέραστος τῷ Δάμιδι δωμησόμενος, ἀλλ' ὅσῳ ἡμῖν δωματοπτεῖν, ὡχρώμενος

quod ajunt, domo adductum. Conservasti igitur ista Damidi ad dicendum subjiciens. Sed quinam est iste qui tam properè accedit, æneus, pulchris literis ornatus, scitè circumscriptus, cui prisco more religata est coma? Tuus potiùs frater est Mercuri. Agoræus ille qui stat ad Pœcilen. Proinde pice refertus est, cùm à statuariis quotidie refingatur. Quid, ô puer, cursu ad nos contendisti? num aliquid novi è terris renuntias? *Hermagoras.* Ingens quiddam, ô Iupiter, & quod summam requirit diligentiam. *Iup.* Dicito jam si quid aliud ortum sit quod nesciamus. *Herm.* Cum ad porticum jam fabricarer æneus; Ac petque dorsum, perque pectus ungerer, Factusque ineptè corpori thorax meo Adpenderet, nec arte dispari foret, Ex ære totus additus mihi baltheus, Turbam video tumultuantem accurrere, Quacum duo sophistici certaminis Ibant periti fronte tristi ac pallida Pugiles, Damis &c. *Iup.* Desine, Hermagora optime, tragicis versibus loqui. Novi enim quos dicis. Sed mihi die, an jam diu contentionem commiserint. *Herm.* Nondum; Nam in velitatione adhuc versabantur, funda jaculantes & eminus sese mutuis convitiis impetentes. *Iup.* Quid ergo nobis faciendum restat, ô Dii? annon inclinato in ipsos capite auscultandum? Itaque horæ pessulum jam adimant, & abactis nubibus cœli portas aperiant. Hercle quanta multitudo ad audiendum contendit! At non valdè mihi placet quòd Timocles iste trepidat & turbatur. Omnia hodie perdet: & manifestum est ipsum ut cum Damide pugnet non surrecturum. Sed quod nobis est facillimum, vota tacitè

ὑπὲρ αὐτῆς σιγῇ, ἐφ' ἡμῖν ἵνα μὴ Δάμις γε πύθηται. Τιμο. τί φῂς ὦ ἱερόσυλε Δάμι, θεὺς μὴ εἶναι, μὴ δ' ἀνθρώποις τ' ἀνήκεστα; Δα. ὄκ. ἀλλὰ σὺ πρότερον ἀπόκριναί μοι, ὦ τίνι λόγῳ ἐπίστη εἶναι αὐτούς. Τιμ. ὄμμοι, ἀλλὰ σὺ ὦ μιαρὲ ἀπόκρινον. Δα. ἔμεινον, ἀλλὰ σύ. Ζ. παυλὶ μὲ παρακαλῶ ὁ ἡμέτερος, ἄμεινον, καὶ δύσποτερον πρηχώϊτιν. εὖγε ὦ Τιμόκλεις, ἐπίχει τ' βλασφημίαν. ἐν γὰρ τούτῳ σοι, τὸ κρατεῖν. ὡς τἄ γε ἄλλα, ἐχθῶ σε ἀπόφασιν, ἐπισμίζων. Τιμ. ἀλλὰ μὰ τὴν Ἀθηναν, οὐκ ἂν ἀποκρινοίμην σοι πρότερον. Δα. οὐκοῦν ὦ Τιμόκλεις, ἐρώτα. σμικρότησας γὰρ τοῦτό γε, ὁμωμοκώς. ἀλλ' ἄκου τῶν βλασφημιῶν, εἰ δοκεῖ. Τιμ. εὖ λέγεις. εἰπὲ δὴ μοι, εἰ δίκαιόν σοι ὦ κακόεργε, θεοὺς εἶναι οἱ φεύ; Δα. ἀδικωτάτως. Τιμ. τί φῂς; ἀπροσόητόν δὴ τοῦτο πάντως; Δα. ναί. Τιμ. ἀρ' ὑπό τινι δὴ θεῷ τάττεται ἡ τ' ὅλων ἐπιμέλεια; Δα. ὄ. Τιμ. πάντως ἡ εἰκῇ φέρεται ἀλόγως τῇ φορᾷ; Δα. ναί. Τιμ. εἶτ' ἄνθρωποι τοῦτο ἀκούοντες, ἀνίκαδε, καὶ ἀκαλάδιστοι τ' ἀληθέως; Δα. τί τὰς ἀνθρώπους ἐπ' ἐμὲ παροξύνεις ὦ Τιμόκλεις, ἢ τίς ὢν, ἀγανακτεῖς ὑπὲρ τ' θεῶν, καὶ ταῦτα, οἷς εἶναν οὐ τοῦτ' ἀγανακτούντων; οἵ γε ὐδὲν δεινὸν πεπόνθασί με πάλαι ἀκούοντες, εἴ γε ἀκούουσι. Τιμ. ἀκούουσι γὰρ ὦ Δάμι, ἀκούουσι. καί σε μιμῆσαι ποτε χρόνῳ ὕστερον. Δα. καὶ πότε ἂν οἷοί τε γένοιεν ἀγάζεσθαι ἐπ' ἐμὲ τοσοῦτο ὡς φῆς σφάλμα ἔχοντες, καὶ τὰ οὐ τῷ κόσμῳ ἄπειρα τὸ πλῆθος ὄντα, οἰκονομούμενοι; ὥστε ὐδὲ σέ πω ἠμύναντο ὧν ἐπιορκεῖς ἀεί. καὶ τ' ἄλλα, ἵνα μὴ βλασφημεῖν ἐ αὐτὸς

pro ipso faciamus nobiscum, nec Damis inaudiat. *Timocl.* Quid ais Dami sacrilege, Deos non esse, nec hominibus providere? *Dam.* Minimè. Verum dic mihi priùs qua ratione ipsos esse persuasus es. *Tim.* Non dicam. Sed tu scelerate respondes. *Dam.* Non: sed tu. *Iup.* Hoc multò meliùs agit noster, quòd vocaliùs exasperatur. Euge Timocles obstrepe convitiis. Nam in hoc sita est victoria. Nam alioquī obturato ore te piscem reddet. *Tim.* At per Minervam, non respondebo tibi prior. *Dam.* Ergo Timocles interroga. Hoc enim saltem obtinuisti, cùm juraveris: sed sine convitiis, si placet. *Tim.* Rectè dicis. Ergo dic mihi. Annon ὃ scelerate, Dii tibi videntur providere? *Dam.* Nequaquam. *Tim.* Quid ais? Hæc igitur omnia nulla providentia reguntur? *Dam.* Nulla. *Tim.* Neque Vniversitatis cura penes ullum Deum est? *Dam.* Non. *Tim.* Cuncta igitur impetu fortuito feruntur? *Dam.* Maximè. *Tim.* Hæcne fertis auditores, & scelestum hunc lapidibus non obruitis? *Dam.* Cur homines in me incitas Timocles? aut quis es, ut pro Diis indigneris, idque cùm non indignentur ipsi? qui olim audientes, saltem si audiunt, nullo malo me affecerunt. *Tim.* Audiunt, Dami, audiunt: & te aliquando postea ulcisscentur. *Dam.* Ecquando ipsis contra me vacaret, cùm tot, ut ais, sustineant negotia, & rerum quæ sunt in mundo infinitam multitudinem regant? Itaque nec te, quòd semper peieras, punierunt. Nec propter alia: ne præter pa-

ἀναγκάζομαι δοξάζειν τὰ συγκείμενα. καίτοι οὐχ ὁρῶ ἥντινα ἂν ἄλλην ἐπίδειξιν τῶν ἑαυτῶν προνοίας μείζω ἐξενεγκεῖν ἐδυνάμεθα, ἢ σὲ κακῶν, κακῶς ἐπιτρέψαντες. ἀλλὰ δῆλοί εἰσιν ἀποδημοῦντες ὑπὲρ τὸ Ὠκεανοῦ ἴσως μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας. ἔθος γὰρ αὐτοῖς σπανίως ἰέναι παρ' αὐτοὺς ἐπὶ δεῖπνα, καὶ ἀνεπαγγέλτοις σύνεστι. Τιμ. τί σοὶ τοσούτων ἀναισχυντίαν εἰπεῖν ἔμοιγε; Δα. σὲ μὲν ὁ Τιμόκλεις, ὁ πάλαι ἐγὼ ἐπόθουν ἀκοῦσαί σου, ὅπως ἐπείσθης οἴεσθαι προνοεῖν τοὺς θεούς. Τιμ. ἡ τάξις μοι πρώτη τῶν γιγνομένων ἔπεισεν, ὁ ἥλιος ἀεὶ τὸν αὐτὸν ὁδὸν ἰὼν, καὶ σελήνη ὡσαύτως, καὶ τὰ φυτὰ φυόμενα, καὶ ζῶα γεννώμενα, καὶ αὐτὰ ταῦτα ὕπνος ὑμηχανώς καταπαυόμενα, ὡς τρέφεσθαι, καὶ κινεῖσθαι, καὶ σκοπεῖν, καὶ βαδίζειν, καὶ τεκταίνεσθαι, καὶ συνθετομεῖν. καὶ τἄλλα ταῦτα προνοίας ἔργα εἶναι μοι δοκεῖ. Δα. αὐτό τοι τὸ ζητούμενον ὦ Τιμόκλεις, σαυαροπάζεις. ὑδὶ γὰρ δῆλον, εἰ προνοίᾳ τούτων ἕκαστον ἐπιτελεῖται. ἀλλ' ὅτι μὲ τοιαῦτα ἐστὶ τὰ γιγνόμενα, φαίην ἂν ἐγὼ αὐτός. ἐ μὲν αὐτὸς πιστὸς ἀνάγκῃ, καὶ ὑπὸ τοῦ προμηθείας αὐτὰ γίνεσθαι. ἴνα γὰρ ἕκαστα δεξάμενα, τοῖς ὁμοίοις, καὶ ἑαυτὰ σωίζεσθαι. σὺ δ', τάξιν αὐτῶν ὀνομάζεις τὴν ἀνάγκην. εἶπε δηλαδὴ ἀγανακτήσεις, εἴ τις σοι μὴ ἀκολουθοίη, τὰ γιγνόμενα μὴ, οἷα ἐστὶ, καθεσθιομένα, καὶ ἐπαινοῦντι, οἰομένῳ δ' ἀποδείκνυσθαι ταῦτα εἶναι, ἃ ἐ προνοίᾳ ἀλλαλοῖς ἕκαστον. ὥστε καὶ τὸ κωμικὸν, τοῦτ' μὲ, ὑπομόχθηρον. ἄλλο δέ μοι λέγε. Τιμόκλεις. ἐγὼ μὲν σὺν οἰμῳ ἐ ἄλλης ἐπὶ τούτοις δεῖν ἀποδείξεως. ὅμως

pactum maledicere cogar. Nam non video quonam alio argumento majore suam providentiam demonstrare possent, quàm si te malum malè perderent. At certum est eos peregrè esse profectos, ultra Oceanum fortasse, & inculpatos Æthiopas. Solent enim ad eos crebrò ire commessatum: interdum etiam non vocati. *Tim.* Quid ad tantam impudentiam tibi dicerem Dami? *Dam.* Nimirum illud quod jamdudum ex te audire cupio, qua persuasione credideris Deos providere. *Tim.* Id mihi rerum primus ordo persuasit. Sol qui idem iter semper conficit, eodémque modo Luna, & tempestatum mutatio, & plantarum procreatio, & animalium generatio, horúmque ipsorum tam elegans compositio, ut alantur, moveantur, cogitent, incedant, fabrilem artem & sutoriam exerceant. Atque id genus alia, mihi Providentiæ videntur esse opera. *Dam.* Tu quidem Timocles, quæstionem corripis. Nondum enim liquet an horum unumquodque Providentia perficiatur. Cæterùm quod hæc fiunt, nec ipse negaverim. Non tamen ilico necesse est credere, ea aliquo consilio fieri. Contingit enim ut hæc incepta sint, nunc que similiter, eodemque modo constituantur. At tu ordinem eorum, necessitatem appellas. Deinde scilicet indignaberis, siquis te non sequetur, cùm ea quæ fiunt, qualia sunt enumeres, & putes hisce demonstrasse, horum unumquodque immutari Providentia. Itaque juxta Comicum, hoc subfrivolum est: aliud mihi dicito. *Tim.* Equidem existimo alia præterea demonstratione non esse opus. Verumtamen di-

ἀ' ἢν ἰρῶ. δόκει σοι γάρ μοι. Ὁ μηρός σοι δοκεῖ ἄριστος ποιητὴς γεγενῆς; Δα. κὴ μάλα. Τι. σὺ δὲ ἐκεῖνο ἐπίσταιο, τὴν προνοιαν τῶν θεῶν ἐμφανίζοντα. Δα. ἀλλ' ἄ θαυμάσιε, ποιητὴν μὲν ἀγαθὸν Ὅμηρον ἅπαντες σοι συνομολογήσουσι. μάρτυρας δ' ἀληθῆ περὶ τῶν ποιούτων, ὅτ' ὀλίγον, ὅτε ἄλλον ποιητὴν οὐδένα. ὅτι γὰρ ἀληθείας μέλειν αὐτοῖς οἴομαι, ἀλλὰ τοῦ κηλεῖν τὰς ἀκοὰς. καὶ ἴσως τοῦτο, μέτροις τε καταδῦσι. καὶ μύθοις κρηπχῶσι. καὶ ὅλως, ἅπαντα ὑπὲρ τοῦ πρᾶξαι μηχανῶνται. ἅτε γὰρ ἡδέως μὲν ἀκούσομαι, οἷς ἂν μάλιστα ἐπιθῆς τὸν Ὅμηρον. ἔρα οἷς σοι δοκεῖ ὁ Διὸς λέγω, ὡς ἐπιβάλλοιεν συνδῆσαι αὐτὸν ἡ θυγάτηρ, καὶ ὁ ἀδελφὸς, καὶ ἡ γυνή; καὶ εἴγε μὴ τὸν Βριάρεων ἡ Θέτις ἐκάλεσεν, ἐλεήσασα τὸ γεγονὸς μόρον, ἐπαιδήθη ἂν ἡμῖν ὁ βέλτιστος Ζεὺς, συμφορηθείς, ἀπὸ ὧν ὁ ἀπομνημονεύων τῇ Θέτιδι τὴν ἐργασίαν, ἐξαπατᾷ τὸν Ἀγαμέμνονα, ὄνειρόν τινα ψευδῆ ἐπιπέμψας, ὡς πολλοὶ τῶν Ἀχαιῶν ἀποθάνοιεν. ὁρᾷς; ἀδυνάτου γὰρ ὄντος αὐτῷ κεφαυνὸν ἐμβαλεῖν, καθαθλίξαι τὸν Ἀγαμέμνονα αὐτὸν, ἀνδρὸς δ' ἀπατεῶνα εἶναι δοκεῖν. ἢ σοὶ δοκεῖ σε μάλιστα εἰς τὴν πίστιν ἐπαγαγέσθαι ἀκούοντα, ὡς Διομήδης μὲν, ἕτρωσε τὴν Ἀφροδίτην, εἶτα τὸν Ἄρεα αὐτὸν, Ἀθηνᾶς παρακελεύσης. μὴ μικρὸν δ', αὐτὸ συμπεσόντες οἱ θεοὶ, ἐμονομάχουν ἀναμὶξ ἄρρενές τε, καὶ θήλεια. καὶ Ἀθηνᾶ μὲν, Ἄρεα καταγωνίζεται, ἅτε ἐκ πεπονηκότα οἴομαι ὑπὸ τοῦ μάστιγος, ὁ δὲ Διομήδης εἴληφε. Λητοῖ δ' ἀντίη σὺν ἰοχέαιρα Ἐρμῆς. ἢ τὰ ὧδε dicam, ac respondeo. Homerus videtur tibi fuisse poëta præstantissimus? *Dam.* Maximè. *Tim.* Proinde ipsi credidi, Deorum providentiam declaranti. *Dam.* Certè vir admirande, Homerum bonum quidem fuisse poëtam omnes tibi confitebuntur: sed veracem rerum hujusmodi testem, neque illum, neque alium ullum poëtam concedent. Neque enim veritatem ut puto, curant: sed demulcere auditores intendunt. Propterea versibus occinunt, fabulis personant, omnia denique delectandi causa moliuntur. Libenter autem ex te audirem, quibusnam Homeri dictis potissimùm ad hoc credendum fis adductus. Num iis quæ dicit de Iove, ut per insidias ipsum vincire voluerint filia, & frater, & uxor ejus? Ac nisi Briareum accersivisset Thetis, facinus miserata, nobis correptus ille Iupiter optimus fuisset vinculis obstrictus. Pro quibus, beneficii memor, ludit Agamemnonem immisso fallaci somnio, quòd multi morerentur Græci. Videsne? Non enim poterat immisso fulmine Agamemnonem ipsum comburere, nisi deceptor videretur. An illa te potissimum adduxerunt ut crederes, quum audiebas à Diomede vulneratam Venerem, deinde Minervæ jussu Martem. Aliquanto verò pòst congressi Dii singulari certamine promiscuè cùm masculi, tum fœminæ pugnarunt: in quo Pallas Martem, ut accepto à Diomede vulnere infirmiorem superat. Contra Latonam stabat Cyllenia proles. An quæ

† Δητοῖ δ' ἀντίη] Iliad. xx. *Marcil.*

† Seq.

ἢ Ἀρτέμιδός σοι πίστιν ἔδοξεν, ὡς ἐκείνη μεμψιμοιρῆσαι, ἡνανάκτησεν, ἢ πλημμύρᾳ ἐφ' ἑαυτὸν ὑπὸ τῆς Οἰνέως. καὶ Δηϊτῦτο, σεμνὴ πνεῦσα ὑστερουῦα, καὶ ἀνυπόστατον τῷ ἀλκῷ ἐπαφῆκεν. ἐπὶ τῷ χώρου αὐτῷ. ἆρα ὧν τοῦ τοιαῦτα λέγων σε Ὀμηρος πέπεικε; Ζ. βαβαί. ἡλίκην ὦ θεοὶ ἀνεβάκησε τὸ πλῆθος, ἐπαινοῦντες τὸν Δάμιν. ὁ δ' ἡμέτερος, λάθρη μιμῆσαι ἔοικε. δεδιὼς γάρ, καὶ ὑποτρέμει, καὶ δῆλός ἐστι ἀμφιβάλλων τῷ ἀσπίδα. καὶ ἤδη περιβλέπει οἱ παρεκδύς, ἀποδράσεται. Τιμ. οὐδ' Εὐριπίδης ἆρα σοι δοκεῖ λέγειν τι ὑγιές, ὁπόταν αὐτὸς ἀναβιβασάμενος τοὺς θεοὺς ἐπὶ τῷ σκηνῷ, δεικνὺς συζύγους μὲν τοὺς χρηστοὺς σῴζεσθαι, τοὺς πονηροὺς δ', καὶ τῷ ἀσεβείαν κρίνει, ἐπιτρέχοντας; Δα. ἀλλ' ὦ γενναιότατε φιλοσόφων Τιμόκλεις, εἰ τοῦτα ποιοῦντες οἱ τραγῳδοὶ πεπείκασί σε, ἀνάγκη δυοῖν θατέρων, ἢ τοι Πῶλον, καὶ Ἀριστόδημον, καὶ Σάτυρον, ἠγεῖσθαί σε θεοὺς εἶναι τότε, ἢ τὰ σκεύασπα τῶν θεῶν αὐτά, καὶ τοὺς ἐμβάδας, καὶ τοὺς ποδήρεις χιτῶνας, καὶ χλαμύδας, καὶ χειρίδας, καὶ πτοραχηρίδια, καὶ σιμάπια, καὶ τἄλλ', οἷς οἱδεῖνοι σεμνύνεσθαι τὴν τραγῳδίαν, ὥσπερ ἓ γελοιότατον οἰόμενοι ἐπεὶ καθ' ἑαυτὸν ὁπόταν ὁ Εὐριπίδης, μηδὲν ἐπισχύσῃς τῶν χρείας, τῶν δραμάτων τὰ δοκοῦντα οἱ λέγῃ αὐτῷ ποτε παῤῥησιάζεσθαι,

Ὁρᾷς τὸν ὑψοῦ τοῦδ' ἄπειρον αἰθέρα,

quæ de Diana dicuntur visa tibi sunt fide digna? ut cum querimonia indignata est, quòd ad convivium Oenei non fuisset vocata: quam ob causam aprum ingentem, & invicti roboris in regionem ipsius immisit. Nunquid Homerus hæc dicendo tibi persuasit? *Iup.* Papæ! quanta ô Dii turba Damin collaudans exclamavit! Noster verò manet hæsitabundus. Quare metuit, & subtrepidat, & manifestum est fore ut [1] scutum abjiciat. Iamque circunspicit qua elapsus aufugiat. *Tim.* Num neque Euripides tibi videtur sani quicquam dicere, quum introductis in scenam Diis, indicat bonos heroas ab ipsis servari, malos verò propter impietatem, qualis tu es, puniri? *Dam.* At ô generosissime philosophorum Timocles, si tibi hæc persuaserunt Tragici poëtæ: necessum est ex his duobus alterum consequi, ut aut Polum & Aristodemum, & Satyrum tunc putes esse Deos, aut Deorum personas ipsas, & cothurnos, & vestes ad pedes usque demissas, chlamydes, manicas, ventralia, corpuscula, aliaque quibus illi tragœdiam exornant: quòd ego maximè ridiculum arbitror. Nam quum per se, nulla necessitate adactus, suam in fabulis sententiam dicit, liberè loquentem audies:

Vides supernum, simul & immensum æthera,

Ter-

1 *Scutum abjiciat*] Clypeum abjicere dixit pro eo quod est causæ diffidere & contentionem relinquere. Desperat enim quisquis in bello arma abjicit, & aut fugam spectat, aut mortem exspectat. Græci simplici vocabulo ῥιψάσπιδας vocant timidos, id cognominis Demosthenes in prælio quondam emeruit. Cleonymus apud Aristophan. in fuc. δειλοδάκτυλος appellatur. Plat. lib. de leg. 12. declarat ῥιψασπίδου nomen multo probrosissimum esse. *Cogn.*

Καὶ γὰρ τὸν ἀγκῶνα ἔχειν ὀφθῆναι τὸν ἀγκῶνας,
Τοῦτον νόμιζε Δία. τοῦτ' ἐγὼ θεόν.
καὶ πάλιν.
Ζεύς, ὅστις ἐστὶν ὁ Ζεύς. ἐγὼ γὰρ οἶδα, πλὴν λόγῳ κλύων. καὶ τὰ τοιαῦτα. Τιμ. σὺ μὲν ἅπαντες ἄνθρωποι, καὶ τὰ ἔθνη, ἐξηπατῆσθαι, θεὸς νομίζοντες, καὶ πανηγυρίζοντες. Δα. εὖγε ὦ Τιμόκλες, ὅτι μοι ὑπέμνησας τῶν καὶ τὰ ἔθνη νομιζομένων. ἀφ' ὧν μάλιστα σωίδοι τις ἄν, ὡς γε νῦν βέβαιον ὁ περὶ θεῶν λόγος πῶς ἔχῃ. πολλὴ γὰρ ἡ περιχὼ, καὶ ἄλλοι, ἄλλα νομίζουσι, Σκύθαι μὲν, ἀκινάκην θύοντες, καὶ Θρᾷκες, Ζαμόλξιδι, φυγάδι ἀνθρώπῳ καὶ Σάμιῳ ὡς αὐτοὺς ἥκοντι. Φρύγες δὲ, μήνῃ, καὶ Αἰθίοπες, ἡμέρᾳ. καὶ Κυλλήνιοι, Φάλῃ. καὶ Ἀσσύριοι, περιστερᾷ. καὶ Πέρσαι, πυρί. καὶ Αἰγύπτιοι, ὕδατι, κριτὸν μὲν ἅπασι κοινὸν τοῖς Αἰγυπτίοις τὸ ὕδωρ. ἰδίᾳ δὲ, Μεμφίτης μὲν, ὁ βοῦς θεός. Πελουσιώτης δὲ, κεφαλὴν. καὶ ἄλλοις, ἴβις, ἢ κυνοκέφαλος. καὶ ἄλλοις, κυνοκέφαλος, ἢ αἴλουρος, ἢ πίθηκος. καὶ ἐπὶ τῶν κώμης, τοῖς μὲν, ὁ δεξιὸς ὦμος θεός. τοῖς δὲ καὶ ἀπὸ πέρας οἰκοῦσιν, ἄπεργος. καὶ ἄλλοις, κεφαλῆς ἡμίσεμνον. καὶ ἄλλοις, ποτήριον κεκραμένον, ἢ τρύβλιον. τοῦτο πῶς σοὶ γέλως ἐστὶν ὦ καλὲ Τιμόκλες; Μω. οὐκ ἔλεγον ὦ θεοί, τοῦτο παίζειν ἤξειν εἰς τὰμφανές, καὶ ἀκεβῶς ἐξεπαθήσαμεν; Ζ. ἔλεγες ὦ Μῶμε, καὶ ἐπεὶ μὴ ὀρθῶς. καὶ ἔγωγε πειρασόμεθα ἐπανορθώσασθαι αὐτὰ, καὶ τὸν ποσὶ κίνδυνον ἀφορμῶμεν. Τιμ. ἀλλ' ὦ θεοὶ ἐχθρὲ σὺ, τὰς λεπτομὰς, καὶ σοφιστρίσεις τῶν ἐσομένων, τίνος ἔργου ἂν εἴποις, ἢ θεῶν,

Terram humidis circumnenentem in brachiis.
Illum Iovem arbitrare, necnon hunc Deum.
Et rursus.
Iupiter, is qui Iupiter est: non enim ni ex fama novi.
Et id genus.
Tim. Proinde omnes homines genteſque decipiuntur, quum Deos esse putant, eorúmque dies festos celebrant. *Dam.* Bene Timocles, in memoriam mihi revocasti gentium opinionem: unde potissimùm intelligi possit, nihil habere certi ea quæ de Diis perhibentur. Nam multa est dissensio, & alii aliud opinantur: Scythæ Acinaci sacrificant, Thraces Zamolxidi fugitivo homini, qui Samo ad ipsos venit: Phryges Lunæ, Æthiopes diei, Cyllenii Phaleti, Assyrii columbæ, Persæ igni, Ægyptii aquæ. Nam omnibus Ægyptiis communis est aqua. Privatim autem, Memphitis bos est Deus, Pelusiotis cepa, aliis Ibis, aut crocodilus, aliis cynocephalus, aut felis, aut simia. Præterea vicatim, aliis Deus est dexter humerus, aliis qui regionem adversam incolunt, siniſter: aliis dimidium caput, aliis fictile poculum, aut catinus. Quomodo hæc, ô bone Timocles non sint ridicula? *Mom.* Nonne dicebam, ô Dii, hæc omnia in propatulum ventura, & fore ut accuratè examinarentur? *Iup.* Dicebas, ô Mome, & rectè objurgabas, atque hæc corrigere conabor, si præsens periculum evitarimus. *Tim.* At tu, ô Deorum inimice, oracula, & rerum futurarum prædictiones, cujus opus esse dices? nonne Deorum, eorun-

καὶ τὰ θεσπέσια τὰ ἐκείνων; Δα. σύμπαντα ὦ ἄριστε, ἀλλὰ τὰ χρησμῶν, ἐπεὶ ἐρήσομαί σε, τίνος αὐτῶν μάλιστα μεμνῆσθαι ἀξιοῖς. ἆρ' ἐκείνου, ὃν τῷ Λυδῷ ὁ Πύθιος ἔχρησεν; ὃς ἀμφιβόλως ἀμφήκης ἰὼν, καὶ διπρόσωπος, οἷοι εἰσὶ τῶν ἑρμῶν ἔνιοι, διττοὶ, καὶ ἀμφοτέρωθεν ὅμοιοι, καὶ θατέρου ἀπέτρεψεν ἂν αὐτῶν μέρος ἐπιστροφήν. ἢ τί μᾶλλον, ὁ Κροῖσος ἀληθὲς τὸ Κλῦθι, τὸν αὐτὸν δρέπεται, ἢ τὸν Κύρου καταλύσει. καίτοι σὺν ὀλίγοις πελάταις ὁ σαρδιανὸς ἐκεῖνος ὄλβιος, τὸ ἀμφίβολον τοῦτο ἔπος ἐπείσθη. Μο. αὐτά γε ὦ θεοὶ ἅπερ διεξέρχεται, λέγων, ἃ ἐγὼ ἐδεδίειν μὴ λέγοι. πῶς γάρ ὁ κακὸς ἡμᾶς κἀπαρφθὰς; ἐπιλόγισαι αὐτῷ κατὰ τοὺς τούτου. Ζ. σὺ ἡμᾶς ἐπισφάττεις ὦ Μῶμε, σὸν τὸ κιθαρῳδεῖν νῦν ἐπιλυμῶν. Τιμ. ὄρα εἰ ποιεῖς ὦ ἀλιτήριε Δάμι, μανίαν τὰ ἔδη αὐτὰ τοῦ θεῶν ἀνατρέπειν τῷ λόγῳ, καὶ βωμοὺς αὐτῶν. Δα. εἰ πάντως ἔγωγε τοὺς βωμοὺς ὦ Τιμόκλεες. τί γὰρ ἂν δεινὸν ἀπ' αὐτῶν γίγνεσθαι, εἰ θυμιαμάτων, καὶ ἀνθέων μεστοί εἰσι; τοὺς δὲ σὸν ταύρους τοῦ Ἀρτέμιδος, ἡδέως ἂν ἐπῖδον, ὡς βάθρων ἐπὶ κεφαλῇ ἀνατρεπομένους, ἐφ' ὧν τοιαῦτα ἡ παρθένος ἀνακυκλεῖται ἔχαιρε. Ζ. τοῦτ' πόθεν ἡμῖν τὸ ἄμαχον κακὸν ἐπηλθεν ὡς δαιμόνιον ἀθέων ἀνὴρ φείδεται, ἀλλ' ἐξ ἀμάξης παῤῥησιάζεται, καὶ μαίρεται ἐξείης, ὅστις ἔπος, ὅς τε ἐκεῖ. Μο. καὶ μὴν ὀλίγους ἂν ὁ Ζεὺς ἀναιδεῖς εὕροις σὺν ἡμῖν. καὶ που τάχα φθόνῳ ὁ ἄνθρωπος, ἄψεται τῶν κηρυφαίων πυός. Τι. ἀδὲ βεβρυντῶντος αὐτὸν Διὸς ἀκούεις ὦ θεομάχε Δάμι; Δα. καὶ πῶς ἂ μέλλω βροντῆς ἀκούειν ὦ Τιμόκλεες; εἰ δ' ὁ, Ζεὺς ὁ βροντῶν ἐστι. σὺ δὲ

eorundemque providentiæ? *Da.* Nihil dicas, vir optime, de oraculis, siquidem ex te quæram, cujusnam illorum mentionem facere velis potissimùm. Num illius quod Lydo Pythius reddidit? quod quidem prorsus anceps erat & biceps: quales sunt quædam Mercurii imagines, duplices, & utrinque similes, ad utramlibet illarum partem te verteris. An potiùs, Crœsus trajecto Hale, suum quam Cyri imperium evertet. Atqui non paucis talentis perditus ille Sardianus, ambiguum hoc dictum emit. *Mom.* Hæc ipsa, ô Dii, vir iste commemorat, quæ maximè pertimescebam. Vbi nunc est festivus ille noster citharœdus? ad hæc refellenda descende. *Iup.* Tu nos mactas, ô Mome, cùm nunc intempestivè nos reprehendas. *Tim.* Vide quid facias scelerate Dami, ipsa Deorum templa & aras oratione tua propemodum subvertis. *Dam.* Non omnes saltem aras Timocles. Quid enim ex ipsis mali accidit, si suffitibus, & suavibus odoribus sint plenæ? Verùm Dianæ aras quæ sunt in Tauris, libenter viderem funditus eversas, in quibus virgo tam suavibus epulis gaudet. *Iup.* Hoc unde nobis insuperabile malum obstrepit, quam nulli Deo parcit hic vir: sed ex plaustro liberè loquitur, Ordine corripiens sontem, insontemque perinde. *Mom.* Atqui paucos Iupiter à culpa immunes inter nos invenies. Et forsitan progressus ille ex supremis aliquem offendet. *Tim.* Neque, ô Deorum impugnator Dami, Iovem ipsum audis tonantem? *Dam.* Quomodo tonitru non audirem Timocles? Verùm an tonet Iupiter, meliùs scire possis,

ἄμεινον εἰδέναι, ὁπόθεν πάρει ἐπὶ τὴν ἀφιγμένος. ἐπεὶ οἵ γε ἐκ Κρήτης ἥκοντες, ἄλλα ἡμῖν διηγοῦντο, πεφόνῃ τινα κεῖθι δίκυνδε, καὶ σήλιγγι ἐφεστάναι, δηλῶσαι ὡς οὐκέτι βροντήσειεν ὁ Ζεύς, πάνυ ἀσθενὴς ἤδη. Μω. τοῦτ' ἐγὼ καὶ πολλοῖς ἠπιστάμην ἤδη τῶν ἀνθρώπων. τί σὺ δὲ ὦ Ζεῦ, ὠχριᾷς ἡμῖν, καὶ συγκροτεῖς τοὺς ὀδόντας ὑπὸ τοῦ τρόμου; δεδοικέναι χρὴ, καὶ τοιούτων ἀνθρωπίσκων καταφρονεῖν. Ζ. τί λέγεις ὦ Μῶμε, καταφρονεῖν; οὐχ ὁρᾷς ὅσοι ἀκμάζουσι καὶ ὡς συμπεπεισμένοι εἰσὶν ἤδη καθ' ἡμῶν, καὶ ἀπειλῇ αὐτοὺς ἀναθαρσήσαντα τὰ ὅπλα; Μω. ἀλλὰ σὺ ὁπότερα ὦ Ζεῦ, δεδιὼς, σιγᾷς χρυσοῦν κρεμάσας, ἅπαντας αὐτοὺς αὐτῇ κεν γαίῃ ἐρύσαις, αὐτῇ τε θαλάσσῃ. Τι. εἰπέ μοι ὦ κακόδαιμον, πολλάκις ἤδη ποτέ; Δα. καὶ πολλάκις ὦ Τιμόκλεις. Τι. οὐκοῦν ὕφερεν ὑμᾶς τότε ὁ ἄνεμος ἐμπίπλων τὴν ὀθόνην, καὶ ἐμπαθὴς τὰ ἀκάτια, ἢ οἱ ἐρέτοντες; κυβέρνα δ' εἷς τις ἐφεστὼς, καὶ ἔσωζε τὴν ναῦν; Δα. καὶ μάλα. Τι. εἶτα ἡ ναῦς μὲν, οὐκ ἂν ἔπλει, μὴ κυβερνωμένη, τὸ δὲ ὅλον τοῦτο ἀκυβέρνητον οἴει, καὶ ἀνημμένον φέρεσθαι; Δα. εὖγε, σωφρόνως ταῦτα ὁ Τιμοκλῆς, καὶ ἐχυρῶς πῃ διαδιϊγμένος. ἀλλ' ὦ φιλτάτη Τιμόκλεις, τὴν μὲν κυβερνήτην οὐκέτι ἂν, οἶδα τὰ συμφέροντα ἐπινοοῦσαν, καὶ τοῦ δ' καιροῦ διδασκαλίζομένου, καὶ ἀφεστάτου τοῖς ναύταις. ἀλυσιτελὲς δ', ὑδὲ ἄλογον ὑδέν τι εἶχεν ἡ ναῦς ὁ μὴ χρεωδὲς ἦν αὐτοῖς. ὁ δ' σὸς ὅτος κυβερνήτης, ὃν τῇ μεγάλῃ ταύτῃ νηῒ ἐφεστάναι ἀξιοῖς, καὶ οἱ συναῶσιν αὐτῷ, ὑδὲν ὅλως, ὑδὲ κατὰ τὸν ἀξίωμα λογίζεται. ἀλλ' ὁ μὲν ἀφ' ὑψηλοῦ,

cùm pro Diis inde advenerit. Nam qui ex Creta veniunt, nobis alia narrant, nempe ibi sepulchrum ostendi, & columnam stare, quæ indicet Iovem non ampliùs tonare posse, cùm jampridem sit mortuus. *Mom.* Equidem hoc ego ab homine dictum iri jamdudum sciebam. Cur igitur palluisti Iupiter, & præ rremore dentes concutis? Confidendum est, & contemnendi tales homunculi. *Iup.* Quid dicis, Mome, esse contemnendos? Non vides quàm multi audiant, & ut in sententiam contra nos adducti sunt, & in aures revincti à Damide abducuntur? *Mom.* At tu Iupiter, quum volueris ipsos omnes demissa catena aurea ipsa cum terra sustolles Oceanoque. *Tim.* Dic mihi sceleste, nunquam ne navigasti? *Dam.* Imò sæpe, ô Timocles. *Tim.* Nunquid ventus id temporis incidens in carbasa, & implens navigia, vos ferebat, an verò remiges? cæterùm unus ad gubernaculum sedendo, navim servavit? *Dam.* Maximè. *Tim.* Nonne navis progredi non posset non gubernata, & universitatem hanc sine gubernatore, sine duce ferri putas? *Dam.* Euge Timocles, prudenter & potenter exemplo hæc demonstrasti. At ô Deorum amantissime Timocles, gubernatorem illum vidisti, nunquam non utilia excogitantem, eaque ante tempus parantem, & nautis imperantem. Navis autem nihil inutile, nec ad rem non pertinens habebat, quod usui non esset ipsis. Hic verò tuus gubernator, quem magnæ huic navi præsidere vis, ejusque connautæ, nihil cum ratione, nihil ex dignitate ordinant. Sed fortè rudens in pup-

οἱ τύχοι εἰς τὴν πρύμναν ἐκπίπτουσιν. οἱ πόδες δ', εἰς τὴν πρῷραν ἀμφότεροι. καὶ χρυσαῖ μὲν αἱ ἄγκυραι ἐνίοτε. ὁ χαλκίσκος δ', μολιβδοῦς. καὶ τὰ μὲν ὕφαλα, καλλίστρεφα. τὰ δ' ἔξαλα τῶν νεῶν, ἄμορφα. καὶ αὐτῶν δ' τῶν ναυτῶν ἴδιός ἐστ' ἑκάστου, δρᾶν, καὶ ἄπτεσθαι, καὶ ἀπολμοῦσθαι τὰ ἔργα, δημοσίᾳ πλεῖν, ἢ τεμαιεύεσθαι. τὸν δ', καλέσαι καλυμβῆσαί τε, ἄοκνον, καὶ ἐπὶ τὴν περόνην ἀναπηδῆσαι, ῥᾴδιον, καὶ εἰδέναι τὸ χρήσιμον ἑκάστῳ, μόνον τοῦτον αἴτιλλον ἀποζευγνύουσι. τὸν δ' αὐτὸν, καὶ ἐν τοῖς ἐπιβάταις. μαστίγιον μὲν πού, ἐν πρωίδίᾳ, ἀνδρὶ τὸν κυβερνήτην καθήμενον, καὶ ἀφεστῶτα δύο μόνον. καὶ ἄλλον κίναδον, ἢ πατραλοίαν, ἢ ἱεροσύλον, ὑπερτιμώμενον, καὶ τὰ ἄκρα τῆς νεὼς κατειληφότα. χαλεπὸν δ' πολλοὺς ἐν μυχῷ ἑνὸς σκάφους ἐπιχωριάζοντας, καὶ οὐκ ἂν ἀληθείαν χαλεπὸν παντὸς μᾶλλον. ἐννόησον γοῦν ὅπως Σωκράτης μὲν, καὶ Ἀριστείδης ἔπλευσαν, καὶ Φωκίων, οὐδὲ τὰ ἄλφιτα ἀφθόνως ἔχοντες, οὐδὲ ἀποτείναι τοὺς πόδας δυναμένους ἐπὶ γυμνῶν τῶν σανίδων ἀνδρὸς ἑκάστου. ἐν ὅσοις δ' ἀγαθοῖς Καλλίας, καὶ Μειδίας, καὶ Σαρδαναπαλοκατατρυφῶντες, καὶ τοιαῦτα ἐν τῇ νηὶ συγχέαντες ἂν σοφώτατα Τιμόκλεις. ἀφ' τούτου, καὶ ναυαγίαν μυρίαν. εἰ δέ τις κυβερνήτης ἐφεστὼς, ἅπαντα, καὶ διέταττεν ἕκαστα, ὡς ἐγνώκει μὲν ἂν ἡγνόησεν οἵ τινες οἱ χρηστοὶ, καὶ οἵτινες οἱ φαῦλοι τῶν ἐμπλεόντων. ἔπειτα, ἐκέλευσεν κατὰ τὴν ἀξίαν τὰ σκηνήματα ἀπονεῖμαι ἄν, χώραν τε τὴν ἀμείνω τοῖς ἀμείνοσι παρ' αὐτὸν ἄνω. τὴν κρίσιν δ', τοῖς χείροσι. καὶ συνάγειν ἐπὶ ὡς ἀμείνους, καὶ συμβούλους ἐποίησεν ἄν. καὶ τῶν ναυτῶν

puppim protenditur, & pedes ambo in proram. Interdum aureæ sunt anchoræ, chenifcus plumbeus: & navis inferius est picta, superius deformis. Ex ipsis etiam nautis cernere est hunc pigrum, inertem, & ad opera meticulosum, dupliciarium aut tripliciarium: illum ad natandum impigrum, & ad insiliendum in antennas facilem, ac rei cujusque utilis gnarum: hunc exhauriendæ duntaxat sentinæ destinatum. Eadem etiam in vectoribus videre licet: verberonem aliquem in prima sede sedentem ad gubernatorem, & honoratum: & alium cinædum, aut parricidam, aut sacrilegum summis honoribus potientem, & summa navis occupantem; multos verò spectatæ gratiæ in angustum scaphæ locum in imo compressos, qui à revera deterioribus calcantur. Ergo cogita quomodo navigarit Socrates, Aristides, & Phocion, quibus non satis opum erat ad victum: neque super nudis tabulis ad sentinam pedes extendere poterant. Contrà quantis bonis Callias, Midias, & Sardanapalus molliter usi sint, & sibi superiores consperuerint. Talia in hac tua navi accidunt. Timocles sapientissime. Idcirco infinita naufragia. Verùm siquis ei præfectus gubernator, videret & ordinaret singula primùm quidem non ignorarent quinam ex navigantibus boni sint, quinam mali. Deinde cuique pro meritis convenientia distribueret: locum meliorem melioribus juxta se sursum, & deterioribus deteriorem deorsum. Et convivas

meliores, & consiliarios feciſſet. Atque alacri quidem nautæ, aut

ὁ μὲ σῶμος, ἢ σῶρος ἐπιμελητὴς ἀπεδέδειχτ' ἄν, ἢ τοίχυ ἄρχων, ἢ πάντως σὺ τ' ἄλλων. ὁ ζ ὀκυηρὸς, κὴ ῥάθυμος, ἐπαίετ' ἂν τῷ κεφαλῷ πενθάκις τ' ἡμέρας τὴν κιφαλίν. ὥστ σοι ὦ δαιμόσιε, τὸ τ νεὼς τῦτο παράδειγμα, κινδυνώδ σφετπεάφθαι, κακῦ ὄντ κυβερνήτυ πανυκηκός. Μω. παυὶ μ ἤδη κ' ἐᾶν σῶχωρεῖ τῷ Δάμιδι, κὴ πλησίον ἐπὶ τὴν νίκλν φέρεται. Ζ. ὀρθῶς ὦ Μῶμε, εἰκάζεις. ὁ δ' ἀδὲν ἰσχυρὸν ὁ Τιμοκλὴς ἐπινοεῖ, ἀλλὰ τὰ κοινὰ ταῦτα, κὴ κοινὰ ἡμέραν ἄλλα ἐπ' ἄλλοις δ σῶρέρχεσθαι πάντα ἐπαντλεῖ. Τι. ἐκοῦν ἐπεὶ τ νεὼς τὸ παράδειγμα ὑ πάνυ σοι ἰσχυρὸν ἔδοξεν εἶναι, ἄκυσον δὴ τὴν ἱερὰν φασιν ἄγκυραν, κὴ λῶ ὀλίγιστα μηχανῆ διαῤῥήξεις. Ζ. τί ποτ' ἄρα ἐ ἐρεῖ; Τι. ἴδιος γὰ εἰ ἀκήλυθα ταῦτα συλλογίσομαι, κὴ εἴ πῃ αὐτὰ διαλῦσι σοι σῶρίψω. εἰ γὰ εἰσὶ βωμοὶ, εἰσὶ ἐ θεοί. ἀλλὰ μὴν εἰσὶ βωμοὶ, εἰσὶν ἄρα ἐ θεοί. τί σῶς ταῦτα φῄς; Δα. ἦν πρόπερον γελάσω εἰς κόρον, ἀποκλαῦσομαί σοι. Τι. ἀλλ' ἴσως ὐδὲ παύσεσθ γελῶν. εἰπὲ ἦ ὅμως ὅπῃ σοι γελάσιμον ἔδοξε τὸ εἰρημένον εἶναι. Δα. ὅτι σὺ αἰσθάμῃ λεπτῆς κορύης ἐξαψάμβρός σε τὴν ἄγκυραν, κὴ ταῦτα, ἱερὸν ὄντα. τὸ γὰ εἶναι Θεὸς, τῶ βωμὸς εἶναι συμβήσας, ἰσχυρὸν εἰ ποιήσασθ ἀπ' αὐτῶν τ ὅρμον. ὥστ ἐπεὶ μηδὲν ἄλλο τύτῳ φῄς ἔχειν εἰπεῖν ἱερώτερον, ἀπίωμὲν ἤδη. Τι. ὁμολογεῖς τοίνυν ἡττᾶσθ σῶσαπάντων; Δα. ναὶ ὦ Τιμόκλεις. σὺ γὰ ὥσῶρ οἱ ὑπό τινων βιαζόμενοι, ἐπὶ τὰς βωμὰς ἡμῖν κεφαπέφυγας. ὥστ νὴ τὴν ἄγκυραν τὴν ἱερὴν, ἤδη πρὸς σὲ, ἐπ' αὐτῶν τε τ

aut curanda prora, aut muri defensio demanderetur: aut omnino aliis præponeretur. Ignavi autem & segnis caput quotidie quinquies fune cæderetur. Quare ô admirande, tuum istud navis exemplum periclitatur corruere, quippe quod malum gubernatorem nactum est. *Mom.* Res certè Damidi secundo flumine procedit, plenisque velis fertur ad victoriam. *Iup.* Rectè ô Mome, judicas. Nihil enim validi Timocles comminiscitur: sed communia hæc, & quotidiana quæ omnia facilè refelluntur, alia aliis infundit. *Tim.* Proinde, quoniam navis exemplum tibi visum est non admodum validum, audi sacram, quod dicunt, anchoram & quam nulla machina rumpes. *Iup.* Quidnam dicturus est? *Tim.* Videas an consentanea hæc colligam, & an ea evertere possis aliqua ratione. Si sunt aræ, sunt etiam Dii. Atqui sunt aræ, Ergo & Dii. Quid ad hæc dicis? *Dam.* Si priùs ad satietatem risero, tibi respondebo. *Tim.* At videris nunquam ridendi finem facturus: attamen effare quo pacto ridiculum tibi videatur quod dixi. *Dam.* Quòd non sentias, tuam anchoram quantumvis sacram à tenui filo pendere. Nam conjunctis his duobus, Deos esse eò quòd sunt aræ, existimas te nodum firmum feciisse. Itaque cùm dicas te nihil firmius habere quod proponas, jam abeamus. *Tim.* Ergo te victum confiteris, qui prior abis? *Dam.* Maximè Timocles. Tu enim ut ii quibus vis infertur, ad aras confugisti. Itaque per sacram illam anchoram, tecum, etiam super aris, paciici volo,

βαμεῖν, ὡς μηκέτι περὶ τύπτειν ἐλέγχοιμι. Τι. οἴμοι δύη ταῦτα πρὸς ἐμὲ τυμβωρύχε, καὶ μιαρὲ, καὶ κακόπυστε, καὶ μαστιγία, καὶ κἀξήκοντα. εἰ γὰρ ἴσμεν ὅ τινος μὲν πατρὸς εἶ, πῶς ἡ μήτηρ σου ἐπορνεύθη, ὡς ἐτ ἀδελφὸν ἀπέκτειναι, καὶ μοιχεύεις ἐτὰ μεσογάια διαφθείρεις λιχνόστε, καὶ ἀναισχυντάτε. μὴ φεῦγε δ' ἔτ' ἴως ἐπερ ἐμοῦ πληγὰς λαβὼν ἀπέλθῃς. ἤδη γάρ σε τύπτω τῷ ὁράκῳ ἀποδαύσω, παμμίαρον ὄντα. Ζ. ὦ μῆ, γελῶν ὦ θεοί, ἄπεισιν. ὁ δ' ἀκολυθεῖ λοιδορούμενος, ὁ φέρων κακὸν τὸν φῶτα τὸν Δάμιν, καὶ ἕτοιμα κακὰ ἔξειν αὐτὸν τῇ κεφαλῇ. ἡμεῖς δ', τί ποιῆσομεν ἐπὶ τούτοις; Ερ. ὀρθῶς σκέπτεσθαί μοι ὁ κωμικὸς εἰρηκέναι δοκεῖ, ὑδὲν πονηρὸς δοῦναι, ἂν μὴ σωφρονῇ. τί γὰρ ἔτ' ἐκείνου μακρὸν; εἰ ἀλίγοι ἄνθρωποι πεπεισμένοι πεῦσε; ἅπασι; πολλοὶ γάρ εἰσιν οἱ τἀναντία γιγνώσκοντες, πλείους Ἑλλήνων, ὁ πολὺς λεὼς, καὶ ὁ σύρφαξ, βάρβαροί τε πάντες. Ζ. ἀλλ' ὦ Ἑρμῆ, τὸ δ' Δαρείου πάνυ καλῶς ἔχον ἐστὶν, ὃ εἶπεν ἐπὶ δ Ζωπύρου. ὥστ ἐ αὐτὸς ἐβουλόμην ἂν ἵνα τοιοῦτον ἔχειν οἷον τὸν Δάμιν, σύμμαχον, ἢ μυρίας μοι Βαβυλῶνας ὑπάρχειν.

volo, nos hac de re non amplius disputaturos. *Tim.* Hæc in me cavillaris, tumulorum effossor, scelerate, execrande, verbero, flagitiose. Nescimus enim quo patre sis natus: sed ut tua mater meretricem agebat, & ut fratrem occidisti, mœcharis, & adolescentes corrumpis gulosissime & impudentissime. At ne arrepta fuga priùs discedas, quàm à me plagas acceperis. Nam te quovis scelere contaminatum, jam hac testa frangam. *Iup.* Alter, ô Dii ridens abit: alter sequitur affatim ingerendo convitia, Damidem deridentem non ferens, & videtur ipsi testam in caput impacturus. Verùm nos quid hoc in negotio faciemus? *Merc.* Illud mihi rectè dixisse videtur Comicus, Nihil passus es mali, si tibi non attribuas. Etenim quàm ingens est malum, si pauci homines in hanc sententiam adducti abeunt? Sunt enim multi, & plures quàm Græci, qui in contrariam eunt, vulgus, plebs, barbarique omnes. *Iup.* At, O Mercuri, præclarum est illud, quod de Zopyro dixit Darius. Quare & ipse mallem, unum, hujusmodi, qualis est Damis, auxiliatorem habere, quàm sexcentis Babylonibus imperare.

ΟΝΕΙΡΟΣ, Η ΑΛΕΚΤΡΥΩΝ.

SOMNIVM, SEV GALLVS.

ARGVMENTVM.

Hoc dialogo, divitiarum, atque Potentiæ incommoda, molestiasque persequitur, ostendens, quàm contra tranquilla res pauperias sit, si modo sit sorte sua contenta. Facit autem hoc volenti collatione qua-

quadam. Nam in priore quidem parte dialogi, Micyllus, somnium exponendo suum, Eucratis cujusdam opulenti, cœnas, divitias, luxum, & quacunque vulgo speciosa, & expetenda videntur extollit, adjecto etiam encomio auri, tum exemplis, tum ab effectu & usu & cæteris amplificato. In posteriore autem parte Gallus, qui ex Pythagora, in avem transformatus, cum hero suo Micyllo colloquens introducitur, divitum, cum privatorum ac civium, tum regum atque potentum molestias, curas & pericula recenset, qua illis & belli & pacis temporibus, præterea etiam circa valetudinem, quam luxus & crapula ista labefactant, accidere solent, additis etiam exemplis ejus rei, & hypotyposi quadam, dum fingitur idem vi pennarum suarum reseratis adium foribus, ad ipsas divitum cellas, Micyllum perducere, & coram illa, qua verbis narraverat, spectanda exhiberi. Interim Lucianus absurdas Pythagoræ transformationes sugillat, & Stoicorum fastum carpit, qui quamquam nec publicis, nec privatis hominum conversationibus sunt idonei, frivolis in rebus sapientiam affectant, & officiorum observantes videri volunt.

ΜΙΚΥΛΛΟΣ. MICYLLVS.

Ἀλλά σε ὦ κράκιστε ἁλεκλρυὼν, ὁ Ζεὺς αὐτὸς ἐπιτελέψει, φθονερὸν ὄντα, καὶ ὀξύφωνον ὄντα. ὃς με πλουτοῦντα, καὶ ἡδέως ὀνείρῳ ξυνόντα, καὶ βαύματον εὐδαιμονίαν εὐδαιμονοῦντα, ἀφτορώντα, καὶ γεγωὸς ἀναβοήσαντα, ἐπήγειρας, ὡς μὴ ἢ νύκτωρ γοῦν τὼ πολυ σὺ μιαρωτέραν πενίαν ἀφοβύμενος. καίτοι εἴγε χρὴ πεκμαίρεσθαι τῇ τε ἡσυχίᾳ, πολλὴ ἔτι ἔστι, καὶ τῇ κρυός, μηδέπω με τὸ ὀρθρινὸν ὥσπερ εἰωθὸς ἀποκναίσνλα. γνώμων γὰρ ἔτι ἀφ' ἑσπέρας μοι, ἀφελαμβάνεται ἡμέρας. ὀδέπω μέσαι νύκτες εἰσίν. ὀδὲ, ἄνω ἔτος, ὥσπερ τὸ χρυσοῦν ἐκεῖνο κώδιον φυλάττων ἀφ' ἑσπέρας δύῃς ἥδη κέκραγμαι, ἀλλ' ἔτι χαίρυγε. ἀμυνεῖμαι γὰρ δύῃς σε, ἢν μόνον ἡμέρα γένηται, σωτελέσαν τῇ βακτηρίᾳ.

At te sceleſtiſſime Galle, cum iſta tanta invidentia, vocéque tam acuta ipſe perdat Iupiter: qui quidem opibus affluentem me, & dulciſſimo in ſomnio verſantem, & admirabili fœlicitate fruentem, penetrabile quiddam & clamoſum reſonans expergefeceris, adeò ut ne noctu quidem effugere liceat paupertatem, vel te ipſo nequiorem. Atqui ſi conjectandum eſt, tum è ſilentio: quod etiamdum ingens eſt, tum è frigore, à quo nondum, ut aſſolet antelucano mordeor (nam hic mihi certiſſimus gnomon adventantis diei) nec dum eſt media nox. Sed iſte pervigil, quaſi vellus illud aureum ſervet, ab ipſa protinus veſpera vociferari cœpit: verùm non impunè laturus. Nam de te mox pœnas ſumam, & fuſte comminuam, ſimodo dies illuxerit:

νεῦ χαῖρε [1] μοι παύσασθε παρίζειν, ἀναπηδῶν ὁ τῆς σκότου. Αλε. Μικυλλε δαιμόνιε, ὡμῖν τι χρηστὸν ὀφλήσω σοι, φράσειν ἐνυκτός, ὁπόσον δυνατόν μοι, ὡς ἔχοις ἐργάσασθαι ἐνωτίζομαι τὰ πολλὰ τῶν ἔργων. ὡ γὰρ ἐμοὶ ἀναπαῦλαι ἦλιον μέλλοντα κρατεῖν δεῦ. [2] ἐρράσατο, φοβοῦμαι ἵνα τοῦτο ἐς τὰ ἄλφιτα πεπραγμένος. εἰ δὲ σοι κερδῶ δόλου ἕνεκα, ἐγὼ μὲν ἡσυχάσομαί σοι, καὶ πολὺ ἀφροντίστερον ἔσομαι τοῦ ἔχθρου. σὺ δ' ἄρα ὅπως μὴ ὄναρ φλυαρῶν, λιμώττῃς ἀνεγείρομαι. Mi. ὦ Ζεῦ τερπίστε, καὶ Ἡράκλεες ἀλεξίκακε, τί τὸ κακὸν τοῦτο ἐστιν; ἀνθρώπινος ἐλάλησεν ὁ ἀλεκτρυών. Αλε. εἶπε σὺ πρὸς εἶναι δοκεῖ τοιοῦτον, εἰ ἀμφωνος ὑμῖν εἰμι; Mi. πῶς γὰρ οὐ πρὸς; ἀλλ' ἀποτρέπου θεοὶ τὸ δεινὸν ἀφ' ἡμῶν. Αλε. σύ μοι δοκεῖς ὦ Μικυλλε, ἡμιθέῳ ἀπαιδεύτῳ μόνα, μὴ ἐπαισθάνεσθαι τὰ Ομήρου ποιήματα. σὲ αἰεὶ ὁ δὲ Ἀχιλλέως ἵππος ὁ ξάνθος μακρὰ χαίρειν φράσας τῷ χθαμαιπετεῖ, ἔφησεν οὐ μέσῳ πολέμῳ ἀλαλησόμενος, ἵππ ὅλα ῥαψῳδῶν. ἐγὼ δὲ ὡς ἔφην ἐγὼ, καὶ ἐπὶ

rit: siquidem nunc in tenebris subsiliens, negotium mihi facesseres. *Cal.* Here Micylle equidem arbitrabar, me tibi rem gratam facturum, si quoad possem alta nocte lucem antevertissem, quò posses ante diluculum surgens, multum operis conficere. Etenim si priusquam sol exoriatur, valmicam feceris crepidam, isthuc laboris lucro tibi accesserit ad parandum victum. Quod si tibi magis libet dormire, equidem tuo arbitratu quiescam, & longè magis quàm [3] pisces mutus ero. Cæterùm tute videto, ne [4] per somnium dives, efurias experrectus. *Mic.* [5] O prodigiorum aversor Iupiter! ô malorum depulsor Hercules! quid hoc mali est? vocem humanam fonuit Gallus. *Gal.* Hoccine prodigium tibi videtur, si eadem qua vos lingua loquar? *Mic.* Quid? annon hoc portentum? sed avertite Dii malum à nobis. *Gal.* Tu mihi admodum indoctus videris Micylle, nec Homeri poemata legisse, in quibus Xanthus [6] Achillis equus, ubi cum hinnitui longum vale dixisset, medio in prœlio constitit differens, totosque versus recitans: non ut ego nunc prosa ora-

1 Μὴ φθέγματα παρίζειν] Cæsar. ad Suet. Sic de Luctu. *Bourd.*

2 Ἐρράσατο, φοβοῦδ' ἵνα τοῦτο ἐς τὰ ἄλφιτα] Aliter in Flor. Cod. ἐργ. ἵν' ἐβίνς τὰ ἄλφιτα. Idem.

3 *Pisces mutus*] Arist. 2. de anima adimit omnibus piscibus vocem, excepto Scaphro & Porco fluviatili. Veteres autem quamvis piscem vocabant Ἰλλον, quod vocem edere non posset. Vide Plutarc. in Symposiac. & Athen. existimant Pythagoricos à piscibus abstinuisse ob ἡσυχίαν. Cogn.

4 *Per somnium dives.*] Similè prorsùs Cic. in Salust. Pastor quidam apud Theocr. in Eclog. 9.

Ἐγὼ δὲ τοῖσ' ὀνείρων
Βαλόντων, σκίλλας μὲν ὅσ' ὄιδε καὶ χαμαίδρυς.
Possideo quæcunque solent sub nocte videri
In somnis, vim magnam ovium multasque capellas. Idem.

5 *O prodigiorum*] Τερπίστερ Ζεῦ Sophocl. in Oedip. Epicolon. Ζεῦ ἀλέξτερ πίσ ποθ' ὁ πρῶτος. Hesychius ait πρωτίστης Deûs Deos esse signorum ac prodigiorum effectores. *Idem.*

6 *Achillis equus*] Iliad. τ. in fine. *Idem.*

ἢ μέτεστιν, ἀλλὰ ἐμοντιδίῳ σωπᾷν, καὶ τὰ μέλοντα προαισθάνεσθαι, καὶ οὐδὲν τὸ παραδοξότατον ἀδύνατα ποιεῖν, οὐδὲ ὁ ἀκύων ἐπικαλεῖται, ὥστε καὶ σὺ τὸν ἀληθέστατον, ἀποτρόπαιον ἡγούμενον τὸ ἄκυρον. καίτοι τί ἂν ἐποίησας, εἰ σοι ἡ ἀργῷ τρόπις ἐλάλησεν, ὥσπερ ποτὲ ἡ φηγὸς ἐν Δωδώνῃ αὐτὸ φησὶν ἐμοντιδίῳ; ἢ [2] εἰ βύρσας εἶδες ἐρπύσας, καὶ βοῶν κρέα μυκώμενα, ἡμίοπτα, καὶ ἐφθά, ἀξεστεπαρμένα τοῖς ὀδοῦσιν; ἐγὼ γοῦν, Ἐρμοῦ παιδαγωγοῦντος ἂν, λαλίστατος, καὶ λογοσοφώτατος ἦν ἁπάντων, καὶ τὰ ἄλλα ὁμοδίαιτος ὑμῖν, καὶ συνέστιος, καὶ ξυμπότης ἐμελλον ἁμαθήσεσθαι τῶν ἀνθρωπίνων φωνῶν. εἰ γὰρ ἐχρῆν μὴ ὑποχολοῦσθαί μοι, σὺν ἂν ὀκνήσαιμί σοι τὴν ἀλήθειαν εἰπεῖν τῶν αἰτίων ἕνεκα ἐπὶ τοσοῦτον ὑμᾶς ὁμοφωνίας, καὶ οὐκ ἂν ὑπέσχομαί μοι ὕστερον λαλεῖν. Μι. ἀλλὰ μὴ ὕστερος ἀλλὰ παυτὶ ἴσθι, ἀλεκτρυὼν ὅτου σοὶ ἐμὲ ἀλλοτριοῦμεν; εἰπὲ δ' ἂν σὺ ἐμοὶ ὃ βέλτιστε, ὅ, τι καὶ ἄλλο σοι τὸ φωνεῖν ἄπιον. ὡς γὰρ σιωπήσομαι, καὶ σοὶ ἰδίᾳ ἐρῶ, τί σε χρὴ διδόναι; τίς γὰρ ἂν πιθανὸς εἴη μοι, εἰ σοι διηγοίμην ὡς ἀλεκτρυὼν

oratione loquens. Quinetiam valicinabatur ille, deque futuris edebat oracula, & nihil incredibile facere videbatur. Neque is qui tum audiebat, malorum averſorem, ut tu, implorabat, ratus ſe rem averſandam audiviſſe. At quid feciſſes, ſi tibi navis [1] Argoæ carina locuta fuiſſet, uti olim in Dodonæa ſylva fagus per ſe loquens oracula edebat? aut ſi tergora direpta ſerpere vidiſſes: ſi carnes boum mugire ſemiaſſas, cocta ſque verubus transfixas? Ego verò cùm Mercurii ſim aſſeſſor loquaciſſimi, Deorúmque omnium facundiſſimi, præterea veſter contubernalis & convictor, non difficile mihi fuit linguam humanam addiſcere. Quòd ſi mihi pollicearis ſilentium, non pigebit me veriorem tibi cauſam aperire, cur eadem qua vos lingua loquar, & unde mihi ſuppetat hæc loquendi facultas. *Mic.* Sed nunquid ſomnium iſta ſunt, quòd me ſic alloquitur Gallus? Sed dicito per Mercurium ô præclare, quænam alia tibi ſit cauſa cur loquaris. Num ut taceam, neque cuiquam proferam, quid attinet te ſolicitum eſſe? Quis enim fidem mihi ſit habiturus, ſi cui narrem me Gallum hæc loquen-

1 *Argoa*] Dicitur fuiſſe prima navis in qua Iaſon cum 54. Heroibus Theſſalis navigavit Colchos ad rapiendum vellus aureum, dicta ab ejuſdem nominis artifice, alii ab ἄργος quod eſt velox. Facta eſt ex arboribus Dodonæ ſylvæ Epyri Iovi ſacræ quibus olim oracula reddebantur: unde poëtæ finxerunt hanc navem fuiſſe vocalem Apoll. lib. 4. Argon. *Cogn.*

2 Εἰ βύρσας εἶδες ἑρπύσας, καὶ βοῶν κρέα μυκώμενα, ἡμίοπτα, καὶ ἐφθὰ, ἀξεστεπαρμένα τοῖς ὀδοῦσι] Nihil ad hunc locum Gilbertus Cognatus commentator, qui tamen de Argus navis carina & Dodonæ quercuſatis multa, quæ omnibus nota ſunt. Non venit illi in mentem locus Homeri, ad quem hoc loco allusit Lucianus Odyſſ. μ.

Τοῖσιν δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοὶ τέρατα, φοιβόφρονες,
Εἶρπον μὲν βόες, πρὶν δ' ἐμπὸ ὀδοῖσιν ἐμυκῶντο
Οἰωνοὶ δὲ τὸ καὶ ὔμοι, βοῶν δ' ἀπὸ κνίση φόων.

Id portentum nempe factum eſt, quando Vlyſſis ſocii fame coacti ſolis boves mactavere. *Palm.*

1 Πα-

αὐτὸ εἰπόντος ἀκηκοώς; Αλε. ἄκουε τοίνυν. [1] παραδεξότατόν σοι λόγον εὖ οἶδ' ὅτι λέγω ὦ Μίκυλλε. οὐ γὰρ ὁ νῦν σοι ἀλεκτρυὼν φανόμενος, ἀλλ' ὃς πρὸ πολλοῦ ἄνθρωπος ἦν. Μι. ἤκουσά τι καὶ πάλαι τοιοῦτον ἀμυδρῶς περὶ ὑμῶν, ὡς ἀλεκτρυών τις νεανίσκος, φίλος ἡλίου τοῦ Ἄρεως, καὶ συμπίνει τοῦτῳ, καὶ συγκωμάζει, καὶ κοινωνεῖ τῶν ἐρωτικῶν. ὁπότε γὰρ ἀπίοι παρὰ τὴν Ἀφροδίτην μοιχεύσων ὁ Ἄρης, ἐπιμελὴς ἦν τὰ ἀλεκτρυόνια. καὶ ἐπειδήπερ μέλοιτο τῷ ἡλίῳ φύεσθαι, μὴ κοιμῶν, ἐξεῖπε πρὸς τὸν Ἥφαιστον, ἅτε πρὸς πᾶσι δημιουργὸς ἀπολείπειν ἀεὶ τὸ νεανίσκιον, μιμούσασθαι ὁπότε φαίνοι ὁ ἥλιος. εἶτα ποτὲ κατακοιμηθέντα μὲν τὸν ἀλεκτρυόνα, καὶ παραδραμόντα τὴν φροντίδα ἄκραν. τὸν μὲν ἥλιον λαθόντες, ἐπιχάναντα τῇ Ἀφροδίτῃ, καὶ τὸν Ἄρη ἀφροδισιάζοντα ἀναπαυομένῳ, ἀλλὰ τὸ πιθανὸν τοῦ ἀλεκτρυόνος μιμούμενον, εἴ πῃ ἐπίοι. καὶ ὅπως τὸν Ἥφαιστον παρὰ ἡλίῳ μοιχεύοντα, συμβαλεῖν αὐτοὺς, προσβαλόντα, καὶ σαγηνεύσαντα τοῖς δεσμοῖς, ἃ πάλαι μεμηχάνητο ἐπ' αὐτούς. ἀφεθέντα δὲ, ὡς ἀφείθη, τὸν Ἄρεα ἀγανακτήσαι καὶ τοῦ ἀλεκτρυόνος, καὶ μεταβαλεῖν αὐτὸν εἰς τοῦτο τὸ ὄρνεον αὐτοῖς ὕπνους, ὡς ἀεὶ δὴ κρώττειν, τὸν λόφον ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. διὰ ταῦτα ὑμᾶς ἀπολογουμένους τοῦ Ἄρεος ὅτ' ἐγὼ ἤκουον ὤφελον. ἐπειδὰν αἴσθωσιν ἀνατέλλοντα τὸν ἥλιον, πρὸ πολλοῦ βοᾶν, ἐπισημαινομένους τὴν ἀναβολὴν αὐτοῦ. Αλε. φασὶ μὲν δὴ ταῦτα οἱ Μίκυλλε. τὸ δὲ ἐμὸν, ἐπεγείρει τι ἐγχύεσθαι, καὶ πάνυ ἵναπερ εἰς ἀλεκτρυόνα σοι μεταβεβήκης. Μι. πῶς; οἶδα γὰρ τοῦθ' μόλιστα εἰδέναι.

loquentem audiviſſe? *Gal.* Audi igitur Micylle, rem tibi ſat ſcio incredibilem dicturum. Hic enim qui tibi gallus nunc videor, non ita pridem fui homo. *Mic.* Profectò & olim neſcio quid de vobis inaudieram, Adoleſcentulum quendam fuiſſe Gallum Marti adamatum, atque hunc Deo compotaſſe, colluſitaſſeque, & in voluptatibus geſſiſſe morem. Itaque cùm Venerem adiret Mars cum ea concubiturus, hunc quoque gallum unà ſecum adduxiſſe. Quoniam autem ſolem potiſſimùm metueret, ne ſi id è ſublimi conſpexiſſet, Vulcano ſe proderet, foriſ ad oſtium adoleſcentem relinquere ſolitum, qui ſolis ortum indicaret: deinde Gallum aliquando ſomno correptum, excubias deſeruiſſe neſcientem: ſolemque nullo præſentiente, imminuiſſe Veneri & Marti ſecurè dormienti, propterea quòd confideret Gallum, ſiquis interveniret, indicaturum. Itaque Vulcanum à Sole edoctum, eos comprehendiſſe, implicitos & irretitos vinculis, quæ jam olim in illos fuerat fabricatus. Porrò Martem ſimul atque dimiſſus eſt, indignatum adverſus Gallum fuiſſe, eumque in avem hanc mutaſſe, iiſdem armis, ut in capite pro galea criſtam haberet. Ideo ut Marti vos purgetis, quum jam nihil opus, ſimul atque ſolem exorientem ſenſiſtis, multò antè vociferari, atque illius exortum prænunciare. *Gal.* Hæc quidem aiunt, Micylle: verùm mei diverſa eſt ratio, atque adeò nuperrime in avem tranſivi. *Mic.* Quonam modo? Nam iſthuc maximopere cupio cognoſcere. *Gal.*

1 Παραδεξότατόν σοι λόγον ὅτι λέγω] In Flor. Cod. deeſt λόγον. Sed ſimilibus ſignationibus gaudere Lucianum ſupra monui. *Beurd.*

Αλ. οἶσθα ἄρα τὸν Πυθαγόραν Μνησαρχίδην Σάμιον; Μι. τὸν φιλόσοφον λέγεις; τὸν ἀλαζόνα; ὃς ἐκωμῴδησε μήτε κριῶν γεύεσθαι, μήτε κυάμους ἐσθίειν, ἅδιστον ἐμοὶ γὲν ὄψον, ἐπτερόκιζον, ἄπονον ἀπορᾴνον. ἔτι δὲ παίζων τοὺς ἀνθρώπους ἐς πέντε ἔτη μὴ ἀφελέσθαι. Αλ. ἴσθι δῆτα καὶκεῖνο, ὡς πρὸ ὀλίγου Πυθαγόρᾳ, Εὔφορβος ἡμῖν ἦν. Μι. πάνυ φασί, καὶ τετραυλὸν τὸν ἄνθρωπον ὠ ἀλεκτρυών. Αλ. [5] ἐκεῖνος αὐτὸς ἐγὼ σοι εἰμὶ ὁ Πυθαγόρας. ὥστε πάνυ ὦ ἀγαθὲ, λοιδορεῖσθαί μοι. καὶ τοῦτο, ὅτι εἰδὼς οἷός τις ἦν τὸ πρόσθεν. Μι. [6] τοῦτ' οὖν μακρῷ ἐκείνου πεπαιδεύσεσθαι, ἀλεκτρυὼν φιλόσοφος; εἰπὲ δ' ὅμως ὦ Μνησάρχου παῖ, ὅπως ἡμῖν, ἀντὶ μὲ ἀνθρώπου, ὄρνις, ἀντὶ δ' σαμίου, ταναγραῖος ἀναπέφηνας. ὑπόπτευε γὰρ τοῦτο, καὶ δὴ πάνυ πιστεῦσαι ῥᾴδιον. ἐπεὶ δὲ δύο ἤδη μοι τετηρηκέναι δοκῶ πάνυ ἀκόσμως σὲ σοὶ δοκοῦντα Πυθαγόρᾳ. Αλ. τί ποιῶ; Μι. ἐν μὲν, ὅτι λάλος εἶ, καὶ κρεμαστικός. ὁ δ', σιωπᾷν ἐς πέντε ὅλα ἔτη οἷμαι παρήνεσε. ἕτερον δ', καὶ παντελῶς παράνομον, ὃ γὰρ ἔχων ὄ, τι σοι ἀβδέλλοιμι, κυάμους χθὲς ὡς εἶδε ἔχων, ἤνεγκεν. καὶ σὺ κἀδὴν μιαίνοις, ἀνίλεξας αὐτούς. ὥστε ἢ

Gal. Audistin' de Pythagora quodam [1] Mnesarchida Samio. *Mic.* Sophistam illum dicis? superbum? [2] qui instituit nequis vel [3] carnes gustaret, vel fabas ederet, suaviss. mihi edulium, salubre & & parabile à mensa submovens. Præterea qui mortalibus suasit, ne per quinquennium loquerentur. *Gal.* Id scias etiam, hunc priusquam Pythagoras esset, [4] Euphorbum fuisse. *Mic.* Præstigiatorem & prodigiorum artificem hominem aiunt fuisse ô Galle. *Gal.* Ille ipse ego sum, Pythagoras. Quare desine quæso mihi convitiari, præsertim cùm ignores quibus sim moribus. *Mic.* At hoc rursum, multò quàm illud portentosius, Gallus philosophus? Attamen expone Mnesarchi gnate, qui factum sit ut ex homine avis, ex Samio [7] Tanagræus repente nobis apparueris. Neque enim ista verisimilia, neque omnino creditu facilia: quandoquidem duas quasdam res jam in te mihi videor animadvertisse, à Pythagora prorsus alienas. *Gal.* Quas? *Mic.* Alteram, quòd garrulus es, & clamosus, cùm ille silere in quinque annos integros, puto præceperit. Alteram, quæ cum ejus legibus planè pugnat. Equidem cùm non haberem, quod tibi objicerem, fabas heri, ut scis, tibi attuli, quas tu nihil cunctatus collegisti. Quo fit ne-

1 *Mnesarchida*] Samii Mnesarchii annulorum sculptoris, de quo Laert. *Cogn.*

2 *Qui instituit*] De disciplina Pythagorica Gell. lib. 1. c. 9. lib. 4. c. 11. Ovid. lib. 15. Met. *Idem.*

3 *Carnes gustaret*] Senec. Epist. 19. *Idem.*

4 *Euphorbum*] Nobilis Trojanus Iliaco in bello, à Menelao occisus, cujus animum Pythagoras in se immigrasse affirmabat. Ovid. lib. 15. Met. *Idem.*

5 Ἐκεῖνος αὐτὸς] Paraphrasis est hujus versus:

Ἐκεῖνος ἔτος εἰμὶ λοιδορεῖ ἢ μὲ. Bourd.

6 Τοῦτ' οὖν μ. ε. πεπαιδεύσεσθαι] In Flor. Cod. ταῦτα μ. ε. πεπαιδεύσεσθαι. Idem.

7 *Tanagræus*] A Tanagra Bœotiæ mediterraneæ urbe de qua Ptolom. lib. 3. c. 5. Plin. lib. 10. c. 2. *Cogn.*

ἐψεῦδσθαί σοι ἀνάγκη ἢ ἄλλο εἶναι, ἢ Πυθαγόρᾳ ὄντα παρανομακέναι, καὶ τὸ ἔσον ἡσθηκέναι, κυάμους φαγόντα, ὡς ἂν, εἰ τὼ κεφαλὼ τὼ πατρὸς ἐδηδόκεις. Alet. ἃ γὰρ οἶδα ὦ Μίκυλλε, ἅτις αἰτία τούτων, ἐδὲ τὰ πρόσφορα ἐκφέρω βίᾳ. ἐγὼ δ', τότε μὲν οὐκ ἤδιον τὸ κυάμου. φιλοσόφου γάρ. νυνὶ δ', φάγοιμι ἄν. ὀρεκτικὴ γάρ, καὶ οὐκ ἀπόῤῥηκτος ἡμῖν ἡ τροφή. ἀλλ' εἴ σοι φίλον, ἄκουε, πῶς οὐ Πυθαγόρου τοῦτο νυνὶ εἶμι, καὶ ὃ οὐκ ὅσοις πρότερον ἐδιόσθουν βίοις, καὶ ἅτινα δ' μεταβολὰς ἀπολέλαυκα ἐκφέρω. Mic. λέγοις ἄν, ὡς ἥμιστα ὑπερήδεσθαι ἂν τὸ ἄκουσμα χρήσιτο. ὥστ' εἴ τις αἵρεσιν ἐδώκει, πότερον μᾶλλον ἐθέλω σε ἀκούειν τὰ τοιαῦτα διεξιόντος, ἢ τὰ παιδιδάλματα ὄνειρον ὀνείρου αὖθις ὁρᾶν, τὸ μικρὸν ἔμπροσθεν, οὐκ οἶδα ὁπότερον ἂν ἡδέμενος. ὕτως ἀδελφὰ ἡγοῦμαι τὰ σὰ τοῖς ἡδίστοις φαντάσμασι. καὶ σὺ ἴσῃ τιμῇ ὑμᾶς ἄγων, σί τε, καὶ τὸ πολυθρύλητον σύβιον. Alet. ἔτι γὰρ σὺ ἀναπεμπάζῃ τ' ὄνειρον, ὅπερ ποτὲ ὁ φανεὶς σοι λῷ, καί τινα ἐνδάλματα μόσιμα λιθφυλάττεις, κενὴν, καὶ ὡς ὁ ποιητικὸς λόγος, ἀμβροσίην τινὰ εὐδαιμονίαν τῇ μνήμῃ μεταδιώκων; Mic. ἀλλ' ἐπιλησομαί ποτε ὦ ἀλεκτρυὼν, εὖ ἴσθι τ' ὄψεως ἀμείνης. ὕτω μοι πολὺ τὸ μέλι σὺ τοῖς ὀφθαλμοῖς ὁ ὄνειρος κηλαίνων, ὥχθω, ὡς μόγις ἀνοίγειν τὰ βλέφαρα ὑπ' αὐτῷ, εἰς ὕπνον αὖθις κηλαστώμενα. οἷον δὴ σὺ τοῖς ὠσὶ τὰ λεπτὰ ἐργάζεται τριφόμενα, τοιοῦτον χαλεπὸν παρέχθω μοι τὰ ὁρώμενα. Alet. Ἡράκλεις, δεινόν τινα φῆς τ' ἔρωτα ἔ σύνοιδα, necessario, vel ut mentiaris & alius sis, vel si sis Pythagoras, legem violaveris, & æquè impiè te gesseris, comedendo fabas, ac si patris caput comedisses. *Gal.* Nescis Micylle quænam sit hujusce rei causa: neque quæ ad unumquodque vitæ genus conducant. Ego tum quidem non esitabam fabas, quum eram philosophus. At nunc edo: avi enim convenit, neque prohibitum est nobis hoc edulium. Verum nisi molestum est, audi quemadmodum in hoc quod nunc sum, ex Pythagora transivi, quamque multis in vitæ generibus vixerim: & quid ex unaquaque transformatione sim consecutus. *Mic.* Narra quæso: nam id mihi fuerit auditu jucundissimum. Adeò ut siquis mihi deferat optionem, utrum te ista narrantem audire malim, an fœlicissimum illud somnium, quod paulò ante vidi, denuo videre, haud sciam utrum electurus sim, usque adeò cognata germanaque puto esse ista tua cum suavissimis illis visis, & ex æquo vos æstimo, te pariter & pretiosum illud insomnium. *Gal.* Etiamnum tu somnium illud, quod dudum tibi visum est, in animum revocas, & inania quædam observans simulachra, atque (uti loquuntur poëtæ) evanidam quandam fœlicitatem memoria consectaris? *Mic.* Imò illud scias Galle, me illius visi nusquam oblaturum: tantum mellis in oculis somnium aufugiens mihi reliquit, unde vix queam palpebras attollere, rursus in somnum coëuntes. Itaque qualem voluptatem movent pennæ in auribus versatæ, talem titillationem mihi præbent ea quæ vidi. *Gal.* Novum hercle mihi narras insomnii amorem,

[1]ἔτι πλουσὸς ὢν, ὥς φασι, καὶ ὄρος ἔχων ἐκ πλήσεως τὸ ὕπνιον ἐπεὶ τὰ ἐσπαμμένα ἤδη πηδᾷ, καὶ ἐναλατεύεται τοῖς ὀφθαλμοῖς, μελιχρᾶς ἅττα, καὶ ἐναργῆς φαινόμενα. ἐθέλω γὰρ ἀκοῦσαι οἷός πίς ἐστι, ἅττα σοι ἐφικτόν ἐστιν. Μι. ἕτοιμος λέγειν. ἡδὺ γὰρ τὸ μεμνῆσθαι, καὶ διεξιέναι τι ἐφεῖ αὐτό. σὺ δὲ πρῶτα ὦ Πυθαγόρα, διηγήσῃ τὰ ἐφεῖ τῆ μεταβολῆς; Αλε. ἐπιδὴ σὺ ὦ Μίκυλε, παύσῃ ὀνειρώττων, καὶ ἀποψήσῃ ἀπὸ τῶ βλεφάρων τὸ μέλι. τὸ γοῦν δὲ, ἐκεῖνο εἰπὲ, ὡς μόλις εἶπε λῇ τῶν ἐλεφαντίνων πυλῶν, εἶπε λῇ τῶν κεραΐνων ἐσι ὁ ὄνειρος ἦκε πέμψων. Μι. ἡδὺ δὲ ἐπέρας τούτων ὦ Πυθαγόρα. Αλε. καὶ μὲν Ὅμηρος δύο ταύτας μόνας λέγει. Μι. ἴσα χαίρειν τὸ λῆρον ἐκεῖνον ποιητὴν, ἡδὲν εἰδότα ὀνείρων ἐφεῖ. οἱ πίνητες ἴσως ὄνειροι, λῇ τοιούτων ἐκφοιτῶσιν, οἷος ἐκεῖνος ἐώρα, ἡδὲ πάνυ σαφῶς, τυφλὸς αὐτὸς ὤν. ἐμοὶ δὲ λῇ χρυσῶν πυλῶν πυλῶν ὁ ἥλιος ἀφικτῷ, χρυσᾶς ἐ αὐτὸς, καὶ χρυσᾶ πάντα ἐφεδεδληκότος, καὶ πολὺ ἐπαγόμενος χρυσίον. Αλε. παῦε ὦ Μίδα βάλλεσι, χρυσολογῶν. ἀπεχώρει γὰρ ἐκ τῆ ἐκείνου σοι ὄψεως τὸ ἐύπνιον. καὶ μέτακλα ὅλα χρυσίου κεκμιάζῃ μοι δοκεῖς. Μι. πολὺ ὦ Πυθαγόρα, χρυσίον εἶδον, πολύ. πῶς οἴει, καλὸν, οἷον τὸν αὐγὴν ἀπαστράπτον. τί ποτε ὁ Πίνδαρος

siquidem alatum cùm sit, ut ajunt, metaſque volandi præſcriptas habeat ſomnium, jam ſepta tranſilit, in apertis etiam oculis obverſans, adeò mellitum & evidens apparet. Quare pervelim audire cujuſmodi ſit iſtud, quod te ſupra modum delectat. *Mic.* Geſtio narrare: nam dulce eſt hoc ipſum meminiſſe, & commemorare de illo quippiam. Tu verò Pythagora quando narrabis tuas transformationes? *Gal.* Vbi tu Micylle deſieris ſomniare, melque illud ab oculis abſterſeris. Interim prior dicito, ut intelligam, utrum per portam eburneam, an per corneam tibi ſomnium advolarit. *Mic.* Per neutram Pythagora. *Gal.* [2]Atqui has duas tantùm nominat Homerus. *Mic.* Valere ſinas nugatorem illum poëtam, qui nihil de ſomniis intellexit. Inopia forſan ſomnia per iſtas commeant portas, qualia videbat ille, neque id admodum perſpicuè quippe qui captus oculis. Mihi verò per aureas quaſdam portas jucundiſſimum hoc advenit inſomnium, & ipſum aureum, & aureis undique circumamictum, aurique multum adducens. *Gal.* Deſine Mida optime de auro fabulari. Nam procul dubio, ex illius voto, iſtud tibi accidit inſomnium, & ſolidas auri venas mihi videris adduxiſſe. *Mic.* Multam auri vim vidi Pythagora, multam, quàm putas pulchri? quo fulgore coruſcantis? Quid tandem Pindarus in illius

1 Ἔτι πλουσὸς ὢν] Τῶν πολλοῖς ὄνειρον, ut etiam mox illa μελιχρᾶς ἅττα καὶ ἐναργὲς φαινόμενα, &c. Neque dixeris hæc referri ad vocem ἕμματα, diſconvenit enim. Plane quidem hoc Luciani feſtinantis, & de re ipſa magis quàm dictione cogitantis, παρέρημα. *Marcil.*

2 *Atqui has duas* | Homer. Odyſſ. τ.

Δοιαὶ γάρ τε πύλαι ἀμενηνῶν εἰσιν ὀνείρων.

Virg. 6. Æn. *Sunt geminæ ſomni portæ*, &c. *Cogn.*

1 Ὅπως

φησι περὶ αὐτῆ ἐπαινῶν, ἀνάμνησον γάρ με, εἴπερ οἶσθα ὁπότε ὕδωρ ἄριστον εἶπον, εἶτα τὸ χρυσίον θαυμάζω, οὗ ποιῶν ὁ δεσπότης ἀθῶος ἦν καὶ ἐπῄνει τὰ ἀσημότατα ἁπάντων. Αλε. μῶν ἐκεῖνο ζητεῖς, Ἄριστον μὲν ὕδωρ, ὁ δὲ χρυσὸς, αἰθόμενον πῦρ ἅτε διαπρέπει νυκτὶ, μεγάνορ᾽ ἔξοχα πλούτου; Μι. νὴ Δία αὐτὸ τοῦτο. [1] ὥσπερ γὰρ τύμβον ὑπνίον ἰδὼν ὁ Πίνδαρος, ὅτως ἐπαινεῖ τὸ χρυσίον. ὡς δὲ ἤδη μάθῃς οἷον τι ἦν, ἄκουσον ὃ σοφώτατα ἀλεκτρυών. ὅτι μὲ ὃν οἰνόσιτος ἦν χθὲς, οἶσθα. Εὐκράτης γάρ με ὁ πλούσιος ὑπεδέξατο ἐν ἀγορᾷ, λυσπάρμονα ἥκειν σπεύδοντα τὴν ὄψιν ἐπὶ τὸ δεῖπνον. Αλε. οἶδα πάνυ τοῦτο, πεπόσθαι παρ᾽ ὅλην τὴν ἡμέραν, ἄχρι μοι βαλανεῖας ἤδη ἐπόρευε ἥκειν ὑποθερμόν, τὰς πίτυς σκεύης κυάμους κομίζων, ἃ πάνυ διαφιλεῖς τὸ δεῖπνον ἀλεκτρυόνι ἀθλητῇ ποτε γεγονόσι, καὶ ὀλύμπια δὴ ἀφανῶς ἀγωνισαμένῳ. Μι. ἐπεὶ δὲ δεῖπνήσας ἐπανῆλθον, σμάθυδον ὕδωρ, τοὺς κυάμους σοι παρεβαλόν. εἶτα μοι τὴν τοῦ Ὀλύμπου, ἀμβροσίαν λαβὼν νύκτα θεῖον τινα ὡς ἀληθῶς ὕπνον ἐπέστειλε. Αλε. πῶς δὴ τοῦ Εὐκράτους ὑστέρου ἦν Μίκυλλε, διήγησαι, καὶ τὸ δεῖπνον, οἷον ἐγένετο, καὶ τί ἐν τῷ συμποσίῳ παῦλα. καλοῦ γὰρ ἐδέου ἀῦδις σι δεῖπνου, ὥσπερ ὄνειρόν τινα τὰ δείπνα σκιᾶς ὑπάρχοντα, καὶ ἀναμνηυκώμενον τῇ μνήμῃ τὰ βεβρωμένα. Μι. ὧμιλω ἐσχλήκατε, καὶ ταῦτα διηγήσομαι. ἐπεὶ δὲ σὺ προθυμῇ, καὶ δὴ λέγω. ὁ illius laudem dicit? Nam in memoriam redige, siquidem meministi, quum aquam præstantissimam dicens, aurum deinde admiratur, idque jure statim ab initio carminis omnium bellissimi. *Gal.* Num illud quæris? Aqua est illa quidem optima, Cæterùm aurum, uti candens Ignis, ita enitens, noctibus eminet eximiè unum, Cæteras supra opes: quæ Gloriam ac decus addunt. *Mic.* Per Iovem isthuc ipsum. Etenim Pindarus aurum perinde laudat ac si meum insomnium vidisset. Sed ut tandem cognoscas quale fuerit, ausculta jam sapientissime Galle. Scis ut heri nullum domi cibum acceperim: siquidem dives ille Eucrates in foro mihi factus obviam, lotum me in tempore ad cœnam venire jusserat. *Gal.* Hoc probè scio. Nam totum esuriebam diem, donec profunda tandem vespera domum reversus, subuvidus vinoque madens, quinque illas fabas proferres, non admodum opiparam cœnam Gallo, qui quondam fuerit atleta, quique Olympia non segniter olim desertarit. *Mic.* Ast ubi reversus à cœna fabas tibi objecissem, obdormivi protinus. Tum mihi, juxta Homerum, ambrosia sub nocte divinum haud dubiè somnium superveniens. *Gal.* Sed priùs quæ tibi apud Eucratem acciderint, narra: & cujusmodi fuerit cœna quæque in cœna acta sunt omnia. Nihil enim prohibet quominus denuo cœnes, si veluti cœnæ illius somnium reducas, & quæ tum ederis, rursum commemoratione quasi rumines. *Mic.* Putabam molestum me futurum, si hæc quoque retulissem: Verum quia tu desideras, en id quoque narrabo. Cum nunquam antehac in vita cœnassem apud ullum di-

1 Ὥσπερ γὰρ τύμβ.] Ὥσπερ ἐν τύμβ. *Marcil.*

πρότερον ὦ Πυθαγόρα, θεῷ πλουσίῳ τινὶ δειπνήσας σὺ ἀπαντᾷ τῷ βίῳ, τύχῃ τινὶ ἀγαθῇ σύντυχαίνων χθὲς τῷ Εὐκράτει. κἀγὼ ἐγὼ μὲ ὑποστειλάμενοι αὐτὸν ὥσπερ εἰώθειν διαστέλλω, ἀπολαπόμενος, ὡς μὴ καταισχύναιμι αὐτὸν ἐν τοιούτῳ τῷ τρίβωνι συμπαρομαρτῶν. ὁ δ', Μίκυλλέ φησι, θυγατρὸς τήμερον ἑορτὴν γενεθλίου ἑστιῶ πολλοὺς τῶν φίλων μάλα πολλούς. ἐπεὶ δέ τινα φασὶν αὐτῶν μαλακῶς ἔχοντα, οὐκ οἶον τε εἶναι ξυνδειπνεῖν μεθ' ἡμῶν, σὺ αὐτὶ ἐκείνου ἧκε λουσάμενος, ἢν μὴ ὄχλος κληθεὶς αὐτὸς, εἶπε, φθέγξῃ. ὡς νῦν γε ἀμφίβολός ἐστι. τοῦτο ἀκούσας ἐγὼ, [1] προσκαυνήσας, ἀπῆλθον σὺν χάρμονι ἅπασι θεοῖς ἠπιαλόν τινα, ἢ πελιδνὸν τίνα, ἢ μελαγχολῶντα, ἢ ποδάγρᾳ ἐπιπεμψαντα τῷ μαλακιζομένῳ ἐκείνῳ, ἐφεδρεύων ἐγὼ, καὶ ἀντιδειπνῶν, καὶ ἀμφίδρομος ἐκκλησιάσων. καὶ τὸ ἄχρι λουτροῦ, αὐτῶν μάκιστον ἐτιθέμην, σπουδῇ ἐπισκοπῶν, ὁπόσα πω τὸ σκιάδιον εἴη, καὶ πηνίκα ἤδη λελοῦσθαι δέοι. καὶ τοιοῦτόν ποτε ὁ κριὸς ἀφίκετο, σπὸς. τάχος ἐμαυτὸν ἀπορρίψας, ἀπὸ σκοπῆς, ἐκπλήσσω μάλα ἐσπουδασμένῳ, αὐλυσπάσας τὸ τριβώνιον, ὡς ἐπὶ τῷ καθαρτηρίῳ ἱδρῶτι ἢ ἀναβολῇ. καὶ λαμβάνω δὲ πρὸς τὰς θύρας ἄλλας τε πολλὰς, καὶ δὴ καὶ κἀκεῖνον, φοιτῶντα ὑπὸ πεπόνων κεκμηκότα, ὥ με ὑποδιατρίβειν ἤδη, τ νοσεῖν λεγόμενον. καὶ ἐδόκει ἢ ποτήρους ἔχειν. ὑπέστρεφε γάρ, καὶ ὑπέβλεπε, καὶ συνεχρίμπτετο μυχῷ τινι, καὶ ἀπεσκυθρώπαζε, ὠχρὸς ὢν ὅλῳ, καὶ διῳδήκει, ἀμφὶ τὰ ἑξήκοντα ἔτη χρόνου. ἐλέγετο ἢ φιλόσοφός τις

divitem, ô Pythagora, heri bona quapiam fortuna in Eucratem incidi atque ego quidem simul atque dominum illum salutassem, uti consueveram, recedebam, ne pudori illi essem, si lacera in veste fuissem assectatus. At ille, Micylle, inquit, hodie natalitia filiæ celebro plurimosque ad convivium amicos invitavi. Verum quoniam ajunt ex his quemdam incommoda esse valetudine, neque posse pariter ad convivium nostrum accedere: tu ejus loco venito lotus, ni fortè ipse qui vocatus est, semet adfuturum renuntiarit. Nam nunc quidem ambigit. Hoc ubi audissem, adorato divite discedebam, omnes obsecrans Deos, ut algidam febrem aliquam, aut laterum dolorem, aut podagram morbi aûctarium immitterent valetudinario illi, cujus ego sellæ occupator, cœnæque vicarius, & succedaneus eram invitatus. Idque spatii quod usque ad balnei tempus interesset, sæculum esse judicabam, dum subinde respicio quot pedum esset solarii umbra, & quando jam lavisse oporteret. Hic ubi tandem tempus advenisset, ocyus me corripio, atque abeo nitidè admodum cultus: sic obverso palliolo? ut qua esset parte purissimum, ea videretur. Offendo autem ad fores & alios complures, quinetiam illum, gestabatur autem à viris quatuor, cujus eram subconviva futurus, qui malè habere dicebatur: atque id etiam præ se ferebat quòd afflicta esset valetudine. Nam ex alto gemebat, tussiebatque ac screabat, velut ex abdito, quodque ægrè egrederetur, totus pallidus, tumiduſque circiter sexagenarius. Ferebatur autem Philosophus quispiam esse,

1 Προσκαυνήσας] In Florent. Cod. deest προσκαυνήσας. *Bourd.*

1 Τὸ

ὄναν ⸗ πρὸς τὰ μειράκια φλυαρούντων. ὁ γὰρ παῖων μάλα τραχηλὸς ἦν, ἐς ὑπερβολὴν κυρεῶν. καὶ αὐτοσμῶν ὁ Ἀρχεβίου ἰατρὸς, διότι ὄπιος ἴσχει ἀφικνεῖθ, τὰ καθήκοντα ἔφη δ' χρὴ προδιδόναι. καὶ ταῦτα, φιλόσοφον ἄνδρα. καὶν μυελὸς νόσει ἐμποδὼν ἑστῶντι. ἠνίκα γὰρ Εὐκράτης ὑπερεμεσᾶθ πρὸς ἡμᾶς. ἔμενον εἶπον ἐγὼ, ἀλλ' ἐπαινέσαιμί σε, ἢν οἷός τ' ἦθ σαυτῷ μᾶλλον ἐπιτιμᾶν ἐθέλοις, ἢ ὡς τὰ συμπόσια σωματοχρεμψάμβροις τὴν ψυχὴν μὴ ⸗ φλέγμασι. σαίνοις μ' ἂν ὑπὸ μεγαλοφροσύνης, ἐ σχοσποιεῖθ ἀκκιστέραν ⸗ σκόμμασι. ἐφίστατο ⸗ μὴ μικρὸν ὁ Εὐκράτης λελυμένος. καὶ ἰδὼν τ' ⸗ θεμιστόκλει, τοῦτο γὰρ ὁ φιλόσοφος ἐκαλεῖθ, διδάσκαλέ φησιν, εὖ μ' ἐποίησας αὐτὸς ἥκων πρὸς ἡμᾶς. ἐ μεῖον δ' ἄν τι σοι ἐχθέστ. καὶ δοκῶ γὰρ, ἀπαγχόνῃ ἐξῆς ἐπιστελῶ ἄν. καὶ ἅμα λέγων, εἰσφὶ [3] χεῖρας ὀρίγων αὐτῷ, ἐπερειδόμβρος. καὶ τοῖς οἰκέταις. ἐγὼ μὲν ὧν ἀπιέναι παρεσκευαζόμην. ὁ ⸗ ἐπισφαρεὶς, καὶ ἐπιπολὺ σοβιάσας, ἐπεί με πάνυ σπουδαῖον εἶδε, παρέμεινα ἔφη ⸗ σὺ δ' Μίκυλλε, καὶ σωδείπνῳ μεθ' ἡμῶν. τ' γὰρ ἐγὼ [4] κελεύσω [5] ⸗ τῇ γυναικωνίτιδι μὴ τ' μητρὸς ἐσιαθῆναι, ὡς σὺ χώραν ἔχῃς. εἰσῄεσαν δὲ μόνῳ λύκος χανὼν ⸗ μικρὸν. αἰσχυνόμβρος, ὅτι ἐδόκουν ἐξελαυνέναι ⸗ συμποσίου τὸ παιδίον ⸗ Εὐκράτους. καίπερδὴ καθαπλίfruſtra, diſcederem. Verùm me pudebat, quòd Eucratis filiolum è convivio mihi viderer expuliſſe. Aſt ubi jam eſſet diſcumbendi

eſſe, ex iis qui apud adoleſcentes nugas deblaterant. At barba mirè erat hircina, ſupra quàm credi poteſt tonſoris egens. Porrò increpante Archibio medico, quòd ita affectus veniſſet, Non oportet inquit, officio deeſſe præſertim hominem philoſophum, etiamſi obſtent ſexcenti morbi. Nam ſe à nobis contemni putaret Eucrates. Haudquaquam, inquam ego, imò te collaudaret, ſi domi apud te, quàm excreata in convivio cum phlegmate anima mori malles. At ille, præ arrogantia diſſimulabat ſeſe dicterium audiſſe. Paulò pòſt acceſſit & Eucrates lotus: qui viſo Theſmopolide (nam id erat Philoſopho nomen) Præceptor, inquit, probè quidem factum abs te, qui ipſe ad nos veneris: tametſi nihilo deterius tibi fuerat futurum: ſiquidem etiam abſenti omnia ordine miſſa fuiſſent. Dumque hæc dicebat, ingreditur, manus ei porrigens, etiam famulis innitenti. Ego igitur jam abire parabam: verum ille converſus, ubi diu ſecum hæſitaſſet, quoniam me admodum triſtem videbat: ades, inquit, tu quoque Micylle, ac nobiſcum cœna. Nam filium in mulierum conclavi unà cum matre convivari jubebo, quò tibi ſit locus. Ingrediebar itaque cùm parum abfuerit, quin lupus inhians

1 Τὰ καθήκοντα] *Officia*, & ſic rectè idem Interpres in Convivio ſeu Lapithis vertit, τὰ καθήκοντα εἰδόσιν, *qui officia norunt*. Bourd.

2 Πρὸς ἡμᾶς] Flor. ⸗ ἡμᾶς. Idem.

3 Χεῖρας ὀρίγων αὐτῷ] Hanc ſcripturam ſequutus eſt Interpres. In aliis tamen Codd. legitur χειραγωγῶν τ' Θεσμόπολιν ἐπερειδόμβρον τ. εἰκ. Idem.

4 Κελεύσω] Flor. κελεύω. Idem.

5 Ἐν τῇ γυναικωνίτιδι ἐσιαθῆναι.] Angl. ἐσιαθῆναι. De hoc loco Clariſſ. Heyn. ad Heſiod. *Idem*.

νεᾶς ἡμεῖς ἰῶ, σφᾶτον μὲ ἐρέμβοι, ἀνίησιν τ' Θεσμόπολιν, σὺν ἀπραγμόνως νὴ Δία. πίνε οἶμαι νεανίσκοι σύμεγέθεις, ὑπαυχένια σελεύσαντες αὐτῷ παίθην, ὡς διαμβοῖσι ὁ τῷ χήμῳ, καὶ ἐπιπολὺ κορτερεῖν δύναντ. εἶτα μηδενὸς ἀνεχομβοῦ πλησίον καθακεῖας αὐτῷ, ἐμὲ καθακλίνουσι φέροντες, ὡς ὁμοπάπτοι εἶναβ. τὰντοῦθεν ἐδειπνεῖμβ ὦ Πυθαγόρα, πολυώψον τι, καὶ ποικίλον δεῖπνον, ἐπὶ χρυσῷ πολλῷ, καὶ ἀργύρῳ. καὶ ὀπαμβοῖσι ἰῶ χρυσοῖ, καὶ ἀμφίκυποι ἀργῆοι, καὶ μισυβρεῖοι, καὶ γλαθβοποιοί. καὶ ὅλως, ἡδίστη τίς ἰῶ ἡ ἀμφιτρόβη. πλὴν ἀλλά ἴν με ἰλύσκ, ἑ μετρέως, ὁ Θεσμόπολις ἐνοχλῶν, καὶ ἀρετῶ πνα σφᾶς με διεξιὼν, καὶ διδάσκων, ὡς αἱ δύο ἀποφάσεις, μίαν καθάφασιν ἀποτελῶσι. καὶ ὡς εἰ ἡμέρα ἐστὶ, νὺξ οὐκ ἔστιν, οὐοτε ἦ, καὶ κέρατα ἔφασκεν εἶναί μοι. καὶ τοιαῦτα πολλὰ, ἐδὲν διεμβύρῳ σοφιλοσοφῶν σωείρᾳ, καὶ ὑπετίμιεθ τῶ εὐφροσύνῳ, σὺν ἐὰν ἀκούειν τ' κιθαριζόντων, ἢ ᾀδόντων. τᾶτο μβύ σοι ὦ ἀλεκτρυὼν, τὸ δεῖπνον. Αλε. οὐχ ἥδιστα ὦ Μίκυλλε. καὶ μάλιστα ἐπὶ σωικληρώθης τοῦ λήρου ἐκείνου χάρειν. Μι. ἄκουε δὴ ἐ τὸ ἐνύπνιον. ὠμίλει γάρ τ' Εὐκρούτῳ αὐτὸν ἄπαιδα ὄντα, σὺν εἰδ' ὅπως ἀποθνήσκειν, εἶτα σφοσκαλέσαιτό με, καὶ ἀμβήκης ἡμβῶν, ἐν αἷς κληρονόμος ἦν ἁπάντων ἐγὼ, μικρὸν ἐπιχάνω, ἀποθνεῖν. ἐμαυτὸν δ' παρελθόντα εἰς τὸν ὕπνον, τὸ μὲ χρυσίον, καὶ τὸ ἀργύριον, ἐξαντλεῖν, σκάφαις πσὶ μεγάλαις, ἀέναόν τι ἐ πολὺ ἐπάρειον. τὰ δ' ἄλλα, τῶν ἐδεσμάτων, καὶ πραπέζας, καὶ ὀπαμβοῖς, καὶ διακόνους, πάντα ἐμὲ ὡς τὸ εἰκὸς εἶναι.

bendi tempus, primùm tollentes Thesmopolin composuerunt, sanè non sine negotio, quinque utique proceri juvenes, cervicalia illi supponentes undiquaque, quò nimirum in eodem habitu permanere, diuque durare posset. Deinde cùm nemo sustineret ei accumbere, me adductum reclinant, ut eadem in mensa essemus. Deinceps cœnabamus, ô Pythagora, opiparam, variamque cœnam, multo in auro, multoque in argento. Pocula erant aurea, formosi ministri, cantores, scurræ: denique jucundissimus quidam erat convivarum congressus. Nisi quod unum quiddam me molestia afficiebat vehementer, Thesmopolis obturbans, mihi virtutem nescio quam commemorans, docensque duas negationes efficere unicam affirmationem: & si dies sit, noctem non esse. Nonnunquam etiam cornua mihi esse dicitabat, atque id genus multa continuato sermone apud me, cui nihil opus erat, philosophabatur, ac succidebat voluptatem, cùm sineret eos exaudiri, qui cithara, & voce canebant. Habes Galle de cœna. *Gal.* Non admodum jucunda, Micylle, maximè quia cum illo deliro sene accubitum sortitus eras. *Mic.* Audi nunc insomnium. Putabam Eucratem ipsum liberis orbum nescio quomodo è vita decedere. Dehinc ubi me accersisset, ac testamentum condidisset, quo me in solidum hæredem omnium scripserat, paulùm superstitem obiisse. Me verò, cùm adiissem facultates, aurum & argentum ingentibus scaphis haurire perpetuò scaturiens, & affatim affluens. Cætera verò nempe vestes, mensas, pocula, ministros, omnia mea, ut par erat, esse.

Vnde

εἶτα ἐξήλαυνον ἐπὶ λευκῶν ζεύγων, ἐξυπτιάζων, ἀφείλκετο ἅπασι τοῖς ὁρῶσι ὁ ἱππόθων. καὶ σοί γε ἔοικοι πολλοί, καὶ περιίππευον; καὶ ὅπισθε πλείους. ἐγὼ γ', τὴν ἐσθῆτα τὴν ἀείνην ἔχων, καὶ [1] δακτυλίους βαρεῖς, ὅσον ἑκκαίδεκα ἐξημμένους τῶν δακτύλων, ἐλέλυον ἐσταότι τινὰ λαμπρὰν ὑπερπεθῆναι ἐς ὑποδοχὴν τῶν φίλων. οἰδὰ, ὡς σὺ ὀνείρου εἶπας, ἤδη παρῆσαν. καὶ τὸ δεῖπνον ἄρτι συνεκομίζετο, καὶ [2] ὁ πότος συνειρτᾶτο. σὺ τούτοις ὅτε μὲ, καὶ φιλοτησίας ὑποπίνοντα σὺν χρυσαῖς φιάλαις ἐκόσῳ τῶν παρόντων, ἢ δὲ πλακοῦς εἰσκομίζοιτο, ἀνακόπτεις ἀκαίρως, συνεζεύξας μὲ ἡμῖν τὸ συμπόσιον, ἀπέτρεψας τὰς τερπνάς. τὴν πλοῦτον ἐκεῖνον διασπείσας, ὑπωλίμιον φέρεσθαι παρεσκεύασας. ἀρά σοι ἀλόγως ἀγανακτῆσαι καὶ σὺ δοκῶ, ὡς τελέστερον ἂν ἡδέως ἴσθι εἶδον τὸ ὄνειρον μοι ἐνυόμενον; Αλε. ὅτι φιλόχρυσος, καὶ φιλόπλουτος ὦ Μίκυλλε, καὶ μόνον τοῦτο ἐξ ἁπάντων θαυμάζεις, καὶ ἡγῇ εὐδαιμονεῖν εἶναι πολὺ κεκτῆσθαι χρυσίον; Mi. οὐκ ἐγὼ μόνος ὦ Πυθαγόρα τοῦτο, ἀλλὰ σὺ αὐτὸς, ὁποτε Εὐφορβος ἦθα, χρυσὸν ἂν ἄρμενον ἐξημμένος τῶν βοστρύχων, ἐξίοις πολεμήσων τοῖς Ἀχαιοῖς. καὶ σὺ τῷ πολέμῳ ἔνθα σιδηροφορεῖν μᾶλλον ἢ χρυσοφορεῖν ἄμεινον ἦν. σὺ γ' ὃ τότε ἠξίεις χρυσῷ διαδεδεμένος τὰς πλοκάμους ἔχων, διακινδυνεύειν, καί μοι δοκεῖ Ὅμηρος διὰ τοῦτο χαρίσασθαι ὁμοίας εἰπεῖν σε τὰς κόμας, ὅτι χρυσῷ τε, καὶ ἀργύρῳ

Vnde postea bigis albis vectarer resupinus, cunctis qui intuebantur, conspiciendus & admirandus: accurrerent multi, & circumequitarent, plures sequerentur. Me interim illius veste amictum, annulósque graves, circiter sexdecim digitis insertos, gerentem, jubere splendidum adornari epulum, quo amicos exciperem. Qui jam, ut par erat in somnio, aderant, quibus epulæ jam erant comportatæ, jam potus ex animi sententia ministratus. In his cùm versarer, & aureis phialis præbiberem omnibus qui aderant amicis, cùm jam afferrentur bellaria, intempestivo tuo clamore perturbasti nobis convivium, mensasque subvertisti: ac divitias illas ita dissipasti, ut in auras evanuerint. Num tibi videor injuria in te stomachatus, qui obortum illud mihi somnium, vel tres noctes perpetuas libenter viderem? *Gal.* Adeo-ne es auri cupidus, & opum avidus, Micylle: idque ex omnibus unum admiraris, unamque fœlicitatem esse judicas, si plurimum possideas auri? *Mic.* Equidem haud solus ita cogito Pythagora: quin ipse quoque tum cùm Euphorbus esses, auro atque argento comis intexto, prodibas pugnaturus cum Achivis, idque in bello, ubi ferrum quàm aurum gestare satius erat. At tu etiam tum intertextis capillis in periculum descendere voluisti. Eamque, ut opinor, ob causam, Homerus comas tuas Gratiis similes dixit: quòd auro argentóque revin-

[1] Δακτυλίους βαρεῖς, ὅσον ἑκκαίδεκα ἐξημμένους τῶν δακτύλων] Videtur de duplicato annulorum numero dicere. Anuli enim plerumque octo in digitis, ut inferiùs Icaromenippo. *Marcil.*

[2] Ὁ πότος συνειρτᾶτο] Vt in Nigrin. *Bourd.*

ἐσφήκωτο. μικρὸν γὰρ ἀμείνους δηλαδὴ, καὶ ἐφαιδρύνοντο, σωμασκοπλεξάμενα τῷ χρυσίῳ, καὶ συναπολάμποντα μετ' αὐτῶν. καίτοι τί μοι σὺ ὦ χρυσοκόμη μίτερα, εἰ Πάνθου ὢν ὃς ὢν, ἐτίμας τὸ χρυσίον. ὁ δὲ πάντων θεῶν πατὴρ, καὶ ἀνδρῶν, ὁ Κρόνος, καὶ Ῥέα, ὃς ποτε ἠφάνη τὴν δρεπανίτιν ἐκείνην μείρακος, σὺν ἧχον εἰς ὃ, τι ἐρασμιώτερον αὐτὸν μετεβάλοι, ἢ δι' ὅπως ἂν Δαφθείρειε ὁ Ἀκρισίου τοὺ φρουρὸν, ἀκριὲς ἤδη πως ὡς χρυσίον ἐφλοῖτο, καὶ ῥυεῖς Δαὶ ὃ πύργος, σωιῆν τῇ ἀγαπωμένῃ. ὅστι τί ἂν σοι τὸ ἐπὶ τούτῳ ἔτι λέγοιμι; ὅσους μὲ χρείας παρέχεται ὁ χρυσός. ὡς δὲ οἷς ἂν παρῇ, καλούς τε αὐτοὺς, καὶ σοφοὺς, καὶ ἰσχυροὺς ἀποφαίζεται, τιμὴν ἐ δόξαν σωιάπλων. καὶ ἐξ ἀφανῶν, καὶ ἀδόξων, εὐειοτι φανεροὺς ἐκπλήττει, καὶ ἀοιδίμους ἐν βραχεῖ πάνυ ποιεῖ. τὴν γοῦν μοι τὴν ὁμότεχνον οἶσθα τὴν Σίμωνα, ἣ ὀλίγου δεῖν ἐπιπήσασα παρ' ἐμοὶ, ὅτι τὸ ὄστρακον ἤψυν τοῖς Κρονίοις, δύο τίμιος δ' ἀνθρώπου ἐκβαλόν. Αλε. οἶδα, τὸν σιμὸν, τὸν βραχύν, ὃς τὸ [1] κεραμοῦν τρύβλιον ὑφελόμενον, ὃν χθὲς ὑπὸ μάλης ἔχων μὴ τὸ δεῖπνον, ἢ μόνον ἡμῖν ὑπῆρχεν. εἶδον γὰρ αὐτὸς ὦ Μίκυλλε. Μι. σὺν ἐκείνῳ αὐτὸ κλέψας, εἶτα ἐπομόσατο θεοὺς πολλούς. ἀλλά τί σὺ ἐμέλλους, καὶ ἐδόκεις τότε ὦ ἀλεκτρυὼν, λαλίζεσθαι ἡμῖν ὁρᾶν; Αλε. ἐφθόνουζον, ὦ μόνον μοι τότε δίωκτὸν ὤν. τί δ' ἂν ὁ Σίμων; ἐφάνεις γάρ τι καὶ αὐτὸς ἐρεῖν. Μι. ἀπιψιὸς ἦν αὐτῷ, πάνυ ἐς ἐπιτήδειος

vincirentur. Longè enim meliores scilicet & amabiliores videbantur, quòd essent auro religatæ, unaque cum eo relucerent. Verùm Auricome moderatè te gerebas, qui cùm Panthi esses filius, aurum in pretio habebas. Quin & ipse Deorum omnium, hominúmque pater ille, Saturno Rheáque progenitus, quum Argolicam illam puellam adamaret, nihilque haberet amabilius in quod sese transformaret neque quo Acrisii custodias corrumperet, audisti ut aurum sit factus, & per tegulas illapsus, potitus est ea quam deperibat. Iam verò quid tibi præterea commemorem? Quàm multos usus præbeat aurum: & ut eos quibus adfuerit, formosos, & sapientes, & potentes reddat, decus & gloriam illis concilians, utque nonnunquam ex obscuris & ingloriis, claros & celebres repente efficiat. Nam mihi vicinum, ejusdemque artis Simonem nosti, qui paucis antè diebus apud me cœnavit, quum injectis duobus extorum frustis, legumen coquerem Saturnalibus. *Gal.* Novi simum illum & brevem: qui fictilem ollulam quæ nobis erat unica, suffuratus, peracta cœna abiit sub ala gestans. Nam ipse vidi Micylle. *Mic.* At quanvis sustuliisset, tam multos Deos jurabat. Sed cur non prodebas, ac vociferabare tum, ô Galle, cùm nos furto spoliari conspiceres? *Gal.* Coccyzabam, quod solum poteram id temporis. Verùm quid Simon ille? Nam videbare aliquid de illo dicturus. *Mic.* Ei consobrinus erat vir admodum dives, no-

[1] Κεραμοῦν τρύβλιον] Generaliter pro quolibet fictili. Sumitur tamen pro sacris fictilibus qualia Numæ fictilia, & ita videtur interpretari τρύβλιον, Hesych. σκεύιον μυστικόν. Bourd.

[1] Καλ-

Ὀβολὸν, Δριμύλῳ τεθνηκότι. Ὃστις ζῶν μὲν, οὐδὲ ὀβολὸν ἔδωκε πω Σίμωνι. πῶς γὰρ, ὃς οὐδὲ αὐτὸς ἥψατο τῶν χρημάτων; ἐπὶ δὲ ἀπέθανε τεθνεὼς, ἅπαντα ἐκεῖνα κεῖ τὰς νόμους, Σίμων ὁ τὰ μάλιστα τὰ παρὰ τοῦ, ὁ τὸ τρύβλιον ἀφειλέσθαι, ἄσμενος ἐξελαμπόμενος, ἁλουργῆ, καὶ ὑσγινόβαφῆ ἀμπεχόμενος, οἰκέτας, καὶ ζεύγη, καὶ χρυσᾶ ἐκπώματα, καὶ ἐλεφαντοπόδας τραπέζας ἔχων, ὑφ' ἁπάντων τεθοινωμένος, οὐδὲ τεθεᾶσθαι ἐπ' ἠμοῦς. ἵναπερ γὰρ ἐγὼ μὲν ἰδὼν τεθοίμην, χαῖρε ἔφην ὦ Σίμων. ὁ δὲ, ἀγανακτήσας, ἔπαιτε ἔφη τῷ πλουτῷ, μὴ καταμιαίνειν μου τὸνομα, ἐγὼ γὰρ Σίμων, ἀλλὰ Σιμωνίδης ὀνομάζομαι. τὸ δὲ μίσητον, ὅτι ἐρῶσιν αὐτῷ αἱ γυναῖκες. ὁ δὲ, ἡδύπαιτα ἐπὶ τοῖς παιδίοις, καὶ ὑποβορᾷ. καὶ τὰς μὲν, τεθοίητο, καὶ ἱλεώς ἐστιν. αἱ δὲ, ἀπολλῦσιν ἀναλοῦν αὐτὰς, ἀμελέμβομαι. ὁρᾷς ὅσον ἀγαθὸν ὁ χρυσὸς αὐτῷ, εἶτα δὲ μεταποιεῖ τὰς ἀμορφοτέρας, καὶ ἐρασμίους ἀποτελέσαι, ὥσπερ ὁ ποιητικὸς ἐκεῖνος κεῖ. ἀκούεις δὲ τῶν ποιητῶν λεγόντων, ὡς χρυσοῦ δεξίωμα [1] κάλλιστον πέφυκε. καὶ, χρυσὸς γάρ ἐστιν, ὃς βροτῶν ἔχει κράτη. ἀλλὰ τί μεταξὺ ἱλάσκεσθαι ὦ ἀλεκτρυών; Αλε. ὅτι ὑπ' ἀγνοίας ὦ Μίκυλλε, καὶ σὺ τὰ ὅμοια τοῖς πολλοῖς ἐξεπάτησαι τοῦ τῶν πλουσίων. οἶδ' εὖ ἴσθι πολὺ ἀθλιώτερον ὑμῶν τὸν βίον βιῶσι. λέγω δὲ σοι, καὶ πίνης, καὶ πλούσιος πολλάκις γενόμενος, καὶ ἅπαντος βίου πεπειραμένος. μὴ μικρὸν δὲ αὐτὸς ἔσῃ ἔκφυτος. Μι. νὴ Δία, καιρὸς γάρ ἤδη ἐστὶ σοὶ πιεῖν ὅπως ἡλ-

nomine Drimylus. Is dum vivebat, ne obolum quidem Simoni donaverat, nam quî dedisset, cùm ne ipse quidem pecunias attingeret? Postquam verò pridie mortuus fuisset, omnes illas pecunias juxta leges, Simon ille gaudens effert, purpurea, hysginóque tincta veste indutus, famulósque & currus, aurea pocula, mensasque pedibus eburneis innixas possidet, ab omnibus adoratur, jamque nos ne aspicit quidem. Etenim nuper cum illum procedentem conspexissem, Salve, inquam, Simon. At ille indignatus, edicite, inquit, illi mendico, ne meum nomen diminuat: neque enim Simon, sed Simonides appellor. Porrò, quòd maximum est: mulieres etiam illius amore capiuntur: quas is quidem ludos facit, ac fastidit: & has admittit, comémque sese præbet, illæ verò quæ negliguntur, necem sibi illaturas minitantur. Vides quantas commoditates pariat aurum, siquidem deformissimos transfigurat, redditque amabiles, non secus atque cestus ille poëticus. Audis insuper & à poëtis dictum, O aurum res auspicata, & possessio pulcherrima. Item, Aurum est quod opibus imperat mortalium. Sed quid interim risisti Galle? *Gal.* Quia præ inscitia similimodo cum vulgo, tua te fallit opinio de divitibus. At velim te scire, eos vitam vivere longè quam vos ærum nosiorem. Quod dico, qui & ipse pauper, & dives aliquando fuerim, atque omne vitæ genus sim expertus. Porrò paulò pòst & ipse omnia scies. *Mic.* Per Iovem tempestivum jam est, ut & tu referas quomodo sis transformatus:

1 Κάλλιστον κτέρεις] In Euripide κ. βεγκῆς. Bourd.

λάγης, καὶ ἃ συμβαίνει τῷ βίῳ ἑκάστῳ. Αλε. ἄκουε. τοιοῦτόν με ἀποφαίνεις, μηδένα με σὺ ἀδιαμφίστροτον βιῶναι ἐφιέμενον. Μι. ἐμοὶ μὲν ἀλεκτρυὼν, ὅτου σοι μέλοιτο. ἀποφαίνεις γάρ με λοιδορεῖσθαί σοι. ἀλλὰ εἰπὲ λοιπὸν Εὐφόρβου ἀρξάμενος, ὅπως ἐς Πυθαγόραν μετεβλήθης. εἶτα ἔξῃς ἄχρι ἧς ἀλεκτρυόνων. εἰκὸς γάρ σε ποικίλα ἃ ἰδεῖν, καὶ παθεῖν, ἐν πολυειδέσι τοῖς βίοις. Αλε. ὡς μὲν ἐξ Ἀπόλλωνος τὸ ἀρχαῖον ἡ ψυχή μοι κατέπλευσεν εἰς τὴν γλαῦκα εἰπόν ἐς ἀνθρώπου σῶμα, ἐν ᾧ τινα τὴν κατάδικον ἐκπλεῦσαι, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν. ἄλλως τε, ἔστι ὅσον ἔστι ἐμοὶ εἰπεῖν, ἔστι σοὶ ἀκούειν τὰ τοιαῦτα. ἐπεὶ δὲ Εὐφορβος ἐγενόμην. Μι. ἐγὼ δὲ πρό γε τούτου ὦ θαυμάσιε, τίς ἐν τούτοις μοι σχόπρον εἰπέ, εἰ μέλλοι ποτὲ ἡλλάχθαι σοὶ περ σύ. Αλε. καὶ μάλα. Μι. τίς δὴ ἦν, εἰπὲ ἔχεις εἰπεῖν; ἐβούλομαι γὰρ τοῦτο εἰδέναι. Αλε. σὺ μύρμηξ ἐνδικῇς, ἢ τὸ χρυσίον ἀνορυττόντων. Μι. εἶπα ὄκνον ὁ κατακωλύων ὀλίγον ἢ ψηλαφῶντα ἥκειν ἐς τὸν βίον, ἐξ οὗπερ ἐπισταμένους; ἀλλὰ εἰ μὴ τοῦτο ἔσομαι εἰπέ. εἰκὸς γὰρ εἰδέναι σε. εἰ γάρ τι ἀγαθὸν εἴη, ἀπάγξομαι ἤδη ἀναστὰς ἀπὸ τοῦ πατίλου, ἐφ' ᾧ σὺ ἵστηκας. Αλε. οὐκ ἂν μάθοις τοῦτο ἀδήμιος μηχανῇ. πλὴν ἀλλὰ ἐπείσθη Εὐφορβος ἐγενόμην, ἐπαύομαι γὰρ ἐπ' ἐκείνοις, ἐμαχόμην ἐν Ἰλίῳ. καὶ ἀποθανὼν ὑπὸ Μενελάου χρόνου ὕστερον ἐς Πυθαγόραν ἦκον. τέως δὲ περιέμενον ἔσωθεν, ἄχρι δὴ ὁ Μνησάρχης ἐξεργάσηταί μοι τὸν οἶκον. Μι. ἄσιτος ἂν ὦ τᾶν, καὶ ἄποτος; Αλε. καὶ μάλα. ὑδὲ γὰρ ἔδη τοῦτο

matus: & quid in unoquoque vitæ genere perſpexeris. *Gal.* Auſculta, hoc tantùm prænonitus, me neminem fœliciorem in vita, quàm tu ſis, unquam vidiſſe. *Mic.* Quàm ego ſim ô Galle? hanc fœlicitatem tibi ipſi imprecor, qui me ad tibi convitiandum impellis. Verùm age, narra exordiens ab Euphorbo, quo pacto fueris in Pythagoram transformatus: deinceps ordine ad Gallum uſque: conſentaneum enim eſt te varias res tum vidiſſe, tum tuliſſe, nimirum in tam diverſis vitæ formis. *Gal.* Quemadmodum initio ab Apolline profecta anima in terram devolarit, & corpus humanum induerit, quam pœnam dependens, longum dictu foret: præterea neque mihi referre, neque tibi talia audire fas eſt. Verùm ubi Euphorbus factus fuiſſem. *Mic.* Sed ego priuſquam eſſem is qui nunc ſum, ô preclare, quiſnam eram? Hoc mihi priùs dicito, nunquid & ego verſus fuerim itidem ut tu. *Gal.* Maximè. *Mic.* Quis igitur eram? ſiquo modo potes dicere, pervelim enim iſthuc cognoſcere. *Gal.* Tu formica eras Indica, ex illis quæ aurum effodiunt. *Mic.* Itane neglexi infœlix vel paucula fruſta in vitam importare, cùm illo eſſem alitus? Sed age, quid poſt hæc futurus ſim dicito, nam conſentaneum eſt id ſcire te. Etenim ſiquid bonæ eſſet rei, me jam ab hac pertica, in qua nunc ſtas, ſuſpenderem. *Gal.* Id arte nulla ſcire poſſis. Cæterùm cùm Euphorbus eſſem (nam ad illa redeo) in Troia pugnabam: atque à Menelao necatus, in Pythagoram poſtea veni, ac tandiu ſine tecto perduravi, donec Mneſarchus domum mihi ædificaſſet. *Mic.* Num quæſo ſine cibo, potúque? *Gal.* Maximè. Nihil enim his rebus

των, ἢ μόνον τῷ σώματι. *Mi.* σὺκοῦν τὰ σὺ ἐλέγου ἀφικόμην μοι εἰπέ. τοιαῦτα δὴ εἶα φησιν Ὅμηρος γεγενῆσθαι αὐτά; *Alc.* πόθεν σοφώτατε ἀνίστασθ᾽ ὦ Μίκυλλε; ὃς γεγονὼς ἐκείνων, κάμηλος σὺ Βάκτρια ἦν. ἐγὼ γὰρ τοσοῦτόν σοι φημὶ ὑπερφυὲς μηδὲ γεγενῆσθαι πώποτε, μήτε τὸν Αἴαντα ὕπνῳ μέγαν, μήτε τὴν Ἑλένην αὐτὴν ὕτω καλήν, ὡς οἴομαι εἶδον γὰρ λευκήν μέν τινα, καὶ ἐπιμήκη τὸν τράχηλον, ὡς εἰκάζειν κύκνου γυναικείου εἶναι. τἄλλα δ᾽, παίνυ πρεσβύτην, ἠλικιώτην χαίδᾳ τῷ Ἐκάβης. ἦγε Θησεὺς αὐτὸν ἁρπάσας, ἐν Ἀφίδναις εἴκοσι, καὶ τὴν Ἡρακλέα γεγαμηκώς. ὁ δ᾽ Ἡρακλῆς, πρότερον εἶλε Τροίαν καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν, τοὺς τότε μάλιστα. δηλαδὴ γάρ μοι ὁ Πάνθους ταῦτα, κομιδῇ μειράκιον ὤν, διηγεῖτο τὰ Ἡρακλέα. *Mi.* τί δ᾽, ὁ Ἀχιλλεὺς τοιοῦτος ἦν ἄρα καὶ τὰ παῖδα, ἢ μῦθος ἄλλως ἐστὶ ταῦτα; *Alc.* ἐμοίγε μὲν ἐδόκει σωφρονέστατος ὦ Μίκυλλε. εἰ δ᾽ ἐν ἔχοιμί σοι εἶπαι ἀκριβῶς τὰ νῦν δὴ τοῖς Ἀχαιοῖς λέγειν. πόθεν γάρ, πολέμιος ὤν; τὰ μέντοι ἐπεῖπον αὐτῷ τὸν Πάτροκλον, ὡς καλὸν ἀπέκτεινα, διελάσας τὸν δόρατι. *Mi.* εἶτά σε ὁ Μενέλαος μακρῷ δόρατι ἔβαλεν. ἀλλὰ τοῦτο μέν, ἐκεῖνος. τὰ Πυθαγόρου δ᾽, ἤδη λέγε. *Alc.* τὸ μὲν ὅλον ὦ Μίκυλλε, σοφιστὴς ἄνθρωπος ἦν. χρὴ γὰρ οἴεσθαι τἀληθῆ λέγειν. ἄλλως δ᾽, οὐκ ἀπαίδευτος, οὐδ᾽ ἀμελέτητος τὰ καλὰ μαθημάτων. ἀπεδήμησε δὲ εἰς Αἴγυπτον, ὡς συγγενόμενος τοῖς ἐκεῖ σοφοῖς ἐπὶ σοφίᾳ. καὶ ἐς τὰ ἄδυτα κατελθών, ἐξέμαθον τὰς βίβλους τὰς Ὥρου, καὶ Ἴσιδος. κἀγὼ αὖθις εἰς Ἰταλίαν ἀπαλάσας, ὅτε διέπλευσα

rebus opus, nisi corpori duntaxat. *Mic.* Illud igitur priùs mihi dicito, num res ad Troiam gestæ, fuerunt quales Homerus fuisse dixit? *Gal.* Vnde is resciviſſet Micylle? qui quidem dum ista gerebantur, erat in Bactris camelus. At ego tibi affirmo nihil tam eximium tunc factum fuisse: neque Ajacem usque adeò magnum, neque adeò formosam, ut putant, Helenam: siquidem vidi quandam candida & procera cervice, ut cycno prognatam illam hinc conjicerent: cæterùm anum, Hecubæ propemodum æquævam. Quam in Aphidnis, primùm raptam possedit Theseus, qui Herculis ætate vixit. Porrò Hercules priùs Troiam ceperat, patrum nostrorum memoria, qui per id temporis maximè florebant. Nam hæc mihi Panthus narravit, se cùm esset adolescentulus, vidisse Herculem. *Mic.* Quid autem Achilles? Num talis erat, nempe quavis in re præstantissimus? an & ista sunt fabulosa? *Gal.* Cum illo quidem non sum congressus, neque res quæ apud Achivos gestæ sunt, ita accuratè possem referre. Etenim quì scire potui, cùm hostis essem? Certè Patroclum illius socium, non magno negotio hasta transverberatum peremi. *Gal.* Deinde te Menelaus multò minore negotio. Verùm istis de rebus satis. Nunc res Pythagoricas refer. In summa Micylle, sophista eram (oportet enim verum fateri) alioqui non imperitus, nec in disciplinis præclaris inexercitatus. Profectus sum autem in Ægyptum, quò cum prophetis congrederer de sapientia communicaturus. Ibi adyta ingressus, Ori & Isidis libros perdidici. Et cùm in Italiam rursùs vela feciſſem, eo affec-

tu

τὰς κρὶ ἐκεῖνα Ἕλλήνας, [1] ὥστε θεὸν ἡδὺ μι. Mi. ἤκουσα τοῦτο ἐγὼ ὡς δίξειας ἀναβιβιωκέναι λανθάνων, κὴ ὡς χρυσῆν τὴ μηρὸν ἐπιδείξαιό ποτε αὐτοῖς. ἐκεῖνο δὲ μοι εἰπὲ, τί σοι ἐπῆλθε νόμον ποιήσασθαι μήτε κρεῶν, μήτε κυάμων ἐδωδίμων; Alle. μὴ ἀνάκρανε τὰ τοιαῦτα ὦ Μίκυλλε. Mi. Διατί ὦ ἀλεκτρυών; Alle. ὅτι αἰσχύνομαι λέγειν πρὸς σὲ τὼ ἀληθινὼν ὑπὲρ αὐτῶν. Mi. κὴ μὴν ἔδὴν ὀκνεῖν ἐχρῆν λέγειν πρὸς ἀνδρα συνοίκιον, κὴ φίλον. διαπότλω γὰρ ἂν ἂν τίποτε ἔπ. Alle. ἐδὴν ὑγιὲς, ἐδὴ σοφὸν ἦν. ἀλλ' ἰάρων ὅτι εἰ ἓ τὰ συνήθη, κὴ παῖδα τοῖς πολλοῖς νομίζοιμι, ἥκιστα ἐπαγάσθημι τὰς ἀνθρώπως ἐς τὸ θεῖον. ὅσῳ γ' ἂν ξενίζοιμι, τοσούτῳ κομιδότερον φάμλω αὐτοῖς ἔσεσθ. Διὰ τῦτο κομιδοποιεῖν εἰλόμλω, ἀπορίᾳ θν ποιησάμθν τὼ αἰτίαν. ὡς εἰκάζοντες ἄλλοι ἄλλως, ὥσπερ ἐκ παλαιότατου, κὴ ἐπὶ τοῖς ἀσαφέσι τ χρησμῶν. Mi. ὁρᾶς; κὴ σὺ ἐν τῷ μέρῃ τοιῦτος, ὢν Κροτωνιατῶν ἓ Μεταποντίων, κὴ Ταραντίνων, κὴ τ ἄλλων ἀφώνων σοι ἑπομθν, κὴ ἐσκοπνύντων τὰ ἴχνη, ἃ σὺ παντῶν ἀπολιμπάνοις. ἀποθυσάμθν δ' τ Πυθαγόραν τίνα μετημφιάσω μετ' αὐτόν; Alle. Ἀσπασίαν τὼ ἐκ Μιλήτυ ἐτκεῖραν. Mi. φεῦ τῦ λόγυ. κὴ γυνὴ γὰρ ἐγένετο ὁ Πυθαγόρας; κὴ ἦν ποτε χρόν, ὅτε ἓ σὺ ὠδῖνες ὦ ἀλεκτρυόνων ὠὰ ἐτίκτετε, κὴ σωῆδα Περικλεῖ, Ἀσπασία ὄσα; κὴ ἐκύεις ἀπ' αὐτῦ, κὴ ἔλαε ἔξαινες, κὴ κρόκλω κατῆγες, κὴ

ctu Græcos ejus temporis imbui, ut me Deum prædicarent. *Mic.* Equidem hæc inaudivi, utque creditus est post mortem revixisse: aureúmque ipsis femur aliquando monstrasse. Verùm illud mihi dicite: quid tibi venit in mentem ut legem statueres, ne carnibus, neque fabis vescerentur homines? *Gal.* Ne perquiras ista Micylle. *Mic.* Quam ob rem ô Galle? *Gal.* Nam pudet hisce de rebus verum apud te fateri. *Mic.* Atqui nihil verendum est dicere viro contubernali & amico. Nam herum posthac abśit ut dixerim. *Gal.* Nihil sani, neque præclari erat. Verum animadvertebam, si consueta, atque eadem quæ vulgò traduntur, præcepissem, mortales in admirationem minimè pertracturum: sed quo peregriniora proposuissem, futurum ut hoc magis novus atque admirandus viderer. Proinde nova comminisci statueram: eorumque causam silentio comprimere: quò videlicet aliis aliud conjectantibus, omnes attoniti redderentur ut in obscuris oracuilis solet usuvenire. *Mic.* Viden'? irrides me tu quoque non minùs atque Crotoniatas, Metapontinos, & Tarentinos, cæterosque qui te muti sequuntur, & quæ calcata reliquisti vestigia adorant. Verùm exuto Pythagora, quemnam induisti? *Gal.* Aspasiam meretricem illam Milesiam. *Mic.* Papæ quid dicis? Etiam inter alia, mulier quoque fuit Pythagoras? Itane fuit aliquando tempus, quo tu Galle generosissime ova pariebas, cumque Pericle rem habebas, Aspasia cùm esses, ex eoque gravida facta es: præterea lanam carpebas, tramamque deducebas, & meretricum in morem

1 Ὥστε θεὸν ἰδὼν μι] Lego ὥστε ὡς θεὸν ἰδὼν μι. Palm.

1 Αυῶν

ἐγυμνασάμην εἰς τὸ ἐπιεικές; Αλε. παύσω τοίνυν ἐπαινῶν. ἐγὼ μὲν οὖν, ἀλλὰ καὶ Τειρεσίας ἀφ' ἑαυτοῦ, καὶ ὁ Ἐλάτης παῖς ὁ Κανεύς. ὥστε ὁπόσα ἂν λάσκωμεν εἰς ἐμὲ, καὶ εἰς ἐκείνους λάσκωμεν ἔσῃ. Μι. τί δ' ἂν, πόσους ὁ βίος ἡδίους σοι δοκῇ, ὅτε ἀνὴρ ἦς, ἢ ὅτε σὺ ὁ Περικλῆς ὤφυες; Αλε. οἶσθας οἷον τοῦτο ἠρώτησας, ἐὰν τῇ Τειρεσίᾳ συνειωθὼς τὸν λόγον ἐρωτᾷς; Μι. ἀλλὰ κἂν σὺ μὴ εἴπῃς, ἱκανῶς ὁ Εὐριπίδης διήκεσεν τὸ τοιοῦτον, εἰπὼν, ὡς τῆς ἂν ἥλοι πυρ' ἀστίδα ξῆναι, ἢ ἅπαξ τεκεῖν. Αλε. καὶ μὴν ἀναμιμνῄσω σε ὦ Μίκυλλε, ὅτι εἰς μακρὸν ὠδίνουσι. ἔοικε γάρ ποτε γυνὴ ἐσ σὲ ὀλλῇ τῇ περιόδῳ πολλάκις. Μι. σὺ ἀπόγεῳ ὦ ἀλεκτρυὼν, ἅπαιζε οἰόμενος Μιλησίους, ἢ Σαμίους εἶναι; οἱ δὲ φασι, καὶ Πυθαγόραν ὄντα τὸν ἄνδρα λαμπρὸν ποιῆσαι, Ἀσπασίαν γενέσθαι τοῦ τυράννου. τίς δὲ μὴ τὸν Ἀσπασίαν ἀνὴρ, ἢ γυνὴ αὖθις ἀναφάνῃ; Αλε. ὁ κυνικὸς Κράτης. Μι. ὦ Διοσκόρω τῶν ἀνομοιοτάτων. ἐξ ἐπιόντος, φιλόσοφος; Αλε. ἅπα βασιλεύς. εἶτα πένης. καὶ μεθ' ὁλίγον, σατράπης. εἶτα ἵππος, καὶ κολοιὸς, καὶ βάτραχος, καὶ ἄλλα μυρία. μικροῦ δεῖν ἅπαντα καταλεγόμενος ἐκμοχθῶ. τὰ πλεῖστα δ', ἀλεκτρυὼν πολλάκις. ἥδιον γὰρ τοῦ βίου, καὶ δυσὶ πολλοῖς ἄλλοις δουλεύσας βασιλεῦσι, καὶ πένησι, καὶ πλουσίοις. τὸ πλεῖστον δὲ, καὶ σὺν τοῖς σώμασι, καταγελῶν ὁσημέραι σὺ ποτιτωθάζω, καὶ οἰμωζόντας ἐπὶ τῇ πενίᾳ, καὶ τοὺς πλουσίους γαυριῶντας ὑπ' ἀφροσύνης τῇ ἑαυτῶν κακῶν. εἰ γὰρ ἤδεις τὰς φροντίδας αὐτῶν, ἃς ἔχουσι, ἐφάλασας

rem te componebas. *Gal.* Ista quidem omnia feci, tametsi non ego solus, verùm & ante me, tum Tiresias, tum Elati proles Cæneus. Proinde quicquid in me convitii dixeris, id ipsum & in illos dixeris. *Mic.* Age igitur, utra tibi vita erat suavior, quum vir eras, an quum Pericles tecum habebat consuetudinem? *Gal.* Vides cujusmodi fit istud quod percontaris: cui ne Tiresiæ quidem expedierit respondere? *Mic.* Atqui si minùs fateare: tamen istud Euripides sat explicuit, quum ait, se malle ter sub clypeo consistere, quàm parere semel. *Gal.* Imò præmoneo te paulò pòst puerperam fore: siquidem & tu mulier es olim futurus, idque sæpius longo sæculorum orbe & recursu. *Mic.* Non tu pendebis, ô Galle, qui putas omnes homines esse Milesios, aut Samios? Nam ajunt te etiam tum quum Pythagoras esses, venusta forma decorum, sæpius Aspasiam fuisse tyranno. Verum age post Aspasiam in quem virum aut mulierem denuo renatus es? *Gal.* In Cratem Cynicum. *Mic.* O Castor! ô Pollux! quam dissimile! ex scorto Philosophus? *Gal.* Deinde rex: deinde pauper: paulò pòst satrapes: dehinc equus, graculus, rana, aliaque innumerabilia: quæ sigillatim recensere longum esset. Postremò Gallus plerumque: quo vitæ genere delectatus sum & servivi apud multos alios & reges, & pauperes, divitesque: postremò nunc tecum vivo, rideóque quotidie, quum video te paupertatis tædio complorantem, ejulantémque ac divitum admirantem fortunas, propterea quòd ignores quantum illis adsit malorum. Alioqui si curas noris quibus illi distringuntur, te ipsum profectò riseris, qui antea cre-

ἂν ἐπὶ σαυτῷ ἀρχὴν οἰηθῇς ὑπερφυδαιμονεῖν ἀεὶ τὸ πλεῖσον. Mi. σὺν ὦ Πυθαγόρᾳ, ἢ ὅ, τι μάλιστα χαίρεις καλούμενος, ὡς μὴ ἐπιζητοίμι τὸ λόγου, ἄλλου ἄλλον καλῶν. Αλε. διοίσῃ μὲν ὐδέν, ἢν τε Εὔφορβον, ἢν τε Πυθαγόραν, ἢν τε Ἀσπασίαν καλῇς, ἢ Κράτητα. πάντα γὰρ ἐγὼ ταῦτα εἰμι. πλὴν τοσοῦτόν γε ὑμῶν ἀρέμβον τοῦτο, ἀλεκτρυόνα ὀνομάζομαι, ἄμεινον ἂν ποιοῖς, ὡς μὴ ἀτιμάζοις δύπλεις εἶναι δικὴν τὸ ὄρνεον, καὶ ταῦτα, τοσαύτας σὺ αὐτῷ ψυχὰς ἔχον. Mi. σὺν τοῖ ὦ ἀλεκτρυὼν, ἐπειδὴ ἀπάντων χρεὼν ἦδη τὸν βίον ἐπιεργῆς, καὶ πάντα οἶσθα, λέγοις ἂν ἤδη σαφῶς, ἰδίᾳ μὲ, τὰ τὸ πλουσίου, ὅπως βιῶσιν. ἰδίᾳ ὔ, τὰ πλουτικὰ, ὡς μήθ᾽ εἰ ἀληθῆ ταῦτα φῂς, δύδαιμονίστερον ἀποφαίνῃ με τὸ πλουσίου. Αλε. ἰδὺ δὴ ὕτως ἐπίσκεψαι ὦ Μίκυλλε. σοὶ μὲ ὅτι πολέμε πολὺς λόγος, ἢν λέγηται ὡς οἱ πολέμιοι ἐπλαυσίωσιν, ὐδὲ φροντίζεις μὴ τὰ ἀγρὼ τέμνωσιν ἐμβαλόντες, ἢ τὸ παρόδιον ξυμπατήσωσιν, ἢ τὰς ἀμπέλας διώσωσιν, ἀλλὰ τὸ σάλπιγγος ἀκύων μόνον, εἰσῇ ἄρᾳ, ἐξελίπεις τὸ κῦ σαωτὸν οἱ τροπέμβον χρὴ σωθῆναι, καὶ τὸ κίνδυνον ἀλεξῆσαι. οἱ δ᾽ ὐλαῦσιν τοῦ μὲ ἐμφ᾽ αὐτοῖς, ἀκούοντα ὔ, ὁρῶντες λὸ τὸ τειχῶν ἀγόμβια ἐ φερόμβια ὅσα εἶχον σὺν τοῖς ἀγροῖς. καὶ ἢν τε εἰσφέρειν δέῃ, μόνοι καλοῦνται. ἢν τε ἐπεξιέναι, ὡσχινδωλύσει κρατηγοῦντες, ἢ ἐπαρχοῦντες. σὺ ὃ σισυβίνῳ ἀσπίδα ἔχων, ὑπαλῆς, καὶ κῦφον, εἰς σωτηρίαν ἐτοιμον ἑστὰς τὰ ἐπινίκια, ἐπειδὰν θύῃ ὁ κρατηγὸς νενικηκώς. σὺ εἰρήνῃ τε αὖ, σὺ μὲ δὲ

credideris eum qui sit opulentus, semper esse fœlicissimum omnium. *Mic.* Ergo Pythagora, aut quod maximè gaudes appellari, ne confundam orationem, aliàs alio nomine compellans. *Gal.* Nihil intererit, sive Euphorbum, sive Pythagoram, sive Aspasiam, sive Cratem vocaris. Nam hæc omnia sum ego unus. Verumtamen rectiùs feceris, si (quod in præsentia esse videor Gallum me voces, ne avem hanc parvi duceocre, contemneréque videaris, præsertim cùm tot tantasque animas in se contineat. *Mic.* Ergo Galle, quandoquidem omnia penè vivendi genera jam expertus es, omniáque nosti: velim dilucidè mihi narres, quæ sit divitum, quæ pauperum vitæ conditio, ut cognoscam vere-ne istud affirmes, me divitibus esse fœliciorem. *Gal.* En hunc ad modum perpende Micylle. Te quidem non admodum tangit belli cura, siquando rumor sit adventare hostes, neque solicitus es, ne in agros incursantes populentur, neve hortum proculcent, aut vineas vastent: sed simul atque tubam audieris, si tamen audieris, circunspicis quò deflexus servari queas, ac discrimen effugere. Contrà illi sibi timent, & animo cruciantur, quum de mœnibus quicquid opum possidebant in agris, id omne tolli, deportarique conspiciunt. Ac sive inferendum est aliquid in ærarium, soli accersuntur: sive in prælium exeundum, periclitantur, peditum equitum-ve turmis præfecti. Tu interim vimineum gerens clypeum, expeditus ac levis, ad saluti consulendum, paratus epulum victoriæ celebrare, siquando victoria potitus imperator sacra fecerit. Rursùm pacis tempore,

tu

δήμου ἀν, ἀναβὰς εἰς ἐκκλησίαν, τυραννεῖς τ πλουσίων. οἰδὰ, φρέατωσι, καὶ ὑποστήσωσι, καὶ ἀξιοπρεπῶς ἱλάσκονταί σε. λυτρεῖ μὲ γὰρ ὡς ἔχοις, καὶ ἀγῶνας, καὶ γάμους, καὶ τἄλλα ἀφροδῆ, ἅπαντα ὀκνοῦσι ποιῆσαι. σὺ δ' ἐξετάζεις ἐ δοκιμάζεις πικρὸς ὥσπερ διαστάτης. ὑδὲ λόγου μεταδιδοὺς ἐνίοτε. κἂν σοι δοκῇ, καπνοχαλκάζουσας αὐτῶν ἀφθόνους τὰς λίθους, ἢ τὰς ὑσίας αὐτῶν ἐδήμευσας. ὅτε δ' συνηφάνθη δόδιας αὐτὰς, ὅτε λαβὴν, μὴ ὑφέλησαν τὸ ἀργυρίου, ὑπερβὰς τὸ ῥηγμῖνος, ἢ ὀρύξας τ τοῖχον. ὅτε πεῴγμασι ἔχοις λογιζόμενος, ἢ ἀπαιτῶν, ἢ τοῖς καλαμίταις οἰκονόμοις ἀφανυτεῖν, καὶ πρὸς τὰς φρενίτιδας λογιζόμενος. ἀλλὰ κρηπῖδα σωπελίσας, ἐπλὰ ὀβολοῦ τ μιαδὸν ἔχων, ἐπανατεῖς ἐδὲ βίλλα ὀψίαν λεπύμενος ἢ δοκῇ, σκιρρδῶ πιὰ, ἢ μηνίδας, ἢ κρομμύου κεφαλίδας ὀλίζας πριάμενος, δύφρενίνεις σαυτὸν, ἄδων τὰ πολλὰ, καὶ τῇ βελτίστῃ πενίᾳ σοφιλοσοφῶν. ὥστε ἀφ' ταῦτα, ὑγιαίνεις τι, καὶ ἔῤῥωσαι τὸ σῶμα, καὶ ἀφορτιρεῖς πρὸς τὸ κρύος. οἱ πόνοι γάρ σε κατεφθήγοντες, ὦν δύνασθαι φέρηκτον ἀναίσθησιν ἐπιφαίνεται πρὸς τὰ δεινὰ τοῖς ἄλλοις ἅπασι εἶναι. ὥστε ὑδὲν σοι τ χαλεπῶν τούτων νοσημάτων ἐπιβουλεύει. ἀλλ' ἢν ποτε κῦφος πυρετὸς ἐπιλάβηται, πρὸς ὀλίγον ὑπηρετήσας αὐτῷ, ἀνεπήδησας δρόμῳ, ἀποσεισάμενος τῇ ἀσθενίᾳ. ὀδὲ, φύγᾳ αὐτίκα φοβηθεὶς σε, ψυχρόν τε ὁρῶν ἐμφορούμενον, καὶ μακρὰν οἰμώζειν λέγοντα ταῖς ἰατρικαῖς ἐφόδοις. οἱ δὲ, ὑπ' ἀκρασίας ἄθλιοι, τ τ πακῶν ὑπ ἔχουσι, tu plebeius in concionem ingressus, tyrannidem in divites obtines. Illi verò trepidant, pavitantque, & largitionibus te placant. Etenim ut balnea, ludi, spectacula, aliáque omnia tibi abunde suppetant, illi operam dant. At tu censor, & acerbus expensor, tanquam dominus, ne alloquio quidem interdum dignaris illos. Quòd si lubet, frequentibus saxis in illos degrandinas, aut ipsorum bona proscribis. Ipse neque calumniatorem metuis, neque latronem, ne conscenso ædium fastigio, vel pariete perfosso, tollat aurum: neque supputandis, aut repetendis pecuniis occuparis, neque cum sceleratis dispensatoribus conflictaris, neque curis distraheris. Verùm simul atque crepidam unam perfeceris, mercedemque retuleris, septem obolos, sero surgis crepusculo: & si libuerit, lavaris: tum empto vel saperda, vel mœnide, vel paucis ceparum capitulis, temet ipse oblectas, canens plerumque, optimaque cum paupertate philosophans: adeò ut eas ob res salubri sis, valentique corpore, & contra frigus obdurueris. Nam labores qui te exacuunt, certatorem non contemnendum reddunt adversum eas res, quæ compluribus inexpugnabiles videntur. Atque hinc fit ut nullus ex gravioribus hisce morbis insidias tibi moliatur. Quin siquando levis febricula invaserit, paulo negotio eam medicatus, & inedia excutiens, protinus exilis. Illa porrò fugit ilico, metuens te, quem videat frigido victu impleri, & medicorum illis recursibus longum plorare renuntiantem. At illi ex adverso propter intemperantiam, quid tandem mali non habent infœlices?

ποδάγρας, καὶ φθίσεις, καὶ φλεγμονάς, καὶ ὑδέρους; τοῦτο γὰρ τῶν πολυτελῶν ἐκείνων δείπνων ἀπόγονα. τοιαῦτα οἱ μὲν αὐτῶν, ὥσπερ ὁ Ἴκαρος, ἐπιπολὺ ἄρσαντες αὐτὰς, καὶ πλησιάσαντες τῷ ἡλίῳ, ὅτε εἴδοτες ὅτι κηρὸς ἦρμοσται αὐτοῖς ἡ πλέρωσις, μέσαι σίοτε τὸ πάσχειν ἐποίησαν, ἐπὶ κεφαλὴν ἐς πέλαγος ἐμπεσόντες. ὅσοι δὲ τὸν Δαίδαλον μὴ πάνυ μετέωρα, μηδὲ ὑψηλὰ ἐφρόντισαν, ἀλλὰ σφόδρα, ὡς νοΐζεσθε σίοτε τῇ ἄλμῃ τὸ κηρὸν, ὡς τὸ πολὺ ὅτοι ἀσφαλῶς διέπλησαν. Μι. ἐπιεικεῖς πάνυ, καὶ σωφρονοῦντες λέγεις. Αλε. τῶν μὲν τοιούτων ἄλλων ὦ Μίκυλλε, τὰς ναυαγίας πάνυ αἰσχρὰς ἴδοις ἄν, ὅταν ὁ Κορίνθιος ἀποπλάσῃ τὰ πλέρωμα μέλιτος παρέχῃ Πέρσαις, ἀναβαίνων ἐπὶ τὸν πυρόν. ἢ Διονύσιος καθαιρεθεὶς τῆς τυραννίδος, ὡς Κορίνθῳ γράμματα διδάσκῃ, μὴ τηλικούτων ὀργίων, παιδία συλλαβίζειν ἀναγκάζων. Μι. ἐπί μοι ὦ ἀλεκτρυών, σὺ δὲ ὁπόταν βασιλεὺς ἦσθα, φῄς γὰρ βασιλεῦσαι, ποίας τινὰς ἐπιτροπὰς ἐκείνης βίας; ἦπου παιδοδιδάσκαλον ἦσθα, τὰ κεφάλαιον ὦ, τὰ περὶ ἐσχάτων ἄκρων ἀπαίτων ἔχων. Αλε. μὴ δὲ ἀναμιμνήσῃς με ὦ Μίκυλλε, ὅτι τραυματίθλιον ἐκεῖ τότε. τοῖς μὲν ἔξω πᾶσιν, ὡς ἔφησθα, παιδοδιδάσκαλον εἶναι δοκῶν. ἔνδον δὲ, μυρίας ἀνίας σιωῶν. Μι. τίσι ταύταις; παραδόξα γὰρ, καὶ οὐ πάνυ πίστα φῄς. Αλε. ἦρχον μὲν ἐκ ἀλίγης χώρας ὦ Μίκυλλε, παμφόρου πάνυ, καὶ πλήθει ἀνθρώπων, καὶ κύκλῳ τὴν πόλεων ἐν ταῖς μάλιστα θαυμαζεσθαι ἀξίας, ποταμοῖς τε ναυσιπόροις καλαρρεομένης, καὶ θαλάττῃ δύορμῳ κεκομμένης. καὶ φαιδρὰ μὲν ἡ ὄψις, καὶ ἐπιτηδείως συγκεκροτημένη, καὶ δρυμοὺς

podagras, tabes, pulmonis inflammationes, aquas intercutes. Hæc enim à sumptuosis illis cœnis nascuntur. Proinde quicunque ex his Icari in morem, sese attollunt, propiusque soli admovent, nescii alas sibi esse cera adglutinatas, ingentem nonnunquam strepitum movent, prono capite in mare delapsi. Sed qui Dædali exemplo, non admodum sublimia, neque excelsa sapiunt, sed humilia terræque vicina, adeò ut cera nonnunquam salis aspergine madescat, ii tuto plerumque transvolant. *Mic.* Moderatos istos, & prudentes narras. *Gal.* Verùm aliorum Micylle, naufragia fœdissima consipicias: nempe quando Crœsus revulsis alis risum exhibet Persis, conscenso rogo: aut quum Dionysius tyrannide abdicatus, Corinthi literas docet, post tantum imperium pueros syllabas connectere cogens. *Mic.* Dic mihi Galle, tu quum rex esses (nam ais etiam regem te fuisse) cujusmodi expertus es illud vitæ genus? Sanè tum fœlix eras, siquidem id quod est bonorum omnium caput possidebas. *Gal.* Ne mihi in memoriam regeras, ô Micylle: usque adeò miserrimus, tunc eram, & quanquam quoad res externas planè fœlix videbar, ut dixisti: tamen intus, innumeris curis distringebar. *Mic.* Quibus curis? Nam absurda prorsus & incredibilia narras. *Gal.* Equidem Micylle, imperabam regioni non exiguæ, quarumvis rerum feraci, cùm incolarum multitudine, tum urbium pulchritudine cum primis admirandæ: præterea fluviis navigabilibus, ac mari portuoso commodæ. Ad hæc exercitus ingens, equitatus instructus, satellitium non exi-

φορικὸν σὺν ὀλίγῳ, καὶ τριήρεις, καὶ χρημάτων πλῆθος ἀναρίθμητον, καὶ χρυσὸς ὁ κοίλῳ πάμπολυς, καὶ ἡ ἄλλη τῆς ἀρχῆς τραγῳδία πᾶσα, εἰς ὑπερβολὴν ἐξηγκωμμένη. ὥστε ὁπότε ἐμαυτὸν ἐθεώμην, οἰμῳζον ἐμαυτόν. καὶ ἔστιν ὅτε ἐπ' ἄλλοις ἄλλοις συνίστων ὀλοφυρόμενοι. οἱ δὲ, καὶ ἐπὶ τοῖς τηγανίοις, ὡς μεγάλων ἐλαττοῦμαι ἀπολαύσεως ἐωραϊζόμενος τὸ ζεῦγος. τὴν ἐφεστρίδα. τὸ διάδημα. τοὺς ἀποπέμποντας. τοὺς ἐπομένους. ἐγὼ δ' εἰδὼς ὁπόσα μοι ἡνία ἓξ ἔτρεφεν, συνίστων μὲν τὰ ἀγνοίας συνεχόμενος, ἐμαυτὸν δ' ἠλέουν, ὅμοιον ὄντα τοῖς μεγάλοις ἐκείνοις Κολοσσοῖς, οἵους ἢ Φειδίας, ἢ Μύρων, ἢ Πραξιτέλης ἐποίησεν. ἐκείνων γὰρ ἔχω τι καὶ ἐγὼ ὁ μὴ, Ποσειδῶν, ἢ Ζεὺς ἐπὶ πάγκαλον, χρυσοῦν, καὶ ἐλέφαντος ξυνειργασμένον, κεραυνὸν, ἢ ἀστραπὴν, ἢ τελαμῶνα ἔχων τῇ δεξιᾷ. ἢν δ' ὑποκύψας ἴδῃς τὰ ἔνδοθεν, ὄψει μοχλοὺς πάσας ἓξ γόμφους, καὶ ἥλους διαπεπερονημένους, καὶ κόρμους ἓξ σφῆνας, καὶ πίσσαν ὑπόπλεον, καὶ τοιαῦτα πολλὴν ἀμορφίαν ὑποκυρεῖσαν. ἐᾶν λέγειν [1]μυῶν πλῆθος, ἢ μυγαλῶν ἐμπολιτευόμενον αὐτοῖς ἐνίοτε. τοιοῦτόν τι ἓξ βασιλεία ἐστίν. Μι. μὴδέπω ἔρρωσθε τὰ πλοῖα, καὶ τοὺς γόμφους, καὶ μοχλοὺς, οἵ τινες εἶεν τῆς ἀρχῆς, μὴδὲ τὴν ἀμορφίαν ἐκείνην τὴν πολλὴν, ἥτις ἐστίν. ὡς τόχα ἐξελαύνειν ἀπόλλυμι, καὶ τοσούτων ἄρχοντα, καὶ σεσωσμένον δαιμονίως, ἔοικεν ὅτις Κολοσσιαίῳ παρεοικέναι

exiguum, triremes, vis pecuniæ innumerabilis, vasorum aureorum plurima copia, reliquaque omnis tragœdia principatus, supra quàm credi queat, ingens. Itaque cùm prodirem, plerique adorabant, Deum quempiam intueri sese rati: aliique alios trudentes concurrebant, quò me conspicerent: nonnulli, conscensis tectis, magni æstimabant, si plenè contemplari licuisset quadrigam, pallium, diadema, anteambulones, & à tergo comitantes. Ego inter hæc mihi conscius quantæ me res discruciarent, versarentque, illis quidem propter insciti am ignoscebam, at mei ipsius miserescebat, quòd similis essem magnis illis Colossis, quos aut Phidias, aut Myron, aut Praxiteles fecit. Quorum quisque extrinsecus est Neptunus, aut Iupiter, omnibus partibus decorus, auro & ebore compactus, & aut fulmen, aut fulgur, aut tridentem dextra tenens. At si immisso capite, quæ sunt intus inspicias, videbis vectes, paxillos, & clavos, per universum infixos, stipitesque & cuneos, picémque sublitam: item aliam id genus deformitatem intus inhabitantem. Omitto dicere muscarum, mustelarúmque vim, quæ nonnunquam in iis mansitant. Hujusmodi videtur esse regia dignitas. *Mic.* Nondum explicuisti lutum, & clavos, & vectes imperii, quinam sint, neque magnam illam deformitatem quænam sit. Nam cum admiratione vectari, & tam multis imperare, numinisque instar adorari, cum Colossi exem-

1 Μυῶν πλῆθος ἢ μυγαλῶν] Lego μυῶν πλῆθος ἢ μυγάλων, id est, *soricum & murum araneorum copia.* Nam Sorices & mures aranei melius conveniunt quam muscæ. *Palm.*

γμάλ. Φασίσιον γάρ τι ἐστὶν. σὺ δὲ καὶ τὰ ἔνδον ἤδη. Κολοσσὸν λέγει. Αλε. τί πρῶτον εἴπω σοι ὦ Μίκυλλε, τὰς φόβους, καὶ τὰ δήγματα, καὶ ὑποψίας, καὶ μίσος τὸ πρὸς τοὺς συνόντας, καὶ ἐπιβουλάς. καὶ ἀφ' ταῦτα, ὕπνου τε ὀλίγου, ἐπιπόλαιον κἀκεῖνον, καὶ παραχῆς μετὰ ὀνείρατα, καὶ σποδίας πολυπλόκους, καὶ ἐλπίδας ἀεὶ πονηρὰς, ἢ τὴν ἀσχολίαν, καὶ χρηματισμοὺς, καὶ δίκας καὶ στρατείας, καὶ προσταγματα, καὶ συνθήματα, καὶ λογισμούς; ὑφ' ὧν ἤδη ὅταν ἀπλαῶσαί τινα ἢ δέῃ ἐγκύψαντα, ἀλλὰ ἀνάγκη ὑπὲρ ἁπάντων, μόνον ἀφοσιοῦσθαι, καὶ μυρία ἔχειν πράγματα. ἀδὲ γὰρ ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα ὑπὸ ἔχ γλυκερᾶς, πολλὰ φρεσὶν ὀρμαίνοντα. καὶ ταῦτα, ῥεγκόντων Ἀχαιῶν ἁπάντων. λυπεῖ δὲ τὸ μὴ λυδὸν, [1]ὡς κωφὸς ὤν. τὸ Περσῆ δὲ, Κλέαρχος, Κύρῳ ξενολογῶν. ἄλλον δὲ, Δίων, πρὸς ὃς τισι τῶν Συρακουσίων κοινολογούμενον, καὶ ἄλλον Παρμένιον ἐπαινούμενον. καὶ Περδίκκαν Πτολεμαῖος, καὶ Πτολεμαῖον Σέλευκος. ἀλλὰ κἀκεῖνα λυπεῖ ὁ ἐρώμενος, πρὸς ἀνάγκην ξυνὼν, καὶ παλλακὴς ἄλλον χαίροντα. καὶ ἀποκτεῖναί τινες λεγόμενοι, καὶ δύ', ἢ τέτταρες τῶν δορυφόρων πρὸς ἀλλήλους ἀφιλοτιμίζοντες. τὸ δὲ μίσος. ὑφορᾶσθαι δεῖ τοὺς φιλοῦντας μάλιστα, καὶ ἐπείνων ἀεί τι δεινὸν ἥξειν ἐλπίζειν. ὁ μὲν γὰρ, ὑπὸ δὲ παιδὸς ἀπέθανεν ὁ Φαρμάκων. ὁ δὲ, καὶ αὐτὸς ὑπὸ δὲ ἐρωμένου. τὸ δὲ ἄλλον, ὅτι ὁμοιότροπον ἀναθὸς κατέλαβεν. Μι. ἀπαγε. δεινὰ ταῦτα φῂς

exemplo quadrat: siquidem hoc divinum quiddam est. Nunc autem quæ sunt intra Colossum exponito. *Gal.* Quid primum tibi referam Micylle? utrum metus, curas mordaces, suspiciones, familiarium odium, & insidias: casque ob res, somnum rarum, eumque levem, ac plena tumultus insomnia, cogitationes perplexas, spes semper improbas: an verò otii penuriam, postulationes, judicia, expeditiones, edicta, fœdera, consultationes? Quibus rebus fit, ut ne per somnium quidem, aliqua re jucunda frui liceat: verùm ut omnibus de rebus solus dispiciat necesse est, milleque negotia sustineat. Quippe nec Atridem Agamemnona dulcis habebat, Somnus, multigenas versantem pectore curas. Idque cùm reliqui omnes Achivi sterterent. Adde quòd Lydum illum discruciat filius mutus: Persam Clearchus Cyro milites peregrinos conscribens: alium Dion cum Syracusanis nonnullis ad aurem communicans: alium Parmenion collaudatus. Item Perdiccam Ptolemæus, Ptolemæum Seleucus. Quin illa quoque molestiam afferunt, amasius non sponte consuescens, concubina alio gaudens: tum siqui defectionem parare dicantur: aut duo quatuorve satellites inter se susurrantes. Quódque gravissimum est, amicissimi quique vel maximè suspecti sunt habendi, semperque metuendum, nequid magni mali ab illis oriatur. Nam alium filius, alium amasius veneno necavit: alium similis mors forsan eripuit. *Mic.* Apagesis, atrocia sunt Gal-

1 Τὸς κωφὸς ὤν] Dixi ad ὑπὲρ τῆς εἰκόνων, sive apologiam pro imaginibus. *Marcil.*

Ὦ Ἀλεκτρυών. ἐμοὶ γὰρ πολὺ ἀσφαλέστερον σκυτοτομεῖν ἐπικεκυφότα, ἢ πίνειν ἀπὸ χρυσῆς φιάλης, κωνείου, καὶ ἀκονίτου συμμεμιγμένου φίλτρου. ὁ δὲ κίνδυνος, ἐμοὶ μέν, εἰ παραγλιοθεῖ τὸ σμιλίον, καὶ ἀμφίστομον τὴν τομὴν ἐπὶ δύο, ὀλίγον τι ἀμβλύνας ἢ δακτύλου σπερμόν. οἱ δὲ, ὡς φῄς, θανάσιμα διώκασιν, καὶ τοῦτο, μυελοὺς κεφαλῆς συνόντες. εἶτ' ἐπειδὰν πίωσιν, ὅμοιοι μάλιστα φαίνονται τοῖς τραγικοῖς ὑποκριταῖς, οὓς πολλὰς ἰδεῖν ἐστι, τίνας μέν, Κέκροπας δῆθεν ὄντας, ἢ Σισύφους, ἢ Τηλέφους, διαδήματ' ἐχοντας, καὶ [1]ξίφη ἐλεφαντόκωπα, καὶ ἐπίσιον κόμιλλαν, καὶ χλαμύδα χρυσόπαστον. λοιπὸν δέ, οἷα πολλὰ γίγνεται σφοδρὰ κρούσας τις αὐτῶν, ἐν μέσῃ τῇ σκηνῇ κεφαλπίσῃ, γέλωτα δηλαδὴ παρέχει τοῖς θεωμένοις· ἔπειτα σφοδρὰ κρουσθεὶς ὁ διαδήμασι, ἡμιτρίψας δὲ τὴν ἀληθῆ κεφαλὴν ὑποκριτοῦ, καὶ τὰ σκηνῆς ἐπιπολὺ γυμνώσας, ὡς δέ τι ἐθέλοντας τὰ ἔνδοθεν φαίνεσθαι [2]ῥάκια, δύσλωτα ὄντα, καὶ τὰ ἐμβάδων τῷ ὑποδήσαντι ἀμφοφόρτια, καὶ οὐχὶ κατὰ λόγον τοῦ ποδός. ὁρᾷς ὅπως μὲ ἐκπλήξειν ἐδόκησας ἤδη ὦ βέλτιστε ἀλεκτρυών; ἀλλὰ τυραννικὸν μέν, τοιοῦτόν τι ὤφθη ἔσεσθαι· ἵππος δὲ, ἢ κύων, ἢ ἰχθὺς, ἢ βάτραχος ὁπότε χθόνιος, πῶς ἔφερες ἐκεῖνα τὰ ἀμφιτελῆ; Ἀλε. μηκέτι τοῦτον ἀνακινεῖς τὸν λόγον,

Galle, hæc quæ narras. Quare mihi tutius fuerit cerdonicæ operæ pronum incumbere, quàm ex aurea phiala propinatum poculum haurire cicuta & aconito temperatum. Nam mihi quidem hoc unum est periculi, ut si paulum aberret similon, deflectatque à recta incisione, summum secantis digitum exiguo tingat sanguine. At hi, ut ais, lethifera agunt convivia, idque innumeris in malis constituti: qui ubi conciderint, persimiles esse videntur tragicis histrionibus. Nam multi ut videre est, quoad Cecropes sunt, aut Sisyphi, aut Telephi, diademata gestant, eburneisque capulis gladios, comamque ventilatam, & chlamydem auro intertextam. Quòd siquis, qualia plerumque accidunt, ipsorum aliquis impingens, media in scena cadat, risum profectò movet spectatoribus: videlicet persona unà cum ipso diademate contrita, vero autem actoris capite cruentato, cruribusque magna ex parte renudatis, ut jam interioris amictus panni quàm sint miseri fiat perspicuum: ac cothurnorum quos pedibus induxerunt appareat deformitas, cùm pedis modo non respondeant. Vides ut me jam similitudines conferre docueris optime Galle? Cæterùm tyrannis, talis quædam res esse tibi visa est. Sed cùm equus esses, aut canis, aut piscis, aut rana, quomodo eam vitæ rationem ferebas? *Gal.* Quem nunc moves sermonem

1 Ξίφη ἐλεφαντόκωπα] Heliod. lib. 2. *Bourd.*

2 Ῥάκια δύσλυτα] Tangit scenicas vestes servorum. Duplex vestis in scena, liberorum & servorum, ut patet apud I. Polluc. c. 13. l. 7. Eorum qui servos fingebant vestes centunculi ex parvulis pannis. Sic in Epist. Saturn. *αἱ τραγικαὶ ἐσθῆτες ἐκ ῥακῶν πάνυ διτλῶν συγκαλυμμέναι.* Hinc *centunculum mimi*, apud Apul. Apol. 1. Hinc jocus ille Plautinus. *Consutus tunicis hinc ad venio non dolis.* Idem.

καὶ ὁ Γ παροίνιος καιρός. πλὴν τόγε κεφάλαιον, ὦδις ὅτις οὐκ ἀπρεπισμονέστερος τὸν βίον ἤδιόν μοι Γ ἀνθρωπείων, μόνας ταῖς φυσικαῖς ἐπιθυμίαις, καὶ χρείαις ἐμμεμετρημένον. πλοῦτον ἢ ἵππον, ἢ συκοφάντην βάτραχον, ἢ σοφιστὴν κολοιὸν, ἢ ὀψοποιὸν κύνωπα, ἢ κίναιδον ἀλεκτρυόνα, καὶ τἄλλα, ὅσα ὑμεῖς ἐπιποθεῖτε, οὐκ ἂν ἴδοις οὐ ἐκείνοις. Μι. ἀληθῆ ταῦτα ἴσως ὦ ἀλεκτρυών. ἐγὼ δ' ὅμως πέπονθα, οὐκ αἰσχυνόμενος σοὶ λέγειν. ἐδόκουν δυσαναμέμπτως ἐπιθυμίαν, ἣν ἐκ παίδων εἶχον πλείστος γρυσίου. ἀλλά μοι ἐνύπνιον ἔπεσε τοῦ ὀφθαλμῶν ἔχεται, ἐπιδεικνύμενον τὸ χρυσίον. καὶ μάλιστα ἐπὶ τῷ καλαφάτῳ Σίμωνι ἀποπνίγομαι, τυφῶντι ἐν ἀγαθοῖς τοσούτοις. Αλε. ἐγώ σε ἀσώσομαι ὦ Μίκυλλε. καὶ ἐπείσθη ἤδη νύξ ἐστι, ἔξανασταὶς, ἕπου μοι. ἀπάξω γάρ σε πρὸς αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν Σίμωνα, καὶ εἰς τὰς τῶν ἄλλων πλουσίων οἰκίας, ὡς ἴδοις οἷα τὰ παρ' αὐτοῖς ἐστι. Μι. πῶς τοῦτο; κεκλεισμένων τῶν θυρῶν, [1] καὶ μὴν τοιχωρυχεῖν με σιωπαναγκήσεις; Αλε. ἀδαμῶς. ἀλλ' ὁ Ἑρμῆς, ὃν ἐγὼ ἱερὸς εἰμι, ἐξαίρετον ἔδωκέ μοι τοῦτο, ἵν' εἴ τις τὸ ὑραῖον πλευρὸν τὸ μήκιστον, ὃ δὴ ἀπαλόπτερον ἐπικαμπὲς ἐστι. Μι. δύο δ' ἔστι τοιαῦτα. Αλε. τὸ δεξιὸν τοίνυν, ὅτῳ ἂν ἐγὼ ἀποπτάσας παρέχω ἔχειν, ἐς ὅσον ἂν βάλωμαι, ἀνοίγειν τε ὁ τοιοῦτος πᾶσιν θύραν δυσάπτατον, καὶ ὁρᾶν τὰ πάντα, οὐχ ὁρώμενος αὐτός. Μι. ἐλελήθεις με ὦ ἀλεκτρυών, καὶ σὺ γέρης ἄν. ἐμοὶ δ' ἂν ἐθέλοις τοῦτο ἀπαξ παρέχειν,

nem & longior sit, neque hujus temporis. Illud autem unum in genere dixerim, nullam ex omnibus vitam mihi non visam tranquilliorem humana, naturalibus duntaxat cupiditatibus, & usibus circunscriptam. Si quidem aut publicanum equum, aut sycophantam ranam, aut sophistam graculum, aut cupediarium culicem, aut cinædum gallum atque id genus alia quæ studio prosequimini, inter illos non videas. *Mic.* Hæc quæ dicis Galle vera fortè sunt. Verùm non pudebit me tibi fateri id quod mihi accidit. Nondum dedisce possum cupiditatem illam à puero mihi insitam, videlicet ut dives evadam. Quin nunc quoque somnium illud ob oculos versatur, aurum ostentans: potissimùm autem scelestus ille Simon excruciat, qui tantas inter opes delicietur. *Gal.* Ego te hoc morbo levabo Micylle. Et siquidem etiamdum nox est, surge & sequere me: siquidem te ad Simonem ipsum adducam, & in aliorum divitum ædes, ut videas quomodo res habeant apud illos. *Mic.* Istud quo pacto? Num me clausis foribus parietes effodere compelles? *Gal.* Nequaquam: verùm Mercurius cui sum sacer, eximium hoc mihi concessit, si quis longissimam caudæ plumam avulserit, quæ ob mollitiem inflectitur. *Mic.* Atqui duas habes ejusmodi. *Gal.* At dextram cuicunque avulsam dedero gestandam, is quoad volvero, poterit fores omnes aperire, & cuncta videre, ipse invisibilis. *Mic.* Equidem ignorabam Galle te præstigiarum quoque peritum esse. Itaque si plumam hanc mihi semel præbueris,

1 Καὶ μὴν τοιχωρυχεῖν] Καὶ μὴν τοιχωρυχεῖν. *Mercil.*

1 Ἑρμῆ

ἔψῃ τὰ Σίμωνος πάντα· ἐν βραχεῖ δεῦρο μεταπεισθήσεται. μείζων γὰρ αὐτὰ παρελθών. ὁ δ', αὖθις ἀποστρώξεται, ἀποπίνων τὰ κατὰ θύμβραν. Αλε. ἐμοὶ γὰρ ἡμεῖς χθὲς ἐφιλοτιμήθημεν τοῦτο. παραγγείλας γὰρ ὁ Ἑρμῆς ἐμοὶ τοιοῦτόν τι ἐργάσασθαι ὁποῖόν ἔχων τὸ πτερὸν, ἀναβοήσασθαί με, καὶ φωράσαι αὐτόν. Μι. ἀπίθανον λέγεις. κλέπτειν τὸν Ἑρμῆν αὐτὸν ὄντα, τοῖς ἄλλοις φθονεῖν τοιοῦτον ἀπιθάνως δ' ὅμως. ἀφίξεσθαι γὰρ τὸν χρυσίον, ἢν δυνώμεθα. Αλε. ἁπλοῦν ὦ Μίκυλλε τοῦτο τὸ κλέος. τί τοῦτο ἄμφω ἀκίνδυνος; Μι. ἀσφαλέστερον ὅπως ὦ ἀλεκτρυὼν, καὶ σοὶ ἦσον ἄμφω τὸ σφάγμα ἂν εἴη, ὡς μὴ χωλεύοις θἀτέρου τῶν ὑρᾶς μέρος. Αλε. εἶεν. [1]ἐπὶ τὸ Σίμωνα φοβοῦσθαι ἄκινδυνον, ἢ παρ' ἄλλον τινὰ τὸν πλουσίαν; Μι. ἔμοιγε, ἀλλὰ ἐπὶ τὸν Σίμωνα. ὃς ἀντὶ δισυλλάβου, πεντασύλλαβος ἤδη πλουτήσας εἶναι ἀξιοῖ. καὶ δὴ πάρεσμεν ἐπὶ τὰς θύρας. τί δὲ ποιῶ τὸ μὴ τοῦτο; Αλε. ἐπίθες τὸ πτερὸν ἐπὶ τὸ κλεῖθρον. Μι. ἰδοὺ δή, ὦ Ἡράκλεις, ἀνεπετάσθησαν ὥσπερ κλειδὶ αἱ θύραι. Αλε. ἴωμεν εἰς τὸ φανερόν. ὁρᾷς αὐτὸν ἀκριβοῦντα, καὶ λογιζόμενον. Μι. ὁρῶ μὰ Δία, φανερὰ ἀμαυρούμενα ὑπὸ δυσῶσαν τινὰ θρυαλλίδα. καὶ ἀκριβὴς δ' ἔστιν. οὐκοῦν δ' ἀπόλωμεν ὦ ἀλεκτρυών. καὶ κατίσκληκεν ὅλον ὑπὸ φροντίδων δηλαδή. ἀ γὰρ νοσεῖν ἄκρως ἐλέγετο. Αλε. ἄκουσον ἃ φησιν. εἴσῃ γὰρ ὅσην ἔχει. Σι. οὐκοῦν τάλαντα μὲν ἑξήκοντα ἐνεῖνα, πάνυ ἀσφαλῶς ὑπὸ τῇ κλίνῃ κατορώρυκται, καὶ

bueris, videbis ilico Simonis univerſas opes huc deportatas: etenim eas huc rediens transferam. At ille rurſum coria calceis aſſuenda obrodet, ebibetque. *Gal.* Atqui nefas ſit ictud facere. Nam mandavit Mercurius, ut ſi, qui pennam habuerit iſtiuſmodi quippiam patret, vociferando furem prodam. *Mic.* Rem narras neutiquam veriſimilem, nempe Mercurium cùm ipſe ſit fur, non ſinere alios, ut idem faciant. Abeamus tamen: nam à capiendo auro mihi, ſi poſſim, temperabo. *Gal.* Pennam prius revellito. Quid hoc rei eſt? ambas revulſiſti. *Mic.* Hoc tutius, minuſque tibi deforme futurum eſt, ne altera caudæ parte mutilatus claudices. *Gal.* Eſto. Sed utrum Simonem primum adibimus, an alium quempiam divitum. *Mic.* Non alium: ſed Simonem, qui pro diſſyllabo tetraſyllabus eſſe affectat poſteaquam dives evaſit. Iámque ad foras acceſſimus. Quid igitur faciam deinceps? *Gal.* Pennam ſeræ admove. *Mic.* En Dii boni, oſtium perinde atque clave patefactum eſt. *Gal.* Præcedens in adverſum progredere. Vides illum vigilantem ac ſupputantem? *Mic.* Video per Iovem, & quidem ad obſcuram, ſiticuloſamque lucernam. Præterea pallet, haud ſcio unde, Galle, totúſque exaruit, & eſt extenuatus, nimirum à curis. Nam alioqui malè habere non dicebatur. *Gal.* Auſculta quid dicat. Intelliges enim unde ita ſe habeat. *Simon.* Nimirum ſeptuaginta illa talenta tutò admodum ſub lectica defoſſa ſunt, & nemo

1 Ἐπὶ τὸ Σίμωνα] Floren. ἀλλὰ τὸν Σ. De hac mutatione nominum eleganter Clariſſimus Caſaubonus ad Athen. c. 14. lib. 5. Mercer. ad Ariſt. pag. 241. *Bourd.*

ἐδεὶς ὅλως εἶδε. τὸ δ' ἐκκαίδεκα, εἶδε Σωσύλος ὁ ἱππικὸμυς ὑπὸ τῇ φάτνῃ κεκλακύπτοντά μι. ὅλως γὰρ οὐδὲ τ' Ἵππικά ἐστιν ἐ πάνυ ἐπιμελής. ἄλλως τ' ἐδὲ φιλόπονος ὤν. εἰκὸς δ' διηρπάζθ πολλ' πλείω τύτων. ἢ πόθεν γὰρ ὁ Τίβιος πάρεχον αὐτῷ ὅτι μίζον ὠψώνιον ἔχθης; ἐλίμβθ δ' τῇ γυναικὶ ἐμβόδιον ἐπῆθμη πέντε δραχμῶν. ὅλως τάμὰ ὅτι ἀπόλῶσι δ' κἀκῶδαίμονος. ἀλλ' ἐδὲ τὰ σκεύαρίσκια ὐ σῶσαι θέλει μι δύνηται, τοσαῦτα ὄντα. δίδια γὰρ μή πς ὑπορύξας τ τοῖχον, ὑφέληται ταῦτα. πολλοὶ φθονῦσι, κἀμ ἐπιβουλεύσι μι. κ' μάλιστα ὁ γείτων Μίκυλλος. *Mi.* νὴ Δία, στὶ γὰρ ὄμοιος ἐγὼ ἐ τὰ τρύβλια ὑπὸ μάλης ἔχω. *Alc.* σιώπησον ὦ Μίκυλλε, μὴ καταφωράσῃ παρόντας ἡμᾶς. *Si.* ἄρισον γὰρ ἄρυσσον αὐτὸν φυλάττειν. ἄπεσσι δείσιμι λῃστὰς ὐ κύκλῳ τῶν οἰκίαν. πῖς ἔτ; ὁρᾶ σί γε ὦ τοιχωρύχα μὰ Δία. ἐπὶ κίνηγα ὖν τυχάνεις, ἐῦ ἔχθ. ἀριθμήσω αὖθις ἀπορύξας τὸ χρυσίον, μή πμε λαθὼν διάλαθεν. ἰδὲ πάλιν ἐψοφηκέ πς ἐπ' ἐμέ. δηλαδὴ πολιορκᾶμαι, κἀμ ἐπιβουλεύομαι πᾶς ἀπάντων. πᾶ μοι τὸ ξιφίδιον; ἄν λάβω τινά. θήκωμαι αὖθις τὸ χρυσίον. *Alc.* τοιαῦτα μὴ στι ὦ Μίκυλλε τὰ Σίμωνος. ἀπίωμεν δ' ἐ παρ' ἄλλον τινά, ἕως ἔτι ὀλίγον τ νυκτὸς λοιπόν ἐστιν. *Mi.* ὁ κἀκοδαίμων, οἷον βιοῖ τ βίον. ἐχθροῖς ὅτω πλουτεῖν χρόοιτο. κ' κόρρης γὰρ πατάξας αὐτὸν, ἀπολῆναι βούλομαι. *Si.* πῖς ἐπάτηξέ με; λῃσόμενος ὁ δύσυχής. *Mi.* οἴμωζε, κ' ἀρρύπτ, κ' ὁμοιος γένου τὸ χρῶμα τῷ χρυσῷ προσῆκον αὐτῷ. ἡμεῖς δ', εἰ δοκεῖ, nemo prorſus vidit. At ſedecim illa Soſylus equiſo vidit me ſub præſepi occultantem. Itaque de curando ſtabulo non eſt admodum ſolicitus, præſertim cùm laboris non ſit amans. Ac veriſimile eſt illum his multò plura ſuſtuliſſe. Nam unde Tibius heri tam ingens ſalſamentum ipſi opſonaſſet? Ajunt etiam illum monile uxori emiſſe drachmis quinque. Heî mihi miſero, hi omnia diſſipabunt bona. At neque pocula, quæ tot mihi ſunt, in tuto loco ſunt poſita: quæ vereor, nequis ſuffoſſo pariete mihi tollat. Complures mihi invident, atque inſidias moliuntur: ac in primis vicinus Micyllus. *Mic.* Ita per Iovem: nam tibi ſum ſimilis: ac patellas ſub ala geſto. *Gal.* Tace Micylle, ne nos præſentes prodas in furto. *Sim.* Optimum igitur fuerit ut ipſe inſomnis ſervem. Omnem obibo domum in orbem obambulans. Quis iſte? te video per Iovem, ô parietum perfoſſor. Bene ſe res habet, ſiquidem es columna. Refoſſum aurum numerabo rurſus, nunquid pridie me latuerit. En iterum aliquis me pulſavit: obſideor nimirum, & ab omnibus inſidiis appetor. Vbi mihi gladius? ſi quemquam deprehendero. Rurſum aurum defodiamus. *Gal.* Hujuſmodi Micylle, ſunt res Simonis. Sed abeamus ad alium quempiam, donec noctis adhuc aliquantulum ſupereſt. *Mic.* O miſer cujuſmodi vivit vitam! hoſtibus eveniat eſſe ad hunc modum divitibus. Itaque pugno illi in maxillam illiſo, volo diſcedere. *Sim.* Quis me percuſſit? latrocinio diſpolior miſer. *Mic.* Plora, ac vigila, auróque attabeſcens illi fias colore ſimilis. Nos autem, ſi videtur,

Gni-

Γνίφωνα τ δανειςὴν ἴδωμεν. ὐ μεκρὸν ἦ ὲ ἔτος οἰκεῖ. ἀνέῳκται αὖτη ἡμῖν ἡ θύρα. Αλε. ὁρᾶς ἐπιχρυσῦν ὲ τὸν ἐπὶ φρυνίδιον, ἀναλογιζόμενον τὰς τίκας, κὴ τὰς δακτύλας κατασκληκῶντα, ὃν δηϊσὶ μεθ' ὀλίγον πρόκα τοῦτα λιπόντα, σίλφιον, ἢ ἐμπίδα, ἢ μῆλον γαίας; Mi. ὁρῶ κακοδαίμονα, κὴ ἀνόητον ἄνθρωπον, ὐδὲ νῦν πολὺ τ σίλφης, ἢ ἐμπίδος ἄμεινον βιῶντα. ὡς ἦ ὲ ἔτος ἐκπέπτωκεν ὅλῳ ὑπὸ τ λογισμῶν. ἰὼ ἄνδρες ἀπίωμεν. Αλε. ἀλλὰ τ σὸν Εὐκρήτιον, εἰ δοκεῖ. κὴ ἰδὲ γὸ ἀνέῳκται ὲ αὖτη ἡ θύρα. ἴωτε εἰσίωμεν. Mi. ἄπαιπαπαῖ τοῦτο μικρὸν ἐμεσθάδιον ἐμοὶ λῷ. Αλε. ἴσ γὸ σὺ ἀνεψιοπολεῖς τ πλεῖστον; ὁρᾶς γᾶν τ Εὐκρήτιον αὐτὸν μὲ ὑπὸ ᾧ οἰκέτε πρεσβύτην ἄνθρωπον. Mi. ὁρῶ νὴ Δία κατατυγχανόμενα πολὺ, κὴ παχέλασμον, κὴ ἀσέλγαινα σὺν ἀνθρωπίνῳ. τὴν γυναῖκα ἦ ἐπίρρυτι ὑπὸ ᾧ μαγείρε μοιχευομένην ὲ αὐτοῦ. Αλε. τί δῆτ' ἐβούλοις ἂν ὲ τούτων κληρονομεῖν ὦ Μίκυλλε, κὴ πάντα ἔχειν τὰ Εὐκρήτους; Mi. μηδαμῶς ὦ ἀλεκτρυών. λιμοῦ ἀφόρητον ἀπολοίμην, ἢ τοιοῦτόν τι πείσωμαι. χαίρετω τὸ χρυσίον, κὴ τὰ δεῖπνα. δύο ὀβολοὶ ἔμοιγε πλοῦτός ἐστι μᾶλλον, ἢ τοιαυτὶ χάος τ οἰκετῶν. Αλε. ἀλλὰ νῦν, ἡμέρα γὸ ἤδη ἀμφὶ τὸ λυχνοῦχον αὐτὸ, ἀπίωμεν οἴκαδε παρ' ἡμᾶς. τὰ λοιπὰ ἦ, εἰσαῦθις ὄψῃ ὦ Μίκυλλε.

repetamus. Reliqua, Micylle,

Gniphonem fœneratorem visamus. Neque hic procul habitat, ostium nobis sponte patuit. *Gal.* Vides hunc etiam curis invigilantem, digitis contortis usuras supputantem, cui propediem relictis hisce omnibus, fit in silpham aut culicem, aut muscam abeundum? *Mic.* Video miserum & vecordem hominem, neque nunc silpha, aut culice meliùs viventem. Vt verò etiam iste totus rationibus intabuit! Ad alium eamus. *Gal.* Ad tuum, si videtur Eucratem. En tibi fores per se patuêre. Itaque introeamus. *Mic.* Paulò antè hæc omnia mea erant. *Gal.* At etiam nunc tu divitias somnias? Vides Eucratem ipsum à famulo, natu grandem. *Mic.* Video per Iovem obscœnitatem quandam, & lasciviam non virilem. Quinetiam altera ex parte ipsius uxorem à coquo constuprari. *Gal.* Quid ergo? num optaris Micylle, horum hæres esse, cunctaque possidere quæ sunt Eucratis? *Mic.* Nequaquam Galle. Fame priùs peream, quàm mihi accidat hujusmodi quippiam. Valeat aurum & convivia. Duo oboli mihi sunt divitiæ potiores, quàm si à domesticis mihi domus perfodiatur. *Gal.* Sed jam nunc quandoquidem dies ferme diluxit, domum nostram aliàs videbis.

ΙΚΑΡΟΜΕΝΙΠΠΟΣ, Η ΤΠΕΡΝΕΦΕΛΟΣ.

ICAROMENIPPVS, SIVE HYPERNEPHELVS.

ARGVMENTVM.

Quod suprà in specie, idem hic in genere tractat. Reprehendit enim in universum omnium hominum tum privatorum, etiam regum ac principum, omnia facta ac studia: sive ea privata sint, sive etiam ad cultum, ac religionem deorum pertineant, præcipuè autem philosophos, ut semper aliàs, insectatur, quos indicat non modo circa res humanas incerta ac stulta docere, verum etiam de rebus sublimibus, de mundo, de Deo, de providentia divina, & id genus aliis, absurda, atque impia quædam tradere, quæ neque viderant ipsi, neque aliunde cognoverint. Atque hæc omnia sub Menippi nomine, quem aliàs quoque, ut philosophis infestum atque inimicum exhibet.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Ὀκτὼ μυριάδες μὲν ἦσαν στάδιοι μέχρι τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ σελήνου, ὁ πρῶτος ἡμῖν σταθμός. τοσοῦτος μὲν ὁ ἐπὶ τὸν ἥλιον ἄνω παρασάγγης πᾶς πτερωκήσοι. τὸ δὲ ἀπὸ τούτου, ἕως αὐτὸν ἤδη τὸν ἀρχιτέκτονα, καὶ τὸν ἀκρόπολιν τοῦ Διὸς ἄνοδον, καὶ τοῦτο γλαφυρῷ ἀϊζύγι ἀετοῦ μιᾶς ἡμέρας. Ετερ. τί ταῦτα πρὸς χαρίεσσαν ὦ Μένιππε ἀστρονομεῖς, καὶ ἡσυχῇ πως ἀναμετρεῖς. πάλαι γὰρ ἐπακροῶμαί σου περὶ σελήνην, ἡλίου τε καὶ σελήνης, ἔτι δὲ τοῦ φορείου τούτου σταθμούς τινας, καὶ παρασάγγας ἀποξυλίζοντος. Μεμνήσομαί σου ὦ ἑταῖρε, εἰ μετέωρος, καὶ ἀγέλαστος δοκῶ σοι λέγειν. τὸ κεφάλαιον γὰρ δὴ πρὸς ἐμαυτὸν λογίζομαι τὴν ἔναγχος ἀποδημίας. Ετερ. εἶπε ὦ γαθὲ, καθάπερ οἱ Φοίνικες, ἄφροις ἐπιμαίρει τὴν

MENIPPVS.

Er mille igitur erant stadia à terra usque ad lunam, ubi prima nobis fuit mansio. Hinc sursum ad solem parasangæ ferme quingentæ: à quo rursum ad cœlum ipsum arcemque Iovis arduam, tantum ferè spatii fuerit, quantum aquila possit uno die expeditè conficere. *Amicus.* Dic mihi per Gratias Menippe, quænam ista sint quæ de astris apud te loqueris, ac tacitus tecum metiris. Etenim jamdudum te assectans, audio soles & lunas, quinetiam fastuosas & peregrinas istas voces, stadia, & parasangas commemorantem. *Men.* Ne mireris amice, si sublimia aëriaque tibi videor loqui: nam apud me summam reputo nuper actæ peregrinationis. *Amic.* Num ô bone, Phœnicum in morem, viam stellis notabas?

ὀδὸν ; Men. ἔ μὰ Δία , ἀλλ' ἐν αὐτοῖς ἄστροις ἐπῃώρουν τῷ λαμπρῷ μίαν. Etan. Ἡρώκλεις. μακρὰν γὰρ ὄνειρον λέγεις , εἶτα σευζὼν ἔλαθες κεχαιμηκὼς παρασάγγας ὅλας. Men. Ὄνειρον γὰρ ὦ τὴν δοκῶ σοι λέγειν , ὃς χρόνῳ ἀφίγμαι σοφὸς ἔ Διός ; Etan. πῶς ἔφησθα. Μένιππος ἡμῖν διοπτὴς πάρεσιν ἐξ οὐρανοῦ ; Men. καὶ μάλ' ἐγώ σοι παρ' αὐτοῦ σαφῶς ἔ πάνυ Διὸς ἥκω πάρεργον , δεινὰ ἀκούσας , καὶ ἰδών. εἰ γὰρ ἀπιστεῖς , καὶ αὐτὸ τοῦτο ὑπερφέρομαι , τὸ περὶ πίστεως δύνασθαι. Etan. καὶ πῶς ἔγωγε ὦ θαυμάσιε , καὶ ὁλόμηνε Μένιππε γενηθεὶς αὐτὸς , καὶ ἐπίγειος ὢν , ἀπιστεῖν δυναίμην ὑπερνεφέλῳ ἀνδρί. καὶ ἵνα καθ' Ὅμηρον εἴπω , ἔ ὑφαινόμενον ἐνί. ἀλλ' σαφῆνά μοι φράσον , εἰ δοκεῖ , πόθεν ἦρθης ἄνω , καὶ ὁπόθεν ἐπορέσω κλίμακα τηλικαύτην τὸ μέγεθος. Men. τὰ μὲν γὰρ ἀμφὶ τὴν ὄψιν , ὡ πάνυ ἔοικας σαφῶς τῷ φρυγὶ , ὥστε ἐμὲ εἰκάζειν ἔ σε εἰσχρήσεσθαί πῃ , ἀνάρπασον χαλκίνην ὡσὶ ἔ ἀετοῦ. Men. σὺ μὲν πάλαι σκώπτων δῆλος εἶ. καὶ θαυμαστὸν ὁδὸν , εἴ σοι τὸ παρόδιον ἔ λόγῳ , μύθῳ δοκεῖ ὡσαύτως φέρειν. ἀτὰρ ὁδὸν ἐδιηνύσω μοι ὡσὶ τὴν ἄνοδον , ἢ πῃ κλίμακος , ἢ παιδικῶν ἡνίας ἔ ἀετοῦ οἰκεῖα γὰρ ἦν μοι τὰ πτερά. Etan. τοῦτο μὲν ἤδη ἐ ὑπὲρ αὐτὸν Δαίδαλον ἔφησθα , εἴγε πρὸς τοῖς ἄλλοις , ἐλελήθεις ἡμᾶς ἱέραξ τις , ἢ κηλοῖος ἐξ ἀνθρώπου γενόμενος. Men. ὀρθῶς ὦ ἐπαΐεις , καὶ σὺ μὲν σκοπεῖ εἰκάσεις. τὸ δαιδάλειον γὰρ ἐκεῖνο σόφισμα ἔ πτερῶν ἐ αὐτὸς ἐμηχανησάμην. Etan. εἶπε ὦ τολμηρότατε πάντων ,

ficium ipſe etiam ſum molitus.

tabas ? *Men.* Non per Iovem : ſed in ipſis aſtris peregrinabar. *Amic.* Papæ ! longum profectò refers ſomnium : ſiquidem totas paraſangas neſcius dormiviſti. *Men.* An ſomnium tibi videor referre : ego qui à Iove modò reverſus adſum. *Amic.* Quid dixiſti ? Ita-ne Menippus nobis à Iove adeſt è cœlo delapſus ? *Men.* Ita ſanè : ego tibi à ſummo illo Iove hodie venio, apud quem mira audivi, & vidi. Quòd ſi non credis : equidem hoc ipſo nomine ſupra modum gaudeo, quòd ſupra fidem ſum fœlix. *Amic.* Et quo pacto, ego divine & Olympie Menippe, mortalis cum ſim ac terreſtris, queam non credere viro qui nubes ſuperarit, quique, ut Homericis dicam verbis, jam ſit cœlitum unus ? At illud, ſi videtur, mihi dicito, quo modo ſurſum ſubvectus fueris, atque unde ſcalas tanta magnitudine tibi paraveris. Nam quantum ad faciem attinet, non es admodum ſimilis illi Phrygio, ut conjiciamus te quoque ab aquila raptum fuiſſe, quò pocillatoris alicubi munere fungereris. *Men.* Iamdudum apertè cavillaris. Nec mirum ſi narrationis novitas fabulæ videtur adſimilis. Cæterùm ad conſcenſum nihil mihi fuit opus ſcalis, neque ut pullus aquilæ fierem, cùm proprias alas haberem. *Amic.* Hoc quod dicis vel ipſum Dædali factum ſuperat : ſiquidem præter alia, nobis neſciis milvius, aut graculus ex homine factus es. *Men.* Rectè amice : neque procul à ſcopo conjeciſti. Nam & illud Dædali alarum arti- *Amic.* At omnium audaciſſime, non

1 Ὄνειρον γὰρ ὦ τὴν δοκῶσι λέγειν] Δοκῶ σοι λέγειν. *Marcil.*

1 Οὐ-

οὐκ ἰδιδοίκεις μὴ & σὺ πᾶ τ᾽ ἁλώσῃς κρεῖττον, μηνίππιόν τι πέλαγος ἡμῖν ἄφες τὸ Ἰκάριον ἀποδείξῃς ἐπὶ τοῦ σωτῆ ὀνόματι; Με. ὑδιαμῶς. ὁ μὲν γὰρ Ἴκαρος, ἅτε κηρᾷ τὰς πτέρυγας ἡρμοσμένος, ἐπειδὴ τάχιστα πρὸς τ᾽ ἥλιον ἐλάθη ἐτάκη, πλησιάσας, εἰκότως κατέπεσε. ἡμῖν δ᾽, ἀκήρατα ἦν τὰ ἀκύπτερα. Ετα. πῶς λέγεις; ἤδη γὰρ σε οἶσθ᾽ ὅπως ἠρέμα με προπέμψεις πρὸς τὰ ἀληθείαν ἐ διηγήσεως. Με. ὦδέ πως. ἀετὸν ὑμεῖς ἴσως συλλαβόντ, ἔτι δ᾽ ἁπτομένου τοῦ κρεατος, ἀποτιμᾶν αὐτοῖς ὠλίγους τὰ πτερᾶ, μᾶλλον δ᾽ & πᾶσαν ἐξαρχῆς τὴν ἐπίνοιαν, εἴ σοι σχολή, διέμι. Ετα. πάνυ μὲν οὖν, ὡς ἐγὼ σοι μετέωρός εἰμι ὑπὸ τ᾽ λόγων, καὶ πρὸς τὸ πλᾶ ἤδη κέχηνα τ᾽ ἀκροάσεως. μηδὲ πρὸς φιλίαν με ἀφείδῃς, ἄνω πᾶ τ᾽ διηγήσεως ὡς τ᾽ ὦτων ἀπηρτημένον. Με. ἄκουε τοίνυν. ὑ γὰρ ἀστεῖον γε τὸ ἁμάρτημα, κεχηνότα φίλον, ἐγκαλιπεῖν. καὶ τοῦτο, ὡς σὺ φῂς ὡς τ᾽ ὦτων ἀπηρτημένον. ἐγὼ γὰρ ἐπειδὴ τάχιστα ἐξεζέσθην τὰ κῆ τ᾽ βίου, γελοῖα, καὶ ταπεινὰ, καὶ ἀδιέβαια τὰ ἀνθρώπινα πάντα εὗρισκον, πλούτους λέγω, καὶ δυναστείας, καὶ φρονήσεις αὐτῶν, καὶ τὴν ἐκεῖ ταῦτα σπουδὴν, ἀσχολίαν τ᾽ ἀληθῶς σπουδαίαν ὑπολαβόν, ἀνακύψειν τι, καὶ πρὸς τὸ πᾶν ἀναβλέψειν ἐπειράμην. καὶ μοι σὺ τοῦτ᾽ ἦν, πολλὴν πᾶ περὶ ἐμὲ τὴν ἀπορίαν, ὥστε με μὴ οὐκ ὄντα ὑπὸ τ᾽ σοφῶν καλεῖσθαι κόσμου. ὑ γὰρ εἶχον εὑρεῖν ὅθ᾽ ὅπως ἐγένετο, ὅτι τ᾽ δημιουργὸν, ὅτι δυνατὸν, ὅθ᾽ ὅ, τι τὸ πέλα ἐστὶν αὐτῶ. ἔπειτα & κῆ μὴ non veritus es ne tu quoque alicubi in mare delapsus, Menippeum aliquod pelagus tibi cognomine redderes, quemadmodum ille Icarium? *Men.* Nequaquam: siquidem Icarus cùm alas haberet cera adglutinatas, eáque ad solem ocyssimè esset liquefacta, dilapsis alis, non mirum si decidit. At nobis celeres erant sine cera pennæ. *Amic.* Istud quî fieri potuit? Iam enim haud scio quo pacto paulatim me adducis, ut vera videantur quæ narras. *Men.* Ad hunc ferme modum. Aquilam egregiè magnam, præterea validum vulturem arripui. His cùm alas unà cum ipsis brachiis præfecuissem. Quin potiùs, si vacat, totius commenti rationem ordine tibi percensebo. *Amic.* Mihi quidem vel maximè vacat: adeò sublimis à sermone tuo pendeo: jámque ad narrationis finem inhio. Ne verò per Iovem amicitiæ præfidem me negligas, auribus in aëre suspensum, ob tuam narrationem. *Men.* Ausculta igitur, Neque enim urbanum fuerit, si spectem amicum ore hiante relictum, præsertim, ab auribus ut ais, suspensum. Ego igitur, cùm expendens ea quæ sunt in vita mortalium, protinus omnes res humanas comperissem ridiculas, humiles, & instabiles: nempe opes; imperia, magistratus: contemptis his, atque horum studio: adjectóque animo ad ea quæ sunt verè bona, hinc emicare, & ad universi naturam suspicere sum conatus. Atque hic multam mihi hæsitationem attulit, primùm hic ipse qui à sapientibus appellatur mundus. Neque enim invenire poteram, neque quo pacto, neque quo opifice factus fuisset, neque quod esset illius vel initium, vel finis. Deinde cùm particulatim

ρῶ ἐπισκοπῶν, πολὺ μᾶλλον ἀπορεῖν ἠναγκαζόμην. τὰς τε γὰρ ἀστέρας ἑώρων ὡς ἔτυχε δι' ἀρανῦ διερριμμένας, καὶ τὸν ἥλιον αὐτὸν τί ποτε ἦν ἄρα ἐπόθουν εἰδέναι. μάλιστα δὲ τὰ περὶ τὴν σελήνην ἄτοπά μοι, καὶ παντελῶς παράδοξα κατεφαίνετο. καὶ τὸ πολυειδὲς αὐτῆς τὸ χιμαιρώδες ἀπόρρητόν τινα τὴν αἰτίαν ἔχειν ἐδοκίμαζον. ἐπεὶ μὴν ἀπὸ τῆς ἀτραποῦ ἀφίξασθαι, καὶ βροντὴ κατέβραγεῖσα, καὶ νιφὰς, ἢ χιὼν, ἢ χάλαζα κατενεχθεῖσα, καὶ ταῦτα συνέπιπτε πάντα τὰ ἀπὸ μεσουρανοῦ ἦν. ὡς δὲ ἐπειδὴ τάχιστα ἐπελαμβανόμην τῆς φιλοσοφίας τούτων ταῦτα ἕκαστα ἐμανθανον. ὅμως γὰρ ἐκείνους πᾶσιν γε ἔχειν ἂν εἰκὸς τὴν ἀλήθειαν. ὅτε δὴ τοὺς ἀρίστους ἐπιλεξάμενος αὐτῶν, ὡς οἷόν τε μεμπράσθαι, καὶ χρόας ὠχρότητι, καὶ γλυκείᾳ βαθύτητι, μᾶλλον γὰρ ὑψαγόρας τινὲς, καὶ ἱερατικώτερον οἱ ἄνδρες αὐτίκα μοι κατεφάνησαν, τούτοις ἐγχειρίσας ἐμαυτὸν, καὶ συχνὸν ἀργύριον, τὸ μὲν, αὐτόθεν ἤδη καταβαλὼν, τὸ δὲ, εἰσαῦθις ἀποδώσειν ἐπὶ κεφαλαίῳ τὸ σοφίας διομολογησάμενος, ἤξειν μεταξολόγησέ τε διδάσκαλος, καὶ τὸν τῶν ὅλων διακόσμησιν καταμαθεῖν οἱ δὲ, τοσοῦτον ἄρα ἐδέησάν με τῶν παλαιῶν ἐκείνης ἀγνοίας ἀπαλλάξαι, ὥστε καὶ εἰς μείζους ἀπορίας φέροντες εὐθέως ἐποίουν ἀχλύς τινας, καὶ τέλη, καὶ ἄτομους, καὶ κενὰ, καὶ ὕλας, καὶ ἰδέας, καὶ τὰ τοιαῦτα σύμμιγα μὲν καταχέοντες. ὁ δὲ πάντων ἤμοιγε ἐν ἐδόκει χαλεπώτατον, ὅτι μηδὲν ἄτερ ὑπαίθρου λέγοντες ἀνέλθοι, ἀλλὰ μεχρόμμα πάντα, καὶ

tim contemplarer, multò etiam magis ambigere sum coactus: quippe qui viderem stellas temerè per cœlum disjectas. Tum Solem ipsum, quid tandem esset, scire gestiebam. Maximè verò, ea quæ lunæ accidunt, mihi videbantur absurda, ac planè mira: putabamque inexplicabilem esse causam, cur illa subinde formam mutaret. Quinetiam fulgur emicans, tonitru erumpens, tum pluvia, nix, grando è sublimi demissa: videbantur hæc quoque conjectu difficilia omnia, quæque nullis notis deprehendi possent. Itaque cùm ad eum modum essem affectus, optimum factu ratus sum, ut horum unumquodque à philosophis istis perdiscerem: quos veritatem omnem dicere posse existimabam. Quare cum ex illis præstantissimos delegissem, quantum mihi conjectare licebat, è vultus austeritate, è coloris pallore, ac barbæ profunditate (nam hi protinus visi mihi sunt sublimiloqui, rerúmque cœlestium periti) his ubi memet docendum tradidissem magna pecunia, quam partim è vestigio præsentem numeravi, partim tum me persoluturum promisi, quum ad philosophiæ summam esset perventum, volui ea quæ de cœlestibus rebus nugantur doceri, & Vniversi dispositionem discere. At illi tantum aberat ut me pristina liberarent insciti: ut in majores etiam dubitationes conjecerint: principia nescio quæ, ac fines, insecabilia, inania, materias, ideas, & id genus alia mihi quotidie ofundentes. Verùm illud mihi omnium utique videbatur esse gravissimum, quòd cùm nihil inter illos conveniret: verùm pugnantia, diversaque inter se omnia loquerentur: tamen postulabant

ut

ὑπενοήθη, ὅμως πείθεσθαί τί με ἠξίουν, καὶ πρὸς τὰ αὐτῶν λόγων ἕκαστον ὑπάγειν ἐπειρῶντο. Etsi. ἄτοπον λέγεις, εἰ σοφοὶ ὄντες οἱ ἄνδρες, ἐφρονίζοντο πρὸς αὐτοὺς ὡς τὰ ὄντα, καὶ ἃ τὰ αὐτὰ ὡς τὰ αὐτῶν ἐδόξαζον. Me. καὶ μὴν ὦ ἑταῖρε, γελάσῃ ἀκούσας τὴν τε ἀλαζονείαν αὐτῶν, καὶ τὴν ἐν τοῖς λόγοις παρατυχίαν. ὀλίγα γοῦν τὰ μὲν ἐπὶ γῆς βεβηκότα, καὶ μηδὲν τὰ χαμηλὰ ἐρχομένων ἡμῶν ὑπερέχοντα, ἀλλ' ὑδὲ ὀξύτερον ἢ πλησίον διεδεγκότες, ἴσιοι ὥσπερ γῆρως, ἢ ὄρχεις ἀμβλυώττοντος, ὅμως ὥραν τε πράξαι δυοῖν ἔφασκον, καὶ τὸν ἥλιον ὡς ἐμετροῦσι, καὶ τοῖς ὑπὲρ τὴν σελήνην ἐφεβάτευον. καὶ ὥσπερ ἐν τῷ ἀστέρων καταπεσόντες, μεγέθη τε αὐτῶν, καὶ χιλιάδας διεξῆεσαν. καὶ πολλάκις εἰ τύχοι, μὴ ὂν ὁπόσοι σταδίοι μεγαρόθεν Ἀθήναζε εἰσὶν ἀκριβῶς ἐπισταμένοι, τὸ μεταξὺ τῆς σελήνης, καὶ τοῦ ἡλίου χωρίον ὁπόσον εἴη πηχῶν τὸ μέγεθος, εἰλλαν λέγειν. ἀέρος τε ὕψη, καὶ θαλάττης βάθη, καὶ γῆς ὡς ἐόδους ἀναμετροῦντες. ἔτι δὲ κύκλους καταγράφοντες, καὶ τετράγωνα, ἐπὶ τετραγώνοις ἑξαγωνοκύκλους. καὶ σφαίρας τινὰς ποικίλας, τὸ οὐρανὸν δῆθεν αὖθις ἐπιμετροῦντες. ἔπειτα δὲ καὶ κεῖνο πῶς σοι ἄγνωμον αὐτῶν, καὶ παιδιαῖς τετυφωμένον, τὸ ὡς τὰ ὄντως ἀδήλων λέγοντας, μηδὲν ὡς εἰκάζοντας ἀποφαίνεσθαι, ἀλλ' ὑπερδιατείνασθαί τε, καὶ μηδεμίαν τοῖς ἄλλοις ὑπερβολὴν ἀπολιμπάνειν, μονονοὺ δομνυμένους, μύθου δέ ἐστιν ἡ ἡλίου, καθικέσθαι δὲ τὴν σελήνην, ὑδὲ θιγεῖν τῆς ἀστέρος, καὶ δὲ ἡλίου καταφῦσαι ἰμονίαν τινὰ τὴν ἐκμάδα ἐκ τῆς θαλάττης ἀναπωμένους,

ut sibi fidem haberem: ac ad suam quisque rationem me conabatur adducere. *Amic.* Rem absurdam narras: si viri cùm essent sapientes, inter se de rebus factiosè dissiderent, nec de iisdem eadem sentirent. *Men.* Atqui riseris, amice, si audieris illorum arrogantiam, & in differendo prodigiosam confidentiam: qui quidem quanquam in terra gradiuntur, nihilóque præstantiores sunt nobis, qui humi ambulamus: nec cernunt acutiùs quàm quivis alius astans, imò nonnulli præ senio & inertia cæcutiunt: tamen & cœli terminos perspicere sese profitentur, & solem metiuntur, & ea quæ supra lunam sunt, aggrediuntur. Ac perinde quasi delapsi è stellis, ipsarum & magnitudinem, & figuram exponunt. Ac sæpenumero cùm fortè neque illud certò sciant: quot stadiis à Megara distent Athenæ, tamen spatium quod interest inter lunam & solem, quot sit cubitorum audent pronuntiare: aëris altitudinem, maris profunditatem, terræ ambitum dimetientes: ad hæc circulos depingentes, ac triangulorum figuras super quadrangulos inducentes, & varias quasdam sphæras, cœlum scilicet ipsum metientes. Iam verò annon illud insulsum, & insignis arrogantiæ: quòd cùm de rebus usque adeò incertis loquantur, nihil tamen ita proponunt, quasi conjecturis ducantur: verùm supra modum contendunt, neque ullum vincendi locum aliis relinquunt: tantùm non jurejurando confirmantes, Solem esse massam candentem, incoli lunam, stellas aquam potare: idque sole veluti situla quadam per funem demissa, vaporem è mari

καὶ ἅπασιν αὐτοῖς τὸ ποτὸν ἐξῆς διανέμοντος. τὸν μὲν γὰρ εὐαυλότητα, ὁπόση τὸ λόγου, ῥᾴδιον καταμαθεῖν. καὶ σκόπει ὡς Διὸς εἰ σὺ μαίζονα ἴσι τὸ δόγμασι, καὶ μὴ πάνυ πολὺ διεστηκότα ταῦτα μὲν γὰρ αὐτοῖς ἡ ἀεὶ δὴ κόσμου γνώμη διαφορὰν, εἴτε τοῖς μὲν, ἀγήνορός τε, καὶ ἀνωλέθρου εἶναι δοκεῖ. οἰδὲ, καὶ τὸν δημιουργὸν αὐτὸν, καὶ τὸ κατασκευῆς τὸ τρόπον, εἰπεῖν ἐτόλμησαν. ὃς δὲ μάλιστα ἐθαύμαζον, θεὸν μὲν πατέρα τῶν ὅλων ἐφιστάνειν, ἀναγκαίως ἢ ὅτε ὅτου ἦκαν, ὅτε ὅπου ἐσώς, ἕκαστα ἐπισκαίνειν. καίτοι ἀναγκαῖόν γε τὸ παντὸς γένεσιν, ἀδυνάτου δὲ χρόνον, καὶ τόπον ἐπινοεῖν. Eτερ. μάλα πάνυ ὦ Μένιππε, τολμηρὰς, καὶ θαυμαστοποιὸς ἄνδρας λέγεις. Με. τί δ' εἰ ἀκριβείας ὦ θαυμάσιε, ἀεί τε ἰδεῶν, καὶ ἀσωμάτων, ἃ διεξέρχονται, ἢ τὰς ἀεὶ δὲ θεραῦς τε, καὶ ἀπείρους λόγους; καὶ γὰρ αὖ δὲ αὖτη τεχνικὴ αὐτοῖς ἡ μάχη. τοῖς μὲν, πάλαι τὸ πᾶν περιχαράξασι. τοῖς δ', ἁπλῆς τοῦτο εἶναι ὑπολαμβάνουσιν. ἃ μὲν ἀλλὰ δὲ πάμπολλας πάνυ εἶναι τὰς κόσμους ἀπεφαίνοντο, καὶ τὸ ὡς ἀεὶ ἑνὸς αὐτῶν ἀπολειπομένων κατειλήγνωσκον. ἕτερος δέ τις σὸν εἰρωνικὸς ἀνὴρ, πόλεμον τῶν ὅλων πατέρα εἶναι ἐδόξαζε. ἀεὶ μὲν γὰρ τὸ θεῶν, τί χρὴ δὲ λέγειν, ὅπου τοῖς μὲν, ἀριθμὸς τις ὁ θεὸς ἦν. οἱ δ', καὶ κυνῶν, καὶ χοίρων, καὶ γαλαζίαν ἐπόμενοι. καὶ οἱ μὲν, τὰς ἄλλας ἅπαντας θεὰς ἀπελάσαντες, ἑνὶ μόνῳ τῶν τὸ ὅλων ἀρχὴν ἀπένεμον. ὥστε ἠρίκμα δὲ ἄχθεσθαί με, τοσαύτην δυσείαν θεῶν ἀκούοντα. οἱ δ' ἔμπαλιν ἐπιδαψιλευόμενοι, πολλὰς τε αὖτὰς ἀπέφαινον. καὶ διελόμενοι, τὸ μὲν πατὰ, mari attrahente, atque illis omnibus ordine potum distribuente. Nam quanta sit in dictis pugnantia, cognitu facile est. Ac per Iovem quæso considera, num illorum decreta sint contermina, nec longo à se invicem intervallo distent. Primùm enim varia est de mundo sententia: siquidem aliis non genitus, nec interiturus esse videtur: alii & ejus opificem, & fabricandi modum ausi sunt dicere. Quos equidem cum primis admirabar: quòd cùm Deum quendam rerum omnium opificem constituissent: non etiam illud adderent, vel unde is esset profectus, neque ubi consisteret, cùm singula fabricaretur. Nam ante Vniversi ortum, non possis vel tempus, vel locum imaginari. *Amic.* Valdè audaces, Menippe, & prodigiorum authores homines mihi narras. *Men.* Quid si jam audias ô præclare: quæ differunt, & de ideis, & de incorporeis, tum quæ de finito & infinito loquuntur? Nam & his de rebus acriter inter se digladiantur: dum alii fine circunscribunt Vniversum: alii contrà infinitum rentur. Quinetiam ex his complures esse mundos demonstrabant, eos damnantes, qui de hoc veluti uno quopiam disputarent. Rursum quidam alius, pacis nequaquam amans, bellum rerum omnium parens esse censebat. Nam de Diis, quid jam attinet loqui? Cùm his Deus esset numerus: illi rursus per canes, anseres, platanósque dejerarent. Alii reliquis omnibus Diis expulsis, uni soli rerum omnium imperium tribuebant: ita ut grave mihi esset auditu, tantam esse Deorum inopiam. E diverso alii liberaliores, multos Deos faciebant: quibus divisis, hunc quidem pri-

πρῶτον θεὸν ἐπικάλειν. τοῖς δὲ, τὰ δεύτερα, καὶ τρίτα ἔνεμον τῆς θεότητος. ἄλλοι δέ, οἱ μὲν, ἀσώματόν τι, καὶ ἄμορφον ἡγοῦντο εἶναι τὸ θεῖον. οἱ δὲ, ὡς ἄρα σώματος αὐτῷ διακεῖται. εἶπε δ' ἀφανοῦς τὰ πολλὰ ἡμῖν πράγματα ὁ πᾶσιν ἐδόκει οἱ θεοὶ, ἀλλ' ὄντες τινες, οἷς τὰ συμπάσης ἐπιμελείας αὐτοὺς ἀφιέντες, ὥσπερ ἡμεῖς τοὺς παρηβηκότας τῶν λειτουργιῶν τοὺς γηροκόμους. ἐδόκουν γάρ ὅτι μὴ τοῖς κωμικοῖς δορυφορήμασιν εἰσικνοῦσιν. ἐνίοτε δὲ, καὶ τοῖς αὐτοὺς εἰσάγουσιν. ἐνίοτε δὲ, καὶ τοῖς τραγικοῖς ὑπερβάντες, ἐδὲ τὴν ἀρχὴν εἶναι θεούς τινας ἐπίστευον, ἀλλ' ἀδέσποτον, καὶ ἀπηγεμόνευτον φέρεσθαι τὸν κόσμον ἀπελίμπανον. τοιαῦτα μὲν οὖν ἐκεῖνα, ἀπιστῶν μὲν ἔτι ἐτόλμων ὑψηγορεῖσθαι τε. καὶ ἡσυχίοις ἀνδράσιν ἐμαυτὸν εἰ μὴν εἶχόν γε ὅπη τὸν λόγον τραπόμενος, ἀνεπίληπτόν τι αὐτῶν εὑρεῖν, καὶ ὑπὸ θεοῦ μηδαμῇ ἀδεκατευτὸν ἀπελθεῖν. ὥστε δὴ τὸ Ὁμήρειον ἐκεῖνο ἀτεχνῶς ἔπασχον. πολλάκις μὲν γὰρ ἀνώρμησε πρόθυμόν τινα αὐτῶν ἕτερος δέ με θυμὸς ἔρυκεν. ἐφ' οἷς ἅπασιν ἀμηχανῶν ἐπὶ γῆς μὲ, ἀκέσασθαί τι ἀδεῖ τούτων ἀληθείᾳ, ἀπεχόμενο-

primum Deum nuncupabant: illis secundas aut tertias divinitatis partes tribuebant. Ad hæc alii incorporeum quiddam atque informe putabant esse numen. Alii corpus esse imaginabantur. Deinde non omnes existimabant, res mortalium curæ Diis esse: verùm erant nonnulli, qui ipsos omni cura liberantes (ut nos senio confectos à ministeriis dimittere consuevimus) nihilo aliusmodi eos inducerent, quàm cujusmodi satellitia in comœdiis induci solent. Alii verò hæc omnia prætergressi, ne esse quidem ullos omninò Deos credebant: sed mundum nullo domino, nulloque duce temerè ferri sinebant. Quæ cùm audirem, non audebam fidem non habere altifremis istis, & probè barbatis viris: neque tamen inveniebam ad cujus verba me verterem, ut aliquam illorum sententiam nanciscerer irreprehensam, ac nequaquam ab alio subversam. Quare Homericum illud mihi revera usu veniebat. Nam sæpenumero animus incitabat, ut alicui illorum crederem: sed me mens diversa vetabat. Ob hæc omnia consilii inops, in terra quidem de his veri quippiam audire desperabam:

1 Οὐδὲν γὰρ ὅτι μὴ τοῖς κωμικοῖς δορυφορήμασιν εἰσικνοῦσιν αὐτοὺς εἰσάγουσι] Sic etiam infra: πῶς δεῖ ἰσονόμως συγχέεσθαι. μιᾷ δ' ἅπαντα κωμικὸν δορυφόρημα σοφιστῇ παρεφθαρμένῳ. In quo genere loquendi durum mihi videtur, quod κωμικὸν dixerit, non verò τραγικὸν. Nam δορυφόροι sunt Regum, Dynastarum & Tyrannorum, qui in scenam tragicam semper inducuntur, numquam verò in comicam. Nam comœdia circa communem vitam civilem versatur, & cives Athenienses, aut aliunde mediocris fortunæ viros libertos, servos, mulierculas inducit loquentes; & ideo Plautus in Amphitryone Mercurium inducit sic dicentem in prologo:

Nam me perpetuo facere, ut sit comœdia
Reges quo veniant & Dii, non par arbitror.
Quid igitur? quoniam hic servos quoque partes habet
Faciam ut commista sit tragicomœdia.

Vtitur igitur vel potius abutitur comœdiæ nomine, & illud κατὰ χρῆσιν Latine sumit etiam pro tragœdia, in qua sæpe inducebatur Satellitium regis vel Tyranni mutum solo rege loquente. Sic etiam nos vernaculè dicimus *je viens de la comedie*, licet tragœdia fuerit in scenam inducta. *Palm.*

1 Τὸν

σιλον. μίαν ἢ συμπάσης ἀπορίας εἶπα μηχανὴν ἀμηχανεῖσθαι, εἰ αὐτὸς πτεροφυήσαιμί που, ἀνέλθοιμι εἰς τὸ ὑψηνόν. τοῦτο δέ μοι παρεῖχε τὴν ἐλπίδα, μάλιστα μὲν ἡ ἐπιθυμία, καὶ ὁ λογισμὸς Αἴσωπος, αἴτιοι, καὶ κανθήρους αἰδοτε, καὶ κάμηλοις βάσιμον, ἀποφαίνων τὸ ὑψηνόν. αὐτὸν μὲν δὴ πτεροφυήσαί ποτε ἐλπὶς μηχανὴ δυναθὸν εἶναί μοι κατεφαίνετο. εἰ δὲ γυπὸς, ἢ ἀετοῦ κατοπτεύσαντα πτερὰ, τοῦτο γὰρ μόνα ἀφορέσαι πρὸς μίγιθος ἀνθρωπίνου σώματος, τάχα ἂν μοι τὴν πεῖραν εὐτυχήσαι. καὶ δὴ συλλαβὼν τὰ ὄρνεα, λαπέρα μὲν τὴν δεξιὰν πτέρυγα. ἢ γυπὸς ἦν, τὴν ἑτέραν ἀπέπεμψα εὖ μάλα. εἶτα ἀφθάσας, ἐκ τῆς ἄμου πλαμῶσι κατεργοῖς ἁρμοσάμενος, καὶ πρὸς ἄκρης τοῖς ὠκυπλέυροις λαβὰς πνας ταῖς χερσὶ προσβιβάσας, ἐπειράμην ἐμαυτὸν ἀναπηδῆσαι, καὶ ταῖς χερσὶν ὑπηρετῶν, καὶ ὥσπερ οἱ χῆνες ἐπὶ χαμαιπετῶς ἐπαιεράμενος, καὶ ἀκροβατῶν ἅμα μὲν ἐπήσεως. ἐπεὶ ἢ ὑπήκουέ μοι τὸ πτέρωμα, τολμηρότερον ἤδη τὴν πεῖραν ἐποιούμην. καὶ ἀνελθὼν ἐπὶ τὸν ἀκρόπολιν, ἀφῆκα ἐμαυτὸν κάτω. ἢ κρημνῶδες, φέρον ἐς αὐτὸ τὸ θέατρον. ὡς ἢ ἀκινδύνως κατεπτόμην, ὑψηλὰ ἤδη, καὶ μετέωρα ἐφερόμην. καὶ ἄρτι μὲν ἀπὸ Πάρνηθος, ἢ ἀπὸ Γερανίου, μέχρι Γερανείας ἐπτόμην. εἶτ' ἐκεῖθεν, ἐπὶ τὴν Ἀκροκόρινθον ἀνω. εἶτα ὑπὲρ Φολόης, καὶ Ἐρυμάνθου, μέχρι πρὸς τὴν Ταΰγετον. ἤδη δέ μοι ἢ τολμήματος μεμελετημένα, πάλαιός τε, καὶ ὑψιπέτης γενόμενος, ὅτε ἐπὶ τὸ νεοπτῶν ἐφερόμην, ἀπ' ἐπὶ τὸ ὄλυμπον ἀπαθὴς, καὶ ὡς ἐθέλω μάλιστα κάφως ἐπισεισάμενος, τὸ λοιπὸν ἤδη ἀπὸ τῆς ἀπορίας ἐκπεπλαγμένος, εἰ μὴ ἐκείνη μοι μόνη ἐδόκει ἀπορία εἶναι, εἰ αὐτὸς πτεροφυήσαιμί που, ἀνέλθοιμι εἰς τὸ ὑψηνόν. τοῦτο δέ μοι παρεῖχε τὴν ἐλπίδα, μάλιστα μὲν ἡ ἐπιθυμία, καὶ ὁ λογισμὸς Αἴσωπος, αἴτιοι, καὶ κανθήρους αἰδοτε, καὶ κάμηλοις βάσιμον, ἀποφαίνων τὸ ὑψηνόν. αὐτὸν μὲν δὴ πτεροφυήσαί ποτε ἐλπὶς μηχανὴ δυναθὸν εἶναί μοι κατεφαίνετο. εἰ δὲ γυπὸς, ἢ ἀετοῦ κατοπτεύσαντα πτερὰ, τοῦτο γὰρ μόνα ἀφορέσαι πρὸς μίγιθος ἀνθρωπίνου σώματος, τάχα ἂν μοι τὴν πεῖραν εὐτυχήσαι. καὶ δὴ συλλαβὼν τὰ ὄρνεα, λαπέρα μὲν τὴν δεξιὰν πτέρυγα. ἢ γυπὸς ἦν, τὴν ἑτέραν ἀπέπεμψα εὖ μάλα. εἶτα ἀφθάσας, ἐκ τῆς ἄμου πλαμῶσι κατεργοῖς ἁρμοσάμενος, καὶ πρὸς ἄκρης τοῖς ὠκυπλέυροις λαβὰς πνας ταῖς χερσὶ προσβιβάσας, ἐπειράμην ἐμαυτὸν ἀναπηδῆσαι, καὶ ταῖς χερσὶν ὑπηρετῶν, καὶ ὥσπερ οἱ χῆνες ἐπὶ χαμαιπετῶς ἐπαιεράμενος, καὶ ἀκροβατῶν ἅμα μὲν ἐπήσεως. ἐπεὶ ἢ ὑπήκουέ μοι τὸ πτέρωμα, τολμηρότερον ἤδη τὴν πεῖραν ἐποιούμην. καὶ ἀνελθὼν ἐπὶ τὸν ἀκρόπολιν, ἀφῆκα ἐμαυτὸν κάτω. ἢ κρημνῶδες, φέρον ἐς αὐτὸ τὸ θέατρον. ὡς ἢ ἀκινδύνως κατεπτόμην, ὑψηλὰ ἤδη, καὶ μετέωρα ἐφερόμην. καὶ ἄρτι μὲν ἀπὸ Πάρνηθος, ἢ ἀπὸ Γερανίου, μέχρι Γερανείας ἐπτόμην. εἶτ' ἐκεῖθεν, ἐπὶ τὴν Ἀκροκόρινθον ἀνω. εἶτα ὑπὲρ Φολόης, καὶ Ἐρυμάνθου, μέχρι πρὸς τὴν Ταΰγετον. ἤδη δέ μοι ἢ τολμήματος μεμελετημένα, πάλαιός τε, καὶ ὑψιπέτης γενόμενος, ὅτε ἐπὶ τὸ νεοπτῶν ἐφερόμην, ἀπ' ἐπὶ τὸ ὄλυμπον ἀπαθὴς, καὶ ὡς ἐθέλω μάλιστα κάφως ἐπισεισάμενος, τὸ λοι-

bam: sed unica via, me universa dubitatione liberari posse arbitrabar, si ipse alis aliqua ratione additis, in cœlum ascenderem. Hujus rei conficiendæ spem mihi præbuit, primùm ipsa cupiditas, deinde scriptor fabularum Æsopus: qui aquilis interdum & scarabeis, cameliſque accessum cœlum demonstrat. Verùm ut mihi unquam provenirent alæ, id nulla ratione fieri posse videbatur: si autem vulturis aut aquilæ alis me cinxissem (quæ solæ ad corporis humani modum sufficerent) futurum fortitan ut mihi succederet experientia. Itaque correptis avibus, alteri dextram alam, vulturi sinistram scitè amputavi. Quas quum obligassem, humerisque valida lora accommodassem, summisque pennis ansas inserendas manibus addidissem, mei ipsius periculum faciebam, primùm subsiliendo, & manibus serviendo, anserúmque in morem adhuc humili ad terram volatu me sustollendo, summisque pedibus inter volandum ingrediendo. Postea cùm res ex animi sententia mihi succederet, jam audacius etiam experimentum aggrediebar: conscensaque arce demisi me ipsum per præceps in theatrum ipsum. Quò cùm absque periculo devolassem, sublimia jam & ardua cogitare cœpi, méque tollens à Parnethe, vel Hymetto, Geraniam usque volabam: inde verò sursum ad Acrocorinthum: deinde supra Pholoën, & Erymanthum, ad Taygetum usque. Cum ergo jam audax facimus exercuissem: perfectusque & altivolus evasissem: non ampliùs de pullis imitandis cogitabam: verùm conscenso Olympo, cibo quàm levissimo pastus, inde rectà in cœlum ten-

πον ἵππειον ἀχλὺν ἔρευθε. τὸ μὲν πρῶτον, ἰλιγγιῶν ὑπὸ βάθους. μετὰ δέ, ἔφερον δὲ τοῦτο ὀμφρῶς. ἐπεὶ δ' κατ' αὐτὸν ἤδη τὸν σελήνην ἐγεγόνειν, πάμπολυ τ' νεφῶν ἀπεστάσης, ἠθρόμην κάμνοντός μου τὸν δεξιτερὸν πλῆρωμα τὸν γυίνην. ἀποστελάσας δ', κ) καθεζόμην ἐπ' αὐτῆς, ἀλεξιπτανόμην, ἐς τὴν γῆν ἄνωθεν ἀποβλέπων. κ) ὥσπερ ὁ τὸ Ὁμήρε Ζεὺς ἐπεῖνο, ἄρτι μὲν, [1] τὸν τῶν ἱππημολγῶν Θρήκην καθορώμην, ἄρτι δ', τὸν Μυσῶν. μετ' ὀλίγον δ', εἰ δοξειέ μοι, τὸν Ἑλλάδα, τὸν Πέρσην δὲ τὸν Ἰνδικήν. ἐξ ὧν ἁπάντων ποικίλης τινὸς ἡδονῆς ἀνεπιμπλάμην. Επει, σὺν δὲ ταῦτα λέγοις ἂν ὦ Μένιππε, ἵνα μὴ δ' καθ' ἓν ἀπολειπόμεθα τ' ἀποδημίας. ἀλλ' εἴ τι σοι δὲ ὀδὸν παρῆργον ἱστόρηται, κ) τοῦτο εἰδῶμεν. ὡς ἔγωγε σὺν ὀλίγα πρόσθεν ἀκούσαις, χρήμεθος τῆδε γῆς τε, κ) τ' ἐπ' αὐτῆς ἁπάντων, οἷά σοι ἄνωθεν ἐπισκοπῆσι κατεφάνετο. Με. κ) ὀρθῶς γαρ ὑπέλαβες εἰκάζεις. διόπερ ὡς οἷόν τε ἀναβὰς ἐπὶ τὸν σελήνην, τῷ λόγῳ συναπεδήμεν τε, κ) συνεπισκοπῶ τὸν ὅλην τ' ἐπὶ γῆς ἀλφῆσιν. κ) πρῶτόν γέ μοι πάνυ μικρὸν δοκεῖ τινὰ τὸν γῆν ὁρᾶν, πολὺ λέπτον τ' σελήνης βραχυτέραν. ὥστε ἐγὼ ἄφνω καλαφύσας, ἐπὶ πολὺ ἠπόρουν, πῇ εἴη τὰ τηλικαῦτα ὄρη, κ) ἡ τοσαύτη θάλασσα. κ) εἴγε μὴ τ' Ῥοδίων Κολοσσὸν ἐθεασάμην, κ) τ' ἐπὶ τῇ Φάρῳ πύργον, εὐ ἴσθι πάντελῶς ἂν με ἡ γῆ διέλαθε. νυν δ', ταῦτα ὑψηλὰ ὄντα, κ) ὑπεραειεπηκότα, κ) ὁ Ὠκεανὸς ἠρέμα πρὸς

tendere cœpi: initio quidem oborta oculorum caligine ob profunditatem: sed hoc postea facilè ferebam. Verùm ubi jam ipsi lunæ vicinus essem, plurimum nubium emensus, sentiebam me defatigatum, ala maximè sinistra, nempe vulturina. Huc igitur diverti, eique insidens requievi, è sublimi terram inspectans: non secus ac Homericus ille Iupiter, nunc equitum Thracum, nunc Mysorum regionem despectans: mox etiam, si liberet, Græciam, Persidem, Indiamque: ex quibus omnibus varia quadam voluptate perfundebar. *Amic.* Ergo ista quoque narres velim Menippe, ne ulla prorsus peregrinationis parte fraudemur: quinetiam siquid in itinere cognovisti, fac ut hoc quoque sciamus. Nam non pauca sanè à me auditum iri expecto, cùm de terra, tum de omnibus quæ in ea sunt, cujusmodi tibi visa sunt ex alto contemplanti. *Men.* At tu quidem rectè conjectas, Amice. Quamobrem quatenus licet, conscensa luna inter narrandum peregrinanti comes esto, simulque mecum contemplare totam terræ speciem, habitumque: ac primùm quidem pusillam terram cernere puta, luna, inquam, multo minorem: ita ut repentè cùm despicerem, diu dubitarem ubinam essent tanti illi montes, ac tantum mare. Quod ni Rhodiorum Colossum, tum Phariam turrim vidissem, sine dubio ubinam esset terra, prorsus nescivissem. Verum ista quòd sint sublimia, præque cæteris eminentia, & Oceanus paulum ad

1 Τὸν τῶν ἱππημολγῶν] Hic Dialogus est Homericus cento. τὸν τῶν ἱππημολγῶν. Ex Iliad. γ. *Bourd.*

1 Ὁμή-

ἥλιον ὑπολάβων, διεσημαινόμην μὲν γῆν εἶναι τὸ ὁρώμενον. ἐπεὶ δ' ἅπαξ τὴν ὄψιν ἐς τὸ ἀκριβὲς ἀπηρεισάμην, ἔπαν ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος, ἤδη μοι κατεφαίνετο. ἃ δ' ἔθνη μόνον, καὶ πόλεις, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ σαφῶς οἱ πλέοντες. οἱ πολεμοῦντες. οἱ γεωργοῦντες. οἱ δικαζόμενοι. τὰ γαμήματα. τὰ θηρία. καὶ πάνθ' ἁπλῶς, [1] ὁπόσα τρίφηλ ζείδωρος ἄρουσα. Ετα. πανοπτελῶς ἀπίστανα φῆς ταῦτα, καὶ αὐτοῖς ἀπιστότατα. ὃς γὰρ ἀρτίως ἐν Μένιππε τὴν γῆν ἐζήτεις ὑπὸ τῆ μεταξὺ ἀφομίχλη εἰς βραχὺ συνεστελμένην. καὶ ἴσως μὴ ὁ Κολοσσὸς ἐμήνυσέ σοι, τάχα ἂν ἄλλό τι φήσης ὁρᾶν, πῶς νῦν κεφαλῆ Λυγκεύς τις ἅπαν διόμενος, ἅπαντα ἀφανιεῖσθαι τὰ ἐπὶ γῆς. τὰς ἀνθρώπους. τὰ θηρία. μικρᾶ δὴν, τὰς τ' ἐμπέδων νεοττιάς. Με. εὖ μὲ ὑπέμνησας. ὁ γὰρ μάλιστα ἔχρῆν εἰδέναι, τοῦτο σὺν οἶδ' ὅπως παρέλιπον. ἐπεὶ γὰρ αὐτὴν μὲ ἐγνώρισα τὴν γῆν ἰδὼν, τὰ δ' ἄλλα οὐκ οἶός τ' ἦν κατιδεῖν ὑπὸ τῆ βάθους, ἀπὸ τῆ ὕψους μηκέτι ἐφικνουμένης, πάνυ μ' ἦλθε τὸ χρῆμα, καὶ πολλὴν παρῆγε τὴν ἀπορίαν. κατηφεῖ δ' ὄντι μοι, καὶ ὀλίγου δεῖν δεδακρυμένῳ, ἐφίσταται κατ' ἐμὲ ὁ σοφὸς Ἐμπεδοκλῆς, ἀνθρακίας τις ἰδεῖν, καὶ σποδῷ τελείᾳ, καὶ κατατεθλιμμένῳ. καγὼ μὲν ὡς εἶδον, εἰρήσεται γάρ, ὑπεπαρώχθην, καί τινα σιληναῖον δαίμονα ὠήθην ὁρᾶν. ὁ δὲ, ὥσπερ φησὶν ὁ Μένιππε, [2] Οὔτις τοι θεός εἰμι. τί μ' ἀθανάτοισιν εἰκάσεις. ὁ φυσικὸς δὴτός εἰμι Ἐμπεδοκλῆς. ἐπεὶ γὰρ εἰς τὰς κρατῆρας ἐμπυρίου φέρων ὑπέβαλον, ὁ καπνός με

ad solem resplendescat, indicabant terram esse id quod videbam. Mox ubi fixius intenderem oculos, jam mihi omnis mortalium vita patuit: non solùm singulas nationes atque urbes videbam: sed & planè navigantes, bellantes, agricolantes, litigantes, mulieres, feras: & ut summatim dicam, quicquid tellus educat alma. *Amic.* Hæc quæ dicis incredibilia sunt, & inter se pugnantia. Etenim cùm paulò antè Menippe, terram quæreres, propter ingens in medio intervallum, in arctum contractam: adeò ut nisi Colossus tibi fecisset indicium, forsitan aliud quiddam videre te credidisses: qui repentè factus lynceus, cuncta quæ sunt in terra dignoscis: homines, feras, ac propemodum etiam culicum nidos. *Men.* Rectè me admones: nam quod maximè dictum oportuit, id nescio quomodo præterii. Postquam enim conspectam à me terram agnovi, nec poteram alia propter altitudinem perspicere, quia non pertingebat oculorum acies, graviter ea res me cruciabat: ac vehementer perplexum habebat. Mœsto mihi, ac propemodum lachrymanti, supervenit sapiens ille Empedocles, carbonario similis: cinere oppletus, atque exustus. Quo viso, dicendum enim est, fui paulùm turbatus, ratus lunarem aliquem dæmonem à me videri. At ille, bono, inquit, es animo Menippe, Nullum ego sum numen, quid Empedocles ille physicus. Etenim cùm paulò antè Menippe, terram quæreres, propter ingens in medio intervallum, in arctum contractam: adeò ut nisi Colossus tibi fecisset indicium, forsitan aliud quiddam videre te credidisses: quî repentè factus lynceus, cuncta quæ sunt in terra dignoscis: homines, feras, ac propemodum etiam culicum nidos. *Men.* Rectè me admones: nam quod maximè dictum oportuit, id nescio quomodo præterii. Postquam enim conspectam à me terram agnovi, nec poteram alia propter altitudinem perspicere, quia non pertingebat oculorum acies, graviter ea res me cruciabat: ac vehementer perplexum habebat. Mœsto mihi, ac propemodum lachrymanti, supervenit sapiens ille Empedocles, carbonario similis: cinere oppletus, atque exustus. Quo viso, dicendum enim est, fui paulùm turbatus, ratus lunarem aliquem dæmonem à me videri. At ille, bono, inquit, es animo Menippe, Nullum ego sum numen, quid Empedocles ille physicus. Etecrateras injeciſſem, fumus ab

me immortalibus æquas? Sum nim ubi me præcipitem in

Ætna

1 Ὁπόσα τρίφηλ ζείδ. ἀρ.] Passim Homerus. *Bourd.*
2 Οὔτις] Homer. Odyss. π. *Idem.*

λὸ τ' Αἴτνης ἁρπάσας, δῦρο ἀνήχθαι, κἀγὼ νῦν ἐν τῇ σελήνῃ κατοικῶ ἀεροβατῶν τὰ πολλὰ, κἀγὼ σκιᾶμαι δρόσον. ἤκω τοίνυν σε [1] ἀπολύσων τ' παρούσης ἀποδίας. ἀσιᾷ γάρ σε οἶμαι, καὶ φρίσσ, τὸ μὴ σαφῶς τὰ ἐπὶ γῆς ὁρᾶν. εὖγε ἐποίησας ὦ σ' ἐγὼ βέλτιστε Ἐμπεδόκλεις. καὶ πεδιόνδε τάχιστα κἀκεῖθεν ἁμαι πάλιν εἰς τὸν Ἑλλάδα, μεμνήσομαι σοῦ ἐνδεῖν τί σοι ἐπὶ τ' ἡμιπυρίχης. καὶν τῆς νεμελιώσας ὧδε τὸν σελήνου τῆς ἐγχαινὸν ὠφσόχαζ. ἀλλὰ μὰ τ' Ἐνδυμίωνα ἦ δ' ὅς, ἀχθ' ἔμοιγε χάριν ἀφῖγμαι. πόνον δέ τι τὸν ψυχῶν, ἰδὼν σε λελυπημένον. ἀτὰρ οἶσθα ὅ, τι δράσας, ὀξυδερκὴς γνώσῃ; μὰ Δι' ὦ σ' ἐγὼ ὦν μή σύ μοι [2] τὸν ἀχλὺν πως ἀφέλης ἀπὸ τ' ὀμμάτων. νῶν δ' ἀληθῶς ἀ μετρίως δοκῶ, κἀγὼ μὲν ἐδόν γε ἦ δ' ὅς, ἐμὲ δύσῃ. τὸ δ' ὀξυδερκὲς, αὐτὸς ἤδη γήθεν ἥκεις ἔχων. τί δ' ἔστι τοῦτο ἔσιν; ἀ δ' οἶδ' ἔφην. οὐκ οἶσθα ἦ δ' ὅς ἀετὸν τὸν πτέρυγα τὸν δεξιὰν ἐκείμενον; κἀγὼ μάλα ὦ σ' ἐγώ. τί δ' ἔστιν εὐωνύμου ὄφθαλμός ἐστιν; ὅπ ἦ δ' ὅς, ὀξυπολὺ τ' ἄλλων ζώων ἐστὶ ὀξυωπέστερος, ὥστε μόνον ἀντίον δέδορκε τῷ ἡλίῳ. κἀγὼ τοῦτ' ἔσιν ὁ βασιλεύς, κἀγὼ γνοὺς ἀεθὸς, ἦν ἀσκαρδαμυκτὶ πρὸς τὰς ἀκτῖνας βλέπῃ. φασὶ ταῦτα ἦν δ' ἐγώ. καί μοι ἤδη μεμέλει, ὅτι δεῦρο ἀνιὼν, ἀχὶ τὸν ὀφθαλμὸν ἀετὸν ἐνεφέμλυσε; ἐμὲς ἐξελών. ὡς νῦν γε ἡμιπλὴς ἀφῖγμαι, κἀγὼ ἅπαντα βασιλικῶς ἐσκυδατημένος. ἀλλ' ἔοικα τοῖς νόθοις ἐκείνοις, κἀποκηρύττομαι. Ætna raptum huc subvexit. Itaque nunc lunam incolo, aërivagus plerumque, ac rore victito. Adsum autem hac dubitatione te liberaturus. Id enim te cruciat, & torquet, ni fallor, quòd non liceat tibi terram perspicuè cernere. Bene abs te factum, optime Empedocles: atque ubi primùm rursus in Græciam devolaro, tui memor tibi in fumario libabo, terque noviluniis ad lunam inhians vota faciam. At per Endymionem, inquit ille, non accessi præmii gratia, sed animum meum affecit, quod te vidi mœstum. Verùm scis quid facies, quò perspicax fias? Non per Iovem, inquam, nisi tu mihi forsitan caliginem amoveas ab oculis: nam in præsentia non mediocriter lippire videor. Atqui me, inquit ille, nihil erit opus. Nam visus acumen ipse jam è terra allatum habes. Quid igitur hoc rei est? Non novi inquam. Nescis, inquit ille, te dextra aquilæ ala esse instructum? Maximè, inquam ego. Sed quid alæ cum oculo commune? Aquila inquit ille, inter animantia cætera visus est acutissimi: unde sola solem adversum obtuetur: atque ita demum est rex, & ingenua aquila, si non conniventibus oculis radios aspiciat. Ita quidem ajunt, inquam. Quare jam me pœnitet, qui non erutis oculis meis aquilinos inseruerim cùm huc adcenderem. Nam nunc sanè dimidiatus advenio, nec per omnia regaliter instructus: at nothis istis & abdicatis videor similis. Atta-

1 Ἀπολύσων τ' παρούσης ἀποδίας] Sic in Hercule Gallico. *Bourd.*

2 Τὴν ἀχλύν] Ser. ad finem 2 Æneid. de hac nebula Æschylus Sept. ad Theb. p. 80. Apul. lib. 1. Flor. *Idem.*

1 Tuc

ἔχεις. ἢ μὲν δὴ σοὶ ἡδὺ δὲ αὐτίκα μάλα ἕτερον ὀφθαλμὸν ἔχειν βασιλικόν. ἦν γὰρ ἐθέλοντος, μικρὸν ἀναπτὰς, ὑπὸν ὑπὸ τὸν πτέρυγα, θατέρᾳ μόνῃ πτερύξασθαι, καὶ λόγον ἂν πτέρυγος, τὸ δεξιὸν ὀφθαλμὸν ὀξυδερκὴς ἔσῃ. τὸ γὰρ ἕτερον, εὐδιαίτως μηχανῇ μὴ οὐκ ἀμβλύτερον ἐθέρκινον, ἀλλὰ μεσόδοξόν τε καὶ χείρονος. ἄλις ἔν γε ἐμοὶ, εἰ τὸ δεξιὸς ῥᾳδίως αὐτοῦ βλέπει. εὖδε γὰρ ἂν ἐλαττον ἡμῶν. ἐπεὶ δὲ τοὺς τέκτονας πολλάκις ἐωρακέναι μοι δοκῶ, θατέρῳ τῶν ὀφθαλμῶν, ἄμεινον τοὺς τοὺς κανόνας ἀποδιοίσθαι τε ξύλα. ταῦτα εἰπὼν, ἐπείνει ἅμα τὸ τοῦ Ἐμπεδοκλέους παραγίλμα. ἐγὼ δὲ, κατ' ὀλίγον ὑπανοίγων, εἰς κρυπτὸν ἁρίμα διελύετο. κἀπειδὴ τάχιστα ἐπτερυξάμην, αὐτίκα μοι φῶς πολὺ μεγα ἐπέλαμψε, καὶ τὰ πάντα λαμπρὰ ἐποίησε διαφανῆ. κατανοῶ μὲν γὰρ εἰς τὴν γῆν, ὁρῶ σαφῶς τὰς πόλεις, τοὺς ἀνθρώπους, τὰ γιγνόμενα. κἂν ἐπὶ τὸν ὑπὲρ βλέψω μέγαν, καὶ τὰ ἐπὶ τοῦ οὐρανίου ἅπαντα εἶναι ἔφαινε. Πτολεμαῖον μὲν, συνόντα τῇ ἀδελφῇ. Λυσιμάχῳ δὲ, τὸν υἱὸν ἐπιβουλεύοντα. Σελεύκῳ δὲ Ἀντίοχον, Στρατονίκην μοιχευόμενον λάθρα τὴν μητρυιάν. τὸν δὲ Θετταλὸν Ἀλέξανδρον, τὴν γυναῖκα τοῦ Ἀντίπατρου μοιχεύοντα. ἦν δὲ καὶ Ἀντίγονον μοιχεύοντα τοῦ Θετταλοῦ τὴν γυναῖκα. Ἄτ-

Attamen in te est, inquit, ut alterum oculum protinus regalem habeas. Si enim paulùm assurgens, velis cohibita vulturis ala, solam alteram movere, juxta proportionem alæ, dextro oculo acutè cernes: nulla enim arte potest alter non hebetiùs cernere, quòd ad partem pertineat deteriorem. Mihi, inquam, satis est, si solus dexter aquilina cernat acie. Nihilo enim fuerit deterius; siquidem etiam fabros vidisse mihi videor, oculo altero ligna meliùs ad regulam exæquantes. Hæc loquutus, simul ea faciebam quæ præceperat Empedocles: qui interim sese paulatim subducens, sensim in tumum evanuit. Et simul atque movissem alas, ingens lumen mihi circumfulsit, adeò ut conspicua fierent cuncta, quæ hactenus latuerant. Defixis igitur in terram oculis, clarè videbam urbes, homines, & quæ fiebant: nec solùm ea quæ sub dio, sed etiam quæ domi, latere se rati, faciebant. Ptolemæum vidi cum sorore rem habentem: Lysimacho struentem insidias filium: Antiochum Seleuci filium, novercæ Stratonicæ clanculum innuentem: Thessalum Alexandrum ab uxore è medio rolli: Antigonum filii uxorem adulterio vitiantem. At-

1. Τὸν κανόνα ἀποδιοίσθαι τε ξύλα] Verbum est translatum à tectonica ad scholam Stoicorum. De hoc verbo vir Clariss. Theod. Marcil. ad Persi. *Bourd.*

2. Τῇ μητρυιᾷ] In multis Codd. τῇ μητρὶ. mendose: historia narratur in Dial. de Syria Dea. & de imaginib. & de conscrib. hist. Galen. lib. de præcognit. Plut. Iulia. Imper. Val. Max. similem refert Aristenet. Epist. 13. lib. 1. *Idem.*

3. Καὶ Ἀντίγονον μοιχεύοντα τοῦ Θετταλοῦ τὴν γυναῖκα καὶ Ἄτταλον τὸν ἐγχείοντα τὸ φάρμακον] Vellem nos docuisset Lucianus, quis fuerit ille Antigonus, qui nurum suam adulterio polluit, & Attalus ille à filio veneno sublatus. Nam cum fuerint plures Antigoni & plures Attali, dubium est, de quibus loquatur noster auctor. Nullus enim quod sciam eorum, qui extant historicorum, ea facinora notavit. De Antigonocerte Coclite egregia inter patrem & filium usque ad mortem con-

γυναῖκα. καὶ Ἀττάλῳ τὸν υἱὸν ἐγχέοντα τὸ φάρμακον. ἐπὶ πᾶσι δὲ αὖ, Ἀρσάκιον φονεύοντα τὸν γνώριμον, καὶ τὸν εὐνοῦχον Ἀρβάκιον, ἕλκοντα τὸ ξίφος ἐπὶ τὸν Ἀρσάκην. Σπαρτῖνος ὁ Μῆδος, ἐν δὲ συμποσίῳ πρὸς τὸν δορυφορούντων εἵλκετο ἔξω δὲ ποδὸς, σκύφῳ χρυσῷ τὸν ὀφρῦν κατηλημμένον. ὁμοῖα δὲ τούτοις ἐν τῇ Λιβύῃ, καὶ παρὰ Σκύθαις, καὶ Θρᾳξὶ γιγνόμενα ἐν τοῖς βασιλείοις ἦν ὁρᾶν, μοιχευόντας, φονεύοντας, ἐπιορκοῦντας, ἁρπάζοντας, ἐπαρατοῦντας, δειλίοντας, ὑπὸ τῶν οἰκειοτάτων φυλαττομένους. καὶ τὰ μὲν τῶν βασιλέων, τοιαῦτ' ἂν παρέχοι μοι τὴν ἀφήγησιν. τὰ δὲ τῶν ἰδιωτῶν, πολὺ γελοιότερα. καὶ γὰρ οὖν καὶ τότε ἐώρων, Ἑρμόδωρον μὲν τὸν ἐπικούρειον, χιλίων ἕνεκα δραχμῶν, ἐπιορκοῦντα. τὸν δὲ Ἀγαθοκλέα τὸν Στωϊκὸν ἐν Ἀκαδημείᾳ, τὸν μισθὸν τοῦ μαθητοῦ δικαζόμενον. Κλεινίαν δὲ τὸν ῥήτορα, ὑπὸ δὲ Ἀσκληπιάδου, φιάλην ὑφαιρούμενον. τὸν δὲ κύνικον Ἡρόφιλον, ὑπὸ τῆς γαμετοτυπίδος καθεδούδοντα. τί γὰρ ἂν τοὺς ἄλλους λέγοιμι, τοὺς τοιχωρυχοῦντας, τοὺς δικαζομένους, τοὺς δανείζοντας, τοὺς ἀπιστοῦντας; ὅλως γὰρ, ποικίλη καὶ παντοδαπή τις ἦν ἡ θέα. Ἐπεὶ καὶ μὴν σὺ ταῦτα ἀ Μένιππε, καλῶς εἶχε λέγειν. ἔοικε γὰρ ἡ τῶν ψυχῶν ποπωλικὴ σοι παρεσκευάσθαι. Μεν. πάνυ μὲν ἐξῆς διελθεῖν ἀ φιλότης, ἀδυνάτου, ἅτε δὲ ὁρῶν αὐτὰ ἔτι νῦν δυσχερῆ ὄντα. τὰ μὲν τοῦ κεφάλαια τῶν πραγμάτων, τοιαῦτα

Attalo venenum porrigentem filium. Rursum ex altera parte Arsacen interficientem mulierculam: & Arbacen eunuchum gladium educentem in Arsacen. Porrò Spartinus Medus è convivio foras à satellitibus pede trahebatur, aureo calice in frontem impacto. Atque his ferè similia cùm in Libya, tum apud Scythas, & Thraces in regiis committi cernere erat, adulteria perpetrantes, occidentes, insidiantes, rapientes, pejerantes, trepidantes, à familiarissimis proditos. Et hujusmodi spectaculum nobis præbuerunt regum res. At res privatorum erant longè magis ridiculæ. Nam inter illos quidem videbam Hermodorum Epicureum, ob mille drachmas pejerantem: Agathoclem Stoicum de mercede discipulum in jus vocantem: Cliniam oratorem ex Æsculapii templophialam suffurantem. Herophilum Cynicum in fornice dormientem. Quid enim alios commemorem, qui parietes perfodiebant, litigabant, fœnerabant, reposcebant? Nam varium quoddam, & undique mixtum erat spectaculum. *Amic.* Atqui rectè facies Menippe, si illa quoque retuleris. Consentaneum enim est te ex his non vulgarem percepisse voluptatem. *Men.* Fieri non potest, Amice, ut ordine singula recenseam, quæ vel spectare fuit difficillimum. Verùm ejusmodi ferè videbantur rerum capita, qua-

concordia vetat nos intelligere. Tum Philam Antipatri jam provectam ætate duxerat, & ideo adulterii minus suspectam: Deidamiam vero, quam duxit Molossidis regis filiam, numquam Antigonus vidit, eam enim Demetrius Athenis reliquerat, quando in Asiam patri auxilium laturus ivit. De Antigono Gonata dicto crederem magis. Sed ea debent iis annumerari, de quibus tacet historia. *Palm.*

ἐφαίνετο, οἷα φησὶν Ὅμηρος τὰ ἐπὶ τῆ ἀσπίδι. ἦ μὲν γὰρ ἦσαν εἰλαπίναι, καὶ γάμοι. ἐπέρωθι δὲ, δικασπόλια, καὶ ἀγκλησίαι. καθ' ἕτερον δὲ μέρος, ἔθυέ τις. ὁ γείτων δὲ, πενθῶν ἄλλος ἐφαίνετο· καὶ ὅτε μὲ ἐς τὴν Γέτικὴν ἀποβλέψαιμι, πολεμοῦντας ἂν ἑώρων τοὺς Γέτας. ὅτε δὲ μεταβαίλω ἐπὶ τοὺς Σκύθας, πλανωμένους ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν ἦν ἰδεῖν. μικρὸν δὲ ἐπικλίνας τὸ ἑφθαλμὸν ἐπὶ θάτερα, τοὺς Αἰγυπτίους γεωργοῦντας ἐπέβλεπον. καὶ ὁ φοίνιξ δὲ, ἐνεπορεύετο. καὶ ὁ κίλιξ, ἐλῃσύδει. καὶ ὁ λάκων, ἐμαστιγοῦτο. καὶ ὁ Ἀθηναῖος, ἐδικάζετο. ἁπάντων τούτων ὑπὸ τὸ αὐτὸν μυριάδων χορὸν, ὥρα σοι ἦδη ἐπινοεῖν ὁποῖός τις ὁκυκοὸν ἔτος ἐφαίνετο. ὥσπερ ἂν εἴ τις ὀρχησταὶ μεγάλοι πολλοὺς χορεύοιεν, μᾶλλον δὲ πολλοὺς χορούς, ἔπειτα προστάξειε τοῖς ἀδύτοις ἐκείνου τοῦ συμποσίου ἀφίεσθαι, ἴδιον ἕκαστον μέλος. φιλοτιμουμένου δὲ ἑκάστου, καὶ τὸ ἴδιον περφαίνοντος, ἐς τὸ πλησίον ὑπερβαλέσθαι τῇ μεγαλοφωνίᾳ προθυμουμένου, ἆρα οὐχὶ πρὸς Διὸς οἷα ἠχήσει ἂν ἡ φδή; Επι. παγκάπασιν ὦ Μένιππε, παιγνιώδης, καὶ ταραχώδης. Με. καὶ μὴν ὦ ἑταῖρε, τοιοῦτοί πάντες εἰσὶν οἱ ἐπὶ γῆς χορεῦται. κἀκ τοιαύτης ἀναρμοστίας, ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος συντέτακται, ἃ μόνον ἀπῳδὰ φθεγξόμενον, ἀλλὰ ἐξ ἀνομοίων τὰ χήματα, καὶ τἀναντία κινούμενον, ἐξ ὧν οὐδὲν ἐπιτοῦντων, ἄχρις ἂν αὐτῶν ἕκαστον ὁ χορηγὸς ἀπελάσῃ τοῦ σκηνοῦς, οὐκ ἔστιν ὅλως λέγειν. τούτοισιν δὲ, ὅμοιοι πάντες ἦσαν πάντες, οὐκ ἐπὶ τὴν συμμιγῆ ἐκείνου, καὶ ἄτακτον φδὴν ἀπαίδοντες, ἀλλ' οὐ αὐτοῦ γε ποικίλου, καὶ πολυειδοῦς τοῦ θεάτρου,

qualia refert Homerus in clypeo, ubi erant convivia & nuptiæ, altera ex parte judicia, & conciones: rursum alia ex parte sacrificabat quispiam. In vicinia verò lugens aliquis conspiciebatur. Porrò cùm in Geticam respicerem, belligerantes videbam Getas. Dein cùm ad Scythas transirem, cernebam in plaustris errantes. Paulùm autem inclinato in alteram partem oculo, spectabam agricolantes Ægyptios: Phœnix mercaturam exercebat, Cilix latrocinabatur, Lacon loris cædebatur, Athenienſis causas agebat. Quæ omnia cùm eodem tempore gererentur, cogita nunc cujusmodi rerum confusio cerneretur. Non aliter, quàm si quis producat multos saltatores, vel potiùs multas choreas: deinde præcipiat ut omisso quisque concentu propriam canat cantionem: actum unusquisque certatim canat, & peculiarem cantum absolvat, vocisque magnitudine vicinum superare contendat: cogita tecum per Iovem, cujusmodi futurus sit ejusmodi cantus. *Amic.* Modis omnibus, Menippe, ridiculus, & turbatus. *Men.* Atqui, Amice, hoc genus sunt omnes qui in terris choreas agunt: omnisque mortalium vita ex hujusmodi constat discrepantia: quippe qui non modò sonent absona, verùm & ornatu sint dissimili, diversaque moveant, neque quicquam idem cogitent, donec choragus omnes è scena exigat, negans ampliùs ipsis esse opus. Hinc autem similes sunt omnes, quum jam tacêt, nec ampliùs confusam illam & incompositam cantionem canunt. Verùm in vario ipso & multiformi theatro ridicula

πάνυ μὲ γελοῖα ἐπῃνεῖν ἢ τὰ γενόμενα. μάλιστα δ' ἐπ' ἐκείνοις ἐπῆλθε μοι γελᾶν, τοῖς περὶ γῆς ὅροις ἐριζουσι, καὶ τοῖς μέγα φρονοῦσιν, ἐπὶ τῷ τὸ Σικυώνιον πεδίον γεωργεῖν, ἢ Μαραθῶνος ἔχειν τὰ πρὸς τῷ Οἰνόῃ, ἢ Ἀχαρνῆσι πλέθρα πεντακόσια χίλια. τὴν γὰρ Ἑλλάδα ὅλην, ὡς τότε μοι ἄνωθεν ἐφαίνετο, βραχυτάτην εἶναι τὸ μέγεθος πεπάρατο, κατ' ἐμὸν λόγον εἰκάσαι ἡ Ἀττικὴ πολλοστημόριον ἦν. ὥστε ἐκείνοις ἐφ' ὁπόσοις τοῖς πλουσίοις τοῦτο μέγα φρονεῖν καταλείποιτο. ἐγὼ δὲ ἅμα ὁ πολυπλήθεστος αὐτῶν, μίαν τῶν ἐπικαιρείαν ἀτόμων ἰδικὴ μοι γεωρεῖν. ἀποβλέψας δὴ ἐς τὴν Πελοπόννησον, [1] εἶτα τὴν Κυνοσουρίαν γῆν ἰδών, ἀνεμνήσθην πρὸς ὅσα χωρία κατ' ὀλίγα φακῆ αἰγυπτίᾳ πλατυτέρα, τοσοῦτοι ἔφασαν Ἀργείων, καὶ Λακεδαιμονίων μιᾶς ἡμέρας. καὶ μὴν εἴ τινα ἴδοιμι ἐπὶ χρυσῷ μέγα φρονοῦντα, ὅτι δακτυλίους τε ἔχει ἑπτὰ, καὶ φιάλας πεπάρας, πάνυ ἐπὶ τούτῳ ἂν ἐγέλων. τὸ γὰρ Πάγγαιον ὅλον, αὐτοῖς μεζόνως μεγχρίαιον ἦν τὸ μέγεθος. Επαι. ὦ μακάρι Μένιππε, ἢ παραδόξου θέας. αἱ δὲ δὴ πόλεις πρὸς Διός, καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοί, πηλίκοι διεφαίνοντο ὦν; Με, οἷμαι σε πολλάκις ἤδη μυρμήκων ἀγορὰν ἐωρακέναι. τὰς μὲ, εἰλαμίνας. εἰσὶν δ' ἐξιόντες. ἐπῆσαν δὲ, ἐπανιόντες αὖθις

erant quæ gerebantur omnia. Præcipuè verò mihi risum movebant ii, qui de agrorum finibus contendebant, quique sibi placebant hoc nomine, quòd Sicyonium agrum colerent: aut quòd eam Marathonis partem haberent, quæ est juxta Oenoën, aut in Acarnania mille jugera possiderent. Cùm universa Græcia, ut mihi tum è sublimi despectanti videbatur, quatuor digitorum haberet spatium, Attica, ni fallor, proportione minima pars erat. Itaque cogitabam quid esset reliquum, quod divitibus istis animos tolleret. Etenim is qui inter hos agri plurima jugera possidebat, vix unam ex Epicureis atomis colere mihi videbatur. Cæterùm ubi ad Peloponnesum flexissem oculos, deinde terram Cynosuræ subjectam conspexissem, veniebat in mentem, pro quantula regione, quæ nihilo esset latior lente Ægyptia, tot Argivi & Lacedæmonii uno die cecidissent. Quinetiam siquem viderem auro superbientem, quòd & octo haberet annulos, & quatuor phialas, hunc magnopere irridebam. Totum enim Pangæum, unà cum ipsis metallis, vix erat milii magnitudine. *Amic.* O! te fœlicem, Menippe, qui tam novum spectaris spectaculum. At per Iovem, civitates ipsique homines, quanti videbantur ex alto? *Men.* Equidem arbitror te sæpenumero formicarum concionem vidisse: aliquas coactas, nonnullas exeuntes, rursum

1 Εἶτα τὴν Κυνοσουρίαν γῆν ἰδὼν, ἀνεμνήσθην πρὸς ὅσα χωρία * ποτε τοσοῦτοι Ἀργείων καὶ Λακεδαιμονίων] Prima verba interpretatur Erasmus supine & aliud agens, vel ut jam dixi, adhuc juvenis & nondum ad culmen eruditionis evectus, ad quod postea pervenit. Nam in proclivi erat emendare, & legere Κυνουρίαν, quæ fuit regio inter Argivos & Laconas semper controversa. Thucyd. lib. 5. καὶ τὸ μὲν πρότερον οἱ Ἀργεῖοι ἐξῆρχον δίκης ὅσπερ τοῦ ξυμπαντὸς πολέμου ἤδη ἢ ὁπόσοι πρὸς ἐκείνους ἰδιώτην πρὸς τὴν Κυνουρίαν γῆν, ἧς ἀεὶ πρὸς διαφορὰν μάχης ἦσαν. De ea pugna, in qua tantus Argivorum numerus & Laconum cecidit, historia nota est ex Strabone lib. 8. ex Herodoto lib. 1. Plutarcho in parallelis & aliis. *Palm.*

1 Δημο-

εἰς τὴν πόλιν. καὶ ὁ μὺς, τὴν κόπρον ἀναφέρ. ὁ δ, ἀρπάσας ποθὲν ἢ κνάμιν λίπος, ἢ πυρῶ ἡμίτομον, ἦει φέρων. εἰκὸς δ εἶναι παρ' αὐτοῖς καὶ λόγον ὃν μυρμήκων βίου, καὶ εἰκοδόμους πινὰς, καὶ δημαγωγὸς, καὶ πενιχίους, καὶ μαντικὸς, καὶ φιλοσόφους. πλὴν οὐ γὰρ πόλεις αὐτοῖς ἀνθράσι ταῖς μυρμηκίαις μάλιστα ἐῴκεσαν, εἰ δ σοὶ δοκεῖ μικρὸν τὸ παράδειγμα τὸ ἀνθρώπους εἰκάσαι τῇ μυρμήκων πολιτείᾳ, τὰς παλαιὰς μύθους. ἐπίσκεψαι δὲ Θετταλῶν. εὑρήσεις γὰρ τοὺς Μυρμιδόνας, τὸ μαχιμώτατον φῦλον, ὡς μυρμήκων ἄνδρας γεγονότας. ἐπειδὴ σ' ὧν πάντα ἐκφυγὼν ἐφεύρηκα, καὶ κατηγάλασέ μοι, ἀλγεινὸς ἐμεσύνην, ἀσπασάμενος [1] δώματ' ἐς αἰγιόχοιο Διὸς καὶ δαίμονας ἄλλους. ἔπειτα ταδίαν ἀπελαλύθειν, καὶ ἡ σελλίνη, γυναικείαν φωνὴν ἀφεῖσα ῥόμβῳ, Μένιππε φησὶν, ὕπως ὄναιο. διακήκοας μοι τῶν ἐμῶν τῶν Διός. λέγοις ἂν ὦ σὺ δ' ἐγώ. βαρὺ γὰρ ὑδὼρ, ὦ μή τι φέρειν δῆν. προσθεῖσα δ' ἡ σελλίνη, καὶ δῆσιν ἀπένεγκαι παρ' ἐμοῦ τοῦ Διΐ. ἀπίεσκε γὰρ ὁ Μένιππε, πολλὰ, καὶ δεινὰ ὧδε τῶν φιλοσόφων ἀκούσας. οἷς οὐδὲν ἕτερόν ἐστι ἔργον, ἢ τὸν μὲν πολυπραγμονεῖν, τίς εἰμι, καὶ πηλίκη. τὰ δ' ἐμὰ ὦ πατὴρ αἰτίαι δικάσειν, ἢ ἀμφίκυρτον γίγνομαι. καὶ οἱ μὲν, κεβερικεῖαν τί με φασὶν. οἱδὲ, κατόπτρου δεῖσθαι ἐπιμέμφονται τῇ γαλάσκῃ. οἱδὲ, ὅ, τι ἂν ἔχω ἐπινοήσῃ, τοῦτο μοι ἀποκλεῖσαι. τὰ πελάτιαία δ, καὶ τὸ φῶς αὐτὸ, κλεπτομένην τε, καὶ νόθην εἶναί [2] φασί μοι, ἐκ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ ἐμοῦ. ἐγὼ δὲ ἐπὶ τοῖς τοιούτοις ἐπιμειδιάσας, ἐκέλευον αὐτὸν ἀπιέναι, καὶ μὴ ἐνοχλεῖν μοι ἀσχολουμένῳ. ὁ δὲ, ἐπεὶ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ σοῦ, ἔφη, ἐκβέβλημαι, ἐκεῖνον ἐνοικιῶ. καὶ ἅμα ἐπὶ τὸν ὦμον ἀναβὰς, ἐνῴκει μοι ἐκ τοῦ ἐμοῦ. ἐγὼ δὲ ἐπὶ τοῖς τοιούτοις ἐπιμειδιάσας, ἐκέλευον αὐτὸν ἀπιέναι, καὶ μὴ ἐνοχλεῖν μοι ἀσχολουμένῳ. ὁ δὲ, ἐπεὶ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ σοῦ, ἔφη, ἐκβέβλημαι, ἐκεῖνον ἐνοικιῶ. καὶ ἅμα ἐπὶ τὸν ὦμον ἀναβὰς, ἐνῴκει μοι ἐκ τοῦ ἐμοῦ.

sum has in civitatem redeuntes. Atque hæc quidem fimum exportat, hæc alicunde raptam fabæ tunicam, aut dimidiatum frumenti granum apportat. Consentaneum autem est pro ratione vitæ formicarum, esse apud illos, & ædium structores, & concionatores, & magistratus, & musicos, & philosophos. Sed ipsis cum viris urbes formicarum nidis persimiles videbantur. Quòd si tibi videtur humilius exemplum viros cum formicarum republica conferre, veteres Thessalorum fabulas specta. Reperies enim Myrmidonas, gentem bellicosissimam, viros è formicis esse natos. Posteaquam igitur omnia satis spectassem & risissem, excussi meipsum, & subvolavi. Ad reliquos divos, Iovis altitonantis in ædes. Nondum stadium ascenderam, quum luna fœminea voce sonans, Menippe, inquit, ita tibi contingant quæ optas. Inservi mihi in re quapiam apud Iovem: dicas inquam, neque enim erit molestum, nisi fiquid oneris sit portandum. Nuntium, inquit, haud gravem, ac petitionem meo nomine Iovi perferes. Enecor, Menippe, multa, eáque non ferenda ab istis philosophis audiens: quibus nihil est negotii, nisi ut curiosè res meas exquirant, quæ quantaque sim, & cur dimidiata fiam, & utrinque gibbosa. Tum hi me dicunt inhabitari: illi speculi instar, supra mare suspensam esse: alii rursus id mihi attribuunt, quod quisque secum excogitarit. Postremò ipsum quoque lumen ajunt mihi, & furtivum esse, &

1 Δώματα] Hesiod. 1. Oper. *Bourd.*
2 Φασί μοι] In Flor. Cod. φασί μν. Cætera Homerica sunt. *Idem.*

ἄνωθεν ἦκον παρὰ τὸν ἥλιον. καὶ ὁ πατὴρ ὀντως. καὶ ὡς τοῦτό μοι ἀδελφὸν ὄντα μὲν, συγκρύπτειν, καὶ συνιέναι σφαλμένοις. ἐγὼ δὲ ἐκείνοις ἦν αὐτοῖς ἃ τοτὲ αὐτὸς εἰρήκεσι τὸν ἥλιον, λίθον αὐτὸν εἶναι, καὶ μύδρον διάπυρον. καίτοι πόσα ἐγὼ συνεπίσταμαι αὐτοῖς, ἃ πρᾶττουσι τῶν νυκτῶν, αἰσχρὰ, καὶ καθάπτυστα, οἱ μεθ' ἡμέραν σεμνότατοι, καὶ ἀνδράδελφοι τὸ βλέμμα, καὶ τὸ χρῆμα σεμνοὶ, καὶ ὑπὸ τῆ ἰδιωτικῆ ἀπλότητι πρόμυθοι. καίτοι μὲ τοῦτο ὁρῶσι, ὅμως σιωπῶ. ἐγὼ γὰρ ἀγάμαι αἰσχύνη ἀποκαλύψαι, ἢ διαφωλίσαι τὰς νυκτερινὰς ἐκείνας διατριβὰς, καὶ τὸ ἐπὶ τῆ σκιώνης ἐκείνου βίον. ἀλλὰ κἂν τινα ἴδω αὐτῶν μοιχεύοντα, ἢ κλέπτοντα, ἢ ἄλλο τι τολμῶντα νυκτερινώτατον, δύνομαι ἐπισυσταμένη τὸ νέφος, ἐσκιαλυψάμενος, ἵνα μὴ δείξω τοῖς πολλοῖς γέροντας ἄνδρας, βαθεῖ πώγωνι, καὶ δρεπτῇ ἐσκαχημενῇσι. οἱ δ', ἐδὲν ἀπιᾶσι, διαταράττοντές με τῷ λόγῳ, καὶ πάντα τρόπον ὑβρίζοντες. ὥστε τὴν τῶν νύκτα, πολλάκις ἐβουλεύσαμην μετοικῆσαι ὅπου ποθ' οὐκ εἴτε, ἵν' αὐτῶν τῶν ἀφιέρων ἐν γλώττῃ διέφυγον. μέμνησο δὲ τούτου παρακελεύομαι τοι Διί. καὶ σοὶ δοκῶ ἐγὼ ὅτι μὴ δυναίμην ἐσί μοι καθ' ἡσυχίαν βλέπειν, ἐὰν μὴ τὰς φυσικὰς ἐκείνας ἐπιτελέσω, καὶ τὰς διαλεκτικὰς ἐπισκοπήσω ἐ τῶν σοφῶν καθασκάψω, ἐ τὴν ἀκαδημίαν καθαφλίξω, ἐ παύσω τὰς ὀφρῦς διατριβάς. ὅταν γὰρ ἐν εἰρήνῃ ἄγοιμι, ὁμιλήσω πρὸς αὐτοὺς γαμιετρικῶς. ἔσω τοῦτο ἐμοὶ σοὶ ἐγώ. καὶ ἅμα πρὸς τὸ ἄναντες ἔτεινον τῷ ἵππῳ ἐ ἁρματι,

& nothum, quòd à sole supernè proficiscatur. Neque finè faciunt, etiam cum hoc qui meus est frater, me committere, & factionem inter nos serere conantes. Neque enim sat erat ipsis dixisse solem ipsum esse lapidem, & massam candentem. Et tamen quàm multarum rerum illis sum conscia, quas noctu patrant turpissimas, & execrandas, cùm interdiu sint tetrico & virili aspectu, habituque gravi, & ab imperitis conspiciantur. Quæ etsi videam, sileo tamen. Neque enim decorum arbitror, retegere atque in lucem efferre nocturnas illas diatribas, & quam quisque in operto vivat vitam. Quinetiam si quem videro ipsorum adulterium committentem, aut furantem, aut aliud quid quàm maximè nocturnum audentem, continuò contracta nube tegebam, ne vulgo ostenderem viros senes, ea gerentes, quæ neque barbæ prolixæ, neque virtutis professioni essent decora. At isti nihilo minùs oratione me discerpunt, modisque omnibus contumelia afficiunt. Itaque noctem testor, mihi sæpe in mentem venisse ut quàm longissimè hinc demigrarem, quò linguam illorum curiosam effugere possem. Hæc igitur Iovi renuntiare memineris, idque addere, fieri non posse ut hoc in loco durem, nisi physicos illos comminuat: dialecticis os occludat: Stoam demoliatur: Academiam exurat: quæ in Peripato habentur, diatribis finem imponat: siquidem ita mihi parabitur quies, & me quotidie metiri desinent. Fient, inquam, quæ mandas: simulque recta ad ipsum cœlum tendebam. Nulli ubi comparent ho-

1 Ἄνωθεν ἦκον παρὰ τὸν ἥλιον] Ἄνωθεν ἦ. παρὰ γὰρ ἥλιον. *Marail.*

1 Vul-

ἔνθα μὲ δὴ βοῶν, ἢ ἀνδρῶν φαίνεσθε ἔργα. μετ' ὀλίγον γὰρ ἐγὼ σελήνη βεγγαλά μοι καθωρᾶτο, καὶ τὴν γῆν ἤδη ἀπέκρυπτε. λαβὼν δὲ τὸν ἥλιον εὐθέως, ἅμα τῷ ἀστέρι τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ἐπλησίασα τῇ ὀρνιθί. καὶ τὸ μὲν πρῶτον, ἐδόκουν μοι ὡς εἶχον εὐθύς, ὅσον παρελθεῖν. ῥᾴδιος γὰρ ὤμην διαλαθεῖν, ἢ ἢ ἐξ ἡμισείας ἂν ἀετός. ἢ δὲ ἀετὸν ἠπιστάμην ὂν παλαιὸν συνήθη τῷ Διΐ. ὕστερον δὲ ἐλογιζόμην ὡς πάντες καθορῴησαί με, μηκέτι τὴν ἑτέραν πτέρυγα ἐκκείμενον. ἔδεισα γὰρ κρίνας τὸ μὴ παρακινδυνεύειν, ἔκρυπτον ἀσπαλῶν τὴν ἡμέραν. ὑπακούσας δὲ ὁ Ἑρμῆς, καὶ τὸν νόμον ἐκπυθόμενος, ἀπῆλθε κατὰ ἀπορθὴν φράσων τῷ Διΐ. καὶ μετ' ὀλίγον εἰσεκλήθην πάνυ δεδιώς, καὶ τρέμων. καταλαμβάνω τε πάντας ἅμα συνηθροισμένους, ὑδὲ αὐτοὺς ἀφροντίδας. ὑπετόρφησε γὰρ ἡσυχῇ τὸ παραδόξον μου τῆς ἐπιδημίας. καὶ ὅσον οὐδέπω πάντες ἀνθρώπους ἀφιξιν ἀπροσδόκητον, τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπεφοιτήκεσαν. ὁ δὲ Ζεὺς, μάλα φοβερὸς δῆμεν τὸ ὀφρύδιον εἰς ἐμὲ ἀπιδών, φησὶ, Τίς, πόθεν εἰς ἀνθρῶν, κόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες; ἐγὼ δὲ, ὡς τὸ πρῶτον ἤκουσα, μικρὸν μὲν ἐξέβαινον ὑπὸ δέους. εἰσῆκουσεν δὲ ὅμως ἀσκηνῆς, καὶ ὑπὸ τὸ μεγαλοφωνίας ἐμβεβροντημένος. κἀγὼ

hominum-ve, boum-ve labores. Etenim paulò pòst ipsa etiam Luna mihi pusilla videbatur: jamque terram obtegebat. Porrò relicto ad dextram sole per ipsas volans stellas, tertio die ad cœlum perveni. Ac primùm mihi ut habebam, ilico videbar ingressurus: nam rebar fore ut fallerem, quòd essem dimidia parte aquila. Porrò sciebam aquilam jam olim esse Iovi familiarem. Postea apud me perpendebam illos quamprimum deprehensuros esse me, altera vulturis ala cinctum. Quapropter optimum ratus, non temerè venire in periculum, fores pulsavi. At Mercurius postquam responsassset, & nomen scisciatus esset, festinato abiit, Iovi renuntiaturus. Nec multo pòst introvocatus sum accersitus, magnoperè pavitans ac tremens. Offendoque Deos pariter considentes, non sine solicitudine. Nonnihil enim ipsos turbabat, novus & inopinatus adventus meus: & quod nunquam futurum expectabant, ut omnes homines, ad eundem modum alati advenirent. Tum Iupiter admodum terribili [1] vultu torvo & Titanico me obtuens, inquit, Quisnam es, & unde venis? ubinam urbs tibi, quive parentes? Quod cùm audivissem metu propemodum sum exanimatus. Constiti tamen obstupefactus, præque vocis magnitudine [2] attonitus. Aliquanto pòst ad me

1 *Vultu*] Titanicum torvum vocant ac tetricum, ac cujusmodi ferunstus fuisse veteres illi Titanes. Id. in Timo. *Cogn.*

2 *Attonitus*] Ἐμβεβρόντητοι, καὶ ἐμβεβροντημένοι à Græcis κεφλαὶ appellantur, quorum mens aut ictu fulminis, aut incredibili ejus pavore obstupescit, utrumque vocabulum per metaphoram ad alia transfertur. Stupidum atque animi impotentem plerumque significat. Moscop. καὶ ὁ ἐμβεβροντημένος ὁ ἔξω φρενῶν. Demost. de Coron. ἐμβέβροντηται, εἶτα καὶ λέγει. Hos Latini attonitos dicunt. Celsus attonitos quoque raro videmus, quorum & corpus & mens stupet.

Fit

ἐμοῦ δ' ἐμοῦ ἀναλαβὼν, ἅπαντα διηγούμην σαφῶς, ἄνωθεν ἀρξάμενος, ὡς ἐπιθυμήσαιμι τὰ μετέωρα σκοπεῖν, ὡς ἔλθοιμι πρὸς τὰς φιλοσόφους, ὡς τὰ ναυτικὰ λεγόντων ἀκούσαιμι, ὡς ἀπαλλαγείην διαστάδην τοῦ λόγου· εἶπε δὲ τὸν πλοῦν, καὶ τὰ πλοῖα, καὶ τὰ κακὰ πάντα, μέχρι τοῦ ἠέρος. ἐπὶ πᾶσι δὲ τοῖς ἀστέρας, καὶ τὸν ὑπὸ τὴν σελήνης ἐπισταλμόν. μεσοῦντος δὲ ἤδη τοῦ Ζηνὸς, καὶ μικρὸν ὑπανιεὶς τῶν ὀφρύων, τί ἂν λίσσοις φησὶν ἔτι εἰπεῖν, καὶ Ἐφιάλτης, ὅπως καὶ Μένιππος ἐπολμήσῃ ἐς τὸν ἠέρα ἀνελθεῖν; ἀλλὰ νῦν μὲν ἐπιτηδείως σε καλοῦμεν. αὔριον δ' ἴσθι, περὶ ὧν ἥκεις χρηματιούμενος, διαπεμψόμεθα. καὶ ἅμα ἐξαναστὰς, ἐκέλευεν ἐς τὸ ἐπηρώτητον τοῦ ἠέρος. καιρὸς γὰρ ἦν ἐπὶ τὴν σύχνων καθέζεσθαι. μεταξύ τι ἀκοῦσαι, ἀνέκραγέ μοι περὶ τοῦ τὴν γῆν πεπαρμένων. τὰ δὲ ὦτα μὲν ἐκεῖνα, ἐτύγχανε γὰρ ὁ πυρὸς ἐπὶ τοῦ Ἐρεχθέως, καὶ εἰ σφόδρα ὑμῶν ὁ σῖτος χαλεπὸν καθίκοιτο, καὶ εἰ τὰ λάχανα δεῖται πλείονος ὑπομβρίας. μὴ γὰρ, ἠρόμην, εἴ τις ὑπὸ λειμετεμοῦ τοῦ Φειδίου, καὶ δι' ἣν αἰτίαν ἐβλήθητε Ἀθηναῖοι τὰ ἀρχαῖα τοιαῦτα ὑπὸ τῶν θεῶν; καὶ εἰ τὸ ὀλύμπιον αὐτῶν ἐπιτελέσαι διανοῦνται, καὶ εἰ συνελήφθησαν οἱ τὸν Δωδώνην νεὼν συλληγήσαντες. ἐπεὶ δὲ περὶ τούτων ἀπεδεδώκειν, εἶπέ μοι Μένιππε ἔφη, περὶ δὲ ἡμῶν οἱ ἄνθρωποι τίνα γνώμην ἔχουσι; τίνα ἔφην δοκοῦσι, ἢ τὸν Διοσκούρω; βασιλέα σε εἶναι

me reversus, omnia dilucidè exposui, ab ipso exorsus capite: quemadmodum cupissem sublimia illa cognoscere: & philosophos adiisse, pugnantia loquentes audisse: dictis illorum distractus desperassem. Deinde meum inventum, alas, reliquaque omnia, ad ipsum usque cœlum. Quibus addidi quæ Luna mandarat. Itaque ridens Iupiter exporrectis aliquantum supercilijs: Quid dicas, inquit, de Oto, & Ephialto, cùm ausus sit & Menippus in cœlum ascendere. At te nunc quidem ad hospitium invitamus. Cras, inquit, super his quorum gratia huc advenisti, dato responso dimittemus. Simulque surgens, ibat ad eam cœli partem, unde omnia facillimè exaudiebantur. Iam enim tempus erat ut votis audiendis consideret. Atque interdum me percontabatur super his quæ in terris aguntur. Ac primùm quidem illa, quanti ematur triticum in Græcia: & num superior hyems graviter vos tetigisset: num etiam copiosiore imbre olera egeant. Postea rogabat supereſſet-ne aliquis ex Phidiæ genere: & quam ob causam Athenienses Iovialia tot annos intermisissent: & an in animo habeant Olympium suum perficere. & an essent comprehensi qui Dodonæum templum sacrilegio spoliarunt. Ad ea cùm respondissem, Dic mihi, inquit, Menippe, quid de me sentiunt homines? Quid, inquam, Domine, nisi maximè pium? nimirum omnium

Fit interdum ictu fulminis, interdum morbo; Κεραυνοβλῆτας hunc Græci vocant. Ovid. Trist. 1.

Non aliter stupui, quàm qui Iovis ictibus ictus
Vivit, & est vitæ nescius ipse suæ.

Xenoph. Anabas. γέγονε δὲ καὶ. ὅτι. usus est his dictionibus. Cogn.

I Pyr-

πάντων θεῶν. παίζεις ἔχων ἵφη. τὸ δὲ φιλόσοφον αὐτῶν, ἀκριβῶς οἶδα, κἂν μὴ λέγῃς. ἰὼ γὰρ ποτε χρόνῳ, ὅτε ἐς μόνους ἐδόκουν αὐτοῖς, καὶ ἰατρὸς, καὶ πάντα ὅλως ἦν ἐγώ. μεσοῦντος δὲ Διὸς πᾶσαι μὲν ἀγυιαὶ, πᾶσαι δ' ἀνθρώπων ἀγυρμοί. καὶ ἡ Δωδώνη τε, ἡ ἡ Πίσα, λαμπραὶ, καὶ πανήγυρεις πᾶσιν ἦσαν. νεὼ δὲ καὶ θυσιῶν, οὐδὲ ἀναβλέπειν μοι δυνατὸν. ἐπεὶ δὲ ἡ ἐν Δελφοῖς μὲ Ἀπόλλων τὸ μαντεῖον κοπρίσασθαι, ἐν Περγάμῳ δὲ τὸ ἰατρεῖον ὁ Ἀσκληπιὸς, καὶ τὸ Βενδίδιον ἐν Θρᾴκῃ, καὶ τὸ Ἀνουβείδιον ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τὸ Ἀρτεμίσιον ἐν Ἐφέσῳ, ἐκεῖ πᾶσα μὲν ἄπαντες ἥκουσι, καὶ πανηγύρεις ἀνάγουσι, καὶ ἑκατόμβας πανδημεὶ θύουσιν. ἐμὲ δὲ, ὥσπερ παρῆκμάκοτα ἤδη πάνυ τετιμηκέναι νομίζουσιν, ἂν ἅλις πέντε ὅλων ἐτῶν θύσωσιν ἐν Ὀλυμπίᾳ. τοιγαροῦν ψυχροτέρους ἂν μου τοὺς βωμοὺς ἴδοις τῶν Πλάτωνος νόμων, ἢ τῶν Χρυσίππου συλλογισμῶν. τοιαῦτ' οὖν διεξιόντες, ἀφικνούμεθα ἐς τὸ χωρίον, ἔνθα ἐδόκει αὐτὰ κομίζεσθαι, διακεῖσθαι τῶν ὤμων. ἦν δὲ ὁδὸς ἐξῆς τοῖς σοφοῖς τῶν φρεάτων ἐοικυῖα, πύματα ἔχουσα. καὶ παρ' ἕκαστον ἦν ἕδρανον ἔκειτο χρυσοῦν. καθίσας δὲ ἑαυτὸν ἐπὶ τοῦ πρώτου ὁ Ζεὺς, καὶ ἀφελὼν τὸ πῶμα, παρεῖχε τοῖς ὠχριῶσιν ἑαυτόν. ἠύχοντο δὲ πενταχοῦ τῆς γῆς ἅλις φορᾶς, καὶ ποικίλα. συμπροφυσήσας γὰρ ἕκαστος, ἐπήκουεν ἅμα τῶν ὤμων. ἦσαν δὲ τοιάδε. ὦ Ζεῦ, βασιλεῦσαί μοι χρύσειον. ὦ Ζεῦ, τὰ κρύμμυά μοι φῦσαι, καὶ τὰ σκόροδα. ὦ Ζεῦ, τὸν πατέρα μοι ταχέως ἀπολέσειν. ὁ δὲ τίς ἂν φαίη, εἴθε κληρονομήσαιμι τὸν γυναικός. εἴθε λάθοιμι ἐπιβουλεύσας τῷ ἀδελφῷ. γένοιτό μοι νικῆσαι

omnium Deorum, regem esse te. Ludis tu, inquit. Cæterum illorum contentionem probè novi, etsi nihil dicas. Fuit enim tempus quum & vates videbar ipsis, & medicus: denique unus eram omnia. Tum Iovis plenæ erant & viæ omnes, omnesque hominum conciones. Dodona etiam & Pisa splendidæ erant & celebres. Nec præ fumo sacrorum oculos mihi licebat attollere. Verùm posteaquam Apollo Delphis oraculum constituit, Æsculapius medicinæ officinam Pergami, & Bendidium in Thracia est exortum, Anubis templum in Ægypto, Dianæ apud Ephesios, ad ista concurrunt omnes, solennes conventus celebrant, hecatombas offerunt. Mihi verò tanquam ætate confecto, abundè magnum honorem habuisse se putant, si solido quinquennio sacrificarint in Olympia. Proinde aras meas frigidiores videas, quàm sint vel Platonis leges, vel Chrysippi syllogismi. Talia confabulando, pervenimus eum in locum, ubi ad audienda vota erat confessurus. Erant autem ordine fenestræ, cujusmodi sunt ora puteorum, habentes operculà. Iuxta unamquamque posita erat sella aurea: quarum in prima sedens Iupiter, detracto operculo, præbebat sese precantibus. Precabantur autem ex omni undique terra, diversa variaque: quæ ipse etiam audiebam auribus pariter admotis. Eaque hujusmodi erant. O Iupiter contingat mihi regnum. O Iupiter, mihi producantur allia & cepæ. O Iupiter, utinam pater mihi brevi moriatur. Alius quoque dicit: Vtinam sim hæres uxoris. Vtinam nemo sciat me struxisse fratri insidias. Contingat mihi litem vin-

τὸν Δίκην. στρφθῆναι τὰ ἀλώμενα. τῷ πλοίοντι ᾖ, ὁ μέν, βορέαν ηὔχετο ἐπιπνεῦσαι. ὁ ᾖ, νότον. ὁ ᾖ γναφεὺς, ἥλιον. ἁλιεὺς ᾖ ὁ Ζεύς, καὶ τὴν ἀρχὴν ἐκέλευε ἀκριβῶς ἐξετάζειν, ὑπὲρ ἑνὸς ἑκάστου. ἀλλ' ἕτερον μὲν ἤδετο πατὴρ, ἕτερον δ' ἀνένευσεν. τὰς μὲν γὰρ δεήσεις τῇ ἀρχῇ, ἀφίετο ἄνω διὰ τοῦ τρήματος, καὶ ἐπὶ τὰ δεξιὰ καθίζειν ἔφραε. τὰς ᾖ ἀνοσίους, ἀπρακτους αὖθις ἀπέπεμπεν ἀπωθουσῶν κάτω, ἵνα μὴ ᾖ πλησίον ἡδοίης ἔ ἐφεστῶσ. ἐπὶ μιᾶς δὴ τῶν ἀρχῶν, καὶ ἀπορεῖν ἔοικεν ἑαυτὸν ἐπαισθέμενον. δύο γὰρ ἀνδρῶν τὰ αὐτὰ ἀρχόμενον, καὶ τὰς ἴσας θυσίας ἐπαγγελλόμενον, οὐκ εἶχεν ὁποτέρῳ μᾶλλον ἐπινεύσειεν αὐτῶν. ὥστε δὴ τὸ ἀκαδημαϊκὸν οἰκεῖον ἐπεπόνθει, καὶ ἐδόκει τι ἀποφήνασθαι δυνατὸς εἶναι. ἀλλ' ὥσπερ ὁ Πύρρων ἐπῄει ἐπὶ τὸ διεσκέπτετο. ἐπὶ ᾖ ἐφωρᾶς ἐχεφρόνησε τοῖς ἀρχαῖς, ἐπὶ τὴν ἑξῆς μετεβαίνε θρόνον, καὶ τὴν δευτέραν θυρίδα, καλακύψας τοῖς ὄρκοις ἐφάλλετο ἐ τοῖς ὀμνύουσι. χρημαθίσας ᾖ ἐ τούτοις, καὶ τὸ ἐπικήρειον Ἑρμοδώρου ἐπιτρέψας, μεταβαίνει ἐπὶ τὴν ἑξῆς θρόνον, κληδόσι, καὶ φήμαις, καὶ οἰωνοῖς προσέχων. εἶτ' ἐκεῖθεν ἐπὶ τὴν τῶν θυσιῶν θυρίδα μεταβὰς, ἐν ᾗς ὁ κρατὴρ ἀνίει, ἀπηγγέλλετο τῷ Διὶ ὑπὸ θυόντος ἐκφέρειν τὸν μόλιβδον. ἀποστὰς ᾖ τούτων, προσέκειτο τοῖς ἀνέμοις, καὶ ταῖς ὥραις, ἃ δεῖ ποιεῖν. τιμιέρων Ἀιδῆ Σκύθαις, ὑέτιε. πρηστὰ Λίβυσιν, ἀστραπήτα. πυρὶ Ἕλλησιν, νιφέτω. σὺ ᾖ ὁ βορέας, πνεῦσον εἰς Λυδίαν. σὺ ᾖ ὁ νότος, ἡσυχίαν ἄγε. ὁ ᾖ ζέφυρος, τὸν

vincere, Olympia coronati. Porrò navigantium hic optabat ut flaret boreas, ille ut notus. Agricola pluviam, fullo solem petebat. At Iupiter audiens, & singula vota diligenter expendens, non pollicebatur omnia. Verùm hoc concessit Saturnius, abnuit illud. Nam justa vota per os fenestræ sursum admittebat, admissa ad dextram collocabat. Verùm iniqua flatu deorsum irrita disjiciebat, ne ad cœlum accedere possent. At super uno voto ambigentem vidi. Etenim duobus diversa petentibus, paresque victimas pollicentibus, nesciebat utri eorum potiùs annueret. Tum itaque Academicum illud ei accidebat, ut nihil statuere posset. Verùm [1] Pyrrhonis in morem suspensus hærebat, & considerabat ampliùs. Porrò ubi precantibus satis respondisset, ad proximam digressus sellam, & ad secundam fenestram, juramentis & jurantibus audiendis vacabat. Quibus cùm respondisset, & Epicureum Hermodori contrivisset, ad proximam sellam sese transtulit, divinationibus, rumoribus, & auguriis attentionem adhibiturus. Hinc ad sacrificiorum fenestram transiit, per quam fumus ascendens, denuntiabat Iovi nomen uniuscujusque qui rem divinam faceret. His relictis, ventis & horis mandabat quæ facere deberent. Hodie apud Scythas pluito, apud Libyes fulgurato, apud Græcos ningito. Tu boreas in Lydia spirato, tu note quiesce, zephyrus in

1 *Pyrrhonis*] Gell. lib. 11. c. 5. De Pyrrhoniis loquens scribit: *Nihil decernunt, nihil constituunt.* De his Cic. in Lucull. *Cogn.*

1 Py-

Ἀδρίαν ἀφανισμὸν ποιῇ, καὶ τὰ χαλάζης ὅσον μέδιμνοι χίλιοι ἀφανισθήτωσαν ὑπὲρ Καππαδοκίας. ἀπάντων δὲ ἤδη καιρὸν αὐτῷ διακεκριμένων, ἀπήειμεν ἐς τὸ συμπόσιον. ἐνῆκε γὰρ ἤδη καιρός μοι. καί με ὁ Ἑρμῆς παρέλαβεν, κατέκλινε παρὰ τὸν Πᾶνα ἐν τοῖς Κορυβάντων, καὶ τὸν Ἄττιν, καὶ τὸν Σαβάζιον, τοὺς μετοίκους τούτους, καὶ ἀμφιβόλους θεούς. καὶ ἄρτον ὁ μὲν Δημήτηρ παρεῖχε, καὶ ὁ Διόνυσος οἶνον, καὶ ὁ Ἡρακλῆς κρέα, [2] καὶ μύρτα ἡ Ἀφροδίτη, καὶ ὁ Ποσειδῶν μαινίδας. ἄμβροσίαν δὲ καὶ νέκταρ παρεγεύόμην. ὁ γὰρ βέλτιστος Γανυμήδης, ὑπὸ φιλανθρωπίας, εἴ ποτε ἴδοι με ἀποβλέποντά ποι τὸν Δία, κρυφίως ἄν, ἢ, καὶ δύο δὲ νέκταρος ἐπέχεέ μοι φέρων. οἱ δὲ θεοί, ὡς Ὁμηρός που λέγει, καὶ αὐτὸς οἶμαι καταμαθὼν ἐγὼ πάντα τὰ τοιαῦτα, ἔτι οἶνον ἔδουσιν, ἔτι πίνουσιν αἴθοπα οἶνον, ἀμβροσίῃ δὲ καὶ νέκταρι μεθύσκονται, μᾶλλον δὲ ἥδονται, συμβολὰς δὲ οὐ τὰς θυσιῶν καπνὸν αὐτῇ κίσσῃ ἀναλισκόμενον. καὶ τὸ αἷμα δὴ τῶν ἱερείων, ὃ τοῖς βωμοῖς οἱ θύοντες προσχέουσιν. ἐν δὲ τῷ δείπνῳ, ὅ, τε Ἀπόλλων ἐκιθάριζεν, καὶ ὁ Σειληνὸς, κόρδακα ὠρχήσατο, καὶ αἱ μοῦσαι ἀνεῖσαν, τὰ τε Ἡσιόδου θεογονίας ἡμῖν, καὶ τὴν τοῦ Πινδάρου. κἀπειδὴ κόρος ἦν, ἀνεπαυόμεθα ὡς ἕκαστος, ἰκανῶς ἀπολελαυκότες. ἄλλοι μὲν γοῦν θεοί τε, καὶ ἄνδρες ἐπιπονώτεροι ἐν Adria tempeſtatem concitet: mille grandinis modii ſuper Cappadocia diſpergantur. Tandem omnibus ferme ordinatis, eum in locum ivimus ubi compotant Dii, quia cœnandi jam erat tempus. Me arreptum Mercurius juſſit accumbere juxta Panem Corybantas, Attin, & Sabazium, inquilinos iſtos & ancipites Deos. Interea [1] panem exhibebat Ceres, Bacchus vinum, Hercules carnes, myrtum Venus, Neptunus mænidas: ſimul etiam ambroſiam & nectar furtim deguſtabam. Nam optimus ille Ganymedes, quæ ejus erat humanitas, ſiquando Iovem oculos aliquò convertentem conſpexiſſet, nectaris cyathum unum, aliquando duos mihi infundebat. Dii autem, ut alicubi Homerus dicit, quinetiam ego, ut qui illud ibi ſim conſpicatus, neque frumentum edunt, neque nigrantia vina potant, ſed ambroſiam apponunt, & nectare inebriantur. Præcipuè verò gaudent veſci ſacrificiorum fumo cum ipſo nidore ſubvecto: & ſanguine victimarum, quem ſacrificantes aris infundunt. Cæterùm inter cœnandum Apollo cithara canebat, Silenus cordacem ſaltabat, ſtantes Muſæ & Heſiodi Theogonias, & primam hymnorum Pindari odam nobis canebant. Deinde ſaturi requievimus, ita ut ſe quiſque habebat, potu ſatis uvidi. At reliqui noctem, divique hominesque

1 *Panem*] Ceres Opis & Saturni filia Dea frugum fingitur, plerumque pro pane, aut cibo accipi ſolet, ſecundum illud Terentii, *ſine Cerere & Baccho friget Venus*. Cur autem ab antiquis Dea judicata ſit, quæve prima reperierit, ſcribit Plin. lib. 7. c. 56. *Cogn.*

2 Καὶ μύρτα ἡ Ἀφροδίτη] Καὶ μύρα ἡ Ἀφροδίτη. *Mariveil.*

ρυσμὴ εὗδον παντύχοι. ἐμὲ δ' οὐκ
ἔᾳ ῥᾴδυμος ὕπν⊙. ἀπελογιζόμην
γὰρ πολλὰ μὲ ἐ ἄλλα, μᾶλλον δ' ὅτι οὐκ
ἦν, πῶς ἂν τοσοῦτον χρόνον ὁ Ἀπόλ-
λων ὁ φῦλ πώγωνα, ἢ πῶς γίνεται
νὺξ ἐν ὑψηλῷ, ⊕ ἡλίε παρόντος
ἀεὶ, κ) συνδειπνοῦντος. τότε μὲ
ὧν μικρὸν π καταδαρθεῖν. ἔωθεν δ'
ἀφυπνώσας ὁ Ζεὺς, ⊕ωσάμενός κη-
ρύττειν ἐκκλησίαν. κἀπειδὴ παρῆσαν ἅπαντες, ἤρχετο λέγειν. τὸν
μὲ αἰτίαν ⊕ ξυναγαγεῖν ὑμᾶς, ὁ
χθιζὸς ἥτ⊙ ξέν⊙ παρίσχητο.
πάλαι δ' βουλόμην⊙ ὑμῖν κοινῶσα-
σθαι περὶ τ φιλοσόφων, μάλιστά
γε ὑπὲ τ σελήνης. κἀν ὧν ἐκεῖνα
μέμφεσθε ⊕ωτιμᾶσθε, ἴσως μηκέτ' ἐπὶ πλεῖον ⊕δοκιμεῖσθαι τὸν ἀφι-
κνούμενον. ἡδέ⊙ γάρ π ἀνθρώπων ἐστὶν,
ἐ ⊕ὸς πολλῷ τῷ βίῳ ἐπιπολάζον,
δρᾶσον, φιλόνεικον, κενόδοξον, ὀξύ-
χολον, ὑπόλιχνον, ὑπόμωρον, τυ-
φωμάτιον, ὕβρεως ἀνάπλεων. κἀν
ἴσε καθ' Ὅμηρον εἰπεῖν, ἐπισίου
ἄχθος ἀρούρης. ὅτι τοίνυν εἰς συ-
νήμαζε διῃρημένοι, κ) διαφόρως
[1] λόγων λαβυρίνθοις ἐπινοήσαντες,
οἱ μὲ, ⊕οϊκοὶ ὀνομάκασιν. οἱ δ',
ἀκαδημαϊκοί. οἱ δὲ, ἐπικούρειοι.
οἱ δ', ⊕εριπατητικοί. κἀν ἄλλα
[2] πολλῷ μᾶλλον τούτων. ἔπειτα
δ', ὄνομα σεμνὸν τῷ δρετῷ ⊕εθέμε-
νοι, κ) τὰς ὀφρῦς ἐπάραντες,
κ) πώγωνας ἐπισπασάμενοι, ⊕ειρῶν-
ται ἐπιπλάσει χρωμάτων, καλλύ-
ποντες ἤδη ⊕ειστέλλοντες, ἐοικότες
μάλιστα τοῖς τραγικοῖς ἐκείνοις ὑπο-
κριταῖς, ὧν ἀφέλῃς τὰ ⊕ρόσωπεῖα, κἀν τὸν χρυσόπαστον ἐκεῖνον
στολὴν, τὸ καλαμπόμβυλον ἔστι

que per omnem Dormivêre, unum me non ſopor altus habebat. Nam animo verſabam cùm alia permulta, tum illa præcipuè quî fiat ut tanto tempore barba non naſcatur Apollini, aut quî ſit nox in cœlo, cùm ſol ſemper adſit, & unà convivium agitet. Ac tum quidem obdormivi paululum. Mane verò excitatus Iupiter, juſſit indici concionem. Et cùm omnes convenîſſent, ſic fari cœpit. Vti vos convocarem, in cauſa fuit hoſpes hic, qui heri advenit. Verùm cùm alioquî jam olim mihi fuerit animus vobiſcum communicandi de philophis. Maximè verò à luna, hiſque de quibus illa conqueritur commotus, ſtatui haud diutius conſultationem prorogare. Eſt enim hominum genus, quod non ita pridem in vita extare cœpit, iners, contentioſum, gloriæ avidum, iracundum, guloſum, ſtultum, faſtuoſum, contumelioſum: & ut Homeri verbis dicam, Telluris inutile pondus. Iſti igitur in ſectas diviſi, ac variis rationum labyrinthis excogitatis alii ſeſe Stoicos appellant, alii Academicos, alii Epicureos, alii Peripateticos, aliis item vocabulis, his multò magis ridiculis. Deinde cùm illud virtutis nomen venerandum induerint, tum adductis in altum ſupercîliis, promiſſaque barba, fucato habitu obambulant, deteſtandos mores ſecum circunferentes, ſimillimi iſtis tragœdiarum actoribus: quibus ſi perſonas, ſtolamque illam auro ſparſam detraxeris, reliquum eſt ridiculum,

1 Λόγων λαβυρίνθοις] Sic in Sympoſio, vel Lapitha. Δίφιλ⊙, Λαβύρινθ⊙ Ἐπίκλην. *Bourd.*

2 Πολλῷ μᾶλλοιότ.] Flos, πολλὰ. *Idem.*

: Cace

γελοῖον, ἀνθρώπιον ἑπτὰ δραχμῶν ἐς τ ἀγῶνα μεμισθωμένον. τοιοῦτοι δ ὄντες, ἀνθρώπων μ ἀπάντων καταφρονοῦσι. τοῖς γεῶν δ, ἀλόγοις διεξέρχονται. καὶ συναγωγὰς εὐξαπατήτοις μειρακίοις, τῷ τε πολυφιλήτῳ ἀρετῶν παραγωδοῦσι, καὶ τὰς τ λόγων ἀπορίας σοφιδιάσκουσι. καὶ τοὺς μ τὰς μαθήσεις, καρτερίαν ἀεί, καὶ σωφροσύνην ἐπαινοῦσι, καὶ πλοῦτον, καὶ ἡδυπάθειαν καταπλήττουσι. μόνοι δ ἑαυτοὺς γηρόμενοι, τ ἂν λέγοι τις, ὅσα μ ἐσθίουσιν, ὅσα δ, ἀφροδισιάζουσιν, ὅπως δ ἐλαιόχροι τ ἐξυλῶν τ ῥυπόν. τὸ δ πάντων δεινότατον, ὅτι μηδὲν αὐτοὶ μήτε κοινὸν, μήτ ἴδιον ἐπιτηδεύοντες, ἀλλ ἀχρεῖοι, ἐ περιττοὶ καθεστῶτες, ὅτι ποτ ἂν πλέωσι ἀκαίρως, ὅτ ἐπὶ βουλὴ, ὅμως τ ἄλλων κατηγοροῦσι. καὶ λόγους πικρὰς συμφορήσαντες, ἐ λοιδορίας πικρὰς ἀκριβολογησάμενοι, ἐπιπέμψουσι, ἐ λοιδορήσουσι τοῖς τηλικούτοις. καὶ ὅτος αὐτῶν τὸ πρόσωπον φέρειν δοκεῖ, ὃς ἂν μεγαλοφωνότατός τε ᾖ, ἐ ἐπιμόνοις, ἐ ποῖς τὰς βλασφημίας θρασύτατος. κἀκεῖ τ διατεινόμενον αὐτῶν, καὶ βοῶντα, καὶ κατηγοροῦντα τ ἄλλων, ὦ ἔρη. σὺ δ δή τί πράττων τυγχάνεις; ἢ τί φῶμεν ποῖς γεῶν σε ποῖς τ βίον σωτηλεῖν; φαίη ἄν, εἰ τὰ δίκαια, ἐ ἀληθῆ ἡμῖν λέγειν. ὅτι πλεῖν μ, ἢ γεωργεῖν, ἢ στρατεύεσθαι, ἢ τινα τέχνην μεπίστευκα, πρεπτὸν εἶναί μοι δοκεῖ. κίνδυνος δ, ἐ αὐχμὸς, καὶ ψυχρολουσία, καὶ ἀνυποδησία ἔ χειμῶνος πρόσκρουσμα. καὶ ὥσπερ ὁ Μῶμος, τὰ ὑπὸ τ ἄλλων γιγνόμενα, συκοφαντῶ. καὶ εἰ μήν τις ὠψώνησε τ πλησίον πολυτελῶς, ἢ ἐπαίρων ἔχει, τοῦτο πολυπραγμονῶ, ἐ ἀγανακτῶ. εἰ δ τ φίλων τίς, ἢ ἐπαίρων κακόκοιτον νοσεῖ ἐπιlum, nempe homunculus septem denariis ad agonem conductus. Atqui hujusmodi cùm sint, omnes quidem homines aspernantur: de Diis verò absurda prædicant: coactisque adolescentulis deceptu facilibus, nobilem illam virtutem ostentant, & verborum ambiguitates docent: atque apud discipulos temperantiam semper ac modestiam laudant, opes & voluptatem respuunt. Cæterum quùm soli apud se sunt, quid attinet dicere, quantum comedant, quantum Veneri indulgeant, ut sordes obolorum oblingant: Et hoc omnium est gravissimum, quod cùm ipsi nihil agant, neque publicum, neque privatum, sed inutiles & supervacanei desideant, nusquam in consiliis nusquam numerentur in armis, alios tamen accusant? congestisque dictis amarulentis, & excogitatis convitiis, objurgant, & proximis convitiantur. Et hic inter eos primas partes ferre videtur, qui sit clamosissimus, impudentissimus, & ad maledicendum audacissimus. Quòd si hunc vehementer clamantem, aliosque incusantem roges: Tu verò quid facis? aut quid per Deos dicemus te ad vitam conferre? Respondebit, si modò recta, veraque fateri volet: Navigare, aut agros colere, aut militare, aut artem aliquam aggredi, supervacaneum mihi videtur. Verùm clamo, squalco, frigida lavo, & sine soleis hyeme obambulo: ac veluti Momus ille, quæ ab aliis geruntur, calumnior. Aut siquis divitum sumptuosiùs obsonarit, aut amicam habeat, id exquiro, aut sodalium quispiam morbo de-

& indignor. Quòd si amicorum,

κηδείας τε, καὶ θεραπείας δεόμενον, ἀγνοῶ. τοιαῦτα μὲν ἔστιν ἡμῖν ὦ θεοὶ ταῦτα τὰ θρέμματα. οἱ δὲ δὴ ἐπικούρειοι αὐτῶν λεγόμενοι, μάλα δὴ ἐν ὑβρεσμοῖ εἰσι, καὶ ἡμετέρας ἡμῶν κηδεμονίας, μήτε ἐπιμελεῖσθαι τῶν ἀνθρωπίνων λέγοντες τοὺς θεοὺς, μήτε ὅλως τὰ γιγνόμενα ἐπισκοπεῖν. ὥστε ὥρα ὑμῖν λογίζεσθαι. διὸ δὴ ὦ ἅπαξ ἤδη τοῖς περὶ τὸν βίον διωκηθῶσιν, καὶ μετέρας πεφήσατε. τίς γὰρ ἂν ἔτι θύσειεν ὑμῖν, πλέον ἢ δὲν ἔξειν προσδοκῶν; ἃ μὲν γὰρ ἡ σελήνη αἰτιᾶται, πάντες ἠκούσατε· ἃ δὲ ἐγὼ χθὲς διηγησάμην. περὶ ταῦτα, βουλεύεσθε, ἃ δὲ τοῖς ἀνθρώποις χρήσιμ' ἂν ὠφελιμώτατα, καὶ ὑμῖν ἀσφαλέστατα. εἰπόντος ταῦτα τοῦ Διὸς, ἡ ἐκκλησία διετεθρύλλητο. καὶ οὗτος ἔδοξαν ἅπαντες, κεραύνωσιν, καθάρλεξον, ἐπίτρεψον, εἰς τὸ βάραθρον, εἰς τὸν τάρταρον, ὡς τοὺς γίγαντας. ἡσυχίαν δὲ ὁ Ζεὺς αὖθις ποιησάμενος, ἔφη ταῦτα ὡς βέλτιον ἔρη. καὶ πάντες ἐπιτρέψουσιν αὐτῇ διαλεκτικῇ. πλὴν τό γε νῦν εἶναι, οὐ θέμις κολασθῆναί τινα. ἱερομηνία γάρ ἐστιν ὡς ἴστε, μηνῶν τεττάρων. καὶ ἤδη τὴν ἐπιχειρίαν ἐπηγγειλάμην. εἰς ἔνατα δὲ ἀναβεβλῆσθαι φημί, καὶ οὐ κακῶς ἀπολαύσεται τῆς μεταβολῆς κεραυνός. ἢ, καὶ κυανέησιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων. ὧδε δὲ Μένιππε, ταῦτα ἔφη μοι δοκεῖ. περιαιρεθέντα αὐτὸν τὰ πτερὰ, ἵνα μὴ ἐξαῦθις ἔλθῃ ποτὲ, νῦν δὲ Ἑρμῆ εἰς τὴν γῆν κατενεχθῆναι τήμερον. καὶ ὁ μὲν, ταῦτα εἰπὼν, διέλυσε τὸ σύλλογον. ἐμὲ δὲ ὁ Κυλλήνιος δεξιὰν ὦτος ἀποκρεμάσας, ὡς ἑσπέραν χθὲς κατέθηκε φέρων ἐς τὸν Κεραμεικόν. Ἅπαντα ἀκήκοας, ἅπαντα ὡς ἑταῖρε, τὰ ἐξ οὐρανοῦ. ἅπειμι τοίνυν ἐς τοὺς σὺν τῇ Ποικίλῃ περιπατοῦντας τοὺς φιλοσόφους, αὐτὰ ταῦτα συναγελιάσομαι.

cumbat, curaque & obsequio egeat, id ignoro. Hujusmodi alumnos habemus ô Dii. Iam verò qui ex his vocantur Epicurei, sunt & valdè contumelioſi, & nos non mediocriter lædunt, affirmantes neque curæ Diis esse res mortalium, neque omnino quæ agantur, considerari. Quapropter tempus est ut de his consultemus. Nam si semel hoc persuaserint iis qui sunt in vivis, non mediocriter esurietis. Quis enim posthac vobis rem divinam faciat, cùm nihil inde expectet emolumenti? Nam de quibus hos accusèt Luna, omnes audistis heri narrantem hospitem. Super his consultate, quæ sint hominibus utilissima, vobisque tutissima. Cùm hæc dixisset Iupiter, frequens adfremebat concio: mox clamarunt omnes, effulmina, exure, comminue: in barathrum, in tartarum, ut gigantes. At Iupiter rursum indicto silentio, fient ista, inquit, ut vultis. Omnes ipsa cum dialectica comminuentur, Quanquam in præsentia fas non est punire quemquam. Est enim Hieromenia, sicuti nostis, quatuor hos menses: jamque inducias promulgavi. Quare proximo anno, ineunte vere mali malè perdentur formidando fulmine. Sic ait, atque superciliis pater annuit atris. Cæterùm de Menippo, hæc mihi videntur, inquit: ut ademptis illi alis, nequando denuo redeat, à Mercurio deferatur hodie in terram. Hæc locutus dimisit cœtum. Me verò Cyllenius dextra aure suspensum, heri sub vesperam in Ceramico deposuit. Audivisti omnia, omnia inquam amice, quæ è cœlo mecum adfero. Quocirca jam abeo eadem hæc renuntiaturus philosophis in Pœcila inambulantibus.

BIS

ΔΙΣ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΣ, Η ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ.

BIS ACCVSATVS, SEV FORA.

ARGVMENTVM.

Hic Dialogus contra Philosophos nominatim institutus Fora vocatur. Etenim introducitur Ebrietas litem Academiæ intendens ob dimotum à se Polemonem. Stoa Voluptati, quòd Dionysius Heraclienſis à se ad Epicureos transfugisset. Virtus Mollitiei, quòd Aristippus neglecta Socratis doctrina quam hauserat, à se ad Voluptatem, quam finem bonorum asserebat, transvolasset. Mensaria Diogeni Cynico, quòd se relicta philosophari cœpisset. Pictoria Pyrrhoni, eadem de causa. Denique Rhetorica & Dialogus Luciano: illa, quòd ad Dialogum se à qua multum nobilitatus fuerat, deserta transivisset. At hic, quòd relicto veteri suo charactere, jocosa argumenta contra Platonis exemplum tractaret. Cæterum videtur author duo ostendere voluisse. Vnum, quàm malis à principiis plerique ad professionem Philosophiæ prosilierint, cùm Polemon ex ebrioso Academicus. Diogenes ex impostore Cynicus evaserit: quàm viles etiam homines ad philosophandum se contulerint. Alterum suorum studiorum & institutionem: quod & in Promotheo fecit.

Ἀ ἐπιτελεῖν ὁπόσοι τῶν φιλοσόφων ἀπὸ μόνοις τοῖς εὐδαιμονίαν φασὶν εἶναι τοῖς θεοῖς. εἰ γὰρ ἤδεσαν ὁπόσοι τῶν ἀνθρώπων ἕνεκα πάσχομεν, οὐκ ἂν ἡμᾶς ἔτι νέκταρος, ἢ τῆς ἀμβροσίας ἐμφορεῖσθαι. Ὁμήρου πιθανοῦντος ἀνδρὶ τυφλῷ, καὶ γόητι, μάκαρας καλοῦντι ἡμᾶς, καὶ τὰ ἐν οὐρανῷ διηγουμένῳ, ὃς οὐδὲ τὰ ἐν τῇ γῇ καθορᾶν ἐδύνατο. αὐτίκα γάρ τοι ὁ μὲν ἥλιος ὑπὸσι ζεύξαμενος τὸ ἅρμα, πανημέριος τὴν οὐρανὸν περιπολεῖ, σὺν ἀκτῖνι λάμπων

At malè pereant quicunque philosophorum apud solos Deos fœlicitatem esse dicunt. Nam si nossent, quàm multa nos hominum causa patiamur, haudquaquam nos ob nectar, aut ambrosiam beatos prædicarent, Homero videlicet credentes homini [1] cæco & præstigiatori, beatos vocitanti nos, & ea quæ in cœlis geruntur, exponenti: cùm ipse ne illa quidem quæ in terris fiunt, aspicere potuerit. Primùm quidem Sol hic juncto curru, totam diem cœlum circumvagatur, indutus igne, & radiis resplendens, ne

1 *Cæco*] Homerum à cæcitate sic dictum scribunt. Herod. & Plutarch. Ὁ μηρὸς enim cæcum appellant Cumani. *Cogn.*

σίλλων, ἀλλ' ὅσον [1] κνήσασθαι τὸ ὠὸν φασι, χολὴν ἄγων. ἰὼ χαῖρε πολὺν ὀλίγον ἐπιῤῥαθυμήσας λάβῃ, ἀφνιάσαντες οἱ ἵπποι, καὶ τὸ ὀδὸν παρατραπόμενοι, κατὰ φλιᾶς τὰ πρῶτα. ἡ σελήνη δ', ἀχρυνθεῖσα αὐτὴ φοβηθεῖσα, φαίνουσα τοῖς κωμάζουσι, καὶ τοῖς ἀωρὶ λύπη τὸ δεῖπνον ἐπανιοῦσιν. ὁ Ἀπόλλων τε αὖ, πολυπραγμονῶν τὴν τέχνην ἐπανιόμενος, ὀλίγου δεῖν τὰ ὦτα συνεκκόψαντα αὐτὸς τὸ σύνεχλύοντας καὶ χρείαν τὸ μαντικῆς. καὶ ἄρτι μὲν, αὖτις ὑπ' ἀλφοῖς ἀναγκαῖον εἶναι. μετ' ὀλίγον δ', εἰς Κολοφῶνα ἥξει. κἀκεῖθεν, εἰς Ξάνθον ἐπαναβήσ. καὶ δρομαῖος αὖθις εἰς τὴν Κλάρον. εἶτα εἰς Δῆλον, ἢ εἰς Βραγχίδας. καὶ ὅλως, ἔνθα ἂν ἡ ποιμαινὶς πιοῦσα ἱερὰ ναμάτων, καὶ μασησαμένη τὸ δάφνης, καὶ τρίποδα λᾴσεισαμένη, κελεύῃ παρεῖναι, ἄοκνον χρὴ αὐτίκα μάλα παρεστάναι συνειρονζα τὰς χρησμὰς, ἢ οἴχεσθαι οἱ τὴν δόξαν τὸ τέχνης. ἐῶ γὰρ λέγειν ὁπόσα ἐπὶ πίσσα τὸ μαντικῆς ἐπιτεχνῶνται αὐτῇ ἄρρενα κρέα, καὶ χελώνας ἐς τὸ αὐτὸ ἑψοντες. ὥστε εἰ μὴ τὴν ῥῖνα ὀξὺς ἦν, κἂν ἀπῆλθεν αὐτῶν ὁ λυδὸς κραιπαλῶν. ὁ μὲν γὰρ Ἀσκληπιὸς, τὸν τὸ νοσοῦντων συνεχλύοντα, ὀρῇ τι δεινὸ, διηγοῦνί τι ἀηδὲς, ἐπ' ἀλλοτρίῃσί τε συμφοραῖς, ἰδίας κοπτόμενα λύπας. τί γὰρ ἄν, εἰ τὰς αἰνίκους φυτευργοῦσι λέγοιμι, καὶ ὠχροπέμπουσι τὰ πολλὰ, καὶ τοῖς λιχμῶσιν ἐπιπέσοιεν; ἢ τὸ ὕπνου ἐπὶ πᾶσι πεζόμενον; ἢ τὸ ὄνειρον μὴ δὲ ὕπνου ἀμφυκτρεύοντα,

ne tantum quidem otii habens, quantum ad scalpendam aurem, ceu dici solet, sufficiat. Nam si vel paululum cessaret imprudens, contumaces equi, à via deflectentes, omnia incenderent. Luna autem insomnis & ipsa circumit, lumen exhibens iis qui comessationibus indulgent, quique præter tempus à cœnis domum redeunt. Quinetiam Apollo negotiosam artem exercens, parum abest quin obsurdescat auribus, adeò importuni sunt qui oracula efflagitant. Ac nunc quidem illi in Delphis esse necesse est: paulò post Colophonem cursu petit: inde & Xanthum transit: postea Clarum currendo contendit: deinde Delum: aut Branchidas. Denique quocunque vates sacrum laticem pota, commanducata lauro, & tripode concusso, venire jubet, impigrum protinus assistere oportet, oracula connectentem, aut alioqui artis gloria ipsi intercideret. Omitto dicere quàm multa experiendæ artis & vaticiniorum causa machinentur ipsi, quum agninas carnes, testudinesque in eodem vase coquunt: adeò ut nisi acri odoratu valeret, eo deriso Lydus ille abiisset. Nam & Æsculapius cùm ab ægrotantibus vexetur, & tuetur grave, & tractat injucunda, alienisque ex malis proprias sibi contrahit molestias. Quid si ventos dicam, qui plantas fovent, navigia deducunt, & frumenta ventilantibus affiant? [2] Aut somnum qui ad omnes devolat; aut insomnium quod cum somno pernoctat, ejus-

1 Κνήσασθαι τὸ ὠὸν]. Paræmia. *Bourd.*

2 *Aut somnum*] Qualis Deus sit Somnus & somnium vid. 2. Iliad. & Virg. 6. Æn. De ratione somniorum vide Luciani Somnium sive Gall. Homer. in Odyss. 19. Cogn.

ἢ ὑπὸ φροντίδων αὐτῶν; πάντα γὰρ ταῦτα ὑπὲρ φιλανθρωπίας οἱ θεοὶ ποιοῦσι, καὶ ὡς τὰ πρὸς βίον ἐκάστοις συντελῶσι. καίτοι τὰ μὲν τῶν ἄλλων, μέτρια. ἐγὼ δ' αὐτὸς ὁ πάντων βασιλεύς, καὶ πατὴρ, ὅσας μὲν ἀνδρίας ἀνέχομαι, ὅσα δ' πράγματα ἔχω ὡς τοσαύτας φροντίδας διηρημένος; ᾧ ὡς ταῦτα μὲν τὰ τῶν ἄλλων θέαν ἔργα ἐπισκοπεῖν ἀναγκαῖον, ὁπόσα τι ἡμῖν συνδιαπράττειν τῆς δεχῆς, ἃς μὴ βλακεύουσιν ἐπ' αὐτοῖς. ἔπειτα δ' αὐτῷ μυρία ἄτερα πραχθῆναι, καὶ χειδὼν ἀνήφικτα ὑπολειπόντος. ἐγὼ γὰρ μόνον τὰ κεφάλαια ταῦτα τῆς διοικήσεως, ὑετὸν, καὶ χαλάζας, καὶ πρηστήρας, καὶ ἀστραπὰς αὐτὸς οἰκονομοῦμαι· καὶ ἀφετέρας, πίπτουσι τοῖς μέρεσι φροντίδων ἀπηλλαγμένος, ἀλλά μοι δεῖ ἐν τούτοις μὴ ποιεῖν, ἀπολείπειν δ' καὶ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀπανταχόσε, καὶ πάντα ἐπισκοπεῖν, ὥσπερ τὸν ἐν τῇ Νεμέᾳ βυκόλον, τοὺς κλέπτοντας, τοὺς ἐπιορκοῦντας, τοὺς θύοντας. εἴ πε ἔσεσθαι. πόθεν ἡ κίνησα, καὶ ὁ ἡμέτερος αἰὼν χρεωκοπεῖται νοσῶν, ἢ πλέον ἐφέλεται. καὶ τὸ πάντων ἐπιπονώτατον, ὑφ' ἕνα καιρὸν ἴσα τε ἐλυμπίᾳ τῇ ἑκατόμβῃ πυρεύειν, καὶ ἐν Βαβυλῶνι τοὺς πολεμοῦντας ἐπισκοπεῖν, καὶ ἐν Γέταις χαλαζᾶν, καὶ ἐν Αἰθίοψιν ὠμηστεῖν. τὸ δ' μεμψίμοιρον, ὑδὲ ὅτω ἀφετέρων ῥᾴδιον, ἀλλὰ πολλάκις, οἱ μὲν ἄλλοι θεοί τε, καὶ ἀνέρες ἐπικουρεῦσι, ὕδυσι παννύχιοι. τὸ δία δ' ἐμὲ, ὅτε ἔχω ἡδυμενὲς ὕπνου. εἰ γὰρ τῶν δ' μικρὸν ἐπινυστάξομεν, ἀλλήλης ὤλυς ὁ Ἐπίκουρος, ἀποθνήσκειν ἡμᾶς ἀποφαίνων τὸ ἐπὶ γῆς πραγμάτων, καὶ ὁ κίνδυνος ὅτε εὐκαταφρόνητος, εἰ

ejusque velut interpretem se gerit? Omnia enim hæc, quæ ipsorum est humanitas, operantur Dii, & ad vitam in terris agendam unicuique contribuunt. At mediocria quidem sunt cæterorum negotia. Ego verò ipse, omnium ille rex, ac pater, quàm multas molestias sustineo? quàm multa negotia habeo, tot tantisque curis distractus? Cui primùm quidem necesse est, cæterorum Deorum opera inspicere, quicunque aliquid in administrando imperio nobiscum agunt, ne ad res obeundas torpescant: deinde innumerabilia mihi sunt agenda, quæ vix præ tenuitate assequi queam. Non enim solùm generalibus illis meæ administrationis, pluviis videlicet, grandinibus, ventis, & fulguribus administratis, ceu curarum parte sublevato, quiescere mihi licet: sed oportet me & hæc facere, & eodem tempore undique aspicere, omniaque contemplari: non secus ac illum in Nemea bubulcum, furantes, pejerantes, sacrificantes, siquis libavit, unde nidor ac fumus ascendat: quis ægrotans, aut navigans invocarit. Quòdque omnium est operosissimum, uno eodemque tempore in Olympia hecatombæ interesse, in Babylone belligerantes intueri, apud Getas grandinare, apud Æthiopas convivari. At ne sic quidem querelas evitare facile est: sed sæpenumeo, cæterique Dii, & homines galeati, totam noctem dormiunt: me verò lovem placidus sopor haud tenet unquam. Si enim vel paululum nictaverimus, verax ilico Epicurus iste est, qui nulla providentia, quæ in terris geruntur, prospicere nos affirmat. Atque hoc periculum haudquaquam con-

πῶπε οἱ ἄνθρωποι πιεσάσσουσιν αὐτῷ. ἀλλ' ἀστεφάνωτοι μὲν ἡμῖν οἱ ναοὶ ἔσονται, ἀκονίστως δὲ αἱ ἀγυιαί, ἄκαπνοι δὲ οἱ κρατῆρες, ψυχροὶ δὲ οἱ βωμοί. καὶ ὅλως, ἄθυτα, καὶ ἀκροθινιάζομαι, καὶ ὁ λιμὸς πολύς. τοιγαροῦν, ὥσπερ οἱ ναυβατηταί, ὑψηλὸς μὲν ἐπὶ τῆς πρύμνης ἕστηκα, τὸ πηδάλιον ἔχων ἐν ταῖν χεροῖν, καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἐπιβάται, μεθύουσι. καὶ εἴ τύχοι, ἐγκεκλεύδασιν. ἐμοὶ δὲ, ἀγρυπνοῦντι καὶ ἅπαντα ὑπὲρ ἁπάντων μεμεριμνηκότι καὶ φροντίζοντι, καὶ δυσθυμοῦντι, μόνῳ τῷ δικαστῇ εἶναι δοκεῖν πλημμελοῦντι. ὥστε ἡδέως ἂν ἐροίμην τοὺς φιλοσόφους, οἳ μόνους τοὺς θεοὺς εὐδαιμονίζουσι, πότε σχολάζει ἡμῶν τὰ νεκτάρια, καὶ τῇ ἀμβροσίᾳ νομίζουσι, μυρία ὅσα ἔχοντας πράγματα. ἰδοὺ γὰρ ὑπ' ἀσχολίας, τοσαύτας ἰώλυς δίκας φυλάττομεν ἀποκειμένας, ὑπ' οὐρῶντος ἤδη, καὶ δραχμὴν διαφερούσας. καὶ μάλιστα ὁπόσαι ταῖς ἐπιτιμίοις, καὶ τίχναις ταῖς ἀνθρώπων τινὰς συνεστᾶσι, πάνυ παλαιάς ἐνίας αὐτῶν. οἱ δὲ, κεκραγόντων ἀπανταχόθεν, καὶ ἀγανακτούντων, καὶ τῷ δικῷ ἐπιβοώντων, καὶ τὸ βραδυτῆτος αἰτιωμένων, ἀγνοοῦσιν ὡς σὺν ὀλιγωρίᾳ τὰς κρίσεις ὑστερημένας σωτὴρ χρυσᾶς, ἀλλὰ ὑπὸ τῆς εὐδαιμονίας, ἣν σωτὴρ ἡμᾶς ὑπολαμβάνουσι. τοῦτο γὰρ τῷ ἀσχολίαν καλοῦσι. Ερ. καίτοι ὦ Ζεῦ, πολλὰ τοιαῦτα ἀκούων ὀχληρὸς ὑπῆρχον, λέγων ὡς σὺ σὸν ἐτολμῶν. ἐπὶ δὲ σὺ ὧδε τούτων τοὺς λόγους συβάλλεις, καὶ δὴ λέγω. πάνυ ἀγανακτῶν ὦ πάτερ, καὶ χαλεπαίζων, καὶ εἰς τὸ φανερὸν μὲν οὐ τολμῶν λέγειν, ὑποβομβοῦντι δὲ συσκευάζοντες, αἰτιώμενοι τὸ χρόνον. ὡς ἰδοὺ πάλαι τὰ καθ' αὐτοὺς εἰδότες, & animo ferunt iniquo, nec palam audent profiteri, sed apud se submurmurant inclinati, tempus accusantes: quos tamen conveniebat jam olim propriis viribus cognitis, rebus judicatis temnendum, si homines hæc dicenti credant. Sed templa coronis carebunt, sine nidore erunt plateæ, sine libamentis crateres, frigidæque passim aræ: denique sine sacrificiis, ac victimis omnia, multaque fames futura. Proinde veluti navium gubernatores, sublimis solus in puppi stare soleo, clavum præ manibus habens: vectores autem alii inebriantur, & si fors ita ferat, indormiunt. Ego verò insomnis ac jejunus pro omnibus animo & mente sum solicitus, eo nomine tantùm honoratus, quòd videor esse dominus. Quare lubenter philosophos istos interrogarim, qui solos Deos beatos prædicant: quando tandem & nectari vacare nos, & ambrosiæ putarent, adeò innumeris implicatos negotiis. Eccé enim præ continuis occupationibus tot controversias intus repositas jam olim servamus, situ, araneisque jam propè corruptas: præcipuè eas, quas scientiæ atque artes adversus quosdam homines habent admodum antiquas illarum nonnullas. Illi verò vociferantur undique & indignantur, ac justitiam inclamant, meque tarditatis accusant: nescii non negligentia differri ultra diem legitimum hæc judicia, sed ob fœliciratem illam in qua nos versari putant. Hoc enim nomine perpetuas occupationes vocant. *Mercurius.* Ipse etiam Iupiter, multa hujusmodi graviter ferentes audiens, dicere tibi non audebam: at siquidem de his mentionem feci̇sti, eloquar sanè. Valdè indignantur, pa-

ζας, πέρυσιν ἔφασον τοῖς δεδικασμένοις. Ζ. τί δ' ὦ Ἑρμῆ δοκεῖ; πότερα ἀμφοῖν αὐτοῖς ἀγορὰν δικῶν, ἢ θέλεις εἰς νέωτα παρεγγελᾶμεν; Ερ. ἄμφοιν. ἀλλὰ ἤδη κηρύττω κατακάμπτων, ὅτι ἀγορὰ δικῶν ἔσται τῇδε. πάντας ὁπόσοι τὰς γραφὰς ἀπενηνόχασιν, ἥκειν πρωΐ εἰς Κρόνιον πάγον. ἐκεῖ δ' ἐγὼ μὲν δίκην ἀποκληρῶν σφίσι τὰ δικαστήρια καὶ τὸ λόγον τὸ πρυμνόθεν ἐξ ἁπάντων Ἀθηναίων. εἰ δέ τις ἄδικον χαλκοῦν οἴοιτο χαλκᾶν τῇ κρίσει, ἐξεῖναι ἐφεῖναι ἐμοί, δικάζεσθαι ἐξυπαρχῆς, ὡς εἰ μηδὲ τὸ παράπαν ἐδεδίκαστο. σὺ δ' ὦ Διόγαπερ; κελεύομέν σε τὰς σεμνὰς θεὰς, ἀποκληρεῖν τὰς δίκας, καὶ ἐπισκοπεῖν τοὺς δικάζοντας. Δι. οὐκοῦν ἐς τὴν γῆν, ἵν' ἐξελαυνόμην πρὸς αὐτῶν ἀρτίως πάλιν οὐκ ἐς βίαν, τὴν ἀδικίαν ἐπιγελῶσαν ὑ φέρωσα; Ζ. χρηστὰ ἐλπίζειν χρὴ δεῖ. πάντως γὰρ ἤδη πεπείκασιν αὐτοὺς οἱ φιλόσοφοι σὲ τὴν ἀδικίας προτιμᾶν, καὶ μάλιστα ὁ δὲ Σωφρονίσκου τὸ δίκαιον ὑπερεπαινέσας, καὶ ἀγαθὸν τὸ μέγιστον ἀποφήνας. Δι. πάνυ γοῦν ὀργῆς αὐτὸν ἐκεῖνον ἄνησαν οἱ ἐμοὶ λόγοι. ὃς ἀγαθοθεὶς τοῖς ἑνδεκα, καὶ εἰς τὸ δεσμωτήριον ἐμπεσών, ἔπινεν ἄθλιος δὲ κωνεῖον, μὴ ὢν τὸ

dicatis acquiescere. *Iup.* Quid igitur tibi videtur Mercuri? statim-ne illis forum constituemus? an mavis ut in proximum annum illis diem dicamus? *Merc.* Nequaquam sed jam agendi copiam faciamus. *Iup.* Ita fac. Tu quidem devolans proclama, quòd judiciale forum hoc pacto constituetur. Quotquot diem dixerunt, hodie in Areopagum veniant: ibi justitia sorte distribuet juris actiones pro ratione classium ex omnibus Athenienſibus. Quòd ſiquis iniquum judicium crediderit esse latum, licebit ad me provocanti denuo judicium experiri perinde ac si sententia prorsum lata non fuisset. [1] Tu verò filia [2] Deabus venerandis assidens, actiones sorte distribue, & inspice judicantes. *Iustitia.* Iterumne in terram, ut ejecta ab illis, denuo fugitiva è vita abeam, ubi injustitiam irridentem ferre non potero? *Iup.* Bene sperandum. Iam enim omnino persuaserunt ipsis Philosophi, ut te injustitiæ anteponant: præsertim filius ille Sophronisci, qui quod justum est summopere laudavit, idque bonorum maximum declaravit. *Iust.* Scilicet ei quem dicis, valdè profuerunt habiti de me sermones, qui undecim viris traditus, & in carcerem conjectus, cicutam miser biberit, ne [1] gallo

1 *Tu verò filia*] Phurnutus Iovem Iustitiæ patrem creditum ait, ea ratione, quòd sit princeps & Imperator universorum, quodque quæcunque reges facerent, ut justa & æqua putarentur. Eadem ratione Anaxarchus Sophista in quarto Historiarum Arriani antiquos ait Iovi assistentem justitiam feciſſe, quam interpretationem Arrian. non satis probat. *Cogn.*

2 *Deabus venerandis assidens*] Harpocration scribit Athenienses vocare Erinnyes σεμνὰς θεὰς quasi dicas, Deas castas & incorruptas. Pausan. in Corinthiac. ait Semnas ac Sicyoniis, Eumenides dici ab Atticis: in Attica tamen etiam Deas Semnas vocari. Has vocat Hesiod. in Teogo. Erinnyes. Semnis Diis oves prægnantes immolabant & melicratum. *Idem.*

ἀλεκτρυόνα τῷ Ἀσκληπιῷ ὑποδεδυκώς. Δεῦρο τοσοῦτον ὑπερίσχον οἱ κατήγοροι τὰναντία περὶ τ ἀδικίας φιλοσοφοῦντες. Ζ. ξένα ἦν τοῖς πολλοῖς τὰ τ φιλοσοφίας ἢν τότε. καὶ ὀλίγοι ἦσαν οἱ φιλοσοφοῦντες. ὥστε οὐκοῦν εἰς τ Ἄνυτον ἐ Μέλητον ἔβλεπε τὰ δικαστήρια. τὸ δ νῦν εἶναι οὐχ ὁρᾷς ὅσοι τελέσωνται, καὶ βακτηρίαν, καὶ πῆραν, καὶ ἅπαντα χῆ πώγων βαθὺς, καὶ βιβλίον ἐν τῇ ἀριστερᾷ, καὶ πάντες ὑπὲρ σὺ φιλοσοφοῦσι; μεῖζοι δ οἱ περίπατοι κ ὕλαι, καὶ φάλαγγες, ἀλλήλοις ἀπαντώντων. καὶ μέλλῃς ὅστις ὁ τρόφιμος τ ἀρετῆς εἶναι δοκεῖν βάλλεται. πολλοὶ γὰρ τὰς τέχνας ἀφέντες, ἃς εἶχον πάλαι, ἐπὶ τὴν πήραν αἴξαντες, καὶ τὸ τελεώνιον, κ τὸ σῶμα ὡς ἥλιον εἰς τὸ σκληρότερον ἐπιγράναντες, αὐτοχέδιοι φιλόσοφοι. ἐκ σκυτοτόμων, ἢ τεκτόνων ὡς ἐπὶ χρηστὸν ἐπανιόντες. ὥστε κ τὴν παροιμίαν, μὴ τίον ἄν τις ὑπὸ πλοίου πεσὸν ἀφημμένον ξύλα, ἢ ἔνθα ἂν ἀπίδῃ ὁ ὀφθαλμὸς, ἀσπάσῃ φιλοσόφου. Δι. καὶ μὴν ὕπτιά με ὦ Ζεῦ διολίσθουσι, ὡς ἀλλήλοις ἐφιζοντες, καὶ ἀγωνιῶντες ὑπ αὐτοῖς, οἷς ὡς ἐμοῦ διεξιόντος. φασὶ δ ἔ τινες πλείους αὐτῶν, ὑπ μὲ τοῖς λόγοις, ὡσθαυτοῖσθαί με. ἐπὶ δ τ πραγμάτων, μὴ δ τὸ παράπαν ἐς τὴν οἰκίαν δέχεσθαι, ἀλλὰ δήλους εἶναι ἀποκλείοντας, ἢν ἀφίκωμαί ποτε αὐτοῖς ἐπὶ τὰς θύρας. πάλαι γὰρ τὴν ἀδικίαν ὡσεπιξενώσαντο αὐτοῖς. Ζ. ὦ πάντες ὦ θεοὶ καὶ δαίμονες, τί ποτε ἐπάθομεν; ἢ τί ἐποιήσαμεν ἀνθρώπους ἐπὶ τοσοῦτον ἀναισθήτους; Δι. ἀλλ' ἐγὼ μὲν ἀπέρχομαι ἐς τὸν οὐρανὸν, ὑμεῖς δὲ ἐπιμείνατε ἐνταῦθα, καὶ ἀκούσατε τῶν ἀπολογουμένων. ἐπειδὰν δὲ ἅπαντα ἀκούσητε, τότε ἀποφανεῖσθε ὅτῳ τὸν νικητήριον ἀλεκτρυόνα ὀφείλετε.

gallo quidem Æsculapio persoluto: tantùm prævaluerunt accusatores, contraria de justitia philosophantes. *Iup.* Nova adhuc plerisque tunc erat philosophia, paucique etiamdum philosophabantur. Quare non abs re ad Anytum & Melitum judices tum inclinabant. At nunc an non vides quantum ubique palliorum, baculorum, perarum? ut ubique promissa barba, libellus in sinistra, omnesque pro te philosophantur? Plena autem & ambulacra turmatim atque gregatim mutuo sibi obviam euntium: nemoque prorsum est qui non virtutis alumnus videri cupiat. Nam multi relictis artibus, quas antè exercebant, ad peram prosilientes, & pallium, corpusque ad solem Æthiopico colore inficientes, philosophi extemporales, ex coriariis vel fabris prodeuntes obambulant, teque ac tuam virtutem collaudant, ut juxta proverbium, Citiùs aliquis in navi cadens ligno destituatur, quàm quocunque aspexerit oculus, philosophum desideret. *Iust.* At verò, Iupiter, hi me territant, dum inter se altercantur, & improbè se gerunt in iis ipsis quæ de me commemorant. Aiunt & plurimos eorum, sermonibus quidem simulare me: at re ipsa ne in ædes quidem admittere, sed præ se ferre quod excluduri me sint, si unquam ad fores ipsorum accessero, à quibus injustitia olim hospitio est excepta. *Iup.* Non omnes, filia, sunt fla-

1 *Gallo quidem Æsculapio*] Cum dracone etiam gallum attributum legimus propter vigilantiam, de quo ipsi res sacra fiebat. Quin & Socrates apud Platonem moriturus, sumpto veneno, cùm puer illi detexisset, quod illi jam frigerent præcordia, gallum debemus ô Crito. *Cogn.*

1 Ἀπο-

ζωστερ μοχθηροί εἰσιν. ἐκεῖνον ὦ κάν ἐνίοις τισὶ χρησῖς εὐτύχῃς. ἀλλ' ἄπιτε ἤδη, ὡς κἂν ὀλίγαι τήμεραι ἐκδικασθῶσιν. Ερ. [1] ἀπίωμεν ὦ Δίκη ξύν γε Σουνίᾳ, μικρὸν ὑπὸ τὸ Υμηττίον ἐπὶ τὰ λαιὰ τῆ Πάρνηθος, ἔνθα αἱ δύο ἀκέναι ἄκραι. σὺ γὰρ ἔοικας ἀπολειφθεῖσα πάλαι τῶν ὁδῶν. ἀλλὰ τί δακρύεις, καὶ χιτλιάζεις; μὴ δείδιθι. οὐκ ἔδ' ὁμοῖα τὰ σὰ τῷ βίῳ. πάντων ἀπέθανον οἱ σκείρωνες, καὶ πιτυοκάμπται, καὶ βυσιρίδαι, καὶ φαλαρίδαι, ὃς ἐδίδοιεν πάπ. νυνὶ γ', σοφία, καὶ ἀκαδημία, καὶ στοὰ, καὶ πάντα ἔχει πάντα, καὶ παντάχοῦ σε ζητοῦσι, καὶ ἀπὸ σοῦ διαλέγονται, κεχηνότες εἰ ποθὲν εἰς αὐτὰς κατέλθοις πάλιν. Δι. σὺ γὰρ μοι τέλεσθαι ὦ Ἑρμῆ ἂν εἴπεις μόνῳ, ἅπερ σωφρονοῦντος πολλά, ἐ σωφρονίσων, ἵν' τε γυμνασίοις, καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ. καὶ ἀγορᾷ γὰρ εἶ, καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἐπιτρίπτεις, ὁπόταν χαλεπώτατος. καὶ εἰ δυνατὸν μοι παρ' αὐτοῖς ἡ μητί. Ερ. νὴ Δία ἀδικοίμην γὰρ ἄν, ὡς ἀδελφόν σε ὄντα μὴ λέγειν. ἐκ ὀλίγα γὰρ ὡς ἡ φιλοσοφία ὠφέλησεν οἱ πολλοὶ αὐτῶν. καὶ γὰρ εἰ μηδὲν ἄλλο, αἰδοῖ γοῦν ἔχημαθες, μετριώτερον διαμορφώσασα. πλὴν ἀλλὰ ἐ μοχθηροῖς ποιν ἐπιτύχῃ αὐτῶν, χρὴ γὰρ οἰμῶ πάλαι ἀπολωλέναι, ὑποίοις γ' ἡμισόφοις, καὶ ἡμιφαύλοις. ἐπὶ γὰρ αὐτοὺς μετέβαλεν ἡ φιλοσοφία ὠφελοῦσα,

flagitiosi. Satisque est si paucos nanciscare probos. Verùm abite jam; ut vel paucæ aliquæ actiones hodie finiantur. *Merc.* Abeamus Iustitia, rectà versus Sunium, paululum sub Hymetto ad sinistram Parnethis declectentes, ubi duo illi vertices. Tu enim videris jam olim esse oblita viæ istius. Sed quid fles, & lamentaris? ne metuas. Non ampliùs ita se habent res humanæ: mortui sunt omnes illi Scirones, Pityocamptæ, Busirides, & Phalarides, quos tunc pertimescebas. Nunc Sapientia, Academia, Stoaque tenent omnia, & ubique te quærunt, & de te disputant, hiantes & expectantes ficunde ad ipsos iterum devoles. *Iust.* Proinde, Mercuri, tu solus verum mihi possis dicere, (ut pote qui cum ipsis degas plerumque & conversèris cùm in gymnasiis, tum in concione. Nam tu es forensis, & in concionibus præconem agis) quales sint: & num apud ipsos commorari queam. *Merc.* Agerem injustè per Iovem ni tibi quæ mea es soror, dicerem. Ipsorum enim plerique non parum utilitatis ex philosophia perceperunt. Etenim si nihil aliud, habitus saltem verecundia, minus delinquunt. Attamen & in flagitiosos aliquos incides (decet enim, opinor, verum fateri) & in semidoctos nonnullos, & semimalos. Etenim postquam acceptos eos alio colore inficiebat Philosophia: illi quidem

1 Ἀπίωμεν, ὦ Δίκη, ξὺν τῷ Σουνίῳ, μικρὸν ὑπὸ τὸ Υμηττίου, ὅπῃ τὰ λαιὰ τῆ Πάρνηθος, ἔνθα αἱ δύο ἀκέναι ἄκραι] Athenarum hoc loco τοποθεσίαν describit, & tanquam ab oriente veniens primum occurrit Sunio, & Athenas ad sinistra Parnethis ponit, duæ vero illæ summitates, de quibus loquitur, fuerunt Acropolis, ubi erat Minervæ colossus à Phidia elaboratus, & Areopagus, fuerunt enim Athenæ bicipites, ut Parnassus. *Palm.*

ὁπόσοι μὲ ἐς κόρον ἤπιον τὸ βαφῆς, χρηναὶ ἀκριβῶς ἀπειλέοθησαν, ἀμιγαῖς ἑτέραν χρωμάτων. καὶ ὡς ὄγε τὴν σὴν ὑποδοχὴν, ὅτοι ἑτοιμότατοι. ὅσοι δ' ὑπὸ τῷ πάλαι ῥύπῳ μὴ ἐς βάθος παρεδέξαντο ὁπόσον δύσποιον τὸ φαρμάκου, τὰ ἄλλων ἀμείνους. ἀπολεῖς δ' ὅμως, καὶ μιξόλευκοι, καὶ κατεσιγμένοι, καὶ παρδαλωτοὶ τὴν χρόαν. εἰσὶ δ' οἱ ἐμόνον ψαύσαντες ἔκτοθεν τὸ λέβητος ἄκρου τῷ δακτύλῳ, καὶ ἐπιχρισάμενοι τὸ ἀσβόλης, ἱκανῶς οἴονται ἐβάφθαι. σοὶ μύθοι δῆλον ὅτι μὴ τῶν ἀρίστων ἡ ἀφετηρίη ἔσται. ἀλλὰ μεταξὺ λόγων, ἤδη πλησιάζομεν τῇ Ἀττικῇ. ὥστε τὸ μὲν Σούνιον, οὐ δεξιὰ καταλείπομεν, ἐς δ' τὴν ἀκρόπολιν ἀποκλίνομεν ἤδη. καὶ ἐπεὶ τοῦ καταβεβήκαμεν, αὐτὴ μὲ σύνταξαι τὰ ἐπὶ τὸ πάγε καθῆσθαι τὴν πύκνα ὁρῶσα, καὶ ἐξερεύσασα ἐς ἃν κηρύξω τὰ δόξαντα τῷ Διΐ. ἐγὼ δ' ἐς τὴν ἀκρόπολιν ἀναβὰς, ῥᾷον ἅπαντες ὦν τὸ ἐπηκόου ἐσόμεθα. Δι. μὴ σύ γε ὥσπερ ἀπέλθῃς ὦ Ἑρμῆ, πρὶν εἰπεῖν ὅστις ὁτὶ ὁ ἐσοπτὴς ἐστι. ὁ κεραυνοφόρος. ὁτὶ τὴν σύριγξα. ὁ λάσιος ὦν τοῖν σκελοῖν. Ερ. τί φῄς, ἀγνοεῖς τὸ Πᾶνα, τὸ Διονύσου θεραπόντων τὸ βακχικώτατον; ὅτι ὦν μὲ τὸ πρόσθεν ἀνὰ τὸ Παρθένιον. ὡς ὁ τὸ Δάπιδος ἐπίωλον, καὶ τὴν Μαραθῶνάδε τὸ βαρβάρων κάτοδον, ἦκεν ἄκλητος τοῖς Ἀθηναίοις σύμ-

dem quotquot ad ſatietatem tinctoram imbiberunt, accuratè probi effecti ſunt, nullo alieno colore permixti: & ad ſuſcipiendam te, hi ſunt paratiſſimi. Quotquot autem præ veteri illuvie, tinctorii veneni vim integram in intimas partes non receperunt, aliis quidem ſunt meliores, ſed tamen imperfecti, & ſemialbi: maculoſi, & colore pardalium. Sunt autem qui cùm foris tantùm attigerint lebetem ſummo digito, & ſibi fuliginis nonnihil illeverint, abundè putent ſibi mutatum colorem. Planum ſanè eſt fore, ut cum optimis converſeris. Sed inter loquendum, Atticæ jam appropinquamus. Quare Sunium quidem ad dextram relinquamus: ad arcem autem jam hinc declinemus. Ac poſtquam deſcendimus, ipſa quidem hic alicubi ſuper campo ſede, ad Pnycem reſpiciens, & exſpectans donec proclamavero, ea quæ ſunt à Iove imperata. Ego verò arce conſcenſa, ſic faciliùs ex loco unde exaudiri poſſim omnes advocabo. *Iuſt.* Ne priùs abieris Mercuri, quam dicas quiſnam iſte ſit, qui huc accedit, corniger fiſtulam habens, & cruribus hirſutus. *Merc.* Quid ais? non noſti Pana illum ex Bacchi miniſtris omnium maximè bacchicum? Hic antea habitabat in monte Parthenio: tempore autem quo Datis claſſe eſt advectus, & Barbari in Marathonem egreſſi, venit non vocatus opem ferens Athenienſibus. Ab

1 Ἀλλὰ μεταξὺ λόγων] Lucas Holſtenius in notis ad Stephan. de urbibus in ΑΡΕΙΟΣ ΠΑΓΟΣ hoc modo interpretandum inquit: *Sed dum ſic loquimur Atticæ jam appropinquamus.* Quare, *Sunio ad dextram relicto, ad Acropolin jam hinc declinemus. Ac poſtquam deſcendimus, ipſa quidem alicubi hic in rupe conſide, Pnycem verſus proſpiciens expectanſque donec ea, quæ ſunt à Iove mandata, proclamavero.* Sic enim τὸ πάγε vertendum, non ut male interpretes *ſuper vicum* aut *ſuper campo.* Alm.

1 Τὸ

μοχθῶ. καὶ τὸ ἀπ' ἐκείνου, τῷ ὄντι τῇ ἀκροπόλει σπήλυγξα τοιοῦτο ἀπολαβόμενος, οἰκεῖ μικρὸν ὑπὸ τῷ πελασγικῷ, ἐς τὸ μυστικὸν σωτηλῶν. καὶ νῦν ὡς τὸ εἰκὸς, ἰδὼν ἐκ χαίρων, σχέσιν δεξιωσόμενος. Παν. χαίρετε ὦ Ἑρμῆ καὶ Δίκη. Ερ. καὶ Δι. καὶ σύ γε ὦ Παὶ μουσικώτατε, καὶ πολεμικώτατε σατύρων ἁπάντων. Ἀθλίως ἦ, καὶ πολεμικώτατε. Π. τίς ἦ ὑμᾶς ὦ Ἑρμῆ, δεῦρο χρεία ἤγαγεν; Ερ. αὕτη σοι διηγήσεται τὰ πάντα. ἐγὼ γὰρ ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν, καὶ τὸ κήρυγμα. Δι. ὁ Ζεὺς ὦ Παὶ, κατέπεμψέ με, ἀποκληρώσοντα τὰς δίκας. σοὶ δὲ πῶς τὰ ἐν Ἀθήναις ἔχει; Π. τὸ μὲν ἄλλον, ὡς κατ' ἀξίαν περὶ αὐτοῖς, ἀλλὰ πολὺ καταδεέστερον τῆς ἐλπίδος. καὶ τοῦτο, πλὴν ὀλίγων ἁπάντων κυδιόμην, τὸν ἐκ τῆς βαρβάρου. ἅμαξα γὰρ, ὅτε, ἢ τρεῖς ἢ ἕτερος ἐνιαυτὸς, ἐπιλιξάμενοι πρόσω ἔνεχθεν, θύουσί μοι, πολλῆς τῆς κνίσσης ἀπόζουσα. εἶτ' ἀνωχετεύσαντα τὰ κρέα, πιπράσκουσί με τῷ σώφρονι μάγειρος, καὶ ψιλῷ ῥημάτων τῷ κρότῳ. πλὴν ἀλλὰ ἔχει πάνυ μοι ψυχαγωγίαν ὁ γέλως αὐτῶν, καὶ ἡ παιδιά. Δι. τὰ ἄλλα γὰρ ὦ Παὶ, ἀμείνους πρὸς ἀρετὴν ἐφάνησαν ὑπὸ τῶν φιλοσόφων. Π. τίνας λέγεις τοὺς φιλοσόφους; ἆρ' ἐκείνους τοὺς κατηφεῖς, τοὺς σκυθρωποὺς ξυνάμα πολλοὺς, [1] τοὺς τῷ γήρει ὁμοίους ἐμοί, τοὺς λάλους; Δι. καὶ μάλα. Π. οὐκ οἶδα ὅ, τι ἐγὼ λέγουσιν, ἐξὸν συνῆμι τοῖς σοφοῖς αὐτῶν. ὁρεσιγενῆ γὰρ ἔγωγε, καὶ τὰ ἡμῶν ταῦτα ῥημάτια, καὶ ἀσημα, ὡς μεμάθηκα ὦ Δίκη.

Ab eo tempore, accepta ista quæ est sub arce spelunca, habitat paulum infra Pelasgicum, inter inquilinos census. Et nunc ut verisimile, nos ex vicinia conspicatus, accedit salutaturus. *Pan.* Salvete Mercuri, & Iustitia *Merc.* Et tu. *Iust.* Et tu utique ô Pan, Musicorum studiosissime, omniumque saltatorum Satyrorum agillime, Athenis etiam bellicosissime. *Pan.* Quænam vos Mercuri, huc adduxit necessitas? *Merc.* Hæc tibi enarrabit omnia: ego verò in arcem hinc, & ad præconium abeo. *Iust.* Iupiter, ô Pan, misit me ut sortito distribuerem actiones forenses. At tibi quomodo se res habent Athenis? *Pan.* Haudquaquam, in universum quidem, pro dignitate apud ipsos ago sed multò quàm speraram deteriùs: idque cùm tantum depulerim tumultum illum à barbaris exortum. Sed tamen bis ter-ve quotannis ascendentes, segregato ad hoc hirco aliquo coleato, multum grave olente, mihi sacrificant. Deinde epulantur carnes illas, me lætitiæ ejus velut testem adhibentes, & tenui quodam honorantes applausu: quanquam nonnihil animum meum oblectat risus ipsorum & lusus. *Iust.* Inter cætera Pan meliores ad virtutem facti sunt à philosophis. *Pan.* Quosnam istos dicis philosophos? num tetricos illos vultuque tristes simul multos, barba mihi adsimiles, & loquaces? *Iust.* Maximè. *Pan*, Nescio quid dicant: sapientiam ipsorum non intelligo. Etenim montanus ego sum, nec subtilia ista, urbanaque verba didici Iustitia. Nam unde

[1] Τὲς τὸ γήρει ὁμοίους ἐμοὶ] Τὲς τὸ γήρει ὁμοίους ἐμοὶ, ut mox καὶ λάλους μάλα ὅτι τῇ τὺ πώγωνος ὁμότιμοι. Pan idem qui & nunc loquitur. *Marcil.*

1 Πύρ-

πόθεν γὰρ ἂν Ἀρκαδίᾳ σοφιστὴς, ἢ φιλόσοφος; μέχρι δ' πλαγίας καλάμης, καὶ τῆς σύριγγος, ἐγὼ σοφός. τὰ δ' ἄλλα, ἀπόλλω, καὶ χορδῆς, καὶ πολεμικὸς ἦν δῆτα. πλὴν ἀλλ' ἀκούω γε αὐτῶν ἀεὶ τερατευόντων, καὶ ἰδεῶν τινα, καὶ ἰδέας, καὶ φύσιν, καὶ ἀσωμάτους διεξιόντων, ἄγνωστα ἐμοὶ, καὶ ξένα ἐόμενα. καὶ τὰ ὀνόματα μὲ, εἰρωνικῶς σύνεχόντων δὲ πρὸς ἀλλήλους λόγων. ὡς δὲ ἤρξαντο ἢ σπουδῆς, ἐπιτείνουσι τὸ φθέγμα μέχρι πρὸς τὸ ὄρθιον. ὥστε ὑπερδιαπιπτόμβοι, καὶ μεγάλα λέγειν ἐθελόντων, τό, τε πρόσωπον ἐρυθριᾷ, καὶ ὁ τράχηλος οἰδεῖ, καὶ αἱ φλέβες ἐξανίστανται, ὥσπερ τῶν αὐλητῶν, ὁπόταν εἰς γοῦν τὸν αὐλὸν ἐμπνεῖν βιάζωνται. διατεραίξαντές γε ἐν τοῖς λόγοις, καὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς ἐπικοσκινόμβοι συγχέαντες, ἀπίασι λοιδορησάμβοι ἀλλήλοις οἱ πολλοὶ, τὸν ἱδρῶτα ὦν δὴ μετώπῳ ἀγκύλῳ τῷ δακτύλῳ ἀπεξεσμβοι. καὶ δὴτα κρατῶν ἔδοξεν, ὃς ἂν μεγαλοφωνότερον αὐτῶν, ἢ θρασύτερον. πλὴν ἀλλ' ὅγε λεὼς ὁ πολὺς, πρήπουσιν αὐτοῖς. καὶ μάλιστα ὁπόσους μηδὲν τῶν ἀναγκαιοτάτων ἐσκεμμένους ἔχει. καὶ παρεσῶσι, πρὸς τὸ θρασὺ καὶ τὴν βοὴν κεκληρωμένοι. ἐμοὶ μὲν δὴ ἀλαζόνες τινὲς ἐδόκουν ἀεὶ τοῦτον, καὶ ἀνιώμβω ἐπὶ τῇ δὲ πίστει ὁμοίστατο. εἰ δέ γε δημοφελές τι ἦν τῇ βοῇ αὐτῶν, καί τι ἀγαθὸν ἐκ τῶν ῥημάτων ἐκίνων. ἀνεφύετο αὐτοῖς, οὐκ ἂν εἶπεῖν ἔχοιμι. πλὴν ἀλλ' εἶγε δεῖ μηδὲν ὑποστειλάμβους, τελέως διηγήσασθαι, οἷα γὰρ ἐπὶ σκοπῆς, ὡς ἁρπᾶς, πολλῶν αὐτῶν πολλάκις ἤδη ἐπισκόμβω τοῦτο δίλλω ὀψίαν. Δι. ἐπίσχες ὦ Πάν. ἦχ ὁ Ἑρμῆς σοι κηρύττειν ἔδοξε; Π. πάνυ μὲν δῆ.

unde in Arcadia sophista vel philosophus foret? Ad obliquum usque calamum, & fistulam doctus ego sum: cæterùm pastor, flatator, & si sit opus, bellator. Audio tamen illos assiduò vociferantes, ac virtutem nescio quam & ideas, & naturam, & incorporea quædam commemorantes, ignota mihi ac peregrina nomina. Ac primùm quidem sermones inter se pacificè ordiuntur: sed procedente disputatione, intendunt vocem ad orthium usque: ita ut cùm nimium distendantur, magnaque eloqui contendant, illis facies rubescat, collum intumescat, & venæ sint extantiores, quales tibicinum, quando tibiam angustam inflare vi quadam coguntur. Conturbatis igitur sermonibus, eoque confuso quod principio instituerant, plerique sese mutuis convitiis incessentes, sudorem ex fronte, incurvo digito abstergentes, abeunt. Atque hic demum vincere visus est, qui clamosior & confidentior esset. Sed tum vulgus admiratur eos, in primis verò quibus nihil rerum necessariarum curæ est, & astant confidentia & clamore illorum excitati. Hinc fiebat ut mihi viderentur arrogantes, & barbæ similitudinem ægrè ferrem. Num autem ipsorum clamori aliquid inesset quod reipubl. conduceret, & boni aliquid ex verbis illis, nasceretur ipsis, dicere non possum. Quanquam si verum dicere convenit, nihil præmetu reticendo (etenim in specula, ut vides, habito) multos ipsorum sæpenumero jam conspicatus sum sub obscuram vesperam. *Inst.* Tace Pan, annon Mercurius tibi jam visus est proclamare? *Pan.* Maximè.

Ερ. ἀκούετε λεώς. ἀγορὰν δικῶν ἀγαθῇ τύχῃ καθεσταμένην τήμερον, ἑλαφηβολιῶνος ἑβδόμῃ ἱσταμένου. ὅσοι γραφὰς ἀπήνεγκαν, ἥκειν εἰς Ἄρειον πάγον, ἵνα ἡ δίκη ἀποκληρώσῃ τὸ δικαστήριον, καὶ αὐτὴ παρέσῃ τοῖς δικάζουσιν. οἱ δικασταί, ἐξ ἁπάντων Ἀθηναίων. ὁ μισθὸς, τριώβολον ἑκάστης δίκης. ἀριθμὸς δὲ δικαστῶν, καὶ λόγον ἔχει ἐγκλήματος. ὁπόσου ἂν καταδέονται γραφῶν, πρὶν εἰσελθεῖν ἀποθανεῖν κρῖναι τούτους ὁ Αἰακὸς ἀναπαμψάτω. ὧν δέ τις ἄδικα δεδικασμένος ἄφηται, ἐφίεσθαι ἀγωνιεῖται τῷ δίκῃ. ἢ ἂν ἔφεσις, ἐπὶ τὸν Δία. Π. βαδέως ἔχοντες ἡλίκην ὦ Δίκη ἀνεβόησαν, ὡς ἂν ἐν ἀστοῖς συμβήσεσιν ἕλκοντες ἀλλήλους πρὸς τὸ ἄναντες δύσβατον ἔχει Ἄρειόν πάγον. καὶ ὁ Ἑρμῆς ἂν ἤδη παρῆν. ὥστε ὑμεῖς μὲν ἀμφὶ τὰς δίκας ἔχετε, καὶ ἀποκληρώσατε, καθ' ὅσον ὑμῖν νόμος ἐᾷ ἂν, ἐπὶ τὸ ἀσηλαιον ἀπελθὼν, συλλεξομαί τι μέλος τῶν ἐρωτικῶν, ᾧ τὴν ἡμετέραν ἐπιτερπόμενον. ἀκροάσεσθαι δὲ, καὶ λόγον τῶν δικανικῶν, ἄλλοις ἔχοιμι, ὁσημέραι τὸ τοῦ Ἀρείου πάγου δικαζομένου ἀκούοντι. Ερ. ἄγε ὦ Δίκη, σεσκαλῶμεν. Δι. οὐ λέγεις. ἀθρόοι γὰρ ὡς ὁρᾷς σεσείσαι δυνηθέντες, ὥσπερ οἱ σφῆκες σεσοβημένοντες τὴν ἄκραν. Ἀθηναῖον. εἰλήφασί σε ὦ καταράτε. Αλλ. συκοφαντεῖς. Αλ. φύσει ποτὲ ἤδη τὴν δίκην. Αλ. ἐξελέγξουσι, δίκαι ἐφειμένου. Αλ. ἐμοὶ σεσῶν ἀποκληρώσων. Αλ. ἔπεμπε μοι πρὸς τὸ δικαστήριον. Αλ. μὴ ἄγχε με. Δι. οἶσθα ὃ δρᾶσόν μοι ὦ Ἑρμῆ; πὰς μ' ἄγκας δίκης, ἐς τὸν αὔριον ὑπερβαλώμεθα. σήμερον γ', κληρῶμεν

mè. *Merc.* Audite populus. Forum judiciale, quod fœlix faustumque sit hodierno die instituemus, qui Februarii est septimus. Quicunque igitur actiones detulêre, in Areopagum veniunto: ibi Iustitia forum sortietur, aderitque ipsa judicantibus. Iudices ex omnibus Athenienſibus dabuntur: merces pro quaque lite, trium erit obolorum: numerus judicum ſecundum accuſationis æſtimationem. Quotquot autem relictis actionibus, priuſquam judicio experiri potuerint, mortui ſunt, hos remittat Æacus. Quod ſiquis iniquè judicatum putaverit: ad alium judicem, nimirum ad Iovem provocabit. *Pan.* Papæ! qualis tumultus! quantum Iuſtitia, exclamarunt! ut undique properè concurrunt, ſeſe mutuo trahentes per acclive ſurſum verſus Areopagum! Iamque adeſt Mercurius ipſe. Quare vos actionibus operam date, ſortimini, & diſceptate, ut veſtræ ferunt leges. Ego verò ad ſpeluncam hinc digreſſus, fiſtula canam carmen aliquod amatorium, quo Echonem ſoleo probris inceſſere. Cæterùm auſcultationum & orationum judicialium ſatis ſuperque habeo, ut qui quotidie in Areopago litigantes audiam. *Merc.* Age Iuſtitia, advocemus iſtos. *Iuſt.* Rectè dicis. Nam affatim ut vides, accedunt tumultuantes, ut veſpæ quæ verticem circunſtrepunt. *Athenienſis.* Cepi te ô ſceleſte. *Alius.* Sycophantam agis. *Alius.* Pœnas jam tandem dabis. *Al.* Convincam te gravis facinoris. *Al.* Mihi primo ſortire. *Al.* Sequere, ſceleſte, ad judicem. *Al.* Ne me ſuffoca. *Iuſt.* Scis quid faciamus Mercuri? Cæteras quidem lites in craſtinum rejiciamus: hodie autem

τὰς τοιαύτας, ὁπόσαι τέχναις, ἢ βίοις, ἢ ἐπιστήμαις, πρὸς ἄνδρας εἰσὶν ἐπηγγελμέναι. καί μοι ταύτας ἀνάδος τὰς γραφάς. Ερ. μέθη κατὰ τῆς Ἀκαδημίας ὑπὲρ Πολέμωνος ἀνδραποδισμοῦ. Δι. ἑπτὰ κλήρωσον. Ερ. ἡ Στοὰ κατὰ τῆς ἡδονῆς, ἀδικίας, ὅτι τὸν ἐραστὴν αὐτῆς Διονύσιον ἀπεβουκόλησε. Δι. πέντε ἱκανοί. Ερ. περὶ Ἀριστίππου τρυφὴ πρὸς ἀρετήν. Δι. πέντε καὶ τούτοις δικασάτωσαν. Ερ. ἀργυραμοιβικὴ, δρασμοῦ Διογένει. Δι. τρεῖς ἀποκλήρου μόνους. Ερ. ἡ γραφικὴ κατὰ [1] Πύῤῥωνος λειποταξίου. Δι. ἐννέα κρινέτωσαν. Ερ. βούλει καὶ ταύτας ἀποκληρῶμεν ὦ δίκη, τὰς δύο, τὰς πρώην, τὰς ἀπενηνεγμένας κατὰ τοῦ ῥήτορος; Δι. τὰς παλαιὰς πρότερον διαλύσωμεν. αὗται δὲ, εἰς ὕστερον δεδικάσονται. Ερ. καὶ μὴν ὅμοιαί γε καὶ αὗται. καὶ τὸ ἔγκλημα, εἰ καὶ νεαρὸν, ἀλλὰ παραπλήσιον τοῖς προαποκεκληρωμένοις. ὥστε ἐν τούτοις δικασθῆναι ἄξιον. Δι. ἔοικας ὦ Ἑρμῆ, χαριζομένῳ τὴν δέησιν. ἀποκληρῶμεν δ' ὅμως εἰ δοκεῖ. πλὴν ἀλλὰ ταύτας μόνας, ἱκαναὶ γὰρ αἱ ἀποκεκληρωμέναι, δὸς τὰς γραφάς. Ερ. ῥητορικὴ, κακώσεως τῷ Σύρῳ. διάλογος, τῷ αὐτῷ ὕβρεως. Δι. τίς δ' οὗτός ἐστιν; οὐ γὰρ ἐγγέγραπται τοὔνομα. Ερ. οὕτως ἀποκλήρου τῷ ῥήτορι τῷ Σύρῳ, κωλύσει γὰρ οὐδὲν καὶ ἄνευ τοῦ ὀνόματος. Δ. ἰδοὺ καὶ τὰς ὑπερορίας ἤδη Ἀθήνησιν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ ἀποκληρώσομεν, ἃς ὑπὲρ τὸν Εὐφράτην καλῶς εἶχε δεδικάσθαι. πλὴν ἀποκλήρου ἕνδεκα τοὺς αὐτοὺς ἑκατέρᾳ τῶν δικῶν. Ερ. εὖγε ὦ δίκη, φείδῃ, μὴ πολὺ ἀναλίσκεσθαι τὸ δικα-

eas tantùm sortiamur, quæcunque ab artibus, aut vitis, aut scientiis, contra homines promulgatæ sunt. Ac mihi has profer actiones. *Merc.* Ebrietas contra Academiam, pro Polemone, plagii. *Iust.* Sortire septem. *Merc.* Stoa contra Voluptatem, injuriarum, quòd amatorem ipsius Dionysium abduxerit. *Iust.* Quinque sufficient. *Merc.* Pro Aristippo, Mollities contra Virtutem. *Iust.* Quinque etiam jus hisce dicant. *Merc.* Mensaria contra Diogenem, fugæ. *Iust.* Tres tantùm sortire. *Merc.* Pictoria contra Pyrrhonem, ut desertorem. *Iust.* Novem cognoscant. *Merc.* Vis-ne & has sortiamur, Iustitia, duas videlicet istas, paulò antè nosti contra Rhetorem institutas? *Iust.* Antiquiores illas priùs dirimamus. Hæ autem postea judicabuntur. *Merc.* Atqui similes etiam istæ superioribus sunt, quodque intenditur, quanquam recens, affine tamen est illis, de quibus modò sortiti sumus: quare æquum est ut inter ea disceptetur. *Iust.* Videris Mercuri, indulgere petitioni. Sed tamen sortiamur, si tibi videtur, verum solas hasce duas: sufficiunt enim hæ quas sortiti sumus. Cedo ipsas actiones. *Merc.* Rhetorica contra Syrum, malæ tractationis. Dialogus contra eundem, contumeliæ. *Iust.* Quis iste, cujus nomen adscriptum non est? *Merc.* Ita sortire contra Rhetorem Syrum: nihil enim vetabit, etiam absque nomine proprio. *Iust.* Ecce jam etiam peregrinas Athenis in Areopago sortiamur: quas rectiùs fuerat ultra Euphratem fuisse disceptatas. Verùm sortire undecim eosdemque utrique liti. *Merc.* Rectè Iustitia. Parce, ne multa in judices impen-

1 Πύῤῥων λειποταξίου] Diogen. Laert. initio vitæ ejus. *Bourd.*

1 Ευ-

πκόν. Δι. οἱ πρέσβεις κρινέσθωσαν τῇ ἀκαδημίᾳ, κ τῇ μίθῃ. σὺ δ, τὸ ὕδωρ ἔγχει. πρεσβεύ δ σὺ λέγε· τί σιγᾷς, κ λῆρεῖς; μέλλε ὦ Ἑρμῆ πρεσβεύειν. Ερ. ἀ δικάσομαί φησι τ ἀγῶνα εἰπεῖν ὑπὸ ταύτ ἀκρᾶτ τῇ γλώττᾳ πεπιεσθῆναι, μὴ ἐ γέλωτα ὄφλω ἐν τῷ δικαστηρίῳ. μέχρις δ ἐ ἔσπερ ὡς ὁρᾷς. Δι. σὺν σωφρόνων ἀναβιβασάτω τ δεινῶν τύπον πά. πολλοὶ γὰ, οἱ κἂν ἐπὶ τριωβόλου λαμβάνειν ἕτοιμοι. Ερ. ἀλλ' ὐδεὶς ἐξελήσειέ γε τῷ φασιρῷ σωφρονεῖν μίθῃ. πλὴν δύναμαί γε ταῦτα ἕνεκα ἐπὶ τὴν ἀξίαν. Δι. τὰ ποῖα; Ερ. ἡ ἀκαδημία ἀεὶ πρὸς ἀμφοτέρους παρεσκεύασται τοὺς λόγους, κ τοῦτ' ἀσκεῖ, ταύτῃ καλῶς δύναται λέγειν. αὕτη τοίνυν φησὶν ὑπὲρ ἐμοῦ πρότερον εἰπάτω. εἶτα ὕστερον ὑπὲρ ἑαυτῆς ἐρεῖ. Δι. καινὰ μὲ τοῦτα. εἰπὲ δ ὅμως ὦ ἀκαδημία τ λόγον ἐκφέρων, ἐπεί σοι ῥᾴδιον. Ακα. ἀκούετε. ὦ ἄνδρες δικασταί· πρότερον τὰ ὑπὲρ τ μέθης. ἐκείνης γὰρ τὸ γε νῦν ῥᾴον. ἠδίκηται δ ἡ ἀθλία τὰ μέγιστα ὑπὸ τ ἀκαδημίας ἐμοῦ. ἀνδράποδον ὁ μόνον εἶχεν εὔνουν, κ πιστὸν αὐτῇ, μηδὲν αἰσχρὸν ὢν πρεσβεύειν οἰόμενον, ἀφαιρεῖται, τ Πολέμωνα ἐκεῖνον. ὃς μεθ' ἡμέραν ἐκώμαζε λαβὼν τ αὐγορᾶς μέσης, ψάλτειαν ἔχων, κ καβδόμβων, ἴωθεν εἰς ἑταίραν μεθύων αἰεί, κ κρωπαλῶν, κ τῶν κεφαλῶν τοῖς στεφάνοις διωδοπορῶν. κ ταῦτα ὁπ ἀληθῆ, μάρτυρες Ἀθηναῖοι ἅπαντες, οἱ, μὴ δ πώποτε νήφοντα Πολέμωνα εἶδον. ἐπεὶ δ ὁ κακοδαίμων ἐς ἑσπέραν ἐξέβρυε ἀεί, κ κραιπαλῶν ἐπὶ τελωνίου λαμβάνειν ἕτοιμοι. Ερ. ἀλλ' ὐδεὶς ἐξελήσειέ γε τῷ φασιρῷ σωφρονεῖν μίθῃ. πλὴν δύναμαί γε ταῦτα ἕνεκα ἐπὶ τὴν ἀξίαν. Δι. τὰ ποῖα; Ερ. ἡ ἀκαδημία ἀεὶ πρὸς ἀμφοτέρους παρεσκεύασται τοὺς λόγους, κ τοῦτ' ἀσκεῖ, ταύτῃ καλῶς δύναται λέγειν. αὕτη τοίνυν φησὶν ὑπὲρ ἐμοῦ πρότερον εἰπάτω. εἶτα ὕστερον ὑπὲρ ἑαυτῆς ἐρεῖ. Δι. καινὰ μὲ τοῦτα. εἰπὲ δ ὅμως ὦ ἀκαδημία τ λόγον ἐκφέρων, ἐπεί σοι ῥᾴδιον. Ακα. ἀκούετε. ὦ ἄνδρες δικασταί· πρότερον τὰ ὑπὲρ τ μέθης. ἐκείνης γὰρ τὸ γε νῦν ῥᾴον. ἠδίκηται δ ἡ ἀθλία τὰ μέγιστα ὑπὸ τ ἀκαδημίας ἐμοῦ. ἀνδράποδον ὁ μόνον εἶχεν εὔνουν, κ πιστὸν αὐτῇ, μηδὲν αἰσχρὸν ὢν πρεσβεύειν οἰόμενον, ἀφαιρεῖται, τ Πολέμωνα ἐκεῖνον. ὃς μεθ' ἡμέραν ἐκώμαζε λαβὼν τ αὐγορᾶς μέσης, ψάλτειαν ἔχων, κ καβδόμβων, ἴωθεν εἰς ἑταίραν μεθύων αἰεί, κ κρωπαλῶν, κ τῶν κεφαλῶν τοῖς στεφάνοις διωδοπορῶν. κ ταῦτα ὁπ ἀληθῆ, μάρτυρες Ἀθηναῖοι ἅπαντες, οἱ, μὴ δ πώποτε νήφοντα Πολέμωνα εἶδον. ἐπεὶ δ ὁ κακοδαίμων ἐς ἑσπέραν ἐξέβρυε ἀεί, κ κραιπαλῶν

pendatur pecunia. *Iust.* Primi considento Academiæ & Ebrietati jus dicturi. Tu verò aquam infunde: & tu Ebrietas dic prior. Quid taces & nutas? Accede Mercuri, ut audias. *Merc.* Non possum, inquit, litem hanc perorare, quia mero mihi vincta est lingua, ne me in foro deridendam propinem. Ægrè autem ut vides constiti. *Iust.* Proinde patronum adducat, ex vehementibus istis aliquem. Sunt enim multi, qui vel trioboli gratia disrumpi parati sunt. *Merc.* At nemo certè velit Ebrietati palam patrocinari. Verùm hæc æqua utique videtur postulare. *Iust.* Quænam? *Merc.* Academia hæc semper in utramque orationem est parata: in eoque se exercet, ut contraria rectè possit dicere. Ea igitur, inquit, pro me prior dicat: atque ita deinceps pro se ipsa verba faciat. *Iust.* Nova quidem hæc. Sed dic tamen Academia, orationem utramque, quandoquidem hoc tibi facile est. *Acad.* Audite, viri judices, primùm quæ pro Ebrietate dicam. Illius enim quæ nunc fluit oratio, Injuria est affecta misera illa, à me Academia: mancipio, quòd solum habebat benevolum ac fidele, quodque nihil turpe putabat, eorum quæ ipsa imperasset, privata, Polemone illo, qui per medium forum interdiu petulanter se gerebat, psaltriam secum habens, & cantu perstrepens, à summo mane ad vesperam usque ebrius semper, & crapulæ indulgens, caputque corollis florum implicatum gerens. Quæ quòd vera sint, testes sunt universi Athenienses, qui Polemonem nunquam sobrium viderunt. Infœlix

1 Ἐωθεν εἰς ἑταίραν μεθύων] Sic in Deorum consilio ἐκβρύτω ἴωθεν ἑσπερίαν. Reuvd.

μαν ἐπὶ τὰς τ' ἀκαδημίας ἦγες ἐκώμασεν, ὥσπερ ἐπὶ πάνδος εἰώθει, ἀνδραποδισαμένη αὐτὸν, καὶ λαβὸν τ' χειρῶν τ' μίθης ἀρπάσασα μ' βίας, καὶ ὡς αὐτὴν ἀγαγέσθαι, ὑδροποτεῖν τε κατέκλινεν, καὶ πήφην μετεδίδωξε, καὶ τὰς στέφανος περείσασεν. καὶ δεῖον πίνειν καθεκείμενον, ῥηγόπια σκολιὰ, καὶ δύσηπα, καὶ πολλῆς φροντίδ' ἀπάμενα ἐπαίδευσεν. ὥστε ἀνὴρ ἓ τὸ ἐπανθοῦντ' αὐτῷ ἐρυθήματος, ὠχρὸς, ἄθλιος, καὶ ῥινὸς τὸ σῶμα μαλύπτων. καὶ τὰς ὠδὰς ἀπόσους ἀπομαθὼν, ἄσιτος σίοτε ἓ δι' ἡμέρας εἰς μέσην ἐσπέραν κάθηται ληρῶν, ὁπόσα πολλὰ ἡ ἀκαδημία ἐμὲ ληρεῖν διδάσκει. τὸ ἓ μέγιστον, ὅτι ἓ λοιδορεῖται τῇ μέθῃ πρὸς ἐμὲ ἐπαρθεὶς, ἓ μυρία κακὰ διέξεισι περὶ αὐτῆς. εἴρηται χρεὼν τὰ ὑπὲρ τ' μίθης. ἤδη ἓ ὑπὲρ ἐμαυτῆς ἐρῶ. καὶ τὸ δὴ τότε, ἐμοὶ ῥύσιτο. Δίκη. τί οὖν πρὸς ταῦτα ἐρεῖς; πολλὴν ἀλλ' ἔγχυ τὸ ἴσον σὺ τῷ μέρᾳ. Ανδ. ἀτεσὶ μὲν ἀκοῦσαι πάνυ εὔλογα ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἡ συνήγορος εἴρηκεν ὑπὲρ τ' μίθης. εἰ ἓ κἀμοῦ μετ' ὀλίγοις ἀκούσετε, ἔσεσθε ὡς ἀδίκως αὐτὴν ἠδικηκῶ. τ' γὰρ Πολέμωνα τοῦτον, ὃν φησιν ἑαυτῆς οἰκέτην εἶναι, πεφυκότα μ' φαύλως, ἀδί κ' τὴν μέθην, ἀλλ' οἰκεῖον ἐμοὶ, καὶ τὴν φύσιν ὅμοιον, ὡθαρπάσασα νέον ἔτι ἀπαλὸν ὄντα, συναγωνιζομένης τῆς ἡδονῆς, ἅτε αὐτῇ τὰ πολλὰ ξυμπαιγνεῖ, διέφθειρεν ἄθλιον, τοῖς κώμοις, καὶ ταῖς ἑταίραις ὠθισθῆναι ἐκέλευεν, ὡς μὴ ἓ μικρὸν αὐτὸ τ' αἰδοῦς ἀπολείπεσθαι. καὶ ἄγε ὑπὲρ ἑαυτῆς λίγεσθαι μικρὸν ἔμπροσθεν ᾖτο, ὑπὲρ ἐμοῦ εἰρῆσθαι νομίσατε. ἐπεὶ γὰρ ἔωθεν ὁ ἄθλιος ἐστέφανω-

fœlix ille, cùm ad Academiæ quoque fores, ut apud omnes solebat, petulantem ageret, illum sibi mancipatum, atque è manibus Ebrietatis vi ereptum, & ad se adductum, aquam bibere, & sobrium esse docuit, & corollas detraxit. Et quo tempore erat opportunum ad potationem accumbere, vocabula perplexa, misera, multaque solicitudine plena, illum docuit. Quare pro eo colore qui in ipso ante efflorescebat, pallidus, miser, & incurvus factus est: illisque omnibus oblivioni traditis, impastus interdum, & sitibundus ad mediam usque vesperam sedet, nugando, qualia multa ego Academia nugari doceo. Quod autem maximum est, etiam Ebrietati convitiatur à me inductus, & de ipsa innumera mala commemorat. Dicta ferme sunt quæ pro Ebrietate dici possunt. Iam verò & pro me ipsa verba faciam. Exinde peroratum à me esto. *Iust.* Quid verò ad hæc respondebit? Verùm & huic aquæ tantundem infunde vicissim. *Acad.* Hoc pacto rationi consentanea, Viri judices, patrona pro Ebrietate dixit. Quòd si attentionem cum diligentia mihi præbeatis, intelligetis sanè ut nulla injuria ipsam affeci. Nam Polemonem hunc quem servum illa suum esse ait, non malè natum, neque ita ut Ebrietatem referret: sed mihi familiarem, & indole similem præceptum cùm esset adhuc adolescens tenellus, adjuvante Voluptate, quæ illi plerumque unà subservit, corrupit miserum comessationibus, & meretricibus in deditionem traditum: ita ut ne paululum quidem verecundiæ in eo remaneret. Et quæ illa pro se paulò antea dici putabat, pro me dicta putate. Circumibat enim miser ille à primo statim mane

μῶν, κρουπαλῶν, ἀφ' ἡ ἀγορᾶς μέσης καταυλεῖτο, ὑδέποτε νήφων, κωμάζων ἐπὶ πάντας. ὕβρεως τε πρῶτον, καὶ τῆς πόλεως ὅλης, καὶ γέλως τοῖς ξένοις. ἐπεὶ μέντοι παρ' ἐμὲ ἦλθεν, ἐγὼ μὲν ἔπραττον ὥσπερ εἰώθειν ποιεῖν, ἀναπεπταμμένων τῶν θυρῶν, πρὸς τὰς παρρησίας τῶν ἑταίρων λόγους πνὰς θείας ἀρετῆς, καὶ σωφροσύνης διεξιόντα. ὁ δ', μὴ δὲ αὐλὸν, καὶ τὸν στέφανον ἐπίστας, τὸ μὲν πρῶτον ἐβόα, καὶ συγχὴν ἡμῶν ἐποιεῖτο, τὴν σωκρίαν ἐκπεπραχέναι τῇ βοῇ. ἐπεὶ δ' ἤδεν ἡμᾶς ἐπιφθονοῦντας αὐτῷ, κατ' ὀλίγον, ἤδη τέλεον ὑφ' ἡδονῆς τῇ μέθῃ, ἀνέπνευσε πρὸς τοὺς λόγους, καὶ ἀφῆκε τὰς στέφανους, καὶ τὸν αὐλητρίδα κατεσιώπα, καὶ ἐπὶ τῇ τοῦ φυσέος ἀκμῇ ἐκαθίετο. καὶ ὥσπερ ἐξ ὕπνου βαθέος ἀνεγειρόμενος, ἑαυτὸν τε ἤρετο ὅπως διάκειται, καὶ τὴν πάλαι βίον κατεγίγνωσκε. καὶ τὸ μὲν ἐρύθημα τὸ ἐκ τῆς μέθης, ἀπῄει, καὶ ἠφανίζετο. ἡ δὲ ὠχρία ἦν κατ' αὐτὸν τὸν θρασύτατον. καὶ πάλιν, ὑποδρὰς ὥσπερ εἶχεν, ἐντεμόμενος παρ' ἐμοὶ, ἔτε ἐπιχαλεσάμενος ἔτε βιασάμενος, ὡς αὐτὸ φησιν ἐμὲ, ἀλλ' ἑκὼν αὐτὸς ἀμείνω ταῦτα εἶναι ὑπολαμβάνων. καί μοι ἤδη κἀκεῖνο αὐτὸν, ὅπως κἀμοὶ ἔσται δι τρόπου ἀφίκεσθαι πρὸς ἐμέ. τοῦτον ὦ ἄνδρες δικασταὶ, δεδιδαγμένοι ἥλοις ἔχοντα, καὶ μήτε φωνὴν ἀφιέναι, μήτε ἐφάπτεσθαι ὑπὸ βίας ἀκούσης δυνάμενον, ὑβρίσθαι, καὶ ἀνέπνευσα, καὶ ἀντὶ ἀνδραπόδου, κόσμιον ἄνδρα, καὶ σώφρονα, καὶ πολλοῦ ἄξιον τοῖς Ἕλλησιν ἀπέδειξα. καί μοι αὐτός τε χάριν οἶδεν ἐπὶ τούτοις, καὶ οἱ σωσήκοιτες ὑπὲρ αὐτοῦ. εἴρηκα. ὑμεῖς δ', ἤδη σκοπεῖσι ποτέρᾳ ἡμῶν ἄμεινον ἐκ αὐτοῦ συνοῦσαι.

mane coronatus per medium forum circunsonantibus tibiis, nusquam sobrius, in omnes petulans: dedecus majorum, totiusque civitatis, & peregrinorum ludibrium. Posteaquam autem ad me venit, ego quidem ut facere consuevi, patentibus foribus, apud amicos præsentes de virtute & temperantia fortè verba faciebam. Ille verò cum tibia, & coronis astans, principio quidem vociferabatur, ac perturbare nos tentabat, conventum clamore interturbando. Postquam verò illius nullam rationem habebamus, paulatim (neque enim ebrietate prorsus erat perfusus) cœpit ad sermones resipiscere, coronas demere, & tibicinam compescere, & ob purpuram erubescere. Ac veluti è profundo somno experrectus, cùm se aspiciebat quo pacto esset affectus, tum vitam anteactam damnabat. Et rubor ille ex temulentia contractus defloreſcebat, evaneſcebatque: ipse autem præ pudore eorum quæ fecerat, erubescebat: postremò aufugiens, ut erat, ad me transiit, neque vocatus neque coactus, perinde ut illa de me dicit, sed ultroneus, hæc nostra meliora esse ratus. Iamque huc ipsum voca, ut cognoscatis quomodo à me sit immutatus, & affectus. Hunc ô Iudices, à me receptum, cùm esset ridiculus, nec vocem emittere, nec præ mero consistere posset, converti, sobriumque reddidi, & ex mancipio, virum modestum, ac temperantem, & magni faciendum Græcis effeci. Et nunc ipse mihi gratiam pro ea re habet, & propinqui ejus pro ipso. Dixi. Vos autem jam dispicite judices, cum utra nostrûm illi satius fuerit conversari.

Ερ. ἄγε δὴ μὴ μέλλετε. ψηφοφορήσατε. ἀνάστητε. καὶ ἄλλως χρὴ δικάζειν. Δι. πάσαις ἡ ἀκαδημία κρατεῖ, πλὴν μιᾶς. Ερ. παρέδεξον ὑδὲν εἶναί πινα ἐν τῇ μέθῃ πρέμενον. καθίσατε οἱ τῇ σοφῇ πρὸς τὴν ἡδονὴν λαχόντες, καὶ ἐρεσθε δικάζειν. ἐγκέχυται, τὸ ὕδωρ. ἡ κακόχροφος ἡ τὸ ποικίλα, σὺ δὲ λέγε. Στρά. ἐγὼ ἀγνοῶ μὲν ὦ ἄνδρες δικασταί, ὡς πρὸς οὑτοσὶ μοι τὴν ἀντίδικον ὁ λόγος ἔσται, ἀλλὰ καὶ ὑμῶν τὰς ὀφρῦς ὁρῶ, πρὸς μὲν ἐκείνην ἀποβλέποντας, καὶ μειδιῶντας πρὸς αὐτὴν, ἐμὲ δὲ καταφρονοῦντας, ὅτι οὐ χρῶ κίναιδος, καὶ ἁβρόπυγον βλέπω, καὶ σκυθρωπὴ δικῶ. ὅμως δ', ὦ ἐξελήσητε ἀκόσαί μου λιγυόσης, ἁβρᾶς πολὺ δικαιότερα ταύτης ἐρεῖν. τοῦτο γάρ τοι τὸ πρᾶγμ' ἔγκλημά ἐστιν, ὅτι ὥσπερ ἐπαιρεκῶς ἐσκιαγραμμένη τῷ ἐπαγωγῷ τῆς ὄψεως, ἐρᾳσθὴν ἐμὸν ἄνδρα τότε σώφρονα τὸ Διονύσιον φενακίσασα, πρὸς ἑαυτὴν ἐφείλκυσε. καὶ ἦν γε οἱ πρὸ ἡμῶν δίκην ἐδίκασαν τῇ ἀκαδημίᾳ, καὶ τῇ μέθῃ, ἀδελφὴ τῆς παρούσης δίκης ἐστίν. ἐξεκάζετε γὰρ ἐν τῷ παρόντι, πότερα, χείρων δίκην ἐνεδήσθω κότῳ ἡδυβίους δεῖζαν, μηδὲν μεμελόφρον ἐπιοῦσιν, ἢ ἐν δευτέρᾳ δὲ καλῶς ἔχοντες γνησιεμβίους τὸ τερπνὸν, ἐλευθέρως ἐλευθέρως φιλοσοφεῖν, μήτε τὸ ἀλγεινὸν ὡς ἄμαχον δεδιότας, μήτε τὸ ἡδὺ ἀνελαποδώτως ἀσπαιρομβίους, καὶ τὴν εὐδαιμονίαν ζητοῦντας ἐν τῷ μέλλῃ, καὶ πεῖς ἐμοῦ. τοιαῦτα γὰρ αὕτη δελέαζα τοῖς ἀνοήτοις ἀφτείνουσα, καὶ μορμολυττομένη τὴν πόνου, ἀφοσιέγεται αὐτῶν τὰς ψυχάς. ἐν οἷς δὲ τὸ δείλαιον ἐκεῖνον ἀφλωιάσαν

Merc. Agite igitur, ne cunctemini, ferte sententiam, surgite: etiam alios oportet judicare. *Iust.* Omnibus calculis superat Academia, excepto uno. *Merc.* Nihil mirum siquis sit qui pro Ebrietate ferat. Sedete vos qui Stoæ contra Voluptatem sortitò electi estis, ad judicium de amatore ferendum, infusa est aqua. Heus picturata & varia, jam dicito. *Stoa.* Haud equidem ignoro judices, mihi contra formosam adversariam dicendum: etiam plerosque vestrûm video conversis ad illam oculis ipsi arridentes, me autem contemnentes, quia sum ad cutim tonsa, viriliter intueor, & tetrica videor. Attamen si me dicentem audire volueritis, confido multo justiora quàm hæc, dicturam me esse. Nam hujus illam criminis in præsentia ream ago, quòd ita meretricio modo exornata, aspectus illecebris, amatorem meum, virum tunc modestum, Dionysium videlicet fraude circunventum, ad se pertraxit. Et quam præcedentes illi causam judicaverunt inter Academiam & Ebrietatem, quasi quædam soror præsentis causæ est. Examinabitis enim in præsentia, utrum porcorum more interram pronos vivere nos deceat, voluptati indulgentes, neque quicquam generosum molientes: an verò postposito honestati jucundo, liberos liberè philosophari: neque dolorem ut ineluctabile quidpiam pertimescentes, neque jucundum mancipiorum more sectantes, felicitatemque in melle & caricis quærentes. Hæc enim hujusmodi escas stultis prætendens, & labore, tanquam larva territans, plerosque ipsorum ad se adducit. Inter quos & misero illi quem ægrotantem observavit, ut frænos nostros

ἡμῶν πεποίηκε, νοσεῖν ἐᾶν τηρήσασα. ἐμὲ γὰρ ἂν ὑγιαίνοντα πεισθῆναι τοῖς παρ' αὐτῆς λόγοις. καίτοι τί ἂν ἐγὼ ἀγανακτοίην κατ' αὐτῆς, ὅτε μὴ τοῖς θεοῖς φείδεται, ἀλλὰ τοῦ ἐπιμέλεσθαι αὐτῶν ἀφαιρεῖται. ὥστε εἰ σωφρονεῖτε, καὶ ἀσεβείας ἂν δίκην λάβοιτε παρ' αὐτῆς. ἦκουον γὰρ ἔγωγε ὡς ἐγὼ αὐτὴ παρεσκευάσην ποιήσασθαι τοὺς λόγους, ἀλλὰ τὸ Ἐπικούρου ἀναβιβάσεσθαι συναγωνιούμενα. ὅπως σὺ τυφλὰ τῇ δικαστηρίῳ. πλὴν ἀλλὰ ἐκείνῳ γε αὐτὴν ἐρωτᾶτε, οἷας ἂν οἴεται χρῆσθαι τὴν Ἡρακλέα, καὶ τὴν ἡμέτερον Θησέα. εἰ σωφθέντες τῇ ἡδονῇ, ἔφυγον τοὺς πόνους. ἐγὼ γὰρ ἂν ἐκείνου μεμὴν ἀδικίας εἶναι τοῦ γῆν, εἰκαίαν μὴ ποιησάντων. ταῦτα εἶπον, ἐμὲ πάνυ τοῖς μακροῖς τῶν λόγων χαίρουσα. εἰ δέ τι ἐβελήσετε κἀμικρὸν ἀποκρίνασθαί μοι σωφρονοῦντες, τάχιστ' ἂν γνοίητε τὸ μηδὲν ὄφελος. πλὴν ἀλλὰ ὑμεῖς γε ἔχετε μεμηνόσιστες, ψηφίσασθε ἤδη τὰ εὑρεθέντα. μὴ πεισθέντες Ἐπικούρῳ λέγοντι μηδὲν ἐπισκοπεῖν τῶν παρ' ἡμῖν γιγνομένων τοῖς θεοῖς. Ερ. μεθίεμεν. ὁ Ἐπικούρου, ὑπὲρ τῆς ἡδονῆς λέγε. Ἐπικούρου. ἐμοὶ μακρὰ μὲν ἄνδρες δικαστὴς πρὸς ὑμᾶς ἐρᾶν. δεῖ γὰρ ὀλίγων μοι τῶν λόγων. ἀλλ' εἰμὶ ἐπαοιδοῖς πιστὸν, ἢ φαρμάκοις, ὃν φησιν ἐρασθῆναι ἑαυτῆς ἡ σοὶ τὸ Διονύσιον κατεκοίμησαν, ταύτης μὲ ἀπέχεσθαι, πρὸς ἑαυτὸν ἂν βλέπειν ἡ ἡδονὴ, φαρμακὶς ἂν εἰκότως ἔδοξε, καὶ ἀδικεῖν ἐκέλευε, ἐπὶ τοὺς ἀλλοτρίους ἐφορμᾶν μαινομένους. εἰ δὲ τις ἐλευθέρῳ ἐν ἐλευθέρᾳ τῇ πόλει, μὴ ἀπαγορεύοντων τῶν νόμων, τοῖς θεοῖς ταύτης

stros detrectaret, author fuit. Neque enim si sanus fuisset, sermones illius admisisset. Quanquam quid ego contra illam indignarer, quando ne ipsis quidem Diis parcit: sed illorum curam calumniatur? Quare si sapitis: etiam impietatis pœnas de ipsa sumetis. Porrò audivi ut neque hæc parata est ad orationem habendam: sed adductura Epicurum in patrocinium: ita illudit judicio. Verumtamen illud ab ipsa quæririte, quales putet fuisse nostrum Herculem, & Theseum, num voluptati indulgentes, evitarint labores. Nihil enim prohiberet, quominus plena injustitiæ terra foret, si laborem illi non sustinuissent. Hæc dixi, ut quæ longis orationibus non gaudeam. Quòd si utique voluerit & paulum mihi respondere interrogata, eam nihil esse, celerrimè cognosceretur. At vos juramenti memores, quæ justa sunt jam decernite, nequaquam Epicuro fidem habentes, qui Deos, nihil eorum quæ apud nos geruntur, observare dicit. *Merc.* Discede. Heus tu Epicure, pro Voluptate dicito. *Epicurus.* Non longa, judices, oratione causam apud vos dicam. Neque enim multis verbis est mihi opus. Sed si incantationibus aut venenis, Voluptas eum quem Stoa suum amatorem ait, Dionysium coëgit, ab hac quidem abstinere, ad se ipsam autem respicere, venefica meritò visa fuisset, & illatæ injuriæ rea, quòd alienos amatores præstigiis caperet. At siquis liber in civitate libera, legibus non vetantibus, acerbitatem quæ ab hac proficiscitur

1 Εἰ σωφθέντες] Angl. ei πιωθέντες. *Bourd.*

ἀηδίαν μυσαχθεὶς, ἣν φησι κεφάλαιον τὸν πόνον τὴν εὐδαιμονίαν παρεγγίνεσθαι λῆρον οἰηθεὶς, τοὺς μὲν ἀγκύλους ἐκείνους λόγους, καὶ λαβυρίνθοις ὁμοίους, ἀπέφυγε. πρὸς δὲ τὴν ἡδονὴν, ἄσμενος ἐδραπέτευσεν, ὥσπερ δεσμά τινα [1] ἀπορρίψας τὰς τῶν λόγων πλεκτάνας, ἀνθρώπινα, καὶ οὐ βλακώδη φρονήσας. καὶ τὸν μὲν πόνον, ὅπερ ἐστὶ, πονηρὸν, ἡδεῖαν δὲ τὴν ἡδονὴν οἰηθεὶς, ἀποκλείειν ἐχρῆν αὐτὸν, ὥσπερ ἐκ ναυαγίου λιμένι προσνέοντα, καὶ γαλήνης ἐπιθυμοῦντα, συνωθοῦντας ἐπὶ κεφαλὴν ἐς τὸν πόνον, καὶ ἔκδοτον τὸν ἄθλιον παρέχειν ταῖς ἀπορίαις. καὶ ταῦτα ὥσπερ ἱκέτην ἐπὶ τὸν τοῦ ἐλέου βωμὸν ἐπὶ τὴν ἡδονὴν καταφεύγοντα, ἵνα τὴν πολυθρύλητον ἀρετὴν δηλαδὴ ἐπὶ τὸ ὄρθιον ἱδρῶτι πολλῷ ἀνελθὼν ἴδῃ. κᾆτα δι᾽ ὅλου πονήσας τοῦ βίου, εὐδαιμονήσῃ μετὰ τὸν βίον. καίτοι τίς ἂν κριτὴς δικαιότερος δόξειεν αὐτοῦ ἐκείνου. ὃς καὶ τὰ παρὰ τῆς στοᾶς εἰδὼς, εἴ καί τις ἄλλος, καὶ μόνον τέως τὸ καλὸν ἀγαθὸν οἰόμενος εἶναι, μεταμαθὼν ὡς κακὸν ὁ πόνος ἦν, τὸ βέλτιον ἐξ ἀμφοῖν [2] δοκιμασθὲν, εἵλετο. ἑώρα γὰρ οἶμαι τοὺς περὶ τοῦ καρτερεῖν, καὶ ἀνέχεσθαι πόνους, πολλὰ διεξιόντας. ἰδίᾳ δὲ τὴν ἡδονὴν θεραπεύοντας, καὶ μέχρι μὲν [3] τοῦ λόγου νεανιευομένους. οἴκοι δὲ κατὰ τοὺς περὶ τῆς ἡδονῆς νόμους βιοῦντας, αἰσχυνομένους μὲν εἰ φανοῦνται, χαλῶντες τοῦ τόνου, καὶ προδιδόντες τὸ δόγμα. πεπονθότας δὲ ἀθλίως τὸ τοῦ Ταντάλου. καὶ ἔνθα ἂν λήσειν, καὶ ἀσφαλῶς παρανομήσειν ἐλ-

ficiſcitur, peroſus, & quam laborum caput, fœlicitatem provenire dicit, nugas ratus, obliquos illos ſermones, & labyrinthis ſimiles, evitavit: ad Voluptatem autem lubens transfugit, abjectis verborum laqueis tanquam vinculis, non ſtolida, ſed humana ſapiens: laboremque ipſum, id quod eſt, malum: Voluptatem autem ſuavem ducens: excludere eum oportebat, quaſi ex naufragio ad portum enatantem, & tranquillitatis cupientem, præcipiti capite in laborem impellendo, & ceu dedititium, inopiæ atque egeſtati miſerum illum tradendo: idque cum ille ſupplicis inſtar ad Voluptatem, tanquam ad Miſericordiæ aram confugeret? Nimirum ut paſſim jactatam illam virtutem, cum multo ſudore in arduum progreſſus, aſpiciat: atque exinde per omnem ætatem laboribus exercitatus, peracta vita fiat beatus. Atqui quis quæſo juſtior judex in hac cauſa fuerit, quam ipſe ille, qui & ea in quibus Stoa verſatur, cognovit ut quiſquam alius: & cùm antea, ſolum illud quod honeſtum eſt, bonum putaret eſſe, poſtea, quantum malum foret labor, cognito, quodque melius ex utroque erat probato, delegit? Videbat enim, opinor, eos qui de tolerandis ac perferendis laboribus multa commemorare ſolent, privatim autem Voluptatem colunt, eo uſque juveniliter ſeſe jactare. Domi autem ſecundum Voluptatis præcepta vitam degere: erubeſcentes quidem ſi deprehendantur aliquid de firmitate remittere, ſuamque profeſſionem prodere: illud autem Tantali miſerè patientes: & ubi latere ſeſe, legeſque tutò tranſgredi poſſe

1 Ἀπορρίψας] Angl. ἀποκόψας. *Bourd.*
2 Δοκιμασθὲν] Editiones plurimæ δοκιμάσας. *Idem.*
3 Τοῦ λόγου] Baſil. τούτου. *Idem.*

1 *Sy-*

πίσωσι, χανδὸν ἐμπεπλαμμένους ἡδέος. εἰ γὲν τις αὐτοῖς τὸ Γύγου δακτύλιον ἔδωκεν ὡς ἀφεῖμένους μὴ ὁρᾶσθαι, ἢ τὸν τοῦ ἀϊδοῦς κυνέαν, οὐ οἶδ' ὅπ μᾶλλον χαίρειν τοῖς πόνοις φράσουσιν, ἐπὶ τὸν ἡδονὴν ἀφεθῆναι ἂν, καὶ ἐμμεῖναι ἅπαντες τῷ Διονύσιον. ὃς μέχρι μὲν τοῦ πόσου, ἡλικίαν ὠφελησίν τ αὐτὸν τοὺς περὶ τῶν κρεττόνων λόγους. ἐπειδὴ δὲ ἤλγησε, καὶ ἐνόησε, καὶ ὁ πόνος ἀληθέστερον αὐτῷ κατέκειτο, ἰδὼν τὸ σῶμα τὸ ἑαυτοῦ ἀνθιφιλοσοφεῖν τῇ ψυχῇ, καὶ παιανίζειν δυσμαθίζον, αὐτὸν μᾶλλον, ἢ τούτοις ἐπίστευσε, καὶ ἔγνω ἄνθρωπος ὢν, καὶ ἀνθρώπου σῶμα ἔχων. καὶ διετέλεσεν οὐχ ὡς ἀνθρώπῳ αὐτῷ χρώμενος, εἰδὼς ὅτι ὃς ἂν ἄλλως λέγῃ, καὶ ἡδονῆς κατηγορῇ, λόγοισι χαίρει, τῷ δὲ νῦν ἔκειτο ἔχει. εἴρηκα. ὑμεῖς δ' ἐπὶ τούτοις ψηφοφορήσατε. *Stoa.* μηδαμῶς. ἀλλ' ὀλίγα μοι συνερωτῆσαι ἐπιτρέψατε. *Epic.* Ἐπίκε. ἐρώτησον. ἀποκρινοῦμαι γάρ. *Sto.* κρατεῖ ἡγῇ τὸν πόνον; *Epi.* ναί. *Sto.* τὸν ἡδονὴν δ' ἀγαθόν; *Epi.* πάνυ μὲν οὖν. *Sto.* τί δ', οἶσθα ὅ, τι διάφορον, καὶ ἀδιάφορον, καὶ προηγμένον, καὶ ἀποπροηγμένον; *Epi.* μάλιστα. *Er.* ὃ φασιν ὦ σοὶ συνίειν οἱ δικασταὶ τὰ διὰ πλακὸς τοῦτο ἐρωτήματα. ὡς ῥᾳδίαν ἄγατε. ψηφοφορήσουσι γάρ. *Sto.* καὶ μὲν ἐκρέμασε ἂν, εἰσυνηρώτησε σὺν τῷ τέτων τὸ ἀναποδείκτῳ χήμματι. *Δίκη.* τί περιέχει; *Er.* πᾶσαις ἡ ἡδονή. *Sto.* ἐφίεμαι ἐπὶ τὸν Δία. *Δι.* τύχη τῇ ἀγαθῇ. σὺ δ', ἄλλως κάλει. *Er.* δεῦρο Ἀρίστιππε ἀρετὴ, καὶ τρυφή. καὶ Ἀρίστιππος ὅ αὐτὸς

posse confidunt, hiantibus faucibus Voluptatem ingurgitantes. Proinde siquis ipsis annulum Gygis daret, ut eo inducto conspici non possent: aut etiam Orci galeam: laboribus, sat scio, longum valere jussis, ad Voluptatem prosilirent, & cuncti Dionysium imitarentur. Qui quidem antea, quam morbo correptus esset, sperabat illos de tolerantia sermones, multum sibi esse profuturos. At postquam dolere, atque ægrotare cœpit, ac labor ipsum re ipsa invasit, animadvertens corpus suum diversam à Stoa philosophiam sequi, & contraria statuere, illi potiùs, quàm istis credidit, cognovitque & se hominem esse, & humanum corpus habere: vixitque eo non ut statua utens, sed hoc sciens, quòd quicunque aliter dicit, ac Voluptatem accusat, verbis quidem delectetur, animo autem illuc sit conversо. Dixi. Vos autem de his sententiam ferte. *Stoa.* Nequaquam: sed ut pauca interrogem, mihi permittite. *Epic.* Interroga: respondebo enim. *Stoa.* Malum-ne putas laborem? *Epic.* Etiam. *Stoa.* Voluptatem autem bonum? *Epic.* Maximè. *Stoa.* Quid autem? scis-ne quid sit differens, & indifferens, quid promotum, vel rejectum. *Epic.* Scio. *Merc.* Ajunt judices, ô Stoa, se non intelligere disyllabas istas interrogationes: quare silentium præbete. Iam enim sententiam ferent. *Stoa.* Atqui vicissem sanè, si interrogassem in tertia figura, eorum videlicet, quæ demonstrari non possunt. *Just.* Quis superavit? *Merc.* Voluptas calculis omnibus. *Stoa.* Provoco ad Iovem. *Just.* Bonis avibus. Tu verò alios accerse. *Mere.* De Aristippo contendentes, Virtus & Mollities: atque Aristippus iste, adesto.

παρέσω. Ἀρετή. σοὶ τέραν ἐμὲ χρὴ λέγειν τῷ δρεπτῷ. ἐμὸς γάρ ἐστιν Ἀρίστιππος, ὡς δηλοῦσιν οἱ λόγοι, καὶ τὰ ἔργα. Τρυφή. ὄμβρων, ἀλλ' ἐμὲ τὴν τρυφήν. ἐμὸς γὰρ ὁ ἀνὴρ, ὡς ἔστιν ὁρᾶν ἀπὸ τῶν στεφάνων, καὶ τῆς πορφυρίδος, καὶ τῶν μύρων. Δι. μὴ φιλονεικήτε. ὑπερκείσεται γὰρ ἐκ αὐτοῦ ἡ δίκη ἣν ὁ Ζεὺς δικάσῃ περὶ τοῦ Διονυσίου. Συμπλήσιον γάρ τι ἐκ τοῦτο ἔοικεν εἶναι. ὥστε ἂν μὲ ἡ ἡδονὴ κρατήσῃ, καὶ τὸν Ἀρίστιππον ἕξει ἡ τρυφή. νικήσας δ' αὖ τὸ σῶας, καὶ ὅτι ἴσως τὸ δρεπτὸς κεκερμάδαται. ὥστε ἄλλοι παρέσονται. τὸ δίκαιον μέντοι μὴ λαμβανέτωσαν ὅτοι, τὸ δικαστικόν. ἀδίκως γὰρ ἡ δίκη μεμίσθωκεν αὐτοῖς. Ερ. κράτιστον ἂν ἀπελθοῦσαι ὅσαι μέχρι τῶν ἀνδρῶν ἥκετε κρίνειν τὴν ἀνάδασιν. Δι. ἱκανὸν, εἰ τελετημόριον λάβοιεν. ἄπιτε, μὴ ἀγανακτεῖτε. αὖθις δικάσατε. Ερ. Διογένη σινωπέα παρεῖναι κρινοῦς. καὶ σὺ τοίνυν ἡ ἀργυραμοιβικὴ λέγε. Διοχθίς. καὶ μὴν ἄγαμαι παύσεται σκολιὸν ὦ δίκη, σὺκ ἐπ' ὀρθομὲ δικάσεται μοι, ἀλλὰ πολλῶν, καὶ βαθέων τραυμάτων. ἐγὼ γὰρ αὐτίκα μάλα πρῶτον τῷ ξύλῳ. Δι. τί τοῦτο; ἀπόφυγε ἡ ἀργυραμοιβική. ὁ δὲ, διώκει, ἐπιρρεπῶς τὸ βάκτρον. ἢ μέτριόν τι κακὸν ἡ ἀθλία ἔοικε λήψεσθαι. τὴν Πύρρωνα κήρυττε. Ερ. ἀλλ' ἡ μὲν γραφικὴ πάρεστιν ὦ δίκη. ὁ Πύρρων δ', ἢ τῷ τῶν δρόμων ἀνελήλυθε, καὶ ἐοικὲ τοῦτο πράξειν. Δι. ἆρά τί ὦ Ἑρμῆ; Ερ. ὅτι ὑβρὶν ἠξίωτο κρατῆσαι ἀληθὲς εἶναι. Δι. τοιγαροῦν ἐρήμῳ αὐτὸν καταδικάσατωσαν. τὸν λογογράφον δὲ καλεῖ τὸν Σύ-

Virtus. Me quæ sum Virtus, priorem dicere convenit. Meus enim est Aristippus, ut sermones & opera indicant. *Mollit.* Minimè: sed me quæ sum Mollities. Meus enim est homo ille, ut videre est ex coronis, purpura, & unguentis. *Iust.* Ne contendite. Differetur enim & hæc causa eò usque dum Iupiter, de Dionysio sententiam feret. Hoc enim illi videtur assimile: adeò ut si Voluptas vicerit, Aristippum quoque Mollities habitura sit: si contra Stoa, hic Virtuti adjudicetur. Proinde alii adsunto. Istud autem, ne accipiant hi, puta judiciale præmium. Nam causa hæc ipsis mansit indiscussa. *Merc.* Frustra igitur per adeò longam, & acclinem viam ascenderint hi senes. *Iust.* Sat est si tertiam partem acceperint. Abite, ne indignemini, aliàs judicabitis. *Merc.* Diogenem Sinopensem adesse tempus est. Dic itaque tu Mensaria. *Diog.* At verò nisi desinat molesta esse, Iustitia, non amplius de fuga mecum apud judicem aget, sed de multis altisque vulneribus. Ego enim quamprimum ipsam fuste percutiam. *Iust.* Quid hoc rei est? profugit Mensaria, ille autem sublato baculo insequitur. Nec mediocre malum misera illa videtur acceptura esse. Pyrrhonem proclama. *Merc.* Pictoria quidem jamdudum adest, Iustitia. Pyrro autem ipse, ne principio quidem huc ascendit: & videbatur hoc facturus. *Iust.* Quorsum Mercuri? *Merc.* Quia nullum putat judicium esse verum. *Iust.* Indicta igitur causa ipsum condemnent. Iam accersi [1] Syrum illum

1 *Syrum*] Intellige Lucianum Rhetorem ex Samota Syriæ civitate natum. Syria autem majoris Asiæ regio est, juxta Iudæam, quæ hodie Syria vocatur, de qua Strab. lib. 6. Plin. lib. 5. c. 12. & 22. Pompo. Mel. lib. 1. *Cogn.*

ρον. καίτοι πρόσθεν ἀπηχθημαι πρὸς αὐτῶν οὐ γραφαῖς, καὶ δεδεν ἤπιστρωμαι ἴδη κεκριμένος. τωλμῶ δ' ἐπεὶ ἔδοξε, πρότερον εἰσαγαγεῖν τὴ ῥητορικὴν τῶν δικῶν. βαδαὶ, ὅσοι συνειλήλυθατε ἐπὶ τῶν ἀκροατῶν. Εφ. εἰκότως ὦ δίκη. τί, τὸ γὸ μὴ ἔωλον εἶναι τῶν κρίσιν, ἀλλὰ καινὴν, καὶ ξένην, χθὲς ὥσπερ ἔφης ἐπηγγελμένων, καὶ τὸ ἐλπίζειν ἀκούσεσθαι, ῥητορικῶς μ', καὶ ἀβλόγως, ἐν τῷ μέρει κατηγορούντων, ἀπολοιμένου ὃ πρὸς ἀμφοτέρους Σύρου, τῶτο πολλοὺς ἐπήγαγε τῷ δικαστηρίῳ. πολὺ ἀλλὰ ἄρξαι ποτὲ ὦ ῥητορικὴ τῶ λόγου. Ρη. πρῶτον μὲν ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς θεοῖς εὐχομαι πᾶσι, καὶ πάσαις, ὅσην εὔνοιαν ἔχουσι ἀβρεπλῷ τῷ πόλῃ, καὶ ὑμῖν, τοσαύτην ὑπάρξαι μοι παρ' ὑμῶν εἰς τυχεῖν τ' ἀγῶνα. εἰθ' ὅπερ ἐστὶ μάλιστα δίκαιον, τῶτο διδάξαι τὰς θεὰς ὑμῖν. τ' μὲ ἀνδίδικον, σιωπᾶν κελεύειν. ἐμὲ γ', ὡς πρόθυμον, καὶ βεβούλημαι, τὴν κατηγορίαν ἅπασι ποιήσασθαι. ὑκ ταῦτα δέ μοι παρέσεται γιγνώσκειν, ὅταν τε εἰς ἃ πέπυσθε ἀποβλέψω, καὶ ὅταν εἰς τὰς λόγους, ὃς ἀκεῖε. τὰς μὲ γὰρ λόγους, ὡς ὁμοιοζήτους τοῖς ἐμοῖς, ὑτ' ἐρεῖ πρὸς ὑμᾶς. τὰ δ' πράγματα, εἰς τῶτο πρόθυμος ὑφεῖσθε, ὥστ' ὅπως μὴ χεῖρόν τι πείσομαι πρὸς αὐτῶ, σκέψασθε δέον. ἀλλὰ γὰρ, ἵνα μὴ μακρὸν προοιμιάζωμαι, καὶ ὕδατος πάλαι εἰκῆ ῥέοντος, ἄρξομαι τ' κατηγορίας. ἐγὼ γὰρ ὦ ἄνδρες δικαστὰ, τῶτον ἡμιθῆ μειρακίσκον ὄντα, βάρβαρον ἔτι τὴν φωνὴν, καὶ μόνον οὐ κάνδυν σὺν δυνάστα ἐς τ' ἀστυγείτονα πρόπον, πρὸ τῶν Ἰωνίαν δρῶσα πλαζόμενον ἔτι, καὶ ὅτι χρήσαιθ' ἑαυτῷ σὺκ εἰδότα, illum prosæ scriptorem. Quanquam nuper ipsi dicta est dies: nihilque urget ut lis jam dirimatur. Verumtamen quia ita visum est, priorem introduc Rhetorices causam. Papæ quàm multi ad audiendum convenêre! *Merc.* Meritò Iustitia. Nam hoc ipsum, quod actio hæc minimè vetus, aut obsoleta est, sed nova atque insolens, heri (quemadmodum ais) primùm intentata: quodque sperant se aduituros Rhetoricam, & Dialogum vicissim accusantes: illisque Syrum respondentem, multitudinem tantam ad judicium contraxit. Verùm incipe tandem Rhetorica causam dicere. *Rhet.* Primùm quidem, viri Athenienses, Deos Deasque precor omnes, ut quanta ipse benevolentia affectus sum erga hanc civitatem, vosque omnes, tantam à vobis ad præsens certamen consequi possim. Deinde, quod est justissimum, id vobis suggerant Dii: ut adversarium tacere jubeatis: me verò quemadmodum constitui, mecumque deliberavi, accusationem proponere sinatis. Cæterùm haudquaquam venit in mentem eadem statuere, quoties ea quæ mihi acciderunt, aspicio: & quoties verba, quæ audio. Nam verba quidem quàm simillima meis, iste ad vos faciet. Res autem eò jam processisse videbitis, adeò ut spectandum mihi sit, ne pejus quidpiam ab ipso mihi accidat. At enim ut ne longiore procœmio utar, aqua jamdudum fruſtrà effluente, accusationem incipiam. Ego judices hunc, cùm esset adhuc adolescentulus, & barbarè loqueretur, ac tantùm non Candyn Assyriorum more induisset, circa Ioniam inventum, errabundum adhuc, & quid de se ipso statueret,

ἐκδιαλεῦσαι, ἐπαίδευσα. καὶ ἐπειδὴ ἐδόκει μοι σύμφορος εἶναι, καὶ ἀπαντες ὁρᾶν εἰς ἐμέ, ὑπέλαβόν τι χαίρειν ἐν τούτῳ, καὶ ἐθηρᾶτευον, καὶ μόνῳ ἐφυμνεῖν, ἀπολιπεῖν τὰς ἄλλας, ὁπόσαι ἐμνήστευόν με πλούσιοι, καὶ καλοὶ, καὶ λαμπροὶ τὰ πρόγονοι, τῷ ἀχαριστοτάτῳ ἐμαυτῷ ἐνεχεῖσαι πένητι, καὶ ἀφανεῖ, καὶ νέῳ, προῖκα δὲ μικρὰν ἐπισυναμένῃ πολλὰς καὶ θαυμασίους λόγους. εἶτα ἀναγαγοῦσα αὐτὸν εἰς τὰς φυλίδας τὰς ἐμὰς, παρεισεγραψα, καὶ ὧδον ἀπέφηνα. ὥστε τὰς ἀμφορτόνους τῶν ἐγγύς, ἀποπνίγεσθαι. δείξαι δὲ αὐτῷ θέλουσιν ἐπιδείξομένῳ δὲ χάριν τῇ δυσοδίᾳ, οὐδὲ τότε θέλει ἐλεύθερον. ἀλλὰ παντάχοῦ ἐπομένη, ἵνα δὲ κρίνω θέλοντα μένειν, καὶ κλεινὸν αὐτὸν, καὶ ἀοίδιμον ἐποίουν, καθαγιάσασα, καὶ θεοτέλεστον. καὶ τὰ μὲν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. καὶ τὴν Ἰωνίας, μέσα. εἰς ἣν τὴν Ἰταλίαν ἀποδημήσας ἐβλάστησα αὐτῷ, τὸν ἰώνιον συνδιέπλασα. καὶ τὰ τελεώτατα, μέχρι τῆς Κελτικῆς συναπέρασα, διόρειαν ἐποίησα. καὶ μέχρι μὲν πολλοῦ, πάντα μοι ἐπήετο, καὶ συνῆν μοι, μὴ δὲ μίαν νύκτα λάθρᾳ ἔγνωμεν, παρ' ἡμῶν. ἐπεὶ δὲ ἱκανῶς ἐπεσκόπουν, καὶ τὰ πρὸς τὴν δίοδον εὖ ἔχειν αὐτῷ ὑπέλαβε, τὰς ὀφρῦς ἐπῆρεν, καὶ μεγαλοφρονήσας, ἐμοῦ μὲν ἠμέλησε, μᾶλλον δὲ τέλεον εἴασεν. αὐτὸν δὲ τὸ γαυσιητὲν οἰκεῖον, τῷ λόγῳ δὲ χήματος τὸ λεγόμενον, φιλοσοφίας ὑὸν εἶναι λεγόμενον, ὑπεραγαπήσας μόνα ἐρωϊκῶς περιεσπούδασεν αὐτὸ ὄντα, τοῦτο σώσειν. καὶ σὺν αἰχμήεντι, τὴν μὲν ἐλευθερίαν, καὶ τὸ ἄνισον τοῦ σὺ ἐμοὶ nescientem recepi & educavi. Et quia mihi videbatur ingenio docili, fixisque oculis me intueri (nam & me tum adhuc verebatur, & colebat, & mirabatur solam) relictis cæteris quotquot me ambibant, divites & formosi, & à majoribus clari, ingrato huic pauperi, & obscuro, & juveni me ipsam despondi, allata dote non exigua, scilicet multis, & admiratione dignis orationibus. Postea eum ad contribules meos adductum in tabulas retuli, civemque feci: adeò ut qui meo connubio excidêrunt, enecentur. Porrò cùm ipsi visum esset terrarum orbem circumvagari, felicitatemque conjugii ostentare, ne tum quidem relicta sum. Sed quoquoversum sequens, sursum ac deorsum circunducebar, clarumque & celebrem faciebam ipsum, ornando pariter & componendo. Atque ea quidem quæ in Græcia, & Ionia acciderunt, mediocria sunt. Cùm autem in Italia proficisci statuisset, Ionium mare cum ipso trajeci. Postremò in Galliam usque unà progressa, feci ut diteisceret. Ac diu quidem mihi per omnia obtemperavit, mecumque consuevit, ne unam quidem noctem extra lectum à nobis divertens. Sed postquam satis viatici sibi comparavit, quantumque ad famam attinet, eam bono esse loco credidit, adductis superciliis, elatoque animo me neglexit, imò prorsus missam fecit. Barbatum vero illum, ex habitu conspicuum Dialogum, quem Philosophiæ filium esse perhibent, vehementer diligendo, valdeque amatoriè prosequendo, natu, quàm ipse est, grandiorem, cum eo nunc consuetudinem habet. Neque pudet ipsum hanc orationis meæ libertatem, solutam-

λόγων συντιμῶν, εἰς μικρὰ ἢ ἐ κομμωδικῶ ἐρωτήματα καθαπλίσας ἑαυτόν. καὶ ἀνὴρ δ' λέγειν ὁ, τι βούλεται μεγάλῃ τῇ φωνῇ, βραχεῖς τινας λόγους ἀναπλέκων, καὶ συλλαβίζων, ἀφ' ὧν ἀγροῖκῳ μὲ ἔπαινῳ, ἢ κρότῳ πολὺς, σὺν ἐν ἀπαντήσει αὐτῷ. μεσιδιάμῳ ἢ πικρὰ τῶ ἀκούοντι, καὶ τὸ ἐπισεῖσαι τὴν χαίτην ὀστὰς τῶ ὤμω, καὶ μακρὰ ἐπινεῦσαι τῇ κεφαλῇ, καὶ ἐπιστενάξαι τοῖς λεγομένοις. τοιοῦτον ἠρέσθη ὁ γλαῦκῳ, ἐμὲ καταφρονήσας. φασὶ ἢ αὐτὸν μὲν ἢ πρὸς τὴν ἐρώμενον τοῦτον εἰρηνεύειν ἄγαν, ἀλλὰ ἐ εἰς ἐκεῖνον εἶναι ὀβελίζειν. πῶς ἂν οὖν ἀχάριστος ὤν, καὶ ἄνομος τοῖς ὧδε κακώσεως νόμοις; ὃς τὴν μὲ νόμῳ γαμετὴν, παρ' ἧς τοσαῦτα εἴληφε, καὶ δι' ἣν ἐνδοξός ἐστιν, ὕβρις ἀτίμως ἀπέλιπε, καὶ καινῶν ἠρέχθη πραγμάτων. καὶ τοῦτα; ἐμοῦ ὁπόταν μόνῳ ἐμὲ θαυμάζωσι, καὶ ἐπιχαίροντες ἅπαντες ἀφιστᾶσιν ἑαυτόν. ἀλλ' ἐγὼ μὲ ἀντέχω, τοσούτων μνησδύντων. καὶ κρούσιν αὐτοῖς τὴν θύραν, ἐ τὸνομὰ ἐπιβοωμένοις μεγάλῃ τῇ φωνῇ, ὅτι ἀοίκιτον, ὅτι ὑπακούειν βούλομαι. ὁρῶ γὰρ αὐτὰς ὀδὲν πλέον τῆ βοῆς νομίζουσας. ὅτῳ ἢ, ὁδὲ ὅτως ἐπιστρέφεται πρὸς ἐμὲ, ἀλλὰ πρὸς τὴν ἐρώμενον βλέπῃ, τί ὦ θεοὶ χρήσιν παρ' αὐτῆ λήψεσθαι φασδοκῶν, ὃν ἔ τρίβωνα ὁδὲν ὁρᾶ πλέον ἔχοντα. εἴρηκα ὦ ἄνδρες δικασταί. ὑμεῖς ἢ, ἂν ἐς τὸ ἐμὸν πρόπαν τὸ λόγων ἀπολογίαν θέλῃ, τοῦτο μὴ ἐπιτρέψητε. ἄγαμαι γὰρ ἐπ' ἐμὲ τὴν ἐμὴν μάχαιραν ἀκονᾶν. κ' ἢ τὸ αὐτὸ ἐρώμενον τὸ Δρόσου, ὅτως ἀπολογίαν, ἂν δύνηται. *Eq.* τοῦτο μὲ ἀπόθανον. ὁ γὰρ οἷόν τε ὦ ῥᾳθυμίαν μόνον αὐτὸν ἀπολογίαν κ' χάριν

lutamque licentiam concidere, atque in parvas, unoque commate constantes quæstiones seſe concludere. Ac pro eo quod licebat magna voce eloqui, quicquid libuisset, breves quasdam sententias texere, perque syllabas numerare, unde sanè conserta laus, multusque applausus ipsi non obvenerit, sed auditorum irrisio, manusque intra terminos concussus, & longa capitis nutatio, & in dicta gemitus. Talia generosus ille, me contempta, amavit. Aiunt autem ipsum neque cum hoc amasio suo pacem colere, sed in eum contumelioſe se gerere. Quomodo igitur hic non ingratus, legibusque de vexatione sancitis obnoxius censeatur? qui legitimam conjugem, à qua res tantas accepit, & per quam est celebris, ita ignominioſe dereliquit, resque novas appetivit: idque nunc, quando solam me cuncti mirantur, suique velut præsidem scriptis testantur. At ego repugno, tot procis ambientibus me: atque ipsis ostium pulsantibus, nomenque magna voce inclamantibus, nec aperire, nec respondere volo. Video enim ipsos nihil præter clamorem afferre. Iste verò, etiam ne sic quidem ad me revertitur, sed ad amasium illum suum respicit. Ecquid tandem boni ô Dii ab eo se accepturum sperans? quem præter pallium nihil habere videt. Dixi judices. Vos autem si meo iste orationis modo, respondere voluerit, ne permittite. Iniquum enim foret meam contra me machæram acui. Sed si poteſt, ad Dialogi à se amati modum respondeat. *Merc.* Hoc non persuadebis, Rhetorica. Neque enim fieri potest ut hic solùs ad

τὸν Διαλόγου, ἀλλὰ ῥᾴστην τὴν αὐτοῦ εἰπάτω. Συρ. ἐπεὶ τοῦτο ὦ ἄνδρες, ἡ δικαιοδοσία ἡμᾶς ἐκράτησεν, εἰ μακρὰν χρήσομαι τῷ λόγῳ, τὸ αὐτὸ τοῦτο δικασταὶ λέγειν παρ' ἐκείνης λαβόντα, πολλὰ μὲν οὖν ἐρῶ πρὸς ὑμᾶς. τὰ κεφάλαια δ' αὐτὰ ἐπιλυσάμενος τῶν κατηγορηθέντων, ὑμῖν ἀπολείψω σκοπεῖν. ἅπαντα γὰρ ὅσα διηγήσατο περὶ ἐμοῦ, ἀληθῆ ἴσθι διηγήσατο. καὶ γὰρ ἐπαίδευσε, καὶ σωφρονίσθημεν, καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπέρασε. καὶ καλῶ γε τοῦτο, χάριν ἂν εἰδέναι τῷ γάμῳ. δι' ἃς δ' αἰτίας ἀπολιποῦσα αὐτὴν ἐπὶ τούτοις τὸν Διάλογον ἐτιμησάμην, ἀκούσατε ὦ ἄνδρες δικασταί, καί μοι μηδὲν δόξητε χρησίμως ἐνεκαλλωπίσθαι. ἐγὼ γὰρ ὁρῶν ταύτην σὺν ἐπιφροσύνῃ, καὶ ἐμμελῶς πως ἐπὶ δὲ κόσμῳ κόσμος οἷον ποτὲ ἐκεκαλλωπισμένην αὐτὴν ὁ παιανιώτης εἶδον ἡλικίᾳ, κόσμιον μέντοι, καὶ τὰς τρίχας ὑπεζωσμένην εἰς τὸ ἐπιεικὲς, καὶ φυκίον ὀστρεῶδες ἐπαλειφομένην, καὶ τὰ ὀφθαλμὼ ὑπογραφομένην, ὑπόπλουν δ' οὖσαν, καὶ παρεφύλαττον ὅπως τὰ ὀφθαλμὼ φέρει. καὶ τὰ μὲν ἄλλα, ἐᾶν. καθ' ἑκάστην δὲ τὴν νύκτα, ὁ μὲν πενιπὸς ἡμῶν, συνεπιμπλᾶτο μεθυόντων ἑταίρων, κωμαζόντων ἐπ' αὐτὴν, καὶ κρούντων τὴν θύραν. σύριγξ δ', καὶ εἰσβιάζεσθαι σὺν ὠδῇ κόσμου τολμῶντων. αὕτη δ' ἐμάλα, καὶ ἡδέως τοῖς θρυμμένοις. καὶ τὰ πολλὰ ἡ παρίκυπτεν ἀπὸ τέγους, ᾀδόντων ἀκούσασα τραχεῖα τῇ φωνῇ ᾠδάς τινας ἐρωτικὰς, ἢ καὶ θυρανοίγουσα τὰς θυείδας, ἁμὲ οἰομένη λαθεῖν, ἠσέλγαινε, καὶ ἐμοιχεύετο ὡς αὐτῶν. ὅτε ἐγὼ μὴ φέρων, χεάψασα μὲν αὐτὴν μοιχείας οὐκ ἐδικαίωσα. σὺ γοῦν δ' οἰκεῖν τὸν Διάλογον προσελθὼν, ἠξίουν καὶ δεῖ-

Dialogi formam respondeat: sed perpetua oratione ipse quoque dicat. *Syrus.* Quandoquidem, Iudices, etiam hoc malè haberet adversariam, si longa oratione uterer, quanquam ab illa hanc dicendi facultatem accepi, non multa apud vos verba faciam: sed dilutis accusationum capitibus ipsis, rem totam vobis dispiciendam relinquam. Vera enim sunt quæcunque de me dixit. Nam educavit me, mecum peregrè profecta est, & Græcorum civitati adscripsit: eoque nomine gratiam hujus nuptiis habuerim. Cæterùm ob quas causas relicta illa, ad Dialogum hunc diverti, audite Iudices: nec me commodi cujusquam gratia mentiri putetis. Ego cùm viderem hanc non amplius esse temperantem, neque in habitu modesto permanere, quo olim ornatam Pæanensis ille duxerat: sed comptam, & meretricio more capillos componentem, fuco etiam illitam, & genas cerusa pingentem, ilico suspicatus sum & observavi quonam verteret oculum. Ac cætera quidem missa facio. Singulis autem noctibus angiportus noster implebatur amatoribus temulentis, petulanter in illam agentibus, & ostium pulsantibus: quinetiam nonnullis nullo ordine vi intro sese ferre audentibus. Hæc autem ridebat, & iis quæ agebantur, delectabatur: ac plerumque vel de toto prospiciebat, audiens illos cantilenas quasdam amatorias aspera voce occinentes: vel apertis clam me, ut putabat, foribus lasciviebat, & ab iis constuprabatur. Quod cùm ego ferre non possem, nec mihi probaretur tamen ipsam adulterii accusare: hunc in vicinia habitantem Dialogum adivi,

χθῆναι ὑπ' αὐτῆ. τοῦτό ἐστιν, ἃ ἐγὼ τὴν ῥητορικὴν μεγάλα ἠδίκησα. καίτοι εἰ μηδὲν αὐτῇ τοιοῦτο ἐπέπραχθ', καλῶς εἶχέ μοι ἀνδρὶ ἤδη πεντηκοντούτει ἐπὶ χεδὸν τεττάρων, θορύβων μὲ ἐκείνων, καὶ δικῶν, ἀπηλλάχθαι, καὶ τῶν ἀνθρώπων τῶν δικαστῶν ἀπρεμεῖν ἐᾶν, καὶ τυράννων κατηγορίας, καὶ ἀριστίνων ἐπαίνους ἀκροᾶσθαι. ἐς μὲν οὖν τὴν ἀκαδημίαν, ἢ ἐς τὸ λύκειον ἐλθόντα, τῷ βελτίστῳ τούτῳ λογῳ συμπεριπατοῦντα, ἡρέμα σὺν διαλεγόμενον. πολλὰ ἔχων εἰπεῖν, ἤδη παύσομαι. ὑμεῖς δ', εὔοργον τὸν ψῆφον ἐνέγκατε. Δι. τίς κρατεῖ; Ερ. πάσας ὁ Σύρος, πλὴν μιᾶς. Δι. ῥήτωρ τις ἴσως εἶναι ὁ τὴν συνουσίαν ξυμβαλών. ὁ λογος ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς, λέγε. ὑμεῖς δ', ἐπειμείναντες, δικάσατε ἀποσοβοῦντες τὸ μισθὸν ἐπ' ἀμφοτέραις ταῖς δίκαις. Διάλογος. ἐγὼ δ' ὦ ἄνδρες δικασταί, μακρὰν μὲ ἀποτείνειν τὸν λόγον σὺν ἂν ἐβουλόμην ὑμᾶς, ἀλλὰ κατὰ μικρὸν ὥσπερ εἰώθειν. ὅμως δ' ὡς νόμος ἐστὶ τοῖς δικασταῖς, ὅταν ποιήσωμαι τὴν κατηγορίαν, ἰδιώτης παντάπασι καὶ ἄτεχνος τοιοῦτον ὤν. καί μοι τοῦτο ἔστω πρὸς ὑμᾶς τὸ προοίμιον. ἃ δ' ἠδίκημαι, καὶ ἐφ' οἷς ἐγκαλῶ πρὸς τοῦτον, ταῦτά ἐστιν. ὅτι με σεμνὸν τινὰ ὄντα, καὶ θεῶν τε πέρι, καὶ φύσεως, καὶ τῶν ὅλων ἐφόδου σκοπούμενον, ὑψηλὸν ἄνω καὶ τῶν νεφῶν ἀεροβατοῦντα, ἵνα ὁ μέγας ἐν οὐρανῷ Ζεὺς πλίνθον ἄρμα ἐλαύνων φέρεται, καταπάσας αὐτοῦ ἤδη καὶ τὴν ἀψίδα περόμενον, καὶ ἀναβαίνοντα ὑπερφέρων ἐν ὀχήματι, καὶ τὰ περὶ σωτείψας, ἰσοδίαιτον τοῖς πολλοῖς ἐποίησε. καὶ τὸ μὲν τραγικὸν ἐκεῖνο, καὶ σωφρονικὸν ἐπανορθώσαντα, ἀφεῖλέ μου.

adivi, utque me reciperet, rogavi. Hæc est magna illa injuria quam Rhetoricæ intuli. Quanquam etiamsi nihil tale ab illa commissum esset: tamen puto, deceret me virum jam prope quadraginta annos natum, à tumultibus istis, & causis agendis desistere, ac pati judices quiescere, cùm Tyrannorum, accusationibus, tum optimatum laudibus evitatis. Ingressum verò in Academiam aut Lyceum, cum optimo isto Dialogo deambulare, cum eo placidè disputando. Quanquam multa dicenda habeo, jam tamen finem facio. Vos sanctam sententiam ferte. *Iust.* Vter vicit? *Merc.* Omnibus calculis Syrus excepto uno. *Iust.* Videtur orator aliquis esse, qui contrarium tulit. Heus Dialoge, sub iisdem judicibus dic tu quoque. Vos interim expectate, duplicem pro utraque lite mercedem accepturi. *Dial.* Ego judices, longiorem ad vos orationem habere non statueram, sed paucis, ut consuevi, rem expedire. Verùm tamen, ut mos est in judiciis, ita peragam accusationem: quanquam planè rudis, & rerum istiusmodi imperitus. Et hoc mihi ad vos esto exordium. Illata verò mihi ab illo injuria & contumelia hæc est. Me qui antea gravis eram, & de Diis, de natura, de Vniversi ambitu pleraque considerabam, supra nubes sublimis, per aërem incedens: ubi magnus ille in cœlo Iupiter alatum currum agere fertur: abstractum inde ipse, cùm jam ad fornicem volarem, & ad summum cœlum ascenderem, confractis alis cum multitudine promiscua conditionis ejusdem fecit: ac tragicam illam, modestamque faciem mihi abstulit: comi-

κωμικὸν ἢ ἄλλο, ἢ σατυρικὸν, ἐπίηκές μοι. καὶ μικρῶ δεῖν, γελοῖον. εἶτά μοι εἰς τὸ αὐτὸ φέρων, συγκαθῆρξέ μοι τὸ σκῶμμα, καὶ τὸν Ἴαμβον, ἢ κυνισμὸν, ἢ τὴν Εὔπολιν, ἢ τὴν Ἀριστοφάνη, δεινοὺς ἄνδρας ἐπικεντρομῆσαι τὰ σπουδαῖα, καὶ χλευάσαι τὰ γελοῖα. παλαιόν τι ἦν, ἢ Μίνιππόν τινα τῶν παλαιῶν κυνῶν μάλα ὑλακτικὸν ὡς δοκεῖ, καὶ πρόχειρον ἀπορύξας, καὶ τοῦτον ἐπισείσας μοι φοβερόν τινα ὡς ἀληθῶς κυνᾶ. καὶ [1] τὸ δῆγμα λαθραῖον, ὅσα ἢ γελῶν ἅμα ἐδάκνει. πῶς δὲ δεινὰ ὕβρισμαι, μηκέτ' ἐπὶ τῷ οἰκείῳ σχήματι ἀφικέσθαι με, ἀλλὰ κωμῳδῶν, ἢ γελωτοποιῶν, καὶ ὑποθέσεις ἀλλοκότους ὑποκρινόμενον αὐτός; τὸ γὰρ πάντων ἀπρεπέστατον, κρούσεί τινα παροιδὴν κίναιδος. καὶ ὅτι πέζός εἰμι, ὅτι ἐπὶ τῶν μετεώρων βέβηκα. ἀλλὰ ἐκποδὼν τοίνυν δίκην, σκώψεταί τι, ἢ ξένον φάσμα τοῖς ἀκούσι δοκῶ. Ερ. τί δὴ πρὸς ταῦτα ἐρεῖς ὦ Σύρε; Συ. ἀπροσδόκητον ὦ ἄνδρες δικασταὶ τὸ ἀγώνισμα τοῦτον ἀγωνίζομαι παρ' ὑμῖν. πολὺ γὰρ μᾶλλον ἂν ἠλπίσατε τὸν Δᾶλον, ἢ τοιαῦτα ἐρεῖν περὶ ἐμοῦ. ὃν σοφιζόμενον ἐγὼ, σκυθρωπὸν ἔτι τοῖς παισὶ δοκοῦντα, καὶ νῦν τῷ σωτῆρι ἐρωτήσων κατεσκληκότα, καὶ ταύτῃ αἰδέσιμον μὲ εἶναι δοκοῦντα, ἀπάντῃ ἡδὺ, ἁδὲ τοῖς πολλοῖς κεχαλασμένον, πρῶτον μὲ αὐτὸν ἐπὶ γῆς βαίνειν ἐς τὸ ἀνθρώπινον εἴθισται τοῦτον τρόπον. μὴ

comicam verò aliam, & satyricam, ac fermè ridiculam adhibuit. Deinde in locum eundem adductum concluſit Dicterium, Iambum, Cyniſmum: præterea Eupolim & Ariſtophanem, vehementes viros ad res graves exagitandum, & ad præclaras irridendum. Poſtremò etiam Menippo ex antiquis illis canibus latratore moleſto, ut videtur, & aſpero refoſſo, hunc quoque ad me introduxit, terribilem revera canem, morſu latenter invadentem, quatenus mordet arridens. Proinde quomodo non videar gravi contumelia affectus, qui non amplius habitu proprio conſpicior: ſed comœdias agendo, riſum movendo, argumenta abſurda tractando ipſi hiſtrionem me gero. Nam quod eſt omnium abſurdiſſimum, nova quadam mixtione ſum temperatus: & neque pedeſtris, neque ſublimis incedo: ſed hippocentauri inſtar, compoſitum quiddam, novumque ſpectrum auditoribus videor. *Merc.* Quid igitur ad hæc dices Syre? *Syr.* Inexpectatum apud vos, judices, hoc certamen ſuſtineo. Quidvis enim potiùs quam hæc pro me dicturum eſſe Dialogum putabam: quem ego ſuſceptum, cùm adhuc tetricus vulgo videretur, & continuis interrogationibus præfractus, eoque nomine venerandus cenſeretur, non tamen omnino ſuavis, neque multitudini gratus: primùm quidem hunc hominum in modum per terram incedere aſſueſeci: poſtea au-

1 Τὸ δῆγμα λαθραῖον] Invehitur in malivolos *ſubleſta lingua*, qui ut ait Plautus,

Palam blandiuntur, clam ſi occaſio uſquam eſt,
Aquam frigidam ſubdole ſuffundunt.

De quibus vide Caſaub. ad Characteres Theoph. περὶ εἰρωνείας. Piſid Coſmurg.

Ποιεῖ ἢ τὰς εἰρωνας ἀθλίως κύνας
Σαίνειν δακόντας ἢ δακνύειν ἡπιγμένους. Bourd.

1 Τὸ

ὃ τ αὐχμὸν τ πολιὸν, ἀποπλύσας, ⁊ μεσθιᾶν κρέα σκάσας, ἡδίω τοῖς ὁρῶσι παρεσκεύασα. ἐπὶ πᾶσι δ, τὴν κωμῳδίαν αὐτὴ παρίζάξα. κὴ κῦ τοῦτο, πολλὴ οἱ μηχανώμενος τὴν εὔνοιαν ⲟⲩⲇⲉ τ ἀκούοντων. οἱ τίνες πὶς ἀκάνθας τὰς ἐν αὐτῇ διδιόπες, ὥσπερ τ ἐχῖνον. λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὰς χεῖρας ἐφυλάτλοντ. ἀλλ' ἐγὼ οἶδ' ὅτῳ μάλιστα λυπῆ αὐτὸν, ὅπ μὴ τὰ ἰσχνὰ σκῶνα, ⁊ λεπτὰ κρήμνος ὥσ'ε αὐτὸν σμικρολογεῖσθαι, εἰ ἀθανάτ⟨ο⟩ ἡ ψυχὴ, ⁊ πόσας κοτύλας ὁ Ζεὺς, ὁπότ τ κόσμον εἰργάσατο, τ ἀμιγῆ, ⁊ κῦ τὰ αὐτὰ ἰχώρος ὑσίας ἐνέχεν εἰς τ κρατῆρα, ἐν ᾧ πάντα σπερμίνυτο, κὴ εἰ ῥητορικὴ πολιτικῆς μορίον εἴδωλον, κολακείας τὸ τέτρτον. χαίρει γὰρ τοῖς οἷσ' ὅπως τὰ τοιαῦτα λεπτολογῶν, κρήτορι οἱ τὴν ψύχην ἡδίως κνάσμοι. κὴ τὸ φρόντισμα ἡδὺ αὐτὸ δοκεῖ. κὴ μέγα φρονεῖ, ἢν λίγητιν ὡς ὁ πανὺς ἀνδρὸς ἴσι συνιδεῖν ἃ σοφὸν τ ἰδιῶν ἐξυδρικεῖ. τοῦτο δηλαδὴ ⁊ παρ' ἐμοῦ ἀπαιτεῖ, κὴ τὰ πλευρὰ σκῶνα ζητεῖ, κὴ ἀποβλέπει, τὰ ⲟⲩⲥ τοῖν ποδοῖν ὄχ ὁρᾶν. ἐπὶ τοῦτο ἄλλων ἕνεκα, ὃν ἂν οἶμαι μέμψασθαί μοι, ὡς θαυμάσιον τοῦτο τὸ ἐκλινικὸν περιελκάσας αὐτὸ, βαρβαρικὸν μετένδυσα. κὴ τοῦτο, βάρβαρος αὐτὸς εἶναι δοκῶν. ἡδέως γὰρ ἂν, τὰ τοιαῦτα εἰς αὐτὸν ⲟⲩⲇⲉνομῶν, ⁊ τὴν πάτριον ἐσθῆτα λωποδυτῶν. ἀπολελόγημαι ὡς δυνατὸν ἐμοί. ὑμεῖς δ, ὁμοίαν τῇ πάλαι τὴν ψῆφον φέρητε. Ep. βαβαί, δέκα ὅλους κρατεῖς. ὁ γὰρ αὐτὸς σκῶν⟨ο⟩ ὁ πάλαι, καὶ νῦν ὁμόψηφός ἐσιν. ἀμέλει τοῦτο ἴδῃς ἐσὶ, ⁊ πᾶσι τὴν

autem multo ſqualore abſterſo, eoque ridere coacto, ſuaviorem aſpicientibus exhibui. In primis verò Comœdiam cum ipſo conjunxi, ac per hoc multam illi apud auditores benevolentiam conciliavi: qui antea ſpinas quæ ſi inſunt, metuentes perinde ut echinum, manibus excipere cavebant. Sed novi ego quid illum maximè diſcruciet: nempe quòd tenuia illa & exilia cum ipſo ſedens argutari non ſoleo: nempe ſit-ne immortalis anima: & quot heminas Deus, quando mundum fabricavit, ſynceræ, eodemque modo ſe habentis ſubſtantiæ infuderit in craterem illum, in quo univerſa miſcendo temperabat: & num Rhetorica ſit politicæ particulæ imago, adulationis pars quarta. Delectatur enim neſcio quo pacto, iſtiuſmodi argutias diſputando, ut quibus pſoram fricari eſt jucundum. Atque hæc ipſi videtur ſuavis cogitatio, ac ſeſe effert, ſi dicatur non cujuſvis eſſe hominis ea intelligere quæ de ideis ſubtiliter ſpeculatur. Hæc videlicet etiam à me poſcit, & alas illas quærit, ſurſumque aſpicit, cùm tamen, quæ ſunt ante pedes, non videat. Nam cæterorum certè cauſa puto me non accuſaverit, quòd detracto Græco hoc pallio, barbaricum ejus loco repoſui, idque cùm barbarus ipſe videar. Injuriam enim feciſſem, ſi contra leges, talia in eum commiſiſſem & patrio veſtitu ſpoliaſſem. Reſpondi judices, pro virili. Vos verò ſententiam priori ſimilem ferte. *Merc.* Papæ: totis decem vincis. Nam ipſe ille prior, ne nunc quidem eadem cum cæteris ſentit. Nempe hic mos eſt illius, atque perfora-

1 Τὴν ψηφον φέρω] *Calculum condemnationis.* De his calculis copiosè Scholiaſt.

τετρυπημένῳ ἔτῳ φέρῃ, ἐ μὴ παύσαιτο φθονῶν τοῖς ἀρίστοις. ἀλλ' ὑμεῖς μέ, ἄπιτε ἀγαθῇ τύχῃ. αὔριον δὲ, τὰς λοιπὰς δικάσομεν.

foratum omnibus calculum ferre solet, nec facilè desierit optimis quibusque invidere. Sed vos abite prospera cum fortuna. Die crastino reliquas judicabimus.

liast. Aristophan. & Florent. Christian. ad Vesp. *Bourd.* Ἀμίλλῃ τοῦτ' ἔθος ἐστὶ, καὶ πᾶσι τῷ τετρυπημένῳ ἔτει φέρῃ, καὶ μὴ παύσαιτο φθονῶν τοῖς ἀρίστοις] Ἀμίλλει τοῦτ' ἔθος ἐστὶ καὶ πᾶσι, τῷ τετρυπημένῳ ἔτους φέρειν, καὶ μὴ παῦσαι φθονεῖν τοῖς ἀρίστοις. Calculi autem pertusi sive ψῆφοι τετρυπημέναι in judiciis condemnatorii. Æschines contra Timarchum, & planè pleneque Scholiastes Demosthenis Vlpianus in orationem ejus contra Timocratem. *Marcil.*

ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΣΙΤΟΥ, ΗΤΟΙ ΟΤΙ ΤΕΧΝΗ Η ΠΑΡΑΣΙΤΙΚΗ.

DE PARASITO, SIVE QVOD ARS SIT PARASITICA.

ARGVMENTVM.

Didascalici generis Dialogus, in quo contendit ac docet Parasiticam artem esse, eamque omnium aliarum præstantissimam. Dispositio & series orationis plana est. Nam artem esse, principio ex definitione artis ostendit, singulis ejus partibus cum Parasitica comparatis, videlicet, quoniam & sua, ac certa principia habeat, exercitationeque & usu constet, & ob finem vitæ utilem, nec per voluptatem, exerceatur. Quòd autem voluptas utilis vitæ finis sit, authoritate ac testimonio Homeri defendit. Et quòd hic finis Parasitica magis proprius quàm Epicureorum philosophia sit, comparatione studiorum, ac vitæ utrorumque probat. Deinde verò hanc omnium aliarum artium præstantissimam esse, primùm in genere docet, collatis omnibus accidentibus, effectibus & causis aliarum artium, cum iis, quæ huic arti accidunt. Postea seorsim etiam Philosophiæ & Rhetoricæ, ut pote artium cæterarum summis, & maxime laudatis, anteponit. Primùm quia illa incertæ, aliis aliter de illis sentientibus atque tradentibus. Parasitica autem ubique eadem, ac certa sit. Deinde quia nusquam reperiantur parasiti affectasse philosophiam, aut rhetoricam: contrà autem parasiticam rhetores, ac Philosophi plurimi. Postremò ab usu eorum, qui artes has sectantur, & profitentur, duplici videlicet, altero in bellis, altero in pace. Vbi ad utrumque tempus philosophos, & rhetores inutiles, & ineptos esse, multis exemplis & rationibus docet: contrà autem parasitos idoneos ac paratos maximè, idque ex Homero, item ex historiis probat, ad-

addita etiam hypotypoſi, qua paraſitum ad prælium parantem & expedientem ſeſe deſcribit. Præterea & privatam, atque domeſticam utrorumque vitam inter ſe comparat, multò meliores, atque etiam beatiores eſſe paraſitos oſtendens, quàm vel rethoras, vel philoſophos. Sub finem ipſam artem ex locis finalibus commendat quoque, & ipſius nominis honeſtatem etymologia, & analogia defendit.

Τί ποτε ἄρα ὦ Σίμων, οἱ μὲν ἄλλοι ἄνθρωποι, ἐ ἐλεύθεροι, καὶ δοῦλοι, τέχνην ἤντινα ἐπίστανται, δι' ἧς ἑαυτοῖς τί εἰσι, ἐ ἄλλῳ χρήσιμοι. σὺ δ', ὡς ἔοικεν, ἔργον οὐδὲν ἔχεις, δι' ὃ ἄν τι ἢ αὐτὸς λάβοις, ἢ ἄλλῳ μεταδοίης; Παρά. πῶς τοῦτο ἐρωτᾷς ὦ Τυχιάδη, οὐδέπω οἶδα. πειρῶ δὴ σαφέστερον ἐρωτᾶν. Τυχ. ἔστι λύ τινα τυγχάνεις ἐπιστάμενος τέχνην, οἷον μουσικήν; Πα. μὰ Δία. Τυ. τί δ', ἰατρικήν; Πα. οὐδὲ ταύτην. Τυ. ἀλλὰ γεωμετρίαν; Πα. οὐδαμῶς. Τυ. τί δ', ῥητορικήν; φιλοσοφίας μὲν γὰ τοσοῦτον ἀπέχεις, ὅσον ἐ ἡ κακία. Πα. ἐγὼ μὲν εἰ οἷόν τε εἴην, κ' πολλοῦ. ὥστε μὴ δοκεῖ τοῦτο κεφάλαιόν σοι ἀγνοεῖν ὀνειδίσαι. φημὶ γὰ κακὸς εἶναι, καὶ χείρων, ἢ τὸ δοκεῖς. Τυ. ναί. ἀλλὰ ταυτηδὶ μὲν ἴσως τὰς τέχνας σὺ ἐξέμαθες διὰ μέγεθος αὐτῶν, καὶ δυσκολίαν. τί δὲ δημιουργικῶν τινα, τεκτονικὴν, ἢ σκυτοτομικήν; κ' γὰρ οὐδὲ τάλλα ὅπως ἔχει σοι, ὡς μὴ ἐ

Quid tandem in cauſa eſt Simo, quòd cùm alii homines ſive ſervi ſint, ſive ingenui, quiſque artem aliquam calleat, quâ cùm ſibi ipſis, [1] tum aliis ſunt utiles: tu verò, quantum ego perſpicio, nihil negotii habes, unde aut fructum capere ipſe, aut alteri impertire poſſis? *Para.* Quid hæc tua ſibi velit interrogatio Tychiade, nondum capio: proinde planiùs interrogato. *Tych.* Eſt-ne ars aliqua quàm noris, veluti [2] Muſica? *Para.* Non per Iovem. *Tych.* Num medicina? *Para.* Neque iſtam novi. *Tych.* At geometria. *Para.* Nequaquam. *Tych.* Quid verò num Rhetorica? Nam à Philoſophia tantum abhorres, quantum ab ea vitium. *Para.* Imò plus etiam, ſi poſſem. Proinde ne putes hoc te mihi ignoranti exprobrare. Nam me & malum, & quàm ſentias, pejorem eſſe fateor. *Tych.* Ita ſanè: Sed has fortè artes ob ipſarum cùm magnitudinem, tum difficultatem non didiciſti. At ex popularibus illis quam tenes, num fabrilem aut ſutrinam? Neque enim ea eſt rerum tuarum conditio, ut non talis alicujus artis egeas ad-

1 *Tum aliis ſunt utiles*] Plat. in epiſt. ad Arch. Tarent. ἀλλὰ κἀκεῖνο δεῖ σε εὐβουλεῖσθαι, ὅπως ἕκαστος ἡμῶν, ἐκ αὐτοῦ μόνου γέγονεν, ἀλλὰ τῶν γενέτας ἡμῶν πρὸ πατρὸς μᾶλλον, τὸ δὲ πρὸ τοῦ γεγενήσθαι, τὸ δὲ πρὸ τοῦ λοιποὺς φίλοις. Cogn.

2 *Muſica*] Antiquitus nihil eruditum habebatur ſine muſica, unde apud Comicos, qui litteras ſe didiciſſe negant, ajunt ſe non didiciſſe muſicam. Muſica & Arithmetica primùm inſtituebantur juvenes Athenis. Lucianus in Gymnaſ. *Idem.*

1 Πα.

τοιαύτης ἂν διηγήσαι τέχνης. Πα. ὀρθῶς λέγεις ὦ Τυχιάδη. οὐδὲ γὰρ τῶν τοιούτων ἀδεήμιας ἐπιστήμων εἰμί. Τυ. πῶς ὦν ἔτερος; Πα. πῶς; ὡς ἐγὼ οἶμαι, γνωσόμενος. ἢν εἰ μάθοις, καὶ σὲ ἐπαινέσειν οἶδα. ἔργον μὲν οὐ κεκόρθωκα φημὶ ἔτι, εἰ δὲ σοὶ λόγου οὐκ ἔχω εἰπεῖν. Τυ. τίνα ταῦτα; Πα. ἅπερ μοι δοκῶ τὰς ὠδὲ ταύτῃ ἀκριβελεπτείας λόγους. ὥστε ὅπερ τέχνῃ μέν τινα ἐπίσταμαι, ὑπάρχει ἤδη σοι γιγνώσκειν, καὶ μὴ ἄλλο τοῦτο καλεπῶς μοι ἔχειν. ἦν πως ἢ, αὖθις ἀκούσῃ. Τυ. ἀλλ' οὐκ ἀνέξομαι. [1] Πα. τὸ γε τῆ τέχνης, παρέδοξον ἴσως φανεῖται σοι ἀκούσαντι. Τυ. καὶ μὴν ἄλλο τοῦτο γε θαυμάζω μαθεῖν. Πα. εἰσακούσῃ ὦ Τυχιάδη. Τυ. μηδαμῶς, ἀλλ' ἤδη λέγε, εἰ μήτι ἄρα αἰσχύνῃ. Πα. ἡ Παρασιτική. Τυ. κἄπα εἰ μὴ μαίνοιο ὅπως ὦ Σίμων, τέχνην τινὰ ταύτην φαίη ἄν; Πα. ἔγωγε. εἰ δέ σοι μαίνεσθαι δοκῶ ἢ μὴ ἓν μίαν ἄλλην ἐπίστασθαι τέχνην, [2] αὐτὴν αἰτίαν εἶναί μοι ταύτην μανίαν δίκαι, καί με τῶν ἐγκλημάτων ἤδη ἀφιέναι. φασὶ γὰρ τὸν δαίμονα τοῦτον, τὰ μὲν ἄλλα, χαλεπὴν εἶναι τοῖς ἔχουσι, διφυῆ δὲ εἶναι τὴν ἁμαρτημάτων αὐτοῦ, ὥσπερ διδάσκαλον, ἢ παιδαγωγὸν τῶν ἀναδεχομένων εἰς αὐτὸν τὰς αἰτίας. Τυ. σὺν ἢν ὦ Σίμων, ἡ Παρασιτικὴ τέχνη ἐστί; Πα. τέχνη γάρ. καίτοι τοῦτης δημιεργός. Τυ. καὶ σὺ ἄρα παρέστηκας; Πα. πάνυ αἰνιδίσας ὦ Τυχιάδη. Τυ. ἀλλ' οὐκ ἐρυθριᾷς, παρέστηκα σαυτὸν καλῶν; Πα. ἰδαμῶς. αἰσχυνοίμην

adminiculo. *Para.* Rectè dicis Tychiade, neque enim ullam illarum calleo. *Tych.* Quam igitur aliam? *Para.* Quam? ut puto generosam, quàm & te, si pernoveris, laudaturum existimo. Eam quidem re ipsa præclarè obire posse me dico, tametsi oratione explicare non valeo. *Tych.* Quænam hæc est? *Para.* Nondum mihi videor rationes quæ ad hanc artem pertinent didicisse. Quare me alicujus artis peritum esse, tuum est jam cognoscere, neque hoc nomine mihi succensere: quam autem calleam, alias audies. *Tych.* At moræ sum impatiens. *Para.* Fortasse si audires, nova ars tibi videretur. *Tych.* Atqui propter hoc ipsum discendi studio teneor. *Para.* Aliàs Tychiade. *Tych.* Nequaquam, sed jam dicito, nisi te pudeat. *Para.* Illa est Parasitica. *Tych.* Ecquis nisi insanus ô Simon, artem hanc appellet? *Para.* Ego. Si verò ob hoc ipsum, quòd aliam artem non teneam, tibi videor insanire, hujus ipsius causam mihi putato fuisse insaniam, & jam desine me criminari. Aiunt enim hanc Deam cùm aliàs difficilem esse habentibus, tum delinquentes erratorum excusare, instar magistri, & pædagogi translata in se omni culpa. *Tych.* Ergo Simo, Parasitica ars est? *Para.* Sanè ars, cujus author ego sum. *Tych.* Et tu parasitus es? *Para.* Probro me affeciisti Tychiade. *Tych.* At non erubescis, quum te ipse vocas parasitum? *Para.* Nequaquam, nam me pu-

1 Πα. τὸ γε τῆ τέχνης, παρέδοξον] Πα. τόγε τῆ τέχνης ὄνομα, παρέδοξον. Marcil.

2 Αὐτὴν αἰτίαν εἶναί μοι ταύτην μανίαν δόκει] Αὐτὴν αἰτίαν εἶναί μοι τῆ μανίας δόκει, &c. Patet illo statim sequente, ἀναδεχομένων εἰς αὐτὸν τὰς αἰτίας. Idem.

γὰρ ἂν, εἰ μὴ λέγοιμι. Τυ. καὶ νὴ Δία ὁπόταν σι βουλώμεθα γνωρίζειν τὸ σὸν ἐπιτήδευμα τοῦ, ὅτε χρήζοι μαθεῖν, ὁ παράσιτος δηλονοτι φήσομεν. Πα. πολὺ μᾶλλον τοῦτο λέγοντες ἐμὲ, ἢ Φειδίου ἀγαλματοποιόν. χαίρω γὰρ τῇ τέχνῃ ἥδιον τι ἢ Φειδίας ἔχαιρε τῷ Διΐ. Τυ. καὶ μὴν ἐμοὶ γε σκοπουμένῳ μοι σφόδρα γέλως πάμπολυς. Πα. τὸ ποῖον; Τυ. εἰ ταῖς ἐπιστολαῖς ἄνωθεν ὥσπερ ἔθος, ἐπιγράφοιμεν Σίμωνι παρασίτῳ. Πα. καὶ μὴν ἂν ἐμοὶ μᾶλλον χαρίζοιο ἢ Διονι ἐπιγράφων φιλοσόφῳ. Τυ. ἀλλὰ σὺ μὲ ὅπως χαίρεις κελεύσεις, ἡδὺν, ἢ μικρὸν μοι μέλει. σκοπεῖν δ' δεῖ ἐκ τοῦ ἄλλου ἀπορίαν. Πα. τίνα μέν. Τυ. εἰ ἐκ ταύτης ταῖς ἄλλαις τέχναις ἐγκαταλέξομεν. ὥστε ἐπειδὰν πυνθάνηταί τις ὁτιοῦν τις αὐτῆς τέχνη ἐστὶ, λέγειν, οἷον γραμματικὴ, ἰατρικὴ, ὁ παράσιτος. Πα. ἐγὼ μὲν ὦ Τυχιάδη, πολὺ μᾶλλον ταύτην, ἢ πᾶσαν ἑτέραν τέχνην φαίην ἄν. εἰ δέ σοι φίλον ἀκοῦσαι, ἐγὼ ὅπως οἶμαι, λέγοιμι ἂν, καίτοι σ' ὀλιγωρήσειν ὧν, ὡς ἔφθην εἰπὼν, ἐπὶ τούτῳ παρεσκευασμένος ἦλθον. [2] Τυ. εἰ δ' σμικρὰ ἦν, τοῖς ἀληθέσι διοίσ. Πα. ἴδοι δὴ σοῦτον τοῦτ' ἐκ τέχνης εἶ σοι δοκεῖ, ἢ τῆς σοφῆς ὕσον τυγχάνῃ πρὸς ἡμᾶς σκοπῶμεν. ὡσαύτως γὰρ ἐπαναλαβήσομεν ἂν καὶ ταῖς καθ' εἶδος τέχναις, εἴπερ ἄρα ὀρθῶς μετέχοιμεν αὐτῆς. Τυ. τί ποτ' ὧν ἐστι τέχνη, ὡς ἐπίστασαι; Πα. πάνυ μὲν οὖν. Τυ. μὴ

puderet, ni dicerem. *Tych.* Atque per Iovem, si te cuipiam quibus ignotus es notum facere velimus, quum nomen discere volet, Parasitus est videlicet, dicemus. *Para.* Rem mihi feceritis multò gratiorem me sic nominando, quàm statuarium Phidiam. Hac enim arte delector non minùs, quàm Phidias Iove gaudebat. *Tych.* Atqui hoc mihi considerantì, excitatus est risus multus. *Para.* Qua ex re? *Tych.* Si epistolis pro more inscribamus, Simoni parasito. *Para.* Rem sanè mihi facies gratiorem, quàm si [1] Dioni Philosopho inscribas. *Tych.* Quàm gaudeas hoc nomine, mihi parum est curæ. Sed & aliud quidpiam absurdi est considerandum. *Para.* Quidnam? *Tych.* Num & hanc in aliarum artium numero recensebimus. Ita ut interrogante quopiam cujusmodi ars sit, respondeamus, veluti grammatica, medicina, sic Parasitica. *Para.* Equidem ego Tychiade, hanc quam profiteor, multò potiùs artem dicendam contendo. Quod si gratum tibi est audire, etiam quod sentio, dicam, quanquam non admodum ut antè dixi, ad hoc sim paratus. *Tych.* Tametsi sint exigua, veritate tamen præcellent. *Para.* Age jam, si tibi videtur, primùm consideremus cujus generis sit ars. Ad hunc enim modum artes etiam speciatim assequemur, si hanc rectè teneamus. *Tych.* Quid igitur est ars, uti scis? *Para.* Omnino scio. *Tych.* Ne igitur

1 *Dioni Philosopho*] Dion Alexandrinus natione, præcipuam in philosophia laudem est consequutus. Suid. Philost. & Syn. de laude Calvitii Lucianus in Peregrino. *Cogn.*

2 Τυ.] Tychiadis personam quidam loquentem inducunt usque ad verbum ἐπίστασαι. Aliter tamen omnes editiones, aliter Interpres. *Bourd.*

τοίνυν ἄκουέ μου λέγοντος αὐτήν, εἴπερ οἶδας. Πα. τέχνη ἐστὶν ἃς ἐγὼ μέμνημαι ἀκούσας, σύνεσις [1] ἐγκαταλήψεων ἐξεταζομένων, ὡσεί τι τέλος εὐχρηστον τοῦ τῷ βίῳ. Τυ. ὀρθῶς σύνοιδα γὰρ εἰπόντος, ὅτως ἀπεμνημόνευσας. Πα. εἰ δὲ μετέχοι τούτων ἁπάντων ἡ παρασιτικὴ, τί ἂν ἄλλο ἢ ἡ αὐτὴ τέχνη εἴη; Τυ. τέχνη γάρ, εἴπερ ὅτως ἔχει. Πα. φέρε δὴ καθ' ἕκαστον τοῖς τῆς τέχνης εἴδεσιν ἐφαρμόζοντες τὸν παράσιτον, εἰ σωφρόνως σκοπῶμεν ἢ ὁπόσον αὐτῆς λόγου, ἀλλὰ μὴ καθάπαξ αὐτὴν παντελῶς χρῆσιν ἀφαιρούμενοι, [3] μὴ σαπρὸν ἀποφήνωμεν. δεῖ τοίνυν εἶναι ἢ ταύτην ὥσπερ ἢ πᾶσαν τέχνην, σύνεσιν οὖσαν καταλήψεων. σῴζουσα μέν, τὸ δοκιμάζειν, καὶ ἀφαιρεῖσθαι ὅσοις ἂν ἐπιτηδείως ἔχοι τρέφειν αὐτόν. καὶ οὕτω παρασιτεῖν ἐξέσται, οὐκ ἂν μεταγνοίη. ἡ τὸ μὲ ἐξαργυρώσιμα τέχνην τινὰ φήσομεν ἔχειν, [5] εἴπερ ἐπίσταιτο ἀφαιρεῖσθαι τὰ τε κίβδηλα τῶν νομισμάτων, καὶ τὰ μή. τοῦτον δ' ἄνευ τέχνης ἀφαιρεῖσθαι τοὺς τε κιβδήλους τῶν ἀνθρώπων, καὶ τοὺς

igitur pigeat te dicere, siquidem scis. *Para.* Ars, ut ex viro sapiente memini me audire, est quæ constat ex perceptionibus consentientibus, & coëxercitatis ad finem vitæ utilem. *Tych.* Rectè sanè verba ejus qui dixit, commemorasti. *Para.* Iam si horum omnium particeps est Parasitica, quid aliud sit, quàm ars? *Tych.* Ars certè, si res ita se habet. *Para.* Age verò sigillatim omnibus artis speciebus Parasiticam accommodantes, dispiciamus an quod de ipsa dicitur, consonet: sed non uti [2] malæ ollæ quum pulsantur, an resonet putridum. Oportet igitur ut hæc, quemadmodum & ars omnis, perceptionibus constet. Primùm quidem probet, & dijudicet, quis ad se alendum sit idoneus: quo parasitandi orsus initio, pœnitentia non ducatur. Aut [4] nummularium dicemus artem aliquam callere, qua nummos adulterinos à probis dignoscat: hunc autem sine arte [6] adulterinos homines à bonis non discernere, præ-

1 Ἐγκαταλήψεων] Quidam ἐπὶ καταλήψεων. ut postea. *Bourd.*

2 *Malæ ollæ*] Vt ærea vasa tinnitu dignoscuntur. Ita homines ex sermone, hunc allusit Pers. Sat. 3.

sonat vitium percussa maligne,
Respondet viridi non cocta fidelia limo.

Et rursus in Satyr. 5.

pulsu dignoscere cantus
Qui solidum crepet & pictæ tectoria linguæ. Cogn.

3 Μὴ σαπρὸν] Casaubon. ad illud Persii *sonat vetitum*, legi vult σαθρὸν. *Bourd.*

4 *Nummularium*] Ἀργυροκόπον vulgo mensor & mensarius à Græcis κολλυβιστὴς nummullarius & trapezita. *Idem.*

5 Εἴπερ ἐπίσταιτο διαγινώσκειν] ἥπερ c. β. Marcil.

6 *Adulterinos homines*] Quod simplex non est neque sincerum id vulgato verbo Græci κίβδηλον vocant, hinc ducto vocabulo, quòd aliud præ se ferant, aliud tegant, παρὰ τὸ κρύβειν τὸ δῆλον, vel quod Athenienses ob summum in Chios odium, si cui malè vellent, hujus nomen nomismati solent inscribere, additâ litterâ iisque in terram abjectis dira imprecari. παρὰ τὸ κατὰ χῆς, βδελύττειν. Sed propriè nummum subæratum κίβδηλον appellant, & κιβδηλίαν corruptelam. Cogn.

1 Καὶ

ἀγαθούς. [1] καὶ ταῦτα, ὥσπερ τῶν νομισμάτων, καὶ τῶν ἀνθρώπων [2] μὴ φανερῶν ὄντων. αὐτὰ μέντοι ταῦτα καὶ ὁ σοφὸς Εὐριπίδης καταμέμφεται λέγων,

Ἀνδρῶν δ' ὅτῳ χρὴ τὸν κακὸν διειδέναι,
Οὐδεὶς χαρακτὴρ ἐμπέφυκε σώματι.

ᾧ δὴ καὶ μείζων ἡ τοῦ παρασίτου τέχνη πέφυκεν, εἴγε καὶ τὰ οὕτως ἄδηλα, καὶ ἀφανῆ, μᾶλλον τῆς μαντικῆς γνωρίζει τε, καὶ οἶδε. τὸ δέ γε ἐπίστασθαι λόγους λέγειν ἐπιτηδείους, καὶ πράγματα πράττειν, δι' ὧν οἰκειώσεται, καὶ εὔνουν αὐτὸν τῷ τρέφοντι ἀποδείξει, ἆρ' οὐ συνέσεως, καὶ καταλήψεως ἐρρωμένης εἶναί σοι δοκεῖ; Τυ. καὶ μάλα. Πα. τὸ δέ γε ἐν ταῖς ἑστιάσεσιν αὐταῖς, ὅπως παντὸς ἀπέλθῃ πλέον ἔχων, καὶ παρευδοκιμῶν τοὺς μὴ τὴν αὐτὴν αὐτῷ κεκτημένους τέχνην, ἄνευ τινὸς λόγου, καὶ σοφίας [3] πλάττεσθαι οἴει; Τυ. οὐδαμῶς. Πα. τί δὲ, τὸ ἐπίστασθαι τὰς ἀρετὰς, καὶ κακίας τῶν ὄψων, καὶ τῶν σιτίων πολυπραγμοσύνην ἀτέχνου τινὸς εἶναί σοι δοκεῖ; καὶ ταῦτα, τοῦ γενναιοτάτου Πλάτωνος οὑτωσὶ λέγοντος, τοῦ μέλλοντος ἑστιάσεσθαι, μὴ μαγειρικοῦ ὄντος, σκευαζομένης θοίνης, ἀκυροτέρα ἡ κρίσις. ὅτι γε μὴν οὐκ ἐκ καταλήψεως μόνον, ἀλλὰ συγγεγυμνασμένης ἐστὶν ἡ παρασιτικὴ, μάθοις ἂν ἐνθένδε ῥᾳδίως. αἱ μὲν γὰρ τῶν ἄλλων τεχνῶν καταλήψεις, καὶ ἡμέ-

præsertim cùm statim appareat cujusmodi sint homines, quemadmodum nummi. Eadem hæc & sapiens reprehendit Euripides, dicens,

Nullus character corpori mortalium,
Inhæret ex quo tu malum dignoveris.

Qua re major est Parasiti ars, qui res ita obscuras & abditas, magis quàm ars vaticinandi perspicit & cognoscit. Nosse verò sermones proferre accommodos, eaque facere per quæ in familiaritatem veniat, seque benevolentissimum suo altori ostendat, annon intelligentiæ & perceptionis validæ putas illud esse? *Tych.* Maximè. *Para.* Vt verò in conviviis ipsis, plus quovis habens abeat, aliosque gloria superet, qui eam artem sibi non paraverunt, an hoc citra rationem, & sapientiam comminisci putas? *Tych.* Nequaquam. *Para.* Ecquid, nosse opsoniorum, ciborumque virtutes, & vitia, cujuspiam indocti curiositatem esse existimas? Idque cùm dicat generosissimus Plato, [4] Qui convivas epulis accepturus est, nec rei coquinariæ sit peritus, ejus in adornando convivio incertum est judicium. Parasiticam autem non solùm perceptione, sed etiam exercitatione constare, hinc facilè perdiscas. Quod aliarum artium perceptiones, & dies, & no-

1 Καὶ ταῦτα, ὥσπερ τῶν νομισμάτων] Καὶ ταῦτα οὐχ ὥσπερ τ. ν. Patet oraculo Euripidis sequente, & post illa, verbis Luciani p. sequente. *Marcil.*

2 Μὴ φανερῶν] Ex Anglic. Cod. negationem, quæ ubique aberat, addidimus. *Bourd.*

3 Πλάττεσθαι] In quibusd. περιπλάττεσθαι. Idem.

4 *Qui convivas*] Hæc Platonis sententia extat in dialogo, qui inscribitur Gorgias, sive Rhetor. *Cogn.*

ερος, καὶ νύκτως, καὶ μῶας, καὶ συνεωθεῖς πολλάκις ἀσυγχώνευτοι μένουσι. καὶ ὅμως οὐκ ἀπόλλυται ἡ τέχνη τοῖς κεκτημένοις αἱ τέχναι. αἱ δὲ ἀθλητῶν καλλήψεις, εἰ μὴ καθ' ἡμέραν εἴη ἐν γυμνασίῳ, ἀπόλλυσιν οὐ μόνον οἶμαι τὴν τέχνην, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν τεχνίτην. τόγε μὲν ὅτι τέλος εὔχρηστον τῷ βίῳ, μὴ καὶ μανίας εἶναι ζητεῖν, ἐγὼ μὲν οὐ φαίην καὶ πάνυ ἂν δεύτερον οὕτω χρησιμώτερον εἶναι τοῦ βίου ὄν, ἢ δὲ ζῆν γε ἄνευ τούτου ἐστί; Τυ. πάνυ μὲν οὖν. Πα. καὶ μὴν οὐδὲ τοιοῦτόν τι ἐστὶν ἡ παρασιτική, οἷόν τε κυβερνητικὴ, καὶ ἡ ἰσχύς. ὥστε τέχνην μὲν μὴ δοκεῖν αὐτὴν, δύναμιν δέ τινα τοιαύτην. Τυ. ἀληθῆ λέγεις. Πα. ἀλλὰ μήτοι οὐδὲ ἀτεχνία ἐστίν. ἡ γὰρ ἀτεχνία, οὐδέποτε οὐδὲν κατορθοῖ τῶν κεκτημένων. φέρε γὰρ εἰ ἐπιτρέψας σὺ σαυτὸν ναυῒ σὺ θαλάττῃ, καὶ χειμῶνι, μὴ ἐπισταμένῳ κυβερνᾶν, σωθείης ἄν; Τυ. οὐκ ἔγωγε. Πα. τί δὴ ποτε, ἢ τοῦ μὴ ἔχειν τέχνην, δι' ἣν δυνήσεταί σώζειν ἑαυτόν; Τυ. καὶ μάλα. Πα. οὐκοῦν ἐκ παραλλήλου καὶ τὸ παρασιτικῆς, εἰ ἦν ἀτεχνία, οὐκ ἂν ἐσώζετο; Τυ. ναί. Πα. οὐκοῦν τέχνη σώζεται. ἀτεχνία ἄρ' οὐ; Τυ. πάνυ μὲν οὖν. Πα. τέχνη ἄρα ἐστὶν ἡ παρασιτική. Τυ. τέχνη ὡς ἔοικε. Πα. καὶ μὴν κυβερνήτας μὲν ἀγαθοὺς, καὶ ἡνιόχους τεχνίτας σπανίζειν τε δῆθεν οἶδα ἐγὼ πολλάκις. καὶ τοὺς μὲν, ξυντελεβίνθους. τοὺς δὲ, καὶ πάμπαν ἀφθαρεῖς. παράσιτον δὲ ναυάγιον, ἢ δὲ εἷς ἔχει τοιοῦτον εἰπεῖν. οὐκοῦν εἰ μήτε ἀτεχνία ἐστὶν ἡ παρασιτικὴ, μήτε δύναμις, σύστημά δέ τι, καὶ οὐ καλλήψεων γεγυμνασμένων, τέχνη δηλονότι διωμολόγηται ἡμῖν σήμερον. Τυ. ὅσον

noctes, & menses, & annos plerumque manent inexercitatæ, nec tamen possidentibus depereunt artes. At Parasiti perceptiones, nisi quotidie exerceantur, non artem solùm, opinor, sed etiam artificem perdunt. Neque foret insaniæ quærere ad quem finem vitæ utilem tendat. Non enim puto utilius quicquam in vita esse quàm edere & bibere, sine quibus neque licet vivere. *Tych.* Maximè. *Para.* Atqui ne ejusmodi quidem res est Parasitica, cujusmodi est pulchritudo aut fortitudo, ut ars nulla esse videatur, sed quædam vis & potentia. *Tych.* Vera dicis. *Para.* At neque nulla est ars. Nam quod ars non est, nunquam quicquam habenti præstat præclari. Age enim si tibi ipsi navim in mari ac procellis, gubernandi imperito commisisses, an incolumis evaderes? *Tych.* Minimè gentium. *Para.* Quid tandem, an quòd arte careat, cujus ope seipsum servare possit? *Tych.* Maximè. *Para.* Num ergo Parasitus à Parasitica, si ars non esset, servari non posset? *Tych.* Imò. *Para.* Nunquid igitur arte servamur, non item imperitia? *Tych.* Maximè. *Para.* Ergo Parasitica est ars. *Tych.* Ars ut apparet. *Para.* Atqui gubernatores quidem præclaros, & aurigas eximios de curru plerumque delapsos comperi: contritos quidem alios, alios interemptos. At Parasiti naufragium nullus est qui possit producere. Proinde si neque nulla ars est Parasitica, neque potentia, sed comprehensio exercitatarum perceptionum, hodie inter nos convenit, eam esse artem. *Tych.* Quantum quidem hinc conjicio.

ἀπὸ τύτε, φησίζω. ἀλλ' ἐκεῖνο, ὅπως ἐ ὅρον ἡμῖν τινα γλυκαίον ἀποδῷς τ παρασιτικῆς. Πα. ὀρθῶς σύγε λέγων. δοκεῖ γάρ δή μοι ὅστις ἂν μέλλητε διωρίζειν, παρασιτικὴ ἐστι τέχνη ποτέον, καὶ βρωτέον, [1] καὶ τ ἄλλ' ταῦτα λεκτέον. τέλος ἦ αὐτῆς, τὸ ἡδύ. Τυ. ὑπέρχομαί μοι δοκεῖς ὀρίσασθαι τὴν σαυτῆ τέχνην. ἀλλ' ἐκεῖνο σκόπει, μὴ πρὸς οἵας τ φιλοσόφων μάχη σοι ταῦτ' ἔ τέλος ἦ. Πα. καὶ μὴν ἀπόχρη γε, εἴπερ ἴσως τὸ αὐτὸ τέλος εὐδαιμονίας, καὶ παρασιτικῆς. φανεῖται ἦ ὄντως. ὁ γὰρ σοφὸς Ὅμηρος τ ἔ παρασίτου βίον θαυμάζων, ὡς ἄρα μακάριος, καὶ ζηλωτὸς εἴη μόνος, [2] ὃ γὰρ ἔγωγέ φησι τέλος χαριέστερον ἐμοιγε, ἢ ὅταν εὐφροσύνῃ μὲν ἔχῃ κῆ δῆμον ἅπαντα, δαῖτα δ' πλήσωσιν τραπέζας σίτε, καὶ κρεῶν. μέθυ δ' κρητῆρας ἀφύσσων οἰνοχόος φορέησι, καὶ ἐγχείη δεπάεσσι. καὶ ὡς ὐχ ἱκανῶς ταῦτα θαυμάζων, μᾶλλον τῷ αὐτῷ μακαρίῳ ποιεῖ φανεροῦσθαι, εὖ λέγων. Τοῦτο τί μοι κάλλιστον σὺ φρεσὶν εἴδεται. εἶναι ὐχ ἕτερόν τι ἐξ ὧν φησιν, ἢ τὸ παρασίτου εὐδαίμον νομίζων. καὶ μὴν οὐδὲ τῷ τυχόντι ἀνδρὶ ἐοικέναι τοῦτος τοὺς λόγους, ἀλλὰ τῷ σοφωτάτῳ [3] τῶν Ἑλλήνων. καίτοι γε εἴπερ ἐπῄνεσε Ὀδυσσέως τὸ κῆ τοὺς Στωϊκοὺς ἐπαινεῖν τέλος, ἐδύνατο ταυτὶ λέγειν, ὅτι τ Φιλοκτήτην ἀνήγαγεν ἐκ τ Λήμνου, ὅτι τὸ Ἴλιον ἐξεπόρθησεν, ὅτι τοὺς Ἕλληνας φεύγοντας κατέσχεν, ὅτι εἰς Τροίαν εἰσῆλθεν, ἑαυτὸν δὲ τούτοις, εἰκάζω. ἀλλ' ἐκεῖνο, ὅπως ἐ ὅρον ἡμῖν τινα γλυκαίον ἀποδῷς τ παρασιτικῆς. Par. Rectè dicis profectò. Sic igitur potissimùm mihi videtur definienda. Parasitica est ars eorum quæ bibenda sunt & comedenda, & ad hæc consequendum, dicenda: cujus finis est voluptas. Tych. Videris mihi tuam artem quàm optimè definivisse. Illud tamen considera, ne adversus philosophos aliquos de fine oriatur tibi contentio. Par. Atqui sufficit ut idem sit fœlicitatis & Parasitices finis. Quod sic apparebit: siquidem Homerus ille sapiens, Parasiti vitam admirans, tanquam solam beatam & fœlicem, ita inquit. Gratior haud finis, populum quàm quando per omnem, Lætantur, mensæque cibis & pane replentur, Et cratere merum in pateras pincerna refundit. Vtque hæc non satis admiratus, sententiam suam facit planiorem, rectè dicens, Hic finis nobis pulcherrimus esse videtur. Non aliud ex iis quæ dicit, quàm parasitari beatum existimans. Neque cuilibet è vulgo hæc verba attribuit, verùm omnium sapientissimo. Ac sanè si voluisset Vlysses Stoicorum finem laudare, hæc dicere potuisset, quando [4] Philocteten è Lemno eduxit, quando Ilium subvertit, quando [5] Græcos fugam capessentes detinuit, quando Troiam ingressus est, à se ipso flagris

1 Καὶ τῷ διὰ ταῦτα λεκτέον] Lectio. Marcil.
2 Οὐ γὰρ ἔγωγέ τι] Versus Homerici erant corruptissimi. *Bourd.*
3 Τῶν Ἑλλήνων] In aliis Codd. πᾶν ὅλων. Idem.
4 *Philocteten*] Est apud Philostratum in Heroic. & Homer. in Catal. navium. *Cuzn.*
5 *Græcos fugam.*] Homer. Il. α. τὸ δ' ἀγαροῖς ἐπίσσυτο ἰφθίμους ἐρύσασθαι πεφυγότας. Idem.

τὸν μαστιγώσας, καὶ κακὸν, καὶ σωτῆρα ἑκατὸν ὀνόμασε. ἀλλὰ τότε οὐκ εἶπε τοῦτο τέλος χαριέστερον. ἀλλὰ μὴν ὁ γε τοῦ Ἐπικουρείου βίου ζηλωτὴς αὐτὸς ἐφ' ἑαυτῷ Καλυψοῖ, ὅτι αὐτῷ ὑπῆρχεν οὐ δρόμος τε βιοδόσιον, καὶ τρυφὴ, καὶ βινεῖν τὴν Ἀτλαντιδα δυσκόλως, καὶ κινεῖν πάσας τὰς λείας κινήσεις, οὐδέποτε εἶπε τοῦτο τὸ τέλος χαριέστερον, ἀλλὰ τὸ τοῦ παρασίτου βίου. ἐκαλεῖτο δὲ δαιτυμόνες οἱ παράσιτοι τότε. πῶς δὲν λέγω; πάλιν γὰρ ἄξιον ἀναμνησθῆναι τῶν ἐπῶν. οὐδὲ γὰρ οἷόν τε ἀκούειν αὐτῶν, μὴ πολλάκις λεγομένων. δαιτυμόνες καθήμενοι ἑξείης. καὶ, παρατιθήσω τραπέζας σίτου, καὶ κρεῶν. ὅλα μὴν Ἐπίκουρος σφόδρα ἀναισχύντως ὑφελόμενος τὸ τοῦ παρασιτικῆς τέλος τοῦ παρ' αὐτὸν διδασκαλίας, τέλος αὐτὸ ποιεῖ. καὶ ὅτι κλοπὴ τὸ πρᾶγμά ἐστι, καὶ οὐδεὶς Ἐπικούρου μέλλει τὸ ἡδὺ, ἀλλὰ τοῦ παρασίτου, ὅταν μάθοις ἄν. ἔγωγε ἡγοῦμαι τὸ ἡδὺ σκοπεῖν μὲ τὸ τοῦ σαρκὸς, ἀσχολίαν. ἄπειρα, τὸ μὴ θορύβου, καὶ παραχῆς τῶν ψυχῶν ἐμπεπλησθαι. τούτων τοίνυν ὁ μὲν παράσιτος, ἐκαλέρανε τυγχάνει. ὁ δὲ ἐπικούρειος, οὐδὲ θαλέρος. ὁ γὰρ ζητῶν περὶ σχήματος γῆς, καὶ κόσμων ἀπειρίας, καὶ μεγέθους ἡλίου, καὶ ἀποσημάτων, καὶ περάτων στοιχείων, καὶ περὶ θεῶν, εἴτε εἰσὶν, εἶτε οὐκ εἰσὶ, καὶ περὶ αὐτοῦ δὲ τέλους ἀεὶ πολεμῶν, καὶ διαφερόμενος πρός πᾶσι, οὐ μόνον οὐ ἀνθρωπίναις, ἀλλὰ δὲ οὐ κοσμικαῖς ἐστιν ὀχλήσεσιν. ὁ δὲ παράσιτος, πάντα καλῶς ἔχειν οἰόμενος, καὶ περιδυκὼς μὴ ἄλλως πῶποτε ἔχειν ἄμεινον, ἢ ἔχει, μὴ πολλῆς φιλίας, καὶ γαλήνης, οὐδενὸς αὐτῷ ποιοῦντος παρενοχλοῦντος ἐνδίκου, καὶ

flagris cæsus, malisque & Stoicis pannis amictus. At tunc jucundiorem hunc esse finem non dixit, Quinetiam cùm in Epicureorum vita apud Calypsonem versaretur, & liceret in otio, & molliter vivere, & filiæ Atlantis lectum conscendere, omnemque expeditæ libidinis speciem agitare, nunquam jucundioris hujus finis meminit, sed cùm apud Phæacas ageret parasitum. Tunc Temporis autem Parasiti vocabantur Dætymones. Quomodo igitur dicit? Digni enim sunt versus, quorum denuo meminerimus: quos nisi sæpe referantur, audire non possumus. Dætymones ordine sedentes, Item, mensæ carnibus, & pane impleantur. Porrò Epicurus nimium impudenter hunc finem detractum Parasiticæ, ad fœlicitatem suam detorsit. Atque hoc esse fraudulentum, neque Epicurum Voluptatis studio vacare, sed Parasitum, hinc licet colligere. Ego Voluptatem existimo, primùm quidem tranquillum corporis statum: deinde animæ ab omni tumultu, & perturbatione immunitatem. Horum utrumque Parasitus assequitur: neutrum Epicurus. Etenim quum quærit de figura terræ, de mundi infinitate, de magnitudine solis, de distantiis, primisque elementis, & de Diis an sint nec-ne, quumque de ipso fine contendit, & dissidet cum aliquibus: non humanis solùm, sed & mundanis perturbationibus implicatur. At Parasitus omnia bene se habere ratus, credensque hæc non meliori quàm sint loco esse posse, multa cum securitate, & tranquillitate, nulla re istiusmodi molestiam inferente, com-

κοιμᾶται ὕπτιος, ἀφεικὼς τὰς πόδας, καὶ τὰς χεῖρας, ὥσπερ Ὀδυσσεὺς ἐπὶ τῆ σχεδίας ἀποπλέων οἴκαδε. καὶ μὲν οὐχὶ κἂν τοῦτο μόνον ἡδὺν ποιοίη τὸν ἡδὺ τῷ Ἐπικούρῳ, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνο. ὁ γὰρ Ἐπικούρου λόγος, ὅστις ποτ' ἐστὶν ὁ σοφὸς, ἤτοι φαγεῖν ἔχει, ἢ οὔ. εἰ μὲν οὖν ἔχει, οὐχ ὅπως ἡδέως ἂν ζήσοιτο, ἀλλ' ἥδιστ' ἂν ζήσοιτο. εἰ δ' ἔχει, εἴτε παρ' ἑαυτῷ, εἴτε παρ' ἄλλου. εἰ μὲν οὖν παρ' ἄλλου τὸ φαγεῖν ἔχοι, παρασίτου ἐστὶ, καὶ οὐχ ὡς λέγει. εἰ δὲ παρ' ἑαυτῷ, οὐχ ἡδέως ζήσοιτο. Τυ. πῶς οὐχ ἡδέως; Πα. εἰ γὰρ ἔχοι τὸ φαγεῖν παρ' ἑαυτῷ, πολλά τοι ἂ Τυχάδη τῷ τοιούτῳ βίῳ παρακολουθεῖν ἀνάγκη. καὶ ἆρά πόσα δεῖ τὰ μέλλοντα βιώσεσθαι καθ' ἡδονὴν, τὰς ἐγκυμονούσας ὀρέξεις ἁπάσας ἀναπλῆσαι. ἢ τί φῄς; Τυ. καὶμοὶ δοκεῖ. Πα. ὁκοῦν τῷ μὲ συχνὰ πεκτημένῳ, ἴσως τοῦτο παρέχει. τῷ δ' ὀλίγα, καὶ μηδὲν, οὐκέτι. ὥστε πόσης οὖν ἂν σοφὸς χρῄζοι, ὅδε ἐφικνοῖτο ἂν τέλους. λέγω δ' ἥδιστος. ἀλλ' ὁ μὲν ὁ πλούσιος, ὁ δὲ τὰ ἥδιστα ἀφθόνως ταῖς ἐπιθυμίαις χορηγῶν, δυνήσεται τάδε ἐφικέσθαι. τί δήποτε, ὅτι πᾶσαν ἀνάγκη τὴν ἀναλίσκουσα τι ἑαυτῆ, πολλαῖς ἀηδίαις ἐμπίπτειν ἀνδίας. τοῦτο μὲν, τῷ μαγείρῳ κακῶς σκευάσαντι τὸ ὄψον μοχθηρόν, ἢ εἰ μὴ μοχθοίη, φαῦλα δοῦναι τοῦτο ἐσθίοντα τὸ ὄψα, καὶ δι' ἡδονὴν ὑστερεῖν τοῦτο δ', τῷ οἰκονομοῦντι τὰ κατ' οἶκον, εἰ μὴ καλῶς οἰκονομοῖτο μοχθηρόν; ἢ οὐχ ὅτω; Τυ. νὴ Δία καὶμοὶ δοκεῖ. Πα. τῷ μὲ Ἐπικούρῳ, πάντα ξυμβαίνειν εἰκός. ὥστε ὑδέποτε τελέσειεν[g] δ' τέλους.

comedit, & supinus dormit, porrectis pedibus, manibusque, quemadmodum Vlysses in rate ad patriam navigans. Atqui non hoc solùm, sed illo etiam modo, Voluptas convenit Epicuro. Quippe Epicurus, quisquis est ille Sapiens, aut habet quod edat, aut non. Si non habet, neutiquam jucundè vivet, imò non vivet. Si autem habet, aut à se, aut ab alio habet. Si ab alio habet quod edat, est Parasitus, ac non ut dicit. Sin à se ipso, non jucundè vivet. *Tych.* Quomodo non jucundè? *Para.* Si enim habeat à se ipso quod comedat, multa necesse est vitam hujusmodi comitentur. Ac vide quænam. Oportet ut qui secundum Voluptatem vitam est acturus, omnibus quæ innascuntur, cupiditatibus indulgeat. Aut quid tu ais? *Tych.* Idem sentio. *Para.* Proinde ei qui multa possidet, hoc fortasse præbet: ei verò qui pauca, nihil amplius. Itaque pauper neque sapiens esse, neque finem consequi possit: dico autem Voluptatis. At neque dives, qui de re sua cupiditatibus abundè sumptus suppeditat, hunc pertingere queat. Quid tandem, quòd omnino necesse est ei qui de suo sumptus facit, in multa fastidia incidere: nunc quidem cum coquo, qui cibum malè præparavit, rixando, aut nisi rixetur, insuaves cibos comedendo, & Voluptate carendo: nunc autem cum œconomo, ni rectè rem familiarem administrarit, contendendo? An non ita se res habet? *Tych.* Per Iovem ita sentio. *Para.* Hæc omnia Epicuro accidere verisimile est. Itaque nunquam Voluptatis fine miser ille potietur. At

g Τῦ τέλους] Non attendit ad hanc vocem Interpres. Sic in Deorum Dia-

τῷ δ' ᾨδείῳ, οὔτε μάγειρος ἐστι, φ χαλεπήνῃ, οὔτε ἀγρὸς, οὔτε οἰκονόμος, οὔτε χρήματα, ὑπὲρ ὧν ἀπολογήσηται, ἀχθεσθείη, κἂν πάνυ ἔχῃ, ὥστε καὶ πίοι μόνος οὗτος ὑπὸ μηδενὸς, ὧν σπεύδει, ἀναγκῃ συνεχλήμενος. ἀλλ' ὅτι μὲ τέχνη ἐστὶν ἡ ᾨδικὴ, καὶ τούτων, καὶ τἄλλων ἱκανῶς δέδεικται. λοιπὸν ὅτι καὶ χρήσιμον, δεικτέον. καὶ τοῦτο οὐχ ἁπλῶς, ἀλλὰ πρός τι μέ, ὅτι κοινῇ πασῶν ἀφέλιμον τῶν τεχνῶν. εἴπερ ὅτι καὶ ἰδίᾳ ἑκάστης. κοινῇ μὲν οὖν ἁπασῶν ὅτω ἀφέλιμον. πάσης γὰρ τέχνης ἀνάγκη πρόσαγειν μάθησιν, πόνον, φόβον, πληγὰς, ἃ πᾶς σὺν ἴσην ὅστις σὺν ἂν ἀποδύσαιτο. τούτῳ δ' τῷ τέχνῳ ὡς ἔοικε, μόνῳ ἔξεστι μαθεῖν ἄνευ πόνου. τίς γὰρ δεῖπνον ποτὲ ἀπῆλθε κλαίων, ὥσπερ τινας σὺν τῷ διδασκάλων ὁρῶμεν; τίς δ' ἐπὶ δεῖπνον ἀπίων, ὤφθη σκυθρωπὸς, ὥσπερ οἱ εἰς διδασκαλεῖα φοιτῶντες; καὶ μὴν ὁ μὲν παρασίτου, ἑκὼν αὐτὸς ἐπὶ δεῖπνον ἔρχεται, μάλιστα ἐπιθυμῶν τῆς τέχνης. οἱ δὲ τὰς ἄλλας τέχνας μανθάνοντες, μισοῦσιν αὐτάς. ὥστε ἔνιοι δ' αὐτὰς ἀπεδιδράσκουσι. τί δ' ἐκεῖνο συνοῆσαί σε δεῖ, ὅτι καὶ τοὺς ἐν ἐκείναις ταῖς τέχναις πεπαιδευμένους, οἱ πατέρες καὶ μητέρες τούτοις τιμῶσι μάλιστα, οἷς καθ' ἡμέραν καὶ τὰ παράσιτον; καλῶς νὴ Δία ἔχραψεν ὁ παῖς λέγοντες, ὅτε αὐτῷ φαγεῖν οὐκ ἔχραψεν ὀρθῶς, μὴ δότε. ὅτω τὸ πρᾶγμα καὶ ἔντιμον, καὶ σὺν τι-

At verò parasito, neque coquus est ullus, cui irascatur, neque fundus, neque œconomus, neque pecuniæ, pro quibus causam dicere gravetur, & tamen habet omnia, ita ut bibere, & edere possit hic solus nulla re, earum quibus ille, necessariò turbatus. Iam quòd ars sit Parasitica, ex his, atque aliis abundè est demonstratum. Supereſt ut optimam esse ostendam: atque hoc non simpliciter. Sed primùm quia communiter omnibus artibus præstat: deinde privatim singulis. Communiter ad hunc modum præstat omnibus. Nam cuivis arti necesse est ut disciplinam adducat, laborem, timorem, & verbera, quæ nemo non deprecetur. Hanc verò artem, ut videtur, citra laborem licet solam discere. Quis enim unquam à convivio flens discessit, ut aliquos à præceptoribus videmus? Quis ad convivium proficiscens visus est tristis, ut qui scholas frequentant? Verùm Parasitus sponte ad cœnam it, artis cupidissimus. Alii verò quas addiscunt artes, oderunt: ob easque nonnulli aufugiunt. Quid verò? nonne etiam illud tibi considerandum, quòd eos qui illis in artibus proficiunt, his rebus parentes, quibus quotidie parasitum, maximè cohonestant. Rectè scripsit puer dicentes, date illi quod edat malè scripsit, ne date. Sic negotium & honore & pœna videtur magnum.

logo. συμφωνία γὰρ ἔργων ἐστὶ τέλος. Constituebat enim Epicurus philosophiæ suæ summam ἐν τῷ τέλει. Sic Petron. Satyr.

Ipse pater veri doctus Epicurus in arte
Iussit, & hoc vitam dixit habere telos.

Quo loci mendosè faciunt qui in secundo versu reponunt *Iusit* pro *Jussit*, ut moneo ad emendationem hujus epigrammatis. *Bourd.*

μωρίαν μίαν φαίνεται. καὶ μὴν αἱ ἄλλαι, τέχναι, τὸ ὕστερον τοῦτο ἔχουσι, μὴ τὸ μαθεῖν, καὶ τὰς καρπὰς ἡδέως ἀπολαμβάνουσι. πολλὴ γὰρ [1] καὶ ὀρθὴ οἴμη ἐς αὐτάς. ἡ δὲ παρασιτικὴ μόνη τῶν ἄλλων, δύσις ἀπλαυστὶ τέχνης ἐν αὐτῷ τὸ μανθάνειν. καὶ ἄμα τι ἄρχεται, καὶ ἐν τῷ τέλει ἐστίν. αἱ μὲν τοι τῶν ἄλλων τεχνῶν, οὐ πᾶσι, ἀλλὰ πᾶσαι, ἐπὶ μόνῳ τῷ τροφὴν μηχάσασθαι. ὁ δὲ παράσιτος, δύσις ἔχει τῷ τροφὴν ἅμα τὸ ἄρξασθαι τῆς τέχνης. ἢ σὺ σαυτοῖς ὅτι ὁ μὲ γεωργὸς, γεωργεῖ, οὐ δὲ γεωργεῖν ἕνεκα. καὶ ὁ τέκτων, τεκταίνεται, οὐ δὲ τεκταίνεσθαι ἕνεκα. ὁ δὲ παράσιτος, οὐχ ἕτερον μέν τι ποιεῖ, ἄλλο δὲ αὖτο, καὶ ἔργον ἐστὶν αὐτῷ, καὶ δὲ ἕνεκα γίγνεται. καὶ μὴν σαυτά γε ἀδύς ἐστιν, ὅτις σὺκ ἐπίσταται. ὅτι οἱ μὲ τὰς λοιπὰς τέχνας ἐργαζόμενοι, τὸ μὲ ἄλλου χρόνου πολυπραγμοσύνῃ, μίαν δὲ ἢ δύο μόνας δὲ μόνος ἡμέρας ἱερὰς ἄγουσι. καὶ αἱ πόλεις δὲ, τὰς μὲ, δι' ἔτους, τὰς δὲ, ἑμμήνους ἑορτὰς ἀγούσι, καὶ διφασίους λέγονται τινὲς. ὁ δὲ παράσιτος, δὲ μόνος τὰς τεσσάκοντα ἡμέρας ἱερὰς ἄγει. πᾶσιν γὰρ δοκεῖ αὐτῷ εἶναι τῶν θεῶν. ἔτι οἱ μὲ βυλόμενοι τὰς ἄλλας τέχνας καθεῖν, ὀλιγοσιτίας, καὶ ὀλιγοποσίας χρῶνται, καθάπερ οἱ νοσοῦντες. πολυποσίας δὲ, καὶ πολυσιτίας, σὺκ ἔστιν ἀφροδισιάζοντα μανθάνειν. καὶ αἱ μὲ ἄλλαι τέχναι, χωρὶς ὀργάνων οὐδαμῶς τῷ κεκτημένῳ ὑπηρετεῖν δύνανται. ἄνευ γὰρ αὐλεῖν ἔνι χωρὶς αὐλῶν, ἄνευ ψάλλειν ἄνευ λύρας, ἄνευ ἱππεύειν χωρὶς ἵππου. αὐτὴ δὲ ἄνευ ἐστὶν ἀγαθὴ, καὶ ἡ βαρεῖα τῷ τεχνίτῃ

gnum. Atqui cæteræ artes hoc posterius habent, postquam didicerunt, & fructus suaviter percipiunt, ad quos multa & ardua est via. Sed sola inter alias Parasitica, statim ab initio inter discendum arte sua fruitur: simulque incipit, & finem obtinet. Præterea reliquæ artes, non aliquæ, sed omnes, ad victum parandum duntaxat inventæ sunt.: at parasitus simul atque artem orsus est, victum habet. Aut non animadvertis agricolam agros colere non colendi gratia, nec fabrum fabricandi gratia fabricare: parasitum autem, alterum quidem non sectari, sed idem & opus ejus esse, & cujus gratia fit. Ac sanè nemo nescit, eos qui reliquas artes exercent, unum & alterum duntaxat mensis diem festum ducere, reliquum verò tempus ærumnosè vivere: atque urbes, alias quidem, annuos dies festos, alias menstruos celebrare, quo tempore lætari dicuntur: parasitum autem totos triginta mensis dies festos agitare, siquidem ipsi videntur Diis sacræ omnes. Præterea qui aliis in artibus strenuè se gerere volunt, pauco victu & potu utuntur, quemadmodum ægroti: siquidem ad discendum non est accommodus, qui cibo & potu copiosiore se oblectat. Quinetiam aliæ artes, nequaquam sine instrumentis domino inservire possunt. Nemo enim sine tibia tibicinem agere, nemo sine lyra psallere, nemo sine equo equitare queat. Verùm hæc usque adeò bona est, nec artifici onerosa, ut

[1] Καὶ ὀρθὴ οἴμη] Hesiod. I. Oper. *Bourd.*

τη, ὥστε ἐ ὑπάρχει μηδὲν ἔχοντι ὄπλον χρῆσθαι αὐτῇ. καὶ ὡς ἔοικε, τὰς ἄλλας τέχνας μανθάνομεν, μισθὸν διδόντες. ταύτην ἢ, λαμβάνοντες. ἔτι τῶν μὲν ἄλλων τεχνῶν, εἰσὶ διδάσκαλοί τινες. ἡ ἢ παρασιτικῆς, οὐδείς. ἀλλ' ὥσπερ ἡ ποιητικὴ καὶ Σωκρατικὴ, καὶ αὕτη τισὶ μοίρα παραγίγνεται. κἀκεῖνο ἢ σκόπει, ὅτι τὰς μὲν ἄλλας τέχνας ὁδεύοντες, ἢ πλέοντες, ἃ δυνάμεθα ἀφιστάμεθα. ταύτῃ δὲ ἔτι χρῆσθαι ἐ ἐν ὁδῷ, καὶ πλέοντι. Tv. πάνυ μὲν οὖν. Πα. καὶ μήτοι γε Τυχιάδη, αἱ μὲν ἄλλαι τέχναι, δοκοῦσί μοι ταύτης ἐπιδεεῖν. αὕτη ἢ, ἀδεμιᾶς ἑτέρας. Tv. τί ἢ; οὐχ οἱ τὰ ἀλλότρια λαμβάνοντες, ἀδικεῖν σοι δοκοῦσι; Πα. πῶς γὰρ οὔ; Tv. πῶς οὖν ὁ παράσιτος τὰ [1]ἀλλότρια λαμβάνων, οὐκ ἀδικεῖ μόνον; Πα. οὐκ ἔχω λέγειν. [2]καὶ μὴν τῶν ἄλλων τεχνῶν αἱ δεχαὶ φαῦλαί τινες, καὶ ἀγελεῖς εἰσι. ἡ ἢ παρασιτικῆς ἡ δεχὴ, πάνυ γενναία τις. τὸ γὰρ γενναιότατον τοῦτο τῆς φιλίας ὄνομα, οὐκ ἄλλο τι εὕροις, ἢ δεχὴν παρασιτικῆς. Tv. πῶς λέγεις; Πα. ὅτι οὐδεὶς ἐχθρὸν, ἢ ἀγνῶτα ἄνθρωπον, ἀλλ' οὐδὲ σωφρόνως μετρίως, ἐπὶ δεῖπνον καλεῖ. ἀλλὰ δεῖ πρότερον εἰλημμένον τὸν γενναῖον φίλον, ἵνα κοινωνήσῃ τραπέζης, καὶ τῆς τέχνης ταύτης μυσηρίων. ἐγὼ γοῦν πολλάκις ἤκουσα τινῶν λεγόντων, πολυφιλός ἢ ὅτος ὁ φίλος, ὅστις οὐ βέβρωκεν, οὐδὲ πέπωκε μεθ' ἡμῶν, ὡς δηλονότι τὸν συμπίνοντα, καὶ συνεσθίοντα, μόνον πιστὸν ἡγεμόνα φίλον. ὅτι γεμὴν ἡ βασιλεὺς ea uti possit etiam qui caret instrumentis. Et ut videmus, alias artes data, hanc accepta mercede discimus. Præterea aliarum artium sunt magistri: sed Parasitices, nullus est. Sed quemadmodum authore Socrate, Poëtica: sic etiam hæc fato quodam accedit. Quinetiam illud expendito, nos non posse alias artes iter faciendo, aut navigando exercere: sed hac licere uti tum iter facienti, tum naviganti. *Tych.* Omnino ita est. *Para.* Aliæ quoque artes hanc optare videntur, hæc nullam aliam. *Tych.* Ecquid? nonne qui aliena capiunt, injuriam facere videntur tibi? *Para.* Quidni? *Tych.* Quî fit igitur ut solus parasitus aliena accipiendo non faciat injuriam? *Para.* Dicere non possum. Porrò aliarum artium vilia & simplicia sunt initia: Parasitices contrà principium est generosum. Nam celebratum hoc Amicitiæ nomen, non aliud quàm Parasitices esse principium invenias. *Tych.* Quid ais? *Para.* Quoniam nemo inimicum, aut ignotum hominem, sed ne mediocriter quidem familiarem ad epulas invitat. Sed oportet utique ut hic priùs amicitiam contraxerit, ut libationum, mensæ, & artis hujus mysteriorum fiat particeps. Nam aliquos plerumque dicentes audivi, cujusmodi est hic amicus, qui nec edit, nec bibit nobiscum! videlicet quasi eum quo compotore & convictore utimur, solum putent fidum amicum. Quòd autem hæc ars omnium sit

1 Ἀλλότρια] Athen. lib. 1. In quo multa sunt hujus Dialogi. *Bourd.*

2 Καὶ μὴν] Ante hæc verba, incipit loqui parasitus. Aliud tamen sequutus est Interpres. *Idem.*

ωζέτη τ τεχνῶν ἐστι αὕτη, μήθοις ἂν ἐκ τῶνδε εὖ ἔχ ἥκιστα. τὰς μὲν γὰρ λοιπὰς τέχνας, οὐ μόνον κακοπαθοῦντες, καὶ ἱδρῶντες, ἀλλὰ καὶ Δία κεκμήκμοι, καὶ ἑστῶτες ἐργάζονται, ὥσπερ ἀμέλγ δοῦλοι τ τεχνῶν. ὁ δὲ παράσιτος, μεταχειρίζεται τὴν αὐτῶν τέχνην, ὡς βασιλεὺς κατακείμενος. ἐκεῖνα μὲν γὰρ οὐ δεῖ λέγειν πρὸς τ εὐδαιμονίας αὐτῷ, ὅτι δὴ μόνος καὶ τ σοφὸν ὀμηρον ὥστε φυλλοβολοῦντα χρόνον φύζειν, ὥσπερ δρῦς, ἀλλὰ τὰ ἄσπαρτα, καὶ τὰ ἀνήροτα πίνακα νέμεται. καὶ μὴν ῥητορά τε, καὶ γεωμέτρην, καὶ χαλκέα, οὐδὲν κωλύει τὴν ἑαυτῶν τέχνην ἐργάζεσθαι, ἐάν τε πονηρὸς, ἐάν τε ἐ μοχθηρ. παρασιτῆν, οὐδὲν διώκατην ἡ μοχθηρὸν, ἢ πονηρός. Τυ. παπαί. οἷον χρῆμα ἀποφαίνῃ τὴν παρασιτικήν. ὥστε ἐ αὐτὸς ἤδη βούλεσθαι δοκῶ μοι παράσιτος εἶναι ἀντὶ τούτου, ὅς εἰμι. Πα. ὡς μὲν τοίνυν χρηστῶν πάντων ἀμφίεσθαι, δεδεῖχθαί μοι δοκῶ. φέρε δὴ ὡς ἐ καθ' ἰδίαν ἑκάστης διαφέρει, σκοπῶμεν. τὸ μὲν δὴ ταῖς βαναύσοις τέχναις παρεμβάλλειν αὐτὴν, ἀνόητόν ἐστι. καὶ μᾶλλόν πως καθαιρεῖσθαι τὸ ἀξίωμα τ τέχνης. ὅτι γε μὴν τ μεγίστων ἐ καλλίστων τεχνῶν ἀμφίεσθαι, δεικτέον, ὁμολογοῦντα γάρ δὴ πάντων, τ τὴν τε ῥητορικὴν, καὶ τὴν φιλοσοφίαν, ἃς ἀμφὶ ἡμφισβήτηται, καὶ ἐπιστήμας ἀποφαίνοντάς τινες. ἐπιδεῖν γὰρ ἐ τούτων ἀποδείξαιμι τὴν παρασιτικὴν πολὺ κρατοῦσαν, καλῶ δηλονότι τ ἄλλων τεχνῶν δόξει πρεπεστάτη, καθάπερ ἡ Ναυσικάα τ θεραπαινίδων. καίτοι μὲν οὖν ἀμφοῖν

sit maximè regalis: hinc non minùs possis cognoscere. Nam reliquas artes non modo graviter laborantes, & sudantes, sed per lovem, sedentes, & stantes exercent, nimirum ut artium servi. At parasitus artem suam aggreditur, tanquam rex accumbens. Quid enim attinet ea dicere quæ ad ejus fœlicitatem pertinent, quòd solus juxta sapientem Homerum, neque plantam manibus plantat, neque arat, sed citra arationem & sementem omnia consequitur? Quinimo nihil rhetorem, geometram, ærarium fabrum impedit, quominus suam artem exerceat, sive sit pravus, sive stultus. Nemo autem, qui sit stultus, aut pravus, potest parasitari. *Tych.* Papæ! cujusmodi rem ostendisti Parasiticam esse! Itaque velim, pro eo qui jam sum, parasitus esse. *Para.* Igitur quantum communiter præstet omnibus, videor mihi demonstrasse. Age jam quantum privatim singulis præstet, consideremus. Certè eam cum mechanicis artibus comparare, ineptum esset: aut potiùs ejus qui hujus artis dignitatem tollere vellet. Sed ostendendum est hanc maximas, & pulcherrimas artes præstantia superare. Apud omnes in confesso est, cùm Rhetoricam, tum Philosophiam esse maximas & pulcherrimas, quas propter nobilitatem, nonnulli etiam scientias faciunt. Proinde posteaquam ostendero, & his longè potiorem esse Parasiticam, satis nimirum constabit eandem & aliis artibus esse præstantiorem, quemadmodum Nausicaa præstet famulis. Communiter

1 Τὴν τε ῥητορικὴν ἐ τὴν φιλοσοφίαν, ἃς διὰ ἀμφισβήτηται] Τὴν τε ῥητορικὴν ἐ * φιλοσοφίαν μείζους τε ἐ καλλίους ἔτι), ἃς διὰ γ. Sic paulo ante ὅτι γε μὴν τὴν μεγίστων ἐ καλλίστων τεχνῶν διαφέρει, &c. *Marcil.*

λλοφέρει, καὶ τῆ ῥητορικῆς, καὶ τῆ φιλοσοφίας, πρὸ τούτων καὶ τῶν ὑποστάσεων. ἡ μὲν γὰρ ὑφίστηκεν. οἰδὲ, ἔστι γὰρ ἐν τῆν ῥητορικὴν ἤν τι, καὶ τὸ αὐτὸ νομίζομεν. ἀλλ' οἱ μὲν, τέχνην. οἰδὲ, τριακοντόρον, ἀτεχνίαν. ἄλλοι δὲ, κακοτεχνίαν. ἄλλοι δὲ, ἄλλό τι. ὁμοίως δὲ ἐν τῆν φιλοσοφίαν καὶ τὸ αὐτὸ, καὶ ἀσαύτως ἔχουσιν. ἑτέρως μὲν γὰρ Ἐπικούρῳ δοκεῖ τὰ πράγματα ἔχειν. ἑτέρως δὲ, τοῖς ἀπὸ τῆς στοᾶς. ἑτέρως δὲ, τοῖς ἀπὸ τῆς ἀκαδημίας. ἑτέρως δὲ, τοῖς ἀπὸ τοῦ περιπάτου. καὶ ἁπλῶς, ἄλλως ἄλλοι ἀξιοῦσι τὴν φιλοσοφίαν εἶναι. καὶ μέχρι μὲ νυνὶ, ὅτι οἱ αὐτοὶ γνώμης κρατοῦσιν, ὅτι αὐτῶν ἡ τέχνη μία φαίνεται. ἐξ ὧν δηλονότι πραγματεύεσθαι καὶ λείπεται. λέγειν γὰρ φημι μήτε εἶναι τέχνην, ἧς οὐκ ἔστιν ὑπόστασις. ἐπεὶ τί δήποτε ἀριθμητικὴ μέν, μία ἐστὶ καὶ ἡ αὐτὴ, καὶ δὶς δύο παρ' ἡμῖν, καὶ παρὰ Πέρσαις, τοσαυτάκις ἐστὶ, καὶ συμφωνεῖ ταῦτα καὶ παρὰ Ἕλλησι, καὶ βαρβάροις. φιλοσοφίας δὲ, πολλὰς καὶ διαφόρους ὁρῶμεν. καὶ ὅτι τὰς μὲν ἀρχὰς, ὅτι τὰ τέλη σύμφωνα πασῶν. Τυ. ἀληθῆ λέγεις. μίαν μὲν γὰρ τὴν φιλοσοφίαν εἶναι λέγουσιν. αὐτοὶ δὲ, αὐτὰς ποιοῦσι πολλάς. Πα. καὶ μὴν τὰς μὲν ἄλλας τέχνας, εἰ καί τι καὶ ταύτῃς ἀσύμφωνοι εἶεν, καὶ παρέλθοι τις συγχύσεως ἀξιώσας, ἐπί μέσην τι δοκοῦσι, καὶ αἱ καταλήψεις αὐτῶν οὐκ εἰσὶν ἀμεταπλωτοι, ὥστε δικαίως ἂν εἶεν. φιλοσοφίαν δέ τις ὡς ἀναγκαίαν, ἀνάγκοιθ' μὴ μίαν εἶναι, καὶ μὴ δὲ σύμφωνον αὐτὴν ἑαυτῇ μᾶλλον τῶν ὀργάνων. μία μὲν οὖν ἐστι φιλοσοφία, ἐπειδὴ ὁρῶ καὶ ἄπειρον ὄσαν. πολλὰς δὲ δυνατὸν εἶναι, ἐπειδήπερ ἡ φιλοσοφία μία. ὁμοίως δὲ καὶ

niter igitur Rhetoricam & Philosophiam antecellit. Primùm quantum attinet ad artis substantiam. Hæc enim subsistit: illæ verò minimè. Neque enim de Rhetorica unum idemque sentimus: sed alii artem: alii contrà, non artem: alii malam artem: alii aliud esse dicunt. Neque Philosophiam simili ratione, eodemque modo se habere putamus. Aliter enim Epicuro res videntur se habere: aliter Stoicis: aliter Academicis: aliter Peripateticis, Quid multa? alius aliam Philosophiam esse contendit. Et hactenus neque iidem sententia potiuntur, neque eorum ars una esse videtur. Ex quibus reliquum est ut argumenta ducam. Principio artem esse nego, cujus nulla est substantia. Nam & Arithmetica una eademque est, & bis duo apud nos & Persas, sunt quatuor, & hac de re convenit inter Græcos & Barbaros. Sed Philosophias multas & diversas videmus, quarum omnium neque principia, neque fines inter se consentiunt. *Tych.* Vera dicis. Vnam enim Philosophiam omnes esse dicunt: attamen ipsi multarum sunt authores. *Para.* Certè in reliquis artibus, quanquam earum ratione nonnihil discreparet, & postulata venia quispiam præteriret: siquidem mediæ videntur, earumque perceptiones non sunt immutabiles, admittendus tamen esset. Philosophiam autem aliquis tanquam necessariam, sustineret non unam esse, nec secum magis convenire, quam instrumenta. Vna quidem non est Philosophia, siquidem innumeras esse video. Nec multæ tamen esse possunt, siquidem una est Philosophia. Similia etiam

dicat

ἡ ῥητορικῆς τοῦτο φαίη τις ἄν. τὸ γὰρ περὶ ἑνὸς ἁπάντων ἀμφισβητεῖν οὐκ ἔστιν ἐν οἷς ἁπάντων μὴ λέγειν ἄτοπον, ἀλλὰ μέχρι τίνος φορᾶς ἀνεκτέον, ἀποδεῖξις μεγίστη δὲ μὴ ἡ τῆς τέχνης εἶναι τοῦτο, ἣν μία παραλήψεως οὐκ ἔστι. τὸ γὰρ ζητεῖν τὸ τί μᾶλλόν ἐστιν αὐτῶν ἐστι, καὶ τὸ μὴ δέπου ὁμολογεῖν μίαν εἶναι, τοῦτο αὐτὴν ἀναιρεῖ δὲ ζητουμένου τοῦ οὐσίαν. ἡ μὲν τοίνυν Στωϊκὴ οὐκ ἄτοπος ἔχει, ἀλλὰ δὲ ἐν Ἕλλησι, καὶ ἡ βαρβάρους μία ἐστὶ, καὶ κατὰ ταὐτὰ, καὶ ὡσαύτως. καὶ οὐκ ἂν εἴποι τις ἄλλως μὲ τοὺς δὲ, ἑτέρως δὲ τοὺς, παρασιτεῖν. ἀλλ' εἰσὶν ὡς ἔοικεν οἱ παρασίτοις ποιὲς, οἷον σωϊκοὶ, ἢ ἐπικούρειοι, δόγματα ἔχοντες διάφορα, ἀλλὰ πᾶσι ταῦτα ἁπάντων ὁμολογία τίς ἐστι, καὶ συμφωνία τῶν ἔργων, καὶ δὲ τέλους. ὥστε ἔμοιγε δοκεῖ ἡ παρασιτικὴ κινδυνεύειν κατά γε τοῦτο, καὶ σοφία εἶναι. Τυ. πάνυ μοι δοκεῖς ἱκανῶς ταῦτα εἰρηκέναι. ὡς δὲ τὰ ἄλλα χαίρων ἐστὶν ἡ φιλοσοφία τῆς τέχνης, πῶς ἀποδεικνύεις; Πα. ἐκεῖνο ἀνάγκη πρῶτον εἰπεῖν, ὅτι φιλοσοφίας μὲ ἐδέποτε ἠράσθη παράσιτος, παρασιτικῆς δὲ, πάμπολλοι ἐπιθυμήσαντες μνημονεύονται φιλόσοφοι, καὶ μέχρί γε καὶ ἐρῶσι. Τυ. καὶ τίνας ἂν ἔχοις εἰπεῖν φιλοσόφους, παρασιτεῖν ἀποδόσθαι; Πα. ὃς πάνυ μοὶ δοκεῖ ὁ Τυχιάδη σὺ γιγνώσκειν, ὑπεκείνη ἀγνοεῖν κἀμὲ, ὡς κατὰ πάντα αὐτοῖς αἰσχύνης ἐντεῦθεν γιγνομένης, ἐκ πολλῆς. Τυ. ἦ μὰ τὸ Δί' ὦ Σίμων. ἀλλὰ δὲ σφόδρα ἀπορῶ ὅς τινας δὲ εὔφρης εἰπεῖν. Πα. ὦ γενναῖε, σύ μοι δοκεῖς ἀνήκοος εἶναι δὲ τὰ ἀναγραψάντων τὰς ἐκείνων βίους, ἐπὶ πάντας ἂν δὲ ἐπιγνῶναι ὅς τινας λέγω δύνασθαι.

dicat aliquis de Rhetoricæ substantia. Nam quòd de una quæstione non eadem dicunt omnes, sed diversis inter se pugnant sententiis, certissimum est documentum, ne hoc quidem esse principium, cujus una perceptio non est. Nam quærere quid potissimùm ex illis sit Rhetorica, nec fateri unam esse, hoc ipsam, ejus quod quæritur, essentiam tollit. Porrò Parasitica non ita se habet: sed & apud Græcos, & apud Barbaros secundum eadem, eodemque modo una est: neque dicat quisquam aliter hos, aliter illos parasitari. Neque sunt inter Parasitos, ut liquet, quales Stoici, aut Epicurci, diversorum præceptorum authores: sed omnibus apud omnes una est professio, & operum, finisque concentus. Itaque parum abesse videtur quin Parasitica, ex his quæ adduxi, etiam sit Sapientia. *Tych.* Hæc mihi videris satis superque dixisse. Sed quomodo demonstras Philosophiam esse tua arte deteriorem? *Para.* Ergo necesse est ut primùm dicam, philosophiæ amatorem parasitum nunquam fuisse: & memoriæ proditum esse complures philosophos Parasiticæ desiderio arsisse, quam ad hoc etiam usque tempus amant. *Tych.* Et quosnam Philosophos nominare possis, qui Parasiticæ operam dederint? *Para.* Quos ô Tychiade, tu cùm noris, non nosse simulas, & me, ac si ex ea re dedecus non honor ad ipsos redundet. *Tych.* Non simulo per Iovem ô Simon. Imò nescio quos nominandos invenire possis.

Para. O generose mihi videris eos ignorare à quibus illorum vitæ conscriptæ sunt: alioqui quos dico prorsus nosse posses.

Tych.

Τυ. καὶ μὴν τοῖ[1] νὴ τὴν Ἡρακλέα ποθῶ δὴ ἀκοῦσαι τίνες εἰσίν. Πα. ἐγώ σοι δείξω, καὶ καταλέξω αὐτοὺς ὀνόματα οὐχὶ τὰς φαύλας, ἀλλ' ὧν ἐγὼ δοκῶ τοὺς ἀρίστους, καὶ οὓς ἥκιστα οἶει. Αἰσχίνης μὲν τοι ὁ Σωκρατικὸς ὤν, ὁ τοὺς μακροὺς ἐκείνους λόγους γράψας, ἦλθε ποτε εἰς Σικελίαν κομίζων αὐτοὺς, ὅπως εἰ δύναιτο δι' αὐτῶν γνωσθῆναι Διονυσίῳ τῷ τυράννῳ. καὶ τὸ Μιλτιάδου ἀναγνοὺς, καὶ δόξας εὐδοκιμήσειν, λοιπὸν ἐκπλεῖ εἰς Σικελίαν παρασιτῶν Διονυσίῳ, καὶ πᾶσι Σωκρατικοῖς ἀφτελέσαις ἐῤῥῶσθαι φράσας. τί δῆτα, καὶ Ἀρίσιππος ὁ κυρηναϊκὸς οὐχὶ τοῖς δοκίμοις φαίνεται σοι φιλοσόφοις; Τυ. καὶ πάνυ. Πα. καὶ οὗτος μέντοι κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον διέτριβεν εἰς Συρακούσας παρασιτῶν Διονυσίῳ. πάντων γὰρ ἐμέλλε τῶν παρασίτων αὐτὸς εὐδοκιμεῖν παρ' αὐτῷ· ἐν ᾧ δὲ ἦν πλείστου ἄξιος τοῖς ἄλλοις πᾶσι τὴν τέχνην σοφιστής. ὥστε τοὺς ἐψοποιοὺς ὁσημέραι ἔπεμπε πρὸς τοῦτον ὁ Διονύσιος, ὡς παρ' αὐτοῦ μαθησομένους. οὗτος μέντοι δοκεῖ ἐκ πασῶν τὴν τέχνην ἀρίστην. ὁ δὲ Πλάτων ὑμῶν ὁ χρυσοῦς, καὶ αὐτὸς μὲν ἦλθεν εἰς Σικελίαν ἐπὶ τοῦτο. καὶ ὀλίγας παρασιτήσας ἡμέρας τῷ τυράννῳ, ἔπαρασιτεῖν ἄμεινον ἀφῦσας ἐξέπεσε. καὶ πάλιν Ἀθήναζε ἀφικόμενος, καὶ φιλοπονήσας, καὶ παρασκευάσας ἑαυτὸν, αὖθις δεύτερον πλοῦν ἐπιπλέουσι τῇ Σικελίᾳ. καὶ διατρίψας πάλιν ὀλίγας ἡμέρας, ὑπὸ ἀμαθίας

Tych. At certè per Herculem ; quinam sint illi audire exopto. *Para.* Ostendam tibi & recensebo illos, non levis momenti viros, sed quos judico præstantissimos: quosque minimè putes. Socraticus ille Æschines qui longos illos, urbanosque dialogos conscripsit, eos in Siciliam aliquando detulit, per quos, si posset, Dionysio tyranno innotesceret. Ex quibus cum Miltiadem legisset, & placuisse visus esset, reliquum tempus in Sicilia consedit parasitans Dionysio, & Socraticis disputationibus vale dixit. Quid autem ? nonne & [2] Aristippus ille Cyrenæus tibi ex præstantibus Philosophis videtur fuisse ? *Tych.* Maximè. *Para.* Et ille per id ætatis Syracusis versatus est, parasitando apud Dionysium apud quem parasitorum omnium maximè probabatur, ut qui ad hanc artem præ cæteris singulari præditus esset industria: adeò ut quotidie coquos ad eum mitteret Dionysius, ut ex ipso discerent. Hic videtur artis dignitatem excoluisse. Vester quoque generosissimus ille Plato, in Siciliam hac de causa venit. Vbi cùm paucos dies apud regem esset parasitatus, à parasitatione, quia ad eam erat inhabilis, excidit. Rursum repetitis Athenis postquam vehemens studium adhibuisset, seque adornasset, secunda navigatione Siciliam petivit: ubi paucos dies cœnatus, iterum præ imperitia excidit. Et

1 Νὴ τὴν Ἡρακλέα] De hoc Parasitico sacramento vir Clarissimus Io. Meursius, jurabant etiam Parasiti νὴ τὸν ἄλας Liban. Paras. *Bourd.*

2 *Aristippus*] Genere Cyrenaicus maximè voluptarius fuit, canis regius à Diogene nominatus, quòd assentaretur Dionysio, ad hunc Stratonem, vel ut alii, Platonem dixisse tradunt. Tibi soli & chlamydem & vestem rejiculam ferre datum est leg. Diog. Laert. lib. 2. Horat. epist. lib. 1. *Cogn.*

Δίας ἐξέπεσεν. καὶ αὕτη ἡ συμφορὰ Πλάτωνι μὲν Σικελίαν, ὁμοία δοκεῖ γεγενῆσθαι τῇ Νικίᾳ. Τυ. καὶ τίς ὦ Σίμων, περὶ τούτου λέγει; Πα. πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι. Ἀριστόξενος μὲν ὁ μουσικός, πολλοῦ λόγου ἄξιος, καὶ αὐτὸς δὲ παράσιτος Νηλέως ἦν. Εὐριπίδης μὲν γὰρ ὅτι Ἀρχελάῳ μέχρι τοῦ τελευτᾶν παρασίτης, καὶ Ἀνάξαρχος Ἀλεξάνδρῳ, πάντες ἐπίστασθε. καὶ Ἀριστίλλης δὲ τὰ παρασιτικὰ ἤρξατο μόνον, ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων τεχνῶν. φιλοσόφους μὲν οὖν ὥσπερ ἐγὼ, παρασιτίᾳ καταδύσαντας, εἶδεν. παράσιτον δὲ οὐδεὶς ἔτι φράσαι, φιλοσοφεῖν ἐθελήσαντα. καὶ μὴν οἱ ἔτι εὐδαίμων τὸ μὴ πεινῆν, μὴ δὲ διψῆν. μὴ δὲ ῥιγοῦν, ταῦτα οὐδενὶ ἄλλῳ ὑπάρχει, ἢ παρασίτῳ. ὥστε φιλοσόφους μὲν ἄν τις πολλοὺς καὶ ῥιγοῦντας, καὶ πεινῶντας εὕροι. παράσιτον δὲ, οὐ. ἢ μὰ ἂν εἰπεῖν παράσιτον, ἀλλὰ δυσμοῖρός τις, ἢ πλωχὸς ἄνθρωπος, ἢ φιλοσόφῳ

Et hæc Platonis fortuna Niciæ fortunæ ſimilis videtur. *Tych.* Equis Simo ea de Platone dicit? *Para.* Complures etiam alii. Porrò [1] Ariſtoxenus Muſicus, plurimi æſtimandus, [2] Nelei fuit [3] paraſitus. Quòd autem Euripides apud Archelaum ad mortem uſque, [4] Anaxarchus apud Alexandrum egit paraſitum, planè compertum habes. Cæterùm Ariſtoteles Paraſiticam orſus eſt ſolùm, ut reliquas artes. Philoſophos quemadmodum Paraſiticæ operam dederint, oſtendi. Nemo autem Paraſitum producat, qui philoſophari voluerit. Ac ſanè ſi neque eſurire, neque ſitire, neque algere beatum eſt, hæc alii nulli quàm paraſito ſuppetunt. Itaque Philoſophos multos invenias qui frigore, & fame capiantur: Paraſitum autem, nullum: alioqui Paraſitus non eſſet, ſed infœlix quiſpiam, aut mendicus, aut Philoſopho ſimilis.

1 *Ariſtoxenus*] Muſicus dictus fuit à patre, muſicæ præcipuo magiſtro, auctore Suid. Stephanus de urbibus, in dictione Tarentum, ſcribit hunc fuiſſe patria Tarentinum. de hoc Cic. & Gellius. *Cogn.* Ἀριστόξενος ὁ ὁ Μυσικὸς πολλοῦ λόγου ἄξιος καὶ αὐτὸς γε παράσιτος Νηλέως ἦν] Quis fuerit ille Neleus, qui paraſitum habuit Ariſtoxenum, diſcimus ex Strabone lib. 13. ὁ τῶν Κορίσκων υἱὸς Νηλεὺς ἀνὴρ Ἀριστίλλης ἠφαμίνος καὶ Θεοφράστου—ἐρῶν ἦν ἔοικεν συναγαγὼν βιβλία, καὶ διδάξας τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ βασιλέως βιβλιοθήκης συνάξαι. Non eſt mirum, ſi παράσιτον habuerit Ariſtoxenum. Nam viri divitis fuit bibliothecam adunare. & Ariſtoxenus eandem cum Neleo Philoſophiæ ſectam profitebatur. Ariſtotelis enim fuerat etiam auditor. De eo ſic Suidas: Ἀριστόξενος υἱὸς Μνασέου τοῦ δὲ Σπινθάρου μουσικὸς, ἀπὸ Ταράντου δὲ Ἰταλίας, διατρίψας δὲ ἐν Μαντινείᾳ, φιλόσοφος γέγονε, καὶ μουσικῶν ὑπομνημάτων ἀκροάσεις τῶν τοιούτων, καὶ Λάμπρου τοῦ Ἐρυθραίου, εἶτα Ξενοφίλου τοῦ Πυθαγορείου, καὶ τέλος Ἀριστοτέλους. Multa deinde de eo ſubjungit, quæ videbis, & tandem addit σεσωπάξατο δὲ μουσικὰ τὰ φιλόσοφα: ex his patet eundem eſſe, de quo hic Lucianus. *Palm.*

2 *Nelei*] De hoc Athen. lib. 1. *Cogn.*

3 *Paraſitus Euripid.*] Hoc abundè Suid. & Gell. lib. 15. *Idem.*

4 *Anaxarchus*] Legend. Laërt. *Idem.*

5 Φιλοσόφους μὲν οὖν ὥσπερ ἐγὼ, παρασιτίᾳ καταδύσαντας] Fortean φιλοσόφους μὲν οὖν ὥσπερ ἦν ὑπέχων, παρασιτίᾳ καταδύσαντας. Niſi accipi Lucianus voluit, ὥσπερ ἦν, ut erat, pro, ut eſt, ſive ὥσπερ ἐστὶν, ſive, *ut res ſe habet.* Manil.

ὑμῖν. Τυ. ἴσως ταῦτά γε. ὅτι ἢ κ) πολλὰ διαφέρει φιλοσοφίας, καὶ ἐπιθετικῆς ἡ παρασιτικὴ, πῶς ἐπιδεικνύεις; Πα. εἰσὶν ὦ βέλτιστε, καιροὶ δ) τ) ἀνθρώπων βίου. ὁ μέν τις, εἰρήνης εἶμεν. ὅσοι αὖ, πολέμου, εὖ δὴ τότοις, πᾶσαι ἀνάγκη φαίνεσθαι τὰς τέχνας, καὶ τὰς ἴχνεσι ταύταις ὁποῖοί τινές εἰσι. σκόπει οὖν ἢ εἰ δοκεῖ, σκοπῶμεν τ) δ) πολέμου καιρὸν, κ) τίνες ἂν εἶεν μάλιστα χρησιμώτατοι, ἰδόντε τὸ ἴχνος αὐτῶ, καὶ κρίνῃ τῇ πολλῇ. Τυ. ὡς μέγιστον ἀγῶνα κινδυνεύεις τ) ἀνδρῶν. καὶ ἔγωγε πάλαι γελῶ καὶ ἐμαυτὸν, σποῦ ποῖος ἂν εἴη συμβαλλόμενος παρασίτω φιλόσοφος. Πα. ἴνα τοίνυν μὴ πάνυ θαυμάζῃς, μὴ ἢ τὸ πρᾶγμά σοι δοκῇ χαλεπὸν ἄξιον, φέρε σκοπῶμεν παρ' ἡμῖν αὐτοῖς. ἡγγέλθαι μὲ αἰφνίδιον εἰς τὴν χώραν ἐμβεβληκέναι πολεμίους, εἶναι ἢ ἀνάγκην ἐπεξιέναι, καὶ μὴ σκοπεῖν ἔξω διημοίρων τὴν γῆν. τ) πρωτην ἢ παρασκίλλειν ἅπαντας εἰς τ) κυβέλοιον τὸν ὡ ἡλικίαν, ὁ δὲ χωρεῖν τὸν ἄλλον. σὺ ἢ δὴ τότοις, φιλοσόφους τινὰς, καὶ ῥήτορας, ὁ παρασίτους. σκοπτὸν τοίνυν ἀποδύσωμεν αὐτοῦς. ἀνάγκη γὰρ τὸν μέλλοντα ὁπλίζεσθαι, γυμνὸν αὖ σκοπτέον. ἴσως δὲ τὸν ἄνδρα ὦ γνωσεῖ καθ' ἕκαστον, καὶ δοκιμάζει τὰ σώματα. τὸν μὲν τοίνυν αὐτῶν, ὑπὸ εὐδίας ἰδοὶς ἂν λεπτὸν, ὁ ὠχρὸν περφυκότα, ὥσπερ ἤδη πνευμονίας παρεστῶτος. ἀγῶνα μὲν γὰρ, ὁ μάχην σταδιαίαν, ὁ ὠθισμὸν, ὁ κόνιν, ὁ πταίσματα, μὴ γελοῖον ἢ λέγειν, δύναται φέρειν ἀνθρώπους ὥσπερ ἐκείνης τινὸς εὐρώστους ἀναλήψεως; ἄφελε ἢ πάλιν μεταβὰς, τ) παράσιτον ὁποῖός τις φαίνεται.

milis. *Tych.* Hæc sufficiunt. Sed Parasiticam Philosophia & Rhetorica esse potiorem, quomodo comprobabis? *Para.* Vitæ humanæ sunt tempora, vir optime, alterum pacis, alterum belli, in quibus utique omnino est necessarium artes patefieri, & cujusmodi sint ii à quibus exercentur. Priùs autem, si tibi videtur, consideremus belli tempus, quinam potissimùm utilissimi esse possint, cùm privatim quisque sibi, tum in genere reip. *Tych.* Quàm non mediocre virorum certamen denuntias: ac jamdudum apud me rideo, cogitans qualis esse possit Philosophus cum Parasito comparatus. *Para.* Ergo ut non mireris nimium, neque hoc substantione dignum putes, age typis expressis ob oculos nostros ponamus. Annuntiatum est hostes in regionem ex improviso irrupisse, necesse autem esse in eos irruere, neque permittendum ut agros populentur. Esse etiam operæ pretium ut belli dux conscribat exercitum ex juvenibus, & alii discedant. Inter hos esse Philosophos aliquos, Rhetores, & Parasitos. Primùm igitur eis vestimenta detrahamus: necesse enim est ut priùs denudentur, qui arma sunt induturi Tum ô generose viros illos sigillatim contemplare, & corpora explora. Certè alios præ indigentia tenues, & horrore pallidos videbis, tanquam vulneribus confectos. Annon ridiculum esset dicere ejusmodi homines, qui curatione aliqua sunt refocillandi, statariam pugnam, & conflictum, & pulverem, & vulnera ferre posse? Iterum ab iis ad Parasitum transiens, aspice qualis appareat. Non-

ἆρ' οὐχ ὁ μὲν, τὸ σῶμα σφόδρα πολὺς, καὶ τὸ χρῶμα ἡδὺς, οὐ μέλας γε, [1] οὐδὲ λυγὸς; τὸ μὲν, γὸ γυναικὶ, τὸ δὲ, ὅλῳ σφόδρα οἰκείοις. ἔπειτα θαμινὸς, δεινὸν βλέπων, οἷον ἡμᾶς μέγα, καὶ ὕφαιμον. οὐ γὸ καλὸν δεδιέναι τὸ ἧλιον ὀφθαλμὸν εἰς πόλεμον φέρειν. ἆρ' οὐχ ὁ τοιοῦτος καλὸς μὲν χθὲς ἦν, καὶ ζῶν ἀπόλοιτο, καλὸς γε καὶ εἰ ἀποθάνοι καλῶς; ἀλλὰ τί δὴ τοῦτο εἰκάζειν, ἔχοντας αὐτῶν τὰ δείγματα; ἁπλῶς γὸ εἰπεῖν, εἰ πολέμῳ τις πώποτε ῥυτόρων, ἢ φιλοσόφων, οἱ μὲν, οὐδὲ ὅλως ἐπεμνησθήτω τοῦ πίσχους σφόδρα. εἰ δέ τις τὰ παρακινδυνεύσαντα παραδέξεται, φημὶ τοῦτον λείψανα τῆς πόλεως, ὑποφέρειν. Tv. ὡς θαυμάσια πάσχω, καὶ οὐδὲν ὑπισχνῇ μέτριον. Πα. λέγω γὰρ ὅμως. τὸ μὲν πολιτικὸν ῥαθύμων, Ἰσοκράτης οὐχ ὅπως εἰς πόλεμον ἐξῆλθέ ποτε, ἀλλ' οὐδὲ ἐπὶ δικαστήριον ἀνέβη μέχρι Φιλίππου. οἶμαι ὅτι οὐδὲ τῷ φανῆναι μέχρι τούτου ἦλθε. τί δῆτα, οὐχὶ Δημάδης μὲν, καὶ Αἰσχίνης, καὶ Φιλοκράτης ὑπὸ δείους ἀνδρὸς καταπλαγέντες τὴν καρδίαν τοῦ Φιλίππου πολέμου, τὴν πόλιν παρέδοσαν, καὶ σφᾶς αὐτοὺς τῷ Φιλίππῳ, καὶ διεπέλεσαν Ἀθήνησιν ἀεὶ τὰ ἐκείνου πολιτεύοντες. ὡς εἴγέ τις ἦν ἄλλος Ἀθηναῖος, καὶ αὐτὸς ἐπολέμει, καὶ πείθετο τοῖς ὠνητοῖς φίλοις. ὁ Ὑπερείδης γε, καὶ Δημοσθένης, καὶ Λυκοῦργος, οἵγε δοκοῦντες ἀνδρειότεροι, καὶ τοῖς ἐκκλησίαις ἀεὶ θορυβοῦντες, καὶ λοιδορούμενοι τῷ Φιλίππῳ, τί ποτε ἀπειρήκασιν ἔργον τοῦ

Nonne hic primùm corpore est magno, colore jucundo, non nigro quidem, sed neque peralbo: nam hic mulieri, ille servo convenit. Deinde animosus, horrendum obtuens: magnis quemadmodum nos, & cruentis oculis. Bonum enim non est meticulosum & fœmineum oculum in aciem afferre. Annon qui sit istiusmodi, egregius fiat, sive quum vivit armatus, sive quum honestè est mortuus? Sed quorsum istis collationibus utimur, siquidem eorum exempla habemus? Vt uno verbo dicam, Rhetorum, aut Philosophorum priorum nullus unquam ausus est belli tempore extra mœnia prodire. Quòd siquis coactus id suscepit, hunc deserta acie abscessisse dico. *Tych.* Quam admiranda omnia, quamque nihil exiguum pollicēris! *Para.* Dicam tamen. Equidem ex Rhetoribus [2] Isocrates tantùm abest ut aliquando in bellum prodierit, cùm ne in judiciali quidem foro præ timiditate suggestum unquam conscenderit. Opinor & hoc ipsum, illi vocem defuisse. Præterea nonne Demades, Æschines, & Philocrates timore statim consternati, Philippo bellum indicente, civitatem & se ipsos prodiderunt, & Philippi res Athenis semper gesserunt? Quorum bellandi rationem siquis alius Athenienſium sequeretur, eum in amicitiam ascisebant. Hyperides quoque, & Demosthenes, & Lycurgus qui videbantur animosiores, & in concionibus tumultuabantur, & Philippo convitiabantur, quid præclari in

1 Οὐδὲ λυγὸς; τὸ μὲν, γὸ γυναικὶ] Vide Isaacum Casaubonum ad hæc verba Theocriti Idyll. 16. ἃ δ' ἄλλῳ ἔσσι χαρίεις κύκνου λυγρώ. Bourd.

2 *Isocrates*] Et alii, quos postea nominat ætate eadem vivebant Athen. leg. Cic. de clar. orat. Quintil. lib. 1. Plut. in Phocio. *Cogn.*

ωὸς αὐτὸν πολέμῳ; καὶ Γ' ἐδείδης μὲ, καὶ Λυκοῦργος, οὐδ' ἐξῆλθον. ἀλλ' οὐδὲ ὅλως ἐπλησίασε μικροῦ ἔξω παρακύψαι τ' πυλῶν, ἀλλ' ἐντειχίδιοι κρήνιδε, παρ' αὐτοῖς ἤδη πολιορκημένοι, γυναικίδια, καὶ ἀποβολάμενα σωλῆνες. ὁ δ' δὴ κορυφαῖος αὐτῶν, ὁ ταυτὶ λέγων τὰ παῖς ἐκκλησίαις σωεχῶς. Φίλιππος γὰρ ὁ Μακεδόνων ὄλεθρος, ὅτιν οὐδὲ ἀνδράποδον πρίασθαί τις ποτε, πλησίασας ἀποελθεῖν εἰς τὴν Βοιωτίαν πρὶν ἢ ξυμμίξαι τὰ ταφρόπεδα, καὶ ξυμβαλεῖν εἰς χεῖρας, ἵππους τὴν ἀσπίδα, ἔφυγεν. ἢ οὐδέπω τοῦτα ἀκήκοας ἀνθρώπου δήπουθεν οὐδενός, πάνυ γνώριμα ὄντα, οὐχ ὅπως Ἀθηναίοις, ἀλλὰ Θρᾳξὶ, καὶ Σκύθαις, ὅθεν σύνεσμεν τὸ κήρυγμα λῦ. Τυ. ἐπίστεμαι ταῦτα. ἀλλ' ὅτοι μὲ ῥήτορες, καὶ λόγους λέγειν ἠσκηκότες. ἀρετὴν δ', ἄ. τί δ' οὖν τὸ φιλοσόφων λέγεις; ἃ καὶ δὴ τούτους ὥσπερ σαθροὺς ἔχεις αἰτιᾶσθαι. Πα. ὅτοι πάλαι ὦ Τυχιάδη, οἱ περὶ τ' ἀνδρείας ὁσημέραι διαλεγόμενοι, καὶ [2]καταιτέλοντες τὸ τ' ἀρετῆς ὄνομα, πολλῷ μᾶλλον τ' ῥητόρων φανοῦνται δειλότεροι, καὶ μαλακώτεροι. σκόπει δὴ ὅτου. ἀσθενοῦσι μὲ, οὐκ ἔστιν ὅς τις εἰκῆ ἔχει φιλόσοφον ἐν πολέμῳ πτελαδήσηκόμενον. ἤτοι γὰρ οὐδὲ ὅλως ἐστρατεύσαντο, ἢ εἰ ἐστρατεύσαντο, πάντες ἔφυγον. Ἀντισθένης μὲν γὰρ, καὶ Διογένης, καὶ Κράτης, καὶ Ζήνων, καὶ Πλάτων, καὶ Αἰσχίνης, καὶ Ἀριστοτέλης, καὶ πᾶς ὅτος ὁ ὅμιλος, ὅτε εἶδον παράτα-

in bello adversus eum gesto præstiterunt? Equidem Hyperides & Lycurgus nunquam egressi sunt, sed neque vel modicum exerto è portis capite ausi sunt prospicere. Verùm intra mœnia sedebant, apud se ipsos obsessi, sententiolas & senatusconsulta componentes. Sed enim coryphæus illorum Demosthenes, qui hæc subinde in concionibus dicebat: Pestifer ille Philippus Macedo, unde ne mancipium quidem quisquam emeret, ausus in Bœotiam venire priusquam commixti exercitus ad manus venirent, [1] abjecto clypeo aufugit. Aut hæc priùs nondum ex quoquam audivisti, quæ innotuerunt non Athenientibus modò, sed Thracibus & Scythis, unde erat sceleſtus ille. *Tych.* Hæc scio. Sed hi sunt Rhetores orationibus habendis, non virtute bellica exercitati. Quid autem de Philosophis dicis? Non enim hos quemadmodum illos accusare potes ignaviæ. *Par.* Hi equidem Tychiade, qui quotidie de fortitudine disputant, & virtutis nomen in ore habent, multò ignaviores & molliores Rhetoribus apparebunt. Ad hunc verò modum rem considera. Primùm nemo dicere possit Philosophum in bello mortem oppetiviſſe. Aut enim non omnino militarunt, aut si militarunt, omnes terga dederunt. Equidem Antisthenes, Diogenes, Crates, Zeno, Plato, Æschines, Aristoteles, & illa Philosophorum universa turba nunquam viderunt aciem.

1 *Abjecto clypeo*] Demosthenes clypeo suo litteris aureis scripserat ἀγαθῇ τύχῃ attamen cùm ad pugnam ventum esset, abjecto clypeo aufugit, quod cùm illi probro daretur, eluſit hoc versiculo:

Αὐτὰρ δὲ φεύγων ἐς πάλιν μαχήσομαι.

Cætera hujus dialogi desumpta sunt ex Iliad. & Odyss. *Cogn.*

2 Καταιτέλοντες τὸ τ' ἀρετῆς ὄνομα] Sic apud Diog. Laert. in Stilpo. *Bourd.*

1 Mé-

ξιν. [1] μόνος δὲ πλημόσας ἐξελθὼν εἰς τὴν ὁ τῇ πόλει μάχην ὁ σοφὸς αὐτῶν Σωκράτης, φεύγων ἀπῆλθεν ἀπὸ Πάρνηθος, εἰς τὴν Ταυρίου παλαίστραν κατέφυγε. πολὺ γὰρ αὐτοῦ ἀστειότερον ἐδόκει μὴ τὰ μειρακυλλίων, καθεζόμενον, ἀναπείθειν, καὶ σοφισμάτια συνείρειν τοῖς συνοῦσιν, ἢ ἀνδρὶ παρασκευὴν μάχης. Τυ. ὦ γενναῖε, ταῦτα μὲν ἤδη ἐγὼ παρ' ἄλλων ἐπυθόμην, ἃ μοὶ δίκαι σκώπτειν αὐτοὺς, καὶ ὑπερδέξειν βουλόμενοι. ὥστε εἴδεν τί μοι δοκεῖς χαριζόμενος τῇ σιωπῇ τέχνῃ κεχρῆσθαι τῶν ἀνδρῶν. ἀλλ' εἰ δοκεῖ, ἤδη φέρε καὶ σὺ παράσιτος ὁποῖός τίς ἐστιν ὁ πολέμῳ, καὶ λέγε. καὶ εἰ ὅλως λέγεται παράσιτός τις γέγονε τῶν παλαιῶν. Πα. καὶ μὴν ὦ φιλότης, [2] ἴδοις ἂν ἥκιστ' Ὀμήρου, ὅστ' ἂν πάμπαν ἰδιώτης τύχῃ, ὅστις οὐκ ἐπίσταται παρ' αὐτοῦ τοὺς ἀρίστους τῶν ἡρώων

aciem. Solus autem ex illorum numero sapiens Socrates, in bellum quod civitati fuit adversus Lacedæmonios, exire ausus, arrepta inde fuga, ex Parnethe in Taurei palæstram divertit. Ipsi enim multo urbanius esse videbatur: cum adolescentulis sedendo, sese ornare, & secum versantibus captiunculas proponere, quàm cum Spartano viro pugnare. *Tych.* Hæc ego, ô generose, ab aliis jam accepi, quibus per Iovem non erat cavillandi, & convitiandi animus. Itaque parum gratiæ arti tuæ conciliare videris, contra viros hosce mentiendo. At si videtur, age jam dic mihi cujusmodi sit in bello Parasitus: & num omnino veterum aliquis parasitus fuisse dicatur. *Para.* Atqui ô amice, nemini usque adeò inauditus est Homerus, nemo tam idiota, ut nesciat præstantissimos heroas

1 Μόνος δὲ πλημόσας ἐξελθὼν εἰς τὴν ὁ τῇ πόλει μάχην ὁ σοφὸς αὐτῶν Σωκράτης, φεύγων ἀπῆλθεν ἀπὸ Πάρνηθος, εἰς τὴν Ταυρίου παλαίστραν] Mirum est neque interpretem neque commentatorem hunc locum emendasse, at mendum fœdum est, & manifestum: emendatio vero in proclivi. Quid enim est τὴν ὁ τῇ πόλει μάχην? quænam fuit ea pugna in urbe facta, in qua Socrates affuit? & quis deorum Parnethen montem à Bœotiæ finibus in Athenas ipsas transposuerit? Lege, lege meo periculo, τὴν ὅτι Δηλίῳ μάχην. Ea fuit, in qua Socrates interfuit. Sed mira est hoc loco interpretis confidentia simul & ignorantia, qui de suo addidit *adversus Lacedæmonios*. At ea pugna contra Bœotos facta fuit, & quod dicit inferius αἰδοῖ Σπαρτιάτῃ, ad eam pugnam non debet referri. Plures de ea pugna & Socratis in ea strenuitate loquuti sunt, sufficiet ad emendationis nostræ confirmationem Plutarchus in Alcibiade: ἐπὶ τῇ τοῦ Δηλίῳ μάχῃ γενόμενος ὁ φεύγοντας Ἀθηναίων ἴχνη ἵππου ὁ Ἀλκιβιάδης, τὸν δὲ Σωκράτη πεζὸν μετ' ὀλίγων ἀναχωροῦντα ἐ παρέλασεν ἰδών, &c. Vide & Laërtium in Socrate. Cæterum ex hoc loco credo Ortelius in suo lexico imaginatus est urbem in Attica vel pagum nomine Ταυρίαν Παλαίστραν. Fuit enim in ipsa urbe Athenis is locus, & ipse Taureas is fuit, cui Alcibiades colaphum inflixit, de choragio contra eum immodestius contendenti, ut ait idem Plutarchus in Alcibiade. Palæstræ erant loca in urbibus, ubi juvenes exercebantur sub quodam exercitationum magistro. Sic apud Theocritum Idyll. 2. Simætha Delphin Myndium suum amasium arcessit è palæstra Timageti:

—ἀλλ' ἀπολοῦσα
Τήνου παρὰ τὰν Τιμαγήτιο παλαίστραν.
Τίμων δ' ἁμέτερος, τίμων ὃ τὸν ἄδυ καθήσας. Palm.

2 Οὐδὲ ἂν ἥκιστ' Ὀμήρου] Οὐδὲ μὰ δύναιτ' Ὀμήρου. Marcil.

τῶν Θρασίτας ὄντως. ὃ, τι γὰρ Νέστωρ ἐκεῖνος, ἧς λέγει τὴν γλῶτταν ὥσπερ μέλι ὁ λόγος ἀπέρρει, αὐτῷ δὲ βασιλέως παρασίτου ἦν. καὶ ὅτε τὸν Ἀχιλλέα, [1] ὅσπερ ἐδόκει τε, καὶ ἦν τὸ σῶμα ἀριστοπρεπὴς, καὶ δικαιότατος, ὅτε τὸν Διομήδη, ὅτε τὸν Αἴαντα ὁ Ἀγαμέμνων ἔτως ἐπαινεῖ τε, καὶ θαυμάζει, ὥσπερ τὸν Νέστορα. οὐδὲ γὰρ δέκα Αἴαντας εὐχὴ γενέσθαι αὐτῷ, ὅτι δέκα Ἀχιλλέας. πάλαι δ' ἂν ἑαλωκυῖαν τὴν Τροίαν, εἰ τοιοῦτος ὁ ποιῶν ἦν ὅτος ὁ παράσιτος, καίπερ γέρων ὤν, τραπέζης εἶχε δίκην. καὶ τὸν Ἡφαίστου δὲ Διὸς ἔχοντα, παρασίτην Ἀγαμέμνονος ὁμοίως λέγει. Τυ. ταῦτα μὲν αὐτὸς ἐπίσταμαι. ὅπου μὲν δοκῶ μοι γιγνώσκειν πᾶς δὴ τὸν ἄνδρε, τῷ Ἀγαμέμνονι παράσιτοι ἦσαν. Πα. ἀναμνήσθητι ὦ γαναῖε τῶν ἐπῶν ἐκείνων, ὥσπερ αὐτὸς ὁ Ἀγαμέμνων πρὸς τὸν Ἡφαίστιον λέγει. Τυ. ποίων; Πα. Σὺν ᾗ πλέον δέπας αἰεὶ ἔσηκ' ὥσπερ ἐμοὶ πίεσν, ὅτε θυμὸς ἀνώγοι. σὺ τοῦτο γὰρ τὸ αἰεὶ πλέον δέπας εἰρηκεν, οὐχ' ὅτι τὸ ποτήριον ἀμφοτέρωθεν πλῆρες ἐσήκει τῷ Ἡφαίστῳ, ἐμοὶ χρῆσθαι, καὶ πάνυ δοκοῦντι, ἀλλ' ὅτι αὐτῷ δόλιος ὁ βίος μόνῳ σπουδαίνειν ὑπῆρχε τῷ βασιλεῖ. ἀλλ' οὐχ ὥσπερ τοῖς λοιποῖς τραπέζιος πρὸς ἡμέρας πᾶς προσκαλεῖτο. τὸν μὲν γὰρ Αἴαντα, ἐπεὶ καλῶς ἐμονομάχησε τῷ Ἕκτορι, εἰς Ἀγαμέμνονα δεῖν ἄγων φησὶ, καὶ πρὶν ἀξιωθέντα ὀψὲ ὁ δεῖπνα τοῦ βασιλεῖ δεῖπνα. ὁδὲ Ἡφαίστου, καὶ ὁ Νέστωρ, ὁσημέραι συνεδείπνουν τῷ βασιλεῖ, ὡς αὐτός φησι. Νέστωρ ᾗ παράσιτός μοι δοκεῖ τῷ βασιλέως μάλιστα τεχνίτης, καὶ ἀγαθὸς ἡνίοχος. ἐ γὰρ ἐπὶ ᾧ roas apud ipsum esse parasitos. Nam Nestor ille, à cujus lingua perinde ut mel fluebat oratio, regis fuit parasitus. Et neque Achillem, qui & videbatur, & erat forma corporis præstantissimus, & justissimus, neque Diomedem, neque Aiacem Agamemnon tantis laudibus extulit, & admiratus est, quantum Nestorem. Neque enim decem Aiaces, neque decem Achilles sibi esse optat. Quippe jam olim Troiam cepisset, si tales, qualis erat hic parasitus, quamvis senex, decem milites habuisset. Quinetiam Idomeneum Iovis filium, similiter Agamemnonis parasitum esse dicit. *Tych.* Hæc quoque scio. Nondum tamen mihi videor intelligere, quomodo hi duo viri fuerint Agamemnonis parasiti. *Para.* Memento illorum Homeri versuum, quibus Idomeneum alloquitur Agamemnon. *Tych.* Quosnam dicis? *Para.* Semper tibi plenior ut mi Stat cyathus, quum fert animus potare benignè. Hoc loco semper plenum dixit cyathum: non quòd poculum perpetuò plenum adstaret Idomeneo tum pugnanti, tum dormienti: sed quia ipsi soli, quandiu vixit, cum rege convivari obtigit: siquidem certis diebus: ut cæteri milites, non invitabatur. Etenim Aiacem, postquam in singulari certamine cum Hectore, strenuè se gessisset, ad divinum Agamemnonem ductum fuisse ait, & vesperi apud regem honoris causa cœnatum. At verò Idomeneus & Nestor, fere quotidie cum rege, ut ipse inquit, convivabantur. Porrò Nestor regum Parasitus mihi fuisse videtur arte multa industrius: qui non apud

1 Ὅσπερ ἐδόκει] Ὥσπερ ἐδόκει. Marcil.

Ἀγαμέμνονος ἄρξαντος τῆς τέχνης, ἀλλὰ ἄνωθεν ἀπὸ Καινέως, καὶ Ἐξαδίου. δοκεῖ δὲ οὐδὲ ἀνυπαύστως παροινῶν, εἰ μὴ ὁ Ἀγαμέμνων ἀπέθανε. Τυ. ὑποκρινοῦμαι γοῦν ὁ παράσιτος. εἰ δ' ὁ ἄλλος τὰς οἶδα, πειρῶ λέγειν. Πα. τί οὖν ὦ Τυχιάδη, οὐχὶ καὶ Πάτροκλος ἦν Ἀχιλλέως παράσιτος, καὶ τοῦτο, οὐδενὸς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων φαυλότερος, οὔτε τὴν ψυχήν, οὔτε τὸ σῶμα, νεανίας ὤν; ἐγὼ γοῦν οὐδὲν αὐτῷ μοι δοκῶ ἦν Ἀχιλλέως τεκμήριόν τοῖς ἔργοις αὐτὸ χεῖρον εἶναι. τὸν τε γὰρ Ἕκτορα ἠλαύνοντα τὰς πύλας, καὶ τὰ σκάφη τοῖς ναυσὶν εἴσω μαχόμενον, οὗτος ἐξέωσε, καὶ τὴν Πρωτεσιλάου ναῦν ἤδη καιομένην, ἔσβεσε. καίτοι ἐπεβάτευον αὐτῆς οὐχ οἱ φαυλότατοι. ἀλλ' οἱ τοῦ Τελαμῶνος, Αἴας τε, καὶ Τεῦκρος. ὁ μὲν, ὁπλίτης ἀγαθὸς. ὁδὶ, τοξότης. καὶ πολλοὺς μὲν ἀπέκτεινε τῶν βαρβάρων. οὐ δὴ τούτοις, καὶ Σαρπηδόνα τὸν τοῦ Διὸς υἱὸν, ὁ παράσιτος τοῦ Ἀχιλλέως. καὶ ἀπέθανε δὴ οὐχὶ τοῖς ἄλλοις ὁμοίως, ἀλλ' αὐτὸν μὲν Ἕκτορα, Ἀχιλλεὺς ἀπέκτεινεν, εἷς, ἕνα. καὶ αὐτὸν Ἀχιλλέα, Πάρις. τὸν δὲ παράσιτον, θεὸς, καὶ δύο ἄνθρωποι. καὶ τελευτῶν δὴ, φασὶν ἔφησεν, οὐχ οἷος ὁ γενναιότατος Ἕκτωρ, ἀπαιτήσαι τὸν Ἀχιλλέα, καὶ ἱκετεῦσαι ὅπως ὁ νεκρὸς αὐτοῦ τοῖς οἰκείοις ἀποδοθῇ, ἀλλ' οἷος εἰκὸς ἀφεῖναι παράσιτον. τίνας δὴ ταῦτας; τοιούτους σὲ οὐκοῦν μοι εἰπεῖν ἀντιβολήσω, πάντες κρούσθ' ὅλοιο, ἐμοὶ γόον δυσὶ δακρύσης. Τυ. ταῦτα μὲν ἱκανά. ὅτι δὲ μὴ φίλος, ἀλλὰ παράσιτος ἦν ὁ Πάτροκλος τοῦ Ἀχιλλέως, πειθῶ λέγειν. Πα. αὐτὸν δὲ Τυχιάδη τὸν Πάτροκλον ὅτι παράσιτος ἦν, λέγοντά σοι παρέξομαι. Τυ. θαυμαστὰ λέγεις. Πα. ἄκουε τοίνυν αὐτῶν τῶν ἐπῶν. Μὴ ἐμοὶ

apud Agamemnonem, sed priùs apud Cæneum & Exadium artem hanc inchoavit. Nec parasitandi finem priùs videtur fecisse, quàm diem obiit Agamemnon. *Tych.* Equidem præclarus hic fuit parasitus. At siquos alios nosti, conare dicere. *Para.* Quid igitur Tychiade, nonne & Patroclus Achillis fuit parasitus, idque cùm nullo alio Græcorum fuerit deterior, neque animi, neque corporis dotibus, etsi erat juvenis? Mihi equidem nulla in re ipso Achille videtur fuisse deterior, ex ejus factis conjecturam facienti. Etenim Hectorem rupris portis, ac intra munitionem juxta naves pugnantem expulit: & Protesilai navim incensam, extinxit: quanquam in ea militabant, non ignavissimi, verùm Aiax & Teucer Telamone nati, cataphractus alter, alter sagittarius. Quinetiam multos ex barbaris neci dedit Achillis ille parasitus, atque inter hos Sarpedonem Iovis filium. Nec ut alii occubuit: sed Hectorem Achilles, unus unum, Achillem Paris occidit: hunc parasitum Deus, duoque homines. Et moriens voces emisit, non quales Hector ille generosissimus, Achillem supplicitèr precatus, ut cadaver suis redderet: sed quales parasitum emittere par est. Quænam autem sunt? Si mihi viginti duro in certamine rales Ante occurrissent, straviſsem cuspide cunctos. *Tych.* Sufficiunt ista. Cæterùm Patroclum non amicum: sed parasitum Achillis fuisse, proba. *Para.* Ipsum ô Tychiade Patroclum se parasitum dicentem exhibebo. *Tych.* Miranda dicis. *Para.* Audi igitur ipsos versus. Ne mea Pelide

σῶν ἀπαίδευτε τιθήμματι ὅστ' Ἀχιλλεῦ, ἀλλ' ὁμοῦ ὡς ἑτεροφθάλμῳ σὺ ὑμετέροισι δήμοισι. καὶ πάλιν ἀποβὰς, καὶ νῦν με δεξάμενός φησιν, ὁ Πηλεὺς ἔτρεφεν σοδυκίως, καὶ σὸν θεράποντ' ὀνόμαινε. τυτθὸν παρέσιλον εἶχεν. εἰμὶ τοίνυν φίλον ἐβούλετο τὸ Πάτροκλον λέγειν, σὺν ὃν αὐτὸν ὠνόμαζε θεράποντα. ἐλαύθερος γὰρ ἦν ὁ Πάτροκλος. τίνας τοίνυν λέγει θεράποντας, εἰ μήτε τοὺς δούλους, μήτε τοὺς φίλους; τοὺς παρασίτους δηλονότι, ἢ ἐς τὸ Μηριόνην ἢ Ἰδομενέα ἐς αὐτὸν θεράποντα ὀνομάζει. ὕτως εἰμὶ καλεμένων τότε τῶν παρασίτων. σκόπει δ' ὅτι ἐς σύνταξιν τὸ μὲν Ἰδομενέα, Διὸς ὄντα μὲν, σὺν ἀξιοῖ λέγειν ἀπάλωνον Ἄρηι, Μηριόνην δὲ τὸν παράσιτον αὖ. τί δ', οὐχὶ ἐς Ἀργείων δημοκρατούμενος ὢν, καὶ πένης, ὥσπερ Θουκυδίδης φησὶ, παράσιτος ἦν Ἁρμοδίῳ; τί δ', οὐχὶ ἐς ἐρασθὲς; ἐπιεικῶς γὰρ οἱ παράσιτοι ἐς ἐρασθὲς τὸν τρυφῶντες εἰσίν. ὅτοι τοίνυν πάλιν ὁ παράσιτος τὴν Ἀθηναίων πόλιν τυραννευμένην, εἰς ἐλευθερίαν ἐφίλεσε. καὶ νῦν ἔσπευδε χαλκᾶς ἐν τῇ ἀγορᾷ μὴ τὸ παιδικὸν. ὅτοι μὲν δὴ τοιοῦδε ἄνδρες μάλα ἀγαθοὶ, παράσιτοι ἦσαν. σὺ δὲ δὴ ποῖον τινα εἰκάζεις ἐν πολέμῳ τὸν παράσιτον; οὐχὶ πρῶτον μὲν ὁ τοιοῦτος χρισοποιησάμενος ἔξεισιν ἐπὶ τὴν παράταξιν, καθάπερ ὁ Ὀδυσσεύς ἀξιοῖ; ἦ γὰρ, ἀλλ' ὃν ἐν πολέμῳ μάχεσθαι φησὶν ἐσθῆτι, καὶ δύσει ἅμα ἐν μάχαις δῖοι. καὶ ὃν ἄλλοι φασὶ πρῶτον ὑπὸ δέρας. ὁ μὲν, τὰς ἀκτῖνας ἀρμόζεται τὸ κράνος. ὁδὶ, θωράκιον ἐνδύεται. ὁδὶ, αὐτὸ τὸ δεινὸν ὑποπτεύων ἐν πολέμῳ, τρέμει. ὅτος δ', ἐνδὺς τότε μάλα φαιδρὸς τὸ πρόσωπον, καὶ μὴν τὴν ἔξοδον δύεται ἐν πρώτοις ἀριστεύσεται, ὁ δὲ τρέφων αὐτὸν, ὅπως ὑποδεὴς ὑπο-

tu condas ossa seorsim, Sed simul, ut tecto nutriti viximus uno. Et rursum eodem in loco. Nam me susceptum Peleus studiosus alebat: Nomine meque tuum noto Theraponta vocavit. Hoc est, parasitum esse voluit. Etenim si Patroclum appellare voluisset amicum, haud illum theraponta nominasset. Liber enim erat Patroclus. Quos igitur dicit esse therapontas, si neque servos, neque amicos intelligit? parasitos nimirum. Quo nomine & Merionem Idomenei theraponta compellat. Sic puto vocabantur tunc parasiti. Considera etiam eum non dignari Idomeneum Iovis filium Marti æqualem dicere: sed ejus parasitum Merionem. Quid? nonne & Aristogiton vir popularis, & pauper, ut inquit Thucydides, parasitus fuit Armodii? nonne & amator? Parasiti enim admodum amantes eorum sunt à quibus aluntur. Rursum hic parasitus Athenienſium remp. tyrannide laborantem, in libertatem vindicavit, & nunc in foro stat æneus cum amasio. Illi itaque cùm tales essent virtute clari, parasiti tamen fuerunt. Tu verò qualem in bello parasitum esse putas? Nonne hic primum prantius prodit in aciem: quemadmodum & Vlysses vult? Enimvero cui statim sub auroræ exortum pugnandum erit, ille cibum sumet. Et quo tempore alii milites præ metu, hic galeam diligenter adornat, ille thoracem induit, alius belli sævitiam suspicans trepidat: tunc parasitus vultu valdè hilari comedit: mox in aciem progressus inter primos dimicat. Qui verò alit ipsum, ordine pòst

sequi-

πάκτης τῆ τραπέζης. κἀκεῖνος αὐτὸν ὥσπερ ὁ Αἴας ὁ Τεῦκρος ὑπὸ τῆ σάκη καλύπτει. καὶ τὰ βέλη ἀφιεμένων, γυμνώσας ἑαυτὸν, τοῦτο σώζει. βέλτιον γὰρ οἶμαι μᾶλλον σώζειν, ἢ ἑαυτόν. εἰδὼς δὲ ὁ πίστις παράσιτος τὸ πολέμου, ὅπου ἂν ἐπ' αὐτῆ δόξῃ ὕπτιος λοχᾶσθαι, μεγάλη τις ὄψει νεκρός. καὶ ὥσπερ ὁ συμποσίου κεῖται κατακείμενος. ὡς ἄξιον γε φιλοσόφου νεκρὸν ἰδεῖν τοῦτον παρακείμενον, ξηρὸν, ῥυπῶντα, μικρὸν πωγώνιον ἔχοντα, αὐχμηρὸν τὴν μάχης, ἀσπίδη ἀνήρωτον, τίς οὐκ ἂν καταφρονήσειε τοιούτης τῆ πόλεως, τοὺς τοιούτους αὐτῆς ὑπὲρ κεκοσμῆσθαι ὁρῶν; τίς δ' οὐκ ἂν εἰκάσειε χλωρὸς καὶ κεκμηκότας ὁρῶν ἀνθρωπίσκους κειμένους, τὴν πόλιν ἀπορεῖσθαι συμμάχων, τοὺς ἐν τῆ εἱρκτῆ κεκμηκότας ἐπιλῦσαι τῆ πολέμου; τοιοῦτοι μὲν οἱ πολέμου ὡς ῥήτορες καὶ φιλοσόφους εἰσὶν οἱ παράσιτοι. ἡ εἰρήνη δ', τοσοῦτον μὲ δεῖ καὶ ἀφέρειν παρασίτικὴ φιλοσοφίας, ὅσον αὐτὴ ἡ εἰρήνη πολέμου. καὶ σκόπει εἰ δοκεῖ, σκοπῶμεν καὶ τὰ εἰρήνης χωρία. Τυ. ὅπου ξυνίημι ὅπ τοῦτό πως βούλεται σκοπεῖσθαι ὁ ὁμός. Πα. σκοῦν ἀγορὰν, καὶ δικαστήρια, καὶ παλαίστρας, καὶ γυμνάσια, καὶ κωμήδρια, καὶ συμπόσια ἴσως φαίην ἂν, πόλεως χωρία; Τυ. πάνυ μὲν οὖν. Πα. ὁ τοίνυν παράσιτος, εἰς ἀγορὰν μὲν, καὶ δικαστήρια οὐ πάρεισιν, ὅτι οἶμαι τοῖς συκοφάνταις πάντα τὰ χωρία ταῦτα μᾶλλον ἁρμόττει, καὶ ὅτι οὐδὲν μέτεστιν ἐν τοῖς τούτοις γεγραμμένων. τὰς δὲ παλαίστρας, καὶ τὰ γυμνάσια, καὶ τὰ συμπόσια, διώκει, καὶ κατεσθίει μόνος ὅτος. ἐπεὶ τίς ὁ παλαίστρα φιλόσοφος, ἢ ῥήτωρ ἀπολὺς, ἄξιος συγκεκλῆσθαι

sequitur parasitum, illumque hic, ut Aiax Teucrum sub clypeo, tegit: relictisque telis, neque nudato, defendit. Eum enim mavult incolumem tueri quàm se ipsum. Quòd si parasitus in bello ceciderit, neque præfectum agminis, neque militum quenquam ejus pudebit, cujus magnum sit cadaver, eoque decore jacens quo in convivio. Adeò ut indignum esset philosophi cadaver huic adjacens conspici, aridum, sordidum, promissa barba, ante pugnam mortuum, imbellem hominem. Quis eam civitatem non contemserit, qui tam miseros ejus propugnatores videat? Imò quis pallidos illos, & comatos homunciones conspicatus jacentes, non conjecerit, huic civitati auxiliatores deesse, adeò ut sceleatos qui detinebantur in carcere, ad bellum vinculis solverint? Tales in bello sunt Parasiti, cum Rhetoribus & Philosophis comparati. Cæterùm in pace tantum præcellit Philosophiam Parasitica, quantum ipsa pax bello præstat. Ac primùm si tibi videtur, consideremus pacis loca. *Tych.* Quid hoc sibi velit non intelligo. Consideremus tamen. *Para.* Nunquid forum, judicia, palæstras, gymnasia, venationes, convivia, ego dicere possim civitatis loca? *Tych.* Rectè sanè, *Para.* Parasitus autem ad forum, & causas agendas non se confert, puto quia sycophantis omnia hæc loca potiùs conveniunt: & quia nihil moderatè in his geritur. Verùm palæstras, gymnasia, & convivia sectatur, ornatque hic solus. Quis enim Philosophus aut Rhetor nudatus, corpore cum

παρασίτου τῇ συμμαχίᾳ; ἢ τίς ἐν γυμνασίῳ τούτων ὀφθείς, οὐκ αἰσχύνῃ ἅμα καὶ χρεία μᾶλλόν ἐστι, καὶ μὴν ἐν ἐρημίᾳ τούτων ἂν θηρίων ὑπομείναι δεινὸν ὀμόσαι ἰόν. ὁ δὲ παράσιτος, αὐτά τε ἐπιόντα μένει, καὶ δάκνοντα ῥᾳδίως, μεμελετηκὼς αὐτῶν τὸ τοῖς δείπνοις καταφρονεῖν. καὶ ἔτ' ἔλαφος, ἔτε σῦς αὐτῶν ἐναλίγκιος πρεπικός. ἀλλὰ κἂν ἐπ' αὐτὸν ὁ σῦς τὸ ὀδόντε ἀκόνῃ, καὶ ὁ παράσιτος ἐπὶ τὸ σιῶ ἀντιθήγει. τὸν μὲν γὰρ λαγὼς, διώκει μᾶλλον τὸ κυνῶν. ἐν δὴ συμποσίῳ, τίς ἂν ἐμμελλήσειε παρασίτῳ, ἤτοι παίζοντι, ἢ ἐσθίοντι; τίς δ' ἂν μᾶλλον ἀφέλοιτο τὰς συμπότας; πότερόν ποτε ἥδιον ἐν συμποσίῳ, ἢ ἄνθρωπος, μὴ γελῶν; ἢ τελβουνίου κείμενος, εἰς γῆν ὁρῶν, ὥσπερ ἐπὶ κύνδος ἀχὶ συμπόσιον ἥκων. καὶ ἔμοιγε δοκεῖ, ἐν συμποσίῳ φιλόσοφος τοιοῦτόν ἐστιν, οἷον ἐν βαλανείῳ κύων. φέρε δὴ πάντα ἀφέντες, ἐπ' αὐτὸν ἤδη βαδίζωμεν τὸν βίον τοῦ παρασίτου, συνοπάσαντες ἅμα, καὶ παραβαλόντες ἐκείνοις. σκεπτέον τοίνυν ἤδη τίς ἂν τὸν μὲν παράσιτον, ἀεὶ δόξης καταφρονοῦντα, καὶ ἥδιον μᾶλλον αὐτοῦ ἀνθρώπου οἰόντων. ἀεὶ ῥητόρων δὲ, καὶ φιλοσόφων εὕροι τις ἄν, ἅ πάντας, ἀλλὰ παίζοντας, ὑπὸ τύφου, καὶ δόξης τελευτῶντας, καὶ ἐν δόξης μόνον, ἀλλὰ καὶ ὁ τούτου αἴσχιον ἐστι, ὑπ' ἀργυρίου. καὶ ὁ μὲ παράσιτος, ἥττους ἔχει πρὸς ἀργύριον, ὡς ἂν ἄν τις ἥδη [1] πρὸς τοὺς ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδας ἀμελῶς ἔχοι. καὶ ἥδιον αὐτοῦ δοκεῖ λαμβάνειν τὸ χρυσίον ἢ πυρός. εἶγε μὲν ῥήτορες, καὶ ὁ φιλοσοφίαν ἐπαγγελλόμενος ἐστι, καὶ οἱ φιλοσοφεῖν φάσκοντες, πρὸς αὐτὰ ἅττα λαμβάνειν

Parasito dignè comparetur? aut quis eorum in gymnasio conspectus, loci non sit potiùs dedecus? Atqui ne in deserto quidem illorum quispiam cum bellua congredi sustineret. At Parasitus eas irruentes expectat, & facilè excipit, quas in conviviis contemnere didicit. Sed neque cervus, neque aper setis inhorrescens ipsum deterret. Imò si aper dentem adversus ipsum acuat, Parasitus vicissim in aprum acuit. Lepores autem magis insectatur quàm canis. Porrò in convivio quis cum Parasito aut ludente, aut comedente certet? Ecquis convivas magis exhilaret? Vtrum hic qui canit, & cavillatur, an homo qui non ridet, in lacerna jacet, in terram intuetur, ut pote ad luctum non ad convivium veniens? Ac ut mihi videtur, hujusmodi est Philosophus in convivio cujusmodi canis in balneo. Age verò his missis, ad ipsam Parasiti vitam nos conferamus, quam simul considerabimus, & comparemus. Primùm igitur videat quivis, Parasitum quidem semper gloriam contemnere, neque quid sentiant homines, curare. Rhetores autem & Philosophos non aliquos sed omnes comperiat, fastu, & studio gloriæ detritos: nec gloriæ modò, sed quod est hac re turpius, etiam pecuniæ. Contrà Parasitus animo erga pecuniam sic est affecto, ut nemo lapillos qui sunt in littoribus magis negligat. Nec putat aurum esse igni præstantius. Rhetores autem, & quod absurdius est, etiam illi qui se philosophari profitentur, ita miserè sunt

1 Πρὸς τοὺς ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδας] Sic tom. 1. pagin. 164. ἥδιον πυρὸς ἢ ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδων. Tangit finem hujus dissertationis Long. lib. 4. σοιμήν. Liban. Paras. *Bourd.*

τὴν παιδευμένους, ὥστε τὸ μάλιστα νῦν ἀδικεῖσθαι φιλοσόφων. τοῦτο μὲν γὰρ τὸ ῥᾴθυμον, τί δεῖ λέγειν; ὁ μὲν, δικάζων δίκλω, δώρεις ἐπ' αὐτῇ ἁλίσκ. ἄλλος δ', μισθὸν σοφιστεύων, εἰσπράττεται τὰς μισθώσεις. ὁ δὲ, ὃς δὴ βασιλέως ὑπὲρ ἐπιστάσης ὁμίλου μισθὸν αἰτεῖ, καὶ οὐκ αἰσχύνεται. ἔτι πρεσβύτης ἀνὴρ ἀφικνεῖται ἀποδημεῖ, καὶ μισθοφορεῖ, καθάπερ ἰνδὸς, ἢ σκύθης αἰχμάλωτος. καὶ οὐδὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα αἰσχύνεται, ὅτι μισθὸς ὁ λαμβάνω. εὐφυὴς δ' ἂν ἀμόγητον πᾶσι τοῦτο, ἀλλὰ ἓν ἄλλα πάθη. οἷον, λύπας, καὶ ὀργὰς, καὶ φθόνους, καὶ πονηρίας. ἐπιθυμίας δ' γε μὲν παρόντων, ἔξω τούτων ἐστὶν ἁπάντων. ὅτε γὰρ ὀργίζεται δι' ἀπεχθείαν, καὶ ὅτε οὐκ ἐστὶν αὐτῷ ὅτου ὀργισθείη. καὶ εἰ ἀγανακτήσειε δέ ποτε, ἡ ὀργὴ αὐτὸν χαλεπὸν μὲν, οὐδὲ σκυθρωπὸν οὐδὲν ἀποβαίζεται. μᾶλλον δ', γάλαπτα, καὶ εὔφρανέ τὰς ξυνούσας. λυπεῖται γε μὲν ἥκιστα πάντων. τοῦτο δ' πίχνης ἀθλιοδιδάσκαλος αὐτῷ, καὶ χαλεζομένης, μὴ ἔχειν ὑπὲρ ὅτου λυπηθείη. ὅτε γὰρ χρήματά ἐστιν αὐτῷ, ὅτε οἰκος, ὅτε οἰκέτης, ὅτε γυνὴ, ὅτε παῖδες. ὧν ἀφαιρεθέντων, πάντως ἀνάγκη ἐστὶ λυπεῖσθαι τὸ ἔχοντα αὐτὰ, ἐπὶ τούτου ἀπόλωνται. ἐπιθυμεῖ δ' ὅτε δόξης, ὅτε χρημάτων, ἀλλ' ὑδὲ ὠραίας πονός. *Tv.* ἀλλ' ὦ Σίμων, εἰκὸς γε συδεμίᾳ τροφῇ λυπηθῆναι αὐτόν. *Πα.* ἀγνοεῖς ὦ Τυχιάδη, ὅτι ἐξ ἀρχῆς ὑδὲ παρόντος ἐστὶν ὅτου, ὅστις λυπεῖ τροφῆς. ὑδὲ γὰρ ἀπολεῖ. ὑδὲ φρόνιμος, λυπεῖται ἐστὶν ἀνδρεῖος. ὑδὲ φρόνιμος, λυπεῖται ἐστὶ φρόνιμος. ἄλλως γε, ὅτε παρόντος ἂν εἴη. ἀφίκεσθαι δ' ἡμῖν τοῦ παρόντος

sunt erga hæc affecti, quasi hac ratione potissimùm laudem & gloriam sibi compararent. Quid verò de Rhetoribus dicam? hic causam agens, largitionibus est corruptus: ille dicendi artem profitens, à discentibus mercedem exigit: alius pro sua opera mercedem à rege pariter flagitat, nec pudore suffunditur. Præterea vir senex ob id peregrè proficiscitur, & quæstum facit, non aliter atque Indus, aut Scytha captivus, Nec eum pudet nominis, quòd sit merces id quod accipit. Nec solùm his vitiis, sed etiam aliis animi perturbationibus obnoxios eos invenies, puta mœrori, iræ, invidiæ omnisque generis cupiditati. Sed Parasitus omnibus his affectibus vacat Neque enim irascitur ob malorum tolerantiam, & quia non habet quod irascatur. Quòd siquando indignetur: nihil molesti & tetrici designat ejus ira: sed risum potius: estque conversantibus oblectamento: atque omnium minimè tristitia capitur, præbente hoc & largiente ipsi arte, ut nihil suppetat cujus causa tristitiam contrahat. Caret enim pecuniis, domo, famulo, uxore, liberis, quibus pereuntibus omnino necesse est ut mœrore afficiatur qui ipsa possidebat. At neque gloriam, neque pecunias, neque formosum quenquam expetit. *Tych.* At ô Simo, consentaneum est illum ob victus inopiam mœstum reddi. *Para.* Ignoras ô Tychiade, statim ab initio, hunc qui victu indiget, non esse parasitum. Non enim fortis fortitudinis inopia fortis est: neque prudens, inopia mentis est prudens: alioqui parasitus esse non possit. Proposita enim est nobis quæstio, non de eo qui non est, sed de eo qui re-

ρασίτου ζητῶ ὄντος, ὑγιὲς μὴ ὄντος. εἰ δὲ μὴ ὁ ἀνδρεῖος ἄλλως, ἢ παρασίτου ἀνδρούμενος, καὶ ὁ φρόνιμος, παρασίτου φρονήσεως, καὶ ὁ παράσιτος ὢν, παρασίτου δὲ παρασιτῶν, παράσιτος ἔσῃ. ὡς εἴγε τοῦτο μὴ ὑπάρχει αὐτῷ, τοῦ ἄλλα πόνου, καὶ ὑγιὲς ἀδύνατον ζητήσεται. Tυ. οὐκοῦν ἀδύνατον λυπήσει παράσιτος ὤν. Πα. ἔοικεν. ὥστε οὔτ' ἐπὶ τούτῳ, οὔτ' ἐπ' ἄλλῳ ἐστὶν, ὅτῳ λυπηθείη ἄν. καὶ μὲν δὴ πάντες ὁμῶς φιλόσοφοι, καὶ ῥήτορες, φοβοῦνται μάλιστα. τῶν γὰρ τοιούτων αὐτῶν, εὕροις πᾶν ἂν μὴ ξύλα ἀφιόντας. ἐγὼ δ' ἂν δή ποτε εἶμι ἰὼν φοβούμενα ἀνδριάντας, καὶ τὰς θύρας ἢ μάλα ἐρρωμένως ἀποκλείοντας, μή πως ἄρα νύκτωρ ἐπιβουλεύσειεν αὐτοῖς δεδιότες. ὁδὶ, τὴν θύραν ἢ δυμοῦλον ἀφειδῶσιν, εἰκῇ ἐκ τύπτει, ὡς μὴ ταχὺ ἀνοίξω ἀνοιχθείη. ἡδομένῳ ἢ ψόφῳ νύκτωρ, ὑδέν τι μᾶλλον θορυβεῖται, ἢ μὴ γενομένῳ. καὶ δι' ἐρημίας ἢ ἀπίων, ἄνευ ξίφους ὁδεύει. φοβεῖται γὰρ ὑδέν ὑδαμοῦ. Φιλοσόφους ἢ πολλάκις εἶδον ἐγὼ, ὑδένος ὄντος δεινοῦ, τόξα ἀνεσπασμένους. ξύλα μὲν γὰρ ἔχουσι, καὶ εἰς βαλανεῖον ἀπίοντες, καὶ ἐπ' ἄριστον. παράσιτοι μέντοι ὑδεὶς ἔχει κατηγορῆσαι μοιχείας, ἢ βίας, ἢ ἁρπαγὴν, ἢ ἄλλό τι ἀδίκημα ἁπλῶς. ἐπεὶ ὅγε τοιοῦτος, οὐκ ἂν εἴη παράσιτος, ἀλλ' ἑαυτὸν σκώπτων ἀδικεῖ. ὥσ' εἰ μοιχεύσας τύχοι, ἅμα τῷ ἀδικήματι ἐκ τύπτομαι μηδαμοῦ καὶ ἀδικήματος. ὥσπερ ἢ ὁ κακὸς οὐ τὸ ἀγαθὸν, ἀλλὰ φαύλου εἶναι λαμβάνει, ὅτως εἶναι ὁ παράσιτος ἐὰν τι ἀδικῇ. αὐτὸ μὲ τοῦτο, ὅπερ ἐστὶ, ἀποβάλλει, ἀναλαμβάνει ἢ ὃ ἀδικεῖ. ἀδικήματα ἢ τοιαῦτα ῥητόρων ἐκ φιλοσόφων ἄφθονα, οὐ μόνον revera est Parasitus. Quòd si fortis non aliter quàm fortitudine, prudens non aliter quàm prudentia præsente: sic neque Parasitus nisi parasitandi præsenti facultate parasitus erit. Nam si hoc illi non suppetit, de aliquo alio, non de parasito erit quæstio. *Tych.* Proinde parasitus nunquam alimenti laborabit inopia. *Para.* Sic sanè. Itaque neque hujus, neque alius rei gratia dolere possit. Verùm omnes Philosophi simul & Rhetores maximè timent: quorum plurimos cum baculo prodeuntes invenias: quod non facerent nisi armatos metuerent: præterea validè claudentes januas, veriti ne noctu perantur insidiis. At Parasitus ostium suæ domunculæ negligenter admovet, ne videlicet à vento aperiatur. Noctu autem orto strepitu, non magis quam non orto, turbatur. Præterea per sola loca iter faciens, sine gladio ambulat, nihil enim prorsus uspiam gentium metuit. At ego sæpe vidi Philosophos, cùm nihil adversi esset, arcus adparantes. Nam quando & ad balneum, & ad prandium se conferunt, baculos habent. Nemo autem Parasitum adulterii, aut violentiæ, aut rapinæ, aut alterius sceleris accusare possit. Nam qui esset hujusmodi, Parasitus non foret amplius, sed in seipsum injuriosus. Adeò ut si mœcharetur, simul atque scelus committeret, sceleris nomen acciperet. Et quemadmodum improbus non boni sed mali appellationem sumit: sic utique Parasitus si quid mali perpetrarit. Nam hoc ipsum quod est, abjicit, & assumit quod delinquit. Cæterùm ejusmodi flagitia permulta, non solùm nostra ætate ab iis perpe-

ἴσμεν αὐτοῖς γεγενῆσθαι πρὸ ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ τοῖς βιβλίοις ἀπολελειμμένα ὑπομνήματα ἔχομεν, ἃν ἡδέως. ἀπολογία μὲν γὰρ Σωκράτους ἐστί, καὶ Αἰσχίνου, καὶ Ὑπερίδου, καὶ Δημοσθένους, καὶ τῶν πλείστων ἄλλων ῥητόρων, καὶ σοφῶν. Δημοσίτου δ', εἰ καὶ ἔστιν ἀπολογία, ἀλλ' ἴσμεν ὅτι ἐπὶ πᾶσι δῆλον αὐτὸς παράσχοι τοῖς γραμμάτοις. Τυ. ἀλλὰ νὴ Δία, ὁ μὲν βίος τοῦ παρασίτου, πρόπαλαι ἐστὶ τοῦ τε ῥήτορος, καὶ τοῦ φιλοσόφου. ὁ δὲ θάνατος, φαυλότερος. Πα. πάνυ μὲν τοίνυν ἀγαθὸν Δημόπολιν ἀδικημένον. φιλοσόφους μὲν γὰρ ἴσμεν ἅπαντας, ἢ τοὺς πλείστους κακῶς κακῶς ἀποθανόντας. τοὺς μὲν, ὑπὸ κακοδόξης ἰσχυρότητος ἐπὶ τοῖς μεγίστοις ἀδικήμασι φαρμάκῳ. τοὺς δὲ, κακοστομίᾳ τὸ σῶμα ἄπαν. τοὺς δὲ, ὑπὸ δυσουρίας φθινήσαντας. τοὺς δὲ, φυγόντας. Δημόσιτον δὲ θάνατον, οὐδεὶς ἔχει τεκμήριον εἰπεῖν, ἀλλὰ τὸ ἀδικημένον, φαγόντα, καὶ πόντα. εἰ δέ τις ἐν δικαίᾳ βιαίῳ τελευτήσειεν θανάτῳ, ἀπεικάσας ἀπόλυσε. Τυ. ταῦτα μὲν ἱκανῶς διημίλληται σοι τὰ κατὰ τοὺς φιλοσόφους ὑπὲρ τοῦ Δημοσίτου. λοιπὸν δὲ εἰ καλὸν ἐν λυσιτελεῖ ἐστι τὸ κτῆμα τοῦτο τῷ τρέφοντι, πειρᾶ λέγειν. ἡμεῖς μὲν γὰρ δοκοῦμεν ὥσπερ διεργετοῦντες, καὶ χαριζόμενοι τρέφειν αὐτοὺς οἱ πλούσιοι, καὶ εἶναι τοῦτο αἰσχύνης τῷ τρεφομένῳ. Πα. ὡς ἡλιδιά γέ σοι ὦ Τυχιάδη ταῦτα, εἰ μὴ δύναται γιγνώσκειν ὅτι πλούσιος ἀνὴρ, εἰ ἐν τῷ Γύγου χρυσίον ἔχει, μόνος ἀθλιος, πένης ἐστί. καὶ σοφὸν ἄνδρα παρασιτεῖν, πλοκὸς δοκεῖ. καὶ ὥσπερ πραιπόστης χωρὶς ὅπλων, ἀτιμότερος, καὶ ἵππος ἄνευ φαλάρων, ἄτοπος ἐν πλουσίου ἄνευ παρασίτου, ταπεινός τις, καὶ ἄπλης φαίνεται. καὶ μὴν ὁ μὲν πλούσιος, νομιζέσθω ὑπ' αὐτοῦ πάντων εἶναι μακαριώτατος· ὁ δὲ παράσιτος, οὐδὲ ἐν τοῖς ἐλαχίστοις ἀριθμεῖσθαι δύναται. Τυ. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἐν τοῖς ἐναντίοις ἐστὶ, καὶ ἀμφισβητήσιμον. ἐγὼ δὲ ἀκούω τοὺς πλουσίους ὑπὸ τῶν παρασίτων ἐπαινουμένους, καὶ μακαριζομένους. Πα. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἐν τοῖς ἐναντίοις ἐστὶ, καὶ ἀμφισβητήσιμον. ἐγὼ δὲ ἀκούω τοὺς πλουσίους ὑπὸ τῶν παρασίτων ἐπαινουμένους, καὶ μακαριζομένους. Τυ. ἀλλὰ νὴ Δία, ὁ μὲν βίος τοῦ παρασίτου, πρόπαλαι ἐστὶ τοῦ τε ῥήτορος, καὶ τοῦ φιλοσόφου. ὁ δὲ θάνατος, φαυλότερος. Πα. πάνυ μὲν τοίνυν ἀγαθὸν Δημόπολιν ἀδικημένον. φιλοσόφους μὲν γὰρ ἴσμεν ἅπαντας, ἢ τοὺς πλείστους κακῶς κακῶς ἀποθανόντας. τοὺς μὲν, ὑπὸ κακοδόξης ἰσχυρότητος ἐπὶ τοῖς μεγίστοις ἀδικήμασι φαρμάκῳ. τοὺς δὲ, κακοστομίᾳ τὸ σῶμα ἄπαν. τοὺς δὲ, ὑπὸ δυσουρίας φθινήσαντας. τοὺς δὲ, φυγόντας. Δημόσιτον δὲ θάνατον, οὐδεὶς ἔχει τεκμήριον εἰπεῖν, ἀλλὰ τὸ ἀδικημένον, φαγόντα, καὶ πόντα. εἰ δέ τις ἐν δικαίᾳ βιαίῳ τελευτήσειεν θανάτῳ, ἀπεικάσας ἀπόλυσε. Τυ. ταῦτα μὲν ἱκανῶς διημίλληται σοι τὰ κατὰ τοὺς φιλοσόφους ὑπὲρ τοῦ Δημοσίτου. λοιπὸν δὲ εἰ καλὸν ἐν λυσιτελεῖ ἐστι τὸ κτῆμα τοῦτο τῷ τρέφοντι, πειρᾶ λέγειν. ἡμεῖς μὲν γὰρ δοκοῦμεν ὥσπερ διεργετοῦντες, καὶ χαριζόμενοι τρέφειν αὐτοὺς οἱ πλούσιοι, καὶ εἶναι τοῦτο αἰσχύνης τῷ τρεφομένῳ. Πα. ὡς ἡλιδιά γέ σοι ὦ Τυχιάδη ταῦτα, εἰ μὴ δύναται γιγνώσκειν ὅτι πλούσιος ἀνὴρ, εἰ ἐν τῷ Γύγου χρυσίον ἔχει, μόνος ἀθλιος, πένης ἐστί. καὶ σοφὸν ἄνδρα παρασιτεῖν, πλοκὸς δοκεῖ. καὶ ὥσπερ πραιπόστης χωρὶς ὅπλων, ἀτιμότερος, καὶ ἵππος ἄνευ φαλάρων, ἄτοπος ἐν πλουσίου ἄνευ παρασίτου, ταπεινός τις, καὶ ἄπλης φαίνεται. καὶ μὴν ὁ μὲν πλούσιος, νομιζέσθω ὑπ' αὐτοῦ πάντων εἶναι μακαριώτατος· ὁ δὲ παράσιτος, οὐδὲ ἐν τοῖς ἐλαχίστοις ἀριθμεῖσθαι δύναται. Τυ. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἐν τοῖς ἐναντίοις ἐστὶ, καὶ ἀμφισβητήσιμον. ἐγὼ δὲ ἀκούω τοὺς πλουσίους ὑπὸ τῶν παρασίτων ἐπαινουμένους, καὶ μακαριζομένους.

petrata scimus: sed scelerum quæ admiserunt relicta in libris monumenta habemus. Extat apologia Socratis, extat Æschinis, & Hyperidæ, neque non Demosthenis, rhetorumque & philosophorum complurium. Sed nulla extat Parasiti apologia: nec possit quisquam dicere Parasitum fuisse in jus vocatum. *Tych.* At per Iovem melior est Parasiti vita, quàm Rhetorum aut Philosophorum: mors verò deterior. *Par.* Imò contrà longè fœlicior. Nam Philosophos omnes, aut quamplurimos malos malè diem obiisse scimus: alios veneno de maximis criminibus damnatos: alios toto corpore crematos: alios urinæ difficultate consumptos: alios in exilio mortuos. At nemo possit dicere Parasitum hujusmodi morte sublatum: sed fœlicissima, ut pote bibentis, & comedentis. Quòd siquis violenta morte defunctus videtur, non cocto cibo periit. *Tych.* Hæc satis superque tibi pro Parasito contra Philosophos decertata sunt. Superest ut & illud explices, num honesta sit & utilis alenti hæc possessio. Mihi namque videntur divites, tanquam beneficium & gratiam conferentes, Parasitos alere, atque hoc ei qui alitur esse dedecori. *Par.* Quàm stolida hæc sunt, nisi possis intelligere, locupletem virum, tametsi Gygis aurum habeat, esse pauperem, si solus edit: & mendicum videri, si solus sine parasito prodit. Et quemadmodum miles sine armis, vestis sine purpura, & equus sine phaleris minoris est pretii: sic dives sine parasito, humilis viliisque videtur. Quinetiam dives à parasito non parum ca-

τῦ. τ' ἢ παράσιτον, πλούτῳ ἀδύνατον κοσμεῖ. ἄλλως τε, οὐδὲ ὄνειδος αὐτῷ ἐστιν ὡς σὺ φῂς, τὸ παρασιτεῖν ἀπὸ τούτου δηλονότι, ὃς κρείττονι χέρονα. ὅπως γε μὴν τῷ πλουσίῳ τοῦτο λυσιτελὲς ἔσται, τὸ πρίασθαι τ' παράσιτον, οὔτε μὴ τὸ κοσμεῖσθαι ὑπ' αὐτοῦ, καὶ ἀσφάλειαν πολλὴν ἐκ τ' τούτου δορυφορεῖσθαι ὑπάρχει. ὅτι γὰρ μάχῃ ῥᾳδίως ἄν τις ἐπιχειρήσειε τῷ πλουσίῳ, τοῦτον ὁρῶν παρεστῶτα, ἀλλ' οὐδ' ἂν ἀποθάνοι φαρμάκῳ εὐδύς, ἔχων παράσιτον. τίς γὰρ ἂν τοιαύτῃσιν ἐπιβουλεύσειν τινί, τοῦτο φυσιοῦντος, καὶ φυσῶντος; ὅστις ὁ πλούσιος οὐχὶ κοσμεῖται μόνον, ἀλλὰ καὶ τ' μεγίστων κινδύνων ὑπ' τ' παρασίτου σώζεται. ὅτου μὲν ὁ παράσιτος ἕνεκα φιλοσοφίας, πάντα κίνδυνον ὑπομένει. καὶ οὐκ ἂν παραχωρήσειε τῷ πλουσίῳ φαγεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν αἱρεῖται συμφαγών. Τυ. πάντα μοι δοκεῖς ὦ Σίμων διεξελθεῖν, ὑγιὴς ἐξ ἰατροῦ τ' παντὸς τέχνης. οὐχ ὥσπερ αὐτὸς ἔφασκες ἀμελέτητος ὤν, ἀλλ' ὥσπερ ἄν τις ὑπὸ τ' μεγίστων γεγυμνασμένος. λοιπὸν, εἰμὴ αἰσχιον αὐτὸ τὸ ὄνομά ἐστι τ' παρασιτικῆς, εἰπέτω μοὶ τίν. Πα. ἔφης δὴ τῶν ἀποκρίσεων, εἰ σοι ἱκανῶς λέγειν δοκῶ, καὶ πειρᾶν πάλιν αὐτὸς ἀποκρίνασθαι ὡς τὸ ἐρωτώμενον ἥδιστα οἷός. φέρε γάρ, τ' σίτου εἰ παλαιοῦ τί κομιδῇ; Τυ. τροφῆς. Πα. τί δ', τὸ σιτεῖσθαι, ἢ τὸ ἐσθίειν; Τυ. ναί. Πα. σύκων καθομολόγηται τὸ παρασιτεῖν ὅτι οὐκ ἄλλο ἐστί. Τυ. τοῦτο γὰρ ὦ Σίμων ἐστὶν, ὃ αἰσχρὸν φαίνει). Πα. φέρε δὴ πάλιν ἀποκρίνασθαί μοι, πότερόν σοι δοκεῖ ἀμφοῖν, καὶ προκειμένοιν ἀμφοῖν, πότερον ἂν αὐτὸς ἕλοιο, πρᾶ γε τὸ πλεῖν, ἢ τὸ παραπλεῖν; Τυ. τὸ παραπλεῖν ἔμοιγε. Πα. τί δὲ, τὸ τρέχειν, ἢ τὸ παρατρέχειν;

capit ornamenti: parasitum nunquam ornat dives. Præterea neque probrum est ipsi, ut parasitetur illi, tanquam meliori deterior. Quinimo diviti hoc utile est, quod parasitum alit, à quo non solùm ornatur, sed ex cujus satellitio securitatem magnam consequitur. Neque enim facilè quisquam pugna divitem aggredietur quem videat ab hoc stipatum: imò neque veneno tolletur, qui parasitum habebit. Quis enim hoc præguftante, & præbibente quenquam ausit insidiis petere? Itaque dives non tantùm à parasito ornatur, sed etiam à maximis periculis servatur. Ita tantus est parasiti amor, ut omne periculum perferat. Nec diviti tantùm concedat cibum sumere, sed unà comedendo commori exoptet. *Tych.* Omnia, Simo, mihi videris disseruisse, ut cui nihil in arte tua desit: non ut aiebas, tanquam inexercitatus, sed tanquam à maximis institutus. Quod reliquum est, scire velim num turpe sit Parasitices nomen. *Para.* Vide meum responsum: an tibi de his sat dictum videatur. Tu verò ad quæstionem responde quod quàm optimum censes. Age enim, quid veteres vocant σῖτον? *Tych.* Alimentum. *Para.* Quid autem σιτεῖσθαι, nonne comedere? *Tych.* Maximè. *Para.* Proinde hoc in confesso est Parasitari aliud nihil esse. *Tych.* At illud est, Simo, quod videtur turpe. *Para.* Age, iterum mihi responde, utrum præstare tibi videtur, & proposito utroque utrum eligeres, Navigare, an Adnavigare? *Tych.* Adnavigare. *Para.* Quid verò, Currere, an Adcurrere? *Tych.*

Tv. τὸ παραστίχειν. Πα. τί ϗ, τὸ ἱππεύειν, ἢ τὸ παϊππεύειν; Tv. τὸ παϊππεύειν. Πα. τί ϗ, τὸ ἀκροπέζειν, ἢ τὸ παρακροῦζειν; Tv. τὸ παρακροῦζειν. Πα. ἴσως ὁμοίως ἔθ' ἅλοιο ἂν ϗ ἐθέλειν μᾶλλον τὸ παρασιτεῖν. Tv. ὁμολογεῖν ἀνάγκη. καί σοι λοιπὸν ὥσπερ οἱ παῖδες, ἀφίξομαι ἐς ἑῶς, καὶ μεθ' ἥλιον, μαθησόμενος τὴν τέχνην. σὺ δέ μι αὐτὴν δίκαιος ἐνδείκνυσθαι ἀφθόνως, ἐπεὶ ἐς πρῶτος μαθητής σοι γίγνομαι. [1] Φασὶ ϗ καὶ πρὸς μητέρας μᾶλλον τὰ πρῶτα φιλεῖν τὰ τέκνα.

Tych. Adcurrere. *Para.* Quid verò, Equitare? an Adequitare? *Tych.* Adequitare. *Para.* Quid, Iaculari, an Adiaculari? *Tych.* Adiaculari. *Para.* Proinde malis pariter parasitari quàm edere. *Tych.* Fateri cogor. Cæterùm mane & à prandio ut pueri, arti tuæ operam daturus, te adibo. Æquum autem est ut eam me doceas citra invidiam, siquidem primus tibi fio discipulus. Perhibent autem primos liberos à matribus diligi impensiùs.

1 Φασὶ δὲ] Hoc accipiendum est cum distinctione. Nam verum illud est in matre quæ non convolat ad secundas nuptias. Alias falsum, ut testantur politissimi Homerici versus quos ex Odyss. profert Stobæus, serm. 192. vide D. Ambros. 6. Hexamer. *Bourd.*

ΑΝΑΧΑΡΣΙΣ, Η ΠΕΡΙ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ.

ANACHARSIS, SEV DE GYMNASIIS.

ARGVMENTVM.

Anacharsis & Solon introducuntur inter se disputantes de Gymnasiis, quorum vanitatem ille barbarus perstringit, hic verò Græcus utilitatem & usum defendit. Eadem etiam opera occasionem arripit dicendi quibus disciplinis, quibusque exemplis animos juvenum Athenienses instituere, & quibus corporum exercitiis quemque in finem informare soliti fuerint. Nimirum ut Iuventus animis & corporibus bene comparata remp. augere & tueri posset.

[1] Ταῦτα ϗ ὑμῖν ὦ Σόλων, τί νοῦν ἕνεκα οἱ νέοι ποιοῦσιν; οἱ μέν, αὐτῶν περιπλεκόμενοι, ἀλλήλους ὑποσκελίζουσιν. οἱδέ, ἄγχουσι, καὶ λυμαίνονται, καὶ ἐν τῷ πηλῷ συναναφέρουσιν.

Hæc verò, Solon, cur faciunt, vestri juvenes? quorum alii sese mutuò supplantant amplexi: alii alios præfocant & verberant, seque cœno immiscent,

1 Ταῦτα] Hanc paginam interpretor ad lib. 10. Heliodor. *Bourd.*

1 Καὶ

ρονται κηλωνδέμβροι, ὥσπερ σύες. πρῶτοι παλαιρχαὶς δύῃς ἀποδυσάμενοι, ἠάρυσαν γαῖαν, λίπτα τι ἠλείψαντο, καὶ καθίψησι μάλα εἰρωνικῶς ἄτερος τὸν ἕτερον· οὐ γὰρ μέρος ἦν, οὐκ οἶδ' ὅ, τι παθόντες, ὠθισμοί τε ἀλλήλων συνετρίβοντο, καὶ τὰ μέτωπα συνεκρούοντο, ὥσπερ οἱ κριοί. [2] καὶ δὴ τὸν ἕτερον ἀράμενος ὁ σικυωνιεὺς τὸν ἕτερον ἐκ τῶν σκελῶν, ἀφῆκεν εἰς τὸ ἔδαφος. αὐτὸς ἐπικαθίσας, ἀπαγχόνιον εἶχε, συμπιέζων κάτω εἰς τὸν πηλόν. τέλος δὲ ἤδη περιελίξας αὐτοῦ τὰ σκέλη περὶ τὸν γαστέρα, τὸν πῆχυν ὑπεβάλλων τοῦ λαιμοῦ, ἄγχει ἄθλιον. ὁ δὲ, παραχρῆμα εἰς τὸν ὦμον, ἐκτείνων εἰμὴ ὡς μὴ τέλεον ἀποπνιγείη. καὶ οὐδὲ ἔλαιόν ἐστιν ἕνεκα φείδεσθαι, μὴ μολυνθῇ. ἀλλ' ἀφαιρεθεῖσα τὸ χρῖσμα, καὶ βορβόρου ἀναπλησθεῖσα, ὑπὸ ἱδρῶτι ὥσπερ πολλῷ γάλακτι ἡμῖν γῆν παρέχουσιν, ὥσπερ οἱ ἰγχάλιδες ἀπὸ τῶν χειρῶν διολισθαίνοντες. ἕτεροι δὲ ὑπὸ τῆς αἰθρίας ἐν αὐλῇ τὸ αὐτὸ τοῦτο δρῶσιν. ἐκ μὲν πηλοῦ οὖτοί γε, ἀλλὰ ψάμμου πυκτεύουσι βαθείαν ὑποβαλλόμενοι τὴν ὀρύγμαλλον, παρατίθενταί τε ἀλλήλοις, καὶ αὐτοὶ ἑαυτοὺς πατάξαντες τὴν κόνιν ἀλειπτικὴν δίκην, ὡς ἀφυκτότεροι εἶεν ἐν ταῖς συμπλοκαῖς εἶναι, τὴν ψάμμον τὴν ὅλισθον ἀφαιροῦσιν, καὶ βεβαιοτέραν ἐν ξηρᾷ παρεχοῦσιν τὴν ἀντίληψιν. οἱ δὲ, ἐρυθρὸν λίθον κεκονιμένοι, καὶ αὐτοὶ παίουσιν ἀλλήλους ἀθρόους ἐόντας, καὶ λακτίζουσιν. οὗτοι γὰρ ἐκ τῆς ὀδύνης ἔοικεν ἀποπλύνειν ὁ κηκηδαίμων. οὕτως αἱμαχθὲς αὐτοῦ ἐκ ψάμμου ἀναπίμπλησι τὸ σῶμα,

cent, perindeque ac sues volutantur. Nam initio statim depositis vestibus (quod videbam) oleo sese unxerunt, & placidè admodum alter alterum rasit viciſſim. Deinde nescio qua de causa, depresso vultu alii alios pulsant, & frontes arietum instar collidunt. En autem ille sublatis cruribus alterum humi prostravit, in eumque incumbens caput erigere non finit, in cœnum deorsum adigens: tandem verò ventre cruribus circundato, & subjecto gutturi cubito, miserum præfocat. Hic verò plausu ad humerum facto, supplicat opinor ne penitus præfocetur. Sed neque olei causa parcunt sibi, ne inquinentur. Verùm deleta unctione, obductoque cœno, mihi risum pariunt quòd sudore multo perfusi, velut anguillæ è manibus elabuntur. Rursus alii in atrio hoc ipsum faciunt: atque hi quidem non in luto: sed profundam arenam in fossa subjicientes, alii alios conturbant: ipsique ultro gallorum instar pulverem aspergunt, quominus ut puto, in complexibus effugiant, arena demente lubricitatem, & firmiorem in arido præbente comprehensionem. Atque [2] hi stantes erecto corpore pulverulenti, se invicem irruentes percutiunt, & calcitrant. Hic igitur dentes videtur expuere infœlix, adeò illi os totum & arena & sanguine oppletum est, pugno ut vides in maxi-

mam

2 Καὶ δὴ τὸν ἕτερον] Καί νυ τὸν ἕτ. Marcil.

2 Hi stantes] Tria erant apud Græcos certamina, pancratium, palæstra, & cursus. De pancratio, ludorumque generibus, quibus Græci antiqui & Romani usi sunt, lege Bud. annot. ad l. Athletas. De his qui notantur infam. & ad l. qua quæstione ad l. Aquiliam. Gell. lib. 13. cap. 26. Propert. lib. 3. *Cogn.*

2 Pu-

πὺξ ὡς ὁρᾷς παλαχθέντ@ ἐς τὸν γοῦν. ἀλλ' οὐδὲ ὁ ἄρχων οὗτοσὶ διίσησιν αὐτούς, καὶ λύει τὸν μάχλον. παμμίσουμαι γὰρ τῇ περφυείδι τὸν ἀρχόντων τινὰ τῶνδε εἶναι. ὁ δ', καὶ ἐπαυχεῖ, καὶ τὸν παίξαντα ἐπαινεῖ. ἄλλοι δ' ἀλλαχόθι πάντες ἐγκεῖσθε, καὶ ἀναπηδῶσιν, ὥσπερ ἰχθύες, ἐπὶ θ' αὖτὸ μύονται. καὶ ἐς τὸ ἄνω σωμαλόμβροι, λακτίζουσι τὸν ἀέρα. τοῦτο δὴ ἐγὼ εἰδέναι πάνυ ἀγαθὸν ἂν εἴη ποιεῖν, ὡς ἔμοιγε μανίᾳ μᾶλλον ἐοικέναι δοκεῖ τὸ πρᾶγμα, κ' οὐκ ἔστιν ὅστις ἂν ῥᾳδίως μεταπείσειέ με ὡς ὁ παραπαίουσι οἱ ταῦτα δρῶντες. Σο. κ' εἰκότως ὦ Ἀνάχαρσι, τοιαῦτα σοι τὰ γιγνόμενα φαίνεται, ξένα γε ὄντα, κ' πάμπολυ τῶν σκυθικῶν ἐξῶν ἀπᾴδοντα, καθάπερ ἐμοὶ πολλὰ εἰκὸς εἶναι μαθήματα, καὶ ἐπιτηδεύματα, τοῖς Ἕλλησιν ἡμῖν ἀλλόκοτα εἶναι δόξαντα ἄν, εἴ τις ἡμῶν ὥσπερ σὺ νῦν ἐπιστείη αὐτοῖς. πλὴν ἀλλὰ θάρρει ὦ ξανθέ. οὐ γὰρ μανίαι τὰ γιγνόμενά ἐστι, οὐδ' ὑφ' ὕβρεως οὗτοι παίουσιν ἀλλήλους, καὶ κυλίονται ἐν τῷ πηλῷ, ἢ ἐπικτίπτουσι τὴν κόνιν, ἀλλ' ἴσχει τινὰ χρείαν οὐκ ἀπερῃῆ τὸ πρᾶγμα, καὶ ἀκμὴν ἔχει μικρὰν ἐπίληπτον τοῖς σώμασιν. ἴσως γὰρ οὐδὲ ταχέως ἂν ὥσπερ οἶμαί σε ποιήσειν τῇ Ἑλλάδι, οὐκ εἰς μακρὰν εἰς ἐμὲ αὐτὸν ἔσῃ τὸ πτισλωθρίων, ἢ κεκνηφθρίων. ὅτῳ σοι τὸ πρᾶγμα ἡδύ τε ἅμα ἐ λυσιτελὲς εἶναι δόξῃ. Ανα. ἄπαγε ὦ Σόλων. ὑμῖν ταῦτα χρήσιτο τὰ ὠφέλιμα, καὶ τερπνά. ἐμοὶ γὰρ εἴ τις ὑμῶν τοιοῦτό τι λέξειεν, εἰσοπτεῖ ὡς ὁ μόστιν διεζώσμεθα τὰκινάκεα. ἀπορῶ εἰπεῖ μοι τί ὄνομα ἔθεσθε τοῖς γιγνομένοις, ἢ τί φῶμεν ποιεῖν αὐτούς. Σο. ὁ μὲν χῶρ@ αὐτὸς ὦ Ἀνάχαρσι, γυμνάσιον ὑφ'

mam illiſo. Sed neque hic præſes ipſos ſejungit, & pugnam dirimit (Etenim ex purpura conjicio hunc eſſe ex præſidibus quempiam) ſed & incitat, & laudat eum qui percuſſit. Porrò alii paſſim pulvere implentur, ac veluti currentes, ſubſiliunt eodem in loco manentes: & in altum unà ſalientes, aërem calcibus laceſſunt. Quocirca ſcire velim cui bono hæc faciant. Nam hæc actio mihi potiùs videtur eſſe inſania: neque me quiſquam ab hac ſententia dimoveat, hos qui iſta faciunt, deſipere. *Solon.* Nec immeritò Anacharſi, quæ fiunt, tibi videntur hujuſmodi, peregrina cùm ſint, multumque à moribus Scythicis abhorreant. Quemadmodum & vobis verſimile eſt eſſe multas diſciplinas, & ſtudia, quæ nobis Græcis aliena eſſe viderentur, ſiquis noſtrûm, ut tu, iis ſuperveniret. Verum ô bone bono ſis animo. Neque enim inſaniæ ſunt hæc quæ fiunt: neque per contumeliam hi ſe mutuo percutiunt, & in luto volutant, aut pulverem aſpergunt. Sed hæc res quendam habet uſum non injucundum, neque exiguum vigorem corporibus affert. Quare ſi in Græcia, quod te facturum puto, commoreris, brevi tu quoque unus ex iis eris qui lutûm, aut pulverem colligunt: hoc uſque adeò volupe & utile tibi videbitur. *Ana.* Apage Solon. Hæc ſint vobis utilia & jucunda. Quod ad me attinet, ſiquis veſtrum tale quid mihi proponat, intelliget me non fruſtra acinace acinctum eſſe. Verùm dic mihi quod nomen huic rei indidiſtis, aut quid ipſos facere dicamus? *Sol.* Locus ille, Anacharſi, à nobis vocatur Gymnaſium,

ὑμῶν ὀνομάζεται, καὶ ἔστιν ἱερὸν Ἀπόλλωνος Λυκίου. ἡνίκα τὸ ἄγαλμα τοῦ αὐτοῦ ὁρᾷς, τὸ ἐπὶ τῇ στήλῃ κεκλιμένον, τῇ δεξιᾷ μέν, τὸ τόξον ἔχοντα. ἡ δεξιὰ δέ, ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν ἀνακεκλασμένη, ὥσπερ ὁ τὸν κάμνοντα μακρᾷ ἀναπαυόμενον δείκνυσι τὸν θεόν. τὰ γυμνάσματα δὲ τούτων, τὸ μὲν ἐν τῷ πηλῷ ὀνομάζουσι, πάλη καλεῖται. οἴδατε δὲ τῇ κόνει, παλαίουσι δὲ αὐτοί. τὸ δὲ παίειν ἀλλήλους ὀρθοστάδην, πυγμὴν καλοῦσι λέγομεν. ἡνίκα ἄλλα δὲ ἡμῖν ἐστι γυμνάσια τοιαῦτα πυγμῆς, καὶ δίσκου, καὶ ὑπερβάλλεσθαι. ὧν ἁπάντων ἀγώνας ποιούμεθα. καὶ ὁ κρατήσας, ἄριστος εἶναι δοκεῖ τῶν καθ' αὐτὸν, καὶ ἀναρρήγνυται τὰ ἆθλα. *Ana.* τὰ δὲ ἆθλα ποῖα ὑμῖν πεῦκαί ἐστιν; *So.* ὀλυμπιάσι μὲν, στέφανος ἐκ πολίου. ἐν Ἰσθμοῖ δὲ, κόπις. ἐν νεμέᾳ δὲ, σελίνων πεπλεγμένος. Πυθοῖ δὲ, μῆλα καὶ ἱερῶν καὶ θεῖα. παρ' ἡμῖν δὲ τοῖς

sium, & est Lucii Apollinis templum: Cujus vides simulachrum, eum qui est super columna reclinatus, qui quidem manu sinistra tenet arcum: cujus verò dextra, super capite reflexa, Deum tanquam ex longo labore quiescentem ostendit. Cæterùm horum exercitiorum: aliud quod illo in luto fit, Lucta vocatur. Illi verò in pulvere quoque luctantur. Quod verò se invicem erecto corpore percutiunt, Pancratio decertare dicimus. Sunt præterea & alia nobis ejusmodi gymnasia, pugilatus, disci, & saltus: quorum omnium certamina proponere solemus: quorum qui palmam adeptus fuerit, judicatur omnium præstantissimus, & reportat præmia. *Ana.* Quænam verò sunt ista præmia? *Sol.* In Olympiis corona oleagina, in Isthmiis pinea, in Nemeis ex apio concinnata, in Pythiis poma Deo sacra. Cæterum apud nos

1 Πυθοῖ δὲ μῆλα καὶ ἱερῶν τῷ θεῷ] Hæc sic vertit Vincentius Opsopœus, nescio quam bene: nam in Græco de sacerdotibus ne verbum quidem; ἱερῶν inclinatur à recto ἱερὸς, id est, *sacer*, non à ἱερεὺς, quod est *sacerdos*. Vertere igitur debebat: *poma dea sacra proponebantur.* Olim suspicabar μῆλα hoc loco interpretari debere non poma, sed oves, ut & apud Maximum Tyrium sermone 37. & in Anthologia primi lib. primo epigrammate: eo quod campus Crissæus vel Cirrhæus, qui erat Apollini sacer, ad oves pascendas aptus erat, non autem ad poma ferenda, quando erat sine arboribus. Sic enim de eo Pausanias in Phocicis: τὸ δὲ πεδίον τὸ ὑπὲρ τὴν Κίρραν ψιλόν ἐστιν ἔτι καὶ φιλοῦσιν ὄνυδρα εἶναι τὰ Δελφῶν, ἃ οὐκ ἔστιν ὅστις ἄρξεται τῷ γλῷ εἰς δένδρων τροφὴν εἰδότες. Oves igitur, quæ pascebantur in eo campo non arato nec arboribus consito, erant Apollini sacræ, è quibus, ut putabam, quædam pro bravio dabantur cuidam athletarum generi. Sed aliter sentire me coëgit Libanius Sophista in laudatione palmæ & pomi arboris, ubi hæc leguntur: φαίνεται μὲν γὰρ παντὸς ἀγῶνος γίνεται στέφανος, καὶ τὸ Δελφικὸν ἔχει νίκης ὑπόμνημα, μηλέα δὲ αὖθις στέφανοι τὸν ἀγῶνα τὸ Πύθιον. Itaque hoc loco non male μῆλα *poma* intelliguntur, μηλέα tamen pomum arborem non fructum significat, & videntur poma sola inepta ad coronam texendam. Sed ut Libanius cum Luciano concilietur, intelligo victorem coronatum fuisse ramusculis ejus arboris suo fructu oneratis. Sed notandum est bravium mutatum fuisse à temporibus Pausaniæ: nam à secunda Pythiade coronas pro bravio institutas ait, & quidem ex lauro. Sic enim in Phocicis: δευτέρᾳ δὲ Πυθιάδι ἐκ δὴ ἆθλοις ἐκάλεσαν ἐπὶ ἀγωνίζεσθαι, στεφανίτῃ δὲ τὸν ἀγῶνα ἀπὸ τούτου κατέστησαν — δάφνης δὲ στέφανος ἦν τὸ Πυθικὸν τῇ νίκῃ κεῖται δὲ καὶ (ἐμοὶ δοκεῖν) ἐστὶν ἐνθάδε, ὅτι δὲ τὸ Δελφικὸν συνατρεῖς Ἀπόλλωνα ἐγκθιῶν κατέχηκεν ἡ φήμη. Aliam vero ejus rei causam refert Ælianus Var. lib.

παναθηναίοις, τὸ ἔλαιον τὸ ἐκ μορίας. τί ἐγέλασας ὦ Ἀνάχαρσι; ἢ διότι μικρὰ σοι ταῦτα ἆθλα δοκεῖ; Ανα. οὐκ· ἀλλὰ πάντα μὲν ὦ Σόλων κατέλεξας τὰ ἆθλα, καὶ ἄξια τοῖς τὰ ἀληθῆ αὐτὰ φιλοδοξεῖν ἐπὶ τῇ μεγαλοδωρείᾳ, καὶ τοῖς ἀγωνισταῖς αὐτοῖς ὑπερεπαθλεύειν ἐοικότα τῷ ἀναίρεσιν τῶν πελεκύπων. ὅστε μήλων ἕνεκα, καὶ σελίνων, τοσοῦτα ἀθροπονεῖν, καὶ κινδυνεύειν, ἀγχομόρους ἀθρόως ἀλλήλων, καὶ κορυκλομάχους, ὡς σὺν οὐκ ἀπαξαμένους ὑπερῆσθαι μήλων ὅτῳ ἐπιθυμία, ἢ σελίνῳ ἐστεφανῶσθαι, ἢ πίτυϊ, μήτε πηλῷ κεχριόμενον τὸ πρόσωπον, μήτε λακτιζόμενον ἐς τὸν γαστέρα ὑπὸ τῶν ἀνταγωνιστῶν. Σο. ἀλλ' ὦ ἄριστε, οὐκ ἐς φαλὰ τὰ διδόμενα ἡμεῖς ἀποβλέπομεν. τοιοῦτα μὲν γάρ ἐστι σημεῖα τῆς νίκης, καὶ γνωρίσματα, οἵτινες οἱ κρατήσαντες. ἡδὺ παραγενόμενον τοῖς δέξα, καὶ πάντως ἄξια τοῖς νενικηκόσιν. ὑπὲρ ἧς ἐν λακπάξεσι καλῶς ἔχει τοῖς θηραμένοις τῶν εὐκλειαν οὐ τὸ πόνον. ἐγὼ δὲ πᾶσι προσήκοιμι ἂν αὐτῷ. ἀλλὰ χρὴ τὸ ὀρεγόμενον αὐτῆς, πολλὰ τὰ δύσκολα ἀνακρινόμενον ἐν τῇ δρόμῳ, τὸ

nos in Panathenæis oleum ex oliva Minervæ sacra. Quid risisti Anacharsi? an quia hæc tibi visa sunt exigua? *Ana.* Non: sed omnibus modis præclara præmia percensuisti, digna ob quæ, qui ea instituerunt, munificentia glorientur, & quibus consequendis certatores gnaviter operam dent: adeò ut pomorum, & apii causa tantum laborem perferant, & periclitentur, dum alii ab aliis præfocantur, & distorquentur, cùm non liceat sine negotio potiri malis, siquis cupiat, aut apio coronari, aut pinu, quin ipsi luto illita facies, & venter calcibus ab adversariis percussus fuerit. *Sol.* Atqui ô optime, non ad tenuia dona respicimus. Etenim hæc signa sunt victoriæ, & indicia quibus victores cognoscuntur. Cæterùm quæ hæc comitatur gloria, quavis re digna est victoribus: pro qua iis honestum est calcibus percuti, qui claritatem ex laboribus venantur quoniam citra laborem non obtingit: sed oportet ejus appetentem, multas molestias initio

lib. 3. cap. 1. scilicet eo, quod Apollo, postquam Pythonem occiderat, in aqua Penei fluvii in loco dicto Tempe purgatus inde laurum decerpsit, & Delphos attulit. Laurea igitur corona olim præmium erat victoribus datum in Pythiis, sed tempore Luciani & Libanii vel id mutatum fuerat, vel poma data sunt pro bravio in agone quodam multum postea introducto & recepto laurea manente pro præmio cursoribus & antiquorum certaminum athletis. At ecce Heliodorus in Æthiopicis armatis cursoribus palmæ ramum pro bravio datum fuisse dicit. Sed in omnibus sacris certaminibus aliis braviis auctarii vice datum fuisse asserit Pausanias in Arcadicis pag. 276. & Plutarchus Sympos. 8. cap. 4. Heliodorus tamen nullum aliud præmium pro victoria suo Theageni adjudicat præter ramum illum palmæ arboris. Sed non est dissimulanda viri summi sententia, qui in notis ad Dionem per poma vult intelligi lauri baccas, sed sine exemplo. Ausonium etiam reprehendit enumerantem diversa bravia sic:

Serta quibus pinus, malus, oliva, apium.

Sed cum eo consentit Libanius loco citato, qui μηλέα habet, non μῆλα. Tamen jure videtur arguere Ausonium, qui dum Græcum epigramma exprimit, male μῆλα per *malus* vertit. Sed fateor per μῆλα me non posse capere, quomodo intelligi possint poma. *Palm.*

ἥδη τὸ λυσιπλὲς, καὶ ἡδὺ πλῶ- ἐκ τῶ καμάτων ἀφεμφθέν. Ανα. τοῦτο φῆς ὦ Σόλων τὸ πλῶ- ἡδύ, καὶ λυσιπλὲς, ὅτι πάντες αὐτὰς ὄψονται ἐστεφανωμένους, καὶ ἐπὶ τῇ νίκῃ ἐπαινέσονται, πολὺ ωσπερ οἱ πλεῖστοι ἐπὶ ταῖς πληγαῖς. οἱ ζ, δύσδαιμονήσουσιν, ὅτι τῶ πόνων μῆλα ἐ σήλπα ἔχοντες. Σο. ἄπειρός εἰ φημὶ τῶ ἡμετέρων ὑπ. μῶ μικρὸν ἦ, ἀλλά σοι δόξω καὶ αὐτῶν, ἐπιδὰν ἐς τὰς πανηγύρεις ἀφῆν, ὁρᾶς τοσοῦτον πλῆθος ἀνθρώπων συλλεγόμενον ἐπὶ τῶ θέαν τῶ τοιούτων, καὶ θέατρα μυρίανδρα συμπληρούμενα, καὶ τὰς ἀγωνίσεις ἐπαινουμένας. τὸν ζ ἐ νικήσαντα αὐτῶν, ἰσόθεον νομιζόμενον. Ανα. αὐτὸ τοῦτο ὦ Σόλων, καὶ τὸ εὐκλεὲς ἐστι, εἰ μὴ ἐπ' ὀλίγων ταῦτα πύχοιεν, ἀλλὰ ἐν τοσούτοις θεαταῖς, καὶ μάρτυσι τῆ ὕβρεως. οἱ δηλαδὴ εὐδαιμονίσουσιν αὐτὰς, σμικρὰ φαινομένας ὁρῶντες, ἢ ἀγχομένας ὡς τῶ ἀληπάλων. τοῦτο γὰ τὰ εὐδαιμονίζεται ωσόσεσι τῆ νίκῃ αὐτῶν. παρ' ἡμῖν ζ τοῖς Σκύθαις, εἴ τις ὦ Σόλων, ἢ πατάξῃ πὰ τῶ πολιτῶν, ἢ ἀνατρέψῃ ωσαμένου, ἢ ἠμιμόλιον ἐφορήσῃ, μεγάλως οἱ πρεσβύται τὰς ζημίας ἐπάγουσι, κὰν ἐπ' ὀλίγων τῶ μαρτύρων τῶτο πάθῃ τις. ὅπ γὰ ἐν τηλικούτοις θεάτροις, οἷα σὺ διηγῆ, τὸ ἐδ μοῖ, καὶ τὸ ἐν ὀλυμπίᾳ. ὑμῖν μὲν ἀλλὰ τὰς μὲ ἀγωνίσεις, οἰκτείρειν μοι ἔπεισι, ὧν πάσχουσι. τῶ ζ θεατῶν, ὡς φῆς ἀπανθρώπων τινὰς ἀφικνεῖσθαι ἐς τὰς πανηγύρεις, καὶ πάνυ θαυμάζω, εἰ τὰναγκαῖα παρέντες, σχολάζουσιν ἐπὶ τοῖς τοιούτοις. ὑδὲ γὰ ἐκεῖνό τι δύναμαι καθανοῆσαι, ὅτι τῶτο τέρπνὸν αὐτοῖς, ὁρᾶν παιομένους γὰ, καὶ ἀλληλοκλιζομένους ἀνθρώπους ἐ ωσὸς τίο perpessum, utilem & jucundum finem ex laboribus expectare. *Ana.* Hunc finem ais, ô Solon, utilem & jucundum, quòd ab omnibus coronari conspicientur, atque ob victoriam laudabuntur, quorum nemo non antè, ob plagas quas accipiebant, est misertus: quodque fœlicitate perfruentur, pomis & apio pro labore acceptis. *Sol.* Rerum nostrarum adhuc es imperitus. Verùm paulò pòst aliter de iis senties: quum ad celebritates profectus, videbis collectam hominum tantam multitudinem ad horum spectaculum, multisque virorum millibus theatra plena: & certatores laudari: eumque qui vicerit, Deo parem existimari. *Ana.* Hoc ipsum, ô Solon, est longè miserrimum, quòd non paucis præsentibus, sed tanta spectantium, & testium contumeliæ corona hæc patiuntur: qui videlicet fœlices eos prædicabunt, quos viderint sanguine conspersos, aut ab adversariis ferè præfocatos. Sunt enim hæc fœliciſſima illa, quæ victoriam ipsorum comitantur. Sed enim Solon, apud nos Scythas, siquis civem aut percusserit, aut impetu facto humi fuderit, aut vestem discinderit, gravem mulctam senes ipsi irrogant, quanvis id in paucorum testium præsentia acciderit: non autem in tam amplis theatris, qualia tu narras, in Istmo, & Olympia. Enimvero certatores miserari mihi subit, eorum quæ patiuntur nomine. Spectatores autem, quos dicis undiquaque præstantissimos ad hosce conventus venire, omnino miror quòd omissis rebus necessariis, hisce vacant. Neque enim illud possum comprehendere, jucundum esse ipsis, conspicari homines quòse mutuis ictibus

σὺν γῶν ἀγαπομένους, καὶ σπουδαζομένους ὑπ' ἀνθρώπων. Σο. εἰ καιρὸς ἦν ὦ Ἀνάχαρσι ὀλυμπίων, ἢ ἰσθμίων, ἢ πανεθναίων, οὐτὸ ἂν σε τὸ γυμνάσιον ἐδίδαξεν, ὡς ἀ μάτην ἐσπουδάκαμεν ἐπὶ τούτοις. ἀ γὰρ ὕστερον ἂν τις ἀγωνίζοιτό σε τῇ ἡδονῇ τῶν σῶν θρωμένων, ὡς εἰ κωμῳζόμενοι αὐτοὺς ἐν μέσοις τοῖς θεαταῖς, βλέποις δρομέας ἀνδρῶν, καὶ πάλης συμφύτους, καὶ εὐεξίας θαυμαστὰς, καὶ ἀμπελείας δεινὰς, καὶ ἰσχνὰ μέλεσιν, καὶ τόλμαν, καὶ φιλοτιμίαν, καὶ γάμους ἀντιτύπους, καὶ σωμάτων ἄληκτον ὑπὲρ τῶν νίκης. εὖ γὰρ οἶδα, ὡς οὐκ ἂν ἐπαύσω ἐπαινῶν, καὶ ἐπιθοῶν, καὶ ἐπικροτῶν. Ανα. ἢ διὰ σὲ Σόλων, καὶ ἐπιγελᾶσαι ἄρα ἐστὶ, καὶ ἐπιχλευάζειν. ἄπαντα γὰρ, ὁπόσα κατηριθμήσω ἀρτίως, τὰς ῥώμας, καὶ τὰς εὐεξίας, καὶ τὰ κάλλη, καὶ τόλμαν, ὁρῶ ἄδηλον μεγάλα ὄντα ὠφελοῦντα ἀνθρώπους ὑμῶν, ὅτε πατρίδος κινδυνεύοντος, ὅτε χώρας πορθουμένης, ὅτε φίλων, ἢ οἰκείων ἄδικα ἔχειν ἁρπαζομένων. ὥστε τοιοῦτον γελοιότερον ἂν εἶεν, ἄειστοι μὲν ὡς φῆς ὄντες, μάτην δὲ τοσαῦτα πάσχοντες, καὶ παλαιομένοι, καὶ αἰχμῶντες τὰ κάλλη, καὶ τὰ μεγάθη τῇ ψάμμῳ, καὶ τοῖς κονιστοῖς, ὡς μηλᾶ, καὶ κότινα ἐγκρυφίοις ῥᾳδίως νικήσοντες. ἡδὺ γάρ μοι ἀεὶ μεμνῆσθαι τῶν ἄθλων, τοιούτων ὄντων. ἀτὰρ εἰπέ μοι, πάντες αὐτὰ λαμβάνουσιν οἱ ἀγωνισταί; Σο. οὐδαμῶς, ἀλλὰ εἷς ἐξ ἁπάντων, ὁ κρατήσας αὐτῶν. Ανα. εἶτ' ὦ Σόλων, ἐπὶ τῷ ἀδήλῳ, καὶ ἀμφιβόλῳ τῆς νίκης, τοσοῦτοι πονοῦσι, καὶ πολὺν εἰδότες, ὅτι ὁ μὲν νικᾶν, εἷς ἔσται πάντως, οἱ δὲ ἡττώμενοι, πάμ-

bus cædant pugnentque, & humi tundant, comminuantque. *Sol.* Si jam tempus esset Anacharsi, aut Olympiorum, aut Isthmiorum, aut Quinquatrium, res ipsa te docuisset, quam non frustra harum rerum studiosi simus. Nemo enim oratione sic te impulerit ad voluptatem ex iis quæ ibi gerunter percipiendam, ut si ipse in mediis spectatoribus videas virorum virtutes, & corporum formas, & firmitates habitus admirandas, & præclaram experientiam, & robur inexpugnabile, & audaciam, & æmulationem, & animos invictos, & indefessum victoriæ consequendæ studium. Sat enim scio, te ista spectantem, nullum laudandi, acclamandi, & applaudendi finem facturum. *Ana.* Et per levem, ô Solon, etiam ridendi, & subsannandi. Nam quæcunque enumeraſti, virtutes, corporum bonas habitudines, & pulchritudines, audaciam, nullius magnæ rei gratia vobis perire video, cùm neque perielitetur patria, neque regio devastetur, neque amici, aut domestici ad injuriam rapiantur. Itaque hoc magis risu digni videntur, quod viri illi, cum sint optimi, ut ais, mula tanta nequicquam patiantur, & labores ferendo, formamque & proceritatem corporis arena fredando, & sugillationibus: ut parta victoria, pomo vel pinu potiantur. Semper enim erit mihi jucunda talium certaminum recordatio. Verùm dic mihi, omnesne certatores accipiunt ea præmia? *Sol.* Nequaquam: sed unus ex omnibus, qui cæteros vicerit. *Ana.* Ergo-ne Solon pro obscura, & ambigua victoria tam multi laborem suscipiunt, præsertim cùm sciant, fore ut unus ex omnibus victor declaretur, victique sint

πολλοὶ, μάστιγι ἄθλιοι πληγὰς, οἱ δὲ, καὶ τραύμασι λαμπρὰ πάσχοντες; Σο. Ἔοικας ὦ Ἀνάχαρσι, μηδέποτε συνοικίαν πολιτείας ὀρθῆς πέρι μηδεμιᾶς. ἐγὼ γὰρ ἂν τὰ κάλλιστα τῶν ἐθῶν ἐν ψόγῳ ἐλήλεγον. ἢν δέ σοι μελήσῃ ποτὲ εἰδέναι ὅπως ἂν τὰ κάλλιστα οἰκιοθείη πόλις, καὶ ὅπως ἂν ἄριστοι γένοιντο οἱ πολῖται αὐτῶν, ἐπαινέσῃ τότε καὶ τὰς ἀσκήσεις ταύτας, καὶ τὴν φιλομάθειαν, ἣν φιλομαθήσεσθε αὐτὰς, καὶ εἴσῃ ὅτι πολὺ τὸ χρήσιμον ἔχουσιν ἐγκεκραμένον τοῖς πόνοις, εἰ δὲ νῦν μάστιγι ἀναδέξεσθε δοκῶσι. Ανα. καὶ μὴν ὦ Σόλων, καὶ οὐδὲν ἄλλο ἀπὸ τῆς Σκυθίας ἦκω παρ' ὑμᾶς, τοσαύτην μὲν ὁδὸν διοδεύσας, μέγαν δὲ τὸν Εὔξεινον, καὶ δυσχείμερον περιπλεύσας, ἵνα ὅπως νόμους τε τοὺς Ἑλλήνων ἀκούσομαι, καὶ ἔγνωκα παρ' ὑμῖν καθιζήσασθαι, καὶ πολιτείαν τὴν ἀρίστην ἀκριβεστάτην μάθω. διὸ καί σε μάλιστα φίλον ἐξ ἁπάντων Ἀθηναίων, καὶ ξένων, προσειλόμην καὶ κλεινὸν, ἐπείπερ ἤκουον νόμων τε τινῶν ξυγγραφέα εἶναί σε, καὶ ἐθῶν τῶν ἀρίστων εὑρετὴν, καὶ ἐπιτηδευμάτων ὠφελίμων εἰσηγητήν. καὶ ὅλως, πολιτείας τινὸς σωφρονιστήν. ὥστε σὺ μὲν ἂν φθάνοις διδάσκων με, καὶ μαθητὴν ποιούμενος, ὡς ἔγωγε ἥδεως ἂν ἕποιμί σοι, καὶ ἀποδακνόμενος, ἐς ὅσον ἂν αὐτὸς ἀφέλκοιμι λέγων, κεχαρισμένως, ἐπακούοιμι περὶ πολιτείας τινὸς, καὶ νόμων διεξιόντος. Σο. τὰ μὲν πάντα, ὦ ῥᾴδιον ὦ ἑταῖρε διελθεῖν οὐ βραχεῖ. ἀλλὰ τῶν μέγα ἐπαίων, εἴσῃ ἐφ' ἕκαστα, οἷα μὲν περὶ θεῶν, οἷα δὲ περὶ γονέων, ἢ περὶ γάμων, ἢ τῶν ἄλλων ὁκοῖ ἡμῖν. ἃ δὴ καὶ περὶ τῶν νέων γιγνώσκομεν, καὶ ὅπως αὐτοῖς χρώμεθα, ἐπειδὰν πρῶτον ἀρξωνται συνιέναι τε καὶ βελτίονος, καὶ τοῦ

complures, quorum alii verbera, alii vulnera miseri acceperint? *Sol.* Videris Anacharsi, nihil unquam de republ. bene instituta intellexisse. Non enim pulcherrimos mores vituperares. Sed si quando tibi curæ erit nosse, tum qua ratione optimè sit administranda respub. tum quâ ratione cives ejus evadere possint optimi, tunc has exercitationes, nostramque in his æmulationem laudabis: quinetiam intelliges eas multum utilitatis habere cum laboribus permixtum, quanquam nunc iis inanem operam dare videntur. *Ana.* Atqui Solon, ego non alia de causa veni ad vos ex Scythia, tantum emensus itineris, magno & tempestuoso Euxino trajecto, quàm ut Græcorum leges perdiscam, moresque vestros cognoscam, & optimam reipub. institutionem calleam. Quapropter te potissimùm ex omnibus, Athenienſibus, & peregrinis, amicum elegi famam sequutus: siquidem audivi te legum optimarum esse scriptorem, morumque præstantissimorum inventorem, & institutorum utilium authorem: denique reip. cujusdam concinnatorem. Itaque non tam sis diligens me docendo, tuumque discipulum faciendo: quàm ego libenter, impastus & impotus tibi assidendo, quoad tu dicendo par eris, inhians inaudiam te de repub. & legibus differentem. *Sol.* Omnia quidem, amice, non sit facile paucis persequi. Sed singula particulatim ingressus, cognosces: quid de Diis, quid de parentibus, aut de nuptiis, aliis-ve rebus præcipiamus, quid etiam de juvenibus decernamus, & quo pacto illis utamur, ubi primùm cœperint sentire quid sit melius, cor-

σώματι ἀνδρείαις, καὶ ὑφίστασθαι τοὺς πόνους, ταῦτα ἤδη σοι διεξέλθω. ὡς μάθοις ὑτινῶν χάριν τὰς ἀσκήσεις ταύτας προτιθείμεθα αὐτοῖς, καὶ ἀσκοῦμεν τὸ σῶμα καρτερεῖν. ἀ μέντοι ἕνεκα τῶν ἀγώνων, ὅπως τὰ ἆθλα δικαίως ἀναιρεθῇς, ἐπ' ὀλίγοις πάνυ ἐξ ἁπάντων χορεῦσιν, ἀλλὰ μεῖζόν τι ἀπάσῃ τῇ πόλει ἀγαθὸν ἐκ τούτου ἢ αὐτοῖς ἐκείνοις προσκτώμενοι. κοινὸς γάρ τις ἀγὼν ἅπασι τοῖς ἀγαθοῖς πολίταις προκειται, καὶ στέφανος ὁ πάντων, οὐδὲ κοτίνου, οὐ σταλίνου, ἀπ' ὧν σὺ αὐτῷ συμπλεῶν ἔχῃ τὴν ἀνθρώπων εὐδαιμονίαν. οἷον ἐλευθερίαν λέγω αὐτῷ τε ἑκάστῳ ἰδίᾳ, καὶ κοινῇ τῇ πατρίδι, καὶ πλοῦτον, καὶ δόξαν, καὶ ἱερῶν πατρίων ἀπόλαυσιν, καὶ οἰκείων σωτηρίαν. καὶ σωφρόνως, τὰ κάλλιστα, ἂν ἄρ τις εὐξαιτο ὑγιείαν οἱ θεοὶ δοῖεν. ταῦτα πάντα τῷ στεφάνῳ, ὃν φημι, συναπέπλεκται, καὶ ἐκ τῶν ἀγώνων ἐκείνων προσγίγνεται. ἐφ' οἷς οἱ ἀσκήσεις αὗται, καὶ οἱ πόνοι ἄγουσιν. Ανα. εἶπε ὦ δαιμόσιε Σόλων, τοιαῦτά μοι, καὶ τηλικαῦτα ἔχων ἆθλα διεξίναι, μῆλα, καὶ σίλφια δίηγει, καὶ θαλλὸν ἐλαίας ἀγελαίας, καὶ πίτυων; Σο. καὶ μάλ' ὦ Ἀνάχαρσι, δοκεῖ σοι ἐπὶ δίκῃ μικρὰ εἶναι, ὁπόταν ἃ λέγω καταμάθοις ἐπὶ χάρτου τὰ αὐτῆς γνώμης γιγνόμενα, καὶ μέρη πάντα ταῦτα ἐπὶ μικρᾷ δὲ μείζονος ἐκείνης ἀγῶνος, καὶ δὲ στέφανος, ὃν κατέλεξα δὲ παιδιᾶς μοῦνον. ὁ δὲ λόγος, οὐκ οἶδ' ὅπως ὑπερβὰς τὴν τάξιν, ἐκείνων πρότερον ἐπεμνήσθη, τῶν ἐθισμοῖ γιγνομένων, καὶ ὀλυμπιάσι, καὶ ἐν Νεμέᾳ. πάλιν ἀλλὰ νῦν, χολὴν γὰρ ἄχθομαι, καὶ σὺ ὡς φῂς προθυμῇ ἀκοῦσαι, ἀναδραμόμεθα ῥᾳδίως

corpore roborari, & labores sustinere: hæc ego jam narrabo tibi: ut intelligas quorsum has exercitationes ipsis proponamus, & corpora laboribus durare cogamus: non solùm propter certamina, ut præmia queant consequi, quæ paucis ex omnibus contingunt: sed quia majus quoddam bonum universæ reip. atque ipsis hinc comparamus. Siquidem aliud quoddam commune omnibus bonis civibus certamen est propositum, & corona non ex pinu, non ex oleastro, aut apio contexta, sed quæ in se hominum fœlicitatem complectitur: nimirum libertatem privatim uniuscujusque, patriæque communiter: præterea divitias, gloriam, & festorum patriorum fruitionem, & necessariorum salutem. Denique pulcherrima quæque quæ quivis sibi à Diis dari optaret. Hæc omnia cum corona quam dico contexuntur, & ex illo certamine accedunt, ad quod istæ exercitationes, & labores ducunt. *Ana.* At tu, Solon admirande, cùm tot tantaque præmia mihi percensenda habeas, poma, apiumque commemoras, ac virentem sylvestris oleæ ramum, & pinum. *Sol.* Atqui, ô Anacharsi, ne illa quidem tibi videbuntur exigua, ubi quæ dicturus sum, intellexeris. Eodem enim consilio fiunt illa, suntque planè partes quædam exiguæ majoris illius certaminis, atque coronæ per omnia fœlicis, quam descripsi. Nescio verò quo pacto nostra oratio transgressa ordinem, horum priùs meminit, quæ in Isthmo, Olympia, & Nemea fieri consueverunt. Verumtamen nos, siquidem vacat, & tu, ut ais, audiendi es cupidus, ad principium

πρὸς τὴν λόχμην, καὶ τὸ κρανίον ἀγάλλεται, δι' ὃν φημι πάντως τοῦτο ἐπιπηδᾶσαι. Ανα. ἄμεινον ἂν Σόλων ἦτον. καθ' ὁδὸν γὰρ ἐν ἡμῖν ὁ λόγος μᾶλλον προχωρήσει. καὶ τάχ' ἂν ἴσως ἀπὸ τούτων πιθοίμην, μή σ' οἰσίνων ἔτι κεφαλαλγῆ, εἴ που ἴδοιμι σεμνυνόμενον κρίνῳ, ἢ σελίνῳ ἐστεφανωμένον. ἀλλ' εἰ δοκεῖ, ἐς τὸ σύσκιον ἀφεῖσαι ἀπιλήσοντες, καθίσωμεν ἐπὶ τὸ ἦπιον, ὡς μὴ ἐνοχλοῖεν ἡμῖν ἐπιπεκορκότες τοῖς παλαίσμασιν. ἄλλως τε, εἰρήσεται γάρ, οὐδὲ τὸ ἥλιον ἔτι ῥᾳδίως ἀνέχομαι, ὀξὺ, καὶ φλογώδη ἐμπίπτοντα γυμνῇ τῇ κεφαλῇ. τὸ γὰρ πῖλον μοι ἀφελεῖν οἰκητὸν ἔδοξεν, ὡς μὴ μόνῳ σὺ ὑμῖν ξενίζοιμι τῷ χάμαλε. ἢ ὦ ἄνερ ἔτος, ὅπερ τὸ πυρωδιᾶσθαι ἐπὶ τῷ ἀστρῳ, σὺ ὑμεῖς κύνα φατὲ, πάνυ καταφλίγοντος, καὶ τὸ αἴσχος ξηροῦ, καὶ λαμπρᾶ πληγῆς, ὅτι ἥλιος τῷ μεσημβρίαν ἤδη ὑπὲρ κεφαλῆς ἐπιπείμενος, φλογμὸν τὸν ἀφορητὸν ἐπάγῃ τοῖς σώμασιν. ὥστε καί σε θαυμάζω ὅπως γηραιὸς ἤδη ἄνθρωπος, ὅτε ἰδίας σοῦ τὸ θάλπος, ὥσπερ ἐγὼ, ὅτε ὅλως σκοτλαμβάνω ἔοικας, οὐδὲ σκυβόλιπτος σύσκιόν τι, ἵνα ὑποδύσῃ, ἀλλὰ δέχῃ τὸ ἥλιον ἀμφαρῆ. Σο. οἱ μάταιοι γὰρ ὅτοι πόνοι ὦ Ἀνάχαρσι, καὶ αἱ σὺν ἰσχύϊ σὺ τῷ πλάγι κυβιήσεις, καὶ αἱ ψαίριοι σὺ τῇ ψάμμῳ παλαιστρεῖαι, τοῦτο ἡμῖν τὸ ἀμυντήριον παρέχουσι πρὸς τὰς τοῦ ἡλίου βολάς. καὶ σὺ μὲν ἐπὶ πῖλον ἀπόμεθα, ὃς τὸν ἀκτῖνα κωλύσει καθικνεῖσθαι τῆς κεφαλῆς. ἀπίωμεν οὖν. καὶ ὅπως μὴ καθικόμεθα τόμοις, ὡς-

pium facilè recurremus, ac commune illud certamen, cujus causa hæc omnia instituta esse dico. *Ana.* Ita præstat Solon. Nam oratio recta via nobis magis progredietur: & his fortè persuadebor, nequem posthac amplius sublannem eorum quo aut oleastro se efferentem, aut apio coronatum conspexerò. Sed si videtur, ad locum illum umbrosum profecti, in sedibus consideamus, ne nos interpellent, qui luctantibus acclamant. Quinetiam, ne quid dissimilem, neque solem facilè fero, eumque acutum & ferventem, nudo capiti imminentem. Etenim pileum è domo demere visum est, ne solus apud vos uterer habitu peregrino. Et jam anni tempus est, quo [1] sidus illud ferventissimum, Canis à vobis dictum, omnia perurit, & siccum calidumque aërem reddit, quando sol meridie capiti impendens, intolerabilem ejusmodi fervorem corporibus inducit. Itaque demiror quî fiat ut tu homo jam annosus, ad æstum non sudes quemadmodum ego, neque ab eo infestari videaris, neque locum umbrosum exploras, quem subeas, sed solem facilè toleras. *Sol.* Inanes illi labores, ô Anacharsi, assiduæque in cœno volutationes, & quos sub dio in arena sustinemus labores: nobis hoc præstant præsidium adversus radios solis, neque amplius egemus pileo, qui ipsos caput ferire prohibeat. Abeamus igitur. Noli verò iis quæ dicturus sum

1 *Sidus illud ferventissimum*] Canis sydus quæ & canicula, ardentissimo æstatis tempore exoritur, sole primam partem leonis exoriente qui dies 15. ante Augusti Calend. est Plin. lib. 2. c. 47. lib. 18. c. 28. *Cogs.*

σέξεις ὡς δὲ λέγω σοὶ τὰ, ὡς ἐξαπίνης πεσόντα αὐτοῖς, ἀλλ' ἤν τι ἄν σοι μὴ ὀρθῶς τι λέγειν δοκῇ, ἀνθιλέγειν δ' ὑμᾶς, καὶ διδάσκειν τὸν λόγον. δυοῖν γὰρ θατέρου πάντως σοι ἐμφανεῖται, ἢ σὺ βεβαίως παιδιῶν ἐκχεεῖς ὁπόσα ἂν ἀνθιλεκτέα εἶναι, ἢ ἐμὲ ἀναδιδαχθῆναι ὡς οὐκ ὀρθῶς λεγόντων ἐσμὲν αὐτῶν. καὶ ἐν τούτῳ πᾶσιν ἂν σοι ἡ πόλις ἡ Ἀθηναίων, οὐκ ἂν φθάνοι χάριν ὁμολογοῦσα. ὅσῳ γὰρ ἂν ἐμὲ παιδεύσῃς, καὶ μεταπείσῃς, πρὸς τὸ βέλτιον, τοσούτῳ τὰ μέγιστα ἔσῃ ὠφελημένος. οὐδὲν γὰρ ἂν ἀποκρυψαίμην αὐτὸς, ἀλλ' εἰς τὸ μέσον κομιοῦμαι φέρων. καὶ κομιοῦμαι ἐν τῇ πυκνὶ ἀγορᾷ πρὸς ἅπαντας, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐγὼ μὲν ὑμῖν ἔγραψα τοὺς νόμους, οἵους ἂν ἐμοὶ φαίνοιτο ὠφελιμωτάτους ἔσεσθαι τῇ πόλει. ὁ δὲ ξένος οὗτοσὶ, δείξας τι ἂν ἀνάχαρσις, σκύθης μὲν ἐστι, σοφὸς δ' ὤν, μεταπαίδευσί με, καὶ ἄλλα βελτίω μεμηνυκὼς, ἐπιτηδεύματα ἐδιδάξατο. ὥστε δίκαιός ἐστιν ὑμῶν ὁ ἀνὴρ ἀναγράφειν. καὶ χαλκῆν αὐτὸν ἀναστῆσαι πρὸ τοῦ τῶν ἐπωνύμων οἴκου πρὸ τοῦ τῶν Ἀθηνῶν. καὶ εὖ ἴσθι ὡς οὐκ ἀμνημόνητον ἡ Ἀθηναίων πόλις, πρὸς βαρβάρου, ὦ ξένε, τὰ συμφέροντα ἐπιμεμαθήκοτες. Ανα. τοῦτο οὐκοῦν σοὶ ἔστω, ὃ ἐγὼ πρὸς ὑμᾶς ἤκουον τοὺς Ἀθηναίους, ὡς ἔστι ἴρωνες ἐν τοῖς λόγοις. ἐπὶ πόσον ἂν ἐγὼ νομίζῃς, ὦ πλάτων ἄνθρωπε, ἐφ' ἁμάξης βεβιωκὼς, ἄλλοτε ἄλλῃ

sum tanquam legibus mentem adhibere, ut illis per omnia fidem habeas, sed ubicunque aliquid non rectè dici videbitur, statim contradicito, meaque verba corrigito. Etenim ab horum alterutro non prorsus aberrabimus: aut constanter tibi persuasero, quum ea quibus est contradicendum effuderis: aut ego de novo discam me non rectè de his statuere. Quo nomine omnis Athenienſium civitas, non satis magnas gratias agere possit. Nam quum me docueris, & ad meliorem sententiam transtuleris, illi maximæ utilitatis author fueris. Neque hoc eam celabo, sed statim in medium proferam: & stans in Pnyce, omnibus dicam, Ego vobis, Athenienses leges conscripsi, quas civitati fore utilissimas putabam. Sed hospes iste, te digito commonstrans Anacharsi, quanquam est Scytha, sapit tamen, & me aliter docuit, aliaque præcepta, & instituta præstantiora [1] ob sua in Rempubl. merita, civitate donetur, tradidit. Itaque *hunc de vobis esse bene meritum literis prodatur*, æneamque statuam illi erigite prope civitatis proceres apud Minervam. Probè verò scias fore ut nequaquam cives Athenienses pudeat, ea quæ sunt ex reip. usu, ex barbaro, peregrinoque viro discere. *Ana.* Hoc erat sanè quod de vobis Athenienſibus inaudieram, vos esse in sermonibus irrisores. Vnde enim ego agrestis & erro, qui vitam in plaustris egi, subinde solum solo permutans, qui in nulla un-

1 *Ob sua in Remp.*] Ἐπώνυμοι prisci heroës fuerunt, à quibus Atticæ tribus sua cognomina acceperunt, his magni honores ab Athenienſibus collati, staturæque in arce ejus urbis collocatæ. Horum nomina si quis desideret, Pausaniam in Atticis, & Demosthen. ἐν ὀνομάσι consulat. *Cog.*

γῆν ἀμείβων, πόλιν ἤ ὅτι οἰκήσας πόποτε, ὅτι ἄλλοτε, ἢ νῦν ἑωρακώς, περὶ πολιτείας διεξίοιμι, καὶ διδάσκοιμι [1] αὐτόχθονας ἄνδρας, πόλιν ταύτην ἀρχαιοτάτην τοσούτοις ἤδη χρόνοις εὐνομίᾳ κατηκηκόσι; ἦ μάλιστα σὺ ὦ Σόλων, ᾧ τοῦτο ὡς φασιν, ἐξ ἀρχῆς ἦ μόνῳ ἐνῆν, ἐπίστασθαι ὅπως ἂν ἄριστα πόλις οἰκοῖτο, ἦ οἷς ποτ' νόμοις χρωμένη, εὐδαιμονήσοιτο. πάλιν, ἀλλὰ ἦ τοῦτο ὡς νομοθέτῃ πιστέον σοι. καὶ ἀνέρωμαι ἂν τι μοι δοκῇ μὴ ὀρθῶς λέγεσθαι, ὡς βεβαιότερον μάθοιμι. καὶ ἰδοὺ γὰρ ἤδη καθυγίηται ὁ ἥλιος, καὶ τῆς σωτηρίας ἐσμὲν. καὶ καθέδρα μάλα ἁβρὰ, καὶ εὐκαιρον, ἐπὶ ψυχρῷ γε λίθῳ. λέγε δὴ τὸν λόγον ἐξ ἀρχῆς, καθὼς τοὺς νέους παρασκευάζοντες, καὶ παίδων ὀλίγους ἀφανεῖτε, ἦ ὅπως ὑμῖν ἄμεινον ἄνδρες ἀπεραίνεσθαι καὶ γε πάλαι, ἦ τί ἀσκημάτων τούτων, ἦ τί ἡ κῶμις, ἦ τὰ κυβιστήματα, σωστέον πρὸς ἀρετὴν αὐτοῖς. τοῦτο γὰρ δὴ μάλιστα ἐξ ἀρχῆς ὀλίγους ἐπόθουν ἀκοῦσαι. τὰ δ' ἄλλα, ἃ ὕστερον διδάξῃ με καιρὸν ἔχοντα τὸ μέρος. ἀκούσῃ μέντοι ὦ Σόλων, μέμνησό μοι ὧν τὴν ῥῆσιν, ὅτι πρὸς ἄνδρα βάρβαρον ἐρεῖς. λέγω γὰρ, ὡς μὴ ἀφιππλέκῃς μηδὲ ἀπεμπικύῃς τοὺς λόγους. δέδια γὰρ μὴ ἐπιλαυθάνωμαι τῶν πρώτων, εἰ τὰ μὲν ταῦτα πολλὰ ἐπιῤῥεῖ. Σα. σὺ τοῦτο ὦ Ἀνάχαρσι, παμιδὸν μὲν ἄμεινον, ἵνα δὴ σοι δοκῇ μὴ πάνυ σαφὴς ὁ λόγος εἶναι, ἢ παῤῥώ σοι ἀπιπλανᾶσθαι εἰκῇ ῥέων. ἐρήσῃ γὰρ μετ' ὀλίγον, τί ἂν ἐθέλῃς, ἦ ἀκούσῃ σὺ τὸ μῆκος. ἢν μὲν οὖν

unquam civitate habitavi, neque alias ullam nisi nunc primùm vidi, de administranda repub. verba facerem, atque adeò indigenas homines docerem, qui urbem hanc antiquissimam bonis legibus instructam tanto jam tempore incoluerunt? potissimùm verò te, Solon, cui hoc, ut perhibent, ab initio fuit institutum ut nosses quo pacto posset respub. optimè administrari, quibus etiam legibus utens, fœlicitate frueretur. Verum & in hoc tibi ut pote legum latori est credendum. Contradicam autem siquid minùs recte dicere videberis, ut firmiùs addiscam. Et ecce jam declinato sole in umbra sumus: sedesque perjucunda, & opportuna super frigido lapide præsto est. Dic igitur ab initio exorsus, quamobrem statim à pueris juvenes exerceatis laboribus, & quomodo viri præstantissimi vobis ex cœno illo evadant, & his exercitationibus, & quid pulvis, quid saltationes in caput ipsis ad virtutem conferant. Nam hoc in primis ab initio audire cupiebam. At reliqua in posterum, suo tempore singula me docebis. Hoc autem inter dicendum memineris Solon, te apud barbarum hominem verba facturum. Id dico ne orationem implices, & producas. Vereor enim ne prima mihi excidant, si multa post hæc affluant. *Sol.* Tu hoc, Anacharsi, longè melius constitues, ubicunque parum perspicua tibi videbitur oratio, aut procul vagari temerè fluendo. Interim enim quicquid voles, interrogabis, & prolixitatem ejus recides. Quanquam ubi

[1] Αὐτόχθονας ἀνδρας] Thucydides in procem. histor. Aristid. in Panathen. Aristoph. in Plut. Tzetz. ad Lycoph. vide virum Clarissim. Io. Savar. ad Sidon. Apoll. Epistol. 6. lib. 8. *Beurd.*

1 Si-

τοι μὴ ἐξαρκέσει, μηδὲ πόῤῥω ᾖ σκοπὸς τοῦ λεγομένου ἡ, κωλύσει οὐδὲν εἶναι, εἰ δὲ μακρὰ λέγοιτο. ἐπὶ γὰρ τῇ βουλῇ τῇ ἐξ Ἀρείου πάγου, ἔνθα τὰς φονικὰς ἁπάντων δίκας δικάζουσι, πάτριον ἔστι ποιεῖν. ὅταν γὰρ ἀναβῶσιν εἰς τὸν πάγον συγκαθίζῃ φόνου, ἢ τραύματος ἐκ προνοίας, ἢ πυρκαϊᾶς δικάσοντες, κηρύττουσι λόγου ἐκτὸς ἢ κεκομμένου, καὶ λέγουσιν ὁ τοῦ μέρους. ὁ μέν, διώκων, ὁ δὲ, φεύγων. ἢ αὐτοὶ, ἢ ῥήτορας ἀναβιβάζονται τοὺς ὑπὲρ σφῶν αὐτῶν. οἱ δὲ, ἐὰν μὲν περὶ ἑκουσίου τραύματος λέγωσιν, ἀνέχονται ἡ βουλὴ, καὶ ἡσυχίαν ἄγουσιν. ὧν δέ τις ἢ φροιμίου εἶπεν ἔξω τοῦ λόγου, ὡς δυνατέρους ἀπεργάσοιτο αὐτοὺς, ἢ οἴκτου, ἢ δέησιν ἔξωθεν ἐπάγοι τοῦ πράγματος, οἷα πολλὰ ῥήτορων παῖδες ἐπὶ τοὺς δικαστὰς μηχανῶνται, παρελθὼν ὁ κῆρυξ, κατασιώπησον αὐτὸν, κἂν ἐᾶν λαρεῖν ἔξω τοῦ βουλεύματος, καὶ ἀφαιρεῖσθαι τὸ ἀζήμιον τῶν λόγων, ὡς γυμνὰ τὰ ἀληθῆ βλέπειν. ἔστι δὲ σὺ ὦ Ἀνάχαρσι, ἀφιστάμενος τοῦ παρόντος ποιήματος ἴσχε. καὶ γὰρ τὸ βουλῆς μὲν νόμος, ἄκρως, καὶ σιωπᾶν κέλευε, ὧν αὐτὴ κεκρίκασιν ἐμμελῶς. ἄκρει σὺ ἂν εἰκότως τοῦ πράγματος λέγοντα, ἐξεῖναι λοιδορεῖσθαι. οὐδὲ γὰρ ὑφ' ἡλίῳ ἔστι ποιησάμενον τοῦ συμποσίου, ὡς ἄκρατος εἰ λοιδορεῖσθαι ἢ ᾄδειν. ἀλλὰ ἡ νὺξ ἀκμὴ πυκνὴ, καὶ ἡμεῖς σκολιὸν ἄγομεν. *Ana.* δίκαια μοι δοκεῖς σὺ τοῦτο ὦ Σόλον.

ubi non erunt extra rem, nec à scopo distabunt quæ dicam, nihil obstabit orationem longiùs progredi. Siquidem etiam Areopagitico Senatui, qui capitales causas judicat, in more est ita facere. Quum enim in Areopagum ascenderunt, & cædis, aut vulneris ex destinato inflicti, aut incendii causam cognituri consederunt, utrique disceptantium dicendi datur copia, & dicunt figillatim, nempe accusator, & reus: aut ipsi per se, aut causidicos pro ipsis dicturos conducunt. Illi ergo, quandiu ea quæ ad rem attinent dixerint, à Senatu auscultante cum silentio perferuntur. Sed [1] siquis procœmio exordiatur, ut Senatorum animos erga se propensiores reddat, aut miserationem, aut exaggerationem extrinsecus rei inducat, qualia permulta oratores in judices moliuntur, prodiens præco, protinus imponit silentium, non permittens ut apud Senatum nugetur, & rem verbis involvat, quominus Areopagitæ rem uti gesta est, nudam videant. Itaque te, Anacharsi, Areopagitam in præsens constituo: ac juxta Senatus legem à me conditam, attende, mihique silentium impera, si te orationis dulcedine mulceri senseris, ita ut non habeas liberum judicium. Quandiu verò quæ ad causam attinent, dicentur, orationem extendere licebit. Neque enim amplius sub sole colloquemur, ut longiorem orationem graviter feras: sed & umbra est densa, & otio abundamus. *Ana.* Æqua sunt quæ dicis, Solon.

1 *Siquis procemio*] Apud Areopagitas oratoribus haud licuisse affectus movere, ut quibus judicum animi à veritatis luce in falsitatis caliginem sæpe abducuntur, auctor est Quintil. lib. 2. c. 17. Igitur Athenis interdicebat præco dicturis in concione, ne vel præfatione vel affectibus uterentur, rem modo exponerent. *Schol.* προοιμίων καὶ παθῶν. *Cogn.*

λαν. καὶ ἔγωγε ἥδη χάριν οἶμαι σοι ἔχειν ὑπὲρ τούτου. ὅπως παίρεργον δὲ λόγου, καὶ τοῦ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ χαριούμενος ἐδιδάξω με, θαυμάσια ὡς ἀληθῶς, καὶ ἀγαθῶν βουλευτῶν ἔργα, ὡς ἀληθείαν οἰσόντων τῷ ψηφίσματι. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἤδη λέγε. καὶ ὁ δρεπανηφόρος ἐγώ, τοῦτο γὰρ ἔθος με, καὶ χῆμα τῆς βουλῆς ἀκούσεσθέ σου. Σο. σοὶ μὲν βραχέων ἀκροάσεως χρὴ σε, ὦ φίλε πολίτης, καὶ πολιτῶν ἡμῶν δοκεῖ, πόλιν γὰρ ἡμεῖς οὐ τὰ οἰκοδομήματα ἡγούμεθα εἶναι, οἷον τείχη, καὶ ἱερά, καὶ νεωσοίκους; ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὥσπερ σῶμά τι ἐνδέχεται, καὶ ἀκίνητον ὑπάρχειν ἐς τὸν ἅπαντα χρόνον, καὶ ἀσφάλειαν τῶν πολιτευομένων. τὸ δὲ πᾶν κύριον, οἱ τοῖς πολίταις τιθέμεθα. τούτους γὰρ εἶναι τοὺς διακοσμήσοντας, καὶ ἀμφιέσοντας ἕκαστα, καὶ φυλάξοντας οἷόν τι οὖν ἡμῖν ἐκάστῳ ἐστὶν ἡ ψυχή. τοῦτο δὴ τοίνυν προνοήσαντες, ἐπιμελώμεθα μὲν ὡς ὁράᾳς ὁ δῆμος τῆς πόλεως, κοσμοῦντες αὐτὴν, ὡς κάλλιστον ἡμῖν εἴη, ἔνδοθέν τε οἰκοδομήμασι κατεσκευασμένον, καὶ τοῖς ἔκτοθεν τειχίοις ἀσφαλοῦς, εἰς τὸ ἀσφαλίσασθαι περιφραγμόν. μάλιστα δὲ ἐξαπατᾶσθαι τοῦτο φοβούμεθα, ὅπως οἱ πολῖται ἀγαθοὶ μὲν τὰς ψυχὰς, ἰσχυροὶ δὲ τὰ σώματα γένωνται. τοὺς γὰρ τοιούτους, οἶδά τε αὐτοὺς καλῶς χρήσεσθαι τῇ εἰρήνῃ συμπολιτευομένους, καὶ οὐκ πολέμου σώσειν τὴν πόλιν, καὶ ἐλευθέραν, καὶ δαίμονα ἀσφαλέστατον. τοῦτο μὲν δὴ τοιοῦτόν ἀπατεφὲν αὐτῶν, μητράσι, καὶ τίτθαις, καὶ παιδαγωγοῖς ἐπιτρέπομεν τοὺς παῖδας ἐλευθερίοις ἄγειν τε, καὶ τρέφειν αὐτούς. ἐπειδὰν δὲ σωφροσύνη τε καλῶς ἔχοντες, καὶ αἰδοῦς, καὶ ἐρύθημα, καὶ φόβου, καὶ ὑπομονὴ τοῦ ἀρίστου ἀναλον. Atque ob hæc tibi magnam habeo gratiam, quòd hac digressiuncula, me docueris ea quæ fiunt in Areopago, miranda certè, & bonorum Senatorum, veritati suffragantium recta ratio. Iam ergo de his differe. Ego verò quem constituisti Areopagitam, pro hujus consilii more, te audiam. *Sol.* Proinde paucis tibi priùs est audiendum, quid de civitate, civibusque sentiam. Nos civitatem non ædificia putamus esse, cujusmodi sunt muri, & fana, & porticus ad mare ædificatæ: sed tanquam firmum atque immobile quoddam corpus, in quod incolæ urbis ad securitatem recipiuntur. Sed omne arbitrium in civibus ponimus: quoniam hi sunt qui implent, ordinant, & perficiunt singula, servantque, quali in nobis singulis gubernandi officio anima fungitur. Quod cùm intelligamus, corpus civitatis, ut vides, curamus, ipsum ornando, ut pulcherrimum habeamus, sitque intrinsecus ædificiis instructum, atque extrinsecus his mœnibus firmissimis circunseptum. Cumprimis verò hoc providemus, ut cives mente boni & corporibus robusti evadant. Quoniam qui sunt ita comparati, in conversatione civili pacis tempore rectè se gerunt, à bello verò civitatem liberant, liberamque & fœlicem conservant. Itaque primam illorum educationem, matribus, nutricibus, & pædagogis committimus, ut disciplinis liberalibus eos imbuant, atque educent. Quum autem res præclaras intelligere cœperint, & pudor, verecundia, metus, rerumque optimarum cupiditas ipsis innata fue-

φύσιν αὐτοῖς, ἢ αὖτε ἤδη τὰ σώματα ἀξιόχρεα δοκῇ εἶναι τοῖς πόνοις, παγίστερα γεγόμενα, καὶ πρὸς τὸ ἐγκρατέστερον συνιστάμενα, τότε καὶ ἤδη παιδεύομεν αὐτοὺς διδάσκοντες, ἄλλα μὲν τῆς ψυχῆς μεθήμασιν ἐπιτηδείοις γεγενημένα παρασκευάζοντες, ἄλλοις δὲ πρὸς τοὺς πόνους καὶ τὰ σώματα ἐθίζοντες. οὐ γὰρ ἐνενοήσαμεν ἡμῖν ἱκανὸν δόξαι τὸ μόνον φυῆναι ὡς ἔφυ ἕκαστος, εἴτοι κατὰ τὸ σῶμα, ἢ κατὰ τὴν ψυχήν, ἀλλὰ καὶ παιδεύσαντας, καὶ μεθημάτων ἐπ' αὐτοῖς διαμεῖναι. ἀφ' ὧν τὰ τῶν ὑφῶν ἀρχεῖα μάλιστα ἂν γένοιντο, καὶ τὰ φαύλως ἔχοντα μεταστησόμεθα πρὸς τὸ βέλτιον. καὶ τὸ παράδειγμα ἡμῖν ἔστω τὰ γεωργῶν, οἱ τὰ φυτὰ μέχρι μὲν πέρυσι, καὶ τηπιά ἐστι, σκέπουσι, καὶ περιφράττουσι, ὡς μὴ βλάπτοιντο ὑπὸ τῶν πνευμάτων. ἐπειδὰν δὲ ἤδη παχύνηται τὸ ἔρνος, τηνικαῦτα περιτέμνουσί τε τὰ περιττά. καὶ διαδιδόντες αὐτὰ τοῖς ἀνέμοις δονοῦσι, καὶ ἀφοπλίζουσι, καρπιμώτερα ἐξεργάζονται. τὴν μὲν τοίνυν ψυχὴν, μουσικῇ τὸ πρῶτον καὶ ἀριθμητικῇ ἀπαρτιζόμεν, καὶ γράμμασι γράφειν, καὶ τοιαῦτα αὐτὰ ἐπὶ λέξεσιν διδάσκομεν. προϊόντι δ' ἤδη, σοφῶν ἀνδρῶν γνώμας, καὶ ἔργα παλαιὰ καὶ λόγους ὠφελίμους ἐν μέτροις κατακεκομμένους, ὡς μᾶλλον μνημονεύοιεν, ῥαψῳδοῦμεν αὐτοῖς. οἷδε, καὶ ἀκμάοντος ἡρωϊκῆς παιδὸς, καὶ πτόλεις ἀοιδίμους, ὁρίζοντα καὶ μικρὸν, καὶ πρὸς μίμησιν ἐπεγείροντα, ὡς καὶ αὐτοὶ ἄδοιντο, καὶ γυμνάζοιντο ὑπὸ τῶν ὕστερον, οἷα πολλὰ Ἡσίοδός τε ἡμῖν, καὶ Ὅμηρος ἐποίησαν. ἐπειδὰν δὲ πλησιάσωσιν ἀρὸς

fuerit, ipsaque corpora laboribus obeundis idonea vita fuerint, firmiora facta, & majori rebore constantia, tunc jam illos assumptos docemus, propositis quidem aliis animi documentis & exercitiis, aliter autem ad labores corpora assuefacientes. Neque enim existimamus satis esse ut tantùm ita se habeat quisque prout à natura est comparatus, sive corporis, sive animi ratione: sed etiam eruditione, & præceptis ad eos informandos opus habemus: quorum adminiculo bona indoles adaugeatur, mala verò in bonam transformetur. Cujus rei petendum est ab agricolis exemplum, qui quandiu plantæ sunt humiles & teneræ, eas tegunt & circunsepiunt, ne à ventis lædantur. Postquam verò auctus est ramus, tum superflua circuncidunt, easque ventis movendas, & agitandas permittentes, fructuosiores efficiunt. Itaque mentem [1] Musica primùm, & Arithmetica excitamus, literasque pingere, & eas exactè pronuntiare docemus. Deinde jam adultioribus, sapientum virorum sententias, factaque priscorum, utilesque sermones versibus exornatos, quò tenaciùs memoria teneant, ipsis occinimus. Tum illi auditis fortium virorum factis & actionibus memorabilibus, paulatim istiusmodi appetunt, & ad imitationem excitantur: ut & ipsi celebrentur, & posteris sint admirationi. Cujusmodi multa nobis ab Hesiodo & Homero scripta sunt. Postquam verò se ad rempo-

1 *Musica*] Inter reliquas Cyclicas disciplinas primo loco musicam discebant, quam & Epaminondas & alii nobiles viri summa cum industria consectati sunt, ut admonet interpres Aristoph. in Equit. & Arbeit. lib. 14. cap.

1 so-

τῶν πολιτείαν, ᾗ δὴ αὐτοὺς ἤδη μεταχειρίζεσθαι τὰ κοινά, καίτοι ἔξω ἅπτων· ἴσως ταῦτα, ἐγὼ γὰρ ὅπως τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἀσκήσομεν, ἐξαρχῆς πρόκειται εἰπεῖν, ἀλλὰ διὰ τοῖς τοιούτοις πόνοις προγυμνάζειν αὐτοὺς ἀξιῶμεν, ὅστε αὖτοὺς ἑκουσίως σιωπᾷν προστάττω, ἐὰν ἀσεμνίαν τῷ κήρυκι, μὴδὲ τῷ ἀρεοπαγίτῃ σὺ, ὃς ὑπ' αἰδοῦς οἶμαι ἀνίσχυ ληρεῖν ἤδη τοσαῦτα ἔξω τοῦ σχήματος. Ανα. εἰπέ μοι ὦ Σόλων, πρὸς τί δὴ τοὺς τὰ ἀναγκαιότατα μὴ λέγοντας ἐν Ἀρείῳ πάγῳ, ἀλλὰ παροιχομένους, ἐᾶτε τῇ βουλῇ περάσαι ἐπιεικῶς; Σο. τί τοῦτο ἤρου μοι. οὐδὲ πω δῆλον. Ανα. ὅτι τὰ κάλλιστα, ἐμοὶ ἀκοῦσαι ἥδιστα παρεῖς τὰ περὶ τὴν ψυχῆς, τὰ ἧττον ἀναγκαῖα λέγειν ἀφῆνεν, γυμνάσια, καὶ ἀφαιρήσεις τῶν σωμάτων. Σο. μέμνημαι γὰρ ὦ ἥδιστε τῆς ἀπ' ἀρχῆς προθυμίας, ἐν παιδιᾷ δὲ βούλομαι τὸν λόγον, μὴ σε ἐπιπροσθῇ τῶν μηνίλλου ἐπιῤῥέων. οὐδὲν ἀλλὰ ἐν ταῦτα ἐρῶ ἀφ' βραχέων, ὡς εἰσὶ π. τὸ γὰρ ἀκριβεῖς ἐν περὶ αὐτῶν ἀφαιρέσεως, ἑτέρου ἂν εἴη λόγου. ῥυθμίζομεν δὲ τὰς γνώμας αὐτῶν, νόμους τε τοῖς κοινοῖς ἐνδιδόντες, οἳ δημόσια πᾶσι προκεινται ἀναγινώσκειν μεγάλοις γράμμασιν ἅμα ἀναγεγραμμένοι, κελεύοντες ἅττα χρὴ ποιεῖν, καὶ ἃ ἀπέχεσθαι, ἐν ἀγαθῶν ἀνδρῶν συνουσίαις, περὶ ὧν λέγειν τὰ δίκαια ἐνθυμεῖσθαι, ἐν πράττειν τὰ δίκαια, ἐν ὡς ἔστ ἀλλήλοις συμπολιτεύεσθαι, καὶ μὴ ἐφίεσθαι τῶν αἰσχρῶν, ἐν ἐρέσθαι τῶν καλῶν. βίαιον ἢ μηδὲν ποιεῖν. οἱ γὰρ ἄνδρες ἅτοι, σεφοὶ, καὶ φιλόσοφοι πρὸς ἡμᾶς ἀναremp. applicarint, jamque obeunda erunt publica officia, quanquam fortè hæc sunt extra rem, non enim qua ratione illorum animos exerceamus, ab initio dicendum proposuimus: sed cur hujusmodi laboribus eos exercendos arbitremur. Itaque ipse mihi silentium impero, non expectato præcone, neque te Areopagita, qui præ verecundia, ut puto, me tanta extra rem toleras nugantem. *Ana.* Dic mihi Solon, cur in eos qui ad rem pertinentia non dicunt in Areopago, sed silentio prætereunt, nulla mulcta à Senatu est destinata? *Sol.* Cur hoc ex me quæsivisti? Nondum liquet. *Ana.* Quia rebus pulcherrimis, & mihi auditu jucundissimis, quibus exornatur animus, omissis, minùs necessaria, nempe exercitia, & corporis labores percensere cogitas. *Sol.* Eorum, ô generose, memini, quæ ab initio sum præfatus, nec à via fermonem avocare volo, ne dilabens tuam memoriam conturbet. Verùm hæc quam pauciſſimis perſtringam: siquidem harum rerum accurata disputatio, ad alium pertinet sermonem. Ergo mentes eorum componimus, communes leges perdocendo: quæ majusculis elementis scriptæ omnibus publice legendæ proponuntur, quæ facienda, quæ fugienda, præcipientes. Tum etiam proborum virorum convictu utendum, à quibus opportunè loqui perdiscunt, tum justa facere, tum ex æquo inter se conversari, neque turpe quicquam appetere, sed rebus honestis se addicere: nihil per vim facere. Atque hi viri probi, [1] Sophistæ & Philosophi à nobis appel-

[1] *Sophistæ*] Cum tam crebro fiat sophistarum Philosophorumque mentio, non in-

κάζοντας. καὶ μάλιστα ἐς τὸ θέατρον συνάγοντες αὐτὰς δημοσίᾳ παιδάρια ὑπὸ κωμῳδίας, ἐ τραγῳδίας, δρεῖός τι ἀνδρῶν παλαιῶν, ἐ κακίας ἡσυχίας. ὡς δ' ἔμ', ἀποτρέπουσι, ἵν' ὀνείνα ᾖ ἀσύδοτον. τοῖς δὲ γε κωμῳδοῖς, καὶ ἀποσκώπτειν, ἐ λοιδορεῖσθαι ἐφιέμεν ἐς τὰς πολίτας, ἂς ἂν αἰσχρὰ, ἐ ἀνάξια τῆ πόλεως ἐπιτηδεύοντας αἰσθωνται. αὐτῶν τε ἐκείνων χάριν, ἀμείνους γὰρ ὕστερον γιγνονται ὀνειδιζόμενοι, ἐ τῶν πολλῶν ὡς φεύγειν τ' ἐπὶ τοῖς ἁμαρτοῖς ἐλεγχον. *Ana.* εἶδον ὦ Σόλων ὡς φῄς; τὰς τραγῳδὰς, ἐ κωμῳδὰς, εἶτα ἐκεῖνοι εἰσὶν, ὑποδήμασι μὲν βαθέα, ἐ ὑψηλὰ ὑποδεδεμένοι, χρυσοῦς δ' ποικίλους τὰν ἐσθῆτα ποικιλμένοι, κρόκη δ' ἐπικεκριμένοι παγχάλοις, καὶ πάνυ τερπνοῖς παρεμπλέκοντες, αὐτοὶ δ' ἔνδοθεν μεγάλα τε ἐκπεφύκασιν, καὶ δεινὸν ὅσον οἶδ' ὅπως ἀσφαλὲς οὐ τοῖς ὑποδήμασι. Διονύσου δ' οἶμαι πότε ἡ πόλις ἑορτάζει. οἱ δ' κωμῳδοὶ, βραχύτεροι μὲν ἐκείνων ἐ πυκνοὶ, καὶ ἀνθρωπινώτεροι, ἐ ἥττον ἡδέως. κρόκη δ', πολὺ μαλακώτερον. καὶ τὸ θέατρον γὰν ἅπαν ἐμάλα ἐπ' αὐτοῖς. ἐκείνων δ' τῶν ὑψηλῶν, συνθορυβοῦσι ἅπαντες ἄκυρον, ἐκλείουσιν αὐτὰς, παῖδας παλικαύζοντες ἐπισυρομένους. *Σο.* ὦν ἐκείνως ὦ ζαλῆ ἄμεινον, ἀλλὰ πρωτης ἴσως δίκαιον πρὸς συμφορὰν ἐπιδείκνυσθαι τοῖς θεαταῖς, ἐ ῥήσεις οἰκτρὰς ἐτραγῳδεῖ αὐτὸς τὸ θέατρον. ὑφ' ὧν ἐς δάκρυα καλεσαμένους οἱ ἀκούοντες.

appellantur. Præterea productos ipsos in theatrum publicè docemus Comœdiarum, & tragœdiarum actionibus, priscorum hominum virtutes & vitia spectantes, ut ab his avertantur, ad illa verò properè contendant. Porrò Comœdis cavillandi, & probris infectandi permittimus potestatem, eos cives, quos turpia & civitate indigna studia sectari cognoverint: cum ipsorum in gratiam, quia sic objurgati meliores evadunt: tum multorum causa, ut similium facinorum reprehensionem evitent. *Ana.* Vidi Solon; quos dicis Tragœdos, & Comœdos: siquidem illi sunt, qui graves, altosque calceos induunt, vestemque gerunt aureis tæniis variegatam, & prorsus ridículas magnumque hiantes larvas habent. Ipsi verò intus magnum clamorem edunt, & nescio quomodo tutò in his calceamentis incedunt. Et nisi fallor, tunc civitas Dionysia celebrabat. Porro Comœdi cæteris erant breviores, & pedestres, atque humaniores, minusque vociferabantur, sed larvas multò magis ridículas habebant, quos universum theatrum risu excipiebat. Altos verò illos nemo non mœstus audiebat, commiseratione prosequens, quòd tantas pedicas traherent. *Sol.* Non illos ô bone, miserabantur, sed fortè poëta priscam aliquam calamitatem spectatoribus repræsentabat, & miserabiles orationes in theatro tragice pronunciandas tradebat, quibus ad lachrymas pertrahebantur auditores.

inutile fuerit discrimen eorum explicare, idque ex Platone potissimum, qui sophistam his ferè coloribus depingit, ut sit avarus, ambitiosus, vanus, & virtutis expers, in nugis occupatus, ac propterea tum fugiendus, tum contemnendus. Contra philosophus, summum ac propè unicum virtutis & veritatis studium habet, cætera omnia vel leviora ducit, vel contemnit, probitatis & sapientiæ magister & exemplum. *Cogn.*

οἰκῆς δέ σε ἀυλητρίδες ἐφεστήκειν τινὲς τότε, καὶ ἄλλως συμᾴδουσαι, ἐν κύκλῳ συνεστῶσαι, ἅσθ' αὐτὰς ὁ Ἀνάχαρσις, ἀχρεῖα ἄσματα, καὶ αὐλήματα. τούτοις δ' ἐν ἅπασι, καὶ τοῖς τοιούτοις ὠφελούμενοι τὰς ψυχὰς, ἀμείνους ἡμῖν γίγνονται. τὰ δὴ σώματα, ὅταν μάλιστα ἐπόθεις ἀκοῦσαι, ὧδε γεωγυμνάζομεν, ἀποδύσαντες αὐτὰ ὡς ἔφην, σκληρὰ ἁπαλὰ, καὶ τέλεον ἀσυμπαγῆ ὄντα, πρῶτον μὲν ἐθίζειν ἀξιοῦμεν πρὸς τὰ ῥέφη, συνοικειοῦντες αὐτὰ ταῖς ὥραις ἑκάσταις, ὡς μήτε θάλπει δυσχεραίνειν, μήτε πρὸς κρύει ἀπαρρωδεῖν. ἔπειτα δὲ, χρίομεν ἐλαίῳ, καὶ καταμαλάττομεν, ὡς εὐτονώτερα γίγνοιντο. ἄτοπον γὰρ, εἰ τὰ μὲν σκύτη νομίζομεν ὑπὸ τῷ ἐλαίῳ μαλακώτερα, εὐσταλέστερα, καὶ πολλῷ ἀβρεκέστερα γίγνεσθαι, τὰ δὲ ἀνθρώπεια σώματα, ὑπὸ τοῦ ἐλαίου ἀφθονήσαντα, τοὐναντίον πεπονθέναι. ἐπειδὰν δὲ ἱκανῶς ἔχειν δοκῇ τὰ γυμνάσια ἐπινενικηκότα, καὶ διδασκάλους ἐφ' ἑαυτῶν ἐπιστήσαντες, τὸν μὲν τινα, πυκτεύειν, τὸν δὲ, παγκρατιάζειν διδάσκομεν, ὡς τοῖς πόνοις ὑφιστάμενοι ἐθίζοιντο, καὶ ὁμοῦ χαίρειν ταῖς πληγαῖς, μὴ δὲ ἀποτρέπεσθαι δέος τὰ τραύματα. τοῦτο δὲ ἡμῖν δύο τὰ ὠφελιμώτατα ἐξεργάζεται ἐν αὐτοῖς, θυμοειδεῖς τε ἀδιακόλους εἰς τοὺς κινδύνους, καὶ τὰ σώματα ἀφειδεῖν, καὶ ῥωμαλέους, καὶ ῥᾳδίους εἶναι. ὅσοι δ' αὖτῶν πρὸς σωτηρίαν πολλάκις ἀπορίπτειν τε ἀσφαλῶς μανθάνουσι, καὶ αἴρεσθαι ὁμαλῶς, καὶ ἀθισμοὺς, καὶ πλοκὰς, καὶ λυγισμοὺς, καὶ ἀγχόνας διώσασθαι, καὶ εἰς ὕψος ἀναβαστάσαι τὸν ἀντίπαλον. ὧν ἀχρεῖα μὲν ἔστι σκληρὰ, ἀλλ' ἐν μὲ τῷ πρῶτον ἕ

res. Verisimile etiam est te tunc audisse tibicines aliquos, alioſque simul canentes, qui circunstabant. Qui carminum, Anacharsi, & tibiarum cantus non sunt inutiles: sed istis omnibus, atque ejusmodi rebus juvenum mentes exacuuntur, unde illi meliores fiunt. Cæterùm corpora (quod potissimum audire cupiebas) ad hunc modum exercemus, exutis, ut dixi vestimentis, quum non amplius sunt mollia, prorsusque imbecilla, primùm ad aërem assuefacimus, ea singulis tempestatibus accommodantes, ne vel æstum molestè ferant, vel ad frigus deficiant. Ea deinde oleo perungimus, & emollimus, ut habiliora reddantur. Absurdum enim esset, si quum putamus emollita oleo coria ruptioni minùs esse obnoxia, & diutiùs duratura, quæ jam sunt emortua, corpus quod etiam num vitæ est particeps, non melius olei unctione reddi, existimaremus. Hinc excogitatis variis exercitiis, & singulorum magistris constitutis, hunc pugillatu, illum pancratio certare docemus, ut laboribus tolerandis assuefiant, plagisque non cedant, nec metu vulnerum terga dent. Atque hæc exercitatio duo in ipsis utilissima præstat. Nam & animosos ipsos reddit ad subeunda pericula, facitque ut corporibus non parcant, præterea ut bene valeant & sint robusti. Quotquot autem illorum dejecto in terram vultu luctantur, & securè excidere, & promptè exurgere eadem opera discunt, præterea propellere, tenaciter amplecti, & contorquere, & præfocare posse, & in altum sustollere adversarium. Quæ sanè non sunt inutilia exercitia, sed quibus unum illud primum maxi-

mum-

μίζεσιν, ἀναμφιβόλως κινήσει. ἀσφαλέστερον γὰρ, καὶ περιεργότερον τὰ σώματα γίγνεται αὐτοῖς ἀφικνούμενα. ἕτερον δέ; καὶ αὐτὸ μικρόν. ἐμπείρους γὰρ δεῖ ὄντας τούτου προσίστασθαι, εἰ ποτε ἀφίκοιντο εἰς χρείαν τῶν μαθημάτων τούτων ἐν ὅπλοις. δῆλον γὰρ ὅτι ὁ πολεμίῳ ἀνδρὶ ἐντυχὼν τοιαύτης συμπλοκῆς, πρωθεῖσθαι τὸν ἧττον ἐπισκιλίσεως, καὶ καταπεσεῖν, εἴσεται ὡς ῥᾷστα ἐξαισθάνεσθαι. πάντα γὰρ ταῦτα ὦ Ἀνάχαρσι, ἐπ' ἐκείνου τοῦ ἀγῶνος παρεζόμεθα τοῦ ἐν τοῖς ὅπλοις, καὶ ἀγόμεθα πολὺ ἀμείνοσι χρήσεσθαι τοῖς ὅπλοις ἀσκηθεῖσιν, ἐπειδὰν πρότερον αὐτῶν γυμνὰ τὰ σώματα καθαμιλλάξωμεν, καὶ λεπτοτέροις, καὶ ἐρρωμενεστέροις, καὶ ἀλκιμώτερον ἐξηρασιωμένοις, καὶ κοίλοις, καὶ εὐτόνοις, καὶ τὰ αὐτὰ βαρέα τοῖς ἐναντίοις. οἱ γὰρ οἷς ἐγὼ τὸ μὴ τοῦτο, οἵους εἰκὸς σὺν ὅπλοις ἐσθῆτα τοὺς ἐν γυμνοῖς ὄντ, φόβον τοῖς δυσμενέσιν ἐμποιήσοντας, ὡς πολυσαρκίαν ἀργὸν, καὶ λιπώδη, καὶ ἀσαρκίαν μὴ ἀληθοπρεπῆ ἐπιδεικνυμένους, οἷα γυναικῶν σώματα ὑπὸ σκιᾷ μεμορφωμένα, τρέμοντα, ἰδρῶτί τε δύβδην πολλῷ ῥεόμενα, καὶ ἀναθαμίσκοντα ὑπὸ τῆς κεφαλῆς, καὶ μᾶλλον ἢ καὶ ὁ ἥλιος ἅπαξ νῦν τὸ μεσημβρινὸν ἐπιφλέγων. οἷς οὐ τὰς χρησίμους δύψας, καὶ τὰ ἀναιρετὰ σὺν ἀνεχθρίοις. καὶ εἰ αἷμα ὄψεσιν δύβδην περιπλομένοις, καὶ καταπλήξασι, πρὶν σύτος βέλος χρῆσθαι, καὶ εἰς χεῖρας ἐλθεῖν τοῖς πολεμίοις; ὕστοι ἢ ἡμῶν ἰσόρρυθροι εἰς τὸ μελανέστερον ὑπὸ ἥλιῳ πεπεσμένοι, καὶ ἀφρικιῶντες, πολὺ τὸ ἔμψυχον, καὶ θερμὸν, καὶ ἀνθοῦδες ἐπιφαίνοντες, τοσούτῳ δεξίας ἀπολαύοντες, ὅσῳ ῥωμαλεοὶ, καὶ πρωτοπλαγεῖς, ὅσῳ τραχυπλεῖς εἰς βάρος, αὖθις εἰς τὸ σύμμετρον

mumque citra controversiam comparant. Nam magis inoffensa, & robustiora fiunt ipsis corpora quum laboribus durantur. Alterum verò, non est exiguum: cùm hinc peritiam consequantur, siquando hæc præcepta in armis ad usum sint revocanda. Manifestum enim est, fore ut vir hujusmodi hostem complexus, supplantando citiùs dejiciat: & prolapsus ipse, quàm facillimè exurgere sciat. Hæc enim omnia, Anacharsi, ad illud certamen quod in armis peragitur, comparamus, nosque ita exercitatis, melioribus usuros putamus, postquam priùs illorum nuda corpora emollita, & exercitata effecerimus validiora, & robustiora, præterea levia, & habilia, eademque adversariis gravia. Intelligis enim, ni fallòr quod hinc sequitur, quales eos in armis esse par sit, qui nudi terrorem hostibus incutient, non segnem & albam obesitatem, aut pallidam gracilitatem præ se ferentes: qualia ferè sunt mulierum corpora sub umbrâ tabefacta, trepidantia, statimque multo sudore manantia, & sub galea anhelantia, maximè si sol, sub meridiem, ut nunc, ferveat. Quem enim præberent usum hi qui neque sitim, neque pulverem ferrent, quique si sanguinem viderent, statim turbarentur, priusque exanimarentur, quàm intra teli jactum, atque ad manus cum hostibus venissent? Sed hi nostri juvenes subrubri à sole nigriores redditi, vultu masculo, multum animi, coloris, virilisque vigoris præ se ferentes, tàmque bene habito corpore fruentes, negranditate graves, verùm justo

que sunt rugosi, & aridi, neque

modo

περιττοῦ καὶ περιττοῦ, καὶ ἀφέλιμον, τοῖς ἰδρῶσιν ἐξανακαλοῦσιν. ὃ δὴ ἰσχνὸν, καὶ τόνου παρεῖχεν, ἀμιγὲς δὲ φαύλου ἀπολελειμμένον, ἐρρωμένως φυλάττουσιν. ὅπερ γὰρ δὴ οἱ λικμῶντες τὸν πυρὸν, τοῦτο ἡμῖν καὶ τὰ γυμνάσια ἐργάζεται ἐν τοῖς σώμασι, τὸ μὲν ἄχνας, καὶ τὰς ἀλύρους, ἀποφυσῶντα, καθαρὸν δὲ τὸν καρπὸν διακρινοῦντα, καὶ ἀποσωρεύοντα. καὶ διατοῦτο ὑγιαίνειν τε ἀνάγκη, καὶ ἐπιμένειν ἀφθόνως ἐν τοῖς καμάτοις. ὡς δέ τε ἂν ἰδίαν ὁ τοιοῦτος ἄρξαιτο, καὶ ὀλιγάκις ἂν ἀσθενῶν φανείη. ὥσπερ ἄν, εἰ πῦρ τις φέρων, ἅμα ἐμβάλοι ἐς πυρὸν αὐτὸν, καὶ ἐς τὴν καλάμην αὐτῆς, καὶ ἐς τὴν ἄχνην. αὐθὶς γὰρ ἐπὶ τὰ λικμῶντα ἐπανειμι. θᾶττον ἂν οἶμαι ἀθρόον ἡ καλάμη ἀναφλεγείη, ὁ δὲ πυρὸς καθ' ὁλίγον, ὥστε φλογὸς μεγάλης αἰσθάνεσθαι, ὥστε ὑπὸ μιᾶς τῆς ὁρμῆς, ἀλλὰ καταμικρὸν ὑποτρόμου, χρόνῳ ὕστερον καὶ αὐτὸς ἂν καταφανθείη. ὁ τοίνυν δὴ τοιοῦτος, ἐὰν καὶ ἅμα εἰς τοιοῦτο σῶμα ἐμπεσὼν, ῥᾳδίως ἐλέγξειεν ἄν, καὶ ἐπικρατήσειεν εὐμαρῶς. τὰ ἔνδοθεν γὰρ εὖ παρεσκεύασται αὐτῷ, καὶ τὰ ἔξω μᾶλλα καρτερῶς πέφρακται πρὸς αὐτὰ, ὡς μὴ παρεῖναι ἐς τὸ εἴσω, μηδὲ ῥᾳδίως μήτε ἥλιον αὐτὸν, μήτε κρύος ἐπὶ λύμῃ τοῦ σώματος. πρός τε τὸ ὑπνοῦν ἐν τοῖς πόνοις, πολὺ τὸ θέρμον τὸ ἔνδοθεν ἐπιῤῥέον, ἅτε οὐ πολλῷ προπαρεσκευασμένον, καὶ ἐς τὴν ἀναλαίαν χρείαν ἀποκείμενον, ἀποπληροῖ οὕτω ἐπάρδον τῇ ἀκμῇ, καὶ ἀκμάσας ἐπιπλέον παρέχεται. τὸ γὰρ προπονῆσαι πολλὰ, καὶ προακμεῖν, οὐκ ἀνάλωσις τοῦ ἰσχύος, ἀλλ' ἐπίδοσιν ἐργάζεται. καὶ ἀναῤῥιπίζοντα, πλείων γίγνεται. καὶ μὲν καὶ δρομικὸς εἶναι ἀσκοῦμεν αὐτὸν ἐς μὴ-

modo formati: dum inutilem ac superfluam carnium molem sudoribus absumunt: illud autem quod robur præstat & vigorem, citra mali mixtionem relictum, fortiter conservant. Nam quod qui triticum ventilant, hoc in corporibus exercitia nobis præstant, quæ paleas, inanesque spicas flatu dispellunt, purum verò fructum separant, & accumulant. Quò fit ut bene valeant, & diutissimè in laboribus perdurent. Quinetiam talis ferò sudare incipit, & rarò ægrotare videtur. Quemadmodum siquis allatum ignem injiceret simul in triticum, ejusque stipulas, & paleam (nam ad ventilantem regredior) citiùs, ut opinor, conflagrarent stipulæ, triticum verò paulatim, neque magna flamma exurgente, neque uno impetu, sed sensim succensum, postea longo tempore ipsum quoque combureretur. Ita neque morbus, neque defatigatio corpus hujusmodi correptum, facilè presserit, nec superarit. Nam internæ partes ipsi bene sunt comparatæ, ad easque externæ validè admodum sunt munitæ, ut nihil noxæ intus penetret, neque solem ipsum, neque frigus in detrimentum corporis admittat. Ad perdurandum autem in laboribus, multus calor intus influens, veluti multò antè præparatus, atque in usum necessarium repositus, præstat ilico tolerantiam vigore irrigans, redditque ut plurimum infatigabiles. Nam præmissi labores & lassitudines, non absumunt, sed augent vires, quæ excitatæ, fiunt majores. Quinetiameos cursu exercemus, & ut longo sint pares, assue-

κῆς τε ἀλφιτῶν ἐπιζοντες, καὶ ἐς τὸ ὀρθὸν ἀνύποδες ἐπιτυφίζοντες. καὶ ὁ δρόμος ἐκ ἀρὸς τὸ πρῶτον, καὶ ἀπλῶτος, ἀλλὰ ἐν ψάμμῳ βαθείᾳ, ἵνα ὅτι βεβαίως ἀπερεῖσαι τοῖς βάσι, ὅτι ἐπιτηδείως ῥᾴδιον, ὑποσυρομένῃ πρὸς τὸ ὑπείκον ἑκάστοτε. ἀλλὰ ἐ [1] ὑπερθεῖναι πέφυκεν εἰ δέοι, ἢ εἴ τι ἄλλο ἐμπόδιον. καὶ πρὸς τοῦτο ἀσκοῦνται ἡμῖν ὅτι, καὶ μολυβδίναις χειρομεγέθεσιν ἐν ταῖν χερσὶν ἔχοντες. εἶτα καὶ ἀκοντίων βολὰς εἰς μῆκος ἀμιλλῶνται. εἶδες δ' ἐκεῖνό τι ἐν τῷ γυμνασίῳ χαλκοῦν, ἀφαιρεῖς, ἀσπίδι μικρᾷ ἐοικὸς ὄχανον οὐκ ἔχούσῃ, οὐδὲ τελαμῶνας. καὶ ἐπιφέρῃς γε αὐτῷ, κειμένῳ ἐν τῷ μέσῳ. καὶ ἐδόκει σοι βαρὺ, καὶ δύσληπτον ὑπὸ λειότητος. ἐκεῖνο τοίνυν ὅπως τε ἀναρρίπτωσιν εἰς τὸ ἄερα, καὶ ἐς τὸ πόρρω φιλοτιμούμενοι, ὅστις ἐπιμήκιστον ἐξέλθοι, καὶ τοῖς ἄλλοις ὑπερβάλοιτο. καὶ ὁ πόνος ἐντεῦθεν, ἅμα τε αὐτῶν κρατυνόμενος, καὶ τόνον τοῖς ἄρθροις ἐνδίδωσιν. ὁ πηλὸς δὲ, καὶ ἡ κόνις, ἄκρως σοι γελοίστρα ἐξ ἀρχῆς ἔδοξεν, ἄκουσον ὑπομνήσεως, ὅτι ἄνευ ὑποβολῆς, σφᾶλον μὴ, ὡς μὴ ἐπὶ τὸ κρημνῶδες ἢ πλῶσις αὐτοῖς γένοιτο, ἀλλ' ἐπὶ τὸ μαλακὸν ἀσφαλῶς πίπτοιεν. ἔπειτα, καὶ τὸ ὀλισθαν ἀνάγκη πολὺ γίγνεσθαι, ἐρύοντων ἐκ τοῦ πηλοῦ, ὃ σὺ τοῖς ἐγχρίσμασιν ὄνειδιζες, οὐκ ἀλλοῖον, οὐδὲ γελοῖον ὄν, ἀλλὰ ἐς τοῦτο ἐς ἰσχὺν, καὶ τόνον οὐκ ἀλίγα συμπίπτει, ὁπόταν ὕπνος ἐλθόντων, ἀλλήλων ἀναγκάζοντων ἐγκρατῶς ἀντιλαμβάνεσθαι, καὶ συμπεσεῖν διολισθαίνοντας. αἰρεσθαί τε ἐκ πηλοῦ ἱδρωκότα μετ' ἐλαίου σκέπεσιν, καὶ ἀλφάρυτον τὸ χειρῶν ἀπομάζοντα μὴ μικρὸν εἶναι νόμιζε. καὶ πάντα πάν-

assuefaciendo, & ut eum quàm celerrimè brevi exigant, leviores reddendo. Nec cursus instituitur in solido, duroque loco, sed in profunda arena, ubi neque firmiter infigere, neque fulcire plantam facile est, cùm ea cedente pes subtus trahatur. Fossam quoque transilire, si opus sit, aut siquod aliud objicitur impedimentum: qua in re exercentur, plumbea pondera plenis manibus tenentes. Deinde hasta in longum projicienda decertant. Vidisti quoque alium quendam globum æneum, & teretem, quale scutum parvum, ansa carens, & loro: quem in medio jacentem expertus es: isque tibi visus est gravis, & propter lævitatem prehensu difficilis. Eum in aërem sursum projiciunt, inque longum contendentes, quis quàm longissimè emittat, aliosque superet. Qui labor illorum humeros roborat, & lacertis rigiditatem indit. Cæterùm lutum, & pulvis, quæ initio tibi perquam ridicula visa sunt, audi ô præclare, quorsum luctantibus substernantur. Primùm ne in duro loco labantur, sed in molli tutò cadant. Deinde sudantes sæpius in luto lubrico lapsu cadere coguntur, quod tu anguillis comparabas. Neque id inutile est, & ridiculum: sed ad robur & firmitatem non parum confert, quando ad hunc modum luctantes, alii alios fortiter apprehendere coguntur, & elabentes retinere. Nam rapere sublimem in luto sudantem, cumque oleo excidere, & è manibus effluere conantem, ne parvi momenti esse putes. Et hæc omnia,

1 Ὑπερθεῖναι πέφυκεν εἰ δέοι] Τάφρον fossatum, scamma. *Marcil.*

ὥσπερ ἴφλιν ἔμπροσθεν, εἰς τὰς πολεμικὰς χρήσιμος, εἰ δέοι φίλον τραχηλίζαι, ῥᾳδίως ἂν ὑπεξενεγκεῖν. ἢ εἰ πολέμιον σωματοπαίσαι, ἥκειν μετέωρον κομίζοντα. καὶ ἐξ τοῦτο εἰς ὑπερβολὴν ἀσκοῦμεν, τὰ χαλεπώτερα προτιθέντες, ὡς τὰ μικροῦ μετρᾷ κουφοτέρων φέρειν. τῷ μὲν κόνιν, τοιαύτην χρησίμην οἰόμεθα εἶναι, ὡς μὴ διαλιθάνειν συμπλεκόμενοι. ἐπεὶ ὅταν γε ἐν τῇ πηλῷ ἀσκηθῶσι σωέχειν, τὸ ἀλαδιδράσκον ὑπὸ γλισχρότητος, ἐπιζόντες ἐκφεύγειν αὐτοὶ λαφθέντες ὑπ' ἀνίων. καὶ ταῦτα, ὦ ἀφυκτῶ ἐχόμενοι. καὶ μὲν ἐ τὸ ἱδρῶτα σωέχειν δοκεῖ ἡ κόνις, ἀπορρύον ἐπιχόμενον ἐπιπατοῦσα, καὶ ἐπιπολὺ ἀφαιρεῖν ποιεῖ τὸν διώκοντα, καὶ κώλυμα μένει μὴ βλάπτειν ὑπὸ τῶν ἀνέμων, ἀρρωστίαν τότε, καὶ ἀνεωγόσι τοῖς σώμασιν ἐμπίπτοντα. ἄλλως τε καὶ τὸ ῥυπᾶν λύσασθαι, καὶ εὐπρεπέστερον ποιεῖ τὸν ἄνδρα. καὶ ἐγώγε ἡδέως ἂν ἀφηρησάμην πλησίον τῶν τε λευκῶν τινα σκιᾶς ἀπολαύοντα, καὶ ὑπὸ σκιᾷ διατρίβοντα, καὶ ὃν ἂν ἕλῃ τῶν ἐν τῷ λυκείῳ γυμναζομένων, ἀπαλλαγὴν τοῦ κόνιν, καὶ τὸ πηλόν, ἐρέσθαι ἂν σε πολέμου ἂν ὅμοιον εὐξαίμην εἶναι. οἶδα γὰρ ὡς αὐτίκα ἕλοιο ἂν σὺ τοιούτης ἀποδύσεως, εἰ μὴ ἐπὶ τῷ ἔργων πειραθείης ἑκατέρου συνεσκευασμένος, καὶ συγκεκροτημένος εἶναι μᾶλλον, ἢ ῥιπτεῖσθαι, καὶ διαῤῥεῖν, καὶ λύσιν εἶναι ἀπορίας ἐν φυγῇ εἰς τὰ εἴσω τοῦ σώματος. τοιοῦτόν ἐστιν ὧν Ἀνάχαρσι, ἃ τοὺς νέους ἡμεῖς ἀσκοῦμεν, οἰόμενοι φύλακας ἡμῖν τοῦ πόλεως ἀγαθοὺς γενέσθαι, καὶ σὺν ἐλευθερίᾳ βιώσεσθαι δι' αὐτούς, κρατοῦντες μὲν τῶν δυσμενῶν εἰ ἐπίοιεν, φοβεροὶ δὲ τοῖς περιοίκοις ὄντες, ὡς ὑπατίσεσθαί τε, καὶ ὑποτελεῖν ἡμῖν τοὺς πλείστους αὐτῶν. ἐν εἰρήνῃ τε αὖ

omnia, ut antè dixi, ad bellum conferunt, si opus sit faucium amicum, nullo negotio sublatum subducere, aut surreptum hostem sublimem efferre. Eam ob rem summopere ipsos difficilioribus propositis exercemus, ut minùs difficilia multò faciliùs ferant. Verùm arenam diversa ratione utilem esse putamus, ne manum conferentes elabantur. Postquam enim in luto exercitati fuerint id quod præ lentore elabitur, retinere: ipsi etiam capti è manibus effugere assuescunt: idque quum inevitabili vinculo tenentur. Quinetiam sudorem videtur cohibere pulvis, quum affatim mananti aspergitur, & efficere ut diu rerendo labori pares sint vires, atque impedimento esse ne à ventis offendantur, in rarefacta & aperta corpora irruentibus. Præterea sordes abstergit, & virum nitidiorem reddit. Atque ego lubenter unum ex albis illis qui sub umbra semper est versatus, & quemcunque ex iis eligeres qui in Lyceo exercentur, huc sisterem, qui pulverem & lutum eluret, ac te interrogarem utri similis, esse optares. Sarsticio te primo statim obtutu, tametsi neutrius vitæ periculum feceris, electurum potiùs ut compactus & accinctus esses, quam deliciis frangereris, & diffluereres, atque albesceres penuria sanguinis intrò fugientis. Hæc sunt Anacharsi, quibus juvenes exercemus, rati eos nobis custodes optimos civitatis evasuros, nosque eorum opera in libertate victuros, vincendo hostes, si nos adoriantur, & vicinis terribiles nos præstando, adeò ut nos pertimescant, & plerique ipsorum tributum nobis pendant. Porrò in pace

me-

πολὺ ἀμείνοσιν αὐτοῖς χρώμεθα, οὐδὲ μηδὲν τῶν αἰσχρῶν φιλοπονημένοις, μηδ' ὑπ' ὀκνίας εἰς ὕβριν τρεπομένοις, ἀλλὰ τοῖς τὰ τοιαῦτα διατρίβουσι, καὶ ἀσχόλοις ὦσιν οὐ αὐτοῖς. καὶ ὅπερ ἔφην, τὸ κοινὸν ἀγαθὸν, καὶ τὴν ἄκραν πόλεως εὐδαιμονίαν, τοῦτ' ἐστὶ λέγειν, ὁπόταν εἰς τὸ εἰρήνην, καὶ εἰς πόλεμον τὰ ἄριστα παρεσκευασμένη φαίνοιθ' ἡ νεότης, οὕτω τὰ κάλλιστα ἡμῖν συνδιάζουσα. Ανα. οὐκοῦν ὦ Σόλων, ἤν ποτε ὑμῖν ἐπίωσιν οἱ πολέμιοι, χρισάμενοι τὸ ἐλαίῳ, καὶ κονισάμενοι, πρόϊτε ἐς αὐτοὶ, πύξ τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτοὺς προβεβλημένοι. κἀκεῖνοι δηλαδὴ ὑποπτήξουσιν ὑμᾶς, καὶ φεύγοσι δειλότες, μὴ σφίσι κεχνῶσι, πάσοντε τὸν ψάμμον ἐς τὸ σῶμα, ἢ ὀλισθήσαντες ὡς κῦ νότε γένηθε, ὀφθαλμίξητε αὐτοῖς τὰ σκέλη ὀφὲ τὸν μασέρα, καὶ ἀλίσκητε, ὑπὸ τὸ κράνῳ ὑποβαλόντες τ' πῆχυ. καὶ νὴ Δί' οἰμῶ, τοξεύσουσι δηλονότι, καὶ ἀκοντιοῦσιν. ὑμεῖς δ' ὥσπερ ἀνδριάντων, ὑ κρίξετον τὰ βέλη, κεχρισμένοι πρὸς τ' ἥλιον, καὶ πολὺ τὸ αἷμα πεποεισμένοι. ὑ γὸ κολάκη καὶ ἄβροις ὑμεῖς ἐστε, ὡς τάχιστα ὑπὸ τὰς πληγὰς. ἀλλὰ ὀψέ ποτε ἂν, καὶ μόλις κατατεμνόμενοι βαθέσι τοῖς τραύμασιν, αἷμα ὀλίγον ὑποδείξητε. τοιαῦτα γὰρ φῄς, εἰμὴ πάνυ παρήκουσα ὦ Δημοδείσμαχος. ἢ τὰς παιοπλίας ἐκείνας τότε ἀπαλήψεσθε, τὰς τ' κωμῳδῶν τε, καὶ τραγῳδῶν. καὶ ἢν πρότεθῇ ὑμῖν ἔξοδος, ἐκεῖνα τὰ κρόκινα φεύξεσθε τὰ κεχνῶτα, ὡς φοβερώτεροι εἶντε τοῖς ἐναντίοις, μορμολυττόμενοι αὐτὰς, καὶ ὑποδήσεσθε τὰ ὑψηλὰ ἐκεῖνα δηλαδὴ. φεύγοσί τε χὰρ οὐ δεῖ, κἄφα. καὶ ἢν διώκητε, ἄφυκτα τοῖς πολεμίοις ἔσεσθε, ὑμῶν ὅτω μεγάλα διαβαί-

melioribus illis utimur, de nulla re turpi contendentibus, neque se præ inertia ad contumeliam inferendam convertentibus, sed circa ista versantibus, iisque perpetuò vacantibus. Et quod dixi, commune bonum, summamque civitatis fœlicitatem hoc est dicere quum juventus rebus pulcherrimis studio incumbens, cùm ad pacem, tum ad bellum optimè præparata videtur. *Ana.* Proinde Solon, si quando hostes vos invadant, oleo perunctì, & pulverulenti prodite ipsi pugnis adversus eos muniti. Et illi videlicet vos pertimescunt, ac metuentes fugiunt, ne ipsis hiantibus pulverem ori inspergatis: aut circunsilientes à tergo adorti, ipsorum crura circum ventrem implicetis, & subjecto galeæ cubito suffocetis. At per Iovem, hi sagittas, & jacula contorquebunt. At vos, quemadmodum statuas, non attingent tela, quippe ad Solem denigratos, & multo sanguine abundantes. Neque enim vos aut stipula, aut spicæ estis, ut quamprimum plagis succumbatis: sed admodum serò, vixque profundis confecti vulneribus, paululum sanguinis submonstrabitis. Talia enim dicis, nisi exemplum perperam audivi. Aut universam illam Comœdorum, & Tragœdorum armaturam assumetis. Et si vobis constitutum fuerit in aciem prodire, galeas illas hiantes imponetis, ut sitis formidabiliores adversariis, illos larvis territantes: altos etiam illos calceos induetis, qui si fugiendum sit, sunt leves, si contrà insequamini, hostibus erunt inevitabiles, cùm eos adeò magnis gressibus adeatis.

νόητον ἐπ' αὐτούς. ἀλλ' ὅρα μὴ τοῦτο μὲν ὑμῖν τὰ κομψὰ λῆρος ᾖ, καὶ παιδιὰ ἄλλως, καὶ διατριβαὶ ἀργοῦσι, καὶ μαθημεῖν ἐθέλουσι τοῖς νεανίσκοις. εἰ δὲ βούλεσθε πάντως εὐδαίμονες εἶναι, ἄλλων ὑμῖν γυμνασίων δεήσει, καὶ ἀσκήσεως ἀληθινῆς τε καὶ τοῖς ὅπλοις. καὶ ἡ ἄμιλλα οὐ πρὸς ἀλλήλους μετὰ παιδιᾶς, ἀλλὰ πρὸς τοὺς δυσμενεῖς ἔσται, μὴ κινδύνων μελητῶσι τὴν ἄρετήν. ὥστε ἀφέντες τὴν κόνιν, καὶ τὸ ἔλαιον, διδάσκετε αὐτοὺς τοξεύειν, καὶ ἀκοντίζειν, μὴ κοῦφα διδόντες τὰ ἀκόντια, καὶ οἷα διαφέρεσθαι πρὸς τὸν ἄνεμον, ἀλλ' ἴσα λόγχη βαρεῖα, μὴ συεσμὸν ἐλιττομένη, καὶ λίθον χειροπληθῆ, καὶ σάγαρις, καὶ μάχαιρα ἐν τῇ ἀριστερᾷ, καὶ γώραξ, καὶ κράνος. ὡς γὰρ ἔχετε, θεῶν τινος ὑμετέρᾳ σωτηρίᾳ μοι δοκεῖτε, οἳ μηδέπω λαμπρῶς ἴδητε τὸν πόνον ὀλίγων ψιλῶν ἐπιπεσόντων. ἰδὼ γέ τοι ἐγὼ ἀποσεισάμενος τὸ μικρὸν τοῦτο ξιφίδιον τὸ παρὰ τὴν ζώνην, μόνος, ἐπεισπέσω τοῖς νέοις ὑμῶν ἅπασιν, αὐτοβοεὶ ἂν ἔλοιμι τὸ γυμνάσιον, φυγόντων ἐκείνων, καὶ οὐδενὸς ἀντιβλέψειν τῷ σιδήρῳ τολμῶντος. ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀνδριάντας ἂν ἐξελοίμην, καὶ τοὺς κίονας κολακρυπτόμενοι, γέλωτα ἂν μοι παράσχοιεν, δακρύοντες οἱ πολλοὶ, καὶ τρέμοντες. καὶ τοῦ ἂν ἴδοις σὺ ἔτι ἐρυθριῶντας αὐτοὺς τὰ σώματα, οἷοι νῦν εἰσιν, ἀλλὰ ὠχροὶ ἅπαντες αὐτίκα γένοιντ' ἄν, ὑπὸ δείους μεταβαλόντες. ὅτου ὑμᾶς ἡ εἰρήνη διαπέπεικε βαθέα ὄντα, ὡς μὴ ἂν ῥᾳδίως ἀναχθῆναι λόφον ἴσα κράνους πολεμίου ἐδύνασθε. Σο. ἃ τοῦτα ἔφασκεν ὁ Ἀνάχαρσις, Θρᾳκῶν τε ὅσοι μετ' Εὐμόλπου ἐφ' ἡμᾶς ἐστράτευσαν, καὶ αἱ γυναῖκες ὑμῶν αἱ μετ' Ἱππολύτης ἐλάσασαι ἐπὶ τὴν πόλιν, οὐδὲ ἄλλοι

At vide ne ista quibus industriam ineſſe putatis, ſint potiùs nugæ, & ludicrum etiam, & inertium, ignaviæque deditorum juvenum exercitia. Sed ſi omninò liberi & fœlices eſſe vultis, aliis gymnaſiis veraque in armis exercitatione vobis erit opus. Et tunc non ludicrum alii cum aliis certamen inibitis, ſed periculoſum bellum adverſus hoſtes ſuſcipietis virtutem exercentes. Quapropter pulvere & oleo relictis, docete ipſos ſagittas, & jacula contorquere. Nec levia detis jacula, quæ venti flatu ferri queant: ſed eſto gravis haſta, quæ cum ſibilo torqueatur, & lapis prægrandis, gladiuſque, & ſcutum in ſiniſtra, lorica, & galea. Nam quales nunc eſtis, mihi videmini Dei cujuſpiam benignitate ſervari, qui nondum à paucis levis armaturæ militibus vos aggreſſis, perditi eſtis. Ecce verò ſi ſtricto gladio quo ſum accinctus, omnes in veſtros juvenes ſolus irruam, ipſo clamore gymnaſium capiam, fugientibus illis, ac nullo ferrum obtueri audente. Sed circum ſtatuas ſtantes, aut circum columnas latitantes, riſum moverent mihi lachrymantes, & tremſentes permulti. Tunc verò videres illos corpore non amplius rubeſcentes, cujuſmodi nunc ſunt: ſed protinus omnes palleſcerent, mutato præ metu colore. Eo vos animo profunda pax reddidit, ut non facilè, vel hoſtilis galeæ criſtam intueri ſuſtineretis. *Sol.* Non hæc dixerunt, Anacharſi, Thraces, quotquot Eumolpum ſequuti bello nos laceſſiverunt: neque mulieres veſtræ, quæ duce Hyppolyta adverſus hanc civitatem equitarunt: neque

alii

ὅσοι ἡμῶν τὸ ὅπλοις ἐπιτρέψησιν. ἡμεῖς γὰρ ὦ μακάριε, τὸν ἐπιδήμως ὄντα γυμνὰ τὰ σώματα ἐπιτηδεύομεν ἰδίᾳ, ἀφ' οὗτοι δὲ ἄοπλα ἐξάγομεν ἐπὶ τοὺς κινδύνους. ἀλλ' ἐπειδὰν καθ' αὐτοὺς ἄρξωνται χρήσασθαι, ἀκροῦνται τὸ μὴ τοῦτο ξυνὸν τοῖς ὅπλοις. καὶ πολὺ ἄμεινον χρήσονται ἂν αὐτοῖς, ὅταν ἀφικνῶνται. *Ana.* καὶ πῶς τοῦτο ὑμῖν ἔστι τὸ γυμνάσιον τὸ ἐν τοῖς ὅπλοις; ἐγὼ γὰρ οὐδὲν ἔγωγε ἐν τῇ πόλει τοιοῦτον εἶδον, ἅπασαν αὐτὴν τὸν κύκλον περιελθών. *So.* ἀλλὰ εἶδες ἂν ὦ Ἀνάχαρσι, ἐπιπλέον ἡμῖν σπουδαζόμενα, καὶ ὅπλα ἱκανὰ μάλα πολλὰ, οἷς χρώμεθα ὁπόταν ἀναγκαῖον ᾖ ἐν λόφους, καὶ φάλαρα, καὶ ἵππους, καὶ ἱππέας σχεδὸν τὸ πέμπτον τοῦ πολίτου. τὸ μέντοι ὁπλοφορεῖν ἀεὶ, καὶ ἀκινάκην περιζώσασθαι, περιττὸν ἐν εἰρήνῃ οἰόμεθα εἶναι. καὶ περιμένω γ' ἔγωγε, ἵνα ὅστις τὸν ἄστυ σιδηροφορεῖ μηδὲν δέον, ἢ ὅπλα εἰσενέγκῃ εἰς τὸ δημόσιον. ὑμεῖς δὲ συζῆτε, τὸν ὅπλοις ἀεὶ βιῶντες. τότε γὰρ τὸν ἀφόβητον οἰκεῖν, ῥᾴδιον εἰς ἐπιβουλήν. καὶ οἱ πόλεμοι, μάλα πολλοί. καὶ ἄδηλον ὁπότε τις ἐπιτρέψει, καιρόν μάλιστα λαβὼν ἀπὸ τῆς ἀμφίξης, φονεύσειν. ἤ τι ἂν ἐς ἀλλήλους ἀπιστίαι αὐξηθείησαν, καὶ μὴ τὸν νόμον ξυμπολιτεύσῃ, ἀναγκαῖον ἀεὶ τὸ σίδηρον ποιεῖ, ὡς πλησίον εἶναι ἀμυνοῦσι, εἴ τις βιάζοιτο. *Ana.* εἶπε ὦ Σόλων, σιδηροφορεῖν μὲ δόξειεν ἀναγκαίᾳ ἔοικε περιττὸν ὑμῖν δοκεῖ, καὶ τὰ ὅπλα φείδεσθαι, ὡς μὴ ἂν χρεὼν ἦν φθείρειν. ἀλλὰ φυλάττεσθαι

alii quotquot nos armatos sunt experti. Nos autem, ô beate, quanquam ita nuda juvenum corpora exercemus, non ideo etiam inermia in periculum producimus. Sed ubi in his ludicris optimi evaserint, deinceps cum armis exercentur, quibus melius utuntur ad hunc modum antè instituti. *Ana.* Et ubi est vestrum illud, quod est in armis gymnasium? Nullum enim hujusmodi vidi in urbe, quanquam universam obambulavi. *Sol.* At videbis, Anacharsi, ubi diutius nobiscum fueris versatus, & permulta unicuique arma, quibus utimur quum opus est, & cristas, & phaleras, & equos, & equites quartam ferme civium partem. Sed arma semper gestare, & acinace accinctum esse, id in pace supervacaneum putamus. Atque ei qui in urbe ferrum gestat, ubi nihil opus, aut arma in publicum effert, multa irrogatur. Vobis autem condonandum, quòd semper armati vivitis. Nam in loco immunito habitare, insidiis est obnoxium: multaque ibi bella vigent. Incertum etiam quando superveniens quispiam dormientem è plaustro pertractum, jugulet. Quod etiam alii aliis ultro diffidunt, nec ullis legibus obstrictam civitatem unà incolunt, facit ut ferrum semper sit necessarium, ut siquis vim inferret, ad propulsandam injuriam. præstò esset. *Ana.* Ergo Solon, ferrum gestare nulla necessitate adigente, supervacaneum vobis videtur esse: armisque parcendum putatis, ne manibus attrectata corrumpantur: sed reposita con-

1 Ὅστις ἐς ἄστυ σιδηροφορεῖ] Simile jus Romanorum, vetitum enim prodire cum telo. Cic. parad. 4. Sic jure civili l. 14. ff. de re milit. Novell. 85. legend. Symmach. Epistol. 107. *Bourd.*

πὶ λοπκείμμα, ὡς χρησόμμοι τόπι, ἢ χρείας ἐπιτάσης. τὰ ἢ σώματα τῶν νέων, ὑδενὸς ἐεινῦ ἐπειγοῦς, καὶ ἀπονεῖπι παίοντες. καὶ ἀπὸ τῶν ἱδρώτων καὶ ἁλιτκόμενοι, ἢ μαμιδόμμοι ὡθὸς τὸ ἀναγκαῖον τὰς ἀλκὰς αὐτῶν, ἀλλ' εἰκῆ ἐν τῷ πηλῷ, καὶ τῇ κόνι ἐκχέοντες. Σο. ἔοικας ὦ Ἀνάχαρσι, τοιόνδε τι δυνάμεως πέρι ἐννοεῖν, ὡς οἴνῳ, ἢ ὕδατι, ἢ ἄλλῳ τῶν ὑγρῶν ὁμοίαν αὐτὴν ἅπαν. ῥᾴδιας ἂν μὴ ὥσπερ ἐξ ἀγγείου πλαστικῆ λάθῃ διαῤῥυεῖσα ἐν τοῖς πόνοις, καὶ παρ' ἡμῖν κενὸν, καὶ ξηρὸν οἴχηται τὸ σῶμα καταλιπᾶσα, ὑπὸ μηδενὸς ἔνδοθεν ἀναπληρώμμου. τὸ ἢ, οὐχ ἅπας ἔχει σοι. ἀλλ' ὅσῳ τις ἂν αὐτὴν ἐξαντλῇ τοῖς πόνοις, τοσῷδε μᾶλλον ἐπιῤῥεῖ κἀ τὸ Ὑδρας μῦθον, εἴ ποτε ἤκουσας, ὡς ἀντὶ μιᾶς κεφαλῆς τμηθείσης, δύ' ἀεὶ ἄλλας ἀνεφύοντο. ὧν ἢ ἀγύμναστον ἐξ ἀρχῆς, καὶ ἄπονον ἢ, μὴ ἢ διαρκῆ τὴν ὕλην ἔχῃ ὑποβεβλημμένην; τότε ὑπὸ τῶν κεμφύτων βλάπτοιτο ἂν, καὶ καταμαραίνοιτο, οἷον τι ἐπὶ πυρὸς, καὶ λύχνου γίνεται. ὑπὸ γὰρ τοῦ αὐτοῦ φυσήμματος, τὸ μὲν πῦρ ἀνακαίεται ἂν, καὶ μεῖζον ποιήσειας ἐν βραχεῖ, προσθήκην τοῦ πνεύμματος. καὶ τὸ ἢ λύχνου φῶς ἀποσβέσειας, ὅταν ἔχῃ ἀπαρρῶσαν τῆς ὕλης τὴν χορηγίαν, ὡς διαρκῆ εἶναι ὡθὸς τὸ ἀντιπνέον. ἢ γὰρ ἀπ' ἰσχυρᾶς οἴμμης τοῦ ῥίζης ἀνεφύετο. Ανα. παῦε γὰ ὦ Σόλων, ἢ πάνυ συνίημι. λιπᾶ τὰ γὰρ ἡ καθ' ἡμὲ εἰρήνης ἀκριβᾶς τινὰ φροντίδα, καὶ διανοίας ὀξύ δεδορκυίας δέομμαι. ἐκεῖνο δὲ μοι πάντως εἰπὲ, τίνα ἕνεκα ἀγῶ ἐν τοῖς ἀγῶσι τοῖς ὀλυμπικοῖς, καὶ ἰσθμοῖ, καὶ πυθοῖ, καὶ τοῖς ἄλλοις ὁπότε πολλοὶ ὡς φῄς συνίασιν ἐν ὁμμοι τὰς νίκας ἀγωνισαμμένους, ἀδέποτε ἐν ὅπλοις

conservatis, quibus urgente necessitate utamini. Iuvenum autem corpora, nullo urgente periculo, verberibus conficitis, ac sudoribus conficiendo, vires ipsorum ad necessitatem non expromitis, sed temerè in cœno & pulvere effunditis. *Sol.* Videris Anacharsi, de corporis robore ita sentire, ac si vino, aut aquæ, aut alii cuipiam rei humidæ sit simile. Itaque vereris, ne tanquam ex vase fictili clanculum in laboribus effluat: deinde nobis corpus inane & aridum relinquat discedendo, cùm nulla re intus denuo impleatur. Atqui non ita res se habet: sed quanto plus laboribus exhauseris, tanto copiosius influit, juxta Hydræ fabulam, si unquam audivisti, ei pro uno capite præciso, alia duo semper renasci solita. Cæterùm si ab initio inexercitatum, ignavumque fuerit, nec satis subjectæ materiæ habuerit, tunc laboribus læditur, & marcescit, ut in igne & ligno usuvenit. Etenim eodem flatu, & ignem accendere, & brevi majorem facere potes, spiritu inflammans. Ac lychni lumen extingues, cui non satis materiæ suppeditetur, quæ adverso flatui par esse possit. Neque enim ab altiùs acta radice productum fuerat. *Ana.* Hæc equidem, Solon, non planè intelligo. Argutiùs enim ista tibi dicta sunt, quàm ut assequi queam quæ accurata commentatione, & perspicaci mente indigent. Porrò id mihi dic omnino, quorsum non etiam in certaminibus Olympicis, & Isthmiacis, & Pythiacis, aliisque, quando multi, ut dicis, certaturos juvenes spectaturi conveniunt, in armis

πειῆδε τὴν ἅμιλλαν, ἀλλὰ γυμνὸς ἐς τὸ μέσον προφανέντες, λακτίζομένους, ⸗ πελεμίζοντες ἐπιδείκνυτε, ⸗ νικήσαντι, μῆλα, ⸗ κότινον δίδοτε. ἄξιον γὰρ εἰδέναι ⸗ τοῦτο. ἢ πῶς ἂν ποιήσαιτε. Σο. ἡ γνώμη γὰρ ἡ Ἀνάχαρσι, τὴν ἐς τὰ γυμνάσια προθυμίαν ἔντιμος ἂν πολλὰ ὠφελήσειε αὐτοὺς, εἰ τοὺς ἀρίστους ἐν τούτοις ἴδοιεν τιμωμένους, ⸗ ἀναγραπτομένους ἐν μέσοις τοῖς Ἕλλησι. ⸗ ἀφαιτοῦτο ὡς ἐς τούτους ἀποδυσόμενοι, δύξίας τε ἐπιμελοῦντες, ὡς μὴ αἰσχυνοίατο γυμνωθέντες, ⸗ ἀξιονικοτέρων ἕνεκεν αὐτὸν ἀπεργάζεται. ⸗ τὰ ἄθλα ὥσπερ ἐμάνθανεν εἶπον, ὀλίγα, ὁ ἔπαινος ὁ πρὸς τῶν θεατῶν, ⸗ τὸ ἐπισημότατον χρύσεον, ⸗ δείκνυσθαι τῷ δακτύλῳ, ἄριστον εἶναι τῶν καθ' ἑαυτὸν δοκοῦντα. τοιγάρτοι πολλοὶ τῶν θεατῶν, οἷς καθ' ἡλικίαν ἔτι ἡ ἄσκησις ἀπέσβηκε μετρίως ἐν τοῖς τοιούτοις, χρόνῳ, ⸗ πόνων ἐφαψάμενοι. ὡς εἰκὸς τις ἂν Ἀνάχαρσι, τὸ τῆς ἐλευθερίας ἔρωτα ἐνθάλπει ἐν ταῖς βίοις, τί ἂν ἔτι ἀγαθὸν ἡμῖν χρήσαιτο, ἢ τίς ἂν τὰ λαμπρότερα ἐργάσαιτο ἐπιθυμήσειε; νῦν δὲ ἀπὸ τούτων εἰκάζειν παρέχοιεν ἂν σοι, ὁποῖοι ἐν πολέμοις ὑπὲρ πατρίδος, ⸗ παίδων, ⸗ γυναικῶν, ⸗ ἱερῶν χρήσονται ἂν, ὅπλα ἔχοντες, οἱ κλίνας πέλας, ⸗ μήλων γυμνοὶ, τοσαύτην προθυμίαν ἐς τὸ νικᾶν εἰσφερόμενοι. καίτοι τί ἂν παίδοις, εἰ θεάσαιο ⸗ ὀρτύγων, ⸗ καὶ ἀλεκτρυόνων ἀγῶνας παρ' ἡμῖν,

mis certamen ineundum proponitis, sed nudos in medium productos, calcibus, & verberibus se mutuo cædentes ostenditis: & victoribus mala, & oleastrum datis. Æquum enim est me scire, cujus rei gratia id faciatis. *Sol.* Quoniam opinamur, Anacharsi, majorem ad exercitia alacritatem ita juvenum animis innasci, si eos qui re bene gesta excelluerint in iis, honorari viderint & in Græcorum medio præconis voce proclamari. Ideoque tanquam in eorum conspectu vestes deposituri, bonam habitudinem curant, ne denudati pudore afficiantur: & se quisque victoria dignissimum efficit. Ac præmia, ut antè dixi, exigua non sunt, nempe spectatorum laudatio, & clarissimum esse, & ostendi digito, eum qui sit virtute æqualium præstantissimus. Itaque multi ex spectatoribus, quorum ætati convenit exercitatio, hinc abeunt virtutis & laborum amore non mediocriter inflammati. Etenim, Anacharsi, siquis gloriæ amorem è vita expelleret, quid boni amplius nobis obveniret? aut quid præclari facere quisquam expeteret? Ex his nunc possis conjicere, quales in bello pro defensione patriæ, liberorum, uxorum, & sacrorum sint futuri, quum arma præ manibus habebunt, qui pro oleastro, & pomis tanta alacritate ad victoriam consequendam nudi feruntur. Ecquid sentires, si coturnicum: & [1] gallorum gallinaceorum certamina videres apud nos, qui-

1 *Gallorum gallinaceorum*] Plinius scribit Pergamis, omnibus annis spectaculum gallorum gallinaceorum certantium solenniter ac publicitus edi solitum, seu gladiatorum. Id & Athenis factitari cœptum est. Ælliano referente, à Themistocle superatis Persis. *Cogn.*

κὴ ασυδλὼ ἐπὶ τύτοις ὐ μικρὸν; ἢ γελάσῃ δηλονότι. κὴ μάλιστα ὧν μάθῃς ὡς τὸν νόμον αὐτὸ δρᾷ μόνον, κὴ ωροτίπτωσι πᾶσι τοῖς ἐν ἡλικίᾳ παρεῖναι, κὴ ὁρᾶν τὰ ὄρνεα ἀφ-πυκλοῦντα μέχρι ἢ ἐχάτης ἀπαγορεύσεως. ἀλλ ὐδὲ τύτο γελοῖον. τὸ δ ἐνεῖναι χάρ τι ἡρίκα ταῖς ψυχαῖς ὁρμὴ ἐς τὸς κινδύνους, ὡς μὴ ἀχρειοτέρους, κὴ ἀτολμοτέρους φαίνοιτο ἢ ἀλεκτρυόνων, μὴ ἢ ωθαπαγορεύοντα τὸν τραυμάτων, ἢ κομμάτων, ἢ τι ἄλλο δυχερὲς. τὸ ἢ δὴ ἐν ὅπλοις πειρᾶσθαι αὐτῶν, κὴ ὁρᾶν πτερωτοὺς μάχας, ἄπαγε. θηριώδες γὰ, κὴ δεινὸς σκαιὸν, κὴ ωροσῆν γε ἀλυσιτελὲς ἀποφαίνειν τὰς ὀρέξεις, κὴ οἷς ἄν τις ἄμεινον χρήσαιτο κ ἢ τὰ δυσμαῶν. ἐπὶ ἢ φησὶν ὦ Ἀνάχαρσι, ἐ τῶν ἄλλων Ἑλλάδα ἐπιλῦσθαι, μίμησιν ὧν ποτὲ ἐς Λακεδαίμονα ἔλθῃς, μὴ κατγελάσῃς μὴ ἢ σκέψιον, μὴ ἢ οἴεσθαι μάτην πονεῖν αὐτὸς, ἀπόντων ἢ σφαίρας πέρι τὸ ἱππόδρομον συμπεσόντας, παίοντι ἀλλήλους, ἢ ἐς χωρίον ἐσελθόντας, ὕδατι περιχαμμένον, ἐς φάλαγγα ἀφεστάντας, τὰ πολεμίων ἀλλήλους ἐρχάζοντας, γυμνοὶ ἐ αὐτοὶ, ἄχρις ἂν ἐκβάλωσι ἢ ωθεσγραμμένου τὸ ἕτερον σώματος οἱ ἕτεροι. τὸς κ Λυκόργον, οἱ κατ' Ἡρακλέα. ἢ ἔμπαλιν σωθέντες ἐς τὸ ὕδωρ. τὸ γὰ λέγ τύτο. εἰρήνη λοιπὸν, κὴ ἡδὺς ἂν ἔπαισιε. μάλιστα ἢ ὧν ὁρᾶς μαστιγουμένους αὐτὸς ἐπὶ τῷ βωμῷ, κὴ ἀμαλὰ ῥεομένους, πατέρας ἢ, ἐ μητέρας παρεστώσας, οὐχ ὅπως ἀνιωμένας ἐπὶ τοῖς γινομένοις, ἀλλὰ ἐ ἀπειλούσας, ὧν μὴ ἀντέχειν ωθὸς τὰς πληγὰς, κὴ ἐκτενούσας ἐπιμήκι-

quibus non mediocre ſtudium impertimus? Rideres videlicet: ac potiſſimùm, ſi intelligeres nos legis juſſu id facere; omnibuſque juvenibus, ut interſint, imperatum eſſe, quò videant aves uſque ad extremam animi defectionem pugnantes. At neque hoc eſt ridiculum. Subit enim ſenſim animos incitatio ad pericula, ne gallis ignaviores, minuſque audaces videantur, ne-ve vulnerati, aut feſſi, aut alia moleſtia affecti deficiant. Sed eos in armis experiri, & videre ſaucios, apage. Nam ferinum eſt illud, atque admodum crudele, præterea inutile præſtantiſſimos jugulare, quorum opera meliùs adverſus hoſtes uteremur. Quia verò ais, Anacharſi, te reliquam quoque Græciam eſſe peragraturum, memineris ſiquando Lacedæmonem veneris, ne illos quoque irrideas, ne-ve putes eos inutilibus laboribus vacare, quum pro pila in theatro congreſſi, ſe mutuò percutiunt: aut locum ingreſſi aqua circunſeptum, in phalangem diſtributi, hoſtiliter alii in alios ſe gerunt, nudi & ipſi, donec acies altera alteram circunſepto loco expulerit, videlicet Lycurgi milites Herculis ſocii: aut contrà in aquam compulerit. Nam exinde pax ſequitur, nec ullus amplius ferire auſit. Maximè verò ſi videas ipſos [1] flagris cædi ad aras, & ſanguine manare, patribus matribuſque præſentibus, non ut his quæ fiunt, affligantur, ſed ut mineantur, niſi verbera perferant, atque ut orent quàm diutiſſi-

1 *Flagris*] Ad Dianæ Orthiæ aram pueri Lacedemonii flagellabantur, ut patet apud Pauſan. in Lacon. Cic. 2. Tuſcul. Plut. in Lycurg. Tertul. in Apologet. *Cogn.*

1 *Ve-*

τὴν ἀφορίσιν τοῦς τ πόνοι, ἐ ἐγκρατῆσιν τοῖς δεινοῖς. πολλοὶ γὰν ἐ εὐσχήμονον τῷ ἀγῶνι, μὴ ἀξιώσαντες ἀπαγορεῦσαι ζῶντες ὑπ' ὀφθαλμοῖς τ οἰκείων, μὴ ἐ ἐξεῖναι τοῖς σώμασιν, ὧν ἐ τῆς ἀνδριάντας ὄψει πολλοὺς δημοσίᾳ, ὑπὸ τῆς Σπάρτης ἀνατεθέντας. ὅταν τοίνυν ὁρᾷς κἀκεῖνα, μήτε μαίνεσθαι ὑπολάβῃς αὐτοὺς, μήτε εἶπῃς, ὡς ἀδίκως ἕνεκα αἰτίας ἀνοσίους πλαισιωθῶσι, μήτε τυράννου βιαζομένου, μήτε πολεμίων διαθέοντων. εἶποι γὰ ἂν σοι ἐ ὑπὲρ ἐκείνων Λυκοῦργος ὁ νομοθέτης αὐτῶν, πολλὰ τὰ εὔλογα, ἐ ἃ σωφρόνως κολάζῃ αὐτοὺς, οὐκ ἐχθρὸς ὤν, οὐδ' ὑπὸ φθόνου μίσος αὐτὸ ὁρῶν, οὐδὲ τῶν πολλῶν τ πόλεως εἵνεκ' ἀνηλίσκων, ἀλλὰ κρατεραιωθῆναι, ἢ παθεῖν δεινὰ κρείττονας ἀξίους εἶναι τοὺς σώζειν μέλλοντας τὴν πατρίδα. κρίνοι κἂν μὴ ὁ Λυκοῦργος εἶπε, σκοπεῖς εἰμὴ ἐ αὐτὸς, ὡς οὐκ ἂν ποτε λήθοις ὁ τοιοῦτος τὸ πολέμου, ἀποβρήξων τ ἐξέπιτοι τ Σπάρτης, αἰκιζομένων τ ἐχθρῶν. ἀλλὰ κολασθέντων αὐτῶν, μαστιγοῦτο ἂν, ἀμιλλώμενος τοῖς τ παίουσι, ὡς σωτῆρος ἀπαγορεύσειεν. *Ana.* ὁ Λυκοῦργος ἦ ἐ αὐτὸς ὦ Σόλων, ἐμαστιγοῦτο ἐφ' ἡλικίας, ἢ οὐκ ἀσθενὴς ὢν ἤδη ἔ ἀγῶνος, ἀσφαλῶς τε τοιαῦτα ἐνεαγωνίσασθαι; *Sol.* Σχεδὸν ἤδη ἦν, ἔχρωψε τοὺς νόμους αὐτοῖς, Κρήτην ἀφικόμενος. ἀποδεδημηκὼς ἦ δὲ τοὺς Κρῆτας, ὅτι ἤκουσεν δικαιοτάτους εἶναι, Μίνω ἔ Διὸς νομοθετήσαντος αὐτοῖς. *Ana.* τί ὦν σὺ ἐ σὺ ὦ Σόλων, ἐμιμήσω Λυκοῦργον, καὶ μαστιγοῖς τοὺς νέους; καλὰ γὰ ταῦτα, καὶ ἄξια ὑμῶν ἐστιν.

tissimè labori tolerando sufficiant, & dolorem æquo animo ferant. Quare multi in certamine mortui sunt, indecorum rati ob oculos necessariorum animum despondere dum vivunt, aut corporibus cedere: quos etiam statuis publicè à Spartanis cohonestatos videbis. Quum ergo hæc intueberis, ipsos nec putes nec dicas furere, quia nulla necessaria de causa malis conflictantur, neque opprimente tyranno, neque imminentibus hostibus. Diceret enim tibi Lycurgus pro horum quæ ipse legibus præscripsit, defensione, multa rationi consentanea, quibus causis impulsus eos verberibus affligat, quanquam non est inimicus, neque id per invidiam facit, neque civitatis juventutem temerè consumit: sed optat fortissimos, omnique malo potiores esse eos qui patriam sunt defensuri. Etsi verò nihil dixerit Lycurgus, ipse tamen animadvertis, hominem hujusmodi, qui in bello fuerit captus, nunquam Sparta indignum quicquam dicturum quum ab hostibus cædetur flagris: sed ipsos dum cædetur, irrisurum, certando cum cædente: qui prior animo deficiat. *Ana.* Num Lycurgus quoque, Solon, in juventute loris cædebatur? an verò jam intempestiva ad hoc certamen ætate, tutò & confidenter talia commentus est? *Sol.* Cùm jam esset provectæ ætatis, leges ipsis condidit è Creta reversus, cùm apud Cretenses hospes vixisset, quoniam ipsos, quibus leges tulisset Minos, optimis legibus instructos audiverat. *Ana.* Cur ergo non etiam tu, Solon, imitatus es Lycurgum, juvenesque flagris cædis? Nam hæc instituta sunt pulchra, vobisque digna.

Σο. ὅτι ἡμῖν ἱκανὰ ὦ Ἀνάχαρσι, ταῦτα τὰ γυμνάσια, οἰκεῖα ὄντα ζηλᾶν ἢ τὰ ξενικά, ἃ πάνυ ἀξιῶμεν. Ανα. ἔγκ. ἀλλὰ σωφρὸς οἶμαι οἷόν τι ἐστὶ μαστιγᾶσθαι γυμνὸν, ἀνωφελὲς χαίρας ἐπαίρεσθαι, μηδενὸς ἕνεκα ὠφελίμου, ἢ αὐτῷ ἐκείνῳ, ἢ κοινῇ τῇ πόλει. ὡς ἔγωγε καὶ ποτὲ ἐπιδημήσω τῇ Σπάρτῃ, κρεῖττον ἂν ποιοίην ταῦτα δρῶσι, δοκῶ μοι τάχιστα καταγελασθήσεσθαι δημοσίᾳ πρὸς αὐτῶν, ἐπιμαλῶν ἐκείνους, ὁπόσους ὁρᾷ τυπτομένους κρηπῖδος κλέπτας, ἢ λωποδύτας, ἢ τί ἄλλο τοιοῦτον ἐργαζομένους. ἀτεχνῶς γὰρ ἐλλεβόρου δεῖσθαί μοι δοκεῖ ἡ πόλις αὐτῶν, ὅτου καταγέλαστα ὑφ' ἑαυτῆς πάσχοι. Σο. μὴ ἐρήμου ὦ ξύνεσσε, μὴ ἢ τῶν ἀνδρῶν ἀπόντων, μόνον αὐτὸς λέγων, οἷα κρατεῖν. ἔσῃ γάρ τις ὁ καὶ ὑπὲρ ἐκείνων σοι πρὸς εἰκὸς ἀντερῶν ὦ Σπάρτη. πλὴν ἀλλ' ἐπίσχες ἐγὼ τὰ ἡμέτερά σοι διεξελήλυθα, σὺ δ' πάνυ προσκόμμων ὦ τούτοις ἔοικας, ὅσα ἄδικα αἰτῆσαι ἔοικε φαίνεσθαι, ὡς δ' αὐτὸς ὦ τῶν μέρος διεξέλθῃς ἐμοί, ὃν τρόπον ὑμεῖς οἱ Σκύθαι ἀσκεῖτε τοὺς νέους τοὺς παρ' ὑμῖν, καὶ οἵοισι γυμνασίοις ἀναστρέφεται, καὶ ὅπως ὑμῖν ἄνδρες ἀγαθοὶ γίγνονται. Ανα. δικαιότατόν μ' ἦν ὦ Σόλων. καὶ ἔγωγε διηγήσομαι τὰ Σκυθῶν νόμιμα, ἃ σεμνὰ ἴσως, οὐδὲ καθ' ὑμᾶς, οἷα οὐδὲ κῆρρης παίσχθηναι τολμήσειεν ἂν μίαν πληγήν. δεινοὶ γάρ ἐσμεν. ἀλλὰ εὐσήσεταί γε ἀποῖα ἂν εἴη. ἐς αὖριον μέντοι εἰ δοκεῖ, ὑστεροβαλούμεθα τῶν σωφρονίσεων, ὡς ἄ, τε αὐτὸς ἔφης, ἴσ μᾶλλον ἐννοήσαιμι καθ' ἡσυχίαν, ἄ, τε χρὴ εἰπεῖν, σωναρμόσαιμι τῇ μνήμῃ ἐπελθών. τὸ γοῦν ἔχον, ἀπίωμεν ἐπὶ τούτοις. ἑσπέρα γὰρ ἤδη.

Sol. Quoniam nobis Anacharsi, sufficere videntur hæc gymnasia, quæ sunt domestica: neque æquum admodum sentimus æmulari peregrina. *Ana.* Nequaquam: sed intelligis opinor quidnam sit nudum flagris cædi, manus sursum attollentem, nullius aut privatæ, aut publicæ utilitatis causa. Itaque siquando Spartam venero, quo tempore ista factitant, existimo me ab ipsis publicè lapidibus obrutum iri, quòd irridebo singulos, quos videbo verberari tanquam fures, aut grassatores, alius-ve facinoris reos. Nam certè helleboro mihi videtur indigere eorum civitas, quæ in se ipsam res agit adeò ridiculas. *Sol.* Ne indicta causa, ô generose, neque viris absentibus, te quum solus dices, superaturum putes. Neque enim deerit, qui pro illis verisimilia Spartæ respondeat. Verum enimvero siquidem ego tibi nostra recensui, quæ tibi non admodum placuisse videntur: videor mihi non iniqua postulaturus à te, ut vicissim mihi narres, quo pacto vos Scythæ vestros juvenes exerceatis, quibus gymnasiis educetis, & quomodo viri fortes evadant. *Ana.* Æquissima sunt, ô Solon, quæ postulas. Atque ego Scytharum instituta narrabo, fortè non admodum gravia, nec quæ vestris respondeant. Nos enim ne in maxillam quidem alicui plagam illidere auderemus, meticulosi cùm simus. Verùm qualiacunque sunt ego dicam. Quanquam si videtur, ea de re colloquium in crastinum differemus: ut & quæ dixisti quietiùs apud me revolvam: & quæ sunt dicenda, memoria percurrens colligam. In præsentia verò his dictis abeamus. Iam enim advesperascit.

DE

ΠΕΡΙ ΠΕΝΘΟΥΣ. | DE LVCTV.

ARGVMENTVM.

Sub prosopopœa patris filium lugentis, & filii ad illius querelas respondentis, reprehendit earum rerum vanitatem, quæ à superstitibus in sui solatium fiunt pro defunctis: quales sunt curiosa sepultura, lamentationes, inferia, ludi funebres, & cœna exequiales. Quarum rerum nulla sensus ipsorum pertingit.

Ἄξιόν γε θεωρῆσαι τὰ ὑπὸ τῶν πολλῶν ἐν τοῖς πένθεσι γιγνόμενα, καὶ λεγόμενα, καὶ τὰ ὑπὸ τῶν περιμυθημένων δῆλον αὐτὰς αὖθις λεγόμενα, καὶ ὡς ἀφόρητα ἡγοῦνται τὰ συμβαίνοντα σφίσι τε αὐτοῖς οἱ ὀδυρόμενοι, καὶ ἐκείνοις, ὡς ὀδυρωνται, ἢ μὴ τὸν Πλούτωνα, καὶ Περσιφόνην κατ' ἀδὴν ἐπιστάμενοι σαφῶς, ὅτ' εἰ ποτηρὸν τοῦτο, καὶ λύπης ἄξια, ὅτι εἰ τἀναντίον ἤδη, καὶ βελτίω τοῖς παθοῦσι, νόμῳ γ', καὶ συνηθείᾳ τῇ λύπῃ ἐπιτρέποντες. ἐπιδὴν τοίνυν ἀποθάνῃ τις, ὅτῳ ποιοῦσι. μᾶλλον γὰρ ἐστὶν εἰπεῖν βάλλομαί σοι ἅττα περὶ αὐτῶν ἢ γνώτε δόξας ἔχουσιν. ὅτῳ γὰρ ἔστω φανερὸν, ὅτι οὐκ ἐκεῖνα ἐπιτηδεύουσιν. ὁ μὲν δὴ πολὺς ὄμιλος, ὡς ἰδιώτας οἱ σοφοὶ καλοῦσιν, Ὁμήρῳ τε καὶ Ἡσιόδῳ, καὶ τοῖς ἄλλοις μυθοποιοῖς ὁμοίως πιστεύοντες, καὶ νόμον ἡγούμενοι, τὴν ποίησιν αὐτῶν, τόπον τινὰ ὑπὸ τῇ γῇ βαθὺν, ἀΐδιον ὑπειλήφασι. μέγαν

Operæ pretium sanè fuerit observare ea, quæ in luctu vulgo cùm dicuntur, tum fiunt. Item quæ dicuntur ab iis qui eos consolantur: & ut non ferenda putant lugentes ea quæ sibi ipsis acciderunt, & iis quos flent. Cùm haud quaquam per Plutonem & Proserpinam pernoverint mala-ne sint ista, & dolenda, an contrà jucundiora, melioraque iis quibus accidunt. Sed ex more & consuetudine dolorem accersunt. Itaque cùm mortuus fuerit aliquis, ad hunc modum faciunt. Quin potiùs volo tibi narrare, quas de morte opiniones habeant. Sic enim palam fiet quorsum supervacanea illa moliantur. Hominum quidem multitudo, quos sapientes isti [1]vocant idiotas, [2]Homero, Hesiodo, reliquisque fabularum authoribus, super his fidem habentes, & illorum poësim pro lege ducentes, locum quendam sub terra profundum esse putant, quem [3]Tartarum vocant. Eum existi-

1 *Vocant Idiotas*] Ἰδιώτης ὁ ἀπολίτευτος, καὶ ὁ ἀμαθὴς, ἢ ἀγεώμετρος. leg. Cic. 7. Verr. *Cogn.*

2 *Homero*] De Homero fabularum patre vide Menippi & Æaci dialogum. *Idem.*

3 *Tartarum*] Tartarus Hesiodo is locus est in quo Saturnus & ejus comites continen-

ὄ, καὶ πολύχωρον τοῦτον εἶναι, καὶ ζοφερὸν, καὶ ἀηλιον, ὥστε οἶδ' ὅπως αὐτοῖς φαίζεσθαι δοκεῖν τὰ ὄμματα πρὸς τὸ ἐκ ἡμέρας τὰ ἐνόντων ἔκφυσιν. βασιλεύειν δ' ὃ χάσματος ἀδελφὸν ὃ Διὸς, Πλούτωνα κεκλημένον, ὡς μοι τῶν τὰ τοιαῦτα θεσπιῳδούντων τις ἔλεγε, διὰ τὸ πλουτεῖν τοὺς νεκροὺς τῇ ταφῇ πεμπόμενον. τοῦτον δὴ τὸν Πλούτωνα, τὸν παρ' αὐτοῖς πολιτικὸν, καὶ τὰ ἡμέτερα βίον ἡμιασμένον τὰ τοιοῦτον. κεκληρῶσθαι μὲν γὰρ αὐτὸν ἄρχειν τῶν ἀποθανόντων. καθεδεσμένον δ' αὐτὸν, καὶ πέλαι δεσμοῖς ἀφύκτοις, ἡδὺν τὸ παρείπαν τὰ ἀνόδου ὑφιέμενον, πλὴν ἐξ ἅπαντος ὃ αἰῶνος πάνυ ὀλίγων ἐπὶ μεγίστοις αἰτίαις. ἀπαρρεῖσθαι δὲ τὸν χώρον αὐτῶν πολλοῖς μεγάλοις τε, καὶ φοβεροῖς, καὶ οὐ μόνον τὰ ὀνόματα. Κωκυτοὶ γάρ, καὶ Πυριφλεγέθοντες, καὶ τὰ τοιαῦτα κέκληνται. τὸ δὲ μέγιστον, ἡ Ἀχερουσία λίμνη πρόκειται, ἣν οὐκ ἔστι διαπλεῦσαι, ἢ περιελθεῖν, ἄνευ ὃ πορθμέως. βαθεῖά τε γὰρ περίσσως τοῖς ποσὶ, καὶ διαβῆναι πολλή. καὶ ὅλως, οὐκ ἂν αὐτὸν διαπλαίη ὄ τε νεκρὸς τὰ ὀρνίθων. ὥστε ὃ αὐτὴ τῇ καθόδῳ, καὶ πύλη, οὔσῃ ἀδαμαντίνῃ, ἀδελφιδοῦς ὃ βασιλέως

exiſtimant magnum & ſpatioſum eſſe, atque opacum & caligionoſum: qui tamen iſtis illuſtrari neſcio quomodo videtur, quò ſingula quæ illic ſunt, introſpiciant. Tum regnare in hoc ſpecu Iovis fratrem, cui nomen Plutoni, ut mihi retulit, quidam harum rerum peritus, eò quòd mortuorum copia ſit dives, hoc nomine cohoneſtatum. Porrò Plutonem hunc inferorum remp. & manium vitam hunc in modum conſtituiſſe. Nam ſorte obtigiſſe huic, ut vita defunctis imperaret. Quos ubi receperit, & aſſumpſerit, vinculis inenodabilibus coërcet, nulli prorſus permittens ut ad ſuperos redeat, præterquam admodum paucis ex univerſo ævo, idque graviſſimis de cauſis. Circumluitur autem regio illius, fluviis & magnis, & horrendis, vel ſolo nomine: ſiquidem [1] Cocyti, Pyriphlegethontes, atque hujuſmodi vocabulis appellantur. Quòdque eſt graviſſimum, præjacet [2] Acherontica palus, quæ prima excipit obvios, quam non poſſis tranſmittere, neque tranſire ſine vectore. Nam & profundior eſt quàm ut pedibus tranſiri poſſit, & ſpatioſior, quam ut tranari queat. In ſumma hujuſmodi eſt, ut nec avium manes poſſint eam tranſvolare. In ipſo deſcenſu, portaque quæ eſt adamantina, Æa-

tinentur: ſæpè tamen pro loco inferorum capitur. Sed eum eſſe aërem ſub utroque cardine craſſum, perpetuo frigidum, Crates ſcribit. De inferis & Campis Elyſiis ſcriptit accuratè Virg. ex Gobria Mago. apud Academicum Xenocratem. Sed an inferi ſint, & de inferorum pœnis Cœl. lib. 6. c. 9. Dicitur autem Tartarus à ταρασσω vel à ταρταζειν. *Cogn.*

1 *Cocyti*] Κωκυτὸς à luctu & ejulatu nominatur; lacus autem eſt inferorum, qui ex ſententia Homeri Odyſſ. κ. ex Styge manat, de quo Senec. Hercul. fur. & Virg. 6. Æn. *Idem.*

2 *Acherontica*] Inferorum fluvius à nomine Acheron, carminibus poëtarum celebris, quaſi ſine gaudio, Virg. 2. Georg. & 6. Æneid. *Idem.*

Αἰακός ἐστι, τῷ φρουρὸν ἐπιτετραμμένῳ. καὶ παρ' αὐτῷ, κύων τερατῶδες, μέγα καὶ κρυχαρόν, τοὺς μὲν ἀφικνουμένους, φίλιόν τι, καὶ εἰρηνικὸν σφόδρα λέπων. τοὺς δὲ πειρωμένους ἀποδιδράσκειν, ὑλακτῶν, καὶ τῷ χάσματι διδιττόμενον. πέφυκε δὲ τὸν λίμνιον ἐς τὸ εἶσω, λειμῶν ὑπερδέχεται μέγας, τῷ ἀσφοδέλῳ κατάφυτος, καὶ ποτὸν, μνήμης πολέμιον. λήθης γὰρ λέγεται ὀνόμασιν. ταῦτα γὰρ ἁμιλᾶ διηγήσασθαι τοῖς πάλαι, ἐπειδὴ ἀφίκοντο, Ἄλκηστίν τε, καὶ Πρωτεσίλαον οἱ Θετταλοὶ, καὶ Θησέα ὁ Αἰγέως, καὶ ὁ Ὁμήρου Ὀδυσσεύς, μάλα σεμνοὶ, καὶ ἀξιόπιστοι μάρτυρες, ἐμοὶ δοκεῖν, ὅ πίστις ἐκ πηγῆς. ὅ γὰρ ἂν ἐμέρισθε αὐτῶν. ὁ μὲν Πλούτων, ὡς ἐκεῖνοι ἔφασαν, καὶ ἡ Περσεφόνη, δυνασεύουσι, καὶ τῷ τε ὅλων διακοσμίαν ἔχουσιν. ὑπηρετοῦσι δ' αὐτοῖς, καὶ τῷ ὄχλῳ συνδιακρατοῦσιν, ὄχλος πολὺς, ἐρινύες τε, καὶ ποιναὶ, καὶ φόβοι, καὶ ὁ Ἑρμῆς. ἔστι μέντοι καὶ αἰεὶ συμπαρών. ὑπάρχει δὲ, ἑ σατράπαι, ἑ δικασταὶ, καθήμενοι δύο, Μίνως τε, ἑ Ῥαδάμανθυς, Κρῆτες ὄντες, καὶ υἱοὶ τοῦ Διός. ἔστι δὲ, τοὺς μὲν ἀγαθοὺς τῶν ἀνδρῶν, καὶ δικαίους ἑκατέρωθι βεβιωκότας, ἐπεσδὺν συναλισθῶσι πολλοὶ, καθάπερ εἰς ἀποικίαν τινὰ, πέμπουσιν ἐς τὸ Ἠλύσιον πεδίον, τὸν ἄριστον βίῳ σωισ-

[1] Æacus est, regis patruelis, cui mandata est custodia: juxtaque ipsum [2] canis triceps, sævus admodum qui advenientes amicè, pacateque intuetur: sed siquis aufugere conetur, allatrat, territosque in specum redigit. Iam eos qui transmissa palude sunt ingressi, pratum amplum excipit, [3] asphodelo consitum: atque infensus memoriæ fluvius, ideoque [4] Lethes nomen ei inditum. Nam hæc priscis illis mortalibus narrarunt, qui illinc redierant: nempe Alcestis, & Protesilaus Thessali, & Theseus Ægeo prognatus, & Homericus Vlysses, graves admodum, & fide digni testes, qui ex fonte illo mihi videntur non bibisse, alioqui eorum non meminissent, Itaque Pluto, & Proserpina, ut aiebant illi, remp. administrant, rerumque omnium dominatum obtinent. Quibus inserviunt, & in administrando principatu adjuvant, ingens turba, furiæ, pœnæ, terrores, ac Mercurius, quanquam his sanè non adest perpetuò. Præfecti autem, & Satrapæ, judicesque sedent duo, Minos, & Rhadamanthus, uterque Cretensis, uterque Iovis filius. Atque hi quidem bonos ac justos viros, qui cum virtute vitam exegerunt, ubi jam multi collecti fuerint, velut in coloniam quandam emittunt in Elysium campum vitam optimam ibi vi-

1 *Æacus*] Tres sunt inferorum judices, de quib. Virg. 6. Æn. Ovid. in Ibin. Iovis filii fuere, Æacus ex Ægina Asopi filia, Minos & Rhadamantus ex Europa, uterque Cretensis, hic Lyciæ rex, ille Cretæ. *Ogn.*

2 *Canis triceps*] Cerberus à poëtis fingitur esse canis triceps inferorum custos. *Idem.*

3 *Asphodelo*] Asphodeli mentionem & Homerus fecit, tradiditque manes eo vesci. Hesiod. lib. 1. oper. *Idem.*

4 *Lethes*] Lethæi amnis à Ptolemæo & aliis fit mentio, dicitur ἀπὸ τῆς λήθης ab oblivione. *Idem.*

5 *Lo-*

μένους. ἂν δέ τινας τῶν πονηρῶν λάβωσι, ταῖς ἐρινύσι παραδόντες, εἰς τὸν τῶν ἀσεβῶν χῶρον ἐκπέμπουσι, καὶ λόγον τῶν ἀδικίας κολασθησομένων. ἔνθα δὴ καὶ τῶν κακῶν ὁ πάσχουσι, τρεβλιζόμενοί τε, καὶ κατορυττόμενοι, καὶ ὑπὸ γυπῶν ἐσθιόμενοι, καὶ τροχοῖ συμφερόμενοι, καὶ λίθους ἀνακυλίοντες, ὁ μὲν δὴ Τάνταλος, ἐπ' αὐτῇ τῇ λίμνῃ αὐτὸς ἕστηκε, κινδυνεύων ὑπὸ δίψους ὁ κακοδαίμων ἀποθανεῖν. οἱ δὲ μέσοι βίοι πολλοί ὄντες οὗτοι, ἐν τῷ λειμῶνι πλανῶνται ἄσωμα σκιὰν σωμάτων σκιαὶ γιγνόμενοι, καὶ ὑπὸ τῇ ἀφῇ καθάπερ καπνὸς ἀφανιζόμενοι. τρέφονται δὲ ἄρα ταῖς παρ' ἡμῶν χοαῖς, καὶ τοῖς καθαγιζομένοις ἐπὶ τῷ πάφῳ. ὡς ἔστιν μὴ εἶναι καταλελειμένον ὑπὲρ γῆς φίλον, ἢ συγγενής, ἄσπερ ἔστιν νεκρός, καὶ λιμάττειν, ἐν αὐτοῖς πολιτεύεται. ταῦτα ὅπως ἰσχυρᾶς περιελήλυθε τὰς πολλάς, ὥστε ἔπιδάν τις ἀποθάνῃ τῶν οἰκείων, πρῶτα μὲν φέροντες ὀβολὸν, εἰς τὸ στόμα κατέθηκαν αὐτῷ, μισθὸν τῷ πορθμεῖ τῆς ναυτιλίας χρησόμενοι, ὁ πότερον ἐξετάσαντες ὁποῖον τὸ νόμισμα νομίζεται, καὶ εἰ διαχρηται παρὰ τοῖς κάτω, καὶ εἰ δυνατὸν παρ' ἑκείνοις ἀττικὸς, ἢ μακεδονικὸς, ἢ αἰγιναῖος ὀβολὸς, εἰδὼς ὅτι πολὺ κάλλιον ἦν μὴ ἔχειν τὸν πορθμέα καταβαλεῖν. ἔπειτα γὰρ ἂν, ὁ παραδεξάμενος τὸν πορθμέως, ἀναπέμπει πάλιν εἰς τὸν βίον ἀφικνεῖσθαι. μετὰ ταῦτα, λύσαντες αὐτὰς, ὡς οὐκ ἱκανῆς τῆς κάτω λίμνης λιτρὸν εἶναι τοῖς ἐκεῖ, καὶ μύρῳ τῷ καλλίστῳ χρίσαντες τὸ σῶμα, πρὸς δυσωδίαν ἤδη βιαζόμενον, καὶ στεφανώσαντες τοῖς ὡραιοτάτοις ἄνθεσι, περιβάντες, λαμπρῶς ἀμφιέσαντες, ἵνα μὴ ῥιγῶσιν δηλονότι

victuros. Quòd si malos aliquos ceperint, hos furiis traditos, *in* impiorum locum ejiciunt, pro ratione malefactorum puniendos. Quo in loco quid tandem mali non patiuntur? torti, exusti, à vulturibus arrosi, rota circumacti, saxa sursum volventes. Nam Tantalus in ipsa palude stat, in periculum adductus; ne siti moriatur infelix. Alii verò mediæ vitæ, qui sunt complures, vagantur in prato sine corporibus, tacti umbræ, & ad tactum ceu fumus evanescentes. Aluntur autem nostris libationibus, inferiisque, quæ sepulchris inferuntur. Adeò ut sicui nullus sit in terra reliquus amicus, aut cognatus, hic mortuus jejunus ac famelicus inter illos versetur. Hæc adeò validè vulgi animos pervaserunt, ut simulatque familiaris quispiam mortuus fuerit, primùm obolum illi in os indant, ut sit portitori, trajectionis merces, nec illud priùs expendant, cujusmodi numisma legitimum sit, ambuletque apud inferos, & apud illos valeat, Atticus-ne, an Macedonicus, & Æginensis obolus, neque multò satiùs esse non posse naulum solvere: cùm sic futurum sit, ut non recipiente portitore, postlimino redeant in vitam. Post hæc lotos[1] eos, ac si tartarea palus non satis sit idonea lavandis iis, qui ibi degunt, optimisque unguentis uncto corpore, quod jam fœtore vincitur, tum coronatos pulcherrimis floribus, proponunt splendide vestitos, ne videlicet per

1 *Lotos*] Lavabant Ethnici olim sepulturæ danda corpora, Eurip. in Hecub. ὡς παῖδα λουτροῖς τοῖς παισὶ τοῖς λέπω. Cogn.

παρὰ τὴν ὁδόν, μηδὲ γυμνοὶ βλέποιντο τῷ Κερβέρῳ. οἰμωγαὶ δὲ ἐπὶ τούτοις, καὶ κωκυτὸς γυναικῶν, καὶ παρὰ πάντων, δάκρυα, καὶ στέρνα τυπτόμενα, καὶ σπαραττομένη κόμη, καὶ φοινισσόμεναι παρειαί. καί που καὶ ἐσθὴς καταρρήγνυται, καὶ κόνις ἐπὶ τῇ κεφαλῇ πάσσεται. καὶ οἱ ζῶντες, οἰκτρότεροι τοῦ νεκροῦ. οἱ μὲν γὰρ χαμαὶ καλινδοῦνται πολλάκις, καὶ τὰς κεφαλὰς ἀράττουσι πρὸς τὸ ἔδαφος. ὁ δέ, εὐσχήμων, καὶ καλός, καὶ καθ' ὑπερβολὴν ἐστεφανωμένος, ὑψηλὸς πρόκειται, καὶ μετέωρος, ὥσπερ ἐς πομπὴν κεκοσμημένος. εἶθ' ἡ μήτηρ, καὶ νὴ Δί' ὁ πατήρ, ἐκ μέσων τῶν συγγενῶν προελθών, καὶ περιχυθεὶς αὐτῷ, προκείσθω γάρ τις νέος, καὶ καλός, ἵνα καὶ ἀκμαιότερον ἐπ' αὐτῷ τὸ δρᾶμα ᾖ, φωνὰς ἀλλοκότους, καὶ ματαίας ἀφίησι. πρὸς ἃς ὁ νεκρὸς αὐτὸς ἀποκρίναιτ' ἄν, [1] εἰ λάβοι φωνήν. φησὶ γὰρ ὁ πατήρ, γοερόν τι φθεγγόμενος, καὶ παρατείνων ἕκαστον τῶν ὀνομάτων, τέκνον ἥδιστον, οἴχῃ μοι, καὶ τέθνηκας, καὶ πρὸ ὥρας ἀνηρπάσθης, μόνον ἐμὲ τὸν ἄθλιον καταλιπών, οὐ γαμήσας, οὐ παιδοποιησάμενος, οὐ στρατευσάμενος, οὐ γεωργήσας, οὐκ εἰς γῆρας ἐλθών. οὐ κωμάσῃ πάλιν, οὐδ' ἐρασθήσῃ τέκνον, οὐδ' ἐν συμποσίῳ μετὰ τῶν ἡλικιωτῶν μεθυσθήσῃ. ταῦτα δέ, καὶ τὰ τοιαῦτα φησί, οἰόμενος τὸν υἱὸν δεῖσθαι μὲν ἔτι τούτων, καὶ ἐπιθυμεῖν καὶ μετὰ τὴν τελευτήν, οὐ δύνασθαι δὲ μετέχειν αὐτῶν. καίτοι τί ταῦτα φημί; πόσοι γὰρ καὶ ἵππους, καὶ παλλακίδας, οἱ δέ, καὶ οἰνοχόους ἐπικατέσφαξαν, καὶ ἐσθῆτα, καὶ τὸν ἄλλον κόσμον συγκα-

per viam algeant, ne-ve à Cerbero nudi conspiciantur. Accedunt ad hæc mulierum ejulatus, omniumque lachrymæ, pectorum planctus, comæ dilaniatio, genarum cruentatio. Alii vestem discerpunt, & pulverem capiti inspergunt, adeò ut viventes, sint mortuo miserabilores. Nam illi sæpenumero humi volutantur, capita solo allidunt: hic verò decorus ac formosus, & eximiè coronatus, sublimis propositus est, & excelsus, velut ad pompam adornatus. Deinde mater, atque adeò pater, ex mediis cognatis progressus, & mortuo circunfusus (nam finge juvenem aliquem, ac formosum esse propositum, quò magis in hunc competat actio fabulæ) absurdas ac stultas voces emittit: ad quas responderet mortuus, si vocem reciperet. Ait enim pater, flebili quadam voce verbum unumquodque in longum producens, fili jucundissime, periisti mihi, mortuus es, & ante diem præreptus, misero me relicto solo. Non duxisti uxorem, non genuisti liberos, non militasti, non coluisti agros, ad senectam non pervenisti. Non comessaberis posthac, non amabis fili, neque cum æqualibus in compotatione inebriaberis. Hæc atque id genus alia dicit, ratus filium rebus his etiam post obitum egere, ac desiderare quidem, verùm potiri non posse. Sed quid hæc loquor? Quot enim sunt, qui equos ac concubinas, quique pincernas in funere mactarunt, qui vestem reliquumque mundum concremarunt.

1 Εἰ λάβοι φωνήν] Suspensa oratio usque in paginam sequentem ubi ait εἶπεν δ' ἂν οὖν πρὸς αὐτὸν ὁ παῖς. Marcil.

Καί

τέφλεξαν, ἢ συγκατώρυξαν, ὡς χρησομένοις ἐκεῖ, καὶ ἀπολαύσουσιν αὐτῶν κάτω; ὁ δ' ἂν πρεσβύτης ὁ πενθῶν, ὁπόσα πάντα ταῦτα ὁπόσα εἴρηκε, καὶ ἔτι τούτων πλείονα, οὐ τοῦ παιδὸς ἕνεκα τραγῳδεῖν ἔοικεν, οἶδε γὰρ οὐκ ἀκουσόμενον, οὐδ' ἂν μεῖζον ἐμβοήσῃ τοῦ Στέντορος, οὔτε μὴν αὐτοῦ. φρονεῖν γὰρ οὕτω, καὶ γιγνώσκειν ἱκανὸν ἦν καὶ ἄνευ τῆς βοῆς. οὐδεὶς γὰρ δὴ πρὸς ἑαυτὸν δεῖται βοῆς. λοιπὸν οὖν ἐστιν αὐτὸν τῶν παρόντων ἕνεκα ταῦτα ληρεῖν, οὔθ' ὅτι πέπονθεν αὐτῷ ὁ παῖς εἰδότα, οὔθ' ὅποι κεχώρηκε. μᾶλλον δὲ οὔτε τὸν βίον αὐτοῦ ἐξετάσαντα ὁποῖός ἐστι. οὐ γὰρ ἂν τὴν ἐξ αὐτοῦ μετάστασιν ὥς τι τῶν δεινῶν ἐδυσχέραινεν. εἴποι δ' ἂν οὖν πρὸς αὐτὸν ὁ παῖς, παραιτησάμενος τὸν Αἰακὸν, καὶ τὸν Ἀϊδωνέα πρὸς ὀλίγον τοῦ στομίου ὑπερκύψαι, καὶ τὸν πατέρα παῦσαι ματαιάζοντα, ὦ κακόδαιμον ἄνθρωπε, τί κέκραγας; τί δέ μοι παρέχεις πράγματα; παῦσαι τιλλόμενος τὴν κόμην, καὶ τὸ πρόσωπον ἐξ ἐπιπολῆς ἀμύσσων. τί μοι λοιδορῇ, καὶ ἄθλιον ἀποκαλεῖς, καὶ δύσμορον, πολύ σου βελτίω, καὶ μακαριώτερον γεγενημένον; ἢ τί σοι δεινὸν πάσχειν δοκῶ; ἢ διότι μὴ τοιουτοσὶ γέρων ἐγενόμην, οἷος εἶ σύ, φαλακρὸς μὲν τὴν κεφαλὴν, τὴν δὲ ὄψιν ἐρρυτιδωμένος, κυφὸς, καὶ τὰ γόνατα νωθὴς, καὶ ὅλως, ὑπὸ τοῦ χρόνου σαθρὸς, πολλὰς τριακάδας, καὶ ὀλυμπιάδας ἀναπλήσας, καὶ τὰ τελευταῖα δὴ ταῦτα, παραπαίων ἐπὶ τοσούτων μαρτύρων; ὦ μάταιε, τί σοι χρηστὸν εἶναι δοκεῖ περὶ τὸν βίον, οὗ μηκέτι μεθέξομεν; ἢ τοὺς πότους ἐρεῖς δηλονότι, καὶ τὰ δεῖπνα, καὶ ἐσθῆτα, καὶ ἀφροδίσια, καὶ δέδιας μὴ τούτων ἐνδεὴς γενόμενος, ἀπόλωμαι; οὐκ ἐννοεῖς δὲ ὅτι τὸ μὴ διψῆν, πολὺ κάλλιον τοῦ πιεῖν, καὶ τὸ μὴ πεινῆν, τοῦ φα-

runt, aut cum cadavere sepelierunt, perinde quasi iis illic sint usuri, & apud inferos fruituri? At senex iste luctum agens, hæc omnia quæ dixit, atque his etiam plura, neque filii causa tragicè jactare videtur, ut quem sciat non auditurum, etiamsi Stentorem clamore vincat: neque rursum sua ipsius gratia, ut cui satis erat cogitare, & cognoscere, etiam sine clamore. Nemini enim opus est, ut apud sese clamet. Superest igitur, ut hæc nugetur ob eos qui adsunt: cùm nesciat, neque quid filio acciderit, neque quò concesserit: imò cùm neque sua ipsius vita, cujusmodi sit, perpenderit. Neque enim ceu rem acerbam graviter ferret, illum ex ea demigrasse. Filius igitur ita huic responderit, exorato Æaco, & Plutone, quò liceat tantisper è specu proferre caput, & patrem insanientem compescere. Homo infœlix, quid clamas? quid mihi molestus es? desine vellicare comam, & vultus lacerare cutem. Cur mihi convitium facis, & miserum appellas, & infortunatum, qui jam sim te multò tum melior, tum fœlicior? aut quid acerbi mihi putas accidisse, An quia non sum factus senex, qualis tu, capite calvo, facie rugosa, incurvus, genibus segnis, in summa totus ætate putris, multis expletis Triacadibus, & Olympiadibus: denique & istud, apud testes tam multos delirans? O demens, quid tibi videtur in vita boni, quo non posthac simus fruituri? nimirum potationes, cœnas, vestem, venerea, eoque metuis ne horum penuria peream? Non intelligis, longe bellius esse, non sitire, quàm bibere? non esurire, quàm

χεῖν, καὶ τὸ μὴ ῥιγοῦν. Ἢ ἀμπεχόνης ἄπορεῖν; φέρε τοίνυν ἐπειδὴ ἄοικος ἀγνοεῖν, διδαξόμεσθά σε ἡμεῖς ἀληθέστερον. καὶ δὴ ἀπαλλαγὴν ἐξ ὑπαρχῆς, βάσ', τέκνον ἄθλιον, σεαυτὸν δυσηνίας, σεαυτὸν πενιήσεις, ὠδὲ ῥιγώσεις. οἴχῃ μοι κακόδαιμον, σὺ φυγὼν τὰς νόσους, ἢ πυρεῖν ἔτι διδοὺς, ἢ πολέμιον, ἢ τύραννον. σὲ γὰρ ἔρως οὐ φιλεῖ, ἢ σωφρονία ἀφαιρεῖται, ὠδὲ ἀπαλλήσεις ἐπὶ τούτῳ δίς ἢ τρὶς τὴν ἡμέρας. ὦ σὺ συμφορᾶς. ὠδὲ καταφρονηθήσῃ, χάριν ἡμῖν ἕξεις, ὠδὲ ὀχληρὸς ἔσῃ τοῖς νέοις ἢ βλεπόμενος. ἂν τοῦτο λίγης ὦ πάτερ σὺ οἴει πολὺ ἀληθέστερα, καὶ γελοιότερα σαυτὸν ἐρεῖν; ἀλλὰ ὄρα μὴ τόδε σε ἀνιᾷ, [1] καὶ ἀμφὶ τὰ παρ' ἡμῖν ζόφον, καὶ τὸ πολὺ σκότος. κἄπα δίδιας μή σοι ἀποπνιγῇ [2] καταπλεισθεὶς ὑπὸ τῷ μνήματι; χρὴ δ' οὖν τοῦτο λογίζεσθαι ὅτι τὰ ὀφθαλμῶν ἀφαιπίτνων, ἢ ἐς νὴ Δία κἀντεῦθεν μετ' ὀλίγον, εἶτα καῦσαί με διεγνώκαμεν, εἴτε σκότος, εἴτε φῶς ὁρᾶν δεησόμεθα. καὶ ταῦτα μὲν ἴσως μέτρια. τί δέ με ὁ κακοῦργος ὑμῶν ὀίνησι, καὶ ἡ πρὸς τὸ αὐλὸν αὖτη στρογγυλία, καὶ ἡ τῶν γυναικῶν ὠδὴ τῶν ἡλίων ἀμετρία; τί δ' ὁ ὑπὲρ τοῦ τάφου λίθος ἐστεφανωμένος; ἢ τί ὑμῖν διώσεται τὰ ἄκρατον ἐπιχεῖν; ἢ νομίζετε καταζήσειν αὐτὸν πρὸς ἡμᾶς. καὶ μέχρι δὴ ἄδει δυήσεσθαι; τὰ μὲν γὰρ ἐπὶ τοῖς καθεκάστοις, καὶ αὐτὸς ὁρᾶτε οἶμαι, ὡς τὸ μὲν νοσιμάζεσθαι τὰ παρεσκευασμένα, ὁ κάπνος ἀφαλεῖται, ὅπου εἰς τὸ ὕστερον οἴχεται, quàm edere: non algere, quàm veſtibus abundare? Age igitur, quandoquidem ignarus videris, docebo te lugere verùs. Itaque redintegrato luctu, clama, fili miſer, non ampliùs ſities, non ampliùs eſuries, non amplius algebis. Periiſti mihi infelix, qui morbos effugeris, qui febrem jam non timeas, non hoſtem, non tyrannum. Non te cruciabit amor, non pervertet coitus, neque hujus cauſa bis ter-ve per diem rem tuam diſſipabis. O calamitatem! Neque contemnêris factus ſenex, neque moleſtus eris juvenibus, ſi conſpiciaris. Hæc ſi dixeris pater, annon putas te multò veriora, magiſque ridicula dicturum, quàm illa quæ modò? At vide num hoc te malè habeat, quum caliginem, multaſque tenebras quæ ſunt apud nos, cogitas. An metuis ne in monumento ſuffocet incluſus? Verùm in his illud perpendendum eſt, oculis putrefactis, atque adeò exuſtis (ſiquidem me paulò pòſt cremare decreviſtis) nihil opus fore, nec ad tenebras, nec ad lumen aſpiciendum. Atque hæc fortaſſis utcunque ſunt ferenda. Verùm ejulatus ille veſter, quid prodeſt mihi? aut quid planctus pectorum ad tibiæ modos? aut quid mulierum immodica lamentatio? quidve ſaxum coronis ornatum quod ſepulchro imponitur? aut quid valet, quod merum infunditis? Num putatis illud ad nos deſtillaturum, & ad Orcum uſque permeaturum? Nam de parentalibus, ipſi quoque ni fallor, videtis quod ex apparatu potiſſimum ad nos redire debuerat, id fumo correptum, ſurſum in cœlum abire,

1 Καὶ διανοῇ τὰ παρ' ἡμῖν ζόφον] Οὐ διανοῇ τ. π. ἡ. ζ. Marcil.

2 Καταπλεισθεὶς ὑπὸ τῷ μνήματι] Ἐν ὑπομνήματι, *in ſuperpoſito monimento.* Idem.

τας, μηδὲν τι ἡμᾶς ὀνήσας τῶν κάτω. τὸ γὰρ καλλιπόμενον, ἡ κόνις, ἀχρεῖον, οὐδὲς εἰμὴ τῷ ἀποδόντι ἡμᾶς σιτίοις πιστὸν κάρτα. ἀχ ὕτως ἄπορος, οὐδὲ ἄνθρωπος ἡ Πλούτωνος ἀρχή, ὥστ' ἐπιλέλοιπεν ἡμᾶς ὁ ἀσφόδελος, ἵνα παρ' ὑμῶν τὰ σῖτα μεταπεμψώμεθα. ὥστε μοι νὴ τὴν Τισιφόνην, πάλαι δὴ ἐφ' οἷς ἐποιεῖτε, καὶ ἐλέγετε, παμμέγαθες ἐπῄει ἀναγκάζουσα. διεκώλυσε γὰρ ἡ ὀθόνη, καὶ τὰ ἔρια, οἷς μου τὰς σιαγόνας ἀπεσφίγξατε. ὡς ἄρα μὲν εἰπόντα, τέλος ἀνάπτοιο κάλυψε. πρὸς Διὸς γὰρ, ἂν λέγῃ τοῦτο ὁ νεκρὸς ἐπιστρεφεῖς, ἀνακλίνας αὐτὸν ἐπ' ἀγκώνων, ὅτε ἂν οἰώμεθα δικαιότερα ἂν αὐτὸν εἰπεῖν, ἀλλ' ὅμως οἱ μάταιοι ὑπὸ βοῶσι. καὶ μεμισθωμένοι πινὰ θρήνων στρῖγγα, πολλὰς συμπλοκὰς παλαιὰς συμφορᾶς, τούτῳ συναγωνίζῃ, καὶ χορηγεῖ τὰ ἀνοίας καλαχρῶντα, ὅποι ἂν δέῃ, πρὸς τὸ μέλος ἐπαιάζοντες. καὶ μέχρι μὲν θρήνων, ὁ αὐτὸς ἅπασι νόμος τῆς ἀπελπισίας. τὸ δὲ ἀπὸ τούτων. διελόμενοι κατ' ἔθνη τὰς ταφὰς, ὁ μὲν Ἕλλην, ἔκαυσεν. ὁδὲ πέρσης, ἔθαψεν. [1] ὁ δὲ ἰνδὸς, ὑάλῳ περιχρίει. ὁ δὲ σκύθης, [2] κατατηδεῖ. τεταχεῖά δὲ ὁ αἰγύπτιος. ὅτος μὲν τοι, λέγω δὲ ἰδὼν, ξηραίνας τὸ νεκρὸν, σωδεῖπνον, καὶ συμπότην ἐποιήσατο. πολλάκις δὲ δεομένῳ χρημάτων ἀνδρὶ αἰγυπτίῳ, ἔλυσε τὴν ὑποτέλειαν, ἐνέχυρον ἢ ὁ ἀδελφὸς, ἢ ὁ πατὴρ

abire, neque quicquam juvare nos qui in inferis degimus. Porrò quod supereſt, pulvis eſt inutilis, niſi creditis nos cinere veſci. Non eſt uſque adeò ſterile, & infrugiferum Plutonis regnum: neque nos deſtituit aſphodelus, ut à vobis cibos huc deportemus. Itaque per Tiſiphonem juro, jamdiu mihi ſubibat, ea quæ faciebatis, & dicebatis, cachinno excipere: ſed prohibebat linteum ac lanæ, quibus mihi fauces obligaſtis. Atque ita profato mors ultima lumina clauſit. At per Iovem, ſi mortuus hæc dicat reverſus, in cubitum reclinatus, annon rectiſſimè dixiſſe videbitur? Attamen hi ſtolidi vociferantur, & accerſito lamentorum artifice, qui multas calamitates in unum congerat, hoc adjutore, & chorago amentiæ utuntur, ubicunque cœperit ille, ipſi ad melos ejulatu reſpondentes. Verùm quantum ad lamentationes attinet, omnibus eadem eſt ineptiendi conſuetudo. At deinceps ſepulturæ rationem in varios dividunt modos. Nam [1] Græcus exurit, [2] Perſa defodit, [3] Indus adipe ſuillo oblinit, Scytha devorat, condit Ægyptius. Atque hic quidem (rem à me viſam narro) deſiccatum cadaver, convivam & compotorem adhibet. Fit autem frequenter, ut Ægyptium aliquem indigentem pecunia, liberet egeſtate oppigneratus in tem-

1 *Græcus exurit*] Homer. in funere Patrocli docet Græcos cadavera combuſiſſe. *Cogn.*

2 *Perſa defodit*] Perſas cera circumlitos mortuos condire ſolitos ſcribit. Cic. quod & Aſiniis attribuitur Strabo etiam, ſola, inquit, ſepeliunt corpora Perſæ cera oblinentes. *Idem.*

3 *Indus adipe ſuillo*] Inungebant cadavera, pollinctores & libitinarii, quæ in pyra mox cremarent. Virg. *Idem.*

ἀνώμβρῳ τὸ παραπλ. χάρμαζε μὲν δὴ, καὶ πυραμίδες, καὶ στῆλαι, καὶ ἐπιγεγράμμαται, πρὸς ὀλίγον ἀφεκτὸν τε, πῶς δὲ περιττὰ, καὶ παιδιαῖς ἀπεοικότα; καίτοι τ ἀγῶνας ἔνιοι διέθεσαν, καὶ λόγους ἐπιταφίους εἶπον ἐπὶ τῷ μνημάτων, ὥσπερ συναγορεύοντες, καὶ μαρτυρῶντες, ἀθάνατοι τοῖς κάτω δικασταῖς τὸ νεκρὸ. ἐπὶ πᾶσι τούτοις, τὸ ἀναγκαιότατον. καὶ παρεῖσιν οἱ προσήκοντες, καὶ τὰς γονέας ἀποδυόμενοι τὸ τελευτηκότος, καὶ πείθουσι γλυκαίνεσθαι ὡς οὐκ ἀνδρὸς μᾶλλον, ἢ περὶ αὐτὰς ἀναγκαζομένους, ἀλλ' ἤδη κατὰ λιμὸν τριῶν ἐξῆς ἡμερῶν ἀπηυδηκότας. καὶ μέχρι μὲν τινος ὦ ἄτοπον, ὀδυρόμεθα, ἵνα ἀναπαύσωνται τὰς τῶν μοιρῶν δαίμονας. εἰ δὲ τοπαράπαν κλαίειν διέγνωκας, αὐτῷ τι τούτῳ ἕνεκα χρὴ μὴ λοιπὸν ἔναι, ἵνα τὸν ἀφεκτὸν πρὸς τὸν πένθους τὸ μέγεθος. τό τε δὴ τό τε πρὸς ἅπαντα ῥαψῳδοῦνται δύο τοῦ Ὁμήρου τίχοι. Καὶ γάρ τ' ἠΰκομος Νιόβη ἐμνήσατο σίτου. καὶ, Γασίεσι δ' ἔπος ἐστὶ νίκων πεύθεσθαι Ἀχαιούς. εἰ δὲ, ἄκλαυτα μὲν, ἀσχημόνθμοι δὲ τὰ πρῶτα, καὶ διδόντες, εἰ φανεῖντα μὴ τῶν τελευτῶν τὸ φιλεῖσθαι τοῖς ἀνθρωπίνοις πάθεσιν ἐμμένοντες. ταῦτα, καὶ πολὺ τούτων γελοιότερα εὕροι τις ἂν ἐπιτηρῶν τὰ τοῖς πένθεσι γιγνόμενα, ἀφ' ὧν τὸ τοὺς πολλοὺς τὸ μέγιστον τῶν κακῶν τὸν θάνατον οἴεσθαι.

tempore vel frater: vel pater. Nam tumuli, pyramides, columnæ, tituli, ad breve tempus duratura, an non supervacanea, & ludicris simillima? Sunt verò qui ludos quoque instituerunt, ac funebres orationes ad sepulchrum habuerunt, tanquam patrocinantes, ac testimonium mortuo perhibentes apud judices infernos. Præter hæc omnia, est exequialis cœna. Hic adsunt necessarii, qui defuncti parentes consolantur, suadentque uti cibum capiant, quanquam non illibenter per Iovem ad id compelluntur illi, quippe perpetuum jam triduum enecti fame. Et quò usque quæso flebimus? sine quiescant defuncti manes. Quod si tibi deliberatum est omnino flere, vel ob hoc ipsum cibus est capiendus, quò tanto luctui par esse possis. Tum denique, tum ab omnibus duo versus Homerici recitantur:

Namque cibi meminit Niobe formosa capillis.

Item:

Non lugere sinit defunctum venter Achivos.

At capiunt quidem illi, sed initio pudibundi, verentesque ne post charissimorum obitum videantur adhuc affectibus humanis obtemperare. Hæc, atque his longe magis ridicula reperiet, quisquis observarit ea quæ fiunt in luctu: propterea quòd vulgò existiment, mortem summum esse malum.

ΡΗΤΟΡΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ.

RHETORVM PRÆCEPTOR.

ARGVMENTVM.

Oratio didascalica est. Duas vias ad eloquentiam adolescenti prescribit: priorem quidem asperam & prælongam, sed veram & rectam, quam etiam ad virtutem parandam ingredi opus est: alteram brevem ac facilem, sed quæ ad improbitatem perducat: quam ironica quadam epitrope obeundam adolescenti proponit. Scilicet alludit ad suorum temporum mores, quibus ut quisque indoctissimus & impudentissimus erat, ita pro præclaro habebatur. Vtrique autem viæ doctorem addit, & fingit.

1 Ἐρωτᾷς ὦ μειράκιον ὅπως ἂν ῥήτωρ γένοιο, καὶ τὸ σεμνόταθον τοῦτο, καὶ πανήμερον ὄνομα, σοφιστὴς αὐτὸς εἶναι δέξῃς. ἀκίνδυνα γὰρ εἰναί σοι φῂς, εἰ μὴ τοιαύτην τινὰ τὴν δυώδεκα θεῶν ἀθλοθέτιδα ὑπὸ τοῖς λόγοις, ὡς ἄμαχον εἶναι, καὶ ἀνυπόστατον, καὶ θαυμάζεσθαι παρὰ πάντων, καὶ ἀποδείκνυσθαι, θεσπεσιώτατον ἄκουσμα τοῖς Ἕλλησι δικάζειν. καὶ δὴ τὰς ἐπὶ τοῦτο ἀγούσας ὁδοὺς, αἰθυίας ποτέ εἰσιν ἑλέσθαι σκληράς. ἀλλὰ θάρρει φόνον ὦ παῖ. καὶ μάλιστα ἀπότε νέος τις αὐτὸς ὤν, ὀρεχθόμενος τῶν ἀρίστων, οὐκ οἶδας ὅτου ἂν τυχὼν ἀπορήσαιτο, ἱερόν τι λῆμμα τὴν συμβολὴν ἥκων, καὶ τάχ' ἂν καὶ σὺ τοῦτο αἰτίαν ἀφορμῆς. ὥστε ἄκουε τόμα ἐπ' ἐμοί. καὶ πάνυ θαῤῥῶν, ὡς μάλιστα δεινὸς ἀνὴρ ἔσῃ γνῶναί τι τῶν δεόντων, καὶ ἐμπλησθῆσῃ αὐτῶν, ἵν' τοῦτο ἐξελήσῃς αὐτὸς ἐμβῆναι, οἷς ἂν ἀκούσῃς παρ' ἡμῶν, καὶ φιλοπόνως αὐτὰ

Scisciteris adolescens, quo pacto Rhetor evadere, & venustissimum illud, vulgoque celebratum nomen, Sophista ipse censeri possis. Vitalem enim tibi vitam fore negas, ni talem quandam in dicendo vim assequaris, qua sis inexpugnabilis, & invictus, omnibusque admirandus, & suspiciendus, & celeberrimo nomine apud Græcos dignus videare. Ideo vias eò perducentes, quænam tandem sint, addiscere cupis. Quod non invideo, adolescens: in primis cùm tu ætate juvenili, rerum optimarum cupidus, nescius unde has comparares, consilium quæ res est sacra, petiturus me adiisti. Audi igitur quantum utique in me situm est, atque admodum bono animo, quò facultatem summam adipiscaris, & quæ sint necessaria cognoscendi, eaque eloquendi, si posthac iis quæ ex me audieris, acquiescere volueris, eaque assiduo labore

1 Ἐρωτᾷς] Scriptus videtur dialogus in Iulium Pollucem cujus exstat onomasticum. Hinc illud fere in fine hujus dialogi: ἀλλ' ἤδη τοῖς Διὸς ἐς Ἀΐδας, &c. Sic inscribitur dialogus ψευδολογιστὴς, in Polyeuctum Sophistam. *Marcil.*

1 Καὶ

μελεσθαι, καὶ ἀσθμαίνοντα ἀνύσαι τὴν ὁδὸν, ἐς ἂν ἀφίκῃ πρὸς τὸ πέρμα. τὸ μὲν οὖν ἡσσημα, ὦ σμικρὸν, οὐδὲ ὀλίγης σπουδῆς δεόμενον, ἀλλὰ ἐφ' ὅτῳ ἐστὶ ποιῆσαι πολλὰ, ἐστὶ ἀγρυπνῆσαι, ἐστὶ παῖν ὑπομεῖναι ἄξιον. σκόπει γὰρ ὁπόσοι πάνυ μηδὲν ὄντες, ἐνδοξοι, καὶ πλούσιοι, καὶ τὴ Διῒ δυσχεράναι ἔδοξαν διὰ τὸν λόγον. ὅμως ἴσως, μὴ δέδιθι, μὴ ἡ πρὸς τὸ μέγεθος τῆς ἐλπιζομένης ἀποδυσπετήσῃς, μυρίας πάνυ τὰς πόνους ἐκφυγόντα. ἐπὶ γάρ σε τραχεῖαι πάνυ, καὶ ἄβατον, καὶ ἱδρῶτος μὲν ἡμᾶς γε ἄξομεν, ὡς ἐκ μέσης αὐτῆς ἀναστρέψαι κομιοῦσι. ἐπὶ δὲν ἂν διεφέρομεν τὴν ὁδὸν, ὅσοι τὴν σωτηρίαν ἐκείνην ἡγοῦνται, μακρὰν, καὶ ἀνάντη, καὶ καματηρὰν, ἐκ ὡς τὸ πολὺ ἀπιγνωσμένην. ἀλλὰ τόγε παρ' ἡμῶν ἐξαίρετον τὸ συμβαλεῖν; τοῦτό ἐστιν, ὅτι ἡδίστη τὸ ἄκρον, ἐκ ἐπιθυμητὴ τὸν, ἐκ ἐπιπλαγὴν, ἐκ καθίστη σὺν πολλῇ τῇ ἡσυχίᾳ, καὶ τρυφῇ, λειμῶνα διαθοῦν, ἐκ σκιᾶς ἀκηράτου, χολῇ, καὶ βάθει ἀνιὼν, ἀνθρώπῳ ἐπιστήσῃ τῇ ἄκρᾳ, ἐκ ἀγρώστεις ἐ κομῶν. καὶ τὴ Διῒ ὑπτίᾳ κατακείμενον, ἔκπνους, ὁπόσοι τὸν ἐπέρων ἑτεροπόνῳ διὰ ὑψηλὸν ἐπισκοπῶν σὺ τῇ ὑποπτείᾳ τὸ ἀνόδου. ἔστι γὰρ δυσβάτων, ἐκ ὀλισθηρῶν τὸ κρημνῶν μόλις ἀνέρπουσι, ἀπκυλιομένους ἐπὶ κεφαλὴν σύνοπτα, καὶ πολλὰ τραύματα λαμβάνοντας ἀεὶ τραχέσιν τοῖς πάσαις. σὺ δὲ πρὸ πολλοῦ ἄνω ἐστεφανωμένος, δίδυμα μυρίσματος ἔσῃ, ἅπαντα σὺ βεβαρῆ

bore exercere, & alacriter viam capessere, dum ad metam perveneris. Cæterùm rem non exiguam captas, quæ non mediocri studio indiget, sed pro qua multos labores, multaſque vigilias subire, ac quidvis sustinere convenit. Considera igitur quam multi qui antè nullius erant pretii, ob dicendi facultatem clari, divites, ac per Iovem nobilissimi visi sint. Atqui ne timeas, neque ob speratorum magnitudinem desperes, ratus infinitos labores tibi perferendos. Non enim te per asperam, neque per arduam, ac sudoris plenam viam ducemus, ut ex media fessus regrediaris: siquidem nihil ab aliis differremus, qui per consuetam illam deducunt, longam, acclivem, laboriosam, atque ut plurimum desperatam. Sed nostri consilii præcipuum hoc est, ut per jucundissimam pariter, & compendiosissimam facilemque ac declivem viam, cum multa animi voluptate, deliciisque per florida prata, exquisitamque umbram, quieto, placidoque gressu conscendens, absque sudore summo insistas vertici, & veneris indefessus, ac per Iovem, epuleris discumbens, ac illos qui per aliam incedunt viam in ascensu clivo ab edito despicias, adhuc per confragosa, & lubrica præcipitia, vix surrepentes, ac nonnunquam in caput devolutos, multaque vulnera cautium asperitate accipientes. Tu verò multò antè in summo coronatus, fœliciſſimus eris, brevi

1 Καὶ τὴ Διῒ ὑπτίᾳ κατακείμενον ἔκπνους, ὁπόσοι] Καὶ τὴ Διῒ ὑπτίᾳ κατακείμενον ἔκπνους, ὁπόσοι, &c. ἔκπνους ut ἔκνομος, ἔκλικος, ἔκνιος, & id genus alia. Sic paucis interjectis μονοτυχὴ κεφαλίδων λαζόν. Et infra ἔκπυστ. Marcil.

ὅσα ἐστὶν ἀγαθὰ ἐξ ἀρχῆς τε ἡθοποιΐας μηνύσει καὶ καθ' ὕδατος λαβών. ἡ μὲν δὴ ὑποσχεσις, ἄτε μεγάλη. ἀλλὰ πρὸς φιλίου Διὸς μὴ ἀπιστήσῃς, εἰ ῥᾴστά τε ἅμα, καὶ ἥδιστά σοι ταῦτα ἐπιδείξειν φαμὲν. εἰ γὰρ Ἡσίοδον μὲν ὀλίγα φύλλα ἐκ δὲ Ἑλικῶνος λαβόν, αὐτίκα μάλα ποιητὴς ἐκ ποιμένος κατέστη, καὶ ἤδε θεῶν, καὶ ἡρώων γένη, καὶ τοκῆας ἐκ μέσων ᾠδόμενον, ἡνίκα γε ἦν, ὁ πολὺ ὕστερος τῶν ποιητικῆς μεγαληγορίας ἐστὶν, ἐκ βραχεῖ καλαισθήσας ἀδωνάκῃ, εἴ τις ἐκμάθοι τὴν τραχεῖαν ὁδὸν; ὡς ἔγωγε ἐθέλοιμι διηγήσασθαί σοι βούλομαι Σιδωνίου τινὸς ἐμπόρου ἀπόνοιαν, δι' ἀπιστίαν ἀτελῆ γενομένου, καὶ τοῦ ἀκούσαντος ἀνόητον. ἦρχε μὲν γὰρ ἤδη Ἀλέξανδρος Περσῶν, μετὰ τὴν ἐν Ἀρβήλοις μάχην, Δαρεῖον καθηρηκώς. ἔδει δὲ πανταχόσε τῆς ἀρχῆς διαφθεῖναι τοὺς γραμματοφόρους, τὰ ἐπιτάγματα τοῦ Ἀλεξάνδρου κομίζοντας. ἐκ Περσῶν δὲ πολλὴ εἰς Αἴγυπτον ἐξήνυστο ἡ ὁδός. ἐκπεπέτασται γὰρ ἔδει τὰ ὄρη. εἶτα διὰ τῆς Βαβυλωνίας, εἰς τὴν Ἀραβίαν ἐλθεῖν. εἶτα ἐρήμῳ πολλῷ ἐλάσαντας, ἀφικέσθαι ποτὲ μόλις εἰς Αἴγυπτον, ἕκτῃ μηκίστῃ ἀνδρὶ δύζάντι σταθμοὺς τούτους διανύσαντα. ἤχθετο δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ἐπὶ τούτῳ. διότι Αἰγυπτίους τι δυσκινεῖν ἀκούων, ἐκ εἰχε διαλογίων ἐκπίμπειν τοῖς σατράπαις τὰ δοκοῦντα οἱ περὶ αὐτῶν. τότε δὴ ὁ Σιδώνιος ἔμπορος, ἐγώ σοι ἔφη ὦ βασιλεῦ ὑποσχόμαι δεῖξαι ὁδὸν, ἐκ πολλὴν ἐκ Περσῶν εἰς Αἴγυπτον. εἰ γάρ τις ὑπεροβαίη τὰ ὄρη ταῦτα, ὑπερβαίη δ' ἂν τελταῖος, αὐτίκα μάλα ἐν Αἰγύπτῳ ἐστὶ ἔσι. καὶ εἶχεν ὕτω. πολὺν brevi universa quæ à Rhetorica promanant bona, propemodum dormiendo consequutus. Hæc utique promissio est admodum magna: verùm per Iovem amicitiæ præsidem, ne diffidas, si facillimè pariter, & jucundissimè hæc tibi nos demonstraturos affirmamus. Si enim Hesiodus cùm pauca ex Helicone folia accepisset, protinus ex pastore poëta evasit, & numine Musarum afflatus, Deorum & Heroum genus decantavit, an Rhetorem, qui est multo infra poëtices magniloquentiam, brevi evadere erit impossibile, ei qui compendiosissimam viam didicerit? Itaque ego tibi narrare volo Sidonii cujusdam mercatoris consilium, quod ob incredulitatem imperfectum, ac audienti inutile remansit. Imperabat jam Persis Alexander, cùm pugna Arbelis commissa Darium profligasset: ac oportebat undique per imperium tabellarios disponere, qui Alexandri ferrent edicta. Erat verò ex Persis longissima in Ægyptum via: siquidem montes circumire oportebat, hinc per Babyloniam in Arabiam venire, tandem peragratis longis desertis vix tandem in Ægyptum pervenire. Quod viginti longissimarum stativarum iter homo expeditus vigesimo die confecisset. Id ægrè ferebat Alexander, quoniam audiebat Ægyptios nonnihil tumultuari, nec habebat quo pacto quæ sibi agenda viderentur, Satrapis celeriter significaret. Tum mercator Sidonius, Ego rex, inquit, viam haud longam ex Persis in Ægyptum, me tibi ostensurum polliceor. Etenim siquis hos montes superarit, superarit autem triduo, confestim in Ægypto erit. Et sic se res habebat: verùm Ale-

ἴνα Ἀλέξανδρος, οὐκ ἐπίστευσεν, ἀλλὰ γόητα εἶναι τὸν ἔμπορον ᾤετο. ὅπως τὸ παράδοξον τῆς ὑποχύσεως ἄπιστον ἰδιώταις τοῖς πολλοῖς. ἀλλὰ μὴ σύ γε πάθῃς τὸ αὐτό. εἴσῃ γὰρ πειρώμενος ὡς οὐδέν σε κωλύσει ῥητορα δεκεῖν μιᾶς ὅλης ἡμέρας, ὑπερπεζαδεύσαντα τὸ ὄρος ἐκ Περσῶν εἰς Αἴγυπτον. ἐγὼ δέ σοι πρῶτον ὥσπερ ὁ Κέβης ἐκεῖνος, εἰκόνα γράψαιμι τῷ λόγῳ, ἵνα τὴν ὁδὸν. δύο γάρ εἰσιν, αἳ φέρουσι τὸν ῥητορικὸν ἄγαθον. ἆρ' ἐρᾷς μου μετ' ἐμοῦ μοι δοκεῖς. κἀγὼ δῆτα, ἡμῖν, ἐφ' ᾧ ψυχαῖς κρῆθεν, πάνυ καλῇ, καὶ σύμπαντος, τὸ δ' Ἀμαλθείας κέρως ἔχουσα ἐν τῇ δεξιᾷ, παντοίοις καρποῖς ὑπερβρύον. ἐν δὲ πέρᾳ δέ, μοι δοκεῖ τὸ πλῆθος παρεῖναι ὁρᾶν, χρυσᾶν ὅλον ὄντα, καὶ ἐπέρασον. καὶ ἡ δόξα δ', καὶ ἡ ἰσχὺς παρέσασα, ἐν οἷ ἔπαιροι ὦσι πᾶσιν αὐτοῖς, ὅρμοι μικροῖς ἐοικότες, πολλοὶ ἀπαντάχ' ἐν περιπλεκόμενοι ἀλλήλοις, εἴ τις τὸ Νείλου εἶδες χαρακτῆρ μεμιμημένον. αὐτὸν μὲν, κείμενον ἐπὶ κροκοδείλῳ τινὸς, ἢ ἱπποπόταμῳ, οἷον οἱ πολλοὶ γράφουσιν αὐτόν. μικρὰ δέ τινα παιδία παρ' αὐτὸν παίζοντα. πήχεις αὐτοὺς οἱ Αἰγύπτιοι καλοῦσι. τοιοῦτοι ἐν περὶ τὴν ῥητορικὴν οἱ ἔπαινοι.

Alexander non credidit: sed deceptorem esse mercatorem existimavit. Ita quam plurimis promissiones admirandæ incredibiles videntur. Sed cave idem tibi accidat. Etenim experientia cognosces, quòd nihil prohibebit te Rhetorem censeri, uno neque integro die, montem ex Persis in Ægyptum transgressum. Cæterùm volo tibi, quemadmodum [1] Cebes ille, primùm imaginem sermone describere, qua viam utramque ostendam (Etenim duæ sunt, quæ ad Rhetoricam perducunt) quam non mediocriter amare mihi videris. Illa itaque in eminenti solio sedet: admodum formosa, & aspectu eleganti, dextra tenens [2] Amaltheæ cornu fructibus scatens omnifariis. In altera verò puta te Divitias videre adstantes, prorsus aureas, & amabiles. Adsint etiam Gloria & Potentia: circum ipsam verò laudes permultæ, parvis amoribus similes involvantur volitantes undique instar Nili, si aliquando depictum illum vidisti, crocodillo alicui, vel equo fluviatili insidentem, sicuti in eo plerique depingunt: parvos autem puerulos, quos Ægyptii Peches vocant, circum ipsum lusitantes: tales & circum Rhetoricam laudes. Tu verò

1 *Cebes ille*] Cebes Thebanus Philosophus fuit discipulus Socratis, quem scripsisse dialogos tres, qui inscribuntur Πίναξ, φοίνιξ & πίναξ Autores sunt, Laert. lib. 2. & Suid. sed præter πίνακα nihil extat. *Cogn.*

2 *Amaltheæ cornu*] Rhea Iovem epixa, metu patris infantem in Creta occuluit, nutriendum à duabus nymphis, Adrastea & Isda Melissei filiabus, hæ nutricaverunt illum capræ cujusdam lacte, cujus nomen fuerat Amalthea, eam capram Iuppiter jam adultus in sydera retulit, vocaturque à Græcis αἴξ ἀμάλθεια, hujus alterum cornu nymphis muticibus dedit videlicet officii præmium, hanc adjiciens facultatem, ut quidquid optassent, id illis ex eo suppullularet, hinc adagium ἀμαλθείας κέρας. Idem.

3 Πήχεις] Amores dicti πήχεις à statura. Philostrat. tabula Nili περὶ τὸ Νείλου οἱ πήχεις ἀθύρματι, παιδία ξύμμετρα τὸν ὄνομα. Bourd.

ως ὁρᾷς δὴ σὺ ὁ ἐρασής, ἐπηυμῶν δηλαδὴ ἐπ' ἄκρας ἡμέρας ἐπὶ τὸ ἄκρον, ὡς γαμήσειας τε αὐτὴν ἀνελθὼν, καὶ πάντα σὺν αὐτῇ ἔχοις, τὸ πλοῦτον, τὴν δόξαν, τοὺς ἐπαίνους. τόμῳ γὰρ ἅπαντα γίγνεται τοῖς μεμηνόσιν. εἶτα ἐπιδὰν πλησιάσῃς τῷ ὄρει, τὸ μὲν πρῶτον, δυσημερήσεις τὴν ὁδὸν, καὶ τὸ πρᾶγμα ὄμβριόν σοι εἶναι δοκεῖ, οἵα ἡ Ἄορνος ἐφάνη τοῖς Μακεδόσιν, ἀπόκρημνα αὐτὴν ἅπαντα καθορᾶν ἰδοῦσιν; ἀπρυχεῖ δὲ ὀρείοις ὑπερπτῆναι ῥᾳδίως, Διονύσου πνοὴ, ἢ Ἡρακλέους εἰ μέλλοι καθαιρεθήσεσθαι δεομένου. ταῦτά σοι δόξει τὸ πρῶτον. εἶτα μετ' ὀλίγον, ὁρᾷς δύο πάντως ὁδούς, μᾶλλον δὲ, ἢ μὴ, ἀτραπόν ἐστι στενὴ, καὶ ἀκανθώδης, καὶ τραχεῖα, πολὺ τὸ δίψος ἐμφαίνουσα, καὶ ἱδρῶτα. καὶ ἔφθη γὰρ ἤδη Ἡσίοδος, εὖ μάλα ὑποδείξας αὐτῇ. ὥστε οὐδὲν ἐμὲ δεήσει. ἡ ἑτέρα δὲ, πλατεῖα, καὶ ἀνθηρὰ, καὶ εὔυδρος, τοιαύτη, οἵαν μικρῷ πρόσθεν εἶπον. ἵνα μὴ δὲ πολλάκις λέγων πολλάκις, ἐπέχω σε ἤδη βάτοις εἶναι δυσάρμοις. πλὴν τό γε τοσοῦτο φαίνεσθαί μοι δοκῶ, ὅτι ἡ μὲν τραχεῖα σμικρὰ, καὶ ἀνάντης, καὶ πολλὰ ἴχνη τῶν ὁδοιπόρων εἶχεν. εἰ δέ που, πάνυ παλαιά. καὶ ἔγωγε καθ' ἑαυτὸν ἄθλιον ἀπῄλγουν, τοσοῦτον κάμνων, οὐδὲν δέον. ἡ ἑτέρα δὲ, ἅτε ὁμαλὴ οὖσα, καὶ ἀγχύλον οὐδὲν ἔχουσα, πρόῤῥωθέν μοι ἐφάνη, οἵα ἐστὶ, καὶ οὐκ ὀδύσασθαι αὐτήν. καὶ γὰρ ἐώρων νέον ἔτι ὢν τὸ βέλτιον. ἀλλὰ ἡ ποιητὴς ἐκεῖνος ἀληθεύειν ἔμελλε, λέγων ὡς τῶν μὲν φύσεως τὰ ἀγαθὰ, τόδ' ἐστὶ εἶναι ἄνευ. ἀπονηδὴ γὰρ ὁρᾷ τοὺς πολλοὺς μειζόνων ἀξιουμένους, εὐμοιρίᾳ τῆς αἱρέσεως τῆς

verò amator accedis, desiderans scilicet quàm celerrimè in summum evadere, ut quum ascenderis, eam uxorem ducas, illaque omnia habeas, divitias, gloriam, laudes, lege enim cuncta fiunt mariti. Inde quum appropinquaris monti, initio quidem desperabis, eaque res tibi videbitur, qualis Macedonibus apparuit Aornus, eam undique præruptam conspicantibus, & vix avibus transvolatu facilem: Baccho aliquo, vel Hercule si subruenda foret, indigentem. Et ita initio tibi videbitur. Deinde paulò pòst, duas cernes vias. Vel potiùs, altera est semita angusta, spinosa, aspera, multum sitis ac sudoris præ se ferens: quam jam antea [1] Hesiodus scitè ostendit, ita ut mei nihil indigeas. Altera verò lata est, florida, irrigua, qualem paulò ante dixi: ne eadem sæpius repetens, te qui jam Rhetor esse posses, detineam. Tantùm hoc addendum videtur: nempe asperam illam, & arduam non habere multa viatorum vestigia: sed si aliqua, ea valdè vetusta. Per illam ego miser ascendi, tantum laborans cùm haud necesse esset. Altera verò undique plana, nihilque habens confragosi, mihi non calcata, è longinquo apparuit, qualis sit. Haud enim cùm adhuc juvenis essem, quid optimum foret, cernebam: sed poëtam illum vera loqui existimabam, dicentem, Ex laboribus germinare bona. Illud verò minimè sic se habebat. Multos enim video absque labore in majorem dignitatem evectos, fœlici oratio-

1 *Hesiodus*] Hesiod. i. ἐργ. ait asperam esse ad virtutem viam, cæmen verò molle, hinc Pythagoræ littera, de qua Virg. *Coga.*

1 E'nil

λόγων, καὶ ὁδῶν. Ἐπὶ σὲ δ' ἂν εἰς τὼ ἀρχὴν ἀφικόμενον, εὖ οἶδα ὅτι ἀπορήσεις. καὶ ἤδη ἀπορῶν ὁποτέρων ἐτράπησαι. ὡς δὲ ποιήσεις ἤδη, ῥᾷστα ἐπὶ τὸ ἀκρόπολιν ἀναβήσῃ, καὶ διδυμομηνίσεις, καὶ γαμήσεις, καὶ θαυμασῶν πᾶσι δόξεις, ἐγὼ σοι φράσω. ἱκανὸν γὰρ τὸ ἐμαυτὸν ἐξαπατηθῆναι, καὶ ποιῆσαι. σοὶ δ', ἄτοπον, καὶ ἀνήσυχα φυέσθαι πάλαι, καὶ ἀλλ' ἐπὶ σὲ Κρόνου. δόξεις δὲ ἐπιτήδειοί σοι καρπὸς τις ἀνὴρ, ὑποσκληρὸς, ἀνδρώδης τὸ βάδισμα, πολλῷ τῷ ἥλιον ἐπὶ σὲ σώματος δεικνὺς, ἀρρενωπὸς τὸ βλέμμα, ἰσχνόχρως, τὰ τραχήλια ὑπείνης ὀδὰξ ἠλαμένων, λήρους τινὰς ὁ μέτωπος διεξιών, πρὸς σὲ ἵππαζε οἱ ἀποδακρυδρόμου, ὑποδεικνὺς τὰ Δημοσθένους ἴχνη, καὶ Πλάτωνος, καὶ ἄλλων τινῶν, μεγάλα μὲν, καὶ ὑπὲρ τὸν νῦν, ἀμαυρὰ δ' ἤδη, καὶ ἀσαφῆ τὰ πολλὰ ὑπὸ τοῦ χρόνου. καὶ φήσει διδυμομηνία σε ἔσεσθαι, καὶ νόμῳ γαμήσειν τὼ ῥήτορικὼ, εἰ κατὰ τούτων ὁδοίσιας, ὥσπερ οἱ ἐπὶ τὰ κῶλα βαίνοντες. εἰ δ' ἐκὼν μικρόν τι ἀποβαίης, ἢ ἔξω τὰ δίκαια, ἢ ἐπὶ θάτερα μᾶλλον κλιθείης τῇ βάσει, σκαπτιοῦσθαί σε τὸ ὀρθὸν οἶδα, καὶ ἀγύιαις ἐπὶ τὸ γάμου. εἰ δὲ τὰ σε κελεύσει ζηλῶν ὑπείνους τοὺς ἀρχαίους ἄνδρας, ἴωλα ἀποδείγματα ἀποδείξεις τὸν λόγον, οἷ ῥᾴδια μιμεῖσθαι, οἷα τὰ τῶν παλαιστῶν ἑρμαστίας ἐστὶν, Ἡγησίου, καὶ τῶν περὶ Κρατητα, καὶ Νησιώτου, ἀπεσφιγμένα, καὶ νωθρὰ, καὶ σκληρὰ, καὶ ἀκριβῶς διαπεπαμμένα ταῖς γραμμαῖς. πόνου δ', καὶ ἀγρυπνίαν, καὶ ὑδροποσίαν, καὶ τὸ ἀλίπαρες, ἀναγκαῖα ταῦτα, καὶ ἀποδιήτητα φήσει. ἀδύνατον γὰρ εἶναι ἄνδρα τοῦτον

tionum & viarum electione. Quum verò ad initium perveneris, probè novi te hæsitaturum. Iamque dubitas ad utram fit vertendum. Quid igitur jam tibi faciendum fit ut facillimè ad summum ascendas, fortunatus evadas, uxorem ducas, & admirabilis omnibus videaris, ego tibi expediam. Satis enim est me ipsum deceptum esse, & laborasse. Tibi verò nec sata nec culta, tanquam Saturni tempore, omnia proveniant. Confestim igitur accedet ad te, vir quidam robustus, subdurus, gressu virili, multum solis in corpore ostendens, aspectu masculo, vigilans, asperæ illius viæ dux, nugas quasdam ineptus narrans, ut se sequaris cohortans, Demosthenis, Platonis, & aliorum quorundam vestigia demonstrans, magna quidem, ac præsentibus majora, sed jam obscura, & pleraque tempore obliterata. Addet te beatum fore, ac lege nupturam tibi Rhetoricam, si per illa incesseris, velut qui super funes gradiuntur: si verò vel tantillum transgrediaris, vel extra rectum tramitem, aut in alteram partem magis inclines incessu, te à recta via, & ad nuptias deducente aberraturum. Inde te priscos illos viros imitari jubebit, inutilia orationum proponens exempla, nec imitatu facilia, qualia vetustæ sunt constructionis, Hegesii, Cratetis, & Nesiotæ, constricta, nervosa, dura, lineisque accuratè producta. Laborem autem, vigilias, aquæ potum, & squalorem, hæc omnia necessaria, & inevitabilia dicet: cùm sine ils viam

1 Ἐπὶ σὲ δ' ἂν εἰς τὼ ἀρχὴν] Ἐπὶ σὲ δ' ἂν εἰς τ. ἀ. Marcil.

ἀγνῦσαι τὴν ὁδὸν. ὃ δὴ πάντων ἀνιαρότατον, ὅτι σοι καὶ τὸ χρόνου πάμπολυν ὑποχρέωσι τὴν ὁδοιπορίας, ἔτη πολλὰ, καὶ οὐ μῆνας, καὶ οὐ τετραετηρίδας, ἀλλὰ καὶ ὀλυμπιάδας ὅλας ἀριθμῶν, ὡς ἂν ἀπαναπαμεῖν τὴν ἀκρόασιν, καὶ ἀπαγρεῦσαι, πολλὰ χαίρειν φράσασα τῇ ἐλπιζομένῃ σωτηρίᾳ εὐδαιμονίᾳ. πρὸς δὲ τούτοις, ὀλίγοις ἀπαντᾷ τὰ τοιαῦτα κακὰ. ἀλλὰ οὐκ ἂν ἡγήσαιτό σοι, εἰ μὴ μεγάλα πρότερον λάβοι. ὁ μὲν, ταῦτα φήσει, ἀλαζὼν, καὶ κεχαρισμένως ὡς ἀληθῶς, καὶ κρεττικὸς ἄνθρωπος, νεκροὺς εἰς μίμησιν παλαιοὺς ἀναστήσεις, καὶ ἀνορύττειν ἀξιῶν λόγους πάλαι κατορωρυγμένους, ὡς τι μέγιστον ἀγαθὸν, μαχαιροποιὸν ἢ ὃν, ἢ ἄλλον ἀτεχνήτου τινὸς χαμαιρυοῦς, ζηλῶν ἀξιῶν. καὶ ταῦτα, ἐν εἰρήνῃ μήτε Φιλίππου ἐπιόντος, μήτε Ἀλεξάνδρου ἐπιβαίνοντος. ὅπου τὰ ἐκείνων τότε ἐδόκει χρήσιμα, οὐκ εἰδὼς ὁποῖα νῦν κεκαινοτόμηται, ταχέα, καὶ ἀπράγμονα, καὶ ἐς τὸ εὐθὺ τῆς ῥητορικῆς ὁδός. σὺ δὲ μήτε πείθεσθαι, μήτε προσέχειν αὐτῷ, μή σε ἐκτραχηλίσῃ πρὸ τῆς παιδείας, ἢ τὸ παλαιὸν ἐκεῖνο, προηράσατο τοῖς πόνοις παιδευόμενος. ἀλλὰ εἰ πάντως ἐρᾷς, καὶ τάχιστα ἐθέλεις τῇ ῥητορικῇ συνεῖναι, ἀκμάζων ἔτι, ὡς ἂν προσέχοιο πρὸς αὐτὴν, ἴσθι τὸ μὲν δικαστῇ τούτῳ, καὶ πέραν δὲ μετρίᾳ ἀσθενεῖ, μακρὰ χαίρειν λέγε, ἀναβαίνειν αὐτὸν, καὶ ἄλλους, ὁπόσους ἂν ἐξαπατᾶν δυνήσεται ἀπάγειν, καταλιπὼν ἀδημονοῦντας, καὶ πολλῷ ἱδρῶτι συνόντας. πρὸς δὲ τὴν ἑτέραν ἐλθὼν, εὑρήσεις πολλὰς καὶ ἄλλας. ἐν τούτοις δὲ, καὶ σώφρονά τινα, καὶ σώφρονα ἄνδρα, διαστελλόμενον τὸ βάδισμα, ἐπικεκλασμένον τὸν αὐχένα, γυναικεῖον

viam conficere sit impossibile. Et quod omnium molestissimum, longum peregrinationis tempus tibi præscribet, annos multos: non per dies, non per triennia, sed per integras Olympiades numerans: adeò ut hoc audiendo ante laborem defatigeris, animumque despondeas, illa fœlicitate sperata longum valere jussa. Insuper non parvam horum malorum mercedem reposcet: sed neque dux esse incipiet, quin priùs magna dona acceperit. Hic quidem, dicet ista, superbus, & revera priscus, ac ætate desipiens homo, mortuos veteres ad imitationem proponens, & jampridem defossas orationes eruere dignum censens: ac ſr gladiarii fabri, vel intrepidi grammatistæ filium vellet imitari: idque in pace, neque Philippo ingruente, neque Alexandro imperante. Quo tempore illorum sermones vili sunt utiles, ignorans qualis nunc inventa sit nova, brevis, facilis, rectaque ad Rhetoricam via. Sed tu nec credas, nec attendas ipsi, ne te alicubi acceptum præcipitet, vel demum, priusquam tot labores exhauseris, in senium perducat. Sed si omnino amas, visque brevi cum Rhetorica congredi, adhuc vigens, ita ut ab ipsa redameris, aspero huic homini, & immodicè virili, longum valere dicas & ascendat ipse, aliosque quotquot poterit decipere sursum ducat, quos anhelantes, & multo sudore perfusos destituat. Quum verò ad alteram viam veneris, complures alios, atque inter hos perquam sapientem, & perpulchrum invenies virum, molli incessu, cervice infracta, vultu effœminato,

voce

τὸ βλίμμος, μελιχρὸν τὸ φώτημος, μύρον δαπανῶσα, τῷ δακτύλῳ ἄκρῳ τὴν κεφαλὴν κινήμενον. ὀλίγας μὲν ἔτι, ἴλλας δ', καὶ ὑακινθίνας τὰς τρίχας σὺν πλέζουσα, παίκαδόν τινα Σαρδαναπάπαλον, ἢ Κίνυραν, ἢ αὐτὸν Ἀγάθωνα, τὸ δὴ τραγῳδίας ἐπίχαρμον ἐκεῖνον ποιητήν. λέγω δ' ὡς λέπτυπον γνωρίζοις αὐτὸν, μὴ δέ σε ὕπνος ἡσπίσατο χρῶτος, καὶ φίλον Ἀφροδίτη, καὶ χαρίεσσα, ἀληλάθοι. καίτοι τί φημι; κἂν εἰ μούσῃ χάρις σοι προσπολῶν εἴποι τι, τὸ ὑμέτιον ἐκεῖνο ἀνοίξας στόμα, καὶ τῷ σωτῆρι φωνῇ ἀρίῃ, μάθοις ἂν ὡς οὐχὶ τῷ καθ' ἡμᾶς πῆς ἐστι, εἰ ἀρύσης κἀκεῖθεν ἔδυμον, ἀλλὰ πόθεν φάσμος ἔρσην, ἢ ἀμβροσίας τεθράμμενον. τοῦτο τοίνυν προσπολῶν, καὶ Θρῃκίας σειρῆν, αὐτίκα μάλα ῥᾴτως ἔσῃ, καὶ ἀδόλιπτον, καὶ ὡς ὀνομάζῃ αὐτὸς, βασιλεῖς σὺν τοῖς λόγοις ἀπονηκτιζήσῃ, τὸ τέθριππον ἐλαύνων τοῦ λόγου. δοθάξεται γάρ σε παραλαβὼν τὰ προσῶπα μὲν ἐκεῖνα. μᾶλλον δ' αὐτὸς εἰπάτω πρὸς σέ. γελοῖον γὰρ ὑπὲρ τοιούτου ῥήτορος ἐμοὶ προεῖσαι τοὺς λόγους, φαῦλον ὑπουργοῦντι ἴσως τοιοῦτον, καὶ τηλικοῦτον, μὴ δὲ σκυτέψω τινὰ πρὸ τοῦ ἄρματος, ὃν ὑπαχθήσομαι. φαίην ἂν τοιγαροῦν πρὸς σὲ ὧδέ πως [3] ἀπαξαπλῶς ὀπίσω ἔτι λοιπὸν τῆς κόμης. καὶ ὑπομειδιάσας τὸ γλαφυρὸν ἐκεῖνο, καὶ ἀκριβὲς, οἷον εἴωθεν, Αὐτοῦδιδὺ τὴν καμικὴν, ἢ Μαλθάκην, ἢ Γλυκέραν τινὰ μιμησόμενος τὴν Comicam Thaidem, vel Malthacen, vel Glyceram, blanditia vocis

voce suavi, unguenta spirantem, summo digito caput scalpentem: capillos quidem paucos adhuc, crispos tamen, & hyacinthinos componentem, perquam delicatum Sardanapalum quendam, vel [1] Cinyram, vel [2] Agathonem ipsum lepidum illum tragœdiæ poëtam. Hæc ideo refero ut hinc illum cognoscas, ac res tam divina, Venerique & Gratiis grata, minimè te lateat. Sed cur hæc dico? Etsi ad te nictantem accesserit, & aliquid dixerit, Hymettium illud os aperiens, & consuetam vocem emiserit, quamprimum intelliges eum non esse ex nobis quempiam qui terræ fruges comedimus: sed peregrinum spectrum, rore vel ambrosia enutritum. Itaque si ad istum accesseris, eique te tradideris, protinus Orator eris, etiam admirandus: & ut ipse vocat, rex in orationibus citra laborem evades, orationis moderans quadrigas. Nam te assumptum prima illa docebit. Sed potiùs ipse te alloquatur: siquidem ridiculum est me pro hujusmodi oratore verba facere, malum forsitan, talium tantorumque mimum, ne quem ago heroëm, alicubi lapsus conteram. Te igitur ita compellabit, reliquam adhuc tibi comam demulcens, & tenerum illud ac jucundum subridens, ut solet

1 *Cinyram*] Pindar. in Nemæis, & Plat. lib. 2. de leg. meminerunt Cinyræ. Item Suid. in dict. καταγηράσκω. Cogn.

2 *Agathonem*] Agathonis poëtæ tragici splendidi & liberalis meminit Aristophanes in Thesmophoriis cujus carminum molliciem multis modis deridet. Meminerunt Suid. & Plato. *Idem.*

3 Ἀπαξαπλῶς ὀπίσω ἔτι λοιπὸν τῆς κόμης] Ἀπροσδιονυσιακῶς ὁ. ε. λ. dimota nempe à fronte in tempora. *Mars.*

1 Οἷον

προσιωνῆ δ' φθέγμασιν. ἄρχεσθαι γὰρ τὸ ἀρρενωπὸν, καὶ ἐς πρὸς ἀνδρὸς, καὶ ἐρασμίου ῥήτορος. φήσει δ' ἴσως μετρεμάζων ὑπὲρ ἑαυτοῦ, μῶν σε ὁ ἀγαθὸς ὁ Πύθιος ἔπεμψε πρὸς με, ῥητόρων τὸ ἄριστον προσειπών, ὥσπερ ὅτε Χαιρεφῶν ἤρετο αὐτὸν, ἔδειξεν αὐτῷ ὅστις ἐστὶ σοφώτατος τῶν τότε; εἰ δὲ μὴ τοῦτο, ἀλλὰ καλῶ αὐτὸς ἥκεις ἁπάντων ὑπερεκπεπληγμένον τὰ ἡμέτερα, καὶ θαυμάσιον, καὶ πεπαιδευμένον, καὶ ὑπερφυῶς λέγοντα, οἷα μάλα εἰκὸς πρὸς οἷόν τινα δεινὸν ἄνδρα ἥκειν. προσδοκήσεις δὲ μηδὲν τοιοῦτον ὄψεσθαι, οἷον τῶνδε, ἢ τῶνδε παραβαλεῖν. ἀλλ' εἴ τις ἢ Τιτυὸς, ἢ Ὦτος, ἢ Ἐφιάλτης, ὑπὲρ ἐκείνους πάνυ φανεῖται σοι τὸ πρᾶγμα ὑπερφυὲς, καὶ περίφοβον. ἐπεὶ τὰς μὲν ἄλλας τοσοῦτον ὑπερφωνῶν σύριγξ, ὁπόσον ἡ σάλπιγξ τὰς αὐλοὺς, καὶ οἱ τέττιγες τὰς μελίττας, καὶ οἱ χοροὶ τοὺς ὑποδιδόντας. ἐπεὶ δὲ ἐμοῦ ῥήτορος αὐτὸς ἐθέλεις γενέσθαι, καὶ τοῦτο σὺν ἄλλῳ πολλῷ μᾶλλον μάθοις, ἔστι μόνον ὃ κεφάλαιον μάθημα οὗ ἂν εἴπω, καὶ ζῆλος πάντα. καὶ τοὺς νόμους, οἷς ἂν ἐπιτάξω χρῆσθαι, ἀκριβῶς μοι φύλαττε. μᾶλλον δὲ ἤδη πρόχειρα, μηδὲν οἰκήσας, μηδὲ παροιμίας, εἰ μὴ προσπεπλεόνασε ἐκείνοις τὰ πρὸ τῆς ῥητορικῆς, ὁπόσα ἡ ἄλλη προπαίδευσις τοῖς ἀνοήτοις ἐμοῦ βουλομένοις μετὰ πολλοῦ κάματου ὀλίγου ποιεῖ. δεῖσθαι γὰρ αὐτῶν δόξεις. ἀλλ' ἀνίπτοις τοῖς ποσὶν, ἡ παροιμία φησὶν, ἔμβαινε, καὶ μεῖον ἔξεις λόγον τοῦτο, ἢ ἂν τὸ κοινότατον μὴ γράφειν τὰ γράμματα εἰδῇς. ἄλλο γάρ τι ingredere, nihilo propterea deterior futurus, non si vel communissimum illud, nempe literas scribere nescias. Nam supra hæc omnia aliud

cis imitatus. Nam asperum est virile robur, nec ad mollitiem & blanditias oratoris aptum. Dicet igitur de seipso perquam modestè loquens. Num ô bone, te Pythius ad me misit, Rhetorum præstantissimum appellans, ut Chærephonti olim perquirenti ostendit quisnam ex tum viventibus esset sapientissimus? At si id non est, sed fama commotus venis, quoniam audieris omnes me summopere admirari, celebrare, obstupescere, & revereri, confestim intelliges ad quam divinum virum venias. Expectabis autem te nihil tale visurum, quod cum hoc vel illo compares. Sed veluti aut Tityus aliquis, aut Otus, aut Ephialtes, res omnino supra illos admiranda, & prodigiosa tibi videbor. Siquidem invenies me alios tantum voce antecellere, quantum tuba tibias, & cicadæ apes, & chori eos qui remisse canunt. Postquam verò & ipse Rhetor evadere cupis, idque haud facilè ab alio addiscere potes, solùm ô gloriolæ studium, ea quæ dico, sequere, ac omnia imitare: leges quoque quibus uti te jubeo, diligenter observa. Quin potiùs jam accede nihil cunctatus, nec deterritus, si non fueris iis initiatus, quæ ante Rhetoricam alia præexercitatio multo labore, stultis & vanis hominibus ad viam patefaciendam proponit. Nullius enim eorum indigebis, Sed quod inquit paræmia, pedibus illotis

1 Οἷον τῶνδε παραβαλεῖν] Παραβαλεῖν. Marcil.
2 Ἀνίπτοις τοῖς ποσὶν] Erasm Paræmiogr. *Bourd.*
3 Ἄλλο γάρ τι πρὸς πάντα ταῦτα ὁ μῦθος] Παρὰ πάντα, &c. *Marcil.*

1 Τὰς

ωδὲ πάντα ταῦτα ὁ ῥήτωρ. λέξω ἔ-
γωγε μὲν ὅπόσα χρὴ αὐτὸν ἐπεῖ-
σθην ἔχοντα ἥκειν ἐφόδια ἐς τὴν
πορείαν, καὶ ὅπως ἐπισκευασθῇ, ὡς
ἂν τάχιστα ἀφικόμενος διανύσειε. ἐ-
πεῖτα δ' αὐτὸς, ἃ μὲν ἔμπροσθεν ἐπι-
δείκνυς καὶ τὴν ὁδὸν, ἃ δ' ἐκ παρ-
αινῶν πρὸς ἄλλον δώσων, ῥᾴθυμός τε
ὑπὲρ τοὺς πάνυ λανθάνων, οἷός
αὐτός εἰμι, ἀναμφιλέκτως τε ἔμπρο-
σθεν, ἐκ μέσου, ἐκ τελευταίου τε λέ-
γειν ἐπιχειρῶν ἔχων. νόμιζε τοίνυν τὸ μέσον μὲν, τὴν ἀρχαιότητα. εἶτα, θράσος ἐπὶ τούτοις. καὶ ἄδικος ἴσθι, τόλμαν, καὶ ἀναισχυντίαν. αἰδῶ δ', ἢ ἐπιείκειαν, ἢ μετριότητα, ἢ εὐρυθμίαν, οἴκοι κάλλιπε. ἀκρόασιν δὲ, καὶ ὑπομονὴν τῶν πραγμάτων. ἀλλὰ μὴν ἐκ βοᾶν ὅτι μεγίστην, καὶ μέλλοντα ἀναισχυντεῖν, καὶ βάδισμα, οἷον τὸ ἐμόν. ταῦτα δ' ἀναλημμάτια πάνυ, καὶ μόνα ἐστὶν ὅτε ἱκανά. ἡ ἐσθὴς, δ', ἔστω διανθὴς, καὶ λευκὴ, ἔργον [1] τῆς Ταραντίνης ἐργασίας, [2] ὡς ἀφθαίτου τὸ σῶμα. καὶ ἡ κρηπὶς ἀττικὴ, καὶ γυναικεία τὸ πολυχρόδες. καὶ [3] ἐμβὰς, σικυωνία, πίλοις τοῖς λευκοῖς ἐπηρέπουσα. καὶ ἀκήλητοι πολλοὶ, καὶ βιβλίον ἀεί. ταῦτα μὲν αὐτὸν χρὴ σωτηλεῖν. τὰ δ' ἄλλα, κεῖθ' ὁδὸν ἤδη πρόσιον, ὅρα, καὶ ἄκουε. καὶ δή σοι τοὺς νόμους δίειμι, οἷς χρώμενός σε, ἡ ῥητορικὴ γνωρεῖ, καὶ προσήσεται, οὐδὲ ἀπορραφήσεται,

aliud quid est Rhetor. Primùm autem dicam, quodnam viaticum ad iter conficiendum, tibi sit domo afferendum venienti, & quomodo parandus victus, quò possis illud quàm celerrimè conficere. Deinde ipse, alia procedenti per viam ostendens, alia verò ante solis occasum admoneas, oratorem quovis potiorem te efficiam, qualis ipse sum, qui sine dubio, primas medias, ultimasque partes teneo eorum qui ad dicendum animum appellunt. Ergo quod est maximum, ignorantiam affer: deinde temeritatem: præterea audaciam, & impudentiam. Pudorem autem, æquitatem, modestiam, & verecundiam domi relinque. Nam sunt inutilia, & huic negotio adversantur. Quinetiam clamorem altissimum, ac cantum inverecundum, meoque similem incessum: siquidem hæc sunt perquam necessaria, solaque interdum sufficiunt. Vestis autem sit venusta, & candida, Tarentini opificii opus, ut corpus transpareat. Crepida verò Attica, & muliebriter multifidia, solea Sicyonia, socculis albis decorata, pedissequi multi, libellusque semper. Hæc te conferre oportet. Alia per viam procedendo jam vide, & audi. Nam tibi leges enarrabo, quibus si usus fueris, Rhetorica te cognoscet, & admittet, non au-

1 Τῆς Ταραντίνης ἐργασίας] Sic in dial. Meretr. Matr. & Masar. commendat Ταραντινίδιον. Est autem Ταραντινίδιον, ὕφασμα διαφανὲς καὶ λεπτὸν ἧττον Ταραντίνων περιφανίσεως τῶν κατασκευαζόντων. Sic ad oram Codicis Memmiani Bourd.

2 Ὡς διαφαινέσθαι τὸ σῶμα] Dixi de his vestibus ad illud Petronii,

Palam prostare nudam in nebula linea? Idem.

3 Ἐμβὰς Σικυωνία] De hoc calceamenti genere, in dialogo Meretr. Dor. & Myrtal. *Idem.*

1 Καὶ

καὶ σπουδαιεῖ, καὶ ἀπόβλητον ἀπίλεφόν τινα, καὶ καθάπαξ τὸν διαῤῥήτην. ἀλλὰ χρήμασθος μὲ τὸ πρῶτον ἐπιμεληθῆναι χρὴ μάλιστα, καὶ σύμφορα τὰ ἀναβολῆς. ἄπιστα πεντεκαίδεκα ἄττα, ἢ ἐ πλείονα τὸν εἴκοσιν ἀττικὰ ὀνόματα ἐκλέξας ποθὲν, καὶ ταῦτα ἀκριβῶς ἐπιμελετήσας, πρόχειρα ἐπ' ἄκρας τὰ γλώττης ἔχε τὸ ἄττα, καὶ κἄτα, καὶ μᾶν, ἔ ἄμυγμα, ἔ λῶστε, ἔ τὰ τοιαῦτα. καὶ ἐν ἅπαντι λόγῳ, καθάπερ τι ἡδυσμα ἐπίπασθε αὐτῶν. μελέτω ὃ μηδὲν τὰ ἄλλων, ἐὰν ἀνόμοια τυγχάνοις, [1] καὶ ἀσύμφυλα, ἔ ἀπῳδά. ἢ πορφύρα μόνον ἔστω καλὴ, καὶ ἁλῶσα, κἂν [2] σισύρα τὰ πολλὰ τὸ ἱμάτιον ᾖ. μὴ ὃ, διάῤῥητα, ἔ ξένα ῥήματα, ἔ ἀνανίκης ὑπὸ τὰ πάλαι εἰρημένα. καὶ ταῦτα συμφορήσας, διαξεῦξις, ἀποχωρεῖς autem aversabitur, odioque prosequetur, tanquam non initiatum, & arcanorum exploratorem. Proinde primò quidem formæ potissimùm & decori vestitus gerenda cura. Deinde quindecim, aut non plura quàm viginti Attica quædam vocabula selecta, diligenterque exercitata, summa in lingua in promptu habe, quædam, deinde, num, quodammodo, optime, atque id genus alia. Et in omni oratione, illa ceu condimentum insperge. Nulla tibi sit aliorum cura, si sint hisce dissimilia, incongrua, & absona. Tantummodo purpura sit pulchra, ac florida, licet pallium ex crassioribus pellibus sit consutum. Deinde ubi obsoleta, & peregrina, raroque ab antiquis usitata verba collegeris, hæc in eos ejaculare, cum quibus

1 Καὶ ἀσύμφυλα, καὶ ἀπῳδὰ] Lexicographi non ἀσύμφυλον legunt, sed ἀσύφυλον. Proferunt Homeri locum ex Iliade IX. & alterum Luciani ex libro De historia scribenda. Et quidem apud Homerum etiam Cicero ἀσύφυλον legisse videri potest Tusculana III. in Latina interpretatione illius loci Homerici. Sed verum si amamus, non nauci utraque vox ἀσύμφυλον & ἀσύφυλον. Neque Cicero ἀσύφυλον magis quàm ἀσύφυλον legisse ex illa interpretatione argui potest. Scriptura verò illa ἀσύμφυλος & ἀσύφυλος ex Criticæ gentis delirationibus orta est, quas apud Etymologistam legere licet. Oratoria vox est ἀσύμφυλος, & Poëtica, necessitate carminis ἀσύφυλος, ὁ ἐξω τῆ φύλη αὐτῆ, ἢ ἐκ τῆ φύλη αὐτῆ, qui extra gentem suam, sive extraneus genti suæ, ut nunc ἀσύμφυλα καὶ ἀπῳδὰ, quasi quæ extra gentem suam, atque extra chorum. Et verò etiam Luciani loco illo De historia scribenda, rectius fuerit ἀσύμφυλον καὶ ἀνέρμοσον, quàm ut nunc est, ἀσύφυλον aut ἀσύφυλον, quia ut prænonui ἀσύφυλον non nauci vox, ἀσύφυλον Poëtica. Hesychius tamen, ἀσύφυλος, inquit, ἀδύκιμος, μαθητὸς ἄξιος, ἄτιμος. Sed ea omnia etiam recte interpretamenta vocis ἀσύμφυλος. Etiam illud Iliadis XXIV. ἀλλ' ἴτω σὺν ἄκοσε κακὸν ἔπος, ἀδ' ἀσύφυλον, rectiùs legeris ἀδ' ἀσύφυλον, quasi dicat Helena, verbum erga me quasi extraneam, aut quasi peregrinam, neque gentis ejusdem. Patescet locum ipsum inspectanti. Et illud Iliadis IX. ἀσύφυλον μ' ἔρεξε, melius ἀσύφυλον μ' ἔρεξε *infamem fecit me*, nempe quasi de gente mea ejectum, aut exulem. Vetus itaque scriptura illa fateor ἀσύμφυλος & ἀσύφυλος: sed etiam Saturniæ lemæ veteres sunt. *Marcil.*

2 Σισύρα] Gl. MSS. σισύρα χιτὼν βαρβαρικὸς ἐκ δερμάτων. Rusticorum indumentum, sic Long. lib. 2. σισύρας ἐνδύμενος, penula scortea ex pellibus ovillis consarcinata, de qua Casaubonus ad Apol. Apul. Iunger. ad Long. dicitur etiam σίσυς & σισύρνα Tzetz. ad Lycophron. *Beurd.*

1 Καὶ

ριζόμενον ἐς τὰς συνουσιάδας. οὕτω γὰρ σε ὁ λεὼς ὁ πολὺς ἀποβλέψονται, καὶ θαυμάσουσι ὑπολήψονται, καὶ τὴν παιδείαν ὑπὲρ αὐτὰς, εἰ ἀποσκιαγκισασθαί με, τὸ ἀποξύσασθαι λέγεις. τὸ δὲ ἡλίῳ θέρεσθαι, εἰληθρεῖσθαι τὸ χρωβῶνα ἦ, συνουσιον. τὸ ὄρθρον ἦ, ἀκροκνεφίς. εἰσὶ τὴ καὶ αὐτὸς ποιήματα, καὶ ἀλλόκοτα ἀνόματα, καὶ ὀνομαζέτω. τὸ μὲ ἐρμηνεῦσαι δεινὸν, εὐλεξιν καλῶν, τὸ σωφρονοῦν. τὸ ὀρχηστὴν δὲ, χειρόσοφον ἐν σολοικισμὸς ἦ, ἢ βαρβαρισμὸς, ἐν ἔσω φέρομενον, ἢ ἀναισχυντία. καὶ σὺ χειρον ἀμφὸς ὄνομα. ὥστε ὄντος πινὸς, ὥστε ἠκουσμένου ποτὲ, ἢ ποιητὴ, ἢ συγγραφέως. ὃς ὅταν λέξαιν ἐδοκίμασε σοφὸς ἀνὴρ, καὶ τὴν φωνὴν ἐς τὸ ἀκριβέστατον ἀπηκριβωμένος. ἀλλὰ καὶ ἀναγίγνωσκε, τὰ παλαιὰ μὲ μὴ σύγε μὴ δὲ εἴ τι ὁ λῆρος Σωκράτης, ἢ ὁ χαλκέντερος Δημοσθένης, ἢ ὁ ψυχρὸς Πλάτων, ἀλλὰ τὰς τὸ πρὸ ἡμῶν ὀλίγον λόγους, καὶ ἃς φασι τοὺς μελέτας, ὡς ἔχεις ἀπ' ἐκείνων ἐπιστολιστὶ μᾶλλον ἐν καιρῷ καὶ χρῆσθαι, καθάπερ ἐν ταμιείοις τοῦ ἀμπελῶνος. ἐπειδὰν ἦ καὶ δὴ λέγειν, καὶ οἱ πρόγονοι ὑποβάλωσι τινὰς ὑποθέσεις, καὶ σοφισμὸς τὸ λόγων, ἄπιθι μὲ ὁπόσα ἂν ἦ δυσχερῆ λεγόμενα, καὶ ἐκφαυλιζέσθω, ὡς ἐδὲν ὅλως ἀνδρῶδες ἐαυτῶν. ἐλομένων ἦ, μὴ μελήσῃς, λέγε ὅ, τι κε ῥῆμα γλῶτταν ἔλθῃ, μηδὲν ἐκείνων ἐπιμεληθεὶς, ὡς τὸ πρῶτον, ὥσπερ ἂν καὶ ἔπι πρῶτον, ἐρεῖς ἐν καιρῷ σοφόν. καὶ τὸ δεύτερον, μὴ τοῦτο, καὶ τὸ τρίτον, μετ' ἐκεῖνο. ἀλλὰ τὸ πρῶτον ἐμπεσὸν, πρῶτον λεγέσθω. καὶ ἢν ὅτε τύχῃ, ὥστε τῷ μετώπῳ μὲ, ἡ κνήμις. ὥστε τῇ κνήμῃ ἦ, ἡ

bus conversaris: sic enim te vulgus intuebitur, & admirandum putabit, tuamque supra se eruditionem, si ἀποσκιαγκισασθαί, τὸ ἀποξύσασθαι *abradere*, dicas, & τὸ ἡλίῳ θέρεσθαι, *sole uri* εἰληθρεῖσθαι, & *arrhabonem* συνούσιον, & τὸ ὄρθρον *crepusculum* ἀκροκνεφίς. Nonnunquam etiam tu nova finge, & monstrosa vocabula: ut *interpretandi peritum* εὐλεξιν: & *honestorum prudentem* σοφόν. *saltatorem* autem χειρόσοφον. Quum verò solœcismum, vel barbarismum committes, unum tibi sit remedium, impudentia. Confestimque in promptu sit nomen poëtæ vel scriptoris alicujus, qui neque sit, neque unquam fuerit: à quo sapiente viro, & voce summa absolute claro, probetur hæc loquendi formula. Proinde tu re ne prisca legas, neque quæ nugator Isocrates, vel gratiarum expers Demosthenes, vel Plato frigidus scripta reliquêre: sed orationes eorum qui paulò antè nos fuêre, & quas exercitationes appellant, ut tanquam ex penu depromens, ab iis commeatum mutueris, quo in tempore utaris. Quum verò orandum erit, & qui aderunt, argumentum aliquod, aut dicendi occasionem tibi suggesserint: quæcunque fuerint illa, difficilia dicantur, & vilipendantur, tanquam nihil prorsus his insit virile. Quum verò elegeris argumentum, nihil cures, & dicito quicquid in linguam venerit, eorum nihil solicitus, ut primum, prout est primum debito proferas tempore: deinde secundum, postea tertium. Verùm quicquid primum inciderit, primum dicatur: & si ita evenerit, ocrea capiti, tibia galeæ adapterur.

Præ-

κήρυς. πλὴν ἀλλ' ἔπειγε, καὶ σύνειρε, καὶ μὴ σιώπα μόνον. κἂν περὶ ὑβριστοῦ τινος, ἢ μοιχοῦ λέγῃς Ἀθήνησι, καὶ οὐ Ἰνδοῖς, καὶ τοῖς Ἐκβατάνοις λεγόμενα. ἐπὶ πᾶσι δέ, ὁ Μαραθὼν, καὶ ὁ Κυναίγειρος, ὧν ἔσται μή τι ἄνευ ἡμῶν. καὶ ἀεὶ ὁ Ἄθως πλεόμενος, καὶ ὁ Ἑλλήσποντος πεζευόμενος, καὶ ὁ ἥλιος ὑπὸ τῶν περσικῶν βελῶν σκιαζόμενος, καὶ Ξέρξης φεύγων, καὶ ὁ Λεωνίδας θαυμαζόμενος, καὶ τὰ Ὀθρυάδου γράμματα ἀναγιγνωσκόμενα. καὶ ἡ Σαλαμὶς, καὶ τὸ Ἀρτεμίσιον, καὶ αἱ Πλαταιαὶ, πολλὰ ταῦτα, καὶ πυκνά. καὶ ἐπίπαν ὀλίγα σκῆνα ὀνόματα ἐπιπολαζέτω, καὶ ἐπαυλίσθω. καὶ συνεχὴς τὸ ἄσμα, καὶ τὸ δήκτυλον, κἂν μηδαμοῦ αὐτῶν δέῃ. καλὰ γάρ ἐστι καὶ εἰκῇ λεγόμενα. ὧν δέ ποτε καὶ ἀσμένοις εἶναι δοκῇ, πάντα ἀδέσθω, καὶ μελῳδείσθω. κἂν ποτὲ διαφθορᾶς πρόφασιν οὐδεμίαν, τοὺς ἄνδρας τοὺς δικαστὰς ὀνομάσῃς ἐμμελῶς, πεπληρωκέναι σοι τὴν ἁρμονίαν. τὸ γὰρ οἴμοι τῶν κακῶν, πολλάκις. καὶ ὁ μηδὲν παζέτω, καὶ λαρύγγιζε, καὶ ἐπιχρίμπτου τοῖς λεγομένοις, καὶ βάδιζε, μεταφέρων τὴν πυγήν. καὶ ἢν μήν σε μὴ ἐπαινῶσιν, ἀγανάκτει, καὶ λοιδορῶ αὐτούς. ὧν δ' ὀρθοὶ ἐσήκωσιν, ὑπὸ δ' αἰσχύνης ἤδη ὡσεὶ τὴν ἔξοδον ἑτοίμοι, καθίζεσθαι κέλευε. καὶ ὅλως, τυραννὶς τὸ πρᾶγμα ἔστω. ὅπως δὲ καὶ τὸ πλῆθος θαυμάζωσι τοῦ λόγου, λάβε τοῦ Ἰλιακοῦ ἀρξάμενος, ἢ καὶ νὴ Δία λάβε τοῦ Δευκαλίωνος, καὶ Πύρρας γάμων, ὧν δοκῇ, καταβίβασε τὸν λόγον ἐπὶ τὰ νῦν καθεστῶτα. οἱ μὲν σωιέντες, ὀλίγοι, οἱ μάλιστα μὲν σιωπήσαντες ὑπὸ δυσνομοσύνης. ὧν δὲ καὶ λέγωσί τι, ὑπὸ φθόνου αὐτὸ

Præterea festina, loquere expeditè, ac tantummodo ne taceas. Quod si de contumelioso, aut mœcho quopiam Athenis verba facias, quæ apud Indos, & Ecbatanos gerantur, referas. In omnibus sit Marathon & Cynægirus, sine quibus nihil fiat, semperque Athos navigetur, & Hellespontus pedibus teratur, & sol Persarum sagittis obumbretur, Xerxes fugiat, Leonidas sit admirationi, & Otryadis literæ legantur, & Salamis, & Artemisium, & Plateæ multa sint & crebra. Pauca verò illa vocabula insperſa innatent & efflorescant: & continuum sit illud, quædam, & utique, etiamsi non sit iis opus, nam pulchra sunt, vel temerè prolata. Et siquando canendi tempus videtur esse, omnia canantur, & melos fiant. Si verò desit canorum negotium, quum judices concinnè nominaveris, harmoniam expleſſe te puta. At illud heu malorum! sæpius repetatur, & femur percutiatur, vocem dilata, & in dicendo screa, ac incedendo clunes diverte. Quòd si te haud laudent, indigneris, eosque convitiis insecteris. Si verò surrexerint, jam præ pudore parati exire, sedere jube: sitque penitus res tyrannica. Vt verò multitudo quoque tuam orationem admiretur, ab Iliacis incipiens, vel per Iovem, si videtur, à Deucalionis & Pyrrhæ nuptiis ad præsentia sermonem devolve. Etenim qui hæc intelligant, pauci erunt, qui maximè propter benevolentiam tacebunt. Quòd si quid dixerint, id ob invidiam

1 Καὶ τὰ Ὀθρυάδου γράμματα] Plutarchus in Parallelis c. III. *Marcil.*

1 Τὶ

δέξυσι ὀφθ. οἱ πολλοὶ γ, καὶ χῆμα, καὶ φωνὴ, καὶ βάδισμα, καὶ θόρυβον, καὶ μέλος, καὶ κρηπῖδα, καὶ τὸ ἄτιτα σὺ εἶπον θαυμάσονται. καὶ τ ἰδρῶτα ὁρῶντες, καὶ τὸ ἄθυμα, οὐκ ἔξουσιν ὅπως ἀπιστήσουσι μὴ οὐχὶ παίδιόν τινα σὸν τοῖς λόγοις ἀγωνιστὴν εἶναί σε. ἄλλως τε, καὶ τὸ ταχὺ τοῦτο, εἰ σμικρὸν ἔχει τὸν ἀπολογίαν. καὶ θαῦμα ἔχει τοῖς πολλοῖς. ὥστε ὅσῳ μή ποτε γράψῃς, ἢ σκιαγράφος παρέλθῃς. ἔλεγχος γὰρ σαφὴς τοῦτό γε. οἱ φίλοι γ πολύτιμοι εἰσὶ, ἢ μισθὸν τ δίκαιον ἀπολοίτησαν, εἴ ποτε αἰσθοιντό σε κρᾶσι σῶμα χεῖρα ὁρίζοντος, καὶ παρίχοντες σύρειν τὸ λειχθησόμενον ἐν τοῖς μεταξὺ τ ἐπαίνων ἀμελείμμασι. καὶ γὰρ αὖ καὶ τῶδε μέλοι σοι τ λεχθὲν ἔχειν οἰκεῖον, καὶ συνάδοντα ταῦτα μὴ σοι τὰ ἐν τοῖς λόγοις. μὴ ταῦτα γ, σθένος ἐστὶ, θορυφορεῖτωσαν ἰσχνολυμμένον αὐτὸν καὶ τῶδε ὧν ἔφης μεταξὺ διαλαμβάνοντα. καὶ ἴσως τις ἐντύχῃ, θαυμάσας ἐαυτὸν σιωπᾷ λέγε, καὶ ὑπερεπαίνει, καὶ ἐπαχθὴς γίγνῃ αὐτῷ. τί γὰρ ὁ παιανιὸς πρὸς ἐμὲ, καὶ πρὸς ἅνα ἴσως μοι τ παλαιῶν ὁ ἀγὼν, καὶ τὰ τοιαῦτα. ὃ γ μέγιστον, καὶ πρὸς τὸ διδύσιμον ἀναγκαιότατον, ὀλίγα δὴ παρέλιπον. ἁπάντων καταγέλα τ λεγόντων. καὶ ἴσως μή τις κακῶς εἴπῃ, ἀλλότρια, καὶ οὐκ ἀναγκαῖα πρὸς τὸ δόξαι τοῖς πολλοῖς. ὥστε ὅσῳ μή ποτε γράψῃς, ἢ σκιαγράφος παρέλθῃς. ἔλεγχος γὰρ σαφὴς τοῦτό γε. οἱ φίλοι γ πολύτιμοι εἰσὶ, ἢ μισθὸν τ δίκαιον ἀπολοίτησαν, εἴ ποτε αἰσθοιντό σε κρᾶσι σῶμα χεῖρα ὁρίζοντος, καὶ παρίχοντες σύρειν τὸ λειχθησόμενον ἐν τοῖς μεταξὺ τ ἐπαίνων ἀμελείμμασι. καὶ γὰρ αὖ καὶ τῶδε μέλοι σοι τ λεχθὲν ἔχειν οἰκεῖον, καὶ συνάδοντα ταῦτα μὴ σοι τὰ ἐν τοῖς λόγοις. μὴ ταῦτα γ, σθένος ἐστὶ, θορυφορεῖτωσαν ἰσχνολυμμένον αὐτὸν καὶ τῶδε ὧν ἔφης μεταξὺ διαλαμβάνοντα. καὶ ἴσως τις ἐντύχῃ, θαυμάσας ἐαυτὸν σιωπᾷ λέγε, καὶ ὑπερεπαίνει, καὶ ἐπαχθὴς γίγνῃ αὐτῷ. τί γὰρ ὁ παιανιὸς πρὸς ἐμὲ, καὶ πρὸς ἅνα ἴσως μοι τ παλαιῶν ὁ ἀγὼν, καὶ τὰ τοιαῦτα. ὃ γ μέγιστον, καὶ πρὸς τὸ διδύσιμον ἀναγκαιότατον, ὀλίγα δὴ παρέλιπον. ἁπάντων καταγέλα τ λεγόντων. καὶ ἴσως μή τις κακῶς εἴπῃ, ἀλλότρια, καὶ οὐκ ἀναγκαῖα πρὸς τὸ δόξαι τοῖς πολλοῖς.

diam facere videbuntur. Sed vulgus, habitum, vocem, greſſum, deambulationem, cantum, crepidam, & tuum illud, atta, mirabitur: teque ſudantem cernens, & anhelantem, non poterit non credere, te perquam aptum eſſe in dicendo certatorem. Præterea hæc celeritas, non parvam habet excuſationem, & admirationem apud vulgus. Ideo cave ne aliquando ſcribas, aut meditatus prodeas: ſiquidem illud eſt manifeſtæ redargutionis. Amici verò ſaliant ſemper, ac cœnarum pretium exolvant, ſiquando memoria te lapſurum ſentiant, manum porrigentes, & inter laudes tuas, ſpatium præbentes, ut quod erat dicendum, rurſus invenire poſſis. Etenim & hoc tibi ſit curæ, ut proprium, & conſonantem habeas chorum. Et hæc tibi in dicendo ſunt obſervanda. Poſtea te, ubi proceſſeris, more ſatellitum ſtipent obvelatum, & de iis quæ dixiſti, interea differentem. Quòd ſiquis obviam tibi fiat, mira de te dicas, ſummiſque laudibus te extollas, ipſique moleſtus fias. Quid enim præ me eſt Pæanienſis? & mihi fortè adverſus aliquem ex veteribus eſt certandum: & alia hujuſmodi. Sed quod eſt maximum, maximeque ad exiſtimationem neceſſarium, propemodum omiſi. Omnia quæ dicuntur irride: & ſiquis rectè dixerit, aliena, non ſua oſtentare

1 Τί γὰρ ὁ Παιανιὸς πρὸς ἐμὲ] Gilbertus Cognatus commentator miſere hoc loco prodit memoriæ ſuæ defectum, dum neſcire videtur Demoſthenem debere intelligi. Plutarchus in vitis decem Rhetorum & in Demoſthene nos docet, Plebiſcita à Demoſthene promulgata ſemper ita cœpiſſe. Δημοσθένης Δημοσθένους Παιανιεὺς τάδε εἶπεν, id eſt, *Demoſthenes Demoſthenis filius Pæanius hæc dixit.* Palm. Quid per hanc dictionem ſit intelligendum nemo facilè divinabit. Eſt tamen qui Platonem intelligit, & fortaſſe rectè, quum παιανιὸς tribus quædam Athenienſis fuerit. Cogn.

ἑαυτοῦ δεικνύειν δοκείτω. ἢν δὲ μετρίως ἐνεχθῇ, πάντα ἔστω ἐπιλήψιμα. καὶ ἐν ταῖς ἀκροάσεσι μετὰ πάντας εἰσιέναι χρή. ἐπίσημον γάρ. καὶ σιωπησάντων ἁπάντων, ξένον τινὰ ἔπαινον ἐπειπεῖν, τὰς ἀκοὰς τῶν παρόντων ἐπιστρέφοντα, καὶ ἐνοχλήσοντα, ὡς ναυτιᾶν ἅπαντας ἐπὶ τῷ φορτικῷ τῶν ὀνομάτων, καὶ ἐπιφράττεσθαι τὰ ὦτα. ἐπισείσῃς δὲ μὴ πολλάκις τὴν χεῖρα, εὐτελὲς γάρ, μηδ' ἀναστῇς, πλὴν ἅπαξ γε, ἢ δὶς τὸ πλεῖστον. ὑπομειδία δὲ τὰ πολλά, καὶ δῆλος γίγνου μὴ ἀρεσκόμενος τοῖς λεγομένοις. ἀμφιλαφεῖς δὲ αἱ ἀφορμαὶ τῆς μέμψεως τοῖς συκοφαντικοῖς τὰ ὦτα. τὰ δὲ ἄλλα, χρὴ θαρρεῖν. ἡ τόλμα γάρ, καὶ ἡ ἀναισχυντία, καὶ τὸ ψεῦσμα, πρόχειρον, καὶ ὅρκος ἐπ' ἄκροις ἀεὶ τοῖς χείλεσι, καὶ φθόνος πρὸς ἅπαντας, καὶ μῖσος, καὶ βλασφημία, καὶ διαβολαὶ πιθαναί. ταῦτά σε ἀοίδιμον ἐν βραχεῖ, καὶ περίβλεπτον ἀποφανεῖ. τοιαῦτα μὲν τὰ φανερά, καὶ τὰ ἔξω. ἰδίᾳ δὲ πάντα πράγματα ποιεῖν σοι δεδόχθω, κυβεύειν, μεθύσκεσθαι, λαγνεύειν, μοιχεύειν, αὐχεῖν τε, κἂν μὴ ποιήσῃς, καὶ πρὸς ἅπαντας λέγειν, καὶ γραμμάτια ὑποδεικνύναι, ὑπὸ γυναικῶν δῆθεν γραφέντα. καλὸς γὰρ εἶναι θέλε. καί σοι μελέτω ὑπὸ τῶν γυναικῶν σπουδάζεσθαι δοκεῖν. ἐς τὴν ῥητορικὴν γὰρ καὶ τοῦτο ἀνοίσουσιν οἱ πολλοί, ὡς διὰ τοῦτό σου καὶ ἄχρι τῆς γυναικωνίτιδος εὐδοκιμοῦντος. καὶ τὸ δεῖνα δὲ μὴ αἰδεσθεὶς, κἂν πρὸς ἀνδρῶν ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ ἐρᾶσθαι δοκοίης, καὶ ταῦτα, γενειήτης, ἢ καὶ νὴ Δία φαλακρὸς ἤδη ὤν. ἀλλ' ἔστωσαν οἱ καὶ ἐπὶ τούτῳ συνόντες. ἢν δὲ μὴ ὦσιν, οἱ οἰκέται ἱκανοί. πολλὰ γὰρ καὶ ἐκ

tare videatur: quòd si mediocriter egerit, omnia carpantur. Præterea post cunctos in auditoria ingrediendum: id enim insigne est: omnibusque tacentibus, nova laus subdenda, quæ præsentium aures avertat, & interturbet: adeò ut omnes fastidio vocum nauseent, & aures obstruant. Interim manum haud frequenter moveas, id enim vile: nec nisi semel aut bis ad summum surgas. Plerumque autem subsanna, & palàm ostende tibi non placere quæ dicuntur. Abundè autem reprehensionum [1] sycophanticis aures suppeditabunt. Cæterùm, confidere oportet. Etenim audacia, impudentia, mendacium promptum, ac semper summis in labiis juramentum, in omnes invidia & odium, & maledicentia, & probabiles calumniæ, hæc omnia te brevi celebrem, & conspicuum reddent. Et hæc quidem sunt palàm facienda, & foris. Privatim verò res omnes perpetrare constituas: alea ludere, inebriari, scortari, mœchari, superbire, & si non facis, omnibusque dicere, & literas à mulieribus scriptas ostendere. Nam & pulcher esse velis, & des operam ut à fœminis amari videaris. Vulgus enim hoc ad Rhetoricam referet, ut propter hoc etiam, usque ad gynæceum sis celebris. Atque istud ne vereare, etiamsi à viris ob quippiam aliud amari videaris, idque cùm jam sis barbatus, atque adeò per Iovem calvus. Sed adsint qui etiam ob id tecum consuetudinem habeant: at si nemo alius adfuerit, vel famuli sufficient. Nam hinc multa

1 *Sycophanticis*] Legend. Plut. de curios. *Cogn.*

1 Ω'ς

ἓ τοιούτῳ πρὸς τὴν ῥητορικὴν χρήσιμα συμβαίνειν. πλείων ἡ ἀναισχυντία, καὶ θερμότης. ὁρᾷς [1] ὡς λαλίστεραι αἱ γυναῖκες, καὶ λοιδορῆσαι δριμεῖς, καὶ ὑπὲρ τοὺς ἄνδρας; εἰ δὴ τὰ ὅμοια πάσχοις, διοίσεις ἓ ἄλλων. καὶ μὴν καὶ τριχᾶσθαι χρὴ μάλιστα μὲν τὰ πάντα. εἰ δὲ μή, πάντως ὀπίσω. καὶ αὐτὸ δέ σοι τὸ σῶμα, πρὸς ἅπαντα ἁδίως ἐσχήσεται, καὶ ἡ γλῶττα ὑπηρετήσεται καὶ πρὸς τοὺς λόγους, καὶ πρὸς τὰ ἄλλα, ὁπόσα ἂν δυνήσεται. δυνήσεται δὲ σολοικίζειν μόνον, εἰδὲ βαρβαρίζειν, εἰδὲ ληρεῖν, ἢ ἐπιορκεῖν, ἢ λοιδορεῖσθαι, ἢ ἀλφεάλλειν, καὶ ψεύδεσθαι, ἀλλὰ καὶ νύκτωρ τἄλλα ὑποπλεῖν. καὶ μάλιστα μὲν πρὸς ἅπαντα πολλὰς τὰς ἐρωτικὰς μὴ διαρκέσῃς, πάντα αὐτὴ γε ἐπισκοπῶ, καὶ γενιμαιτέρα γιγνέσθω, καὶ μηδὲν ἀπορεφέσθω. μὲν τοῦτο ὦ παῖ καλῶς ἐκμάθῃς, δυνασεῖ δέ, εἰδὲ χαίρει σὺ αὐτοῖς βαρὺ, ὑπὲρ ὧν ἐπαγγέλλομαι σὺν τοῖς μακροῖς σε ἔσεσθαι ῥήτορα, καὶ ἡμῶν ὄμοιον ἀποτελεσθησεῖ. τὸ μὲν τέτο δέ, σὺκ ἐμὲ χρὴ λέγειν ὅσα σὲ βραχεῖ παρίσῃ σοι τὰ ἀγαθὰ ἡ ῥητορικὴ. ὁρᾷς γάρ ἐμὲ, ὃς πατρὸς μὲν ἀφανοῦς, καὶ οὐδὲ κυδαπρῶς ἐλευθέρου ἐγενόμην, [2] ὑπὲρ Ξοΐν, καὶ Θμοῦιν διδασκόμενος. ματρὸς δὲ ἀκεστρίας, ἐπ' ἀμφοδίᾳ πού. αὐτὸς δὲ τὸν ἄρχοντα ὑποσίπαιον

multa ad Rhetoricam utilia accedunt, auctior impudentia, & temeritas. Cernis ut loquaciores sunt fœminæ, viroſque superant convitiandi copia? Quòd si similia tibi accidant, cæteris præstabis. Iam verò & per omnia pice oblita depilari oportet: sin minus per illa prorsus. Os quoque ipsum ad omnia libenter tibi diducatur: & lingua sermonibus, & quibuscunque poterit aliis, subserviat. Potest autem non solùm solœcismum, & barbarismum committere, vel nugari, pejerare, convitiari, mentiri, calumniari: sed & aliud quid noctu agere. Et maximè quando tu unus tot amatoribus non sufficies, ipsa quidem omnia sciat facere, & fœcundior fiat, & nihil aversetur. Hæc si rectè didiceris puer, potes autem, cùm in iis nihil sit grave, audacter polliceor, te brevi Oratorem præstantissimum, nobisque similem evasurum. Cæterùm quæ sequentur, mihi non dicendum, quàm multa bona tu à Rhetorica sis brevi consecuturus. Cernis enim me, qui ex obscuro patre, nec merè libero, quique diutius quàm Xoës, & Thmüis serviverit: matre verò sartrice, in bivio quodam natus sum. Ipse verò forma non omnino

1 Ὡς λαλίστεραι αἱ γυναῖκες] Liban. *Bourd.* Mulier animal natura loquax. Plaut. in Aulul. *Nam multum loquaces merito omnes habemur.* Idem in Ciſtell. *Largiloqua exemplo ſumus plus loquimur quam ſas eſt.* Euripid. in Phœniſſ.

Φιλόλογον δὲ χρῆμα θήλειον λέγω
Ζμικρὰς δ' ἀφορμὰς ἐν λαβοῦσα πρὸς λόγον
Πλείους ὑποφέρουσιν ἀδονὰ δέ τις.
Πυναιξὶ, μηδὲν ὑγιὲς ἀλλήλαις λέγειν. Cogn.

2 Ὑπὲρ Ξοΐν καὶ Θμοῦιν διδασκόμενος] Ex hoc loco patet Lucianum traducere quendam rhetorem Ægyptium. Sunt enim Xois & Thmüis urbium nomina in inferiore Ægypto, unde nomi duo Ξοΐτης & Θμουΐτης nominabantur. *Palm.*

ἀδόκιμον εἶναι δόξας, τὸ μὲ πρῶτον, ἐπὶ ψιλῇ τῇ πτίσει, συνῆν τινι κακοδαίμονι, καὶ γλίχρῳ ἐφοιτᾷ. ἐπὶ δὲ τῷ ὁδὸν τοιαύτην ῥᾳστην ἅπασι κατιδεῖν, καὶ διεκπερᾶσαι, ἐπὶ τὸ ἄκρον ἐλθόμιλον, ὑπῆρχε μοι ἃ φίλη Ἀδράστεια, πάντα ἐκεῖνα, ἃ πρόθεν ἐφόδια, τὸ θράσος, ἡ ἀμαθία, ἡ ἀναισχυντία, [1] πρῶτον μὲ, οὐκ ἔτι πολιτικὸς ὀνομάζομαι, ἀλλ' ἤδη τοῖς Διὸς, καὶ Λήδας παισὶν ὁμώνυμος μεμύημαι. ἔπειτα δὲ γραῒ συνοικήσας, τὸ πρῶτον μὲ ἐμαθριζούσῃ πρὸς αὐτὴν, ἐρᾶν προσωποιήμῃ γυναικὸς ἑβδομηκοντούτιδος, τέτταρας ἔτι λοιπὰς ὀδόντας ἐχούσης, χρυσίῳ δὲ τούτους ἐδεδεμένους. πολλὰ ἀλλά με λιμὸς τοῦ πένεσθαι, ὑφιστάμην τὸ ἄθλον. καὶ τὰ ψυχρὰ ἐκεῖνα καὶ οὐκ ἔστιν ὅσου φιλήματα, ὑπερήδιστά μοι ἐπιπίπτει ὁ λιμός. εἶπε ὀλίγα δεῖν, κληρονόμος ἂν εἶχεν ἁπάντων κατέστη, εἰ μὴ καλλιφρὼν τις οἰκέτης ἐμαίνυτο, ὡς φάρμακον εἶη ἐπ' αὐτὴν ἐσπεμένον. ἐξωθεῖς δὲ ἐπὶ κεφαλὴν, ὅμως ὅδε τότε ἠπόρησε τὰ ἀναγκαῖα, ἀλλὰ καὶ ἐπῆν ἀδικῶ, καὶ παῖς ἐξεζόμην, πολλὰς καὶ πολλὰ, καὶ τοὺς δικαστὰς τοῖς ἀνοήτοις καθυπεχώρουν. καὶ ἡττῶμαι μὲ τὰ πλεῖστα. [2] οἱ φοίνικες δὲ, τοῖς προσιοῦσιν ἀεὶ τὰ ἆθλα διδόντες, ἐμὲ μόνον ἀπεστέρουν. ἐπεὶ δὲ ἐπὶ τὸ βῆμα ἀνέβαινον, ἐπὶ τὸ ἀκρότατον ἐλθόμιλον, ὑπῆρχε μοι ἃ φίλη Ἀδράστεια, πάντα ἐκεῖνα, ἃ πρόθεν ἐφόδια, τὸ θράσος, ἡ ἀμαθία, ἡ ἀναισχυντία, πρῶτον μὲ, οὐκ ἔτι πολιτικὸς ὀνομάζομαι, ἀλλ' ἤδη τοῖς Διὸς, καὶ Λήδας παισὶν ὁμώνυμος μεμύημαι. ἔπειτα δὲ γραῒ συνοικήσας, τὸ πρῶτον μὲ ἐμαθριζούσῃ πρὸς αὐτὴν, ἐρᾶν προσωποιήμῃ γυναικὸς ἑβδομηκοντούτιδος, τέτταρας ἔτι λοιπὰς ὀδόντας ἐχούσης, χρυσίῳ δὲ τούτους ἐδεδεμένους. πολλὰ ἀλλά με λιμὸς τοῦ πένεσθαι, ὑφιστάμην τὸ ἄθλον. καὶ τὰ ψυχρὰ ἐκεῖνα καὶ οὐκ ἔστιν ὅσου φιλήματα, ὑπερήδιστά μοι ἐπιπίπτει ὁ λιμός. εἶπε ὀλίγα δεῖν, κληρονόμος ἂν εἶχεν ἁπάντων κατέστη, εἰ μὴ καλλιφρὼν τις οἰκέτης ἐμαίνυτο, ὡς φάρμακον εἶη ἐπ' αὐτὴν ἐσπεμένον. ἐξωθεῖς δὲ ἐπὶ κεφαλὴν, ὅμως ὅδε τότε ἠπόρησε τὰ ἀναγκαῖα, ἀλλὰ καὶ ἐπῆν ἀδικῶ, καὶ παῖς ἐξεζόμην, πολλὰς καὶ πολλὰ, καὶ τοὺς δικαστὰς τοῖς ἀνοήτοις καθυπεχώρουν. καὶ ἡττῶμαι μὲ τὰ πλεῖστα. [2] οἱ φοίνικες δὲ,

no illiberali esse visus, sub initium ob victus penuriam, cum infœlici, suavi tamen conversabar amatore. Postquam autem viam hanc facillimam esse animadverti, eaque absoluta fastigium attigi: siquidem ô Adrastea chara mihi omnia illa quæ antè dixi, viatica suppetebant, temeritas, ignorantia, impudentia. Primùm quidem non amplius desiderabilis appellor: sed jam Iovis & Ledæ filiis factus sum cognominis. Deinde cum anu consuescens, primùm ab ipsa lautè accipiebar, simulans me amare mulierem septuagenariam, quæ dentes quatuor reliquos, eosque auro illigatos habebat: verumtamen ob paupertatem hunc laborem sustinebam: illaque capularis vetulæ oscula, fames reddebat mihi suavissima. Deinde parum abfuit, quin omnium bonorum quæ possidebat, hæres evaserim, nisi execrandus quidam famulus venenum ad illam tollendam à me emptum illi indicasset. Ob id in caput præceps ejectus, tamen neque tunc rebus necessariis carui: sed & orator esse videor, & in judiciis contendo, causam plerunque prodens, & judicum gratiam fatuis promittens. Vt plurimum tamen succumbo, ac nihilominus

1 Πρῶτον μὲν οὐκ ἔτι πολιτικὸς ὀνομάζομαι, ἀλλ' ἤδη τοῖς Διὸς καὶ Λήδας παισὶν ὁμώνυμος μεμύημαι] Et ex hoc loco patet rhetorem, quem subsannat Lucianus, primum Πέθανον (sic enim legendum, non ποτινὸν) deinde Διόσκορον vel Διοσκουρίδην vocatum fuisse. *Palm.*

2 Οἱ φοίνικες δὲ] Advocatorum palmæ aliquando sine lemniscis & corona, ut apud Iuvenal. Sat. 7.

ut tibi lasso
Figantur virides, scalarum gloria, palma.

Et Martial. Epig. 27. lib. 7.

Sic fora mirentur, sic te palatia laudent,
Evolat & geminas plurima palma fores.

Palmas coronatas ut hoc loci ὅσοι τὴν θύραν χλωρὰν ἐστεφανωμένοι. Tangit Arrianus Epicteti cap. 12. lib. 3. *Bourd.*

1 Ita

ἐπὶ τῇ θύρᾳ χλωροὶ ἐστεφανωμένοι. τούτοις γὰρ ἐπὶ τὰς δυσχεῖς χρῶμαι τοῖς δελέασιν. ἀλλὰ σὲ τὸ μισεῖσθαι ὡσοῦν ἀπαντῶν, καὶ ἐπίσημον εἶναί μοι, ἐπὶ τῇ μοχθηρίᾳ δὲ τέρπει σε πολὺ πρότερον τὸ λόγων, καὶ τὸ δείκνυσθαι τῷ δακτύλῳ τῶν σεμνῶν τὸ ἀκριβεῖν σὲ πάσης κακίας λελῆθθαι, ὃ μικρὸν ἔμοιγε δοκεῖ. ταῦτά σοι συμβαινῶ, νὴ τὸν πάνδημον, πολὺ ὠφέλιμον ἑαυτὸν παρέξεις, καὶ χάριν ἑαυτῷ μικρὸν ὑπαναισκόμενον. εἰπὲ. ὁ μνησιάδας εἶπεν ταῦτα, πεπαύσεται. σὺ δέ, ἵν' πειθῇς τοῖς εἰρημένοις, καὶ δὴ παρεῖναι νόμιζε οἷσπερ ἐξαρκῆς ἐπέρχεις ἐλθεῖν. καὶ ἤδειν σε κωλύσοντ' ἐπόμενον τῷ νόμῳ ἐν τοῖς δικαστηρίοις κρατεῖν, καὶ σὺ τοῖς πλήθεσιν οὐδοκιμεῖν, καὶ ἐπίφθονον εἶναι, καὶ χαμεῖν, ἃ χαιρῶν τὰ κωμικῶν, καθάπερ ὁ νομοθέτης, καὶ διδάσκαλον, ἀλλὰ καλλίστην γυναῖκα, τὴν ῥητορικὴν, ὡς τὸ τοῦ Πλάτωνος σεμνὸν πτηνὸν ἅρμα ἐλαύνοντα φέρεσθαι, σὲ μᾶλλον πρέπειν οἶμαι σαυτὸν εἰπεῖν, ἢ ἐκεῖνον οἶμαι τὸν Διός. ἐγὼ δέ, ἀργὸς γὰρ, καὶ δειλός εἰμι, ἐκχήσομαι ὑμῖν τὴν ὁδὸν, καὶ παύσομαι τῇ ῥητορικῇ ἐπιπολάζων, ἀσύμβολον ὢν οἶμαι αὐτῷ τὸ ὑμέτερον. μᾶλλον δ' ἥδη πέπαυμαι. ὥστε ἀκριβῶς ἀνακηρύττεσθε, καὶ θαυμάζεσθε, μόνον τοῦτο μεμνημένοι, ὅτι μὴ τῷ τάχει ἡμῶν κεκρατήκατε, ὠκύτεροι φαίνοντες, ἀλλὰ τῇ ῥᾳστώνῃ τραπέντες τῇ ὁδῷ.

nus viridi palma fores coronantur. Nam his erga infœlices illecebris utor. Præterea ab omnibus odio haberi, & morum pravitate, longè priùs quàm sermonum esse insignem, ac digito monstrari, en ille qui cunctis flagitiis præcellere fertur: non parva res esse mihi videtur. Hæc te moneo per Venerem, quæ meipsum multò priùs monui, nec gratiam exiguam mihi ipsi comparavi. Esto: generosus ille hæc dicere desinet. Tu verò si dictis credas, ibi te esse puta quò pervenire ab initio desiderabas, & nihil obstabit si leges has observaris, quominus in judiciis vincas, apud multitudinem clareas, & acceptus sis, & tibi nubat, non anus quæpiam Comica, quemadmodum legislatori illi & præceptori tuo, sed mulier pulcherrima, Rhetorica ipsa: ita ut cùm illo Platonis curru alato veharis, magis te deceat de te ipso loqui, quàm illum de Iove. Ego verò ignavus cùm sim, & timidus, è via vobis decedam, & Rhetoricæ ope ex obscuro emergere desinam, ignarus quo pacto vestra cum illa conveniant. Quin potiùs jam desino. Itaque sine pulvere victores proclamemini, & admirationi sitis, hoc solùm memoria tenentes, vos qui visi estis velociores, non superasse nos celeritate, sed quia facillimam pronamque viam inivistis.

ΦΙΛΟΨΕΥΔΗΣ, Η ΑΠΙΣΤΩΝ.

PHILOPSEVDES, SIVE INCREDVLVS, TYCHIADES ET PHILOCLES.

ARGVMENTVM.

Disputatio est de vi magica, de incantamentis, de spectris, & mortuorum animis: an ea videlicet super terram ambulent, seseque quibus libitum fuerit, ostendant: cujusmodi & hodie quadam superstitione atque illusionibus damonum vexati plerique credunt. Negat Lucianus hujusmodi esse phantasmata: & affirmat magicam vim, meras esse praestigias. Atque hæc omnia fingit apud Philosophum Eucratem agi, & philosophorum exemplis confirmari, ut pro more illorum vanitatem persequatur.

ΤΥΧΙΑΔΗΣ.

Ἔχεις μοι ὦ Φιλόκλεις εἰπεῖν τί ποτε ἄρα τοῦτό ἐστιν, ὃ τοὺς πολλοὺς εἰς ἐπιθυμίαν ἄγει ψεύδεσθαι τοσούτου, ὡς αὐτούς τε χαίρειν μηδὲν ὑγιὲς λέγοντας, καὶ τοῖς τὰ τοιαῦτα διεξιοῦσι μάλιστα προσέχειν τὸν νοῦν; Φιλο. πολλά ὦ Τυχιάδη ἐστὶν, ἃ τοὺς ἀνθρώπους οἷός ἀναπείθει τὸ ψεύδεσθαι λέγειν, εἰς τὸ χρήσιμον ἀποβλέποντας. Τυ. [1] Οὐδὲν πρὸς ἔπος τοῦτο φασὶν, οὐδὲ πρὸς τούτων ἡγοῦμαι, ἐπόσοι τῆς χρείας ἕνεκα ψεύδονται. συγγνώμης τοίνυν ἅπαντες μᾶλλον ἢ μισθοῦ ἄξιοι, ὁπόσοι ἢ πολεμίους ἐξηπάτησαν, ἢ ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ τοιούτου φαρμάκῳ ἐχρήσαντο τοῖς δεινοῖς, οἷα πολλὰ καὶ Ὀδυσσεὺς ἐποίει, τλήμων τε αὐτὸς ψυ-

Potes mihi Philocles dicere quidnam id tandem sit, quod multos in mentiendi cupiditatem adducit, ut pariter gaudeant, quum & ipsi nihil sani loquuntur, & his qui talia narrant, maximè animum intendant? *Phil.* Multa sunt, Tychiade, quæ nonnullos mortales mentiri compellunt, quia [1] in rem vident conducere. *Tych.* Nihil ad rem hæc, ut ajunt, neque enim de his rogabam, qui quum usus postulat, mentiuntur. Venia nimirum hi, imò laude plerique eorum sunt digni, quicunque vel hostes fefellerunt, vel ad salutem tali pharmaco in periculis usi sunt: qualia multa Vlysses etiam fecit, ut

1 *In rem*] Dives ille apud Iuvenal.

Quid enim salvis infamis nummis.

Oreſt in elect. Sophoclis δοκῶ μὲν οὐδὲν ῥῆμα σοῦ κέρδει κακόν. Cogn.

2 Οὐδὲν πρὸς ἔπος] Proverb. *Bourd.*

1 He-

χὴν ἀρνύμενος, καὶ τὸ νόσφι τῶν ἑταίρων. ἀλλὰ σοὶ ἐκεῖνον ἂν ἄρεστὸν φημὶ, οἱ αὐτὸ ἄνδρα τὸ χρεὼν τὸ ψεῦδος σοὶ πολλοῦ τὸ ἀληθείας πάντως, ἡδόμενοι τῷ σφάλματι, καὶ διαστρέφοντες ἐπ' ἀδίκοις ἀφορμὴν ἀναπηδᾶν. τούτους μὲν ἴθελον ἐάσειν, αὐτὸν ἀγαθὸν τοῦτο ποιοῦσιν. Φιλο. ἦπου κἀκείνοις ἤδη πάνυ τοιοῦτος, οἷς ἔμφυτος ἔρως ἐστὶν ἐπὶ τοῖς τὸ ψεῦδος; Τυ. καὶ μάλα πολλοί εἰσιν οἱ τοιοῦτοι. Φιλο. τί δ' ἂν ἄλλο, ἢ ἄνοιαν χρὴ αἰτίαν εἶναι αὐτοῖς φάσκειν ἢ μὴ ἀληθῆ λέγειν, εἴγε τὸ χρέσσον αὐτῷ ἢ βελτίστῳ προαιροῦνται; Τυ. ἀλλὰ τοῦτο, ἐπεὶ πολλοῦ ἂν ἐγώ σοι δείξαιμι, σωιστὰς τἄλλα, καὶ τῶν γοήτων ψευμαστὰς, σὲν οἷσι ὅπως ἐαλωκὼς τούτῳ τῷ κακῷ, καὶ φιλοψευδεῖς ὄντας, ὡς ἀνιᾶσθαί με, εἰ τοιοῦτοι ἄνδρες ἄρεστοι τὰ πάντα, ὁμως χαίρουσιν, αὐτούς τε, καὶ τοὺς ξυνεγχάνοντας ἐξαπατῶντες. ἐκείνους μὲν γὰρ τοὺς παλαιοὺς ἐῶ ἡμῖν τὸ χρὴ εἰδέναι, τὸν Ἡρόδοτον, καὶ Κτησίαν τὸν κνίδιον, καὶ ὧν τούτων, τοὺς ποιητὰς, καὶ τὸν Ὅμηρον αὐτὸν, ἀοιδίμους ἄνδρας ἐγχεάρδῳ τῷ ψεύσματι κεχρημένους, ὡς μὴ μόνον ἐξαπατᾶν τοὺς τότε ἀκούοντας αὐτῶν, ἀλλὰ ἐς μέσους ἡμῶν διικνεῖσθαι τὸ ψεῦδος, ἐκ ᾠδῆς τε καλλίστης ἕπεσθαι, καὶ μέτροις φυλαττόμενον. ἐμοὶ γοῦν πολλάκις αἰδεῖσθαι ὑπὲρ αὐτῶν ἔπεισιν, ὁπόταν ἀρανὲς τομῶν, καὶ Προμηθέως δεσμὸν διηγῶνται, καὶ γιγάντων ἐπανάστασιν, καὶ τὴν ὁμοῦ πᾶσαν τραγῳδίαν, καὶ ὡς δι' ἔρωτα ὁ Ζεὺς ταῦρος, ἢ κύκνος ἐγένετο, καὶ ὡς ἐκ γυναικὸς

ut & vitam suam & sociorum reditum redimeret. Sed de illis vir optime dico, qui nulla necessitate veritati mendacium anteponunt, ipsa re delectati, in eaque sine ullo prætextu idoneo versati. Quare scire velim cui bono isti illud agant. *Phil.* An alicubi tales aliquos jam deprehendisti, quibus insita sit hæc mentiendi libido? *Tych.* Et complures quidem sunt istiusmodi. *Phil.* Quid aliud ergo in causa sit, quòd mentiuntur, nisi dementia? siquidem rem pessimam optimæ loco præoptant. *Tych.* Hoc nihil est, nam ego tibi multos ostenderim ad cætera prudentes, ac sapientia mirabili: nescio quo pacto tamen hoc malo captos, mendaciique studiosos, adeò ut ego certè molestè feram, quòd viri tales, cæteris omnibus in rebus optimi, gaudent tamen & se, & eos in quos inciderint, fallere. Nam veteres illi, quòd tibi notius quàm mihi esse debet, [1] Herodotus, Ctesiasque Cnidius, & ante hos poëtæ, & ipse Homerus viri celebres, mendaciis scriptis usi sunt, ut non solùm eos fallerent, à quibus tunc audiebantur, sed ad nos etiam mendacium per manus traditum perveniret, in pulcherrimis versibus, metrisque servatum. Me ergo sæpe illorum versuum nomine subit pudor, siquando cœli sectionem, ac Promethei vincula recensent, gigantumque rebellionem, atque omnem illam de inferis tragœdiam. Et ut ob amorem Iupiter in taurum, & cygnum versus sit: utque

1 *Herodotus*] Herodotum verius mendacium quàm historiæ parentem nuncupaveris. Mira enim ab eo de Xerxis expeditione & transitu, id Lucianus lib. 2. ver. hist. inter mendaces Ctesiam, Cnidium & Herodotum ponit. *Cogn.*

τις, ἐς ὄρνεον, ἢ ἐς ἄρκτον μετέπιπτεν. ἔτι δὲ πηγάσους, καὶ χιμαίρας, καὶ ζορζόνας καὶ κύκλωπας, καὶ ὅσα τοιαῦτα, πάνυ ἀλλόκοτα, καὶ περίεργα μυθίδια, παίδων ψυχὰς κηλεῖν δυνάμενα. ἔτι τῷ μορμὼ, καὶ τῷ λάμιαν δεδιότων. καίτοι τὰ μὲν τῶν ποιητῶν, ἴσως μέτρια. τὸ δὲ πόλεις ἤδη καὶ ἔθνη πολλὰ, κοινῇ, καὶ δημοσίᾳ ψεύδεσθαι, πῶς οὐ γελοῖον; εἰ Κρῆτες μὲν τοῦ Διὸς τάφον δεικνύοντες οὐκ αἰσχύνονται, Ἀθηναῖοι δὲ τὸ Ἐρεχθόνιον ἐκ τῆς γῆς ἀναδῦναί φασι, καὶ τοὺς πρώτους ἀνθρώπους ἐκ τῆς Ἀττικῆς ἀναφῦσαι, καθάπερ τὰ λάχανα. πολὺ σεμνότεροι δῆτοι τοῦ Θηβαίων, οἱ ἐξ ὄφεως ὀδόντων, σπαρτούς τινας ἀναβεβλαστηκέναι διηγοῦνται. ὃς εἰ μὲν ἂν ὧν ταῦτα καταγέλαστα ὄντα, μὴ αἴνιγμα φληδῆ εἶναι, ἀλλ' ἐμφερῶς ἂν ἐξεζήτουν ταῦτα, Κορδίδη τινὸς, ἢ Μαρήτη νομίζοι τὸ πείθεσθαι, ἢ Τελεπτόλεμον ἐλάσαι ἀφ' ἅρματος ἐπὶ δρακόντων πτερωτῶν, ἢ [1] Πᾶνα ἥκειν ἐξ Ἀρκαδίας σύμμαχον ἐς Μαραθῶνα, ἢ Ὠρείθυιαν ὑπὸ Βορέου ἁρπασθῆναι, ἀσεβὴς ἂν τάς γε, καὶ ἀνόητος αὐτοῖς ἔδοξεν, ὅτῳ προδήλοις, καὶ ἀληθέσι πράγμασιν ἄπιστον. ἐς τοσοῦτον ἐπικρατεῖ τὸ ψεῦδος. Φιλο. ἀλλ' οἱ μὲν ποιηταὶ ὦ Τυχιάδη, καὶ αἱ πόλεις ἴσως, συγγνώμης τυγχάνοιεν ἄν. οἱ μὲν, τὸ ἐκ τοῦ μύθου τέρπνὸν ἐπαγωγότερον ὄν, ἐγκαταμιγνῦντες τῇ γραφῇ, ὅτῳ μάλιστα δόντες τοὺς ἀκροατάς. Ἀθηναῖοι δὲ, καὶ Θηβαῖοι, καὶ εἴ τινες ἄλλοι, σεμνοτέρας ἀπ-

utque mulier mutata in avem, vel ursam. Præterea Pegasos, Chimærasque, & Gorgonas, & Cyclopas, atque id genus omnia, admodum absurdas monstrosasque fabulas, & quæ puerorum mentes afficere queant: qui larvam adhuc, lamiamque metuunt. Atqui poëtica fortè sunt tolerabilia. Iam verò & urbes, & gentes multas, una voce publiceque mentiri, qui non sit ridiculum? Veluti quum Cretenses Iovis sepulchrum ostendere non pudet: Athenienses Erichthonium editum è terra ferunt: primosque illos homines in Attica olerum more ex terra emersisse. Hi multò verecundiores quam Thebani, qui ex dentibus serpentis, sativos quosdam progerminasse narrant. Quòd siquis hæc, cùm sint ridicula, non putet esse vera: sed ea prudenter examinans. Corœbi cujuspiam, aut Margitæ existimet esse, credere aut Triptolemum in alatis draconibus per æëra vectum esse, aut Pana Marathonem suppetias ex Arcadia venisse, vel Orithyam à Borea raptam esse, impius nimirum hic, atque insanus videatur eis, quippe qui tam manifesta, veraque non credat, usque adeò obtinet mendacium. *Phil.* At poëtis Tychiade urbibusque fuerit fortassis ignoscendum. Nam illi delectationem illam quæ ex fabula proficiscitur: ut quæ maxima sit illecebra, poëmatibus suis immiscent, qua potissimùm erga auditores opus habent. Athenienses verò & Thebani, & siqui sunt alii, patriæ suæ

1 Πᾶνα] In Iove Tragœdo. Long. lib. 3. *Bourd.* Pan cum Athenienses duce Miltiade cum Persis essent dimicaturi in campo Marathonio eo in loco Græcis auxilium tulit, atque repressit Persarum ferociam, meminit Theocr. in Syring. ὑμν.

1 Ἀπ-

φαίνονται πὰς πατρίδας ἐκ Ϝ τοιούτων. εἰ γὰρ πᾶς ἀφίλοι τὰ μυθώδη τοῦτα ἐκ Ϝ Ἑλλάδ☉, οὐδὲν ἂν κωλύσῃ λιμῷ τὰς ἀδεισηγὰς αὐτῶν διαφθαρῆναι, μὴ ϑ ἀμισθὶ Ϝ ξένου τἀληθῆ ἀκοῦσαι ἐθελησάντων. εἰδὲ μὴ ϑ μιᾶς ἕνεκα τοιαύτης αἰτίας, ὅμως χαίροντες τῷ ψεύσματι, παγγέλοιοι εἰκότως δικηῶν ἂν. Τυ. εὖ λέγεις. ἐγὼ γὰρ ϖρῶϊ Εὐκράτους ἦκω σοι Ϝ πάνυ πολλὰ τὰ ἄπιστα, καὶ μυθώδη ἀκούσας. μᾶλλον ϑ μεταξὺ λεγομένων, ἀπιὼν φεύγοιμι, ἢ φέρων Ϝ πρόσωπον τῷ ὑπερβολῇ, ἀλλά με ϖάνυ αἱ ἐρινύες ἐξήλασαν, πολλὰ ϖροφῆσαι, καὶ ἀλλόκοτα διεξιόντ☉. Φιλο. καίτοι ὦ Τυχιάδη, [1] ἀξιόπιστ☉ ὁ Εὐκράτης ἐστὶ, καὶ ὑδὶς ἂν ὑδὶ πιστεύσειεν, ὡς ἐκεῖν☉ ὕπω βαθὺν πώγωνα καθειμέν☉, ἑξηκοντούτης ἀνὴρ, ὃς ϵ φιλοσοφίᾳ ξυὼν τὰ ϖολλὰ, ὑπομείνειεν ἂν ϵ ἄλλου τινὸς ψεύδεσθαι ἀκοῦσαι ϖαρὼν, ἐχ ὅπως αὐτὸς ϖ τολμήσῃ τοιοῦτον. Τυ. εὖ γὰρ οἶδα ὦ ἐπῖρε οἷα μὲ εἶπεν, ὅτως ϑ αὐτὰ ἐπιστώσαιτο, ὡς ϑ ϵ ἐκϖνῆσαι τοῖς πλείοσι, δεδιὼς μὴ ϖως τὰ παιδία, ἅστε με ϵ ἀποβλέποντα εἰς αὐτὸν, ϖοικίλα ὑπονοῆσαι. ἄρτι μὲ, ὡς μεμάνησαι, καὶ ἔξω εἶναι Ϝ καθεστηκότ☉. ἄρτι ϑ, ὡς χρὴς ὢν, ἄρα τοσοῦτον χρόνον ἐλελήθεις με

fuæ plus majeſtatis ex his figmentis conciliant. Quòd ſiquis fabulas auferat è Græcia, nihil obſtiterit quominus earum explanatores fame intereant, cùm nullus ſit hoſpitum qui veritatem gratis audire velit. At ſiqui nulla tali de cauſa, gaudent tamen mendacio, hi omnino ridiculi meritò videantur. *Tych.* Rectè dicis: nam ego protinus ab Eucrate illo celebri venio, ubi multa incredibilia ac fabuloſa cùm audiſſem, imò verò medio in ſermone diſceſſi non ferens narrationem tam ſupra fidem: ſed me velut furiæ quædam abegerunt, dum monſtroſa multa atque abſurda referret. *Phil.* Atqui Tychiade, vir gravis eſt Eucrates: & nemo certè crediderit illum tam promiſſa barba virum ſexagenarium: & qui præterea ſit plurimum in philoſophia verſatus, ſuſtinuiſſe ut alium quenquam audiret ſe præſente mentientem, nedum ut ipſe tale quicquam audeat. *Tych.* At neſcis amice qualia referebat, tum ea quàm conſtanter aſſerebat, præterea quàm ſanctè in pleriſque jurabat, admotis etiam filiis: adeò ut ego quum eum reſpicerem, varia mecum cogitarem: interdum quidem illum inſanire, neque animo conſtare: interdum verò fugiſſe me, quòd impoſtor eſſet, ac tantum temporis ſub leonis

1 Ἀξιόπιστ☉ ὁ Εὐκράτης ἐστὶ, καὶ ὑδὶς ἂν πιστεύσειεν, ὡς ἐκεῖν☉ ὕπω πώγωνα βαθὺν καθειμέν☉] Eucrates quidam Athenienſis olim fuit proliza barba inſignis, & eo nomine traducitur ab Ariſtophane in Concionantibus, dum inducit mulierem barbam factitiam afferentem & dicentem: Κἀγὼ γ' Εὐκράτους ὠκ ὀλίγῳ κιθλίονα. Ad quæ ſic Scholiaſtes: Ἦν☉ εἰς δεκάπτηκ κομῳδίτης, ᾧ δὲ ῥήτωρ καὶ δημαγωγὸς ἦν☉, μέγαν πώγωνα ἔχων ἐπικαλέῖτο σικεσφόρ☉. Ergo ſi quendam Eucratem proliza & ampla barba inſignem ſuo tempore noverat Lucianus, & in nomine & in piloſitate cum antiquo illo conveniebat. Nam illum antiquum non debuit inducere, quando in eo dialogo de Peripateticorum ſectis & cum Eucrate diſſerentem Cleodemum Peripateticum inducit. At Peripateticæ ſectæ auctor Ariſtoteles poſt Ariſtophanem & Eucratem vixit. *Palm.*

[1] ὑπὸ τῇ λεοντῇ, μελοῖόν πως πίθηκον ἐφεστάναι. ἔπος ἄντικρυ διηκεῖν. Φιλο. τίνα τοῦτον φῂς ἐκείνας ἃ Τυχιάδη; ἐθέλω γὰρ εἰδέναι ὅντινα τὸν ἀλαζονείαν ὑπὸ τηλικούτῳ τῷ πώγωνι ἔσκεπεν. Τυ. εἴωθα μὲν ἔγωγε ἄλλοτε ἄλλον Φιλόκλεις, φοιτᾶν πρὸς αὐτὸν, εἴ ποτε πολλὰ τὸν σχολὴν ἄγοιμι. τήμερον δ', Δεοντίχου συγχωσάσης δεόμενον, ἐπεῖδον δέ μοι ὡς οἶσθα, ἀκόμης ἔνδοθεν ὁ παῖδὸς ὡς παρ' Εὐκράτην ἔωθεν ἀπέλθοι, νοσοῦντα ἐπισκεψόμενον, ἀμφοῖν ἕνεκα, ὡς ἐγὼ τὸν Λεοντίχου συγχωροίμην, κἀκεῖνον ἤδειμι, ἠγνοήκειν γὰρ ὡς νοσοίη, παρεγινόμην πρὸς αὐτὸν, εὑρήσων αὐτόθι τὸν μὲν Λεόντιχον, οὐκ ἔτι. ἐφθάκει γὰρ ὡς ἔφασκον, ὀλίγον προεξεληλυθώς. ἄλλως δὲ συχνὸς, ἐν οἷς Κλεόδημός τε ἦν ὁ ὑπ' ἐμοῦ πρεσβύτατος, καὶ Δεινόμαχος ὁ στωϊκὸς ἐκ Γωνίου. οἷσθα τὰ ἐπὶ τοῖς Πλάτωνος λόγοις θαυμάζεσθαι ἀξίως, ὡς μόνοις ἀκριβῶς καταγνοῆναι τὸν γνώμων τοῦ ἀνδρὸς, καὶ τοῖς ἄλλοις ὑποφητεῦσαι δυνάμενον. ὁρᾷς οἵους ἄνδρας σοι φημὶ, παντοφυεῖς, καὶ παναρέτους; ὅπ τοῦ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ ἐξ ἑκάστης προαιρέσεως, αἰδεσίμους ἅπαντας, καὶ μονονοὺχὶ φοβερὸν τὸν πρόσωπον. ἔπ ἐκ ὁ ἰατρὸς Ἀντίγονος παρῆν, καὶ χρείαν οἵμην τὸ νόσου ἐπικληθεὶς, καὶ ῥᾷον ἐδόκει ἤδη ἔχειν ὁ Εὐκράτης, καὶ τὸ νόσημα τὸ σωφρόνων ἦν. τὸ ῥεῦμα γὰρ, ἐς τὰς πόδας αὖθις αὐτοῦ κατακλυσθὲν καθέζεσθαι ὧν με παρ' αὐτὸν ἐπὶ τῇ κλίνῃ ὁ Εὐκράτης ἐκέλευεν, ἠρέμα ἐγκλίνας τῇ φωνῇ ἐς τὸ ἀσθενικὸν, ὁπότε εἶδέ με. κἀίτοι βοῶντος αὐτοῦ, καὶ ἀλαπτομένου, τί μεζὸν nis pelle ridiculam simiam circumtulisset: adeò absurda narrabat. *Phil.* Quænam illa, per lares, sunt Tychiade? Nam cupio cognoscere quamnam præstigiatoram sub tam longa barba occuluerit. *Tych.* Solebam Philocles, & alias ipsum adire, siquando otio abundarem. Hodie autem, cùm esset mihi res cum Leontico, qui ut scis, meus est amicus, edoctus à puero, eum se ad Eucratem mane contulisse, ut ægrotantem viseret: amborum nomine, nempe ut & Leontichum convenirem, & Eucratem viderem, quem ægrotare nesciebam, ad eum pervenio. At Leontichum ibi jam non invenio: nam paulò antè, ut dicebant, exiverat: alios verò confertos reperio, in quibus erat & Cleodemus Peripateticus, & Dinomachus Stoicus, & Ion: nosti virum, qui ex Platonis doctrina magnam sui admirationem expectat, ut qui solus mentem viri deprehenderit, quique ejus oracula aliis enarrare possit. Vides quos tibi viros nomino, nimirum omni sapientia, omnique virtute præditos: ut pote ipsum ex quaque secta caput, reverendos hercle omnes, atque aspectu propemodum terribiles. Aderat præterea medicus Antigonus, ob morbi puto necessitatem vocatus: & meliùs jam habere se videbatur Eucrates, eratque morbus ex consuetis. Nam ei rursus humor in pedes descenderat. Ergo Eucrates me sibi in lecto assidere jussit, voce ob debilitatem paulum inclinata, quum me conspiceret: quanquam interim dum ingrederer, vociferantem eum, & vocem intendentem audieram. Tum

[1] Ὑπὸ λεοντῇ] Proverb. *Bourd.*

[1] Ἐπε-

εἰσιὼν ἐπήκουον. κἀγὼ μάλα πεφυλαγμένως μὴ ψαύσαιμι τῶν ποδῶν αὐτῆς, διαλογισάμενος τὰ συνήθη ταῦτα, ὡς ἀγνοήσαιμι νοσοῦσα, καὶ ὡς ἐπὶ ἕμφυτον, δρομαῖος ἔλθοιμι, ἐκφεύγοιμι πλησίον. οἱ μὲν, δὴ ἐτύγχανον ἤδη ὑπὲρ τῆς νοσήματος, τὰ μὲν, ἤδη παρῃνηκότες, τὰ δὲ, καὶ τότε διεξιόντες, ἔτι δὲ ἱστορίας τινὰς ἐκφέροντες ἐπεβάλλοντες. ὁ γὰρ Κλεόδημος, εἰ τίνων φησὶ τῇ χρείᾳ πρὸς ἀνιλόρμου χαμαίζηλον τὸ ὀδόντος τὸ μυχαίτης, ὕστερον φοινικίδιος ὡς ἔοικεν, ἐνδήσειεν εἰς δέρμα λέοντος, ἅμα ἀποδιαιρήσοντος, εἶτα διαίψειε τὰ σκέλη, αὐτίκα παύεται τὸ ἄλγημα. οὗ εἰς λέοντος ἔφη ὁ Δεινόμαχος ἐγὼ ἤκουσα, ἐλάφου δὲ ἡλικίας, ἔτι παρθένου, καὶ ἀβάτου. καὶ τὸ σκῶμμα ὕστερον πιθανώτερον, οὐκ γὰρ ἦ ἔλαφος, καὶ ἔρρωται μάλιστα ἐν τοῖς ποδῶν. καὶ ὁ λίαν, ἄλκιμος μέν, καὶ τὸ λίπος αὐτοῦ, καὶ ἡ χεὶρ ἡ δεξιὰ, καὶ αἱ τρίχες ἐν τῷ πώγωνος αἱ ὀρθαὶ, μεγάλα δύναιντο, εἴ τις ἐπίστοιτο αὐτοῖς χρῆσθαι μὴ τὰ οἰκείας ἐπῳδῆς ἐκφέρων. ποδῶν δὲ ἔασιν, ἥκιστα ἐπαγγέλλεται. καὶ αὐτὸς ἦσθ' ὃς ὁ Κλεόδημος, ὕστερον παλαιὸν ἐγίγνωσκον ἐλάφου χρῆναι τὸ δέρμα εἶναι, διότι οὐκ ἔλαφος. ἔναλλος δὲ λέγων ἀνὴρ σοφὸς τὰ τοιαῦτα, μετεδίδαξέ με, εἰπὼν ὠκυτέρους εἶναι τοὺς ἐλάφους τῶν λεόντων. ἀμείλιχ ἔφη, καὶ αἱρεῖσιν ὡς διώκοντες. ἐπῄνεσαν οἱ παρόντες, ὡς εὖ εἰπόντος καὶ λέγοντος. ἐγὼ δὲ, οἶσθα γὰρ ἔφην ἐπῳδαῖς τισι τὰ τοιαῦτα παύειν, ἢ τοῖς ἔξωθεν παραμυθήμασι, καὶ κακῶς ἔνδον διατιθέντος; ἐγέλασαν ἐπὶ τῷ λόγῳ μου, καὶ δῆλοι ἦσαν καταγνόντες μου πολλὴν τὴν ἄνοιαν, ἐπεὶ μὴ ἐπιστάμενον τὰ συνηθέστατα. καὶ οὕτω

Tum ego diligenter cavens ne pedes ejus tangerem, ubi me vulgaribus istis verbis purgaveram, quòd eum ægrotare nesciverem, quòd ubi resciissem, curriculo venerem, adsedi propè. Atque illis quidem sermo erat de morbo: & quædam jam antè dixerant, quædam verò etiam tunc narrabant: præterea medicamenta quædam quisque proferebat. Cleodemus igitur, Siquis, inquit, sinistra manu, tollens humo mustelæ dentem, sic interfectæ, ut antè dixi, in leonis recens excoriati pellem alligaverit, ac deinde circum crura posuerit, ilico sedatur dolor. Non in leonis pellem, inquit Dinomachus, ut ego audivi, sed in cervæ potiùs fœminæ, virginis adhuc, & nondum initæ, & res hoc quidem pacto est credibilior. Velox enim cerva est, maximeque valet pedibus: & leo quidem fortis est, pinguedoque ejus ac manus dextra, pilique qui recti è barba prominent, magnam vim obtinent, siquis iis cum proprio cuique carmine, uti noverit: at pedum curationem minimè pollicetur. Et ipse quoque, inquit Cleodemus, olim sic putabam cervina pelle utendum, quia velox est cerva. At nuper vir quidam Libycus horum peritus contrà me docuit, cervis dicens velociores esse leones: quippe qui eas, inquit, etiam persequendo capiunt. Laudabant qui aderant, tanquam rectè dixisset Libycus ille. Tum ego, Putatis, inquam, incantamentis aliquibus sedari talia? aut foris admotis appendiculis, cùm malum intus grassetur?

Riserunt hunc sermonem meum: & palàm in me magnam amentiam damnarunt, qui res apertissimas ignorarem, & quibus nemo

ὧν ἂν ὑδὶς φρονῶν ἀντείποι, μὴ οὐχὶ ὕτως ἔχειν. ὁ μέντοι ἰατρὸς Ἀντίγονος, ἡδυκέ μοι ἠνθλῶσθαι τῇ ἐρωτήσει μου. πάλαι γὰρ ἠμελεῖτο οἶμαι, βοηθεῖν ἀξιῶν τῷ Εὐκράτει μὴ ἐκ τέχνης, οἶνον τε προσαγγέλλων ἀποχαίειν, καὶ λάχανα σιτεῖσθαι, καὶ ὅλως ὑφαιρεῖν τί τινι. ὁ γοῦν Κλεόδημος, ὑπομειδιῶν ἅμα, τί λέγεις ἔφη ὦ Τυχιάδη; ἄπιστον εἶναί σοι δοκεῖ τὸ σὲ τοιούτων χίγνεσθαί τινας ὠφελείας ἐς τὰ νοσήματα; ἔμοιγε δοκῶ ἐγὼ, εἰ μὴ πάνυ τοῖς ῥῖσι κορύζης μεστὸς εἴην, ὡς πισεύειν τὰ ἔξω, καὶ μηδὲν κοινωνεῖν τοῖς ἔνδοθεν, ἐπεμίρυσι τὰ νοσήματα, μὴ ἐκπεσόντα ὡς φασὶ, καὶ γοητείας τινὸς [1] συνεργῶν, καὶ τοῖσιν ἔασιν ἐπιπέμπειν ὠφελητώμενα. τοσοῦτον οὖν ἂν γλιχοίμην, ὅσον ἐγὼ ἐς τὸ νεμεῖν λέοντος τὸ δέρμα ὑπόδησιν ἐκπαιδεῦσαι ὅλας μυγαλᾶς. ἐγὼ γοῦν αὐτὸν τὸν λέοντα εἶδον πολλάκις χωλαίοντα ὑπ' ἀλγηδόνων, ὧν ὁλοκλήρῳ τῷ αὐτῷ δέρματι. πάνυ γὰρ ἰδιώτης ἦφα ὁ Δεινόμαχος εἶ, καὶ τὰ τοιαῦτα σοι ἐμέλησε σαφῶς. ὅτου τινὸς πρόσθου ὠφελεῖ, τοῖς νοσήμασι ὠφελούμενα. καί μοι δοκεῖς, ὑδὶ τὰ προφανέστερα ἂν ὠφελεῖσθαι ταῦτα, τὸ σὲ ὠφελοῦντα πυρετῶν τὰς ἀποπομπὰς, καὶ τὸ ἑρπετῶν τὰς καταθέλξεις, καὶ βουβώνων ἰάσεις, καὶ τἄλλα, ὁπόσα ἡ καὶ γραῦς ἤδη ποιοῦσι. εἰ δὴ σκεῖνα χίγνεται ἅπαντα, τί δὴ ποτε οὐχὶ ταῦτα οἵησθαι χίγνεσθαι τὸ ὁμοίως; ἀπέρριπται μοὶ ἐγὼ ξυμπερφέρειν ὦ Δεινόμαχε, καὶ ἄλλῳ φασὶν σκηρύσεις τὸν ἦλον. ὑδὶ γὰρ ἃ φῄς, ταῦτα ὄντα ἄπειρα μὴ τοιούτῳ δυνάμεως γεγόμφθαι. μὴ μοι σανὲ mentis contradicat, quin ita se habeant. At medicus Antigonus delectari mihi visus est hac interrogatione mea. Iamdudum enim negligebatur, opinor, cum opem Eucrati ex arte ferre vellet, denuncians videlicet vino ut abstineret, & oleribus vesceretur, denique vigorem minueret. Tum Cleodemus, subridens simul, Quid dicis, inquit, Tychiade? Incredibile tibi videtur esse, ut ex rebus hujusmodi parentur quædam adversus morbos remedia? Mihi certè videtur, inquam ego, nisi naribus adeo sim mucosis, ut credam ea quæ foris applicantur, nihilque cum his communicant, quæ morbos intus excitant, per verbula tamen ut dicitis, ac præstigiaturam operari: & quum appenduntur sanitatem immittere: quod fieri nequaquam possit, nec siquis vel in Nemei leonis pellem sedecim mustelas integras alligarit. Ego profectò leonem ipsum præ doloribus sæpe in universa sui pelle claudicantem vidi. Nimium idiota es, inquit Dinomachus. Neque unquam tibi curæ fuit, ut disceres quonam modo admota morbis prosint. Ac mihi videris ne notissima quidem ista recepisse, periodicarum videlicet harum febrium profligationes, tum serpentum demulsiones, ac bubonum sanationes, & cætera quæcunque anus ipsæ jam faciunt. Quòd si illa fiunt omnia, cur tandem non putabis hæc rebus similibus fieri? Infinita, inquam, congeris Dinomache, clavumque ut ajunt, clavo extrudis. Neque enim constat ea quæ commemoras, ejusmodi vi fieri. Quamobrem

[1] Ἐπεργῶν] Hanc vocem interpretatur vir Clarissim. Gilbert. Gaulminus ad Psellum. *Bourd.*

γὼν μὴ πείσῃς πρόπερον ἐπάιων τὸ λόγον διότι φύσιν τινὰ γίγνεσθαι, ἢ τε πυρετὸν, ἢ ἔτι οἰδήματος ὀδόντος, ἢ ὄνομα ἥτινός ἐστιν, ἢ ἐπὶ βαρβαρικῷ, καὶ ἀφ' τούτου ἂν ἔτι βεβαίου θεραπεύσῃς, ἴσθι σοι γραῶν μῦθοι τὰ λεγόμενά ἐστι. σύ μοι δοκεῖς ἡδέως ὁ Δεινόμαχος τὰ τοιαῦτα λέγων, ὡδὲ θεοὺς εἶναι πιστεύειν, εἶτα μὴ οἴεσθαι τοὺς ἰάσεις οἷόν τε εἶναι ὑπὸ ἱερῶν ὀνομάτων γίγνεσθαι. τοῦτο μὲν σέ γ' ἐγὼ, μὴ λέγε ὦ ἄριστε. καλὸν γὰρ ὄντων θεῶν ὄντων, ὅμως τὰ τοιαῦτα ψευδῆ εἶναι. ἐγὼ δὲ θεοὺς σέβω, καὶ ἰάσεις αὐτῶν ὁρῶ, καὶ ἃ εὖ ποιοῦσι τοὺς κάμνοντας, ὑπὸ φαρμάκων, καὶ ἰατρικῆς ἀνίστασης. ὁ γὰρ Ἀσκληπιὸς αὐτὸς, καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ, ἅπερ φάρμακα πάσσοντες, ἐγείροντο τοὺς νοσοῦντας, οὐ λέοντας, καὶ μυγάλας περιάπτοντες. ἓν τοῦτον ἔφη ὁ Ἴων. ἐγὼ δὲ ὑμῖν διευμαίσιόν τι διηγήσομαι. ἦν μὲ ἐγὼ μειράκιον ἔτι, ἀμφὶ τὰ πέντε καὶ δέκα ἔτη γεγώς. ἦκε δέ τις ἀγγέλλων τῷ πατρὶ, Μίδαν τὸν ἀμπελουργὸν ἐρρυμμένον ἐς τὰ ἄλλα, οἰκέτην, καὶ ἐργάτην, ἀμφὶ πλήθουσαν ἀμπέλων ὑπὸ ἐχίδνης δηχθέντα. κεῖσθαι ἤδη σιωπῇ τὰ τοῦ σκέλους. ἀναδοῦναι γὰρ αὐτῷ τὰ κλήματα, καὶ ταῖς χερσὶ πελαπλίσαι, πρόσπυσον τὸ θηρίον, δακεῖν τὸν μέγαν δάκτυλον. καὶ τὸ μὲ, φλαῦσαι, καὶ κακοδαίμονα ὧδε ἐς τὸ φωλεόν. τὸ δὲ οἰμώζειν, ἀπολλύμενον ὑπ' ἀλγηδόνων. ταῦτά τε δὴ ἀπήγγελλεν. καὶ τὸν Μίδαν ἐωρῶμεν αὐτὸν ἐπὶ σκίμποδος ὑπὸ τῶν οἰκετῶν προσκομιζόμενον, ὅλον φλεγμήνατα, πελιδνὸν, μυδῶντα τὴν ἐπιφάνειαν, ὀλίγον ἔτι ἐμπνέοντα. λελυπημένῳ δὴ τῷ πατρὶ, τῶν φίλων τις παρὼν, obrem nisi allata ratione persuaseris natura fieri posse, ut febris tumorque vereatur aut nomen aliquod divinum, aut dictionem aliquam barbaricam, ob idque ex inguine fugiat, aniles adhuc fabulæ sunt quæcunque retulisti. Tu mihi videris, inquit Dinomachus, quum ista dicis, ne Deos quidem esse credere: siquidem putas fieri non posse, ut per sacra nomina remedia morbis adferantur. Hoc, inquam ego, vir optime ne dixeris: nihil enim prohibet, etiamsi Dii sint, quominus ista sint vana. Ego verò & Deos colo, & medelas eorum video, & levamenta quæ laborantibus conferunt, pharmacis videlicet, atque arte medica restituentes. Itaque Æsculapius, ejusque posteri salutaria pharmaca admoventes medebantur morbis: non leones aut mustelas circumligantes. Mitte hunc, inquit Ion. Ego vobis mirabile quiddam narrabo. Eram adhuc adolescentulus, annos ferme quatuordecim natus, quum quidam ad patrem meum venit nuntians ei, Midam vitis cultorem, servum in rebus etiam aliis robustum & industrium, circa plenum forum, à vipera morsum jacere jam putrefacto crure. Etenim dum ligaret palmites, ac vallis circumplicaret, adrepentem bestiolam maximum ei pedis momordisse digitum. Tum illam quidem ilico aufugisse, & sese rursus in latebram condidisse, illum verò doloribus pereuntem ejulare. Hæc ergo cùm nuntiarentur, jam Midam ipsum videbamus lectica domum à conservis adportari, totum inflatum, lividum, ac superficie putrescentem, vix jam spirantem. Ergo patri mœrenti, amicorum quispiam, qui tum fortè aderat, Bono ani-

θεράπ ἔφη, ἐγὼ γάρ σοι ἄνδρα βαβυλώνιον τῶν Χαλδαίων ὡς φασιν, αὐτίκα μέτειμι, ὃς ἰάσεται τὸν ἄνθρωπον. καὶ ἵνα μὴ διατρίβω λέγων, ἦκεν ὁ βαβυλώνιος, καὶ ἀνέστησε τὸν Μίδαν, ἐπῳδήτινι ἐξελάσας τὸν ὄφιν ἐκ τοῦ σώματος, ἔτι δὲ πρεσπεσαρτήσας τῷ ποδὶ πεθηκυίας παρθένου λίθον, ὑπὸ τοῦ φιάλης ἐκπεσόντα. καὶ τοῦτο μέν, ἴσως μέτριον. καίτοι ὁ Μίδας αὐτὸς δράμων τὸν σύμποδα, ἐφ' ᾧ ἐκινήμεθα, ὤχετο εἰς τὸν ἀγρὸν ἀπιών. τοσοῦτον ἡ ἐπῳδὴ ἐδυνήθη, καὶ ὁ φιάλης ἐκεῖνος λίθος. ὁδὶ, καὶ ἄλλα ἐποίησε θαυμάσια ὡς ἀληθῶς. εἰς γὰρ τὸν ἀγρὸν ἐλθὼν, ἔωθεν ἐπιπὼν ἱερωλικῇ τινα ἐκ βίβλου παλαιᾶς ὀνόματα ἑπτὰ, Θείῳ, καὶ δαδὶ καθαγίσας τὸν τόπον, περελθὼν εἰς τρὶς, ἐξήλασεν ὅσα ἐν ἑρπετὰ ἐντὸς τοῦ ὅρου. ἦκον οὖν ὥσπερ ἐληλύθμοι εἰθὺς τῷ ἐπῳδῷ ὄφεις πολλοὶ, καὶ ἀσπίδες, καὶ ἔχιδναι, καὶ κεράσται, καὶ ἀκοντίαι, φρυνοί τε, καὶ φύσαλοι. ἐλείπετο δὲ εἷς δράκων παλαιὸς, ὑπὸ γήρως οἶμαι ἐξερπύσαι μὴ δυνάμενος, ἀθρόησας δὲ πρεσβύτερος. ὁ δὲ μάγος, οὐκ ἄφη παρεῖναι ἄπαντας, ἀλλ' ἵνα τινὰ τῶν ὄφεων τῶν νεωτέρων χαρισθείς, πρεσβύτῃ ἐπεμψεν ἐπὶ τὸν δράκοντα. καὶ μεταμεσημβρίας ἦκε κἀκεῖνος. ἐπεὶ δὲ συνηθροίσθησαν, ἐξεφύσησε μὲν αὐτοὺς ὁ βαβυλώνιος, τὸν δὲ, αὐτίκα μάλα κατεκαύθη ἅπαντα ὑπὸ τῆς φυσήματος. ἡμεῖς δὲ ἐθαυμάζομεν. εἶπέ μοι ὦ Ἴων ἐκεῖνος, ἐγὼ, ὁ ὄφις ὁ πρεσβύτης ὁ νέον, ἆρα ἐχειραγώγει τὸν δράκοντα ἤδη ὡς φῆς γεγηρακότα, ἢ ἀνίμονες, inquit, Ego enim virum quendam Babylonium ex Chaldæis, quos vocant, protinus huc adducam, qui sanabit hominem. Et ne diem narrando conteram, venit Babylonius, ac Midam restituit, fugato ex corpore veneno quadam incantatione, & ad pedem ejus appenso virginis defunctæ lapillo, quem è columna exciderat. Et hoc quidem forsitan mediocre fuerit. Tum Midas ipse sublato, in quo allatus erat, scabello, discessit in agrum: tantum potuit incantatio, & columnaris ille lapis. At idem ille Babylonius alia præterea planè divina fecit. Nempe in agrum profectus mane, cùm pronunciasset sacra quædam ex vetusto codice septem nomina, sulfure ac face lustrato loco, in orbem ter obambulans, serpentes omnes excivit, quicunque intra eam regionem erant. Veniebant ergo tanquam ad incantationem tracti serpentes multi, aspides, viperæ, ceraſtæ, jaculi, phryni, physali. Supererat unus draco, annosus, qui, ut opinor, ob senectam prorepere non valebat, nec dicto audiens fuerat. At magus, non adsunt omnes, inquit. Tum unum quendam ex serpentibus, eum qui natu minimus erat selectum, ad draconem misit legatum, ac paulo pòst venit etiam ille. At postquam jam collecti constitissent, Babylonius in eos spiritum emisit: atque omnes protinus flatu incensi sunt: quod nos admirabamur. Tum ego, dic mihi, inquam, Ion: serpens ille legatus, juvenem illum dico, utrum manu deduxit draconem, qui jam, ut ais, senuerat: an ille ba-

1 Θείῳ καὶ δαδὶ καθαγίσας] Vide C. Barthii Adversar. lib. VII. cap. 3. Alm.

1 Bá-

σκίπωνα ἔχων σκεῖνον, ἐπιφερόμενον. σὺ μὲ παίζεις ἔφη ὁ Κλεόδημος. ἐγὼ δ' ἐκ αὐτὸς ἀπιστότερος ὢν σου πάλαι τὰ τοιαῦτα, ὥμην μὲν οὐδὲν λόγῳ δυνατὸν γίγνεσθαι ἂν αὐτὰ πιστεῦσαι, ὅμως ὅτε τὸν βάρβαρον εἶδον πεζὸν μὲν τὸν ξένον τὸν βάρβαρον, ἐξ Ὑπερβορέων δὲ ὡς ἔφασκεν, ἐπισταμένην, καὶ σφικνούμενον, ἐπιπολὺ ἀνιχνῶ. τί γὰρ ἔδει ποιεῖν, αὐτὸν ὁρῶντα ἀέρος φερόμενον, ἠωρημένης ὕσης, καὶ ἐφ' ὕδατος βαδίζοντα, καὶ διὰ πυρὸς διεξιόντα, καὶ χολῆς, καὶ βάδην. σὺ τοῦτο ἦν δὲ ἐγὼ εἶδες, τὸν ὑπερβόρειον ἄνδρα πετόμενον, ἢ ἐπὶ δὲ ὕδατος βεβηκότα; καὶ μάλα ἦδη ὃς ὑποδεδεμένον γε κρηδεμνίοις, οἷα μάλιστα σκιῶποι ὑποδοῦνται. τὰ μὲν γὰρ σμικρὰ τοῦτα, τί χρὴ λέγειν, ὅσα ἐπεδείκνυτο, ἔρωτας ἐπιπέμπων, καὶ δαίμονας ἀνάγων, καὶ νεκρὰς ἐώλους ἀναπολῶν, καὶ τὴν ἑκάτην αὐτὴν ἀναγὴς παρεῖσαν, καὶ τὴν σελήνην καθαιρῶν. ἐγὼ γοῦν διηγήσομαι ὑμῖν ἃ εἶδον πρώην ὑπ' αὐτῷ τῷ Γλαυκίᾳ δ' Ἀλεξικλέους. ἄρτι γὰρ ὁ Γλαυκίας δ' παιδὸς ἀποθανόντος, ἀθλιαίως τὴν οὐσίαν, ἠρξάτη χρυσίδιον τ' Δημαινέτου θυγατρός. ἐμοὶ δ' ἐδιδασκάλει ἐχρῆτο πρὸς τοὺς λόγους. καὶ εἴ γε μὴ ὁ ἔρως σκεῖνον ἀπεκώλυσεν αὐτὸν, ἅπαντα ἂν ἤδη τὰ δ' ἐκπαίδευτα ἠπίστατο. ὃς δ' ἀκλεωκεδικαίτης ὢν, ἀνέλυε. καὶ τὴν φυσικὴν ἀκρόασιν μετελήλυθέ εἰς τέλος. ἀμηχανῶν δ' ὅμως τῷ ἔρωτι, μιλύθ μοι τὸ πᾶν. ἐγὼ δ' ὥσπερ εἰκὸς ἦν, διδάσκαλον ὄντα τὸν ὑπερβόρειον, σκεῖνον μέγαν, ἄγω πρὸς αὐτὸν, ἐπὶ μναῖς τέτταρσι μὲ τὸ δραχμήν. ἔδει γὰρ περιπλεῦσαι π

baculum gestans innitebatur? Ludis tu quidem, inquit Cleodemus. At ego qui & ipse quoque olim minùs talia credebam quàm nunc tu: putabam enim nulla ratione fieri posse, ut ea crederem: tamen cùm volantem primùm conspicerem peregrinum illum barbarum (erat autem ex hyperboreis, ut ajebat) credidi, & victus sum, postquam diu repugnassem. Quid enim feciſſem, quum eum cernerem in aëre volantem, idque interdiu, ac super aquam ingredientem, perque medium ignem incedentem, idque lentè ac sensim? Tu-ne, inquam ego, ista videbas, nempe Hyperboreum volantem, aut super aquas ambulantem? Et maximè, inquit ille, carbatinas indutum, quo potissimùm calceamenti genere illi utuntur. Nam minutula ista, quid attinet referre, quæcunque fecit, quo pacto amores immiserit, ac dæmones exegerit, mortuosque marcidos in vitam revocarit, atque Hecaten ipsam conspiciendam exhibuerit, lunamque è cœlo detraxerit? Quin ego vobis referam, quæ ab eo fieri conspexi in Glaucia Alexiclis filio. Glaucias hic cùm patris nuper defuncti facultates susceppisset, Chrysidem Demæneti filiam amabat: ac me quidem præceptore in disciplina utebatur: ac nisi amor ille à studio deduxisset eum, universam Peripateticorum doctrinam perdidisset: qui cùm esset annos natus octodecim, analyticam tenebat, & physicam auscultationem ad finem usque percurrerat. Amore tamen victus, rem omnem mihi significat. Ego verò quemadmodum par erat, quippe qui præceptor eram, hyperboreum illum magnum ad eum duco, conductum quatuor minis in manum ilico datis: quiddam enim erat ad sacri-

πρὸς τὰς θυσίας. ἐπηρείδετο δ', εἰ τύχοι τὴν Χρυσίδα. ὅτε δὴ, αὐξομένην τηρήσας τὴν σελήνην, τότε γὰρ ὡς ἐπιπολὺ τὰ τοιαῦτα πλεισυρραΐτας, [1] βόθρον τινὰ ὀρυξάμενος ἐν αὐλείῳ τινὶ τῆς οἰκίας, τῶν μέσας νύκτας ἀνεκάλεσεν ἡμῖν, πρῶτον μὲν, τὴν Ἀναξικλέα τὴν πατέρα τὴν Γλαυκίης, πρὸ ἑπτὰ μηνῶν τεθνεῶτα. ἠγανάκτει δ' ὁ γέρων ἐπὶ τῷ ἔρωτι, καὶ ὠργίζετο. τὰ παλαιὰ δ', ὅμως ἐφῆκεν αὐτῷ ἐρᾶν. μετὰ δὲ, τὴν Ἑκάτην τὴν ἀπάγχουσαν ἐπαγαγόμενος τὴν Κέρβερον, καὶ τὴν σελήνην καταπέμψας. πολύμορφόν τι θέαμα, καὶ ἄλλοτε ἀλλοῖόν τι φαντάζόμενον. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον, γυναικείαν μορφὴν ἐπεδείκνυτο. εἶτα βοῦς ἐγίνετο παίγνιον. εἶτα σκύλαξ ἐφαίνετο. τέλος δ' ὤν, ὁ ὑπερβόρειος ὢν πηλὸν ἐρώτιόν τι ἀναπλάσας, ἄπιθι ἔφη, καὶ ἄγε Χρυσίδα. καὶ ὁ μὲν πηλὸς, ἐξέπτατο. καὶ μεταμιχθεὶς δὲ, ἐπίεσε κόπτουσα τὴν θύραν ἐκείνη. καὶ εἰσελθοῦσα, περιβάλλει τὴν Γλαυκίαν, ὡς ἂν ἐμμανέστατα ἐρῶσα. καὶ σιωπῶ, ἄχρι δὴ ἀλεκτρυόνων ἠκούσαμεν ἀδόντων. τότε δὴ ἡ τε σελήνη ἀνέπλα εἰς τὸν οὐρανὸν, ἡ δὲ Ἑκάτη ἔδυ κατὰ τῆς γῆς, καὶ τὰ ἄλλα φάσματα ἠφανίσθη, καὶ τὴν Χρυσίδα ἐξεπέμψαμεν πρὸς αὐτὸ που χεδὸν τὸ λυκαυγές. εἰ ταῦτα εἶδες ὦ Τυχιάδη, οὐκ ἂν ἔτι ἠπίστησας εἶναι πολλὰ ἐν ταῖς ἐπῳδαῖς χρήσιμα. εὖ λέγεις ἴσθι μοι ἐγώ. ἐπίστευον γὰρ ἄν, εἴγε εἶδον αὐτά. νῦν δὲ συγγνώμη οἶμαι, εἰ μὴ τὰ ὄμματα ὑμῖν ὀξυδερκῆ ἔχω. πλὴν ἀλλ' οἶδα γὰρ τὴν Χρυσίδα ἣν λέγεις, ἑταίρην γυναῖκα, sacrificia præparandum: tum sedecim, si Chrysidem potiretur. Ille verò crescentem observans Lunam (nam tunc ut plurimum hujusmodi sacra peraguntur) fossam cùm effodisset in aperto quodam loco domus sub dio, circa mediam noctem evocavit nobis, primùm quidem Anaxiclem Glauciæ patrem, ante septem menses defunctum. Succensebat autem ob amorem senex, atque indignabatur. Tandem tamen ei permisit, ut amaret. Postea verò Hecaten quoque eduxit, adducentem unà Cerberum. Tum Lunam detraxit, multiforme quoddam spectaculum, & quod aliàs aliud apparebat. Primùm quidem muliebrem formam referebat: deinde in vaccam formosam vertebatur: postremò verò catula videbatur. Hyperboreus ille tandem, cùm finxisset quendam è luto Cupidinem: Abi, inquit, atque huc perducas Chrysidem. Tum protinus lutum evolavit: paulò pòst adfuit illa pulsans ostium: quæ ingressa Glauciam complectitur, ut quæ ipsum insanissimè deperiret: cum quo versata est, quoad gallos canentes audivimus. Tum verò Luna subvolavit in cœlum, Hecate terram subiit, cæteraque spectra disparuerunt: & Chrysidem ferme circa diluculum dimisimus. Hæc si vidisses, Tychiade, non amplius dubitasses, multa in carminibus esse commoda. Bene dicis, inquam, ego credidissem equidem, si vidissem ea: nunc verò ignoscendum mihi puto, si qualia vos videtis, acutè perspicere non possum. Verumtamen Chrysidem illam, quam dicis, novi, mulierem

1 Βόθρον τινὰ ὀρυξάμενος] Heliod. lib. 6. *Reitzius.*

1 Ἀνα-

κὴ πρόχειρον. ἐχ ὁρᾷ ὃ τί ποθ' ἕνεκα ἐδυνήθη ἐπ' αὐτῷ ἡ πηλίνη σεισοδόστη, κὴ μόγις ἂν ἐξ Ὑπερβορέων, κὴ σελήνης αὐτῆς, ἣν ἔπεισι δραχμῶν ἀγαγεῖν εἰς Ὑπερβορέους δυνατὸν ἦν. πάνυ γὰρ εὐεπίδωστος πρὸς τοιούτων τῶν ἐπῳδῶν ἡ γυνή, κὴ τὸ σιδήριον τοῖς φάσμασι πέπονθεν. ἐκεῖνα μὲν γὰρ ἦν ψόφου ἀκούσῃ χαλκοῦ, ἢ σιδήρου, πέφυγε. κὴ ταῦτα γάρ ὑμεῖς φατε. αὐτὴ δ', ἂν ἀργυρίου τις ψοφῇ, ἔρχεται πρὸς τὸ ἦχος. ἄλλως τε, κὴ θαυμάζω αὐτῇ μόγις, εἰ δυνάμενόν αὐτὸς ἐραθῆναι πρὸς τὸ πλουσιωτάτων γυναικῶν, κὴ τάλαντα ἄλλα παρ' αὐτῶν λαμβάνειν. οὐδὲ, τυτθάριον μὲν πάνυ σμικρολόγος ὤν, Γλαυκίαν ἐπέρασεν ἐργάζεται. γελοῖα ποιεῖς ἔφη ὁ Ἴων, ἀπιστῶν ἅπασιν. ἐγὼ γοῦν ἡδέως ἂν ἐροίμην σε τί δοκεῖ τούτων φῆς, ὅσοι τοὺς δαιμονῶντας ἀπαλλάττουσι τῶν δεινῶν τούτων, οὕτω σαφῶς ἐξάδοντες, κὴ τὰ φάσματα. κὴ ταῦτα οὐκ ἐμὲ χρὴ λέγειν, ἀλλὰ πάντες ἴσασι τὸν Σύρον τὸν ἀπὸ Παλαιστίνης, τὸν ἐπὶ τούτων σοφιστήν, ὅστις ἀληθῶν κατατέτροφε πρὸς τὴν σελήνην, καὶ τὸν ὀφθαλμὸν ἀμφίφωνος, κὴ ἀφεῖς πιμπλαμένης τὸ στόμα, ὅμως ἀνίησι, καὶ ἀποπέμπει ὑγιῆς, ἐπὶ μισθῷ μεγάλῳ ἀπαλλάξας τῶν δεινῶν. ἐπειδὰν γὰρ ἐπιστῇ κειμένοις, καὶ ἔρηται ὅθεν εἰσεληλύθασιν εἰς τὸ σῶμα, ὁ μὲν νοσῶν αὐτὸς, σιωπᾷ. ὁ δαίμων δ', ἀποκρίνεται, ἑλληνίζων, ἢ βαρβαρίζων, ἢ ὅθεν ἂν αὐτὸς ᾖ, ὅπως τε, καὶ ὅθεν ἐπῆλθεν ἐς

lierem meretricem ac facilem. Nec video sanè cujus gratia ad illam luteo illo legato, magoque ex Hyperboreis, ipsaque luna egueritis, quippe quam viginti drachmis in Hyperboreos usque ducere potuisses. Mirificè enim huic incantationi se dedit mulier, & contrarium his spectris habet. Nam ea quidem audito æris ferrive sono fugiunt: etenim vos hæc dicitis: illa verò sicubi argentum sonuerit, ad tinnitum accurrit. Præterea ipsum etiam magum admiror, quòd cùm ditissimas mulieres in sui amorem possit pellicere, ab iisque solida talenta accipere, is quatuor minarum, tantilli lucri avidus, Glauciam amoris compotem fecerit. Ridiculè facis: inquit Ion, qui nihil credis. Ego igitur libenter te rogarim quid de his respondeas, qui dæmoniacos liberant terroribus, adeò manifestè spectra illa carminibus expellentes. Atque hæc non opus est me dicere, verùm omnes noverunt, Syrus ille ex Palæstina, qui harum rerum artifex est, quàm multos suscipiat qui ad Lunam concidunt, oculosque distorquent, spumaque os opplent: quos tamen erigit, ac sanos remittit, magna accepta mercede, diris eos malis liberans. Etenim quum jacentibus supervenit, rogavitque unde in corpus ingressi sint, ægrotus quidem ipse tacet, sed dæmon respondet, Græca, vel barbarica lingua, vel patria loquens, quomodo, & unde in homi-

1 Ἀλλὰ πάντες ἴσασι τὸν Σύρον τὸν ἀπὸ Παλαιστίνης, τὸν ἐπὶ τούτων σοφιστήν] Non dubito, quin per Syrum illum è Palæstina intellexerit aliquem ex Apostolorum discipulis Christianum: iis enim, ut Dominus *Christus* prædixerat, subjecta erant dæmonia, & talia miracula passim fiebant in prima illa ætate Ecclesiæ. *Palm.*

τ' ἄνθρωπον. οὐδὲ, ἔφην ἐπάγων, εἰ μὴ πειθοίη, & ἀπειλῶν, ἐξελαυνοίη τ' δαίμονα. ἐγὼ δ' ἂν & εἶδον ἐξιόντα μέλανα, καὶ καπνώδη τὴν χροιάν. ὁ μέγας δ' ἐγὼ τὰ τοιαῦτα σε ὁρᾶν ὦ Ἴων, ᾧ γα & αἱ ἰδέαι αὐτῇ φαίνονται, ἃς ὁ παρὰ ὑμῶν Πλάτων δείκνυσιν ἀμφορεὺς ποιήματος, ὡς πρὸς ἡμᾶς τὰς ἀμβλυώττοντας. μόνῳ γὰρ Ἴωνι ἔφη ὁ Εὐκράτης τὰ τοιαῦτα εἶδεν, ἢ καὶ ἄλλοι πολλοὶ δαίμοσιν ἐμπεσόντες. οἴμοι, νύκτωρ. οἴμοι δ', μεθ' ἡμέραν; ἐγὼ δ' οὐκ ἄπαξ, ἀλλὰ μυριάκις ἤδη τὰ τοιαῦτα πέπραγμαι. καὶ τὸ μὲν πρῶτον, ἐπιρρᾳθυμοῦν πρὸς αὐτά. νυνὶ δ' ὑπὸ & ἔθους, οὐδὲν ἂν παράλογον ὁρᾶν μοι δοκῶ. καὶ νυνὶ μάλιστα, ἐξ οὗ μοι τ' δακτύλιον ὁ ἄρχιψ ἔδωκε, πολὺ & ὂν τ' στυρῶν πεποιημένον, καὶ τὴν ἐπῳδὴν ἐδίδαξε τὴν πολυώνυμον, ἑκτὸς εἰ μὴ καμοὶ ἀπιστήσεις ὦ Τυχιάδη. καὶ πῶς ἂν ἐμοὶ σὺ ἐγὼ ἀπιστήσαιμι Εὐκράτει τῷ Δείνωνος, σοφῷ ἀνδρὶ μάλιστα, καὶ ἐλευθερίως τὰ δοκοῦντα οἱ λέγοντι οἴκοι παρ' αὐτῷ μετ' ἐξουσίας; τὸ γὰρ ἐπὶ & ἀνδριάντος ἦν, ὃς ὁ Εὐκράτης, ἅπασι τοῖς ἐπὶ τ' οἰκίας, ὁσημέραις νύκτες φαινόμενον, καὶ παισὶ, καὶ νεανίαις, καὶ γέρουσι, τοῦτο δ' παρ' ἐμοῦ μόνον ἀκούσεσθαι ἂν, ἀλλὰ & ὑπὸ τ' ἡμετέρων ἁπάντων. ποίῳ ἦν δ' ἐγὼ ἀνδριάντι; οὐκ ἐώρακας ἔφη εἰσιὼν ἐν τῇ αὐλῇ, ἑστηκότα παγκάλου ἀνδριάντα, Δημητρέως ἔργον & ἀνθρωποποιοῦ; μῶν τ' δισκεύοντα ἦν δ' ἐγὼ φῄς, τ' ἐπικεκυφότα καὶ τὸ σχῆμα τ' ἀφέσεως, ἀπεσταλμένον εἰς τὸν δισκοφόρον, ἠρέμα

hominem intravit. Ille verò adjurans eum, ac ni pareat, minitans etiam, abigit dæmonem. Quin ego quoque dæmonem, nigrum, & colore fumidum exeuntem vidi. Non magnum erat, inquam ego, talia Ion te cernere, cui ipsæ etiam apparent Ideæ, quas vestræ familiæ parens ostendit Plato, rem spectatu tenuem, quantum ad nos homines luscios. Ita-ne solus Ion, inquit Eucrates, istiusmodi vidit? annon alii etiam multi inciderunt in dæmones, alii noctu, alii interdiu? Ego profectò non semel, sed millies talia jam conspexi: ad quæ primùm quidem turbabar: sed nunc ita sum assuetus ut nihil prodigiosi videre mihi videar: maximeque nunc ex quo annulum mihi dedit Arabs, ex ferro de cruce sumpto, factum: carmenque docuit multis nominibus constans: nisi fortè ne mihi quidem fidem sis habiturus Tychiade. At, inquam ego, quî non crediderim Eucrati Dinonis filio, viro in primis sapienti, ac liberè quæ sibi videntur domi privatæ cum authoritate dicenti? Illud ergo de statua, inquit Eucrates, quæ omnibus qui sunt domi, singulis noctibus apparet, tum pueris, tum adolescentibus, tum senibus: hoc non à me duntaxat audieris, verùm etiam à nostris omnibus. De qua statua, inquam ego? Non vidisti, inquit, cùm ingrederis, statuam quandam in atrio collocatam, perquàm pulchram, opus Demetrii, hominum fictoris? Non illam dicis, inquam, quæ discum jacit: quæ inclinata est ad emittendi gestum, reflexa in eam quæ fert discum, altero pe-

de

1 Τὸ σχῆμα τ' ἀφέσεως] Leg. Casaub. ad lib. 1. Athen. *Bourd.*

1 Οὐ-

ἀλλάζοιτο τὴν ἑτέραν, εἰσήνεγκε ξυναναστρέψειν βουλῆς; οὐκ οἶμαι γε ἔφη ἐγὼ, ἀλλ' ἐπὶ τὸν Μύρωνος ἔργον ἴσως ἀποβλέπων λέγεις, ὃν καὶ σὺ τοῦτον εἶναι φὴς, ὃν λέγεις. ἐγὼ δὲ καὶ παρ' αὐτὸν φημι τὸν ἀλφάδιον τοῦτον τὸν περὶ τὴν ταινίαν, καὶ κόλον. Πολυκλείτου γὰρ τοῦτο ἔργον. ἀλλὰ τοὺς μὲν, ἐπὶ τὰ δεξιὰ εἰσιόντας, ἄφες, ὦ οἷς ἐστὶ τὰ Κρητίου καὶ Νησιώτου πλάσματα ἴσμεν, οἱ τυραννοκτόνοι. σὺ δέ μοι πρὸς τὸ ὕδωρ τὸ ἐπιῤῥέον εἶδες προσιόντα, φαλακρόν, ἠμίγυμνον τὸν ἀναβολὴν, ἠκροκόλπιον δὲ πάνυ τὰς τρίχας ἰσίας, ἐπίσημον τὰς φλέβας, αὐτοκαλῶπα ὅμοιον, οὐκοῦν λέγω. Πέλιχος ὁ κορίνθιος τραπεζίτης εἶναι δοκεῖ. νὴ Δί' ἦν δ' ἐγὼ, εἶδόν πού σε ἐπὶ τὰ δεξιὰ τοῦ Κρόνου, ταινίας, καὶ στεφάνους ξηροὺς ἔχοντα, πεχρυσωμένον πέλλοις τὸ σφυδρόν. ἐγὼ δὲ ὁ Εὐκράτης ἔφη, ἀκούσας ἀλείφεσθαι, ὅποτε μὲ ἰάσασθαι δεῖ τριταῖος ὑπὸ τοῦ ἡπιάλου δεδραμών. ἦ γὰρ ἰατρὸς ἦν σοι ἐγὼ ὁ βέλτιστος οὗτος Πέλιχος; ἴσθι, φὴ μὴ σκῶπτε μοῦ, ὃς ὁ Εὐκράτης, ἢν σε ἴδῃ εἰς μακρὰν μίστιστα ὁ ἀνήρ. οἶδα ἐγὼ ὅσον δύναται οὗτος ὁ ὑπὸ τῶν χαλκῶν ἀνδριάς. ἢ καὶ τοιμίζεις τοῦτό σοι εἶναι ἐπιτίμιον ἡπιάλου, οἷς ἂν ἐθέλοι, ἔπειτα καὶ ἀπαπέμπειν δύνασθαι αὐτό; ἴλεως ἦν σοι ἐγὼ ἴσως ὁ ἀνδριὰς, φὴ ἔφη, ὅταν ἀνδρεῖος φῇ. πόσοι δ' ἂν καὶ ἄλλοι πολῖται ὁρῶεν αὐτὸν ἀπαντῶντες οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ; ἐπειδὰν τάχιστα ἔφη νὺξ γένηται, ὁ δ', κατάβας ἀπὸ τοῦ βάσεως, ἐφ' ἣν ἔστηκε, περίεισιν ἐν κύκλῳ τὴν οἰκίαν, καὶ πάντες εὐπροσήγορον αὐτὸν, οὐδεὶς δὲ ἀδικεῖ. καὶ οὐκ ἔστιν ὅτι πάσχει. οὐκοῦν ἐπιτήδειόν γε καὶ μόνον. ὁ δ', παρέρχεται, μηδὲν ἐνοχλήσας τοὺς ἐνόντας. καὶ μὴν ἐν λύπῃ τὰ πολλὰ, de paulum inflexo, quæque se erectura videtur una cum jactu? Non, inquit: nam unum est ex Myronis operibus, ille disci jactator, quem dicis. Sed nec eam juxta ipsum positam dico, cui caput tæniis est vinctum, formosam illam, nam id Polycleti opus est, Verùm eas quæ à dextra sunt egredientibus, omitte, inter quas & illi stant tyrannicidæ, Critiæ Nesiotæ plasmata. Tu verò annon ad aquam illam quæ influit, quampiam vidisti, ventre prominulo, calvam, seminudam, cujus quidam barbæ pili agitantur, insignibus venis, vero homini simillimam? illam dico. Videtur esse Pelichus dux Corinthius. Per Iovem inquam ego, vidi quandam ad Saturni dextram, tænias & coronas aridas habentem, cui pectus est follis inauratum. Ego, inquit Eucrates ea deauravi, cùm me sanasset triduo, algida febre pereuntem. Erat-ne etiam medicus, inquam, optimus iste Pelichus? Est, neque cavillare, inquit Eucrates: alioqui in te statim irruet homo. Novi ego certè quantum valeat, hæc quam tu rides statua. Annon ejusdem putas esse immittere febres in quos voluerit, quandoquidem potest ejicere? Propitia, inquam, & benigna mihi sit hæc statua, quæ tantum valeat. Quid verò aliud facientem videtis omnes qui domi estis? Quumprimum nox est, inquit, hæc è base descendens in qua stat, in orbem totam domum circumambulat, omnesque ipsi interdum etiam canenti occurrunt, nec est quisquam quem unquam læserit, divertere enim tantùm oportet: illa verò prætorit, nihil intuentes infestans, quum

καὶ παίζῃ δ' ὅλης νυκτὸς, ὥστε φοβεῖσθαι δ' ὑδατος ψοφοῦντος. ὅρα τοίνυν ὦ ἑταῖρε ἐγὼ, μὴ οὐχὶ Πέλιχος ὁ ἀνδριὰς, ἀλλὰ Τάλως ὁ κρὴς ὁ τοῦ Μίνω ἦ. καὶ γὰρ σιδηροῦς χαλκοῦς τις ὤν, τῶν Κρήτης περίπολος. εἰ δὲ μὴ χαλκοῦς ὦ Εὐκρατες, ἀλλὰ ξύλου ἐπεποίητο, οὐδὲν αὐτὸν ἐκώλυεν ὑπὸ Δημητρείου ἔργου εἶναι, ἀλλὰ τοῦ Δαιδάλου τεχνημάτων. δραπετεύσῃ γὰρ ὡς φῂς δηλονότι τὸ βάσιμος ἐστίν. ὅρα ἔφη ὦ Τυχιάδη, μή σοι μεταμελήσῃ τοῦ σκώμματος ὕστερον. οἶδα ἐγὼ οἷα ἔπαθεν ὁ τοὺς ὀβολοὺς ὑφελόμενος, ὃς καὶ τὴν τιμωρίαν ἐκράτησεν τῆς ἁμαρτίας. πάνδεινα ἐλεγεν ὁ Ἴων ἔφη, ἱεροσυλίαν γὰρ ὤφλε. πῶς ἐν αὐτὸν ἠμυνάτο ὦ Εὐκρατες; ἐθέλω γὰρ ἀκοῦσαι, εἰ καὶ ὅτι μάλιστα δοκοῖ Τυχιάδης ἀπιστήσαι. πολλοὶ μὲν οἱ ὀβολοὶ ἐκεῖνοι ὑπῆσαν τοῦ ποδὸς αὐτοῦ, καὶ ἄλλα νομίσματα ἔνια ἀργυρᾶ περὶ τὴν μηρὸν κεκολλημένα, καὶ πίτυλα ἐξ ἀργύρου, σύριγγός τινος, ἣ μισθὸς ἐπὶ τῇ ἴασι, ὁπόσοι δὲ αὐτὸν ἐπαύσαντο πυρετοῦ ἐχόμενοι. ὧν ἦν ἡμῖν λίβυς τις οἰκέτης, κακοῦργος, ἱππικόμος. οὗτος ἐπεχείρησε νυκτὸς ὑφελέσθαι πάντα ὁπόσα εἶχεν, καὶ ὑφείλετο, καὶ ἐβεβήκει ἤδη περίπυστος τὴν ἀνοδίαν. ἐπεὶ δὲ ἐπανελθὼν τάχιστα ἔγνω περισεσυλημένος ὁ Πέλιχος, ὅρα ὅπως ἠμύναλο, καὶ κατεφώρασε τὸν λίβυν. ὅλης γὰρ τῆς νυκτὸς περὶπολῶν ἐν κύκλῳ τὴν αὐλὴν, ἄθλιος ἐξελθεῖν οὐ δυνάμενος, ὥσπερ εἰς λαβύρινθον ἐμπεσών. ἅμα δὲ καταλαμφθεὶς ἔχων τὰ φῶρα, καὶ τοῦ μὲν ἡμέρας, καὶ τότε μὲν, πληγὰς οὐκ ὀλίγας ἔλαβεν ἀλγεινάς. οὐ πολὺν δὲ ἐπιβιοὺς χρόνον, κακὸς κακῶς ἀπέθανε, καταγνωσθεὶς ὡς ἔλεγε καὶ τὴν νύκτα

& lavat sæpe, & tota nocte lusdit, ut strepentem aquam audiamus. Vide, inquam ego; ne fortè non Pelichus hæc statua sit, sed Talus potiùs Cretensis, qui fuit Minois. Nam erat æneus ille, Cretæ circuitor. Quòd si non ænea, sed lignea esset, Eucrates, nihil eam prohiberet, quin non Demetrii opus, sed Dædali machina esset. E basè namque, ut ais, ista fugit. Vide, inquit, ô Tychiade, ne te posthac istius scommatis pœniteat. Novi quidem ego quid illi acciderit, qui obolos surripuit, quos ei quoque novilunio pendimus. Prorsus atrocia, inquit Ion, oportebat accidere: quippe qui sacrilegus erat. Quomodo ergo illum ultus est, ô Eucrates? Nam audire cupio, etiamsi quàm maxime Tychiades iste diffisurus est. Multi, inquit ille, ad pedes ejus oboli jacebant: item alia numismata, quædam argentea ad crus ejus affixa cera, ne laminæ quoque argenteæ: vota cujusdam, aut merces sanationis eorum qui febre fuerant liberati ab eo. Erat autem nobis servus quidam Libyeus sceleratus, equorum curator, qui noctu aggressus est ea auferre omnia, abstulitque digressam jam cùm observasset statuam. At cum primum reversus intellexit sacrilegio se compilatum Pelichus, vide quo pacto sese ultus est, atque furti prodidit Libycum. Tota nocte atrium in orbem miser obambulabat, exire non valens, tanquam in labyrinthum incidisset: quoad orta die deprehensus est, ea tenens quæ furto abstulerat: ac tum quidem comprehensus plagas non paucas accepit: nec diu superstes malus malè periit, vapulans singulis noctibus, ut dicebat,

ἐκέλευσε, φησὶ, μιᾶλωπας ἐς τὸν ἀστέρα σου φιλοτιμεῖσθαι. τί δὲ ὁ Εὐκράτης; ταῦτα ἐκεῖνος πάντα ὧν Τυχιάδη, καὶ τὸν Πελιχίωνα ὑπολαμβάνεις, φησὶ, μανῆναι, ὥσπερ τὸν Μίνωα τὸν Δαιδαλέων ἕνεκα; ἀλλ' ὦ Εὐκράτης ἢ δ' ὅς, ἔστιν ὁ χαλκὸς μὲν, χαλκὸς, τὸ ἔργον, Δημήτριος δ' ὁ Ἀλωπεκίθεν εἰργάσατο· ἢ ὁ ἰητρός τις, ἀλλ' ἄνθρωπος ὢν, ὅτου φοβήσομαι τὸν ἀνδριάντα Πελίχου, ὃν οὐδὲ ζῶντα πώποτε ἐδεδίειν, ἀπειλοῦντά μοι, ὑπὲρ τέχνης; Ἀντίγονος ὁ ἰατρὸς εἶπε. καίμοι ὦ Εὐκράτης, Ἱπποκράτης ἐστὶ χαλκοῦς, ὅσον πηχαίου τὸ μέγεθος. ὃς μέντοι ἐπιόντι τὴν θυσίαν ἀποσβῆ, περιιὼν τὴν οἰκίαν ὅλην ἐν κύκλῳ, ψοφῶν, καὶ τὰς πυξίδας ἀναπτύσσων, καὶ τὰ φάρμακα συγχέων, καὶ τὴν θύραν ἀνεστραμμένος, καὶ μάλιστα ἐπειδὰν τὴν θυσίαν ὑπερβαλώμεθα, ὡς κζ' τὸ ἔτος ἕκαστον αὐτῷ θύομεν. ἀξιοῖ γὰρ ἤδη ὁ ἐμὸς καὶ Ἱπποκράτης ἤδη ὁ ἰατρὸς θυσίαν αὐτῷ, καὶ ἀναγκάζει, ὡς μὴ καὶ χαλκοῦν ἀφ' ἱερῶν πλείων εἰσαθῇ; ὃν ἐγὼ ἀγαπῶν, εἴ τις ἐπιχέσειεν αὐτῷ, ἢ μελικρατίσαι ἐπιτείσειεν, ἢ στεφανῶσαι τὴν κεφαλήν. ἄκουε τοίνυν ἔφη ὁ Εὐκράτης, τοῦτο μὲν ἐπὶ μαρτύρων, ὃ ὡς ἐτῶν πέντε εἶδον. ἐτύγχανε μὲν ἀμφὶ τρυγητὸν τὸ ἔτος ὄν, ἐγὼ δ' ἀμφὶ τὰ ἀλῶα μεσούσης τῆς ἡμέρας, τεταλαιπωρηκὼς ἀφεὶς πᾶς ἐργάζεσθαι, καθ' ἑμαυτὸν εἰς τὴν ὕλην ἐπῆειν, μέλαξιν φρυττίζων τινὰ, καὶ ἀπασκοπούμενος. ἐπεὶ δ' ἐς τὴν συναρφῆ ἦλθον, τὸ μὲν πρῶτον, ὑλακὴ μὲν ἐξηκούετο κυνῶν, κἀγὼ ἐνόμιζον Μνάσωνα τὸν υἱὸν, ὥσπερ εἰώθει, παίζειν, καὶ κυνηγετεῖν εἰς τὸ λάσιον μετὰ τῶν ἡλικιωτῶν παρελθόντα. τόδε δὲ οὐκ ἦν ἄρα, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον σεισμός τινος ἠκούσθη, καὶ βοὴ, οἷον ἐκ βαθείης, γυναικὸς ὁρῶ πρόσω ἐπὶ

bat, adeò ut postridie appararent in corpore vibices. Nunc, & post ista quoque Tychiades Pelichum ride, ac me tanquam Minoi contaneum puta delirare. At ô Eucrates, inquam ego, quandiu æs erit æs, operisque plastes Demetrius Alopecensis fuerit, non Deorum, sed hominum fictor, Pelichi statuam, nunquam timebo, quem neque si viveret, mihi minantem timerem. Ad hæc medicus Antigonus, Et mihi ô Eucrates, inquit, est Hippocrates æreus, magnitudine ferme cubitali, qui duntaxat extincta lucerna, totam domum in orbem ambit, strepens & pyxides evertens, & pharmaca commiscens, & ostium subvertens, in primis si sacrificium differamus, quod ei quotannis facimus. Postulat ergo, inquam ego, etiam Hippocrates medicus jam ut sibi sacrificetur, indignaturque nisi in tempore justorum sacrificiorum epulis accipiatur? quem boni consulere oportebat, siquis ei libaret, aut mulsum infunderet, aut caput coronaret. Audi ergo, inquit Eucrates, istud certè etiam testibus probavero, quod ante annos quinque vidi. Cùm esset ferme vindemiæ tempus, ego in agrum circa meridiem vindemiatum dimissis operariis, in sylvam solus abibam, cogitans interim quiddam ac considerans. Ac postquam in saltum perveni, canum primò latratus insonuit. Ego verò Mnasona filium meum cum æqualibus venientem, ludere, venarique pro more, conjiciebam. At res non sic se habebat: verùm paulò pòst facto terræ motu, sonoque velut è tonitru, mulierem adve-

σιν φοβερόν, ἡμιανδριάσι ἀγάλμα τὸ ὕψος. εἶχε δ' ἐν δεξιᾷ μὲν τὴν δρεπάνην ὀξὺ ξίφος ὡς τὴν δεξιάν, ὅσον ἐπὶ πήχυν. καὶ τὰ μὲν ἔνερθεν, ὀφεώδεις ἦν. τὰ δ' ἄνω; γοργόνι ἐμφερὴς, τὸ βλέμμα φρικῶδες, καὶ τὸ φρικῶδες τῆς ὀφρύος. καὶ ἀντὶ τῆς κόμης, τοὺς δράκοντας βοστρυχηδὸν περίκειτο, ἐλαφρῶς μὲν ἐπὶ τὰ ὦμα κάτω ἐσπειρομένους. ὁρᾶτε ἔφη ἅπαντες ἑστῶτα ὦ φίλοι, μεταξὺ διηγουμένου; καὶ ἅμα λέγων, ἐδείκνυεν ὁ Εὐκράτης τὰς ἐπὶ θ' πήχεις τερέτας, πᾶσιν ὀρθὰς ὑπὸ τοῦ φόβου. οἱ μὲν ὧν ἀμφὶ τὸν Ἴωνα, καὶ τὸν Δεινόμαχον, καὶ τὸν Κλεόδημον, κεχηνότες ἀπῄεσαν, ὠσπερεῖχον αὐτοὺς γέροντες ἄνδρες, ἐληθόμενοι τὸν μῦθον, ἡνίκα ὡσαύτως ἅπαντες ἀπίστως ἠκροῶντο, ἡμιανδριάσι γυναικῶν, γιγάντειόν τι φρικωδέστερον. ἐγὼ δ', ἐπεὶ μόνος ἐλείφθην οἷος ἦν πρὸς αὐτὸν, νέοις τε ὁμιλοῦσιν ἐπὶ σοφίᾳ, καὶ ὑπὸ πολλῶν θεωμένοις ζώντων, μόνῃ τῇ πολιᾷ, καὶ τῷ πώγωνι ἀμφιφέροντες τὸ βρεφῶν. τί δ' ἄλλα, καὶ αὐτῶν ἀπείρατα διαφερώτερον ὡς τὸ ψεῦδος; ὁ γὰρ Δεινόμαχος, εἶπε μοι ἅψαι ὦ Εὐκράτες, οἱ κύνες δ' τοῦ θεοῦ, πηλίκοι; τὸ μέγεθος ἦσαν; ἐλεφάντων ἦ δ' ὅς, ὑψηλότεροι τῶν ἰνδικῶν, καὶ μέλανες ὡς αὐτοὶ, καὶ λάσιοι, πίναρᾶ, καὶ αὐχμώσῃ τῇ λάχνῃ. ἐγὼ μὲν ἐδάκνον, ἔφην, ἀναρρίψας ἅμα τῷ σφραγῖδι, ὦ μοι ὁ ἄρκτος ἔδακεν εἰς τὸ εἴσω δ' δακτύλου. ἡ Ἑκάτη δ' πλαγίξασα τῷ δεξιοτέρῳ ποδὶ τῶν δρακόντων ἐποίησε χάσμα πυρμέγιστον, ἡλίκον, περιφερὲς τὸ μέγεθος. εἶτα ᾤχετο μετ' ὀλίγον ἀκλομβὴν ἐς τὸ αὐτό. ἐγὼ δ' ἀπορήσας, ἐπέκυψα, λαβόμενός τινος πλησίον πτυκτὸς, ὡς μὴ σκοτοδινιάσας, ἐμ-

nientem video terribilem, proceritate ferme dimidii stadii, quæ facem in sinistra, gladium vigimi circiter cubitorum habebat in dextra: erat inferne pedibus serpentinis: supernè verò, Gorgoni similis, vultu dico, & horrore aspectus: pro coma draconibus, tanquam cæsarie circumcincta, aliis collum amplectentibus, aliis etiam per humeros sparsis. Videtis amici, inquit, quo pacto inter narrandum exhorrui? & simul hæc dicens Eucrates, ostendit omnibus brachii sui fetas metu erectas. Ion ergo, Dinomachus, & Cleodemus vehementer inhiantes auscultabant eum viri senes, tanquam naribus traherentur; adorantes apud sese tam incredibilem colossum, semifœminam mulierem, giganteum terriculum. Interim ego considerabam, cujusmodi erant hi, qui cùm juvenibus nomine sapientiæ versantur, vulgoque in admiratione habentur, cùm sola canitie & barba differant ab infantibus, quibus ipsis ad credenda mendacia sunt ductu faciliores. Tum Dinomachus, dic mihi, inquit, Eucrates, illi Deæ canes quanta magnitudine erant? Elephantis, inquit ille, proceriores Indicis, nigri & ipsi, hirsutique, sordido, squalidoque villo. Ego igitur cùm viderem, restiti, inverso protinus in interiorem digiti partem, quod Arabs mihi dederat, sigillo. Hecate autem percusso draconicis pedibus solo, hiatum effecit maximum, æquè magnum atque est Tartarus. Deinde in eum paulo post desiliit. Ego verò præsente animo, porrecta cervice inclinatus inspexi, apprensa arbore quapiam, quæ vicina stabat, ne obortis mihi tenebris & vertigine,

in

πίσιμοι ἐπὶ κεφαλῶ. εἶτα εἶδον τὸ ὸν ἅδε ἅπαντα, τ Πυριφλεγέθοντα, τὸν λίμνην, τ Κέρβερον, τὰς νεκρὰς, ὅτι γνωρίζειν εἰσὶς αὐτῶν. τ γὸν πατέρα εἶδον ἀκριβῶς αὐτὸ ἐκεῖνο ἔτι ἀμπεχόμενον, ὸν εἰς αὐτὸν κατθάψαμεν. τί ἦ ἔπραττον ὁ Γὼν ἔφη ὦ Εὐκρατες αἱ ψυχαί; τί ἄλλο ἢ οἷ ὅς, ἢ κὶ φῦλα, κὴ φρήτρας μῆ τ φίλων, κὴ συγγενῶν διατρίβουσιν ἐπὶ ᾧ ἀσφοδέλῳ κατακείμενοι; ἀνελιλίπασιν ὧν ἔτι ἢ οἷ; ὸς ὁ Γὼν οἱ ἀμφὶ τ Ἐπίκουρον τὸν ἱερὸν Πλάτωνι, κὴ τῷ θεῖ τ ψυχῶν λόγῳ. σὺ ἦ μὴ τ Σωκράτην αὐτὸν, κὴ τ Πλάτωνα εἶδες ὸν τοῖς νεκροῖς; τ Σωκράτην ἔγωγε ἦ ὅ ὅς, οὐδὲ τῶτον σαφῶς, ἀλλὰ εἰκάζων ὅτι φαλακρὸς, κὴ ὠτόγλωσσος ἦν. τ Πλάτωνα ἦ, ὸν ἐγνώρισα. χρὴ γὸ εἰκῇ θεὸς φίλως ἅπαντα πίλησθαι λέγειν. ἅμα γὸν ἔδοξέ ἅπαντα ἀκριβῶς ἰδέσθαι. κὴ τὸ χάσμα σαφὲς ἐνεφαίνετο. καί τινες τ οἰκετῶν ἀναζητοῦντές με, κὴ Πυῤῥίας ἅτ ὸν αὐτοῖς, ἐπιφανὲς ὅπω πέλεον μεμυκὸς ἦ χάσμα. εἰπὶ Πυῤῥία εἰ ἀληθῆ λέγω. νὴ Δί᾽ ἔφη ὁ Πυῤῥίας, κὴ ὑλακὴς ἦκουσα ἀφ᾽ ἦ χάσματος, κὴ πῦρ τι ὑπολάμπειν ἀπὸ τ ὀφθαλμῶν μοι ἐδόκει. καίω ἐμέλασα, ἐπιμετρήσαντος ἦ μόρτυρος τὸν ὑλακὸν, κὴ τὸ πῦρ. ὁ Κλεόδημος ἦ, ἃ κραιπάλη εἶπεν, οἷς ἄλλοις ἀφαλῶς ταῦτα εἶδες, ἐπὶ ἐμαυτὸς ὑπὸ πολλῆς νόσης, τοιάνδε πεθεασάμην. ἐπεσκόπει δέ με, κὴ ἐτεράπευεν Ἀντίγονος ἅτος. ἑβδόμη μὲν ἡμέρα. ὁ ἦ πυρετὸς, οἷος, καύσωνος σφοδρότερος. ἅπαντες δέ με ἀπολιπόντες ἐπ᾽ ἐρημίας, ἐπικλείσαντες τὰς θύρας, ἔξω ἐτέλμων. ἔτω γὸ σκίλλουσας ὦ Ἀντίγονε, εἴ πως δυναθείλω εἰς ὕπνον πρίπεσθαι. τότε ὲν ἐφίσατό μοι νεανίας ἐχεν-

in caput præceps caderem. Tum omnia quæ ſunt in inferis, conſpexi, Pyriphlegethontem, lacum, Cerberum, manes, adeò ut quoſdam etiam eorum agnoſcerem. Patrem enim apprimè vidi, iiſdem adhuc amictum, quibus ipſum ſepelivimus. Quid agebant, inquit Ion, ô Eucrates animæ? Quid aliud, inquit ille, quàm per tribus, familiaſque cum amicis cognatiſque verſantur in Aſphodelo collocati? Contradicant ergo etiam nunc, inquit Ion, Epicurei ſacro Platoni, ejuſque de anima rationibus. Tu verò num Socratem etiam ipſum, Platonemque inter manes vidiſti? Socratem, inquit, vidi: neque tamen evidenter, niſi quod inde conjeci, quoniam calvus, ac ventricoſus erat: Platonem verò non cognovi: nam apud amicos verum fateri oportet. Ergo ſimul atque omnia conſpexi, & hiatus coiit, & ex famulis meis quidam quærentes me, atque in his Pyrrhias hic, ſupervenêre hiatu nondum plenè clauſo. Dic Pyrrhia annon vera narrem. Per Iovem, inquit Pyrrhias, & latratum audivi per hiatum, & ignis à face mihi ſuffulgere videbatur. Atque ego riſi, teſte latratum & ignem in cumulum addente. Tum Cleodemus, haudquaquam nova iſta, inquit, aliiſque inviſa vidiſti. Nam & ipſe haud ita pridem cùm ægrotarem tale quiddam conſpexi. Viſebat me & curabat Antigonus hic: ac ſeptima dies erat, febriſque, ô qualis! incendio certè vehementior. Omnes ergo me relinquentes ſolum, clauſis foribus foris manebant: ſic enim juſſeras Antigone, ſi quo pacto poſſem obdormiſcere. Tum igitur mihi vigilanti juvenis quidam

γραῦς, πάγκαλον, λαμπὸν ἱμάτιον ἀμφιεσθλημένον. εἶτα ἀναβήσας, ἄγει διά τινος χάσματος εἰς τὸν ἅδην, ὡς αὐτίκα ἐγνώσθημεν Τάνταλον ἰδών, καὶ Τιτυὸν, καὶ Σίσυφον. καὶ τί μὲ δεῖ τἄλλα, τί ἂν ὑμῖν λέγοιμι; ἐπεὶ ἦλθε τὸ δικαστήριον ἐγὼ νομίζω, παρῆν δὲ καὶ ὁ Αἰακὸς, καὶ ὁ Χάρων, καὶ αἱ μοῖραι; καὶ αἱ Ἐρινύες, ὁ μὲν τις ὥσπερ βασιλεὺς, ὁ Πλούτων μοι δοκεῖ καθῆσθαι, ἐπιλεγόμενος τὰ πεπραγμένα τῶν ὀνομάτων, ὡς ἤδη ὑπερημέρους τῆς ζωῆς συμβεβήκειν εἶναι. ὁ δὲ νεανίσκος, ἐμὲ φέρων, παρέστησεν αὐτῷ. ὁ δὲ Πλούτων, ἠνιάκτησε τότε, καὶ ὡς τὸν ἀναγνόντα με ὅπου πεπλήρωται φησὶ τὸ νῆμα αὐτῷ, ὅτε ἀπίτω. σὺ δὲ ἦ, τὸν χαλκέα Δημύλον ἄγε. ὑπὲρ γὰρ τὸν πρέποντα ἤδη βεβίωκε. κἀγὼ ἀσμένως ἀπεδεξάμην, αὐτὸς μὲν ἤδη ἀπορρίψας ὦν, ἐπηγγελμένος δ' ἅπασιν, ὡς τεθνήξεται Δημύλος. οὐ γὰρ ἔφασαν ἦμιν φύκειν, νοσῶν τι δὲ αὐτὸς ὡς ἀπηγγέλλετο. καὶ μεταμικρὸν ἠκούομεν οἰμωγῆς ὀδυρομένων ἐπ' αὐτῷ. τί θαυμαστὸν εἶπεν ὁ Ἀντίγονος; ἐγὼ γὰρ οἶδά τινα μὴ εἰκοστὴν ἡμέραν ἢ ἑτέραν, ἀναστάντα, μετὰ τὸ θανεῖν δὲ πρὸ ὀλίγου καὶ ἐπὶ ἀνίσχοντα, τὸν ἄνθρωπον. καὶ πῶς ἂν δὴ ἐγὼ σὺν εἰκοσιν ἡμέραις ὅτε ἐμύδησε τὸ σῶμα, ὅτε ἄλλως ὑπὸ λιμοῦ διεφθάρη, εἰ μή τινά με Ἐπιμηνίδου σύλα ἐμετράψατε. ἅμα ταῦτα λεγόντων ἡμῶν, εἰσεπήδων οἱ τοῦ Εὐκράτους υἱοὶ ὧν τὸ παλαίστρας, ὁ μὲν, ἤδη ἐξ ἐφήβων, ὁ δὲ ἕτερος ἀμφὶ τὸ πεντεκαιδέκατον ἔτος. καὶ ἀσπασάμενοί μοι ἡμᾶς, ἐκαθέζοντο ἐπὶ τὸ

astitit, pulcher admodum, veste candida amictus: qui me erectum, per quendam hiatum ducit ad inferos, ſicut ilico cognovi, Tantalum cùm viderem ac Tityum, Siſyphumque. At cætera vobis quid commemorem? Poſtquam verò ad tribunal perveni, ubi erat Æacus, Charon, Parcæ, Erinnyes: quidam velut rex (Pluto certè mihi videbatur) aſſedit ſingulorum nomina percenſens, qui morituri erant, quos diem vitæ præſcriptum jam præteriiſſe contigerat. Illi adductum me juvenis exhibuit. At Pluto tunc incanduit: eique qui me ducebat, nondum iſtius completum eſt ſtamen, inquit, Abeat ergo. Sed tu fabrum Demylum adduc: jam ſiquidem ultra colum vivit. Tum ego lætus recurrens, ipſe quidem jam febre liber eram: omnibus verò denunciabam Demylum eſſe moriturum. In vicinia autem noſtra habitabat, ipſe quoque ægrotans, ut renuntiatum eſt. Ac paulò pòſt eorum à quibus lugebatur, ejulatum audivimus. Quid miri eſt, inquit Antigonus? Ego enim quendam novi, poſt vigeſimum diem, quam ſepultus eſt, reſurrexiſſe. Nam hominem & antequam moreretur, & poſtquam reſurrexit, ipſe curavi. Et quo pacto, inquam ego, in diebus viginti neque putruit corpus, neque præterea fame corruptum eſt, niſi fortè tu quempiam Epimenidem curaſti? Hæc cum diceremus, protinus ingreſſi ſunt Eucratis filii, è palæſtra redeuntes: quorum alter jam ex ephebis exceſſerat, alter natus erat annos circiter quindecim. Tum ſalutatis nobis, juxta patrem in lecto ſe-

1 Οὗπερ πεπλήρωται φησὶ τὸ νῆμα αὐτῷ] D. Auguſtinus c. XII. De cura pro mortuis. Cæſarius Monachus Hiſtoriar. memorabil. c. XLII. l. XII. *Marcil.*

1 Θεὸν

κλίνης ὑφ' ἡμᾶς τὸν πατρέα. ἐμοὶ δ', εἰσηκμίσθη γὰρ ὁ Εὐκράτης ὥσπερ ἀναμνησθεὶς ὧν τῶν ὄψων ἕνεκα ἥκει, ὅτως ὀναίμην ἔφη τούτων, ἐπιβαλὼν αὐτοῖς τὴν χεῖρα, ὡς ἀληθῆ ἂν Τυχιάδη πρὸς σὲ ἐρῶ. τὴν μνημονεύουσαν μὲν γυναῖκα τὴν τούτων μητέρα, πάντες ἴσασιν ὅπως ἠγάπησα, ἐδήλωσα δ', οἷς ἐδρᾶν αὐτὴν ἔπραξα, ἃ ζῶσαν μόνον ἀλλ' ἐπεὶ ἐκ ἀπίθανος, τόν τε κόσμον ἅπαντα συγκαθεκόσμησα, καὶ τῷ εἴδατι, ἢ ζῶσα ἔχαιρεν. ἑβδόμῃ δὲ μετὰ τὴν τελευτὴν ἡμέρᾳ, ἐγὼ μὲ ἐπιτιθέμενον ἐπὶ τὴν κλίνην, ὥσπερ νῦν, ἐπείμην ὀδυρόμενος τὸν ἐπὶ τῷ θανάτῳ. ἀνεγίγνωσκον γὰρ τὸ ἐκεῖ ψυχῆς ὑπὸ Πλάτωνος βιβλίον ἐφ' ἡσυχίας. ἐπεισέρχεται δὲ μετ' ὀλίγον ἡ Δημαινέτη αὐτὴ ἐκείνη, καὶ καθίζει πλησίον, ὥσπερ νῦν Εὐκρατίδης οὗτοσί, δείξας τὸ νεώτερον τῶν ἡίων. ὁ δὲ, αὐτίκα ἔφριξε μάλα παιδικῶς. καὶ πάλαι ἤδη ὑπόπτως ἦν πρὸς τὸν διήγησιν. ἐγὼ δ' ἤδη ὡς ὁ Εὐκράτης, ὡς εἶδεν, ἐκτραπόμενος αὐτῆ, ἐδάκρυον ἀνακεκυφώς. ἡ δ', εἶπε ἵνα βοᾷν. ἀλλ' ἠνῶτό με ὅτι τὰ ἄλλα πάντα χαλεπαίνουσ αὐτῇ, θᾶττον τῶν σανδαλίων χρυσῶν ὄντων, ἐκκεκαύσαμεν. ἐγὼ δ' αὖτὸ ἔφασκε, παραπεσὸν ὑπὸ τὴν κιβωτόν. καὶ διατεθεὶς ἡμεῖς ἐκ ἀργύπτιε, θᾶττον μόνον ἐκαύσαμεν. ἔτι δ' ἡμῶν ἀμφιλεγομένων, καί τι κινδύνου ὑπὸ τῇ κλίνῃ ὄν, μιλιχίδιον, ὑλάκησεν. ἡ δ', ἠφανίσθη ἐκ τὴν ὑλακήν. τὸ μὲν τοι σανδάλιον, ἀνῃρέθη ὑπὸ τῆ κιβωτῷ, καὶ κατεκαύθη ὕστερον. ἔτι ἀπιστεῖν τούτοις ὦ Τυχιάδη ἄξιον ἐναργέσιν ὄσι, καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην φανερροῖς; μὰ Δί' ὦ δ' ἐγὼ, ἐπὶ σανδάλῳ μὲ χρυσῷ ἐς τὰς πυρὰς, ὥσπερ τὰ παιδία

sederunt, ac mihi quidem sella allata est. Tum Eucrates tanquam è conspectu filiorum admonitus: sic his frui mihi contingat, inquit, simulque iis manum injecit, ut tibi Tychiades, vera narrabo. Fœlicis memoriæ uxorem meam horum matrem noverunt omnes, quo pacto dilexerim. Nam declaravi his rebus quas in eam feci, & dum viveret, & postquam vita functa est. Quippe qui mundum ejus universum, vestemque qua delectabatur, dum viveret, in rogum illius injecerim. Septima verò post mortem die, cùm uti nunc, huic lecto incumberem, luctum meum commitigans: legebam enim tacitus Platonis illum de anima libellum: ingreditur interim Demænete ea ipsa, juxtaque adsidet, uti nunc Eucratides hic, minorem designans filium. Hic verò ilico tremuit admodum pueriliter, ac dudum ad narrationem pallebat. Ego verò, inquit Eucrates, ut conspexi, amplexus eam, singultim lachrymabar. Illa verò me vociferari non patiebatur, verùm incusabat me, quòd cum ei fuissem in reliquis omnibus gratificatus, è sandaliis aureis alterum non cremaveram: idque esse dicebat, quod sub arca ceciderat: ideoque non invento illo alterum tantùm cremaveramus. Nobis autem adhuc differentibus, sceleſtissimus quidam caniculus, qui erat mihi in deliciis, sub lecto cubans, allatravit: tum ea ad latratum evanuit. At sandalium sub arca repertum est, posteaque à nobis incensum. An hæc etiam, Tychiades, recusabis credere, cùm tam sint evidentia, quotidieque observentur? Per Iovem, inquam ego, digni fuerint, quibus aureo sandalio, puerorum more nates

δέα, παίσας ἄξιοι ἂν εἶεν οἱ ἀπιστοῦντες, καὶ ὅτως ἀναισχυντοῦντες πρὸς τὴν ἀλήθειαν. ἐπὶ τούτοις, ὁ πυθαγορικὸς Ἀρίγνωτος εἰσῆλθεν, ὁ κομήτης ὁ σεμνὸς ἀπὸ τῆς σοφώτατος. ἄνδρα τὸν ἀοίδιμον ἐπὶ τῇ σοφίᾳ, τὸν ἱερὸν ὑπονομιζόμενον. καίγὰ μὲ ὡς ἥδιον αὐτὸν, ἀνεπυθόμην. τοῦτ' ἐκεῖνο ἔχειν μοι νομίσεις, πίλεκυί τινα κατὰ τῶν ψυδομένων. ἐπιτομιεῖ γὰρ αὐτοὺς ἔλεγεν ὁ σοφὸς ἀνὴρ, ὅτω πρόσω διεξιόντας. καὶ τὸ τοῦ λόγου, [1]θεὸν ἀπὸ μηχανῆς ἐπεισεληλυθέναί μοι τοῦτον ἔμελλε ἀπὸ τῆς τύχης. ὁ δὲ, ἐπεὶ ἀνεζήτησε, ὑπεκστάντος αὐτοῦ τοῦ Κλεοδήμου, σφᾶς μὲ, ὡς τὸ νόσημ ἦρτο. καὶ ὡς ῥᾷον ἤδη ἔχειν ἤκουσε παρὰ τοῦ Εὐκράτους, τί δ' ἔφη πρὸς ἀλλήλους φιλοσοφεῖτε. μικρὸν γὰρ εἰσιὼν, ἐπήκουσα. καί μοι δοκεῖτε εἰς καλὸν ἀφορμήσασθαι τὴν διατριβήν. τί δ' ἄλλο εἶπεν ὁ Εὐκράτης, ἢ τυγχάνει τὸν ἀδαμάντινον πείθομεν, δείξας ἐμὲ, ἡμῖν δαίμονάς τινας εἶναι, καὶ φαντάσματα, καὶ νεκρῶν ψυχὰς περιπολεῖν ὑπὲρ γῆς, καὶ φαίνεσθαι οἷς ἂν ἐθέλωσιν; ἐγὼ μὲν ἡρυθρίασα, καὶ κάτω ἔσχον, αἰδούμενος τὸν Ἀρίγνωτον. ὁ δὲ, ὅρα ἔφη ὦ Εὔκρατες, μὴ τοῦτο φησὶ Τυχιάδης τὰς τῶν βιαίως διαφθαρέντων μόνας ψυχὰς περιοδεύειν, οἷον εἴ τις ἀπήγξατο, ἢ ἀπετμήθη τὴν κεφαλὴν, ἢ ἀνεσκολοπίσθη, ἢ ἄλλῳ τινὶ τοιούτῳ ἀπόλοιτο τὸν βίον, τὰς δὲ τῶν κατὰ μοῖραν διαφθειρόντων σκιάς; ἢ γὰρ τοῦτο λέγει, ἢ πάνυ διέβλητα φησί. μὰ Δί' ἦ δ' ὃς ὁ Δεινόμαχος, ἀλλ' οὐδ' ὅλως εἶναι τὰ τοιαῦτα, οὐδὲ σωίζεσθαι ὁρᾶσθαι

ferianturˑ siqui ista non credant, atque usque adeò impudenter vero resistant. Interim Pythagoricus intrabat Arignotus, comatus ille, ab aspectu venerabilis. Nosti illum doctrinæ nomine celebrem, qui cognominatur Sacer. Quo conspecto respiravi: hoc ipsum quod proverbio dici solet, advenisse mihi ratus: nempe securim quandam adversus mendacia. Occludet, inquam, iis ora vir sapiens, adeò monstrosa narrantibus. Atque prorsus juxta vulgatum illud adagium, repentè Deum hunc mihi à fortuna esse immissum putabā. Hic postquam, assurgente ipsi Cleodemo, sedit: primùm de morbo percontatus est, seque audisse dicebat, Eucratem jam meliùs se habere. At quidnam inquit, inter vos philophamini? Nam ingrediendo subauscultavi, mihique certè videmini de re quapiam pulchra dissertare. Quid aliud, inquit Eucrates, quàm ut huic adamantino persuadeamus, me demonstrans, ut credat esse aliquos dæmonas, & phantasmata, mortuorumque animas super terram obambulare, & sese quibus voluerint ostendere? Ego Arignotum reveritus erubui, vultumque dejeci. At ille, vide inquit, ô Eucrates, num hoc dicat Tychiades. Eorum tantùm qui violentam mortem obierint, animas oberrare: veluti siquis suffocatus, aut capite truncatus, cruci-ve suffixus fuerit, aut tali quopiam modo è vita discesserit: nequaquam autem eas quæ fatali naturalique morte discesserint? Nam si hæc dicat, non usque adeò absurda dixerit. Per Iovem, inquit Dinomachus, ne esse quidem hujusmodi, nec præsentia cerni putat.

1 Θεὸν ἀπὸ μηχανῆς] Proverb. *Bourd.*

ωθαι εἶεναι. πῶς λέγεις ὦ δεῖ; ὃς ὁ Ἀρίγνωτος; δεινὰ ἀπεῖδον εἰς ἐμέ. εἰδέναι σε τούτων γίγνεσθαι δικαίως, καὶ τοῦτο, πάντων ὡς εἰπεῖν ὁρώντων; ἀπολελόγησθε ἢ οὔ; ἐγὼ γοῦν ἐμοὶ μὲν πιστεύω, διότι μοῦνος ὁρῶ μετὰ τοῦ ἄλλου. εἰ δ' ἑώρων ἐπίστευον ἂν δηλαδή, ὥσπερ ὑμεῖς, ἀλλ' ὅτε ποτὲ εἰς Κόρινθον ἔλθοις, ἐρώτα ἔνθα ἐστὶν ἡ Εὐβατίδου οἰκία. ἢν ἐπιδείκνυσί σοι δεξιᾷ τῷ Κράνιον, παρελθὼν εἰς τοὐπίσω, λέγε ὅτι σὲ ἠξιωσεν Τίβιον, ὡς ἰδεῖν ἥδιον τὸ δαίμονα ὁ πυθαγορικὸς Ἀρίγνωτος ἀνορύξας, ἀπήλασε, καὶ ἀφ' οὗ τὸ λοιπὸν οἰκεῖσθαι τὴν οἰκίαν ἐποίησε. τί δ' ἦν τοῦτο ἦν ὦ Ἀρίγνωτε; ἤρετο ὁ Εὐκράτης. ἀοίκητος ἦν δηλονότι ὃς ὢν πολλοῦ ἄξιος διαμένειν. εἰ δέ τις οἰκήσειεν; δίδως καταλαχεῖν, ἔφυγεν ἐκδιωχθεὶς ὑπό τινων φοβερῶν καὶ παραχρῆμα φάσματος, σωφρονεῖν δοκῶν ἄλλη, καὶ ἡ τέχνη κωτίλλει. καὶ ὅλως, εἴδως ἅπαντα ὁ δαίμονιος παρελθεῖν εἰς αὐτήν. ἐγὼ δ' ἐπεὶ πρῶτα ἤκουσα, τὰς βίβλους λαβὼν, οἴκαδε δή μοι αἰσχύλλιος μάλα πολλὰ ἀδεῖ τοιαῦτα, ἦκον εἰς τὴν οἰκίαν ἀδεῖ περὶ τὸν ὕπνον, δεξαμένου με ξένου, καὶ μόνον ἐπιλαμβανομένου, ἐκεῖ ἔμελλον οἱ βαδίζοιμι, εἰς ἀξύστατον κοιτῶνα ἐς ὕστερον. ἐγὼ δ' λύχνον λαβὼν, μόνος εἰσέρχομαι. ἡ δὲ τοῦ μεγίστου οἰκήματος κατέχεις τὸ φῶς, ἀνεσκαμμένον ἠσυχῇ, χαμαὶ καθεζόμην. ἐφίστατο δ' ὁ δαίμων, ἐπί τινα τῶν πολλῶν ἥκειν νομίζων, καὶ δεδιέναι κἀμὲ ἐλπίζων, ὥσπερ τοὺς ἄλλους, αὐχμηρός, καὶ κομήτης, καὶ μελάντερος ἢ ζόφος. καὶ

putat. Quid ais? inquit Arignotus me torvè intuens, nihil horum tibi videtur fieri, præsertim cùm omnes, ut ita dicam, videant? Ignosces, inquam ego, mihi, si non credo, nam solus omnium non video: quod si vidissem, sicuti vos profectò credidissem. Atqui, inquit ille, si quando Corinthum veneris, roga ubi sit Eubatidæ domus: eaque tibi cirea Craneum indicata, ingressus dic janitori Tibio, velle te videre, unde dæmonem effossum Pythagoricus Arignotus abegerit, ac deinceps domum habitabilem reddiderit. Quidnam hoc erat Arignote? rogabat Eucrates. Inhabitabilis erat, inquit ille, diu propter terricula. Quòd siquis inhabitasset, expavefactus illico fugiebat, à quodam horrendo terribilique spectro exactus. Iamque concidebat, & rumpebatur tectum: denique neque quisquam erat omnino qui in eam ingredi auderet. Ego verò ubi hæc audivi, libellos sumens, sunt autem Ægyptii mihi de talibus rebus admodum multi, veni domum circa primum somnum, dehortante hospite, ac ferme detinente, quia didicerat quônam irem, in manifestum, ut putabat, exitium. At ego sumpta lucerna solus ingredior: atque in vastissimo atrio collocato lumine, humi sedens, tacitè legebam. Supervenit ille dæmon, cùm quopiam è vulgo se congressurum ratus, ac me quoque quemadmodum alios pertenebrisque nigrior. Atque hic territurum, squalidus, hirsutus, ad-

1 Ἀοίκητος ἦν δηλονότι ὃς ὢν πολλοῦ ἄξιος διαμένειν] C. Plinius epist. XXVII. lib. VII. Scriptor vitæ S. Germani Antisiodorensis episcopi c. XVII. D. Antoninus archiepisc. Florentin. Tomi II. c. IX. tit. XII. paragr. IIX. *Marcil.*

2 Προσ-

ὁ μὲν, ἔφησε, ἐπιφοιτᾷ μὲν πανταχῇ καὶ προσάδει, εἰ τύχοι, κορυφαῖος, καὶ ἄρτι μὲν, αὐλὸς, ἄρτι δὲ, σαλπιγκτὴς γιγνόμενος, ἢ λέων. ἐγὼ δὲ προσελθὼν μόνον τῷ φοινικοβαπτῷ ἐπάρρησιν, αἰνιττόμενός τι τῇ φωνῇ, σκιαλλαστὴν καλέσας αὐτὸν εἰς ταὐτὸν τοσοῦτον οἰκήματος. ἰδὼν δὲ αὐτὸν εἰ καὶ τοῦτο· τὰ λοιπὰ ἀνεπαυόμην. τῇ δὲ πάντων ἀπεγνωκότων, καὶ νεκρὸν εὑρεῖν με οἰομένων, καὶ ἀναζητούντων ἄλλως, προελθὼν ἀσφαδάκητος ἅπασι, προσιμὶ τῷ Εὐβατίδῃ. ἀσμενίζομεν αὐτῷ, ὅτι καὶ ἐπιφοιτῶν φαίνῃ, καὶ ἀδείμαντον ἤδη ἐξῃ τῶν οἰκίων οἰκεῖν. καὶ διηγεῖται αὐτὸν τε, καὶ τῶν ἄλλων πολλούς, εἰ ποτὲ δὲ διαδόξειε εἶναι, σκιλλοῦν ἀγαγὼν ἐπὶ τὸ τοῦτο, ὑ καὶ διδυκῆται τὸ δαιμόνιον ἐωρᾶκεναι, σκάπτειν, λαβόντας δικέλλας, καὶ σκαφέα. καὶ ἐπειδὴ ἐποίησαν, εὑρέθη ὡς ἐπ' ὀργυιὰν κατορωρυγμένος τις νικρὸς ἰωλὸς, μόνα τὰ ὀστᾶ ἔχων μετὰ σαρκίων. σκεῦνον μὲν δὴ ἐξενέγκαντες ἀπορύξαντες. ἡ οἰκία δὲ τὸ ἀπὸ σκείνου ἐπαύσατο, ἐνοχλουμένη ὑπὸ τῶν φασμάτων. ὡς δὲ ταῦτα εἶπεν ὁ Ἀρίγνωτος, ἀπὸ θαυμαστοῦ τινὸς σοφίας, καὶ ἅπασιν αἰδεσίμου, ὀλίγοι ἦν ἐπὶ τοῖς παροῦσιν, ὃς οὐκ ἀπεγίγνωσκέ μοι πολλὴν τὴν ἀνοιαν, τοῖς τοιούτοις ἀπιστοῦντι. καὶ ταῦτα, Ἀρίγνωτε λέγοντος. ἐγὼ δὲ ὅμως οὐδὲν πτόησας, ὅτι τὴν κόμην, ὅτι τὴν δέξαν τὴν περὶ αὐτοῦ, τί τοῦτ' ἔφην ὦ Ἀρίγνωτε, καὶ σὺ τοιοῦτος ἦσθα, ἡ μόνη ἐλπὶς τῆς ἀληθείας, κρυπτὸς μετὼν, καὶ ἐνδαλμάτων; τὸ γὰρ δὴ λόγου σκεῦνο, αὐθρακες ἡμῖν ὁ θησαυρὸς πέφηνας. σὺ δὲ ἦ δ' ὃς ὁ Ἀρίγνωτος, εἰ μήτε ἐμοὶ πιστεύεις adstans, undique me adsultim petens tentavit, siquâ posset expugnare, ac modò in canem, modò in taurum, modò in leonem vortebatur. At ego correpto in manum, quàm maximè horrendo carmine, simulque vocem Ægyptiam imitatus, cum incantatum in domicilii tenebrosi angulum quendam compuli. Ac cùm animadvertissem ubi se in terram condiderat, tum destiti. Mane autem desperantibus universis, ac me quemadmodum & alios mortuum reperturos putantibus, præter omnium spem progrediens, Eubatidem adeo, fœliciter illi annuntians, quòd puram sibi ac spectris liberam domum jam liceret incolere. Atque illum assumens, alioſque multos, qui hujus inopinatæ rei gratia sequebantur, cùm ad locum adduxissem, ubi condentem se dæmona conspexeram, jussi ut sumptis ligonibus, & rutris suffoderent. Quo facto, inventum est ferè ad passum defossum cadaver quoddam marcidum, ossibus tantùm humana specie cohærentibus: quod effossum sepelivimus: postea verò domus spectris turbari desiit. Hæc ubi narravit Arignotus, prodigiosa vir sapientia, omnibusque reverendus, nemo erat ex iis qui aderant, qui non multam imputaret mihi desipientiam, qui talia non crederem: narrante præsertim Arignoto. Ego tamen nihil veritus, neque comam, neque illam quam de eo habebant opinionem. Quid hoc, inquam, Arignote? Etiam tu talis eras, sola mihi spes veritatis, fumo plenus ac simulachris? Illud ergo, quod dici solet, in te nobis evenit: ut thesaurum quem speravimus, carbones offenderimus. At tu, inquit Arignotus, si neque mihi cre-

λέγοντι, μήτε Δεινομάχῳ, ἢ Κλεοδήμῳ τούτῳ, μήτε αὐτῷ Εὐκράτει, φέρε εἰπὲ τίνα σοὶ τούτων ἀξιοπιστότερον ἡγῇ παραλῦσαι ἡμῖν λέγοντα. νὴ Δί' ἦν δ' ἐγὼ μάλα θαυμασίου ἀνδρα, τὸν Ἀβδηρίτην ἐκεῖνον Δημόκριτον ὃς ἔτως ἀρα ἐπίστευε μηδὲν εἶον τε εἶναι συῆναι τοιοῦτον, ἅς γε ἐπειδὴ κατεῖρξεν ἑαυτὸν εἰς μνῆμα ἔξω πυλῶν, ἐνταῦθα διετέλει γράφων, καὶ νυκτερεύων ἐν τύμβῳ, καὶ μετ' ἠμέραν. καί τινες τῶν νεανίσκων, ἐρίσκελεῖν βουλόμενοι αὐτὸν, καὶ δείματῶν, σκιλάμβοι τεκτονικῶς ἐσθῆτι μελαίνῃ, καὶ σφυσωπείοις ἐς τὰ κρανία μεμιμημένοις ἐφεστῶτες αὐτὸν, ἀφειστήκεσαν ὑπὸ πυκνῇ τῇ βάσῃ ἀναπηδῶντες. ὁ δ', ὅτι ἐδείσατε τὴν φαντοίησιν αὐτῶν, ἔτι ὅλως ἐνέβλεψε πρὸς αὐτούς. ἀλλὰ μεταξὺ γράφων, παύσασθε ἔφη παίζοντες. ἔτω βεβαίως ἐπίστευε μηδὲν εἶναι τὰς ψυχὰς ἔτι ἔξω γιγνομένας τῶν σωμάτων. τοῦτο φὴς ἔσθ' ὡς ὁ Εὐκράτης, αἰσθῆναί τινα ἀνδρα καὶ τὸν Δημόκριτον γνώσεσθαι, εἰ γε ἔτως ἐνίγνωσκεν. ἐγὼ δ' ὑμῖν καὶ ἄλλο διηγήσομαι αὐτὸς παθών, ἃ παρ' ἄλλε ἀκήκοας. τάχα γὰρ ἂν καὶ σὺ ὦ Τυχιάδη ἀκήκοας, προσβιβασθείης πρὸς τὴν ἀλήθειαν καὶ διηγήσεσθαι. Ὁπότε γὰρ ἐν Αἰγύπτῳ διῆγον, ἔτι νέος ὢν, ἔτω δὴ πατρὸς ἐπὶ παιδείας προφάσει ἀποστελεὶς, ἐπεθύμησα ἐς Κοπτὸν ἀναπλεύσας, ἀκοῦσαι ἐπὶ τὸν Μέμνονα ἐλθών, ἀκοῦσαι τὸ θαυμαζόμενον ἐκεῖνο ἠχεῖον, πρὸς ἀνίσχοντα τὸν ἥλιον. ἐκεῖνον μὲν δὴ ἤκουσα, ἃ κοινὸν τοῖς πολλοῖς, ἄσημόν τινα φωνὴν, ἀλλά μοι ἐξηγήσατο ὁ Μέμνων αὐτὸς, ἀνοίξας τὸ στόμα ἐν ἔπεσιν ἑπτά· καὶ εἰ μὴ περιττὸν ἦν, αὐτὰ ἂν ὑμῖν εἶπον τὰ ἔπη. κατὰ τὸν ἀνάπλουν, ἔτυχεν ἡμῖν συμπλέων

credis narranti, neque Dinomacho, aut huic Cleodemo, neque ipsi Eucrati, dic age quemnam digniorem, cui de his rebus fides habeatur, existimas, qui nobis dicat contraria? Per Iovem inquam ego, virum aporrimè mirabilem, Abderitam illum Democritum, cui tam firmiter erat persuasum, ejusmodi nihil in rerum natura esse posse, ut cùm se in monimento extra portas clausisset, ibique degeret dies noctesque scribens & componens: ac juvenes quidam eum illudere & terrere cupientes, nigra veste cadaveris in modum ornati, ac personis in capitis adfictis circumstantes, illum circunsilirent, crebrò subsilientes: hic neque ipsorum simulationem timuerit, neque ipsos omnino respexerit: sed inter scribendum dixerit, Desinite ineptire: adeò firmiter credidit animas nihil esse postquam è corporibus exierint. Hoc dicis, inquit Eucrates, dementem virum fuisse Democritum, qui sic existimarit. Egò verò vobis etiam aliud referam, quod mihi ipsi contigit, non ab alio acceptum. Nam tu quoque id audiens Tychiades, veritate narrationis ad credendum adduceris. Cùm in Ægypto degerem, adhuc adolescens, à patre doctrinæ gratia missus, cupivi navigio Coptum profectus, illinc Memnonem adiens, miraculum illud audire, eum videlicet sonum edentem ad orientem solem. Illum igitur audivi non hoc vulgari modo quo audiunt alii sonum quempiam inanem: sed mihi oraculum etiam edidit Memnon ipse aperto ore septem versibus, quos, nisi id esset supervacaneum, vobis recensererem. Navigationis autem

μεμφίτης ἀνὴρ τῶν ἱερῶν γραμματέων, γνωμάσιον τὴν σοφίαν, καὶ φωνὴν παιδείαν πᾶσαν εἰδὼς τὴν αἰγύπτιον. ἐλέγετο δὲ τρία καὶ εἴκοσιν ἔτη ἐν τοῖς ἀδύτοις ὑπογαίοις ἀσκηκέναι, μαγικὴν παιδεύεσθαι ὑπὸ τῆς Ἴσιδος. Παγκράτην ἔφη λέγειν ὁ Ἀρίγνωτος, ἐμὸν διδάσκαλον, ἱερὸν ἄνδρα, ξυρημένον τὸν ὀφρύων, ῥαμμένα, καθαρῶς ἑλληνίζοντα, ἐπιμήκη, σιμόν, ὠτόλεπτον τὰ σκέλη. αὐτὸν μὲν ὃς ἐκεῖνον τὸν Παγκράτην. καὶ τὰ μὲν πρῶτα, ἠγνόουν ὅστις ἦν. ἐπεὶ δὲ εἴδομεν αὐτὸν, εἰ ποτε ὁρμίσαιμεν τὸ πλοῖον, ἀλλά τε πολλὰ τεράστια ἐργαζόμενον, καὶ δὴ καὶ ἐπὶ κροκοδείλων ἐχόμενον, καὶ σαινόντων τοῖς θηρίοις, τὰ δὲ, ὑποπτήσσοντας, καὶ σαίνοντας τοῖς θηρσὶν, ἔγνων ἱερόν τινα ἄνδρα ὄντα. καὶ προσμικρὸν φιλοφρονούμενον, ἔλαθον ἑπόμενος αὐτῷ, καὶ σωνήθης γιόμενος. ὥστε πάντων ἐκείνῳ μοι τῶν ἀπορρήτων. καὶ τέλος, πείθει με, τὰς μὲν οἰκείας ἀπαντᾶς, σὺν τῇ Μέμφιδι καταλιπεῖν, αὐτὸν δὲ μόνον ἀκολουθεῖν μετ' αὐτοῦ, μὴ γὰρ ἀπορήσειν ἡμᾶς τῶν ἀναγκαιοτάτων. καὶ τὸ μετὰ τοῦτο, ὕστερον ἐλέγομεν. ἐπειδὴ δὲ ἐλθόμεν εἴς τι προάστιον, λαβὼν ἄν ὁ ἀνὴρ τὸ μοχλὸν τῆς θύρας, ἢ τὸ κόρηθρον, ἢ τὸ ὕπερον, σφενδαλὼν ἐμβάλοις, ἐπεπόν τινα ἐπῳδὴν, ἐποίει βαδίζειν, τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἄνθρωπον εἶναι δοκοῦντα. τὸ δὲ, ἀπελθὸν, ὕδωρ τε ἀπήντλει, καὶ ὀψώνει, καὶ ἐσκεύαζε, καὶ ἐς πάντα δεξιῶς ὑπηρέτει, καὶ διηκονεῖτο ἡμῖν. εἶπε δὲ ἐπειδὴ ἄλλης ἔχοι τὸ διακονίας, αὖθις κόρηθρον τὸ κόρηθρον, ἢ ὕπερον τὸ ὕπερον, ἄλλην ἐπῳδὴν ἐπεπόν, ἐποίει ἄν. τοῦτο ἐγὼ πάνυ ἐσπουδακὼς, σὺν εἶχον

tem fuit socius vir Memphiticus, quidam ex sacris illis Scribis, mirabili sapientia, & qui universam Ægyptiorum doctrinam callebat. Dicebatur autem tres ac viginti annos in adytis subterraneis mansisse, Magiam interea doctus ab Iside. Pancratem dicis, inquit Arignotus, præceptorem meum, virum sacrum, rasum, lineis indutum, doctum, pureque lingua Græca loquentem, procerum, simum, labiis promissis, cruribusque gracilibus. Illum ipsum, inquit ille, Pancratem, ac primùm quidem quis esset ignorabam. At postquam vidi eum, si quando in portum appulissemus, cùm alia multa miracula facientem, tum crocodilis insidentem, & cum feris versantem: illas verò eum reverentes, caudisque adulantes, agnovi sacrum quempiam virum esse, paulatimque comitate mea me in ejus amicitiam & familiaritatem insinuavi, adeò ut omnia arcana communicaret. Ac tandem mihi persuadet, ut famulis omnibus in Memphide relictis, se solus sequerer, neque enim defuturos nobis ministros. Atque ex eò tempore sic vitam duximus. Cùm in diversorium quodpiam veniissemus, homo accepto januæ vecte, vel scopis, vel pistillo, vestibus implicans, cùm in id carmen dixisset, effecit ut ambularet, utque aliis omnibus homo videretur. Illud ergo abiens, & aquam hauriebat, & cœnam parabat, instruebatque, atque in omnibus commodè subserviebat, ministrabatque nobis. Deinde postquam satis erat ministratum, scopas denuo scopas, pistillum denuo pistillum reddebat, aliud carmen recitans. Hoc ego vehementer conatus, ex ipso discere non

po-

ὅπως ἐμπρήσω παρ' αὐτῷ. ἐδάσκουσε γὰρ αὐτῷ, καίτοι πρὸς τὰ ἄλλα σοφιστεύοντα, ἀνὴρ μιᾷ δέ ποτε ἡμέρᾳ λαβὼν, ἐπήκουσα ὑπόδρας, ὧν ἔτυχον, τρισύλλαβόν τι, χρεῖον εἶναι σκοπιᾶς ἕνεκα. καὶ ὁ μὲν, ὡς ἔχοι τὸ εἰς τὴν ἀγορὰν, ἐντειλάμενος τὰ ὑπόλοιπα ἃ ἔδει ποιεῖν. ἐγὼ δὲ, εἰς τὴν ὑστεραίαν ἐκείνῃ τῇ ἀγορᾷ παρασκευασάμενος, λαβὼν τὸ ὕσπορον. χημαίσας, ὁμοίως ἐπιπαν τὰς συλλαβὰς, κελεύσαντος ὑδροφορεῖν. ἐπεὶ δὲ ἐμπλησάμενος τὴν ἀμφορέα ἐκόμισε, πέπαυσο ἔφη, καὶ μηκέτι ὑδροφόρει, ἀλλ' ἤδη αὖθις ὑπεργον. τὸ δὲ, οὐκέτι μοι πειθαρχεῖν ἤθελεν, ἀλλ' ὑδροφόρει ἀεὶ, ἄχρις ἂν ἐκείνην ἡμῖν ὕδατος τῶν οἰκίαν ἐπαντλῆσαι. ἐγὼ δὲ ἀμηχανῶν τῷ παράγματι, ἐδεδίειν γὰρ μὴ ὁ Παγκράτης ἐπανελθὼν ἀγανακτήσῃ, ὅπερ εἰκὸς ἦν, ἀξίνῃ λαβὼν, διαφήσω τὸ ὕπεργον εἰς δύο μέρη τὰ δὲ, ἐκάτερον τὸ μέρος, ἀμφορέα λαβοῦσα, ὑδροφόρει, καὶ ἀπ' ἐνὸς, δύο μοι ἐχρῶντο οἱ διάκονοι. ἐν τούτῳ δὲ ὁ Παγκράτης ἐφίσταται, καὶ συνεὶς τὸ γεγενημένον, εὐθέως μὲ αὖθις ἐπέπαυε ξύλα, ὥσπερ ἐγὼ πρὸ ἔτι ἐποίουν. αὐτὸς δὲ λοιπὸν μετ' ἐμοῦ, οὐκ οἶδ' ὅπου ἀφανὴς ὤχετο ἀπιών. νυνὶ δὲ ἔφη ὁ Δεινόμαχος οἶσθα καὶ ἐκεῖνο ἄνθρωπον ποιεῖν ἐκ τοῦ ὑπέρου; καὶ ὃς ἡδέως ἐξ ἡμισείας μοι. οὐκοῦν δὸς εἰς τὸ ἀρχαῖον οἷόν τί μοι ἄγειν αὐτὸν, ἵνα ἅπαξ γένηται ὑδροφόρος, ἀλλὰ δεήσει ἡμῖν ἐπανελθεῖν τὴν οἰκίαν ἐπανθλιμμένην. ἢ παύεσθε ἡμῖν ἐγὼ τὰ τοιαῦτα περατολογοῦντες γέροντες ἄνδρες, εἰ δὲ μή, ἀλλά κἂν τί μειρακίων τύπτων ἔνεκα εἰς ἄλλον καιρὸν ὑπερβάλλεσθε τὰς ἀθέσφατους ταύτας, καὶ φοβερὰς διηγήσεις, μὴ

poteram. Nam id mihi invidebat, quanquam in aliis erat facillimus. At quadam die in tenebroſo angulo clam illo deliteſcens, incantationem illam propiùs auſcultavi. Erat autem triſyllaba. Tum ille cùm piſtillo mandaſſet quæ erant agenda, abiit in forum. At ego poſtridie illo apud forum occupato, acceptum piſtillum cùm ornaſſem, ſyllabas illas ſimili modo pronuntians, juſſi ut aquam hauriret: & poſtquam plenam amphoram attuliſſet, deſiſte inquam, neque aquam haurito amplius, ſed rurſus eſto piſtillum. At illud mihi jam non amplius volebat obtemperare, ſed aquam aſſiduò hauriebat, quoad hauriendo totam domum nobis impleret. At ego cùm huic rei reſiſtere non valerem (timebam autem ne Pancrates reverſus, id quod etiam evenit, iraſceretur) correpta ſecuri piſtillum in duas partes diffeco. At utraque pars amphoram ſumens hauriebat aquam: jamque unius loco duo mihi miniſtri eſſe cœperunt. Interea Pancrates ſupervenit: ac re intellecta, illas rurſus in ligna convertit, ut erant ante carmen. At ipſe me clanculum relicto, neſcio quônam profectus è meo conſpectu evanuit. At poſſis iſtud etiam nunc, inquit Dinomachus, hominem ex piſtillo facere? Per Iovem, inquit ille, dimidia ex parte ſcio. Nam in priorem formam à me reſtitui non poteſt, poſtquam ſemel aquarius fuerit: ſed domus aqua referta, erit nobis claudenda. Non deſiſtetis, inquam ego, hujuſmodi monſtra narrare viri ſenes? Aliqui horum ſaltem adoleſcentum gratia, incredibiles iſtas, ac terribiles fabulas aliud in tempus differte,

πους λάθωσιν ἡμῶν ἐμπλησθέντες δειμάτων, καὶ ἀλλοκότων μυθολογημάτων. φείδεσθαι οὖν χρὴ αὐτῶν, μὴ δὲ τοιαῦτα ἐθίζειν ἀκούειν, ἃ ἀφ' παντὸς βίου συνοχλήσῃ σωόντα, καὶ ψοφοδεεῖς ποιήσῃ, ποικίλης τῆς δεισιδαιμονίας ἐμπιπλάντα. εὖγε ὑπέμνησας ἤδη, ὃς ὁ Εὐκράτης, εἰπὼν τῷ δεισιδαιμονίας. τί γάρ σοι ὦ Τυχιάδη, φαίνεται περὶ τοιούτων δοκεῖ, λέγω δὴ χρησμῶν, καὶ θεσφάτων, καὶ ὅσα θεοφορούμενοί τινες ἀναβοῶσιν, ἢ ἐξ ἀδύτων ἀκούεται, ἢ παρθένος ἔμμετρα φθεγγομένη, ὥσθ' ἁπλῶς τὰ μέλλοντα. ἢ δηλαδὴ σὺ τοῖς τοιούτοις ἀπιστήσεις; ἐγὼ γάρ, ὅτι μὲν δακτύλιόν τινα ἱερὸν ἔχω, Ἀπόλλωνος καὶ Πυθίου εἰκόνα ἀκτινοβόλου καὶ σφραγῖδος, καὶ ὅτι ὁ Ἀπόλλων φθέγγεται πρὸς ἐμὲ, καὶ λέγω, μή σοι ἄπιστα δόξω πρὸς ἐμαυτὸν μεγαλαυχεῖν. ἃ δὲ ἐν Ἀμφιλόχου τε ἤκουσα ἐν Μαλλῷ καὶ ἥρωος ὑπερδιαλεχθέντος μοι, καὶ συμβουλεύσαντος ὑπὲρ ὧν ἐμοὶ, καὶ ἃ εἶδον αὐτὸς, εἰθέλω ὑμῖν εἰπεῖν. εἶπε ἑξῆς ἃ ἐν Περγάμῳ εἶδον, καὶ ἤκουσα ἐν Πατάροις. ὁπότε γὰρ ἐξ Αἰγύπτου ἐπανήειν οἴκαδε, ἀκούων τὸν ἐν Μαλλῷ τοῦτο μαντεῖον, ἐπιφανέστατόν τε, καὶ ἀληθέστατον εἶναι, καὶ χρᾶν ἀναργῶς, πρὸς ἕπος ἀποκρινόμενον, εἰς ἂν ἐγκράψας τις εἰς τὸ γεγραμματεῖον ἀποδοῖ τῷ προφήτῃ, καλῶς ἂν ἔχειν ἡγησάμην ἐν παράπλῳ πειρασθῆναι καὶ χρησμοῦ, καί τι περὶ μελλόντων συμβουλώσασθαι τῷ θεῷ. ταῦτα ἔτι δὲ Εὐκράτης λέγοντος, ἰδὼν οἱ τὸ πᾶσμα προχωρήσειν ἔμελλε, καὶ ὡς ἐπὶ μικρᾷ σπήρατο περὶ τὰ χρησμῳδικὰ τραγῳδίας, ἐδόκει οἰηθεὶς δεῖν μόνος ἀντιλέγειν ἅπασιν, ἀπολιπὼν αὐτὸν ἔτι

ferte, ne clam nobis, terroribus ac prodigiosis fabulamentis impleantur. Parcendum ergo illis, nec talibus audiendis sunt assuefaciendi, quæ eos per totam vitam comitantia perturbabunt, atque ad omnem strepitum meticulosos reddent, posteaquam eos omnigena superstitione impleverint. Rectè admonuisti me, inquit Eucrates, quum superstitionem dixisti. Nam quid tibi Tychiade, de rebus hujusmodi videtur? De oraculis loquor, ac vaticiniis, & quæcunque quidam numine afflati proclamant, quæque ex adytis audiuntur: aut quæ virgo numeris eloquens prædicit. An videlicet nec talia credis? At non dico me sacrum annulum habere, cujus sigillum exprimit Apollinis Pythii imaginem: nec mecum loqui Apollinem: ne videar ad gloriam meam res incredibiles narrare. Cæterùm quæ apud Amphilochum audivi in Mallo, heroë mecum diu differente, deumque meis de rebus consulente, tum quæ ipse vidi, volo vobis referre. Deinde ex ordine tum quæ vidi in Pergamo, tum quæ audivi in Pataris. Cùm ex Ægypto redirem domum, audiremque illud in Mallo oraculum apertissimum simulque esse verissimum, & sic evidenter responsa dare, ut ad verbum respondeat iis, quæcunque prophetæ quispiam in schedulam inscripta tradiderit: rectè me facturum putavi, si dum prætervavigabam, experirer oraculum, Deumque de futuris quidpiam consulerem. Eucrate hæc adhuc dicente, cùm viderem quàm longè res esset processura, eumque non brevem de oraculo incepisse tragœdiam, ratus non expedire, uti solus contradicerem omnibus, re-

ἀφαλίσομαι ἐξ Αἰγύπτου εἰς τὴν Μαλλὸν, καὶ γάρ σοι φαίνομαι ὅτι μοι ἄχθονται παρόντι, καθάπερ ἀντισοφιστῇ τῷ ψευσμάτων, ἀλλ' ἐγὼ ἄπειμι ἵνα μὴ Λεόντιχον ἐπιζητήσω. Δόκω γάρ αὐτοῦ τι συγγενέσθαι. ὑμεῖς δ', ἐπεὶ οὐχ ἱκανὰ ἡγεῖσθε τὰ ἀνθρώπινα εἶναι, καὶ αὐτοῖς ἤδη τοῖς θεοῖς καλεῖτε συνεπιληψομένους ὑμῖν τῶν μυθολογημάτων. καὶ ἅμα λέγων, ἐξῄει. εἰδὶ, ἄσμενοι ἐλευθερίας λαβόμενοι, εἰσίασιν ὡς τὸ εἰκὸς αὐτοὶ, καὶ συμφορηθέντες τῶν ψευσμάτων. τοιαῦτά σοι, ὦ Φιλόκλεις, ἔδοξε Εὐκράτης ἀκούσας, ἐγὼ μὲν τὸν Δία, ὥσπερ οἱ γλαύκας πιόντες, ἐμπεφυσημένον τὸν γαστέρα, ἐμέτου δεόμενον. ἡδέως οἶμαι ἂν ποθεν ἐπὶ πολλαῖς ἐπιθυμίαις ληθεδανόν τι φάρμακον, ὃν ἤκουσα, ὡς μή τι καὶ ἐργάσηταί με ἡ μνήμη αὐτῶν ἐνοικεῖσθαι. πέφυκα γὰρ, καὶ δαίμονας, καὶ ἐκάτας ὁρᾶν μοι δοκῶ. Φιλ. καὶ αὐτὸς ὦ Τυχιάδη, τοιοῦτόν τι ἀπήλαυσα τῆς διηγήσεως. φασὶ γάρ τοι μὴ μόνον λυττᾶν, καὶ τὸ ὕδωρ φοβεῖσθαι ὅσους ἂν οἱ λυττῶντες κύνες δάκωσιν, ἀλλὰ κἂν τινα ὁ δηχθεὶς ἄνθρωπος δάκῃ, ἴσον τοῦ κυνὶ δωάκτῃ τὸ δῆγμα. καὶ τὰ αὐτὰ κἀκεῖνον φοβεῖσθαι. καὶ σὺ τοίνυν ἔοικας αὐτὸς ὑπὸ Εὐκράτους δηχθεὶς ὑπὸ πολλῶν ψευσμάτων, μεγάλοις καὶ δηγμοῖς. ὥστε δαιμόνων μοι τὴν ψυχὴν εἰσπλῆσαι. Τυχ. ἀλλὰ θαῤῥῶμεν, ὦ φιλότης, μέγα τοιοῦτον ἀλεξιφάρμακον ἔχοντες τὸν ἀληθινὸν, καὶ τὸν ἐπὶ πᾶσι λόγον ὀρθόν. ᾧ χρώμενοι ἡμεῖς, εὐδυνήσομεν ταραχὴν τῶν κενῶν καὶ μοχθηρῶν τούτων ψευσμάτων.

relinquens eum ex Ægypto adhuc in Mallum navigantem (nam intelligebam moleſtam illis eſſe meam præſentiam, ut pote qui diſſentirem, refelleremque ipſorum mendacia.) Atqui ego abeo, inquam, quæſiturus Leontichum, cum quo mihi opus eſt, ut colloquar. Vos autem, ſiquidem putatis res humanas non ſufficere, ipſos etiam Deos vocate, qui vobiſcum fabuloſas narrationes capeſſant. Atque hæc ſimul atque dixi, diſceſſi. Illi verò alacres jam libertatem nacti, ut eſt veriſimile mutuis epulis ſeſe excipiebant, ac mendaciis ingurgitabant. His Philocles, apud Eucratem auditis venio, per Iovem, ut qui muſto ſunt poti, inflato ventre, opus habens vomitu. Libenter autem magno alicunde pharmacum emerim, quod mihi oblivionem induceret eorum quæ audivi, ne me nonnihil earum rerum inhærens lædat memoria. Nempe monſtra, dæmones, & Hecatas mihi videre videor. *Phil.* Quin mihi quoque, ô Tychiade, tale quiddam ex tuo ſermone percepi. Aiunt enim non ſolum in rabiem verti, & aquam formidare quoſcunque rabidi canes momorderint: ſed etiam ſiquem homo morſus momorderit: eum quoque morſum non minùs canino valiturum: illumque eodem modo formidaturum. Tu ergo videris apud Eucratem à multis mendaciis morſus, mihi quoque morſum illum communicaſſe, adeò mihi mentem dæmonibus impleviſti. *Tych.* At bono animo ſimus, amice, cùm magnum adverſus hujuſmodi res remedium habeamus, Veritatem, rectamque in rebus omnibus rationem: qua ſi utamur, nullis hujuſmodi vanis, ſtultiſque mendaciis turbabimur.

ΙΠΠΙΑΣ, Η ΒΑΛΑΝΕΙΟΝ.

HIPPIAS, SEV BALNEVM.

ARGVMENTVM.

Balneum Hippiæ descripturus, principio ipsum artificem, à cognitione artium, atque peritia commendat. Orditur autem à loco communi, ita videlicet proponens, eos esse potissimum laudandos artifices, qui non solùm verbis prolixè polliceri, aut de scientiis disputare soleant, sed qui ipso opere, hoc quod profitentur, præstare possint: hunc locum exemplis aliquot illustrat, deinde ad præsens institutum accommodat. Proinde, inquiens, etiam mechanici artifices maximè laudandi illi sunt, qui non verbis tantùm opera aliqua describunt, aut promittunt, sed qui re ipsa illa quàm optimè atque artificiosissimè extruunt, qualis & Hippias hic unus est, id quod opus ab eo, nempe balneum extructum, comprobat: atque exinde ipsum balneum describit, situm, elegantiam, proportionabilitatem operis: deinde & utilitatem & oportunitatem omnium cellarum, & lavandi in eo usum commendans.

Τῶν σοφῶν ὁμοίνως μάλιστα ἔγωγά φημι δεῖν ἐπαινεῖν, ὁπόσοι μὴ λόγῳ μόνον δεξιὰς παρέχονται ὑπὲρ τῶν πραγμάτων ἐκφάσεις, ἀλλὰ & ἔργοις ὁμοίοις τοῖς τῶν λόγων ὑποσχέσεις ἐπιστώσωνται. καὶ γὰρ τῶν ἰατρῶν ὅτι νῦν ἔχων, ὑπὸ τῆς ἄγαν ὑπὲρ τὸ πέπειν δυσαμβίας μεθιστάμενος νοσῶν, ἀλλὰ τοῖς πράγμασι καὶ αὐτῷ μεμελετηκόσιν. ἀμείνων ὁ & μουσικὸς οἶμαι & διακρίνειν ῥυθμοὺς, καὶ ἁρμονίας ἐπιστάμενος, ὁ & ψάλλειν, καὶ κιθαρίζειν αὐτὸς δυνάμενος. τί γὰρ ἄν σοι τῶν στρατηγῶν λέγοιμι τοὺς εἰκότως δοκίσεως κεκλῆσθαι, ὅτι μὴ τάττειν μόνον, καὶ παρορμᾶν ἦσαν ἀγαθοὶ, ἀλλὰ & αὐτομά-

Ego ex sapientibus illos potissimùm aio laudandos esse, qui non solùm pro quibusque rebus præstantissimas orationes ediderunt, sed similibus factis ea comprobarunt, quæ verbis polliciti sunt. Nam prudens ægrotus eos medicos non accersit, qui quàm optimè de arte differere possunt, sed qui in ejus usu se exercuerunt. Potior etiam est meo judicio, is Musicus, qui psallendi, & citharæ pulsandæ est peritus, quàm qui rhythmos, & concentus novit dijudicare. Quid enim tibi eos commemorem imperatores, quos meritò præstantissimos censuerunt, quòd non solùm aciem rectè instruere, & milites oratione accendere nossent, sed etiam in prima acie pugnarent,

1 Περσαλαλιὰ, ut aliæ nonnullæ de quibus antè dixi. *Marcil.*

1 Καὶ

μάζ τ' ἄλλων, καὶ χαλεπὸς ἔργα ἐπιδείκνυσθαι, οἷον τὰ πύλας μὲν Ἀγαμέμνονα, καὶ Ἀχιλλέα, τὰ νεώτερα δὲ, τὰ Ἀλέξανδρον, καὶ Πύρρον ἴσμεν γεγονότας. σοὶ δὲ τί ταῦτ' ἔφην; ἐγὼ γὰρ ἄλλως ἐπιδείκνυσθαι βουλόμενος, ἐπεμνήσθην αὐτῶν, ἀλλ' ὅτι ἐν τῶν μηχανικῶν οἰκείως ἄξιον θαυμάζειν, ὁπόσοι ἐπὶ τῇ σοφίᾳ λαμπροὶ γεγόνασι, καὶ μνημόσυνα ὅμως τῆς πέχνης, καὶ ἀπάλαυστα τοῖς μετ' αὐτοὺς κατέλιπον. ἐπὶ οἷς τοῖς λόγοις μόνοις ἐγγεγυμνασμένοι, σοφισταὶ ἂν εἰκότως μᾶλλον, ἢ σοφοὶ κληθεῖτε. τοιγὰρ ἀκούσομαι τοῦ Ἀρχιμήδους γεγενῆσθαι, καὶ τοῦ Κνιδίου Σώστρατον. τὸν μὲν, Πτολεμαῖον χειρωσάμενον, καὶ τὴν Μέμφιν ἄνευ πολιορκίας, ἀποστάντος καὶ ἀμφιρύτης τοῦ ποταμοῦ. τὸν δὲ, τὰς τῶν πολεμίων τειρent, ſuæque ſtrenuitatis ſpecimen ederent: cujuſmodi priſcos illos Agamemnonem, & Achillem: recentiores verò Alexandrum, & Pyrrhum fuiſſe ſcimus. Quorſum verò hæc dixi? Non quòd aliter hiſtoriam edere velim, horum memini: ſed quia mechanicos etiam illos æquum eſt admirari, qui artis contemplatione famam ſibi compararunt, & eadem opera ſuæ induſtriæ monumenta, & opera poſteris reliquerunt. Quandoquidem qui ſe in dicendo duntaxat exercuerunt, Sophiſtarum potiùs quam Sapientum appellationem meruerunt. Talem audimus fuiſſe Archimedem, & Cnidium Soſtratum: quorum alter Ptolemæum ſubjugavit, & Memphim ſine obſidione, averſo, bipertitoque fluvio occupavit: alter ho-

1 Καὶ τὸν Κνίδιον Σώστρατον τὸν μὲν Πτολεμαῖον χειρωσάμενον καὶ τὴν Μέμφιν ἄνευ πολιορκίας ἀποστραφέντος καὶ διαιρήσαντος τοῦ ποταμοῦ] Soſtratus ille Cnidius fuit celeberrimus ille architectus, qui turrim in Pharo inſula ædificavit, de quo Strabo lib. 17. Plinius lib. 36. cap. 12. Ipſe vero noſter Lucianus ſupra, lib. quomodo hiſt. ſcrib. Sed quod ait hoc loco Lucianus de Ptolemæo & Memphi capta per Nili diverſionem, expecto, qui hoc me doceat: nullibi enim unquam legi eam hiſtoriam, & quis fuerit ille Ptolemæus, omnino me latet, & de ea Memphis rebellione ſilent hiſtoriæ. Tentabam me extricare legendo τὸν μὲν Πτολεμαίου χειρωσάμενον τὴν Μέμφιν, id eſt, *qui Ptolemæo ſubjecit Memphin.* Nam Ptolemæus Philadelphus, cujus tempore vixit ille Soſtratus, & quo imperante & ſumptus ſuppeditante extruxit illam celebrem turrim in Pharo inſula, inter amicos habuit illum Soſtratum Cnidium, nec unquam, quod ſciam, nec ab illo nec ab alio captus eſt. De Ptolemæo Cerauno dicto incidit mihi quædam ſuſpicio hæc intelligenda eſſe, ſed ſine auctoritate. Nam Ptolemæus ille Ceraunus dictus vir præceps fuit, & ad audacia facinora promptus, & qui cum major natu fillorum Ptolemæi 1 Soteris dicti eſſet, à minore natu Philadelpho ſupplantatus fuerat patre communi favente Philadelpho, non dubito, quin omnia tentaverit, ut Philadelphum expelleret. Itaque ſuſpicor eum Memphin occupaſſe, in qua obſeſſus à fratre jam regnante fuit & captus. Sed tamen, ſi captus fuit, credendum eſt patre adhuc vivente Ptolemæo Sotere ſeu Lagi dicto id accidiſſe, ſcilicet jam privato & regnante Philadelpho, cui regnum reliquerat. Nam ſi patre jam mortuo rebellaſſet & captus fuiſſet, non eſt credibile Philadelphum eum vivum dimiſiſſe, qui poſt patris mortem duos fratres Leontiſcum & Argæum (quorum hic ultimus ex eadem matre Berenice natus erat) occidi curavit, non tam præcipitis audaciæ viros nec tanta injuria affectos. Si conjecturæ credendum eſt, iſta hæc mea non eſt ſine veriſimilitudine. Si quis ſuper hoc loco certiora docuerit, gratias agam lubentiſſime. *Palm.*

ρεις καζαφλίξωζα τῇ πίχνῃ. καὶ Θαλῆς ὁ μιλήσιος σὺν αὐτῶν ὑποχόμενος. Κροίσῳ ἄβροχον διαβιβάσειν τὸ στρατὸν, ἐπινοίᾳ κινήσειν δὲ στρατόπεδον μιᾷ νυκὶ τὸν Ἅλυν ποταμὸν, ἢ μηχανικὸς ἔτος γενόμενος, σοφὸς ἦν ἐπινοῆσαι, καὶ σωθεῖναι παθαιώτερος. τὸ μὲν δὴ Ἐπειοῦ, πάνυ ἀρχαῖον. ὃς καὶ μόνον τεχνήσασθαι τοῖς Ἀχαιοῖς τὸν ἵππον, ἀλλὰ καὶ συγκαθελεῖν αὐτοῖς εἰς αὐτὸν λέγεται. οὐ δὴ τόποις, καὶ Ἱππίᾳ τινὶ δὲ καθ' ἡμᾶς, μεμνῆσθαι ἄξιον, ἀνδρὸς λόγοις μὲν, πυρὸν οἵνῳ βάλλειν τὸν πρὸ αὐτοῦ γεγυμνασμένῳ, καὶ σωθῆναί τι ἄξιος, καὶ ἐμπλησθῆναι σαφέστατα. τὰ δὲ ἔργα, πολὺν τὸν λόγων ἀμείνω παρεχόμενα, καὶ τὴν τέχνης ὑπόσχεσιν ἀποπληροῦντα, οὐκ οὐ τοιαύτοις μὲν ὑποχέσεσιν, οὐ αἷς οἱ πρὸ αὐτοῦ γενέσθαι κυτύχησαν, καὶ δὴ τὸ γεωμετρικὸν λόγον, ἐπὶ τὸ δυθείσης φασὶν εὐθείας τὸ τρίγωνον ἀκριβῶς συνίστασθαι. καίτοι τῶν γε ἄλλων ἕκαστον ἐν τῇ ἐπιστήμης ἔργον ἀποτελούμενον, οὐ σκαιῶς εὐδοκιμήσας, εἶναί τις ὅμως ἔδοξεν. ὁ δὲ, μηχανικῶν τε ὢν τὰ πρῶτα, καὶ γεωμετρικῶν, ἔτι δὲ ἁρμονικῶν, καὶ μουσικῶν φαίνεται. καὶ ὅμως ἕκαστον τούτων ὅπως σὺν τέχνῃ δείκνυσιν, ὡς ἐν αὐτὸ μόνον ἐπιστάμενος. τὴν μὲν δὴ περὶ ἀκτίνων, καὶ ἀνακλάσεων, καὶ καθόπτρων θεωρίαν, ἔτι δὲ ἀστρονομίαν, οὐ καὶ παῖδας τὰς πρὸ αὐτοῦ ἀποφῆναι, οὐκ ὀλίγον χρόνον ἂν εἴη ἐπαινεῖν. ἃ δὲ ἔναγχος ἰδὼν αὐτοῦ τὰ ἔργων κατεπλάγην, οὐκ ὀκνήσω εἰπεῖν. κατὰ μὲν χαρὰ ἡ ὑποθέσις, καὶ τῷ καθ' ἡμᾶς βίῳ πάνυ πολλὴ, βαλανείου κατασκευή, πρεπουσα δὲ, καὶ οὐ τῷ κοινῷ τούτῳ σύνεσις θαυμαστή. Τόπος μὲν δὴ οὐκ

hostium triremes arte exussit Thales Milesius quoque ante illos Crœso pollicitus, exercitum sicco pede se trajecturum, una nocte retro castra fluvium Alym circunduxit, tametsi non erat mechanicus: sed ingenii solertia, & authoritate in congressibus maxima valebat. Nam pervetustum est illud Epei commentum, qui non solùm Achivis equum fabricasse, sed etiam cum ipsis in eum conscendisse fertur. Inter hos & Hippiæ hujus cui nostra ætate vixit, æquum est meminisse, viri in dicendo quantum quivis priorum exercitati, ingenio acuti, menteque exprimenda maximè perspicui. Qui opera sermonibus longè præstantiora exhibebat, & quæ arte sua pollicebatur, etiam efficiebat: neque verò in hujusmodi promissionibus, quibus ipso priores ætate floruerunt: sed juxta geometricam rationem, propolita, quod ajunt recta linea triangulum, exquisitè constituit. Atqui aliorum unusquisque uno suæ facultatis opere decerpto, in quo excellere dicatur, aliquis esse sibi videtur. Hîc verò mechanicorum, geometricorum, harmonicorum, & Musicorum primarius apparet. Ita perfectè tamen horum unumquodque demonstrat, ac si illud unum sciat. Nam ejus de radiis, de repercussionibus & speculis scientiam: præterea Astronomiam, in qua qui ætate præcesserunt pueros fuisse ostendit, laudare non esset exigui temporis. Sed ejus opera quæ nuper cum admiratione vidi, referre non gravabor. Est enim argumentum commune, & nostra ætate perfrequens, balnei constructio: sed solertia, & in hoc communi argumento admirabilis est industria. Locus erat non planus,

sed

ἐπίπεδος· ἀλλὰ πάνυ ἀσφαλής, καὶ ὄρθιος. ὁ δὲ Πρόδικος κ᾽ Ἱππίας εἰς ὑπερβολὴν παιδιὰν, ἰσόπεδον μὲν ἱππίᾳ ἀπέφηνε, κρηπῖδι δὲ βεβαιοτάτῃ ἅπασι τῷ ἔργῳ βαλλόμενος, καὶ μελλήσει χρόνῳ τῶν ἐπιδημούντων ἀσφάλειαν ἐμπεδωσάμενος. ὕψει δὲ πάνυ ἀπρεπεῖ, καὶ πρὸς ἀσφάλειαν συνηρμόσθαι τὸ ὅλον πεφυκυίᾳ. τὰ δὲ ἐποικοδομηθέντα τῇ τε ἔσω μεγάθει σύμμετρα, καὶ τῷ αὐλῶνι τὸ κοσμιώτατα ἁρμοδιότατα, καὶ τὸ τῶν φώτων λόγου φυλάττοντα, πυλὼν μὲν ὑψηλὸς, ἀναβάσεις πλατείας ἔχων, ὕπαιθρος μᾶλλον, ἢ ὄρθιος πρὸς τὴν τῶν ἀνιόντων εὐμάρειαν. εἰσιόντα δὲ τοῦτον οὐδέχεται κοινὸς οἶκος εὐμεγάθης, ἰκριῶν ἔχων ἀκολάθους καὶ ὑπηρέτας ἀμφεπόλους, οὐ δεξιᾷ δὲ τῶν εἰς τὴν αὐλὴν παρεσκευασμένων οἰκημάτων. βαλανείῳ δ᾽ ἂν ἐς τοῦτο πρεπωδέστατα, χαρίεσσα, καὶ φωτὶ πολλῷ κοσμιλαμπόμενα ὑπουργήσεις. εἶτ᾽ ἐκ μὲν αὐτῶν οἶκος, ὡρεῖος μὲν ὡς πρὸς τὸ λουτρὸν, ἀναγκαῖος δὲ ὡς πρὸς τὴν τῶν δαιμονιέστερον ὑποδοχήν. μετὰ δὲ τοῦτον, ἐκατέρωθεν ἀμφικεῖς τοῖς ἀποδυομένοις ἀποθέσεις. καὶ μέσος οἶκος ὑψηλότατος, καὶ φῶς φαιδρότατος, ψυχρὸν ὕδατος ἔχων τρεῖς κολυμβήθρας, λακωνικῷ λίθῳ κεκοσμημένος. καὶ εἰκόνες ἐν αὐτῷ λίθου λακωνικοῦ τῶν ἀρχαίων ἐργασίας. ἢ μὲν, ὑγείας. ἡ δὲ, Ἀσκληπιοῦ. εἰσελθόντας δὲ, ὑποδέχεται ἠρέμα χλιαινόμενος οἶκος, ὅσα ἀπνοὴ τῇ θέρμῃ πανταπασῶν, ἐπιμήκης, ἀμφισπόγγυλος. μεθ᾽ ὃν τὸ δεξιὸν οἶκος, τῷ μάλα φαιδρὸς, ἀλείψασθαι πανηδονὰς παρεχόμενος, ἰκριῶν εἰσόδους ἔχων, φρυγίῳ λίθῳ κεκαλλωπισμένας, τὰς ἀπὸ παλαίστρας εἰσιόντας δεχόμενος. ἔστ᾽ ἐπὶ τούτῳ ἄλλος οἶκος, ὑπνῳ

sed acclivis, & arduus: quem ex utraque parte mirum in modum humilem accipiens, alteri æquavit, posito omni operi firmissimo fundamento, quo superstructi ædificii certitudinem confirmaret, factisque editissimis fastigiis, sibique ad firmitatem cohærentibus, ut totum opus roboraret. Cæterùm quæ superstructa sunt, loci magnitudini congruunt, rectæque compagi accommodatissima sunt, & lucis rationem servant. Altum est vestibulum, latos habet gradus, supinum magis est quàm arduum, ut sit facilis ascensus. Ingredientem communis domus ampla excipit, in qua pedisequi & ministri commodè versentur: ad lævam verò sunt ædiculæ ad delicias comparatæ. Hæc itaque balneo maximè sunt decora, amœni multaque luce illustrati recessus: deinde continua illis domus, longè quidem præstantior, quàm ut balneo conveniat: sed necessaria ad suscipiendos opulentiores. Post hanc sunt ædiculæ deponendis vestibus sufficientes: & media domus fastigio excelcissima & luce clarissima, tria aquæ frigidæ lavacra continens, Lacedæmonio lapide exornata. In eadem sunt marmoreæ imagines antiqui operis, altera Sanitatis, altera Æsculapii. Ingressos excipit domus sensim incalescens, calore non influavi occurrente, oblonga, circùm orbiculata. Post hanc ad dextram, admodum clara habitatio ad suavem unctionem præbendam, ex utraque parte aditus habet Phrygio lapide decoratos, & à palæstra venientes excipit. Deinde supra hanc alia est habitatio omnium

ἁπάντων κάλλιστος, φησί τε, καὶ ἱλαρώτατος, καὶ ἐμβροδιῶσαν ἀβλαβέστατος, καὶ ἰσχυλόπασαν ὠφελιμώτατον, φρυγίῳ δὲ αὐτὸς εἰς ὀροφὴν ἄκρων ἀποτίλβων. ἐξῆς δ' ὁ θερμὸς ὑπόδρομος, [1] νομάδι λίθῳ διαπεπλημμένος. ὁ δὲ ἔνδον οἶκος, κάλλιστος, φῶς τε πολλὸν ἀναπέμπων, καὶ ὡς πορφύρα διαπρεπὴς. τρεῖς δ' ὅπου θερμὰς πύλας παρέχει. λαμπρὸν δ', ἔνεστι σοι μὴ τὴν ἀφ' ἑαυτῶν οἴκοι αὐδῆς ἐπαφιέναι, ἀλλὰ τὰ χαίροντα τὴν ἐπὶ τὸ ψυχρὸν, δι' ἠρέμα θερμοῦ διακήκοντος. καὶ ταῦτα πάντα ὑπὸ φωτὶ μεγάλῳ, καὶ πολλῇ τῇ ἔνδον ἡμέρᾳ, ὕψη πρὸς τούτοις ἀνάλογα, καὶ τὰλαθη τοῖς μήκεσι σύμμετρα, καὶ παντάχοθι πολλὴ χάρις, καὶ Ἀφροδίτη ἐπαυλεῖ, καὶ γὰρ τὸ κάλλον Πίνδαρος, ἐργμάτων ἔργα, προσώπου χρὴ θέμεν πλάσμα. τοῦτο δ' ἂν εἴη ὅτι τὸ αὐτῆς μάλιστα, καὶ ὃ φέγγος, καὶ τὸ φωταγωγὸν μεμηχανημένον, ὁ γὰρ σοφὸς ὡς ἀληθῶς Ἱππίας, τὸ μὲ ψυχροδόμον οἶκον, εἰς βορέαν προκεχωρηκὸς ἐποίησεν, οὐκ ἄμοιρον ὑδὲ ὃ μεσημβρινοῦ ἀέρος. τοὺς δὲ πολλοὺς ὃ θάλπος δρομέντας, νότῳ, καὶ εὔρῳ, καὶ ζεφύρῳ ὑπέθηκε. τί ἂν σοι τὰ ἐπὶ τούτῳ λέγοιμι, παλαίστρας, καὶ πὶς κοινὰς τὲ ἱματοφυλακούντων κοιτῶνας, τὰ χαίροντα τὴν ἐπὶ τὸ λουτρὸν, καὶ μὴ ἀφ' μακρὰ τὴν ὁδὸν ἐχόντας, ὃ χρησίμως τε, καὶ ἀβλαβῶς ἔνεστιν. καὶ μή μοι ὑπολάβῃ τις μικρὸν ἔργον προσῆμεν, κοσμεῖν τῷ λόγῳ σπουδαιοῦντα. τὸ γὰρ ἐν τοῖς κοινοῖς, καιρὰ ἐπινοῆσαι

pulcherrima, & ad ſtandum, ſedendumque accommodatiſſima, & ad immorandum minimè noxia, & ad volutandum utiliſſima, & ipſa Phrygio lapide ad ſummum tectum relucens. Deinceps calidus ſuſcipit tranſcurſus, Nomadio lapide coagmentatus. Porrò interior habitatio elegantiſſima, & luce multa plena eſt, & inſtar purpuræ renitet: hæc tria thermarum labra exhibet. Cæterùm tibi jam loto licet viam non per eaſdem habitationes remetiri, ſed celeriter ad frigidam per vaporarium leniter tepeſcens reverti. Et hæc omnia magna luce, multoque diei ſplendore intus ſplendent. Præterea altitudinis ineſt proportio, conveniunt latitudines cum longitudinibus: & ubique multa venuſtas, & elegantia efflorescit. Etenim ex præclari Pindari ſententia, Opus exordientibus, eminus fulgens apponenda facies: quæ & ipſa elegantia, & lumine ac feneſtris conſtet. Etenim verè ſapiens Hippias frigido balneo accommodam habitationem, ad boream procedentem fecit, nec aëris meridiani expertem, Eas verò quæ multo calore indigent, Noto, Euro, & Zephyro ſubjecit. Quid ad hæc tibi palæſtras memorem, & veſtes aſſervantium communes habitationes, compendioſam non prolixam ad balneum viam habentes, tum utilitatis capiendæ, tum noxæ vitandæ gratia? Neque ſuſpicetur quiſquam me opus exiguum oratione exornandum ſuſcepiſſe. Nam in rebus communibus, nova com-

[1] Νομάδι λίθῳ διαπεπλημμένος] Sic vertit Opſopœus. De Nomade lapide in Latinis auctoribus nihil legi. *Numidico lapide* debebat credo vertere, nam *Numidæ* dicuntur Græce Νομάδες. Tum διαπεπλημμένος male vertitur *extructus*, melius, ſi *interſtinctus* dixiſſet. *Palm.*

[1] Ἀπὸ

σιν κάλλιστ δείξασθαι, ὑμικρᾶς σοφίας ἔγωγε πήμασιν. οἶον δὲ τὸ δὲ τὸ ἔργον ὁ θαυμάσιος ἡμῖν Ἱππίας ἐπιδείξαθ, πάσας ἔχον τὰς βαλανείου χρείας, τὸ χρήσιμον, τὸ εὔκαιρον, τὸ σύμμετρον, τὸ πρὸ τοῦ πρέπον ἁρμοσθμόν, τὸ τῶν χρείαν ἀσφαλῆ παρεχόμενον. καὶ ὡσαύτως, τῇ ἄλλῃ σκευασίᾳ κεκοσμημθμόν. ἀμφόδων δ' ἀναστάσεων δυσὶν ἀναχρήσασιν, ἐξόδοις τε πολλαῖς πθυρωμθμόν. ὁρῶν δ' διττὰς δηλώσεις, τῷ μὲν, διὰ ὕδατος, καὶ μυκήματι, τῷ δ', διὰ ἡλίου ἐπιδεικνυμθμόν, παῦται ἰδίᾳ μὲ λαβδεῖναι τὸ αἰσχρὸν ἔπαινον τοῦ ἔργου, σὺν ἀνοήτοις μόνοις, ἀλλὰ καὶ ἀκριβέσι, μᾶλλον δὲ βασκάνοις μοι εἶναι ἔδοξεν. ἐγὼ μὲν οὖν εἰς δυνάμιν καὶ τὸ ἔργον, καὶ τὸ τεχνίτου, καὶ δημιουργὸν ἡμεψάμην τοῦ λόγου. εἰ δ' ἦσθ παρόντες καὶ λουσάμενοι ποτε, πολλοὺς οἶδα καὶ ἄλλους ἔχοντας τὰς χρησιμοσύνας μοι τοῦ ἐπαίνου.

comminiſci pulchritudinis ſpecimina, non exiguæ ſapientiæ tribuo: quale hoc opus admirabilis Hippias nobis edidit, omnes balnei præſtantis partes complectens, utilitatem, opportunitatem, claritatem, proportionem, quod loco eſt accommodatum, quod tutum uſum exhibet. Præterea reliquo artificio exornatum, biviorum neceſſariorum duplicibus ſeceſſibus, multiſque januarum egreſſibus munitum: geminiſque indiciis, uno per aquam & ſonitum, altero per ſolem horas demonſtrans. Quibus viſis, convenientem operi laudem non tribuere, non ſolùm inſipientis, ſed etiam ingrati, imò potiùs invidi eſſe exiſtimavi. Itaque ego pro virili cùm operi, tum opifici, & effectori, verbis gratiam rependo. Quòd ſiquando Deus copiam lavandi fecerit, ſcio me complures alios habiturum, qui communes mecum ejus laudes habebunt.

ΠΡΟΣΑΛΛΙΑ, Η ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

PRÆFATIO SEV BACCHVS.

ARGVMENTVM.

Præfatio quadam eſt, quales & noſtri homines in enarrandis authoribus, aut aliis rebus tractandis, ipſis operibus præmittere ſolent. Monet autem Lucianus auditores ſuos, ne ſolùm compoſitionis novitatem in ſcriptis ſuis ſpectent, neve ideo pro parvis aut contemnendis illa habeant, quia comica, ac ſatyrica quadam, ſub dialogi gravitate tractet, ſed magis ipſam rem ſpectent: ne idem illis, quod Indis olim, accidat, dum Bacchi exercitum ut muliebrem, & à re militari alienum contemnunt. Deinde autem & veniam precatur ætati, ſi paulò verboſior aut loquacior nonnullis fortè videatur, factum ſuum etiam hic, collatione quadam Indorum ſohoneſtans.

Ὅτε ὁ Διόνυσος ἐπ' Ἰνδοὺς στρατὸν ἤλασε, κωλύει γὰρ οὐδέν οἶμαι ἐμὲ μῦθον ὑμῖν διηγήσασθαι βακχικὸν, φασὶν οὖν αὐτὸν καταφρονῆσαι αὐτῶν τὰ πρῶτα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἐκεῖ, ὥστε καταγελᾶν ἐπιόντος. μᾶλλον δὲ ἐλεεῖν τὸν τόλμαν, ὡς αὐτίκα μάλα συμπατηθησόμενον ὑπὸ τῶν ἐλεφάντων, εἰ ἀντικάσαιτο. ἤκουον γὰρ οἶμαι τῶν σκοπῶν ἀλόκητα ὑπὸ τῶν στρατιᾶς αὐτοῦ ἀγγελλόντων, ὡς ἡ μὲν φάλαγξ αὐτοῦ, καὶ οἱ λόχοι, γυναῖκες εἶεν ἐκφρονες, καὶ μεμηνυῖαι, κισσοῦ ἐστεμμέναι, νεβρίδας ἐνημμέναι, δόρατα πάντα μικρὰ ἔχουσαι, ἀσίδηρα, κισσοφόρητα δὲ τοῦτα, καὶ πάντα πέλτας καὶ κύφα, βουδόρατα, εἴ τις μόνον προσάψαιτο. [1] ἀσπίσι γὰρ εἴκαζον δὲ τὰ τύμπανα. ὀλίγους δέ τινας ἀγροίκους τραγίσκους, σειληνῶν γυμνοὺς κόρδακα ὀρχουμένους, [2] ἀγροὺς ἔχοντας κεραστὰς, οἷα τῆς ἄρτι γεννηθεῖσιν ἐλάφοις ὑποφύεται. καὶ τὸ μὲ στρατηλάτην αὐτῶν, ἐφ' ἁρματος ὀχεῖσθαι παρδάλεων ὑπεζευγμένων, ἀγχίνοον ἀκριβῶς, ἤδη ἐπ' ὀλίγον χρόνον τὴν παρειὰν, κερασφόρον, βοτρύοις ἐστεφανωμένον, μίτρᾳ τὴν κόμην ἀναδεδεμένον καὶ πορφυρίδι, καὶ ξυστὴν ἐμβάδι. ὑποστρατηγεῖν δὲ δύο, ἕνα μὲν τινα βραχὺν πρεσβύτην, ὑπόπαχυν, σεσαγηνον, φαλακρὸν, σατύρου τινὸς μεγάλα ὦτα ἔχοντα, ὑποτρόμον, ὑπερδεξιὰ ἐπερειδόμενον, ἐπ' ὄνου τινὸς πολλὰ ἱππεύοντα καὶ πεφακωτὸν, καὶ τοῦτον παίνυ πιθανόν τινα συν-

Quo tempore Bacchus exercitum adversus Indos duxit (nihil enim, ut puto, prohibet, quominus Bacchicam fabulam vobis narrem) ferunt ipsum ita ab illius regionis hominibus fuisse initio contemptum, ut accedentem irriderent: imò temeritatem illius miserarentur, ut qui protinus ab elephantis conculcaretur, si adversa acie occurreret. Audiverant enim, opinor, exploratores de ipsius exercitu absurda renuntiantes, Nimirum phalangem ipsi & manipulos constare ex mulieribus insanis & furentibus, hedera redimitis, cervina pelle amictis, hastas quasdam gerentibus, non ferro, sed hedera confectas, tum scuta quædam levia quæ resonarent: siquis tantummodò attigisset: nam & tympana clypeis assimilabant. Esse præterea paucos quosdam rusticos juvenes nudos, qui cordacem saltarent, caudas & cornua haberent, qualia hœdis recens natis succrescunt. Ipsum verò exercitus ducem, curru vehi junctis pardalibus tracto, penitus imberbem, neque vel tantillum genis pubescentem, cornigerum, racemis coronatum, mitra purpurea comam revinctum, aureis cothurnis calceatum. Secundum verò ab imperatore locum obtinere duos, quorum alter brevis erat staturæ, senex, crassiusculus, ventricosus, simus, auribus magnis & arrectis, tremulus, thyrso innixus, in asino plerumque equitans, crocoto indutus, eumque magnæ authoritatis in ducendo exercitu ipsius col-

1 Ἀσπίσι γὰρ εἴκαζον] Interpositio (ἀσπίσι γὰρ εἴκαζον καὶ τὰ τύμπανα.) Marcil.

2 Οὐρας ἔχοντας κερατας] Οὐρας ἔχοντας & κέρατα. Idem.

1 Οἶμαι

ταλμᾷ ἐχλω αὐτῦ. ἕτερον δ' πρόσωπον ἀνθρωπου, τράγῳ τὰ νέρθεν ἐοικότα, κομήτλω τὰ σκέλη, κέρατα ἔχοντα, βαθυπώγωνα, ὀργίλον, καὶ θυμικόν. ἡμίτομον μὲν, σύριγγα φερονῖα, τῇ δεξιᾷ δ', ῥάβδον κομπύλλω ἐπηρμένον, καὶ περισκοπτοῦντα ὅλον τὸ στρατόπεδον, καὶ τὰς γυναῖκας δ' φοβερὰς αὐτὸν, καὶ σείειν ἐνεμμένας τὰς κόμας, ὁπότε σεσοίσι, καὶ βοᾶν εὖ οἶ. τοῦτο δ' εἰκάζειν καλεῖας αὐτῶν τ διαστόλω. τὰς δ' ὧν πείσεις, δηριπάδας ἤδη ὑπὸ τ γυναικῶν, καὶ διεσπᾶσθαι ἔτι ζώντα τὰ θρέμματα. ἀμορφάγους γάρ τινας αὐτὰς εἶναι. ταῦτα οἱ Ἰνδοὶ, καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν ἀκούοντες, ἐγέλων ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ οὐδ' ἀντιπαρέταξαν, ἢ ἀλαζόπιδας κρίνοντες. ἀλλ' ἐπεὶ ἄρα τὰς γυναῖκας ἐπιφοίτων αὐτοῖς εἰ πλησίον γένοιντο, σφίσι δ' ἐνι ἂν αἰσχρὸν ἐδόκει, καὶ φοβεῖσθαι γυναῖκας μεμηνότας, καὶ ἡλύμιτεον ἄρχοντα, καὶ μῆθον σμικρὸν γεγῶνον, καὶ ἡμιπαλαιστὴν ἄλλον, καὶ γυμνήτας ὀρχηστὰς, πάντας γελοίους. ἐπεὶ δ' ἠσθάλετο πυρπολῶν ὁ θεὸς ἤδη τὴν χώραν, καὶ πόλεις αὐτάνδρους καταφλέγων, καὶ ἀνάπλεων τὰς ὕλας, καὶ ὁ βρυχὴ πᾶσιν τὴν Ἰνδικὴν πυρὸς ἐμπεπληκὼς, ὅπλον γάρ τοι διονυσιακὸν τὸ πῦρ παντῶν αὐτῷ, καὶ δὴ κεραυνῦ. ἐντεῦθεν ἤδη ἀπωδὴ ἀνελάμβανον τὰ ὅπλα, καὶ τὰς ἐλέφαντας ἐπισεύξαντες, καὶ ἐσχαλινώσαντες, καὶ τὰς πύργους ἀναδήσαντες, ἐπ' αὐτὰς ἀντεπεξήεσαν, κοσμοφορηθέντες μὲν τότε, ὀρχιζόμενοι δ' ὅμως, καὶ φωτειάν ἀποδύντες αὐτῷ στρατοπέδῳ, τὸν ἀλγινοῦν ἐκεῖνον στρατηλάτην, ἐπὶ δ' πλησίον ἰόντα, καὶ εἰδον ἀλλήλους, οἱ μὲν Ἰνδοὶ, προθέξαντες τὰς ἐλέφαντας, ἐπῆγον τὴν φάλαγγα. ὁ Διόνυσος δ', τὸ μέσον μὲν αὐτὸς εἶχε.

consfectum venerunt, Indi collocatis in acie prima elephantis, exercitum adduxerunt. Bacchus verò ipse medium tenebat. Silenus

collegam. Alter monstrosus homo, qui partibus inferioribus hircum referret; in cruribus crines haberet, cornutus, promissa barba, iracundus, & animosus esset: qui læva fistulam, dextra baculum incurvum attollendo gereret, & universa castra circunsiliret, quem mulieres timerent, & quum accederet, comas vento agitatas quaterent, & clamarent evohe: quo nomine earum dominum vocari conjice. Greges verò à mulieribus esse jam discerptos, & vivas adhuc pecudes dilaniatas. Nam esse crudivoras illas. His auditis Indi, eorumque rex, ridebant ut par erat, neque obviam instructa acie prodire dignabantur. Sed si propiùs accederent, mulieres in eos immittere statuebant: quòd putarent turpe sibi esse, vincere & neci dare mulieres furentes, & ducem effœminatum, & temulentum parvum senem, & semimilitem alium, nudosque saltatores, ridiculos omnes. Sed posteaquam nuntiatum est Deum incendio regionem vastare, & urbes cum ipsis viris comburere, & sylvas incendere, ac brevi temporis spatio totam Indiam igne impleviſse (nam ignis telum est Bacchi, à patre acceptum, & ex fulmine oriundum) tum diligenter arma sumpserunt, instratis & frænatis elephantibus, dorsoque impositis turribus in eos adverso exercitu prodierunt, etiamdum tamen contemnentes, & irati, & comminuere properantes ipsis cum castris imberbem illum imperatorem. Postquam autem propiùs accesserunt, & in mutuum

καὶ κέρας ἦν αὐτῷ, τὸ δεξιὸν μόνον, ὁ Σειληνός. καὶ σάτυροι ἦγον, καὶ ταξίαρχοι, σάτυροι ἐπεφοίτησαν. καὶ τὸ μὲν σύμπαν, ὡς ἅπασι τὸ εὐοῖ. σύριγξ ἦν τὰ τύμπανα ἐπαλαλεῖτο, καὶ τὰ κύμβαλα τὸ πολεμικὸν ἐσήμαινε. καὶ τῶν σατύρων τις λαβὼν τὸ κέρας, ἐπήνλει τὸ ὄρθιον. καὶ ὁ μὲν σειληνὸς ὄνος, συνάλιον τι ὠρχήσατο. καὶ αἱ μαινάδες, σὺν ὀλολυγῇ ἐπεπήδησαν αὐτοῖς, δράκοντας ὑποζωσμέναι, καὶ τὰ θύρσων ἄκρα λαμπρυνθέντα τὸ σίδηρον. οἱ Ἰνδοὶ δέ, καὶ ἐλέφαντες αὐτῶν, αὐτίκα συγκλίναντες, σὺν ὑδενὶ κόσμῳ ἔφευγον, ὑδὲ σφῶς βέλος γοῦν ὑπομείναντες. καὶ τάλλα, καθάπερ ἐαλώκεσαν, καὶ αἰχμάλωτοι ἀπήγοντο ὑπὸ τῶν κωμαζόντων. ἔγνω μὲν οὖν ὡς οὐκ ἐχρῆν λύπης ἀκοῦσαι καὶ φροντίδων ξένων γραῢδίου. ἀλλὰ τί ποτὲ ὁ Διόνυσος ἦτος ὁ Διόνυσος, εἴποι τις ἄν. ὅπερ μοι δοκοῦσι, καὶ ποτὲ χαλάσαι μή με κορυβαντιᾶν, ἢ τελέως μεθύειν ὑπολάβητε, εἰ πάμπαν εἰκάζω τοῖς θεοῖς, ὅμοιόν τι πάσχειν οἱ πολλοὶ ποτὲ τὰς κρείττους τῶν λόγων τοῖς Ἰνδοῖς ὁμοίους, οἷον ἐ ποτὲ τὰς ἐμάς. οἰόμεθα γὰρ σατυρικῆς; καὶ γελοίᾳ τινα, καὶ κωμικῆς κωμικαὶ παρ' ἡμῶν ἀκοὴ ἆρ, τοιαῦτα πεπισεύκασιν, οὐκ οἶδ' ὅπως δίκαν αὐτοῖς ὑπὲρ ἐμοῦ. οἰόμην, ὑδὲ τὸν ἀρχὸν ἀφικνεῖσθαι, ὡς ὑδὲν δέον παρέχειν τὰ ὦπα κώμοις γυναικείοις, καὶ σκιρτήμασι σατυρικοῖς, καθαπάντας ὑπὸ τῶν ἐλεφάντων. οἶδε, ὡς ἐπὶ τοιοῦτό τι ἥκοντες, ἀντὶ δὲ κιττοῦ σίδηρον φέροντες, ὑδὲ ἔτως ἐπαινεῖν τολμῶσι, τὸ παραδόξου δὲ πάθηματος πεθορυβημένοι, ἀλλὰ θαῤῥοῦν ἐπαγγέλλομαι αὐτοῖς, ὅτι καὶ καὶ νῦν ὡς ποτὲ μὲν ποτὲ τὸν πλεῖστον ἐλεήσουσιν

nus cornu dextrum, Pan ſiniſtrum ducebat: manipulorum ductores, & centuriones Satyri erant interpoſiti: ſignum omnibus erat Evohe. Statim percuſſa tympana perſtrepebant, ipſaque cymbala claſſicum canebant: unuſque è Satyris accepto cornu orthium occinebat. Tum Sileni aſinus Martium quiddam rudit: & Mænades cum ululatu in eos inſilierunt, ſuccinctæ draconibus, atque ex ſummis thyrſis ferrum denudantes. Indi autem, eorumque elephantes, ilico declinantes nullo ordine fugiebant, non auſi intra teli jactum venire. Tandem vi capti ſunt, abductique captivi ab iis quos antè deridebant: re ipſa experti quam non oportuerit prima ſtatim fama adductos, peregrinum exercitum contemnere. Sed quid ad Bacchum ille Bacchus, dixerit aliquis? Nam mihi videtur vulgus (ac per Gratias obſecro ne me inſanire, aut prorſus temulentum eſſe ſuſpicemini, ſi mea cum Diis comparo) eodem quo Indi illi modo erga novas orationes affectum, quemadmodum & erga meas. Rati enim ſatyrica, & ridicula, valdeque comica ex nobis audiri, iſtiuſmodi crediderunt, neſcio, quòd ita illis de me viſum eſſet. Alii, ne principium quidem attingunt, quaſi nihil ſit opus aures præbere proteruiæ muliebri, & ſaltationibus ſatyricis, ab elephantis deſcendendo. Alii verò tanquam ad tale quid venientes, invento pro hedera ferro, neque ſic laudare audent, inaudita rei novitate perturbati. Sed confidente animo illis denuntio, quòd ſi in præſentia quoque, ut antea facere conſueverunt, feſtivitatem

ſpe-

ἐπιδεῖν πολλάκις, καὶ ἀναμνησθῆναι οἱ παλαιοὶ συμπότης πόσων καὶ τίνα καιρῶν, καὶ μὴ καταφρονῆσαι τῶν σατύρων, καὶ σιληνῶν, πίνοντι ἤδη εἰς κόρον καὶ κραιπαλῶντα, οὐδεμιᾶς αἰδοῦς ἐν αὐτοῖς καὶ πολλάκις μεθ' ἡμῶν ἐρεῖν τὸ εὐοῖ. ἔσται μὲν οὖν, ἀλλὰ βέλτιον γὰρ ἀκοῦσαι, ποιήσωμεν. ὅ, τι δὲ φίλον. ἐγὼ μέν, ἐπειδὴ καὶ ἐπὶ τὰ Ἰνδῶν ἐπλεύσαμεν, βούλομαι καὶ τῶν ἐκεῖσε, ἂν ἀκούσωμεν, ὅσα τὸν Διόνυσον, ἢ περὶ αὐτὸν, [1] ἢ περὶ τὸν ποιμένα ἀλλότρια τοῦ Ἰνδικοῦ πρὸς τὰ μυχαλαῖα, οἷ παλαιὰ τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ, οἱ κατὰ μὲν αὐτὸν βλέπουσι, ἐπιμήκεις, μέχρι, ὡς τὸ Ὠκεανοῦ κατήκουσι. δένδρα τέτοια ἄλσος ἐστὶν ὑπὸ σκιερότητος, ἢ πάνυ μεγάλου χωρίου, συνηρεφῆ δέ. κίσσος γὰρ πολὺς, καὶ ἄμπελοι. σύσκιον αὐτὸ ἀκριβῶς ποιοῦσιν. σύστομοι πηγαί εἰσι τρεῖς, καλλίστου, καὶ διειδεστάτου ὕδατος. ἡ μὲν, Σατύρου. ἡ δὲ, Πανός. ἡ δὲ, Σειληνοῦ. καὶ εἰσέρχονται εἰς αὐτὸ οἱ Ἰνδοὶ ἅπαξ τοῦ ἔτους, ἑορτάζοντες τὸν θεὸν, καὶ πίνουσι τῶν πηγῶν οὐκ ἀπαύστως ὄψεσθε, ἀλλὰ καθ' ἡλικίαν. τοῖς μὲν μειρακίοις, τοῦ Διονύσου· οἱ ἄνδρες δὲ, τοῦ Πανός· οἱ δὲ τοῦ σιληνοῦ, οἱ κατ' ἐμέ. ἃ μὲν οὖν πάσχουσιν οἱ παῖδες ἐπειδὰν πίωσιν, ἢ οἷα οἱ ἄνδρες τολμῶσι κατεσκήμμενοι τοῦ Πανὸς, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν. ἃ δ' οἱ γέροντες ποιοῦσιν ὅταν μεθυσθῶσι τοῦ ὕδατος, οὐκ ἀλλότρια εἰπεῖν. ἐπειδὰν πίῃ ὁ γέρων, καὶ κατάσχῃ αὐτὸν ὁ σιληνὸς, αὐτίκα ἐπιπολὺ ἄφωνός ἐστι, καὶ

spectare sæpe voluerint, ac veteres compotores recordati fuerint, tunc temporis celebratarum comessationum, nec Satyros Silenosque contempserint, sed ad satietatem usque ex hoc cratere biberint, ipsi quoque sint baccharturi, & sæpe nobiscum illud evohe dicturi. Quare illi, siquidem liber est auditus, faciant quicquid erit animo gratum. Ego autem posteaquam adhuc apud Indos versamur, volo etiam aliud quid eorum quæ ibi geruntur, recensere: non quod ad Bacchum pertineat, quanquam neque id ipsum à nostro instituto est alienum. Apud Indos Machlæos, qui lævum Indi fluvii littus, si secundo flumine labentem respicias, incolentes, ad Oceanum usque pertingunt: apud hos est lucus, in loco circunsepto, non admodum magno, sed umbroso. Nam hedera multa, vitesque ipsum penitus opacum reddunt. Hic tres sunt pulcherrimæ & limpidissimæ aquæ fontes: unus Satyris, alter Pani, tertius Sileno sacer. Eò semel quotannis ingrediuntur Indi, festum diem Deo celebrantes, bibuntque de fontibus, non sine descrimine omnes de omnibus, sed pro ratione ætatis. Namde Satyrorum juvenes, de Panis viri, de Sileni fonte bibunt qui meæ sunt ætatis. Ac quid pueris occidat postquam biberint, aut qualia audeant viri numine Panos afflati, longum esset referre. Sed quæ senes faciunt aquæ potu inebriati, dicere non est alienum. Postquam bibit senex, ipsumque corripuit Silenus, ilico diu obmutescit, hominemque he-

1 Οὐδ' ἂν ποιῶμεν ἀλλότριον ἐν Ἰνδοῖς] Οὐδ' ἂν ποιῆσαι a. s. I. Patescit narratione sequente. *Marcil.*

καρηβαρῶντι ἐ βεβαπτισμένῳ ἔοικεν. εἶπε ἄφωνα φανή τι λαμπρὰ, καὶ φθέγμα τοῦτο, καὶ σιγῶμεν λιγυρὸν ἐξηνεγκεν αὐτοῦ, καὶ λαλίστατος ἐξ ἀφωνοτάτου ἐστίν. εἰδὲ ἂν ἐπιστομίσῃς, σαυτὸν μὴ ἔχεις σιωπᾶν λαλῶν, καὶ ῥήσις μακρὰς συνείρει. σιωπᾷ μέντοι πάντα, καὶ κόσμια, καὶ καθὰ τὸν Ὁμήρου ἐκεῖνον ῥήτορα. νιφάδεσσι γὰρ ἐοικότα χειμερίῃσι διεξέρχεται. εἰδὲ δαπρηνὰς σοι κύκνοις κρᾶ τοῦ ἡλικίαν ἐκμιμήσατο αὐτὸς, ἀλλὰ τριζώδες τι πυκνὸν, καὶ ἐπίτροχον συνάπλεσεν, ἄχρι βαθείας ἐσπέρας. τοιγοῦν ἤδη ἀφιεῖσης αὐτοῖς τὸ μέθης, σιωπῶσι, καὶ πρὸς τὸ δέον ἀναπέφυκασι. τὸ μέντοι θαυμαζόμενον εἰδέπω εἶπον. λιὼ γὰρ ἀπλῆ ὁ λόγων μεταξὺ καταλείπῃ ὃν διεξῆλθε τὸν λόγον, δωδεκάτος ἡλίου κυλισθείς, ἐπὶ πέρας αὐτὸν ἐπεξελθεῖν, ἐς νέωτα πάλιν, αὖθις ἐκεῖνα συνάπτει, ἃ πέρυσι λέγοντα ἡ μέθη αὐτὸν κατέλιπε. ταῦτά μοι κατὰ τὸ μάθημα ἐς ἐμαυτὸν ἀπεσκώφθω. καὶ μοὶ τὸ Διὸς οὗ ἕνα ἐπαναγάγεμι τὸ ἐπιμύθιον. ὁρᾶτε γὰρ ἤδη καθόπερ τοῖς μύθοις ἔοικα, ὥστε λιὼ μὴ τὸ ἀθυρμαίνεσθαι, ἡ μέθη αἰτία. εἰ δὲ πάντα δόξει τὰ λεγόμενα, ἀ σιληνὸς ἄρα λιὼ ἵλεως.

heluco laborantem, aut mero prolutum refert. Deinde ex improviso clara voce & loquela vehemente, & spiritu acuto innatis ipsi, ex mutissimo fit loquacissimus. Sed nec obturato ore illum compescueris, quominus continuè loquatur, & longos sermones connectat: ea quidem omnia sapienter & ornatè, & juxta Homericum illum oratorem contexendo. Nam hybernis nivibus consimilia differunt. Neque verò sufficiet, ut illos ætatis ratione cum cygnis compares, cùm cicadarum cantillationi simile quiddam, densum, & volubile componant, ad profundam usque vesperam. Inde jam discussa ebrietate conticescunt, & ad antiquum morem redeunt. Sed quod est maximè admirandum, nondum exposui. Quòd si senex imperfectam interim, quam habebat orationem reliquerit, foliis occasu prohibitus eam ad finem perducere: pota novo anno aqua, rursus illa componit, quæ superiore dicentem ebrietas destituit. Istis ego in me ipsum cavillis Momi in morem lusi: neque per Iovem fabulæ sensum adducam. Videtis enim jam quatenus fabulæ sim similis. Quare siqua in re desipiamus; in causa est ebrietas. Sin prudenter dicta videntur quæ produximus, Silenus certè fuit propitius.

PRÆ-

ΠΡΟΣΑΛΛΑΙΑ, Η ΗΡΑΚΛΗΣ.

PRÆFATIO, SEV HERCVLES GALLICVS.

ARGVMENTVM.

Præfatio est ejusdem rationis, cujus & superior, nisi quòd, quantum ad argumentum attinet, rationem & causſam hic reddit, cur natu jam grandior, adhuc in eloquentiæ exercitatione versetur, ſtudium atque ætatem ſuam exemplo eo defendens, & ut ipſe ait, etiam conſolans, quo apud Gallos ipſa eloquentia depingitur: nimirum Herculis, ejuſdemque jam ſenioris imagine. Fingit autem imaginem ſeu typum eum, à ſacerdote quodam Gallorum, quales ea ætate Druidæ fuiſſe perhibentur, explicatam, & ſingulorum picturæ ejus membrorum rationem ſibi traditam eſſe, etiam Homeri atque aliorum poëtarum locis, ut poſte à perito Græcarum literarum additis. De quibus in ipſo orationis contextu ac ſerie videri ſatius eſt, quàm hic pluribus immorari.

Τὸν Ἡρακλέα οἱ Κελτοὶ ὄγμιον ὀνομάζουσι φωνῇ τῇ ἐπιχωρίῳ. τὸ δὲ εἶδος ἔχει θεοῦ, παντὸς ἀλλοίου τρόπου. γέρων ἐστὶν αὐτοῖς ἐς τὸ ἔσχατον, ἀναφαλαντίας, πολιὸς ἀκριβῶς, ὅσαι λοιπαὶ τῇ τριχῶν. ῥυσὸς τὸ δέρμα, καὶ ἀφηκισωμένῳ ἐς τὸ μελάντατον, οἷοί εἰσιν οἱ θαλαττιεῖοι γέροντες. μᾶλλον δὲ Χάρωνα, ἢ Ἰάπετον τινα τῶν ὑπαταρταρίων. καὶ πάντα μᾶλλον, ἢ Ἡρακλέα εἶναι ἂν εἰκάσειας. ἀλλὰ ἐ τοιοῦτόν ἐστιν, ἔχει ὅμως τινὰ σκευὴν θεοῦ Ἡρακλέους. καὶ γὰρ τὴν ἀφθέραν σύριγγα τὴν θεοῦ λέοντος, καὶ τὸ ῥόπαλον ἔχει ἐν τῇ δεξιᾷ, καὶ τὸ τόξον ἐντεταμένον ἡ ἀριστερὰ παρέχεται δεδεικνυσι. καὶ ὅλως, Ἡρακλῆς ἐστι. ταῦτά γε ὤμιλλον ἐν ἐφ' ὑψηλῇ τῇ Ἑλλησίων θεῶν τιθῶτα ἀξιοῦμεν τὰς

Herculem Galli lingua vernacula Ogmium vocant: ſed Deum hunc inuſitata prorſus ſpecie depingunt. Decrepitus eſt apud illos, recalvaſter, reliquis capillis planè canis, cute rugoſa, & in aterrimum colorem exuſta, cujuſmodi ſunt hi nautæ ſenes. Charontem potiùs, aut Iapetum quempiam ex his qui apud inferos verſantur, & omnia potiùs quàm Herculem eſſe conjiceres. At quamquam eſt hujuſmodi, tamen Herculis ornatum gerit, ut qui leonis exuvio ſit indutus, & clavam dextra teneat, & pharetra ab humeris pendeat, & arcum tenſum læva prætendat. In ſumma, eſt Hercules. Hæc equidem arbitrabar in Græcanicorum Deorum contumeliam perperam fa-

Κελτὸς ἐς τὴν μορφὴν τὴν Ἡ-ρακλέους, ἀμειλιχίους αὐτὸν τῇ τοιαύτῃ γραφῇ, ὅτι τὴν χεῖρον ποτ' αὐτῶν ἐπῆλθε, λείαν ἐλαύνων, ὁπότε τὰς Γηρυόνου ἀγέλας ζητῶν, κατέδραμε τὰ πολλὰ τῆς ἑσπερίου γῆς. καίτοι τὸ εὐδοξότατον ἐδόκει ἔφη τῷ εἰκόνι. ὁ γὰρ δὴ γέρων Ἡρακλῆς ἑλκεῖν, ἀνθρώπων παμπολύ τι πλῆθος ἕλκει, οὐκ ἐκ ὤτων ἀπηνέως δεδεμένους. δεσμὰ δέ εἰσιν οἱ, σειραὶ λεπταὶ χρυσοῦ, καὶ ἠλέκτρου εἰργασμέναι, ὅρμοις ἑοικυῖαι τοῖς καλλίστοις. καὶ ὅμως οὐδ' ὅτως ἀσθενῶν ἀγόμενοι, ἤτοι θρασμοῦ βαλόντες, ἢ δυωάμενοι ἂν ἀμφοῖν, ἤτε ὄκλῳ ἀντιτείνουσι, ἢ τοῖς ποσὶν ἀντερείδουσι, ὡς τὸ ἐναντίον τοῦ ἀγωγῆς ἐξυπλιάζοντες, ἀπὸ φαύλοι ἐσμεν, καὶ γεγηθότες, καὶ τῷ ἄγοντι ἐπαινοῦντες ἑπόμενοι ἅπαντες, καὶ τοῦ φθάνειν ἐθέλοντι τὸ δεσμὸν ἐπιχαλῶντες, ἑοικότες ἀχθεσθησομένοις, εἰ λυθήσονται. ὃ δ' πάντων ἀποπώτατον εἶναί μοι ἔδοξεν, ὡς ἐκείνου τοῦτο εἰπεῖν. ἐγὼ γὰρ ἔγωγε ὤθην ἐξάψαι τῆς σειρᾶς τὰς τῶν δεσμῶν ἄκρας, ἀπὸ τῆς δεξιᾶς μὲν, ἤδη τὸ ῥόπαλον, καὶ λαιᾶς δ', τὸ τόξον ἐχούσης, τρυπήσας δὲ διὰ τῆς γλώττης ἄκραν, ἐξ ἑκατέρας ἑλκομένους αὐτὰς ἐποίησα, καὶ ἐπέσπασα γε εἰς τὰς ἀγομένους μειδιῶν. ταῦτ' ἐγὼ μὲ ἐπὶ πολὺ εἰσήκουν ὁρῶν, καὶ θαυμάζων, καὶ ἀπορῶν, καὶ ἀχανακτῶν. κελτὸς δὲ τις παρεστὼς, οὐκ ἀπαίθως τὰ ἡμέτερα ὡς ἔδυξεν, ἀκριβῶς ἑλληνίδι φωνῇ ἀφιείς, φιλόσοφος οἶμαι τὰ ἐπιχώρια, ἔφη σοι ἔφη ὦ ξένε, λύσω τὸ αἴνιγμα. πάνυ γὰρ παρῳδιόμενον ἔοικας ὑπ' αὐτοῦ. τὰ λόγου ἡμεῖς οἱ κελτοὶ, οὐχ ὥσπερ ὑμεῖς οἱ Ἕλληνες Ἑρμῆν

facere Gallos, quum eum hujusmodi fingerent effigie, quòd nimirum tali pictura illum ulciscerentur, quòd olim in regionem ipsorum incursasset, prædam abigens, quum Geryonis armenta vestigans, Occidentalium gentium pleraſque regiones pervastaret. Atqui nondum dixi, quod in imagine erat maximè admirandum. Senex ille Hercules hominum ingentem multitudinem trahit, omnes ab auribus revinctos. Vincula quibus id facit, tenues sunt catenæ, auro electroque confectæ pulcherrimis monilibus assimiles. Atqui cùm vinculis adeò invalidis ducantur, neque fugam meditantur, quanquam commodè possent, neque prorsus reluctantur, aut pedibus obnituntur, adversus trahentem sese resupinantes: sed alacres sequuntur, & læti, ducentem laudantes, ultro festinantes omnes, & quòd antevertere velint, vinculum laxantes, perinde quasi graviter laturi, si solverentur. Neque gravabor dicere, quod omnium absurdissimum mihi visum est esse. Cùm non haberet pictor, unde catenularum summas ansas necteret, videlicet dextra jam clavam, sinistra arcum tenente: perforata summa Dei lingua, ex hac illos trahi fecit: atque hic conversis ad eos quos ducit oculis, arridet. Hæc ego diu constiti intuens, admirans, hæsitans, indignans. Sed Gallus quidam astans, nostratium literarum non ignarus, id quod declaravit, cùm Græcam linguam apprimè proferret, gentis illius ut puto Philosophus. Ego tibi hospes, picturæ, inquit, istius ænigma explicabo: nam videris ad eam vehementer turbatus. Orationem nos Galli, nequaquam arbitramur esse Mercurium, quemadmodum vos Græci:

οἰόμεθα εἶναι, ἀπ' Ἡρακλεῖ αὐτὸν εἰκάζομεν, ὅτι ἀδρόπολιν τὸν Ἑρμῆν ἰσχυρότερος ἦτος. εἰ δ' γέρων πεποίηται, μὴ θαυμάσῃς. μόνος γὰρ ὁ λόγος ἐν γήρᾳ φιλεῖ σοφίᾳ ἐπιδείκνυσθαι τὴν ἀκμήν, εἴ γε ἀληθῆ ὑμῖν οἱ ποιηταὶ λέγουσιν, ὅτι αἱ μὲν τὸ ἀνόητον φεύγουσι, ἡρίθου δὲ τὸ δ' γήρας, ἔχει τινὰ λέξαι τὴν νέαν σοφώτερον. ὥστε γάτοι ἐν τῷ Νέστορος ὑμῖν ἀκήκοεν ἐκ τῆς γλώττης τὸ μέλι. καὶ οἱ ἀγορηταὶ τῶν Τρώων τὴν ἔπαυλιν λειριόεσσαν ἀφιᾶσιν ἀνωγήν τινα. λείρια γὰρ καλεῖται, εἴγε μέμνημαι, τὰ ἄνθη. ὥστε εἰ τὸ ὦτον ἐναδεδεμένους τοὺς ἀνθρώπους πρὸς τὴν γλῶτταν ὁ γέρων ἔφης Ἡρακλῆς, ὁ λόγος ἔλκει, μὴ δ' τοῦτο θαυμάσῃς, εἰδὼς τὸ τὸ ὦτον, καὶ γλώττης συζύγιον. ἀεὶ δ' ὕδωρ εἰς αὐτὸν, εἰ τοῦτο πατρόπαιον. μέμνημαι γὰρ ἔφη ἐν κωμικῶν τινων ἰαμβείων, παρ' ὑμῶν μαθών. τοῖς γὰρ λάλοις, ἐξ ἄκρου ἡ γλῶττα πέφυκε τετρυπημένη. τὸ δ' ὅλον, καὶ αὐτὸν ἡμεῖς τὸ Ἡρακλέα λόγῳ τὰ πάντα ἠγάμεθα ἐξειργάσθαι, σοφὸν γεγόμθαι, καὶ πεῖσαι τὰ πλεῖστα βιάσασθαι. καὶ τάχα βέλη αὐτῷ, οἱ λόγοι εἰσὶν οἶμαι, ὀξεῖς, καὶ εὐστοχοι, καὶ ταχεῖς, καὶ τὰς ψυχὰς τιτρώσκοντες. ταῦτ' ἐννοῶν γὰρ τὰ ἔπη δ' ὑμεῖς φατε εἶναι. τοσαῦτα μὲν, ὁ κελτὸς. ἐμοὶ δ', ἐπεὶ καὶ αὐτὸς ἐν δεῦρο παρῆλθ' πιστὸς ἐπόμενος αὐτὸς ἐμαυτὸν εἰ μοι καλῶς ἔχει, τηλικῶνδε ὄντι, καὶ παλαιὸν τὴν ἐπίδειξιν ποιοῦμαι, αὖθις ὑπὲρ ἐμαυτοῦ ψῆφον διδοὺς τοσούτοις δικασταῖς, καὶ καιρὸν ἐπιλαβὼν ἀναμνησθῆναι τῆς εἰκόνος. τοῦτο μὲν γὰρ ἐδεδίειν, μή τινι ὑμῶν δόξαιμι καιρίδιον μειρακιώδη πεῦσιν ποιεῖν, καὶ παρ' ἡλικίαν νεανιεύεσθαι. κατά τι ὁμοῖον ἐμοὶ: verùm illam Herculi tribuimus, propterea quòd hic Mercurio longè robustior extiterit. Nec mireris quòd senex fingitur. Sola enim Oratio consuevit in senecta absolutum vigorem ostendere, si modò, vestri poëtæ verum dicunt, *Obduci juvenum densa caligine pectus, Contrà senectam posse quiddam dicere, Rudi juventa doctius.* Hinc videlicet apud vos & Nestoris lingua melle profluit, & Trojanorum concionatores lirioessam, scilicet floridam vocem emittunt. Nam liria, si bene memini, flores vocantur. Proinde quod ab auribus vinctos ad linguam trahit hic Hercules, nempe Oratio, neque hoc mireris, cùm linguæ cum auribus cognationem noris. Neque ipsi pertusa est in contumeliam lingua: memini enim, inquit, me jambos quosdam è vestris comœdiis discere: *Siquidem loquacibus, Extrema lingua perforata est omnibus.* Denique nos etiam ipsum Herculem quicquid egit, id oratione confecisse, ut pote virum sapientem, & pleraque persuasione sibi subegisse ducimus. Atque ipsius tela, acutæ sunt rationes, missiles, citæ, animasque vulnerantes: unde vos quoque pennigera dicta, nominatis. Hactenus Gallus. Ac mihi quidem cùm huc me conferens mecum perpenderem, num decorum jam esset, ut tam grandis natu, quique jampridem ab his doctrinæ speciminibus me abdicassem, rursùm me tot judicum calculis committerem, in tempore subiit animum meum ejus picturæ recordatio. Nam antehac verebar ne cui vestrùm viderer hæc admodum pueriliter agere, quasique præter ætatem juvenari: deinde Homericus aliquis ado-

ελκὸς νεανίσκῳ ἐπιπλήξῃ μοι εἰπὼν τὸ, Σὴ γὰρ βίη λίληται, καὶ, χαλεπὴν γῆρας κατείληφέ σε, ἡπεδανὸς δὲ νύ τοι θεράπων, βραδύς δὲ τοι ἵπποι, ἐς τὰς πόδας τοῦτο λαμπρύνεται. ἀλλ' ὅταν ἀναμνησθῶ τοῦ γέροντος Ἡρακλέους, παῦλα ποιεῖν οὐθὲν ὀκνοῦμεν, ἐπεὶ οὐκ αἰδοῦμαι τοιοῦτος τολμᾶν, ἡλικιώτης ὢν τῆς εἰκόνος. ὥστε ἰσχὺς μὲ, καὶ τάχος, καὶ κάλλος, καὶ ὅσα σώματος ἀγαθὰ, χαίρετω· ὁ δὲ ἔρως ὁ σὸς ὦ πῖτε ποιητὰ, εἰσιὼν μοι ὑποπόλιον γλίσχρον, χρυσοφαίνειν εἰ βούλεται πτερύγων, ἢ ἀετοῖς ἀθλητίθω. καὶ ὁ Ἱππόκλειδης ὁ φορτικὸς τῷ λόγῳ ἦ, νῦν ἂν μάλιστα ἀνηβᾶν, καὶ ἀνθεῖν, καὶ ἀκμάζειν καθ' ὥραν εἶη, καὶ ἕλκειν τὰ ὦτα, ὅσους ἂν πλείστους δυνήται, καὶ τοξεύειν πολλάκις, ὡς ἀδὲν μὴ κενωθεὶς λάθοι ὁ γωρυτὸς αὐτῷ. ὁρᾷς ὅπως ἀθυμοῦμεν τὴν ἡλικίαν, καὶ τὸ γῆρας τὸ ἡμέτερον, καὶ διὰ τοῦτο ἐτόλμησα πάλαι νεωλκημένον τὸ ἀκάτιον καθελκύσας, καὶ οὐκ ἐπὶ σύντων ἐπισκευάσας, αὖθις ἀφεῖναι εἰς μέσον τὸ πέλαγος. εἴη δ' ὦ θεοὶ ἐκ τοῦ πρὸ ὑμῶν ἐμπνεῦσαι δεξιὸν, ὡς νῦν μάλιστα πλησίον τε, καὶ ἐκδυῖ, καὶ ἐπαίρει ἀνέμου δεόμεθα. ἵνα εἰ ἄξιοι φανούμεθα, καὶ ἡμῖν τὸ ὁμηρικὸν ἐκεῖνο ἐπιφθέγξηταί τις, οἵῳ οἱ ῥακίαι ὁ γέρων ἐπιγυιάδι φαίνῃ.

adoleſcens hæc verba mihi impingeret. *Iam periit tua vis, gravis arripuitque ſenectus, Invalidusque tibi famulus, tardique caballi*, videlicet eo ſcommate pedes meos notans. Verùm quoties ſenex ille Hercules animo recurrit, adducor ut quidvis faciam: neque me pudet hæc audere, cum ſim imagini coætaneus. Itaque robur, celeritas, forma, & quotquot ſunt corporis bona, valeant: tuuſque ô Teie vates Cupido, intuitus me ſubcano mento, auro rutilantibus alis, ſi videbitur, vel aquilas prætervolet: neque laborabit Hippoclides. Imò nunc vel maximè tempeſtivum fuerit facundia repubeſcere, florere, vigere, & quàm licet plurimos ab auribus ducere, ac ſæpe jaculari, cùm nihil ſit metuendum, ne ipſi inſcio pharetra vacuetur. Vides quibus modis ætatem meam, & ſenectam conſoler. Ideoque auſus ſum navim jam olim in terram ſubductam, denuo revellere, ſuiſque inſtructam armis medium in pelagus demittere. Contingant autem à vobis ô Dii, afflatus ſecundi, quando nunc vel maximè, vela implente, bono, & amico vento nobis eſt opus, ut ſi modò digni videbimur, in nos quoque dicat aliquis Homericum illud,

Quos profert ſenior pannis è vilibus armos!

DE

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΥ, Η ΤΩΝ ΚΥΚΝΩΝ.

DE ELECTRO, SEV CYGNIS.

ARGVMENTVM.

Et hæc superioribus consimilis præfatio est, in qua seipsum ac scripta sua extenuat, adhibita similitudine fabulæ ejus, quæ de Electro ac Phaëtonte, ac cygnis Eridiani à poëtis traditur, quam ut fictam, ac falsam, præsens experientia ostendit, ita se vereri quoque ait, ne conceptam de se opinionem auditorum, præsentia imminuat, ac falsam corrumpat. Commendat tamen interim eo nomine orationem suam, quòd simplex sit, & minimè Cygnis illis Padanis ac fabulosis, quod ad canoritatem spectet, similis, neque etiam illorum fucatis scriptis, qui dum electrum, atque aurum, & speciosa omnia affectant, Eridanum istum, ac cygnos poëticos, vanitate, ac fumo longè excedant.

1 Ἠλέκτρυ πέρι ὑμᾶς ἠλαθὴ ὁ μῦθος πέπεικεν, αἰγείρους ἐπὶ τῷ Ἠριδανῷ ποταμῷ δακρύειν αὐτὸ, θρηνήσασας τὸν Φαέθοντα, καὶ ἀδελφὰς γε εἶναι τὰς αἰγείρους ἐκείνας τοῦ Φαέθοντος. εἶτα ἀνθρωπίνας τὸ μεταφύεσθαι, ἀλλαγὴν εἰς τὰ δένδρα, καὶ ἀπορρεῖν ἐπ' αὐτῶν διάκρυον δῆθεν τὸ ἤλεκτρον. τοιαῦτα γὰρ ἀκούσας ἐγὼ τῶν ποιητῶν ἀδόντων, ἤλπιζον, εἴ ποτε γενοίμην ἐπὶ τῷ Ἠριδανῷ, ὑπολήψεσθαί μου τὰς αἰγεί-

Nimirum vobis persuasit fabula de electro, populos esse ad Eridanum fluvium, quæ lachrymentur ipsum, Phaëthontem lugentes, easdemque populos sorores esse Phaëthontis, quæ adolescentem lamentantes, mutatæ sunt in arbores, suisque lachrymis electrum stillant. Hæc utique cùm poëtas audirem canentes, sperabam, siquando ad Eridanum veniissem, unamque ex populis subiissem,

1 Ἠλέκτρυ] Præfatiuncula est orationis alicujus habitæ à Luciano in judicio, priusquam rhetoris sive causidici persona deposita, induisset Sophisticam. De qua versione pallii narrat historiam ipse in Bis accusato. Propterea que orationem illam ipsam suppressit, ne inter declamationes & dialogos illa exstaret quasi inter aviculas noctua, & pristinæ causidicinæ vestigium. Dicta verò illa apud Præsidem provinciæ causa videtur, & concilium ejus, coronamque populi circumstantis. Atque inde in numeris personarum enarratio illa in fine præfationis, cùm modò ut multos, modo ut unum adfatur. Multos ut ὑμᾶς, ἐλπίσαντες, ὀφθῆναι, &c. unum ut ἄς τε ἄρα, & ἐλπίσας, & σαυτόν. Iudicialem verò dictionem fuisse etiam illud arguit, ἤδη ἄν σοι σφολίγα, ἐλαχίας τὸ ὕδωρ, &c. Respicit nempe ad clepsydram. Signanter verò, non dixit ἰσχίας, sed ἐλαχίας. Marcil.

ρων, σκηψάσας τὸ ἀσθενέστατον, ὑποδεξεσθαι τὸ δακρύων ἐλίγα, ὡς ἤλεκτρον ἔχοιμι. κἀγὼ δὴ ὑπὸ ἀσθενοῦς καὶ ἄλλο μέντοι χρέος, ἦκον ὅμως ἐς τὰ χωρία σκέψα, καὶ ἐπεὶ τὸ ναυπλεῖν ἔτι Ἠριδανὸν, ἔτ' ἀγείρας εἶδον, πάνυ ἐπεσκοπῶν, εἴπε τὸ ἤλεκτρον, ἀλλ' οὐδὲ τὸνομα ἦν Φαέθοντος ἥδεσιν οἱ ἐπιχώριοι. ἀναζητοῦντος γὰρ ἐμοῦ, καὶ διαπυνθανομένου, πότε ἴοι ἐπὶ τὰς αἰγείρους ἀφιξόμενα, τὰς τὸ ἤλεκτρον σκεδάσας, ἐγέλων οἱ ναῦται, καὶ ἤξιουν ἀπερίττερον λέγειν ὅ, τι ἐθέλοιμι. κἀγὼ τὸν μῦθον διηγεῖμαι αὐτοῖς; Φαέθοντα γὰρ ἥλιός παῖδα, καὶ νέον ἔτι ἐς ἡλικίαν ἐλθόντα, αἰτῆσαι τὸν πατρὸς ἅρμα, ὡς πειράσαι ἐπ' αὐτὸς μίαν ἡμέραν. τὸν δ', ἀθυμοῦντα, ἀπολέσαι, σφαδάζοντα. καὶ τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ πενθούσας σταθῆναί πω ἔφαμεν παρ' ὑμῖν, ἵνα περ ἐπὶ πεσὸν ἐπὶ τὸ Ἠριδανὸν, αἰγείρας γενέσθαι, ἐπ' αὐτῷ τὸ ἤλεκτρον. τίς ταῦτά σοι ἔφασκον διηγήσασθαι ἀπατεών, καὶ ψευδολόγος ἄνθρωπος; ἡμεῖς δ' ὅτι ἡνιοχόν τινα σκαπτόντα εὕρομεν, ὅτι τὰς αἰγείρους, ὡς φῆς ἔχομεν. εἰ δ' ἦν τι τοιοῦτον, οἴ κ' ἡμῶν δυοῖν ὀβολοῖν ἕνεκα ἐρέτην ἂν, ἢ ἕλκειν τὰ πλοῖα πρὸς ἀνάντιον τὸ ὕδωρ, οἷς ἐξῆν πλυτεῖν, ἀναλίσκοντας τὸ αἰγείρων τὰ δάκρυα; τοῦτο λεχθὲν, ἐμετρέως μοι καθῆκεν. καὶ ἐσιώπησα διαισχυνθείς, ὅτι παιδία τινὸς ὡς ἀληθῶς ἔργον ἐπεπόνθειν, πιστεύσας τοῖς ποιηταῖς ἀπλάνα ὄντα ψευδέσμασιν, ὡς μηδὲν ὑγιὲς χρήσεσθαι αὐτοῖς. μιᾶς μὲν δὴ ταύτης ἐλπίδος ἐμικρῶς ἐψευσμένος, ὠιόμην, καταῤῥεῖν ἐκ τῶν χειρῶν τὸ ἤλεκτρον ἀπαλωλεκώς. ὅσον γὰρ ἤδη ἐνέπλατον ὅσα ἐδοκίμαζον αὐτῷ. σκεῦνο

iissem, me sinu extenso paucas aliquas lachrymas excepturum, quòd electrum haberem. Et sanè non multò antè alterius negotii gratia, ad ea loca veni. Nam mihi adverso Eridano erat navigandum. Neque tamen cùm omnia perlustrassem, populos vidi, neque electrum: at neque Phaëthontis nomen erat incolis notum. Cum enim quærerem & scisciterer, quando ad populos electrum de se præbentes venturi essemus, irridebant nautæ, & quid vellem, jubebant planiùs dicerem. Tum ego fabulam ipsis narravi, Phaëthontem fuisse solis filium, qui cùm adoleviſſet, à patre petiit ut per unum diem sibi currum regere liceret: quo impetrato è curru deturbatus periit: ejus autem sorores hìc alicubi, apud vos, inquam, lugentes, ubi in Eridanum est delapsus, in populos fuisse transformatas, eumque flendo electrum emittere. Quisnam, inquiunt, hæc tibi dixit impostor & mendax? Nos verò neque aurigam ullum delapsum novimus, neque quas dicis, populos habemus. Quòd siquid hujusmodi apud nos esset, putas nos duorum obolorum gratia remigaturos, aut adverso flumine navigia tracturos, quibus lachrymas populorum colligentibus facile esset diteſcere? His dictis non mediocriter sum perculsus, & pudore affectus tacui, quòd quiddam revera puerile mihi accidisset, ut crederem poëtis tam absurda mentientibus, ut nihil sani placeret ipsis. Vnica igitur hac spe nec illa mediocri deceptus, indolebam ac si è manibus electrum perdidissem: ego qui jam animo concipiebam quem mihi præberet usum. Porrò & apud

ξ ἐ τῶν ἀληθῶς ὑμῖν εὑρήσειν παρ' αὐτοῖς, κύκνους πολλοὺς ἄδοντας ἐπὶ τῆς ὄχθης ἔ ποταμοῦ. κ) αὖθις ἠρώτων τοὺς ναύτας, ἀνακλίομεθα γὰρ ἔτι, ἀλλ' ὀλίγοι κύκνοι, πρὸς ὑμᾶς τὸ λιγυρὸν ἐκεῖνο ᾄδουσιν ἐφεζῶτες τῷ ποταμῷ, ὅθεν ἐ ὄρμηνται; φασὶ γὰρ Ἀπόλλωνος παρέδρους αὐτοὺς ὄντας, ᾠδικοὺς ἀνθρώπους, οὕτω δή πως εἰς τὰ ὄρνεα μεταπεσεῖν, κ) ἔτι καὶ νῦν ἀδέιν ἔτι, οὐκ ἐπιλελησμένους τ μουσικῆς. οἶδα, φασὶ γελῶντες, σὺ ἔφησθα ὦ ἄνθρωπε, ἐ παύσῃ τήμερον καθ' ἡδονὴν τ χώραν ἡμῶν, κ) ἔ ποταμόν; ἡμεῖς ἀεὶ πλέοντες, ἐ χειδὸν ἐκ παίδων ἐργαζόμενοι τὸ τῆ Ἠριδανῷ, ὀλίγους μὲ κύκνους εἴωτε ὁρᾶν τὸ τοῖς ἕλεσι ἔ ποταμοῦ, κ) κρώζουσιν ἤτοι πάνυ ὄμματι, κ) ἀδυσίς, ὡς τὰς κόρακας, ἢ τὰς κηλαιὰς, σειρῆσι μὲ εἶναι πρὸς αὐτὰς. ἀδέντων ἢ ἡδύ, ἐ οἷον σὺ φῂς, ὑδὲ ὄναρ ἀκηκόαμεν. ὥστε θαυμάζομεν πόθεν ταῦτα εἰς ὑμᾶς ἀφίκετο ἐδὲ ἡμῶν. πολλὰ τοιαῦτα ἐξαπατηθῆναι ἔστι, πιθανώτερα τοῖς πρὸς τὸ μεῖζον ἔκαστα ἐξηγημένοις. ὥστε κἀγὼ νῦν δέδια ὑπὲρ ἐμαυτοῦ, μὴ ὑμεῖς ἄρτι ἀφιγμένοι, ἐ τοῦτο πρῶτον ἀκροασάμενοι ἡμῶν, ἤλεκτρόν τινα, κ) κύκνους ἐλπίσαντες εὑρήσειν παρ' ἡμῖν, ἔπεσθε μετ' ὀλίγον ἀπιόντες καταγελῶντες τ ὑποσχομένων ὑμῖν, τοιαῦτα παιδικὰ κωμῳδεῖσθαι τοῖς λόγοις. ἀλλὰ μαρτύρομαι, ὡς ἐμοῦ τοιαῦτα μεγαλαυχουμένου. θεὸς τ ἐμῶν, ὅστε ὑμῶν, ὅτε ἄλλου τινὸς ἀκήκοεν, ἢ ἀκούσεταί ποτε. ἄλλοις μὲ γὰρ ἴσως ὀλίγοις ἐντύχοις ἂν Ἠριδανοῖς τισι, ἐ οἷς ἔστι ἤλεκτρον, ἀλλὰ χρυσὸς αὐτὸς ἀπορρεῖ τ λόγων, πολὺ τ κύκνων τ ποιητικῶν λιγυροτέροις. τὸ ἡμῶν ὁρᾶτε ἤδη ὁποῖον ἀπλοϊκὸν, κ) ἄ-

apud ipsos pro certo putabam fore, ut cygnos invenirem complures in fluvii ripis canentes: ac denuo nautas interrogabam, cùm adhuc navigaremus. At cygni, quando vobis dulce illud melos accinunt, hinc atque illinc fluvio incumbentes? Aiunt enim eos cùm essent Apollinis assessores, canorique homines, hîc alicubi in aves esse mutatos, ideoque etiamnum canere, mufices non oblitos. Tum illi ridentes, tu homo, inquiunt, non desines falsa hodie de regione nostra, & de fluvio dicere? Nos autem qui semper navigamus, & ferè à pueris nauticam in Eridano exercemus, paucos quidem cygnos in fluvii paludibus nonnunquam cernimus, qui inamœna, debilique voce crocitant: ita ut corvi & graculi præ illis sint Sirenes. Cæterùm illos dulce, quemadmodum dicis, canentes, ne in somnis quidem audivimus. Itaque demiramur undenam ista de nobis conficta ad vos venerint: In multis id genus facilè decipiuntur, qui singula plus justo amplificantibus credunt. Itaque ego equidem quod ad me attinet, vereor ne vos qui nuper advenistis, ac nos nunc primùm audivistis, sperantes fore ut electrum & cygnos apud nos inveniretis, deinde paulò pòst abeatis, deridentes eos qui meis orationibus multas opes inesse spondebant. At Deos testor, me neque à vobis, neque ab alio quoquam auditum esse, atque unquam auditum iri mea sic magnificè jactantem. Etenim in alios quospiam Eridanos incidere possis, quorum ex sermonibus non electrum, sed aurum ipsum destillat, cum cygnis illis poëticis sint multò facundiores. Mea verò dicendi ratio quàm sit simplex, & à fabu-

ϑον, ὐδέ τις ὠδὴ πρόσεστιν. ὅστε ὅρα μὴ τοιοῦτό τι πάθῃς, μείζω σοι ἡμῶν ἐλπίσας, οἷόν τι πάσχουσιν οἱ τὰ ἐν τῷ ὑδατι ὁρῶντες. οἰόμενοι γὰρ τηλικαῦτα εἶναι αὐτὰ οἷα διεφαίνετο αὐτοῖς ἄνωθεν, ἀρυομένης τὴν σκιᾶς πρὸς τῷ αὐγλῳ, ἐπειδὰν ἀναπάσωσι, πολλῷ μικρότερα εὑρίσκοντες, ἀνιῶνται· ἤδη δέ σοι ὠφελίας, ἐκχέας τὸ ὕδωρ, καὶ ἀποκαλύψας τὰ μὲν, μηδὲν μέγα ὠφεληθήσῃ ἀνιμήσας, ἢ σαυτὸν αἰτιάσῃ τὰς ἐλπίδας.

lis aliena, videtis, neque ipsi insit modulatio. Itaque vide ne tibi tale quid accidat, quum majora de nobis speraveris, quale iis qui quæ sunt sub aquis, spectant. Nam cùm existimarent tanta esse ea, quanta ipsis ex alto videbantur, umbra sese ad splendorem dilatante, postquam retraxerint, multò minoribus inventis illis, dolent. Iam igitur effusa aqua, meisque rebus revelatis, tibi prædico, ut magni nihil hausturum te expectes, alioqui fore ut te falsæ spei accuses.

ΜΥΙΑΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ.

MVSCÆ ENCOMIVM.

ARGVMENTVM.

Muscæ laudes diligenter & copiosè persequitur. Principio enim quæcunque ad corporis habitum, formam ac membra, & ad usum item eorum pertinent, ita sigillatim persequitur quæque, ut nihil prætermissum possis dicere. Deinde vero & ad interiora, & ad animum transiens, prudentiam quandam & fortitudinem in illa commendat, adhibitis etiam ad hoc testimoniis Homeri. Postremò neque illa intacta reliquit, quæ quasi à fortuna accepisse videri potest, ut Reminiscentiam istam, ob quam cum Hermotimo Pythagorico confert quoque illam. Deinde & victus, & diæta rationem, & quod aliquando ex hominibus transmutata fuit, & eodem nomine etiam fœmina quædam appellata fuerunt, & alia, quæ in contextu ac serie orationis facilè cuivis apparent.

Ἀμυῖα, ἔστι μὲν ὃ τὸ σμικροτάτων τῶν ὀρνέων, ὅσον ἐμπίπτει, καὶ κώνωψι, καὶ τοῖς ἔτι λεπτοτέροις ἀνταγωνίζεται, ἀλλὰ τοσοῦτον ἐκείνων μείζων πέφυκε, ὅσον αὖτη μελίττης ἀπολείπεται. ἐπτέρωται δὲ καὶ τὰ αὐτὰ τοῖς ἄλλοις, ὡς τοῖς μὲν, ἀπανθρωπεύεσθαι κομᾷν δὲ σώμασιν,

Musca est, equidem volucrum non minima, si cum muscellis & culicibus, aliisque tenuioribus comparetur: sed tanto illis est major, quanto ipsa apem minor. Est autem alata non eo modo quo cæteræ volucres, quarum aliæ pennas in toto habent cor-

τοῖς ϛ, ἀκροπτέρυξις χρῶνται, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀκρίδας, καὶ τέττιγας, καὶ μελίττας. ἔτι δὲ ὑμενόπτερος, τοσοῦτον ἀπαλώτερος ἔχουσα τὸ πτερόν, ὅσον ἡ ἰδιωτικῆς ἐσθῆτος ἡ ἰνδικὴ λεπτοτέρα, καὶ μαλακωτέρα. καὶ μὴν διήνθισται καὶ τοῖς πτῶσι, εἴ τις ἀκριβὲς βλέποι εἰς αὐτὰ, οἱονεὶ σκιαζόμενα πρὸς τὸν ἥλιον, ἐκπλεκόμενα. ἡ δὲ πτῆσις ἔστι καὶ τοῖς νυκτερίσι, εἰρεσίᾳ σωματικῇ τῶν πτερῶν, ὅτι καὶ τοῖς ἀκρίσι μὴ πηδήμασιν, οὐδὲ ὡς οἱ σφῆκες μὴ ῥοιζήμασιν, ἀλλ' ἑκάστοις πρὸς ὃ, τι ἂν μέρος ὁρμήσῃ δι' ἀέρος. καὶ μὴν καὶ κάτεισι πρόσεισιν αὐτῇ, τὸ μὴ κατ' ἀνωχὰς, ἀλλὰ μετ' ᾠδῆς πίπτειν, οἷα κατῶπιν, καὶ ἐμπίδων, οὐδὲ τὸ βαρύβρομον τῶν μελιττῶν, ἢ τῶν σφηκῶν τὸ φοβερὸν, καὶ ἀπειλητικὸν σύστεγμα, ἀλλὰ τοσοῦτόν ἐστι λιγυρότερον, ὅσον σάλπιγγος, καὶ κυμβάλων, αὐλοῦ μεγάλου χρότημα. τὸ δ' ἄλλο σῶμα, ἡμῶν κεφαλὴ, λεπτότητα τοῦ αὐχένος συνέχει, ἐστὶν ὑπερμάκρως, ὡς συμπεφυκὸς ὥσπερ ἡ τῶν ἀκρίδων. ὀφθαλμοὶ δὲ, ἐξοπτικοὶς, πολὺ δὲ κέρασιν ἔχοντες, τέρατα ὑπερμεγέθη. καὶ ἐκπεφύκασιν αὐτῇ οἱ πόδες, ὡς καὶ τοῖς σφηξὶ πάνυ ἐσφιγμένοι. ἡ γαστὴρ δὲ, ἀκύρωτος ἐστὶ αὐτῇ, καὶ δύσκαμπτοι ἔοικε, ζώνας πλατείας, καὶ φολίδας ἔχουσα. ἀμυδρῶς μέντοι ἐστὶ καὶ τὸ ὀρροπύγιον ὡς σφηξὶ, καὶ μελίττῃ, ἀλλὰ τῷ στόματι, καὶ τῇ προβοσκίδι, ᾗ καὶ τὰ αὐτὰ τοῖς ἐλέφασι ἐστὶν ἔχουσα, προνομεύει τε, καὶ ἐπιλαμβάνεται, ἐστὶ δὲ προφῦσα κατέχει, κατυπενδύει καὶ τὸ ἄκρον ἑαυτῇ. ὁπὸ δὲ αὐτῆς, ὀδὺς προκύπτει, ᾧ κεντᾷ, πίνει δὲ αἵματος. πίνει μὲν γὰρ ἐστὶ γάλακτος. ἡδὺ δὲ αὐτῇ ἐστὶ τὸ αἷμα, ἂ μὴ μεγάλης ὀδύνης τοῖς κεντουμένοις. ἐξάπους δὲ ἐστὶ, τοῖς μὲν τέτταρσι βαδίζει μυίοις, corpore, aliæ pernicibus alis utuntur: sed quo locustæ, cicadæ, & apes. Atque ex pelliculis sunt ejus alæ, quæ tanto sunt molliores, quanto Græca veste tenuior & mollior est Indica. Quinetiam variis picta coloribus refulget perinde ac pavones, siquis attentè inspiciat ipsam, quando expansis ad solem alis sese verberitat. Est illi volatus non continuo alarum remigio ut vespertilionibus: neque saltu, ut locustis: neque cum stridore, ut vespis, verùm flexilis, ad quamcunque aëris partem se moveat. Adde quod non cum silentio, sed cum cantu volat: non sæviter, ut culicum genus: neque cum gravi fremitu apum, neque terribili sono vesparum, minas ostentantium, sed tanto suavius volat musca, quanto tuba, cymbalisque tibiæ sunt dulciores. Quod ad reliquum corpus attinet, caput quidem tenuissimum collo continetur, & est versatile, non cervici affixum, ut est locustarum. Oculi verò multum cornu habentes prominent: pectus est bene compactum: & producuntur pedes, non ut vespis prorsus adstricti: venter ipse est munitus, similisque loricæ, habens latas zonas, & cortices. Vlciscitur non aculeo ut vespa, & apis, sed ore & proboscide, quam ut elephantes habet, pascitur que & prehendit, atque inhærens retinet, acetabulum in summitate referens: ex qua dens foras prominet, quo pungens sanguinem ebibit, bibit & lac. Dulcis autem etiam ipsi est sanguis, non magno cum dolore eorum qui punguntur. At cùm fit sexipes, quatuor tantùm incedit, aliisque duobus

τοῖς ἓξ ποδίοις δυσὶ, ἓ ὅσα χερσὶ χρῆται. ἴδοις ἂν ἤδη αὐτὸν ἐπὶ τετάρων βεβηκόμενον, ἔχοντά τι ἐν ταῖν χερσὶν μετέωρον ἐδώδιμον ἀνθρωπίνως πάνυ, ἓ καθ' ἡμᾶς. γίγνεται ἓ οὐκ ἐξ ὑὸς τοιαύτη, ἀλλὰ σκώληξ τὸ πρῶτον, ἤτοι ἐξ ἀνθρώπων, ἢ ἄλλων ζώων ἀποθνησκόντων. εἶτα καὶ ὀλίγον πόδας τε ἐκφέρει, καὶ φύει τὰ πτερὰ, καὶ ἐξ ἑρπετῶν ὄρνεον γίγνεται. καὶ κυοφορεῖ ἤδη, [1] καὶ ἀποθνήσκει σκώληκα μικρὸν τῶν μύιων ὕστερον. σωίτροφον ἓ ἀνθρώποις ὑπάρχουσι, καὶ ὁμοδίαιτον, ἓ ὁμοτραπέζιον, ἀπάντων γεύεται, πλὴν ἐλαίου. θνήσκει ἓ αὐτῇ τοῦτο μόνον, καὶ μάλιστα ὑπὸ μύιαν ὄντα, πάνυ γὰρ ἐς στενὸν ὁ βίος αὐτῆς συμμεμέτρηται, τῇ φωνῇ χαίρει μάλιστα, καὶ τούτῳ πολιτεύεται. [2] νυκτὸς ἓ, εἰρηνίαν ἄγει, ἓ οὔτε πέτεται, οὔτε ᾄδει, ἀλλ' ἡσύχιος ἐστὶ, καὶ ἀτρεμεῖ. σύνεσιν ἓ οὐ μικρὰν αὐτῆς εἰκὸς ἔχειν, ὁπόταν τ' ἐπίβουλον ἓ πολέμιον αὐτῇ τ' ἀφάκνιον λάβῃ θηρᾶσαι. λοχᾷ γοῦν πως γὰρ ἐπιτρέχει, ἓ ἀνέλιον αὐτῷ ὁρᾷ, ἐκκλίνουσα τὸν ὁρμὴν, ὡς μὴ ἁλίσκοιτο σαγηνεύθεῖσα, καὶ ἁρπεσθεῖσα ταῖς ἓ θηρίοις πλεκτάναις. τὸν μὲν γὰρ ἀνδρίαν, καὶ τὸν ἀλκὴν αὐτῆς, οὐχ ἡμᾶς χρὴ λέγειν. [3] ἀλλ' ὁ μεγαλοφωνότατος τῶν ποιητῶν Ὅμηρος, τὸ γὰρ ἄριστον τῶν ἡρώων ἐπαινέσαι ζητῶν, οὐ λέοντι, οὐ παρδάλει, οὐδὲ τῶν

anterioribus utitur tanquam manibus. Ipsam igitur quatuor pedibus gradientem videas, atque edulium aliquod manibus tenentem sublime, humano prorsus, nostroque more. Nascitur autem non statim talis, sed vermis primùm, vel ex hominum, vel ex aliorum animalium cadaveribus. Deinde sensim & pedes emittit, & producit alas, fitque ex reptili volucris. Tum verò uterum gerit, parvumque vermem enititur, qui postea est musca. Cumque hominum utatur consuetudine, eorumque contubernalis sit, & commensalis, omnia præter oleum degustat, quod epotum ipsi est lethale. Ac quamquam brevis est ævi, valdè enim angusta data est illi vita, luce gaudet potissimùm, per eamque obversatur: noctu autem quiescit, nec volat, nec canit, sed se contrahit & non movetur. Prudentiam ipsius dicere possum esse non exiguam, cùm insidiatorem hostemque suum Araneum effugiat. Etenim observat insidiantem, adversumque intuetur, declinans illius impetum, ne capiatur irretita, & in bestiolæ casses incidens. Nam fortitudinem & robur ejus, non est quod dicam. Sed Homerus poëtarum maximus, cùm quæreret quomodo heroum præstantissimum laudaret, non leoni, pardo-ve, aut apro com-

1 Καὶ ὑποκτὶ σκώληκα] Non satis ex fide historiæ. *Marcil.*

2 Νυκτὸς δὲ εἰρήνην ἄγει, καὶ ἔστε πέτεται, ἔστε ᾄδει] Pugnat secum ipse fine encomii. Nam cis pauca dicturus est, eam πᾶσι τοῖς κοιμωμένοις τὸ ὕπνον φθονεῖν, &c. nempe quia turbet eis somnum morsu & cantu. Sed dici potest, generatim accepto muscæ nomine, & muscas & culices contineri, & somni turbationem referri ad culices, noctis quietem ad muscas alias. *Idem.*

3 Ἀλλ' ὁ μεγαλοφωνότατος τῶν ποιητῶν Ὅμηρος] Fuisset enim ἀλλὰ ὁ μεγαλοφωνότατον τῶν ποιητῶν Ὅμηρον τὸ γὰρ, &c. Οὐλίαδαις filii properantis. *Idem.*

ἀλλὰ αὐτῇ εἰκάζῃ, ἀλλὰ τῇ θάρσει τῆς μάχης, ἢ τῷ ἀτρέστῳ, καὶ λιπαρεῖ τῇ ἐπιχειρήσει. οὐδὲ γὰρ θράσος, ἀλλὰ θάρσος φησὶν αὐτῇ παρεῖναι. καὶ γὰρ εἰργομένη φησὶν, ὅμως οὐκ ἀφίσταται, ἀλλ' ἐφίεται τοῦ δάγματος. ὅτου δ' πάνυ ἐπαινεῖ, ἢ ἀπατάζεται τὸν μῦθον, ὥστε οὐχ ἅπαξ, οὐδὲ ἐν ὀλίγοις μέμνηται αὐτῆς, ἀλλὰ πολλάκις. ὅτου καταμεῖ τὰ ἔπη μνημονευομένη. ἄρα μὲ, γὰρ τὴν ἀγέλειαν πᾶσιν αὐτῆς ἐπὶ τὸ γάλα διέρχεται, ἄρπ δ', τὴν Ἀθηνᾶν ὁπότε δ' Μενέλεως τὸ βέλος ἀπωθεῖται, ὡς μὴ ἐπὶ τὰ καιρεώπεδα ἐμπέσοι, εἰκάζων μητρὶ κηδομένῃ κοιμωμένῳ αὐτῇ δ' βρέφος, τὴν μῦαν αὖθις ἐπισείγει τῷ Ἀλεξάνδρῳ. καὶ μὴν ἐ ἐπιθέτῳ καλλίστῳ αὐτὰς ἐκόσμησεν, ἁβρὰς ἀσπασιπὸν, καὶ τὴν ἀγέλην αὐτῶν ἔθνη καλῶν. ὅτου δ' ἰσχυρόν ἐστιν, ὥστ' ὁπότων τι δάκνη, πτοῶσιν, οὐκ ἀνθρώπους δέρμα μόνον, ἀλλὰ ἐ βοὸς, καὶ ἵππου. καὶ ἐλέφαντα λυπεῖ, ἐς τὰς ῥυτίδας αὐτῆ παρεισδυομένη, καὶ τῇ αὐτῆς πρόνομίᾳ, κ' λόγῳ δ' μεγέθους ἀμύσσουσι. μίξεως δ', καὶ ἀφροδισίων, καὶ γάμων, ποῖόν τις αὐτῆς ἡ ἐλευθερία. καὶ ὁ ἄρρην ἁ κ' τὰς ἀλεκτρυόνας ἐκβαὶς δίδυς ἀπεκτήδησεν, ἀλλ' ἐπιχαλᾷ τῇ θηλείᾳ ἐπιπολὺ, κἀκείνη φέρει τὸ νυμφίον, καὶ συμπίπτουσαν τὸν ὠαέρεον ἐκείνῳ μίξιν τῇ πτήσει μὴ διαφθείρουσιν. ἀποτμηθεῖσα δ' τὴν κεφαλὴν μῦα, ἐπιπολὺ ζῇ τῷ ἄλλῳ σώματι, καὶ ἔμπνους ἐστίν. ὃ δ' μέγιστον τὸ τῇ φύσει αὐτῶν ὑπάρχει, τοῦτο δὲ βέλομαι εἰπεῖν. καί μοι δοκεῖ ὁ Πλάτων μόνον αὐτὸ παραδοῦναι τὸ περὶ ψυχῆς, καὶ ἀθανασίας αὐτῆς λόγῳ. ἀποθανοῦσα γὰρ μῦα, πέφυκε ἐπιχυθεῖσης, ἀνίστασθαι, καὶ παλιγγενεσίαν αὐτῇ, καὶ βίον ἄλλον ἐξ ὑπαρ-

comparat robur illius, sed musceæ audaciæ, intrepidoque & constanti ad cœpta animo. Non enim temeritatem, sed fiduciam ipsi inesse dicit. Nam quum arcetur, inquit, tamen non abscedit, sed morsum appetit. Sic autem magnopere laudat muscam, & amplectitur, ut non semel, neque paucis in locis, sed sæpe de ea meminerit: ita illius commemoratio exornat carmina. Nunc enim gregarium ejus volatum ad lac exponit: nunc Minervam, matri dormientem infantem curanti comparans, quando telum à Menelao repellit, ne in lethalia loca incidat, muscam rursus in exemplum adducit. Quinetiam epitheto pulcherrimo ipsas ornavit, suaves ipsas appellans, ipsarumque gregem gentes vocans. Adeò autem est valida, ut aliquid mordens vulneret, non hominis solùm, sed & bovis, & equi cutem. Elephanti etiam est molesta, quum ejus in rugas ingressa, sua proboscide, pro ratione magnitudinis incisuram facit. Coitus, venerea, nuptiæ, sunt ipsis liberrima: nec mas, prout galli, quum inscenderit, statim desilit, sed diu vehitur à fœmina, quæ fert sponsum: convolantque, nec aërium illum coitum volatu destruunt. Obtruncata verò capite musca diu reliquo corpore vivit, & spirat. Quod autem in ipsarum natura est maximum, tacere nolo: & hoc unum mihi videtur omisisse Plato libris de anima, ejusque immortalitate. Mortua namque musca superfuso cinere reviviscit, & nova quædam generatio, atque ab integro alia ei fit vita: ut planè per-

χῆς χήνεται, ὡς ἀκριβῶς πεπεῖσθαι πάντας, ὅτι καὶ ἐκείνου ἀθάνατός ἐστι, καὶ ἡ ψυχὴ, εἰς ἃ ἐξελθοῦσα, ἐπανέρχεται πάλιν, καὶ γυμνάζεσθαι, καὶ ἐπανίσησι τὸ σῶμα, καὶ πείθας τὴν μοῦσαν ποιεῖ. καὶ ἐπαληθεύει τὸν περὶ Ἑρμοτίμου ὁ κλαζομένιος μῦθον, ὅτι πολλάκις ἀφίεσι αὐτὸν ἡ ψυχὴ, ἀπεδημεῖ καθ' ἑαυτήν. εἶτα ἐπανελθοῦσα, ἐπλήρωσε αὖθις τὸ σῶμα, καὶ ἀνέστησε τὸν Ἑρμότιμον. ἔχρησε δὲ αὐτὴ, καὶ ἄνεσις ἦσα, καὶ τοῦ τῶν ἄλλων ποιήματα κομιδῇ. καὶ πλήρης αὐτῇ παντοίας τραπέζας. καὶ δὴ αἶγας αὐτῇ ἀμέλγονται, καὶ μέλιττα οὐχ ἥκιστα μήκας ἐ. ἀνθρώποις ἐργάζεται. καὶ οἱ ὀψοποιοὶ ταύτῃ τὰ ὄψα ἡδύνουσι, καὶ βασιλέων αὐτῶν προγεύεται. καὶ ταῖς τραπέζαις ἐμπεριπατοῦσα, σωτῆσιν αὐτοῖς, καὶ σωτῆρα πάντων. νεοττιὰν δὲ, ἢ κηλιὰν, οὐκ ἐν τόπῳ κατασκευάζει, ἀλλὰ πλανᾶται τὴν νῆσον καὶ τὰς Σκύθας ἐπανηρημένη. ὅπου ἂν τύχῃ νυκτὸς καταληφθεῖσα, ἐκεῖ καὶ ἐσθίει, καὶ εὕδει ποιεῖται, τὸν αὐτὸν μῦθον ὡς ἔφην, ὑδὲν ἐργάζεται, ὥστε αἰσχυνθῆναί τι πράττουσα, οὐδὲ ἠναίτηται αἰσχρὸν ποιεῖν, ὃ ὦ φωλὶ φρόνιμον αἰσχυνεῖ αὐτήν. φησὶ δὲ ὁ μῦθος καὶ ἀνθρώπου ποτὲ Μύαν τὸ δέρμα ἡνίκα πάνυ καλὸν, λάλον μέντοι γε, καὶ γαμύλλιον, καὶ ᾠδικὸν, καὶ ἀντιφθέγγεσθαι μὲν τῇ σελήνῃ καὶ τὸ αὐτὸ, ἀμφοῖν ἐρᾶσθαι καὶ Ἐνδυμίωνος. εἶτ' ἐπειδὴ ἡμιμόνον τὸ μειράκιον σωτιχῶς ἐπήγαιρεν ἐρεχθεῦσα, καὶ ᾄδουσα, καὶ κωμῳδοῦσα ἐπ' αὐτὸν, τὸ μὲν, ἀγανακτῆσαι, τὴν δὲ σελήνην ὀργισθεῖσαν, εἰς τοῦτο τὴν μύαν μεταβαλεῖν, καὶ διὰ τοῦτο πᾶσι νῦν τοῖς ἡμιμόνοις αὐτὴν καὶ ὕπνον φθονεῖν, μεμνημένην ἔτι καὶ Ἐνδυμίωνος, καὶ μάλιστα τοῖς νέοις, καὶ ἀπαλοῖς.

persuasum sit omnibus, illarum etiam immortalem esse animam: siquidem & digressa revertitur, & agnoscit, suscitatque corpus, muscamque volare facit: illamque de Hermotimo Clazomenio fabulam declarat veram, nempe animam ipso relicto sæpe per se peregrè proficisci solitam, deinde reversam denuo corpus implere, & Hermotimum suscitare. Et quanquam otiosa & remissa est musca, laboris alieni fructus decerpit: plenamque ubique mensam habet: nam ipsi & capræ mulgentur: & apis non minùs muscis quàm hominibus mel elaborat. Huic & coci opsonia condiunt, & degustat antequam ipsi reges, cum quibus per mensas circumambulans convivatur, simulque vescitur omnibus. Nidum autem aut tugurium non uno in loco constituit: sed volatum more Scytharum errabundum tollens, ubi à nocte deprehensa fuerit, ibi & domum facit, & lectum. In tenebris verò, ut dixi, nihil operatur, neque vult clam quicquam facere, neque turpe quicquam à se fieri ducit, quod in luce factum, sibi sit dedecori. Ait verò fabula, etiam mulierem Muscam olim fuisse, admodum formosam, loquacem tamen, garrulamque & cantatricem, & cum Luna eodem tempore ambas in amore Endymionis contendisse. Deinde cùm dormientem adolescentem assiduè excitaret, nugans, cantans, superque ipsum lasciviens, ægrè illum tulisse: Lunam verò iratam, in hoc muscam transmutasse. Et nunc propterea omnibus invidere somnum dormientibus, Endymionis memorem, in primis verò adolescentulis, & tenellis.

καὶ τὸ δῆγμα ἡδὺ αὐτὸ, καὶ ἡ δι' αὐτὸ ἐπιθυμία, οὐκ ἀχριότητος, ἀλλ' ἔρωτός ἐστι σημεῖον, καὶ φιλανθρωπίας. ὡς γὰρ δυναίτ' ἀπολαύσει, καὶ δι' κάλλους τι ἀπαμβλύζει. ἐγένετο δὲ καὶ τὰς παλαιὰς καὶ γυνή τις ὁμώνυμος αὐτῇ ποιήτρια, πάνυ κομψὴ, καὶ σοφὴ, καὶ ἄλλη ἐπίσημος τῶν Ἀττικῶν ἐπιφανής. ὧδε δὲ καὶ ὁ κωμικὸς ποιητὴς ἔφη, ἡ Μῦσα ἔδακνεν αὐτὸν ἄχρι τῆς καρδίας. ὅτως οὐδὲ ἡ κωμικὴ χάρις ἀπηξίωσεν, οὐδὲ ἀπέκλεισε τὸ σπουδῆς τὸ τῆς μύας ὄνομα, οὐδ' οἱ γενεῖς ἠδέσθη τὰς θυγατέρας οὕτω καλοῦντες. ἡ μὲν οὖν τραγῳδία, καὶ σφόδρα μεγάλως ἐπαινουμένη μέμνηται τῆς μύας, ὡς ἐν τούτοις,

Δεινόν γε τὸν μὲ μύαν ἀλκίμων ὀδόντ'
Πηδᾶν ἐπ' ἀνδρῶν σύμμαθ', ὡς πλην-
αθῇ φόνῳ,
Ἄνδρας δ' ὁπλίζειν πολέμιον παρθεῖν
δέρυ.

Πολλὰ δὲν εἶχον εἰπεῖν ἐγὼ περὶ μύας τῆς πυθαγορικῆς, εἰ μὴ γνώριμος ἦν ἅπασιν ἡ περὶ αὐτὴν ἱστορία. γίγνονται δὲ μείζους τινὲς μῦαι, ἃς γαλεώτας οἱ πολλοὶ καλοῦσιν, οἱδὲ, κυνὰς, τραχύτητι τῆς βόμβου, καὶ τῷ θῆσιν ἀκύτητι. εἶσι δὲ μακροβιώτατοι εἰσι, καὶ δι' χειμῶνος ὅλου ἄσιτοι διαμένουσιν, ὑπαιθρίαις χώραις τοῖς ὀρόφοις μάλιστα. ἐφ' ὧν καίτοι θαυμάζειν ἄξιον, ὅτι ἀμφότερα ἐστὶ τῶν θηλειῶν, καὶ τὰ ἀρρένων θρῶσι, βαίνοντες ἐν τῷ μέρει καὶ τὴν Ἐρμοῦ ἐκ Ἀφροδίτης παῖδα, τὴν μικτὴν τῷ φύσιν, καὶ διπλῆν τὸ κάλλος. πολλὰ δ' ἔτι ἔχων εἰπεῖν, κατέπαυσα τὸν λόγον, μὴ ἐκ δόξω κατὰ τῶν παροιμίαν, ἐλέφαντα ἐκ μύας ποιεῖν.

lis. Morsus autem & sanguinis aviditas, non est crudelitatis, sed amoris & humanitatis signum. Nam eo quo potest modo fruitur, & ex pulchritudine decerpit aliquid. Fuit etiam apud antiquos mulier quædam cognomento Musca, poëtria perquam formosa, & docta, aliaque insignis Atheniensium meretrix: de qua ait Comicus poëta, *Ad cor usque eum Musca mordebat.* Sic neque comica gratia dedignata est, neque muscæ nomen exclusit scena: neque pudebat parentes hoc nomine filias appellare. Itaque Tragœdia magna etiam cum laude de Musca meminit, ut in his,

Vt impleatur cade Musca, fortiter.
Mirum in virorum hanc dejicere corpora,
Timeri & hostis hastam ab armatis viris.

Multa quoque de Musca Pythagoræ haberem dicenda, nisi nota esset omnibus historia. Sunt etiam muscæ quædam, quas vulgus appellat militares: alii verò canes: sonitu asperrimæ, & volatu velocissimæ. Hæ & longissimæ sunt vitæ, & tota hyeme perdurant impastæ, sub tectis potissimùm contractæ. In quibus & illud est dignum admiratione, quod utrumque, vicem nimirum fœminarum & marium obeunt, se invicem insidentes, ut Mercurii & Veneris filius, qui natura fuit mista, duplicique forma. Possem etiam multa præterea dicere, sed finem orationi imponam, ne quod trito fertur adagio, ex Musca elephantem facere videar.

ΠΡΟΣ ΑΠΑΙΔΕΥΤΟΝ, ΚΑΙ ΠΟΛΛΑ ΒΙΒΛΙΑ ΩΝΟΥΜΕΝΟΝ.

AD INDOCTVM, ET MVLTOS LIBROS EMENTEM.

ARGVMENTVM.

Acerbè objurgat, ex popularibus suis, quendam divitem, & multos undique libros commercantem, cæterum indoctum. Illud ostendens, quòd non librorum copia, & speciosa suppellex, sed assidua ac diligens lectio, doctum faciat. Hinc orditur ut dicat, Errare illum, si quis libros multos ac precioſos habeat, propterea se putet, inter doctos ac eruditos recenſendum esse. Rationes ſumuntur à cauſſis, & qualitate perſonæ, videlicet quoniam ipse prorsus literarum ignarus sit, & non libri, ſed librorum lectio eruditos faciat; perinde ut nec arma militem, ſed animus præſens, & utendi peritia. Atque hoc argumentum poſtea multis ſimilibus & exemplis, per inductionem amplificat. Poſtea autem & factum illius in ſuſpicionem vocat, & à cauſſis finalibus criminatur, quas ipſas quoque ut vanas & indignas pleraſque confutat, & irridet, præcipuè ultimam, qua videbatur Imperatoris, ſen regis, ut ipſe vocat, gratiam ambire: quam & à circunſtantiis perſona refellit, & ſtultitiam illius comparatione quadam depingit. Ad poſtremum gravitèr objurgat illum, & commonet quibus rebus, relicto hoc inutili coëmendorum librorum ſtudio incumbere potiùs debeat, quo videlicet & rei conſulat, ac famæ ipſe ſuæ.

Καὶ μὲν δὴ εὐαρίθμητον ἐστὶν ἃ ἐθέλεις, ὦ νεῶν ποιεῖς. οἱ μὲν γὰρ οὐ παιδείας ἕνεκα αὐτοὺς εἶναί τις δόξειεν, ἀτεχνῶς σωρεύσαντι τὰ πλεῖστα τῶν βιβλίων. τὸ δὲ σοι ἐοικὸς τὰ πολλὰ χαίρει, καὶ ἐλεύθερός γέγνεται τῆς ἀπαιδευσίας πως τοῦτο. μᾶλλον δὲ οὐδὲ τὰ πολλὰ ἐοικὼς, ἀλλὰ πεισθεὶς τοῖς ἐμοῖς ἔπεσιν ἐπαινεῖσαι, καὶ ἔρμαιον εἰ τῶν τοιούτων ἐπιψηλαφήσαντι τοῖς βιβλίοις, καὶ θησαυρὸς ἑτοίμως τοῖς κεκτημένοις αὐτῶν. ἢ πόθεν γάρ σοι ἀξιογνωσίαι δυνατὸν, τίνα μὲ

At fanè quod tu facis, ei quod voluntate intendis, adverſatur. Futurum enim putas ut eruditus videare, ſi optimos quoſque libros omni ſtudio coëmeris. Verùm hoc tibi deorſum recidit: tuæque inſcitiæ eſt quodammodo argumentum: tametſi neque mercaris optimos, ſed ut quiſque laudatur, fidem habes: eorumque qui hæc de libris mentiuntur es lucrum, illiſque librorum cauponibus, paratus theſaurus. Nam quomodo veteres, eximioſ-

παλαιὰ, καὶ πολλῆ ἄξια, τίνα ἢ φαῦλα, καὶ ἄλλως σπερμὰ, εἰμὴ τοῦ Δημοδόκου ᾠδαὶ, καὶ κρίσεις τρῶν ἐπῶν, καὶ κρίνειν ἐπιστήμη αὐτὰ πεπαιδευμένος, καὶ συμβάλλειν τὰς σίας ἐπὶ τῶν ἐξέπαισιν περιλαμβάνεις; ἐπὶ δ' ἀκριβῶς, ἢ δ' ἀσφαλῶς ἐν αὐτοῖς, τίς, ἢ ποία Δήγνωσις; ἵνα δή σοι δῶ αὐτὰ ἐκεῖνα κεκρικέναι, ὅσα ὁ Καλλῖνος ἢς κάλλος, ἢ ὁ Ἀττικὸς ἀτρέκης σωὶ ἐπιμελείᾳ τῇ πάσῃ γράψαιεν, σὺ τί ὄφελος ὦ ἡυμάσιος δ' κτήματος, ὅτι εἰδότι τὸ κάλλος αὐτῶν, ὅτε χρησαμένῳ ποτὶ ἐδὲν μᾶλλον, ἢ τυφλὸς ἄν τις ἀπολαύσειε κάλλους παιδικῶν; σὺ δ', ἀνεωγμένοις μὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς ὁρᾷς τὰ βιβλία, καὶ νὴ Δία καθαίρων, καὶ ἀναγιγνώσκεις ἔνια πάνυ ἐπιτρέχων, φθάνουσι δ' ὀφθαλμοὶ τὸ στόμα. οὐδέπω δ' τοῦτο μοι ἱκανὸν, ἢν μὴ εἰδῇς τὸν ἀριστὸν, καὶ κακίαν ἐκφεύγειν τ' ἐξεγραμμένων, καὶ σωϊπὴς ὅσις μὲ ὁ νοῦς σύμπασι, τίς δ' ἡ τάξις τ' ὀνομάτων, ὅσα τε πρὸς τ' ὀρθὸν κανόνα τῷ συλλογισμῷ ἁπτικεῖσθαι, καὶ ὅσα κίβδηλα, καὶ νόθα ἐ διεσκευασμένα. τί δ' ἂν φῇς, καὶ ταῦτα μὴ μαθὼν ἡμῶν εἰδέναι; πόθεν, εἰ μή ποτε δὴ τ' μουσῶν κλῶπα δι' Φρῆνα, καθάπερ ὁ ποιμὴν ἐκεῖνος λαβών; Ἐλικῶνα μὲ γὰ, ἵνα Δηγεῖσθαι αἱ θεαὶ λέγονται, οὐδὲ ἀκήκοας οἶμαί ποτε [1] οὐδὲ Δηγεῖσθαι τοιαύτας ἡμῖν τὸ παισὶ ἐπρεπε. [2] σοὶ ἐ μεμνῆσθαι μουσῶν ἀνόσιον. ἐκεῖναι γὰρ τῷ ποιμένι μὲ δῶκαν ἂν ὕμνησαι φατίναι, σκληρῷ ἀνδρὶ, καὶ δυσεῖ, καὶ πολλῶ τ' ἥλιον ἐπὶ τῷ σώματι ἐμφαίνοντι. οἷος δ' σοί. καὶ μοι πρὸς τ' λιβανίτιδος, ἄφες τὸ τῷ παρόντι τὸ μὴ σύμπασιν σαφῶς

mioſque à futilibus, putridiſque dignoſcere queas, niſi inde conjicias quòd arroſi ac mutili: tineaſque his dijudicandis in conſilium adhibeas? Nam qui poſſis hæc liquidò ac certò pervidere? Et ut dem te id ipſum judicaſſe, & quæ pulcherrimè Callinus, & quæ celebris ille Atticus omni cura conſcripſerint: quid ex hac poſſeſſione, ô præclare, capis commodi, qui neque ſcriptorum pulchritudinem noris, neque unquam utaris, nihilo magis quàm cæcus pueri venuſtiſſima facie fruatur? At tu apertis quidem oculis, ac, per Iovem ad tædium uſque libros vides, & nonnullos percurrendo legis, ut os antevertant oculi. Nondum tamen hoc ſatis eſt, niſi noris virtutem & vitium orationis totius, & ſcriptorum omnium ſenſum intelligas, quique ſit vocabulorum ordo, & quæ ad rectam regulam author exegerit, quæ adulterina, & notha, ac ſubærata. Quid igitur reſpondes? num hæc noſſe te, cùm nunquam didiceris? Vnde, niſi ut quondam ille paſtor aureum ramum à Muſis tu quoque acceperis? Helicona enim, ubi Muſas verſari aiunt, neque audiviſti puto unquam, neque in his puer cùm eſſes, verſatus es, tibique Muſarum meminiſſe nefas eſt. Etenim ipſas paſtori apparere non piguit, aſpero hirſutoque viro, multoque ſole corpus exuſtum præ ſe ferenti. Sed ad te qualis es (ac te per Libanitidem oro, concede mihi ut non omnia in præſen-

1 Οὐδὲ διατρίζας τοιαύτας] Τὰς αὐτὰς. Sic paulo ante καὶ ταῦτα μὴ μαθὼν ἡμῖν εἰδέναι. Marcil.

2 Σοὶ καὶ μεμνῆσθαι] Σοὶ ἢ καὶ μεμνῆσθαι. Idem.

εἰπεῖν, οὐδὲ ἴσχὺς γηράσαι πότ' ἂν αὐτῷ εἴη, ὅτι κατῳξήκασιν, ἀλλ' ἀνὴρ ἡδέως μυρίνῃ ἂν, ἢ ἐκ μαλάχης φύλλοις μαραγῦσιν, ἀπηλλαξαν ἂν τοιούτων; ὡς μὴ μιᾶναι μή τι τὸν Ὀλμειὸν, μήτε τὸν Ἱππο κρηνίδα, ἔνθεν ἢ ποιμένες ἀψῶσιν, ἢ ποιμένων τοκάσι καθαρεῖς πότιμον. καίτοι οὐδὲ εἰ πάνυ ἀναίσχυντος εἶ, οὐ ἀνδρεῖον τὰ τοιαῦτα, τολμήσειας ἂν ποτε εἰπεῖν ὡς ἐπαιδεύθης, ἢ ἐμέλησέ σοι πώποτε τῶν σῶν χρημάτων, ἢ ὡς διδάσκαλός σοι ὁ δεῖνα, [1] ἢ τοῦ δεῖνος ξυνεφοίτας. ἀλλ' εἰ τούτων μόνων πάντα σοι ἐκεῖνα ἀναδραμεῖσθαι νῦν ἐλπίζεις, πολλὰ κἀγὼ πολλὰ βιβλία. καὶ δὴ καὶ, εἰ χρὴ ξυλλαβόντα ἐκεῖνα τὰ τοῦ Δημοσθένους, ὅσα τῇ χειρὶ τῇ αὐτοῦ ὁ ῥήτωρ ἔγραψε, καὶ τὰ τοῦ Θουκυδίδου, ὅσα πάλαι τοῦ Δημοσθένους, καὶ αὐτὰ ὀκτάκις μετεσχεδιασμένα εὑρεῖν καλῶς. εἰ πάντα ταῦτα κτήσῃ, ὅσα ὁ Σύλλας Ἀθήνηθεν εἰς Ἰταλίαν ἐξέπεμψε, τί ἂν σὺ τούτου πλέον εἰς παιδείαν κτήσαιο, κἂν ὑποβαλλόμενος αὐτὰ ἐπικρυβδῇς, ἢ ξυγκολλήσας, ἢ ὑποβαλλόμενος ὑφαγορεύῃς; [2] πίθηκος γὰρ ὁ πίθηκος ἡ παροιμία φησὶ, κἂν χρύσια ἔχῃ σύμβολα. καὶ σὺ τοίνυν βιβλίον μὲν ἔχεις ἐν τῇ χειρὶ, ἢ ἀναγιγνώσκεις ἀεί. τὸ δὲ ἀναγιγνωσκόμενον οὐδὲν οἶδα ὅ τι ἐστὶν, ἀλλ' ὥσπερ λύρας ἀκούεις, κινῶν τὰ ὦτα. ὡς ἔγωγε τὸ κεκτῆσθαι τὰ βιβλία, καὶ πεπαιδεῦσθαι οὐ φημὶ τὸ ἔχοντα, πολλοὺς ἂν ὡς ἀληθῶς τὸ κτῆμα ἦν ἄξιον, καὶ μόνων ὑμῶν τὸ πλουσίων, εἰ ὥσπερ ἐξ ἀγορᾶς ἦν πρίασθαι, τοὺς πένητας ἡμῶν ὑπερβάλλοντας. τίς δὲ τοῖς ἐμπόροις, καὶ τοῖς βιβλιοπώλαις ἤρεσκεν sentiarum apertè dicam) noluissent unquam, sat scio, accedere: sed te non lauro, verùm myrto, aut malvæ foliis cæsum, ab hujusmodi rebus amovissent, ne aut Olmeum, aut Hippocrenen inquinares: quorum aquam, velà gregibus sitientibus, vel puris pastorum oribus potari convenit. Quanquam autem es valdè impudens, & in rebus hujusmodi fortis: non tamen ausis affirmare bonis literis te fuisse imbutum: aut operam dedisse unquam ut libros propiùs familiares tibi redderes: aut hunc præceptorem, aut hunc condiscipulum habuisse. Et nunc illa omnia hoc uno te consequuturum speras, si multos libros congesseris. Si hoc es animo, age conquire quæcunque Demosthenes orator propria manu scripsit: quinetiam Thucydidis historiam, quæ ab eodem Demosthene octies præclarè exscripta reperta est. Iam ut tot possideas libros quot Sylla in Italiam Athenis advexit, quid inde plus ad eruditionem habeas, quanvis his suppositis dormias, & affixos circunferas? Sicut enim adagio fertur, Simia est simia, etiamsi aurea gerat insignia. Librum verò semper quidem habes & legis, nihilque intelligis eorum quæ legis: sed velut asinus micans auribus lyram auscultas. Quòd si librorum copia doctum redderet eum qui comparasset, magni profecto pretii res esset, vobisque divitibus tantùm propria: siquidem veluti in foro pauperes nos in auctione superantibus, mercari liceret. Et quis cum mercatoribus, & bibliopolis qui tot libros habent &

1 Ἢ τοῦ δεῖνος ξυνεφοίτας] Ἢ σὺ τοῦ δεῖνος ξυνεφοίτας. Marcil.
2 Πίθηκος γὰρ ὁ πίθηκος] Proverb. *Bourd.*

σοι ἂν περὶ παιδείας, τοσαῦτα βιβλία ἔχουσι, καὶ παλαῖσι; ἀλλ' εἴγε διελέγχειν ἐθέλοις, ὄψει μήθ' οὗτοι τοὺς πολὺ σοῦ τὰ εἰς παιδείαν ἀμείνους, ἀλλὰ βαρβάρους μὲ τὴν φωνήν, ὥσπερ σύ, ἀξυνίτους ὄντας τῇ γνώσει, οἵους εἰκὸς εἶναι τοὺς μηδὲν τῶν καλῶν ἐν αἰσχροῖς καταγιγνομένους. καίτοι σὺ μὲν δύο ἢ τρία περὶ αὐτῶν ἐκείνων πριάμενος ἔχεις. οἱ δέ, νύκτωρ, καὶ μεθ' ἡμέραν ἐν χερσὶ ἔχουσιν αὐτά. τίνος οὖν ἕνεκα ἀνῆ ταῦτα, εἰ μὴ τὰς δληθήκας αὐτοῖς τῶν βιβλίων ἠγῇ πεπαιδεῦσθαι, τοσαῦτα καταλιπόντας παλαιῶν ἀνδρῶν ξυγγράμματα; καί μοι εἰ δοκεῖ, δόκησιν. μᾶλλον δὲ ἐπὶ τοῦτό σοι ἀδυνάτως, ἐπίνευσον γοῦν, ἢ ἀνάνευσον πρὸς τὰ ἐρωτώμενα. εἴ τις αὐλεῖν μὴ ἐπιστάμενος, κτήσαιτο τὰς Τιμοθέου αὐλὰς, ἢ τὰς Ἰσμηνίου, ὃς ἑπτὰ ταλάντων ὁ Ἰσμηνίας ὠνεῖται Κορίνθῳ ἐπαίειν, ἆρα ἂν τοῦτο δι' αὐλεῖν δυνατὸς ἦν; ἢ οὐδὲν ὄφελος αὐτῷ δι' κτήματος, ὅτι ἐπιστεμφέως χρήσεται τοῖς τόξοις; εὖγε ἀνένευσας. οὐδὲ γὰρ τὰς Μαρσύου, ἢ Ὀλύμπου κτησάμενος, αὐλήσειεν ἄν, μὴ μαθών. πρὸς εἴ τις Ἡρακλέους τὰ τόξα κτήσαιτο, μὴ Φιλοκτήτης ὤν, ὡς δυνατὸς σκοπεῖν τεῖναί τι αὐτὰ ἐπὶ σκοπὸν τοξεῦσαι, τί σοι δοκεῖ; ἆρ' ἂν ἐπιδείξασθαί τι ἔργον τοξότου ἄξιον; ἀνένευσας δὲ τοῦτο. καὶ τοῦτο δὴ δοκεῖ· κυβερνᾶν σὸν εἰδὼς, καὶ ἱππεύειν μὴ μεμελετηκώς, εἰ ὁ μὲν, ναυσὶ καλλίστῃ ἐνδιαλέσοι τοῖς ἄπασι, καὶ εἰς κάλλιστα ἐξεργαστήριον, ὁ δὲ, ἵππον κτήσαιτο μηδὲν, ἢ κενταυρείδιον, ἢ καππαδόκειον, ἁλίσκοιτο ἂν οἶμαι ἐκ-

& vendunt, de eruditione certaret? Quos si coarguere velis, videris neque illos tibi eruditione præstare: sed quemadmodum tu, barbarè loqui, & cognitione carere: quales eos esse par est, qui inhonesti & turpis contemplatione nunquam sunt versati. Imò tu duos, tres-ve libros ex ipsis emptos habes: at eos illi noctes dieſque præ manibus habent. Cui bono igitur hos emis, si neque cellulas ipsas librorum doctas evasisse ducis; cùm tot veterum authorum scripta complectantur? Age verò, si videtur respondе mihi, vel potiùs, quoniam illud non potes, annue vel abnue ad interrogata. Siquis tibia canendi artis ignarus haberet Timothei tibias, aut quas Ismenias septem talentis emit Corinthi, an propterea tibia canere posset? an potiùs hujus rei, qua nescit ex arte uti, nullus ei erit usus? Rectè quidem abnuisti. Neque enim si Marsyæ vel Olympi tibias possideret, iis caneret non edoctus. Quid? siquis Herculis arcus habeat, nec sit Philoctetes, ut eos intenderè possit, & in scopum jaculari, quid tibi videtur iste? num qui dignum sagittario edat opus? Hoc quoque abnuisti. Eodem pacto & qui navim gubernare non novit, neque qui in equitatione se exercuit: ille si navim pulcherrimam, & adversus ventorum & procellarum impetus munitissimam accepit: hic verò Medicum equum, vel centauro satum, vel cappaphorum habet, uterque ut puto arguerетur,

1 Ὁ δὲ ἵππον κτήσαιτο Μῆδον ἢ Κενταυρείδιον ἢ Καππαδόκειον] Per equum Centauridem intelligit credo Thessalum: nam & equi Thessali olim in pretio, & Centauri Pelium Thessaliæ montem & loca vicina habitabant. Cappophorum vero

πρᾶ, ἢ εἰδὼς ὃ, τι χρήσιμόν ἐστι ἐκμανθάνεις. ἐπιτιθεῖς δὲ τοῦτο; πείθου δὴ, καὶ τοῦτό μοι ἐπίδυσον, εἴ τις ὥσπερ σὺ ἀπαίδευτος ὢν, ἀνοήτου πολλὰ βιβλία, ἢ σκώμματα ὄντα εἰς ἀπαιδευσίαν καθ' ἑαυτὸ ἀναφέρει; τί ὀκνεῖς δὲ τοῦτο ἐπιδύειν. ἁλίσκῃ γὰρ οἶμαι σαφὴς ὢν, καὶ τῷ ὁράντι ἑκάστῳ δῆλος τὸ σῶμα ἐκεῖνο ἐπιφθέγξεται, τί κοινὸν κνυὶ δὲ βαλανείῳ; [1] Καὶ ἐκλύετό τις ἐν τῷ πολλῷ τῷ Ἀσίᾳ πλουσίου ἀνὴρ, ὃν συμφορᾷ δυσμενεῖ διαμηνεῖς ἀμφοτέρας τὰς πόδας, δὴ κρύος οἶμαι διαστρέψας. ἐπειδή ποτε διὰ χιόνος ὁδοιπορήσας; ξυνέβη αὐτῷ, ὥστε τοίνυν τοῦτο μὲ ἐλεεινὸν ἐπιπονθέναι, καὶ θεραπαίνη τινὶ δυσχέρεια, ξυλίνους πόδας πεποίηται. καὶ τούτοις ὑποδήμασιν, ἐβάδιζεν, ἐπισφιγξάμενος ἅμα τοῖς οἰκέταις. ὁμοῖον δὲ γελοῖόν ἐποίει. κρηπῖδας γὰρ καλλίστας ἐωνεῖτο νεοτμήτους ἀεί, καὶ τινὶ πολυτελεῖ πεπαρμακίᾳ ἐοικὸς ταύτας εἶχεν, ὡς καλλίστοις ὑποδήμασι κεκοσμημένα εἴη αὐτῷ τὰ ξύλα, οἱ πόδες δή. ἃ ταῦτα δὴ σὺ ποιεῖς, χωλὸν μὲ ὄντα, καὶ συρίττων τινὶ γνώμῃ, ἀνάνδρως δὲ χρυσοῦς ἐμβάδας, οἷς μόλις ἂν τις ἐν ἀρίστοις ἐμπεπατηκήσειεν; ἐπεὶ δὲ σὺ τοῖς ἄλλοις ἐν Ὁμήρου ἐφεῖσι πολλάκις, ἀναγνώτω σοί τις αὐτὸν λαβὼν τὴν βῆτα ἢ ἰλιάδος ῥαψῳδίαν, ἧς τὰ μὲν ἄλλα μὴ ἐξεφάζειν. οὐδὲν γὰρ αὐτῶν πρὸς σέ. πεποίηται δέ τις αὐτῷ δημηγορῶν, παραλόγου ἄγκωνος, ἀμφοφὸς τὸ σῶμα, καὶ λελωβημένος. ἐκεῖνος τοίνυν ὁ Θερσίτης ὁ τοιοῦτος, εἰλάδεσι τὴν Ἀχιλλέως παν-

tur, utroque uti nescius. Hoc-ne annuis? Crede obsecro, & hoc annue. Siquis quemadmodum tu indoctus, multos libros emat, nonne scommata in insitiam suam profert? Quid? te piget hoc annuere? Nam clarum utique est hoc argumentum, quique hoc ita fieri cernunt, vulgatum illud protinus inclamant. Quid cani cum balneo? Fuit non ita multò antè in Asia vir opulentus, cui ex calamitoso casu truncati sunt ambo pedes, frigore ut puto, putrefacti, quum aliquando per nivem fortè iter feciſſet. Ille igitur miserabilem hanc fortunam perpessus, ut infœlicitatem solaretur, ligneos pedes comparaverat, quibus subligatis, simul innixus famulis, incedebat. Ridiculum etiam hoc faciebat, quòd pulcherrimas crepidas semper novas emebat, plurimamque in hoc ponebat operam, ut speciosissimis calceis sua ligna, pedes nimirum ornarentur. Annon hæc facis tu quoque qui cùm mente sis clauda & [2] ficulna, emis tamen auratos soccos, quibus ægrè inambularet, etiam qui integris est pedibus? Quoniam autem inter alios codices Homerum sæpius emisti, legat tibi aliquis secundum librum Iliados: nec alia perpendas: eorum enim nihil ad te præter quàm qui hîc introducitur concionem habens, homo vehementer ridiculus, torto mutiloque corpore. Ergo si Thersites ille hujusmodi, Achillis arma sumeret, putasne pro-

vero intelligit, cui inusta erat nota K: talis Aristophanes Κονιαπίας vocabat in Nebulis, ad quem locum vide Scholiasten. *Palm.*

1 Καὶ ἐκλύετό τις ἐν τῷ πολλῷ] Καὶ τοι ἐκλύετό τις ἐν τῷ πολλῷ. Marcil.

2 *Ficulna*] Proverbium est de quo Erasm. Adag. Ficulnus. *Cogn.*

σπαλίων, εἰς ὃν αὐτῷ ἐλήλυθε καὶ καλὸς ἄνθρ, καὶ ἰσχυρὸς ὢν γνώσεσθαι, καὶ ὑπερπηδήσεσθαι μὲν τὸν ποδῶν, ἐπιθαλάσσῃ δὲ αὐτὸν τὸ ῥεῦμα τοῦ ποταμοῦ τοῦ Φρυγῶν, ἀποκτανεῖ δὲ τὸν Ἕκτορα, καὶ ὡς αὐτὸν, τὸν Λυκάονα, καὶ τὸν Ἀστεροπαῖον, μηδὲ φέρειν ἐπὶ τοῖς ὤμοις τὸν μελίαν δυνάμενος; οὐκ ἂν εἴποις. ἀλλὰ καταγελάσεται ὑπὸ τῆς ἀσπίδι, καὶ ἐπὶ τοῦ μὲν κράνους ὑπὸ δὲ βάσεως, καὶ ὑπὸ τοῦ κράνους, ὁπόταν ἀναδύσεται, δείκνυς τοὺς ἐκείνου διπλοῦς ὀφθαλμοὺς, καὶ τὸν θώρακα ἐπαίρων τοῦ μεγαφρένου κυρτώματος, καὶ τὰς κνημίδας ἐπισυρόμενος, καὶ ὅλως, αἰσχύνην ἀμφοτέρους, καὶ τὸν δημιουργὸν αὐτῶν, καὶ τὸν διατάττοντα. τὰ αὐτὰ δὴ καὶ σὲ ἐγὼ πάσχειν, ἡνίκα ὁρᾷς, ὁπόταν τὸ μὲ βιβλίον, οὐ τῇ χειρὶ ἔχῃς πολυτελῆ, πορφυρᾶν μὲν ἔχον τὴν διφθέραν, χρυσῆν δὲ τὸν ὀμφαλόν. ἀναγιγνώσκεις δὲ αὐτὸ βαρβαρίζων, καὶ καθειγμένα, καὶ λαπαφίαν. τὰ μὲν δὴ σκαιὰ καὶ ἀπαίδευτα, καταγελῶμεν. τὰ δὲ ξυνόντως σοι κολάκων, ἐπαινοῦμεν. οἱ δὲ αὐτοὶ οὗτοι ἀλλαλοις ἐπισκώπτουσι, γελῶσι τὰ πολλά. ἦλθε δέ σοι διηγήσασθαί ποτε Πυθῆ γενόμενον Ταραντῖνον, Εὐαγγέλου τοὔνομα, τῶν ἀφανῶν οὐ πάνυ Τάραντι, ἐπιθυμῆσαι νικῆσαι παῖδα, τὰ μὲν δὴ τῆς γυμνῆς ἀγωνίας, αὐτίκα ἐδόκει αὐτῷ εὐδιάβλητον εἶναι, μήτε σῶμα ἰσχυὸν, μήτε πρὸς ὠκύτητα εὐπτέρυγα, κλίμακα δὲ, καὶ φωνὴν, ῥᾳδίως κρατήσειν ἐπιθεὶς τοῦ καθεκάστην ἀνθρώπου, ἧς εἶχε πρὸς αὐτὸν, ἐπαινοῦντα, καὶ βοῶντα, ὁπόταν δὲ τὸ σμικρότατον σκώπτῃ. ἦκεν δὴ εἰς τοὺς Δελφοὺς, τά τε ἄλλα λαμπρὸς, καὶ δὴ καὶ ἐσθῆτα χρυσόπαστον ποικιλμένος, καὶ στέφανον

propterea ſarmoſum protinus, ſortemque futurum, qui & fluvium tranſiliat, & alveum turbet cæde Phrygum: poſtea interficiat Hectorem, & ante ipſum Lycaonem, & Aſteropæum, cùm ne haſtam quidem humeris ſuſtinere queat? Negabis opinor, & irridebitur ille ſub clypeo claudicans, atque in faciem præ pondere procumbens, & ſub galea, quum ſuſpicit, oſtendens ſuos illos ſtrabos oculos, & loricam gibbo dorſi attollens, laxaſque ocreas gerens: denique utrumque dedecore afficiens, eorum armorum & opificem, & dominum. Non vides idem accidere tibi, quum præ manibus habes librum pulcherrimum, cujus aluta eſt purpurea, & aureus umbilicus: eumque barbara voce legis, deformas, & diſtorques: unde viris eruditis riſum moves: & tamen te laudant aſſentatores, qui tecum verſari ſolent, quanquam averſa facie ſe invicem intuentes plerunque rident. Cæterùm quiddam tibi narrare velim quod in Pythiis factum eſt. Tarentinum quendam, nomine Euangelum, apud Tarentinos non obſcuro loco natum, Pythia vincendi invaſit cupido. Is cùm certamen quod nudi ineunt, ſuarum non eſſe virium ſtatim judicaſſet, quippe qui neque robore, neque velocitate eſſet præditus: perſuaſione ſceleſtorum illorum hominum, quos familiares habebat, laudantes, & ad exiliſſimum quemque cantus ſtrepitum applaudentes, adductus eſt, ut crederet ſe cithara & cantu facilè victoriam adepturum. Itaque venit Delphos, præter cætera ornamenta, etiam veſte auro intertexta, & corona pulcherrima au-

reis

δάφνης χρυσῆς κάλλιστον, ὡς εἶναι περιπεῖ τὴ δάφνης, σμαραγδίνας εἶναι ἐσημειώθεις τὰ περιπλ. τὴν μὲν γε κιθάρεν αὐτὴν ὑπερφυίς τι χρῆμα, εἰς κάλλος, καὶ πολυτέλειαν, χρυσῷ μὲν ὅλην ἀπηρτύσθαι πᾶσαν, σφρηγῖσι δὲ, καὶ λίθοις ποικίλοις κεκαλλωπισμένην, μυσῶν μεταξὺ, καὶ Ἀπόλλωνος, καὶ Ὀρφέως ἐντεθραμμένων. θαῦμα μὲν τοῖς ὁρῶσιν. ἐπεὶ δὲ ὃν ποτε ἦκεν ἡ δὲ ἀγὼν ἡμέρα, τρεῖς μὲν ἦσαν, ἔλαχε δὲ μέσος αὐτῶν ὁ Εὐάγγελος ᾄδειν. καὶ μὴ θέσπιν τὸν Θηβαῖον ὑφ' ἡδέως ἀγωνισάμενον, εἰσέρχεται ἐν ὅλῃ τῇ λαμπρύνων τὰ χρυσᾷ, καὶ τοῖς σμαράγδοις, καὶ βηρύλλοις, καὶ ὑακίνθοις. καὶ ἡ πορφύρα δὲ εἰσέπεσε τὸ ἐσθῆτος, ἡ μεταξὺ δὲ χρυσὸν διεφαίνετο. τούτοις ἅπασι κεκοσμημένος τὸ ἡλικίαν, καὶ θαυμαστὰς ἐλπίδες ἐμπλήσας τὰς θεατάς, ἐπειδή ποτε ἐ ᾖσεν, καὶ κιθαρίσειν πάντως ἔδοξε, ἀναπρίστην μὲν ἀνάρμοστόν τι, καὶ ἀσυντακτον. ἀπορρήγνυσι δὲ τρεῖς ἅμα χορδὰς, σφοδρότερον δὲ διέντος ἐμπεσὼν τῇ κιθάρᾳ. ἄδειν δὲ ἄρχεται ἀπίμωσόν τι, καὶ λεπτὸν, ὥστε χάλωσι μὲ πάντων ἡμιόζ τὸ θεατῶν. τοὺς ἀθλοθέτας δὲ ἀγανακτήσαντας ἐπὶ τῇ τόλμῃ, μαστιγώσαντας αὐτὸν, ἐκβαλεῖν δὲ θεάτρε. ὑπαρξ ἐ γελοίοτατος ἄφθη, δακρύων ὁ χρυσοῦς Εὐάγγελος, καὶ ὑπὸ τὸ μαστιγοφόρων συρόμενος λαβὲ μέσης τὸ σκηνῆς, καὶ τὰ σκέλη κεκοπτημένος ὑπὸ τὸ μαστίγων, καὶ συλλέγων χαμόθεν τὰ κιθάρας τὰς σφηκίδας. ἐξεπεπλώκεισαν γὰρ, κἀκείνης ξυμμαστιγουμένης αὐτῷ. μικρὸν δὲ ἐπισχὼν μεθ' αὐτὸν, Εὐμηλος τις ἠλεῖος εἰσέρχεται, κιθάραν μὲν παλαιὰν ἔχων, ξυλίνην δὲ κόλοπος ἐπικειμένου, ἐσθῆτα δὲ, καὶ μίτρα σὺν τῷ στεφάνῳ reis lauri foliis plexa, insignis, cui loco baccarum lauri inserti erant magnitudine illis pares smaragdi. Cithara quoque mirum in modum pulchra & magnifica, tota ex purissimo auro conflata, annulis & gemmis variis exornata, atque inter ea Musarum, Apollinis, & Orphei imagines insculptæ, magnæ spectatoribus erant admirationi. Cùm itaque venisset certaminis dies, tres fuerunt certaturi, obtigitque sors Euangelo ut secundus caneret. Ille post Thespin Thebanum qui non malè suas partes egerat, ingreditur auro, smaragdis, beryllis, & hyacinthis totus circunfulgens, ipsaque purpura quæ inter aurum interlucebat, vesti decus addebat. Quibus cùm jam theatrum obstupefecisset, & incredibili quadam spe spectatores replessent, cùm omnino jam & citharam pulsare, & occinere esset necesse, præludit inconcinnum quiddam, & incompositum. Tum gravius quàm par erat increpata cithara, tres simul fides rumpit, & ineptum tenuemque cantum incipit: ita ut spectatoribus universis ortus sit risus, & ludorum præfecti, hominis temeritate offensi, eum loris cæsum è theatro ejecerint. Hic verò jucundissimum erat spectaculum, aureus ille Euangelus, cùm à lictoribus per mediam scenam traheretur, lachrymans, crura plagis cruentus, humi collapsos interim dum unà cum ipso vapulat, colligens citharæ annulos. Post hunc exiguo spatio temporis interjecto, prodit Eumelus quidam Eleus, pervetustam habens citharam, cujus verticilla erant lignea, & vestem cum serto vix decem drachmis æstimandam.

At

δίνης δραχμῶν ἀξίων. ἀλλ' ὅτε γε ἄσεις δεξιῶς, καὶ κιθαρίσεις κ' τὸ νόμιον τ πέχνης, ὑπερφυᾶ, καὶ ἀνεκπύστητον, κ' ὁ Εὐαγγέλης καπνάλα, μόνῳ ἐμπομπεύσωλ τῇ κιθάρᾳ, καὶ ταῖς φορβείαις ἐπείναις. κ' εἰπεῖν γε λέγεται ὡς αὐτὸν, ὦ Εὐάγγελε, σὺ μὲν χρυσῆν δάφνην φέρεις, πλουτεῖς γὰρ, ἐγὼ δ' ὁ πένης, τὴν δελφικήν. πλὴν τοῦτό γε μόνον ὄνησε σ' ὁ σκώψ, ὅτι μήθ' ἑλκύσθῳ ἐπὶ τῇ ἥττῃ ἀπέρχῃ, ἀλλὰ μισθόν γε ἀπενεγκάμενος ὑπὸ τοσούτων ἀφ' ὧν ἔπαιζον σὺ ταύτην, καὶ τοσαύτην τρυφήν. ὡς δὲ πόθεν ἐστί σοι ὁ Εὐάγγελος ἕτος, παρ' ὅσον σίγε ὀλίγου μέλαι ὑπὸ γέλωτος τ θεατῶν. σὺν ἀκμαιοτέρᾳ δ' ἂν χρῄσιθ', κ' λέσβιον μῦθόν τινα διηγήσασθαί σοι, πάλαι χρώμενον. ὅτε τ Ὀρφέα διεσπάσαλο αἱ Θρᾷτται, φασὶ τὴν κεφαλὴν αὐτὸν σὺν τῇ λύρᾳ εἰς τ Ἕβρον ἐμπεσοῦσαν, ἐμβληθῆναι εἰς τ μέλαινα πόντον, κ' ἐπιπολῆς γε τὴν κεφαλὴν τῇ λύρᾳ, τὴν μὲν, ᾄδουσαν θρῆνόν τινα ἐπὶ τῷ Ὀρφεῖ ὡς λόγος, τὴν λύρην δ' αὖ τὴν ὑπηχεῖν, τ ἀνέμων ἐμπιπτόντων ταῖς χορδαῖς. κ' ὅτε μετ' ὀλίγ ὡσθῆναι ὑπὸ τοῦ ῥεύματος ἐκ τῆς Λέσβου. κἀκείνους ἀνελομένους, τὴν μὲν κεφαλὴν κατορύξαι, ἵνα δὴ νῦν τὸ βακχεῖον αὐτοῖς ἐστι. τὴν λύρην δ', ἀναθῆναι εἰς τ Ἀπόλλωνος τὸ ἱερὸν, καὶ ἐπὶ πολύ γε σώζεσθ' αὐτήν. χρόνῳ δ' ὕστερον Νέανθον τ τ Πιτθακοῦ τ τυραννήσαντα ταύτης ἐκείνης τ λύρας πυθόμενον, ὡς σκληρὰ μὲν ἐστ θηρία, κ' φυτὰ, καὶ λίθους, ἡμερῶσαι δ' ἐστ μὴ τὸν τ Ὀρφέως συμφορᾶς, μηδενὸς ἁπλῶσαι, ὡς ἔρωτα τ κτήσασθ' ἐμπεσεῖν. καὶ ἀφαιρεθέντα τ ἱερέα μεγάλοις χρήμασι, At ille cùm eruditè cecinisset, & ritè sicut ars postulat citharam pulsasset, victor proclamabatur, & Euangelum irridebat, qui nequicquam cithara, aureisque annulis sese ostentasset. Eumque sic allocutum esse aiunt. Tu quidem Euangele aurea lauro es redimitus, quia es dives, ego Delphica, quia pauper. Verùm hoc commodi tibi tuus ornatus peperit, quòd neminem tui misereat, quòd victus abis: sed amplius oderint omnes ob ineptas hasce, superfluasque delicias. Quadrat in te hic Euangelus, quatenus ne tu quidem spectatorum cachinnos curas. Arbitror autem intempestivum non esse, ut veterem quandam fabulam Lesbiam tibi narrem. Quando [1] Tressæ mulieres Orpheum dilaniarunt, aiunt caput ejus in Hebrum cum lyra dejectum, rejectum fuisse in nigrum pontum, caputque lyræ innatasse, illoque lugubre carmen in Orpheum canente, hanc ventis chordas increpantibus succinisse, & sic canendo ad Lesbum deveniisse: Lesbios autem fluctibus ereptum caput sepulchro mandasse, ubi nunc est ipsis Bacchi templum: lyram autem in Apollinis templo suspendisse, eamque diutissimè asservasse: donec tandem Neanthus Pittaci tyranni filius, cùm hæc de lyra audisset, eam & feras, & plantas, & saxa demulsisse: imò etiam post Orphei calamitatem nemine pulsante modulatam fuisse, in amorem hanc habendi incidit, & sacerdoti magna pecuniæ vi corrupto persua-

1 *Tressæ mulieres*] Thraciæ, quas depingit Ovid. 11. Metam. Ogn.

πεῖσαι ὑποθέντα ἑτέραν ὁμοίαν λύραν, δῦναι αὐτῷ τὴν τοῦ Ὀρφέως. λαβόντα δ', μεθ' ἡμέραν μὲν οὐ τῇ πόλει χρῆσθαι, οὐκ ἀσφαλὲς οἰόμενον εἶναι. νυκτερ δ' ὑπὸ κόλπον ἔχοντα, μόνον προελθεῖν εἰς τὸ προάστιον. κἀκεῖ προσχρεμετίσαντα μόνον κρούειν, καὶ συμφωνεῖν τὰς χορδάς, ἅπτεσθαι, κἀμοῦσον νεανίσκου, ἐλπίζοντα ἐμέλη τινὰ θεατρίσαι ὑπηχήσειν τὴν λύραν, ὑφ' ὧν πάντως καταθέλξειν, καὶ κηλήσειν, καὶ μακάριον ἔσεσθαι, κληρονομήσοντα τὴν Ὀρφέως μουσικῆς, ἄχρι δὴ ξυνελθόντας τοὺς κύνας πρὸς τὴν ᾠδήν, πολλοὶ δ' ἦσαν αὐτόθι, διαπασάσθαι αὐτόν. ὡς τοῦτο γὰρ ὅμοιον τῷ Ὀρφεῖ παθεῖν, καὶ μόνους ἐφ' ἑαυτὸν ξυγκαλέσαι τοὺς κύνας, ὅπερ καὶ σαφέστατα ὤφθη, ὡς οὐχ ἡ λύρα θέλγητρα ἦν, ἀλλὰ ἡ τέχνη, καὶ ἡ ᾠδή. ἃ μόνα ἐξαίρετα τοῦ Ὀρφέως ἦν καὶ τὸ μητρὸς ὑπάρχειν. ἡ λύρα δ', ἄλλως κτῆμα ἦν, οὐδὲν ἄμεινον τῶν ἄλλων βαρβίτων. καὶ τί σοι τὸν Ὀρφέα, ἢ τὸν Νέανθον λέγω, ὅπου καὶ καθ' ἡμᾶς αὐτὸς ἐγένετό τις, καὶ ἔτι ἐστὶν οἶμαι, ὃς τὸν Ἐπικτήτου λύχνον τοῦ σοϊκοῦ, κεραμεοῦν ὄντα, τριακοσίων δραχμῶν ἐπρίατο. ἤλπιζε γὰρ οἶμαι κἀκεῖνος εἰ τῶν νυκτῶν ἐπὶ σκείνου τοῦ λύχνου ἀναγνώσοιτο, αὐτίκα μάλα καὶ τὴν Ἐπικτήτου σοφίαν ὄναρ ἐπισήσεσθαι, καὶ ὅμοιος ἔσεσθαι τοῦ θαυμαστοῦ σκείνου γέροντος. χθὲς δ', καὶ προῴην, ἄλλος τις τῆς Πρωτέως τοῦ κυνικοῦ βακτηρίας, ἣν καταθέμενος, ἤλατο εἰς τὸ πῦρ, ταλάντου κἀκεῖνος ἐπρίατο. καὶ ἔχει μὲν τὸ κειμήλιον τοῦτο, καὶ δείκνυσιν, ὡς Τεγεάτου τοῦ καλυδωνίου τὸ δέρμα, καὶ Θηβαῖοι τὰ ὀστᾶ τοῦ Γηρυόνου, καὶ Μεμφῖται τὰ Ἴσιδος τοὺς πλοκάμους. αὐτὸς δ' ὁ τοῦ θαυμαστοῦ κτήματος διαπότης, καὶ αὐτὸν σέ, τῇ ἀπαιδευσίᾳ καὶ βδελυρίᾳ, ὑπεραπαλλάξας, te ipsum insciti-

suasit, ut Orphei lyram, altera simili suppositâ, ipsi daret. Qua accepta putavit ille sibi non esse tutum in urbe interdiu uti: sed in sinu occultando per noctem ad suburbium sibi soli progrediendum. Quò cùm veniſſet, lyram pulsare cœpit, ac chordas perturbat stolidus ille, artisque imperitus juvenis, qui sperabat fore, ut divinum aliquod carmen percussæ fides redderent, quo cunctos recrearet, & demulceret, & hoc nomine fieret beatus, quòd Orphei musices esset hæres: donec ad strepitum congregati canes, qui ibi erant multi, ipsum discerpserunt: ita ut solis ad se canibus convocatis, hoc saltem cum Orpheo commune habuerit. Quo eventu manifestissimè ostensum est, non esse lyram quæ demulcet, sed artem & carmen: quæ sola eximia à matre collata habebat Orpheus: lyra nihil quibusvis barbitis obtinente præstantius. Quorsum verò Orpheum & Neanthum tibi propono? cùm & nostra ætate quidam fuerit, & ut puto adhuc sit, qui Epicteti Stoici lychnum fictilem ter mille drachmis emit: scilicet futurum sperans, ut si noctu ad istam lucernam legeret, ilico Epicteti sapientia in somnis ad se veniret, similisque admirando illi seni evaderet. Sed nuperrime: quidam alius Protei cynici baculum, quo depositò, in ignem insilit, talento emit. Quod pretiosissimum habet monumentum, ostentatque non secus ac Tegeatæ apri Calydonii tergus, & Thebani Geryonis ossa, & Memphitæ Isidis capillos. At ille admirandi hujus boni possessor, te ipsum insciti- & spurcitate superavit. Vides quàm

μηχήσεσθαι. ὁρᾷς ὅπως κακοδαιμόνως ἀφίκεσθαι, βακτηρίας ἐς τὴν κεφαλὴν ὡς ἀληθῶς δεόμενος; λέγεται γὰρ ὁ Διονύσιος τραγῳδίαν ποιῆσαι φαύλως πάνυ, καὶ γελοίως, ὥστε τὸν Φιλόξενον πολλάκις δι' αὐτὴν ἐς τὰς λατομίας ἐμπεσεῖν, εἰ δυνάμενον κατιδεῖν τὰ γελοῖα. ἅπερ τοίνυν πυθόμενος ὡς ἐγκεκαῦται, τὸ Αἰσχύλου πυξίον, εἰς ὃ σκεῖνος ἔγραφε, σὺν πολλῇ σπουδῇ κτησάμενος αὐτὸ, ἦλθε παρ' ἐμοὶ ἔσοδα, καὶ κέρδος οὐ μικρὸν πυξίον. ἀλλ' ὅμως οὐ τούτῳ σκείνου μᾶλλον γελοιότερα ἔγραφεν, οἷον καὶ ἐκεῖνο τὸ δωρικὸν, ἦκεν ἡ Διονυσία γυνή. καὶ πάλιν, οἶμαι, γυναῖκα χρησίμως ἀπώλεσε. καὶ τοῦτο γὰρ ἐκ τοῦ πυξίου. καὶ τό, αὐτοῖς γὰρ ἐμπαίζουσιν οἱ μαγοὶ βροτῶν. τοῦτο μὲν γὰρ ὡς σὲ μάλιστα δύσχρως ἂν εἰρημένον εἴη, ἢ τῷ Διονυσίῳ, καὶ ἀφ' οὗτο χρυσῶσαι αὐτῷ ἔδει ἐκεῖνο τὸ πυξίον. τίνα γὰρ ἐλπίδα ἐν αὐτοῖς ἔχων εἰς τὰ βιβλία, [2] καὶ ἀνελίττεις ἀεὶ, καὶ ἀλοιφὰς, καὶ θειώσεις, καὶ ἀλείφεις τῷ κρόκῳ, καὶ τῇ κέδρῳ, καὶ διφθέρας περιβάλλεις, καὶ ὀμφαλοὺς ἐπιθεῖς, ὡς δή τι ἀπολαύσων αὐτῶν; πάνυ γὰρ ἤδη βελτίων γενήσῃ ἀφ' τῶν ὠνῶν, ὃς τοιαῦτα μὴ φθέγξῃ. μᾶλλον γὰρ [3] τῶν ἰχθύων ἄφαντος εἶ. βιοῖς γὰρ, ὡς ἔοικε, εἰπεῖν καλόν. μῖσος γὰρ ἄκριτον φασὶ πάντων ἔχεις ἐπὶ τῇ βελτιεύσει. ὡς εἰ τοιούτους ἀπιεργάζεσθαι τὰ βιβλία, φυγῇ φευκτέον ἂν ἦν ὅπη πορρωτάτω ἀπ' αὐτῶν. δυοῖν γὰρ ὄντοιν, ἀπ' ἂν ἀφ' τῶν παλαιῶν τις κτήσαιτο, λέγειν τὰ δωρικὰ, καὶ πεπάτησαι τὰ δίοικα, ζήλῳ τῶν ἀρι-

quàm misero loco sint res tuæ; cùm tuo capiti fuste revera sit opus? Dicitur etiam [1] Dionysius inceptam & ridiculam tragœdiam fecisse, ob quam quòd risum continere non posset Philoxenus, sæpe in latomias est conjectus. Sed Dionysius cùm se derideri comperisset, Æschyli pugilares in quibus sua poëmata scribebat, magno studio comparavit, cùm putaret fore ut ex his pugilaribus numine afflaretur, & furore poëticò corriperetur. Attamen in his longè absurdiora scripsit, quale Doricum illud: ἦκεν ἡ Διονυσία γυνή: Item illud οἶμαι γυναῖκα χρησίμως ἀπόλεσε. Nam hoc quoque ex pugilaribus est sumptum. Et hoc αὐτοῖς γὰρ ἐμπαίζουσιν οἱ μαγοὶ βροτῶν. Quod in te rectiùs quàm in Dionysium quadraverit: & propterea illas ejus pugilares inaurare debebas. Nam qua spe fretus libros semper volvis, coagmentas, spolias, croco illinis: & cedro, pellibus amicis, umbilicos indis, ac si fructum aliquem inde sis perceptu-rus? Scilicet his emptis factus es melior, quippe qui sic loqueris, ac potiùs qui piscibus magis es mutus. Sic autem vivis, ut ne dictu quidem sit honestum: tuaque obscœnitas, ut aiunt, atrox omnium odium tibi peperit. Quòd si librorum hæc esset culpa, quàm maximè procul ab iis erat fugiendum. Duo autem cùm sint quæ à veteribus scriptoribus petas, bene dicendi & agendi facultatem, æmulatione optimorum,

1 *Dionysius*] Meminit Cic. ad Attic. lib. 9. unde proverbium factum est: Διονύσιος ἐν Κορίνθῳ. Cogn.

2 Καὶ ἀνελίττεις] Hæc omnia Pers. ejusque Interpretes ad Sat. 3. *Bourd.*

3 Τῶν ἰχθύων ἄφαντος] Proverb. *Idem.*

σων, καὶ φυγῇ τὸ χαυνότερον, ὅπερ μήτε ἐκεῖνα, μήτε ταῦτα φαίνηταί σε παρ' αὐτῶν ὠφελήμενος, τί ἄλλο, ἢ τοῖς μυσὶ ἀγωνιεῖσθαι φανεῖ), καὶ παῖς πλάσας οἰκήσεις, καὶ σκληρὰς ὡς ἀμελῆσαι τοῖς οἰκέταις; πῶς δ' ἂν κἀκεῖνο αἰσχυνθεὶς, εἴ τις σὺ τῇ χειρὶ ἔχοντά σε βιβλίον ἰδὼν, ἀεὶ δέ τι παντὸς ἅλις, ἐρωτᾷ ὅτου, ἢ ῥήτορος, ἢ ξυγγραφέως, ἢ ποιητοῦ ἐστι; σὺ δ' ἐκ τοῦ ἐπιγραφῆς εἰδὼς, σχεδὸν εἰπεῖς τοῦτό γε. εἶτα ὡς φιλεῖ τὰ τοιαῦτα ὑπὸ ξυνουσίας σκωπτειν ἐς μῆκος λόγων, ὁ μὲν, ἐπαινοῖ τι, ἢ αἰτᾷ τοῦτο ἐγγεγραμμένον. σὺ δ' ἀπορήσεις, καὶ μηδὲν ἔχοις εἰπεῖν, οὐκ εὐξῃ τότε χανεῖν σοι τὴν γῆν καθ' σαυτοῦ, ὡς ὁ Βελλεροφόντης, ἀφελόμενον τὸ βιβλίον; Δημήτριος δ' ὁ κυνικὸς ἰδὼν ἐν Κορίνθῳ ἀπαίδευτόν τινα βιβλίον καλλιστον ἀναγινώσκοντα, τὰς Βάκχας οἰμαι τοῦ Εὐριπίδου, καὶ τὸ ἄγγελον δὴ τὸ διηγούμενον τὰ τοῦ Πενθέως πάθη, καὶ τὸ τῆς Ἀγαυῆς ἔργον, ἁρπάσας, διέσπασεν αὐτὸ, εἰπὼν, ἅμεινόν ἐστι τὸν Πενθέα ἅπαξ ἀπολωλέναι ὑπ' ἐμοῦ, ἢ ὑπὸ σοῦ πολλάκις. ζητῶν δ' ἀεὶ πρός ἐμαυτὸν, ὅπως ἐγὼ τὴμερον δύρειν δεδύνημαι τίνος ἕνεκα τὴν ἀπραδίαν ταύτην ἐπαύδαμαι τὴν ἀνθρώπων τῶν βιβλίων. ὠφελείας μὲν δὴ, ἢ χρείας τοῦ ἀπ' αὐτῶν, οὐδ' ἂν οἰηθείη τις τοῦ ἐπ' ἐλάχιστόν σε εἰδέναι. καὶ μᾶλλον ἢ φαλακρὸς ἄν τις θρέμματο κτένιον, ἢ κωφὸν ὁ τυφλὸς, ἢ ὁ κωφὸς αὐλητὴν, ἢ παλλακὴν ὁ εὐνοῦχος, ἢ ὁ ἠπειρώτης κώπην, ἢ ὁ κυβερνήτης ἄροτρον. ἀλλὰ μὴ ἐπίδειξιν πλούτου σοι τὸ πρᾶγμα ἔχῃ. καὶ βάλε τοῦτο ἐμφῆναι ἅπασιν, ὅτι δὲ εἰς τὰ μηδὲν σοι χρήσιμα, ὅμως ἐκ πολλῆς τῆς οὐσίας ἀναλίσκεις; καὶ μὲν ὅσα γε κἀμὲ σύρον ὄντα εἰδέναι, εἰ μὲ σαυτὸν φέρων παῖς δὲ γέροντος ἐκείνου

rum, & devitatione deteriorum, quando neque illa neque ista hinc videris consequutus, quid aliud quàm muribus exercitationem, tineis habitationem, & famulis, ut pote codices non curantibus, plagas emisti? Quî autem etiam illud non te pudeat, siquis viso tibi præ manibus, ut soles habere, libro, cujusnam sit rhetoris, aut historici, aut poëtæ roget: tu verò ex inscriptione doctus, aptè respondeas: deinde, ut fit, dum sermo familiaris progreditur longiùs, ille laudet aliquid, aut accuset scriptorum: tu verò animi pendeas, habeasque nihil quod respondeas? Nonne optes tum ut tibi tellus dehiscat, qui tanquam Bellerophon, librum circunfers? Demetrius Cynicus cum Corinthi conspexisset ineruditum quendam pulcherrimum librum legentem, Bacchas puto Euripidis, ubi nuntius Penthei mala: & Agaves factum nuntiat, arreptum laceravit, Satius est, inquiens, semel à me, quàm à te sæpius lacerari Penthea. Et quanvis apud me assiduò quæsiverim, nondum tamen hodie assequi potui cujus rei gratia tanto studio libros emeris. Nam fructus & usus causa nemo putare queat, qui te vel mediocriter novit. Non certè magis quàm si calvus pectinem emat, aut speculum cæcus, aut tibicinem surdus, aut pellicem spado, aut remum mediterraneus homo, aut aratrum gubernator. Nunquid igitur hac re ostentas opes, omnibusque vis hoc palam facere, etiam in res tibi non utiles, ex immensis divitiis esse quod insumas? Atqui quantum ego qui Syrus sum, exploratum habeo, nisi te locupletis

ἀληθήκαις παρενέγραψας, ἀπολώλεις ἂν ὑπὸ λιμοῦ ἤδη, εἰ ἀγνοῶν πρὸς τῶν βιβλίων. λοιπὸν οὖν δὴ ἐκεῖνο πεπεισμένοι ὑπὸ τῶν ηλάκων, ὡς οὐ μάτην κηλὸς εἶ, καὶ ἐφέσμιος, ἀλλὰ σοφὸς, καὶ ῥήτωρ, καὶ συγγραφεύς, οἷος οὐκ ἔστιν, ἀνέλαξ τὰ βιβλία, ὡς ἀληθέσιν τοῖς ἐπαίνοις αὐτῶν. φασὶ δέ σε λόγους ἐπιδείκνυσθαι αὐτοῖς ἐπὶ δείπνου, κἀκείνους χρυσαίοις βατράχων δίκην διψῶντας, ὀκκικρηγμίαν, ἣ μὴ πίνειν, ἰὼ μὴ ἀλαλάξωσι βοῶντες. καὶ γὰρ οὐκ οἶδ' ὅπως ῥᾴδιος εἶ, τ' εἶναι ἕλκεσθαι, καὶ πιθέσθαι αὐτοῖς ἄπαγε. ὃς ποτε κἀκεῖνο ἐπείθης, ὡς βασιλεῖ τινι ὁμοιώθης τὸν ὄψιν, καθάπαξ ὁ ψευδαλέξανδρος, καὶ ψευδοφίλιππος ἐκεῖνος κιναφούς, καὶ ὁ κατὰ τοὺς ἀποπάτορας ἡμῶν ψευδιέρων, καὶ εἴ τις ἄλλος τῶν ὑπὸ τὸ ψεῦδος πεφαλμένων. καὶ πῶς θαυμαστὸν, εἰ τοῦτο ἔπαθες, ἀνόητος, ὢ ἀπαίδευτος ἄνθρωπε, καὶ ἀσθενὴς ἐξυπνιάζειν, καὶ μιμεῖσθαι βάδισμα, καὶ χῆμα, καὶ βλέμμα, ἐκείνου, ᾧ σαυτὸν εἰκάζων ἔχαιρες, ὅπου δὲ Πύρρον φασὶ τὸν ἠπειρώτην τὰ ἄλλα θαυμαστὸν ἄνδρα, ὅτως ὑπὸ ηλάκων ἐπὶ τῷ ὁμοίῳ ποτὲ ἀληθρλῶσι, ὡς πιστεύειν ὅτι ὅμοιος ἰὼ Ἀλεξάνδρῳ ἐκείνῳ. καίτοι τὸ τῶν μυσῶν τοῦτο, ἀφ' πάντων τὸ πρᾶγμα ἰώ. εἰδένδ' ἐστὶν τὸν Πύρρου εἰκόνα. καὶ ὅμως ἐπίστευσεν ἐκμεμάχθαι Ἀλεξάνδρου τὸν μορφώ. ἀλλ' ἕνεκα μὲν δὴ τούτων, οὐδενί μοι εἰς τὸν Πύρρον, ὅτι σε εἴκασα τῷ τοῦτο αὐτῷ. τὸ δ' ἀπὸ τούτου, καὶ πειρῶ σοι πρέπον ἂν εἴη. ἐπεὶ γὰρ ὅτου διέκειτο ὁ Πύρρος, καὶ τοῦτο ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἐπέπειστο, οὐδεὶς ὅστις ὁ ξυνιστάτο, καὶ ξυνίπαχεν αὐτῷ, ἄχρι δή τις ἐν Λαρίσσῃ πρεσβύτης ξένη, tis ſenis teſtamento ſubdole inſcripſiſſes, libris jam diu venum datis fame periiſſes. ſupereſt igitur ut libros emas, quò veras reddas tuorum aſſentatorum laudes, à quibus illud perſuaſum eſt, te non modò pulchrùm eſſe & amabilem, ſed etiam ſapientem, oratorem & hiſtoricum nulli ſecundum. Aiunt autem te orationes etiam in convivio recitare, ac illos terreſtrium ranarum inſtar ſitibundos exclamare, nec potare, niſi priùs clamore diſrupti fuerint. Nam neſcio quo pacto facillimè nare traheris, illiſque in omnibus credis: qui etiam illud aliquando credidiſti te regi cuidam aſſimilem eſſe, quemadmodum Pſeudalexander ille, & Pſeudophilippus fullo, & ſuperioribus annis Pſeudonero, & ſiquis alius eorum qui mendacio ſubditi ſunt. Nec mirum te inſulſum, ſtolidumque hominem ſic affectum fuiſſe, & reſupinato corpore proceſſiſſe quum greſſum, habitum & vultum illius imitareris, cum quo te comparare gaudebas: quando aiunt etiam Pyrrhum Epirotam, virum alioqui admirandum, ita ſimili in re ab aſſentatoribus fuiſſe corruptum, ut ſe Alexandro illi ſimilem crederet: quanquam quod ſcelerati iſti faciebant, omnibus erat manifeſtum. Nam & Pyrrhi imaginem vidi: & tamen ad formam Alexandri expreſſa credebatur. Sed hactenus in Pyrrhum fui contumelioſus, quòd te in hoc cum ipſo comparavi. Sed tibi conveniet quod deinceps dicam. Nam Pyrrhus poſtquam ita eſſe in animum induxerat, nemo erat qui non ipſi aſtipularetur & conſentiret, donec vetula quædam Lariſſæa ejus hoſpita, id quod res

αὐτῷ τἀληθὲς εἰπεῖσι, ἔπαυσεν αὐτὸν τῆ κρυζης. ὁ μὲν γὰρ Πύρρος ἐπιδείξας αὐτῇ εἰκόνα Φιλίππου, καὶ Περδίκκου, καὶ Ἀλεξάνδρου, καὶ Κασσάνδρου, καὶ ἄλλων βασιλέων, ἤρετο τινὰ ὅμοιος εἴη, πάνυ πιστεύσαντος ἐπὶ τῷ Ἀλεξάνδρου ἥξειν αὐτῷ. ἡ δὲ, πολλῷ χρόνον ἐπισχοῦσα, Βατραχίωνι ἔφη τῷ μαγείρῳ. καὶ γὰρ ἦν τις ἐν τῇ πόλει Λαρίσσῃ Βατραχίων ὄνομα μάγειρος, τῷ Πύρρῳ ὅμοιος. καὶ σὺ δὴ ὦ τίτι τῶν ὀρχηστῶν σωιόντων κιναίδων ἔοικας, οὓς ὧν εἰ ποιμι. ὅτι δὲ μανίαν ἐρρωμένως ὑπ' ἐμοῦ μαίνεσθαι δοκεῖς ἅπασιν, ἐπ' ἐκείνῃ τῇ εἰκόνι πάνυ σαφῶς οἶδα. ὥκνει γυμνασθῆναι, εἰ ἀπίθανος ὥτω ζωγράφος ὤν, καὶ τοῖς πεπαιδευμένοις ἐξομοιῶσαι ἐθέλεις, πιστεύων τοῖς τὰ τοιαῦτά σε ἐπαινοῦσι. καὶ τί τοῦτο λήρῳ; σαφὴς γὰρ ὁ αἰτία τῶ περὶ τὰ τοιαῦτα βιβλία σπουδῆς, εἰ μὴ ὑπὸ νωθείας ἐγὼ μὴ πάλαι κατεῖδον. σοφὸν γὰρ ὡς ἐμὲ οἴει, τῶν ἐπιτευόντως, καὶ ἐλπίδας ἐμπρεπὲς ἔχεις ὡς ἐν σοφίσμασθε, εἰ βασιλεὺς μέλλει τοῦτο σοφὸς ἀνὴρ, καὶ παιδείαν μάλιστα τιμῶν. εἰ δὲ τοῦτο ὑπὲρ σοῦ ἐκεῖνος ἀκούσειεν, ὡς ἀνὴρ βιβλία, καὶ ξυνάγεις πολλὰ, πάντα σὺ βεβηκὼς παρ' αὐτῷ ἔσεσθαί σοι νομίζεις. ἀλλ' ὦ καταπύγων, οἷς τοσοῦτον μανδραγόραν καταχεῖσθαι αὐτῷ, ὡς τοῦτο μὲ ἀκούειν, ἐκεῖνα δὲ μὴ εἰδέναι, οἷος μὲν σὺ ὁ μεθ' ἡμέραν βίος, οἷαι δέ σοι πότοι, ὁποῖαι δὲ νύκτες, καὶ οἵοις, καὶ ἡλίκοις ξυγκεῖσθον δύοις; σὺν οἶδα ὡς ὦτε, ὀφθαλμοὶ πολλοὶ βασιλέως; τὰ δὲ σά, ὥτω σεσιφωσῆ ἐστι, ὡς καὶ τυφλοῖς εἶναι, καὶ κωφοῖς γνώσιμα. εἰ γὰρ καὶ φθέγξαιο μόνον, εἰ γὰρ καὶ λαμπρὸς ἀποδύσαιο, μᾶλλον δὲ μὴ ἀποδύσῃ εἰ δοκεῖ, οἱ σ' οἰκέται μόνοι

erat, prolocuta, vesaniam hominis repressit. Ille enim cùm Philippi, Perdiccæ, Alexandri, Cassandri, aliorumque regum imagines protulisset, rogavit cuinam istorum similis esset, planè sibi persuadens fore ut ad Alexandrum veniret. At illa diu cunctata, Patrachioni, inquit, coco. Nam Lariſſæ erat coquus, nomine Batrachio, Pyrrho similis. Quem verò referas ex cinædis qui cum saltatoribus consuescunt, nolim dicere. At hoc probè scio, te omnibus nunc ingenti correptum iniania videri, qui illam imaginem tibi convenire putes. Nihil igitur mirum, si cùm sis adeo ineptus pictor, etiam eruditorum similitudinem referre vis, iis fidem habens qui hoc te nomine laudibus efferunt. Quorsum verò has nugas? cùm causa sit in promptu istius tui librorum coacervandorum studii, tametsi, quæ mea est tarditas, nunc demum animadverti. Prudenter enim, ut saltem putas, hoc excogitasti, magnamque spem concepisti, si rex vir sapiens, & doctorum in primis amans hæc intellexerit, & audiverit te libros multos emere, & coacervare, fore ut nulla planè in re tibi sit defuturus. At ô mollicule putas tantum mandragoræ regi offusum, ut hæc quidem audiat: illud verò nescit, qualis diurnæ vitæ tuæ sit ratio, quæ compotationes, cujusmodi noctes, quibuscum consuetudinem habeas? An nescis aures, oculosque multos esse regibus? Et quæ tu facis adeò sunt perspicua, ut & surdis & cæcis sint cognita. Atque utinam solummodo loquereris, utinam ad lavandum exuereris: vel potiùs si videtur, non exuaris, sed

λῶ ἀποδύσωντά σε, τί οἴῃ, μὴ αὐτίκα ἵσας παίζω σε φοβήλα τὰ ῥ νυκτὸς ἀπόῤῥητα; εἰπὲ γὲν μοι κὴ τόδε, εἰ Βάσος ὁ ὑμέτερος σκεῖνος σοφιστὴς, κὴ Βάτελος ὁ αὐλητὴς, ἢ ὁ κίναιδος Ἡμιθέων ὁ συβαρίτης, ὃς τὺς νενομοθετὴς ὑμῖν νόμους συνέγραψεν, ὡς χρὴ μαίνεσθαι, κὴ δηλήσασθαι, κὴ πάσχειν, κὴ ποιεῖν σκέτλα, εἰ τύπτοι τις νεανίσκῳ λεοντῆ περιβαλόμενος, κὴ ῥόπαλον ἔχων βαδίζοι, τί οἴῃ φαίνεσθαι τοῖς ὁρῶσιν; Ἡρακλέα εἶναι αὐτόν; οὐκ, εἰμὶ δ χίτωνας λημῶντες τυγχάνοιεν. [1] μυελὰ γάρ ἐστι τὰ ἀνθρωπορυῶντα τῷ κήμῳ, βάδισμα, δ βλέμμα, κὴ φωνὴ, δ τεθηλὸς ἐπικεκλασμένον, δ ψιμύθιον, κὴ μασίχη, κὴ φῦκος, οἷς ὑμεῖς κοσμεῖσθε. κὴ ὅλως κῆ τῶν παρεγκλισιῶν, ἁπλοῦν ἂν πίνη ἐλέφαντος ὑπὸ μᾶλλον κρύψεις, ἢ ἕνα κίναιδον. εἶπε ἡ λεοντῆ μοι, τί ποιοῦν σὺ ἂν ἔκρυψε. σὺ δ' οἴῃ λήσειν σκεπόμενος βιβλίῳ; ἀλλ' ὐδυνατῶν. φοβοῦσί γάρ σε, κὴ ἀποκαλύψῃ τὰ ἄκρα ὑμῶν γνωρίσματα. τὸ δ' ὅλον, ἀγνοεῖν μοι δοκεῖς, ὅτι πὺς ἀγαθὺς ἐλπίδας ἀ δεῖ τ βιβλιοκαπήλων δεῖ ζητεῖν, ἀλλὰ παρ' αὐτῶ, κὴ ἐ καθ' ἡμέραν βίβλαμβάνειν. σὺ δ' οἴῃ σωφρονεῖν κρεῖττον, κὴ μάρτυρας ἕστασθαί σοι τ Ἀττικὸν, δ Καλλίνον τὺς βιβλιογράφους. οὐκ, ἀλλ' ὠμὲς πνὰς ἀνθρώπους ἐπιτρέψουσίν σε, ἢν οἱ θεοὶ ἐθέλωσι, κὴ ὡς ἔχαλον πενίας ξωνιλάσουσι, δέον ἔτι νῦν σωφρονῆσαι ἀπόδοσθαί μὴ τινι τ πεπαιδευμένον τὰ βιβλία ταῦτα, κὴ σωὶ αὐτὺς, τὴν νεόκλιτον ταύτην οἰκίαν. ἀποδύναι ἂ τὺς ἀνδραποδοκαπήλους, μέρ-

sed famuli duntaxat, si te exuant, quid putas non ilico fore manifesta, quæ tu noctu perpetras nefanda? Hoc quoque mihi respondè: si vester ille sophista Battus, & tibicen Batalus, aut cinædus Hemitheon Sybaritha, qui vobis præclaras illas leges condidit, libidine esse insaniendum, corpus depilandum, hæc ferenda, illa facienda, siquis istorum nunc pelle leonina circundatus, clavam tenens ambularet, quid? Herculem-ne spectantibus habitum iri putas? Non, tametsi ollis cæcutiant. Sexcenta enim sunt quæ reclamant: incessus, obtutus, vox, obliqua cervix, ceruſa, mastiche, fucus, quibus vos excolere soletis. Et omnino sicut in proverbio est, Citiùs septem elephantas sub alis absconderis, quàm unum cinædum. Iam cùm leonina pellis hunc non occulat, tu libello contectus speras latere posse? Sed fieri nequit, quin te prodant alia illa vestri indicia. In summa, ignorare te video quòd bonæ famæ spes non est à librorum institoribus petenda: sed à se ipso, & à quotidianæ vitæ modo capienda. Sed tu existimas advocatos & testes probitatis tibi fore Atticum illum, & Callinum librorum scriptores. Ne putes: sed sævos homines qui te perdent, si Dii velint, atque ad extremam paupertatem adigent: quem jam oportuisset ad sanam mentem reversum, cuipiam docto viro horum librorum feciſſe copiam, & simul hac domo nova cessisse: iis etiam apud quos mancipia prostant,

1 Μυελαγὲς] Sic in dial. calum. non tem. cred. Sic apud Aristen. Epist. 19. lib. 2. *Bentl.*

γὴν ἀπὸ πολλῶν τῶν ὀφειλομένων. καὶ γὰρ καὶ ἐκεῖνα σοὶ δύο ταῦτα δεινῶς ἐπῳδάσασ, βιβλίων τε τῶν πολυτελῶν κτῆσιν, καὶ μειρακίων τῶν ἐξόρων, καὶ ἤδη κομιτῶν, οἶμαι. καὶ τὸ πρᾶγμά σοι πάνυ ἀπῳδάζεται, καὶ ῥᾳδίως. ἀδυνάτου δ' πένητα ὄντα, πλοῦτον ἀμφω λαμβάνειν. σκόπει τοίνυν ὡς ἱερὸν χρῆμα συμβουλή. [1] ἀξιῶ γάρ σε ἀφιέμενον τῶν μηδὲν προσηκόντων, τοῦ ἐτέρων νόσου θεραπεύειν, καὶ τοὺς ὑπηρέτας οἰκείους, [2] ὧν ἢ δ' ὅμως μὴ ἐπιλειπόντων σε τῶν οἰκοθεν, μειρακύλλιόν τινας τῶν ἐλευθέρων, οἷς ὑδὲ ἀκίνδυνον ἀπολαθεῖν, ἵν' μὴ λάθωσιν ἅπαντα ἐξαγορεύσαντα τὰ πραχθέντα ὑμῖν μὴ τῶν πόνων, οἷα ἐν πρώην αἴσχιστα σοὶ σῦ διηγεῖτο ἐξελθὼν ὁ πάρων, [3] ἔτι δὲ δείγματα ἐπιδεικνύς. ἀλλ' ἔγωγε μάρτυρας ἂν παλαιόμην τοὺς τότε παρόντας, ὡς ἠναισχύντησε, καὶ ὀλίγου πληγὰς ἐνέτρεψα αὐτῷ, καλεπαίνων ταῦτ' σοῦ. καὶ μάλιστ' ὅτε ἐν ἄλλοις ἐπεκαλέσατο μάρτυρα τῶν ἐμῶν, καὶ ἄλλον, [4] ταῦτα δὲ λήθοις διηγεμένους. ταῦτ' δὴ ταῦτα ἔχε, πεισθεὶς τἀργύριον, καὶ φύλαττε, ὡς οἶκοι, καὶ καλῶ πολλὰ ἀσφάλειαν ταῦτα ποιεῖν δ' πάσχειν ἔχοις. ὥστε μὰ γὰρ μηκέτ' ἐρᾴζειν, τίς ἂν μεταπείσειέ σε; ἢ δὲ γὰρ κύων ἅπαξ παύσαιτ' ἂν,

stant, partem saltem multorum debitorum reddidisse. Etenim his duobus præcipuè dedisti operam, ut caros libros possideres, & adolescentes validos ac robustos mercareris. Atque hæc omni studio aucuparis: quanquam fieri non potest, ut qui pauper est, utrique præstando par sit. Proinde considera quam sit res sacra consilium. Æquum enim judico, ut missis iis quæ nihil ad te pertinent, alterum morbum cures: & pro ministris illis, sic tamen ut ne emptione res domesticæ deficiant, ingenuos aliquos adhibeas, quibus neque tutum sit, si abs te digrediantur, nisi hoc pretio redimas, ut omnia proferant, quæ vos inter comessandum designatis. Qualia nuper pusio tuus obscœnissima de te mane domo digressus narrabat, etiam signa ostendens sceleris. Ego verò testes facio, quotquot tum aderant, quàm ægrè tulerim, ac fere plagas illi inflixerim, tui causa iratus: maximè quum unum atque alterum rerum similium testem adduceret, qui eadem verbis confirmarent. In hos ergo usus reconde argentum, vir bone, ut domi tutò ista perpetrare possis. Quis enim ab his perpetrandis te avocet? siquidem neque canis desinat facilè corium arrodere quum semel coc-

1 Ἀξιῶ γάρ σε ἀφιέμενον] Longè hìc à sententia Luciani Latinus interpres. Locus enim hic totus sic Latinus fieri debuit, *Auctor enim tibi sum, ut omissis quæ nihil ad te attinent*, nempe librorum emptione, *alterum illum morbum tuum cures, & ministros illos*, nempe libidinis tuæ, *dimittas qui liberi sunt, cùm verna tibi non desint, quibus si fugerint, non sit tutum, eliminare omnia quæ post epulas & vinum agitis vos, etsi à te nihil acceperint*, &c. Quare non tutum vernis potiùs quàm liberis, aperta res. *Marcil.*

2 Ὧν ἢ δ' ὅμως μὴ ἐπιλειπόντων σε τῶν οἰκοθεν] Vt cis pauca, καὶ φύλαττε ἐς οἶκους. Idem.

3 Ἔτι καὶ δείγματα ἐπιδεικνὺς] Ἔτι καὶ δίγματα ἐπιδεικνὺς. Morsiunculas nempe amatorias. *Idem.*

4 Ταυτὰ δὲ λήθοις διηγεμένους] Ταυτὰ δὲ λοιποῖς; &c. *Idem.*

1 Ti-

σκευοτροφεῖν μαθοῦσα. τόδ' ἕτερον ῥᾴδιον, τὸ μηκέτι ἀντῖαζ βιβλία, ἱκανῶς πεπαίδευσαι. ἄλις σοι τῆς σοφίας. μῶν οὖν ἐπ' ἄκρῳ ᾖ χείλους ἔχεις τὰ παλαιὰ πάντα. πᾶσαν μὲν ἱστορίαν οἶδα, πάσας δὲ λόγων τέχνας, καὶ κάλλη αὐτῶν, καὶ κακίας, καὶ ὀνομάτων χρῆσιν τῶν ἀττικῶν. πάνυ σοφόν τι χρῆμα, καὶ ἄκρως εὐ παιδείας μεμύησαι, ἀφ' ὅ τὸ πλῆθος τῶν βιβλίων. κωλύω γὰρ ἐγώ σε μὴ διατρίβειν, ἐπειδὴ χαίρεις ἐξαπατώμενος. ἡδέως δ' ἂν ἐροίμην σε, τὰ τοσαῦτα βιβλία ἔχων, τί μάλιστα ἀναγινώσκεις αὐτῶν. τὰ Πλάτωνος; τὰ Ἀντισθένους; τὰ Ἀντιλόχου; τὰ Ἱππωνακτος; ἢ τούτων μὲν ὑπερφρονεῖς, ῥήτορες δὲ μάλιστά σοι τούτων ἀφ' χειρός; εἰπέ μοι, καὶ Αἰσχίνου τὸν κατὰ Τιμάρχου λόγον ἀναγινώσκεις; ἢ ἐκεῖνά γε πάντα οἶδα, καὶ ἀναγινώσκεις αὐτῶν ἔνια σου; τὸν δὲ Ἀριστοφάνη καὶ Εὔπολιν ὑποδύνῃ; ἀνέγνως δὲ τὰς βάπτας τὸ δρᾶμα ὅλον; εἶτ' οὐδέν σε ταράττει καθήκοντα, ὅσ' ἡρυθρίασας γνωρίσας αὐτά; τοῦτο γὰρ ἂν δὲ μάλιστα θαυμάσειεν ἄν τις, τίνα ἀπὸ ψυχῆς ἔχων, ἅπτῃ τῶν βιβλίων, οἵαις αὐτὰ χρῶν ἀνελίττεις. πότε δὲ ἀναγινώσκεις. μεθ' ἡμέραν; ἀλλ' οὐδεὶς ἐώρακε ποιοῦντα τοῦτο. ἀλλὰ νύκτωρ; πότερον, ἐπιτρίβῃ ἤδη ἐκείνοις, ἢ πρὸ τῶν λόγων; ἀλλὰ δὲ πρὸ σπουδῆς; μηκέτι μὴ τολμήσεις τοιοῦτο

cœpit. Sed facile est alterum, ut libros non emas ampliùs: satis es eruditus, satis es doctus. Nec solùm quicquid usquam antiquitatis extat, summis in labiis habes: sed & historiam tenes omnem, & omne orationis artificium, virtutem, vitia, dictionum Atticarum usum: planè doctus es, summeque eruditus evasisti, ob librorum multitudinem. Nihil enim vetat, me quoque in te aliquandiu immorari, quando decipi te juvat. Libenter autem ego ex te quærerem, cùm tot libros habeas, quem potissimum legas, num Platonis, num Antisthenis, num Antilochi, num Hipponactis? An spretis his Rhetores potiùs præ manibus habes? dic mihi legis-ne Æschinis orationem contra Timarchum? an verò jam illa omnia tenès, & nota sunt singula? An in Aristophane, & Eupolide totus es? Legisti Baptas, totamque fabulam percurristi? Nihil-ne eorum quæ ibi dicuntur, te perstrinxit: non iis agnitis erubuisti? Hoc equidem miretur maximè aliquis, quem librum cordi habens attingas, qualibus manibus verses: quando legas: num interdiu? at nemo te vidit unquam id facientem. At noctu? an quum jam illis es intentus, aut ante exercitia? sed & ante tenebras? Nihil hujusmodi ausis

1 Τίνα ἀπὸ ψυχῆς ἔχων, ἅπτῃ τῶν βιβλίων, οἵαις χερσὶν αὐτὰ ἀνελίττεις] Ridiculissimè Latinus interpres, *quali animo, qualibus manibus libros verses*, &c. Non intellecta locutione Attica, ἀπὸ ψυχῆς ἔχειν, ut ἀπὸ θυμοῦ ἔχειν, *aversari, avoir à contrecœur*. Hoc dicit Lucianus, *quem tu mollium tuorum aversatus, libros adtingis, aut quibus eos manibus evolvis?* Perinde ut si diceret, molles tui tibi tam ἁβρόθυμοι, tam ἁβροκάρδιοι, manus tuæ tam rebus obscœnis occupatæ, ut libris vacare nullo modo possis. Hæc intelligi non magni refert, sed neque ubi maximè βιωφελὴς Lucianus, interpretes Latini magnoperè aliquid intellexere. *Marcil.*

μηδὲν. [1] ἄφες ἢ τὰ βιβλία, καὶ μόνα ἐρεύξῃ τὰ σαυτοῦ. καίτοι ἐγὼ μηκέτι μήθ' ὁκεῖνα. αἰδοῦμαι ἢ τὴν Εὐριπίδου Φαίδραν, καὶ ὑπὲρ τῶν γυναικῶν ἀγανακτοῦσαν, καὶ λέγουσαν,

Οὐδὲ σκότον φέλουσιν αἱ συνεργάτιν,
Τέρεμνά τ' οἴκων μήποτε φθογγὴν ἀφῇ.

Εἰ ἢ πάντως ἐμμένειν τῇ ὁμοίᾳ νόσῳ διέγνωσαι, ἴδι, ὠνοῦ μὲ βιβλία καὶ οἴκοι κεκλεισμένος, ἔχε, καὶ κέρπε τὴν δόξαν τῶν κτημάτων. ἱκανόν σοι ἐστὶ τοῦτο. ᾠδὴν ἢ μηδὲ ἅψῃ, μηδὲ ἀναγνῷς, μηδὲ ὑπαγάγῃς τῇ γλώττῃ παλαιῶν ἀνδρῶν λόγους, καὶ ποιήματα, μηδὲν δεινόν σε εἰργασμένα. οἶδα ὡς μάτην ταῦτά μοι λελήρητας, καὶ τὴν τῶν πολλῶν ἀμαθίαν, [2] αἰθίοπα σμήχειν ἐπιχειρῶν. σὺ γὰρ ὠνήσῃ, καὶ χρήσῃ εἰς ὕδὸν, καὶ κεκαλαθήσῃ ὡς τῶν πεπαιδευμένων, οἷς ἀπόχρη ὠφελῆσαι, σὲ δὲ κἀκεῖνος τῶν βιβλίων, ὑφ' ὧν τὸν πολυτελείας αὐτῶν, ἀλλὰ τὸν φωτὸς, καὶ τὸν γνώμης τὸν χαρακτῆρα. σὺ ἢ οἴῃ θεραπεύσειν τὴν ἀπαιδευσίαν, καὶ ἐπικαλύψειν τῇ δόξῃ ταύτῃ, καὶ ἐκπλήξειν τὸ πλῆθος τῶν βιβλίων, σὲ εἰδὼς ὅτι καὶ οἱ ἀμαθέστατοι τῶν ἰατρῶν τὸ αὐτό σοι ποιοῦσιν, ἐλεφαντίνους ῥάβδους, καὶ σικύας ἀργυρᾶς ποιούμενοι, καὶ σμίλας χρυσοκολλήτους. ἐπόπτευε ἢ καὶ χρήσασθαι τούτοις δίκη. οἰμώζουσι δὲ ὅπως χρὴ μέλλουσι χειρίσασθαι αὐτὰ ἴσασι. παρελθών δέ τις εἰς τὸ μέσον τῶν μεμαθηκότων, φλεβοτόμον οὐ μάλα ἠκονημένον ἔχων, ἰᾷ τἄλλα μισθὸν, ἀπήλλαξε τὸν ὀδυνῶντος τὸν νοσοῦντα. ἵνα ἢ καὶ γελοιοτέρῳ τινὶ τὰ σὰ εἰκάσω, τοὺς κυρίως τοῦτο

ausis ampliùs: sed missos fac libros: remque tuam solùm age: quanquam hoc quoque indignum est, debueraſque saltem Euripidis Phædram vereri, qua mulieribus his verbis succenset.

Nullas tenebras expaveſcunt conſcias,
Timent-ve tecta ne loquantur adium.

Quòd si omnino decreviſti tuo in morbo permanere, i, libros eme, & domi concluſos habe, & partorum bonorum gloria fruere: hoc tibi ſufficit. Necdum tangas, nec legas, nec lingua perſequaris priſcorum virorum orationes, & poëmata, non malè de te merita. Scio me hæc fruſtra nugatum, & quod vulgo fertur, Æthiopem lavare. Tu enim libros emes, nec iis uteris, & à viris eruditis irrideberis, qui fructum non captant, ex librorum pulchritudine, magnoque pretio, ſed ex ſcriptorum dictis, & ſententiis. Tu verò ſperas iſta opinione poſſe tuam inſcitiam curare & obvelare, codicumque multitudine vulgus obſtupefacere: neſcius medicos imperitiſſimos idem facere, qui eburneas ferulas, & cucurbitas argenteas, & aurea ſcalpella comparant: quibus quum eſt utendum, ne id quidem ſciunt, quo pacto manibus ſint tractanda. Peritus verò quiſpiam alius in medium prodiens phlebotomo peracuto, cæterùm rubigine pleno, inſtructus ægrum dolore liberat. Sed ut, quod facis, cum re magis ridicula comparem: reſpice ton-

1 Ἄφες δὲ τὰ βιβλία] Ἄφες δὴ τὰ βιβλία. Marcil.
2 Αἰθίοπα σμήχειν ἐπιχειρῶν] Paræmiog. *Bond.*

ἐπίσκεψαι. κ᾽ ὄψῃ τοὺς μὲ τὴν τέχνην αὐτῶν, ξυρὸν, καὶ μαχαιρίδιον, καὶ κάτοπτρον σύμμετρον ἔχοντας. τοὺς δ᾽ ἀμαθεῖς, κ᾽ ἰδιώτας, πλεῖόν μαχαιριδίων ἐσθλοὺς, καὶ κάτοπτρα μεγάλα. ἃ μὲν λήσειν γε ἀφ᾽ ταῦτα οὐδὲν εἰδότας. ἀλλὰ τὸ γελοιότατον ἐκεῖνο πάσχουσιν, ὅτι κείροντας μὲ οἱ πολλοὶ ἀπὸ τοῖς γείτοσιν αὐτῶν. ἐπὶ δ᾽ τὰ ἐκείνων κάτοπτρα ἐσελθόντες, τὰς κόμας σὺν ἔζεσι. κ᾽ σὺ τοίνυν, ἄλλῳ μὲ δεηθέντι, χρήσιας ἂν τὰ βιβλία. χρήσαιο δ᾽ αὐτὸς ἂν ἐν δυσὶν. καίτοι οὐδὲ ἔχρησας οὐδενὶ βιβλίον πώποτε, ἀλλὰ τὸ τῶ κυνὸς ποιεῖς, ὃ ἐν τῇ φάτνῃ κριθοκεκμῶς. ἃ ἔστι αὐτὴ τῶ κεφῶν ἰδιά, ὅτι τῷ ἵππῳ δυσαρμόῳ φαγεῖν ἐπιτρέπ. ταῦτα τύγε νῦν εἶναι, ὑπὲρ μὲν τῶ βιβλίων παῤῥησιάζομαι πρὸς σέ. ἐπὶ δ᾽ τῶ ἄλλων, ὅσα κακῶς πλυσα, κ᾽ ἐπονείδιστα ποιεῖς, αὖθις ἀκούσῃ πολλάκις.

tonsores istos: & invenies eos qui artem callent, novaculam, forcipes, & mediocre speculum habere: sed ignaros, & rudes, etiamsi multos forcipes, magnaque specula proponant: non tamen latere, quòd nihil calleant artis tonsoriæ. Sed hoc illis risu dignissimum accidit, quod plerique apud suos vicinos tondentur, ad eorumque specula comas componunt. Et tu quidem alii cui opus esset, libros commodare posses: uti verò ipse non posses. Atqui nulli commodasti unquam librum: sed id facis quod in præsepe canis, qui cùm hordeo non vescatur ipse, neque equum qui potest, vesci sinit. Hæc in præsentia pro libris tantùm in te liberè dico: quod ad cætera attinet, quæ abominanda, & vituperanda committis: de his posthac sæpius audies.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΗ ΡΑΔΙΩΣ ΠΙΣΤΕΤΕΙΝ ΔΙΑΒΟΛΗ.

DE NON TEMERE CREDENDO CALVMNIÆ.

ARGVMENTVM.

Argumentum, ac summam orationis, titulus indicat, videlicet quòd non temerè credendum sit calumniæ, propterea quòd multi propriis affectibus aut commodis impulsi, innocentes sæpenumero, & bonos viros, apud eos, qui facilè delationibus quibusvis aures & fidem adhibent, per injuriam ac fraudem opprimant. Oratio est didactica, nisi quòd circa finem etiam ad suasorium genus aliqua parte pertinere videri potest. Vbi consulit, ac monet delatores non facilè admittendos atque audiendos esse, aut certè ea, quæ deferuntur, diligenter perpendenda, quòd ex hujusmodi calumniis, multa ac gravia mala fermè sequantur.

Mala

Δεινόν γε ἡ ἄγνοια, καὶ πολλῶν κακῶν ἀνθρώποις αἰτία, [2] ὥσπερ ἄχλυώ τινα καθέλκουσα τῶν πραγμάτων, καὶ τὸ ἀληθὲς ἀμαυροῦσα, καὶ τὸν ἐκάστου βίον ἐπισκιάζουσα. οὐ σκότῳ γὰρ πλανωμένοις πάντες ἐοικαμεν. [3] μᾶλλον δὲ τυφλοῖς ὅμοια πεπονθαμεν. τὰ μὲ, ὡσαυτὼς εἰόντες ἀλόγως. τὰ δὲ, ὑπερβαίνοντες ἁδὸν δέον. καὶ [4] τὰ μὲ πλησίον, καὶ παρὰ πόδας, οὐχ ὁρῶντες. τὸ δὲ πόρ-

Mala res est ignorantia, & multorum malorum hominibus causa; quæ non solum rebus humanis veluti caliginem quandam offundit, sed etiam veritatem obscurat, & privati cujusque vitæ umbram obducit. Quò fit, ut perinde atque qui in tenebris errant, imò haud aliter quam cæci, jam huc, jam illuc impingamus temerè: aliud, cum nihil sit opus, præterea mus: nec, quod propinquum & ante pedes est situm, videamus: quod verò est re-

1 Δεινόν γε ἡ ἄγνοια] Ita ferme Plato in Philebo. Οὔκουν ἡ ἀγνοια εἴπερ ἔστι κακὸν πᾶσιν; *Nonne igitur ignorantiam dicemus omnibus esse malum?* & huc forsan respiciens noster interpres vertit: *mala res est ignorantia:* sed vim vocis δεινὸν non satis expressit, quæ diritatem innuit. malim igitur vertere, *Dira res est ignorantia.* Est enim ab illo Græco hoc Latinum vocabulum derivatum, ν in r mutato. *Tollius.*

2 Ὥσπερ ἄχλυώ τινα] Atque hæc est ratio, cur anima nostra (aut eorum saltem, qui non penitus obbrutuerunt) quæ lumen est, ut Philosophi voluere, ignorantiam non secus horreat, atque corpus mortem. Sunt enim lux & tenebræ ita inter se oppositæ, ut altera alteram destruat, atque dissolvat. Hinc Plutarchus Græcos veteres hominem φῶτα, id est, lumen, dixisse existimat, ὅτι τῷ γενέσθαι, ζῳογονήσαι ἐκάστῳ διὰ συγγένειαν ἔρως ἐγγενὴς ἐμπέφυκεν αὐτὴν τε ἡ ψυχὴ ἴσμεν ἡδομένη τῷ φιλοσόφων φῶς εἶναι τὴν ἀσέβειαν νομίζουσαν, ἄλλοις τε χρώμενον πεπειρίοις, καὶ ὅτι τῶν ὄντων μάλιστα ἡ μὲν ἄγνοια ἡ ψυχὴ δυσωπεῖται, καὶ πᾶν τὸ ἀφεῖσθαι λαθεῖν, ἐκ παιδὸς τὰ σκοτεινὰ, φόβου καὶ ὑποψίας ὄντα πολλῆς ἀεὶ αὐτήν. *Quod unicuique nostrum ob cognationem cum lumine acris est insitus amor cognoscendi & innotescendi. Ipsam vero animam nonnulli Philosophorum* LVMEN *suapte natura esse statuunt, cum aliis utentes argumentis, tum quod nullam rem anima magis aversetur, quam ignorantiam; & omnia lucis expertia vitet, tenebrisque turbetur, eas metuat, ac suspectas habeat.* Familiaris est autem illa ignorantiæ cum tenebris & caligine comparatio. Sic Lucretius lib. II:

O miseras hominum mentes! ô pectora caca!
Qualibus in tenebris vitæ, quantisque periclis,
Degitur hoc ævi quodcunque est!

Phædrus f. XI. l. III. de Augusto:

Qui postquam tenebras dispulit calumnia.

Cicero lib. I. Tusc. Qu. c. 26. *Philosophia ab animo, tamquam ab oculis, caliginem dispulit.* Idem.

3 Μᾶλλον δὲ τυφλοῖς] Ita paulo ante Lucretius: *ô pectora caca!* sic Plato τὸ ἀγνοεῖσθαι κακὸν εἶναι dixit ἡ ἄγνοιαν, ὥσπερ ἡ τυφλότητα μὴ βλέπειν; teste Plutarcho in Lysandro. Id est, *ignorantiam, ignarantibus haud minus esse malum, quam cæcitatem non videntibus.* Idem.

4 Τὰ μὲν πλησίον] Tertullianus in Apologetico: *Sed cæcitatis duæ species facile concurrunt, ut, qui non vident quæ sunt, videre videantur, quæ non sunt.* Idem.

ρῶν, καὶ πάμπολυ διεφηκὼς, [1] ὡς ἐσοχλεῖν δεδίοτες. καὶ ὅλως, ἐφ' ἑκάστῳ τῶν πραττομένων ἡ ἀβλεψία τὰ πολλὰ ὀλισθαίνοντες. τοιγάρτοι μυρίας ἤδη τοῖς τραγῳδιδασκάλοις ἀφορμὰς εἰς τὰ δράματα τὸ τοιοῦτον παρέχηται, [2] τὰς Λαβδακίδας, καὶ [3] τὰς Πελοπίδας, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια πλήσια. σχεδὸν γὰρ τὰ πλεῖστα τῶν ἐν τῇ σκηνῇ ἀναβαινόντων κακῶν εὕροι τις ἂν ὑπὸ τῆς ἀγνοίας, καθάπερ ὑπὸ τραγικοῦ δαίμονός τινος κεχορηγημένα. λέγω δὲ ἐς τὰ ἄλλα μὲ ἀπολείπων, μᾶλιστα δ' εἰς τὰς ὑπ' ἀληθείας καὶ τῶν σωζόντων καὶ φίλων διαβολάς. ὑφ' ὧν ἤδη [4] καὶ οἶκοι ἀνάστατοι γεγόνασι, καὶ πόλεις ἄρδην ἀπολώλασι, πατρὶς τε κατὰ παίδων ἐξεμάνησεν, καὶ ἀδελφοὶ κατὰ τῶν ὁμογνίων, καὶ

remotum, proculque dissitum, ut molestum formidemus. Denique in singulis, quæ agimus, nunquam non labimur. Quocirca istud jam innumera tragœdiarum scribendarum argumenta præbuit, Labdacidarum, & Pelopidarum fata, idque genus alia. Nam malorum, quæ in scenam ascendunt, pars ferè maxima ab ignorantia, ceu tragico Deo, comperias orta. Hoc dico ad alia etiam respiciens: in primis verò ad falsas calumnias, quibus familiares & amici petuntur: à quibus jam & subversæ sunt familiæ, & civitates funditus perditæ: patrum in liberos, fratrum in germanos, liberorum in parentes, aman-

1 Ὡς ἐσοχλεῖν δεδίοτες] Lucretius l. II. & VI:

Nam veluti pueri trepidant, atque omnia cæcis
In tenebris metuunt: sic nos in luce timemus
Interdum, nihilo quæ sunt metuenda magis, quam
Quæ pueri in tenebris pavitant, finguntque futura. Tollius.

2 Τὰς Λαβδακίδας] Notissima fabula est, è Mythologis & Poëtis, Oedipi patrem per ignorantiam interficientis, matremque ducentis uxorem: filiorum item ad Thebas mutuis vulneribus concidentium. *Idem.*

3 Τὰς Πελοπίδας] Atrea & Thyesten, eorumque filios. Adeantur Tragici Græci & Latini, apud quos hæc fusius. *Idem.*

4 Καὶ οἶκοι ἀνάστατοι] Ita fere & Photius, in præstantissima illa ad Michaëlem Bulgariæ Principem epistola; χάλαι δὲ, inquit, κατήγορα, καὶ συκοφαντίας, ἀποῤῥίψω· πολλάκις γὰρ παῖδας ὑπὲρ πατέρων, καὶ πατέρας ἐξέμισε καὶ παίδων, καὶ βίβλους ἔλυσε συζυγίας, καὶ συγγενεῖς ὑπανίσησι καθ' ἑαυτῶν· καὶ τί λέγω; πόλεις ἄλας, καὶ οἰκίας, ἀντίτριψα μία φωνὴ συκοφάντου. *Labia accusatoria & Sycophantica aspernero: nam non raro & liberos furore in parentes, & parentes in liberos adegerunt, vitæ vincula & connexiones disruperunt, & in se invicem consanguineos concitarunt. Quid autem illa minora commemoro? vel unica Sycophantæ vox civitates & domos integras subvertit sæpe.* Qui locus hinc desumtus esse videtur; ita omnia quadrant. Nec multum diversa sunt, quæ apud Themistium in orat. III. leguntur: διαβολὴ δὲ κακιστὸν μέν, inquit, ἁπανταχῆ δὲ πολεμοποιὸν, καὶ ἀντιπαρεισρυὲν, καὶ πρὸς παῖδα πατρὶ, καὶ πρὸς ἀδελφὸν ἀδελφὸν, καὶ τὸ δεῦρο ἐστὶν ὁ Ἱππόλυτος. *Calumnia porro ubique permolesta est, rixasque ac contentiones ubique provocat, quocunque se insinuaverit: ac cum patre filium, cum fratre fratrem committit: à qua ille est de Hippolyto Tragœdia excitata.* Præclare igitur Menander: μῖσος διαβολὴ τοῦ βίου λυμαίνεται. *Mendacii calumnia vitam labefactat.* Exemplum præter cetera egregium est apud Phædrum fab. 2. lib. V: ut ne quid de Philippis dicam Macedoniæ regibus, quorum alterius F. Alexandro exilii, alterius Demetrio necis causa fuit. Sed & ipse Alexander vel solus possit sufficere, ut, quantum mali mortalibus adferat calumnia, ostendatur. *Idem.*

1 Καὶ

παῖδες καὶ τῶν γαμετῶν, καὶ ἐρασταὶ καὶ τῶν ἐρωμένων. πολλαὶ δὲ φιλίαι συνεκύπησαν, καὶ οἶκοι συνεχύθησαν ὑπὸ τῶν κατὰ τὰς ἀμφιβολὰς πιθανότητος. ἵν' οὖν ὡς ἥκιστα τοιούτοις ὑπενέμπωμεν ὑποψίαις, ὑπογράψαι βούλομαι τῷ λόγῳ, καθάπερ ἐπὶ πίνακος γραφῆς, οἵαν τινά ἐστιν ἡ ἀμφιβολή, καὶ πόθεν ἀρχεται, καὶ ὁποῖα ἐξεργάζεται. Μᾶλλον δὲ Ἀπελλῆς ὁ Ἐφέσιος πάλαι ταῦτα πεποίηκε τῇ εἰκόνι. καὶ γὰρ αὐτὸς ὑπὸ ἀμφιβληθεὶς πρὸς Πτολεμαῖον, ὡς μετεχηκὼς θεοδότου τῶν συνωμοσίας τῶν Τύρῳ. ὁ δὲ Ἀπελλῆς, οὐκ ἐμφανὴς ποτὲ τῷ Τύρου, οὐδὲ τὸ θεοδότου ὅστις ἦν ἐγίγνωσκεν, ἢ κληθεὶς ἦκεν Πτολεμαίου τινα ὑπάρχοντα, τὰ κατὰ τὸν Φοινίκιον ἐπιτετραμμένον. ἀλλ' ὅμως τῶν ἀνιατέχνων τις, Ἀντιφίλου τοῦνομα, τοῦ φθόνου

amantium in amatos furor est excitatus. Præterea dissolutæ sunt amicitiæ multæ, & turbatæ familiæ ob speciem calumniarum. Vt igitur quam minimùm in eas incidamus: qualisnam sit calumnia, unde originem trahat, quantum ferè efficiat, hac oratione, velut in tabella, depingam. Porrò quam ejus imaginem subjiciam, Apelli Ephesio acceptam fero: quum is apud Ptolemæum regem conjurationis, quæ Tyri authore Theodota facta est, insimulatus esset. Quanquam neque Tyrum viderat unquam, neque Theodotam noverat, nisi quantum fama acceperat, eum Ptolemæi præfectum Phœnicem administrare. Antiphilus tamen ejusdem artis professor, gratiæ quam

1 Καθάπερ ὁπὶ πίνακος γραφῆς] Velut in tabella. Sic Vellejus lib. II. *Nos memores professionis universam imaginem principatus ejus oculis animisque subjecimus.* Vbi τὸ *animisque* ab aliena manu, adeoque inducendum videri possit; neque est tamen. ἢν διὰ δυοῖν. Tollius.

2 Ἀπελλῆς ὁ Ἐφέσιος] Ad distinctionem istius Apellis, qui sub Alexandro & Ptolemæo Lagi vixit, maximi nominis & artis, Coi patria. Hic autem patria Colophonius, verum θέσει, id est adoptione, fuit Ephesius, teste Suida, Pamphili Amphipolitæ discipulus. *Idem.*

3 Πρὸς Πτολεμαῖον] Φιλοπάτορα, Evergetæ filium, qui quartus Ptolemæorum Ægypti Rex fuit, *Gallus* dictus: uti ex Excerptis Chronici Casauboniani Scaliger in notis ad Eusebium docet. citat idem ibidem Etymologicon: ubi quum locus mihi videatur parum emendatus, una eum opera restituam: Γάλλος, inquit, ὁ φιλοπάτωρ Πτολεμαῖος, διὰ τὸ φύλλα κισσοῦ κατεστίχθαι, ὡς οἱ Γάλλοι καὶ γὰρ ταῖς Διονυσιακαῖς τελεταῖς κισσῷ ἐστεφανοῦντο. Addit Scaliger: *& Gallos Magna Matris foliis edere, & Ptolemæum quoque compunctum fuisse, hoc est, stigmata foliorum hederæ insculta ipsi fuisse.* Fateor me numquam tale quid de Gallis legisse: nec video, quomodo aliquis foliis compungi possit, aut quomodo foliorum stigmata alicui inuri queant: nisi pejore, quam pessimi στίγματα, conditione futuri sint. Lego igitur, φύλλοις κισσοῦ κατεστίχθαι. Et hoc liquet e sequenti voce ἐστεφανοῦντο. Nam, si vera erit futura ratio, illic quoque ἐστίχθαι legendum erit. *Idem.*

4 Ὡς μετεχηκὼς Θεοδότου τῶν συνωμοσίας] Quem hic vocat bis Θεοδότου, Polybius semper Θεοδότην vocat, Ætolum præcipitis audaciæ virum, eum vide libro 5 historiarum. *Palm.* *Theodotus* Polybio vocatur, qui hanc historiam lib. v. fusè narrat. *Tollius.*

5 Ἐν Τύρῳ] Quam per Panætolum Theodotus occupaverat. *Idem.*

6 Ἀντιφίλου] Non ignobilis pictor. Meminit ejus Plinius lib. XXV. cap. X. opera ejus aliquot recensent perquam eximia. *Idem.*

I Παρ'

τὸ δὲ βασιλεῖ τιμᾶς, καὶ τὸ κρίνειν τιμὴ τέχνῃ ζηλοτυπίας, κατεῖπεν αὐτῷ πρὸς τὸν Πτολεμαῖον, ὡς εἴη κεκρυμμένως τὸ ὅλον, καὶ ὡς ἀπέστειλέ τις αὐτὸν ἐν Φοινίκῃ συνεσιόμενον Θεοδότᾳ, καὶ [1] παρ' ὅλον τὸ δεῖπνον [2] πρὸς τὸ δὴ αὐτὸ κρυπτολογούμενον. καὶ τέλος, ἀπέφηνε τὴν Τύρον ἀπόστασιν, καὶ τὴν [3] Πηλουσίου κατάληψιν ὑπὸ τοῦ Ἀπελλοῦ συμβουλῆς γεγενῆσθαι. ὁ δὲ Πτολεμαῖος, ὡς ἂν κέρτομος καὶ τἄλλ' [4] οὐ πάνυ φρενήρης τις ὢν, ἀλλ' [5] ἐν κολακείᾳ διατεθραμμένος, ὥσπερ ἐξεκαύθη, καὶ συνεπαρεχθὴς πρὸς [6] τὴν δοκοῦσαν ταύτης ἀβουλίαν, [7] ὥστε μηδὲν τῶν εἰκότων λογισάμενος, μήθ' ὅτι ἀνίσχυρος ἦν ὁ Ἀβροκόμης, μὴ θ' quam apud regem obtinebat invidentia, artisque æmulatione permotus, illum apud Ptolemæum accusavit, ut qui factionis esset particeps, & visus fuisset in Phœnicia cum Theodota convivari, & in auriculam inter convivandum secretò colloqui. Denique declaravit Tyrum defeciisse, captamque fuisse Pelusium Apellis consilio. Tum Ptolemæus, ut qui præter cætera non esset admodum prudens, sed in tyrannica assentatione educatus, adeò excanduit, inopinaque ista calumnia conturbatus est, ut conjecturis, quæ causæ fidem aut facerent, aut minuerent, neglectis, nimirum calumniatorem eandem artem profiteri, & pictorem fortuna esse

1 Παρ' ὅλον τὸ δεῖπνον] Neglexit hæc interpres. verte: *toto cœna tempore.* Tollius.

2 Πρὸς τὸ δὴ αὐτὸ κρυπτολογούμενον] Probabile sit mendacium oportet. ergo à consuetudine eorum, qui, quæ alios nescire volunt secreta, in aurem dicunt, desumta similitudo veri, qua calumnia exornaretur. Noster in Gallo, de regum curis: λυποῦσι δ' ἄλλοι δίκην φωρὸς ἐς ποτὲ τὴν Συρακοσίων κοινολογούμενον. *Alium Dio egit, cum Syracusanorum quibusdam in aurem consilia communicans.* Sic Homerus:

Ἄγχι δὲ κεφαλὴν, ἵνα μὴ πυθοίατο ἄλλοι.
Prope admovens caput, ne alii audirent.

Plura collegit Erasmus in Adagiis, qui respici poterit. *Idem.*

3 Πηλουσίου κρατῆσαι] Non Pelusii, sed Ptolemaïdis: ut ex Polybio constat. nam Pelusii castrametatum Ptolemæum refert Polybius, cum adversus Antiochum proficisceretur. *Idem.*

4 Οὐ πάνυ φρενήρης] Fatuitatem ejus, & fecordiam, vitamque luxui, compotationibus, & insanis amoribus deditam cognosces è Polybio lib. v. Historiarum, apud quem & aliud calumniæ in Cleomenem, & stultitiæ regis exemplum invenias. Item ex Justino lib. xxx. cap. 1. nec non Plutarcho in vita Cleomenis. Pro *præter cætera*, verterim *alias.* Idem.

5 Ἐν κολακείᾳ διατεθραμμένος] Quippe rex, & regis filius. Vide, quæ ad cap. VII. notavimus. *Idem.*

6 Τὴν παραδόξου ταύτης διαβολῆς] Malim, *minimeque verisimili ista calumnia.* Idem.

7 Ὥστε μηδὲν τῶν εἰκότων λογισάμενος] *Ut nihil eorum, quæ reputare æquum fuerat, animo perpendens, non, quod æmulus illius esset auctor calumniæ; non, quod ea proditio supra pictoris fortunam esset: non, quod & magnis à se beneficiis, & supra cæteros artis æmulos honoribus auctus esset, &c.* Idem.

7 Ὥστε μηδὲν τῶν εἰκότων λογισάμενος] *Quoniam nihil rationis est, ubi semel affectus indultus est, jusque illi aliquod voluntate nostra datum est:* teste Seneca lib. I. de Ira, cap. VIII. *Idem.*

8 Οὔτι ἀντίτεχνος] Actius namque urit invidia eandem artem profitentes. Notum illud Hesiodium:

Κα

[1] ὅπ μικρότερ@ ἡ καθ' τοιαύτ@ πρόφασιν ζωγράφ@, καὶ ταῦτα [2] εὖ πεπονθὼς ὑπ' αὐτοῦ, καὶ παρ' ὀφθαλμοὺς τ ὁμοτέχνων τετιμημέν@, ἀλλ' οὐδὲ τοπαρόντα, ὡς εἰ ἐξέπλευσεν Ἀπελλῆς εἰς Τύρον, ἐξεβόησας, οἷός ἐσθ' [3] μιαίνειν. καὶ βοῆς ἐπεπίμπλα τὰ βασίλεια, τ ἀχάριστον κεκραγὼς, καὶ τ ἐπίβουλον, καὶ συνωμότ@ν. καὶ εἴγε μὴ τῶν συνειλημμένων τις ἀγανακτήσας ἐπὶ τῇ τ Ἀντιφίλου ἀναισχυντίᾳ, καὶ τὸν ἄθλιον Ἀπελλῆν κατηλέησας, ἦφη μηδένὸς αὐτοῖς κεκοινωνηκέναι τ ἀνδρα@πον, ἀπετέτμητ' ἂν τὴν κεφαλὴν, καὶ ξυμπολεμαίκει τ τῶν Τύρ@ κακῶν, οὐδὲν αὐτ@ς αἴτι@ γεγονώς. ὁ μὲν δὴ Πτολεμαῖ@ [4] ὕστερ λέγεται [5] μεταγνῶναι ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν, ὥστε τ μὲν Ἀπελλῆν ἐκαθῆν παλαιοῖς ἐοικέναι, τὸν δὲ Ἀντιφίλου ἀναισχυντίαν ἐπὶ πλέον ἐπιδείκνυσθαι. ἐγὼ δὲ οὐκ ἂν ἐπαινέσαιμι τὸν Πτολεμαῖον, εἰ μὴ καὶ τὸν Ἀντιφίλου ἐκόλασε τρόπον.

esse minorem, quàm ut proditionem hujusmodi moliri potuisset: idque cùm beneficiis & honoribus ab ipso plus cæteris pictoribus auctus fuisset: neque omnino percontatus, an Tyrum Apelles navigasset, illico rabida ira concitus totam clamore regiam impleret, ingratum, insidiatorem, conjuratum clamans. Ac nisi ex comprehensis conjuratis quispiam, indignatus Antiphili impudentiam, & infelicem Apellem misertus, affirmasset illum conspirationis nequaquam fuisse participem, fuisset capite truncatus, atque ipse nullius criminis reus Tyriorum malorum pœnas luisset. Proinde fertur Ptolemæus ita sententiam mutasse, ut centum talentis Apellem donarit: &

Καὶ κεραμεὺς κεραμεῖ φθονεῖ, καὶ ἀοιδὸς ἀοιδῷ.
Et figulus figulo invidet, & cantor cantori.

Themist. Orat. III. σφαλερὸν γὰρ ἡ ὁμοιότης ἔρωτα ἐμποιεῖσα τ αὐτῶν ἔπαινον ἰσόμα ἀνυπαρξάγειν εἰς ἅμιλλαν. *Periculosa enim res est similitudo, facileque, dum earundem laudum amorem occulte animis inserit, ad certamen & contentionem impellit.* Tollius.

1 Ὅτι μικρότερ@] Quid enim pictori cum re militari, præsertim tanti momenti, & periculi? tantam igitur caliginem hominum oculis ignorantia offundit, ut nihil plane cernant, sed velut in densissimis tenebris oberrent. *Idem.*

2 Εὖ πεπονθὼς] Quippe minime erat verisimile, ipsum in regem tam bene de se meritum eam fraudem, ac tantum scelus esse machinatum. Sed hoc dissimulare irato regi non licebat. *Idem.*

3 Μιαίνειν] Male hæc interpres verterat. quare nonnulla immutavi. *Idem.*

4 Οὕτω λέγ@ μεταγνῶναι] Isocrates in Orat. de Permutatione, loquens de Athenienſibus: Οἶμαι δ' ὑμᾶς εἰδέναι, ὅτι τ πόλ πολλάκις ἤδη μετεμέλησε τ κρίσεων τ μὲν' ὀργ@ς, καὶ μὴ μετ' ἐλέγχ@ βουλεύσων, ὥστε πολλῷ χείρον διαλιπεῖν, παρὰ μὲν τ ἑξαπατησάντων δίκην λαβεῖν ἐπιθύμησε· τὰς δ διαλαβόντας ἀδίκως ἂν εἰδέναι ἀμείνον ἢ πρότερον φρονοῦντας. *Arbitror autem vos non ignorare, nostram urbem sæpe pœnituisse judiciorum, quæ per iracundiam potius, quam re examinata facta fuerunt; adeo ut paulo post & impostores punire desideraverit, &, calumniis oppressos rebus uti secundioribus quam prius, optaverit.* Longe aliter atque Piso apud Senecam de Ira lib. I. cap. XVI; qui non modo falso accusatum militem, ac si commilitonem, qui desiderabatur, occidisset; illoque in ipso supplicii articulo reverso innoxium deprehensum, duci jussit, sed & ipsum commilitonem, ut & centurionem, qui primum illum à supplicio ad Pisonem reduxerat, capitali pœna affecit. *Idem.*

5 Μεταγνῶναι] *Tanta subisse regem pœnitentia dicitur.* Idem.

I ἐπ'

ῥήσεσθε, τὴν δὲ Ἀντιφίλου δουλεύειν αὐτῷ ἀφαιρήσεται. ὁ δὲ Ἀπελλῆς, [1] ὧν παρεκινδύνευσε, μεμνημένος, τοιᾶδέ τινι εἴκονι ἠμύνατο τὴν διαβολήν. Ἐν δεξιᾷ τις αὐτῷ κάθηται, τὰ ὦτα παμμεγέθη ἔχων, μικρὸν δεῖν [2] τοῖς Μίδου τοῦ βασιλέως, τὴν χεῖρα ἔτι πόρρωθεν ἔτι προσιόντι τῇ διαβολῇ. πρὸ δὲ αὐτὸν ἕστασι δύο γυναῖκες, [3] Ἄγνοια μὲν δοκεῖ, κρὰ [4] Ὑπόληψις. ἑτέρωθεν δὲ προσέρχεται ἡ Διαβολή, γυναῖον εἰς ὑπερβολὴν κάλλους, [5] ὑποθερμον δέ, [6] καὶ παραπεπυρωμένον, οἷον δὴ [7] τὴν λύσσαν, καὶ τὴν ὀργὴν δεικνύουσα. [8] τῇ μὲν δεξιτερᾷ [9] δᾷδα κατουσ-

& ei Antiphilum in servitutem addixerit. Apelles autem periculi memor, tali est imagine calumniam ultus. Ad dextram sedet quispiam prælongis auribus insignis, propemodum quales Midæ fuerunt, manum procul accedenti calumniæ protendens. Eum circunstant duæ mulieres, Ignorantia, ni fallor, & Suspicio. Ex altera parte accedit Calumnia, mulier summopere formosa, fervida & irritata, veluti rabiem & iram præ se ferens, facem ardentem læva tenens,

1 Ὧν παρεκινδύνευσε] *Adii periculi memor.* Tollius.

2 Τοῖς τοῦ Μίδου] Aures Midæ etiam adagio notatæ sunt. Persius:

Auriculas Asini Midæ rex habet.

Fabulam habes apud Ovid. in Metamorph. XI. fab. IV:

——— *Nec Delius aures*
Humanam solidas patitur retinere figuram:
Sed trahit in spatium, villisque albentibus implet,
Insirmabilesque illas facit, & dat posse moveri.
Cetera sunt hominis; partem damnatur in unam:
Indunturque aures lente gradientis asselli.

Alii ad regum aures hujus fabellæ referunt originem: qui per exploratores suos etiam procul audiant. Sunt autem asini acriore hoc sensu quam cetera animalia præditi. Vnde Apulejus, *quanquam graviter succensens erroi Fotidis, isto tamen vel unico solatio arumnabilis deformitatis suæ recreabatur, quod auribus grandissimis præditus cuncta longule etiam dissita facillime sentiebat*; lib. IX. Milesiacorum. *Idem.*

3 Ἄγνοια] De qua in initio hujus libelli plura. *Idem.*

4 Ὑπόληψις] Arnobius lib. II. adv. gentes: *quid est autem suspicio, nisi opinatio rerum incerta, & in nil expositum jaculatio mentis illata? Ergo, qui suspicatur, non tenet, nec in lumine positus cognitionis incedit.* Idem.

5 Ὑποθερμον] Qualis iratorum solet esse vultus: quibus *flagrant & micant oculi, multus toto ore rubor, exæstuante ab imis præcordiis sanguine*; ut est apud Senecam l. I. de Ira, cap I. Nilus Monachus in Narrationibus: πυρωποῦνται, καὶ τὸ βλέμμα πυρῶδες πλάγιον ἐκτείνοντες. *Ira accensi, & micantes oculos oblique volventes.* Idem.

6 Καὶ παραπεπυρωμένον] *Et commota.* Idem.

7 Τὴν λύσσαν] Prudentius in Psychomachia, de ira: *Sanguinea intorquens suffusa lumina felle.* Idem.

8 Τῇ μὲν δεξιτερᾷ] Huc mihi facere videntur illa Cypriani de Zelo & Livore: *Hinc vultus minax, torvus aspectus, pallor in facie, in labiis tremor, stridor in dentibus, verba rabida, effrenata convicia, manus ad casu violentiam promta, etiamsi gladio interim vacua, odio tamen furiosa mentis armatæ.* Idem.

9 Δᾷδα κατουσίλλουσαν] Non secus ac furiæ solent. Queis in irritandis inflammandisque credulorum aut iratorum hominum animis perquam similis est. Apulejus de Psyches sororibus Cupidinem calumniantibus: *Tali*, inquit, *verborum incen-*

νλω ἔχουσα. τῇ ἑτέρᾳ ⸗ νεανίαν τινὰ [1] τῶν τριχῶν συρομένην, [2] τὰς χεῖρας ὀρεγομένην εἰς τὸν οὐρανὸν, [3] καὶ μαρτυρομένην τοὺς θεούς. ἡγεῖτο ⸗ [4] ἀνὴρ ὠχρὸς, καὶ ἄμορφος, [5] ὀξὺ διδορκὼς, καὶ ἐοικὼς τοῖς ὑπὸ νόσου μακρᾶς κατεσκληκόσι. τοῦτον γὰρ εἶναι

nens, dextra trahens adoleſcentem capillis prehenſum, manus ad cœlum tendentem, Deoſque teſtantem. Anteit vir pallidus deformis, acutùm intuens, *eiſque ſimilis, qui longo morbo contabuerunt: quem facilè conjicias

Li-

dio flammata viſcera ſororis jam prorſus ardentis deſerentes, ipſæ &c. protinus pernicisſe fuga proripiunt. Phædrus l. III: *Incenſus ille falſo uxoris crimine.* Tollius.

1 Τῶν θριχῶν σύροντα] Apulejus lib. VI: *Et audaciter in capillos ejus immiſſa manu, trahebat eam nequaquam renitentem*; de Conſuetudine Pſychen ad Venerem pertrahente. Ariſtenatus lib. II. epiſt. 7: Καὶ ζηλοτυπῶν τὸ παιδίσκιον τὰς κόμας ἔξειλκεν. Idem.

2 Τὰς χεῖρας ὀρεγόντα] Vti in indignatione fieri amat, ubi vis atque injuria plus, quam jus & æquum valent. Sic apud Dionyſ. Halicarnaſſ. l. XI. Antiq. Rom. cum Appius Claudius Virginii filiam clienti ſuo addixiſſet, ὅσοι μὲν ἦσαν ἀκέραιοι, καὶ τὰ δίκαια λέγοντων παρεκλητοί, τὰς χεῖρας ἁρπάσαντες εἰς τὸν οὐρανὸν, ἀντιβόησιν ἐποιοῦντο ἀξιόπιστον καὶ ἀναπόδραστον μεμιγμένην κραυγῇ. *Quotquot erant integris judiciis & juſtæ cauſæ advocati, ſublatis in cœlum manibus mixtum ploratu & indignatione clamorem juſtulerunt.* Sic Iuſtinus lib. XIX. cap. 3. *Ipſe quoque* (Imilco) *manus ad cœlum tendens, nunc ſortem ſuam, nunc publicam fortunam deflet; nunc Deos accuſat, qui tanta bellis decora, & tot ornamenta victoriarum, quæ ipſi dederant, abſtulerint.* Idem.

3 Καὶ μαρτυρόμενον τοὺς θεούς] Sic ſolent homines teſtes Deos invocare, quum nullum adverſus mendacium in innocentia præſidium eſt. *Idem.*

4 Ἀνὴρ ὠχρὸς ⸗ ἄμορφος &c.] Deſcribitur eleganter ab Ovidio in Metamorph. ſub feminæ habitu, quod Latinis femineo genere *Invidia* dicatur, uti contra Græcis maſculino φθόνος; ſicut & *Livor* Latinis:

Pallor in ore ſedet, macies in corpore toto.
Nuſquam recta acies: livent rubigine dentes:
Pectore felle virent; lingua eſt ſuffuſa veneno, &c.

Syneſius in I de providentia, ubi de invidia Typhonis agit: ὡς ἄδηλον τὸ παράλυσιν παροιμίαν εἶναι, καὶ ἐρωτᾶν τινα πρὸς τὸν ὠχριῶντας, μή τι τῷ ἀδελφῷ σε κακόν; *ita ut jam res in proverbium abiret, & hac familiaris eſſet ad pallentes interrogatio,* Numquid *fratri tuo boni evenit?* Ideo autem macies in corpore, quia

Τήκει ⸗ φθονεροῦν ὄμματα, καὶ καρδίαν.
Contabeſcere facit invidentium & oculos, & cor.

uti eſt apud poëtam Græcum in Anthol. lib. I. c. 83. *Quid infelici viro præſtat invidia*, inquit Auguſtinus ſerm. 83. de Tempore, *quem in ſecretis conſcientiæ quibuſdam unguibus livor ipſe diſcerpit, & alienam felicitatem tormentum illius facit? quam inquam mercedem ex odio ſuo recipiet, niſi horribiles animæ tenebras, & confuſæ mentis horrorem, qui vultu ſemper animoque mœrente voto, quo vult alii nocere, ſe cruciat: quem ſæviſſimis exagitatum ſtimulis ab omni conſilio, ac mentis ſobrietate deturbat? quod malum lædit parum aliquid etiam eos, in quos intenditur, gravius tamen, & perniciosius, eos prius, à quibus procedit, affligit. Sicut enim æruginoſo ferrum, ita invidiam illam ipſam animam, in qua eſt, interimit & conſumit.* Horatius l. I. Epiſt. 2: *Invidus alterius mœreſcit rebus opimis.* Idem.

5 Ὀξὺ δεδορκώς] Vt enim paulo poſt dicit Auctor, invidi πάντες ἀλλήλους ὀξὺ δεδόρκασι. *Invicem ſeſe acute intuentur*: ut ſcilicet vitia aliqua in adverſariis deprehendant. Themiſtius orat. I: ὡς ἐδὴ ἄρα ἄλλο χαλεπώτερον πικτῆς ψυχῆ τέρας φύσει τε ⸗ βασκανίας· καὶ μᾶλλον ὑποπτέρου ὀξύτερον βλέπῃ μὴ τὰ πρὸς αὐτὴν μά-

[1] Φθόνον ἄν τις εἰκάσειε. καὶ μὲν δὴ καὶ ἄλλαι τινὲς δύο παραμφιστᾶσι, κοσμοτρίπους τε καὶ ὑποστόλους καὶ καλλιγραμμάτους τὴν Διαβολήν. ὡς δέ μοι δηλοῖ ταύτας ἐμήνυσεν [2] ὁ περιηγητὴς τὴν εἰκόνα, ἡ μὲν, Ἐπιβουλή τις ἦν, ἡ δ', Ἀπάτη. καθόπιν δ' ἠκολούθει πάνυ πενθικῶς τις ἐσκυθισμένη, μελανείμων, καὶ κατηφὴς καὶ κεκαλυμμένη. [3] Μετάνοια δ' ἦν αὐτῇ ἐπονομαζομένη. [4] ἐπεστρέφετο γοῦν εἰς τοπίσω

Livorem esse. Quin & aliæ duæ mulieres comitantur, hortantes, componentes, & ornantes Calumniam: quarum altera sicuti mihi significavit imaginis interpres, Insidiæ, altera Fallacia erat. Quædam à tergo sequebatur lugubri habitu, pulla, laceraque veste: atque hæc Pœnitentia dicebatur: quæ versa in tergum facie, cum lacrymis &

μόνον, & τὰ ἰσχύς, ἀλλὰ & τὰ πάθη, & τὰ μακρὰν διεστῶτα. Adeo nullus morbus invidia ac livore molestior gignitur: eoque magis, quo qui eo laborat, acutius pervidet; non ea tantum, quæ juxta se, atque in proximo sita sunt; verum etiam, quæ longinqua sunt, & magno à se intervallo semota. Plutarchus lib. de Securitate: τὸ τ' ἀλλότριον ἀνθρωπος βασκανώτατος κακῶν ὀξυδερκὴς, τὸ δ' ἴδιον παρεκλέπει: *Quid alienum malum homo invidentissime acute intueris, tuum vero pervides?* Tollius.

1 Τὸν φθόνον] Recte sane livor calumniæ comes additur, Hesiodus in Operib.

Ζῆλόν θ' ἀνδράποσιν ὀϊζυροῖσιν ἄπασιν
Δυσκέλαδόν θ', κακόχαρτον, ὁμαρτήσαντε γενέσθην.
Livor autem homines miseros omnes
Malos rumores spargens, malis gaudens, comitabitur invisa vultu. Idem.

2 Ὁ περιηγητὴς τ' εἰκόνος] Περιηγηταὶ proprie sunt illi, qui hospites ad perlustranda urbis præcipua loca & monumenta circumducunt, iisque singula exponunt. Hinc per translationem de explanatoribus & interpretibus ea vox usurpatur. Familiare autem fuit istiusmodi fabellis vitam humanam describere, iisque interpretandis senem aliquem addere, aut affingere enarratorem. Vt in Tabula Cebetis factum, & in illa Herculis Prodicii fabula: quam aliquantulum immutans Themistius haud aliter Simulationem, & eodem ferme comitatu suffultam subnixamque describit, atque hic noster Calumniam. Nam & ipsa fucati medicamentis candoris & ruboris, pigmentisque aliis exornata, comtaque eleganter, fraudem & insidias, dolum & periurium, & emissariam adulationem secum trahit, quas tandem tristis ac demissa consequitur pœnitentia. Locus est in extrema oratione tertia perquam elegans, lectuque dignissimus. *Idem.*

3 Μετάνοια] *Nam judicia festinata*, inquit Sarisberiensis in Policratico, cap. XII. lib. V. *pœnitentiam pariunt.* Vel ut in Anthologia l. I. c. 88. Lucianus:

Η' βραδύτης βελτὶ μυρίον ἀμείνων· ἡ δ' ταχεῖα
Αἰεὶ τροχαλοδρόμῳ τ' μετάνοιαν ἔχει.

Id est,

Lento incedens pede consultatio multo præstat. Sed festinans
Semper pœnitentiam secum trahit.

P. Syrus,

Ad pœnitendum properat, cito qui judicat. Idem.

4 Ἐπεστρέφετο γοῦν] *Quæ convertens retro vultum, flens, & pudore suffusa, accedentem veritatem respectabat.* Idem.

δακρύσαι, καὶ μετ' αἰδοῦς πάνυ [1] τὴν Ἀλήθειαν προσιοῦσαν ὑπέλεπεν. Οὕτω μὲ ὁ Ἀπελλῆς τὸ ἑαυτοῦ κίνδυνον ἐπὶ τῆς γραφῆς ἐμιμήσατο. Φέρε δὴ κἀμεῖς, εἰ δοκεῖ, καὶ τὴν Ἐφεσίου ζωγράφου τέχνην, διέλωμεν [2] τὰ προσόντα τῇ Διαβολῇ, πρότερόν γε ὅρον τινὰ ὑποθεμένους αὐτῇ. Οὕτω γὰρ ἂν ἡμῖν ἡ εἰκὼν γλυπτὴ εἴη. Ἔστι τοίνυν Διαβολὴ κατηγορία τις, ἐξ ἐρημίας γιγνομένη, τοῦ κατηγορουμένου λελουθότος, οὐ δὲ μονομερὲς ἀναπαλαίστως προσδυομένη. τοιαύτη μὲν ἡ ὑπόθεσις δὲ λόγου. [3] τελῶν δ' ὄντων προσώπων,

& pudore veritatem accedentem obtuebatur. Hac igitur imagine Apelles periculum, in quo fuerat versatus, expressit. Age verò & nos, si videtur, Ephesii pictoris exemplo recensceamus Calumniæ rationes, quum priùs ipsam definitione descripserimus. Nam hæc iconis erit effingendæ ratio. Calumnia igitur est delatio, quæ fit absente & nescio reo; cuique fides habetur audita una parte, nec delato ad refellendum admisso. Hujusmodi est orationis hujus argumentum. Et

1 Τὴν ἀλήθειαν προσιοῦσαν] Præclare hoc Apelles. Namque, utut oppressa aliquamdiu, emergit tandem victrix veritas, & mendaciorum nebulas sua luce dissipat. *O magna vis veritatis*, (exclamat dissertissimus Romuli nepotum) *quæ sæpe contra hominum ingenia, calliditatem, sollertiam, contraque fictas omnium insidias facile per se ipsa desendat!* Ita enim leg. uberius aliquanto Polybius lib. XIII: Καὶ μοι δοκεῖ μαγίστην θεὸν τοῖς ἀνθρώποις ἡ φύσις ὑποδείξαι τὴν ἀλήθειαν, καὶ μαγίστην αὐτὴν προσβολὴν δώσαμεν· πάντων γὰρ αὐτὴν καταμωμοζούλων, εἰσὶ τινες οἳ καὶ παντοτινὴν μὲν τὴν ψεῦδος παρουσίαν, ὡς εἰδὲ ὅπως αὐτὴν εἰς τὰς ψυχὰς εἰσδύεται τῶν ἀνθρώπων· καὶ ποτε μὲν παραχρῆμα δείκνυσι τὴν αὐτῆς δωσαμιν, ποτὲ δὲ πολλὸν χρόνον ὑποκρυπτομένη, τέλος δ' αὐτὴ δι' ἑαυτῆς ὑπισχνεῖται, καὶ καταμαχίζεται τὸ ψεῦδος. *Equidem existimo Naturam mortalibus Veritatem constituisse Deam maximam, maximamque illi vim attribuisse. Nam hæc cum ab omnibus oppugnetur, atque adeo omnes nonnunquam verisimiles conjecturæ à mendacio sient: ipsa per se nescio quomodo in animos hominum sese insinuat, & modo repente illam suam vim exserit: modo tenebris obtecta longo tempore, ad extremum sumpta vi ipsa vincit, obtinetque, & de mendacio triumphat.* Ad hoc exemplum, apud Apulejum lib. x. Milesiacor. quum novercæ scelus privignum falso insimulantis patefactum esset, *procedit in medium nuda veritas*, victrix scilicet intentatæ calumniæ. *Tollius.*

2 Τὰ προσόντα τῇ διαβολῇ] Clarius aliquanto vertere potuisset interpres; *quæ in calumnia spectanda sunt:* vel, *quæ calumniæ adsunt.* Idem.

3 Τελῶν δ' ὄντων] Recte. Duo scilicet injuria afficientes, tertius autem, qui injuria afficitur, ut ait apud Herodotum lib. VII. c. 10. ad Xerxem Artabanus: Διαβολὴ γάρ ἐστι, inquit, δεινότατον· ἐν τῇ δύο μοῦ εἰσι οἱ ἀδικέοντες, εἷς δὲ ὁ ἀδικεόμενος· ὁ μὲν γὰρ διαβάλλων ἀδικέει μὴ παρεόντα κατηγορέων· ὁ δὲ ἀδικέει ἀναπεισθεὶς πρὶν ἢ ἀτρεκέως ἐκμαθεῖν· ὁ δὲ δὴ ἄπρηκτος τοῦ λόγου τοῦδε ἐν αὐτοῖσι ἀδικέεται, διαβληθεὶς τε ὑπὸ τοῦ ἑτέρου, καὶ νομισθεὶς πρὸς τοῦ ἑτέρου κακὸς εἶναι. *Calumnia res est omnium pessima: in qua duo sunt, qui injuriam faciant; unus, cui fiat injuria. Nam qui calumniatur, ea de causa injurius est, quod absentem accusat: at qui calumniam audit, quia illi credit, priusquam rem certo cognoverit, atque exploraverit. Contra, qui absens accusatur, injuria afficitur, tum, quod ab altero falso accusatur, tum quod ab altero vir malus esse judicatur.* Idem.

1 Κα-

[1] καθάπερ ἐν ταῖς κωμῳδίαις, ὃ διαβάλλων, καὶ ὁ διαβαλλόμενος, καὶ ὁ πρὸς ὃν ἡ διαβολὴ γίγνεται, καθ' ἕκαστον αὐτῶν ἐπισκοπήσωμεν, οἷα εἰκὸς εἶναι τὰ γιγνόμενα. πρῶτον μὲν δή, εἰ δοκεῖ, παραχωρῶμεν [2] τὸ πρωταγωνιστὴν ὁράσεως, λέγω τὸ ποιητὴν τῆς διαβολῆς. Οὕτως ἂν δὴ, ὡς μὲν σὺν ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐστι, πᾶσιν οἱμαι γνώσεσθαι. [3] οὐδεὶς γὰρ, ὃν ἀγαθὸς, κακῶν αἴτιος γέγονε τῷ πλησίον. ἀλλ' ἔστιν ἀγαθῶν ἀνδρῶν, ἀφ' ὧν εὖ ποιοῦσιν αὐτοὶ τοὺς φίλους, οὐκ ἀφ' ὧν τοὺς ἄλλους ἀδικοῦντες αἰτιῶνται, καὶ μισοῦσι συμπαθοῦντες, οὐδικημένοις, δόξαν δυσμενείας περιπλακόμενοι. ἔπειτα ἂν, ὡς [4] ἄδικος ὁ τοιοῦτος, καὶ παράνομός ἐστι, καὶ ἀσεβὴς, [5] καὶ τοῖς χρωμένοις

Et cùm, ſicuti in Comœdiis, tres ſint perſonæ, delator, delatus, & is, ad quem fit delatio: ſingulorum partes conſideremus, quid à quoque fieri ſit conſentaneum. Primùm quidem, ſi videtur, primarum partium actorem, calumniæ nimirum auctorem in medium producamus. Is utique quam minime ſit vir bonus, ignorat nemo. Neque enim quiſquam vir bonus proximo malorum eſt auctor. Nam bonorum eſt virorum, eo quod amicis benefaciunt, non eo quod inimicos criminantur, odiumque illis creant, aſcita benevolentiæ opinione, bene audire. Vnde injuſtum, ſceleratum, impium, & familiaribus damnoſum

1 Καθάπερ ἐν ταῖς κωμῳδίαις] Vnde apud Horatium in Arte:

——— *Nec quarta loqui perſona laboret.* Tollius.

2 Τὸν πρωταγωνιστὴν τῆς δράσεως] Πρωταγωνιστὴς in fabula dicebatur, qui plurima recitabat: ſive, qui *primas partes agebat*, ut in Phormionis prologo Terentius loquitur: *Quia primas qui aget, is erit Phormio Paraſitus, per quem res geretur maxime.* Huic proximus vocabatur δευτεραγωνιστὴς; tertiarum vero partium τριταγωνιστὴς; quod Æſchini quondam à Demoſthene objectum fuit convicium. Erat autem τῷ πρωταγωνιστῇ, clariore voce uti: ſic ut ceteri, etiamſi clarius poſſent, tamen vocem ſuam ſummitterent, ut ille princeps quam maxime excelleret. Ita Cicero in Verrinis. *Idem.*

3 Οὐδεὶς γὰρ ὃν ἀγαθὸς] Cicero l. 1. de offic. cap. 7. *In juſtitia virtutis eſt ſplendor maximus, ex qua viri boni nominantur.* Hujus *primum munus eſt, ut ne cui quis noceat, niſi laceſſitus.* Plato in Gorgia: Οὐδεὶς γὰρ ἂν χαίροι μὴ ἀδικεῖν ἄνθρωπον εἰδώς. *Nemo namque bonus hominem, à quo nullam acceperit injuriam, accuſet.* Idem.

4 Ἄδικος ὁ τοιοῦτος] Iſocrates in Oratione de Permutatione: Οὐ θαυμάζω τῶν λεγόντων, ὡς ἔστι μεῖζον κακὸν διαβολή· τί γὰρ ἂν γένοιτο τούτου κακοεργότερον; ἢ ποῖος οὗτος μῦθος ἀδυνάτους οὐ δυνατὸν ποιεῖν, οὗτος δὲ μηδὲν ἀδικοῦντας δοκεῖν ἀδικεῖν, οὗτος δὲ δικάζοντας ὑπερβαίνειν· ὅλως δὲ τὸ μὲν ἀληθεῖς ἀφανίζει, ψευδῆ δὲ δόξαν παρασκευάσασα τοῖς ἀκούσιν, ὃν ἂν τύχῃ τὸν πολιτῶν, ἀδίκως ἀπόλλυσιν; *Non miror illos, qui dicunt ſummum malum eſſe calumniam, quid enim ea fieri poſſit maleficentius? qua facit, ut de mentientibus bene exiſtimetur; ut plane innocentes injurii eſſe videantur; ut judices pejerent: quæ denique veritatis lucem extinguit, & caligine mendaciorum auditoribus involutis quemvis civium per injuriam interficit?* Idem.

5 Καὶ τοῖς χρωμένοις ὀπαδήμασι] Themiſtius Orat. III. καὶ ἅμα ἀδικεῖ ἀμφοτέρους, τόν τε ἀπατηθέντα, καὶ ὃν ἐξαπατᾷ· τὸν μὲν ὅτι πάσχει ἀνάξια δίκης, τὸν δὲ ὅτι ἐργάζεται ἀναγκάζει. *Et ex aquo utrumque ladit, tam eum, cui inſidias molitur, quam qui ab eo decipitur: illum quod inique perpeti aliquid cogitur: hunc, quod inferre eam ipſam injuriam compellit.* Idem.

ἐπιζήμιον, ῥᾴδιον καταμηνῦσαι. πῆς γὰρ οὐκ ἂν ὁμολογήσειε [1] τὸ μὲν ἰσότητα εἶναι πᾶσι, [2] καὶ [3] τὸ μηδὲν πλέον, δικαιοσύνης ἔργα εἶναι. τὸ δ' ἄνισόν τε, καὶ πλεονεκτικὸν, ἀδικίας; ὁ δὲ τῇ διαβολῇ καὶ τῶν λόγων λάθρᾳ χρώμενος, πῶς οὐ πλεονέκτης ἐστὶν, ὅλον τὸ ἀκροατὴν σφετερίζόμενος, καὶ προκαταλαμβάνων αὐτῶν τὰ ὦτα, καὶ λοιδορούντων, καὶ τῷ δευτέρῳ λόγῳ παντελῶς ἄωτα καὶ κατασκώπτειν αὐτὰ, ὑπὸ τῆς διαβολῆς προεμπεπλησμένα; ἑκάστης ἀδικίας τὸ τοιοῦτον, ὡς φαίην ἂν ἐγὼ οἱ ἄριστοι τῶν νομοθετῶν, οἷον ὁ Σόλων, καὶ ὁ Δράκων, [4] ἔνορκον ποιησάμενοι τοῖς δικασταῖς τὸ

sum esse Calumniatorem facile cognoscas. Quis enim non confiteatur æqualitatem in omni re, & ut non melior sit alterius sors, esse justitiæ: at inæqualitatem, & plus habendi cupiditatem, injustitiæ? Qui vero clam absentes insectatur, quî non fit pluris avidus, quippe qui auditorem totum sibi asserit, & aures ejus præoccupat, & obstruit, ac jam calumniis refertas, facit responsuro prorsus invias? Quæ sane extrema est injuria, vel optimorum legumlatorum judicio, Solonis & Draconis, qui jurejurando Senatum Athenienſem astrin-

1 Τὸ μὲν ἰσότητα] Eam initium esse justitiæ statuebat Pythagoras. Vide Iamblichum cap. 30. Cicero lib. II. de offic. cap. 12: *Ius enim semper quæsitum est æquabile. Neque enim aliter esset jus.* Tollius.

2 Καὶ τὸ μηδὲν πλέον] Malim, *nec plura sibi appetere.* Idem.

3 Τὸ μηδὲν πλέον] Definitur enim justitia, *quæ suum cuique distribuit*, apud Ciceronem lib. III. de Natura Deor. cap. 15. *Idem.*

4 Ἔνορκον ποιησάμενοι] Demosthenes, in initio Orat. de Corona, rogat Deos, ut judicibus eam mentem dent, ut non adversarium suum, sed leges & *jusjurandum* in consilium adhibeant, ὡς ὧν φησὶ ἅπασιν τοῖς ἄλλοις δικαίοις ἓν τοῦτο γέγραπται, τὸ ὁμοίως ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι, *in quo præter cetera, quæ æqua forent, & illud adscriptum, ut utramque partem pari benevolentia audirent.* Qui & rationem paulo post subjungit, cur à judicibus legislator jusjurandum præstari voluerit, videns scilicet, ὅτι τὰς αἰτίας ἓν τὰς διαβολὰς, αἷς ἐν τῷ πρώτῳ λέγειν ὁ διώκων ἰσχύῃ, καὶ ἐνίοτε τοῦ φθάνοντος παρελθεῖν, εἰ μὴ τὸ δικαζόντων ὑμᾶς ὑμῶν ἐπὶ τοῖς θεοῖς εὐσεβείαν διαφυλάττων, καὶ τὰ τοῦ λέγοντος ὕστερον δίκαια εὐνοικῶς προσδέξῃ, καὶ παραφὼν ἑαυτὸν ἴσον ἓν κοινὸν ἀμφοτέροις ἀκροατὴν, ἵνα τὰ διάγνωσιν ποιησῇ πρὸς πάντας. *Fieri non posse, ut reus criminationes & calumnias adversarii, quibus, quod prior verba faciat, prævalet, superet; nisi veritum quisque, qui judicaturi sedetis, pietatis erga Deum memores, & rei posteriore loco dicentis rationes benivolis auribus accipiat, & se ipsum æquum, & utrique parti communem auditorem exhibens, ita tandem de tota re sententiam ferat.* Senior ille è curia apud Apulejum lib. X. Milesiacor: *Nec patiar falsis criminibus petito reo manifestum homicidium perpetrari: nec vos, qui jurejurando adstricti judicatis, indultos servuli mendacio pejerare.* Solebant autem Iudices Athenis id jusjurandum quotannis repetere, quo sanctius judicarent. Isocrates in Orat. de permutatione: ἀλλ' ὀμνῦναι μὲν καθ' ἕκαστον τὸν ἐνιαυτὸν, ἃ μὲν ὁμοίως ἀκροᾶσθαι τὸ κατηγορούντων, καὶ τὸ ἀπολογουμένων. *Quum quotannis juretis, vos eadem æquitate audituros tam reos, quam accusatores.* Vnde & Plato lib. XII. de leg. Νόμον δὲ κεῖσθω, δικαστὴν μὲν ὀμνῦναι δικάζειν μέλλοντα. *Lex autem sit constituta, ut judex de re quapiam cognituras prius jusjurandum det.* Nec aliter Christiani. Sarisberiensis in Policratico lib. V. cap 12: *Et quidem judices sacramento legibus alligantur jurati quia omni modo judicium cum veritate & legum observatione disponent. Ipso quoque jure cautum est, ut sacrorum Euangeliorum scriptura terribiles ante sedem judicialem depa-*

ἐμοίας [1] ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι, καὶ τὸ τῷ εὐνοικῶς ἴσην τοῖς κεκινδυνευκόσι δικαίως μεταδιδόναι; ἄρχεις ἂν ὁ δεσπότης λόγου ἀφαιρεῖσθαι, ἰατρὸν χείρονα ἢ ἀμείνονα φαναῖ. [2] πρὶν δὲ ἀντιξετάσαι τῷ ἀπολογίαν τῇ κατηγορίᾳ, παντελῶς ἀσεβὲς ἦν, καὶ ἀνόσιον ἡγήσατο ἕκαστος τῶν κρίνειν. καὶ γὰρ ἂν ἐκ αὐτοὺς ἀγανακτῆσαι τοὺς θεοὺς εἰκότως μοι, [3] εἰ τῷ μὲν κατηγόρῳ μετ' ἀδείας ἐθέλειν ἐπιτρέποιμι, [4] ἀποφράξαντες ἂν τῷ κατηγορουμένῳ τὰ

astrinxêre, ut pari benignitate, gratiaque tam reum, quam actorem, judex audiat, usquedum proposita rei defensione, ipsius causa melior, aut deterior altera videatur. Scelestum enim & iniquum fore judicium putarunt, priusquam cum accusatione comparata esset defensio. Ad hæc, ipsos etiam Deos indignari dixerimus, si accusatori libere, quæ vult, dicendi copiam fecerimus: at obturatis defensori auribus, aut

deponantur, ibique ab initio litium ad finem usque permaneant, nec amoveantur nisi sententia recitata: quo totius consistorii latitudo, Dei ipsius repleta præsentia, omnibus ad sacrosanctas scripturas metum incutiat & reverentiam; & ab inquisitione veritatis omnis iniquitas propulsetur. vide Rittershus. ad tit. Instit. de Oblig. Salvian. epist. 4. & de illis A. Gell. lib. 14. cap. 2. *Tollius.*

1 Ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι] Aristophanes:

Πρὶν ἂν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς, ὡς ἂν δικάσαις.
Priusquam utramque audieris partem, ne pronuncies.

Item Euripides:

Τίς ἂν δίκλιν κρίνοιεν, ἢ γνοίη λόγον,
Πρὶν ἂν παρ' ἀμφοῖν μῦθον ἐκμάθῃ σαφῆ;
Quis autem litem dijudicet, aut sermonem cognoscat,
Qui non prius utriusque partis clare perceperit verba?

Seneca Medea, v. 199.

Qui statuit aliquid parte inaudita altera,
Æquum licet statuerit, haud æquus fuit.

Vnde Magistratus apud Apulejum l. x. *partim decuriones deprecari, partim populares compescere, ut rite & more majorum judicio reddito, & utrimque secus allegationibus examinatis civiliter sententia prometetur: nec ad instar barbarica feritatis, vel tyrannica impotentia, damnaretur aliquis inauditus; & in pace placida tam dirum sæculo proderetur exemplum.* P. Syrus:

In judicando semper criminosa est celeritas. Idem.

2 Πρὶν δ' ἀντιξετάσαι] Menander:

Ὁ πρὸς κατάγνωσιν ἢ πρὶν ἀκοῦσαι σαφῶς,
Αὐτὸς κατ' ἐκείνου ἐστὶ πονηρὸς κακῶς.
Qui prius damnat, quam causam recte cognoverit,
Is homo improbus est, ut qui temere crediderit. Idem.

3 Εἰ τῷ μὲν κατηγόρῳ] Egregium est Iuliani Imperatoris responsum apud Ammianum Marcellin. lib. XVIII: *Numerium*, inquit auctor, *Narbonensis paulo ante rectorem, accusatum ut furem, inusitato censorio rigore pro tribunali palam admissis volentibus audiebat: qui cum inficiatione defenderet objecta, nec posset in quoquam confutari, Delphidius orator acerrimus, vehementer impugnans, documentorum inopia percitus, exclamavit: Ecquis, florentissime Cæsar, nocens esse poterit usque, si negare sufficerit? Circa quem Iulianus: Ecquis, ait, innocens esse poterit, si accusasse sufficiet?* Idem.

4 Ἀποφράξαντες δὲ τὰ ὦτα] Contra Alexander M. apud Plutarchum in ejus vita: λέγεται δὲ καὶ τὰς δίκας διαιρεῖσθαι ἐν δεκτῇ τὰς διαπεμπούσας, ἢ χάριν τῶν τοῦ

ἀπε, ἢ τοῦ τόμου σιωπῶντες, κατεψηφιζόμεθα τοῦ ἀντιδίκου λόγου κεχειρωμένοι. Ὥστε ἐκ τοῦ δίκαιον, καὶ τὸ νόμιμον, καὶ τὸ ὅρκου τὸ δικαστικὸν, φαίη τις ἂν γίγνεσθαι τὰς διαβολάς. [1] εἰ δὲ τῷ μὴ ἀξιόπιστοι δοκοῦσιν οἱ νομοθέται, δοκιμάζοντες ὅπως δικασταὶ ἐμμελεῖς ποιήσονται τὰς κρίσεις, [2] ποιητὴν μοι δοκῶ τὸν ἄριστον ἐπαινεῖν τοῦ λόγου, εὖ μάλα περὶ τούτων ἀποφηνάμενον, μᾶλλον ἢ νομοθετήσαντα. Φησὶ γάρ, Μήτε δίκην δικάσῃς, πρὶν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς. ἡπίστευε γὰρ οἶμαι ἐκεῖνος, ὡς πολλῶν ὄντων ἐν τῷ βίῳ ἀδικημάτων, οὐδὲν ἂν τις εὕροι [3] χεῖρον, οὐδὲ ἀδικώτερον, [4] ἢ ἀκρίτους τινὰς, ἐξ ἀμοίρους λόγων καταδικάσθαι, ὅπερ ἐξ ἅπαντος ὁ διαβαλλων ἐπιχειρεῖ ποιεῖν, ἀκριβῶν ὑπάγων τὸν διαβαλλόμενον τῇ ἐξ ἀκοῆς ὀργῇ, ἐκ τῶν ἀπολογίαν τοῦ λαθραίως καὶ κατηγορίας ἀφαιρούμενος. καὶ

aut mussitanti ore, eum priori oratione subacti condemnaverimus. Itaque à justo, æquo, & judicum jurejurando calumniam abhorrere dicas. Iam ficui dubiæ fidei legum conditores videntur, quorum decreta commonent, justitia, non studio partium judicare, optimum poëtam citandum censeo, qui præclaram sententiam, imo potius hac de re legem tulit: quum dixit, *Ne litem dirimas, quin primum audiveris ambos.* Nimirum & hic intelligebat, nullam ex multis, quæ apud homines vigent, deteriorem & iniquiorem inveniri posse injuriam, quam indicta causa reum damnare. Quod omni ex parte calumniator molitur: qui, quem accusat, audientis iræ indefensum subjicit, & accusatione clancularia defensionem intervertit. Quivis enim hu-

ἑτέρου πρόσωπόν, τὸν κατηγόρει λέγοντος, ὅπως τοῦ κινδυνεύοντι καθαρὸν εὐλάβητα ἐξ ἀδιάβλητον. *Iam initio, quum judicia capitalia disceptaret, fama tenet manum eum alteri auri, dum diceret accusator, admovere solitum, reo ut alteram integram & intactam servaret à calumniis.* A qua tamen consuetudine postea desciv. *Tullius.*

1 Εἰ δὲ τῷ μὴ ἀξιόπιστοι] Hic non tam *fide dignos*, ut interpres voluit, quam *auctoritate pollentes*, quibus obtemperandum sit, τὸ ἀξιόπιστοι significat. Latini *idoneos auctores* dicerent. *Idem.*

2 Ποιητὴν μοι δοκῶ τὸν ἄριστον] Paulo ante eadem ferme hæc verba ex Aristophane citavimus, qui ea ab Homero accepit. *Idem.*

3 Χεῖρον ἢ δικαιότερον] Cleanthes apud Stobœum Serm. xi.

Κακηγορίαν οὐδὲν διαβολῆς ἔστι πω,
Λάθρα λαβοῦσα τὸν πιθανὸν μένον,
Μίσος ἀναπλάττουσ' πρὸς τὸν οὐδὲν αἴτιον.
Nihil fere tam est malignum, quam calumnia.
Hæc enim ubi clam aliquem à se persuasum decepit,
Odium exitat adversum eum, qui nihil est commeritus. Idem.

4 Ἢ ἀκρίτους τινὰς] Seneca de Ira lib. II. cap. 29. *De parvula summa judicaturo tibi res sine teste non probaretur; testu sine jurejurando non valeret. Utrique parti dares advocationem, dares tempus, ne semel audires. Magis enim veritas elucet, quo sæpius ad manum venit. Amicum condemnas de præsentibus, antequam audias, antequam interroges? illi, antequam accusatorem suum nosse liceat, aut crimen, iracteris?* Menander:

Ὁ προκαταγνώστου τις ἀκούσας πάθος,
Αὐτὸς πονηρός ἐστι πρόδηλος κακῶς. Idem.

1 Ἀπρί-

ψδ [1] ἀπαῤῥησίας, & δειλὸς ἅπας ὁ τοιοῦτος ἀνθρωπος, οὐδὲν εἰς τὸ ἐμφανὲς ἄγων, ἀλλ' ὥσπερ οἱ λοχῶντες, [2] ἐξ ἀφανοῦς πόθεν [3] τοξεύων, [4] ὡς μὴ ῥᾳδίως ἀντιβλέψαι δυνατὸν εἶναι, μὴ ῥᾳδίως ἀντιμηχανήσασθαι, ἀλλ' οὐ δίκῃ, & ἀγνοίᾳ δεῖ πολέμου διαθεῖσθαι. [5] ὃ μέγιστον ἴσθι σημεῖον, & μηδὲν ὑμᾶς τοὺς διαβάλλοντας λέγειν. ἐπεὶ εἴ τις μεθήμη καταγνοὺς ἑαυτοῦ συνεπίστατο, οὗτος οὐ μόνον & [6] εἰς τὸ φανερὸν διελέγχῃ, & [7] διδοὺς δίκην, & ἀντιξετάζῃ τῷ λόγῳ. [8] ὥσπερ οὐδεὶς ἂν ὑμῶν & πρὸ φανοῦς νικᾶν δυνάμενος, [9] ἐνέδρᾳ ποτὲ, & ἀπάτῃ χρήσεται καὶ τῇ πολεμίᾳ. Γ' δεῖ δ' ἂν τις τοιού-

hujusmodi farinæ homo formidolosus nihil palam loqui audet: sed, perinde atque qui in insidiis latent, alicunde ex abdito jaculatur: ut non sit, qui resistere, adversaque manu contendere possit: at ignaro, & inscio unde bellum inferatur, sit pereundum. Quod maximo est indicio, calumniatores nihil sani dicere. Nam, qui veræ accusationis sibi est conscius, hic utique palam arguit, corrigit, & judicio se sistit cum adversario: ut nemo, qui hostem aperta acie vincere posset, insidiis & dolo uti vellet. Cæterum id genus homines

1 Α'παῤῥησίας] Idem Seneca ibidem: *Hic ipse, qui ad te detulit, desinet dicere, si probare debuerit. Non est, inquit, quod me protrahas: ego productus negabo: aliquid nihil umquam tibi dicam. Eodem tempore & instigat, & ipse se certamini & pugnæ subtrahit. Qui dicere tibi nisi clam non vult, pane non dicit.* Verumtamen ubi deprehensi jubentur incoram accusare, ab impudentia audaciam mutuantur. Vti Apelles fecit, cum à Philippo delatos falso Aratos cogeretur præsentes arguere. Historia est apud Polyb. lib. IV. *Tollius.*

2 Ε'ξ ἀφανοῦς] Alcæus: τὰν δ' ἀφανῆ πᾶς ἕπεται δόλος. *Obscura quivis comitatur dolus.* Idem.

3 Τοξεύων] Vt Nisus apud Virgilium lib. VII. Æn. Vnde

Sævit atrox Volscens, nec teli conspicit usquam
Auctorem, nec quo se ardens immittere possit. Idem.

4 Ω'ς μηδὲ ἀντιτάξασθαι] Verte: *ut nec ex adverso consistere, nec repugnare detur.* Idem.

5 Ο' μέγιστόν ἴσθι σημεῖον] Ita & Cassander Alexandro nimium facili ad credendas de patre ejus Antipatro calumnias respondit, τοῦτο αὐτὸ σημεῖον εἶναι τῶν συκοφαντῶν, ὅτι μακρὰν ἥκουσι τοῦ ἐλέγχου, *esse id ipsum calumniæ indicium, quod procul probationibus venissent:* ut est apud Plutarchum in ejus vita. *Idem.*

6 Εἰς τὸ φανερὸν διελέγχῃ] Cicero pro Cælio, cap. 3: *Accusatio crimen desiderat, rem ut definiat, hominem ut notet, argumento probet, teste confirmet.* Idem.

7 Διδοὺς δίκην & ἀντιξετάζῃ] Potius, *persequitur, seque adversarium professus rem judicio committit:* vel, *judicio cum eo experitur.* Idem.

8 Ω'σπερ οὐδεὶς ἂν] Nobile est Alexandri M. ad Parmenionem & Polysperchontem responsum apud Curtium, lib. IV. cap. 13. nam cum Parmenio furto, non prælio opus esse censeret, assentiente præ ceteris Polysperchonte, *Latrunculorum, inquit, & furum ista solertia est, &c. Idem.*

8 Ω'σπερ οὐδεὶς ἂν] Melius, ni fallor, vertisset interpres: *uti neminem tam ignavi abjectique animi reperias, qui, quum hostem aperto marte vincere posit, dolo eum ac insidiis circumvenire malit.* Idem.

9 Ε'νέδρᾳ ποτὲ] Q. Calaber l. III. v. 76:

Κεύθεσθαι δ' ἀτάλοισιν ἀεὶ ἀγαυοτέροις λοχάασθαι.
Clanculum autem imbelles semper præstantioribus insidiantur. Idem.

τας μάλιστα [1] ἴν τε βασιλέων αὐλαῖς, & περὶ τὰς τῶν δεχόντων, & δωροδόκων φιλίας εὐδοκιμοῦσι. ἔνθα πολὺς μὲν ὁ φθόνος, μυρίαι δ' ὑπόνοιαι, πάμπολλαι δ' ἠλακατειῶν, & διαβολῶν ὑποθέσεις. ὅπου γὰρ ἀεὶ μείζους ἐλπίδες, ἐνθάδε καὶ οἱ φθόνοι χαλεπώτεροι, καὶ τὰ μίση ἐπισφαλέστερα, καὶ [2] ζηλοτυπίαι κακοτεχνέστεραι. πάντες δὲ ἀλλήλους ὀξὺ διδέρκασι, καὶ ὥσπερ οἱ μονομαχοῦντες [3] ἐπιτηρεῖσιν εἴ πῃ τι γυ-

nes in regum aulis potissimum videas versantes, & principum ac optimatum amicitia splendentes: ubi scilicet invidia crebra, innumeræ suspiciones, multæque assentandi & calumniandi occasiones. Nam ubi majores spes sese semper ostentant, hic & invidiæ sæviores, odia periculosiora, æmulationes callidiores vigent. Omnes se invicem acribus oculis intuentur, &, quemadmodum qui singulari certamine contendunt, dili-

1 Ἔν τε βασιλέων αὐλαῖς] Sarisberiensis in Policratico lib. VII. cap. 24. *Ceterum detractores & invidos sic in curia videbis abundare, ac si in eam, quasi totius orbis sentinam, comfluxerint.* De adulatoribus autem Plutarchus in libello, de discrimine amici & adulatoris ita loquitur: Ἔπ δ' ὤμοις ὁ Σιμωνίδης τὴν ἱπποτροφίαν φησὶν οὐ λακύθῳ ὀπαδεῖν, ἀλλ' ἀρέσκοισι πυρφόροις, ὅτῳ τὴν κολακείαν ὁρῶμεν οὐ πένησι, οὐδὲ ἀδόξοις, οὐδὲ ἀδυνάτοις ἀκολουθοῦσαν, ἀλλ' οἴκων τε & πραγμάτων μεγάλων ὀλισθήμα & νόσημα γινομένην· πολλάκις δὲ & βασιλείας & ἡγεμονίας ἀνατρέψασαν. *Atque ut Simonides ait, equos alendi studium non lecythos comitari, sed agros frugiferos: ita videmus adulatores non pauperibus se adjungere, aut ingloriis & plebeiis, sed magnarum familiarum rerumque amplarum ruinam hanc morbumque esse, qui sæpe etiam regna imperiaque subvertat.* Plato in epist. ad Dionysium: Ἐ'ώρων γὰρ & τότε, καὶ νῦν ὁρῶ, τὰς μεγάλας οὐσίας, καὶ ὑπερβαλλούσας, οὐ τι ἰδιατῶν, καὶ μονάρχων, σχεδὸν ὁσωνοῦν ἂν μείζους ὦσι, τοσούτῳ πλείους & μείζους οὗτοι διαβάλλοντας, καὶ πρὸς ἡδονὴν μὴ αἰσχρὰς βλάβης ὑμνοῦντας τρεφούσας, ἢ κακοῦ ἀδὲν μεῖζον γίγνεσθαι πολίτῃ τε & ἰδιώτῃ ἐξεπίστασθαι. *Videbam id temporis, & adhuc video, magnas & immensas opes tum privatorum hominum, tum monarcharum, quo fuerint abundantiores, eo plures majoresque calumniatores alere, quique cum turpi damno ad gratiam loquuntur: quo nihil detestius divitia, altaque potentia generant.* Q. Curtius adulationem *perpetuum malum regum* vocat, *quorum opes sæpius assentatio, quam hostis everterit:* lib. VIII. cap. 5. Vnde Galenus de Dignotione & Curat. proprior. affectuum, virum veridicum explorare docens: Καὶ πρῶτον, inquit, ἐὰν ἴδῃς αὐτὸν ὅτι τὰς τῶν πλουσίων τε & σφόδρα δυναστῶν, ἢ & τὰς τῶν μοναρχῶν οἰκίας ἁπάντα σωιχῶς, γίγνωσκε μάτην ἀκηκοέναι τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ἀληθοῦσιν ἅπαντα· ταῖς γὰρ τοιαύταις κολακείαις ὑπεστιν & τὸ ψεῦδεσθαι. *Ac primum quidem, si eum videris divitum domos aut potentium, sive etiam regum, frequentantem, certo tibi persuadeas velim, frustra rumorem illum ad aures tuas accidisse, qui de ejus integritate in dicendo verum ferebatur. Hujusmodi enim adulationibus mentiri cognatum est.* Tollius.

2 Ζηλοτυπίαι κακοτεχνέστεραι] Sed nulla versutior aut fraudulentior supplantandi, calumniandique ratio, quam laudando. Nam & hanc invidia reperit aulicorum. Καινὸς γὰρ δόλος, inquit Polyb. IV. ὃν τῶν ὄφεσι τρόπῳ διαζῶντας τὸ μὲ φέροντας, ἀλλ' ἐπαινοῦντας λυμαίνεσθαι δεῖ τοὺς πέλας· ὅρατε δὲ μάλιστε & πρῶτον τοιαύτη κακοτεχνήματα, καὶ βασκανία, καὶ δόλῳ ὂν τῶν περὶ τὰς αὐλὰς διατριβόντων, καὶ τῶν τούτων πρὸς ἀλλήλους ζηλοτυπίας & πολυτροπίας. *Novus enimvero calumniandi modus hic est inventus, cum non obtrectando, sed laudando alicui nocetur. Quæ malignitas, invidia, & fraus ab illis primo fuit excogitata, qui in aulis principum vitam degunt: ea est illorum hominum æmulatio inter ipsos, ea avaritia.* Quare jure Tacitus in Agricolæ vita *pessimum genus* vocat *inimicorum, laudantes.* Idem.

3 Ἐπιτηρεῖσιν εἴ πῃ τι] Homerus de Achille cum Hectore pugnante, Il. χ'. v. 319.

Ωὼς

ρωσῆν μέρος ἰπάσειν ἢ σύμμετρον. [1] καὶ πρῶτος αὐτὸς ἤκιστος εἶναι βυλόμενος, παρωθεῖται, καὶ διασκαπίζειν τὸ πλησίον, καὶ τὸ ἐπὶ αὐτὸ εἰ δυνατὸς, ὑπωθεῖ, καὶ ὑποσκελίζει. [2] ἔνθα ὁ μὴ χρηστὸς ἀτεχνῶς οὗς ἀνατέτροφε, καὶ διασείειν. καὶ τὸ παλαιὸν, ἅπαξ ἐξίωσε. ὁ δὲ ἡλκωμένος αὖτε, καὶ ἐπὶ τοῖς τοιούτοις κακοηθείας παραινέτης, [3] οὐδὲν

diligenter obſervant, num aliquam corporis partem nudam & male munitam conſpiciant. Et cum quiſque velit primas obtinere, proximum ſummovet, & amolitur, & priorem, ſi poſſit, convellit, & ſupplantat. Hic, ſiquis eſt vir frugi, prorſus ilico ſubvertitur, & avellitur, denique ignominioſe expellitur. Verum qui aſſentandi eſt peritior, & ad hujuſmodi nequitiam habilior, pro-

Ὥς αἰχμῆς ἀπέλαμπ' ὀξύκορος, τὸν δ' Ἀχιλλεὺς
Πάλλεν δεξιτερῇ, φρονέων κακὸν Ἕκτορι δῖῳ,
Εἰσορόων χρόα καλὸν, ὅπη εἴξειε μάλιστα, &c.
Sic ex cuſpide fulgor ſplendebat bene acuta, quam Achilles
Vibrabat dextera, cogitans malum Hectori divino.
Inſpiciens corpus pulchrum, ubi cederet maxime.

Similiter fere Virgilius de Darete l. v. Æneidos:

Ille, velut celſam oppugnat qui molibus urbem,
Aut montana ſedet circum caſtella ſub armis,
Nunc hos, nunc illos aditus, omnemque perertat
Arte locum, & variis aſſultibus irritus urget. **Tollius.**

1 Καὶ πρῶτος αὐτὸς ἤκιστος εἶναι βυλόμενος] Seneca lib. III. de Ira, cap. XXXI: *Nulli ad liena reſpicienti ſua placent. Inde diis quoque iraſcimur, quod aliquis nos antecedat, obliti quantum hominum retro ſit; &, paucis invidentes quantum a tergo ſequatur ingentis invidentia.* Idem.

2 Ἔνθα ὁ μὴ χρηστὸς] Plutarchus de diſcrim. amici & adulatoris: ἔτος ἢ τὸν ἀληθινὸν ὑποδεῖ φίλος, καὶ ὡς ἥδιστα πλησιάζειν· ἂν ἢ μὴ δυνήται, φαιδρῶς μὲν ὑποστείλῃ, καὶ περίπτει, καὶ τέτηπεν, ὡς ἀμείνονας, λάθρα δ' ὑφίησί τινας ὁ ὑποσπείρῃ διαβολάς· κρυφίᾳ ἢ λόγῳ κνίσαι τὸν ἄλγος, κἂν μὴ παντελῶς δύσις ἐξεργάσηται, τὸ τῆς Μηδίας φυλάττῃ μεμνημένος· ὧν ἢ ὁ Μήδιος τῷ πρὸ τοῦ Ἀλέξανδρον χρῆσθαι καλῶν οἷον ἤξαρχος, καὶ συρίσας κορυφαῖος ὅτι τοῦ ἀρίστου σωτῆρος ἐπιλαθέσθαι ἂν ἐκέλευον ταῖς διαβολαῖς, διδάσκων, ὅτι κἂν θεραπεύσῃ τὸ ἕλκος ὁ δεδηγμένος, ἡ ἀλλὰ μένῃ τὸ διαβολῆς· ταύταις μέντοι ταῖς ἀλαῖς, μᾶλλον δὲ χαλεπαίναις ὁ χρησιμώτατος διαβεβλῆσθαι Ἀλέξανδρος ἀπώλεσε τὸν Καλλισθένη, καὶ Παρμενίωνα, καὶ φιλώτην, &c. *Adulator autem veros amicos arcet, neque appropinquare ſinit: aut, ſi hoc non poteſt, palam quidem eos demulcet, colitque, & admiratur, ut meliores: clanculum autem ſubmittit aliquas & ſpargit calumnias. Vbi autem occultus ſermo ulceris pruritum excitavit, ſi non ſtatim rem perſecit, memoria tamen tenet atque obſervat Medii dictum. Fuit is Medius chori adulatorum, qui Alexandrum cingebat, veluti princeps, & calumniatorum ſummus, præſtantiſſimis imminens. Iubebat autem ſuos audaciter calumnias jacere, iiſque mordere alios: docens, tametſi admorſus ulcus ſanarit, tamen calumniæ cicatricem manſuram. His quidem cicatricibus, ac vomicis, aut gangranis potius & cancris corroſus Alexander Calliſthenem perdidit, & Parmenionem & Philotam,* &c. Cujus quidem Philotæ hiſtoriam ab æmulo Cratero per calumniam ſubverſi opere pretium eſt legiſſe apud Curtium lib. VI. cap. 8. quæ mirum in modum hæc, & ſequentia illuſtrat. *Idem.*

3 Εὐδοκιμεῖ, καὶ ὅλως φθίσεις κρατεῖ] Hæc ita potius interpretarer: *primas tenet,*

κιμεῖ, καὶ ὅλως φθόνος κρατεῖ. τὰ δὲ ἔργα ὁμήρου πάνυ ἐπιληθόμενοι, ὅτι [1] Ἕκτορος ἐνάλιος, καὶ τὸν κρείττονα κρατοῦντα. τοιγαροῦν, ὡς ἐπὶ μικροῖς καὶ [2] ποικίλας καὶ ἀκάλλων ὁδὸς ἐπινοοῦσιν, ἵν' τι σχίζῃ ἐπισφαλέστατα εἶναι ἡ τῆς ἀληθοληῆς. τὴν μὲν ἀρχὴν, λόγου φθόνῳ ἡμιτονέλπιδος λαμβάνουσα. εἰκῇ πότερα ἦ, καὶ τραγικὰ ἐπάγουσι τὰ πάθη, καὶ πολλῶν συμφορῶν ἀνάπλεα. Οὐ μὴν τοι μικροῦ, οὐδ' ἁπλοῦν ἐστι τοῦτο, ὡς ἂν τις ὑπολάβοι, [3] ἀλλὰ πολλῆς μὲν τέχνης, σὺν ὀλίγῃ ἢ ἀσχολίας, ἀκεραίας δὲ τινος ἐπιμελείας δεόμενον. ὃ γὰρ ἂν τοσοῦτον ἔβλαπτεν ἡ ἀληθολή, εἰ μὴ πιθανόν τινα τρόπον ἐκίνει. ᾗδη ἂν ἰσχύσει τῶν πάντων ἰσχυροτέραν ἀληθείαν, εἰ μὴ πολὺ τὸ ἐπαγωγὸν, καὶ πιθανὸν, καὶ μυρία ἄλλα παρεσκεύασο κ' τῶν ἀκουόντων. Διαβάλλεται μὲν ἂν ὡς τὸ πολὺ μάλιστα [5] ὁ πανοῦργος. καὶ ἀλη-

probatur, denique ſuperat. Quibus verum Homeri carmen comprobatur: *Victorem & victum Mavors communis ademit.* Quocirca cum de rebus non exiguis inſtituatur certamen, alii in alios varias nocendi vias comminiſcuntur quarum compendioſiſſima & periculoſiſſima Calumniæ via: cujus principium ducitur ab invidia inter ſpem metumque fluctuante: ſed quæ miſerabiles, tragicos, & multis calamitatibus refertos exitus affert. Nec certe facile, ſimplexve eſt hoc quadruplatoris ſtudium, ut forte alicui videatur: ſed arte multiplici, ſolertia non mediocri, & accurata diligentia opus habet. Non enim tam gravem noxam infligeret Calumnia, niſi in ſpeciem vero ſimilia narraret: neque rerum omnium validiſſimam veritatem opprimeret, niſi appoſitis ad inducendum, & perſuadendum argumentis, aliiſque ſexcentis artibus inſtructa auditores deciperet. Porro calumnia plerumque appetitur potiſſimum, qui in honore eſt: ob quem poſte-

net, & illum denique pravertens ſuperat: quandoquidem exemplo ſuo hujus Homerici dicti veritatem confirmant.

Mars dubius ſæpe & victorem ſtravit ovantem. Tollius.

1 Ἕκτορος ἐνάλιος] Hectoris verba ſunt Iliad. Σ. v. 309. Livius lib. XXVIII. cap. 19: *ubi Mars communis & victum ſæpe erigeret, & affligeret victorem.* Propert. II. 27: *Cum Mavors dubias miſcet utrimque manus.* Ovid. I. Amor. el. 9: *Mars dubius*, &c. *Idem.*

2 Ποικίλας ὁδὸς ὑπνοῦσιν] Vnde invidiam πολυμήχανον & πάνουργον θηρίον Photius vocat, epiſt. prima, commate ις'. *Idem.*

3 Ἀλλὰ πολλῆς μὲν τέχνης] Vere. nam, ut ait Plautus Captiv. II. 1:

Doli non doli ſunt, niſi aſtu celas:
Sed malum maximum, ſi id palam provenit. Idem.

4 Οὐδ' ἂν κατόρθωσε] Cicero, pro Cluentio, cap. 65: *Hoc uno modo ſæpe multorum improbitate depreſſa veritas emergit, & innocentia defenſio intercluſa reſpirat: quod aut ii, qui ad fraudem callidi ſunt, non tantum audent, quantum excogitant: aut illi, quorum eminet audacia, atque projecta eſt, à conſiliis malitia deſerantur. Quod ſi aut confidens aſtutia aut callida eſſet audacia, vix ulla reſiſti modo poſſet.* Idem.

5 Ὁ πανοῦργος] Satisberienſis lib. VII. Policratici, cap. 24: *Vbique tamen, qui illuſtribus clareſcunt meritis, acrius invidia toxicato dente reduntur.* Velleius

Pa-

πεῖτο, [1] τοῖς ὑπολειπομένοις αὐτῆ ἐπίφθονον. ἅπαντες γὰρ τῷδ' ἐπιζώζουσι, καθάπερ τι κώλυμα, καὶ ἐμπόδιον προσιόμενοι. καὶ ἥκιστα οἷόν τε πρῶτον αὐτὸς ἔσεσθαι, [2] τὸν κορυφαῖον ἐκεῖνον ὑπολιορκήσας, καὶ τὴν φιλίας διαπεδησάμενος. οἷον [3] καὶ ἐπὶ τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσιν ἐπὶ τῷ δρομέων γίνεται. κἀκεῖ γὰρ ὁ μὲ ἀγαθὸς δρομεὺς, [4] τὴν ὕπαληγα δύσας καὶ ἀπισώσας, [5] μόνον δ' πρόσω ἐφιέμενος, καὶ τῷ διώκοντι ἀπο-

posterioribus est invidiosus: quo fit ut omnium telis affectetur, ceu obex, objectumque ipsis impedimentum. Seque primum fore quisque putat, quum sublimem illum expugnarit, & amicitia excusserit. Quale quiddam in gymnicis ludis accidit cursoribus: ubi strenuus cursor, fractis ilico carceribus, solum primas affectans, animumque ad metam adjiciens, inque pedum velocitate spem

Paterc. lib. II. c. 40: *Numquam eminentia invidia carent.* Livius lib. XLV. cap. 35. de Paulo Macedonico, cui triumphus negabatur: *Intacta invidia media sunt; ad summa fere tendit.* Apollodorus Comicus:

Πρὸς γὰρ τὸ λαμπρὸν ὁ φθόνος βιάζεται.
Nam rebus obstat praelustribus invidia.

Cyprianus de Zelo & Livore: *Quanto ille, cui invidetur, successu meliore profecerit, tanto invidus in majus incendium livoris ignibus inardescit.* Philo ἀεὶ γὰρ ὁ φθόνος τοῖς μεγάλοις εὐτυχήμασιν ἀντίπαλος. *Invidia semper magnae felicitatis adversaria est.* Lucretius lib. III:

Consimili ratione ab eodem sape timore
Macerat invidia, ante oculos illum esse potentem,
Illum adspectari, clarus qui incedit honore:
Ipsi se in tenebris volvi, caenoque queruntur.

Infinita porro sunt, quae in hanc sententiam cum apud Graecos, tum apud Latinos Scriptores belle dicta reperias. *Tollius.*

1 Τοῖς ὑπολειπομένοις] *Nam qui invidet, minor est*, ut ait Plinius lib. VI. epist. 17. Et, secundum Plautum in Captiv. Act. III. Sc. 4:

Est miserorum, ut malevolentes sint, atque invideant bonis. Idem.

1 Τοῖς ὑπολειπομένοις] Melius, dignatione inferioribus. *Idem.*

2 Τὸν κορυφαῖον ἐκεῖνον] Vento, *modo principem illum & in fastigio dignationis collocatum, expugnaverit, ac de illo amicitia gradu deturbaverit.* Idem.

3 Καὶ ὅτι τοῖς γυμνικοῖς] Pindarus Isthm. Carm. IV:

Ἔστιν δ' ἀφνεᾶ τύχᾳ
Καὶ μεγαλύνον,
Πείρᾳ τέλος ἄκρον ἐκβᾶσ'.
Τῶν τε γὰρ δίδοι τέλος,
Καὶ κρέσσον' ἄνδρων χειρόνων
Ἐσφαλε τέχνα καταμίξαισα.

Id est,

Est tamen incertitudo fortuna etiam pugnantium, priusquam ad finem summum veniant. Horum enim dat finem, & virorum deteriorum ars corripiens praestantiorem supplantat. Idem.

4 Τὴν ὕπαληγα δύσας καταπεδήσας] Τ' ὕπαληξ sive βαλὶς, item γόμμι Polluci, repagula, quae Latini *Carceres* vocabant, quibus apertis, non *fractis*, ut interpres habet, emittebantur currus. Videtur hic extentus funis fuisse, quo velut repagulo cursores continebantur; eoque remisso procurrebant. *Idem.*

5 Μόνον τῷ προσω] Interpres vertit *primas affectare*, ac si τὸ πρωτεῖον legeretur. Ἀλλ' πρόσω ἐφιέμενος, est: *tota mente intentus in spatium, quod cursu conficiendum restat,*

ἐκείνως πρὸς τὸ τέρμα, καὶ τοῖς ποσὶ τῷ ἐλπίδα τοῦ νίκης ἔχων, ἢ πλησίον ἰδὲν κακεργεῖ, ἰδέ τι τοῦ κῦ τὰς ἀγωνίσεις πολυπραγμονεῖ. ὁ δὲ κακὸς ἐκεῖνος, [1] καὶ ἀναδλος ἀνταγωνιστής, ἀπογνὺς τῷ ὲκ ἔχειν πρὸς ἐλπίδα, ἐπὶ τῷ κακοτεχνίαν ἐτράπετο. καὶ τοῦτο μόνον ἐξέπαυνος σκοπεῖ, ὅπως τὸ τρέχοντα ἐπισχών, ἢ ἐμποδίσας, ἐπισυμεῖ. ὡς εἰ τοῦτο ληφθείη, ὲκ ἂν ποτε νικήσαι δυνάμενος. ὁμοίως δὲ τοῖς καὶ παῖς φιλίαις τοῦ δύδαμένων γίγνεται. [2] ὁ γὰρ προέχων, αὐτίκα ἐπιβουλεύεται. [3] καὶ ἀφύλακτος ἐν μέσῳ ληφθεὶς τοῦ δυσμενῶν, ἀνηρπάσθη. οἱ δὲ ἀγαπῶντες, καὶ φίλοι δοκοῦσιν, ἐξ ὧν ἄλλοις βλάπτειν ἔδοξαν. τὸ, τε ἀξιόπιστον τοῦ ληστολῆς ὃς ὡς ἔτυχεν ἐπινοοῦσιν, ἀλλ' ἐν τούτῳ τὸ πᾶν αὐτοῖς εἶναι ἔργον, δεδοικότι τι προσαφῆ ἀπρόοπτον, μηδὲ ἀλ-

spem victoriæ habens, vicino non incommodat, neque aliorum certatorum res curat. Contra ignavus ille, & imbellis adversarius, desperata celeritate, animum ad fraudem convertit. Atque hoc solum in universum spectat, quomodo currentem objecta remora, vel impedimento, reprimere possit: quæ ni succedant, nunquam queat vincere. Haud aliter in ambiendis magnatum amicitiis accidit: apud quos qui prominet, statim insidiis involvitur, & incautus ab æmulis captus discerpitur. Hi deinde diligi, & amici videri incipiunt, eo quod aliis incommodarint. Iam quod Calumniæ fidem faciat, non temere excogitant: sed in coloris delectu toti occupantur, metuentes ne quid absoni, aut alieni attexant.

restat, *quo id absolvat.* Nemo hunc locum melius interpretabitur, quam Virgilius lib. v. Æneidos:

——— *Signoque repente*
Corripiunt spatia audito, limenque relinquunt
Effusi, nimbo similes: simul ultima signant.

Quod ad verbum est, τὸ διανοίαν ὑποτίνουσι πρὸς τὸ τέρμα. Tollius.

1 Καὶ ἀναδλος ἀνταγωνιστὴς] Cicero Philippica x. cap. 1: *Declarasti enim verum esse id, quod ego semper sensi, Neminem alterius, qui sua consideret, virtutis invidere.* Idem.

2 Ὁ γὰρ προέχων] Pessime interpres exposuit, *qui prominet.* Repone, *qui ceteris antistat:* ut apud Catullum:

Veranni, omnibus e meis amicis
Antistans mihi milibus trecentis. Idem.

3 Καὶ ἀφύλακτος] Cyprianus de simplicitate Prælatorum: *Facilior cautio est, ubi manifesta formido est; & ad certamen animus ante præstruitur, quando se adversarius confitetur.* Verum, ut bene Seneca, *Professa perdunt odia vindicta locum.* Idem.

4 Ἐν μέσῳ ληφθείς] Non satisfacit mihi interpres. Malim, *circumventus rapitur.* Eleganter Ausonius in Cupidine Crucifixo locum hunc illustrat:

——— *Hostemque unum loca non sua nactum*
Facta nube premunt. Trepidantem, & capta parantem
Suffugia, in cœtum media traxere caterva.
Elizitur mastio, &c.

Contra apud Ciceronem pro Cluentio, c. 65: *Innocentia defensio sæpe multorum improbitate intercluſa respirat.* Idem.

1 Τὰ

λότερον. ὡς γῶν ἐπὶ πολὺ [1] τὰ προσόντα τῷ Δημοσθένει [2] πρὸς τὸ χεῖρον μεταβάλλοντες, οὐκ ἀπιθάνους ποιοῦντι τὰς κατηγορίας. οἷον, ὁ μὲν ἰατρὸν Δημοσθένην ὡς φαρμακέα. ὁ πλούσιον ὄ, ὡς τύραννον. [3] ὁ τυραννικὸν ὄ, ὡς προδοτικόν.

xant. Sic plerunque ejus, quem deferunt, rationes in deterius interpretando, probabiles reddunt accusationes. Medicum veneficii; locupletem affectatæ tyrannidis; tyrannum proditionis insimulant. In-

1 Τὰ προσόντα] Hic sunt vel fortunæ, vel ingenii, vel quæcunque alia bona, commoda, conditio: quæ alicui adsunt, quibusve conspicuus est. *Tollius.*

2 Πρὸς τὸ χεῖρον μεταβάλλοντες] Basilius Magnus de Invidia: Δεινὸν ὂ ταῖς εἰς τὸ χεῖρον παραλήψεσι τὸ ἐπαινετὸν διαπύσαι, καὶ ἐν μέτρῳ ψέγειν ἃ ἐχρῆν διαβάλλειν. *Improbum autem est, in pejus deflectendo quod laudabile est culpare, & è malitiæ vicinia virtutem criminari.* Satisberiensis lib. VII. Policratici, capite 24. de calumnia loquens: *Et nunc quidem*, inquit, *bona aliena pervertit, nunc minuit: mala autem fingit, qua non sunt; aut magnificat, & extollit, si qua sunt.* Contra ea Quintilianus lib. II. cap. 12: *Est præterea quædam virtutum vitiorumque vicinia, qua maledicti us pro libero, temerarius pro forti, effusus pro copioso accipitur.* Sic & in amore, & in amicitia vitia proximarum virtutum appellationibus velantur. Lucretius lib. IV:

Nigra melichrus est, immunda & fœtida acosmos.
Casia pallidior, nervosa & lignea dorcas, &c.

Et apud Theocritum Battus Idyll. X:

Βομβύκα χαρίεσσα, Σύραν καλέουσι τὸ πάντες,
Γύαν, ἁλικάωτον. ἐγὼ δ' μόνος μελίχλωρον.
O Bombyce venusta, omnes te Syram vocant,
Tenuem, sole adustam. ego vero solum flavam mellis instar.

Est item apud Aristænetum illius vitiorum in melius interpretationis amatorium exemplum, lib. I. epist. 18: Καὶ ὁ μήν τις τῶν νέων, ὅπη σιμὸς, ἐπίχαρις παρά σοι καλεῖται καὶ παινεῖ· τὸ δὲ τὸ μυκτὸν βασιλικὸν ὄρος· τὸ δὲ διὰ μέσου τέτων. ἐρεῖς ἐμμετρότητα ἔχειν· μέλανας δὲ ἀνδρικὸς ὀνομάζεις, λευκὰς δὲ θεῶν παῖδας σεσοιρικὰς· μελιχρώτας δὲ οἷς τέρομά τι, ἀλλ' ἀποίημα εἶναι. Vbi nisi & in Platone ita legeretur, & à Plutarcho in σεσοαποίημα mutatum esset, χρῶμα pro ποίημα legerem. Neque vel ita tamen Platonis mihi locus sanus esse videtur. Μελαγχλώρους δὲ ἓ τέρομα οἷς πυὸς ἄλλα ποίημα, ὑ ἱερᾶ ὑπουρεζομένη τὸ ἓ θύρεος φέρον ἡ ὠχρότητα, ἐὰν ὄπ ὥρα ᾖ. Lege, μελαγχλώρους, (sive μελίχρους, ut alii malunt) δὲ ἓ τέρομα οἷς δὲ ἀλλ' χρῶμα εἶναι ἱερᾶς &c. ad plures illi sermo institutus est, sic ut τὸ οἷς vitiosum esse quivis facile deprehendat. Ceteræ mendæ manifestæ sunt. Posset autem τὸ ποίημα facies verti: nisi quis σεσοαποίημα cum Plutarcho malit: cujus vocis vim Cicero pluribus explicat, lib. II. de Oratore cap. XIV: *ut cum in sole ambulem, etiamsi aliam ob causam ambulem, fieri natura tamen, ut colorer.* De Amicitia locus est eximius, sed prolixior, apud Horatium lib. I. sat. 3: ubi tandem livorem nostrum, & animi æruginem perstringit, dicens:

At nos virtutes ipsas invertimus; atque
Sincerum cupimus vas incrustare. probus *quis*
Nobiscum vivit! multum demissus homo. *illi*
Tardo *cognomen* pingui damus. *pro* bene sano,
Ac non incauto, fictum, astutumque *vocamus*, &c.

Plura ad Lucret. & Horatium Lambinus congessit, quæ describere nolo, ne aliemæ fructum diligentiæ videar velle intercipere. *Idem.*

3 Τὸν τυραννικόν] Malim, *tyrannidis*, vel *tyranni ministrum*, quam *tyrannum*, vertere. *Idem.*

σιότε μὲν τοῦτο ὁ ἀκροώμενος αὐτὸς ὑποβάλλει τὴν ἀμφιβολὴν τοῖς διαφοροῦσι. καὶ ὅπως τὸ σκέμμα τοῦτον οἱ κακοήθεις αὐτοὶ ἀρμοζόμενοι, ὑφαρπάσωσιν. ὡς μὲν γὰρ ζηλότυπον αὐτὸν ὄντως ἴδωσι, διενόησε φασὶ τῇ γυναικὶ συνδεῖπνον. καὶ ἀπιδὼν εἰς αὐτὴν, ἀπεστέναξε. καὶ [1]ἡ Στρατονίκη πρὸς αὐτὸν ἐμάλακισε, καὶ ὅλως ἐρωτική. καί τινες δὲ μοιχικαὶ πρὸς αὐτὸν αἱ διαβολαί. ὡς δὲ ποιητικὸς ἦν, καὶ ἐπὶ τούτῳ μέγα φρονῶν, μετὰ Διὸ ἐχλεύασέ σε [2]Φιλόξενον τὰ ἔπη, καὶ διέσυρε, [3]καὶ ἄμετρα εἶπεν αὐτὰ, καὶ κακοσιώητα. πρὸς δὲ τὸ ὑστεῖν, καὶ φιλόξενον, ἄηδον, καὶ ἀόσιον ὁ φίλον διαπάλλεται, καὶ ὡς τὸ θεῖον παρωθούμενον, καὶ τὴν πρόνοιαν ὑφιέμενον. [4]ὁ δὲ ἀκούσας, οὕτως μύωπι λαφ ὤτος τυπεὶς, διακεκαυτευμένος τὸ εἰκὸς, καὶ ἀπέραπτεν τὸν φίλον, καὶ ἀπειμένας τὸν ἀκελεῖ ἔλεγχον. ὅλως γὰρ τὰ τοιαῦτα ἐπινοῦσι, καὶ λέγουσιν, ἃ μάλιστα ἴσασιν εἰς ὀργὴν δυνάμενα παροξύναι τὸν ἀκροώμενον.

Interdum auditoris affectus ſua calumniis diſcrimina ſuppeditat: ad cujus mores hi maligni homines ſeſe accommodantes, ſcopum attingunt. Nam ſi zelotypum ipſum eſſe perſpexerint: annuit, inquiunt, ille uxori tuæ inter epulas, eamque intuitus ſuſpiravit: Stratonice viciſſim ſuave quiddam, & amatorium: alia item, quæ ad ſuſpicionem adulterii faciunt. Sin poëticæ ſtudioſus illa arte ſibi placeat: Per Iovem tua carmina Philoxenus irriſit, infectatus eſt, hiulca & lege ſoluta dixit. Apud religioſum, & pium, impietatis, & flagitii accuſatur amicus, quaſi numen rejiciat, & providentiam neget. Tum auditor, ceu œſtro in aurem immiſſo, excandeſcit, ut eſt conſentaneum, & re nondum accurate cognita, amicum averſatur. Talia fere ſunt, quæ ab impuris iſtis confinguntur & dicuntur; cum ea norint audientis animum ad iram maxime poſſe pro-

1 Η' Στρατονίκη] Alluſit partim ad hiſtoriam Antiochi Seleuci R. filii, qui novercæ amore flagrans ope Medici voti compos fuit factus: partim ad calumniam, qua Combabus fuit impugnatus apud eundem Seleucum, ac ſi Stratonices manifeſtarius adulter eſſet. Utramque noſter fuſe exponit in libello de Dea Syria: illam Plutarchus in vita Demetrii Poliorcetæ: quam breviter item noſter attigit in Icaro-Menippo: Σελεύκῳ δὲ Ἀντίοχον ἑώρων γλαυκίσκην διαλύοντα λάθρα τὴν μητρυιάν. *Seleuci autem filium Antiochum videbam clam Stratonicæ novercæ innuentem.* Ex hac hiſtoria effictam habes narratiunculam apud Ariſtænetum lib. I. epiſt. XIII. Repoſui autem, ejecta *uxoris* voce, nomen proprium, in quo ad hiſtoriam reſpicitur, quam expoſuimus. Mox legam *ἀνδρὸς*. Interpres non nimis bene vertit. *Tollius.*

2 Φιλόξενον] Nobilis poëta Lyricus, qui cum Dionyſii tyranni carmina liberius damnaret, ab eo in Latumias detruſus eſt: unde Tarentum aufugiens Dionyſio revocanti epiſtolam miſit una litera O, id eſt ω, notatam. plura Suidas. Meminit & Plutarchus de fortuna Alexandri, orat. II. in initio. *Idem.*

3 Καὶ ἄμετρα] *Hiulca*, interpres. Rectius, *immodulata*, ut Horatius in Arte:

Non quivis videt immodulata poëmata judex. Idem.

4 Ὁ δὲ ἀκούσας] Verte: *quo ille*, ſc. amicus, *audito, ſtatim velut œſtro percitus auribus, uti par eſt, inflammatur, & moram accurata inquiſitionis non ferens, averſatur amicum, repellitque. Plane enim iſtiuſmodi mendacia confingunt, quæ ex maxime norunt audientis animum ad iram poſſe provocari.* Idem.

1 Καὶ

καὶ ἔνθα τοῦτός ἐστιν ἔπαινος ὑπισχνούμενοι, ἐπὶ σπουδὴν τοῦ δίκαια, καὶ ἀκριβῶς ζητεῖν εἰς αὐτόν. ὥστε τῇ ἀδικουμένῃ ὀργῇ πεπαρασκευασμένον [2] μηκέτι σχολὴν ἄγειν τῇ ἐξετάσει τὴν ἀληθείας. ἀλλὰ καὶν θέλῃ τις ἀπολογεῖσθαι, μὴ πυθέσθαι τοῦ κατηγόρου τὰ ἀκριβέστερα, [3] ὡς ἀληθῆ πεποιημένα. [4] Ἀνυποψίατον γὰρ ὂν τὸ εἶδος τῆς διαβολῆς, τὸ ὑπανοίατον τῆς ἀκόσμου ἐπιθυμίας. ὁπότε δὲ παρὰ Πτολεμαίῳ [5] τῷ Διονύσῳ ἐπικληθέντι, ἐμέθυσέ τις, ὃς διέβαλε [6] τὸν Πλατωνικὸν Δημήτριον, ὅτι ὕδωρ τι πίνῃ, καὶ μόνος τῶν ἄλλων γυναικεῖα οὐκ ἐνεδύσατο ἐν τοῖς Διονυσίοις. καὶ εἰ μὴ κληθεὶς [7] ἔωθεν ἔπινέ τι, πάντων ὁρώντων, καὶ λαβὼν

provocare. Et qua parte quisque præstat, cognoscentes, illa ipsum telis jaculisque petunt: ne auditor, subita conturbatus ira, aliquod vero cognoscendo collocet otium: deinde ei, qui se purgare velit, non attendat, inopinato crimine, tanquam vero præoccupatus. Etenim ea calumniæ species est efficacissima, quæ cum auditoris cupiditate conflictatur: quando etiam apud Ptolemæum cognomento Dionysum quispiam olim Demetrium Platonicum accusavit, quod in Bachanalibus aquam biberet, solusque omnium mulieribus non fuisset indutus. Ac nisi mane vocatus vinum bibisset omnium in conspectu, & sumta veste Ta-

1 Καὶ ἔνθα τοῦτός ἐστιν] Sic Alexander Parmenionis auctoritatem moleste ferens, à Cratero in Philotam; invidiosa illius & suspiciosa commemoratione accenditur: Curtius l. VI. cap. 8. sic Nero à Capitone Cossutiano in Thraseam inflammatus, quod non adfuisset in Poppeæ Sabinæ consecratione, quam Nero præ ceteris dilexerat: Tacitus lib. XVI. cap. 22. Sic apud Phædrum libertus ille,

Adjecit id, quod sentiebat maxime
Dolitorum amanti.

Ceterum exemplorum ὅσα κάνις. Benedictus male legit ἀφῶτος, pro τοῦτος, vertitque *& qua parte præstat.* nos emendavimus & contextum, & interpretationem, vertentes, *& qua quisque parte maxime vulneri patet.* Tollius.

2 Μηκέτι σχολὴν ἄγειν] Verterim: *indaganda, seu perscrutanda, veritati non modo non vacet: verum etiam si quis objectum crimen diluere voluerit, non admittat defensionem, insolentia audita criminationis, tamquam veritate præoccupatus.* Idem.

3 Ὡς ἀληθῆ] Nisi ἀληθῆ hic neutro genere accipitur pro substantivo, legendum hic vel ἀληθία, quod malim; vel ἀληθές, ut ad ἀκριβέστερα referatur. *Idem.*

4 Ἀνυποψίατον γὰρ ὄν] Atticismus, pro, ἀνυπονόητον γὰρ ἐστι. Sic Homerus Iliad. Θ. v. 306:

Μήκων δ' ὡς ἑτέρωσε κάρη βάλε, ἣν τινα κήπῳ
Καρπῷ βριθομένην, νοτίῃσί τε εἰαρινῇσιν.

Pro βεβριθυῖαν. Pro ὁπότε malim, ἅς ποτε. Idem.

5 Τῷ Διονύσῳ ἐπικληθέντι] Qui undecimus fuit Ptolemæorum. *Idem.*

6 Τὸν Πλατωνικὸν Δημήτριον] Cujus & Antoninus Imp. meminit lib. VIII. cap. 22. adeatur Ionsius in Histor. Philosophica. *Idem.*

7 Ἔωθεν ἔπινε] Quo nihil viro gravi turpius, nisi cum res poscit, aut jubet valetudo: antiquis autem rarum, & insuetum, ut etiam Apostolos illud diei tempus ab ebrietatis potuerit suspicione vindicare. Res igitur erat extremæ luxuriæ, quam & feminæ adamabant nequiores Apuleius lib. IX. *Quanto me felicior*

ἂν [1] ταραντινίδιον, [2] κύμβαλά τε, καὶ προσωρχήσατο, ἀπολώλει ἄν, ὡς ἐγὼ ἡδέως τῷ βίῳ ἐβασ-

Tarentina, cymbala pulsasset, & saltasset, plane periisset; quod

Daphne vicina, qua mero & prandio matutino saucia cum suis adulteris voluptatur. Idem eodem libro: *matutino mero, & continuo stupro corpus emancipavat.* Tollius.

1 Ταραντινίδιον] Pollux lib. VII. cap. 17: καὶ μὴν τὸ ταραντινίδιον διαφανές ἐστιν ἔνδυμα, ὀνομασμένον ἀπὸ τῶν ταραντίνων χρήσασθαι πρώτων. *Est autem pellucida vestis, Tarantinidion, ita à Tarentinorum usu luxuque appellata.* Hesychius: Ταραντινὸν, sive, ut alii legunt, ταραντινίδιον, ἱμάτιόν τι γυναικεῖον λεπτὸν, κρόσσους ἔχον ἐκ τῆς ἑνὸς μέρους. *Tarantinidium, vestimentum muliebre tenue, fimbrias, seu villos habens ab una parte.* Vtebantur eo plerumque meretrices. Lucian. in dial. meretr. Οὐκ αἰσχύνῃ μόνη τῶν ἑταιρῶν ἐκ ἀλλόκοτον, ἐχ ὅρμον, ἢ ταραντινίδιον ἔχουσα. Apud Pollucem cap. XIII. lib. VII. fragmentum est veteris poetæ, Παρθένῳ δ' εἶναι δοκεῖ, φορῶν κροσσωτὸν, καὶ γυναικεῖαν στολήν. *Virgo esse videtur, gerens fimbriatas vestes, & muliebrem stolam.* Muliebri autem veste Bacchus amicichatur. Vide Senecam. Et Tragœdi, omnesque Dionysiaci artifices, quorum nota *Syrmata.* Apud eundem Pollucem, Λυδῶν χιτών τις βακχέα, διονυσιακὸς, σατύρης. Et apud Hesych. βακχάραι χιτῶνες, ἐσθῆτες αἱ θρᾴκιαι βάκχαι. Hinc & Bacchus βασσαρεὺς dictus. Commentator vetus Horatii l. I. od. XVIII: Bassareus *dictus est liber pater à genere vestis Baccharum:* unde & *Baccha* Bassaridis *dicta Pers.* Bassaris & *Lyncem.* Bassaris *enim genus vestis est, ad pedes usque demissa, dicta à* Bassara, *loco Lydiæ,* ubi fit. Vbi *Bassara* pro *Bassaris* legendum videtur. Verum Etymologici auctor & in etymologia, & in ipsa nominis denotatione variat. Quamquam etiam *Bassaris* apud Persii Scholiasten inveni, ad Sat. I. v. 101: *Bassarides,* inquit, *Bacchæ. Quibusdam videtur à genere vestis, qua Liber pater utitur, demissa ad talos, quam Thraces* Bassarin. *Quidam à vulpibus, quarum pellibus Bacchæ succingebantur. Vulpes Thraces* Bassares *dixunt.* Idem.

2 Κύμβαλά τε] Cymbala namque cum saltatione jungebantur in Deorum effeminato cultu: præsertim in festis Bacchi, Herculis, & Matris Deum Cybeles. Iustinus de Ptolemæo Philopatore, lib. XXX: *adduntur instrumenta luxuria, tympana & crepundia;* sive, ut alii malunt, *crepitacula.* Vbi tamen τὸ *crepundia* ab interprete esse censuerim. Nam de eodem loquens Plutarchus tympani tantum meminit. Sed, uti dixi, & cymbala in ejusmodi festis solemnia fuere. Apulejus de Gallis Cybeles, lib. VIII. Milet. *Qui per plateas & oppida cymbalis & crotalis personantes, Deamque Syriam circumferentes mendicare compellunt.* Lucretius lib. III.

Tympana tenta tonant palmis, & cymbala circum
Concava, raucisonoque minantur cornua cantu.
Et Phrygio stimulat numero cava tibia mentis.

Erant autem ea vel ex ære, vel è buxo, quæ mutuo collisu non ingratum sonum edebant. Ausonius in Epist. ad Paulinum XXV;

Cymbala dant ictu sonitum: dant pulpita saltu
Icta pedum: tentis reboant cava tympana tergis.

Propertius lib. III. el. XVI; ad Bacchum:

Levis odorato cervix manabit olivo,
Et series nudos veste fluente pedes.
Mollia Dircæa pulsabunt tympana Thebæ;
Capripedes calamo Panes hiante canent.
Vertice turrigero juxta Dea magna Cybelle
Fundet ad Idæos cymbala rauca choros.

Anthol. lib. IV. de Herc. & Baccho:

Αἰμ-

λέως, ἀλλ' [1] ἀνύποπτος ἦν, καὶ ἀνύβριστος τῆς Πτολεμαΐδος τρυφῆς. [2] Ὥστε ὁ Ἀλέξανδρος, μεγίστη τότε ἂν ἀπάντων διαβολὴ λάβοι, εἰ ἔλοιτό τις μὴ σέβειν, μηδὲ προσκυνεῖν τὴν Ἡφαιστίωνα. ἐπεὶ γὰρ ἀπέθανεν Ἡφαιστίων, ὑπὸ τοῦ ἔρωτος Ἀλέξανδρος ἐζήλωσε προθεῖναι τὸ τοῦτο τῇ λοιπῇ μεγαλοφυΐᾳ, [3] καὶ θεὸν χειροτονῆσαι τὸν τετελευτηκότα. Δήμους δὲ νεὼς τε ἀνέγειραν αἱ πόλεις, καὶ τεμένη κατεδείμαντο, καὶ βωμοὶ, καὶ θυσίαι, καὶ ἑορταὶ τῷ καινῷ τούτῳ θεῷ ἐπετελέσθησαν. [4] καὶ ὁ μέγιστος ὅρκος ἦν ἅπασιν, Ἡφαιστίων. εἰ δέ τις ἢ μεθιάσειε πρὸς τὰ γιγνόμενα, ἢ μὴ φαίνοιτο πάνυ σπουδῇ, θανάτῳ ἐπεκρέματο ἡ ζημία. ὑπολαμβάνοντες οἱ κόλακες τῷ μεγαλοπρεπεῖ τούτῳ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐπιθυμίαν, πρόσχημα εὐθὺς, καὶ ἀνάζωπύρουν, [5] ὀνείροις δι-

quod regis moribus non delectaretur, ſed Ptolemæi deliciis infenſus eſſet, & adverſarius. Apud Alexandrum graviſſimi criminis reus fiebat, qui colere & adorare nollet Hephæſtionem. Nam poſteaquam is è vivis exceſſit, amore victus Alexander, ad reliquam funeris magnificentiam additum voluit, ut mortuus inter Deos Hephæſtion haberetur. Continuo civitates ei templa condiderunt, delubra dedicarunt, aras, victimas, & feſta novo huic Deo conſecrarunt. Eratque nomen Hephæſtionis jusjurandum omnium religioſiſſimum. Siquis autem vel riſiſſet ad ea quæ fiebant, vel non omni ſtudio colere viſus eſſet, culpa capitalis erat. Aſſentatores autem perſpecta hac juvenili Alexandri cupiditate, ei ignem & fomitem addere cœperunt, ſomnia narrantes

Ἀμφοῖν ἥ τε λαμπτηρίδες εἴκαλα δ' ὅπλα
Νεβρὸς, λεοντῆ, κύμβαλα δὲ, πλαταγή.
Sudorumque pares metæ, paria arma: leonis
Exuviæ, hinnuleus, cymbala cum ſtrepitu.

Eleganter ad rem Tertullian. de Pallio: *Atquin alius & ſericatus & crepidam aratus inceſſit, & ut digne quidem Bacchantibus indumentis aliquid ſubtinniret, cymbalo inceſſit.* Tollius.

1 Ἀνυποπτος] Exprobrator. Lactantius lib. v. cap. 6: *Et quoniam mores ac vitia regis imitari genus obſequii judicatur, abjecerunt omnes pietatem; ne exprobrare regi ſcelus viderentur, ſi aliter vivorent.* Vid. Tacit. xvi. 22. Et Lactant. l. v. cap. 9. p. 482. Iſocr. p. 10. *Idem.*

2 Ὥστε ὁ Ἀλέξανδρος] Malim ita vertere: *Ita & apud Alexandrum hac omnium maxime valebat calumnia, ſiquis neque colere ut Deum, neque adorare velle Hephæſtionem deferebatur.* Idem.

3 Καὶ θεὸν χειροτονῆσαι] Pluribus hæc Arrianus, Curtius, Plutarchus in vita Alex. M. *Idem.*

4 Καὶ ὁ μέγιστος ὅρκος] De Caligulâ Suetonius refert, eum inter cetera amoris erga Druſillam documenta nunquam deinceps niſi *per numen Druſillæ* dejeraſſe. Idem in morte Iulii Cæſaris narrat, controverſias quaſdam à plebe *interpoſito per Cæſarem jurejurando* diſtractas: & Claudium Imp. *jusjurandum* ſibi *neque ſanctius* neque *crebrius* inſtituiſſe, quam *per Auguſtum*: quin & violata perjurio numina iſta gravius vindicata, quam ſi quis per ipſum Iovis numen, aut majorum gentium Deos pejeraret. Sic ut vere dixerit Tertullianus in Apologetico: *Citius denique apud vos per omnes Deos, quam per unum geniam Cæſaris pejeratur.* Idem.

5 Ὀνείροις] Id enim inter divinitatis ſigna. Vnde & ægrotantes, & futura

γέμενοι δὲ Ἡφαιστίωνος, [1] ἐπιφανείας τινὰς, καὶ ἰάματα προσαπτόντες αὐτῷ, καὶ [2] μαντείας ἐπιφημίζοντες. καὶ πάλιν, ἤγουν [3] παρέδρῳ, καὶ [4] ἀλεξικάκῳ ἐφέστ. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἡδέως τι ἀκούων, καὶ τὰ πλάσματα [5] ἐπίστευε, καὶ μέγα ἐφρόνει, ὡσπερεὶ καὶ Θεοῦ παῖς ὢν μόνον, ἀλλὰ καὶ Θεοὺς ποιεῖν δυνάμενος. πόσους τοίνυν οἰόμεθα τῷ Ἀλεξάνδρῳ φίλους δοκεῖ τὸν κοινὸν ἐκεῖνον ἀπολωλῶτα Ἡφαιστίωνος θειότητος, διαβληθέντας, ὡς ὑπὸ τιμῶσι [6] τὸν κοινὸν ἀπάντων Θεὸν, καὶ διὰ τοῦτο ἐξελαθέντας, καὶ τῆς βασιλέως φιλίας ἐκπεσόντας; τότε δὲ

tes Hephæſtionis, apparitiones quaſdam, & medelas ei attribuentes, ejuſque oracula prædicantes: denique aſſeſſori, malorumque depulſori Deo ſacra fecerunt. Alexander autem hæc jucunde audiebat, tandem etiam ut veris fidem habebat, & gloriabatur, quod non modo Dei filius eſſet, ſed Deos etiam creare poſſet. Quot igitur Alexandri amicos putamus illam Hephæſtionis divinitatem tum male habuiſſe, quum accuſarentur, quod communem omnium Deum non colerent: ideoque expellerentur, & regis benevolentia exciderent? Tunc temporis Aga-

prænoſcere cupientes, in Deum, Æſculapii præcipue, & Serapidis, nec non Apollinis, ſeſe templa conferebant, per ſomnium illorum voluntatem, reſponſave expiſcaturi. *Tolius.*

1 Ἐπιφανείας] Illuſtravit hanc vocem, locumque Luciani, Vir illuſtris Ezech. Spanhemius in V. Diſſertatione de re Nummaria: quod opus à me juventuti nunquam non erit commendatiſſimum. *Idem.*

2 Μαντείας] Et oracula ad auctoritatem novo Deo conciliandam efficta. Æmulatus eſt in Antinoo Hadrianus, quem non ſecus ipſe, ac Hephæſtionem Alexander, dilexerat. Spartianus in ejus vita: *Et Græci quidem volente Hadriano eum conſecraverunt, oracula per eum dari aſſerentes, qua Hadrianus ipſe compoſuiſſe jactatur.* Idem.

3 Παρέδρῳ] Servius in VII. Æneid. *Revera Virbius eſt numen conjunctum Dianæ, ut matri Deum Attis, Minervæ Erichthonius, Veneri Adonis.* Id eſt πάρεδρον. Πάρεδροι etiam σωμάθρονοι dicti, teſte Heſychio, quamquam viri docti τοὺς παρέδρους τοῖς σωμάθρονοις inferiores exiſtimant, & ordine, & dignatione. quin & Gallus ſeſe apud noſtrum in dialogo ſui nominis πάρεδρον Ἐμὲ jactat. *Idem.*

4 Ἀλεξικάκῳ] Quod Herculi, quem æmulabatur Alexander, cognomen datum in Deorum numerum cooptato. Fuit item Apollinis cognomen, de quo videndus Pauſanias in Atticis, pag. VI. *Idem.*

5 Ἐπίστευε] Iuvenalis Sat. IV:

Quid apertius? Et tamen illi
Surgebant criſta. Nihil eſt, quod credere de ſe
Non poſſit, cum laudatur dis æqua poteſtas. Idem.

6 Τὸν κοινὸν ἀπάντων Θεὸν] Erant enim & peculiares vel populis, vel familiis, ſeu gentibus Dii; Auſon. in Cæſaribus:

Æneadum generis qui ſextus & ultimus heres,
Poliuit, & clauſit Iulia ſacra Nero,

Inprimis heroes in Deûm numerum relati; ut populo Romano Quirinus. Cæterum, qui plura Deorum nomina deſiderat, uni tantum culta vel cognita populo, legat cap. XXIV. Apologetici Tertulliani, & lib. IV. Auguſtini de Civitate Dei, cap. 8. & paſſim. Sermon. VIII. Theodoretiad infideles Græcos, &c. *Idem.*

1 Τὰ-

Ἀγαθοκλῆς ὁ σάμιος, [1] ταξιαρχῶν παρ' Ἀλεξάνδρῳ, καὶ παράμενος παρ' αὐτῷ, μικρῷ δεῖν [2] συνηγωνείρχθη λέοντι, διαβληθεὶς ὅτι δακρύσαι παρεῖναι τὸν Ἡφαιστίωνος τάφον. ἀλλ' ἐκεῖνον μὲν λέγεται βοηθῆσαι Περδίκκας, [3] ἐπομοσάμενος καὶ πάντας θεοὺς, καὶ καθὸ Ἡφαιστίωνος, [4] ὅτι δὴ κυνηγετοῦντι οἱ φανῆναι σαφῶς τὸν θεὸν ἐπισκῆψαι, εἰπεῖν Ἀλεξάνδρῳ, φείσασθαι Ἀγαθοκλέους. οὐ γὰρ ὡς ἀπιστοῦντα, οὐδὲ ὡς ἐπὶ νεκρῷ δακρύσαι, ἀλλὰ τῷ πάλαι συνηθείας μνημονεύσαντα. ἡ γὰρ ἡλικία, καὶ ἡ διαίτη, τότε μάλιστα χεῖρον ἔχειν ἔφασαν τὸ Ἀλεξάνδρου πάθος σωληνηρόν. [5] καθάπερ γὰρ ἐν ἁλιευτικῇ τὸν ἐπὶ τὰ ὑγρὰ, καὶ ἀπόκρημνα, καὶ ἄσφαλῆ τείχη Agathocles Samius, qui apud Alexandrum centurio in honore erat, parum abfuit quin cum leone committeretur, accusatus, quod sepulchrum Hephæstionis præteriens illachrymasset. Verum illi opem tulisse fertur Perdiccas, Deos omnes, ipsumque Hephæstiona juratus, Deum in venatione sibi clare visum mandasse, ut Alexandro diceret, Agathocli esse parcendum, qui non ut mortuum lachrymasset, & quod vanam Hephæstionis divinitatem crederet, sed quod pristinæ familiaritatis meminisset. Sic igitur affecto Alexandro, locus assentationi, & calumniæ aptissimus fuit. Nam quemadmodum hostes urbem oppugnaturi, non altam, non præcipitem, non munitam

1 Ταξιαρχῶν] Verte; *Ordinum ductor, quique magno apud Alexandrum in honore erat.* Tollius.

2 Συνηγωνείρχθη λέοντι] Alludit ad historiam Lysimachi, quem Alexander Leoni objecerat. *Idem.*

3 Ἐπομοσάμενος] Eodem fermè dolo, quo Iulius Proculus usus, interfecto, seu discerpto à Patribus Romulo, quo desiderium plebis leniret. Adi Livium lib. 1. & Florum, cap. 1. *Idem.*

4 Ὅτι δή] Legebam initio, ὅτι Ἰδὴ. verum τὸ ὅτι eleganter sæpe παρέλκει. Idem.

5 Καθάπερ γὰρ ἐν ἁλιευτικῇ] Eadem in Halieuticis similitudine usus est Oppianus lib. v:

Ὡς δ' ὅτε δυσμενίων βεβαρὼς λόχος ἀντία δίων
Ἀθρόος ἱμπλάσῃ μεσάτῳ ὑπὸ νύκτα δαΐους,
Εὖ δόντας δὲ κίχησι φυλακτῆρας περὶ πυλεῶν
Ἀρηϊ δεδρυόωντας, ἐνιπλήξας δ' ἐδάμασσεν.
Ἐν δὲ τότ' ἐπειγ' ἔκιεν τε πόλιν, καὶ τύρσιν ἐπ' αὐτὴν
Θαρσαλέοι κατέδυσαν, πυρὶς βέλος, ἔκτιος ἄτλη,
Δηλήσουσι δόμοισιν αἰζηρὰ φέροντες
Ὡς τότε &c.
Ac veluti insidiæ media sub nocte propinquant
Hostibus occulto, & curis somnisque solutos
Excubias arcis nactæ sub Marte quieto,
Cadunt; & sternunt custodum corpora passim:
Hinc propere evadunt summa ad vestigia muri,
Audaceſque locant flammas in arce micantes,
Vrbis casura signum, torremque ferentes,
Qui sit robustus jam prensa malleus arcis:
Sic tunc &c.

Vt & Apulejus ex parte lib. v. Metam. *Tunc nactæ jam portis patentibus nudatum foro-*

προσίασιν οἱ πολέμιοι, ἀλλ' οὐ τὴν ἀφύλακτόν τι μέρος, ἢ σαθρὸν αἰσθωνται, ἢ ταπεινὸν, ἐπὶ τοῦτο πάσῃ δυνάμει χωροῦσιν, ὡς ῥᾷστα παρεισδῦσαι, καὶ ἐλεῖν δυνάμενοι, ὅτω δὲ οἱ διαβάλλοντες, [1] ὃ, τι ἂν ἀσθενὲς ἴδωσι τῆς ψυχῆς, καὶ ὑποσαθρον, καὶ εὐπίστακτον, τοῦτω προσέρχονται, [2] καὶ προσάγουσι τὰς μηχανὰς, καὶ τέλος, συμπολιορκοῦσι, μηδενὸς ἀντιπαρορμῶντος, μηδὲ τὸν ἔφοδον ἀποκρουομένου. εἶτ' ἐπειδὰν σύντονος ἅπαξ πιχῶν γένηται, πυροῦσι πάντα, καὶ καίουσι, καὶ σφάττουσι, καὶ ἐξελαύνουσιν, οἷα εἰκὸς ἁλισκομένης ψυχῆς, καὶ ἐξωθουμένης ὁδοποιουμένης, ἔρημα εἶναι. μηχανήματα δ' αὐτοῖς καὶ δόλος ἤτε ἀπάτη, καὶ τὸ ψεῦδος, ἥ τε ἀπορκία, καὶ [3] προσλιπάρησις, καὶ ἀναισχυντία, καὶ ἄλλα μύρια ῥᾳδιουργήματα. ἡ δὲ μοχθηρία πασῶν, ἡ κολακεία ἐστὶ, [4] συρίττης, μᾶλλον δὲ ἀδελφή τις ὑπὸ τῆς Διαβολῆς. Οὐδεὶς γὰρ οὕτω χαλεπὸς ἐστὶ, καὶ ἀδαμάντινον τεῖχος τὴν ψυχὴν προβεβλημένον, ὃς οὐκ ἂν ὑποδύσῃ προς τὰς τῆς κολακείας Διαβολάς. καὶ ταῦτα, ὑποτρυπήσης, καὶ τὰς θεμελίους ὑφαιρήσης τῆς Διαβολῆς. καὶ τὰ μὲν ἐντὸς, ταῦτα. ἔνδοθεν δὲ, πολλαὶ προδοσίαι συναγωνίζονται, τὰς χεῖρας ὀρέγουσαι, καὶ τὰς πύλας ἀνατετῶσαι, καὶ πάντα τρόπον τὴν ἁλώσιν δὲ ἀκόνητον συμπροθυμούνitam mœnium partem invadunt: sed quam non custoditam, debilem, humilemve norunt, in eam totis viribus impetum faciunt, ut qua facillime ingredi, & rerum potiri queant. Ita calumniatores, quod in auditoris animo languidum, fragile, & accessu facile viderint, illud adoriuntur, eoque suas machinas adducunt: denique nemine obsistente: hostilemque impetum sentiente, expugnant: deinde intra muros, cuncta igni ferroque devastant, jugulant, expellunt: qualia verisimile est fieri animo capto, & mancipato. Artes sunt ipsis adversus absentem, fallacia, mendacium, perjurium, obsecratio, impudentia, aliæque sexcentæ astutiæ: quarum omnium maxima est assentatio, Calumniæ cognata, imo soror. Nemo enim tam generoso est animo, & adamantino muro septus, qui adulationis calumniis non succumbat: idque cum calumnia suffodiat, & fundamenta subtrahat. Atque hæc quidem sunt, quæ foris adveniunt. Intus autem multæ proditiones adjuvant, manus porrigunt, portas aperiunt, omnibusque modis expugnationi auditoris una incumbunt. Ac

vis animum facinorosæ mulieres, omissis tecta machina latibulis, destrictis gladiis fraudium simplicis puellæ paventes cogitationes invadunt. Tollius.

1 Ὅ τι ἂν ἀσθενὲς] Themistius Orat. III: Καὶ ὅτε ἂν αἴσθηται αὐτὴν ἔρημα εἰσοικισαμένη καὶ σμικρὸν ὑποτρυπήσασα καὶ ὑλίγχη τὰ θεμέλια τῆς ἀσθενείας. *Quæ ubi ad votum succedere sibi conatus suos senserit, perblande irrepens paulatim eum subruit, & scrutatur, qua parte minime munitus, ac minime valens est.* Idem.

2 Καὶ προσάγουσι τὰς μηχανάς] *Eique suas machinas admovent.* Idem.

3 Προσλιπάρησις] Non est *obsecratio*, uti reddidit interpres: sed est *assiduitas* in calumniando; aut si ita mavis, in assentando simul & calumniando, qua quasi obtunditur ille, quem in amicum veterem volunt concitare. *Idem.*

4 Συρίττης] Πρόδρομον ὑπακρισεως vocat Themistius, *emissariam simulationis.* Idem.

1 Τὸ

μθμεν. πρῶτον μέν, [1] τὸ φιλόκαινον, ὃ φύσει πᾶσιν ἀνθρώποις ὑπάρχει, καὶ [2] τὸ ἀφίκορον. ἔπειτα δέ, τὸ πρὸς τὰ παραφάσκοντα τῶν ἀκουσμάτων ἐπόμβριον. ὅ γὰρ οἶδ' ὅπως ἡδόμεθα πάντες λαθρηδὸν, καὶ πρὸς τὰς λεγομένας, καὶ [3] μεστὰς [4] ὑποψίας ἀκούοντες. οἶδα γάρ τινας ὅτι ἡδέως χαρακαλιζομένους τὰ ὦτα ὑπὸ τῶν διαβολῶν, ὥσπερ τὰς πτερυγίοις κνωμένους. ἐπειδὰν τοίνυν καὶ τούτων ἀπάντων συμμαχήσωσι, καὶ πρόθυμα αὐρῶσιν οἴμοι, καὶ ἑδὲ δυσχερὴς ἡ νίκη γένοιτο, μηδενὸς ἀντιπαρεκβαίνοντος, μηδ' ἀμυνομένου τοῖς προσβολαῖς ἀλλὰ δι' ἀκόντων, ἑκόντων ἑαυτὸν ἐνδιδόντων. Ε διαλογ. πρῶτον μέν, [1] τὸ φιλόκαινον, ὃ φύσει πᾶσιν ἀνθρώποις ὑπάρχει, καὶ [2] τὸ ἀφίκορον. ἔπειτα δέ, τὸ πρὸς τὰ παραφάσκοντα τῶν ἀκουσμάτων ἐπόμβριον. ὅ γὰρ οἶδ' ὅπως ἡδόμεθα πάντες λαθρηδὸν, καὶ πρὸς τὰς λεγομένας, καὶ [3] μεστὰς [4] ὑποψίας ἀκούοντες. οἶδα γάρ τινας ὅτι ἡδέως χαρακαλιζομένους τὰ ὦτα ὑπὸ τῶν διαβολῶν, ὥσπερ τὰς πτερυγίοις κνωμένους. ἐπειδὰν τοίνυν καὶ τούτων ἀπάντων συμμαχήσωσι, καὶ πρόθυμα αὐρῶσιν οἴμοι, καὶ ἑδὲ δυσχερὴς ἡ νίκη γένοιτο, μηδενὸς ἀντιπαρεκβαίνοντος, μηδ' ἀμυνομένου τοῖς προσβολαῖς ἀλλὰ δι' ἀκόντων, ἑκόντων ἑαυτὸν ἐνδιδόντων. Ε διαλογ.

Ac primum quidem hæ sunt, rerum novarum studium, ac præsentium fastidium, quod hominis ingenio à natura est insitum: deinde vero, quod ad rerum incredibilium auditionem sequitur. Nescio enim quo pacto gaudemus omnes clanculum, quum plenas suspicione delationes audimus. Quibusdam enim comperi aures calumniis ita suaviter titillari, ac si pennis confricarentur. Proinde quum talibus adjuti sociis irruerint, vi utique capiunt, nec ægre paratur victoria, ubi nemo repugnat, nec vim propulsat: sed, qui audit, ultro seipsum dedit: qui ve-

1 Τὸ φιλόκαινον] Plinius lib. XII. Nat. Hist. cap. I. *Est natura hominum novitatis avida.* Plinius Iunior lib. VIII. epist. XVIII: *aures hominum novitate lætantur.* Hinc Homerus:

Τῷ γὰρ δοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείουσ' ἀνθρωποι,
Ἢ τὸν ἀκουόντων νεωτάτη ἀμφιπέληται. Tollius.

2 Τὸ ἀφίκορον] Propertius lib. II. eleg. 33:

Elevat assiduos copia longa viros.

Monetque Isocrates ad evitandam illam satietatem, τὰς αὐλήξεις μὴ ταυτὰς ποιεῖν τοῖς αὐτοῖς. *ne sapius eosdem alloquamur*, in orat. ad Demonicum. Eximium hac de re præceptum est apud Ciceronem de amicitia cap. 19: *Non enim*, inquit, *amicitiarum esse debent, sicut altarum rerum, satietates. Vetertima quaque, ut ea vina, quæ vetustatem ferunt, esse debent suavissima: verumque illud est, quod dicitur, multos modios salis simul edendos esse, ut amicitiæ munus expletum sit. novitates autem, si spem afferunt, ut tamquam in herbis non fallacibus factus appareat, non sunt illa quidem repudianda: vetustas tamen suo loco conservanda est.* Idem.

3 Μεστὰς ὑποψίας] Gnome Gr.

Τ' ὑπόνοια δεινόν ἐστιν ἀνθρώποις κακόν.
Suspicio grave est hominibus malum.

Vide quæ ad cap. III. P. Syrus:

Ad tristem partem strenua est suspicio. Idem.

4 Τ' ὑποψίας] Recte igitur Seneca in ira devitatione monet *tollendam ex animo suspicionem & conjecturam, fallacissima irritamenta*; lib. II. de Ira, cap. XXIV. Idem lib. III. cap. XXX: *Taurum color rubicundus excitat: ad umbram aspis exsurgit: ursos leonesque mappa provocat. Omnia, quæ natura fera ac rabida sunt, consternantur ad vana. Idem inquietis & stolidis ingeniis evenit; rerum suspicione feriuntur.* Ausonius in epist. ad Paulinum:

Nec qua compositis male suada & credula causis
Concinnat verisimilis suspicio culpæ.

Ita enim illic legendum: non, *male suada credula causis*, uti partim Cel. Græv ius vidit, partim nos emendandum judicamus. *Composita causa* sunt fictæ calumniæ. Sic Phædr. f. I:

Qui fictis causis innocentes opprimunt.

ζαλλομένῳ ἢ, [1] τῷ ἐπιβουλῷ ἀγνοοῦντι. ὥσπερ γὰρ ἐν νυκτὶ πόλεως ἁλισθείσης, καθεύδοντες οἱ διαβαλλόμενοι φονεύονται, καὶ τὸ πάντων οἰκτιστον, ὁ μὴ σὺν εἰδότι τὰ γεγυμνασμένα, προσέρχεται τῷ φίλῳ φαιδρός, ἄν τι μηδὲν φαῦλον ἑαυτῷ συνεπισταμένῳ, καὶ τὰ σπουδῇ λέγῃ, καὶ ποιεῖ, πανὶ πρόσω ὁ ἄθλιος συνδρομῇ. ὁ δέ, ἢν μὲν ἔχῃ τι γνησιαῖον καὶ ἐλεύθερον, καὶ παῤῥησιαστικὸν, ῥήξας [2] ἐξέῤῥηξε τὴν ὀργὴν, καὶ τὸ θυμοῦ ἐξέχεε. καὶ πλὴν, τῷ ἀπλοϊκῶς προαιδόμενον, ἔγνω μᾶλλον καὶ ἐφίλησε πεπρωγμένος. ἢν δ' ἀγχινέστερος, καὶ πεπεισμένος, προσίεται μὲν, καὶ προσμειδιᾷ [3] τοῖς χείλεσιν ἄκροις, μισεῖ δέ, καὶ λάθρᾳ τὰς ὀδόντας διαπρίει. καὶ [4] ὡς ὁ ποιητής φησι, [5] βυσσοδομεύει τὴν

vero accusatur, insidiarum est ignarus. Nam haud aliter qui deferuntur, atque qui captis urbibus pereunt, dormientes trucidantur. Et quod est omnium maxime miserabile, hic rerum actarum nescius, amicum hilari vultu adit, ut nullius mali sibi conscius, & consueta dicit, facitque, insidiis omnifariam miser obsessus. Tum ille, si homo ingenuus est, & liber, ac confidens, iram illico rumpit, animumque effundit: denique prævisa defensione, agnoscit se adversus amicum absre tuisse exacerbatum. Sin autem ignaviore est, & abjectiore animo, admittit quidem, summisque labiis arridet: verum odit, & clam dentibus frendet: ac, ut inquit Poëta, iram in animo molitur. Quo

Hic autem lubens legam; ἀσὶ πάντες θεοὶ τὰς λαθραίας λεγομένας, καὶ μ. ἀσ. διαβολάς. Tollius.

1 Τῷ ἐπιβουλῷ ἀγνοοῦντι] Egregie Cicero Verrina 11. cap. 14: *Eum qui palam est adversarius, facile cavendo vitare possis: hoc vero occultum, intestinum, ac domesticum malum non modo non existit, verum etiam opprimit, antequam perspicere atque explorare potueris.* Facete Hispani,

Del agua mansa me guarde Dios, que
de la brava me guardaré.

Id est,

A flumine leni ac placido me Deus tutum præstet:
A torrente facile me ipse tutabor. Idem.

2 Ἐξέῤῥηξε τὴν ὀργὴν] Seneca de Ira l. 11. cap. 29: *Quid est inquisus, quam secreto stridere, palam irasci?* Idem.

3 Τοῖς χείλεσιν ἄκροις] Hoc est, non ex animo. Sic *summis labiis hospitem invitare*, dixit Hieronymus. noster autem, ἀπ' ἄκρων χειλῶν φιλοσοφεῖν, in Apologia. & in Dialog. Meretr. ἀπ' ἄκρου τοῦ χείλους ἔχειν. plura Erasm. in Adagiis. *Idem.*

4 Ὡς ὁ ποιητὴς φησι] Homerus O'δυσ. ρ.

Ἐσθλὰ μὲν φρονέοντες, κακὰ δ' ἔφραζον βυσσοδομεύοντ.

Bona præcantes, mala autem in pectoribus occultabant loquentes.

& O'δυσ. θ. in adult. Martis & Ven. de Vulcano: κακὰ φρονεῖ βυσσοδομεύων. Est & apud Hesiodum, δόλια φρονεῖ βυσσοδομεύων. *Dolum mente occultens.* Hesychius: βυσσοδομεύει, ἐνθυμεῖται, μηχανᾶται, ὑποκεκρυμμένας βουλεύεται, ἢ ἐν βάθει. Noster in Philopatride; μύχιον δὲ βυσσοδομεύεις, ἄνω δὲ κάτω περιτολᾷς, πολυπραγμονεῖς. Idem.

5 Βυσσοδομεύει τὴν ὀργὴν] Namque, ut in Medea Seneca,

Ira quæ tegitur, nocet
Professa perdunt odia vindictæ locum. Idem.

1 Ἀδι-

ὀργήν. Ὃ δὴ ἐγὼ οὐδὲν οἶμαι [1] ἀδικώτερον, οὐδὲ ἀλογιστότερον, [2] συνδεικνύναι τὸ χεῖλος, ὑποτρέφειν τῷ χολῷ, καὶ τὸ μῖσος ἐν αὑτῷ κατακλείσαντα αὖξειν, [3] ἕτερα μὲν κάθηται φρονοῦντα ἐν φρεσίν, ἄλλα δ' λέγοντα. [4] καὶ ὑποκινούμενον [5] ἱλαρᾷ τῷ κωμικῷ προσώπῳ, μάλα ἐπιπλήττοντα, καὶ γάμους τραγῳδίαν. [6] Μάλιστα δ' τοῦτο πάσχουσιν, [7] ἐπειδὰν πάλαι φίλος ὁ ἐνδιατελῶν δοκῶν εἶναι τῷ ἐνδιαβαλλομένῳ, ποιῆται

Quo utique homine nihil putem injustius, nihil servilius, qui admorso labro bilem intus alit, odiumque intra se conceptum auget, dum aliud in mente occulit, aliud in ore habet, & plenam affectibus tragœdiam in se commovet. Tuncque potissimum hoc faciunt, quum simile facit delator, qui delati olim amicus videtur

1 Α' δικώτερον] Cæcilius apud A. Gellium lib. xv. cap. 9:

Nam ii sunt inimici pessimi, fronte hilaro,
Corde tristi: quos neque ut apprehendas, neque ut mittas, scias. Tollius.

2 Ε'νδεικνύναι τὸ χεῖλος] More indignantium. Vide Etasm. in Adag. *Mordere Labium.* Idem.

3 Ε'τερα μὲν κάθηται] Achillis verba sunt apud Homerum Iliad. i:

Ε'χθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσιν,
Ὅστις ἕτερον μὲν κεύθῃ ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο δὲ βάζῃ.
Ille mihi invisus, non secus ac inferni porta,
Qui aliud in animo versat, aliud autem loquitur.

Hinc Phocylides:

Μηδ' ἕτερον κεύθειν κραδίῃ νόον, ἀλλ' ἀγορεύειν.
Neque aliam occultes in corde sententiam, alia proloquens.

Et tamen, ut P. Syrus ait:

Homo semper in os fert aliud, aliud cogitat. Idem.

4 Καὶ ὑποκινούμενον] Non cepit hæc interpres. Repone igitur; *& hilari mimicoque vultu tristia & tragica consilia versat.* Lege autem cum Cel. Grævio; ὑποκεκινέμενον. mox lego: κακὸν γάμους. Valer. Flaccus:

Fingit placidis fera pectora dictis. Idem.

5 Ἱλαρᾷ δὲ κωμικῷ] Claudianus in 1. Cons. Stiliconis lib. ii. v. 34:

Invisos odisse palam; non virus in alto
Condere; non latam speciem prætendere fraudi:
Sed certum mentique parem componere vultum. Idem.

6 Μάλιστα δ' τοῦτο πάσχουσιν] Verte: *Hoc autem tum illis maxime evenit, cum hic, qui calumniam struit, illis, qui calumnia appetitur, antehac amicus esse visus eodem modo facit.* Idem.

7 Ε'πειδὰν πάλαι φίλος] Palladas lib. i. Anthol. cap. 42:

Οὐχ ἕτω βλάπτει μισεῖν ὁ λέγων ἀναφανδόν,
Ὡς ὅστις ὁ τὰ κρυπτὰ φιλοῦμενος φιλίας.
Τὸν μὲν γὰρ μισοῦντα προγειδότες ἐκτρεπόμεθα.
Τὸν δ' λέγοντα φιλεῖν ἀ προφυλασσόμεθα.
Ε'χθρὸν ἐγὼ κεῖνον κρίνω βαρύν, ὃς ποτε λάθρῃ
Τὼ δόλῳ τὰ φιλίης πίστιν ἔχων ἀδικεῖ.
Non ita nocet, qui odium suum præ se fert,
Atque ille, qui sinceram simulat amicitiam.
Nam inimicum præscientes evitamus.
At ab eo, qui se amicum profitetur, nobis non cavemus.
Illum ego gravem judico inimicum, qui clanculum
Per amicitiæ fidem injuriam facit. Idem.

ὀμμάτιος. [1] τότε γὰρ ὅτε φωνὴ ἀκούειν ἔτι θέλησι τῶ διαβαλλομένου, ἢ τῶ ἀπολογουμένου, τὸ ἀξιόπιστον ἡ κατηγορία ἐκ τῆ παλαιᾶ δοκούσης φιλίας προσλαμβάνει. ὑπὸ τοῦτο λογιζόμενοι, ὅτι πολλαὶ πολλάκις ἐν τοῖς φιλτάτοις μίσους ἀφορμὰς ἔσχον αἰτίαν, τὰς ἄλλας λανθάνουσι. καὶ εἰσὶ οἷς [2] αὐτός τις ἔνοχός ἐστι, ταῦτα φάσεως κατηγόρησε ὑπόπλοος, σκέψασθαι ἄτοπον πειράμενος τῶν διαβολῶν. καὶ ὅλως, ἐχθρὸν μὲν ὑδεὶς ἂν τολμήσειε διαβάλλειν. ἄπιστος γὰρ αὐτοῦ ἡ κατηγορία, πρόδηλον ἔχουσα τὸν αἰτίαν. τοῖς δοκοῦσι δ' μάλιστα φίλοις ἐπιχαίρουσι, [3] τῶν πρὸς τὰς ἀκούσας εὐνοίας ἀμφίβολον θεωρεμένους, ὅτι [4] ἐπὶ τῇ σφίσιν συμφέροντι ὑδὲ lentiam indicare, quod in ipſorum commoda neque familiariſſimis

tur fuiſſe. Tunc enim ne vocem quidem delati, tantum abeſt ut defenſionem audire velint: tantum fidei calumniæ facit, præconcepta illa de veteri ipſorum amicitia opinio: cum non reputent inter amiciſſimos clam aliis non raro multas ſimultatum cauſas intercedere: interdum etiam eum, quorum ipſe reus eſt, ſocium inſimulare, dum ſic antevertendo, calumniam nititur evitare: denique neminem audere inimico calumnias inſtruere. Nam ei accuſationi non habetur fides, cujus manifeſta eſt cauſa: verum eos, qui videntur amici, potiſſimum aggrediuntur, optantes ſuam erga auditores benevo-

1 Τότε γὰρ ὅτε φωνὴ] Seneca de Ira lib. 1. cap. 7: *Commota enim ſemel & concuſſa mens ei ſervit, à quo impellitur.* Tollius.

2 Αὐτός τις ἔνοχος] Sic apud Senecam in Hippolyto v. 720:

Regeramus ipſi crimen, atque ultro impiam
Venerem arguamus. Scelere vincendum eſt ſcelus.
Tutiſſimum eſt inferre, cum timeas, gradum.

Ita & Antoninus Caracalla, quum Getam fratrem obtruncaſſet, per totam regiam currens, clamabat μέγαν κίνδυνον ὑπεφθηκέναι, μόλις τι σωθῆναι. *Magnum ſe effugiſſe periculum, vixque evaſiſſe incolumem*, parricidio immanem ſuperaddens calumniam, ut eſt apud Herodianum lib. IV. cap. 4. Sic Iugurtha, cum Hiempſalem interfici curaſſet, & Atherbalem bello invaſiſſet, ſcelere velabat ſcelus, mentitus, *Hiempſalem ob ſævitiam ſuam ab Numidis interfectum: Atherbalem ultro bellum inferentem, poſtquam ſuperatus ſit, queri, quod injuriam facere nequiſſet*; teſte Salluſtio cap. XV. belli Iugurth. *Idem.*

3 Τῶν πρὸς τὰς ἀκούσας εὐνοίας] Themiſtius Oratione III: φύονται δέ πως ἐν ἀνθρώποις ἀλώπηκες, μᾶλλον δ' ἀνθρώπια σμικρά τι καὶ ἀνιλύθροα, τὰς ἀλώπηκας ὀπαδὸν ἑλκόμενα· οἱ δ' αὐτῶν οὐκ ἀλώπηκες, ἀλλὰ δράκοντες ἰὸν χαλεπὸν ἐν στόμασιν ὑφιέντες, καὶ κρύπτοντες ὕνιας ἐν φιλανθρωπίας παραπετάσμασιν, ὡς ἀπαλαύνειν χρεὼν ἐν ὅσον τάχιστα. *Exiſtunt autem etiam inter homines Vulpecula quædam, ſive homunciones potius exigui & illiberales, pone vulpes ſecum attrahentes: alii vero non vulpes, ſed ſerpentes difficiles & horribilis veneni plenos, adrepentes, & benevolentiæ & humanitatis involucris obtectos, qui longiſſime abigendi & expellendi ſunt.* Ita apud Syneſium Typhonis uxor ad uxorem præfecti peregrinæ militiæ ventitans, & per calumniam Oſiridi necem ſtruens, eorum ſeſe fingit miſereri, quibus cum liberis & uxoribus certa immineret ab Oſiride pernicies; καὶ ἅμα ἐδάκρυσεν ἀν' ὑπογλυκάζουσα τὰ παιδάρια, ἔνυσιαν εἶχεν προσπεσοῦσα. *Simulque ejus complexa tenellos liberos lacrumari cæpit, benivolentiam hac commiſeratione aſſimulans.* Idem.

4 Ἐπὶ τῇ σφίσιν συμφέροντι] Cicero l. 1. de Offic. cap. 13: *Totius autem injuſtitiæ*

τῶν οἰκειοτέρων ἐπέχοντα. εἰσὶ δέ τινες, οἳ κἂν μέλλωσιν ὕστερον ἀδίκως διαβεβλῆσθαι παρ' αὐτοῖς τοὺς φίλους, ὅμως ὑπ' αἰσχύνης οὐκ ἐπίστασθαι, οὐδέ τι πάσχειν, οὐδὲ τολμῶσι παρορᾶν αὐτούς, ὥσπερ ἠδικημένοι, ὅτι μηδὲν ἀδικοῦντες ἐπάγωνται. πολλαχοῦ πολλῶν κακῶν ὁ βίος ἐπλήσθη ὑπὸ τοῦ ῥᾳδίως, καὶ ἀνεξετάστως πιστεύεσθαι διαβολάς. ἦ μὴν ἡ Ἀντία, τεθνεώσης, φησίν, ὦ Πρῶτε, ἢ κατασχεῖν Βελλεροφόντην, ὃς μὲ ἔφυγε φιλότητα μιγῆναι σὴν ἐθελήσῃ, [1] αὐτὴ προτέρα ἐπιχειρήσασα, καὶ ὑπερφυῶς. καὶ μικρὸν ὁ νεανίας ἐν τῇ τοῦ ξένου κήμαισιν συμπλοκῇ διεφθάρη, ἐπίβουλον σωφροσύνῃ ὑποσχών, καὶ τοῦ ξένου τὸ ξύνευνον αἰδοῦς, ὑπὸ μάχλου γυναικὸς ἐπιβεβουλευμένου. ἢ ὦ Φαῖδρα, κἀκείνη τὰ ὅμοια πρᾶξαι δι' ὀργήν, ἐπάρασθαι ἐπίνοια τὸν Ἱππόλυτον γήμασα ὑπὸ δ' πατρὸς, οὐδὲν ὧν φησί, [2] ὑδὲν ἀνόσιον εἰργασμένον. καὶ φήσομέν τις. ἀλλ' ἀξιόπιστός ἐστιν ἑνίοτε ὁ διαβάλλων, ἄνθρ πί τε ἄλλα δίκαιος, καὶ σώφρων εἶναι δοκῶν. καὶ ἐχέτω

mis parcant. Quidam autem sunt, quibus tametsi postea comperitur falsum apud se crimen amicis fuisse impositum, tamen cum id credidisse pudeat, neque admittere quicquam, neque illum intueri audent, ac si injuria sint affecti, quia nihil ab illis delictum agnoverunt. Proinde multis malis referta est hominum vita, eo quod tam facile, nullaque facta disquisitione calumniis fides habetur. Nam ait Antia, *Prœte velim pereas, perimas nisi Bellerophontem, Qui tenerum invita voluit violare pudorem:* quanquam ipsa prior solicitarat, & neglecta fuerat. Ac parum abfuit, quin adolescens in congressu cum Chimæra perierit, castitatis dans pœnas, & pudoris erga hospitem, insidiis à lasciva muliere petitus. Quidam etiam simile Phædra de privigno obloquuta, fecit ut Hippolytus à patre devoveretur, etsi nihil, ô Dii, nihil nefarii perpetrasset. At dicet aliquis: Quandoque fide dignus est calumniator, qui alias justus & prudens videtur esse, eique prœbenda au-

stitiæ nulla capitalior est, quam eorum, qui tum cum maxime fallunt, id agunt, ut viri boni esse videantur. Origines lib. VI. contra Celsum: Τότε ὑψίστη τὸ φαῦλον ἐν τῇ κύσει τῆς κακίας, καὶ τῇ ἀκρότητι αὐτῆς εἶναι χαρακτηρίζεται, ὅτε ὑπερβέβηκε τὸ χρεῖττον. *Tum maxime nequitia ad cumulum & culmen improbitatis pervenisse notatur, cum speciem sibi virtutis induit.* P. Syrus:

Malus bonum ubi se simulat, tunc est pessimus. Tollius.

1 Αὐτὴ προτέρα ἐπιχειρ.] Nota Hippodamiæ & Myrtili fabula; notissima Faustæ & Crispi Cæsaris; minus celebris illa Masippes & Hebri apud Plutarchum de flumin. est & aliud novercæ privignum in amore immorigerum ad patrem deferentis exemplum apud Heliodorum in Æthiopicis, ut & apud Apulejum lib. X. Mileasicor. plura exempla Muretus congessit cap. XII. lib. I. Var. Lect. *Idem.*

2 Οὐδὲν ἀνόσιον εἰργασμένον] Vnde ipsa Phædra apud Senecam:

——— *Falsa memoravi; & nefas,*
Quod ipsa demens pectore insano hauseram,
Mentita finxi. Vana punisti pater:
Juvenisque casti crimine incesta jacet,
Fudicus, insons. Idem.

1 Α'ΜΑ'

προσέχειν αὐτῷ, ἅπερ μηδὲν ἂν τοιοῦτο κακουργήσαντι. ἆρ' οὖν Ἀριστείδῃ ἔστι τις δικαιότερος; [1] ἀλλ' ὅμως κἀκεῖνον συνέσχε ἐπὶ τὴν Θεμιστοκλέα, καὶ συμπαρώξυνε τὸν δῆμον, [2] ἧς φασιν ἐκεῖνον, πολιτικῆς φιλοτιμίας ὑποπεπτικισμένον. δίκαιον μὲν γὰρ [3] ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους Ἀριστείδης. ἄνθρωπον δὲ καὶ αὐτὸς ἦν, καὶ χολὴ εἶχε, καὶ ἠράσθη τινός, καὶ ἐμίσησε. καὶ ἔστιν ἀληθὴς ἐστὶν ὁ περὶ Παλαμήδους λόγος, [4] ὁ συνετώτατος τῶν Ἀχαιῶν, κἀν τοῖς ἄλλοις ἄριστος, τὴν ἐπιβουλὴν, καὶ συνέδραν ὑπὸ φθόνου φαίνεται συστῆσαι καὶ ἀνδρὸς ὁμοίου, καὶ φίλου, καὶ [5] ἐπὶ τὸν αὐτὸν κίνδυνον συμπλευσάντος. ὅτου γὰρ ἔμφυτον ἅπασιν ἀνθρώποις ἡ περὶ τὰ τοιαῦτα ἁμαρτία. τί γὰρ ἄν τις ἢ Σωκράτην λέγοι, ἢ [6] ἀδίκως πρὸς τοὺς Ἀθηναίους διαβεβλημένον [7] ὡς ἀσεβῆ, καὶ ἐπίβουλον; ἢ τὸν Θεμιστοκλέα, ἢ τὸν Μιλτιάδην, τοὺς

auris, ut qui tale nihil perpetrarit. Est ne aliquis justior Aristide? attamen ille in Themistoclem conspiravit, animosque populi concitavit, gloriæ popularis, ut ajunt, æmulatione titillatus. Alias vir bonus Aristides: sed homo cum esset, irasci poterat, & alios amabat, alios oderat. Si verum quoque est, quod de Palamede ferunt, quidam Græcorum sapientissimus, aliisque in rebus optimus, invidia flagrans insidias parasse fertur cognato, amico, & ad idem periculum profecto: adeo naturæ hominum familiare est hoc errore labi. Porro, quorsum attinet & Socratem recensere, impietatis & insidiarum apud Athenienses insimulatum? Quid Themistoclem, aut Miltiadem, tot partis victoriis, suspi-

1 Ἀλλ' ὅμως κἀκεῖνον] Unde hoc Lucianus acceperit, nescio. Plutarchus certe, in Aristidis vita, negat ab eo Themistoclem vel dicto, vel facto læsum. *Tollius.*

2 Ἧς φασιν ἐκεῖνον πολιτικῆς φιλοτιμίας] Ἧς φασιν ἐκεῖνον εἶχε πολιτικῆς φιλοτιμίας. Marcil. Vertendum fuerat: *ejusdem, cujus ille, ut ferunt, popularis gloriæ cupidus: vel eadem, qua ille, ut ajunt, ambitione populari flagrans.* Tollius.

3 Ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους] *Ad alios comparatus.* Idem.

4 Ὁ συνετώτατος] Qui tamen ἴσασι φῦλα πολλὰ λέγειν ἐτύμοισιν ὁμοῖα. *Noverat mendacia multa dicere veris similia*, ut ait Poëta. Fecit autem has insidias Palamedi, adjuvante Diomede. Dictys Cretensis lib. II: *Per idem tempus Diomedes & Ulysses consilium de interficiendo Palamede ineunt, more ingenii humani, quod imbecillum adversum dolores animi, & invidia plenum, anteire se à meliore haud facile patitur.* Apulejus lib. X Melesi. *Vel cum falsis insimulationibus eruditione doctrinaque præpollens Palamedes proditionis damnatur.* Idem.

5 Ἐπὶ τὸν αὐτὸν κίνδυνον] *In eandem expeditionem profecto.* vel: *ejusdem expeditionis ac periculorum socio.* Idem.

6 Ἀδίκως] Neglexit vertere interpres: *immerito, injuria.* Idem.

7 Ὡς ἀσεβῆ] Quod per hircum, canem, gallum, quercum juraret. Sed nota satis hæc sunt, nec indigent explanatore. At, sicubi pœnitentia locum habuit, sicubi sera licet in iræ locum successit, in hujus sanctissimi viri damnatione se totam ostendit. Non enim hæc tantum resciscta est, sed & illius damnati sunt ab Athenienses accusatores, ipsiusque imago aurea in templo collocata. Vide quæ Plutarchus in libello de odio & invidia, nec non Tertullianus in Apologetico. *Idem.*

1 Ἀρι-

μὴ πολυπράγμονας ὑμᾶς ἐπὶ πρόδοσίᾳ τῆς Ἑλλάδος ὑποπτεύειν ἡγουμένους; μυρία γὰρ τὰ ἀδοκίμαστα. καὶ χρὴν, τὰ πολλοστὰ ἤδη γνώριμα. τίν' οὖν χρὴ ποιεῖν τούτων ὑμᾶς ἐχομένους, ἢ δρᾶτε; ἢ ἀληθείας ἀμφισβητοῦντας; ὅπερ οἶμαι ἐν Ὀμήρῳ τὸν τοῦ πολυπλοκωτάτου μύθου ἡνίξατο, τὸν δολοπλόκον κηλοῦσας τὰς ὀλεθρίους ταύτας τῶν ἀκουσμάτων ἡδονὰς, καὶ [1] ἀποφράττειν τὰ ὦτα, καὶ μὴ ἀνεῖδλα αὐτὰ ἀναπεπτωκυίαις τοῖς πάθεσι προσλημπτέοις, ἀλλ' ἐπισκοπεῖν ἀκριβῶς ἑκάστῳ τῶν λογισμῶν ἅπασι τοῖς λεγομένοις, [2] τὰ μὲν ἄξια προσίεσθαι, καὶ ἀποδοκιμάζειν. τὰ φαῦλα δ' ἀποκλείειν, καὶ ἀπωθεῖν. καὶ γὰρ ἂν εἴη γελοῖον, τὰ μὲν οἰκίας θυρωρὸν καθιστάναι, τὰ ὦτα δ', καὶ τὴν διάνοιαν, ἀνεῳγμένα ἐᾶν. ἐπεσθὲν τοίνυν τοιοῦτον suspicione proditionis notatos? Sunt enim exempla innumera, & vulgo jam pleraque non ignota. Quid igitur faciet vir prudens, quum de virtute, aut veritate ambigitur? Sane quod Homerus in Sirenum fabula docet: quum jubet, ut pernicioſas haſce ſermonum voluptates præ-tereat, obturet aures, nec eas paſſim aperiat affectu præoccupatis: ſed ſedulo janitore adhibito, ratione nimirum, quæ delationes expendat, dignas quidem recipiat & admittat: malas vero excludat, & depellat. Ridiculum enim fuerit ædium janitores conſtituere, aures vero mentemque aperta ſinere. Quum igitur quiſpiam talia quæpiam tibi

1 Ἀποφράττειν τὰ ὦτα] Themiſtius Orat. III: Ἀποτειχιστέον ἔν αὐτῷ, καὶ ἀποκρουστέον τὴν ἄπιστα, ἰσχυρὸν ἐν ταῖς ἀκοαῖς οἰκοδομησαμένης τὸ φυλακτήριον ὥστε κἂν ῥήξῃ τις αὐτῆς ἀφορτίαν τὰς ἐπιβουλάς. καὶ μάλιστα μὲν ἀπαλλάττειν παρασκευάσαν, καὶ ἀποδεῖξαι· εἰ δ' ἄρα τι λάθῃ παρεισδύσα, μήποτε κατακρύπτειν τὸν δεξάμενον, μηδ' ἐπὸς ἔχειν ἱεραζόμενον, (Lego, ἱπτάμενον ζήλωτον) ἀλλ' εἰς φανερὸν προάγειν, καὶ διελέγχειν· ὀλίγα γὰρ ἰλιγγιῶσιν θύραθεν, καὶ λυμαινόμενα, καὶ βαπτίζουσαν, καὶ ὑπ' ἔχουσαν, ὅ, τι χρήσιμον. καὶ εἰ πάντα ὑπομένειν ἄπαξ, ἃ μήποτε σοχλήσαι λοιπὸν, ἀλλ' ἂν δὲ ἀποπιεσθέντα, καὶ ἂν φρουρὰν πλησίον ἔσται δ' αὐτῇ τὰ ἐνοήτων ἤδονάν τε φρουσῶν, καὶ τὸ θυμοῦ ἀνέπαφον, ἅπερ ἦν κἂν ἀπολαύσῃ τὸ φιλανθρωπίας· ὀξύτατα γὰρ ὑπ' αὐτῆς. καὶ κἂν διαφύσῃ τὸ μαλθακώτατον, &c. *Obſtruendum igitur illi eſt, atque incredulitate prohibendus adſitus, valida in auribus noſtris arce conſtructa, ut procul illius impetus arceantur. Atque ut maxime in ipſo acceſſu rejicienda ac propulſanda ſit, tamen ſi forte clam in interiora penetraverit, cave illam exceptam occultes, aut intra ades tuas admittere procures, ſed in apertum illico proferi, ac redargui. Videbis enim illam ſubita vertigine correptam, ac tergiverſantem, & verbis haſitantem, ac prorſus attonitam. Quod ſi ſemel perpeſſa fuerit, in poſterum moleſta eſſe deſinet, ſed ne tentabit quidem, nec propius accedet. Quicunque vero accedente illa ſtolidi atque inepti homines gaudent, benigneque ſuis illi fores aperiunt, fructum humanitatis ſuæ minime ferunt. de poteſtate enim ab ea dejiciuntur, ut nihil ab ſuis diſidieant, &c.* P. Syrus in mimis:

Difficilem oportet autem habere ad crimina.

Nilus Epiſc. in Admonitionibus: Ἀσφαλίζου ἀκοὴν, καὶ τοὺς ὀφθαλμούς· δι' αὐτῶν γὰρ πάντα τὰ βέλη κακίας εἰσέρχεται. *Muni auditum & oculos: per ipſa enim omnia tela malitia ingrediuntur.* Tollius.

2 Τὰ μὲν ἄξια προσίεσθαι] Photius epiſt. 1. ſectione λή: ἴχνη τὰ ἄπτα τοῖς μὲν ἀδικουμένοις ἀνεφγμένα, πρὸς δὲ τὰς τῶν ἀδικούντων ἐπαγωγὰς καὶ πιθανολογίας ὑποκλειόμενα. *Aures prahe patulas injuria affectis; clauſas contra ad efficientiam injuriæ lenocinia, & probabiles inductiones.* Idem.

1 Αὐ-

πε προσίῃ τις λέγων, [1] αὐτὸ ἐφ' αὑτῷ [2] χρὴ τὸ πρᾶγμα ἐξετάζειν, μήτε ἡλικίαν δ' λέγοντ' ὁρᾶν δε, μήτε τὰ ἄλλου βίου, μήτε τὰ σὺ τοῖς λόγοις ἀγχίνοιαν. ὅσῳ γάρ τις σπουδαιότερος, τοσούτῳ ἐπιμελέστερος δεῖται τῆς ἐξετάσεως. ἃ δεῖ τοίνυν πιστεῦσαι ἀλλοτρίᾳ κρίσει, μᾶλλον δὲ μίσει δ' κατηγορεῖντ', ἀλλ' ἑαυτῷ τηρεῖν ἐξέτασιν φυλακτέον τῆς ἀληθείας, ἀποδύντα δὲ τὴν ἀμφιάλλουσαν τὸ φθόνον, καὶ σὺ φανερὸν ποιησάμενον τὸ ἔλεγχον τῆς ἑκατέρου διανοίας, καὶ μισεῖν ὕστερον, καὶ ἀγαπᾶν τὸν δεδεικμένον. πρὶν δ' τοῦτο ποιῆσαι ἐκ τῆς πρώτης διαβολῆς κεκινημένον, Ἡρακλεῖς ὡς μειρακιῶδες, καὶ ταπεινὸν, καὶ πάντων ἀχ ἥκιστα ἀδικον, τὸ πρὸς ἑνὸς λόγου καὶ μιᾶς ἀκοῆς ἀπεχθάνεσθαι τινὶ, καὶ μὴ πρότερον ἐπιστῆσαι τὸν νοῦν, ἢ καὶ τὸν ἕτερον ἀκοῦσαι. ἐγὼ δὲ καὶ τὸν Ἀλεξάνδρου τοῦ Φιλίππου φασὶν ἀκοῦσαι ποτε λέγοντος, ὅτι δεῖ τοὺς μέλλοντας ἀκροᾶσθαι δικαίως, μὴ πρότερον ἐπὶ θάτερα κλίνειν τὸ οὖς, πρὶν ἂν ἀμφοτέρων ἀκούσωσι τῶν διαδίκων. καὶ ὁ Πλάτων δὲ ἐν τοῖς νόμοις ἐπιτιμᾷ τοῖς δικάζουσι πρὸ τοῦ τὰ ἀμφισβητούμενα ἀκοῦσαι καὶ ἐξετάσαι καλῶς, ἐπὶ τὸ δικάζειν ὁρμᾶν. ἐγὼ δὲ καὶ τὸν ἀκούσαντα καὶ ἐξετάσαντα καλῶς, ἔτι ἐπαινῶ, εἰ μὴ καὶ τὸν ἕτερον ἀκούσειε, καὶ τὰ ἐκείνου ἐξετάσειε. τὸ γὰρ ἀκοῦσαι μόνον, καὶ ἐξετάσαι, ἔτι δικαστοῦ ἐστιν· τὸ δὲ καὶ τὸν ἕτερον ἀκοῦσαι, καὶ ἐξετάσαι, ἤδη καὶ σοφοῦ. ἐγὼ δὲ καὶ τὸν ἀκούσαντα καὶ ἐξετάσαντα καλῶς, ἔτι ἐπαινῶ, εἰ μὴ καὶ τὸν ἕτερον ἀκούσειε, καὶ τὰ ἐκείνου ἐξετάσειε. τὸ γὰρ ἀκοῦσαι μόνον, καὶ ἐξετάσαι, ἔτι δικαστοῦ ἐστιν· τὸ δὲ καὶ τὸν ἕτερον ἀκοῦσαι, καὶ ἐξετάσαι, ἤδη καὶ σοφοῦ.

tibi dixerit: rem ipsam apud te perpendas, nec delatoris ætatem, nec mores, nec in dicendo solertiam spectes. Nam quo quis est disertior, eo accuratiore disquisitione indiget. Ergo alterius judicio, imo potius accusatoris odio, non est credendum: at veri examen sibi servandum, tum calumniatori invidiam tribuendo, tum utriusque mentis argumentum patefaciendo. Et sic alterum odisse, alterum amplecti licet, quem probaveris. Sed priusquam hoc factum sit, prima calumnia commoveri, hercle quam puerilis, abjectique animi est, & à justitia remo-

1 Αὐτὸ ἐφ' αὑτῷ] Interpres, *rem ipsam apud te.* malim: *rem ipsam per se expendas.* Tollius.

2 Χρὴ τὸ πρᾶγμα ἐξετάζειν] Phædrus fab. XI. lib. III:

Quod si damnanda perscrutatus crimina
Paterfamilias esset; si mendacium
Subtiliter limasset à radicibus,
Non evertisset scelere funesto domum.
Ergo exploranda veritas multum prius,
Quam stulta prave judicet sententia.

Et mox:

Nil spernat amisi, nec tamen credat statim.
Quandoquidem & illi peccant, quos minime pudet,
Et, qui non peccant, impugnantur fraudibus.
Hoc admonere simplices etiam potest,
Opinione alterius nequid ponderent.
Ambitio namque dissidens mortalium
Aut gratia subscribit, aut odio suo.
Erit ille notus, quem per te cognoveris.

Sic Aratus senior Philippum Regem Maced. monet, μηδενὶ τῶν λεγομένων ὀξέως μηδ' ἀκρίτως μηδέποτε πιστεύειν. ὅταν δὲ κατά τινων τῶν φίλων ἢ συμμάχων προσπέσῃ τις αὐτῷ λόγος, τὸ ἀκριβέστερον ἐπὶ σχολῆς ποιεῖσθαι, πρὶν ἢ δέξασθαι τὸ δικαίωμα. καὶ γὰρ βασιλικὸν εἶναι τὸ τοιοῦτο, καὶ σοφοῦ πάντως μᾶλλον. Ne quicquam temere, aut inconsiderate eorum, qua audiverit, credat: tum vero quottes aut amici, aut socii accusatio aliqua delata fuerit, diligentissime ut omnia prius inquirat, quam accusationi fidem habeat. nam & regium hoc esse, & ad omnia conducibile. Polybius lib. IV. Iustinus Martyr. Paræner. I. ad Græcos: Ἡ γὰρ τῶν χρημάτων ἀκριβὴς ἐξέτασις, ἢ τὰ δόξαντα καλῶς ἔχειν πολλάκις ἀλλοίτερα δείκνυσι, ἀκριβεστέρα πίστις βασανίσασα. Accurata namque rerum inquisitio etiam ea, qua antea bene se habere videbantur, sæpe aliter affecta esse ostendit, accuratiore expetimento veritate indagata, exploratague. Idem.

πρ. ἀλλὰ τούτων ἁπάντων αἴτιον, [1]ὅσῳ τὸ ἀρχῇ ἤφηλον, ἢ ἄγνοια, καὶ τὸ τὸ σκότος πᾶσι εἶναι ἢ ἐκφύσει τρόπον. ὡς εἴγε θεῶν τις ἀποκάλυψεεν ἡμῶν τὰς βίβλους, οἴχεσθ' ἂν φεύγοντα εἰς τὸ βάραθρον ἢ διαβολή, χώραν οὐκ ἔχουσα, [2]ὡς ἂν περιλειπομένων τῶν περιμόντων ὑπὸ τῆς ἀληθείας.

semotissimi. At vero horum omnium causa una est ignorantia, tenebræque illæ, quibus cujusque mores obvolvuntur. Nam si Deorum quispiam animos nostros regeret, in barathrum áufugeret locum non inveniens Calumnia, utpote rebus à veritate illustratis.

1 Ὅσῳ τὸ ἀρχῇ ἤφηλον] Hæc omissa sunt ab interprete. Id est, *ut in initio diximus.* Tollius.

2 Ὡς ἂν περιλειπομένων] Menti namque, (ut ait Cicero lib. 11. Academ. Qu. cap. 10.) *nihil est veritatis luce dulcius.* Idem.

ΨΕΥΔΟΛΟΓΙΣΤΗΣ, Η ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΠΟΦΡΑΔΟΣ.

PSEVDOLOGISTA, SIVE DE APOPHRADE, HOC EST, DIE NEFASTO.

ARGVMENTVM.

Invectiva est in eum, à quo derisus fuerat, quòd Apophradis verbum sus esset, ipsumque diei atro comparasset. Continetur autem tota oratio duabus partibus, quarum priore ostendit, nomen Apophradis Græcum, & usitatum Græcis esse, & se rectè eo usum quoque esse, idque exemplis aliorum, qui similibus nominibus etiam alios nefarios ac detestabiles, probrosè appellarunt. In altera autem vitam & mores, & item sermonem ac dicendi genus illius insectatur, ostendens illum meritò ac dignè ista voce cognominari, ut pote atrum ac detestabilem, & ab aliis quoque similibus antea appellationibus eodem modo passim notatum, afficta etiam prosopopœia linguæ, expostulantis cum illo super abusu, & fœdo ministerio, cui adhibeatur. Exordium longius paulò est ad attentionem ac docilitatem pertinens, captata interim & benevolentia instituto suo, ab exemplo Archilochi, qui se eodem modo ultus fuerit. Post Exordium Prosopopœia Elenchi ex Menandri prologis introducitur, qui argumentum rei & occasionem scripti hujus exponit. Titulus alter à materia de qua tractatur, alter ab ipsius, qui accusatur effectu sive opere sumptus est, quòd falso de voce Apophradis judicarat, eamque quasi peregrinam ac barbaram derisserat. Est enim λογίης examinator, ἐξεταστὴς & κριτὴς seu δοκιμαστὴς, ut Hesichius indicat.

At

[1] Ἀλλ' ὅπ μ' ἠγνόεις τὸνομα τοῦ ἀποφράδα, πάνυ μοι δῆλον. πῶς γὰρ ἂν ἡπῶ βάρβαρον εἶναί με τοῦ φωνῶ ἐπ' αὐτῷ εἰπόντα ὑπὲρ σοῦ, ὡς ἀποφραδὶ ὁμοῖος εἴης; ἢ γὰρ πόθεν σε ἡ Δίκ μεμνημένη, εἰκάσειας τῇ τοιαύτῃ ἡμέρᾳ, εἰμὴ ἐπαίσατον ἀνήκοον ἤδη καὶ ὀνόματος. ἐγὼ δ' τοῦ μὲ ἀποφράδα ὁ, τί ἐστὶ βούλεται εἶναι, διδάξω σε μικρὸν ὕστερον. τὸ δὲ Ἀρχιλόχου ἐκεῖνο, ἤδη σοι λέγω, ὅπ [3] τέτ[illegible]ιγα δ' ἱερὸν σωσίληφας, εἴπερ πού πειστοῦ ἰάμβων ἀκούεις Ἀρχιλόχου, πάρεστο τὸ ῥῆμος, ὅπου ἀνὴρ ἡμιόνῳ ἐλαύνεται, καὶ παρῆσταί τις ὠνούμενος, μηδὲν ὀκνοῦντα ἐνεπιδιζεῖν, εἰ δὲ ὁτιμάλιστα λυπήσειν ἔμελλε [4] τὰς περιπετεῖς ἐσομένους [5] τῇ χολῇ τὸ ἰάμβων αὐτοῦ. ἐκεῖνο τοίνυν σοῦ πυθόμενος τὸ τοιοῦτον ἀκούσας κακῶς, τέτ[illegible]ιγα ἔφη τὸν ἄνδρα εἰληφέναι δ' ἱερὸν, εἰκάζων ἑαυτὸν τῷ τέττιγι ὁ Ἀρχίλοχος, φύσει μὲ λάλον ὄντα, καὶ ἄνευ τινὸς ἀνάγκης. ὁπόταν δὲ δ' ἱερὸν λαφθῇ, μεγάστερον βοᾶντα. καὶ σὺ δὴ ἔφη ὦ κακοδαιμον ἄνθρωπε, τί βυλόμενος, ποιητὴν λάλον παροξύνεις ἐπὶ σεαυτόν;

[1] At quod [2] Apophradis nomen ignorabas, cuivis facilè patet. Quomodo enim accusares me ceu barbarum linguâ, ob hoc quod de te dixi apophradi similem esse te? Nam mores tuos memini me cum tali die conferre, nisi prorsus ne audisses quidem nomen hoc. Ego verò ipsam quidem Apophradem, quid sibi velit, quidque significet, paulò pòst te docebo. In præsentia autem Archilochi illud tibi dico, quòd videlicet cicadam ala comprehendisti. Si modo poëtam Archilochum fuisse audisti, qui genere fuerit Parius, homo liber admodum, & dicax, neque convitiari unquam veritus, etiamsi quam maximè molestus futurus esset iis, qui in jamborum ipsius otium incurrerent. Ille igitur cum malè à quopiam istorum audiisset, hominem ait alis cicadam comprehendisse: comparans seipsum cicadæ Archilochus, natura quidem strepero, ac nulla cogente necessitate, vocali: quotiesautem etiam ala comprehenditur, altius quiddam stridenti. Tu quoque igitur, inquit, homo infœlix, quid tibi vis, qui poëtam loquacem contra te ipsum irri-

1 Ἀλλ' ὅπ] Scriptus in Polyeuctum Sophistam. L. Suidas in ἀνήχοος, & in παλύδικτος. Marcil.

2 *Apophradis*] Apophradis vocabulum in usu esse probat. Heniochus enim Comicus fabulam conscripsit, cui titulus est Ἀποφράς. i. dies inauspicatus. Olim vocabantur inauspicati, quibus publica non licebat agere.

Ἄνθρωπος ἀποφρὰς ἐς βλέπων ἀπιστία. Cogn.

3 Τέτ[illegible]ιγα] Proverb. *Bourd.*

4 Τὰς περιπετεῖς] Περιπαθεῖς legendum videtur. *Menagius.*

5 Τῇ χολῇ τὸ ἰάμβων αὐτοῦ] Sic legit interpres & vertit. Melius certe vertisset *scholam*, non *ocium*. Sed licet non omnino absurdus sit sensus, qui è vulgata lectione elicitur, non dubito, quin Lucianus scripserit τῇ χελῇ, & sic vertendum esse, *qui in ejus Iamborum bilem inciderint*. Nam bilis amaritudo propria est Iamborum. *Palm.*

1 Τὸ

ωυτὸν, ἀπίας ζητῶ, καὶ ὑποθήσεις τοῖς ἰάμβοις, ταῦτά σοι ἐ αὐτὸς ἀπιλῶ, εἰ μὴ τ Δία τὸν Ἀρχιλόχου εἰκάζειν ἐμαυτῷ. πόθεν; πολλῶ γε δεῖν. σοὶ γ μυρία συνειδὼς ἁμαρτήματα ἄξια βδελυρίας, ὡσθ' ἅμα μὲν δικαίῳ, εἰδ' ὢν ὁ Ἀρχίλοχος αὐτὸς λωρικίσαι, προσπαροξυνόμενός ἐ τ Σιμωνίδῃ, καὶ τ Ἱππώνακτα συμπείσει μετ' αὐτῶ κἂν ἓν τ τοιούτων σοι κακῶν. ἔστω σύμπαιδας ἀπόφημα ἐ πάσῃ βδελυρίᾳ, τ Ὀρθοδικίδῃ, καὶ τ Λυκάμβῃ, καὶ τ Βύπαλον, [1] τὰς ἐκείνων ἰάμβους. καὶ ἔστι δεῖν τις ἐπὶ χείλῳ ἀγαγεῖν σοι τόπ τ γέλων ἐπὶ τῇ ἀποφορᾷ λεχθείσῃ, ὡς αὐτὸς μ, Σκυθῶν καταφανέστερος γήσιο, καὶ δὴ ἀπαίδευτόν ὤν, καὶ τὰ κοινὰ ταῦτα, καὶ τὰ ὑπὸ τοῖν ἀγνοῶν, ἀρχὴν ἢ εὔλογον παρέχοις τ καθ' σὲ λόγων ἀνδρὶ ἐλευθέρῳ, ἐ εἰπεῖν σε ἀκριβῶς εἰδότα, ἐ μηδὲν ὑποστελλόμενα, τὸ μὴ ἀρὶ πάντ' ἐξειπεῖν. μᾶλλον ἢ κηρύξαι ἀ σεαυτῆς νύκτωρ ἐ μεθ' ἡμέραν ἐπ ἐ νῶ, ἐπὶ πολλοῖς τοῖς πρὶν ἐκείνοις. καίτοι μόστιον ἴσως, καὶ ἄρτιον, ὑπὲ παιδείας νόμῳ παῤῥησιάζεσθ ὡσθ' σί. ἔστι γ ἂν αὐτὸς ποτε βελτίων γήσιο ὡσθ' τῷ ἐπιλήμπτῃ, ἢ μᾶλλον ἢ κἀνθαρὸς μετακαπιοῦσθαι ἂν, μηκέτι τοιαῦτα κυλισθεῖν, ἅπαξ αὐτοῖς σωφρόνως γήσεσθαι, ἔτ' εἶναί τινα νομίζω τ ἀγνοοῦντα ἐπ τὸ ὑπὸ τῶ τολμήματα, καὶ ἃ χάριν ἄνθρωπος ἐς ἑαυτὸν πα-

irritas, alioqui causas, & materiam suis jambis quærentem? Atque hæc tibi quoque nunc interminor, haud equidem per Iovem me ipsum cum Archilocho conferens: unde enim hoc possem, ut qui longè adeò inferior illi sim? sed quòd tibi conscius sim, innumera quædam jambis digna, abs te in vita perpetrata esse: ad quæ mihi videtur ne ipse quidem Archilochus sufficere, assumpto etiam Simonide, & Hipponacte, ut vel unum aliquod eorum, quæ in te sunt, malorum describant. Adeo ceu pueros quosdam tecum collatos, malitia superasti & Orodœcidem, & Lycambem, & Bupalum, quibus jambos ille suos conjumit. Atque adeò videtur Deus quispiam risum istum tunc tuis immisisse labiis, quando Apophradis hujus mentio est facta; quo manifestius quam in Scythis fieret, & indoctum esse te magnopere, & communia hæc, atque ante pedes posita ignorare? principium autem commodum orationis contra te instituendæ, suppeditares homini libero, teque familiariter, idque exactè noscenti, nihilque verituro quominus omnia foras eloquatur, imò verò proclamet quæcunque etiam nunc post multa illa superiora noctu & interdiu agis. At inane forsan & supervacaneum fuerit, erudiendi modo apud te dicendi libertate uti. Neque enim ipse unquam melior futurus facilè es ex ea objurgatione, non magis quam scarabeus si monitus sit, ut ne amplius in stercore se volutet, cui semel assueverit. Neque etiam quemquam esse arbitror, qui adhuc ignoret ea, quæ tu es aliquando ausus, quæque homo ætate jam confectus in te ipsum delin-

[1] Τὰς ἐκείνων ἰάμβους] Id est, jamborum illorum causam: qui malitiâ suâ jambos illorum provocarunt. *Le sujet de leurs iambes.* Menagius.

ραμομεῖς, [1] οὐχ ὕπως ἀσφαλὴς, οὐδὲ ἀφανὴς βδελυρὸς εἶ. οὐδὲ δεῖ τῷ ἀποδύσοντι τὴν λεοντῆν, ὡς φανερὸς γένοιο, καὶ ἡλίῳ ὤν, εἰ μήπης ἄρα ἐξ Ὑπερβορέων ἄρτι εἰς ἡμᾶς ἥκοι, ἢ εἰς τοσοῦτον κυμαίῳ εἴη, ὡς μὴ ἰδὼν, ἀλλὰ εἰδέναι ὄναν ἅπαντων ὑβριστότατον ὄντα, μὴ αἰσθέσθαι ὀκνωλόφῳ παρεστῶτα ἀκούειν. ὅπου πάλαι ἐστὶ σοι ἐμοὶ, καὶ δῆλα πᾶσι καὶ πολλάκις, κεκηρυγμένη τε σὰ, καὶ δόξαι ἐμικρὸν ἔχεις ἐπ' αὐτοῖς [2] ὑπὲρ τ' Ἀριφραδίου, ὑπὲρ τ' Συβαρίτου Μίσθωνα, ὑπὲρ τ' Χίον ἐκεῖνον Βάσταν, τ' ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις σοφόν. ῥητέον ἢ ὅμως εἰ ἐστὶ ἑωλα δίξω λέγειν, ὡς μὴ αἰτίαν ἔχοιμι μόνον αὐτὰ ἀγνοεῖν, μᾶλλον ἢ παρακλητὸν ἡμῖν [3] τῶν Μενάνδρου προλόγων εἷς, ὁ Ἔλεγχος, [4] φίλος ἀληθείας, καὶ παῤῥησίας θεός. οὐχ ὁ ἀσημότατος τῶν ἐπὶ τὴν σκηνὴν ἀναβαινόντων, μόνοις ὑμῖν ἐχθρὸς τοῖς δεδιόσι τὴν γλῶτταν αὐτοῦ, πάντα δὲ εἰδότος, καὶ σαφῶς διεξιόντος, ὁπόσα ὑμῖν συμβαίνει. χάριεν γὰρ τοῦτο γένοιτ' ἄν, εἰ ἐξελήσειεν ἡμῖν προπεσὼν ἅπαξ διηγήσασθαι τοῖς θεαταῖς σύμπαντα τὸν δρόμον τ' λόγου. ἄγε τοίνυν ὦ προλόγων, καὶ δαιμόνων ἄριστε ἔλεγχε, ὅπως

linquis: non ita tutus, neque obscure malus es: neque etiam opus quopiam est qui leoninam pellem tibi detrahat, ut te prægrandem esse asinum pateat, nisi quis ex Hyperboreis veniat, aut in tantum sit Cumæus, ut non statim consp ectum te asinum omnium contumeliosissimum agnoscat, quanquam non expectarit, dum rudentem etiam audiat. Ita jam olim & à me, & apud omnes, & sæpe, res tuæ proclamatæ sunt, & famam inde haudquaquam exiguam nactus es supra Ariphradem, supra Sybaritam Misthonem, supra Chium illum Bastam, qui similia calluit. Sed dicendum tamen est, etiamsi frivola dicere videbor, ne mihi vitio vertatur, quòd hæc solus ignorem. Imò verò nobis est advocandus ex Menandri prologis unus, Elenchus videlicet ille, amicus veritatis, & libertatis Deus, eorum qui in scenam ascendunt non obscurissimus solis vobis inimicus, qui linguam ipsius formidatis, & scientem omnia, & planè enarrantem, quorumcunque vobis conscia est. Plausibile igitur hoc fuerit, si ille voluerit ante nos ingressus, exponere auditoribus universam fabulæ rationem. Proinde age ὁ Prologorum & Deorum optime Elenche, vide ut planè doceas audito-

1 Οὐχ ὕπως ἀσφαλὴς] Οὔτως ἀσφαλὴς, deleta negatione. *Marcil* Οὐχ ὕπως ἀσφαλὴς | Ἀσαφὴς legendum videtur. Tamen suprà pag. 131. in Iove Tragœdo: καίτοι ὑπεκρυπτόμενος τὰ πολλὰ τ' ἀσφαλείας: & pag. 143. καὶ ἐς τὸ μεταίχμιον ἀσφαλῶς ἀπορρίπτων τὰ πολλά. Sed & ibi legendum fortè ἀσυφείας, & ἀσυφῶς. Menagius.

2 Τ' ὑπὲρ τ' Ἀριφραδίου, ὑπὲρ τ' Συβαρίτου Μίσθωνα, ὑπὲρ τ' Χίον ἐκεῖνον Βάσταν τ' ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις σοφὸν] De Ariphradis spurcitie & ἀσελγείᾳ plura imo nimia dixit Aristophanes in Equitibus, in Vespis, & in Concionantibus: de Mysthone vero Sybarita & Chio Basta solus forte Lucianus mentionem fecit, nihil de iis me legisse memini. *Palm.*

3 Τῶν Μενάνδρου προλόγων εἷς ὁ Ἔλεγχος] Ita prologum quendam suum inscripserat Menander. *Menagius.*

4 Φίλος ἀληθείας, καὶ παῤῥησίας θεός] Senarius. *Idem.*

1 Γ'λεῶς

σαφῶς προδιδάξης τὺς ἀκούοντας, ὡς ἐ μάτην, ἐδὲ φιλαπχημόνως, ἐδ' ἀπίστοις ποσὶ κ) τοῦ παρορμέσω, ἐπὶ τόνδε τ λόγον ἀπιτήκομεν, ἀλλὰ ἔ ἴδιόν τι ἀμυνόμενοι, κ) τὰ κοινὰ μισοῦντες τ ἄνθρωπον ἐπὶ τῇ βλάυῃ. τοῦτο μόνα εἰπεῖν, κ) σαφῶς προδηλῶσαι μῶν, ἵλεως ἅπαντι σοι πόδειν. τὰ ἄλλα, ἡμῖν κοῖλιπε. μιμησόμεθα γάρ σε, κ) διελέγξομεν τὰ πολλὰ, ὡς παῤῥησίας τι, κ) ἀληθείας ἕνεκα, μηδένα αἰτιάσασθαί σε. μήτε ἡμᾶς ὡς αὐτὺς ἐπαινέσης ὦ φίλτατε ἔλιπε, μήτε τὰ ἐκείνου προσάπτε ποιεῖν ἡμῖν αὖτος. ἐ γὰρ ἄξιον; ἢ ὅλα, ἐπὶ τόμῳ σοι ἐλθεῖν τὺς ἀεὶ τ ὕπω καταπλύσαν λόγους. ὁ γὰρ σοφιστὴς ὕτω εἶναι λέγων, ὁ πρόλογος ἤδη φησὶ ταῦτα, ἐς ὀλυμπίαν ποτὲ ἦλε, λόγον τινὰ πρὸ πολλῶ συγκεχαμμένον ἐπιδειξόμενος τοῖς παναγυρισταῖς. ὧ ἡ ὑποθεσις τῷ συγκεχυμένῳ, ὁ Πυθαγόρας καλυόμενος ὑπό τινος Ἀθηναίων, εἰμὴ μετέχειν τ ἐν Ἐλευσῖνι τελετῆς ὡς βάρβαρος, ὅτι ἔλειπε αὐτὸς ὁ Πυθαγόρας πρὸ τέτε ποτὲ, κ) Εὔφορβος μαγειναι. ἐτύγχανε ἡ ὁ λόγος αὐτῦ κ) τ Αἰσώπε κολοιὸν, συμφορηθὲς ἐν ἐκ ποικίλων ἀλλοτρίων πτερῶν. βυλόμενος δὴ μὴ ἴσα δόξαι λέγειν, ἀλλ' αὐτοσχεδιάζειν τὰ ἐκ τ βιβλίε, δεῖται τ σωμήτων τινός. ὧ ἡ ἐκ Παιτῶν ἐκεῖνος, ἀμφὶ δίκης ἔχων τὰ πολλὰ, ἐπειδὴν αἰτήσῃ τινὰς ὑποθέσεις τοῖς λόγοις, τ Πυθαγόραν αὐτῷ προλέξῃ. κ) ἔτως ἀνὴρ ἐτοίμως, κ) σωπήσεσι τὸ θᾶττον ἀκέσειν τ ὑπὲρ τ Πυθαγόρε ἐκεῖνον λόγον. ἦν δὲ τὸ ἐπὶ τέτῳ, ὁ μὲ, πάνυ ἀπίθανος ἐν τῇ ὑποκρίσει ditores, non frustra, non inimicè neque quod vulgo fertur, illotis pedibus, nos ad orationem hanc peragendam accedere, sed cùm ut privatum quiddam ulciscamur, tum quia in genere hominem ob malitiam odimus. Atque hæc sola præfatus, ac planè elocutus, è medio propitius abi: cætera verò nobis relinque: imitabimur enim te, & pleraque coarguemus, ut loquendi libertatis, & veritatis gratia nemo te accusset. Neque verò me ô optime, apud ipsos commendaveris, neque rursum, quæ illi adsunt, temerè præfuderis. Non enim dignum est, Deus cùm sis, ut verba de rebus adeò detestandis in os tibi veniant. Nam hic qui se Sophistam esse dicebat (jam hæc dicit prologus) Olympiam aliquando venit, orationem multò jam antè conscriptam recitaturus iis qui ad solennem ludorum celebritatem convenerant. Erat autem argumentum ejus scripti. Pythagoras aliquando ab Athenienſe quodam prohibitus, ut opinor, communicare cum iis qui Eleusinia sacra peragebant, tanquam barbarus, eo quòd ipse Pythagoras diceret, ante ea tempora etiam Euphorbum sese fuisse. Porrò illa ipsius oratio erat juxta Æsopi graculum, ex variis aliorum pennis consarcinata. Itaque cùm vellet videri haudquaquam frivola dicere, sed ex tempore è libro desumpta pronuntiare, quendam ex familiaribus rogat (erat autem Patrensis ille, circa lites plerumque versatus) ut postquam dicendi aliquod argumentum postulasset, Pythagoram ipsi statim subjiceret. Ac ita tum fecit homo ille, & persuasit theatro ut illam de Pythagora orationem audirent. Erat verò, id quod consequens tum fuit, ineptus ad actionem &

σφ, σωτέραν οἶσι εἰκὸς ἂν πολλῶ ἐσκεμμένα, καὶ μεμελετημένα, εἰ δ' ὅτι μάλιστα ἡ ἀναισχυντία ἦσα, ἐπήμυνε, καὶ χεῖρα ἄρεσα, καὶ συνηγωνίζετο αὐτῷ. γέλως ἦν πολὺς τῶν ἀκροατῶν. καὶ οἶμαι, ἐς τὸ πατρέα ἐκεῖνον μεταξὺ ἀποβλέποντες, ὑπεδήλουν ὡς ὑ λέληθε συμπροῤῥαξας αὐτῷ τὴν ῥαδιουργίαν. οἱδὲ, καὶ αὐτὰ γνωρίζοντες τὰ λεγόμενα, παρ' ὅλην τὴν ἀκρόασιν διετέλεσαν, ἓν τοῦτο μόνον ἔργον ἔχοντες, ἀλλήλων πειρώμενοι, ὅπως μνήμης ἔχωσι πρὸς τὸ διαγνῶναι ὅτα ἕκαστον ἦν τῶν ὀλίγον πρὸ ἡμῶν εὐδοκιμησάντων ἐπὶ ταῖς κεκλημέναις μελέταις σοφιστῶν. ἐν ᾗ τούτοις ἅπασι, καὶ ὁ τὸν λόγον τοῦτον συγγράψας, ἦν ἐν τοῖς γελῶσι καὶ αὐτός. πρὸς οὖν ἔμελλε γελᾶν ἐφ' ἅπαξ εἰρωνεύεσθαι, καὶ ἀπιστεῖν, καὶ ἀναισχυντεῖν τολμήσας; καί πως, ἔστι ὅ ἀκρατὴς γέλωτος. ὁ μὲν, τὴν φωνὴν συστείλας εἰς μέλος, ὡς ᾠήθη, ᾠδήν τινα ἐπῴδει τῶ Πυθαγόρᾳ. ὁ δὲ, τοῦτο δὴ τὸ ἐν λόγῳ, ὄνον κιθαρίζειν πειρώμενον ὁρῶν, ἀνεκάγχασε μᾶλλα ἡδὺ ὁ ποιητὴς ἦτος ὁ ἐμός. ὁ δ', εἰδὲν ἐπιστραφείς. τοῦτο ἐξεπολέμωσε τότε αὐτῆς ἕταιρος. ἐνῆνδε ἦν μὲν ἡ ἔτους ἀρχὴ, μᾶλλον δ' ἡ ἀπὸ τῆς μεγάλης νουμηνίας τρίτη, ἐν ᾗ οἱ Ῥωμαῖοι καῖά τι ἀρχαῖον, εὔχεταί τι αὐτοῖς ὑπὲρ ἅπαντος τοῦ ἔτους ἀγαθά τινας, καὶ θύουσι, Νόμᾳ δὲ βασιλέως καταιγισμένα τὰς ἱερουργίας αὐτοῖς. καὶ τοτὲ μὲν αὐτοὶ τὰς θεὰς ἐν ἐκείνῃ μάλιστα τῇ ἡμέρᾳ χρηματίζειν τοῖς εὐχομένοις. ἐν τοιαύτῃ τοίνυν ἑορτῇ, καὶ ἱερομηνίᾳ, ὁ τότε γελάσας ἐν ὀλυμπίᾳ ἐκεῖνος, ὑπὸ τῷ ὑποβολιμαίῳ Πυθαγόρᾳ, ἰδὼν προ-

gestum corporis, connectens, ut verisimile erat, ea quæ longè antè meditata & exercitata tenebat, tametsi impudentia, quæ quàm maxima erat, auxiliabatur quoque, manumque porrigebat, & cum eo certabat. Risus autem ab auditoribus undique multus. Ac alii quidem oculis interim ad Patrensem illum conversis, subindicabant se non ignorare commissam ab illo esse fallaciam. Alii autem ea quæ recitabantur agnoscentes, per totum orationis tempus uni huic operi fuerunt intenti, ut se mutuo explorarent, quomodo quisque memoria teneret, & dignosceret unde quidque ex iis sophistis, qui paulò ante nos celebres fuêre in declamationibus, quas meletas vocant, desumptum esset. Inter hæc omnia, ipse etiam orationis author cum ridentibus ridebat. Cur autem non rideret ob manifestum adeò, & ineptum, ac impudens facinus? Ac forte, (est enim risus intemperans) hic quidem voce ad carmen conversa, ut putabat, lamentationem Pythagoræ decantabat. Ille verò, istud quod vulgo dici solet, videns asinum cithara canere tentantem, in valdè suavem cachinnum solutus dixit, Poëta iste meus. Quod alter conversus aspexit. Et hoc est quod tunc illos recens reddidit inimicos. Hinc erat quidem anni principium, imò tertia dies à magno noviluniо, quando Romani juxta veterum consuetudinem, & ipsi preces quasdam pro toto anno faciunt, & sacrificia peragunt, quarum ceremoniarum rex Numa fuit ipsis author: Deosque illa potissimum die precibus audiendis vacare credunt. Ergo in istiusmodi festo, sacrisque calendis, is qui tunc Olympiæ risit, sub Pythagora isto supposititio, conspicatus accedentem

πάντα τὸν κακόπλουτον, καὶ ἀλαζόνα, καὶ τὴν ἀλλοτρίαν λόγων ὑποκριτὴν, ἐντυγχάνει ὃ δὲ τὸν τρόπον ἀκριβῶς οἶδας αὐτὸς, καὶ τἄλλα ἀκήλεγκτα, καὶ μιαρίαν δὲ βίου, καὶ ἃ ποιεῖν ἐλέγχεται, καὶ ἃ ποιῶν κατάληπτος, ἆρα ἡμῖν ἦρε πως πρὸς τὸν ἑταῖρον, σκυτρόπαζ τὸ δυσπάντητον τοῦτο ἡμέρας. ὃς φαυλὸς, ἔοικε τῷ ἡδίστην ἡμέραν, ἀποφράδα ἡμῖν ποιήσειν. τοῦτ' ἀκούσας ὁ σοφιστὴς τῷ ἀποφράδα, ὡς τι ξένον δὲ ἀλλότριον τῶν Ἑλλήνων ὄνομα, ἐγέλασε σφόδρα, καὶ τὸν ἄνδρα δὲ πάλαι σκώπτειν χάσκοντες ἠκούετο. ὡς γὰρ ἤκουσε, καὶ πρὸς ἄπαντας ἔλεγεν, ἀποφράς. τί δὲ τοῦτό ἐστι; καρπός τις, ἢ βοτάνη τις, ἢ σκεῦος; ἆρα τὸ ἐδιομβρίαν ἢ πιομβρίαν τί ἐστιν ἀποφράς; ἐγὼ μὲν ὅτι ἤκουσα πώποτε, οὐτ' ἂν σωίην ποτ' ἄν, τι δὲ λέγοι. ταῦθ' ὁ μὲν, ὡς δὴ καὶ τούτῳ διεξιέναι, καὶ πολλὰ ἐπῆγε τῇ ἀποφράδι τὸν γέλων. ἐλελήθει δὲ καὶ αὐτὸν τὸ ὕστατον τιμήεσσον ἀπαιδευσίας ἐνφέρων. ἐπὶ τούτῳ, τόνδε τὸν λόγον συνέγραψεν, ἐμὲ προσεπαίνεσας ὑμῖν, ὡς δείξειε τὸν ἀοίδιμον σοφιστὴν, τὰ κοινὰ τῶν Ἑλλήνων ἀγνοοῦντα, καὶ ὁπόσα καὶ οἱ ἐπὶ τῶν ἐργαστηρίων, καὶ τῶν καπηλείων εἰδέναι. ταῦτα μὲ ὁ ἔλεγχος. ἐγὼ δὲ, ἤδη γὰρ αὐτὸς παρείληφα τὸ δράμημα τὰ λοιπὰ, δίκαιον ἂν εἶμι, τὰ ἐν δελφικῷ τρίποδι νῦν λέγειν, οἷα ἐμοὶ σοι τὰ ἐν τῇ πατρίδι, οἷα δὲ τὰ ἐν τῇ Παλαιστίνῃ, οἷα δὲ τὰ ἐν Αἰγύπτῳ, οἷα δὲ τὰ ἐν Φοινίκῃ, καὶ Συρίᾳ. εἶτα ἑξῆς, τὰ ἐν Ἑλλάδι, καὶ Ἰταλίᾳ. καὶ ἐπὶ πᾶσι, τὰ ἐν Ἐφέσῳ νυνὶ, ἄκρᾳ κεφαλαιωδίστατα τῆς ἀπονοίας τῆς, καὶ κορυφὴ, καὶ κορωνὶς

tem execrabilem, & arrogantem istum alienarum orationum histrionem (Norat autem & mores ejus exactè, & reliquam nequitiam, atque impuritatem vitæ, & quæ facere diceretur, & quæ faciens deprehensus fuerat) tempus, ad quendam amicorum inquit, hoc inauspicatum spectaculum aversandi. Nam homo iste suo conspectu, suavissimum hunc diem videtur nobis in apophradem conversurus. Quo audito Sophista ille, mox verbum Apophradis, veluti peregrinum & à Græcis alienum ridere cœpit, & hominem pro superiore illo risu ultus est, ut quidem putabat, omnibusque dicebat. Quid hoc est Apophras? fructus, an herba aliqua, an instrumentum? Estne esculentum aliquod aut potulentum Apophras? Nam ego neque audivi unquam, nec quid dicat, facilè intelligo. Hæc quidem iste contra illum acerbè dixisse putabat, & multo risu Apophradem excipiebat: sed se extremum inscitiæ testimonium in seipsum proferre non animadvertebat. Hujus igitur gratia orationem hanc scripsit, is qui me huc ad vos præmisit, ut videlicet ostenderet, celebrem illum Sophistam, communia illa Græcorum ignorare, & quæ qui sedent in officinis & tabernis, scire solent. Hactenus Elenchus ille. Ego autem (nam reliquas fabulæ partes agendas suscepi) meritò debebam veluti ex Delphico tripode tandem illa addere, qualia feceris in patria, qualia in Palæstina, qualia in Ægypto, qualia in Phœnicia, & Syria: deinceps in Græcia & Italia, & postremò nunc Ephesi, quæ quidem vecordiæ istius tuæ, quasi quoddam summarium sunt, & caput, & coronis

ρωνὶς ℈ τραγῳδὸς. ἐπεὶ γὰρ κῆτος τὴν παρθενίαν, [1] Γλαῦκος ὢν, τραγῳδὸς ἐμιαιφόνει, καιρὸς ἦδη σοι ἀκοῦσαι τὰ σαυτῆς κακά. μᾶλλον δὲ, ταῦτα μὲν, μηδέπω. περὶ δὲ Ἀποφράδος, πρόπερσι. εἰπὲ γάρ μοι [2] πρὸς Πανδήμου, καὶ γλυπτολίδος, ℈ κυβίβης, πῇ σοι μεμπτὸν, καὶ γέλωτος ἄξιον τοῦνομα εἶναι ἔδοξεν ἡ ἀποφράς; ἢ διὰ τὸ ἡδὺ ἦν τῇ Ἑλλήνων ἴδιον, ἀλλὰ ποθὲν ἐπισκωμμάσαι αὐτοῖς ἀπὸ τῶν πρὸς Κελτοὺς, ἢ Θρᾷκας, ἢ Σκύθας ἐπιμιξίας. σὺ δὲ, ἅπαντα γὰρ οἶσθα τὰ τῶν Ἀθηναίων, ἐξέκλεισας τοῦτο σύριγξ, καὶ ἐξεκήρυξας ℈ ἑλλήνιον. καὶ ὁ γέλως ἐπὶ τούτῳ, ὅτι βαρβαρίζω, καὶ ξενίζω, ℈ ὑπερβαίνω τοὺς ὅρους τῆς ἀττικῆς. ℈ μὴν τί ἄλλο ἔστιν Ἀθηναίοις ἐπιχώριον, ὡς τάλα τοῦνομα φαῖεν ἄν, οἷα σὲ μᾶλλον τὰ τοιαῦτα εἰδότες. ὥστε θαῦμα ἂν Ἐρεχθέα, καὶ τὸν Κέκροπα, ξένους ἀποφῆναι, καὶ ἐπήλυδας εἶναι τῶν Ἀθηνῶν, ἢ τὴν ἀποφράδα δείξαντας σὸν οἰκείαν, καὶ αὐτόχθονα τῆς Ἀττικῆς. πολλαὶ μὲν γάρ εἰσιν, ἃ ℈ αὐτοὶ κἀγὼ ταὐτὰ τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις ὀνομάζουσιν. ἀποφράδα δὲ μόνοι ἐκεῖνοι, τὴν μιαρὰν, καὶ ἀπαίσιον, ℈ ἄπρακτον, ℈ σὺν ἀμοίραν ἡμέραν. ἰδοὺ ℈

ronis morum. Quandoquidem enim juxta proverbium, Ilienſis cùm ſis, tragœdos conduxiſti, tempus jam eſt, ut propria tua mala audias. Nondum tamen, ſed de Apophrade priùs. Nam dic mihi per Pandemum, & Genetyllidem & Cybiben, quomodo reprehendendum & riſu dignum hoc nomen Apophras videtur? Non enim per Iovem, Græcorum proprium erat: ſed alicunde ex Gallorum, aut Thracum, aut Scytharum commixtione inſolenter ſe inſinuavit. Tu verò cùm Athenienſium cuncta noris, illud excluſiſti continuò, & velut per præconem ex Græcia eliminaſti. Et ex eo riſus iſte videlicet, quòd barbarè ac peregrino modo loquor, & terminos Atticos tranſgredior. At verò quid aliud Athenienſibus ita familiare ac patrium, uti hoc nomen, dixerint illi, qui hujuſmodi meliùs, quàm tu, ſciunt. Quapropter Erechtheum, aut Cecropem, peregrinos & advenas apud Athenienſes eſſe citiùs probaveris, quàm Apophradis nomen oſtenderis, non proprium & Atticæ non genuinum. Nam multa quidem ſunt, quæ & ipſi eodem modo cum cæteris omnibus hominibus appellant: Apophradem autem ſoli illi atram, & abominabilem, & inauſpicatam, & nefaſtam, tibique ſimilem diem vocant. Ecce jam obiter didiciſti

1 Γλαῦκος τραγῳδὸς] Proverb. *Bourd.*

2 Πρὸς Πανδήμου & Γενετυλλίδος & Κυβίβης] Legendum Κυβέβης, & eſt epithetum Veneris, ut & πανδήμου & γλυπτυλλὶς, & intelligo *Pronam*, non vero ut interpres *magnam matrem*. Nam licet ſciam hoc etiam nomine aliquando vocatam fuiſſe magnam matrem Cybelem, eo quod Gallos ſuos in furorem agebat, & κυβιστᾶν faciebat, id eſt, *capite prono in terram ruere*. Sed hoc loco non improperat furorem adverſario, ſed omne genus infanda Veneris. Ideo credo eſſe Veneris epithetum. Ea lucidius explicare pudor vetat. *Palm.* Κυβίβης] Corrige, κυβέβης. Heſychius: κυβέβη, ἡ μήτηρ τῶν θεῶν. Ita enim ibi legendum, non κυβάκη, rectè viri docti obſervarunt. *Menagius.*

1 Τὰ δὴ

μεμφόμενος ἦδη ὁδὶ παρεργῳ, πρὸ βέλτιστε αὐτοῖς ἡ ἀποφράς ἡμέρα. ὅτου μήτε αἱ δίκαι χρηματίζωσι, μήτε εἰσαγώγιμοί αἱ δίκαι ὦσι, μήτε τὰ ἱερὰ ἱερεύηται, μήθ' ὅλως πρὸς εἰσίον πλήσῃ, αὕτη ἀποφράς ἡμέρα. δοκοίη ἂν τοῦτο ἄλλοις ἐπ' ἄλλαις αἰτίαις. ἢ γὰρ ἂν ἡττηθέντες μάχαις μεγάλαις, ἔπειτα ἔπαθόν τινα ἐκείνας τὰς ἡμέρας, ἐκ οἵας τὰ τοιαῦτα ἐπιπόνθασιν, ἀπράκτους, ἐ ἀκύρους τὰς συνόμων πράξεων εἶναι, ἢ ἐ νὴ Δία, κρίνοι ἄμεμπτον ἴσως, καὶ ἔξαρκόν τι ἦδη, γέροντα ὄντα μεταπαιδεύειν, καὶ ἀναδιδάσκειν τὰ τοιαῦτα, μὴ ἂν τὰ πρὸ τούτων εἰδότα. νῦν γὰρ τοῦτ' ἐστὶ τὸ λοιπὸν κἂν σὺ μάθῃς αὐτὸ, πᾶν ἡμῖν εἰδὼς ἔσῃ. πόθεν γὰρ ὦ ὗτος; τὰ μὲν γὰρ ἄλλα κἂν ἀγνοῆσαι, σιγήσομεν, ὁπόσα ἔξω τῶν πολλῶν πάτων, καὶ ἄδηλα τοῖς ἰδιώταις. τὴν δὲ ἀποφράδα δ', εἰδὲ βουληθεὶς ἂν, ἅπας εἴποις. ἐν γὰρ τούτῃ ἐ μόνον ἀπέχεσθαι τοῦνομα ἔστι φησί τις. ἀλλὰ ἐ τῶν παλαιῶν ὀνομάτων, τὰ μὲν, λεκτέα, [1] πόθ' ὅ, ὁπόσα αὐτῶν μὴ σαφῆ τοῖς πολλοῖς, ὡς μὴ ταράττοιμεν τὴν σιωπὴν τὴν ἄπαν. ἐγὼ δ' ἂν βέλτιστε, πρὸς μὲν σὲ, ἔσως ταῦτα οὐδὲν σοὶ εἰπὼν, ἡμάρτηκα. ἐχρῆν γὰρ ἐχρῆν τὰ Παφλαγόνων, ἢ Καππαδόκων, ἢ Βακτρίων πατρία διαλέγεσθαί σοι, ἵνα μάθῃς τὰ λεγόμενα, ἐ σοὶ ἀκούειν ἡδέα. τοῖς δ' ἄλλοις Ἕλλησιν, οἷμαι καὶ Ἑλλάδι γλῶτταν σωφρονεῖν χρή. εἶναι ἐ τῶν Ἀττικῶν χρὴ λέγειν, πολλὰ σύνθετα ψάπτειν, ἃ αὐτῶν φασὶν, dicisti significationem Apophradis. Hic Nefastus est dies, quo neque magistratus publicè de rebus consultant, neque lites in foro disceptantur, neque sacrificia peraguntur, neque quicquam eorum quæ fausta sunt tractatur. Atque dies hujusmodi apud alios aliis de causis indictus est. Aut enim gravi aliqua clade superati, tales exinde dies, quibus rem malè gesserunt, pro nefastis & inauspicatis ad res legitimas gerendas, habendos censuerunt: aut mehercle etiam. Atqui ineptum fortassis, & intempestivum utique jam fuerit, dedoceri, ac denuo discere talia virum adeò senem, ne illa quidem, quæ his priora sunt, scientem. Proinde hoc omnino reliquum est: & si didiceris ipsum, omnia exinde scies. Vnde enim heus tu? Quanquam enim est condonanda cæterorum ignoratio, quæ extra communem viam posita sunt, & indoctis obscura: diem tamen nefastum, etiamsi volueris, aliter quàm Apophradem nominare non poteris. Vnum hoc, omniumque solum nomen esto, dicet aliquis. At priscorum vocabulorum, alia sunt usurpanda, alia non item, quæ nimirum vulgo non usurpantur, ne auditum turbemus, & intelligentium aures vulneremus. Ego verò, vir optime, apud te fortassis hæc de te dicens peccavi. Decebat enim, decebat, aut Paphlagonum, aut Cappadocum, aut Bactrianorum patriis verbis tecum loqui, quoad intelligeres quæ dicerentur, & audiendo voluptatem capere. Sed cum cæteris Græcis Græcè loqui oportet. Deinde etiam Atticis per successionem temporum multa variantibus

1 Τόθ' ὅ, ὁπόσα] Nota sequente vocali aspirata, non scriptum esse ἐχ: quod Grammatici canones postulant. *Mänagius.*

2 Χρυ-

σθτο ἐν τοῖς μάλιστα τὸνομα διεπίλεσιν, ὅτως ἀεί, καὶ πρὸς ἁπάντων ἀνθρώπων λεγόμενον. εἰπὲ οὖν καὶ τοὺς πρὸ ἡμῶν κεχρημένους τῷ ὀνόματι, εἰμὴ καὶ τοῦτο σε διαφεύγειν ἔμελλον, ξένα σοι καὶ ἄγνωστα ποιητῶν, καὶ ῥητόρων, καὶ συγγραφέων ὀνόματα διεξιών. μάθοιμι δ', ἐπεὶ ἐγώ σε τὰς εἰπούσας ἐρῶ. πάντες γὰρ ἴσασιν. ἀλλὰ σύ μοι ἕνα τῶν πάλαι δείξας κεχρημένον τῷ ὀνόματι, [1] χρυσᾶς φασιν ἐν Ὀλυμπίᾳ στέφη. καίτοι ὅς τις μέτρον ἦν, καὶ ἀφῆλιξ, τὰ τοιαῦτα ἀγνοεῖ, δοκεῖ μοι ὅτι καὶ Ἀθήνας πόλις ἐστὶν ἐν τῇ Ἀττικῇ, καὶ Κόρινθος ἐπὶ τῷ Ἰσθμῷ, καὶ Σπάρτη ἐν τῇ Πελοποννήσῳ, μὴ εἰδέναι. λοιπὸν ἴσως ἐκεῖνό σοι λέγειν, ὡς τὸ μὲν ὄνομα ἤδεις, τὸν δὲ χρῆσιν αὐτῶν ἄκαιρον ἡπάσω. φέρε δὴ καὶ ταῦτα πρός σε ἀπολογήσομαι τὰ εἰκότα. σὺ δὲ πρόσεχε τὸν νοῦν, εἰ μὴ πάνυ ὀλίγον σοι μέλῃ καὶ μηδὲν εἰδέναι, εἰ οἱ πάλαι πολλὰ τοιαῦτα πρὸ ἡμῶν ἀπέρριψαν εἰς τοὺς σοὶ ὁμοίους ἕκαστοι τοὺς τότε. ἔστιν γὰρ καὶ τότε ὡς τὸ εἰκός, βδελυροί τινες εἰς τὰ ἤθη, καὶ μιαροὶ, καὶ πανοήθεις τὸν τρόπον. καὶ ὁ μέν, Κόθορνόν τινα εἶπεν, εἰκάσας αὐτὸν τῷ βίῳ, ἀμφίβολον ὄντα τοῖς τοιούτοις ὑποδήμασιν. ὁδὲ, Λυπάλων, ὅτι τὰς ἐκκλησίας θορυβώδης ἦν, ἐπεσκώπτει. ὁδὲ, Ἑβδόμιλον, ὅτι ἄπερ οἱ παῖδες ἐν ταῖς ἑβδόμαις, κἀκεῖνον ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἔπαιζε, καὶ διεξέλα, καὶ παιδιὰν ἐποιεῖτο τὴν ἀγοράν. [2] μὴ δῶς δὲ καιροὶ πρὸς Ἀ-

tibus in lingua sua, hoc nomen inter præcipua mansit. Hoc modo semper, & ab omnibus ipsis dictum. Ac sanè commemorarem etiam eos, qui ante nostram ætatem hoc vocabulo sunt usi, nisi etiam hoc modo perturbaturus essem te, peregrina & ignota tibi poëtarum, oratorum, & historicorum vocabula recensendo. Imò verò, neque tibi eos dicam qui usurparunt: omnes enim norunt. Sed tu contrà, si mihi unum aliquem ex veteribus ostenderis, qui voce ista usus non fuerit, aureus (ut aiunt) in Olympia statuêris. Atqui siquis adeò senex, & ætate confectus, talia ignorat, videtur idem mihi, Athenas esse civitatem Atticæ, Corinthum in Isthmo, & Spartam in Peloponneso, ignorare. Fortè igitur tibi supereſt ut dicas ipsam quidem Apophradis vocem nosse te: sed usum ejus, ut intempestivum accusasse. Ago igitur & de hoc respondebo tibi consentanea: tu verò animum adverte, nisi omnino parvi facis, quòd nihil scis. Nam veteres hujuscemodi multa ante nos in eos qui tibi similes erant tum, singuli jactarunt. Erant enim etiam tunc, ut verisimile est, aliqui moribus abominabiles, impuri, perditique ingeniis. Atque alius quidem, Cothurnum quempiam appellabat, vitam ejus ambiguam inconstantem cum hoc calceamenti genere comparans. Alius verò Lypaën: quòd orator tumultuosus conciones solebat turbare. Rursum alius Hebdomam, quòd perinde atque pueri septimis diebus, ille etiam in concionibus luderet, & rideret, seriumque populi studium in ludum verteret. Ne dederis utique & mihi per

1 Χρυσᾶς ἐν Ὀλυμπίᾳ στέφη] Proverb. *Baurd.*

2 Μὴ δῶς δὲ καιροὶ] Δῶς, δὲ καιροὶ extrita negatione. *Marcil.*

Κα-

δωνίδ@, εἰσιὼν πανωνήτερον ἄνδρωπον, ἀπάσῃ κακίᾳ συντροφον, ἡμέρᾳ δυσφήμῳ, καὶ ἀπαισίῳ. ἡμεῖς δ' τὰς χολὰς, τῇ δεξιᾷ ἐπιτρεπόμεθα. καὶ μάλιστα οἱ ἔωθεν ἴδοιμεν αὐτὰς. κἂν εἴ τις βάκηλον, ἢ σύνεχρι ἴδοι, ἢ πίθηκον, οἵους ἔξιόν τ' ῥιπίας, ἐπὶ πόδα ἀναστρέφ, & ἐπανέρχεται, οὐκ ἀγαθὸς μαντεύόμ@ τὰς ἐφημέρους ἐκείνας πράξεις ἴσεσθ αὐτῷ, τὸν ποιητὴν, τῷ πρώτῳ, & δυσφήμῳ κληδονίσμασιν. οὐ δὲ χρὴ ϑ, & οὐ θύρασιν, καὶ ἐπὶ τῇ πρώτῃ ἐξόδῳ, & ἔωθεν δ' ἅπαν@ ἔτους, εἴ τις ἴδοι κίναιδον, & λαπάρην παιδὸς, & πάχνοζα, ἐπίσημον ἐπὶ τούτῳ, καὶ ἀπατεώμονα, καὶ μισογαμοῦντα τοῦτον τὸν ἔργων αὐτῶν ὀνομαζόμενον, ἀπατεῶνα, γόητα, ἐπίορκον, ὄλεθρον, κύφωνα, βάσκανον, μὴ φύγῃ, μήσ' εἰκάσῃ τοῦτο ἀποφράδι ἡμέρᾳ; ἀλλ' ἆρ' οὐ τοιοῦτ@; οὐκ ἂν ἐξαρν@ μόνον, εἰ ἐγὼ τὴν ἀνδρίαν οἶδα τὴν σὴν, ἄσχα & μέγα φρονεῖν ἐπὶ τούτῳ μοι δοκεῖς, ὅτι μὴ ἀποδύνται σοι ἡ δίκα τ' ἔργων, ἀλλὰ πᾶσι δῆλ@ εἶ, καὶ σεσόφισ@. εἰ δ' & ὁμῶς χρήσιμος, καὶ δοκησίμου μὴ τοιοῦτ@ εἶναι, τῶν πίστ' ἰρεῖς τοῖς πολίταις τοῖς σοῖς; ἐκεῖθεν χρὴ ἄρχεσθαι δίκαιον. ἀλλ' ἴσασιν σωσίνοι τὰς πρώτας σε τροφὰς, καὶ ὡς παρεδὺς σαυτὸν τῷ ὀλέθρῳ ἐκείνῳ σφαλώτη, συμπεριφθείρε πρὸς τὰ χυηρετῶν, ἄχρι οὗ σε τὸ ξύλον τοῦτο, [2] ῥάκ@ πολυχμίδες ἐρμασμέν@, ἐξέσωσε, κἀπειτα μὴ-

per Adonidem, comparare hominem perditum, omnique malitiæ assuetum diei atro, & inauspicato. Nos etiam auspicato die claudos aversamur, maximè si mane videamus ipsos. Siquis etiam spadonem, aut eunuchum aspexerit, aut simiam, simul atque domo egreditur, conversò pede regreditur, ominans sibi haudquaquam prosperas fore diei illius res & actiones, præ mala hac prima, & infausta ominatione. In principio autem, & in foribus, & in primo egressu, & mane per omnem annum; siquis viderit cinædum, & nefaria facientem ac patientem, notum ob hæc, & enervatum, & tantum non eorum quæ agit nomen ferentem, deceptorem, præstigiatorem, perjurum, pestem, catastam, barathrum, num fugiat, neque hunc cum atra die compares? An verò tu non es talis? Haudquaquam negabis, si tuam fortitudinem novi, qui certè & animum ob hæc attollere mihi videris, videlicet quòd tibi gloria ista rerum tuarum non prorsum perit: sed omnibus es notus, & passim celebris. Quòd si contendas, & inficieris talem te esse, quibusnam hæc credibilia dices? an civibus tuis? Nam hinc ordiri est æquum. At norunt illi primam tuam educationem: & quo pacto teipsum tradideris perdito illi militi & omnibus ipsi præstitis obsequiis corruptus fueris, donec te, juxta proverbium, pannum lacerum extrusit. Ea etiam meminerunt, ut

1 Κύφωνα] Κύφων, propriè est κυρτὸς: ἀπὸ κύφω, κοφὸς, κύφων. Ponitur & pro catasta, seu numella, aut collari, aliove instrumento quo vinciebantur, aut etiam torquebantur nocentes. Hìc metaphoricè pro scelerato & maleficò: ut Latinis sarcer, crux, stolus. Menagius.

2 Ῥάκος πολυχμίδες ἐρμασμέν@] Proverb. Bourd.

μιλουν ὡς τὸ εἰκὸς, ἃ σοὶ τὸ θέατρον συναιδύν, τοῖς ὀρχησταῖς ὑποκρινόμενον καὶ συνωδὸν μαλῶν ἄρχης ἀξιῶν εἶναι. ἀδὺς γὰρ σοὶ σὲ ἂν εἰσῆλθεν εἰς τὸ θέατρον, ὃς ἂν ἐμήνυεν ὅ, τι τύπτεται τὴν θράκιλλαν. ἀλλὰ σὺ κοσμίως πάνυ, χρυσᾶς ἐμβάδας ἔχων, καὶ ἐσθῆτα τυραννικὴν, σεσεισιπέμπων, δίμβωμον αὐτῶν ὑπὸ τὸ θέατρον, στέφανος κομίζων, καὶ κρότου ἄπιον, ἤδη παρόντος σοὶ τῶν αὐτῶν. ἀλλὰ νῦν ῥήτωρ, καὶ σοφιστής. καὶ ἀξιοῖτο ἂν τοιούτων τυγχάνειν ποτὲ τὰ τοιαῦτα ὑπὲρ σοῦ σκέπτοιντο, τοῦτο δὴ τὸ σὺ τῆ τραγῳδίας, δύο μὲν ἡλίους ὁρᾶν δοκεῖν, δύο δὲ πόλεις ἢ Θήβας. καὶ σοὶ χεῖρον ἅπασιν ἀνδρὸς τὸ, σκέπτεσθαι, ὁ τότε, καὶ μετὰ σκέψεται. τοιγάρτοι ἐν αὐτοῖς εὖ ποιῶν, οὐκ ἐπιβαίνεις τοῦ παρόντος, ἀλλ' ἐπιχωλάζεις αὐτοῖς, ἀλλὰ φαίνεις ἐκὼν παρεόντα, ὅτε χεῖμα ἦκεν, ὅτε θέρος ἀρχαλέον, ἀλλὰ μαλλίσης, καὶ μεχίσης τῆς ἐν Φοινίκη ἀπασῶν. τὸ γὰρ ἐλίσσεσθαι, καὶ τοῖς εἰδόσι, καὶ μεμνημένοις τῆς πάλαι οἰκείων συνηθείας, βαθὺ ὡς ἀληθῶς ἔστι σοι. καίτοι τί τοῦτο λέγω; ἵνα γὰρ ἂν αἰδεσθείης σύ; τί δ' ἂν αἰσχρὸν ἡγήσαιο τῶν ὑστάτων; φαυλότερον δὲ κτήμασιν εἶναί σοι μεγάλα παρ' αὐτοῖς, τὸ δύσηνον ἐκεῖνο πυρρίον, ὃς τῷ Σινωπεῖ πίθον, τὸν Διὸς αὐλὸν εἶναι τοῦτο αὐτό. τὰς μὲν δὴ πολίσεις, ἀδαμὴ ἀδαμῶς μεταπίσειας ἄν, μὴ ὅτι τῶν ἁπάντων βδελυρώτατον σε ἡγεῖσθαι, ὑγιεῖ κοινὸν ἁπάσῃ τῇ πόλει. τάχα δ' ἂν τὰς ἄλλας τὰς ἐν τῇ Συρίᾳ τοσαῦτας ὁμοψήφους, εἰ λέγοις μηδὲν πονηρὸν, μὴ δὲ ἐπαίνου βεβαιώσαι σοι. Ἡ γοῦν Ἀντιόχεια, ἣ μὲν Ἀντιόχεια, καὶ τέργον αὐτὸ εἶδεν, ὅπη

ut est consentaneum, quæ in theatro juvenis agebas, quum saltatoribus respondebas, atque unà chori dux esse cupiebas. Quippe nemo ante te ingrediebatur theatrum, neque fabulæ nomen significabat: sed tu ornatè admodum, subligatis aureis crepidis, & tyrannicâ veste indutus, priùs immittebaris, qui benevolentiam à theatro postulares, coronas ferens, & cum plausu abiens, honore jam ab ipsis affectus. At nunc oratores & sophista, & ob hoc, si audiant aliquando talia de te illi illud ex Tragœdia, Et solem geminum, & duplices se ostendere Thebas putabunt. Et in promptu atque in ore tum omnibus statim erit illud: hic ille qui tum erat: & postea. Proinde & ipse rectè facis, qui omnino non ascendis ad illos, neque in patriam ventitas, sed fugis illam ultro, quanquam neque hyeme malam, neque æstate molestam, sed pulcherrimam & maximam omnium Phœniciæ civitatum. Nam coargui, & cum iis qui vetera illa sciunt, ac meminerunt, conversari, laqueus revera tibi est. Sed quid ista nugor? quem enim vereris? quid eorum quæ extrema sunt, turpe putaveris? Audio autem etiam tibi apud ipsos esse possessiones magnas, miseram illam turriculam, cum qua Sinopensis illius dolium collatum, Iovis atrium videri queat. Proinde nullo modo feceris ut tui cives mutata sententia non credant te omnium esse spurcissimum, & commune totius civitatis dedecus. Fortassis autem alios etiam qui in Syria habitant, ejusdem sententiæ assumas, si dicas te non malam nec criminosam prorsus vixisse vitam. Mehercle, Antiochia quidem, etiam ipsum opus vidit,

quan-

† Ταρσέα ἦγες ἐκεῖνον νεανίσκον ἁπαγαγών, ἀλλὰ ἐ ἀπαδέρεν αὐτὸ, αἰσχρὸν ἴσως ἐμοί. πλὴν, ἀλλὰ ἴσασί γε, καὶ μέμνηνται οἱ τότε ὑμῖν ἐπιστάντες. καὶ σέ μ', ἐς γόνυ συγκεκλιμένον ἰδόντες. ἐκεῖνον δ', οἶδα ὅτι ἐ ποιοῦντα, εἰ μὴ πανταπασιν ἐπιλήσμων τις εἶ. ἀλλ' εἰ σὺ Αἰγύπτιοι ἴσως ἀγνοοῦσί σε, οἱ μὴ τὰς ἐν Συρίᾳ θαυμασιὰς ἄθλους ἐκείνους ἐπιδεξάμενοι φόβηθεν, ἐφ' οἷς εἶπον, ὑπὸ τῶν ἱματιοκωπήλων διαμέμφονται. παρ' ἂν ἐσθῆτας πολυτελεῖς περιάμενοι, ἐφόδια εἶχες. ἀλλ' ὅτι ἐλάττων σοι ἡ Ἀλεξάνδρεια συνοίδεν, διὰ μὲν Δι' ἐχθρὸν δύτερον τὸν Ἀντιοχείας κεκρίσθαι σιτέω. ἀλλ' ἥτε ἀκολασία, γυμνοτέρη, καὶ αἰσχρεργία σοι ἐκεῖ, ἐπιμανεστέρη, καὶ τὸ νεμεσᾶν πᾶσι τοῖς, μείζον, ἐ ἐπὶ πᾶσιν, ἀκόλαστον ἡ κεφαλή. εἰς μόνον ἂν ἐπίσταί σοι ἐξάρτημα γεγενημένον μηδὲν τοιοῦτον ἐργάσασθαι. ‡ τῆς βοηδὸς ἂν κρατῆσαι ὁ πλουτεῖν μεθοδοθεὶς ἀνὴρ ἐν τοῖς ἀρίστοις Ῥωμαίων. τοῦτον γὰρ αὐτὸ, δώσεις ἀποσιωπᾶσθαί μοι. καὶ ταῦτα, σὺς τοιούτους εἰδὼς ὄν λέγω. ἐκεῖνον τοίνυν, τὰ μὲν ἄλλα, ὁπόσα ἔτλη ἐν τῇ συνουσίᾳ τολμηθῆναι ὑπὸ σοῦ, τί δεῖ λέγειν. ἀλλ' ὁπόταν σε καταλάβοι μεθυσθέντα καὶ οἰνοχόον καὶ οἰνοπότην ἐν γόνασι κείμενον, τί οἴει; ἐπίστασθαί σε μὴ εἶναι. τοιοῦτον, αὐτὸ τὸ ἔργον ὁρῶν; ὅσα, εἰ μὴ παῖζε πάντα τυφλὸς ἦν. ἀλλ' ἐβλάπτετο τῷ γνώμῳ, αὐτίκα ἐξελάσας τὰ αἰδέσια, καὶ κρηπίσιόν γε ὡς φασι

quando, cùm adolescentem illum Tharso venientem, abduxisses. Sed & ipsa detegere, inhonestum fortassis mihi fuerit. Verumtamen norunt, & meminerunt illi qui tum vobis supervenerunt, & viderunt te quidem in genu inclinatum, illum autem, nosti, quid facientem quoque, nisi omnino es oblivioſus. At Ægyptii forsan te non norunt, qui te post præclara illa in Syria certamina, inde ob ea quæ dixi, fugientem exceperunt, cùm te vestiarii insequerentur, à quibus vestibus pretiosis comparatis, viaticum habebas. Sed non minùs quoque conscia tibi est Alexandria: nec per Iovem illam Antiochiæ secundam censeri decebat: nisi quòd protervitas ista tua manifestior, & turpitudo flagitiorum insanior illic fuit, & nomen ob hæc majus, & postremò caput adapertum. Vnus tantùm fuit qui crederet tibi inficias euntí, quòd nihil tale commisisses, fuitque postremus auxiliator, is qui stipendium dabat, vir inter præcipuos Romanorum. Nomen autem ipsum permittes mihi ut taceam, idque apud omnes eos qui sciunt quem dicam. Ille igitur, cætera quidem quæcunque à te in conversatione perpetrata sustinuit, quid attinet dicere? At quando te genibus adolescentuli pincernæ Oenopionis incumbentem deprehendit, quid putas? Credidit-ne tibi, talem te non esse, cùm videret ipsum opus? Non: nisi prorsus fuit cæcus: verùm mentem aperuit, quum te statim ex ædibus expulit, easque cum exivisses, quibusdam expiamentis

‡ Τῆς βοηδὸς ἂν κρατῆσαι ὁ πλουτεῖν] Καὶ βοηδὸς ἂν κρατῆσαι ὁ πλουτεῖν. Illud autem εἰς μόνον ἂν ἐπίσταί σοι, &c. accipe cum ironia. *Vnus ille solus*, qui contra tibi unguis in ulcere, cujus tu domui. *Marcil.*

† Σιλ-

ἀφεστηκὼν ἐπὶ τῇ σῇ ἐξόδῳ. Ἀχαιὰ μὲν γὰρ, καὶ Ἰταλία πᾶσα, ἐμπέπληται τῶν σῶν ἔργων, καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῖς δόξης. καὶ ὀναίμην γε τῆς εὐκλείας. ὥστε πρὸς τοὺς θαυμάζοντας, ἴσως τὰ τοῦ Ἐφεσογενοῦς πεπονθέναι δοκῶ σοι, οὐκοῦν λέγω, ὅτῳ ἀληθέσθαι, πῶς σοι ὦν ἐθαυμάζοντο, εἰ τὰ πρῶτά σου ἤδεισαν. καίτοι καινὸν συναίρεσθαι τὸ τοῖς γυναικείοις προσιέμενος. ἢ καὶ ἐπὶ τούτῳ εἰπέ μοι δικαίως ἀνομάζεσθαι; ἀλλὰ τί φῶς Διὸς, καὶ φιλῆσαι τὸ στόμα τοσαύτης ἀξιώσεως ἡμᾶς ἐπ' ἐκείνοις τοῖς ἔργοις; τὸ γοῦν τὸ ὑβριστικὸν ποιεῖς. καὶ μάλιστα τοὺς ἧκιστα ἐχθρῶν, καὶ τὰς ὁμιλητὰς, οἷς ἐξῆν μὴ οὐκ ἐᾶν τὸ κακὸν ἐκ σοῦ στόματος ἀπαλλαγῆναι, τὸ βάρβαρον τῶν ὀνομάτων, τὸ τραχὺ τῆς φωνῆς, τὸ ἄκαιρον, τὸ ἄπακτον, τὸ πάντη ἄμουσον, καὶ τὰ τοιαῦτα. φιλῆσαι δὲ σε ἐπὶ τούτοις, μὴ ὄφελόν ὦ ἀλεξίκακε. ἀπιστίᾳ μᾶλλον, ἢ ἔχθρᾳ φιλῆσαι ἄμεινον. δῆλον ἐκεῖ τὸ κινδυνῶδες, καὶ ἄλγημα. καὶ ὁ ἰατρὸς εἰσκληθεὶς, ἐπήμυνεν. ἀπὸ γὰρ σοῦ φιλήματος, καὶ ἐς ἱερὰ ἐκείνα, πῶς ἂν, ἢ ἱερεῖς, ἢ βωμοὶς προσέλθοι; πῖς δ' ἂν θεὸς ἐπακούσειεν ἔτι δύχρημος; πόσων περιῤῥαντηρίων, πόσων ποταμῶν δεῖ; καὶ τοιοῦτος αὐτὸς ὤν, καταγέλας τὰ ἄλλων ἐπ' ὀνόμασι, καὶ ῥήμασιν, ἔρρα τοιαῦτα, καὶ τηλικαῦτα ἐργαζόμενος. καίτοι ἐγὼ μὲ ἀπορρᾳδιουργεῖν ἐθέλω, ἠχυρώμην ἂν μᾶλλον, ἢ ὅπως εἶπον δρησείων ἄν. σὺ δὲ δεῖς ἡμῶν βαρβαρολόγους λέγεσθαι, καὶ τροπομαθλήσας, καὶ ῥησιμετρεῖν, καὶ Ἀθηναῖα, τὸ Ἀθηναῖον ἐπιθυμεῖν, καὶ ἀνθρακεργατεῖν, καὶ σφενδικίζειν, καὶ χειροβλημοσύνας. καινὸν

tis luſtravit. Achaia quidem, totaque Italia tuis operibus eſt referta, eaque ſequente gloria: & ſanè tibi gratulor ob tam præclaram laudem. Quare iis qui quæ nunc facis Epheſi, mirantur, ego quod veriſſimum eſt dico, qui fieri poſſet ut non mirarentur, ſi prima illa tua opera non noſſent. Atqui novum hìc iſtud etiam cum mulieribus addidiciſti, Annon igitur, dic mihi, fuerit congruum, talem hominem Apophradem appellari? Sed quid per lovem? num etiam oſculari ore inſuper voluiſti nos ob talia facta? Iſtud igitur contumelioſiſſimè facis, & maximè erga eos quos minimè decebat, & erga contubernales, quibus ſatis fuerat, illa ſolum mala ab ore tuo percipere verborum videlicet barbariem, vocis aſperitatem, indiſcretam, inordinatam, & inſulſam enunciationem, & id genus alia. Sed te ad hæc oſculari, abſit, ô malorum depulſor Hercules: aſpidem, aut viperam oſculari eſt ſatius. Ibi in morſu periculum, & dolor, cui accerſitus medicus ſuccurrit. A tuo autem oſculo, & veneno illo, quis quæſo vel ad ſacra, vel ad aras accederet? quis etiam Deus precantem exaudiret? quam multis luſtrationibus, quam multis fluviis opus foret? At talis ipſe cùm ſis, derides alios ob nomina & verba, cùm tu interim talia tantaque facinora perpetrare ſoleas. Atqui ego quidem ſi Apophradis nomen ignorarem, erubeſcerem potiùs, nedum ſi dixiſſem inficias irem. Te verò nemo noſtrûm accuſavit adhuc quòd βαρβαρολόγους dixeris, & τροπομαθλήσας, & ῥησιμετρεῖν, & Ἀθηναῖα Athenas deſidero & ἀνθρακεργατεῖν, & σφενδικίζειν, & χειροβλημοσύνας.

Ma-

κακῶς σε ὁ λόγος. Ἐρμῆς ἐπιτρέψειεν αὐτοῖς λόγοις. ποῦ γὰρ τοιαῦτα τὰ βιβλία διῄσεις; ἐν γωνίᾳ που τάχα τῶν ἰαλέμων τινὸς ποιητῶν, κατορωρυγμένα, δύστου, καὶ ἀραχνίων μεστά, ἢ που ἐκ τῆς Φιλαινίδου δίλτου, ἃς ἀφ' ἡμῶν ἔχεις. σὺ μέντοι, καὶ εἰ σὺ σῶμα ἄξια. ἐπεὶ δὲ ἐμνήσθην, τί φαίης ἄν, εἰ σε γλῶττα εἰς δικαστήριον καλέσαιμι; ἁμαρτεῖν γάρ ἄτιμος, ἀδικήματος, ἢ τὰ μετρίως τοῦτον, ὕβρεως διώκειν λέγουσα. ἐγὼ σε ὢν ἀκαλεστί, πένητα, καὶ ἄπορον πεφυκότα δεῖσαι, καὶ βίᾳ διάφορον, τὰ μὲν πρῶτα, ὡς τοῖς θεάτροις ἐδοκιμεῖν ἐποίησα, νυνὶ μὲν, Νίνον, νυνὶ δὲ, Μητιόχην, εἶτα μικρὸν Ἀχιλλέα τιθεῖσα. μετὰ ταῦτα δὲ, παῖδας [1] συλλαβίζειν διδάσκοντα, μακρὸν χρόνον ἤθροσον. ἤδη δὲ καὶ τὰς ἀλλοτρίας ταύτας λόγους ὑποκρινόμενον, σοφιστὴν εἶναι δοκεῖν ἐποίησα, καὶ τὴν μηδὲν προσήκουσαν δόξαν ἀπενεγκάμενον. τί τοίνυν πλεῖστον ἔχων ἐγκαλεῖν, τοιαῦτά με λοιδορῇς, καὶ ἐπιζητεῖς ἐπιβλήματα αἰσχιστα, καὶ ὑπορρήσεις κατατρύσεις; ἆρ' ἱκανά μοι τὰ ἐπὶ τῇ ἡμέρᾳ ἔργα, ψεύδεσθαι, καὶ ἐπορκεῖν, καὶ τὰς τοσαύτας ὕβρεις, καὶ λήρους λοιδορεῖν, μᾶλλον δὲ βόρβορον τὸν λόγον ἐκείνων ἐμεῖν; ἀλλ' ἐᾷ νυκτὸς τὴν κακοδαίμονα σχολὴν ἄγειν ἐᾶς. ἀλλὰ μόνη σοι παίζω ποιῶ, καὶ παῖγμα, καὶ μιαίνομαι. καὶ ἀντὶ γλώσσης, ὅσον ἐν χερὶ χερῶν διέγνωκας. καὶ ὥσπερ ἀλλοτρίαν ὑβρίζεις, καὶ ἐπικλύζεις τοσούτοις κακοῖς. λαλεῖν μοι ἔρχον ἐπὶ μόνον. τὰ δὲ τοιαῦτα ποιεῖν, καὶ πάσχειν, ἄλλοις μέρεσι σώματος. ὡς ὄφελε καμέ πως,

Malum te malè perdat Mercurius Logius, unà cum ipsis verbis. Vbi enim hujusmodi scripta reperis? In angulo forsitan alicujus ex frigidis illis poëtis defossa, situ & araneis oppleta: aut ex libris Philænidis, quos præ manibus habes: te utique, tuoque ore digna. Quia autem oris mentionem feci, quid diceres quæso, si te in jus vocaret lingua? Ponamus enim ita esse: & te injuriæ, aut quod paulò foret modestius, contumeliæ accusaret, dicens. Ego te, ingrate, pauperem atque inopem susceptum, & victu carentem: primùm quidem in theatris celebrem feci, modò Ninum, modò Metiochum, paulò pòst Achillem exhibens. Post hæc, pueros syllabas jungere docentem, longo tempore alui. Iam verò & alienas istas orationes histrionis instar habentem, sophistam videri feci, ac tibi non convenientem gloriam adaptavi. Quid igitur tantum habes, quod mihi possis imputare, ut ita me tractes, & injungas mihi mandata turpissima, & ministeria execratione digna? Non satis mihi sunt, ea quæ per diem fiunt opera nefaria, mentiri puta, pejerare, totque nugas & ineptias exhaurire: imò verò cœnum istorum verborum vomere? Sed neque noctu me miseram otium ducere sinis: sed sola ego omnia tibi facio, & proculcor, & contamino: ac lingua perinde ut manu uti decrevisti: & quemadmodum alienam, contumelia me afficis, tantisque malis obruis. Meæ partes sunt ut tantùm loquar: sed talia facere, & pati, aliis partibus est injunctum. Quare utinam & me aliquis,

1 Συλλαβίζειν] *Apellare literas* dixit Fabius. *Menagius.*

ὥσπερ τὴν τ᾽ Φιλομήλας ἐκτεμεῖν. μακαριώτεραι γάρ μοι αἱ γλῶτται, τ᾽ τὰ τέκνα κατεδηδοκότων. ὡς θεῶν, λῦ λίγη ταῦτα ἡ γλῶττα, ἰδίαν αὐτῆ φωνὴν λαβοῦσα, καὶ τ᾽ πάτρωνα συνήγορον ἐπικαλεσαμένη, τί ἂν ἀπεκρίναο αὐτῇ; ἐκεῖνα δηλονότι, ἃ σ᾽ πρὸς τ᾽ Γλαῦκον ἐναγχ᾽ εἰρηκέναι σοι, ἐπὶ πεπραγμένῳ ἤδη τῷ ἔργῳ αἰτιώμενον, ὡς ἐπὶ τούτῳ ἔνδοξ᾽ ὢν βοᾷς, κ᾽ γνώριμ᾽ ἅπασι γεγένησαι. πόθεν ἂν, ὅτι σοφιστὴ᾽ ἐπὶ τοῖς λόγοις γενόμενο᾽. ἀγαπητὸν ἦ οἰωνοῦ κλεινὸν, καὶ ὀνομαστὸν εἶναι. εἶτα καταισθήσειν αὐτὴ τὰς πολλάς σου σοφιστηγορίας, ὁπόσας κ᾽ ἔθνη σοφιστὴλ᾽ φας. ὃ δ᾽ θαυμάζω, ὅτι τὴν μὲν ἀποφράδα ἰδυχίραινας ἀκούσας, ἐπ᾽ ἐκείνοις ἦ τοῖς ὀνόμασιν οὐκ ἠγανάκτεις, ὦ Συρίᾳ μὲ, ῥοδοδάφνη κληθεῖς, ἐφ᾽ ᾧ ἦ; νὴ τὴν Ἀθηνᾶν αἰσχυνόμην διηγεῖσθαι. ὅτι τοίνυν ἐπ᾽ ἐμοί, ἀσαφὲς ἔπι ἴσως. ὁ Παλαιστίνη ἦ, φρασμὸς ἐς τὰς ἀφύλλους ἢ πώγων᾽ εἶναι, ὅτι ἴσως μεταξύ. ἔτι γὰρ ἔξυρες αὐτόν. ὁ Αἰγύπτῳ ἦ, σπυάδχη. πρόδηλον τοῦτο. μικρὰ γὰρ φασιν ἀποπνιγῆναί σε ναύτην πὶ τ᾽ τελαρμένων ὠτυχόντα. ὃς ἐμπεσὼν, ἀπέφραξέ σοι τὸ στόμα. Ἀθηναῖοι μὲ γὰρ βάλλουσι, αἰνίγματα τῶδε ᾄδειν, ἀλλὰ γράμματ᾽ ἐνὸς σοφοδίκῃ πεμήσαντές σε, Ἀτίμαρχον ἀνόμαζον. ἤδη γὰρ καὶκείνῳ τ᾽ σοφιστὸ τοροι σοφιστὴν σοι. ὦ Ἰταλίᾳ ἦ, βαθεῖ ἡρωϊκὸν ἐκεῖνο ἐπικλήθης, ὁ Κύκλωψ, ἐπειδή ποτε ὁ πρὸς ἀρχαίαν λέσχην ὑλῶν παρ᾽ αὐτὰ τὰ ἔπη Ὁμήρου ῥαψῳδῆσαι ὦ τὴν αἰσχυντηλίαν

quis, ceu Philomelæ illam execuiſſet. Nam mihi beatiores illorum linguæ videntur, qui liberos ſuos devorarunt. Per Deos igitur, ſi hæc diceret lingua, aſſumpta ſibi voce propria, ac barba tua, velut patrona advocata, quid quæſo reſponderes ipſi? Illa nimirum, quæ Glauco, te ob ſcelus commiſſum vituperanti, nuper reſpondiſti, te ob hoc celebrem, omnibuſque notum brevi tempore evaſiſſe. Vnde ergo ita celebris? ob orationes-ne redditus? At ſufficit quomodocunque clarum ac celebrem eſſe. Deinde ipſi multas iſtas appellationes enumerarem, quas paſſim apud varias gentes adeptus es. Quod etiam miror, te quum Apophradem audiſti, ægrè tuliſſe, nihil verò ob illa nomina indignari. Nam in Syria quidem Rhododaphne vocatus es, ſed quam ob rem, ita me Minerva amet, pudet dicere. Quare quantum in me eſt, obſcurum illud maneat. In Palæſtina verò Sepes, ob barbæ ſpinoſitatem opinor, quoniam inter opus pungere ſolebat: nam adhuc ipſam radebas. In Ægypto verò, Angina, quod per ſe manifeſtum eſt. Nam ajunt te ferè ſuffocatum eſſe, cùm in nautam ex iis qui naves tribus velis inſtructas ducunt, incidiſti: qui cùm in te irruiſſet, os tibi obturavit. Nam optimi quidem illi Athenienſes, nullum obſcurius nomen tibi dedêre: ſed literæ unius appoſitione te honorantes, Atimarchum appellarunt. Nam hoc tibi illo inſignius decebat eſſe. At in Italia papæ. Heroicum illud, Cyclops vocatus es, quòd aliquando etiam ad veterem ornatum, juxta ipſa Homeri poëmata, verſibus mandare tu quoque turpidinem illam affe-

1 Ἀπέφραξέ σοι τὸ στόμα] Irrumando. *Menagius.*

1 Ἀτί-

ἐπηβώμενος. καὶ αὐτὸς μὲ ἵκετο μεθύων ἤδη, κισσύβιον ἔχων ἐν τῇ χειρὶ βινῆλῶν Πολύφημος, νεανίας ὑπομισθος, ἐρῶν ἔχων τὸ μηχλὸν, εὖ μάλα ἠκονημένον. ἐπὶ τὸ Ὀδυσσέως τις ἐπῆλθε, ὡς ἐκκόψων τὸ ὀφθαλμόν.

Καὶ κεῖνον μὲν ἄμαρτε. σοὶ δὲ ἡ ἐτράπη ἔγχος.

Ἀλκμὴ δ' ἐξελύθη σοὶ δὲ νέαθεν ἀντρεῶται.

Καὶ γὰρ ἐδεῖ ἄβπον ὑπὲρ σοῦ λέγοντα, ψυχρολογεῖν. σὺ γὰρ ὁ Κύκλωψ, ἀναπίλασας τὸ στόμα, καὶ ὡς ἔνι πλατύτατον κεχηνὼς, ἠνείχου τυφλωμένου ὑπ' αὐτοῦ τὴν γνάθον. μᾶλλον γ' ὥσπερ ἡ Χάρυβδις, αὐτοῖς ταύταις, καὶ πηδαλίοις, καὶ ἱστίοις, ὅλον ζητῶν καταπιεῖν τὸν Οὖτιν. καὶ τοῦτο ἦν ἃ ἄλλοι παρόντες εἰ πού σοι ἐς τὴν ὑστεραίαν μία ἦν ἀπολογία, ἡ μέθη. καὶ εἰς τὸ ἄκρον ἐσέφευγες. τούτοις δὴ, καὶ τοσούτοις ὀνόμασι πλουτῶν, οὐχὶ τὴν ἀποφράδα; ὡς γὰρ ἐγὼ εἶπα μοι τὰ πάντα, ἐπιδεῖν καὶ ἐκεῖνα λέγουσιν οἱ πολλοὶ λεσβιάζειν σε, καὶ φοινικίζειν; ἆρα καὶ ταῦτα ὥσπερ τὴν ἀποφράδα ἀγνοεῖς, καὶ οὐδὲ πάνυ ἐπαινεῖσθαι ὡς αὐτῶν; ἢ ταῦτα μὲν δῆλον τὸ σωφρονεῖν δοκεῖν, τὴν ἀποφράδα δ' ὡς ἀγνοῦντα μόνην ἀπομάζεις, καὶ ἀποκλείεις τοῦ καταλόγου τῶν ὀνομάτων, τοιγαροῦν οὐ μεμπτῶς ἡμῖν τίνεις, τὰς δίκας, ἀλλὰ μέχρι καὶ τῶν γυναικείτιδος περιβόλων εἶ. πρώην γὰρ ἐπειδή ποτε γάμων σοι Κυζίκῳ μνᾶσθαι ἐπήλπισας, οὐ μάλα σπασπουδήν πάντα ἡ βελτίστη ἐκείνη γυνὴ, οὐκ ἂν ὡς εἰσιμένη ἔφη ἄνδρα, καὶ αὐτὸν ἀνδρὸς δεόμενον. εἶτα σὺ τοιούτοις οὖσι, ὀνομάτων μέλῃ, καὶ γελᾷς, καὶ τὰ ἄλλα καταπτύεις. εἰκότως.

affectasses. Ac ipse quidem jacebas ebrius jam poculum habens in manu, coire gestiens Polyphemus: adolescens autem mercede conductus, rectum habens vectem, egregiè acutum, quasi Vlysses quidam te invadebat, ut oculum eruturus,

Quem tamen haud tetigit, juxtaque elabitur hasta,
Et ferit extremum vibrata cuspide mentum.

Neque enim absurdum est, cùm de te loquamur, frigidiora hæc dicere. Tu verò Cyclops ille diducto ore, & quàm latissimè licebat, hians, sustinebas tibi maxillam ab illo excæcari. Imò verò ceu Charybdis, quærebas unà cum ipsis nautis, & clavis, & velis, totum illum absorbere Vtin: atque hæc videbant cæteri qui aderant. Deinde in posterum diem, una tibi defensio erat, ebrietas: & ad merum confugiebas. Cùm igitur talibus, tantisque nominibus fis locupletatus, pudet te Apophradis? Per Deos itaque dic mihi quomodo afficeris, quum illa quoque dicunt plerique λεσβιάζειν & φοινικίζειν? Num & hæc perinde ut Apophradem ignoras, & te ab ipsis fortè laudari putas? An hæc ut familiaria nosti: Apophradem autem ut solam ignotam improbas, & à catalogo vocabulorum tuorum excludis? Proinde non indignas pœnas nobis exolvis, sed etiam ad gynæceum usque celebris es. Nam nuperrimè cùm nuptias quasdam Cyzici ambire ausus esses, optima illa mulier habens exploratissima omnia, Non admiserim, inquit, virum, qui ipse quoque viro indiget. Et tamen cùm hoc in statu sint res tuæ, nominum tibi cura est, & rides, conspuisque cæteros. Meritò sanè.

ὃ γὸ ἂν ἅπαντες ὑμνιά σοι λέγειν δυναίμεθα. πόθεν; τίς ὕτως ὁ λόγοις μεγαλόστολμος, ὡς ἐπὶ μὲ τὰς τρεῖς μοιχὰς, ἀντὶ ξίφους, τρίαιναν αἰτῆν. τὸ ὃ Θεόπομπον, ἐπὶ τῷ Τελικοράνῳ κρίνοντα, φάναι, τρίγλωχίνι λόγῳ καθηρπάκεναι αὐτὸν τὰς πρεσβείας πόλεις. καὶ πάλιν, ἐκτεμανῶσαι αὐτὸν τὴν Ἑλλάδα, καὶ εἶναι Κέρβερον ἐν τοῖς λόγοις. πρώην γὰρ ἐ λύχνον ἅψας, ἐζήτεις ἀδελφόν τινα οἶμαι ἀπολωλότα ἐ ἄλλα μυρία, ἃ νῦν μεμνῆσθαι ἄξιον, ἢ μόνα ἐκεῖνα, ὅσῳ οἱ ἀκούσαντες ἀπεμνημόνευσαν. πλούσιός τις οἶμαι, καὶ δύο πένητες ἦσαν ἐχθροί. εἶτα μειζόνως ἐκεῖ ὁ πλούσιος λέγων, ἀπέκτεινεν ἕνα τῶν πενήτων. γελασάντων ὃ ὡς τὸ εἰκὸς τῶν παρόντων, ἐπανορθούμενος δὴ σὺ, καὶ ἀναλαβόμενος τὸ διημαρτημένον, ἕνα μὲν ἔφης, ἀλλὰ ἕτερον αὐτῶν ἀπέκτεινεν. ἐᾶ τὰ ἀρχαῖα, τὸ τελῶν μέλλοιν, καὶ τὸ ἀνηνεμία, ἐ τὸ πίτασμα, καὶ τὸ ἐκκύνειν, καὶ ὅσα ἄλλα καλὰ τοῖς σοῖς λόγοις ἐπεσθεῖ. ἃ μὲ γὰρ ὑπὸ τῆ πενίας ἐλαυνόμενος ποιεῖς, Ἀδράστεια φίλη, σὺ ἄν τινι ὀνειδίσαιμι. συγγνωστὰ γὰρ, εἴ τις λιμῷ πιεζόμενος, ἢ δι' ἀκρασίαν πηρὸν ἀνδρὸς πολίτου λαβὼν, εἶτα ἐπιορκήσει, ἢ μέλλων μὴ παρείληφέναι. ἢ εἴ τις ἀναιχύντως αἰτεῖ, μᾶλλον ὃ ὠθούμενος, καὶ λοιδορεῖ, καὶ πλανᾶ, ἢ δὲ λέγω ταῦτα. φθόνος γὰρ ἁπάντων ἐξαπίνης ἀμύναται τὴν ἀπορίαν. ἐκεῖνο ὃ σοὶ τί φορητὸν, πένητα σε ὄντα, ἐς μόνας τὰς τοιαύτας ἡδονὰς ἐκχεῖν τὰ ἐκ τῆς ἀναισχυντίας ἀνιχνεύματα. τάλαν εἰγέ τι ἐ ἐπαινέσαι μοι δώσεις πάνυ ἀστεῖος ὑπὸ σῦ πεπραγμένον, ἐπὶ τῷ Τισίᾳ τὴν τέχνην οἶδα, ὡς τὸ Διονύσιον ἔργον αὐτὸς ἐποίησας,

nè. Non enim omnes similia *tibi* dicere possemus. Vnde? quis adeò in verbis audax foret, ut contra tres adulteros, pro gladio tridentem postulet? Theopompum autem ob Tricaranum, in judicio agentem, dicat, tricuspide oratione ipsum confeciſſe civitates præstantiores. Et rursum tridente Græciam interfeciſſe, & esse Cerberum in oratione. Nam paulò antè & lucerna accensa quærebas fratrem quendam, ni fallor, mortuum; & alia infinita, quorum meminiſſe non est æquum, nisi solius hujus, quod qui audiverunt, commemorarunt. Dives quidam, & duo pauperes erant inimici. Postea de divite loquens: occidit, inquis, ἕτερον τῶν πενήτων. Ridentibus autem, ut par erat, iis qui aderant, tu corrigens, & quod erratum erat, restituens: haudquaquam, subjicis, sed ἕτερον αὐτῶν occidit. Omitto antiqua illa, videlicet τελῶν μέλλοιν, & ἀνηνεμία, & πίτασμα, & ἐκκύνειν; & quæ alia præclara in orationibus tuis effulgent. Nam quæ paupertatis causa facis, ô chara Adraſtia, nemini exprobravero. Ignoſcendum enim, ſiquis fame coactus, depoſito à cive accepto, dejeravit ſe non accepiſſe: aut ſiquis impudenter petit, imò verò mendicat, & furatur, & publicanorum more rapit. Haud equidem iſta dico. Nequaquam enim invidioſum eſt, quòd inopiam quoquo modo depellis: ſed illud intolerabile tandem, quòd pauper cùm ſis, in ſolas hujuſmodi voluptates, ea omnia profundis, quæ per impudentiam acquiris. Niſi ſiquid laudare mihi conceſſeris, urbanè admodum à te factum, quando cùm Tiſiæ artem noris, Diſcoracis opus ipſe peregiſti,

ἐξαπάσας δ' ἀνήτε ἐκεῖνα πρεσβύτα χρυσᾶς τριάκοντα. ὀδὶ, ἀφ' ἧ Τισίαν, ἀντὶ δ' βιβλίε, πεντήκοντα ϵ ἑπταηκοσίας ἐξέπεσε, κραδασφοδεύσας. πολλὰ ἔτι ἔχων εἰπεῖν, τὰ μὲ ἄλλα ἐκὼν ἀφίημί σοι. ἐκεῖνο δ' μόνον προσθείην, πρὰτε μὲ ταῦτα, ὅπως σοι φίλον, καὶ μὴ παύσαιο τὰ τοιαῦτα ἐς ἐαυτὸν παρανῶν. ἐκεῖνο δ' μηκέτι ἄπαγε. ἐ γὰ ὅσον ἐπὶ τῷ αὐτῷ εἶναι τὰς ταῦτα ἀμελητέας κελεῦν, καὶ φιλοτησίας προπίνειν, καὶ ὄψων τ' αὐτῶν ἅπλεσθ. ἀλλὰ μὴ δ' ἐκεῖνο ἔσω τὸ ἐπὶ τοῖς λόγοις, φιλήματα. καὶ ταῦτα πρὸς τὰς ἐ πρὸ πολλᾶ ἀποφράδα σοι ἐργασαμένας τὸ σῶμα. καπειδήπερ ἄπαξ φιλικῆς ὑπομνήσεως ἐξάμιλλα, κἀκεῖνα εἰ δοκεῖ, ἄφελε, τὸ μύρα χρίεσθ τὰς πολιάς, καὶ τὸ πιτᾶσθαι μόνα ἐκεῖνα. εἰ μ γὰ νόσῳ τις ἐπείχε, ἅπαν τὸ σῶμα θεραπευτέον. εἰ δ' μηδὲν νοσῇς τοιοῦτον, τί σοι βάλεται καθαρὰ, καὶ λεῖα, καὶ ὀλισθηρὰ ἐρᾴζεσθαι, ἃ μηδὲ ὁρᾶσθ θέμις. ἐκεῖνό σοι μόνον σοφὸν, αἰ πολιαὶ, καὶ τὸ μηκέτι μελαίνεσθ, ὡς προκαλυμμα εἶεν ἐ βδελυρίας. φείδε δὴ αὐτῶν πρὸς Διὸς καὶ τάτω. καὶ μάλιστα δ' πώγωνος αὐτᾶ. μηδὲ μίαινε ἔτι, μηδὲ ὑπερίδῃς. εἰ δ' μὴ, σὺ νυκτὶ γε, καὶ σαυτῷ σκότω. τὸ δ' μεθ' ἡμέραν, ἄπαγε κρηδὴ ἄγριον, καὶ θηριῶδες. ὁρᾷς; ὡς ἄμεινον ἦν σοι [1]ἀκίνητον τῆδε Καμαρίναν ἐᾶν, μηδὲ προσκινεῖν ἐ ἀποφράδα, ἥ σοι ἀποφράδα τ βίον ὅλον ἐργάσεται. ἢ ἔτι σπουδῆ τινι, ὡς τόγε ἐμὸν ὑπο ὀλιγώρᾳ. ἀλλ' ἅπαν γὰ οἶδα ὡς ὅλῳ

gisti, surreptis stulti illius senis triginta aureis. Ille autem propter Tisiam, pro libro septingentas, & quinquaginta drachmas exolvit, deceptus. Multa præterea possem dicere: sed alia lubens tibi remitto. Solum autem illud addo. Age fac ista ut lubet: neque defieris hujusmodi in te ipse debacchari. Illud autem non amplius: apage. Non enim fas est ad eosdem lares vocare eos qui talia committunt: & amicitiæ pocula præbibere, eademque opsonia attingere. Sed neque sit illud quod est præter verba, scilicet oscula: idque erga eos qui non multò antè os tibi apophradem effecêre. Ac postquam semel admonitionem amicam orsus sum, illa etiam, si videtur, à te amove, scilicet quòd canos inungis unguento, solaque illa pice illinis. Si enim morbus aliquis urgeret, totum corpus esset curandum. Nunc autem quum tu nihil hujusmodi ægrotas, quid attinet pura, & lævia, & glabra illa tibi reddi, quæ ne aspici quidem fas erat. Vnum illud, quo sapientiam præ te feras, tibi est relictum, cani videlicet, quodque non amplius nigricas, ut sint veluti nequitiæ tuæ operculum. Proinde parce ipsis per Iovem etiam in hoc: ipsi verò barbæ in primis, quam nec polluas amplius, nec contumelia afficias: quod si nequeas, noctu saltem, & in tenebris, sed interdiu, apage: Nam agreste admodum est: & ferinum. Vides quanto satius erat tibi immotam sinere Camarinam: neque Apopradem deridere, quæ totam vitam tibi atram reddet? An etiam amplius aliquid desideras? Nam quantum in me

[1] Ἀκίνητον τὴν Καμαρίναν ἐᾶν] Proverb. *Bourd.*

[1]τὴν ἄμαξαν ἐπιπάσου, [2]δεῦρο ὦ παιπάλημα, καὶ κίναδε, ὑπὸ πλήστων εἴ τις ἀνὴρ δασὺς, καὶ τοῦτο δὴ τὸ λεχαῖον, μελάμπυγε, δῆμον μόνον εἰς σὲ ἀποβλέψειεν. ὅπως ἥδη ἐ τοῦτα γελάσῃ, τὸ παιπάλημα, καὶ τὸ κίναδε ὥσπερ τινὰ αἰνίγματα, καὶ γρίφους ἀκούσας. ἀγνοεῖς γάρ σοι τὰ σῶν ἔργων τὰ ὀνόματα. ὥστε ὥρα ἤδη ἐ ταῦτα συγγραφεῖν, εἰ μὴ τελωλῆ, καὶ πεντωβολῆ σοι ἡ ἀποφορὰς ὑπέτιξεν. αἰσχῶ δ' ἐν σαυτὸν ἐπὶ πᾶσιν. ὡς γὰρ ὁ καλὸς Εὐριπίδης λέγειν εἴωθεν, Ἀχαλίνων στομάτων, καὶ ἀφροσύνης, καὶ ἀνομίας, τὸ τέλος δυσχόλου γίγνεται.

me eſt, nunquam deficiet. Nondum igitur ſcis, quòd totum tibi plauſtrum attraxiſti, cùm tibi, omniſariam ſcelerate, & cinæde, verendum eſſet, ſiquis vir hirſutus, & hoc priſcum, Melampygus, acerbè ſolùm intueretur te. Fortaſſis hæc quoque jam ridebis, quæ dixi ſcilicet pæpalema, & cinædus, ac ſi ænigmata quædam, & griphos audieris. Ignota enim tibi ſunt tuorum operum nomina. Quare jam licet tibi hæc calumniari, niſi tripla, etiam quadrupla Apophras tibi eſt retributa. Te ipſum autem poſtremò accuſes. Nam ut præclarus ille Euripides ſolitus eſt dicere. Oris infræni, & ſtultitiæ & iniquitatis finis infœlicitas eſſe conſuevit.

1 Τὴν ἄμαξαν ἐπιπάσου] Proverb. *Bourd.*

2 Ὦ παιπάλημα, καὶ κίναδε] Heſychius: παιπάλημα, στοιλὸν ἢ κακία. Pro κίναδε legendum fortè κίναδος: id eſt, *bellua.* Heſychius: κίναδος, θηρίον, ὄφις. Suidas: κίναδος, πᾶν ὑγρὸν θηρίον κίναδος ἀξιοῖ καλεῖσθαι. ἰδίως δὲ ἀλωπέκα. καικιλιανός, ὡς ἀλώπηξ. Menagius.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥ. | DE DOMO.

ARGVMENTVM.

Obliqua quædam domus laudatio eſt, cujus & ſitum, & ſtructuram, & tecti, caterarumque partium ornamenta, poſtremò etiam parietum picturas deſcribit, additis paſſim amplificandi gratia, etiam ſimilitudinibus quibuſdam. Atque hæc omnia ſub diſputationis, ſeu contentionis quadam figura, qua de pulchritudine domus utrum ea videlicet, ad invitandum, & juvandum oratorem in ea dicentem, plus proſit, an noceat, diſputatur. Cujus quidem affirmativa pars priore loco tractatur ab effectu & poteſtate pulchritudinis comprobata, additis & exemplis, & ſimilitudinibus, eodem pertinentibus. Altera autem, ac negativa per Proſopopœiam ſubjungitur. Fingitur enim alia quædam alterius ora-

1 Περὶ τῆ οἴκε] Περιπλαλιά. Marcil.

1 Καὶ

oratio, superiorem refellere, & similitudines, & quæ de vi pulchritudinis à superiore afferuntur, per inversionem confutare, ipsa autem suam sententiam ab aliis elegantia ac pulchritudinis effectibus, præterea & Herodoti testimonio, & ipsorum auditorum exemplo, confirmare. Ac in priore quidem parte situs domus, & tecti, cæterarumque partium elegantia depingitur: in posteriore verò parietum pictura, describuntur, ut ex ea quaque re, novitas ac gratia quædam scripto accedat.

Εἶπε Ἀλέξανδρον μὲ ἐπιθύμησιν ὁ τὴν Κύδνῳ λάσιαν, καλόν τε ἅμα ὁρᾶν τὸ ῥεῦμα καὶ τορὸν ἰδεῖν, καὶ ἀσφαλῶς βαδὺν, καὶ εὐσθενῶς ὀχεῖν, καὶ πίδακας ἡδεῖς, καὶ ὥρας ἅμα ψυχρὸν, ὡς ἐπὶ εὐδήλῳ τῇ νόσῳ, ὧν οὐσίαν ἀπ' αὐτοῦ, δοκεῖ μοι οὐκ ἂν ἐν λουτρῷ ἀπορεῖσθαι. εἰ δέ τις ἰδὼν μεγάθη μέγιστον, καὶ κάλλη κάλλιστον, καὶ φωλὶ φαιδρότατον, καὶ χρυσῷ πλουτότατον, καὶ γραφαῖς ἀνηρότατον, οὐκ ἂν ἐπιθυμήσειε λόγους ὁ αὐτὸς ἀμαθίας, εἰ τύχοι καὶ τούτοις ἀμετέροις, καὶ ἐξεδοκιμήσας, καὶ ἐκπεπληγμένος, καὶ βοῆς ἐμπλῆσαι, καὶ ὡς ἔνι μάλιστα ὁ αὐτὸς μέρος ἐν κάλλει αὐτοῦ μενίας, ἀλλὰ περιστοιχήσας ἀκεραίως, καὶ θαυμάσας μόνον, ἄπιστα, κωφὸν αὐτὸν, καὶ ἄλογον καθαλιπὼν, μήτε προσειπὼν, μήτε προσομιλήσας, ὥσπερ τις ἀνανδρος, ἢ φθόνῳ σιωπᾷν γνωκώς; Ἡρακλεῖς, ὁ φιλοκάλως τινὸς, οὐδὲ περὶ τὰ σύμφορότατα ἐρωτικῶς τὸ ἔργον, ἀχρειοῦν ὅλον καὶ ἀπιεροκαλίᾳ, καὶ περιουσίᾳ ἀμουσίᾳ, τὸ ἡδίστων αὐτὸν ἀπεξενῶν, καὶ τὸ καλλίστων ἀποξενῶν, καὶ μὴ συνιέναι ὡς ἔχει ὁ αὐτὸς περὶ τὰ θεάματα νόμος ἰδιώταις τε, καὶ πεπαιδευμένοις ἀνδράσιν, ἀλλὰ τοῖς μὲν, ἀπέχθεια τὸ

Ergo Alexander quidem expetivit in Cydno lavari, cùm & pulchrum & limpidum conspexisset hunc fluvium, & tutò profundum, & leniter concitatum, & natatu jucundum, & æstivo tempore frigidum: adeò ut etiamsi manifestus ipsi fuisset morbus, quo hinc laboravit, videatur mihi non fuisse ab hoc lavacro sibi temperaturus. Siquis autem videat domum mole maximam, forma pulcherrimam, luce clarissimam, auro fulgentissimam, & picturis floridissimam, non expetat in ea orationem habere, si hoc in studio versetur, & in ea celebrari, & inclarescere, illamque voce implere, & quàm maximè licet: etiam ipse pars aliqua pulchritudinis illius esse: at eam undique diligenter contemplatus, & solùm admiratus, abeat surdam ipsam, & orationis expertem relinquens, nec alloquendo, nec sermonem conferendo, perinde atque mutus aliquis, aut qui invidia tacere decrevit? Hercle hoc non faciat homo elegantiæ studiosus, & rerum pulcherrimarum amator: sed magnæ rusticitatis, inscitiæ, & imperitiæ fuerit, suavissimis rebus seipsum velut indignum abstinere, & à pulcherrimis velut exulem relegare, neque intelligere, indoctos & eruditos viros non eadem lege spectaculis frui: sed illis quidem sufficere quòd hoc solum

κοινὸν τοῦτο ἰδεῖν μόνοι, καὶ βλέψαι, καὶ τὸ ὀφθαλμῷ περιενεγκεῖν, καὶ πρὸς τὸν ὀροφὸν ἀνακύψαι, καὶ τὴν χεῖρα ἐπισεῖσαι, καθ' ἡσυχίαν ἡδόμενοι, δεδιότες μὴ ἀν δυνηθῆναι ἄξιόν τι τῶν βλεπομένων εἰπεῖν. ὅσις δὲ μὴ παιδίας ὁρᾷ τὰ καλὰ, οὐκ ἀνοίκως ἀγανακτήσειεν, ὅψει μόνῃ κεκρωσταμένῳ τὸ πρᾶγμα, καὶ ἀν ὑπομένειν ἄφρονος θεατὴς δὲ καλλους γλυκέος. πειράσεται δὲ ὡς οἷόν τε, καὶ ἀνδιατέλεσαι, καὶ λόγῳ ἀμείψασθαι τὴν θέαν. ἡ δὲ ἀμοιβὴ, οὐκ ἔπαινος δὲ οἶκε μόνον. τοῦτο μὲ γὰρ ἴσως ἐκείνῳ τῷ νησιώτῃ μειρακίῳ ἔπρεπε, τῶν Μενέλεω οἰκίων ὑπερεκπεπλῆχθαι, καὶ πρὸς τὰ ἀνήρτυσθαι καλὰ, τελέφαντα, καὶ τὸ χρυσὸν αὐτῆς ἀπικάζειν, ὅτε μηδὲν ἐν γῇ καλὸν τι ἄλλο ἑωρακότι. ἀλλὰ καὶ τὸ εἰπεῖν ἐν αὐτῇ, καὶ τὰς βελτίστας συγκαλέσαντα λόγων ἐπίδειξιν ποιήσασθαι, μέρος δὲ ἔπαινόν τοῦτο γένοιτ' ἄν, καὶ τὸ πρᾶγμα ὑπερήδιστον οἶμαι, οἷόν ὁ κάλλιστος ἐς ὑποδοχὴν λόγων ἀναπεπταμένῳ, καὶ ἐπαίνῳ, καὶ δόξης μέσος ὤν, ἠρέμα καὶ αὐτὸς ὥσπερ τὰ ἄντρα συνεπηχῶν, καὶ τοῖς λεγομένοις ἀκολουθῶν, καὶ ὑποπτεύων τὰ τελούμενα τῆς φωνῆς, καὶ τοῖς ὑστάτοις τῶν λόγων ἐμβραδύνων. μᾶλλον δὲ ὡς ἄν τις δύκηθῆς ἀκριβὴς ἀφομοιμνονῶν τὰ εἰρημένα, καὶ τὰ λεγόμενα ἐπαινῶν, καὶ ἀνάδοσιν οὐκ ἄμουσον ποιούμενος πρὸς αὐτὰ, οἷόν τι πάσχει πρὸς τὰ αὐλήματα τῶν ποιμένων αἱ σκοπιαὶ ἐπαυλοῦσαι, καὶ φωνὴς ἐπαοιδοῦσης καὶ τὸ ἀνάπαλιν, καὶ πρὸς αὐτὴν ἀναφερούσης. οἱ δὲ ἰδιῶται, νομίζουσι παρθένον τινὰ εἶναι τὴν ἀμειβομένην τὰς ᾠδὰς, καὶ βοῶσας, καὶ μέσοις τοῖς κρημνοῖς κεχυκῶσαν, καὶ λαλοῦσαν οὐκ

lum commune vident, & circunſpiciunt, oculoſque circunferunt, ac ſurſum verſus tectum ſpectant, manumque quatiunt, & tacitè voluptatem capiunt, præ metu nequid non ſatis dignum iis quæ ſpectantur, proferant. At qui cum eruditione ſpectat res pulchras, illi puto non ſat erit ſolo viſu id decerpere quod delectabile eſt, neque mutus pulchritudinis ſpectator eſſe ſuſtinebit: ſed quoad fieri poteſt, & in eo immorari, & oratione viſum compenſare conabitur. Cæterùm ea compenſatio non eſt laus duntaxat domus. Hoc enim fortè inſularem illum adoleſcentem decebat Menelai domum ſumma admiratione contemplari, & cum iis quæ in cœlo pulchra ſunt, ejus ebur & aurum comparare, ut qui in terris pulchri aliud nihil vidiſſet. Sed & in ea dicere, & optimis quibuſque convocatis orationem habere, pars quædam laudis hoc quoque fuerit. Atque adeò rem ſuaviſſimam arbitror eſſe, Domum, pulcherrimam ad ſuſcipiendas orationes apertam, laudis & commendationis plenam, leniter ut antra conſonantem, & ea quæ dicuntur ſequentem, poſtremaque ſermonis protendentem, ultimiſque verbis immorantem: imò verò quemadmodum docilis auditor ſolet, ea quæ dicuntur memoria repetentem, & eum qui dicit laudantem, nec inſcita relatione accepta rependentem: quale quiddam accidit & ſpeculis paſtorum tibiis & cantu reſonantibus voce in contrarium repercuſſa, atque in ſeipſam revertente. Idiotæ autem putant virginem quandam eſſe quæ canentibus, & clamantibus reſpondeat, media præcipitia incolens, intuſque de rupibus loquens.

τ πειθῶν ἐνδοθεν. ὁ μοι γὰν δοκεῖ ὁ συνεξαίρειαζ οἶκε πολυτελείᾳ ἡ ὃ λέγοντ@ γνώμη, καὶ πρὸς τὰς λόγυς ἐπιμίρειαζ, καθάπερ π ὁ κατεκκλώσης τ θεας. χρεὼν γὰρ εἰσρεῖ π διᾳ τ ὀφθαλμῶν ἐπὶ τὴν ψυχὴν κάλον. εἶπε πρὸς αὐτὸ κοσμῆσαν σκεπάσμπ τὺς λόγυς. ἢ τὴ μὲ Ἀχιλλεῖ πισεύομεν τὴν ὄψιν τ ὁπλων ἐπιτεῖναι κ τ Φρυγῶν τὴν ὁρμὴν, καὶ ἐπιδὴ εὐδὺ αὐτὸ πειρώμεν@, ἐπαρθῆναι, καὶ πεφωθῆναι πρὸς τὴν τ πολέμυ ἐπιθυμίαν, λόγυ ὄντ ἀκροᾶν μὴ ἐπιτείνειαζ πρὸς κάλλη χωρίων; κάιτοι Σωκράτ μὲν ἀπέχρη πλάτανο@ εὐφυὴς, καὶ πόα εὔθαλὴς, κὰ πηγὴ διφυὴς, μικρὸν ἀπὸ τ Ἰλισσ. κἀντεῦθα καθεζόμεν@, Φαίδρυ τὸ τ μυῤῥινουσίυ κατειρωνεύετ, καὶ τ Λυσίυ τ κεφάλε λόγον διηλεγχε, καὶ τὰς μύσας ἐκάλει, κὰ ἐπίδοξοι ἦσεν αὐτὰς ἐπὶ τὴν ἐρημίαν, συμπεριλαμβανομένας τ τοῦ τ ἔρωτος λόγον. καὶ ὐκ ἠχρεῖτ@ χέραν ἀνθρωπ@, ἀλλὰ καλῶν παρθένυς, συνεισομένας τὰ παιδερασικὰ, εἰς ὃ ὅτε καλὸν χωρίον, οὐκ ἂν οἰόμεθα ὁ ἀκλήτυς αὐτὰς ἐλθεῖν; καὶ μὴν ἐ καλὸ γε σκιὰν μόνον, ἀλλὰ καὶ πλατάνε κάλλο@ ἠ ὑποδοχή. ἀλλ ἂν τὴν ἐπὶ τ Ἰλισσ καθαλιπὼν, τὴν βασιλέως λέγης τὴν χρυσῆν. σκείνης μὲν γὰ, ὡ τῇ πολυτελείᾳ μέτη τὸ γαῦμα. τύχη ὄν, ἡ κάλλο@, ἡ πέψις, ἡ τὸ σύμμετρον, ἡ τὸ εὔρυθμον, ἃ σωείργασε, ἀλλ ἐ καπερίμικτ τῇ χρυσῇ, ἀλλ ἰῷ βαρβαρικὸν τὸ θέαμα, πλῆτ@ μόνον, καὶ φθόνος τ ἰδόντων, καὶ ἀδεισιμωτισμὸς τ ἐχόντων. ἔπαιν@ ὄν, ἀλλ ἐ θαυμὲ ἄξιον. ἀλλ ἐ γὰ ἔμελε τ̣ὶς Ἀρσακίδαις τῶν καλῶν, ἀλλ ἐ πρὸς τὸ πεπὸν ἐποιεῖτ@ τὰς ἐπιδείξεις

quens. Mihi itaque videtur, unà cum magnificentia domus, etiam dicentis animus attollere seſe, & ad perorandum excitari: ut cui visus ipse nonnihil subministrat. Ferè enim per oculos ad animum influit aliquid pulchri, ad quod deinde exornatam orationem emittit. An verò Achilli credimus visum armorum intendisse illum contra Trojanos impetum, & cùm ea experiendi tantùm gratia induisset, elatum fuisse, & velut alis ad belli desiderium abreptum: dicendi autem studium pulchritudine locorum non intendi? Atqui Socrati quidem satis fuit, platanus frondens, & herba virescens, & fons limpidus non procul ab Illisso: atque ibi sedens, & Phædrum illum Myrrhinusium verbis eludebat, & Lysiæ filii Cephali orationem redarguebat, & musas accersebat, quas ad se in desertum venturas credebat, & coadjuturas se ad institutum de amore sermonem. Neque verebatur homo senex advocare virgines ad masculos amores intelligendos. Nos autem in locum adeò pulchrum non putemus eas etiam non vocatas venturas esse? Ac sanè non in umbra solùm, aut sub platani pulchritudine receptaculum hoc erit: neque etiam illa ad Illissum amœnitate relicta, regis domum auream cum hac contuleris, Nam illius quidem admiratio in magnificentia tantùm consistebat: ars autem, vel pulchritudo, vel delectatio, vel proportio, vel concinnitas nulla respondebat, neque auro permixta erat: sed barbaricum erat spectaculum; mera opulentia, & invidia spectantium, & fœlicitatis jactantia possessoribus: sed quod laudares, nihil illi aderat. Neque enim Arsacidis erat ulla pulchri ratio: neque res suas

οὐδὲ ἐφρόντιζον, εἰ ἐπαινέσονται οἱ θεαταί, ἀλλ' ὅπως ἐκπλαγήσονται. ὦ φιλόκαλοι γὰρ, ἀλλὰ φιλόπλουτοί εἰσιν οἱ βάρβαροι. τούτῳ γὰρ οἰκεῖα τὰ κάλλη, οὐχὶ βαρβαρικοὺς πείρας ὀφθαλμούς, οὐ γὰρ περσικὴν ἀλαζονείαν, ἢ βασιλικὴν μεγαλαυχίαν, οὐδὲ πένητι μόνον, ἀλλὰ δυσὶν ὠσὶ θεατοῖς διόμμοσον. κἀν ὅτου μὴ ἐν τῇ ὄψει ἡ κρίσις, ἀλλά πως ἐλογισμὸς ἐπικαλεῖται τοῖς λεγομένοις. τὸ γὰρ τερπνότατον πρὸς τὸ κάλλιστον ἀποβλέπειν, κάλλιστον γὰρ αὐτῆς ἐστὶ τὸ τελευτῶν ἡ ὥρα. καὶ τὴλίου ὑπερκύψαντος δύθις ὑπανθοῦσα, καὶ τὸ φῶς ἐμπίπλασα εἰς κόρον, ἀναπεπταμένων τῶν θυρῶν. καθ' ὃ δὲ τὰ ἱερὰ βλέπουσιν οἱ παλαιοὶ, καὶ τὸ μῆκος πρὸς τὸ πλάτος, καὶ ἀμφοῖν πρὸς τὸ ὕψος εὔρυθμον, ἐν τοῖς φωταγωγοῖς τὸ εἰλικρινὲς, καὶ πρὸς ἄρσιν ἱκανὸν ἔχον, πῶς οὐχ ἡδέα ταῦτα πάντα, καὶ ἐπαίνων ἄξια; ἔτι δὲ συμμέτρως ἂν τις ἐν τῷ ὀροφῆς τὸ μὲν ὑπερθὲν τῷ δυμόρφῳ τὸ ἀπεσταλμένον, καὶ τῷ δυκόσμῳ τὸ ἀνεπίληπτον, καὶ τὸ δὲ χρυσοῦ εἰς τὸ δύπρεπὲς σύμμετρον. ἀλλὰ μὴ ταῦτα τὰς χρείας ἐπίφθονον, ἀλλ' ὁπόσον ἂν ἐν γυναικὶ σώφρονι, ἐν καλῇ, δεκαίᾳ ἐπισημότερον ἐργάσασθαι τὸ κάλλος, ἢ ταῖς διειρῇ λεπτός πως ὕφασμος, ἢ ταῖς τοῦ δακτύλου σφενδόνῃ εὐφορῶν, ἢ ἐν τοῖν ὠτοιν ἑλλοβία, ἢ πόρπης, ἢ ταινίας τὸ ἄφελον τῆς κόμης συνδῆσαι, τοσοῦτον τῇ δυμορφίᾳ προσθεῖσαι, ὅσον τῇ ἐσθῆτι ἡ πορφύρα. αἱ δὲ γε ἑταῖραι, ἐν μάλιστα αἱ ἀμορφότεραι αὐτῶν, ἐν τῷ ἐσθῆτα ὅλῳ πορφυροῦν, καὶ τῷ διειρῇ χρυσῇ περιείλουσαι, τῷ πολυτελεῖ θηρώμεναι τὸ ἐπαγωγὸν, ἐν τὸ σύδεον

ad voluptatem oſtentabant, neque curabant à ſpectatoribus laudes, ſed admirationem conſequi. Non enim elegantiæ, ſed opum amantes ſunt barbari. At hujus domus pulchritudo, non ad barbaricos oculos, neque ad Perſicam arrogantiam, aut regiam jactantiam comparata, non modò pauperem, ſed & ingenioſum ſpectatorem poſtulat: cui non ſolùm in viſu judicium, ſed cujus æſtimatio verba ſequatur. Nam quod & ad pulcherrimam diei partem reſpicit (pulcherrima autem ipſius pars, & maximè amabilis, principium eſt) & ſolem emergentem ſtatim excipit, & lumine ad ſatietatem uſque repletur foribus adapertis: qua ratione ſua templa condiderunt veteres, ut ea parte intuerentur: deinde quòd *longitudo* cum latitudine, & utraque cum altitudine juſta proportione conſentiunt, & feneſtræ liberæ, & ad quodlibet anni tempus bene comparatæ ſunt, quî hæc omnia non ſint ſuavia, multaque laude digna? Præterea miretur quiſpiam tectum, cujus pulchritudo nihil affectatum, elegantia nihil reprehendendum habeat, cui aurum modicè ad decus ſit additum: non autem ubi eo eſt opus immodicè illitum: ſed quantum, perinde atque mulieri caſtæ & formoſæ ſatis ſit, ad pulchritudinem reddendam inſigniorem, vel circa collum tenue aliquod monile, vel circa digitum annulus geſtabilis, vel pendentes ab auribus inaures, aut aliqua fibula, vel tænia comam diffluentem colligans, quæ tantum pulchritudini apponit, quantum veſtitui purpura. At meretrices, in primis quæ ex illis ſunt deformiores, veſtem purpuream totam, & cervicem auream facere ſolent, pellaciam hac magnificentia venantes, & quod

τῷ καλῷ, σφοδρὸς δ' ἔξωθεν πρὸς τὸ δέμνιον ἀμφιβάλλεται. ἡγοῦνται γὰρ ἐκ τῶν ἀλείπτων αὐτῶν φιλοτέρους φαίνεσθαι, συναπολάμπεσθαι τῷ χρυσῷ, καὶ δ' ποδὸς τὸ μὴ διπερίγραφον, λήθειν ὑπὸ χρυσῷ σανδάλῳ, καὶ τὸ εὐσχημον αὐτὸ ἐρασμιώτερον ἡγήσεσθαι, τῷ φαεινοτάτῳ συνοράμενον. ἀλλ' ἐκεῖναι μὲν ὕπνος. ἡδέως γὰρ σώφρων γυνὴ, χρυσὸν μὲν τὸ αὐτάρκως, καὶ μόνον τὰ ἀναγκαῖα προσχρῆται. τὸ δ' αὐτῆς κάλλος, οὐκ ἂν αἰσχύνοιτο οἶκος ἐν γυμνὸν δεικνύουσι. καὶ τοίνυν ἡ τοῦδε δ' οἶκος ὀροφὴ, μᾶλλον ἢ κεφαλὴ, διπρόσωπος μὲν ἐκ καθ' ἑαυτὸν, τῷ χρυσῷ δ' ἐς ποσὸν τὸν κεκόσμηται, ἐς ὅσον δ' ἱερεὺς σύνυκτι ὑπὸ τὸν ἀστέρα, ὡς λιγυπικῶς θελιμπόμβιος, καὶ ὡς λιγλιζόμενος ἀνθῶν τῷ πυρί. εἰ δέ γε πῦρ ἦν τὸ πᾶν, οὐκ ἂν κάλλος ἦν, ἀλλὰ φοβερὸς ἡμῖν ἔδοξεν. εἶδει δ' ἄν τις οὐδὲ λόγον ὁπωσοῦν τῷ χρυσῷ, οὐδὲ μόνα δ' πρόσωπον εἶνεκα τῷ λοιπῷ κόσμῳ συνεσταλμένον, ἀλλὰ δ' αὐγήν τινα ἡδεῖαν λαμπάδι, καὶ τὸ οἶκον ὅλον ἐπιχρώσουσι τῷ ἐρυθήματι. ὁπόταν γὰρ τὸ φῶς προσπέσῃ φάψηται, καὶ ἀναμιχθῇ τῷ χρυσῷ, κοινόν τι ἀπαστράπτουσι, καὶ διπλασίαν δ' ἐρυθήματος σαφαίνουσι τὴν αἰδρίαν. τὰ μὲν δὴ ὑψηλὰ, καὶ κορυφαῖα δ' οἶκου, τοιάδε. Ὁ μέσος πόδε δρόμος ἐπαίνου, ἵνα αὐτὸν ὁ ὑψόροφον ὡς τὸ Ἑλένης θάλαμον, ἢ αἰγλήεντα, ὡς τὸ ὄλυμπον εἴποι. τὰ δ' ἄλλου κόσμου, καὶ τὰ τοῦ τοίχων γράμματα, καὶ τὰ χρωμάτων τὰ κάλλη, καὶ τὸ ἐναργὲς ἑκάστε, καὶ τὸ ἀκριβὲς, καὶ τὸ ἀληθὲς, ἔαρος ὄψει, καὶ λειμῶνι δ' ἀνθεῖ, καλῶς ἂν ἔχοι προσκαλεῖν. πολὺ πρὸ ὅσον ἐκεῖνα μὲν ἀπανθεῖ, καὶ μαραίνεται, quod pulchritudini deest, externæ venustatis appositione solantes. Arbitrantur enim suos lacertos auro resplendentes, apparere nitidiores, & pedis incongruam figuram aureo sandalio tectum iri, faciemque ipsam fore amabiliorem, si cum re quapiam splendidissima conspiciatur. Atque illæ quidem hoc pacto. Modesta verò mulier, auro quidem pro eo ac satis est, atque solùm ubi opus est, utitur: suam verò pulchritudinem etiam nudam ostendere non verebitur. Proinde etiam hujus domus tectum, imò potiùs caput, per se quoque est formosum, auro autem tantum est exornatum, quantum & noctu stellis cœlum, certis intervallis circunsplendet, certisque interstitiis igni collucet. Quòd si totum foret igneum, non pulchrum, sed terribile nobis videretur. Cæterùm videre etiam licet aurum hîc haudquaquam otiosum, aut delectandi duntaxat gratia reliquo ornatui interspersum esse: sed & fulgorem non injucundum de se præbere, & totam domum suo rubore velut inficere. Quando enim lux diei incidens applicatur, & cum auro commiscetur, communem splendorem reddunt, duplicem ruboris claritatem exhibent. Hæc quidem sunt quæ ad fastigium, & verticem domus pertinent, quibus Homero aliquo laudatore esset opus, qui illam vel celsitectam, perinde atque Helenes thalamum, vel refulgentem, velut Olympum appellaret. Reliquum autem ornatum, & parietum picturas, & colorum pulchritudinem, & uniuscujusque evidentiam, diligentiam, & veritatem, cum facie veris, & florido prato rectè compares. Nisi quòd illa defloreſcunt, marceſcunt, mutantur,

καὶ ἀλλάττεται, καὶ ἀπεβάλλει τὸ κάλλος, τελεῖ δὲ τὸ ἔαρ αἰσιον, καὶ ὁ λειμὼν ἀμφέρεται, καὶ τὸ ἄνθος ἀθανατίζει, ἅτε μόνης τῆς ὄψεως ἐφαπτόμενος, καὶ ἀπρεπομένης τὸ ἡδὺ τῆς ἀπρεπομένου. τὰ δὴ τοσαῦτα, καὶ τοιαῦτα, τίς ἂν ἀνὴρ εἰδείη βλέπων, ἢ τίς ἂν ἀνθρωπος ἐθελήσειε καὶ ἔχειν τῶν δύναμιν ἐν αὐτοῖς λέγειν, εἰ μὴ ἀπέχοιεν ὃν ἀπολείπειν τὸ ὁρώμενον; ἐπαναχωρεῖν γὰρ ἡ ὄψις τὸ κάλλος. ἔστι ἐπ' ἀντρώπων μόνον, ἀλλὰ καὶ ἵππος ἥδιον ἂν οἶμαι ὁράμοι καὶ πραεῖς πεδίον, καὶ μαλακὴ, προσηνῶς δεχομένη τὸν βάτην, καὶ ἐρέμνη ὑπείκουσα τῷ ποδὶ, καὶ μὴ ἀνιστυπῶσα τῇ ὁπλῇ. ἄπαυστα γὰρ τότε χρῆται τῷ δρόμῳ. καὶ ὅλον ἔπιδὼς ἑαυτὸν τῷ τάχει, ἀμιλλᾶται καὶ πρὸς τὸ πεδίον τὸ κάλλος. ὁδὲ πάνυ, ἡνίκα ἀρχόμενος, πρὸς λειμῶνά τινα ἐλθὼν, ἐν ᾧ καὶ τὰ ἄνθη πρόεισιν, ἁβρότερος μόνον, ἀλλὰ καὶ ὡς ἂν εἴποι τις, ἀνθηρότερος, καὶ τὰς βαφὰς καθαρώτερος, τότε καὶ ὅλος ἐκπίζεται τὰ πτερὰ, καὶ ἀναδείξας τῷ ἡλίῳ, καὶ τὸν ὀρθὸν ἐπάρας, καὶ παίζων αὐτῷ σεισάμενος, ἐπιδείκνυται τὰ ἄνθη τὰ αὑτοῦ, καὶ τὸ ἔαρ τῶν πτερῶν, ὥσπερ αὐτὸν προκαλούμενος ἐς τὸν ἅμιλλαν. ἐπιστρέφει γὰρ ἑαυτὸν, καὶ σείεται, καὶ ἐκπομπεύει τῷ κάλλει. ὅτε δὴ καὶ θαυμασιώτερος φαίνεται πρὸς τὸν αὐχένα, ἀλλαττόμενον αὐτῷ τὰ χρώματα, καὶ μεταβαίνοντα ἠρέμα, καὶ πρὸς ἕτερον εἶδος ἐπιπρέπον, πάχει δ' αὐτὸ μάλιστα ἐπὶ τὸ κύκλῳ, ὃς ἐπ' ἄκροις ἔχει τοῖς πτεροῖς, ἕλκος τινὸς ἑκάστου φαινόμενος. ὁ γὰρ τοῦ χαλκοῦ ὧν, & abjiciunt pulchritudinem. Sed hoc verperpetuum, & pratum nunquam marcescens, & flos immortalis: ut pote solo visu hæc tangente, & eorum quæ carpuntur, suavitatem decerpente. Proinde quis tantarum, taliumque rerum aspectu non delectetur: aut quis non expetat, etiam præter facultatem inter ea orationem habere, cùm sciat turpissimum esse à visis superari? Maximam enim alliciendi vim habet aspectus pulchrorum, non erga homines solùm: sed & equus, opinor, libentiùs currat per campum pronum, & mollem, placidè gressum capientem, & sensim pedi cedentem, neque ungulæ resistentem. Toto igitur tunc utitur cursu, totumque se ipsum tradens celeritati, certat etiã cum campi pulchritudine. Pavo autem ineunte vere, ad pratum aliquod accedens, quando & flores prodeunt, non amabiliores modò, sed, & ut ita dicam, floridiores, & colore puriores: tunc ipse quoque extensis pennis, iisque soli ostensis, & sublata cauda, & circumquaque expansa, suos etiam flores ostentat, & ver pennarum, ac si ad hoc certamen à prato provocetur. Quare se ipsum convertit, & circumagit, & pulchritudine gloriatur: quando videlicet etiam admirabilior apparet ad iplendorem solis, variantibus se coloribus, & sensim in alios atque alios transeuntibus, aliamque formæ speciem recipientibus. Accidit autem hoc potissimum in circulis, quos in summis alis habet, quarum quamlibet quasi irides quædam circumstant. Nam qui ante vi-

1 Καὶ ἀπρεπομένης τὸ ἡδὺ τῆς ἀπρεπομένου] Ἀπρεπομένου. Marcil.

1 Ὧν

τοῦτο ἐγκλίναντος ὀλίγον, χρυσοῦς ὤφθη. ἐὰν τὸ ὑπὸ τῷ ἡλίῳ κυανωγὲς εἰ σκιωθείη, χλοωρὸς ἐστιν. οὕτω μεταχωρεῖται πρὸς τὸ φῶς ἡ πτέρωσις. ὅτι μὲν γὰρ ἐστὶ καὶ ἡ θάλαττα ἱκανὴ προσκαλίσασθαι, καὶ εἰς ἐπιθυμίαν ἐπιπλάσασθαι σὺν γαλήνῃ φανεῖσα, ἴσθι, κἂν μὴ εἴπω. ὅτι εἰ ἐστὶ πανταχόθι ἐπιρρώτης, καὶ ἀπιθέσπλους τις εἴη, πάντως ἂν ἐξελήσειε ἐστὶ αὐτὸς ἐμβῶν, ἐστὶ ὠφελοῦσα, καὶ πολὺ ἀπὸ τῆς γῆς ἀπαπάσασα, καὶ μόλιστα εἰ βλέποι τῷ μὲν αὔρᾳ, κύφως ἐπικεράζουσα τῷ ὀθονίῳ, τῷ ἡναῷ, προσηνῶς τι, ἐστὶ λείως ἐπ' ἄκρων ἠρέμα διολισθαίνουσι τὸ κυμάτιον. καὶ τοίνυν ἐστὶ τῶδε ἔχει οἶκος τὸ καλὸν ἱκανὸς ἐστὶ παρορμῆσαι ἐς λόγους, καὶ λίαν ἐστὶ ἐπειλῆφα, καὶ πάντα τρόπον εὐδοκιμῆσαι ἀφικόμενος. ἐγὼ μὲν δὴ τούτοις πεῖθομαι, ἐστὶ ἤδη πέπεισμαι, καὶ εἰς τὸν οἶκον ἐπὶ λόγοις παρελήλυθα ὥσπερ δὲ ὕδατος, ἢ σειρῆνος τῷ καλῷ ἑλκόμενος, ἐλπίδα δ' μικρὰν ἔχων, εἰ ἐστὶ τίνες ἡμῖν ἄμορφοι ἦσαν οἱ λόγοι, καλοὺς αὐτοὺς φασεῖσθαι, καταῤῥᾳθ' ἑαυτῷ καλῷ κεκοσμημένους. ἕτερος δέ τις οὐκ ἀχρὴς λόγος, ἀλλὰ ἐστὶ πάνυ γλυκαῖος, [1] ὡς φησι, καὶ μεταξύ μου λίαν ὑπέκρυε, καὶ διαφθέγξεσθαι ἐπειρᾶτο τῷ ῥήσει. καὶ ἐπειδὴ πέπαυμαι, οὐκ ἀληθῆ ταῦτα λέγειν φησί μοι, ἀλλὰ χαυμαζειν, εἰ φάσκοιμι ἐπιτηδειότερον εἶναι πρὸς λόγων ἐπίδειξιν οἶκον καλὸν, γραφῇ, καὶ χρυσῷ κεκοσμημένον. αὐτὸ γάρ τοι τοὐναντίον ἀποβαίνειν. μᾶλλον δ' εἰ δοκεῖ, αὐ-

visus est æreus: mox inclinante se paululum illo, aureus conspicitur: & rursum quod ad solem cæruleum apparuit, si obumbretur, viride videtur: sic ad lucis mutationem mutatur pennarum ornatus. Quòd autem & mare idoneum est ad provocandum, & ad cupiditatem concitandam, quando tranquillum apparet, ipsi scitis, etsi non dicam: quandoquidem etsi quis procul in continenti habitet, sitque navigationis imperitus, nihilominus & ipse illud ingredi cupit omnino, & circumnavigare, & procul à terra in altum trahi, in primis si auram videat, velum à tergo leniter prosequentem: navem autem placideque ac læviter per summos paulatim fluctus labentem. Proinde etiam hujus domus pulchritudo idonea satis est ad provocandas orationes, & excitandum dicentem, eumque modis omnibus reddendum celebrem. Itaque his credo, & jamdudum persuasus sum, & in domum dicendi gratia ingressus sum, pulchritudine ipsius veluti rhombo, aut Sirene tractus: spem haud exiguam habens, etiamsi antehac orationes meæ deformes fuerint, pulchras visum iri, perinde ac veste aliqua pulchriore exornatas. Cæterùm altera quædam oratio haùdquaquam ignava, sed valdè generosa, ut ait, inter loquendum me interpellabat, & sermonem interrumpere conabatur: & postquam dicendi finem feci, vera negavit à me dici: se autem mirari, ait, si dicam domus pulchritudinem, picturis & auro exornatam, aptiorem esse ad orationes habendas. Nam contrarium evenire. Quin potiùs si videtur, ipsa

[1] Ὡς φησι, καὶ μεταξὺ] Ὡς φησι δὲ μεταξὺ. Marcil.

τὸς παρελθὼν ὁ λόγος ὑπὲρ ἑαυτοῦ, καθάπερ ἐν δικασταῖς ὑμῖν, εἰπάτω ὅπῃ λυσιτελέστερον ἡγεῖται τῇ οἰκίᾳ δυσπάλειαν εἶναι, καὶ ἀμορφίαν. ἐμοὶ μὲν ἀκηκόατε ἤδη λέγοντος, ὥστε οὐδὲν δέομαι δὶς περὶ τῶν αὐτῶν εἰπεῖν. ὁδὶ, παρελθὼν ἤδη λεγέτω, κἀγὼ σιωπήσομαι, καὶ πρὸς ὀλίγον αὐτῷ μεθήσομαι. ἄνδρες τοίνυν δικασταί φησιν ὁ λόγος, ὁ μὲν πρόσπολος ῥήτωρ, πολλὰ δὲ μεγάλα τῇδε τῇ οἰκίᾳ ἐπῄνεσε, καὶ τῇ ἑαυτοῦ λόγῳ εὐσόμησεν. ἐγὼ δ' οὐκ ἂν οὕτω δίκαιον αὐτὸν διεξελθεῖν, ὥστε καὶ ὑπ' ἐκείνου καθελεημμένα προθήσειν μοι δοκῶ. ὅσῳ γὰρ ἂν ὑμῖν καλλίων φαίνηται, τοσῷδε ὑπεναντίως τῷ ἐμῷ λόγῳ χρείᾳ δειχθήσεται, καὶ πρῶτόν με ἐπειδὴ γυναικῶν, καὶ κόσμου, καὶ χρυσοῦ εἶπεν ὁ ἀντίδικος ἐμνημόνευσε, κἀμοὶ ἐπιτρέψατε χάσκειν τῷ καθαρεύσαντι. φημὶ γὰρ ἔγωγε καὶ γυναιξὶ καλαῖς οὐχ ὅπως συλλαμβάνειν εἰς τὸ εὐμορφότερον, ἀλλὰ καὶ ἀναλίσκεσθαι τὸν κόσμον τὸν πολὺν, ὁπόταν τὸ σύνταγμα τὸ ἐκ χρυσοῦ καὶ τῶν πολυτελῶν ἐκπλαγείς, αὐτὴ δ' ἐπαινεῖν ἢ χρέαν, ἢ βλέμμα, ἢ δειρὴν, ἢ πῆχυν, ἢ δάκτυλον. ὁ δ', πρὸς ἃ ἄφεις, εἰς τὴν σπερδὼν, ἢ τὸ σμάραγδον, ἢ τὸ ὅρμιον, ἢ τὸ ψέλιον ἐκπλαγείς, ὥστε ἄχθεσθαι ἂν εἰκότως παρορωμένην, ἀλλὰ τὸν κόσμον, οὐκ ἀγνοοῦντα σχολὴν ἐπαινεῖν αὐτῶν τὰ θεατὰ, ἀλλὰ παρεῖσθαι αὐτῆς ποιουμένου τὴν θέαν. ὅτῳ δὲ ἀνάγκη εἶμι καὶ ἐγὼ καὶ σὺ ὕστερον καλοῖς ἔργοις λόγους δεικνύοντε. καὶ γὰρ ἐγὼ τῷ μεγάλῳ τῶν καλῶν τὸ λειχθὲν, καὶ ἀκαρυσθὲν, καὶ σιωπηρπάζεται, καθάπερ εἴ τινος εἰς πυρκαϊὰν μεγάλην φέρων ἐμβάλοι, ἢ μύρ-

ipsa pro se prodiens oratio, tanquam apud judices vos, dicat quatenus vilitatem, & deformitatem domus putet esse dicenti conducibiliorem. Equidem me jam audiviſtis: proinde nihil opus est ut bis eadem de re dicam. Iste verò prodiens verba faciat, & ego tacebo, & aliquantiſper ipſi locum dabo. Proinde, viri judices, inquit oratio, Orator ille qui prior verba fecit, multis magniſque laudibus hanc domum evexit, ſuaque oratione ornavit. Ego verò tantum abeſt, ut illam vituperare velim, ut etiam ea quæ ab illo prætermiſſa ſunt, addenda mihi putem. Nam quò pulchrior illa vobis apparuerit, eò magis contraria dicentis uſui oſtendetur. Ac primùm quidem, poſteaquam mulierum, & ornatus, & auri mentionem ille fecit, mihi quoque permittite ut hoc exemplo utar. Nam aio mulieribus formoſis non modò nihil conferre ad pulchritudinem ampliorem reddendam, ornatum illum multum: ſed contrà adverſari potius, quando eorum qui fortè aſpiciunt unuſquiſque auro & gemmis pretioſis obſtupefactus, pro eo quòd laudare vel colorem, vel vultum, vel cervicem, vel cubitum, vel digitum debebat, relictis his ad ſardium, vel ſmaragdum, vel monile, vel armillas reſpicit: ut ob id meritò illa neglecta dolere poſſit, ſpectatoribus otium non habentibus laudandæ illius propter ornatum, ſed obiter duntaxat ipſam intuentibus. Quod neceſſe eſt opinor ei accidere, qui inter tam pulchra opera habet orationem. Latet enim in magnitudine pulchrarum rerum, quod dictum eſt, obſcuraturque & abripitur: perinde ac ſiquis lucernam in magnum rogum injiciat, aut formi-

cam

μηκος ἐπ' ἐλέφαντος, ἢ κάμηλον διεκνύοι. τοῦτο γὰρ φυλακτέον τῷ λέγοντι. καὶ τοσοῦτον χαμαὶ τὸν φαῦλον αὐτὸν ἐπιδεῖξαι τοῦτον, ὁ ὕστερος δύφωνος, καὶ ἡσύχιος οἶκος λέγων. ἀντιφθέγγεται γὰρ, καὶ ἀντιφωνεῖ, καὶ ἀντιλέγει. μᾶλλον δ' ἐπικαλύπτει τὴν βοὴν, οἷον εἴ τις σάλπιγξ ἅμα τε αὐλὸν, εἰ συναυλοῖεν, ἢ τοὺς κελευστὰς ἡ θάλαττα, ὁπόταν τοὺς κύμασι παύσωσιν ἐρέσσειν τῇ εἰρεσίᾳ θέλωσιν. ἐπικρατεῖ γὰρ ἡ μεγαλοφωνία, καὶ κατασπᾷ τὸ ἧττον. καὶ μὴν καὶ ἐκεῖνο, ὅπερ ἔφη ὁ ἀντίδικος, ὡς ἄρα ἐπιχαίρει ὁ καλὸς οἶκος τὸν λέγοντα, καὶ ἀθυμότερον ἀποσκοπάζει. ἐμοὶ δοκεῖν, τὸ ἐναντίον ποιεῖν. ἐκπλήττει γὰρ, καὶ φοβεῖ, καὶ τὸν λογισμὸν ἀφαιρεῖται, καὶ δειλότερον ἐργάζεται συγκεχυμένον ὡς ἅπαντα ἔσειν αἰσχύνη τὸν σύμφορα χωρίον μὴ ὁμοίως φαίνεσθαι τοὺς λόγους. ἐλέγχων γὰρ ὅτις γε ὁ φαυλότατος, ὥσπερ ἂν εἴ τις παντοπάλαι καλὸν σῶμα, ἔπειτα φεύγει πρὸ τῶν ἄλλων, ἐπισημότατος ὢν δειλὸς ἀπὸ τῶν ὅπλων. τοῦτο δέ μοι δοκεῖ λογισάμενος ὁ δεῖνα Ὀμήρου ὁ ῥήτωρ σκέψασθαι, σύμφορίας ἐλάχιστον φροντίσας, μᾶλλον δὲ καὶ παντελῶς ἀίδηλα φωνὴν ἑαυτῷ ἁπλουστάτην, ἵνα αὐτῶν ἀποδεξάτερον φαίνηται τῶν λόγων τὸ καλλος, ὡς τοῦ τοῦ τὸ ἁμαρτάνειν ἐξεταζόντος. ἄλλως τε, ἀναγκαῖον πᾶσι καὶ τοῦ λέγοντος αὐτῷ ἀφαίρεσιν ἀσχολεῖας τοῦ τὸν ἄκουσιν σκοπεῖν, καὶ τοῦ φρονοῦντος τὸ ἀκριβὲς σκοπεῖν, τοῦ ὄψεως ἐπικρατούσης, καὶ πρὸς αὐτὸν καλλύπτης, καὶ τοῦ λόγου τοῦ σέχειν τὸν νοῦν. ὥστε τὸν μηχανὴν μὴ ἔχοντα πάντως ἔλαττον ἐρεῖν αὐτὸν τοῦ ψυχῆς ἀφαιρεθέντος τοῦ τὸν ὁρωμένων ἔπαινον. ἐῶ γὰρ λέγειν ὅτι καὶ οἱ παρόντες αὐτοὶ, καὶ τοῦς

cam in elephante vel camelo oſtendat. Proinde hoc dicenti eſt evitandum. Præterea & vocem ipſam turbat, qui in adeò vocali, & reſonante domo dicit. Nam illa reſpondet, & ex adverſo reſonat, & contradicit: imò etiam dicentis vocem obruit: quale quiddam & tuba facit tibiæ, ſi pariter inflentur: aut hortatoribus mare, quoties illi ad fluctus ſtrepitum remigationi accinere volunt. Vincit enim magnitudo vocis, idque ſupprimit quod minus eſt. Quin etiam illud quod dixit adverſarius, dicentem à pulchra domo excitari, & alacriorem reddi, quantum mihi videtur, contrà ſe habet. Obſtupefacit enim & terret, & rationem conturbat, & timidiorem reddit, cogitantem nihil eſſe turpius quàm in ſpecioſo loco ſimilem quoque orationem non apparere. Index enim profectò iſte omnium manifeſtiſſimus eſt, non aliter ac ſiquis armaturam pulchram induat, deinde ante cæteros fugiat, notabilior cùm ſit meticuloſus ex armis. Quod cùm perpendiſſet ille apud Homerum orator, videtur mihi minimam formæ curam habuiſſe: quin magis homini prorſus imperito ſeipſum aſſimulaſſe, quò majori admirationi foret orationis ipſius pulchritudo, ex illa cum deformitate facta collatione. Præterea omnino neceſſe eſt, dicentis ipſius mentem circa intutum detineri, & cogitandi diligentiam langueſcere vilu ſuperante, & ad ſe vocante, neque orationi incumbere permittente. Quare fieri non poteſt quin is deterius dicat, animo circa eorum quæ videntur laudes occupato. Nam omitto dicere, eos qui adſunt, &

ad

τῷ ἀκροάσει παρειλημμένοι, ἐπειδὰν εἰς τ τοιοῦτον οἶκον παρέλθωσιν, ἀντὶ ἀκροατῶν θεαταὶ καθίστανται. καὶ οὐχ ὅπως Δημοδόκος, ἢ Φήμιος, ἢ Θάμυρις, ἢ Ἀμφίων, ἢ Ὀρφεύς τις λέγων εἴη, ὥστε ἀπαγαγεῖν τὴν διάνοιαν αὐτῶν ἀπὸ τ θέας. ἀλλ' ἂν ἕκαστος ἐπιβᾷ μόνον ὑπερβῇ τ αὐλὸν, ἁθρόᾳ πᾶ κηλᾷ φέρηται, λόγων μ ἐκείνων, ἢ ἀκροάσεως ἀλλ' οὐδὲ τὴν ἀρχὴν αἰσθάνεται ἔοικεν. ὅλος δ πρὸς τοῖς θεωμένοις ἐστὶν, εἰ μὴ τύχοι τις παντελῶς τυφλὸς ὤν, ἢ σὺ νυκτὶ ὥσπερ ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴ ποιοῖτο τὴν ἀκρόασιν. ὅτι γὰρ οὐκ ἀξιόμαχον λόγων ἰσχὺς ὄψιν ἀνταγωνίσασθαι, καὶ ὁ σειρήνων μῦθος ἐδίδαξεν ἄν. ἐκεῖναι μ γὰρ ἐκήλουν τοὺς παραπλέοντας, μελῳδοῦσαι, καὶ κηλακούσιν τοῖς ἄσμασι. καὶ καταπλώσαντας, ἐπὶ πολὺ κατεῖχον. καὶ ὅλως, τὸ ἔργον αὐτῶν ἐδεῖτο τοῦ Δρεπελοῦς. καὶ ὧν τοὺς αὐτοὺς καὶ παρεπλάσε, καὶ δ μέλος παρέκλεπτε. τὸ δ τ γοργόνων κῆλον, ἅτε βιαιότερόν τι ὄν, καὶ τοὺς κηλεωμένους τ ψυχῆς ὁμιλεῖν, οὕτως ἐξέπληττε τοὺς ἰδόντας, καὶ ἀφώνους ἐποίει. ὡς δ ὁ μῦθος βούλεται, κ λίθους, λίθοι ἐγίγνοντο ἀπὸ δ θαύματος. ὥστε ἓν ὃν ὑπὲρ δ τοῦ λόγου εἶπα σοῦ ὑμῶν μικρὸν ἔμοιγε δοκεῖν, ὑπὲρ ἐμαυτοῦ εἰρῆσθαι νομίζω. καὶ γὰρ ἐκείνοις ἐν τῇ ὄψει, οὐκ ἐν τῇ φωνῇ τὸ τέρπνον. καὶ εἴγε τις θεασάμενος τοῦ ἀηδόνα, ἢ τ κύκνον ᾄδειν κελεύοι, μεθεὶς δ ᾠδόντων παρακούειέ τ πω σιωπῶντος, εὖ οἶδ' ὅτι ἐπ' ἐκεῖνον μεταβήσεται ἡ ψυχὴ, μακρῷ χαίρειν φράσασα τοῖς ἐκείνων ἄσμασιν. ὅπως ἁμαχόν τι ἔοικεν εἶναι ἡ δι' ὄψεως ἡδονή.

ad auscultandum assumpti sunt, quum in hujusmodi domum venerint, ex auditoribus fieri spectatores. Nec orator ita est Demodocus, aut Phemius, aut Thamyris, aut Amphion, aut Orpheus, ut avellere cogitationes illorum à spectando possit. Sed ut quisque ipsum modò limen transcenderit, multa pulchritudine circunfusus, orationis illius aut recitationis, ne principium quidem exaudire videtur: sed totus in spectando versatur, nisi quis fortè omnino cæcus fuerit, aut noctu velut Areopagi Senatus solet, ad auscultandum venerit. Nam quòd verborum vis longè inferior sit, quàm ut cum visu certare queat, Sirenum fabula cum illa de Gorgonibus comparata, facilè docuerit. Illæ enim mulcebant quidem præternavigantes canendo, atque adblandiendo carminibus: & ad se delatos aliquandiu detinebant, & in summa, res ipsa mora quadam opus habebat: atque interim eas quispiam est prætervectus, & inaudito cantu præteriit. At Gorgonum pulchritudo, ut quæ violentissima esset, & partibus animæ maximè sauciabilibus obversaretur, statim obstupefaciebat, & mutos reddebat aspicientes: & fabulæ placet, & fertur, in lapides ilico præ admiratione convertebantur. Quamobrem & illa quæ de pavone paulò antè dixit, ipsa pro me dicta existimo. Nam & illius in aspectu, non in voce delectatio est: juxta quem siquis vel lusciniam vel cygnum statuat & canere jubeat, inter canendum autem pavonem tacentem commonstret, facilio, quòd ad hunc transiturus sit animus, longum valere jussis illorum canticis: adeò ineluctabilis videtur esse voluptas, quæ visu

καὶ ἴσως, εἰ βούλεσθε, μάρτυρα ὑμῖν παραστήσομαι σοφὸν ἄνδρα, ὃς αὐτίκα μοι μαρτυρήσει ὡς πολὺ ἐπικρατέστερόν ἐστι τὸ ἀκουόμενον τοῦ ὁρωμένου. καί μοι σὺ ἤδη ὁ κήρυξ, προσκάλει αὐτὸν Ἡρόδοτον Λύξου Ἁλικαρνασσόθεν. κἀπειδὴ καλῶς ποιῶν ὑπήκουσε, μαρτυρείτω παρελθών. ἀναδίξασθε δ' αὐτόν, ἐπεὶ ὥσθ' ὑμᾶς λέγοντα, ὥσπερ αὐτὸ ἔθος. Ἀληθῆ τέ δ' ὁ λόγος ὑμῖν ἄνδρες δικασταὶ μυθήσεται, καὶ οἷ πείσεσθε ὅσα ἂν λέγῃ τυτθὸν πίερ, ὄψιν ἀκοῆς προκρίνειν. ὥσπερ γὰρ τυγχάνει ἐοῦσα ἀπιστότερα ὀφθαλμῶν. ἀκούσεται δὲ μάρτυρος ἃ φησιν, ὡς τὰ πρῶτα τῇ ὄψει ἀποδίδωσι; εἰκότως. τὰ μὲν γὰρ ἔπεα, πτερόεντά ἐστι, καὶ οὐχοτὲ ἅμα τῇ ἀκοῇ ἐλθεῖν ἀπέπτατο. ἡ δὲ τῶν ὁρωμένων τέρψις, ἀεὶ παρεοῦσα, καὶ ἀναμένουσα, πάντως τὸ θεατὴν ὑπάγεται. πῶς οὖν ὁ ἁλεπὸς τῷ λέγοντι ἀνταγωνιεῖται, οἵκοις ὕπο καλοῖς, καὶ περιβλεπτῶν ὤν; μᾶλλον δὲ τὸ μέγιστον ἐάσω φημί. ὑμεῖς γὰρ αὐτοὶ οἱ δικασταί, καὶ μεταξὺ λεγόντων ἡμῶν; εἰς τοὺς ὀροφοὺς ἀπεβλέπετε, καὶ τοὺς τοίχους ἐθαυμάζετε, καὶ τοὺς γραφὰς ἐξητάζετε, ὡς ἐκάστην ἀπορεφόμενοι. καὶ μηδὲν αἰσχυνῆτε. συγγνώμη γάρ, εἴ τι ἀνθρώπινον πεπόνθατε. ἄλλως τε, τῷ πρὸς ὕπο καλοῖς, καὶ ποικίλαις, τὰς ὑποθέσεις. τὸ γὰρ τέχνης τὸ ἀκριβὲς, καὶ τὸ ἱστορίας μὴ δ' ὀρχαίου τὸ ὠφέλιμον, ἐπαγωγοὺς ἀληθῶς, καὶ πεπαιδωμένοις θεατὰς δόμενον. καὶ ἵνα μὴ πάντα ἐκεῖσε ἀπεβλέπητε, ἡμᾶς ἀπολιπόντες, φέρε ὡς οἷόν τε γράψωμεν αὐτὰ ὑμῖν τῷ λόγῳ. ἡδέσθαι γὰρ οἶμαι ἀκούοντας

visu percipitur. Atque equidem, si vultis, adducam vobis teſtem virum doctum, qui ſtatim mihi teſtimonium feret, ea longè prævalere quæ viſu, iis quæ auditu percipiuntur. Ac jam heus præco, accerſe Herodotum Lyxi filium Halicarnaſſenſem. Et quia probè fecit, quòd morem geſſit, accedat teſtimonium dicturus. Atque ipſum admittite Ionicè, ſuo more, loquentem. Vera iſta, judices, hæc oratio vobis narrat, atque ipſi credite, quæcunque de his dixerit, viſum auditui præferendo: ſiquidem aures fide minùs dignæ ſunt, quàm oculi. Auditis teſtem quæ dicit, & ut primas viſui tribuerit? ac meritò. Nam verba ſunt alata, proinde ſimul atque proferuntur, avolant. At eorum quæ videntur, delectatio, ſemper adeſt, ac præſens manet, & ſpectatorem ad ſe prorſus abducit. Quî ergo moleſta non ſit dicenti adverſaria, domus ita pulchra, & ab omni parte conſpicua? At quod eſt maximum, nondum dixi. Nam vos ipſi, judices, interea dum nos dicebamus, tectum aſpiciebatis, parietes mirabamini, & picturas, ad unamquamque converſi, examinabatis: neque vos pudebat. Ignoſcendum enim, ſiquid humanum vobis accidit: præſertim cùm pulchris illis & variis objectis capti fueritis. Nam artis diligentia, & hiſtoriæ cum antiquitate, utilitas, revera illiciendi vim quandam habent, & ſpectatores eruditos requirunt. Et ne nobis relictis illic omnia reſpiciatis, age quoad fieri poteſt, illa vobis oratione depingam. Nam ju-

a Καὶ τοὺς τοίχους ἐθαυμάζετε] Θαυμάζετε. Marcil.

I 2 Σχε-

πης, ἃ ἐ ὁρῶντες ϑαυμάζετε. κἀγὼ ἴσως ἂν μᾶλλον ἐ δι' αὐτὸ ἐπαινέσαιτε, κ᾽ ἐ ἀνδρικὴν ἐπιδείξασϑαι, ὡς ἐ αὐτὸν ἐπιδείξαντα, κἀγὼ διπλασιάσασϑαι ὑμῖν τὴν ἡδονήν. τὸ χαλεπὸν ἢ ἐ τολμήματος ὀρᾶτε, ἀνάγκη χρωμάτων, κ᾽ [1]χημάτων, κἀγὼ τοπάζω, συνίστασθαι τοσαύτας εἰκόνας. ψιλὴ γάρ τις ἡ γραφὴ τῶν λόγων. Εἰς δεξιᾶς μὲν ἂν εἰσιόντι, ἀργολικὸς μῦθος, ἀναμέμικται πᾶσι αἰθιοπικόν. ὁ Περσεὺς, τὸ κῆτος φονεύει, καὶ τὴν Ἀνδρομέδαν καϑαιρεῖ. κ᾽ μεταμιγνύς, γάμῳ, ἐ ἄπεισιν, αὐτὴν ἄγων. πάρεργον τοῦτο δ᾽ ἐπὶ γοργόνας πλήσας. εὖ βραχεῖ γ᾽, πολλὰ ὁ τεχνίτης ἐμιμήσατο, αἰδῶ παρθένου, καὶ φόβον. ἐπισκοπεῖ γὰρ τὴν μάχλιν ἄνωϑεν ἐκ πέτρας, καὶ νεανίου τόλμαν ἐρωτικήν, ἐ ϑηρίου ὄψιν ἁρπάσιμον. καὶ τὸ μὲν, ἔπεισι φερούσης τοῖς ἀκούσασι, ἐ δεδιότος μὴ τοῦ χάσματος. καὶ ὁ Περσεὺς γ᾽, τῇ λαιᾷ μὲν, ἀποδείκνυσι τὴν γοργόνα. τῇ δεξιᾷ γ᾽, καϑικνεῖται τῷ ξίφει. καὶ τὸ μὲν, ὅσον ἓ κῆτος εἶδε τὴν Μέδουσαν, ἤδη λίθος ἐστί. τὸ δ᾽ ὅσον ἔμψυχον μένει, τῇ ἅρπῃ κόπτει γ᾽. Ἐξῆς γ᾽ μὴ τὴν δὲ τὴν εἰκόνα, ἕτερον χάσμα χέρσαπλαν δικαιότατον, ἃ τὸ χάτυπον ὁ χαρὼν παρ' Εὐριπίδῃ, ἢ Σοφοκλέης δοκεῖ μοι λαβεῖν. ἐκεῖνοι γὰρ ὁμοίως ἐγραψάτην εἰκόνα, τὸν νεανίαν τὸν ἐπείρων, Πυλάδης τε ὁ Φωκεὺς, καὶ Ὀρέστης, δυκοῦντε ἤδη τεθνάναι, λαθόντε τὰ βασίλεια, καὶ παρελθόντε, φονεύουσιν ἄμφω τὸν Αἴγισθον. ἡ γ᾽ Κλυταιμνήστρα ἤδη ἀνῃρημένη, ἐ ἐπ' οὐδοῦ τινος ἡμίγυμνος πρόκει-

jucunda puto, erunt auditu, quæ visu vobis sunt mirabilia. Fortè etiam ob id ipsum me laudabitis, & adversario anteponetis, ut qui & ipse hæc demonstrem, & duplicem vobis voluptatem parium. Cæterùm conatus hujus difficultatem videtis: nimirum quàm grave sit absque coloribus, & figuris, & loco tam multas imagines in unum congerere. Est enim exilis planè pictura verborum. Quare ad dextram quidem ingredienti, Argolicæ fabulæ, intermixtum est malum Æthiopicum. Perseus cetum interficit, & Andromedam eripit, quam paulo pòst uxorem ducet, & abducta secum illa, discedet: Atque ut extra institutum, volatus ad Gorgonas. Ac brevi spatio, multa imitatione expressit artifex, virginis verecundiam, & metum. Spectat enim & pugnam desuper ex rupe, & adolescentis audaciam amatoriam, & beluæ visum intolerabilem: quæ horrida spinis, & formidabilis hiatu oris accedit. Tum Perseus sinistra Gorgonem ostendit, dextra ense ferit. Iam quicquid illius beluæ Medusam aspexit, saxum est: at reliquum quod est adhuc animatum, ense, cæditur. Deinde post hanc imaginem, alia est justissima pictura, cujus primum exemplar videtur mihi pictor ab Euripide, vel Sophocle accepisse. Nam illi similem quandam imaginem describere, adolescentes duo, socii, Pylades Phocensis, & Orestes, cùm jam viderentur mortui esse, post regiam latentes, & clam adeuntes, occidunt ambo Ægisthum. Clytemnestra autem jam interfecta est, & in lecto quodam seminuda ja-

[1] Σχημάτων ἐ τύπτ.] Καὶ τύπτ. Marcil.

τιμή, καὶ θεραπεία πᾶσα, ἐκπεπλαγμένοι τὸ ἔργον. οἱ μὲν, ὥσπερ βοῶσιν. οἱ δὲ πλείους. ὅπη φύγωσι, παρεκλίπασι. σημεῖον δέ τι ὁ γραφεὺς ἐποίησε, τὸ μὲν ἀσεβὲς τῆς ἐπιχειρήσεως δείξας μόνον, καὶ ὡς ἤδη πεπραγμένον ἀναβράμων, ἐμβριθυμούμενος τὰς νεανίσκους ἱεροσυλήσαντας τῷ δὲ μοιχῷ φόνῳ. Μετὰ τοῦτο, Διὸς ἐστὶ εὐμορφότατος, καὶ μειρακιῶδες ὡραῖον, ἑρωτικὴ τις παιδιά. ὁ Βορέας ἐπὶ πέτρας κρημνώδους, ἀνέχει λαγών, καὶ ὥσπερ αἰζηὸς τὸ κύνα. ὁ δὲ, πεδηθεμένῳ ἔοικεν ἐπ' αὐτὸν εἰς τὸ ὕψος. καὶ Ἀπόλλων παρεστὼς, μειδιᾷ, περπόμενος ἀμφοῖν, καὶ παιδὶ παίζοντι, καὶ πειρωμένῳ τοῦ κυνός. ἐπὶ δὲ τούτοις, ὁ Περσεὺς πάλιν τὰ ὄπισθεν τῶν κήτους σκέλη τολμῶν, καὶ ἡ Μέδουσα πεπτωκυῖα τῷ κεφαλῷ, καὶ Ἀθηνᾶ σκέπουσα τὸν Περσέα. ὁ δὲ τῷ μὲν τόλμαν εἰργάσατο, τὸ δὲ ἔργον οὐκ ἐώρακε πω ἐπὶ τῆς ἀσπίδος, τὸ γοργόνειον τῷ εἰκόνα. οἶδε γὰρ τὸ ὠφέλιμον τῶν ἀληθὲς ὄψεως. Καθὸ δὲ τὸ μέσον τοῦχον, ὥσπερ τὸ ἀνάθημος, Ἀθηνᾶς ναὸς πεποίηται. ἡ Διὸς, λίθῳ λευκῷ. τὸ χρῆμα, ὡς πολεμιστήριον, ἀλλ' οἷον ἂν ἡμῖν εἰρήνης ἀγούσης θεὰ πολεμικῆς. εἶτα μετὰ τοῦτο, ἄλλη Ἀθηνᾶ, ὡς λίθος αὐτὴ γε, ἀλλὰ γραφή. πάλιν Ἡφαιστος αὐτῷ διώκοφέρων, ἥδε, φόβῳ. κάτω τὸ διώξεως, Ἐριχθόνιος γίγνεται. Ταύτην ἕπεται παλαιὰ πίναξ γραφή. Ὠρίωνα φέρει τὸν Κηδαλίωνα,

Hanc ſequitur vetus alia pictura.

jacet. Ac totum famulitium hoc facinore obſtupefacti, alii clamare videntur, alii qua parte fugiant, circunſpiciunt. Porrò pictor honeſtum quiddam excogitavit, qui quod impium in hac re fuit, id oſtendit ſolùm, & quaſi jam actum prætercurrit: ſed adoleſcentes in cæde adulteri immorantes exprimit. Poſt hæc autem Deus eſt formoſus, & venuſtus adoleſcentulus, amatorium quoddam ludicrum. Branchus puta in rupe ſedens tenet leporem, & alludit cani: qui in ſublime videtur ipſi inſulturus: aſtans autem Apollo ridet, & utroque delectatur, & puero ludente, & cane ſaltum meditante. Præter hæc Perſeus, iterum quæ ceti cædem præceſſerunt, aggrediens, & Meduſæ caput amputans, & Minerva Perſeum protegens. Atque hic quidem facinus jam peregit: factum autem ipſum in clypeo nondum vidit, Gorgonis videlicet imaginem: cùm veri aſpectus pœnam noſſet. In medio autem pariete, ex adverſo januæ, Minervæ eſt templum: & Dea ipſa candido ex marmore: habitus non eſt militaris, ſed qualis fuerit pacem agentis bellicæ Deæ. Deinde poſt hanc alia Minerva, non hæc quidem marmorea, ſed picta: quam Vulcanus amans inſequitur, ipſa autem fugit, & ex ea perſecutione Erichthonius naſcitur. Cæcus Orion Cedalionem portat, qui

1 Ὠρίωνα φέρει τὸν Κηδαλίωνα] Quia hæc fabula non eſt vulgo nota, non erit credo ingratum meo lectori, ſi aliquid de ea dixero. Orion ab Oenopione, qui in Chio regnabat, excæcatus & in littus maris expoſitus, Cedaliona puerum fabrum rapuit, & humeris impoſitum eo ductore uſus eſt, ut ad orientem ſolem ab eo duceretur, ubi ſolis calore viſum recepit. Naxius autem fuit, & ei Iuno Vulcanum tradidit, ut fabrilem artem eum doceret. De eo Euſtathius ad Iliad. ξ. &c

τυφλὸς ὤν. ὅσῃ αὐτῇ σημαίνῃ τῷ κόσμῳ τὸ φῶς ὁδὸν, ἐποχεῖσθαι. καὶ ὁ ἥλιος φαεινὸς, ἰᾶται τῶν πήρωσιν. καὶ ὁ Ἥφαιστος Λημνόθεν ἐπισκοπεῖ τὸ ἔργον. Ὀδυσσεὺς τὸ μὲν τότε, δῆλον μεμηνὼς, ὅτε συστρατεύειν τοῖς Ἀτρείδαις μὴ ἤθελεν πάρεισι γὰρ οἱ πρέσβεις, ἤδη καλοῦντες. καὶ τὸ μὲν τῆς ὑποκρίσεως, πιθανὰ πάντα. ἡ ἀπάτη, τὸ τῶν ὑποζυγίων ἀτύφωτον, ἄγνοια τῶν ὁρωμένων. ἐλέγχεται γὰρ ὅμως τῇ βοῇ. Παλαμήδης γὰρ ὁ τοῦ Ναυπλίου, σοφὸς τὸ μεγόμενον, ἀρπάσας τὸν Τηλέμαχον, ἀπειλεῖ φονεύσειν, σπάσιμον ἔχων τὸ ξίφος. καὶ ὁπότε τὴν μανίαν ὑποκρίνεται, ὀργὴν ἐν ὕπνοις ἀνυποκρίνητον. ὁ γὰρ Ὀδυσσεὺς, ὅτε τὸ φόβητρον τοῦτον σωφρονεῖ, καὶ πατὴρ γίγνεται, ἐκ λύκου τὴν ὑποκρισιν. Ὑστατον δὲ ἡ Μήδεια μέχρι τέλους, τῷ ζήλῳ δάκνεται, τοὺς παῖδας ὑποδλέπουσα, καί τι δεινὸν συνοῖσα. ἔχει γὰρ ἤδη τὸ ξίφος. τὸ μὲν ἀθλίως, καθήκον μαλῶντι, μηδὲν τῶν μελλόντων εἰδότι. καὶ ταῦτα, ὁρῶντε τὸ ξίφος ἐν παῖδι χρηῖον. ταῦτα πάντα ὦ ἄνδρες δικασταί, ἆρ' οὐχὶ ὁρᾶτε ὅπως ἀπάγει μὲν τὸν ἀκροατὴν, καὶ πρὸς τὴν ἡδονὴν ἐπιστρέφει, μόνον δὲ καταλείπει τὸν λέγοντα; ἐκ ἔγνω διεξῆλθον αὐτὰ, ἵνα τὸν ἀντιδίκην τολμηρὸν ὑπολαβόντες, καὶ θρασὺν, οἱ τοῖς οὕτω δυσκόλοις ἑαυτὸν ἐκὼν φέρων ἐπέβαλε, καταγνῶτε, καὶ μισήσητε, καὶ ἐπὶ τοὺς λόγων ἐγκαλέσητε, ἀλλ' ἵνα μᾶλλον αὐτῷ συναγωνίσησθε, ἐκ ὡς οἷόν τε κεκμήκοντος, ἀκούητε τῶν λεγομένων, λογιζόμενοι δὲ πράγματος τὴν δυσχέρειαν.

qui dum vehitur, viam qua *itur* ad lucem, ipsi indicat, & celeritatem sol apparens medicatur: quod opus è Lemno intuetur Vulcanus. Posthæc Vlysses, insanientis videlicet, quando cum Atridis in expeditionem ire nolebat. Adsunt autem legati, jam vocantes ipsum. Atque ea quæ ad simulationem pertinebant, probabilia omnia, vehiculum, & jumentorum junctorum discrepantia, & eorum quæ aguntur insciti: sed objecto tamen infante redarguitur. Nam Palamedes Nauplii filius, rem intelligens, correpto Telemacho, minatur se eum interfecturum, tenens strictum ensem: & simulatæ insaniæ simulatam iram hic opponit. Vlysses autem ad metum hunc resipiscit, sitque pater, & simulationem deponit. Postrema verò Medea depicta est, invidia flagrans, pueros aspiciens & grave quiddam meditans. Jam enim gladium tenet: at miseri illi ridentes astant, nihil eorum quæ futura erant, scientes, idque cum in manibus matris gladium viderent. Hæc omnia, Judices, nonne videtis quomodo auditorem abducant, & ad spectandum convertant, solum verò dicentem relinquant? Atque equidem verbis ea persequutus sum, non ut adversarium audacem & temerarium existimantes, quòd rebus ita difficilibus seipsum volens immersit, damnetis & odio habeatis, solumque eum cum oratione sua relinquatis: sed potiùs ut ipsum adjuvetis, & quoad fieri potest conviventes, ea quæ dicuntur audiatis, rei difficultatem apud vos æstimantes. Vix enim etiam

& Apollodorus lib. 1. qui tamen eum non nominat, sed hanc historiam narrat. *Palm.*

1 Πρε-

μόλις γὰρ ἂν ὅπου δωρηθείη ἐ δικασταῖς, ἀλλὰ συναγωνισταῖς ὑμῖν χρησαίμην, μὴ παντάπασιν ἀνάξιος ὢν ἔ εἴκοι πολυπλείας νομισθῆναι. εἰ ἢ ὑπὲρ ἀνδρὸς ταῦτα δέομαι, μὴ θαυμάσητε. τοῦ γὰρ ἔ, τὸν οἶκον φιλεῖν, καὶ τὸν αὐτοῦ λέγοντα, ὅστις ἂν ᾖ, βουλοίμην ἂν εὐδοκιμεῖν.

etiam hoc pacto, vos non judices, sed auxiliatores habendo, poterit non omnino indignus hac domus magnificentia censeri. Quòd autem pro adversario hæc oro, ne miremini. Nam ex eo quòd domum hanc amem, & eum qui in ea dicit, quicunque tandem is fuerit, optarim equidem celebrari.

MAKPOBIOI. | MACROBII.

ARGVMENTVM.

Catalogus est μακροβίων, hoc est, eorum qui ad longam ætatem pervenerunt, quem natalitii muneris loco, Quintillo cuidam mittit, somnio ad hoc faciendum, ut ipse ait, admonitus. Recenset autem principio totas hominum nationes, ac genera, quæ diutissimè vixerint. deinde transitione ad singulos facta, reges primùm, ac principes, deinde & philosophos, & Historicos, & Oratores, & Poëtas, & Grammaticos, qui quàm maximè longævi fuisse perhibentur, adnumerat. Orditur autem à caussa, qua ad hoc scriptum impulsus fuit, addita etiam commendatione operis, ab utilitate, quam ex hujus lectione percepturus sit Quintillus.

Ὄναρ τί τοῦτο λαμπρότατε Κυϊντίλλε κελεύσεις, [1] προσφέρω σοι δῶρον τοὺς μακροβίους, πάλαι μὲν τὸ ὄναρ ἰδὼν, καὶ ἱστορήσας τοῖς φίλοις, ὅτι ἐπίστευσε τῷ δευτέρῳ σου παιδὶ τὸν νόμον. συμβαλεῖν ἢ οὐκ ἔχων τίνας ὁ θεὸς κελεύσῃ μοι προσφέρειν σοι τοὺς μακροβίους, τότε μὲν ηὐξάμην τοῖς θεοῖς ἐπιμῆκες σοι ὑμᾶς βιῶναι, σέ τε αὐτὸν, καὶ παῖδας τοὺς σοὺς, τοῦτο συμφέρειν νομίζων, & σύμπαντι μὲν τῷ ἀνθρώπων γένει.

In somnis, clarissime Quintille, hoc jussus, Longævos tibi donum offero. Quod quidem somnium jam olim vidi, & amicis exposui, quo die filio tuo natu minori nomen indidisti. Cùm autem nulla conjectura potuissem assequi, quosnam longævos me tibi offerre juberet Deus: tum quidem à Diis precatus sum, ut vitam quam longissimam, tuque & tui filii traducerctis, ratus hoc profuturum cùm universo genere homi-

1 Προσφέρω σοι δῶρον] Προσφέρω σοι δῶρον. Marcil.

πρὸ τῶν ἁπάντων, αὐτῷ τε ἐμοὶ, καὶ πᾶσι τοῖς ἐμοῖς. ἐμὲ γὰρ καμοί τι ἀγαθὸν ἐδόκει προσημαίνειν ὁ θεός. σκεπτομένῳ τε καὶ ἐμαυτὸν, εἰς σωτήριον ἦλθον. εἰκὸς εἶναι τὸν θεὸν ἀνδρὶ οὕτω παιδείαν ἔχοντι, τοῦτο προστάττοντος κελεύειν τι πρόσφορον σοὶ τῷ λῷστῳ τῶν τέκνων. τοῦτον οὖν αἰσιωτάτῳ νομίζων τῶν σῶν γενεθλίων ἡμέραν, δίδωμί σοι τὸν ἰσορημένον εἰς μακρὸν γῆρας ἀφικέσθαι σὺν ὑγιαινούσῃ τῇ ψυχῇ, καὶ ὁλοκλήρῳ τῷ σώματι. καὶ γὰρ ἂν καὶ ὄφελος γένοιτό τί σοι καὶ τῷ συγγράμματι διαλῦσαι. τὸ μὲν, δύναμίν τινα, καὶ ἐλπὶς ἀγαθὴ, καὶ αὐτὸν ἐπιμήκυσον βίου. τὸ δὲ, διδασκαλίαν τινὰ τῶν παραδεδομένων, εἰ ἐπιγνοίης ὅτι οἱ μάλιστα ἑαυτῶν ἐπιμέλειαν ποιησάμενοι καθ' ἑκάτερα τὸ σῶμα, καὶ τὴν ψυχὴν, ὅτοι εἰς μακρὸν γῆρας ἦλθον, σὺν ὑγείᾳ παντελεῖ. Νέστορα μὲν γὰρ τὸν σοφώτατον τῶν Ἀχαιῶν, ἐπὶ τρεῖς παραδεδομένην γενεὰς Ὅμηρος λέγει. ὃν σωφρονοῦντα ἡμῖν γεγυμνασμένον ἄριστα καὶ ψυχὴν, καὶ σῶμα. καὶ Τειρεσίαν δὲ τὸν μάντιν, ἡ παραγωγὰ μέχρις ἑπτὰ γενεῶν παραδεδομένην λέγει. τίθνηκε δ' ἂν εἴη ἀνδρα θεοῖς ἀνακείμενον, καὶ καθαρώτερα διαίτην χρώμενον τὸν Τειρεσίαν, ἐπιμήκυσον βίου. καὶ γὰρ ὅλα μακροβία ἱερεῖτται διὰ τὴν διαιτὴν, ὥσπερ Αἰγυπτίων οἱ κεκλημένοι ἱερογραμματεῖς. Ἀσσυρίων δὲ, καὶ Ἀράβων, οἱ ἐξηγηταὶ τῶν μύθων. Ἰνδῶν δὲ, οἱ καλούμενοι βραχμᾶνες, ἄνδρες ἀκριβῶς φιλοσοφίᾳ σχολάζοντες. καὶ οἱ καλούμενοι δὲ μάγοι, γένος τοῦτο μαντικὸν, καὶ θεοῖς ἀνακείμενον, παρά τε Πέρσαις, καὶ Πάρθοις, καὶ Βάκτροις, καὶ Χωρασμίοις, καὶ Ἀρείοις, καὶ Σάκαις, καὶ Μήδοις, καὶ πολ-

hominum, tum præ cæteris, mihi meisque omnibus. Nam boni quidpiam mihi præsignificare videbatur Deus. Consideranti autem apud me, venit in mentem, verisimile esse Deos mihi in liberalibus disciplinis versanti præcepisse, ut profectum ex artibus ingenuis donum tibi offerrem. Ratus itaque hanc esse auspicatissimam tuorum natalitiorum diem, eos tibi do, quos ad longam senectutem sana mente, & integris corporis viribus perveniisse memoriæ proditum est. Etenim ex hoc libello duplicem utilitatem percipere possis: unam, animi alacritatem bona spe concepta, fieri posse ut quàm diutissimè vivas: alteram, institutionem ab exemplis, si comperias, eos qui maximam sui curam habuerunt, cùm corporis, tum animi ratione, ad summam senectutem cum perfecta sanitate perveniisse. Homerus igitur Nestorem Achivorum sapientissimum vitam tribus sæculis produxisse dicit: quem nobis & animo & corpore optimè exercitatum commendat. Et Tiresiam vatem poëtæ tragici ad sex usque ætates ævum prorogasse perhibent. Credibile autem est virum Diis sacrum, & puriori victus ratione utentem Tiresiam, longissima vita fuisse functum. Quinetiam tota hominum genera propter victus rationem diu vixisse memorantur: cujusmodi fuerunt apud Ægyptios sacri scribæ: apud Assyrios, & Arabas, fabularum interpretes: apud Indos Brachmanes, accuratè Philosophiæ studiis vacantes. Præterea quos Magos vocant, genus illud fatidicum, Diisque sacrum, apud Persas, Parthos, Bactrios, Chorasmios, Areos, Sacas, Medos, & ple-

πολλοῖς ἄλλοις βαρβάροις ἐρρωμένοι τε εἰσι, καὶ πολυχρόνιοι, διὰ τὸ μαγεύειν διαπρεπῶς. οἱ δὲ αὐτοὶ ἀκριβέστερον. ἤδη δέ τινα ὅλα μακροβιώτατα, ὥσπερ Σῆρας μὲν ἰσοχρονίσαι μέχρι τελαυταίων ζώντων ἐτῶν, οἱ μὲν, τὸ ἄθερ, οἱ δὲ, τὴν γῆν τὴν αὐτόθεν δὲ μακρᾷ γήρως ἀπολήγειν. οἱ δὲ, καὶ τὴν Ἀθῶ. ὑδροποτοῦσι γάρ φασι τὸ ἔθνος τοῦτο σύμπαν. καὶ ἀθῶοι δὲ μέχρι τελαυταίων ἑκατὸν ἐτῶν βιοῦν ἱστοροῦσι. καὶ τοὺς Χαλδαίους ὑπὲρ τὰ ἑκατὸν ἔτη βιοῦν λόγος. τούτους μὲν δὴ κριθίνῳ ἄρτῳ χρωμένους, ὡς ὀξυδερκίας τοῦτο φάρμακον. οἷσι φασὶ διὰ τὴν τοιαύτην δίαιταν, καὶ τοὺς ἄλλους αἰσθήσεις ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ἐρρωμένας εἶναι. ἀλλὰ ταῦτα μὲν οἷον τὰ μακροβίων ἤθεσιν, καὶ τὰ ἐθνῶν, ἃ πολλὰ φασιν ὡς ἐπὶ πλεῖστον διαχήνεσθαι χρόνον. οἱ μὲν, διὰ τὴν γῆν. καὶ τὸν ἀέρα. οἱδὲ, καὶ δι' ἄμφω. ἐγὼ δ' ἂν σοι δικαίως τὴν ἐλπίδα ῥᾳδίως παρέχοιμι, ἰσρήσας, ὅτι ἐν κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ κατὰ πάντα ἀέρα, μακροβιοῦσι γεγένασιν ἄνδρες, οἱ γυμνασίοις τοῖς κρηπίκοσι, καὶ διαίτῃ τῇ ἐπιτηδειοτάτῃ ὠφελούμενοι χρώμενοι. διαίρεσιν δὲ λόγῳ ποιησόμεθα τὴν πρώτην, καθ' ἃ τοὺς ἐπιτηδεύμασι τοὺς ἀνδρῶν. καὶ πρῶτα μὲν τοὺς [1] τοὺς βασιλικοὺς, καὶ στρατηγικοὺς ἄνδρας ἰσρήσω, [2] ὧν ἕνα, καὶ δυσσεβεστάτῃ μεγάλῃ θεοσεβεστάτῃ αὐτοκράτορος τύχη εἰς τὴν τελεωτάτην ἀγαγοῦσα τάξιν, ὑπερβάτης τὸ μέγιστον τῶν οἰκουμένων τὸν ἑαυτοῦ

pleraſque alias gentes barbaras, & firma corporis valetudine ſunt præditi, & longævi, quòd quia magicam exercent, exquiſitiſſima victus ratione utantur. Quinetiam totæ gentes longiſſimam vitam vivunt. Vt Seres ad trecenteſimum uſque annum vivere ferunt: cujus rei cauſam nonnulli cœlo, nonnulli ſolo tribuunt: alii victus rationi: ſiquidem univerſam hanc gentem aquam bibere dicunt. Scriptum etiam eſt Athotas vivere centum & triginta annos. Et fama eſt Chaldæos ultra centum annos vitam prorogare: eoſque hordeaceo pane veſci, tanquam perſpicacitatis pharmaco: quibus perhibent ob hanc ipſam victus rationem alios quoque ſenſus quàm cæteris omnibus eſſe validiores. Sed hæc de hominum generibus, & gentibus longævis, quas plurimum ætatis ajunt vivere, alii ob cœlum, & ſolum: alii ob victus rationem, alii ob utrumque. At jure meliorem ſpem tibi præbuero, ſi planum fecero homines quovis in ſolo, & cœlo, ad ſummam ſenectutem pervenire, qui convenientibus exercitationibus, & aptiſſima victus ratione utuntur ad ſanitatem. Sermonem autem dividam primò ſecundum hominum ſtudia: & primùm regia & imperatoria dignitate claros memorabo: quorum unum, quum religioſiſſima magni diviniſſimi Imperatoris fortuna ad perfectiſſimum ordinem perduxiſſet maximis beneficiis imperium ſuum commu-

1 Τοὺς βασιλικοὺς, στρατηγικοὺς ἄνδρας] Τοὺς βασιλικοὺς δὲ στρατηγικοὺς ἄνδρας. Marcil.

2 Ὧν ἕνα δὲ δυσσεβεστάτῃ, μεγάλῃ θεοσεβεστάτῃ] Ὧν ἕνα τὴν δυσσεβεστάτην μεγάλην δὲ θεοσεβεστάτην. Idem.

τῦ. ὅτω γὰ ἂν ἀπιδὼν καὶ σὺ, τὸ μακροβίων ἀνδρῶν ὠθῶ τὸ ὅμοιον τ ἐξεως καὶ τ τύχης ἑτοιμότερον ἐλπίσειας γῆρας ὑμεῖνον, καὶ μακρόν. καὶ ἅμα ζηλώσας, ἐρᾷστειο σαυτῷ τὴ διαίτη μεγάλον τε ἅμα, καὶ ὑγιεινότατον βίον. Πομπίλιον νομᾶς ὁ δαιμονέστατον τ Ρωμαίων βασιλέων, καὶ μάλιστα θεὸν τῶν θεραπείαν τ ζητῶν ἀφολιπεῖς, ὑπὲρ ὀγδοήκοντα ἔτη βεβιωκέναι ἱστορεῖται. Σέρβιον τὸν τύλλιον Ρωμαίων καὶ ὄντος βασιλέως, ὑπὲρ τὰ ὀγδοήκοντα ἔτη καὶ αὐτὸς βιώσας ἱστορεῖται. Ταρκύνιος ὁ τελευταῖος Ρωμαίων βασιλεύς, φυγαδεύθεις, καὶ ἐπὶ Κύμης ἀφικόμενος, ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα ἔτη λέγεται τὴν ῥώμην βιῶναι. Οὔπω μὲν Ρωμαίων βασιλεῖς, οἷς σωάψω καὶ τὸς λοιπὸς βασιλέας, τὸς εἰς μακρὸν γῆρας ἀφικομένους, καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα ἐκείνων. ἐπὶ τέλει δὲ σοι καὶ τὸς λοιπὸς Ρωμαίων, τὸς εἰς μήκιστον γῆρας ἀφικομένους ἐπισκοπήσω, ἐπεθεῖς ἅμα καὶ τὸς ἐν τῶν λοιπῶν Ἰταλίαν ἐπὶ πλεῖστον βιώσαντας. ἀξιόλογος γὰ ἔλεγχος ἡ ἱστορία τ διαβάλλειν πειρομένων τ ἐνταῦθα ἀεί φ, ὥστ καὶ ἡμᾶς χρηστοτέρας ἔχειν τὰς ἐλπίδας, τελείως ἡμῖν τὰς δύκας ἔσεσθαι ἐπὶ τὸ εἰς μήκιστόν τε, καὶ λιπαρῶν τ πίστις γῆς, καὶ θελατῆς διασοτῶν, γῆρας ἀφικέσθαι, τῇ ἑαυτῦ οἰκουμένῃ βασιλεύοντα ἤδη, καὶ γέροντα. Ἀργανθώνιον μὲν Ταρτησίων βασιλεύς, πεντήκοντα, καὶ ἑκατὸν ἔτη βιῶναι λέγεται, ὡς Ἡρόδοτος ὁ λογοποιός, καὶ ὁ μελοποιὸς Ἀνακρέων. ἀλλὰ τῦτο μὲν, μῦθος πὶ δοκεῖ. Ἀγαθοκλῆς γὰ ὁ Σικελίας τύραννος, ἐτῶν ἐνενήκοντα πέντε τελεύτα, καθάπερ Δημοχάρης, καὶ Τίμαιος ἱστοροῦσιν. Ἱέρων τε ὁ Συρακουσίων τύραννος, δύο, καὶ ἐνενήκοντα ἔτων

mulavit. Sic enim & tu similem habitum & fortunam longævorum virorum respiciens, sanè longumque senectutem sperare possis: eosque imitatus tibi ipsi victus ratione, longissimam & saluberrimam vitam paraveris. Numa Pompilius Romanorum regum longè felicissimus, ac Deorum cultui deditissimus, supra octoginta annos vixisse traditur. Servius Tullius quoque & hic Romanorum rex octogesimum vitæ annum superasse dicitur. Tarquinius Romanorum rex ultimus, Cumis exulans, ultra nonaginta annos firmissima valetudine fruendo vixisse perhibetur. Hi quidem sunt Romanorum reges, quibus reliquos reges addam, qui longam senectutem attigerunt, atque uniuscujusque studia. In calce autem reliquos etiam Romanorum qui ad prolixissimam senectutem pervenerunt, adscribam, additis etiam illis qui in reliqua Italia diutissimè vixerunt. Non contemnendum enim argumentum est historia, quo refellantur qui hoc cœlum calumniari nituntur: adeò ut meliorem spem habeamus, fore ut vori plenè compotes fiamus, longissimam ac plenissimam tota terra marique dominantem senectutem, jamque in suo solo regnantem & senescentem assequuti. Proinde Arganthonius Tartesiorum rex quinquaginta & centum annos vixisse traditur, authoribus Herodoto historico, & Anacreonte poëta lyrico: tametsi hoc quibusdam fabulosum videtur. Agathocles Siciliæ tyrannus anno quinto & nonagesimo obiit, sicut Democharis & Timæus literis prodiderunt. Hieron quoque Syracusanorum tyrannus, duos & nonaginta

χρόμος, ἐτελεύτα νοσῶν, βασιλεύσας ἑβδομήκοντα ἔτη, [1] ὥσπερ Δημήτριός τε ὁ καλλιστιανὸς, καὶ ἄλλοι λέγουσιν. Ἀντίας ὁ Σκυθῶν βασιλεὺς, μαχόμενος περὶ Φίλιππον περὶ τὸ Ἴστρον ποταμὸν, ἵππων, ὑπὲρ τὰ ὀγδοήκοντα ἔτη γεγονώς. Βάρδυλις ὁ Ἰλλυριῶν βασιλεὺς, ἀφ' ἵππου λέγεται μαχόμενος ἐν τῷ πρὸς Φίλιππον πολέμῳ, εἰς ὀγδοήκοντα τελῶν ἔτη. [2] Τήρης ὁ Δρυσῶν βασιλεὺς, καθά φησι Θεόπομπος, δύο, καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν ἐτελεύτησεν. Ἀνίγονος ὁ Φιλίππου ὁ μονόφθαλμος, βασιλεύων Μακεδόνων, περὶ Φρυγίαν μαχόμενος Σελεύκῳ, καὶ Λυσιμάχῳ, πεσόντι πολλοῖς τραύμασι, ἐπλεύτησεν ἐτῶν ὀγδοήκοντα, ὥσπερ ὁ συστρατεύσας αὐτῷ Ἱερώνυμος ἱστορεῖ. Ὁ Λυσίμαχος ὁ Μακεδόνων βασιλεὺς, ὁ τῇ πρὸς Σέλευκον ἀπωλείᾳ μαχόμενος, ἔτος ὀγδοηκοστὸν τελῶν, ὡς ὁ αὐτὸς φησιν Ἱερώνυμος. Ἀνίγονος ὁ, ὃς μὲν ὠ Δημητρίου, μονόφθαλμος, ὃν τέτταρα, καὶ τεσσαράκοντα Μακεδόνων ἐβασίλευσεν ἔτη. ἐνίοις ὀγδοήκοντα, ὡς Μηναιγινα annos natus, morbo ſublatus eſt, cùm regnaſſet annos ſeptuaginta, ſicut Demetrius Calliſtianus, & alii memorant. Anteas autem Scytharum rex, ad fluvium Iſtrum contra Philippum pugnans occubuit, ſupra annos nonaginta natus. Bardylis verò rex Illyriorum, in bello adverſus Philippum ex equo pugnaſſe fertur, inter nonagenarios cenſus. Teres verò Dryſorum rex, authore Theopompo, anno ætatis nonageſimo ſecundo obiit. Antigonus autem Philippi filius monoculus, rex Macedonum, in Phrygia cum Seleuco & Lyſimacho confligens, multis vulneribus obrutus obiit anno ætatis octogeſimo primo, ſicut narrat Hieronymus qui cum ipſo militavit. Porrò Lyſimachus & ipſe rex Macedoniæ in pugna contra Seleucum periit, annum octogeſimum conficiens, uſ refert idem Hieronymus. Antigonus verò filius Demetrii, Antigoni unioculi nepos, quatuor & quadraginta annos regnum Macedoniæ tenuit, vixit autem octoginta, ſicut Medius & alii ſcriptores

1 Ὥσπερ Δημήτριός τε ὁ Καλλιστιανὸς] Mendum eſt in nomine hujus Demetrii: nullibi enim de Calliſta urbe nec de hiſtorico illo Calliſtiano mentio facta eſt. Lege confidenter Καλλατιανὸς, de quo Dionyſius Halicarnaſſeus περὶ συνθέσεως ὀνομάτων, Diogenes Laërtius in Demetrio, ubi ait eum ſcripſiſſe de Aſia & Europa lib. 20. Theocriti Schol. ad idyllium 1. ubi eum de Siciliæ rebus ſcripſiſſe patet, alii plures. Calatis vero ſeu Calatia (nam utrumque invenitur) urbs fuit Thraciæ ad Pontum Euxinum, de qua Scylax, Diodorus, Strabo, Memnon, Steph. & alii. *Palm.* Δημήτριός τε ὁ καλλιστιανὸς] Corrigendum, ὁ Καλατιανὸς. Vide nos ad Laërt. *Menagius.*

2 Τήρης ὁ Δρυσῶν βασιλεὺς] Ὀδρυσῶν. Marcil. Sic legit Opſopœus interpres & vertit; at tu lector melius doctus lege Ὀ δρυσῶν, & verte *Odryſarum rex*, conjungendo, quæ male diviſa ſunt. Id notum eſt etiam mediocriter litteratis ex Herodoto, & ex Thucydide lib. 2. præcipue diſces, qui fuerint Odryſæ, & quis eorum rex Teres Sitalcis pater. *Palm.* Legendum, Ὀ δρυσῶν: & verſio emendanda. *Menagius.* Clar. Ægidius Menagius ad Diogen. Laërt. l. 2. legendum cenſet Ὀ δρυσῶν. Alm.

διος τε ἱστορεῖ, καὶ ἄλλοι συγγραφεῖς. ὁμοίως δὲ Ἀντίπατρος ὁ τολὺ μέγιστον δυνηθεὶς, καὶ ἐπιτροπεύσας πολλὰς Μακεδόνων βασιλείας, ὑπὲρ ὀγδοήκοντα ἔτη βιοὺς ζήσας, τελευτᾷ τὸν βίον. Πτολεμαῖος ὁ Λάγου, ὁ τῷ καθ' ἑαυτὸν εὐδαιμονέστατος βασιλέων, Αἰγύπτῳ μὲν ἐβασίλευσε πέντε καὶ ὀγδοήκοντα βιώσας ἔτη. ζῶν δὲ, παρέδωκε τὴν ἀρχὴν τῷ δυοῖν ἐτοῖν τοῦ πλούτου τῷ Πτολεμαίῳ τῷ υἱῷ, Φιλαδέλφῳ δὲ ἐπίκλησιν, ὅτις διεδέξατο τὴν πατρῴαν βασιλείαν ἀδελφῶν. [1] Φιλαίτερος δὲ, πρῶτος μὲν ὑπήκουσε τῷ τῶν Περγαμηνῶν ἄρχοντι, καὶ κατέρχει, εὐνοῦχος ὤν. κατέστρεψε δὲ τὸν βίον, ὀγδοήκοντα ἐτῶν γηράσας. Ἄτταλος δὲ, ὁ ἐπικληθεὶς Φιλάδελφος, τῶν Περγαμηνῶν δὲ ἔτος βασιλεύων, ᾧτινος ὑὸν δὲ Σκηπίων ὁ τῶν Ῥωμαίων στρατηγὸς ἀφίκετο, δύο δὲ ὀγδοήκοντα ἐτῶν ἐξέλιπε τὸν βίον. Μιθριδάτης δὲ ὁ πόντου βασιλεὺς ὁ τῶν ἐπιζηρόδοτος Κλῆσις, Ἀντίγονον τὸν μονόφθαλμον φεύγων, ἐπὶ πόντου ἐτελεύτησε, βιοὺς ἔτη τέσσαρα, καὶ ὀγδοήκοντα, ὥσπερ Ἱερώνυμος ἱστορεῖ, καὶ ἄλλοι συγγραφεῖς. Ἀριαράθης δὲ ὁ Καππαδοκῶν βασιλεὺς, δύο μὲν δὲ ὀγδοήκοντα ἔζησεν ἔτη, ὡς Ἱερώνυμος ἱστορεῖ. ἐδυνήθη δ' ἴσως δὲ ἐπὶ πλέον ἀφικέσθαι. ἀλλ' ὑπὸ τῆς τῶν Περδίκκου μάχης ζωγρηθείς, ἀνεσκολοπίσθη. Κῦρος δὲ ὁ Περσῶν βασιλεὺς, ὁ παλαιὸς, ὡς δηλοῦσιν οἱ Περσῶν δὲ Ἀσσυρίων ὄρυγι, οἷς δὲ Ὀνησίκριτος ὁ τὰ ἐπὶ Ἀλεξάνδρου συγγράψας, συμφωνεῖν δοκεῖ, ἑκατοντούτης γηράσας, ἐζήτησε μὲν ἕνα ἕκαστον τῶν φίλων. μαθὼν δὲ τοὺς πλείους διεφθαρμένους, ὑπὸ Καμβύσου

res teſtantur. Conſimiliter Antipater, qui maxima potentia polluit, & multorum Macedoniæ regum tutelam egit, vita ultra octogeſimum annum producta obiit. Ptolemæus Lagi filius, regum ſui temporis fœliciſſimus, Ægypto imperavit annos quatuor & octoginta natus: vivus autem tradidit imperium duobus annis antequam moreretur Ptolemæo filio, cognomine Philadelpho, qui ſucceſſit in paternum regnum fratrum. Philæterus autem qui primus Pergami principatum tenuit & poſſedit cùm eſſet eunuchus annos octoginta natus exceſſit è vivis. Attalus, cognomento Philadelphus, rex etiam Pergamenorum, ad quem etiam Scipio Romanorum imperator venit, duos & octoginta annos natus è vita migravit. Mithridates rex Ponti, Ctiſtes cognominatus, Antigonum unioculum fugiens, in Ponto mortuus eſt, ætatis anno quarto & octogeſimo, ut Hieronymus, aliique ſcriptores memoriæ prodiderunt. Rex Cappadocum Ariarathes, duos annos & octoginta vixit, authore Hieronymo. Et fortè fieri potuiſſet ætate provectior, niſi vivus in pugna contra Perdiccam captus, cruci fuiſſet affixus. Cyrus major Perſarum rex, ut indicant Perſarum & Aſſyriorum cippi, quibus & Oneſicritus qui res geſtas Alexandri conſcripſit, aſtipulari videtur, centum annos natus, amicorum unumquemque quærebat, quorum quamplurimos cùm à filio Cambyſe interemptos comperiſſet:

1 Φιλαίτερος] Corrupti ſunt Luciani codices, legendum enim eſt φιλέταιρος. Spanhemius de præſtant. numiſm. pag. 469. ed. 2. *Alm.*

ἐξ ἐμέθ, καὶ φάσκοντος Καμβύσου κτ' ἐπόστυμα τὸ σκεῦος ταῦτα πεποιηκέναι, τὸ μὲν π, πρὸς τὴν ἀμάθητα ἐξ ἐμὲ ἀβελτηρίας, τὸ δὲ π, ὡς ὑβριομένῳ αὐτὸν αἰπασάμενον, ἀθυμήσας, ἐπλεύτα τὸ βίου. Ἀρταξέρξης, ὁ Μνήμων ἐπικληθείς, ἐφ' ὃν Κῦρος ὁ ἀδελφὸς ἐστρατεύσατο, βασιλεύων τῶν Πέρσαις ἐπλεύτησε νοσῶν, ἔξ, καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν γηρόμενον. ὡς δ Δείνων ἱστορεῖ, πεντάκρων, καὶ ὀκτήκοντα. Ἀρταξέρξης ἕτερος Περσῶν βασιλεύς, ὃν φησιν ἐπὶ τὸ πατέρων τὸ ἑαυτοῦ Γοίδαρνον ὁ Χαρακηνὸς συγγραφεὺς βασιλεύειν, ἔτη τρία, καὶ ὀκτήκοντα βιὺς, ἐπιβουλῇ τοῦ ἀδελφοῦ Γωσίθρου ἐδολοφονήθη. Σιναρθοκλῆς δ ὁ Παρθυαίων βασιλεὺς, ἔτος ὀγδοηκοστὸν ἤδη μεγαλὼς, ἀπὸ Σακαυρακίων σκυθῶν κατεχθεὶς, βασιλεύειν ἤρξατο. καὶ ἐβασίλευσεν ἔτη ἑπτά. Τιγράνης δ ὁ Ἀρμενίων βασιλεὺς, πρὸς ὃν Λούκολλος ἐπολέμησε, πέντε, καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν ἐπλεύτα νόσῳ. [1] Ὑσπασίνης δ ὁ Χάρακος, καὶ τὸ κατ' ἐρυθρὰν τόπων βασιλεὺς, πέντε, καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν νοσήσας, ἐπλεύτησε. Τέρμος δ ὁ μετ' Ὑσπασίνην τέλος βασιλεύσας, δύο, καὶ ὀγδοήκοντα βιὺς, ἐπλεύτα νόσῳ. Ἀρτάβαζος δ ὁ μετὰ Τέρμον ἑβδόμος βασιλεύσας Χάρακος, ἐξ, καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν καθαιρεθεὶς ὑπὸ Πάρθων, ἐβασίλευσε. καὶ Μναασίρης δ βασιλεὺς Παρθυαίων, ἓξ ἐπ' ὀγδοήκοντα ἔζησεν ἔτη. Μασσινισσᾶς δ Μαυρουσίων βασιλεὺς, ὀγδοήκοντα ἐβίωσεν ἔτη. Ἀσανδρος δ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ Σεβαστοῦ ἀνὴρ ἐδιάδοχε, βασιλεὺς ἀναγορευθεὶς βοσπόρου, ἐβίω ἔτη ὠν ὀγδοήκοντα, ἱππομαχῶν, καὶ πεζομαχῶν

risset: ac Cambyses hoc se illius jussu feciſſe affirmaret, partim ob filii crudelitatem probro affectus, partim ipsum tanquam legum violatorem accusans, dolore confectus vitam finivit. Artaxerxes cognomento Mnemon, contra quem Cyrus frater exercitum duxit, imperio Persarum potiens, morbo sublatus est anno ætatis sexto & octogesimo: sed ut Dinon scribit, quarto & nonagesimo. Artaxerxes alter Persarum rex, quem patrum suorum memoria Isidorus Characenus historicus regnasse tradit, cùm annos tres & nonaginta vixisset, insidiis Gosithræ fratris est necatus. Sinarthocles Parthorum rex annos nonaginta jam natus à Sacauracis Scythis redux, regnare cœpit, & septem annos regnavit. Tigranes Armeniorum, rex cui bellum intulit Lucullus, ætatis anno quinto & octogesimo morbo confectus est. Hyspasines Characus, & regionum rubro mari adjacentium rex, quinto & octogesimo anno, morbo correptus decessit. Teræus qui ab Hyspasine tertius regnavit cùm vixisset duos & nonaginta annos, morbo periit. Artabazus qui post Teræum septimus Characenorum regnum tenuit, sexto & octogesimo anno redux à Parthis, regnavit: & Mnascires Parthorum rex, sex & nonaginta vixit annos. Masinissa Mauruſiorum rex, nonaginta vixit annos. Asander à divo Augusto, pro gentis præfecto, rex Bospori declaratus, circa nonagesimum annum, equestri & pede-

1 Ὑσπασίνης δ ὁ Χάρακος] Χάραξ πασίνη. Ptolomæo Susianæ oppidum ad Sinum Arabicum, inter Tigrim & Eubæum, flumina, situm. Malè Interpres, *Characus*. De Isidoro Characeno mox sermo erit. *Menagius*.

χων ὑδενὸς ἥττων ἐφάνη. [1] ὡς ἢ ἐώρα τὰς ὑπὸ τῇ μάχῃ Σκριβωνίῳ ὠφθεὶς ὑπεχώρησε, στίβον, ἐπλεύτησε, βιὰς ἔτη τελέα, καὶ ἐνενήκοντα. [2] Γόασος ἢ, ὥς φησιν Ἰσίδωρος ὁ χαρακηνὸς, ἐπὶ τῆ ἑαυτῆ ἡλικίας [3] ὁ Μάνων τῶν ὀρωμαζῶν βασιλεύσας, πεντεκαίδεκα, καὶ ἑκατὸν γηρονὰς ἐτῶν, ἐπλεύτησε νόσῳ. Βασιλέας μὲν δὴ τοσούτους ἱστορήκασι μακροβίους οἱ πρὸ ἡμῶν. ἐπεὶ ἢ ὅ φιλόσοφοι, καὶ πάντες οἱ περὶ παιδείαν ἔχοντες, ἐπιμέλειάν τινος ὅτοι ποιεῖσθαι ἑαυτῶν, εἰς μακρὸν γῆρας ἦλθον, ἀκριβάψωμεν τούτων τὰς ἱστορήσας, καὶ πρώτους μὲ φιλοσόφους. Δημόκριτος μὲν ὁ ἀβδηρίτης, ἐτῶν γηγονὰς ἑκατὸν, καὶ ἑκατὸν, ὑπεχώρησε τροφῆς, ἐπλεύτα. [4] Ξενόφιλος ἢ ὁ μουσικὸς, ὡς φησιν Ἀριστόξενος, ἐφθασὲν τῇ Πυθαγόρᾳ φιλοσοφίᾳ, ὑπὲρ τὰ πέντε, καὶ ἑκατὸν ἔτη Ἀθήνησιν ἐβίωσε. Σόλων ἢ, καὶ Θαλῆς, καὶ Πιττα-

pedestri pugna nulli inferior apparuit: qui ut animadvertit rem militarem Scribonio commendatam, cibo abstinens diem obiit, cùm tres & nonaginta annos vixisset. Goæsus authore Isidoro Characeno, quo tempore Mano Arabibus imperavit, centum & quindecim annos natus morbo periit. Tot quidem reges longævos memorarunt majores nostri. Quandoquidem autem etiam Philosophi, & omnes qui artibus ingenuis operam dederunt, habita sui cura, in longam senectutem venerunt, eos qui literis proditi sunt, adscribamus, ac primùm Philosophos. Democritus Abderita centum & quatuor annos natus, cibo abstinens, obiit. Xenophilus Musicus, ut refert Aristoxenus, Philosophiæ Pythagoricæ candidatus, ultra centum & quinque annos Athenis vixit. Solon, Thales, & Pittacus qui è septem

1 Ὡς ἢ ἐώρα τοῦ ὑπὸ τῇ μάχῃ Σκριβωνίῳ ὠφθεὶς ὑπεχώρησε στίβον ἐπλεύτησε] Ita vertit interpres, quam bene, viderint alii; certe non id tinniunt verba Luciani, quæ sic vertere debebat: *ut autem vidit eos, qui sub ipsum pugnæ tempus ad Scribonium deficiebant.* Ea historia extat apud Dionem Cassium lib. 54. Scribonius, qui se à Mithridate ortum gloriabatur, regnum Bosphori affectavit, & ut ex hoc loco colligitur, defectione militum ad angustias maximas redactus Asander rex Bosphori inedia mortem sibi conscivit, in cujus locum regnavit Scribonius, qui expeditionis suæ & regni affectati Augustum auctorem mentiebatur. Sed paulo post à Bosporanis ipsis, qui dolum deprehenderant, cæsus est; & in ejus locum regnavit Polemo, quem Vipsanius Agrippa contra Scribonium adornaverat. *Palm.*

2 Γόασος ἢ, ὡς φησιν Ἰσίδωρος] Isidorus historicus, ut occupavit Benedictus, vocatur *Characenus* quia Charace oriundus fuit: sed deinde mea ex sententia scribendum est, Ὁ μάνων, ita ut Goæsus Omanorum, qui regionem Thuriferam (hoc additur ut ab aliis ejusdem nominis populis distinguantur, quomodo & Plinius *Canam Thuriferæ regionis* dixit) inhabitans fuerit rex: totusque locus ita vertendus sit: *Goæsus vero, Isidori Characeni, ut ipse narrat, tempore Omanorum, qui regionem Thuriferam colunt, rex.* Sic sensus clarissimus qui alioquin nullus. *G. Cuperus observat. l. 4. c. 18.* Alm.

3 Ὁ μάνων] An legendum ὁμάνων, plur. genitivo? *Menagius.*

4 Ξενόφιλος δὲ ὁ μουσικὸς, &c. ὑπὲρ τὰ πέντε καὶ ἑκατὸν ἔτη] Et quidem sine ullo corporis incommodo: quod solitarium esse, & id solitarium reperiri exemplum, ait Plinius. *Idem.*

1 Ξενο-

ξηκὸς, οἱ πάντες τῶν κληθέντων ἐπὶ σοφῶν ἐγήρασε, ἑκατὸν ἔτη ἔζησεν ἔτη. Ζήνων ὁ τῆς στοϊκῆς φιλοσοφίας ἀρχηγὸς, ὀκτὼ, καὶ ἐνενήκοντα. οὗ φασιν εἰσπορευόμενον εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ προσκοπτόμενον, ἀναφθέγξασθαι, τί με βοᾷς; κἀπιστρέψαντα οἴκαδε, καὶ ἀπαγχόμενον τροφῆς, τελευτῆσαι τὸν βίον. Κλεάνθης ὁ Ζηνωνίου μαθητὴς, καὶ Ἀβδηρίτης, ἐνιαύσιος, καὶ ἐνενήκοντα ἐτῶν γεγονὼς ἔτη, φύμα ἔσχεν ἐπὶ τῷ χείλει. καὶ ἀπορώτερον, ἐπελθόντων αὐτῷ παρ' ἑταίρων τινῶν γραμμάτων, ὡς συνεισπόμενος τροφὴν, καὶ προσάξας ἅπερ ἂν ἤξιον οἱ φίλοι, ἀποχόμενος αὐτῆς τροφῆς, ἐξέλιπε τὸν βίον. [1] Ξενοφάνης ὁ Δεξίνου μὲν υἱὸς, Ἀρχελάου δὲ Φυσικοῦ μαθητὴς, ἐνιαύσιος ἔτη ἓν, καὶ ἐνενήκοντα. Ξενοκράτης ὁ Πλάτωνος μαθητὴς γηρόμενος, τέσσαρα, καὶ ὀγδοήκοντα. Καρνεάδης ὁ, ὁ τῆς νεωτέρας ἀκαδημίας ἀρχηγὸς, ἔτη πέντε, καὶ ὀγδοήκοντα. Χρύσιππος, ἓν, καὶ ὀγδοήκοντα. Διογένης ὁ σελευκεὺς ἀπὸ Τίγριος, στωϊκὸς φιλόσοφος, ὀκτὼ, καὶ ὀγδοήκοντα. Ποσειδώνιος ὁ ἀπαμεὺς τῆς Συρίας, νόμῳ ὁ ῥόδιος, φιλόσοφός τε ἅμα, καὶ ἱστοριῶν συγγραφεὺς, τέσσαρα, καὶ ὀγδοήκοντα. Κριτόλαος ὁ περιπατητικὸς, ὑπὲρ δύο, καὶ ὀγδοήκοντα. Πλάτων ὁ ἀτθηναῖος, ἓν, καὶ ὀγδοήκοντα. [2] Ἀθηνόδωρος, Σανδώνος, ταρσεὺς, στωϊκὸς, ὃς ἐδιδάσκαλος ἐγένετο Καίσαρος Σεβαστοῦ θεοῦ, ὑφ' οὗ ἡ Ταρσέων πόλις ἐφόρων ἀνεφέθη, δύο, καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη βιοὺς, ἐτελεύτησεν ἐν τῇ πατρίδι. καὶ τιμᾷς ὁ Ταρσέων δῆμος αὐτὸν

ptem ſapientum numero fuerunt, centum quiſque vixit annos. Zeno Stoicæ Philoſophiæ princeps, octo & nonaginta: quem ajunt in concionem prodeuntem offenſo pede exclamaſſe, Quid me vocas, & domum reverſum inedia vitam finiviſſe. Cleanthes, Zenonis diſcipulus & ſucceſſor, novem & nonaginta annos natus, tuberculum in labiis habuit. Cumque decreviſſet inedia mori, allatæ ſunt literæ ab amicis quibuſdam, tum ille ſumpto cibo, præſtitit quæ amici poſtulabant: exinde iterum abſtinens, vita migravit. Xenophanes Dexinis filius Archelai Phyſici auditor, unum & nonaginta annos vixit. Xenocrates Platonis diſcipulus quatuor & octoginta. Carneades recentioris Academiæ princeps, quinque & octoginta. Chryſippus unum & octoginta. Diogenes à Tigride Seleucenſis, Stoicus Philoſophus duodenonaginta. Poſidonius ex Syria Apamenſis, lege Rhodius, ſimulque Philoſophus, & hiſtoriæ ſcriptor, octoginta quatuor. Critolaus Peripateticus, ultra duos & octoginta. Plato Philoſophorum ſanctiſſimus, unum & octoginta. Athenodorus, Sandonius Tarſenſis Stoicus, qui fuit divi Auguſti Cæſaris præceptor, cujus precibus Tarſenſis civitas vectigalibus levata eſt, duos & octoginta annos agens mortuus eſt in patria: & Tarſenſis populus ipſi tan-

1 Ξενοφάνης ὁ Δεξίνου] Δεξίου, ſcriptum eſt apud Laërtium. *Menagius.* Videatur Diogenes Laërtius in vita Xenophanis, & in eam Commentator erudi. iſſimus Ægid. Menagius. *Alm.*

2 Ἀθηνόδωρος Σανδώνος] Malè Interpres, *Athenodorus Sandonius.* Verte, *Sandonis filius:* & vide nos ad Laërt. pag. 15. *Menagius.*

κατ' ἔτος ἑκάστου ἀπονίμῃ ὡς ἥρωϊ. Νέστωρ ὁ στωϊκὸς ἀπὸ Ταρσοῦ, διδάσκαλος Καίσαρος Τιβερίου, ἔτη δύο, καὶ ἐνενήκοντα. Ξενοφῶν ὁ Γρύλλου, ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα ἐβίωσεν ἔτη. Οὗτοι μὲν φιλόσοφοι οἱ ἔνδοξοι. συγγραφέων δὲ, Κτησίβιος μὲν, ἑκατὸν εἰκοσιτεσσάρων ἐτῶν ὢν τελευτᾷ τὸν ἕκτον ἐτελεύτησεν, ὡς Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς χρονικοῖς ἱστορεῖ. Ἱερώνυμος δὲ, ὁ πολέμοις γυμνάσας, καὶ πολλὰς καμάτους ὑπομείνας, καὶ τραύματα, ἔζησεν ἔτη πέντε καὶ. καὶ ἑκατὸν, ὡς Ἀγαθαρχίδης ἐν τῇ συνάπτῃ τῷ τῷ Ἀσίας ἱστοριῶν λέγει, καὶ θαυμάζει μὲν τὸν ἄνδρα, ὡς μέχρι τῆς τελευταίας ἡμέρας ἄρτιον ὄντα ἐν ταῖς συνουσίαις, καὶ πᾶσι τοῖς αἰσθητηρίοις μηδενὸς ἠμυδρωμένου πρὸς ὑγίειαν ἐλπίζει. Ἑλλάνικος ὁ λέσβιος, ὀγδοήκοντα, καὶ πέντε. καὶ Φερεκύδης ὁ σύριος, ὁμοίως ὀγδοήκοντα, καὶ πέντε. Τίμαιος ὁ Ταυρομενίτης ἓξ, καὶ ἐνενήκοντα. Ἀριστόβουλος ὁ κασανδρεὺς, ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα ἔτη λέγεται βεβιωκέναι. τὸν ἰσοβίου ὄντα, πέταρτον, καὶ ὀγδοηκοστὸν ἔτος γεγονὼς, ἤρξατο συγγράφειν, ὡς αὐτὸς ἐν ἀρχῇ τῆς πραγματείας λέγει. Πολύβιος ὁ Λυκόρτα, μεγαλοπολίτης, ἀγρόθεν ἀνελθὼν, ἀφ' ἵππου κατέπεσε. καὶ σκυτάλην νοσήσας, ἀπέθανεν ἐτῶν δύο, καὶ ὀγδοηκοστοῦ. Ὑψικράτης ὁ ἀμισηνὸς συγγραφεὺς, ἀφ' ὧν ἀκούω μαθημάτων γυμνάσιος, ἔτη δύο, καὶ ἐνενήκοντα. Ῥητόρων δὲ, Γοργίας, ὃν τινες σοφιστὴν καλοῦσιν, ἔτη ἑκατὸν ὀκτὼ. τροφῆς δὲ ἀποχόμενος, ἐπλούτησεν. ὃν φασιν ἐρωτηθέντα τὴν αἰτίαν ἧς μακρᾶς γήρως, καὶ ὑγιεινῆς ἐν πάσαις ταῖς αἰσθήσεσιν, εἰπεῖν, ἀφ' οὗ μηδέποτε συμπεριελεγχθῆναι ταῖς ἄλλων ἀμαρτίαις. Ἰσοκράτης ἐνενήκοντα, καὶ ἓξ ἐτῶν γεγονὼς, τὸν παναγυρικὸν

tanquam heroi singulis annis honores tribuit. Nestor Stoicus Tarsensis, Cæsaris Tiberii præceptor, duos & nonaginta. Xenophon Grylli filius ultra nonaginta annos vixit. Et hi celebres fuere Philosophi. Historicorum autem Ctesibius centesimo vigesimo quarto ætatis anno inter ambulandum obiit, ut in Chronicis narrat Apollodorus. Hieronymus qui in bellis est versatus, multosque labores pertulit, & vulnera, centum & quatuor annos vixit, sicut refert Agatharchides historiæ Asiaticæ libro nono: ac hominem miratur, quòd ad summum usque vitæ diem valuerit in colloquiis, & in sensibus ad sanitatem necessariis non defecerit. Hellanicus Lesbius octoginta quinque annos: totque similiter annos vixit Pherecydes. Timæus Tauromenites sex & nonaginta. Aristobulus Cassandrensis ultra nonaginta annos vixisse fertur: & quarto & octogesimo ætatis anno historiam conscribere cœpit, id quod ipse in operis sui principio testatur. Polybius Lycortæ filius, Megalopolitanus rure rediens equo excidit: atque hinc morbo correptus, anno secundo & octogesimo decessit. Hypsicrates Amisenus historicus, vir in multis disciplinis versatus, duos annos & nonaginta vixit. Cæterùm ex Rhetoribus, Gorgias quem quidam Sophistam vocant, octo & centum annos natus, inedia mortem sibi conscivit. Hunc interrogatum causam tam longæ senectutis, & valetudinis in omnibus sensibus vigentis, ajunt respondisse, quòd aliorum convivia non esset sectatus. Isocrates sex & nonaginta annos natus orationem panegyricam scripsit.

ἔγραφε λόγοι. περὶ ἔτη δὲ ἐνὸς ἀποδέοντα ἑκατὸν, γεγονὼς, ὡς ἤκουσε τὰ Ἀθηναίων ὑπὸ Φιλίππου ἐν τῇ περὶ Χαιρώνειαν μάχῃ νενικημένων, ποτιώμενος, τὸ Εὐριπίδειον ἔπος ἐπεσημήνατο, εἰς ἑαυτὸν ἀναφέρων.

Σιδονίων ποτ' ἄστυ Κάδμος ἐκλιπών.

καὶ ἐπειπὼν ὡς δουλοῦται ἡ Ἑλλὰς, ἐξέλιπε τὸν βίον. Ἀπολλόδωρος ὁ περγαμηνὸς ῥήτωρ, ὃς Καίσαρος Σεβαστοῦ διδάσκαλος ἐγένετο, καὶ σοὶ Ἀθηνοδώρῳ τῷ ταρσεῖ φιλοσόφῳ παιδεύσας αὐτὸν, ἔζησε τοσαῦτα τῷ Ἀθηνοδώρῳ, ἔτη ὀγδοηκοντατρία. Ποτάμων ὁ, οὐκ ἄδοξος ῥήτωρ, ἔτη ἐνενήκοντα. Σοφοκλῆς ὁ τραγῳδοποιὸς, ῥᾶγα σταφυλῆς καταπιών, ἀπεπνίγη, πέντε, καὶ ἐνενήκοντα ζήσας ἔτη. ὗτος ὑπὸ Ἰοφῶντος ὁ υἱὸς ἐπὶ πλεῖον ὢν ἀθηναίοις κενὸν μῶμον, ἀνέγνω τοῖς δικασταῖς Οἰδίποδα τὸν ἐπὶ Κολωνῷ, ἐπιδεικνύμενος λέγων ὃ δράματος, ὅπως τὸν νῦν ὑγιαίνῃ, ὡς τοὺς δικαστὰς, τὸν μὲν, ὑπεριμνήσουσι, καταψηφίσασθαι ὃ ὃ ἐκ αὐτοῦ μανίας. Κρατῖνος ὁ ὁ κωμῳδίας ποιητὴς, ἐπὶ πρὸς τοῖς ἐνενήκοντα ἔτεσιν ἐβίωσε. καὶ πρὸς τῷ τέλει ὃ βίου διδάξας τὴν πυτίνην, καὶ νικήσας, μεθ' ὃ πολὺ ἐτελεύτα. καὶ Φιλήμων ὁ κωμικὸς, ὁμοίως τῷ Κρατίνῳ, ἐπὶ, ἐ ἐνενήκοντα ἔτη βιὺς, κατέκειτο μὲν ἐπὶ κλίνης ἠρεμῶν. ἰδασάμενος ὁ ὄνον τὰ παρασκευασμένα αὐτῷ σῖτα κατεσθίοντα, ὥρμησε μὲν εἰς γέλωτα. καλέσας ὁ τὸν οἰκέτην, ἐ σὺν πολλῷ, καὶ ἀθρόῳ, γέλωτι εἶπεν ὡς δεῖ σε τὸν ὄνον ἀκράτῳ ῥοφεῖν, ἀποπνιγεὶς ὑπὸ ὃ γέλωτος, ἀπέθανε. καὶ Ἐπίχαρμος ὁ ὁ κωμῳδίας ποιητὴς, καὶ αὐτὸς ἐνενήκοντα, καὶ ἐπὶ ἔτη λέγεται βιῶναι. Ἀνακρέων ὁ ὁ μελῶν ποιητὴς, ἔζησεν ἔτη πέντε, καὶ ὀγ-

psit. Iam verò nonagesimum nonum ingressus, cum accepissèt Athenienses in Chæronensi pugna à Philippo devictos quiritando, Euripideum versiculum recitavit, ad seipsum referens: Sidonis urbem Cadmus olim deserens. Quibus cùm adjecissèt fore ut Græcia in servitutem redigeretur, è vita decessit. Apollodorus orator Pergamenus, divi Cæsaris Augusti præceptor, quem una cum Athenodoro Tarsensi Philosopho instituit, totidem quot Athenodorus annos, nempe duos & octoginta vixit. Potamon orator non incelebris, annos nonaginta. Sophocles poëta Tragicus, devorato uvæ acino strangulatus est, cùm egissèt annos quinque & nonaginta. Hic à filio Iophonte sub finem vitæ in jus vocatus, & desipientiæ accusatus, recitavit judicibus Oedipum Colonæum, hac fabula planum faciens se mentis esse compotem. Qua audita judices ingenium ejus admirati sunt, & filium insaniæ damnarunt. Cratinus poëta Comicus, septem supra nonaginta annos vixit: atque sub vitæ finem, cùm docuissèt fabulam Pitynen, eaque victor evasissèt, haud multò post est mortuus. Philemon etiam Comicus ut Cratinus, septem & nonaginta annos natus, quiescens in lecto decumbebat. Qui cùm vidissèt asinum ficus sibi præparatas devorantem, in risum est concitatus: & vocato famulo, multoque & vehementi cum risu jusso merum asino sorbendum dare, risu suffocatus obiit. Epicharmus quoque poëta Comicus, annos septem & nonaginta vixisse fertur. Anacreon poëta Lyricus, quinque & octo-

ginta

δοήκοντα. καὶ Στησίχορος ὁ μελοποιὸς, ταὼτά. Σιμωνίδης ὁ κεῖος, ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα. Γραμματικῶν δ', Ἐρατοσθένης μὲν ὁ Ἀγλαοῦ κυρηναῖος, ὃν οὐ μόνον γραμματικὸν, ἀλλὰ καὶ ποιητὴν ἄν τις ὀνομάσειε, καὶ φιλόσοφον, καὶ γεωμέτρην, δύο, καὶ ὀγδοήκοντα ἔτος ἔζησεν ἔτη. καὶ Λυκοῦργος ὁ νομοθέτης τῶν Λακεδαιμονίων, πέντε, καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη ζῆσαι ἱστορεῖται. Τοσούτους ἐδυνήθημεν βασιλέας, καὶ πεπαιδευμένους ἀθροῖσαι. ἐπεὶ δ' ὑπερχόμεθα καὶ Ῥωμαίων πολλοὺς, καὶ τῶν Ἰταλίαν οἰκησάντων μακρογδίων ἀναγράψαι, τούτους σοι, θεῶν βουλομένων, ἱερώτατε Κυϊντίλλε, ἐν ἄλλῳ δηλώσομεν λόγῳ.

ginta vixit annos. Steſichorus Lyricus, totidem. Simonides Ceus, ſupra nonaginta. Ex Grammaticis, Eratoſthenes Cyrenæus Aglai filius, quem non modò Grammaticum, ſed & poëtam & Philoſophum & Geometram meritò quis vocarit, duos & octoginta vixit annos. Quinetiam Lycurgus Lacedæmoniorum legiſlator, quinque & octoginta annos vixiſſe fertur. Tot reges, & eruditos viros colligere potui. Quia verò pollicitus ſum & Romanorum aliquos, & eorum qui in Italia habitarunt longævos in ſcripta referre: eos tibi, Diis volentibus, præſantiſſime Quintille, in altero libro indicabo.

ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΕΝΚΟΜΙΩΝ.

PATRIÆ ENCOMIVM.

ARGVMENTVM.

Argumentum & genus orationis, ipſe titulus exponit. Eſt autem propoſitio & ſumma negotii, patriam omnium rerum eſſe digniſſimam & venerabiliſſimam, ut quam & homines, & Dii reliquis rebus omnibus anteponant. Argumenta pleraque à ſignis & conſequentibus ſumuntur. Oſtendit enim quæcunque homines faciunt, ea ad patriæ vel ornamentum, vel defenſionem comparare, & quantumvis humili, aut ſterili ſolo aliquis natus ſit, nihilominus patriam ſuam ſplendidiſſimis civitatibus ac regnis anteponere. Quemadmodum parentum quoque & liberorum inter ſe affectus ejuſmodi eſt, ut qualeſcunque ipſi ſint, tamen ſeſe omnibus aliis plus ament, & colant. Proinde & legiſlatores, cùm graviſſimè punire homines vellent, patriæ privationem atque exilium, tanquam acerbiſſimam pœnam, inſtituiſſe.

Iam

Οπ μ̃ ἁδὲν γλύκιον ἧς πατρίδος φίλης ἀπεσθρυλλημένον, ἆρ' ὃν ἥδιον μ̃ ἁδὲν, σμικότερον δὲ π, καὶ [1] ἀειότερον ἄλλο; καὶ μελῶ ὅσα σεμνὰ, καὶ θεῖα νομίζουσιν ἄνθρωποι, τούτων πατρὶς αἰτία, ϵ διδάσκαλος, ἡνιοκαμπτὴρ, καὶ ἀναθρεπτὰρ, ϵ παιδοτρόπος. πόλεων μ̃ ὃν μεγάθη, καὶ λαμπρότητας, καὶ πολυτελείας καὶ ζωσκόων, θαυμάζουσι πάντες. καὶ τοσοῦτον ἁδὲις ἐξηπατήθη τ ϵ πάνυ κεκρατημένων ὑπὸ τ κ' τὴν θέαν ἡδονῆς, ὡς ὑπὸ τ ὑπερβολῆς τ παρ' ἄλλοις θαυμάτων λαθεῖν ποιήσασθαι τ πατρίδος. ὅστις μ̃ ὃν σμικρὸς ἐν πολίτης ὢν εὐδαίμονος πόλεως, ἀγνοεῖν μοι δοκεῖ τινα χρὴ πρὸ ἀπονέμειν τῇ πατρίδι. καὶ ὁ τοιοῦτος, δῆλός ἐστιν ἀχθόμενος ἄν, εἰ μετελωτέρας ἔλαχε τ πατρίδος. ἐμοὶ δ ἥδιον αὐτὸ πρῶτον τὸ τ πατρίδος ὄνομα. πόλεις μ̃ γὰ ϖ̃ξιβαλεῖν σπουδάζω, ϖ̃ροσῆκϕ μέγεθος ἐξετάζειν, καὶ κάλλος, καὶ τὴν τ ἀνίων ἀφθονίαν. ὅπου δ' αἵρεσίς ἐστι πόλεων, ἁδεὶς ἂν ἕλοιτο τὴν λαμπροτέραν, ἐπὶ πᾶσι τὴν πατρίδα, ἀλλ' εὔξαιτο μ̃ ἂν εἶναι ϵ τὴν πατρίδα ταῖς εὐδαίμοσι ϖ̃ροκρίνασαν, ἕλοιτο δ' ἂν τὴν ὁποιανοῦν. τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο ϵ οἱ δίκαιοι τ παῖδων πράττουσι, καὶ οἱ χρηστοὶ τ πατέρων. ὅτι γὰ νέος καλὸς, καὶ ἀγαθὸς, ἄλλον ἂν ϖ̃οιήσαιτο ϖ̃ατρὸς, ὅτι πατρὸς καὶ μελήσας ϖ̃αιδὸς, ἢ πρεσβύτερον ἂν τέκοι νέον. ἀλλὰ τοσοῦτόγε οἱ πατέρες νικῶμενοι, ϖ̃ροσπέ-

Iam olim illud vulgi sermone decantatum est, nihil esse patria dulcius. Itaque jucundius quidem nihil est: sed quid ea est venerabilius aut divinius? & quidem quæcunque venerabilia & divina homines existimant, horum causa est, & magistra patria, quæ nos genuit, aluit, atque instituit. Enimvero urbium magnitudinem, & splendorem, & structuræ magnificentiam multi mirantur, patriam verò amant omnes. Neque quisquam vel eorum qui voluptati spectaculorum serviunt, ita deceptus est, ut præ excellentia eorum quæ apud alios miranda cernunt, patriæ obliviscantur. Itaque quicunque fœlicis civitatis civem jactat se esse, ignorare mihi videtur quem honorem patriæ tribuere oporteat: & eum qui talis est, liquet molestè laturum, si mediocrem patriam sortitus esset. At mihi jucundum est ipsum patriæ nomen colere. Nam ei qui urbes est collaturus, convenit magnitudinem expendere, & pulchritudinem, rerumque venalium copiam. Sed ubi de urbium optione agitur, nemo omissa patria splendidiorem elegerit: verùm optarit patriam suam fœlicibus urbibus esse assimilem: & qualemcunque elegerit. Atque hoc ipsum cùm legitimi liberi, tum boni patres faciunt. Neque enim probus & honestus adolescens alium suo patri anteponet, neque pater neglecto filio, alterum adolescentem amore paterno prosequetur. At tantum utique patres qui vincuntur, suis liberis tribuunt,

1 Θειότερον ἄλλο; μὴν ὅσα] Καὶ θειότερον ἄλλο; ἀλλὰ μὴν ὅσα. Marsil.

1 Πρσ-

μασι τοῖς παισίν, ὥστε κ᾽ κάλλιστοι, κ᾽ μέγιστοι, κ᾽ τοῖς πᾶσιν ἄριστοι φαίνονται κεκοσμημένοι οἱ παῖδες αὐτοῖς. ὅστις γ᾽ μὴ τοιοῦτός ἐστι δικαστὴς περὶ τ᾽ ἐμὸν, οὐ δοκεῖ μοι πατρὸς ὀφθαλμὸς ἔχειν. πατρίδ᾽ τοίνυν τὸ ὄνομα, πρῶτον, κ᾽ οἰκειότατόν πάντων. οὐδὲν γὰρ ὂν τ᾽ πατρὸς οἰκειότερον. εἰ δ᾽ τις ἀπονείμειε τῷ πατρὶ τὴν δικαίαν τιμὴν, ὥσπερ κ᾽ ὁ νόμος, κ᾽ ἡ φύσις κελεύει, εὐθυμηθήσεται κ᾽ τὴν πατρίδα εὐθυμήσας. κ᾽ γὰρ ὁ πατὴρ αὐτὸς, τ᾽ πατρίδ᾽ κτῆμα, κ᾽ ὁ τ᾽ πατρὸς πατὴρ, κ᾽ οἱ ἐκ τούτων οἰκεῖοι πάντες ἀνωτέρω. κ᾽ μέχρι θεῶν πατρώων ἀνατείνεσθαι ἀναδιδάσκομαι τὸ ὄνομα. χαίρουσι δ᾽ θεοὶ πατρίοις, κ᾽ πάντα μᾶλλον ὡς εἰκὸς ἐφορῶσι τὰ τ᾽ ἀνθρώπων, αὐτῶν ἡγεμόνες κτήμασι, πᾶσιν γῆν, κ᾽ θάλασσαν. ἐφ᾽ ἧς ἕκαστ᾽ αὐτῶν ἐλήλυθε, πρόσθεν ἄλλων ἁπασῶν πόλεων. κ᾽ πόλεις σεμνότεραι θεῶν πατρίδες, κ᾽ νῆσοι θειότεραι, παρ᾽ αἷς ὑμνεῖται γένεσις θεῶν. ἱερὰ γὰρ κεχαρισμένα ταῦτα νομίζεται τοῖς θεοῖς, ἐπιδὰν εἰς τὰς οἰκείας ἕκαστ᾽ ἀφικνῆται, ἱερουργῇ τύχας. εἰ γ᾽ θεοῖς τίμιον τ᾽ πατρίδ᾽ ὄνομα, πῶς οὐκ ἀνθρώποις πολύ γε μᾶλλον; κ᾽ γὰρ οἶδε τ᾽ ἥλιον πρῶτον ἕκαστ᾽ ἀπὸ τ᾽ πατρίδ᾽, ὡς κ᾽ τοῦτον τ᾽ θεὸν, εἰ κ᾽ κοινός ἐστι, ἀλλ᾽ ὅν ἑκάστῳ νομίζει πατρῷον, ἀφ᾽ τῶν πρώτων ἀπὸ τ᾽ τόπου θέαν. κ᾽ φωτὸς σὺν τούτῳ ἤρξαθ᾽, ἐπιχώρια πρῶτα λαλεῖν μανθάνει, κ᾽ θεὸς ἐγνώρισεν. εἰ δ᾽ τις τοιαύτης ἔλαχε πατρίδ᾽, ὡς ἑτέρας δεηθῆναι πρὸς τὴν τ᾽ μείζονα παιδείαν, ἀλλ᾽ ὧν ἐχέτω κ᾽ τούτων τ᾽ παιδούμενον τῇ πατρίδι τὴν χάριν. οὐ γὰρ ἂν ἐγνώρισεν οὐδὲ πόλεως ὄνομα. μὴ ἀφ᾽ τ᾽ πατρίδ᾽,

buunt, ut liberos habere videantur, qui pulcherrimi, maximi, omnibusque rebus optimè ornati videantur. Qui autem non esterga filium judex hujusmodi, non videtur mihi patris oculos habere. Proinde nomen patriæ primum est, & omnium familiarissimum. Nihil enim est familiarius. Siquis autem patri justum honorem tribuit, ut & lex, & natura jubet, convenienter patriam anteponat. Etenim ipse pater patriæ est possessio, item patris pater, & omnes qui altiùs ex his sunt necessarii. Et ad Deos usque paternos hoc nomen protenditur. Gaudent verò patria ipsi quoque Dii, ac universas res humanas, ut par est, intuentur, rati universam terram & mare, suam esse possessionem. In qua tamen quisque eorum natus est, illam reliquis omnibus urbibus anteponit. Et venerabiliores sunt urbes quæ sunt Deorum patriæ, & diviniores insulæ, ubi Deorum nativitas celebratur. Itaque sacra hæc Diis grata existimantur, quæ quis fecerit quum in proprios locos venerit. Iam si patriæ nomen Diis est in pretio, qui non sit longè magis hominibus? Etenim solem à patria primùm quisque vidit, non secus atque Deum: qui tametsi omnibus est communis, unicuique tamen patrius esse existimatur, quòd ex hoc loco primùm sit visus. Atque hic vocem auspicatus est, primùm vernacula lingua loqui discendo, & Deos cognovit. Siquis verò eam patriam est sortitus, quæ alterius adminiculo indigeat, ad res majores addiscendas: talium tamen disciplinarum gratiam habeat patriæ. Neque enim vel urbis nomen posset, nisi patriæ

opera

πόλιν εἶναι μεγίστην. πάντα δ' οἶμαι παιδεύματα, καὶ μαθήματα συλλέγουσιν ἄνθρωποι, χρησιμωτέρους αὑτοὺς δι' τούτων τοῖς πατρίοις παρασκευάζοντες. κτῶνται δὲ χρήματα, φιλοτιμίας ἕνεκεν τὰ εἰς τὰ κοινὰ τῆ πατρίδι δαπανήματα. καὶ εἰκότως οἶμαι. δεῖ γὰρ τοὺς ἀγαθέργτας εἶναι τῶν μεγίστων τυγχάνοντας εὐεργεσιῶν. ἀλλ' εἰ δὲ τοῖς καθ' ἕνα τις ἀπόνοιμι χάριν, ὥστε ἴσι δίκαιον, ἐπιδεῖν εὖ πάθη τοὺς παρόντας, πολὺ μᾶλλον προσήκει τὴν πατρίδα τοῖς καθήκουσιν ἀμείβεσθαι. κακώσεις μὲν γὰρ γονέων εἰσὶ νόμοι καὶ ταῖς πόλεσι. κοινὴν δὲ πρόσηκε πάντων μητέρα τὴν πατρίδα νομίζειν, καὶ χαρίεσσα τροφῶν ἀποδιδόναι, καὶ τὴν νόμων αὐτῶν γνῶσιν. ὥρθη δὲ ἐδόκει εἶπεν ἀμνήμων τῆ πατρίδι, ὡς ἐν ἄλλη πόλει ζηλώμενος, ἀμελεῖν. ἀλλ' οἱ τε κακοπραγοῦντες ἐν ταῖς ἀποδημίαις, σωτηρίας ἀναπολεῖσιν ὡς μέγιστον τὴν ἀγαθῶν ἡ πατρὶς, οἱ τε εὐδαιμονοῦντες, ἂν δὲ τὰ ἄλλα εὖ περίστωσι. τοῦτο γὰρ αὐτοῖς μέγιστον ἀγαθῶν νομίζουσι, τὸ μὴ τὴν πατρίδα οἰκεῖν, ἀλλὰ ξενιτεύειν. ὄνειδος γὰρ τὸ τὴν ξενιτείας. καὶ τοὺς τὴν τῆς ἀποδημίας χρόνον λαμπρὺν ἡγουμένους, ἢ ἀφ' χρημάτων κτῆσιν, ἢ ἀφ' τιμῆς δόξαν, ἢ ἀφ' παιδείας μαρτυρίαν, ἢ δι' ἀνδρείας ἔπαινον, ἔστι ἰδεῖν ἐς τὴν πατρίδα πάντας ἐπειγομένους, ὡς ἐν ἄλλοις βελτίοσιν ἐπιδειξομένους τὰ αὐτῶν καλά. καὶ τοσούτῳ μᾶλλον ἕκαστος σπεύδει λαθεῖν τὴν πατρίδος, ὅσῳπερ ἂν φαίνηται μείζονα παρ' ἄλλοις ἠξιωμένος. ποθεινὴ μὲν δὴ ἐ νέοις πατρὶς. τοῖς δὲ ἤδη γεγηρακόσιν, ὅσῳ πλέον ἔχ φρονεῖν ἢ τοῖς νέοις μέτεσι, τοσούτῳ, καὶ πλείονα

opera urbem esse didicisset. Omnes autem, opinor, artes & disciplinas sibi parant homines, per quas patriæ fiant utiliores. Pecunias etiam possident liberalitatis exercendæ gratia ad communes pro patria sumptus. Idque meritò: oportet enim, ut qui maxima beneficia acceperunt, ingrati non sint. Quòd si singulis, ut æquum est, à quibus beneficium acceperis, gratiam referas: multò magis convenit officia patriæ rependere. Nam in eos qui parentes vexarunt, extant leges in urbibus. Æquum verò est existimare patriam omnium communem esse matrem, & gratiam educationis referre, & legum ipsarum notitiæ. Cæterùm nemo visus est adeò patriæ immemor, ut alibi degens, eam neglexerit. At verò qui in peregrinis regionibus malè rem gerunt, assiduò inclamant: patriam esse maximum bonorum. Et qui fœlices sunt, remque in aliis omnibus bene gerunt, hoc sibi maximum deesse putant, quòd non in patria, sed in peregrina regione habitant: siquidem probrosa est patriæ absentia. Eos quoque qui per tempus quod peregrè egerunt, clari evaserunt, vel ob paratas opes, vel ob honoris gloriam, aut ob eruditionis testimonium, aut ob fortitudinis laudem, videre est omnes in patriam properare, tanquam apud alios meliores res suas præclaras ostentare non possint. Ac tanto quisque majori studio patriam pertingere flagrat, quanto rebus majoribus dignus ab exteris est habitus. Itaque etiam juvenibus patria est desiderabilis: iis autem qui jam insenuerunt, quanto plus quàm juvenes habent, pruden-

ἐξίνεται πόθος ὁ τῆ πατρίδος. ἔκφυσι γὰρ τῆ μηνηφκότων, καὶ ἀποδῦναι, καὶ εὔχεται καθελοῦσα τὸν βίον ἐπὶ τῆ πατρίδος, ἵν' ὅθεν ἤρξατο βιῶν, ἐνταῦθα πάλιν, καὶ τὸ σῶμα συγκαθῆται τῆ θρεψαμένη γῆ, καὶ τῶν πατρώων κοινωνήσῃ τάφων. δεινὸν γὰρ ἐκφυγὸν δοκεῖ ξενίας ἀλίσκεσθαι, καὶ μὴ ζῶντα γε ἀπολαῦσαι τῆς ἀποτριμμένης γῆς. ὅσον δὲ τὸ εὐοίκως τε ἔχειν πρὸς πατρίδας μέτεστι τοῖς ὡς ἀληθῶς γνησίοις πολίταις, μάθοι τις ἂν τῶν αὐτοχθόνων. οἱ μὲν γὰρ ἐπήλυδες, καθάπερ νόθοι, ῥᾳδίως πείθονται τὰς μεταστάσεις, τὸ μὲν πατρίδος ὄνομα μήτε εἰδότες, μήτε στέργοντες. ἠγεμόνος δ' ἁπάσης ἔχῃ τὸ ἐπιπόθητον ἀπορήσειν, μέτεστιν εὐδαιμονίας τὰς τῶν χαρᾶς ἡδονὰς πλημμυροῦσι. οἷς δὲ μήτηρ ἡ πατρὶς, ἀγαπῶσι τὴν γῆν, ἐφ' ἧς ἐτράφησαν, κἂν ὀλίγων ἔχωσι, κἂν τραχείας, καὶ λιπαρῶν. κἂν ἀπορῶσι τῆς γῆς ἐπαινέσαι τὴν δέσποιναν, τῶν γε ὡσὲ τὸ πατρίδος εἶναι ἀπορήσουσιν ἐγκωμίων. ἀλλὰ κἂν ἴδωσιν ἑτέρας στεμνωσαμένας, πεδίοις ἀνειμένοις, καὶ λειμῶσι φυτοῖς παντοδαποῖς διειλημμένοις, καὶ αὐτοὶ τῆς πατρίδος ἐγκωμίων σὺν ἐπιλανθάνονται. τὴν δ' ἱπποτρόφον ὑπερορῶντες, καὶ κυνοτρόφον ἐπαινοῦσι. καὶ τῶν δῆ τις ἐς τὴν πατρίδα, κἂν νησιώτης ᾖ, κἂν παρ' ἄλλοις εὐδαιμονεῖν δοκῇ, καὶ διδομένην ἀθανασίαν ἀποσείσεται, τὸν ἐπὶ τῆς πατρίδος τάφον. καὶ ὁ τῆς πατρίδος αὐτὸς καπνὸς, λαμπρὸν ἀφήσεται παρ' ἄλλοις πυρός. ὅταν δ' ἄρα πίνειν ἔναγ δοκεῖ ἐπὶ πᾶσιν ἡ πατρὶς, ὥσπερ ἐν τῇ παλαιᾷ νομοθεσίᾳ ἴδοι τις ἂν ἐπὶ τοῖς μεγίστοις ἀδικήμασιν ὡς χαλεπωτάτην ἐπιβεβληκυῖαν τὴν φυγὴν, τιμωρίαν. καὶ ἔχ οἱ νομοθέται μὲν

dentiæ, tanto etiam majus patriæ desiderium innascitur. Proinde senex quisque & nititur, & optat vitam in patria finire, ut unde vitam exorsus est, hic iterum & corpus in terra à qua nutritus est deponat, & paternorum sepulchrorum fiat particeps. Nam gravis unicuique videtur peregrinitatis reatus, etiam post mortem in alieno solo jacenti. Porrò quanta benevolentia prosequantur patriam qui revera sunt legitimi cives, ex indigenis facilè discas. Nam peregrini tanquam spurii, facilè solum vertunt, quippe quibus neque notum est neque dilectum patriæ nomen: sed qui existimant fore sibi ubique rerum necessariarum copiam, fœlicitatem ventris voluptatibus metientes. Sed quibus patria est mater, solum diligunt, in quo nati sunt, & educati, quanquam modicum habeant, asperum, & infœcundum. Et quanvis desit unde soli præstantiam laudent, non saltem patriæ encomia deerunt. Sed quanvis alius videant gloriantes, agris interquiescentibus, & pratis omnigenarum plantarum decore distinctis, ipsi etiam patriæ laudes oblivioni non tradunt: sed equorum, juvenumque altricem suspicientes laudant: & reditum in patriam maturat, etiam qui insularis fuerit, tametsi apud alios fœlix esse possit, & oblatam immortalitatem prælato patriæ sepulchro respuet. Et vel patriæ fumus alieno igne videbitur ipsi luculentior. Vsqueadeò igitur res omnes pretio superare videtur patria, ut quisque videat passim legum conditores maxima scelera xilio tanquam gravissima pœna mulctasse. Neque legum condi-

tores

ὕτως ἔχουσιν, οἱ δ' πιεσδόμμοι τὰς στρατηγίας ἐπῆρας, ἀλλ' ἐν τοῖς μάχαις τὸ μέγεθος ἐπὶ τῷ παραμέλλοντων τοῖς διατεθειμένοις, ὡς ὑπὲρ πατρίδος ἡ πὶς ὁ πόλεμος. καὶ δεῖς ὅστις ἂν ἀκούσας τάτα, κακὸς εἶναι θέλῃ. ποιεῖ γὰρ ὁ τῆ δειλὸν ἀνδρεῖον, τὸ τῆ πατρίδος ὄνομα.

tores hac sunt in sententia, in alia exercituum præfecti: sed qui ad prælium in acie stant, hac exhortatione omnium maxima excitantur, quòd susceptum est pro patria bellum. Neque quisquam est, qui his auditis, ignavus esse velit. Etenim eum qui est meticulosus fortem reddit patriæ nomen.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΙΨΑΔΩΝ.

DE DIPSADIBVS.

ARGVMENTVM.

[1] *Præfatio quædam est, cujusmodi, & superiores nonnulla sunt, qua studium suum erga auditores, sive quicunque illi tandem fuere, quibuscum versatus tum fuit, collatione ipsa cum Dipsadibus facta, declarat. Vt enim eos qui ab hoc genere serpentis percussi sunt, inexplebilis quædam sitis invadit, ita ut quo sint plus potæ, plus sitiantur aquæ, ut ille ait: ita se quoque desiderio quodam insatiabili teneri ait: & quo frequentius apud illos sit, eo magis ac magis esse cupere. Porro quod ad Dipsadis morsum & sitim istam lethalem attinet, habes consimilem fermè descriptionem, atque exemplum Auli cujusdam signiferi, in exercitu Catonis, qui eodem modo periit, ut ille, de quo epigramma præsentis narrationis testatur, apud Lucanum libro nono, ubi & cæterorum serpentium genera, de quibus hic mentio fit, enumerantur, addita etiam fabulâ, cur Libya serpentibus ita abundet atque infesta sit.*

Ἡ δὲ ἐπὶ τῆς Λιβύης τὰ νότια, ψάμμος ἐστὶ βαθεῖα, καὶ γῆ ἄβοτος καὶ ἀπαίμων, ἔρημος ἐστὶ πολὺ, ἀκρεβῶς ἄκαρπος, πεδινὴ ἅπασα, ἀ χλόην, ἀ πόαν, ἀ φυτὸν, ἀχ ὕδωρ ἔχουσα, ἢ εἴπερ ἄρα ἐν κοίλοις σπανιηνὸς ὑετῶ ὀλίγα λείψανον, πάχνη ἐστὶ τᾶτο, καὶ δυσῶδες,

Australe Libyæ latus, arena est profunda, & retorrida terra multis in locis deserta, planè infœcunda, plana tota, non gramen, non herbam, non plantam, non aquam habens: sed ficubi in concavitatibus constiterint rari imbris reliquiæ, crassæ sunt hæ, & fœtidæ, nec ho-

1 Περσαλαὶ, περὶ τῶν διψάδων. Marcil.

ἀνθρώπῳ πόμα. ἀοίκητος γὰρ ἐστὶ διὰ ταῦτα. ἢ πῶς γὰρ ἂν οἰκοῖτο, ἀνήμερος ὕλη, καὶ ξηρά, καὶ ἄφορος ὅλη, καὶ πολλαχοῦ τῆς αὐχμοῦ πιεζομένη, καὶ τὸ θάλπος αὐτὸ, ὃ ὁ ἀὴρ, κομιδῇ πυρώδης, καὶ φλογερὸς ὤν; ὃ ἢ ψάμμος ὑπερζέουσα, παντελῶς ἄβατον τῷ χρόᾳ πῆσι. Γαραμάντες μὲν οὖν ὡσπερεὶ ἄνες, ἀγροῖκοι, καὶ κῶφον ἔθνος, ἄνθρωποι σκηνίται, ἀπὸ θήρας τὰ πολλὰ ζῶντες, οἵτινες ἔτι ἐσθάλωσι, θηρεύοντες ἀμφὶ τροπὰς τὰς χειμερινὰς, μάλιστα ὑσανέχει τὸν θεὸν τηκόμενον, ὁπότε τὸ πολὺ καὶ καύματος σέσηται, καὶ ἡ ψάμμος νοτίζεται, καὶ ἀμηχάνη βαθὰ γένοιτο. ἡ θήρα δὲ ἐστι, ὅταν τὰ ἀγρίων, καὶ θρηνῶν τὰ μεγάλων καμηλοπαρδάλεων, καὶ πιθήκων μάλιστα, καὶ ἐλεφάντων οἵοπερ. ταῦτα γὰρ μόνα δύναται ἐπὶ πολὺ πελαπυρεύμενα τὸν πολλὸν, καὶ ὀξὺ τὸ ἡλίου. καὶ ὅμως οἱ Γαραμάντες ἐπισάν τὰ σῖτα καταναλώσωσιν, ἅπερ ἔχοντες ἀφίκοντο, ἀπαλαίνουσιν οὐδὲν ὀπίσω, δεδιότες μὴ σφίσιν ἡ ψάμμος ἀναφλεγείσα, δύσβατος, καὶ ἄπορος γένηται. εἶτα ὥσπερ ὑπὸ δρεκύων ληφθέντες, καὶ αὐτοὶ ἀπόλωνται μὴ τὸ ἄρρας. ἄφυκτα γάρ ἐστιν, ἢν ὁ ἥλιος ἀνατείνας τὸν ἰκμάδα, καὶ τάχιστα ξηράνας τὸν χώρον, ὑπερζέσῃ, ἀκμαιοτέρων τῶν ἀκτίνων ἐπισταλέων, ἅτε πρὸς τὸν νοτίσαι ἐπιδιατεθησομένων. τροφὴ γὰρ αὕτη τῷ πυρί. καίτοι τοῦτο πάντα ὁπόσα εἶπον, τὸ θάλπος, τὸ δίψος, ἡ ἐρημία, τὸ μηδὲν ἔχειν ἐκ τῆς γῆς λαβεῖν, ἧττον ὑμῖν δυσχερῆ εἶναι δέδοκται. λεχθησόμενα, καὶ ἐμοὶ τοῦτο φύσει πάντως ἡ χώρα ἐκείνη. ἑρπετὰ γὰρ ποικίλα, μεγέθει τε μέ-

homini sitibundo potabiles. *His* igitur ob causas est inhabitabilis. Et quo tandem pacto inhabitari posset locus ita implacidus, siccus, sterilis, multoque squalore afflictus: cum ipse calor, & aër nimium sit ardens & igneus? Præterea præfervida arena, prorsus inviam regionem facit. Soli Garamantes iis locis finitimi, gens levis, & frugalis, homines in tentoriis degentes, venatione ut plurimum viventes, nonnunquam irrumpunt venantes circa solstitium hybernum, maximè ubi Deum pluisse observarunt, quo tempore magna pars ardoris est extincta, & madefacta arena, & quodammodo pervia reddita. Venantur autem onagros, magnos struthiones humi volantes, cum primis simias, & nonnunquam elephantos. Hæc enim animantia sola sitim perferunt, diuque immodici fervidique solis molestias sustinent. Sed enim Garamantes posteaquam commeatum cum quo venerant, consumpserunt, ilico revertuntur, metuentes ne arena iterum incensa illis intercludat, aut difficiliorem reddat reditum: deinde sibi tanquam in reti comprehensis, unà cum præda sit pereundum. Nam effugere non datur, si sol humore subtracto, & regione celerrimè exsiccata, radiis ardentioribus emissis, tanquam humido, quod est ignis nutrimentum, acuminatis efferveseat. Atqui quæcunque dixi, calor, sitis, solitudo, nihil habere quod ex terra capias, minus gravia vobis esse videbuntur, quàm quod dicturus sum: atque ob id fugienda prorsus illa regio: quam reptilia varia, magnitudine ingentia, multitudine plurima,

θηρσι, καὶ πλήθει πάμπολλα, καὶ ταῖς μορφαῖς ἀμάχοις, ἓ τὸ ἰὸν ἄμαχον, ἐπιέμενα τῷ χρόνῳ. τὰ μὲν, ὑποβερύχια, φωλεύοντα ἐν μυχῷ τῆ ψάμμου. τὰ δ, ἄνω ἐπικολάζοντα, φύσαλοι, καὶ ἀσπίδες, καὶ ἔχιδναι, καὶ πειρᾶσαι, ἓ βυπρῆσαι, ἓ ἀκοντίαι, ἓ ἀμφίσβαιναι, ἓ δράκοντες, ἓ σκορπίων γένος διπλοῦν. τὸ μὲν ἕτερον, ἐπιγειόν τε, ἓ μέζον, ὑπέρμεγα, καὶ πολυσφόνδυλον. ἕτερον δ, ἀερῖον, ἓ πτηνόν. ὑμμόπλεκτον δ, οἷα ταῖς ἰκτῖσι, ἓ τέττιξι, ἓ νυκτερίσι τὰ πτερά. τοιαῦτα ὄρνεα πολλὰ ἐπιπτέμενα, οὐκ εὐπρόσοδον ἀπεργάζεται τῷ Λιβύῃ ἐκείνῳ. τὸ δ δὴ πάντων ἑρπετῶν δεινότατον, οὗ ἡ ψάμμος τρέφει, ἡ δίψας ἐστὶν, ὄφις ἐ πάνυ μέγας, ἐχίδνῃ ὅμοιος, τὸ δήγμα βίαιος, τὸ ἰὸν παχὺς, ὀδυνᾶς μὲ ἀλήκτους ἐπάγων σύριγξ. σπαραγῆ τε γὰρ, ἓ σηπεδόνα, καὶ πίμπρασθαι ποιεῖ. καὶ βοῶσιν, ὥσπερ οἱ ἐν πυρὶ κείμενοι. τὸ δ μέλιστα κρᾶσπονδῶν, καὶ κραταιγόν αὐτὸς, ἐκεῖνό ἐστι, ὁμόνυμον πάθος τῇ ἑρπετῇ. δίψῶσι γὰρ εἰς ὑπερβολήν. καὶ τὸ ἀφυδροπότῳ, ὅσῳπερ ἂν πίνωσι, τοσούτῳ μᾶλλον ὀρέγονται ἔτι ποτοῦ. καὶ ἡ ἐπιθυμία πολὺ πλέον ἐπιτείνεται αὐτοῖς. ὑσῆ ἂν ἐξέπιας ποτὲ τὸ δίψος, ὑσῆ ἂν τὸ Νεῖλον αὐτὸν, ἢ τὸ Ἴστρον ὅλον ἐκπιεῖν παράσχῃς, ἀλλὰ φθονεικήσεις ἐπάρδων τῷ νόσῳ. ὥσπερ ἂν εἴ τις ἐλαίῳ πῦρ κραταιοῦνοι, λέγουσιν ἰατροὶ παῖδες ἐκείνῳ τῷ αἰτίαν εἶναι, παχὺν τὸν ἰὸν ὄντα, ἅπτεσθαι δὲ ὑγρῷ τῷ ποτῷ, ὀξυκίνητον δὲ ἐκ τοῦ ἀέρος. ἐπεὶ ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, ἐπὰν ἐμπεσὼν ἐνέγκῃ, ἐξαπίνης ἐπιφλέγει τὸ σῶμα, καὶ ἐξαναλίσκει. ἐπὰν δὲ ἐκ τοῦ ἀέρος ἐμπεσὼν ἐνέγκῃ, ἐξαπίνης ἐπιφλέγει τὸ σῶμα, καὶ ἐξαναλίσκει. ἐπὰν δὲ ἐκ τοῦ ἀέρος ἐμπεσὼν ἐνέγκῃ, ἐξαπίνης ἐπιφλέγει τὸ σῶμα, καὶ ἐξαναλίσκει.

rima, forma terribilia, & veneno inexpugnabilia depaſcuntur: alia quidem in imis arenæ latibulis demerſa: alia in ſummo ſcatentia, ſcilicet phyſalli, aſpides, viperæ, ceraſtæ, bupreſtes, jacula, amphisbenæ, dracones, & duplex ſcorpionum genus: unum terreſtre, pedibus ingrediens, permagnum, vertebris abundans: alterum verò aërium, & volatile, membraneis alis, quales ſunt viverris, cicadis, & veſpertilionibus. Multæ hujuſmodi volantes aves, inacceſſam reddunt Libyam illam. Sed ſerpentum omnium quos arena nutrit, nocentiſſimus eſt dipſas, non admodum magnus, viperæ ſimilis, violento morſu, veneno craſſo, dolores ſtatim inducens indeſinentes. Etenim & incendit, & putrefacit, & ardere facit: & qui icti fuerint, clamant ſicuti qui in igni jacent. Sed quod maximè affligit, & torquet, illud eſt, quòd huic reptili cognominem affectum patiuntur. Etenim inextincta ſiti cruciantur: & quod maximè eſt mirum, quo plus biberint, eo magis potum expetunt: & multò plus ipſis bibendi cupiditas intenditur. Nec ſitim unquam extinxeris, tametſi totum Nilum, Iſtrum-ve potandum præbueris, ſed morbum irrigando incendes magis: quemadmodum ſiquis ignem oleo extinguere conetur. Dicunt medici illam eſſe cauſam: quòd craſſum cùm ſit venenum, quando poſtea potu madeſcit, celeriter movetur, humi-

1 Οἷα ταῖς ἰκτῖσι, καὶ τέττιξι] Notandum eſt *ἰκτῖδας* ſeu *viverras* abſurde poni inter Animalia. Itaque pro ταῖς ἰκτῖσι ἓ τέττιξι, id eſt, *viverris & cicadis*, omnino legendum ταῖς ἀκρίσι, καὶ τέττιξι *locuſtis & cicadis*, quod miror vidiſſe neminem. Bochartus de Animal. Sac. Script. part. 2. lib. IV. cap. XXIX. *Alm.*

νῆσον χήνεας, ὑγρότερον ὡς τὸ εἰκὸς καθιστάμενον, καὶ ἐπὶ πολὺν χρόνον διαχείμενον. ἐγὼ μὲν οὖν οὐδένα τοῦτο πεπονθότα εἶδον. μηδὲ ὦ θεοί, ἴδοιμι ὅτῳ κηλαζόμενον ἄνθρωπον. ἀλλ' οὐδὲ ἐπῶλον τὸν Λιβύης τοπογράφων, εὖ ποιῶν. ἐπιγράμμα δέ τι ἤκουσα, ὅ μοι τῶν ἑταίρων τις ἔλεγεν, αὐτὸς [1]ἐπὶ στήλης ἀναγωκέναι, ἀνδρὸς ὅτου δήποτε τεθνεῶτος. ὃς ἐκ Λιβύης ἔφη, ἀπιὼν εἰς Αἴγυπτον, ὁδὸν τὴν μεγάλην σύριγα ἐποιεῖτο τὴν πορείαν. ἐν δὲ εἶναι ἄλλως. ἔνθα δὴ τάφῳ συντυχεῖν, ὁδὸν τὴν κοίλην, ἐπ' αὐτῷ τῷ κλύσμῳ, καὶ στήλην ἐφεστάναι, δηλοῦσαν ὀλέθρου τὸν τρόπον. κεκολάφθαι γὰρ ἐπ' αὐτῇ ἄνθρωπόν μοί τινα, οἷον τὸν Τάνταλον γράφουσιν ἐν λίμνῃ ἑστῶτα, καὶ δεδυψηκότα· ὕδατος, ὡς τοῖοι δῆθεν. τὸ μὲν οὖν, τὴν ὀψὰν ἐμπεφυκὼς αὐτῷ σχεδὸν ἀπειρᾶσθαι τοῦ ποδὸς καί τινας γωνίας ὑδροφορούσας ἅμα πολλὰς καταχεῖν τὸ ὕδωρ αὐτῷ. πλησίον δὲ ὠὰ κεῖσθαι οἷα τὰ στρουθῶν ἐκείνων, ἃς ἔφη θηρᾶν τοὺς Γαραμάντας. γεγράφθαι δὲ πρὸς τῷ ἐπιγράμματι, καὶ χῆνα δή, καὶ αὐτὸ εἰπεῖν,

[2]Τοῖα πεδοντ' οἰμῳ Ϲ Τάνταλον αἴθοπα ἰῶ
Μηδαμὰ κοιμίσαι διψαλέῳ ὀδύνῃ,
Καὶ Δαναοῖο κόρας τοῖον πίδον οὐκ ἀναπλῆσαι,
Αἰὲν ἐπαντλώσας ὑδροφόρῳ καμάτῳ.

ἔπι Ϲ ἄλλα ἔπη τέτταρα ἐπὶ τῷδε τῷ ὠῷ, καὶ ὡς ἀναρριφθὲν αὐτὸ, midius, ut verisimile est, *redditum*, & latissimè diffusum. *Ego* equidem neminem hoc affectu laborantem vidi. Et faxint Dii ne quenquam his cruciatibus conflictantem videam. Et rectè feci, quòd nusquam ingressus sum Libyam. Verum audivi epigramma, quod amicorum aliquis se legisse dicit in cippo viri hoc modo perempti: qui ex Libya, inquietabat, iter in Ægyptum faciens, magnam syrtim præteribat: neque enim alia est via. Hic se ad littus in sepulchrum incidisse, propter ipsum fluxum, & cippum stare mortis modum declarantem. Sculptum enim in eo esse hominem quendam, qualem pingere solent Tantalum in palude stantem, & aquam haurientem, *non* aliter ac si biberet: bestiam autem nempe dipsada ipsi adhærentem, pedi esse implicatam: tum mulieres aquam ferentes simul multas aquam in ipsum effundere. Iuxta verò posita esse ova qualia struthionum illorum, quos dixi Garamantas venari. Est autem adscriptum epigramma, quod referre non erit alienum,

Talia passus erat virus quoque Tantalus atro.
Sitis nullo potuit fonte levare sitim:
Tale nec è Danao natas implere puellas,
Assiduis undis vas potuisse reor.

Sunt præterea quatuor alii versus de ovis, & ut ea tollens, morsus est:

1 Ἐπὶ στήλης] Columna sive basis cui affixa statua: in basi planicies apta inscriptioni quam planiciem Strabo libr. 14. vocat τὸ πλάτος τῆς βάσεως. Tangit Theophr. Char. περὶ μικροφιλοτιμίας. Bourd.

2 Τοῖα] Interpres dum legit ὧδε pro ἰῶ. nescio quem patrem Tantali facit. Rectius:

Tantalus hoc patitur nigri pravitate veneni. Idem.

1 Ὅμως

ἐδήχθη. ἀλλ' ὅσα ἔπι μέμνημαι σκεύων. συλλέγουσι ἢ ἄφορ τὰ ὠά, καὶ ἐκπωθώκασι τοῖς ἀνταῖοι τοῖσι πολεμίοις, οὐχ ὡς φαγεῖν μόνον, ἀλλὰ ἐς σκεύεσι χρῶντες κενώσαντες, καὶ ἐκπώματα ποιεῦνται ἀπ' αὐτῶν. ὑγρὸν ἔχουσι περιμένειν διὰ τὸ ψάμμον εἶναι τὴν γῆν. εἰ ἢ ἐς μεγάλα σύρειδεῖν, καὶ πῖλοι γίνονται δύο ἐκ ἑνὸς ὠοῦ ἑκάστου. τὸ γὰρ ἡμίτομον ἑκάτερον ἐπέχρεων τῇ κεφαλῇ, πῖλός ἐστιν. ἐκεῖ τοίνυν λοχῶσιν αἱ διψάδες πλὴν τὰ ὠά. καὶ ἐπειδὰν προσέλθῃ ὁ ἄνθρωπος, ἐκ τῆ ψάμμου ἐξερπύσασαι, δάκνουσι τὴν κνημοδαίμονα. ὁδὲ ; πτύελ ἐκεῖνα τὰ μεικρὰ ἔμπροσθεν εἰρημένα, πίνων ἀεί, καὶ μᾶλλον διψῶν, καὶ πιμπλάμενος ὑδέκοτε. ταῦτα δὲ μὰ Δία πρὸς Νίκανδρον τὸν ποιητὴν φιλοτιμούμενος διεξῆλθον, καὶ ὅπως ὑμεῖς μάθητε ὡς σὺν ἀμελεῖ χαλῶντες μοι, φύσεις τῶν λιβυκῶν ἑρπετῶν εἰδέναι. ἰατρῶν γὰρ ἂν μᾶλλον ὁ ἔπαινος εἴη, οἷς ἀνάγκη εἰδέναι ταῦτα, ὡς ἐ ἀμύναιτ' αὐτὰ μὴ τέχνης ἔχειν. ἀλλάμοι δοκῶ, καὶ πρὸς Φειδίαν μὴ δυσχεράνητε τὴν εἰκόνα ἡμερώδη ὅσην, ὁμοίον πως ἐ αὐτὸς παθεῖν πρὸς ὑμᾶς, οἷον σκέπας πάσχουσι πρὸς τὸ ποτόν οἱ δηχθέντες ὑπὸ τῶν διψάδων. ὅσῳ γὰρ ἂν ἐπὶ πλέον παύω ἐς ὑμᾶς, τοσούτῳ μᾶλλον ὀρέγομαι ἢ πάσματος, καὶ τὸ δίψος ἀρχῆθεν ὑπεκκαίεται μοι. καὶ ἔοικα ὑδὶ ἐμπλησθεὶς ποτὲ ἢ τοιούτου ποτοῦ. καὶ μάλα εἰκότως. ὧν γὰρ ἂν ὅτου διεσθίῃ τε, καὶ ἡμερῷ ὑσαι σύτυχοιμι ; ὥστε σύγγνωτε, εἰ δηχθεὶς ἐ αὐτὸς τὴν ψυχὴν ἡδίστῳ τούτῳ, καὶ ὑγιεινοτάτῳ τῷ δήγματι, ἐμφορᾶμαι χαιδὸν, ὑπερβὰς τῷ κρανίῳ τὸν κεφαλόν. εἶη μέντοι μὴ ἐπιλείπειν τε παρ' ὑμῶν ἐπιρρέοντες, μὴ ἢ χρεῖσιν τὴν ἀκροάσεως, κεχηνότα, ἔπι ἐ διψῶντα καλλιπεῖν, ὡς δίψας με ἐνεστιν

est : sed exciderunt mihi. Itaque ova colligunt, eaque magno studio curant vicini, non tantùm edendi gratia : sed illis evacuatis ut vasis utuntur, & ex iis pocula faciunt. Neque enim, quia arenosa est terra, figulinam exercere possunt. Magnis autem inventis, duo pilei fiunt ex singulis ovis. Alterutra enim dimidia pars capiti sufficiens, est pileus. Ibi ergo ad ova dipsades sunt in insidiis: & quum accesserit homo, ex arena prorepentes, infœlicem mordent. Atque illi accidunt quæ paulò antè dixi, semper bibenti, magisque sitienti, neque se unquam implenti. Hæc per Iovem non differui tanquam æmulus Nicandri: neque ut intelligatis me non negligere notitiam naturæ Libycorum reptilium. Medicorum enim magis ista laus est, quibus hæc scire necesse est, ut adversus ea ex arte opitulari possint. At mihi videor, ac per Phidiam, ne hanc imaginem ferinam iniquo animo feratis, eodem modo erga vos affici, quo in potum qui à dipsade morsi sunt. Nam quo crebriùs ad vos ito, eo magis itare cupio, & siti intolerabili incendor, mihique videor hujusmodi potu nunquam expleri posse. Idque jure optimo. Vbi enim adeò limpidam puramque aquam consequerer? Quare ignoscite, si & ipse animo ictus hoc morsu jucundissimo & salubberrimo abundè me ingurgito, capite scaturigini suppolito. Contingat tantùm ut non deficiant quæ à vobis influunt : & non effuso audiendi studio, hiantem, & sitientem relinquatis. Nam quod ad meam erga vos si-

tim

κρὶ τὰμὲ πρὸς ὑμᾶς, ὑδὲν ἂν ἐκώλυε πίνειν ἀεί. κῦ χαῖρε τὸ σοφὸν Πλάτωνα, κρὶ ὑδεὶς τῶν καλῶν.

tim attinet, nihil prohibebit quominus ſemper bibam ſiquidem juxta ſapientis Platonis ſententiam, Rerum pulchrarum nulla eſt ſatietas.

ΔΙΑΛΕΞΙΣ ΠΡΟΣ ΗΣΙΟΔΟΝ.

DISSERTATIO CVM HESIODO.

ARGVMENTVM.

Cavillatio quadam poëtarum eſt, qua Heſiodum vanitatis atque mendacii coarguit, quòd cum jactaverit, ſe à Muſis accepiſſe munus hoc, ut carmine celebraret & præterita, & quæ futura eſſent, nihil de futuris, quod quidem extet, vaticinatus fuerit, ſive hoc invidia quadam fecerit, communicare nolens aliis, quæ ipſe accepiſſet, ſive vanitate aliqua, quæ, cùm nihil tale à Muſis didiciſſet, ad vulgus tamen hujuſcemodi de ſe jactarit. Ad hanc accuſationem fingitur poſtea Heſiodus reſpondere, ac tueri ſeſe: cujus rationes poſtea confutantur. Hujus cavillationis occaſio petita eſt ex Theogoniæ principio, ubi laurum à Muſis ſe accepiſſe poëta fabulatur.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ.

Ἀλλὰ ποιητὴν μὲ ἄρεσεν εἶναί σε Ἡσίοδε, κρὶ τῶτο ὧδε μισῶν λαβεῖν μὴ τὸ δάφνης, αὐτός τε δείκνυεις ἐν οἷς ποιεῖς. ἔνθεα χαίρε, κὴ σεμνὰ πάνυ. κρὶ ἡμεῖς πιστεύομεν ὕτως ἔχειν. σκεῖνο ἢ ἀπορῆσαι ἄξιον, τί δήποτε σεαυτὸν, ὡς διὰ τῶτο λάβοις τὴν ἡγεμονίαν ἐκείνων φόβῳ τῶν θεῶν, ὅπως κλείοις τὰ ὑμνοίης τὰ παρελήλυθότα, κὴ θεσπίζοις τὰ ἐσόμενα, ἕτερον μὲν πάνυ σφόδρα ἐξενίωσας, θεῶν τε γενέσεις διηγούμενον, ἄχρι τῶν πρώτων ἐκείνων, χάους, κὴ γῆς, κὴ ἔρωτος. ἐπὶ δὲ, γυναι-

LVCIANVS.

At poëtam præſtantiſſimum eſſe te Heſiode, & hoc à Muſis cum lauro accepiſſe in iis quæ edidiſti, ipſemet oſtendis: ſunt enim divina & gravia omnia: noſque ita ſe habere credimus. Illud tamen non abs re quæſiverim, quorſum de te proloquutus, quaſi propter hoc divinum illum cantum à Deabus acceperis, ut celebrares & caneres præterita, & prædiceres futura: alterum quidem omnino perfectè expreſſiſti, Deorum genealogiam recenſendo, etiam uſque ad primos illos, nempe chaos, terram, cœlum, & amorem: præterea mulierum

ἀῶν ἀρίζως, καὶ ἀδηλότητος γαμηλικῆς, καὶ ὅσα περὶ πλειάδων, καὶ ὅσα περὶ ἡμερῶν ἀρότου, καὶ ἀμήτου, καὶ πλοῦ, καὶ ἄλλων ἀποτάξαι. διὸ περὶ ἧς, καὶ ὃ χρησιμώτερον ἦν τῷ βίῳ παρεπόλυ, καὶ θεῶν δωρεαῖς μᾶλλον ἐοικὸς, λέγω ἧς τὴν τῶν μελλόντων ἀναγόρευσιν, ἐδὲ τὴν ἀκριβῆ ἐξαπάφησας, ἀλλὰ τὸ μέρος τοῦτο πᾶν, λήθῃ ἀδηδέδωκας, ἐδαμῶς τ' ποιήσας ἢ τ' Καλχαντα, ἢ τ' Τήλεφον, ἢ τ' Πολύϊδον, ἢ ὃ Φινέα μιμησάμενος. οἳ μὴ ἧ ἀδηὶ μυσῶν τάδε τυχόντες, ὅμως ἀφειδιάζοντο, καὶ σὺν ὄκνῳ χρᾶν τοῖς δομῆσι. ὥστε ἀνάγκη σοι τ' τριῶν τούτων αὐτῶν, μιᾷ γε πάντως σύχαδε. ἢ γὰ ἰψεύσω εἰ ὃ πικρὸν εἰπεῖν, ὀκ ὡς ὑποχομένῳ σοι τ' μυσῶν ὃ τὰ μέλοντα ἀπολέσαι ἐδυάσθαι, ἢ αἱ μὲ, ἴδοσαι ὥσπερ ὑπέσχοντο, σὺ ἧ ὑπὸ φθόνῳ ἀπεκρύψατο, καὶ ὑπὸ κάλπον φυλάττεις τὴν δωρεὰν, ἐ μεταδιδοὺς αὐτῆς τοῖς δομῆσι. ἢ γάρ ἅπτω μὴ σοι ὃ τὰ τοιαῦτα πολλὰ, ἐδὲ τῷ αὐτὰ τοῦ βίου ἀδηδέδωκας, ὃν οἶδα εἰς ὃν καιρὸν πιὰ ἄλλον πεμιδόμῳ τὴν χρῆσιν αὐτῶν. ἐκεῖνο μὲ γὰ ἐδὲ τολμήσαιμ' ἂν εἰπεῖν, ὡς αἱ μῦσαι δύο σοι παρίξειν ὑποχόμεναι, τὸ μὲ, ἴδοσαι. ἐξ ἡμισείας ἧ ἀνακαλίσασθε τὴν ὑποχεσιν λέγω ἧ τὴν τ' μελλόντων γνῶσιν. καὶ τοιῦτο, ὡσπερ ὠὰ τὸ ἔπος ὑπεχημόμεν. ταῦτα δὴ ἀδηδίνω ἄλλα Ἡσίοδε, ἢ παρ' αὐτῆς σῆ μάθοι τίς ἄν; πρέπει γὰ ἄν, ὥσπερ οἱ θεοὶ δότῆρες ἐσὶν ἐσὶ, ὧτω ἧ ὃ ὑμῖν τοῖς φίλοις, καὶ μαθηταῖς αὐτῶν, μὴ πάσης ἀληθείας ἐξηγεῖσθαι πρὶ ἂν ἦσι, ὃ λύειν ἡμῖν τας ἀπορίας. ἦσι. σὺ δὲ μοι ὦ βέλτιστε, ῥᾳδίως ἀπόκρισιν ἀποκρίνασθαι σοι πρὶ ἁπάντων, ὅτι μηδὲν ἀρίστης, καὶ ἀδηδιότης γαμηλικῆς, καὶ ὅσα περὶ πλειάδων, καὶ ὅσα περὶ ἡμερῶν ἀρότου, καὶ ἀμήτου, καὶ πλοῦ, καὶ ἄλλων ἁπάντων, ὅτι μηδὲν

lierum virtutes, tum reî rusticæ præcepta: quæcunque ad Pleiadas, ad arandi, metendi, navigandi, denique aliorum omnium tempora pertinent. Alterum verò, quod cùm humanæ vitæ futurum erat utilius, tum Deorum donis multò convenientius, futurorum dico prædictionem, ne omnino quidem attigisti: sed partem hanc omnem oblivioni tradidisti, nullo modo tua poësi aut Calchanta, aut Telephum, aut Polyidum, aut Phinea imitatus: qui tametsi hòc à Musis non acceperant, futura tamen prædicebant, nec eos rogantibus respondere pigebat. Itaque necesse est te harum trium culparum una esse implicitum. Aut enim mentitus es, quanquam hoc dictu acerbum, Musas tibi fuisse pollicitas fore ut futura posses prædicere: illæ promissis steterunt: at tu præ invidia celas, & in sinu servas munus, ne illius egentes participes facias: aut multa quidem istiusmodi scripsisti, nondum tamen in lucem edidisti: haud scio quodnam aliud in tempus eorum usum reservans. Neque enim illud ausim dicere, Musas cùm duo se tibi præstituras promiserint, unum quidem dedisse, dimidium autem promissionis revocasse: dico autem futurorum notitiam: idque cùm ipsam priorem in carmine promisissent. Hæc igitur Hesiode, à quonam alio quàm à te hæc perdiscamus? Decet enim, quemadmodum Dii sunt largitores bonorum, ita & vos qui ipsorum estis amici & discipuli, ea quæ scitis quàm verissimè exponere, & dubia nobis solvere. *Hesiodus.* Tibi vir optime, ad omnia facilè possum respondere: nempe eorum

δέν ἐστι τὰ ἐφεξῆς ὑπ' ἐμοῦ, ἴδιον ἐμοῦ, ἀλλὰ τῶν μουσῶν. καὶ ἐρωτῶ σε πρὸ σοῦ τὴν λογικὴν τῶν τε εἰρημένων, καὶ τῶν παραλελειμμένων ἀπαιτεῖν. ἐγὼ γὰρ περὶ μὲν ὧν ἴδια ἠπιστάμην, λέγω καὶ δίκην νέμειν, καὶ ποιμαίνειν, καὶ ἐξελαύνειν, καὶ βάλλειν, καὶ τὰ ἄλλα ὅσα προσῆκεν ἐμμέτρων ἔργα, καὶ μεταδιδόναι, δίκην ἂν εἰδὼς ἀπολογοίμην. αἱ δὲ ἄλλαι, τὰς αὐτῶν ἑκάστας εἰς τε ἂν ἐτέλεσαν, καὶ ἐφ' ὅσον ἂν οἴωνται καλῶς ἔχειν, μεταδιδόασιν. [1] ὅμως δὲ, οὐκ ἀποχήσω σοὶ τῆς ποιητικῆς ἀγυιολογίας. οὐ γὰρ οἶμαι χρὴ τὸ λεπτολογικὸν τῶν ποιητῶν ἐς τὸ λεπτολογικὸν ἀκριβολογισμοῦ, ἀπαιτεῖν τὸν συλλαβὸν ἑκάστην ἐμπελῆ πάντως τοῖς εἰρημένοις, κἂν εἴ τι σὺ τῆς ποιήσεως ῥᾳδίως λάβῃ, πικρῶς τοῦτο ἐξετάζειν, ἀλλ' εἰδέναι ὅτι πολλοῖς ἡμεῖς, καὶ τοῦ μέτρου ἕνεκα, καὶ τῆς εὐφωνίας, ἐπεμελλόμεθα. τὰ δὲ, καὶ τὸ ἔπος αὐτὸ πολλάκις λείπομεν, οὐκ οἶσθ' ὅπως παρεδέξατο. σὺ δὲ, τὸ μέγιστον ὧν ἐχόμεν ἀγαθῶν, ἀφαιρῇ ἡμᾶς. λέγω δὲ τὴν ἐλευθερίαν, καὶ τὴν ἐν τῇ ποιεῖν ἐξουσίαν. καὶ τἄλλα μὲν ἄλλα, οὐχ ὁρᾷς ὅσα τῆς ποιήσεως καλά. σκιαδαλάμους δὲ, καὶ ἀκριβῶς πινὰς συλλέγεις, καὶ λεπτὰς τῇ συκοφαντίᾳ ζητεῖς. [2] ἀλλ' ἃ μὲν σὺ ταῦτα σὺ, οὐδὲ καθ' ἐμὲ μόνα, ἀλλὰ πολλοὶ καὶ ἄλλοι τὰ τῶν ὁμοτέχνων Ὁμήρου καθακνίζουσι, λεπτὰ ὄντα καὶ μικρὰ, καὶ μάλιστα μικρὰ ἀτία διεξιόντες. εἰ δὲ καὶ χρὴ οὐσίαν τινὰ χωρὶς τῆς αἰτίας τῶν ὀρθοστατῶν ἀπολογίαν ἀπολογήσασθαι, ἀκούσαιδι ἂν αὐτῶν τὰ ἔργα μου, καὶ τὰς ἡμε-

rum quæ cecini, nihil mihi ἐδιον proprium, sed Musis: à quibus æquum erat ut dictorum & omissorum rationem postulares. Ego verò super iis quæ privatim scio, patiendi inquam, & regendi pecora, à stabulis abigendi, & mulgendi ratione: & siqua sunt alia pastorum opera, & officia, respondere possem. At Deæ sua munera quibus voluerint, & quandiu id rectè se habere putarint, præstare consueverunt. Non tamen erga te mihi deerit poëtica urbanitas. Neque enim utique minutissima quæque perquirendo, à poëtis exigendum est, ut perfectè omnino ad unamquamque syllabam ipsorum dicta respondeant: & siquid in poëseos cursu per imprudentiam elabatur, id acerbè examinandum; sed sciendum nos & metri, & soni concinni causa multa interserere: alia verò plana cùm sint, carmen ipsum nescio quomodo sæpe recipere. At tu nostrorum bonorum maximo nos privas: nempe libertate & fingendi licentia. Atque alia quidem poëseos ornamenta quàm multa sint non vides, verùm minutias quasdam & spinas excerpis, & anias sycophantiæ quæris. At hæc non solus neque in me solum, sed multi etiam alii artis ejusdem professoris Homeri scripta incessunt, admodum tenuia, ac pertisimam minutula quæque persequentes. Porrò si confertis manibus oportet me rectissimam accusationis defensionem afferre, heus tu, Opera

1 Ὅμως δὲ οὐκ ἀποχήσω σοὶ τῆς ποιητικῆς ἀγυιολογίας] Hæc verba non agnoscit interpres, vel, quod potius credo, eo quod illa non intellexit, de industria supprcssit. Sed proculdubio legendum est ἀκριβολογίας. Palm.

2 Ἀλλ' ἃ μὲν σὺ ταῦτα σὺ] Ἀλλ' ἃ μὲν σὺ ταυτὰ σὺ. Marcil.

ἔργ. εἶση γὰρ ὅσα σὺ τῷ ποιμένι τούτῳ, μανικῶς ἅμα, καὶ σοφικῶς προθήσεις μοι, τὰς ἀποδείξεις προδηλοῦσα πᾶσιν ὀρθῶς, καὶ κατὰ καιρὸν πραττομένων, καὶ τῶν ἀναλελειμμένων τὰς ζημίας. καὶ τό, οἴστις δ' οὐ φρονέῃ, παῦροι δέ σε θηήσονται, καὶ πάλιν ὅσα ἀγαθὰ πρὸς ἐλεύσῃ τοῖς ὀρθῶς γεωργοῦσι, χρησιμωτάτη σὺ τῷ βίῳ μαντικὴ νομίζοιτο. Λυ. τοῦτο μὲν ὦ θαυμαστὲ Ἡσίοδε, καὶ πάνυ ποιμενικὸν εἴρηταί σοι, καὶ ἐπαληθεύειν ἔοικας τοῖς τῶν μουσῶν ἐπίνοιαν, αὐτὸς ἀδόλως ὁμολογῶν ὑπὸ τοῦ ἐπιθυμήσαντος. ἡμεῖς δ', ὁ παῖ τῷ μαντικῷ σοφὸν σοῦ, καὶ τῶν μουσῶν ἀφειμένον. ἐπὶ τοιαῦτα; πολὺ μᾶλλον ἐπιθυμοῦσιν οἱ γεωργοὶ, καὶ ἄρουρα μαντεύσαιντ' ἂν ἡμῖν τὰ περὶ αὐτῶν, ὅπως ὕσαι τὸν Διὸς, οὐθαλῆ ἔσῃ τὸ θρέμμα. ἰὼ δ' αὐχμὸς ἐπιλάβῃ, καὶ δίψήσωσιν αἱ ἄρουραι, ἀδέμιτα μηχανὴ μὴ ἐπὶ λιμὸν ἐπανέλθῃσιν τοῦ δίψους αὐτῶν. καὶ ὅπως ὁ μεσῶν τὸν Διὸς, ζερὴ δέᾳ. ἢ οὐκ ἂν τι ὄφελον γένοιτο, εἰκῆ σκορδίζοντα τὰ σπέρματα, ἀδὲ ἀμᾶν χλωρὸν ἐπὶ τὸ ζύγωμα, ἢ κενὸν ἀρίζησαν τὸ καρπόν. ἀ μὲν δὴ οἰκεῖνο μαντικὰς δεῖται, ὡς ἰὼ μὴ καλύψῃς τὰ σπέρματα, καὶ θρέψαντα μακέλλῳ ἔχων ἐπιφορεῖν τῆς γῆς αὐτοῖς, καταπτήσεται τὰ ὄρνεα, καὶ σοφωτεδεῖται τὸν ἄπαντα ὃ Διὸς ἐλπίδι. τὰ γὰρ τοιαῦτα, σοφαιτέσεις μὲν, καὶ ὑποθήκας λέγω, σὺ δ' ἂν τις ἀμφοῖν εἶποι. μαντικῆς δ', πάνυ πολὺ ἀποδεῖν μοι δοκεῖ, ἥς τὸ ἔργον, τὰ ἄδηλα, καὶ ἀδαμῆ ἰδέσθαι φύσεως σοφηγήσασθαι. ὥσπερ τὸ τοῦ Μινοὶ σοφεσπεῖν, ὅτι σὺ τοῦ μέλιτος πίθῳ ὁ παῖς ἔσῃ αὐτὸς ἀποκυισάμενος, καὶ τὸ τοῖς Ἀχαιοῖς σοφεμίωσεν τὸν Ἀπόλλωνος ὀργὴν

eius in mellis dolio suffocetur, pera mea & dies lege. Cognoscens enim quæ in eo poëmate vaticinandi pariter, & divinandi facultate prædixi, quum præsignificavi successus eorum quæ rectè & tempestivè fierent, & damna eorũ quę omitterentur, Et hoc *Corbe feres, paucis mirandus, in horrea fruges.* Et rursus quæ bona consequentur qui agros rectè colunt: utilissima vitæ humanæ putetur ars vaticinandi. *Lu.* Enimvero hoc, admirande Hesiode, pastorale est quod dixisti, verumque reddere videris Musarũ afflatum, quum non possis ipse tuorum carminum defensionem suscipere. Nos autem hujusmodi divinationem à te, & Musis non expectabamus: siquidem talia, vaticinandi multò quàm vos peritiores agricolæ, etiam de illis optimè nobis vaticinarentur, nempe si pluat Deus, fore, ut manipuli uberes proveniant: sed si squalor agros occupavit, & arva sitiant: fieri non posse quin eorum siccitatem fames sequatur. Tum etiam agros æstate colendos non esse, quòd nulla hinc utilitas perciperetur, effusis temerè seminibus: neque demetendas virides adhuc aristas, alioqui fructum inanem inventum iri. Sed neque illud eget vaticinio, quòd nisi femina operias, & ligonem tenens famulus terram ipsis injiciat, aviculæ advolabunt, omnemque messis spem intercipient. Etenim non aberrabit à vero, qui dixerit hæc esse agricolarum præcepta & documenta: sed à divinatione procul abesse mihi videntur, cujus opus est, obscura, & nullibi uspiam aperta præcognoscere, ut Minoi prædicere futurum ut filius & Apollinis iræ causam Achivis

τὴν αἰτίαν, καὶ τοῦ διηκόντως ἔτι ἀλώσεως τὸ Ἴλιον. τοῦτο γὰρ ἡ μαντικὴ. ἐπεὶ ἐκ τοῦ τοιούτου εἴ τις αὐτῇ ἀναλήθειν, οὐκ ἂν φθάνοι καίμε μικρὸν λέγων. ἀσθενοῦς γὰρ, καὶ προσηκοντος, καὶ ἄνυδρου Καστιλίας, καὶ δάφνης, καὶ τρίποδος δελφικοῦ, ὅτι ἂν χειμῶνος καὶ νύκτος ἔνυδρος τις, ὄντος πρωΐτι, ἢ χαλαζῶντος καὶ ψυχροῦ, ἠπίαλος ὑ μικροῦ ἐπιπεσὼν τῷ τοιούτῳ. καὶ τὸ ἔτι γε τούτου μαντικώτερον, ὅτι ἐκ θέρμης μὴ τοῦτο ὡς τὸ εἰκὸς ἐπιβήσεται, καὶ ἄλλα πολλὰ τοιοῦτα. ὧν γελοῖον ἂν εἴη μεμνῆσθαι. ὥστε τὰς μὲ τοιαύτας ἀπολογίας, καὶ μαντείας, ἄφες. ἐκεῖνο δ', ὃ εἰρήκεις σὺ δοκεῖ, ἴσως ὀλίγου ἄξιον, ὡς ὀδὲν ἥδεις τῶν λεγομένων, ἀλλά τις ἔμπνοια διαμένων σκιποὶ σοι τὸ μέτρον, καὶ πάνυ ὑδὲ σκεῖνη βέβαιος ὅστε. ὃ γὰρ ἂν τὰ μὲ, ἐπιτέλεσ τῶν ὑπεσχημένων, τάδε ἀτελῆ ἀπελίμπανεν.

præsignificare, futurumque anno decimo Ilii excidium. Hæc ars divinandi præstat: quæ siquis illi adscripserit, neque me verum dixerit: quum prædicam, & divinabo, etiam absque aqua Castilia, lauro, & Delphico tripode, eum qui obambulaverit nudus hyeme, pluente quoque & grandinante Deo febri algida non levi cerreptum iri. Quodque majoris est peritiæ vaticinandi quàm hoc, etiam calorem post hæc, ut verisimile, sequuturum: aliaque id genus multa, quorum meminisse esset ridiculum. Quare apologias ejusmodi, & vaticinia missa facito. Æquum verò fuerit, fortasse, quòd initio dixisti, admittere: quòd nihil eorum quæ abs te dicebantur nosses, sed divinus quispiam afflatus metra tibi suggereret, atque is non admodum firmus: quippe qui non eorum quæ promisisset partem perficeret, partem imperfectam relinqueret.

ΠΛΟΙΟΝ, Η ΕΥΧΑΙ. | NAVIGIVM, SEV VOTA.

ARGVMENTVM.

Irridet hoc dialogo Lucianus cupiditates, & stulta hominum vota, ut qui in iis rebus plerumque felicitatem ponant, eaque sibi expetant, quæ si ipsis contingant, plurimum & molestiæ & periculorum quoque interim habituri sint. Ita enim fingitur hic Adimantus primò, divitias, post hunc Samippus potentiam & imperium, postremus autem Timolaus voluptates, & quicquid mundo plausibile videtur, optare. Quorum omnium vota Lucianus ita confutat, ut ostendat quidvis potius quam felicitatem in his rebus positam esse.

LY-

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Οὐκ ἐγὼ λιγὺν ὅτι θᾶττον τὰς γύπας ἑωλοτομεῖς σὺ φασιρᾷ κείμενον, ἢ θέαμά τι τῶν ἀθλήσεων Τιμόλαον ἀμφιλάθοι, καὶ εἰς Κόρινθον δέοι ἀπιόντι ἡσυχῇ ἀπίναι; Ἀμφὶ τοῦτο ὅτι φιλοθεάμων σύγε, καὶ ἄσχολος τὰ τοιαῦτα. Τιμ. τί γὰρ ἔδει σε ποιεῖν ὦ Λυκῖνε, σχολὴν ἄγοντα, πυθόμενον ὅτι εἰσπεμπόμενον νεωὶ, καὶ πόσα ἔμελλες ἐς τὸν Πειραιᾶ καταπλεύσειν, μίαν τῶν ἀπ' Αἰγύπτου εἰς Ἰταλίαν σιταγωγῶν; οἶμαι γὰρ σὲ σφᾶς, σύ τε, καὶ Σάμιππον τυθῆναι, μὴ καθ' ἕλκος τι ἐξ ἄστεος ἥκειν, ἢ ὀψομένους τὸ πολλοῖσι. Αυ. νὴ Δία σὲ Ἀδείμαντος ὁ μυρρινοῦσιος εἵπετο μεθ' ἡμῶν. ἀλλ' οὐκ οἶσθ' ὅπου νῦν ἐκεῖνός ἐστιν, ἀποπλανηθεὶς ἐν τῷ πολλῷ τῶν θεατῶν. ἄχρι μὲν γὰρ τῆς νεὼς, ἅμα ἤλθομεν. καὶ ἀνιόντες εἰς αὐτὴν, σὺ μὲν οἶμαι Σάμιππε, προῆεις. μετὰ σὲ γὰρ, ὁ Ἀδείμαντος ἦν. εἶτ' ἐγὼ μετ' ἐκεῖνον, ἐχόμενος αὐτοῦ ἀμφοτέρας εἰς. καί με λαβὼν τῆς δεξιᾶς ὅλης παρέπεμψε χειραγωγῶν, ὑποδεδεμένον, ἀνυπόδητος αὐτὸς ἄν. τὸ δὲ τούτου γ', οὐκ ἔτι αὐτὸν εἶδον, ὅτε ἔνδον, ὅτε ἐπεὶ κατεπλεύσαμεν. Σαμι. οἶσθα δ' Λυκῖνε ὅπου ἡμᾶς ἀπέλιπεν, ὁπότε οἶμαι τὸ ὡραῖον ἐκεῖνο μειράκιον ἐκ τῆς θαλάμης

LYCINVS.

Annon dicebam quòd pridianum cadaver in propatulo positum vultures citiùs lateret, quàm novum aliquod spectaculum, Timolaum, etiamsi uno spiritu Corinthum illi esset curriculo abeundum? propterea spectaculorum es amans, & ad talia impiger. *Timolaus.* Quidnam me vacantem, agere oportebat Lycine, cùm audivissem navim supra modum ingentem in Piræum appulsam esse, unam videlicet earum quibus ex Ægypto in Italiam frumentum importari solet? Existimo autem & vos, cùm te, tum hunc Samippum, non aliam ob causam ex urbe huc esse profectos, quàm ut navigium hoc videretis. *Lyc.* Per Iovem Adimantus quoque Myrrhinusius comes veniebat: sed nescio ubinam ille nunc sit, in multitudine spectatorum errans. Nam ad navim usque venimus unà, in quam quum ascenderemus, tu quidem Samippe præibas, & sequebatur Adimantus: deinde ego illum, manibus ambabus apprehensum. Atque ille me per totas scalas manu ducens transmisit calceatum ipse discalceatus. Sed ab eo tempore ipsum non vidi amplius, neque intus, nec postquam descendimus. *Sam.* Scis Lycine, ubi non reliquit, puta quando formosus ille adolescens ex domicilio

1 Ἀπ' Αἰγύπτου εἰς Ἰταλίαν σιταγωγῶν] Ex Ægypto & tota Africa Romam frumentum advehebant. Inde λιβύη πυροφόρος Pindar. Isthm. Odyss. 1. Rutilius Itiner. lib. 1.

Quin & fecundas tibi conferat Africa messes.

Sic Africa cum spicis. Claudian. lib. 2. de laudib. Stilic. Ex aliis etiam provinciis, è Sicilia, Gallia Narbonensi. *Bourd.*

1 Κορί-

πρόηλθε, τὸ τῶν κροσσῶν ὀθόνιον ἐνδεδεκὼς, ἀναδεδεμένον ἐς τὸ πίσω τῶν κόμων, ἐπ' ἀμφότερα δὲ μετώπου ἀπεσωρῶτο. εἰ τοίνυν ἐγὼ Ἀδείμαντον εἶδα, οἶμαι γλαφυρὸν ὄντα σκεῖνον θέαμα ἰδὼν, μακρὰ χαίρειν φράσας τῇ αἰγυπλίῳ ναυπηγῷ, ἐπὶ τοῦτο μᾶλλον τὸ πρόσωπον, παρέσχε δακρύων, ὥσπερ εἰώθει. πανήδακρυς γὰρ ὁ ἀνὴρ ἐς τὰ ἐρωτικά. Λυ. καὶ μὴν ὁ παῖς καλὸς ὦ Σάμιππε, ὁ μειρακίσκος ἔδοξέ μοι, ὡς ἂν ὁ Ἀδείμαντον σκοπήσας, ᾧ τοσοῦτοι Ἀθηναίων καλοὶ ἔπονται, πάντες ἐλεύθεροι, γναμπτοὶ τὸ φθέγμα, παλαίστρας ἀποπνέοντες. οἷς καὶ ἀδιάκοσμος ἡ σὺν ἀμφιέσει. οἷς καὶ ὁ δακρύσαι σὺν ἀμφιέσει. ὅτῳ δ' ἂν τὸ μελάγχρως εἶναι, καὶ προχειλὸς ἐστι, καὶ λεπτὰς ἄγαν τοῦ σκέλους, καὶ ἐφήκιστα ἐπισπερμένον τι, καὶ συνεχὲς, καὶ ἐπίτροχον, ἑλλίσσει μὲν, ἐς τὸ πάτερον δ' τῷ ψόφῳ, καὶ τῷ φωνῆς τόνῳ. ἡ κόμη δ', καὶ ἐς τὸ πίσω ὁ πλόκαμος σωστὰ περαμένον, σὺν ἐλευθερίᾳ φησὶν αὐτὸν εἶναι. Τιμ. τοῦτο μὲ εὐγνωμίας ὦ Λυκῖνε σημεῖόν ἐστι αἰγυπτίας, ἡ κόμη. ἅπαντες γὰρ αὐτοῖς οἱ ἐλεύθεροι παῖδες ἀναπλέκονται. ἕως τε ἂν τὸ ἐφηβικὸν σὺν Παλλάδι. οἱ πρόγονοι ἡμῶν, οἷς ἐδόκει καλὸν εἶναι κομᾶν τοὺς ἱερονίκας, ἀναδουμένους [1] χρυσόλλιον τινὰ τέττιγα χρυσῷ ἀνειλημμένον. Σαμ. εὖγε ὦ Τιμόλαε, ὅτι ἡμᾶς ἀναμιμνήσκεις τῶν Θουκυδίδου συγγραμμάτων, ἃ ἐν τῷ κιλίῳ prodivit, puro amiculo indutus, religata à tergo coma, ad utramque frontis partem reducta. Proinde si Adimantum bene noverim, arbitror illum conspecto tam venusto spectaculo, ei pro more lachrymantem astitisse, cùm in lachrymas ad res amatorias sit propensus: & Ægyptio illi navis fabricatori, navim circumagenti longum vale dixisse. *Lyc.* Atqui non adeò formosus, Samippe, adolescens ille mihi est visus, ut Adimantum percellere potuerit, quem Athenis tot formosi sectantur, ingenui omnes, loquendo garruli, & palæstram spirantes: quibus etiam illachrymari non est ignavum. Hic autem præterquam quòd colore fusco est, habet etiam prominentia labia, nimiumque gracilia crura: loquiturque dissolutum, & incompositum quiddam, continuatis ac volubilibus verbis, Græcè quidem, sed ad patrium morem concitato strepitu, & inflexo vocis accentu. Porrò coma, atque ille à tergo convolutus capillus, haudquaquam liberum esse ipsum arguit. *Timol.* Hoc quidem Lycine, coma videlicet: Ægyptiæ nobilitatis est signum. Omnes enim ingenui pueri eam religant. Et ad pubertatem usque majores nostri Pallenenses, quibus decorum videbatur ut senes comam nutrirent, redimiti crobyllo sub aurea cicada religato. *Sam.* Rectè quidem Timolaë Thucydidis commentarios nobis in memoriam revocas: quæ

1 Κρωβύλλον τινὰ τέττιγα] Legend. Interpr. Aristophan. ad nub. Tzetz. histor. 301. Chil. 10. *Bourd. Crobyllo*] Crobylus, crinium plexeus in acumen definens, de quo Thucydides in primo Plut. in libello de Tacente Pythia Tertull. lib. de Veland. virginib. de cicada Atheniensum Greg. Nazianzenus:

Κικησπίδας τε τέττιγα φλοιὸν ὠπὸ χαίτης
Υψιπύλης. Cogn.

1 Χρυ-

προοιμίῳ ὥσπερ ἡ ἀρχαία ἡμῶν τρυφὴ εἶπεν ἐν τοῖς Ἴωσιν, ὅποτε οἱ τότε συναπῳκίσθησαν. Τιμ. ἀτὰρ ὦ Σάμπε ἔπποι, νῦν ἀνεμνήσθην ὑπὸ τῶν ἡμῶν ἀπολειφθῆναι Ἀδείμαντον, ὅπερ ἄρτι ἴσως ἐπιπολὺ ἐζητοῦμεν ἀναλείποντες, ἀριθμοῦντες τὰ βυρσῶν τὰς ἐπιβολάς, καὶ θαυμάζοντες ἀνιόντα τὰ ναύτιλα διὰ τῶν κάλων, εἶτα ἐπὶ τὰ κεραία ἄνω ἀσφαλῶς διαβήσοντα, τὰ κεροιάκων ἐπειλημμένον. Σαμι. εὖγε λέγεις. τί δ' ἂν χρὴ ποιεῖν ἡμᾶς σύνταυθα; καὶ ῥαδίως ἔχειν αὐτὸν, ἢ ἐθέλεις ἐγὼ αὖθις ἐπάνειμι εἰς τὸ πλοῖον; Τιμ. μηδαμῶς, ἀλλὰ προϊωμεν. εἰκὸς γὰρ ἤδη παρεληλυθέναι ἐκεῖνον ἀποσβῆναι εἰς τὸ ἄστυ, ἐπεὶ μηκέθ' ἡμᾶς εὑρεῖν ἐδύνατο. εἰ δὲ μή, ἀλλ' οἶδα τὸν Ἀδείμαντον, καὶ δεῦρο ἥξει, μὴ ἀπολειφθεὶς ἡμῶν ἀποκληθῆναι. Λυ. ὁρᾶτε μὴ σκαιὸν ἡ φίλον ἀπολιπόντες, αὐτὸς ἀπίναι. βαδίζομεν δ' ὅμως, εἰ δὲ Σαμίππου τοῦτο δοκεῖ. Σαμι. καὶ μάλα δοκεῖ, ὡς ὡς ἀνεωγμένα τὰ παλαίστρα ἔτι καταλαβόντες. ἀλλὰ μεταξὺ τῶν λόγων, ἡλίκη ναῦς, εἴκοσι δὲ ἐκπρῶν πήχεων ἔλεγεν ὁ ναυπηγὸς τὸ μῆκος, εὖρος δὲ, ὑπὲρ τὸ πρῶτον μάλιστα τοῦτο, καὶ λαπαρόμορφος, εἰς τὸ πυθμένα, ἢ βαθύπλους καὶ τὸ ἄντλον, σανίσι ὡς τρισὶ ἐκπρ. τὰ δ' ἄλλα, ἡλίκα μὲν ὁ ἰσὸς, ὅσον δὲ ἀνίσχει τὸν κεραίαν, οἷα δὲ πρόσωπα κέχρηται, καὶ σωίσκαται, ὡς δὲ ἡ πρύμνα μὲν ἐπανέσπικεν ἠρέμα κομπύλη, χρυσῶν χοινίσκον ἐπικειμένη, καλανίσκου δὲ, ἀνάλογον ἡ πρώρα ὑπερβέβηκεν, εἰς τὸ ἀπόσω ἀπομη-

quæ ille de veteri noſtra luxuria in proœmio dixit in Ionibus, quando tum illi ſimul in coloniam miſſi fuerunt. *Timo.* At nunc demum in mentem mihi venit Samippe, ubi Adimantum reliquerimus: quando videlicet diu ſtetimus ad malum ſurſum ſpectantes, coria alia aliis ſuperimpoſita numerantes, & nautam admirantes per funes aſcendentem, deinde per antennam ſupernè tutò currentem, cornibus antennarum apprehenſis. *Sam.* Rectè dicis: quid igitur facto hìc opus? utrum hìc expectemus ipſum, an vis ut ad navim abeam iterum? *Tim.* Nequaquam: ſed pergamus. Nam veriſimile eſt illum jam præteriiſſe, in urbem ſeſe recipientem, poſtquam nos non amplius invenire potuit. Sin minus, viam novit Adimantus, neque metuendum eſt, ne à tergo relictus, à nobis ſeducatur. *Lyc.* At videte ne inhumanum ſit relicto amico abire. Eamus tamen ſi Samippo quoque videtur. *Sam.* Etiam videtur, ſi fortè apertam adhuc palæſtram deprehendere poterimus. Sed inter loquendum, quanta navis, viginti & centum cubitorum longitudine, ajebat navis fabricator latitudine verò ſupra quartam maximè hujus partem: tum à ſummis foris ad fundum uſque, quà profundiſſima eſt, juxta ſentinam, novem & viginti cubitos alta. Præterea quantus malus, & aſtringitur. Vt verò puppis paulatim aſſurgit inflexa, impoſito aureo anſerculo: è regione autem æqua proportione prora prominet, in anteriorem par-

quantam erigit antennam, quali rudente utitur, & aſtringitur. Vt verò puppis paulatim aſſurgit inflexa, impoſito aureo anſerculo: è regione autem æqua proportione prora prominet, in anteriorem par-

1 Χρυσῶν χοινίσκον] Sic omnes omnino editiones, legendum tamen eſt χονίσκον. De chemiſco multa Colvius ad Apul. *Bourd.*

κυομένη, τῷ ἐπώνυμον τὸ νεὼς ἑκάτερθεν ἔχουσα τὴν Ἶσιν ἐκατέρωθεν. ὁ μὲν ἄλλος κόσμος, αἱ γραφαί, καὶ ἴσως τὸ παράσιον πυρωμὸς, καὶ πρὸ τούτων, αἱ ἀγκῦραι, καὶ πρῳρεῖαι, ἃ ἀφικόμενος εἶδες, θαυμάσια πάντα μοι ἔδειξε. καὶ τὸ τῶν ναυτῶν πλῆθος, ὅσα τοσοῦτον ἄγειν σῖτον, ὡς ἱκανὸν εἶναι πᾶσι τοῖς ἐν τῇ Ἀττικῇ ἐνιαύσιον αὐτοῖς τροφήν. καὶ εἶπε πάντα μικρός τις ἀνθρωπίσκος, γέρων ἤδη, σώζειν ὑπὸ λεπτῇ κόμακι τὰ πλείστου πηδάλια ἀφεστῶτα. ἐδείχθη γάρ μοι ἀναφαλαντίας ἀλλος, ἥρως οἶμαι τῶν ὁμῶν. Τιμ. θαυμάσιος τὸν τέχνην, ὡς ἔφασκον οἱ ἐμπλέοντες, καὶ τὰ θαλάττια σοφός, ὑπὲρ τὸν Πρωτέα. ἠκούσατε δ' ὅπως δεῦρο κατήγαγε τὸ πλοῖον, οἷα ἔπαθον πλέοντες, ἢ ὡς ὁ ἀρχὴ αὐτοὺς ἔσωσεν; Λυ. οὐκ ὦ Τιμόλαε, ἀλλὰ νῦν ἡδέως σὺ ἂν ἀκούσαιμι. Τιμ. ὁ ναύκληρος αὐτὸς διηγεῖτό μοι, χρηστὸς ἀνὴρ, καὶ προσομιλῆσαι δεξιός. ἔφη δὲ τὸν Φάρον ἀπέραντος ὑπὸ πάνυ βιαίου πνεύματος, [1] ἑβδομαίοις ἰδεῖν τὴν Ἀκάμαντα. εἶτα ζέφυρος ἀνέκπνευσαν, ἀπενεχθῆναι πλαγίους ἄχρι Σιδῶνος. ἐκεῖθεν δ', χειμῶνι μεγάλῳ δεχόμενοι ἐπὶ Χελιδονέας ἦλθον διὰ Αὐλῶνος ἐλπίζοντες. ἔνθα δὴ ὀλίγον μικρὸν ὑποδρυχίους διῶσαι ἄκανθας. εἶδα δέ ποτε καὶ Δαπάλους καὶ αὐτὸς Χελιδονέας, πλέων ἐν τῷ τόπῳ ἀνίστασθαι τὸ κῦμα. καὶ μάλιστα περὶ τὰ λίθια, ὁπόταν ἐπιπλέωμεν, τῷ ἐπώνυμον τὸ νεὼς ἑκάτερθεν ἔχουσα τὴν Ἶσιν ἐκατέρωθεν. ὁ μὲν ἄλλος κόσμος, αἱ γραφαί, καὶ ἴσως τὸ παράσιον πυρωμὸς, καὶ πρὸ τούτων, αἱ ἀγκῦραι, καὶ πρῳρεῖαι, ἃ ἀφικόμενος εἶδες, θαυμάσια πάντα μοι ἔδειξε. καὶ τὸ τῶν ναυτῶν πλῆθος, ὅσα τοσοῦτον ἄγειν σῖτον, ὡς ἱκανὸν εἶναι πᾶσι τοῖς ἐν τῇ Ἀττικῇ ἐνιαύσιον αὐτοῖς τροφήν. καὶ εἶπε πάντα μικρός τις ἀνθρωπίσκος, γέρων ἤδη, σώζειν ὑπὸ λεπτῇ κόμακι τὰ πλείστου πηδάλια ἀφεστῶτα. ἐδείχθη γάρ μοι ἀναφαλαντίας ἀλλος, ἥρως οἶμαι τῶν ὁμῶν. Τιμ. θαυμάσιος τὸν τέχνην, ὡς ἔφασκον οἱ ἐμπλέοντες, καὶ τὰ θαλάττια σοφός, ὑπὲρ τὸν Πρωτέα. ἠκούσατε δ' ὅπως δεῦρο κατήγαγε τὸ πλοῖον, οἷα ἔπαθον πλέοντες, ἢ ὡς ὁ ἀρχὴ αὐτοὺς ἔσωσεν; Λυ. οὐκ ὦ Τιμόλαε, ἀλλὰ νῦν ἡδέως σὺ ἂν ἀκούσαιμι. Τιμ. ὁ ναύκληρος αὐτὸς διηγεῖτό μοι, χρηστὸς ἀνὴρ, καὶ προσομιλῆσαι δεξιός. ἔφη δὲ τὸν Φάρον ἀπέραντος ὑπὸ πάνυ βιαίου πνεύματος, [1] ἑβδομαίοις ἰδεῖν τὴν Ἀκάμαντα. εἶτα ζέφυρος ἀνέκπνευσαν, ἀπενεχθῆναι πλαγίους ἄχρι Σιδῶνος. ἐκεῖθεν δ', χειμῶνι μεγάλῳ δεχόμενοι ἐπὶ Χελιδονέας ἦλθον διὰ Αὐλῶνος ἐλπίζοντες. ἔνθα δὴ ὀλίγον μικρὸν ὑποδρυχίους διῶσαι ἄκανθας. εἶδα δέ ποτε καὶ Δαπάλους καὶ αὐτὸς Χελιδονέας, πλέων ἐν τῷ τόπῳ ἀνίστασθαι τὸ κῦμα. καὶ μάλιστα περὶ τὰ λίθια, ὁπόταν ἐπι-

partem longè porrecta, cognominem navi Deam Isidem utrinque habens. Cætera enim ornamenta, picturæ, veli parasium stummeum, & ante hæc, anchoræ, vertendi, & circumagendi instrumenta, & illæ post puppim habitationes, omnia admiranda mihi sunt visa. Iam & nautarum multitudo cum exercitu comparari posset. Dicebatur autem tantum frumenti ducere, quantum in annuum victum omnibus Atticæ incolis sufficeret. Atque hæc omnia parvus quidam homuncio senex jam, conservabat, tenui pertica tanta gubernacula circumagens. Nam mihi monstratus fuit calvaster quidam crispus, Heron opinor nomine. *Tim.* Ille in arte sua mirabilis, ut navigantes ajebant, & rerum marinarum Proteo peritior. Audistis autem quo pacto navem huc appulerit? qualia navigantibus acciderint, aut ut ipsos stella servarit? *Lyc.* Nequaquam Timolaë: sed nunc id libenter ex te audierimus. *Tim.* Narravit mihi nauclerus ipse, homo probus, & colloquio benignus. Ajebat autem cùm à Pharo solvissent, flatu non admodum vehementi, septimo die Acamantem vidisse. Exinde zephyro ex adverso spirante, transversos abreptos fuisse ad Sidonem usque. Inde autem tempestate magna jactatos, per angustias illas ad Chelidoneas pervenisse die decima, ubi parum abfuit quin omnes submergerentur. Novi autem ipse qui Chelidoneas aliquando sum prætervectus, quanti se eo loci attollant fluctus, & maximè flante Africo, quando & Au-

1 Ἑβδομαίοις ἰδεῖν τὴν Ἀκάμαντα] Acamas mons est & promontorium Cyrenaicæ occidentale, quod nunc Italis nautis *Capo di San Pipbano* dicitur, quod à dextris videtur iis, qui Alexandria vel Ægypto versus Rhodum & Asiam tendunt. *Palm.*

1 Κα-

λάσῃ ϵ̓ ϐ νότ. μετ' ὀπίνο γδ δὴ συμϐαίνϵ μεῤίζειαζ τὸ Παμφύλιον ἀπὸ τ λυκιακῆς θαλάσσης. καὶ ὁ πλοῦδν ἄπ ἀπὸ πολλῶν ῥαμμάτων ωεῖ τῷ ἀκρωτηρίῳ χιζόμϵν. ἀπόξυρϑι δ' εἰσὶ πέτρϑ ϵ̓ ὀξεῖαι, ωροσϐηγνύμϑαι τῷ κλύσμαλι. καὶ φοϐερωτάτην ωοιεῖ τὴν κυμαντωγήν, καὶ τ ἦχον μέγαν. καὶ τὸ κῦμα πολλάκις αὐτῷ ἰσομέγεθες τῷ σκοπέλῳ. τοιαῦτα ϵ̓ σφᾶς κϑαλαλαϐεῖν ἔφασκεν ὁ ναύκληρος, ὅτι ϵ̓ νυκτὸς ὄσης, ϵ̓ ζόφϑ ἀκριϐοῦς. ἀλλὰ ωϑὸς τὴν οἰκωνὴν αὐτῶν ἐπικλαδένζϑαι τοὺς θεούς, πῦρ τι ἀναδεῖξαι ἀπὸ τ Λυκίας, ὡς γνωείσιν τ τόπον ὀφείλον, καί ποα λαμπρὸν ἀστέρα, Διοσκούρων τ ἕτερον, ἐπιπεδέσαι τῷ ἡρχητίῳ, καὶ κατάδῦναι τὴν ναῦν ἐπὶ τὰ λαιὰ ἐς τὸ πέλαγος, ἤδη πϑ κρημνῷ πϑοφερομένην. τυντεῦθεν ϑ ἄπαξ τ ὀρθῆς ἐκπεσόντας, ἀφ' ϑ Αἰγαίᾳ πλεύσαντας, ἑϐδομηκοστῇ ἀπ' Αἰγύπϑ ἡμέρα ωϑὸς ἀντίους τοὺς ἐτησίας πλαγιάζοντας, εἰς Πειραιᾶ χθὲς κϑορμίσασϑαι, τοσοῦτον ἀτασυρέντας εἰς τὸ κρῖνον, ὡς ἑδέ τὴν Κρήτην δεξιὰν λαϐόντας, ὑπὲρ τ Μαλέαν πλεύσαντας, ἤδη εἶναι ἐν Ἰταλίᾳ. Λυ. νὴ Δία θαυμάσιόν ποα φῆς κυϐερνήτην τ ἥρωα, ἢ ϑ Νηρέως ἡλικιώτην, ὃς τοσοῦτον ἀτασφάλη τ ὁδὸν. ἀλλὰ τί τοῦτο; ϲὺν Ἀδείμαντῳ ὀπίνος ἐστι; Τιμ. πάνυ μὲν ὃν Ἀδείμαντῳ αὐτός. ὀφϑήσωμϑ δ' ὃν. Ἀδείμαντε, σὶ φημι τ μυόρινσιον, τ Στροβίχυ. Λυ. δυοῖν θάτερον, ἢ δυχεραίνϑ κϑ' ἡμῶν, ἢ ὀκνεκώφωϑ. Ἀδείμαντῳ γδ, ϲὺν ἄλλῳ τίς ἐστι. πάνυ ἤδη σαφῶς ὁρῶ καὶ θοιμάτιον αὐτὸν, καὶ τὸ βάδισμα ὀκεῖνο, καὶ ὡς χϑὲ ἡ κυρά. ἐπιτείνωμϑ ϑ ὅμως τ ποσὶ

Austri partem assumpserit. Nam ab eo loco contingit Pamphilium mare à Lycio dividi: & fluctus ipsi ut pote multis undis, circa promontorium illud velut intersecti (præruptæ autem & acutæ sunt rupes, & incursionibus aquarum acuminatæ) & procellas excitant terribiliores, & fragorem magnum: ac fluctus plerumque æquè magnus est ac ipse scopulus. At talia se deprehendisse dicebat nauclerus, cùm adhuc nox esset: & caligo profunda: sed Deos gemitibus ipsorum flexos, & ignem à Lycia ostendisse, ut locum illum agnoscerent: & stellam quandam splendidam, Dioscurorum videlicet alterum, in carcheso consedisse, navimque ad sinistram in altum iterum direxisse, cùm jam in præceps ferretur. Atque ex eo cùm jam semel à recta via excidissent, per Ægæum navigantes, septuagesimo die, quàm ab Ægypto solverant, adversus etesias, per obliquum, & transverse actos in Piræum heri appulsos esse, tantum in partem inferiorem abreptos: quos conveniebat Creta ad dextram relicta, supra Maleam navigantes, jam in Italia esse. *Lyc.* Per Iovem mirabilem dicis gubernatorem Heronem, vel Nereo coætaneum, qui tantum à via aberrarit. Sed quid hoc? an ille est Adimantus? *Tim.* Omnino Adimantus ipse. Vocemus hominem. Adimante, te dico Mirrhynusium, Strobichi filium. *Lyc.* Ex duobus alterum illi accidit: aut enim nobis est infensus, aut obsurduit. Nam omnino Adimantus ille est, neque alius quisquam. Iam admodum planè video: cùm pallium ipsius est, tum incessus, & abrasa ad cutem coma. Gressum tamen acce-

εἰπεῖν, ὡς κελεύεις ποιῶμεν αὐτόν. λῷον μὴ δῆτα ἡμᾶς λαθόμενοί σε ἐπιστρέψωμεν ὦ Ἀδείμαντε, ὃ οὐ τοιαῦτα νοεῖς ἡμῖν ἐμποδὼν εἶναι; ἀλλὰ φροντίζοντί σοι ἔοικας ἐπὶ σμικροῖς τισὶ, καὶ μικροῦ, δεῖ γὰρ φρόντιστον πρᾶγμα ὡς δοκεῖς ἀπακυλῶν. Ἀδει. οὐδὲν ὦ Λυκῖνε χαλεπὸν, ἀλλά με καινή τις ἔννοια μεταξὺ βαδίζοντα ὑπελθοῦσα, ἐρωτῆσαι ὑμῶν ἐποίησεν, ἀπειρίᾳ τοῦ αὐτίκα ἁπανταχοῦ τοῦ λογισμοῦ ἀποδεῖσθαι. Λυ. τί οὖν; μὴ γὰρ ὀκνήσῃς εἰπεῖν, εἰ μή τι ἐστὶ τῶν πάνυ ἀπορρήτων. καίτοι ἐπηλεύθαμεν ὡς οἶσθα, καὶ τέρψιν μεμαθήκαμεν. Ἀδει. ἀλλ' αἰσχύνομαι ἔγωγε εἰπεῖν πρὸς ὑμᾶς. ὅτι γὰρ μειρακιώδες ὑμῖν δόξει τὸ φροντίσμα. Λυ. μῶν ἐρωτικόν τί ἐστι; καὶ γὰρ δὴ καὶ τοῦτο ἀμυήτοις ἡμῖν ἐξαγορεύσεις, ἀλλ' ἴσως λαμπρᾷ τῇ ὁμοῦ, καὶ αὐτοῖς πεπλεσμένοις. Ἀδει. οὐκ ὦ δαιμόσιε τοιοῦτον, ἀλλά τινα πλοῦτον ἐμαυτῷ ἀνεπλαττόμην, ἢν πεινῶν μακαρίαν οἱ πολλοὶ καλοῦσι. καί μοι ὡς ἀκμὴ τῆς εὐδαιμονίας, καὶ πηδῶσα, ἐπέσκηπτε. Λυ. σεσωμένον τοῦτο, [1] κοινὸς ἑρμῆς φασι, καὶ ἐς μέσον καταθεῖναι φέρων τὸ πλοῦτον. ἄξιον γὰρ ἀπολαῦσαι τοῦ μέρους φίλους ὄντας, καὶ Ἀδείμαντον πηδῶντος. Ἀδει. ἀπειλεφθην μὲν ὑμῶν οὕτως ὡς τὴν πρώτην ἐς πλοῖον ἐπιβαίνω, ἐπεί σε ὦ Λυκῖνε κατέσησας ἐς τὸ ἀσφαλές. ἐσεμετρησάμην γάρ μου τὸ ἀγκύρας τὸ μέγεθος, ὅσον οἶσθ' ὅτε ὑμεῖς ἀπέσκηπτε. ἰδὼν οὖν ὅμως τι παῦλαν, ἠρόμην τινὰ τῶν ναυτῶν ὁπόσην ἀποφέρει ἡ ναῦς τὴν ἐμπορίαν ὡς ἐπιτοπολὺ καθ' ἕτος

acceleremus, ut eum assequamur. Nisi veste apprehensum te convertamus, Adimante, nos inclamantes non audiveris? At etiam cogitabundus videris, rem non exiguam, neque parvi momenti cogitatione volutans. *Adim.* Nihil grave Lycine: sed nova quædam cogitatio, quæ inter eundum, mihi in mentem venit, ut ne vos audirem, fecit, dum intentè, ac tota mente in illam incumbo. *Lyc.* Quænam ista est? Ne enim graveris dicere, nisi id sit aliquid planè arcani. Atqui initiati sumus, ut scis, & celare didicimus. *Adim.* At pudet me vobis dicere: adeò juvenile vobis videbitur id quod nunc cogito. *Lyc.* Num amatorium quiddam est? Neque enim hoc profanis nobis narrabis, sed & ipsis splendida face lustratis. *Adim.* Nihil, ô præclare, istiusmodi: sed opulentiam quandam mihi ipsi affingebam: quam inanem fœlicitatem vulgus appellat: & mihi in summa vi opum & deliciarum versanti, supervenistis. *Lyc.* Proinde illud quod omnibus est in ore, Communis Mercurius inquiunt: & in medio has opes depone. Æquum enim est nos quoque parte aliqua frui voluptatum Adimanti, amici cùm simus. *Adim.* Relictus sum à vobis ubi primùm in navim conscendimus, postquam te Lycine in tuto collocassem. Nam cùm anchoræ magnitudinem metirer, nescio quò à me discessistis. Omnibus tamen perlustratis, quendam ex nautis interrogavi quantum lucri hæc navis in singulos annos domino referret ut plu-

1 Κοινὸς Ἑρμῆς] Phrunut. cap. de Mercer. Theoph. Charact. 24. Latini *in commune*. Seneca Epistola 120. *Quoties aliquid juvenis non exspecto donec dicas in commune, ipse mihi dico.* Bourd.

1 Εὐ-

ἔπαρσον τὴν μισθοφορέαν. ὁ δὲ μοι δώδεκα ἔφη ἀττικὰ τάλαντα, εἰ ὅτῳ τις πρὸς ἀκρίβειαν λογίζοιτο. τοιοῦτον ὂν ἐπαινῶν, ἐλογιζόμην, εἴ τις θεῶν τὴν ναῦν ἄφνω ἐμὴν ποιήσειεν εἶναι, οἷον ἂν ὡς διάγοιμι βίον εὐδαίμονα, εὖ ποιῶν τοὺς φίλους, καὶ ἐπιπλέων ἐνίοτε μὲν αὐτὸς, ἐνίοτε δ' οἰκέτας ἐκπέμπων. εἶτα σὺν τῷ δώδεκα ἐκείνων τριάντων, οἰκίαν τε ἤδη φκοδομησάμην ἐν ἐπικαίρῳ μικρὸν ὑστερ τὴν ποικίλην, τὴν τοῦ Ἀττάλου τὴν παρὰ τὴν ἀφεῖς, καὶ οἰκέτας ὠνησάμην, καὶ ἐθρεψάμην, καὶ βόας, καὶ ἵππους. νυνὶ δ' ἤδη ἐν πλοίῳ, ὑπ' ἀπάντων διδαιμονιζόμενος τῶν ἐπιβατῶν, φοβερὸς τοῖς ναύταις, καὶ μονονουχὶ βασιλεὺς νομιζόμενος. ἔτι δέ μοι τὰ κατὰ τὴν ναῦν οὐκ ἐλάττονα, ἢ εἰς λιμένα πορίσαντι ἀποβλέπουσι, ἐπιστὰς ὦ Λυκῖνε, κατάδυσας τὸ πλοῖον, καὶ ἀνήσεις εὐ φερόμενον τὸ σκάφος ἐρεῖς τῇ δίκῃ τῇ παρ' ἐμοῦ. Λυ. σὺν ὦ χρυσαῖε, λαβόμενός μου, ἅπαγε ὅπως τὸ γρατηγὸν, ὡς πυκνοτάτῳ, ἢ κατάπονήσῃς, ὃς τηλικοῦτον ναυάγιον εἰργάσω μοι τοῦτο, ἐν γῇ κατὰ τὸν Πειραιᾶ εἰς τὸ ἄκρον. ἀλλ' ὅρα ὅπως μὴ δυσμυδήσομαί σου τὸ πλαίσιον. πέντε γὰρ εἰ βάλῃ, καλῶς, καὶ μείζω ἢ αἰγυπτίου πλοῖα ἤδη ἔχει. καὶ τὸ μέγιστον, ἀδὲ καθ' ἑκάστην δυνάμενα. καὶ τί σοι πεντάκις ἐξ Αἰγύπτου κατ' ἔτος ἕκαστον σπουδάζεται σπουδαῖον. καὶ ὦ ναυκλήρων ἄριστε, δῆλον εἰ ἀφόρητος ἡμῖν τότε γενησόμενος. ὡς γὰρ ἔτι ἑνὸς πλοίου τυγχάνεις διαστόλης ὤν, παρήσεις βοῶντων, εἰ πέντε κτήσαιο ὅτῳ τούτῳ τελαύρωμα πέντε, καὶ ἀνάλεφρα, ἃ ἔστ' ἂν ὄψῃ δηλαδὴ τοὺς

plurimum. Ille autem, duodecim, inquit, Attica talenta, si quis ad minima usque supputarit. Exinde igitur rediens mecum ipse cogitabam, si quis Deorum hanc navem derepente meam esse faceret, quam beatam vitam agerem, amicis benefaciendo, & in ea ipse interdum navigando, servos interdum emittendo. Deinde ex duodecim illis talentis, etiam ædes ædificarem, in opportuno loco paulum supra Porticum pictam, relicta paterna illa quam juxta Ilissum habeo: & servos, vectes, vehicula, & equos emerem. Ac jam nunc navigabam, & à vectoribus omnibus fœlix prædicabar, & nautis formidandus, & tantùm non rex existimabar. At tu, dum ea quæ in navi sunt, compono, & portum eminus aspicio, superveniens Lycine, opulentiam hanc omnem mihi submersisti, navemque ipsam secundo voti spiritu labentem, subvertisti. *Lyc.* Proinde ô generose, correptum me abduc hinc ad prætorem, veluti piratam, aut demersorem, ut qui tanti naufragii sim author: idque in terra, quâ ex Piræo in urbem itur. At vide quo solatio tuum lapsum levabo. Quinque enim si placet, pulchriora & majora Ægyptio isto navigia jam habe: & quod maximum fuerit, etiam immersabilia: quæ quinquies ex Ægypto quotannis tibi frumentum importent. At nunc ô nauclerorum præstantissime, jam nunc præ te fers, quàm nobis tum intolerabilis futurus sis. Nam siquidem, unius hujus navigii cùm sis dominus, nos exaudire clamantes noluisti, si præter hoc, quinque possideres, tribus velis instructa, & tempestatibus invicta, nempe ne aspiceres quidem amicos. Proinde tu qui-

φίλους. σὺ μὲν οὖν διπλόῳ ὦ βέλτιστε. ἡμεῖς δὲ, ἐν Πειραιεῖ καθεδούμεθα. καὶ τοὺς ἐξ Αἰγύπτου, ἢ Ἰταλίας καταπλέοντας ἀνακρίνοντες, εἴ τις τὸ μέγα Ἀδειμάντου πλοῖον τὴν Ἶσιν τις οἶδεν. *Αδει.* ὁρᾶς, διὰ τοῦτο ὤκνουν εἰπεῖν ἃ ἐνενόουν, εἰδὼς ὅτι ἐν γέλωτι, καὶ σκώμματι ποιήσεσθέ μου τὴν εὐχήν. ὥστε ἐπισχὼν μικρὸν, ἔς ἂν ὑμεῖς προχωρήσητε, ἀποπλεύσομαι πάλιν ἐπὶ τῆς νεώς. πολὺ γὰρ ἄμεινον τοῖς ναύταις προσλαλεῖν, ἢ ὑφ' ὑμῶν καταγελᾶσθαι. *Λυ.* μηδαμῶς, ἐπεὶ συνεμβησόμεθά σοι καὶ αὐτοὶ ὑποστάντες. *Αδει.* ἀλλὰ ὑφαιρήσω τὴν ἀποβάθραν, προεισελθών. *Λυ.* οὐκοῦν ἡμεῖς γε προσνηξόμεθα ὑμῖν. μὴ γὰρ οἴου σοὶ μὲν εἶναι ῥᾴδιον τηλικαῦτα πλοῖα κτᾶσθαι, μήτε πριαμένῳ, μήτε ναυπηγησαμένῳ. ἡμεῖς δὲ, οὐκ αἰτήσομεν παρὰ τῶν θεῶν ἐπὶ πολλοὺς σταδίους ἀκμῆτες δύνασθαι νεῖν. καίτοι πρώην καὶ εἰς Αἴγιναν ἐπὶ τὴν τῆς ἐνοδίας τελετὴν, οἶσθα ἐν ἡλίκῳ σκαφιδίῳ πάντες ἅμα οἱ φίλοι τεττάρων ἕκαστος ὀβολῶν διεπλεύσαμεν. καὶ οὐδὲν ἐδυσχέραινες ἡμᾶς συμπλέοντας. νῦν δὲ ἀγανακτεῖς, εἰ συνεμβησόμεθά σοι, καὶ τὴν ἀποβάθραν προεισελθὼν ἀφαιρεῖς. ὑπερμαζᾷς γε ὦ Ἀδείμαντε, καὶ εἰς τὸν κόλπον οὐ πτύεις, οὐδὲ οἶσθα ὅστις ὢν, ναυκληρεῖς. οὕτως ἐπῆρέ σε καὶ ἡ οἰκία, ἐν καλῷ τῆς πόλεως οἰκοδομηθεῖσα, καὶ τῶν ἀκολούθων τὸ πλῆθος. ἀλλ' ὦ 'γαθὲ, πρὸς τῆς Ἴσιδος, καὶ τὰ νειλῷα ταῦτα ταρίχη τὰ λεπτὰ, μέμνησο ἡμῖν ἄγειν ἀπ' Αἰγύπτου, ἢ μύρον ἀπὸ τοῦ Κανώπου, ἢ ἶβιν ἐκ Μέμφιδος. εἰ δὲ καὶ ἡ ναῦς ἐδύνατο, καὶ τῶν πυραμίδων μίαν. *Τιμ.* ἅλις παιδιᾶς ὦ Λυκῖνε. ὁρᾷς ὡς ἐρυ-

dem secunda navigatione utere, vir optime: nos autem in Piræo sedebimus, eos qui vel ex Ægypto, vel ex Italia navigabunt, interrogantes, numquis magnum illud Adimanti navigium, Isidem puta, norit. *Adim.* Vides, ideo pigebat me dicere quid animo volverem, quòd scirem fore ut meum votum risu, & dicacitate prosequeremini. Quare quum hìc aliquantulum substitero donec vos progressi fueritis, hinc iterum mea in navi navigabo. Nam multò satius est cum nautis me colloqui, quàm hîc à vobis irrideri. *Lyc.* Nequaquam: nam tecum illam conscendemus, ipsi etiam subeuntes. *Adim.* At ego ante vos ingressus scalas subtraham. *Lyc.* Proinde nos adnatando sequemur vos. Ne enim putes facile tibi esse tanta navigia possidere, quæ neque emeris, neque compegeris. Nos autem à Diis non petituros, ut multa stadia possimus indefessi natare. Atqui primùm etiam in Æginam ad festum Dianæ scis quàm parva navicula omnes simul amici, datis quisque quatuor obolis trajecerimus: nec tamen ægrè ferebas quòd tecum navigaremus. At nunc indignaris quòd tecum conscensuri simus, & scalas antè ingressus subtrahis. Petulantem agis Adimante, & in sinum non spuis: neque agnoscis, quisnam ipse sis qui navim gubernas. Adeò te sublimem evexit domus ista, in pulcherrimo urbis loco ædificata: & servorum multitudo. At ô bone per Isidem quæso, etiam Niliaca salsamenta, tenuia ista memineris ex Ægypto huc nobis advehere, aut unguentum à Canopo, aut Ibin ex Memphide: quinetiam, si navis sufficiet, ex pyramidibus unam. *Tim.* Satis jocorum, Lycine. Vides ut

eru-

ῥιᾶν Ἀδείμαντον ἐποίησας, πολλῷ τῷ γέλωτι ἐπικλύσας τὸ πλοῖον, ὡς ὑπέρωτλον εἶναι, καὶ μηκέτ' αὐτὸ χωρεῖν τὸ ἐπιῤῥέον; καὶ ἐκεῖσε ἔτι πολὺ ἡμῖν τὸ λοιπὸν ἔσται τοῦ ἄστυ, διελόμενοι τετραχῇ τὴν ὁδὸν καὶ τοὺς ἐπιβαλλοντας ἑκάστοις σταδίους, αὐτόθεν ἄχρι ἂν δέκῃ δηλώσωσι θεοί. ὅτι γὰρ ἂν ἡμῖν ὦ, τοῦτο ἀκούσεσθε λέγοντος. καὶ ἅμα ὀφθησόμεθα, ὥσπερ ἡδέως ὀνείρατα ἐκνεύσαντες, εἰ ὅσον βουλόμεθα εὐποιήσουσι ἡμᾶς. παρ' αὐτῷ γὰρ ἐκάστῳ τὸ μέτρον τῆς εὐχῆς. καὶ οἱ θεοὶ πάνυ ὑποκείσθωσαν παρέχοντες, εἰ ἐν τῇ φύσει ἀπίθανα ἔσται. τὸ δὲ μέγιστον, ἐπιδείξεις ἔσται τὸ πρᾶγμα, ὅσης ἂν ἄρα τύχῃ χρήσεται τῷ πλούτῳ, καὶ τῇ εὐχῇ. δηλώσει γὰρ οἷον ἂν ἐκτήσατο ἐνθύμιον. Σαμι. καλῶς ὦ Τιμόλαε, καὶ σκεψόμεθά σοι. καὶ ὅταν ὁ καιρὸς καλῇ, εὐξόμεθα ὅτῳ ἂν δέκῃ. εἰ μὲ γὰρ Ἀδείμαντος βούλεται, ὧδε ἐρωτᾶν οἶμαι, ὃς γε δὴ σὺν τῇ νηὶ τὸ ἕτερον πόδα ἔχει. χρὴ δὲ Λυκίῳ δοκεῖν. Λυ. ἀλλὰ πλατυτέρῳ, εἰ τοῦτο ἄμεινον, μὴ δὲ βασκαίνειν ἐπὶ ταῖς καινοπρεπεσι εὐτυχίαις δοκῶ. Αδει. πῆ γὰρ πρῶτον ἄρξει; Λυ. σὺ ὦ Ἀδείμαντε. εἶτα μέν σε, ὅτοσι Σάμιππος, εἶτα, Τιμόλαον. ἐγὼ δέ, ὀλίγον ὅσον ἡμιστάδιον τὸ μετὰ τὸν Δίπυλον ἐπιλήψομαι τῇ εὐχῇ, καὶ τοῦτο ὡς οἷόν τι δραμήσομαι. Αδει. σοὶ μὲν ἐγὼ μὲ ὧδέ πως ἀποχωρήσομαι τοῦ νεώς. ἀλλ' εἶπερ ἔξεστιν, ἐπιμετρήσω τῇ εὐχῇ. ὁ δὲ Ἑρμῆς ὁ κερδῷος, ἐπινεύσαιτο ἅπασιν. ἔσω γὰρ τὸ πλοῖον, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ πάντα, ἐμοὶ, καὶ ὁ φόρτος, οἱ ἔμποροι, αἱ γυναῖκες, οἱ ναῦται, καὶ ἄλλο εἴ τι ἥδιον κτημάτων ἀπάντων

erubescere Adimantum feciſti, cum adeò multo riſu navigium inundaris, ita ut jam ſit inexhauſtum, nec ei quod influit, amplius reſiſtere queat. Et quoniam adhuc multum nobis viæ reſtat ad urbem uſque, diviſo in quatuor partes itinere, ſuo cuique attributo ſtadio, poſtulemus à Diis quæ videbuntur. Ita enim nos laborem viæ non percipiemus, ſimulque exhilarabimur, perinde ac ſi in jucundiſſimum ſomnium incideremus ultro, quod quandiu voluerimus nos beet. Nam penes unumquemque ſit voti modus, & ſupponatur Deos omnia conceſſuros, & ſi natura ſint incredibilia. Quod autem maximum eſt, hoc erit ſpecimen ejus qui divitiis & precibus optimè ſit uſurus: indicabit enim qualis foret, ſi dives evaſiſſet. *Sam.* Rectè Timolaë, & credo tibi: quumque tempus vocaverit, optabo quicquid videbitur. Nam ſi Adimantus vult, ne interrogandum quidem opinor, ut qui in navi alterum pedem habeat. Oportet autem etiam Lycino idem videri. *Lyc.* At diteſcamus, ſi hoc ſatius, ne communi fœlicitati invidere videar. *Adim.* Quis igitur incipiet? *Lyc.* Tu Adimante: deinde ſecundo loco hic Samippus, tertio Timolaus: ego verò, paulo ante dimidium ſtadium quod uſque ad Dipylum ſupereſt, idque quoad fieri poteſt percurrendo, votum incipiam. *Adim.* Proinde ego quidem neque nunc à navi diſcedam, ſed ſi modò licet, etiam aliquid voto adjiciam. Mercurius autem quæſtuoſus ille omnibus annuat. Navigium, & quæ in eo ſunt, mea ſint omnia, onus, mercatores, mulieres, nautæ, & ſiquid aliud jucundiſſimum inſit ex omnibus

των. Σαμι. λέληθας σεαυτὸν ἔχων ἐν τῇ νηΐ. Αδει. τὸ παῖδα φῄς ὦ Σάμιππε, τὸ κομήτην; κἀκεῖνος ἂν ἔστω ἐμός. ὁπόσος δέ ἐστιν ὁ πυρός, ὅσος ὁ ἀριθμὸς ἅπας, χρυσίον ἐπίσημον γένεσθω, τοσοῦτοι δαρεικοί. Λυ. τί τοῦτο ὦ Ἀδείμαντε; καταδύσεταί σοι τὸ πλοῖον. εἶχε γὰρ ἴσον βάρος πυρᾶς, καὶ ἴσως ἐθέλεις χρυσίου. Αδει. μὴ φθόνει ὦ Λυκῖνε. ἀλλ' ἐπιδὰν εἰς σὲ παρέλθῃ ἡ σύνη, τῷ Πάρνηθι ἐκείνῃ εἰ θέλοις, ὅλην χρυσῆν ποιήσας ἔχε. καίτοι σιωπήσομαί σοι. Λυ. ἀλλ' ὑπὲρ ἀσφαλείας τοῦτο ἔγωγε τῆς ἐποιησάμην, ὡς μὴ ἀπολέσῃς ἅπαντως μὴ δὲ χρυσίον. καὶ τὸ μὲν ὑμέτερον, μέτρια. τὸ μειράκιον δὲ τὸ ὡραῖον, ἀποπνιγήσεται ἄθλιον, νεῖν οὐκ ἐπιστάμενον. Τιμ. θαῤῥεῖ ὦ Λυκῖνε. οἱ δελφῖνες γὰρ αὐτὸ ὑποδύντες, ἐξοίσουσιν ἐπὶ τὸν γιῶ. ἢ νομίζεις κιθαρῳδὸν μέν τινα σωθῆναι παρ' αὐτῶν, καὶ ἀπολαβεῖν τὸν μισθὸν ἀπὸ τῆς ᾠδῆς, καὶ νεκρὸν τὸ ἄλλο παιδίον εἰς τὸν ἰσθμὸν ἐπὶ δελφῖνος ἁμαξίου κομισθῆναι, τὸν δὲ Ἀδείμαντον οἰκέτην τὸν νεωνήτον, ἀποῤῥῆσαι δελφῖνος ἐρωτικῶς; Αδει. καὶ σὺ γὰρ Τιμόλαε, μιμῇ Λυκῖνον, καὶ ἐπιμετρεῖς τὰ συμμάτων. καὶ πεῖσε, εἰσηγητὴς αὐτὸς γενόμενος. Τιμ. ἄμεινον γὰρ ἦν πιθανώτερον αὐτὸ ποιεῖν, καί τινα ἡσυχὴν ὑπὸ τῇ κλίνῃ ἀνωρύειν, ὡς μὴ πρᾶγμα ἄσχοις ὑπὸ πλοίῳ, μεθιέντες χρυσίον εἰς τὸ ἄντρον. Αδει. εὖ λέγεις. ἀνορωρύχθω ἡσυχῇ ὑπὸ τὸ Ἑρμῆν τὸ λίθινον, ὃς ἔστιν ἡμῖν ἐν τῇ αὐλῇ, μέδιμνοι χίλιοι ἐπισήμου χρυσίου. ὄλβιος δ' ἂν εἴη Ἡσίοδον, οἶκος τὸ πρῶτον, ὡς ἂν ἐπισημότατα οἰκοίμην. καὶ τὰ περὶ τὸ ἄντρον πάντων illo marmoreo, qui nobis in aula est: auri videlicet signati mille modii. Statim itaque juxta Hesiodum: primùm ædes quàm maximè insignes habitarem: deinde quæ circum urbem sunt, omnia

facultatibus. *Sam.* Nescis te in navi habere. *Adim.* Puerum istum inquit Samippe, comatum? Ille igitur sit meus. Quantum autem est frumenti, totus granorum numerus in aurum signatum convertatur, totidemque Daricos. *Lyc.* Quid hoc Adimante? submergetur tibi navigium: non enim idem pondus est tritici, & æqualis numero auri. *Adi.* Ne invideas, Lycine: sed quum ad te pervenerit votum, Parnethem si placet, totam auream facias licet: atque ego tibi tum tacebo. *Lyc.* At ego quò magis in tuto navigares, hoc agebam: ne videlicet omnes unà cum auro periretis. Et quod ad vos attinet mediocriter periclitamini: at formosus ille adolescentulus, suffocabitur miser, cùm natare nesciat. *Tim.* Bono sis animo, Lycine: delphines enim ipsum tergo subvehentes, in terram deportabunt. An tu putas citharœdum quempiam ab illis esse servatum, & hanc sui carminis accepisse mercedem: deinde & alium quendam puerum mortuum, in Isthmum à delphine eodem pacto apportatum: Adimanti autem servum hunc novitium nullum habiturum delphinem amatorem? *Adi.* Etiam tu Timolaë imitaris Lycinum, & ingeris dicteria, idque cùm hujus rei sis author. *Tim.* Melius enim esset ut hoc verisimilius fingeres, & thesaurum sub lecto invenisses, ne hoc tibi foret negotii ut ex navi aurum in urbem transferres. *Adi.* Rectè dicis. Effodiatur igitur thesaurus sub Mer-

τε ἀποδείμιλω ἤδη, πλὴν ὅσα Ἰσθμοῖ, καὶ Πυθοῖ, καὶ ἐν Ἐλαυσῖνι, ὅσα ἐπὶ θαλάττῃ, ἐς ταῦτ' ἰόθμιον ὀλίγα, τὰ ἀγώνια εἴνεκα, εἰ ποτὲ δὴ καὶ ἴσθμια ἐπιδημήσαιμι, καὶ τὸ σικυώνιον πέδιον, καὶ ὅλως, εἴ που ἡ σωτηρίας, ἢ ἔυυδρον, ἢ εὔκαρπον ἐν τῇ Ἐλλάδι, πάντα ἐν ὀλίγῳ Ἀδειμάντου ἦν. ὁ χρυσὸς ἦ, κοῖλον ἡμῖν ἐμφανῶν τὸ ἦ ὑκπώματα, ἢ κύφα, ὡς τὰ Ἐχεκρήτους, ἀλλὰ διαλαυθῶν ἔκαστον τῶν ὀλκήν. Λυ. εἶτα πῶς οἴνοχόον ἀρέξῃ πλήρες ὕστω βαρύ ἔκπωμα; ἢ σὺ δέξῃ παρ' αὐτοῦ ἀμογητὶ ἰ σύφον, ἀλλὰ σισύφιόν τι βάρος ἀναδιδόντος; Ἀδει. ἄνθρωπε, μή μ' ἀπάλυε τῶν εὐχῶν. ἐγὼ ἦ ἐν τραπέζαις ἅλας χρυσᾶς ποήσομαι, καὶ τὰς κλίνας χρυσᾶς. εἰ ἦ μὴ σιωπήσῃ, καὶ τὰς λιχνείας αὐτοῦ. Λυ. ὅρα μόνον μὴ ὥσπερ τῷ Μίδᾳ, καὶ ὁ ἄρτος σοι, καὶ τὸ ποτὸν, χρυσᾶ γένηται, καὶ πλουτῶν, ἀθλίως λιμῷ διαφθαρεῖς πλουτήσῃ. Ἀδει. τὰ σὺ ῥυθμιεῖς πιθανώτερον ὦ Λυκῖνε μετ' ὀλίγον, ἐπειδὰν αὐτὸς αἰτῇς. ἐοῦσι ἐπὶ τούτοις, ἀλλοῖος, καὶ ὁ βίος οἷος ἀβροπλοῦτος. ὕπνος, ἐφ' ὅσον ἡδίστης. φίλων ἀσπασμοὶ, καὶ δεήσεις. καὶ τὸ ἄπαντας ὑποπτήσσειν, καὶ σεβασκυνεῖν. καὶ οἱ μὲν, ἐωθεν πρὸς πύλῃς θύρῃσι ἄνω ἑ κρότου ἀδελποτήσουσιν. ἐν αὐτοῖς ἦ, καὶ Κλεαίνετος, καὶ Δημοκράτης οἱ πάνυ. καὶ ἀσπαλθῶσί γε αὐτοῖς, καὶ πρὸ τῶν ἄλλων εἰσδεχθῆναι ἀξιῶσι, θυρωροὶ ἐπὶ ἐφεστῶτες. [1] δύμεγάθεις βάρβαροι προσπεφοξώτωσι ἐς τὸ μέτωπον σὺν τῷ θύρᾳ, οἷα νῦν αὐτοὶ ποιοῦσι

mnia jam coëmissem, præterquam quæ in Isthmo, Delphis, & Eleusine sunt: quæ mari adjacent, circumque Isthmum pauca, certaminum gratia, siquando ad Isthmia me conferrem, & Sicyonium campum: denique quicquid opacum, irriguum, & fœcundum in Græcia fuerit, id omne brevi tempore sit Adimanti: aurum autem concavum nobis sit ex quo cibum capiamus: pocula verò non levia, ut Echecratis illa, sed unumquodque duorum talentorum pondo. *Lyc.* Quo pacto pocillator poculum adeò grave, plenum tibi porrigat? aut quomodo accipies ab eo sine labore, non scyphum, sed Silyphium pondus illo tradente? *Adi.* Mi homo ne mihi disturba votum. Ego mensas quoque auri solidi faciam, aureosque lectos: & ni tacueris, etiam ministros ipsos. *Lyc.* Vide modò, ne quemadmodum Midæ, ne panis potusque tibi in aurum convertatur, & diutescendo miser pereas, fame ista pretiosa enectus. *Adi.* Tua igitur verisimilius compones Lycine, quum postmodum optare incipies. Vestis ad hæc sit purpurea, victus quàm maximè delicatus, somnus, quoad fieri potest, suavissimus, amicorum salutationes, & petitiones: & me vereantur, adorentque omnes: atque alii quidem primo statim mane ad fores sursum ac deorsum obambulent. Inter ipsos autem Cleænetus, & Democrates viri clari, quibus accedentibus, & ante alios introrecipi volentibus, septem janitores adstantes, ingentes barbari, in frontem statim impingant januam, perinde atque ipsi nunc aliis faciunt. Ego

1 Εὐμεγάθεις βάρβαροι] Syri, Medi, sic enim illos vocabant. Habes præcipuam partem pag. seq. apud Athen. lib. 1. *Beurd.*

εὖ οἶδα κἂν μὴ εἴπῃς. ἐᾷ λέγειν ὅσας ἐπιβουλὰς οἶδα μοὶ τῷ πλούτῳ, καὶ λῃστὰς, καὶ φθόνον, καὶ μῖσος ὑπὸ τῶν πολλῶν. ὁρᾷς οἷον σοι πρᾶγμ' ἀπὸ τοῦ γήσαυρὸς γίγνεται; Adi. ἀεί σύ μοι ὦ Λυκῖνε, ὑπεναντίος. ὥστε ἂν τὴν χοινικίδα ἂν λήψῃ, ἐς τέλος μὲ τοῦ ὠνῆς ἐπηρεάζων. Lu. τοῦτο μὲν ἤδη καὶ τὰς πολλὰς τῶν πλουσίων ἀναδύῃ, καὶ ἀνακαλεῖς, τὴν ὑπόσχεσιν. ἀλλὰ σὺ ἤδη ὁ Σάμιππος, εὔχου. Σαμι. ἐγὼ γὰρ, ἠπειρώτης γάρ εἰμι, δέομαι, ἐκ Μαντινείας ὡς ἦκα, ναῦν μὲ σὺν αἰτήσομαι ἰδιάν, ἵνα τοῖς πολίταις ἐπιδείξωμαι ἀδωρίαστον. εἰ δὲ μικρολογήσομαι πρὸς τὰς θεὰς, θησαυρὸν αἰτῶν, καὶ μεμετρημένον χρυσίον. ἀλλὰ, δώσουσι γὰρ ἅπαντα οἱ θεοὶ, καὶ τὰ μέγιστα εἶναι δοκοῦντα, καὶ ὁ νόμος τοῦ εὐχῆς, ὃν Τιμόλαος ἔθηκε, φήσας μηδὲν ὀκνεῖν αἰτεῖν, ὡς ἐκείνων πρὸς ἅπαν ἀνανεύοντων, αὐτῷ δὲ βασιλεῦσι γίνεσθαι, οὐχ οἷος Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου, ἢ Πτολεμαῖος, ἢ Μιθριδάτης, ἢ εἴ τις ἄλλος ἐκ δεξάμενος τὴν βασιλείαν παρὰ τοῦ πατρὸς ἦρξεν. ἀλλά μοι τοιοῦτον ἀπὸ λῃστείας ἀρξαμένῳ, ἐθελοντὰς, καὶ σωματοφύλακας ὅσων τελευτῶντα; πιστοὺς μόνον, καὶ πρόθυμους γίνεσθωσαν. εἶτα κατ' ὀλίγον, τεταγμένοι ἀποστάντες ἡμῖν, ἄλλοι ἐπ' ἄλλοις. εἶτα, χίλιοι. καὶ μετ' ὀλίγον, μύριοι. καὶ τὸ πᾶν, εἰς πέντε μυριάδας τὸ ἀπλοῦν. ἱππεῖς δ', ἀμφὶ τὰς πενταχιλίας. ἐγὼ δ', ἀποστοννοῦντος ὑφ' ἁπάντων ἀποκλῆσις, ἄρχων ἄριστος εἶναι δόξας, ἀνθρώπων ἠρξάμην, καὶ πρᾶγμα ἀρχῆς ἐγένετο, ἐς τοῦτο αὐτὸ ἤδη μεῖζον εἶναι τῶν ἄλλων βασιλέων, ἅτε δυσὶ τοῖς ἀποχειροδυνεῖν τοὺς πολεμίους ἀρχὴν, καὶ

sat scio, etsi non dixeris. Non dico quàm multas insidias cum divitiis conjunctas norim, præterea prædones, invidiam, & odium apud vulgus obeundum. Vides qualium tibi rerum author sit hic thesaurus. *Adi.* Semper tu mihi, Lycine, adversarius es: quare neque chœnicem etiam accipies, ut qui perpetuò meum votum infecteris. *Lyc.* Hoc quidem jam divitum multorum more detrectas, & promissum revocas. Sed tu Samippe, jam opta. *Sam.* Ego verò, Arcas enim sum ex Mantinea incontinente habitans, ut civitatis, navim quidem mihi obvenire non postulabo, ut quam meis civibus spectandam exhibere non possem. Neque scrupulosè adeò cum Diis rationem inibo, thesaurum petens, & aurum ad mensuram accumulatum. Sed (possunt enim omnia Dii, etiam ea quæ videntur esse maxima: & lex voti quam Timolaus tulit, jubet nihil vereri postulare, tanquam illis nihil abnuentibus) postulo rex esse, non qualis Alexander Philippi filius, aut Ptolemæus, aut Mithridates, aut liquis alius accepto à patre regno, imperavit. Sed mihi à latrocinio primùm exorso, socii & conjurati circiter triginta, fideles admodum, & audaces adsint. Deinde paulò pòst trecenti, alii super alios nobis accedentes: postea mille: nec multò pòst, decies mille: postremò tota armatorum summa, quinquaginta millia: equitum autem circiter quingenta millia. Ego verò suffragiis cunctorum antepositus, Imperator optimus esse videar: qui & hominibus præeam, & res administrem: ut hoc utique ipso jam major sim cæteris regibus, ut pote qui virtute electus fuerim ad imperan-

κληρονόμου ἡβούλμου, ἄλλα ποιήσωμεν εἰς τὴν βασιλείαν. ἐπεὶ τῷ Ἀδειμάντῳ θησαυρὸς, οὐδαπλήσιον τὸ τοιοῦτο. καὶ τὸ πρᾶγμα οὐχ ὅμοιον ἦν, ὥσπερ ὅτου ἤδη τις αὐτὸς δι' αὑτοῦ κτησάμενος τὴν δυναστείαν. Λυ. παππὰ ὦ Σάμιππε, οὐδὲν μικρὸν, ἀλλὰ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ τῶν ἁπάντων σύγε ἥπεσας, ἄρχειν ἀστίδος τοσαύτης, ἄρασθαι δὲ σκυτελῆς ὑπὸ τῶν πενταχισμυρίων. τοιοῦτον ἡμῖν ἡ Μαντίνεια θησαυρὸν βασιλέα, καὶ πρατηρὸν ἐπιλήψει ἀναπεφυσω. πλὴν ἀλλὰ βασίλευε, καὶ ἡγοῦ τῶν ἁρμάτων, καὶ ἱππικὸν, καὶ τὰς αἰσχρὰς τὰς ἀστιδιώδεις. ἔγωγε γὰρ οἶδα ὅτι βαδιεῖσθε τοσοῦτοι ὄντες ἐξ Ἀρκαδίας, ἢ ἐπί τινας ἀθλίους πρώτους ἀφίξεσθαι. Σαμι. ἄκου ὦ Λυκῖνε. μᾶλλον ἢ εἴ σοι φίλον, ἀκολούθει μεθ' ἡμῶν. ἱππαρχον γάρ σε τῶν πενταχιλίων ἀποφαίνω. Λυ. ἀλλὰ τῷ τιμῆς ὦ βασιλεῦ, χάριν οἶδά σοι. καὶ ὑποκύψας εἰς τὸ περσικὸν, προσκυνῶ σε προσαγαγὼν εἰς τοπίσω τὼ χεῖρε, τιμῶν τὴν τιάραν, ἀρῆν ὅσην, καὶ τὸ διάδημα. σὺ δὲ τῶν ἱππασμένων τούτων τινὰ ποίησον ἱππαρχον. ἐγὼ γάρ σοι δεινὸς ἄφιππος εἶμι, καὶ οὐδὲ ὅλως ἐπίσω ἵππου ἐν τῇ προτέρᾳ χρόνῳ. δεῖται τοίνυν μὴ βραδυπυκτὸν ἐποτρύνοντος, μηδ' ἐπεσαγαγόντος, συμπατηθῶ ἐν τῇ τύρβῃ ὑπὸ τοσούτων ὁπλῶν. ἢ καὶ δυμειδὴς ὁ ἵππος ὢν, ἐξενέγκῃ με, τὸ χαλινὸν ἐνδακὼν, ἐς μέσους τοὺς πολεμίους, ἢ δεήσῃ καθελεῖναί με πρὸς τὸ ἐφίππειον, εἰ μέλλω μηδὲν τι ἄνω, καὶ ἐξεσθαι βραχαλιᾶ. Ἀδει. ἐγώ σοι ὦ Σάμιππε, ἡνίοχομαι τὸ ἱππίον. Λυκῖνος δὲ, τὸ δεξιὸν κέρας ἐχέτω. δίκαιος δ' ἂν εἴην τυχεῖν παρὰ σοῦ τῶν μεγίστων, τοσούτοις σε μισθίμνοις δωρεσάμενος perandum exercitui, non per successionem hæreditariam accepto regno, ad quod adipiscendum alius laborarit. Nam hoc Adimanti thesauro non dissimile foret, nec ipsa res eodem modo suavis, ut quum aliquis videtur ipse per seipsum assequutus esse principatum. *Lyc.* Papæ Samippe, nihil exiguum, sed bonorum omnium caput petiisti, ut tantæ scutatorum aciei imperes, optimus ipse judicatus à quinquaginta millibus. Talem nobis regem Mantinea, & præclarum imperatorem à se nutriri non animadvertebat. Verùm age, regna, præi militibus, & equestres turmas: aciemque clypeatam adorna. Cupio enim scire quônam ex Arcadia tam multi profecturi sitis, aut contra quos miseros primùm expeditionem facturi. *Sam.* Audi Lycine: imò verò si tibi placet, nos sequere: nam te quinque millibus equitum præficiam. *Lyc.* At pro honore isto, ô rex, gratiam tibi habeo, & Persico more procumbens, adoro te, circumactis post tergum manibus, rectam istam tiaram, & diadema venerando. At tu ex robustis illis aliquem equitatui præfice. Nam à re equestri magnopere sum alienus, neque antehac omnino equum conscendi. Proinde metuo ne tubicine classicum intonante, delapsus ego in turba à tot ungulis conculcer: aut etiam ferocior equus, arrepto fræno, in medios hostes efferat me: aut denique oporteat me alligari ephippio, si super eo manere, & frænum tenere debeam. *Adim.* Ego tibi, Samippe, ducam equites: Lycinus verò dextrum cornu teneat. Meritus autem sum, qui maximos honores abs te consequar, ut qui te tam multis auri

ῳμῳ ἐπισήμῳ χρυσίῳ. Σαμι. καὶ αὐτὰς ἐρώμεθα ὦ Ἀδείμαντε τὰς ἵππους, εἰ δέξονταί σε ἄρχοντα σφῶν ἡμῖν; ὅτῳ δοκεῖ ὦ ἵππεῖς Ἀδείμαντον ἵππαρχεῖν, ἀναπινέτω τὴν χεῖρα. πάντες ὡς ὁρᾷς ὦ Ἀδείμαντε, ἐχειροθέτησαν. ἀλλὰ σὺ μὲν ἄρχε δὴ ἵππων. Λυκίνῳ δέ, ἐκτὸς τὸ δεξιόν. ὑποσὶ δὲ Τιμόλαε, ἐπὶ δ' εὐωνύμου τεπάξεσθον. ἐγὼ δέ, κατὰ μέσον, ὡς νόμος βασιλεῦσι τῶν Περσῶν, ἐπειδὰν αὐτοὶ συμπαρεδρεύειν αὐτοῖς βάλωνται πινας. πρεσβυτέρῳ δὲ ἤδη τῷ ἐπὶ Κορίνθου λόφῳ τὸ ὀρεινὸν, ἐπιδεξάμενοι τὸν βασιλείῳ Διΐ. καὶ πειθώμεθα τὰ ἐν τῇ Ἑλλάδι πάντα χειρωσώμεθα, εὐδεὶς γὰρ ἐναντιωθησόμενός ἡμῖν τὰ ὅπλα τοσούτοις ὄσιν, ἀλλ' ἀκονιεὶ κρατησόμεθα, ἐπιβάντες ἐπὶ τὰς τριήρεις, καὶ τὰς ἵππους εἰς τὰς ἱππαγωγὰς ἐμβιβάσαντες, παρασκευάσωμεν δ' ἐν Κεγχρεαῖς ἐς σῖτον ἱκανὸν, καὶ τὰ πλοῖα λάβωμεν, καὶ τἄλλα πάντα, λιμένα τὸν αἰγαῖον ἐς τὴν Ἰωνίαν. εἶτα ἐκεῖ τῇ Ἀρτέμιδι θύσαντες, καὶ τὰς πόλεις ἀπιόντες λαβόντες, ῥᾳδίως ἄρχοντες ἀπολιπόντες, διὰ χερῶν ἐπὶ Συρίας λόφῳ Καρίας, εἶτα Λυκίας, καὶ Παμφυλίας, καὶ Πισίδων, καὶ τὴν Κιλικίαν, ἄχρις ἂν ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ἀφικώμεθα. Λυ. ἐμὲ ὦ βασιλεῦ εἰ δοκεῖ, σατραπεύειν τῆς Ἑλλάδος καλέλιπε. δειλὸς γάρ εἰμι, καὶ τὸ οἴκοι πολὺ ἀπελθεῖν, οὐκ ἂν ἡδέως ὑπομείναιμι. σὺ δὲ ἔοικας ἐπὶ Ἀρμενίους, καὶ Παρθυαίους ἐλάσειν, μάχιμα φῦλα, καὶ τῷ τοξικῷ εὖ σοι χα. ὥστε ἄλλῳ τῳ δὲ τὸ δεξιὸν, ἐμὲ ἀντίπατρόν πινα ἐασον ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος, μή με ἐξαπείρῃς οἷσθα,

signati modiis donaverim. *Sam.* Ipsos equites interrogemus, *Adimante*, num recipere te velint præfectum suum. Cui placet, equites, Adimantum hunc vestrum esse præfectum, ille manum attollat. Omnes, ut vides Adimante, suffragantur tibi. Proin tu quidem equitatui præfis, Lycinus autem dextrum cornu teneat. Porrò hic Timolaus ad lævum collocabitur. Ego verò mediam aciem regam: ut solent Persarum reges, quando aliquos assidere sibi volunt. Sed jam versus Corinthum progrediamur per montanam viam, Iovem regium comprecati. Ac postquam ea quæ in Græcia sunt, omnia subegerimus (neque enim quisquam erit qui nobis resistat oppositis armis, cùm tam multi simus, sed sine pulvere vincemus) conscensis triremibus, & equis in naves impositis (apparatum autem est in Cenchreis frumentum sufficienti copia, & ei ferendo paria navigia, cæteraque omnia) trajiciamus per Ægæum in Ioniam. Exinde sacris ibi Dianæ peractis, & captis civitatibus immunitis, & præfectis ibidem facilè relictis, in Syriam pergamus per Cariam: inde per Lyciam, Pamphyliam, Pisidas, & utramque Ciciliæ oram, maritimam videlicet, & montanam, donec ad Euphratem pervenerimus. *Lyc.* Me ò rex, si placet, Græciæ satrapam relinque: sum enim formidolosus, neque domo longiùs abire libenter sustineam. Videris autem in Armenios & Parthos exercitum esse ducturus, gentes bellicosas, & sagittandi perquàm peritas. Quare alteri alicui dextrum cornu committe: me verò Antipatrum quempiam in Græcia relinque: ne quis etiam me sagitta transfigat, mi-

ἄθλιον βαλὼν ἐς τὰ γυμνὰ, ὥσε Σῦσα, ἢ Βάκτρα ἡγεμόνι σοι τῶ φάλαγγος. Σαμι. ἀποδιδράσκεις ὦ Λυκῖνε τὴν κατάλογον, δειλὸς ὤν. ὁ δὲ νόμος, ἀποτέμνεσθαι τὴν κεφαλὴν, εἴ τις λιπὼν φαίνοιτο τὴν τάξιν. ἀλλ' ἐπεὶ κατὰ τὸν Εὐφράτην ἤδη ἐσμὲν, καὶ ὁ ποταμὸς ἔζευκται, καὶ κατέβημεν ὁπόσοι διελήλυθαμεν ἀσφαλῶς ἡμῖν ἔχει, καὶ πάντα ὑπάρχει κατὰ χώραν, ὑπ' ἐμοῦ ἡγεμόνος ἔθνη ἐπεισεκεχθέντες, οἱδὶ, καὶ ἀπάσι τοῖς Φοινίκων ἡμῖν ἐπιτάττω, καὶ τοῖς Παλαιστίνοις, εἶτα δὲ τοῖς Αἰγυπτίοις ἀποστεφόμενοι, σὺ πρῶτος ὦ Λυκῖνε ἄφεσαι, τὸ δεξιὸν ἄγων. εἶτα ἐγὼ. καὶ μετ' ἐμὲ, ὑποστὰς Τιμόλαος. ἐπὶ πᾶσι δὲ, τὸ ἱππικὸν ἄγων σὺ ὦ Ἀδείμαντε. καὶ ἅμα μὲν τὰ μεσοποταμίας, οὐδεὶς ἀπαντήσει ἡμῖν πολέμιος, ἀλλ' ἐκόντες αὐτούς τε, καὶ τὰς ἀκροπόλεις ἄνδρασι σὺν χαίρουσιν. καὶ ἐπὶ βαβυλῶνα ἐλθόντες, ἀποστοδώκησθε παρελθόντες τὸ ἔσω τοῦ τείχους, καὶ ἕξομεν τὴν πόλιν. ὁ βασιλεὺς δὲ ὡς Κτησιφῶντα ἀφίξεσθαι, ἥκειν τὴν ἴφοδον. εἶτα εἰς Σελεύκειαν παρελθὼν, διδασκάζειν, ἱππέας τε ὅτι πλείστους μεταπεμπόμενον, καὶ τοξότας, καὶ σφενδονήτας, ἀπαγγέλλουσι δ' ὧν οἱ σκοποὶ ἀμφὶ τὰς ἐκβολὰς ἤδη μυριάδας ξὺν μαχίμοις συνειλέχθαι, καὶ τούτων εἴκοσιν ἱπποτοξότας, κρύπτειν ὕπο. ὁ Ἀρμένιος παρεῖναι, ὅτι οἱ κατὰ Καστίαν ξυλλεγέντες, ὅτι οἱ μὲν Βάκτριαν, ἀλλ' οὐ τὸ πλησίον, καὶ ὀλιγοστὸν τὸ ἀρχῆς. ὅτι μυριάδας τοσαύτας μυριάδας κατὰ ταξεῶν κρίνοις ἂν ἤδη σκοπῶν ἡμᾶς ὁ, τι χρὴ ποιεῖν. Ἀδα. ἀλλ' ἐγὼ μὲν φημὶ δεῖν ὑμᾶς τὸ πεζὸν, ἀπιέναι τὴν ἐπὶ Κτησιφῶντα. ἡμᾶς δὲ τὸ ἱππικὸν, αὐτοῦ μένειν, τὴν Βαβυλῶνα

miserum in parte nuda feriens, circum Susa, vel Bactra phalangi præfectum. *Sam.* Aufugis Lycine cohortem, meticulosus cùm sis: atqui lex jubet ei caput amputari, qui ordinis desertor visus fuerit. Sed quoniam secundum Euphratem jam sumus, & fluvius ipse ponte junctus est: & quæcunque à tergo reliquimus tutò nobis habent, omniaque præfecti occupant, quos unicuique genti superinduxi: atque hi etiam abeunt, nobis interim Phœniciam, Palæstinam, deinde & Ægyptum adjuncturi tu primus, Lycine, transi dextrum cornu ducens: ego deinde, & post me hic Timolaus. Postremò tu equitatum duc Adimante. Ac per Mesopotamiam nullus hostis nobis occurrit: sed ultrò se ipsos, & arces, homines dediderunt. Et quum Babylonem venissemus, præter expectationem intra muros ingressi sumus, ac urbem ipsam tenemus. Rex autem ad Ctesiphontem commorans, adventum nostrum accepit. Proinde Seleuciam profectus, exercitum comparat, equites quamplurimos, sagittarios, & funditores accersens. Renuntiant itaque speculatores, circiter centum myriadas hominum ad pugnam aptorum esse congregatas, & ex his viginti, qui ex equis jaculantur. Necdum tamen Armenius adest, neque Caspii muris accolæ, neque Bactriani: sed vicini tantùm, & qui in regni suburbiis habitant: adeò facilè tot myriadas conscripsit. Tempus igitur est ut videamus quid facto sit opus. *Adim.* At ego quidem censeo oportere vos, pedestrem videlicet exercitum, proficisci ad Ctesiphontem: nos autem equestres turmas, manere hìc, & Babylonem asservare. *Sam.*

ἀφυλάξοντας. Σαμι. ἀποδειλιᾷς δὲ σὺ ὦ Ἀδείμαντε, πλησίον ὄντι κινδύνῳ γιγνόμενον. σοὶ δέ πῃ δοκεῖ ὦ Τιμόλαε; Τιμ. ἁπάσῃ τῇ στρατιᾷ βαδίζειν ἐπὶ τοὺς πολεμίους, μὴ δὲ περιμένειν ἕως ἂν ἄμεινον παρασκευάσωνται, πανταχόθεν αὐτοῖς συμμάχων προσγενομένων. ἀλλ' ἕως ἔτι καθ' ὁδὸν εἰσὶν οἱ πολέμιοι, ἐπιχειρῶμεν αὐτοῖς. Σαμι. εὖ λέγεις. σὺ δέ πῃ ὦ Λυκῖνε δοκιμάζεις; Λυ. ἐγὼ σοὶ φράσω. ἐπειδὴ κεκμηκαμεν σπουδῇ ὀδόντες, ὁπόθ' ἡμᾶς ἐξήειμεν ἔωθεν ἐς τὸν Πειραιᾶ, καὶ νῦν δὴ τεσσαράκοντά που σταδίους προσεληλακαμεν, καὶ ὁ ἥλιος πολὺς, καὶ μεσημβρίαν δὴ μάλιστα, σύνιδε που ἐπὶ τὰς ἐλαίας [1] ἐπὶ τὸ ἀναγεγραμμένης στήλης καθίσωμεν, ἀναπαυσόμενοι. ἔπειτα ἔτως ἀναστάντες, πορεύεσθαι, καὶ ἀνύειν τὸ λοιπὸν ἐς τὸ ἄστυ. Σαμι. ἔπου γὰρ Ἀθήνησιν ὦ μακάριε ἐνίκα δοκεῖς, ὃς ἀμφὶ Βαβυλῶνα σὺν τῷ πεδίῳ πρὸ τῶν τειχῶν σὺν τοσούτοις στρατιώταις κάθησαι πρὸς τοὺς πολεμίους ἀφισκεπόμενος; Λυ. σύμπεμψας. ἐγὼ δέ γε φαίην ὦν, [2] καὶ σὺ παρὰ τὸ φαυλότατον τῶν γνώμων. Σαμι. προσιτέον δὴ, εἴ σοι δοκεῖ· ὅπως ἄνδρες ἀγαθοὶ σὺν τοῖς κινδύνοις ἔσεσθε, μὴ δὲ προδῶσιν τὸ πάτριον φρόνημα. ἤδη γάρ πως οἱ πολέμιοι ἐπιλαμβάνουσιν. ὥστε τὸ μὲ σύνθημα, ἔστω ἐνυάλιος. ὑμεῖς δέ, ἐπειδὰν σημήνῃ ὁ σαλπιστὴς, ἀλαλάξαντες, καὶ τὰ δόρατα κρούσαντες πρὸς τὰς ἀσπίδας, ἐπέλασθε συμμίξαι τοῖς ἐναντίοις, καὶ ἐντὸς γενόμενοι τῶν τοξευμάτων, ὡς μὴ δὲ πληγὰς λαμβάνωμεν, ἀκροβολίζεσθε. *Sam.* Etiam tu formidas *Adimante*, quum ad periculum *propiùs* est ventum. Sed quid tibi videtur Timolaë? *Tim.* Omnibus cum copiis obviam hosti esse eundum, neque expectandum dum illi sese meliùs pararint, auxiliis undique ipsis accedentibus. Sed dum adhuc in via sunt hostes, adoriamur ipsos. *Sam.* Rectè dicis. Tu verò Lycine quid censes? *Lyc.* Equidem tibi dicam. Posteaquam defessi sumus itinere continuo, ex quo mane in Piræum descendimus, & jam nunc triginta ferè stadia processimus, & solis ardor magnus (nam circa meridiem maximè jam est) hîc alicubi ad oleas, super columnam istam inscriptionibus insignitam residentibus, esse quiescendum: deinde hinc surgentibus, eundum, & reliquum viæ ad urbem absolvendum. *Sam.* Etiam-ne Athenis, ô beate, esse putas, qui circa Babylonem in campo ante muros sedes inter tot milites de bello deliberans? *Lycin.* Submonuisti: ego verò sapere me putabam: & tu, eo quòd sententiam proferres. *Sam.* Accedemus igitur, si tibi videtur: & facite ut sitis viri fortes in periculis, neque patrios spiritus prodatis. Iam enim & hostes pugnam capessunt: quare Enyalius esto tessera. Vos autem postquam tubicen classicum cecinerit, exultantes, & clypeos hastis pulsantes, properate cum adversariis manus conserere: atque intra teli jactum consistite, ut ne plagas accipiamus, dum illis velitari

1 Ἐπὶ τῆς ἀναγεγραμμένης στήλης] Legendum videtur, ὑπὸ τὴν ἀναγεγραμμένην στήλην. Sic ὑπὸ γῆν· ὑπὸ μάλης. & similia. *Menagius.*

2 Καὶ σὺ παρὰ τὸ φαυλότατον τῶν γνώμων] Non sine menda. *Marcil.*

ζειας αὐτοῖς διδόντες. καὶ ἐπειδὴ ἐς χεῖρας ἤδη συνειληλύθαμεν, τὸ μὲν δεξιὸν μέρος, καὶ ὁ Τιμόλαος, ἐτρέψαντο τοὺς κατ' αὐτούς, Μήδους ὄντας. τὸ δ' ἡμέτερον, ἰσόπαλον ἦτι. Πέρσαι γάρ εἰσι, καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτοῖς. ἡ δ' ἵππος ἅπασα τῶν βαρβάρων, ἐπὶ τὸ δεξιὸν ἡμῶν ἐλαύνουσιν. ὅπερ ὦ Λυκῖνε, αὐτός τε ἄνηρ ἀγαθὸς γίγνει, καὶ τοῖς μετ' σαυτοῦ παραγκελεύου θαρρεῖν τῷ ἐπίλασιν. Λυ. ὦ τῆς τύχης. ἐπ' ἐμὲ γὰρ οἱ ἱππεῖς ἅπαντες, καὶ μάλιστα ἐπιτήδειος αὐτοῖς ἔδοξα ἐπελαύνειν. καί μοι δοκῶ, ἢν βιάζωνται, αὐτομολήσειν, προσφραμὼν ἐς τὸν παλαίστραν, ἔνθα πολεμοῦντας ὑμᾶς καταλιπών. Σαμι. μηδαμῶς. κρατεῖς γὰρ αὐτῶν ἤδη σὺ τὸ μέρος. ἐγὼ δ' ὡς ὁρᾷς, καὶ μονομαχήσω ὡδὶ τὸν βασιλέα. προσκαλεῖται γάρ με. καὶ ἀναδήσασθαι πάντως αἰσχρόν. Λυ. νὴ Δία ἀλλὰ τετρῶσθαι αὐτίκα μάλα ὡδὶ αὐτόν. βασιλικὸν γὰρ τὸ τρωθῆναι ὑπὸ τῆς χειρὸς μαχόμενον. Σαμι. εὖ λέγεις ἐπιπόλαιον μὲν μοι τὸ τραῦμα, καὶ σὺν εἰς τὰ φανερὰ δ' σώματος, ὡς μὴ δι' ὅλων ὑπερον ἄμφοιν γίνεται. πλὴν ἀλλὰ ὁρᾷς ὅπως ἐπελάσεις, μιᾷ πληγῇ αὐτόν τε, καὶ τὸν ἵππον διέπειρον τῷ λόγχῃ ἀφείς; εἶτα τὸν κεφαλὴν ἀποτεμὼν, καὶ ἀφελὼν τὸ διάδημα, βασιλεὺς ἤδη γίγνου, προσκυνούμενος ὑφ' ἁπάντων, [1] οἱ βάρβαροι προσκυνεῖτωσαν ἡμῖν, καὶ τὴν Ἑλλήνων νόμων ἄρξω, εἰς φρατρὰς ὀνομαζόμενος. ἐπὶ τούτοις ἄρα σὺ συνοῖσθα ὅσας μὲ πόλεις ἐπαινούμενος ἐμαυτὸν οἰκιῶ, ὅσας δ' ἂν καθαιρήσω ἰὼν καὶ κρατῶν, αἳ ἂν ὑβρίσωσί τι ἐς

tari concedimus. Et postquam ad manus ventum jam est, sinistrum cornu, & Timolaus, Medos cum quibus congressi sunt, in fugam verterunt. Ego verò æquo adhuc Marte pugno: Persæ enim sunt, interque eos ipse rex. Vniversus autem barbarorum equitatus, in dextrum cornu nostrum fertur. Quare, ô Lycine, & ipse sis vir fortis, & eos qui tecum sunt, hortare ut impressionem fortiter excipiant. *Lyc.* O fortunam! adversum enim me equites cuncti, soluſque visus sum idoneus, qui contrà ferar. Ac mihi videor, si vim adhibeant, transfugiturus esse, in palæstram hinc currens, vos etiamnum belligerantes relinquens. *Sam.* Nequaquam: tu enim ipsos ex parte jam vincis. Ego verò, ut vides, etiam singulari prælio cum rege congrediar. Provocat enim me, & pugnam detrectare, omnino turpe fuerit. *Lyc.* Per Iovem ab eo confestim vulneraberis: nam regium est de regno dimicantem vulnerari. *Sam.* Rectè dicis. At hoc vulnus summam tantùm cutem mihi perstringat, nec in aperta corporis parte, ne postea deformis obducatur cicatrix. Cæterùm vides quo pacto incurſando una plaga, & ipsum, & equum emissa hasta transadegerim? Deinde amputato capite, & ablato diademate, rex jam factus sum, qui ab omnibus adoror. Barbari me adorent: ego juxtà Græcorum legem imperabo, atque imperator unus nominabor. Præterea cogitate quàm multas civitates mihi cognomines condam, quamque multas per vim captas destruam, siquæ aliquam contumeliam

1 Οἱ βάρβαροι προσκυνείτωσαν ἡμῖν, καὶ τ.] Οἱ βάρβαροι προσκυνείτωσαν, ὑμῖν καὶ τ. Marcil.

2 Ἑλ-

τὴν ἀρχήν. ἀπάντων δὲ μάλιστα Κυδίαν τὸν πλούσιον μεταπλάσομαι, ὃς ὄμορός μοι ἤδη ὢν ἠλαυνέ με, ἐξέωσε δ' ἀγρῶν, ἐπιβαίνων κατ' ὀλίγον ἐς τὸ ἔσω τοῦ ὅρου. Λυ. πέπαυσο ἤδη ὦ Σάμιππε. κρείττων γάρ σε ἤδη μὲν νενίκηκέ τις ταλικαύτην μάχην, οὐ Βαβυλῶνι δὲ ἀγωνίζεσθαι τὰ ἐπινίκια. ἐκπέπληκται δὲ σοι ἡ ἀρχή. Τιμόλαον δὲ ἂν τῷ μέρει εὔχεσθαι ὅτου ἂν ἐθέλῃ. Σα. τί δ' ἂν ὦ Λυκῖνε, οἷα σοι ἠτήσατο δοκῶ; Λυ. δεσπότην ὦ φιλτάτην ἐπιτρέψαι βασιλέων ἐπιπονώτερα, καὶ βιαιότερα τοῦ Ἀδειμάντου. παρ' ὃν οὐκ εἶνος μὲν ἐτρύφα, δυπλακοῦντα χρύσεα σκεύη μεθύουσα παστείνων τοῖς συμπότοις. σὺ δὲ, καὶ ἐπτρώσκου μονομαχῶν, καὶ ἐδεδίεις, καὶ ἐφρόντιζες νύκτωρ, καὶ μεθ' ἡμέραν. ἐμοὶ γάρ σοι τὰ δεινὰ τοῦ πολεμίου φοβερώτερα ἦν, ἀλλὰ καὶ ἐπιβουλαὶ μυρίαι, καὶ φθόνος δεινὸς τῶν σωόντων, καὶ μῖσος, καὶ κολακεία. φίλοις δὲ ἀδεῖς ἀληθῶς, ἀλλὰ πρὸς τὸ δέος ἅπαντες, ἢ πρὸς τὴν ἐλπίδα εὖνοι δοκοῦντες εἶναι. ἐπίλαυστις μόνη, οὐδὲ ὄναρ τοῦ ἡδέως, ἀλλὰ δεξὰ μόνον, καὶ πορφυρᾶς, χρυσῷ ποικίλη, καὶ πτυσία λάσιος πρὸ τοῦ μετώπου, καὶ δορυφόροι περίοντες. τὰ δ' ἄλλα, κάματος ἀφόρητος, καὶ ἀηδία πολλή. καὶ ἡ χρηματίζειν τοῖς παρὰ τοῦ πολεμίου ἥκουσι δεῖ, ἢ δικάζειν, ἢ καθαπέμπειν τοῖς ὑπηκόοις ἐπιστάλματα. καὶ ἤτοι ἀφίεταί τι ἔθνος, ἢ ἐπιλαυθάνοί τινες τοῦ ἔξω τῆς ἀρχῆς. δεδιέναι δὲ δεῖ πάντα, καὶ ὑφορᾶσθαι, καὶ ὅλως, ὑπὸ πάντων μᾶλλον, ἢ ὑπὸ σεαυτοῦ δαιμονίζεσθαι. καὶ γὰρ καὶ τόδε, πῶς ἂ πατεινόν, ὅτι καὶ νοσεῖς τὰ ὄμοια τοῖς ἰδιώταις, καὶ ὁ πυρετὸς ἂ βασιλέα ὅτι, οὐδὲ ὁ ῥαιν[illegible] δεδιε τὰς liam regno meo intulerint. *At* omnium maximè Cydiam *istum* divitem ulciscar, qui cùm *mihi* jam vicinus esset, agro me expulit, intus fines paulatim ingrediens. *Lyc.* Desine tandem Samippe. Tempus enim est ut tanta pugna potitus, victoriæ convivium Babylone celebres (sex enim stadiorum opinor est tibi imperium) & ut vicissim optet Timolaus quicquid voluerit. *Sam.* Quid igitur Lycine? qualia tibi videor postulasse? *Lyc.* Longè, ô præclarissime regum, laboriosiora, & violentiora, quam quæ Adimantus, quatenus ille in deliciis versabatur, & aurea pocula duorum talentorum pondo compotoribus porrigebat. Tu verò in singulari certamine vulnerabaris, & metuebas, & curis noctu, & interdiu distinebaris. Non solùm enim ea quæ ab hostibus fierent, formidanda tibi erant, sed & insidiæ innumerabiles, & familiarium invidia, odium, & assentatio. Amicus autem nullus verus, sed ad metum omnes, vel ad spem benevolentiam simulantes. Fruitio voluptatum, ne per somnium quidem: sed gloria solùm, & purpura auro variegata, & candida fascia circum frontem, & satellites præeuntes. Cæterùm labor intolerabilis & acerbitas multa. Et vel iis qui ab hostibus veniunt respondendum, vel jus dicendum, vel mittenda ad subditos edicta. Et vel gens aliqua defecit, vel ab iis qui degunt extra imperium, fiunt incursiones. Quare omnia timenda, & habenda suspecta. Denique ab omnibus potiùs quam à te ipso beatus prædicaris. Nam hoc quoque annon humile & abjectum, quòd eodem modo cum privatis. ægrotas, & febris in nullo discrimine te regem habet, neque mors tuos satellites me-

δρυφόρους. ἀλλ' ἐπισὰς ὁ πόθεν αὐτῷ δοκῇ, ἄγε οἰμώζοντα, σὸν αὐδέμονι τὸ λῷδημα; σὺ δ' ὅπως ὑψηλὸς κἀλαπτσὼν, ἀνάσσασες ἐκ βασιλείου θρόνου τῷ αὐτῷ ὁδὸν ἅπερ, τοῖς πολλοῖς ἰσόνομον, ἐλαυνόμενον ἐν τῇ ἀχλῇ τῶν νεκρῶν, χῶμα ὑψηλὸν ὑπὲρ γῆς, καὶ φίλον μακρὸν, ἢ πυραμίδα εὔγραμμον, τὰς χωνίας ἀπολιπὼν, ὑπηρέτημα ἐς ἀνεπαίσθητα φιλομήματα. εἰκόνες δ' ὀλεῖναι, κἀγὼ νέας, ἃς ἀνίστασιν αἱ πόλεις γεραπόυσαι, καὶ τὸ μέγα ὄνομα, πάντα κατ' ὀλίγον ἀπορρεῖ, καὶ ἄπιστον ἀμελούμενον. ὧν δ' ἐς ὅπ μάλιστα ἐπὶ πλεῖστον ἀνθρώπου αὐτῶν χρονίσῃ; ὁρᾷς, οἷα μὲν ζῶν ἔπι ἔξεις προῖγματα, δεδιὼς, καὶ φροντίζων, καὶ κάμνων, οἷα δ' ἐς μὴ τῶν ἀπαλλαγῶν ἔσῃ; ἀλλ' ἤδη σὸν αὐτοῖν ὦ Τιμόλαε, καὶ ὅπως ὑπερβάλῃ τούτους, ὥσπερ εἰκὸς ἄνδρα συνιόντ, καὶ πεφάσμασι χρῆσθαι εἰδότα. Τιμ. σκόπει γοῦν ὦ Λυκίνε, εἴ τι ἐπιλήψιμον εὔξομαι, καὶ ὃ, τι ἂν αἰσχύνῃ τις δυνηθείη. χρυσὸν μὲν, καὶ θησαυρὸς, καὶ μεδίμνους νομίσματος, ἢ βασιλείας, καὶ πολέμους, ἐς δείματα ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς, ἃ εἰκότως διέβαλες, σὸν αἰτήσομαι. ἀσέβεια γὰρ ταῦτά γε, καὶ πολλὰς τὰς ἐπιβουλὰς ἔχοντα, ἐς πλέον ἢ δίον τὸ ἀνίαρον ἐν αὐτοῖς ἰδεῖν. ἐγὼ δ', βέλομαι τὲ ἐμοὶ ὑπηρέτας τοιούτους τῶν δύναμιν, ἵνα μὲ, ὥστε ἀεὶ ἐῤῥῶσθαι, ἐς ὑγιαίνειν τὸ σῶμα, ἐς ἄτρωτον εἶναι, ἐς ἀπαθῆ. ἕτερον δ', ὡς μὴ ὀρῷσθαι τὲ ἀφιέμενον, οἷον ἦν ὁ τῆς Γύγου. τὸ δὲ πιὰ, ὡς ἰσχύειν ὑπὲρ ἄνδρας μυρίους, καὶ ὅ, τι ἂν ἄχθος ἅμα μυρίοι κινῆσαι μόλις δύναιντο, metuit, sed superveniens quando visum fuerit, te plorantem ducit, non verita diadema? Tu verò ille tam sublimis delapsus, & abreptus à solio regio, eandem viam cum vulgo abis, eodemque honore in mortuorum gregem ageris: tumulum excelsum supra terram, & longam columnam, aut pyramidem depictis angulis insignem relinquens, intempestiva, & insensibilia ornamenta. Imagines autem illæ, & templa quæ colentes civitates erigunt, magnumque hoc nomen, omnia paulatim defluunt, neglectaque abeunt. Quòd si etiam quàm diutissimè perdurarint, quis quæso fuerit amplius eorum fructus, cum sensu careas? Vides, qualia dum vives negotia habiturus sis, metuendo, cogitando, laborando: qualia & post mortem futura sint? Sed jam tuum est optare, Timolaë: ac ut superes istos vide, ut virum prudentem, rerumque peritum decet. *Tim.* Considera igitur Lycine, numquid reprehensione dignum optabo, & quod arguere quispiam possit. Nam aurum, & thesauros, & nummorum modios, aut regna, & bella, & terrores pro imperio, quæ tu meritò reprehendisti, non postulabo. Caduca enim hæc multisque infidiis referta: & plus molestiæ habent, quàm dulcedinis. Sed velim ut Mercurius obviam mihi veniens, annulos det qui vim hujusmodi habeant: unum quidem, ut rectè semper valeam, & corpore sanus sim, insauciabilis, & affectionis expers: alterum autem, ut conspici non possit qui eum obduxerit: qualis fuit ille Gygis: tertium verò, ut robore superem virorum decem millia: & quod onus hominum simul decem millia vix movere possent, id

τοῦτό μοι ῥᾳδίως μόνον ἀναβήσεσθαι. ἔπι δὲ πίπτᾳ, πολὺ ἀπὸ τῆς γῆς ἀρθήσομαι. καὶ πῶς τοῦτό μοι εἶναι δακτύλιόν τινα, καὶ μόνῳ ἐς ὕπνον καθαπτόν, ὁπόσους ἂν ἐθέλω. καὶ ἅπασιν θύραν εὐσταλῆ μοι ἀνοίγεσθαι, χαλωμένῃ δὲ κλεῖθρα, καὶ δὲ μοχλοῦ ἀφαιρουμένου. ταῦτα ἀμφότερα, εἷς δακτύλιος δυνήσεται. τὸ δὲ μέγιστον, ἄλλος τις ἔσται ἐπὶ πᾶσιν ὁ ἥδιστος, ὡς ἐραστὸν εἶναί με, ἀναπεπλεγμένον παισὶ τοῖς ὡραίοις, καὶ γυναιξί, καὶ δήμοις ὅλοις, καὶ μηδένα εἶναι ἀνέραστον, καὶ ὅτου μὴ προλεπόμενος ἐγώ, καὶ ἀνὰ τρόμον. ὥστε πολλὰς γυναῖκας ἂν φερούσας τὸ ἔρωτος, καὶ ἀναρτᾶν ἑαυτάς, καὶ τὰ μεταξάκια ἐπιμεμηνέναι μοι, καὶ σύνδειπνα εἶναι δοκεῖν, εἴ που καὶ μόνον ἀποστλέψαιμι αὐτῶν. εἰ δὲ ὑπερορῷμι, κἀκεῖναι ὑπὸ λύπης ἀπολοῦνται. καὶ ὅλως, ὑπὲρ τὸν Ὑάκινθον, ἢ Ὕλαν, ἢ Φάωνα τὸν Χῖον εἶναί με, καὶ ταῦτα πάντα ἔχειν, μὴ ὀλιγοχρόνιον ὄντα, μηδὲ ὃν κἀγὼ μέτειμι ζῶντα τὸν ἀνθρώπινον βιοτῆς, ἀλλ' ἔτη χίλια νέον ἐκ νέου γιγνόμενον διαθεῖναι, ἀμφὶ τὰ ἑπτακαιδέκατα ἔτη αὖθις ἀποδυόμενον τὸ γῆρας, ὥσπερ οἱ ὄφεις. ὑδὲν γὰρ δεήσει με, ταῦτα ἔχοντα. πάντα γὰρ ἐμὰ ἔσται ἂν τὰ τῶν ἄλλων, ἐς ὅσον ἀνοίγειν τε τὰς θύρας ἐδυνάμην, καὶ κοιμίζειν τοὺς φύλακας, καὶ ἀθεάτῳ εἶναι ἐσιόντι. εἰ δέ που τὸν Ὑπερβορείοις θέαμα παρέδεξον, ἢ κτῆμα πάμπολυ, ἢ ὅστε ἐμφανεῖν ἢ πιεῖν ἡδέα ἢ μεταξυλάμβανος ἀλλ' αὐτὸς ἐπαιττόμενος, ἀπέλαυσον ἅπαντων ἐς κόρον. καὶ ἐπὶ χρὼν, ὑπέπτερον θηρίον, ἢ Φοίνικα, ὄρνεον ὃν Ἰνδοῖς ἀθέατον τοῖς ἄλλοις, ἐγὼ δὲ τοῦτο ἑώρων ἄν. καὶ τὰς πηγὰς τὰς Νείλου, μόνῳ ἂν ἐπισταμένῳ, καὶ ὅσον τὸ

id ego facilè solus in humeros attollam, præterea procul à terra subvectus volem. Ad hoc quoque annulum habeam, quo in somnum attraham, quos voluero: & mihi accedenti pateat omnis janua, laxata sera, & dimoto vecte, quæ ambo possit unus annulus. Et quod maximum est, alius sit supra omnes suavissimus, qui me reddat amabilem, obductus pueris formosis, mulieribus, totisque populis: neque quemquam amoris expertem esse sinat, & cui non sim desiderabilissimus, atque in ore: ita ut multæ mulieres amoris impatientia sese suspendant: meique desiderio adolescentuli insaniant, seque fœlices putent, si tantum aspexero quempiam ipsorum: si verò despexero, etiam illi mœrore pereant. Denique Hyacintho, vel Hylæ, vel Phaone Chio sim pulchrior: atque hæc omnia habeam, non brevi moriturus, nec ad humanæ vitæ mensuram victurus: sed per mille annos juvenis ex juvene renascens, ævum exacturus, circa decimum septimum quemque annum, senectutem more serpentum semper exuendo. Nihil enim mihi deerit, quum hæc habebo: siquidem aliena omnia essent mea, quatenus possem & fores aperire, & custodes sopire, & ingressus ipse invisibilis esse. Quod si apud Indos, aut Hyperboreos spectaculum aliquod mirum foret, aut res aliqua pretiosa, aut quicquid esu vel potu jucundum, advehi non curans, sed eò ipse advolans, omnibus ad satietatem usque fruerer. Et quia gryps alata fera, aut phœnix, avis apud Indos à cæteris videri nequit: ego eam viderem. Nili quoque fontes solus scirem, & terræ quicquid

est

γῆς ἀοίκητον, καὶ εἴ πως Ἀντίποδες ἡμῖν οἰκοῦσι, τὸ τοῦτον τῆς γῆς ἡμίσφαιρον ἔχοντες. ἔτι δὲ τὴν ἀστέρων φύσιν, καὶ σελήνης, καὶ αὐτοῦ ἡλίου, ῥᾳδίως ἂν ἔγωγε, ἀπορρήξας ἂν τὸ πυρί. καὶ τὸ πάντων ἥδιστον, αὐθημερὸν ἀστραπὴν εἰς Βαβυλῶνα πρὸς σὲ νικήσειν Ὀλύμπια. καὶ χρησάμενός, εἰ τύχοιμι ἐν Συρίᾳ, δειπνῆσαι ἐν Ἰταλίᾳ. εἰ δέ τις ἐχθρὸς εἴη, ἀκουσάσθαι τὸν ἄφωνος, πέτρον ἐμβαλόντα τῇ κεφαλῇ, ὡς ἐκπεπτερύφθαι τὸ κρανίον. τὰς τε αὖ φίλας, εὖ ποιεῖν, ἐπιχέαντα κοιμωμένοις αὐτοῖς τὸ χρυσίον. καὶ μὴν εἴ τις ὑπερθύμης εἴη, ἢ τύραννος πλούσιος ὑπερῆφις, ἀφαμμένον αὐτὸν ὅσον ἐπὶ σταδίους εἴκοσιν, ἀφῆκα φέρεσθαι τοῖς κτήμασιν. τοῖς παιδικοῖς δ' ὁμιλεῖν ἀκωλύτως ἂν ἐξῆν, εἰσιόντα ἀθέατον, κοιμίσαντα ἅπαντας, ἄνδρα ἐκείνου μόνον. οἷον δὴ κἀκεῖνο λέγω, τὰς πολεμίους ἐπισκοπεῖν ἔχω βέλτιστα ὑποφαινόμενον. καὶ εἰ δέξειέ μοι, πρόδηλον ἂν τοῖς ἐπημένοις, καὶ ἐπίσης τοὺς κρατοῦντας, νικᾶν παρεῖχον τοῖς φεύγουσιν, ἀναστρέψασιν ἀπὸ τῆς τροπῆς. καὶ τὸ ὅλον, παιδιὰν ἐπαίζων ἂν τὸν τῶν ἀνθρώπων βίον, ὃ πάντα ἐμοὶ ἦν, ὃ θεὸς ἐδόκει τοῖς ἄλλοις. τοῦτο ἡ ἄκρα εὐδαιμονία ἐστὶ, μήτε ἀπολέσθαι, μήτε ἐπιβλαβῆναι δυναμένῳ. καὶ μάλιστα μετ' ὑγιείας ἐν μακρᾷ τῇ βίᾳ. τί ἂν αἰτιάσαιο ὦ Λυκῖνε τὴν σύριγξ; Λυ. οὐδὲν ὦ Τιμόλαε. οὐδὲ γὰρ ἀσφαλὲς ἐναντιοῦσθαι ἀνδρὶ πτηνῷ, ὃ ὑπὲρ μυελὸς τῶν ὀρνίθων. πλὴν ἀλλὰ σκέπτου ἐρώσομαί σε, εἴ τινα ἄλλον εἶδες ἐν τοσούτοις ἔθνεσιν, ὅσα ὑπερέπτης, γέροντα ἤδη ἄνδρα, ὥστε δυσκινήτως τὴν

est inhabitabile: & siqui Antipodes ex adverso habitant, australem terræ partem dimidiam tenentes. Præterea stellarum, lunæ, ipsiusque solis naturam facilè nossem, ut qui ab igne lædi non possem. Et quod omnium suavissimum fuerit, eodem die Babylonem delatus annuntiare possem, quis Olympia vicisset: & si fortè in Syria pransus essem, cœnare in Italia: & siquis mihi foret inimicus, istum èx occulto ulcisci, injecto in caput saxo, ita ut ipsi calvaria comminueretur: amicis contrà benefacere, aurum dormientibus ipsis effundendo. Quin siquis superbus foret, aut tyrannus, dives contumeliosus, sublatum ipsum ad stadia viginti, per præcipitia supernè dejicerem. Cum pusionibus autem, nemine prohibente conversari mihi liceret, cùm videri non possem ingressus, omnesque solis illis exceptis sopirem. Quale verò etiam illud foret, quòd belligerantes tutò spectare possem, extra teli jactum in altum sublatus? Et si videretur, adjungendo me victis, & sopiendo victores, fugientibus ex fuga reversis victoriam præberem. In summa, ludum quendam facerem vitam humanam, omniaque mea forent, Deusque cæteris viderer. Atque hæc summa fœlicitas est, quæ neque perire, neque insidiis peti potest: & maximè cum sanitate per longam ætatem. Quid igitur est, Lycine, quod in hoc voto culpare queas? *Lyc.* Nihil Timolaë: neque enim tutum fuerit adversari alato viro, & qui robore decem hominum millia superat. Verumtamen illud interrogabo te, ecquem alium videris inter tot gentes, quas volando oberrasti, virum jam senem mente à statu suo ita dimota, qui exiguo

γνώμων, ἐπὶ δακτυλίκ μικρῷ ὀχούμενον, ὅση ὅλα κινεῖν ἄκρῳ τῷ δακτύλῳ δυναμένου, ἐπίρρατον πᾶσι, καὶ παῦσι, φιλάκροθν ὄντα, καὶ τῶν ῥίνα σιμόν. ἀτὰρ εἰπέ μοι ἓν τόδε. τί δὴ ποτε οὐχ εἷς δακτύλιος ἅπαντα ταῦτα δυνατή σοι, ἀλλὰ πολύτιμος ἐσκευασμένος βαθεῖ, τῷ δριστερῷ προσκείμενος καὶ δακτύλιοι ἕνα. μᾶλλον δ' ἂν πολὺς ὁ ἀριθμὸς, καὶ δεήσει καὶ τῶν δεξιὰν συνεπιλαβεῖν. καίτοι εἷς γε ἀναγκαιότατος ἀπόντος σοῦ, ὃς κατεσχεδασμένον σε, καὶ πανταχοῦ κωλύοντα, τῶν πολλῶν ταύτων κατέχειν ἀπαλλάττοι. ἢ τοῦτο μὲν καὶ ὁ ἐλλέβορος ἱκανὸς ποιῆσαι, ζωφορεῖν ποιεῖς. Τι. ἀλλὰ πάντως ὦ Λυκῖνε, καὶ αὐτὸς εὔξῃ τί ἤδη ποτὲ, ὡς ἂν μαθοῦμεν οἷα αἰτήσεις ἀπεπίλαπτος, καὶ ἀνέγκλητος, ὁ συνεορτασάντων τὰς ἄλλας. Λυ. ἀλλ' ἔστιν μὲν οὐκ ἐγώ. ἤκομεν γὰρ ἤδη ἐπὶ τὸ Δίπυλον. καὶ ὁ βέλτιστος ἡμῖν Σάμιππος, ἀμφὶ Βαβυλῶνα μονομαχῶν. καὶ σὺ ὦ Τιμόλαε, ἀριστᾷς μὲν ἐν Συρίᾳ, δειπνᾷς δ' ἐν Ἰταλίᾳ, καὶ τίς ἐμοὶ ἐπιτέλλεσι σταδίους κατὰ χρήσασθε, καλῶς ποιοῦντες, ἄλλως τε, ὅπου ἂν δεξαμένου πολυτελῶς ἐπ' ὀλίγον, ὑπολειμμένου πολλὰ πολλῶν ἀναλῶναι, μετ' ὀλίγον φιλοῦ τοῦ μακροῦ ἐσθίων, οἷα ὑμεῖς πάσεσθε μετ' ὀλίγον, ἐπειδὰν ἡ εὐδαιμονία ὑμῖν, καὶ ὁ πλοῦς πολλῶν; οἴχηται ἀπὸ τῶν θησαυρῶν τε, καὶ διαδημάτων, ὥσπερ ἐξ ὕπνου ἀνεῤῥιφότες ἀναστάντες, ἀνόμοια τὰ ἐπὶ τῆς οὐσίας οὐρήσητε, ὥσπερ οἱ τὰς βακτηρίας ὑπολαμβάνοντες πρὸς ὧδαι ἐξελθόντες ἀπὸ τῶν θεάτρων, λιμώττοντες οἱ πολλοί. καὶ τοῦτο, σχεδὸν ὀλίγοι Ἀγαμέμνονες ὄντες, ἢ Κρέοντες. λυπήσεσθε δ' ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ

annulo vectus, totos montes digito movere potuerit, amabilem omnibus, idque cùm calvus esset, simoque naso. At vero etiam hoc respondè mihi: cur tandem unus annulus omnia ista tibi præstare non possit: sed tam multis revinctus incedes, sinistra per singulos digitos gravata. Imò verò excedit numerus, & necesse erit etiam dextram oneri ferendo succedere. Atqui unus, isque maximè necessarius deest, qui obductus, te à stultitia cohibeat, multo hoc fastu detersò: alioqui helleborus meracior hausta, hoc efficere potest. *Tim.* At omnino Lycine, tu quoque jam tandem aliquid optabis, quo discamus qualia sis postulaturus, quæ videlicet reprehendi & culpari nequeant tu qui alios refellis. *Lyc.* At ego voto non opus habeo. Iam enim Dipylum pervenimus: & optimus hic Samippus, dum circa Babylonem singulari prælio dimicat: & tu Timolaë, dum in Syria quidem prandes, in Italia autem cœnas, etiam ea stadia, quæ ad me pertinebant, absumpsistis, rectè sanè facientes: præsertim cùm non probem in breve tempus ditescere, & subventaneam opulentiam dolendo, postmodum tenuem mazam comedere: quod vobis non multò pòst accidet, postquam hæc fœlicitas, magnæque divitiæ vobis relictis avolarint: ipsi autem digressi à thesauris & diadematibus istis, tanquam ex suavissimo aliquo somnio excitati, domi dissimilia omnia inveneritis, perinde ut histriones, regum personas agentes, quorum plerique ex theatro regredientes, fame conficiuntur: idque cùm paulò antè Agamemnones, aut Creontes fuerint. Mœrore igitur afficiemini, ut

δυσπάρεστοι ἔσεσθε τὰ ἐπὶ τῆς οἰκίας. καὶ μάλιστα σὺ ὦ Τιμόλαε, ὁπόταν δέῃ σε τὸ αὐτὸ παθεῖν τῷ Ἰκάρῳ, τ' ἀπερώσεως ἀφλυδείσης, καὶ ἀποπεσόντος ἐκ θεῶν ἀναῦ, χαμαὶ βαδίζειν, ἀπολέσαντα τοὺς δακτυλίους ἁπάντων ἀπρόϊδντας, τῶν δακτύλων. ἐμοὶ γὰρ τοῦτο ἐκείνου, ἀντὶ πάντων ἡσαυρῶν, καὶ Βαβυλῶνος αὐτῆς, τὸ γλαῦκιον μάλα ἡδέως ἐφ' οἷς ὑμεῖς ἠτήσαντε, τοιούτοις ὄντι, καὶ ταῦτα, φιλοσοφίαν ἐπαινοῦντες.

ut consentaneum est, vobisque res domesticæ displicebunt: & maximè tibi Timolaë, quando necesse tibi erit idem pati, quod Icarus olim, ut dissolutis alis de cœlo delapsus humi incedas, amissis illis annulis, qui de digitis ultro effluxerint. Mihi autem hoc fuerit, ut pro thesauris omnibus, ipsaque Babylone, suaviter admodum rideam ea quæ optastis, tam præclara scilicet: idque cùm ipsi Philosophiam laudetis.

ΕΤΑΙΡΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ.

DIALOGI MERETRICII.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Ut in superioribus dialogis, brevioribus quidem illis, Lucianus, cum superorum, tum inferorum res irridet, sumpta, ut videtur, occasione partim ex Homero, & cæteris epicis, partim ex Tragœdiarum quoque scriptoribus, ita in hisce meretricum colloquiis, mulierum quoque vitia, amores, variamque lasciviam persequitur, idque accepta ejus rei occasione, atque materia ex Menandro, & ejus ætatis comœdiis. Eadem enim & illic argumenta tractata esse, ex Latinorum, Terentii ac Plauti conversionibus conjecturam facere licet.

ΓΛΥΚΕΡΑ, ΚΑΙ ΘΑΙΣ.

GLYCERA ET THAIS.

ΓΛΥΚΕΡΑ.

Τὸν φαλιάντιν Θαΐ τὸν ἀκροκάρνανα; ὃς πάλαι μὲν Ἀβροτόνου εἶχε, μετὰ ταῦτα δ' ἡμᾶς ἐφίλησε, τὸν δικάρυφον λέγω, τὸν ἐν τῇ χλαμύδι, οἶσθα αὐτόν, ἢ ἐπιλέλησαι τὸν ἄνθρωπον; Θα. σὸν, ἀλλὰ οἶδα ὦ Γλυκίδιον, καὶ

GLYCERA.

Vilitem istum Thai, Acarnanem, qui quondam Abrotonum habebat, postea verò me amavit, purpuratum istum dico, nosti-ne ipsum, an oblita es hominis? *Th.* Quidni nossem Glycerium: cùm

σωέπιε μεθ' ὑμῶν πέρυσιν [1] ἐν τοῖς ἀλῴοις. τί δ' ἔστο; ἐῴκεις γάρ τι καὶ αὐτὸ διηγεῖσθαι. Γλ. Γοργόνα αὐτὸν ἡ παμπόνηρος φίλη δοκοῦσα εἶναι, ἀπέσπασεν ἀπ' ἐμοῦ ὑπαγαγοῦσα. Θα. καὶ νῦν σοὶ μὲν οἰκεῖος ἀπρόσιτος, Γοργόναν δὲ ἑταίραν ἐποίησε; Γλ. ναὶ ὦ Θαΐ, ἐκ τοσαύτης με ἤψατο. Θα. πονηρὸν μὲν ὦ Γλυκέριον, οὐκ ἀδόκητον δέ, ἀλλὰ εἰωθὸς γίγνεσθαι ὑφ' ἡμῶν τῶν ἑταιρῶν. ὅμως χρὴ ὅτε ἀνιᾶσθαι ἄχαν, ὅτε μέμφεται τῇ Γοργόνῃ. οὐδὲ γὰρ τὸ Ἀβρότονον ἐπ' αὐτῷ πρότερον ἐμέμψατο. καίτοι φίλαι ἦτε. ἀτὰρ ἐκεῖνο θαυμάζω, τί ἐπῆνεσεν αὐτῆς ὁ γραῢδιώτης ὅτο, ὃς οὐδὲ εἰ μὲ παντάπασι τυφλὸς ἐστι. ὃς γοῦν ἐωράκει, τὰς μὲν τρίχας αὐτῆς ὀρθὰς ἔχουσαν, καὶ ἐπιπολὺ δὲ μετώπου ἀπηγμένας. τὰ χείλη δέ, πελιδνὰ, καὶ νεκρικὰ, καὶ τραχήλου λεπτοῦ, ἐπίσημοι δὲ αὐτῇ αἱ φλέβες, ἐς μὲν μακρόν. ἓν μόνον, δύμηκες ἐστὶ, καὶ ὀρθὸν, ἐς μεσθὲν πάνυ ἐπαγωγόν. Γλ. οἶσθα γὰρ ὦ Θαΐ τῷ καλλῇ πρᾶγμα τὴν Ἀκαρνᾶνα; δοκῶ οἶσθα ὡς φαρμακὶς ἡ Χρυσέριον ἡ μήτηρ αὐτῆς, Θεσσαλὰς πάσας ᾠδὰς ἐπισταμένη, καὶ τὴν σελήνην καθέλκουσα; φασὶ δ' αὐτὴν ἐς πέτεσθαι τὰ νυκτός. ἐκείνη ἐξέμηνε τὸν ἄνθρωπον, πιεῖν τὰ φαρμάκων ἐγχέασα. καὶ νῦν τρυγᾶσιν αὐτόν. Θα. καὶ σὺ ὦ Γλυκέριον, ἄλλον τρυγήσεις. τοῦτον δέ, χαίρειν ἔα.

anno superiore vobiscum *in festis* arvalibus potarit. Sed quid *istud?* Videris enim nescio quid de illo narratura esse. *Gl.* Gorgona ipsum, sceleſtissima ista, quæ amica mea videbatur, subductum à me abstraxit. *Th.* Et nunc ille tecum non amplius conversatur, sed Gorgonam amicam ascivit? *Gl.* Ista est, Thai, nec me res hæc mediocriter afficit. *Th.* Malum quidem hoc est, Glycerium, non tamen inopinatum, sed à nobis meretricibus fieri solitum. Proinde neque nimis mœrendum, neque de Gorgona conquerendum. Neque enim Abrotonum tibi priùs ob hoc succensuit: quanquam amicæ inter vos eratis. Sed illud miror, quidnam adeò laudet in ea miles iste: nisi omnino cæcus est, qui non viderit *illam* raro, & in multam frontem deducto esse capillitio: deinde lividis, emortuisque labiis, exili collo, & extantibus in eo venis, longoque naso. Vnum solum habet, quòd procera est, & recta, ridetque illecebrosum admodum. *Gl.* An tu putas, Thai, Acarnanem illam formæ causa amasse? An nescis, quòd venefica est Chrysarium, mater illius, quæ Thessalas quasdam incantationes *callet*, ac lunam deducit? Aiunt autem ipsam etiam volare noctu. Illa in insaniam vertit hominem, ei temperato pharmaco quod biberet, & nunc ipsum vindemiant. *Th.* Tu quoque Glycerium, alium vindemiabis: istum autem valere sinas.

1 Ἐν τοῖς Ἀλῴοις] Ἀλῶα Festum Athenienſium agricolarum dictum quod in areis hac die convivium perſonabat: ἐρτὴ Ἀθήνησι μυστήριον περιέχουσα Δήμητρος. Tangit dial. Meretr. Mat. & Muſar. Cætera hujus Dialogi diligenter expoſui ad Petron. *Bourd.*

MYR-

ΜΥΡΤΙΟΝ, ΠΑΜΦΙΛΟΣ, ΚΑΙ ΔΩΡΙΣ.

ΜΥΡΤΙΟΝ.

Γαμεῖς ὦ Πάμφιλε τὴν Φίλωνος τοῦ ναυκλήρου θυγατέρα. καὶ ἤδη σε μεμνηκέναι φασίν. οἱ τοσοῦτοι ὄρκοι οὓς ὤμοσας, καὶ τὰ δάκρυα, [1] ἐν ἀκαρεῖ πάντα οἴχεται, καὶ ἐπιλέλησαι Μυρτίου τοῦ. καὶ ταῦτα ὦ Πάμφιλε, ὀπότε κύων μῆνα ὄγδοον ἤδη. τοῦτο γὰρ ἐγὼ μόνον ἐπεμέλημαι σοῦ ἐρῶσα ὅπως μὴ τηλικαύτην κτοίνηκας, τὴν γαστέρα, καὶ μεζομικρὸν παιδοτροφεῖν δεήσῃ. πρᾶγμα ἑταίρᾳ βαρύτατον. ἐγὼ γὰρ ἐκθήσω τὸ τεχθὲν, καὶ μάλιστα εἰ ἄρρεν γένοιτο, ἀλλὰ Πάμφιλον ὀνομάσεσθαι, ἐγὼ μὲν ἔξω τὸ δεδημόσιον σοῦ ἐρωτος. σοὶ δ' ὀνειδεῖ ποτὲ προσελθὼν ἐκεῖνος, ὡς ἄπιστος γένοιτο τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ μητέρα. γαμεῖς δ' ἐγὼ κρύβδην παρῆνει. εἰδὼς γὰρ αὐτὸν ἔναγχος ἐν τοῖς Θεσμοφορίοις μετὰ τῆς μητρὸς, οὐδὲπω εἰδυῖα ὅτι δ' αὐτὸν σὺν ἔπειτα ὤψομαι Πάμφιλον. καὶ σὺ δ' ἴσως προτερογνοὺς αὐτὴν. καὶ τὸ πρόσωπον, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἴδε, μή σε ἀπιάτῃ, εἰ πάνυ γλαυκοὺς ἔχει αὐτοὺς, μηδὲ ὅτι ἀμφίστροφοί εἰσι, καὶ ἐς ἀλλήλους ὁρῶσι. μᾶλλον δὲ τὸ φίλτρα ἐώργηκας τὸ πατρὸς τῆς νύμφης. τὸ πρόσωπον αὐτῆς οἶσθα. ὥστε οὐδὲν ἔτι δεήσει τὴν θυγατέρα ἰδεῖν. Πα. ἔπου σὺ λῃρήσεις ὦ Μύρτιον, ἀκήκομεν, παρῆλθε-

MYRTIVM, PAMPHILVS, ET DORIS.

MYRTIVM.

Ducisne uxorem, Pamphile, Philonis nauclerifiliam? imò jam duxisse te aiunt. Tot autem juramenta quæ præstitisti, & lachrymæ illæ, brevi momento evanuerunt omnia, & Myrtii nunc es oblitus, idque Pamphile, cùm octavum jam mensem ex te prægnans sim. Scilicet hoc solum ex tuo amore consecuta sum, quòd tam ingentem uterum gero: & me propediem oportebit prolem alere, rem meretrici gravissimam. Neque enim fœtum exponam, præcipuè si mas nascatur: sed eo nominato Pamphilo, equidem amoris solamen habebo. Tibi verò exprobrabit aliquando accedens ille ad te, quòd perfidus fueris in miseram ipsius matrem. Cæterùm non formosam virginem ducis. Vidi enim nuper ipsam in Thesmophoriis unà cum matre, nondum sciens quòd propter ipsam Pamphilum amplius visura non essem. Proin tu quoque antea ipsam contemplare, faciemque & oculos ipsius vide, ne te postea discruciet, quòd eos admodum cæsios habet, neque quòd distorti sunt, & se mutuò aspiciunt. Imò verò Philonem vidisti, patrem puellæ. Faciem igitur illius nosti: quare nihil amplius opus erit filiam videre. *Pam.* Adhuc te, Myrtium, nugantem audiam, ac nuptias nescio quas nau-

1 Ἐν ἀκαρεῖ πάντα οἴχεται] Proverb. *Bourd.*

νως. καὶ γάμως ναυκληρικὰς διεξιόσης. ἐγὼ δ', ἢ σιμόν τινα, ἢ καλὴν νύμφην οἶδα; ἢ ὅτι Φίλων ὁ Ἀλωπεκῆθεν, οἶμαι γὰρ ἐκεῖνον λέγειν σε, θυγατέρα ὅλως εἰ ἔχει ὡραίαν ἤδη γάμου; ἀλλ' ἔδε φίλῳ ἐστὶ τῷ πατρί. μέμνημαι γὰρ ὡς πρώην διεκρινόμεθα [1] περὶ συμβολαίου ναυτικοῦ. πάλαι γὰρ οἴμαι ὀφείλων τῷ πατρί, οὐκ ἤθελεν ἀπαγαγεῖν. ὁ δὲ, ἐπὶ τοὺς ναυτοδίκας ἀπήγαγεν αὐτόν, καὶ μόλις ἐξέτισεν αὐτό. καὶ ὅλον, ὡς ὁ πατὴρ ἔφασκεν. εἰ δὲ γαμεῖν ἐδεδόκει μοι, τὴν δ' Δημέου θυγατέρα τὴν δ' πέρυσιν ἐστρατηγηκότος ἀφεὶς, καὶ ταῦτα, πρὸς μητρὸς ἀνεψιὰν ὄσαν, τὴν Φίλωνος ἐγάμουν ἄν. σὺ δὲ πόθεν ταῦτα ἤκουσας; ἢ σωτιζηκὼς αὐτὴ ὦ Μύρτιον καινάς τινας ζηλοτυπίας σκιαμαχοῦσα; Μυρ. σοκῶν δ' γαμεῖς. ὦ Πάμφιλε; Πα. μέμνησαι ὦ Μύρτιον, ἢ κραιπαλᾷς. καίτοι χθὲς δ' πάνυ ἐμεθυσθημεν. Μυρ. ἡ Δωρὶς αὕτη ἐλύπησέ με. πεμφθεῖσα γὰρ ὡς ἔριον ἀνησαμένη μοι ἐπὶ τὴν γαστέρα, καὶ εὐξαμένη [2] τῇ λοχείᾳ ὡς ὑπὲρ ἐμοῦ, λεσβίαν ἔφη σύντροφον αὐτῇ. μᾶλλον δ' σὺ αὐτὴ ὦ Δωρὶ λέγε, ἀπὸ ἀνήκοας, εἴπερ μὴ ἐψεύσω αὐτά. Δω. ἀλλ' ἐπιτρεπτέον ὦ δέσποινα, εἴ τι ἐψευσάμην. ἐπὶ γὰρ τὸ Πρυτάνειον ἐβαδίζομεν, ἐνέτυχέ μοι ἡ Λεσβία μειδιῶσα, καὶ φησιν, ὁ ἑταῖρος ὑμῶν ὁ Πάμφιλος, γαμεῖ τὴν Φίλωνος θυγατέρα. εἰ δ' ἀπιστοίην, ἴδοιμι με ἐκκύψασαν εἰς τὸ στενωπὸν ὑμῶν ἰδεῖν πλοῖα καπνίζοντα, καὶ αὐλητρίδας, καὶ θορυβοῦν, καὶ ὑμέναιον ᾄδουσάς τινας. Πα. τί δ', παρέκυ-

nauticas commemorantem. Egon' autem, aut simam aliquam, aut formosam sponsam novi? aut Philonem Alopecensem (illum enim opinor te dicere) filiam habere nubilem? At neque patri amicus hic est. Memini enim de pacto nautico eum cum hoc nuper judicio contendere. Nam talentum opinor debens patri, solvere nolebat. Pater autem ipsum apud nautarum judices accusavit, tum ægre illud exolvit, neque totum, ut ajebat pater. Quòd si uxorem ducere mihi visum esset, Demeæ relicta filiâ, ejus qui superiore anno exercitum duxit, idque cum mihi sit consobrina Philonis filiam uxorem ducerem? Tu verò unde ista audisti? an fortè ipsa, Myrtium, hoc effinxisti, cum novis quibusdam zelotypiis umbratilem pugnam exercendo? *Myrt.* Nunquid eam uxorem non ducis Pamphile? *Pam.* Insanis Myrtium, aut certè temulenta es: atqui heri non admodum inebriati sumus. *Myrt.* Doris hæc mœrore isto affecit me. missa enim ut lanas ad ventrem emeret mihi, & Dianæ vota pro me faceret, Lesbiam, ait, fortè convenisse se. Quin potiùs huic narra Dori, quæ audisti, nisi tute finxisti ea. *Dor.* At vapulem hera, si quicquam mentita sum. Cùm enim ad Prytaneum venissem, obviam fit mihi Lesbia subridens, atque ait, Amator vester Pamphilus, uxorem ducit Philonis filiam. Ac si credere nollem, jussit ut in angiportum vestrum introspicerem omnia fertis ornata, tibicinas, tumultum, & aliquos qui canerent hymenæum. *Pam.* Quid igi-

1 Περὶ συμβολαίου ναυτικοῦ] Leg. Vlp. ad Demost. περὶ Ἀλονήσου. Bourd.

2 Τῇ λοχείᾳ] Ἀρτέμιδι, quæ præsidet λοχείαις ἢ ὠδῖσι. Idem.

1 Ἀπερ-

ψας ὦ Δωρί; Δω. καὶ μάλα. καὶ εἶδον ἅπαντα ὡς ἔφη. Πα. μαντεύου τὴν ἀπάτην. ὅτι πάντα ἡ Λεσβία Δωρὶς, πρὸς σὲ ἐψεύσατο, καὶ σὺ, τἀληθῆ ἀπηγγέλκας Μυρτίῳ. τὴν μάτην ἄρα ἐταράχθητε. ἔστι γὰρ παρ' ἡμῖν οἱ γάμοι. ἀλλὰ νῦν ἀνεμνήσθην ἀκούσας τ' μητρὸς. ὁπότε χθὲς ἐπέστρεψα παρ' ὑμῶν, ἔφη γάρ, ὦ Πάμφιλε, ὁ μ' ἡλικιώτης σοι Χαρμίδης ὁ Ἀριστεινέτου υἱὸς, γαμεῖ ἤδη, ἐς σωφρονεῖ. σὺ δ', μέχρι τίνος ἑταίρας σύνει; τοιαῦτα διδακτέον αὐτὸν, ἐς ὕπνον καταλυκχθέν. εἶτα ἕωθεν ἀναληλυθὸν ἀπὸ τ' εἰσίας. ὥστε οὐδὲν εἶδον, ὧν ἡ Δωρὶς ὕστερον εἶδεν. εἰ δ' ἀπιστεῖς, αὖθις ἀπελθοῦσα ὦ Δωρὶ, ἀκριβῶς ἰδὲ, μὴ τ' τυνωπὸν, ἀλλὰ τὴν ὄψιν, ποτέρα ἐστὶν ἡ καπεσιμμένη. ἐρήσεις γὰρ τὴν τ' γιτόνων. Μυρ. ἀπίσωσας ὦ Πάμφιλε. ἀπηγξάμην γὰρ ἄν, εἴ τι τοιοῦτο ἐγένετο. Πα. ἀλλ' οὐκ ἂν ἐγένετο. μηδ' ὅτι μανείην, ὡς σκολαξέσθαι Μυρτίῳ. καὶ ταῦτα, ἤδη μοι κυοῦσης παιδίον.

igitur? introspexisti Dori? *Dor.* Ita sanè, vidique omnia quæ illa dixit. *Pam.* Intelligo errorem: neque tibi omnia, Dori, Lesbia mentita est: & tu vera quoque Myrtio renuntiasti: verùm frustrà turbatæ estis. Neque enim nuptiæ illæ apud nos fiunt. Sed nunc in mentem venit quod ex matre audivi, quando à vobis heri domum reversus fui. Nam dixit, tuus hic æqualis Charmides, Pamphile, vicini Aristæneti filius, uxorem jam ducit, & resipiscit: tu verò quousque tandem cum meretrice conjuesces? His negligenter auditis, in somnum sum prolapsus. Dein mane exurgens, domo statim exivi. Itaque nihil eorum vidi, quæ postea Doris vidit. Quòd si mihi non credis, denuo hinc abiens Dori, diligenter inspice, non angiportum, sed januam, utra sertis exornata sit: vicinorum enim illam comperies. *Myrt.* Servasti me Pamphile. Strangulassem equidem me, si tale quid factum fuisset. *Pam.* At factum non est: neque ita insaniveso, ut Myrtii obliviscar, præsertim cùm ex me uterum jam gerat.

ΜΗΤΗΡ, ΚΑΙ ΦΙΛΙΝΝΑ.

ΜΗΤΗΡ.

Ἐμάνης ὦ Φίλινα, ἢ τί ἔπαθες ἐν τῷ ξυμποσίῳ ψθὲς; ἦκε γὰρ παρ' ἐμὲ Δίφιλος ἔωθε δακρύων, καὶ διηγήσατό μοι ἃ ἔπαθεν ὑπὸ σοῦ. μεμεθύσθαι γάρ σε, καὶ ἐς τὸ μέσον ἀναστῆναι, ἐρχήσασθαι, αὐτὴν ἀφικνω-

MATER, ET PHILINNA.

MATER.

An insaniisti Philinna, vel quid heri in convivio tibi accidit? Venit enim ad me Diphilus mane lachrymans: & mihi acceptam à te injuriam narravit. Ebriam enim fuisse te, & in medium progressam saltasse ait,

λύοντος. καὶ μετὰ ταῦτα, φιλῆσαι Λαμπρείαν τὸν ἑταῖρον αὐτοῦ. καὶ ἐπεὶ ἐχαλέπηνέ σοι, καταλιποῦσαν αὐτόν, ἀπελθεῖν πρὸς τὸν Λαμπρείαν, καὶ περιβαλεῖν ἐκεῖνον. ἑαυτὸν δὲ ἀποπνίγεσθαι, τούτων γιγνομένων. ἀλλ' οὐδὲ τῆς νυκτὸς οἶμαι συνεκάθευδες. καταλιποῦσα δὲ δακρύοντα, μόνη ἐπὶ τοῦ πλησίον σκίμποδος κατέκεισο ᾄδουσα, καὶ λυποῦσα ἐκεῖνον. Φι. τὰ γὰρ αὐτοῦ σοι ὦ μῆτερ, οὐ διηγήσατο; οὐ γὰρ ἂν συνηγόρευες αὐτῷ ὑβριστῇ γε ὄντι. ὃς ἐμοῦ γε ἀφέμενος, ἐκοινολογεῖτο Θαΐδι τῇ Λαμπρίου ἑταίρᾳ, μηδέπω ἐκείνου παρόντος. ἐπεὶ δὲ χαλεπαίνουσαν εἶδέ με, καὶ διένευσα αὐτῷ οἷα ποιεῖ, τοῦ ὠτὸς ἄκρου ἐφαψάμενος, ἀνακλάσας τὸν αὐχένα τῆς Θαΐδος, ἐφίλησεν οὕτω προσφυῶς, ὥστε μόλις ἀπέσπασε τὰ χείλη, εἶτ' ἐγὼ μὲν, ἐδάκρυον. ὁ δὲ, ἐγέλα, καὶ πρὸς τὴν Θαΐδα πολλὰ πρὸς τὸ οὖς ἔλεγε, κατ' ἐμοῦ δηλαδή. καὶ ἡ Θαῒς ἐμειδία, βλέπουσα πρὸς ἐμέ. ὡς δὲ προσιόντα ᾔσθοντο τὸν Λαμπρείαν, καὶ ἐκορέσθησάν ποτε φιλοῦντες ἀλλήλους, ἐγὼ μὲν ὅμως παρ' αὐτὸν κατεκλίθην, ὡς μὴ καὶ τοῦτο προφασίζοιτο ὕστερον. ἡ Θαῒς δὲ ἀναστᾶσα, ὠρχήσατο πρώτη, ἀπογυμνοῦσα ἐπιπολὺ τὰ σφυρά, ὡς μόνη καλὰ ἔχουσα. καὶ ἐπειδὴ ἐπαύσατο, ὁ Λαμπρείας μὲν ἐσίγα, καὶ εἶπεν οὐδέν. Δίφιλος δὲ, ὑπερεπῄνει τὸ εὔρυθμον, καὶ τὸ κεχορηγημένον, καὶ ὅτι εὖ πρὸς τὴν κιθάραν ὁ πούς, καὶ τὸ σφυρὸν ὡς καλόν, καὶ ἄλλα μυρία, καθάπερ τὴν Καλάμιδος Σωσάνδραν ἐπαινῶν, ἀλλ' οὐχὶ Θαΐδα, ἣν καὶ σὺ οἶσθα συλλουομένην ἡμῖν, οἵα ἐστί. Θαῒς δὲ οἷα καὶ ἔσκωψεν εὐθὺς εἰς ἐμέ. εἰ γάρ τις ἔφη μὴ αἰσχύνε-

ipso prohibente: postea etiam sodalem suum Lampriam osculatam fuisse, & quòd tibi succensuerit, ipso relicto ad Lampriam transiisse, eumque amplexatam esse: sese verò disperiisse cùm hæc fierent. Sed neque noctu, opinor, concubuisti cum eo relicto autem lachrymante, sola in proximo grabbato jacuisti, cantillans, & ægrè faciens illi. *Phil.* At ea quæ ipse fecit, mater, tibi nequaquam narravit: neque enim, cùm fuerit adeò contumeliosus, patrocinareris ipsi: qui me relicta, sermones subinde cum Thaide amica Lampriæ conferebat: cùm ille nondum adesset. Postquam autem videbat indignè ferre me, & hominem, eorum quæ faciebat nutu admonebam, ille summa auricula apprehensam, & cervice ad se reclinatam Thaidem osculatus est, ita impresso ore, ut vix inde labia retraheret. Proinde ego quidem lachrymabar, ille verò ridebat, multaque in aurem Thaidi susurrabat, de me videlicet. Et Thais quoque ad me respiciens, subridebat. Vbi autem advenire Lampriam animadverterunt, tandemque osculis mutuis satiati fuerunt, ego tamen accubui cum ipso, ut ne in posterum etiam hoc causari posset. Surgens autem Thais, prima saltavit, nudatis multum malleolis, quasi sola pulchros eos haberet: quæ postquam desiit, tacebat Lamprias: & nihil dicebat. Sed Diphilus laudibus extollebat concinnitatem gestus, rectéque actam saltationem, quodque ad citharam pes esset aptus, pulcherque malleolus, & alia infinita, perinde ac si Calamidis Sosandram laudaret, non Thaidem, quam tu quoque nosti satis qualis sit, cùm nobiscum nuper lavaret: quæque in me probrosè statim dixerit. Siquam enim, inquit, non pu-

τὰ λεπτὰ ἔχουσα τὰ σκέλη, ὀρχήσεται & αὐτὴ ἐξαναστᾶσα. τί ἂν λέγοιμι ὦ μῆτερ; ἀνέστην γὰρ, καὶ ὠρχησάμην. τί γὰρ ἔδει ποιεῖν; ἀνασχέσθαι, & ἐπαληθεύειν τὸ σκῶμμα, & τῶν Θαΐδα ἐᾶν τυφαννεῖν τὸ συμπόσιον; Μη. Φιλοῤῥόπους μὲν ὦ θύγατερ. ἀλλὰ φρονίζειν χρὴ ἐμοὶ. λέγε δ' ὅμως τὰ μὴ ταῦτα. Φι. οἱ μὲν ἂν ἄλλοι, ἐπῄνουν. ὁ Δίφιλος δὲ, μόνος ὑπνῳ κεκαλυμμένον ἑαυτὸν, ἐς τὸν ὀροφὸν ἀνέβλεπεν, ἄχρι δὴ κἀμὲ ἔπαυσάμην. Μη. τὸ φιλῆσαι δ' τὸ Λαμπρίαδος ἀληθὲς λῶ, & τὸ μεταβᾶσαι πρὸς παλίνεσθαι αὐτόν; τί σιγᾷς; οὐκ ἔστ' γὰρ ταῦτα συγγνώμης ἄξια. Φι. ἀνιλυπεῖν ἐβουλόμην αὐτόν. Μη. εἶτα δὴ συνεκάθευδες, ἀλλὰ & ἥδεις, ἐκεῖνα δακρύουσ'; οὐκ αἰσθάνῃ ὦ θύγατερ, ὅτι πτωχαὶ ἐσμὲν, καὶ μίμησιν ὅσα παρ' αὐτῶν ἐλάβομεν, ἢ οἷον δὴ τ' πίρυσι χειμῶνα διηγάγομεν ἂν, εἰ μὴ τοῦτον ἡμῖν Ἀφροδίτη ἔπεμψε; Φι. τί δ', ἀνέχομαι ἅβρ' ταῦτα, ὑβριζομένη ὑπ' αὐτῶν; Μη. ὀργίζῃ μὲν, μὴ ἀνθυβρίζε δέ. οὐκ οἶσθα ὅτι ὑβριζόμενοι πολὺ οἱ ἐρῶντες, & ἐπιμελοῦσιν ἑαυτοῖς; σὺ δ' πάνυ χαλεπὴ ἀεὶ τοῖς ἀνθρώποις γεγένησαι. καὶ ὅρα μὴ κατὰ τὴν παροιμίαν, [1] ἀποῤῥήξωμεν πάνυ τείνασα τὸ καλώδιον.

pudet gracilium crurum quæ habet, surgat & saltet ipsa. Hic tibi quid dicam mater? surrexi equidem atque saltavi. Quid enim facto opus erat? perferre scilicet, idque dicterium silentio comprobare, ac permittere ut sic in convivio regnaret Thais? *Mat.* Nimia quidem fuit hæc æmulatio, ô filia. Nam ne curare quidem hæc oportebat. Dic tamen quæ sequuta sunt. *Phil.* Alii quidem laudabant, solus autem Diphilus, jacens supinus ad lacunar respexit, donec ego defessa destiti. *Mat.* Quid autem quòd Lampriam osculata; quumque deflexisses, amplexa esse diceris, verum-ne istud fuit? quid taces? nam hæc non amplius digna sunt venia. *Phil.* Atqui volebam ipsi ægrè facere vicissim. *Mat.* Deinde neque cum ipso concubuisti, sed ipso lachrymante cantillasti. Non intelligis filia pauperes esse nos: neque meministi quam multa ab eo acceperimus: aut quo pacto hyeme superiore nobis fuisset vivendum, nisi Venus hunc nobis obtulisset? *Phil.* Nunquid igitur ob hoc ab eo affici me contumelia sustinerem? *Mat.* Irascere quidem, at contumeliam ne repende. An nescis læsos amatores desinere amare, & semet ipsos objurgare? Tu verò homini semper difficilis fuisti. At vide, ne quod vulgò fertur, intensum nimis funiculum abrumpamus.

1 Ἀποῤῥήξωμεν] Idem Proverbium apud Aristenet. Epist. 1. lib. 2. *Bourd.*

ΜΕΛΙΤΤΑ, ΚΑΙ ΒΑΚΧΙΣ.

ΜΕΛΙΤΤΑ.

Εἶπε μοι οἶσθα Βακχὶ χρῶν, οἵαι πολλαὶ Θετταλαὶ λέγονται ἐπᾴδουσαι, καὶ ἐφελκόμεναι ποιοῦσι, εἰ καὶ πάνυ μισομένη γυνὴ τυγχάνοι, ὅτως ὀργὴν ἀφελοῦσαι, ἥκει μοι. ἀποφέρουσι γὰρ ὅλα, καὶ τὰ χρυσία ταῦτα ἀφειμένως ἢ δίως, εἰ μόνον ἴδωμι ἐπ' ἐμὲ αὖθις ἀναστρέφοντα Χαρῖνον, μισήσαντα Σιμμίχιον, ὡς νῦν ἐμέ. Βακ. τί φῄς; οὐκ ἔτι σωίησιν, ἀλλὰ διὰ τὸν Σιμμίχιον ὦ Μέλιττα, οἴχεται Χαρῖνος, δι' ὃν τοσαύτας ὀργὰς τοῦ γονέως ἤνεγκε, καὶ βουληθεὶς τὸν πλοῦτον ἐκεῖνον γῆμαι, πέντε ἀφικόμενος τάλαντα ὡς ἔλεγον, ἐπιφερόμενος; μέμνημαι γὰρ ταῦτά σου ἀκούσασα. Με. ἀπαντᾷ ἐκεῖνα οἴχεται ὦ Βακχίς. καὶ πέμπτην ταύτην ἡμέραν οὐκ ἑώρακα ἔλως αὐτόν. ἀλλὰ πίνουσι διὰ τοῦ σωτῆρος Παμμένη αὐτός τε, καὶ Σιμμίχη. Βακ. δεινὰ ὦ Μέλιττα πέπονθας. ἀλλὰ τί ὑμᾶς διέφθειρεν; ἔοικε γὰρ καὶ μικρὸν τῶν εἴνεκα. Με. τὸ μὲν ὅλον, οὐδὲ εἰπεῖν ἔχω. πρώην ἦ ἀνελθὼν ἐκ Πειραιῶς, κατακλιθεὶς γὰρ οἴμαι χρόνον τινὰ ἀπαιτήσων, πέμψαντος τοῦ πατρὸς, ὅτι με ἀφεθέλειψεν ἐλθὼν, ὅπως ἀφαιρήσοιτο ὡς ἐμοῦ προσδραμόντος. ἀπεστράφην ἢ ἀφιτλακῆναι θέλοντα, ἀπιθι φησὶ πρὸς τὸν ναύκληρον Ἑρμότιμον, ἢ τὰ ἐπὶ τοῦ πίνακος κεκραμμένα ἐν τῷ Κεραμεικῷ ἀνάγνωθι, ὅπου κατεγράψατο ὑμῶν τὰ

MELISSA, ET BACCHIS.

MELISSA.

Siquam, Bacchi, anum nosti, quales multæ Thessalæ perhibentur esse, incantatrices, quæ amabiles reddunt, etsi prorsus odio habeatur mulier, eam acceptam ad me adducas quæso. Vestes enim omnes, atque hoc aurum lubenter amiserim, si solùm ad me denuo reversum videam Charinum, odio Simmichen perinde habentem, ac me nunc habet. *Bac.* Quid ais Melissa? non amplius tecum consuetudinem habet, sed ad Simmichen divertit Charinus? cujus gratia tantas parentum iras sustinuit, cùm divitem illam, quinque talenta, ut ajebant, in dotem allaturam, uxorem nollet ducere: memini enim me ista ex te audire. *Mel.* Cuncta hæc evanuerunt Bacchi, & jam quintus dies est, ex quo illum prorsus non vidi. Sed potant apud æqualem Pammenem, ipse & Simmiche. *Bac.* Acerba tibi accidunt Melissa. Sed quid vos ad dissidium impulit? nam hoc non exiguum videtur esse. *Mel.* In universum, neque dicere possum. Sed nuper ex Phiræo reversus (eò namque descenderat, à patre missus, puta ut debitum exigeret) neque me ingrediendo est intuitus, neque pro more accurrentem excepit, sed amplexari volentem repellens, abi, inquit, ad nauclerum Hermotimum, aut ea quæ in Ceramico parietibus inscripta sunt lege, ubi incisa sunt vestra

ὀνόματα. πίνα Ἑρμότιμον, πίνα ἔφην; ἢ τοῖαν στήλην λέγεις; ὁ δ', οὐδὲν ἀποκρινάμενος, οὐδὲ διαπνήσας, ἐκάθευδεν ἀποστραφείς. πόσα οἴει ἐπὶ τούτου μεμηχανῆσθαί με, ὦ Βάκχαλλε, ἐπιστρέψαντα, φιλήσαντα, ἀποστραμμένου τὸ μέτωπον ὅλη νυκτὶ ὅπως διαπαίσομαι τὸν μειράκιον. ἀλλ' εἴ μοι φησὶν ἐπὶ πλέον ὀχλήσεως, ἄπειμι ἤδη, εἰ δὲ μέσῃ νύκτι εἰσίν. Βακ. ὅμως ἤδεις τὸν Ἑρμότιμον; Με. ἀλλά με ἴδοις ἄν Βακχί, ἀθλιώτερον ἀφῆγμαι τὴν νῦν ἔχω, εἴ πινα ἔχω ναύκληρον Ἑρμότιμον οἶδα. πλὴν ἀλλ' ὁ μέν, ἐάν γε ἀπελήλυθέ, δαλεκτέον οὐδὲν ἀσυνήθως ἀνεγρόμενον. ἐγὼ δ', ἐμεμνήμην ὅτι κἀγὼ τοίχου τινὸς ἔλεγε καθαμμάφθαι τὸν ὄνομα τὸν κεραμικόν. ἔπεμψα δὴ Ἀκίδα καθασκεψόμενον. ἤδη ἄλλο μὲν οὐδὲν εὗρε, τοῦτο δὲ μόνον ἐπιγεγραμμένον ἑστῶτων ἐπὶ τὰ δεξιὰ τοῦ δι πύλου, Μέλιττα, φιλεῖ Ἑρμότιμον. καὶ μικρὸν αὖθις ὑπανοίξω, ὁ ναύκληρος Ἑρμότιμος, φιλεῖ Μελίτταν. Βακ. ὦ τῆς θείας νεανίσκων. συνίημι γάρ. λυπῆσαί τις ζῆλον τὸν Χαρῖνον, ἐπέγραψε, ζηλότυπον ὄντα εἰδώς. οὐδὲ, αὐτίκα ἐπίστευσεν. εἰ δέ τι ἴδοιμι αὐτὸν, ἀμαλίζομαι. ἄπειρός ἐστι, καὶ παῖς ἔτι. Με. πῶς δ' ἂν ἴδοις ἐκεῖνον, ὃς ἐγκλείσας ἑαυτὸν, σωίζει τὴν Σιμμίχην; οἱ γονεῖς δ' ἔτι παρ' ἐμοὶ ζητοῦσιν αὐτόν. ἀλλ' εἴ πως εὕροιμι ὦ Βακχὶ χρᾶσιν, ὡς ἔφλυ, ἀποσώσει γὰρ ἂν φασέουσα. Βακ. ἴσθι ὦ φιλτάτη ὅτι χρησίμη φαρμακὶς, σύριξ τὸ χλίον, ὠμὴ ἔτι, καὶ συμπαπηγῦια. ἤ μοι ποτὲ Φανίαν χαλεπαίνουσα κἀκεῖνον εἰκῇ, ὥσπερ Χαρῖνον, διήλλαξε μῆν μιῶς ὅλας τέσσαρας, ὅτε ἐγὼ μὲν ἤδη ἀπεγνώ-

vestra nomina. Quem Hermotimum, quem inquam? aut quam columnam dicis? Sed ille nihil respondens, atque incœnatus, dormiebat aversus. Quàm multa hìc me putas machinatam fuisse, amplectendo, convertendo, & osculando aversi illius cervicem? At ille ne ullo quidem pacto deliniri se passus est: sed ti mihi, inquit, plus satis molesta fueris, abibo hinc, etiamsi nox intempesta sit. *Bac.* Attamen noras Hermotimum? *Mel.* At me videas, ὁ Bacchi, miseriorem multò quàm nunc sum, degere, si ullum ego nauclerum Hermotimum novi. Verùm ille summo mane à me discessit, statim ad galli cantum experrectus. Ego verò memineram dictum ab ipso, parieti cuidam in Ceramico inscriptum esse nomen meum. Tum misi statim Acidem, quæ illud videret. Illa verò nihil aliud, nisi hoc solum inscriptum reperit, juxta Dipylum ad dextram ingredientibus, Melissa amat Hermotimum: ac rursum paulò inferiùs, Nauclerus Hermotimus amat Melissam. *Bac.* O adolescentes ineptos! Intelligo enim: ægrè facere quispiam Charino volens, inscripsit hæc, zelotypum eum esse sciens. Ille verò statim credidit. Eum autem sicubi videam, alloquar. Imperitus est, & puer adhuc. *Mel.* At ubi videas illum, qui concluſus cum Simmiche conversatur? Parentes autem eum etiamnum apud me quærunt. Sed Bacchi, siquam anum invenire possem, ut dixi, apparens ea me servaret. *Bac.* Est quædam venefica, ὁ dilectissima, ad hoc apta, gente Syra, cruda adhuc, & bene compacta, quæ mihi aliquando Phaniam, cùm & ille temerè succenseret, quemadmodum Charinus, post quatuor solidos menses reconciliavit, cùm jam planè de-

spe-

κειν. ὁ δ', ὑπὸ τ῀ ἐπῳδ῀ν, ἦκεν αὖθις ἐπ' ἐμέ. Με. τί δ' ἔπραξεν ἡ γραῦς, εἴπερ ἔτι μέμνησαι; Βακ. λαμβάνε μ῀ ὀβολὸν πολιὸν ὦ Μέλιτ῀α τ῀ μισθὸν, ἀλλὰ δραχμὴν, καὶ ἄρτον. καὶ ἐπικεῖσθαι δεῖ μ῀ τ῀ ἀλῶν, καὶ ὀβολὸς ἐπῶ, καὶ θύον, καὶ δᾷδα. ταῦτα δ' ἡ γραῦς λαμβάνε. καὶ κρατῆρα κεκερᾶσθαι δεῖ, καὶ πίνειν ἐκείνῳ μόνῳ. δεῆσε δέ τι αὐτ῀ καὶ ἀνδρὸς εἶναι, οἷον ἱμάτια, ἢ κρηπῖδας, ἢ ὁλίζας τ῀ τριχῶν, ἢ τί τ῀ τοιούτων. Με. ἔχω τὰς κρηπῖδας αὐτ῀. Βακ. ταύτας κρεμάσασα ἐκ πατάγλης, ὑποθυμιᾶ τ῀ θύῳ, πάσασα ἓ τ῀ ἀλῶν ἐπὶ τὸ πῦρ. ἐπιλιγὲ δ' ἀμφοῖν τὰ ὀνόματα, καὶ τὸ σκεῦος, καὶ τὸ σόν. εἶτα ἐκ δ῀ κόλπου σεσημασμένα ῥόμβον, ἐπιστρέψᾳ ἐπῳδήν τινα λέγουσα ἐπιτρόχῳ τ῀ γλώσσῃ, βαρβαρικὰ ἓ φερνάδη ὀνόματα. ταῦτα ἐποίησε τότε. καὶ μετὰ πολὺ Φανίας ἄμα, καὶ τ῀ συνεφήβων ἐπιλυπησάντων αὐτῷ, καὶ τ῀ Φοιβίδος, ἡ συνῆν, πολλὰ αἰτήσης, ἦκέ μοι, τὸ τελέον ὑπὸ τ῀ ἐπῳδ῀ς ἀγόμενον. ἔτι δ' ἓ τοῦτό με σφόδρα κατ῀ τ῀ Φοιβίδ῀ τὸ [1] μίσηθρον ἐδιδάξατο, τηρήσασαν τὸ ἴχνος ἐπὶν ἀπολίποι, ἀμαυρώσασθαι, ἐπιβᾶναι μ῀ τ῀ δεξιτερ῀ ἐκείνης, τ῀ ἐμὸν δεξιόν. τ῀ δεξι῀ δ', τ῀ δεξιτερὸν ἔμπαλιν. καὶ λέγειν, ἐπιβέβηκά σοι, καὶ ὑπερφέρω εἰμί. καὶ ἐποίησα ὡς προσέπαξε. Με. μὴ μέλε, μὴ μέλε ὦ Βακχί, καλ῀ ἤδη τὴν Σύραν. σὺ δ' ὦ Ἄκι, [2] τ῀ ἄρτον, καὶ τὸ θύον, καὶ τὰ ἄλλα πάντα πρὸς τὴν ἐπῳδὴν σύτριπτε.

sperarem. Ille autem incantationibus compulsus ad me rediit. *Mel.* Sed quid exegit anus, si modò adhuc meministi? *Bac.* Non magnam accipit mercedem, Melissa, sed drachmam, & panem: & sali oportet imponi obolos septem, & thyum, & facem. Ista quidem anus accipit. Craterem quoque ei misceri oportet, eamque solam bibere. Oportebit & ipsius viri aliquid adesse, uti vestem, aut crepidas, aut pauculos crines, aut id genus aliud quidpiam. *Mel.* Habeo crepidas illius. *Bac.* Has ex palo suspensas thyo suffit, aspergens igni salem quoque. Ad hæc, amborum nomina, illius & tuum pronuntiat. Deinde è sinu proferens rhombum, huc & illuc convertit, incantationem quandam dicens volubili lingua, barbara videlicet, atque horrenda vocabula. Hæc illa tum fecit: ac non multò pòst Phanias, cùm illum pariter & æquales ob hoc reprehenderent, & ipsa Phœbis, cum qua rem tum habebat multum postularet, venit mihi, incantatione ista prorsum attractus. Præterea etiam hanc odii conciliandi rationem me docuit adversus Phœbidem, ut observato, & quum discessisset, deleto ejus vestigio, in sinistrum illius pede dextro insisterem, contrà in dextrum, sinistro, & dicerem, te conscendi, & superior sum. Fecique ut illa præcepit. *Mel.* Ne morare, ne morare Bacchi, voca jam Syram illam. Tu verò Aci, panem & thyum, & cætera omnia, quæ ad incantationem pertinent, appara.

1 Μίσηθρον] Aliud odii poculum est apud Origenem lib. 7. contra Celsum. De utroque à me dictum alibi. *Bourd.*

2 Τὸν ἄρτον, καὶ τὸ θύον] Casparus Barthius putat legendum esse θεῖον & sulfur capiendum, quod in lustrationibus & incantationibus prorsus usitatissimum erat veteribus, &c. vide cap. III. l. VII. Adversar. *Alm.*

CLO-

ΚΛΩΝΑΡΙΟΝ, ΚΑΙ ΛΕΑΙΝΑ.

CLONARIVM, ET LEÆNA.

ΚΛΩΝΑΡΙΟΝ.

Καινὰ τάδε σοῦ ἀκούομεν ὦ Λέαινα, τὴν Λεσβίαν Μέγιλλαν τὴν πλησίαν, ἐρᾶν σε ὥσπερ ἀνδρα, καὶ συνεῖναι ὑμᾶς, σὺκ οἶδ' ὅ, τι ποιοῦσας μετ' ἀλλήλων. τί τοῦτο; ἠρυθρίασας; ἀλλ' εἰπὲ εἰ ἀληθῆ ταῦτά ἐστιν. Λε. ἀληθῆ ὦ Κλωνάριον. αἰσχύνομαι δέ. ἀλλότριον γὰρ τί ἐστι. Κλω. [1]περὶς δὴ κυρητρόφῳ, τί τὸ πρᾶγμα, ἢ τί βούλεται ἡ γυνή; τί ὄ γε πράττετε ὅταν συνῆτε; ὁρᾷς; ὡ φιλεῖς με. ὡ γὰρ ἂν ἀπεκρυπτόμην τὰ τοιαῦτα. Λε. φιλῶ μέ, εἰ καί τινα ἄλλην. ἡ γυνὴ ὄ, δεινῶς ἀνδρεική ἐστιν, Κλω. ὡ μαθήσιον, τί ἐς λέγεις, εἰ μή τις [2]ἱπαιρίσεια τυγχάνει ὖσα. τοιαύτας γὰρ ἐν Λέσβῳ λέγουσι γυναῖκας, ὑπὸ ἀνδρῶν μὲ σὺκ ἐθελούσας αὐτὸ πάσχειν, γυναιξὶ ὄ αὐτὰς πλησιαζούσας, ὥσπερ ἀνδρας. Λε. τοιοῦτό τι. Κλω. σὺκοῦν ὦ Λέαινα, τὸ αὐτὸ ἐς διήγησαι, ὅπως μὲ ἐπείρα τοιοῦτον, ὅπως ὄ ἐς συνεπείσθης, καὶ τὰ μὴ ταῦτα. Λε. πότνι τινὰ συλλεκτοῦσα αὐτὴ, καὶ Δημώνασσα ἡ Κορινθία, πλουσία ὄ ἐς αὐτὴ, καὶ ὁμότεχνος τῇ Μεγίλλῃ, παρεκελήφασί με κιθαρίζειν αὐτοῖς. ἐπεὶ ὄ σπίδαίσασα, καὶ ἄωρος ἦν, καὶ ἔδη καθεύδειν, καὶ ἐμέθυον, ἄγε

CLONARIVM.

Nova de te audimus Leæna, Lesbiam videlicet Megillam, divitem illam, amare te, perinde ut virum, vosque coire, nescio quid unà facientes. Quid istud? erubuisti? Sed dic mihi, vera-ne ista sunt? *Le.* Vera Clonarium. Pudet autem me. Alienum enim quiddam est. *Cl.* At per Cererem, quid hoc negotii, aut quid sibi vult mulier? Quid verò agitis quando coitis? Vides? non amas me: neque enim celares me talia. *Le.* Amo equidem te, quantum ullam aliam. Mulier autem illa, virilis supra modum est. *Cl.* Non intelligo quid dicas, nisi si tribas quæpiam est. Tales enim mulieres in Lesbo esse perhibent, quæ à viris quidem illud pati nolint, cum mulieribus autem ipsæ, perinde ac viri, congrediantur. *Le.* Tale quidpiam est. *Cl.* Proin Leæna, etiam hoc ipsum expone, quo pacto te solicitarit primum, quoque modo adducta sis ut morem gereres, & quæ secuta sunt deinceps. *Le.* Cùm ipsa compotationem quandam instituisset, & Demonassa Corinthia, dives & ipsa, in eadem arte exercitatâ cum Megilla, me assumpserunt ut ipsis cithara canenerem. Postquam autem satis cecineram, & jam intempesta nox erat, cubitumque ire oportebat, illæque erant ebriæ. Tum Megilla, Age, in-

1 Περὶς δὴ κυρητρόφῳ] *Per Cererem.* Hesychius in κυρητρόφῳ· ὑπ' ἐπίσης ὄ ἐς Δημήτης. Menagius.

2 Ἱπαιρίσεια] Hesychius: ἱπαιρισρίαι, πριζάδες. Idem.

1 Ἐφὶς

δὴ ἔφη ὦ Λέαινα ἡ Μέγιλλα, κείμεθα γὰρ ἤδη κελὸν, συναῦται κάθυδε μεθ' ἡμῶν, μέση ἀμφοτέρων. Κλω. σκάθυδες; τὸ μὴ ταῦτα τί ἐχρῆτο; Λε. [1] ἐφίλουν με τὸ πρῶτον, ὥσπερ οἱ ἄνδρες, οὐκ αὐτὰ μόνον προσαρμόζουσα τὰ χείλη, ἀλλ' ὑπανοίγουσα τὸ στόμα, καὶ προσεβάλλον, καὶ τὰς [2] μαστοὺς ἔθλιβον. ἢ Δημώναττα ἦ, [3] καὶ ἔδακνε μεταξὺ καταφιλοῦσα. ἐγὼ δ', οὐκ εἶχον εἰπεῖν ὅ, τι τὸ πρᾶγμα εἴη. χρόνῳ δ' ἡ Μέγιλλα ὑπ' ἔρωτος ἤδη ἦτε, τῷ μὲ [4] πηνίκῳ ἀφείλετο τὰ κεφάλης. ἐπίκειτο δ' πάνυ ὁρμάζ, καὶ προσφυὴς, καὶ σὺ χρὴ ὧδ' ἔχειν αὐτὴ, καθάπερ οἱ σφόδρα ἀνδρώδεις τῶν ἀθλητῶν, ἀποκεκαρμένη. καὶ ἐγὼ ἐπεμάχθην ἰδοῦσα. ἢ δ', ὦ Λέαινά φησιν, ἑώρακας ἤδη ὅτω κελὸν νεανίσκον; ἀλλ' οὐχ ὁρῶ ἔφην συναῦται νεανίσκον ὦ Μέγιλλα. μὴ καθαθήλυνέ με ἔφη. Μέγιλλον γὰρ ἐγὼ λέγουσι, ἐ γαμετὴν προσπαλαίει ταύτην Δημώναττα, καὶ ἔστιν ἐμὴ γυνή. ἐγέλασα ὦ Κλωάριον ἐπὶ τούτῳ, καὶ ἔφην, σκέψαι σὺ ὦ Μέγιλλε, ἀνὴρ εἶ, ἐλεληθεὶς ἡμᾶς, καθάπερ τὴν Ἀχιλλέα φασὶ κρυπτόμενον ὑπὸ τῶν παρθένων. [5] καὶ τὸ ἀνδρεῖον ἐκεῖνο ἔχεις, καὶ ποιεῖς τῷ Δημώνατ-

inquit, Lexna, Iam enim dormire æquum est, hìc nobiscum cuba, media inter utramque. *Cl.* Concubuisti-ne? Quid postea factum est? *Le.* Osculabantur me primò, perinde atque viri solent, non ipsa modò labia applicantes, sed os quoque subaperientes: deinde & amplexabantur, & papillas premebant mihi. Demonassa autem, etiam inter osculandum, mordebat. Egò verò quidnam rei esset, conjicere non poteram. Cæterùm cum jam incaluisset Megilla, galericulum quidem à capite removit. Ipsa autem incumbebat, similis & æquiparanda athletæ alicui vehementer virili, & robusto, & cute ad vivum detonsa: quam ubi aspexi, perturbata sum. Illa verò, Lexna, inquit, ecquem adolescentem ita pulchrum unquam vidisti? At non video, inquam ego, ullum hic adolescentem Megilla. Tum illane me, inquit, mulierem facias. Megillus enim vocor ego, & jam olim Demonassam hanc uxorem duxi, estque ea uxor mea. Risi equidem ad hæc, Clonarium: & dixi, Proinde Megille, virum esse te nesciebamus: quemadmodum aiunt Achillem inter virgines abditum fuisse: habes & virile illud, ac Demonassæ idem facis quod

1 Ἐφίλουν με τὸ πρῶτον] Hæc & cætera hujus Dialogi interpretati sunt ad Petronium. ad hæc verba, *commovebat vulgiter labra.* Bourd.

2 Μαστοὺς ἔθλιβον] Plaut. Pseud.

Teneris labellis molles morsiuncula
Papillarum horridularum oppressiuncula.

Ovid. 1. Amor.

Forma papillarum quæ fuit apta premi. Idem.

3 Καὶ ἔδακνε] Plaut. loc. cit. *Idem.*

4 Πηνίκῳ] De comis adsititiis copiosè dixi alibi. Iunge Cl. Alexand. Pæd. lib. 2. c. 11. Artemid. lib. 1. Firmic. Astro. c. 1. lib. 1. vide Herald. ad Mamial. *Idem.*

5 Καὶ τὸ ἀνδρεῖον ἐκεῖνο] Catullus: *Et quærendum unde, unde foret nervosius illud.* Menagius.

1 Bois-

ναι ὅπῃ οἱ ἄνδρες. ἐκεῖνο μὲ ἔφη ὦ Λέαινα, σὺν ἔχω. δέομαι ἢ οὐδὲ πάνυ αὐτὸ. ἴδιον δέ τινα τρόπον ἡδέως ὁμιλῆσαι ὄψῃ με. ἀλλὰ μὴ ἑρμαφρόδιτος εἶ ἔφην, οἷοι πολλοί εἶναι λέγονται, ἀμφότερον ἔχοντες; ἔπι γὰρ ἠγνόουν ὦ Κλωνάριον τὸ πρᾶγμα. ὃ φησιν, ἀλλὰ τὸ πᾶν ἀνὴρ εἰμι. ἤκουσα ἔφην ἐγὼ [1] Βοιωτίας αὐλητρίδος Ἑσμηνοδώρας, διηγουμένης τὰ ἐφέσρια παρ' αὐτῆς, ὡς χθές τις ἐν Θήβαις ἐκ γυναικὸς ἀνήρ. ὁδ' αὐτὸς, κἀμάντις ἄρρην. οἷόν τι Τειρεσίας τὸν μῦθον. μὴ δὴ τι σὺ τοιοῦτο πέπονθας; ἄκων ὦ Λέαινα ἔφη, ἀλλὰ ἐβουλήθην μὲν ὁμοίαν ταῖς ἄλλαις ὑμῖν. ἡ γνώμη γὰρ, καὶ ἡ ἐπιθυμία, καὶ τἆλλα πάντα, ἀνδρός ἐσί μοι. καὶ ἱκανὴ γοῦν σοι ἔφην ἐπιθυμία, [2] πάρεχε γοῦν ὦ Λέαινα εἰ ἀπιστεῖς ἔφη, καὶ γνώσῃ οὐδὲν ὑστεροῦσάν με τῶν ἀνδρῶν. ἔχω γάρ τι καὶ δ' ἀνδρεῖον. ἀλλὰ [2] πάρεχε. ὄψῃ γάρ. πάρεχον ὦ Κλωνάριον, ἱκετεύουσης πολλά.

quod viri ſolent. Idem ego Læna, inquit, nec eo admodum opus. Peculiari autem modo, ſuavius aliquanto congredi me videbis. At num hermaphroditus es, inquam ego, quales perhibentur eſſe multi, utrumque membrum habentes? rem enim ô Clonarium, adhuc ignorabam. Neque hoc, inquit illa, ſed per omnia vir ſum. Tum ego, audivi, inquam, ex Bœotia tibicina quadam Iſmenodora nomine, quæ apud ipſos ſunt epheſtria, narrante, quendam Thebis factum fuiſſe ex muliere virum, qui idem vates quoque fuit optimus: Tireſias nimirum. Num tibi tale quid accidit? Haud quaquam Læna, inquit: ſed vobis aliis nata ſum ſimilis. Animus autem, & libido, cæteraque omnia, virilia mihi ſunt. Sufficiens ſaltem, inquam, eſt tibi libido. Tum illa: præbe igitur, inquit, Læna, & cognoſces me viris eſſe nihilo inferiorem. Nam aliquid loco virilis habeo. Sed præbe: nam videbis. Præbui itaque Clonarium, cùm illa diu multumque

1 Βοιωτίας αὐλητρίδος Ἑσμηνοδώρας, διηγουμένης τὰ Ἐφέσρια παρ' αὐτῆς, ὡς χθές τις ἐν Θήβαις ἐκ γυναικὸς ἀνήρ] Quid intellexerit per τὰ ἐφέσρια, non eſt facile divinare, ea vox alibi non legitur. Nihil igitur certi à me expectes, conjecturas nudas tibi proponam. Si bene ſe habet ea lectio, videtur ab ἐφεσρεῖς ea vox deduci debere: eſt autem veſtis quædam ſpecies, quæ ſuperinduebatur. Suidas μανδύτην & βαῖον interpretatur, & ἱμάτιον ἐξ αἰγείων τρίχων, alii χλαμύδα, alii χλανίδα vertunt. Quid quid tamen fuerit, quoniam ab eo genere veſtis τὰ ἐφέσρια dicuntur, ſuſpicor eas veſtes texi ſolitas à mulieribus ſimul adunatis, quæ texendo fabulas lepidas ad vices narrabant, ut fallerent tempus & laborem, quæ ob id ἐφέσρια διηγήματα dicebantur. Sic noſtrates dicunt *les contes du vieilleri*. At forte mendoſa eſt ea vox, & legendum vel ἐφ' ἑσίᾳ disjunctim, & mutandum τὰ in τι, ſic, διηγουμένης τι ἐφ' ἑσίᾳ, id eſt, *ad lares*, *ad focum*, vel Φαίσια ob eandem rationem, id eſt, *quæ ad ignem* hyeme narrantur, nam (ut notum eſt) Φῶς ſæpe pro igne ſumitur, & erant Φαίσια fabulæ, quæ ad Vulcanum ſeu ignem aſſidentes fœminæ nendo vel texendo narrabant in Vulcani feſto quod Athenis Φαίσια, ut ex Andocide patet in ſermone de myſteriis. Hæc ego tentabundus ut in tenebris. Tu forte meliora lector cogitabis, utinam & nobis impertiaris. *Palm.*

2 Πάρεχε] Ariſtophanes: Κακῶς παρίξω, καὶ ἀχὶ φροσκινήσομαι. Menagius.

κ᾽ ὅρμον πιά μοι δεῖσης τ᾽ πολυτελῶν, κ᾽ ὀθόνας τ᾽ λεπτῶν. εἶπε ἐμοὶ μᾶ, ὥσπερ ἀνδρα σφελάμβανον. ἡ δ᾽, ἐποίᾳ τε, κ᾽ ἐφίλᾳ, κ᾽ ἠδ᾽ ἡμείνε, κἀμὲ ἐδόκᾳ μοι ἐς ὑπερβολὴν ἤδεᾳ. Κλω. τί ἐποίᾳ ὦ Λέαινα; ἢ τίνα τρόπον; τᾶτο γὰρ μάλιστα εἰπέ. Λε. μὴ ἀνάκεισε ἀκριβῶς. αἰσχρὰ γάρ. ὥστε μᾶ τὴν Οὐρανίαν, οὐκ ἂν εἴποιμι.

que supplicasset, & pretiosum monile dedisset, & tenuia velamina. Tum ego illam perinde atque virum complectebar. Illa autem, & faciebat, & osculabatur, & anhelabat, & summa voluptate affici videbatur. *Cl.* Quid faciebat Leæna? aut quomodo? hoc enim in primis dicas. *Le.* Ne accuratiùs inquiras: turpia enim sunt. Quare per Vraniam, nolim dicere.

ΚΡΩΒΥΛΗ, ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΝΑ.

ΚΡΩΒΥΛΗ.

Ὦ Κόρινν᾽, ὡς μᾶ ἀ πάνυ δεινὸν λῷ ὀ σύνηιζις, τὸ γυναῖκα γᾶσθαι οὐ παρθένον, μεμάθηκας ἤδη. μᾶ μειρακίᾳ μᾶ ἁρμόσᾳ γᾶσθαμένᾳ, μνᾶν ἃ τοιᾶτον μίσθωμα πομισαμένᾳ, ἐξ ἃς ὅρμον αὐτίκα ἀνήσασθαί σοι. Κο. καὶ μοι νάεινον. ἐχέτω ἃ ψηφὶς πυρωγεῖς, οἷα ὁ Φιλαινίδος ἐστίν. Κρω. ἔσται τοιᾶτα. ἄκουε ἃ τἄλλα παρ᾽ ἐμοῦ, ἃ σε χρὴ ποιεῖν, ὅπως προσφέρεσθαι τοῖς ἀνδράσιν. ἄλλη μᾶ γὰρ ἡμῖν ἀποτροφὴ ἃ βίος οὐκ ἔστιν ὦ θύγατερ. ἀλλὰ δύο ἔτη ταῦτα ἐξ ἃ τέθνηκεν ὁ μακαρίτης σου πατὴρ, οὐκ οἶσθα ὅπως ἀπεζήσαμεν, ὅτε ἃ ἐκεῖνο ἔζη, πάντα ἡμῖν ἁπαλά. ἐχωλκεύετο, κ᾽ μέγα ἦν ὄνομα αὐτοῦ ἐν Πειραιεῖ. καὶ πάντων ἦν, ἀκέσαι δοκιμωμένων, ἃ μὴν μᾶ Φιλῖνον, μηκέτι ἑτέρᾳ ἄλλον χαλκέα. μᾶ ἃ τὸν πλοῦτον, τὸ μᾶ πρῶτον ἀποδομένᾳ τὰς πυρώσεις, καὶ τ᾽ ἄκμονα, καὶ σφῦραν

CROBYLE, ET CORINNA.

CROBYLE.

Non ita grave esse, Corinna, ceu tu putabas, ex virgine mulierem fieri, jam didicisti: siquidem cum formoso adolescente fuisti, & pro prima mercede minam accepisti, unde monile statim tibi comparabo. *Cor.* Ita amabo. Habeat autem splendoris ignei lapillos, cujusmodi Philænidis est. *Cro.* Erit ejusmodi. Sed audi etiam cætera ex me, quæ te facere, & quo pacto viris accommodare te oportet. Nam alia victus ratio nobis nulla est, filia: sed per duos hosce annos, ex quo pater tuus, piæ memoriæ, defunctus est, an nescis quo pacto vitam egerimus? At quando ille adhuc vivebat, abundè nobis omnia suppetebant. Artem enim ferrariam exercebat: magnumque erat nomen ejus in Piræo Ac plerosque audire licet dejerantes, nullum amplius post Philinum, talem fore ferrarium fabrum. Post mortem autem ejus, principio quidem divenditis forcipibus, incude, & malleo, dua-

δύο μνᾶς, ἀπὸ τούτων διετράφημεν. ΚΟ. ἔπειτα, νυῦ μέ, ὑφαίνουσα. νυῦ δ', ἀεργάλιν κρόκυσα, ἢ ἡμέρην κλώθουσα, ἐπορίζόμεν τὰ σιτία μόλις. ἔδοσκον δέ σε ὦ μῆτερ, τῷ ἐλπίδα φερόμενοι. ΚΟ. τῷ μνᾶν λέγεις; ΚΡΩ. ὄκ. ἀλλὰ ἐλογιζόμεν ὡς τηλικαύτη γενομένη, ἥρπεις μὲ ἐμέ, σιωπὴν ἢ κἀξαγορεύσεις ἁπλῶς, καὶ πλουτήσεις, καὶ ἐσθῆτα ἕξεις ἁλουργᾶ, καὶ ἡδυπαίσεις. ΚΟ. πῶς ἔφης μῆτερ, ἢ τί λέγεις; ΚΡΩ. συνῆσα μὲ τοῖς νεανίσκοις, καὶ συμπίνουσα μεῖ' αὐτῶν, καὶ συγκαθεύδουσα ἐπὶ μισθῷ. ΚΟ. καθάπερ ἡ Δάφνιδος θυγάτηρ Λύρα; ΚΡΩ. ναί. ΚΟ. ἀλλ' οὑτέη ἐπαῖρα ἐστι. ΚΡΩ. οὐδὲν τοῦτο δεινόν. καὶ σὺ γὰρ πλουτήσεις ὡς ἐκείνη, καὶ πολλὰς ἐραστὰς ἕξεις. τί ἐδάκρυσας ὦ Κόρινν; ἢ χ ὁρᾷς ὁπόσοι, καὶ ὡς πεφιῤῥᾳδασὶ εἰσιν αἱ ἑταῖραι, καὶ ὅσα χρήματα λαμβάνουσι; τὴν Δάφνιδα γὰρ ἐγὼ οἶδα ὦ φίλη Ἀδράστια, ῥάκη πρὶν αὐτὴν ἀκμάσαι τὴν ὥραν φορέσαντα. ἀλλὰ νῦν ὁρᾷς οἵα φαίνεται, χρυσᾶ, καὶ ἐσθῆτες διαφανεῖς, καὶ θεράπαιναι τέτταρες. ΚΟ. πῶς δ' ταῦτα ἐκτήσατο ἡ Λύρα; ΚΡΩ. τὸ μὲ πρῶτον, κἀξαγορεύσασ ἑαυτὴν εὐπρεπῶς, καὶ δύσταλὴς ὖσα, καὶ φαιδρὰ πρὸς ἅπαντας, οὐκ ἄχρι δ' κἀγχάζειν ῥᾳδίως, καθάπερ σὺ εἴωθας, ἀλλὰ μειδιῶσα ἡδύ, καὶ ἐπαινετόν. εἶτα προσομιλοῦσα δεξιῶς, καὶ μήτε φενακίζουσά τίς προσέλθοι, ἢ προπίνοιε, μήτ' αὐτὴ ἐπιλαμβανομένη τῶν ἀνδρῶν. ἢν δέ ποτε ἐς ἀπίλθῃ ἐπὶ δεῖπνον λαβοῦσα μίσθωμα, ὕπτε μεθύσκεται, καχάλασεν γὰρ, καὶ μισοῦσιν οἱ ἄνδρες τὰς τοιαύτας, ὕπτ' ὑπερεμφορεῖται δ' ὄψω ἀπειροκάλως, ἀλλὰ προσοίσπεται μὲ ἄκρεις τοῖς δακτύ-

duabus minis, ex illis tum vitam sustentavimus. Postea autem, alias quidem texendo, aliàs verò tramam deducendo, aut stamina nendo, ægrè victum parabam: te verò, filia, nutriebam, spem expectans. *Cor.* Minam istam dicis? *Cro.* Non: verùm ita rationem inibam, quòd cùm ad istam ætatem perveniisses, & me facilè alere postea, & te ipsam exornare posses: dives ipsa futura, purpureas vestes, & ancillas habitura. *Cor.* Quomodo hoc mater? aut quid dicis? *Cro.* Si cum adolescentibus rem haberes, & cum ipsis potares, & pro mercede concumberes. *Cor.* Sicut Daphnidis filia Lyra? *Cro.* Ita. *Cor.* At illa meretrix est. *Cro.* Hoc nihil grave. Nam & tu, perinde ac illa diteſces, multosque amatores habebis. Quid fles Corinna? an non vides quàm multæ sint, & magno studio ambiantur meretrices? & quantum pecuniæ accipiant? Daphnidem enim, ô chara Adrastia, novi ego, quæ priusquam ad ætatem adultam perveniisset, pannosa erat. At nunc vides, qualis prodit, ut illi aurum, floridæ vestes, & ancillæ quatuor. *Cor.* Sed quo pacto hæc acquisivit Lyra? *Cro.* Primùm quidem exornando se eleganter, & facilem, hilaremque erga omnes se gerendo, non soluto, ut tu soles, cachinno, sed suave quiddam & blandum arridendo. Postea dextrè conversando, neque decipiendo, siquis accedit, aut accersit eam, neque viros increpando. Ac si quando ad cœnam it accepta mercede, neque inebriatur, ridiculum enim hoc, & viri oderunt tales, neque rusticè impletur opsonio: sed attingit quidem sum-

λοις, σιωπῇ ⸗ τὰς ἐνθέσεις σὺν ἐπ' ἀμφοτέρας ⸗ βαβύσσας τὰς γνάθους, πίνῃ ⸗ ῥῆμα, ὑ χανδὸν, ἀλλ' ἀναπαυομένη. Κο. καὶ εἰ δίψῶσα ὦ μῆτερ τύχοι; Κρω. τότε μάλιστα ὦ Κόρινθα. καὶ ὅτι πλέον ⸗ δεομένῳ φθέγξεται, ὅτι λοσκώπτει ἐς τινα ⸗ παρόντων. ἐς μόνον ⸗ τ' μισθωσάμενον βλέπῃ. καὶ λέγ' τοῦτο ἐκεῖνοι φιλοῦσιν αὐτὸ. καὶ ἐπειδὰν κοιμᾶσθαι δέοι, ἀσπάζεται ὑδὲν, ὑδὲ ἀμελὲς ἐκείνη ἂν πέρασαιθ', ἀλλὰ ἐξ ἅπαντ⸗ ἐν τοῦτο ἠκροᾶται, ὡς ὑπαγάγοιθ', ⸗ ἐρᾷ σὴν ποιήσειεν ἐκεῖνον. ταῦτα γὰ αὐτὸ ἅπαντες ἐπαινοῦσιν. εἰ δὲ ⸗ σὺ ταῦτα ἐκμαθοις, μακάρεσσ' ⸗ ἡμεῖς ἐσόμεθα. ἐπεὶ τἄγε ἄλλα ⸗ βαπολὺ αὐτῆς. ἄλλο ὑδὲν ὦ φίλη Ἀδράστεια φημι, ζώης μόνον. Κο. εἰπέ μοι ὦ μῆτερ, οἱ μισθούμενοι πάντες τοιοῦτοί εἰσιν, οἷ⸗ ὁ Εὐκρα⸗, μεθ' ἧς χθὲς σκάφανδρον; Κρω. ὐ πάντες ἀλλ' ἔνιοι μέ, ἀμείνους. οἱδὲ, καὶ ἥδη ἀνδράσιν. οἱδὲ, καὶ ὑ πάνυ μορφῆς σφόδρα ἔχοντες. Κο. καὶ τούτοις συγκαθεύδουσιν δῆτα; Κρω. μάλιστα ὦ θύγατερ. ὅτι μὲν τοι ⸗ πλείονα διδάσκουσιν. οἱ καλοὶ ⸗, αὐτὸ μόνον, καλοὶ γέλωσιν εἶναι. καὶ σοὶ ⸗ μελέτω ἀεὶ ⸗ πλείονος, εἰ γέλοις σὺ βραχεῖ λέγειν ἅπασας, ἐνδειξάσας σε τῷ δακτύλῳ, ὃν ὁρᾷς τὸν Κόρινναν τὸν τῆ Κρωβύλης θυγατέρα, ὡς ὑπερπλυτῆ, καὶ περισσοδακίμονα ποιήσει τὸν μητέρα; τί φῄς; ποιήσεις ταῦτα, ποιήσεις; οἶδα ἐγώ. καὶ ῥᾳδίως ἁπασῶν ῥᾳδίως. νὴ δι' ἀπιὼν λουσομένη, εἰ ἀφίκοιθ' ⸗ τὴμερον τὸ μειρακίον ὁ Εὐκρα⸗. ὑπισχνεῖτο γάρ.

mis digitis, tacitè autem edendo non obturat utramque maxillam ingestis buccellis: bibit etiam sensim, non affatim, sed interquiescendo. *Cor.* Etiamsi sitiat mater? *Cro.* Tum præcipuè, Corinna: & neque plus æquo loquitur, neque in quenquam eorum qui adsunt, dicteria torquet. Eum solum à quo conducta est, respicit. Et ob hoc illi amant ipsam. Et postquam eundum est cubitum, nihil petulans, nihil ineptum admittit, sed ex cunctis unum hoc aucupatur, ut illum alliciat, suique amatorem reddat. Hoc enim nomine ipsam cuncti laudant. Quòd si tu etiam hæc didiceris, nos quoque fœlices erimus. Nam cætera quidem multò ipsa. Sed nihil, ô chara Adrastia, addam amplius: vivas modò. *Cor.* At dic mihi mater, ii qui mercede nos conducunt, omnes-ne tales sunt, qualis est hic Eucritus cum quo heri concubui. *Cro.* Non omnes: sed alii quidem meliores, alii jam viriles: nonnulli verò non admodum liberali forma præditi. *Cor.* Et cum istis concumbere oportebit? *Cro.* Maximè, filia: nam hi plura quoque dant. Formosi autem, hoc solum, pulchri esse volunt. Tu verò ejus quod plus est, rationem semper habeas, si cupis ut omnes brevi te commonstrent digito, ac dicant. Annon vides Corinnam Crobylæ filiam, ut est ditissima, & matrem reddit fœliciſſimam? Quid ais? facies-ne ista? facies, novi ego & facilè omnibus anteibis. Nunc autem ito lotum, si fortè veniat, etiam hodie adolescens ille Eucritus: ita enim pollicitus est.

ΜΗΤΗΡ, ΚΑΙ ΜΟΥΣΑΡΙΟΝ.

ΜΗΤΗΡ.

Ἆρ' ἔτι τοιοῦτον ἑρᾷσὴν εὕρωμεν ὦ Μουσάριον, οἷος ὁ Χαιρέας ἐστί, θύσαι μὲν τῇ πανδήμῳ θυήσομεν λόγχῃ μακέδνᾳ, τῇ οὐρανίᾳ δ', καὶ τῇ ἐν κήποις, δαμάλιν ἱκανήν, στεφανῶσαι δ' ἐστὶν ἡμῖν καὶ τὸν πλουτοδότειραν. καὶ ὅλως, μακάριαι, καὶ τερπνόδαιμονες ἐσόμεθα. νυνὶ γὰρ ὁρᾷς ἡλίκα λαμβάνομεν; ὃς ὁβολὸν μὲν οὐδέπω ποτέ σοι ἔδωκεν, οὐκ ἐσθῆτα, οὐχ ὑποδήματα, ἀ μύθοις, ἀλλὰ σαφέσιν ἀεί, καὶ ὑποχύσεις, ἃ μακραὶ ἐλπίδες, καὶ πολὺ τὸ ἐὰν ὁ πατὴρ, ἃ εἰ κύριος γένωμαι τῶν πατρῴων, καὶ πάντα σά. σὺ δ', καὶ ἐμωμοκέναι αὐτὸν φῂς, ὅτι νόμῳ σε γαμετὴν ποιήσει. Μα. ὄμοσε γὰρ ὦ μῆτερ, καὶ ταῦν Ἥραν, καὶ τὸν Πολιάδα. Μη. καὶ πιστεύεις δηλαδή; καὶ λέγε τοῦτο πρὸς τοὺς ἐμοὺς ἔχοντ' αὐτὸ παρὰ θύραις συμβολὴν, τὸ δακτύλιον ἐδώκαμεν, ἀγνοοῦσιν ἐμοῦ; ὁ δὲ δὴ

MATER, ET MVSARIVM.

MATER.

Si talem amatorem posthac inveniamus, Musarium, qualis Chæreas hic est: oportebit nos immolare, Publicæ quidem Veneri capram candidam, Cœlesti autem, & ei quæ in hortis est, juvencam utrique: sertis quoque coronare opum largitricem. In summa, beatæ, terque fœlices erimus. Quippe vides nunc ab adolescente illo quam multa accipiamus, qui ne obolum quidem tibi dedit unquam, neque vestem, neque soleas, neque unguentum: sed apud ipsum semper excusationes, & pollicitationes, & spes longæ, & illud crebrum, Si pater, &, si paternarum opum fiam dominus, &, omnia tua. Tu etiam juravisse ipsum dicis, quòd lege uxorem se suam sit facturus. *Mu.* Iuravit, mater, per Cererem, & Proserpinam, & Minervam. *Ma.* Et credis illi scilicet? & ob hoc nuper, cum non haberet unde daret symbolum, annulum illi me insciа dedisti? at hunc ille vendi-

tum

1 Τῇ Πανδήμῳ] Cognomenta Veneris, Pandemus & Vrania. ἀμφοτέραις σύρεται, ἡ μὲν Πάνδημος ἡ δὲ, Πυρανία ἢ τινι Οὐρανία τετίμηνται κήποις. αἶγα δὲ Πάνδημος, διὰ τὸ τῶν ζώων συνουσιαστικόν τε ἐς παρὰ τοὺς Ἀφροδισίους ἀκρατὲς. δάμαλιν δὲ τῇ Οὐρανίᾳ, διὰ τὸ σωφρονίστερον ἐς ὅτι τοῦ ζυγοῦ ἀγόμενον τὸ ζῶον ἐς ἐκ ἄφετον, ὃ τῶν νόμων τῷ γάμῳ ὑπαντίστεται συζυγίας ὡς πλουτοδότειρα δὲ ἡδὴ ἐστίν. Sic ad oram MS. Regii, quam notam sequitur Cod. Memmian. dum dicit μακέδνα esse sacrificium τῆς Πανδήμου, διὰ τὸ πρὸς σωμάτων καταφορὲς, καὶ δάμαλιν τῆς Οὐρανίας, διὰ τὸ ὑπὸ ζυγὸν πεπεχθαι. Bourd.

2 Κατὰ ταῦν Θεάν] Ad oram MS. Regii scriptum erat κόρη ἐς Δήμητρα καὶ Θεάν, ἃ δὲ Ἀθηνᾶ ἡ Πολιὰς, ὅρκος δὲ τῶν Ἀθηναίων οἷς ἐς Λακεδαιμονίους οἱ Διόσκουροι οὓς ἐς ὁμνύουσιν τὸν τοῦ Στυός. Idem.

3 Καταθήναγ συμβολὴν] Hac de re copiose vir Clarissimus Isaacus Casaubonus ad Athen. *Idem.*

μῶν, καπῆλε. καὶ πάλιν τὰ δύο ὠδία ἐράσμια τὰ Ἰωνικά, ἑλκόντω ἑκάτερον δύο Δαρεικούς, ἅ σοι ὁ Χῖος Πραξίας ὁ ναύκληρος ὠνήσατο μὲν ἐν Ἐφέσῳ. ἐδεῖτο γὰρ Χαρέας ἱμάτιον σοὶ ἐφήβοις ἀπενεγκεῖν. ὀφθὰς γάρ, καὶ χιτωνίσκους, τί ἂν λέγοιμι; καὶ ὅλως, ἑρμαιόν τι ἡμῖν, καὶ μέγα ὄφελος συμπέπτωκεν οὗτος. Μυ. ἀλλὰ καλὸς, καὶ ἀγένειος, καὶ φησὶν ἐρᾶν, καὶ δακρύειν, καὶ Δεινομάχης, καὶ Λάχητος υἱὸς εἶναι τοῦ Ἀρεοπαγίτου. καὶ φησὶν ἡμᾶς γαμήσειν, καὶ μεγάλως ἐλπίδας ἔχομεν περὶ αὐτοῦ, ὡς ὁ γέρων μόνον καταμείνῃ. Μη. ἀλλὰν ὦ Μυτάριον, ἐὰν ὑποδήσασθαι δέῃ, καὶ ὁ σκυτοτόμος αἰτῇ τὸ δίδραχμον, ἐροῦμεν ὡς αὐτὸν, Δραχμίου μὲν σοι ἔχομεν, σὺ δ' ἐλπίδων ὀλίγας παρ' ἡμῶν λάβε. καὶ πρὸς τὴν ἀλφιτοπώλιν τὰ αὐτά. καὶ ὡς τὸ συνοίκιον αἰτούμεθα, πρεσβύτιον φήσομεν, ἕως ἂν Λάχης ὁ Κολυττοῦς ἀποθάνῃ. ἀποδώσομεν γάρ σοι μετὰ τὸς γάμους. σοὶ δ' αἰσχύνη μόνη τῶν ἑταιρῶν ὀκ ἐλλόβιον, ὐκ ὄρθιον, ὐ Ταραντῖνον ἔχουσα; Μυ. τί ἂν ὦ μῆτερ, σκύτινα σύ τυχόν μου, καὶ καλλίω εἰσίν; Μη. ὐκ, ἀλλὰ σωφρονεστέρας, καὶ ἴσασιν ἑταιρίζειν. οὐδὲ πιστεύουσι ἑταίροις, καὶ νεανίσκοις, ἐπ' ἄκρα δὲ χείλους τὸς ὅρκους ἔχουσι. σὺ δ' εἰ πιστὴ, καὶ φίλανδρος. οὐδὲ φθέγγη ἄλλον τινά, ὅτι μὴ μόνον Χαιρέαν. καὶ πρώην ὅτι ὁ γεωργὸς ὁ Ἀχαρνεὺς ἦκε δύο μνᾶς κομίζων, ἀρνίου καὶ αὐτὸς, οἶνα ὑμῖν ἀπιλήφῃ, δὲ πα-

tum absorbuit. Et rursum duo monilia ista Ionica, quorum utrumque pendebat duos Daricos, quæ tibi Chius ille nauclerus Praxias attulerat, Ephesi mercatus. Oportebat enim ut Chæreas cœnam collatitiam cum adolescentibus dependeret. Namvela, & tunicas quid attinet dicere? In summa, lucrum inopinatum, magnumque commodum iste nobis obvenit. *Mu.* At pulcher est, & imberbis, & amare se ait, & lachrymatur, & Dinomaches, Lachetisque Areopagitæ est filius: dicitque uxorem me ducturum se: denique spes magnas facit, si modò senex ille oculos clauserit. *Mæ.* Proinde Musarium, ubi calceis opus erit, & sutor didrachmum poposcerit: dicemus & nos illi, argentum quidem non habemus, tu autem spes quasdam exiguas à nobis accipe, eademque pistori. Et quum pensionem domus deposcemur: expecta dicemus videlicet, dum Laches Colyttensis moriatur: exolvemus enim tibi post nuptias. Non pudet te quòd sola meretricum, neque inaures habes, neque monile, neque vestem Tarentinam. *Mu.* Quid igitur, mater, fortunatiores-ne illæ me, & pulchriores sunt? *Mæ.* Non: sed prudentiores, & sciunt meretricari: nec verbis credunt, & adolescentulis, in summis labiis juramentum gerentibus. Tu verò fidelis es, & amans viri: nec admittis alium quenquam, præterquam solum Chæream. Ac nuper quando Acarnensis ille agricola venit, duas minas afferens, ipsè quoque imberbis (vini autem pretium hoc retulerat, à patre mis-

1 Ο' Χῖος] Deest à MSS. *Bourd.*
2 Ο' Χῖος] Deest in MSS. *Idem.*
3 Ἀχαρνεὺς] Legendum videtur omnino Ἀχαρνῆς. **Menagius.**

1 Ἀττὶς

πρὸς πίμψαντος. σὺ δ' οὐπῖνον μὲ ἀπεμύκησας, καὶ δύδεις δ μὴ δ' Ἀδωνιδι Χαιρέᾳ. Μυ. τί οὖν, ἐχρὴν Χαιρέαν καλεῖψασαν, δεκόξασθαι τ' ἐργάτην οὐπῖνον, κινάδρας ἀπόζουσα; [1] λεῖός μοι φασὶ Χαιρέας, ὁ χαιρέκακος Ἀκαρνάνιος. Μη. ἔστω ἐκεῖνος ἀγροῖκος, ἀλλὰ ποῖος ἀπορεῖ. τί δ' Ἀνδρῶνα τὸν Μενεκράτους μεῖραν ὑπηχνύμενον, οὐδὲ τοῦτον ἐδέξω; ἢ καλὸς ἦν, καὶ ἀστεῖος ἡλικιώτης Χαιρέᾳ; Μυ. ἀλλ' ἠπείλησε Χαιρέας ἀποσφάξειν ἀμφοτέρους, εἰ λάθοι με ποτε μεῖ' αὐτᾶ. Μη. πόσου δ' ἄλλοι ταῦτα ἀπειλοῦσιν; ἐκεῖνον εἴρας σὺ μόνος λαβὲ τοῦτο, ὦ σωφρόνισης, καὶ πρὸς ἐχ ἑταῖρα, τῇ δ' ἱερομόρῳ ἱέρειά τις ἔσα. ἐῶ τἄλλα. σήμερον Ἀλῶα εἰσί. τί δέ σοι δόξειν ἐς τὸν ἑορτόν; Μυ. οὐκ ἴχθ' ὦ μαπάριον. Μη. μόνος δ' τοῦτ' ἐ τέχνῳ εὕρηκεν ἐπὶ τ' πατέρα, ἐκ οἰκέτου κρῆκεν ἐξαπατήσοντα, ἐκ ἀπὸ τ' μητρὸς ἤτησεν ἀπειλήσας ἀποκλείσειν σρατιώτην, εἰ μὴ λάθοι, ἀλλὰ κρῆτον, ἡμᾶς ἐπιτρέψαν, μήτε αὐτὸς δόδς, μήτε δεδὸς τ' διδόντων ἐῶν λαμβάνειν. σὺ δ' οἶσθ' ὦ Μυσάριον, ὁκτωκαίδεκα ἐτῶν ἀεὶ ἔσεσθ'; ἢ τὰ αὐτὰ φρονήσειν Χαιρέαν, ὅταν πλουτῇ μὲ αὐτὸς, ἢ δ' μήτηρ γάμου πολυτελοῦν ἐξόψει αὐτᾷ; μνησθήσεσθ' [2] οἵεις τότε τ' δακρύων, ἢ τ' φιλημάτων, ἢ τ' ὅρκων, πέντε ἴσως τάλαντα σθενὸς βλέπων; Μη. μνησθήσεσθ' ἐκεῖνον. δεῖγμα δ', ὡς ὀδὲ νῦν γεγάμηκεν, ἀλλὰ κρυπτόμενος ἐκπεμπόμενος, καὶ βιαζόμενος ἠνέσατο

missus). tu verò etiam subsannasti hominem, dormis autem cum isto tuo Adonide Chærea. *Mu.* Quid igitur? relicto-ne Chærea, mihi admittendus erat operarius ille hircum olens? Lævis mihi, ut aiunt, Chæreas, & porcellus Acarnanius. *Ma.* Esto rusticus ille, & hircum oleat: cur neque Antiphontem Menecratis filium, minam tibi pollicentem non admisisti? Annon formosus erat, & urbanus, æqualis Chæreæ? *Mu.* At interminatus erat Chæreas, se jugulaturum ambos, si me cum illo deprehenderet. *Ma.* Quàm multi alii eadem minantur? An tu igitur sine amatoribus ob hoc manebis? & pudicè ages, perinde ac si non meretrix, sed Cereris quæpiam sacerdos fores? Cætera omitto. Hodie verò Aloa sunt: quid ergo tibi dedit in hoc festum? *Mu.* Non habet ô mater. *Ma.* An solus iste nullam artem adversus patrem potest invenire? non servum immittere, qui illum decipiat? non à matre ipse postulare, minitando se in militiam navigaturum, nisi accipiat? Verùm sedet, nos atterens, neque ipse quicquam dans, neque à dantibus accipere finens. Tu verò, Musarium, an putas te octodecim annorum semper fore, aut eodem animo semper futurum Chæream, quando ipse dives erit, & mater opimas ipsi nuptias invenerit? an ille tum, putas, meminerit lachrymarum, aut osculorum, aut juramenti, quum dotem quinque fortassis talentorum aspiciet? *Mu.* Meminerit ille. Cujus rei argumentum est, quòd neque nunc uxorem duxit, sed cùm à patre cogeretur, & vim propè pateretur

1 Λεῖός μοι] De hoc Proverb. Erasm. *Bourd.*
2 Οἵεις] In MSS. ἴπ. *Idem.*

το. Μη. ἡδοίμην μὴ ψεύδεσθαι. ἀναμνήσω δέ σε ὦ Μυσάριον τότε.

tur tamen recusavit. *Ma.* Vtinam non decipiaris. Sed tamen admonebo te Musarium, aliquando horum.

ΑΜΠΕΛΙΣ, ΚΑΙ ΧΡΥΣΙΣ.

AMPELIS, ET CHRYSIS.

ΑΜΠΕΛΙΣ.

Εἴ τις ἦ ὦ Χρυσὶ, μήτε ζηλοτυπεῖ, μήτε ὀργίζεται, μήτε ἐρᾷποτέ ποτε, ἢ ἀφείκειρεν, ἢ τὰ ἐμάλια ἀφείρηται, ἔτ ἐρασὴς ἐκεῖνός ἐστι; Χρυ. ἀκοῦε ταῦτα μόνα ἐρᾷ ὦ Ἀμπελὶ δεήσματα; Αμ. ναὶ, ταῦτ' ἀνδρὸς ἑρμᾶ. ἐπεὶ τἄλλα, φιλήματα, ὦ δάκρυα, καὶ ὄρκοι, καὶ τὸ πολλάκις ἥκειν, δεχομένου ἐρᾶν σημεῖον, καὶ φυομένου ἔτ. τὸ γὰρ πῦρ ὅλον, ἐκ τ' ζηλοτυπίας ἐστίν. ὥστε εἰ ὦ σε ὡς φησὶ ὁ Γοργίας ῥαπίζει, καὶ ζηλοτυπεῖ, χρηστὰ ἔλπιζε, καὶ εὔχε ἀεὶ τὰ αὐτὰ ποιεῖν. Χρυ. τὰ αὐτά; τί λέγεις; ἀεὶ ῥαπίζειν με; Αμ. ἔχει, ἀλλ' ἀνιᾶσθαι, εἰ μὴ πρὸς μόνον αὐτὸν βλέποις. ἐπεὶ εἰ μὴ ἐρᾷ γε, τί ἂν ἔτ ὀργίζοιτο, εἰ σύ ποτ ἕτερον ἐρασὴν ἔχεις; Χρυ. ἀλλ' οὐδὲ, ἔχω ἔγωγε. οὐδὲ, μᾶτην ὑπέλαβε τὸ παλαιόν μου ἐρᾶν, διότι ἄλλως ἐμνημόνευσά ποτε αὐτοῦ. Αμ. καὶ τοῦτο ἡδὺ τὸ, ὑπὸ παλαιὸν οἴεσθαι σπουδάζεσθαί σε. ὅτι γὰρ ἀνιᾶσται μᾶλλον, καὶ φιλοῦμενόν τε, ὡς μὴ ὑπεροράλοιντο αὐτὸν οἱ ἀντεραστοί. Χρυ. καὶ μὲν δὴ ὅτός γε μόνον ὀργίζεται, καὶ ῥαπίζει. δώσει γ' ὕστερον. Αμ. ἀλλὰ δώσει. ζηλότυποι γὰρ,

AMPELIS.

Siquis, ὁ Chrysi, neque zelotypus est, neque irascitur, neque alapas inflixit unquam, aut capillos conscidit, aut vestes laceravit, est-ne adhuc pro amatore habendus? *Chr.* Numquid, Ampeli, sola sunt ista amantis indicia? *Amp.* Maximè. Hæc sunt viri fervidi. Nam cætera illa, oscula, lachrymæ, juramenta, & crebrò ventitare, incipientis, & adhuc crescentis amoris signa: sed totus ignis zelotypia constat. Quare si te, ut ais, Gorgias alapis cædit, & zelotypus est, bene speres licet, optesque ut eadem semper faciat. *Chr.* Eadem-ne? quid dicis? ut ille me semper alapis cædat? *Amp.* Non: sed ut semper illi ægrè sit, si non ad solum ipsum aspicias. Siquidem nisi amaret te, quid quæso irascereturve, si quempiam alium amatorem haberes? *Chr.* At equidem non habeo. Ille verò nequicquam suspicatus est, divitem istum à me amari, eo quòd mentionem ipsius fortè feci. *Amp.* At hoc suave est, putare ipsum te à divitibus observari. Ita enim majori dolore afficietur, & magis æmulabitur, ne à rivalibus superetur. *Chr.* At ille solùm irascitur, & alapis cædit, nihil autem dat. *Amp.* At dabit postea: nam zelotypi

μᾶλιστα λυπήσουσ). Χρυ. ὦκ εἰσὶ, ὅπως ῥαπίσμασι λαμβάνειν βάλῃ με ὦ Ἀμπελίδιον. Αμ. ὄκ. ἀλλ' ὡς οἶμαι, μεγάλοι ἔρωτες γίγνονται, κὴ εἰ πύθοιτο ἀμελεῖας. εἰ δ' ἐπιστεῦσαι μόνον ἔχει, ἀπομαραίνεται πως ἡ ἐπιθυμία. ταῦτα λέγω σοὶ, ὅτι εἴκοσιν ὅλοις ἔτεσιν ἑταιρεύσασα. σὺ δ' ὀκτωκαιδεκέτης οἶμαι, ἢ ἔλαττον ὅσα τυγχάνεις. εἰ βάλῃ δ', κὴ διηγήσομαί σ' ἃ ἔπαθόν ποτε, ἃ πάνυ σοὶ πολλῶν ἐτῶν. ἦρξε μὲν Δημόφαντος ὁ δανειστὴς, ὁ κατὰ τὴν οἰκίαν τὴν Ποικίλης. ἔτος δέ τι πού ποτε πλέον πέντε δραχμῶν δέδωκε. κὴ ἡξίει διακοσίας εἶναι. ἦρξε δ' ὦ Χρυσὶ, ἐπιπολαίου τινὸς ἔρωτος, οὔτε νυκτερινὸν, οὔτε δακρύων, οὔτε ἀμφὶ τὴν θύραν ἀναστρεφόμενον· ἐπὶ τοῖς θύραις, ἀλλ' αὐτὸ μόνον σωκοφάντει μοι ἐνίοτε, κὴ τοῦτο λάθρᾳ μᾶλλον. ἐποιεῖτο δ' ἐλθόντα ποτὲ ἀπόκλεισιν, Καλλιάδης γὰρ ὁ γραφεὺς ἔνδον ἦν, δέκα δραχμὰς πεπεισμένος, τὸ μὲν πρῶτον, ἀπῆλθέ μοι λοιδορησάμενος. ἐπεὶ δ' ὡσαύτως μὲ διῆλθον ἡμέραι, ἐγὼ δ' ὡσαύτως ἔπεμπον, ὁ Καλλιάδης δ' ἔνδον ἦν αὖθις, ὑποθερμαινόμενος ἤδη τότε ὁ Δημόφαντος, κὴ αὐτὸς ἀναφλέγματα εἰς τὸ πρᾶγμα. κὴ ἐπισταῖς ποτε, ἀνοιγνυμένου τηρήσας τὴν θύραν, ἔκλαιεν, ἔτυπτεν, ἠπείλα φοιδύσειν, ἐξειρήγνυε τὴν ἐσθῆτα, [1] ἅπαντα ἐποίει. κὴ τέλος, πάλαισθαι δὲς, μόνος εἶχεν ὀκτὼ ὅλας μῆνας. ἡ γυνὴ δ' αὐτῷ, ὡς ἅπαξ ἔλεγεν, ὡς ὑπὸ φαρμάκων σαίνηται μοι αὐτόν. τὸ δ' ὅλον ἔργον ζηλοτυπία, τὸ φάρμακον. ὅστις ἂν Χρυσὶ, κὴ σὺ χρῶ ἐπὶ τὴν Γοργῶ

typi vel maximè dolore afficiuntur. *Chr.* Nescio quo pacto, mea Ampeli, velis ut alapas accipiam. *Amp.* Non: sed ut arbitror, magni fiunt amores, etiamsi audiat se negligi. Quòd si credat, se solum habere te, elanguescet hæc libido. Atque hæc tibi dico, quæ jam totos viginti annos meretricem egi. Tu verò annos, ut puto, decem & octo, vel pauciores etiam nata es. Quòd si velis narrabo tibi, quæ mihi acciderunt aliquando, non multos ante annos. Amabat me Demophantus, fœnerator ille, qui pone Pœcilen habitat. Hic nusquam plus dedit quam drachmas quinque? & dominus putabat esse. Amabat autem levi quodam amore, neque ingemiscens, neque lachrymans, neque intempesta nocte ad fores ventitans: sed interdum tantùm, idque post longum intervallum mecum dormiebat. Posteaquam autem venientem aliquando excluſi (nam tum Calliades pictor intus erat, datis decem drachmis) primùm quidem abiit verbis me infectatus. Et cùm jam multæ dies tranſiissent, neque ego ad illum mitterem (rursus autem tum Calliades intus erat) incalescens tum tandem Demophantus, etiam ipse ad rem inflammatur: & cùm aliquando superveniſſet obſervata patente janua, flebat, percutiebat, minabatur se occisurum, lacerabat vestem, omniaque faciebat. Et postremùm talento dato, totos octo menses habebat me solus. Uxor autem ipsius cunctis dicebat, ipsum medicamentis ad insaniam à me redigi. Et hoc medicamentum, erat zelotypia. Quare ô Chryſi, & tu contra Gorgiam eodem

1 Ἅπαντα ἐποίει] De irrito conatu ut apud Martialem, *omnia cum fecit.* Bourd.

χίαν τῷ αὐτῷ φαρμάκῳ. πλούσιος ὅ γε ὁ νεανίσκος ἔσται, ἢν τι ὁ πατὴρ αὐτοῦ πάθῃ.

dem medicamento utere. Porrò dives erit hic adolescens, siquando patrem ipsius mori contingat.

ΔΟΡΚΑΣ, ΠΑΝΝΥΧΙΣ, ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΣ, ΠΟΛΕΜΩΝ.

DORCAS, PANNYCHIS, PHILOSTRATVS, POLEMON.

ΔΟΡΚΑΣ.

Ἀπολώλαμεν ὦ κεκτημένη ἀπολώλαμεν. ὁ Πολέμων γὰρ ἐκ στρατείας ἀνέρρεψε πλουτῶν, ὡς φασιν. ἐώρακα γὰρ καὶ αὐτὸν, ἐφ' ἱππείῳ τε πορφυρίδα ἐμπεπορπημένον, καὶ ἀκολούθους ἅμα πολλοὺς. καὶ οἱ φίλοι ὡς εἶδον, συνέτρεχον ἐπ' αὐτὸν, ἀπαντήσοντες. ἐν τοσούτῳ δὲ τὴν θεράπαιναν ἰδοῦσα κρύφιον ἐπόμενον, ὃς συναποδεδημήκει μετ' αὐτοῦ, ἠρόμην, καὶ εἰπέ μοι Φάνη ὦ Παρμένων, ἀπαντήσαντά πότερον αὐτὸν, πῶς ἡμῖν ἐπῆλθατε; καὶ εἴ τι ἄξιον τῶν πολέμων ἔχοντες ἐπανεληλύθειτε; Παν. οὐκ ἔδει τοῦτο ζῶντος, ἀλλ' ἐκεῖνα. ὅτι μὲν ἐσώθητε πολλὴ χάρις τοῖς Θεοῖς, καὶ μάλιστα τῷ ξενίῳ Διΐ, καὶ Ἀθηνᾷ στρατείᾳ. ἡ δὲ ἔσοιτο ἢ, ἐπωδύνως ἀεί τι πάσχοιτε, καὶ ἔνθα εἴητε. εἰ δὲ καὶ τοῦτο προσεθήκας, ὡς ἐδάκρυε, καὶ οἷα ἐμέμνητο Πολέμωνος, ἄμεινον ἦν σοὶ παλαί. Δορ. πρόσθεν οὖν σοὶ λέγω ἅπαντα. φοβοῦμαι δὲ, μὴ οὐκ ἂν εἴποι. ἀλλὰ ἤκουσα, ἐβουλόμην εἰπεῖν. ἐπεὶ πρόσθεν Παρμένοντα, ὅπως ἠξίουν, ἦρξα ὑμῖν ἃ Παρμένων, ἐπιμνησθῆναι τὰ ὄπισθεν ὑμῖν; οἷα γὰρ ἐμέμνητο ἡ κεκτημένη μὴ δακρύων. καὶ μάλιστα εἴ τις ἐλαλοῦ-

DORCAS.

Periimus, ô hera, periimus. Polemon ex militia reversus est, ditatus, ut ajunt. Ego autem ipsum vidi paludamento purpureo, & fibulato indutum, multosque unà pedisequos. Quod ut viderunt amici, ad eum salutaturi accurrebant. Interea autem servum conspicata, à tergo sequentem, qui cum ipso profectus erat, interrogabam: ac dic mihi Parmeno, inquiebam, salutato priùs ipso, quo pacto rem gessistis? &, num quid bello dignum consequuti rediistis? *Pan.* Non decebat hoc statim: sed illa primùm. Quòd servati estis, multa Diis gratia, & in primis Iovi hospitali, & Minervæ militari. Cæterùm semper rogitabat hera quidnam ageretis, & ubi essetis. Quòd si etiam hoc addidisses, quòd & fleret, & Polemonis mentionem semper faceret, id fuerat multò satius. *Dor.* Omnia statim à principio sum præfata: sed tibi nolim dicere. At quæ audivi, ea dicere volebam. Nam ad Parmenonem ita incepi. Nonne Parmeno, vobis tinniebant aures: semper enim cum lachrymis hera vestri reminiscebatur: & maximè siquis ex

pugna

ῆει ἐκ τ μάχης. καὶ πολλοὶ πθνάναι ἐλέγοντο, ἐσπάραττε τότε τὰς κόμας, καὶ τὰ στέρνα ἐτύπτετο, καὶ ἐπύνθετ πρὸς τὸν ἀγγελίαν ἱκάστην. Παν. εὖγε ὦ Δορκάς. ὅτως ἐχρῆν. Δορ. εἶτα ἐξῆς μετ' ὀλὺ ἠρόμην ἐκεῖνα. ὁ δ', πάνυ λαμπρῶς φησιν ἀνεσκέψαμθ. Παν. ὅτω καὶκεῖνο ἀδὲν ἀπεικὸς ὡς ἐμέμνητό μου ὁ Πολέμων, ἢ ἐπόθει, ἢ ὠύχετο ζῶσαν καζελαβεῖν; Δορ. καὶ μάλα πολλὰ τοιαῦτα ἔλεγε. τὸ γὰρ κεφάλαιον ἐξῄρηλε, πλεῖστον πολυ. χρυσόν. ἐσθῆτα. ἀνδράποδα. ἐλέφανθα. τὸ μὲν γὰρ ἀργύριον, μὴ δ' ἀριθμῷ ἄγειν αὐτὸν, ἀλλὰ μεδίμνοις, ἀπεμετρεῖτο γοῦν μεδίμνους. εἶχε δ' ἐν αὐτὸς Παρμένων, δακτύλιον ἐν τῷ μικρῷ δακτύλῳ, μέγιστον, πολύχρωμον. καὶ ψῆφος ἐνεβέβλητο τερατώδης. ἐσπουδάκει δέ μοι διηγεῖσθαι ὡς τ Ἅλυν διέβησαν, καὶ ὡς ἀπέκτειναν Τηριδάτην τινὰ, καὶ ὡς διετέθη ὁ Πολέμων ἐν τῇ πρὸς Πισίδας μάχῃ, καὶ ἀπόθωμόν σοι ταῦτα πρὸ ἁπάντων ἐλθεῖν, ὡς περὶ τ πάντων σκέψασθαι. εἰ γὰρ ἔλθοι, ὁ Πολέμων, ἥξει γὰρ πάντας, ἀποστυγούμθ τὸν γνωρίμους, ἀναπυθόμθ τὸν ἐσπουδάκοτα, εὕροι τ Φιλόστρατον ἔνδον παρ' ἡμῖν, τί οἴει ποιήσειν αὐτόν; Παν. ἐξευρίσκομθ ὦ Δορκὰς ἐκ τ παρόντων σωτήριον. ὅτι γὰρ τάχιστα ἀποπέμψαι κελεύει, τέλαλθεν ἔνα[1] σχ ἀδωκότε, καὶ τάλλα ἔμπροσθεν ὄντα, καὶ πολλὰ

pugna venerat, multique dicebantur interfecti, tum crines evellebat, & pectus percutiebat, & ad unumquodque nuntium lugebat. *Pan.* Rectè Dorcas, ita decebat. *Dor.* Deinde non multò pòst illa interrogabam ordine. Ille autem, admodum splendidè è bello reversi sumus, inquit. *Pan.* Sic & ille nihil præfatus, quòd & mei meminerit Polemo, vel desiderarit, vel optarit vivam deprehendere? *Dor.* Multa certè hujusmodi dicebat. Quod igitur rei est caput, narravit divitias multas, aurum, vestes, servos, ebur. Nam argentum quidem adferre ipsum dicebat non ad numerum, sed ad mensuram multos videlicet plenos modios. Habebat autem, & ipse Parmeno annulum in parvo digito maximum ac multiangulum: eratque insertus tricolor lapillus, & in superficie rubebat. Sed reliqui ipsum cùm vellet mihi narrare quo pacto Alyn transiissent, & ut occidissent Tiridatem quendam, & quomodo ipse Polemo in pugna contra Pisidas versatus esset: accurrique domum ut hæc tibi renuntiarem, ut de rebus omnibus tecum deliberares. Nam si quum venerit Polemo (veniet enim quum notos illos à se amoverit) resciscens, apud nos intus Polystratum deprehenderit, quid ipsum facturum esse putas? *Pan.* Tum Dorcas, aliquam ex re præsenti salutem inveniamus. Nam neque hunc ablegare honestum fuerit, ut qui talentum nuper dederit: præterea sit mercator, & multa promiserit: neque

1 Ἀργύριον, μὴ δ' ἀριθμῷ] Specie Proverbii pro immensis divitiis. Sic in Epistol. Saturnal. Xenoph. Hellinic. lib. 3. Suid. μεδίμνῳ τ' ἀργύριον ἀπεμετρεῖν. Horatii & Petronii Interpretes. *Bourd.*

2 Οὓς τ Ἅλυν διέβησαν] Hoc etiam specii proverbii, patet apud Herodot. & Diodor. Sic. *Idem.*

ὑπειχνύμενον, ὅτι Πολέμωνα τοιοῦτον ἐπανήκοντα, χρήσιμον μὴ προσδέχεσθαι. ΠΑΝ. Φεύγω γάρ, ὦ ζηλότυπός ἐστιν. ὃς δὲ πενόμενον ὄντα, πολὺ ἀφόρητον ἔσεσθαι νομίζω. ΠΟΛ. νυνὶ δέ τί σοι ἂν ἐκείνου ποιήσειεν; ΔΟΡ. ἀλλὰ καὶ προσέρχεται. ΠΑΝ. [1] ἐκλύομαι ὦ Δορκάς, ὑπὸ τῆς ἀπορίας, καὶ τρέμω. ΔΟΡ. ἀλλὰ δὲ Φιλόστρατος προσέρχεται. ΠΑΝ. τίς γένωμαι; πῶς ἂν μὴ γῆ καταποίοι; ΦΙ. τί δὲ πίνομεν ὦ Πανυχί; ΠΑΝ. ἄνθρωπε, ἀπολώλεκάς με. σὺ δὲ χαῖρε Πολέμων, χρόνιος φανείς. ΠΟ. ὅτος ὢν τίς ἐστιν ὁ προσιὼν ὑμῖν; σιωπᾷς; εὖγε οἶχῃ ὦ Πανυχί. ἐγὼ δὲ πεμπταῖος οὐκ Πύλῃσιν διέπλων, ἐκεῖθεν μὲν ἐπὶ τοιαύτην γυναῖκα. καὶ δίκαια μέντοι πέπονθα, καί σοι χάριν ἔχω. οὐκ ἔτι γὰρ ἁρπασθήσομαι ὑπὸ σοῦ. ΦΙ. σὺ δὲ τίς εἶ ὦ βέλτιστε; ΠΟ. ὅτι Πολέμων ὁ Στειριεύς, Πανδίονος Φυλῆς, ἀκούεις, χιλιαρχήσας τὸ πρῶτον, νυνὶ δὲ, ἐξαπατήσας πεντακισχιλίων ἀσπίδα, ἐρᾷς Πανυχίδος, ὅτι μέλλω ἔτι ἀνθρώπινα φρονεῖν αὐτῷ. ΦΙ. ἀλλὰ πανυῶ ὦ ξένε γε, Πανυχὶς ἐμή ἐστι, καὶ πάλαι ἐν ἑλληφε. λήψεται δὲ ἤδη καὶ ἕτερον, ἐπειδὰν τὰ φορτία ἀφαιρώμεθα. καὶ νυῶ ἀκολούθει μοι ὦ Πανυχί. τοῦτον δὲ παρ' Ὀδρύσαις χιλιαρχεῖν ἔα. ΔΟΡ. ἀλυθίερα μέν ἐστι, καὶ ἀκολουθήσῃ, ἰὼ ἐτέλη. ΠΑΝ. τί ποιῶ Δορκάς; ΔΟΡ. ἑστέναι ἄμεινον. ὀργιζομένῳ γὰρ οἷόν τε παρεῖναι Πολέμωνι. καὶ μᾶλλον ἐπιπαθήσεται ζηλοτυπῶν. ΠΑΝ. εἰ θέλεις, εἰσίωμεν. ΠΟ. ἀλλὰ προσλέγω ὑμῖν, ὅτι τὸ ὕστατον πίεσθε τήμερον. καὶ μέντοι ἐγὼ τοσούτοις φόνοις ἐγεγυμνασμένος πάρειμι, τοὺς Θρᾷκας ὦ Παρμένων.

neque Polemonem, qui talis est reversus, utile non recipere. Nam præter hæc etiam zelotypus est: & cùm pauper adhuc, intolerabilis fuerit, quid nunc illum non putes facturum? *Dor.* At etiam accedit. *Pan.* Deficio, ô Dorcas, consilii inopia, & tremo. *Dor.* Sed & Philostratus accedit. *Pan.* Quæ igitur fiam? quomodo terra me absorbeat? *Ph.* Cur non potamus Pannychi? *Pan.* Perdidisti me, ô homo. Tu verò salve Polemo, visus longum pòst tempus. *Pol.* Quis igitur est iste qui ad vos accedit? taces? euge abeas Pannychi. Ego verò ex Pylis quinto die huc advolavi, ad talem mulierem adproperans. Ac meritò sanè hæc mihi accidunt, tibique gratiam habeo: neque enim posthac amplius abs te rapiar. *Ph.* Tu verò quisnam es bone vir? *Pol.* Nimirum audis, quòd Polemo sum, Stirienſis ille, ex tribu Pandionis: qui primùm fui tribunus militum: nunc autem totius dux legionis, amator Pannychidis, cùm ipsum humana adhuc sapere putarem. *Ph.* At nunc Peregrinorum dux, Pannychis hæc mea est, & talentum accepit: jamque etiam alterum accipiet, ubi onera disposuerimus. At nunc sequere me Pannychi: & istum apud Odrysas sine copias regere. *Dor.* Libera est ista, & sequetur, si volet. *Pan.* Quid faciam Dorcas? *Dor.* Præstat ingredi, nam irato Polemoni adesse non possum: & zelotypia magis incendetur. *Pan.* Ingrediamur si vis. *Pol.* At prædico vobis, vos hodie postremùm bibituros. Aut ego frustra adsum tot cædibus exercitatus, Thracas huc Parmeno. *Pan.* Armati

1 Ἐκλύομαι] Idem quod ἀδημονῶ leg. Aristen. Epist. 28. lib. 1. *Beurd.*

Παν. ὡπλισμένοι ἦκον, ἐμφερόμενοι τὴ στενωπὸν τῇ φάλαγγι. ἐπὶ μετώπου μὲν, τὸ ὁπλικόν. παρ' ἑκάτερα δ', οἱ σφενδονῆται, καὶ τοξόται. οἱ δ' ἄλλοι, κρύβην. Φι. ὡς βρεφυλλίοις τοῖς ὦ μισθοφόρε ἡμῖν λέγεις, καὶ μορμολύττεις. σὺ γὰρ ἀλεκτρυόνα ποτὲ ἀπέκτεινας, ἢ πόλεμον εἶδες; ἐρυμνόν ἐφεύρες, πάνυ [1] δημοσιεύτης ὤν, ἵνα σὺ τοῦτο σεσοφισμένος σοι. Πο. καὶ μὴν εἴση μεῖζον ὀλίγου, ἐπειδὰν σωσόντως ἡμᾶς ἐπὶ δεῦρο ἥκωσι, τἀληθῶς τοῖς ὅπλοις. Φι. ἦκεν μόνον συσκευασάμενοι. ἐγὼ γὰρ, καὶ Τίβυς οὗτος, μόνος γάρ ἔστι ἑπόμενός μοι, βάλλοντες ὑμᾶς λίθοις τε, καὶ σφενδόναις, ἵνα ἀφοσιεδάσωμεν, ὡς μηδὲ ὅπως οἴχεσθε ἔχοιτε εἰδέναι.

mati venerunt, phalange cingentes angiportum. In fronte sunt gravis armaturæ milites: in utroque latere, funditores & sagittarii: à tergo verò cæteri. *Ph.* Hæc, ô stipendiarie, nobis tanquam infantibus dicis, & veluti larvis territas. An tu aliquando gallum gallinaceum occidisti, aut bellum vidisti? Castellum custodiebas, fortè dux quispiam manipularis, ut hoc tibi gratificando concedam. *Pol.* At verò scies paulò pòst, quum nos ad hastam venientes videbis, armis resplendentes. *Ph.* Adventate modò instructi. Ego verò & Tibys iste: nam hic solus me sequitur, saxis, testisque vos petendo, ita dispergemus, ut nequè quò vertamini, scire tum possitis.

1 Δημοσιεύτης] Sic Dial. Nepr. & Ner. ita vocatur ὁ ὅπλων μίσθιος λαμβάνων, dicitur & δημοσιεύεσθαι & δημοσιᾶσθαι. Bourd.

ΧΕΛΙΔΟΝΙΟΝ, ΚΑΙ ΔΡΟΣΗ.

CHELIDONIVM, ET DROSE.

ΧΕΛΙΔΟΝΙΟΝ.

Οὐκ ἔτι φοιτᾷ πρὸς σὲ ὦ Δρωσὶ, τὸ μειράκιον ὁ Κλεινίας. ἤ γὰρ ἰάμενος πολὺς ἤδη χρόνος αὐτὸν παρ' ὑμῖν. Δρο. οὐκ ἔτι ὦ Χελιδόνιον. ὁ γὰρ διδάσκαλος αὐτὸν εἴρξε μηκέτι μοι προσιέναι. Χε. τίς ἦν; μή τι τὸ παιδοτρίβου Διότιμον λέγεις; ἐπὶ σκιεινός γε φίλος μοι. Δρο. ἔα, ἀλλ' ὁ κάκιστα φιλοσόφων ἁπλῶς ἁπάντων Ἀρεταῖνετος. Χε. τὸ σκυθρωπὸν λέγεις; τὸ δασυπώγωνα; τὸ βαθυπώγωνα; ὃς εἴωθε μὴ τὸ μειδιᾶν, ἀλλὰ τὸ σκυθρωπάζειν;

CHELIDONIVM.

Non amplius, Drose, adire ventitat adolescens ille Clinias. Non enim ipsum longo jam tempore apud vos vidi. *Dr.* Non amplius Chelidonium: nam præceptor prohibuit ipsum amplius ad me accedere. *Ch.* Quisnam iste? nunquid ludimagistrum Diotimum dicis? Nam is certè amicus mihi est. *Dr.* Non: sed perditissimus iste Philosophorum Aristænetus. *Ch.* Tetricum illum dicis, & hirsutum? profunda barba? qui cum adolescentibus in

ρφκίου περιπατῶν ἐν τῇ Ποικίλῃ; Δρο. ἐκεῖνόν φημι τὸν ἀλαζόνα. ὃν κράκιστα ἐπίδοιμι ἀπολλύμενον, ἐλκόμενον ὑπ' ἀγόντων ὑπὸ δημίων. Χε. τί παθὼν ἢ ἐκεῖνος, τοιαῦτα ἔπεισε τὸν Κλεινίαν; Δρο. οὐκ οἶδα ὦ Χελιδόνιον. ἀλλὰ μηδέπω διὰ νυκτὸς μὲν γλυκόμενος, ἀφ' οὗ γυναικὶ ὁμιλεῖν ἤρξατο. πρῶτον μὲν ὁμιλήσαι μοι. τρισὶν τούτων ἐξῆς ἡμέραις οὐδὲ προσῆλθε τῷ στενωπῷ. ἐπεὶ δ' ἠνιώμην, οὐκ οἶδα ὅπως τί ἔπαθον ἐπ' αὐτῷ, ἔπεμψα τὸν Νῦριδα περισκεψόμενόν αὐτὸν ἢ ἐν ἀγορᾷ λαλοῦντα, ἢ ἐν Ποικίλῃ. ἢ δ', ὡς περιπατοῦντα ἴδοι ἰδοῦσα μὲν δ' Ἀριστοίνετον, νεῦσαι πόρρω. σκιῶν δ' ἔρυθριάσαντα, κάτω ὁρᾶν, κἀμὲ μηκέτι παρεισκεῖν τὸ ὀφθαλμῷ. εἶτ' ἐξαδίζον ἅμα εἰς τὴν πόλιν. ἠδὲ, ἄχρι δ' Διπύλου ἀκολουθήσασα, ἐπεὶ μηδ' ὅλως ἐπεστράφη, ἐπανῆκεν, ἡδὲν σαφὲς ἀπαγγείλαι ἔχουσα. πῶς μοι οἴει λέγειν τὸ μὴ ταῦτα, [2] οὐκ ἔχουσα εἰκάσαι ὅ, τι μοι πάσχει ὁ μειρακίσκος, ἀλλὰ μὴ ἐλύπησέ τι αὐτὸν ἔλεγον, ἢ πρὸς ἄλλης ἠράσθη, μισήσας ἐμέ; ἀλλ' ὁ πατὴρ ἐκώλυσεν αὐτόν; [3] πολλὰ τοιαῦτα ἔφερον. ἤδη δ' ὡς δείλαιον ὀψίαν ἥκειν ὁ Δρόμων, τὸ γραμμάριον τυλὶ παρ' αὐτῆς κομίζων. ἀνάγνωθι λαβοῦσα ὦ Χελιδόνιον. εἶεν τί γὰρ δήτα γράμματα. Χε. φέρ' ἴδωμαι. τὰ γράμματα μὲν πάνυ σαφῆ, ἀλλ' [4] ἐπισυρμάν, δηλοῦντα ἔπειξίν τινα δ' γεγραφότος, λέγε δ', πῶς μ' ἐφίλησέ σε ὦ Δροσὶ, τὰς Θεὰς ποιοῦμαι

in Pœcile consuevit ambulare? *Dr.* Arrogantem illum dico quem utinam pessimè perire videam, barbaractum à carnifice. *Ch.* Quid accidit illi, ut talia persuaderet Cliniæ? *Dr.* Nescio Chelidonium. Sed cùm antea nulla nocte non dormiret mecum, ex quo cum muliere rem habere cœpit (primùm autem mecum rem habuit) tribus hisce diebus ne ad angiportum quidem accessit. Postquam autem contristari cœpi (nam mihi nescio quid ob ipsum accidit) Neuridem misi, quæ illum circunspiceret, vel in foro, vel in Pœcile commorantem. Illa autem, ubi eum cum Aristæneto deambulantem vidisset, illi procul innuisse se dicit: illum verò erubuisse, defixis in terram oculis, nec amplius ad ipsam aspexisse: exinde ambos ad urbem iisse. Ipsa verò ad Dipylum usque sequuta, cùm ille prorsus neque converteret sese, domum rediit, nihil planum habens quod renuntiaret. Quomodo igitur affectam postea me putas, quæ conjicere non possem, quidnam huic adolescenti accidisset: ideoque dicebam, num ipsi ægrè aliquid feci, aut num aliam amat, me perosus? at nonne pater vetuit ipsum? multa hujusmodi volvebam. Porrò sub vesperam venit Dromo, has literas ab illo afferens. Accipe Chelidonium, ac lege: literas enim nosti.

Ch. Age videamus. Literæ non admodum sunt planæ, sed incompositæ, festinationem ejus qui scripsit, indicantes: Sicque loquuntur. Quo quidem pacto te amarim mea Drose, Deos testes facio. *Dr.*

1 Νῦριδα] Νικερίδα, scribendum videtur. *Menagius.*
2 Οὐκ ἔχουσαν εἰκάσαι] Desunt in MSS. *Bourd.*
3 Πολλὰ τοιαῦτα ἔφερον] Supple, κατὰ τὴν. *animo versabam.* Menagius.
4 Ἐπισυρμάν] MS. πρεσ. Bourd.

μάρτυρος. Δρο. ἀλλ' οὐ πάλαι, ἀλλὰ τὸ χαίρειν προσέγραψε. Χε. καὶ ταῦτ' οὐ μῖσος, ἀλλὰ καὶ ἀνάγκῃ ἀφίσταμαί σου. ὁ πατὴρ γὰρ Ἀριστιππείοις παρέδωκέ με Φιλοσοφεῖν αὐτῷ. κἀκεῖνος, ἔμαθε γὰρ πάντ' ἤδη ἡμῶν ἅπαντα, πάνυ πολλὰ ἐπιτιμησάμενός μοι, ἀπρεπῆ εἶναι λέγων ἑταίρᾳ σωφρόνῃ, Ἀρχίππλης, καὶ Ἐφεσικλείας υἱὸν ὄντα. πολὺ γὰρ ἄμεινον εἶναι τῷ ἐρωτικῷ προσομιλεῖν τὴν ἡδονῆς. Δρο. μὴ ὥραισιν ἴκηλος ὁλῆρος σκιόεις, πταῖπα παιδεύων τὸ μειρακίσκον. Χε. ἔστ ἀνάγκη πείθεσθαι αὐτῷ. ἐξαγκλήσει γὰρ ἀκριβῶς ἐξαφυλάσσων. καὶ ὅλως, ὃς δὲ προσδέχεται ἄλλῳ δεῖν ἔχειν, ὅτι μὴ σκιάν. εἰ γὰρ σωφρονοῖμι, καὶ πάνυ σπουδείλων αὐτῷ, ὑπιχνεῖται πάνυ δύσκαιμονα ἐσεσθαί με, καὶ σκαρίζειν καζησπαζ, τοῖς πόνοις προσεγεμνασμένον. τοιοῦτό σοι μάλις ἔγραψα, ὑπακλείψας ἐμαυτόν. σὺ δέ μοι αὖτυχῆ, καὶ μέμνησο Κλεινίας. Δρο. τί σοι δοκεῖ ἡ ἐπιστολὴ ὦ Χελιδόνιον; Χε. τὰ μὲν ἄλλα, ἡ ἀπὸ Σκυθῶν ῥῆσις. τὸ δὲ μέμνησο Κλεινίας, ἔχ' ἅπαξ ὑπόλοιπον ἐλπίδα. Δορ. κἀμοὶ δοκεῖ οὕτως ἔδοξεν. ἀπόλλυμαι δ' ὧν ὑπὸ δ' ἔρωτος. ὁ μὲν τι Δρόμων ἔφασκε παιδεραστὴν τινα εἶναι τὸν Ἀριστιππον, καὶ ἐπὶ σωφροσύνῃ τὸ μαθημάτων, σωτῆναι τοῖς ὡραιοτάτοις τὸ νέων, καὶ ἰδίᾳ λογοποιεῖσθαι τοῦς τὸ Κλεινίαν, ὑπαγχίστοις τινὰς ὑπιχνεύμενον, ὡς ἰσόθεον

Dr. Væ væ mihi miseræ, neque salutationem adscripsit. *Ch.* Nunc autem non odio, sed necessitate coactus te desero. Nam tradidit me pater Aristæneto, ut apud illum Philosophiæ dem operam. Atque ille (cognovit enim cuncta quæ ad nos pertinent) multis admodum objurgavit me, inhonestum esse dicens cum meretrice rem habere me qui essem Architelis & Erasicleæ filius. Longè enim melius esse virtutem anteponere voluptati. *Dr.* Vt nunquam ad maturitatem perveniat nugator ille, qui adolescentem talia docet. *Ch.* Itaque ei parêre necesse mihi est. Assequitur autè me diligenter observans: & in summa, ne aspicere quidem alium quemquam præter ipsum solum, mihi licet. Quòd si temperanter vivam, ipsique per omnia obtemperem, pollicetur prorsus beatum fore, & præclarum virtute redditurum me, laboribus ad hoc præexercitum. Hæc tibi vix scripsi, me paululum suffuratus. Tu verò fœlix dege, & memineris Cliniæ. *Dr.* Quid tibi Chelidonium, videtur hæc epistola? *Ch.* Quod ad cætera quidem attinet, Scythica est oratio: illud autem, memineris Cliniæ, spem quandam reliquam habet. *Dr.* Etiam mihi ita videtur: proinde pereo amore. Ceterùm Dromo dicebat Aristænetum esse pæderastem, & prætextu doctrinæ, consuetudinem habere cum pueris venustissimis, & privatim verba facere apud Cliniam pollicitationes quasdam faciendo, quòd videlicet Diis similem illum reddi-

1 Μὴ ὥραισιν ἴκηλος] Proverb. Atricum de quo antea Casaub. ad Athen. *Bourd.* E Poëta quopiam sumptum videtur. *Menagius.*

2 Τί σοι] Vsque ad ἔχ' aberant à MSS. *Bourd.*

3 Ἡ ἀπὸ Σκυθῶν ῥῆσις] Proverbialis loquendi modus: de quo nos pluribus ad Diogenem Laërtium in Anacharsi, pag. 37. *Menagius.*

1 Ἐχελῶ

ἀποφανεῖ αὐτὸν. ἀλλὰ ἐπαγγελτικῆ μετ' αὐτῆ ἐρωτικάς τινας λόγους τῶν παλαιῶν Φιλοσόφων πρὸς τοὺς μαθητάς. κῶλος, ὦ δὶ τὸ μειρακιόν ἐστι. ἡκούσῃς ἂν τοῦ πατρὸς τοῦ Κλεινίου φράζειν ταῦτα. Χε. Ἐχελῶ ἂν Δρομοῖ, μαγειρίσαι τὰ Δρόμωνα. Δρο. ἐχάρισα. κῶλος ἂν τύτῳ, ἐμοὶ εἶπε. Κέκικεν γὰρ καλεῖν ἐκ Νευρίδος. Χε. Ἀγαθῇ. πάντα ἔσται καλῶς. ἐγὼ δὲ ἐπιχειρήσειν μοι δοκῶ ἐπὶ τῆ τοίχῳ ἐν Κεραμεικῷ, ἵνα ὁ Ἀρχιτέλης εἰώθει περιπατεῖν, Ἀρασαι Ἀριστάνετον Ἀμφιθείῳ Κλεινίαν. ὥστε δὲ ἐκ τύτου τι συνθορυβεῖν τῇ Δρόμωνι Ἀμφιβολῇ. Δρο. πῶς δ' ἂν λάθοις ἐπιχειρήσασα; Χε. νυκτὸς ὦ Δρομὶ ἄνθρακα πρῶτον λαβοῦσα. Δρο. εὖγε. συμβάλου μέγιον ὦ Χελιδόνιον τῇ τῆ ἀλαζόνος Ἀριστανέτου.

diturus sit. Quin & amatorios quosdam sermones veterum Philosophorum ad suos discipulos, cum ipso legit. In summa, totus est circa adolescentem. Est autem interminatus te patri Cliniæ hæc dicturum. *Ch.* Oportebat, Drose, lautè accipere Dromonem. *Dr.* Lautè accepi: & fine hoc, meus est. Nam & Neuridem amavit ille. *Ch.* Bono sis animo, rectè se habebunt omnia. Ego verò in pariete inscribere volo, in Ceramico, ubi Architeles deambulare solet, Aristænetus corrumpit Cliniam: ut ex hoc quoque aliquid concurrat cum Dromonis delatione. *Dr.* At quomodo id clam facies? *Ch.* Noctu Drose, carbone alicunde sumpto. *Dr.* Rectè sanè. Auxiliare mihi Chelidonium, adversus arrogantem istum Aristænetum.

1 Ἐχελῶ χαρίσαι ἐ Δρόμωνα] Γαστρίζειν, est explere ventrem; saburrare ventrem; saturare. Est & laute accipere: qua notione hic usurpatum videtur. *Margins.*

1 Κέκικεν] In margine MSS. Codd. κέκικεν, αὐτὸ ἱρωτικῶς εἶχε, εἰδὼς ὃ εἰ ἐρῶντες ὑπὸ τῆ ἀτίμων λογισμῶν κρίνοντες μαστιγοῦχθαι. Bourd.

ΤΡΥΦΑΙΝΑ, ΚΑΙ ΧΑΡΜΙΔΗΣ.

TRYPHÆNA, ET CHARMIDES.

ΤΡΥΦΑΙΝΑ.

Ἔπαθόν τις ἑταιρικὴ, πέντε δραχμῶν τὸ μίσθωμα δοὺς, καθεύδεις ἀποστραφεὶς δακρύων, καὶ στένων; ἀλλ' ὅτε πίπωκας ἡδέως οἶμαι, ὅτε δεῖπνόν μόνος ἤλλησας. ἔκλαες γὰρ ἐν τῷ δείπνῳ. ἑώρων γάρ. καὶ νῦν γε ἐν Δρομὶ τῇ ἀδελφῇ

TRYPHÆNA.

Accepta-ne quispiam amica, & quinque drachmarum mercede data, aversus dormit lachrymans & gemens? Sed neque libenter potasti, opinor, neque solus cœnare voluisti. Flebas autem etiam inter cœnandum, aspiciebam enim: & nunc, ut infans, ululare non

πως ὀλολύζαν, ὥσπερ βρέφος. τοῦτο δὴ ὦ Χαρμίδη, τίνος ἕνεκα ποιεῖς; μὴ ἀποκρύψῃ με, ὡς ὢν ἑταῖρος τοῦτο ἀπολοῦσα ἢ νυκτὸς ἀγρυπνήσασα μετ' σοῦ. Χαρ. ἔρως με λαβὼν λυμαίνεται ὦ Τρύφαινα, καὶ οὐκέτ' ἀντέχω φέρων τὸ δεινόν. Τρυ. ἀλλ' ὅτι μὲ οὐκ ἐμὲ ἐρᾷς, δῆλον. εἰ γὰρ ἂν ἔχων με ἠμέλεις, καὶ ἀπωθεῖ με περιπλέκειαζ θέλουσα. καὶ τἄλλος διατείχιζες τὸ μεταξὺ ἡμῶν τῷ ἱματίῳ, δεδιὼς μὴ ψαύσαιμί σου. τὶς δ' ὅμως ἐκείνη ἐστὶν εἰπέ. τάχα γὰρ ἄν τι καὶ συμπαίσαιμι πρὸς τὸν ἔρωτα. οἶδα γὰρ ὡς χρὴ τὰ τοιαῦτα διακονεῖαζ. Χαρ. καὶ μὴν οἶδά γε πάνυ ἀκριβῶς αὐτὴν, κἀκείνη σέ. ἡ γὰρ ἀφανὴς ἑταίρα ἐστίν. Τρυ. εἰπὲ τοίνυν ὦ Χαρμίδη. Χα. Φιλημάτιον ὦ Τρύφαινα. Τρυ. ὁποτέραν λέγεις; δύο γάρ εἰσι. τὴν ἐκ Πειραιῶς, τὴν ἁβρὰ διακεκοσμημένην, ἧς ἐρᾷ Δάμυλλος ὁ τῶν τραπεζιτῶν υἱός, ἢ τὴν ἑτέραν, τὴν Παχίδα ἐπικαλοῦσιν; Χα. ἐκείνην. καὶ ἐάλωκε ὁ κακοδαίμων, καὶ συνείλημμαι πρὸς αὐτῆς. Τρυ. ἀκῶν δι' ἐκείνην ἔκλαις; Χα. καὶ μάλα. Τρυ. πολὺς ὁ χρόνος ἔστι σοι ἐρῶντι, ἢ νεοπλὴς τις εἶ; Χα. οὐ νεοπλὴς, ἀλλὰ μᾶλις ἐπὶ ψεδὲν δὴ Διονυσίαν, ὅτε πρῶτον εἶδον αὐτήν. Τρυ. εἶδες δ' ἄλλην ἀκριβῶς, ἢ τὸ πρόσωπον μόνον, καὶ ὅσα τοῦ σώματος φαιρεῖ, ἃ εἶδες Φιλημάτιον, καὶ ὡς ἐχρῆν γυμνάσασαν ἤδη; Χα. καὶ μὴν ἐπόμνυμι δύο δὲ εἰσιν εἰς τὸ ἐσόμενον ἑλαφηβολιῶνα τελέσειν. Τρυ. σὺ δ' ποτέρῃ πιστεύσεις ἂν, τοῖς ἐκείνης ὅρκοις, ἢ τοῖς σαυτοῦ ὀφθαλμοῖς; ἐπίσκεψαι γὰρ ἀκριβῶς, μὴ σοβλέπουσα

non desinis. Quorsum igitur hæc facis Charmide? quæso ne me celes, ut hoc reportem ex nocte qua tecum vigilavi. *Ch.* Amor me perdit Tryphæna: neque huic malo amplius resistere possum. *Try.* At quòd me quidem non ames, manifestum est: neque enim ita negligeres me, quam habes: neque me repelleres, quoties amplexari te volo: denique quod inter nos est spatii, veste non intercluderes, metuens ne te tangam. Dic tamen quænam illa sit. Fortassis enim etiam ipsa nonnihil ad amorem istum tibi contulero. Scio enim quomodo res hujusmodi sint administrandæ. *Ch.* At verò ipsam apprime nosti, & illa te: neque enim obscura est meretrix. *Try.* Dic nomen Charmide. *Ch.* Philematium Tryphæna. *Try.* Vtram dicis? nam duæ sunt. Illamne ex Piræo, quæ nuper devirginata fuit, quam nunc amat Damyllus, ejus qui nunc imperator est, filius: an alteram, quam cognomento Pedicam vocant. *Ch.* Illam equidem, atque miser ab ea captus sum, & comprehensus. *Try.* Num ob illam plorabas? *Ch.* Ita sanè. *Try.* Iamdudum illam amas, an nuper cœpisti? *Ch.* Non nuper, sed menses propè septem sunt à Dionysiis, ex quo primùm ipsam vidi. *Try.* Vidisti-ne ipsam accuratè totam: an faciem solùm, easque corporis partes quæ in aperto sunt, quæ vidisti Philematii-ne erant, atque uti conveniebat esse mulierem quinque & quadraginta annos jam natam? *Ch.* At illa dejerat se proximo Decembre secundum & vigesimum esse completuram. *Try.* Tu verò, utrum credis juramento illius, an tuis oculis? Contemplare enim diligenter, aspi-

ψας ποτὲ τὰς κροσφύρας αὐτῆς, ἵνα μόνον τὰς αὐτῆς τρίχας ἴχνῃ. τὰ δ' ἄλλα, φενάκη βαθεῖα. ΧΑ. εἰ δ' τὰς κροσφύρας ὁπότων ἀσθενήσῃ τὸ φάρμακον, ὦ βάπτιστα, ὑπολάκμαίνει τὰ πολλά. καίτοι τί τοῦτο βιάσαι ποτὲ ἐμὲ λιπαρῆσαι ἰδεῖν; Χα. ἀλλὰ πώποτέ μοι ἔοικε τοῦτο ἐνδῶκεν. Τρυ. εἰκότως. ἠπιστοῦ γὰρ μυσαχθησόμενόν σε τὰς αὐτῆς λάσκας. ὅλη δ' ὅση ἐστὶν ἐς τὰ γόνατα παρδάλεϊ ἔοικεν. ἀλλὰ σὺ ἐδάκρυες, τοιαύτη μὴ σωών; ἦπου πάχα ἐλύπησέ σε, καὶ ἐτερεύρα; Χα. ναί ὦ Τρύφαινα, καίτοι τοσαῦτα παρ' ἐμοῦ λαμβάνουσα. καὶ νῦν ἐπιὼν χιλίας αἰτήσουν, οὐκ εἶχον διδόναι ῥᾳδίως, ἅτε ὑπὸ πατρὶ φιλεμμόνῳ τετραμμένη, Μοσχίωνι ἐσδεξαμένη, ἀπικλεισέ με. ἀνθ' ὧν λυπήσας ἐμὲ οὐτος ἐλων αὐτὸν, σὲ παρείληφα. Τρυ. μὰ τὸν Ἀφροδίτην οὐκ ἂν ἔκων, εἴ μοι προεῖπέ τις ὡς ἐπὶ τούτοις ἁλαλαξάνοιμι λυπήσας ἄλλον. καὶ τοῦτο, Φιλημάτιον τὸν σαρὸν. ἀλλ' ἄπειμι. καὶ γὰρ ἤδη τρίτον τοῦτο ἦσεν ἀλεκτρυών. Χα. μὴ σύγε οὕτω τι χρὼς ὦ Τρύφαινα. εἰ δ' ἀληθῆ ἐστιν ἃ φῂς περὶ Φιληματίου, τὸν φενάκην, καὶ ὅτι βάπτιστα, καὶ τὸ τῆ ἀλφῶν, ἀδὲ προσβλέπειν ἂν ἔτι δυναίμην αὐτῷ. Τρυ. ἐρᾷ τὸν μητέρος, εἴ ποτε λέλουται μετ' αὐτῆς. ἀδὲ γὰρ τῶν ἐστὶν, κἀν ὁ πάππος διηγήσεται σοι, εἰ ζῇ ἔτι. Χα. οὐκοῦν ἐπειδὴ τοιαύτη σκεῖται, ἀφησόμεθα μὴ ἤδη τὸ ἁλατέχασμα. ἀδὲ ἐάσωμεν ἀλλήλας, καὶ φιλῶμεν, καὶ ἀληθῶς σιωπῶμεν. Φιλημάτιον δ', πολλὰ χαιρέτω.

aspiciens aliquando ejus tempora, ubi suos duntaxat crines habet. Nam cætera, profundum est gelericum. Circum tempora autem, quoties medicamentum quo inficiri solet, languescit, plerunque labescit. Quanquam quid hoc attinet? coge aliquando ut se nudam tibi præbeat spectandam. *Ch.* At nunquam hoc mihi concedere voluit. *Try.* Meritò sanè. Sciebat enim abominaturum esse te canos ipsius. Cæterùm tota à collo ad genua usque pardali est similis: & tu lachrymareris, quòd cum tali non coëas? An fortè tibi ægrè faciebat, teque despiciebat? *Ch.* Ita sanè Tryphæna, quamvis à me acciperet tam multa. At nunc quia mille petenti, facilè dare non potui, ut pote qui parcum habeam patrem, Moschione intrò ad se recepto, me excluſit. Ob quæ dum illi vicissim ægrè facere volo, te assumpsi. *Try.* At ego, per Venerem, haudquaquam venissem, siquis prædixisset mihi, ob id solum assumptam esse me, ut alteri ægrè facerem, præsertim huic Philematio, capulo videlicet. Verum abeo: jam enim tertium hoc cecinit gallus. *Ch.* Ne tam celeriter utique mea Tryphæna. Nam si vera ista sunt, quæ de Philematio dicis: coma videlicet suppositicia, & quòd tingitur, atque illæ vitiligines, ne aspicere quidem amplius illam possim. *Try.* Quære ex matre tua, num aliquando cum ea laverit. Nam de annis, etiam avus, si vivit adhuc tibi poterit narrare. *Ch.* Ergo siquidem illa talis est, septum hoc jam auferatur, nosque mutuò amplexemur, osculemur, & verè coëamus. Philematium verò longum valeat.

ΙΟΕΣΣΑ, ΚΑΙ ΠΥΘΙΑΣ, ΚΑΙ ΛΥΣΙΑΣ.

IOESSA, PYTHIAS, ET LYSIAS.

ΙΟΕΣΣΑ.

Θρύπῃ ὦ Λυσία πρὸς ἐμέ; ἢ γελᾷς, ὅτι μήτε χρύσιον πώποτε ἤτησά σε, μήτ' ἀπέκλεισα ἐλθοῦσα, ἔνδον ὑπερος, εἶπεῖν σοι, μήτε ἀξιολογισάμενον τὸ παρέργον, ἢ ὠφελόμενον τὸ μητρὸς, ἢ γνάθῳσιν ἐμοί τι κομίσῃ, ὁποῖα αἱ ἄλλαι ποιοῦσιν, ἀλλ' ὅλως ἐξ ὀρχῆς ἄμισθον, ἀξύμβολον εἰσεδεξάμεθα. οἶσθα ὅσους ἐραστὰς παρεπιμψάμενος; Ἠθοκλέα τὸν πυγοστόμον γοῦν, καὶ Πασίωνα τὸν ναύκληρον, καὶ τὸν σωφρονοῦντα σε Μέλισσον, καίτοι ἔναγχος ἀποθανόντος αὐτοῦ τοῦ πατρὸς, καὶ κύριον αὐτὸν ὄντα τῆς οὐσίας. ἐγὼ δέ σε τὸν Φάωνα μόνον εἶχον, ὅτι πατρὸς ἐσχόλαζεν ἕτερον, ὅτι ἀφῃρημένος, ὅτι μὴ σέ. ὤμνυν γὰρ ἡ αὐτὴ ταῦτα ἀληθῆ εἶναι ἃ ὤμνυες. καὶ διὰ τοῦτό σοι ἀφῆκα χρυσᾶ, ὥσπερ ἡ Πηνελόπη, ἐσωφρόνει, ἐπιβουλεύοντος τὸ μητρὸς, καὶ πρὸς τὰς φίλας ἐγκαλούσης. σὺ δὲ ἐπεὶ ἔμαθες ὑπερχείλιον ἔχων με πικρίαν ἐπὶ σοί, ἄρα μοι, Λυκαίνη ἀφυσίπιζες, ἐμὲ ὀρώσης, ὡς λυποῖς ἐμέ. ἄρα δὲ, σοὶ ἐμοὶ κατακείμενος, ἐπῄνεις Μαγίδιον τὴν ψάλτριαν. ἐγὼ δ' ἐπὶ τούτοις ἤκουον, καὶ συνίημι ὑβριζομένη. πρώην δὲ ὁπότε συνεπίνετε, Θορσῶν, καὶ σὺ, καὶ Δίφιλος, παρῆσαν δὲ ἡ αὐλητρὶς Κυμβάλιον, καὶ Πυρραλλὶς, ἐχθρὸν ἔστι ἐμοί. σὺ δὲ

IOESSA.

Iudos me facis Lysia? Rectè sanè, siquidem pecunias abs te nunquam poposci, nec alterum intus esse dicendo te venientem excluſi: neque, ut facere solent aliæ meretrices, te coëgi, ut decepto patre, aut suppilata matre, aliquid mihi afferres: sed iisdem statim ab initio te immunem gratis intrò recepi. Scis quàm multos amatores dimiserim? Ethoclem, qui nunc est senator, & Passionem nauclerum, & coætaneum tibi Melissum, etsi nuper sit mortuus pater ejus, & facultatum dominus evaserit. Ego verò te, Phaonem meum, solum habebam, neque aspiciens, neque admittens alium quenquam præter te. Demens enim ego, vera esse arbitrabar, quæ jurabas: & ob hoc animum tibi advertens, perinde atque Penelope illa, castè me gerebam, increpante ob hoc matre, & apud amicas accusante me. Tu verò posteaquam intellexisti me tibi esse addictam, quæ tui amore contabuerim, nunc quidem cum Lycæna colludebas, me videntem, ut mihi ægrè faceres: nunc verò mecum accumbens, Magidium psaltriam illam laudabas. Ego verò ob hæc lachrymor, & sentio contumeliam. Paulò autem antè, quando compotabatis, Thraso, & tu, & Diphilus, aderant & tibicina Cymbalium, & Pyrallis quæ inimica mihi est. Quod cùm scires, non valdè curavi

1 Θρύπῃ] Ex eo Aristæn. Epistol. 16. lib. 2. *Bourd.*

τῦτ' εἰδὼς, τὸν Κυμβάλιον μὲ ὃν μοι πάνυ ἐμέλησεν, ὅπ πνιγόκις ἐφίλησας. σαυτὸν γὰρ ὑφριζες, τοιαύτῃσι φιλῶν. Πυρραλλίδα δ', ὅσον ἔνεσες, καὶ πιὸν ἂν, σὺ δ' ὑπέρ- διξας τὸ ποτήριον. ἀπέδιδες δ' τῷ παιδὶ, πρὸς τὸ ὃς σὺ ἐκέλευες εἰ μὴ Πυρραλλὶς αἰτήσειε, μὴ ἄν ἄλλῳ ἐγχέαι. πλὴν δ', ὦ μέλε ἀποδυκνὺς, ὁπότε τὸν Δίφιλον εἶδες ἀχολαμβάνον, ἐλάλεις γὰρ Θρᾴσσωνι, ὡσκυψας πως, σύστροφος πρόσκλισας ἐς τὸ κόλπον αὐτῆς, ὑδὲ λαβεῖν γε ἐθέλοντά με ἐμέ. ἢ ἦ, φιλήσεσα, μεταξὺ τῶν μαστῶν ὑπὸ τῷ ἀποδέσμῳ παρεβύσας. ταῦτα δὲ τίνος ἕνεκα ποιεῖς; τί σε ἢ μέγα, ἢ μικρὸν ἠδίκησα, ἢ λελύπηκα ἐγώ; τίνα ἕτερον εἶδον, ἢ πρὸς μόνον σὲ ζῶ; ἢ μέγα ὦ Λυσία τῦτο ποιεῖς, γυναῖον ἄθλιον λυπῶν, μεμηνὸς ἐπὶ σοί; [1] ἔστ τίς Θεὸς ἡ Ἀδράστεια, καὶ τὰ τοιαῦτα ὁρᾷ. σὺ δὲ ποτε λυπήσῃ, τάχα ἂν ἀκούσῃς τί σοι ἐμοῦ, κειμήλιόν με, ἤτοι βρόχον ἐμαυτῷ ἀποπνίξασαν, ἢ ἐς τὸ φρέαρ ἐπὶ κεφαλὴν ἐμπεσοῦσαν, ἢ ἵνα γέ τινα τρόπον δύρησθ θανάσιμ, ὡς μηκέτ' ἐνοχλοίην βλέπομένη. πομπεύσεις τότε, ὡς μέγα, καὶ λαμπρὸν ἔργον ἐργασάμενον. τί με ὑποθλέπεις, καὶ σεῖς τὰς ὀδόντας; εἰ γάρ τι ἐγκαλεῖς, εἰπέ. Πυθιὰς ἡμῶν αὕτη δικασάτω. τί τῦτο, ὑδὲ ἀποκρινόμενον ἀπέρχῃ καταλιπών με; ὁρᾷς ὦ Πυθιὰς οἷα πάσχω ὑπὸ Λυσίου; Πυ. ὦ τῆς ἀργιότητος. τὸ γὰρ μὴ ἐπικλαδῆναι δακρύσασα, [2] λίθος, οὐκ ἄνθρωπός ἐστι. πλὴν ἀλλ' εἴ γε χρὴ τἀληθὲς εἰπεῖν, σὺ ὦ Ἰόεσσα, διέφθειρας

ravi quòd Cymbalium quidem oſculatus esquinquies: talem enim oſculando, te ipſum contumelia afficiebas: Pyrallidi autem quàm multa innuebas: ac bibens, illi quidem poculum commonſtrabas, puero autem reddens, in aurem jubebas, ut niſi Pyrallis id poſtularet, alteri nemini infunderet. Poſtremò autem, etiam demorſo malo, quum videres Diphilum occupatum (tum enim cum Thraſone loquebatur) inclinatus, apti in ſinum ipſius jaculabaris, ne operam quidem dans ut me lateres. Illa autem exoſculata, inter mammas ſub faſcia illud inſertabat. Quorſum igitur hæc facis? Qua te ſeu parva, ſeu magna injuria affeci? aut quid ægrè tibi feci? Quem alium aſpexi? an non tibi ſoli vivo? Non magni facis hoc Lyſia, quòd miſeram mulierculam tui amore inſanientem mœrore afficis? Dea eſt Adraſtea, quæ talia videt. Tu verò mœrebis aliquando, quum fortè audieris, me jacere vel laqueo à me ipſo ſuffocatam, aut in puteum præcipitatam, aut quemcunque mortis modum invenero, ne videre me tibi amplius ſit moleſtum. Ac tum gloriaberis tanquam geſta re magna & ſplendida. Quid me limis oculis aſpicis & dentibus infrendes? Nam ſi quid eſt, cur me accuſes: dicas licet. Pythias hæc inter nos judicet. Quid hoc? ne dato quidem reſponſo, hinc abis me relicta? Vides Pythias qua injuria afficiar à Lyſia? *Pyth.* O feritatem! nam qui lachrymis non flectitur, lapis eſt, non homo. Sed ſi verum profiteri convenit, tu Ioeſſa, perdidiſti ipſum perditè

1 Ἔστ τὶς Θεὸς ἡ Ἀδράστεια] Catull. *Bourd.*
2 Λίθος, οὐκ ἄνθρωπος] Proverb. *Idem.*

σὺτὸν ὑπερηγαπῶσα, καὶ τοῦτο ἐμφαίνουσα. ἐχρῆν δὲ μὴ πάνυ αὐτὸν ζηλοῦν. ὑπερόπτην γὰρ αἰσθανόμενοι γίγνονται. παῦε δὴ τηλαυγᾶ δακρύουσα. καὶ ἢν μοι πείθῃ, ἅπαξ, ἡ δὶς ἀποκλεισον ἐλθόντα. ὄψῃ γὰρ ἀναπηδῶντα αὐτὸν πάνυ, καὶ ἀνυμεριήτως ἀληθῶς. Io. ἀλλὰ μηδ' εἴπῃς. ἄπαγε. ἀποκλεῖσον Λυσίαν; ἄγε μὴ αὐτὸς δέησαίη φθάσας. Πυ. ἀλλ' ἐπανίρχεται αὖθις. Io. ἀπολώλεκας ἡμᾶς ὦ Πυθιάς, ἡκόντα σε ἴσως, ἀπόκλεισον λέγοντα. Λυ. ἀχὶ τούτης ἕνεκεν ὦ Πυθιὰς ἐπανελήλυθα, ἵν' ἀδίκως ἀπωσθείην ἐπὶ τοιούτῳ ὄντι, ἀλλὰ λῆξόν σε, ὡς μὴ κἀκ τούτου γνώσεσθε ἐμέ, κἀλίγης ἄξι, ἔγκλημ' ὁ Λυσίας ἐστίν. Πυ. ἀμέλει σ' ἔλεγον ὦ Λυσία. Λυ. φέρειν δὴ οἴεσθε ὦ Πυθιὰς, ὁπόσον τὸν νῶν δακρύσασα αὐτὸν, ἐπιξύνα αὐτῇ ποτε μὴ νεανίᾳ κοιμώμενον, ἐμοῦ δέησαίη; Πυ. Λυσία, τὸ μὲν ὅλον, ἐπιεικὴς εἶ. πότε δ' ἂν κατέλαβες αὐτὸν συγκοιμώμενον; Λυ. ἕκτῳ γε δὴν τούτῳ ἡμέραν. νὴ Δί' ἕκτην γε, δύτερα ἐσαμῶν. τὸ πρωΐ ἦν, ἐδόμην ἐστίν. ὁ πατὴρ εἰδὼς ὡς πάλαι ἐρᾷμι τοῦτοῦ τῆς ἡλικίας, ἐκάλεσέ με, ὡς διαλέξοιτο τοῦ θυγατρὸς μὴ ἀποίχεσθαι. ἐγὼ δ', ἐπεὶ γὰρ ἔφειγον μὴ ὀκνεῖν σωθῆναι αὐτῇ, τὰ δρώμενα ἐπέλαθον ὡς ἐκκύψαιμι τοῦ θριγκοῦ τῆς αὐλῆς, ἢ πεπιστευκὼς ἐμοὶ, ἀναδέξασθαί με ἐπὶ τὸ κάτω. ῥᾷον γὰρ ὕστερος ἀναβήσεσθαι ἔμελλον. τί ἂν μακρὰ λέγοιμι; ὑπερέβην. ἦκον. τὴν αὔλιον εὗρον ἀποκλεισμένην ἐπιμελῶς. μέση γὰρ νύκτος ἦσαν. ὑπέκυψα δὴ ὧν. ἀλλ' ἐπάρας πρέμνα τὴν θύραν, ἤδη δ' ἐς ἄλλοτε ἐπιπεπήκειν αὐτὸ, διαγαρ-

τὲ amans, & illud ipsi palam faciens. Oportebat autem ipsum non nimis amare. Insolentes enim fiunt, quum hoc sentiunt. Desine lachrymari misera: & si me audies, semel, atque iterum exclude venientem. Ipsum enim inflammari, & vicissim verè insanire videbis. *Io.* At ne dixeris quidem, apage, ut ego excludam Lysiam? utinam ne ipse à me deficiat modò. *Py.* At rursus huc revertitur. *Io.* Perdidisti nos Pythias, fortassis audiit te de exclusione verba facientem. *Lys.* Non hujus causa, Pythias, huc reversus sum, ut quam ne aspexero quidem amplius, talis cùm sit: sed tui gratia, ut ne damnes me, ac dicas, iracundus est hic Lysias. *Py.* At equidem dixissem Lysia. *Lys.* Ferre igitur me vis Pythias, loëssam hanc, quæ nunc lachrymatur, cùm ipse supervenerim ei aliquando cum adolescente concumbenti, & à me desciscenti? *Py.* Lysia, in universum quidem est meretrix. Sed quando concumbentes ipsos deprehendisti? *Lys.* Sextus ni fallor dies hic est, per Iovem, sextus utique (fuit enim mensis ineuntis secundus) hodie verò septimus est. Pater igitur cùm sciret, me probam hanc videlicet amare jam olim, domi me concluſit, dato janitori mandato ne aperiret. Ego verò, non enim ferebam ab hujus congressu prohiberi me, Dromonem jussi, ut muro atrii, qua parte humillimus erat, acclinatus in tergum me reciperet: nam hoc pacto minori negocio ascensurus eram. Quid multis opus est? transcendi, veni, atrium diligenter occlusum offendi. Iam enim nox erat media. Itaque neque pulsavi tum, sed attollens, sensim januam (jam autem illud aliàs feceram) trans-

γὼν ἡ τροφέα, παρῆλθον ἀψοφητὶ. εὗδεν ἡ πάντες, εἶτα ἐπαφώμην κἀφιέμην τοίχου, ἐφίσταμαι τῇ κλίνῃ. Io. τί ἐρεῖς ὦ Δάμαστερ; ἀγωνιῶ γάρ. Ly. ἐπειδὴ ἦλθον ἐγὼ τὸ ἄδημα ἦν, τὸ μὲν πρῶτον, ᾠμην τὴν Λυδὴν αὐτὴν συγκαθεύδειν. τὸ δ' ὅτε δὴ ὦ Πυθιὰς. ἀλλ' ἐφαψάμενος, εὗρον ἀφυὲς ἤνυτα, πάνυ ἁπαλὸν, οὐ χρῶτ κεκαρμένον, μύρων τε αὐτὸν ἀποπιέσαι. τοῦτο ἰδὼν, εἰμὶ τε ξίρων ἔχων ἦλθον, ὅτε ἂν ὤκνησα εὖ ἴστε. τί γελᾶτε ὦ Πυθιὰς; γέλωτος ἄξια δοκῶ σοι διηγεῖσθαι; Io. τοῦτό σε ὦ Λυσία λελύπηκεν; ἡ Πυθιὰς ὦτα μοι σωτηρία δοῦναι. Py. μὴ λέγε ὦ Ioëssa πρὸς αὐτόν. Io. τί μὴ λέγω; Πυθιὰς ὧν φίλτατε, μεγακλεῖσα ὑπ' ἐμοῦ, ὡς ἅμα καθεύδειμι. ἐλυπούμην γὰρ σὲ μὴ ἔχουσα. Ly. Πυθιὰς, ὁ δὲ χρὼς κεκαρμένος; εἶπα δ' ἐκτης ἡμέρας ἀνεκόμησε τοσαύτῃ κόμῃ; Io. ἀπὸ τοῦ νόσου ἐξυρήσατο ὦ Λυσία. ὑπέρρεον γὰρ αὐτῇ αἱ τρίχες. νῦν δὲ τῷ πηνήκιῳ ἐπίζεται. δεῖξον ὦ Πυθιὰς, δεῖξον ὅπως ὄν. πεῖσον αὐτόν. ἰδὲ τὸ μειρακίσκιον ὁ μοιχὸς, ὃν ἐζηλοτύπεις. Ly. οὐκ ἐχρῆν ἦν ὦ Ioëssa, καὶ τοῦτο, ἐρῶντα, ἐφαψάμενον αὐτόν; Io. σκέψαι σὺ μὲν ἤδη πέπεισμαι. βάλε δὲ ἀνέλυπησάς τε αὐτὴ ὀρκιζομένη δικαίως σὺ τῷ μέσῳ; Ly. μηδαμῶς, ἀλλὰ πίνωμεν ἤδη, καὶ Πυθιὰς μεθ' ἡμῶν. ἄξιον γὰρ αὐτῷ παρεῖναι τῆς ἀπονοίας. Io. παρέσται. οἷα πέπονθα ἀφ' σὲ ὦ γύναι τὸ νεανίσκων Πυθιὰς. Py. ἀλλὰ σὲ διήλλαξα ὑμᾶς ὁ αὐτός. ὥστε μή μοι χαλέπαινε. ταλλὼ τὸ δίκαιον ὥρα ὦ

versum acto cardine, sine strepitu sum ingressus. Dormiebant autem omnes, atque ita contrecto pariete, (ut fit in tenebris) ad lectum adstiti. *Io.* Quid dicis? ô Ceres, nam ferè deficio. *Ly.* Cum autem animadverterem non unum esse anhelitum: principio quidem putabam Lyden unà cum ipsa dormire: sed aliter multò res erat Pythias. Nam ubi contrectare cœpi, deprehendi imberbem quendam, tenerum admodum, ad cutem usque detonsum, unguenta etiam ipsum olentem. Hoc ubi sensi, si gladio instructus reniſſem, segnis non fuissem, sat scitote. Quid ridetis Pythias? an risu digna dicere vobis videor? *Io.* Hoccine Lysia acerbum tibi fuit? Pythias hæc mecum *dormiebat*. *Py.* Ne dicas illi Ioëssa. *Io.* Cur non dicam? Pythias erat, ô charissime, à me tum accersita, ut unà mecum dormiret. Ægrè enim erat mihi quòd te non habebam. *Ly.* Pythias erat, ille ad cutem usque detonsus? Ita-ne multum intra sex dies, iterum produxit comam? *Io.* Eo quòd ægrotavit, abrasa est: nam ipsi defluebant crines: nunc autem galericum gerit. Ostende Pythias, ostende rem ita habere se, ac fidem illi fac. Ea tibi mœchum illum adolescentem, quem zelotypia prosequebaris. *Ly.* Quid? an hoc non decebat, præsertim amantem qui ipse contrectaverat? *Io.* Numquid tu jam adductus es ut credas? porrò vis ut etiam ipsa meritò vicissim irascens, vicissim ægrè tibi faciam? *Ly.* Nequaquam: sed bibamus jam, Pythiasque hæc unà nobiscum: æquum enim est ipsam iciendo fœderi interesse. *Io.* Aderit. Qualia mihi propter te acciderunt, ô generosissime adolescentum Pythias? *Py.* At idem ipse vos reconciliavi. Quare noli mihi succensere. Cæterùm

vide

Λυσία, μή πω εἴπῃς τῷ σῷ τοῦτο κόμητι.

vide quæso Lysia, ne cui de coma quicquam dixeris.

ΛΕΟΝΤΙΧΟΣ, ΧΗΝΙΔΑΣ, ΚΑΙ ΥΜΝΙΣ.

LEONTICHVS, CHENIDAS, ET HYMNIS.

ΛΕΟΝΤΙΧΟΣ.

Ἐν δὲ τῇ πρὸς τοὺς Γαλάτας μάχῃ εἰπέ μοι Χηνίδα, ὅπως μὲ προεξήλασας τῶν ἄλλων ἱππέων ἐπὶ ᾧ ἵππῳ ᾧ λευκῷ, ὅπως οἱ Γαλάται, καίτοι ἄλκιμοι ὄντες, ἔτρεσαν δῆθεν ὡς εἶδόν με, καὶ ἐξέκλινον ὑποστέγη. τότε τοίνυν ἐγὼ, τὸν μὲ λόγχῃ ἐκκαλίσας, διέπειρα τὸν ἵππαρχον αὐτῶν, καὶ τὸν ἵππον. ἐπὶ δὲ τὸ συμπεσεῖσθαι ἦν αὐτῶν, ἦσαν γάρ τινες, οἱ ἔρριον, ἀμελύσαντες μὲν τὴν φάλαγγα, εἰς πλαίσιον δὲ συναγαγόντες αὐτοὺς, ἐπὶ τούτους ἐγὼ ἀπαντήσας τὴν ἀφῆκα, ἀπαρὰ τῇ ὁρμῇ ἐπελάσας, ἀπατείπω μὲν ὅσον ἑπτὰ τοὺς περιττοὺς αὐτῶν τῇ ἐμβολῇ ᾧ ἵππῳ. τῷ ξίφει δὲ κατὰ μέσου, διέτεμον τὸν λοχαγὸν ἑνὸς, εἰς δύο τὴν κεφαλὴν αὐτῷ κράνει. ὑμεῖς δὲ ὦ Χηνίδα, μετ' ὀλίγον ἐπέστητε ἤδη φεύγοντων. Χη. ὅτι γὰρ ὦ Λεόντιχε, περὶ Παφλαγονίαν ἐμονομάχησας τῷ σατράπῃ, ἐμεγάλα ἐπεδείξω ἐκ τότε; Λε. καλῶς ὑπέμνησας σὺ ἀμφοῖν ἐμοῦ τὴν εἰρωνίαν τῷ πράξεως. ὁ γὰρ σατράπης μέγιστος

LEONTICHVS.

In pugna autem contra Galatas, dic ô Chenida, ut ante cæteros equites, equo candido insidens, cursu prævectus sum: & ut Galatæ, quanquam fortes bellatores, continuò trepidarunt, ut me viderunt, nec ullus ampliùs substitit. Tunc igitur ego contorta hasta, ipsorum equitum præfectum, equumque transverberavi. Contra eos autem qui conferti resistebant (erant enim nonnulli qui persistebant, phalange quidem soluta, in quadrangulam autem aciem aggregatis ipsis) contra illos stricto gladio, totisque animis impetu facto, septem circiter ipsorum præfectos equi incursu subverto: & impacto gladio, unius manipularii ducis caput unà cum ipsa galea, in duas partes dissecо. Vos audem Chenida fugientibus jam illis, paulo pòst supervenistis. *Ch.* Quum enim Leontiche, circa Paphlagoniam, singulari prælio cum satrapa illo congressus es, an non tum quoque magnum facinus edidisti? *Le.* Pulchrè commonuisti facinoris etiam illius nequaquam ignavi. Nam cum is satrapa maximus, omniumque sententia inter gravis arma-

1 Ἐς πλαίσιον] Hanc vocem sic interpretatur Codic. Memmianus πλαίσιον, παράταξιν ἐκ τετραπλεύρου τοῦ σχήματος, ταύτην δὲ ἐκτείνουσιν ὑπότε ὀλίγοι πρὸς πολλοὺς διαγωνίζονται. Hanc habent interpretationem Pollux, Hesych. *Bourd.*

ὢν, ὁ πολεμάρχων ἄριστος δοκῶν εἶναι, καὶ φρονήσας ὑπὲρ Ἕλληνικὸν, ἀναπηδήσας εἰς τὸ μέσον, προεκαλεῖτο εἴ τις ἐθέλοι αὐτῷ μονομαχήσαι. οἱ μὲν δὴ ἄλλοι, κατεπεπλήγεσαν, οἱ λοχαγοὶ, καὶ οἱ τριάρχοι, καὶ ὁ ἡγεμὼν αὐτὸς, καί τοι σὺν ἀχμῇ ἀνδρωθεὶς ὤν. Ἀρίσταιχμος γὰρ ἡγεμὼν ἡγεῖτο Αἰτωλὸς, ἀκοντιστὴς ἄριστος. ἐγὼ δ' ἐχιλιάρχουν ἔτι, τολμήσας σὺν ὅμως τοῖς ἐπίσης ἐπιλαμβανομένοις ἀποστεῖσαι μὴν. ἐδεδίεσαν γὰρ ὑπὲρ ἐμοῦ ὁρῶντες ἀποσπάσοντά με τὸ βάρβαρον ἐπὶ χρύσεις τοῖς ὅπλοις, μέγαν τινὰ, καὶ φοβερὸν ὄντα τὸν λόφον, καὶ κεκοσμημένον τῷ λόγχῃ. Χη. καὶ σὺ ἔδεισας τότε ὦ Λεόντιχε. καὶ οἶδα ὡς εἰκότως σε δεδόκηκεν, μὴ παρακινδυνεύειν. ἀδύνατα γὰρ ἦν μοι, σὲ ἀποθανόντος. Λε. ἀλλ' ἐγὼ τολμήσας, παρῆλθον εἰς τὸ μέσον, ὁ χρυσοῦς Παφλαγὼν ὁπλισμῷ, ἀλλὰ πάγχρυσος καὶ αὐτός. ὥστε βοὴ δίχα ἐγένετο καὶ παρ' ἡμῶν, καὶ παρὰ τοῦ βαρβάρου. ἐγνώρισάν με γὰρ κἀκεῖνοι ἰδόντες ἀπὸ τῆς πέλτης μάλιστα, καὶ τῶν φαλάρων, καὶ τοῦ λόφου. εἶπε δ' ὦ Χλωίδα, τίνι με παίοντες τότε ἐκήρυζον; Χη. τίνι δ' ἄλλῳ, ἢ Ἀχιλλεῖ τῇ Διὸς καὶ Θέτιδος, καὶ Πηλέως; ὅτῳ ἔπεστι μοῦσα καὶ κόρυς. ἢ φοινικὶς δ', ἐπήνεσε, καὶ ἡ πέλτη ἐμέμφετο. Λε. ἐπεὶ δ' σαφέστερον προσῆκε με, ὀλίγον ὅσον ἐπιψαύσας τοῦ δόρατος, μικρὸν ὑπὲρ τὸ γόνυ. ἐγὼ δ' διελάσας τὴν ἀσπίδα τῇ σαρίσῃ, παίω λῆμπαξ εἰς τὸ στέρνον. εἶτ' ἐπιδραμὼν, ἀπεδειροτόμησα τῇ ἀσάθῃ ῥᾳδίως. καὶ τὰ ὅπλα ἔχων, ἐπανῆλθον, ἄμα δὲ τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς σαρίσης περιηγῶν καὶ μίζων, λελαρο. Inde accurrens cervicem quoque gladio facilè amputo: ejusque reportatis armis redii, unà etiam caput hastæ infixum ferens, cæde ma-

armaturæ milites præstantissimus, contemptis Græcis, in medium prosiliens, provocabat siquis cum ipso singulari prælio decertare vellet, alii quidem metu perculsi sunt, manipularii, præfecti, centuriones, & ipse imperator, homo alioqui non ignavus. Nam Aristæchmus tum Imperator exercitum ducebat, Ætolus, idemque jaculator optimus. Ego verò tum adhuc tribunatum gerebam: sed tamen fidens animo, & sociis qui me prehensum detinebant, amotis: metuebant enim mihi, aspicientes barbarum illum inauratis armis resplendentem, magnumque & cristà terribilem, hastamque quatientem. *Ch.* Nimirum ego quoque tum metui Leontiche, & scis quo pacto instabam *tibi precando*, ne primus in periculum venires: quòd te mortuo vita mihi non vitalis erat futura. *Le.* At ego audacter in medium prodivi, non deteriùs illo Paphlagone armatus, sed & ipse totus auro collucens. Quare clamor statim & à nostra, & à barbarorum parte coortus est. Nam illi me conspicati in primis ex pelta, & phaleris, & cristis agnoverunt. Dic Chenida, cum quonam me tunc comparabant? *Ch.* Cum quonam alio, quàm cum illo Thetidis & Pelei filio Achille *per Jovem*? Ita decebat quidem te galea, efflorebat autem purpura, & rutilabat pelta. Postquam autem congressi sumus, barbarus ille prior vulnerat me, hasta tantillum attingens, paulum supra genu. Ego verò adacta per clypeum lancea, pectus ipsius transverbero.

τῷ φόνῳ. Υ. ἄπαγε ὦ Λεόντιχε μιαρὰ ταῦτα, καὶ φοβερὰ σοὶ σαυτῇ διηγῇ, καὶ σὺν ἂν ἔτι σοὶ τις συγκλίνοιτο, ὅτῳ χαίρουσα τὸ λύθρον, οὐχ ὅπως συμπίοι, ἢ συγκοιμηθείη. ἔγωγε δὴ ἄπειμι. Λε. διπλάσιον ἀπόλαβε τὸ μίσθωμα. Υ. σὺν ἂν ὑπομείναιμι ἀνδροφόνῳ συγκαθεύδειν. Λε. μὴ δείδιθι ὦ Υμνί. σὺ Παφλαγόσι σοῖσι πίπτακας. νεῦ ἴ, εἰρήνιλα ἄγε. Υ. ἀλλ' σὰ γὴς ἄνθρωπος εἶ, καὶ τὸ αἷμα κατέσταζέ σου ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἧ βαρβάρου, ὦ ἔφερες ἐπὶ τῇ σαρίσσῃ. εἶτ' ἐγὼ τοιοῦτον ἄνδρα φιλήσω; μὴ ὦ Χάριτες γένοισθε. δέδοικα γὰρ ὕστερ ἀμείνων ἧ δημίου. Λε. καὶ μὴν εἰ με εἶδες σὺ τοῖς ὅπλοις, ὦ οἶδα ἡσθόμην ἄν. Υ. ἀκήκοα μόνον ὦ Λεόντιχε, ναυσιῶ, καὶ φρίττω, καὶ τὰς σκιὰς μοι δοκῶ ὁρᾶν, καὶ τὰ ἐδώλια τῶν πεφονευμένων. καὶ μάλιστα ἧ ἀθλίου λοχαγοῦ, ἐς δύο τὸν κεφαλὸν διηρημένον. τί οἶν τὸ ἔργον αὐτό, καὶ τὸ αἷμα εἰ ἥκασαίμην, καὶ κειμένας τὰς νεκράς; ἐκφανεῖν γάρ μοι δοκῶ. ἀεὶ ἀλεκτρυόνα πάντα φονεύομενον εἶδον. Λε. ἴσως ἀχμὴς ὦ Υμνί, καὶ μικρόψυχος εἶ; ἐγὼ ἴ ᾤμην ἡδήσεσθαί σε ἀκούσας. Υ. ἄλλα τέρπει τοῖς διηγήμασι τοιοῦτοις, εἰ πᾶσαι Λημνιάδες, ἢ Δαναΐδες εὕροις. ἐγὼ δ' ἀποτρέχω πρὸς τὸν μητέρα, ἕως ἔτι ἡμέρα ἐστίν. ἔπειτ' ἐὰν σὺ ὦ Γρᾶμμη. σὺ ἴ ἔρρωσο χιλιάρχων ἄριστε, καὶ φοιτεῦ, ὁπόσων ἂν ἐθέλῃς. Λε. μεῖνον ὦ Υμνί, μεῖνον. ἀπειλήλυθε. Χη. σὺ γὰρ ὦ Λεόντιχε, ἀφελὴ παιδίσκην καταφόβησας ἐπιστέων λόφους, καὶ ἀπιθάνους ἀρετὰς διεξιών. ἐγὼ ἴ, ἐώρων σύ-

madens. *Hy.* Apage Leontiche, fœda hæc, & terribilia de te narras: neque verò te amplius, ne aspexerit quidem aliquis, ita cruore gaudentem, nedum bibat tecum, aut concumbat. Ego igitur hinc abeo. *Le.* Duplicem accipe mercedem. *Hy.* Non possim cum homicida concumbere. *Le.* Ne metuas, Hymni, nam illa apud Paphlagonas sunt gesta: nunc autem pacem ago. *Hy.* At es homo detestandus: & cruor ex illius barbari capite, quod infixum lanceæ portabas, in te distillabat. Ego-ne talem virum amplectar, & osculer? absit ô Gratiæ: neque enim hic melior est carnificice. *Le.* At si me in armis vidisses, Hymni, sat scio amasses. *Hy.* Audiens solùm hæc, Leontiche, nauseo, atque horreo, & umbras, manesque cæsorum videre mihi videor: in primis manipularii illius præfecti miseri, cujus caput in duas partes dissecuisti. Quid putas igitur? si ipsum opus aspicerem, & cruorem manantem, & jacentium cadavera? emoritura certè mihi videor, ut quæ ne gallum quidem gallinaceum occidi viderim unquam. *Le.* Ita-ne mollis es Hymni, & pusillanimis? At ego te his audiendis delectari putabam. *Hy.* At hujusmodi narrationibus oblecta, si quas Lemniades, aut Danaides invenias. Ego verò hinc ad matrem curriculo abeo, dum adhuc dies est. Tu quoque Cramme, sequere: tu verò vale tribunorum optime, & quotquot hominum volueris, occisor. *Le.* Mane quæso, Hymni, mane, abiit. *Ch.* Nempe Leontiche, puellam simplicem territasti, concutiendo cristas, & incredibilia quædam præclarè facta commemorando. Ego verò statim videbam ut expalle-

θὺς ὅπως χλωρὰ ἐφύετο, ἔπ σπα κῦ τ λοχαγὸν σκῆπα διηγυμέν, κὴ σωέστειλε τὸ πρόσωπον, κὴ σπαφελιξεν. ἐπεὶ ὁ Αλκήψας τῶ κεφαλῶ ἔφης. Λε. ὡμην ἐρασμιώτερ αὐτῆ φανεῖσθαι, ἀλλὰ σὺ μὲ προσαπολώλεκας ὦ Χηνίδα, τὸ μισομάχον ἀποβαλών. Χη. σὺ γὰρ σωεπιψεύδεσθαί σοι, ὁρῶν τῶ αἰτίαν τ ἀλαζονείας; σὺ δ πολὺ φοβερὸν αὐτὸ ἐποίησας. ἔγω γὰρ, ἀπέτεμες δ κακοδαίμον Παφλαγόν τῶ κεφαλήν, τί δ κατέπηξας αὐτῶ ἐπὶ σ σαρίσης, ὥστε σε κατάρρεῖν τὸ αἷμα; Λε. τῦτο μιαρὸν ὡς ἀληθῶς ὦ Χηνίδα, ἐπὶ πᾶσι ἄλλα, ὃ κακῶς σωεπίπλασο. ἄπιθι δ' ὖν, κὴ πεῖσον αὐτῶ συγκαθεύδησον. Χη. λέγω δ' ὡς ἐψεύσω ἅπαντα, ἵνα αὐτῆ δόξω βελόμ; Λε. αἴχεσθ ὦ Χηνίδα. Χη. κὴ μὲν σὺκ ἄλλως ἀφίκετο. ἀλλ' τοῦτο πότερον, ἢ μισεῖσθαι ἀναισθὼς εἶναι δοκῶν, ἢ κατθεύδειν μ Υμενίδ, ἐψεῦσθαι ὁμολογῶν. Λε. χαλεπὰ μὲν ἄμφω. αἱρεῖσθαι δ' ὅμως τῶ Υμενίδα. ἄπιθι δ' ὖν, κὴ λέγε ὦ Χηνίδα, ἐψεῦσθαί μὲ, μὴ πάντα δέ.

scebat, cùm adhuc ea quæ in manipularium illum præfectum gesseras, narrares, & contrahebat vultum, & subhorrescebat, postquam etiam dissecuisse te caput ipsius dicebas. *Le.* Putabam me ipsi amabiliorem visurum iri. Sed & tu me perdidisti Chenida, qui me singularis certaminis submonuisti. *Ch.* An non decebat me quoque mentiri tecum quando causam arrogantiæ istius videbam? Sed tu longe terribilius illud fecisti. Esto enim, amputaris infœliciis istius Paphlagonis caput, cur idem etiam lanceæ affixisti, ita ut cruor in te destillaret? *Le.* Hoc revera est fœdum, Chenida. Nam cætera quidem non malè conficta fuerant. Abi igitur, & persuade illi ut mecum dormiat. *Ch.* Dicam-ne te ista omnia mentitum esse, dum generosus ipsi videri affectas? *Le.* Turpe hoc, Chenida. *Ch.* At non redibit alioqui. Proinde alterum ex his elige, ut vel odio habearis dum præclarus bellator videri vis, vel hæc te mentitum esse confitearis, & cum Hymnide dormias. *Le.* Difficile sanè utrumque est: sed tamen Hymniden habere malo. Abi itaque, ac dic illi, Chenida, mentitum quidem esse me, non tamen omnia.

DO-

ΔΩΡΙΩΝ, ΚΑΙ ΜΥΡΤΑΛΗ.

DORIO, ET MYRTALE.

ΔΩΡΙΩΝ.

Νῦν με ἀποκλείεις ὦ Μυρτάλη; νυνὶ, ὁπότε πένης ἐγὼ μόνος; ἢ ὅτε σὺ τὰ τοσαῦτα ἐνόμιζον, ἐρᾶν μόνον, ἀνὴρ, δεσπότης, πάντ' ἐμοὶ ἐγώ. ἐπεὶ σὺ ἐγὼ μὲν αὖθις ὕδωρ ἀκλαύστους, [1] σὺ δὲ τὸν Βιθυνὸν ἔμπορον εὕρηκας ἁρμῆρη, ἀποκλείομαι μὲν ἐγὼ, κλαίει δὲ τὸ θυρῶν ἔσηκε δακρύων. οὐδὲ, τὸν νυκτῶν φιλεῖτον, καὶ μέσον ἔνδον εἶσι, καὶ παννυχίζετον, καὶ κυνεῖ φρὴς ἀπ' αὐτοῦ. Μυρ. ταῦτα μὲ ἀποκτείνει Δωρίων ἐ μάλιστα, ὁπόταν λέγῃς ὡς πολλὰ ἐδώκας, καὶ πένης γεγένησαι δ' ἐμέ. λόγισαι γὰρ ἅπαντα ἐξ ἀρχῆς, ὁπόσα μοι ἐνόμισας. Δω. εὖγε ὦ Μυρτάλη. λογισώμεθα. [2] ὑποδήματα ἐκ Σικυῶνος τοπᾶτον δύο δραχμῶν, πόδ' δύο δραχμάς. Μυρ. ἀλλ' ἐνοιμήθης νύκτας δύο. Δω. καὶ ὁπότε ἦλθον ἐκ Συρίας, ἀλάβαστρον μύρου ἐκ Φοινίκης. δύο ἐ τοῦτο δραχμῶν τῇ τῷ Ποσειδῶ. Μυρ. ἐγὼ δέ σοι ἐνεώλισα, τὸ μικρὸν ἐκεῖνο χιτώνιον, τὸ μέχρι μηρῶν, ὡς ἔχεις ἐρέτης, ἐπίρρᾳ δ' ἀφορίας ἐναλθοῦν-

DORIO.

Nunc me excludis Myrtale? nunc quando propter te inops evasi? At quando tibi afferebam tam multa, amasius, vir, dominus, eram omnia. Sed postquam ego planè jam sum exhaustus, & tu Bithynum illum mercatorem inveniſti, qui te amet: ego quidem excludor, & ante fores sto lachrymans, ille verò tota nocte basiatur, & solus intus est, & tecum pernoctat, & te ex eo prægnantem esse dicis. *Myr.* Ista me enecant Dorio, & maximè quum dicis te multa mihi dedisse, & ad inopiam propter me redactum esse. Omnia igitur à principio supputa, quæ mihi attulisti. *Dor.* Rectè sanè Myrtale, supputemus. Primum calceos Sicyonios, duabus drachmis emptos. Pone duas drachmas. *Myr.* At concubuisti noctes duas. *Dor.* Et quando ex Syria veni, alabastrum unguenti Phœnicii, duabus & hoc drachmis emptum, per Neptunum. *Myr.* At ego tibi cùm hinc navigares, parvam illam tuniculam dedi, ad femora usque demissam, qua remigando utereris, quam Epiurus proreta, quan-

1 Σὺ δὲ τὸν Βιθυνὸν ἔμπορον] Horat. *Thyna merce beatum.* Menagius.

2 Τ' ποδήματα ἐκ Σικυῶνος] Γυναικεῖα hæc ὑποδήματα, ut vult Hesych. De his Cic. 1. de Orat. *Vt si mihi calceos Sicyonios attulisses non uterer quamvis essent habiles & apti ad pedem quia non essent viriles.* In Memmiano Cod. erat Σικυωνικὰ ὑποδήματα διαφέροντα τῶν ἄλλων ἅπασιν, ὃς ἐ αἱ ἑταιρίδες, ὅτε τῶν ἑταιρήτων ἀπολλὼ σὺν ταῦτα φιλοκαλίαν ὑπεδύσαντο, dicuntur hi calcei etiam ἑταιρήτριες. Bourd. Hesychius: Σικυώνια ὑποδήματα, γυναικεῖα, καὶ ἑλλικα. Cicero libro 1. de Oratore: Vt si mihi calceos Sicyonios attulisses, non uterer, quamvis essent habiles & apti ad pedem: sed non viriles. *Menagius.*

μῦν αὐτὸ παρ' ἡμῖν, ὁπότε συνέβαλε πρὸς ἡμᾶς. Δω. ἀπέλαβεν αὐτὸ γνωρίσας ὁ Ἐπίκουρος παρὰ τῷ Σάμῳ μὴ πολλῆς γε ὦ Θεοὶ τῆς μάχης. κρόμμυα δὲ καὶ Κύπρου, καὶ σαπέρδας πέντε, καὶ πέρκας τέσσαρας, ὁπότε κατεπλεύσαμεν ἐκ Βοσπόρου, ἀνήμισύ σοι. τί οὖν; ἦλθε ἄρτυς ὀκτὼ ναυτικὰς, ἐν γαυλάθῳ ξηρὰς, καὶ ἰχάδιον βίκον ἐκ Καρίας, καὶ ὕστερον ἐκ Παταίρων, σανδάλια ἐπίχρυσα ὦ ἀχάριστε, καὶ τυρόν ποτε μέμνησαι τὸ μέγα ἐκ Γυθίου. Μυρ. πέντε ἴσως δραχμῶν ὦ Δωρίων ταῦτα πάντα. Δω. ὦ Μυρτάλη, ὅσα ναύτης ἄνθρωπος ἐδυνάμην, μισθῷ ἐπιπλέων. ναὶ γὰρ ἤδη τοίχου ἄρχω δεξιοῦ, καὶ σὺ ἡμῶν ὑστεροῦσας; πρώην δ' ὁπότε Ἀφροδίσια ἦν, καὶ δραχμὴν ἔδωκα ὑμῖν τοῖς παισὶ Ἀφροδίτης σὲ ἐνεκεν δρόμου; καὶ πάλιν τῇ μητρὶ εἰς ὑποδήματα δύο δραχμάς. καὶ Λυδῇ ταύτῃ πολλάκις εἰς τὰς χεῖρας, νυνὶ μὲν, δύο. νυνὶ δὲ, τέσσαρας ὀβολούς. ταῦτα πάντα συνεψήφισται, οὐκ ἀναῦτα ἀνδρὸς ἦν. Μυρ. τὰ κρόμμυα, καὶ οἱ σαπέρδαι ὦ Δωρίων; Δω. ναί. εἰ γὰρ εἶχον πλείω κομίζειν. εἰ γὰρ ἂν ἤρεσπον, εἶχε πλουσίων ἐπύγχανον. τῇ μητρὶ δὲ ἐδὲ κεφαλίδα μίαν συνεφόδα ἐκόμισα πώποτε. ἡδέως δ' ἂν ἔπλευσον ἅπαξ

quando mecum dormierat, per oblivionem hîc intus reliquerat. *Dor.* Verùm cognitam illam in Samo, nuper à me rursum abstulit Epiurus, non sine magna, ô Dii, pugna. Cepas autem ex Cypro, & saperdas quinque, & percas quatuor, tibi attuli, quum ex Bosporo navigavimus. Quid ergo? etiam panes octo nauticos, in canistro siccos, & caricarum doliolum ex Caria: & postea ex Pataris inaurata sandalia, ô ingrata. Magnum etiam caseum aliquando memini afferre me tibi ex Gythio. *Myr.* Quinque fortassis drachmarum, Dorio, omnia hæc. *Dor.* O Myrtale, quantum equidem potui, homo nauta, mercede navigans. Nunc enim jam lateri dextro sum præfectus, & tu nos contemnis? Nuper autem quando Aphrodisia celebrabantur, nonne drachmam argenteam tui causa posui ante pedes Veneris? & rursum matri duas drachmas ad calceos dedi: & huic Lydæ in manum sæpe nunc duos, nunc quatuor obolos. Hæc omnia in unum computata, viri nautæ sunt facultates. *Myr.* Cepæ illæ, & saperdæ, Dorio? *Dor.* Ita certè, non enim plura afferre potui. Non cæterùm matri meæ, ne caput nim remigarem, si dives essem. quidem unum allii unquam attuli. Libenter autem scirem, quænam

à Bi-

1 Σαπέρδας] Quid saperdæ; notum ex Interprete Aristophanis Pollucæ, Suid. Hesych. & Interpretib. Persii. In Cod. Memmiano saperdæ sunt ἀφύαι τετραχυμμέναι διεφθαρμέναι καλάμῳ, ἢ ὕα τεμάχη τετραχυμμένα. Bourd.

2 Καὶ πέρκας] In eod. Memmii Cod. πέρκαι εἰδῶ ἰχθύω τετραχυμμένω. Idem.

3 Βίκον] Hesychius: Βίκος. σταμνός, ἄπο τοῦ ἔχειν. Menagius.

4 Καὶ τυρόν ποτε μέμνησαι τὸ μέγα ἐκ Γυθίου] Vide nos ad Laërtii Epicurum. *Idem.* Luc. Holstenius in notis ad Stephan. de urbibus in voce κύθνος emendat hunc Luciani locum, docetque hoc & mox in sequentibus binis locis legendum esse κύθνου. Alm.

5 Ἡμῶν ὑστεροῦσας] Sic antea, ὑστεροπλοεῖς ἄρα αἰσθανόμενοι γήρους. Sic apud Petronium: *Postquam amari se sensit, supercilium altius tulit.* Bourd.

1 Τὸ

σοι δῆτ' ἔβυνῆ τὰ δῶρα. *Μυρ.* τοῦτ' πῶτον ὁρᾷς τὸ χιτόνιον; σαπίνου ἐπεῖσθ', καὶ τὸ ὄρμου τ' πεχότερον. *Δω.* ἐκεῖνο; ἥδειν γάρ σε πάλαι ἔχουσαν. *Μυρ.* ἀλλ' οὐ ἥδεις, πολὺ λεπτότερον ἦν, καὶ σμαραγίδας σὺκ εἶχ', οὐδ' ἐλλόβια ταυτί, καὶ δάπιδα. οὐδ' πῶην, δύο μνᾶς. οὐδ' [1] τὸ οἰκίσιον κατέβαλεν ὑπὲρ ἡμῶν, ὁ σανδαλα [2] Παταικὸς, οὐδ' τυρὸν Γυθιακὸν, οὐδ' φλυαρίας. *Δω.* ἀλλὰ ἐκεῖνο ὁ λέγεις, οἷον ὄνου συγκαθεύδεις αὐτῇ; ἔγημεν ὑπὲρ τὰ πεντήκοντα πάντως, ἀναφαλαντίας, καὶ τὴν χροιὰν, οἷον κόρακος. ὁδὲ τὰς ὀδόντας αὐτῆς ὁρᾷς; εἰ μὴ γὰ χάσκεις ὦ Διοσκόρω, πολλαί. καὶ μάλιστα ὁπόταν ᾄδῃ, καὶ σφόδρ' εἶναι θέλῃ, ὅτου αὐτολυπεῖσθαι φασὶν, ἀλλὰ ὅταν αὐτὸ, ἀξία γε ὅσα. οὐδ' χθόνιοι ὑμῖν παιδίον ὅμοιον τῷ πατρί. ἐγὼ γὰ ἐκ αὐτὸς ὄψομαι Δελφίδα, ἢ Κυμβάλιόν τινα ἢ καὶ ἐμὲ, ἢ τὴν γείτονα ὑμῶν τὴν αὐλητρίδα, ἢ πάντως πά. δάπιδας γὰ, καὶ ὄρμους, καὶ διμναῖα μισθώματα, ὁ πάντες ἔχομεν. *Μυρ.* ὦ μακαρία ἐκείνη, ἢ τῆς ἐρασθήσ' ὦ Δωρὶς ἴξῇ. πρόμνα γὰρ αὐτῇ οἴσεις ἐκ Κύπρου, καὶ τυρὸν, ὅταν ἐκ [3] Γυθίου πλεύσῃς.

à Bithyno illo dona acceperis. *My.* Primùm tunicam hanc vides? eam ille emit; & hoc monile crassius. *Dor.* Ille-ne? nam ego te jam habere noram. *Myr.* At quod tu noras, multò tenuius erat, nec smaragdos habebat. Deinde & has inaures, & tapetem: & nuper duas minas. Pensionem quoque domus pro nobis exolvit, non sandalia Patarica, & caseum Gythiacum, & id genus nugas. *Dor.* At non dicis quali cum viro concumbas? uxorem duxit supra annos omnino quinquaginta natus, calvus, & colore similis carabo. Neque etiam dentes illius vides? Nam gratiæ quidem ô Dioscuri, multæ. Et præcipuè quoties cantat, & delicatus esse vult, asinus ad lyram, ut dici solet. Sed tu digna utique, eo fruere: ac puer vobis nascatur patri simili. Ego verò & ipse inveniam Delphidem, aut Cymbalium aliquam meæ conditionis: aut vicinam vestram tibicinam, aut omnino aliquam. Tapetas autem, & monilia, & duarum minarum mercedem, non omnes habemus. *Myr.* O beatam illam, quæ te amatorem habebit, Dorio. Siquidem illi ex Cypro cepas afferes, & caseum quum ex Gythio navigabis.

1 Τὸ οἰκίσιον] Sic in Cronosol. Plutar. Theophrast. Dico cætera ad Pausan. *Bourd.*

2 Παταικὸς, καὶ τυρὸν Γυθιακὸν] Leg. Παταικὸς ὁ τυρὸν Γυθιακὸν. *Gythiacum.* Alm.

3 Γυθίου] Leg. Γυθεῖου *Gythio.* Idem.

CO-

ΚΟΧΛΙΣ, ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΙΣ.

COCHLIS, ET PARTHENIS.

ΚΟΧΛΙΣ.

Τί δακρύεις ὦ Παρθενί, ἢ πόθεν κεκπαγῶς τὰς αὐλὰς φέρεις; Παρ. ὁ ἁλιώτης ὁ Αἰτωλὸς ὁ μέγας, ὁ Κροκάλης ἐρῶν, ἐράπισέ με, αὐλήσαντα ἄρτι τῇ Κροκάλῃ, ὑπὸ δ' ἀντερασθεὶς αὐτὸς Γόργιας μεμισθωμένος. κἀγὼ τὰς τε αὐλὰς μου συνέτριψε, κἀ τὴν τράπεζαν μεταξὺ δειπνούντων ἀνέτρεψε, κἀ τὸ κρατῆρα ἐξέχεεν ἐπισπασάμενος. κἀγὼ τὸ μὲν ἀρχαῖον ἐκεῖνον τὸν Γόργιαν, ἀπὸ δ' συμποσίου κομασπάσασαι τὴν τρίχων, τὸ παιον ἀφειστήκεισαν αὐτὸν τε ὁ ἁλιώτης, Δεινόμαχον οἶμαι καλεῖται, κἀ ὁ συναλιώτης αὐτός. ὥστε οὐκ οἶδα εἰ βιώσεται ὁ ἄνθρωπος ὦ Κοχλί. αἷμά τε γὰρ ἔρρυη πολὺ ἀπὸ τῶν ῥινῶν, κἀ τὸ πρόσωπον ὅλον ἐξώδηκεν αὐτοῦ, κἀ πελιδνόν ἐστιν. Κο. ἐμάνη ὁ ἄνθρωπος, ἢ μέθη τίς ἐστιν, κἀ ὑπερφυία τὸ πρᾶγμα; Παρ. ζηλοτυπία τις ὦ Κοχλί, κἀ ἔρως ἐκθετος. ἡ Κροκάλη γὰρ οἶμαι δύο πάλαισι αἰτήσασα, εἰ βούλεται μόνος ἔχειν αὐτήν, ἐπεὶ μὴ ἐδίδου ὁ Δεινόμαχος, ἐκεῖνον μέν, ἀπέκλεισεν ἤκοντα, πρόσαρμάξασα γὰρ αὐτῷ τὰς θύρας, ὡς ἐλέγετο. τὸν Γόργιαν δ' Οἰνοέα τινὰ μαθόντα εὔπορον ὄντα πολλοῦ ἐρῶντα, κἀ χρηστὸν ἄνθρωπον πρόσειμένη, ἔπινε μετ' αὐτοῦ, κἀμὲ παραδεξαμένη, ἐπεθύμει ἤδη καὶ τὴν αὐλὸν λαβεῖν, ἵνα μὴ ἐκείνῃ μόνον ἐπαυλῶμαι.

COCHLIS.

Quid ploras Partheni? aut unde fractas hasce tibias affers? *Par.* Miles Ætolus ille magnus, qui Crocalen amat, alapas impegit mihi? cùm me apud Crocalen tibia canentem invenisset, à rivali suo Gorgone conductam & meas hasce tibias fregit, ac mensam inter cœnandum evertit, & craterem irrumpens effudit. Et agrestem quidem illum Gorgum, ex sympofio capillis abstractum verberarunt circunstantes, cùm ipse miles (Dinomacho, opinor, nomen illi est) tum ipsius commilito. Itaque nescio an victurus sit homo, Cochli. Nam & cruor multus è naribus manavit: & tota facies ejus intumuit, livida que est. *Co.* An insaniit homo, an hæc temulentia fuit, & ex ebrietate insolentia? *Par.* Zelotypia fuit, Cochli, & amor enormis. Crocale autem petitis, opinor, duobus talentis, si solus ipsam habere vellet, quia nihil dabat Dinomachus: ipsum quidem venientem excluſit, illisa utique illi janua, ut ferebatur: Gorgum autem Oenoënsem, agricolam quendam prædivitem, jamdiu amantem, facilem probumque hominem admittens, potabat cum eo, me quoque assumpta, ut tibia canerem

1 Ω Κοχλὶ] De his metetricum nominibus, & quam aliquando rectè personis conveniant, dictum alibi à me: lege interim doctissimum Interpretem Aristeneti. nam Aristenetus Epistolarum suarum nomina mutuatus est à Luciano, quod Alciphro, aliique plurimi amatorii scriptores fecere. *Bourd.*

1 Τὴν

ρέλαβεν αὐλήσασαν παρ' αὐτῆς. ἤδη δ' ὡς χαρίεντος ἦν ποτε, ἐγὼ μὲν [1] ὑπέκρινόν τι τῶν Λυδίων. ὁ γοῦν Γοργὼς ὄρχησιν ἐμελέτα. ἡ Κροκάλη δ', ὀκροῦτο. καὶ πάντα ἦν ἡδέα. ὁ τοσοῦτος, κτύπος ἠκούετο. καὶ βοή, καὶ αὐλοὶ ἐράσιοι. ἐν μικρῷ ἐπεισέπεσον ὅσον οὐκ ὀκτὼ νεανίσκοι, μάλα καρτεροί. καὶ ὁ Μεγαρεὺς σὺν αὐτοῖς. δύο δὲ ἀνετέτραπτο πύπτα. καὶ ὁ Γοργὼς ὥσπερ ἴφλω, ἐπαίετο, καὶ ἐπατεῖτο χαμαὶ κείμενος. ἡ Κροκάλη δ', σὺν αἰδοῖ ὅπως ἔφη, ὑπεξεφύγετο παρὰ τὴν γείτονα Θεσπιάδα. ἐμὲ δ' ῥαπίσας ὁ Δεινόμαχος, ἐκφθείρειν φησὶ, καταγάς μοι τὰς αὐλὸς ἀποσείψας. καὶ νῦν δὴ πρὸς ἔχω φέρουσα τοῦτο τῷ δεσπότῃ. ἀπέρχεται δ' ἐγὼ ὁ γοργὸς ὀψόμενός τινας φίλους τε ἀστικοὺς, οἳ παρακαλοῦσί τινες ἀγρυπνεῖσι τὰ Μεγαρέα. Κο. τοῦτ' ἔστιν ἀπολαῦσαι τῶν στρατιωτικῶν τούτων ἐρώτων, πληγὰς, καὶ δίκας. τὰ δ' ἄλλα, ἡμεμόνες εἶναι, καὶ χιλίαρχοι λέγονται, ὧν τι οὐκ ἂν δὴ παρείμενον φαίη, [2] τὴν σωφροσύνην, ἐς' ἂν ἀπολαύσω τῶν μισθοφορῶν, καὶ ποιήσω πάντας ἐπιτρέπειν οἷ ἐν, ἀλαζόνες ὄντες. ἔγωγ' οὐκ εὖ ποιῶ, μὴ παρασκευασθὲν αὐτὸς τοπαρόντα. ἁλιεύς τις ἐμοὶ ξυνοικῇ, ἢ ναύτης, ἢ γεωργὸς ἰσόπλους, κολακεύειν εἰδὼς μικρὰ, καὶ νομίζων πολλά. οἱ δὲ τὰς λοφὰς ἐπασείοντες ἄττοι, καὶ μάχας διηγούμενοι, ψόφοι ὦ Παρθενί.

rem apud ipsos. Cæterùm cùm jam procederet convivium, ego quidem Lydium quoddam carmen cantillare cœpi: & rusticus ille jam surgebat, ut saltaret. Crocale verò applaudebat: & jucunda erant omnia. Interim strepitus exauditur, & clamor, domusque janua exterior effringitur. Paulò pòst irruerunt octo circiter adolescentes, admodum robusti: & inter eos Megarensis ille. Illicò igitur eversa sunt omnia: Gorgus, ut dixi, verberatus, & conculcatus cùm jaceret humi. Crocale verò nescio quo pacto protinus ad Thespiadem vicinam aufugit. Mihi verò Dinomachus, inflictis alapis, dispereas, inquit: & fractas tibias mihi abjecit. Et nunc currens abeo, ut hæc hero meo dicam. Abit etiam agricola quosdam ex urbe amicos visurus, qui Megarensem illum magistratibus tradant. *Co.* Hic ille est fructus quem ex militaribus hisce amoribus percipere licet, plagæ scilicet, & lites. Cæterùm cùm se duces & Tribunos esse jactitent, siquid dandum sit, expecta, ajunt, dum tributum conferatur, & stipendium accipiam, atque omnia tum præstabo. Itaque pereant hi jactatores: & rectè ego facio, quæ ipsos omnino non admitto. Obveniat mihi piscator aliquis, vel nauta, vel agricola paris conditionis, qui parum adulari norit, multaque afferat. At hi qui cristas quatiunt, & prælia commemorant, nihil sunt aliud, Partheni, quàm inanes strepitus.

1 Τ' ὑπεκρινόν τι τῶν Λυδίων] De tonis dictum antea, dixit autem ὑπέκρινον, αὐτὶ τοῦ χεῖρας διεψηλάφων, ἀνεκαλοῦμην τὴν Λυδίαν ἁρμονίαν, ἢ τις ἰδίως τῶν ἄλλων ἐστὶ τοῦτο ποσοφορώτατον. κρίκω metaphora ducta à lanificio, ut apud Sapphon. γλυκεῖα μήτερ· οὐ δύναμαι κρίκειν τὸν ἰστὸν. Bourd.

2 Τὴν σωφροσύνην] Quid sit σωφροσύνη. eod. ore interpretantur Grammatici, sc. ἐστὶ εἰσφορὰ ἣν τοῖς στρατιώταις δίνεμον· ἀφεμίμενον τὴν σωφροσύνην, Gallis, *Ie vous payerai à la monstre.* Idem.

DE

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΕΡΕΓΡΙΝΟΥ ΤΕΛΕΥΤΗΣ.

DE MORTE PEREGRINI.

ARGVMENTVM.

Insectatur hic Lucianus arrogantiam & insanam gloriæ cupiditatem, præcipuè Philosophorum, ut cujus gratia plerique omnia audeant. Atque ejus rei exemplum, Peregrini hujus mortem describit, qui ut famam aliquam sui relinqueret, in Olympiis constructo rogo, seipsum in ignem ultrò conjecerit, atque ita extinxerit. Quanquam autem potissimùm ea commemorat, quæ circa mortem illius acta sunt, id quod etiam inscriptio ac titulus pollicentur, interim tamen & vitam ejusdem, & facinora persequitur, à quibus progressus ille, ad hoc genus studiorum postremò se se contulerit, & hoc sub aliena personâ, à qua ipsum etiam modum & causſam mortis, in qua præcipuè nitebantur sectatores illius, refelli ac refutari facit. Nimirum ut eam invidiam à seipso removeret. Apparet enim illis tum temporibus Peregrini nomen, non ita vile apud multos fuisse, præsertim imperitiores, quibus facti hujusce novitas admirationem incusserat. Quemadmodum & ex A. Gellio animadvertere licet, qui ipse quoque honorificam illius mentionem facit libro 12. *cap.* 11. *Cæterum fuit hic Peregrinus, philosophus quispiam ex severioribus illis Stoicæ disciplinæ professoribus (Lucianus Cynicum videri vult) patria Parianus,*

1 De hoc impostore multi Christiani & profani scripserunt. *Bourd.* Athenagoras Apologia pro Christianis. A. Gellius c. XI. lib. XII. Ammian. Marcellinus lib. XXIX. *Marcil.* Peregrinus, cognomento Proteus, cujus insignem λιμοδεξίαν tam facetè exagitat Lucianus, Philosophus Cynicus fuit (si tamen hujusmodi palliata mendicabula tanto nomine debent cohonestari) imperante M. Antonino desiit vivere. De quo viro diversa prorsus fuere veterum judicia; nam *laudatur ab his, culpatur ab illis.* Hujus meminerunt Agellius, Athenagoras, Tertullianus, & Ammianus Marcellinus. At Lucianus nolter, vir, siquis alius, in deprehendendis hominum moribus sagax, illum graphicè depinxit, quippe quem penitissimè noverat. Navem enim cum eo, ex Troade solvens, conscenderat, ibique γυναῖκα Περιχείρη masculas nuptias subodoratus est; illum mortis formidine exalescentem vidit; illam obortâ noctu tempestate muliebriter exclamantem audiit. Qui Stoicum faciunt, unde id conjecerint, non possum expiscari. Quid enim? Quia tunc in aula multum dignationis habebant Stoici (id quippe constat) non aulus fuerit Lucianus Stoïcum appellitare, qui esset tamen? Quasi non alibi passim totam illam familiam acri aceto perfuderit. Itaque meræ nugæ; neque id vero dixerit ubi à te libellus hic perlectus fuerit. Ceterùm non hic tantùm Peregrini meminit Lucianus, sed & in libello πρὸς ἀπαίδευτον, ubi simpliciter Proteum Cynicum vocat. Meminit quoque illius in vita Demonactis, ubi hæc leguntur. Περιχείρη δ' Πρωτέως ὀνομαζομένου αὐτῷ, &c. Vbi interpres, *Peregrino autem Proteo filio ipsum objurgante*; sed ibi, ut sexcentis aliis locis lapsus est. Peregrinus enim & Proteus, idem. Itaque fuerat aliter vertendum. *Tan. Faber.*

1 An-

tus, ex Ponto, temporibus Trajani vivens, aqualis Epicteto, Dioni, Musorio, &c. quem se Gellius vidisse quoque ait, Athenis extra urbem in tugurio quodam habitantem. A principio Christianorum quoque religionem aliquandiu secutus fuit, sed mox ad philosophiam relapsus, ab illis, ut Luciano placet, propter ritus ipsorum neglectos atque praeteritos, repudiatus.

1 Λουκιανὸς Κρονίῳ εὖ πράττειν. Ὁ Περεγρῖνος, ἢ ὡς αὐτὸς ἤχαιρεν ὀνομάζων ἑαυτὸν, Πρωτεύς, αὐτὸ δὴ ἐκεῖνο τὸ 2 Ὁμηρικὸν Πρωτεῖος ἔπαθεν. ἅπαντα γὰρ δόξης ἕνεκα ἐγυμνάζετο, καὶ μυείας τροπὰς ἐτρέπετο, καὶ πολυτρόπου τοῦτου, καὶ πῦρ ἐγένετο. τοσούτῳ ἄρα τοῦ ἔρωτος τῆς δόξης εἶχεν. καὶ νῦν ἐκεῖνος ἀπηνθράκωται σοι ὁ βέλτιστος καὶ τὴν 3 Ἐμπεδοκλέα, πλὴν ὅσον οὐ μὴ, κἂν ἀφελεῖν ἐπι-

Lucianus Cronio Salutem. Infœlix ille Peregrinus, aut ut ipse cognominare se ipsum gaudebat, Proteus, id ipsum passus est quod Homericus ille Proteus. Nam cùm omnia gloriæ causa factus esset, & infinitis mutationibus se transformasset, postremo ignis quoque factus est: tanto amore gloriæ tenebatur. Et nunc optimus ille in carbones est redactus, prout Empedocles: nisi quòd ille quidem co-

1 Λουκιανὸς Κρονίῳ εὖ πράττειν] Hinc cuivis apparet Epistolam esse πραγματείαν hanc. In MS. tamen λόγος dicitur, id est historia sive narratio, quemadmodum Herodotus libros suos λόγους vocat lib. v. οἷς δεδήλωται μοι ὁ πρῶτος λόγος. Ita & lib. VI. Hecataeum citans. Ita & alii passim. Cetertùm in plerisque MSS. hanc sive historiam sive narrationem frustra quæsieris. Quæ causa id factum, si lubet scire, audi, quæso, quod in uno ex MSS. reg. ascriptum est: Ἐνταῦθα παρεῖδε ἐκεῖνα ὅπως ἴσῃ Περεγρῖνον τελευτῆς λόγον, δεῖ τὸ ὑπ' αὐτοῦ ὑποπαῖσαι εἰς τὴν Χριστιανισμόν. Consultò scilicet omissum fuisse huncce tractatum, quod in eo Lucianus derideat Christianismum. Sed Musis Græcis & bonarum literarum Genio lubet gratulàri, quòd non omnes majores nostri fatui & muliebriter pii fuerint, neque tam inconsultam pietatem coluerint. Ostendam tamen infrà non planè ad nos integrum perveniſſe hunc libellum. *Tan. Faber.*

2 Ὁμηρικὸν Πρωτεύς] Eos versus respicit qui leguntur od. Δ.

πάντα δ' γενόμενον πειρήσεται, ὅσσ' ἐπὶ γαῖαν
ἐρπετὰ γίνονται, καὶ ὕδωρ ἠδὲ πνοιὰς θοῦρον.

Fabulam explicat Diodorus sanè διφυῶς, ut & Lucianus in libello de saltatione, neque sanè infeliciter Eustathius, qui illum censet θαυματοποιὸν fuisse, quales olim accepimus Callisthenem Phliasium, Scymnum Tarentinum, Xenophontem quemdam, Philispidem, atque alios, quorum meminit Athenæus lib. I. *Idem.*

3 Ἐμπεδοκλέα] Quod ait hoc loco Lucianus, Empedoclem se in Ætnæ flammas dedisse præcipitem, ab aliis item & Græci & Latini nominis scriptoribus asseritur; Verùm more suo faciunt dum aliquid circa summos viros τραγῳδοῦσι; illum & sua sapientia & Lucretii præstantissimi Philosophi & Poëtæ testimonium facilè tutantur, cùm præsertim scripserit olim Timæus eum in Peleponnesò diem suum obiisse, & Neanthes Cyzicenus auctor fuerit, eum è curru prolapsum crus sibi perfregisse, contractoque ex eo casu morbo, periisse. Quorsum igitur & crateres

Ætnæ

ἐξῆλθ ἐμβαλὼν ἑαυτὸν εἰς τὰς [1]κρατῆρας. ὁ δ' γρυπάδας ἦτ@, τὴν πολυανθρωποτάτην τῶν Ἑλλήνικῶν πανηγύρεων τηρήσας, πυρὰν ἐπιμεγίστην νήσας, ἐνεπήδησεν ἐπὶ πᾶσιν μαρτύρων, καὶ λόγους τινὰς ὑπὲρ τούτων εἶπεν πρὸς τοὺς Ἕλληνας, ὁ πρὸ πολλῶν ἡμερῶν ἢ πολυήμερος. πολλὰ τοίνυν δεικῶ μοι ὁρᾶν ὄντα γελάσιμα ἐπὶ τῇ [2]κορύζῃ ἐκείνῃ. μᾶλλον δ' ἂν ἀκοῦσαι βούλοιτο, οἶμαί σε εἰκὸς βοᾶν. ἄγε τὰ ἀτελευτήτα. ὦ τῆς δεξιοκρισίας. ὦ τῆς ἀλλοκοτίας, ἃ λέγειν εἰώθαμεν πρὸς αὐτούς. σὺ μὲν δὴ πόρρω ποῦ που, καὶ μακρὰν ἀσφαλέστερον. ἐγὼ δ', ἄγε τὸ πῦρ αὐτό, καὶ ἔτι πρότερον ὑπὸ πολλῆς πληθύος τῶν ἀκροατῶν εἶπον αὐτά. σείων μὲ, ἀγχοῦ ὄντων, ὅσοι ἐθαύμαζον τὴν ἀποίαν ἢ γέροντ@. ἦσαν δέ τινες, οἳ καὶ αὐτοὶ ἐγέλων ἐπ' αὐτῷ. ἀλλ' ὀλίγοι ἦσαν, ὑπὸ τῶν Κυνικῶν ἐγὼ σοι διεσπάσθην, ὥσπερ ὁ Ἀκταίων ὑπὸ τῶν κυνῶν, ἢ ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ ὁ Πενθεὺς ὑπὸ τῶν Μαινάδων. ἡ δὲ πᾶσα [3]τοῦ πράγματ@ ἀμαθία, τοιάδε ἦν. τὸ μὲν ποιητὴν οἶσθα οἷός γε ἦν, καὶ πάλαι ἐτραγῳδεῖ παρ' ὅλον τὸν βίον, ὥσπερ τὸν Σοφοκλέα, καὶ τὸν Αἰσχύλον. ἐγὼ δ' ἐπεὶ τάχιστα εἰς τὴν Ἦλιν ἀφικόμην. [4]ἀφ' ὧν γυμνασίῳ

conatus est clam in crateres Ætnæ præcipitem se dare. At generosus iste, observato Græcorum conventu frequentissimo, constructa quàm maxima pyra, tot testibus consciis insiluit, postquam orationes super hac re habuisset ad Græcos, non multis ante hoc ausum diebus. Videor igitur mihi videre te multum deridentem senis hujus arrogantiam: aut potiùs audio exclamantem, qualia par est te exclamare, O insipientiam! ô ærumnosam gloriam! aliaque quæ de illis dicere consuevimus. Quæ quidem tu procul, & longè tutiùs: ego verò prope ignem ipsum, quinetiam priùs in magna auditorum multitudine dixi: nonnullis quidem graviter ferentibus, qui senis illius dementiam admirabantur. Sed erant etiam aliqui qui deridebant ipsum. At ego propemodum à Cynicis discerptus sum, velut Actæon à canibus, & consobrinus ejus Pentheus à Bacchis. Atque omnis hujus rei apparatus, erat hujusmodi. Nosti qualis poëta fuerit, quàm multas tragœdias per totam vitam ediderit, Sophocle, & Æschylo major. Ego verò quum primùm in Elidem veni, illorum gymnasio ille-

Ætnæ, & crepidarum altera? γυμνάδ@ λύρων. De Pythagora quot præstigias ubique legas? de Aristotele autem & Euripo Bœotiæ, quid? Ea certè referre nemo quisquam posset, nisi & otio suo abutatur, & τὸ ἐν παιδιᾷ ἁμαρτεῖν prodat. *Tan. Faber.*

1 Κρατῆρας] Ita vocabant Ætnæ montis ἀναχοάς. Idem.

2 Κορύζῃ] Malim verti *dementiam* & *stoliditatem*, quàm *arrogantiam*. Ita ἐν παροιμίαις dixit: κακοδοξίᾳ ἢ τύφῳ ἢ φωλῇ κορύζα. Et in Pseudomanti: ἰδιώτας ἢ κορύζης μεστὸς ἢ ῥίνα. Idem.

3 Τοῦ πράγματ@ διασκευὴ] Corrig. δράματ@. Metaphora enim perpetua à theatris, & artificibus scenicis, ducta utitur; quippe subjungit, τὸ μὲν ποιητὴν οἶσθα, & mox, ἐτραγῴδει ὥσπερ Σοφοκλέα, & inferiùs paulo, καὶ γὰρ πάνυ ἦν ἐτραγῳδίαν ἐμοὶ, ἡ μισανθρωπία, & sub finem libelli, αὖθις ἐγὼ γελῶντά σε, ὦ καλὲ Κράτη, τὴν κατασροφὴν τοῦ δράματ@. Itaque adeo non est quod quis de emendatione nostra possit dubitare. *Idem.*

4 Ἀφ' ὧν γυμνασίῳ αὐτῶν] Ἀφ' ἧπερ γυμνασίων αὐτῶν. αὐτῶν pro ἐκεῖ: Sic infe-

rius,

αὐτῶν, ἐπήκουσε ἅμα Κυνικῶν τινῶν, μεγάλῃ, καὶ τραχείᾳ τῇ φωνῇ τὰ σκληρὰ ταῦτα, καὶ [1]ἐκ τριόδου τινὸς δρεστικῶς ἐπιβοωμένου, καὶ ἅπασιν ἀπαξαπλῶς λοιδορουμένου. εἶτα κατέληξεν αὐτοῦ ἡ βοὴ εἰς τὸν Πρωτέα. καὶ ὡς ἂν οἷός τε ὦ, πειράσομαί σοι αὐτὰ ἐκεῖνα ἀπομνημονεῦσαι, ὡς ἐλέγετο. [2]σὺ δὲ γνωριεῖς δηλαδή, πολλάκις αὐτοῖς ὠδάσας βοῶσι. Ποιητέα γάρ τις ἔφη κεντόδεξον τολμᾶν λέγειν [3]ὦ γῆ, καὶ ἥλιε, καὶ ποταμοί, καὶ θάλαττα, καὶ [4]πατρῷε Ἡράκλεις; Πρωτέα, τὸν συρίττοντα δηλονότι, τὸν τῇ πατρίδι ἀνίᾳ [5]ποινικίλια τάλαντα, τὸν ἀπὸ τῆς Ῥωμαίων πόλεως ἐκβληθέντα, τὸν ἅλιον

illectus, Cynicum quendam simul inaudivi, magna & aspera voce consueta hæc, ac virtutem ex trivio inclamantem, omnesque nullo discrimine convitiis incessentem. Tandem in Proteum desiit ejus vociferatio. Atque ego illa pro virili: prout dicebantur, tibi commemorare conabor. Tu verò hæc planè ita se habere cognosces, quippe qui sæpe vociferantibus illis adstitisti. Proteum, inquit, audet quispiam ambitiosum appellare, ô terra, ô sol, ô fluvii, & mare, & patriæ Hercules? Proteum qui in Syria vinctus est, qui patriæ quinque millia talentorum remisit, qui ex vrbe Roma ejectus est, qui sole est insignior, qui

rius, ἀπήκουσε ὀφθείσης τῆς ἀθλητάς. Marcil. *Illorum gymnasio illectus*, ait interpolator veteris interpretis, doctus, Iupiter, τὸ ἀγχιπόλιον ὅσον. Non vidit Lucianum, dum Olympiam venit, *per Elcorum gymnasium transisse*. Pausanias in Eliacis inter ea quæ ἄξια μνήμης putat, hujus gymnasii, quod ipse vetus gymnasium vocari ait, mentionem facit, additque, καὶ ὅσοι ἐς τοὺς ἀθλητὰς ἀφῖνται ἐς Ὀλυμπίαν ἀφικνεῖσθαι, ἐν τούτῳ σφίσι τῷ γυμνασίῳ δρᾶν καθήκει. Tan. Faber.

1 Ἐκ τριόδου τινὸς] Emenda, ἐν τριόδου ἀγορᾷ, longè enim aliud est, ἐπὶ τριόδου ἀγορᾷ ἐν τριόδῳ, & ἐν τριόδῳ ἀγορᾷ ἐπὶ τριόδου. Prius illud nihil ad hunc locum facit. Vocat autem Lucianus τὰ ἐν τριόδῳ ἀγορᾷ, quia nil nisi de virtute loquebantur istæc ἐν τριόδοις σοφίας. Inde est quod in Timone Iupiter perquàm facetissimè dicit, ὥστε ἢ ὑπηνεμιώμενον χρὴ τὰ ὦτα κατέχειν, ἢ ὑπιτρεῖναι πρὸς αὐτῶν (φιλοσόφων) ΑΡΕΤΗΝ ΤΙΝΑ, καὶ ἀσώματα, καὶ λήρους μεγάλῃ φωνῇ ξυνιεμένων. Quo loco vocula hæc ΤΙΝΑ innuit tritum quid & tralatitium. Ita & in Gallo Micyllus de Philosopho nescio quo loquens ait: καὶ ΑΡΕΤΗΝ ΤΙΝΑ πρός με διεξιὼν & διδάσκων, &c. Nili quòd non lubet ἐν ἀδέοντι συνίζεσθαι, locum illustrissimum Plauti, qui à nemine hactenus intellectus est, possem emendare:

——— *conserunt sermones inter sese drapeta,*
Obstant, obsistunt, incedunt cum suis sententiis;

Verùm id alibi à me præstitum est. Quippe legendum demonstravi,

——— *Conserunt sermones inter sese de arete.* Idem.

2 Σὺ δὲ γνωριεῖς] Interpres, *Tu verò hæc planè ita se habere cognosces.* Atqui non ita est, sed uti dicam. Metuit Lucianus ne tibi à quoquam oratio Cynici adscribatur; id quo ne fiat, ait, ὡς ἐλέγετο, additque, *Quam orationem facilè agnosces, qui hujusmodi canes sæpe latrantes audieris.* Quæ sententia longè alia est. *Idem.*

3 Ὦ γῆ καὶ ἥλιε] Ridet Lucianus, τὴν ἀγχιθύραν φλυαρίαν τῶν ἱστοριῶν. Idem.

4 Πατρῷε Ἡράκλεις] Videlicet Herculem quasi πατριάρχην, seu familiæ suæ principem haberi volebant Cynici, seque veluti Ἡρακλίσκους πινὰς jactitabant. *Idem.*

5 Ποινικίλια τάλαντα] Ἐπιτροχάδην Theagenes. Peregrini enim facultates, ut ex ipso μὴ ταῦτα confabitur, xv. talenta non exsuperabant. *Idem.*

ἐπισημότερον, ἢ ἀπαγορίσασθαι ἐκ αὐτῆς τῆς Ὀλυμπίου δυσκλείας. ἀλλ' ὅπως ἀφ' πυρὸς ἐξάγειν ἑαυτὸν, εἰς κενοδοξίαν πίπτοντα ἀναφέρουσιν. ὁ γοῦν Ἡρακλῆς ὅπως; ὁ γὰρ Ἀσκληπιὸς, καὶ [2]Διόνυσος κεραυνῷ; ὁ γὰρ τὰ πλωτὰ Ἐμπεδοκλῆς εἰς τοὺς κρατῆρας; ὡς ὁ ταῦτα εἰπὼν ὁ [3]Θεαγένης, τοῦτον γάρ ὁ κεκραγὼς ἐκεῖνον ἐκάλει, ἠρώτων τινὰ τῶν παρεστώτων, τί βούλεται τὸ ἐπὶ τῷ πυρὸς, ἢ τί Ἡρακλῆς, καὶ Ἐμπεδοκλῆς, πρὸς τὴν Πρωτέα. ὁδὶ, φησὶν εἰς μακρὰν ἐφ' ἡμῶν ἑαυτὸν ὁ Πρωτεὺς Ὀλυμπιάσι. πῶς ἔφην, ἢ τίνος ἕνεκα; εἶτα ὁ μὲ, ἐπειρᾶτο λέγειν. ἐδόα γὰρ ὁ Κυνικὸς. ὥστε ἀμηχανῶν ἐγὼ ἄλλο ἀκούειν. [4]ἐπήκουον δὲ τὰ λοιπὰ, ἐπαυτλοῦντος αὐτοῦ, ἐς θαυμασίας τινὰς ὑπερβολὰς διεξιόντος καὶ τοῦ Πρωτέως. τὸν μὲν γὰρ Σινωπέα, ἢ τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ Ἀντισθένη, οὐδὲ Σωκράτη αὐτόν. ἐκείνῳ γὰρ τὸν Δία ἐπὶ πολὺ ἀμιλλᾶσθαι. εἶτα

qui cum ipso Olympio certare posſit. Sed quia per ignem è vita educere ſe decrevit, quidam hoc ad vanam gloriam referunt. [1] *Nonne* ſic fecit Hercules? nonne Æſculapius? & Bacchus fulmine periit? nonne & poſtremùm Empedocles in crateres ſe præcipitem dedit? Hæc cùm dixiſſet Theagenes (nam ſic vocabatur ille qui clamaverat) quendam ex adſtantibus interrogavi, quid hoc de igne, aut quid Hercules, vel Empedocles ad Proteum attineret. Tum ille, brevi, inquit, in Olympia ſeipſum cremabit Proteus. Quomodo, inquam, & quorſum? Deinde cùm rem mihi exponere conaretur, ita clamabat Cynicus, ut alium audire non poſſem. Verùm exaudiebam reliqua, quum verba funderet, ac mirificis laudibus Proteum extolleret. Etenim Sinopenſem illum, aut præceptorem ejus Antiſthenem, ne conferre quidem cum illo dignabatur, ſed neque ipſum Socratem. Iovem autem provocabat ad certamen.

1 *Nonne*] Igne mori multi glorioſum putarunt, inter quos etiam fuit Colanus, qui ſe ultro incendio obtulit, cum jam mori decreviſſet. Nicolaus Damaſcenus & Philoſophus & hiſtoricus ſcribit à ſe viſum Zarmanochegam Indum qui ſaris fortunatus Athenis ſe cremavit, quod abunde vixiſſet, in cujus tumulo ita inſcriptum fuit: Σαρμανοχήγας Ἰνδὸς ἀπὸ Βαγόρων καὶ τὰ πάτρια Ἰνδὸς, αὐτὸν ἀπὸ θανατήσας κεῖται. Cogn.

2 Διόνυσος] Vnde Antipater Sidonius de Hercule & Baccho,

—— οἱ δ' ἀπὸ γαίης
Ἡρακλῆος ἐς ἀθανάτους ἐκ πυρὸς ἀμφιτίτροι. Tan. Faber.

3 Θεαγένης] Philoſophus Cynicus. *Idem.*

4 Ἐπήκουον δὲ τὰ λοιπὰ] Verba hæc plane amittunt elegantiam ſi reddantur cum interprete *verum audiebam reliqua cum verba funderet ac mirificis laudibus Proteum extolleret.* Narrat hic Lucianus, ſe audiviſſe quendam Theagenem φωνὴ μεγάλη καὶ τραχεῖα in trivio virtutes latrantem, & deinde de Proteo ſeu Peregrino dixiſſe, ſane qui clamat voce magna & aſpera, gravate verba, & non niſi magno cum labore niſuque pronuntiat; *fundere verba* ii dicuntur qui prompta, facili, atque plena oratione utuntur; ſic *fluentia verba* apud Auctorem carminis ad Piſon. Et *fluens cantus* apud Valer. Flacc. lib. 3. Argonaut. v. 158. ῥέοντα λόγων apud Ælian. lib. 8. c. 11. φωνὴ occurunt. vix habent Latini, quo elegantiam illam, quæ in verbis Luciani eſt exprimant; niſi circumlocutione utantur, ut, *exaudiebam cum magno conatu reli-*

δόξαν τοῖς ἔδοξεν αὐτῷ ἴσως πᾶς φυλάξαι αὐτούς. καὶ ἅτε κωτίπαυσε τὸ λόγον. δύο γὰρ ταῦτα ἦφη ὁ βίος ἔδειξε δημιουργήματα ἡμῖν, τὸν [1] Δία τὸν Ὀλύμπιον, καὶ Πρωτέα. πλάσαι μὲν, καὶ τεχνίτας, ἔστι μὲν, Φειδίας. ἔστι δὲ, ἡ φύσις. ἀλλὰ νῦν ἐξ ἀνθρώπων εἰς Θεοὺς [2] τὸ ἄγαλμα τοῦτο οἰχήσεται, ὀχήμαρτον ἐπὶ τῷ πυρὸς, ὀρφανοὺς ἡμᾶς καταλιπόν. ταῦτα ἅμα πολλὰ ἰδὼν διεξελθὼν, ἐδάκρυε μέλα γελοίως, καὶ τὰς τρίχας ἐπίλλετο, ὑποφειδόμενος μὴ πάνυ ἕλκειν. καὶ τέλος, ἁπάντων αὐτὸν λύζοντα μεταξὺ τῶν Κυνικῶν τινες, ἀφαμυθήμενοι. [3] μὲν δὴ τοῦτον, ἄλλος ἄλλης ἀναβαίνῃ, ὁ δὲ Θεαγένης ἀφλυθήναι τὸ πλῆθος, [4] ἀλλὰ ἐπ' αἰδομένοις τοῖς ἀστείοις ἱεροῖς ἐπιχεῖ τὸν ἀσωτίδων. καὶ τὸ μὲν σεμνὸν, ἐπὶ πολὺ ἐμέλα, καὶ δῆλος ἦν [5] νοιθήσειν αὐτὸ δρῶν. εἶτα ἤρξατο ὠδί πως. ἐπεὶ ὁ κοσμοκράτωρ Θεαγένης τέλος τῶν μιαροτάτων

men. Deinde cùm ipsi visum esset pares ipsos servare, orationi finem imposuit. Duo hæc, inquit, visa sunt in hominum vita, opificia præstantissima, nempe Iupiter Olympius, & Proteus. Plastæ verò, & artifices fuerunt, illius quidem, Phidias, hujus autem, Natura. At nunc ab hominibus ad Deos abibit hæc statua, igni vecta, pupillos nos relinquens. His multo cum sudore pronuntiatis, admodum ridiculè fiebat, & capillos vellebat, subparcens tamen, ne penitus avelleret. Postremò Cynici quidam illum interim singultientem consolantes abduxerunt. Post hunc alius illico conscendit, non cunctatus donec multitudo dilaberetur: sed prioribus sacris ardentibus libamina infudit. Ac sub initium quidem effusè ridebat, idque ex imis præcordiis facere videbatur. Deinde sic exorsus est. Postquam sceleſtus ille Theagenes nequissimæ orationi, more

reliqua dicentem. Quo respiciunt etiam illa quæ soquuntur: ταῦτα ξυὶ πολλὰ ἰδὼν διεξελθὼν ἐδάκρυε μέλα γελοίως. Et p. 43. ἐγὼ δ' ἀρεὶς αὐτὸν διαῤῥηγνύμενον. *ego relinquens illum, qui se vociferatione rumpebat.* Adde quid ἐξαντλόω semper de re molesta & gravi dicatur. Euripid. Med. v. 79.

Ἀ πολλὰ δὴ ἐγὼ καὶ πρόσουσα μόχθων
Νέον παλαιῷ, φεῦ τὸ δ' ἐξιωτλήκαμεν.

Priusquam illud malum exhaustum sit. Et Alcest. v. 354.

——— ἀλλ' ἄμοι βάρος ψυχῆς ἐπάντλοιμι δυ.

Quomodo *exhaurire dolorem* & alia apud Latinos passim leguntur. *Gith. Cuperus Observ. l. 3. c. 2.* Alm.

1 Δία τὸν Ὀλύμπιον] Opus Phidiæ, ex ebore & auro. Describitur à Pausania. *Tan. Faber.*

2 Τὸ ἄγαλμα τοῦτο] Notâ duriorem metaphoram, sed Cynico convenientem. Peregrinum enim intelligit, quem cum Iovis Olympii simulacro comparavit. Ita & mox. *Idem.*

3 Μετὰ δὴ τοῦτον ἄλλος] Hic anonymus, quo velut ὑποκριτῇ utetur Lucianus ὁ τὸν δράματος διδάσκαλος, Peregrinum suis coloribus depinget. *Idem.*

4 Ἀλλ' αἰδομένοις] Metaphora à sacris ducta: non poterat χαριέστερον hic nostrer. *Idem.*

5 Νοιθήσειν] Homericum. *Bourd.* Poëtica vox est. Videlicet alludit ad locum Homeri, primulo initio Iliad. a.

Νοιθήσειν ἐν ἀγορῇ ——— *Tan. Faber.*

αὐτῷ λόγον, [1]τὰ Ἡρακλείτου δάκρυα ἐποιήσατο, ἐγὼ δὲ τὸ ἐναντίον, ἀπὸ τοῦ Δημοκρίτου γέλωτος ἄρξομαι. καὶ αὖθις ἐγέλα ἐπιπολύ, ὥστε καὶ ἡμῶν τοὺς πολλοὺς ἐπὶ τὸ ὅμοιον ἐπισπάσασθαι. εἶτα ἐπιστρέψας ἑαυτόν, ἢ τί γὰρ ἄλλο ἔφη ὦ ἄνδρες χρὴ ποιεῖν, ἀκούοντας μὲν ὅσα γελοῖα ῥήσεων, ὁρῶντας δὲ ἀνδρας γέροντας δόξαρίου καταπυστὰ ἕνεκα, μυρίους γὰρ κυβιστῶντας ἐν τῷ μέσῳ; ὡς δὲ εἰδείητε [2]οἷον τὸ ἄγαλμα ἐστὶ τὸ καυθησόμενον, ἀκούσατέ μου, ἐξ ἀρχῆς ὑμῖν φυλάξαντος τὸν γνώμονα αὐτοῦ, καὶ τὸν βίον ἐπιτηρήσαντος. ἔνια δὲ καὶ τῶν πολιτῶν αὐτὸν ἐπαινούμενον, καὶ οἷς ἀνάγκη ἦν ἀκολούθως εἰδέναι αὐτόν. τὸ γὰρ τῆς φύσεως τοῦτο πλάσμα, καὶ δημιούργημα, [3]ὁ δὲ Πολυκλείτου κανών, ἐπεὶ εἰς ἄνδρας πολεῖν ἤρξατο, ἐν Ἀρμενίᾳ μοιχὸν ἁλοὺς, μάλα πολλὰς πληγὰς ἔλαβε. καὶ τέλος καὶ δὲ τέγους ἁλόμενος, διέφυγε, [4]ῥαφανίδι τὴν πυγὴν βεβυσμένος. εἶτα μειρακίου τινὸς ὡραίου λαφύξεως, τετρακισχιλίων ἐξωνήσατο τὰ γένεια δὲ παιδὸς, πεντήτων ὄντων,

more Heracliti lachrymando, finem impoſuit: ego contrà à Democriti riſu exordiar. Et rurſus riſum profudit, ita ut pleroſque noſtrûm ad ſimilem riſum pertraheret. Deinde converſus, Quidnam aliud, inquit, ô viri nobis faciendum eſt, adeò ridiculas orationes audientibus, videntibuſque ſenes viliſſimæ gloriolæ gratia, tantùm non in medio ſaltantes in caput? Vt autem ſciatis qualis ſit hæc ſtatua quæ cremabitur, audite me, qui mentem ipſius ab initio obſervavi, & vitam animadverti. Nonnulla etiam à civibus ejus accepi, qui non potuerunt ipſum non accuratè noſſe. Nam hoc Naturæ figmentum, & opificium, Polycleti canon, cùm inter viros cenſeri cœpiſſet, in Armenia in adulterio deprehenſus, non paucas accepit plagas, ac tandem de tecto deſiliens aufugit, natibus raphano oppletis. Deinde conſtuprato adoleſcente formoſo, tribus nummorum millibus à pueri parentibus, qui tenuis erant fortunæ, redemit ice-

1 Τὰ Ἡρακλείτου δάκρυα] Iuvenalis x. de Democrito & Heraclito,

Iamne igitur laudas quod de ſapientibus alter
Ridebat, quoties de limine moverat unum
Protulerat atque pedem; flebat contrarius alter? Tan. Faber.

2 Οἷον τὸ ἄγαλμα] Iterum ridet φορτικὴν illam metaphoram Theagenis. Eodem mox ſpectat, cum de Canone Polycleti loquitur. *Idem.*

3 Ὁ τοῦ Πολυκλείτου κανών. Ἐπεὶ] Ὁ τοῦ Πολυκλείτου κανὼν, ἐπεὶ. Marcil. Plinius xxxiv. *Idem* (Polycletus) *& Doryphorum viriliter puerum fecit, & quem Canona artifices vocant, lineamenta artis ex eo petentes, velut à lege quadam.* Hujus Canonis meminit quoque in lib. de Saltatione Lucianus. τὸ δὲ σῶμα καὶ τὸ Πολυκλείτου Κανόνα ἤδη ἐπιδείξειν μοι δοκῶ. Tan. Faber.

4 Ῥαφανίδι τὴν πυγὴν βεβυσμένος] Suppilicium deprehenſorum in adulterio. τοῖς μοιχοῖς τὰ ῥαφανίσια ἤλαυνον καὶ τὰς ἕδρας. Heſy. huic ſupplicio inſuper addit depilationem & cineris calidi aſperſionem Scholiaſt. Ariſtoph. ad nubes. *Beurd.* Catullus,

At tum te miſerum, malique fati,
Quem attractis pedibus, patente porta
(hoc loco idem eſt ac ῥαφανὶς)
Percurrent raphanique mugilesque.

Sed

μὴ [1] ἐπὶ τ ἀρμοστὴν ἀπαχθῆναι τ Ἀσίας. ταῦτα, καὶ τὰ τοιαῦτα ἐάσωμεν ἡμῖν ἐνδεδημιούργητα. ἃ ὃ τ πατέρα ἔδρασε, καὶ πάνυ ἀξιόλογα· καίτοι πάντες ἴστε, καὶ ἀκηκόατε ὡς ἀπέπνιξε τ γέροντα, σὲ ἀναχώμενον αὐτὸν ἤδη γηραιὸν ἐξήκοντα ἔτη ἤδη γεγονότα. εἶτα ἐπειδὴ τὸ πρᾶγμα διεβεβόητο, φυγὴν ἑαυτῷ καταδικάσας, ἐπλανᾶτο, [2] ἄλλην ἄλλοτε ἀμείβων, ὅπερ ἐκ τῶν [4] θαυμασίων σοφίαν τ Χριστιανῶν ἐξέμαθε, ὡς τὴν Παλαιστίνην τοῖς ἱερεῦσι, καὶ γραμματεῦσιν αὐτῶν ξυγγενόμενος. [5] καὶ τί γάρ, ὁ βραχεῖ [6] παῖδας αὐτὸς ἀπέφηνε, σοφιστὴς, καὶ διάσκελος, ne ad Asiæ præfectum duceretur. Hæc & similia videntur mihi prætermittenda. Nam erat adhuc informe lutum, & nondum perfecta nobis statua. Quæ autem in patrem perpetravit, ea commemoratione digna puto. Quanquam scitis omnes, & audivistis, ut senem suffocavit, quem non sustinebat supra annos sexaginta jam senescere. Postea quum scelus hoc divulgatum esset, arreptaque fuga seipsum condemnasset, errabat terram terra commutando. Quo tempore mirabilem Christianorum sapientiam didicit, circum Palæstinam cum sacerdotibus & scribis ipsorum conversans. Ac brevi illos præ se pueros esse ostendit, cùm propheta, so-

Sed rem omnem optimè describit Aristophanis Schol. in νεφέλαις ad hunc versum,

τί δ' ἦν ῥαφανιδωθῆναι μεθυόμενός σοι, τέρμα τι πλεθῆ;

ἔτι γὰρ, ait, ἐστὶν, &c. Neque enim vacat transcribere. Ceterum mihi obiter monendus est lector, versum illum corruptum esse. Qui pote, inquies, cùm ita planus sit; ita facilis sit? Atqui ita est. Nonne unâ syllabâ modulum sui generis excedit? Lege itaque,

τί δ' ἦν ῥαφανιδωθῆναι μεθυσθείς σοι, τέρμα τι πλεθῆ; Tan. Faber.

1 Ἐπὶ τ ἀρμοστὴν ἀπαχθῆναι τ Ἀσίας] Vox ἁρμοστὴς olim nomen fuit magistratus apud Spartiatas, qui mittebatur præfectus alicujus urbis aut regionis. At tempore Luciani pridem desierat usus ejus magistratus & vocis, nam ἀνθύπατος à Græcis, *Proconsul* à Latinis vocabatur magistratus, qui Roma missus Asiam regebat. Nec video, quare hanc vocem à tanta antiquitate revocaverit Lucianus, ut designaret Romanum proconsulem, penes quem erat jus gladii ad punienda crimina. *Palm.* Intelligit Proconsulem. Diodorus Siculus lib. 13. existimavit vocem esse Laconicam, vel Laconibus peculiarem. ὁ δ' ἐν τῇ πόλει καθιστάμενος ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἁρμοὺς (οὕτω οἱ Λάκωνες ἁρμοστὴν ἐκάλουν) &c. At ego de Laconibus dici ἁπλῶς non puto. Xenophon enim de Thebanis lib. VII. Ἑλληνικῶν usurpavit ut & Plutarchus in vita Demetrii, ubi Hieronymum historicum ait ἐπιμελητὴν & ἁρμοστὴν Thebarum ab eo fuisse constitutum. Harmostæ aliter dicebantur ἁρμοσταὶ Xenoph. lib. IV. alibi autem ἁρμόζοντες, quemadmodum ὁ πειράζων pro πειρατὴς, & sexcenta alia. *Tan. Faber.*

2 Πλὼς] Legend. Casaub. ad illud Persii *udum & molle lutum es.* Bourd.

3 Ἄλλην ἄλλοτε ἀμείβων] Id aliter Græci dicunt, γὴν ἐκ γῆς ἐλαύνειν. Tan. Faber.

4 Θαυμασὴν σοφίαν τῶν χριστιανῶν ἐξέμαθε] Athenagoras Apologia. *Marcil.* Εἰρωνικῶς. Idem.

5 Καὶ τί γάρ] Non vidit Interpres harum vocularum venustatem. *Idem.*

6 Παῖδας αὐτὸς ἀπέφηνε] Ita Xenophon in luculentissima illa de Agesilao rege oratione, παῖδα ἀπέδειξε τ Τισαφέρνην τῇ ἀπάτῃ. Idem.

σάρχης, καὶ ξυναγωγούς, καὶ [1] πάντα μόνος αὐτὸς ὤν. καὶ τὰ βίβλια τὰς μὲ, ἐξηγεῖτο, καὶ διεσάφει. πολλὰς δ' αὐτὸς ἐξυνέγραφε, καὶ ὡς Θεὸν αὐτὸν [2] ἐκεῖνοι ἐδεδήγεσθε, καὶ νομοθέτην ἐχρῶντο, καὶ τοσούτῳ ἐπίστευον. [3] τὸ μέγαν γὰρ ἐκεῖνον ἔτι σέβουσιν ἄνθρωπον, τὸ ἐπὶ τῇ Παλαιστίνῃ ἀνασκολοπισθέντα, ὅτι καινὴν ταύτην τελετὴν εἰσήγαγεν εἰς τὸν βίον. τότε δὴ ἐξ συνηφθεὶς ἐπὶ τοῦτο ὁ Πρωτεὺς, ἐνέπεσεν εἰς τὸ δεσμωτήριον. ὅπερ ἐξ αὐτὸ μικρὸν αὐτῷ ἀξίωμα προσεποίησε πρὸς τὸν ἔξης βίον, καὶ τὴν περιβολὴν, καὶ δοξοκοπίαν. ὧν ἐρῶν ἐτύγχανεν. ἐπεὶ δ' ἂν ἐδέδετο, οἱ Χριστιανοὶ συμφορὰν ποιούμενοι τὸ πρᾶγμα, πάντα σπουδὴν, ἐξαρπάσαι πειρώμενοι αὐτόν. εἰ δ' ἐπεὶ τοῦτο μὴ ἐδύναντο, ἀλλὰ τὴν θεραπείαν πᾶσαν ἐποιοῦντο παρέργως, ἀλλὰ ξυν ἀπιθανῶς ἐγίγνετο, καὶ ἔωθεν μὲ δύθις ἦν ὁρᾶν παρὰ τῷ δεσμωτηρίῳ περιφοιτῶντα γραϊδία, χήρας πάσας, καὶ παιδία ὀρφανά. οἱ δ' ἐν τέλει αὐτῶν, καὶ συνεκάθευδον ἔνδον μετ' αὐτοῦ, ἀφθεδρεστὴς τὰς δεσμοφύλακας. εἶτα [4] δεῖπνα ποικίλα εἰσεκομίζετο, sodalitii princeps, & synagogæ socius, denique omnia solus ipse esset. Præterea libros alios ipse enarrabat, & declarabat: & pleroſque ipse conscribebat: ipsumque ut Deum illi perhibebant, ipso legumlatore utebantur, & præfecti titulo cohonestabant. Itaque etiamnum magnum illum hominem colunt, qui in Palæstina crucifixus est, quia novam hanc religionem in vitam introduxit. Tum verò etiam comprehensus ob hoc Proteus, in carcerem est conjectus. Quod etiam non exiguam authoritatem ipsi ad vitam sequentem conciliavit, & ad præstigias, auræque popularis captationem, quas amabat. Postquam igitur in vincula est conjectus, Christiani rem hanc pro ingenti calamitate ducentes, omnia moverunt, ipsum eripere conantes. Deinde cùm id fieri non posset, omnia saltem alia officia, non perfunctoriè, sed sedulò præstabant. Ac manè quidem illico videre erat juxta carcerem præstolantes anus, viduas aliquas, & puerulos orbos. Ipsorum autem primores cum ipso intus dormiebant, corruptis custodibus. Exin variæ cœnæ inferebantur,

1 Πάντα μόνος] Dixerunt ad Petron. Apparet ex hoc Dialogo frustra eos esse qui Lucianum nostrum contendunt olim fuisse Christianum. *Bourd.*

2 Ἐκεῖνοι ἐδεδήγεσθε] Restitue ad fidem MS. R. ἐδήγοντο. Res per se patet. *Tan. Faber.*

3 Τὸν μέγαν γὰρ] Istæc vocula γὰρ & sensus repente abruptus satis indicant, multa hic à Luciano adversus Christum scripta fuisse; quæ à majoribus nostris, hominibus nimium piis, sublata fuere. Hinc itaque est quod dixerat Suidas, Lucianum καθάπτεσθαι τῶ χριστιανισμῶ, καὶ αὐτὸν βλασφημεῖν τὸν Χριστὸν ἐν τῷ τῶ Περεγρίνου βίῳ, (melius dixisset ἐν τῇ τῶ Περεγρίνου τελευτῇ) hinc factum ut in plerisque MSS. Codd. non amplius extet Peregrinus. Bene tamen quod hîc non itidem fecere ut apud Iosephum, quem (quod mirere) Origenes duobus tribus-ve locis asserit contra Christum scripsisse, & tamen hodie laudat. Qui factum? Nil enim facilius. In locum κακηγορίας suffecere ἐγκώμιον. O timidam pietatem! *Idem.*

4 Δεῖπνα ποικίλα] Quas cœnas vocat varias? an dapsiles, opiparas, & quas To-

ἐκεῖ λόγοι ἱεροὶ αὐτῶν ἐλέγοντο. καὶ ὁ βέλτιστος Περεγρῖνος, [1] ἔτι γὰρ τοῦτο ἐκαλεῖτο, καινὸς Σωκράτης ὑπ' αὐτῶν ἀνομάζετο. καὶ μὴν ἐκ τῶν Ἀσίας πόλεων ἦσαν, ὧν ἤκουόν τινες, τῶν Χριστιανῶν παλλόντων δεῦρο ἢ καὶ βοηθήσοντες, καὶ ξυναγορεύσοντες, καὶ παραμυθησόμενοι τὸν ἄνδρα. ἀμήχανον δέ τι τὸ πάχος ἐπιδείκνυνται, ἐπειδάν τι τοιοῦτον γένηται δημόσιον. [2] ὁρᾷς γὰρ ἀφειδῶσι πάντων. καὶ δὴ καὶ τῷ Περεγρίνῳ πολλὰ τότε ἦλθε χρήματα παρ' αὐτῶν ἐπὶ προφάσει τῶν δεσμῶν. καὶ [3] προσόδου μικρᾶς τούτῳ ἐποίησαν. πεπείκασι γὰρ αὐτοὺς οἱ καινοδαίμονες, τὸ μὲν ὅλον, ἀθανάτους ἔσεσθαι, καὶ βιώσεσθαι τὸν ἀεὶ χρόνον. παρ' ὃ καὶ καταφρονοῦσι τοῦ θανάτου, καὶ [4] ἑκόντες αὐτοὺς ἐπιδίδασιν οἱ πολλοί. ἔπειτα γὰρ [5] ὁ νομοθέτης ὁ πρῶτος, ἔπεισεν αὐτοὺς, ὡς ἀδελφοὶ πάντες εἶεν ἀλλήλων. ἐπειτ-

tur, eorumque sermones sacri dicebantur. Et optimus ille Peregrinus, sic enim adhuc appellabatur, novus Socrates ab illis nominabatur. Quinetiam constat ex Asiaticis urbibus, venisse aliquos à Christianis missos ex publico, qui opem ferrent, patrocinarentur, & consolarentur virum. Incredibile autem est quantam celeritatem ostendant, siquid tale vulgo innotuerit. Illico enim nulli rei parcunt. Proinde Peregrino tunc multæ pecuniæ mittebantur ab ipsis vinculorum prætextu: quem non exiguum proventum duxerunt. Etenim persuaserunt sibi miseri illi, se omnino immortales fore, & perpetuò victuros. Idcirco mortem contemnunt, & multi ultro se occidendos tradunt. Deinde legislator primus ipsis persuasit, alios aliorum omnes esse fratres, quum

Terentianus parasitus, &, post illum, Horatius, dubias appellat? Nil tale δεῖπνα φοινικᾶ nil aliud sunt, quàm quod primi Christiani ἀγάπας vocitabant; *Cœnas sacras* recte, opinor, dixeris. Cur autem sit ita intelligendus hic locus, perquàm facilè potest demonstrari vel hoc uno argumento, quod mox subjunget, καὶ ἱεροὶ λόγοι αὐτῶν ἐλέγοντο, *Sacræ ibi conciones habitæ fuisse*. Notandus hic locus ab iis fuerat, qui de nascentis Ecclesiæ temporibus scripsere. Ridiculè verò Baronius, qui, dum de Peregrino ageret, vertit, *omnis generis cœnas dubias*. Tan. Faber.

1 Ἔτι γὰρ τοῦτο ἐκαλεῖτο] Postea enim Proteus pro Peregrino dici cœptus, & adoptivo cognomine venerabilior factus, & quodammodo θειότερος. Idem.

2 Ὁρᾷς γὰρ ἀφειδῶσι πάντων] *Illico enim nulli rei parcunt.* Interp. Malè. Vertendum enim fuerat: *Nam, ut paucis absolvam, nulli rei parcunt.* Id παιδαρίου ἕνεκα monemus, nisi tamen ipsi per se viderent. *Idem.*

3 Προσόδου μικρᾶς τούτῳ ἐποίησαν] Corruptus locus, sed qui facilè potest emendari. Legi quippe debet, ἐποιήσατο, referrique ad Peregrinum, qui ex Christianorum caritate *lucrum uberrimum fecit*; cujus causam mox affert, πεπείκασι γὰρ, &c. Cum hæc scripsissem, animadverti non aliter fuisse in codice veteris interpretis: vertit enim *nec vulgarem rerum proventum lucrifaciebat.* Viden' tu interpolatio quid faciat? *Idem.*

4 Ἑκόντες αὐτοὺς ἐπιδίδασιν] Martyres nostros designat, quos Epictetus vel Arrianus ajebat id facere ὑπὸ μανίας ἢ ὑπὸ ἔθους; quos enim ibi Galilæos vocat, nullus dubito quin sint Christiani. lib. IV. cap. VII. *Idem.*

5 Ὁ νομοθέτης πρῶτος] Quis hic primus legislator Christianorum? ipsemet Christus, inquies. At non ita sentit Lucianus. Quippe legislatorem hunc alium esse vult ab ἀντικολοποιῷ ἀνδρὶ, quod sanè in primis considerandum videtur.

ἅπαξ τῶν Ἑλλήνων θεοὺς μὲν τοὺς Ἑλληνικοὺς ἀπαρνήσαντας, τὸν ἀνεσκολοπισμένον ἐκεῖνον σοφιστὴν αὐτῶν προσκυνῆσαι, καὶ κατὰ τοὺς ἐκείνου νόμους βιῶσαι. καταφρονοῦσιν οὖν ἁπάντων ἐξίσης, καὶ κοινὰ ἡγοῦνται ἄνευ τινὸς ἀκριβοῦς πίστεως παραλαμβάνοντες δεξάμενοι. ἦν τοίνυν παρέλθῃ τις εἰς αὐτοὺς, γόης, καὶ πανοῦργος ἄνθρωπος, καὶ πράγματα ἔχειν δυνάμενος, αὐτίκα μάλα τελεσθεὶς ἐν βραχεῖ ἐφύρησε, ἰδιώταις ἀνθρώποις ἐγχανών. πάλιν ἀλλ' ὁ Περεγρῖνος ἀφεὶς ὑπὸ τῷ τότε τῆς Συρίας ἄρχοντι, ἀνδρὸς φιλοσοφίας χαίροντος. ὃς σωθεὶς τὸν ἀπόπλουν αὐτὸς, καὶ ὅτι δίκαιος ἂν ἀπολωλεκὼς

quum semel à nobis defciſcentes, Græcorum Deos abnegaverint, & crucifixum illum præceptorem ipſorum adoraverint, & vitam ſecundum leges ejus inſtituerint. Proinde omnia ex æquo contemnunt, & communia putant, citra fidem accuratam talia recipientes. Si igitur aliquis ad ipſos veniat præſtigiator, & verſutus homo, rebuſque gerendis appoſitus, brevi admodum defeſcit, ſimplicibus hominibus inhians. Cæterùm Peregrinus ab eo qui Syriæ tum præfectus erat, viro Philoſophiæ ſtudioſo eſt dimiſſus. Qui cùm illius amentiam intellexiſſet & eum mori velle, quò inde

Paulum Apoſtolum deſignari exiſtimo, rationibus iis adductus, quæ neminem latent, hac etiam non leviter commotus, quod toties apud Paulum fratrum appellatio, qua de hic agitur, occurrit. Aliud ſi intelligat Lucianus, fortaſſe alluſerit ad aliquod Pſeudo-Euangelium ex eorum numero, quorum nomina, & aliquando teſtimonia, memini me apud Epiphanium legere. *Tan. Faber.*

1 Κοινὰ ἡγοῦνται] Et ſi verti poteſt, eo ſignificatu accipiendo κοινὸς, quo locis aliquot novi fœderis uſurpatur, mihi tamen ſeſe probat emendatio, nempe κενὰ ἡγοῦνται, *vana & futilia eſſe exiſtimant.* Neque enim Græci, quod quidem commeminerim ita uſurpant κοινὸς. Idem.

2 Αὐτίκα μάλα ἐν βραχεῖ] Nemo non videt iſtud ἐν βραχεῖ poſſe eſſe gloſſema τῷ, αὐτίκα μάλα: ſed ut Græci dicunt αὖ πάλιν & βάσκε ἴδη, &c. ita hoc quoque ſtare poteſt. *Idem.*

3 Ἰδιώταις ἀνθρώποις ἐγχανὼν] *Simplicibus hominibus inhians*, ait Interpolator, ſed planè ſimpliciter. Vertere enim debuerat, *Simplices homines illudens.* Ita Ariſtophanes ἐν Νεφέλαις.

Μὰ τὸν ἐμοὶ κεκλαύσεται, σὺ δ' ἐγχανὼν πεθνήξῃ.

quo loco quia, ſi ſatis memini, nil Græcus Scholiaſtes dixerat, turpiter verò ſe dedit Nicodemus Friſchlinus, *tum neque à me flebitur, tu verò morieris orehianti.* bis peccat. Verte. *Fruſtra ego tum flevero, tu enim me illuſo morieris.* Locum ipſum adire operæ pretium erit. Eum ſi legiſſet H. Stephanus, non credidiſſet lexicographis quibuſdam malè conciliatis, imò eos refutaſſet. Cæterùm non hic tantùm ea vox eſt ab Ariſtophane uſurpata, ſed in Γ' πατῦσι quoque tribus ante act. v. verſibus,

——— ἐγχανεῖται τῇ σελήνῃ.
——— *urbem illuſerit.*

ubi Schol. ἐμπαίσεται. Iterum ἐν Σφηξίν.

κ' ὡς ἐγχανεῖται ———

Scholiaſtes, ἐγκαλέσῃ. Ita etiam uſurpaſſe τὸ ἐγχάσκειν arbitror. Locus non ſuccurrit. Cæterum interpretem depravavit interpolator; ille enim ſenſum viderat. *Quippe qui*, ait, *hominum idiotarum ſimplicitate abuti queat.* Eat nunc juventus & ſpecioſæ librorum fronti credat. *Idem.*

1 Οἰ-

πᾶ, ὡς δίξαιο ἐπὶ τούτῳ ἀπολίποι, ἀφῆκεν αὐτὸν, καὶ τὸ κολάσεως ἀπολαῦσαι ἄξιον. ὁδὸ, εἰς τὴν [1] οἰκίαν ἐσελθὼν, καταλαμβάνει τὸν πατέρα φόνῳ, ἔτι φλεγμαῖνον, καὶ πολλὰς τὰς ἐπαναστησομένας τῷ κτησαμένῳ. διήρητο δὴ τὰ πλεῖστα τῶν κτημάτων ἤδη τῷ ἀποδημίᾳ αὐτοῦ. καὶ μόνοι ὑπελείποντο οἱ ἀγροὶ ὅσον εἰς πεντεκαίδεκα τάλαντα. ἦν γὰρ ἡ πᾶσα οὐσία, τελέουσα τὸν πάντων ἀξίᾳ, ἣν ὁ γέρων κατέλιπεν. οὐχ ὥσπερ ὁ παγγέλοιος Θεαγένης ἔλεγε, πεντακισχιλίων. τοσούτου γὰρ, οὐδὲ ἡ πᾶσα τῶν Παριανῶν πόλις, εἰ καὶ σὺν αὐτῇ τὰς γειτνιώσας ἐκαλεῖτο, πραθεῖη ἄν, αὐτοῖς ἀνθρώποις, καὶ βοσκήμασι, καὶ τῇ λοιπῇ σκευῇ. ἀλλ' ἔτιμα ἡ κατηφεία, καὶ τὸ ἔγκλημα, θρηνῶν ἦν. καὶ ἐώκει σὺν εἰς μακρὰν ἐπαναστήσεσθαί τις αὐτῷ. καὶ μάλιστα ὁ δῆμος αὐτὸς ἠγανάκτει, χρῆσιν ὡς ἔφασαν οἱ ἰδόντες γάμου θεινόντες, ὅτως ἀσπασίως ἀπολωλότα. ὁ δὲ σοφὸς αὖ Πρωτεύς, πῶς ἅπαντα ταῦτα σκέψαιτο οἷόν τι ἐξεῦρε, ὅπως τὸν κίνδυνον διέφυγε. παρελθὼν γὰρ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶν Παριανῶν, ἐνόμιζε δὴ ἤδη, καὶ τελέουσα πιανοῦν ἠμπείχετο, καὶ πῆρα παρῄρτητο, καὶ τὸ ξύλον ἐν τῇ χειρὶ ἦν, καὶ ὅλως μάλα τραγικῶς ἐσκεύαστο. τοιοῦτον δὲν ἐπιφανεὶς αὐτοῖς, ἀφεῖναι ἔφη τὴν οὐσίαν, ἣν ὁ μακαρίτης πατὴρ αὐτῷ κατέλιπε, δημοσίαν εἶναι πᾶσαν. τοῦτο ὡς ἤκουσεν ὁ δῆμος, πένητες ἄνθρωποι, καὶ πρὸς ἀθυμοῦντες κεχηνότες, ἀνέκραγον ὑβρίζειν Φιλόσοφον,

de gloriam relinqueret, eum dimisit, ne supplicio quidem dignum ratus. Tum ille domum reversus, comperit exæstuantem adhuc paternæ cædis indignationem, & multos qui accusationem intenderent. Ipsius autem possessionum direptæ fuerant pleræque dum peregrinabatur, & soli supererant agri, ferme quindecim talentorum. Nam omnis substantia, quam senex ille reliquerat, triginta ferè talentorum erat, non quinque millium, ut modis omnibus ridiculus Theagenes ajebat. Tanti enim neque tota Parianorum urbs, tametsi quinque vicinas civitates sibi adjungeret, unà cum ipsis hominibus, & pecudibus, reliquaque supellectile venderetur. Sed adhuc accusatio, & crimen fervebat: & aliquis brevi in ipsum insurrecturus videbatur: & potissimum populus ipse indignabatur, senem illum bonum, ut ajebant ii quibus fuerat visus, lugentes, quòd tam impiè occisus fuisset. Sed videte quid adversus hæc omnia commentus sit callidus hic Proteus, & quomodo periculum declinarit. Progressus in Parianorum concionem (jam verò comam nutriebat, sordido amictus pallio, pera ex humeris suspensa, & baculum in manu habebat, denique admodum tragico cultu instructus erat) cùm talem se consp iciendum præbuisset ipsis, concedere se, ait, ut universa substantia sibi à beatæ memoriæ patre relicta, publica fieret. Hoc audito populus, pauperes homines, & ad distributionem inhiantes, protinus exclamarunt, unicum esse Philosophum,

[1] Οἰκίαν] In MS. Cod. Bibl. Reg. legitur planissimè, οἰκίαν, *patriam*, scil. γῆν. Tan. Faber.

φον, ἵνα φιλόπατριν, ἵνα Διογένους, καὶ Κράτητος ζηλωτήν. οἱ δ' ἐχθροὶ, ἐπεφίμουν. κἂν εἴ τις ἐπιχειρήσειε μεμνῆσθαι δ' φόνου, λίθοις αὐτὸν ἐβάλλετο. ἐξῆλθ' οὖν τὸ δεύτερον πλανησόμενος, ἐκπωμὰ ἐφόδια τὰς Χριστιανὰς ἔχων, ὑφ' ὧν δημοφορούμενος, [1] ὡς ἄπασιν ἀφθόνοις χρῶ. καὶ χρόνον μέν τινα ὕστερος ἐβόσκετο. [2] εἶτα δόξαντός τι ἐξ εἰκείνης, ὥφθη γάρ τι ὡς οἰόμην ἰδίων τῶν ἀπορρήτων αὐτοῖς, ὧν ἐπ' ἀσεβείαις ἐμέμφοντο αὐτῶν, ἀπορούμενος, ὡς παλινῳδίας ὤφλε δεῖν ἀπαιτεῖν δόξαι τὰ πόλεως τὰ κτήματα. καὶ γραμματῶν ἐπιδοὺς, ἠξίει ταῦτα κομίσασθαι, κελεύσαντος [3] βασιλέως. εἶτα τῆς πόλεως ἐπιλειτουργούσης, ἠδὴ ἀπῆχθη, ἀλλ' ἐμεμένει κελεύσθη, οἷς ἅπαξ δίγνω, μηδενὸς καίτοι ἀναγκάσαντος. τρίτη ἐπὶ τούτοις ἀποδημία εἰς Αἴγυπτον δόξαν τὸ Ἀγαθοβούλου, ἵνα δὴ τὴν θαυμασίαν ἄσκησιν ἀσκήσῃ, ξυρώμενος μὲν τὴν κεφαλὴν τὸ ἥμισυ, χριόμενος δὲ πηλῷ τὸ πρόσωπον. ἐν πομπῇ δὲ τῶν πεπαιδευμένων δίμοιρα [4] ἀναφλῶν τὸ αἰδοῖον, [5] καὶ τὸ ἀδιάφορον δὴ τοῦτο καλύμμενον

phum, unicum amantem patriæ; unicum Diogenis, & Cratetis æmulum. At inimici os obturabant: & siquis paternæ cædis mentionem facere conaretur, lapidibus illico petebatur. Itaque iterum vagaturus abiit, satis viatici in Christianis habens, à quibus stipatus, in omni rerum copia versabatur. Et sic quidem aliquandiu victitavit. Deinde cùm & aliquid in ipsos commisisset, siquidem visus erat, ut opinor, aliquid ex interdictis comedisse, non amplius recipientibus illis, magna rerum difficultate perplexus, mutata sententia putavit sibi repetendas esse facultates à civitate: & datis literis, voluit eas jussu regis recipere. Tum missis à civitate contrariis legatis, actum nihil est: sed jussus est stare rebus, quas nemine cogente semel statuerat. Tertiam præterea peregrinationem instituit in Ægyptum ad Agathobulum, ubi admirandam disciplinam exercebat, abraso capitis dimidio, & facie luto illita. Multa autem in corona populi pudenda contrectabat, & hæc indiffe-

1 Ἐν ἅπασιν ἀφθόνοις ἦν.] Optimè. Sed hinc emendandus locus qui in Fugitivis occurrit, ὡς ἅπασιν ἀφθόνως βιῶντας. leg. ἀφθόνοις. Tan. Faber.

2 Εἶτα παροργισμόσας τι ἐξ εἰκείνης (ὥφθη γάρ τοι, ὡς οἶμαι, ἰδίων τῶν ἀπορρήτων αὐτοῖς)] Impius Lucianus & qui Christianos sæpe suggillat, licet eos & eorum legem sanctissimam non noverit. Hoc loco manifeste confundit Iudaicos ritus cum Christianorum lege. Iudæi enim erant ii, qui offendebantur quodam ciborum genere, at Christianis (ut Petrus Apostolus docet) cibi nulli polluti existimabantur. *Palm.*

3 Βασιλέως] Imperatorem Romanum intellige, non regem aliquem, quod quidam facit. *Tan. Faber.*

4 Ἀναφλᾶν τὸ αἰδοῖον] Qui id faciunt Cynicam Venerem exercere dicuntur, ii videlicet, *qui pellice lava utuntur*, ut ait hominum omnium impudentissimus Martialis. Allusio facta ad Ἀναφλᾶν locum dedit joco Aristophanis ὁ Ἑλλαπαζόσας,

Ἀναφλύστιον ζητῶν τιν' ἄνθρωπον ——

quem optimè animadvertit Græcus Interpres, ait enim, Ἀναφλύστιον, παρὰ τὸ, ἀναφλᾶν, παίζειν. Quod equidem non video cur Meursio displicuerit. *Idem.*

5 Καὶ τὸ ἀδιάφορον δὴ τοῦτο καλύμμενον ὑπεδικαιύμενος] Corrigendus Interpres, sed

ἐπιδεικνύμενος. εἶτα παῖσαι, καὶ παιόμενον ἄγεσθαι εἰς τὰς πυγάς, καὶ ἄλλα πολλὰ νεανικώτερα [1] θαυματοποιῶν. ἐκεῖθεν δὲ ὕστερον παρεσκευασμένος, ἐπὶ Ἰταλίαν ἔπλευσε. καὶ ἀποβὰς ἀφ' νεὼς, εὐθὺς ἱλαρὸς ἦν τοῖς πᾶσι, καὶ μάλιστα τῷ βασιλεῖ, [2] πρεσβεύσαντι αὐτὸν, καὶ ἡμερώσαντι εὐθύς. ὥστε ἀσφαλῶς ἐτόλμησε. σκεύαρος γὰρ ὡς εἰκὸς ὀλίγον ἔμελε τῆς βλασφημίας, καὶ οὐκ ἠξίου Φιλοσοφίαν ὑποδυόμενόν τινα κολάζειν ἐπὶ ῥήμασι. καὶ μάλιστα τίχυλον τινὰ τὸ λοιδορεῖσθαι πεποιημένον. τούτῳ δὲ καὶ τάττων τὰ τῆς δίκης ἠνέκαινίζετο, καὶ ὅτι γὰρ τοῖς ἰδιώταις, καὶ ἀφελέσι μᾶλλον ἐπὶ τῇ [3] ἀπονοίᾳ, μέχρι δὴ [4] ὁ τὴν πόλιν ἐπιτετραμμένος ἀπὸ σοφὸς, ἀπέπεμψεν αὐτὸν ἀμέτρως σύντυφῶσαν τὸ πράγμα, εἰπὼν μὴ δεῖσθαι τὴν πόλιν τοιούτου φιλοσόφου. πλὴν ἀλλὰ καὶ τοῦτο κλεινὸν αὐτῷ, καὶ λόγου παρὰ πᾶσιν, ὁ φιλόσοφος λόγου τὴν παῤῥησίαν, καὶ τὴν ἄγαν ἀδολεσχίαν ἐξελαθείς. [5] καὶ Μουσωνίῳ καὶ τοῦτο τῷ Μουσωνίῳ, καὶ Δίωνι, καὶ Ἐπικτήτῳ, καὶ εἴ τις ἄλλος τοιοῦτος

rentia vocans, oſtentabat: deinde nates ferula verberabat, & verberabatur, aliaque multa juveniliora præſtigiatorum more factitabat. Inde autem ita comparatus, ſolvit in Italiam, & egreſſus è navi, protinus omnes convitiis inſectatus eſt, & regem in primis; quem mitiſſimum & clementiſſimum eſſe norat: adeò ut illud tutò auderet. Regi enim, ut veriſimile eſt, convitia parum curæ erant, neque æquum cenſebat, quenquam ex iis qui Philoſophiæ ſe tradidiſſent, ob verba ſupplicio afficere: & potiſſimùm qui convitiandi rationem in artem convertiſſent. Hinc Peregrini hujus gloria creſcebat, ſaltem apud idiotas & ſimplices, & propter hanc aſtutiam erat admirationi, donec Reip. procurator vir ſapiens, eum dimiſit cùm hac arte inſolentiùs uteretur, dicens civitatem tali philoſopho non indigere. Quinetiam hoc celebre, & omnium in ore erat de ipſo, Philoſophus ob loquendi licentiam, nimiamque libertatem ejectus. Et tunc temporis profectus eſt ad Muſonium, & Dionem, & Epictetum, & ſiquis alius hujuſmodi caſu fuit

ſed Græca priùs. Legendum enim καὶ περὶ διαφόρων δὴ τοῦτο καλουμένων ὑπιδεικνύμενος, *oratione habita probans* (id enim eſt ὑπιδεικνύμενος) *hoc eſſe ex eorum numero quæ ἀδιάφορα, ſeu indifferentia apud Philoſophos vocitantur.* Quod autem in MS. Regio legitur ἀδιάφθορον, neminem ſanæ mentis morari debet. *Tan. Faber.*

1 Θαυματοποιῶν] Adi Caſaub. ad Athenæum & Theophr. id vocat θαυματουργεῖν Xenophon ὁ Συμποσιῳ. Idem.

2 Πρεσβεύσαντι] Deſignat imperatorem Marcum. Alii Veſpaſianum eſſe volunt. Mihi non placet. *Idem.*

3 Ἀπονοίᾳ] *Aſtutiam* Interp. peſſimè, alioqui eſſet πανουργίᾳ.] Idem.

4 Ὁ τὴν πόλιν ἐπιτετραμμένος] *Reipublicæ Procurator.* Interp. ſed ridiculè. Quippe vertendum fuit, *Præfectus urbis.* Si ſub Veſpaſiano factum hoc intelligas, de Muciano loquitur. Sed mihi ſecus videtur. *Idem.*

5 Καὶ Μουσωνίῳ καὶ τοῦτο τῷ Μουσωνίῳ] *Et tunc temporis profectus eſt ad Muſonium*, &c. Interp. Sed longè à vero abit. Videlicet ignoratio τοῦ Μουσωνίου homini impoſuit. Sic autem intelligendus eſt locus: καὶ τοῦτο (ſcilicet τοῦ πόλεως ἐκβληθῆναι, id eſt, exilium, de quo loquitur) Μουσωνίῳ τῷ Μουσωνίου, &c. *hac re factum eſt ut ad gloriam Muſonii* (qui ſub Nerone pulſus in exilium fuerat) *acceſſerit aut per-*

τοιαύτη ἐγένετο. ὅτου δὴ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἐλθὼν, ἄρτι μὲ, Ἡλείοις ἐλοιδορεῖτο. ἄρτι δ', τοὺς Ἕλληνας ἔπειθεν ἀντέρασαι ὅπλα Ῥωμαίοις. ἄρτι δ' ἄνδρα παιδείας, καὶ ἀξιώματος περιέχοντα, διόλε καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις τῷ ἐποίησε τὴν Ἑλλάδα, καὶ [1] ὕδωρ ἐπήγαγε τῇ Ὀλυμπίᾳ, καὶ ἔπαυσε δίψῃ ἀπολλυμένους τοὺς παντηχόθεν, καὶ ὡς ἥδιστα ἐμέθυσε τοὺς Ἕλληνας, δέον τοὺς θεατὰς τῶν Ὀλυμπίων λιγνοτέρειν διέντας. καὶ νὴ Δία γε καὶ ἀπεθήκαντο πολλοὺς αὐτῶν ὑπὸ σφοδρῶν τῶν νόσων. αἰ πίνες λιγὺ τὸ ξηρὸν καὶ χωρίον, ἐν πολλαῖς τῇ πλήθει ἐπιπόλαζον. καὶ παῦται ἔλεγε, πίνων αὐτὸ ὕδατος. ὡς δ' μικρὸν κατέλυσαν αὐτὸν ἐπιδραμόντες ἅπαντες, τότε μὲ, ἐπὶ τὸν Δία καταφυγὼν ἐφυγεῖν, εὗρε τὸ μὲν ἀπολωλεκὸς. ἐς δὲ τὴν ἐξῆς Ὀλυμπιάδα, λόγον πνὰ λιγὺ [2] πεπάρων ἐτῶν συνῆκε τὸν λιγὺ μέσον, ἐξήνεγκε πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἔπαινον, ὑπὲρ [3] τοῦτο ὕδωρ ἐπαγαγόντος, καὶ ἀπολογίαν ὑπὲρ τοῦ τότε φυγῆς. ἤδη δ' ἀμελούμενον ὑφ' ἁπάντων, καὶ μηκέτ' ὀμιλούμενος ἐγκαταλειπόμενον ὢν, ἴσως δὲ

fuit afflictus. Sic utique in Græciam profectus, nunc Eleos convitiis infectabatur: nunc suadebat Græcis ut contra Romanos vicissim arma sumerent, nunc virum eruditione & authoritate præstantem, quòd præter alia, quibus erat de Græcis bene meritus, aquam adduxisset in Olympiam, & siti pereuntem conventum liberasset, maledictis incessebat, ut qui Græcos effœminaret, cùm oporteret ut Olympiorum spectatores sitim perferrent: ac per Iovem etiam multi ex ipsis perimerentur, morbis vehementibus, qui tunc ob loci siccitatem in magno cœtu scatebant. Atque hæc dicebat ille, de eadem aqua bibendo. Vt autem omnes facto impetu, eum lapidibus propemodum obruerunt, tunc ad Iovis simulachrum confugiendo generosus ille, mortis effugium adinvenit. Porrò sequenti Olympiade, orationem per quadriennium, quod interfluxerat, compositam ad Græcos habuit in laudem ejus qui aquam adduxerat, & in fugæ tunc à se arreptæ defensionem. Iam autem ab omnibus negligebatur, nec amplius erat perinde admirationi: siqui-

perveniſſe videretur, vel, ſi ita mavis, *Hæc re adæquabat Muſonium*, *Dionæ*, &c. Nequis autem dubitandi locus ſit, conſtat ea tempeſtate Muſonium exulem non fuiſſe. Teſtem ſi vis, Xiphilinum dabo, qui nominatim Muſonium excipit, Καὶ πάντας αὐτίκα δὴ φιλοσόφους ὁ Οὐεσπασιανὸς, πλὴν τοῦ Μουσωνίου, ἐκ τῆς πόλεως ἐξέβαλεν. Tan. Faber.

1 Ὕδωρ ἐπήγαγε τῇ Ὀλυμπίᾳ] Qui vertunt, *Adduxit aquam in Olympiam*, poterant illi eadem ratione dicere, *venit in Romam*, *in Athenas ivit*. Delicias & lautitias hominum! *Idem.*

2 Τεπάρων ἐτῶν] Bene. neque enim plurium annorum eſt Olympias. Inde illud Agidis dictum de Eleis apud Plutarchum in apoph. τί δ' οὗτοι θαυμαστὸν, εἰ δι' ἐτῶν τεττάρων μιᾷ ἡμέρᾳ, &c. Alibi autem hoc ipſum dictum referens, καὶ τί μέγα, inquit, ἢ θαυμαστὸν φασὶν, εἰ ὡς ἔτους πάντα μιᾷ μόνον ἡμέρᾳ διηκοσιοστῷ γεγόντας; ita & Pindarus Olympia vocavit τετραετηρίδα ἰσοτέλη, quæ tu facile conciliabis, ſi Scaligerum in opere magno legeris. Ceterum qui Olympiadem & luſtrum confundunt, peccant. *Idem.*

3 Τοῦτο ὕδωρ ἐπαγαγόντος] Leg. τοῦ τὸ ὕδωρ, &c. *Idem.*

1 Δη-

ἓω ἅπαντα, ϵ̓ ἀδὴν ἔτι καινουργεῖν ἐδύνατο, ἢφ' ὅτῳ ϵ̓μπλήξῃ τὰς σπλάγχνοις, ϵ̓ θαυμάζειν, ϵ̓ πρὸς αὐτὸν ἀποδλέπειν ποιῆσαι, ὧν ἐξ ἀρχῆς ἐρασταί τινα ἔρωτα ἐρῶν ἐπύθοντο. τὸ τελευταῖον τοῦτο τόλμημα, ἐπεμελήσατο αὐτὸς ἡ πυρᾶς, ϵ̓ διέδωκε λόγον ἐς τοὺς Ἕλληνας αὐτὸς ἀπ' Ὀλυμπίων τῶν ἔμπροσθεν, ὡς ἐς τὰ ὁμοῖα καύσων ἑαυτόν. καὶ νῦν αὐτὰ ταῦτα θαυματοποιεῖ, ὥς φασι βόθρον ὀρύττων, ϵ̓ ξύλα συλλέγων, καὶ [1] δεινήν τινα τὴν καρτερίαν ὑπισχνούμενος. ἐρρέτω οἶμαι, μηδένα μὲ ὠφελήσει τὰ θάνατον, ϵ̓ μὴ δραπετεύειν ὅτι βίᾳ. εἰ δὲ ϵ̓ πάντως δέοι τοῦτο οἱ ἀπαλλάττεσθαι, μὴ πυρᾷ, μὴ δὲ τοῖς ἀπὸ τῆς τραγῳδίας τούτοις χρῆσθαι, ἀλλ' ἑτοῖόν τινα θανάτου τρόπον, μυρίων ὄντων, ἑλόμενον ἁπλοῦν. εἰ δὲ ϵ̓ τὸ πῦρ ὡς Ἡρακλείου τινὸς ἁπτόμενον, τὴν δὴ ποτε ἀρχὴ κατ' ὄρους ἐλόμενος ὄρος εὐδενδρον, ὃν ἐκείνῳ ἑαυτὸν συνέπεσθαι μόνῳ, ἵνα τινὰ, οἷον Θεαγένη τοῦτον [2] Φιλοκτήτην θαλαμεύσῃ; ὁ δὲ ἐν Ὀλυμπίᾳ, τῆς πανηγύρεως πληθούσης, [3] μόνον οὐκ ἐπὶ σκηνῆς ὀπτήσῃ ἑαυτὸν, οὐκ ἀνάξιος ἂν μοι δοκεῖ τῆς Ἡρακλείας, εἴγε χρὴ ϵ̓ τὰς πατρῴας, καὶ τὰς ἀρετὰς, δίκας διδόναι τοῖς τολμηρόταις. [4] καὶ κατὰ τοῦτο πάνυ ὀψὲ φρονῶν αὐτὸ ἔοι-

siquidem exoleta erant omnia, nihilque novi amplius moliri poterat, quo eos quibuscum sibi erat commercium obstupefaceret, seque admirandum & suspiciendum redderet, cujus rei acri amore ab initio flagrabat. Postremum hoc ausum de pyra excogitavit, & famam vulgavit inter Græcos statim à præcedentibus Olympiis, fore ut sequentibus cremaret seipsum. Et nunc hæc ipsa præstigiis adornat, fossam, ut aiunt, fodiendo, & ligna comportando, ac miram tolerantiam promittendo. Verùm mea sententia, erat illi mors omninò expectanda, nec è vita profugiendum. Sed si prorsus decrevisset mori, non igni, non tragico aliquo obitu fuerat utendum, sed cùm innumeri sint mortis modi, alio selecto, è vita erat migrandum. Quòd si tamen igne, tanquam re quapiam Herculea delectabatur, cur tandem non tacitè electo monte multis arboribus consito, in eo se solus cremavit, unum aliquem, ut pote Theagenem hunc, Philoctetem assumendo? Sed hic in Olympia, frequente conventu, solum non in tabernaculo, torrebit seipsum, mehercle non immeritus, siquidem oportet ut parricidæ, & impii suorum flagitiorum dent pœnas. Sed hoc modo admodum serò id facere videtur, quem

1 Δεινήν τινα καρτερίαν ὑπισχνούμενος] Legendum est, ἐπιδεικνύμενος, quod probari non est necesse. *Tan. Faber.*

2 Φιλοκτήτην] Res ex fabulis nota est. *Idem.*

3 Μόνον οὐκ ἐπὶ σκηνῆς ὀπτήσῃ ἑαυτόν] *Solum non in tabernaculo torrebit seipsum.* Interp. Sed vertendum fuit, *Quodammodo se* (vel *fere se*) *in theatro cremabit.* Arguit φιλοδοξίαν ventosi hominis, qui frequentem adeo panegyrin elegerat, in qua finem vitæ imponeret. Cur non in solitudine potiùs, & in remoto aliquo saltu, ut infrà dicet Lucianus? Quid enim aliud facit Peregrinus, quàm qui theatrum conscendit ut ab omnibus videatur? *Idem.*

4 Καὶ κατὰ τοῦτο] *Hoc modo.* Interp. nescit quid sit. Gallicè diceres, *& en cette qualité il devoit estre brusle il y a long-temps.* Sensus est; Cremari debuisse Peregrinum

κεν. ὃν ἐχρῆν πάλαι ἐς τὸ Φαλαρίδου ταῦρον ἐμπεσόντα, τῶν ἀξίων ἀπηντληκότα, ἀλλὰ μὴ ἅπαξ χανόντα πρὸς τῷ φλογὶ, οὐ ἀκαριεῖ πεθνάναι. καὶ γὰρ αὖ ἐμοὶ τοῦτο οἱ πολλοί μοι λέγουσιν, ὡς ἁπλοῦς ἑτέρου ἄλλου θανάτου πρὸς τὸ πῦρ ἐς. ἀνειλκυσμένου γὰρ δεῖ μόνον τὸ στόμα, ἐς αὐτίκα πεθνάναι. τὸ μέντοι θέαμα ἐπιποθεῖτέ μοι, ὡς σεμνὸν, ὡς ἱερῷ χωρίῳ καὶ ὁμοῦ ἄνθρωπος, ἵνα μὴ ἔστι θάπτειν ὅσιον τοὺς ἄλλους ἀποθνήσκοντας. ἀκούετε δή μου, ὡς ἐς πάλαι θέλων τις ἐνδεδε χεται, ἐπὶ καὶ ἄλλου τόπου οὐκ ἔχων ἐπιτυχεῖν τοῦτο, ἐνέπρησε τὸ Ἐφεσίας Ἀρτέμιδος νεών. τοιοῦτόν τι ἐς αὐτὸς ἐπινοεῖ. τοσοῦτος ἔρως τῆς δόξης ἐνέτεινεν αὐτῷ. καίτοι φησὶν ὁπόταν τις ἀνθρώπων αὐτὸ δρᾷ, ὡς διδάξεσθαι αὐτοὺς θανάτου καταφρονεῖν, καὶ ἐγκρατεῖς τοὺς δεινοῖς. ἐγὼ δὲ ἥδεως ἂν ἐροίμην οὐκ ἐκεῖνον, ἀλλ' ὑμᾶς, εἰ ἐς τοὺς καινοὺς βάλοισθε ἂν μαθητὰς αὐτοῦ ζηλωτὰς τῆς καρτερίας ταύτης, καὶ καταφρονεῖν θανάτου ἐς κακώσεως, καὶ τῶν τοιούτων δεινῶν. ἀλλ' οὐκ

quem jamdudum oportebat conjectum in Phalaridis taurum, meritas pœnas luisse: at non semel hiatu ad flammam diducto, momento expirare. Etenim hoc mihi plerique affirmant, nullum alium mortis modum esse velociorem, quàm qui igni infertur: siquidem aperto duntaxat, ore anima efflatur protinus. Hoc utique spectaculum comminiscitur, ut augustum, ut in sacro loco comburatur homo, in quo ne alios quidem defunctos sepelire liceret. Audivistis puto, ut etiam olim quidam cùm celebris fieri vellet, nec alio modo voti compos fieri posset, Ephesiæ Dianæ templum incendit. Tale quid & iste excogitat: adeò inexpiabili amore gloriæ tenebatur: quanquam ajebat se hominum gratia id facere, ut eos mortem contemnere, & res adversas fortiter ferre doceret. Ego autem libenter interrogarem non illum, sed vos, an etiam improbos velletis ejus discipulos fieri, qui tolerantiam hanc & mortis comtemptum, & ærumnam, & id genus metus non horrere disceretis. At hæc fat scio

num non sponte & ultro in flammas insilientem, falsa quadam Philosophicæ mortis imitatione, sed unco trahi in ignem, ut impium in Deos & in parentem. *Tan. Faber.*

1 Ἔνδα μηδὲ θάπτειν ὅσιον] Itidem olim apud Delum factum accepimus. Thucydides lib. III. *Idem.*

2 Τίς ἐνδεδε γένηται] Herostratum innuit, cujus nomen oblivione fuisset obrutum, nisi Theopompus in historias suas illud retulisset. Strabo, Plin. Agell. *Idem.*

3 Τοσοῦτος ἔρως τῆς δόξης ἐνέτεινεν αὐτῷ] *Adeo inexpiabili amore gloriæ tenebatur.* Interpolator. Pessimè. retulit enim ad Herostratum, quod de Peregrino dixerat Lucianus. Dein, quod *inexpiabili amore* dixit, fugit illum ratio, debuit enim *inexplebili* dicere. Verùm imperitis lexicographis credidit, & interpretem corrupit: Verte: *Tantus ei gloriæ amor inest.* Loquitur enim ille anonymus de Peregrino etiamnum vivente. *Idem.*

4 Καὶ καταφρονεῖν θανάτου ἐς κακώσεως] Interpolator. *Et mortis contemptum & ærumnam, & id genus metus non horrere disceretis*; plane contra mentem scriptoris; neque enim istæc ad patres, & dominos sunt referenda, verùm ad liberos & servulos

ἀπ τῦ οἶδ' ὅτι βελτθείητε. πῶς ἂν ὁ Πρωτεὺς τῦτο ἀφικέοιτ, καὶ τὰς μ χρηστὰς ὠφελήσ, τὰς δ πονηρὰς μᾶλλ φιλοκινδυνοτέρους, & τολμηροτέρους ἀπφαινεῖ; καίτοι δυνατὸν ἔστ ἐς τῦτο μόνος ἀπαντήσαντ τὰς ὠφ τὸ ὠφέλιμον ὑφορμῶς τὸ πρᾶγμα. ὑμᾶς δ' ἂν αὖθις ἐρήσομαι, δέξασθ' ἂν ὑμῶν τὰς παῖδας ζηλωτὰς τοιούτ γενέσθ; σὺκ ἂν εἴποιτε. καὶ τί τῦτο ἠρόμην, ὅτ μηδ' αὐτῶν τις τ μαθητῶν αὐτ ζηλώσειεν ἄν; τ δ' ἂν θεαγένη, τῦτο μάλιστα αἰδέσεσθ ἄν τις, ὅτι τἄλλα ζηλῶν πάνδρὸς, ἀχ ἕπεται τ διδασκάλ, καὶ συνοδεύ τ Ἡρακλέα ὡς φησιν ἀπόνη, δυσάμμορ σύμμαχ παιδοδαίμον γένεσθαι, & συμπεσὼν ἐπὶ κεφαλῆς εἰς τὸ πῦρ. ὁ γὰρ σὺ πήρα, καὶ βάκτρ, & τρίβων ὁ ζῆλ. ἀλλὰ ταῦτα μ, ἀσφαλῆ, & ῥάδια, κ πανὸς ἂν εἴη. τὸ τέλ δ, & τὸ κεφάλαιον χρὴ ζηλοῦν, καὶ πυρὸν σωρεύειν κρωμῶν σκιώδη, ὡς ἐνι μάλιστα χλωρῶν, ἐκπαπυρίσαι τ καπν. τὸ πῦρ γὰρ αὐτὸ, ὁ μόνον Ἡρακλέους, & Ἀσκληπιῦ, ἀλλὰ & τ ἱεροσύλων, καὶ ἀνδροφόνων, ὧν ἐρᾷν ἐστιν ἐκ καζδίκης αὐτὸ πολ-

scio nolletis. Quo pacto igitur discernit hoc Proteus, & viris bonis est profecturus, improbos verò periculorum amantiores, & audaciores non redditurus? Esto sanè ad hoc tantùm concursuros esse eos qui sunt ad utilitatem spectaturi. Proinde vos iterum interrogabo, Cupitisne liberos vestros illius æmulos fieri? haudquaquam dicetis. Et cur hoc quærebam, siquidem neque ullus ex discipulis ejus ipsum imitari vellet? Quare hoc potissimum Theageni vitio verti potest, quòd cùm in aliis virum æmuletur, præceptorem non sequatur, & comes eat ad Herculem, ut ajunt, profecto: siquidem posset brevi fœlicissimus evadere, etiam se in ignem conjiciendo. Neque enim in pera, & baculo, tritoque pallio sita est æmulatio: sed hæc tuta sunt, facilia, & cujusvis: finem ipsum, & caput æmulari oportet, & pyra ex truncis ficulneis, quàm maximè viridibus constructa, à fumo suffocari. Ignis enim ipse non solùm Herculi, & Æsculapio est proprius, sed etiam sacrilegis, & homicidis, quos ad eum judicio damnari videre est. Ita-

yulos eorum qui ibi aderant: Sententia est: *Vos ego, Viri Græci, lubens percontor, non παμμίαορ illum Peregrinum, velitisne scelerates homines, qui usquam sint, hujusce modi præceptori tradi. Ah! Cavete istuc dicatis; ita enim fieret, ut in jugulum vestrum involarent, nullo metu impendentis mortis à tanto scelere deterriti. Quid autem? an & isti, qui in hoc cœtu patres sunt, liberos suos in disciplinam vellent tradere hujusce modi magistro?* &c. Cetcrum interpolator depravavit interpretem. *Numquid etiam*, ait, *maleficos & facinorosos, ejus discipulos fieri cupiatis in ejusmodi tolerantia perdiscenda & morte contemnenda?* Pæne omiseram legi in MS. R. κρώσιος, non κρωμώσιος, quod in primis observandum. *Tan. Faber.*

1 Παρὸ † Ἡρακλέα, ὥς φησιν, ἀπόντ] In tribus verbulis bis peccat interpolator: *Ad Herculem, ut ajunt, profecto.* Perfimè. Vertendum enim fuit, *ut ipse ait proficiscenti. Ipse*, inquam, non, *illi ajunt.* Præterea *proficiscenti*, non *profecto*; quippe ea narrat quæ nondum evenerant. Neque enim quisquam est omnium, qui istunc ἀπόντα ad significationem elapsi temporis hoc loco traduci postulet. Cæterùm & ratio & MS. Regii auctoritas me admonent, ut ex his verbis παρὸ δαίμον καὶ

χονδρ. ὥστε ἄμεινον τὸ ἀφ' ἑ καπνῷ. [1] ἴδιον γὰρ ἂν ὑμῶν μόνων ἂν γένοιτο. ἄλλως τε, ὁ μὲ Ἡρακλῆς, εἰκῇ ἄρα ἐ ἐπέλιπέ τι τοιοῦτον, ὑπὸ νόσου αὐτὸ ἔδρασεν, ὑπὸ δ [2] Κενταυρείᾳ αἵματος ὡς φησιν ἡ τραγῳδία κατεφθορμένος. ὅτῳ δ, τίνος αἰτίας ἕνεκεν ἐμβάλλῃ φέρων ἑαυτὸν εἰς τὸ πῦρ; νὴ Δί' ὅπως τὴν καρτερίαν ἐπιδείξηται, καθάπερ οἱ Βραχμᾶνες. [3] ἐκείνοις γὰρ ἑαυτὸν ἀξιοῖ Θεαγένης εἰκάζειν, ὥσπερ οὖν καὶ ἐν Ἰνδοῖς εἶναί τινας μωρούς, κἀκ κενοδόξους ἀνθρώπους. ὅμως δ' ἔστω, κἂν ἐκείνους μιμείσθω. ἐκεῖνοι γὰρ οὐκ ἐμπηδῶσιν εἰς τὸ πῦρ, ὡς [4] Ὀνησίκριτος ὁ Ἀλεξάνδρου κυβερνήτης, ἰδὼν Κάλανον καόμενον φησίν. ἀλλ' ἐπειδὰν νήσωσι, τὴν πυρὰν περιστάντες ἀκίνητοι, ἀνέχοντα παραπτώματος. εἶτ' ἐπιβάντες καὶ χῶμα,

Itaque satius sit per fumum mori: nam hoc vobis solis esset proprium. Præterea Hercules, si tale quid est ausus, morbi impatientia fecit, cùm à Centauri sanguine, ut testatur tragœdia, exederetur. Sed hic quam ob causam seipsum in ignem conjicit? Per Iovem ut suam tolerantiam ostentet, veluti Brachmanes. Illis enim se Theagenes volebat assimilare: quasi verò non inveniantur etiam apud Indos, homines stulti, & inanis gloriæ cupidi. Attamen illos imitetur licet. Illi enim non insiliunt in ignem ut Onesicritus Alexandri gubernator, cùm Calanum, ut ajunt, conflagrantem vidisset: sed postquam rogum construxerint, immoti propè stantes, se assari patienter ferunt: deinde ordine dignitatis

ἐ συμποσῶν ἐπὶ κεφαλῆς, ejiciam istud καὶ, & emendem versionem, *posset brevi* feliciſſimus evadere, ſe in ignem cum ipſo præcipitem mittens. *Tan. Faber.*

1. Ἴδιον γὰρ ὑμῶν μόνων γένοιτο] Locus eſt corruptiſſimus. Quid enim? Dicit hoc loco rhetor anonymus aſtantes omnes dignos eſſe qui fumo pereant. ridiculum. itaque adeo miror reperiti potuiſſe & interpretes & lectores, quibus hæc placerent. Legendum eſt non ὑμῶν, ſed κυνῶν, id eſt κυνικῶν φιλοσόφων. Lucianus Philoſophos Cynicos, in quibus eſt Peregrinus, dignos deputat qui fumo pereant. κύνες enim paſſim ſunt κυνικοί. Sed, (ut ſemper doctus eſt Lucianus, &, quod de illo ait Eunapius Sardianus, ἀνὴρ ἀπαιδεύτῳ ἐς τὰ γελοῖα,) hoc loco facetiſſimè dicit Cynicos dignos eſſe qui διὰ καπνὸ pereant; Videlicet Attici τοὺ ἀλαζόνας ἐ ἀδαμάντας, quales hic deſcribuntur Cynici, καπνὸς vocabant. Id docebit Scholiaſtes Ariſtophanis ad Σφῆκας, & Suidas in καπνός, inde Æſchines cognomento Capnus. Vide, ſi te amas, Ariſtophanem. *Idem.*

2 Κενταυρείᾳ αἵματος] Intelligit cruorem Neſſi Centauri. *Idem.*

3 Ἐκείνοις γὰρ ἑαυτὸν ἀξιοῖ Θεαγένης εἰκάζειν] Falſum eſt. Neque enim ſe Theagenes cum Hercule & Æſculapio comparavit, ſed Peregrinum, quod ex ſuperioribus patet. Emenda ἐκείνοις γὰρ αὐτόν. Interpolator non viderat, interpretemque corruperat, à quo hic locus ita fuerat converſus, *illis enim præceptorem ſuum aſſimilare contendit.* Idem.

4 Ὀνησίκριτος] Is eſt quem in hac narratione ſequutus eſt Plutarchus & Strabo in xv. Quæ enim ab illo in vita Alexandri de Calano Indo ſcripta fuêre, his planè ἀδελφὰ ſunt. Erit itaque operæ pretium locum ipſum apponere. Ταῦτα μὲ εἰπὼν, κατακλιθεὶς, καὶ συγκαλυψάμενος, ὡς ἐκινήθη τῷ περὶς πλησίον πυρὶ, ἀλλ' ἐν ᾧ κατεκλίθη χρόνῳ, τοῦτο διατρῶν, &c. Id eſt, *Ita cùm eſſet loquutus, decubuit, ſeque operuit, neque, appropinquante igne, ſeſe movit, ſed eum ſervans habitum quo decubuerat*, &c. quem Plutarchi locum ſi quis diligenter conſideravit, facile

καίονται, εἶθ' ὅσον ὀλίγον [1] ἐντρέψωντες ἀπὸ καλλίστου. εἶτα ἢ τί μέγα, εἰ ἐμπέσὼν πεθνήξεται, συναποθάνοι τε καὶ πυρᾷ; [2] οὐκ ἀπ' ἐλπίδος μὴ ἀναπηδήσαντα αὐτὸν, καὶ ἡμίφλεκτον, εἰ μὴ ἅπαξ φασὶ μαντεύσεται, βαθεῖαν ὀρύξαντα, καὶ ἐν βόθρῳ τῷ πυρᾷ. εἰσὶ δ' οἱ καὶ [3] μεταβάλλεσθαι φασὶν αὐτὸν, καὶ πάνυ ἀντέχεσθαι δίκης, ὡς καὶ Διὸς ἂν ἐθέλοντος μιάνειν ἱερὸν χωρίον. ἀλλὰ ληρεῖτε τοῦτο γε ἕνεκα. ἐγὼ γὰρ διομοσαίμην ἄν, ἢ μὰ μηδένα τῶν Θεῶν ἐπιορκῆσαι, εἰ Περεγρῖνος καλῶς ἀποθάνοι. ἢ μὰ οὐδὲ ῥᾴδιον αὐτῷ ἔτ' [4] ἀναδῦναι. οἱ γὰρ [5] συνόντες Κύνες, παρορμῶσι, καὶ συνωθοῦσιν εἰς τὸ πῦρ, καὶ ὑπεκ-

gnitatis ingressi, uruntur, ne tantillum quidem ab accubitu se avertentes. Sed iste quid magni præstet, si ab igne in quem se conjecerit correptus moriatur? Non à spe non resiliturum ipsum, & semiustum, nisi, quod ajunt, moliatur ut etiam in fovea, profunda fiat pyra. Sunt quoque qui ipsum mutatum iri dicunt, & somnia quædam narrare, tanquam Iupiter non sit passurus ut sacrum locum contaminet. At bono sit animo quantum ad hoc attinet. Ego enim jurare non dubitarem, nullum ex Diis ægrè laturum si malè pereat Peregrinus. Enimvero non facile ipsi fuerit amplius emergere. Nam Cynici qui cum ipso versantur, incitant & impellunt in ignem, animumque succen-

cile ei fuerit intelligere, quid sibi hoc Luciani velit, κἂν ὀλίγον καίονται, quod ignoravit Interpolator, cum scripsit, *deinde ordine dignitatis ingressi uruntur.* At non ita vertendum fuerat, sed, *crescuntur immoti & corporis habitu servato*; quod Plutarch. dixit de Calano, ἐν ᾧ κατεκλίθη χρόνῳ, τῶν διαπεφώτων. Sed ne quis dubitet, adscribam Luciani ipsius locum ex libello sequenti, ubi de his ipsis Brachmanibus agit. ἀλλὰ γὰρ, inquit, τὰ μὲν ἄλλα περὶ αὐτῶν, καὶ ὅτι ἑκὼν ἐκὼν πυρὰν μεγίστην ἀναβάντες, ἀείροντας καπνοῦσι, ἐδὼν τῷ ὀλύμπῳ ἢ τῆς ψυχῆς ἐκτρέποντες. **Tan. Faber.**

1 Ἐντρέψωντες] Ex iis quæ modò attulimus legendum ἐκτρέψαντες. Idem.

2 Οὐκ ἀπ' ἐλπίδος μὴ ἀναπηδήσαντα αὐτὸν ἡμίφλεκτον] *Non à spe non resilituram ipsum & semiustum.* Interpol. hoc quid sit, intelligere arbitror hominem natum neminem. Interpretandum fuerat, *cùm extra spem non sit, quin semiustus quoque* (aut, *quin vel semiustus*) *ex igne sit resiliturus.* Mihi tamen Græca oratio magis facta magisque elegans videretur, si legeres μὴ ἀπ' ἐλπίδος ἀναπηδήσαντα. Idem.

3 Μεταβάλλεσθαι] *Mutatum iri.* Interpolat. malè. Vertendum fuit, *Mutare sententiam.* De re præsenti loquitur: jam enim tergiversabatur Peregrinus. Idem.

4 Ἀναδῦναι] *Emergere.* Interpol. non potuit pejus: hoc enim loco ἀναδῦναι est *subterfugere, tergiversari*, ut ii faciunt, quos promissi pœnitet. Quod vel Homerus docuisse potuit Iliad. ν.

ἀλλ' ἄπῃσι τί οἱ ἔχεν ὑποτρέσαι, ἠδ' ἀναδῦναι
ἀψ λαὸν εἰς ὅμιλον ——

Ita in Odyss. κ.

μή τίς μοι ἀναδύῃ ——

Itaque dixit Eustathius, τὸ, ἀναδῦναι, ἐν ἴσῳ εἶναι τῷ, ἀναπροδῆσαι, εἶτουν, ὑποχωρῆσαι, item esse atque ἀναπροδῆσαι seu ὑποχωρῆσαι. Hesychius autem vertit μεταβαλέσθαι, *consilium mutare.* Ceterum Interpolator corrupit interpretem, qui sic verterat: *Neque promptum jam illi est à proposito regredi.* Eat itaque corrector quo dignus est. Idem.

5 Συνόντες Κύνες] Cynici, quod suprà dicebam. Idem.

καίουσι τῷ γνώμῳ, οὐκ ἐῶντες ἀποδειλιᾶν. ὧν εἰ δύο συγκαθασπάσας ἐμπέσοι εἰς τὸ πυρόν, τοῦτο μόνον χαρίεν ἐργάσαιτο. ἤκουον δέ, ὡς ἄρα Πρωτεύς ἔτι καλεῖσθαι ἀξιοῖ, ἀλλὰ Φοίνικα μετωνόμασεν ἑαυτόν, ὅτι δὴ Φοῖνιξ τὸ Ἰνδικὸν ὄρνεον ἐπιβαίνειν πυρᾶς λέγεται, πορφυρώτατα γήρᾳ καθεδόμενος. ἀλλὰ δὴ λογοποιεῖ, καὶ χρησμούς τινας διέξεισι παλαιούς δή, ὡς χρεὼν εἴη δαίμοσι νυκτοφύλαξι καὶ ὑπαίθρια ἱερεῖα αὐτόν. καὶ δῆλός ἐστι βωμῶν ἤδη ἐπιθυμῶν, καὶ χρυσοῦς ἀναστήσασθαι ἐλπίζων. καὶ μὰ Δία εἰδὼς ἄπειρος ὢν τοῖς πολλοῖς τοῖς ἀνοήτοις δόξῃ σοφός τινας τὸν τεταρταῖον ἀπηλλάχθαι δι' αὐτοῦ φήσοντας, καὶ νύκτωρ κατετυχηκέναι τοῦ δαίμονος τοῦ νυκτοφύλακος. οἱ καλάμενοι δ' ἔτοι μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ χρηστήριον οἶμαι, καὶ ἄδυτον ἐπὶ τῇ πυρᾷ μηχανῶνται, διότι καὶ Πρωτεὺς ἐκεῖνος ὁ Διὸς, ὁ προφήτωρ δ' ἐνόμασται, μαντικὸς ἦν. μαρτύρομαι δ', ἢ μὴν καὶ ἱερέας αὐτοῦ ἀποδειχθήσεσθαι, μαστίγων, ἢ καυτηρίων, ἢ τινων τοιούτων τετραυμάτων, ἢ καὶ νὴ Δία

cendunt, non finentes formidare: ex quibus si duos secum in pyram irruens traheret, lepidum hoc solum faceret. Quinetiam inaudivi, cum nolle Proteum amplius appellari, sed Phœnicem se transnominasse, quòd Phœnix avis Indica, senio confecta rogum conscendere dicatur. Sed & verba serit in vulgus, & prisca quædam oracula recenset, adeò ut necesse sit, ipsum noctis custodem Deum evasisse. Iamque liquet eum aras cupere, & aureas sibi erectum iri, sperare. Ac per Iovem, absurdum non est inter tot stolidos repertum iri aliquos qui dicant se per ipsum quartana liberatos, & noctu in Deum illum noctis custodem incidisse. Porrò execrandi isti ejus discipuli, etiam oraculum & adytum, opinor, supra pyram molientur, quia & Proteus ille Iove natus nominis hujus propater, vates erat. Testor etiam certò futurum ut sacerdotes illi constituantur, flagellorum, vel cauteriorum, aut cujuspiam hujusmodi monstroſæ rei: aut ut nocturna sacra, per Iovem, in

1 Παλαιοὺς δή] Τὸ γέλοιον est in hac particula δή, innuit enim non esse antiqua illa oracula, sed εἰρωνικῶς. Tan. Faber.

2 Δαίμοσα νυκτοφύλακα] Haud dubiè adversus terrores nocturnos, lemures, larvas, spectra, &c. Est quidem apud Plautum Deus Nocturnus in Amphitruone, & passim apud veteres Nox Dea; sed nil ad hanc rem. *Idem.*

3 Χρυσοῦς ἀναστήσεσθαι ἐλπίζων] *Et aureas sibi erectum iri.* Interpolator. Ridiculè. Existimavit videlicet, χρυσοῦς esse casus quarti, quod διὰ δίαις est. *Sperat Peregrinus fore ut aureus stet*, id est, ut aurea statua sibi ponatur. Quòd ita tritum est, & tralatitium, ut pœne pudeat exempla proferre. Sed à Luciano ipso non abibo. δέδοκται τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χρυσοῦν ἀναστῆναι Τίμωνα, *Senatui populoque placuit aureum Timonem statuere*, id est auream Timoni statuam ponere. Virgil.

Nos te marmoreum pro tempore fecimus.

Et Horat,

Albanos prope, te, lacus
Ponet marmoream.

qui autem χρυσοῦν legi debere dicat næ is suam peritiam aperuerit. *Idem.*

4 Προφήτωρ ὀνόματος] Scio quidem ὄνομα sumi quandoque pro persona; sed nihil hic tale. Ingeniosa Luciani facetia est. Debuerat dicere, Proteus ille Deus

in

πλειστῶν πυθέσθαι αὐτὸν φησὶν νυκτὸς μὲν, καὶ δαδουχίαν ἐπὶ τῇ πυρᾷ. Θεαγένης δ' ἔναγχος, ὡς μοί τις ἔφη τῶν ἑταίρων ἀπήγγειλε, καὶ Σιβύλλαν ἔφη φοιτηκέναι καὶ τοῦτον. καὶ τὰ ἔπη δὲ ἀπεμνημόνευσεν.

Ἀλλ' ὁπόταν Πρωτεὺς Κυνικῶν ἔχ' ἄριστος ἁπάντων,
Ζηνὸς ἐριγδούπου πέμψαντος πῦρ ἀνακαύσας,
Εἰς φλόγα πηδήσας, ἔλθῃ εἰς μακρὸν Ὄλυμπον,
Δὴ τότε πάντας ὁμῶς, ὅσοι ἀρίστης καρπὸν ἔδουσι,
Νυκτιπόλον τιμᾶν κέλομαι ἥρωα μέγιστον,
Σωφρονέοντ' Ἡφαίστῳ, καὶ Ἡρακλῆι ἀνακτι.

Ταῦτα μὲ Θεαγένης Σιβύλλης ἀκηκοέναι φησίν. ἐγὼ δ', Βακιδος αὐτὸς χρησμὸν κατὰ τούτων ἐρῶ. φησὶ δ' ὁ Βάκις ὅτῳ σοφίσματα εὖ ἐπεσκῶν,

Ἀλλ' ὁπόταν Κυνικὸς πολυώνυμος εἰς φλόγα πολλὴν
Πηδήσῃ δόξης ὑπ' ἐλαυνόμενος θυμὸν ὀρεινῆς,
Δὴ τότε τὸν ἄλλον ἀλαλκώπεκα, οἱ οἱ ἕποντο,
Μιμεῖσθαι χρὴ πότμον ἀποιχομένοιο λύκοιο.
Ὃς δέ κε δειλὸς ἰὼν, φόβῳ μέτος Ἡφαίστοιο,
Λάθοσι βαλέειν τοῦτον πάχα πάντας Ἀχαιούς,
Ὡς μὴ ψυχρὸς ἰὼν, θερμηγορίῃσιν ἐπιχραῦῃ,

in ejus gratiam, & facis gestatio ad pyram instituantur. Cæterùm Theagenes nuper, ut mihi quidam ex sociis retulit, etiam Sibyllam ait de his rebus esse vaticinatam: atque ipsos versus commemorabat.

Ast ubi jam Proteus Cynicos longè optimus inter,
Igni succenso Iovis altitonantis ad ædem,
In flammam insiliens, magnum conscendet Olympum,
Tunc omnes quotquot fructu vescuntur agrorum,
Noctivagum, summumque colant heroa jubemus,
Et cum Vulcano simul Alcidaque sedentem.

Hæc quidem Theagenes ex Sibylla audisse se dicit. At illi Bacidis responsum super his referam. Ait autem ad hunc modum Bacis, admodum bene subdens,

Quum vario Cynicus cognomine proruet acrem
In flammam, à furiis vanum ob compulsus honorem,
Extincti tum sæva lupi, hunc quicunque sequuntur,
Vulpicanes alios imitari fata decebit.
At quicunque metu trepidus vitaverit ignem,
Protinus hunc saxis populus contundat Achivus,
Ne dum friget iners, tentet fervere loquela,

Vsu-

Πρωτεύς fuit nostri Protei; sed quia ille Sophistes κωμικὸς vocabatur Peregrinus non Proteus, maluit dicere Θεοπάτωρ τῷ ὀνόματι, *nominis progenitor*, vel *nominis primus auctor*. Nam quid sit *propater* ignorare me fateor. *Tan. Faber.*

1 Ὁ Βάκις] Hujus χρησμολόγου meminit aliquoties Aristophanes, ut ἐν ὄρνισιν & ἱππεῦσιν. Scholiastes tres ejus nominis commemorat, ut & Suidas, qui Scholiastæ locum in sese transtulit. Ejusmodi hominem ætas patrum nostrorum vidit, Nostradamum. Ceterum duas aut tres ex ejus prædictionibus apud Herodotum legas in VIII. Sed multo plures apud Pausaniam. *Idem.*

2 Κυνάλωπεκας] Convicium Aristophanicum. Intelligit Lucianus impostores. *Id.*

Χρυσοῦ σταξύμβου πήλει, μόλις πολλὰ δανείζων,
[1] Ἐν καλαῖς Πάτραισιν ἔχων τρεῖς πέντε τάλαντα.
Τί ὑμῖν δοκεῖ ἄνδρες; ἆρα φαυλότερος χρησμολόγος ὁ Βάκις τῆς Σιβύλλης εἶναι; ὥστε ὥρα πῖς θαυμαστοῖς τούτοις ὁμιλητοῖς τῶν Πρωτέως, φοιτᾶν εἰς τὸ κατακαίειν ἔνθα ἑαυτὸς ἐξαερώσουσι. τοῦτο γὰρ τὸ κρῦσιν καλοῦσι.
[2] ταῦτ' εἰπόντος, ἀνεβόησαν οἱ περιεστῶτες ἅπαντες, ἤδη καιέσθωσαν, ἄξιοι γὰρ πυρός. κἀγὼ μέν, καταβὰς γελῶν. [3] Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ τὸν Θεαγένη. ἀλλ' ὡς ἤκουσε τὸν βοῦν, ἦλθεν αὐτός. κἀναβὰς, σπερμολογῶν, καὶ μυρία κακὰ διεξιὼν τὸν Θεαγένη καὶ βεβοηκώς. ὃ γὰρ οἶδα ὅστις ὁ βέλτιστος ἐκεῖνος ἐκάλει. ἐγὼ δ' ἀφεὶς αὐτὸν λοιδορησόμενον, ἀπῆειν ἐπὶ τοὺς ἀθλητάς. ἤδη γὰρ οἱ Ἑλλανοδίκαι ἐλέγοντο εἶναι ἐν τῷ [4] Πλειθρίῳ. [5] ταῦτα μὲν σοι τὰ ἐν Ἤλιδι. ἐπὶ δὲ εἰς τὸν Ὀλυμπίαν ἀφικόμεθα, μεστὸς ἦν ὁ [6] ὀπισθόδομος τῶν κατηγορούντων Πρωτέως, ἢ ἐπαινούντων τὸν προαίρεσιν αὐτοῦ ὥστε ϵ εἰς χεῖρας αὐτῶν ἦλθον οἱ πολλοὶ, ἄχρι δὴ παρελθὼν αὐτὸς

Vsuram exercens, auri prædivite pera,
In Patris nummosus habens ter quinque talenta.
Quid vobis videtur viri? num deterior Sibylla vates esse Bacis? Sed jam tempus est admirandis Protei discipulis, circumspiciendi ubi se in aërem convertent. Nam hoc combustionem vocant. Cùm hæc dixisset, exclamavit omnis circunstantium corona, Iam urantur, igne digni. Atque hic quidem, descendit ridens. Porrò Nestorem, nempe Theagenem non latuit vociferatio: verùm audito clamore, venit illicò. Et cùm ascendisset, vociferabatur, eumque qui descenderat innumeris maledictis insectabatur. Non enim scio quodnam illi optimo esset nomen. Cæterùm ego relicto illo qui se vociferatione rumpebat, abibam visurus athletas. Iam enim certaminum judices in Circo esse dicebantur. Et hæc quidem acta sunt in Elide. Postquam autem Olympiam venimus, plenum erat posticum accusatorum Protei, aut ejus instituti laudatorum: adeò ut plerique ipsorum venerint ad manus: donec

1 Ἐν καλαῖς Πάτραισιν] Intelligit Theagenem Cynicum, quem infra designat, ὁ ἡμιγύμνασος, ὁ ἐκ Πατρῶν. inde enim domo erat. *Tan. Faber.*

2 Ταῦτ' εἰπόντος] Huculque anonymi continuata oratio est. Cetera Lucianus veluti ex sese. *Idem.*

3 Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ] Locus ex Homero ad Theagenem translatus. Est autem primus versus τῆ ῥα μάλ' ἀμφὶς ἀϋτή. Hujus loci venustas ei non apparet, qui versum integrum non legit, propter ἀκροτελεύτιον, quòd mirificè ad ridiculum facit. Sic autem se habet;

Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ πίονται ἀφ' ἵππων,

id est, etiam si biberet Nestor, eum tamen clamor non latuit. *Idem.*

4 Πλειθρίῳ] Circo. Interp. retinendum fuit, *in Plethrio*; locus erat in Gymnasio Eleorum. Paulanias. ἔστι δὲ ἐν γυμνασίῳ τῷ καλουμένῳ Πλείθριον. ἐν δὲ αὐτῷ συμβάλλουσιν οἱ Ἑλλανοδίκαι ἔδος, &c. *Idem.*

5 Ταῦτα μὲν σοι] Leg. ταῦτα μέν τοι. *Idem.*

6 Ὀπισθόδομος] Credibile est fuisse magnum aliquod atrium, aut quid tale, Jovis

ὁ Πρωτεὺς μυρίῳ πλήθει παραπεμπόμενος, ἀγὼν ἦν τις κηρύκων ἀγών, λόγους πινὰς διεξῆλθε περὶ αὑτοῦ, τὸν βίον τινὰ ὡς εἴη, καὶ τοὺς κινδύνους, οὓς ἐκινδύνευσε διηγούμενος, καὶ ὅσα πράγματα φιλοσοφίας ἕνεκα ὑπέμεινε. πλὴν

donec adveniens ipse Proteus comite innumera multitudine, retro præconum certamen, quandam de se orationem habuit, narrans quomodo vixisset, quibus in periculis versatus esset, quotque molestias Philosophiæ causa pertulisset. Et multa quidem disse-

Iovis templo annexum. Eodem in loco Herodotus olim suas recitavit historias, ut auctor est Lucianus alibi. Ceterum ἀποδίδομαι & πρᾶσις opponuntur. Diodorus XIV. ἐμόνον δὲ τοῖς πρασταῖς ἢ τοῖς ἀποδόμοις τὸ ἱερὸν, &c. Legendus autem tibi omnino Lucianus in Fugitivis, ubi historiam hanc ἐκκεφύρει. Ibi de Cynicis dicitur: καὶ βοᾷς τὸ ἀποδίδομαι ἐμπλήσουσιν ὑλακτῶντες. Tan. Faber.

1 Κατέπιν τοῦ τῶν κηρύκων ἀγῶνος] Hunc locum sollicitavit vir doctus, & contendit legendum esse κατέπιν τοῦ Κιρκωφακικοῦ ἀγῶνος. Ignoscat, si non posium accedere suæ sententiæ: locus enim Luciani sanus est, nec minimam recipit mendi suspicionem. Κηρύκων ἀγὼν locus erat, ubi præcones de artis excellentia & vocis contentione certabant. Testis Diodorus lib. 18. ubi de epistola regis Alexandri, quam miserat, ut in Olympica celebritate recitaretur, sic ait: ταύτην ὁ πρεσβευτὴς ἐν τῷ παντὶ χρόνῳ διὰ τοῦ νικήσαντος κήρυκος ἀναγορευθῆναι, id est, *eam autem jussit in publico certamine legi à præcone, qui victoriam obtinuisset.* Iulius Pollux lib. 4. cap 12: πρῶτον ὁ Ὀλυμπιάσι τὸ ἔπαθλον κηρυττόντων, οἱ δὲ ἱερομνήμονες ἐνεδείκνυντο, πρῶτος τὸ ξίφος ἀνηνείκατο τὰ Ὀλύμπια Ἄρχας Τ'Γλαιεύς ἐς τρεῖς ὑφιξεῖς Ὀλυμπιάδας εἰπὼν, καὶ Πυθοῖ ὁ εἰπὼν, καὶ εἰκὼν τις ἐπὶ τῷ αὐτοῦ Πυθικὴ.

Τ'Γλαίου κήρυκα τὸν δὴ Ἄρχία Εὐκλέος υἱὸν
Δείξαι ἄγαλμ' ὄψεσι φοίβε ἐπ' ἀσφαλείᾳ
Ὃς τρὶς ἐπ' ἀρυστὴρ Ὀλυμπίασιν αὐτὸς ἀγῶνα
Οὐθ' ὑποσαλπίζων, οὐτ' ἀναδείγματ' ἔχων.

Id est, *Primum autem Olympia, cum soli ejus regionis præcones, qui in sacris ministrabant, admitterentur, Primus exterorum certavit Archias Hyblæus, qui tres continuas Olympiadas vicit, & Delphis etiam Pythia vicit, & extat ejus quædam imago Pythica:*

Hyblæi præconis hanc Archia Eucleis filii
Accipe statuam lubens, Phœbe, ob ejus incolumitatem,
Qui ter ipse certavit præconio in agone Olympico,
Nec tubulum in ore habens nec circa collum lizacula.

Ex his patet præcones etiam de voce certasse, & inde sequitur fuisse illi certamini locum assignatum, de quo hoc loco fit mentio apud Lucianum. Videndus Georgius Syncellus pag. 208. post Olympiadem 88, ubi inveniuntur hæc verba ex Africano: σαλπιστῶν & κηρύκων ἀγὼν πρωτοστάτην ἐν Ὀλυμπίᾳ, id est, *Tubicinum & præconum certamen aliis certaminibus additum est Olympia.* Videsis Iosephi Scaligeri epistolam numero 448. Cæterum de interpretatione vocum ὑποσαλπίζων & ἀναδείγματα non contendam, si quis certiora docuerit, nam ex sola nostra conjectura eas interpretatus sum sine auctoritate, nisi quod Hesychius habet ἀναδείγματα ἁπλῶς πρὸς τραχήλους, quod satis firmat nostram interpretationem, scilicet collum fasciis comprimebant, ne rumperentur nimia contentione arteriæ, & ut sonus vocis elatior fieret. De voce ὑποσαλπίζων, quam ex sola conjectura interpretatus sum, expecto, qui me doceat: alibi enim non reperitur. Hesychius in voce Σάλπιγξ hæc habet: σημεσάλπιγξ ἀντὶ τοῦ κῆρυξ. Vnde conjeci, præcones usos fuisse quodam ubalo argent eo vel æreo tamquam tuba, ut eorum vox major & clarior audiretur. *Palm.* Qui sint κήρυκες & Εὐμολπίδαι norunt omnes præter illum qui Luciani

ὧν εἰρημένα, πολλῶν. ἐγὼ δ' ὀλίγων ἠκουσα τῶν πλήθους τε ἀθρόου παρόντων. εἶπε φοβηθεὶς μὴ συντριβείην ἐν τοσούτῳ τύρβῃ, ἐπεὶ δὲ πολλὰς τοῦτο πάσχοντας ἑώρων, ἀπῆλθον, μακρὰ χαίρειν φράσας ἀναλωτῇ σοφιστῇ, τὸ ἐπιτάφιον ἑαυτῷ πρὸ τελευτῆς διεξιόντι. Πλὴν τότε τοσοῦτον ἐπήκουσα. Φῂ γὰρ βούλεσθαι χρυσοῦν βίον χρυσῆν κορώνην ἐπιθεῖναι. χρῆναι γὰρ τὸν Ἡρακλείους βεβιωκότα, Ἡρακλείους ἀποθνῄσκειν, καὶ ἀναμιχθῆναι τὴν αἰθέρα. καὶ ὠφελῆσαι φῂ βούλεσθαι τοὺς ἀνθρώπους εἰρηκέναι, πολλοὺς δὲ ὀλίγων ἠκουσα τῶν πλήθους τε ἀθρόου παρόντων. Deinde metuens ne in tanta turba comprimerer, cùm plerique id accidere viderem, abivi, longum valere jubens sophistam illum mori gestientem, suique funeris epitaphium ante mortem recitantem. Verùm tunc magnum hoc audivi: quòd diceret velle se aureæ vitæ, auream coronidem imponere. Par esse ut qui Herculeam vitam vixisset, Herculeam mortem oppeteret, & cum aëre misceretur. Et volo, inquit, hominibus pro-

ni Pseudomantim convertit. Cùm enim simpliciter interpretandum esset. *Ceryces & Eumolpida* (quemadmodum passim, præcipuè autem apud Æmil. Probum in Alcibiade) homo meus *præcones & egregios cantores* esse maluit. Hoc autem loco nil nobis cum ejusmodi κήρυξιν. Non esse autem hunc locum de iis intelligendum qui ἐν κύκλοις κηρύττουσιν, ludam, opinor, operam, si probem. Nec etiam de præconibus ludorum placet accipi. Deinde quid sit *retro præconum certamen?* Verum quidem est ἀγὼν significare non *certamen* tantùm, sed & *locum certaminis*, apud Homerum, notante Eustathio: quemadmodum οἶνος vinum & locum in quo venditur. Ἔλαιον oleum & locum in quo venundatur, ex Polluce, & χορὸς apud Homerum in σ. θ. pro loco τῆς χορείας. ita δεῖγμα duplicem significationem habebat notante Schol. in orat. contra Polyclem; sed quid fiet τῷ, κηρύκων? Sanè locus hic à doctis examinari debuerat, quod quia nondum fecere, dicam quod mihi videtur. Legendum hic putò non κατόπιν τῶν τῷ κηρύκων ἀγώνων, sed κατόπιν τῆς Κερκυραϊκῆς ἀγωγῆς. Audi quæso Pausaniam in Eliacis. τῶν δὲ, ἐνθα εἰς Ἑλλανοδίκας διημερεύουσιν, ἐστὶν ἰσχὺς ἀλλὰ στοὰ, τὸ μὲν παρ' ἑξῆς αὐτῶν, ἀγυιὰ μία. ταύτην ὀνομάζουσι Κερκυραϊκὴν οἱ Ἠλεῖοι. Nemo non videt quàm rectè huic Luciani loco conveniant, quæ à Pausania dicuntur. In hujusmodi autem locorum appellationibus, vicorum, platearum, &c. quàm sæpe peccent exscriptores librorum, nimis multa exempla probant. Hæc nostra est de hoc loco sententia, donec aliquis meliora protulerit. *Tan. Faber.*

1 Πλὴν τότε τοσοῦτον ἐπήκουσα] *Tunc magnum hoc audivi.* Interpol. quod ridiculum ἐς τὸ ἄκρον. Neque enim hoc loco τοσοῦτο *magnum hoc* significat, & qui ita existimant, næ illi haud dum etiam multa Græcè legerunt. Quid cùm Græci dicunt, τοσαῦτα εἰπὼν ἐπαύσατο, &c, καὶ ταῦτα εἰπὰς ἐπῆλθε, & τοσαῦτα ὁ Κέμμος εἰπὼν εἰς τὴν αὐλὴν ἐπανῆλθεν, & Ioseph. in 11. ἀρχαιολογ. ἓ τοσάδε διασώμεθα, &c. sub finem cap. 111. quomodo verteres? Videlis, hæc una vocula sensum pervertit. Nimirum non animadverterat Interpolator τοσοῦτο nil esse aliud in hujusmodi loquendi generibus, quàm τοῦτο. Cujus rei pudet citare testes; Tamen si vacat, adi Suidam & Stephanum. Interpretem corrupit Interpolator. *Idem.*

2 Χρυσοῦ βίου] Ita Pindarus χρυσοῦς ἵππους vocavit eximios. ita Catullus *aureoli pedes* puellæ, & alia ὅσα κάλλιστα. Sed non modò χρυσοῦς pro pulchro, verùm & ἀργυροῦς. Ita plerumque exponit Interpres Homeri, quem ineruditum vulgus Didymum vocat. *Idem.*

3 Ἀναμιχθῆναι τῇ αἰθέρι] Quod suprà dixerat ἐξαερωθῆναι. Idem.

1 Προ-

πως, δείξας αὐτοῖς ὃν χρὴ τρόπον θανάτῳ καταφρονεῖν. πάνυ ἂν δεῖ μοι τὰς ἀνθρώπους Φιλοκτήτας γενέσθαι. οἱ μὲν ἀνοητότεροι τῶν ἀνθρώπων, ἐδάκρυον, καὶ ἐβόων σύζυγι τοῖς Ἕλλησιν. οἱ δὲ ἀνδρωδέστεροι, ἐκερτόμησαν, τάλας τε ἐδεδόγμει. ὑφ' ὧν ὁ πρεσβύτης μετρίως ἐθορυβήθη, ἐλπίζων πάντως ἔξειν αὐτὸν, καὶ μὴ [1] προήσεσθαι τῷ πυρί, ἀλλὰ ἄκοντα δὴ καθέξειν ἐν τῷ βίῳ. τὸ δὴ πλεῖστα [2] δεδογμένα, ἀδύνητον αὐτῷ ἐφάνη, [3] ὠχεῖαν μᾶλλον ἐποίησε. καίτοι ἤδη νεκρικῶς τῷ χροιὰν ἔχοντι, καὶ τὴν Δίκην ὑποτρέμοντι. ὥστε κατέπαυσε τὸν λόγον. ἐγὼ γάρ, εἰκάζεις οἶμαι πῶς ἐγέλων. ἐδόκει γὰρ ἐλεεῖν ἄξιον ὧν, ὅτῳ δυσίρωτα τὰ δόξαντα ἀνθρώπου ὑπὲρ ἅπαντος, ὅσοι [4] τῇ αὐτῇ ποινῇ ἐλαύνουσι. παρεπίμπλη δ' ὅμως ὑπὸ πολλῶν, καὶ συνεφορεῖτο τὰ δόξαντα, λαμπρύνεσθαι εἰς τὸ πλῆθος τῶν θαυμαζόντων, οὐκ εἰδὼς ὁ ἄθλιος ὅτι οἱ ἐπὶ τὸν σταυρὸν ἀπαγόμενοι, καὶ ὑπὸ δημίῳ ἐχόμενοι, πολλῷ πλείους ἦσαν. καὶ δὴ τὰ μὲν Ὀλύμπια, πάλαι εἶχε, κάλλιστα Ὀλυμπίων γεγόμενα, ὧν ἐγὼ εἶδον, πυραμὶς ἤδη ὀρῶν. ἐγὼ δ', ὁ γὰρ ὧν δυσπορήσας ὀχήματος ἅμα πολλῶν ἐξιόντων, ἄκων ὑπελείπόμην. ὁ δ', ἀεὶ ἀναβαλλόμενος, prodesse, ostendendo ipsis quo pacto mors sit contemnenda. Itaque oportet ut omnes homines Philoctetæ mihi fiant. Quare stultiores homines flebant, & clamabant, serva te Græcis incolumem. Sed cordatiores exclamabant, perfice quæ decreviſti. Quibus ille senex non mediocriter est turbatus, cùm speraret fore ut ab omnibus cohiberetur, nec eum in ignem immitterent, sed invitum in vita retinerent. Sed cum ipsi ex insperato accidisset, ut quæ decreverat, essent peragenda, magis expalluit & cùm jam mortui colorem præ se ferret, per Iovem etiam subtrepidavit. Itaque finem dicendi fecit. Quantum autem ego riserim, opinor, conjicis. Neque enim commiseratione dignus erat homo ita miserè supra omnes gloriæ cupidus, quotquot hac pœna exagitantur. A multis tamen deducebatur, & gloria saturabatur conversis ad multitudinem admirantium oculis, nescius miser ille, multò plures sequi eos qui ad crucem ducuntur, & à carnifice tenentur. Et jam Olympia finem habebant, quæ quatuor illorum quæ vidi Olympiorum fuerunt pulcherrima: quum ego (non enim multis simul abeuntibus currum habere licebat) invitus relinquebar. Ille verò sem-

1 Προήσεσθαι τῷ πυρί] *Nec eum in ignem mitterent.* Interpolat. falsò. Non metuebat Peregrinus ne in ignem ab astantibus mitteretur, (nil quidquam tale in toto libello) sed non arbitrabatur permissuros unquam, ut se in ignem sponte & ultro conjiceret; qui sensus longe alius est. Interpretem sequi noluit corrector. *Tan. Faber.*

2 Δεδογμένα, ἀδύνητον] Restitue ut in MS. R. δεδοξασμένα, πάνυ ἀδύνατον αὐτῷ, &c. *Idem.*

3 Ὠχεῖαν μᾶλλον] Rectiùs & elegantiùs in Cod. MS. Bibl. Reg. ὠχειᾶν ἐπὶ μᾶλλον ἐποίησε. Idem.

4 Τῇ αὐτῇ ποινῇ ἐλαύνοντας] *Hac pœna exagitantur.* Interp. Sed vertendum fuit, *hac Furia exagitantur*; Ποινὴ enim hoc loco Furia est; res notior quàm ut probari debeat. Inde suprà dixit Lucianus δίκης ἐρινύι. Idem.

[1] νύκτα τὸ πελλάζιον προειρήκης ἐπιδείξασθαι τῷ κρύσιν. καί με τῶν ἑταίρων τινὸς προσλαβόντος μέσας νύκτας, ἐξαναστὰς, ἀπῆειν ἐπὶ τὸ [2] Ἁρπίνης, ἔνθα ἦν ἡ πυρά. σταδίοις εἴκοσιν ἄπωθεν ἔτι εἴκοσιν ἀπὸ τοῦ Ὀλυμπίας κατὰ τὸν ἱπποδρόμου, ἀπιόντων πρὸς ἕω. καὶ ἐπεὶ τάχιστα ἀφικόμεθα, καταλαμβάνομεν πυρὰν πεπυκνωμένην οὐ βάθει, ὅσον ἐς ὀργυιὰν τὸ βάθος. [3] δᾷδες ἦσαν τὰ πολλά. καὶ παρεβεβύσητο τὸ φρυγάνων, ὡς ἀναφθείη τάχιστα. καὶ ἐπειδὴ ἡ σελήνη ἀνέτειλεν, ἔδοξε γὰρ καὶ ἐκείνη θεάσασθαι τὸ κάλλιστον τῶν ἔργων, σοφισταὶ σκεῦός τε ἐσκευασμένοι ἐς τὰ αἴθρια τόπον, καὶ ξυὼν αὐτοῦ τε τέλη τῶν κυνῶν. καὶ μάλιστα ὁ ἡμέτερος [4] ὁ ἐκ Πατρῶν, δᾷδα ἔχων, εὖ φαῦλος δευτεραγωνιστής. ἐδαδοφόρει δὲ καὶ ὁ Πρωτεύς. καὶ προσελθόντες, ἄλλος ἀλλαχόθεν ἀνῆψαν τὸ πῦρ μέγιστον, ἅτε ἀπὸ δᾳδῶν, καὶ φρυγάνων. ὁδὶ, καί μοι πάνυ ἤδη προσέχε τὸν νοῦν, ἀποθέμενος τὸν πήραν, καὶ τὸ τριβώνιον, καὶ τὸ ἡρακλέειον ἐκεῖνο ῥόπαλον, ἔχει δὲ ὀζωτὴ ῥυπώσῃ ἀκριβῶς. εἶτα ἅτε λιβανωτὸν ὡς ἐπιβαλοὶ ἐπὶ τὸ πῦρ. καὶ

semper differens, noctu tandem prænmonuit, se combustionem sui spectandam exhibiturum. Et cùm quidam ex sociis circa mediam noctem experrectum me assumpsisset, ad Harpinam ubi erat rogus, rectà contendi. Erant integra viginti stadia, ab Olympia per hippodromum, ad auroram euntibus. Et quumprimum advenimus, deprehendimus pyram in profundo congestam ad ulnæ circiter modum profundam. Crebræ inerant faces, eratque sarmentis referta, ut citissimè conflagraret. Et postquam exorta est luna, quam etiam pulcherrimi hujus facinoris spectatricem esse oportebat, prodit ille eo quo semper solebat modo exornatus, & cum ipso Cynicorum agmina: & potissimùm generosus ille Patrianus, facem tenens, non malus secundarum partium actor. Facem quoque gestabat Proteus: & accedentes, alius alia ex parte, ignem maximum, ut pote ex facibus & sarmentis accenderunt. Hic verò, & jam mihi mentem penitus adverte, depositа pera, lacero pallio, herculeaque illa clava, stetit in amiculo planè sordido. Deinde postulato thure, quod in ignem injiceret, acce-

1 Νύκτα προειρήκης] *Noctem præmonuit.* Interpolator. malè. νύκτα enim hoc loco non est pro νυκτὸς, seu νύκτωρ, sed προειρήκης νύκτα dixit Lucianus, quemadmodum Iuvenalis, de Statio, opinor, *promisitque diem.* Apud Ciceronem est, & apud Varronem & Livium, *prodixit* seu *prædixit diem.* Interpres proximè ad verum, *noctem ei rei destinavit.* Tan. Faber.

2 Ἁρπίνης] Quid sit Harpina seu Harpinna, docebit Pausanias in Eliacis. *Idem.*

3 Δᾷδες ἦσαν τὰ πολλά] Interpres sic vertit, longe certe ab auctoris mente, qui pyræ formam & materiam describit. Putavit interpres δᾷδες non aliud significare quam *fax.* Sed est arboris species, quæ Latinis *tæda* dicitur, de qua Plinius passim, & ideo vertendum erat, *è tæda ut plurimum constabat.* Palm.

4 Ὁ ἐκ Πατρῶν] *Ille Patranus.* Interp. Stephanus, seu Hermolaus ὁ τῆς ἐπιτικείας agnoscit Πατρῶς, at Πατρεὺς non agnoscit. Itaque dicendum fuerat *Patrensis*, ut usurpavit Cicero. Ceterum locus hic de Theagene est intelligendus. *Tan. Faber.*

1 Λέγει-

ἀναδόντος πως, ἐπιβαλέ τι, καὶ ἅμα εἰς τὸν μεσημβρίαν ἀποβλέπων, καὶ γὰρ ἐς τοῦτο ἔφη τὸν τραγῳδίαν ὦ ἡ μεσημβρία, δαίμονες πατρῷοι, καὶ πατρῷοι, δέξασθέ με εὐμενεῖς. ταῦτα εἰπὼν, ἐπήδησεν εἰς τὸ πῦρ. ὁ μὲν ἐνεπίμπρατο, ἀλλὰ περιεχύθη τοῦ φλογὸς, πολλῆς ἐπιούσης. αὐτὸς ὁρῶ γελῶντά σε ὦ καλὲ Κρόνιε, τὸν καταστροφὴν τῆς δράσεως. ἐγὼ δὲ τοὺς πατρῴους μὲν δαίμονας ἐπικεκωμάκειν, μετὰ τοῦ δὲ ἀσφαλοῦς ἐπώμνυν. ὅτε δὲ ἐκεῖνοι τοὺς πατρῴους ἐπεκαλέσατο, ἀναμνησθεὶς τῶν περὶ τοῦ φόνου εἰρημένων, οὐδὲ κατέχειν ἠδυνάμην τὸ γέλωτα. οἱ Κυνικοὶ δὲ περεστῶτες τὸν πυρὰν, οὐκ ἐδάκρυον μὰ, σωπῇ δὲ ἐνεδείκνυτο λύπην τινά, εἰς τὸ πῦρ ὁρῶντες, ἄχρι δὴ [1] ἀποπνιγῆς ἐπ' αὐτοῖς, ἀπίωμεν φημὶ ὦ μιαροί. οὐ γὰρ ἡδὺ τὸ θέαμα ὠπτημένου γέροντος ὁρᾶν, κίσσης ἀναπιμπαμένης πονηρᾶς. ἢ ἐσελθόντες εἰς ἀν γραφεύς τις ἐπλθοι, ἀπεικάσῃ ὑμᾶς, οἵους τοὺς ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ ἐποίησε τὸ Σωκράτη φιλοσοφοῦντας; ἐκεῖνοι μὲν ἠχανάκησαν, καὶ ἐλοιδοροῦντο μηδὲν ὄντες δ', καὶ [2] ἐπὶ τὰς βακτηρίας

acceptum à quodam, injecit, & ad meridiem respiciens (etenim meridies etiam ad tragœdiam hanc pertinebat) dixit O materni, paternique dæmones excipite me propitii. Quibus dictis in ignem insiliit: nec visus est amplius, sed à flamma, quæ se magnam attollebat, est circumfusus. Iterum video te ridentem, egregie Cronie, fabulæ catastrophem. Ego autem per Iovem, non magno vertebam vitio ipsi quòd maternos dæmonas inclamaret. Sed quando patrios quoque invocavit, recordatus eorum quæ de cæde patris dicta sunt, non potui risum continere. Porrò Cynici rogum circumstantes, non flebant quidem: sed silentio mœrorem quendam præ se ferebant, ignem inspicientes, donec odore malè affectus, abeamus inquam ô stolidi. Non enim jucundum est spectaculum senem torrefactum videre, cum nidore malo impleamur. An expectatis dum adveniat pictor qui vos depingat, quales in carcere Socrati amicos appingunt? Illi autem indignabantur, meque convitiis proscindebant: nonnulli etiam ad fustes venerunt.

1 Ἀποπνιγὴς ἐπ' αὐτοῖς] *Odore malo affectus.* Interp. sed nil tale. Vbi enim, quæso, odor ille malus in ἀποπνιγῇ? Quid autem? αὐτοῖς ad quid refertur nisi ad Cynicos πεισάντας τὸν πυρὰν, ut à Luciano describuntur? Sed ignoravit interpres quid sit ἀποπνίγεσθαι ἐπ' ἀνθρώπῳ aut quid tale, præsertim vero apud Atticos, quos hic noster studiosissimè imitatur. Exempla sunt passim apud Aristophanem, & Demosthenem, &, (quis Interp. indiligentiam non miretur?) apud ipsummet Lucianum in dialogis ἑταιρικοῖς. Est autem ἀποπνίγομαί τινι τόδε πρᾶγμα quod Latini dicunt, *Ea res me urit, me enecat*, Terent. *Vro hominem.* Horat. *Vror seu tibi candidos*, &c. Aristophanes κάομαι. Sed in re ita perspicua sit φειδὼ τῆς παραδείγματων διὰ τὸ πλῆθος. Tan. Faber.

2 Ἐπὶ τὰς βακτηρίας ἦξαν] *Ad fustes venerunt.* Interpol. istud verbum non ita vertendum fuit, quia aliter scribendum, scilicet ἦξαν *irruerunt, involarunt*, &c. Estque Attica syncope ab ἀίσσω, ut apud Aristophanem linguæ Atticæ canonem legitur, ὦ Πλάτων.

Ἐξῆξε τῶν ἓν δύο δράκοντ' ἐκ τοῦ νεώ,
Exiuerunt è templo dracones duo.

ita alibi Aristophanes, & ei synchronos Euripides: atque ita legisse interpretem, fi-

ἤξειν. εἶτα ἐπειδὴ ἠπείλησα ξωπυρήσας τινὰς ἐμβαλεῖν εἰς τὸ πῦρ, ὡσὰν ἔποιτο τῷ διδασκάλῳ, ἐπαύσαντο, καὶ ἱλαρώτεροι ἦμεν. ἐγὼ δὲ ἐπαινῶν, ποικίλως ἐπαίρω πρὸς ἐμαυτὸν σύνοιαν τὸ φιλόδοξον, οἷόν τι ἐστὶ ἀναλογιζόμενος, ὡς μόνος ἦτος ὁ ἔρως ἄφυκτος, καὶ τοῖς πάντων θαυμασοῖς εἶναι δοκοῖμι. οὐχ ὅπως ἐκείνῳ τἀνδρὶ, καὶ τἄλλα ἐμπλήκτῳ, καὶ ἀποτετημένως βεβιωκότι, καὶ σὺν ἀπαξίᾳ ἓν πυρός. εἶτα σὺ τύχαιεν πολλοῖς ἀπιοῦσιν, ὡς ἤδη σβεσθησόμενος αὐτοί. ὥρουν γὰρ ἔτι καταλήψεσθαι ζῶντα αὐτόν. καὶ γὰρ ἐπὶ τῇδε τῇ ἀποτροπιάσει διεδίδοτο, ὡς [1] πρὸς ἀνίσχοντα τὸν ἥλιον ἀσπασόμενος, ὥσπερ ἀμέλει καὶ τοὺς Βραχμᾶνας φασὶ ποιεῖν, ἐπιδησόμενος τὸ πυρός. ἀπίστρεφον δ' ἔγωγε τοὺς πολλοὺς αὐτῶν, λίγων ἤδη πεπλῆσθαι τὸ ἔργον, οἷς μὴ καὶ τοῦτ' αὐτὸ ἀφεσπούδαστον ἦν, καὶ αὐτὸν ἰδεῖν τὸν τόπον, καὶ πλείψανον καταλαμβάνειν τοῦ πυρός. ἔνθα δὴ ὦ ἑταῖρε, μυρία περίμαχα εἶχον, ἅπασι διηνεμέως καπνηφορούμενοις. εἰ μὴ ἔγωγε ἴδοιμι τινα [2] χαρίεντα, nerunt. Sed postquam minatus sum me correptos aliquos conjecturum in ignem, ut præceptorem sequerentur destiterunt, & pacem egerunt. Ego autem reverteus, variis modis, amice, apud me cogitabam de gloriæ amore, qualis ille sit reputans, quàm solus hic amor sit inevitabilis, etiam iis qui admirandi esse censentur: nedum illi viro, qui inter cætera stolidè & insipienter vixit, & ita ut igne non esset indignus. Exinde in multos incidebam qui spectatum ibant, cùm putarent fore ut eum adhuc vivum invenirent. Nam hoc pridie divulgatum erat, eum salutato sole oriente, quemadmodum Brachmanas factitare dicunt, pyram consensurum. Itaque plerosque illorum ab incepto itinere averti, dicens rem omnem esse jam confectam: quibus ne hoc ipsum quidem diligentia dignum erat, vel ut locum ipsum viderent, & aliquas ignis reliquias invenirent. Hìc amice, infinita negotia habebam, dum omnibus inquirentibus, & accuratè percontantibus differebam. Quòd si gratum aliquem vidissem, eorum

dem fecerit ejus versio, sic enim habet, *A nonnullis quoque eorum ad fauces concursum est.* Vides lector, quantum Interpolatori debeat Interpres. Quid si libellum aliquem absque ullo duce interpretandum suscepisset? *Tan. Faber.*

1 Πρὸς ἀνίσχοντα τὸν ἥλιον ἀσπασόμενος] Legendum est voce unica προσανίσχοντα, id enim postulat τὸ ἀσπάζεσθαι. προσανίσχω & προσανίσχω, *orior.* Prius illud apud Suidam, qui προσανίσχοντι, vertit per ἐξίσχοντι, qui locus à Porto malè intellectus est. Vertendum enim fuerat προσανίσχοντα *id est orienti*, ut ἔξισχε δὲ φίλ' ἥλιε. Apud eundem Suidam linea sequenti lego unica voce προσανίσχοντα ἥλιον, ἀνατέλλοντα. Quem locum esse Luciani puto, hunc ipsum, inquam, qui nunc nobis in manibus est. *Idem.*

2 Χαρίεντα] *Gratum.* Interp. Satis prodit nescire se quid sit χαρίεις. Est enim præter significationes vulgares *doctus, peritus, eruditus.* Id fusè ostendit Casaubonus in commentariis ad Athenæum, *doctus, lepidus, & laboriosus.* Sed ne ἀνάμεσον abeam, addam loca aliquot. Lucianus in libello cui titulus est, πῶς δεῖ ἱστορίαν συγγράφειν, ita scribit. πλὴν ἀλλὰ μετρίως γε ὁ ἰδιώτης ἔτος ἦν, αὐτὸς μοὶ αὐτίκα δῆλος ἦν οἷός ἦν, ἄλλῳ δέ που χαρίεντι ἐν συνουσίᾳ ἱστορίαν μετα-

χειρι-

[1] ψιλὰ ἂν ὥσπερ σοὶ τὰ πραχθέντα διηγούμην. ὡς δ' τὰς [2] βλάκας, καὶ πρὸς τὴν ἀκρόασιν κεχηνότας, ἐπαγωγόν τι παρ' ἐμαυτοῦ, ὡς ἐπῃδὴ ἀνήφθη μὲν ἡ πυρά, ἐνέβαλε δ Πρωτεὺς ἑαυτὸν ὁ Πρωτεύς, σεισμῷ πρότερον μεγάλῳ χθονὸς γενομένῳ, σὺν μυκήματι τῆς γῆς, καὶ ἀναζέσαντος ἐκ μέσης φλογός, οἴχεται ἐς τὸν οὐρανὸν, ἀνθρωπίνῃ μεγάλῃ τῇ φωνῇ λέγων, [3] ἔλιπον γᾶν, βαίνω δ' ἐς Ὄλυμπον. σκῆπτοι μὲν οὖν ἐπῆλθον, καὶ θεοστυγὴς ἦν, ὑποφρίττοντες. καὶ ἀνέκειντό με λέγοντες πότερον, πρὸς ἕω, ἢ πρὸς δυσμὰς ἐνέχθειη ὁ γύψ; ἐγὼ δ', τὸ ἐπελθὸν ἀπεκρινάμην αὐτοῖς. ἀπιὼν δ' ἐς τὴν πανήγυριν ἐπέγνων τινὶ πολιῷ ἀνδρὶ, καὶ τῷ τὸ Διὸς ἀξιοπίστως τὸ πρόσωπον ἐπὶ τῷ κώδωνι, καὶ τῇ λοιπῇ σεμνότητι, τά τε ἄλλα διηγουμένῳ περὶ τοῦ Πρωτέως, καὶ ὡς μὴ τὸ κεφάλαιον, θαύσαντα αὐτὸν ὑπὸ λύπης ἐλθεῖν μικροῦ ἐμπεσόντα, καὶ νῦν ἀπολίποντα περὶ

eorum quæ gesta erant, vel tenuissima, quemadmodum tibi, exponebam. Sed stupidis, & narrationi inhiantibus, tragicum aliquid comminiscebar, ut postquam incensa est pyra, seque in ignem conjecit Proteus, magno terræ motu priùs orto cum mugitu, vultur è media flamma subvolans, in cœlum abiit, magna voce humana dicens, Reliqui terram, in Olympum commigro. Proinde obstupescebant illi, & subhorrescentes adorabant: & quærebant ex me, utrum ad ortum, an ad occasum subductus esset vultur: ego verò quicquid succurrebat, iis respondebam. Porrò profectus ad celebritatem, incidi in virum canum, ac per Iovem cui vultus authoritatem pariebat, ob barbam, reliquamque gravitatem, quique inter cætera de Proteo narrabat, se postquam conflagrasset, conspexisse eum paulò antè alba veste amictum, & nunc reliquisse ambulantem hilari

χαιρίσεως παιτικοῖς. Vide ✝ χαρίεντα & ✝ ἰδιώτην inter se opponi. Sed is locus Luciani pessimè conversus est. Apud Plutarchum cùm Periander quidam, medicinæ arte clarus, laudaretur, verùm mala poëmata scriberet, ei Archidamus, τί δὲ σοτε, inquit, ὦ Περίανδρε, ἀντὶ χαρίεντος ἰατρὸς κακὸς ποιητὴς καλεῖσθαι ὀκνεῖς; Vbi iterum videre est, κακὸν ποιητὴν opponi χαρίεντι ἰατρῷ. Hunc locum male intellexit Raphaël Regius. *Tan. Faber.*

1 Ψιλὰ ἂν ὥσπερ σοὶ τὰ πραχθέντα διηγούμην] *Eorum quæ gesta erant vel tenuissima, quemadmodum tibi, exponebam.* Interpolator. Vbi, quis risum vel indignationem teneat? Hisce ne licere hominibus bonos scriptores attingere? & quæ optimè ab interprete erant conversa, depravare? Sic enim planè & disertè interpres. *Illi rem omnem nudè & simpliciter, ut acta erat, quemadmodum tibi, commemorabam.* Idem.

2 Βλάκας] Hos Dial. Alex. & Pseudom. vocabat πάχεις. Bourd.

3 Ἔλιπον γᾶν] Ex tragicorum aliquo. Sed cur opus fuit dicere γᾶν potiùs quàm γῆν? Facit ea res πρὸς τὸ σεμνὸν, novæque apotheosi magis convenit. Somnium, inquies. At audi Eustathium ad Iliad. Quo loco ait Athenienses præstitisse τὸ, ὦ Δάματερ Doricum τῷ, ὦ Δήμητερ, quod commune erat & Atticum etiam. Locum ipsum præstat apponere. Ἀθηναῖοι δὲ πρωτολόγως τῷ, ὦ Δήμητερ, κοινῷ ὄντος ἐν Ἀττικῇ, τῷ, ὦ Δάματερ, Δωρικόν, ὅτι τὴν θαυμαστικῶς λέγεσι, μαρτυροῦσι καὶ αὐτοῦ σεμνὰ τῇ φωνῇ τῷ Ἄλφα. Possem addere Hermogenis locum lib. I. περὶ ἰδεῶν, cap. VI. ubi agit περὶ τῆς σεμνότητος; Sed non vacat transcribere. *Tan. Faber.*

2 Ἔπει-

πατὴν ἐν Φαιδρῷ ἐν τῇ Ἐπιφανοῦς Στοᾷ, [2] κοτίνῳ τὲ ἐστεμμένον. εἶτ' ἐπὶ πᾶσι ἐπεσείσηκε τὸ γύπα δομνύμενον, ἢ μὴν αὐτὸς ἑωρακέναι ἀναπτάμενον ἐκ τῆς πυρᾶς, [3] ὃν ἐγὼ μικρὸν ἐμπροσθεν ἀφῆκα πέτεσθαι, [4] καταγελῶντα τῆς ἀνοήτου, καὶ βλακικὸν τὸ τέρπον. σὺ δὲ τὸ λοιπὸν οἷα εἰκὸς ἐπ' αὐτῷ χρήσεσθαι. ποίας μὲ μελίττας ἐπιζήσεσθαι ἐπὶ τὸν τόπον, πίνας ἢ τίτιζας οὐκ ἐπαγαγέσθαι, [5] πίνας ἢ κορώνας οὐκ ἐπιπτήσεσθαι, καθάπερ ἐπὶ τὸ Ἡσιόδου πάφον, καὶ τὰ τοιαῦτα; εἰκόνας μὲν γὰρ παρὰ τῶν Ἠλείων αὐτῶν παρά τε τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, οἷς καὶ ἐπιστολὰς ἔλεγον, αὐτίκα μάλα οἶδα πομπὰς ἀναστησομένας. φασὶ δὲ πᾶσαις χρῆσθαι ταῖς ὑποδοχαῖς πόλεσιν ἐπιστολὰς ἀφιέμενον αὐτὸν, [6] ἀφῆκάς τινας, καὶ διαθήκας, καὶ νόμους.

hilari vultu in Heptaphono Stoa, & oleastri corona redimitum. Postremò addidit, vulturem dejerans, se ex pyra subvolantem conspexisse, quem ego paulò antè volare omisi, stultos, stupidosque deridentem. Cæterùm considera, quæ propter ipsum verisimile est futura. Quales apes locum non sunt frequenturæ, quæ cicadæ non accessuræ, quæ cornices non advolaturæ, quemadmodum ad sepulchrum Hesiodi, & similia? Imagines enim ab Eleis ipsis, cæterisque Græcis, quibus etiam scripsisse dicebat, scio multas protinus erectum iri. Ajunt autem ipsum omnibus ferme celebrioribus civitatibus epistolas misisse, testamenta quædam, admonitiones, & leges. Et

1 Ἐπὶ κφώνῳ Στοᾷ] Pausanias in Eliacis auctor est, dictam quoque fuisse σκιάλιον, (cave cum Attica eandem esse putes) & à nonnullis Ἠχὼ Στοὰν appellatam. Rationem addit; βούσαντι δὲ ἀνδρὶ, ἐπάκουε ὑπὸ τῆς ἠχοῦς ἃ φωνὴ ὅση παῖδι ἔοικε πλέον ἢ πρόσθεν. p. 170. Editionis Sylburgianæ. *Tan. Faber.*

2 Κοτίνῳ] Videlicet corona Olympiaca. *Idem.*

3 Ὃν ἐγὼ μικρὸν ἔμπροσθεν ἀφῆκα πέτεσθαι] *Quem ego paulo antè volare omisi.* Interpol. quod quid potest esse deterius? Luciani facetissimum dictum aperiam. Dixerat suprà χαρίεντος scriptor, se, dum Peregrini mortem fatuis quibusdam & κενοῖσιν ἀνθρωποις narrat, paucula quædam ὀπτεραγωδῆσαι: inter cetera autem evolasse vulturem è rogo, &c. Quæ res citò in plures sparsa est, ut est *humanum genus avidum auricularum*, ait Lucretius. Itaque adeo hic senex, credulos & religiosè mendax, vidisse se dicit vulturem illum; & tamen, ait Lucianus, memor eris, optimè Croni, me auctorem fuisse illius fabellæ, neque τὸν ὄντα quidquam tale factum fuisse; nam, nesciens ne sis, vulturem ego illum ἀείκελα πέτεσθαι, illum è sinu emiseram, id est, mendaciolum illud deridendis istis fungis asperseram, &c. Interpres corruptus ab Interpolatore scripserat: *Quem ego paulo antè volantem dimiseram.* Idem.

4 Καταγελῶντα τῆς] Lego καταγελῶν τῆς, alioqui διὰ χιασμοῦ dictus fuerit vultur καταγελᾶν τῆς ἀνοήτου. Idem.

5 Τίνας δὲ κορώνας οὐκ] Æ. Menagius in animadversionibus ad Diogenem Laërtium multis scriptorum testimoniis confirmat legendum esse πίνας χλιθούσας, quæ verissima & maximè congruens lectio est. *Alm.*

6 Διαθήκας τινάς] *Testamenta.* Interp. *διαθήκας & παραίνεσις*, verte, *præcepta & admonitiones.* Alludit ad Pythagoræos, à quibus sua præcepta ita vocitabantur. At fortasse, dixerit quispiam, alluserit ad καινὴν διαθήκην Christianorum Lucianus, ut est semper derisor. Et si id concederem, non tamen inde sequeretur vocem hanc verti per *testamentum* debere. Nam ἡ καινὴ διαθήκη significat novum fœdus, quem-

[1] καὶ πᾶς ἐπὶ τούτῳ περιδρόμους τῶν ἐλέγχων ἐχαρίζετο, νεκροσκήλης, καὶ νεκροδρόμους αὐτοσαγρώσας. τοῦτο τέλος ἔσχε τοῦ κακοδαίμονος Πρωτέως ἐκεῖνος, ἀνδρὸς ὡς βραχεῖ λόγῳ φιλαλήθειαν μὲν ἀδιαπόπτου ἀποκλίψαντος, ἐπὶ δόξῃ δὲ, καὶ τῷ δοκεῖν τὰ πολλῶν ἑπαίνων, ἀπαύστου εἰπόντος ἀεὶ, καὶ πρόσαντος, ὡς ἐς πῦρ ἁλέσθαι, ὅτι μηδὲ ἀπολαύειν τοῦ ἐπαίνου ἔμελλεν, ἀναίσθητος αὐτῶν γιγόμενος. ἵν' ἔτι σοι αὐτοσδιηγήσωμαι, πάσομαι, ὡς ἔχεις ἐπιπολυμελῶς. ἐκεῖνα μὲν γὰρ πάλαι οἶσθα οὔτως ἀκούσας μου, ὅτε ἥκων ἀπὸ Συρίας διηγούμην, ὡς ἀπὸ Τρῳάδος συμπλεύσαιμι αὐτῷ, καὶ τἄλλα τῶν ἐν τῷ πλῷ τρυφήν, καὶ τὸ μεσόκιον τὸ ὠραῖον, ὃ ἔπεισε Κυνίσκειν, ὡς ἔχοι ἑαυτὸς πρὸ [2] Ἀλκιβιάδου, καὶ ὡς ἐπέζεφε χθιὸν μὲν τὸ νυκτὸς ἐν μέσῳ τῷ Αἰγαίῳ, [3] γνόφου καταδύντος, καὶ κύματα παμμέγεθες ἐγειράντος, ὑπὸκνυε μὲν τὸ γυναικῶν ὁ

Et quosdam ex sociis ad hæc legatos designavit, quos mortui nuntios, & Orci cursores appellavit. Hic finis fuit infœlicis illius Protei, viri, ut paucis perstringam, qui veritatis rationem nullam unquam habuit: sed ad gloriam, laudemque à vulgo reportandam omnia semper dixit, & fecit adeò ut in ignem quoque insilierit, tum quum neque laudibus erat fruiturus, dempto illi à morte sensu. Vno adhuc tibi narrato, finem faciam, quò habeas unde abundè rideas. Illa enim jamdudum nosti, siquidem me, quumprimum ex Syria veni narrantem audivisti, ut à Troade cum ipso navigarim, aliasque inter navigandum delicias, & formosum adolescentem, cui persuasit ut Cynicæ sectæ se addiceret, videlicet, ut esset etiam ipsi Alcibiades: utque noctu perturbatus fuerit medio in Ægæo, caligine obortа, & fluctum ingentem excitante, utque cum mulieribus plorarit

quemadmodum ἡ παλαιὰ διαθήκη vetus fœdus. Quis enim ibi mortuus est, cujus ea lex dici queat testamentum? *Tan. Faber.*

1 Καὶ πᾶς ὅτι τούτῳ περιεσώτας] Legendum est ὅτι τούτῳ finem enim & ἀφοσίωσιν designat illuc ἐπί. Cùm hæc ad oram libelli adscripsissem, animadverti in Cod. Reg. legi ἐπὶ τούτῳ Cujus lectionis sententia eadem planè est. *Idem.*

2 Ἀλκιβιάδου πρό] Amores & παιδικὰ Socratis, ut vulgus scriptorum existimat; sed quàm ab hac fœditate remotus fuerit Socrates, omnium, quotquot unquam fuere, hominum optimus & sanctissimus, satis superque ostendunt divina illa Xenophontis ἀπομνημονεύματα; Tum præterea ipsius vita nuper à viro doctissimo, & linguæ Græcæ peritissimo D. Carpentario conscripta. Hoc itaque ausim asserere;

Si quis morte obita sensus tellure sub ima est,
Socratici gaudent Manes, & grandior Vmbra
Ambulat Elysium, tanti scriptoris honore. Idem.

3 Γνόφου καταδύντος καὶ κῦμα παμμέγεθες ἐγειράντος] *Caligine oborta & fluctum ingentem excitante.* Interpol. pessimè. γνόφος enim hoc loco *turbo* est. Idque satis ostendit nomen appositum καταδύς. Deinde, quî quæso fieri possit ut *caligo attollat mare*, quod diceret Lucianus, καὶ κῦμα παμμέγεθες ἐγειράντος? Rem verò terribilem; Caliginem noctu fuisse. Videlicet sunt hæc ægri somnia. Intelligit enim Lucianus turbinem illum qui vulgò dicitur ἐκτυφίας, de quo Apuleius, in libello de Mundo, & alii. Eustathius enim vocem hanc (γνόφος) deducit à νέφος.

Plo-

θανμαστὸς, καὶ [1] θανάτου κρείττων εἶναι δοκῶν. ἀλλὰ μικρὸν ὕστερον τῆς πολυτῆς, ὡς σύνεσα χθὲς ἀπὸ ἡμερῶν, πλεῖον οἴμαι δεῖπνον ἐμφαγὼν, ἤμεσέ τε τὴν νύκτα, καὶ ἰσχυρῷ πυρετῷ μεγάλῳ σφοδρῷ. ταῦτα δέ μοι Ἀλέξανδρος ὁ ἰατρὸς διηγήσατο, μεταπεμφθεὶς ὡς ἐπισκοπήσειεν αὐτόν. ἔφη δὲ καταλαβεῖν αὐτὸν χαμαὶ κυλιόμενον, καὶ τὸν φλοιμὸν ἀφέρητα, [2] καὶ ψυχρὸν αἰτοῦντα πίνειν ἐρωτικῶς, ἑαυτὸν δὲ μὴ δύνασθαι. καίτοι εἰπεῖν ἔφη ἀπὸ αὐτὸν, ὡς εἰ πάντως θανάτου δέοιτο, ἥκειν αὐτὸν ἐπὶ τὰς θύρας αὐτόματον. ὥστε καλῶς ἔχειν ἑπεσθαι, μηδὲν δεόμενος δώρου. τόνδε μὲν φάναι, ἀλλ' οὐχ ὁμοίως ἔνδοξον ὁ τρόπος ἐξίοιτ' ἄν, πᾶσι κοινὸς ὤν. ταῦτα μὲν ὁ Ἀλέξανδρος. ἐγὼ δὲ, εἰ δὴ αὐτὸς πρὸ πολλῶν ἡμερῶν εἶδον αὐτὸν ἐγκεχρισμένον, ὡς ἀποδακρύσειε τῷ δεομένῳ φαρμάκου. ὁρᾷς; ὑπάνω τὰς ἀμβλυωπούσας ὁ Αἰακὸς περαδέχεται. ὅμοιον ὡς εἴ τις ἐπὶ σταυροῦ ἀναβήσεσθαι μέλλων, τὸ σὺν τῷ δακτύλῳ πρόσπλασμα θεραπεύοι. [3] τί σοι δοκεῖ ὁ Δημόκριτος εἰ ταῦτα

rarit admirandus ille, & qui morte potior videbatur. Sed paulò ante obitum, dies circiter novem, cùm plus æquo, ut opinor, comediſſet, evomuit noctu, & febre admodum vehementi eſt correptus. Quæ mihi medicus Alexander narravit, ad eum viſendum accerſitus. Ait ergo ſe illum ſemet humi volutantem inveniſſe, atque æſtum non ferentem, & frigidam magno deſiderio poſtulantem, ſe autem non dediſſe: at ipſi dixiſſe, ſi omnino mortem optaret, illam ultro ad januam eſſe venturam: ita ut rectè haberet eam ſequi, igne nihil indigens. Eum autem reſpondiſſe, hunc mortis modum, cùm ſit omnibus communis, non fore perinde glorioſum. Hæc quidem Alexander. Cæterùm ego, neque ipſe ante paucos dies vidi ipſum acri pharmaco unctum, ut lachrymas cieret. Viden'? Non omnino cæutientes Æacus admittit. Perinde ac ſiquis in crucem aſcenſurus, digiti vulnuſculo medeatur. Quid tibi videtur facturus fuiſſe Democritus, ſi hæc vidiſſet?

Pleriſque omnibus dici videtur ἀνὴρ quaſi παρὰ τὸ δοκεῖν τὰ πέρα. Quæ tu paſſim reperies: neque juvat tranſcribere. *Tan. Faber.*

1 Θανάτου κρείττων] *Morte potior.* Interp. Quid ſit ἀνὴρ θανάτου κρείττων, omnes, opinor, norunt; quid ſit *Vir morte potior*, non item. Vertendum itaque fuerat, *Vir morte ſuperior, quem mortis metus non deprimit, non frangit*, ut è contra ἀνὴρ θανάτου ἥττων is eſt, qui mortis pavore debilitatur, proſternitur & planè abjicitur. *Idem.*

2 Καὶ ψυχρὸν αἰτοῦντα] Supple ὕδωρ: ellipſi. Vt νεκρὸν, pro νεκρὸν ὕδωρ. Vide Etymologicum Magnum in νεκρόν. A νεκρὸν, eſt Græcorhomaicum νερό. Menagius.

3 Τί σοι δοκεῖ ὁ Δημόκριτος] Hujus loci venuſtatem corrupit Interpolator. *Quid tibi*, inquit, *videtur facturus fuiſſe Democritus, ſi hæc vidiſſet? meritò virum irriſiſſet.* Interpres autem, antequam interpolatus fuiſſet, quanto melius? *Quid tibi*, inquit, *facturus fuiſſe videtur Democritus, ſi horum ſpectator contigiſſet? nunquid pro dignitate virum deriſiſſet?* Senſus eſt. Cùm tanta in Peregrino gloriæ ſitis fuerit, cenſen' tu, Croni, ſatis unquam & κατ' ἀξίαν δεξάμενον τὸν ἀνθρωπίσκον deriſurum fuiſſe Democritum? Dii boni! unde illi tantus riſus ſuppetere potuiſſet? Haud dubiè priùs ei fuiſſet emoriendum quàm hominem pro virtutibus, ut diceret Terentius, exagitare potuiſſet. *Tan. Faber.*

1 Πό-

τοῦ εἶδες; πρὸς ἀξίαν γελάσαις ἂν ἐπὶ τῷ ἀνδρί. καίτοι πόθεν εἶχεν ἐκεῖνος τοσοῦτον γέλωτα; σὺ δ' ἂν ὦ φίλτατε, γέλα ἐ αὐτός. ἢ μᾶλλον ἐπόπτην ἐ ἄλλων ἀκόσμως θαυμαζόντων αὐτόν.

disset? meritò virum irrisisset. Quanquam unde tantus illi risus suppetivisset? Proinde, amice, ride tu quoque: & tum maxime quum audies alios eum admirantes.

1 Πόθεν εἶχεν ἐκεῖνος τοσοῦτον γέλωτα] Quod de risu Democriti dixit Lucianus, idem de lacrymis Heracliti scripserat Iuvenalis;

Mirandum est unde ille oculis suffecerit humor. Tan. Faber.

ΔΡΑΠΕΤΑΙ. | FVGITIVI.

ARGVMENTVM.

Rursum invehitur hoc Dialogo Lucianus in Philosophos, quos sub fugitivorum nomine non solùm ipsos per se homines facinorosos, ac perditos plerosque ostendit. Verùm etiam à turpibus principiis, nullis honestis studiis, nulla disciplina institutos, sed solùm ventris & ocii gratia, quò cum majori ignavia ac securitate, libidini atque aliis vitiis inservire possint, ad hanc professionem prorumpere docet. Fingitur autem Iupiter cum Mercurio de eo, quod nuper in Olympiis circa Proteum accidèrit, sermonem habere (qua occasio Dialogo est) atque ibi inter narrandum Philosophiam advenire, multa querentem ac detestantem, de moribus & viciis recentiorum ac nuper natorum Philosophorum, ut qui non ipsi modò, nihil dignum hac professione agant, aut tractent, verùm etiam injuriam ac fraudes, quibus alios circumveniant, sub hoc specioso titulo tegant. Expositа interim à prima origine, qua de causa Philosophia primùm in terras à Iove demissa fuerit, qui homines philosophari primùm cœperint, & quale postremum hoc hominum genus sub hac professione sese venditare soleat. Qua querela Iupiter, pro eo ac par erat, commotus Mercurium & Herculem unà cum philosophia, ad puniendos hujusmodi impostores demittit, qui, ducente Philosophia, in Thraciam deveniunt, atque ibi fugitivos quosdam servos, philosophorum nomine sese tuentes, & quandam Laconici cujusdam uxorem, libidinis caussa secum circumferentes, indicante & adjuvante ad hoc etiam Orpheo poëta, comprehendunt, & malè multatos dominis suis in servitutem restituunt.

APOL-

ΑΠΟΛΛΩΝ.

Ἀληθῆ τοῦτά φασι πάντες, ὡς ἐμβάλοι τίς αὐτὸν φέρων εἰς τὸ πῦρ, κατέκαυσε Ὀλυμπίων, ἤδη πρεσβύτης ἄνθρωπος, οὐκ ἀληθὴς θαυμαζόποιος τὰ τοιαῦτα; ἡ σελήνη γὰρ ἡμῖν διηγεῖτο, αὐτὴ ἑωρακέναι καὶ ὁρμῆσαι λέγουσα. Ζ. καὶ πάνυ ἀληθῆ ὦ Ἄπολλον. ὡς μή ποτε γένοιτο ἄφελες. Απο. οὕτω χρηστὸς ὁ γέρων ἦν, καὶ ἀνάξιος σὺ πυρὶ ἀπολωλέναι; Ζ. καὶ τοῦτο μὲν ἴσως. ἀλλ' ἐγὼ πολλὴν μὲν τὴν ἀηδίαν μέμνημαι ἀναφερόμενος τότε ὑπὸ κνίσης πονηρᾶς, οἵαν εἰκὸς ἀποφέρεσθαι ὀπτωμένων ἀνθρωπίνων σωμάτων. εἰ γὰρ μὴ εἰς τὴν Ἀραβίαν ὡς εἶχον οὕτως ἀπιὼν ᾠχόμην, ἀπολωλέναι ἂν εὖ ἴσθι ἀποπνιγεὶς καπνῷ. καὶ ὅμως οὐ τοσαύτη εὐωδία, καὶ ἀφθονία τῶν ἀρωμάτων, καὶ οὐ λιβανωτοῦ παμπόλλου, μόλις αἱ ῥῖνες ἐπιλαθέσθαι μοι, καὶ ἀπορραθῆναι ἤθελον τὴν κηλῖδα ἐκείνην τῆς ὀσμῆς. ἀλλὰ καὶ νῦν ἐλίγου δέω ναυτιᾶν, ὑπομνησθεὶς αὐτῆς. Απο. τί δ' βουλόμενος ὦ Ζεῦ, τοιαῦτα εἰργάσω ἑαυτόν, ἢ τί τὸ ἀγαθὸν, ἀπυρακωθῆναι ἐμπεσὼν εἰς τὴν πυράν; Ζ. τοῦτο μὲν οὐκ ἂν ὦ παῖ φθάνοις ἐμπεδοκλεῖ πρὸ αὐτοῦ ἐσκηλῶν. ὃς ἐς τοὺς κρατῆρας ἅλατο ἐς αὐτὸς ὢν Σικελίας. Απο. μελαγχολίαν πιὰ δεινὴν λέγεις. αὐτὰρ οὗτος γέ τινα ποτὲ ἄρα τὴν αἰτίαν εἶχε τῆς ἐπιθυμίας; Ζ. αὐτοῦ σοι λόγον ἐρῶ, ὃν ἔλεξε πρὸς τὴν πανήγυριν, ἀπολογούμενος πρὸς αὐ-

APOLLO.

Vera-ne hæc dicunt pater, quòd quidam se ipsum coram Olympiis in ignem conecit, homo jam senex, nec non generosus ad talia præstigiator? Dixit enim Luna se illum ardentem vidisse. *Iupiter.* Verissima Apollo: utinam nunquam facta fuissent. *Apol.* Num adeò bonus erat senex, nec dignus qui in igne periret? *Iup.* Et illud forsitan. At ego multam molestiam memini me perferre tunc ob nidoris fœtorem, qualem par est exhalari ab humanis corporibus quæ assantur. Etenim nisi in Arabiam, ut habebam, statim abiissem, fumi fœditate, certò scias, periissem. Et tamen in fragrantia tanta, & aromatum copia, thurisque abundantia, vix mihi nares oblivisci, & dedissere volebant illius odoris probrum: sed & nunc illius recordatio nauseam mihi ferè movet. *Apol.* Sed quid volebat quum ita secum egit? aut cui bono in pyram ingressus conflagravit? *Iup.* Hoc quidem omnino facere non possis fili, quin Empedoclem ante ipsum crimineris qui in crateres Ætnæ insiliit & ipse in Sicilia. *Apol.* Gravem dicis melancholiam. Verùm iste quam tandem hujus cupiditatis causam habuit? *Iup.* Ejus orationem tibi recitabo, quam in celebritate habuit, quum apud ipsos pro morte sua

1 Ἀληθῆ] Dixi antea hunc Dialogum non esse Luciani. *Bourd.* Non videtur esse Luciani. *Marcil.*

1 Ἄγευ-

τὰς ὑπὲρ σ' πλάνης. ἔφη γὰρ εἶναι μέμνημαι, ἀλλὰ τίς αὕτη ἀτυχὴς προσεισι παραλήρημα, καὶ δακρύσασα, πάνυ ἀδικήματα ἔοικα; μᾶλλον δὲ Φιλοσοφία ἐστι, καὶ τὸνομά με τυγὸν ἐπιβοᾶται χαιρίζοντι. τί δὲ δάκρυες; ἢ τί ἀπολιπᾶσα τὸν βίον ἐλήλυθας; ἆρα μὴ οἱ Ἰδιῶται αὖθις ἐπιβεβουλεύκασί σοι, ὡς τοτὲ σόδον, ὅτε τὸν Σωκράτη ἀπέκτειναν ὑπὸ Ἀνύτου κατηγορηθέντα; εἶπε φύζεις ἀφ' τούτου αὐτούς; Φι. οὐδὲν τοιοῦτον ὦ πάτερ. ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν, ὁ πολὺς λεὼς, ἐπῄνουν, καὶ ἀφ' ἡμῶν ἦσαν αἰδήμονες, καὶ θαυμάζοντές με, καὶ μηδενὸς ἀξιοῦντες ἐλάττω σεβεσμιώτερα, εἰ δὲ μὴ σφόδρα ἐμοὶ ἔοικα ἂν λέγειν. οἶδα, πῶς ἂν εἴποιμι, οἱ ξυνήθεις, καὶ φίλοι φάσκοντες εἶναι, καὶ τὸνομα τὸμὸν ὑποδύμενοι, ἐκεῖνοί με τὰ δεινότατα εἰργάσαντο. Ζ. εἰ Φιλόσοφοί ἐπιβεβουλήν τινα ἐπιβεβουλεύκασί σοι; Φι. ἀδαμῶς ὦ πάτερ, οἷς ξυνηδίκηται μοι δὲ αὐτοί. Ζ. πρὸς τίνων δὲ ἠδίκησαι, εἰ μήτε τὰς ἰδιώτας, μήτε τὰς Φιλοσόφους αἰτιᾷ; Φι. εἰσί τινες ὦ Ζεῦ, ὃν μεταξὺ τῶν τε πολλῶν, καὶ τῶν φιλοσοφούντων, τὸ μὲν σχῆμα, καὶ βλέμμα, καὶ βάδισμα, ἡμῖν ὁμοῖοι, καὶ κατὰ ταὐτὰ ἐσταλμένοι. ἀξιοῦσι γὰρ ὑπ' ἐμοῦ τιμᾶσθαι. καὶ τὸνομα τὸ ἡμέτερον ἐπιφαίνονται, μαθηταὶ, καὶ ὁμιληταὶ, καὶ σπασῶται ἡμῶν εἶναι λέγοντες. ὁ βίος δ' αὐτῶν, πανμίξους, ἀμαθίας, καὶ θράσους, καὶ ἀστοργείας ἀνάπλεως. ὕστερος δὲ μικρὰ καθ' ἡμῶν. ὑπὸ τούτων ὦ πάτερ, ἠδικημένη πέφυγα. Ζ. δεινὰ ταῦτα ὦ θύγατερ. ἀλλὰ τί μάλιστα ἠδικήκασί σε; Φι. σκόπει ὦ πάτερ, εἰ μικρά. σὺ γὰρ κατιδὼν τὸν βίον ἀδικίας, καὶ ἀθεμιτομίας μεστὸν, ὅτε ἀμαθίας, καὶ ὕβρεως

sua verba fecit. Dixit enim, si bene memini. Sed quænam est ista quæ huc properat perturbata, & lachrymans, prorsus offensæ cuipiam similis? At potiùs est Philosophia, & nomen quidem meum quiritans inclamat. Quid fles ô filia? aut cur relicta vita venisti? nunquid Idiotæ rursus, tibi struxerunt insidias ut antè, quando Socratem ab Anyto accusatum occiderunt? ipsos-ne ideo fugis? *Phi.* Nihil tale, ô pater, sed illi, plebs nimirum, me laudabant, honoreque prosequebantur reverentes, & admirantes me, ac tantùm non adorantes, tametsi quæ dico non admodum intelligerent. Hi verò, quonam modo dicam, familiares, & qui se amicos esse asserunt, meumque nomen induerunt, illi me gravissimè læserunt. *Iup.* Philosophi ne insidias aliquas tibi struxêre? *Phi.* Nequaquam ô pater, siquidem injuria mecum affecti sunt. *Iup.* A quibus igitur injuriam perpessa es, si nec idiotas nec Philosophos incusas? *Phi.* Sunt nonnulli ô Iupiter, inter multitudinem & philosophantes medii, habitu, aspectu, & incessu nobis similes, similique modo ornati. Nam se mihi subditos esse perhibent, nostrumque nomen usurpant, discipulos, contubernales, & sodales nostros se esse dicentes. At vita iporum scelestissima ignorantia, temeritate, & petulantia est referta. Nobis injuria haud parva. Ab his offenia profugi, ô pater. *Iup.* Molesta sunt hæc, filia, verùm qua re potissimùm te læserunt? *Ph.* Considera pater, num parva. Etenim cùm vidisses humanam vitam, iniquitate: & injustitia plenam, ut pote quæ in ignorantia & injuria ver-

ξυνόντα, καὶ περατίόμενον ὑπ' αὐτῶν, καταλείσας τὸ ἀνθρώπινον ὑπὸ τῆ ἀγνοίᾳ ἑλαυνόμενον, ἐμὲ κατέπεμψας, σὺ τε ἐλάμβανε ἐπιμεληθῆναι, ὡς παύσοντα μὲ ἀδικοῦντες ἀλλήλους, καὶ βιαζόμενοι, καὶ ὁμοίως τοῖς θηρίοις βιῶντες. ἀναβλέψαντες δ' ὡς τὴν ἀλήθειαν, εἰρηνικώτερον ξυμπολιτεύοιντο. ἔφης γὰρ ὡς με κατάπεμπων, ἃ μὲν πράττουσιν ἄνθρωποι, καὶ ὡς ἀφικνοῦνται ὑπὸ τῆ ἀμαθίας ὦ πάτερ, καὶ αὐτὴ ὁρᾶς. ἐγὼ δ', εἰ σῶς γὰρ αὖτις, σὲ, ἢν μόνον ἱκανὸς ἂν τὰ μεγάλα εἶναι, ἀπελάσας ἐξ ἁπάντων ἡμῶν, πέμπω ἱκανὸν μόνον. Ζ. οἶδα πολλὰ δὴ τοιαῦτα εἰπὼν τότε. σὺ δ' τὰ μὲν τοιαῦτα ἤδη λέγε, ὅπως μὲ ὑπεδέξασθε κατελθόντα πρῶτον, ἢ πῶς δ' νῦν ὑπ' αὐτῶν πέπονθας. Φι. ἦλθα μὲν ὦ πάτερ, οὐκ ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας οὕτω, ἀλλ' ὅτῳ ἐδόκει μοι χαλεπώτερον ἔργον εἶναι, τὸ βαρβάρους παιδεύειν, καὶ διδάσκειν, τοῦτο πρῶτον ἠξίουν ἐπιχειρεῖν. τὸ Ἑλληνικὸν δ' εἶναι ὡς ῥᾴδιον ὑπολαμβάνων, καὶ τάχιστα, ὥσπερ φίλον ὑποδεξόμενον τὸ χαλινὸν οἷόν τε, καὶ ὑπαχθησόμενον τῷ ζυγῷ, ὁρμήσασα εἰς Ἰνδοὺς τοὺς πρώτους, ἔνθα μέγιστον τὸ σῶμα, καὶ χαλεπώτατα ἔπεισα καταβάντας ἀπὸ τῶν ἐλεφάντων ἐμοὶ συμβῆναι. ὥστε δὴ πάντα ὄλβιον οἱ Βραχμᾶνες τοῖς Νεχραίοις, καὶ Ὀξυδράκαις ὁμορόοι, ἅπαντες ὑπ' ἐμοὶ τάττονται, καὶ βιῶσί μοι καὶ τὰ ἡμῖν δοκοῦντα, πειθόμενοι πρὸς τὸ βέλτιον ἁπάντων. καὶ ἀποθνήσκουσι παραδόξῳ τινὶ καὶ θαυμαστῷ τρόπῳ. Ζ. τοὺς Γυμνοσοφιστὰς λέγεις; ἀκούω γὰρ τάττε ἄλλα τε περὶ αὐτῶν, καὶ ὅτι ἐπὶ πυρὰν μεγάλην ἀναβάντες, ἀνέχοντες καρτεροῦσι, μηδὲν δ' κινοῦντες, ἢ τὸ κατα-

versetur, & ab iis turbetur, res humanas miseratus quòd tanta inscitia conflictarentur, me in terram demisisti, injungens ut operam darem, quò desinerent à mutuis injuriis, & violentia, vitaque belluina: & ad veritatem respicientes, pacatiùs conversarentur. Dicebas enim cùm me demitteres, quid faciant homines, & quomodo sint affecti ob ignorantiam, ô filia, vides tu quoque. Ego verò, quia me illorum miseret, te quam solam tantis erroribus mederi posse arbitror, ex omnibus nobis delectam, ut illos cures, demitto. *Iup.* Scio me tunc id genus multa dixisse. Tu verò quæ sequuta sunt jam dicito, quomodo te susceperint, quumprimum devolasti, & quæ nunc ab ipsis pertuleris. *Phi.* Ivi, pater, non ad Græcos statim: sed quod opus mihi videbatur esse difficilius, Barbaros videlicet instituere & docere, huic operi primùm incumbere volui. Græcos autem omisi tanquam qui facillimè subigi possent & celerrimè, ut putabam, frænum suscepturi, collumque jugo subdituri essent: & ad Indos primùm me contuli, gentem omnium quæ vivunt maximam, quibus nullo negotio persuasi, ut ab elephantis descendentes, mecum conversarentur. Itaque Brachmanes fœlix hominum genus, Nechræis, & Oxydracis finitimi, hi omnes mihi subditi sunt, nostrisque vivunt institutis, unde à vicinis omnibus honorantur, & mortis admirando quodam genere moriuntur. *Iup.* Dicis-ne Gymnosophistas? Nam inter cætera, audio ipsos conscenso ingenti rogo, sponte comburi, nihil de habitu, aut sede

θέρας ἀπεῖπόντες. ἀλλ' ὁ μέγας τοῦτο. ἔναγχος γὰρ ἐς Ὀλυμπιάδα τὸ ὅμοιον ἐγὼ εἶδον γεγονός. εἰκὸς ἦν σε παρεῖναι, καὶ ὁμοῦ τότε ἅπαντας. Φι. οὐδὲ ἀνῆλθον ὦ πάτερ εἰς Ὀλυμπίαν διὰ τοὺς κακοδαίμονας ἐκείνους, ὡς ἔφην, ὅτι πολλὰς αὐτῶν ἐώρων ἀπιόντας, ὡς λοιδορήσαιντο τοῖς ξυνελθοῦσι, καὶ βοῆς τὸ ἀποθόδομον ἐμπλήσωσιν ὑλακτοῦντες. ὥστε οὐδὲ εἰδέναι ἐκεῖνον ὅπως ἀπέθανε. μὴ γὰρ τὸν Βραχμᾶνας, εἰς Αἰθιοπίαν οὖν; εἶτα εἰς Αἴγυπτον κατέβην. καὶ ξυγγιγνομένη τοῖς ἱερεῦσι, καὶ προφήταις αὐτῶν, καὶ τὰ θεῖα παιδούσασα, εἰς Βαβυλῶνα ἀπῆλθε, Χαλδαίοις, καὶ μάγοις μυήσασα. εἶτα εἰς Σκυθίαν ἐκεῖθεν. εἶτα εἰς Θράκην, ἔνθα μοι Εὔμολπός τε, καὶ Ὀρφεὺς συνεγένοντο. οἷς ἐπιθαπορεῖλασα εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὰ μὲν, ὡς τελέσειεν αὐτοὺς, τὰ Εὔμολπον, ἐμεμαθήκη γὰρ τὰ θεῖα παρ' ἡμῶν ἅπαντα, τὰ δ', ὡς ἐπάδων προσοιάζοι τῇ Μουσικῇ, καὶ πόδας αὐτοὺς εἰπόμην. καὶ τὸ μὲν πρῶτον αὐτοὺς ἐλύπησα, ὥστε πάνυ ἠπορήσαν οἱ Ἕλληνες, ὥστε ὅλως ἀπέκλεισαν. κατ' ὀλίγον δὲ προσωμίλησα, ἐπεὶ καὶ τῶν ἀπάντων ἑταίρους, καὶ μαθητὰς προσηγαγόμην. καὶ ἄλλον, ἐκ Σάμου. καὶ ἄλλον, ἐξ Ἐφέσου. καὶ Ἀβδηρόθεν ἄλλον. ὀλίγους πανταχόθεν. μεθ' οὓς τὸ Σοφιστῶν φῦλον οὐκ οἶδ' ὅπως μοι παρεισφύσα, ὥστε ζηλοτυπήσασα ἐς βάθος, ὥστε κακοδαίμονα ἀπολέσθαι, ἀλλ' οἷον τὸ Κένταυρον γένος, συμπεφυρόν τι καὶ μικτὸν, ἐν μέσῳ ἀλαζονείας, καὶ φιλοσοφίας πλαζόμενον, ὥστε τῇ ἀγνοίᾳ τέλεον προσηκόμενον, ὥστε ἡμᾶς ἀτενέσι τοῖς ὀφθαλμοῖς καθορᾶν δυνάμενον, ἀλλ' οἷον ληθαίοις τισὶ βλεφάροις ἀμβλυώττοντας ἀσαφές τι, καὶ ἀμυδρὸν ἡμῶν

sede mutantes. Sed hoc nihil magni. Nam recens in Olympiis simile quid accidisse vidi: ac verisimile est te tum interfuisse quum senex ille conflagravit. *Phi.* Ne Olympiam quidem veni pater, metu scelestorum illorum, quos dixi, quia videbam plerosque illorum, eò proficisci, consilio convitiis incessendi eos qui convenissent, & clamoso latratu opisthodomum implendi. Itaque quo pacto mortuus ille sit, non vidi. Post Brachmanas igitur in Æthiopiam statim, inde in Ægyptum descendi: & cum sacerdotibus, & prophetis eorum versata sum: quos cùm res divinas docuissem, Babylonem ivi, Chaldæos & magos initiatura. Inde in Scythiam: postea in Thraciam, ubi Eumolpus & Orpheus mecum congressi sunt. Quibus in Græciam præmissis, Eumolpo quidem res omnes divinas à nobis edocto, ut eos initiaret: Orpheo autem ut accinens Musica cogeret, eorum vestigia statim pressi. Atque ubi primùm veni, nec me admodum amplexi sunt, nec omnino excluserunt Græci. Sed paulatim cùm iis conversata, septem ex omnibus amicos, & discipulos collegi, alium ex Samo, alium ex Epheso, alium ex Abdera, omnino paucos. Post quos Sophistarum genus nescio quomodo mihi suppululavit, neque mea absolutè æmulans, neque valdè discrepans: sed tanquam Centaurorum genus, compositum quid & mixtum, in medio arrogantiæ & philosophiæ errans, neque ignorantiæ penitus adhærens, neque fixis oculis nos intueri valens: sed tanquam hebetudine cæcutientes, obscurum quid, & dubiam nostri imaginem,

εἰδωλον, ἢ σκιὰν σπότε ἰδόντες ἄν. οἰδὲ, ὡσθ' ἁπλῶς πάντα καλανενοηκέναι. ὅθεν παρ' αὐτοῖς ἡ ἀληθεία σκαιὰ, καὶ ἀδιάπτωτος σοφία, καὶ ὡς αὐτοὶ ὤοντο, ἀπροσμάχητος ἀνεφλέγετο. αἱ κομψαὶ, καὶ ἄπορροι, καὶ ἄτοποι ἀπορίαι; καὶ δυσεξόδιοι, καὶ λαβυρινθώδεις ἐρωτήσεις. εἶτα κωλυόμενοι, καὶ ἐλεγχόμενοι πρὸς τῶν ἑταίρων τῶν ἐμῶν, ἠγανάκτουν, καὶ σωρηδὸν ἐπ' αὐτὰς. καὶ τέλος, δικαστηρίοις ἐπῆγον, καὶ παρεδίδοσαν βιαίως καὶ κακείνοι. ἐγὼ μὲν οὖν ἴσως τότε φυγεῖν δοῦς, καὶ μηκέτ' ἀνέχεσθαι τὼν σωφρόνων αὐτῶν. νῦν δ' Ἀνυθίνης με, καὶ Διοβύτης, καὶ μετ' ὀλίγον Κράτης, καὶ Μένιππος, οἵτοι ἔπεισαν ὀλίγον ἐπιμετρῆσαι τοῦ βίου, ὡς μή ποτε ὤφελον. ἐγὼ δ' ἂν τοσαῦτα ἐπιπονῆσαι ὕστερον. Ζ. εἰδέπω μοι λέγεις ὦ Φιλοσοφία, τίνα ἠδίκησαν, ἀλλὰ ἀγανακτεῖς μόνον. Φι. καὶ μὴν ἄκρος ὦ Ζεῦ, ἠλίκος ἐστί. μιαρὸν γάρ τι φῦλον ἀνθρώπων, καὶ ὡς τὸ πολὺ ὀηλικὸν, καὶ ἀγοραῖον, ἐξυγχυθὲν ἡμῖν ἐκ παίδων ὑπ' ἀσχολίας. ἐδούλευε γὰρ, ἢ ἐθήτευεν, ἢ ἄλλας τέχνας, οἵας εἰκὸς τοὺς τοιούτους ἐμανθάνε, σκυτεύειν, ἢ τεκταίνειν, ἢ χαλκεύειν, ἢ ἔρια ξαίνειν, ὡς δέρρα εἴη τοῖς γυμνασταῖς, καὶ δύκηρυξ, καὶ κολαζομένῳ δύκαιος, ὁπότε ἢ κοπὴν σκέπην ἐρέοιεν, ἢ μίτον κλώθοιεν. τοιαῦτα πόνων ἐν παισὶ μελετῶντες, οὐδὲ ὄνομα τὸ ἡμέτερον ἠδέσαν. ἐπὶ δὲ εἰς ἄνδρας τελεῖν ἤρξαντο, καὶ καπήλευν τὼν αἰδῶ ὅση. πολλὰ δὲ πολλῶν ἐστὶ τοῖς ἐπαίροις τοῖς ἐμοῖς, καὶ ὡς ἀνέχονται οἱ ἄνθρωποι τὼν παῤῥησίαν τὼν αὐτῶν, καὶ χαίουσι θεραπευόμενοι, καὶ συμβουλεύουσι πεί-

umbramve quandoque cernentes. At hi, omnia accuratè à se percepta esse existimarunt. Hinc *illa* inutilis apud illos & supervacanea sapientia, atque illorum judicio inexpugnabilis, accensa est: nimirum versutæ, dubiæ, & absurdæ responsiones: præterea inextricabiles & labyrintheæ interrogationes. Quòd si ab amicis meis prohibentur, & redarguuntur, indignantur, ac contra illos conspirant, tandemque in jus rapiunt, & ad cicutam bibendam tradunt. Et quanvis fortasse tum confestim fugere, nec eorum conversationem amplius tolerare oportuisset: Antisthenes tamen, & Diogenes, ac paulò pòst Crates, & Menippus, mihi persuaserunt ut paulum moræ adderem. Quod utinam nunquam factum esset: non enim tanta postea fuissem perpessa. *Iup.* Nondum mihi dicis, ô Philosophia quanam injuria sis affecta, sed indignaris solùm. *Ph.* Atqui audi Iupiter, quanta sit. Scelestum quoddam hominum genus est, atque ut plurimum servile ac mercenarium, ob negotia nobilcum à pueris non versatum. Serviebat enim, aut mercede operam locabat, aut alias artes, quas decebat istiusmodi homines addiscebat, sutoriam, fabrilem, fullonicam, & lanificam, ut lanam carminatam facilè elaborare, & nere possent mulieres, & commodè ducerent, cùm illæ aut tramam versarent, aut licium circumvolverent. Talia igitur in pueritia exercentes, ne norant quidem nomen nostrum. Postquam verò inter viros censeri cœperunt, & reverentiam animadverterunt, qua vulgus amicos meos prosequitur, & ut homines eorum loquendi libertatem tolerant, & se curari gaudent, & con-

γοντες, & ἐπιλιμώττων ὑποπτήσσουσι, ταῦτα πάντα τυραννίδα ὑ μικρὰν ἐγγὺς εἶναι. τὸ μὲ δὴ μανθάνειν ὅσα τῇ τοιαύτῃ σοφισθῆναι σοφίᾳ, μακρὸν ἴσως. μᾶλλον ἢ κωμῳδῆ ἀδυνάτων. εἰ τέχνας ἢ, γλίσχρως & σπουδῆς πάνυ, καὶ μάλις ἐνίοτε παρέχειν ἐδύναντο. οἵοις ἢ & ἡ δυλεία βαρύ. καὶ ὥσπερ ὧν ἐστι, ἀφόρητος ἐφαίνετο. ἔδοξεν οὖν σκοπεῖν, τὴν ὑστάτην [1] ἄγκυραν, ὧ ἱερὰν οἱ ναυλλόμενοι φασὶ καθίειν, καὶ ἐπὶ τῶν βελτίστην δόντας ἐμπίπτουσι, ἔπι τὸ & τόλμαν, καὶ ἀναιδείαν ἀποκαλέσαντες, αἴπερ αὐτοῖς μάλιστα συναγωνίζονται, καὶ λοιδορίας καινὰς ἐκμελετήσαντες, ὡς πρόχειροι εἶεν, καὶ ἅτε τῶν πάντων καινὰς ξυμβολὰς ἔχοντες. ὁρᾶς ὁπόσα πρὸς Φιλοσοφίαν ἐφόδια; χημαλίζουσι, καὶ μεζακησαμένοις αὐτοῖς εὖ μάλα εἰκότως, & πρὸς ἐμὲ, οἷόν τι ἀμελῆ ὁ Αἴσωπός φησι ποιῆσαι τὸν τῆ Κύμῃ ὄνον. ὃς λεοντῆν ἀποδαλόμενος, καὶ τραχὺ ὠρυόμενος, ἠξίου λέων & αὐτὸς εἶναι. καί πω τινὲς & ἦσαν ἴσως οἱ πιστεύοντες αὐτῷ. τανῦ ἡμέτερα, πάνυ ῥᾳδία ὡς οἶσθα, καὶ ἐς μίμησιν πρόχειρα. τὰ ἀποφανῆ λέγω. καὶ ὑ πολλῆς & πραγματείας δεῖ τοιούτοις ἀποδαλέσθαι, & πῆραν ἐξαρτήσασθαι, & ξύλον ὦν τῇ χειρὶ ἔχειν, & βοᾶν, μᾶλλον ἢ ὀλολύζειν, ἢ ὑλακτεῖν, & λοιδορεῖσθαι ἅπασι. τὴν ἀσφάλειαν γὰρ αὐτοῖς & μηδὲν ἐπὶ τούτῳ παθεῖν, ἢ πρὸς τὸ χῆμα αἰδῶς παρέξειν ἔμελλεν. ἡ ἐλευθερία ἢ πρόχειρος, ἄκοντι & δεσπότῃ, κἂν εἰ βάλοιτο ἀπάξειν, πεπαιχθησομένῳ τῇ ξύλῳ. καὶ τὰ

consulentibus parent, denique increpantes formidant, hæc omnia dominium haud parvum esse arbitrabantur. Verùm addiscere quæ huic professioni conveniunt, longum erat, imò potiùs prorsus impossibile. Artes verò sordidæ etiam cum labore vix poterant necessaria suppeditare. Nonnullis etiam servitus, gravis, & ut est, intolerabilis videbatur. Re igitur perpensa, ultimam anchoram, quam navigantes sacram vocant, visum est demittere, ad socordiam optimam declinando, audaciam quoque, & ignorantiam, ac impudentiam in auxilium advocando, quæ potissimùm ipsis opitulantur: & nova convitia excogitando, quæ in promptu essent, quasque solas in ore haberent suppetias. Vides qualia ad Philosophiam viatica? Se componunt, & transformant perquam eleganter: & mecum agunt, ut nimirum Æsopus ait Cumanum illum asinum feciſſe, qui cùm leoninam pellem induisset, & asperè derudisset, ipse leo videri cupiebat: & fortè erant qui ipsi crederent. Nostra verò, planè sunt, ut scis, facilia, & in promptu imitabilia. De externis loquor: haud enim magni est negotii, tritam vestem induere, & peram collo suspendere, & baculum in manu habere, & vociferari, imò potiùs rudere, aut latrare, omnibusque maledicere. Equidem securitatem, quòd nihil ob talia passuri essent, formæ reverentia præstaprompta, invito domino, etsi vellet ab eo avertere, qui baculo est percutiendus. Cæterùm facul-

re debebat. Libertas autem,

1 Ἄγκυραν ἱερὰν] Proverb. de quo in Iove Tragœdo. *Ecurd.*

ἄλφιτα οὐκ ἔτ᾽ ὀλίγα, οὐδὲ ὡς πρότου, μάζα ψιλή. τὸ δὲ ὄψώνιον, οὐ τάριχος, ἢ θύμον, ἀλλὰ κρέα παντοδαπὰ, καὶ οἶνος, οἷος ἥδιστος. καὶ χρυσίον παρ᾽ ὅτου ἂν ἐθέλωσι. δασμολογοῦσι γὰρ ἐπιφοιτῶντες. ἢ ὡς αὐτοί φασιν, ἀποκείρουσι τὰ πρόβατα, δώσειν τι πολλοὺς οἴονται, ἢ αἰδοῖ τοῦ σχήματος, ἢ δέει τοῦ μὴ ἀκοῦσαι κακῶς. καὶ γὰρ αὖ κἀκεῖνο ἑώρων οἶμαι, ὡς ἐξ ἴσου καταστήσονται τοῖς ὀρθῶς φιλοσοφοῦσιν. οὐδέ τις ὁ διαγνώσων, καὶ διακρινῶν τὰ τοιαῦτα ἔσται, ἢν μόνον τὰ ἔξω ᾖ ὅμοια. ἀρχὴν γὰρ οὐδὲ τὸν ἔλεγχον δέχονται, ἢν ἔρηταί τις οὑτωσὶ κοσμίως, καὶ κατὰ βραχὺ, ἀλλ᾽ εὐθὺς βοῶσι, καὶ ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν τὴν ἑαυτῶν ἀναφεύγουσι τὴν λοιδορίαν, καὶ πρόχειρον τὸ ξύλον. καὶ ἢν μὲν τὰ ἔργα ζητῇς, οἱ λόγοι πολλοί. ἢν δὲ ἀπὸ τῶν λόγων κρίνειν ἐθέλοις, τὸν βίον ἀξιοῦσι σκοπεῖν. τοιγαροῦν ἐμπέπλησται πᾶσα ἡ πόλις τῆς τοιαύτης ῥᾳδιουργίας. καὶ μάλιστα τῶν Διογένην, καὶ Ἀντισθένην, καὶ Κράτητα ἐπιγραφομένων, καὶ ὑπὸ τῷ Κυνὶ ταττομένων. οἳ τὸ μὲν χρήσιμον ὁπόσον ἔνεστι τῇ φύσει τῶν κυνῶν, οἷον τὸ φυλακτικὸν, ἢ τὸ οἰκουρικὸν, ἢ τὸ φιλοδέσποτον, ἢ μνημονικὸν, οὐδαμῶς ἐζηλώκασιν, ὑλακὴν δὲ, καὶ λιχνείαν, καὶ ἁρπαγὴν, καὶ ἀφροδίσια συχνὰ, καὶ κολακείαν, καὶ τὸ σαίνειν τὸν διδόντα, καὶ περὶ τραπέζας ἔχειν, ταῦτα ἀκριβῶς ἐκπεπονήκασιν. ὄψει τοίνυν μετὰ μικρὸν οἷα ἔσται. οἱ γὰρ ἐκ τῶν ἐργαστηρίων ἅπαντες ἀναπηδήσαντες, ἐρήμους τὰς τέχνας ἐάσουσιν, ὅταν ὁρῶσι σφᾶς μὲν πονοῦντας, καὶ κάμνοντας, ἕωθεν εἰς ἑσπέραν ἐπικεκυφότας τοῖς ἔργοις, καὶ μόγις ἀποζῶντας ἐκ τῆς τοιαύτης μισθαρνίας. ἀργοὺς δὲ, καὶ γόητας ἀν-

cultates non ampliùs paucæ, neque tenuis, ut antè, maza: obsonium verò, non salgama, non grestis cepa: sed omnigenæ carnes, & vinum quàm suavissimum, & aurum unde volunt. Etenim circumerrantes tributum colligunt: aut ut loquuntur ipsi, oves tondent, multosque daturos existimant: aut habitus reverentia, aut malè audiendi metu. Etenim illud, ut puto, videbant, fore ut ex æquo inter rectè philosophantes collocarentur: nec quisquam esset qui talia judicaret & discerneret, si exteriora tantùm essent similia. In primis enim redargutionem non accipiunt, siquis ita modestè, & sensim interroget: sed confestim clamant, & ad suam arcem, maledicentiam scilicet confugiunt, & ad lignum paratum. Ac si opera quæras, verba multa: quòd si à sermonibus judicare velis, vitam considerandam esse censent. Proinde tota civitas hujusmodi malitia referta est: & iis maximè, qui Diogenis, Antisthenis, & Cratetis titulos assumunt, & disciplinæ Cynicæ se addicunt. Cæterùm quod natura optimum est in canibus, veluti custodia, vel domus tutela, aut heri amor, aut memoria, id nequaquam imitantur: sed latratui, gulæ, rapinæ crebræ Veneri, adulationi, divitum blanditiis, & frequentationi mensarum, diligenter operam dant. Videbis igitur paulò pòst quonam hæc evadant. Omnes enim ex officinis exilientes, artes relinquent desertas, cùm cernant se labore fatigari, ab aurora ad vesperam usque operi incumbentes, & vix istiusmodi quæstu victum comparare. Segnes verò & subdolos homines in

omnium

ἡδέως, ὃ ἅπασιν ἀφθόνως βιῶντα, αὐτοῖς μὲν τυραννικῶς, λαμβάνουσιν ἢ προχείρως, ἀγαπακλῶντα ἢ, εἰ μὴ λάβοιεν, οὐκ ἐπαινῶντα ἢ, εἰ λάβοιεν. ταῦτα δ' ἐπὶ Κρόνου βίου δοκεῖ αὐτοῖς, καὶ ἀπ' ἐκείνου τὸ μέλι αὐτὸ εἰς τὰ στόματα ἐρεῖν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἦσαν ἂν δεινὸν τὸ πρᾶγμα λοιδ, εἰ τοιοῦτοι ὄντες, μηδὲν ἐς ἡμᾶς ἄλλο ἐξύβριζον. οἱδὲ μάλα σεμνοὶ, καὶ σκυθρωποὶ τὰ ἔξω, καὶ τὰ δημόσια φαινόμενοι, λοιδ παιδὸς ὡραίας, ἢ γυναικὸς λαβόντες καλῆς, ἃ ἐλπίσωσι, σιωπᾶν ἄξιον, οἷα ποιοῦσιν. ἔνιοι ἢ, καὶ ξένων τῶν σφετέρων γυναῖκας ἀπάγουσι μοιχεύσοντες, καὶ τὴ Ἰλίεα ἐκεῖνον νεανίσκον, ὡς φιλοσοφεῖν δὴ ἐν αὐτοῖς. εἶτα καὶ ταῖς ἄπασι τοῖς ξυνοῦσι προσήκουσι, Πλάτωνός τι δόγμα οἴονται ποιεῖν, οὐκ εἰδότες ὅπως ὁ ἱερὸς ἐκεῖνος ἠξίει κοινὰς καὶ γαμετὰς τὰς γυναῖκας. ἃ μὲν οὖν ἐν τοῖς συμποσίοις φασὶ, καὶ ἃ μεθύσκοντες, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν. καὶ ταῦτα ποιοῦσι, πῶς οἴεσθε καθηγεμόνες αὐτοὶ μέθης, ἐν μοιχείαις, ἐν λαγνείαις, καὶ φιλαργυρίαις. ὑβρίζουσι γὰρ ἄντικρυς ἑτέροις ἄλλο ἄλλῳ σοφώτερον, ἀς τὰς λόγους αὐτῶν, ἐν τὰ ἔργα. οἷον, κολακείαν μιστοῦ φασι, κολακείας ἕνεκα τὸ Γναθωνίδιον, ἢ τὴν Στρουθίαν ὑπερβαλόντες δυνάμενοι, ἀληθεύειν τοὺς ἄλλους προτρέποντες. οὐκ ἂν δὲ κινοῦσι τὴν γλῶτταν μὴ μὴ ἐν τῷ ψεύσασθαι δυνάμενοι. ἡδονὴ πᾶσιν ἐχθρὸν τῷ λόγῳ, καὶ ὁ Ἐπίκουρος πολέμιος, ἔργῳ ἢ λόγῳ αὐτῶν ἅπαντα προσπίπτουσι. τὸ δ' ὀξύθυμον, ἐν μικραίπον, καὶ πρὸς ὀργὴν ῥάδιον, ὑπὲρ τὰ βρεφύλλια τετιγμένα. γέλωτα γὰρ ἡ μικρὸν πα-

omnium rerum copia vivere, tyrannicè quidem postulantes, ac promptè accipientes, & quum non acceperint, indignantes, neque si acceperint, laudantes. Hæc videntur ipsis Saturni sæculum, spontéque mel ipsum è cœlo in ora influere. Porrò res hæc minùs esset molesta, si tales cùm sint, alia nulla injuria nos afficerent. Sed hi cùm admodum casti & severi, extrinsecus, & publicè apparent, si puerum nacti fuerint formosum, aut speciosam mulierem, aut speraverint, æquum est tacere quæ faciunt. Nonnulli verò suorum etiam hospitum uxores adulterio corrumpendas abducunt, Ilienſis illius juvenis instar, ac si & ipsæ quoque essent philosophaturæ. Deinde communes has omnibus qui congrediuntur, proponentes, Platonis præceptum implere se putant, nescientes quo pacto sacer ille mulieres communes esse debere censuit. Quæ verò in conviviis agunt, utque inebriantur, longum esset recensère. Et hæc faciunt, quomodo putas, dum ipsi ebrietatem, adulteria, luxuriam, & avaritiam reprehendunt. Nihil igitur invenies inter se magis contrarium, quàm ipsorum dicta, factaque: ut assentationem sibi odiosam esse dicunt, cùm assentatione Gnathonidem & Struthiam superare possint: & alios vera loqui hortantur, cùm ipsi ne linguam quidem movere queant, quin mentiantur. Voluptas omnibus verbo tenus est invisa, hostis Epicurus: sed re ipsa quidvis ob eam faciunt. Iræ præterea vehementia, levissimarumque rerum perturbatione, necnon iræ facilitate nuper natos infantulos superant. Non parvum

ρίχυσι τοῖς θεωμένοις, ὁπόταν ὑπὸ τῆ τυχόσης αἰτίας ἐπιζέση μὲ αὐτοῖς ἡ χολὴ, πλιδνοὶ ἢ τὼ χρόιαν βλέπωντα, ἰταμόν τε καὶ θρασὺν δεδορκότες. καὶ ἀφρῷ, μᾶλλον ἢ ἰῷ μέσαν αὐτοῖς ἢ τὸ στόμα. μὴ σύγε σκεῖδε τύχοις, ὅτε ὁ μιαρὸς ἐκεῖνος ἐκχαίτιε βορβόρε. χρυσίον μὲ, ἢ ἀργύριον, Ἡρακλεὶς ὀδὲ κεκτῆαζ ἀξιῶ. ὀβολὸς ἱκανὸς, ὡς θέρμους πελαίμιλον. ποτὸν γὲ, ἢ κρήνη, ἢ ποταμὸς παρέξῃ. μετ' ὀλίγον αἰτῆσιν οὐκ ὀβολὸς, οὐδὲ δραχμὰς ὀλίγας, ἀλλὰ πλείστας ὅλας. ὥστε τίς ἔμπορος τοσοῦτον ἀπὸ ἔ φόρτε πλήσειεν ἄν, ὅσον τούτοις Φιλοσοφία εἰς χρημάτισμὸν συμπλεῖ. εἶτ' ἐπειδὰν ἱκανῶς συλλέξωντα, καὶ ἐπισιδόντα, ἀποβίψαντες ἐκεῖνο τὸ δύσγνιον τελεώτατον, ἀρχὴς οἴοντ', καὶ εὐθέως τὴ μαλακὴν ἐπερέαθε, καὶ παῖδας κομήτας, καὶ συνοικίας ὅλας, μακρῷ χαίρειν φράσαντες τῇ πήρᾳ τῇ Κράτητος, καὶ τῷ τρίβωνι ἔ Ἀνισθένες, καὶ τῷ πίθῳ ἔ Διογένες. οἱ ἰδιῶται ἢ ταῦτα ὁρῶντες, καταπτύσιν ἤδη Φιλοσοφίας, καὶ ἄπαντας εἶναι τοιούτους οἴονται, κἀμὲ τῆ διδασκαλίας αἰτιῶνται. ὥστε πολλῷ ἤδη ἔ χρόνε, ἀδύνατόν μοι γεγένηται κἂν ἕνα τινὰ προσαγαγέσθαι αὐτῶν. ἀλλά τοι τῆ Πηνελόπης ἐκεῖνο πάσχω. ὁπόσον γὲ δὴ ἐγὼ ἐξυφαίνω, τοῦτο σὺ ἀκριῆ αὖθις ἀναλύεις. ἡ ἀμαθία ἢ, καὶ ἡ ἀδικία, ἐπιγελῶσιν, ὁρῶσαι ἀνεξέργαστον ἡμῖν τὸ ἔργον, καὶ ἀνήνυτον πόνον. Ζ. οἷα ὦ Θεοὶ πέπονθεν ἡμῖν ἡ Φιλοσοφία πρὸς τῆ καταράτε ἐκείνων. ὥστε ὥρα σκοπεῖν ὅ, τι καὶ πρακτέον, ἢ ὅπως αὐτὰς μετεῖμι rison therefore to the spectators, when upon any trifling occasion their choler rises, and they look pale and grim. Froth, rather than poison, is in their mouths. Happy are you, Timon, that you do not see what is there. For that villain Chaitis has filled it with filth. Gold, or silver, Hercules, I do not desire you would purchase for me. An obolus is enough for me, as the proverb says, to buy lupins. For that will procure me drink, and a spring. But after a little time they will not ask for obols, nor for drachmas, but for talents. So that no merchant could load so much from the sea, as Philosophy brings to those men for gain. Then when they have got enough, and have seen, and have spit out that unsavoury morsel, they think they have left behind them the soft bed, and have learned to be hardy, and have sent away their long-haired boys, and whole families, with a farewell to Crates's wallet, and Antisthenes's cloak, and Diogenes's tub. Idiots, when they see these things, spit upon Philosophy, and think all such are of the same kind, and charge my doctrine with their faults. So that for a long time I have not been able to gain over one of them. But I am in the case of Penelope. For what I weave, you unravel. Ignorance and injustice laugh, when they see the work unfinished, and the labour fruitless. Ah, ye Gods! what has Philosophy suffered from the execrable men! It is time to consider what is to be done, and how I may go

igitur risum spectatoribus movent, quum quavis de causa bilis ipsis effervescit, lividoque colore cernuntur, impudentiam & animi impotentiam aspectu præ se ferentes. Os verò spuma, vel veneno potiùs est refertum. Ne sis ibi quum fœda illa illuvies effunditur. Aurum, aut argentum, hercle, possidere nolo: sufficit obolus: quo lupinos emam, nam potum fons seu rivus præbebit. At paulò pòst non obolos vel drachmas paucas, sed totas postulant divitias: adeò ut mercator quispiam tanto onere impleri posset, quantum illis ad quæstum Philosophia confert. Inde postquam ad satietatem corrasêre, & victum comparavêre, abjecta illa infœlici lacerna, ægros nonnunquam, mollesque vestes, & crinitos pueros, totasque domos emunt, Cratetis peræ, Antisthenis lacernæ, ac Diogenis dolio longum vale dicentes. Talia quum idiotæ vident, jam despuunt Philosophiam, omnesque tales esse putant, meamque doctrinam criminantur: adeò ut longo jam tempore, non potuerim vel unum ipsorum mihi conciliare: sed idem ac Penelope mihi accidat, scilicet ut quantum ego texo, tantum momento dissolvatur. Ignorantia verò & injustitia, quum vident nostrum opus infectum, irritumque esse laborem, à risu non temperant. *Iup.* Proh Dii! qualia nobis perpessa est ab execrandis illis Philosophia! Quare tempus est dispiciendi, quid sit opus facto, quoque modo sint pu-

1 Οὐκ ὀβολὸς ἀλλὰ πλοῦτος] Sic apud Heliod. lib. 2. καὶ μοὶ δοκεῖτε τοῖς ἢ ὄντως ἀκόλαις, ἀλλ' ἀεργάς τι ἔ λέζωτας αἰτήσειν. Bourd.

1 Ἐζ ἔ

λύσεον. ὁ μὲν γὰρ κεραυνὸς, ἀπάγχ μιᾶ πληγῇ, καὶ ὁ θάνατος ταχύς. Απο. ἐγώ τοι σοὶ πάπερ, ξυμβήσομαι. μισῶ γὰρ ἤδη τοὺς ἀλαζόνας, ἀμούσους ὄντας, ὥσπερ τῶν Μουσῶν ἀχαριστάτων. κεραυνῷ μὲν γάρ, ἢ τῆς δίκης, οὐδαμῶς ἐκεῖνοι ἄξιοι. τὸ Ἑρμῇ δ' εἰ δοκεῖ, αὐτοκράτορα τῆς πολάσεως καὶ ἐπιμελητὴν ἐπ' αὐτοὺς, ὃς ἅπαν δὴ τὸν περὶ λόγους ἔχων ἅμα αὐτοὺς, τάχιστα εἴσεται τοὺς τε ὀρθῶς φιλοσοφοῦντας, καὶ τοὺς μή. εἶτα τοὺς μὲν ἐπαινέσεται ὡς τὸ εἰκὸς. οἶδε, κολαθήσονται, ὅπως ἂν ἐκείνῳ ἐξ ἀπόπτου τὸ καιρὸν δοκεῖ. Ζ. εὖ λέγεις ὦ Ἄπολλον. ἀλλὰ σὺ ὦ Ἡράκλεις; ἆρα τῇ φιλοσοφίᾳ αὐτῇ ἕψῃ, ἄπιτε ὡς τάχιστα εἰς τὸν βίον. τρισκαιδέκατον γὰρ ἄθλον οὐ τοῦτο ἐμικρὸν ἐκτελέσειν, ἢν ἐκκόψῃς μιᾶρὰ ὕπω, τὰ ἀναίσχυντα θηρία. Ηρα. καὶ μὲν ἄμεινον ἦν ὦ πάτερ, τῷ κόπρον ἐκκαθάρασι αὖθις τοῦ Αὐγείου, ἢ τούτοις συμπλέκεσθαι. ἀπίωμεν σὺν ὅμως. Φι. ἄκουσα μέν, ἀκολουθητέον δ' ὅμως τῇ δόξαντι τῷ πατρί. Ερ. καλῶμεν, ὡς κἂν ὀλίγους αὐτῶν ἐπιτρέψωμεν σήμερον. ποίαν δὲ χρὴ τραπέσθαι ὦ Φιλοσοφία; σὺ γὰρ οἶσθα ὅπου εἰσίν. ἢ δῆλον ὅτι σὺ τῇ Ἑλλάδι. Φι. οὐδαμῶς. ἢ πάνυ ὀλίγοι, ὅσοι ὀρθῶς φιλοσοφοῦσιν ὦ Ἑρμῆ. ἴσως δὲ οὐδὲν Ἀττικῆς πενίας δέονται, ἀλλ' ἔνθα πολὺς χρυσὸς, ἢ ἄργυρος ὀρύττεται, ἐκεῖ πᾶν ζητητέοι εἰσὶν ἡμῖν. Ερ. οὐκοῦν εἰς Θρᾴκην ἀπιτέον. Ηρα. εὖ λέγεις, καὶ ἡγήσομαί γε ὑμῖν τῆς ὁδοῦ. οἶδα γὰρ τὰ Θρᾳκῶν ἅπαντα, συχνάκις ἐπλευσα. καί μοι τῷδε ἤδη τραπέσθαι δοκεῖ. Ερ. ποίαν λέγεις; Ηρα. ὁρᾷς ὦ Ἑρμῆ, καὶ Φιλοσοφίαν; δύο

puniendi. Fulmen enim uno ictu, & cita mors aufert. *Apollo.* Ego tibi consilium dabo, pater. Iam enim & ipse odi arrogantes illos, ineruditos, Musarum gratia indignatus. Nam fulmine, tua-ve dextra digni non sunt illi. Sed si videtur, Mercurium pœnæ exactorem ad ipsos demittemus, qui, ut pote in disciplinis versatus ipse, celerrimè cognoscet eos qui rectè philosophantur, & qui minùs. Tum hos quidem, ut par est, laudabit: illi verò, quemadmodum ei ex tempore videbitur, plectentur. *Iup.* Rectè dicis Apollo. Verùm & tu Hercules, unà Philosophiam ipsam ducentes, ad homines ite quàm celerrimè, & decimum tertium hunc laborem non parvum à te confectum iri puta, si tam scelestas, & impudentes belluas exciderit. *Herc.* Atqui præstaret, pater, Augiæ fimum rursus expurgare, quàm cum his manus conferre: abeamus tamen. *Ph.* Invita quidem: sed ex patris sententia est sequendum. *Mercur.* Descendamus, ut etiam paucos ex ipsis hodie conteramus. Sed quà eundum est Philosophia? scis enim ubinam sint. Annon manifestum est eos esse in Græcia? *Ph.* Nequaquam, nisi admodum pauci qui rectè philosophantur, Mercuri. At hi nihil Attica paupertate indigent, sed ubi multum aurum aut argentum foditur, ibi nobis sunt quærendi. *Mer.* Ergo rectà in Thraciam est abeundum. *Herc.* Rectè dicis, & viæ dux ero vobis. Novi enim Thracum res omnes, ut pote qui sæpius ad illos accesserim. Et nunc huc mihi flectatis. *Merc.* Quônam ais? *Herc.* Videtis-ne Mercuri, & Philosophia, duos mon-

μ᾽ ὄρη μέγιστα, καὶ κάλλιστα ὁρῶν ἁπάντων, Αἷμός ἐστι τὸ μεῖζον, ἡ δὲ ἑτέρα Ῥοδόπη, πεδίον δὲ ὑπεπτερωμένον, εὔμορφον, ἀπὸ τῶν ὑποδρῶν ἑκατέρων ὑγρὸν ἀρξάμενον, καὶ πᾶς λόφος τρεῖς πάνυ καλὰς ἀνεστηκώς, σὺν ἀμφέρεις τῷ τραχύτητι, οἷον ἀκροπόλεις ποικίλας τῆς ὑποκειμένης πόλεως. καὶ ἡ πόλις γὰρ ἤδη φαίνεται. Ερ. τὴ Δί᾽ ὦ Ἡράκλεις, μεγίστη, καὶ κάλλιστη ἁπασῶν. πόρρωθεν ὄν ἀπολάμπει τὸ κάλλος. καί τις ποταμὸς μέσος διαμείβεται, πάνυ εὐχρῶς ὑψαύων αὐτῆς. Ηρα. Ἔβρος μέν, ὅτος. ἡδὲ πόλις, ἔργον Φιλίππου ἐκείνου. καὶ ἡμεῖς ἤδη σχεδὸν ἐγγεῖοι, καὶ ὑπονέφελοι. ὥστε ἐπιβαίνωμεν ἀγαθῇ τύχῃ. Ερ. ὅπως γιγνέσθω. πόθ᾽ ὧν χρὴ ποιεῖν, ὅπως τὰ δέοντα ἐξιχνεύσωμεν; Ηρα. τοῦτο μέν, σὺν ἤδη ἔργῳ ἐστὶν Ἑρμῆ. κῆρυξ γὰρ εἶ. ὥστε σὺ μὲν φθάνοις κηρύττων. Ερ. ἀλλὰ τοῦτο χαλεπόν. ἀλλὰ πάγε ὀνόμαζε σὺ ἐπίσαμαι αὐτῶν. σὺ δὲ ὦ Φιλοσοφία, λέγε, ὅστινας ὀνομαστέον, καὶ τὰ σημεῖα προστίθει. Φι. οὐδὲ αὐτὴ μὰ οἶδα τὸ σαφές, οἵτινες ὀνομάζονται, ἀφ᾽ οὗ γε μὴ ξυγγενέσθαι αὐτοῖς. ἀπὸ δ᾽ ὧν γε ἐπιθυμίας, ἣν ἔχουσιν εἰς τὰ κτήματα, σὺν ἂν ἁμάρτοις προσκαλῶν κτήσωνται, ἢ κτησίππους, ἢ κτησικλέας, ἢ οὐκτήμονας, ἢ πολυκτήτους. Ερ. εὖ λέγεις. ἀλλὰ τίνες ὅτινί εἰσιν, ἢ πῶς προσκοποῦσι αὐτοί; μᾶλλον δὲ πῶς πρίαντο, καὶ πῶς ἔριδος ἥλιτες omnesque pulcherrimos? Major, Hæmus est, oppositus verò, Rhodope: at campus interjectus, perquam fertilis, ab utriusque radice confestim se pandens, tresque colles perpulchros assurgentes, asperitate non deformes, tanquam subjacentis urbis multas arces: jamque urbs apparet. *Merc.* Ita per Iovem Hercules, maxima, omniumque pulcherrima: cujus pulchritudo eminus resplendet, quin & maximus fluvius illam alluens præterlabitur. *Herc.* Hebrus est, civitas verò Philippi illius epus: & jam nos ad terram, & sub nubibus sumus: quare quod fœlix faustumque sit, ingrediamur. *Merc.* Ita fiat. Cæterùm quid faciendum, & quomodo investigandæ feræ? *Herc.* Hoc tui muneris jam est Mercuri, siquidem es præco. Ne igitur præconium enuntiare cuncteris. *Merc.* Haud difficile hoc: sed illorum ignoro nomina. Tu igitur Philosophia, dic quo nomine sint compellandi: & signa insuper. *Ph.* Ne ipsa quidem scio certò quomodo vocentur: quia mihi cum ipsis non fuit commercium. Cæterùm non aberrabis si eos à possidendi desiderio, Possidonios, aut Possidippos, aut Possicleas, aut Possifundos, aut Possidoros nominaveris. *Merc.* Bene dicis. Sed quinam hi sunt qui & ipsi circunspectant? atqui accedunt, & videntur aliquid velle loqui. *Viri.* Pos-

1 Ἔβρος μέν, ἡδὲ πόλις ἔργον Φιλίππου ἐκείνου] Cum paulo supra dixerit de hac eadem urbe: καὶ πάνυ λόφους τρεῖς πάνυ καλὰς ἀνεστηκότας, non est difficile divinare, de qua urbe loquatur: nimirum de Philippopoli, quæ & Trimontium & antea Poneropolis & Pulpudena & Eumolpias, sita ad Hebrum inter Hæmum & Rhodopen, quæ Trimontium vocata est eo, quod tres montes suorum murorum ambitu complectebatur. *Palm.*

1 Καὶ

σω. Ανδρις. ἆρ' ἂν ἔχοιτε ἡμῖν ὦ ἄνδρες εἰπεῖν, ἢ σὺ ὦ βελτίστη, εἴ ποτε τρεῖς γήζας ἅμα εἴδετε, [1]καί τινα γυναῖκα ἐν χρῷ κεκαρμδρίλω εἰς τὸ Λακωνικὸν, ἀρρενωπὴν, καὶ κομιδῇ ἀνδρικῶ; Φι. Παπαῖ. τὰ ἡμέτερα λέγοι ζητεῖσι. Αν. [2]πῶς τὰ ὑμέτερα; δραπέται γὰρ ἅπαντες. ἡμεῖς δ', τῶν γυναῖκα μάλιστα μέμφω, ὧν δραποδισμάλω πρὸς αὐτῶν. εἰσόδε δ', καθότι ἐ ζητοῦμδ αὐτούς. τοιγῶν δ' ἅμα κηρύττωμδ. εἴ τις ἀνδράποδον Παφλαγονικὸν, ἢ ἀπὸ Σινώπης βαρβάρων, ὄνομα τοιοῦτον, οἷον ἀπὸ κτημάτων, ὑπώχρουν, [3]ἐν χρῷ κυρίαν, ἐν ὠχριῶ βαθεῖ, πήραν ἐξημμδνον, καὶ τριβώνιον ἀμπεχόμενον, ὀρχίλον, ἄμικτον, τραχύφωνον, λοίδορον, μιλύειν ἐπιστάμενον, ἐπὶ ῥητῷ αἰθνόμω. Δίαγε. νοῶ ἔτ', ὁ Κηρύττες. ὡς ἐκείνᾳ γε ὄνομα ἐν παρ' ἐμοὶ, Κάνθαρ. καὶ ἐκόμα δ', καὶ τὸ χρῶμα τοιοῦτον ἐπιλείβω, καὶ τέχνιν τιν' ἐμὲ ἠπίστατο. ἀπίκειτο γὰρ ἐν τῷ γναφείῳ καθήμδν, ὁπόσον [4]βέλτιον τοῖς ἱματίοις τὰ κροκίδια ἐπαθεῖ. Φι. ἐκεῖν' αὐτός ἐστιν ὁ οἰκέτης ὁ σός. ἀλλὰ νῦν Φιλοσόφῳ ἔοικεν, ἀκριβῶς ἑαυτὸν ἐπιγναφάς. Διαγε. ὦ τᾶ τόλμης. ὁ Κάνθαρ Φιλοσοφεῖ φησιν. ἡμῶν δ', ὦδὲ λόγ. ἀμέλει ἅπαντας ἀνευρήσομδ. ξυνίησι γὰρ ὡς φησιν αὕτη. Φι. τίς δ' ἔτ' ἄλλ' ὁ προσιὼν ἐστιν ὦ Ἡράκλες, ὁ καλὸς

Possetis-ne, ô viri, vel tu optima nobis dicere, num tres præstigiatores unà videritis, & mulierem Laconicè abrasam, aspectu masculo, & planè virili. *Ph.* Papæ! hi nos quærunt. *Vir.* Quomodo vos? Etenim Fugitivi illi omnes: nos autem mulierem potissimùm quærimus, ab ipsis mancipatam. Intelligetis autem curnam ipsos quæramus. Nunc igitur simul præconium pronuntiemus. Siquis mancipium Paphlagonicum, ex Sinopensibus barbaris, tali nomine, quale à possessionibus imponitur, subpallidum, ad cutim tonsum, barba horridum, pera instructum, lacerna indutum, iracundum ineruditum, voce asperum, maledicum, certa libertate vivens, indicato. *Dominus.* Heus tu intelligo, quod prædicas mancipium. Illi enim apud me nomen erat, Scarabeus: comam autem alebat, & barbam avellebat, meamque artem norat. Nam in fullonica officina sedens, tondebat quicquid floccorum in vestibus superfluum efflorescit. *Ph.* Ille ipse servus tuus est: at nunc Philosopho similis, qui accuratè in fullonia se polivit. *Dom.* Proh audaciam! Scarabeus philosophatur, inquit. Nostri autem, nulla est ratio. Omnes utique inveniemus, siquidem hæc intelligit, ut ait. *Ph.* Sed Hercules, quisnam est hic alius qui accedit, pulcher, citha-

1 Καί τινα γυναῖκα ἐν χρῷ κεκαρμδρίλω εἰς τὸ Λακωνικὸν] Expositus hunc locum Meursius Miscellaneor. l. 1. c. 16. *Alm.*

2 Πῶς τὰ ὑμέτερα; δραπέται γὰρ] Πῶς τὰ ἡμέτερα; Φι. Δραπέται γὰρ. Marcil.

3 Ἐν χρῷ κυρίαν] Emendavimus antea interpretationem hujus loci. *Bourd.*

4 Βέλτιον τοῖς ἱματίοις] Legend. Casaubon. ad Theophrast. cap. de adulat. *Idem.*

1 Ἐχθὲς

λὸς, ὁ τὴν κιθάραν; Herc. Ὀρφεύς ἐστι, σύμπλους ἐπὶ τὴν Ἀργὼ ἐμοῖ, ἥδιστος κελευστῶν ἁπάντων. σαφὲς γὰρ τὴν ᾠδὴν αὐτοῦ, ἡνίκα ἐκέλευομεν ἐρέττοντες. χαῖρε ὦ ἄριστε, καὶ μουσικώτατε Ὀρφεῦ. σὺ δὲ ἐπιλέλησαι γάρ που Ἡρακλέους. Or. νὴ τὴν ὑμετέραν γε ὦ Φιλοσοφίαν, καὶ Ἡράκλεις, καὶ Ἑρμῆ. ἀλλὰ καιρὸς ἀποδιδόναι τὰ μισθώματα, ὡς ἔγωγε πάνυ σαφῶς ὃν ζητεῖτε οἶδα. Ερ. ἀκοῦσον δεῖξον ὦ παῖ Καλλιόπης ἔνθα ἐστί. χρυσοῦν γὰρ ἡδὺν οἶμαι δῆτα, σοφὸς ὤν. Or. εὖ ἴσθι. ἐγὼ γάρ, τὴν μὲν οἰκίαν δείξαιμ' ἂν ὑμῖν, ἔνθα οἰκεῖ, αὐτὸν δὲ οὐκ ἄν, ὡς μὴ κακῶς ἀκούοιμι παρ' αὐτοῦ. μισογύνης γὰρ εἰς ὑπερβολήν, καὶ μόνον τοῦτο ἀμεμέλητός ἐστι. Ερ. δεῖξον μόνον. Or. αὕτη πλησίον. ἐγὼ γὰρ ἄπειμι ὑμῖν οἰκοδομῶν, ὡς μηδὲ ἴδοιμι αὐτόν. Ερ. ἐπίσχες. ὁ γυναικός ἐστι φασὶ, μαψοφόρησις τις τῶν Ὁμήρου; Φι. νὴ Δία. ἀλλ' ἀκούσωμεν ὅ, τι λέγει. Δραμ. Ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ἀνὴρ ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσιν, ὅς χρυσὸν φιλέῃ μᾶλλον ἢ οὐί φρεσίν, ἄλλο δὲ εἴπῃσι. Ερ. οὐκοῦν τὸν Κάνθαρόν σοι μισητέον, ὃς ξενοδόκον κακῶς ἔλεξεν, ὅτε φιλόσοφος παρέσχε. Υπο. σοὶ ἐμοῦ τοῦτο τὸ ἔπος, ὃ τὴν γυναῖκα ᾠχετο ἀπάγων, διότι αὐτὸν ὑπεδεξάμην. Δραμ. οἰκτρὰς, κύων ὁμμάτων ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο, δὺς μὲν οὐί πλίμῳ σὺν ἀρίθμιος, δὺς δὲ οὐί βουλῇ, Θερσίτεω ἀκριτόμυθος, κακῶν πανάεσσι κολοιῶν. μόλῳ, ἅπερ δὲ κῆρ κόσμου ἐρεζόμενα βασιλεῦσιν. Δεσπ. εἰκότως δ' ἂν καὶ ἁμάρτοι τι ἔπη. Δραμ. στῆθος κύων, ὄπιθεν δὲ λέων, μέση δὲ Χίμαιρα, δεινὸν δὲ πνείουσα, τέλ-

citharam gestans? *Herc.* Orpheus est, qui mecum in Argo navigavit, nauticorum hortatorum omnium jucundissimus. Nam ad cantum ipsius, non fatigabamur remigantes. Salve optime, & perquam canore Orpheu, siquidem Herculis non es oblitus. *Orph.* Vos quoque salvete Philosophia, Hercules, & Mercuri. Sed tempus est ut mihi detis indicinæ præmium: ego enim planè novi quem quæratis. *Merc.* Quin ostende Calliopes fili, ubinam sit. Auro enim non indiges, sapiens cùm sis. *Orph.* Rectè dicis: sed ego domum quidem in qua habitat vobis indicabo: ipsum verò minimè, ne apud eum malè audiam. Etenim est summè sceleſtus, ac uni huic rei ſtudet. *Merc.* Ostende solùm. *Orph.* En proxima hæc. Ego verò procul à vobis abeo, ne videam ipsum. *Merc.* Attende. Annon mulieris vox est, aliquid ex Homero recitantis? *Ph.* Ita per Iovem, Sed quid dicat, audiamus. *Fug.* Non minùs hunc odi, nigri quàm limina Ditis, Qui colit aurum animo, & simulat contraria verbis, *Merc.* Proinde odio habendus tibi Cantharus, Hospitis offensor, & se præbentis amicum. *Marit.* De me hoc carmen, cujus uxorem abduxit, quia ipsum receperam. *Fug.* Ebrius, atque canis facie, sed pectore cervus, Consilio ignavus, sed longè ignavior armis, Thersites vecors, pravarumque optima pica, Regibus illicitè, & frustra contendere fuetus. *Dom.* Iure execrandi hæc verba sunt. *Fug.* Prima canis postrema leo, media ipsa Chimæra, Horrendum exhalans animum

1 Ἐχθρὸς] Ex Iliad. 9. Cætera sunt ex Il. 1. 2. & 5. *Bourd.*

1 Tu-

τὴν κυνὸς ἀγρίαν ὁρμήν. Υπο. οἴμοι γυναῖ, ὅσα πέπονθας ὑπὸ κυνῶν τοσούτων. φασίν' αὐτὴν ἐκ κύνες ἀπ' αὐτῶν. Ερ. θαῤῥεῖ, Κερβερὸν σοι πᾶσα πέξεταί σοι, ἢ Γηρυόνην, ὡς ἔχει ὁ Ἡρακλῆς ἐκεῖνος αὖθις πόνον. ἀλλὰ ἐξωτέον. ὥστε ὑδὲν δεῖ κόπτειν τὴν θύραν. Δεσπο. ἔχωσιν ὦ Κάνθαρε. νυνὶ σιωπᾷς; φέρ' ἴδωμεν ἤδη ἃ πιάσοι ἡ πήρα ἔχει. θέρμους ἴσως, ἢ ἄρτον τρύφων. Ερ. ὦ μὰ Δία, ἀλλὰ ζώνην χρυσῆν. Ηρα. μὴ θαυμάσῃς. Κυνικὸς γὰρ ἐφασκεν εἶναι τοπρόσθεν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. σὺ τοιγαροῦν ὦ, Χρυσίππιος ἀκριβῶς ἐστι. τοιγαροῦν Κλεάνθην ὧδε εἰς μακρὰν αὐτὸν ὄψῃ. κρεμήσεται γὰρ ἀπὸ τοῦ πώγωνος, ὥσπερ μιαιφόνος ἄν. Δεσπο. σὺ γὰρ ὦ κακὲ, ὁ Δηκυθίων ἡμᾶς ὀφλήσεις τυλλίνεις ὤν; ἔρρων ἀλλαχοῦ. ὦ φίλων. εἶτα τί σὸν ἂν γένοιτο; καὶ Δηκυθίων φιλοσοφεῖ; Ερ. ὁ τέλος δ' ἐστὶν ἀδέσποτος ὑμῖν ἔσται; Δεσπο. ἀδύνατος, ἀλλ' ὁ δεσπότης ἐγὼ, ἐκὰν ἀφίημι αὐτὸν ἀπολωλέναι. Ερ. ὁπῇ; Δεσπο. ὅπῃ δεινῶς τὸ ὑποσπάθριον ἐστί. τὸ δ' ὄνομα, Μυρόπνουν αὐτὴν ἐκαλοῦμεν. Ερ. Ἡράκλεις ἀλεξίκακε, ἀκούεις; ἔπειτα πήρᾳ, καὶ βάκτρῳ, καὶ αὐτὸς ἀπόλαυε τὴν γυναῖκα σύ. Υπο. μηδαμῶς. σὸν ἂν ἀπολέσοιμι βιβλίον μοι τὸ παλαιὸν κύυπιν. Ερ. πῶς βιβλίον; Υπο. ἔστι τί ὦ γαθὲ, τελχῖναν βιβλίον. Ερ. ὑδὲν ἄτοπον, ἐπεὶ τὴν κυνὸς ἀγρίαν ὁρμήν. Ὑπο. οἴμοι γυναῖ, ὅσα πέπονθας ὑπὸ κυνῶν τοσούτων. φασίν' αὐτὴν ἐκ κύνες ἀπ' αὐτῶν. Ερ. θαῤῥεῖ, Κερβερὸν σοι πᾶσα πέξεταί σοι, ἢ Γηρυόνην, ὡς ἔχει ὁ Ἡρακλῆς ἐκεῖνος αὖθις πόνον. ἀλλὰ ἐξωτέον. ὥστε ὑδὲν δεῖ κόπτειν τὴν θύραν. Δεσπο. ἔχωσιν ὦ Κάνθαρε. νυνὶ σιωπᾷς; φέρ' ἴδωμεν ἤδη ἃ πιάσοι ἡ πήρα ἔχει. θέρμους ἴσως, ἢ ἄρτον τρύφων. Ερ. ὦ μὰ Δία, ἀλλὰ ζώνην χρυσῆν. Ηρα. μὴ θαυμάσῃς. Κυνικὸς γὰρ ἐφασκεν εἶναι τοπρόσθεν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. σὺ τοιγαροῦν ὦ, Χρυσίππιος ἀκριβῶς ἐστι. τοιγαροῦν Κλεάνθην ὧδε εἰς μακρὰν αὐτὸν ὄψῃ. κρεμήσεται γὰρ ἀπὸ τοῦ πώγωνος, ὥσπερ μιαιφόνος ἄν. Δεσπο. σὺ γὰρ ὦ κακὲ, ὁ Δηκυθίων ἡμᾶς ὀφλήσεις τυλλίνεις ὤν; ἔρρων ἀλλαχοῦ. ὦ φίλων. εἶτα τί σὸν ἂν γένοιτο; καὶ Δηκυθίων φιλοσοφεῖ; Ερ. ὁ τέλος δ' ἐστὶν ἀδέσποτος ὑμῖν ἔσται; Δεσπο. ἀδύνατος, ἀλλ' ὁ δεσπότης ἐγὼ, ἐκὰν ἀφίημι αὐτὸν ἀπολωλέναι. Ερ. ὁπῇ; Δεσπο. ὅπῃ δεινῶς τὸ ὑποσπάθριον ἐστί. τὸ δ' ὄνομα, Μυρόπνουν αὐτὴν ἐκαλοῦμεν. Ερ. Ἡράκλεις ἀλεξίκακε, ἀκούεις; ἔπειτα πήρᾳ, καὶ βάκτρῳ, καὶ αὐτὸς ἀπόλαυε τὴν γυναῖκα σύ. Υπο. μηδαμῶς. σὸν ἂν ἀπολέσοιμι βιβλίον μοι τὸ παλαιὸν κύυπιν. Ερ. πῶς βιβλίον; Υπο. ἔστι τί ὦ γαθὲ, τελχῖναν βιβλίον. Ερ. ὑδὲν ἄτοπον, ἐπεὶ

mum trini canis acris. *Marit.* Hei mihi uxor qualia perpessa es à tot canibus. Quin ex illis ipsam concepisse dicunt. *Merc.* Confide, Cerberum tibi, aut Geryonem pariet: ut Hercules iste alium laborem rursus habeat. Sed accedunt, ita ut fores pulsare non sit opus. *Dom.* Teneo te Canthare: siles jam? age videamus quid habeas in pera, fortè lupinos, aut frusta panis. *Merc.* Minimè per Iovem: sed zonam auream. *Herc.* Ne mireris. Nam in Græcia Cynicum se esse dicebat, sed hic est planè Chrysippeus. Quare Cleanthem ipsum non diu pòst videbit Nam cùm sit adeò scelestus, à barba suspendetur. *Dom.* Tu verò nequam, nonne es Lecythio meus fugitivus? certè non alius. O rem risu dignam! quid non fiet? etiam Lecythio philosopharur? *Merc.* Nunquid tertius ille domino caret? *Dom.* Minimè: verùm ego dominus, sponte ipsum in malam rem dimitto. *Merc.* Quorsum? *Dom.* Quia teterrimè fœtet: eumque Vnguentodorum appellabamus. *Merc.* Hercules malorum depulsor audis-ne? deinde pera, & baculum: atqui tu uxorem recipe. *Marit.* Minimè, non si reciperem priscum librum in utero gerentem. *Merc.* Quomodo librum? *Marit.* Quidam, ô bone, triceps est liber. *Merc.* Nihil absurdum siquidem unus ex Co-

1 Τοιγαροῦν Κλεάνθην ὧδε εἰς μακρὰν αὐτὸν ὄψῃ, κρεμήσεται γὰρ ἀπὸ τοῦ πώγωνος] Nullum jocum video in voce Κλεάνθην, nec ullam allusionem ad vocem κρεμήσεται. Ideo suspicor non ita scripsisse Lucianum, & forte Χρίμπτε scripserat, ad quod alludebat κρίμπτεται, ut paulo supra, eo quod multum auri habebat in pera, ἀπὸ τοῦ χρυσοῦ Χρυσίππιον eum vocavit. *Palm.*

2 Τελχῖναι] Hujus nominis drama fecerat Varro, in quo Iulius, Crassus, Pompeius. *Bourd.*

1 Πα-

τραγάλης τῆς κωμικῶν εἰς. Δρα. σὸν ὦ Ἑρμῆ δικάζειν τὸ μέν τοι τοῦτο. Ερ. ὕπω μοὶ δοκεῖ. ταυτὶ μὲν ἵνα μηδὲν πάθῃς· μὴ γὰρ πολυκέφαλον τέκῃ, οἰκαδὲ δεῦρο τὸν ἄνδρα ἐπίσω εἰς τὴν Ἑλλάδα. τὼ δύο δὲ τούτω τὼ δραπέτικω, δεδοθέντε τοῖν δεσπόταιν μανθάνειν ἃ πρότερον, τὸν μὲν, ἀπαλύνειν τὰς ῥυπώσας τῶν ὀρνίθων, τὴν δὲ Μυρρίνην ἢν, αὖθις ἀκεῖσθαι τὰ ἱμάτια τὰ διερρωγότα, μαλάξαι γε πρότερον μαστιγωθέντα. ἔπειτα δὲ τούτοιν [1] δεδοθήναι τοῖς πτίττασιν, ὡς ἀπόλοιτο δαπαλλόμενον πανταχοῦ, ῥυπώσῃ πρόσθεν, κἢν γυναικεία τῇ πίττῃ. εἶτα εἰς τὸ Αἰμὸν ἀναχθέντε χειμῶνι, ἐπὶ τοῦ γλίσχρου μέρει συμπεπεδημένον τῷ πόδε. Δρα. φεῦ τῶν κακῶν. ὀττοτοῖ. παπαιπαπαῖ. Δημο. τί τοῦτο παρεκρούσθης τῆς τραγικῆς σὺ λαλόων; ἀλλ' ἀκολουθεῖ δεῦρο τὰς πτίττας ἤδη, ἀποδυσάμενον πρόπρον γε τὸν λεοντοῦν, ὡς γνοῦσα ὅστις ὢν.

Comicis trigaleatus. *Fug.* Tuum est, Mercuri dehinc judicare. *Merc.* Ita mihi videtur. Vt hæc mulier, ne pariat monstrum multiceps, ad virum in Græciam revertatur: atque hi duo fugitivuli dominis traditi, discant quæ antea: Lecythio quidem sordidos abluere panniculos: Vnguentodorus autem, lacera vestimenta resarcire, priùs quidem malva flagellatus. Deinde ut etiam hic tradatur picatoribus, ut pereat vulsus primùm: insuper pudenda, & muliebri pice inquinetur: deinde nudus in Hæmum sublatus, vinctis pedibus in nive maneat. *Fug.* Heu malorum ah ah, papæ, eheu. *Dom.* Quid hoc est, tragicas voces interseris? Sed ad picatores jam sequere, exuta priùs pelle leonina, ut asinus esse cognoscaris.

1 Παραδοθῆναι τοῖς πιττωταῖς] Attigi hanc pœnam ad Dial. de Morte Peregrini ex Interp. Aristoph. ad nubes. Conjunxit hæc omnia in Palinuro. καὶ καταληφθεὶς τὰ αἴσχιστα ἐπαθε. Bourd.

ΤΑ ΠΡΟΣ ΚΡΟΝΟΝ. ΙΕΡΕΥΣ, ΚΑΙ ΚΡΟΝΟΣ.

SATVRNALIA. SACERDOS, ET SATVRNVS.

ARGVMENTVM.

Lucianus ritum & originem Saturnaliorum tradit hoc Dialogo, ubi fingit Sacerdotem & Saturnum colloqui: quorum alter quidem divitias à Deo postulat: alter autem, dum divitias largiri, sua potestatis esse negat, interea quatenus ipse regnet, & quid præstare soleat, denique cur hoc festum institutum sit, exponit: refutata interim etiam fabula, quæ de liberis devoratis & amissione regni, & captivitate ipsius vulgo jactatur.

SA-

ΙΕΡΕΥΣ.

Ω Κρόνε, σὺ γὰρ ἔοικας ἄρχειν τὸ γε νῦν εἶναι, καὶ σοὶ πρήσσοντι, καὶ κεκαλλιέρηται παρ' ἡμῶν, τί ἂν μάλιστα ἐπὶ τοῖς ἱεροῖς αἰτήσας λάβοιμι ἐξ ἐμοῦ σύ; Κρ. τοῦτο μὲν αὐτὸν σε καλῶς ἐχὶ ἐσκέφθαι, ὦ, π σοι δόκεῖν, εἰμὴ ἐμοί γε ἅμα ἐξέλοις εἶναι τὴν ἀρχὴν ἐκείνην τί σοι ἥδιον αἰτεῖν. ἐγὼ γὰρ πάρα δυνατὰ, οὐκ ἀναδύσομαι ὡς τὸ δύνον. Ιε. ἀλλὰ πάλαι ἐσκεμμαι. ἱερῶ γὰρ τὰ κοινὰ ταυτὶ, καὶ ὡς χαίρω, πλεῖστον, καὶ χρυσὸν πολλὸν, καὶ ἀνδρῶν δικαστὰς εἶναι, καὶ ἀνθρώπους πολλὰ κεκτῆσθαι, καὶ ἐσθῆτας διαφανεῖς, καὶ μηλανικὰς, καὶ ἄργυρον, καὶ ἐλέφαντα, καὶ τἄλλα, ὁπόσα πάμεα. ταῦτων δή ὦ ἄριστε Κρόνε, δίδυ μοι, ὡς π ἐμαυτῶν ἀπολαῦσαι τῆς ἀρχῆς, μὴ ἀμοιρον εἶναι μόνον αὐτὸν ἀφ' παντὸς ἔβιον. Κρ. ὁρᾶς; καὶ ἐμὲ τοῦτο ἠτήσατο. ἐγὼ γὰρ ἐμὸν ἀφανέμειν τὰ πιαῦτα. ὥστε μὴ ἄχθου, εἰ ἀτυχήσεις αὐτῶν, ἀλλ' αἰτοῦ ἀφ' ἑαυτοῦ Διός, ὁπόταν εἰς ἐκεῖνον ἡ ἀρχὴ περιέλθῃ μετ' ὀλίγον. ἐγὼ δ' ἐπὶ ῥητοῖς παρελαμβάνω τὴν δυναστείαν. ἐπὶ μὲν ἡμερῶν ἡ πᾶσα βασιλεία. καὶ ἐν ἐκείνοις ἐξέσομαι τούτων ἰδιώτης, ἰδιώτης δ' ὑμῖν εἰμι, καὶ πω ἐγὼ πολλῷ δήμῳ εἷς. ἐν αὐτοῖς γὰρ τοῖς

SACERDOS.

Dic mihi Saturne, quando tu quidē hoc tempore regnare videris, tibi & sacrificatum, & litatum est à nobis, quid potissimùm pro immolatis hostiis, abs te postulatum feram? *Sat.* Istud quidem te ipsum decet perpendere, quid optare debeas: nisi vis ut princeps etiam sit vates, ut norit, quid libentiùs petas. Cæterùm ego, quantum facultas feret, annuam tuis votis. *Sac.* Quin istud jam olim perpendi. Nam communia hæc, & passim obvia, videlicet opes, multam auri vim, utque viris imperem, & mancipia multa possideam, splendidas vestes & delicatas, argentum, & ebur, denique quicquid est pretiosum. Hæc igitur mihi da, optime Saturne, ut & ipse nonnihil emolumenti ex tuo sentiam imperio, ne-ve solus per omnem vitam earum rerum sim expers. *Sat.* Viden? Hoc postulas quod meæ facultatis non est. Neque enim mearum est partium ista distribuere: quare ne graviter feras, si quæ petis, non assequeris. Sed ista à Jove postulato, quum ad eum imperii vices venerint, id quod brevi futurum est. Nam ipse certis conditionibus imperium accipio. Est autem imperium meum septem duntaxat dierum, quorum si jus excessero, privatus illicò reddor, & ex plebe unus. Nec in his septem diebus, serium quip-

1 *Dic mihi Saturne*] Saturno sacra fiebant, de quibus in primis Macrob. lib. 1. c. 8. & 10. & L. Gerald. de Annis & mensibus, hæc κρόνια dicebantur à Græcis, & primò uno die tantùm. i. 14. Cal. Ianuarias celebrari solita, sed post in triduum propagata, primùm ex adjectis à Cæsare huic mensi diebus, deinde ex edicto Augusti, quo trium dierum ferias Saturnalibus addixit, à 16 igitur cœpta in 23 desinebant quo solo fieri antè consueverant. *Cogn.*

1 *Ovid.*

ἐπῇδε, παιδαῖον μέ, [1]οὐδὲ ἀγορεῦον διοικήσασθαί μοι συγκεχάρηται, πίνειν δή, καὶ μεθύειν, καὶ βοᾶν, καὶ παίζειν, καὶ κυβεύειν, καὶ ἄρχοντας καθιστάναι, καὶ τοὺς οἰκέτας δωρεῖσθαι, καὶ γυμνὸν ᾄδειν, καὶ κροτεῖν ὑποτρέμοντα. σὺ δὲ ἐς ὕδωρ ψυχρὸν ἐπὶ κεφαλῆς ἀγείρας, ἀσθόλῳ κεχρισμένον τὸ πρόσωπον, πάντα ἐφεῖται μοι ποιεῖν. τὰ μεγάλα δὲ σεσῖνα, τὸ πλοῦτον, καὶ τὸ χρυσίον, ὁ Ζεὺς διαδιδοῦσιν οἷς ἂν ἐθέλῃ. Ie. ἀλλ' ὅμως σεσῖνα τῷ Κρόνε ῥᾳδίως, καὶ προχείρως. ἐγὼ δὲ ἤδη ἀπηρρύνθην, αὐτῶν μεγάλῃ τῇ φωνῇ. ὁρᾷ γὰρ ἐπαίδ τοπερράπαν. ἀλλὰ τῷ αἰγίδα ἐπισείων, καὶ τὸ κεραυνὸν ἐπαναστενάζων, δεινὸν σκοπῶν, σκληρῷ τὰς σκοχλίδας. ἐν δέ ποτε δὴ ἐπιδοίη τινί, καὶ πλούσιον ποιήσῃ, πολὺ τὸ ἀκέρδες αὐτοῦ, καὶ τὰς ἀγαθὰς ὁρᾷ ποτε, καὶ σωστικὰς ἀφείς. ὁ δὲ, παμπονήροις τισὶ, καὶ ἀποίτοις ἀνδράσι τὸ πλοῦτον, μαστίγιας, ἢ ἀνδραποδίοις τοῖς πλείοσιν αὐτῶν. πλὴν τάχα σοι δοκῶ ἐγὼ λέγειν ταῦτα, τίνα ταῦτά ἐστιν. Κρο. ἀμικρὰ ὅλως, οὐδὲ πάνυ πάσιν ὑπεραφρόνητα, ὡς πρὸς τὴν δύναμιν ἐξετάζεσθαι τῆς συμπάσης ἀρχῆς, εἰμή σοι γε μικρὰ δοκεῖ τὸ νικᾶν κυβεύοντα, καὶ τοῖς ἄλλοις ἐς τὴν μεγάλην κυλιομένην ἐν κύβῳ, σοὶ τὴν ἑξάδα ὑπερέχειν ἀεὶ φαίνεσθαι, πολλοὶ γὰρ ἐς κόρον λαβὸν ἐπιτίθενται, οἷς ἔλεως, καὶ φορὸς ὁ κύβος ἐπινεύσῃ. οἶδα, ἔστιν οἷς γυμνοὶ ἐξενήξαντο, σωτηρίοις ἐν αὐτοῖς δὲ σκάφεσι

quippiam aut publicum tractare, mihi conceſſum eſt. Verùm potare, inebriari, vociferari, ludere, talos jacere, creare reges, famulos in convivium adhibere, canere nudum, laſcivo corporis motu ſaltitare, nonnunquam & in gelidam aquam præcipitem dare, facie fuligine oblita. Hæc uti faciam permiſſum eſt: ſed magna illa, puta divitias & aurum, Jupiter ipſe, quibus lubet, dilargitur. *Sac.* At non facilè, Saturne, & expeditè id facit: adeò ut me jam vox defecerit, magno clamore hæc ab illo flagitantem. At is nihil prorſus audit: verùm ægidem obvibrans, ac fulmen intentans, torvumque obtuens, pavefacit inſtantes. Quòd ſi quando etiam annuerit alicui, divitemque reddiderit, mirum quàm id nullo delectu facit, ut aliquoties præteritis probis, ac ſapientibus viris, ſceleratis ac ſtultis hominibus opes offundat, verberonibus atque effœminatis, cujuſmodi ſunt plerique iſti. Quanquam equidem cupio cognoſcere, quænam ſint iſta poteſtati tuæ permiſſa. *Sat.* Haudquaquam parva, neque omnino contemnenda, ſiquis univerſi imperii vim expendat: niſi fortè tibi parum videtur eſſe, ut in talorum ludo vincas, cumque cæteris alea in unionem volvatur, tibi ſenionem ſemper in ſummo latere oſtendat. Nam hinc ſibi plerique victum parant ad ſatietatem, quibus benigna & proſpera annuerit [2]teſſera. Alii contrà, nudi enatant fracta ipſis ad tam exiguum ſcopulum,

1 Οὐδὲ ἀγορεῦον διοικήσασθαί μοι συγκεχάρηται, πίνειν δὴ] Οὐδὲ ἀγορεῦον διοικήσασθαί μοι συγκεχάρηται οὐδὲν, πίνειν δὴ. Marcil.

2 Τέσσαρα] Teſſera latericius conſtabat ſex, quibus inter ludendum utebantur tribus. Suet. Auguſto. *Cogn.*

1 *Sub-*

φυς, καὶ ὅτου μικρᾷ ἔμφασιν τοῦ κύδους. καὶ μοὶ δὲ πιεῖν εἰς τὸ ἥδιστον, καὶ φιλικώτερον ἄλλο δέξαι ἅμα σὺ τῷ συμποσίῳ, καὶ ἀφανισμένων τὰς ἄλλας εἰς τὸ ὕδωρ ἐμπεσεῖν. τοῦτο γὰρ τὸ παίγνιον τὴν ἀδεξίαν ἀφανίσαι. σὺ δ', καὶ ἀνακηρυχθῆναι καλλίκηρ, καὶ ταῦθ' ἁρπασθεὶς τὰ ἀλόντα. ὁρᾷς ἡλίκην τὸ ἀγαθὸν, ἐπὶ δὲ βασιλέα μόνον ἐφ' ἁπάντων ἡρῆσθαι, τοῦ ἀφαιρεῖσθαι κρατήσοντα, ὡς μήτε ἐπιπεχθείης γελοῖα ἐπιζητεῖν ἔχοις, τοῦ μὲ, αἰσχρόν τι σοὶ αὐτῷ ἀναβοῆσαι. τὸ δ', γυμνὸν ἐρχήσασθαι, καὶ ἀναμὸμον τὸν αὐλητρίδα, τρὶς τὸν οἰκίαν ἀφελεῖν; πῶς οὐχὶ δὲ ταῦτα δείγματα μεγαλοψυχίας σοὶ ἡμῖν; εἰ δὲ τὸ μὴ ἀληθῆ, μὴ δὲ βέβαιον γίγνεσθαι τὸν τοιαύτην βασιλείαν ἀπάτην, ἄγνωμον ποιήσεις, ὁρῶν αὐτὸν ἐμὶ τοῦτα ἀφανίσαντα ὀλίγου χρόνου τὸν ἀρχὴν ἔχοντα. τοῦτον οὖ δὲ μοι δώσεις, δύναται πτῆναι, καὶ ἄρχειν, καὶ ᾄδειν. καὶ τὸ, ἃ κατηλθμησάμην, ἀπόδος αὖτε, ὡς ἐμοὶ πρὸς ἡδὺ δεδεγμένου σε τὴν αἰγίδι, καὶ τοῦ κεραυνοῦ. Ιυ. ἀλλ' ὦ Τιτᾶνων ἄριστε, τοῦ μὲ τοιούτων, ὃ δέομαι. σὺ δ', ἀλλ' ἐκεῖνό μοι δόκει εἶναι, ὦ μειλίσσε ἐπιθυμεῖν εἰδέναι. καί μοι λέγε εἴπερ αὐτὸ, ἱκανὸν ἔσῃ τὸν ἁμοιβὴν ἀποδεδωκὼς αὐτὸ τοῦ θυσίας, καὶ πρὸς τὸ λοιπὸν ἀφίημί σοι τὰ χρέα. Κρο. ἐρῶ τι μόνον. ἀπεκεκλῖμαι γάρ, ἢν εἰδῶς τύχω. Ιε. τὸ μὲ πρῶτον ἐκεῖνο, εἰ ἀληθῆ. ταῦτ' ἐστιν, ἃ τοῦ σὺ ἀκούομεν, ὡς κατηθίεις τὰ παιδία τὰ ἐκ Ῥέας, ἐκεῖνα δὲ ὑφελόμενον τὸν Δία, λίθον ἀντιβαλλόμενον αὐτὶ δὲ βρέφος, ἔδωκέ σοι καταπιεῖν. ὁ δ', ὡς ἡλικίαν ἀφικόμενον, ἐξήλασε σε τοῦ ἀρχῆς πολέμῳ κρατήσας. εἶτα εἰς τὸν Τάρταρον φέρων ἐνέβαλε, lum, aleam puta, navi. Præterea quàm suavissimè bibere, ac modulatiùs alio videri canere in convivio: & ex ministris alios in aquam dejici (nam ea pœna est parū dextrè ministranti) te verò victorem egregium pronuntiari, & ei quem viceris præmia præripere. Vide quantū sit bonum, quòd etiam rex solus omnibus præficeris, talis victor, ut non solùm ipse non feras ridicula imperata, sed etiam aliis imperare possis ipse: huic ut turpe aliquid de se ipso vociferetur; illi ut saltet nudus, & sublata in humeros tibicina, ter domū obambulet? Annon hæc quoque munificentiæ meæ non exiguæ sunt argumenta? Quòd si caulaberis regnum hoc nec verum esse, nec stabile, inscitè feceris, quum videas me ipsum, qui ista dilargior, exigui temporis imperium tenere. Ex his igitur, quæ meæ est facultatis præstare, nempe taxillis, regnando, canendo, & reliquis quæ modo recensui, audacter à me petito, nihil veritus, ne te ægide, aut fulmine territem. *Sac.* At ô Titanum optime, istis mihi nihil est opus. At mihi id respondo, quod maximè cupiebam scire. Quod si mihi dixeris, sat magnam gratiam pro victima mihi rependeris: & in posterum debita condono tibi. *Sat.* Roga modò, equidem respondebo, si scivero. *Sac.* Primùm quidem illud, vera-ne hæc sint quæ de te audimus, te solitum edere liberos ex Rhea tibi nascentes, eam verò clam subducto Iove, lapidem infantis loco supposuisse, quem tibi dedit devorandum. Deinde adultum puerum, te bello victum, regno expulisse: mox vinculis injectis in Tartara præci-

πεδήσας αὐτόν σε, καὶ τὸ συμπεσχηνοῦν ἅπαν, ὁπόσον μὴ σοὶ παρεπαίετο. Κρο. εἰ μὴ ἑορτὴν ἄγετο ἦμερ, καὶ μεθύειν ἐφοίτα, καὶ λοιδορεῖσθαι τοῖς δεσπόταις ἐπ' ἐξουσίας, ἴσως ἂν, ὡς ὀργίζεσθαί γὰν ἐφοιτᾶς μοι, τοιαῦτα ἐρωτήσας, σὺν αἰδοῖ εἰς πολὺν ἄτα, καὶ πρεσβύτην θέον. Ις. καίτοι τοῦτο ὦ Κρόνε, ἐ περ ἐμαυτὸν φημι, ἀλλ' Ἡσίοδος ὁ Ὄμηρος, ἀκοῇ γὰ εἰπεῖν ὅτι ἐ ἄλλοι ἅπαντες ἄνθρωποι ταὐτὰ περὶ σοῦ. Κρο. οἶδ γάρ τ' τοιαῦτα ἐκεῖνον, τ' ἀλαζόνα, ὑμεῖς τ περὶ ἐμοῦ εἰδέναι; σαφῶς ἢ ὅτως. ἔσθ' ὅστις ἄνθρωπος, ὃς γε θεὸν ἐμὲ, ὑπομείνειεν ἂν ἐκὼν αὐτὸς καταφαγεῖν τὰ τέκνα, εἰμή τις θυέστης ἦν, καὶ ἀσεβεῖ ἀδελφῷ πεπεισθεὶς, ἤθιε; καὶ τοῦτο γ' ἂν εἴη, πῶς ἀγνοήσειε λίθον ἀντὶ βρέφους ἐσθίων, εἰ μὴ ἀναλγητος εἴη τὰς ὀδόντας; ἀλλ' ὅτι ἐπολεμήσαμεν, ὅτι ὁ Ζεὺς βίᾳ τὴν ἀρχὴν ἀφείλετο, ἐκὼν δὲ μὲ παρέδωκεν αὐτῷ, καὶ ὑπεκστὰν ἄρχειν. ὁπόμ γάρ ὅτι πεπέδημαι, ὅτι ἐν τῷ Τάρταρῳ εἰμί, καὶ αὐτὸς ὁρᾷς οἶμαι, εἰμὴ τυφλὸς ὥσπερ Ὅμηρος εἶ. Ις. τί παθὼν ἢ ὦ Κρόνε, ἀφῆκας τὴν ἀρχήν; Κρο. ἐγώ σοι φράσω. τὸ μὲ ὅλον, γέρων ἤδη, καὶ ποδαγρὸς ὢν ἔ χρόνῳ ἄν, διὸ ἐ πεπεδῆσθαί με οἱ πολλοὶ εἴκασαν, ἐ γὰρ ἠδυνάμην ἀμφορεῖν ὅσους ὅτι πολλοὺς ἀδικίαν τ νεῶν, ἀλλ' ἀεὶ ἀναληθῆν ἔδει ἄνω, καὶ κάτω, τ κεραυνὸν διηρθμόν, τὰς ἐπόρκους, καὶ ἑτεροζύλους, καὶ βιαίους καταφλέγοντα. καὶ τὸ πρᾶγμα πάνυ ἐπονώδες ἦν, καὶ νεανικόν. καὶ ἐξέπνευ ἂν ὑπὸ πόνων τῷ Διΐ. καὶ ἄλλως ἦ, καλῶς ἔχειν ἐδόκει μοι ἀναπαύσασθαι, καὶ ἀντικαταστῆσαι ἕτερον. Ις. ἀλλὰ τίνα ἐκεῖνον ἐποιήσω; Κρο. τὸν πρεσβύτατον τῶν παίδων, ὃν ἐγὼ ἐκ τῆς Φιλύρας ἐγέννησα. Ις. ἐπαινῶ τὴν γνώμην, καὶ τὸν παῖδα ἐπιτήδειον ἔφη. Κρο. ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν πόλεμον ἐπορεύετο, καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας ἐπήγετο, ὅσοι ἐμοὶ ἐπεκούρησαν. Ις. ἐ γὰρ ἐπὶ τοῦτο ἐρωτῶ σε, καὶ τὸ συμμαχήσαντα ἅπαντα, ὁπόσον μὴ σοὶ παρεπαίετο. Κρο. εἰ μὴ ἑορτὴν ἄγετο ἦμερ, καὶ μεθύειν ἐφοίτα, καὶ λοιδορεῖσθαι τοῖς δεσπόταις ἐπ' ἐξουσίας, ἴσως ἂν, ὡς ὀργίζεσθαί γὰν ἐφοιτᾶς μοι, τοιαῦτα ἐρωτήσας, σὺν αἰδοῖ εἰς πολὺν ἄτα, καὶ πρεσβύτην θέον. Ις. καίτοι τοῦτο ὦ Κρόνε, ἐ περ ἐμαυτὸν φημι, ἀλλ' Ἡσίοδος ὁ Ὄμηρος, ἀκοῇ γὰ εἰπεῖν ὅτι ἐ ἄλλοι ἅπαντες ἄνθρωποι ταὐτὰ περὶ σοῦ. Κρο. οἶδ γάρ τ' τοιαῦτα ἐκεῖνον, τ' ἀλαζόνα, ὑμεῖς τ περὶ ἐμοῦ εἰδέναι; σαφῶς ἢ ὅτως. ἔσθ' ὅστις ἄνθρωπος, ὃς γε θεὸν ἐμὲ, ὑπομείνειεν ἂν ἐκὼν αὐτὸς καταφαγεῖν τὰ τέκνα, εἰμή τις θυέστης ἦν, καὶ ἀσεβεῖ ἀδελφῷ πεπεισθεὶς, ἤθιε; καὶ τοῦτο γ' ἂν εἴη, πῶς ἀγνοήσειε λίθον ἀντὶ βρέφους ἐσθίων, εἰ μὴ ἀναλγητος εἴη τὰς ὀδόντας; ἀλλ' ὅτι ἐπολεμήσαμεν, ὅτι ὁ Ζεὺς βίᾳ τὴν ἀρχὴν ἀφείλετο, ἐκὼν δὲ μὲ παρέδωκεν αὐτῷ, καὶ ὑπεκστὰν ἄρχειν. ὁπόμ γάρ ὅτι πεπέδημαι, ὅτι ἐν τῷ Τάρταρῳ εἰμί, καὶ αὐτὸς ὁρᾷς οἶμαι, εἰμὴ τυφλὸς ὥσπερ Ὅμηρος εἶ. Ις. τί παθὼν ἢ ὦ Κρόνε, ἀφῆκας τὴν ἀρχήν; Κρο. ἐγώ σοι φράσω. τὸ μὲ ὅλον, γέρων ἤδη, καὶ ποδαγρὸς ὢν ἔ χρόνῳ ἄν, διὸ ἐ πεπεδῆσθαί με οἱ πολλοὶ εἴκασαν, ἐ γὰρ ἠδυνάμην ἀμφορεῖν ὅσους ὅτι πολλοὺς ἀδικίαν τ νεῶν, ἀλλ' ἀεὶ ἀναληθῆν ἔδει ἄνω, καὶ κάτω, τ κεραυνὸν διηρθμόν, τὰς ἐπόρκους, καὶ ἑτεροζύλους, καὶ βιαίους καταφλέγοντα. καὶ τὸ πρᾶγμα πάνυ ἐπονώδες ἦν, καὶ νεανικόν. καὶ ἐξέπνευ ἂν ὑπὸ πόνων τῷ Διΐ. καὶ ἄλλως ἦ, καλῶς ἔχειν

pitasse, cum omnibus copiis auxiliaribus, quæ tecum in acie steterant. *Sat.* Heus tu nisi festum celebraremus, & liceret inebriari, atque impune dominos convitiis incessere, cognosceres irasci saltem mihi concessum esse, qui talia roges, nihil reveritus adeò canum, ac senem Deum. *Sac.* At ego hæc, Saturne, non ex me ipso dico. Quin & Hesiodus, & Homerus, nolo enim dicere, reliqui propè mortales omnes, eadem de te credunt. *Sat.* Num putas pastorem illum superbum, sani aliquid de me sciviſſe? Rem ad hunc considera modum. Est-ne quispiam homo, non dicam Deus, qui possit suos ipse liberos lubens devorare: nisi siquis esset Thyestes qui ab impio fratre circumventus comederet? At hoc quidem esto: qui nesciret se infantis loco lapidem comedere, nisi dentibus dolere non posset? Imò neque bello conflixiмus, neque Iupiter imperium per vim occupavit: sed ego illi rerum administrationem ultro tradidi, imperioque cessi. Porrò neque vinctum esse me, neque in Tartaro esse, vel ipse vides opinor, nisi oculis captus es, quemadmodum Homerus. *Sac.* Sed quid tibi accidit, Saturne, ut imperium deponeres? *Sat.* Ego tibi dicam. In summa cùm jam senex essem, & ob ætatem podagrosus (quo factum est ut injecta mihi fuisse vincula plerique finxerint) impar eram viribus ad tam multa hujus ætatis facinora punienda: nam erat assiduè mihi sursum ac deorsum cursitandum obarmato fulmine, quo sacrilegos, perjuros ac raptores exurerem: eratque negotium plenum laboris, quodque juvenem desideraret. Itaque mihi consulens, Iovi locum dedi. Præterea rectè facturus mihi vi-

ἐδόκει μοι, ἀφεὶς μικρὸν τοῖς παισὶν ἐπὶ τῷ δείπνῳ, οὕτω τὸν δίκαιον ἄρχειν τὰ πολλὰ ἐφ' ἡσυχίας, ὅτε τοῖς ἀγαθοῖς χρημαλίζοιτο, ὅτε ὑπὸ τῶν ταραττόντων ἐνοχλοῖμεν, ὅτε βροντῶντα, ἢ ἀστράπτοντα, ἢ χάλαζαν ἐνίοτε βάλλειν ἀναλογιζόμενον, ἀλλὰ πρεσβυτικήν τινα τῶν ἡδίστων βίον ἀφίγω, ζωρότερον πίνων τὸ νέκταρ, τῷ Ἰαπετῷ, καὶ τοῖς ἄλλοις ἡλικιώταις συμπυθολογῶν. ὀδὴ ἄρχε, μυεῖα ἔχει πράγματα. πάλαι ὀλίγας ταύτας ἡμέρας, ἐφ' οἷς εἶπον, ὑπεξελέσθαι μοι ἔδοξε. καὶ ἀναλαμβάνω τὸν δίκαιον, ὡς ὑπομνήσοιμι τοὺς ἀνθρώπους οἷος ὢν ἐπ' ἐμοῦ βίος, ὁπόθ' ἅπαντα, καὶ ἀνήροτα πάντα ἐφύετο αὐτοῖς, ἃ σὺ χάριν, ἀλλ' ἕτοιμα ἄρτος, καὶ κρέα ἐπῳάσαμεν. καὶ ὁ οἶνος ἐρρεῖ ποταμηδὸν, καὶ πηγαὶ μέλιτος, καὶ γάλακτος. ἀγαθὰ γὰρ ἦσαν, καὶ χρυσοῦ ἄπαντες. εὖτε μοι ἡ αἰτία τὸ ὀλιγοχρόνιε ταύτης διωκήσεως. καὶ ἅμα τότε ἐπαυλαχᾶ κρότος, καὶ φδὴ, καὶ παιδιὰ, καὶ ἑορτὴ πᾶσι, καὶ δούλοις, καὶ ἐλευθέροις. ἐδόκει γάρ ἐν ἐμοὶ δοῦλος εἶναι. Ιε. ἐγὼ δὲ ὦ Κρόνε, καὶ τοῦτο εἰκάζω εἰς τοὺς δούλους, καὶ παιδοτρίβας, φιλάνθρωπον ὄντα μύθου σοῦ ποιεῖσθε, πρῶτα τοὺς τὰ ὅμοια πάσχοντας, ἅτε καὶ αὐτὸν δουλεύοντα, μεμνημένον τῆς πέδης. Κρο. οὐ παύσῃ γὰρ τὰ τοιαῦτα ληρῶν; Ιε. εὖ λέγεις, καὶ παύσομαι. πάλιν ἔτι μοι καὶ τοῦτο ἀπόκρινον. τὸ πετεύδειν συνήθες ἦν καὶ τοῖς ἐπὶ σοῦ ἀνθρώποις; Κρο. καὶ μάλα. οὐ μὴν ὥσπερ ταλάντων γε, καὶ μυριάδων, ἅπερ ὑμῖν, ἀλλὰ σφόδρα τὸ μέτριον,

videbar, si imperio liberis meis distributo, ipse per otium genio plerumque indulgerem, nec vota facientibus respondendo, nec molestiam à contraria petentibus ferendo, neque tonando, aut fulgurando, neque grandinem aliquoties necessariò immittendo. Sed senilem hanc ac jucundissimam dego vitam, meracius nectar bibendo, & cum Iapeto, reliquisque æqualibus Diis confabulando. At regnat quidem ille mille districtus negotiis: nisi quòd hos pauculos, quos dixi dies mihi visum est excipere, in quibus recipio principatum, ut mortalibus in memoriam reducam, cujusmodi fuerit me regnante vita, quum citra sementem, citraque arationem cuncta illis provenirent. Haud tum quidem aristæ sed panis paratus, carnes apparatæ, ac vinum fluminis instar manabat, tum fontes mellis, lactisque, propterea quòd mortales omnes erant probi, & aurei. Hæc causa est, cur exigui temporis imperium geram. Atque ob id undique plausus, cantiones, lusus, par servorum atque liberorum honor: quia me regnante nullus erat servus. *Sac.* At ego, Saturne, conjecturam hanc ad servos, & ludimagistros referebam, quasi ideo tibi fabula tribueret erga hos humanitatem, quòd memor te ipsum aliquando serviviſſe, ac compedes gestasse, eos magni faceres, qui simili essent fortuna. *Sat.* Non desines talia nugari? *Sac.* Bene mones, itaque desino. Quin & illud mihi

respondes; an consuetum erat tui sæculi hominibus, talis ludere? *Sat.* Erat sanè: sed non pro talentis, & decem nummûm millibus, ut vobis, sed ad summum nucibus, ne discruciaretur qui

ὡς μὴ ἀνιᾶσθαι ὑπηνέμια, μηδὲ δακρύειν ἀεὶ ἀσιτοῦντα μόνον τῶν ἄλλων. Ιε. οὖκ οἶσθα οἵους ποιοῦντες. ὑπὲρ τίνος γὰρ ἂν ἐπῄνουν, αὐτοὶ ὁλόχρυσοι ὄντες; ὡς ἔγωγε εἴ μειζόνως λεγόντως σου, τοιόνδε τι ἐνενόησα. εἰπὲς ἴνα τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν χρυσηλάτων, εἰς τὴν ἡμετέραν τοῦτον βίον ἀγαγὼν ἔδειξε τοῖς πολλοῖς, οἷα ἔπαθεν ἂν ἄθλιος ὑπ' αὐτῶν, διεσπάσαντο γὰρ αὐτὸν εὖ οἶδ' ὅτι ἐκπιθηκίσαντες, ὥσπερ τὴν Πενθέα αἱ Μαινάδες, καὶ αἱ Θρᾷτταν τὴν Ὀρφέα, ἢ τὴν Ἀκταίωνα αἱ κύνες, ὥστε δὲ μεῖζον ἀπενίσκαζε τὸ μέρος, ὡς ἀλλήλας ἔκαστος ἀμυλλώμενοι. οἷμαι δὲ καὶ ἐορτάζοντες, ἔξω δὲ φιλονεικίας εἶσιν, ἀλλὰ καθεσθέντες οἱ πολλοὶ πεποίληται τὸν ἑορτήν. εἶπε οἱ μέν, ἀπέρχεται λησόμενος, ὁ τὴν συμποσίαν τὰς φίλας. οἶδε, ὅτι τε λεπτὸν ἔστιν ἐδὲν δεῖον, καὶ τὰς κύβους σωτρέβεται, ἀναλίσκων ὅπως αὐτοῖς, ὧν ἐκεῖνος ποιεῖται. ἄπορ εἰπέ μοι ὁ τόδε, τί δὴ ποτε ἄρρης ὢν θεὸς ὤν, καὶ γέρων, ἐπλέξαμεν· τὸ ἀτρεμίζειν, ὁπότε ἡ χιὼν ἐπέχει τὰ πάντα, καὶ ὁ βορέας πολὺς, καὶ οὐδὲν ἔτι ὑπὸ πάγης ὑπὸ κρύους, καὶ τὰ δένδρα ξηρά, καὶ γυμνὰ, καὶ ἄφυλλα, καὶ οἱ λειμῶνες ἄμορφοι, καὶ ἀπολωκότες, καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐπικεκυφότες, ὥσπερ οἱ πάνυ γεγηρακότες, ἀμφὶ τὸν κῶμον οἱ πολλοὶ, τηνικαῦτα ἑορτάζεις. ὁ γὰρ πρεσβυλικός γε ὁ καιρὸς, οὐδὲ ἐπιτήδιος τρυφᾶσι. Κρ. πολλά με ἀνακελεύεις ὦ ἑταῖρε, ἤδη πίνειν δέον. παρήρησαι γάρ μοι χρόνον τῆς ἑορτῆς οὐκ ὀλίγον, ὁ πάνυ ἀναγκαία μοι τοῦτα σοφοσοφῶν. ἄστε, νῦν μὲν ἄφες αὐτά. ἀνωχώμεθα δ' victus esset, & semper ploraret solus inter alios cibum non sumens. *Sac.* Et rectè quidem illi. Nam pro quo præmio talis lusissent ipsi, cùm toti essent aurei? Itaque te loquente tale quiddam mihi venit in mentem: siquis unum aliquem ex aureis illis viris, in hanc nostram ætatem adductum, vulgo ostenderet, quid illi tandem eveniret? Nempe miserum, sat scio, discerperent, in eum incursantes, ut in Pentheum Mænades, aut in Orpheum fœminæ Thraciæ, aut in Actæonem canes: atque inter sese quisque certarent de parte majore auferenda: ut pote qui nec in celebrando festo, à lucri studio temperent, cùm plerique etiam festo ipso ad incrementum lucri abutantur. Deinde alii amicos in convivio deprædati discedunt: alii tibi convitiantur cùm nihil ad rem pertineat, & ipsos conterunt talos: quanquam ipsis authores non sunt, eorum quæ ultro faciunt. Sed dic mihi & illud, quid tandem causæ fuerit, ut cùm sis Deus adeò imbecillis, & senex, tempus inamœnissimum delegeris, quo jam nix occupat omnia, sævit boreas, nihil non gelu concretum est, nudæ, decussisque frondibus arent arbores, squalent vacua floribus prata, homines contracti curvantur, tanquam extremo senio confecti, multi focum circunstantes, tunc festum agas. Non enim accommodum seni tempus illud, neque genio indulgentibus idoneum. *Sat.* Heus tu, multa scisciteris à me, cum jam sit bibendum. Itaque non exiguam temporis portionem de festo mihi detraxisti, dum ista mecum philosopharis, ad rem non admodum pertinentia. Quare nunc istis omissis, convivium

ἤδη, καὶ παρεσόμεθα, καὶ ἐπὶ τῇ ἱλαρᾷ ἡμέρᾳ ἥδη ζησόμεθα. εἶτα παιδεύσομεν ἐς τὸ ἀρχαῖον ἐπὶ καρύοις, καὶ βασιλέας χειροθετησόμεθα, καὶ πειθαρχήσομεν αὐτοῖς. ὕστερον γὰρ ἂν τῷ παροιμίαν ἐπιλήθοιμι, ἣ φησι, παλίμπαιδας τοὺς γέροντας γίγνεσθαι. Ιε. ἀλλὰ μὴ διώκεσθε ὀψῶν πιεῖν ὦ Κρόνε, ὅτῳ μὴ ταῦτα ἀλήθεια ἡδέα. ὥστε πίνωμεν. ἐκεινὰ γὰρ ἀπερέεσθαι σε πρῶτα. καὶ μοι δοκῶ χαριούμενος εἰς βιβλίον ταῦτα ἡμῶν τῶν συνουσίαν, ἵνα αὐτὰ ἐρώτησα, καὶ σὺ ὡδὶ ταῦτα ἑκὼν ἀπεκρίνω, παρέξειν ἀναγνῶναι τοῖς φίλοις, ὅσοις ἐπακοῦσαι τῶν λόγων ἄξιοι.

vivium agitemus, plaudamus, ac liberam agamus vitam. Deinde prisco more depositis nucibus, talis ludamus, reges creemus, ipsisque pareamus. Sic enim verum esse comprobabo, quod vulgo dicitur, Senes repuerascere. *Sac.* Imò cui ista quæ dicis non probantur, Saturne, ne sitienti liceat bibere, precor. Itaque bibamus. Nam etiam quæ respondi prima, sufficiunt. Proinde videor mihi rectè facturus, si nostram hanc confabulationem, & quæ ipse interrogarim, & quæ tu propitius responderis, literis prodita, tradam amicis legenda, siqui sunt digni qui tua dicta accipiant.

ΚΡΟΝΟΣΟΛΩΝ. | SATVRNALIVM LEGVM LATOR.

ARGVMENTVM.

Hic leges Saturnaliorum constituit. Prima est de ritu ac modo peragendi festi, & de iis quæ in eo agere fas est. Secunda de decipiendis atque tractandis pauperibus, deque muneribus à divitibus iisdem mittendis. Postrema de modo & ratione conviviorum, quæ apponi videlicet debeant, & quantum à quoque bibi, & quousque ludo utendum sit. Caterùm longa præfatione utitur, qua legibus hisce authoritatem à persona & mandato Dei parat. Inscribitur Cronosolon, quòd eodem modo & apud Athenienses olim Solon illi leges dictavit.

Ταῦτα λέγει Κρονοσόλων, ἱερεὺς, καὶ θεοφάντης τοῦ Κρόνου, καὶ νομοθέτης τῶν ἀμφὶ τῷ ἑορτῷ. ἃ μὲν τοὺς πένητας χρὴ ποιεῖν, αὐτοῖς ἐκείνοις ἔπεμψα, ἄλλο βιβλίον ἐγραψάμην. καὶ εὖ οἶδ' ὅτι ἐμμενοῦσι καὶ ἐκεῖνοι τοῖς νόμοις, ἢ

Hæc ait Cronosolon sacrificus, idemque Saturni vates, & conditor legum quæ ad festum pertinent. Quid pauperes facere oporteat, id alio misso libro illis ipsis præscripsi. Neque dubito quin eas leges servent, alioqui obnoxii futuri

αὐτίκα ἔνοχοι ἔσονται τοῖς ἐπιλοίποις, ἃ κ τ ἀπειθήσαντων μεγάλα ἄθλα. ὑμεῖς δ ὦ πλούσιοι, ὁρᾶτε ὅπως μὴ παρανομήσητε, μηδ ὑπερβήσεσθε τῶνδε τ ἀποστολῶν. ὡς ὅστις ἂν ἅπαξ μὴ ποιήσῃ, ἴσθ ὅτι, σὸν ἐμὲ νομοθέτην ἀμελήσων, ἀλλ εἰς τ Κρόνον αὐτὸν, ὃς με ἀπεστείλε νομοθετήσοντα εἰς τὴν ἑορτὴν, σὺν ὀνάρ ἐπίσας, ἀλλὰ πρῴην ἐρεηρόπι ἀκροχηρὶ συγγενόμενον. ὧν δ ποιητὴς, ἀδὲ αὐχμηρὸς πάλεως, οἷον αὐτὸν οἱ ζωγράφοι πάντ τ ληρούντων ποιητῶν ἀνυπόδεσμος ἐπιδείκνυται, ἀλλὰ τὴν μὲν ἄσπιδα εἶχε πάνυ τετιλμένην. πέδ ἄλλα, φοινικίς τε ἦν, κ καρτερὸς, κ βαρβαρικῶς ἐνεσκευασμένος. μορφὴν μὲν τοίνυν δε ἄφθη μοι. ἃ δ εἶπε, πάνυ θεσπέσια, κἀγὼ ταῦτα ἀπαγγελῶ ὑμῖν ἄξια. εἶδον γάρ με σκυθρωπὸν, ἐπὶ στενοῖς βαδίζοντα, ὥσπερ εἰκὸς ἦν θεὸν, ἔγνω αὐτίκα τὴν αἰτίαν ἣ λύπης τίς ἐστί μοι, κ ὡς τὴν πενίαν δυσχεραίνοιμι, ὑ κ τὴν ὀργὴν μονοχιτῶν. κ γὰρ κρύος, κἀγὼ βορρᾶς πολὺς, κ κρύσταλλοι, κἀγὼ χιών. ἐγὼ δ ἤκιστα ἐπιφορτίζομαι ταῖς αὐτά. ἀλλ ὅπερ ἐν ἑορτῇ πάνυ πλησιάζοντος, εὑρὼν τὸν μὲν ἄλλους, ὑποδεδυκότας ὁμοίως, ὅπως θύσωσι, κἀγὼ δώσοντα, ἐμαυτὸν δ ὑπὸ πάνυ ἑορτάσιμα ἐνόμιζε. κἀγὼ δὴ παρελθὼν ὄπισθεν, κ δ αὐτὸς μου λαθόμενον, κ λαβόμενος, ὥστ ἐμοί γε δοκεῖν ἐπιτηδεύειν εἴωθε, τί ταῦτα ἔφη ὦ Κρονοσόλων, ἀνιωμένῳ ἔοικας; ὑ γὰρ ἄξιον ἔφλω ὦ δέσποτα, ὅταν κεκαρμένους μὲ, κἀμὲ μιαρὸν ἀνθρώπους ὑπερπλουτοῦντας, κἀμὲ μόνους πενομένους ὁρᾷ, αὐτὸς δ ἅλοι συχνοὶ τ πεπαιδευμένων, ἀπεχόμενοι, κἀμηχανίᾳ σώζεσθε; ἀλλ ὦδε σὺ ὦ

pœnis, quæ graviſſimæ decretæ ſunt in eos, qui minùs paruerint. Vos autem divites videte ne hæc mandata prætergrediamini, neque negligatis. Nam qui ſecus fecerit, is ſciat ſe non me neglecturum legiſlatorem, ſed potiùs Saturnum, qui me condendis feſti ſui legibus delegit: haud ille quidem in ſomnio viſus, ſed nuper cum vigilante palàm congreſſus. Erat autem neque compedibus vinctus, neque ſitu obſitus, qualem eum pictores fingunt, exemplar à deliris poëtis mutuati: verùm falcem quidem tenebat præacutam: cætera verò, hilaris erat, & validus, regioque apparatu. Atque hac quidem ſpecie mihi viſus eſt: quæ autem dixit planè divina ſunt, & in his hæc digna quæ vobis priùs exponam. Nam ubi me vidit animo mœſtum inambulantem, mox intellexit, quippe Deus, quænam eſſet moleſtiæ cauſa, videlicet graviter me ferre paupertatem, ut qui non pro temporis ratione unicam veſtem haberem, cùm jam eſſet gelu, multuſque flaret boreas, gla cies ac nix eſſet, adverſus quæ minimè munitus eram. Quinetiam quòd feſto proximè inſtante, reliquos viderem apparantes, quæ ad victimas, quæque ad convivia requirebantur, mihi verò ipſi res non admodum ad feſtum inſtructas eſſe. Iam à tergo accedens, aureque prehenſa, & vellicata, qua ſpecie ſe mihi ſolet oſtendere, quid iſtud ſibi vult, inquit, Cronoſolon? videre mihi ſolicitus. Annon æquum, inquam, here, cùm impios ac ſceleſtos homines opibus ſuperfluere, & ſolos deliciis frui videam: ipſe verò, mecumque plures alii docti, cum inopia, ſummaque rerum penuria degamus? At tu here, non

Νασοῦς, φίλης παῦσαι ταῦτα, καὶ μισθοφορήσαι σοὶ τὸ ἰσόμοιρον; καὶ μὲν ἄλλα ἔφη ῥᾴδιον ἀλλάττειν, ὁπόσα σὺ Κλωθοῦς, καὶ τὰ ἄλλων Μοιρῶν παίσεται. ἃ δ' ἐστὶ τὰ ἑορτῆς, ἐπανορθώσομαι ὑμῖν τὸν πένητα. ἡ δ' ἐπανόρθωσις, ἥδε ἔσω. ἔδοξε τῷ Κρονοσόλωνι, καὶ γράψαι μοι νόμους πάσι, ἃ χρὴ πράττειν ἐν τῇ ἑορτῇ, ὡς μὴ καθ' αὑτοὺς οἱ πλούσιοι ἑορτάζοιεν, κοινωνοῖεν δ' ὑμῖν τῶν ἀγαθῶν. ἀλλ' ἐγὼ οἶδα ἔφην. ἐγὼ γάρ ὅς διδάξομαί σε. κἄπα δρέπανον ἐδίδασκεν. εἶπα ἐπειδὴ πάντα ἠπιστάμην, καὶ εἶπε αὐτοῖς ἔφη, ὅπ ἂν μὴ τοῦτο ποιῶσι, μάτην ἐγὼ τὴν ἄρπην ταύτην ἐξεῖναι φέρω. ἡ μὲν γὰρ οὖν εἶμι, τὸν μὲν πατέρα, ἐκβαλοῦσα πρωκτὸν, τὸν δ' ὄρχιν, τοὺς δὲ πλησίους μὴ δύναμένους, ὁπόσοι ἂν δρεπανήσωσιν, ὡς ἀγείροιεν τῇ μητρὶ σὺν αὐλοῖς, καὶ κυμβάλοις, βάκτροις τε γαύλοις. ταῦτα ἠπείλησεν. ὥστε καλῶς ἔχει ὑμῖν μὴ δρεπανίσαι τοὺς ἡμετέρους. Νόμοι πρῶτοι. Μηδὲν μηδὲν, μήτε ἀγοράσιον, μήτε ἴδιον πράττειν αὐτοὺς τῆς ἑορτῆς, ἢ ὅσα εἰς παιδιὰν, καὶ τρυφὴν, καὶ ἡμερίαν. ὀψοποιοὶ μόνοι, καὶ πεμματοποιοὶ, ἐστίασιν ἔστωσαν. ἱσοδιαίτα πᾶσιν ἔστω, καὶ δούλοις, καὶ ἐλευθέροις, καὶ πένησι, καὶ πλουσίοις. ἐργάζεσθαι, ἢ ἀγανακτεῖν, ἢ ἀπειλεῖν, μηδενὶ ἐξέστω. λογισμὸς δὲ τῶν ἐπιμελουμένων Κρονίοις λαμβάνειν, μὴ δὲ τοῦτο ἐξέστω. μηδεὶς τὰ ἄργυρα, ἢ τὰ ἱμάτια ἐξετάζοιτο, μὴ δὲ ἀναγραφέτω ἐν τῇ ἑορτῇ. μὴ δὲ γυμνάζεσθω Κρονίοις, μὴ δὲ λόγους ἀσκεῖν, ἢ ἐπιδείκνυσθαι, πλὴν εἰ τινες ἀστεῖοι, καὶ φαιδροὶ, σκώμματα, καὶ παιδιὰν ἐμφαίνοντες. Νόμοι δ' ὕστατοι,

non vis finem his rebus imponere, & ad æqualitatem revocare? Tum ille, cætera quidem, inquit, mutare haud facile, quæ vobis à Clothone, reliquisque Parcis accidunt. Porrò paupertatis malum vobis corrigam, quatenus quidem ad festum attinet. Sit autem hæc corrigendi ratio. Abi Cronosolon, ac mihi leges aliquot conscribito, ostendens quid observandum sit in festo, uti ne divites inter se festum celebrent, sed vobis sua bona impertiant. At inquam, leges conscribere nescio. Quin ego, inquit, docebo te: tum docere me cœpit. Deinde cum cuncta perdidicissem: Et illud, inquit, iis dicito, quòd nisi hæc faciant, ego falcem hanc acutam frustra circumfero. Alioqui ridiculus sim, si cùm patrem Cœlum execuerim, non item castraro divites istos, quicunque leges meas violaverint, ut jam evirati, Cybeli matri sese, adjungant, cum tibiis, ac cymbalis. Hæc ille minabatur. Quare rectè facietis si leges non transgrediamini. Lex prima. Nequis quid intra festi tempus agito, neque publicum, neque privatum, nisi quæ ad lusum, ad voluptatem, animique oblectationem pertinebunt. Opsoniorum, & bellariorum artifices in opere soli sunto. Æqualitas omnibus esto, servis, liberis, pauperibus, divitibus. Irasci, indignari, minari liceat nemini. Rationem exigere ab iis qui res curant Saturnalitias, ne id quidem fas esto. Nequis argentum, vestem-ve expendito, ne-ve inscribito solemnitatis tempore, nequis exerceatur, nequis orationes habeto, aut recitato, nisi si quæ sunt urbanæ, lepidæque quæ dicacitatem resipiant, & jocum. Lex secunda.

ροι. Περὶ πολλοῦ τ' ἑορτῆς, οἱ πλέ-
σιοι, γραφόντων μὲ ἐς πινάκιον ἑ-
κάστῳ τ' φίλων τὸ ὄνομα, ἐχόντων δ'
ἐς ὑπόμνησιν ἑτοίμων, ὅσου τ' κατ'
ἔτος ἀφορίσαντα, τὸ δέκατον. καὶ
ἐδῆτε τ' ὄσης τινὶ ἀφεστήκει, καὶ
ὅση παχυτέρα, ἢ καὶ αὐτὸς κατασκευή. καὶ τ' ὑπάρχον, ὅτι
ὀλίγα. τοῦτα μὲ, ἀφ' ἑαυτῶν ἔστω.
τῇ δ' ἀφ' τ' ἑορτῆς, καθάρσιον μή
τι ἀφιερεῖτω, καὶ ὑπ' αὐτῶν ἐξε-
λαυνέσθω ὁ τ' οἰκίας μικρολογία,
καὶ φιλαργυρία, καὶ φιλοκερδία,
καὶ ὅσα τοιαῦτα ἄλλα συνοικοῦντα τοῖς
πλείστοις αὐτῶν. ἐπειδὰν δ' καθα-
ρὸν τινὶ οἰκίαν ἐξεργάσωνται, θύ-
σαντα Διὶ πλουτοδότῃ, καὶ Ἑρμῇ δώ-
τορι, καὶ Ἀπόλλωνι μεγαλοδώρῳ.
εἶτα ἀφὲ δείλην ὑΐαν, ἀναγνω-
σκέσθω μὲ σφὶν τὸ φιλικὸν ἐκεῖνο
πινάκιον. καθεύδοντες δ' αὐτοὶ καθ'
ἑαυτὸν ἑκάστῳ περὶ ἡλίου δύσιν, πεμ-
πόντων τοῖς φίλοις. οἱδὲ ἀπογρά-
ζοντες, μὴ πλείους τριῶν, ἢ τέτ-
τάρων, οἱ πιστότατοι τ' οἰκετῶν,
ἤδη πρεσβύται. ἐγγεγραφάσθω δ' ἐς
γραμμάτιον ἕ, τι τὸ πεμπόμενον,
καὶ ὅσον, ὡς μὴ ἀμφότεροι ὑπο-
πλούσιοι τὰς ἀπογραφὰς. αὐτοὶ
δ' οἱ οἰκέται, μίαν κύλικα ἕκας-
τοι νίπτοντες, ἀπατρέχοντων. ἀπαιτείτω
δ' μηδὲν πλέον. τοῖς πεπαιδα-
γωγημένοις διπλάσια πέμπεσθω.
ἄξιον γὰρ δημοσίᾳ εἶναι. τὰ ἐπὶ
τοῖς δώροις λεγόμενα, ὡς μετρίω-
τατα, καὶ ὀλίγιστα ἔστω. ἀπαχθὲς δ'
μηδὲν μηδὲν σωνιπισχνείσθω, μὴ δ'
ἐπαινείτω τὰ πεμπόμενα. πλού-
σιον πλουσίῳ μηδὲν πεμπέσθω, μὴ
δ' ἑστιάτω Κρονίοις ὁ πλούσιον τ'
ἔσπιμον. τ' εἰς τὸ πεμφθὲν σκευ-
χρειωδέστατον, φυλακισθω μηδὲν.
μὴ δ' μιζόνια εἰσίτω ἐπὶ τῇ δωρεᾷ.

Multò ante festum divites singulorum amicorum nomina in tabella scribunto. Porrò pecuniam paratam habento ad decimam partem annuorum fructuum: præterea quicquid illis supereſt vestium, & quicquid est crassioris cultus, quam ut ipsis conveniat: & vasorum argenteorum non modicam vim. Hæc quidem in promptu sunto. Cæterùm ante solennitatem porcellus circumagitor, atque ex ædibus ejiciuntor sordes, avaritia, & quæstus, & siquæ id genus alia sunt plerisque divitum domestica. Deinde ubi domum perpurgarint, tum rem divinam faciunto Iovi divitiarum largitori, Mercurio munifico, & Apollini magna donanti. Deinde circa vesperam, tabulam illam, amicorum nomina tenentem legunto. Destributis autem pro cujusque dignitate muneribus, ante solis occasum amicis mittunto: & qui deferant, non plures tribus, quatuor-vè sunto atque hi certissima fide famuli, & jam natu grandes. In literis autem ascribatur quid & quantum mittatur, ne utrisque suspecti sint, qui deferunt. Atque ipsi ministri, unico quisque calice epoto domum recurrunto, neque præterea quicquam ab iis postulanto. Doctis omnia dupla mittuntor: æquum enim est ut geminam accipiant portionem. De muneribus, quàm modestissima simul, & paucissima verba fiunto: neque grave quicquam in literis quispiam ascribito, nec quæ mittuntur, laudato. Diviti dives ne quid mittito: neque locuples Saturnalibus æquali sorte quenquam convivio accipito. Ne quid eorum quæ in hoc deprompta fuerint, ut mittantur, servanto: Ne cui muneris pœnitentia subito.

εἴ τις πέρυσιν ἀποδημῶν, δι' αὐτὸ ἄμοιρος κατέστη, ἀπολαμβανέτω κἀκεῖνα. Ἀφαλυόντων δὲ οἱ πλούσιοι ἐν χρείᾳ ὑπὲρ τῶν φίλων τὰ μεγέθη τῶν, καὶ τὸ σύνοικον, οἵ τινες ἂν ἐν τούτῳ ἐφείλοντες, κωλυέτωσαλεῖν μὴ ἔχωσι. καὶ ὅλως, πρὸ πολλοῦ μελέτω αὐτοῖς ἡδίστας, ὅτῳ μάλιστα δέονται. ἀπέχω δὲ τῶν λαμπτάνοντων μεμψιμοιρία. καὶ τὸ πεμφθὲν ὁποῖον ἂν ᾖ, μέγα δεκέτω. οἶνος ἀμφορεύς, ἢ λαγώς, ἢ ὄρνις παχεῖα, Κρονίων δῶρον μὴ δεκέτω. μὴ δὲ τὰς Κρονικὰς δωρεὰς εἰς γέλωτα φερέτωσαν. ἀνθυπεμπέτω δὲ ὁ πένης τῷ πλουσίῳ, ὁ μὲν παιδαρίῳ, βιβλίον τῶν παλαιῶν, εἴ τι εὔφημον, καὶ συμποτικὸν ᾖ, ἢ αὐτὸ σύγγραμμα, ὁποῖον ἂν δύνηται. καὶ τοῦτο λαμβανέτω ὁ πλούσιος πάνυ φαιδρῷ τῷ προσώπῳ. καὶ λαβών, ἀναγινωσκέτω δίχα. ἢν δὲ ἀσθενῇ, ἢ ἀπορρίψῃ, ἴσω τῇ ἕρπης ἀπειλῇ ἔνοχος ὤν, κἂν πίμψῃ ὅσα χρῆν. οἱ δὲ ἄλλοι, οἰμβῷ, τρόφεις. οἰδὲ, λιβανωτοῦ κόνδρος πιμπόντων. ἢν δὲ πένης, ἐσθῆτα, ἢ ἄργυρον, ἢ χρυσὸν δοκὸν τῷ δυνάμενι πίμψῃ πλουσίῳ, τὸ μὲ πεμφθὲν, ἴσω δημόσιον. καὶ κομιεῖται, ἐμβαλλόντων εἰς τὸ ὑποσυλεῖν δὲ Κρόνῳ, οἱ πένης, εἰς τῶν ὑστεραίαν πλαγὰς δοκὸν δὲ πλουσίῳ λαμβανέτω τῷ νέρτῃ εἰς τὰς χεῖρας, σὺν ἐλάττοσι διακρίσει, καὶ πεντήκοντα. Νόμοι συμποσιακοί. Λεπτὸν μὲ ὑπόδημα τὸ σοι χεῖον ἐξάπτεσθαι. τὰ δὲ ὠὰ δὲ λευκὰ, κόρυα, καὶ πεσσοὶ ἔσωσαν. κωλακεύεσθω ὅπου ἂν τύχῃ ἕκαστος. ἀξίωμα, ἢ χρή, ἢ πλοῦτος, ἀλίγον συμπλείτω εἰς εὐφροσύνην. οἶνος δὲ αὐτὸς πίνεσθαι ἀπαιτέσθω. μάθησις ἔσω πρόφασις τῷ πλουσίῳ, ἢ ῥιγώσῃ, ἢ κεφαλῆς ὀδύνη, ὡς

to. Siquis anno superiore peregrè fuit, eaque causa munus non accepit, & illa accipito. Pro tenuibus amicis divites etiam debita solvunto, atque etiam conductarum ædium pretium siqui debent, neque sunt solvendo. In summa multò antè illis esto curæ ut cognoscant qua re maximè sit opus. Porrò qui accipiunt, ne de missis donis, ut exiguis queruntor: & quicquid mittetur qualecunque fuerit, id magni ducunto. Vini amphora, aut lepus, aut pinguis avis, inter Saturnalitia munera ne habentor. Neque Saturnalia dona in risum vertunto. Pauper diviti vicissim mittito: si doctus est, veterem aliquem libellum, aut siquid ipse conscripsit quod fausti sit ominis, aut conviviis accommodum, qualecunque potuerit: atque id dives læto admodum, hilarique vultu accipito, acceptum protinus legito. Quòd si recusarit, rejecerit-ve, sciat sese iis quæ de falce minatus sum, obnoxium esse, etiamsi miserit quicquid mittendum erat. Alii autem coronas, alii thuris frustula mittunto. Quòd si pauper vestem, vel aurum, vel argentum supra facultatem diviti miserit, id quidem quod missum fuerit, publicum esto, venditum in Saturni thesaurum infertor. Ipse verò pauper postridie plagas à divite, manibus ferulæ suppositis, non pauciores quinquaginta supra ducentas accipito. Leges convivales. Lavandum est ubi linea sex erit pedum. Ante balneum, nucibus ac talis lusitandum. Vbicunque casus cuique locum dederit, ibi accumbito. Dignitas, aut genus, aut divitiæ parum momenti habento, ut priùs alicui ministretur. Eodem de vino omnes bibunto. Nec diviti prætextus esto, vel stomachi, vel capitis

μόνον δὲ αὐτῶν πίνειν ἔξεστω. κρεῶν μοῖραι κρεῶν, καὶ ἴσαι ἅπασιν. οἱ διάκονοι, ὅσους χαίρειν μηδενὶ μηδὲν. ἀλλὰ μὴ ἓν βραδυνέτωσαν, μὴ δὲ προπεμπέτωσαν, ἕως ἂν αὐτοῖς δοκῇ, ὁπόσα χρὴ ἀποφέρειν. μὴ ἓν τῷ μὲν, μεγάλα, τῷ δέ, κνημιδῶν μικρά προσλήψεσθαι. μὴ ἓν τῷ μὲν, ὁ μηρός. τῷ δέ, ἡ γναθοσυός, ἀλλ' ἴσοτης ἐπὶ πᾶσιν. οἰνοχόος, ὀξὺ διδορκέτω καὶ πρόσωπον εἰς ἕκαστον, καὶ ἔλαττον εἰς τὸ διαστόλλειν. καὶ ἐπ' ὀξύτερον ἐπαινείτω. καὶ κύλικες παντοῖαι. καὶ ἐξέστω παρέχειν ᾧ τις ἐθέλῃ, φιλοτησίαν. πάντες πᾶσι προπινέτωσαν, ᾧ ἐθέλωσι, προπόντες δὲ πλησίον. μὴ δὲ ἐπαναγκες ἔστω πίνειν, ἢν τις μὴ δυνήται εἰς τὸ συμπόσιον. μήτε ὀρχησιν, μήτε κιθαρισιν, αὐτοῖς ἄρχειν ἄρξι μουσικόν. ἐξέστω ἢν τις ἐθέλῃ, σκάμματος. καὶ μέτρον ἔστω τὸ ἄλυπον. ἐπὶ πᾶσι, πειθόμενοι ἐπὶ κρίσει. ἢν τις ἐπ' ὀρχηστρίδι πτοηθῇ, ἄσιτος εἰς πλὴν ὑστεραίας ἔστω. καὶ μέθυσος, καὶ ἀπίτω ἴκαρος. ὁπόταν βάλῃ). ἐπὰν δὲ τὰς οἰκείας ὁ πλούσιος δώσῃ, ἀριστάτωσαν καὶ οἱ φίλοι σὺν αὐτῷ. τὰς νόμους ταύτας ἑκάστου τῶν πλουσίων ἐγγράψαντα εἰς χαλκῆν στήλην, ἵνα ἐν μεσαιτάτῳ τῶν αὐλῶν, καὶ ἀναγινώσκειν. καὶ εἰδέναι δεῖ ὅτι ἐς ἂν αὗται ἡ στήλη μένῃ, ἕως λιμὸς, ἕως λοιμὸς, ἕως πυρκαϊὰ, ἕως ἄλλο χαλεπὸν μηδὲν εἴσεισιν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῖς. ἢν δέ ποτε, ὅταν μὴ γένοιτο, καταιρεθῇ, ἀποτρόπαιον, οἷα φέρουσι).

pitis dolor, ut ideo de meliore bibat. Carnium omnibus æqua portio. Ministri ne cui quid favore danto. At neque contantor, neque præmittunto, donec ipsis visum fuerit, quæ tollenda erunt. Neque huic magna, illi perexigua apponuntor. Neque huic coxa, illi maxilla suis apponitor, sed in omnibus æqualitas esto. Pocillator acutis oculis unumquemque observato, minùs tamen herum. Acutum etiam exaudito. Calices omnis generis sunto. Ad potandum invitare siquis voluerit, jus esto. Omnes omnibus præbibunto, si libeat, diviti præbibentes. Neque quisquam bibere compellitor, qui non valeat ad compotationem. Ne liceat ipsis neque saltatorem, neque citharœdum inducere tyronem. Liceat ei qui voluerit, uti dicteriis. Et modus esto, ut ne sint molesta. Postremò pro nucibus talis ludunto. Siquis pro pecunia talis luserit, in posterum usque diem jejunato. Et maneto, & abito quisque quum voluerit. Porrò quum dives famulos suos convivio accipiet, tum amici quoque unà cum ipso ministranto. Leges hasce singuli divites, æreæ columnæ inscriptas in aulæ meditullio habento, & legunto. Atque id quidem sciendum est, quoad ea columna manebit, neque fames, neque pestilentia, neque incendium, neque quicquam aliud molestum, in illorum ædes ingredietur. Quòd siquando, quod absit, tollatur, abominanda sunt, quæ illis accident.

EPI-

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΡΟΝΙΚΑΙ. ΕΓΩ ΚΡΟΝΩ ΧΑΙΡΕΙΝ.

EPISTOLÆ SATVRNALES. EGO SATVRNO SALVTEM.

ARGVMENTVM.

In hac Epistola de instituenda æqualitate agitur. Nam pauper quispiam petit à Saturno, ut cum divitibus agat, quò depositis in medium opibus, ex æquo se quoque frui patiantur, aut certas utique vestes & pecunias, cæteraque ad festum peragendum pauperibus mittant. Primùm quia absurdum & inconveniens sit, ita inæqualiter agere: deinde quòd contra vetus exemplum, quo Saturni temporibus omnia æqualia fuisse perhibeantur: addita etiam collatione divitum, & hypotyposi quadam morum ac vitæ illorum. Postremò comminantur se omnia mala illis imprecaturos esse, nisi hæc quæ petunt, fiant.

Ἐγεγράφειν μοι ἤδη σοι καὶ πρότερον, δηλῶν ἐν οἷς εἰμι, καὶ ὡς ὑπὸ πενίας κινδυνεύοιμι, μένων ἄμοιρος εἶναι τῆς ἑορτῆς, ἵνα ἐπιτίλκας, ἐπὶ τούτῳ παρθεὶς, μέμνημαι γὰρ, ἀλογώτατόν εἶναι, τὰς μὲν, ἡμῶν, ὑπερπλουτεῖν, καὶ τρυφᾶν, καὶ κατωνοῦσθαι ἐν ἔχουσι τοῖς περιττεύουσι· τὰς δὲ, λιμῷ διαφθείρεσθαι. καὶ ταῦτα, Κρονίων ὄντων. ἐπεὶ δὲ μοι τότε οὐδὲν ἀντιπέστειλας, ἡγησάμην δεῖν αὖθις ἀναμνῆσαί σε τῶν αὐτῶν. ἐχρῆν γάρ σε ἀποκρίνασθαι Κρόνε, τὸ ἄνισον τοῦτο ἀφελόντα, καὶ τὰ ἀγαθὰ εἰς τὸ μέσον ἅπασι κομίσαι, ἔπειτα κελεύειν ἑορτάζειν. ὡς δὲ νῦν ἔχομεν, μύρμηξ ἡ κάμηλος, ὡς ἡ παροιμία φησί. μᾶλλον

Equidem & antea tibi scripsi, significans quonam in statu essem, & quòd ob inopiam periclitarer, solus expers esse solennitatis quam indixisti: hæc præterea addito, nam memini, iniquissimum esse si nostrûm alii, opibus ac deliciis superfluerent, nihil de suis facultatibus impertientes pauperioribus: alii fame perirent, idque instantibus Saturnalibus. Quoniam autè nihil tum literis meis respondisti, te denuo iisdem de rebus commonefaciendum duxi. Tuum erat Saturne, [1] sublata hac rerum inæqualitate, bonisque in medio depositis, postea celebrandum festum indicere. Sed uti nunc res habent, [2] formica est camelus, ut proverbio di-

1 *Sublata inæqualitate*] Spectavit hanc æquationem Plato, & ante eum Lycurgus instituit. Cic. lib. 3. offic. *Cogn.*

2 *Formica Camelus*] Dicitur hoc proverbium de vehementer inæqualibus. *Idem.*

λον ἢ τραγικὴν ὑποκρίτην ὑπόηνον, ἢ τέρεν μὲ τῷ ποδίῳ, ἐφ' ὑψηλῶ βεβηκότα, οἷον εἰσιν οἱ τραγικοὶ ἐμβάται. ὁδὶ ἕτερος, ἀνυπόδητος ἔστω. εἰ τοίνυν βαδίζοι ὕτως ἔχων, ὁρᾷς ὅτι ἀναγκαῖον αὐτὸν ἄρθρα μὲ, ὑψηλά, ἄρθρα ἢ, πάντα γίνεσθαι, καθ' ὁπότερον ἂν πόδα προβαίνη; τοσοῦτον καὶ τοῦ βίου ἡμῶν τὸ ἄνισον. καὶ οἱμῶ, ὑποδησάμενοι, ἐμβάδας, ἢ τὰς χρηπίδας, ὑπερογκοῦσιν ἡμῖν. οἱ πολλοὶ ἢ, πεζῇ, ἐ χαμαὶ βαδίζομεν, διαῤῥῳδοῦντες ἂν εὖ ἴσθι μὴ χεῖρον αὐτῶν ὑποκρίνεσθαι, καὶ λαθάνειν, εἴ τις ἐ ἡμᾶς ὑπεκδύσαι προβλήτους ὑπείροις. καίτοι ἀκούω τῶν ποιητῶν λεγόντων, ὡς τὸ παλαιὸν, ὁ τοιαῦτα ἦν τοῖς ἀνθρώποις τὰ πράγματα, σὺ ἦν μοναρχῶν. ἀλλ' ἡμῶν γῆ, ἄπορος, ἐ ἀνέρρηγεν ἔφυεν αὐτοῖς τὰ ἀγαθὰ, δεῖπνον ἕτοιμον ἐκφέρων ἐς κόρον. πολυμοιρὶ ἢ, οἱμῶ, οἶνον. οἰδὲ, γάλα. εἰσὶ ἢ οἱ ἐ μέλι ῥέον. τὸ ἢ μέγιστον, αὐτὰς ἐκείνους φασὶ τοὺς ἀνθρώπους χρυσοῦς εἶναι. πενίαν ἢ, μὴ ἢ τὸ παράπαν αὐτοῖς πλησιάζειν. ἡμεῖς ἢ, αὐτοὶ μὲ, οὐδὲ μόλιβδος ἂν εἰκότως διακρίνῃρ, ἀλλ' εἴ τι ἐ τοῦτο ἄμεμπτον. τὸ ἢ πτωχὸν ἢ, μὴ πόνων τοῖς πλείοσιν. τὴ πενίαν ἢ, καὶ ἀπορίαν, ἐ ἀμηχανίαν, καὶ τὸ, οἱμοι, καὶ τὸ, πόθεν ἂν μοι γένοιτο, ἐ ὧν τύχης, πολλὰ τοιαῦτα. ἐδὲ γὰρ ἡμῖν τοῖς πένησι, καὶ ἦτον ἂν εὖ ἴσθι ἡνιώμεθα ἂν ἐπ' αὐτοῖς, εἰ μὴ τοὺς πλουσίους ἐωρῶμεν τοσαύτῃ εὐδαιμονίᾳ συνόντας. οἱ τοσοῦτον μὲ χρυσὸν, τοσοῦτον ἢ ἄργυρον ἐγκλείσαντες, ἐσθῆτας ἢ ὅσας ἔχουσι, ἀνδράποδα ἢ, ἐ ζεύγη, καὶ οἰκοσίας, καὶ ἀρούρας, πάμπολλα ἢ ταῦτα ἐκτημένοι, οὐχ ὅπως ὀ μετέδοσαν ἡμῖν ποτε αὐτῶν, ἀλλ' ὀδὲ προσ-

dicunt. Quin magis tragicum histrionem animo concipe, qui altero pede alto cothurno insistat, qualia sunt tragica calceamenta, altero verò sit incalceatus. Is si ad hunc modū instructus ingrediatur vides necessariò futurum, ut nunc excelsus sit, nunc humilis, prout alterutrum pedem promoverit? Tanta est in rebus humanis inæqualitas. Alii subligatis cothurnis, adornante fortuna tragœdias in nos agunt. Contra magna pars pedibus & humi ingredimur, cùm possimus, scias velim, nihilo deteriùs illis fabulam agere, & ingredi, siquis nos ad eundem illis modum adornarit. Atqui ex poëtis audio, nihil harum rerum inter homines fuisse olim, quum tu solus adhuc imperares. Verùm tellus semenatis & aratri expers bona progignebat, cœnam, vel ad satietatem usque unicuique paratam. Fluvii alii vino, alii lacte, erant & quælibet melle manabant. Quodque est omnium maximum, ajunt illos ipsos homines aureos fuisse: paupertatem autem omnino ab ipsis abfuisse. Nos autem ipsi ne plumbum quidem meritò videamur: sed siquid eo est vilius: ut quorum plerique victus labore guzzeritur: ipsi paupertas, egestas, ac desperatio, & illud, hei mihi! Item, unde inveniam: & ô fortunam! multaque id genus, quam de rebus leviùs dilucidare mur, nisi divites conspicuremus tanta fruentes fœlicitate: quidem cùm tantum auri, tantumque argenti conditum habeant, tot vestium possideant, tot tantum & harum rerum omnium mancipia, tot currus, familias, agros, magnam vim teneant, tamen adeò nobis nihil unquam de his rebus

βλέπειν τὰς πολλὰς ἀξιοῦσι. ταῦτα ἡμᾶς μάλιστα ἀπαντᾷ ὦ Κρόνε, μὴ ἀφίεσθαι ἐγκειμένους. τὸ μὲν, ἐφ' ἑλκυσθῆναι κατακείμενον, τοσούτοις ἐφόδοις σκηνοφῶν ἐρυσιάνοντα, καὶ τὸν πορφυρᾶν ἐνδυόμενον ζηλωτὸν ἡγούμενον, ἀεὶ ἑορτάζειν. ἐμὲ δὲ, καὶ τοὺς ὁμοίους, ἀπειροκαλεῖν, εἰ πολυτελοῦς πράσεως ἥδεσθε, ὡς ἕνα μόνον ἄρτον γεῦσαι, ἢ ἁλῶναι ἐμπεπλησμένοι καθεύδειν, κράδαμον, ἢ θρύμον, ἢ κρόμμυον ἐπιτρώγοντες. ἢ τοίνυν τοῦτο ὦ Κρόνε, ἀνάπαυσον, καὶ μεταποίησον εἰς τὸ ἐπιεικέστερον, ἢ τὸ ὕστατον, αὐτοὺς μὲν ἐκείνους κελεύσον τὰς πολυτίμους, μὴ μόνους ἀπολαύειν τοῦ ἀγαθοῦ, ἀλλὰ καὶ μεθέμιμον τοσούτων, χρυσοῦ χίονικά μοι ἡμῶν πάντων κατασκεδάσαι. ἀπὸ δὲ ἐμαυτίων, ὅσα καὶ νῦν ἔστιν ἀφθαρτοῦντα, σὺν ἂν αὐτοὺς ἀπάσειε. ταῦτα γὰρ πάντως ἀκαλύμματα, καὶ νῦν τοῦ χρόνου ἀφθαρτότερα, ἡμῖν δώσειν σεβαλείας μᾶλλον, ἢ σὺ παῖς ἡγεῖσθαι, καὶ κίσσας, ὑφῶν πολλῷ κατασαπήναι. καὶ μὲν δὴ καὶ ἀπιτίζειν ἔκφυσον, ἀρὰ μὴ, πόσαρφος, ἄρα δὲ, πέντε τοῦ πέντων ἀθαλαμβάνοντας. μὴ μόνον εἰς τὸν νῦν τρόπον τὸ δεῖπνον, ἀλλ' εἰς τὸ δημοτικώτερον, ὡς ἐπίσης μετέχειν ἅπαντας. καὶ μὴ τὸ μὲν, ἀμφορεῖας τὸ ὄψον, καὶ τὸ οἰκέτιον σκεμμάτιον ἐστῶτι, ἕως ἂν ἀπαγορεύσῃ ἑαυτόν. ἐφ' ἡμᾶς δὲ ἐλθόντα, ἔτι ἀθροκαδιζόμενον ὡς ἐπιβάλοιμι τὴν χεῖρα, ἀθρομείδεται, δείξασα μόνον τὸ λοπάδιον, ἢ ὅσον ἐστὶ τῷ πλακοῦντι τὸ λοιπὸν, μηδὲ ἐσομιδίντα σοὺς, ἀξενίμοτα, τῇ μὲ διατοῦ ἀθαλήσειν τὸ ἡμίτομον ὅλον σὺν τῇ κεφαλῇ, τοῖς δὲ ἄλλοις, ἐσᾶ φέρειν ἐγκεκαλυμμένα. ἀσσυπίνῳ δὲ τοῖς οἰκοχόοις μὴ ἀθεμέ-

rebus impertiunt, ut plebejos homines, ne aſpectu quidem dignentur. Hæc nos potiſſimùm enecant Saturne: & rem intolerabilem putamus, hunc in purpura accumbentem, tantis opum deliciis affluere ructantem: & ab amicis beatum prædicari, ſemperque diem feſtum agitare. Me autem meique ſimiles ſomniare, ſicunde quatuor oboli contingant, quò videlicet pane, polenta-ve expleti dormire queamus, naſturtium, aut porrum, cepaſve, alliumve opſonii vice arrodentes. Aut hæc igitur, Saturne, ad æquabilitatem vitæ mutes, corrigaſque neceſſe eſt: aut quod eſt poſtremum, illis ipſis interdicas divitibus, ne ſoli bonis fruantur, verùm è modiis auri tam multis, vel heminam in omnes nos diſpergant. Porrò ex veſtibus, ſiquas à tineis jam exeſas, citra ſuum incommodum dare poſſint: malint quidem hæc prorſus, vetuſtate, ſituque peritura nobis dare qui induamur, quàm ſinere ut in cubilibus ac ſcriniis multa carie putreſcant. Præterea ut cœnent ſinguli, nunc quaternis, nunc quinis pauperibus ad convivium adhibitis. Non quidem quo pacto nunc agitantur convivia: verùm populariùs, ut omnium æqua ſit portio: neque ut hic opſoniis ingurgitet ſe, famulo interim ſtante, & operiente, donec herus comedere non queat amplius. Cæterùm ubi ad nos venerit, cùm vix etiam parati ſimus admovere manum: protinus ad alios transferatur, patina tantùm oſtenſa, vel ſiquid de placenta reliquum eſt. Neque illatum aprum ita partiatur, ut domino totum dimidium apponat, unà cum capite, reliquis oſſa tecta ferat. Vtque præmoneantur pincernæ, ne contentur donec

unuſ-

νειν, ἢς ἂν ἐπ ζήτις αὐτήσῃ πιεῖν ὑμῶν ὕκωσος. ἀλλὰ λῶ ἅπαξ πελάσῃ, αὖλικῳ ἐγχέαι, ἢ ἀναδῆναι, μεγάλῳ κύλικι ἐμπλησαμβύας, ὥσπερ τὸ δικαστήριον. καὶ τί εἶναι ἢ αὐτὸν πᾶσι τοῖς συμποσίοις, ἵνα ἓ τὸ αὐτὸν εἶναι. ἢ πᾶ γὰρ μεταφθαι τοῦτο τὸ νόμιμον, τὸ μὴ, ἀνθρωπίνῃ μεθύσκεσθαι, ἐμοὶ ἢ ὑπὸ ἓ γλυκύκης ἀμφήγνυσθαι τῷ μεθύοντι; λῶ ταῦτα ἐπανορθώσῃς, καὶ μεταρρυθμίσῃς ὦ Κρόνε, βίον μὲ τὸ βίου, ἑορτὴν ἢ τὴν ἑορτὴν ἔσῃ ποιήσας. εἰ ἢ μὴ, σπείσομαι μὲ, ἑορτάζοντων. ἡμεῖς ἢ, καθεδούμεθα, δύο μόνοι, ἐπειδὰν λουσάμενοι ἥκωσι, τὰ παίδια μὲ αὐτοῖς ἀναπείψασθαι τὰ ἀμφορία, καπύσαι. τὰ μάγειρον ἢ, τὰ ζωμὸν κτίσασθαι. καὶ ἐπιλαθόμενον, τὸ πέπερι μὲ, εἰς τὴν φακὴν ἐμβαλεῖν τὰ ἰχθύων. τὴν νύμφην ἢ παρεισαγαγέσθαι, τὸν πατέρα ἀλλάξαι ὅλον καταφαγεῖν, καὶ τἄλλα τὰ ὁψοποιῶν ἐχόντων, καὶ ἓ πλακοῦντα τὸ ἥμισυ. τὰ ὦ ἢ, καὶ τὰ ἴλαφον, ἓ τὴν ἀδελφάκια μεταξὺ ὀπτώμενα, τὸ ὅμοιον ποιεῖν, ὅπερ Ὅμηρος καὶ τὰ Ἡλίου βοῦν φησι. μᾶλλον ἢ μὴ ἔπεσθαι μόνον, ἀλλ' ἀναπηδήσασθαι, φεύγειν εἰς τὸ ὄρος αὐτοῖς ὀβελοῖς. καὶ τὰς ὀργὰς ἢ τὰς παχείας, καίτοι ἀπτέρους ἤδη ὔσας, καὶ ἐσκυφρωμένας, ἀναπεπλαδμένας, οἷς χαλᾶ ἓ ταῦτα, ὡς μὴ μόνοι ἀπολαύσειαν αὐτῶν. ὁ ἢ δὴ μάλιστα αὐτὸς ἀνιάσειε, τὸ μὴ χρυσίον, μύρμηκάς τινας, οἵους τὰς Ἰνδικὰς, ἀνορύττοντας ὑπὸ τῶ θησαυρῶν ἐκφέρειν νύκτωρ εἰς τὸ δημόσιον. τὴν ἑαυτοῦ δὲ οἱ, ἀλιγωρίᾳ τὰ ἐπιμελητῶν, κρυπτομένην ἀπὸ τὰ βελτίστων μυῶν, ὡς σαγήνῃ γοῦν δικῇ μηδὲν ἀφέρειν. παίδας ἢ αὐτῶν τὰς ἀραίας, καὶ κνημήτας, ὡς Γανυμήδους, ἢ Ἀχιλλέως, ἢ Νιρέως ὀνομάζουσι, μέχρι ὁρίζοντος σφίσι τὸ

unusquisque nostrum potest bibere: nec semel iussi protinus infundant, & ingentem calicem impletum tradant, atque ipsi domino, utque unum & idem vinum convivis fit omnibus. Alioqui ubi nam ista lex scripta fuit, aut receptus mos, ut hic vino odorato, & generoso sit temulentus, mihi contrà musto disrumpatur alvus? Hæc si correxeris, novarisque Saturne, tum demum effeceris, ut vita verè vita sit, festum verè festum. Sin minùs, illi quidem epulentur: nos autem interim sedentes precabimur, ut simul atque loti venerint, puer subversam amphoram rumpat, coquus jus adurat, ac per oblivionem muriam piscium in lentem infundat, utque canis in domum irruens, opinionem artificibus alibi intentis, exta devoret universa, & placentæ dividium: utque sus ac cervus, neque non suculæ, inter assandum idem faciant, quod Homerus de Solis bobus dicit. Imò ut non serpant solùm, verùm etiam unà cum ipsis verubus in montem aufugiant: utque ipsæ etiam aves pingues jam ademptis plumis, ad coquendum paratæ avolent, ne soli illi fruantur. Quódque in primis molestum illis futurum est, ut aurum è thesauris effossum, nocte in formicæ quales Indicæ, vestis publicum efferant: utque ita ab optimis muribus perforetur instar cribri, & ut à verriculo piscator nihil differat. Vtque forsitan illorum, comatique pueri, quos Hyacinthos, aut Achilles, aut Nireus appellant, dum ipsis pocula porrigunt, subitò defluere

ἐκπώμα, φαλακρὸς γίγνεσθ. [1] ἐπιῤῥεύσης τ' κόμης. καὶ πώγωνα φύειν ὀξύν, οἷοί εἰσιν οἱ ταῖς κωμῳδίαις οἱ Σφηνοπώγωνες. καὶ παρὰ τοῖς κρωβύλοις, πάνυ λάσιον, καὶ κύρτα σκευεῖν. τὸ μεταξὺ δὲ, λεῖον, καὶ γυμνὸν εἶναι. ταῦτα, καὶ πλείω τούτων ἀξιώσομεν ἂν ἡμῖν μὴ ἥλωσι τὸ ἄγαν φιλαῦθυ τοῦτο ἀφέντες, εἰς τὸ κοινὸν πλοῦτον, καὶ μεταδιδόναι ἡμῖν τ' μετρίων.

fluente coma calvi fiant: & acutam edant barbam (quales sunt in comœdiis Sphenopogones) & ad tempora hirtam valdè, valdéque pungentem, & quod interjacet læve sit, & nudum. Hæc & his plura imprecabimur, nisi hoc nimio sui amore depositò velint in commune divites esse, nobisque modicum impertire.

1 Ἐπιῤῥεύσης τ' κόμης] Ἀποῤῥεύσης τ' κόμης. Marcil.

ΚΡΟΝΟΣ ΕΜΟΙ ΤΩ ΤΙΜΙΟΤΑΤΩ ΧΑΙΡΕΙΝ.

SATVRNVS MIHI CHARISSIMO SALVTEM.

ARGVMENTVM.

Saturnus increpat pauperem, qui à se postulet, quæ suæ potestatis non sint. Sed tamen respondet, se cum divitibus hoc nomine agere velle, addita post hæc longa commonitione, qua pauperes, ut sua sorte contenti sint, hortatur: ostendens plus molestiæ & periculorum divitias quàm voluptatis secum habere.

Τί ταῦτα ληρεῖς ὦ ἑτ⊙, ἐμοὶ φέρων τ' παρόντων ἐπιστέλλων, καὶ ἀναῤῥασμὸν τ' ἀγαθῶν ποιεῖν κελεύων; τὸ γ', ἑτέρῳ ἂν εἶη, ⊙ νῦν ἄρχον⊙. ἀμφίζωμά γάρ σε, εἰ μόν⊙ τ' ἁπάντων ἀγνοεῖς, ὡς ἐγὼ μὲν πάλαι βασιλεύς ὢν, πέπαυμαι εἰς ὢν, τοῖς παισὶ Διὶ δὲ μάλιστα τ' τοιούτων ἐπιμελεῖται. τὰ γ' ἡμέτερα ταῦτα, μέλλει πεπᾶν, καὶ κρᾶτα, καὶ ὠδῆς, καὶ μέθης. καὶ τοῦτο, ἃ πλεῖον ἡμερῶν ἑπτά. ὥστε ὀλίγ τ' μειζόνων

Ideus tu quid nugas istas, & de rebus præsentibus ad me scribis, jubesque ut bonorum faciam partitionem? Quod quidem alterius munus fuerit, penes quem nunc est imperium. Etenim demiror te, si solus omnium ignoras, me qui unus sum, abdicato jampridem regno, liberis distribuisse imperium: Iovem autem maximè harum rerum curam gerere: me verò non nisi talorum, saltationis, cantionis, & ebrietatis satagere, idque septem non amplius diebus. Itaque quod attinet ad res illas majores

ἀ φῄς, ἀφιλεῖν τὸ ἄνισον, καὶ ὡς τὸ ὁμοίας ἢ πένεσθαι, ἢ πλουτεῖν ἅπαντας, ὁ Ζεὺς ἂν χρημάτισειν ὑμῖν. εἰ δὲ καὶ τῆς ἑορτῆς ἀδικοῖτό τις, ἢ πλεονεκτοῖτο, ἐμοὶ ἂν εἴη δικάζειν. καὶ ἐπισείω ᾧ τοῖς πλουσίοις τὸ δεῖπνον, καὶ τὸ χρύσιον καὶ τὸ χρυσίον, καὶ τὰ ἐδήτων, ὡς ἐ ὑμῖν πέμποιεν εἰς τὴν ἑορτήν. δίκαια γὰ ταῦτα, καὶ ἄξια αὐτὸς ποιεῖν, ὡς φατὲ, εἰμή τ εὔλογον ἀπεῖναι ὡς ταῦτα ἔχοντι λέγειν. τὸ ᾧ ὅλον, ἴσε οἱ πένητες ὑμεῖς ἐξηπατημένοι, καὶ οὐκ ἐρῶς δεξάζοντες τὸ τὸ πλουτεῖν, εἶτα παιδιᾶς μισγας αὐτὸς οἴεσθε εἶναι, καὶ μόνος ἡδὺ πνα βιᾶν τὸ βίον, ὅτι δικαίως τε πολυπλῶς ἐστιν αὐτοῖς, καὶ μεθύσκεσθαι οἶνε ἡδέος, καὶ παισὶν ὡραίοις, καὶ γυναιξὶν ὁμιλεῖν, καὶ ἐσθῆσι καλαικαῖς χρῆσθαι. τὸ ᾧ πάνυ ἀγοσῶντος ὀπολόν ἐστιν. αἴ τε γὰ φερωλίδες αἱ τὸ τύπτειν, καὶ μικραί. ἀλλ' ἀνάγκη ἐπαχθυνεῖν ἐκείνοις, μή τ ὁ οἰκονόμος βλακεύσας, ἢ ὑφελόμενος λάθῃ, μὴ ὁ οἶνος ὀξωθῇ, μὴ ὁ σῖτος φθειρεζήσῃ, ἢ ὁ ληστὴς ὑφέληται τὰ σκεύη, μὴ πισεύσῃ τοῖς συνοφάνταις ὁ δῆμος, λέγεσι τυραννεῖν αὐτὸν ἐθέλειν. ταῦτα ᾧ πάντα ἀεὶ τὸ πολοσὸν ἂν εἴη μέρος τ ἀπάντων αὐτός. εἰ γὰν ἠπίσταδε τὰς φόβους, καὶ τὰς μερίμνας, ἃς ἔχεσι, πάνυ ἂν ὑμῖν φοβερὸν ὁ πλοῦτος ἔδοξεν. ἐπεῖσι οἶδ' ἐγὼ τὸν ὕτως ἂν ποτε κορυβαντιάσαι, ὡς εἰ καλὸν ἰὼ τὸ πλουτεῖν, καὶ βασιλεύειν, ἀφέντα ἂν αὐτὰ, καὶ παραχωρήσαντα ἄλλοις, καθ' ἡσυχίαν ἰδιωτεύοντα, καὶ ἀνέχεσθαι ὑπ' ἄλλου ταπεινόμενον. ἀλλὰ τὰ πολλὰ ταῦτα εἰδὼς, ὰ τοῖς πλουσίοις, καὶ ἄρχουσι regnum, depositurus hæc, aliisque ce ut nunc ego privatus, alieno parerem i non essem ignarus hujusmodi malorum

jores, quas dicis, tollatur inæqualitas, æquo omnes aut dent, aut egeant, operam dabit. Quòd liquis eorum qui festum celebrant injuria, & portione fraudetur, id erit mearum partium judicare. Iamque scribo divitibus de cœnis, de auri hemina, & vestibus, ut vobis ad festum mittant. Iustum enim & æquum est ut ista faciant, sicuti dicitis, nisi quid probabile habeant, quod ad hæc respondeant. In summa tamen illud scitote pauperes, vos longè falli, neque rectè judicare de divitibus: siquidem illos omni ex parte beatos arbitramini, soloque vitam suavem vivere, cùm liceat ipsis opi parè cœnare, vino suavi inebriari, formosis pueris & mulieribus frui, & mollibus vestibus uti: verùm fœlicitatem istam, cujusmodi sit ignoratis. Nam hæ res non mediocribus curis ipsos distorquent, ne quid reinvigilare coguntur, ne rum domesticarum dispentator fraudet, aut clam suffuretur, ne vinum acescat, ne frumentum vermibus corrumpatur, ne latro tollat pocula, ne populus cretdat calumniatoribus, si illum dixerint affectare regnum. Atqui hæc omnia, non est millesima pars eorum, quæ istos discruciant. Si enim sciretis metus, & curas quibus distringuntur, divitias vobis omnino fugiendas existima retis. Alioqui creditis rei ipsi fum usque adeò infanum, ut si præclara res esset opulentia aut furus fuerim, patererque perio? Quin potius cùm quæ plurima divitibus ac regi-

ἀποπίνειν ἀνάγκη, ἀφῆκεν τῷ δρόμῳ, τῷ ποιῶν. καὶ γὰρ ἂν νῦν ἐποίησα ὡσ̣ πε, ὡς τὰς μέ, συῶν, ἢ τλαπάντων ἐμφορουμένους, ὑμᾶς ἄν, κακοδαίμον, ἢ γόμον, ἢ κρόμμυον ἐπιτρώγοντας ἐν τῇ ἑορτῇ, σκέψαι ὁποῖά ἐστι. ὡσ̣ μὲν γὰρ τὸ παρὸν, ἡδύ, καὶ οὐκ ἀπαρὸν ἴσως ἑκάστοις αὐτῶν. ὡς ἢ μὴ ταῦτα, ἐμπαλὲν ἀναφέρεται τὸ πρᾶγμα. εἶτα ὑμεῖς μὲν ὅπερ προῃδαρῦπες ἀναστενάζετ' ἂν ἐς τὸν ὕστερον αἰῶνα, ὥσπερ ἐκεῖνοι τὸ τῆς μέλης, ὅτι τὸ ἄχαν πλησμονὴς, δυσῳδές τι, καὶ καπνωδέστερον ἐρυγγάνοιτο. οἱ ἢ, τούτων τε δάπλακτοι. καὶ τὸ πολὺ τῆ τυκτῆς, ἢ παισὶν, ἢ γυναιξὶν, ἢ ὅπως ἂν ὁ πάππος κελεύῃ σου ναναφυρέντες, ἢ φθόῃ, ἢ θερμασμῷ, ἢ ὑδέρῳ, ἢ χαλεπῶς σπωσεκλέξασθε ἐκ τῆ πολλῆς τρυφῆς. ἢ τίνα ἂν αὐτῶν ἐμεῖν ἐκλίσαι δυνάμενον, μὴ πάντως ἔχον οἶκα, πολὺ τὸ νεκρῶδες ἐπιφαινόμενα; τίνα ἢ ἐς γῆρας ἀφικόμενον, τοῖς αὐτῷ ποσὶν, ἀλλὰ μὴ φορεῖδιον ἐπὶ πεπάρων ὀχούμενον, ἐλόχρυσον μὲ τὸ ἔξω, καὶ ἐρραφὸν ἢ τὸ ἔνδον, ὥσπερ αἱ τραγικαὶ ἐσθῆτες ἐκ ῥακῶν πάνυ εὐπλῶν συγκεκομμέναι; ὑμεῖς ἢ, ἰχθύων μὲ ἄγουσι, καὶ ἀσπίδι. ποδάγρας ἢ, ἢ πλευμονομίας, οὐχ ὁρᾶθ' ὅτι ἐ τούτων ἄπειροί ἐστε; ἢ εἴ τι καὶ ἄλλο τοῦ αἰτίαν συμβαίνοι. καίτοι οὐδ' αὐτοῖς ἐκείνοις ἔπ ἐστὶν αὐτὸ, καθ' ἡμέραν, καὶ πόρρω ἐ κόρυ ἐοῦσιν τούτων. ἀλλ' ἴδοις ἂν αὐτοὺς ὕτω λαχάνα, καὶ γόμα ὀρεγομένους ὑμῖν, ὥσπερ ὑδὲ σὺ τ λαχῶν, καὶ συῶν. ἐῶ λέγειν ὅσα ἄλλα λυπεῖ αὐ-

regibus adsint neceſſe eſt, imperium depoſui, idque ſapienter. Nam quod tu nunc apud me deos obteſtans deplorabas, illos apris ac placentis expleri: vos contrà naſturtium porrum-ve aut cepe per feſti tempus, opſonii loco arrodere, cujuſmodi ſit conſidera. Etenim in præſens quidem utrumque dulce eſt illis, minimeque moleſtum: at poſtea res invertitur: ſiquidem vobis non accidit, ut poſtridie ſurgatis capitis dolore gravati ob temulentiam, ut illi, neque ob immodicam ingurgitationem, gravecolentem, & acrem ſpiritum ructantes. At illi hoc quoque fructus ferunt, ut quoniam magnam noctis partem vario coitu pro libidinis arbitrio tranſigunt, facilè ſibi vel tabem, vel tuſſim, vel morbum intercutem, ex intemperato voluptatum uſu colligant. Quotumquenque potes oſtendere qui non planè palleat, ac faciem cadaveroſam præ ſe ferat? quotumquemque qui cùm ad ſenectutem pervenerit, ſuis ipſius pedibus ingrediatur, ac non potiùs à quatuor bajulis geſtetur? foris quidem totus aureus, intus putris ac pannoſus, cujuſmodi ſunt tragicæ veſtes ex pannis admodum vilibus conſarcinatæ. Vos autem qui piſces non guſtatis, & inediam fertis, non videtis vos podagræ, pulmoniſque vitiorum expertes eſſe? aut ſiquid aliud aliam ob cauſam accidit. Quanquam nec illis ipſis æquè dulce eſt quotidie, ſupraque ſatietatem iſtis veſci. Quin videas eos nonnunquam ita olus, aut cepam appetere, ut tu non æquè leporem appetas, aut aprum. Alia taceo quæ illos diſcruciant, puta filius luxu-

1 Ὀ τρόγων] Nota hic τρόγων pro *libidine*. Menagius.

τὸς, ἢ ὑὸς ἀκόλαςΘ, ἢ γυνὴ, ΘΘ οἰκέτις ἐρᾶσα, ἢ ἐσώμΘ, ΘΘς ἀνάξιλω μᾶλλον, ἢ ὡς ἡδονὴ συνόν. καὶ ὅλως, πολλά ἐςιν ἃ ὑμεῖς ἀγνοοῦντες, τὸ χρυσοῦν ὄρμΘ αὐτῶν μόνον, καὶ τὴν πορφύραν. καὶ ὅταν ἴδητε ποτε ἐξελαύνοντας ἐπὶ λόφου ζεύγης, κεχηνατε, ΘΘ θαυμάζετε. εἰ δ' ὑπερορῶντε αὐτῶν, καὶ καταφρονεῖτε, ΘΘ μὴτε ἐπιτρέφεσθε ὡς τὴν ὄχλων ἀρυόμενοι, μήτε μεταξὺ λαλεῖσθαι, εἰς τὸ σὺν τῇ ὀκτυλιδίῳ σμάραγδον ἀφεωρᾶτε, ΘΘ τὸ ἱμάτιον διαπεμπόμενοι, τὸ μαλακὸν ἐθαυμάζετε, ἀλλ' εἰδέναι καθ' ἑαυτὸς πλουτεῖν, εὖ ἴσε αὐτοὶ ἐφ' ἡμῶς ἰόντες, ἐδόκουν σωθεισπεῖν, ὡς ἐπιδείξαντο ὑμῖν τὰς κλίνας, ΘΘ τὰς τραπέζας, καὶ τὰ σκεύη μόνα, ἂν ὄφελΘ εἰ ἀμφόρυΘ ἡ κτῆσις εἴη. τάχα τοι πλείονα εὔοιτε ἂν, αὐτὸς ὑμῶν ἕνεκα πεμφθέντες. οὐχ ὅπως αὐτοὶ χρήσωνται, ἀλλ' ὅπως ὑμεῖς θαυμάζοιτε. ταῦτα ὑμᾶς θαυμαθῆναι, εἰδὼς τὸν βίον ἑκάτερον. καὶ ἄξιον ἐορτάζειν, σὺν μεθύοντας ὅτι μετ' ὀλίγον ἅπαντας δεήσει ἀπιέναι σκΘ ἐκ τοῦ βίου, κἀκείνους τὸ πλοῦτον, καὶ ὑμᾶς τὴν πενίαν ἀφέντας, πλὴν ἐπιστελῶ γε αὐτοῖς ὥσπερ ὑπισχόμην. καὶ οἶδ' ὅτι οὐκ ὀλιγωρήσουσι τῶν ἐμῶν γραμμάτων.

luxuriosus, uxor famulum amans, aut amasius, qui necessitatis mage quàm voluptatis gratia concumbat. Denique alia multa sunt, quæ vos ignorantes, tantùm aurum illorum ac purpuram videtis. Tum siquando bigis albis vehi videatis, hiante ore adoratis. Quòd si illos contemneretis, negligeretisque, neque argenteum currum oculos intentos haberetis, neque interloquendum, smaragdum annulo inclusum respectaretis, neque vestes obiter contrectantes mollitiem admiraremini, sed sineretis eos esse sibi divites, procul dubio ipsi vos adirent, & ad cœnam invitarent, ut lectos, mensas, & pocula vobis ostenderent: quarum rerum nulla est utilitas, si non neglecturos.

SA-

ΚΡΟΝΟΣ ΤΟΙΣ ΠΛΟΥΣΙΟΙΣ ΧΑΙΡΕΙΝ.

SATVRNNS DIVITIBVS SALVTEM.

ARGVMENTVM.

Saturnus exponit divitibus quæ à pauperibus ad se scripta & postulata fuerint, admonens illos, ut benigniores erga ipsos se gerant, atque æqualitatem recipiant, argumentis à signo & consequentibus, tum commodis, si faciant, tum incommodis, si detrectent, adhibitis.

Οἱ πένητες ἔναγχος ἐπιστέλλουσί μοι, αἰτιώμενοι ὑμᾶς, μὴ μεταδιδόναι σοίσιν ὧν ἔχετε. καὶ τὸ μὲν ὅλον, ἠξίουν με κοινὰ πᾶσι ποιεῖν τἀγαθά, καὶ τὸ μέρος, ἕκαστον αὐτῶν ἔχειν. δίκαιον γὰρ εἶναι ἰσομοιρίαν καθιστάναι, καὶ μὴ τὸ μὲν, πλέον, τὸ δὲ, μηδ' ὅλως μετέχειν τῆς ἡδέως. ἐγὼ δὲ, οὐδὲν μᾶλλον ἔφην ἄμεινον ἐπιψαύσαι τὴν Δίκην. οὐδὲ γὰρ τοὺς παρόντων, καὶ ὧν ἀδικεῖσθαι φασὶ καθ' ἑκάστην τῶν ἑορτῶν, ἐᾶσαι ἐπ' ἐμὲ καθῆκοντα τῷ κρίσιν, καὶ παρακόμιζε ῥᾴψειν περὶ ὑμῶν. ἔτι δὲ ἄπορ ἀξιοῦσι ταῦτα μέτρια, ὡς ἐμοὶ ἔδοξε. πῶς γάρ φασι ῥιγῶντες τοσούτῳ κρύει, καὶ λιμῷ ἐκμύροι, ἀφοσέπ ἑορτάζοιμεν ἄν; εἰ πίνειν ἐθέλοιμι κἀκείνους μετέχειν τῆς ἑορτῆς, συνέλαβόν με ἀναγκάσειν ὑμᾶς ἐδητόν τι, ὧν ἔχετε, μεταδόναι αὐτοῖς, εἴ πῃς ἀφειδεῖ, καὶ παχύτερα, ἢ καθ' ὑμᾶς. καὶ δὴ χρυσίον ὀλίγον ἐπισταλάξαι αὐτοῖς. εἰ γὰρ ταῦτα φασι ποιήσετε, μήτε ἀμφισβητεῖν ὑμῖν ἔτι τὰ ἀγαθὰ ἐπὶ δὴ Διὸς. εἰ δὲ μὴ, ἀπειλοῦσι ἀφοσυναλίσασθαι ἐπὶ τὰ ἀνώτερα.

Dauperes nuper ad me datis literis incusarunt vos, quòd nihil impertimini de vestris facultatibus, atque omnino postularunt, ut bona facerem omnibus communia, ut ad singulos illorum sua pars rediret. Æquum enim esse ut rerum æqualitas constituatur, ita ut neque hic copia fruatur, neque ille omnino rerum suavium inopia laboret. Ego verò respondi, hisce de rebus lovem meliùs consideraturum. Sed quod ad rem præsentem attinet, & injurias quibus se per dies festos affici putant, vidi mei officii esse sententiam ferre, sumque pollicitus me vobis scripturum. Sunt autem quæ postulant hæc, ut mihi videtur, æqua. Nam quo pacto, inquiunt tanto frigore rigentes, & fame laborantes, præterea diem festum celebrare possemus? Quare si velim ut & ipsi sint festi participes, postularunt ut vos cogam, ut de vestris vestibus illis impertiamini, siquæ supersint pinguiores quam quæ vobis conveniant: utque aurì nonnullas guttulas in ipsos destilletis. Quòd si ista feceritis, inquiunt, non erit amplius disceptatio inter vos de bonis apud lovem. Sin minùs minitantur sese ad novam rerum partitionem pro-

δυσμεν, ἐπειδὴ τοπρῶτον δίκας ὁ Ζεὺς καθῆ. ταῦτά ἐστιν ἃ πάνυ χαλεπὰ ὑμῖν λύσει τοσούτων, ἃ καλῶς ποιοῦντες ἔχετε. νὴ Δία ἔτι δείπνων πέρι, ὡς σωφρονεῖτε ὑμῖν. καὶ τοῦτο καθαίνας ἠξίουν τῇ ἐπιστολῇ, ὡς ναῦν γὰ μόνους ὑμᾶς τρυφᾶν, ἐπικλείσαντας θύρας τοὺς ἄλλους. εἰ δέ ποτε καὶ εἰσω πιὰς ἐστᾶν ἀφ' ἑαυτῶν μακρῷ ἥδιον ἐλεήσητε, πλέον ἔφρασεν τοῦτο· εὐωνίαν τὸ ἀνιαρὸν τῷ δείπνῳ, καὶ τὰ πολλὰ ἐφ' ὕβρει αὐτῶν γίγνεσθαι, οἷον ἐκεῖνο τὸ μὴ ἔστιν αὐτὸ οἶνο συμπίνειν. Ἡράκλεις, ὡς ἀνελεύθερον, καὶ καταγνώσεσθαι αὐτῶν ἐκεῖνον ἄξιον. ὅτι μὴ μεταξὺ ἀναστάντες, οἴχονται, ἄλλον ὑμῖν τὸ συμπόσιον καλαλιπόντες. ἀλλ' ἴσως ἐς χόρον ὕμως φασὶ πίνειν. τὰς γὰ ἀνοχὰς ὑμῶν, ὥσπερ τὰς Ὀδυσσέως ἑταίρας, κυρᾷ βεβύλαξ τὰ ὦτα. τὰ μὲ γὰ ἄλλα ἴσως αἰσχρὰ ἐστιν, ὥστε ἐκεῖνα λέγειν, ἃ περὶ τὸ νομῆς τὸ κρεῶν αἰτιῶνται, καὶ τὸ ἀβροκόμου. ὑμῶν μὲ παρεσκεύασται ἐς ἂν ὑστερεμφορηθῆτε, ἐκείνους δ' ἀδηφάγους. καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα μικρολογεῖται, καὶ ἥκιστα ἐλευθέροις πρέπονται. τὸ γοῦν ἥδιστον, καὶ συμποτικώτερον, ἡ ἰσομοιρία ἐστί. καὶ ὁ ἰσοδαίτης τοῦτο ἕνεκα ἠγαῖτο ὑμῖν τὸ συμποσίου, ὡς τὸ ἴσον ἀπάντες ἔχειν. ὁρᾶτε δὲ ὅπως μηκέτι ὑμᾶς αἰτιάσονται, ἀλλὰ πιμήσουσι, καὶ φιλήσουσι, τὸ ἐλάχιστον τούτων μεταλαμβάνοντες. ἂν ὑμῖν μὲ ἡ δαπάνη ἀνεπαίδηται, ἐκείνοις γ' ὁ πειρὰ τὸ χρείας ἡ δόσις ἀείμνητος. ἄλλως τε, εἰ ἂν οἰκεῖν δωήσεσθε τὰς πόλεις, μὴ ἐχὶ τὸ πιήτων συμπολιτεύσομθαι, καὶ μυρία ὠφελήσετε τὴν δύναμιν ὑμῖν σωτηλοῦντα. ἐπεὶ

provocaturos, ut primùm Iupiter pro tribunali sedere cœperit. Nec grave fuerit vobis impertiri illis de tot bonis, quæ rectè possidetis. Quin de cœnis quoque, ut vobiscum cœnent, & hoc literis addi rogarunt, cum nunc vos soli foribus clausis, delitiis fruamini. Quòd siquando vobis visum fuerit, & illorum quempiam post longum tempus in convivium adhibere, plus esse molestiæ in cœna, quam voluptatis, multaque illic in pauperum contumeliam fieri, velut illud, quum non eodem de vino bibunt. Dii boni, quàm illiberale, & planè dignum quod ipsis vitio vertatur, qui non surgant, abeantque toto convivio vobis solis relicto. Quanquam negant sese etiam ad satietatem ex illo quali cunque vino bibere, quòd vestri pincernæ aures habeant cera obturatas, haud secus ac Vlyssis socii. Porrò reliqua usque adeò sunt turpia, ut pigeat commemorare, quæ de carnium partitione criminantur, deque ministris qui cum vobis assistant, donec satis superque expleti fueritis, ipsos prætercurrunt, aliaque id genus fordida permulta, minimeque viris ingenuis digna. Quare æqualitas res est jucundissima & convivio congruentissima. Quæ de causa vobis æquus ille partitor in convivijs præficitur, ut æquam omnes habeant portionem. Videte igitur ne posthac iterum vos accusare possint: sed colant & amplectantur. Quorum impensa ne sentiret quidem à vobis: at illis recordatio. Præterea nec dati in tempore muneris perpetua foret unà vobiscum in ea re adjuvent. Neque hæ- remp. administrare possitis, ni pauperes bituri sentiunt, milleque modis fœlicitatem vestr

ἂν ἔχητε τὸς ϕθονεροὺς ὑμῶν τὸ πλοῦτον, ἰδίᾳ μόνοι, καὶ ἰδίᾳ, καὶ ὑπὸ σκότῳ πλουτῆτε. ἰδέτωσαν δὲ πολλοὶ, καὶ ϕθονησάτωσαν ὑμῶν τὸ ἄργυρον, τὰς τραπέζας. καὶ ἀϕοπόταν φιλοτησίας. μεταξὺ πίνοντες, διασκοπείτωσαν τὸ ἐκπωμα, τὸ βάρος ἴσασιν [1] αὐτοὶ ἀλλαξάμενοι, καὶ τὸ ἱσορεύειν τὸ ἀκριβές. τὸ χρυσοῦν ὅσος, ὃς ἐπαυρεῖ τῇ τέχνῃ. ἀϕ' ὧν γὰρ τὰ χρήσιμα, καὶ τὸ φιλανθρώπως ἀκούειν, καὶ τὸ ϕθονεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν ἔξω γίνεσθε, τίς γὰρ ἂν ϕθονήσειε τῷ κληρονόμῳ, καὶ διδύμῳ τὸ μετρεῖσθαι; τίς δ' οὐκ ἂν εὔξαιτο εἰς τὸ μήκιστον διαζῆσαι αὐτὸν, ἀπολαύοντα τῶν ἀγαθῶν; ὡς ἔχει νῦν ἔχετε, ἀμϕοτέρως μὲν ἡ δύσμοιρία, ἐπίϕθονος δ' ὁ πλοῦτος, ἀνιαρὸς δ' ὁ βίος. νῦν γὰρ νῦν ὑμέτερα μόνον ἐμπίπλασθαι, ὥσπερ τοὺς λέοντας ϕασι, [2] τὰς μονὰς τὸ λύκων. καὶ σωνόντως δεξιοῖς ἀνδράσι, καὶ πάνυ χαριζομένοις πειρᾶσθε. οἳ παῖζειν μὲ ἐν καιρῷ, καὶ ἄϕωνον τὸ συμπόσιον εἶναι, ἀλλ' ἐν μύθοις συμποτικοῖς, καὶ σκώμμασιν ἀνεπαχθέσι, καὶ ϕιλοϕρονήμασι ποικίλοις σωϊζοντες, ἀνεκτὸν τὴν συνήθειαν ἄγουσι, καὶ ἀβλαβῆ τοῖς μύθοις.

bituri estis qui vestras divitias suspiciant, si soli, & privatim in tenebris eas possideatis. Videat igitur vulgus mirceturque vestrum argentum, mensas, utque præbibentes ad potandum invitetis: inter bibendum undique poculum contemplentur, ac pondus expendant manu librantes: tum argenti absolutam cælaturam tum aurum quo ars decoratur. Nam præterquam quod viros bonos, & humanos vos prædicabunt, etiam ab eorum invidia liberi eritis. Quis enim invideat impertienti, dantique quod æquum est? Quis non potiùs optet, ut quàm diutissimè vivens bonis suis fruatur? Sed ut nunc res vobis habent, fœlicitas vestra teste caret, invidiosæ sunt divitiæ, & insuavis vita. Neque enim perinde juvat, opinor, siquis solus expleatur, ut & leones, & solitarios lupos facere dicunt, quàm si cum lepidis hominibus, & per omnia gratificari conantibus, convivatis. Qui primùm non sinent convivium mutum esse, & surdum: verùm consuetudine sua fabulas conviviis aptas, dicteriaque minimè molesta, variasque voluptates adferent: quibus rebus tem-

1 Αὐτοὶ διαζαξάμενοι] Αὐτοὶ διαζαξάσαντες. Marcil.

2 Καὶ δὴ μονὰς τῶν λύκων] Censebat vir Clarissimus Godofredus Maluynus legendum esse μονὰς τῶν σύων. atque movebatur ea ratione quod lupi soleant bini incedere, at apri μονιοὶ dicantur, ut apud Lycophronem πόρκος μονίμης, quod confirmat Ælian. lib. 15. cap. 3. loquens de Thynnis καὶ οἱ μὲν αὐτῶν κατ' δύο οὕς εἰσι μονιοὶ, οἱ δὲ συωδυαδίζοντες ἐς τὸ κατ' δύο λύκος συώνεμον. Sed pace tanti viri dixerim, loquitur Ælianus de lupis, quatenus bini ad raptum prodeunt, at hic sermo est de victu solitario lupi, lupus solus comedit. Itaque Timon Lucianeus statuit sibi μονήρη τὴν δίαιταν κατάπερ τοῖς λύκοις. Imo etiam μονιὸς proprium videtur esse lupi adjunctum. Sic Antipater lib. 3 Anthol.

Μονιὸς ὁ δολιχαυλος ἀθρήσας λύκος ἄσκοπον ἄνδρα
Ἔκτανεν.

Hinc etiam apud Suid. μονιὸς est μονόλυκος. pro priori parte stat Hesych. Contra omnes MSS. Codd. nihil mutare ausus sum. *Bourd.*

οἶαν ἥδιστα διατελοῦσι, φίλαι μὲν Διονύσῳ, καὶ Ἀφροδίτῃ. φίλαι δὲ Χάρισιν. ἔπειτα δὲ καὶ ὑμεῖς ἔπαινον εἰς τὴν ὑστεραίαν διηγούμενοι, ὑμῶν τὴν δεξιότητα φιλεῖσθαι καὶ ἀδροδιαίτους ποιήσουσι. ταῦτα πολλοῦ ἄξια ἦν καλῶς εἶχεν, ἐπὶ ἐρήσομαι ὑμᾶς, εἰ μόνοις οἱ πένητες βαδίζοιεν, ὑποδούμενοι δὲ ἁπλῶς, οὐκ ἂν ὑμᾶς ἡδέως ἔσχον οἷς ἐπιδείξασθε τὰς πλουσίους ἐσθῆτας, καὶ τὸ ἀκολούθων τὸ πλῆθος; ἐῶ λέγειν ὡς καὶ ἐπιβουλὰς, καὶ μίσος ἀπὸ τῶν πενήτων ἀναγκαῖον ἐγγίνεσθαι πρὸς ὑμᾶς, ἢν μόνοι τρυφᾶν ἐθέλητε. ἃ μὴν δὴ εὔξεσθαι καθ' ὑμῶν ἀπειλοῦσιν, ἀστρόπαια, μὴ δὴ γένοιτο εἰς ἀνάγκην αὐτοὺς καθαρσίων τῶν δύσης. ἐπεὶ ὅτε ἀλλάντων γεύσεσθε, ὅτε πλακοῦντος, ἢ εἴ τι λείψανον τοῦ κυνός. ἢ φακῆ δὲ, ὑμῖν σπερεῖ σύντομα ἑξῆς δὲ, καὶ ἅλφος, ὀπτώμενοι, μελαξὺ θρασμὸν βαλοῦσιν ὑμῖν ὀπταναίᾳ εἰς τὸ ὄρος. καὶ ἄρνες ψύττας καταπίνασαι, ἄπτεροι καὶ αὐτοὶ, παρ' αὐτοὺς τοὺς πένητας σπεύσουσιν. τὸ δὲ μέγιστον, οἱ ἀφοιώτατοι τοῦ οἰνοχόου, φαλακροὶ ὑμῖν ἀκαρεῖ τοῦ χρόνου γενήσονται, ἐπὶ κατεαγυῖα καὶ ταῦτα τοῦ ἀμφορεῖ. πρὸς τάδε, βαλοῦσθε, ἃ καὶ τῇ ἑορτῇ πρέποντα γένοιτ' ἄν, καὶ ὑμῖν ἀσφαλέσταλα. καὶ ἐπικηφίζετε πολλοῦ πενίαν αὐτοῖς, ἀπ' ὀλίγου τελέσματος φίλους ἀμπλοὺς ἕξοντες.

tempus jucundissimè transigitur: idque gratum est Baccho, gratum Veneri, gratum quoque Gratiis. Deinde postero die dum comitatem vestram referunt, benevolentiam vobis conciliant. Hæc etiam magno fuerant emenda. Nam illud à vobis scisciscitabor, si pauperes abirent taciti, sic enim fingamus, nonne ea res vos ureret, cùm non haberetis, quibus ostentaretis purpureas vestes, comitum multitudinem, annulorum magnitudinem? Neque jam libet referre, necessariò futurum, ut pauperum insidiæ atque odia in vos oriantur, si soli deliciis frui velitis. Nam quæ minantur vobis imprecaturos sese, abominanda sunt: & absit ut ad hujusmodi imprecationes venire cogantur. Quandoquidem si id fiat, neque intestina posthac gustabilis, neque placentam, nisi siquid canis reliquum fecerit. Præterea lenticula saperdæ liquamen vobis habebit. Porrò sus & cervus inter assandum è veru in montes aufugere parabunt: tum aves pingues absque alis fugam molientes, ad pauperes avolabunt. Et quod gravissimum est, pocillatores formosissimi repentè vobis calvi fient, idque etiam fracta amphora. Super his rebus consulite, quæ & festo sint digna, & vobis quàm maximè tuta. Atque illis paupertatis onus sublevate: exiguo vectigali, amicos illos neutiquam malos habituri.

DI-

ΟΙ ΠΛΟΥΣΙΟΙ ΤΩ ΚΡΟΝΩ ΧΑΙΡΕΙΝ.

DIVITES SATVRNO SALVTEM.

ARGVMENTVM.

Divites extenuata accusatione pauperum à consueto, respondent, se quidem feciſſe pro eo atque æquum & honeſtum fuerit, ſed illos ita immodeſtos & intemperantes ſe gerere, ut eos de cætero omnino excludendos cenſuerint. Verùm tamen ex illius conſilio denuo admiſſuros ſe eos eſſe, ſi ex pacto recipiant, ſe nihil contumelioſè aut intemperanter poſthac facturos eſſe.

Πρὸς γὰρ σὲ οἶδ᾽ μήτοι τάδε τὰ πενήτων ταῦτα μεμέφθαι ἂν Κρόνε, ἀλλ᾽ ἢ ὁ Ζεὺς ἤδη ἐκκεκώφωται πρὸς αὐτῶν, ἀναβοώντων, καὶ αὐτὰ δὴ ταῦτα, τὸν ἀναδασμὸν ἀξιούντων ἡμῖν, καὶ αἰτιωμένων τὸν τε εἰμαρμένην, ὡς ἄνισον τὸν νομὸν πεποιημένον, καὶ ἡμᾶς, ὅτι μηδενὸς αὐτοῖς μεταδίδομεν ἀξιοῦμεν; ἀλλ᾽ οἶδεν ἐκεῖνος ἅτε Ζεὺς ὤν, παρ᾽ οἷς ποτε ἡ αἰτία. καὶ ἴσως τοῦτο ὠδυκέφ αὐτῶν τὰ πολλά. σοὶ δ᾽ ὅμως ἀπολογησόμεθα, ἐπείπερ ἄρχεις μὲν νῦν ἡμῶν. ἡμεῖς γὰρ ἅπαντα πρὸ ὀφθαλμῶν λαβόντες, ὦ μέγαφαε, ὡς καλὸν ἐπιχωρεῖν δοκεῖ πολλῶν τοῖς δεομένοις, καὶ ὡς ἥδιον συνεῖναι, καὶ συνδιαιτᾶσθαι τοῖς πένησιν, ἀεὶ διετελέσαμεν ὅτῳ τοιοῦτοι, ἰσοδιαίτοις καὶ ἡμερωτάτοις, ὡς ἂν μὴ δοκῶμεν σωφρονιστικῶς αὐτὸν αἰτιάσασθαί π. οἱ δ᾽, ὀλίγοι μὲν καὶ λεπτὴ δεῖσθαι φάσκοντες, ἐπειδήπερ ἅπαξ αὐτοῖς ἀνεπεῴσαμεν τὰς θύρας, σὺν ἀνίεσαν, ἄλλα ἐπ᾽ ἄλλοις αἰτοῦντες. εἰ δὲ μὴ πάντα εὐθὺς, μηδὲ πρὸς ἅπαν λαμβάνοιεν, ὀργὴ, καὶ μίσος, καὶ πρόφασις ἀπὸ τοῦ μὴ τυχεῖν.

Num putas Saturne de rebus iſtis pauperes ſolùm ad te ſcripſiſſe? Quin potiùs Iovis ipſius aures obſurduerunt illis, dum clamant, novamque rerum partitionem flagitant: ac ſimul & fatum incuſant, quòd non æqualiter diſtribuerit, & nos quòd nihil ipſis impertiri velimus. Verùm novit ille quippe cùm ſit Iupiter, penes quos ſit culpa, eoque illos plerunque obaudit. Nunc tamen cùm nobis imperes, noſtri apud te defenſionem ſuſcipiemus. Nos enim omnia iſta quæ ſcribis ob oculos habentes, quam ſit honeſtum de magna rerum copia indigentibus opitulari: quantoque ſit jucundius ſimul cum pauperibus verſari, & convivium agitare, ad eum modum aſſiduè facimus, & ita in vitæ ratione nos æquamus, ut convictor nihil poſſit incuſare. Verùm illi primum ajunt ſibi paucis opus eſſe: deinde ubi fores illis ſemel aperuerimus, nunquam deſinunt alia ſuper alia poſtulare. Quod niſi protinus omnia, ſimulque cum dicto acceperint, mox paratum odium, in

χειροτεχνικαὶ βλασφημίαι, κἂν εἰ πᾶν ἐπιψεύδωνται ἡμῶν. ἀλλ' οἶμαι ἀκούοντες ἐπίστασθον ἂν, ὡς ἀκριβῶς εἰδότων ἃ δ' συγγένηται. ὥς τι δυοῖν θατέρου, ἢ μὴ διδόντα ἐχθροὺς εἶναι πάντως ἔδει, ἢ πάντα προϊεμένους, αὐτίκα μάλα πένεσθαι, καὶ δι' αὐτῶν ἐν αὐτοὺς εἶναι. καὶ τὰ μὲν ἄλλα, μέτρια. τὸ δὲ τοῖς δείπνοις αὐτοῖς, ἀμελήσαντας δ' ἐμπίπλασθαι, καὶ χαστρίζεσθαι, καὶ αὐτοὶ ἐπιδὸν πλεῖον δ' ἐκείνῳ πίωσιν, ἢ παιδὸς αἰρώσι; μεταξὺ ἀναδύνται τὸ ἐκπωμα, ἔνυξαν τῷ χείρε, ἢ παλάκῃ, ἢ γαμετῇ γυναικὶ ἐπεχείρησαν. εἶτα κατεμέσαντες δ' συμποσίου, ἐς τὴν ὑστεραίαν λοιδορῆσιν ἡμῖν κατελθόντες, ὡς ἐδείψησαν, καὶ ὡς λιμῷ σωθῆναι δυνηθεῖμεν. καὶ εἴ σοι ταῦτα καταψεύδεται αὐτῶν δεκάμβρῳ, τὰ ὑπέρογκα παρόντων ἀναμνήσθητι, τὰ ἴξιονα. ὃς ἀξιωθεὶς κοινῆς τραπέζης, ἀξιώματος ἴσου ἔχων ὑμῖν, τῇ Ἥρᾳ μεθύοντες, ἐπεχείρησε βιάζεσθαι. ταῦτ' ἐστὶ, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὑφ' ὧν ἡμεῖς ἐκδαλούμεθα. πρὸς τὸ λοιπὸν, ἀσφαλείας δ' ἡμέτερος ἕνεκεν, μηκέτι ἐπιβαίνειν ποιεῖν αὐτοῖς τὴν οἰκίαν. εἰ δ' ἐπὶ σῷ σωθεῖεν, μετρίων δεήσεσθαι, ὥσπερ νῦν φασι, μηδὲν δ' ὑποδεεστέρως τοῖς συμποσίοις ἑστιᾶσθαι τοῖς κοινωνήσασιν ἡμῖν, καὶ σωθεῖσιν τύχῃ τῇ ἀγαθῇ. καὶ τὰ ἱμάτια ὡς σὺ κελεύεις, πέμψομεν, καὶ δ' χρυσία, ὁπόσον οἷόν τε, καὶ σφόδρα πενήσομεν. καὶ ὅλως, ἀδὴν ἐκδείψομεν. καὶ αὐτοὶ δ' ἀφίξονται δ' καὶ πρὸς ὑμᾶς ἐλεεῖν ἡμῖν, φίλοι ἀντὶ κολάκων, καὶ παράσιτοι ἔσονται, ὡς ἡμῶν μηδὲν ἂν αἰπάσασθαι, κἀκείνων τὰ δέοντα ποιεῖν ἐτελόντων.

promptu convitia, etiamsi quid de nobis sit mentiendum. Porrò qui audiunt, fidem illis habent, ut qui probè sciant, eo quòd nobiscum consuetudinem habuerint. Ita fit ut in alterutrum incidamus, ut si nihil demus, illos prorsus habeamus hostes, aut profusis omnibus, ipsis protinus egeamus, jamque in pauperem gregem veniamus. At cætera quidem sunt tolerabilia. Verum inter cænas ipsas non curantes ingurgitari, & implere ventrem, quum plus satis biberint, aut pueri formosi poculum porrigentis manum pungunt, aut pellicem, uxorem-ve solicitant. Deinde evomito convivio, postridie nobis obtrectant, narrantes ut sitiverunt, & esurierunt. Quod si hæc adversus illos mentiri videmur, vester ille parasitus Ixion redeat in memoriam, qui ad mensæ communis honorem admissus, ac vobis dignitate æquiparatus, jam ebrius ille vir egregius, Iunonem adortus est. Hæc atque hujusmodi sunt, propter quæ in posterum statuimus, quò res nostræ sint in tuto, ne posthac illis aditum in domum præbeamus. Quòd si te authore paciscantur! sese moderatè petituros, ut nunc ajunt, neque quicquam flagitiosum in conviviis admissuros, age convivant nobiscum, simulque cœnent bonis avibus. Ac de tunicis, sicuti jubes, mittemus, & de auro, pro facultate insuper insumemus: denique nihil omittemus. Tum illi arte nobiscum vivere desinentes, pro adulatoribus & parasitis amici sunto. Ita nihil erit quod in nobis desideres, si ipsi quoque suo fungi volent officio.

SYM-

ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ, Η ΛΑΠΙΘΑΙ, ΦΙΛΩΝ, ΚΑΙ ΛΥΚΙΝΟΣ.

SYMPOSIVM, VEL LAPITHÆ. PHILON, LYCINVS.

ARGVMENTVM.

Rursum depingit hoc loco Philosophorum mores & vitam Lucianus, atque illa, quæ fictionibus ac fabulis alibi de illis prodidit, hic nunc exemplo ac vero facto comprobat. Est autem historica quædam rei gestæ commemoratio, qua exponit, quo pacto diversarum professionum Philosophi aliquot, ab Aristæneto ad cœnam & nuptiarum celebritatem vocati, postea quam vino incaluêre, prosecta quisque sua inter se verbis primò contenderint, mox ad manus quoque & ad vulnera venerint, adeò ut saucii nonnulli, ac mutilati è convivio asportati fuerint. Rursum autem ex aliis qui vocati non fuerant, quidam, Cynicus videlicet, ultrò veniens, cœnantibus sese obtruserit, magna præsentia & impudentia sua importunitate. Alius autem per literas cum Aristæneto expostulavit, tragicè propè in eum debacchatus, quòd præteritus, & cæteris postpositus fuisset. Ex quo apparet, istud hominum genus, quod foris virtutem prædicat, voluptati, gulæ, cæterisque vitiis inservire solitos. Cæterùm tametsi hæc omnia cum summa festivitate pro ingenio atque facundia sua tractet Lucianus, interim tamen serio quoque ac verè idem monet, nullum esse pretium operæ, si quis disciplinas omnes perdiscat, nisi simul & vitæ rationes ad id, quod optimum est, accommodet. Inscribitur autem Dialogus hic Convivium, vel Lapithæ, quorum prior titulus ab argumento & re ipsa sumptus est, alter à collatione, quòd ut hic Philosophi, ita à Poëtis Lapithæ & Centauri, in nuptiis Pirithoi, inter se funesto certamine congressi quoque feruntur.

ΦΙΛΩΝ.

1 Ποικίλω ἄ Λυκῖνε, ἀφηγήσῃ φασὶ μαχάς ὑμῖν χθὲς ἐν Ἀριστοινέτου δεῖπνον, καὶ πάνυ φιλοσόφους λόγους εἰρῆσθαι, καὶ ἔτι γε σμικρὸν συρφετὸν ἐπ' αὐτοῖς. εἰ δὲ μὴ ἐψεύδετο Χάρινος

PHILON.

Variam, Lycine, disputationem in cœna apud Aristænetum heri vobis fuisse narrant, ac philosophicos quosdam sermones habitos, nec parvam super his exortam contentionem: imò nisi mentitus est Charinus, etiam ad

1 Ποικίλω] Cave, Lector, ne sequaris Erasmum hujus Dialogi Latinum Interpretem, sæpe enim alienus est ab autoris mente. *Bourd.*

εἶνα, καὶ ἄχρι τραυμάτων συχωρῆσαι τὸ πρᾶγμα. καὶ τέλος, αἵματι διαλυθῆναι τὴν συνουσίαν. Λυ. καὶ πόθεν ὦ Φίλων, ἠπίστατο Χαρῖνος ταῦτα; οὐδὲ συνεδείπνησε μεθ' ἡμῶν. Φι. Διονίκῳ ἔφη δεδεῖπνηκέναι. Διόνικος δέ, καὶ αὐτὸς οἶμαι τῶν συνδείπνων ἦν. Λυ. καὶ μάλα. ὁ μὲν ἐξ ἀρχῆς γε ὑπ' αὐτοῖς ἅπασι παρεγένετο, ἀλλὰ ὀψὲ, μεσούσης χειδὸν ἤδη τῆς μάχης, ἐπέσῃ ὀλίγον πρὸ τῶν τραυμάτων, ὥστε θαυμάζω εἴ τι σαφὲς εἰπεῖν ἐδυνάσθη, μὴ διαπολεμήσας ἐκείνοις, ἀφ' ὧν δέξαιμι ἂν εἰς τὸ αἷμα ἐπλάσθησαν αὐτοῖς ἡ φιλονεικία. Φι. τοιγαροῦν ὦ Λυκῖνε, εἰ ὁ Χαρῖνος αὐτὸς, εἰ βουλοίμεθα τἀληθῆ ἀκοῦσαι, καὶ ὅπως ἐταράχθη ἔκαστα, παρά σε ἥκειν ἐκέλευε. καὶ τὸν Διόνικον δὲ αὐτὸν εἰπεῖν, ὡς αὐτὸς μὲν, ὁ διαπάντων ἄπασι, σὲ δ' ἀκριβῶς εἰδέναι τὰ γεγονότα, καὶ τοὺς λόγους αὐτοὺς ἀπομνημονεῦσαι, ἅτε μὴ παρέργως τοῦτον τοιοῦτον, ἀλλ' ὡς σπουδῇ ἀκροώμενον. ὥστε σὺν ἂν φθόνοις ἐσῶν ἡμᾶς ἡδίστῃ ταύτῃ ἑστιάσεις, ἧς σὺκ οἶδ' ἂν τις ἡδίων ἅμοιγε. καὶ μάλιστα ὅταν μηφόντες εὐ εἰρήνῃ, καὶ ἀναιμωδὲ ἔξω βέλους ἑστιασόμεθα. εἶτε γέροντες ἐπαρῳνησάν τι διὰ τὸ δεῖπνον, εἴτε νέοι, εἰκὸς τι ὅσα ἤκουσα ἐχρῆν ὑπὸ ἀκρήτου σπουδῆς καὶ πρᾶξαι. Λυ. νεανικώτερα ἡμᾶς ὦ Φίλων, ἀξιοῖς ἐκφέρειν ταῦτα πρὸς τὰς πολλὰς, καὶ ἐπεξιέναι, διηγουμένους παίγνια, οὐ οἶνῳ, καὶ μέθῃ γλυκάμενα, δέον λήθην ποιήσασθαι αὐτῶν, καὶ νομίζειν ἐκεῖνα πάντα θεῶν ἔργα εἶναι Διονύσου εἶναι. ὃς σὺκ οἶδα εἴ τινα τῶν αὐτῷ ὀργίων ἀτέλεστον, καὶ ἀπάκχαδον παρεῖδεν. ὅρα δὴ μὴ κακοήθων τινῶν ἀνθρώπων ἢ τὸ ἀκριβῶς τὰ τοιαῦτα ἐξετάζειν, ad vulnera uſque rem proceſſiſſe, denique conventum ſanguine dimiſſum eſſe. *Lyc.* Et unde Philon, reſcivit hæc Charinus? neque enim is nobiſcum eſt cœnatus. *Ph.* Ex Dionico medico, ajebat accepiſſe ſeſe. Dionicus autem opinor, erat ex convivis. *Lyc.* Ita ſanè: ſed non omnibus ab initio interfuit: ſed ſeriùs, ferè ſub medium pugnæ, & paulò ante vulnera ſupervenit. Proinde demiror, ſiquid certi referre potuit, qui non ſpectarit illa, unde lis inter eos nata deſierit in ſanguinem. *Ph.* Proinde Lycine etiam Charinus ipſe, ſi ſingula uti geſta ſunt, audire planè vellemus, juſſit ut te conveniremus. Etenim dixiſſe Dionicum, ſe toti negotio interfuiſſe: te verò accuratè tenere quicquid actum eſt, eorumque ſermones meminiſſe, ut qui res iſtiuſmodi non obiter, ſed diligenter audire conſueveris. Itaque omnino nos ſuaviſſimo hoc epulo excipies, quo neſcio an ullum mihi ſit jucundius: in primis cùm in pace ſobrii, & ſine ſanguine extra teli jactum ſimus epulaturi: ſive ſenes, ſive juvenes aliquid in cœna debacchati ſunt: ea mero compulſi & dicere, & facere quæ minimè decebat. *Lyc.* Vis, Philo, ut hæc in vulgus narrando efferam quæ in vino & ebrietate petulantiùs acta ſunt: cùm eſſent potiùs oblivioni tradenda, omniaque illa Dei illius Bacchi opera cenſenda: qui neſcio an quenquam ſuis orgiis non initiatum, & bacchationis expertem præterierit. Proinde vide ne hominis ſit parum bene morati, ejuſmodi ad amuſſim exquirere, quibus in con-

ἀκριβῶς ἔχω τὸ τοῦ συμποσίου κεφάλαιον· ἀπαλλάττεσθαι. μισῶ γάρ φησ ἐ ὁ πεπλικὸς λόγος μιάμυια συμπότην. καὶ γὰρ ὁ Διονικὸς ὀρθῶς ἐποίησε τὸν Χαρῖνον, αὐτὸν ἐξαγορεύσας, καὶ πολλὴν τὴν ἀκολασίαν καταχεάσας ἀνδρῶν φιλοσόφων, ἐγώ, ἄπαγε, σὺκ ἂν τοιοῦτον εἴποιμι. *Phi.* ἡδύπεπλα ταῦτα ὦ Λυκῖνε. ἀλλ' ὅπη γε τοῦτο ἐμὲ ὄντα ποιεῖν ἐχρῆν, [1] ἀκριβῶς μανθάνειν [2] πολὺ πλέον ἐπιθυμοῦντά σε εἰπεῖν, ἢ ἐμὲ ἀκοῦσαι. καί μοι δοκεῖς εἰ λειποῦσιας τοῦ ἀκροατηρίου, κἂν πρὸς κίονά τινα, ἢ πρὸς ἀνδριάντα ἡδέως ἂν προσελθὼν, σκέψαι, πάντα σωτείρων ἀμυσί. εἰ γὰρ ἐβουλήσω ἀπαλλάττεσθαι νῦν, σὺκ ἐάσεις με ἀνήκοον ἀπελθεῖν, ἀλλ' ἕξεις, καὶ συνδιηκολουθήσεις, καὶ δεήσῃ. καίτοι θρύψομαί σε ἐν τῷ μέρει. καὶ ἐγὼ δοκεῖ, ἀπιωμὲν ἄλλοσε αὐτὰ πυθόμενοι. σὺ δ' μὴ λέγε. Λυ. μηδὲν πρὸς ὀργήν. διηγήσομαι γὰρ, ἐπεὶ σοὶ ὅπως προθυμεῖ. ἀλλ' ὅπως μὴ πρὸς πολλὰς ἐρεῖς. *Phi.* εἰμὴ παραπάσαν ἐγὼ ἐπιλελησμαι Λυκίνου, αὐτὸς σὺ ἄμεινον ποιήσεις αὐτὸ, καὶ φλαύσεις εἰπὼν ἅπαντα. ὅστε δέει ἐμὲ δεήσῃ. ἀλλ' ἐκεῖνό μοι πρῶτον εἰπὲ, τῷ παιδὶ τῷ Ζήνωνι ὁ Κλεανθίδης ὁ ἀγοραῖος γυναῖκα, εἰσία ὑμᾶς; Λυ. οὐκ, ἀλλὰ τὴν θυγατέρα ἐξεδίδου αὐτὸς τῷ Κλεανθίδῃ τῷ Εὐκρίτου δ' δανειστικῷ τοῦ φιλοσοφοῦντι. *Phi.* παγκάλω νὴ Δία μειρακίῳ, ἀπαλῷ μὲν ἔτι, καὶ δ' πάνυ καθ' ὥραν γάμου. Λυ. ἀλλ' οὐκ εἶχεν ἄλλον ἐπιτηδειότερον οἰκίᾳ. τοῦτον δ' καὶ

convivio relictis rectius erat discedere. Odi enim, inquit poëta, memorem compotorem. Nec à Dionico rectè factum, quòd hæc apud Charinum effutivit, & pridianam hominum Philosophorum temulentiam divulgavit. At ego, apage, nihil istiusmodi velim dicere. *Phi.* Ludos me facis, Lycine. At non erat apud me sic agendum, ut qui cognorim apprimè te dicendi longè esse cupidiorem, quàm ego sim audiendi. Et mihi videris, si tibi deessent auditores, vel ad columnam aliquam, vel ad statuam accessurus, quò omnia uno spiritu connectens effunderes. Quòd si nunc voluero discedere, non sines me abire quin audiverim: imò venies, comitabere, rogabis. Atque ego te tum vicissim ludam. Quin si ita vis, abeamus ea ex alio audituri: tu verò ne dicas. *Lyc.* Nihil succenseas, narrabo enim, siquidem tantopere cupis: sed ea lege ut apud vulgus non efferas. *Phi.* Ni prorsus Lycini morum sum oblitus, tute meliùs id feceris, & prior omnibus denarrabis: ita ut me nihil opus fuerit. Sed id mihi responde primùm, An filio Zenoni uxorem ducens Aristænetus, convivio vos accepit? *Lyc.* Non: sed Cleanthidem filiam locabat filio fœneratorii Eucriti, philosophiæ operam danti. *Phi.* Formosissimo per Iovem adolescenti, adhuc tenero, nec admodum nuptiis maturo. *Lyc.* Sed nullum utique aptiorem habebat: quem cùm

1 Ἀκριβῶς μανθάνειν] Τῶν σόλοικον Lucianici stilli properantis. *Marcil.*

2 Πολὺ πλέον ἐπιθυμοῦντά σε εἰπεῖν, ἢ ἐμὲ ἀκοῦσαι] Πολὺ πλέον ἐπιθυμοῦντά σε εἰπεῖν, ἢ ἐμὲ ἀκοῦσαι. Terentius Hecyra. *Quasi non tu multo malis narrare hoc mihi, Quam ego qua percontor scire, &c.* Idem.

1 Τὸν

σμιόν τε εἶναι δοκῶν ἐμοὶ, καὶ πρὸς φιλοσοφίαν ἀρμηδόν, ἓν δὲ μόνον ὄντα πλουσίῳ τῷ Εὐκρίτῳ, προσείλετο νυμφίον ἐξ ἁπάντων. Φι. Ὦ μικρὰν λέγεις αἰτίαν τὸ πλουτεῖν τὸν Εὐκρίτου. ἀπὸ δὲ Λυκῖνε, τίνες οἱ δεῖπνοῦντες ἦσαν; Λυ. τοὺς μὲν ἄλλους, τί ἂν σοι λέγοιμι; οἱ δὲ ἀπὸ Φιλοσοφίας, καὶ λόγων, ὥσπερ ἐθέλεις οἶμαι ἀκοῦσαι μάλιστα; Ζηνόθεμις ἦν ὁ πρεσβύτης, ὁ ἀπὸ τῆς Στοᾶς. καὶ ξυνῆν αὐτῷ, Δίφιλος, ὁ Λαβυρινθος ἐπίκλην, διδάσκαλος ὢν υἱοῦ μὲν Ἀριστοινέτου, υἱέος δὲ Ζήνωνος. τῶν δὲ ἀπὸ τῆς Περιπάτου, Κλεόδημος. οἶσθα τὸν γαμύλον, τὸν ἐλεγχικόν; ξίφος αὐτὸν οἱ μαθηταί, καὶ κηρίδα καλοῦσιν. ἀλλὰ καὶ ὁ Ἐπικούρειος Ἕρμων, παρῆν. εἰσελθόντα γε αὐτὸν, δύνες ὑπεβλέποντο οἱ Στωϊκοὶ, καὶ ἀπεστρέφοντο, καὶ δῆλοι ἦσαν ὥσπέρ τινα πατροκτόνον, καὶ σιαγὴν μυσαττόμενοι. ἦσαν μὲν Ἀριστοινέτου αὐτῷ φίλοι, καὶ συνήθεις ὄντες, παρεκέκλητο ἐπὶ δεῖπνον. καὶ ξυνῆν αὐτοῖς, ὁ Γραμματικὸς Γναῖος, καὶ ὁ ῥήτωρ Διονυσόδωρος. ἀλλ' ἦν τὸν νυμφίον τὸν Χαιρέου, Γνων ὁ Πλατωνικὸς συνεσπᾶτο, διδάσκαλος αὐτῷ ὢν, σεμνός τις ἰδεῖν, καὶ γενειοπλής, καὶ πολὺ τὸ κόσμιον ἐπιφαίνων τῷ σχήματι. καινὸν γὰρ οἱ πολλοὶ νομίζουσιν αὐτὸν, εἰς τιμὴν ὀρθότητα τῆς γνώμης ἀποβλέποντες. καὶ ἐπεὶ παρῆλθεν, ὥστε ξανίσασθαι πάντας αὐτῷ, καὶ ἐδεξιοῦτο ὥς τινα τῶν κρειττόνων. καὶ ὅλως, Θεὸς ἐπιδημίᾳ τὸ πρᾶγμα ἦν, Γνων ὁ θαυμαστὸς συμπαρών. δέον δὲ ἤδη κατακλίνεσθαι, ἁπάντων κενὸν παρόντων, τὸν δεξιᾶς μὲν εἰσιόντα, οἱ γυναῖκες ὅλον τὸν κλιντῆρα

cùm videret modestum, & ad studia philosophiæ propensum, præterea solum Eucrito divitis filium, sponsum ex omnibus delegit. *Ph.* Non levem dicis causam, quia nimirum dives est Eucritus. Verùm Lycine, quinam erant convivæ? *Lyc.* Alios quidem, cur tibi recenseam? Ex Philosophis & oratoribus, quos potissimùm audire cupis, erat Stoicus ille senex Zenothemis: unaque Diphilus, cognomento Labyrinthus, Aristæneti Zenonis filii præceptor. Ex Peripateticis autem Cleodemus: nosti hominem dicacem, & argutatorem, quem discipuli gladium, & bipennem vocant. Aderat etiam Hermon Epicureus: quem ingredientem Stoici torvis oculis obtuebantur, & aversabantur, palamque tanquam parricidam & impium detestabantur. Hi quidem Aristæneti ipsius amici, & familiares, ad cœnam fuerant invitati: & cum his Istiæus Grammaticus, & Rhetor Dionysodorus. Et propter sponsum Chæream, Ion Platonicus præceptor ejus intererat convivio: vir aspectu gravi, ac decore divino, & multam vultu modestiam præ se ferens, unde vulgus regulam ipsum vocat, ad ejus animi rectitudinem respicientes. Huic ingresso assurrexerunt omnes, & ut quempiam ex præstantioribus salutarunt: adeò ut Deus aliquis adveniisse videretur, cùm unà adesset Ion ille admirandus. Cùm autem jam esset accumbendum, omnibus ferè præsentibus, ad dextram quidem ingressis, totam illam spondam mulieres quæ com-

1 Τὸν κλιντῆρα ἐκεῖνον] Hesychius: κλιντῆρες. δίφροι, κλῖναι. Menagius.

1 Et

ἀπίλαβον, σὺν ὀλίγῃ σφυγμῇ· ἐν αὐταῖς, ἡ νύμφη, πάνυ ἀκριβῶς ἐγκεκαλυμμένη, ὑπὸ τῶν γυναικῶν ἐσεκομίζετο. [1] εἷς δὲ τῶν ἀνακειμένων, ἦν ἄλλος πλούσιος, ὡς ἔκαστος ἀξίας εἶχε. καὶ ἀνέκρινε δὲ τῶν γυναικῶν, πρῶτος ὁ Εὔκριτος. εἶτα ὁ Ἀριστίνετος. εἶτα συνεδιάζετο, πότερον χρὴ πρότερον Ζηνόθεμιν τὸν Στωϊκὸν ἄνδρα κατακλιθῆναι, ἢ Ἑρμωνα τὸν Ἐπικούρειον. ἱερεὺς γὰρ ὢν τῶν Διοσκούρων, ὁ γάμος δὲ πρῶτα συνῆπτε τῇ Πολῖ. ἀλλὰ ὁ Ζηνόθεμις τὴν διαίτης ἔλυσεν. εἰ γάρ με φησὶν ὁ Ἀριστίνετε, δύτερον ἄξεις Ἑρμωνα, τοῦτον δὲ ἀνδρα, ἵνα μηδὲν ἄλλο κακὸν εἴπω, Ἐπικούρειον, ἄπειμι, ἅλον σοι τὸ συμπόσιον καταλιπών. καὶ ἅμα τὸν παῖδα ἐκάλει, καὶ ἐξιέναι ἐκέλευε. καὶ ὁ Ἑρμων, ἔχε μοι, ἔφη, ὁ Ζηνόθεμι τὰ πρῶτα ἔφη. ἀτὰρ εἰ δὲ μηδέν τι ἕτερον, ἱερεῦ γε ὄντι, ἐξεῖναί μοι καλῶς εἶχεν, εἰ δὲ δεῖ Ἐπικούρου πάνυ, καταφρόνησας. ἐλάλησε ταῦτ' ὡς ὁ Ζηνόθεμις, Ἐπικούρειον ἱερέα. καὶ ἅμα λέγων, κατεκλίνετο. καὶ μετ' αὐτὸν ὅμως ὁ Ἑρμων. εἶτα Κλεόδημος ὁ περιπατητικός. εἶτα ὁ Γων. καὶ ὑπ' ἐκεῖνον, ὁ νυμφίος. εἶτ' ἐγώ. καὶ παρ' ἐμὲ, ὁ Διφίλος. καὶ ὑπ' αὐτῷ, Ζήνων ὁ μαθητής. εἶτα, ὁ Γήτων Διονυσόδωρος. καὶ ὁ Γραμματικὸς Ἰκάριος. Φι. βαβαὶ ὦ Λυκῖνε, Μουσῶν τι τὸ συμπόσιον δίκῃ σοφῶν τε πλείστων ἀνδρῶν. καὶ ἔγωγε τὸν Ἀριστίνετον ἐπῄνουν, ὅτι τὴν δύσκαιον ταύτην ἑορτὴν ἄγων, τὰς συ-

complures erant, occuparunt. Inter quas erat & sponsa, valdè diligenter obvelata, fœminis hinc atque hinc stipata. Porrò ex adverso ostii reliqua turba, pro cujusque dignitate collocata. E regione mulierum, primus Eucritus, secundus Aristænetus. Tum ambigi cœpit, utrum altero priorem oporteret accumbere, Zenothemin-ne Stoicum quippe senem, an Hermonem Epicureum. Nam hic erat Castoris ac Pollucis sacerdos, & nobilissimæ inter cives familiæ. Verùm eam hæsitationem solvit Zenothemis. Si me, inquit, Aristænete, minoris Hermone ducis, viro videlicet isto, ut ne quid aliud mali dicam, Epicureo, discedo, totumque convivium vobis relinquo. Et puerum illicò tanquam discessum parans, advocat. Tum Hermon, priores partes, inquit, habe Zenothemi: quanquam etsi nihil aliud, vel hoc nomine par erat concedi, quòd sacerdos sim, ut planè contemnas Epicurum. Rideo, inquit Zenothemis, sacerdotem Epicureum: simulque cum dicto accubuit. Post hunc Hermon: deinde Cleodemus Peripateticus, pone hunc Ion, proximè hunc sponsus: post eum ego, juxta me Diphilus, huic assidebat Zenon discipulus, postremò Rhetor Dionysodorus cum Istiæo Grammatico. *Ph.* Papæ, Lycine, Musarum conventum quendam mihi narras fuisse istud convivium, quippe plurimis sapientibus, doctisque viris refertum. Atque equidem Aristænetum laudo, quòd cùm optatissimum hoc festum celebraret, præ cæ-

[1] Εἷς δὲ τὸν ἀντίθυρον] Ἀντίθυρος, ellipsis pro ἀντίθυρος τοῖχος. Ipse Lucianus supra de Domo pag. 463. κατὰ τὸ μέσον τοῖχον, ἀνὰ τὸν ἀντίθυρον: sed ubi legendum videtur, ἀνὰ τὸν ἀντιθύρα: aut potiùs τὸν ἀντιθύρα. Menagius.

1 Ἀλ-

φωζόντες ἐσιῶν πρὸ τ̃ ἄλλων ἠξίωσεν, ὅτι σοφ τὸ κεφάλαιον ἐξ ἁπάσης αἱρέσεως ἀπανθισάμενος, οὐχὶ τὰς μ̃, τασδὶ δ̃, ἀλλ' ἀναμὶξ ἅπαντας. Λυ. ἔστι γὰρ ὦ ἑταῖρε, οὐχὶ τ̃ πολλῶν τούτων πλησίον, ἀλλὰ καὶ παιδείας μέλει αὐτοῖς, καὶ τὸ πλεῖστον ἐν βίᾳ τοῖς τοιούτοις ξυίεσιν. εἰσιόντες οὖν οὐ σὺν ἡσυχίᾳ τοπρῶτον, καὶ παρεσκεύαστο ποικίλα. πολὺ γὰρ οἶμαι χρὴ καὶ ταῦτα καλλιελθεῖν, χυμοὺς, καὶ ἡδύσματα, καὶ καρυκείας. ἄπαντα γὰρ ἀφῆκα. ἐν τούτῳ γ̃, ὁ Κλεόδημος ἐπικυψας εἰς τ̃ Ἴωνα, ὁρᾷς ἔφη τ̃ γέροντα, Ζηνόθεμιν λέγων, ἐπίκυφον γὰρ, ὅπως ἐμφορεῖται τ̃ ὄψων, καὶ ἀναπέπλησται ζωμοῦ τὸ ἱμάτιον, καὶ ὅσα τῷ παιδὶ καθόπιν ἐστὶ τὸ ῥάκος, λανθάνειν οἰόμενος τὰς ἄλλας, ἐμεμνημένος τ̃ μεθ' αὑτόν; δεῖξον δὴ καὶ Λυκίνῳ ταῦτα, ὡς μάρτυς εἴη. ἐγὼ γ̃ ἤδη ἐδόμην, δείξοντός μοι Ἴωνος, πολὺ πρόσπορον αὐτὰ ὄντα εὐωπῆς ἐωρακώς. ἅμα γ̃ ταῦτα ὁ Κλεόδημος εἰρήκει, καὶ ἐπεσείπεσεν ὁ Κυνικὸς Ἀλκιδάμας ἄκλητος, ἐκεῖνο τὸ κυνὸν ἐπιχαρίεντισμένος, τῷ Μενέλαον αὐτόματον ἥκοντα. τοῖς μὲν οὖν πολλοῖς, ἀναίσχυντα ἐδόκει πεποιηκέναι, καὶ ὑπέκρυον τὰ προχειρότατα. ὁ μὲν, τὸ, ἀφροντίστως Μενέλαε. ὅσῳ, ἀλλ' οὐκ αἰσχύνῃ Ἀγαμέμνονι ἡδέως θυμῷ, καὶ ἄλλα πρὸς τὸν καιρὸν εὐστόχα, καὶ χαριέντα ὑποτονθορύζοντες. ἐς μέντοι τὸ φανερὸν, οὐδεὶς ἐτόλμα λέγειν. ἐδεδοίκεισαν γὰρ τ̃ Ἀλκιδάμαντα, βόλῳ ἀπεχνῶς ὄντα, καὶ κραυγικώτατον Κυνικῶν ἁπάντων. παρ' ὃ καὶ ἀμείνων ἐδόκει, καὶ φοβερώτατος ἦν ἅπασιν. ὁ δὲ Ἀριστ-

cæteris sapientissimos viros convivio excipere voluerit, *delectis* ex unaquaque secta præcipuis, non hos, non illos, sed omnes promiscuè advocans. *Lyc.* Etenim, amice, non modò est è divitum istorum vulgo, sed etiam literarum est studiosus, & maximam vitæ partem in his versatur. Itaque initio taciti cœnabamus, variusque erat apparatus. Neque enim arbitror operæ pretium, ut enumerem condimenta, cupedias, & aromata, quæ cuncta affatim suppetebant. Interim Cleodemus, inclinatus in Ionem, vides, inquit, illum senem, Zenothemin dicens(subauscultabam enim) ut sese opsoniis ingurgitat, utque jure vestem opplevit: quàm multa puero à tergo stanti porrigit, alios latere se putans, & post se accumbentium immemor? Hæc igitur ostende Lycino, quò fit testis. Mihi autem non opus erat, ut indicaret Ion: quippe qui hæc perspicuè videram. Hæc simulatque dixit Cleodemus, irruit in convivium Alcidamas Cynicus non vocatus: vulgatum illud lepidè præfatus, Menelaum ultro venire. Quare plerisque visus est turpiter & impudenter fecisse: & quod cuique tum in mentem veniebat, in eum torquebant, alius hoc, Insanis Menelae: alius verò, Verùm Agamemnoniæ menti non ista placebant: ad hæc alia quæ pro tempore lepidè & falsè dici poterant, in eum obmurmurabant. Nam palam nullus audebat quicquam dicere, propterea quòd metuerent Alcidamantem, ut pote convitiatorem egregium, unumque è Cynicis omnibus clamosissimum. Qua quidem re adeò visus est excellere, ut nulli non formidandus esset. At Aristænetus collaudatum

σαντος, ἐπαινέσας αὐτὸν, σκέλλιδι βρέφον τινὰ λαβόντα, καθίζεσθαι ἐπὶ τὴν Ἰστιαῖον τινα, ἢ Διονυσόδωρον. οὐδὲ, ἄπαγε φησι, γύναιόν λέγεις, ἢ μαλθακὸν, ἐπὶ βρέφη καθίζεσθαι, ἢ σκίμποδος, ὥσπερ ὑμεῖς ἐπὶ μαλακῆς ταύτης δαπῆς μικρὰ δεῖν ὕπτιοι κατακείμενοι, ἰσχάδας, πορφυρίδας ὑποβεβλημένοι. ἐγὼ δ', κἂν ὀρθοστάδιον δειπνήσαιμι, ἐμπερίπατον ἅμα τῷ συμποσίῳ. εἰ δ' ἢ κάμοιμι, χαμαὶ ἢ τι πεσὼν ὑποβαλλόμενος, κείσομαι ἐπ' ἀγκῶνος, οἷον τὸ Ἡρακλέα γράφουσιν. ὅπως ἔφη γυνὴ ὧδε ὁ Ἀλεξαίνετος, εἰ σοὶ ἥδιον. καὶ τὸ λοιπὸν τοῦτο, σὺν κύκλῳ περιὸν ὁ Ἀλκιδάμας, ἐδείπνει, ὥσπερ οἱ Σκύθαι πρὸς τὴν ἀφθονωτέραν νομὴν μετεξανιστάμενος, καὶ τὰς ἀμφίβυρτα τὰ ὄψα συμπερινεῖμαν. καὶ μήτοι ἢ σιτούμενος, σπερχὸς ἦν, ἀρετῆς πέρι, καὶ κακίας μεταξὺ διεξιὼν, καὶ ἐς τὸ χρυσὸν, καὶ τὸ ἄργυρον ἀπορώτερον. ἠρώτα γοῦν τὸ Ἀλεξαίνετον, τί βούλονται αὐτῷ αἱ ποῦσαι, ἢ τηλικαῦται κύλικες, ἢ κεραμεᾶν ἴσως δυναμένων. ἀλλ' ἔστιν μὲν ἤδη δεινὸς χλανίδα, ἐπιόντι ἐς τὸ πρόσθεν Ἀλεξαίνετος, καὶ παιδὶ ἐοίκοντες δύμεν ἀμφὶ σκύφον δεινὰ αὐτῷ, ζωρότερον ἐγχέαντες. καὶ ἐδόκει ἄριστα ἐπινενοηκέναι, σὺν εἰδότι ὅσων κακῶν ἀρχὴν ὁ σκύφος ἐκεῖνος ἐπεδέδωκει. λαβὼν δ' ἅμα ὁ Ἀλκιδάμας, ἐσίγησε μικρόν. καὶ ἐς ὕδατος καλὰ λαλάν ἑαυτὸν, ἐκεῖθι ἠμύσμενος ὥσπερ ἠπειλήκει, πήξας τὸ ἀγκῶνα ὀρθὸν, ἔχων ἅμα τὸ σκύφον τῇ δεξιᾷ, οἷος ὁ παρὰ τοῦ Φόλου Ἡρακλῆς ὑπὸ τῶν γραφέων δείκνυται. ἤδη δ' ἐς τὰς ἄλλας σωμφορὰς ὠθεισθεῖτο ἡ κύλιξ. καὶ

datum illum, quòd non vocatus adveniſſet, juſſit accepta ſella, juxta Iſtiæum ac Dionyſodorum accumbere. At ille, apage, inquit, muliebre ac molle quiddam dicis, uti in ſella aut ſcamno ſedeam, quemadmodum vos mollibus in ſtratis propè ſupini accumbentes, ſuppoſita purpura: epulamini. Quin ego vel ſtans cœnavero, in ipſo interim convivio obambulans. Quòd ſi defatigatus fuero, tum humi ſubſtrato pallio, cubito innixus jacebo, qualem Herculem pingunt. Ita fiat, inquit Ariſtænetus, ſiquidem iſthuc mavis. Tum Alcidamas convivium in orbem luſtrans, cœnabat, Scytharum ritu ad uberiora paſcua ſubinde ſeſe transferens, unaque cum iis qui inferebant edulia, circumiens. Ac tamen dum cibum caperet, operi intentus erat, de virtute, & vitio diſſerens: tum aurum & argentum dicteriis inceſſens. Nam Ariſtænetum interrogabat, quidnam ſibi vellent tam multa, tam magna pocula, cùm non minùs uſui poſſent eſſe fictilia. Verùm illum jam moleſtum ſe præbentem, in præſens compeſcuit Ariſtænetus, miniſtro innuens ut ingentem calicem, infuſo mero, illi porrigeret. Atque id quidem optimè excogitaſſe putabat, neſcius quantorum malorum ſcyphus ille eſſet author futurus. Quem ſimul atque accepit Alcidamas, pauliſper ſiluit, ac in ſolo ſternens ſeſe, jacebat ſeminudus, ut ſe facturum erat pollicitus, cubito humi fixo innitens, ſimulque dextra ſcyphum tenens, qualem Herculem Pholenſem pictores fingunt. Iam verò & inter alios calix aſſiduè circumagebatur: tum invitatiunculæ ad bibendum, & con-

φιλοτησίαν, καὶ ὁμιλίαν, καὶ φῶτα εἰσηκολούθησε. ὡς τοσούτῳ δὴ ἐγὼ τὸ παρεστῶτα τῷ Κλεοδήμῳ παῖδα, εὐνοχόον ὄντα ὡραῖον, ἰδὼν ὑπεμειδίασα, χρὴ γὰρ οἶμαι ἓν ὅσα παρέργα τῶν ἑταίρων, εἰπεῖν, καὶ μάλιστα εἴ τι σοβὸς τὸ γλαφυρώτερον ἐπῃάχθη, μᾶλλα ἤδη παρεφύλαττον, ὅπῃ ἓν μειδιάσειε. καὶ μικρὸν, ὁ μὲν, σφαλεὶς, ὡς ἀπολυόμενον δῆθεν τὸν Κλεοδήμου τῶν φιάλων. ὁ δὲ, τὸν τε δάκτυλον ἀπέθλιψεν αὐτοῦ, καὶ δραχμὰς δύο οἶμαι συνωείσατο μετὰ τῆς φιάλης. ὁ παῖς δὲ, πρὸς μὲν τὸν δάκτυλον ἠλιθόμυον, αὐθις ἐμειδίασεν, ὡς μὲν συνοῖδεν οἶμαι τὸ νόμισμα. ὥστε μὴ δεξαμένῳ, ψόφον αἱ δύο δραχμαὶ παρέσχον ἐκπεσοῦσαι. καὶ ἠρυθρίασαν ἄμφω μᾶλλα σαφῶς. ἠπόρουν δὲ οἱ πλησίον, ὅ τινος εἴη τὰ νομίσματα, ἕως μὲ παιδὸς δραχμὰς μὴ ἀποβεβληκέναι, ἕως δὲ Κλεοδήμου καθ' ὃν ὁ ψόφος ἐγένετο, μὴ προσποιουμένου τὴν ἀπόρριψιν. ἠμελήθη δ' ὧν, καὶ παρωφθη τοῦτο, ὡς πάνυ πολλῶν ἰδόντων, πλὴν μόνου ὡς ἐμοὶ ἔδοξε τοῦ Ἀριστοίτου μετέχοντος γὰρ τοῦ παῖδα μικρὸν ὕστερον ἀφανῶς ὑποξαχαζῶν. καὶ τῷ Κλεοδήμῳ πρὸς προσῆκον διένευσε τῶν ἐξόρων ἤδη, καὶ κρυπτῶν, ὀρεωκόμον τινὰ, ἢ ἱπποκόμον. καὶ τοῦτο μὲν, οὐδέπω σαφῶς ἐπεχωρήκει, μεγάλης αἰσχύνης αἴτιον τῷ Κλεοδήμῳ γενόμενον, εἰ ἔφη διαφοιτῶντα εἰς ἀπεινὲς, ἀλλὰ μὴ κατιδεῖν αὐτίκα, δεξιῶς πάνυ τοῦ Ἀριστοίτου τὸν προσιόντα εὐείσηκοντος. ὁ Κυνικὸς δὲ Ἀλκιδείμας, ἐπιπόκει ἤδη, πυθόμενος ἥτις ἡ γαμουμένη παῖς καλοῖτο, σιωπὴν διαχέλευε μεγάλῃ τῇ φωνῇ, ἀποβλέψας εἰς τὰς γυναῖκας,

confabulationes ortæ, demum & faces illatæ. Interim ego cùm puerum assidentem Cleodemo, pocillatorem formosum, subridentem vidissem (oportet enim arbitror accessiones convivii, commemorare, ac in primis siquid elegantius factum est) tum attentè observabam quid rideret. Et paulò pòst, hic quidem accessit, ut à Cleodemo poculum accepturus. Ille verò digitum ipsius compressit, & drachmas duas, opinor, ipsi unà cum poculo dedit. Tum puer, ad compressum digitum denuo risit, nec tamen nummum sensit: ita ut eo non accepto, delapsæ duæ drachmæ strepitum ediderint, & ambo admodum perspicuè erubuerint. Ambigebant autem proximè assidentes, cujus essent nummi: cùm & puer negaret à se projectos, & Cleodemus juxta quem strepitus acciderat, sibi excidisse dissimularet. Verùm ea res neglecta est, & dissimulata, quam non ita multi viderant, præter unum, ut mihi quidem visum est, Aristænetum. Puerum enim clam subductum paulò pòst loco movit, innuitque ut Cleodemo admoveretur aliquis ex illis exoletis, & robustis, videlicet mulio quispiam, aut equiso. Ad hunc modum ea res utcunque abiit, magnum illatura Cleodemo pudorem, si ad omnes permanasset, nec protinus Aristænetus extinxisset, inducta dextrè admodum temulentia. Porrò Cynicus Alcidamas (jam enim erat potus) percontatus quodnam esset nuptæ nomen, imperato magna voce silentio, conversis ad mulieres oculis,

1 Ἀλλὰ μὴ κατίδοι αὐτίκα] Ἀλλὰ μὴν κατίδοι αὐτίκα. Marcil.

1 Ἐξ-

προπίνω σοι ἔφη ὦ Κλεάνθι, Ἡρακλέους ἀρχηγέτου. ὡς δ᾽ ἐγέλασαν ἐπὶ τούτῳ ἅπαντες, ἐγελάσατε εἶπεν ὦ καθάρματα, εἰ τῇ νύμφῃ προὔπινον ἐπὶ τοῦ ἡμετέρου θεοῦ τοῦ Ἡρακλέους; καὶ μὴν εὖ εἰδέναι χρή, ὡς ἢν μὴ λάβῃ παρ᾽ ἐμοῦ τὸν σκύφον, οὔποτε τοιοῦτος ἂν υἱὸς αὐτῇ γένοιτο, οἷος ἐγώ, ἄτρεπτος μὲν ἀλκήν, ἐλεύθερος δὲ τὴν γνώμην, τὸ σῶμα δὲ οὕτω καρτερός. καὶ ἅμα παρεγύμνου ἑαυτὸν μᾶλλον, ἄχρι πρὸς τὸ αἴσχιστον. αὖθις ἐπὶ τούτοις ἐγέλασαν οἱ συμπόται. καὶ ὃς ἀγανακτήσας, ἐπανίστατο, δριμὺ, καὶ παράφορον βλέπων, καὶ δῆλος ἦν οὐκέτι εἰρήνην ἄξων. τάχα δ᾽ ἄν τινος καθίκετο τῇ βακτηρίᾳ, εἰ μὴ κατὰ καιρὸν εἰσεκεκόμιστο πλακοῦς εὐμεγέθης. πρὸς ὃν ἀποβλέψας, ἡμερώτερος ἐγένετο, καὶ ἔληξε τοῦ θυμοῦ, καὶ ἐνεφορεῖτο συμπεριιών. καὶ οἱ πλεῖστοι ἐμέθυον ἤδη, καὶ βοῆς μεστὸν ἦν τὸ συμπόσιον. ὁ μὲν γὰρ Διονυσόδωρος ὁ ῥήτωρ αὐτοῦ, ῥήσεις τινὰς ἐν μέρει διεξῄει, καὶ ἐπῃνεῖτο ὑπὸ τῶν κατόπιν ἐφεστώτων οἰκετῶν. ὁ δὲ Ἱστιαῖος ὁ Γραμματικὸς, ἐρραψῴδει, ὕστερος κατακείμενος. καὶ συνέφερεν ἐς τὸ αὐτὸ τὰ Πινδάρου, καὶ Ἡσιόδου, καὶ Ἀνακρέοντος, ὡς ἐξ ἁπάντων μίαν ᾠδὴν παγγέλοιον ἀποτελεῖσθαι. μάλιστα δ᾽ ἐκεῖνα ὥσπερ προμαντευόμενος τὰ μέλλοντα, σὺν δ᾽ ἔβαλον ῥινούς. καί, ἔνθα δ᾽ ἄρ᾽ οἰμωγή τε, καὶ εὐχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν. ὁ Ζηνόθεμις δ᾽ ἀνεγίνωσκε, παρὰ τοῦ παιδὸς λαβὼν λεπτόγραμμόν τι βιβλίον. διαλιπόντων δὲ ὀλίγον ὥσπερ εἰώθασι τῶν διακομιζόντων τὰ ὄψα, μηχανώμενος Ἀρισταίνετος μηδ᾽ ἐκεῖνον ἀτερπῆ τὸν καιρὸν εἶναι, μὴ δὲ κενὸν, ἐκέλευσε τὸν γελωτοποιὸν εἰσελθόν-

culis, Præbibo, inquit, tibi Cleanthi, nomine ducis Herculis. Quod cùm risissent omnes, ridetis, inquit, ô scelesti, quòd sponsæ, Herculis dei nostri nomine, præbibi: imò illud sciatis velim, ni scyphum à me traditum accipiat, nunquam talem filium ipsi nasciturum, qualis ego sum, interrita fortitudine, mente libera, ita robusto corpore: simulque se ipsum ad ea usque quæ sunt maximè pudenda, renudabat, unde risus convivis denuo est excitatus: quem indignè ferens surrexit, acribus & efferatis intuens oculis, & pacem non amplius acturus videbatur. Et forsan alicui baculum illisisset, nisi commodum illata fuisset ingens placenta, qua conspecta mitior fuit, & stomachari desiit, eaque se obambulans ingurgitabat. Iamque plurimi erant ebrii, & clamoribus perstrepebat convivium. Nam Rhetor Dionysodorus ibi quasdam orationes pronuntiabat, & à famulis pone astantibus laudabatur. Istiæus verò Grammaticus, qui posterior sedebat, versus recitabat, & eodem Pindari, Hesiodi, & Anacreontis carmina comportabat, ita ut una ex omnibus oppidò ridicula cantio reddita sit. Potissimùm verò illa, veluti futura prædicens: Commisêre simul clypeos. Tum illud, Tum verò clamorque virûm, luctusque coortus. At verò Zenothemis librum minutis elementis scriptum à puero acceptum legebat. Verùm cùm ii quorum partes erant edulia inferre, aliquantisper, ut solent, cessarent, Aristænetus sedulò curans, ne vel id interea temporis, aut otiosum esset, aut voluptatis expers, scurram accersi jussit, qui ridi-

πεμα, εἰπεῖν τι, ἢ πρᾶξαι γελοῖον, ὡς ἔτι μᾶλλον οἱ συμπόται ἀφιχθεῖεν. καὶ παρῆλθεν ἄμορφός τις [1]ἐξυρημμένος τὴν κεφαλὴν, ὀλίγας ἐπὶ τῇ κεφαλῇ τρίχας ὀρθὰς ἔχων. ὅτου ἀρχήσασθαί τι καλλιπὼν ἑαυτὸν, καὶ ἀφρίσαι, ὡς γελοιότερον φανεῖν. [2] καὶ ἀναπαυσαμένων, διεξῆλθεν, Αἰγυπλάζων τῇ φωνῇ. ὁ δὲ πάλος, ἐπισκώπτειν εἰς τὸν παρόντας. οἱ μὲν δὴ ἄλλοι, ἐγέλων ὁπόταν σκωφθεῖεν. ἐπεὶ δὲ εἰς τὸν Ἀλκιδάμαντα ὅμοιόν τι ἀπέρριψε, Μελιταῖον κυνίδιον αὐτὸν προσειπών· ἀγανακτήσας ἐκεῖνος, καὶ πάλαι δῆλος ἦν φθονῶν αὐτῷ εὐδοκιμοῦντι, καὶ κατέχων τὸ συμπόσιον, ἀπορρίψας τὸ τρίβωνα, προὐκαλεῖτο εἰς παγκρατιάζειν. εἰ δὲ μὴ, κατοίσειν αὐτὸν ἔφη τῷ βακτηρίαν. ὅπου δὴ ὁ καθδαίμων Σατυρίων, τοῦτο γὰρ ὁ γελωτοποιὸς ἐκαλεῖτο, συσὰς, ἐπαγκρατιάζε. καὶ τὸ πρᾶγμα ὑπερήδιστον ἦν, Φιλόσοφος ἀνὴρ, γελωτοποιῷ ἀντιερώμενος, καὶ παιόμενος τὸ μέρος. οἱ μὲν παρόντες ἦ, οἱ μὲν, ἡδοῦντο. οἱ δὲ, ἐγέλων, ἄχρι ἀπηγόρευσε παιόμενος ὁ Ἀλκιδάμας, ὑπὸ συγκεκροτημένων ἀνθρωπίσκων καταγωνισθείς. γέλως δὲ πολὺς ἐξεχύθη ἐπ' αὐτοῖς. σὺν τοῦτοις Διόνικος ἐπεισῆλθεν ὁ ἰατρὸς, ὃ πολὺν καθ' ἡμᾶς ἄγων. ἐξεβεβρόμβητο δὲ ὡς ἔφασκε, φρενῖτιδι ἐλαφροτάτῃ ψευσαπόμενον Πολυπείσοντα τὸν αὐλητήν. καί τι καὶ γελοῖον διηγήσατο. ἔφη μὲν γὰρ εἰ-

ridiculum aliquid diceret aut faceret, quò magis etiam exhilararentur convivæ. Móxque ingressus est deformis quidam derasso capite, paucos in capite pilos arrectos habens. Hic & saltavit se ipsum distorquens, & invertens, quò majorem risum concitaret: & chori canticum componens, Ægyptiaca voce, recitavit. Tum iis qui aderant dicteria jaculabatur: quorum alii ad scommata ridebant. Verùm ubi & in Alcidamantem simile quiddam contorsisset, catulum illum Melitæum appellans, indignatus ille (jamdudum autem illi videbatur invidere, quòd probaretur, & convivarum oculos retineret) abjecto pallio ad luctam provocavit: quod ni faceret, dixit se baculum illi illisurum. Ita miser ille Satyrio (nam id ei scurræ nomen erat) congressus luctabatur. Eaque res erat multò jucundissima, quòd vir Philosophus cum scurra luctaretur, feriret, & vicissim ferireturetur. Eorum autem qui aderant alii pudore afficiebantur, alii ridebant, donec ictibus fatiscens Alcidamas, ab homuncione, omnium plausu comprobato, est superatus. Itaque hæc multo risu excepta sunt. Tum ingressus est Dionicus medicus, non multò post concertationem. Ajebat autem in mora sibi fuisse Polypreponentem tibicinem, quem phrenitide correptum curabat: & quiddam ridendum narravit. Dixit enim in ædes illius venisse se igna-

1 Ἐξυρημμένος τὴν κεφαλὴν] Calvi erant mimi. ut apud Artemid. capit. 23. lib. 1. ξυρᾶσθαι δὲ δοκεῖν τὴν κεφαλὴν ὅλην πλὴν Αἰγυπτίων θεῶν ἱερεῦσι καὶ γελωτοποιοῖς &c. sic in 3. Anthol. μωρὸν ὁρᾷς φαλακρὸν. Bourd. Καὶ παρῆλθεν ἄμορφός τις (ἐξυρημμένος τὴν κεφαλὴν) Casp. Barthius Adversar. l. VII. c. v. hæc verba virgulis inclusa tanquam glossam ejicit. vide ipsum. *Alm.*

2 Καὶ διαπαυσαμένων συγκροτῶν] Vt cinædus Petronii. *Bourd.*

1 Αἰγα-

πλῆξιν παρ' αὐτὸν, σὺν οἷς ἐχρῆν ἤδη τὸ πάθος. τ. ζ. ταχέως ἀναστῆναι, ἐπικλεῖσαί τε τὴν θύραν, καὶ ξιφίδιον ἀπασάμενον, ἀναδῆσαι αὐτοῦ τὰς αὐλὰς, κελεύειν αὐλεῖν. εἶτα ἐπεὶ μὴ δυνατὸς ἦν, παίειν, σκύτῳ ἔχοντα εἰς ὑπτίας τὰς χεῖρας. τέλος δὲ, ὡς τοσούτῳ κινδύνῳ ἐπινοῆσαι τοιόνδε. ἐς ἀγῶνα γὰρ αὐτὸν ἐπὶ ῥητοῖς πληγῶν ἀριθμοῦ. καὶ πρῶτον μὲν, αὐτὸς αὐλῆσαι πονηρῶς. μετὰ ταῦτα, ἀναδῆσαι τὰς αὐλὰς ἐκείνῳ, δέξασθαι παρ' αὐτοῦ τὸ σκύτος, καὶ τὸ ξιφίδιον ἐπιῤῥίψαντα πόρρωθεν ἀφ' ἑαυτοῦ ἐκφυγεῖν εἰς τὸ ὕπαιθρον τοῦ αὐλῶνος. καὶ τὸ δὴ τοῦτο, ἀσφαλέστερον ἤδη προπαλαίσαντα αὐτοῦ, ἐπικαλεῖσθαι τοὺς γειτονοῦντας. ὑφ' ὧν [1] ἀναπαυσαμένων τὸ θηρίον, σωθῆναι αὐτόν. ἐδείκνυε δὲ σημεῖα τῶν πληγῶν, καὶ ἀμυχάς τινας ἐπὶ τῷ προσώπῳ. καὶ ὁ μὲν Διόνικος, ὡς μείων δόξαν ἀκούσας τοῦ μαλωθροῦ ἐπὶ τῇ διηγήσει, πλησίον δὲ Ἱστιαίου ἀποβύσας ἑαυτὸν, ἐδείπνει ὅσα λοιπὰ, οὐκ ἄκρως ἡδόμενος ἡμῖν ἐπιπαρών, ἀλλὰ καὶ πάνυ χρήσιμος τοῖς μὴ πάνυ γεγυμνημένοις. παρελθὼν γάρ τις ἐς τὸ μέσον οἰκέτης, παρ' Ἐτεοκλέους ἥκειν λέγων καὶ Στιλβῆ, γραμματίδιόν τι ἔχων, κελεύοντι οἱ ἔφη τὰ διατόπλω σὺν τῷ κοινῷ ἀναγνόντα, εἰς ἐπήκοον ἅπασιν ὁπίσω αὖθις ἀπαλλάττεσθαι. ἐφίστω δὴ καὶ Ἀριστοκλείτῳ, προσελθὼν φῶς τι λύχνον, ἀνεγίγνωσκεν. Φι. ἦπα ὦ Λυκῖνε, ἢ νύμφης ἐγκώμιον, ἢ ἐπιθαλάμιον, οἷα πολλὰ ποιοῦσιν; Λυ. ἀμέλει, καὶ ἡμεῖς τοιοῦτόν τι ἐπῃνήμεθ. ἀλλ' ἐοικὸς ἦν τοῦτο. συνεχάρη

ignarum hoc jam morbo hominem teneri. At illum protinus surrexisse, foribusque occlusis, strictoque gladio tibias ipsi tradidisse, & jussisse ut caneret: quod cùm facere non posset, illum scutica quam habebat supinas manus percussisse. Tandem se in tanto periculo, istud commentum esse. Se ipsum ad certamen provocasse, ea lege ut qui victus esset, certum plagarum numerum acciperet. Ac sese priorem malè cecinisse: deinde traditis illi tibiis scuticam ab illo accepisse: gladium autem extemplo per fenestras in aream projecisse: cúmque postea jam minori discrimine cum ipso luctaretur, vicinos advocasse, à quibus revulsa fera fuit servatus. Ostendebat autem plagarum vestigia, & liventia quædã in facie tubera. Tum Dionicus, postquam hac narratione non minùs quàm scurra placuisset, prope Istiæum accumbens, de reliquiis cœnabat. Atque hic non sine numine nobis advenit, imò prorsum usui futurus ad ea quæ postea contigerunt. Nam puer quidam in medium prodiens, qui se ab Etœmocle Stoico venire dicebat, epistolium quoddam adferens, ajebat ab hero sibi mandatum, ut eo palam omnibus audientibus perlecto, rursus domum sese reciperet. Hic igitur permittente Aristæneto, ad lucernam legebat. *Ph.* Num ô Lycine, sponsæ laudes, & nuptiale carmen, cujusmodi multa facere solent? *Lyc.* Videlicet nos quoque tale quidpiam existimabamus: verùm ad id non accedebat. Erátque

1 Ἀναπαυσάντων τὸ θηρίον] Vt apud Petronium *tanquam cupientis exire bellua*, loquitur de Poeta Eumolpo, ut hic de tibicine. *Bourd.*

γδ, Ἑτοιμοκλῆς φιλόσοφος, Ἀρεσταινέτῳ. Ὅπως μὴ ἴχω τοὺς δεῖπνα, ὁ παρελθυθίς με βίος ἅπας μαρτύριον ἂν γένοιτο. ὅς γε ὁσημέραι πολλῶν συνχλίνομαι, παρὰ πολὺ σοῦ πλουσιώτερον, ὅμως οὐδὲ πώποτε φέρων ἐμαυτὸν, ἐπέδωκα, εἰδὼς τὰς ἐπὶ τοῖς συμποσίοις θορύβους, καὶ παρεμπίας. ἐπὶ σοὶ δ' μόνῳ εἰκότως ἀχανακτῆσαί μοι δοκῶ. ὃς τοσοῦτον χρόνον ὑπ' ἐμοῦ λιπαρῶς περιφρονούμενος, σὺν ἠξίωσας συναριθμῆσαι καὶ μὲ τοῖς ἄλλοις φίλοις, ἀλλὰ μόνῳ ἐγώ σοι ἄμεμπτος, καὶ τοῦτο, σὺ γειτόνων οἰκῶν. ἀνιῶμαι δὲ ἐπὶ σοὶ τὸ πλέον, ὅτως ἀχαρίστῳ φανεὶς. ἐμοὶ γὰρ ἡ δύσδαιμονία, σὺκ ἐν ὠὸς ἀγελὰ μείζων, ἢ λαγωῷ, ἢ πλακοῦντων, ἃ παρ' ἄλλοις ἀφθόνως ἁπλαῶς τὰ καλήκοντα εἰδόσιν. ἐπεὶ ἑτέρωθι ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ Παμμένους δεῖπνον πολυτελὲς, ὡς φασι, δεῖπνον δυνάμενον, σὺκ ἐπέδυσε ἐκεῖσε, σοὶ ὁ ἀνόητος ἐμαυτῷ φυλάττων. σὺ δ' ἡμᾶς ὑπέλιπες, ἄλλους σὺναγεῖς εἰκότως. ὅπου γὰρ δυνάσεται λαμπρότερον τὸ βέλτιον, ὑδὲ πρὸς κατηπληκτικὴν φαντασίαν ἔχεις. ἀλλὰ οἶδα ὅθεν μοι τοῦτο, ὑπὸ τῶν θυμοσοφῶν σου φιλοσόφων, Ζηνοθέμιδος, καὶ Λαβυρίνθου. ὧν ἀπείη δ' ἡ Ἀφρασία, συλλογισμοῦ ἑνὶ ἀποφράξαι ἂν μοι τάχιστα δοκῶ τὸ στόμα. ἢ εἰπάτω τις αὐτῶν, τί ἐστι Φιλοσοφία, ἢ τὰ πρῶτα τοῦτο. τί διαφέρῃ χρῆσις ἕξεως. ἵνα μὴ τὰ λοιπὰ εἴπω, τί κεφαλίναι, ἢ σωρείτης, ἢ γεραζοντικὸς λόγος. ἀλλ' ἐτοιμοκλῆς φιλόσοφος, Ἀρεσταινέτῳ. Ὅπως μὴ ἴχω σοὶ δεῖπνα, ὁ παρελθυθὼς μου βίος ἅπας μαρτύριον ἂν γένοιτο. ὃς γε ὁσημέραι πολλῶν συνχλίνομαι, παρὰ πολὺ σοῦ πλουσιώτερον, ὅμως οὐδὲ πώποτε φέρων ἐμαυτὸν, ἐπέδωκα, εἰδὼς τὰς ἐπὶ τοῖς συμποσίοις θορύβους, καὶ παρεμπίας. ἐπὶ σοὶ δ' μόνῳ εἰκότως ἀχανακτῆσαί μοι δοκῶ. ὃς τοσοῦτον χρόνον ὑπ' ἐμοῦ λιπαρῶς περιφρονούμενος, σὺν ἠξίωσας συναριθμῆσαι καὶ μὲ τοῖς ἄλλοις φίλοις, ἀλλὰ μόνῳ ἐγώ σοι ἄμεμπτος, καὶ τοῦτο, σὺ γειτόνων οἰκῶν. ἀνιῶμαι δὲ ἐπὶ σοὶ τὸ πλέον, ὅτως ἀχαρίστῳ φανεὶς. ἐμοὶ γὰρ ἡ δύσδαιμονία, σὺκ ἐν ὠὸς ἀγελὰ μείζων, ἢ λαγωῷ, ἢ πλακοῦντων, ἃ παρ' ἄλλοις ἀφθόνως ἁπλαῶς τὰ καλήκοντα εἰδόσιν. ἐπεὶ ἑτέρωθι ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ Παμμένους δεῖπνον πολυτελὲς, ὡς φασι, δεῖπνον δυνάμενον, σὺκ ἐπέδυσε ἐκεῖσε, σοὶ ὁ ἀνόητος ἐμαυτῷ φυλάττων. σὺ δ' ἡμᾶς ὑπέλιπες, ἄλλους σὺναγεῖς εἰκότως. ὅπου γὰρ δυνάσεται λαμπρότερον τὸ βέλτιον, ὑδὲ πρὸς κατηπληκτικὴν φαντασίαν ἔχεις. ἀλλὰ οἶδα ὅθεν μοι τοῦτο, ὑπὸ τῶν θυμοσοφῶν σου φιλοσόφων, Ζηνοθέμιδος, καὶ Λαβυρίνθου. ὧν ἀπείη δ' ἡ Ἀφρασία, συλλογισμοῦ ἑνὶ ἀποφράξαι ἂν μοι τάχιστα δοκῶ τὸ στόμα. ἢ εἰπάτω τις αὐτῶν, τί ἐστι Φιλοσοφία, ἢ τὰ πρῶτα τοῦτο. τί διαφέρῃ χρῆσις ἕξεως. ἵνα μὴ τὰ λοιπὰ εἴπω, τί κεφαλίναι, ἢ σωρείτης, ἢ γεραζοντικὸς λόγος. ἀλ-

que hoc argumentum. Etœmocles philoſophus Ariſtæneto. Quàm non movear conviviis, omnis anteacta vita mea fuerit teſtis. Qui quidem cùm quotidie mihi complures ea cauſa moleſti ſint, te multò ditiores, tamen haud unquam illis morem geſſi: perpendens nimirum quantum ſit in ejuſmodi compotationibus tumultus, & petulantiæ: verùm adverſus unum te mihi videor meritò ſtomachatus, qui tantum temporis à me officioſiſſimè cultus, & obſervatus, tamen indignum habueris, quem vel inter reliquos tuos amicos numerares, ſed ſolum ex omnibus præterieris, idque vicinus cùm ſim. Proinde tua cauſa magis diſcrucior, qui quidem te tam ingratum præbueris. Nam ipſe fœlicitatem nequaquam in hoc ſtatuo, ſiquis mihi impertiat, vel aprum, vel leporem, vel placentam, quæ mihi affatim contingunt apud alios, qui officia norunt. Quandoquidem etiam hodie cùm apud diſcipulum Pammenem cœnare mihi licuerit, opiparam (ut ajunt) cœnam, non annui tamen vehementer obſecranti, tibi ſcilicet demens me reſervans. At tu nobis præteritis, alios accipis convivio. Meritò. Neque enim quid ſit melius dignoſcere potes: nec apprehenſivam illam phantaſiam habes. At ſcio unde hæc mihi ſint profecta, nempe ab egregiis iſtis philoſophis tuis Zenothemide, & Labyrintho. Quibus equidem (abſit invidia dicto) vel unico ſyllogiſmo mihi videor os protinus obturare poſſe. Aut reſpondeat iſtorum aliquis quid ſit Philoſophia: aut hæc quæ inter elementa traduntur: quid habitio differat ab habitu: ut nihil de perplexis illis interrogationibus dicam: quid ſit ſyllogiſmus cornutus, quid acervalis, quid metens. Verum tu quidem iſtis fruaris licet. Nam

λὰ σύ μ', [1]ὅταιο αὐτῶν. ἐγὼ γὰρ ὡς ἂν μόνον τὸ καλὸν ἀγαθὸν ἡγέμαι εἶναι, οἷον ῥᾳδίως τλῶ ἀπιμίαν. καίτοι ὅπως μὴ ἐς σὲ εἰνίκω ἔχῃς καταφεύγειν τλῶ ἀπολογίαν, ὕστερον ἐπιλαθέσθαι, λέγω σὺ τουτῳ χθὲς ὀρύβω, καὶ πρώϊμος, δίς σε τήμερον ὠθησάμενος ὥρθρος, καὶ ἔαθεν ἐπὶ τὰ ἐκείνας, καὶ σὺ τοῦ ἀνακείου ὕστερος. πάππα ἐγὼ τοῖς παροῦσιν ἀπολελόγημαι. εἰ γὰρ θέλοις ἕνεκα ἐρίζεσθαί σοι δικῶ, τὸ κῦ τ' Οἰνέα σπόσσει. ὄψῃ γὰρ ἐν τλῶ Ἄρτεμιν ἀγανακτοῦσαν, ὅτι μόνλω αὐτλῶ ἐπαρέλαβεν σπεῖν ἐπὶ τλῶ θυσίαν, τὰς ἄλλας Θεὰς ἐσᾶν. φησὶ γὰρ καὶ αὐτῶν Ὄμηρος ἀδέ πως.

ἢ λάθετ', ἢ οὐκ ἐθέλουσιν. ἀάσατο γὰρ μέγα θυμῷ.

καὶ Εὐριπίδης,

καλυδὼν μὲν ἅδε γαῖα πελοπίας χθονὸς, ἐν εὐλιπόρεθμοις πεδί' ἔχουσα εὐδαίμονα.

καὶ Σοφοκλῆς,

σοὺς μέγεσσιν χερμὶ ἐπ' Οἰνέως γύας, ἄπεπτε Λητῷς παῖς ἐκηβόλῳ θεά.

Ταῦτά σοι ἀπὸ πολλῶν ὀλίγα παρεθέμλω, ὅπως μάθῃς οἷον ἄνδρα ἐπιδέλιπον, Διφίλου ἑσπᾶς, καὶ τ' ἐμὸν αὐτοῦ ἐπιδεδόωκας. εἰκότως. ἡδὺς γάρ ἐσι τοῦ μειρακίου, καὶ ἐθὺς χαίρειν αὐτῷ σπεύσειν. εἰ γὰρ μὴ αἰσχρὸν ἦν ἐμὲ λέγειν τὰ τοιαῦτα, καὶ ἐν τ ἐσθσίᾳ ἐκ, ὥσθ' σὺ εἰ θέλεις, ἐπιδοὺ Ζωπύρῳ δ' παιδαγωγῷ αὐτοῦ μᾶλλοις ἄν, ἀληθὴς ὤν. ἀλλ' ἐγὼ παρέπλευν σὲ γάμοις, ἐδὲ ἀφθάλλειν ἄλλως. καὶ μάλισα ἐφ' ὕτως

Nam ego qui quod honestum est, in bonis solum duco, facilè tulero contumeliam. Atqui ne possis posthac ad istam excusationem confugere, ut dicas te mei oblitum fuisse, nimirum in tanto strepitu, & occupatione, bis te hodie sum allocutus, primùm mane domi tuæ: deinde rursum in Castoris, ac Pollucis æde rem divinam facientem. Atque his quidem de rebus hæc respondero rim. Quòd si tibi videor cœnæ gratia succensere: quid Oeneo acciderit cogita. Videbis enim etiam Dianam succensentem, quòd ille se solam non adhibuisset sacrificio, cùm reliquos omnes Deos acciperet convivio. Nam hac de re sic alicubi meminit Homerus.

Non meminit, vel non succurrit, aut acriter ursit.

Et Euripides.

Hæc terra Calydon Pelopii est soli, fretum
Qua est parte, campos divites pingues habens.

Et Sophocles.

Immisit agris Oenei aprum maximum,
Torquens sagittas eminus Latonia.

Hæc tibi è plurimis pauca citavi, ut intelligeres cujusmodi præterito viro, Diphilum ad cœnam adhibeas, cui filium etiam tradidisti. Rectè: jucundus enim est adolescenti, & cum ipso ad gratiam conversatur. Atque adeò ni mihi dictu turpe fuerat, addidissem, & aliud quiddam: quod tu, si libet, è Zopyro ejus pædagogo verum esse cognosces. Verùm non convenit obturbare in nuptiis, neque accusare quenquam: præsertim criminibus usque

1 Ὅταιο] Leg. Mercer. ad Aristenet. Epist. 6. lib. 2. *Edit.*

αἰσχρῶς αἰτίασας. καὶ γὰρ εἰ Δίφιλος ἄξιος δύο ἤδη μαθητὰς μὲ ἀπωσάμενος, ἀλλ' ἔγωγε Φιλοσοφίας αὐτῆς ἕνεκα σιωπήσομαι. σοφιστὴν γὰρ ὄντα τὸν οἰκέτην τοῦτον, ἢν διδῶς αὐτῷ μοῖράν τινα ἢ σοῦ, ἢ ἐλάφου, ἢ σησαμοῦντος, ἃς ἐμοὶ ἀφαιρήσεται, καὶ ἀνῆκε δεῖπνα ἀπόλοιτο ἡμῖν, μὴ λαβεῖν, μὴ δ' ὑποδέξομαι ἐπὶ τούτῳ πομφόλυγα. Τούτων δὲ ἐπεῖπε ἀναγνωσκομένων μείζω, ἱδρώς τί μοι ὑπεχεῖτο ὑπ' αἰδοῦς. καὶ τοῦτο δὴ τὸ λόγου, χανεῖν μοι τὴν γῆν ηὐχόμην, ὁρῶν τοὺς παρόντας γελῶντας ἐφ' ἑκάστῳ. καὶ μάλιστα ὅσοι ἤδεσαν τὸ Ἐτοιμοκλέα, πολιὸν ἄνθρωπον, καὶ σεμνὸν εἶναι δοκοῦντα. ἐζυμώμην δ' οἷος ἦν, ἀφαλάθοι αὐτούς, ἐξαπαλωμένους τῷ πάθει, καὶ τῇ δ' ὑποσπάστῳ σύριγγι. ὁ γοῦν Ἀρεταινέτου, ἐδόκει μοι σὺν ἀμελείᾳ παιδιᾶν αὐτὸν, ἀλλ' ἔποτ' ἂν ἐλπίσας κληδόνα ἐπινεῦσαι, ὑπ' ἂν ἐμπαροιχεῖν ἑαυτὸν τοιούτῳ τινί. ὥστε ὑδὲ τῷ δεῖπνον πειρᾶσθαι ἤξίει. ἐπειδὴ δ' ἐπαύσατο ποτε ὁ οἰκέτης ἀναγινώσκων, τὸ μὲ συμπόσιον ἅπαν εἰς τὸν ἀμφὶ τὸ Ζήνωνα, καὶ Δίφιλον ἀπέβλεπε, δεδιότας, καὶ ἀχρωμάτους, καὶ τῇ ἀπορίᾳ τοῦ πρόσωπον ἐπαλλάττοντας τὸ ὑπὸ δ' Ἐτοιμοκλέους κατηγορηθέντος. ὁ Ἀρεταινέτος δ', ἐτεθορύβητο, καὶ θορύβου μεστὸς ἦν. ἐκέλευε δ' ὅμως πίνειν ἡμᾶς, καὶ ἐπειρᾶτο εὖ ἀφιλοτιμεῖσθαι τὸ γεγονὸς, ὑπομειδιῶν ἄμα. καὶ τῷ οἰκέτῃ ἀπέπεμψεν, εἰπὼν ὅτι ἐπιμελήσεται τούτου. μετ' ὀλίγον δ', καὶ ὁ Ζήνων ὑπεξανέστη ἀφανῶς, δ' παιδαγωγὸν νύσσοντος ἀπαλλάττεσθαι, ὡς κελεύοντος δ' πατρός. ὁ Κλεόδημος δ', καὶ πάλαι τινὸς ἀφορμὴν δρόμου, ἐβούλετο

que adeò pudendis. Tametsi Diphilus dignus in quem facerem, quippe qui duos jam discipulos à me retraxerit. Ego tamen ipsius Philosophiæ causa reticebo. Porrò famulo huic mandavi uti si quam partem dare velles, vel apri, vel cervi, vel placentæ, mihi deportandam, ut hoc pacto te mihi de cœna purgares, ne reciperet, ne ad hoc ipsum à nobis missus fuisse videatur. Hæc amice dum legerentur, sudor undique præ pudore mihi manabat, & quod dici solitum est, optabam ut mihi terra dehisceret, cùm viderem eos qui aderant, irridere singula, potissimùm qui Etœmoclem norant, canum hominem, & gravitatem præ se ferentem. Itaque mirabar, quòd hactenus ipsos, barba & vultus severitate deceptos latuisset cujusmodi vir esset. Cæterùm Aristænetus videbatur non per contemptum præteriisse ipsum: verùm quòd desperasset, si fuisset invitatus, eum promissurum, morigerumque ad res hujusmodi se præbiturum: eóque ne tentandũ quidem esse putasse. Perlectis à famulo literis universum convivium oculos ad Zenonem & Diphilum convertebat, quòd trepidarent, & pallerent, & vultus inconstantia, crimen ab Etœmocle intentum agnoscerent. Porrò Aristænetus quanquam erat perturbatus, & tumultu plenus, tamen nos jubebat bibere, idque quod acciderat commodè vertere conabatur, subridens interim, ac famulum dimisit, respondens ea sibi curæ fore. Paulò pòst Zeno surgens clanculum se subduxit, à pædagogo submonitus ut discederet, tanquam id jubente patre. Tum Cleodemus, qui jamdudum occasionem quærebat (nam ge-

γὰρ συμπλακῆναι τοῖς Στωϊκοῖς, καὶ διεῤῥήγνυτο, ὅτε ἔχων ἀρχὴν εὐλογον, τότε δὴ τὸ εὐθύσιμον ὁ Ἁμαξώσης ἡ ἐπιστολῆς, τοιαῦτα ἔφη ἐξερχάζεται ὁ καλὸς Χρύσιππος, καὶ Ζήνων ὁ θαυμαστὸς, καὶ Κλεάνθης, ῥημάτια δύσηνα, καὶ ἐρωτήσεις μόνον, καὶ σχήματα Φιλοσόφων. τὰ δ' ἄλλα, Ἐτοιμοκλεῖς οἱ πλεῖστοι, καὶ αἱ ἐπιστολαί, ὁρᾷς ὅπως πεσσευλικαί. καὶ τὸ πλάδιζιον, Οἰκίδιόν μοι, Ἀριστάνετε. Ἐτοιμοκλῆς ἦ, Ἄρτεμις. Ἡράκλεις, εὐφημα πάνυ, καὶ ἑορτὴν πρέπουσα. νὴ Δί' εἶπεν ὁ Ἕρμων ὑπερκαθεμένου, ἠκηκόει γὰρ οἶμαι ὡς πνα ἐσκυλεύθαι Ἀριστάνετος εἰς τὸ δεῖπνον, ὥστε οὐκ ἄκριβον ᾤετο μεμηνύσθαι ὁ καλυδώνιον. ἀλλὰ σοὶ ἐστίας ὦ Ἀριστάνετε, πέμπε ὡς τάχιστα τῆς ἀπαρχῆς, μὴ ἡ φήμη ὁ πρεσβύτης ὑπὸ λιμοῦ, ὥσπερ ὁ Μελέαγρος ἀπομαραίνηται. καίτοι ἐδέν ἂν πάθοι δεινόν. ἀδιάφορος γὰρ ὁ Χρύσιππος τὰ τοιαῦτα ἡγεῖτο εἶναι. Χρυσίππου γὰρ μέμνησθε ὑμεῖς ἔφη ὁ Ζωνόθεμις, ἐπιγέλως ἑαυτὸν, καὶ φλεγξάμενος παμμέγεθες, ἢ ἀφ' ἑνὸς ἀνδρὸς οὐκ εὐνόμως φιλοσοφοῦντος Ἐτοιμοκλέους ἦ γάρ, μετρεῖτε τὴν Κλεάνθη, καὶ Ζώπυρα, σοφοὺς ἄνδρας; οἵ πνες ἦ δ' ὄντες, ὑμεῖς ἐρεῖτε ταῦτα. ὁ σὺ μὲν τὸν Διοσκόρων ἤδη ὦ Ἕρμων τὸν πλοκάμους ἀποκεκάρκας λυσσοῦντος ὄντως; καὶ δώσεις δίκην, παραδοῦς τῷ δημίῳ. σὺ δ', τὴν Σωκράτους γυναῖκα ἢ μαθητὰ ἐμοὶ χάρις ὁ Κλεόδημε. καὶ καθαληφθεὶς, τὰ αἴσχιστα ἔπαθες. ἢ σωφρονεῖτε ἂν τοιαῦτα συνεπισάμενοι αὐτοῖς; ἀλλ' ὁ μαστρωπὸς ἐγὼ τὰ ἐμαυτῆ γυναικὸς ἦδη ὡς ὁ Κλεόδημος, ὥσπερ σύ. ἐδὲ ἢ ξένη μαθητὰ λαβὼν τὸν

gestiebat omnino cum Stoicis conflictari: & disrumpebatur, quòd idoneam ansam non haberet: sed cùm præbuisset epistola illa, Hujusmodi, inquit, facit ille Chrysippus egregius, & Zeno ille mirabilis, & Cleanthes, verbula misera, & duntaxat interrogationes, & species Philosophorum. Cæterùm Etœmocles sunt plerique: & videtis quàm graves sint epistolæ. Denique Aristænetus hic Oeneus est. Etœmocles Diana. Dii boni bene auspicata omnia, & festivitati congruentia. Ita per Iovem, inquit Hermon supra hunc accumbens, nam audierat, opinor, aprum quendam ad cœnam ab Aristæneto paratum, eoque putabat non intempestivè apri Calydonii factam esse mentionem: per lares Aristænete, primitias mitte quamprimum, ne protinus senex ille, sicuti Meleager, fame contabescat: tametsi nihil acerbum ipsi accideret: siquidem Chrysippus censet hæc esse indifferentia. Chrysippum nominatis, inquit Zenothemis, erigens sese, maximaque voce intonans: An ex uno homine qui non legitimè philosophiam exercet, nempe præstigiatore isto Etœmocle, metimini Cleanthem & Zenonem viros sapientes? At quinam estis vos qui hæc dicitis. Nonne tu Hermon, auream cæsariem Castoris & Pollucis circumtondisti? cujus facti pœnas dabis; carnifici traditus. Tu verò, Cleodeme, nonne Softrati discipuli tui uxorem stuprasti? & deprehensus, turpissima passus es. Annon igitur silebitis, cùm hujusmodi dedecorum vobis sitis conscii? Atqui meæ uxoris non sum leno, Cleodemus inquit, quemadmodum tu. Neque hospitis discipuli,

φόδιον ἀπολαβόντος, ἔπιεζε ὤμοσε καὶ τὰ πολιάδος μὴ εἰληφέναι, οὐδ' ἐπὶ πέπαρσι. δραχμῶν δανείζω, οὐδὲ ἄγχω τοὺς μαθητάς, ἢν μὴ καιρὸν ἀποδῶσι τοὺς μισθούς. ἀλλ' ἐκεῖνο ἔφη ὁ Ζηνόθεμις, οὐκ ἂν ἑκάστῳ γένοιτο μὴ οὐχὶ φάρμακον ἀποδιδόναι Κρίτωνι ἐπὶ τῷ πατρί. καὶ ἅμα ἔτυχε πίνων. καὶ ὑπόσον ἔπι λοιπὸν ἐν τῇ κύλικι περὶ ἥμισυ χεδὸν, κατεκέδασεν αὐτοῦ. ἀπέλαυσε δὲ καὶ ὁ Ἴων τῆς μεθύσεως, οὐκ ἀνάξιος ὤν. ὁ μὲν Ἕρμων, ὑπεξύθη καὶ τὰ κεφαλῆς τὰ ἄκρα θιγών, ὡσπενδικὸς, καὶ τοὺς παρόντας ἐμαρτύρετο· οἷα εἰκὸς ἦν. ὁ Κλεόδημος δέ, ἐπεὶ ἐλάχε κύλικα, ἐκπραφεὶς, ὡς ἔοικε τυσί τι τὸν Ζηνόθεμιν. καὶ τῇ δεξιᾷ δὲ πώγωνος λαβόμενος, ἔμειλε παίσειν κατὰ κόρρης. καὶ ἀπέκτεινεν ἂν τὸ γέροντα, εἰ μὴ Ἀρισταίνετος ἐπέσχε τὴν χεῖρα. καὶ ὑπερβὰς τὸν Ζηνόθεμιν, ἐς τὸ μέσον αὐτοῖν κατεκλίθη, ὡς διαφυλάξων, ὑπὸ διαπιεζόμενος αὐτοῦ εἰρήνην ἄγοντος. ἐν ὅσῳ δὲ ταῦτα ἐγίνετο, ποικίλα ἐμαυτῷ ἐνῆν ἐνθυμήματα, τὸ ταχὺ ἐκεῖνο, ὡς οὐδὲν ὄφελος ἦν ἄρα ἐπίστασθαι τὰ μαθήματα, εἰ μή τις ἄρα καὶ τὸν βίον ῥυθμίζοι πρὸς τὸ βέλτιον. ἐκείνους γὰρ ὁρῶντας ὅτῳ ἐν τοῖς λόγοις, ἐώρων γελωμένους ὑπὸ τῶν πραγμάτων ὀφλισκάνοντας. ἔπειτα δὲ εἰσήει μοι, μὴ ἄρα τὸ ταὐτὸ τοῖς πολλῶν λεγόμενον ἀληθὲς ᾖ, καὶ τὸ πεπαιδεῦσθαι ἀπάγῃ τῶν ὁρῶν λογισμῶν τοὺς ἐς μάτην τὰ βιβλία, καὶ τοὺς ἐν ἐκείνοις φροντίδας σπουδαίους ἀφορῶντας. τοσοῦτον γὰρ Φιλοσόφων παρόντων, οὐδὲ εἷς τύχοι ἵνα πιὰ ἔξω ἁμαρτήματος ἦν ἰδεῖν. ἀλλ' οἱ μὲν, ἐποίουν αἰσχρά. οἱ δὲ ἔλεγον αἰσχίω.

accepto viatico quod depoſuerat, poſtea per Palladem, à me non acceptum dejeravi, neque quaternis drachmis fœnero, neque diſcipulos obtorto collo in vincula duco, niſi in tempore mercedem perſolverint. Verùm illud, inquit Zenothemis, haud quaquam poſſis inficias ire, te Critoni miniſtraſſe venenum quo patrem necaret. Tum ſimul bibit, & quicquid in calice ſupererat, circiter ferè dimidium, in ambos effudit. Proximus etiam Ion conſperſus eſt, eo malo non indignus. Hermon igitur de capite merum abſtergebat reclinatus, præſentes omnes contumeliæ atteſtans. Cleodemus autem, cùm calicem non haberet, converſus Zenothemin conſpuit, & læva prehenſum à barba, erat alapam illiſurus: & ſenem illum occidiſſet, niſi Ariſtænetus manum cohibuiſſet. Is mox tranſcenſo Zenothemide inter utrumque medius aſſedit, ut eo veluti muro dirempti, pacem agerent. Dum autem hæc fiebant Philo, varia volvebam in animo: eratque illud in promptu, nullum eſſe operæ pretium ſiquis diſciplinas perdiſcat, ni ſimul & vitæ rationes ad id quod optimum eſt, componat: cùm viderem illos qui verbis alios antecellerent, quàm ridiculos factis ipſis ſeſe exhiberent. Deinde & illud veniebat in mentem, verum-ne ſit quod vulgo dicitur: videlicet eruditionem à recta ratione boniſque inſtitutis abducere iſtos, qui ſolos libros aſſiduò ſpectarent, inſunt. Etenim tot Philoſophorum qui aderant, nullum fortè à lapſu immunem cernere erat. Verùm alii faciebant turpia, alii turpiora dicebant. Neque enim

eaſque commentationes quæ illis

jam

ἀλλ' ἰδὲ εἰς τὸν οἶνον ἔτι ἀναφέρειν ἄχρι τὰ γιγνόμενα, λογιζόμενος οἷα ὁ Ἐτοιμοκλῆς ἄσιτος ὤν, καὶ ἄποτος ἐμαρτύρησε. ἀνέστραπτο δ' ἂν τὸ πρᾶγμα. καὶ οἱ μὲν ἰδιῶται, κοσμίως πάνυ ἱστάμενοι, ὅτε παροινοῦντες, ὅτε ἀκηρυθέντες ἐφαίνοντο, ἀλλ' ἐμάλλον μόνον, καὶ κατεγίνωσκον αὐτῶν οἱ μὴ, ὡς μὲ ἐθεώρουν, οἰόμενοί τινας εἶναι διὰ τὰ χρήματα. οἱ σοφοὶ δ', ἠσέλαινον, καὶ ἐλεοίδορουν, καὶ ὑπερενεπίμπλαντο, καὶ ἐκπερέμενον, καὶ εἰς χεῖρας ἤεσαν. ὁ δὲ μυμάσιος ὁ Ἀλκιδάμας, καὶ θεὸν ἐν τῷ μέσῳ, οὐκ αἰδούμενος τὰς γυναῖκας. καὶ ἐμοὶ ἐδόκει ὡς ἂν δρισθέ τις εἰκάσειεν, ὁμοιότατα εἶναι τὰ ἐν συμποσίῳ, οἷς φησὶ τὸν Ἕλληνες οἱ ποιηταὶ λέγεσθαι, ἐπὶ τὸν Πηλέως τὸν γάμον, ῥίψαι τὸ μῆλον εἰς τὸ σωθήσεσθαι, ἀφ' οὗ τοσοῦτον πόλεμον ἐπὶ Ἰλίῳ γεγένηται. καὶ ὁ Ἐτοιμοκλῆς τοίνυν ἐδόκει μοι τὸν ἐπισολὸν ἐμβαλὼν εἰς τὸ μέσον, ὥσπερ τι μῆλον, ἐμὲ μὲν τὸν Ἰλιάδης κακῶς ἐξεργάσασθαι. ἐπὶ δὲ ἐπαύσαντο οἱ ἀμφὶ τὸν Ζηνόθεμιν, καὶ Κλεόδημον φιλονεικοῦντες, ἐπὶ μέσου αὐτῶν ὁ Ἀριστοφάνης ἐκάθιζεν. ἀλλὰ νῦν μὲ ἔφη ὁ Κλεόδημος ἐκφεύγειν, εἰ ἐλεγχθεῖεν ἀμαθεῖς ὄντες. ὥρειον δ' ἀμυνεῖσθαι ὑμᾶς ὅτι τάχος καὶ χρὴ τρόπον. ἀπόκριναί μοι ὦ Ζηνόθεμι, ἢ σὺ, ἢ ὁ κοσμιώτατος Δίφιλος, καθ' ὅ, τι ἀδιάφορον εἶναι λέγοντες τὰ χρήματα τῶν κτῆσιν, οὐδὲν ἧσσον ἢ τοῦτο ἐξ ἁπάντων σκοπεῖτε, ὡς πλείστου κτήσασθε. καὶ ἅμα τοῦτο ἀμ-

jam poteram eorum quæ fiebant, culpam vino authori imputare? mecum reputans cujusmodi essent quæ Etœmocles neque cibo, neque potu, etiamdum degustato, scripserat. Ita inversæ erant rerum vices: & idiotæ modestè admodum epulantes videbantur, neque vino petulantes, neque indecorè sese gerentes. At ridebant duntaxat, eosque opinor, damnabant, quos suspexerant, ex habitu judicantes eos esse alicujus pretii. Contra sapientes illi, & in libidinem ferebantur, & convitiis certabant, & sese cibo potuque ingurgitabant, vociferabantur, & ad manus usque veniebant. Cæterum admirandus ille Alcidamas, etiam in medio mejebat, fœminas non reveritus. Ac mihi quidem, siquis hæc quæ in eo convivio gerebantur, rectissimè voluisset conferre, simillima videbantur iis quæ de Eride Dea poëtæ fabulantur, nempe hanc quòd non esset ad Pelei nuptias advocata, malum in medium convivium projecisse, ex quo tam ingens bellum apud Troiam ortum fuerit. Itidem Etœmocles mihi visus est epistola illa, quasi malo quopiam in medium projecta, non minùs malorum, quam habeat Ilias, excitasse. Neque enim finem contentionis fecerunt, Zenothemis ac Cleodemus, postquam medius inter eos sedit Aristænetus. Age, inquit Cleodemus, in præsentiarum quidem sat est, si literas nescire evincamini: sed crastino die vos ulciscar quibus conveniet modis. Responde mihi Zenothemi, vel tu, vel elegantissimus ille Diphilus, qua tandem gratia pecuniæ possessionem inter indifferentia ponendam esse censeatis: cùm ex omnibus nihil aliud spectetis, quàm ut ipsi quamplurimum pecuniæ possi-

φὶ τὰς πλουσίους ἀεὶ ἔχητε ἐ δανείζητε, καὶ τοκογλυφεῖτε, καὶ ἐπὶ μισθῷ παιδεύετε. πάλιν αὖ τλὼ ἡδονὴν μισοῦντες, καὶ τὴν Ἐπικουρείαν κατηγορεῖτε, αὐτοὶ τὰ αἴσχιστα ἡδονῆς ἕνεκα ποιεῖτε, καὶ πάσχετε, ἀναγκαστῶς εἴ τις μὴ καλέσειεν ἐπὶ δεῖπνον. εἰ δ' ἐ κληθείητε, τοσοῦτε μὲ ἰδιῶντες, φυσιᾶσθε, τοσοῦτο δ' τοῖς οἰκέτοις ἐπιδιδόντες. καὶ ἅμα λέγων, τλὼ ὀφθαλμὼ ἐξεκαυσᾶν ἐπιχειρᾷ, λὼ ὁ παῖς εἶχε Ζηνοθέμιδος, μεσὴν ἔσαν παντοδαπῶν κρεῶν. καὶ ἔμελε λύσας αὐτλὼ μὲ, λαπρίπτειν αὐτὰ ἐς τὸ ἔδαφος. ἀλλ' ὁ παῖς οὐκ ἀνῆκε, κρατερῶς αὐτεχόμενος. καὶ ὁ Ἕρμων εὖ μάλ' ἔφη ὦ Κλεόδημε, εἰ πάντων ὧν πλοῦτος ἕνεκα ἡδονῆς κατηγορεῖτε, αὐτοὶ ἥδιστα ὑπὲρ τὰς ἄλλας ἀξιοῦντες. οὐκ. ἀλλὰ σὺ ἤδη ὅδε ὁ Ζηνόθεμις, εἰπὲ ὦ Κλεόδημε, καθ' ὅ, τι σοὶ διάφορον ἦν τὸ πλοῦτον. ἄρμων, ἀλλὰ σύ. καὶ ἐπὶ πολὺ τὸ τοιοῦτον λῷ, ἄχρι δὴ ὁ Ἴων ἀποκύψας εἰς τὸ ἐμφανέστερον, παύσασθε ἔφη. ἐγὼ γὰρ εἰ δοκεῖ, λόγων ἀφορμὰς ὑμῖν ἀξίων τ' παρούσης ἑορτῆς καθήσω εἰς τὸ μέσον. ὑμεῖς δ', φιλονείκως ἐρεῖτε, καὶ ἀκούσεσθε ὥσπερ ἀμέλει τῷ ἡμιτέρῳ Πλάτωνι τὸ λόγοις ἡ πλείστη ἀμφιζήτησις ἐγένετο. πάντες ἐπήνεσαν οἱ παρόντες, καὶ μάλιστα οἱ ἀμφὶ τ' Ἀρισταίνετον τε, καὶ Εὔκριτον, ἀπαλλάξεσθαι τ' ἀηδίας ὅτου γᾶν ἐλπίσαντες. καὶ μετῆλθέ τε ὁ Ἀρισταίνετος ἐπὶ τ' αὐτὸ τόπον, εἰρλίλω γαγενῆσθαι ἐλπίσας. καὶ ἅμα εἰσηκόμισε ἡμῖν τὸ σύστελες ὀνομαζόμενον δεῖπνον, μίαν ὄρνιν ἑκάστῳ, καὶ κρέας ὑὸς, καὶ λαγῶα, καὶ ἰχθὺς ὀπὸ Ταγήνου, καὶ σησαμοῦντες, καὶ ὅσα σύστροφα ἔδη, καὶ ἐξῆν ἀποφέρεσθαι

deatis. Atque ob id, semper apud divites hæretis, fœneratis & usuræ incumbitis, neque non mercede docetis. Rursus cùm voluptatem detestimini, atque hac de causa Epicureos vituperetis, turpissima facitis, & patimini voluptatis gratia, indignè ferentes si quis vos ad cœnam vocarit: & si vocemini, non sat est tantum vocare, ut cibo turgeatis, nisi & famulis tantum donetis. Quæ cùm diceret, pariter revellere conabatur linteum quod Zenothemidis puer tenebat, omni carnium genere refertum: eratque eo soluto, carnes in solum projecturus, nisi fortiter resistens puer illud non remisisset. Hic Hermon. Euge Cleodeme, respondeant qua gratia damnent voluptatem, cùm ipsi supra cæteros omnes studeant voluptari. Quin magis, inquit Zenothemis, tu Cleodeme, respondeto quamobrem divitias inter indifferentia numeres. Imò tu potiùs. Et ad hunc modum diu sunt altercati, donec Ion capite tandem in apertum prolato, Desistite, inquit, Ego, si libet, sermonum argumenta proponam in medium hac festivitate digna. Vos porrò citra contentionem vicissim & dicite, & auscultate, ut nimirum etiam apud Platonem nostrum, alternis dicendi vicibus res ut plurimùm agitatur. Id dictum probabant cùm omnes qui aderant, tum in primis Aristænetus, & Eucritus, in spem erecti fore ut ab hac molestia liberarentur. Et Aristænetus priorem in locum sese recepit, jam partam esse pacem ratus. Iamque nobis inferebatur ea convivii pars, absolutam cœnam vocant, singulæ singulis aves, carnes aprugnæ, & leporinæ, piscis Tangenicus, placentæ, breviter illa, quæcunque liberum est comedere, vel domum aspor-

τῶτα. φρόνιμος ὁ ἐχ ἓν ἐπὶ ἑκάστῳ πιάκιον, ἀλλ' Ἀριστωνύτῳ μὲ, καὶ Εὐκρίτῳ, ἐπὶ μιᾶς τραπέζης κοινὰ καὶ τὰ παρ' αὐτῷ, ἑκάτερον ἰχρὴ λαβεῖν. Ζηνόθεμις ὁ τῆς Στοᾶς, καὶ Ἑρμων ὁ Ἐπικούρειος, ἐμοῖς κοινὸν ἓ τούτοις. εἶτα ἑξῆς Κλεόδημος, καὶ Ἰωνι, μεθ' ὃς τῷ νυμφίῳ, καὶ ἐμοί. τῷ Διφίλῳ ὁ, τὰ ἀμφοῖν. ὁ γὰρ Ζήνων ἀπεπληλύθη. καὶ μέμνησό μοι τούτων ὦ Φίλων, ὅσπερ δή ἐστ ἓ ἐν αὐτοῖς χρήσιμον εἰς τὸν λόγον. Φι. μεμνήσομαι δή. Λυ. ὁ τοίνυν Ἰων, πρῶτός μὲν ἄρχομαι ἔφη εἰ δοκεῖ. καὶ μικρὸν ἐπίσχων, ἰχρὴ μὲ ἴσως ἔφη τοιοῦτον ἀνδρῶν παρόντων, ἐξ ἰδεῶν τε, καὶ ἀσωμάτων εἰπεῖν, καὶ ψυχῆς ἀθανασίας. ἵνα ὁ μὴ ἀνελέγωσί μοι, ὁπόσοι μὴ κατὰ ταὐτὰ Φιλοσοφοῦσι, περὶ γάμων ἐρῶ τὰ εἰκότα. τὸ μὲν ἄριστον ἴσως, μὴ δεῖσθαι γάμων; ἀλλὰ πειθομένους Πλάτωνι, καὶ Σωκράτει παιδεραστεῖν. μόνοι γὰρ οἱ τοιοῦτοι ἀπαιτηθέντες ἂν πρὸς δρᾶσιν. εἰ ὁ δεῖ ἓ γυναικείων γάμων κατὰ Πλάτωνι δοκοῦσι, κοινὰς εἶναι, ἐκείνας τὰς γυναῖκας, ὡς ἔγωγε ζηλῶ ἐπιμόν. ζῆλος ἐπὶ τούτοις ἐγγένοιτο, ὡς σὺν τῷ κοινῷ λεγομένοις. Διονυσόδωρος ὁ, ὡς παύσηται ἔφη βαρβαρικὰ ἡμῖν ᾄδων; πῶς γὰρ ἂν σύζηλον τὸ ζῆλον ἐπὶ τούτῳ, καὶ σὺ δή που; καὶ σὺ γὰρ φθέγξη κάλλιστα εἰπών; οἶμαι ἓ ὁ Διονυσόδωρος ἀντελοιδορεῖσθαι τὰ εἰκότα. ἀλλ' ὁ Γραμματικὸς Ἰσαῖος ὁ βέλτιστος, παῦσαι ἔφη. ἐγὼ γὰρ ὑμῖν ἐπιθαλάμιον ἀναγνώσομαι. καὶ ἠρξάμην, ἀνεγνωσκον. ὧν γὰρ τοῦτο εἶχε μέμνημαι, τὰ ἑλεγεῖα, ἦ οἴη ποτ' ἐν ἤῃ Ἀριστωνύτου μεγάροις δῖα

asportare. Apponebatur autem non sua cuique quadrula: verùm Aristæneto & Eucrito communis eadem in mensa: eratque utrique capiendum, quod sua ex parte erat. Communis etiam Zenothemidi Stoico, & Hermoni Epicureo: deinceps Cleodemo, & Ioni: post hos ipsi ego, & mihi. Diphilo autem pars duorum appolita, cùm Zeno jam discessisset. Hæc memineris Philo, quoniam aliquid iis inest ad hanc narrationem utile. *Ph.* Meminero sanè. *Lyc.* Ergo primus exordior, inquit Ion, siquidem videtur. Et interposita brevi mora, Fortè conveniebat, inquit, ut apud ejusmodi viros de ideis, atque incorporeis substantiis, deque animi immortalitate sermo hàberetur: verùm ne mihi contradicant, ii qui diversam Philosophiæ sectam sequuntur, de nuptiis dicam ea quæ congruunt. Optimum illud esset, si nuptiis opus non haberemus, sed Platonis ac Socratis dogma sequuti, pueros amaremus: nam soli qui ita facerent, virtutem absolutam pertingerent. Quòd si viris omnino ducendæ sint uxores, eas juxta Platonis sententiam communes habeant, videlicet quo zelotypia vacemus. Hæc risu sunt excepta, quòd intempestivè dicerentur. Tum Dionysodorus, Non desines, inquit, barbarica ista nobis öccinere? Nam ubi zelotypiam istam requiras, aut apud quem? Et tu scheleste, inquit, loqui audes? Et cùm jam, opinor, convitia regesturus esset Dionysodorus, quæ conveniebat, vir ille optimus Isthiæus Grammaticus, Desinite, inquit, ego vobis epithalamion recitabo: simulque cœpit legere. Erant autem Elegiaci versus hi, si satis memini. Nuper Aristæneti in ædibus unica summo Nutrita

est

Κλεανθὶς ἄνασσ' ἐπεφίσ]' εὐδοκίως, παρθένοισι πάσαις ἀλλάων παρθενικώτερα, κρείσσων τ' Κυθέρης, ἠδ' αὖ τ' σελήνης. νυμφίε, σὺ δ' χαῖρε, καρτερῶν κρείσσων ἐφήβων, κρείσσων Νηρῆος, ἠμὶ Θέτιδος παιδός. ἄμμες δ' αὖθ' ὑμῖν τόδον μελαμπέπλοιον ὕμνον ξυνὸν ἐν ἀμφοτέροις πολλάκις ἀείσομεν. γάλως δ' ἐπὶ τούτοις ὡς τὸ εἰκὸς ἐγένετο, χρεῖαι ἦλθ τὰ ὀψώνια ἤδη. καὶ ἀνείλοντο οἱ ἀμφὶ τ' Ἀριστάνετον, καὶ Εὔκριτον, τὰ σφῶν αὐτῶν ἑκάτερος. κἀγὼ τἀμὰ, καὶ ὁ Χαιρέας, ὅσα ἐκείνῳ ἔκειτο. κ' Ἴων ὁμοίως, καὶ ὁ Κλεόδημος. ὁ δὲ Δίφιλος, ἠξίου καὶ τὰ τῇ Ζήνωνι ἤδη ἀπιόντι ὑφαιρεῖσθαι φέρειν. καὶ ἔλεγε μόνον ὑφαιρήσειν οἱ αὐτά, καὶ σφῶν τῶν ἀλλοτρίων ἐμάχετο, καὶ ἀντέσπασαν· τὸ ὄρνιθος ἀντισπασθέντος, ὥσπερ τὸν Πατρόκλου νεκρὸν ἀνθελκόντες. κ' τίλος, σὺν πολλῷ γέλωτι ὑφαιρεῖν τοῖς συμπόταις. καὶ μᾶλιστα ἐπὶ ἡμαυάκτῃ μὲν τοῦτο, ὡς ἂν τὰ μέγιστα ἠδικημένος. οἱ δὲ ἀμφὶ τ' Ἑρμωνα, καὶ Ζωθέμιν, ἅμα κατέκειντο, ὥσπερ εἴρηται. ὁ μὲν, ὑπερέκεινο, ὁ Ζωθέμις. ὅδε ὑπ' αὐτόν. παρέκειντο δ' αὐτοῖς τὰ μὲν ἄλλα πάντα, ἴσα. καὶ ἀνείλοντο εἰρωνικῶς. ἡ δ' ὄρνις ἡ σφῶν τ' Ἑρμωνος, πιμελεστέρα. ὅτι οἶμαι τυχόν. ἔδει δὲ καὶ ταύτας ἀναιρεῖσθαι, τὴν ἑαυτοῦ ἑκάτερον. σὺ τοίνυν τοῦτο τοίνυν ὁ Ζωθέμις, καί μοι ὦ Φίλων πάνυ σφόδρα τ' νῦν. ἁμοῦ γὰρ ἐσμὲν ἤδη τοῦ κεφαλαίου τ' πραχθέντος. ὁ δὲ Ζωθέμις, φημὶ τὴν παρ' αὐτοῦ ἀφεὶς, τὴν πρὸ τ' Ἑρμωνος ἀνείλετο, πιστεύων ὡς ἴδιον ὄσον. ὅδε ἀντισπελάσας, καὶ σὺν ἴσῃ πλεονεκτεῖν. βοᾷ τὸ ἐπὶ

est ſtudio diva Cleanthis hera: Virginibus cunctis reliquis præſtantior una, Vel potior Phœbe, vel potior Venere. Salve & tu juvenum validiſſime, ſponſe valentum, Nereo prior, ac fortior Æacida. At rurſum vobis hoc carmen ſæpius olim, Commune ambobus conjugiale canam. Ob hæc riſu, ut conſentaneum eſt, oborto, reliquum erat ut fercula tollerentur. Tum Ariſtænetus atque Eucritus uterque appoſita ſibi ſuſtulerunt, ego quæ mihi, Chæreas quæ ipſi, pariter Ion & Cleodemus. Porrò Diphilus etiam Zenonis digreſſi partem tollere parabat, affirmans ea uni ſibi fuiſſe appoſita, ideoque cum miniſtris pugnabat, & manibus utrinque injectis inter ſe trahebant, non aliter quàm Patrocli cadaver hinc atque illinc attrahere conantes: tandem victus eſt, & reliquit, multum riſum præbens convivis: maximè cùm eam ob rem poſtea ſtomacharetur, perinde quaſi atroci affectus injuria. Hermon autem, & Zenothemis, qui unà, ut dictum eſt, accumbebant: hic quidem, ſcilicet Zenothemis ſuperiùs, ille verò inferiùs, reliqua quidem quoniam æqualia fuerant appoſita, citra pugnam ſuſtulerunt. Sed avis Hermoni appoſita, erat altera paulò pinguior, quod ita caſu evenerat, opinor. Iamque ſuam uterque ſublaturus erat, ibi Zenothemis (ſed mihi animum omnino adverte Philo, jam enim ad ipſum negotii caput pervenimus) Zenothemis inquam, relicta ſua, appoſitam Hermoni, quam dixi pinguiorem, ſuſtulit. At ille contrà nitens retinebat, haud ſinens ut ea in re potior eſſet. Inter hæc

τούτοις. καὶ συμπεσόντες, ἔπασον ἀλλήλους ταῖς ὄρνισιν αὐταῖς εἰς τὰ πρόσωπα. καὶ τὸν παῖδα ἐπεκαλοῦντο βοηθόν. ὁ μὲν, τὸν Κλεόδημον, ὁ δὲ Ἕρμων. ὁ δὲ Ζηνόθεμις, Ἀλκιδάμαντα, ὁ δὲ Δίφιλον. καὶ συνίσταντο οἱμὲν, ὡς τῶν. οἱ δὲ, ὡς οὐδέτερον, πλὴν μόνου τοῦ Ἴωνος. οὗτος δὲ μέσον ἑαυτὸν ἐφύλαττεν. οἱδὲ ἐμάχοντο συμπλακέντες. καὶ ὁ μὲν Ζηνόθεμις, σκύφον ἀργυροῦν ἀπὸ τῆς τραπέζης, κείμενον πρὸ τοῦ Ἀριστανέτου, ῥίπτει ἐπὶ τὸν Ἕρμωνα. καὶ ἐκεῖνος μὲν ἤμαρτε, παῖς δέ οἱ ἐπέπεσε ἄλλη. διεῖλε δὲ τοῦ συμφίου τὸ κρανίον εἰς δύο, χρησάμενος μάλα, ὡς βαθεῖ τραύματι. βοὴ δὲ ἦν ἀμφὶ τῶν γυναικῶν ἐκ τούτου. καὶ κατεπήδησαν εἰς τὸ μεσοίχνιον αἱ πολλαί. καὶ μάλιστα ἡ μήτηρ τοῦ μειρακίου, ἐπεὶ τὸ αἷμα εἶδε. καὶ ἡ νύμφη δὲ αὐτοῦ ἐνεπήδησε, βοηθήσουσα καὶ αὐτῷ. σὺ τοσούτῳ δὲ ὁ Ἀλκιδάμας ἐπεισέδυε, τῷ Ζηνοθέμιδι συμμαχῶν. καὶ παίξας τῇ βακτηρίᾳ, τοῦ Κλεοδήμου μὲν τὸ κρανίον, τοῦ Ἕρμωνος δὲ τὸν σιαγόνα ἐπέτριψε. καὶ τῶν οἰκετῶν τινὲς βοηθεῖν αὐτοῖς ἐπιχειροῦσι, κατέτρωσεν. ὑμὴν ἀπετρώπησε σκεῖνος. ἀλλ' ὁ μὲν Κλεόδημος, ὀρθὸν τὸν δακτύλῳ τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ Ζηνοθέμιδος ἐξώρυξε. καὶ τὸν ἕνα τῶν ὄφρυῶν. ὁ δὲ Ἕρμων, τὸν Δίφιλον ἐπὶ ξυμμαχίαν ἤκοντα τοῦ Ζηνοθέμιδος, ἀφῆκεν ἐπὶ κεφαλὴν ἀπὸ τοῦ κλιντῆρος. ἐτρώθη δὲ ὁ Ἰσταῖος ὁ Γραμματικὸς, ἀφελόμενον αὐτὸν ἐπιχειροῦν, λαξ οἱμᾷ εἰς τὸν ὀδόντας ὑπὸ τοῦ Κλεοδήμου. Δίφιλον εἶναι οἰηθέντος. ἔκειτο δὲ ὁ ἄθλιος κεῖ τὸ αὐτοῦ Ὄμηρον, αἷμ' ἐμέων. πλὴν παραχῆς γε, ὁ δακρύων μετὰ ἦν πάντα. καὶ αἱ μὲν γυναῖκες, σμῶνυον, τὸν Χαιρέα

hæc clamore coorto, utrique in alterum irruentes, ipsis avibus facies mutuò cædebant: ac barbis invicem prehensis ad opem vocabant, Hermon Cleodemum, Zenothemis Alcidamantem & Diphilum: atque alii ab hujus, alii ab illius partibus steterunt, præter unum Ionem, qui se neutrum servabat. Cæterùm illi consertis manibus pugnabant. Ac Zenothemis quidem, appositum Aristæneto scyphum è mensa sublatum, projecit in Hermonem. Atque hunc haud tetigit, aliò sed flexus aberrat. Verùm sponsi caput in duas partes divisit, alto gravissimoque vulnere. Itaque mulierum orta est vociferatio, mediumque in prælium insiliérunt multæ, cum primis autem mater adolescentis viso sanguine: sponsa etiam ei metuens prosiliit. Inter hæc strenuum se præbuit Alcidamas Zenothemidi opem ferens: & illiso suo baculo, Cleodemi quidem calvariam, Hermonis verò maxillam comminuit: & è famulis nonnullos ipsis opem ferre parantes, vulneravit: qui tamen non cessérunt. Verùm Cleodemus intentato digito Zenothemidi oculum effodit: tum admotus narem mordicus avulsit. Porrò Hermon Diphilum Zenothemidi suppetias venientem è sponda in caput præcipitem dedit. Sauciatus est & Istiæus Grammaticus, dum eos dirimere conatur, calce videlicet in dentes illius illiso, idque à Cleodemo, cùm hunc Diphilum esse putaret. Iacebat igitur miser ille, Sanguinem ab ore vomens, ut ejus Homerus ait. Præterea tumultus atque lachrymarum plena erant omnia: dum & mulieres ejularent, Chæreæ sponso cir-

ἀπεκρήμνισαν. οἱ δ' ἄλλοι, κατέπαυον. μέχρι δ' ἦν ἀπάντων κακῶν ὁ Ἀλκιδάμας; ἐπὶ ἅπαξ τὸ καθ' ἑαυτὸν ἐτρίψατο παίων τὸ ἀφεστηκός. καὶ πολλοὶ ἂν εὖ ἴσθι ἔπεσον, εἰ μὴ κατέαξε τὴν βακτηρίαν. ἐγὼ δὲ ἕστηκα τὸ τοῖχον ὀρθὸς ἐφεστώς, ἐώρων ἕκαστα, οὐκ ἀναμιγνὺς ἐμαυτόν, ὑπὸ δὲ Γναθαίνης διδαχθείς, ὡς ἔστιν ἐπισφαλὲς ἀμφλύειν τὰ τοιαῦτα. λαπίθας δ' ἂν, καὶ Κενταύρους εἶδες ἄν, τραπέζας ἀνατρεπομένας, καὶ αἷμα ἐκκεχυμένον, καὶ σκύφους ἐπιπεμπώμενους. πλὴν ὅ, ὁ Ἀλκιδάμας ἀνατρέψας τὸ λυχνίον, σκότος μέγα ἐποίησε. καὶ τὸ σπεῦσαι ὡς τὸ εἰκὸς μακρῷ χαλεπώτερον ἐποίησε. καὶ γὰρ ὁ ῥᾳδίως ὑποφαύσων φῶς ἄλλο, ἀλλὰ πολλὰ ἐπήχθη, καὶ δεινὰ ἐν τῷ σκότῳ. καὶ ἐπεί παρ' ἕν τις λύχνον ποτὲ κομίζων, κατελήφθη, Ἀλκιδάμας μὲν, τὴν αὐλητρίδα λαμπομένων, καὶ τοῦς βίαιον συμπεσεῖσθαι αὐτῇ ἀπειλοῦσαν. Διονυσόδωρον δὲ, ἄλλό τι γελοῖον ἐφωράθη πεποιηκός. σκύφον γὰρ ἐξέπεσεν ἐκ τοῦ κόλπου, ἐξαναστὰς αὐτὸς. εἶτ' ἀπολογούμενον, Ἴωνα ἔφη ἀνελόμενον ἐν τῇ περιοχῇ, δοῦναι αὐτῷ, ὅπως μὴ ἀπόλοιτο. καὶ ὁ Ἴων κηδεμονικῶς ἔλεγε τοῦτο πεποιηκέναι. ἐπὶ τούτοις, διελύθη τὸ συμπόσιον, τελούντων ἐκ τῶν δακρύων. αὖθις εἰς γέλωτα ἐπὶ τῷ Ἀλκιδάμαντι, καὶ τῷ Διονυσοδώρῳ, καὶ Ἴωνι. καὶ οἱ τε προυμαθίαν, φορυδὸν ἐξενομίζοντο, ποικίλως ἔχοντες. καὶ μάλιστα ὁ περιοδύτης Ζηνόθεμις ἀμφοτέραις, τῇ μὲν, τῷ ῥινός. τῇ δὲ, καὶ ὀφθαλμὸς ἐπελημμένῳ, βοῶν ἀπόνυσθαι ὑπ' ἀλγηδόνων. ὥστε καὶ τὸν Ἕρμωνα, καίτοι ἐν κακοῖς ὄντα, δύο γὰρ ὀδόντας ἐξεκέκοπτο, ἀνιμαρτύρεσθαι,

circunfusæ, dumque alii has ſtudent compeſcere. Sed malorum omnium maximum erat Alcidamas, poſteaquam ſemel ad ſuum rediiſſet ingenium, obvium quemque feriens: multique in eo prælio cecidiſſent, ſcito, niſi baculum is fregiſſet. Ego autem rectus ſtans ad parietem, videbam ſingula, neque me admiſcebam, litiæi edoctus exemplo, periculoſum eſſe conflictus iſtiuſmodi dirimere. Lapithas itaque Centauroſque vidiſſes, everti menſas, effundi ſanguinem, projici ſcyphos. Demum Alcidamas ſubverſa lucerna, maximas induxit tenebras. Iamque res, uti veriſimile eſt, atrocior multò eſſe cœpit, cùm non facile lumen aliud ſuppeteret, & multa ac gravia in tenebris commiſſa ſunt. Et cùm tandem aliquis lucernam afferret, deprehenſus eſt, Alcidamas quidem tibicinæ veſtem attollens, & per vim cum ea congredi properans, Dionyſodorus autem, alio quodam in facinore ridiculo proditus eſt. Nam ut ſurrexerat, ſcyphus è ſinu illius in ſolum decidit. Poſtea excuſans, Ionem ajebat in tumultu calicem ſublatum ſibi tradidiſſe, ne amitteretur. Id ita factum ſtudio aſſerebat Ion. His rebus dimiſſum eſt convivium à lachrymis in ridiculum exitum converſum: idque Alcidamantis, Dionyſodori, & Ionis gratia. Tum qui erant ſaucii, malè ſe habentes ſarcinæ inſtar deportabantur: maximè ſenex ille Zenothemis, pariter tum oculo, tum nare mutilatus, enecari ſe præ cruciatu clamans: adeò ut Hermon, quanquam ne ipſe quidem expers malorum (nam huic duo dentes fuerant excuſſi) palam atteſta-

λέγοντα, μέμνησο μᾶλλον ὦ Ζηνόθεμις, ὡς οὐκ ἀδιάφορον ἦγῇ τὸ πρᾶγμα. χὴ ὁ συμφιλος ὃ, ἀκουσμένε τὸ τραῦμα ὃ Διονίκε, ἀπήγετο εἰς τὴν οἰκίαν, ταινίαις κατειλημμένος τὴν κεφαλήν, ἐπὶ τὸ ζεῦγος ἀναβεβηκώς. ἐφ' ᾧ τὴν νύμφην ἀπάξειν ἔμελλον, πικρὰς ὁ ἄθλιος τὰς γάμους ἑορτάσας. κὴ τὰ ἄλλα ὃ ὁ Διόνικος ἐπεμελεῖτο δὴ τὰ δυνατά. καὶ κατωδυσάμενοι, ἀπήγοντο ἐμέσαντες οἱ πολλοὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς. ὁ μὲν τοι Ἀλκιδάμας, αὐτοῦ ἔμεινεν. οὐ γὰρ ἐδυνήθησαν ἐκβαλεῖν τὸν ἄνδρα, ἐπεὶ ἅπαξ καταβαλὼν ἑαυτὸν ἐπὶ τὸ κλίνης, πλαγίως ἐκάθευδε. τοῦτό σοι τέλος ὦ κηλὲ Φίλων, ἐλάμβανε δὲ συμποσίε. ἦ ἄμεινον τὸ τραγικὸν ἐκεῖνο εἰπεῖν, τὸ, Πολλαὶ μορφαὶ τῶν δαιμονίων. πολλὰ δ' ἀέλπτως κραίνουσι Θεοί. καὶ τὰ δεκηθέντ', οὐκ ἐτελέωθη. ἀσμενοδόκητα γὰρ ὡς ἀληθῶς ἀπέβη τοῦτο. ἐκεῖνό τε μεμαθήκαμεν ἤδη, ὡς οὐκ ἀσφαλὲς ἀπρόσμαστα ὄντα, συνεπάγειν τοιούτοις φιλοσόφοις.

testaretur: Memineris, inquiens, ô Zenothemis, ne posthac dolorem in mediis habendum ducas. At sponsus vulnere jam à Dionico curato, domum revectus est, fasciis revincto capite, eidem impositus vehiculo, quo sponsam erant abducturi. Atque ita miser ille amaras nuptias celebravit. Deinde etiam aliis pro sua virili remedium adhibebat Dionicus. Et postquam dormivissent, plerique mediis in viis vomentes, asportati sunt. Cæterùm inibi remanebat Alcidamas: hominem enim extrudere non poterant, postquam semel sese in spondam abjecerat, ibique transversus dormiebat. Hic fuit, ô bone Philo, convivii finis. Quapropter rectè illud quod in tragœdia scriptum reperitur hîc dixeris, Sunt fortunæ varii casus, Multaque non sperata faciunt Dii: Nec sperata eveniunt. Nam hæc sanè non expectatum exitum sortita sunt. Idque jam didici, non esse tutum, philosophis agitare convivium.

cui non sit opus, cum ejusmodi

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΡΙΗΣ ΘΕΟΥ.

DE SYRIA DEA.

ARGVMENTVM.

Argumentum operis ipse titulus indicat. Describit enim Syria dea templum, & sacra, & effigiem quoque. Facto narrationis initio à collatione reliquorum templorum, sacrorumque, qua in Syria sunt. Ac primùm quidem in genere commendat templum dea hujus, à sanctitate, miraculis, & opulentia. Deinde speciatim commemorat, & de origine ejus, quando videlicet, & à quibus conditum tradatur, & quenam ipsa Dea esse, à plerisque putetur. Post hac de ade templi, à quibus ea extructa fuerit, qua

ejus

ejus forma, qui ſitus ſit. Item de ſignis ac ſtatuis, quæ tum intra ædem, tum extra viſantur. Poſtremò autem & de ſacerdotibus dea, de lacu & piſcibus ſacris, ad quos ſimulachra deorum, veluti per pompam quandam, viſendi cauſſa quotannis exeunt. Præterea & de panegyricis conventibus, quæ ibi celebrentur, de Gallis & eorum ceremoniis, deque ſacrificandi ritu ac legibus, inſertis ſuo loco & Antiochi, & Combabi hiſtoriis, quorum alter Stratonicen novercam amavit: alter, ad evitandam ejuſdem rei ſuſpicionem, ſibiipſi virilia præcidit. Atque in his nonnulla, ut videlicet illa de arca Noë (quem Lucianus, ut cæteri Græci quoque Deucalionem hic vocat) de Gallorum & ſacerdotum purificatione, de vetito porcorum eſu, & id genus alia ita traduntur, ut propemodum credi poſſit ex Iudæorum obſervationibus ac ſacris pleraque illa tranſſumpta, ſed tempore poſtea uſumque adulterata ac depravata fuiſſe.

Ἔστι δὲ Συρίη πόλις, οὐ πολλὸν ἀπὸ τοῦ Εὐφρήτεω ποταμοῦ. καλέεται δ' ἱρή. καὶ ἔστιν ἱρὴ τῆ Ἥρης τῆ Ἀσσυρίης. δικαίη δέ μοι τόδε τὸ ὄνομα, οὐκ ἅμα τῇ πόλι οἰκεομένῃ ἐκλιθῆ, ἀλλὰ τοῦ μὲν παλαιοτέρου, ἄλλο δέ. μετὰ δὲ σφίσι, τὰ ἱρὰ μεγάλων γινομένων, ἐς τόδε ἡ ἐπωνυμίη ἀπίκετο. τοῦδε δὴ τούτεω τοῦ πτόλιος ἔρχομαι ἐρέων, ὁκόσα οἱ αὐτῆ ἐστι. ἐρέω δὲ νόμους, τοῖσι, καὶ τὰ ἱρὰ χρέωνται. καὶ παννυχίας, τὰς, ἄγουσι. καὶ θυσίας, τὰς, ἐπιτελέουσι. ἐρέω δὲ ὁκόσα δὲ καὶ τὸ ἱρὸν εἰσιρύσατο, μυθολογίουσι, καὶ τὰ τὴν ὁκως ἐλθοίετο. γράφω δὲ, Ἀσσυρίοισιν ἐών. καὶ τὰ, ἀπηλιώτης μὲν, αὐτοψίη μαθών. τὰ δὲ, παρὰ τῶν ἱρέων ἐδάην. ὁκόσα δὲ ἐστὶν ἃ ἐμοῦ πρεσβύτερα, ἐγὼ ἱστορέω. Πρῶτοι μὲν ἀνθρώπων, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, Αἰγύπτιοι

1 IN Syria, non procul ab Euphrate fluvio eſt civitas, quæ vocatur Sacra: eſtque ſacra Iunoni Aſſyriæ. Sed nomen hoc urbi, ſimul atque fuit condita, non inditum fuiſſe videtur: imò aliud illi erat antiquitus, cùm verò Magna Sacra ibi celebrarentur, hoc cognomentum accepit. De hac igitur civitate dicturus veniq quæcunque in ea ſunt. Dicam autem & leges, quibus utuntur in Sacris, & ſolennes conventus quos celebrant, & ſacrificia quæ peragunt. Dicam & quæcunque de illis fabulantur, qui hoc templum conſecrarunt, & quo pacto condita ſit ædes ipſa. Ego autem ſcribo, Aſſyrius cùm ſim: & eorum quæ narro, alia quidem ipſe coràm vidi: alia verò à ſacerdotibus edoctus ſum. Quæcunque antiquiora me ſunt, ab iis narrationem incipio. Primi hominum quos ſcimus, Ægyptii di-

1 *In Syria*] Lucianus hic de Dea Syria varias recenſet opiniones, ſeu illa Atergatis, ſeu Aſtarte, ſeu quæcunque alia illa fuerit quæ in Hierapoli urbe colebatur, addit & ſacra & eorum ritus quæ ridenda potiùs quàm referenda erant. Cic. lib. 3. de Natur. Deor. Cogn.

1 Ἀσσύ-

Αἰγύπτιοι λέγουσιν Θεῶν τε ἐπιστήμονας εἶναι, καὶ ἱερὰ ἱδρύσασθαι, καὶ τεμένεα, καὶ πανηγύρεις διαθεῖναι. πρῶτοι δὲ ἐνόμισάν τε ἱερὰ ἔγνωσαν, καὶ λόγους ἱροὺς ἔλεξαν. μετὰ δὲ, καὶ πολλοστῷ χρόνῳ, παρ' Αἰγυπτίων, λόγῳ Ἀσσύριοι ἐς Θεοὺς ἤκουσαν, καὶ ἱερὰ, καὶ νηοὺς ἤραντο. σὺν τοῖσι, καὶ ἀγάλματα ἔθεντο, καὶ ξόανα ἱδρύσαντο. τὸ δὲ παλαιὸν καὶ παρ' Αἰγυπτίοισι ἀξίωσιν τοιὴν ἔσχε. καὶ ἔτι ἱερὰ καὶ ἐς Συρίην, καὶ ἐς Ἑλλάδα τοῖς Αἰγυπτίοισι ἴσα χρόνια. τὰ, ἐγὼ πλεῖστα ὄπωπα. τὸ, μὲ δὲ Ἡρακλέα τὸν ἐν Τύρῳ, καὶ τοῦτο δὲ Ἡρακλέα, τὰ, Ἑλλήνων ἀείδεται, ἄλλα τὰ, ἐγὼ λέγω, πολλῷ ἀρχαιότερα, καὶ Τύριοι ἤρα ἐσί. ἔστι δὲ καὶ ἄλλο ἱερὸν ἐν Φοινίκῃ μέγα, τὸ Σιδόνιοι ἔχουσι. ὡς μὲ αὐτοὶ λέγουσι, [1] Ἀστάρτης ἐσί. Ἀστάρτην δ' ἐγὼ δοκέω Σελήναίαν ὀνομάσθαι. ὡς δέ μοί τις τῶν ἱρέων ἀπηγήσατο, Εὐρώπης ἐσὶ τῆς Κάδμου ἀδελφεῆς. ταύτην δ' ἔφασαν Ἀγήνορος βασιλῆος θυγατέρα, ἐπειδή τε ἀφανὴς ἐγένετο, οἱ Φοίνικες τὸν ἦπειρον μηκυνθῆναι, καὶ λόγῳ ἱερῷ ἐπ' αὐτῇ ἔλεξαν, ὅτι ἐόσαν καλὴ, Ζεὺς ἐπόθεε. καὶ τὸ εἶδος ἐς ταῦρον ἀμειψάμενον, ἥρπασε. καί μιν ἐς Κρήτην φέρων, ἀπίκετο. τάδε μὲ ἔτι τὰ ἄλλα Φοινίκων ἤκουσε. καὶ τὸ νόμισμα, τὸ, Σιδόνιοι χρέωντο, τῷ Εὐρώπην ἐφερζομένῳ ἐπὶ τῷ ταύρῳ τὸν Δία. τὰ δὲ νῦν, ὅτι ὀμολογέουσι Εὐρώπης ἔμβλημα. ἔχουσι δὲ ἄλλα Φοίνικες ἱερὰ, οὐκ Ἀσσύρεια, ἀλλ' Αἰγύπτια. τὸ, ἐς Ἡλιουπόλιν ἐς τὴν Φοινίκην ἀπίκε-

dicuntur & Deorum notitiam accepisse, & templa constituisse, & lucos, ac celebritates edidisse. Primi autem & nomina sacra intellexerunt, & sermones sacros docuerunt. Deinde non multo tempore pòst, Assyrii ab Ægyptiis doctrinam de Diis acceperunt, sacra & templa erexerunt, in quibus simulachra posuerunt, & statuas dedicarunt. Porrò antiquitus apud Ægyptios templa statuis caruerunt. In Syria quoque sunt templa, non multo Ægyptiis tempore posteriora, quorum plurima ego vidi. Herculis quidem illud quod est Tyri, non hujus Herculis, quem Græci decantant: sed quem ego dico, multò vetustior est, & Tyrius heros. Est & aliud templum in Phœnicia, quod Sidonii tenent, Astartæ ut ipsi quidem dicunt: Astarten autem Lunam esse puto. Vtque mihi aliquis ex sacerdotibus narravit, Europæ illud est, Cadmi sororis: quam, cùm esset Agenoris regis filia, nec amplius appareret, Phœnices templo honorarunt: & sacrum de ipsa sermonem evulgarunt, Nimirum Iovem ejus amore captum quòd esset pulchra, forma in taurum mutata, eam rapuisse, & in Cretam deportasse. Atque hæc quidem etiam à cæteris Phœnicibus audivi: & nummus quo Sidonii uruntur, habet Europam, tauro, Iovi videlicet insidentem: sed ædem Europæ esse non confitentur. Habent & aliud templum Phœnices non Assyrium, sed Ægyptium, quod ex Heliopoli in Phœniciam pervenit: id quidem non

1 Ἀστάρτης] Leg. Scaliger ad Varron. 4. Ling. Latin. Achill. Tat. l. 1 Tertullian. Apolog. cap. 24. *unicuique etiam provinciæ & civitati suus Deus est, ut Syriæ Astartes.* Hiphilin. Quidam lunonem esse contendunt, alii Venerem. *Bourd.*

τo. ἐγὼ μὲν οὖν ὄπωπα. μέγα ἦ τόδε, ἐ ἀρχαῖόν ἐστι. εἶδον ἔ ἐ τὸ Βύβλῳ μέγα ἱερὸν Ἀφροδίτης Βυβλίης. τὸ τοῦ, καὶ τὰ ὄρεα ἐς Ἄδωνιν ἐπιτελέουσι. ἐδάην ἔ ἐ τὰ ὄρεα. λέγουσι γὰρ δὴ αὐτὸ ἔργον τὸ ἐς Ἄδωνιν τοῦτο ἔ συὸς, τὸ τῇ χώρῃ τῇ σφετέρῃ γενέσθαι. καὶ μνήμην ἔ πάσχω, τύπτονταί τε ἐκάστου ἔτεος, ἐ θρηνέουσι, ἐ τὰ ὄρεα ἐπιτελέουσι. καὶ σφισι μεγάλα πένθεα ἀνὰ πᾶσαν χώρην ἵστανται. ἐπειὰν ἔ κοπτόμενοι παύσωνταί τε, καὶ ἀποκλαύσωνται, πρῶτα μὲ κηδεύουσι τῷ Ἀδώνιδι, ὅκως δόξει τέκνοι. μιῇ ἔ, τῇ ἑπτῇ ἡμέρῃ, ζώειν τέ μιν μυθολογέουσι, ἐ ἐς τὸ πῦρ πέμπουσι, ἐ τὰς κεφαλὰς ξυρέονται, ὅκως Αἰγύπτιοι, ἀποθανόντος Ἄπιος. γυναικῶν ἔ, ὁκόσαι σὺν ἐλέῃσι ξυρέονται, τοιήνδε ζημίην ὑπέχουσι. τὸ μιῇ ἡμέρῃ, ἐπὶ πρήσσει τὸ ὥρεος ἴσασι. ἡ ἔ ἀγορὴ, μύοισι ξείνοισι πωλέεται. καὶ ὁ μισθὸς ἐς τὴν Ἀφροδίτην, θυσίη γίνεται. εἰσὶ ἔ ἔνιοι Βυβλίων, οἳ λέγουσι πεφθαι τὸν Ὀσιριν τὸν Αἰγύπτιον. καὶ τὰ πένθεα, ἐ τὰ ὄρεα, σὺν ἐς τὸν Ἄδωνιν, ἀλλ' ἐς τὸν Ὀσιριν πάντα πρήσσεται. ἐρέω ἔ ὀκόσην ἐ τάδε πίστιν δοκέουσι. κεφαλὴ ἑκάστου ἔτεος ἐξ Αἰγύπτου ἐς τὴν Βύβλον ἀποπλέουσα, πλώσασα τὸν μεταξὺ πλόον, ἑπτὰ ἡμερέων. καί μιν οἱ ἄνεμοι φορέουσι θείῃ ναυτιλίῃ. τρέπεται ἔ ἐς Δόκμας, ἀλλ' ἐς μὲν τὴν Βύβλον ἀποπλέει. καὶ ἔστι τὸ σύμπαν, θαῦμα. καὶ τῦτο ἑκάστου ἔτεος γίνεται, τὸ, ἐ ἐμοῦ παρεόντος ἐν Βύβλῳ ἐγένετο. καὶ τὴν κεφαλὴν ἐθησάμην Βυβλίνην. ἔνι ἔ ἐ ἄλλο θῶμα ἐν τῇ χώρῃ τῇ Βυβλίῃ. ποταμὸς ἐκ ἔ Λιβάνου ἔ ὄρεος, ἐς τὴν ἅλα ἐκδιδοῖ. ὄνομα τῷ ποταμῷ Ἄδωνις

non vidi, ſed & hoc magnum eſt, & vetuſtum. Vidi etiam *Bybli*, magnum Bybliæ Veneris templum, in quo ritus quoſdam ſacros in Adonidem peragunt: quos ego novi. Nam quod aper in Adonim egit, hoc in ſuo ſolo factum eſſe dicunt: atque in rei memoriam, ſingulis annis verberantur, & lamentantur, rituſque ſacros peragunt, magnique luctus per regionem ipſis *indi*cuntur. Et poſtquam verberandi, & plorandi finis factus eſt, primùm quidem Adonidi tanquam defuncto inferias agunt. Poſtea verò altero die eum vivere fabulantur, & in aërem mittunt, & capita detondent, ut Ægyptii, quum mortuus eſt Apis. Quæcunque autem mulieres tonderi nolunt, talem pœnam exolvunt. Diem unum ad quæſtum corpore faciendum proſtant. Forum autem illud ſolis peregrinis exhibetur: & quod inde mercedis auferunt, hoc Veneri in ſacrificium datur. Sunt autem ex Bybliis nonnulli, qui dicunt apud ſe humatum eſſe Oſirim Ægyptium: luctuſque & ritus hoſce, non Adonidi, ſed Oſiridi omnes fieri: cujus rei dicam unde fidem faciant. Caput unoquoque anno ex Ægypto Byblum defertur, ſeptem diebus, quantum ſpatii ex illa in hanc eſt, enatans: ipſumque venti divina quadam navigatione ferunt: nec uſquam aliò vertitur, ſed ſolam Byblum perfertur: totaque res ea eſt admiranda. Atque id fit quotannis, cumque Bybli eſſem, factum eſt: caputque vidi papyraceum. Porrò etiam alia res admiranda eſt in terra Bybliorum. Fluvius quidam ex Libano monte in mare defertur: fluvio nomen

eſt

ἐπικέας). ὁ δ' ποταμὸς, ἐκ τῶν ὀρέων ἔτος αἱμάσσεται καὶ τὴν χροιὴν ἀλίσκας, ἐσπίπτει εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ φοινίσσει τὸ πολλὸν καὶ πελάγεος, καὶ σημαίνει τοῖς Βυβλίοις τὰ πένθεα. μυδίοντων δ' ὅπ ταυτησὶ τῆσι ἡμέρῃσι, ὁ Ἄδωνις ἀνὰ τὸ Λίβανον πτῴσκει). καὶ τὸ αἷμα εἰς τὸ ὕδωρ ἐρχόμενον, ἀλλάσσει τὸ ποταμὸν, καὶ τῷ ῥόῳ τὴν ἐπωνυμίλν δίδωι. ταῦτα μὲ οἱ πολλοὶ λέγουσι. ἐμοὶ δέ τις ἀνὴρ Βύβλιος, ἀληθέα δοκέων λέγειν, ἐτέρην ἀπηγήσιν δ' πάθεος αὐτίκα. ἔλεγε δ' ὧδε. ὁ Ἄδωνις ὁ ποταμὸς ὦ ξεῖνε, ἀφ' ὅ Λιβάνου ἔρχεται). ὁ δ' Λίβανος, κάρτα ξανθόχρως ἐστι. ἄνεμοι ὧν τηνικαῦτα σκέπτα τὰ ἡμέτερα ἰσταμένοι, τὴν γῆν τῷ ποταμῷ ἐπιφέρουσι, ἐς ὃν ἐς τὰ μάλιστα μιλτώδεα. ἡ δ' γῆ μιν, αἱμώδεα πέφυκε. καὶ τῶδε δ' πάθεος αὐτὸ τὸ αἷμα, τὸ, λέγουσι, ἀλλ' ἡ χώρη αἰτίη. ὁ μὲν μοι Βύβλιος, τοσαῦτα ἀπηγήσατο. εἰ δ' ἀτρεκέως ταῦτα ἔλεγε, ἐμοὶ μὲ δοκεῖ κάρτα θεία ἡ ξύμπασα ἀνέμου ἡ συμπνοίη. ἀνέβαν δ' ἐς τὸ Λίβανον ὡς Βύβλου, ὁδὸν ἡμέρης, πυθόμενος αὐτόθι ἱρὸν ἀρχαῖον ἱερὸν Ἀφροδίτης ἔμμεναι, τὸ, Κινύρης εἴσατο. καὶ εἶδον τὸ ἱερὸν, καὶ ἀρχαῖον ἐὸν. τάδε μὲν ἐστι τὰ ἐν τῇ Συρίῃ ἀρχαῖα, καὶ μεγάλα ἱερά. τοσαῦτα δ' ἐόντα, ἐμοὶ δοκέειν, οὐδὲν τὸ ἐν τῇ ἱερῇ πόλει μεῖζον ἔμμεναι, οὐδὲ νηὸς ἄλλου ἀκρότερον, οὐδὲ χώρη ἄλλη ἱερωτέρη. ἔνι δ' ἔτερα ἐν αὐτῇ πολυτελέα, καὶ ἀρχαῖα ἀναθήματα, καὶ πολλὰ θώματα, καὶ ξόανα Θεοπρεπέα. καὶ Θεοὶ δ' κάρτα αὐτοῖσι ἐμφανέες. [1]ἱδρῶτι γὰρ δὴ ὧν παρὰ σφίσι τὰ ξόανα, καὶ

est Adonis. Hic quotannis cruore inficitur, amissoque colore in mare delabitur: magnamque pelagi partem cruentat, tempusque lugendi Bybliis indicat. Fabulantur autem Adonim hisce diebus in Libano sauciari, unde in aquam delatus sanguis: fluvii colorem mutet, eidemque nomen det. Atque hæc quidem vulgo dictitant. Sed vir quidam Byblius, mihi vera dicere visus, aliam hujus rei causam narravit. His verbis. Fluvius hic Adonis, ô hospes, per Libanum defertur, cujus terra est admodum flava: quam minio simillimam, venti vehementes diebus illis exorientes, in fluvium deferunt: eaque facit ut cruentus videatur: ita non sanguis, quem ajunt, sed terra hujusce rei causa est. Ac Byblius quidem hæc mihi narravit. Quæ si vera sunt, divinus admodum hic venti ortus mihi videtur. Cæterùm ex Byblo in Libanum ascendi, confecto diei unius itinere, cùm audivissem ibi esse antiquum Veneris templum, quod Cinyras dedicarat. Quod templum vidi pervetustum. Atque hæc quidem in Syria sunt antiqua & magna templa. Quæ cùm multa sint, nullum tamen, quantum mihi videtur, majus eo est, quod in sacra civitate habetur, neque etiam ædes alia sanctior, nec terra magis sacra. In eo autem sunt, & pretiosa opera, & antiqua donaria, & mirabilia multa, Deorumque statuæ, Diique ipsis admodum conspicui. Nam statuæ sudant, moventur, & oracula edunt,

1 Ἱδρῶτι γὰρ] De his imaginum sudoribus Ioseph. Scaliger ad Tibullum lib. 2. & Dan. Heins. ad Sil. Ital. *Bourd.*

κινέεται, ἐς ἱερὸν μεγαρέα. καὶ βοὴ
ἦν πολλάκις ἐγκύεσθαι ἐν τῷ νηῷ, κλει-
θέντων τῶν ἱρῶν. καὶ πολλοὶ ἤκου-
σαν. ναὶ μὴν ἐς ὅλβον πέρι, ἐν τοῖ-
σι ἐγὼ οἶδα, πρῶτόν ἐστι. πολλὰ γὰρ
αὐτόθι ἀπικνέεται χρήματα, ἔκ τε
Ἀραβίης, ἐκ Φοινίκων, ἐκ Βαβυλω-
νίων. καὶ ἄλλα ἐκ Καππαδοκίης.
τὰ δὲ, καὶ Κίλικες φέρουσι. τὰ δὲ,
Ἀσσύριοι. εἶδον δ' ἐγὼ ἐκ τὰ, ἐν τῷ
νηῷ λάθρῃ ἀποκείεται, ἐσθῆτα πολ-
λήν, καὶ ἄλλα, ὁκόσα ἐς ἄργυρον, ἢ ἐς
χρυσὸν ἀσκίκεα. ἐορτὴν μὲν γὰρ, καὶ πανηγύρεις, οὐδα-
μοῖσι ἄλλοισι ἀνθρώπων τοσαύτας ἀπο-
δεδέχαται. ἱστορίην δέ μοι ἐπέων
πέρι, ὁκόσα τῷ ἱρῷ ἐστι, καὶ τῷ
Θεῷ αὐτῷ, ἢν τινα δύνωσι, πολ-
λοὶ λόγοι ἐλέγοντο. τοῖ, οἱ μὲν, ἐρεῖ.
οἱ δὲ, ἐμφανέες. οἱ δὲ, κάρτα μυ-
θώδεες. καὶ ἄλλοι, βάρβαροι. οἱ μὲν
δὴ, τοῖσι Ἕλλησι ὁμολογέοντες.
τὴν, ἐγὼ παύρους μὲν ἐρέω, δύκημον
δὲ ὀδαμῶς. οἱ μὲν γὰρ πολλοὶ, Δευ-
καλίωνα τὸν Σκύθην τὸν ἱρὸν ἐσκαλ-
λέγουσι. τοῦτον Δευκαλίωνα, ἐπὶ τοῦ,
τὸ πολλὸν ὕδωρ ἐχύθη. Δευκαλίω-
να δὲ πέρι, λόγοι οἵδε Ἕλλησι ἤκου-
σα, τὸν, Ἕλληνες ἐκ αὐτοῦ λέγουσι.
ὁ δὲ μῦθος, ὧδε ἔχει. ὅδε ὁ χθὼν,
οἱ νῦν ἄνθρωποι, ἐκ τοιοῦτοι ἐγένοντο.
ἀλλ' ἐκείνη μὲν ἡ χθὼν, πάντες
ὤλοντο. ἕτοι δὲ, χθὼν δευτέρη
εἰσί. τὸ, αὖτε, ὑπὸ Δευκαλίωνος ἐς
πλῆθὼν ἀπίκετο. ἐκείνων δὲ πέρι τῶν
ἀνθρώπων, τάδε μυθέονται. ὑβρίσαι
κάρτα ἐόντας, ἀθεμίστοισι ἔργοισι χρᾶσασθαι. ὅτε γὰρ ὅρκια ἐφύλασσον, ὅτε
ξείνους ἐδέκαντο, ὅτε ἱκετέων ἠνείχοντο, ἀντ' ὧν σφίσι ἡ μεγάλη συμ-
φορὴ ἀπίκετο. αὐλὴκις ἡ γῆ πολλὸν
ὕδωρ ἐκδιδοῖ, καὶ ὄμβροι μεγάλοι
ἐγένοντο, καὶ οἱ ποταμοὶ κατέβησαν
μέζονες, καὶ ἡ θάλασσα ἐπὶ πολ-

edunt, & clauſo templo clamor in æde ſæpenumero eſt coortus, quem audivêre multi. Quinetiam in iis quæ novi, præcipuæ ſunt opes. Nam multæ res ipſis afferuntur, ex Arabia, Phœnicibus, & Babyloniis: item aliæ ex Cappadocia, aliaſque Cilices afferunt, alias Aſſyrii. Præterea vidi quæ in æde ſecretò repoſita ſunt, veſtes videlicet multas, & quæcunque in argentum, aurum-ve ſunt converſa. Nam feſta, celebritateſque nullibi gentium tot receperunt. Porrò mihi de annis inquirenti, quot jam ſtetiſſet templum, quamque ipſi Deam eſſe putarent, multa dicebantur: quorum alia erant ſacra, alia manifeſta, alia admodum fabuloſa, alia barbara, alia cum Græcis conſentientia, quæ referam quanquam ea nullatenus probo. Complures igitur Scytham illum Deucalionem, eum puta Deucalionem, cujus temporibus aquarum diluvium fuit, templum hoc conſecraſſe tradunt. Apud Græcos autem, quod illi de Deucalione dicunt, audivi: ſicque ſe habet fabula. Hanc hominum generationem quæ nunc eſt, ab initio nequaquam fuiſſe, ſed eam quæ tum fuit totam interiiſſe. Hos autem homines qui nunc ſunt, ſecundi generis eſſe, quod rurſus à Deucalione in multitudinem excrevit. De illis autem hominibus hæc tradunt: eos cum eſſent admodum contumelioſi: nefaria perpetraſſe juramentum non obſervando, hoſpites non recipiendo, ſupplices non ferendo. Quam ob cauſam in magnam calamitatem incidiſſent: quum terra protinus aquam multam effudit, imbres magni ingruerunt, fluvii majores decurrerunt, atque in tan-

λὸν ἀείδη, ἐς ὃ πάντα ὕδωρ ἐχθίονα, καὶ πάντας ὄλοιθ. Δευκαλίων δ', μοῦνος ἀνθρώπων ἐλείπθ ἐς γενεὴν δευτέρην, δίκαιός τ', καὶ θεοσεβὴς εἶναι. ἡ δὲ οἱ σωτηρίη, ἥδε ἐγένθ. λάρνακα μεγάλην, τὴν, αὐτὸς ἔχε, ἐς ταύτην ἐσβιβάσας παῖδάς τ, καὶ γυναῖκας ἑωυτῦ, ἐσέβη. ἐσβαίνοντι δέ οἱ, ἀπίκοντο σύες, καὶ ἵπποι, καὶ λεόντων γένεα, καὶ ὄφιες, καὶ ἄλλα, ὁκόσα ἐν γῇ νέμονται πάντα ἐς ζεῦγεα. ὧδε, πάντα ἐδέκετο. καί μιν οὐκ ἐσίνοντο, ἀλλὰ σφισι μεγάλη διόθεν φιλίη ἐχύθη. καὶ ἐν μιῇ λάρνακι πάντες ἔπλωσαν, ἔστ τὸ ὕδωρ ἐπεκράτησε. τὰ, μὲν Δευκαλίωνος πέρι, Ἕλληνες ἱστορέουσι. τὰ δ' ἐπὶ τούτῳ, λέγεται λόγος ὑπὸ τῶν ἐν τῇ ἱρῇ πόλῃ μεγάλως ἀξιοῦσθαι, ὅτι ἐν τῇ σφετέρῃ χώρῃ, χάσμα μέγα ἐχθίστο, καὶ τὸ συμπαν ὕδωρ κατεδέξατο. Δευκαλίωνι δ', ἐπὶ τούδε ἐχθίστο, βωμὸς τε ἕζετο, καὶ νεὼν ἐπὶ τῷ χάσματι Ἥρης ἄρσιον ἐδείματο. ἐγὼ δ', καὶ τὸ χάσμα εἶδον, καὶ ἔστ ὑπὸ τῷ νηῷ, κάρτα μικρόν. εἰ μὲν ὧν πάλαι ὦ μέγα ἦν, νεῶν τοιοῦδε ἐχθίστο, οὐκ οἶδα. τὸ δ' ἐγὼ εἶδον, μικρόν ἐστ. σῆμα δ' τ' ἐσοδείης, τόδε πρήσσουσι. δὶς ἑκάστου ἔτεος ἐκ θαλάσσης ὕδωρ ἐς τὸν νεὼν ἀφικνέεται. φέρουσι δὲ οὐκ ἱρέες μοῦνον, ἀλλὰ πᾶσα Συρίη, καὶ Ἀραβίη. καὶ πέρηθεν δ' Εὐφρήτεω, πολλοὶ ἄνθρωποι ἐς θάλασσαν ἔρχονται, καὶ πάντες ὕδωρ φέρουσι, τὸ, πρῶτα μὲν ἐν τῷ νηῷ ἐκχέουσι. μετὰ δ', ἐς τὸ χάσμα καταρχονται, καὶ δέκεται τὸ χάσμα μικρὸν ἐὸν, ὕδατος πολλοῦ. τὰ, δὲ ποιέοντες, Δευκαλίωνα ἐν τῷ ἱρῷ τόνδε νόμον θεσθαι λέγουσι, συμφορῆς τε, καὶ δύερ-

tantum intumuit mare, ut omnia essent aqua, & omnes perierint. Deucalion autem solus hominum relictus est in secundam generationem, prudentiæ, & pietatis gratia. Servatus autem fuit hoc pacto. Magnam quandam arcam, quam ipse habebat, liberis & uxore in eam impositis, conscendit. Ingredientem sequuti sunt apri, equi, leones, serpentes, & alia quæcunque in terra pascuntur, bina cuncta. Quæ omnia excepit: nec ipsum lædebant: sed magna inter eos divinitus erat concordia: unaque in arca omnes navigarunt, quandiu aqua superavit. Atque hæc quidem de Deucalione Græci tradunt. De iis autem quæ deinceps sequuta sunt, quiddam ab incolis Sacræ civitatis refertur, magna dignum admiratione, nimirum sua in regione factum ingentem hiatum, qui universam aquam absorbuit. Tum Deucalionem aras fecisse, suprague hiatum ædem Iunoni sacram erexisse. Ego verò hiatum illum vidi, qui sub æde admodum est exiguus: verùm nescio fuerit-ne olim magnus nunc verò ejusmodi factus. Is utique quem vidi parvus est. Signum autem quo historiæ huic fidem faciant, hoc peragunt. Bis quotannis ex mari aqua in ædem defertur: quam non sacerdotes modò ferunt, sed tota Syria, & Arabia, & qui trans Euphratem habitant, multi homines ad mare veniunt, indeque omnes aquam afferunt, quam in æde primùm effundunt: deinde ea in hiatum delabitur, ab eo quanvis parvo, ingens aquæ copia recipitur. Qui hæc faciunt, Deucalionem eo in templo legem hanc tulisse dicunt, in calamita-

γατίης μνῆμα ἔμμβραγ. ὁ μὲ ὧν ἀρχαῖ@ αὐτοῖς λόγ@ ἀμφὶ Ϝ ἱρῆ, τοιόσδε ἐστί. ἄλλοι ϑ, Σεμίραμιν τὴν Βαϐυλωνίλν, τ, δὴ πολλὰ ἔργα ἐν τῇ Ἀσίῃ ἐστὶ, ταύτλν Ϙ τόδε τὸ ἔδος ἱσσαῦ νομίζυσι. οὐκ Ἥ̈ρῃ ϑ ἱσσαῦ, ἀλλὰ μητρὶ ἑωυτῆς. [1]τ, Δερκετὼ ὄνομα. Δερκετὼς ϑ εἶδος ἐν Φοινίκῃ ἐϑηησάμλν, ϑέημα ξεῖνον. ἡμισέη μέ, γυνή. τὸ ϑ ὀκόσον ἐκ μηρῶν ἐς ἄκρας πόδας, ἰχθύ@ ὑρὴ ἀπετείνε ϑ. ἡ ϑ ἐν τῇ ἱρῇ πόλῃ, πᾶσα γυνή ἐστι. πίσιες ϑ Ϝ λόγ@ αὐτοῖσι, ὑ κάρτα ἐμφαινίες. [2]ἰχθύας, χρῆμα ἱρὸν νομίζυσι, κὴ ὅκοτε ἰχθύων ψαύυσι. κὴ ὄρνιϑας τὰς μὲ ἄλλας, σιτέονται, ὡσαύτως ϑ μιῆλν, ὑ σιτέονται, ἀλλὰ σρίσι ἤδε ἱρή. τὰ δὲ γινόμενα, δοκέῃ αὐτοῖς ποιέειν, Δερκετῦς, κὴ Σεμιράμι@ εἵνεκεν. τὸ μὲ, ὅτι Δερκετὼ μορφὴν ἰχθύ@ ἔχ. τὸ δὲ, ὅτι τὸ Σεμιράμι@ τέλ@, ἐς ὡσαύτως ἀπίκεϱ. ἀλλ' ἐγὼ τὸ μὲ νηὸν, ὅτι Σεμιράμι@ ἔργὸν ἐστὶ, πάχα κε δέχμλν. Δερκετῦς δὲ τὸ ἱρὸν ἔμμβραγ, ἰδέσϑαι παρέϑρμλν, ἐπεὶ Ϙ παρ' Αἰγυπτίλν ἔνιοί εἰσι, οἳ ἰχθύας ὑ σιτέονται, κὴ τάδε ὑ Δερκετοῖ χαρίζονται. ἔστι δὲ Ϙ ἄλλος λόγ@ ἱρὸς, τ, ἐγὼ σοφῦ ἀνδρὸς ἤκυσα. ὅτι ἡ μὴ Θεὴ, Ῥ'ίη ἐστί. τὸ δὲ ἱρὸν, Ἄτ̈ηος ποίημα. Ἄτ̈ης δὲ ἡλύος λυδὸς μὴ ἦν, πρῶ@ δὲ τὰ ὄργια τὰ ἐς Ῥ'ίην ἐδιδάξατο. κὴ τὰ, Φρύγες, κὴ Λυδοὶ, κὴ

tis & beneficii monumentum. Quare antiqua apud illos fama de templo, eſt hujuſmodi. Alii autem Babyloniam illam Semiramidem, cujus multa per Aſiam extant opera, hoc templum conſecraſſe putant, non Iunoni, ſed matri ſuæ, cui Derceto fuit nomen. Dercetûs autem imaginem in Phœnicia vidi, ſpectaculum inſolitum. Erat dimidia parte mulier: & quantum à femoribus ad pedes imos protenditur, in piſcis caudam deſinebat. Sed quæ eſt in Sacra civitate, tota eſt mulier. Porrò argumenta quibus huic narrationi fidem faciant, clara non habent. Piſces ſacros putant, nec piſces attingunt unquam. Ex avibus, alias quidem edunt, ſed ſolam columbam non edunt, quæ ſacra ipſis eſt. Et quòd hæc ita fiunt, placet ipſis Dercetûs & Semiramidis gratia fieri: hoc quidem, quia Derceto piſcis formam habet: illud quia Semiramis ad poſtremum in columbam verſa eſt. At ego ipſam quidem ædem Semiramidis opus eſſe, forſan admiſerim. Sed Dercetûs ſacram eſſe nequaquam credo: quando & apud Ægyptios nonnulli ſunt, qui piſcibus non veſcuntur, neque id Dercetûs in gratiam faciunt. Fertur autem & alius ſermo ſacer, quem ego à ſapiente viro accepi: ſcilicet Rheam eſſe, Deam illam: templum autem Attæ opus. Porrò Attes genere fuit Lydius, primuſque ſacra in Rheæ honorem, tradidit. Ac quibus Phryges, Lydi,

1 Τῆς Δερκετῶ] Leg. Scal. ad Varr. locum cit. *Bourd.*

2 Ἰχθύας, χρῆμα ἱρὸν νομίζυσι] Et hac de cauſâ piſcator Heliodorus cum fruſtra multoties rete jeciſſet, huic Deæ ſuſpendit lib. 6. Anth.

Δαίμονι τῇ Συρίῃ μάτην τρίς ποτ' Ἡλιόδωρ@
Δίκτυον, ἐκ πολλῶν δ' ἴχθυν ἔφυγε σφυδρός. Idem.

1 Ἄτ̈ης

Σαμοθρᾷκες ἐπιπλέουσι, Ἄττεω πάντα ἔμαθον. ὡς γάρ μιν ἡ Ῥέη ἔπαυε, βίην μὲν ἀνδρηίην ἀπεπαύσατο, μορφὴν δὲ θηλέην ἠμείψατο, καὶ ἐσθῆτα γυναικηίην ἐνεδύσατο. καὶ ἰς πᾶσαν γῆν φοιτέων, ὅρκιά τε ἐπετέλεε, καὶ τὰ, ἔπαθε ἀπηγέετο, καὶ Ῥέῃ ἤειδε. ἐν τοῖσι, καὶ ἐς Συρίην ἀπίκετο. ὡς δὲ οἱ πόρῳ Εὐφρήτεω ἄνθρωποι, ἔστι αὐτοῦ, ἄτε ἔρημα ἐδέκοντο, ἐν τῷ δὲ τῷ χώρῳ τὸ ἱρὸν ἐποιήσατο. σημήια δὲ καὶ Θεὸς τὰ πολλὰ ἐς Ῥέην ἀπικέεται. λέοντες γάρ μιν φέρουσι, καὶ τύμπανον ἔχει, καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ πυργοφορέει, οἰκηίην Ῥέῃ Λυδὴ ποιέουσι. ἔλεγε δὲ Γάλλων πέρι, οἳ εἰσὶ ἐν τῷ ἱρῷ, ὅτι Γάλλοι Ηρῃ μὲν οὐδαμῇ, Ῥέῃ δὲ πέμποντες, καὶ Ἄττεα μιμέονται τὰ, δή μοι ἐύπρεπέα μὲν δοκέει ἔμμεναι, ἀληθέα δέ, οὐ. ἐπὶ δὲ τοῖσι τοῖσιν, ἄλλην αἰτίην ἤκουσε πολλὸν πιστοτέρην. ἀνδανέει δέ μοι τὰ, λέγουσι δὲ ἱρὰ πέρι, τοῖσι Ἕλλησι τὰ πολλὰ ὁμολογέοντες. τῷ μὲν Θεὸν, Ἥρην δοκέοντες, τὸ οἱ ἔργον, Διονύσου δὲ Σεμέλης παῖδα. καὶ γὰρ δὴ Διόνυσος ἐς Συρίην ἀπίκετο, κείνην ὁδὸν, τῷ, ἦλθε ἐπ' Αἰθιοπίην. καὶ ἔστι πολλὰ ἐν τῷ ἱρῷ Διονύσου παντοίου σήματα. ἐν τοῖσι, καὶ ἐσθῆτες βάρβαροι, καὶ λίθοι Ἰνδοὶ, καὶ ἐλεφάντων κέρεα, τὰ Διόνυσος ἐξ Αἰθιόπων ἤνεικε. καὶ φαλλοὶ δέ οἱ ἑστᾶσι ἐν τοῖσι προπυλαίοισι δύο κάρτα μεγάλοι. ἐπὶ τοῖσι, ἐπίγραμμα τοιόνδε ἐπιγέγραπται, Τόσδε φαλλὸς Διονύσου, Ἥρη μητρυιὴ ἀνέθηκε ἐμοὶ μὲν ὤν, καὶ τάδε δρήσᾳ. ἐρέω δὲ ἄλλο, τί ἐστι ἐν τῷ νηῷ Διονύσου ὄρχον. Φαλλὰς Ἕλληνες, Διονύσῳ ἐγείρουσι. ἐπὶ τοῖσι, καὶ τοιόνδε ἐπίγραμμα ἐπιγέγραπται, Τόνδε Σάτυροι καὶ Βάκχαι ἀνέθεσαν Διωνύσῳ, Ἥρης ἐκ μανίης ἐκφυγόντα πόδας. ἔστι δὲ καὶ ἄλλα ἐπιγράμματα ἐν τῷ ἱρῷ, ἐπὶ τοῖσι καὶ τοιόνδε τι ἐπιγέγραπται, Ἥρη μ' ἔτευξε, Ζηνὸς ἀλοχὸς ἀγανοῦ, Ἄττεος ἀντὶ βροτοῦ, καὶ Διωνύσου τροφόν. ἐν τοῖσι, καὶ τοιόνδε τι ἐπιγέγραπται, Ἄττεος ἀντὶ βροτοῦ, καὶ Διωνύσου τροφόν. ἐν τοῖσι, καὶ τοιόνδε τι ἐπιγέγραπται, Ἄττεος ἀντὶ βροτοῦ, καὶ Διωνύσου τροφόν. ἐν τοῖσι, καὶ τοιόνδε τι ἐπιγέγραπται, Ἄττεος ἀντὶ βροτοῦ, καὶ Διωνύσου τροφόν.

di, Samothraces utuntur, ea omnia ab Atte didicerunt. Postquam enim ipsum castravit Rhea, vitam quidem virilem agere desiit, formam autem fœmininam assumpsit, vestemque muliebrem induit. Atque ita per omnem terram obambulans, sacra passim peragebat, quæque passus esset, narrabat: Rheamque celebrabat. Inter quæ & in Syriam venit: & cùm qui trans Euphratem habitant, neque ipsum, neque sacra reciperent: hoc in solo templum constituit: multaque adsunt signa Deæ, quæ faciunt ut Rhea videatur. Leones enim ipsam ferunt, habetque tympanum, & super capite turrim gestat qualem Rheam Lydi fingunt. Dicebat autem & de Gallis idem, qui in templo sunt Gallos non Iunoni, sed Rheæ castrari, & Atten imitari. Hæc mihi decora quidem videntur, at non vera: siquidem castrationis causam aliam multò fide digniorem audivi. Placent verò mihi hæc quæ de templo dicunt, in quibus cum Græcis consentiunt: Deam quidem Iunonem putantes esse, ipsum autem opus Bacchi Semeles filii. Etenim Bacchus in Syriam venit, eo itinere quo in Æthiopiam est profectus. Multaque in templo sunt indicia, quæ Bacchum authorem comprobant. Inter quæ & vestes barbaræ, & lapilli Indici, & elephantorum cornua, quæ Bacchus attulit ex Æthiopia. Etiam priapi stant in vestibulis, duo admodum magni, quibus inscriptum est hoc epigramma. Hos posui Bacchus tibi Iuno noverca priapos. Ac mihi quidem vel ista sufficiunt. Cæterum aliud quoque dicam, quis sacrorum sit ritus in æde Bacchi. Græci priapos Baccho erigunt: in quibus & tale quiddam portant,

φέρουσι, [1] ἄνδρας μικροὺς ἐκ ξύλου πεποιημένους, μεγάλα αἰδοῖα ἔχοντας. καλέεται δὲ τάδε, νευρόσπαστα. ἔστι δὲ καὶ τόδε ἐν τῷ ἱρῷ. ἐν δεξιῇ τοῦ νηοῦ, κάθηται σμικρὸς ἀνὴρ χάλκεος, ἔχων αἰδοῖον μέγα. τοσάδε μὲν ἀμφὶ τῶν οἰκιστέων τοῦ ἱροῦ μυθολογέουσι. ἤδη δὲ ἐρέω καὶ τοῦ νηοῦ πέρι, θέσιός τε ὅκως ἐγένετο, καὶ ὅστις μιν ἐποιήσατο. λέγουσι τὸν νηὸν τὸν πρὶν ἐόντα, μὴ ἔμμεναι τὸν τὴν ἀρχὴν γεγενημένον, ἀλλ' ἐκεῖνον μὲν, κατενεχθῆναι χρόνῳ ὕστερον. τὸν δὲ νῦν ἐόντα, Στρατονίκης ἔμμεναι ποίημα, γυναικὸς τοῦ Ἀσσυρίων βασιλῆος. δοκέει δέ μοι ἡ Στρατονίκη ἐκείνη ἔμμεναι, τῆς, ὁ πρόγονος ἠράσατο. τὸν, ἤλεγξε τοῦ ἰητροῦ ἐπίνοιη. ὡς γάρ μιν ἡ συμφορὴ κατέλαβε, ἀμηχανέων τῷ κακῷ, αἰσχρῷ δοκέοντι, κατ' ἡσυχίην ἐνόσεε. ἔκειτο δὲ ἀλγέων οὐδέν. καί οἱ ἥ τε χροιὴ πάμπαν ἐτρέπετο, καὶ τὸ σῶμα δι' ἡμέρης ἐμαραίνετο. ὁ δὲ ἰητρὸς, ὡς εἶδέ μιν ἐς οὐδὲν ἐμφανὲς ἀρρωστέοντα, ἔγνω τὴν νοῦσον ἔρωτα ἔμμεναι. ἔρωτος δὲ ἀφανέος πολλὰ σημήια, ὀφθαλμοί τε ἀσθενέες, καὶ φωνὴ, καὶ χροιὴ, καὶ δάκρυα. μαθὼν δὲ ταῦτα, ἐποίεε. χειρὶ μὲν τῇ δεξιῇ εἶχε τοῦ νεηνίσκου τὴν καρδίην, ἐκάλεε δὲ τοὺς ἀνὰ τὴν οἰκίην πάντας. ὁ δὲ, τῶν μὲν ἄλλων ἐσιόντων πάντων, ἐν ἠρεμίῃ μεγάλῃ ἦν. ὡς δὲ ἡ μητρυιὴ ἀπίκετο, τήν τε χροιὴν ἠλλάξατο, καὶ ἱδρώειν ἄρξατο, καὶ τρόμῳ εἴχετο. καὶ ἡ καρδίη ἀνεπάλλετο. τὰ δὲ γινό-

pusillos viros ligneos, magna pudenda habentes. Vocantur autem Neurospasta hæc. Est igitur & hoc in templo illo. In dextra ædis, sedet pusillus vir æneus pudendum magnum habens: ac tantum de illo, quod ad templi conditores attinet, tradunt. Iam verò & de æde dicam, & de situ ejus, deque ejus conditore. Dicunt ædem illam quæ principio fuit, non esse eam quæ nunc est, sed antiquiorem illam successu temporis collapsam esse: hanc autem quæ nunc est, esse Stratonices opus, uxoris Assyriorum regis. Videtur autem mihi Stratonice illa esse, quam privignus amavit, cujus amorem medici industria deprehendit. Cùm enim hæc ægritudo ipsum invasisset, animi dubius ob malum quod turpe videbatur, silentio premens ægrotabat. Iacebat autem nihil dolens: verùm color ejus omnino immutabatur, & corpus in dies marcescebat. Medicus autem ut vidit ipsum morbi nullum præ se ferre manifestum indicium, cognovit eum amore laborare. Amoris autem occulti multa sunt signa, oculi languentes, vox, color, & lachrymæ. Quibus animadversis hoc fecit. Manu dextra tenebat cor adolescentis, eos verò qui in domo erant, omnes vocabat. Ille ingredientibus cæteris omnibus, erat maximè quietus: at noverca veniente, tum demum & colorem mutare, & sudorem emittere incipiebat, & tremore corripiebatur, eique cor subsultabat. Quæ cùm ita fierent, manifesta amo-

1 Ἄνδρας μικροὺς] Phalli sive Priapi pingebantur nanorum specie, ut monui ad Petron. sequitur mox, μεγάλα αἰδοῖα ἔχοντας, & paulò post ἔχων αἰδοῖον μέγα. sic apud Hesych. νάνος ἐπὶ τῶν μικρῶν, ὡς νάνον καὶ αἰδοῖον ἔχοντα μέγα, οἱ γοῦν νάνοι μεγάλα ἔχουσιν αἰδοῖα. Talis erat pictura Dei hortorum cujus meminit Tzetzes ad Lycophronem vocans eum δυσειδῆ καὶ βαθυαίδοιον lege βατυαίδοιον. Bourd.

1 Ἠλα-

ἄμφω ἐμφανίσαι τῷ ἰητρῷ, τὸν ἔρωτα ἐποίει. καί μιν ὧδε ἰήσατο. καλέσας δὲ νεηνίσκου τὸν πατέρα, καὶ τὰ ὀρῳδέοντα, ἤδη ἡ νοῦσος ἦν, τὸν παῖδα ὀδὸν ἀρρωστέειν, ἀ νοῦσος ἔστι, ἀλλὰ ἀδικίη. οὐδὲ γάρτοι ἀλγέει μιν οὐδέν, ἔρως δέ μιν, καὶ φρενοβλαβείη ἔχει. ἐπιθυμέει δὲ, τὸ, ἡδυπαθέειν τοὔξεστιν, φιλέων γυναῖκα ἐμὴν, τὴν, ἐγὼ ὑπ μετήσομαι. ὁ μὲν, ὧν τοιῇδε σοφίῃ ἐψεύδετο. ὁδὲ, αὐτίκα ἐλίσσετο, ὡς τὴν σοφίης, καὶ ἰητρικῆς, μή μοι παῖδα ὀλέσῃς. ἀ γὰρ ἤπιστα ταύτῃ συμφορῇ ἔχετο, ἀλλά οἱ ἡ νοῦσος ἀεικείη. τὺ, σὺ μηδαμᾷ ζηλοτυπίῃσι, πάνυ ἔχαιρε πάσῃ βασιλείῃ. μὴ ἦ ἰητρὸς ἐὼν, φόνου ὠφελείης ἰητρικῆς. ὁμῶς, ὧδε ἀγνὼς ἐὼν, ἐδέετο. οὐδὲ, μιν αὖτις ἀμείβετο, ἀνόσια ἀνδρὶ δρήσεις, γάμου ἐμοῦ ἀπαιρεόμενος. ἦδὲ ἰητρὸν ἄνδρα βιώμενος. σὺ δ', πῶς ἂν αὐτὸς ἔπρηξας, εἴ τοι τὴν γυναῖκα ἐπῆρτε ἐμεῦ τάδε δεόμενος; ὁ δὲ, ὡς τάδε ἔλεγε, ὡς οὐκ αὐτὸς ἂν κοτε γυναικὸς ἐφείσατο, ἦδὲ παιδὶ σωτηρίης ἐφθόνεε, εἰ καίτοι μητρυιῆς ἐπῆν μέοι. ἀ γὰρ ὁμοίως συμφορὴν ἔμμεναι, γαμέσσειν, ἢ παῖδα ὀλέσαι. ὡς δὲ τάδε ὁ ἰητρὸς ἤκουσε, τί τοι ἔφη ἐμὲ λίσσεαι; καὶ χάρτοι τὴν γυναῖκα ποιέω. τὰ, δ' ἔλεγον ἐγὼ, πάντα ἔλω ψεύδεα. πείθεται μὲ τυτέοισι. καὶ τῷ μὲ παιδὶ, λέγει ἐς γυναῖκα, καὶ βασιλήιον. αὐτὸς δ' ἐς τὴν Βαβυλωνίην χώρην ἀπίκετο, καὶ πόλιν ἐπὶ τῇ Εὐφρήτῃ ἐπώνυμον ἑωυτῷ ἐποιήσατο. ἐνθά οἱ ἐς ἡ τελευτὴ ἐγένετο. ὧδε μὲν ὁ ἰητρὸς ἔρωτα ἔγνω τε, καὶ ἰήσατο. ἦδὲ δὴ ὧν ἡ Στρατονίκη, ἔτι τῷ πρώτῳ ἀνδρὶ συνοικέουσα, ὄναρ τοιόνδε

amoris indicia medico præbebant. Atque ipsum hoc pacto sanavit. Advocato adolescentis patre, qui de filio valdè sollicitus erat: hic morbus, inquit, morbus non est, sed scelus. Nam hic quidem dolore vacat: sed ipsum amor, & vecordia tenet: eaque expetit quæ neutiquam consequetur, siquidem amat uxorem meam, quam ipsi non sum concessurus. Itaque is ifiusmodi prudentia mentiebatur: at pater illico supplicavit, per prudentiam, & medicinam tuam, filium mihi ne perdas. Non enim sua sponte hoc malo tenetur: sed hic morbus invito illi accidit. Quare tu ne per zelotypiam toti regno luctum excites: neque medicus cùm sis, arti medicæ sis author cædis. Ita ignarus ille, precabatur. Sed medicus, denuo respondit, nefaria moliris, quum mihi conjugem adimere, & medico vim inferre vis. Tu verò quid faceres, siquis uxoris tuæ desiderio teneretur, quando hæc à me postulas? Tum ille ad hæc respondit, fore ut neque conjugi parceret, neque filio salutem inviderit, etiamsi novercam expeteret. Neque enim parem esse jacturam, uxorem, aut filium amittere. Quibus auditis medicus, quid me rogas? inquit. Etenim tuam uxorem expetit: & quæ tibi dicebam modò, falsa erant omnia. His itaque pater adducitur, ac filio conjugem relinquit, & regnum. Ipse verò in Babylonicam regionem se contulit, urbemque supra Euphratem sibi cognominem condidit, ubi diem obiit. Hoc pacto Medicus amorem cognovit, & curavit. Stratonice verò hæc cum adhuc priori marito cohabitaret, somnium tale vidit. Visa est ei

ἐθηήσατο, ὡς μιν ἡ Ἥρη σὺν ἀλάλκοι, ἐλαῦναί οἱ τὸ σὺν τῇ ἱρῇ πόλῃ νηόν. εἰ δ' ἀπειθέοι, πολλά οἱ, καὶ κακὰ ἀπειλέε. ἠδὲ, τὰ μὲ πρῶτα, ὀδὶ μάλα ἔρηι ἐποιέετο. μετὰ δ', ὡς μιν μεγάλη νοῦσος ἔλαβε, τῷ τε ἀνδρὶ τῷδε ὄψιν ἀπηγήσατο, καὶ τῷδε Ἥρηι ἀλάσκετο, καὶ φάσκειν τὸν νηὸν ὑπεδέξαλο. καὶ αὐτίκα ὑγιὴς ἐγεγόνει, ὁ ἀνὴρ ἐς τὸν ἱρὴν πόλιν ἔπεμπε. σπεύδε δὲ οἱ, καὶ χρήματα, καὶ στρατιὴν πολλήν. τοὺς μὲ, οἰκοδομέειν. τοὺς δ', καὶ ἐς ἀσφάλειαν εἵνεκα. καλέσας δὲ τινα τῶν ἑωυτοῦ φίλων νεηνίην, κάρτα καλὸν, τῷ, ὄνομα ἦν Κομβάβῳ. ἐγώ τοι ἔφη ὦ Κομβάβε, ἐθέλον εἶναι, φιλέω τὰ μάλιστα φίλων ἐμῶν, καὶ πάμπαν ἐπαινέω σοφίης τε, καὶ εὐνοίης τῆς ἐς ἡμέας, τῶν δὴ ἐπιδέξαο. νῦν δέ μοι χρεὼ μεγάλης πίστιος. τῷ, σε θέλω γυναικὶ ἐμῇ ἐπόρθμιον, ἔργον τέ μοι ἐπιτελέσαι, καὶ ἱρὰ τελέσαι, καὶ στρατιῆς ἐπικρατέειν. σοὶ δ' ἀπικομένῳ, ἐξ ἡμέων τιμὴ μεγάλη ἔσται. ὡδὶς δ' τάδε, ὁ Κομβάβος αὐτίκα λίσσετο, πολλὰ λιταρέων μή μιν ἐκπέμπειν, μὴ δ' πεσσύειν οἱ τὰ πολλὸν ἑωυτῷ μέζονα χρήματα, καὶ γυναῖκα, καὶ ἔργον ἐργάσαι. τὰ, δ' ὀρρώδεε, μή κοτέ οἱ ζηλοτυπίη χρόνῳ ὑστέρῳ ἐς τὸν Στρατονίκην ἔρριστο, τῷ, μὴν ἀπάξειν ἐμελλε. ὡς δ' ὐδαμᾷ ἐπείθετο, ὀδὲ, ἱκεσίης δευτέρης ἅπτεται, δοῦναί οἱ χρόνον ἑπτὰ ἡμερέων. μετὰ δὲ, λαθιπάλαι μιν πλέσασθαί τι τῶν, μάλιστα ἐδέετο. τυχὼν δὲ ῥηιδίως, ἐς τ' ἑωυτοῦ οἶκον ἀπικνέεται. καὶ πεσὼν χαμάζε, τοιάδε ὠδύρετο. ὦ δείλαιος, τί μοι ταῦτης τ' πίστιος; τί δέ μοι ὁδῷ, τ' πλοῦ ἤδη δέρκομαι; νέος μὲν ἐγὼ, καὶ

Iuno jubere, ædem illam in Sacra civitate sibi extruere, & si non pareret, ipsi mala multa comminari. Cujus somnii primùm nullam rationem habebat. Postea verò, cum gravis morbus ipsam corripuisset, viro visionem narravit, Iunonem placare cœpit, ædemque illam promisit se conditurum. Ac statim ubi convaluit, maritus ipsam in Sacram civitatem misit, cumque ipsa pecunias & magnum exercitum, partim ædificandi causa, partim securitatis gratia. Vocato autem quodam ex amicis suis, juvene admodum formoso, cui nomen erat Combabo: Ego te, inquit, Combabe ut pote probum, amicorum omnium diligo maximè: & cùm ob prudentiam, tum ob tuam erga me benevolentiam, quam & præstitisti, omnino laudo. In præsentia autem mihi est opus magna fide: quare volo ut tu cum uxore mea profectus, ædificium absolvas, & sacra peragas, & exercitui præsis. Postquam autem redieris, magnum à nobis honorem consequêre. Tum protinus obsecravit Combabus multis precibus ne se mitteret, nec pecunias suis facultatibus multò majores crederet, nec uxorem, opusque sacrum. Timebat autem ne zelotypia tandem sibi erga Stratonicen pareretur, ut quam solus inde abducturus erat. Verùm ubi nequaquam fuit permotus. Hic secundò supplicavit, ut sibi spatium septem dierum permitteret, ac deinde ablegaret, ubi res maximè necessarias peregisset. Quo facilè impetrato, domum suam abit, & procidens in terram: his verbis lamentabatur. O me miserum! quo mihi hæc fides? quo mihi hoc iter, cujus exitum jam video? Iuvenis ego

γυναικὶ κρυφῇ ἔψομαι. τὸ, δέ μοι μεγάλη συμφορὴ ἔσεσθαι, εἰ μὴ ἐγὼ πᾶσαν αἰτίην κρυφῇ ἀποθήσομαι τοῦ, μὴ χρὴν μέγα ἔργον ἀπολέσαι, τό, μοι πάνυ φόβον ἐπῆλθε. τάδε εἰπὼν, ἀπλέα ἑωυτὸν ἐποίει. καὶ πεμὼν τὰ αἰδοῖα, ἐς ἀγγήιον μικρὸν κατέθετο. σμύρνῃ τε ἄμα, καὶ μέλιτι, καὶ ἄλλοισι θυώμασι, καὶ ἔπεσι, σφρηγίδι, τῷ, ἐφόρεε, σημηνάμενος, τὸ τρῶμα ἰᾶτο. μὴ δὲ, ὡς μιν ὀδυρόμενον ἰδόντες, ἀπικόμενος ἐς τὴ βασιλῆα, πολλῶν παρεόντων, διδοῖ τε ἄμα τὸ ἀγγήιον, καὶ λέγει τάδε. ὦ δέσποτα, τό, δέ μοι μέγα κειμήλιον ἐν τοῖσι οἰκίοισι ἀπεκέατο, τὸ, ἐγὼ κάρτα ἐπῄνεον. νῦν δὲ, ἐπεὶ μεγάλην ὀδὸν ἔρχομαι, δίδωμί σοι τόδε φυλάσσειν. σὺ δέ μοι ἀσφαλέως ἔχειν. τόδε γάρ μοι χρυσοῦ βέλτερον. τόδε μοι ψυχῆς ἐμῆς ἀνάξιον. εὖτ' ἂν δὲ ἀπίκωμαι, σῶον αὖτις ἀπίσσομαι. τάδε, δεξάμενος, ἑτέρῃ σφρηγῖδι ἐσημήνατο, καὶ τοῖσι πεμίσι φρυρέειν ἐνετείλατο. Κομβάβῳ μὲν ὧν, τοιαῦτα δεσφάλεια ὁδὸν ἤνυε. ἀπικόμενοι δὲ ἐς τὴν ἱρὴν πόλιν, πρώτῃ τ' νηὸν οἰκοδόμεον. καὶ σφίσι τρία ἔτεα ἐν τῷ ἔργῳ ἐξεγένετο. ἐν τοῖσι ἀπίκατο τά, περ ὁ Κομβάβος ἐρρώδεε. ἡ Στρατονίκη γὰρ χρόνον ἐπὶ πολλὸν συνόντα μιν, ποθῆσαι ἤρχατο. μὴ δὲ οἱ, καὶ κάρτα ἐπεμήνατο. καὶ λέγουσι οἱ ἐν τῇ ἱρῇ πόλι τῇ Ἥρῃ τυτέων αἰτίην ἐθελῆσαι χρυσέῃ, Κομβάβου ἐθέλοντος μὲν εἶναι, λαθέειν μηδαμᾷ Στρατονίκην δὲ πίσυνον, ὅπ᾽ ἐ ῥηιδίως τ' νηὸν ὑπίκοιτο. ἐνθεῦτεν, τὰ μὲν πρῶτα ἐσωφρόνεε, καὶ τῷ νοῦσον ἔκρυπτε. ὡς δὲ οἱ τὸ κακὸν μέζον ἠσυχίης ἐγένετο, ἐς ἐμφανὲς ἐτύχετο, κλαίουσά τε δι' ἡμέρης, καὶ Κομβάβου ἀπεόντος, ἀνεκαλέετο. ἐγὼ δὲ, ἐπεὶ μεγάλην ἐπιθυμίην ἔσχε, καὶ ἐγὼ ἐπεθύμεον. ἐγὼ δὲ, ἐπεὶ μεγάλην ὁδὸν ἔρχομαι, δίδωμί σοι τόδε φυλάσσειν. σὺ δέ μοι ἀσφαλέως ἔχειν. τόδε γάρ μοι χρυσοῦ βέλτερον. τόδε μοι ψυχῆς ἐμῆς ἀνάξιον. εὖτ' ἂν δὲ ἀπίκωμαι, σῶον αὖτις ἀπίσσομαι. τάδε, δεξάμενος, ἑτέρῃ σφρηγῖδι ἐσημήνατο, καὶ τοῖσι πεμίσι φρυρέειν ἐνετείλατο. Κομβάβῳ μὲν ὧν, τοιαῦτα δεσφάλεια ὁδὸν ἤνυε. ἀπικόμενοι δὲ ἐς τὴν ἱρὴν πόλιν, πρώτῃ τ' νηὸν οἰκοδόμεον. καὶ σφίσι τρία ἔτεα ἐν τῷ ἔργῳ ἐξεγένετο. ἐν τοῖσι ἀπίκατο τά, περ ὁ Κομβάβος ἐρρώδεε. ἡ Στρατονίκη γὰρ χρόνον ἐπὶ πολλὸν συνόντα μιν, ποθῆσαι ἤρχατο. μὴ δὲ οἱ, καὶ κάρτα ἐπεμήνατο. καὶ λέγουσι οἱ ἐν τῇ ἱρῇ πόλι τῇ Ἥρῃ τυτέων αἰτίην ἐθελῆσαι χρυσέῃ, Κομβάβου ἐθέλοντος μὲν εἶναι, λαθέειν μηδαμᾷ Στρατονίκην δὲ πίσυνον, ὅπ᾽ ἐ ῥηιδίως τ' νηὸν ὑπίκοιτο. ἐνθεῦτεν, τὰ μὲν πρῶτα ἐσωφρόνεε, καὶ τῷ νοῦσον ἔκρυπτε. ὡς δὲ οἱ τὸ κακὸν μέζον ἠσυχίης ἐγένετο, ἐς ἐμφανὲς ἐτύχετο, κλαίουσά τε δι' ἡμέρης, καὶ Κομβάβου ἀ-

ego ſum, & cum muliere formoſa proficiſcar: magnamque in calamitatem incidam, niſi omnem mali cauſam amoveam. Quare opus eſt ut magnum peragam facinus, quo metus hic omnis curetur. Hæc fatus, mancum ſe reddidit amputatis virilibus, quæ in vaſculo recondit, cum myrrha, melle, aliiſque odoramentis: poſtea eùm illud obſignaſſet annulo, quem geſtare ſolebat, vulnus curabat. Porrò cùm ſibi proficiſcendum judicaret, ad regem venit, cui præſentibus multis cùm dat vaſculum, tum hæc dicit: Hoc ego vaſculum, Domine inter pretioſiſſima domi repoſitum habui, idque in primis amabam. Nunc autem quando magnum iter ingredior, hoc apud te deponam. Tu verò tutò ſerva, nam hoc auro potius mihi eſt, pariſque cum animo pretii duco. Et poſtquam rediero, ſalvum recipiam. Tum ille acceptum altero annulo obſignavit: & quæſtoribus ſervandum tradidit. Itaque Combabus exinde iter peragebat. Et cùm ad Sacram civitatem veniſſent, ædem diligenter extruxerunt, & in opere tres annos exegerunt. Interim ea evenêre quæ metuebat Combabus. Nam Stratonice cum eo diu converſata, eum amare cœpit, mox etiam ejus amore inſaniit. Et ajunt, qui Sacram civitatem incolunt, Iunonem harum rerum ultro fuiſſe cauſam: ut non lateret Combabi probitas, utque Stratonicen ulciſceretur, quòd ædem non facilè promiſiſſet. Hæc autem principio quidem temperans erat, morbumque celabat, verùm ubi malum hoc factum eſt majus quàm ut ſilentio tegi poſſet, palam conficiebatur, interdiu flebat, & Combabum accer-

νικηλίστο. καὶ οἱ πάντα Κομβάβος ἦν. πάλιν δ', ἀμηχανήσασα τῇ συμφορᾷ, δυσεπίφατα ἐπεσίλω ἐδίζετο. ἄλλως μὲν οὖν τὸ ἔρωτα ὁμολογήσειν ἐφυλάσσετο, αὐτὴ δ' ἐπιχειρεῖσαι ἠδύνατο. ἐπινοεῖ δὴ τοιάδε. οἶνῳ ἑαυτὴν μεθύσασα, εἰς λόγους οἱ ἐλθεῖν. ἅμα δ' οἴνῳ ἐσιόντι, παῤῥησία ἐσέρχεται, καὶ ἡ λόγου χάρις ἀκόρεστα αὔξει, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα ἔκφυσι εἰς ἀγνοίαν ἀναχωρεῖ. ὡς δέ οἱ ἐδόκει, καὶ ἐποίει ταῦτα. καὶ ἐπεὶ ἐκ δείπνου ἐπλήσθη, ἀπεκτεμμένη εἰς τὰ οἰκεῖα, σὺν τοῖσι Κομβάβου, αὐλίζετο, λίσσεταί τε, καὶ γόνων ἅπτεται, καὶ τὸ ἔρασθαι ὁμολογεῖ. ὁ δ', τὸν τε λόγον ἀπρεπέως ἀποδέκετο καὶ τὸ ἔργον ἀπαίνεται, καί οἱ τὸν μέθην ὀνειδίζει. ἀπειλεύσης δὲ μέγα τι κακὸν ἑαυτὴν ἐργάσεσθαι, δείσας, πάντα οἱ λόγον ἐξέφηνε, καὶ πᾶσαν τὴν ἑαυτοῦ πεῖραν ἀπηγήσατο, καὶ τὸ ἔργον ἐς ἐμφανὲς ἔνεικε. ἐδύσε δὲ Στρατονίκην, τὸ, ὅπερ ἔλπιζε, μοιχὸς μὲν οὐδὲν ὀνείρατος ἔχετο, ἔρωτος δὲ ὑδαμοῦ ἐλήλυθε, ἀλλὰ πάντα οἱ σωτεῖσα, τοῦτον Θεσμοθέτην ἐποιήσατο ἔρωτος ἀπρεπέστοιο. ἔστι δὲ ἔρως ὅστις σὺν τῇ ἱερῇ πόλει, καὶ ἔτι νῦν μένει. γυναῖκες Γάλλων ἐπιθυμέουσι, καὶ γυναιξὶ Γάλλοι ἐπιμέμονεν. ζηλοτυπεῖ δ' οὐδείς, ἀλλά σφισι τὸ χρῆμα κέρτα ἱερὸν νομίζεται. καί, σὺν οὖν σὺν τῇ ἱερῇ πόλει, ἀμφὶ τὸν Στρατονίκην, ὑδαμοῦ τὸ βασιλῆα λέληθε, ἀλλὰ πολλοὶ ἀπεκτόμβοι κατηγόρεον, καὶ τὸ γενόμενα ἀπηγέοντο. ἐπὶ τοῖσι μεσαλλάων, ἐξ ἀπλέου δὲ ἔργα, Κομβάβου μετεπέμπετο. ἄλλοι δ' λέγουσι λόγον ὅτι ἀληθέα. τὸν Στρατονίκων, ἐπειδὴ ἀπέτυχε, ἐδέετο, αὐτὸν γράψασθαι ἐς τὸ ἄνδρα, δὲ accersebat, eique omnia Combabus erat. Tandem cùm nullo pacto malum hoc curare posset: honestâ compellandi rationem quærebat. Itaque cùm alii amorem confiteri caveret, eum verò aggredi ipsa vereretur: istud excogitavit: ut vino inebriata cum ipso in colloquium veniret. Pariter autem cum vino ingrediente, & loquendi fiducia accedit: nec admodum turpe est non impetrasse, sed eorum quæ aguntur singula oblivioni traduntur. Vt autem visum est, ita quoque fecit. Postquam ex cœna egressi sunt, ad ædes in quibus Combabus divertebatur, supplicabat, & genua prensabat, amoremque fatebatur. Ille autem orationem ejus ægrè admittebat, ipsumque opus detrectabat, eique temulentiam objiciebat. At cùm illa magnum quoddam malum sibimet illaturam minaretur, adductus metu rem totam patefecit, & quicquid à se ipso passus esset, enarravit, ipsumque opus in lucem protulit. Stratonice iis visis quæ nunquam futura putasset, à furore quidem illo ita in præsens destitit, amoris autem haudquaquam oblita est: sed perpetua conversatione cum illo, ita infectum amorem solabatur. Hic amor est in Sacra civitate, & etiamnunc durat. Mulieres Gallos quidem concupiscunt, & mulieres Galli depereunt: nec zelotypus quisquam est, at res valdè sacra censetur. Enimverò hæc quæ Stratonice in Sacra urbe faciebat, regem nequaquam latuerunt. Sed complures venientes accusabant illos, & quæ fierent, commemorabant. Hæc ægrè ferens, quamvis re intecta, Combabum revocavit. Alii verò falsò narrant, Stratonicen, postquam rogata non potuisset consequi, literis ad virum

Κομβάβῳ κατηγορῆσαι, πεῖραν οἱ ἐπιβουλεύσαντα. καὶ τὸ, Ἕλληνες Σθενεβοίης πέρι λέγουσι, καὶ Φαίδρης τ' Ἰωσσίης, ταυτὶ δ' Ἀσσύριοι ἐς Στρατονίκην μυθολογέουσι. ἐγὼ μὲν οὖν οὔτε Σθενεβοίην πείθομαι, οὔτε Φαίδρην, τοιάδε ἐπιτελέσαι, εἰ τὸν Ἱππόλυτον ἀτρεκέως ἐπόθει Φαίδρη. ἀλλὰ τὰ μὲν, ἐγένετο ὅκως δ' ἐγένετο. ὡς δὲ ἡ ἀγελείη ἐς τὴν Γρηνὶν πόλιν ἀπίκετο, ἔγνω τε ὁ Κομβάβου τὴν αἰτίην, δικασίην τε ἧιε, ὅπι οἱ ἡ ἀπολογίη οἴοι ἐλίπετο. καί μιν ἐλθόντα, ὁ βασιλεὺς αὐτίκα μὲν ἔδησέ τε, καὶ ἐν φυλακῇ ἔχε. μετὰ δὲ, παρεόντων οἱ τῶν φίλων, τοῖ, καὶ τότε συμπομπὴν τῷ Κομβάβῳ παρεχέοντο, ἀνάγεσθαι ἐς μέσον, κατηγορέειν ἄρχετο. καί οἱ μοιχήν τε, καὶ ἀκολασίην προὔφερε. ἐφερέσβη δὲ δεινοπαθέων, πίσιν τε, καὶ φιλίην ἀνεκαλέετο, λέγων τελεστὰ Κομβάβου ἀδικέειν, μοιχόν τε ἐόντα, καὶ ἐς πίσιν ὑβρίσαντα, καὶ ἐς Θεὸν ἀσεβέοντα. τὰ δὴ τῷ ἔργῳ τοιάδε ἔπραξε. πολλοὶ δὲ παρεστεῶτες, ἤκουσαν, ὅτι ἀναφανδὸν σφέας ἀλλήλοισι συνεύντας, εἶδον. πᾶσι δὲ τέλος, ἐδόκεε αὐτίκα θανάτῳ κατακρῖναι Κομβάβου, ἀναίτιά τε ἔξια ἐρεθισμένου. ὁδὲ, τέως μὲν ἐσήκεε, λέγων οὐδέν. ἐπεὶ δὲ ἤδη ἐς τὸ φόνου ἤγετο, φθέγξασθαί τε, καὶ τὸ κειμήλιον ἤτεε, λέγων, ὡς ἀναιρεῖ μιν οὐκ ὀρθῶς, οὐδὲ χάριν εἵνεκα, ἀλλὰ σωτείρων ἐπιθυμέων, τά, οἱ ἀπίων παρεθήκατο. ὡς δὲ τάδε ὁ βασιλεὺς κελεύσας τὴν πομπὴν, σκήλους σφέων τὰ οἱ φυλάσσειν ἔδωκε. ὡς δὲ ἔνεικε, λύσας τῷ σφρηγῖδα ὁ Κομβάβου, τά, τε σφέοντα ἐπέδειξε, καὶ ἑωυτὸν οἷός ἐστι ἐπέφηνε. ἔλιξέ τε, ὦ βασιλεῦ, τὰ, δὲ τοι

virum scriptis, Combabum accusasse, tanquam qui ipsam ad stuprum sollicitasset. Et quod Græci de Sthenebœa dicunt, déque Phædra Cnossia, idem & Assyrii de Stratonica fabulantur. At credo neque Sthenebœam, neque Phædram, talia perpetrasse, si Hippolytum Phædra verè concupiscebat. Sed hæc ita se habeant, ut acciderunt. Cæterùm ubi nuntius ad Sacram civitatem pervenit, & accusationem cognovit Combabus, animo confidenti abiit, quia domi defensionem reliquerat. Eum reducem rex in vincula protinus conjecit, & in custodia tenuit. Postea præsentibus amicis qui adfuerant cùm mitteretur Combabus, illum adductum in medium accusare cœpit, eique adulterium, & intemperantiam objecit. Et graviter admodum commotus, fidemque & amicitiam appellabat, dicens, Combabum triplicem injuriam intulisse, ut qui adulterium commisisset, fidem violasset, & in Deam impius fuisset, cujus in opere talia perpetrasset. Multi verò qui aderant, coarguebant ipsum quòd manifestè ipsos congredientes vidissent. Postremò videbatur omnibus Combabus morte mox afficiendus, ut qui capitalia peregisset. Ille verò stabat hactenus, nihil dicens. Sed cùm ad supplicium duceretur, tum demum loqui cœpit, & depositum poposcit, dicens se non contumeliæ nuptiis illatæ causa neci à rege dari, sed quòd ea retinere cuperet, quæ abiens apud illum deposuisset. Ad hæc vocato quæstore rex, ea jussit afferre, quæ ipsi custodienda dederat. Quibus allatis, resignato sigillo Combabus, ea quæ inerant monstravit, & quæ ipse à se passus fuisset, exposuit, dixitque, O rex

ego

ἐγὼ ὀρρωδίαν, εἴ τέ με τοιῶτδε ὁδὸν ἔπεμπες, ἄεκων ἤιον. ἐπεὶ με ἀναγκαίη μεγάλη σὰ σὸν κατέλαβε, τοιάδε ἐπετέλεσα, ἐοῦλὼ μὲν ἐς δεσπότην, ἐμοὶ δὲ οὐκ εὐτυχέα. τοιόσδε μέντοι εἰμι, ἀνδρὸς ἐπ' ἀδικίῃ ἐγκαλέομαι. ὁ δὲ, ὡς τάδε ἀμβώσας, ὡς εἰβαλέ τέμιν, καὶ δακρύων, ἄμμε ἤλεγε, ὦ Κομβάβε, τί μέγα κακὸν εἰργάσω; τί δὲ σεωυτὸν ὧδε ἀεικέλιον ἔρεξας μεγ' ἀνδρῶν ἐπιξήσας; τὰ, ὃ πάμπαν ἐπαινέω. ὦ κέντλε, ὃς τοιάδε ἔτλης, οἷα μήτε σὲ παθέειν, μήτε ἐμὲ ἰδέσθαι ὤφελε. εἰ γάρ μοι τοιῆδε ἁπλοΐης ἔδεε. ἀλλ' ἐπεὶ δαίμων τοιάδε ἔτελε, πρῶτα μὲν σέ, τίσις ἐξ ἡμέων ἔσται, αὐτίκα συνθραυσθέεν ὁ θάνατος. μετὰ δ', μεγάλη δωρεὴ ἀπίξεται, χρυσός τε πολλὸς, καὶ ἄργυρος ἄπλετος, καὶ ἐσθῆτες Ἀσσύριαι, καὶ ἵπποι βασιλήιοι. ἀπίξεαι δὲ παρ' ἡμέας ἄκλητος. ἐδέ τις ἀπέρξει σε ἡμετέρης ὄψιος, ἐδὲ λὼ γυναικὶ ἅμα ξυνάζομαι. τάδε εἰπὼν πάμπαν, καὶ ἐποίεε. καὶ οἱ μὲν, αὐτίκα ἐς φόνον ἔγοντο. τῷ, δὲ τὰ δῶρα ἐδέδετο, καὶ ἡ φιλίη μέζων ἐγένετο. ἐδέκεε δὲ ἐδεὶς ἐπ' Ἀσσυρίων, Κομβάβου σοφίῃ, καὶ εὐδαιμονίῃ εἰκελος. μετὰ δὲ, αἰτησαμένου συμπλέσαι τὰ λειπόντα τῷ νηῒ, ἀπελία γάρ μιν ἀπολέλοιπε, αὖτις ἐπέμπετο. καὶ τόν τε νηὸν ἐξετέλεσε, καὶ τὸ λοιπὸν, αὐτὸς ἔμιμε. ἔδωκε δέ οἱ ὁ βασιλεὺς ἀρετῆς τε, καὶ εὐεργεσίης ἕνεκα, εὖ τῷ ἱρῷ ἑστάναι χάλκεον. καὶ ἔστη ἐς πρώτους τῷ ἱρῷ Κομβάβου χάλκεος, Ἑρμοκλείης δὲ ῥοδίης ποίημα. μορφὴ μὲν, ἀνδρὸς γυνή. ἐσθῆτα δὲ, ἀνδρηίην ἔχει. λέγεται δὲ τῶν φίλων

ego ista veritus, quum me ad hoc iter mitteres, invitus ibam: at postquam magna necessitate à te compulsus fui, talia feci, utilia quidem domino, sed mihi non fœlicia. At verò talis cùm sim, in viri crimen adducor. Quibus obstupefactus rex, cùm ipsum est amplexatus, tum lachrymabundus simul dixit: O Combabe, cur magnum hoc malum commisisti? cur teipsum solus virorum tam indigno facinore deformasti? quæ nequaquam probo. O infœlix! qui talia sustinuisti, qualia utinam neque tu esses perpessus, neque ego vidissem: neque enim ista defensione mihi opus erat. At siquidem Deus ita voluit, primùm quidem, tibi ultio à nobis erit, mors videlicet ipsorum sycophantarum. Postea donum ingens tibi obveniet, aurum multum, argentum immensum, Assyriæ vestes, & equi regii. Ad nos venies non vocatus, neque te quisquam à nostro conspectu arcebit, non si cum uxore concumbam. Hæc dixit pariter, & fecit. Atque illi quidem ad supplicium ducti sunt: huic verò data dona, auctaque amicitia. Nec jam amplius Assyriorum quisquam, cùm sapientia, tum fœlicitate videbatur similis esse Combabo. Postea verò cùm postulasset, ut sibi liceret ædem quantum ejus reliquum erat, absolvere (eam enim reliquerat imperfectam) rursum missus est: ac ædem perfecit, ibique reliquum vitæ tempus remansit. Dedit autem illi rex, cùm virtutis, tum beneficentiæ causa, ut æreus in templo statueretur: atque honoris gratia Combabus in templo stat æreus, Hermoclis Rhodii opus: forma quidem mulieri similis, vestitum autem virilem gerens. Feruntur & illius

amici

τὰς μάλιστα οἱ ἀνυσίονζες, ἐς δ' Δημήτηρ δ' πάθος, κοινωνὴν ἐλέσθ' τ' συμφορᾶς. ἔτιμον γὰρ ἑαυτὰς, καὶ ἄκαζον τῷ αὐτῷ σκέπῃ θεὰ τίον. ἄλλοι δὲ ἱερολογίοσι ἐπὶ τῷ σήγματι, λέγοντες, ὡς ἡ Ἥρη φιλέοσα Κομβάβον, πολλοῖσι τῶν τοιχῶν ἐπὶ νόσῳ ἔβαλλε, ὅκως μὴ μόνῳ ἐπὶ τῇ ἀνανδρίῃ λυπέοιτο. τὸ δὲ ἦθος τῦτο, ἐπειδὴ ἅπαξ ἐγένετο, ἐπ τωῦ μένῃ. καὶ πολλοὶ ἐπέσι ἔπεσι σὺν τῷ ἱρῷ τάμνονται, καὶ θηλύνονται, εἵνα Κομβάβον παμμυήμονες, εἵνα Ἥρῃ χαριζόμενοι. τάμνονται δ' ὧν. ἐσθῆτα δὲ οἱ δὲ σὺκ ἔπ ἀνδρήϊν ἔχεσι, ἀλλὰ γυναικήϊα φορέεσι, καὶ ἔργα γυναικῶν ἐπιτελέεσι. ὡς δὲ ἐγὼ ἤκεσα, ἀναπείσαν τὰ τῶν ἐς Κομβάβον ἐλθεῖν. σωτηρίη γάρ οἱ τάδε. ξείνη γυνὴ ἐς πανήγυριν ἀπικομένη, ἰδοῦσα καλὸν ὄντα, καὶ ἐσθῆτα ἐπ ἀνδρήϊν ἔχοντα, ἔρωτι μεγάλῳ ἔσχετο. μὴ δ', μαθοῦσα ἀπλέα ἐόντα, ἑωυτὴν διεργάσατο. ἐπὶ τοῖσι Κομβάβος ἀχνυμένῳ ὅτι οἱ ἀπὸ χρὸς τὸ ἐς Ἀφροδίτην ἔχῃ, ἐσθῆτα γυναικηΐην ἐνεδύσατο, ὅκως μηκέτι ἑτέρῃ γυνῇ ἴσα ἐξαπατήσειτο, ἤδη αἰπὴ Γάλλοισι γαλῆς ἐλείης. Κομβάβῳ μὲν μοι τόσα, τοσάδε εἰρήσθω. Γάλλων δ' ὅπως ἐγὼ λόγῳ ὑστέρῳ μεμνήσομαι, τομῆς τε αὐτέων, ὅκως τάμνονται, καὶ πῶς, ὁκοίην ἀκτέονται, καὶ ὅτῳ εἵνεκα ἐς τὸ ἱρὸν σὺκ ἐσέρχονται. πρότερον δέ μοι ὑμῖν εἰπεῖν ἐόντα τε περὶ δ' νηῦ, καὶ μεγάθεῳ. καὶ ὅκῃ ἐρέω. ὁ μὲ χῶρῳ αὐτὸς, ἐν τῷ, τὸ ἱρὸν ἵδρυται, λόφῳ ἐν. κέεται δ' κ' μέσον μάλιστα τ πόλιῳ. καὶ οἱ τεῖχος δύο θέειν δ'. τ δ' τεῖχέων, τὸ μ', ἀρ-

amici qui erga ipsum maxima benevolentia fuerunt affecti, in solatium ejus quod ille passus fuit, ejusdem affectionis societatem sibi elegisse. Nam & se ipsos castrarunt, eandemque illi vitæ rationem iniverunt. Alii verò factum hoc inter sacra referunt, dicentes, Iunonem cùm amaret Combabum, multos ad se castrandum impulisse, ne solus ille lugeret quòd eviratus esset. Quæ consuetudo ex quo cœpit, etiamnum manet: & multi quotannis hoc in templo castrantur, & evirantur, sive Combabum consolantes, sive Iunoni gratificantes. Quare castrantur, nec virilem vestitum amplius habent: sed & vestes muliebres gerunt & muliebriæ opera conficiunt. Cæterùm, ut audivi, horum causa ad Combabum refertur. Nam illi etiam hoc accidisse traditur. Peregrina quædam mulier ad celebritatem veniens, cùm videret illum & formosum, & veste virili amictum, magno amore capta est. Postea verò cum spadonem esse cognovisset, sibi ipsi mortem consciscit. Ob quæ Combabus mœrore affectus, quòd in rebus venereis esset infœlix, vestem muliebrem induit, ne qua mulier posthac eodem pacto deciperetur. Quæ causa est cur Galli vestem muliebrem sumunt. Ac de Combabo quidem hæc dicta sint. De Gallis autem in sequentibus mentionem faciam, de ipsorum castratione, quomodo execentur, & de sepultura, quali sepeliantur, & cur in templum non ingrediantur. Sed priùs fert animus de situ & magnitudine ædis dicere: & dicam videlicet. Locus quidem in quo situm est templum, collis est. Collocatum autem est in media civitate, cingiturque muro duplici, quorum alter

χαῖον. τὸ ἦ, ὃ πολλὸν ἡμῖν πρεσβύτερον. τὰ δὲ προπύλαια ἐς ἱρὸν, ἐς ἄνεμον βορέην ἀπεκέαται, μεγάθεϊ ὅσον τε ἑκατὸν ὀργυιέων. ἐν τούτοισι τοῖσι προπυλαίοισι, κὴν οἱ φαλλοὶ ἑστᾶσι, τὰς, Διόνυσος ἐφήσατο. [1]ἡλικίην δὲ οἵδε τεσσερακοσίων ὀργυιέων. ἐς τεσσέων τὸ ἕνα φαλλὸν, ἀνὴρ ἑκάστῳ ἕπτα δὶς ἀείρεται, οἰκέϊ τε ἐν ἄκρῳ τῷ φαλλῷ χρόνον ἑπτὰ ἡμερέων. αἰτίη δὲ οἱ τοῦδε, οὐδὲ λέγω. οἱ μὲν πολλοὶ, νομίζουσι ὅτι ὑψοῦ τοῖσι θεοῖσι ὁμιλέει, κὴ ἀγαθὰ πάσῃ Συρίῃ αἰτέει. οἱ δὲ, τὸ σύγκλυσιν ἀλφῆν ἐπαίοντι. ἄλλοισι δὲ δοκέει ἐν τάδε Δευκαλίωνος εἵνεκα ποιέεσθαι, σφείων τῆς ξυμφορῆς μνήμησιν, ὁκότε οἱ ἄνθρωποι ἐς τὰ ὄρεα, κὴ ἐς τὰ πελμήκεα τῶν δενδρέων ἤεισαν, τὸ πολλὸν ὕδωρ ὀρρωδέοντες. ἐμοὶ μὲν ὧν κὴ τάδε ἀπίθανα. δοκέω γὰρ μὴν Διονύσῳ σφέας ἐν τάδε ποιέειν. συμβάλλομαι δὲ τοιῆδε φάλλους, ὅσοι Διονύσῳ ἐγείρουσι. ἐν τοῖσι φαλλοῖσι, κὴ ἄνδρας ξυλίνους κρεμάζουσι ἄτερ μηδενὸς εἵνεκα, ἐγὼ σὺν ἐρέω. δοκέει δή μοι ἐν τούτοισι μίμησιν ἔμεν ξυλίνου ἀνδρὸς ἀνέρχεσθαι. ἡ δὲ οἱ ἄνοδος, τοιήδε. [2]σειρὴ μακρὴ ἑωυτὸν περὶ ἄκρου, κὴ τὸν φαλλὸν περιβάλλει. μετὰ δὲ, ἐπιβαίνει ξύλου

alter quidem antiquus est: alter autem nobis non multò vetustior. Templi autem vestibula seorsim ad ventum boream directa sunt, centum ulnarum magnitudine. In his stant priapi, quos Bacchus dicavit, etiam hi statura trecentarum ulnarum. In horum unum vir quispiam singulis annis bis ascendit, perque dies septem in ejus summitate habitat. Et hæc refertur causa cur ascendat. Plerique putant ipsum in summo sermones conferre cum Diis, totique Syriæ bona ab illis postulare: illos autem è propinquo preces exaudire. Aliis hæc videntur fieri Deucalionis gratia, in memoriam ejus calamitatis, quando homines in montes, & in altissimas arbores ascenderunt, aquarum inundationem metuentes. Quæ quidem mihi videntur non credibilia. Sed eos puto ista Baccho facere. Conjecturam autem inde capio, quòd qui priapos Baccho erigunt, in iis etiam viros ligneos collocant: sed quorsum illud non dicam. Itaque hic mihi videtur, ad lignei illius viri imitationem ascendere. Isque ascensus fit hunc in modum. Catena longa seipsum pariter, & priapum circundat: deinde per ligna in

pria-

1 Ἡλικίην δὲ οἱ ἦ τριηκοσίων ὀργυιέων] Numerus hic excedit fidem & est justo major. Interpres ita vertit, nescio quare, nam ὀργυιὰ est πυγμὴ vel ἐξάπηχυς: at quatuor cubiti vel sex pedes multum excedunt unius passus mensuram. Pro τριηκοσίων credo legendum esse τριάκοντα, & sic debere legi evincunt ea, quæ inferius ait de catena, qua homo in summitate Phalli positus, ea, quæ sunt ad victum & alios usus necessaria, vestes, vasa & alimenta, attrahebat. Nam nullius hominis nedum hominum quatuor aut plurium sunt tantæ vires, ut possint catenam pedum mille & octingentorum tractare, & in tantam altitudinem attrahere. *Palm.*

2 Σειρὴ μακρὴ ἑωυτὸν περὶ ἄκρου καὶ τὸν φαλλὸν περιβάλλει, μετὰ δὲ ἐπιβαίνει, ξύλου φερομένου τοῦ φαλλοῦ, ὁκόσον ἐς χάσμα ἄκρης ἐσιόδος, ἀνιεῖσι δὲ ἄλλα ἀπὸ τοῦ σειρίου ἀμφοτέρωθεν, ὅκως περ ἡνιοχίων· εἰ δέ τις τόδε μὴ ἐκπέπυσται, ἐγὼ φράσω τοῖσι μὴ εἰδόσι. ἐστὶ τὸ λίγω] Hic locus apprime facit ad locum Plinii

Plinii intelligendum, quem ſollicitavit, ſed infœliciter, ſummus vir Cl. Salmaſius in ſuis ad Solinum exercitationibus pag. 1329. Vt igitur emendetur ille Plinii locus, & illuſtretur hoc loco Lucianus, Plinii verba hic apponam, extant in cap. 4. lib. 13. ubi de palmis loquitur: *Reliquæ teretes atque procera denſis gradatiſque corticum pollicibus auctioribus, faciles ſe ad ſcandendum Orientis populis præbent, utilem ſibi arboriſque induviis circulum mira pernicitate tum homine ſubeunte.* Pollices auctiores vocat Plinius amputatorum vel decidentium ramorum reliquias eminentes & ex cortice protuberantes, ut pollex exertus ex manu. Id Gallice dicimus *chicots*. Hinc Plinii locum ſane ſalebroſum & mendoſum ita debere legi contendit Salmaſius, *utilem ſibi arborique indutis circulum*. Quæ lectio mihi videtur aliquid habere abſurditatis, qua enim utilitate affici poteſt arbor tali circulo? Ego igitur pridem in margine noſtri Plinii codicis emendaveram, *vitilem ſibi arboriſque indutis circulum*, & ita cenſueram legi debere doctus à quodam nobili navarcho de modo, quo incolæ Palmiferæ regionis in Africa celeriter cum ſuo circulo ſcandunt excellas palmarum arbores: ſcilicet induunt ſe una cum arbore ipſa circulo è vitili ligno facto, & pedibus in arboris pollicibus illis nitentes, & lumbis circulo innixi, manibus vero ambabus circulum gradatim & ſubſultim attollentes, celerrime uſque ad arboris ſummum, ubi ſunt rami & fructus, ſcandunt. Id ſæpe facientes, ut lagenas ſuas ramis ſucciſis appendeant, vel eas plenas vino palmeo reportent. Quod ut facilius intelligas, figuram hic appoſui ho-

minis ita cum circulo ſuo ſcandentis. Quæ emendatio mea firmatur omnino ex hoc Luciani loco, unde non mediocriter gaviſus ſum. Expende rem accuratius lector candide, & confer cum noſtra emendatione, & ut ſpero, non ſolum eam approbabis, ſed plauſum dabis. *Palm.*

ωθοφυῶν τὸ φαλλάριον, ὀκόσον ἐς χεῖρα ἄκρην πόδος. ἀνιὼν δ' ἄμα, ἀναξάμενος τῷ σειρῷ ἀμφοτέρωθεν, ὅκωσπερ ἰωιοχέων. εἰ δέ τις τόδε μὴ δοκέει ὁπωσὶ, ὁπωσὶ δ' φοινικοβατίοισι, ἢ ἐν Ἀραβίῃ, ἢ ἐν Αἰγύπτῳ, ἢ ἄλλοθί κου, οἶδε τὸ, λέγω. ἐπὰν δ' ἐς τέλος ἵκηται τὸ ὀρθὸν, σειρῷ ἑτέρῳ ἀφεὶς, τῷ, αὐτὸς ἔχει, μακρῷ ταὐτῷ, ἀνέλκει τὰ, οἱ ξυμβάς, ξύλα, καὶ εἵματα, καὶ σκύτεα. ἀπὸ τὰ, ἕδρῃ σμυδνίῃ, ὀκοίῃ καλιὴ, ἰζάνει. μίμνει τὸ χρόνον, ὃν, εἶπον ἡμερέων. πολλοὶ δ' ἀπικνεόμενοι, χρυσόν τε, καὶ ἄργυρον, οἱ δ', χαλκὸν, καμίζουσι. εἶτ' ἀφέντες ἐκείνου τοῦ ὀνείρατος, ἀπιᾶσι, λέγοντες τὸ ὀνόματα ἑκάστου. παριστὰς δ' ἄλλος, ἄλλο ἀγγελέει. ὁ δ', δεξάμενος τὸ ὄνομα, δώσειν ἐς ἕκαστον ποιέει. ἄμα δ' δώσομεν, κρατῆρά ποιεῦμεν χάλκεον, τὸ, ἀείδει μέγα, καὶ πηχύ, κινεόμενον, εὐδὲ δ' ὑδαμᾶ. ἢν γάρ μιν ὑπνος ἕλῃ ποτὲ, σκορπίος ἀνιὼν, ἀνεγείρει τὲ ἐς ἀεικέα ἐργάζεται. καί οἱ ἤδη ἡ ζημίη ἔπεα ὑπνου ἐπικέα. πᾶ, μὲν ὧν ἐς τὸ σκορπίον μυθέονται, ἱερά τε, καὶ θεοπρεπέα. εἰ δ' ἀτρεκέα ἐστὶ, οὐκ ἔχω ἐρέειν. δοκέει δέ μοι, μέγα ἐς ἀρετὴν συμβάλλεται ἐς τὸ πιστὸς εἶναι ὀνείρων. φαλλοβατέων μὲν δὴ πέρι, τοσαῦτα δοκέει. ὁ δ' νηὸς, ὁρέει μὲν ἐς ἠέλιον ἀνιόντα. εἰδὸς δ', καὶ ἐργασίμου ἐστὶ, οἰκίοις νηὸς οὐ λίην ποιεῦσι. ἕδρῃ μεγάλῃ ἀνέχει. οὐκ τὸ, μέγαθος ὀργυιέων δυοῖν. ἐπὶ τὸ, ὁ νηὸς ἐπικέα. ἄνοδος ἐς αὐτὸν λίθου πεποίηται, ὀλίγη κάρτα μακρή. ἀνελθόντι δ', θῶμα μὲν ὁ πρόθυρος μέγα Priapo prominentia conſcendit; ſpatio quantum ad ſummum pedem capiendum ſufficit. Aſcendens autem pariter & catenam utrinque attollit, perinde ac auriga habenas. Quòd ſiquis non vidit, vidit autem eos qui palmas ſcandunt, vel in Arabia, vel in Ægypto, vel alio quopiam in loco, intelligit quod dico. Cæterùm poſtquam ad ſummum pervenit, catenam aliam, quam ſecum habet, demittens, longam quidem illam, quæcunque lubet, ſurſum attrahit, ligna videlicet, & veſtes, & vala, ex quibus ſedem perinde ac nidum componens, ſedet, manetque ad id dierum tempus, quod dixi. Plerique autem venientes, aurum & argentum, alii æs afferunt, quibus ante ipſum relictis abeunt, ſuum quiſque nomen dicentes. Aſtans autem quidam alius, ſurſum renuntiat: tum is accepto nomine, preces pro unoquoque facit: dumque precatur, tintinabulum æreum pulſat, quod motum, magnum & aſperum ſonum edit. Nequaquam autem dormit. Nam ſiquando ſomnus ipſum capiat, ſcorpius aſcendens ipſum excitat, & immaniter lædit. Et hæc illi propoſita eſt ſomni pœna. Quare quæ de ſcorpio dicunt, ſacra quidem ſunt, & divina: ſed vera-ne ſint, non poſſum dicere. Cæterùm quantum mihi videtur, non parum ad vigilandum conducit, cadendi metus. Atque hæc de Priapi conſcenſoribus dixiſſe ſufficit. Porrò ædes ad ſolem orientem reſpicit. Forma autem & opere talis eſt, quales ædes in Ionia faciunt. Baſis magna protenditur duarum ulnarum magnitudine, ſupra quam ædes poſita eſt. Aſcenſus autem in ipſam lapideus eſt, non valdè longus. Quum autem aſcenderis, porticus ante ædem

παρίχεται, ὑόρησί τε ἤσκηται χρυσέοισι, ἔνδοθε δ', ὁ νηὸς χρυσοῦ τε πολλῷ ἀπολάμπεται, καὶ ἡ ὀροφὴ πᾶσα χρυσέη. δάπεδον δ' αὖτοῦ ὁδμὴ ἀμβροσίη, ἐκείη λέγεται τὸ χρῆσαι τὸ Ἀραβίης. καί σοι τηλόθεν ἀνιόντι, ἀγχοῦ βάλλει νοεῖν κρέζα ἀγαθήν. καὶ ἢν αὖτις ἀπίῃς, εὐδαιμὲς λείπεται, ἀλλά σοὶ τό τε ἔμφυτον ἐς πολλὸν ἔχει τὸν νοεῖν, καὶ σὺ ἐς πάμπαν αὐτῆς μνήσεαι. ἔνδοθεν δ' ὁ νηὸς, οὐκ ἁπλόος ἐστὶ, ἀλλὰ σὺν αὐτῷ θαλαμος ἄλλος ἐπιπρόσθεν. ἄνοδος δὲ ἐς τοῦτον ὀλίγη. ὑόρησι δ' οὐκ ἤσκηται, ἀλλ' ἐς αὐλὸν ἅπας ἀναπέπταται. ἐς μὲν δὴ τὸν μέγαν νηὸν, πάντες εἰσέρχονται. ἐς δὲ τὸν θαλαμον, οἱ ἱρῆες μοῦνοι. ὁ μὲν τοι πάντες ἱρῆες, ἀλλὰ τοὶ, μᾶλιστα ἀγχοῦ τέ εἰσι, καὶ τοῖσι πᾶσα ἐς τὸν ἱρὸν μέλεται θεραπεία. ἐν δὲ τῷδε, εἵαται τὰ ἕδεα, [1] ἥ τε Ἥρη, καὶ τ', αὐτοῖ Διὶ ἑόντε, ἑτέρῳ ὑπὸ μηδὲν κλητίζουσι. ἄμφω δὲ χρύσεοί τέ εἰσι, καὶ ἄμφω ἕζονται. ἀλλὰ τὴν μὲν Ἥρην, λέοντες φορέουσι ὑπὸ, ταύροισι ἐφίζεται. καὶ δῆπου τὸν μὲν Διὸς ἀγάλματος, ἐς Διὶ πάντα ὁρᾷ, καὶ κεφαλὴν, καὶ ὄμματα, καὶ ἔδρην. καί μιν εὖδε ἐθέλοντα ἄλλως εἰκάσεις. ἡ δὲ Ἥρη, σκηπτοῦ τοι πολυειδέα μορφὴν σύμφασίες. καὶ τὰ μὲν ξύμπαντα, ἀτρεκέως λόγῳ Ἥρη ἐστί. ἔχει δὲ πὲ Ἀφροδίτης, καὶ Ἀφροδίτης, καὶ Σεληναίης, καὶ Ῥέης, καὶ Ἀρτέμιδος, καὶ Νεμέσιος, καὶ Μοιρέων. χειρὶ δὲ, τῇ μὲν ἑτέρῃ, σκῆπτρον ἔχει· τῇ ἑτέρῃ δὲ, ἄτρακτον. καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἀκτῖνάς τε φορέει, καὶ πύρ-

dem magnam parit admirationem, januisque aureis est exornata. Intus autem ipsa ædes auro multo resplendet, & tectum totum aureum est. Odorem autem divinum spirat, qualem Arabica regio fertur spirare: ac tibi è longinquo ascendenti spiritum admodum suavem immittit: & te abeuntem nequaquam deficit: sed odorem diu retinent vestes tuæ, ejusque in perpetuum memineris. Cæterùm intus ædes, non simplex est, sed compositus in ea thalamus alius, ad quem modicus est ascensus: nec foribus est exornatus, sed ex adverso patet totus. Itaque in magnam ædem ingrediuntur omnes: in thalamum soli sacerdotes, nec tamen omnes, sed qui ad Deum proximè accedunt, & quibus omnis in templum cura impenditur. In hoc autem adyto simulachra Deorum posita sunt, Iunonis videlicet, & Iovis, quem alio nomine appellant. Ambo autem aurei sunt, & ambo sedent, sed Iunonem leones portant, Iupiter tauris insidet. Atque adeò & Iovis quidem simulachrum per omnia Iovi assimilatum est, & capite, & oculis, & sedendi habitu, neque ipsum volens aliter effinxeris. Iuno autem si propiùs contempleris, variam formam præ se fert: ac per omnia quidem, revera est Iuno. Cæterùm habet quidpiam & Minervæ, & Veneris, & Lunæ, & Rheæ, & Dianæ, & Nemesis, & Parcarum, atque altera quidem manu sceptrum, altera verò colum tenet: & in capite radios gestat, & turrim, & ce-

1 Ἥ τε Ἥρη ἓν αὐτοῖ Διὶ ἑόντε] Interpretandus hic locus est de Iove dolichenо, aurore Luca Holstenio in notis ad Steph. de urbibus in ΔΟΛΙΧΗ. Alias.

γον, καὶ κιττὸν, τῷ, μάλιστα τῷ ὑακινθίνῳ κοσμεῖται. ἔκτοσθε δὲ οἱ χρυσός τε ἄλλος ἐστεφάνωται, καὶ λίθοι κάρφα πολυτελέες. τοὶ, οἱ μὲν, λευκοί. οἱδὲ, ὑδατώδεες. πολλοὶ δὲ, πυρρώδεες. ἔτι δὲ ὄνυχες οἱ σαρδῶνοι, πολλοὶ, καὶ ὑακίνθοι, καὶ σμάραγδοι, τὰ, φέρουσι Αἰγύπτιοι, καὶ Ἰνδοὶ, καὶ Αἰθίοπες, καὶ Μῆδοι, καὶ Ἀρμένιοι, καὶ Βαβυλώνιοι. τὸ δὲ δὴ μέζονος λόγου ἄξιον, τοῦτο ἀπηγήσομαι. λίθον ἐπὶ τῇ κεφαλῇ φορέει, λυχνὶς καλέεται. ἔνερθε δέ οἱ, ἔοικε ἡ στιλπνίη. ἀπὸ τούτου δὲ νυκτὶ στέλας πολλὸν ἀπολάμπει. ὥστε δέ οἱ, καὶ ὁ νηὸς ἅπας, οἷον ὑπὸ λύχνοισι φαείνει. ἐν ἡμέρῃ δὲ, τὸ μὲν φέγγος, ἀσθενέες. ἰδέλιον δὲ ἔχει κάρφα πυρώδεα. καὶ ἄλλο θωυμαστὸν ἔστι ἐν τῷ ζοάνῳ. ἢν ἑστὼς ἄνωθεν ἐσορέῃς, ἐς σὲ ὁρᾷ. καὶ μεταβαίνοντά, τὸ βλέμμα ἀναλαμβάνει. καὶ ἢν ἄλλος ἑτέρωθεν ἐσορέῃ, ἴσα ἐς ἐκεῖνον ἐκπλήσσει. ἐν μέσῳ δὲ ἀμφοτέρων, ἕστηκε ξόανον ἄλλο χρύσεον, ὑδαμᾶ τοῖσι ἄλλοισι ξοάνοισι ἔοικελον. τὸ, δὲ, μορφὴν ἰδίην οὐκ ἔχει, φορέει δὲ τὰ ἄλλων θεῶν εἴδεα. καλέεται δὲ σημήιον ἐκ τοῦτων Ἀσσυρίων. οὐδέπω ἔνερθε ἴδιον αὐτῷ ἔθηκε, ἀλλ' οὐδὲ γράφουσιν αὐτὸ πέρι, καὶ εἴδεος λέγουσι. καί μιν οἱ μὲν, ἐς Διόνυσον. ἄλλοι δὲ, ἐς Δεύκαλίωνα. οἱδὲ, ἐς Σεμίραμιν ἄγουσι. καὶ γὰρ δὴ ὧν ἐπὶ τῇ κορυφῇ αὐτῆς, ὑπερτρὴ χρυσέη ἐφέστηκε. τούνεκα δὴ μυθέονται Σεμιράμιος ἔμβλημα τόδε σημήιον. ἀποδημέει δὲ δὶς ἐνιαύσιος ἕκαστος ἐς θάλασσαν, ἐς κομιδὴν ὕδατος. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ νηῷ ἑστῶντων, ἐν δεξιστερῇ κίονος πρῶτα μὲν, θρόνος ἠελίου. αὐτὸς δὲ, εἶδος οὐκ ἔνι. μοῦνα γὰρ ἠελίου, καὶ Σεληναίης

ceſtum, quo ſolam Venerem cœleſtem exornant. Foris autem & aliud illi aurum circumpoſitum eſt, & pretioſæ gemmæ, quarum aliæ candidæ, aliæ cæruleæ, rufæ multæ. Præterea ſardonyches multi, hyacinthi, ſmaragdi, quæ ferunt Ægyptii, Indi, Æthiopes, Medi, Armenii, & Babylonii. Quod igitur eſt maximè memorabile, id dicam. Gemmam in capite gerit, quæ lychnis vocatur. Nomen autem ex effecto ſortita eſt. Ab ea noctu multus fulgor reſplendet, unde tota ædes, tanquam lucernis collucet. Splendor autem interdiu non valet: ſed ſpecie eſt admodum ignea. Aliud etiam in ſimulachro eſt admirandum. Si ex adverſo ſtans intuearis ad te aſpicit: quòd ſi inde tranſeas, viſu te ſequitur: & ſi alius quiſpiam aliunde intuetur, eadem erga illum facit. Porrò in utriuſque medio, ſtat ſimulachrum aliud aureum, ſimulachris aliis nequaquam ſimile, quod formam propriam non habet, ſed aliorum Deorum formas gerit: & ab ipſis etiam Aſſyriis vocatur ſignum: necdum ipſi proprium nomen impoſuêre: ſed neque de generatione ipſius, neque de ſpecie quicquam dicunt. Et ipſum alii ad Bacchum, alii ad Deucalionem, alii ad Semiramim referunt. Cùm enim ejus vertici inſideat aurea columba, idcirco tradunt illud Semiramidis eſſe ſignum. Proficiſcitur autem bis quotannis ad mare, ad efferendam quam dixi aquam. In ipſa autem æde ad ſiniſtram ingredientibus, poſitum eſt primùm quidem ſolium ſolis, ſed ejus effigies non adeſt. Solius enim ſolis & lunæ

ξόανα δ' δεικνύουσι. ὅτου δ' εἵνεκα ὧδε νομίζουσι, ἐγὼ καὶ τοῦδε ἔμαθον. λέγουσι τοῖσι μὲ ἄλλοισι Θεοῖσι, ὁκοῖον ἔμμορφα ξόανα ποιέεσθαι. τὰ δὲ σφέων ἐμφανέα πάντεσι τὰ εἴδεα. ἥλιόν τε, καὶ Σελήνην, πάμπαν σαφέας, καὶ σφέας πάντας ὁρέεσθαι. κοίη δὲ αἰτίη ξοάνων ἀνερρίφθαι, τοῖσι οὐ τῷ ἡέρι φαινομένοισι; μὴ τὸ ἥρωον τέτον, κάτωθι ξόανον Ἀπόλλωνος, οὐκ οἷον ἐώθεε ποιέεσθαι. οἱ μὲ γὰρ ἄλλοι πάντες, Ἀπόλλωνα νέον τε ἡγεόνται, καὶ πρωθηβέα ποιέεσι. μέντοι γε Ἀπόλλωνος ἡλικίην παμφάνον δεικνύουσι. καὶ τάδε ποιέοντες, ἑωυτοὺς μὲ ἐπαινέεσι, Ἑλλήνων δὲ κατηγορέεσι, καὶ ἄλλων, ὁκόσοι Ἀπόλλωνα παῖδα ἥβωντα ἱλάσκονται. αἰτίη δὲ δοκεῖ αὐτοῖσι, ἀσαφέα μεγάλη ἔμμεναι, ἀπαλέα ποιέεσθαι τοῖσι Θεοῖσι τὰ εἴδεα. τὸ δὲ νέον, ἀπαλὸς ἔτι νομίζουσι. οὐ δὲ, καὶ ἄλλο τῷ σφετέρῳ Ἀπόλλωνι καινοτομέουσι. μέντοι Ἀπόλλωνα εἰμφσι. καὶ μισέουσι. ἔρχον δὲ αὐτὸ τόδε, πολλὰ μὲ ἔχω εἰπεῖν, ἐρέω δὲ τὸ, μάλιστα θωυμάζειν ἄξιον. πτῶσι δὲ ἔστι μαντηΐη ἐπιμηκεστάτη. μαντήια πολλὰ μὲ παρ' Ἕλλησι, πολλὰ δὲ παρ' Αἰγυπτίοισι. τὰ δὲ, καὶ ἐν τῇ Λιβύῃ, καὶ τῇδε Ἀσίῃ πολλά ἐστι. ἀλλὰ τὰ μὲν, ὅτι ἱρώτατον ἄκρον, ὅτι σοφωτάτου φθέγγον. ὧδε δὲ, αὐτός τε κινέει, καὶ τὴν μαντηΐην ἐς τέλος αὐτοχειρίζει. τρόπος δὲ αὐτῆς τοιόσδε. εὖτ' ἂν ἐνείκωσι χρησμηγορέειν, ἐν τῇ ἕδρῃ πτῶσι κινέει. οἱ δὲ μὲν ἱρέες, αὐτίκα ἀείρουσι. ἢν δὲ μὲ ἀείρωσι, ὁ δὲ, ἰδρώει, καὶ ἐς μέσον ἔτι κινέει. εὖτ' ἂν δὲ ὑποδύντες φέρωσι, ἄγει σφέας, πάντη σφεδνέων, καὶ ἐς ἄλλον ἐξ ἑτέρης

næ simulachra non exhibent. Cur autem id ita faciendum putent, id quoque ego didici. Cæteris quidem Diis fas esse ajunt simulachra facere, quorum species non sunt omnibus conspicuæ. Sol autem & luna planè sunt manifesti, nec illos nemo videt. Quorsum igitur eorum, cùm in aëre appareant effigiem effinxissent? Ac post solium hoc, positum est Apollinis simulachrum, non quale vulgo consuevit fieri. Nam cæteri quidem omnes Apollinem juvenem putant, & cum prima lanugine effingunt: Hi verò soli barbari Apollinis simulachrum exhibent. Quod quum faciunt, se ipsos quidem laudant, Græcos verò vituperant, & alios, quicunque Apollinem puerum fingunt, & colunt. Videtur autem ipsis insciti magna, causa esse cur imperfectæ Deorum formæ fingantur. Nam juvenem esse, ipsi adhuc imperfectum putant. Quinetiam Apollini suo aliud quiddam novum affingunt. Soli Apollinem vestibus ornant. De cujus operibus, multa quidem dicere possem, sed id dicam, quod potissimùm est admiratione dignum. Primùm quidem de oraculo verba faciam. Oracula multa sunt apud Græcos, multa quoque apud Ægyptios: multa etiam in Africa, multa item hac in Asia: sed illa nec sine sacerdotibus, nec sine interpretibus responsa dant. Sed hic per se movetur ipse, & vaticinia plenè per se peragit: idque hoc modo. Quando vult vaticinari, in sede sua primùm movetur: tum protinus sacerdotes ipsum attollunt: quòd si non attollant, ille sudat, & in medium sese emovet. Quum verò eum illi suppositis humeris portant, illos ducit, sese undiquaque circumagendo: atque ex alio in alium transilit.

μεζα πηδέων. τέλος, ὁ ἱερεὺς ἀνιλάσας, ἐπιρέεται μιν περὶ ἁπάντων πρηγμάτων. ὁ δ, ἢν τι μὴ θέλῃ ποιέεσθαι, ὀπίσω ἀναχωρέει. ἢν δέ τι ἐπαινέῃ, ἄγει ἐς τὸ πρόσω τοὺς ὠθεόμενος, ὄκως μετώπῳ χέον. ὅτω μὲν συμφέρηται τὰ θεοπρόπια. καὶ ὅτω ἱερὸν πρῆγμα ἐδέν, ἄτερ ἰδίου τούτου ἄνδρὸς ποιέουσι. λέγει δὲ καὶ ἐπὶ πέρι, καὶ τὴν ἀρίστην αὐτῇ παρέων, καὶ ὁκόσον χρόνον ἔσεται. λέγει δὲ καὶ σημήια πέρι, ἢν τις χρὴ μιν ἀποδημέειν, τῷ, εἶπεν ἀποδημέειν. ἐρέω δὲ καὶ ἄλλο, τὸ, ἐμεῦ παρεόντος ἔπρηξε. οἱ μὲν ἱρέες, ἀείροντες ἔφερον. ὁδὲ, τὰς μὲν, οὐ γὴ κάτω ἔλιπε. αὐτὸς δὲ σὺν τῷ ἤέρι μοῦνος ἐφορέετο. μετὰ δὲ τὸν Ἀπόλλωνα, ξόανόν ἐστι Ἀτλαντος. μετὰ δὲ, Ἑρμέω, καὶ Εἰλειθυίης. τὰ μὲν ὧν αὐτὸς ἐν νηῷ, ὧδε κεκοσμέαται. ἔξω δὲ, βωμός τε κέαται μέγας, χάλκεος. οὐ δὲ, καὶ ἄλλα ξόανα μυρία χάλκεα, βασιλέων τε, καὶ ἰδίων. καλλίξυο δὲ, ἐστὶ, μάλιστα ἄξιον μνήσαι. οὐ δεξιτερῇ ἐν νεῷ, Σεμιράμιος ξόανον ἔστηκε, σὺν δεξιῇ τὸν νηὸν ἐπιδεικνυύσης. ἀνέστηκε δὲ δι' αὐτέων τοιῶδε. ἀνθρώποισι, ὁκόσοι Συρίην οἰκέουσι, νόμον ἐποιήσε, ἑωυτῶν μὲν ὕπνος Θεὸν ἱλάσκεσθαι, Θεῶν δὲ τῶν ἄλλων, καὶ αὐτῆς Ἥρης ἀλογέειν. καὶ ὧδε ἐποίεον. μετὰ δὲ, ὥς οἱ ἡδόθεν ἀφίκοντο νοῦσοί τε, καὶ συμφοραὶ, καὶ ἄλγεα. μανίης μὲν σφέων ἐπεπαύσατο, καὶ θνητῶν ἑωυτῶν ὁμολόγεε. καὶ τοῖσι ὑπηκόοισι αὖτις ἐκέλευε ἐς Ἥρην τρέπεσθαι. τέως δὲ ἔτι τοιῆδε ἀνέστηκε, τοῖσι ἀπικνεομένοισι τὸν Ἥρην ἱλάσκεσθαι δεικνύουσα, καὶ Θεὸν οὐκ ἔτι ἑωυτὸν, ἀλλ' ἐκείνην ὁμολογέουσα.

Tandem primarius sacerdos supplicans, de rebus omnibus illum interrogat. Ille verò siquid non vult fieri, retrocedit. Contrà siquid approbat, agit in anteriorem partem gestantes, perinde ac qui habenas moderatur. Ita quidem coacervant oracula, neque rem ullam sacram, neque privatam absque hoc gerunt. Prædicit autem illis & de anno, & de tempestatibus omnibus, & quando amplius futuri non sint. Prædicit quoque de signo, quando oporteat illud quam dixi profectionem suscipere. Aliud quoque dicam quod me præsente fecit. Sacerdotes illum in humeros sublatum ferebant: ille verò iis inferius in terra relictis, solus in aëre ferebatur. Post Apollinem autem simulachrum est Atlantis: deinde Mercurii, & Lucinæ. Atque hoc quidem est internum ædis ornamentum. Foris autem posita est ara magna, ænea: in qua sunt innumera alia ænea simulachra cùm regum, tum sacerdotum: ex quibus memoratu maximè digna recensebo. Ad sinistram ædis, stat Semiramidis simulachrum, ædem ipsam dextra demonstrantis. Stat autem hanc ob causam. Hominibus quicunque Syriam incolunt, legem tulerat, ut se ceu Deam colerent: cæterorum autem Deorum, atque ipsius etiam Iunónis nullam rationem haberent. Quod illi tum ita faciebant. Sed postquam morbi, clades, & dolores illi divinitus acciderunt: ab illa insania destitit, seque mortalem esse confessa est: subditisque iterum præcipit ut ad Iunonem converterentur. Ob eam igitur causam adhuc tali specie stat, advenientibus indicans Iunonem colendam esse, nec se amplius, sed illam esse Deam confitens. Ibi etiam He-

εἶδον ἔγὼ καὶ Ἑλένης αὐτοῦ ἄγαλμα, καὶ Ἑκάβης, καὶ Ἀνδρομάχης, καὶ Πάριδος, καὶ Ἕκτορος, καὶ Ἀχιλλέως. εἶδον ἔγὼ καὶ Νιρέως εἰδῶ τοῦ Ἀγλαΐης, καὶ Φιλομήλου, καὶ Πρόκνων, ἔτι γυναῖκας, καὶ αὐτὸν Τηρέα ὄρνιθα, καὶ ἄλσος ἄγαλμα Σεμιράμιδος, καὶ Κομβάβου, τὸ, καθάπερ λέξα, καὶ Στρατονίκης, καλὸν καλοῦ, καὶ Ἀλεξάνδρου αὐτῷ συμμέτρου εἰκόνιον. ἔνδον δὲ οἱ, Σαρδαναπάλου ἕστηκε, ἄλλη μορφῇ, καὶ ἄλλῃ σολῇ. καὶ τῇ αὐλῇ, ἀφέσεις νέμονται βόες μεγάλοι, καὶ ἵπποι, καὶ ἄνδρες, καὶ λέοντες. καὶ ἀηδόνας ὕδατος σίνονται, ἀλλὰ πάντες ἱερά τε εἰσι, καὶ χειροήθεις. ἱερεῖς ἔχουσι αὐτοῖς πολλοὶ ἀποδεδεγμένοι, οἱ μὲν, τὰ ἱρήια σφάζουσι. οἱ δὲ, στολὴν φορέουσι. ἄλλοι δὲ, πυρφόροι καλέονται, καὶ ἄλλοι ἔνδον δαδοῦχοι. ἐν ἡμέρῃ δὲ, πλέονες καὶ τετρακοσίων ἐς τὴν θυσίην ἀπικνέονται. ἐσθὴς δὲ αὐτέοισι πᾶσι λευκή. καὶ πῖλον ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἔχουσι. ἀρχιερεὺς δὲ ἄνδρα ἐκάστου ἔτεος ἐπιμίγνυ. πορφυρίδα δὲ μούνην ἔστα φορέει, καὶ πάρεη χρυσείη ἀναδέσ. ἔστι δὲ καὶ πλῆθος ἀνθρώπων ἱρέων, αὐλητέων τε, καὶ συριστέων, καὶ Γάλλων. καὶ γυναῖκες ἐπιμανέες τε, καὶ φρενοβλαβέες. θυσίη δὲ δὶς ἑκάστης ἡμέρης ἐπιτελέεται, ἐς τὴν, πάντες ἀπικνέονται. δὶς μὲν ὧν κατ' ἡσυχίην θύεται, ὅτε ἀείδοντες, ὅτε αὐλέοντες. ἐὺτ' ἂν δὲ τῇ Ἥρῃ κατέρχωνται, ἀείδουσί τε, καὶ αὐλέουσι, καὶ κρόταλα ἐπικροτέουσι. καί μοι τάτε πέρι, σαφὲς οὐδὲν εἰπεῖν ἐδυνάσθη. ἔστι δὲ λίμνη αὐτόθι, ἐ πολλὸν ἑκὰς ἔστ ἱροῦ. ἐν τῇ, ἰχθύες ἱροὶ τρέφονται πολλοί, καὶ πολυειδέες. γίγνονται δὲ αὐτέων ἔνιοι κατὰ μεγάλοι. ἔστι δὲ ἐν ὁμφαλὸς ἔχουσι,

Helenæ ſimulachrum vidi, & Hecubæ, & Andromaches, & Paridis, & Hectoris, & Achillis. Nirei quoque Aglaiæ filii effigiem vidi, & Philomelam, & Prognen, adhuc mulieres, Tereum autem in avem converſum: item aliud ſimulachrum Semiramidis, & Combabi, de quo jam dixi, & Stratonices, pulchrum admodum, & Alexandri, ipſi illi ſimile: cui adſtabat Sardanapalus, alia forma, aliaque veſte ornatus. In atrio autem, liberi paſcuntur boves magni, & equi, & aquilæ, & urſi, & leones: at homines haudquaquam lædunt, ſed omnes ſunt, & ſacri, & manſueti. Sacerdotes autem ipſis multi admittuntur, quorum alii hoſtias mactant, alii libamina ferunt, alii vocantur igniferi, alii aræ miniſtri. Mea autem ætate plures etiam quàm trecenti ad victimam venire ſolebant. Veſtis ipſis tota eſt candida, pileumque in capite geſtant. Summus autem ſacerdos quotannis alius ſurrogatur: qui ſolus purpuream veſtem gerit, & aurea tiara redimitur. Alia præterea eſt hominum ſacrorum multitudo, tibicinum videlicet, & fiſtulatorum, & Gallorum: ſunt & mulieres inſanæ, & mente captæ. Sacrificium autem bis quotidie peragitur, ad quod omnes veniunt. Iovi quidem cum ſilentio ſacrificant, neque cantantes, neque tibia modulantes. Sed quando Iunoni primitias offerunt, voce, tibiaque canunt, & tintinabula pulſant, ac mihi ea de re nihil plani dicere potuerunt. Eſt etiam ibi lacus, non multum procul à templo, in quo multi, variique piſces aluntur: quorum nonnulli ſunt admodum magni, habentque nomina, & vocati veniunt.

καὶ ἔρχονται καλεόμβροι. ἐπ' ἰμεῦ δέ τις ἐστὶν ὑπ' αὐτοῖσι χρυσοφορέων. ὑπὸ τῇ πτέρυγι ἦν, ποίημα χρύσεον αὐτέων ἀπεκέατο. καί μιν ἐγὼ πολλάκις ἐθηησάμην, καὶ ἔχω τὸ ποίημα. βάθος δὲ τὸ λίμνης πολλόν. ἐγὼ μὲν οὐκ ἐπειράθην. λέγουσι δ' ὧν οἱ δικαιόσιον ὀργυιέων τριήκοντα ἔμβαμα. καὶ μέσον δὲ αὐτῆς, βωμὸς λίθου ἀνέστηκε. δικαίοις μὲν ἄφαν ἰδεῖν, παλαιόν τε μιν, καὶ τῷ ὕδατι ὑποχέεσθαι. καὶ πολλοὶ οὐδὲ νομίζουσι. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ σύλλογον ἐρεσσὰς μέγας, ἀνέχειν τὸ βωμόν. ἔστεπται δὲ ἀεὶ, καὶ θυώματα ἔχει. πολλοὶ δὲ καὶ ἐνιαυσίης ἡμέρης καὶ ἐς αὐτὸν νηχόμενοι, στεφανηφορέουσι. γίνονται δὲ αὐτόθι καὶ πανηγύρεις τε μέγιστοι. καλέονται δὲ ἐς τὴν λίμνην κατάβασιες, ὅτι οἱ αὐτῆσι ἐς τὴν λίμνην πάντα κατέρχεται, οὐ τοῖσι ἡ Ἥρη πρῶτη ἀπικνέεται τῶν ἰχθύων εἵνεκα, μὴ σφέας ὁ Ζεὺς πρῶτος ἴδῃ. ἢν γὰρ τόδε γένηται, λέγουσι ὅτι πάντες ἀπόλλυνται. καὶ δῆτα ὁ μὲν, ἔρχεται ὀψόμενος. ἡ δὲ, ὀπίσω ἐστραμμένη, ἀπείρηκέ τε μιν, καὶ πολλὰ λιπαρέσασα, ἀποπέμπει. μίσγεται δὲ αὐτοῖσι πανηγύρεις, ταὶ, ἐς ἑβδόμην νομίζονται. ἀλλ' ἐγὼ τυτθὸν πέρι, σαφὲς οὐδὲν ἔχω εἰπεῖν. οὐ γὰρ ἦλθον αὐτὸς, οὐδὲ ἐπειρήθην ταύτης τῆς ὁδοιπορίης. τὰ, δὲ ἀλλόντες ποιέουσι, εἶδον, καὶ ἀπομνήσομαι. ἀσκὸν ἕκαστος ὕδατος στεγανοῦ φέρει. κηροῦ δὲ πάδι σφήκωμα, καί μιν οὐκ αὐτοὶ λυσάμενοι χέουσι, ἀλλ' ἔστι ἀλεκτρυόνων ἔργον. εἰκῇ δὲ ἐπὶ τῇ λίμνῃ. ὃς

niunt. Ex quibus ætate mea quidam aurum ferebat, cujus in ala, aureum ipsorum opus erat repositum: atque eum opus illud habentem sæpe vidi. Magna autem est lacus altitudo: cujus equidem experimentū non cepi, ajunt autem esse ducentis ulnis majorem. Cæterùm ejus in medio stat ara lapidea: quam si repentè videas, natare putes, & in summa aqua vehi: & ita putant multi. Mihi videtur subesse columna magna, & aram sustinere. Semper coronata est, & suffitus habet: multique singulis diebus eò natantes ad precandùm coronas ferunt. Porrò ibi etiam maximæ fiunt celebritates, quæ descensus in lacum vocantur, quia tum Deorum simulachra omnia in lacum descendunt, inter quæ Iuno prima advenit, piscium causa, ne Iupiter illos primus aspiciat. Nam si hoc fiat, dicunt omnes perire. Atque ideo ille quidem vadit inspecturus: sed Iuno anteriore parte stans: ipsum arcet, multumque obsecrans, dimittit. Maximæ autem illis celebritates existimantur, quæ ad mare conveniunt. Sed de iis nihil certi dicere possem: neque enim ipse eò veni, neque itineris hujus periculum feci. Sed quæ faciunt qui eò veniunt, ea vidi, & commemorabo. Vas unusquisque aqua repletum portat: idque cera obsignatur. Nemo autem suum ipse resolvens, effundit: sed gallus quidam facer est, qui ad lacum

1 Ἀλλ' ἐστὶ ἀλεκτρυόνων ἱρὸς] Mirum est profecto ἀλεκτρυὼν de homine dici, at supra pluries, ubi de Gallis Cybeles sacerdotibus castratis mentionem fecit, semper eos Γάλλους non ἀλεκτρυόνας vocat. Ea vox, ut puto, ex versione in textum irrepsit. Quidam sciolus putavit γάλλον non esse vocem Græcam, & gallum La-

ἐπὶ σφέων δέξηται τὰ ἀζηΐα, τῷ, τὴ σφηκίδα ἐρῇ. καὶ μισθὸν ἀρνύμενος, ἀνά τε λύῃ τὸ δεσμόν, καὶ τὸ κηρὸν ἀπαιτέει. καὶ πολλαὶ μῆνες ἐν τοίῃ τῷ ἔργῳ τῷ ἀλεκτρυόνι ἀγαίνονται. ἔνθεν δὲ ἐς τὸ ἡρῷον αὐτοὶ ἐνείκαντες, ἀπίνδυσί τε. καὶ θύσαντες, ὀπίσω ἀποτοτίσι. ἑορτέων δὲ πασέων, τὴν, οἶδα, μεγίστην τε εἴαρος δρόμῳ ἐπιτελέουσι. καί μιν οἱ μὲν, πυρὴν, οἱδὲ, λαμπάδα καλέουσι. θυσίην δὲ ἐν αὐτῇ τοιήνδε ποιέουσι. δένδρεα μεγάλα σκήψαντες, ἐν τῇ αὐλῇ ἑστᾶσι. μετὰ δὲ ἀγκύλοπτες αἶγάς τε, καὶ οἶας, καὶ ἄλλα κτήνεα ζωὰ, ἐν τοῖσι δένδρεσι ἀπαρτέουσι. ἐν δὲ, ὀρνίθες, καὶ εἵματα, καὶ χρύσεα, καὶ ἀργύρεα ποικίλματα. ἐπὰν δὲ σύμπλεα πάντα ποιήσωνται, περιενείκαντες τὰ ἑωυτῶν ἑρὰ περὶ τὰ δένδρεα, πυρὴν συνᾶσι. τὰ δὲ, αὐτίκα πάντα καίονται. ἐς τοιοῦτον τὸν ἑορτὸν πολλοὶ ἄνθρωποι ἀπικνέονται ἔκ τε Συρίης, καὶ τῶν περιξ χωρίων πασέων. φέρουσί τε τὰ ἑωυτῶν ἑρὰ ἕκαστοι, καὶ τὰ σημήϊα ἕκαστοι ἔχουσι ἐς τάδε μεμιμημένα. ἐν ᾗ δ' ἂν ἡμέρῃ ἀγείρωνται, τὸ μὲν πλῆθος, ἐς τὸ ἱρὸν ἀγείρεται. γάλλοι δὲ πολλοὶ, ἐνθαῦτα, ἔλεξα, εἰ ἱροὶ ἄνθρωποι πελέουσι τὰ ὄργια. τάμνονται δὲ τοὺς μηχανὰς, καὶ τοῖσι νώτοισι ἀλλήλους τύπτουσι. πολλοὶ δὲ σφισι παρεστᾶσι, ἐπαυλέουσι. πολλοὶ δὲ τύμπανα παταγέουσι, ἄλλοι δὲ ἀείδουσι ἔνθεα, ἐν

cum habitat, & acceptis vasis, visoque sigillo, mercede accepta vinculum solvit, & ceram reposcit, ac multæ minæ ex hoc opere gallo accumulantur: quibus hinc ad ædem delatis, libant, factoque sacrificio revertuntur. Festorum autem omnium, quæ novi, maximum ineunte vere peragunt, idque alii pyram, alii lampadem appellant. Tum autem faciunt istiusmodi sacrificium. Magnas arbores excisas in atrio collocant: postea adductas capras, oves, aliasque vivas pecudes, ex arboribus suspendunt: inter quæ sunt etiam aves, vestes, & aurea argenteaque opera. Ac postquam omnia perfectè composuerunt, & simulachra Deorum circum arbores tulerunt, pyram accendunt, omniaque repentè cremantur. Ad hoc festum multi homines veniunt, cùm ex Syria, tum ex circumjacentibus oris omnibus, afferuntque & sua quique Deorum simulachra, & quæ signa singuli habent, ad illorum imitationem facta. Diebus autem certis, multitudo in templum congregatur: & Galli frequentes, homineſque sacri, quos dixi, sacra peragunt: cubitosque incîdunt, tergisque mutua verbera excipiunt. Multi autem astantes ipsis, tibia canunt, & tympana pulsant: alii divinitus inspirata, &

Latine dictum debere dici ἀλικτρυόνα, & mutavit in eam vocem, quæ nunc in Græco legitur: vel forte scripserat Lucianus ἀλίκτως, quæ vox etiam de castrato potest usurpari, qui est sine lecto conjugali. Nam ut Ἥλικτρος dicta est secundum Scholiasten Euripidis in Oreste à privativa α & λίκτρον, διὰ τὸ ἀπολωὶ χέρνον ἄλικτρον μεῖναι χόλῳ Κλυτημναίστρας. Sic & ἀλίκτως potest dici castratus ab eodem etymo, quod videlicet cœlebs maneat. Ejus vocis in ea significatione reperiuntur exempla, sed duntaxat in fœminino, forte & in masculino Lucianus usurpavit, ut sit ὁ & ἡ ἀλίκτως. Palm.

ἱερὰ ἄσημα. τὰ δ' ἱερὰ, ὁκοῖ' ἔστι ταῦτα τάδε γίνεται. ἐπὰν εἰσέλθωσιν ἐς τὸν νηὸν, ὀκόσοι τάδε ποιέουσι. ἐν τούτῳσι τῇσι ἡμέρῃσι, καὶ Γάλλοι γίνονται. ἐπὰν γὰρ οἱ ἄλλοι αὐλέωσί τι, καὶ ὄρχια ποιέωνται, καὶ πολλοὺς ἤδη ἡ μανίη ἀπικνέεται, καὶ πολλοὶ αἱ ἐς ἥλιον ἀπικόμενοι. μὴ δ', τοιάδε ἔπρηξαν. κεφαλέων δὲ ἐὼν τὰ, ποιέουσι. ὁ νεηνίης, ὅτῳ τάδε ἀπυκίαται, ῥίψας τὰ εἵματα, μεγάλῃ βοῇ ἐς μέσον ἔρχεται, καὶ ξίφος ἀναιρέεται. τὰ δ', πολλὰ ἔπεα ἐμμανὲς δοκέοντα, λέξας τοῦτο ἔρηκε. λαβὼν δ' αὐτίκα, πάμπαν ἐοῦσι, ἧῇ τῇ λέξας τὴν πόλιν, καὶ τῇσι χερσὶ φέρει, τὰ, ἔπαιρε. ἐς ὀκοίην δ' οἰκίην τάδε λελάθηται, ἐσ ταύτην ἐσδύεται τὰ γυναικήϊα λαμβάνει. τάδε μὲν ἐσ τῇσι γυναιξὶ ποιέουσι. ἀποθανόντες δ' Γάλλοι, οὐκ ἐμοὶ μέλλει παρὰ τοῖσι ἄλλοισι θάπτεσθαι. ἀλλ' ἐὰν ἀποθάνῃ Γάλλος, οἱ ἑταιρεῖαι μιαιφονέουσι, ἐς τὰ σφάγια φέρουσι. θάπτουσι δ' αὐτὸν, καὶ τὸ φέρετρον, τῷ, ἐκόμισαν, ὕστερον λίθοις βάλλουσι. καὶ τάδε ποιήσαντες, ἐπίσω ἀποστέουσι. φυλάξαντες δ' ἐπὶ ἡμέρας ἀριθμὸν, ὅσα ἐς τὸ ἱερὸν ἐσέρχονται. ἐπὶ δ' τούτων, ἢν ἐσέλθωσι, οὐκ ὅσια ποιέουσι. νόμοισι δ' ἐς ταῦτα χρέωνται τοιοῖσι. ἢν μή τις αὐτέων νέκυν ἴδηται, ἐκείνῃ τὴν ἡμέρῃ ἐς τὸ ἱερὸν οὐκ ἀπικνέεται. τῇ τετάρτῃ δ', καθήραντες ἑωυτὸν, ἐσέρχεται. αὐτῶν δὲ τῶν οἰκηΐων ἢν νέκυν ἐκφέρωσι φυλάξαντες ἀριθμὸν ἡμερέων τριήκοντα, καὶ τὰς κεφαλὰς ξυρήσαντες, ἐσέρχονται. πρὶν δ' τάδε ποιῆσαι, οὔ σφισι ἔστιν ἐσιέναι ὅσιον. θύουσι δ' βόας ἀρσενάς τε, καὶ θήλεας, καὶ αἶγας, καὶ ὄϊας. σῦς δ' μοῦνον οὐκ ἐπιχώριον νομίζοντες, οὔτε θύουσι, οὔτε σιτέονται.

& sacra carmina cantant. Atque hoc fit extra ædem: quod qui faciunt in eam non ingrediuntur. His diebus etiam Galli fiunt. Postquam enim alii tibia cecinerint, & fœdera iniverint, ad multos jam venit furor, multique qui ad spectaculum venerunt, postea talia fecerunt. Ea autem referam quæ faciunt. Adolescens, cui hæc parata sunt, abjectis vestibus, magno clamore in medium prodit, atque ensem distringit (hæc autem multis ut mihi videtur annis, propter hoc steterunt) quo protinus accepto, semetipsum castrat, curritque per urbem, & manibus portat ea quæ resecuit. In quamcunque autem domum ea projicit, inde fœmineam vestem, & muliebrem ornatum accipit. Atque hæc quidem in castrationibus faciunt. Mortui autem Galli, non eodem aliis modo sepeliuntur: sed mortuum Gallum socii sublatum ad suburbia efferunt. Quem postquã depositerunt, & feretrum, quo tulerunt ipsum, desuper lapides jaciunt: quo facto domum reperunt. Observato autem septem dierum numero, exinde in templũ ingrediuntur: ante quos si ingrediantur, nefas faciunt. His autem ad hæc legibus utuntur. Siquis ipsorum cadaver aliquod aspexerit, illo die ad templum non accedit: sed postero purgatus ingreditur. Eorum autem qui ex familia mortui sunt, unusquisque non nisi post trigesimum diem, rasoque capite ingreditur. Priusquam autem hæc fecerint, illis fas non est introire. Immolant autem boves masculos & fœminas, capras, & oves. Sues autem solos rati execrandos, nec immolant, nec edunt.

ἄλλοι δ' ὃ σφέας ἐναγέας, ἀλλὰ ἱροὺς νομίζουσι. ὀρνίθων τὴ αὐτέοισι ἐστὶν ἱρωτάτη, δοκέει δὲ χρῆμα ἱρώτατον, μὴ δὲ ψαύειν αὐτέων δικαιεῦσι. καὶ ὧν ἀέκοντες ἅψωνται, ἐναγέες ἐκείνῳ τῷ ἡμέρην εἰσί. τύνεκα δὴ αὐτέοισι συνόρμοι τέ εἰσι, καὶ ἐς τὰ οἰκήια ἐσέρχονται, καὶ τὰ πολλὰ ἐν γῇ νέμον). λέγω δὲ ἐ τ' παπαγευσίην, τὰ, ἐκείνοι ποιέουσι. ἀνὴρ ἐὼν ἂν ἐς τὸν ἱρὴν πόλιν πρῶτον ἀπικνέεται, κεφαλὴν μὲ ὅδε, καὶ ὀφρύας ἐξύρατο. μετὰ δὲ, ἱρεύσας οἶν, τὰ μὲ ἄλλα, κρεμάμει τε, καὶ δωμάτ). τὸ δὲ νάκος χαμαὶ θέμενον, ἐπὶ τούτου ἐς γόνυ ἔζετ). πόδας δὲ, καὶ κεφαλὴν ἔ κτλίσας ἐπὶ τῷ ἑωυτὲ κεφαλῇ ἀναλαμβάνει. ἅμα δὲ δύο μάγοι, αἴτιοι, τῷ μὲ παρεῖσαν ὑπὲρ ὦτα δέκεσθαι. μίζω δὲ ἐσεῦδις ὑπαγορέει). τελέσας δὲ ταῦτα, τῷ κεφαλῇ αὐτὲ τὴ σίφιτον, καὶ τ' ἄλλων, ὁκόσοι τῷ αὐτῷ ὁδὸν ἀπικνέονται. ἔρχεται δὲ, ἀπὸ ἑ ἑωυτὲ ὁδοιπορίῃ, ὑδασί τε ψυχροῖσι χρεόμενον, λειπόμενος, καὶ πόσιον εἵνεκα. καὶ ἐς πάμπαν χαμαιγειτέων. ἐ γὰρ οἱ ἐξὸς ἐπιτρέπεται ὅσιον, πρὶν τῷ, τε ὁδὸν ἐκπλέσαι, καὶ ἐς τὸν ἑωυτὲ αὖθις ἀπικέσθαι. ἐν δὲ τῇ ἱρῇ πόλει ἐνδίκεται μὲν ἀνὴρ ξεινοδόκος ἀγαθός. ἐπεὶ γὰρ δὴ ὧν ἐκ ἑξῆς πόλιον, αὐτόθι ξεινοδόκοι εἰσί. καὶ τόδε παρέχει οἶκοι δόκον). καταλείπεται δὲ ὑπὸ Ἀσσυρέων οἵδε, διδάσκαλοι, ὅτι σφίσι πίσσι ἐπαγόμενοι. θύουσι δὲ, ὧδε ἐν αὐτῷ τῷ ἱρῷ. ἀλλ' ἐπεὰν προσφήσῃ τῷ βωμῷ τὸ ἱρήϊον, ἐπιστρέψας, αὖθις ἀγαγὼν ἐς τὰ οἰκήια. ἐλθὼν δὲ ἐνθεν, θύει τε, καὶ εὔχεται. ἔτι δὲ ἐ ἄλλης θυσίης τρόπος τοιόσδε.

dunt. Alii autem eos non execrandos sed sacros putant. Porrò columba videtur ipsis omnium avium sanctissima: ac ne eam quidem tangere æquum censent: quam si inviti tetigerint, eo die execrabiles habentur. Ob id & cum ipsis vescuntur, & ad domos ipsorum veniunt, & plerunque in terra pascuntur. Porrò ea quoque dicam quæ faciunt, qui ad celebritatem conveniunt. Vir qui ad Sacram urbem venerit primum, ille caput & supercilia abradit: tum mactata ove, cætera quidem in frusta concîdit, & convivatur: vellus autem humi sternens, super hoc in genua procumbit: pedes verò & caput animantis, suo ipsius capiti imponit: & simul precando postulat, ut præsens sacrificium acceptum sit: majusque aliud in posterum pollicetur. His ita peractis, & suum caput coronat, & aliorum quicunque eandem viam veniunt. Solvens autem, ex terra sua proficiscitur, utiturque frigidis aquis cùm lavandi, tum potandi causa, & omnino humi dormit. Neque enim fas ipsi est lectum conscendere, donec iter illud peregerit, domumque suam reversus fuerit. In sacra autem civitate recipit ipsum publicus hospes ignarum. Certi enim uniuscujusque civitatis hospites sunt ibi: atque hoc è patria domi recipiunt. Ab Assyriis autem isti appellantur doctores, quoniam ipsis omnia exponunt. Sacrificant autem non in ipso templo: sed postquam ad altare adduxit hostiam, sumptis libamentis, vivam pecudem domum reducit, quumque rediit, apud se sacrificat, & precatur. Est autem & quidam alius hujusmodi sacrificandi ritus. Postquam vivas victi

δε. πίπτοντες τὰ ἱερεῖα ζωὰ, ἐκ τῶν προπυλαίων ἀπιᾶσι, τὰ δὲ, κρημνοχθέντα, πίπτοντα θνήσκουσι. ἔνιοι δὲ καὶ παῖδας ἑαυτῶν, ὁκτεῦθεν ἀπιᾶσι, οὐκ ὀμοίως τοῖς κτηνέσι, ἀλλ' ἐς πήρην ἐνθέμενοι, χαλεπὸ κρεμάγυσι. ἅμα δὲ αὐτοῖσι ἐπικερτομέοντες, λέγυσι ὅτι ἐ παῖδες, ἀλλὰ βόες εἰσί. ἵζονται δὲ πάντες, οἱ μὲ, ἐς κεφαλάς. οἱ δὲ, ἐς μηχάνας. κεἰ δὴ τὧδε, ἅπαντες Ἀσσύριοι συμφορέυσι. ποιέυσι δὲ καὶ ἄλλο, μέσοισι Ἑλλήνων Τροιζηνίοισι ὁμολογέοντες. λέξω δὲ καὶ τοῦτο, κέῖνοι ποιέυσι. Τροιζήνιοι [1] τῆσι παρθένοισι, καὶ τοῖσι νεηνίοισι νόμον ἐποιήσαντο, μή μιν ἄλλως γάμου εἶναι, πρὶν ἀπολύτῳ κόμας κείρασθαι. κὴ ὧδε ποιέυσι. τὸ δὲ καὶ ἐν τῇ ἱερῇ πόλει γίνεται. οἱ μὲ νεηνίαι, τὰ ἡβήϊα ἀπάρχονται. τοῖσι δὲ νέοισι, πλοκάμους ἱροὺς ἐκ ἡβητῆς ἀπιᾶσι. τοὺς, ἐπεὰν ἐν τῷ ἱρῷ ἡβήσωσι, πέμψασί τε. κεἰ ἐς ἄγλεα κρεμασθέντες, οἱ μὲ, δεκάρια, πολλοὶ δὲ, χρύσια ἐν τῷ νηῷ ἀποκλώσαντες ἀπιᾶσι, ἐπιχεάψαντες ἔκασι τὰ ἐ νόμεια. τοῦτο κεἰ ἐγὼ ἔτι νέος ἐὼν, ἐπιτέλεσα. κὴ ἔτι μευ ἐν τῷ ἱρῷ ἐ ὁ πλόκαμος, κεἰ τοῦτο.

victimas coronarunt ex vestibulis templi eas dimittunt: illæ verò præcipites datæ, casu moriuntur. Quidam autem & pueros suos hinc demittunt, non tamen eodem modo quo pecudes, sed in pera inclusos, manu deorsum agunt: ac simul ipsos increpantes, eos non pueros, sed boves esse dicunt. Omnibus autem notæ inuruntur, aliis in vola, aliis in cervice: atque inde est quòd Assyrii cuncti notas inustas habent. Faciunt & aliud quidpiam, in quo cum solis Græcorum Trœzeniis consentiunt. Dicam autem quæ illi faciunt. Trœzenii virginibus & adolescentibus legem statuerunt, nequis nuptias iniret, priusquam Hippolyto comas totondisset: faciuntque hoc pacto. Hoc etiam fit in Sacra civitate. Adolescentes quidem barbas suas consecrant. Iuvenibus autem capillos à nativitate sacros demittunt: quos postquam in templo sunt, resecant, & in vasa depositos, alii quidem argentea, multi verò aurea, in æde affigunt, atque abeunt, inscripto uniuscujusque nomine. Hoc ego cùm juvenis adhuc essem, feci, & cùm meus capillus, tum nomen adhuc est in templo.

1 Τῆσι παρθένοισι] Leg. Iul. Pollux libr. 3. Demosthenis encomium quod sequitur non esse Luciani, jam monui præfat. ad Lectorem, satis prodit stylus, attamen Tomas Magister ἐν τῇ ἐκλογαῖς Ἀττίδος, in dictione ὄνδρομα citat locum hujus encomii, ut Lucianeum, atque etiam quidam dubitarunt an tractatus de Dea Syria esset Luciani. *Bourd.*

DE-

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ.

DEMOSTHENIS ENCOMIVM.

ARGVMENTVM.

Hoc encomium duabus partibus constat. Prior locos technicos continet, ex quibus cùm persona Demosthenis, tum cætera virtutes, & res gestæ amplificari poterant: simulque ejus cum Homero instituitur comparatio. Altera sumitur ex athenis, ubi ad laudem Demosthenis potissimùm facere ostendit, quòd de ejus eloquentia, animi magnitudine, rerumque gestarum excellentia scripto testati sunt hostes.

Βαδίζοντί μοι κἀγὼ τῶν περὶ τὸν Κεραμεικὸν, τῶν συντυγχανόντων οὐ φαύλων ἐξιόντων, τὴν ἕκτης ἐπὶ δέκα, σμικρὸν πρὸ μεσημβρίας, Θεσσαγόρας ὁ ποιητὴς ἀπήντησεν. τάχα τινὲς αὐτὸν ὑμῶν, ἐπίστασθε. σμικρός τίς ἐστι, χροὺς, ὑπόλευκος, ἀνδρικὸς τὴν φύσιν. ἰδὼν δὲ αὐτὸν ἔτι πόρρωθεν, Θεσσαγόρας ἔφην ὁ ποιητής, πῇ δὴ, κἀγὼ πόθεν. εἰρόμην δὴ ὅς, σύνεσθα. πότερον δή μοι δή ἐγὼ, ἀμβαδίσων; ἀμέλει μὲ ἔφη ἐκ τούτου διόρθου. ἀφεὶ γάρ τοι τὴν νυκτῶν ἐξανάστας, ἔδοξέ μοι χρῆναι τοῖς Ὁμήρου χλιεθλίοις τὴν ποιητικὴν ἀπαρξασθαι. καλῶς μοι σὺ ποιῶν ἔφην, κἀγὼ τὰ προφέρεια τὴν παιδοῦσαν ἐκείνην τίνειν. ἐκεῖσε δὴν ἐπορεύμην ἦδη ὅς, ἔλαθον ἐμαυτὸν, εἰς τοῦτο τὴν μεσημβρίας ἐκπεσών. ὅσῳ δὴν ἔφην, δεῖ μὴν μοι ἐς τὸ πρόσω. πολὺ μὴν τοι πρότερον ἔφη σπεύδειν τουτονὶ διόρθου ἥκω, τῇ χειρὶ τὸν Ὅμηρον ἐπιδείξας. ἴστ

Cum in Porticu deambularem, inde exeunti ad sinistram, die decimo sexto, paulò ante meridiem: occurrit mihi Therſagoras, quem fortè aliqui vestrûm norint: pusillus est, aquilino naso, subalbus, virili indole. Hunc cùm procul accedentem viderem, dixi. Hic Therſagoras poëta est, & interrogavi, quonam & unde veniret. Domo huc, inquit ille. Num, inquam, deambulandi gratia? Scilicet, inquit ille, hoc mihi opus erat. Nam mihi visum est intempesta nocte surgere, ut Homeri natali die poëtices primitias offerrem. Præclarè, inquam, facis, quòd illi gratiam refers institutionis. Itaque initio inde ducto, inquit ille, non animadverti me ad meridiem usque delapsum esse. Ego verò, ut dixi, deambulatione opus habeo. Sed multò antè, inquit ille, hunc compellare optans, veni, manu autem Homerum monstrabat. Scitis utique in

1 Βαδίζοντί μοι] Esse non videtur Luciani, sed alicujus Lucianum κακοζηλήσαντος. Marcil.

1 Ἀλ-

δήπου τὸν δεξιᾷ τοῦ Πτολεμαίου ναὸν, τὸν καθειμένον τὰς κόμας. ὥσπερ οὖν τε ἂν αὐτὸν ἀφικόμενον ἔφη, καὶ εὐξόμενον ἀφθόνων μεταδιδόναι τῶν ἐπῶν. εἰ γὰρ ἔφην ἐν δυσὶν ἡμέραις τὰ πράγματα εἶπε. πάλαι γάρ τοι καὶ αὐτὸς σχολὴν μοι δοκῶ τὸν Δημοσθένην. ἐπικερῆσαί τι καὶ τοῦ αὐτοῦ μέλιτος. εἰ δὲ ἡμῖν ἐπαρκέσει τὸ εὐχαῖς, συμβαλοίμην ἂν σοι. κοινὸν γὰρ ἡμῖν τὸ ἔρμαιον. ἐγὼ μὲν ἔφην καὶ τὴν νύκτα ταύτην, καὶ τὴν ἡμέραν ποιησάμενος, δοκῶ μοι τὸν Ὁμήρου ἐπιτρέψασθαι, θείας γάρ πως, καὶ μανικῶς εἰς τοῦτον ποίησιν ἐξεσκεύασμαι. κρινεῖς δὲ αὐτός. ἐπίτηδες γάρτοι τοῦτο τὸ γραμματεῖον περιηγάγομαι, εἴ ἄρα που σχολὴν ἄγοντα τὸν ἑταῖρον, ἐπιτύχοιμι. δοκεῖς δέ μοι σὺ καλῶς σὺ τὸν σχολῆς εἶναι μακαρίζω γὰρ εἴ τίς σε ἐγὼ, καὶ πέπυσμαι τὸ καὶ τὸν δόλιχον νενικηκότα. ὃς ἤδη λελυμένον τοῦ κόνιν, καὶ τὸ λοιπὸν τὸν θέας ψυχαγωγούμενον, μυθολογεῖν ὡς τὸν πάλαισιν διενοεῖτο, ἐπιδέξαι κληθησόμενον τὸν πάλης ἄσης. ὁδὶ γὰρ ἐπὶ βαλβίδα σὺν ἂν ἐμυθολόγεις ἔφη. καὶ σὺ δή μοι δοκεῖς νενικηκὼς τὸν δόλιχον τῶν ἐπῶν, σύντρυφᾶν ἀνδρὶ μάλα δὴ κατορρωδοῦντι τοῦ σοῦ τύχην. καὶ ὃς γελάσας, ὡς δή σοι τι τῶν λόγων εἶπεν ἐρασσόμενον· ἴσως γὰρ ἔφην ὁ Δημοσθένης ἐλάττων, ἢ καθ' Ὅμηρον εἶναί σοι λόγῳ καὶ φαίνεται, καὶ σὺ μὲν μέγα φρονεῖς, Ὅμηρον ἐπαινέσας. ἐμοὶ δὲ ὁ Δημοσθένης σμικρὸν, καὶ τὸ μηδέν; συνεφαντεῖς ἔφη. ἀφυσιάσαιμι δὲ σὺν ἂν τοὺς ἥρως, εἰ καὶ πλείων εἴη τῶν γνώμην ὡς Ὁμήρου τεκμήρασθαι. εὖγε εἶπον. ἐμὲ δὲ σὺν ἂν νομίζοις ὡς τοῦ Δημοσθένους; ἀλλ' ἐπεί γε μὴ ταύτῃ τὸ λόγο

in templo Ptolemæi ad dextram collocatum esse, promissis capillis. Quare veni ipsum alloquuturus, & precaturus ut mihi magnam versuum copiam largiatur. Vtinam inquam, votis proficere liceret ad res gerendas. Iamdudum enim statuo precibus fatigare Demosthenem, ut mihi suppeditet orationem ad natalem ejus ornandum. Si igitur satis foret vota facere, idem tecum vellem: nam commune nobis foret lucrum. Ego, inquit, hac nocte & hodie, lucubrato carmine, Homerum benevolentiæ causa laudare statuo. Nam divino, qualis est vatum, furore ad poësim raptus sum: quòd judicabis ipse. Consultò enim libellum hunc circunfero, si fortè in aliquem ex sociis otiosum incidero, tu autem mihi videris in præclaro esse otio. O te fœlicem, inquam, cui idem accidit ac illi qui dolicho victoriam adeptus, abluto jam pulvere, reliquo spectaculi tempore sese oblectans, cum luctatore fabulari cogitabat, qui ad luctam jam vocandus videretur. Ille autem, non ita, inquit, in carceribus fabulareris: & tu certè mihi videris verborum dolicho devicto, eum ludos facere, qui stadii fortunam perhorrescit. Scilicet ait ille, quasi rem difficilem susceperis. Fortassis, inquam, minoris pretii videtur tibi Demosthenes, quàm Homerus: & tu Homero laudato gloriaris. Me verò laudare Demosthenem, parum & nihil est? Cavillaris, inquit. Nolim ego diffidium ciere inter hos heroas, tametsi Homero magis faveo. Bene inquam, & me nonne putes Demostheni magis favere? Sed quoniam hac ra-

ρλω' ὑπόθεσιν,
οιητικὴν ἔργον ἀγῆ
τωελικὰς λόγους κα-
ῶς, οἷον ἱππικὸς
κωίων. μὴ μανείην
κᾶν εἰ πολλῆς δεῖ
ὡς ποιητικὰς ἰδεῖν φύ-
ις. Ὁ τοῖς κριτικοῖς ἐπιτρέπω
πνὸς ἐπιπνοίας, εἰ
εινοὶ φανοῦνται, καὶ
ος. οἶδα τι ἔφη ὦ
είρων πολλάκις, ἄλ-
πτοιῶν, καὶ τὰ Δημο-
Ὁ μήρου πῶμεῖς. οἷον
δρότητα, καὶ πικρίαν,
μόν. καὶ τὸ μὲν οἰνο-
ὰς Φιλίππου μέθης,
ς, καὶ τλῶ ἀσίλλειαν.
ς ἄρειος, ὥσπερ τὸν,
θὺς ἄνδρας, τὰς ἀ-
ψύχους ἐλπίδας. καὶ τὸ
ξεσε γέρων ἱππηλάτα
ς τὸ, πηλίκην ποτὲ
οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι, οἱ
ἐλοῦσ' Ἐφύρας πολυπή-
ἔπαλλον ὃ Ὁ τ' ῥίονται
ὃς τὰς Ὀδυσσέως νι-
ων. καὶ τὸ εἰ μὲ μέλ-
τ' ἀθανάτοις τε ἔσεσθε,
ρας μὲ γὰ ἄπασιν ἀν-
ὰ θάνατος, κἂν σὺ οἷ-
τὸν καθείρξας πρῆ. καὶ
σιν αὖθις αὐτοῖς ἐπι
ποίας ἐπιδρομὴ ἡδομὴ
ὃ Ἀφροδίσεις, καὶ πρὸ-
ἀπαμιθήτων, καὶ τὰς
κόρων μελῳδίας, Ὁ
Ἀφροπῶν ἐπαινόδης,
φόλων σωὶ τῷ καιρῷ
ς, καὶ τὸ Ὃ πρόπω μι-
ανζαχῦ. καίμοι πολ-
, ἃ γὰ ἂν τάληθὲς ἀ-
ω, δύσκεπίστροι μὲ ρα-

ratione orationem simpliciter contemnis, apparet te solam poësim, ducere operosam, & solutam orationem prorsus contemnere, sicut eques pedites prætervectus. Tum ille, absit ut sic insaniam, tametsi non levi furore opus est iis qui ad poëticas fores accedunt. Verùm & oratoribus, inquam, opus est afflatu quodam divino, ad efficiendam orationem non humilem & frigidam. Novi, inquit ille, ô amice, & sæpe gaudeo, cùm aliorum oratorum, tum Demosthenis collatione cum Homero. Vt quum vim, acerbitatem, & impetum comparo. Homerus vinolentum Agamemnonem appellat: ita Demosthenes in Philippi ebrietatem, saltationes, & petulantiam invehitur: & ut poëta, Vnum optimum augurium est, sic orator, Oportet bonos viros bona cum spe rempub. defendere. Et illud: Forsitan ipse senex deploret talia Peleus. Huic simile, Quàm graviter ingemiscerent illi fortes viri, qui propter gloriam, & patriæ libertatem in acie perierunt. Confero & magna vi fluentem Pythonem, cum Vlyssis verborum nivibus, & illud, Si senii exortes, mortisque essemus acerbæ: cum hoc, Omnibus hominibus mors est vitæ terminus, etiamsi quis in domuncula concluſum se servet. Denique sexcenti sunt ingenii in idem concursus. Delectant autem me affectus cùm vehementiores, tum leniores, & figuræ dictionis, & levantes tædium mutationes, & à digressionibus reditus, & compa-

pportunarum elegantia, denique totius orationis urmihi sæpe visum est, non enim veritatem dissimulare queam,

ῥυμίας Ἀτθικῆς καθάπτοιτο Δημοσθένης, ὁ τὴν παῤῥησίαν ὡς φασιν ἀνειμένος, ἢ τοὺς Ἀχαιοὺς Ἀχαϊδας ἀποσεσπόντος. Ἀμφοτέρων ὁ τόνον παύσηται, τοὺς Ἑλληνικοὺς ἀποπληροῦν τραγῳδίας, ἢ μεταξὺ ὁ ἀκμαιοτάτης μάχης Ἀμαλόγους ἀναπαλαίοντος, ἢ μύθοις τὴν φορὰν σκεδαννύοντος. πολλάκις δέ μοι τὰ μὲν Δημοσθένους, καὶ μέτρα κῶλα, καὶ ῥυθμοί, καὶ βάσεις, οὐκ ἔξω τῆς ποιητικῆς ἡδονῆς ἐμβιβάζουσιν, ὥσπερ οἶμαι Ὁμήρου ἀλλιπεῖς ἀνυθέσεων, ἢ παρισώσεων, ἢ χρημάτων τραχύτητος, ἢ καθαρότητος, ἀλλ' ἔοικε φύσει πως ὑπάρχειν ταῖς δυνάμεσι τὰς ἀρετὰς ἐπιπλέκεσθαι. πόθεν γὰρ ἂν ἀφροσύνην ἐν τῷ σῷ Καλλιόπῃ, πυνθάνῃ ἴσως γνώσεως; ἀλλ' ἐοὶν ἦπιον τοὐμὸν ἀμφίτομα τὰ εἰς Ὅμηρον ἐγκώμιον, διπλάσιον ἔργον, ἢ τὰς σὰς εἰς Δημοσθένην ἐπαίνους πέμπει. ἐ τοῖς μέτροις, ἀλλὰ τῇ ὑποθέσει φημί, πῇ τοὐμὸν μὲν, οὐκ ἔχειν ἐδραίαν πᾶσι κερκίδα ὑποβαλέσθαι τὸ ἐπαίνων, πλέγμα ὁ ποιητικῆς αὐτῆς. τὰ δ' ἄλλα, τὰ μὲν ἀσαφῆ, πατρὸς, καὶ χρόνου. εἰ γὰρ ἦν σαφὲς αὐτῶν ἦν, οὐκ ἂν ἀμφίλεκτον ἀνθρώποις ἦεν. πατρίδα μὲν δίδοντων αὐτῷ, Ἰωνικὴν Κολοφῶνα, ἢ Κύμην, ἢ Χίον, ἢ Σμύρναν, ἢ Θήβας τὰς Αἰγυπτίας, ἢ μυρίας ἄλλας, πατέρα ὁ Μαίονα τὸν Λυδὸν, ἢ ποταμόν. καὶ μητέρα Μελανώπην φασὶν, ἢ Νύμφην τῶν δρυάδων, ἀνδρωπίνων γάμους ἀπειρίᾳ. χρόνον ὁ, τὸν Ἡρωϊκὸν, ἢ τὸν Ἰωνικὸν. καὶ μήν ὅπως ἂν ὁ Ἡσίοδον εἰδὼς ἡλικίας σαφῶς εἰδείη, ὅπερ ἐ τοὔνομα πρὸ τῶν γονέων, τὸ μελησιγενὲς ἀποκείνεσι. τύχην ὁ, queam, Demosthenem, remissa, ut ajunt, loquendi libertate, decentiùs segnitiem Atticam perstrinxisse, quàm is qui Achivos Achædas appellavit. Et spiritu constantiùs intento Græcorum repræsentat tragœdias, quàm is qui, dum maximè viget pugna, colloquia fingit, & sermonibus impetum dissipat. Sæpe etiam membrorum mensuræ, numeri, & clausulæ, quas habet Demosthenes, non extra poëticam voluptatem me abducunt. Sicut neque Homero desunt antitheses, comparia, figuræ asperæ, vel puræ. Sed ita videtur à natura comparatum, ut facultatibus virtutes permisceantur. Qui autem tuam Calliopen hæc sentiendo contemnerem? At nihilo minùs meæ in prædicando Homero contentioni, duplum negotii inesse censeo, quàm tuis in Demosthenem laudibus. Non versuum, sed argumenti ratione, dico me non posse firmum laudum jacere fundamentum, præter quàm poëticam ipsam: cùm cætera sint ignota, patria, genus, ætas. Nam si nota essent inter homines anceps contentio non esset: aliis patriam ei assignantibus, Ionicam Colophonem, aliis Cumam, vel Chium, vel Smyrnam, vel Thebas Ægyptias, vel innumeras alias. Patrem autem Mæonem Lydum, vel fluvium, & matrem Melanopen ajunt, aut Nympham aliquam ex Dryadibus, siquidem humanum genus ignoratur. Porrò ætatem: Heroicam aut Ionicam. Nec satis constat utrum Hesiodus sit antiquior, siquidem nomen Melesigenæ, ei quod nunc est in usu, anteponunt. Fortunam autem, paupertatem, & cæcitatem: sed hæc cùm incerta sint,

ς ὁρμᾶσθαι, ἀλλὰ
ὲ τοῦτο ἐᾶν σε ἀσπα-
ῶδες τὸν δὴ μοι κο-
μιον, ποίησαι ἀπρα-
, ὲ σοφίαν σὺ τ
ὴν συλλέγειν. τὸ ὃ
ιρὸς, ἐπίδρομόν τε,
ρισμμένοις τε, ὲ γυ-
ενομάτων. οἷον, ὄψου
μάτων ἁρμὸς σὺ δεό-
ὺ μέγα, ὲ λαμπρὸν
οσθένη πεφηνῆσαι; τί δ'
σὺν Ἀθήναις μὴν, αὖ-
οὶ λιπαραὶ, ὲ ἀοίδι-
ιόδου ἐρεισμα; καὶ-
ὰν ἐγὼ τὴν Ἀθηνῶν,
ῆς ἐξουσίας ἐπισπᾶσ-
ῶν, ὲ κρίσις, καὶ
ὲ ὠρειὰς, ὲ τὴν Ε-
ων ὄ, ὲ δικαστήριον,
ν, ὲ Πειραιῶς, καὶ
τροπαίων γελατῶν,
ν ἐπεισηγμένων, ἢ δ'
ξίως ἐφικέσθαι δυνα-
φῆσιν ὁ Δημοσθένης.
ὰν μοι πρόθετο πάν-
μιον. σὺν ἂν ἀπαρ-
ὴν σὺ νόμῳ τοῖς ἐπαι-
πατρίδων ἐπιχωμιάζ-
ας. Ἰσοκράτης ὄ, πα-
ὲ Ἑλένης φέρων σύ-
. τὸ μὲν δὴ ποιητικὸν
ρον. σὺ δ' ἴσως εὐλά-
καρσιμίας σκῶμμα ἐπὶ
λα ἐπαγαγέσθαι, μὴ
θοικοίτω τὰ πεπραγμένα
παρίνδα δὴ τὰς Ἀθή-
αι τὸν λόγον πατρὸς τελ-
ρυσέα κρηπὶς καὶ Πίν-
ὴν Ἀθήνησι λαμπρόπ-
τελεσφόρωσε. εἰ δ'
ις ἔτι κομιδῇ παιδὸς
ύπω, τῷ ὀρφανίαν ὰ

sint, satius esset missa facere. Quare mihi valdè angusta erit encomii materia, poëtim imperfectam laudare, & sapientiam ex versibus æstimare. Tibi verò in promptu, inquit, planus & apertus est campus, de rebus certis & cognitis: tantùm verbis opus est, tanquam condimento ad obsonium parato. Quid enim non magnum, & splendidum Demostheni fortuna concessit? quid non celebre? Nonne patria, Athenæ opulentæ, & nobiles, & Græciæ propugnaculum? Quòd si Athenæ mihi contigissent, licentia poëtica superinducerem amores Deorum, judicia, commigrationes, dona, Eleusinem. Porrò de legibus, judiciis, concionibus, Pyræo, coloniis, trophæis terra marique partis, ne unus quidem Demosthenes pari cum dignitate dicere posset. Ex his magna copia mihi suppeteret. Idque encomium non distrahendum putarem, cùm inter laudationum præcepta hoc sit, ut quí laudantur, à patria exornentur. Isocrates Helenæ præconio inseruit Theseum. Liberi autem sunt poëtæ. Tu verò fortè metuis ne non servato modo, illa proverbii cavillatione excipiaris, Epigramma majus esse scrinio. Itaque omissis Athenis, excipit orationem pater classis præfectus, aureum, ut Pindarus ait, fundamentum. Nulla enim Athenis major dignitas est, quàm præfectura classis. Quòd verò extinctus est Demosthene adhuc puerulo, non est calamitas censenda, sed

λείπειν] Corrige μὴν. Menag.

συμφορὴν ὑπολειπτέον, ἀλλὰ δόξης ὑποθήσειν τὸ τῆ φύσεως γνησίου ἀποκαλυπτόμενον. Ὁ μὲν οὖν, ὅτι παιδεύσειν, ὅτ' ἄσκησιν μόνην καθ' ἡσυχίαν παρειληφαμεν. ἀλλ' ἀξιοῦς ἀνάγκη τὸν ἐπαινον ἄπτεσθαι τοῦ ὑπ' αὐτοῦ δεδημιουργημένου, ὕλην οὐκ ἀφορῶς, ἢ μελέτης, ἢ διδασκαλίας οὐκ ἐχούσης. μηδὲ ὃν ἐπὶ τῶν Ἡσιόδου δαιμόνιον καὶ φυγόνειν, τῶν μαθόντων, ἢ τοῖς ποιμέσι τῶν ἐθῶν ἐπιπνέοντα. σοὶ δ' οὐ πάνυ δῆπου, πολλοὺς μὲν ὁ Καλλίστρατος, λαμπρὸς δὲ ὁ καλὸς, Ἀλκιδάμας, Ἰσοκράτης, Ἴσαιος, Εὐθυδίδης, μυρίαν μὲν ἐφελκόμενον Ἀφηνῆσι τὴν ἡδονὴν, καὶ τὰς πατρῴους ἀνάγκας ὑποκείμενος. παχείας δὲ ὕσης τοῖς μειρακίοις τὰς ἡλικίας εἰς τὰς τέρψεις ἀπολιθάνειν, παρὸν δ' αὐτῷ καὶ ἐξουσίαν κωμᾶν, οὐ τὴν ἐπιτρέπων ὀλιγωρίας, ὁ τὴν φιλοσοφίας, καὶ τὴν πολιτικῆς ἀρετῆς κατιοῦσαν πόθος. ὃς αὐτὸν ἦγεν οὐκ ἐπὶ τὰς Φρύνης, ἀλλ' ἐπὶ τὰς Ἀριστοτέλους, καὶ Θεοφράστου, καὶ Ξενοκράτους, καὶ Πλάτωνος θύρας. καὶ ταῦτα ὦ βέλτιστε, φιλοσοφοίης τῷ λόγῳ, διτίας ἐπ' ἀνθρώποις ἐρώτων ἀγωγὰς, τὸν μὲν, θαλαττίας τινὸς ἔρωτος παρεφόρου τι, καὶ ἀγελαίου, καὶ κυμαίνουσαν ἐν ψυχῇ Ἀφροδίτης πανδήμου κλύδωνα, φλεγμαινούσαις νέων ὁρμαῖς, αὐτοχρήμα θαλάττιον. τὸν δ' ὑγρὸν χρυσῆς τινὸς σειρᾶς ἕλξειν, ὑ πυρὶ, καὶ τόξοις ἐν πλείοσιν δυσπαλέσι νόσους τραυμάτων, ἀλλ' ἐπὶ τῶν αὐτὸ ἕν κρίνοις ἄλγεσιν τε, καὶ καθαρὸν ἰδίαν ἐξορμῶσαν, μανίαν σώφρονι τῶν ψυχῶν, ὅσην Ζηνὸς ἔγγυος, καὶ Θεῶν ἐγχείρισμα φησὶν ὁ τραγικός. ἔρωτα δὴ πάντα πρόσεστι, κυρεῖ. αὐτήλαιον. κάτοπτρον. ξίφος. γλῶτταν διαρρῶσαι. μιπλεῖν. ὑφὲ τέχνα, σπεκυλον, gladius, linguam efformare, ætate vergente,

ſed gloriæ occaſio, retegens generoſam indolem. Homeri nec inſtitutionem, nec ſtudia ex ſcriptis accepimus: ſed ſtatim ab operibus ejus mihi eſt laudandus, cùm materiam ex educatione, ſtudiis, & inſtitutione ipſius ſumere non poſſim: nec ad Heſiodi laurum confugere, quæ molliter, etiam paſtoribus carmina inſpirabat. Tu verò Calliſtratum habes, & longum ſplendidumque catalogum, Alcidamantem, Iſocratem, Iſæum, Eubulidem. Et quanquam innumeræ ſunt Athenis voluptates, quibus pelliciuntur, etiam qui paterno imperio ſunt obnoxii, eſtque adoleſcentia per ſe ad voluptatem proclivis, cùm liceret ipſi per tutorum negligentiam voluptates ſequi, tamen continuit eum philoſophiæ, & politicæ virtutis amor: qui ducebat ipſum, non ad Phrynes, ſed Ariſtotelis, Theophraſti, Xenocratis, & Platonis fores. Atque hìc, ô præclare, poteris philoſophari, duas apud homines eſſe amorum ſpecies, alteram quidem, marini cujuſdam amoris impotentem, agreſtem, & fluctuantem in animo veneris vulgaris tempeſtatem, exæſtuantibus juvenum cupiditatibus, rem planè marinam. Alteram, aureæ catenæ cœleſtis attractionem, quæ non igni, non telis inſanabiles vulnerum morbos infligit: ſed ad pulchritudinis ipſius incorruptam, puramque formam comprehendendam impellit, ſano mentium furore, quæ ad Iovem accedunt, & Diis cognatæ ſunt, ut ait tragicus ille. Amori ſanè omnia parabilia, tonſura, ſpelunca, ſpeculum, gladius, linguam efformare, ætate vergente,

ὑπόκρισιν. μνήμην ἀκρι-
βοῦσθαι καὶ εὐφροσύνην. συ-
νύκτερα ἐπιπόνοις ἡμέραις. ἐξ
ὧν οἶδεν ὁ ποιῶν, ὁ Δημο-
σθένης τὴν ῥητορικὴν ἐμ-
πλεῖς μὲν διανοίας, καὶ τοῖς ὀνό-
μασι καὶ ὑπνωδῶν τὸν λόγον. πλεῖς δὲ
στιν, ἐξαίρεσθαι τὰς πιθανό-
λαμπρὸς μὲν τῷ μεγέθει, σφο-
δὲ τῷ πνεύματι, σωφρονίστως δὲ
τῷ τε ὀνομάτων, καὶ νοημάτων
ότητι, ποικιλώτατος δὲ ὁμοῦ καὶ
αῖς χρήμασιν. μάλιστα γε τοῦ τε
ρου, ὡς ὁ Λεωσθένης ἐτόλμησεν
ιν, ἔμψυχον, εἰ σφυρήλατον
οῖμι τὸν λόγον. εἰ γὰρ ὡς τὸν Αἰ-
λον ὁ Καλλισθένης ἔφη τὸν λέ-
, τὰς τραγῳδίας οὐ οἴνῳ χρώ-
ν, ἐξορμῶντας, καὶ ἀναθερμαίνον-
τῷ ψυχῇ, οὕτως ὁ Δημο-
ένης συνίδοι πρὸς μέθην τοὺς λό-
ς. ἀλλ' ὕδωρ πίνων, ἢ ὡς τὸν Δη-
άδην παῖζειν φασὶν εἰς τὸν τῷ
ὸν τῷ ὑδροποσίαν, ὡς οἱ μὲν ἄλ-
οι, πρὸς ὕδωρ λέγοιεν. τὸν Δημο-
θένην δὲ, πρὸς ὕδωρ γράφειν. Πυ-
ίαν δὲ, ὁ κράτος τῶν Δημοσθενικῶν
όγων, λάμπειν ἐφαίνετο δὲ νυκτερι-
ὸν λύχνου. καὶ τοῦτ' μὲν ἔφη σοι τὸ
χωρίον δὲ λόγου, κοινὸν πρὸς τὴν
ἐμὴν ὑπόθεσιν, ὃ γάρ τοι μείων ὁ
ερὶ τῶν Ὁμήρου ποιήσεων, ὑπῆρχε
κμοὶ λόγος. ἀλλ' εἰ μετέσιος ἐπὶ
τὰς φιλανθρωπίας, καὶ τοῦ ἐν τοῖς
λήμασι φιλοτιμίας, καὶ δὲ πολι-
τείας τοῦ ὅλην λαμπρότητα. καὶ ὁ
μὲ, ἦν σωτείραν, ὡς τὰ λοιπὰ
θοῦσιν. ἐγὼ δὲ, γελάσας, ἢ πω-
γὲ ἔφη διανοῆ καθαίρειν μου τὰ ὦτα
των, ὥσπερ βαλανεὺς καθαντλήσας
τὸν λοιπὸν λόγον; νὴ Δία γε εἶπε,
διμαθίνιας τε, καὶ χορηγίας ἱππικὰς,
νικὰς, καὶ τελεσφορίας, καὶ πίχους,
καὶ τάφρου, καὶ λύσεις αἰχμαλώ-

te, pronunciationem discere, memoriam diligenter exercere, tumultus contemnere, noctes laboriosis diebus connectere. Vnde quis nescit, inquit, qualis orator fuerit Demosthenes? quum sententiis, & vocabulis orationem exornat: quum affectibus argumenta probabilia exactè persequitur: splendidus quidem magnitudine, vehemens autem spiritu, & temperantissimus in vocabulorum, & sententiarum moderatione, & varietate figurarum elegantissimus: ac utique solus oratorum: ut Leosthenes dicere non dubitavit, animatam, non malleo fabricatam orationem præbuit. Non enim ut Æschylum dixit alicubi Callisthenes tragœdias scripsisse quum vino prolutus incaluisset: ita Demosthenes componebat orationes ebrius, sed aquam potus: unde in ejus aquæ potum fertur joco dixisse Demades, alios quidem ad aquam dicere, Demosthenem autem ad aquam scribere solitum esse. Pytheæ verò, Demosthenicarum orationum plausus, lucernam nocturnam olere videbatur. Habes, inquit, hunc dicendi campum, cum meo argumento communem. Non enim minor fuerit mea Homericæ poëseos prædicatio. Sed si ad humanitatem, & diligentiam in negotiis, toramque in administratione reip. claritatem transires. Et cùm hic sermonem continuaret, ut reliqua additurus. Ego ridens, nunquid, inquam, ut balneator hausto reliquo sermone, meas aures perfundere constituis? Etiam, inquit ille, populares epulas, sponta-

neas in ludos erogationes, navium præfecturas, murum, fossam,

των, ἐ παῤῥήσιαν ὑπλίσεις, ἀρίστην πολιτείαν. καὶ πρέσβεις, ἐ νομοθεσίας, ἐ μέγεθ' πολιτευμάτων ἐμπεσὼν, μελᾶν ἔπεισί μοι, ἔ τὰς ὀφρῦς συνάγων θ', ἐ δεδιότος, μὴ λόγοι τ Δημοσθένους αὐτὸν ἔργων ἐπιλίποιεν. ἴσως γὰ ἔφη ὦ γαθὲ, νομίζεις ἐμὲ δὴ μόνον τ ἐν ῥητορικῇ βεβιωκότων, μὴ διαπεφυλλῆσθαι τὰ ὅπα τοῖς Δημοσθένους πράξεσιν; εἶτα ἔφη ἆρα τ λόγον ἐπικουρίας πρὸς ὡς σὺ φῂς, δεόμεθα. πολὺν εἰ μή τι τυγχάνομεν κεκτημένοι πάθος, οἷον αὐτῆς ἀπελαμπόμενοι, ὃν ἔχεις πρὸς λαμπρὸν τὸν Δημοσθένους δόξαν, τὸν ὄψιν ἀπερείσασθαι. καὶ γὰ αὐτός τι τοιοῦτον ἐφ' Ὁμήρῳ κ τὰς ἀρχὰς πέπονθα. καταβαλὸν γάρ μικρᾷ δεῖν, ὡς ἂν ἀνάλογον ἐπίοιεν ὅν μοι πρὸς τὸν ὑπόθεσιν. εἶτ' ἐγὼ μὲν, ὡς οἶσθ' ὅπως ἀνήνεγκα, δικαίως μοι κ σμικρὸν ἀποσκιάζομεν αἰσχύνομαι. ἐ μηδ' ἀπατείσαν, ὥσπερ ἡλίου τὰς ὄψεις, νόθος ἔ τ Ὁμηρείων ῥήσεις ἐλέγχεσθαι. σοὶ δέ μοι φαίνεται ἐ τοῦτο ἔφη πολὺ ῥᾷον, ἢ καθ' ἡμὲ εἶναι. τ μὲν γὰ Ὁμήρου δόξης, οἷον ἐπὶ μιᾶς ὁρμώσης τ ποιητικῆς δυνάμεως ἀπρόπτως ἐξ ἀνάγκης ἦν ἁπάσης λαβεῖν. σὺ δ' εἰ μὲν ἐπὶ τ Δημοσθένην ὅλον ἐφάπτῃ τῇ γνώμῃ πρέποιο, ἐ μάλα ἂν ἀπροσδοκήτως τὸν λόγον ἄπιον, οὐκ ἔχων ὅτου πρώτου τὴν γνώμην λάβοις, καθάπ' οἱ λίχνοι πάχνοι τὰς Συρακουσίους τραπέζας, ἢ οἱ φιλήκοοι, ἐ φιλοθεάμονες, εἰς κυβίας ἀκουσμάτων, ἐ θεαμάτων ἡδονὰς ἐμπεσόντες. οὐκ ἔχουσι γὰ ἐφ' ἣν ἐλθωσιν, ἀεὶ τὸν ἐπιθυμίαν μεταβιβάζοντες. οἶμαι δ' ἐ σὲ μεταπηδᾶν, οὐκ ἔχοντα ἐφ' ὃ, τι πειρᾷς, ἐν κύκλῳ σε περιελήφθαι, φύσιν; μεγαλοπρεπῆς, ἁρμὸς διαπύρου, βίου σώφρονος, λόγου δεινό-

liberatos captivos, *locatas virgines*, optimam remp. *legatos*, leges, & magnitudinem rerum gestarum incidentem: subit *mihi* irridere supercilia contrahentem, & metuentem ne deficeret ipsum oratio de rebus gestis Demosthenis. Fortè enim inquam, ô bone putas me unum ex omnibus qui eloquentiæ operam dederunt, nihil audisse de rebus gestis Demosthenis? Imò, ait ille, aliquo ad dicendum, ut *ais*, auxilio nobis est opus. Verùm nisi aliter affectus es adversus circumfulgentem splendorem, non possis splendidam Demosthenis gloriam fixis oculis intueri. Quod quidem initio in Homero mihi accidit. Quare pene abjeci argumentum, ut quod obtueri non possem. Deinde nescio quo pacto me recepi, puto me paulatim assuefaciendo adversis oculis intueri: ne eos tanquam à sole avertendo, nothus gentis Homericæ arguerer. Tuum verò negotium mihi quàm meum videtur esse facilius. Nam cùm in Homero nihil præter poëticam laudare possimus, tota illa laus in animo simul necessariò concipienda est. Tu verò si ad totum Demosthenem semel animũ convertas, ad dicendum profiliens profectò hæreas dubius quid primum sumas, haud aliter quàm gulosi Syracusanis mensis accumbentes, vel avidi auditores & spectatores nacti sexcenta aurium & oculorum jucunda objecta. Nesciunt enim quò se convertant, subinde cupiditatem mutantes. Itaque opinor te ex alio in aliud desilire, cùm non habeas cui immoreris, dum te in orbem circumagunt, indoles magnifica, ingenium ardens, temperantia, eloquentia, for-

πως, τ' ἐν ταῖς πράξεσιν ἀνδρείας, λημμάτων πολλῶν & μεγάλων, ὑπεροψίας, δικαιοσύνης, φιλανθρωπίας, πίστεως, φρονήματος, συνέσεως, ἐμφρόνως τ' πολλῶν, & μεγάλων πολιτευμάτων. ἴσως δὲ ὁρῶν ἐγὼ μὲν, ψηφίσματα, πρέσβεις, δημηγορίας, νόμους, σκέψιν, ἀποστολὰς, Εὐβοιαν, Μέγαρα, τὴν Βοιωτίαν, Χίον, Ῥόδον, τ' Ἑλλησπόντου, Βυζάντιον, ἂν ἔχῃς ὅποι τὴν γνώμην κλινῇς, συμπεριφερόμενος τοῖς πλουσιωτέροις. ὥσπερ ἂν ὁ Πίνδαρος, ἐπὶ πολλὰ τὴν νῆν τρεπόμενος, ἄτε πᾶς ἦν ῥητωρ, Ἰσμηνὸν, ἢ χρυσηλάκατον Μελίαν, ἢ Κάδμον, ἢ ἀναρετῶν ἱερὸν γένος, ἢ τὸν κυανάμπυκα Θήβας, ἢ τὸ παίγλαμον σπέρμα Ἡρακλέος, ἢ τὰν Διονύσου πολυγαθῆ τιμάν, ἢ γάμους λιγυκλείνας Ἀρμονίας, ὑμηναίους, ἅτινα ἢ σὺ τοιαῦτα ἐποίησας. λαμπρὸν, λέγειν, ἢ βίον, ἢ ῥητορικὴν, ἢ φιλοσοφίαν, ἢ δημηγορίαν, ἢ τ' ἀνάτειναν τοῦ ἀνδρὸς ἀκμὴν. ἔστι δ' ὅδὶ ἔργον ἐπιφυλλίδι ἴσα τῇ πολιτείᾳ, ἀλλ' ἑνὸς, ὅτε δὴ λαβόμενος, ἢ τ' ῥητορικῆς καὶ αὐτῆς, εἰς ταύτην καθίζει τὴν τ' λόγων ἰσχὺν γάρ σοι ἡ Περικλέους ἐκείνη μὲν, τὰς ἀστραπὰς, & βροντὰς, καὶ θεοὺς ἐπέσπερεν, ὀλίγα δ' ἀλαζονεύσατο, ἀλλ' αὐτὴν μὲν οὐχ ὁρῶμεν, δῆλον ὡς ὑπὲρ τὴν φωνὴν οὖσαν, ὅδε ἔμμηνον ἔχοντες, ὅσ' οἷαι ἐξαρκέσουσι τοῖς τὸν χρόνον βάσανον, καὶ κρίσιν. τὰ δ' τ' Δημοσθένους, ἄλλα τοῖς καλλιλεφθρον λέγειν, εἰ ταύτῃ τρέποιο. ἔστι γὰρ μὲν τὰς τ' ψυχῆς ἀρετὰς, ἢ τὰς πολιτείας αὐτῶν τρεπόμενος, καλὸν μίαν ἡνιᾶσθαι ἀπτερυγίαν τὴν λῆξιν ἐξειν. εἰ δ' βούλοιο δαψιλῶς, δύο, καὶ σωτῆρες ἑλόμενος

fortitudo in rebus gerendis, multorum magnorumque lucrorum despicientia, justitia, humanitas, fides, consilium, prudentia, singulæ multarum magnarumque in repub. actionum. Forsan hinc intuens, decreta, legationes, conciones, leges: inde classes, Eubœam, Megara, Bœotiam, Chium, Rhodum, Hellespontum, Byzantium, nescis quò animum inclines, cùm te rerum copia huc illuc rapiat. Vt igitur Pindarus conversio ad multa animo, sic ambigit, dicens. Num mea Ismenum, Meliam-ve nympham, Seu magis Cadmum, genus aut virorum, Dentibus sævi genitum Draconis, Carmina dicent? Num canam Thebas, celebres-ve pugnas Herculis? num Bacche tuos honores? Vel priùs nunc Harmoniæ puellæ, Dicam hymenæos? Ita tu dubitare videris, utrum orationes, an res gestas, aut eloquentiam, aut doctrinam, aut authoritatem, aut mortem viri sumas laudandam. Verum nullo, inquit, negotio errorem evitabis: si uno quolibet argumento assumpto, ut pote sola eloquentia, in eam tua oratio incumbat. Hic satis erit eum cum Pericle conferre. Illius quidem fulgura, tonitrua, & suadelæ quoddam calcar fama accepimus, sed orationem ipsam non videmus. Vnde constat ejus nihil præter opinionem stetisse, nec temporis probationem & judicium sustinere potuisse. At Demosthenis scripta extant, sed hoc tibi dicendum relinquam, si hoc argumentum tractaveris. Si converteris te ad mores ejus, & res gestas: bonum fuerit unum quodlibet excerpere argumentum. Vel si largiter differre velis, duobus, &

ρθμον, ἔχειν ἀπο χρῶσιν λόγων ὑπερβολῇ. πολλὴ γὰρ ἐν ἅπασιν ἡ λαμπρότης. εἰ δ' οὐκ ἐν ἅπασι τοῦτο, ἀλλ' ἐκ μέρους ἐπαινεσόμεθα, νόμῳ μὲν γὰρ Ὁμηρικῷ, Ἡρώων ἐπαίνους ἐκ μερῶν ἀφελόντας, ποδῶν, ἢ κεφαλῆς, ἢ κόμης. ἤδη γοῦν καὶ τῶν φορημάτων, ἢ ἀσπίδων. μεμπτὸν δ' οὐδὲ τοῖς θείοις ἐγχωρεῖ, μνείαις πρὸς τὸ ποιητῶν, ἐξ ἡλακάτης, ἢ τόξων, ἢ τοῦ αὐχένος, μήπω γε δὴ μέρους σώματος, ἢ τῆς ψυχῆς. τῶν ὑπερμεγάθων δ' οὐδὲν ἔφαπτεται ψόγων. ἔκεινο δ' ὁ Δημοσθένης αἰτιάσεται, καθ' ὃν τὸν αὐτὸν καιρὸν ἐπαινήσομεν. ἐπὶ τόγε σύμπαν, οὐδ' αὐτὸς ἂν αὐτὸν ἐξαρκέσειεν ἐπαινέσαι. ταῦτα δ' Θερσαγόρου διελθόντος, οἶμαί σε ἔφην ἐν ἐπιδεδεῖχθαί μοι βαλόμενον, τὸ, μὴ μάτην ποιητὴν ἀγαθὸν εἶναι, τῶν λόγων παρεμπορεύσασθαι ποιητικῆς τὸν Δημοσθένην, τὰ πεζὰ τοῖς ἐμμέτροις ἐφεπόμενον. σοὶ μὲν δὴν ἔφη τὴν ῥᾳστώνην ταυτηνὶ, ἐφεπόμενον ἐπιφαμεῖν τὸν λόγον, εἴ πῃ φροντίδος ἄρεις, ἀκροατὴς ἡμῖν χρήσιμος. πρόσεχε τοίνυν ἔφην σοι λέγοντι ὡδὶ τῷ ἰατρῷ. σκόπει δὲ μὴ ἐλεεινὸν ᾖ γέλοιόν σε θαύμαστον. κολὺν ἂν λέγοις ἔφη τὸν ἔλεγχον. σὺ γὰρ ἔφην ἀγνοεῖς οἷσπερ τὸ παρὸν ἄπορον. εἶτα ἰατρὲ δίκαιον τὸ δὲ νοσοῦντα σαθρὸν ἀγνοήσαντα, ἄλλο τι γραπτέον; ὅπῃ πρὸς θεῶν; σὺ μὲν ἃ παρέξειεν ἄν, τὰ πρῶτον ἰόντα πρὸς τὸν λόγον, ἐπιχείρησον ἰᾶσθαι, τάδε δὴ ἤδη κατηρκάλωται παλαιὰς ἐπῳδὰς ἐπῶν ἀοιδοῖς. εἶτα πιθανὰ τὰ ἀποφεύγοντα ἔωλά σοι τὰ ἰάματα. ἐγὼ δ' ἂν ἔφην σοι τόδε ἴαμα. χρὴ μήτοι καθάπαξ οὐδὲ, ῥᾳδιουργεῖσθαι εἶναι τὴν σωτηρίαν τῶν. τῷ ὑγιαίνειν γὰρ εἶπον πρόκειμαι. ἢ φασὶν Ἀννίκερον τὸν Κυρηναῖον φιλομαθῆσαι πρὸς

tribus selectis, **amplissimam** dicendi materiam **habebis**: res enim omnes sunt splendidissimæ. Quòd si non omnia, sed partem laudabimus, id Homeri exemplo faciemus, qui Heroum partes laudat, puta pedes, vel caput, vel comam, aut vestes, aut clypeum. Nec Dii quidem poëtarum laudes aspernantur, sumptas à colo, aut telis, aut ægide, nedum ab aliqua corporis aut animæ parte. Beneficia verò semel complecti nemo potest. Itaque nec Demosthenes vitio vertet, si unicam ex ejus virtutibus laudes: siquidem ne ipse quidem, omnes simul collaudare posset. Cùm hæc diceret Thersagoras, puto te, inquam, ostendere mihi volentem, quòd non solùm bonus es poëta, tuæ orationi mentionem inseruisse Demosthenis, solutam orationem metricæ adjungendo. Tum ille, inquit, tuæ recreationi consulens, compulsus sum ad percurrendum hoc argumentum, ut remissa cura, noster fieres auditor. At probè scias, inquam, te nihil operæ pretium feciſſe. Quin vide ne magis diversum aliud feceris. Egregiam profectò, inquit, medelam dicis. At puto, inquam, nescis quæ res me nunc angat: deinde ut medicus ignorans ægroti morbum, alium curas. Quid illud est? Tu quidem, ea quæ turbarent eum qui se primùm ad dicendum conferret, instituisti medicari. Sed illa mihi jam olim annorum periodis exhausta sunt. Quare irrita sunt ad ea quibus angor, tua remedia. At hoc, inquit, remedium fuerit. Oportet, sanè viæ in morem, ut ea sit tutissima, quæ maximè trita. Mihi verò diversum, inquam, placebat. Ajunt Annicerim Cyrenæum Platonis & sociorum

, καὶ τὰς ἐπαίρας. τὸ μὲ
ἁρμαμαξηλασίαν ἐπιδει-
λλᾶς ὡδὶ τὴν ἀκριδη-
νεγκεῖν δρόμους, ἐπὶ τὸ αὐ-
ροχέας ἅπαντας, μηδὲν
ὧν ἐνὸς δρόμου σημεῖα
ἀπολείπειν. τὰμὲ δὴ
ίου παραδύναι, τὰς ἁρμα-
ἀλλείπειν. εἰ μόλα ῥᾴ-
ιμα καινουργεῖν ὁδὸς ἔτι πα-
σατροπόμπων, ἀλλά τι
σαυτῷ ἔφη σοφόν. ποῖον
δὴ ἐπιτήδευμα. Πάσωνι τῷ
φασὶν ἐκδοθῆναι γράψαι
λινδούμενον. τὸ δ, γράψαι
, καὶ πολὺν κονιορτὸν ἐφεῖ
ὡς δὴ ἐπὶ γράφοντι, ἐ-
τὸ ἐκδοῦναι, μίμησιν, μὴ
ποιήσειν. τὸ δὲ Πάσωνα
κεῖ τὰ μετόπιν κάτω πε-
βάντα, τὸν παιδὰ τὸν γράφη-
ναι κελεῦσαι, καὶ τὸ ἵππον
λιν κυλίνδουν ὀφθῆναι καλινδού-
ηδὲ σὲ ἔφην Θερσιτάγορα, ἂν
οἷόν με τροφὴν μεμηχανῆσθαι
των ἐτῶν, ἀλλ' οὐχὶ πάσας
ας, καὶ ἐκπλαγῆναι ἐκαμάτους τε,
ἐκπλήττειν, διδόναι μὴ τὸ παλαι-
παίζοιμι τὸ δὲ Πρωτέως. ποῖον ἐ-
ἄδης; τὸ, γλυκύδουν, ὃ φασιν αὐ-
ψυχάς, θρασμὸν ἐξαφείσκοντα τ
ωπίνης ὄψεως. ἐπεὶ καταπολλὰς
σας ἰδέας ἂν, ζωΐων, καὶ φυ-
, καὶ στοιχείων, αὖθις αὖ πει-
μορφὰς ἐπεισάκτου, Πρωτέα γε-
. εὖ μὲ εἶπεν ὑπὲρ τὸ Πρωτέα
χαὶ τὴν ἐμὴν ἀπόφασιν ἀποδε-
ασθαι. ἐκ ἂ γάδε ἔφην τοῦτο.
ρίξω γὰν ἐμαυτὸν ἀπροόπτως, πα-
ις τὴν ἐπαπειλὴν φροντίδα. τά-

tum fuisse æmulum: eumque currus agitationem ostentando, multos circum Academiam cursus exegisse, eadem omnes in orbita, citra errorem, ita ut vestigia cursus unius in terra relinquerentur. Ego verò contrà studeo tritas orbitas evitare. At difficile esse puto, novam viam relicta jam trita, excogitare. At Passonis placet consilium. Quodnam? inquam: non enim audivi. Passoni pictori dicunt mandatum fuisse, ut pingeret equum sese volutantem: illum verò, currentem pinxisse, multo pulvere circundatum: & cùm is adhuc pingeret, eum qui ejus operam locarat superveniisse, & conquestum esse, quòd istud non mandasset. Tum Passonem inversa tabula, puerum jussisse ut picturam exhiberet spectandam, visumque esse equum sese volutantem. Festivus, inquam, es Therſagora, si unam tot annis conversionem me molitum esse putas, at non vereri ne mihi omnes conversiones & circumactus experto, tandem accidat idem quod Proteo. Quidnam? inquit. Scilicet ut fiam, quod dicunt ipsum factum esse, quum rationem excogitaret qua humanum aspectum fugeret. Ille absumptis omnibus formis bestiarum, plantarum, elementorum, rursus peregrinæ formæ penuria factus est Proteus. Tu, inquit ille, Proteo mutabilior, meam orationem effugere conaris. Minimè, inquam, ô præclare. Nam dimissa ex animo impendente cogitatione, auditorem me præbebo. For-

[1] Πάσωνα] Pauson dicitur pictor ille Æliano Variæ Historiæ libro 14. cap. 5. & Plutarcho de Pythiæ oraculis; & aliis: ex quibus legendum hic Παύσωνα. Menagius.

ζα γὰρ ἄνπ τοῦ δ' σὺ κυήμαλ' ἀφρονῖς ψυόμψ', ἢ τ' ἐμῆς ὠδῖν' συμφρολσαις. ὡς δ' ἰδικῆ ταῦτα αὐτὸ, καδίσαντες ἐπὶ τ πλησίον κρηπῖδ', ἐγὼ μ' ἠκροώμην. ὅδ' ἀνελέχθ μάλα ψυχαῖα ποιήματα. μεταξὺ δ' ὥσπερ ἔνθυς ἐνόμψ', ἐπιπτύξας τὸ γραμματεῖον, καιέζω τ' ἀκροαλικὸν ἔρημι δόν, καλῶς δ' Ἀθήνησιν ἐκκλησιαστὴν, ἢ δικαστὴν. ἀλλ' ὅπως εἴσῃ μοι χάρεν. χάρεν μὲν, ἔφην εἴσομαι, καὶ σφίν ὅ, τι ἐ λέγεις εἰδέναι; πρὶ' ἐστ' ὅ, τι ἐ λέγεις; Μακεδονικοῖς εἶπεν ἐντυχὼν τ βασιλικῆς οἰκίας ὑπομνήμασι, καὶ τότε ὑπερήθεις, τὸ γιδλίον ἀ κῦ πάρεργον ὑπεστέμην. καὶ νῦ ὑπεμνήσθην ἔχων οἴκαδε. γέγραπται δ' ἄλλά τε τ Ἀντιπάτρῳ πραχθέντων ἐπὶ τ οἰκίας. ἢ δεῖ Δημοσθένης. ἃ μοι δοκεῖς ἀκ ἂν παρέργως ἀκῦσαι. καὶ μὴν εἶπον ἤδη γέ σοι τ σίκελίαν χάρες, καὶ τἀ λοιπὰ τ ἐπῶν. ἐγὼ μὲν ἀν ἀκ ἀπολείψοιμί σε πρὶν ἢ τὴν ὑπόχεσιν ἔργον σοι γνέσθαι. σὺ δ' εἰσάπαξ μὲν μ' ἐλκπεῖς, ἔσην Ὀλυμπιακὸν, ἔοικας δ' ἐπάσειν αὐτὸς ἐ τῶν Δημοσθένης. ὡς ἂν ἀνέγνω τἀ λοιπὰ ἢ γραμματεία, διατρίψαντες ὀλίγον, ὅσον ἀποδῦναι τὸ ποιήμαλ τὴς δικαίας ἐπαίνους, ἤειμεν εἰς ἢ Θερσαγόρα. καὶ μάλις μ', ἐπιτυχόντ ἢ τὸ βιβλίον. καλῶ λαβὼν τότε μ', ἀπελαλατόμιλον. ὑπετυχὸν δ' ὅτι τῶν γνωμίλων διετύγχανον, ὡς ἂν δέν τ ἀφειτρέψας, ἐκ' ἐπ' αὐτῶν ἀνομάτων τε, καὶ ῥημάτων ὑμῖν ἀπαλίξομαι. ἀδὲ γὰρ τ Ἀσκληπιῷ μεῖόν τι γένεσθαι τ τιμῆς, εἰ μὴ τ ἀφοπόντων αὐτῷ ποιημάτων ἄσομαί, τὰ Ἀλισοδήμου ἢ Τραγῳδία, καὶ Σοφοκλέους, ᾄδεται, καὶ τῷ Διονύσῳ, τὰ μ ποιήσιν καινῶν ποιεῖν, κωμῳδίας, ἢ

Forsan enim quum non amplius tui partus eris sollicitus, meæ parturæ meçum curam suscipies. Vt igitur ita visum est ipsi, in proxima sede consedimus, ubi ego quidem audiebam, ille verò præstantissimum poëma recitabat. Inter legendum autem, ut numine afflatus, complicato libro, auferi, inquit, hujus auscultationis mercedem, prout Athenis, in concionibus, & judiciis sportulæ dari solent. Sed vide ut gratiam mihi habeas. Gratiam-ne, inquam, habebo, etiam priusquam *quid* dicas intelligam? Sed quidnam est quod dicis? Cum incidissem, inquit, in Macedonicos regiæ domus commentarios, eaque res me summopere delectasset, non levi negotio librum comparavi, quem domi nunc habere memini. Continet autem cùm cæteras res ab Antipatro domi gestas: tum de Demosthene ea quæ mihi videris non oscitanter audivisse. Ego verò, inquam, tibi pro bono nuntio gratiam jam refero. Et reliquos versus audiam: nec te dimittam donec promissum præstiteris. Cæterùm splendida Homeri natalitia mihi dedisti, talia Demosthenis quoque daturus videris. Itaque lectis reliquis libri versibus, tantisper commorati, dum debitam laudem poëmati tribuissem, ivimus ad ædes Theriagoræ, ubi vix tandem librum reperit: quo tunc accepto, discessi: & perlecto statui nihil immutare, sed ad verbum vobis recitare. Non enim minor honos habetur Æsculapio, quum Alisodemi Trœzenii, & Sophoclis versus ei decantantur, si desit novum poëma sacrificantibus. Et Baccho nova poëmata faciendi, nempe comœdias, vel tra-

σκλέεσθαι. τὰ δ' ἐ-
ρίζω, τοῖς νῦν εἰς μέ-
κομιζουσι, χάριν σὺν
τοῦ τ Θεοῦ δοκεῖν πο-
ὧ ἂν βιβλίον, τῦτο.
μνημόνων τὸ ἐφεστηκὸς
τὸ ϗ ἅρμα ἓ βιβλίον,
τρῳ μεμνυσθ παρόν-
ν. ὁδ' Ἀρχίας, εἴ τις
ρων ἀγνοεῖ, τὰς φυγὰ-
συμβαίνειν. ἐπίστα-
ε Δημοσθένην λάθ τ
πεῖσαι μῶλλον, ἢ βιά-
τ Ἀντίπατρον ἥκειν, ϗ
ο ὁ Ἀντίπατρ ἐπὶ
ἐλπίδ, τ Δημοσθέ-
σδοκῶν. ὡς δ ἥκουσιν
ωείας ἤκειν τ Ἀρχίαν,
χειν, σκέλλουσιν εἰσω κα-
εἰσῆλθεν, αὖτὸ Φαίσ
βιβλίον, χαῖρε ὦ Ἀν-
δ' ἐ μέλλω χαίρειν, εἰ
ἦλθας; ἦλθεν ὡς ἐδυ-
είαν γὰ κομίζω ἓ Δη-
ειψάμενον. ἀπ' ἐλπίδ
λας ὦ Ἀρχία, τί γὰ τ
ὐδείας, Δημοσθένην σὺν
ϗ χαρ ψυχὴν αὖτὸ ὦ βα-
ς βίαν κατέχειν ἀδύνα-
ωλίας, ὁδ' ἐνθάδ π παρ'
πς, ἡμεῖς ϗ, ῥᾴδιον ἂν
ν τὴν χ ἐλοιμὲν μηχα-
μοσθένην χρυσίῳ. ἐγὼ ϗ
ν ἔφη, εἰ μὲν τις ἀθη-
ἡ Ἀθήνας λέγων, ἐμὲ τ
σθῶμαι, τῦτο ἀρχύ-
ρείμην ἄν, φίλιόν δ' ἂν
πς ὑπὲρ τ πατρίδ
τῦτο σωσπολεμῶ μᾶλ-
λλ, καὶ τείχη, ϗ νεω-
πόρῳ. χαυνάζω ϗ τ
μεσιδίζω γὰ ἓ κτήμα-
πόλιν. καὶ τὰς μὲν, ἐξω
ῳμένῳ, ἥδιστ ἂν σωσπο-

, & beatam esse dico urbem, cui civis hujusmodi obtigit.
tores, quum eorum opera non amplius indigeo, per-

tragœdias, mos desiit, & quæ ab aliis sunt composita, iis qui nunc ea tempestivè in medium afferunt, non minorem gratiam merentur, ut Deum honorasse videantur. Itaque hic liber (Est autem nostrarum partium, commentarius: libri verò narratio) refert Antipatro significatum esse, Archiam adesse. Archias autem, siquis juniorum hoc ignorat, exules comprehendere jussus erat. Literis quoque mandatum acceperat, ut nulla vi adhibita Demosthenem persuaderet, ut ex Calauria ad Antipatrum veniret. Porrò Antipater in tantam spem erectus anxiè expectabat Demosthenis adventum. Quare cùm audivisset Archiam ex Calauria venire, repentè ut se habebat, intro vocari jussit. Postquam ingressus est, reliqua liber ipse dicet. Salve Antipater. Quidni salvus sim, si Demosthenem adduxisti? Adduxi ut potui: nam ex Demosthenis reliquiis Hydriam affero. Magna de spe me dejecisti Archia. Quid enim mihi cum urna & ossibus, Demosthenem non habenti? Non fuit possibile rex, vivum in potestatem hostium redigere: non in Bœotia, vel à me hìc accepto auro. Nos verò citiùs Byzantii mœnia machinis, quàm Demosthenem auro expugnaremus. Ego ô Parmenio, inquit, siquis Atheniensis in reip. consiliis pluris me facit quàm patriam, huic pecunias, amicitiam non item offerre velim. Siquis autem propter patriam mihi inimicus est, hunc ut arcem, mœnia, portus, & fossam oppugno. Admiror autem

 dere

πολίσιμι. τ̃ ξ̃, βυλοίμην ἂν σῶον τοῦτον παρ' ἡμῖν τοῦτο ἴδιον μᾶλλον, ἢ τὸν Ἰλλυρικὸν ἵππον, καὶ Τριβαλλῶν, καὶ πᾶν τὸ μισθοφορικόν, τ̃ ὅπλων βίας, τὸν δ' λόγου πειθὼ, καὶ τὸ τ̃ γνώμης ἐμβριθὲς ὑδαμοῦ πρὸς ἐλάττονος ἀξίου. πρὸς Παρμένοντα μ̃ ταῦτα. τοιαῦτα δέ τινας καὶ πρὸς ἐμὲ λόγους ἐποιήσατο. τ̃ γὰρ μετὰ Διοπείθους Ἀθήνηθεν ἀπεσταλμένων, ἐγὼ μὲν εἶχον δεῖμα φροντίδος. ὁ δ' εὖ μάλα γελάσας, ἔφη σύ δ' Ἀττικὸν στρατηγὸν, ἢ στρατιώτην δέδιας ἡμῖν. αἱ μὲ τριήρεις, καὶ ὁ Πειραιεὺς, καὶ τὰ νεώρια, λῆρος ἔμοιγε, καὶ φλυαρία. τί δ' ἂν ἄνθρωποι πράξειαν, Διονυσιάζοντες, οὐ πρωτομίσας κατακλύζοντες, καὶ χορεῖς; εἰ μὴ Δημοσθένης εἷς ἐν Ἀθηναίοις ἐγένετο, ῥᾴδιον ἂν εἴχομεν τὴν πόλιν, ἢ Θηβαίοις καὶ Θετταλοῖς ἁπανταῶντες, βιαζόμενοι, φθάνοντες, ὠνούμενοι. νῦν δ' εἷς οὑτοσὶ ἐφέστηκε, καὶ πᾶσι τοῖς κατὰ τοῖς ἐμοῖς ὁρμαῖς ἐπακολουθεῖ, καὶ τοῖς στρατηγήμασιν ἀνυπαρχήτοις. λανθάνομεν δ' αὐτὸν ὑπτιάζοντες, οὐκ ἐπιχειροῦντες, ἢ βουλόμενοι. καὶ καθάπαξ κώλυμά τι, καὶ σκόλοψ ἡμῖν ἄνθρωπός ἐστι, μὴ πάντ' ἔχειν ἐξ ἐπιδρομῆς. [1] τὸ γέ τοι κατ' αὐτὸν, οὐκ Ἀμφίπολιν εἴλομεν; οὐκ Ὄλυνθον; οὐ Φωκίας, καὶ Πύλον ἔχομεν; οὐχὶ Χερρόνησον, καὶ τῶν περὶ τ̃ Ἑλλήσποντον κεκρατήκαμεν;

dere cupio. Illum autem incorruptum civem apud nos hic habere malim, quàm Illyricum, & Triballicum equitatum, totumque mercenariorum exercitum. Nec armorum vi, facultatem persuadendi, & judicii gravitatem ullatenus postpono. Hæc ad Parmenionem: & ad me similia quoque verba fecit. Ego enim de iis qui cum Diopithe Athenis missi fuerant, solicitus eram. Ille verò profusè ridens dixit. Tuverò nobis ab Athenienſi duce, aut milite metuis. Triremes, Pyræus, & portus mihi nugæ sunt. Quid facerent homines in Bacchanalibus, conviviis & choris vitam consumentes? Si unus Demosthenes Athenis non fuisset, facilius potiti essemus urbe, quàm Thebis & Thessalia, dolo, vi, opprimentes & corrumpentes. Verùm unus ille vigilat in omnes intentus occasiones, & nostros observat impetus, nostrisque consiliis resistit. Nunquam fallere, neque insidiando, neque agendo, neque consulendo possumus. Hic uno verbo, tanquam propugnaculum obstat, quominus omnia primo impetu capiamus. Nam quantum in ipso fuit, non Amphipoli, non Olyntho, non Phocensibus, non Pylo, non Cherroneso, non ora Hellespontiporti po-

1 Τὸ γέ τοι κατ' αὐτὸν οὐκ Ἀμφίπολιν εἴλομεν, οὐκ Ὄλυνθον, οὐ Φωκίας & Πύλον ἔχομεν] Manifestissimum mendum non vidit doctus interpres Philippus Melanchthon. Quem quid de Pylo hic loquitur? quem numquam habuit Philippus, & qui in ultima Laconia vel Messenia situs, remotissimus fuit ab Antipatri ditione & Macedonum negotiis. Emenda igitur & repone meo periculo Πύλας. Eam emendationem firmat Demosthenes ipse in oratione de Cherroneso: κύριοι Πυλῶν & τ̃ ὁδοῦ τοῦ Ἑλλησπαγτικοῦ. Et in oratione de falsa legatione: τίς γὰρ ἐν οἴδεν ὑμῶν, ὅτι τῷ Φωκέων συλλόγῳ & τὰ κυρίως οὖσα Πύλαι Φωκίας ἐστὶ τὸ νῦν Θερμοπύλαι ἄδεια γὰρ ἦν ἐκεῖνα ὑμῖν. Et rursus ibidem: περὶ τ̃ ἡσυχίαν & τ̃ μείζονα, λέγω

ἀκηκόατε, εἶεν ἐκ μεν-
τὰ δὲ δεῖσθε τὰς αὑτῶ πο-
ρ τιμὴ τινι, ἢ κρύσει
τῇ παρούσῃ χρώμενος,
ρὸς ἡδονὰς φροντίσας.
τ χρημάτων τὰς πό-
θεάτρων, ἐπὶ τὰ στρα-
ωτήσει ἢ τὸ ναυικὸν,
ρεσχικῆς ὑπὸ τ ἀπει-
πελείας διεφθαρμένον.
ρίμμένον ἤδη χρόνῳ πρὸς
λω, καὶ τὸ τριώβολον,
ις ἀξίωμα, πάλαι τε-
ελιμένους, εἰς τὸν αὐτὸ-
γον. καὶ τ ζῆλον τ Μα-
Σαλαμῖνι κατηρτισμέ-
σι δ' ἐπὶ συμμαχίας,
ις Ε'λληνικάς. τοῦτον ἢ
ἢ φοναικίσῃ, ἢ πεί-
χθλον, ἢ τ Α'ρταξέρξου
ρσῶν βασιλεὺς ἐπρέσβ.
Α'ντίπατρε, χρὴ διδέ-
, ἢ πάσας τριήρεις, καὶ
ρσόλας. ὁ γὰρ Α'θηναίοις
Θεμιστοκλῆς, καὶ Περι-
λῆ, τούτοις νῦν ὁ Δημο-
ιλῶν, Θεμιστοκλεῖ μὲν,
ν. Περικλεῖ δ', τὸ φρό-
ήσαι γὰρ αὐτοῖς ἀκμήν,
Μίγαρα, τὴν πρὸς τ Ε'λ-
τλὴ Βοιωτίαν. καὶ κρούεται
ῶσιν Α'θηναῖοι, Χώρη-
ὴ Διοπείθη, καὶ Προ-
τοιούτους πάνυ δεῖσθε
ατηγεῖν, Δημοσθένην δ',
ντες ἐπὶ τ βήματος, ὡς
ἄνθρωπον ὅπλων ἀπέφη-
ν, καὶ τριήρεσιν, καὶ
χρημάτων κύριον, ἀκινή-

potuimus. Ille invitos, tanquam mandragora sopitos cives excitat, & neglectis iis quæ ad voluptatem faciunt, loquendi libertate illorum secat uritque ignaviam à theatris ad castra pecuniarum transfert proventus: conscribit classem quæ penè perierat confusione legum trierarchici ordinis. Et civitatis dignitatem tempore jam projectam ad drachmam & triobolum, excitat jamdudum fractos animos ad majorum imitationem revocans & rerum ad Marathonem, & Salaminem gestarum: atque author est ut Græcos sibi societate & fœdere conjungant. Hunc non licet fallere, non decipere, nec magis pretio corrumpere, quàm Aristidem illum rex Persarum corrupit. Hic igitur Antipater, magis est formidandus, quàm triremes omnes, quàm universa classis. Quod enim apud veteres Athenienses Themistocles, & Pericles fuerunt, id nunc est istis Demosthenes, prudentia par Themistocli, animi magnitudine Pericli. Itaque redegit in ipsorum potestatem, Euboeam, Megara, oram Hellesponti, Bœotiam. Et rectè faciunt Athenienses quòd Charetem, Diopithem, & Proxenum, & similes quosdam præficiunt exercitui, Demosthenem verò domi retinent ad suggestum. Quòd si hic in potestate haberet arma, naves, exercitus, & rei gerendæ occasiones, & pecuniam, ve-

Πυλῶν. Is locus, qui Θερμοπύλαι & sæpius Πύλαι dicebatur, erat a & aditus, & numquam potuisset Philippus Phocenses evertere, nisi et illis angustiis. Ideo sæpissime Demosthenes in suis Philippicis de iis nem, ad quod respicit hoc loco Antipater, quem loquentem inducit alm.

μὴ δεῖ τ Μακεδονίας ἀνηρπάσθαι μοι τ λόγον. ὃς δ τωῖ λάθ ψηφισμάτων ἀνέζωπυρίζομεν ἡμῖν, πανταχῆ συμπεσὸν πέλαγος, καλαμᾶται, πόροι, δίεσις, δωσάμενοι συλλήψ. πόθ' ὃ ζῶντα κατειλήφατε; κατελείφαμεν. κ τῶ ὁδῖ ἦν πάντως; ἴσ, ἀλλ' ἔστ ἐν Καλαυρείᾳ. πάντα τ ὑμετέρας γάργαρα ἔργον ὀλιγωρίας, ὃ πεπραγόντων τ ἄνθρωπον; ἀλλ' ὑφ' ἡμῶν ἐγένετο. τί φῄς; αἰνίγματα λέγεις ὦ Ἀρχία. ζῶντα λαβόντες οὐκ ἤγετε; ὁ δ' ἐκέλευες τῷ γε πρώτῳ μὴ βιάζεσθαι; κρεῖττον ἦν ἐν ὁδῖ βιασαμένους ἄδικον ὦ. κἀγ δ' ἂν ἐμελλήσαμεν. οὐκ εὖ γε ὑμεῖς ἀδὲ μελήσαντες. ἴσως δ' οὐ τ ὑμετέρας πίθηκε βίας. ἡμεῖς μ αὐτὸν οὐκ ἀπεκτείναμεν, βιάζεσθαι δ αὐτὸν μὴ θεῖθσιν ἀσεβῆσαι ὦ. σοὶ δ' ὦ βασιλεῦ, τί τ τἀλιον, εἰ ζῶν ἀφίκετο; πάντως ὁδῖ ἂν αὐτὸν, ἢ ἀπέκτεινας. οὐφημί ὦ Ἀρχία. δοκεῖς μοι μὴ συνιέναι, μηδ' ὅς τις ὁ Δημοδείης, μήτε τῶ ἐμῶ γνώμῳ, ἀλλὰ νομίζειν ὅμοιον εἶναι Δημοδείῳ δῆριν, κ τύτῳ ζητεῖν τὰς κακῶς ἀπολωλόσας, ἡμεραῖον τ Φαληρέα, κ τ μαραθώνιον Ἀριστόνικον, κ τ ἐκ Πειραιῶς Εὐκράτη, τ ῥᾳδιαίων ῥαδίκτων ὁδῖ ἀφειμένον; ἀνθρώπους πεπονὸς, ἀφορμῇ πρὸς κακὸν ἠοῦσιν ἐπιπολάσαντας, κ μικρὸν πεφυκότας ἐλπίδι ῥᾳδίᾳ ἐξαναστῆναι, εἶτα πλήξωσι σὺν εἰς μακρὸν, δίκῃ τ δειλιῶν πνυμάτων. κ τ ἄπιστον γ πείθῃ, κ τ ἄφιλον φυλακὴν, τ ὁδῖ αἰσχρὸν νομίσαντα κολακεῖν ᾧ πλήθος, συκοφαντοῦντι Δημοδείῳ, ὁδ' αὐτὸν εἰς πρᾶγμα ἐμβαλεῖν ἀφάνητον, ἐφ' οἷς

vererer ne de Macedonia jam periclitaremur. Nunc enim decretis tantùm pugnans: nos undique adoritur, occupat, conficit pecuniam, colligit copias. Sed cur non comprehendistis vivum? Comprehendimus. Num igitur in via est extinctus? Non: sed ubi erat, in Calauria. Forsan hoc accidit negligentia vestra, quia non bene tractastis hominem? Imò non fuit in potestate nostra. Quid ais? ænigmata dicis Archia: vivum cepistis, nec habetis? Non mandasti initio ne quis ei vim afferret? quanquam nihil profuturum erat, etsi vim intulissemus. Hoc enim curæ nobis fuit. Non accidit igitur vestra negligentia. Sed vos ipsi fortasse interfecistis eum. Ipsum non interfecimus: sed non obtemperanti vim afferre coacti sumus. Quid autem tibi prodesset, ô rex, si vivus venisset? Quid aliud illo fecisses, quàm occidisses? Dii meliora Archia: videris mihi non intellexisse, neque quis sit Demosthenes, neque quid sentiam. Sed putas perinde esse Demosthenem invenire, & hos quærere qui malè perierunt, Himeræum Phalereum, & Marathonium Aristonicum, & Pyræensem Eucratem, qui nihil differunt à vehementibus aquarum fluxibus, abjecti animi homines, qui per occasionem opportunorum tumultuum, inclarescunt: & ad levem ipsem motus insolescunt: verùm brevi, vespertinorum instar flatuum intremiscunt. Præterea perfidum Hyperidem, alienum ab amicitia vulgi assentatorem, qui turpe non duxit, quo vulgi gratiam iniret, instruere calumniam Demosthenis, neque ad hæc se præbere ministrum, quorum eos statim pœnituit,

αὐτοῖ μετεπόησαν, οἷς ἐχαρίζετο. μετ' ὀ πολὺ γὰρ τῆ συκοφαντίας λαμπρότερον ἢ κατ' Ἀλκιβιάδου αὐτῷ τὴν πόλιν ἀκηκόαμεν χρήσθαι. τῷ δ', οὐκ ἐμέλησ, ἀλλ' ἐπηχώσθη τῆ τοτὲ φιλτάτων τῆ γλώττη χαρίσμασιν, ὡ ἐχρῆν δῆπου τὴν ἀγνωμοσύνης ἐκτεμεῖν. πόθεν οὖν ἐχθρῶν ἡμῖν ἔχθιστος ὁ Δημοσθένης; ὃς οὔτω μέλοι τοῦτο πίστις, φίλον παῖ ἄδολον, καὶ βέβαιον ἦθος ἠγαπήκει. Τὰ χαρίεντα καλὰ, καὶ παρ' ἐχθροῖς καλά. καὶ τὸ τῆς χρείας, παντὸς τιμιον. ἀλλὰ καιρὸν ἴσως ἔοικεν Ξέρξου δὲ βέλτιον, καὶ Σπέρχιν τὸν Λακεδαιμόνιον θαυμάσαι, καὶ κτῆνος παρὸν, ἀφεῖναι. ἀλλ' εἰ δή που παίντων, καὶ Δημοσθένους, αὐτός τε δὶς Ἀθήνησιν, εἰ μὴ κατὰ πολλὴν σχολὴν συγχύσαι, καὶ ἀθρόα τῶν ἄλλων ἀναπωλήσαι, ἔκ τε τῶν πολιτευμάτων αὐτῶν εἶχον θαυμάσας, οὐκ ἂν οἶμαί τις τὸν τοῦ λόγου δεινότητος. εἰ δὲ μηδὲν μὲ ὁ Πύθωνος αὐτὸν, [1] οἱ δ' Ἀττικοὶ ῥήτορες παιδιὰ, παραζάλλειν τῷ τότε κράτει, καὶ τόνῳ δὲ λέξεων εὐρυθμίαι, καὶ τοῖς τῶν ἀγώνων σχεδιάσμασιν, καὶ συνεχείαις ἐπιδείξεων, καὶ τῷ συναγωνίσασθαι, καὶ κρῖναι. μετανοοῦμεν γὰρ ὅτε τοὺς Ἕλληνας Ἀθήναζε συναγάγομεν, ὡς ἐλέγξοντες Ἀθηναίους, Πύθωνι, καὶ τοῖς Πύθωνος ἐπαγγέλμασι πειθομένους. εἶτα Δημοσθένει, καὶ τοῖς Δημοσθένους ἐλέγχοις πειθομένους. ἀλλ' ἡμῖν ἀναθεσθαι ἡ δύναμις αὐτοῦ τοῦ λόγου. ἐγὼ δ', ταύτῃ μὲ δοκοῦσαν ἔπεσθαι, ἐν χρῷ τῆς ὀργάνου. Δημοσθένους δ' αὖτον ὑπερεγαμαι τε φρονήματος nituit, quibus erat gratificatus. Nam non multò post hanc calumniam, contigit ei reditus reditu Alcibidis clarior. Istum autem nihil puduit lingua incessere homines quondam amicissimos, quam conveniebat ei propter ingratitudinem præcidere. Quid? non oderas Demosthenem maximè omnium hostium? Non, siquidem rationem habeo morum & fidei ejus, & amo ubique integritatem, & constantiam. Nam honestæ res, honestæ etiam apud hostes censentur, & virtus ubique in pretio est. Neque sum Xerxe deterior, qui Bulim & Sperchim Lacedæmonios admiratus, eos cùm posset, non occidit. Ego verò, siquem ex omnibus, Demosthenem, tum quia bis cum ipso Athenis, etsi non multo cum otio, congressus sum, tum quia ex aliis audivi, etiam ob administrandi rationem maximè sum admiratus: non, ut putaverit aliquis, ob eloquentiam: etsi cum hoc collatus Python nihil esset, luduseque Attici oratores, comparati cum hujus actione, vigore, dictionum compositione, sententiarum luminibus, densis argumentis, conciliandis, & impellendis animis. Itaque pœnituit nos, quum Græcos Athenas convocassemus, ut Athenienses objurgaremus, Pythoni, Pythonisque promissis fidem adhibuisse: postquam in Demosthenis argumenta incidimus, cujus vis in dicendo erat insuperabilis: quam in secundo laudis ordine colloco, instrumenti vice habitam. Sed Demosthenem ipsum magis suspexi, ob

1 Οἱ δ' Ἀττικοὶ ῥήτορες παιδιὰ, παραζάλλειν] Οἱ δ' Ἀττικοὶ ῥήτορες παιδιὰ, παραζάλλειν. Marcil.

1 Τὸν

τῶ, καὶ τὸ σωφίσεως, ἀκλινῆ τὴν ψυχὴν ἐπ' ὀρθῆς τῶν ἀπίστοις φυλάττοντα τελευμίαις τὸ τύχης, καὶ ὡς μηδὲν τῶν δεινῶν ὑπολόγα. καὶ Φιλίππου τὴν ἐμὴν γνώμην ἔχοντα, ὡς ἐγὼ ταυτὸς ἠπιστάμην. ἔτυχε μήν, δημηγορίας ἐξαγγελθείσης Ἀθήνηζεν ποτε, καὶ παρῆν ὁ Φιλίππου, καὶ Παρμενίων ἠκατηκόει, καί τι ὑπὲρ σωφλικὸν εἰς τὸν Δημοσθένην ἐπεπόνθει, ὧν Παρμενίων ἤρη, δίκαιος ὁ Δημοσθένης παῤῥησίας τυγχάνειν. μόνος γάτοι τῶν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος δημαγωγῶν, ἀδαμῶς τοῖς λογισμοῖς ἐγχειρεῖ τῶν ἐμῶν ἀπαλωμένων. καίτοι μᾶλλον ἂν ἑλοίμην, ἢ γραμματεῦσι τριηρίταις ἐμαυτὸν παραδοκίμαζε. τοῖς δ' ἐκείνου μὲν ἕκαστος ἀπογράφεται, χρυσίον, ξύλα, πῶρος, βρέμμασι, γῆν. ὁδὶ, ἐπιμήκεις σόλους ἀποπέμπει, σωτῆρι δυνάμεις, ἀνύμεδίσι. τοιαῦτα δ' τότε, δ' πολλάκις ὡς μοι Φίλιππος ὠδὶ πάνδρος ἔλεγε, ἐν τῷ ὠφελεῖ τὸ τύχης χρεῶν τιθέντος, τὸ μὴ στρατηγὸν τὸν Δημοσθένην. ὅτε δ' τοὺς λόγους ὥσπερ κριοὺς, ἢ καταπέλτας Ἀθήνηζεν ὁρμωμένους, διφθείρειν αὐτῶν, καὶ καταβάλλειν τὰ βουλεύματα. ὡδὲ μὲν γὰρ Χαιρωνείας, οὐδὲ μὴν τῶν νίκην ἐπαινεῖν πρὸς ἐμοῦ λέγων, εἰς ὅσον ἄνθρωπος ἡμᾶς κινδύνου καθίστησι. μὴ γὰρ εἰ παρ' ἐλπίδα, δ' κακίαν στρατηγῶν, καὶ στρατιωτῶν ἀπειρίαν, καὶ τῇ παραδόξῳ ῥοπῇ τὸ τύχης, τῇ πολλὰ πολλάκις ἡμῖν συνεργασμένῃ, κεκρατήκαμεν. ἀλλ' ἐπὶ μιᾶσγε ταύτης ἡμέρας, τὸ ὡδὶ τὸ δεξιᾶς, καὶ τὸ ψυχῆς κίνδυνον ἐπέστησέ μοι, τὰς ἀρίστας πόλεις εἰς ἔνσπαγὸν, καὶ πᾶσαν τὴν Ἑλληνικὴν δυνάμιν ἀθροίσας, Ἀθηναίους ἅμα, καὶ Θηβαίους, Βοιωτούς τε τοὺς ἄλλους, καὶ Κορινθίους, Εὐβοέας τε, καὶ Μεγαρέας, καὶ τὸ κράτιστον τὸ Ἑλλάδος διφκινδυνεύειν κατὰ

ob consilium & prudentiam, qui in omnibus fortunæ periculosissimis tempestatibus animum immotum servabat, nec rebus adversis unquam cedebat. Ac memini Philippum perinde ac me de illo sentire, cui cùm ex Athenarum urbe quædam afferretur concio, in qua ille in Philippum invectus erat, & Parmenio stomacharetur, & Demostheni convitiaretur, Demosthenes, inquit, dignus est qui liberè loquatur. Nam huic uni omnium Græcorum oratorum nihil fertur expensum in meis rationibus, quanquam ei me credere mallem, quàm navalibus scribis: quorum unicuique meis in rationibus perscriptum est aurum, ligna, reditus, pecudes, agri. Hic verò longas classes mittit, comparat exercitus: obsistit. Talia & tunc, & sæpe mihi de viro illo dicebat Philippus, unum hoc in fortunæ suæ bonis ponens, quòd Demosthenes non esset imperator: cujus orationes velut arietes, aut catapultæ ex Athenis emissæ, ejus consilia perturbarent & subverterent. Nam de pugna ad Chæroneam, nec post victoriam desiit prædicare, quantum ipsi periculum hic vir creasset. Nisi enim præter spem, ob ducum insciti am, & aciem malè instructam, & insperatam fortunam, quæ multa sæpè nobis confecit, vicissemus, uno die non modò regnum, sed & vitam meam in discrimen adduxerat: conjunxerat potentissimas urbes, coëgerat omnes vires Græciæ, Athenienses, Thebanos, Bœotios, Corinthios, Eubœenses, Megarenses: effeceratque ut simul omnes civitates

ναγκάσας, καὶ μηδ' ἕως με τὸ Ἀτ-
τικὸν ἐπιτρέψας περελθεῖν. τοιού-
τοις ἔσαν αὐτῷ συνεχῶς οἱ
Δημοσθένους οἱ λόγοι. καὶ ὡς γὰ
τοὺς λέγοντας, ὡς μέγαν ἔχοι τὸ Ἀ-
θηναίων δῆμον ἀνταγωνιστήν, ἐμοὶ Δη-
μοσθένης μόνος εἶπεν ἀνταγωνιστής.
Ἀθηναῖοι μὲν, Δημοσθένην σὺκ ἔχον-
τες, Αἰνιᾶνες εἰσὶ, καὶ Θετταλοί.
καὶ πρέσβεις ὁπότε ὡς τὰς πόλεις
πέμποι, τὸ μὲ ἄλλων ῥητόρων,
οἱ πίνες ἦ τῶν Ἀθηναίων πόλις ἀνταποστέλλοι, τῇ πρεσβείᾳ ῥᾳ-
ῖον ἦν κεκρατηκὼς, ὃ Δημοσθέ-
νης δ' ἐπιστὰς, μόγις εἶπεν ἂν
ἐπρεσβεύσαμεν. ἐ γάρ ἐπ τῷ τὸ
Δημοσθένους λόγων ἐγγεῖρας τρόπαιον.
τοῦτο ὁ Φίλιππος. καὶ μόγις ἐ
πάντας, ἔλαττον ἄν ἔχοντες, εἰ λά-
βοιμεν τοῦτον ἄνδρα. ὡς δίος Ἀρ-
χία, τί ποτε νομίζεις, βᾶν ἂν ἐπὶ
σφαγὴν ἤγομεν, ἢ πολὺ μᾶλλον ἂν
συμβέλλον περὶ τὸ Ἑλληνικῶν πρᾶγ-
μάτων, καὶ τὸ ὅλης πάσης ἐποιού-
μεθα. φύσει μὲ γὰ αὐτῷ, καὶ κατ'
ἀρχὰς εὐφυοποιόνητον ἐξ αὐτῶν τὸ
πολιτόμενον. ἔτι δ' μᾶλλον Ἀλε-
ξάνδρῳ μάρτυρες. ὡς τ' ἂν τὸ Ἀ-
λέξανδρον, καὶ ὡς ἡμᾶς γὰ ἄγων,
ὑδὲν ἐπαύετο. τοσοῦτον ὄντων αὐτῷ
τὸ εὐπειθοῦς τῶν, μηδένα ὕτω
πώποτε θαυμάσαι, μεγέθους τε φύ-
σεως, καὶ τὸ περὶ τὴν ἄσκησιν ἐγ-
κρατείας, καὶ βάρους, καὶ πίκρας, καὶ
παῤῥησίας, καὶ κομψείας. ὑμεῖς
δ' ἴσθ' Αἰσχίνου ὡς ὑπὸ Εὐβούλου,
καὶ Φρυνώνος, καὶ Φιλοκράτους, καὶ
πεισθῆτε δώροις ὁ τοῦτον ἀτιμάσειν,
ἄνδρα τον, καὶ τὴν πατρῴαν οὐσίαν
εἰς Ἀθηναίους, ἰδίᾳ τε τοῖς δεηθεῖ-
σι, καὶ δημοσίᾳ τῇ πόλει κατωκαλωκό-
τα. Ἀθμαιρόμενοι δ, φοβήσειν οἴεσθε, πόλαι βεβουλεύμενον τὴν
ψυχὴν ὑποθεῖναι πᾶσι τὸ πατρίδος
ἀθλίοις τύχαις. καὶ καταπεφρόνηκε τὸ
παρομένων ὑμῖν, ἀγανακτεῖτε.

tates periculum subirent: & mihi transitum in Atticam intercluserat. Hujusmodi sermones continuos de Demosthene habebat. Et dicentibus, ei populum Athenienſem magnum esse antagonistam: respondebat se unum habere antagonistam Demosthenem. Athenienses autem sine Demosthene, Ænianenses esse & Thessalos. Et quando legatos ad urbem mittebat, siquos alios miserant Athenienses, facilè vincebat ipse: sed Demosthene præsente, frustra, inquit, se legatos mittere. Non enim potest erigi trophæum contra Demosthenis eloquentiam. Sic Philippus dicebat. Itaque ego qui quidem longè inferior sum Philippo, si cepissem talem virum, num velut bovem ad cædem abducerem? an verò potiùs in consilium de toto regno Græciæ constituendo adhiberem? Nam initio natura ei bene affectus fui, propter res ejus gestas: ac magis propter Aristotelis testimonium, qui solebat eum sæpe ad Alexandrum, & ad nos ducere. Et cùm tot essent qui ad eum venire consueverant, neminem sic admirabatur propter magnitudinem ingenii, temperantiam, gravitatem, celeritatem, loquendi libertatem, & tolerantiam. Vos autem, inquit, cogitatis de illo, ceu Eubulo, Phrynone, & Philocrate, & illum donis corrumpere conamini, qui universum patrimonium in Athenienses privatim & publicè contulit. Et quia nihil proficitis pecunia, vos eum territuros putatis, qui jampridem constituit pro incerta patriæ fortuna mortem oppetere. Et siquid in vobis reprehendit, ægrè

ὅδ' οὐδὲ τ' Ἀθηναίων δῆμον ὑποτέλλε). λέληθεν ὑμᾶς ἔφη, τῇ μὲ τ πατρίδος εὐνοίᾳ πολιτευόμενον, αὐτῷ ἢ τῶν πολιτείαν γυμνάσιον φιλοσοφίας προθέμενον. τὰ τοιαῦτα ὦ Ἀρχία, ὑπερεπῃνούμην αὐτῷ συνηθούμενον, τῶν τι γνώμῃ, ὧν ἔχοι περὶ τ παρόντων ἀκούειν λέγοντος, καὶ τ ἀεὶ προσπιθηκότων ἡμῖν κολάκων εἰ ἐθέλοιμι, ἀπηχὲς, ἁπλοῦν τινος ἐξ ἐλευθέρας γνώμης ἀκούειν λόγου, καὶ φιλαληθοῦς συμβουλῆς μεταλαβεῖν. καί π ἐνθετῆσαι δίκαιον, ὑπὲρ οἵου ὄντος Ἀθηναίων τῶν ἀκμαιοτάτων, πάντα παραβαλλοίμῃ τ αὐτοῦ βίον, ἐξὸν δυναμενεστέροις, καὶ βεβαιοτέροις κεχρῆσθαι φίλοις. ὦ βασιλεῦ, τ μὲ ἄλλοι ἴσως ἂν ἔτυχες. ταυτῇ, μάτην ἂν ἔλεγες. ὅταν μανικῶς φιλαθηναῖος ᾖ. τοιοῦτο ὦ Ἀρχία, τί δ' ἂν ἐ λέγοιμι; ἀλλὰ πῶς ἀπέθανεν; ἔοικας ἔτι μᾶλλον ὦ βασιλεῦ θαυμάσειν. καὶ γὰρ ἡμεῖς οἱ παρεσμένοι, διεφερόμεθα οὐδὲν ὀκνηλήξαι τε, καὶ ἀπιστίᾳ τ ὁρώντων. ἔοικε γὰρ δὴ πάλαι ὢν ὧδε βεβλαμμένος περὶ τ ὑστάτην ἡμέραν. δηλοῖ γ ἡ παρασκευή. καθῆστο μὲ χαρὲ ἔνδον ἐν τῷ νεῳ. μάτην γ τ πρόσθεν ἡμερῶν λόγοις ἡμᾶς ἀναλώκοτες. τίνες γὰρ ἦσαν οἱ παρ' ὑμῶν λόγοι. πολλὰ ἐ φιλάνθρωπα προὐτείνομεν, ἔλεόν τινα σοῦ καθικνούμενον. ὁ μάλα μ' ἐφοβοῦντο. ὁ γὰρ ἠπιστάμην, ἀλλὰ σὲ ὤμην δι' ὀργῆς ἔχειν τ ἄνθρωπον, χρήσιμον δ' ἂν εἶναι τὸ πείθειν νομίζων. ὁδὶ, πῶς ἐφοβοῦ τοὺς λόγους, καί μοι μηδὲν ἀποκρύψῃ. μάλιστα μ' γὰρ αὐτήκοον ἂν ἐθέλομην παρὼν εἶναι τῶν. ἀλλὰ σύγε μὴ παραλίπῃς μηδέν. ὁ γάρ τοι σμικρὸν ἔργον, ἦθος ἀνδρὸς ἀγαθοῦ ἐπὶ τοῖς αὐτοῦ τοῦ τέλους βίου καταμαθεῖν.

grè fertis. At ille ne *populum quidem* Athenienſium *metuit*. Latet vos, inquit, eum amore patriæ remp. adminiſtrare, atque hanc adminiſtrationem, tanquam philoſophiæ ſchola ſibi propoſuiſſe. Talia, ô Archia, ejus conſuetudine conſequi peroptabam, ſcilicet de rebus præſentibus audire dicentem ſententiam, & remotis qui me circunſtant adulatoribus, ingenuam liberæ mentis orationem accipere, & conſilii veritatis ſtudioſi particeps eſſe. Ac mihi ſanè videtur hoc nomine reprehendendus eſſe, quòd vitam ſuam in diſcrimen adduxit, pro tam ingratis civibus, cùm poſſet alios invenire amicos fideliores & conſtantiores. Alia quidem, ô rex, fortè conſequutus eſſes: ſed hæc fruſtra dixiſſes, ita furebat amore patriæ. Sic eſt, Archia: quid enim dicerem? ſed quomodo mortuus eſt? Videris ô rex, miraturus amplius.. Etenim nos qui ſpectavimus, non minùs obſtupuimus rem fide majorem, quàm qui videbant. Videtur enim jam olim apud ſe conſtituiſſe de poſtremo vitæ die: quod intelligi poteſt ex apparatu. Nam intus ſedebat in templo: ac fruſtra ſuperioribus diebus cum eo collocuti eramus. Quales fuerunt veſtri ſermones? Multa humaniſſima proponebam: promittebam ei veniam abs te: non quòd eam expectarem, cùm neſcirem tuam mentem. Sed arbitrabar te huic vehementer iratum eſſe: atque hæc tantùm conducere putabam ad perſuadendum. Quomodo accepit veſtram orationem? ac nihil me celes. Nam vellem coram audiviſſe: ſed tu nihil omittas. Magna res eſt tanti viri mores ſub exitum vitæ

ἦν. πότερον, ἄτοπον, καὶ ταῦθ' ὡς, ἢ παυσάμενοι ἀκλινὲς τὸ φ ψυχῆς ὄφθον ἐφύλαττεν. εἶδεν ὑπέπλαττεν· οὐδὲν γε. πῶς γάρ; ὃς γὰρ γελάσας, καὶ μὲν δὴ σωφρόνων εἰς τὸ πρόσθεν βίον, ἀπίθανον ἔφη με ὑποκρίνεσθαι εἶναι τῶν ψευσμάτων. ἀπιστήσας ἅπαξ τοῖς ἐπαγγέλμασι, πρόσεστο τὴν ψυχήν. εἰκ, εἴγε τὰ λοιπὰ ἀκούσεις, ἃ δόξεις μόνον ἀκηκοέναι. ἀλλ' ἐπεὶ κελεύεις ὦ βασιλεῦ λέγειν, Μακεδόσι μὲν ἔπεισι οὐδὲν ἀπαίσχυν, εἰ δὲ παρόδειξον, εἰ Δημοσθένην ἔστιν λαμβάνουσιν, ὡς Ἀμφίπολιν, ὡς Ὄλυνθον, ὡς Ὠρωπόν. τοιαῦτα πολλὰ ἔλεγεν· ἐγὼ δὲ ὑποχαράξας παρεσιώπων, ἵνα σοι τὰ λεχθέντα σώζοιτο. ἐγὼ μὲν οὖν ἔφη ὦ Ἀρχία, βασάνων, ἢ θανάτου φόβου ἧττον ἔγωγε ὄψιν σὴν ἂν Ἀντιπάτρου ἡσοίμην. ἀλλ' εἰ ταῦτ' ἀληθεύεται, πολύ μοι μᾶλλον ἐπιφυλακτέον, μὴ τὴν ψυχὴν αὐτὴν παρ' Ἀντιπάτρου διεφθορυῖαν κτήσωμαι, μηδ' ἢ ἐμαυτὸν ἐπιξαι τάξει λιπὼν τὴν Ἑλληνικὴν, εἰς τὴν Μακεδονικὴν μεταβαλόμενος. καλὸν γὰρ ὦ Ἀρχία, εἰ τὸ ζῆν ἐμοὶ, πειραιεύς αὐτὸς παρέχοι, καὶ τεσσαρης, ἣν ἐπεδειξάμην, καὶ τὴν χορηγίαν, καὶ τάφρος τοῖς ἐμοῖς τέλεσιν ἐξειργασμένα, καὶ φυλὴ παανδιονὶς, εἰς ἣν ἐτελοῦντο ἐγράψαν ἐγὼ, καὶ Σόλων, καὶ Δράκων. καὶ παρρησία βήμασι, καὶ δῆμος ἐλεύθερος, καὶ ψηφίσματα πατρῷα, καὶ νόμοι τειραρχικοὶ, καὶ στρατιῶται ῥωμαῖοι, καὶ πολιτῶν εὐνοια, ἃ ἐμοὶ πολλάκις ἐστεφανώκασιν, ἃ δώσαμις Ἑλλάνων, ἃ ὑπ' ἐμοῦ μέχρι νῦν πεπρημένων. εἰ δ' ἃ βιώσομαι ἐλευθέρως, ταπεινὸν μὲν, ἀνεκτὸς δ' ἔνι ἐλεεῖσθαι περὶ τῶν οἰκείων, ὧν ἐλυσάμην αἰχμαλώτων, ἢ τοῖς πατράσιν ὧν σωσεξέσωκα τοὺς γνησίους, ἢ οἷς τὰς ἐργασίας σωσ-

vitæ noſſe: utrum ſe mollem & ignavum præſtiterit, an conſtantiam animi retinuerit. Nihil formidavit ille. Quomodo? Suaviter enim riſit: ac luſit in priorem vitam meam: ineptum dixit eſſe me tuorum mendaciorum hiſtrionem. Itaque promiſſis non credens, animam profudit. Non, ſi reliqua audias non ſolùm non credidiſſe videbitur. Sed ſiquidem, ô rex, dicere jubes, dixit nihil indignum aut novum eſſe Macedonibus ita capereDemoſthenem, ut Amphipolim, Olynthum, Oropum. Talia multa dixit. Adhibuimus enim ſcriptores qui ejus dicta exciperent. Ego equidem, inquit ô Archia, tormentorum, mortis-ve metu in conſpectum Antipatri venire nolim. Sed ſi vera hæc ſunt quæ dicitis, longè magis cavere debeo, ne mens mea corrumpatur ab Antipatro, ne-ve meum in Græca acie ordinem deſeram, factus ad Macedonas transfuga. Si enim vivere mihi eſt honeſtum, Piræus præbeat, & triremis quam inſtruxi, & murus, & foſſa meo ſumptu facta, & tribus Pandionis, cujus cauſa ego expenſas ultro ſuppeditavi, & Solon & Draco: & libertas ſuggeſtus, liber populus, decreta militaria, leges claſſium, majorum virtutes, & trophæa, & civium, qui me ſæpe coronarunt, benevolentia, & Græcorum qui hacterus à me ſunt conſervati, potentia. Quòd ſi vita mihi debeat alterius miſericordia contingere, humile illud eſt, at tolerabile quidem, ſi mihi contingat à civibus meis, quorum redemi captivos, aut à patribus, quorum collocavi filias, aut quos dan-

μελυσέμην. εἰ δέ με μὴ σώζοι νῆσον ἔχειν, καὶ θαλάττης, παρά γε ταύτου Ποσειδῶνος αἰτοῦντα τὸ σώζεσθαι, καὶ τὴν δὲ βωμοῦ, καὶ τῶν ἱερῶν νόμων. εἰδὲ Ποσειδῶν ἔφη μὴ δύνασθαι φυλάττειν τὸν ἀσυλίαν τοῦ νεὼ, μηδ' ἐπαισχύνεσθαι τοσοῦτον Δημοσθένην Ἀρχίαν, τεθνεώτα, εἰδὲ Ἀντίπατρον ὑμῶν ὄντα τοῦ Θεοῦ κολακεύοντος. ἐξῆν μοι φιλτέρους ἔχειν Ἀθηναίων Μακεδόνας, καὶ νῦν μετέχειν τῆς ὑμετέρας τύχης, εἰ μὴ Καλλιμέδοντος, καὶ Πυθέου, καὶ Δημάδου συνεπείθομεν. ἐξῆν γὰρ κἂν ὀλίγον τῆς ψυχῆς μεθαρμόσασθαι, εἰ μὴ τοὺς Ἐρεχθέως θυγατέρας, καὶ τὸν Κόδρου ἐπῃσχύνομεν. ὥστε ῥᾴδιον ἦν αὐτομολῆσαι τοῦ δαίμονος συμμεταλλάξαι. καλὸν γὰρ κρησφύγετον θανεῖν ἐν ἀκινδύνῳ πάσης αἰσχρᾶς ὑβρέως. καὶ νῦν Ἀρχία, τὸν περὶ ἐμαυτὸν ἐγὼ ἐπιδείξομαι, τοὺς Ἀθήνας οἷόν τ' ἐλευθέρους ἐλόμενος, εὐπρεπῶς τῷ ἐλευθέρῳ θανούμενος. ἀλλὰ δίκαιον γὰρ ἔφη σοι τὴν τραγῳδίαν ὑπομνησθῆναι. ἐὰν σωθῇς τὸ λοιπόν, Ἡ δὲ, καὶ θνήσκουσ' ὅμως, πολλὴν εὐνοιαν εἶχεν ἐμοὶ θνήσκουσα πιστήν. κόρη ἐστὶ τοῦτο. Δημοσθένης δ', ἐπεὶ ἀνήμερον θανάτου, βίον εὐκλεᾶ ἀνήμερον, τὸν Ξενοκράτους, καὶ Πλάτωνος ὑπὲρ ἀθανασίας λόγων ἐπελήσμων; καί που καὶ πικρότερον ἔλεγε τοὺς ἐπαχθεῖς εἰς τοὺς ταῖς τύχαις ἐξονειδίζοντας. ἀλλὰ τί δεῖ λέγειν νῦν ἐμοί; πάλαι δ' ἐμοὶ, τί μᾶλλον, δεομένῳ, τάδ' ἀπειλοῦντος, ἀπειλὴν μέσαν τρέπᾶ κερασαμένῳ, ἐπειθόμην ἂν ἔφη τάδε

dandis contributionibus *juvi*. At si me nec insularum *imperium*, nec mare servet, ab hoc Neptuno peto ut me servet, ab hac ara, sacrisque legibus. Sin autem Neptunus non potest defendere immunitatem templi, nec pudet eum prodere Demosthenem Archiæ, moriar, nec mihi Antipater pro Deo colendus erit. Liceret mihi amiciores habere Macedones quàm Athenienses, & frui fœlicitate vestra, si Callimedonti, Pytheæ, Demadi me adjungere vellem. Liceret animum vel ferò mutare, nisi verecundia Codri, & filiarum Erechthei me prohiberet. Nolui igitur *transfugam* fortunam sequi. Honestum enim effugium mors est, quæ turpitudinis periculo vacat. Et nunc Archia, quantum in me est, Athenas non dedecorabo, ultro acceptâ servitute, & abjecta libertate in qua mori est honestissimum. Verùm convenit tibi tragœdias commemorare: nonne graviter dictum est? At illa jam moriens tamen, Decenter ut caderet, cavebat sedulò. Hoc cùm fecerit puella, an honestæ morti, vitam turpem præferet Demosthenes, Xenocratis, & Platonis disputationum de animæ immortalitate oblitus? Quædam etiam acerbiùs dicebat, in eos invectus qui calamitatem exprobrant. Sed quid opus est, ut ego ea nunc referam? Cùm ad extremum partim precarer, partim minas adhiberem, & blanditiis terrores miscerem. Ego, inquit ille, persuaderi mihi pa-

1 Τῆς ψυχῆς μεθαρμόσασθαι] Nota hoc verbum cum genitivo. Sed scripsit fortè Lucianus τῷ ψυχῷ. Menag.

2 Ἡ δὲ καὶ θνήσκουσ' ὅμως, πολλὴν εὐνοιαν εἶχεν ἐμοὶ θνήσκουσα πιστήν] Polyæn. *Idem*.

3 Ἐπειθόμην ἂν ἔφη τάδε Ἀρχίας ὤν] Ex Alexandri dictis sumptum. *Idem*.

1 Τῷ

ταις Ἀρχίας ἄν. ἐπεὶ ἦ Δημοσθένης ἐμοί, συγχώρησόν μοι ὦ δαιμόνιε, μὴ πεφυκότι κακοῦ γνώμης. τότε δὴ τότε ὡς βίᾳ αὐτὸν ἀποσπᾶν διενοήμην. ὁρᾷ ὡς ἡδέως, δῆλον ὑπ' ἐμοῦ γελῶν. καὶ τὸ Θεὸν ἀφορᾷ λέγων, ἔοικεν Ἀρχίας εἶναι ὅπλα μόνα καὶ τριήρεις, καὶ τείχη, καὶ στρατόπεδα, δυνάμεις εἶναι, καὶ καταφύγια, ταῖς ἀνθρωπίναις ψυχαῖς ὑπολαμβάνειν, τὸ δ' ἐμῆς παρακαθῆσθαι, καταφρονεῖν. ἢν οὖν ἂν ἐλίσσεται Ἰλλυριοί, καὶ Τριβαλλοί, καὶ Μακεδόνες, ὀχυρώτερον, ἢ ξύλινον ποτε τεῖχος ἡμῖν, ὃ θεὸς ἀήττητον εἶναι. μεθ' ἧς ἂν τὰ οἰκείως, ἀδεῶς μ' ἐπολιτεύσω· ἀδεῶς δέ μοι τὸ κατὰ Μακεδόνων βέβαιος. ἐμέλησε δ' οὐδὲν οὔτε Εὐκτήμονος, οὔτε Ἀριστογείτονος, οὐ Πυθέου, καὶ Καλλιμέδοντος, οὐ Φιλίππου τότε, οὐ νυνὶ Ἀρχίου· ταῦτ' εἰπὼν, μὴ προσάγαγέ μοι τοὺς χεῖρα ἔφη. τὸ καθ' ἐμὲ χαίρε, οὐδὲν παρόντος ὁ νεὼς σείσεται. τὸ δὲ Θεὸν προσιόντα, ἑκὼν ἕψομαι. καίτοι μ' ἦν ἐπὶ τὸ ἐλπίδος τοιοῦτος. κἂν τοῦ χεῖρα τοῦ τρόμου προσαγαγόντος, οὐδὲν ἄλλ', ἢ προσκυνεῖν ὑπελάμβανον. τὸ δὲ, τί δὴ ποτ' ἦν; ὕστερον βασάνοις ἱεραπαίνης ἐφωράσαμεν, πῶλαι φάρμακον αὐτῷ πιγμιεῦσαι, λύσαι ψυχῆς ἀπὸ σώματος ἐλόμενον ἐλεύθερον κτῆμα. ἀγαθὸν δ' ἔφασαν ὑπερβὰς τὸ οὐδὲν δ' νεὼ, καὶ πρὸς ἐμὲ βλέψας, ἄγε δὴ τῶν, τὸν ἔφη πρὸς Ἀντίπατρον. Δημοσθένην δ' οὐκ ἄξεις. ἐμοὶ τοῦτο, καὶ μοὶ μ' ἐφαίνετο προσθήσειν τὸν Μακεδόνα πεπλανῆσθαι. οὐδὲ, χαίρειν εἶπεν, ἀπέστη. τοῦτό σοι τὸ πλοῖον ὁ βασιλεὺς τὸ Δημοσθένους πολιορκίας ἡμίζειν ἔχω. Δημοσθένους γε τοῦτον ὦ Ἀρχία. βαῦ

affero expugnati Demosthenis.

paterer, si Archias essem. Sed quia sum Demosthenes, ignosce mihi, ô infœlix, ad ignaviam non nato. Hîc cùm vi ipsum abducere statuerem, idque ipse sentiret, cœpit me irridere, & Deum aspiciens ait, Archias putat tantùm arma, triremes, mœnia & castra, vires esse & perfugia vitæ: meum verò apparatum contemnit, quem expugnare, neque Illyrici, neque Triballi, neque Macedones possint. Firmior enim est quàm murus ille ligneus, quem olim nobis Apollo respondit inexpugnabilem esse. Nam ut prudentia me in administratione Reip. securum præstitit, ita me adversus Macedonas securum reddet. Nunquam curavi Euctemonem, aut Aristogitonem, aut Pytheam, & Callimedontem: neque tunc Philippum, neque nunc Archiam. Cùm hæc dixissem, ne mihi manum afferas, inquit, non enim profanabo templum, quantum in me est: sed salutato Deo sponte sequar. Atque hoc sperabam, quum ille manum ori admoveret: nec illum aliud agere quàm Deum adorare suspicabar. Sed quid tandem illud fuit? Postea ex ancilla per tormenta cognovimus, diu eum habuisse paratum venenum, ut morte libertatem redimeret. Neque extra templi limen pervenerat, quum me conspicatus, age ducas, ait, hoc cadaver ad Antipatrum: Demosthenem autem non duces: non per illos. Et videbatur mihi per illos juraturus, qui in Marathone occubuerunt: sed valedicens, avolavit. Hunc ego finem Rex, Demosthenis scilicet, Archia.

ἢ ἀπιόντε ψυχῆς, καὶ μακαριείας, ὡς ἀνδρεῖον μὲ αὐτῆ τὸ λῆμμα, πολιτικὴ ἢ πρόνοια, μὴ χεῖρα τὸ πρᾶον ἢ ἐλευθερίας ἔχειν. ἀλλ' ὁ μὲν, οἴχεται, βίον ἔξων τὸ μακάρων νήσοις ἡρώων λεγόμενον, ἢ πρὸς εἰς οὐρανὸν ψυχῶν νομιζομένας ὁδὸς, ἐπαιδός τις δαίμων ἐσόμενος ἐλευθερίου Διός. τὸ σῶμα δ' ἡμεῖς εἰς Ἀθήνας ἀποπέμψομεν, κάλλιον ἀνάθημα τῇ γῇ τὸ σὸν Μαραθῶνι πεπλωκότες.

Papæ invictum animum, & beatum! Quàm generosum est ipsius facinus: civilis autem prudentia, in manu retinere pignus libertatis. Sed decessit victurus in beatorum insulis, heroum, quam dicunt vitam: aut in cœlum perventurus, ut Deus factus, comes sit Iovis liberatoris. Corpus verò nos Athenas remittemus, futurum honestius ornamentum patriæ, quàm illi qui in Marathone occubuerunt.

ΘΕΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

DEORVM CONCILIVM.

ARGVMENTVM.

Rursum hoc loco Lucianus, deorum gentilium vanitatem, atque stultitiam, more suo deridet: hominumque superstitionem tacitè reprehendit, qui ridicula adeò, atque absurda de illis sibi ipsis persuadent, ac credant. Est autem festiva quædam imitatio, qua ad exemplum Athenienſis Reip. concilium deorum haberi fingit, super iis videlicet, qui ceu nothi ac peregrini in civitatem ac cœtum deorum irrepsissent. Accusatoris vicem Momus, generalis deorum caterorum sugillator, suscipit: & accusatione peracta decretum à se compositum recitat, quo jubentur Dii, cognitiones divinitatis & originis quisque suæ ad proximum concilium afferre, ut, qui peregrini & adventitii reperti fuerint, è cœtu ac civitate deorum removeantur.

ΖΕΥΣ.

Μηκέτι τοιαῦτα ὦ Θεοὶ, μηδὲ κατ' ὠνίας συφορόμενοι, πρὸς ἀλλήλους κρυπτολογεῖσθε, ἀγανακτοῦντες, εἰ πολλοὶ ἀκρόασιν μετέχουσιν ἡμῶν τῶν συμποσίων. ἀλλ' ἐπειδὴ ἀποδίδοται τοῖς

IVPITER.

Ne susurretis amplius, ô Dii, neque ad angulos coacti, ad aurem colloquamini indignantes plerosque indignos nostri symposii esse participes. Sed quandoquidem his de rebus habe-

τῶν ἐκκλησία, λεγέτω ἔκαστος εἰς τὸ φανερὸν τὰ δικαῖα οἱ, καὶ κατηγορείτω. σὺ δὲ κήρυττε ὦ Ἑρμῆ τὸ κήρυγμα τὸ ἐκ Διὸς νόμιμον. Ερ. ἄκουε. σιγᾶ. τίς ἀγορεύειν βούλεται τῶν πολιτῶν Θεῶν, οἷς ἔξεστι; ἢ δῆλός εἰμι, περὶ τῶν μετοίκων, καὶ ξένων. Μω. ἐγὼ ὁ Μῶμος ὦ Ζεῦ, εἰ μοι ἐπιτρέψειας εἰπεῖν. Ζ. τὸ κήρυγμα ἤδη ἐφίησιν. ὥστε ἤδειν ἐμὲ δίκην. Μω. φημὶ τοίνυν δεινὰ ποιεῖν εἰώθειν ἡμῶν, οἷς οὐκ ἀπέρχεται θεοὺς ἐξ ἀνθρώπων αὐτοὺς γεγενῆσθαι. ἀλλ' εἰ μὴ ἐς τοὺς ἀκολάστους, καὶ θεραπεύοις αὐτῶν ἰσοτίμους ἡμῖν ἀποφαίνειν, ἤδειν μέγα, ἤδη νεανικὸν εἰοντα ἐργάσασθαι. ἀξιῶ δὲ ὦ Ζεῦ, μὴ παρέντα μοι δόξαν εἰπεῖν. ἤδειν γὰρ ἂν ἄλλως δυναίμην. ἀλλὰ πάντες με ἴσασιν ὡς ἐλεύθερός εἰμι τὴν γλῶτταν, καὶ ἤδειν ἂν καταισχυνθείην τὸ ἀληθὲς γεγενημένον. διελέγχω γὰρ ἀπαιδεύτους, καὶ λέγω τὰ δοκοῦντά μοι ἐς τὸ φανερόν, ὅτι δεδιὼς πω, ὅτι τὸν αἰδῶ ἐπικαλύπτων τὴν γνώμην. ὥστε ἐπαχθὴς δικῶ τοῖς πολλοῖς, καὶ συκοφαντικὸς τὴν φύσιν, δημόσιός τις κατήγορος ὑπ' αὐτῶν ἐπονομαζόμενος. πολλὰ ἀλλ' ἐπείσθη ἐξεῖναι, καὶ κηρύττειν, καὶ σὺ ὦ Ζεῦ δεδιὼς μετ' ἐξουσίας εἰπεῖν, ἤδειν ὑποσειλάμενος, ἐρῶ. πολλοὶ γάρ φημι σὺν ἀκαπώντες ὅτι αὐτοὶ μετέχουσι τῶν αὐτῶν ἡμῖν ξυνεδρείων, καὶ δώχδιται ἐπίσης, καὶ πῦπε, ἥνπερ ἐξ ἡμισείας ὄντες, ἔτι δὲ τοὺς ὑπηρέτας, καὶ διακόνους τοὺς αὐτῶν ἀνήγαγον ἐς τὸ ὁρᾶσθαι, καὶ παρεσκεύασαν. καὶ νῦν ἐπίσης ἀμοιρίας τε νέμονται, καὶ θυσιῶν μετέχουσιν, οὐδὲ καθαλόντες ἡμῖν τὸ μεθύσκιον. Ζ. μηδὲν αἰνιγματωδῶς ὦ Μῶμε,

habebitur concilium, quisque palam dicat suam sententiam, & deferat. Tu verò Mercuri, præconium ex lege pronunciato. *Merc.* Audi: tace. Quis ex summis Diis, quibus id licet, in concione vult verba facere? Deliberatio futura est de inquilinis, novisque habitatoribus. *Mo.* Ego Momus, ô Iupiter, si mihi dicendi copiam feceris. *Iup.* Hoc tibi jam concedit præconium. Itaque nihil opus est ut permittam. *Mo.* Dico igitur nonnullos nostrûm malè facere, quibus non sufficit, ut Dii ex hominibus facti sint. Sed nisi suos pedisequos & famulos honore nobis adæquaverint, nihil magni, nihil præclari præstitisse se putant. Posco autem, ô Iupiter, ut mihi liberè loqui concedas: neque enim aliter possim. Imò sciunt omnes quàm libera sim lingua, nihilque eorum quæ malè geruntur silentio præterire soleam. Arguo enim omnia, & palam dico quæ sentio, neminem reformidans, nec meam sententiam præverecundia celans. Itaque molestus videor plerisque, & natura ad calumniandum propensus, publicusque accusator ab ipsis appellor. Sed quandoquidem licet, proclamatumque est, tuque das, ô Iupiter, ut liberè loquar, nihil præ metu reticebo. Multi, inquam, non contenti quòd communis confessus sint participes nobiscum, & ex æquo epulentur, idque cùm sint dimidia ex parte mortales: suos quoque ministros, & sodales in cœlum evexerunt, & numero Deorum adscripserunt. Nunc autem æquali sunt conditione, & victimarum participes, quanquam colonarium nobis non persolverunt. *Iup.* Nequid obscurè dicas, ô Mome, sed dilucidè,

ἀλλὰ σαφῶς, καὶ διαρρήδην λέγε, προσθεὶς καὶ τοὔνομα. νῦν γὰρ ἐς τὸ μέσον ἀπέρριπταί σοι ὁ λόγος, ὡς πολλοὺς εἰκάζειν, καὶ ἐφαρμόζειν ἄλλοτε ἄλλον τοῖς λεγομένοις. χρὴ δὲ παρρησιαστὴν ὄντα, μηδὲν ὀκνεῖν λέγειν. Μω. εὖγε ὦ Ζεῦ, ὅτι καὶ παροτρύνεις με πρὸς τὴν παρρησίαν. ποιεῖς γὰρ τοῦτο βασιλικὸν ὡς ἀληθῶς, καὶ μεγαλόφρον. ὥστε ἐρῶ καὶ τοὔνομα. ὁ γάρ τοι γενναιότατος Διόνυσος, ἡμιάνθρωπος ὤν, οὐδὲ Ἕλλην μητρόθεν, ἀλλὰ συροφοίνικός τινος ἐμπόρου, τοῦ Κάδμου θυγατριδοῦς, ἐπείπερ ἠξιώθη τῆς ἀθανασίας, οἷος μὲν αὐτός ἐστιν, οὐ λέγω, οὔτε τὴν μίτραν, οὔτε τὴν μέθην, οὔτε τὸ βάδισμα. πάντες γὰρ οἶμαι ὁρᾶτε ὡς θῆλυς, καὶ γυναικεῖος τὴν φύσιν, ἡμιμανής, ἀκράτου ἕωθεν ἀποπνέων. ὁ δὲ, καὶ ὅλην φατρίαν εἰσεποίησεν ἡμῖν, καὶ τὸν χορὸν ἐπαγόμενος πάρεστι, καὶ θεοὺς ἀπέφηνε, τὸν Πᾶνα, καὶ τὸν Σιληνὸν, καὶ Σατύρους, ἀγροίκους τινὰς, καὶ αἰπόλους τοὺς πολλοὺς, σκιρτητικοὺς ἀνθρώπους, καὶ τὰς μορφὰς ἀλλοκότους. ὧν ὁ μὲν, κέρατα ἔχων, καὶ ὅσον ἐξ ἡμισείας ἐς τὸ κάτω αἰγὶ ἐοικὼς, καὶ γένειον βαθὺ καθειμένος, ὀλίγον τράγου διαφέρων ἐστίν. ὁ δὲ, φαλακρὸς γέρων, σιμὸς τὴν ῥῖνα, ἐπὶ ὄνου τὰ πολλὰ ὀχούμενος, Λυδὸς οὗτος. οἱ δὲ Σάτυροι, ὀξεῖς τὰ ὦτα, καὶ αὐτοὶ φαλακροὶ, κεράσται, οἷα τοῖς ἄρτι γεννηθεῖσιν ἐρίφοις τὰ κέρατα ὑποφύεται, Φρύγες τινὲς ὄντες, ἔχουσι δὲ καὶ οὐρὰς ἅπαντες. ὁρᾶτε οἵους ἡμῖν θεοὺς ποιεῖ ὁ γεννάδας; εἶτα θαυμάζομεν, εἰ καταφρονοῦσιν ἡμῶν οἱ ἄνθρωποι, ὁρῶντες οὕτω γελοίους θεοὺς, καὶ τερασίους; ἐῶ γὰρ λέγειν, ὅτι καὶ δύο γυναῖκας ἀνήγαγε, τὴν μὲν, ἐρω-

cidè, & apertè, etiam addito nomine. Nunc enim ita orationem in medium projecisti, ut multi per conjecturam, alias alii tua dicta accommodent. Oportet autem eum qui liber est in loquendo, nihil præ metu reticere. *Mo.* Euge, ô Iupiter, siquidem me ad loquendi libertatem cohortaris: quod abs te fit animo prorsus regio, & magnifico. Quare dicam etiam nomen. Generosissimus ille Bacchus, semihomo, nec materna stirpe Græcus, sed mercatoris cujusdam Syrophœnicis, nempe Cadmi ex filia nepos, posteaquam immortalitate donatus est, qualis quidem *ipse* sit, non dico, neque mitram, neque ebrietatem, neque incessum. Videtis enim omnes, opinor, quàm mollis sit, & effœminatus natura, semiinsanus, statim à *summo* mane merum spirans. Hic sodalitium universum nobis ascivit, & adducto choro adest, Deosque fecit, Pana, Silenum, & Satyros, agrestes quospiam, & caprarios multos, saltatores homines, & forma horribiles. *Quorum* hic quidem cornutus dimidiaque corporis inferiore parte capram referens, barbaque promissa, parum ab hirco differt. Ille verò, glaber senex, *simo naso*, qui plerunque asino *vehitur, Ly*dus iste. Satyri autem, *acutis au*ribus, & calvi ipsi, cornigerique, qualia ferè recens natis hœdis nascuntur cornua: hi gente *Phry*ges, caudas habent etiam omnes. Videtis cujusmodi Deos nobis faciat generosus ille? An mirum, si homines nos contemnant, cùm tam ridiculos, monstrososque Deos videant? Nam omitto quòd duas etiam mulieres adduxit, alteram quidem quam amat, nempe

μὴν ὅσιον αὐτῷ, τὴν Ἀριάδνην, ὃς καὶ τὸ στέφανον ἐστεφάνισε τῷ τῶν ἄστρων χορῷ. τὴν δ', Ἰκαρίου δὲ γεωργοῦ θυγατέρα. καὶ ἅ πάντων γελοιότατα ὦ Θεοὶ, καὶ τὸν κύνα τὸν Ἠριγόνης, καὶ τοῦτον ἀνήγαγεν, ὡς μὴ ἀηδῶτο ἡ παῖς, εἰ μὴ ἔχοι ἐν τῷ οὐρανῷ τὸ ξυνοίσεις σκύλον, καὶ ὥσπερ ἐραστὴν κυνίδιον. ταῦτα οὐχ ὕβρεις ὑμῖν δοκεῖ, καὶ παροινία, καὶ γέλως; ἀκούσατε δ' ὧν ἕ ἄλλως. Ζ. μηδὲν ὦ Μῶμε εἴπῃς, μήτε σοὶ Ἀσκληπιοῦ, μήτε σοὶ Ἡρακλέους. ἐρῶ γὰρ οἷ φέρει τὸ λόγῳ. ἔστι γάρ, ὁ μὲ αὐτῶν, ἰᾶται, καὶ ἀσθενοῦντα τὸν νόσων, καὶ ἔστι πολλῶν ἀνθρώπων ἄξιος. ὁ δ' Ἡρακλῆς, ἡμῖν ὢν ἐμὸς, σὺν ὀλίγοις πόνοις ἐπεῖδε τὴν ἀθανασίαν. ὥστε μὴ κατηγόρει αὐτῶν. Μω. σιωπήσομαι δῆτα σὸν Διῒ, πολλὰ εἰπεῖν ἔχων. καίτοι εἰ μηδὲν ἄλλο, ἔτι τὰ σημεῖα ἔχουσι τοῦ πυρός. εἰ δ' ἐξῆν ἕ ὡς αὐτὸν σὺν τῇ παῤῥησίᾳ χρῆσθαι, πολλὰ ἂν εἶχον εἰπεῖν. Ζ. καὶ μὴν πρὸς ἐμὲ ἔξεστι μάλιστα. μῶν δ' ὧν κἀμὲ ξενίας διώκεις; Μω. οὐ Κρήτῃ μὲ μόνον τοῦτο ἀκούσομ' ἐγὼ, ἀλλὰ ἕ ἄλλα τ περὶ σοῦ λέγουσι, καὶ πάνυ ἐπιδεικνύουσιν. ἐγὼ δ' ὅτι οἰκείοις πείθομαι, ὅτι Ἀχαιῶν Αἰγιεῦσιν, ὑποβολιμαῖόν σε εἶναι φάσκουσιν. ἃ δ' μάλιστα ἐλεγχθῆναι δεῖ ἡγοῦμαι, ταῦτα ἐρῶ. τὴν γάρτοι δεκάλιθ' ὃ τοιοῦτον δαιμόνιμήκιστον, καὶ τὴν αἰτίαν ὃ νοθευθῆναι ἡμῶν τὸ ξυνέδριον, σὺ ὦ Ζεῦ παρέσχες, ὑπτιεῖς ἐπιμιγνύμενος, καὶ κρυπτὸν παρ' αὐτὰς, ὁτὲ μὲν ἄλλοτε ἄλλῳ χήμασι. ὥστε ἡμᾶς δεδίναι, μήσε κατάθυσάν τις ξυλλαβὼν, ὁπότ' ἂν ταῦρος ᾖς, ἢ ὑπὸ χρυσοχόων τις κατεργάσαιτο χρυσοῦν.

pe Ariadnem, cujus etiam coronam aſtrorum choro inſeruit: alteram verò Icarii agricolæ filiam. Quódque, ô Dii, eſt omnium maximè ridiculum, Erigones quoque canem adduxit, ne doleret filia ſi non haberet in cœlo familiarem illam, habitamque in deliciis caniculam. Annon iſta vobis videntur in noſtri contumeliam, injuriam, & irriſionem facta? Audite etiam alios. *Iup.* Nihil dicas Mome, nec de Æſculapio, nec de Hercule. Video enim quo tuæ orationis impetu rapiaris. Horum quidem alter agit medicum, & morbis levat ægrotos, eſtque multis aliis anteferendus. Hercules autem, qui meus eſt filius, non paucis laboribus immortalitatem eſt adeptus. Itaque ne ipſos accuſes. *Mo.* In tui quidem gratiam tacebo, Iupiter, etſi multa dicenda habeam: atque ſi nihil aliud, adhuc habent ſigna igne inuſta. Porrò ſi liceret & adverſum te libertate loquendi uti, multa haberem dicenda. *Iup.* Atqui in me maximè tibi licet dicere. Nunquid me ut inquilinum in jus vocas? *Mo.* In Creta non tantùm hoc audire licet: verùm aliud quoque de te dictitant, tuumque ſepulchrum oſtendunt. Ego verò neque illis credo, neque Achivorum Ægienſibus ſubditititum te eſſe affirmantibus. Sed hæc dicam, quæ potiſſimùm reprehendenda duco, Etenim delictorum hujuſmodi principium, & cauſam cur noſter conſeſſus nobis abundet, tu Iupiter præbuiſti, quum te mortalibus mulieribus commiſcuiſti, & aliàs alia forma ad ipſas deſcendiſti. Ita ut metueremus, ne quis te comprehenſum ſacrificaret, cùm taurus eſſes, vel aurifex aliquis te conficeret, cùm aurum

σὸν ὄζε. καὶ ἀντὶ Διὸς, ἡ ὅρμος, ἢ ψέλλιον, ἢ ἐλλόβιον ἡμῖν ἠλη-τλήν, ἀλλὰ ἐμπέπληκάς γε τ ἀέρα τὸν τ ἡμετέρων τύτων. ὃ γὰρ ἂν ἄλλως εἴποιμι. καὶ τὸ πρᾶγμα γελοιότατόν ἐστιν, ὁπόταν ἄν τις ἄφνω ἀκούσῃ ὅτι ὁ Ἡρακλῆς μέ. Θεὸς ἀπεδείχθη. ὁδὶ Εὐρυσθεὺς, ὃς ἐπιτασσεν αὐτῷ, τέθνηκε. καὶ πλησίον Ἡρακλείας νεὼς, οἰκέτου ὄντος, καὶ Εὐρυσθέως τάφος. ἔστ δεσπότου αὐτοῦ. καὶ πάλιν αὖ Θήβας, Διόνυσος μέ, Θεός. εἰσὶ δ' ἐνίοτε καὶ αὐτοῦ, ὁ Πενθεὺς, καὶ ὁ Ἀκταίων, ὁ Λίαρχος, ἀνθρώπων ἁπάντων κακοδαιμονέστατοι. ἀφ' ὅ γε ἅπαξ σὺ ὦ Ζεῦ ἐπέῤῥωξας τοῖς τοιούτοις τοὺς θύρας, καὶ ἐπὶ τοὺς θνητοὺς ἐτράπου, ἅπαντες μεμέμψονταί σε. καὶ οὐχὶ ἄῤῥενας μόνον, ἀλλ' ὅσῳ αἴσχιον, καὶ αἰ θήλειαι θεαί. τίς γὰρ οὐκ οἶδε τ Ἀγχίσην, καὶ τ Τιθωνὸν, καὶ τ Ἐνδυμίωνα, καὶ τ Ἰάσονα, καὶ τοὺς ἄλλους; ὥστε ταῦτα μοι ἐάσεις μὴ δεκῶ. μακρὸν γὰρ ἂν τὸ διελέγχειν γένοιτο. Ζ. μαθὲ περὶ τ Γανυμήδους ὦ Μῶμε εἴπης. χαλεπαινῶ γάρ, εἰ λυπήσεις τὸ μειράκιον, ἀνεκδότους ἐς τὸ γῆρας. Μω. σοὶ μὲν ᾧ τ ἀετὸς εἶπον, ὅπ ἔστ τὸ τ Διὸς ἐστιν, ἐπὶ τ βασιλείᾳ σκήπτρον κρατοῦντος, καὶ μοιχικὸν ἐπὶ τῷ κεφαλῷ σε πεποιῆσθαι, Θεὸς εἶναι δοκῶν; ἢ τ τῶν τ Γανυμήδης ἕνεκα ἐάσομαι; ἀλλ' ὁ Ἄττις γε ὦ Ζεῦ, καὶ ὁ Κορύβας, καὶ ὁ Σαβάζιος, πόθεν

esses: & pro Iove nobis aut *monile*, aut armilla, aut inauris fieres. Sed enim hisce semideis cœlum implevisti, neque enim aliter possum dicere. Resque planè ridicula est, siquis ex improviso audierit Herculem quidem inter Deos relatum: Eurystheum autem, qui imperabat ipsi, mortuum esse: ac prope Herculis templum, qui famulus, Eurystheique sepulchrum, qui herus erat. Rursus Thebis, Bacchus quidem Deus est: ejus autem consobrini, Pentheus, Actæon, & Learchus, omnium hominum fuerunt miserrimi. Ex quo autem semel tu Iupiter rebus hujusmodi fores aperuisti, & ad mortalium consuetudinem te convertisti, omnes te imitantur: nec solùm masculi Dii, sed quod est turpissimum, etiam Deæ fœminæ. Quis enim ignorat Anchisen, Tithonum, Endymionem, & Iasonem, aliosque? Itaque hæc omittenda censeo, quæ reprehendere longum esset. *Iup.* Nihil Mome, de Ganymede dicas. Irascar enim, si adolescentem illum, exprobrato genere, molestia afficias. *Mo.* Proinde neque de aquila quicquam dicam, quòd & illa in cœlo versatur, regio scepro insidens, ac tantùm non super tuo capite nidificans, & Deus videtur? an illam Ganymedis causa omittemus? At ô Iupiter, Attis, & Corybas, & Sabazius, unde

1 Τὶς γὰρ οὐκ οἶδε τ Ἀγχίσην & τ Τιθωνὸν & τ Ἐνδυμίωνα & τ Ἰάσονα] Sic legit interpres, &, licet obvium sit emendare, Iasonem iis accenset, qui dearum concubitu potiri sunt, & Medeæ κατθάνουσιν parat. Lege Ἰασίωνα, qui ob Cereris amores à Iove zelotypo fulminatus est. Homerus Odyss. ε.

Ὧδε δὲ ὅπότ' Ἰασίωνι ὑπερφίαλος μιγὴς Δημήτηρ
Ὧ θυμῷ εἴξασα μίγη φιλότητι & εὐνῇ
Νείῳ ἐπὶ τριπόλῳ, καὶ δὴν οὐκ ἄπυστος
Ζεύς, ὃς μιν κατέπεφνε βαλὼν ἀϊζηὸν κεραυνῷ. *Palm.*

1 Ἐκεί-

ὑμῖν ἐπεσπλήσθησαν ἔστι; ἢ ὁ Μίθης ὁπτὸς ὁ μήδος, ὁ τὴ κάνδυω, καὶ τιάρᾳ πάρφορ, καὶ δὴ Ἑλλωίζων τῇ φωνῇ. ὥστε εἰδ' ἦν τις ἐξοικίσι, ξυνῆκεν. τοιγαροῦν οἱ Σκύθαι, καὶ οἱ Γέται τοῦτα ὁρῶντες αὐτῶν, μακρὰ ἡμῖν χαίρειν εἰπόντες, αὐτοὶ ἀπαθανατίζουσι, καὶ θεοὺς χειροτονοῦσιν, ὃς ἂν ἐτελήσωσι, τὸ αὐτὸν τρόπον, ὅνπερ ὁ Ζάμολξις δοῦλον ὄν, παρεισεγράφη, σὺκ οἶδ' ὅπως ἀγνῶτες. καί τοι ταῦτα πάντα ὦ Θεοί, μέτρια. σὺ δ' ὦ κυνοκεφάλη, καὶ σινδόνιον ἐσειλημένε Αἰγύπτιε, τίς ἢ βέλτιστε, ἢ πῶς ἀξιοῖς Θεὸς εἶναι ὑλακτῶν; τί δ' βυβλόμορφος ὁ μεμφίτης ὗτος ταῦρος, ὁ ποικίλος, προσκυνεῖται, καὶ χρᾷ, καὶ προφήτας ἔχει; αἰσχύνομαι δ' ἐγὼ δῆτα, καὶ πτήνας εἰπεῖν, καὶ τράγους, καὶ ἄλλα πολλὰ γελοιότερα, σὺκ οἶδ' ὅπως ἐξ Αἰγύπτου δεδραυδέκασι ἐς τὸ ὄρφνον. ἀ ὑμεῖς ὦ Θεοί, πῶς ἀνέχεσθε ὁρῶντες ἐπίσης, ἢ ὁ μάλιστα ὑμῶν προσκυνούμενος; ἢ σὺ ὦ Ζεῦ, πῶς φέρεις, ἐπιδεὰν κεμᾷ κέρατα φύσασί σοι; Ζ. αἰσχρὰ ὡς ἀληθῶς ταῦτα φῂς τὰ περὶ τῶν Αἰγυπτίων. ὅμως δ' ἔστ' ὦ Μῶμε, τὰ πολλὰ αὐτῶν, αἰνιγματώδη ἐστὶ, καὶ ἀ πάνυ χρὴ κεκαλυμμένα ἀμύητον ὄντα. Μω. πάνυ γὰρ μυστηρίων ὦ Ζεῦ δεῖ ἡμῖν, ὡς εἰδέναι, Θεοὺς μὲ, τοὺς Θεούς. κυνοκεφάλους δ', τοὺς κυνοκεφάλους. Ζ. ἔα φημὶ τὰ περὶ τῶν Αἰγυπτίων. ἄλλοτε γὰρ περὶ τούτων ἐπισκεψόμεθα ἐπὶ σχολῆς. σὺ δ', τοὺς ἄλλους λέγε. Μω. τὸν Τροφώνιον ὦ Ζεῦ, καὶ ὁ μάλιστά με λυπεῖ, τὸν Ἀμφίλοχον. ὃς σφαγὰς ἀνθρώπων, καὶ μητραλοίας ἥδιστ' ἂν, ἀποδεξαίμην ἐγὼ τὸν Κίλικα, ψεύδεσθαι τὰ πολλὰ, καὶ

unde nobis accersiti sunt? aut etiam Mithres ille Medus, qui candyn, & tiaram gestat, nec Græcam vocem sonat: adeò ut si quis ei præbibat, non intelligat. Itaque & Scythæ hæc videntes, nobis longum valere jussis, ipsi immortalitate donant homines, suisque suffragiis, quoscunque libuerit, Deos creant, eodem modo quo Zamolxis conditione servus, adscriptus est, nobis nescio quomodo insciis. At sanè hæc omnia, ô Dii, sunt mediocria. Cæterùm tu canino vultu Ægyptie, qui sindone es amictus, quisnam es, ô optime, aut quomodo dignum te censes qui sis Deus, cùm latres? Quid & sibi vult Memphites ille taurus, versicolor, qui adoratur, edit oracula, & prophetas habet? Pudet verò me recensere ciconias, simias, hircos, & alia his longè absurdiora, quæ nescio quomodo ex Ægypto in cœlum se inseruerunt. Illa vos, ô Dii, qui sustinetis videre æquali vobiscum honore, aut etiam majore adorari? Aut tu Iupiter, quo fers animo, quòd arietis cornua tibi plantarûnt? *Iup.* Turpia profectò sunt quæ dicis de Ægyptiis. Attamen pleraque illorum ô Momе, sunt ænigmata, non omnino à profanis deridenda. *Mo.* Planè nobis, Iupiter, opus est mysteriis, ut Deos, Deos esse cognoscamus, & cynocephalos eos, quibus canina sunt capita. *Iup.* Missas facito, inquam, res Ægyptiorum: alias enim de his per otium deliberabimus: tu autem de aliis dicito. *Mo.* De Trophonio, Iupiter, de Amphilocho: qui quanquam filius, in Cilicia præclarus ille vaticinatur, multa mentiens, & quodque me potissimùm angit, sceleſti hominis & matricidæ est

γοητεύων τοῖν δυοῖν ὀβολοῖν ἕνεκα. τοιγαροῦν οὐκ ἔτι σὺ ὦ Ἄπολλον δοκιμεῖς, ἀλλὰ ἤδη πᾶς λίθος, καὶ πᾶς βωμὸς χρησμῳδεῖ, ὃς ἂν ἐλαίῳ περιχυθῇ, καὶ στεφάνους ἔχῃ, καὶ γόητος ἀνδρὸς εὐπορήσῃ, οἷοι πολλοί εἰσιν. ἤδη δὲ ὁ Πολυδάμαντος τοῦ ἀθλητοῦ ἀνδριὰς, ἰᾶται τοὺς πυρέττοντας ἐν Ὀλυμπίᾳ, καὶ ὁ Θεαγένους ἐν Θάσῳ. καὶ Ἕκτορι θύουσιν ἐν Ἰλίῳ, καὶ Πρωτεσιλάῳ καταντικρὺ ἐν Χεῤῥονήσῳ. ἀφ᾽ οὗ δ᾽ οὖν τοσοῦτοι γεγόναμεν, ἐπιδέδωκε μᾶλλον ἡ ἐπιορκία, καὶ ἱεροσυλία. καὶ ὅλως, καταπεφρονήκασιν ἡμῶν, εὖ ποιοῦντες. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν νόθων, καὶ παρεγγράπτων. ἐγὼ δὲ καὶ ξένα ὀνόματα πολλὰ ἤδη ἀκούων, οὔτε ὄντων τινῶν παρ᾽ ἡμῖν, οὔτε συστῆναι ὅλως δυναμένων, πάνυ ὦ Ζεῦ, καὶ ἐπὶ τούτοις γελῶ. ἢ ποῦ γάρ ἐστιν ἡ πολυθρύλλητος ἀρετὴ, καὶ φύσις, καὶ εἱμαρμένη, καὶ τύχη, ἀνυπόστατα, καὶ κενὰ πραγμάτων ὀνόματα, ὑπὸ βλακῶν ἀνθρώπων τῶν φιλοσόφων, ἐπινοηθέντα; καὶ ὅμως αὐτοσχέδια ὄντα, οὕτω τοὺς ἀνοήτους πέπεικεν, ὥστε οὐδεὶς ἡμῖν οὐδὲ θύειν βούλεται, εἰδὼς ὅτι κἂν μυρίας ἑκατόμβας παραστήσῃ, ὅμως τὴν τύχην πράξουσαν τὰ μεμοιραμένα, καὶ ἃ ἐξ ἀρχῆς ἑκάστῳ ἐπεκλώσθη. ἡδέως ἂν οὖν ἐροίμην σε ὦ Ζεῦ, εἴ που εἶδες ἢ ἀρετὴν, ἢ φύσιν, ἢ εἱμαρμένην. ὅτι μὲν γὰρ καὶ σὺ ἀκούεις ἐν ταῖς τῶν φιλοσόφων διατριβαῖς, οἶδα, εἰ μὴ καὶ κωφός τις εἶ, ὡς βοώντων αὐτῶν, μὴ ἐπαΐειν. πολλὰ ἔτι ἔχων εἰπεῖν, καταπαύσω τὸν λόγον. ὁρῶ γοῦν τοὺς πολλοὺς ἀχθομένους μοι λέγοντι, καὶ συρίττοντας. ἐκείνους μάλιστα, ὧν καθήψατο ἡ παῤῥησία τῶν λόγων. πί-

pro duobus obolis præstigiatorem agens. Proinde Apollo, non amplius celebraris: sed jam lapis omnis, omnisque ara vaticinatur, quæ sit oleo perfusa, & coronas habeat, cuique vir præstigiator suppetat, quales multi sunt. Iam etiam Polydamantis athletæ statua medetur febricitantibus in Olympia, & Theagenis, in Thaso. Quin Hectori quoque sacra faciunt in Ilio, & Protesilao, è regione in Cherroneso. Ex quo autem in tantum numerum excrevimus, auctum magis est perjurium, & sacrilegium: & nos omnino despicere cœperunt, idque meritò. Atque hæc quidem de nothis, & factitiis Diis. Cæterùm ego peregrina nomina jam audiens, quorundam qui neque sunt apud nos, neque omnino consistere possunt, ô Iupiter, ea prorsus irrideo. Vbi enim gentium est illa multum jactata virtus, & natura, & fatum, & fortuna, nova rerum vocabula, quæ consistere nequeunt, à stolidis hominibus, nimirum philosophis excogitata? Quæ quanquam ex tempore facta sunt, ita simplices ad credendum adduxerunt, ut nemo velit nobis sacrificare, cùm persuasum habeat, fore ut etsi infinitas hecatombas nobis obtulerit, fortuna tamen nihilo secus faciat, quæ fato decreta sunt, & cuique à principio destinata. Quare libenter ex te quæsiverim Iupiter, an alicubi videris aut virtutem, aut naturam, aut fatum. Nam hæc te in Philosophorum disputationibus audire scio: nisi ita surdus es, ut clamantes ipsos non audias. Quanquam multa habeo dicenda, dicendi tamen finem faciam. Nam video plerosque qui me dicentem molestè ferunt, & exibilant; sed illi præcipuè quos orationis libertas perstrinxit.

ρα γῶν εἰ ἐθέλεις ἆ Ζεῦ, ψήφισμά τι περὶ τούτων ἀναγνώσεται μὴ ἐγγεγραμμένον. Ζ. ἀνάγνωθι. ἐπαινῶ γὰρ ἁλόγως ἡπάσω. καὶ δεῖ τὰ πολλὰ αὐτῶν ἐπισχεῖν, ὡς μὴ ἐπαλλήλων ἂν γένηται.

strinxit. Tandem, si vis Iupiter, decretum de his jam conscriptum legam. *Iup.* Lege: neque enim omnia citra rationem reprehendisti. Et sanè multa ex iis cohibenda sunt, ne amplius augeantur.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΑΓΑΘΗ ΤΥΧΗ.

Ἐκκλησίας ἐπόμης ἀγομένης, ἑβδόμῃ ἱσταμένου, ὁ Ζεὺς ἐπιτρυγάνει, ὁ ποσειδῶν Ποσειδῶν. ἐπεστάτει Ἀπόλλων. ἐγραμμάτευε Μῶμος ὁ νυκτός. καὶ ὁ ὕπνος τὸν γνώμονα ἐῖπεν. Ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν ξένων, καὶ μόνον Ἕλληνες, ἀλλὰ καὶ βάρβαροι, ἐόντες κοινωνοὶ ἡμῖν τῆς πολιτείας παρεγγεγράφαται, οὐκ οἶδ' ὅπως, οἱ θεοὶ δόξαντες, ἐμπεπλήκασι μὲν τὸν οὐρανὸν, ὡς μεστὸν εἶναι τὸ συμπόσιον ὄχλου παρακρούσεως, πολυγλώσσων πιῶν, καὶ ξυγκλύδην, ἐπιλείπει δὲ ἡ ἀμβροσία, καὶ τὸ νέκταρ, ὥστε μιᾶς ἥδη τῆς κοτύλης εἶναι πρὸς τὸ πλῆθος τῶν πινόντων, οἰόμενοι, οὐκ αὐθαδείας παρασκόμμοι τὰς παλαιὰς τε, καὶ ἀληθεῖς θείας, αὐθαδείας ἐξοικίσαντες ἑαυτοὺς ἁπάσης τε πάτρια, καὶ οὐ τῇ γῇ προσήκουσαν ἥλιον, διόδοχον τῇ βουλῇ, καὶ τῷ δήμῳ ξυμπεσόντας μὲ σύγκλησιν οὐ τῷ Ὀλύμπῳ ὥσπερ τρόπις χειμερινὰς, ἰλιάδι δὲ ἐπιγνώμονας τελείους θεοὺς ἐκ, τρεῖς μὲν, οὐκ ἐκ παλαιᾶς βουλῆς ἐπὶ Κρόνου, τέτταρας δὲ, οὐκ ἐκ δώδεκα. καὶ ὁ αὐτοῖς, τὸν Δία. τούτους δὲ τοὺς ἐπιγνώμονας, αὐτοὺς μὲν, καθίζειν ὀμόσαντας τὸν νόμιμον ὅρκον, τῷ Στυγὸς. τὸν Ἑρμῆν δὲ, κηρύξαντα ξυναγαγεῖν ἅπαντας, ὅσοι ἀξιοῦσι

DECRETVM BONA FORTVNA.

Consilio legitimè coacto, septima die mensis ineuntis, Iupiter summus erat administrator, præsidebat Neptunus, præerat Apollo, noctu Momus scribam agebat: & Somnus sententiam tulit. Quoniam peregrini multi, non solùm Græci, sed & barbari, etsi nequaquam mercantur nostræ reip. participes esse, adscriptitii nescio quomodo, & putatitii Dii, cœlum impleverunt, ita ut plenum sit sympoſium tumultuosa turba, garrulorum quorundam & convenarum: defecit autem ambrosia & nectar: ita ut mina jam ematur sextarius, propter bibentium multitudinem. Illi verò præ arrogantia, pulsis veteribus, veriſque Diis, semetipsos præter omnem patriæ consuetudinem primis accubitibus dignos censent, & priores in terris honores sibi arrogant: visum est Senatui, & populo ut concilium in Olympo cogatur circa solstitium hybernum, & eligantur perfecti Dii septem arbitri, tres quidem ex veteri curia Saturni temporibus constituta, quatuor autem ex duodecim illis: interque eos Iupiter. Qui arbitri sedeant præstito legitimo juramento, per Stygem; Mercurius autem proclamato præconio, cunctos congreget, qui-

ξωπλεῖν εἰς τὸ συνέδριον. τοὺς δ', ἤκειν, μάρτυρας ἐπαγομένους σὺν μόνοις, καὶ ἀποδείξεις ἐξ ἡμέρας. τοιοῦτοι δ', οἱ μὲν, παραίτητοι καθ' ἕνα, οἱ δ' ἐπιγνώμονες ἐξεάζοντες, ἢ θεὸς εἴναι ἀποφαίνοντα, ἢ κατακρίνουσι ἐπὶ τὰ σφέτερα ἡβαῖα, καὶ τὰς ψήφους τὰς αὐτογνωμόνας. ἵνα δέ τις ἄλλῳ τὸ ἀδικεῖσθαι, ἢ ἅπαξ ὑπὸ τῶν ἐπιγνωμόνων ἀκριβέντων ἐπιβεβαίωσιν ἐξ ἡμέρας, εἰς τὸ πάραυτον ἐμπεσεῖν τοῦτον. ἐργάζεσθω δὲ τὰ αὐτὰ ἕκαστον. καὶ μήτε τῷ Ἀσκληπιῷ ἰᾶσθαι, μήτε τὸ Ἀπόλλωνι τοσαῦτα μόνον ποιεῖν, ἀλλ' ἓν πεπιλεγμένον, μάντιν, ἢ κιθαρῳδόν, ἢ ἰατρὸν εἶναι. τοῖς δὲ Φιλοσόφοις προεπεῖν μὴ ἀναπλάττειν καινὰ ὀνόματα, μηδὲ λῆρεῖν ὅσα μὴ ἔστιν ἔστιν. ὁπόσοι δὲ ἤδη ναῶν, ἢ ἀγαλμάτων ἠξιώθησαν, ἐκείνων μὲ καθαιρεθῆναι τὰ ἀγάλματα, ἐκτὸς τῶν Διὸς, ἢ Ἥρας, ἢ Ἀπόλλωνος, ἢ τῶν ἄλλων τινός, ἐκείνοις δ', τὸν χῶσαι τὴν πόλιν, καὶ ψήφῳ ἐπιθῆναι ἀντὶ βωμοῦ. ὧν δέ τις ἀφιδρύσῃ ἢ καθύλματος, καὶ μὴ ἐξέλοιτο ἐπὶ τὰς ἐπιτυμβίους ἐλθεῖν, ἐρήμῳ αὐτῷ καταδικασθέντων. Ζ. τοῦτο μὲν ἤμην τὸ ψήφισμα, δικαιότατον ὦ Μῶμε, καὶ ὅτῳ δοκεῖ, ἀναστάντα τὴν χεῖρα. μᾶλλον δ' ἂν τις γνοίη πλείους δ οἱδ' ὅτι ἔσονται οἱ μὴ χειροτονήσοντες. ἀλλὰ νῦν μὲ, ἄπιτε. ὁπόταν δὲ κηρύξῃ ὁ Ἑρμῆς, ἥκετε, κομίζοντες ἅπας ὁτιοῦν τὰ γνωσίσματα, καὶ

quicunque in confessum admitti volunt. Veniant autem illi adductis testibus juratis, certisque sui generis indiciis. Atque hi quidem hinc sigillatim transeant: arbitri autem expensa causa, vel Deos esse pronunciabunt, aut ad sua sepulchra, majorumque loculos ablegabunt. Si verò quispiam ex rejectis, semelque arbitrorum judicio secretis, comprehendatur in cœlum ascendens, ille præceps in Tartarum detur. Præterea quisque satagat rerum suarum: nec medeatur Minerva, nec vaticinetur Æsculapius, neque tam multa solus faciat Apollo, sed uno quopiam delecto munere, aut vatem, aut citharœdum, aut medicum agat. Porrò Philosophi moneantur, ne vocabula nova fingant, neque de rebus ignotis nugentur. Quicunque autem templis jam, & sacrificiis digni habiti sunt, illorum simulachra subvertantur, quorum loco vel Iovis, vel Iunonis, vel Apollinis, vel cujuspiam ex aliis substituatur. Illis verò civitas sepulchrum aggeret, & aræ loco cippum erigat. Quòd si quis præconio non paruerit, & ad arbitros venire noluerit, ille indicta causa condemnetur. *Iup.* Iustissimum equidem, ô Mome, est hoc decretum: & qui ita sentit, manum protendat. Atqui potiùs ita fiat. Complures enim novi, qui sua suffragia non sunt adjecturi. At in præsens abite. Cæterùm in concionem accersiti à Mercurio, venite, & afferte quisque indicia manifesta, certasque probatio-

1 Ἐκείνοις δ' πάντα τὸν σόλιν ὃ ξύλῳ ὀπηρῆσαι ἀντὶ βωμοῦ] Pro Σύλῳ, quæ vox est nihili, manifestum est debere legi ξύλῳ. Sed interpres, qui statuam vertit, nescio quomodo legerit: nam licet ξύλον ab ἵστημι derivari videatur, ἵστημι vero sit *statuo*, tamen statua Latinis dicitur Græce ἄγαλμα, ἀνδριὰς, βρέτας, non vero ξύλον, quæ hoc loco *cippus* debebat verti. *Palm.*

1 Τὸ-

πφῆς τὰς ἀποδείξεις, πατρὸς ὄνομα, καὶ μητρὸς, καὶ ὄθεν, καὶ πῶς Θεὸς ἐγένετο, καὶ φυλὴ, καὶ φρήτρας. ὡς ὅσα ἂν μὴ παρέχηται, οὐδὲν μελήσῃ τοῖς ἐπιτιμήσουσιν, εἰ νέον τις μέγαν ἐπὶ γῆς ἔχῃ, καὶ εἰ οἱ ἄνθρωποι Θεὸν αὐτὸν εἶναι νομίζωσιν.

bationes, patris, matrisque nomen, & unde ac quomodo factus est Deus tribumque & tribules. Quæ quicunque non præbuerit, parum curæ erit arbitris, tametsi ille magnum in terris templum habeat, ipsumque homines Deum esse putent.

ΚΥΝΙΚΟΣ, ΚΑΙ ΛΥΚΙΝΟΣ.

CYNICVS, ET LYCINVS.

ARGVMENTVM.

Dialogus hic lepidissimus asperam parvoque contentam Cynicorum vitam defendit, mollem atque enervatam delicatorum hominum luxuriam reprehendit. Necnon eadem opera temperantiam, frugalitatem, simplicitatem, denique arctam illam atque angustam vitam laudat. Argumenta quæ ad hoc sumuntur, ex serie plana sunt.

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Ἆρά ποτε ὦ οὗτος, πώγωνα μὲν ἔχεις, καὶ κόμην, χιτῶνα δὲ οὐκ ἔχεις, ϵ γυμνοδερκῆ, ϵ ἀνυποδησίαν, τὸ ἀλκῆτον, ϵ ἀπάνθρωπον βίον, ϵ ζηλωτὴν ἐπιλέγῃ, καὶ αὐτὸς ἰδίᾳ τὸ ἴδιον σῶμα οὐχ ὡς οἱ πολλοὶ διακεκόμηκας, ἀλλ' ἀποτετμημένος ἄλλοτε ἄλλαχῃ, καὶ δύναζόμενος ἐπὶ ξηρᾷ δαπέδῳ, ὡς ἄσμενος πάμπολλον τοῦ τριβωνίου φέρειν; ἀμύητος ϵ τούτου λέγῃς, οὐδὲ μαλακὸν, οὐδὲ ἀνῆκον. Κυ. οὐδὲ γὰρ δέομαι τοιούτου ὄντος, ὁποῖον ἂν πορισθείη ἐξέστι, καὶ τῷ κτησαμένῳ σμικρὰν τὴν δαπάνην παρέχον. τοιοῦτον

LICYNVS.

Quid tu tandem? barbam quidem habes, & comam, tunicam non habes, nudus conspiceris, ac sine calceis, delecta nimirum vaga, inhumana, ferinaque vita: tum proprio corpore, contrà quàm faciunt cæteri, semper usus incommodè, nunc huc, nunc illuc circumis, & in arido solo cubans, adeò ut plurimum sordium, tritum istud pallium referat: aliquin nec ipsum tenue, nec molle, nec speciosum. *Cy.* Neque enim indigeo. Siquid est hujusmodi ut comparetur facillimè, dominoque minimum exhibeat negotii, id

1 Γυμνοδερκῆ] An γυμνοδερμῆ? à γυμνιδιζμῶμαι: id est, *cute nuda sum.* Menag.

1 Ἀπά-

ηδ δρκεῖ μοι. σὺ ᾖ ὦ θεῶς Θεῶν, εἰπέ μοι, τῇ πολυτελείᾳ ἡ νομίζεις κρίσιν πρόσπιναι; Λυ. ναὶ μάλα. Κυ. τῇδ' εὐτελείᾳ, ἀρετήν; Λυ. ναὶ μάλα. Κυ. τί πρὸ ὧν ὁρῶν ἐμὲ τ πολλῶν εὐτελέστερον ἀφικνούμενον, τὺς ᾖ, πολυτελέστερον, ἐμὲ αἰτιᾷ, ἢ ὐκ ἐκείνυς; Λυ. ὅτι ὐκ εὐτελέστερός μοι μᾶ Δία τ πολλῶν ἀφικνῇ δοκεῖς, ἀλλ' εὐδιέστερον. μᾶλλον ᾖ πλέως, εὐδιῶς, ἢ λιπόρως. ἀφορᾷς γδ ἐδὲν σὺ τ πλησχνὸν, οἱ τλῶ ἐφήμερον προφλῶ μετειτῶσι. Κυ. βέλτ' ὧν εἰδωμὲν, ἐπεὶ προελήλυθεν σὐτωῦτα ὁ λόγος, τί τὸ εὐδιὲς, καὶ τί τὸ ἐκεινόν ἐσαν; Λυ. εἰ σοι δοκεῖ. Κυ. ἆρ' ὧν ἐκεῖνον μᾶ ἐκέτην, ὅτῳ ἂν ἐξικνήται πρὸς τλῶ ἐκείνε χρείαν, ἢ ἄλλό τι λέγεις; Λυ. ἴσω τῶτο. Κυ. εὐδιὲς ᾖ, ὅτῳ ἂν εὐδιέστερον ἢ τ χρείας, καὶ μὴ ἐξικνήται πρὸς τὸ δέον; Λυ. ναί. Κυ. ὐδὲν ἄρα τ ἡμῶν εὐδιές ἐστι. ὐδὲν γδ αὐτῶν ὄ, τι ὐ τλῶ χρείαν ἀναπληροῖ τλῶ ἡμέτ. Λυ. πῶς τῶτο λέγεις; Κυ. ἐαν σκοπῆς ὦθς ὅ, τι χήρηιον ἔκφυεν, ὧν δεόμεθα. οἷον, οἰκία, ἆρ' ὐχὶ σκέπης; Λυ. ναί. Κυ. τί ᾖ, ἐσθής; ᾖ, χλαῖναν; ἆρα ὐχὶ αὐτὴ τ σκέπης; Λυ. ναί. Κυ. τ ᾖ σκέπης αὐτῆς ὦθς Θεῶν, τίνῳ ἐδεήθημεν εἵνεκα, ὐχ ὥστε ἄμεινον ἔχειν τ σκηπτόμενον; Λυ. δοκεῖ μοι. Κυ. πότερ ὧν, τὸ ποδὶ κάκιον ἔχειν δοκεῖ σοι; Λυ. σὺκ οἶδα. Κυ. ἀλλ' ὅπως ἂν μάθοις τί ποδὶ ἐς ἔργον. Λυ. πεφόβημαι. Κυ. κάκιον ἂν πορεύεσθαι σοι δοκῶσιν οἱ ἐμοὶ πόδες, ἢ οἱ τ ἄλλων; Λυ. τῶτο μᾶ, σὺκ ἔγωγε. Κυ. ὁ τίνων ἕνεκ' εἰ χείρονι ἔχοιτον, ἢ μὴ χείρονι, τὸ ἑαυτῶν ἔργον δόπο-

id inquam mihi sufficit. At tu per Deos dic mihi, putas-ne esse in luxu vitium? *Lyc.* Admodum. *Cy.* Contrà in frugalitate virtutem? *Lyc.* Admodum. *Cy.* Cur igitur cùm me videas viventem frugaliùs quàm vulgò faciunt homines, eos verò sumptuosiùs me, non illos arguis? *Lyc.* Quia non frugaliùs, per Iovem, videris mihi, sed egentiùs vivere, imò vitàm omnino egenam atque inopem. Nam tu nihil à mendicis differs, qui cibum mendicant in diem. *Cy.* Vis ergo videamus (quandoquidem huc processit oratio) quidnam inopia sit, quidque copia? *Lyc.* Si tibi videtur. *Cy.* Nunquid ergo satis id cuique est, quicquid ipsius explet necessitatem? an aliud quippiam dicis? *Lyc.* Esto istud. *Cy.* Indigentia verò quicquid cujusquam usui deest, nec eò quòd sit necesse, pervenit? *Lyc.* Scilicet. *Cy.* Nihil igitur meis in rebus deest. Nihil enim in his est, quod necessitatem non expleat meam. *Lyc.* Quo pacto id ais? *Cy.* Scies si consideres in quem usum eorum quodque paratum est, quorum egemus, ut domus: annon tegumenti gratia? *Lyc.* Maximè. *Cy.* Quid vestis? cujus gratia? annon tegumenti & ipsa? *Lyc.* Sanè. *Cy.* At ipso per Deos tegumento, cujus rei gratia indiguerimus, nonne ut meliùs se habeat id quod tegitur? *Lyc.* Mihi quidem sic videtur. *Cy.* Vtrum igitur tibi pejus se habere videntur pedes? *Lyc.* Nescio. *Cy.* Atqui hoc pacto didiceris: quodnam pedum officium est? *Lyc.* Ingredi. *Cy.* An deteriùs ergo ingredi pedes tibi videntur mei, quàm aliorum? *Lyc.* Istud verò fortasse non. *Cy.* Non igitur sive deteriùs se habent, sive non, suum officium non præstant?

ἀλλᾶσθαι; Λυ. ἴσως. Κυ. τὰς μὲν πόδας, ὦδὲν φαίνομαι χεῖρον ἠμφιεσμένος τῶν πολλῶν ἔχων. Λυ. οὐκ ἴσως. Κυ. τί δῆτα, τὸμὲν σῶμα τὸ λοιπῶν ἄρα κάκιον; εἰ γὰρ κάκιον, καὶ ἀσθενέστερον. ἔρρωται γὰρ σώματος, ἰσχύς. ἆρ' οὖν τὸ ἐμὸν ἀσθενέστερον; Λυ. οὐ φαίνεται. Κυ. τί δῆτα οὖν οἱ πόδες φαίνονταί μοι οὐδὲν σκεπασθῆναι ἔχειν, ὅτι τὸ λοιπὸν σῶμα. εἰ γὰρ σκεπασθῆναι εἶχον, κακῶς ἂν εἶχον. ἡ γὰρ ἔνδεια, πανταχοῦ κακόν, κακὴ χεῖραν ἔχειν ποιεῖ ταῦτα, οἷς ἂν προσῇ. ἀλλὰ μὴν, οὐδὲ τρέφεσθαί γε φαίνεται χεῖρον τὸ σῶμα τοῦμὸν, ὅτι καὶ τὰ τυχόντα τρέφεται. Λυ. δῆλον γάρ. Κυ. οὐδὲ εὐρωστεῖν, εἰ κακῶς ἐτρέφετο. λυμαίνοιντο γὰρ αἱ πονηραὶ τροφαὶ τὰ σώματα. Λυ. ἔστι ταῦτα. Κυ. πῶς οὖν εἰπεῖ μοι τούτων ὄντων ἐχόντων, αἰπᾶ μοι, καὶ φαυλίζεις τὸν βίον; καὶ φῂς ἄθλιον; Κυ. ὅτι νὴ Δία τὰ φύσεως, ἣν σὺ τιμᾶς, καὶ τὸ θεῖον, γῆν τε μέσην καταπεπηγυῖαν, ὑπ' αὐτῆς ἀναδεδόσθαι πολλὰ, καὶ παντοῖα, ὡς ἔχειν ἡμᾶς πάντα ἄφθονα, μὴ τοῦς τῶν ζῴων μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῦς ἡδονὴν, οὐ πάντων τούτων, ἢ τῶν γε πλείστων ἄμοιρον εἶ, καὶ ὑδάτος μετέχοις αὐτῶν, ὑδὲν μᾶλλον ἢ τὰ θηρία. πίνεις μὲν γὰρ ὕδωρ, ὥσπερ καὶ τὰ θηρία. σιτῇ δὲ, ὥσπερ ἂν ὄρεσκος, ὥσπερ οἱ κυνες. ὑπὸν δὲ ὑδὲν χρείττω τῶν κυνῶν ἔχοις, χόρτος γὰρ παρασκευάζεται, καθάπερ ἐκείνοις. ἔπ δὲ ἱμάτιον φορεῖς, ὑδὲν ἐπιεικέστερον ἀκλήρου. καίτοι εἰ σὺ τούτοις χρώμενος ὀρθῶς φρονήσεις, ὁ Θεὸς σοι ὀρθῶς ἐποίησε. τοῦτο μὲν, πρῶτα ποιήσας ἔμμαλλα. τοῦτο δὲ, ἀμπέλους ἡδυοίνους. τοῦτο δὲ, τὸν

ſtant? *Lyc.* Fortaſſe. *Cy.* Pedibus ergo nihilo pejus quàm alii affectus videor? *Lyc.* Non videris. *Cy.* Quid verò corpus meum? num deterius quàm reliquorum? Nempe ſi deteriùs ſe haberet, eſſet imbecillius: corporis quippe virtus robur eſt. An meum ergo debilius? *Lyc.* Non videtur. *Cy.* Neque pedes ergo tegumento videntur egere, neque reliquum corpus: quippe ſi egerent, malè haberent. Egeſtas etenim omnino mala, ac pejus habere ſe facit, ea quibuſcunque adfuerit. At ne ali quidem deteriùs videtur corpus meum quod quibuſlibet cibis alitur. *Lyc.* Id manifeſtum eſt. *Cy.* Neque bene valeret, ſi malè aleretur, mala ſiquidem alimenta corpus labefactant. *Lyc.* Hæc ita ſe habent. *Cy.* Quo pacto igitur, dic mihi, his ita ſe habentibus, me arguis, vitamque improbas meam, ac miſeram prædicas? *Lyc.* Ideo per Iovem, quòd cùm natura (quam tu colis) ac ſuperi terram in communi ſtatuerint, ex ea multa nimirum ac bona ediderint, ut omnia nobis abundè ſuppeterent, non in neceſſitatem modò, verùm in voluptatem quoque: tu tamen horum omnium, aut maximæ ſaltem partis expers es, nec eorum quoquam frueris, nihilo certè magis quàm feræ. Nempe aquam bibis, quam etiam bibunt feræ: comedis verò quicquid offenderis, quemadmodum canes, tum cubile nihilo melius canibus habes, ſiquidem tibi ut & illis gramen ſufficit, pallium præterea circunfers nihilo mendico decentius. Quanquam ſi tu his contentus rectè ſapis, tum Deus profectò neutiquam rectè fecit, primum quòd oves fecit lanatas, deinde vites dulcis vini feraces, ac reli-

ἄλλῳ ὀψοποιῷ θαυμασίως ποικίλῳ, καὶ ἐλαίῳ, καὶ μέλι, καὶ τἆλλα, ὡς ἔχειν μ' ἡμᾶς σπᾶν πανδαπὰ, ἔχειν ἢ πῶϒ ἡδὺ, ἔχειν ἢ χρήματα, ἔχειν δ' οἴνην μαλακὴν, ἔχειν ἢ οἰκίας καλὰς, καὶ τἆλλα πάντα θαυμασίως κατεσκευασμένα. καὶ γὰρ αὐτὰ τὰ τεχνῶν ἔργα, δῶρα τῶν θεῶν ἐστι. τὸ ἢ πάντων τούτων ζῆν ἀπεστερημένον, ἄβλεον μέν, εἰ δὲ ὧν ἄλλα τινὸς ἀπεστέρηται, καθαπερ, οἱ ἐν τοῖς δεσμωτηρίοις. σαλὺ ἢ ἀθλιώτερον, εἴ τις αὐτὸς ἑαυτὸν ἀποστερεῖ πάντων τ' καλῶν. καινά τι ἤδη τοῦτο γε σοφῆς. Κυ. ἀλλ' ἴσως ὀρθῶς λέγεις. σκέψαι δέ μοι εἰπὲ, εἴ τις ἀνὴρ πλουσίως εὐθύμως, καὶ φιλανθρώπως, ἔτι τε φιλοφρόνως ἐστιῶντος, καὶ ξενίζοντος πολλοὺς ἅμα, καὶ παντοδαπούς, τοὺς μὲν, ἀδυνεῖς, τοὺς ἢ, ἐρρωμένους, κἄπειτα εὐδαίτυτος πολλὰ, καὶ παντοδαπὰ, πάντα ἀφθόνως, καὶ πάντα ἑαδίως, καὶ τὰ πλησίον μόνον; ἀλλὰ καὶ τὰ πόρρω, καὶ τοῖς ἀσθενοῦσι παρεσκευασμένα, ὀψαίνειν αὐτὸς, καὶ πεῖσαι, μίαν μὲν χοιλίαν ἔχων, ἐλίγων ἢ ὥστε τραφῆναι δύνασθαι, τῶν δὲ πολλῶν ἐπιτρυφήσαι μέλλων, οὗτος ὁ ἀνὴρ, ποῖός τις δοκεῖ σοι εἶναι; ὥρᾳ μοι φρόνιμος; Λυ. οὐκ ἔμοιγε. Κυ. εἰ ἢ, σώφρων; Λυ. οὐδὲ τοῦτο. Κυ. τί ἢ, εἴ τις μίτ' ἔχων τ' αὐτὸς τραπέζης, τ' μὲν πολλῶν, καὶ ποικίλων ἀμελεῖ, ἓν ἢ τ' εἴληφε κεκμηκὸς ἐπλεξάμενος, ἱκανῶς ἔχων πρὸς τὴν ἑαυτοῦ χρείαν, τοῦτο ἐώθως κοσμίως, καὶ τούτῳ μόνῳ χρῶτο, τοῖς ἢ ἄλλοις οὐδὲ ἅπτεται λείποι, τοῦτον οὐχ ἡγῇ σωφρονέστερον, καὶ ἀμείνω ἄνδρα εἶναι; Λυ. ἔγωγε. Κυ. πότερον οὖν, συ-

reliquum apparatum varietate mirabilem, & oleum, & *mel*, & reliqua omnia, ut nos edulia quidem omnigena haberemus, haberemus potum dulcem, haberemus pecunias, haberemus mollem lectum, haberemus pulchras domos, & reliqua omnia mirum in modum comparata. Nam & ipsa artium effecta, Deorum sunt dona. At vivere omnibus hisce bonis privatum, miserum est, etiamsi ab alio priveris: quemadmodum hi qui servantur in vinculis. Longè verò miserius siquis ipse sese omnibus bonis privet. Et hoc manifesta jam est insania. *Cy.* Et rectè quidem fortasse dicis. Verùm istud dic mihi: Siquis divite alacriter, humanè, ac benignè convivium præbente, tum hospites excipiente, & multos simul, & omnigenos, alios quidem imbecillos, alios autem robustos: deinde apponente multa, & omnigena, omnia rapiat, omniaque edat, non propiora tantùm, sed etiam remotiora, videlicet invalidis præparata, ipse tamen valens, quum unum duntaxat ventrem habeat, pauciſque ut nutriatur, opus habeat, diutiùs tamen quàm alii multi immoretur, hic vir cujusmodi tibi videtur esse? num cordatus? *Lyc.* Non mihi quidem. *Cy.* Quid verò, num temperans? *Lyc.* Ne id quidem. *Cy.* Quid verò siquis ejusdem meniæ particeps, multa illa ac varia negligat, uno quopiam ex his quæ proximè apponuntur, electo, cùm satis in suam habeat necessitatem, id decenter edat, eoque solo utatur, cætera illa ne respiciat quidem, annon hunc illo temperantiorem, & meliorem virum putabis? *Lyc.* Ita certè. *Cy.* Vtrum ergo intelligis, an me opor-

ἦν, ἢ ἐμὲ δεῖ λέγειν; Λυ. τὸ ποῖον; Κυ. ὅτι ὁ μὲν Θεὸς, τῷ ξενίζοντι καλῶς ἐκείνῳ ἔοικε, δαψιλεῖ τε καὶ ποικίλα, καὶ ποικίλοις ποικὰ, ὅπως ἕκαστοι ἁρμόζοντα αὐτοῖς, ὑγιαίνουσι. τὰ δὲ, νοσοῦσι. καὶ τὰ μὲν, ἰσχυροῖς. τὰ δὲ, ἀσθενέσιν. οὐχ ἵνα χρώμεθα ἅπασι πάντες, ἀλλ' ἵνα τοῖς καθ' ἑαυτὸν ἕκαστος, καὶ ἃ καθ' ἑαυτὸν, ὅτῳπερ ἂν τύχοι μάλιστα δόμενα. ὑμεῖς δὲ, τῷ δι' ἀπλησίαν τε, καὶ ἀκρασίαν ἁρπάζοντι πάντα, τούτῳ μάλιστα ἐοικατε, πᾶσι χρῆσθαι ἀξιοῦντες, καὶ τῇ ἀπαυθαδίᾳ, μὴ τοῖς παρ' ὑμῖν μόνοις, ἀ γιὼ, ἀ δύλασσαι τὼ καθ' αὑτοὺς αὐτάρκη νομίζοντες, ἀλλ' ἀπὸ περάτων γῆς ἐμπορεύεσθαι τὰς ἡδονὰς, καὶ τὰ ξενικὰ τῆς ἐπιχωρίας ἀεὶ προτιμῶντες, καὶ τὰ πολυτελῆ τῶν ἁπλῶν, καὶ τὰ δυσπόριστα τῶν εὐπορίστων. καθόλου δὲ, πραγμάτων, καὶ κακῶν ἕκαστον μᾶλλον αἱρούμενοι, ἢ δίχα πραγμάτων ζῆν. τὰ γὰρ δὴ πολλὰ, καὶ τίμια, καὶ διαβιωτικὰ ἀνθρώποις ἀσκεῖσθαι, ἐφ' οἷς ἀγαλλεσθε, ἀφ' ὧν πολλῆς ὑμῖν ταύτης καὶ δαιμονίας, καὶ πελαστικῆς ἀφθονίας γέγονε. σκόπει γὰρ εἰ βούλει, τὸ πολύδυκτον χρυσὸν, καὶ τὸ ἄργυρον. σκόπει τὰς οἰκίας τὰς πολυτελεῖς. σκόπει τὰς ἐσθῆτας τὰς ἐκκεκοσμημένας. σκόπει τὰ τῦτα ἅπαντα, πόσων πραγμάτων ἐστὶ ἄπια, πόσων πόνων, πόσων κινδύνων, μᾶλλον δὲ, αἱμάτων, καὶ θανάτων, καὶ ἀφθόνως ἀνθρώπων πόσης. εἰ μόνον ὅτι πλέοντες ἀπόλλυνται ἀφ' ταύτα πολλοὶ, καὶ ζητοῦντες, καὶ δημιουργοῦντες, δεινὰ πάσχοντι, ἀλλ' ὅτι ἐν πολυμαχίᾳ εἰσὶ, ἐπιβουλεύοντες ἀλλήλοις ἀφ' ταύτα, φίλοις φίλοι, καὶ πατράσι παῖδες, καὶ γυναῖκες ἀνδράσιν.

oportet dicere? *Lyc.* Quidnam? *Cy.* Quod Deus illi præclarè hospites excipienti similis est, ut qui apposuerit multa ac varia, omnigenaque, ut essent quæ cuique convenirent, alia valentibus, alia ægrotantibus, alia robustis, alia invalidis, non ut omnibus utamur omnes, sed ut his utantur singuli, quæ suæ cujusque naturæ conveniunt, & ex his ipsis, quacunque re maximè quemque indigere contigerit. At vos illum qui per insatiabilitatem, atque incontinentiam omnia corripit, refertis, ut qui rebus uti velitis omnibus, & undecunque partis non solis contenti quæ sunt apud vos, non terram, non mare proprium sufficere existimantes, sed importantes ab ipsis terræ finibus voluptates, patriisque rebus peregrina præferentes, sumptuosâque frugalibus, & paratu difficilia, parabilibus. In summa, molestias, malaque potiùs eligentes, quàm molestiis carentem vitam. At isti quidem plurimi ac pretiosi, beatique apparatus, quibus exultatis, per magnam ad vos miseriam, ærumnamque perveniunt. Aurum ipsum tàm optatum, argentumque, si libet, considera: considera domus sumptuosas, considera vestes operosas, considera reliqua omnia, quanto negotio emuntur, quot laboribus, periculis, imò sanguine, ac cæde, quantoque hominum interitu: non solùm, quia dum navigant, propter ista pereunt complures, ac dum quærunt, parantque, gravia perferunt. Sed ob id quoque, quòd digladiationes multas pariunt, quodque ob ea insidiantur invicem, amicis amici, parentibus liberi, conjuges ma-

ὅπως οἴμοι ἐ τὸν Ἐριφύλην, ἀλλὰ τὸ χρυσὸν ἀγαθὸν τὸ ἄνδρα. καὶ ταῦτα μὲν τοῖς πάνυ γίγνεται, τοῖς μὲ ποικίλαν ἡμῖν, ἀδὲν τι μᾶλλον θάλπειν δύναμθαι. τοῖς ἢ χρυσορόφοις οἰκίαις, ἀδὲν τι μᾶλλον σκιάζειν. τοῖς ἢ σκεπομένοις τοῖς ἀργυροῖς, οὐκ ἀφελοῦντα τὸ πόθον, ἀδὲ τοῖς χρυσοῖς, ἀδὲ τοῖς ἐλεφαντίνοις αὖ κλινοῖς, τὸ ὕπνον ἡδὺν παρέχεμθαι. ἀλλ' ὅψε πολλάκις ἐπὶ τοῖς ἐλεφαντίνης κλίνης, ἐ τοῖς πολυτελῶν τραπέζαις, τὸς εὐδαίμονας, ὕπνε λαχεῖν ὐ δυναμθύς. ἔτι ἢ ἐ αἱ παντοδαπαὶ περὶ τὰ βρώμαθα παρασκευαὶ, τρέφουσι μᾶλλον, λυμαίνονται ἢ τὰ σώμαθα, ἐ τοῖς σώμασι νόσους ἐμποιοῦσι. τί ἢ δεῖ λέγειν ὅσα τοῖς ἀφροδισίοις ἕνεκα παρασκευάζουσι τινὲς, ἐ πάσχειν οἱ ἄνθρωποι; καίτοι ῥᾴδιον ἦν φεύγειν ταύτην τὴν ἐπιθυμίαν, εἰ μή τις ἤθελε τρυφᾶν. καὶ γὰρ εἰς ταύτην ἡ μανία, ἢ δοκοῦσι φαίνεται τοῖς ἀνθρώποις ἥκειν. ἀλλ' ἤδη ἐ τοῖς ὄντων τὴν χρῆσιν ἀπατῶσιν, ἐκόσῳ χρόμῳ, ὡς ὁ μὴ πέρυκεν, ὥσπερ εἰ τις αὖθ' ἁμάξης ἤθελε τὴν κλίνην χρήσασθαι, κατὰ τοῦτ' ἁμάξη. Λυ. καὶ τίς ὕτος; Κυ. ὑμεῖς, οἱ τοῖς ἀνθρώποις ἅτε ὑποζυγίοις χρῆσθε, κελεύετε ἢ αὐτὸς ὥσπερ ἁμάξας τὰς κλίνας τοῖς τραχήλοις ἄγειν. αὐτοὶ δ' ἄνω καθήκεσθε τρυφῶντες, ἐ ὀμεῖσθε, ὥσπερ ὄνους ἡνιοχεῖτε τὸς ἀνθρώπους, ταύτην, ἀλλὰ μὴ ταύτην τρέπεσθαι κελεύοντες. καὶ οἱ ταῦτα μάλιστα ποιοῦντες, μάλιστα μακαρίζεσθε. οἱ ἢ τοῖς κρέασι, ἐ μὴ τροφὴ χρώμθοι μόνον, ἀλλὰ ἐ βαφὰς μηχανώμθοι δι' αὐτῶν, οἷοί γέ εἰσιν οἱ τὴν πορφύραν βάπτοντες, ἀλλ' ἐ αὐτοὶ δοκῇ φύσει χρῶντες τοῖς ὑπὸ θεῶν κεκασκευάσμασι; Λυ. νὴ Δία.

ritis. Sic opinor etiam Eriphylen auri gratia prodidisse maritum. Atque hæc quidem omnia fiunt, quum tamen vestes illæ variæ nihilo magis calefacere queant, nec aurata illa ædificia magis tegere: nec pocula illa argentea potui conducant: nec aurei eburneique illi lectuli somnum suaviorem præbeant. Imò videbis frequenter in eburneo lecto, sumptuosisque stragulis, beatis illis somnum contingere non posse. Præterea omnigenæ illæ circa edulia curæ, nihilo magis alunt, quin tabefaciunt potius corpora, iisdemque morbos ingenerant. Quid autem dicere attinet libidinis gratia quantas molestias homines & faciunt & patiuntur? Quanquam facile est isti cupiditati mederi, nisi quis indulgere vult deliciis. At ne hæc quidem insania corruptelaque videtur sufficere mortalibus, sed jam rerum etiam usum pervertunt, fingulis rebus ad id utentes, ad quòd minimè paratæ sunt: ut siquis lecto currus loco velit uti, tanquam curru. *Lyc.* Quisnam is est? *Cy.* Vos inquam qui hominibus tanquam jumentis utimini. Nam eos jubetis, ut lecticas tanquam currus cervicibus ferant. Ipsi verò in sublimi residetis delicati, atque illinc homines tanquam asinos aurigamini, imperantes ut hac non illac eant: & ii qui hæc facitis maximè, iidem maximè beati videmini. Tum hi qui piscium carnibus non tantùm ad alimentum utuntur, sed etiam quasdā ex his tincturas moliuntur, eos dico qui purpuram tingunt, nonne & hi præter naturam his utuntur, quæ à Deo præparata sunt. *Lyc.* Non per Iovem, siquidem tingere etiam

poteſt,

δυνάσθαι γὰρ βάπτειν, οὐκ ἰδίᾳ μόνον τὸ τῆς πορφύρας κρέας. Κυ. ἀλλ' ἐ θὼς τοῦτο γίγνεται. ἐπεὶ ἐ τοῦ κρατῆρος δυναίτ' ἂν τις βιαζόμενος, ὥσπερ χύτρᾳ χρήσασθαι. πλὴν ἐ θὼς τοῦτο γίγνεται. ἀλλὰ γὰρ πᾶς ἅπασιν τοῖν τούτων τὰς κακοδαιμονίας διελθεῖν δύναιτ' ἄν; τοσαύτη τίς ἐστι. σὺ δὲ μοι δόκεῖ μὴ βούλεσθαι τούτῃς μετέχειν εἰληλεῖς; ζῶ γὰρ κἀγὼ ὁ κόσμιος οὑτοσί, ἀμφιέννυμαι τοῖς κατ' ἐμαυτὸν, καὶ τοῖς ἀπλουστάτοις χρώμενος. τῇ γὰρ ποικίλων, ἢ παιδεραστῶν, οὐκ ἐφίεμαι. κάπειτα βίου, βραχέων δεόμενος, ἢ ὀλίγοις χρώμενος, δικαίως οἶμαι ζῶ, κινδυνεύουσιν οἱ θεοὶ ἢ τὰ βελτίω εἶναι χείρονες, καθ' ἃ γε τὸν λόγον. ἐδενὸς γὰρ δέονται. ἵνα γὰρ καταμάθῃς ἀκριβέστερον τί, τι ὀλίγων, καὶ τὸ πολλῶν διέχει, ποῖον τι ἑκατέρου ἐστὶν, σκόπησον ὅτι δέονται πλείονων. οἱ μὲν παῖδες, τῶν πλείων. αἱ γυναῖκες, τῶν ἀνδρῶν, οἱδὲ νοσοῦντες, τῶν ὑγιαινόντων. καθόλου γὰρ πανδεχὲς τὸ χεῖρον τοῦ κρείττονος πλειόνων δέονται. λέγε τοῦτο, θεοὶ μὲ, ἀδενὸς. οἱοὶ ἔλλιπεν θεῶν, ἐλαχίστων δέονται. ἢ νομίζεις τὴν Ἡρακλέα τῶν πάντων ἀνθρώπων ἄριστον, ὅτιοι γὰρ ἄνδρα, καὶ θεὸν ὀρθῶς νομισθέντα, λέγε κακοδαιμονίαν πλεονεξίᾳ γνώσει, ἀγαθὸν μόνον ἔχοντα, ἢ μηδενὸς τῶν αὐτῶν ὑμῖν δόκιμον; ἀλλ' ἐ κακοδαίμων ἐκεῖνος οὐκ ἐστὶν, ὃς ἢ τὰ ἄλλων ἀπήμυνε τὰ κακά. ἐκεῖ αὖ πίνης. ὃς γῆς, ἢ θαλάττης ἦρχεν. ἐφ' ὅ, τι γὰρ ὁρμήσειεν, ἁπανδεχὲς πάντων ἐκράτει, ἢ ἐδενὶ τῶν τότε συνέτυχεν ὁμοίῳ, ἐδὲ κρείττονι ἑαυτῷ, μέχρις ἐξ ἀνθρώπων ἀπῆλθεν. ἢ συ

potest, non comedi tantùm purpuræ caro. *Cy.* At non in id tamen est nata, nam & crater quispiam, si præter naturam detorqueat, ollæ loco possit uti, nec in id tamen paratus erat. Sed quo pacto possit quispiam omnem illorum infœlicitatem percurrere, quæ tanta est? Tu verò me accusas, quòd particeps ejus esse nolo. Vivo autem sicuti modestus ille, his vescor quæ mihi apponuntur, ac frugalissimis utor: variis autem omnigenisque illis non inhio. Ac deinde cùm paucis egeam, nec multis utar, ferinam tibi videor vitam vivere: Dii autem in periculum veniunt, ne & ipsi feris sint deteriores, qua ratione loqueris, quippe qui nulla re indigent. Verùm ut exactiùs intelligas cujusmodi sit horum utrumque, cùm paucis, tum multis egere: considera quòd pluribus egent, primum pueri quàm adulti, deinde mulieres quàm viri, ægroti quàm valentes: in summa, inferiora quælibet præstantioribus plurium indigent. Proinde Dii omnino nullius indigent rei, qui verò ad Deos accedunt proximè, quàm minimis egent. An Herculem putas omnium hominum præstantissimum, quippe divinum virum, Deumque rectè creditum, miserum tunc fuisse, cùm circumiret nudus, pelle duntaxat indutus, harum rerum nostrarum nihil desiderans? At ille miser profectò non erat, quippe qui miseriam ab aliis propulsabat: neque rursus pauper, qui terra, marique dominabatur. Nempe quocunque intendisset impetum, omnes quaquaversum superabat, nec in quenquam sui temporis incidit sibi vel æqualem, vel præstantiorem, quoad ex humanis excessit.

δικὰς τρωμάτων, ἢ ὑποδημάτων δέησιν ἔχειν, καὶ ἅμα τοῦτο αἰσχύνην τοιοῦτον; οὐκ ἴσως εἰκός· ἀλλ' ἰσχνὸς ἦν, καὶ καρτερικὸς ἦν, καὶ κρατεῖν ἤθελε, καὶ τρυφᾶν οὐκ ἐβούλετο. ὁ δὲ Θησεὺς ὁ τούτου μαθητὴς, εἰ βασιλεὺς μὲν ἦν πάντων Ἀθηναίων, υἱὸς δὲ Ποσειδῶνος ὡς φασιν, ἄρρην δὲ τὴν καθ' αὑτόν; ἀλλ' ὅμως κἀκεῖνος ἤθελεν ἀνυπόδητος εἶναι, καὶ γυμνὸς βαδίζειν. καὶ πώγωνα, καὶ κόμην ἔχειν, ἤρεσκεν αὐτῷ. καὶ οὐκ ἐκείνου μόνου, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς παλαιοῖς ἤρεσκεν. ἀμείνους γὰρ ἦσαν ὑμῶν. καὶ οὐκ ἂν ὑπέμεινεν ἀνὴρ δειλὸς αὐτῶν ὑβρίζειν μᾶλλον, ἢ τὴν λέοντος τὶς ξυρώμενος. ὑγρότητα γὰρ, καὶ λειότητα σαρκὸς, γυναιξὶ πρέπειν ἡγοῦντο. αὐτοὶ δ' ὥσπερ ἦσαν, καὶ φαίνεσθαι ἄνδρες ἤθελον. καὶ τὰ πώγωνα, κόσμον ἀνδρὸς ἐνόμιζον, ὥσπερ καὶ ἵππου χαίτην, καὶ λέοντος γένεια. εἷς ὁ Θησεὺς ἀλλαῖς, καὶ κόμῃ χαίρειν ἐσωφρόνησέ πως. ὑπνοῦσι γὰρ καὶ τοῖς ἀνδράσι τὰ πώγωνα σωφρονεῖ. ἐκείνους δὴ ἐγὼ ζηλῶ τοὺς παλαιοὺς, καὶ ἐκείνους μιμεῖσθαι βούλομαι. τοὺς δὲ νῦν, οὓς ζηλῶ τὴν δαιμονίαν τούτων εὐδαιμονίας, ὧν ἔχουσι, καὶ σὲ πεπαίζας, καὶ ἐσθῆτος, καὶ λεπτότητος, καὶ ψιλέμβροι πᾶν δὲ σώματος μέρος, καὶ μὴ τὴν λοπορράκτων ἕδραν, ἢ πέφυκεν ἔχειν ἱππεῖς. εὔχομαι δὲ μοι τοὺς μὲ πόδας, ὁπλῶν ἵππειον ἕδραν ἀφέρειν, ὥσπερ φασὶ Χείρωνος. αὐτὸς δὲ μὴ θέλοις τραυμάτων, ὥσπερ οἱ λέοντες, ὅτε τροφῆς θέλοις πολυτελοῦς μᾶλλον, ἢ οἱ κυνες. ἔτι δέ μοι, γνῶ μὲ ἅπασαν κόνιν αἰσχύνην ἔχειν, οἶκον δὲ τὸν κόσμον νομίζειν, τροφὴν δ' αἱρεῖσθαι τὴν ῥᾳ-

An tu illi ſtragula putas, calceoſque defuiſſe, tantumque virum ob id mundum obambulaſſe? Dicendum profectò non eſt. Sed continens erat ac fortis, & moderatè vivere volebat, non indulgere deliciis. Quid Theſeus ejus diſcipulus? annon rex erat Athenienſium omnium, ac filius etiam, ut ferunt, Neptuni, ſua certè tempeſtate fortiſſimus? Attamen ille voluit ſine calceis eſſe, nuduſque ingredi, barbamque & comam habere placuit ei: nec ei ſolum placuit, ſed & veteribus omnibus: nempe meliores erant quam vos: atque adeò ne ſuſtinuiſſet quidem eorum quiſpiam aliquid hujuſmodi, nihilo profectò magis, quàm leo quiſpiam ſeſe tonderi. Siquidem carnis mollitiem ac lævorem decere mulieres exiſtimabant: ipſi verò ſicuti erant, ita viri quoque videri volebant: ac barbam quidem cultum viri ducebant, ut & equorum jubam, & leonum barbam, quibus Deus quædam ad ſplendorem & ornatum appoſuit: ſic & viris barbam appoſuit. Illos igitur ego æmulor, veteres inquam illos imitari volo: hujus verò ſæculi homines non æmulor mirabilis hujus fœlicitatis nomine, quam in epulis & veſtibus habent, dum poliunt ac lævigant ſingulas corporis partes: ac ne ſecretiorum quidem ullam, ita ut inſtituit natura, ſe habere ſinentes. Opto autem, ut pedes mei ab equinis ungulis nihil differant, quales Chironis fuiſſe ferunt. Tum ut ipſe non egeam ſtragulis, ut leones, nec cibo egeam magis exquiſito, quam canes. Contingat præterea mihi, ut terra quævis cubile mihi ſufficiat: domum verò exiſtimem, mundum: tum alimenta deligam paratu facillima.

σπ πεφεύδησαι. χρυσὸν δ', ἢ ἄργυρον, μὴ δεηθείην, μήτ' ἂν ἐγώ, μήτε τῶν ἐμῶν φίλων μηδείς. πάντα γὰρ τὰ κακὰ τοῖς ἀνθρώποις ἐκ τούτων ἐπιθυμίας φύεται, καὶ στάσις, καὶ πόλεμοι, καὶ ἐπιβουλαί, καὶ φαγεῖν. ταῦτ' πάντα, πλὴν ἔχειν τὴν ἐπιθυμίαν δὲ πλείονος. ἀλλ' ἡμῖν αὕτη μὲν ἀπεστω, καὶ πλεονεξίας μήποτε ὀφείλοιμεν. μετριοπαθῶν δ' ἐγὼ δυσαίμων. τοιαῦτα σοι τὰ ἡμέτερα. πολὺ δήπου διαφωνῶ τοῖς πολλῶν βουλήμασι. καὶ δοκοῦσιν εἶδεν, εἰ τῷ χρώματι διαφέρομεν αὐτῶν, ὅπερ ἐν τῇ σκευασίᾳ τοσοῦτον διαφέρομεν. θαυμάζω δέ σου πῶς ποτε κιθαρῳδὸν μὲν πρέπειν ἡμιέσεις στολὴν, καὶ χλαμύδα, καὶ αὐλητὴν μὲν δεῖν χλαμύδα, καὶ στολὴν ποδήρη, ἀνδρὸς δ' ἀγαθοῦ χλαμύδα, καὶ σανδάλια, οὐκ ἐπινομίζεις ἀλλὰ τὸν αὐτὸν αὐτῶν αἰεὶ δεῖν ἔχειν τοῖς πολλοῖς. καὶ πῶς, εἰ μὲν πολλῶν κακῶν ὄντων, τὸ μὴ δεῖσθαι ἑνὸς ἰδίου χρήματος τοῖς ἀγαθοῖς, τί ἄρα ποτ' ἂν μᾶλλον, ἢ τοῦθ' ὅπερ ἀναισχυντοῦσι μᾶλλον τοῖς φαυλοτάτοις ἐσμὲν, καὶ ὅπερ ἀπολίζουσι· ἐν ᾧ δοκεῖ μάλιστα ἔχειν. ἐμοὶ τοίνυν ἐμὸς χρώμα, πεπονθότι ἐκ τοῦ ἡλίου· καὶ λάσιον εἶναι, τετάσθαι ἔχειν, κομᾶν, ἀνυποδητεῖν. τὸ δ' ἀμφίον τὸ μὲν κιναιδίων. καὶ μὴ μέμφεσθαι δεῖ εἰς ἂν ἔχῃ, ἢ τῇ χροιᾷ τὴν ἐμφάνειαν, ἢ τῇ μαλακότητι, ἢ τῷ πλήθει τῶν χιτωνίσκων, ἢ τοῖς ἀμφιάσμασιν· οὐ γὰρ ἀποδημοῦμεν, ἢ κακοσκοῦν τελεῖν, οὐ δόμῳ. καὶ μὴ ἀπίζεσθε ὅτι ἐσμὲν ἀπαίδευτοι ῥᾳθυμίας. οἱ οὐδαμοῦ ἐσμὲν μετρίως. καίτοι, τί ἂν δόξαι τοῖς ἀνδράσι τοῖν αὐτοῖν τοῖς παιδοῖς ὄμμα ἔχοντες; φοιτῶμεν τρυφῶντες, οὐδὲν ἧττον μᾶλλον ἀπεχόμενοι τῶν ἡδονῶν, οὐδὲν ἀπέρχεσθαι

ma. Aurum verò, argentumque ne desiderem unquam, neque ego, neque amicorum quisquam. Omnia namque mala inter homines ex horum cupiditate nascuntur, seditiones, bella, insidiæ, cædes. Hæc omnia fontem habent plus habendi cupidinem. At hæc à nobis abscedat procul, ne unquam plus satis appetam: minùs verò cùm habeam, ferre æquo animo valeam. Equidem talis ego sum: multumque à vulgi sententiis dissentio. Neque quicquam ergo mirandum est, si ab his differimus habitu, à quibus tantum differimus instituto. Sed te miror qui tandem cùm suam quandam citharœdo vestem tribuas, cultumque, atque adeò tibicini suum, & tragœdo suum: bono viro cultum, vestemque propriam nullam existimas, sed eandem ei cum vulgo habendam censes, idque cùm vulgus malum sit. Quòd si bonorum cultus proprius debet esse ullus, quisnam deceat magis quàm hic meus, qui luxuriosis sit maximè pudendus, quemque illi maximè aversentur? Cultus ergo meus hujusmodi est, squalere, hirsutum esse, tritum pallium habere, calceis carere. Vester verò, cultum cinædorum refert, à quibus nemo vos dignoscere possit, neque colore vestium, neque mollitie, neque tunicarum numero, neque lacernis, neque calceis, neque capillorum cura, neque odore. Nam & redoletis ut illi, vos qui estis locupletissimi potissimùm. Et quidem quid facias, quum vir eundem cùm cinædis odorem oleat? Etenim in ferendis laboribus nihil illis præstatis: voluptatibus verò nihilominus quàm illi

νον ἄλλον. καὶ πέφυκε τοῖς αὐτοῖς, ἢ καθεύδειν ὁμοίως, ἢ βαδίζειν. μᾶλλον δὲ βαδίζειν οὐκ ἐθέλειν. φέρεσθε δή, ὥσπερ τὰ φορτία. οἰμώζω, ἐπεὶ ἀνθρώπων. οἶδα, ὅτι κτήνων. ἐμὲ δὲ οἱ πόδες φέρουσιν ὅποι ἂν βούλωμαι. κἀγὼ μὲν ἐνδυὰς ἢ ῥίγος ἀνέχεσθαι, ἢ θάλπος φέρειν, καὶ τοῖς ἐκ θεῶν ἔργοις μὴ δυσχεραίνειν, διὸ ἄθλιός εἰμι. ὑμεῖς δέ, ἀφ' ὅτου διδαιμονίαν, οὐδενὶ τῶν γινομένων ἀρέσκεσθε, ἢ πάντα μέμφεσθε. καὶ τὰ μὲ παρόντα, φέρειν οὐκ ἐθέλετε. τὰ δὲ ἀπόντων, ἐφίεσθε. χειμῶνος μὲν οὐχόμενοι ἥρος, ἥρος δὲ χειμῶνα. καὶ κώμου μὲν ῥίγος, ῥίγους δὲ κῶμον, καθάπερ οἱ νοσοῦντες δυσκόλως, ἢ μεμψίμοιροι ὄντες. αἰτία δὲ ἐκείνοις μὲν, ἡ νόσος. ὑμῖν δέ, ὁ τρόπος. καίτοι δὲ ἡμᾶς μεθέλοντας, ἢ ἐπανορθοῦν τὰ ἡμέτερα ἀλλήλοις ἐπιτρέπομεν, καὶ πολλάκις βελτιουμένοις πολλάκις εἰς τὸν πρόσθιον, αὐτοὶ ἀσκοποῦντες ὄντες εἰς τὸ ἴδιον, ἢ μηδὲν αὐτῶν κρίνοντες ἢ λογισμοῦ ποιοῦντες ἀλλ' ἔθει, ἢ ἐπιθυμίᾳ. τοιγαροῦν οὐδὲν ὑμεῖς ἀφ' ὅτου φέρεσθε. τὸ γὰρ χειμάρρου φερόμενον. ἐκεῖνοί τε γὰρ ἅπαξαπλοῦς τὸ ῥεῦμα, ἐκεῖ φέρον. καὶ ὑμεῖς, ὅπῃ ἂν αἱ ἐπιθυμίαι. πυγχεῖ δὲ ἀθρόον τι ἐπιβάντων, ὁ φασι παιδιᾶς πρὸς ἱππον ἀναβάντα, ἐμεσόμενον. ἁρπάσας γὰρ αὐτὸν, ἔφερεν ἄρα ὁ ἵππος. ἀλλ' οὐκ ἐπὶ κρημνὸν, οὐδ' ἵππου θέοντος, ἐδίωκεν. καί τις ἀπαντήσας, ἠρώτησεν αὐτὸν, ποῖαν ἄπιοιεν. οὐδὲ, εἶπεν, ὅπου ἂν τοῦτο δοκῇ, δεικνὺς τὸν ἵππον. καὶ ὑμᾶς ἄν τις ἐρωτᾷ ποῖ φέρεσθε, τἀληθῆ ἐθέλοντες λέγειν, ἐρεῖτε, ἁπλῶς μὲν, ὅπου ἂν τῇ τις ἐπιθυμίας ἄγῃ. καὶ

superamini: eadem comeditis, eodem modo dormitis, atque inceditis: imò incedere non vultis, sed gestari tanquam farcinæ, alii ab hominibus, alii verò à jumentis. At me pedes ipsi gestant, quocunque sit opus: atque ego & frigus tolerare sufficio, & calorem pati, quæque Dii obtulerint, non molestè ferre, ideo quia miser sum. Vos verò propter hanc fœlicitatem, fortuna nulla contenti estis, sed de quavis conquerimini: ac præsentia ferre non potestis, absentia desideratis, hyeme quidem optantes æstatem, æstate rursus hyemem, in calore frigus, in frigore calorem, prout ægroti morosi semper & queruli: quod in illis facit morbus, id in vobis faciunt mores. Atque hæc ita cùm sint, jam nos in vitam vestram traducere æquum censetis, nostramque corrumpere, quum sæpe malè consulta sint, quæ facitis, ipsique vestris in negotiis minimè circunspecti sitis: nihilque eorum judicio, ac ratione, sed consuetudine cupiditatis faciatis. Quamobrem mihi differtis vos, ab his qui torrente feruntur: illi quippe quocunque fluxus intenderit, eò rapiuntur, & vos itidem quocunque libidines. Ac similiter quidem vobiscum agitur, ut cum quodam qui equum insanum conscenderat. Equus vitium correptum absolvit. Hic verò non amplius descendere, equo currente, poterat. Tum quidam obvius, rogavit quonam tenderet: Hic respondit, quocunque huic videtur, equum demonstrans. Quòd si quis vos roget quò feramini, si verum vultis dicere, dicetis in universum quidem, quocunque videatur affectibus: sigillatim verò, intendum

μέρος ἢ, ὥσπερ ἐν τῇ ἡδονῇ. ποτὲ δ', ὅταν τῇ δόξῃ. ποτὲ δ' αὖ, τῇ φιλοπερδείᾳ. ποτὲ δ', ὁ θυμός, ποτὲ δ', ὁ φόβος, ποτὲ δ', ἄλλό τι τοιοῦτον ὑμᾶς ἐκφέρειν φαίνῃ. ὁ γὰρ ἐφ' ἵππου, ἢ ἐπὶ πολλῶν γαυμεῖς γε ἵππων βεβηκώς, ἄλλο τι ἄμεινον, ἢ μαινομένων πάντων, φέροιτο, τοιαῦτ' ἂν ἐκφέρειν ὑμᾶς εἰς βάραθρα, καὶ κρημνούς. ἵνα δὴ ὑμῶν πρὶν πεσεῖν, ὅπ πεσεῖσθε μέλλετε. ὁ δὲ τρίβων ἕτος, ὃ καθαλᾶτε, καὶ ἡ κόμη, καὶ τὸ ξύμμα τοῦτο, πλεῖστον ἔχει δύναμιν, ὥστε παρέχειν μοι ζῆν ἐφ' ἡσυχίας, καὶ πράττοντ' ἃ, τι βούλομαι, ἢ σωφρονοῦντ' εἰς βούλομαι. τὸ γὰρ ἀμφιῶν, ἀνθρώπων ἢ παιδιόντων, ἢ δεῖς ἂν ἐθέλοι μοι ἐπιτίμειν ἕνεκα τοῦ ξύμματος. οἱ μὲν μαλακοὶ, καὶ πάνυ πόρρωθεν ὑπορρίπτουσι. σεσίασαι γοῦν ἡμῶν ὀπτῶμενοι, ἢ ἐπαινεῖσθαι, καὶ χρείας ἐπιθυμοῦντες. ὅτι μάλιστά μοι σεσίασαι. τοῖς γὰρ τοιούτοις ἐγὼ χαίρω σωφρονῶν. ἀνδρὸς δὲ τὸ καλλωπίσασθαι ἀνθρώπων, ἢ γεραιτέρων. τοὺς δὲ κροκωτοὺς στρόφους, καὶ τοὺς ποδήρεις, τύφου νομίζω, ἢ τοῦ ἀνθρώπου καταγελῶ. ἵνα δὲ μάθῃς οὗτος ὁ χλαμυδοφόρος, ὡς οὐκ ἀνδράσι μόνοις ἀγαθοῖς, ἀλλὰ ἢ Θεοῖς πρέπον ἐστὶν, ἔπειτα καταγελᾷς αὐτοῦ, σκέψαι τὰ ἀγάλματα τῶν Θεῶν, πότερον σοι δοκοῦσιν ὁμοίως ἔχειν ὑμῖν, ἢ ἐμοί. καὶ μὴ μόνον γε τῶν Ἑλλήνων, ἀλλὰ ἢ τῶν βαρβάρων τὰς νεὼς ἐπισκόπει εἰκάζειν, πότερον αὐτοὶ οἱ Θεοὶ καμοῦσι, καὶ χλιδήσουσιν ὡς ἐγὼ, ἢ καθάπερ ὑμεῖς, ἐξυρημένοι παλαίοντα, καὶ γεγραμμένοι. καὶ μάρτυς ἢ ἀγάλματα ὑμῶν ἐν τοῖς πολλοῖς, ὥσπερ ἐμοί. τί ἂν οὖν ἔτι τολμοίης τοῦτο τοῦτο τὸ χίτιον λέγειν ὡς φαῦλον, ὁπότε ἢ Θεοῖς φαίνεται πρέπον;

dum quocunque voluptati, indum quocunque ambitioni, interdum quò lucri studio. Quin interdum ira, interdum metus, interdum aliud quidpiam hujusmodi vos auferre videtur. Neque enim vos unum duntaxat equum, sed multos insilientes, aliàs alios, omnes furiosos, avehimini. Auferunt ergo vos in barathrum, ac prærupta. Vos tamen priusquam cadatis, casuros vos esse nescitis. At detritum hoc pallium quod irridetis, & coma, habitusque meus tantam habet vim, ut vitam mihi quietam præbeat, utque agam quicquid volo, versèrque cum quibus volo. Nempe ex indoctis, atque ineruditis hominibus nemo me, ob hunc habitum, adire voluerit. Molles autem, etiam procul admodum me declinant. Sed conveniunt festivissimi, & modestissimi, & virtutis cupidi: hi potissimùm me conveniunt, quia ipsorum consuetudine delector. Eorum verò fores qui homines vocantur, non observo: coronas autem aureas, ac purpuram pro fastu habeo, hominesque derideo. At ut cultum hunc intelligas, non bonos modò viros, sed ipsos etiam Deos decere, atque eum deinde, si libet irrideas, Deorum statuas considera, utrum videantur vobis an mihi similiores. Neque Græcorum solùm, sed Barbarorum etiam templa circumspicias, utrum ipsi Dii, ut ego, comati barbatique sunt, an quemadmodum vos rasi finguntur, atque pinguntur. Quin plurimos etiam sine tunicis conspicies, ut me nunc esse vides. Quo pacto igitur audeas posthac hunc habitum vitio dare, quum Deos etiam decere videatur?

ΨΕΥΔΟΣΟΦΙΣΤΗΣ, Η ΣΟΛΟΙΚΙΣΤΗΣ.

PSEVDOSOPHISTA, SEV SOLOECISTA.

ARGVMENTVM.

Tractat de Solœcismo Lucianus, quem veteres Latini, ut Gellius indicat, Stribiliginem vocarunt, Græci etiam Solœcon, atque illud innuit, haudquaquam ita expeditum, aut obvium cuivis esse, planè ac purè dicere, & ab omni vitio sermonis temperare, idque exemplo cujusdam, quem Pseudosophistam, à falsa, ut videtur, scientia atque doctrina persuasione, Solœcistam autem ab ipsa re appellat: qui cùm profiteretur se & loqui purè, & alios in sermone peccantes deprehendere facilè posse, interim ipse etiam illa, quæ nota ac manifesta sunt, ignorare fingitur. Ac principio quidem varias solœcismi formas exemplis cùm suis, tum aliorum proponit: postremò autem & quædam explicat, & quod in quo vitium & peccatum sit, ostendit.

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Ἆρά γε ὁ γνῶναι τὸ σολοικίζοντα δεινὸς, οὗτος καὶ φυλάξασθαι μὴ σολοικίζειν δυνατὸς; Σο. ἐμοί γε δοκεῖ. Λυ. ὁ δέ γε μὴ φυλάξασθαι, οὐδὲ γνῶναι τὸ οὕτως ἔχον ἆρα; Σο. ἀληθῆ λέγεις. Λυ. σὺ δ' αὐτὸς φὴς οὐ σολοικίζειν, ἢ πῶς λέγομεν σοὶ σέ; Σο. ἀπαίδευτος γὰρ ἂν εἰμὶ εἰ σολοικίζοιμι τηλικοῦτος ἄν. Λυ. σὺ μὲν οὖν ἑτέρῳ φαμέν δυνήσῃ τοῦτο δηλῶσαι, καὶ ἐλέγξαι τὸ ἁμαρτανόμενον; Σο. παντάπασί γε. Λυ. ἴθι νυν,

LYCINVS.

Num qui agnoscere solœcissantem potest, idem etiam cavere potest ne solœcisset? *Sol.* Mihi quidem ita videtur. *Lyc.* Qui vero cavere non potest, ille nec agnoscere potest eum qui talis est? *Sol.* Recte dicis. *Lyc.* Tu vero te negas solœcissare, aut quo pacto de te dicamus? *Sol.* Indoctus equidem essem, si cum tantæ ætatis sim, adhuc solœcissarem. *Lyc.* Proinde & alium deprehendere poteris qui hoc facit, & negantem convincere? *Sol.* Omnino. *Lyc.* Age nunc deprehende me solœcissantem. Iampridem enim

1 Ἀπάγε] Negarunt multi hunc Dialogum esse Luciani, quoniam, inquiunt, nihil habeat salis: sed longe mihi videntur falli, nec attentè hunc Dialogum exploràsse. Est enim mirè fabricatus propter varias texturæ significationes. De quibus copiosè Ammonius qui Dialogi hujus sufficiens Interpres esse poterit. Dialogi sequentes nullo modo Luciani thymum Atticum redolent, atque ipse Lucianus hoc testatum voluit, dum his verbis huic tractatui finem facit νῦν δὲ διαλύσωμεν τὸν διάλογον. Bourd.

ἡμᾶς λαθεῖν σολοικίζοντα; Λυ. ἄρτι γὰρ σολοικίζω. Σο. σκόπει εἰπέ. Λυ. ἀλλ' ἴσμεν ἤδη τὸ δεινὸν ἐξαίφνης, οὐ σὺ σὺν ἐπίγνως. Σο. παίζεις ἔχων. Λυ. μὰ τοὺς θεούς, ἐπὶ σολοικίσεσι λελαθὼς σὺ ὡς σὺν ἐπιστάμενον. αὖθις γὰρ σκόπει. εἰ γάρ σε φημὶ διώσασθαι κεκωνωνῆσθαι, ἴσθι ἃ μὲ οἶσθ' ἃ enim solœcissare gestio. *Sol.* Proinde dic. *Lyc.* At equidem jam grave istud commisi: tu vero non agnovisti. *Sol.* Ludis tu nunc? *Lyc.* Non per deos. Nam solœcismo commisso latui te, perinde ac nescientem. Rursus autem considera. Neque enim te puto intelligere posse: quoniam alia quidem nosti, alia autem non nosti.

1 Ἄρτι Σολοικιῶ] Hoc est, *modo solœcissabo.* Quæ locutio jam solœcismo fœdatur. Ἄρτι enim non cum futuro jungebant Attici, sed aut cum præsenti, aut præterito. Ἄρτι ἥξω, inquit Thomas Magister, ἀκ εἴπας ἀλλ' ἄρτι ἥκουμαι ἢ ἀεικίμαλω. Et Phrynichus in Eclogis dictionum Atticarum: Ἄρτι ἥξω μηδένοτε εἶπε δεῖ μέλλοντος, ἀλλ' ὑπὲ τῶ ἐνεστῶτος ἢ παρακειμένω, ἄρτι ἥκω, καὶ ἄρτι ἀφίγμαι. Vbi male doctissimus interpres Ioannes Nunnesius. Ἄρτι ἥξω *nuper venam*, cum vertendum, *nunc veniam.* Et ἄρτι ἀφικόμην *modo veni.* Quibus significant ἄρτι particulam futuro junctam non carere solœcismo, cæterum præterito & præsenti recte jungi. Fallitur interpres, qui vertit: *Iampridem enim solœcissare gestio.* quippe qui putarit σολοικιῶ hic desiderantis vim habere, & esse præsentis temporis, cum à themate σολοικίζω sit futurum Atticum. Secundam hujus futuri σολοικιεῖς infra videbis, dum in verbo διάφορας referemus Moschopuli verba. Idem male credidit ἄρτι non posse jungi præsenti, quod tamen contendit ex Gaza probare. Is quidem ἄρτι πεποίηκα scribit dicendum, non negat tamen τὸ ἄρτι etiam præsenti jungi. Alioqui parum Attice dixisset Plato in Critone ἄρτι ἦλθες ἢ πάλαι. Paria his Pollux & Suidas, quorum hic ἄρτι dicit ἐξ ὑστέρου significare, hoc est, modo, nuper, dicique de præterito; ut αὐτίκα de futuro. Ille ἄρτι, inquit, ὅ ἐστι πρὸ μικροῦ, καὶ τοῦτο δηλοῖ ὅ ἐστι παντός. Quod igitur hic præcipimus de ἄρτι, idem infra repetemus in τοῦδε. Proinde ἀντίκα μὰ σολοικιῶ dicendum. Sic & *modo* futuro junctum invenies. Terent. Andria: *Modo ibo atque arcessor, dicam, atque hoc renuncio.* Vtriusque exemplum habes apud Aristophanem, in Avibus: ὡς ἄρτι δῆτα τὴν δυκάδ' ἔτλην τὴν γ' ἐγὼ καὶ κάτεσμα ὥσπερ παῖδα τὸν δὴ ἐξέμαλον. Idem in pace: Ἴδε γὰρ ἀνὴρ ἄλλον οἶον ἄρτι μ' ἤρετο. Eustathius ad Iliad. α p. 75. male putavit ἤδη ἢ σολοικιῶ hic legi. Τὸ ἢ ἤδη, inquit, κεῖται τοῦτο ἀντὶ τοῦ ἤδη γάρ ποτε ἐγὼ καὶ τῶ, οἷ ἤδη δύο ἐμοιχεύσαντο. τῶ ἐνεστῶτι, ὡς τὸ ἤδη γάρ μοι εἶκεσιν ἔτος ἐξ. καὶ ἀνῶ μέλλοντι, εἰ ὁ Δυκάονος εἰς τοῦτο ἀπαρέσκεσθαι, ὡς τὸ ἤδη λοιμὸς ἔχει παῖδ' ἤδη. εἰ δέ τινες τοῦτο ἄλλως γεγράφασιν, ἢ δὴ λείψανα ἔχω ὅσαν ἀντὶ τοῦ ἵππος δή. Idem alio loco: Καὶ τοῦτο ἐρεῖν, ἀντὶ λοιπὸν ἤδη σημαίνει τὸ Δυκάονος σολοικισμόν, ἢ λέγοντα ἤδη σολοικιῶ. qui locus etiam à Suida refertur, sed ab interprete Latino male ille Suidæ locus versus est & intellectus. Recte Matthæus IX, 18. Ἄρτι τελεύτησεν, modo defuncta est, jam obiit. Sic III, 15. XXVI, 53. Ioh. IX, 19, 25. XIII, 38. XVI, 12. Ἄρτι apud Latinos eleganter exprimitur per *tantum quod*, & *commodum*. quæ & ipsa futurum respuunt. Sueton. August. cap. 64. *Iuliam primum Marcello Octaviæ sororis suæ filio tantum quod puerilium exercitiorum deposito, deinde ad ii abiit M. Agrippæ nuptum dedit.* Idem 94: *Vectores nautæque de hyeme Alexandrina, quæ tantum quod appulerat.* In Ner. cap. 6. *Nero natus est Antio* & XVIII *Kalendas Ianuarias tantum quod exoriente sole.* Vespas. c. 4. Cic. XV ad Atticum ep. 13. *Hæc cum scriberem tantum quod existimabam ad te oratiunculam esse perlatam.* Grav.

2 Ἀ μὰ οἶσθα, ἃ ἢ ἐκ οἶσθα] Hunc locum exponit Thomas Magister: Ἀ μὰ ἃ δὴ μὴ εἴπῃς, ἀλλὰ πρὸ μὰ, πρὸ δὴ, εἰ ὁ Δυκάονος λέγει· ἃ οἶδα εἴτε πείζων,

οἶ' ἐκ οἶδα. Σο. εἰπὲ μόνον. Λυ. ἀλλὰ ϵ̓ νῦν σολοικίσαί μοι, σὺ δ' ἐκ ἔγνως. Σο. πῶς γὰρ, σὲ μηδὲν λέγοντ@; Λυ. ἐγὼ μὲν λέγω, ϗ σολοικίζω, σὺ δ' ἐκ ἔτη τοῦτο ἀφῶντι, ἐπεὶ ὄφελον ϵ̓ νῦν ἀκολουθῆσαι δυνήσῃ. Σο. Ἀτυμάσῃ λέγαις, εἰ μὴ δυνήσομαι κἀμὲ μαθεῖν σολοικισμόν. Λυ. καὶ πῶς ἂν δύναιο τ' ἴνα μαθῇν, τὺς τρεῖς ἀγνοήσας; Σο. τίνας τρεῖς; Λυ. ἅπαντας νεηλυθότας. Σο. ἐγὼ μὲν σε παίζειν δοκῶ. Λυ. ἐγὼ δὲ σε ἀγνοεῖν τ' ἀμφοτέρωσε τὸ τοῖς λόγοις. Σο. καὶ πῶς ἂν τις μάθοι, μηδενὸς εἰρημένου; Λυ. λέλεκται, ϗ σολοικισμὸς πετραπλῆ, σὺ δ' ἐκ ἔγνως. noſti. *Sol.* Dic modo. *Lyc.* Sed & nunc ſolœciſmus à me commiſſus eſt, tu vero non cognoviſti. *Sol.* Nam quomodo cognoſcerem, cum tu nihil dicas? *Lyc.* Ego quidem dico, & ſolœciſſo: tu vero non aſſequeris iſtud facientem: utinam etiam nunc aſſequi poſſis. *Sol.* Mira dicis, ſi nequeam ſolœciſmum quis ſit intelligere. *Lyc.* Quo pacto unum intelligeres, quando jàm tres non animadvertiſti? *Sol.* Quos tres? *Lyc.* Totos recens natos. *Sol.* Ego te quidem ludere puto. *Lyc.* At ego te ignorare eum qui in verbis peccat. *Sol.* Quomodo quis intelligat, quando nihil dictum eſt? *Lyc.* Dictus eſt, & ſolœciſmus jam quadrifariam commiſſus, tu vero non cogno-

εἶπε παιδάζων. λέγεται δὲ τοῦτο ἐπὶ τῶν ἀνοήτων διδάσκαλ@. Ἔστι δὲ αὐτὸς ἀ μὲν ἐν τῷ ἰόντι ἐνιαυτῷ ἐνιαυτοὺς κ' τὴν ὁδὸν, ἀ δὲ ἐν τῷ περαινῶν καὶ πάλιν ἐν Τίμωνι. Διδάσκεται δὲ παρὰ τοῖς δυσμόροις ἀ μὲν πέντε ἀριθμὰς, ἀ δὲ μνᾶν, ἀ δὲ ἡμιτάλαντον. ὁ δὲ αὐτὸς δι@ ἐξελέγχεται ἐν τῷ ψευδοσοφιστῇ αὐτῷ. Male legitur in editis ψευδολογιστῇ qui alterius dialogi index eſt. Hic vero Thomas duobus productis locis altero ex Rhetorum magiſtro, altero ex Timone docet Lucianum eo ipſo uſum, quòd in Pſeudoſophiſta ſuo damnat. Nec reſpuunt alii. Herodianus in tertio ὧν μὲν ἐπιτυλαὲοῖς δὲ διὰ ὀιναδίζων. Idem in v, ἐς μὲν ἀπέκτεινεν, ἐς δὲ ἐφυλάδωσεν. & in octavo: ἀ μὲν ἐκφορήσαντας, ἀ δὲ κατακρύψαντας. Ibidem in eodem: ἑνδεκα πέντε ἐξέκαιτον, ἀ δὲ ἐπεμπεραιαν. Ioſephus: ἐς μὲν πατρῶα φιλία ἀφορσῆλθ, ἐς δὲ τὸ αὐτῷ κλί@. Polybius in primo: ἐς μὲν ἐξέλαλον τ' πολιτῶν, ἐς δὲ ἀπόφαξαν. Et in decimo ſexto: ἐς μὲν ἐπίτροφον, ἐς δὲ παξίλυον αἰεί τι πρὸς τ' χρείαν ἀναλημίαν. Apoſtolus ad Romanos 1 x: ὃ μὲν εἰς τιμὴν σκεῦ@, ὃ δὲ εἰς ἀτιμίαν. Et ad Timoth. καὶ ἃ μὲν εἰς τιμὴν, ἃ δὲ εἰς ἀτιμίαν. Ælianus: Οὓς δὲ ἀπίδοντο, ἐς δὲ ἀπέκτεινον. Græv.

1 Ὄφελον δυνήσῃ] Hic rurſus Thomas: Ὄφελον αἰεὶ τῷ εἶδε ὅπερ δεῖ ἔκπαλ μὲν σωτάσσειν, ἐ παρηλλυδότι. εἰς τὸ, ὄφελον κατέδυν θαλάσσαν ἀ ὀδὸ μν. Παρηλλυδότι δὲ εἰς τὸ παρὲ Θεολόγῳ· ὄφελόν γε μικρὸν προσθεῖα. καὶ ἀπαρέμφατον δέ ὅτι αὐτῷ τῷ εἶδε ἐμέλλον τίθη. Ἠρόδοτ@ δὲ τῇ ἀφώτῃ, μήτε ἰδεῖν ὄφελον. quo ſignificat ὄφελον ſemper cum optativo jungi, quando ſignificet utinam & ponatur pro εἶδε, aut cum præterito, aut cum infinitivo, præſertim cum pro εἶδε ἔμελλον accipiatur. vide & Moſchopulum in collectione vocum Atticarum, qui pluribus hoc exemplis declarat. Vides igitur in ὄφελον δυνήσῃ ſolœciſmum, hic enim cum conjunctivo conjungitur. *Idem.*

2 Ὅλως ἀρτιγένειος] Id eſt, *omnes pubeſcentes*, cum ἀρτιγένητος *nuper natos*, *ſive recentes* dicere debuerit. quemádmodum ea voce utitur in Alexandro, φέρε, inquit, ἄμα ϵ̓ τ' ἀρτιγένητον Ἀσκληπιόν. Idem in Deorum dialogis: αὐτὼ τ' ϵ̓ τὸ βρέφ@ αὐτῆς ἀρτιγένητον. pro quo alibi νεογνὸν, & ἀρτίτοκον dicit, de fœto

Mer-

ε μέγα δὲ ἆθλον κεκτήσεσθαι ἂν ἄκρος ἦσθα. Σο. ὦ μέγα ῥᾳ, ἀναγκαῖον ἦ τῷ ὁμολογήσοντι. Λυ. ἀλλ' οὐδὲ νυνὶ ἦσθα. Σο. πότε νυνί; Λυ. ὅτε τὸ ἆθλον ἔφλω σε κομισεῖσθαι. Σο. ἀκ οἶδα ὅ, τι λέγεις. Λυ. ὀρθῶς ἔφυς, ὡ γὰρ οἶδα. καὶ σοὶδί γε εἰς τὸ ἔμπροσθεν, ὡ γὰρ ἐθέλεις ἔπεσθαι. ἐκμάνθανε δ' εἰκῇ ἡδέως. Σο. ἀλλ' ἐγὼ βούλομαι σὺ δ' οὐδὲν εἶπας ὧν ἄνθρωποι συλλοιδοροῦντες λέγουσι. Λυ. τί γὰρ νυνὶ ῥηθὲν μικρόν τι σοι φαίνεται κακὸν εἶναι; ὅμως ἦ ἀκριβέστερον αὖθις, ἐπεὶ ἀκ ἔμφρων σκόπει

gnovisti. Magnum igitur præmium confecturus fueras, si cognosses. *Sol.* Non magnū quidem, sed necessarium confitenti. *Lyc.* Sed neque nunc cognovisti: *Sol.* Quando nunc? *Lyc.* Quando præmium confeciſſe te dixi. *Sol.* Non intelligo quid dicas. *Lyc.* Recte dicis, neque enim intelligis. Ac procede ſane in anteriorem partem, non enim vis aſſequi. Intelligam enim ſi modo volueris. *Sol.* At ego volo: tu vero nihil dixisti eorum quæ homines ſolent cùm ſolœciſmum faciunt. *Lyc.* An tibi hoc quod modo dictum eſt, parvum aliquod malorum videtur eſſe? Sed tamen ſequere denuo, quoniam non animadverſiſti

Mercurii adhuc infantis agens, qui cum id ætatis eſſet fertur etiam teſtudinem, id eſt chelyn fabricatus in cunis, de qua Aratus:

Καὶ χέλυς ὑπ' ὀλίζονι θαμὶ σὶν ἐδ' ὑπὸ καὶ πρόσθεν λίνῳ
Ἑρμείας ὑπόρνυσιν.

Vbi recte vertit Cicero:

Indè fides leviter poſita & connexa videtur
Mercurius parvis manibus quam ducitur olim
In cunis fabricatus.

Sic enim legendum. vulgo ἄκρος δυοῖν ὤμοις *in ſimis fabricatus*. Appianus in Libyca hiſtoria: διέπλευσεν ἐς Σικελίαν ἔχων ἀμφ' ἑαυτὸν ἀξιολογωτάτας ὑπηλίκους τριακοντέρους. ubi ὑπηλίκους non potuiſſet dicere. *Grav.*

1 Μέγα δὲ τὸ ἆθλον κεκτήσεσθαι ἂν] Hic μέγαν ἆθλον dicendum fuit, maſculino genere. Propriè igitur Lucianus, ἆθλόν τινα τῶν τοῦ βασιλέως ὑπηρετῶν. Idem in fugitivis: Τρισκαιδέκατον γὰρ ἆθλον οἶμαι τοῦτον ἐκ μικροῦ ὑπολήψεσθαι. Et in Deorum judicio: τῶ δὲ ἀγαθῷ τὸ ἆθλον αὐτὴ ἀναγκὴς τὸ μᾶλον. Vbi legendum: τὸ ἆθλον, ut præmium ſignificet. Idem in Gymnaſiis recte τὰ ἆθλα διώσαντο ἀναιρεῖσθαι. Et in Saturnalibus: καὶ ἆθλα ἀναιρεῖσθαι τὰ ἀλόντα. Quod autem Lucianus ἆθλα ἀναιρεῖσθαι dixit, id Plato in ſecundo de legibus φέρειν νικητήρια, accipere præmia. Ἆθλα, βραβεῖα, ἀρετεῖα, γέρα, ὑπόθεσις, ὑπαθλα & νικητήρια idem ſignificant propemodum. Demoſthenes in epiſtola ad Athenienſes de Lycurgi liberis: καὶ μὰ γήρας ἐ φυγὴν ὑπόθεσιν τῶ ὑπὲρ ὑμῶν πεπονημένων ἔχων. Ammonius: ἆθλον, inquit, & ἄθλον διαφέρ. ἀφαιρετικῶς μὲν γὰρ τὸ ἀγῶνα δηλοῖ, ὡ δὲ ἐφ' ᾧ τὸ ὑπαθλον. Paria his ſcribunt Moſchopulus & Thucydidis interpres ἀνώνυμος. ἆθλον, inquit Moſchopulus, τὸ βραβεῖον, ἄθλον ὁ ἀγών. Idem.

2 Ξυνίοσ' ἂν εἴπερ ἠκούσατε] *Intelleciſſes utique, ſiquidem voluiſſes.* Sic interpretare. Ne συνίοσθε diſtum inuſitate, pro quo Attici dixiſſet συνίοιτε ἄν. Medium ſcilicet ὁ ριστὸς pro activo. Mictylus tamen συνίοιτο putavit eſſe futuri activi primam perſonam, & in εἴπερ ἠκούσατε verbo optandi modo junctο ſolœciſmum eſſe. forte non male. Nam εἴπερ indicativo junctum omnino uſitatius eſt. *Idem.*

μήστα. Σο. μὰ τὸν Θεὸν ἔκ γ' ἔγωγε. Λυ. [1] ἀλλὰ μὰν μεθῆκα θεῖν λαγὼ ταχέως, ἆρα παρῆξας; ἀλλὰ ἐ

tisti cursu digredientem. *Sol.* Ita per Deos, ego quidem non. *Lyc.* At vero dimisi currere leporem celeriter. Num præteriisti? sed

1 Ἀλλὰ μὰν μεθῆκα θεῖν λαγὼ] De hoc accusativo Atheneus lib. IX, p. 400. Τρύφων δέ φησι, τὸ λαγὼν ὅτι αἰτιατικῆς ἐν Δαναΐσιν Αἰσχύλος ὀξυτόνως, καὶ μετὰ τοῦ γ λέγει. Αὖσας ἴσως ἂν τὸ λαγὼν σωιαρπάσειεν ἡμῶν· καὶ ἐν Δαιταλεῦσιν. Δόπαλα πάλαιν τὸ λαγὼν ὀφθήσομαι. Ξενοφῶν δὲ ἐν Κυνηγετικῷ χωρὶς τοῦ γ λαγὼ ἐκ παραβολῆς, ἐπεὶ τὸ καθ' ἡμᾶς ἐστι λαγός. Ὥσπερ γὰρ καὶ λεπόρτιον ἡμῶν ἐκεῖνοί φασιν εἶναι, καὶ λαὸν λεών, ἅτινα λαγὸν ὀνομάζοντων ἐκεῖνοι λαγὼν ἐρῶσι. τῷ δὲ τὸ λαγὸν ἑνικὴ αἰτιατικὴ ἀκόλουθός ἐστιν ἡ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Ἀμύκλῃ Σατυρικῷ πλειθυντικὴ ὀνοματική·

Γέρανοι, κορῶναι, γλαῦκες, ἴκτινοι, λαγοί.

Τῇ δὲ λαγὼν ἡ διὰ τοῦ ω παραπλησίως φερομένη, λαγὼ παρ' Εὐπόλιδι ἐν Κόλαξιν ἵνα μὴ παρὲξ μὴν βατίδος ἐ λαγὼ, καὶ γυμαῖκας εἰλίποδος. εἰσὶ δ' οἱ ἐ φασὶν ἀλόγως καὶ τελευτῶσαν συλλαβὴν περισπωμένως φερομένην. δεῖ δὲ ὀξυτονεῖν καὶ λέγειν. ἐπειδὴ τὰ εἰς ος λήγοντα τὸ ὀνομάστικον ὁμοτονεῖ ἐστι, κἂν μεταληφθῇ εἰς τὸ ω παρ' Ἀττικοῖς, νεὼς, καλῶ, νεώς, κάλως. ἔτας δ' ἐχρήσατο τῷ ὀνόματι ἐ Ἐπιχάρμῳ καὶ Ἡρόδοτος, καὶ ὁ τοῦ Εἰλωτας ποιήσας, εἶπα ἐστι τὸ μὲν ἑκατὸν λαγός.

Λαγὸν παρέξας σεισθεὶς ἐ θαλάσσιον.

Τὸ δὲ λαγὼς Ἀττικόν. λέγεται δὲ ἐ Ἀττικῶς λαγοὶ. ὡς Σοφοκλῆς·

Γέρανοι, κορῶναι, γλαῦκες, ἴκτινοι, λαγοί.

Τὸ μὲν πρῶτον ἐπῆκται λαγωὸν, αἰ μὲν ἐστι Γωνικὸν πλεονάζει τὸ ω. εἰ δὲ Ἀττικὸν τὸ ω. *Typhon inquit: Aristophanes in Danaidibus* τὸ λαγὼν *accusandi casu acuto notavit accentu, addita* γ *littera. Sic pedicis salutum fortassis leporem nobiscum ille rapiet. Idem in Epulonibus: Perii dum leporem vello, me quispiam adspiciet. Xenophon libro de venatione* λαγὼ *dixit absque* γ, *accentu circumflexo. Nos enim* λαγὸς *nominandi casu dicimus, & accusandi casu* λαγὸν, *veluti* ναὸν, λαὸν, *quod Athenienses* λαγών, νεών, λεών, *cum* ω. *Accusativo singulari* λαγὸν *respondet apud Sophoclem in Amyclo Satyrico nominativus pluralis* λαγοί· *Grues, cornices, nectua, milvi, lepores. Accusativo vero singulari* λαγὼν *pluralis nominativus* λαγὼ *scriptus per* ω *apud Eupolidem in Assentatoribus: Vbi aderant ratia, lepores & femina inflexis pedibus incedentia. Quidam præter rationem horum ultimam syllabam cum accentu circumflexo proferunt. Nam cum accentu acuto dicere pronuntianda est, quandoquidem quæ vocabula in* ος *finiunt, etiamsi ab Atticis in* ω *mutentur, retinent tamen eandem accentum, ut* νεὼς καλέω, νεὼς καλῶ. *Sic Herodotus videlicet usus est hoc nomine, sic Epicharmus & qui Eletas composuit. Ionicum est* λαγὸς. *Vt* λαγὸν, *id est, leporem turbatum fecit.* Ἐκ λαγὸν (*h. e. leporem*) *marinum edit.* λαγὸς *quidem cum* ω *Atticum est, quamvis & interdum Attici* λαγὸς *per* ο *dicunt, ut Sophocles: Grues, cornices, milvi, lagoi. Quod vero dicunt* πλῆκα λαγωὸν, *id est, timidum leporem: si Ionicum est redundat* α, *si Atticum redundat* ω. Ex quo loco discimus Atticos dixisse λαγὼν in quarto casu, non λαγὼ, ut hic Lucianus, qui & dedomo sua: ἀνέχων τὸν λαγών. Herodotus λαγὼν μεγαυσταλέον. Ibid. ἐκδύντα τὸν λαγὼν κῶας. Idem in Polyhymnia: ἐκπέμψας τὸν ἔτεκε τὸν λαγών. Herodotus in Thalia etiam λαγωὸς dixit, & in Melpomene λαγὸν in accusativo. Quod autem Athenæus recte observavit Xenophontem τὸν λαγὼ dixisse docent loca subjecta ex renatione: ἐὰν δὲ καὶ αὐτὸν τὸν λαγὼ. Ibidem ἐὰν δὲ ἐξέλθῃ τῶν διέξοδον τὸν λαγὼ ἔχειν τὸν κύνας. Et in primo institutionis Cyri. Περιέπεμψε αὐτὸν λαγώ. Et in secundo: Ἀστυάγης δὲ ἐπὶ τῷ ἄνδρι τούτῳ ἐκπέμψας τὸν λαγώ. Quæ omnia loca circumflectenda erunt contra fidem exemplarium si Atheneæ credimus. Videtur etiam Lucianus in θεῖν pro θέειν ἰωνοπλοκίζειν. Libanius certe in

ἀπὸ-

ταῦ ἔξεστιν ἰδεῖν τ λαγώ. εἰ δ μή, [1] πολλοὶ ἐξ ὑμῶν λαγὼ λήσουσι σε ὦ σολοικισμὸς πεπιόντες. Σο. ὐ λήσουσι. Λυ. νῦν μὲν ἴσως ἔλαθον γε. Σο. θαυμάσεσαι λέγεις. Λυ. [2] σὺ δ ὑπὸ τ ἄγαν παιδείας διέφθορας, ὥς τι μᾶλλ' αὐτὸ τοῦτο σολοικίζοντα.

sed & nunc licet videre leporem. Si vero non, multi inde lepores facti latebunt te in solœcismo jacentes. *Sol.* Non latebunt. *Lyc.* At vero latuerunt certe. *Sol.* Mira dicis. *Lyc.* Tu vero præ nimia eruditione corruptus es, ut neque ipsum hoc solœcissantes intelli-

διλιμπιστικὸ Ἀγαμέμνονα, inquit, περιθέειν ἄνω ἐ κάτω. Et Gregorius Theologus in priore in Iulianum invectiva, διὰ τ ἀγροῖς θέειν βοῶντες ἐ λέγοντες Χριστιανοί. Cæterum pro ἔρα παρῆκας; lege ex MS. Codice, cujus excerpta in meas manus pervenerunt postquam hæ notæ typis fuerunt descriptæ: ἔρα παρῆκεν. Sane præteriit. *Grav.*

1 Πολλοὶ ὑμῶν λαγώ] Hic λαγὼ dixisset Sophocles ut vidimus supra. Licet Pausanias λαγὼ ὁ ἐ ἴλαφος, & οἱ λαγὼ εἰσὶ λάθυκοι, & Xenophon etiam λαγὼ dixit in primo institutionis Cyri: Καὶ ὡσὲ οἷα χαιρία φεύγειν αἱρεῖνται οἱ λαγὼ ἐκ τύπου τὸ δίκτυα δυσόρατα εἰσπεπάνυσε ἵνα ἐκ τῶ σφόδρα φεύγειν αὐτὸς ἑαυτὸν ἐμπίπτων εἰσίδυ. Quæ male sic vertunt: *In quas venatoribus capiuntur. Hic casses visu difficiles tetendisses, quo in vehementi cursu ipse seipsum incidens convincret.* Sed quis hæc intelligit? Verte: *Quaque ad loca lepores fugere instituerint, in eis latentia retia intendebas, ut rapido cursu ipse se in retia indueret.* Dicimus enim φεύγειν αἰξῆμαι profugam adorno, meditor. *Idem.*

2 Σὺ δ ὑπὸ τ ἄγαν παιδείας διέφθορας] *Corruptus es vel peristi.* passive. cum tamen hoc verbum proprie perditi sit significet. Sic sane docuit Moschopulus: διέφθαρ- ἦθος τὸ διαφθειρόμενον. Ἀριστοφάνης ἐν Κόρακι· διέφθαρ- τ ὄρνιν. Μένανδρ- Ἀδελφοῖς· εἰ δ' ἔστι τ κόρῃ διεφθορώς. Ὁ μισ- φρένας ἀλλ' διέφθορε, (id est, διεφθάρης τὰς σκαιὰς φρένας) ὅθεν εἰ διεφθορὼς αἱμ' ἕλκεσι ἀτρεχῶς συλλιπεῖς. Phrynichus: Διεφθορὼς αἷμα τ ἀμαξῶν τινες ἰατρῶν ἄτοπα συλλιπάζοντες. διόν λέγειν διεφθαμμένον αἷμα. Τὸ γὰρ διέφθορα, διέφθειρεν. Ammonius fere eadem omnia. Non satis igitur Attice Plutarchus in præceptis Politicis: Ἀθηναῖοι πολὺ τῶ διεφθορέν- αἱματ- Idem in præceptis valetudinis: Τοῖς μὲν χειμῶσι μᾶλλ' διεφθορόσι φλέγμα ἐ χολὴν πυεῖ. Idem in libello εἰ φυσευτέον πολλάκτον. Διεφθορόσι πλείοις ὑπὸ ἀρχαίας. Etiam in Phocione: Η Κάτων- ἀρχαιοτροπία ἐπιγλυφὴν βίοις διεφθορόσι. Iosephus V Orig. χάλα διδοῦσι διεφθορὲς ὕδω. *Corruptum lac.* Synesius: Η μὴ κρίνουσιν οἱ διεφθορότες τ ὄψιν. *nisi judicent qui corruptis sunt judiciis.* Audiamus nunc Thomam Magistrum qui in diversa est sententia: Διέφθορεν, inquit, ἀντὶ τῶ διεφθάρη. Λυκιανὸς ἐν τῷ Ἡρακλέους ἐ Ἀνταίῳ διαλόγῳ· Τ' π' ἀμφοῖν διεφθορὸς τὸ σῶμα. ἅπαξ δὲ ἀντὶ τῶ ἑτέρου. Σοφοκλῆς ἐν Ἠλέκτρᾳ· τὰς ὄσας τό μὲ ἐ τὰς ἀπούσας ἐλπίδας διέφθορεν. ἴσῃ δὲ ἐ ὁ παραπεμπ- ἐν χρόσῳ. Ἀριστίδης ἐν Περικλεῖ· Η πῶς ἂν Ἀθηναίους εἶκ διεφθαρκὼς Ioseph. ἐν δὲ αὐτοὺς ἐ τ διεφθορότων ἐν ὀφθαλμὸς σωκμοσμῶ- id est, captus oculis. Cleomedes lib. 2. Κυκλικῆς θεωρίας· τὰ χῆ τ ἐμμελωίαν αὐτοῦ διεφθορότα passive. Utraque significatione utitur Philostratus. In Critia: Τ' π' Θεσσαλίας ἐ τ ἐκεῖνη ἁμιλίας διεφθορέναι αὐτόν. id est, corruptum esse. Idem in Scopeliano: ἐκέλευσε τινὰς λίθους βαλλεσθαι εἰς διεφθορότας αὐτῷ τ ὑῶν. *Iussit Rhetorum imagines lapidibus peti propterea quod sibi filium perdidissent.* Idem in Polemone: φορεῖ δὲν δὴ ἐσθῆτα διεφθορότων ἤδη αὐτῷ τ ἀρίστων. Et in eodem: Ὀνομα ἦ τῷ μειρακίῳ Οὐαρ-, διεφθορὸς ὑπὸ τ κολάκων. Lucianus in Nigrino: ἀκούων διεφθορότων ἀσμάτων. quod active & passive potest accipi *audiens corruptas cantilenas, aut corrumpentes.* Idem.

ἴσως καταγνῶσιν. [1] ὁ γὰρ ἀφέσεσιν αὐτῷ τὸ πινά. Σο. ταῦτα μὲν οὐκ οἶδα πῶς λέγεις· ἐγὼ δὲ πολλὰς ἤδη σολοικίζουσας κατανένοσα. Λυ. κομιδῇ τοίνυν εἶσῃ τότε, [2] ὅταν τι ᾖ παιδίον ᾧ τὰς τίτθας θηλαζόντων. ἢ εἰ ἐγὼ οὔπω ἔγνως σολοικίζουσά με, [3] ἀλλ' αὐξόμενα παιδία σολοικισμὸν ποιήσῃ τὸ μηδὲν εἰδότα.

telligere possis. Deest enim ipsi distributiva vox τινά. Sol. Hæc quidem non intelligo quo pacto dicas: ego vero multos jam solœcissantes perspexi. Lyc. Et me igitur scies tunc, quando puer quispiam eris, eorum videlicet qui mammam adhuc sugunt. Aut si nunc non cognovisti solœcissantem me, neque crescentes pueruli solœcismum facient nihil intelligenti.

1 Οὐ γὰρ ὡσάντως αὐτῷ τὸ πίνα] Eundem habet intellectum quem his verbis expressit Ammonius: διάφορα μὲν γὰρ ὑπ' ἄτερα, διάφορα δὲ τὸ ἄτερον, ὡς τὸ πίνα & τὸ ἄτερον idem significet. Nimirum διάφορα cum activum proprie sit exigere post se accusativum. Interpres τὸ πίνα putat referendum ad λαχὼ. Græv.

2 Ὅταν τι ᾖ παιδίον ᾧ τὰς τίτθας θηλαζόντων] Hoc est, *nutrices lactentium* ut solœcismo solœcismum explicemus. Audiamus nunc Thomam & Moschopulum quorum hæc sunt verba: Θηλάζῃ τὸ θῆλυ μετασχηματικῶς ἀντὶ τοῦ, καὶ θηλάζουσα τὰ τεχθέντα ἀμεταβάτως. *Lactat mulier quæ peperit & lactent nati absolute.* Attice igitur Ælianus XIII, 1: Ἡδύνατο τῷ βρέφει θηλάσαι αὐτό. *Delectata infante ubera ei præbuit.* Et Philostratus Sophista in imaginibus, λέγεται ἐν ᾅδου τῷ θηλεῖ θηλάζειν τὸν αὐτὸν ἀετόν. Et Lysias: Ἐπαιδὴ παιδίον ἐχθρὸν ὑμῖν ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἐθήλαζεν. Recte habet & illud in hymnis Davidis: ἐκ στόματος νηπίων & θηλαζόντων. *Ex ore infantium & lactentium.* Nec illud male in sacris codicibus: Οὐαὶ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις, καὶ ταῖς θηλαζούσαις. Cum illo μακαρία αἱ στεῖραι & παῖδες αἳ οὐκ ἐγέννησαν, καὶ μαστοὶ οἱ οὐκ ἐθήλασαν. Contra illud Luciani præceptum vero facit: Μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε & μαστοὶ οὓς ἐθήλασας. Dic igitur τὸ ἐπὶ τὰ τίτθας θηλαζόντων non autem ταῖς τίτθαις auctoritatem secutus Luciani in Antiocho: Τὸ δὲ ἕτερον, inquit, ἐπὶ τὰ ἵππα θηλάζῃ εἰς τὸ πωλικὸν τρόπον. De Hippocentauro agens pullorum instar fugente. Male Plutarchus in Romulo matrem aut nutricem θηλάζουσάν vocat, & pueri θηλάζοντες ἀφέντων τὸ θήλειον. Galenus ὑγιεινῶν primo: Ἀφροδίσιον τε παντάπασιν ἀπέχεσθαι κελεύω τὰς θηλάζουσας παιδία γυναῖκας. Idem eodem in loco: ἴσως συμβαλοῦσαμεν ἂν οἱ κυήσεσιν ἢ θηλάζουσι τὸ παιδίον. Suidas de hac voce paulo aliter: Θηλάζειν ἐπιρρηματικῶς ἡμεῖς ἀντιπαραβαίνομεν τῷ ῥήματι ὅτι τὸ παιδίον τὸ θηλαζόντων. Λυσίας δὲ παθητικῶς ὅτι γυναικὸς παρεχούσης γάλα. Attice igitur Lysias in supra posito exemplo. Interpres hic à vero longissime aberravit. *Idem.*

3 Οὐδὲ αὐξόντα παιδία σολοίκισμον ποιήσῃ] Carpit hic eos Lucianus, qui verbo αὐξάνω utuntur pro αὐξάνομαι, vel αὔξομαι. Et sane apud idoneos auctores, Aristotelem, Theophrastum, Platonem, Demosthenem, Isocratem, Xenophontem, Thucydidem, Philostratum, Lucianum verbum αὐξάνω in notione passiva, ut loquuntur, nusquam invenitur. Active vero nonnunquam Plato in Timæo: Σπείρας & ὑπαρξάμενος ἐγὼ παρεδίδουν. Τὸ δὴ λοιπὸν ὑμεῖς ἀθανάτου θνητὸν μορφοῦντες ἀπεργάζεσθε ζῷα & ζῳογονεῖτε, τροφὴν τε διδόντες αὐξάνετε & φθίνοντα πάλιν δέχεσθε. Cicero elegantissime vertit in libro de universo ut omnia: *Quorum vobis initium statusque traditur. Vos autem ad id quod erit immortale partem attexitote mortalem. Ita orientur animantes, quos & vivos alatis, & consumptos suos recipiatis.* Sed pro *status* in hoc loco legendum est *satus.* Nec enim rationem & conditionem harum rerum tradit, sed originem & causas originum. Et sic legendum esse ex Græco satis constat, ubi σπορὰς legitur, quod Cicero *satus* vertit. Hac voce vero Cicero & alibi utitur. In eodem fragmento, & eodem cap. 11; pau-

Σφ. ἀληθῆ λέγεις. Λυ. κ) μὰν οἱ τῶνδε ἀγνοήσομεν, εἰδὲν γνωσόμεθ' τ ἑαυτῶν, ἐπεὶ ἓ τόδε σολοικιθὲν ἀπέφυγέ σε. Ἠμὴ τοίνυν ἔτι

genti. *Sol.* Vera dicis. *Lyc.* Atqui si hæc ignorabimus, nihil cognoscemus noſtrorum propriorum: quoniam & hic ſolœciſmus quem nunc feci, fefellit te. Ne igitur di-

pulo ante: *Sic igitur, ut ab his traditum eſt, horum Deorum ortus habeatur, atque ductus, ut Oceanum ſalaciamque Cœlo ſatu, Terraque conceptu generatos edotoſque memoremus.* Ibid. *Hæc vos qui Deorum ſatu orti eſtis attendite.* Tuſcul. quæſt. lib. II: *Cultura animi Philoſophia eſt, qua extrahit vitia radicitus & præparat animos ad ſatus accipiendos.* Idem de ſenectute: *Quid ego vitium ortus, ſatus, incrementa commemorem?* Sed redeamus in orbitam. Scriptor incertus apud Stobæum: αὐξάνεσι δ' οἶκος. Nam illud Euripidis apud Stobæum: καὶ τὸν φονῆς μήποτ' αὐξάνειν σόλιν, alibi apud eundem legitur caſtigatius αὔξειν ἐν σόλει. Eſt tamen alius locus Euripidis, in quo active capitur. In ſupplicibus: σωλίμους τ' αὐξάνουσ' ἀνδρὶ δίκης. Et in illo Zoroaſtri: μὴ σύγε αὔξαιο τιμῇ εἰμαρμένην. Syneſius ἀεὶ φαλλόμενος paſſive dixit: ὅτι τρίχας καὶ τοῖς ζῶσιν ἴσῃ νεκρῷ, ἀλλ' ὅτι τιθνεώτων αὔξεσι, id eſt, creſcunt. Active autem, ὅτῳ μὴ ἔτι καὶ αὐξήσειεν ἐκεῖ τὸ ἓ ἐκλεκτὸν καὶ λογικόν. Syneſius idem ἀεὶ σφυγμὸς αὔξειν δὲ ἅπαν ἀνάγκη τὸ πιμπλάμενον, καὶ ἴρριν ἀνάγκη τὸ ἀμελλόμενον. Ratione autem caret quod illud Sophoclis in Traginiis. Τὸν Καδμογενῆ τρίσολ', τόδ' ἀεὶ βούτε σωλύπονον. Id eſt, *Herculem alit & auget induſtria*, Interpres Græcus ita interpretatur αὔξῃ ἀντὶ τῦ αὔξειν. Condonandum autem eſt reverentiæ ſacræ ſcripturæ, quæ his ſuperſtitioſis Grammaticorum & Atticorum legibus ſemper ſoluta fuit. Magnus Eraſmus in illud Apoſtoli ſcribens quarti ad Epheſios: Αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, negat verbum αὐξάνω aliam habere ſignificationem quam neutralem. Sed præter ſuperius à me adducta, hic producam unum locum, ubi citra controverſiam bis capitur active. Is eſt in prioris ad Corinthios capite tertio: Ἀ'γαλλόμενος ὑπόπτευον ἀλλ' ὁ Θεὸς ηὔξανεν, ὥστε ὔτε ὁ φυτεύων ἐστί τι, ὔτε ὁ ποτίζων, ἀλλὰ ὁ αὐξάνων Θεός. In iis vero omnibus, quæ ſubjiciemus exemplis paſſive capitur. Matth. VI, 28. Luc. I, 80. & XIII, 19. Act. VI, 7. VII, 17. XII, 20. Ioh. III, 30. Coloſſ. II, 19. II Theſſ. I, 3. Petrus II ep. cap. ult. αὐξάνετε ἓ χάριτι ἓ γνώσει τῦ Κυρίυ. Ioſephus in quarto antiquitatum: Πολλῷ μᾶλλον αὔξειν καὶ φύεσθαι. Thomas Magiſter ſentiens cum Eccleſiaſticis ſcriptoribus diſſentit à Lucimo, quem operæ pretium eſt audire. Τὸ αὔξειν, inquit, ὅτι ἐνεργητικὸν, οἷον αὐξεῖ ὁ Ἥλιος, καὶ ἡ ὑγρότης τὰ φυτά. Δημοσθένης δὲ τὴν ἀεὶ συφάνη. Τὰς διδαχὰς τ' παρεῖσθαι ἐκ τῦ ἐναντίου ἐνεργεῖν, ταύτας αὔξειν, μὴ τύτων ὄντων. Καὶ αὐξῇ ἀντὶ τῦ αὔξεται. Ἀ'ρεσκέσθης ἐκ τῦ εἰς Ῥόμιλον. Ἀ'λλὰ ἐκλύτους ἐύξουσιν ἡ ἀχλύ. αὐξάνῃ ὅτι παντελὴς ταραχὴς, καὶ αὐξάνῃ τὰ φυτὰ, οἷον αὔξουσι δέχεται ἓ αὐξάνομαι ὅτι τῷ αὐτῷ σημαίνομεν. Ὁ' αὐτὸς Δημοσθένης ἐν τῇ αὐτῦ λόγῳ. Οὔκουν ὑπείμεν ἓ ἡ πατρὶς ηὐξάνετο. Hic docet αὔξειν eſſe augere, facere ut aliquid creſcat; interdum tamen accipi pro creſcere, quod unico ex Ariſtide exemplo probat. Αὐξάνειν vero accipi paſſive pro creſcere, quamvis etiam in illa notione legatur αὐξάνομαι. Hæc quidem Thomæ ſententia. Tu vero, quiſquis Atticus eſſe voles, active dicas αὔξω, & αὐξάνω, paſſive vero αὔξομαι & αὐξάνομαι, tametſi elegantiſſimus ſcriptor Ioſephus in ſecundo ἀρχαιολογίας paſſive dixerit ἓ αὔξοντες τῷ πλήθει. Et eodem capite active: ἡ οἰκία αὔξουσι δυσμισίαν. Et in Octavo Ἀ'λώσεως rurſus paſſive: φιλία δεῖ τύτων αὐξέσθαι. paſſive. Nec nobis obſtare debet unius Ariſtidis exemplum à Thoma adductum. *Grav.*

1 Μὴ τοίνυν ἔτι λέγειν] Pro μὴ λέγε. Lucianus in amoribus: Σὺ δ' ἡμῖν τὰ πάλαι κλέα τ' ἐγκωμίου παράινει. pro παίνει. Poëtis hoc & legum latoribus familiare, haud ſcio an barbarum in proſa. *Idem.*

1 Πα-

λέγειν, ὡς ἱκανὸς εἶ καθεδεῖν τὸν σολοικίζοντα, καὶ αὐτὸς μὴ σολοικίζειν, καίγω μὰ ὄπω. Σωκράτης ὁ ἐκ Μόψου, ᾧ συνεγιγνόμην ἐν Αἰγύπτῳ, τὰ τοιαῦτα ἔλεγεν ἀνεπαχθῶς, καὶ οὐκ ἤλεγχε τὸν ἁμαρτάνοντα. ὡς μήν τοι γε τὸν ἐρωτήσαντα πηνίκα ἔξεισι, τίς γὰρ ἄν, ἔφη, ἀπεκρίθη σοι περὶ τὴν σήμερον, ὡς ἐξιών; ἑτέρῳ δ' φάσκοντι ἱκανῶς ἔχειν τὰ πατρῷα.

dixeris amplius te posse deprehendere solœcissantem, & ipsum solœcismum non committere. Atque ego quidem hoc pacto. Socrates autem qui à Mopso genus ducebat, cum quo in Ægypto versatus sum, hujusmodi dicere solebat citra invidiam, neque aperte coarguebat eum qui sic peccasset: verum ad eum qui interrogabat, πηνίκα ἔξεισι? Quis enim, inquit, responderit tibi de hodierna die tanquam exiens? Alio autē dicente, ἱκανῶς ἔχειν τὰ πατρῶα. Quo-

1 Πηνίκα ἔξεισι] Hic solœcismus in hoc vertitur, quod πηνίκα posuerit, pro *quando* vel *quo tempore*, cum Atticis significet tantum *qua hora?* Docet Suidas: Πηνίκα ἐστὶν ὥρα τῆς ἡμέρας, ἀντὶ τοῦ ὁποία ὥρα ἐστὶ τῆς ἡμέρας. ὥρας γὰρ ἐξήταζον οἱ καιρούς. Πηνίκα ἢ ἐξώρμησα τῆς νυκτός. Τὸ δὲ ἀνταποδοτικὸν, ὁπηνίκα; μικρόν τι μὴ μεσημβρίαν. Τὸ δὲ· Πηνίκα δὴ ἀπώλετο, ἀντικὸν οὐδὲ ἀρχαϊκὸν, οὐδὲ ἀκριβές. ἔστι δὲ ἀντὶ τοῦ ποτὲ δῆτα. παρέλκει γὰρ τὸ ἄττα. ἐπεὶ ἄτυ τὸ τινὰ σημαίνει. ἄττα τὸ ἄτινα. οὐδὲν γὰρ τούτων ἁρμόζει τῇ ὁπηνίκα. Sic hic locus legendus. ex scholiaste Aristophanis, cujus hæc sunt verba: ποῖα ἐστὶν ὥρα τῆς ἡμέρας. τοῦτο δὲ ζητεῖ ὥρας ἐξήταζον ἢ καιρούς. Sic enim legendum ex Suida, non ὠκαίρεσον. Apud Suidam vero male legitur ἐζήτων pro ἐξήταζον. Sed alia quoque in hoc loco restituta sunt. Interpres vero Suidæ hic nihil vidit, & varie hallucinatur. Sic autem hic locus est vertendus: Πηνίκα ἐστὶν ὥρα τῆς ἡμέρας, dicitur pro ὁποία ὥρα ἐστὶ τῆς ἡμέρας; (h. e. *quota est hora diei?*) *Horas enim sic explorabant non tempora. Quota vero nocte hora egressus est? Quod vero huic respondet est* ὁπηνίκα. (id est, *illa hora.*) *paulo post meridiem. Illud vero:* Πηνίκα ἄττα ἀπώλετο, (*quando periit?*) *neque Atticum est, neque obsoletum, neque rectum. Est vero dictum pro* ποτὲ δῆτα, *quando. Abundat autem illud* ἄττα. *Quia neque* τινὰ *significat, neque* ἄτινα. *Nihil enim horum quadrat ad vocem* ὁπηνίκα. In eadem sententia est Thomas Magister: Πηνίκα, inquit, μὲ εἴπῃς ὀλίγου χρόνου. Ἐ'στὶ γὰρ ὥρας δηλωτικόν. Εἰτούτῳ δέ τινι, πηνίκα ἀποδημήσεις; ἐὰν εἴπῃς μὴ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας ἢ ὀλιγωτὶ ἐρεῖς. Οὕτω γὰρ ἂν ἐρωτῶν εὕροιμι παρὰ πᾶσι τοῖς ἀρχαίοις. ὡσαύτως δὲ τὸ πηνικαῦτα δὲ τὸ πηνικάδε, καὶ πηνίκα λέγει. Πλάτων δὲ Κρίτωνι· Τί πηνικάδε ἥκεις ὦ Κρίτων; ἢ λίαν ὄρθριός τις εἶ; Κριτ. πάνυ μὲν οὖν. Σωκρ. πηνίκα μάλιστα; Κριτ. Οὔπω βαθύς. Καὶ αὖθις ἐν Φαίδωνι. Μὰ αὔριον πηνικάδε ἰόντι ἢ ἀνθρώποις ἁδύς. Hunc Platonis locum imitatus est Aristides in legatione ad Achillem: Τί κωλύει ἡμᾶς αὔριον καὶδεαῦ πηνικάδε; Id est, *Cras hac hora.* Phrynichus fere eadem omnia: Πηνίκα, inquit, μὲ εἴπῃς ἀπὸ τοῦ ποτέ. ἔστι γὰρ ὥρας δηλωτικόν· οἷον εἰπόντι τινός· πηνίκα ἀποδημήσεις; ἐὰν εἴπῃς ἴωθεν ἢ περὶ μεσημβρίαν ὀρθῶς ἐρεῖς. Male vir doctissimus Ioannes Nunnesius ὥρας exponit hic *horas anni*, & per eas quatuor anni tempora intelligit. cum de partibus diei, ut & ex Suida, & ex subjecta responsione apud Phrynichum apparet, sint capienda. Recte igitur Philostratus Atticorum canon in vita Polemonis: Ἤρετο ὁ παντευρέτωρ τὸ ὑποκριτὴν πηνίκα εἶη ὅτε τὸ σαλπιγξ ἠλάθη, τὸ δὲ εἰπόντος, ὡς μεσημβρία τυγχάνοι ὖσα. Attice etiam dixit Lucianus in Gallo: Καὶ πηνίκα ἤδη λελοῦσθαι δοκοῖ. Et Aristophanes in Avibus: Πηνίκα ἐστὶν ὥρα τῆς ἡμέρας; ὁπηνίκα. μικρόν τι μεσημβρίαν. *Quota est hora diei? Ea, paulo post meridiem.* Pro ποτὲ dixit Lucianus in Electro πηνίκα· Ἀλλ' οἶμαι κύριοι πηνίκα ὑμῖν τὸ λειμῶνι ἐκεῖνο ἄνθινον. Et in Timone, ac Aristophanes ibidem in loco supra allato. *Grav.*

2 Ἱκανῶς ἔχειν τὰ πατρῷα] Hoc est, *Acquiesco patriis legibus & consuetudinibus.* Cum

καὶ ἔχω τὰ πατρῷα, πῶς φῄς, εἶπε; πέπνυσαι γάρ ὁ πατήρ σου; ἄλλα δ' ἴδις λέγοντος, συμπατριώτης ἐσί μοι, ἐλάνθανες ἄρα ἡμᾶς, ἔφη, βάρβαρος ὤν. ἄλλα δ' εἰπόντος

Quomodo ais? inquit, an tibi pater mortuus est? Alio autem rursus dicente, συμπατριώτης ἐσί μοι: Nesciebamus sane, inquit, te barbarum esse. Alio autem quodam

Cum proprie, & Attice hæc verba significent, *habeo satis amplum patrimonium.* Πατρῷα, inquit Thomas, τὰ ἐκ πατέρων εἰς ἡμᾶς χωρέοντα, καὶ πατρῷοι φίλοι. Πάτρια δὲ τὰ ἐκ τῶν πόλεως ἴδια. Divus Basilius contra fœneratores: Τ' ὕστερον δὲ τῶν πατρώων ἀκριβῶν, *postmodum etiam cedes & auerteris patrimonio.* Laërtius in Solone: Ὁ' τὰ πατρῷα κατεδαπανῶς. Idem in Anaxagora: Ὃς γε τὰ πατρῷα παρεχώρησε τοῖς οἰκείοις. Lucianus in Dialogis mercricum. Εἰ κύριος γίγνομαι τῶν πατρώων. Ammonius eadem omnia nisi quod πάλαι καὶ φίλοι & ξένοι censet dicendum, non πάλαι ὡς Thomas. Pro Ammonio facit illud Aristophanis in Avibus; Ὦ' νὴ μὰ τοὺς πατρικοὺς φίλους. Pro Thoma facit Lucianus in Timone: πατρῷον, inquit, φίλον ὄντα. Et Herodianus in primo: Τιμῶ πάσαν ἀπόνοιαν τοῖς πατρῴοις φίλοις. Et non longe post τὰς τε πατρῴους φίλους φρόνησις διαζάλλειν ἤρξατο. Et Basilius contra fœneratores: Καὶ σὺ δὲ πατρῴας ἀπομνήσθη φιλίας. Moschopulus: πάτρια ἴδια τοῦ πόλεως, πατρικὸς φίλος δὲ πάλαι κλῆσις. Operæ pretium est & Pollucem, qui inter hæc nullum facit discrimen, audire lib. II, cap. 11: Η' διὰ πατέρων κτῆσις πατρῴα, πάλαι, πάλαιον, παρηρτημένα. καὶ ἴσως πατρῷα, καὶ πάτρια, καὶ πατρικὰ, καὶ παρηρτημένα. Suidas vero Thomæ & Moschopulo consentit. vide verba pag. 465. Quia autem πάτρια ἴδια scribendum esse dicunt, notandum est τὰ πάτρια, vel χ' τὰ πάτρια frequentia esse eo sensu apud auctores idoneos, præsertim apud Heliodorum Episcopum. Si quis igitur ἐκ τῶν ἐμῶν ἐκ τὰ πατρῷα dixerit, pro ἐκ τῶν ἐμῶν ἐκ τὰ πάτρια, ut dixit Iosephus, ἐξέβαλε δὲ πατρῴων ἐτῶν pro παλαίων ut alibi dixit, vel si quis vivo adhuc patre dixerit, se satis amplum habere patrimonium non effugiet solœcismum. Si apud Lucianum in Dialogo Alexandri & Annibalis recte legitur ὑπὲρ τῶν πατρῴων προσπεποίηται χρῆσθαι δὲ διαίτῃ τῇ Μηδικῇ μεταδιδόντων ἑαυτῶν, abusus est pro παλαίων. Sicut & Dion in XXIV. libro de C. Cæsare: Ἀλλὰ ζῶν τά τινα τῆς παλαιᾶς ἐμιμήσατο βίου, μήτε ἐκ ὑπηρεσίας τινὸς, ἐκ σπήρας. *Ac ipse vivus & neque legibus patriæ, neque ob aliquam culpam eo sc. consulatu se abdicavit.* Vbi male παλαιῶν pro παλαίων dixit. Recte Suidas in vita Christodori Coptitæ: ἤκμαζεν, inquit, πάτρια Κωνσταντίνου πόλεως ὑπηκόῳ βιβλία ιϛ'. πάτρια Θεσσαλονίκης βίβλια κα' &c. *De moribus urbis Constantinopoleos, Thessalonicæ &c. Exemplorum* πάτρια. Cic. ad Atticum. *Grav.*

1 Συμπατριώτης ἐσί μοι] Pro civis meus est, cum dicendum sit πολίτης ἐσί μοι vel μου. Vt hic locus intelligatur adscripsimus Pollucis, Hesychii, Moschopuli, & Ammonii verba. Pollux: οἱ βάρβαροι ἀλλήλους ἐ πολίτας ἀλλὰ πατριώτας λέγουσιν. Ἀ'ρχεσθε δὲ συμπαλριώτας ἔφη. Πλάτων μὲν τοι ἐν τοῖς νόμοις ἐ ὑπὲρ τῶ Ἑλλήνων τὸ παγκράτιον εἴρηκε. Locus Platonis est in sexto de legibus: δύο δὲ λεγόντων μόνα μαχεῖται. μήτε παλριώτας ἀλλήλων εἶναι τοῦ μέλλοντας ῥᾴον διαλύσειν ἀσυμφόρους εἰς δύναμιν ὄντι μάλιστα. Hesychius: πατριώτης παρ' Ἀθηναίοις ὁ βάρβαρος ὁ πολίτης. Moschopulus: Παλριώτης, inquit, παλριώτη Ἀ'τικόν ἐσιν. ὡς γὰρ φαμὲν πολίτης τῷ συμπολίτῃ, ἐ πολιτώτης τῷ συνπολιώτῃ, ὕτω ἐ παλριώτης τῷ συμπαλριώτῃ. Καὶ ὑπὸ Θηλυκῶ ὁ παλριώτης σπλὼ χ' τὰ πάτρια γενομένων. Sic Lucianus in Scytha: Η' σὺ δὲ αὐτὸν ὑπεκπέμπεις παλριώτης ἔσα. Xenophon etiam παλριώτην dixit. Ammonius: Πολίτης, inquit: ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς χώρας δῆλος δήλῳ. Thomas: Πολίτης, inquit, δημότης, φυλέτης, ἀπὸ τοῦ φυλέτου Ἀ'τικῶς ἰσεῖς. Nimirum antiqui magistri docent ita inter se differre πολίτης & πατριώτης, ut πολίτης inter se dicantur Græci, eique ingenui, πατριώτης barbari & servi. neque

ὁ δεινὰ ἐστι μιθύσης, μητρὸς εἶπε, ἢ πῶς λέγεις; ἑτέρᾳ ἢ λέοντες, διπλασιάζεις, ἔφη, τοὺς λέοντας

dam dicente, ὁ δεινὰ ἐστι μιθύσης: Matrisne, inquit, aut quomodo dicis? Alio autem, λέοντες; Du-

dicendum esse συμπολίτης, συμπατριώτης, σωμηλικώτης, σωδημότης, συμφυλέτης, sed πολίτης, πατριώτης, ἡλικιώτης, δημότης, φυλέτης. Same nec apud Latinos recte dicitur, *concivis*, *coaequalis*, *contribulis*. Hæc barbara sunt, pro quibus melioris ætatis scriptores dicunt *civis*, *aequalis*, *tribulis*. Insignis igitur error est L. Vallæ, qui existimavit *concivis* esse vocabulum Latinum. Notavit tamen Pollux Archippum Comicum συμπατριώτας dixisse. Scribit idem Euripidem dixisse συμπολίτην in Theseo & Heraclidis. quod & Aristophanis Scholiastes annotavit, ad hæc verba in Pace: Η' χρηζὸς ἀνὴρ σκυλίτης ἐστὶν ἀπιστος. In quem locum scribens interpres: Οὔτε συμπολίτην, ἔτι σωδημότην λέγουσιν. Ὁ μὲν τοι Εὐριπίδης σὺν λόχῳ ὃν ξυμπολίτην τῶνδε βοσκέσθω χθονὶ ἐν τῇ πυκίσῃ νιῶν τὸν ἀριστον χρεών. Hic est locus ex Heraclidis. Theseus intercidit. Legitur & hæc vox apud Iosephum lib. XIX Ἀρχαιολογίας· Οὐ μόνον εἰς ἐκεῖ συμπολίτας ἀλλὰ & εἰς συγγενεῖς & φίλους. Et Elianum III, 24: Νεανίσκοι τρεῖς εἰς διλφοὺς ἀφικόμενοι Θεοῦ συμπολίτην κιθαρῳδοῖς συμπεριτυχάνουσι. Apud eundem legitur etiam σωμηλικιώτης· Δηλοῖ δὲ σωμηλικιώτην μὲν ἡ σωμηλικὸν βοῦς γλυκεῖαν ἰδὲ ὁ ἄρκτος & ἐκεῖ μὴ διαπέρασιν, ὡς δὲ ἀκίνητον. Quæ vox & apud Eupolin legitur teste Polluce. Sicut apud Isocratem in Panethenaico συμφυλέτας· Τὰς δὲ ἀγωνιζομένας ὑπὲρ τῶν συμφυλετῶν & τῶν δημοτῶν. Quare minus mirandum de Apostolo qui ad Ephesios capite secundo dicit συμπολίτην τῶν ἁγίων. Idem in primo capite epistolæ ad Galatas: Καὶ προκόπτον ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ πολλοὺς συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου. & epistolæ ad Thessalonicenses: Τῶν ἰδίων συμφυλετῶν. Sophocles in Oedipo Tyranno montem Cytharonem vocat παλιρρύτην Oedipi: Ἀπέρχομαι δὴ Κιθαιρῶνα τὸν ἴσον τε καὶ πρέπον σοὶ καλλιμοῦ τε καὶ σέβω & πατρώαν Οἰδίπου & τροφέα, καὶ μητέρ' αὔξειν & τρεφεῖν δοκεῖ. *Dies castrinus haut abibit, quin te ut civem Oedipi & nutricem & matrem augeamus & celebremus, in teque choreas ducamus.* Athenæus Nicostrati Comici fabulam adducit nomine παλιρρύτης. Apud Latinos *conterraneus*, qua voce in hoc Luciani loco utitur Micyllus, æque vitiosa est ac Græca συμπατριώτης. quamvis non ignorem à Plinio eam usurpatam. Pro hac elegantiores dicunt *popularis*, *civis*, *municeps*. Sed de his nimis fortasse multa. Grav.

1 Ὁ δεινὰ ἐστι μιθύσης] Solœcismus in eo versatur quod dicat ὁ μιθύσης. Attici enim dicunt ἡ μίθυσος vel ἡ μιθύση ἢ μιθύσης. Barbari vero de viro etiam utuntur μιθύσης. Thomas Magister: Μιθύση γυνὴ, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Νεφέλαις· Γεγὼν μὰ θύσην, ἢ χρέα δακεῖν ἀνήκα. Θέσπεσμ' ὁ Κομικός· Περιζώσας φίλοις μιθύσην. Μίθυσος ἢ δηλονότι ἡ ἐρώσα ἀδίκως ἢ δοκίμων εἶναι, ἀπὸ ἢ θηλυκὴ Λιβάνιος ἐν τῷ κατὰ τὴν κλῆσιν. Οὐκ ἔστι ἡ γυνὴ μου μίθυσος. Ἐν τούτῳ Ἀττικὸς ἁμάρτησε ἐπὶ μὴ ἀρσενικῶν μεθύειν λέγε & μιθύσησις. Ὡς φιλόσοφος ἐν τῷ Η' ἐφόδῳ βίου. Ἐ ἄρσεν δὲ αὐτὸν καὶ μεθύσησον καὶ αἰνίττεσθαι ἐρῶντα. Ἐ ἀπὸ ἢ θηλυκὴ, μιθύσου καὶ μεθύσου. Illud legitur apud Ecclesiasten cap. XXVI: ὀργὴ μεγάλη γυνὴ μεθύσου. Idem tamen XIX: πῶς γὰρ μίθυσος καὶ σωφρονιστὴς παροξύσει. Pollux Menandrum etiam de viro μίθυσος dixisse auctor est. Non caret igitur exemplo quod Apostolus dixit in priori ad Corinthios cap. V: Η' λοίδορος ἢ μίθυσος ἢ ἅρπαξ. Et VI: Οὔτε μίθυσοι οὔτε λοίδοροι. Nam Lucianus etiam in Timone de viro μίθυσον καὶ πάροινον dixit, quanquam & Phrynichus scribet: Μίθυσος ἐγὼ οὐκ ἐρῶ, ἀλλὰ μεθύσησις· γυναῖκα ἢ ἐρῶ μίθυσον ἢ μεθύσην. Barbari igitur, ut supra dixi, etiam de viro μιθύσης dicunt. quare μιθύσης per solœcismum est nominativus, & per Atticismum genitivus. Alexis tamen in fragmento apud Athenæum lib. XV: Ἐξ οὗτε σὺ δ' ἔφηκας ἡ μεθύσην Ἀλκῆν. Vbi recte Casaubonus notavit male non nemínem emendare μίθυσος. Et apud Ammianum lib. IV, cap. 12. ubi tamen

pro

πες? εἰπόν]ος δέ τινος, ' λῆμμα πάρεσιν αὐτῷ δῆλον δύο μμ, ἔφη, λήψεται, εἰ λῆμμα αὐτῷ πάρεσιν. ἑτέρου δ' εἴπον]ος,

Duplicas, inquit, leones. Cum autem quidam dixisset, λῆμμα πάρεσιν αὐτῷ, duplici videlicet μμ: Proinde, inquit, capiet, si quæstus ipsi ineſt. Alio autem dicente,

pro ἑτέρου μυθυσὴς εἶ] θέλεις, legendum μυθύσης. In his quæ ſtatim apud Lucianum ſequuntur, ἑτέρου ὄλέοντας, διπλασπάζεις, ἔφη ὦ λέοντας, nemo unquam deprehendet Soloecismum. Locum eſſe corruptum dudum vidi. ſed quomodo emendandus eſſet nec ego, nec facile quivis alius me longe doctior potuiſſet ſubodorari. Abſque excerptis illis vetuſti codicis, quæ modo laudavi, adhuc in mendo cubaret. Illa ſcribunt: ἑτέρου δὲ ἐκαλλοχοῦντας, διπλασπάζεις, ἔφη ὦ ἐξελοχόντας. Artici enim reſpuunt καλλοχός. vide quæ notavi de λέλυγμα p. 105. Grav.

1 Λῆμμα πάρεσιν αὐτῷ] *Lucrum adeſt illi*, cum λῆμα πάρεσιν αὐτῷ, id eſt, fiducia animique præſentia vel obſtinatio adeſt illi, dicere debuerit. Λῆμμα & λῆμα auctore Ammonio διαφέρ. Λῆμα μὲν γὰρ ὅτ' ἐνος μ τὸ παρακείμενον τ ψυχῆς (ſic enim legendum eſt non τύχης ut habent edita exemplaria) λῆμμα ὃ διὰ δύο μμ. hoc eſt, λῆμα *animi præſentiam ſignificat*, λῆμμα *quicquid accipitur*. Si Heliodori Epiſcopi codex emendatus eſt λῆμμα ab illo dictum eſt pro λῆμα. Λῆμμα, inquit, ἀθλητής] in ſecundo libro. Idem in decimo: ἀνδρείου δὲ λήμματι. Ioſephus VII ἀλώσεως· Καὶ πολλῷ λήμμα]ος πλήρης ὑβρίζοντος. pro quo Lucianus in Demoſthenis encomio. Ὡς ἀνδρεῖον μὲν αὐτὸ τὸ λῆμα. In Neophrone quoque λῆμμα legitur pro λῆμα in quibuſdam libris. Κάτηρε, inquit, λῆμμα καὶ θῆνος διοζυγές. *compeſce ferociam & vim*. Ipſum carmen legitur in Stobæo. Quin & in Philoſtrati Heroicis λῆμμα impreſſum eſt pro λῆμα. Τὸ δὲ λῆμμα, inquit, τῦ Ἀχίλλεως δηλᾶσθαί φησι. In Dionyſii Halicarnaſſenſis libro VI eadem mendæ eſt. Τ'πὸ λήμματος καὶ θυμοδίας ὠσάμενοι. Apud Plutarchum in Cæſare quoque male legitur τοιαῦτα λήμματα ὁ Καῖσαρ ἀνέθρεψε. pro λήμματα. Heliodorus tamen in ſexto recte dicit: χρυσᾶ μὲν τὸ λῆμα, σωστὰ τὸ φρόνημα. Euripides in Oreſte: Μενέλαε παῦσαι λῆμ' ἔχων πεπυγμένον. Idem in Iphigenia: Ὦ λῆμ' ἄριστον ὡς ἀπ' εὐγλώσσε ῥίζης πέφυκας. Et in Heraclidis: Ἀλλ' οἶδ' ἐγὼ τὸ τῶνδε λῆμα καὶ φύσιν. Id eſt, τὸ φρόνημα, ἢ ὁρμὴν, ἢ ἀνδρίαν, τὸ ψυχῆς παράσημα, ἢ θρασυμέλειαν. Ioſeph. III Ἀλώσ· Δεῖ δὲ πόνε θεὸς τῷ ταχὺ καὶ λήμαπος. Παράσημα ψυχῆς autem, ut emendandum cenſuimus apud Ammonium, ſæpiſſimè pro φρόνημα accipitur. Diodorus de rebus Alexandri: Οἱ δὲ Θηβαῖοι τῷ παρασήματι τ ψυχῆς ἐκπλαγέντες τοῖς ἐναντίοις. Ioſephus in VI Ἀλώσ· Κακῶς ἐπάτω τῷ παρασήματι τ ψυχῆς Ἰουδαίοις. Polybius: Ῥωμαῖοι δ' ἀπελπίσαντες σώματος καὶ παραίσημα ψυχῆς ὀλίγοι δέν τ' οἰκημάτων ἐκράτησαν. Sed ut revertamur ad λῆμα. Ariſtophanes in Nebulis: Λῆμα μὲν πάρεσιν τοῖ δικαίου μου. Idem in Ranis: Καθ' Ἡρακλέα τὸ ῥῆμα καὶ τὸ λῆμ' ἔχων. Simonides: ἐν τόλμᾳ ψυχᾶς λήματι πεποιθόμενοι. *Spiritibus freti*, id eſt, intrepidi pectoris. Ponitur autem hæc vox fere cum adjectivo laudis vel vituperationis. Euripides in Iphigenia: Ὦ λῆμα δεινὸν. Idem in Alceſtide: Κακὸν τὸ λῆμα κἀκ ἀνδρὸς τὸ σόν. Idem in Medea: Ἦ μὴ τὸ μέμφ' λῆμ' ἴσον τυγχάνειν. Ariſtophanes in Equitibus: Νῦν δεῖ σε πάντα δὴ κρίλον ἐξεύρη καὶ λῆμα θέρειον φορεῖν. Vbi perperam Eraſmus legit λῆμμα & interpretatur *& lemma ferre vehemens*, quod dudum H. Stephanus notavit. Sophocles in Oedipo Coloneo: Ὦ ἀναιδὲς λῆμα. Herodotus tamen ſine laudatione λῆμα poſuit pro præſentia & præſtantia in Polymnia: Ἀπὸ λήμα]ος, inquit, ἐ ἀνδρείης ἐσπατίστο ἐόντες ἴσοι ἀναγκαίοι. Et in Calliope: Λήματι μὲν νυν καὶ ῥώμῃ ἐν ἐόντες ἴσον οἱ Πέρσαι. quo utroque in loco perperam μμ impreſſum eſt. Nam λῆμμα duplici μμ luctum, capturam, quæſtumque ſignificat, & ſyllogiſmi partem, quam Ariſtoteles

1 πρόσιθι ὁ μείραξ, ἐμὸς φίλος, ἔπειτα, ἔφη, λοιδορεῖς φίλον ὄντα;

cente, προσθιον ὁ μείραξ ἐμὸς φίλος: Et conviciaris illi, inquit, cum

ftoteles προσταυσιν Cicero *fumtionem* vocat. Hinc componitur dilemma & monolemma. Lemma etiam Plinio & Martiali argumentum significat. Catanæus male λῆμμα unico μ dici vult pro lucro, contra omnium exemplarium auctorumque fidem. Lucianus encomio Demosthenis: Λημμάτων πολλῶν καὶ μεγάλων ὑπερορᾶν, id est, *contemtus magnorum & multorum emolumentorum*. Iosephus in I Ἀλώσ. Ὡς μὴ καταφορᾶν τὸ λῆμμα ποιήσειε: Idem in XIV ἀρχαιολογίας: Ἵνα ᾖ μὴ καταφορᾶν χρήματα τὸ λῆμμα. Ne tamen quantum pecuniæ extorserit cognosceretur. Vbi exemplaria τολμήματα habent. & male Gelenius vertit: *Ne tamen fraus deprehenderetur*. Demosthenes: Τὰ σφῶν αὐτῶν μικρῶ λήμματ' πωλοῦντες. Sophocles in Antigone:

Οὐκ ἐξαπατᾷ δεῖ τὸ κερδαίνειν φιλεῖν.
Ἐκ τῶν δ' αἰσχρῶν λημμάτων σοῦ πλείονας
Ἀτωμένους ἴδοις ἂν ἢ σεσωσμένους. Græv.

1 Πρόσιθι ὁ μείραξ ἐμὸς φίλος] Hunc convitiari amico suo ideo dicit Socrates quod viro muliebrem dederit appellationem. Nam qui Attice sunt locuti ὁ μείραξ dixerunt non ὁ μείραξ vel μειρακίσκος, nisi cum mollem & pathicum vellent intelligi. Ita illud intelligendum in vita Demonactis: Ἦλθέν τις μειρακίσκος αἰχμή, αὐτὸς ἐπολωλεκὼς λόγον. *Venit igitur quispiam effeminatus adolescentulus egregia forma*. Ibidem in votis: Καὶ μοὶ ὁ πάνυ καλὸς ὁ μειρακίσκος ἔδοξέ μοι. Sed præstat hæc ita sese habere ut testimoniis evincamus. Primus itaque & maxime idoneus testis est Thomas Magister: Μείραξ, inquit, ἐπὶ μειρακίσκου ἐπὶ δεσποινικῆ ἀδόκιμα. μειράκιον ἢ ἑκάτερος πάντες οἱ ῥήτορες λέγουσιν. Μείραξ μὲν τοι ἐπὶ θηλυκοῦ, ἐπὶ μειρακίσκου μόνου Ἀριστοφάνης τε Πλούτῳ· Σὺ δ' ἀπιθι χαίρων συλλαβὼν ἡ μείραξ. Καὶ πάλιν· Ἡ μειρακίσκη πωδάνη γὰρ ἀφικνεῖς. Σὺ δὲ μειράκιον καὶ ἐπὶ θηλυκοῦ λέγει. Lucianus in Gallo de Danae agens: Οὔτε ποτὲ κεκόμηκε τὴν ἀργολικὴν ἐκείνην μείρακα. Idem in Nauticis: Δύο ἤδη ὁ μειρακίσκος πόλικας ἐτοίμας ἔχων. Aristophanes in Συκοφαντιζούσαις: Ἄγετε τὰ καὶ ταῦτας μετὰ σοῦ τὰς μείρακας. Idem in Pluto: Ἀλλ' ἐπειδὴ σὺν ἐμοὶ ἡ μείραξ μενεῖν σοι πείθεται. Et in Ranis: Καὶ γὰρ παραζεύξας τὴ μειρακίσκης. Lucianus in mercede conductis: Τεμαθέρῳ μειρακίσκῳ, id est, masculum scortum. Parum igitur Attice Parthenius in Eroticis: Μειρακίσκῳ τινὶ ἡ πάνυ δοκίμου Ἀνδρομάχης ἠράσθη. Ammonius quoque hanc notavit differentiam: Μείραξ καὶ μειράκιον καὶ μειρακίσκος διαφέρει. Μειράκιον γὰρ καὶ μειρακίσκος ὁ ἄρσην. Μείραξ δὲ ἡ θήλεια. Hæc Ammonii sententia de μειρακίσκος intelligenda non de omnibus masculis, sed impudicis, pathicis. Postremo Phrynichus id confirmat: Μείρακας & μείρακ. ἡ μὲν κωμῳδία παίζει τὸ ταιοῦτον. Τὸ γὰρ μείραξ καὶ μείρακες ἐπὶ θηλειῶν τάττουσιν. Τὸ δὲ μειρακίσκος καὶ μειράκιον καὶ μειρακύλλιον ἐπὶ ἀνδρῶν. Vbi perperam Nunnesius vertit: Μείρακες καὶ μεῖραξ *adolescentuli & adolescentulus*. cum sit *puella & puella*, ut ex sequentibus verbis apparet & exemplis, quæ attulit. Sic & Etymologici magni auctor. quem vide. Et Ælius Dionysius apud Eustathi. Atticos hoc semper observasse ait. Attice igitur dixit Lucianus in Asino: Τῇ μείρακι συνδιαζεύξομαι. Et Heliodorus in primo: Τ' ποδήκτης αὐτὸν ἡ μείραξ. Idem tamen male in quarto ait: Θεαγένης ἐστὶ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ μείρακες. Et in X: Τὸν μείρακα παραλλάττων, excedens ex ephebis, vel ἄρτι μὲν ἡ ἔφηβον παραλλάξας ἡ, quemadmodum in secundo eleganter dixit. Aristophanes etiam in Ἐκκλησιαζούσαις de masculo dixit μείραξ, sed impudico: Ἢν μείρακ' ἰδὼν ὑπομένῃ καὶ βάλλεται τινὶ σκαλαθύρᾳ. Id est, σωμασκούσῃ, ut Scholiastes inquit. *Si adolescentulum videns cupiet & velit hunc subagitare*. Vbi Scholiastes: Μείρακας δὲ ἐνταῦθα λέγει ἀφροδισιακῶς εἰρημένον. Deinde productis Ammonii verbis, quæ superius attulimus, sub-

ας ὸς ἢ τ εἰ πόντα, [1] δεδίπομαι τ ἄνδρα, & φεύγω, σὺ, ἔφη, ἢ ὅταν τινα Ὑλακθηβῆς, διώξῃ. ἄλλως ἢ εἰ πόνλος, τ [2] φίλων ὁ κορυφαιότατος, χάριν γε, ἔφη, τὸ δ κορυφῆς ποιεῖν τι ἐπάνω. [3] & ἐξορμῶ δ' τιν ἐπόνλ, & τίς ἐστι, εἶπεν, ὃν ἐξορμᾷς; ἐξεπιπολῆς δ' cum sit amicus? Ad eum autem qui dixerat, δεδίπομαι τ ἄνδρα, καὶ φεύγω: Tu, inquit, etiam quando timebis aliquem, persequeris? Alio autem dicente, τ φίλων κορυφαιότατ: Festivum sane, inquit, quod supra verticem aliquid ultra etiam ponis. Et ἐξορμῶ quopiam dicente: Et quisnam est, inquit, quem ἐξορμᾷς. Ἐξεπιπολῆς autem quodam di-

subjicit: ἢ πρὸς τὸ γυναικῶδες τῆς κιναίδου scilicet respexit. quod verum est. Non enim alio sensu μείραξ Atticis de masculis dicitur quam Latinum *nubere*. Micyllus ingenue fatetur se solœcismum hic deprehendere non posse. *Grav.*

1 Δεδίπομαι τ ἄνδρα καὶ φεύγω] Solœcismus hic in eo est quod δεδίπομαι ponit pro metuo, cum sit terreo. Thomas Magister: Δεδίπομαι τ δεινα ἤγουν ἐκφοβῶ, & παρὰ ἀττικταῖς καὶ λογοτράφοις. Ἀντὶ ἢ τῶ ὑποφοβοῦμαι παρὰ ἀττικταῖς μάνον. Ὅτ μὲν & ἐν β Ἰλιαδ. Δαιμόνι' ἄ σι ἔοικε κακὸν ὡς δεδίεσθαι. Aristophanis Scholiastes ad Plutum notat δέδοικα poni pro metuo δεδίπω autem esse terreo. δέδοικα μὲν ἐγὼ ἀμεταδότως, δεδίπω ἢ ἕτερον πρὸς ἀπατηλῶ σωπεπαγμένον. Attice igitur dixit Lucianus de luctu: Κύων τ χάσματι δεδιπτύφ. *canis rictu sive oris hiatu terrens.* Idem in Philopseude: Καὶ δεδίπεσθε κἀμὲ ἐλπίζων. Et in his accusato: Καὶ μὲν ἔτος μὲ Ζεῦ δεδίποντας. terrent. Aristophanes pro metuo videtur usurpasse in pace: Εὐλαβεῖσθ' ἐκεῖνον τ Κίρβερον καὶ δεδίεσθε. Justinus Martyr in epistola ad Zenam & Serenum: Μηδὲ δεδιπόμενον ἐκ χειμῶνας, ubi aliter *δεδίστα metuentem* legitur. *Idem.*

2 Φίλων ὁ κορυφαιότ] *Amicorum summissimus*, ut Græcum solœcismum Latino exprimam. De hac voce Thomas: Τελευταῖον μᾶλλον. Τελευταιότατον ἢ ἀδόκιμον, ὡς καὶ κορυφαιότατον. Idem alibi: Οὐ κορυφαιότατον δεῖ λέγειν, ἀ γὰρ πρὸς τῇ ὑπερθέσει καὶ ἡ θέσεν ὑπερθετικὸν δεῖ ἐπάγειν. εἰ καὶ ὁ Λουκιανὸς παίζον λέγει. Locus Luciani, quem innuit, est in libello quomodo historia sit scribenda: Δύο μᾶλλον ταῦτα κορυφαιότατα οἴκοθεν ἔχοντα. Negat hic Thomas superlativo addendum superlativum. D. Ioannes Theologus tamen à comparativo formavit alterum comparativum in tertia Canonica: Μειζοτέραν τούτων ὐκ ἔχω χαράν. Phrynichus summopere improbat hanc vocem: Κορυφαιότατον, inquit, ἐπιχαλυφάμενοι βιβλίον παρὰ φαβωρίνῳ. λέγε δ' κορυφαῖον. *Suppendis me cum* κορυφαιότατον *reperi apud Phavorinum. Tu dic igitur* κορυφαῖον. Simile huic est ἀκατάπαυστον à Thoma merito improbatum, & πρωταλαιοπάτατον quod in Polemone Sophista notat Phrynichus. Parum igitur Attice Plutarchus πρὸς κολοτήν· Περιπατητικὸν ὁ κορυφαιότ Σκήπτιον. Idem in Pompeio: Ἐπ' Ἠιρώτας ὁ κορυφαιότ. Idem ibidem: Κορυφαιότατοι γὰρ ὅσων ἐν κρίσεσιν καὶ πίστεσιν ἦσαν σύμβουλοι. Nec Dionysius Halicarnasseus lib. VI: Ἀπείρ ἢ ἦν γνώμη τ κορυφαιοτάτη τ φρονησικότων τ ἀρετῆς ἀπήρατος καὶ ἀϊδής. Nec Iosephus: σωτηλήσαν δὲ οἱ κορυφαιότατοι. Idem in VIII Ἀλωσ· σωτηλθόντων ἐξ τ κορυφαιοτάτων. Vtitur & alibi hac voce, ut & Laërtius in Socrate & Aristippo, Justinus Martyr in παραινέσει ad gentiles, & Herodianus in fine libri secundi: Τὰ κορυφαιότατα τούτων καὶ σωτήλειαν ἔχοντα τ κ' μέρ παραλαβόντ Σεβῆρ ὐ τοῖς ἰδίοις. Et Clemens Alexandrinus Pædagog. lib. I, c. 13: Ναὶ μὴν τὸ κορυφαιότατον. quod est *supremum omnium. Idem.*

3 Καὶ ἐξορμῶ δ'] Ἐξορμῶ absolute usurpatur pro exeo & proficiscor, sive erumpo. cum proprie apud Atticos activum sit significans, incito, urgeo, impello. Moschopulus: Ὀρμῶ ὁρμῶ, inquis, τὸ παρελήλυθα ἐγὼ, ἐξορμῶ δ' ἄλλο-

τινος εἰπόντος, [1] ὃν ἐξ ἱππολῆς εἶπεν, ὡς ὁν ἐξ ἱππολύτης. λέγοντος δέ τινος, [2] συνετάξατό μοι; καὶ λόγον, ἔφη, Ξενοφῶν συνετάξατο.

dicente: subjecit, ὃν ἐξ ἱππολῆς ὡς ὁν ἐξ ἱππολύτης. Dicente autem quodam, συνετάξατό μοι, & manipulum, inquit, Xenophon συνετάξατο.

Philostratus certe Atticos imitatus semper illo active utitur in Heroicis: Ἐξορμᾷ τὸν ἐκ κύνα καίτοι χρυσοῦν ὄντα. Et in eodem opere: Τὸ Τελαμῶνος ἐξορμῶντος ἐς Αἴαντα. Euripides in Iphigenia Aulidensi eodem loco utramque significationem conjunxisse videtur, activam & passivam: Κλύδων ἐξῆρμα γὰρ τὸν ἀκοίμητον πάλιν ἐξορμίσασι πάλιν ἐξορμίσασι τὸν χαλινόν. Improprie igitur, si Luciano credimus: Heliodorus in secundo. Καί μοι τὸν ἀπήγγειλεν ὡς ἐξόρμησεν. Idem in IV: ὁ δὲ τὰς μὲν κόρας ἤρασεν ἐξορμήσας. Et sic sæpius ille scriptor, ut & Dio lib. XLII: Αὐτὸς δὲ πρὸς τοῦ γραπτοῦ τὰς ἐξορμήσας, & sic idem frequenter, ut & Iosephus, quin & Xenophon & plures alii, ut egregie ostendit incomparabilis Budæus in Commentariis utriusque linguæ. Sed ipse etiam Lucianus hujus præcepti sui oblitus dicit in Dialogo Diogenis & Antisthenis: Πολὺ τῶν ἄλλων προεξορμήσας. *ante alios erumpens.* Idem in Dialogo Alexandri & Annibalis: Ἐγὼ γὰρ μετ' ὀλίγων ἐξορμήσας εἰς τὴν Γαβρίαν. Qui tamen Atticos voluerit imitari cum Thucydide dicat: Παράξωμά τι τοῦ Λακεδαιμονίου καὶ ἐξόρμησον. Græv.

1 Ἐξ ἱππολῆς δέ τινος εἰπόντος | *Cum quidam dixisset* ἐξ ἱππολῆς, addita præpositione ἐξ, pro quo doctissimus quisque ἱππολῆς omissa præpositione. Pausanias in Corinthiacis: Ἐπὶ δικάσαι τολματόθη καὶ ἱππολῆς μέλλον. Aristophanes in Pluto: Ταῖς μὲν ἄλλαις γὰρ χύτραις ἵπποι ἀνατίθενται χαῖται. αἱ τούτου δὲ τοῦ χαλκοῦ ἱππολῆς ἵππειαι αἱ χύτραι. Idem in Concionantibus: Ἀνοῦσι ἱππολῆς τὸ σῶμα τοῦ. Herodotus: Ἐπιπολῆς δὲ ἵππου αὐτοῦ τὸ ἰλλύχιον. id est, *superne ineste ipsum ellychnium.* Valla hic labitur legens ὅτι τοῦλε ἰλλυχίου. id est, *cum multo lychno.* Locus extat in Euterpe. Idem in alio loco: Τέφρον ἑωυτῇ κατεσκεδάσατο ἐπιπολῆς τῆς πυλέων. Theophrastus in primo de causis: Εἰ καί πῃς εἰς βάθος κεκινῆσθαι, ἀλλ' ἐσίας καὶ ἐπιπολῆς. Plutarchus in eo libello cui titulus περὶ τῆς ζώων φρονιμότητος· παραπεπτωκέναι φασὶν οἱ τοῖς πίλοις ἐπιπολῆς. Et in libello πρὸς κολωτὸν ἑπόμενον· ἐκ ἐπιπολῆς φαύσας τῆς ἀπορείας ἀλλὰ τοῦτο διὰ βάθους εἰς πλάτος ὁμοῦ. Sic Attice Plutarchus, qui tamen minus Attice dixit in Dione: Εὐρίσκον ἐξ ἐπιπολῆς μᾶλλον ἢ καταφορᾶς: quod etiam apud Dioscoridem cum in capite de papavere tum alibi, uti & passim apud Græcos interpretes occurrit. Phrynichus hæc, quæ diximus, confirmat. Ἐξ ἐπιπολῆς λέγουσί τινες οἱονεὶ ἀφ' ὑμοῦ τῆς ἐξαίφνης. οἷον ἐξ ἐπιπολῆς ἐξαίφνης, ἀντὶτου. Οἱ γὰρ ἀρχαῖοι ἄνωθεν τὸν ἀπροσδόκητον ἐπιπολῆς. Thomas est in eadem sententia: Οὐδεὶς δὲ δυνάμενον ἐξ ἐπιπολῆς εἶπεν. ἀλλὰ πάντες χωρὶς τοῦ ἐξ προσθέσεως ἐπιπολῆς. Ἀριστείδης δὲ τῆς Αἰγυπτίου· Ἐπειδή σοι διὰ βραχέων καὶ ἐπιπολῆς ἐπεμνήσθημεν. Θουκυδίδης ἔλεγε. διὰ τὸ ἐπιπολῆς τοῦ ἄλλου ἦν, de Epipolis agens Syracusanorum loco custodiis frequenti, ut loquitur Livius. Lucianus tamen hic non cavit quod aliis vitio dat. Dicit enim in secundo verarum narrationum: ἵνα ἐξ ἐπιπολῆς μόνον ἀλλὰ καὶ ἐς βάθος. Idem.

2 Συνετάξατό μοι | *Iussit mihi.* Sic interpretor, non ut Micyllus, *composuit.* In hoc enim videtur solœcismus esse quod συνετάξατο dixerit pro καλῶς, cum συντάττειν proprie sit ordines instruere, componere. Pro jubere tamen utitur Heliodorus in secundo: Ἐπὶ τῷ τοῦ ἑνὸς ἐκείνου ἀνδρὸς ἐπιτάγματι μοι πρὸς τὸ ξένον ὥρμησα. Idem in eodem: Ἐπὶ τῷ χείμωνι τῷ μείζονι τῆς θαλάσσης συντάττεται ἑκατόνταρχος. Diodorus sæpe συντάττειν pro jussit, & συντέτακτο pro jussus erat, utitur. Qui igitur Atticos imitari volent συντάττειν utentur de ordinibus instruendis, ut Xenophon. Apud Iosephum ὑπὸ ζυλὲς τὸ καὶ λόχους συντάσσοντες dixit, id est, *insidias ponentes.* Lucianus alio sensu in Asino dixit: συντεταγότων τῶν ἔργων. *Accingebantur operi.* & Plutarchus συντεταγμένος πρὸς τὰ πράξεις. *ad negotium compositus.*

Eodem

ξαθ. ἄλλως δὲ εἰπόντος, [1] περίεσμι αὐτόν, ὡς τι λαθεῖν, θαυμαστόν, ἔφη, εἰ εἷς ὢν περίεσσις τὸν ἕνα. [2]ἑτέρου δ' λέγοντος, συνεκείνετο αὐτῷ, καὶ διεκείνετο πάντας οὕτω. Εἰώθασι δὲ καὶ οἱ τοὺς σολοικίζοντας Ἀττικῶς παίζειν ἀνιπαχθῶς.

ξαθ. Alio autem dicente: περίεσμι αὐτόν, ὥστε λαθεῖν. Mirum, inquit, si tu cum unus sis, περίεσσις. Alio rursum dicente, συνεκείνετο αὐτῷ, subjecit, καὶ διεκείνετο πάντας. Solebat autem & eos qui soloecismum Attice loquendo committebant, eadem festivitate

Eodem pertinet illud Periclis ἀσωτάκτος εἰμι, *imparatus sum*. illudque Plutarchi de Solone: σωτταγμάν ὑποβάλλειν τύπους, *paratum subjicere nomen*. Demosthenes δ' σωττάγμας ἦν *sum paratus, meditatus, instructus*. Grav.

1 Περίεσσιν αὐτόν] *Circumfluit ipsum*. Manifestus soloecismus, ut docet Thomas: Μὴ εἴπῃς περίσσευμαί τι δεῖνα. Πῶς γὰρ ὁ εἷς τινα περίσσευται; ἀλλὰ περίεσμι δεῖνα. Λεβάνιος· ἐν ὑπερβολῇ ἐστὶ περίεσμι δεῖνα τῶν ὑπερβολῶν. Laertius in Menedemo parum Attice dixit περιέσσευμεν αὐτὸν ποτὲ Κράτητος. Περίεσμαι etiam fugio, vito significat. Lucianus in fine Hermotimi: Οὕτως ἐκφεύξομαι καὶ περιέσομαι, ὥσπερ τοὺς λυττῶντας τῶν κυνῶν. *Non secus ac rabiosos canes fugiam, & vitabo*. Iosephus Ἀρχαιολογίας libri primi capite secundo: φεύγειν ἀδόμενος τῇ φωνῇ αὐτοῦ ὁμιλίαν καὶ φθογγὴν παντὸν καὶ περίεσσαν. Idem Ἀρχαιολογίας lib. IV, cap. 6. Περίεσσεν γὰρ μὴ σοφοὶ τὸ τῶν λόγων ἀσυλογίας αὐτῷ μιμηταὶ γλώμοι παράξουσι τὸ πλῆθος. id est *verebatur*. Idem locus & à Suida refertur cum eo qui sequitur: Τὸν ὄχλον γὰρ ἐκεῖνος δεῖ καὶ τοὺ δορύζους περίεσσε τὸ μάλιστα. Idem, Suidas ἀλυσκάζειν περιέσσεσθαι, ἐκκλίνειν, φεύγειν, *cavere, declinare*. in qua notione etiam legitur II ad Timoth. II, 16. & ad Tit. III, 9. vide & Casaubonum ad Athen. Animadverſ. lib. XV, 5. & Andream Dunzum ad Iohannis Chryſoſtomi in epiſtolam ad Titum orationem ſextam. *Idem*.

2 Ἑτέρου δὲ λέγοντος συνεκρίνετο αὐτῷ] *Iudicio experiebatur*, vel *contendebat*, aut etiam *cum eo comparabatur*. Sic barbari loquuntur. Attice vero συνεκρίνετο αὐτῷ ſignificat, una oriebatur, naſcebatur, ſive gignebatur, quemadmodum διεκρίνετο αὐτῷ ſignificat, una interibat, atque diſſolvebatur. Διακρίνεσθαι tamen pro *judicio experiri* dixit Demoſthenes: Εἰ μὲν ὧν ἐν τοῖ Ῥόδιον δικαστηρίῳ διεκρινόμεθα. Sed de συγκρίνειν audiamus Thomam: Ἐπὶ δικαστηρίῳ συνῳδικάζετο χρὴ λέγειν, ἢ συνεκρίνετο. Συνεκρίνετο γὰρ ἀντὶ τοῦ ἴσος ἢ ὁμοῖος ἐκ παραβολῆς φιλοσόφως σύγκρισις, ἣς τὸ ἐναντίον διάκλασις. ἐπεὶ καὶ ὁ φαλὸς ἐν τῇ συνῳδίᾳ συγκρίνειν ἀντὶ τοῦ ἴσος ἢ ὅμοιον, τόνδε παρεξετάζειν οὐκ ὄρθιτος παρὰ τοῖς δοκιμωτάτοις ἢ παλαιῶν. Ἀλλὰ ἀντὶ τούτου παραβάλλειν, ἢ παρεξετάζειν, ἢ παραθέναι. Pro quo & dicunt εἰκάζειν παραθεωρῶν. Attice igitur dixit Epicharmus: συνεκρίθη καὶ διεκρίθη, καὶ ἀπηλλάθην ὅθεν ἦλθον, πάλιν γὰ μὴ ἐς γᾶν, ἀντὶ τοῦ ἄρα, τί τῶνδε χαλεπόν; Attice etiam Chryſoſtomus in comparatione monachi & Regis: Καὶ παραθεῖναι τοῖς ἀλλοίοις τούτοις καταβαθυμοῦμεν παρὰ πολλοῖς τούτοις πολλῆς τυγχάνοντες ἀτιμίας. Et Lucianus in imaginibus: Καὶ τοὺς Νηρείδας ἐκείνοις παρεξετάζετο. Ibid. ἐμοὶ δὲ σὺ μὴ ἐκείνα λέγειν ἢ Ἡρωίνας παραθεωρεῖν με. Et paulo poſt: Οὐκ ἂν παραβάλλοιμι ἐκείνοις θεῶν γυναῖκα φαῦλον. Ibid. Αἰγλίρα δ' αὐτὸς εἰκάζειν ἐκείνος τὸ ὕμνος τε καὶ ὄρθιον. Quare minus Attice dixit Athenæus: Τὸ δὲ Διονυσίου χρηστήριον τῶν πλῆθος ἂν ὑπολάβοι τις φανεῖν οὔτε ἐκείνο συγκρινόμενον. Confudit etiam hanc differentiam ipſemet Lucianus in Parafitice: Ἄξιος, inquit, συγκριθῆναι παραστάτῃ σώματι. & Philo: Οὐ ἦσαν ὑγιείας ἕνεκα τοῦ σύγκριτος, *nobilitate eum nemine mortalium comparandum*. Quare minus mirum de Apoſtolo, qui II ad Corinth. cap. 10. inquit: Οὐ γὰρ τολμῶμεν ἐγκρῖναι ἢ συγκρῖναι ἑαυτοὺς τισὶ τῶν ἑαυτοὺς συνιστανόντων. In eadem ſententia Phrynichus: Σύγκρισις. Πλάτωνος· ἐπήχθοντο

ωθὸς γὲν τ εἰπόντα [1] νᾶι τῦτο δοκεῖ, [2] σὺ, ἔφη, καὶ νᾶιν ἐρεῖς, ὡς ἁμαρτάνομεν. ἑτέρᾳ ἢ τινὶ δηγουμένῳ τ τ ἐπιχωρίων, καὶ εἰκότ- τ[ω] [3] ἡ ἢ τῷ Ἡρακλεῖ μιχθεῖσα, ὦν ἄρα, ἔφη, ὁ Ἡρακλῆς ἐμίχθη αὐτῇ. [4] κερᾶναι δέ τ[ι]ν[ι] εἰπόν[τ]α, ὡς δεινὸν εἴργασται, καὶ ἄξιον ἀπιμίας; καὶ ζυγομαχεῖν δέ τ[ι]ν[ι] λέγοντ[α], ὡς τὸν ἐχθρὸν εἶπ,

stivitate ludere. Nam ad eum qui dixerat, *νᾶι τῦτο δοκεῖ*. Tu, inquit, etiam *νᾶιν* dices, ut peccamus. Alio autem serio narrante quippiam eorum quæ in patria sua acciderant, ac dicente, Illa vero Herculi *μιχθεῖσα*: Non igitur, inquit, Hercules *Ἐμίχθη αὐτῇ*. Porro dicenti cuipiam quod haberet opus *κερᾶναι*: Quidnam grave adeo, inquit, & quod dignum ignominia ista sit, abs te factum est? Et *ζυγομαχεῖν*, dicente quopiam: Tunc adversus hostem, inquit, *ζυγ-*

συγχράμενή τ τ αὐτῷ, σύγκρισις Ἀεισοφάνης καὶ Μενάνδρ. Καὶ θαυμάζω πῶς φιλοσοφίας ἐπ' ἄκρον ἀφιγμέν[ω], ἐ σαφῶς εἰδῶς, ὅ, τι ποτ' ἐστὶν ἡ σύγκρισις, ἐχρήσατο ἀδιαίμῳ φωνῇ. Ὅμοίως ἢ καὶ τὸ συγκρίνειν σύνδυ τῷ ἢ καὶ συμπλέκειν ἀναγκαῖον, καὶ ἀντιπαράζευξ, ἐ παραβάλλειν λέγειν. Cicero recte I de Natura Deorum *σύγκρισιν* vertit *concretionem*. Theophanes Cerameus, supra sui sæculi captum scriptor elegans, Hom. LVI in festo S. Procopii, hoc sensu posuit *σύγκριμα*: *Κόσμ[ο]ν λέγεται τὸ ἐξ οὐρανῦ καὶ γῆς, ἐ τ' ἐν μέσῳ σύγκριμα καὶ σύγκρισις.* Vertit Franciscus Scorsus: *Mundus dicitur, quod ex cælo terraque, & his quæ in medio sunt interjecta, constitutum atque compactum est.* Male vero Plutarcho *σύγκρισις* ponitur pro comparatione. *Grav.*

1 Νᾶι τῦτο δοκεῖ] Vt solœcismo solœcismum explicemus: *Nos hoc videtur.* Vbi *νᾶιν nobis* dicendum fuit. quemadmodum Plato loquitur in VI de legibus: *Θαυμαζῶς τόγε ἀκῦσαι νᾶιν πάντως ζωὸν δοκεῖ*. Idem in Symposio: *Περίξομβ ὁ ἀν φαίνεται νᾶιν.* Idem.

2 Σὺ ἔφη καὶ νᾶιν ἐρεῖς ὡς ἁμαρτάνομεν] *Tu etiam nobis peccamus dices pro νᾶι ἁμαρτάνομεν*, id est, *nos peccamus.* Vtrumque hoc non videtur animadvertisse interpres, ut ejus versionem legenti constabit. *Idem.*

3 Ἡ δὲ τῷ Ἡρακλεῖ μιχθεῖσα] Hæc Luciani verba ex sequentibus Thomæ Magistri erunt intellectu facillima: *Μίγνυται*, inquit, *ὁ ἀνὴρ τῇ γυναικὶ, ἀχ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί.* Nimirum *μίγνυσθαι* recte dici de viro cum muliere consuescente, male vero de muliere, quæ cum viro rem habet. Hanc differentiam tamen non esse perpetuam argumento est illud Parthenii in Eroticis: *Τὴν αὐτῶν μιχθεῖσαν τῷ ξένῳ.* Herodotus in Clio: *Δεῖ ἢ πᾶσαν γυναῖκα ἐπιχωρίῳ ἰσομοιρεῖν ἐς ἱρὸν Ἀφροδίτης ἀπαξ ἐν τῇ ζόῃ μιχθῆναι ἀνδρὶ ξείνῳ.* Attice igitur D. Iohannes Chrysostomus de Babyla martyre: *Ποῖον ἢ ὄφελ[ε] μίγνυσθαι μητράσι καὶ ἀδελφαῖς ὅσῳ ὁ τῆς ξυῆς σωφρονεῖν φιλοτέχν[ω] ὁμολογίτης*, de Zenone agens. Sic apud Hesiod. *μιχθεὶς ἐν φιλότητι*, frequentissime. Homerus hymno in Lunam: *Τῇ ῥά ποτε Κρονίδης ἐμίῃν φιλότητι καὶ εὐνῇ.* Quin & Judæi IX Hebræi dicuntur miscuisse semen sanctum cum populis peregrinis, qui gentilium filias duxerant uxores. *Idem.*

4 Κερᾶναι δέ τι[ν]α εἰπόντ[α]] Cum quidam pro *κείρασθαι* tonderi dixisset *κερᾶναι*, quod erat ignominiosum verbum. Differentiam pulchre docet Thomas: *Κερᾶναι καὶ ἐκκόψαι χυέλας οἱ Ἀττικοὶ λέγουσιν ἐπ' ἀνθρώπων τῦτο καὶ κεκριδότων. Τὰ δὲ κείρασθαι ἐκ ἐπ' ἀτίμ. Διόδωρ[ο]ς ἐν τῇ ιγ τῇ.* Οἶμαι καὶ διάφορον ὑπό στερημένων κτίσεως. τῶν μὲν γὰρ πόλιν καὶ δημοσίᾳ κείρασθαι νομίζω, πίστις ἢ καὶ ὅτι ἐκ ἐπράττον. Philostratus in Heroicis: *Τὸν κόμην ἂν ἐκείρατο ὑπὲ τοῦ πατρόκλ.* Lysias in Epitaphio: *Ἄξιον ἂν ἦν τὸν τάφον τότε κείρασθαι τῇ ἡμέρᾳ καὶ παιδῶσιν ἐν ἐνδοξ[ο]ι κειμένοις.* Phrynichus adsentitur Luciano & Thomæ: *Κα-*

[1] ζυγομαχεῖς; ἑτέρῳ δ' εἰπόντος [2] βασανίζειάς τι παῖδα αὐτῷ νοσοῦντα, ἐπὶ τῷ, ἵφη, ἢ τί βλαπτόμενος βασανίζοντος; [3] περιπαρὰς δὲ τινος εἰπόντος σὺν τοῖς μαθήμασιν, ὁ δὲ Πλάτων, ἔφη, τοῦτο ἐπιδιδόναι καλεῖ. ἐροῦμεν δὲ τινος, εἰ

ζυγομαχεῖς; Alio autem quodam dicente puerum ſuum morbo decumbentem βασανίζεσθαι: Cujus gratia, inquit, torquetur? aut quid vult ille qui torquet? Περιπαρὰς vero cum quidam diceret σὺν τοῖς μαθήμασιν, reſpondit: At Plato ἐπιδιδόναι vocat. Interrogante autem

Καρῦναι enim tradit dici de infami tonſura, κείρεσθαι autem de hominibus. Et Moſchopulus: Ἐκαίρλω ὁ ἀεὶ παίπαλος ὅθεν ἀτίμως κυρᾷ. Nimirum καρῦναι dicebatur de infami illa raſura, qua utrebantur in morionum & ſtupidorum, & γελοποιῶν, qui ad ciendos riſus inducebantur, capitibus radendis. Illi enim ad cutem rodebantur, cum alii tonderentur. quo alludit Tertullianus de ſpectaculis: *Eos infideles erga faciem ſuam eſſe, quam navaculis mutabant, & inſuper contumeliis alapam objiciebant: ita de domini præcepto ludentes. Docere ſcilicet & diabolum maxillam verberandam patienter offerre.* Nam illi moriones raſo capite alapis offerebant malas percutiendas. Sed de hoc ritu dudum viri docti plura. *Grav.*

1 Συζυγομαχεῖς δὲ τινος εἰπόντος] Cum quidam dixiſſet ζυγομαχεῖν pro contendere cum familiaribus. Cum hoc verbum proprie ſignificet apud optimos quoſque auctores tantum cum hoſtibus contendere. Probat hoc quod dixi Thomas: Οὐ δεῖ λέγειν περὶ τῶν φίλων, ὡς πρὸς τοὺς δεῖνα περὶ τοῦ δεῖνος ἐζυγομάχησαν, ἀλλ' ἀμφισβήτουν, ἠγωνίσαντο, ἐφιλονείκησαν. Τὸ γὰρ ἐζυγομάχησαν δεῖ ἐχθρῶν λαμβάνεσθαι, οἱονεὶ τοὺς καὶ τὸ ἐδικάζομεν. Οἷον ἐδικαζόμεθα τῷ δεῖνι, περὶ τοῦδε. Heſychius in diverſa eſt ſententia, qui ait hoc verbum ſignificare τὸ τοῖς οἰκείοις διαφέρεσθαι, *cum familiaribus contendere.* quo ſenſu accipi debent Plutarchi loca à Budæo in commentariis collecta. Proverbium tamen quod affert Ariſtoteles III Rhetoricorum, φιλάμμων ζυγομαχῶν τῷ κορύκῳ pro Thomæ & noſtra facit ſententia, ut & Demoſthenes apud quem ζυγομαχεῖν cum hoſte contendere eſt. *Idem.*

2 Βασανίζειάς σὺ τὸν παῖδα νοσοῦντα] Reprehendit hic Socrates eos qui βασανίζειν, quod eſt probare, explorare, quæſtionem exercere, quæſtioni ſubjicere, torquere, ut vulgo loquuntur, abutebantur & uſurpabant de homine qui morbo vexabatur. Eoſdem & Thomas redarguit inſcitiæ: Τὸ βασανίζειν, inquit, ὅταν δοκιμασίας λαμβάνωμεν, ἢ τῶν διὰ λόγων, ἢ τῶν διὰ πυρώσεως ὀργάνων. μὴ λέγε ἂν βεβάνισαι ὑπὸ νόσου ἀλλὰ ἐβασάνισαι. Suidas paulo aliter: βασανίζειν τὸ αἰτιᾶσθαι καὶ πυροῦσθαι καὶ μαστιγοῦν σημαίνει παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, ἀλλὰ τὸ χωρὶς πληγῶν ἀνακρίνειν καὶ ἐλέγχειν παλαιοὶ διὰ λόγων. Adducit tamen idem Ariſtophanis locum hunc contra ſe: Πῶς βασανίζω. πάντα πρόπον εἰ πίναξι ὅλοις, κεμμάσας ὑσσωχίδι μαστιχᾶν, ὄλεσον, σχοινίων, ἵνα δ' ἐς τὰς ῥίνας ὀξῶ ἰσχίων, πλίνθοις ἐπιθεὶς. Quæ profecta omnia ſunt πυρωτικὰ ὄργανα. locus eſt in Ranis. Contra hoc præceptum facit illud S. Matthæi capite octavo: Κύριε, inquit, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικὸς δεινῶς βασανιζόμενος. Adſtipulatur Luciano & Thomæ Harpocration & oſtendit ex Dinarcho βασανίσας eſſe δοκιμάσας, idque eſſe ex voce βάσανος, quæ lapidem ſignificat, in quo aurum exploratur. *Idem.*

3 Περιπαρὰς δέ τινος εἰπόντος ἐν τοῖς μαθήμασιν] Quod hic Socrates ait ἐπιδιδόναι non περιπαρεῖν dicendum eſſe, in eo forte illi aſſentitur Plato, Iſocrates, & Philoſtratus pro περιπαρεῖν, δεῖ δοῦναι λαβεῖν & ἐπιδιδόναι dicentes, *progreſſiones facere*, procedere ut loquitur Cicero. Diſſentiunt ab eo Thomas, Phrynichus, Suidas, Thucydides, Euripides, denique ipſe etiam Lucianus qui ait in Hermotimo: Ἐγὼ μὲν περιπαρεῖν ἐν τοῖς μαθήμασιν. Et in Paraſitice: Ἐν ἑκείναις ταῖς τι-

τίχνας περικόπτοντας. Idem in amoribus: Ε'γὼ ἡ σώμιζον ἄχρι παιδίας ἱλαρὸν ἢ ἐγὼ ἡμῶν προκόψαι. Aristides: Ὅσον γὸ ἂν προκόψωσι τ σοφίας, τοσοῦτ' ἂν παφαιρῶσι μεγάλα φρονοῦντες. Phrynichus: Περικόπτειν, inquit, λέγεται. Τὸ δὲ ὄνομα προκοπὴ ἀδόκιμον. Suidas: Διάδοσις, inquit, προκοπή, προδύμα, αὔξησις. Ε'πίδοσιν μὲν οἱ Α'ττικοὶ λέγουσιν, τὸ δὲ προκοπὴ παρ' ἐδίοις τ ἰλλύων. Hesychius in verbo ὑποσακκίζειν περικόπτειν dicit significare hanc vocem, quod Cœlius interpretatur *praecidere*, vel *praecastrare vinum*, quod tum fit cum vini vires sacco franguntur, ut Plinius ait. tale vinum Theophrasto VI de causis plant. c. 24. διάτικον, quod male vertit Gaza *morale vini genus*, cum sit saccatum, colatum ὑπὸ τ ἡθμοῦ ut pulchre docuit Vir summus Thomas Reinesius magno eruditorum cum dolore nuperius extinctus, lib. III Var. Lect. cum quo ipsæ litteræ in illa plaga videntur elatæ esse. In Hesychio pro περικόπτειν legitur προκόπτειν. quare lexicographi ὑποσακκίζειν impingere interpretantur. Cum tamen in eodem Hesychio recte legatur ὑποσακκίζειν ὑποδύεσθαι τὸ σάκκῳ ἢ προίκοπτειν, *sacco colabat*, aut *praecidebat*. Apud Eustathium ad Iliad. V: Καὶ ὑποσακκίζειν τ ὁδὸν τὸ προκόπτειν καὶ ὑφαιρεῖσθαι. Τοῦτο ἢ ἴσως καὶ ὑπὸ τῶ κλ' μικρὸν ἐκκλιμβάνειν σάκκον. Τ'ποσακκίζειν est etiam furari in itinere. nimirum προκόπτειν dicitur de iis qui saccos & marsupia præcidunt, qui nobis dicunt *Beurs-schnyders*. Sed ut redeamus ad priorem notionem τ προκόπτειν quam culpat Lucianus. In ea legitur apud Euripidem in Hecuba: Περικόπτουτ' ἀδὲν εἰς προῦδὲν κακῶν. *quibus nihil proficimus ad levanda mala quæ sumus passi, nihil facientia ad priora mala mitigenda.* Herodotus lib. I, voce passiva: Οὐδὲν τ προλεχθέντων προκοπτομένων *nihil rebus procedentibus*. Idem in Thalia: Ε'ς τὸ πρόσω τι δὲν προκόπτετο τ προλεχθέντων. Thucydides in IV: Καὶ τ ἀρχῆς ἅμα προκοπτόντων. Id est, *nobis augentibus illorum imperium*. Περιοδιαστείλαντες, διατρεπιζόντων, ἤγνω προκοπὴν καὶ διάδοσιν ποιεῖσθαι. Hæc Thucydidis interpres. Eodem sensu Lucianus in saltationibus verbo ἐπιδιδόναι utitur. Οὐ πάλαι, inquit, ἀρξαμένης τοῦτο κρίνεσθαι ἐπιδιδόναι, ἀλλὰ χ' τ Σεβαστὸν μέλλοντα. *Non olim initio facto tanti incrementi in eam pulchritudinem, sed circiter Augusti maximo tempore.* Plutarchus cuidam libellorum suorum titulum fecit πῶς ἄν τις αἰσθοιτο ἑαυτῦ προκόπτοντος ἐν ἀρετῇ, sæpe utens in eo opere verbis προκόπτειν & ἐπιδιδόναι, & non abstineas interim à nomine προκοπή. Εἰδὲ μαθήματα, inquit, αἱ προκοπαὶ ποιοῦσιν ἀνεπ. Lucianus quoque in Alexandro, ἐλπίδας καὶ προκοπὰς ἀνεδέλλετο. Epictetus in Enchiridio: Παρὰ μίαν ἡμέραν καὶ ἐνδοιν ἢ ἀπολλυσιν ἢ προκοπὴ ἢ καὶ σώζεται. Iosephus etiam utroque utitur vocabulo: Καὶ γὸ, inquit, εἰ ἂν ἦν ἀλώσιμος ὁ φόλις εἰ πρόκοπτε τὸ τεῖχος ἀς ὑρξατο. *Neque enim urbs ullis viribus capi potuisset, si murus processisset ac superat.* Idem: Εἰς μεγάλων παιδείας προκόπτον ἐπίδοσιν. Et in I A'λώσ· Γίνεται παράδειγμα Α'γρικόλης μείζονος προκοπῆς αἴτιος. Idem in X Antiquitatum: Τῶν χαμαιρέτων καὶ σοφίας εἰς προκοπὴν ἡμερῶν εἶχεν ὁ τιμὴ καὶ τέχνην διετέλ. Diodorus Siculus de Dione, ἀνὴρ ἐν φιλοσοφίᾳ μεγάλην ἔχων προκοπήν. Cic. XV ad Attic. ep. XVI: *Sed mehercule litteræ nostræ promotæ* scripta, *quod ipsum προκοπὴν aliquam significaret.* Non caret itaque exemplo quod dixit Apostolus I ad Corinth. 4. Τνα ἐν ὁ προκοπὴ φανερὸς ᾖ. Et Epistolæ ad Philippenses cap. I: Εἰς προκοπὴν τῶ διαγγελίας ἐλήλυθεν. Vtitur eadem voce etiam Heliodorus in VII: Πολλὰ καὶ παρ' ἑαυτῶς ἐς προκοπὴν τ φανερῶν λυσιτελῆ προσλαβόντα. Videtur autem hic auctor in plerisque non satis accurate locutus, quippe qui sæpe peccet in id, quod hic aliisque in libris reprehendit Lucianus. Improbat ille in Nefasto διάτριβον pro ἄτριβον vel ὁ ἄτριβον, διάτριβον pro τ ἄτριβον, & ἄτριβον pro διάτριβον. quæ omnia invenias in Heliodoro. Is in secundo: Θάτριβον, inquit, ἅ παιδὸν ἀ προσζύτριβον pro ἀ ἄτριβον. Idem in V I: Θάτριβον ἐπιχλιάσας διατίρᾳ, ubi dicendum fuit ἄτριβον, pro ὁ ἄτριβος. Et in VIII: ἂν ἢ τ ἐπιτιθῆν ἄτριβον τ εἰς δικαιόνεα παρὰ ἀ πράτλων ὑπὸ τ Α'ρκάδας δῶ νεῦς διατρίβειν pro διάτριβον. Sed de hoc minus miror quam de Plutarcho, qui in libello de lectione poëtarum, δυοῖν ἦν ἄτριβον ἀ ταὐτὸν ποιοῦσι παρὰ δίκης dixit pro διάτριβον. vide & Thomam Magistrum. *Grou.*

1 Ei

μελετήσῃ ὁ δῆτα, πῶς ἂν, ἔφη, ἐμὲ ἐρωτῶν, εἰ μελετήσομαι, λέγοις ὅτι ὁ δῆτα; Ἀττικίζοντος δὲ που, καὶ τριτάτῳ, βέλτιον, ἔφη, καὶ σὺ ταῦτα μὴ Ἀττικίζειν καταγώμωμον. καὶ ὡς τὸ εἰπόντα ᾖ, σχάζομαί σοι, ἐπὶ τῷ φείδομαί σου, μή τι, ἔφη, δι' εὐχῆς βαλὼν; ἀφιέναι δὲ τινος εἰπόντος καὶ ἐπέρου, ἀφι-

autem quopiam, εἰ μελετήσῃ ὁ δῆτα: Quomodo ergo, inquit, interrogans me an declamaturus sim, dicis ὁ δῆτα; Volente autem quodam Atticisſmum exprimere, & dicente, τυπτήξῃ die tertio: Satius, inquit, foret, etiam hic non Atticisſare adeo te, quando malum imprecaris. Ad eum autem qui dixerat, σχάζομαί σοι, pro φείδομαί σου: Nunquid, inquit, aberrasti jaculando? Quodam vero ἀφιέναι dicente, & altero

1 Εἰ *μελετήσῃ ὁ δῆτα*] Vitium est in *μελετήσῃ* quod apud Atticos est secundæ personæ, pro *declamabis*. Barbaris vero est tertiæ personæ vocis activæ ut loquuntur γραμματικῶν παῖδες, pro *declamabit*. Meminisse hic debet studiosus lector verbum μελετᾶν tametsi futurum medium usitatius habeat quam activum apud Attice loquentes, utendum tamen esse aoristo activo, non medio. Testantur hoc Philostratus & Lucianus. Philostratus in Marco Sophista: Καὶ προκαλοῦμαί σου καὶ μελετήσομαι. Idem in eodem: Μελετήσας δὲ καὶ μελετῶντος ἀκροασάμενος καὶ ἐθαυμάσθη καὶ ἐθαύμασεν. Lucianus in mercede conductis: Οἶδα δ' ἐγὼ καὶ ῥήτορα τῶν κεφαλαίων ἐπὶ τοῦ δίκην καλοδίντα μελετήσαντα μὲν ἐν δίκαις ἀπαιδεύτους. Et in Demonacte: Ῥήτορα δέ τινι κρίνεσθαι μελετήσοντι. Proinde dicendum: μελετῶ, μελετήσομαι, ἐμελέτησα, μεμελέτηκα, ut ab ἐπαινῶ, ἐπαινέσομαι, ἐπῄνεσα, ἐπαινέσας, ab ἀκούω, ἀκούσομαι, ἤκουσα, ἀκούσας. Græv.

2 Ἀττικίζοντός τινος καὶ τυπτήξῃ εἰπόντος ἐπὶ τρίτῳ] Cum quidam *Atticorum amulus dixisset in tertia persona* τυπτήξῃ, quod apud Germanos Atticos est secundæ personæ: quare sequitur βέλτιον καὶ σὺ ταῦτα μὴ ἀττικίζειν καταγώμωμον. Hoc est: *præstaret vel hic te non Atticisſare mortem imprecantem mihi, dicis enim: mihi morieris.* Aristophanis in Nebulis: Σὺ δ' ἰσχανῶν τυπτήξῃ. *tu morieris.* Hoc quod diximus declarant etiam Thomæ verba ideo à nobis non omissa: Τυπτήξεται, inquit, ἐπὶ μέλλοντος λέγει. Πλάτων δὲ ἐν Γοργίᾳ ἐπὶ μέλλοντος σημαίνει λέγει. Τυπτήξῃ δηλονότι ὑπ' ἐμοῦ. Ὁ Δίδυμος. Εἰ μή τις δέξει μεταδοθῆναι, τυπτήξῃ. ὅθεν καὶ Λυκοῦργος ἐν τῷ Σολωνικῷ ἀπαγορεύει. Græca tamen Platonis exemplaria, quæ ego quidem viderim, τυπτήξεται habent non τυπτήξῃ, ut placet Thomæ. Proinde vitandæ amphibologiæ causa dices cum Luciano in Dialogo Terpsione & Plutonis. πότε καὶ τυπτήξεται ὁ Γαργήττιος ἐκεῖνος. Micyllus hic perperam vertit *ἐπὶ τρίτῳ in diem tertium*, cum vertere debuerit *in tertia persona*, subintelligitur enim πρόσωπῳ. Alioqui εἰς τρίτην ut Attice subintelligatur ἡμέραν, *in diem tertium*, vel *perendie* significat. Synesius: Εἰς τρίτην ἥκειν ὑπέσχηται. Aristides: Καὶ ἦκεν εἰς τρίτην. Thomas: Οὐ λέγουσιν, inquit, εἰ ἀπέστειλε εἰς τρίτην ἡμέραν, ἀλλ' εἰς τρίτην μόνον. Heliodorus: εἰς τρίτην ἐξώρμησαν. Addit tamen Aristophanes ἡμέραν in Lysistrate: ἀλλ' εἰς ἥ τρίτην γ' ἂν ἡμέραν. Idem.

3 Σταχάζομαί σοι] Hic omnes Græci Magistri tacent. Apud unum Laſcarem Constantinum legitur, σχάζομαι φείδομαι significat ἀκριβολογοῦμαι & ἰκανῶ, præparcum esse & misereri, quod ex hic locum habeat nescio. Ea certe significatione videtur verbum σχάζομαι positum esse secundi Maccabæorum cap. 14. Καὶ ἦ ἰδίων πολιτῶν σχαζόμενος. Id est, *parcens*, vel *misertus*, vel *consultus*, ut venit interpres illic. *Idem.*

4 Ἀφιέναι δέ τινος εἰπόντος] Negat hic Lucianus recte dici ἀφιέναι & ἀφιεμένου, pro eo enim dicendum ἀφιστάναι. Thomas: Ἱστάναι ἐκ ἰστάνειν. Non imitandus igitur

σαιτεν, ἄμφω μέ, ἔφη, σὺκ οἶδα. ἀσὸς ὃ τὰ λέγοντος [1] πλὴν εἰ μὴ, τοῦτο, ἔφη, [2] διπλᾶ χαριεῖ. καὶ [3] χρᾶσθαί δέ τινι εἰπόντι, ψεύδασθαι ἔοικεν, ἔφη, τὸ ῥῆμα. τῷ ὃ λέ-

tero ἀφισταίνειν: Vtrunque, inquit, non novi. Ad eum autem qui dicebat πλὴν εἰ μὴ: Hæc, inquit, dupla gratificeris. Et χρᾶσθαι cum quidam diceret: Pseudarticum, inquit, verbum est. Rursum di-

igitur Heliodorus ἀνίζων καὶ ἀνελάμβανον, quemadmodum nec illud Basilii in epistola πρὸς ὃν ὑφ' ἑαυτὸν ἀσκητάς. ὅπ ἀεὶ πρὸς τὸ ἴδιον συμφέρον βλέποντες ἀ διαλάλλειν πάσι καὶ συωισῖν ἐπιχειροῦσι. Sic τὰ ὀρφ μαθησταίνειν legitur in sacris litteris pro μαθητάναι. Diod. Sic. libro 18. Τάττοις μὲν πολλῶν ἀκόντων ἐπετίμησαν ὡς διϊστάντες ἀ φιλίας. Et in eodem libro: Ταῖς δὲ πόλεσιν ὅπως διϊστᾶσι ἀ διαθέσεις. Idem tamen eodem libro recte dicit: Τὸ μὲν πρῶτον ἐπιχείρησιν ἀφιστάναι ἀ Πολυτιμήσαντες δ' Ἀντιγόνῳ φιλίας. Polybius: Ἐπὶ δὲ πᾶσι τούτοις συωίσασι ἀ συμπαραθήσασθαι βουλόμενοι σφίσιν. Quo verbo identidem ita utitur Apostolus. *Græv.*

1 Πλὴν εἰ μὴ] Ideo à Socrate reprehenditur hæc locutio, quod qui paulo accuratius locuti sunt πλὴν εἰ tantum dixerunt, vel εἰ μὴ solum, auctor est Phrynichus. Cæterum Thomas est ita diversa sententia, cujus hæc sunt verba: Ἀμφότερα λέγε καὶ χωρὶς εἰ μὴ τόδε, ἢ χωρὶς εἰ τόδε εἰ καὶ φρένιχος ἀδιάφορον εἶναι λέγει τοῦτο μέν φησι μή. Ἕτεροι δέ φασιν πλὴν εἰ τόδε καὶ πλὴν εἰ μὴ τόδε, καὶ ἐκτὸς εἰ τόδε, καὶ ἐκτὸς εἰ μὴ τόδε ἔτι καὶ χωρὶς εἰ τόδε καὶ χωρὶς εἰ μὴ τόδε. Λυκιακὸς ἐν τῷ βίων περιόδοις· πλὴν εἰ μὴ σκηπανίαχα καὶ ὑδροφόρον αὐτὸν ἀποδεικτέον. Κρεῖττον μέν τοι εἰ χωρὶς τοῦ μὴ λέγοιτο. Lucianus hanc præceptionem suam sæpe non servavit. Dicit enim in dialogo Diogenis & Mausoli: Πλὴν εἰ μὴ τοῦτό φησ ὅτι μᾶλλον ἡμῶν ἀχθοφορεῖς. Idem in mercede conductis: πλὴν εἰ μὴ κἀκείνου τις; Moxque πλὴν εἰ μὴ ὅπως χρὴν σοι. Idem in ratione conscribendi historiam: Ἐκτὸς εἰ μὴ τοῦτο ὑπολάβοι τις. Ibidem: Ἐκτὸς εἰ μὴ ὀξαδὴν δέον. Idem in Imaginibus. Ἐκτὸς εἰ μὴ σὺ τοῦτο εἶναι ἀ Ἀθλιωτάτην ὑπείληφας. Et paulo post: Ἐκτὸς εἰ μή τινα νομίζοις ἀκροάσεσθαι δίχηλον εἶναι. Idem in Piscatoribus: Ἐκτὸς εἰ μὴ χρὴ ἀ θαμίζειν ἢ ἀ Εὔρυτον εἶναι ἀ φύσιν ὡς ἀ Μίσους ἀντάδειν. Demosthenes οὐκ ἦν ὅτε Χερρονήσου πλὴν εἰ μὴ τοῦτο λέγουσιν. Idem in IV Philippica: Πλὴν εἰ μὴ τῇ οὐκ ἀ τύχῃ βουθείᾳ χαριεῖμαι. Sic & Heliodorus in VIII, πλὴν εἰ μήτις θαυματοποιὸς ἐστὶ δαίμονος. Plutarchus in Coriolano, πλὴν εἰ μή τις θέλοι ἀ Ἀλκιβιάδου ἀποφαίνειν τελειότερον στρατηγόν. Idem in Demosthene: Ἐκτὸς εἰ μὴ νὴ δία ὡσὲ ἀ ὑπὲρ ἀλοννήσου λόγον ὁ ἀντιφάνης τοῦτο πέπαυκεν. Apostolus I ad Timoth. V. Ἐκτὸς εἰ μὴ διαμαρτυρῆται. Et cap. XV: Ἐκτὸς εἰ μὴ εἰκῇ ἐπιστεύσατε. Idem.

2 Ταῦτα ἴσα διπλᾶ χαρίζῃ] *Hæc*, inquit, *gemina gratificaris*, vel *largiris*. Micyllus *gratificatur* vertit, cum tamen χαρίζω activa voce dixerit nemo, quod & Salmuriensis editor, Ioannes Benedictus, vidit. *Idem.*

3 Τισὶ δ' εἰπόντος χρᾶσθαι] *Cum quidam dixisset* χρᾶσθαι *pro* χρῆσθαι, *uti* vel *oraculum consulere*. Philostratus in Heroicis: Χρᾶσθαι μὲν γὰρ καὶ τοῖς οἴκοι μαντείοις Ἀχαιοί. Herodotus tamen χρᾶν & χρᾶσθαι dixit in Terpsichore: Καὶ ὅτῳ αὐτὸς τάξει χρήμασι χρᾶσθ. Ibidem: Ἢ δὲ πυθὼ οἱ χρᾶ αἱρέσιν. *respondet.* Idem in Clio: Τὸν πορθμέας αὐτὸν διαχρᾶσθαι. id est, *occidere*. Paulanias Achaicis: Ἐχρᾶτο ὑπὲρ τῆς νόσου. Cæterum de χρᾶσθαι & χρῆσθ Moschopulus: ἐ χρᾶται, inquit, ἀλλὰ χρῆται, καὶ χρᾶσθαι, ἀλλὰ χρῆσθ. Homerus: Ψυχὴ χρησόμενος Θηβαίου Τειρεσίαο. *consulturus*. Libanius in Antirrhetico: Τοῦ Θεοῦ χρησόμενος. *Deum consulturus*. Latini in eadem notione utuntur *adhibere*. Cicer. IX ad fam. *Cum adhibuisset domi meæ Lupus me, & Libonem & Servium consobrinum tuum, qua mea fuerit sententia, cognoscere te ex Cn. Seio arbitror.* id est, *Cum me & Libonem & Servium, quos in ades meas arcessierat, consuluisset.* Id III de Offic. *Gnæidianus cum prætor esset, collegiumque prætorum tribuni plebis adhibuissent.* id est, *in con-*

γοντι ἔκτοτε, καλὸν, ἔφη, τὸ εἰπεῖν ἐκπίρυσιν· ὁ δὲ Πλάτων, εἰς | dicenti ἔκθετα: Pulchrum, inquit, fuerit ἐκπίρυσιν dicere. nam Plato

auſilium vocaſſent. Sueton. Claud. *Adhibitis principibus.* Florus l. 1. *Gemini erant, aut auſpicaretur & regeret adhibere placuit Deos.* Id eſt, *Deorum ſententiam per auſpicia explorare, conſulere Deos per aves* χρησθαι θεοῖς. Sic hic locus ex Iornande & antiquis Flori editionibus legendus. ut præclare vidit Gronovius ὁ πάνυ. vulgo male *adhibuere oracula.* Cic. IV ad fam. 7. *A tuis reliquis non adhibemur.* hoc eſt *conſulimur.* Sed de hac iſtius vocis notione pluribus egit vir doctiſſimus & ingenii elegantiſſimi ac ſollertiſſimi Ioannes Schultingius, qui non ita pridem in ipſo flore ætatis, cum magna & præclara minaretur, extinctus eſt, flebilis omnibus, iis præcipue quibus litterarum interiorum ſalus curæ, candor autem & morum ſanctitas amori ſunt, in notis in Senecæ declamationes propediem bono publico edendis. *Grav.*

1 Τῷ λέγοντι ἔκτοτε] De eo Phrynichus: Ἔκτοτε χρὴ μᾶλλον πρόσθεν εἶπας, ἀλλ' ἐξ ἐκείνου. Idem inferius: Ἀπὸ τότε ἢ ἔκτοτε μὴ λέγε. ἀλλ' ἐξ ἐκείνου, καὶ χαλᾶν ἢ τοῖς χρωμένοις ὀλιγῴρημα καὶ σωτηρίαν τὴν φρόνησιν. Et Thomas eadem fere, qui & alibi negat præpoſitionem recte componi cum adverbio. Quare ἔμπαλαι, ἔκτοτε, ἀνωπίρυσιν, ἐκπίρυσιν, & ἀπὸ πτε non ſunt recepta Atticis, qui pro eis dicunt ἐξ ἐκείνου, ἀπ' ἐκείνου, ἐκ παλαιοῦ, ἐκ τότε. Herodianus in IV: Καὶ ἐξ ἐκείνου μὲν τῶν λοιπῶν Θεῶν θρησκεύω. Et paulo poſt: ἐξ ἐκείνου δὲ ἐγκαίειζον ἀφῆς ἀλλήλας. Xenophon in tertio Inſtitutionis Cyri: Ἐκ δὲ τούτου ὁ Κῦρος ἔκτισλίσας τὸ φρούριον. Idem in eodem: Ἐκ τούτου εἶπον τὰ πάντες ἐξ ἑλοῦ. Sic tamen ſacri ſcriptores Matthæus cap. XVI: Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς δεικνύειν, pro quo Lucianus in Demonacte, ἐξ παμπείνης ἀρξάμενος πέμπων καὶ αἰδέσθη. Idem in Dialogo Cyclopis & Neptuni: Καὶ ἀπ' ἐκείνου τυφλὸς εἰμί σοι ὦ Πόσειδον. Invenies apud Matthæum etiam ἀπάρτι, cap. 23: & 26, & apud Ioannem cap. 13. In II ad Corinth. 8, 9 legitur ἀπὸ πέρυσι. Pollux in primo πρωτέρυσι inquit τρίτον ἀπὸ τυτί. Lucianus omiſſa præpoſitione in Hermotimo: Μακρῷ πω δεύτερον εἶχε πέρυσι. Demoſthenes in III Philippica: Οὐδὲ αἱ πέρυσι πρεσβεῖαι. Xenophon in III Ἑλληνικῶν· ἡμεῖς μὲν οἱ αὐτοὶ νυῦ δὲ καὶ πέρυσι. Plato in Euthydemo πέρυσι δὲ ἦ πρωτέρυσι ἐδίπου ἤσην σοφά. male πρωτέρυσι impreſſum eſt. Meliores ſcriptores ſemper opinor ſine præpoſitione utuntur πέρυσι. quare in eo quod ſequitur εἰρωνίαν eſſe cenſeo. Καλὸν ἔφη τὸ εἰπεῖν ἐκπίρυσιν. Invenies tamen πρωτέρυσι etiam in epiſtola quadam Libanii ἀναμνησκόμενος, inquit, ἓν ὅπως ἤλεγε πρωτέρυσι. Ἔμπαλαι legitur II Petr. c. 2 & 3. Sed de hoc minus mirandum quam de Arriano, qui in ptimo inquit: ἐκλογισμὸν ἔμπαλαι. Vtuntur etiam D. Baſilius & Plutarchus. Ille quidem ad Athanaſium ſcribens: ἦν, inquit, ἔμπαλαι πρὸς σοῦ πεμφθεὶς ὑπὸ κλῆρου ἱερέως. Hic vero in Themiſtocle, παρεκκαυάκωσε ἔμπαλαι τοὺς Ἕλληνας. Et πρὸς βραχέως. Τιμωρεμένων ἔμπαλαι δὲ ἡγανάκτουν. Idem tamen Attice dixit in Timoleonte: ὅπλων τεθησαυρισμένων ἐκ παλαιοῦ. Et Philoſtratus in Heroicis Dialogis: ΦΟΙΝΙΞ καὶ ἐκ παλαιοῦ ἄρχ ἐδίδοκιμόν τε ἐξ σοφὸν ἦν ἃ σοφιστοῦ; ΑΜΠΕΛΟΤΡΓΟΣ. ἐκ παλαιοῦ ξένε. Herodotus: Ἐπείγε ἀπικέσθαι ἐκ παλαιοτέρου. Idem in eodem primo libro: Ἡ γὰρ αὐτὸς μαντήιον ἐκ παλαιοῦ ἱδρύμενον. Idem in Vrania: ἦκον ἡμετέρη τί ἐστι ἐκ παλαιοῦ. Pollux in primo: Πάλαι, inquit, πρώπαλαι, τρίπαλαι. Ariſtophanes in Equitibus: Τρίπαλαι κρεττομένη βουλόμενός σ' διαρπάσαι. Αλλ. Ἐγὼ δὲ δικαίπαλαί γε καὶ δικαιόπαλαι, ἐξ χαλεπάλαι, ἐξ πρωΐπαλαι πάλαι πάλαι. Iam veto de illo ἔκτοτε quid mirum à ſcriptoribus ſacris uſurpari, cum ne ipſe quidem Lucianus ab eo prorſus abſtinuerit: Ἔκτοτε, inquit in Aſino ſuo, ἐξ ἐμὲ πρώτου ἦλθεν εἰς ἀνθρώπους ὁ λόγος ἔτος ἐξ ὅτε παραχύψιος. Athenæus in Dipnoſophiſtis: ἐξ ἔκτοτε οἱ πρώτερον χαλέπιοι Διονυσοκόλακες, Ἀλεξανδροκόλακες ἐκλήθησαν. Arrianus I ἀνακάσ. ἐξ ἔκτοτε οἱ Σιδήται Σαρδέριζον. Ioſephus: Ἔκτοτε μετ' ἀδείας ὁ Ἀγρίππας αὐτῷ ἐχρῆτο Σαπφ.

τοπ λέγ. [1] τῷ δ ἰδὲ ἐπὶ τ ἰδὲ χρωμένῳ τινὸς, ἕτερα ἀνθ' ἑτέρων, ἔφη, σημαίνεις. [2] ἀνθλαμβάνομαι δ ἐπὶ τ συνίημι λέγοντός τινος θαυμάζειν, ἔφη, πῶς ἀνθποιεῖσθαι τ λέγοντος, φησὶν ἀνθποιεῖσθαι. [3] βραδίον δέ, τινος εἰπόντος, οὐκ

εἰς τοπ dicit. Ei vero qui ἰδὲ pro ἰδέ: Alia pro aliis, inquit, significas. Cum quidam autem ἀνθλαμβάνομαι pro συνίημι diceret: mirari se ait quo pacto ὁ ἀνθποιεῖσθαι τ λέγοντος, diceret ἀνθποιεῖσθαι. βραδίον autem dicente quopiam: Non est simile, in-

1 Τῷ δὲ ἰδὲ ἐπὶ τ ἰδὲ] *Cum quidam* ἰδὲ pro ἴδε *uteretur.* Haut scio an velit Lucianus ἰδὲ adverbium poni sine accusativo post se. Nam ita video plerosque omnes eo usos, ἴδε vero verbo addi accusativum. Nam quod ἰδὲ Attice dici pro ἴδε scribit Thomas, id nobis non obstat. Nam ἰδὲ de quo Thomas, agit verbum est imperativi modi, scribiturque tono circumflexo. Ἰδέ, inquit Thomas, Ἀττικοὶ λέγουσιν ἀντὶ τοῦ Ἴδε. Εὐριπίδης Ἑκάβῃ. Ἰδὲ μὲ κἀνδιάρπασον οἵα ἔχω κακά. Græv.

2 Ἀνθλαμβάνομαι ἐπὶ τῷ συνίημι] Cum quidam diceret ἀνθλαμβάνομαι *affirmo* pro συνίημι *intelligo.* Sic tamen Iosephus VI Ἀρχ. Περῶν μὲν μηνύσεως ἀνθλαβεῖν ἔφασαν καὶ κτύπου. id est, *se sensisse, audisse, intellexisse.* Suidas dictione κολχύλη, κύνες ἃ ὀσμῶν ἀνθλαμβάνονται. Scholiastes Sophoclis in illud in Ajace Mastigophoro: Καὶ ξυναγαπάζω φρενὶ, ἤτοι, inquit, ὀξέως συνίημι καὶ ἀνθλαμβάνομαι. Suidas Θηλάζειν ἐπιχωρητικῶς ἡμεῖς ἀνθλαμβανόμεθα, id est, *accipimus, intelligimus.* Vide etiam Budæum qui duobus Alexandri Aphrodisei locis ostendit ἀνθλαμβάνεσθαι esse sensu percipere & ex Basilio ἀντίληψιν perceptionem. *Idem.*

3 Βραδίον δὲ τινος εἰπόντος] *Cum quidam dixisset* βραδίον pro βραδύτερον. βραδύτερον, inquit Thomas, ἢ βράδιον; σοιμπλὸν γὸ, καὶ Ἡσίοδος ἐν Ἡμέραις βράδιον ἢ πᾶς ἀλλώτατα φαείνῃ. ἐκεῖνα δ μᾶλλον λεγόμενα ἐν ἑπτοὺ ἢ. καὶ σε εἰσὶ βραδύτερον ἀλλα καὶ σεμνότερον ὀφομαι. Attice igitur Lucianus in mortuorum Dialogis: Εἰ καὶ ἡλίᾳ βραδύτερος ἦν. Et Diodorus Siculus: Καὶ ταῦτα μὲν πολὺ βραδύτερον κατεφέρετο. Audiendus & Phrynichus: βράδιον, inquit, οὐ τὸ Ἡσίοδος μὲν ἔλεγεν. βράδιόν τινας Ἕλληνες φασίν. Πλάτων δ καὶ Θουκυδίδης ἐν οἱ δυσιμώτατοι βραδύτεροι. Thucydides in II: Τὸ ὕδωρ τὸ χεόμενον ἀπ' ὄμβρου ἐποίησε βραδύτερον αὐτὰς ἐξιέναι. Plato in Timæo. Θᾶττον μὲν τὰ τ ἐλάττω, τὰ δ μείζονα βραδύτερον περιίοντα, τῇ δὲ ταὐτοῦ φορᾷ τὰ τάχιστα περιόντα τὸν τ βραδύτερον ἰόντων εφαίνετο καταλαμβάνοντα. πάντες γὸ σὺν κύκλῳ αὐτῶν στρέφεται ἑλίκης διὰ τὸ δίχῃ κ' τὰ ἐναντία ἅμα περοιέναι τ βραδύτατα ἀπὸν ἀφ' αὐτῆς ἔσης ταχίστης ἰσχύται ἀπέφαινεν. Hæc Platonis verba Cicero elegantissime vertit: *Cum alia majorem lustrarent orbem, alia minorem, tardius quam majorem, celerius quæ minorem, motu unius ejusdemque naturæ, quæ velocissimus movebantur ea celeritate vinci à tardioribus, & cum superarent superari videbantur. Omnes enim orbes eorum quasi helicis inflexione vertebat, quia bifariam contrarie simul procedentia efficiebant ut quod esset tardissimum id proximum fieret celerrimo.* Parum igitur Attice Plutarchus in Dæmonio Socratis: Καλόϊεν, inquit, ἀνοίγειν καὶ ἀγαπᾶν βράδιον ὑπακούοντα. Sic & loquitur in Pompejo, in Catone majore, in libello περὶ ἀοργησίας, Heliodorus in III, & initio libri VI. Iosephus in IV Orig. βράδιον γὸ ἁπλοῦν οἱ γονεῖς ἢ θυγατέρα. Notandum porro in Platonis loco Attice dictum esse θᾶττον pro quo minus eleganter ταχίον, & ionicῶς ταχίτερον diceretur. Heliodorus in IV: Εἰ μὴ θᾶττον ἐξοίσειν. Idem ἐκεῖνος μὲν δὴ καὶ λόγῳ θᾶττον, melius dixit quam in primo καὶ λόγῳ ταχίον ὑποδεχθεῖσα. Thomas: Θᾶττον, inquit, Ἀττικοὶ, τάχιον Ἕλληνες. Idem Phrynichus, quare ea verba quæ sequuntur apud Lucianum omnino per ironiam vel cum interrogatione sunt le-

ἔφη, ὅμοιον τῷ [1] τάχιον. [2] βαρεῖν δέ τινες εἰπόντος, οὐκ ἔστι, ἔφη, τὸ βαρύνειν, ἡ νενόμικας. [1] λέλοιχα ἦ, τὸ εἴληχα λέγοντος, ἁλίγου, ἔφη, καὶ παρ' οἷς ἁμαρτάνεται. [4] ἵππαξ ἦ ἐπὶ ᾧ πίπαξ

inquit, verbo τάχιον. Et rursum βαρεῖν dicente quopiam: Non licet, inquit, βαρύνειν, quemadmodum putasti. λέλοιχα item pro εἴληχα dicente quodam: Modicum, inquit, etiam apud quos peccatur. Multis autem ἵππαξ pro πίπαξ dicentibus, quod

legenda (I.) οὐχ ὅμοιον τῷ τάχιον; *an non est simile?* vel *scilicet non est simile.* Philostratus in Heliodoro: Εἰσκαλέμενος δὲ θᾶττον ἢ ὡς ἐτὸ νοοῦντα ἀνεβάλετο. Lucianus in ratione conscribendi historiam: Θᾶττον ἂν ἓξ ἡμερῶν ἔγραψεν. Idem in Toxari θᾶττον γὰρ τέτορα ἴκας & αὐτῶν ἐπιλάθοιτο, & mox καὶ θᾶττον ἀνδύσω. Non dicit tamen sine exemplo Apostolus I ad Timotheum: ἐλπίζων ἐλθεῖν πρός σε τάχιον. Et ad Hebræos: μᾶλλον δὲ ἵνα τάχιον ἀποκατασταθῶ ὑμῖν. Plutarchus enim in connubialibus præceptis σβέννυται δὲ τάχιον ἡ μὴ πνεῦσα ἰσχὺς δυναμένῳ σχίζειν ἅμα καὶ πρέφειν ἐπιλαβοῦσα. Iosephus IV ἀρχαιολογίας· Ἀναλισκομένων τε ἐπιπλεῖστον τάχιον ὑπ' αὐτῆς. Idem in secundo Originum: Ἀλλὰ τάχιον ἐλθόντι ἐπὶ τὴν ἀμυδὰν τὸ σῖτος. Idem: τάχιον ἐξανθοῦν ἀλύοντας. qui tamen alibi fere θᾶττον dixit. Dionys. Halicarnass. lib. VI ἀγωνίσας τοσούτοις ἔφοτιμότατος. Herodotus in Melpomene: τάχιον συμμίσγοιμεν ἂν ἐς μάχην ὑμῖν. Diodorus Siculus in XX: Καὶ τάχιον μὲν ἅπλουν αἱ τῶν βαρβάρων. Idem in eodem: Τάχιον τὴν περισσοδαπίας ἀπάντων ἐπιπλαμβάνειν. Id est, *expellatione celerius.* Arrianus in Petiplo: Οὐδὲν δὲ κωλύει καὶ τάχιον. Idem in VIII expeditionis Alexandri, qui liber solus Ionice scriptus est, ταχύτερον, dicit, ἦς γὰρ τότε γῆρας τοσοῦδε ταχύτερον ἐπῆρχεν. Et paulo post: Καὶ γὰρ ἔσω καιρὸς ἐν ταύτῃ τῇ χώρῃ στρατεύεσθαί τε ταχύτερον μᾶλλον τ' ἄλλης αὐτὸς ἔτι Μακεδόνης ἀνέχαλε & φθόνον ταχύτερον. Sed hoc facit hic imitatione Herodoti, qui in Thalia, ἐποίησε, inquit, ταχύτερα ἢ σοφώτερα. quod & Diodorus Siculus imitatus est in XX libro suæ bibliothecæ: Ταχύτερον ἐκινδύνευον αὐτοσφᾶς τὰ σκάφη συγκλυδῆναι. Gezer.

2 Βαρεῖν δέ τινες εἰπόντος] Idem Thomas docet: Βαρύνειν, inquit, χρήσιμον, βαρεῖν δὲ ἀχρηῖον παρὰ τοῖς δοκιμωτάτοις τῶν παλαιῶν. κλὴν ἐπὶ σφαιρομαχίᾳ ἢ βαδίσεως, λέγεται ἀλλὰ βεβάρηκα εἰς σφαῖραν σπουδήν. Ἀριστείδης δὲ τοὐναντίον τῶν ἱερῶν. Οἱ δὲ ἦκον οἶνον βεβαρηκότες οἱ ναῦται. Plato tamen in Symposio hoc ipsum passiva voce dixit. Βεβαρημένοι, inquit, ὁ ἀνὴρ μεθύσθησι τῷ πότῳ (οἷος γὰρ ἔπος ἦν) εἰς τὸ τοῦ Διὸς κῶμον εἰσιόντι βεβαρημένοι δοῦν. Suidas in eandem sententiam, quam Thomas probavit, dixit: Ἐβαρύνετο πυριάτερον, ἐ γὰρ δεῖ λέγειν ἐβαρεῖτο, ἢ βαρῆμαι, ἢ βαρύμαι. Οὐδὲ ἀλλήν τινα κλίσιν ποιεῖσθαι, ἀλλὰ βαρυώμαι, & βαρυώμαι. Πολύβιος· Οἱ δὲ ἐξανασχεῖς περὶ τὸ μὲν ὕπνου τὴν ἀῤῥωστίας, τὰ δὲ ὕπνου τὴν ἀλυπίας βαρυώμενοι. εἶχε γὰρ ἐξδομηκοστὸν ἔτος. καὶ οὔτε ὁρῶν δὲ τοῦτο βαρυνομένῳ τὸ συγκλυτον. Improprie igitur Lucianus in Actione: ὑπνῶτι δοκὸν φέροντες βαρεῖτο. Idem.

3 Λέλοιχα δὲ τὸ εἴληχα λέγοντος] *Cum quidam pro* εἴληχα *dixisset* λέλοιχα. Ἐξέλαχον, inquit Thomas, ὡς ἐκλέλοιχα. Lucianus tamen sui oblitus dicit in amoribus, Χαρικλῆς ἐκλελόιχει. Tametsi idem in eodem libello Attice dixit ἀσφαλῶς εὖ ἐλαχον· εἴληχα τάξιν. Idem.

4 Ἵππαξ δὲ ἐπὶ τῷ πίπαξ] *Cum multi dicerent* ἵππαξ *pro* πίπαξ. Sic legitur, sed perperam uti apparet ex Thoma & Luciano in Nefasto: Ἐῶ, inquit, ἴστε τὰ ἀρχαῖα Ἀτρεῖδῶν μηνεῖν, καὶ τὸ ἀνηνεμία, καὶ τὸ πίταμος, & πίπαξ ἐκεῖνος. Thomas vero: πίταμος ὑδεὶς ἢ Ἀπόγονον εἶπεν ἀλλὰ πότομος. Quare hic pro πίπαξ omnino legendum πότομος. Sed ut ad ἵππαμος redeamus reprehenditur ἵππαπον à Luciano in Lexiphane. Locus infra referetur. De πότομος vero & ἵππα-

πολλῶν λεγόντων, ἐπ μὲ δεῖ τ πτήσεως τὸ ὄνομα, σαφῶς ἴσμεν. Περιστερὸν δέ τινος εἰπόντος, ὡς δὴ Ἀττικιστί, ἔφη τὸ φάττιον ἐρεῖν ἔφη. Φακοὺς δέ τινος εἰπόντος, ἐδηδοκέναι, καὶ πῶς ἄν, ἔφη, φακοὺς τις φάγοι; ταῦτα μὲ τὰ Σωκρατικά. ἐπανίωμεν δ', εἰ δοκεῖ, ἐπὶ τὸν ἀμείνω τῶν πρότερον λόγων, κἀγὼ μὲ καλῶ τὰς βελτίστας εἶναι δοκεῖν, σὺ δ' γνώριστον εἶμαι μάλ' ἐκ τῶν ὑπολοίπων, τοσοῦτόν γε ἐπιτετεύξεσθαι τ ἐξῆς λεγομένων. Σο. ἴσως μὲ δὴ τῶν ὑπολοίπων σε λέγοντος, ὅμως εἰκέ. Λυ. Ε πῶς

quod λέξ τ πτήσεως quidem verbum hoc descendat, plane scimus. Περιστερὸν autem quodam dicente quasi hoc Atticum foret, etiam τ φάττιον dicamus, inquit. Rursum dicente quodam se φακοὺς comedisse. Et quomodo, inquit, φακοὺς aliquis comederit? Atque hæc quidem Socratica illa sunt. Redeamus autem, si videtur, ad certamen priorum verborum. Ac ego quidem citabo ea quæ optima videntur esse tota, tu vero cognitionem fac. Arbitror enim vel nunc posse te, quippe qui tam multa ordine jam audieris. *Sol.* Fortassis ne nunc quidem potero. te dicente, sed tamen dic. *Lyc.* Quomodo

τ κριῶν Thomas. Πέτομαι, inquit, ἀντὶ τ ἵπταμαι. Καὶ Λουκιανὸς ἐν τῷ οἶδα ἔφη οὐ δεήσομαι σε ὑμᾶς ἐμοὶ ὑποκελεύειν τὸ ἑκάστου ὁ πτωχὸς μᾶλλον ὅπως ἂν ὑμῶν ἀκούσας, πτᾶται· ἢ αὖ δὲ ἐκεῖ τ λόγων ἐν τῷ συμποσίῳ. Phrynichus: ἵπτασθαι παραπαίοντος ἢ ἐπὶ τ ἐπὶ τὸ ἄνω καίφοι ὁ δὶς πτᾶσθαι ἢ λέγει. Utitur Lucianus utroque vicissim, frequentius tamen τῷ πτᾶσθαι. In Dialogo Tritonis & Nereidum: Η' ὅτι πορεύεται πτανῇ. Et in Musæ encomio: ἀλλὰ μετ' ὀλίγ πτᾶσθαι. Idem in libello de ratione scribendi historiam: Καὶ ἐν Πανὸς ἐπ αὐτῷ τὰ μάλιστα ἢ ἐκείνη γνώμῃ πορεύεται. Idem tamen in amoribus dixit, ἐλαφρότερον ἐπιζῆν διὰ πτερῶν. Et in Deorum judicio, ἐξ ἀφανοῦς κατὰ κάρη. Ibidem, ὅταν ἴδῃ ἐν τῷ κύκλῳ τὸν πατέρα ἐξαίφνης αὐτόν. Heliodorus initio V: Μονονοὺ δι' ἐπταμένου ἢ ὀλκάδα παραπλέουσαν. Gregorius Theologus Eulilio: Τὰς πτέρυγας ἀφεῖναι δόξαντας μᾶλλον ἢ λιμὸν καὶ παρεστηκότας ἐκ ἄλλα ἢ ἐρημίαν. Grav.

1 Περιστερὸν δὲ τινος εἰπόντος] Adversatur Luciano recta Athenæus Dipnosophist. IX: Α' ἔτι ἢ περιστερὸν ἀντὶ τ περιστερὸν χαλεπόν. Α'λεξις Σωτηρίχῳ. Ὀλίγου· Α'φροδίτης εἶναι τὸ περιστερὸς. Φρυνιχος ἐν Ἐφαρμόσαι φησὶν ὑποπεπλῆχθαι ἀγγελίαν τ περιστερὸν. Idem.

2 Φακοὺς δέ τινος εἰπόντος ἐδηδοκέναι] *Cum quidam dixisset se edisse* φακοὺς, id est, vasculum olearium cum φακὸν *lenticulam* dicere debuerit singulatiter, vel φακὰς Pluraliter. φακοὺς pro vasculo oleario legitur IV Reg. 9. Λαβὲ τ φακοὺν τ ἐλαίου, moxque λαβὼν τ φακὸν. Latinis dicitur *lenticula*, Plinio auctore, ut egregie Casaubonus ad Athenæum observavit. Plutarchus in discrimine adulatoris & amici, φακὰς dixit pro lentigine morbo, ἀλλ' ὥσπερ οἱ φαῦλοι τ ζωγράφων, τ σκληρὸν ὀφθαλμὸν καὶ δυσειδῆ καὶ ἀνώμαλον ἐν γραφῇ καὶ φακὰς καὶ ἐλαίας τοῖς ὁμοιότητας ἐπιφέροντες. *Rugas, lentiginem & cicatricibus similitudines referunt.* Quid præterea φακὰς significet petes ex Hesychio. Nunc Ammonium si placet audiamus: φακὰς, inquit, φακὰς διαφέρει φακός. φακοὶ εἰσὶ μικροὶ ὀλίγοι· φακὰς δὲ ἀνωμαλίαν τινὰ περὶ τὰς τοιαύτας ὑποφοράς. Vitandæ igitur amphibologiæ causa φακὸς dicendum unius numero pro legumine cocto, & φακοὶ numero multitudinis pro cruda lenticula, pro vasculo autem φακὸν dicendum in numero unitatis. Illi certe auctores quos Athenæus adducit modo φακὰς modo φακὸν dicunt pro legumine. Lucianus quoque in Saturnalibus epistolis, ἢ φακὰς δὲ ὑμῖν ἐπιτήδειον ἀγοράσαι τ ἐξῆς. Et in Hermotimo, καὶ εἰ φακοὶ ὠνητοί. Theophrastus, Dioscorides,

φῆς δ' ἀνιήσας; ἢ γὰρ θύρα χιδὸν ἀνέῳγέ σοι τὰ γωμένων αὐτῶν. Σο. εἰπὲ τοίνυν. Λυ. ἀλλὰ εἶπον. Σο. εἶδέν γε, ὡς τι ἐμοὶ μαθεῖν. Λυ. ἢ γὰρ ἔμαθόν, τὸ ἀνέῳγμαι; Σο. σὺκ ἔμαθον. Λυ. τί ἂν πείσόμεθα, εἰ μηδὲ νῦν ἀκολουθήσεις τοῖς λεγομένοις; καί τοι αὐτός γε τὰ καθ' ἁρχὰς ῥηθέντα ὑπὸ σοῦ, ἐγὼ μὲν ὠμην ἱππεῖς εἰς πεδίον καλεῖν,

modo ais te non posse? Nam cognitionis ipsorum prope janua tibi aperta est. *Sol.* Dic igitur. *Lyc.* At jam dixi. *Sol.* Nihil certe quod ego intelligam. *Lyc.* An non intellexisti quod dixi ἀνέῳγμαι? *Sol.* Non intellexi. *Lyc.* Quid igitur patiemur, si ne nunc quidem assequeris ea quæ dicuntur? Atqui secundum ea quæ ab initio abs te dicta sunt, ego quidem putabam me equites in campum provocare:

rides, Paulus Ægineta etiam de legumine φακὸν dicunt, quod hic improbat Lucianus. *Grav.*

1 Ἡ γὰρ θύρα ἀνέῳγέ σοι] Ἀνέῳγα male dicitur pro ἀνέῳγμαι. Phrynichus: Ἀνέῳγα ἡ θύρα, σολοικισμος, χρὴ γὰρ λέγειν ἀνέῳγμαι. Contra tamen hoc præceptum ἀνέῳγα passive posuerunt Herodianus IV: Πυλίδας ἴσχει καὶ θύρας ἀνεῳγυίας. Lucianus περὶ Γυμνασίων, καὶ ἀνεῳγόσι τοῖς σώμασιν ἐμπίπτοντες. Idem in votis: ἢ πῶς ἀνεῳγυῖαι ἦσαν αἱ πλευραὶ καταλάβωμεν. Plutarchus in vita Pyrrhi: Τῶν δὲ Πύρρου πολλοὶ ὀδὲ ἀνεῳγυῖαι πρὸς θάνατον. Sic in vita Martii Coriolani, & Sozomenus V Histor. Ecclesiast. οἱ πύλαι ἀνεῴγησαν. Iosephus in III Originum: Εἰκὸς ὧν πύλας ἀνεῴγησαν καὶ πύλας. Apostolus I ad Corint. 16: Θύρα γάρ μοι ἀνέῳγε μεγάλη. Passive tamen dixit Lucianus in Gallo, ἀνέῳκται αὖθις ἡμῖν ἡ θύρα. Thomas Magister hic dissentit à Phrynicho: Ἀνέῳγα δὲ ὧν παρατατικὸ ἀντὶ τοῦ ἤνοιγον. Ἀ ερεσιάδης δὲ τὸ Πυθαγορικόν. Ἱερά τε γὰρ πάντα ἀνέῳγα, καὶ τὰ ἧττον ἱερὰ ἀνῴγει σωφρονεῖν, καὶ διαφορεῖσθαι τοὺς θεοὺς τοῦ θεοῦ ἀρχαῖον τρόπον. καὶ Δημοσθένης ἡ γράμματα ἔκλεπτεν ἢ ἀνεῴγει. Ἀπὸ γὰρ τοῦ ἀνοίγω, ἀνέῳγον, ἀνέῳγες, ἀνέῳγε. Ἐπὶ δὲ μέσου παρακειμένου τὸ ἀνέῳγα ἀντὶ τοῦ ἀνέῳχθη. Ἀνοίγω γὰρ ἀνοίξω, ἀνέῳγα, ἀνέῳγας, ἀνέῳγε. Σωίσιος δὲ ὑπολαμβάνει τὴν ἀρχαίαν παροιμίαν ὅτι κύριοι τῶν οἰκίων τοῖς κλειστοῖς ἀνεῴγασιν. Λυκαιεὺς δὲ τὸ Μίκυλλος ἢ Ἀλεκτρύων, καὶ ἐπιστρέφεσθαι ἀνεῳγόσι τοῖς ὑφθαλμοῖς. &c. pag. 11. Suidas Comicos citat Pherecratem in Crapatallis & Amipsiam in Mœchis, qui ἀνέῳγα active dixerunt. Sic & Homerus Iliad. π. χαλεπὸ δ' ἀνὰ πῶμ' ἀνέῳγα. Et Herodotus in Clio: Εἰ μὴ ἁπλοῦς τε εἶης χρημάτων καὶ αἰχρολογίης ἐκ ἂν τυγχάνων ἄνδρας ἀνέῳγας. Apostolus passive dixit: Τὸ στόμα ἡμῶν ἀνέῳγε πρὸς ὑμᾶς ὁ Κορίνθιοι. Idem.

2 Ἱππεῖς εἰς πεδίον καλεῖν] Nomina in ὰς apud medios inter Atticorum veterum & Sophistarum ætatem, Diodorum Siculum, Polybium, Laërtium & ejusdem notæ scriptores fere εῖς contractum habent in accusativo plurali: apud veteres Atticos Aristophanem, Demosthenem, Aristotelem, Theophrastum, Isocratem, Platonem, Lysiam, Thucydidem, Xenophontem, & ejus imitatorem Arrianum, tum apud Sophistas, Pausaniam, Heliodorum, Libanium, Aristidem, Lucianum, alios ejus ætatis scriptores Dionem, Appianum, Herodianum, & ex nostris Chrysostomum, Basilium, Gregorium Theologum, Synesium sine contractione fere in ας, quod & notavit vir summe eruditus P. Leopardus in Miscellaneis. Thomas Magister: Ἑρμωνίας, βασιλέας, ἱερέας καὶ ὅσα τοιαῦτα Ἀττικοί, τὸ δὲ σωφρονοῦντας ταῦτα λέγειν οὐκ ἔστι συνήθων. Plato in Theæteto, unde hic Luciani sumtus est: Ἱππέας εἰς πεδίον προκαλεῖς Σωκράτη ἐν λόγοις. Luce igitur clarius est in ἱππεῖς esse solœcismum, ut recte Thomas observavit contra omnium Grammaticorum præceptiones. Plutarchus & Iosephus modo εις modo ας dicunt, nisi illud quoque typographis aut intempestivis emendatoribus debemus. Plethon certe Gemistus Plutarchi & Diodosi Siculi verba transcri-

σὺ δ' τοὺς ἱππεῖς καταιόησας. ἀλλὰ ἔοικας ὃ φροντίζειν τῶν λόγων μάλιστα, ὃς νῦν [1] κἀμ σφᾶς αὐτοὺς διήλεγχε.

care: tu vero equites cogitasti. Sed videris non curare verba, maxime quæ inter nos ipsos prosecuti sumus.

scribens pro ἱππεῖς accusativo semper ἱππέας habet. Plutarchus in Timoleonte: Οἱ Κορίνθιοι πέμπουσιν αὐτῷ διχιλίους ὁπλίτας & διακοσίους ἱππεῖς. pro quo Plethon: Κορίνθιοι Τιμολέοντι πέμπουσι διχιλίους μὲν ὁπλίτας, ἱππέας δὲ διακοσίους. Diodorus Siculus: Θηβαῖοι δ' ἀπέστειλαν αὐτοῖς μὲν τετρακισχιλίους ἱππεῖς δὲ ᾱ. Gemistus autem: Θηβαῖοι δ' ἀπέστειλαν αὐτοῖς μὲν τετρακισχιλίους, ἱππέας δὲ διακοσίους. Sic & alibi. Illud Luciani quod mox sequitur σὺ δὲ τοὺς ἱππεῖς κατιόησας; ita vertendum fuit: *An tu vocem* ἱππεῖς *notasti vel animadvertisti?* Pro quo interpres, *tu vero equites cogitasti.* Aristophanes in equitibus: Μήτ' ἐκ γῆ μήτ' ἐκ θαλάττῃ διαφυγεῖν τοὺς ἱππέας. Idem in Acharnensibus: Ταῦθ' ὑφ' ἡμῶν ἦν καὶ φυλῶ τοὺς ἱππέας. Plato in VI de legibus: Χωρὶς δὲ τοὺς ἱππέας. Xenophon in primo Institutionis Cyri: Πολλοὶ δὲ καὶ αὐτοὶ ἔχων ἦλθε ἱππέας καὶ πεζούς. Et in eadem pagella: καὶ τοὺς ἱππέας ἡσυχίαν ἄγοντας. Sic idem in sexto, & septimo libro. Thucydides in sexto: Ἐψηφίσαντο πλῶ τε πρῶτον πέμπειν τῇ στρατιᾷ & τοὺς ἱππέας. Et in eadem pagella. Καταλαμβάνουσι τοὺς τε ἱππέας ἥκοντας ἐκ τῆ Ἀσπίδος. Demosthenes I Philippic. Μετὰ τῶν ἱππέας διακοσίους. Idem in III Philipp. Ψιλὰς, ἱππέας, τοξότας, ξίνας. Ibidem: ἢ κατίτρεσι τοὺς ἱππέας φρόδρομον. Sic & Philostratus in Heroicis, Heliodorus in VIII, Lucianus in votis, & in Toxari, Arrianus in VI expeditionis Alexandri, Iosephus in fine VII Ἀλώσεως, Pausanias in Atticis, Plutarchus in Alcibiade, Chrysostomus in comparatione monachi & regis: καὶ τοξότας, καὶ ἱππέας, & στρατηγούς. Sic usi sunt jam dicti auctores semper præter Plutarchum & Iosephum. Nam quod apud Platonem XI de legibus legitur ἱππεῖς καὶ ἱππέας in accusativo eodem loco typographis adscribendum est, ἱππέας, inquit, εἰς τοὺς ἱππεῖς. Quare viderint Grammatici qui hos accusativos docent contrahi. Eodem modo etiam veteres dicebant νομέας, βασιλέας, φονέας, σφαγέας, τροφέας, γονέας, τοκέας, σίας, κυρέας, κναφέας, σκαφέας, ἱερέας, ἀρχιερέας, ἁρμιλλοέας, ἀμφορέας. Sic gentilia Ἐρετρέας, Ἀχαρνέας, φακέας, Μαστιέας, Χαλκιδέας, Δωριέας, Πλαταιέας, Μεγαρέας &c. Apud Herodianum semper βασιλέας leges nunquam βασιλεῖς in accusativo. Ergo scribis debetur quod illic ἱππεῖς, τροφεῖς, φονεῖς legitur pro ἱππέας, τροφέας, φονέας. Apud eundem etiam & Iosephum recte invenitur ἀμφορέας. Sic & Alciphron: Εἰς Δαναΐδων τοῦ ἀμφορέας ἐκχεόμεθα πίθους. Librariis etiam debet acceptum referri quod Isocrates in oratione ad Philippum habet βασιλεῖς μεγάλας πρεσβευομένους, cum in aliis locis semper scribat βασιλέας, præsertim in ad Nicoclem παραινέσει, sive hic ipse Isocrates illius orationis sit auctor, sive alius. Simili forte errore legitur apud Demosthenem in ea oratione qua respondetur Philippi litteris γονεῖς pro γονέας. Τέκνα, inquit, γονεῖς, γυναῖκα. Certe in quarta Philippica recte habet: Οὕτω συμπείσας τὰ πόλεων κοινὰς δεῖ γονέας τοὺς ξύμπαντας ἡγεῖσθαι. Sic νομέας apud Herodotum Clio cap. 194. & aliis locis ponitur, *costas* navium significans non *pastores*: ut Valla vertit, sicut viri eruditissimi Brodeus & Leopardus hoc pridem notarunt. De his costis vide quæ docuit Vir Clarissimus & pereruditus Iohannes Schefferus de re militari Navali lib. I, cap. 6. Non dissimilis locus est Luciani in votis: Ὥσωρ οἱ βασιλεῖς καταπονέμβυσι τραγῳδεῖ, pro quo alibi semper βασιλέας dixit. In longævis: οἷς συμφέρω καὶ τοὺς λοιποὺς βασιλέας. Ibidem: καὶ ὀπτροπίσας πολλὰς Μακεδόνων βασιλέας. Et paulo post: τοσούτους ἐδωκάμιλω βασιλέας ἀδροῖσιν. Græv.

[1] Καὶ σφᾶς αὐτοὺς διήλεγχε] Luculentus solœcismus, ut si dicam *inter eos ipsos narravimus*, cum de nobis ipsis loquimur. Dicendum igitur cum Platone in Gorgia. ἀδικοῦσι σφᾶς αὐτούς. *Eos injuria afficiunt.* Et Thucydide: Καὶ παρέδοσαν οἱ

ἡμᾶς. Σο. ἐγὼ μὲν φροντίζω, σὺ δ' ἀδήλως αὐτὰς διεξέρχῃ. Λυ. πάνυ γὰρ ἄδηλόν ἐστι, τὸ κῦ σφᾶς αὐτὰς ἐφ' ἡμῶν λεγόμενον· ἀλλὰ τοῦτο μὲν δῆλον, σὲ δ' ἀδεὶς ἂν ἡμῶν ἀγνοῆσαι παύσειε, πλήν γε ὁ Ἀπόλλων. [1] μαντεύεται γὰρ οἰκείως πᾶσι τοῖς ἐρωτῶσι. σὺ δ' ἀδὲ τὸ μαντεύμενον καταγνόντας; Σο. μὰ τὰς θεάς· οὐ γὰρ ἔμαθον. Λυ. [2] εἰ ἄρα λαθὼν σε λανθάνει σε σεαυτόν. Σο. ἐοικὸς

sumus. *Sol.* Ego quidem curo, tu vero obscure ipsa prosequeris. *Lyc.* Nempe omnino obscurum est, quod dixi, κῦ σφᾶς αὐτὰς, cum de nobis loqueremur. Sed hoc quidem manifestum est. Te vero nullus deorum ab ignorantia liberaverit, nisi fortassis Apollo. Vaticinatur enim ille omnibus interrogantibus. Tu vero neque ipsum μαντεύμενον intelligis? *Sol.* Per deos equidem, non enim didici. *Lyc.* Si ergo λαθὼν latet te circumiens. *Sol.* Videntur certe.

οἱ πάντες σφᾶς αὐτάς. Omnes enim σφᾶς αὐτὰς tertiæ personæ pronomen junxêrunt verbo tertiæ personæ. Male igitur Clemens Alexandrinus Pædagog. II. 1 ἡ ἱκανὴ ἐπίδειγμα ἀρετῆς σφᾶς αὐτὰς παρίστησι. Evidens virtutis exemplar nos ipsos exhibentes. Et cap. 21. σφᾶς αὐτὰς ὡς τὸ ἄμεινον κτήσεσθαι. Nos ipsos ad meliorem vitam componere. *Grav.*

1 Μαντεύεται γὰρ οἰκείως πᾶσι τοῖς ἐρωτῶσιν] Recte notavit Micyllus μαντεύεσθαι dici proprie de consulentibus. Æschines: οἱ ἄλλοι ἅπαντες μαντείαν ἐμαντεύσαντο παρὰ τοῦ Θεοῦ, τίνι χρὴ πιστεύειν δοὺ ἀνθρώπων τούτῳ μεταθεῖν. Herodotus: Μαντεῖα εἰς τὰ ἅπαντα μαντεύσασθαι ὁ Κροῖσος. Plato in Apologia Socratis: Χαιρεφῶν ἐπεθύμησε τοῦτο μαντεύσασθαι. Xenophon in initio commentariorum: Εἰσίασι τὰ συμφέροντα τοῖς μαντευομένοις. Moschopulus hoc paulo aliter: Χρὴ, inquit, ἀντὶ τοῦ πρέπει γενέσθαι). Χρὴ δ' ἀξιοπιστίας ἀντὶ τοῦ χρησμὸν δίδωσι, ἐ χρὴν ἀπαρέμφατον. Χρὰ γάρ ἐστι καὶ προστακτικὸν εἰς ᾱ χρᾶ. ἐ ὁ μὲν Θεὸς χρᾷ, ὁ δὲ Θεὸν μαντεύεται). Hanc Moschopuli sententiam de χρὴ adeo non probo, ut contra censeam omnino χρὴ dicendum non χρᾷ, fietus maxime auctoritate Herodoti, qui licet Ionica lingua sit usus, cui peculiare est ᾱ, identidem tamen χρᾶ usurpavit. Ὁ Ἀχαρνεύς, inquit, χρησμολόγος ἀνὴρ ὃς οἱ φορτίων χρᾶ ἐξαμίστρῳ τόνῳ. Et paulo post: Ὁ μὲν δὴ οἱ σκηνάζων χρᾶ πίδῃ. Moxque: Ἡ δὲ Πυθίη σφι χρᾶ ἑξαμίστρῳ τόνῳ. Lucianus in Dialogo Menippi & Trophonii: Χρᾶ δὲ Μένιππε ἐν Βοιωτίᾳ. Sed pro Moschopulo stat Eustathius ad Iliad. 1. p. 625. Ἴσως δὲ ὀξυτονήσει τοῦ διαφόρου χάριν τῷ χρᾷ ὅταν μαντεύῃ. οἷον χρᾷ μοι τοιαῦτ' ὁ φοῖβος. Sed ut ad μαντεύεσθαι revertamur non semper observatur illud Luciani de hac voce præceptum, sed ab accuratissimis & ἀπλουστάτοις scriptoribus μαντεύεσθαι etiam dicitur de diis & hominibus respondentibus. Mosthenes ἐκεῖ στεφάνῳ· Καὶ τὸ Ἀπόλλωνα τὸ Πύθιον μαντευόμενον. Lucianus in Demonacte: Καὶ μάντιν δέ ποτε ἰδὼν δημοσίᾳ ἐπὶ μισθῷ μαντευόμενον. Idem in Alexandro: Κοσμίνην τὸ τῆς λίγνα μαντεύεσθαι. Paulo post: Περιέρχεται πᾶσι τοῖς ἀριστοκρίνοις οἷς μαντεύεται ὁ Θεός. Sic & loquitur in Dialogo Menippi & Tiresiæ, & Dialogo Menippi & Trophonii, ut & Apollinis & Mercurii in hoc Apollo dicit: Πολλὰ ἄλλα ἄπαρχεῖ μαντεύομαι. Malunt tamen optimi quique pro hoc dicere χρῆν καὶ ἀναιρεῖν. Isocrates in Archidamo: Ὁ δὲ Θεὸς ἐκεῖ δὲ μὴ ἐπηρώτησεν ἐκ ἀνέλεν. Libanius in Antirrhetico: Ὁ δὲ ἀνεῖλε παρὰ τοῦ τρόπου καὶ τὴν ἴασιν ζητεῖν. Herodot. in II: ὧν μὲν δὴ ἀνέλη μηδεὶς ἐπὶ τοῦτο ἔτι). Chrysostomus in Babyla martyre: ἐπέκειτο σφόδρα τὰ δαίμονα χρεωμένων ἀπαντῶν καὶ ἀξιῶν ἀναιρεῖν ἐκεῖ τὸ κῦ γνώμῃ αὐτοῦ. Urgebat, inquit, dæmonem ab oraculis reposcens postulansque sibi ut ille responsum daret iis de rebus quas animo versabat. Idem.

2 Εἰ ἄρα λαθὼν σε λανθάνει σεαυτόν] *Nam singuli solæcismi tibi latent circumeuntes,*

κατὰ γε. Αν. ὁ δὲ καθεὶς πῶς παρῆλθεν; Σο. οὐδὲ τοῦτο ἔμαθον. Αν. οἶσθα δέ τινα μνησιδώρημον αὐτῷ

certe. Lyc. At καθεὶς iste quo pacto præteriit? Sol. Neque hoc didici. Lyc. Nosti autem quempiam sibi ipsi γάμως μνησιδώρημον. Sol.

euntes. Sic legendus hic locus & vertendus. sensus est singuli qui circa te oberrant, à me tibi objiciuntur solœcisini, te fugiunt, à te non animadvertuntur. Solœcismus versatur in κατ' εἷς. Attice enim dicendum fuisset κατ' ἕνα, Mycillus hic putavit καθεὶς esse participium fecitque locum suspectum de mendo, cum nihil sit scrupuli. Occurrit vero ista locutio quam hic reprehendit Lucianus sæpe in sacris scriptoribus. In epistola ad Romanos cap. 12: Ὁ δὲ κατ' εἷς ἀλλήλων μέλη. Maccabæorum libro III: Οἱ κατ' εἷς δὲ τῶν φίλων σκυθρωπῶς ἀπαντῶντες. Marc. XIV: Οἱ δὲ ἤρξαντο λυπεῖσθαι καὶ λέγειν αὐτῷ εἷς κατ' εἷς, μή τις ἐγώ; Et Iohan. VIII: ἐξήρχοντο εἷς κατ' εἷς. exibant singuli. Vbi Beza κατ' εἷς putat positum pro καὶ εἷς τὰ εἷς. inde & in quibusdam editionibus scribitur κατ' εἷς, in nonnullis κατ' εἷς, in aliis κατ' εἷς. perperam. κατ' εἷς enim per Hebraicam enallagen dicitur pro κατ' ἕνα, quo Attici scriptores utuntur. Philostratus in Heroicis: Ἓν κατ' ἕνα τὸν ἥρωα. singulos heroas. dicit idem in eodem opere εἰς ἕνα, κοινῇ δὲ, inquit, καὶ εἰς ἕνα. publice & privatim. Idem in vita Herodis: Τῷ τε Ἀθηναίων δήμῳ κατ' ἐκατὸν μνᾶν κατ' ἕνα. singulas minas. Plutarchus in præceptis Politicis: κατ' ἕνα ἢ κοινῇ. Heliodorus II: κατ' ἕνα συλλεγόντες ἀφοτέ. Ælianus καὶ ἐν τῷ κατ' ἕνα. Lucianus Dialogo Martis & Mercurii: Ἐγὼ δὲ ὅπῃ μὴ κατ' ἕνα πάντων ἀμείνων. Vbi male legitur: κατὰν ἀπάντων. Idem in Harmonide, & Dialogo Plutonis & Mercurii: Μελετῶμεν γάρ σοι ἤδη αὐτὼ κατ' ἕνα ἐξῆς. Basilius Libanio: αἰχμώμεθα κατ' ἕνα σοι προσελθόντων τῶν Καππαδοκῶν. Et sic Apostolus quoque more Atticorum in epistola ad Ephesios cap. V: Πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ κατ' ἕνα. Et I Cor. XIV, 31. Δύνασθε γὰρ κατ' ἕνα πάντες προφητεύειν. Demosthenes in III Philippica ἕκαστον addit: κατ' ἕνα ἕκαστον ἑαυτοῦ πειρᾶσθαι. Idem ἀνδρὸς addit in Corona: Ἓν ὄντα κατ' ἕνα ἄνδρα. Thomas Magister: ἃ κατ' εἷς ἀλλὰ κατ' ἕκαστον δεῖ λέγειν. Sed nec κατ' ἕκαστον recte dicitur; sed pro eo dicendum κατ' ἕκαστον. vide Budæi commentaria utriusque linguæ. Et sic puto apud Thomam legendum esse. Scriptores tamen Ecclesiastici sacrorum librorum auctoritatem sequuntur. Socrates Ecclesiasticæ historiæ lib. XVI, 13. Ἐπειδὴ γὰρ ἄλλον ἄλλα διέτριβον ὁ κατ' εἷς ἐπελάμβανον. Eusebius historiæ Ecclesiasticæ X: Καὶ μὴ μόνον γε ὁ κατ' εἷς ἀλλὰ καὶ οἱ πάντες ἀθρόως ἐνθυμοῦμαι. Ad eandem formam factum ἀνὰ εἷς pro ἀν' ἕνα. Ioannes Theologus Apocalyps. XXI: Καὶ αἱ δώδεκα πυλῶναι, δώδεκα μαργαρῖται, ἀνὰ εἷς ἕκαστος τῶν πυλώνων ἦν ἐξ ἑνὸς μαργαρίτου. Attici dicerent ἀν' ἕνα ἕκαστον. singula porta, aut potius κατ' ἕνα ἕκαστον. Porro notandum quoque est κατ' εἷς Lucianum dixisse cum singulari κατὰ εἷς, at Solœcistam conjunxisse cum plurali ἑαυτοῖς, quemadmodum & Marcus & Ioannes, ut duplex forte hic sit solœcismus. Grav.

2 Μνησιδώρημον αὐτῷ γάμον] In hunc locum Thomas: ἐπ' ἀνδρὸς, inquit, τὸ μνᾶσθαι, οἷον μνᾶται γυναῖκα, ἐπὶ δὲ γυναικὸς τὸ μνησιδώρημα ἀνδρί. Moschopulus in eadem est sententia: Μνᾶται ὁ ἀνὴρ τὴν γυναῖκα, ὅτι δὲ γυναικὸς μνησιδώρημα ὁ γυνή. Nimirum magistri docent μνᾶσθαι proprie esse *ambire* puellam; sive fœminam, & dici de viris Attice, μνησιδωᾶσθαι vero de puellis & fœminis quæ despondentur & nubunt. Attice igitur Euangelium: Μνησθεισῆς γὰρ τῆς μαζοῦς αὐτῆ Μαρίας τοῦ Ἰωσήφ. Proprie etiam Lucianus in Nefasto: Περὶ γὰρ ἐπιδὴ γάμου ἐν Κυζίκῳ ἡ μνᾶσα ἐπόλεμησας. Et Plutarchus in amatoriis narrationibus: Ταύτην μνῶνται Σθένιον Ὀρχομένιοι καὶ Καλλιδίκης Ἀλιάρτῳ. Herodotus quoque in Clio: ταύτην πέμπων ὁ Κῦρος ἐμνᾶτο τῷ λόγῳ, θέλων γυναῖκα σφὶ ἔχειν· ἡ δὲ Τόμυρις σωφρονέουσα οὐκ αὐτὴν μιν μνᾶσθαι. Plutarchus in Erotico etiam usus est eo verbo de muliere vidua nobili & prædivite, ultro ambiente nuptias adolescentuli cujus-

γάμου; Σο. τί δ' ἐν τούτῳ; Λυ. ὅτι σολοικίζειν ἀνάγκη τὸ μνησιδόμῳον αὐτῷ. Σο. τί δ' ὡς τὸμὸν πρᾶγμα; εἰ σολοικίζῃ τις μνησιδόμενος; Λυ. ὅτι ἀγνοεῖ ὁ φάσκων εἰδέναι κοὐ τοῦτο μὴ ὄντως ἴσχῃ. εἰ δέ τις λέγοι σοι παρελθών, ὡς ἀπολείποι τὴν γυναῖκα, ἆρ' ἂν ἐπιτρέποις αὐτῷ; Σο. τί γὰρ οὐκ ἂν ἐπιτρέποιμι, εἰ φαίνοιτο ἀδικούμενος; Λυ. εἰ δ' σολοικίζων φαίνοιτο, ἐπιτρέποις ἂν αὐτῷ τοῦτο; Σο. οὐκ ἔγωγε. Λυ. ὀρθῶς γὰρ λέγεις· εἰ γὰρ ἐπιτρεπτέον σολοικίζοντι τῷ φίλῳ. ἀλλὰ διδακτέον

Sol. Quorſum igitur hoc? *Lyc.* Quod neceſſe eſt ſolœciſmum committere τῷ μνησιδόμῳον αὐτῷ. *Sol.* Quid igitur ad meum negotium hoc, ſi ſolœciſmum committit quiſpiam deſpondens? *Lyc.* Quod ignorat is, qui ſe ſcire dictabat. Et hoc quidem ita ſe habet. Si vero quiſpiam dicat tibi accedens, ὡς ἀπολείποι τὴν γυναῖκα, num permittes hoc illi? *Sol.* Quid ni permittam ſi videatur injuria affectus eſſe. *Lyc.* Si vero ſolœciſmum committere videatur, etiamne hoc permittes illi? *Sol.* Haud equidem. *Lyc.* Recte dicis. Neque enim concedendum amico ut ſolœciſſet: ſed docen-

dus

cujuſdam, quemadmodum Martialis dixit: *Vxori nubere nolo meæ.* Οὐ γὰρ ὑποφέρεται δόξας, inquit, ἡ γλὺν τηλικαῦτα ἢ τηλῆτ' ἀμεῖπτο μειράκιον ὂν χλαμύδος ὑπὸ παιδαγωγεῖσθαι δίμιτον. Improprie igitur Lucianus in Toxari: Καὶ ὅσῳ ὑμεῖς ἐν τοῖς γάμοις ὀπτιολυ μνησιδύμενοι. Ibidem: Δεῖ δὲ τὸ μνησίεσον ἅπαξον φωσαγγείλαντα ἑαυτὸν δύο μνησιδύμενον ἄνεῳ. Et paulo poſt: Μνησιδύεσθαι τὸ παῖδα πολλὰ ἐπαινέντα ἑαυτόν. Parum igitur Attice Plutarchus in narrationibus amatoriis, ἐμνησιδύοντο αὐτῷ τριάκοντα ναύλα. Moxque in iiſdem: μὴ μνησιδύεσθαι πάντας τὰς κόρας. Sic & Paulanias in Laconicis, Heliodorus in V, Laertius in Hipparchia, Ioſephus Originum Iudaicarum lib. V, & XIII. Activa tamen voce μνησιδύειν γάμου legitur apud veteſtiſſimum quemque. Dicit enim Plato in ſexto de legibus: μνησιδύειν γάμου αὐτῷ. Apud Euripidem in Iphigenia Aulidenſi Achilles dicit: Ἀλλ' ἦ πίπομδα δεινὰ μνησιδύγαμος ὢν ὀνας. Iſocrates βυλησόντ' αὐτῷ μνησείσαι κόρῳ. Diodorus XX: Ἀξιολογώτατοι τῷ ἡγεμόνων ταύτῳ ἐμνήσδυσαν. Sic plures alii. *Nubere* quoque dicitur ſemper, ſi proprie accipiatur, de puellis & fœminis, ut *ducere* de viris, apud auctores Latinæ linguæ locupletes. Nam de Tertulliano, Hildeberto & Fulgentio, quos & de viris *nubere* dixiſſe honeſte C. Barthius docet Adverſ. VI, c. 14. non contenderim. Nam & multa alia apud illos leguntur ſcriptores, quæ à melioris ætatis uſu longe abſunt. Sed hæc inter eruditos jam deciſa ſunt, ut riſum debeant qui aliter ſentiant. *Grav.*

1 Ἀπολείποι τὴν γυναῖκα] Et hunc Solœciſmum Thomas aperit: Ἀπολείπει ἡ γυνὴ τὸν ἄνδρα. Ἀριστοφάνης ἐν Νεφέλαις. Ἀπολιπὼν γὰρ αὐτὸν ἄχετο. ἐκάλλαγε δ' ὁ ἀνὴρ τὴν γυναῖκα. Λυσίᾳ δὲ ἐν Μολίτᾳ τὴν λάλαν ἐκάλλαττε τὴν γυναῖκα. Nimirum uxor cum à viro divortit nuntium remittit, dicitur Græcis ἀπολείπειν ἄνδρα, Latinis *divertere*, *diſcedere à viro*. vir vero cum repudiat uxorem ἐκάλλαγε γυναῖκα. Latinis *exigere*. Cic. *Mimam exegit*. Eleganter igitur Ioſephus ἐπιδὲ τὸν ἄνδρα καταλιπὼν αὐτὸ γήμασθαι. Attice idem dixit in undecimo Ἀρχαιολογίας de Eſdra: λογιζόμενος δὲ ὅτι ἐὰν ἐκβαλεῖν αὐτὸς τὰς γυναῖκας φοβοῖτο. pro quo eodem in loco etiam dicit ἀποπέμψασθαι. Quare minus Attice ipſe Luc. in I Dialog. Iunonis & Iovis: Ἀπολιπὼν ἐμὲ τὸν νόμῳ γαμετὴν. Ibidem in bis accuſato: Τὸν νόμῳ γαμετὴν ἔτως ἀτίμως ἀπολείπει. Plutarchus in Stoicis controverſiis confundit etiam hanc differentiam, ὥσπερεί τις τὴν γαμετὴν ἀπολιπὼν ἑταίραν ἢ συζῶν. Attice dixit idem in Romulo: Νόμῳ μὲν δίδως γυναικὶ ἀπολείπειν τὸν ἄνδρα, δίδως δὲ

ὅπως τᾶττο μὴ πείσῃ. κρὴ [1]εἴ τις γε νεῶ ψοφοίη τὴν θύραν εἰσιὼν, ἢ ἐξιὼν κόπτοι, τί φήσομέν σε πεπονθέναι; Σο. ἐμὲ μὲ οὐδὲν, σκεῖναι δ' ἐπιστλῆξαι βάλεσθ, ἢ ἐξιέναι. Λυ. σὲ δ' ἀγνοοῦντα τ' κόπτοντα, ἢ τ' ψοφοῦντα, οὐδὲν, ὅλως πεπονθέναι δοξομὲν ἀπαιδεύτῳ ὄντι; Σο. ὑβριστὴς εἶ. Λυ. τί λέγεις; ὑβριστὴς ἐγὼ [2]νεῶ δὴ ἡμίσομαί σοι διαλεγόμενος; ἔοικε δ' σολοικίσαι τὸ

dus potius est, ut hoc ne illi accidat. Quod si quis autem nunc crepare faciat januam ingrediens, aut exiens pulset, quid dicemus tibi accidisse? *Sol.* Mihi quidem nihil: illum vero vel exire velle, vel introire. *Lyc.* Tibi vero, cum ignorares τ' κόπτοντα, aut τ' ψοφοῦντα, nihil omnino accidisse putabimus indocto adeo existenti? *Sol.* Contumeliosus es. *Lyc.* Quid dicis? Ego contumeliosus vero nunc ἡμίσομαι qui tecum disputo? Videtur autem solœcisſare etiam

ἐκβαλεῖν χαλάζης ἀπὸ φαρμακείας πίνων. Ibidem: ἀπήμφατο γναθῶν. Hermogenes Sophista: ἔξεστ γαμεῖν ὅθεν βούλεταί τις καὶ ἀποβαλεῖν τὴν ἔσω γναθῆν. Græv.

1. Εἴ τις γε νεῶ ψοφοίη τ' θύραν εἰσιὼν καὶ ἐξιὼν κόπτοι] Hæc verba bene vertit interpres per *concrepuit ostium* & *pulsavit*. Nam quod apud Latinos discrimen est inter *ostium crepat* & *pulsatur*, eadem est apud Græcos inter κόπτειν & ψοφεῖν. Exiturus cum fores ferit & percutit, ut illo strepitu admonerentur qui foris erant cavere sibi, atque absistere, ne læderentur, apud Atticos enim fores non introsum trahendo, sed in viam publicam pellendo aperiebantur, ut dudum docuerunt viri doctissimi Turnebus, Cujacius, Muretus; exiturus itaque hoc crepitu signum cum dat dicuntur Latinis *fores crepare*, Græcis ψοφεῖν: cum vero introiturus fores percutit ut aperiantur, dicuntur Latinis *fores pulsari*, & *pulsari*, Græcis κόπτεσθαι; ut docent Suidas, Thomas, Ammonius, Phrynichus, Moschopulus. Attice igitur dixisset κόπτοι τ' θύραν εἰσιὼν ἢ ψοφοίη ἐξιών. Lucianus in Philopseude: Ἐπὶ τὴν κόπτουσι τ' θύραν ἐκεῖνη. Idem in fugitivis: Ἵνα τί οὖν δεῖ κόπτειν τ' θύραν. Aristophanes in Ranis: Ἀγὼ δὶ πυὶ τρόπον τ' θύραν κόψω. Moxque: Οὐ μὰ Δία τρέψῃς ἀλλὰ χαῦσαι τ' θύρας. Et in Nubibus: Γαῦσαι τ' θύρας. Lysias in Apologia de Eratosthenis adulteri cæde: Ἐφρούρουν δέ μου τὴν θύραν νύκτωρ ψοφοῦντες. Heliodorus in I: Τάχα θύρας ὅτι πλεῖστον ἐψόφησεν. Phrynichus addit male quoque κρούειν τ' θύραν pro κόπτειν poni. Sed contra hunc facit illud Xenophontis in Sympolio: Φίλιππος ὁ γαλεοποιὸς κρούσας τ' θύραν εἶπε τῷ ὑπακούσαντι. Et Euangelista: Μὴ ἀρξηθε ἔξω ἑστάναι καὶ κρούειν τ' θύραν. Idem.

2. Νεῶ δὴ ἡμίσομαι] Solœcismus est hic, quod νεῶ δὴ cum futuro conjungatur, cum debeat cum præsenti jungi. Attice enim dicendum erat νεῶ δὴ ἡμίομαι. Pollux: Ἄρτι ὅ ἐστι πρὸ μικροῦ, καὶ νεῶ δὴ ὃ ἐστι παυτόν. Suidas: Νεῶ δὴ, ὀλίγον ἔμπροσθεν, ἀντὶ τοῦ. Πλάτων νόμων γ. Νεῶ δὴ ὀλίγον ἔμπροσθεν τάττις ἐντευξόμενος τοῖς λόγοις, ἵνα ταῦτα ἐπθεμὲν, νεῶ δ' ἐπαλεύσομεθα. Καὶ αὖθις ἐν πρώτῳ νόμων. Πλάτων διαλευσθεὶς εἴρηκε ἐπὶ τ' παρόντ' χρόνου, τὸ δ' ἐπὶ συμβάσεως· ὃς δὴ πάντων τ' σολίμων χαλεπώτατ' ἄν φαμὲν ἡμεῖς νεῶ δή. Ἐν Εὐρυπίδης ἐν Ἱππολύτῳ. Νεῶ δὴ μὴ ὀφθ' βᾶσ' ἐπὶ δίκας, σκότον ἐσέλλε. Νεῶ δ' αὖ ψαυεῖθε ἐπ' ἀκμῆτι τοῖς. Ἐν Μελανίππῃ. Ὀρᾷς σὺ νεῶ δὴ μ' ὡς ἐπορεύνας τύχη. Homerus: Νεῶ γὰρ δὴ χθὼν ἐστί. Idem: Νεῶ δὴ ἐξαπόλωλε δόμων καμμίλια κειμήλια. Eustathius: Νεῶ δὲ ἀντὶ τοῦ ἀρτίως· ἐν ἑνὶ τόνῳ, ὃ καὶ φασι μόνῳ παροχυθῆναι σωτάσεσθαι. Euripides Phœnissis: Ἔκλυε δὲ νεῶ θεσφάτων ἐμῶν ὀδόν. Ibidem: Ἔκλυε δὲ νεῶ καὶ τὰ θεοῦ τάττις κακά. Plato in Gorgia: ἀς' ἔν καὶν νεῶ δὴ λέγοιμι ἁλήθειαν. & sic frequentissime cum in illo Dialogo tum in aliis ejus libris. In his ge-

νωῖ δὴ χρήσομαι, σύ θ' οὐκ ἔγνως. Σο. πῶς οὖν; ὡς ἀληθῶς, ἀλλ' ὅτι τί τοιοῦτον, ὃ τι καὶ μαθεῖν. Λυ. Ἐ πῶς ἂν μάθῃς; Σο. εἴπερ πάντα ἐπέλθοις, ὅσα φῄς σολοικίσαι ἐμὲ λαθεῖν, καὶ παρ' ὅ, τι ἔκαστον σολοίκισας. Λυ. μηδαμῶς, ὦ ἄριστε· μακρὸν γὰρ ἂν ποιήσαιμεν τὸν λόγον. ἀλλὰ σοὶ μὲν τοῦτον ἔξεστι σοι καθ' ἥκαστον αὐτῶν πυνθάνεσθαι. νυῖ θ' ὅτερ ἄπλα ἐπήλθομεν, εἰ δοκεῖ· Ἐ ψιλὸν τόν γε αὐτὸ τὸ τοῦτο ἄπλα μὴ θαυμάσεις, ἀλλὰ ψιλῶς ἐξενίσκειν, ὀρθῶς φαίνεται ῥηθὲν μοῦ Ἕ ἕτερα συνῳδούμενον, μὴ γὰρ ὕπως ἄλογον ἦν ἄν. ἔπειτα τὸ τοῦ ὑβρεως. ἦν με φῄς ὑβρίσαι, εἰ μὴ ὕπω λέγοιμι, ἀλλ' εἰς σὺ etiam ipsum χρήσομαι quo nunc usus sum: tu vero non cognovisti. *Sol.* Desine, quæso per Minervam: ac dic potius tale aliquid, quod etiam ego intelligam. *Lyc.* Ac quo pacto intelligas? *Sol.* Si mihi omnia ista percurras quæ modo dixisti à te cum solœcismo dicta, à me autem non animadversa esse: & quo pacto in singulis peccatum sit exponas. *Lyc.* Nequaquam, ô optime. longum enim modo facturi essemus dialogum: sed de horum quidem unoquoque licebit tibi singulatim quærere. Nunc autem alia quædam persequamur, si videtur. Ac primum ipsum hoc ἄπλα, absque aspiratione, & cum tenui spiritu, utrum recte videatur dictum cum verbo ἕτερα compositum. Non enim ita præter rationem fuerit. Deinde & τὸ τοῦ ὑβρεως, qua te à me affectum ais, si non hoc pacto dicam, sed εἰς

autem, quæ attuli, exemplis τὸ νυῖ δὴ nusquam junctum invenitur futuro. Proin si quis dixerit νυῖ δὴ χρήσομαι, is solœcismum commiserit. Nec est solœcismus in simplici voce χρήσομαι, quod putavit interpres, sed in νυῖ δὴ futuro χρήσομαι huic juncto, ut dixi. Huic simile est ἄρτι σολικιῶ de quo in initio harum notarum disputavi. Plato enim pro eodem dixit νυῖ δὴ, ἄρτι, σοφόθεν, ἐμαυτοθεν, τὰ νυῖ, σοφὸ ὀλίγῳ, ὀλίγῳ σοφώτερον, σοφώτερον & σοφοῦ. Cum futuro autem αὐτίκα, μάλα, αὖθις, εἰσαῦθις, ὅσον ὅπω, ὅπη τάχιστα, ὡς εἰς μακρόν. Occurrunt tamen etiam loca quædam ubi νῦν δὴ futuro jungitur, contra hanc Luciani & magistrorum præceptionem. Homerus Iliados H· Νῦν μὲν δὴ Ἕ πατρὸς ἀεικέα πίσυνε λαόν. Et alio loco: Νῦν ὃ δὴ Αἰνείαο βίη Τρώεσσιν ἀνάξει. & sæpius aliis in locis. Νῦν δὴ, inquit Plato, de legibus libro III. μᾶλλον βεβασανίσμεθα. Idem in fine ultimi de legibus: Νῦν δὴ μαθησόμεθα ὅπη θαυμαστὸν ἐστίν. Idem in Phædone: Ὦ Σώκρατες ὕστατον δή σε θεραπεύσω νῦν οἱ ὀπηδοί. Xenophon IV institut. Cyri: Νῦν δὴ σὺ δηλώσεις. Thucydides VI: Καὶ ἀσφάλεια νῦν δὴ καὶ πολλὴ ἔσεσθαι. Thomas ait etiam νῦν aliquando futuro junctum solœcismum esse. Εἰ παρέτασαν, inquit, δηλῶσι τότε τὸ νῦν τιθέμενον σολοικισμὸν ποιεῖ, ὡς τὸ νῦν σοφὸς χρήσομαι. δεῖται γὰρ ἡ σοφία χρόνου. Sed nihil videtur tam firmum esse quod non alicubi labefactetur, ut superius posita exempla ostendunt. *Grav.*

1 Τ' ζρίζω σε καὶ εἰς σε] Τ' ζρίζω σε scilicet est contumelia te afficio, ὑβρίζε εἰς σε, est cum in tuos amicos, aut quicquid ad te pertinet contumeliosus & injurius sum, Moschopulus eadem docet: Τ' ζρίζω σε καὶ αὐτὸ τὸ κυ πάντα τρόπον ἀπομέζω σε. δηλονότι δι' ὕζεως καὶ πληγῶν, ὃ ἄλλης τινὸς ὑπηρείας. Τ' ζρίζω εἰς σε αὐτὸ τὸ ὑζεις τικά τινα εἰς φίλον σὸν, ἢ εἰς τὰ σοῖ σε οἰκέτην μου ἢ ἀποφοίτησάν σε ἢ ὕζειν ἐπὶ σε. Attice igitur Plato in VI de legibus: Μήτε τινὰ ὕζειν ὑζίζειν εἰς σὸν οἰκέτας. Quod vero Lucianus subjicit ἐπεὶ τὸ εἰς φῶλον ὑβρίζειν λέγεται οἷον εἰς τὰ παιδία· ὡς ὁ Πλάτων φησὶν ἐν τῷ συμποσίῳ. Platonis verba sic se habent: Οὔμφ᾽ ἀλλ᾽ ἐμὲ κινδυνεύῃ μέγαν διαθεῖναι, ἀλλὰ καὶ ὑβρίσαι εἰς τὰ παιδία. Lucianus in his accusato: Τ' ζρίζεις εἰς τὸ διάλογον. Idem.

φαίλω ἴδιον, ἐγὼ μὲ οὐκ ἔχω εἰπεῖν. ὅτι τὸ μὲ σὲ ὑβρίζειν τὸ σῶμά ἐστι τὸ σὸν, ἤτοι πλαγαῖς, ἢ δεσμοῖς, ἢ καὶ ἄλλῳ τρόπῳ. τὸ δ' εἰς σὲ, ὅταν εἴς τι τῶν σῶν γένηται ἡ ὕβρις. ὁ γὰρ ὃς τις γυναῖκα ὑβρίζῳ τὴν σὴν, εἰς σὲ ὑβρίζῳ· καὶ ὅστις παῖδα καὶ φίλον, καὶ ὃς τις γε οἰκέτην. πλὴν γὰρ ὅτι τὰ πραγμάτων ὅπως ἔχῃ σοι, ἐπὶ τὸ εἰς πρᾶγμα ὑβρίζειν λέλεκται. οἷον εἰς τὴν παροιμίαν, ὡς ὁ Πλάτων φησὶν ἐν τῷ συμποσίῳ, Σο. καὶ ἔοικεν τὸ διάφορον. Λυ. ἆρ' οὖν ἐστὶ τοῦτο καὶ αἰνιττεσθαι, ὅτι τὸ [1] ταῦτα ὑπαλλάττειν σολοικίζειν καλοῦσιν; Σο. ἀλλὰ νῷ ἴσως μοι. Λυ. αὐτὸ δὴ τὸ ἐναλλάττειν; Σο. ἐμοὶ μὲν τοῦτον λέγειν δέξῃ. Λυ. καὶ πῶς ἂν εἴη ταυτὸν τῷ ὑπαλλάττειν τὸ ἐναλλάττειν, εἴπερ τὸ μὲν ἕτερα ἀφ' ἑτέρων γίνεται, τὸ δὲ μὴ ὀρθῶς ἀφ' ὀρθοῦ, τὸ δὲ μὴ ὄντος ἀφ' ὄντος; Σο. κατέμαθον ὅτι τὸ μὲ ὑπαλλάττειν, τὸ μὴ κύριον ἀντὶ τοῦ κυρίου λέγειν ἐστί. τοτὲ ἐναλλάττειν ποτὲ μὲν τοῦ κυρίου, ποτὲ δὲ τοῦ μὴ κυρίου χρῆσθαι. Λυ. ἔχει πού καὶ ταῦτα καταπυστὸν οὐκ ἄχαρι. τὸ δ' [2] ἀπαδύζειν ἀφ' ἑτέρου τινὰ, τὴν οἰκείαν ὠφέ-

εἰς σὲ, contumelioſum dicam, proprium id eſſe ego quidem non poſſum dicere: quoniam σὲ quidem ὑβρίζειν, idem eſt quod corpus tuum, ſive plagis, ſive vinculis, ſive etiam alio aliquo pacto. At εἰς σὲ quando alicui tuorum contumelia fit. Nam & qui uxorem tuam contumelia afficit, in te contumelioſus eſt, & qui puerum tuum, & amicum, & certe qui ſervum quoque. Nam præterquam de rebus ita tibi ſe res habet: quoniam & in res contumelioſum eſſe dictum eſt, ut in proverbium quemadmodum Plato dicit in Sympoſio. *Sol.* Intelligo differentiam. *Lyc.* Num igitur & hoc intelligis, quod ſi dicam, ταῦτα ὑπαλλάττειν, ſoloeciſmum vocant? *Sol.* At nunc ſciam. *Lyc.* Ipſum autem dici debere, ἐναλλάττειν. *Sol.* Mihi quidem videtur idem utrunque dicere. *Lyc.* At quomodo idem fuerit ὑπαλλάττειν & ἐναλλάττειν, quando illud quidem eſt alterum cum altero commutare, videlicet id quod rectum non eſt, cum eo quod rectum eſt: hoc autem, id quod non eſt, cum eo quod eſt. *Sol.* Intelligo quod ὑπαλλάττειν quidem ſit id quod proprium non eſt, pro eo quod proprium eſt, dicere. ἐναλλάττειν vero aliquando quidem eo quod proprium eſt, aliquando vero eo quod proprium non eſt, uti. *Lyc.* Habent quandam & hæc conſiderationem non injucundam. ἀπαδύζειν autem ἀφ' ἑτέρου τινὰ: id eſt, propriam utilitatem

1 Ταῦτα ὑπαλλάττειν] Moſchopulus videtur nonnihil à Luciano diſſentire: Ἐναλλάττειν, inquit, τὸ μεταθέναι τὴν τάξιν ἀντιῤῥήσεως, ἢ ἐναλλάξαι τὰ τοιαῦτα ἐναντία λέγῃ. Ὑπαλλάττειν τὸ μὴ κύριον ἀντὶ τοῦ κυρίου λέγειν, ἢ ἁπλῶς τὸ ἕτερον ἀντ' ἄλλου εἰσάγειν. Sic hic locus legendus. Nec eſt in Luciano: *quod ſi dicam* ταῦτα ὑπαλλάττειν *ſoloeciſmum vocant*, ut vertit Micyllus: ſed ὅτι τὸ ταῦτα ὑπαλλάττειν σολοικίζειν καλοῦσιν, hoc eſt, *enarrando vel per hypallagen hiſce abuti dicunt ſoloeciſmum committere.* Sic ἐναλλάττειν eſt his abuti per ἐναλλαγήν. In iis quæ ſequuntur in Luciano, αὐτὸ δὴ τὸ ἐναλλάττειν, lacuna eſt ſic ex vetere codice, uti patet ex excerptis, ſupplenda: αὐτὸ δὴ τὸ ὑπαλλάττειν εἴ τις ἐναλλάττειν λέγῃ, *Iſtud* δέξειν λέγειν. Nihil certius. *Grav.*

2 Ἀπαδύζειν ἀφ' ἑτέρου τινὰ, & ἀφ' ἑτέρου τινὰ] De his ne convenit Moſchopulo cum Luciano.

Σκω-

λειον δ' σπουδάζοντος ἐμφαίνῃ· τὸ δ' ἐκείνου περὶ ὃν σπουδάζῃ. ἢ ταῦτα ἴσως μὴ γνησίως κέχωται, ἴσως δὲ καὶ ἀκριβῶς ταῦτα παρά ποτε. βέλτιον δὲ τὸ ἀκριβοῦν ἑκάστοτε. *Sol.* ὀρθῶς γὰρ λέγεις. *Lyc.* τόγε μὲν καθίζεσθαι δ' καθίζειν καὶ τὸ καθίσον δ' κάθησο, ἆρ' οἶσθ', ὅπη διαφέρει; *Sol.* οὐκ οἶδα. τὸ καθίζεσθαι ἤκουόν σου λέγοντος, ὡς ἔστιν ἔκφυλον. *Lyc.* ἢ ὀρθῶς γε ἤκουσας, ἀλλὰ τὸ κάθισον, δ' κάθησο ἀλλοφέρειν φημί. *Sol.* ἢ τῷ πολλὰ εἰη ἀλλοφέρον; *Lyc.* τῷ τὸ μὲν πρὸς τὸν ἑστῶτα λεγόμενον, τὸ κάθισον. τὸ δὲ πρὸς τὸν καθεζόμενον, ἧσο ξεῖνε, ἡμεῖς δὲ καὶ ἀλλοθι δήομεν ἕδρῃ,

tem ejus qui ſatagit, indicat: cum autem dico περὶ τινα, illius indicat, circa quem quis ſatagit, ſive obſequioſus eſt. Atque hæc quidem fortaſſe confunduntur à quibuſdam, fortaſſis autem etiam obſervantur: melius autem eſt obſervare unumquemque. *Sol.* Recte dicis. *Lyc.* καθίζεσθαι vero à καθίζειν, & κάθισον à κάθησο, ſcis quo pacto differant? *Sol.* Haud ſcio. καθίσθαι quidem audivi te dicere quod ſit alienum. *Lyc.* Et recte quidem audiſti. Sed κάθησο à κάθισον differre ajo. *Sol.* Et quo tandem inter ſe differunt? *Lyc.* Quod κάθισον quidem ad eum qui ſtat, dicitur: alterum autem ad eum qui ſedet. ut, ἧσο ξεῖνε, ἡμεῖς δὲ ἀλλοθι δήομεν ἕδρῃ. Rur-

Σπουδάζω, inquit Moſchopulus, ποιός τι ὅταν σε ἀξιῶ σπουδαίας τῶν σώματος, σπουδάζω σοι σε ὅταν σπουδαῖόν τι σοι σε παρασχόντων. Grav.

ι Ἀλλὰ τὸ κάθισον τοῦ κάθησο διαφέρειν φημί] Nihil aliud vult Lucianus, quam κάθισον dici ad ſtantem, quem jubemus ſeſſum capere, κάθησο vero ad eum, qui jam ſedet, quemque rogamus, ne ſurgat. Thomas eadem tradidit quæ Lucianus: Ἄλλο, inquit, κάθισον καὶ ἄλλο κάθησο. Τὸ μὲν γὰρ κάθισον ποιός τινα ἱστάμενον λέγεται ἵνα καθίσῃ. τὸ δὲ κάθησο ποιός τὸν καθήμενον ἵνα κάθηται καὶ μὴ ἐγείρῃ ὡς τὸ σὰς Ὄμηρος· Ἧσο ξεῖνε ἡμεῖς δὲ καὶ ἀλλοθι δήομεν ἕδρῃ. Sic lege hunc locum in edito libro ſatis mendoſum. quod vero paulo antecedit, τὸ καθίσθαι ἄκουόν σου λέγοντος ὡς ἔστιν ἔκφυλον. *audivi te dicentem imperativum* καθίσθαι *ſede, vocem eſſe peregrinam vel barbaram*, Luciani forte reſpicit verba quæ in Lexiphane ſuo poſuit: Τὸ ἵπταμαι, καὶ ἀπαντῶμεν, καὶ τὸ καθεδοῦς ἀπὸ μετοικικὰ τῶν Ἀθηναίων φωνῆς. Micyllus ex ſuperioribus Luciani verbis colligit hic aliquid deſiderari. cui equidem non invitus aſſenſero vel propter hæc verba quæ infra habentur. Οὐκ οἶδα οἵου εἶς συγγραφεὺς ἀνήρ. Σελ. πάνυ οἶδα νῦν γέ σου ἀκούσας ταῦτα λέγοντος. Nam Lucianus de proprietate vocabuli συγγραφεὺς nuſquam in hoc libello locutus eſt. Nunc viciſſim Thomam & Phrynichum audiamus. Ἐκαθέσθην, inquit Thomas, καθεσθεὶς, καθεσθήσομαι, καθεσθῆναι, καὶ ὅσα ἀπὸ τούτων βάρβαρα. λέγε δὲ καθίζομαι, ἐκαθίζομην, καθεδοῦμαι, καθέδρα, καθέδομαι καὶ ὅσα ἀπὸ τούτων. Phrynichus ἐκαθέσθη, καθεσθεὶς, καθεδήσομαι καὶ πολιτικὰ καθεδούσας ἔκφυλα. Parum igitur Attice Heliodorus in IV: Καθεδεῖς δὲ πλησίον διέρχεσθαι συγάτηρ ἔλεγον. Et Baſilius in epiſtola: Ταῦτα λογιζόμενοι πολὺν χρόνον ἐκαθέσθημεν. Lucianus in priore verarum narrationum: Οἱ πλωτῆρες δὲ περιπαθήσαντες ἅπαντες δὴ πρὸς τὰ ἑδάφη. Herodianus in V: Συνεκαθέσθησαν αὐτῷ ἐν τῷ βασιλικῷ φορείῳ. Ioſephus Ἀρχαιολογίας libro II: Καθεδεῖσθαι ἐπὶ τινος φέρεται. Idem libro VIII: Καθεδεῖσθαι σὺν Βιθυσαΐδι. & pluribus aliis in locis. De καθίζω & καθίζομαι Thomas Magiſter: Καθίζω ἐγὼ καὶ καθίζομαι καὶ καθίζω ἕτερον. Pollux ſcribit Xenophontem καθίζειν uſurpaſſe pro καθίσαι ποιεῖν. Locus eſt in II φιλοσόφισος· Καὶ ἀπαγγελλόμενα δὲ Ἀριαίῳ ἐν ὁδῷ ἔλθῃ εἰς τὸ ὄρειον τὸ βασίλειον

ἀνὴρ ἔ μὴν καθήζόμην. πάλιν δὲν εἰρήσθω, ὅπ τὸ ταῦτα ἀδιαλάπτειν, ἀκμὴ ζήνειν ἐσί. τὸ ἢ καθίζω, ἔ καθίζομαι ἄρα σοι δοκεῖ μικρᾷ τινι διαφέρειν, εἰπᾷ τὸ μὲν ἕτερον ἡμᾶς, τὸ καθίζειν λέγειν· τὸ ἢ μόνους ἡμᾶς αὐτοὺς, τὸ καθέζεσθαι. Σο. καὶ ταῦτα ἱκανὸς διελήλυθας, καὶ δι' ὀλίγου ἔπου γάρ σε δεῖ παρασκευάσασθαι. Λυ. ἑτέρως γὰρ λέγειν σε καλὸν οὐκ εἰδώς, οἶσθα ὅτι ἐν [1] ξυγγραφεῖς ἀνήρ; Σο. πάνυ οἶδα καὶ γάρ σε ἀκούσας ταῦτα λέγοντα. Λυ. ἐπεὶ καὶ τὸ [2] καταδυλᾶν σὺ μὲν ἴσως ταυτὸν τῷ καταδυλᾶσθαι νενόμικας, ἐγὼ ἢ οἶδα διαφορὰν σμικρὰν ἔχον. Σο. ποῖα ταῦτα; Λυ. ἕτερον τὸ μὲ ἑτέρου, τὸ καταδυλᾶν δ' ἑαυτῷ λέγει. Σο. καλῶς λέγεις. Λυ. καὶ ἄλλα δέ σοι πολλὰ ἐπεξελθεῖν μανθάνειν, εἰπᾷ μὴ αὐτὸς εἰδέναι σμικρὰν εἶναι δόξεις. Σο. ἐκ ἂν δοξαίμι. Λυ. ἐκεῖ τε λοιπὰ σκοπεῖσθαι ἀναβαλώμεθα, καὶ ἢ διαλύσωμεν τὸν διάλογον.

Rursum itaque dictum sit, quod qui hæc commutat, vitium incurrit. καθίζω autem à καθίζομαι, num tibi parum distare videtur? Siquidem καθίζειν dicendo, alterum sedere facimus: καθίζεσθαι vero, nosmet ipsos solos. *Sol.* Et hæc sufficienter prosecutus es. Atqui dic: ita enim oportet te docendo præire. *Lyc.* Nam me alio pacto dicentem non intelligis. Non nosti quale sit ξυγγραφεὺς ἀνήρ? *Sol.* Omnino novi, ut qui te audierim hæc dicentem. *Lyc.* Quoniam & καταδυλᾶν tu quidem fortassis idem cum καταδυλᾶσθαι putasti: ego vero scio differre non parum. *Sol.* Quomodo? *Lyc.* Quod hoc quidem alteri, καταδυλᾶν autem sibi ipsi fit. *Sol.* Pulchre dicis. *Lyc.* Etiam alia vero multa licet tibi discere, si modo non ipse tibi scire, cum nescias, videbere. *Sol.* Non videbor facile. *Lyc.* Proin reliqua in posterum rejiciemus, in præsentia autem dialogum dissolvamus.

καθεῖν *collocaturos esse*. Sic καθίζειν δίκας ἢν apud Demosthenem & Galenum. Moschopulus: Καθίζω ἕτερον μεταβατικῶς. ἔ καθίζω ἐγὼ ἀμεταβάτως. Καθήμαι δὲ ἐγὼ ἀεὶ μεταβατον, &c. Τὸ καθεδοῦμαι, ἔ ἐκαθεδούμην βαρύτονα. Alibi Thomas: Τὸ καθίζω ἐ μόνον τιθέτας αὐτὸ ἕτερον ποιεῖν καθίζειν ἀλλὰ καὶ ἐμαυτόν. Lucianus in Nigrino: Καὶ καθίσας ἐμαυτὸν ὥσπερ ἐν θεάτρῳ. Grav.

1 Ξυγγραφεὺς ἀνήρ] Ξυγγραφεὺς, inquit Thomas, ἐ μόνον ὁ συγγραφὰς μόνον ἀλλά τινα, ἤτι ἄλλο ἐρ' ἑαυτῷ γράμμενον, οἷον ἢν Θουκυδίδης, ἀλλα. καὶ γὰρ φέροντας ψηφίσματα ἢ ἄλλο τι τοιῦτον συγγραφὰς ἐκάλουν. Θουκυδίδης· Καὶ εἰσήνεγκαν οἱ ξυγγραφεῖς, ἄλλο μὲν ἐδέν. Ammonius quoque pœne eadem habet: Γ'ραμματογράφος μὲν γάρ ἐστιν ὁ τὰ παρ' ἑαυτῷ γιγνόμενα συγγραφόμενος ὡς Ἡρόδοτος. Ξυγγραφεὺς δὲ ὁ τὰ ἐφ' ἑαυτῷ γιγνόμενα ὡς Θουκυδίδης. Itaque secundum horum sententiam ξυγγραφεὺς dicitur non solum de scriptore & auctore librorum, sed & de scriba senatus, aut alius collegii. *Idem.*

2 Τὸ μὲν καταδυλᾶσθαι ἑτέρῳ, τὸ δὲ καταδυλᾶν ἑαυτῷ] Moschopulus paulo aliter: δυλῶ ἐμαυτὸν, καταδυλοῦμαι δ' Ἑλλάδα. Pro Luciano facit illud Thucydidis: Τὸν μὲν ξυγκαταδυλοῦν ἀφορισὶν ἐ αὐτοῖς τὸ δ' Ἑλλήνων μέρος. Ex Moschopuli sententia dixit idem in III: Τὸν μὲν καταδυλωμένους δ' Ἑλλάδα. Idem.

ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΣ, Η ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΟΣ.

PHILOPATRIS, SEV QVI DOCETVR.

ARGVMENTVM.

Sive Luciani, sive alius scriptum hoc fuit, videtur is Trajano Cæsari, ob victoriam in Oriente partam, potissimum gratulari voluisse, contra eos qui per id tempus sive ipsi urbi, sive alteri alicui loco (nam patriam solum vocat) pericula & clades præsagiebant, quos ipse à principio sophistas appellat: ad finem tamen ita describit, ut propemodum Christianos intelligere videatur. Eò enim pertinet, quod in fine de Persico supercilio, de Susis, & de tota Arabum regione commemorat. Omnia enim illa à Trajano devicta in populi Rom. potestatem illis tum temporibus rediere, ut apud Dionem & Eutropium, & cæteros, qui ejus ætatis historiam scripserunt, videre est. Et hinc alterius tituli caussa est, quo Philopatris dialogus hic inscribitur. Quòd autem ad discipulum pertinet, fingitur is, qui patriæ fortunæ ac prosperitati tantopere studet, tum ab eo, qui cum sermonem habet, de deo vero & religione recta informari, tum ab iis, qui patriæ malè ominabantur, ejusdem institutionis caussa, in communem cœtum ac societatem introductus fuisse, Vnde & catechumenus in ipso dialogo infrà vocatur, quo nomine Christiani vocare soliti aliquando fuere, eos quos pietate & religione sua informare nuper cœpissent.

ΤΡΙΕΦΩΝ.

Τί τῦτο ὦ Κριτία, ὅλον σεαυτὸν ἠλλοίωσας, καὶ τὰς ὀφρῦς κάτω συνίνδυγας, μύχιον ὄ βυσσοδομεύεις, ἄνω τε κάτω ἐξεπάλῶν, περιδεδλεφορνι ἰσικὼς καὶ ἐ ποιητικῶ, ὦ χρὸς τί σοῦ

TRIEPHO.

Quid hoc ô Critia? totum te ipsum immutasti, & supercilia deorsum contraxisti, profundum autem quippiam alta mente versas, sursum atque deorsum inambulans, vaframenta meditanti similis, quem admo-

1 Τί τῦτο] Non est hujusce Luciani, sed antiquioris alicujus. Multa id arguunt. Primùm ineptiæ stili, cum aliæ omnibus paginis, tum illæ p. 765. σὺ φύ, &c. Deinde ratio temporis. Nam Syrus noster Lucianus pervixit ad tempus belli Marcomanici anno Christi CLXXI. ut patet in Pseudomante: at hic nebulo se baptisatum significat à D. Paulo. D. Paulus verò martyrii palmam accepit imperantis Neronis anno XIII. FalliturqueBaronius Neronis anno XII. verba illa hujusce Dialogi

ὦλε παρειάς; μή πω τηλικόμηνοι τηθίασαι, ἢ Ἕκατόν τε ἐξ ᾅδου ἀναλυθῆναι, ἢ καί τινι θεῶν ὁμοῦ συνόντες; ἐδόκεις γάρ τι τοιοῦτο εἰκὸς πάσχειν, εἰ καὶ αὐτὸν ἥκοντα ὁρᾶν, ὥσπερ ἐπὶ Δευκαλίωνος. σὺ λέγω ὦ καλὲ Κρεῖτια, οὐκ ἄρα ἐμοῦ ἐπιθορυβοῦντος πω πολλὰ, καὶ ἐς βραχὺ μετανιάσαντος; δυσχεραίνεις καθ' ἡμῶν, ἢ σκληπάφασιν, ἢ καὶ τὰ χεῖρες παλαιᾷ σοφίᾳ ἐπῳδαί; Κρ. ὦ Τριφῶν, μέγα τι, καὶ ὑπερφυᾶ λόγον ἀκήκοα, καὶ πολλαῖς ἤδη διεληλυθυῖαν. Τ. ἦ ἐπαπειλεῖς τοὺς ὕβλας, καὶ πῆς ἀγαθὸς λακτιεῖν, μή πω ἐπ' ἀκούσιμι τοῦτο, Τ. Ἀποψύξω σήμερον, Τ. μῦθος τοῖς ποιηταῖς γενήσομαι, ὡς καὶ Νιόβη τοπρίν. ἀλλὰ κἂν κεφαλὴν ὑβρίζω ἂν ἐπὶ κεφαλῆς σκοδινήσας, εἰ μὴ ἐπίκουρός μοι ἦν. Τ. τὸ δὲ Κλεομβρότου πήδημα δὲ ἀμβρακιώτου ἐμυθεύθη ἐπ' ἐμοί. Τρ. Ἡράκλεις τὸ θαυμάσιον σκιεῖναι φασμάτων, ἢ ἀκουσμάτων, ὥσπερ Κελτικὸν ἐξέπληξεν. πόσοι γὰρ ἐμβρόντητοι ποιητοὶ, καὶ περίβλεπτοι σοφισταὶ φιλοσόφων, οὐκ ἐξέπληξάν σου τὸν λῆρον, ἀλλὰ λῆρος πάνυ

admodum poëta ait: Pallorque genas tibi cœpit. Num alicubi Cerberum aſpexiſti, aut Hecatem ab inferis huc egreſſam? aut etiam deorum alicui conſultò occurriſti? Nondum enim talia tibi accidere conveniebat, etiamſi ipſum audiviſſes mundum aquis obrutum iri, quemadmodum Deucalionis tempore factum eſt. Tibi dico, optime Critia, an non audis, me tantopere inclamantem, & brevi adeò appropinquantem? utrum indignatione aliqua adverſum nos percitus es, an obſurduiſti, an verò etiam expectas, dum te elata manu impellam? *Cri.* O Triephon, magnum quendam & admirabilem audivi ſermonem, multiſque viis tractatum. Ac nugas iſtas adhuc memoria repeto, aureſque obturo, ne cubi etiam amplius audiam talia, & inſania nimia dirigeam, fiamque poëtis fabula, perinde ut Niobe olim. Quin per præcipitium in caput devolverer alicubi, veluti vertigine actus, niſi, ô amice, inclamaſſes mihi, adeoque & Cleombroti ſaltus, Ambraciotæ illius, de me fabula ferretur. *Tri.* Papæ, quàm mirabiles iſtæ apparitiones, ſive auſcultationes fuere ſcilicet, quæ Critiam adeò perculêre. Quot enim attoniti poëtæ, & præſtigiatores philoſophi, percellere mentem tuam non potuere, ſed nugæ

logi, Γαλιλαῖοι ἀναφαλαντίας, Χριστιανοὶ, εἰς τρίτον ἐφεξῆς δεσποτείαν δ' ὕδατος ἡμᾶς ἀνακάμψαντος, adſcribens huic Luciano. Nam qui potuit Lucianus hic à Neronis anno XII. & Chriſti LXIIX. ad annum Servatoris CLXXI. pervivere, ſive annis CIII? Atqui etiam poſt bellum Marcomanicum, quin Lucianus hic aliqua commentatus ſit negari non poteſt. Saperdæ autem prorſus illi ſunt, qui propter ea quæ in extremo dialogo iſto, de Babyloniis, Ægyptiis, Perſis, Scythis verba fiunt, hujuſce diſtortiſſimi fœtus parentem, ad tempora imperatoris Trajani referunt, cùm ea magis in Neronis aut etiam Claudii pertinere poſſe, quivis facilè lolio non victitans, perviderit. Planè quidem quiqui tam belli pueri pater eſt, Neronis principatu eum ſuſceperit. *Marcil.*

1 Ἀποψύξω] Gloſſas veteres: ἀποψύχω. *diriges.* Menag.

1 Τὸν

γέγονεν ἐπὶ σοί. Κερ. πίπαυσο ἐς μικρὸν, καὶ μηκέτι περιωχλήσῃς ὦ Τριφῶν. ὡς γὰρ παρέσῃ, ἢ ἀμελητὶ ἡμῖν ἡσυχῇ παρ' ἐμοῦ. Τρι. οἶσθ' ὅτι ὦ μικρὸν, ὑβρὶς δικαίως φρίττων πᾶσιν ἀνακυκλεῖς, ἀλλὰ καὶ λίαν τὸ λοιπόν. ὁ γὰρ χρὼς, ἢ τὸ ταυρηδὸν ἐπιβλέπειν, καὶ τὸ ἄσχιον τὸ βάσιμον, τὸ ἄνω τι, ἢ κάτω ἀθρεῖν δοκεῖν, ὑποσημαίνει σε καθίστασιν. ἀλλ' ἄμπαυσον γε δικῶν, ἐξέμεσον τὰς ὕβρεις, μή τι κακὸν παθήσῃς. Κερ. σὺ μὲν ὦ Τριφῶν, ὅσον πέλεθρον ἀνάβαμε ἀπ' ἐμοῦ, ἵνα μὴ τὸ πνεῦμα ἐξάρῃ σε, καὶ περιάρσιον τοῖς νεφέλοις ἀναφανῇς. καί σε καθαπτόμενον, Τριφόντειον πέλαγος καθυπομόσῃς, ὡς ἐγὼ Ἴκαρος πτερόν. ἃ γὰρ ἀκήκοα τήμερον ὑφ' ὧν τετραπλασιασμένων ἐκείνων σοφιστῶν, μεγάλως ἐξώκειέ μου τὴν νηδύν. Τρι. ἐγὼ μὲν, ἀναβαμόμενος ὁπόσον καὶ βάλε. σὺ δ', ἄμπαυσον γε δικῶν. Κερ. φὺ, φὺ, φὺ, φὺ, τὰ ὕθλα ἐκείνων. ἰὺ, ἰὺ, ἰὺ, ἰὺ, τὰ δικῶν βαλλομένων. αἰ, αἰ, αἰ, αἰ, τὰ κενῶν ἐπιθέτων. Τρι. βαδεῖ γ' ἀναφυσήματος, ὡς τὰς νεφέλας διέρρηξε. ζεφύρου γὰρ ἐπιπνεύσαντος λάβρου, ἢ τοῖς κύμασιν ἐπωθίζοντος, βορείου ἄρα ἀνὰ τὴν Προποντίδα κεκίνηκας, ὡς ἀφ' ἡμῶν αἱ ὁλκάδες τὸ Εὔξεινον πόντον οἰχήσονται, τὰ κυμάτων ἐπικυλινδόντων σε γ' φυσήματος. ὅσον οἴδημα τῆς ἐγκάτου ἐνέκειτο. πόσος κορυβαντισμὸς, ἢ κλόνος τὴν γαστέρα σου σωτέφρασε. πολύωτον σαυτὸν ἀναπέφηνας, τοσοῦτον ἀκηκοώς. ὡς καὶ τὸ περατῶδες, ἢ ἀφ' τὸ οὐράχιον ἠκηκόεις. Κερ. ἃ παρέδοξόν τι ὦ

nugæ tibi fuere omnia? *Cri.* Desine paulisper, ὁ Triephon, neque molestus amplius sis. Nequeenim contemnendus, aut negligendus mihi eris. *Tri.* Scio equidem, quòd neque parvam, neque contemptu facilem rem apud te volvis, sed admodum etiam arcanam. Nam & color, & quòd taurinum quiddam tueris, quodque pedibus confistere nequis, sed sursum atque deorsum inambulas, conspicuum te facit. Verùm respira aliquantulum à malis, & nugas istas evome, ne quid patiare mali. *Cri.* Tu quidem, ὁ Triephon, quantum jugeri spacium extenditur, tantum à me hinc curriculo abi, ne te spiritus in sublime attollat, & supra terrã elatus plerisque appareas. Atqui alicubi etiam decidens Triephonteum pelagus de te nominari facias, quemadmodum Icarus de se Icarium olim. Nam quæ audivi hodie, à ter execrabilibus istis sophistis magnopere ventrem mihi tumefecerunt. *Tri.* At ego quidem retro cursu abibo, quantum etiam voles. Tu verò respira à malis istis. *Cri.* Phy, phy, phy, phy, nugas illas. Heu, heu, heu, heu, consultationes malas. Væ, væ, væ, væ, spei inani. *Tri.* Papæ, qualis evaporatio, ut nubes pervertit. Nam cùm vehemens Zephyrus inspiraret, fluctusque impelleret, boream modò per Propontidem movisti, ut flatu concitatis undis onerariæ naves Euxinum pontum per funes adeant. Quantus tumor in intestinis latuit? Quantus autem tumultus, quantaque agitatio ventrem concussit tibi? Auritum sanè quàm teipsum ostendis fuisse, qui tam multa audieris, adeò ut etiam juxta monstrosum illud: per ungues audiveris. *Cri.* Atqui mirabile non est, ὁ Triephon,

Τερεφῶν ἀκηκοέναι καὶ ἐξ ἀύλων. ἐγὼ κνήμῃ μὲν γαστρὶ πεῖσαι, ἐς κεφαλὴν κύησιν, καὶ ἀνδρείαν φύσιν, ἐς γυναικείαν συεργοβατῆσαι, καὶ ὅτι γυναικῶν ὄρνεα μεγαλοφυΐαν. ἐ ὅλως περιττὸς ὁ βίος, εἰ βούλῃ πιστεῦσαι τοῖς ποιηταῖς. ἀλλ' ἐπεί σε πρῶτον κιχάνω τῷ δι' ἠέρος χάρῳ, ἀπώμνυμι ἤδη αἱ τηλέπτεροι τὸν ἥλιον εἴρυσιν, ἀηδόνες τε, καὶ χαλιδόνες εὐηχα κελαδῆσαι, ἵν' ἡ μελῳδία τῶν ὀρνίων τὰς ἀκοὰς σπεδώσῃ, τό τε ὕδωρ ἠρέμα κελαρύζον, τὰς ψυχὰς καταθέλξειε. Τερ. ἴωμεν ὦ Κερδία. ἀλλὰ δέδια μὴ πως ἐπῳδὴ τὸ ἠχεσμένον ἐστὶ, καί με ὕπνῳ, ἢ ὑρεπτὸν, ἢ ἄλλό τι τῶν ἀψύχων ἀπεργάσηται ἡ θαυμασία σου αὕτη καταπληξις. Κερ. νὴ τὸν Δία τὸν αἰθέριον, ἃ τοῦτο ὠφήσεται ἐπὶ σοί. Τερ. ἔτι με ἐξεφόβησας, τὸν Δία ἐπομοσάμενος. τί γὰρ ἂν δυνήσεται ἀμυνόμενά σε, εἰ ἐπιορκεῖς τὸν ὅρκον; οἶδα γὰρ καὶ σε μὴ ἀγνοεῖν τοῦτ' ἐκ Διός σου. Κερ. τί λέγεις; ἃ δυνήσεται ὁ Ζεὺς ἐς τάρταρον ἀπῶσαι; ἢ ἀγνοεῖς ὡς τοὺς θεοὺς πάντας ἀπέρριψεν ἀπὸ τοῦ θείου βηλοῦ, καὶ τὸν Σαλμωνέα ἀνθορόντινα, πρόσφατον κατεκεραύνωσε, καὶ τὸν ἀστραγερώτατον ἔτι καὶ νῦν, ἐπὶ τῶν ποιητῶν, τιτανοκράτορα, καὶ γιγαντολέτην ὑμνεῖται, ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ; Τερ. σὺ μὲν ὦ Κερδία, πάντα περιέδραμες τὰ τοῦ Διός. ἀλλ' εἶσει φίλον, ἄνδρα. ὃς καὶ κύκνου ἔτος ἐχρῆτο, καὶ σατύρου δὲ ἀσέλγειαν, ἀλλὰ καὶ ταῦρος; ἐ εἰμὴ τὸ παρίδιον σκεῖνο παχέως ἐπομόσατο, ἐ δίφυιν ἂν ἐφ' ἑαυτῷ πελάγους, τάχ' ἂν ἠγρεία, σύτυχὼν

phon, per ungues audisse, quando & tibiam, ventrem spectasti esse & caput parere, & virilem naturam in muliebrem effectu transire, deinde & ex mulieribus aves transformari: & in summa, prodigiosa vita ipsa est, si poëtis credere voles. Sed quia te primùm offendi, hocce loco, abeamus, si vis, eò ubi platani solem arcent, luscinia autem & hirundines canora perstrepunt, quò videlicet avium concentus aures exhilarans, & aqua leniter susurrans, animos demulceat. *Tri.* Eamus sanè Critia. Verùm illud metuo, ne fors incantatio quædam sit, id quod audisti, & me pistillum, aut portarum obicem aliquem, aut simile quiddam rerum inanimatarum efficiat, præclara ista tua consternatio. *Cri.* Ita me amet cœlestis Iupiter, ut nihil tale in te fiet. *Tri.* Amplius etiam terrefecisti me, quum Iovem dejerasti. Quid enim ille poterit ulcisci te, etiamsi fidē jurisjurandi transgrediaris? Arbitror enim neque te de Iove isto tuo ignorare. *Cri.* Quid ais? an non poterit Iupiter in tartarum præcipitare me? An ignoras, quòd deos omnes dejecit à divino illo ætheris pavimento? & Salmoneum, qui contrà tonare ausus fuerat, paulò antè fulmine præcipitavit, & ut petulantissimus quisque est, etiam nunc. A poëtis autem & Titanum victor, & Gigantum interfector carminibus celebratur, quemadmodum & apud Homerum. *Tri.* Tu quidem Critia, omnia ea percurristi, quæ Iovi tribuuntur: sed si tibi ingratum non est, ausculta. An non Cygnus ille fuit & Satyrus ob petulantiam, imò & Taurus? Ac nisi scortillum istud celeriter in humeros sustulisset, & per pelagus effugisset, fortassis araret etiam nunc, ubi in agricolam ali-

γαπόνῳ; ὁ βροντοποιὸς, καὶ κεραυνοβόλος οὐ Ζεύς; Ε ἀντὶ δ' κεραυνοβολεῖν, τῇ βακτηρίᾳ κατακεντῶν τινα; τὸ δὲ καὶ Αἰθίοψι συνδωκῆσαι, ἀνδράσι μελανπέροις, Ε τὴν ὄψιν ἐζοφωμένοις, καὶ ἐς δωδεκάτην ἡλίου μὴ ἀφιστασθαι, ἀλλ' ὑποβεβρεγμένος καθεδεῖσθαι παρ' αὐτοῖς, πώματα τηλικοῦτον ἔχων, οὐκ αἰσχύνης ἄξια; τὰ δὲ ἄλλα, Ε τὸ Γῆθος, Ε τὸ κυφορεῖν καθ' ὅλου δ' σώματος, αἰσχύνομαι καὶ λέγειν. Κερ. μῶν τὸν Ἀπόλλωνά γ' ἐπιορκήσομεν, ὃς ἀψευδὴς ἄριστος, Ε ἱστορὴς ὢν λαβεῖν; Τρι. τὸ ψεύδεσθαι λέγεις; τὸν, Κροῖσον ἐκεῖνον διολωλεκότα, Ε μετ' αὐτὸν, Σαλαμῖνας, καὶ ἑπτέρυγας μυρίας, ἀμφίλογα ὥσπερ μαντεύματα; Κερ. τί δ' Ποτειδᾶν ἔτι; ὃς τελέαν τὸν πεῖν χέρσον κρατῶν, Ε ἀφανῆ θῆναι, Ε κεφαλληνικὴν βοᾶν τὸ πολέμιον, ὅσον σὺν ἑπτάκλοι ἄνδρες, ἢ δεκάκλοι. ἀλλὰ καὶ σεισίχθων ὁ Τρεμεφῶν ἐπονομάζεται. Τρι. τὰ μοιχὰν λέγεις, ὃς τὴν δ' Σαλμωνέως παῖδα τὴν Τυρὼ, ἐκεῖνον διέφθειρε, καὶ ἔτι ἐπιμοιχεύει, Ε ῥύεται, Ε δημαγωγὸς τῶν τοιούτων ἐστί; τὸ γὰρ Ἄρη τοῦτο δ' δεσμῶν πιεζόμενον, Ε δεσμοῖς ἀλύτοις ἔτι τὸ Ἀφροδίτης συνάρμενον, πάντων τὸ δ' θεῶν ἀμφὶ τὴν μοιχείαν τοῦτ' αἰσχύνης σιωπώντων, ὁ ἱππεὺς Ποσειδῶν ἔλυσε θακρυρροῶν, ὥσπερ τὰ βρεφύλλια, τὸν διδασκάλου δεδιότα, ἢ ὥσπερ αἱ γρᾶες, κόρας ἐξαπατῶσαι. ἐπῄκετο δ' τῷ Ἡφαίστῳ λύσιν τὸ Ἄρεως. τὸ δ' ἀμφίλαλον τοῦτο δεσμώτιον, οἰκτίρασα τὸ πρεσβύτην θεὸν, τὸ Ἄρη ἀπέλυσεν. ὥστε καὶ μοιχός ἐστιν, ὡς

aliquem fortè incidisset iste tuus tonitrua faciens, & fulmina jactans Iupiter, & pro eo quod nunc fulmina jaculari dicitur, stimulo impelleretur. Illud autem quòd cum Æthiopibus convivatur, hominibus nigricantibus, & vultum obscuratis, & in duodecimum usque solem ab illis non discedit, sed apud ipsos vino madefactus desidet, idque cum barbam tantam habeat, an non quæso, pudore dignum fuerit? Quòd autem ad aquilam attinet, & ad Idam, & quòd imprægnari per totum corpus solet, etiam dicere erubesco. *Cri.* Quid igitur, num Apollinem dejerabimus, ut qui vates optimus sit, & medicus ὁ bone. *Tri.* Vanum atque mendacem istum vaticinatorem dicis? qui Crœsum paulò antè perdidit, & post ipsum, etiam Salaminios, aliosque innumeros, obliqua atque ambigua omnibus illis respondendo. *Cri.* Neptunum autem quid? qui & tridentem manu tenet, & in bellis immensum atque terribile quiddam clamat, quantum alii viri mille, aut etiam decies mille: præterea & terræ tremefactor, ὁ Triephon, appellatur. *Tri.* Adulterum istum dicis, qui Salmonei filiam Tyro, paulò antè vitiavit, & adhuc etiam mœchatur, liberatorque & patronus hujuscemodi vitiorum est. Nam Martem cum vinculis premeretur, & nodis insolubilibus cum Venere arctaretur, cæteris diis omnibus præ pudore silentibus, equestris iste Neptunus exolvit, in lachrymas profusus scilicet, perinde ut pueruli magistros formidantes, aut quemadmodum aniculæ, puellas decipientes. Instabat autem precibus Vulcano, ut solveret Martem. Ac claudicans iste deus, misertus dei senioris & vetusti, liberavit Martem: quare & mœchus est,

ut

μοιχὸς ἀφοσίζων. Κρι. Ἐμοίων ἢ τί; Τρι. μὴ μοι τὸ καθόλου, ὦ ἀπολωλεκὼς Διὸς, μηδὲ τὸ ἁπλῶς ὀνομαστὶ ἐπὶ τοῖς μοιχοῖς. Κρι. Κρεῖα ἦ, καὶ Ἀφροδίτην οἶδα μὲν ὅτι δεδιήχθαί σε, ἀφ' οὗ τὸ ἀποδιαβληθῆναι παρ' αὐτῆς ἀφ' σοῦ. ὥστε ἐάσωμεν τούτους. τὴν Ἀθηνᾶν δὲ ἐπιμνησθήσομαι, τὴν παρθένον, τὴν ἐνόπλιον, καὶ καθαπληκτικὴν θεᾶς. ἢ καὶ τοῦτο τὸ γοργὸν κεφαλεῖον οὐ τὴν φήμην ἐκπέπτηκεν, τὴν γιγαντολέτειραν θεόν. εἰ γὰρ ἔχεις τί λέγειν περὶ αὐτῆς. Τρι. ἐρῶ σοι ἐγὼ περὶ τούτου, ἐὰν μοι δοκῇ. Κρι. λέγε ὅ, τι γε βούλει. Τρι. εἰπέ μοι ὦ Κριτία, τί τὸ χρήσιμον τὸ γοργόνος, ἢ τί τῷ φήμῃ τοῦτο ἡ θεὰ ἐπιφέρει; Κρι. ὡς φοβερόν τι θέαμα, καὶ δακτικὸν τῶν δεινῶν. ἀλλὰ ἢν καθοπλίσῃ τὰς πολεμίους, καὶ ἐπιρροπὲς τὴν νίκην ποιεῖ ὁπόσε βούλεται. Τρι. μῶν καὶ ἀφ' τούτου ἡ γλαυκῶπις ἀκροβολίζεται; Κρι. ἦ μάλα. Τρι. ἦ ἀφ' τί ὑ τοῖς σώζειν δυναμένοις, ἀλλὰ τοῖς σωζομένοις, μηλέᾳ καὶ ὁμοίῳ ταύρων, ἢ δ' αἰγῶν, ὡς ἡμᾶς ἀκροβολιζομένους ἐρωτᾶσιν, ὥσπερ τὴν ἀθηνᾶν; Κρι. ἀλλ' ἔοικεν ἡμᾶς δυνάμεις γε πόρρωθεν ἐπισωθῆναι, ὥσπερ τῆς θεοῦ, ἀλλ' εἴ τις αὐτὴν ἐπιφέροι. Τρι. ἦ τοῦ ἕνεκα; ἐθέλω γὰρ ἀφ' σοῦ εἰδέναι, ὡς ἐξευρημένην τὰ τοιαῦτα, καὶ ἐς μάλιστα κατορθωτικόν. ἀγνοῶ γὰρ πάντα τὰ κατ' αὐτὴν, πλὴν γε ὀνόματος. Κρι. αὕτη κόρη ἐγένετο σύμπεπτος, καὶ ἐπὶ-

ut qui mœchos conservet. *Cri.* Quid igitur, Mercurium? *Tri.* Apage mihi veteratorem *istum*, improbum, Iovis libidinosissimi servum, ipsum quoque libidine insanientem in adulteria. *Cri.* Proinde neque Martem, aut Venerem recepturum esse te scio, ut qui jam antea abs te calumniis impetiti fuerint. Quapropter missus & hos faciamus. Minervæ autem adhuc mentionem faciam, virginis videlicet armatæ, & terribilis deæ, quæ & Gorgonis caput pectori applicatum habet, deam Gigantum interfectricem. Non enim opinor, habes, quod de ipsa dicas. *Tri.* At dicam tibi etiam de ista, si mihi respondere voles. *Cri.* Dic, quicquid volueris. *Tri.* Dic mihi igitur, Critia, quæ Gorgonis hujus utilitas est, & cur pectori gestamen hoc dea applicatum habet? *Cri.* Vti terribile quoddam spectaculum, & quod mala avertere possit. Sed & hostes perterrefacit, & victoriam utroque inclinantem, quocunque ipsa vult, advertit. *Tri.* Num ob hoc ipsa quoque Glaucopis insuperabilis est? *Cri.* Atque admodum. *Tri.* Cur igitur non illis potiùs qui servare possunt, quàm qui servantur, femora adolemus taurorum atque caprarum, ut nos quoque insuperabiles reddant, perinde atque Minervam? *Cri.* Atqui non potest illa eminus auxiliari, perinde

ut diis, sed solùm si quis ipsam gestat. *Tri.* Et quidnam *hoc* ipsum est? Volo enim ex te scire, uti qui inveneris talia, & quam maximè perfectè assecutus sis. Ignoro enim omnia, quæ de ipsa feruntur, præterquàm nomen. *Cri.* Ipsa quidem puella fuit, elegans,

1 Τὴν γιγαντολέτειραν θεόν] Τῆς γιγαντολέτειρας θεοῦ dicere debuit. Gorgonis caput, vocare Deam Gigantum interfectricem, non placet. *Menag.*

1 Χῆρε

ἀγαθός. Περσεὺς δὲ ταύτην δόλῳ ἀποδειροτομήσας, ἀνδρὸς γενναίου, καὶ ἐς μαγικὴν εὐφημευμένου, ἐπαοιδαῖς ταύτην περιαμφιδησάμενος, ἄλκαρ οἱ θεοὶ ταύτην ἐσχήκασι. Κρι. τοῦτο με ἐλελήθει ποτε τὸ καλὸν, ὡς ἀνθρώπων θεοὶ ἐνδεεῖς εἰσι. ζώσης δὲ, τί τὸ χρήσιμον; προσηταιρίζετο ἐς πανδοχεῖον, ἢ κρυφίως διεφθείρετο, καὶ κόρην αὐτὴν ἐπωνόμαζε. Κρι. νὴ τὸν ἄγνωστον ἐν Ἀθήναις, παρθένος διέμεινε μέχρι τῆς ἀποτομῆς. Τρι. καὶ εἴ τις παρθένον καρατομήσειε, ταὐτὸ γένοιτο φόβητρον τοῖς πολλοῖς. οἶδα γὰρ μυρίας διαμελεϊστὶ τμηθείσας νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ. Κρήτην δέ μιν καλέουσι. καὶ εἰ τοῦτο ἐγίνωσκον ὦ καλὲ Κριτία, πόσας γοργόνας σοι ἐπήγαγον ἐκ Κρήτης, καί σε στρατηγὸν ἀκαταμάχητον ἀποκατέστησα, ποιηταὶ δὲ, καὶ ῥήτορες, κατὰ πολύ με Περσέως διέκριναν, ὡς πλείονας γοργόνας ἐφευρηκότα; ἀλλ' ἔτι ἀναμιμνήσκομαι τῶν Κρητῶν, οἳ τάφον ἐπιδείκνυται μοι τοῦ Διός σου, καὶ τὰ τὴν μητέρα θρέψαντα δόχμια, ὡς ἀειθαλεῖς αἱ λόχμαι αὗται διαμένουσι. Κρι. ἀλλ' οὐκ ἐγίνωσκες τὴν ἐπῳδὴν, καὶ τὰ ὄργια. Τρι. εἰ ταῦτα ὦ Κριτία ἐξ ἐπῳδῆς ἐγίνετο, τάχ' ἂν καὶ ἐκ νεκρῶν ἐξανίστασκεν ἂν, καὶ ἐς τὸ γλυκύτατον φάος ἀνήγαγεν. ἀλλὰ λῆρος, παίγνιά τε, καὶ μῦθοι, παρὰ τῶν ποιητῶν τερατολογούμενα. ἔασον καὶ ταύτην. Κρι. Ἥραν δὲ τὴν Διὸς γαμετὴν, καὶ κασιγνήτην, οὐ παραδέχῃ; Τρι. σίγα τῆς ἀσελγεστάτης ἕνεκα μίξεως, καὶ τὴν ἐκ ποδῶν, καὶ χερῶν ἐκτεταμένην, παράδραμε. Κρι. καὶ τίνα ἐπομό-

gans, & amabilis. Perseus autem, cùm huic dolo caput amputasset, vir generosus & in arte magica laudatus, carminibus illam incantasset, in munimentum dii sibi ipsam retinuerunt. *Tri.* Hoc præclarum olim me latuit, quòd dii hominum quoque indigent. Quæ autem viventis utilitas fuit? meretricabatur nimirum per cauponas, aut latenter vitiabatur, deinde se ipsam virginem appellabat. *Cri.* Non per ignotum Deum Athenis: sed virgo permansit, usque ad decollationem. *Tri.* Ergo si quis virgini caput amputaverit, terriculamentum hoc ipsum erit multitudini? Novi enim innumeras membratim & per partes dissectas insulą incircumflua, Cretam illam nomine dicunt. Quòd si igitur cognovissem hoc, ô optime Critia, quàm multas tibi Gorgonas ex Creta huc attulissem, teque ducem insuperabilem reddidissem. Poëtæ autem & oratores, multò me Perseo anteposuissent, ut qui plures Gorgonas invenissem. Verùm res Cretensium, adhuc memini: qui mihi sepulchrum Iovis tui istius demonstrabant, & occultas valles, quæ matrem ejus enutrierant, quanquam adhuc viridia ipsa ea arbusta essent. *Cri.* At nesciebas incantationem, & sacrificia quibus utendum fuisset. *Tri.* Si hæc, ô Critia, per incantationes facta sunt, fortassis etiam ab inferis excitasset illam, & in lucem dulcissimam reduxisset. Sed nugæ ista, ac ludicra & fabulæ sunt à poëtis prodigiosè conficta. Quapropter & hanc omitte. *Cri.* Iunonem autem, uxorem Iovis, & sororem eandem, an non recipis? *Tri.* Tace obsecro, propter intemperantissimum concubitum, & istam ex manibus pedibusque extentam, cursu prætervehe. *Cri.* Quem-

σωμαί γε; Τρι. ὑψικέλευθε Θεὸν, μέγαν, ἄμβροτον, ἠρεμαῖον, υἱὸν πατρὸς, πνεῦμα ἐκ πατρὸς ἐκπροφυόμενον, ἓν ἐκ τριῶν, καὶ ἐξ ἑνὸς τρία τοῦτα νόμιζε. Ζῆλα τύνη ἠχῆ Θεόν. Κρι. ἀριθμεῖν με διδάσκεις, καὶ ὅρκῳ ἡ ἀριθμητική. καὶ γὰρ ἀριθμεῖς ὡς Νικόμαχος ὁ γερασηνός. οὐκ οἶδα γὰρ τί λέγεις, ἓν τρία, τρία ἕν. μὴ τῷ τετρακτυῒ φῄς τὸν Πυθαγόραν, ἢ τὸν ὀγδοάδα, καὶ τριακοάδα; Τρι. σίγα πετρῆτ, καὶ τὰ σιγῆς ἄξια. οὐκ ἐσθ' ὁσὸν μετρεῖν τὰ ψυκτῶν ἴχνη. ἐγὼ γάρ σε διδάξω τί τὸ πᾶν, καὶ τίς ὁ πρεσβύτατος πάντων, καὶ τί τὸ σύστημα τῆς παντός. καὶ γὰρ πρεσβύτατον καγὼ ταῦτα ἔπαθον, ἄχρι σύ. ἡνίκα δὲ μοι γαλιλαῖος ἐνέτυχον, ἀναφαλαντίας, ἐπόρρινος, ἐς τρίτον ὀρανὸν ἀερόβατησας, καὶ τὰ κάλλιστα ἐκμεμαθηκὼς, δι' ὕδατος ἡμᾶς ἀνεκαίνισεν, ἐς τὰ τῶν μακάρων ἴχνια παρεισύδυσι, καὶ ἐκ τῶν ἀσεβῶν χάρων ἡμᾶς ἐλυτρώσατο. καί σε ποιήσω ἐγὼ μὲν ἀκούσης, ἐπ' ἀληθείας ἄνθρωπον. Κρι. λέγε ὦ πολυμαθέστατε Τριφῶν. δέδοικα γὰρ ἐγὼ μή. Τρι. ἀνέγνωκάς ποτε τὰ Ἀριστοφάνους Ὄρνιθας ποιήματα; Κρι. καὶ μάλα. Τρι. ἐκεχάρακτο παρ' αὐτῷ τοιόνδε. χάος ἦν, καὶ νὺξ, ἔρεβός τε μέλαν πρῶτον, καὶ τάρταρος εὐρύς. γῆ δ', οὐδ' ἀὴρ οὐδ' οὐρανὸς ἦν. Κρι. εὖ λέγεις. εἶπε τί μοι. Τρι. ἦν φῶς ἄφθιτον, ἀόρατον, ἀκατάνοητον, ὃ λύει τὸ σκότος, καὶ τῶν ἀκοσμίαν

nam igitur tibi jurabo? *Tri.* Deum altè regnantem, magnum, ætherium atque æternum, filium patris, ſpiritum ex patre procedentem, unum ex tribus, & ex uno tria. Hæc tu Iovem puta, hunc exiſtima Deum. *Cri.* Numerare me doceſ, & jusjurandum, arithmetica tibi eſt. Nam & numeras perinde ut Nicomachus ille Geraſenus. Neque enim intelligo quid dicas: Vnum tria, tria unum: num quaternionem dicis, Pythagoricum illum, an octernionem, an numerum ex triginta conſtantem. *Tri.* Tace ea, quæ infrà ſunt, quæque ſilentio digna. Non licet hoc pacto metiri pulicum veſtigia. Ego enim docebo te, quid ſit univerſum, & quis fuerit ante omnia, & quæ item conſtitutio, quod-ve corpus vniverſi. Quando autem me Galilæus ille convenit, recalvaſter, naſo juſto præditus, qui in tertium uſque cœlum per aërem ingreſſus eſt, quæque optima atque pulcherrima ſunt, inde didicit, per aquam nos renovavit, in beatorum veſtigia inſiſtere fecit, & ex impiorum regionibus nos redemit. Ac te faciam, ſi me audieris, verè hominem. *Cri.* Dic quæſo doctiſſime Triephon. Timore enim quodam jam correptus ſum. *Tri.* Legiſti-ne aliquando Ariſtophanis Comici poëtæ fabulam, Aves? *Cri.* Atque admodum. *Tri.* Scriptum ab eo tale quippiam ibi eſt: A principio chaos, & nox, & tenebræ nigræ erant, & tartarus altus, Nulla autem terra, nec aër, aut polus ullus adhuc. &c. *Cri.* Rectè dicis, quid autem poſtea? *Tri.* Erat lux incorruptibilis, inviſibilis, inçomprehenſibilis, quæ diſſolvit tenebras, & informitatem

1 Σίγα τὰ τοιάδε, καὶ τὰ σιγῆς ἄξια] Senarius. *Menag.*

2 Οὐκ

ταύτην. ἀπήλασεν λόγῳ μόνῳ ῥηθὲν ὑπ' αὐτοῦ, ὡς ὁ βραδύγλωσσος ἀπεχράψατο, γῆν ἔπηξεν ἐφ' ὕδασιν. οὐρανὸν ἐτάνυσεν. ἀστέρας ἐρρύθμισεν ἀπλανεῖς. δρόμον διεζώξατο, ὡς σὺ σέβῃ θεούς. γῆν δὲ τοῖς ἄλλοις ἐκαλλώπισεν. ἄνθρωπον δὲ μηδὲν ὄντων εἰς τὸ εἶναι παρήγαγε. καὶ ἔστι σὺ οὐρανοῦ βλέπων δικαίους τε, καὶ ἀδίκους, καὶ ἐν βίβλοις τὰς πράξεις ἀπογραφόμενος. ἀνταποδοὺς δὲ πᾶσιν, ὧν ἡμέρας αὐτὸς ἐνετείλατο. Κρι. τὰ δὲ τῶν μοιρῶν ἐπιτετηδεύμεθα ἡμῖν ἀπαντᾶν, εἰ χαριεῖσαί γε καὶ ταῦτα; Τρι. τὰ ποῖα; Κρι. τὰ τῶν εἱμαρμένων. Τρι. λέγε ὦ καλὲ Κριτία περὶ τῶν μοιρῶν. ἐγὼ δὲ μαθητὴς ἀκούσομαι παρὰ σοῦ. Κρι. οὐχ Ὅμηρος ὁ ἀοίδιμος ποιητὴς εἴρηκε;

Μοῖραν δ' οὔ τινά φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν.

περὶ δὲ μεγάλου Ἡρακλέους,

Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ βίη Ἡρακλείη φύγε κῆρα,

Ὅστις φίλτατος ἦεν Διὶ κρονίωνι ἄνακτι,

Ἀλλά ἑ μοῖρ' ἐδάμασσε, καὶ ἀργαλέος χόλος Ἥρης.

ἀλλὰ καὶ ὅλον τὸν βίον καθειμάρθαι, καὶ τὰς ἐν τούτῳ μεταβολάς. ἔνθα δὴ ἔπιζε,

Πείσεται ἄσσά οἱ αἶσα, καταγκαλῶς ἐπαρεῖσα,

Γιγνομένῳ πήσασθαι λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.

ἐκ τοσούτων ἐξῆν ἐποχῆς, ἀπ' ἐκείνης ἀρξάμενον,

Ἦος ὡς αὖτολυτὸν ἐκόμισθ', ὃς μετὰ φρεσὶν ἦσιν ἐδέκτο.

Καὶ πάμπαν, εἰδέναι αἶσα φίλῳ ἐς πατρίδ' ἰκέσθαι.

tem istam abegit, verbo solo dicto ab ipsa, quemadmodum tardilinguis iste descripsit: Terram firmavit super aquas, cœlum explanavit: stellas formavit fixas, cursum ordinavit, quas tu veneraris ut deos. Terram autem & floribus exornavit, hominem ex nihilo, ad essentiam produxit. Estque in cœlo, aspiciens justos pariter & injustos, & in libris describens cujusque actiones. Rependet autem omnibus, quam diem ipse præcepit. *Cri.* Quæ autem à Parcis agglomerata cunctis sunt: etiam ne illa inscribunt? *Tri.* Qualianam? *Cri.* Ea quæ ad fatum pertinent. *Tri.* Dic mihi ô optime Critia, de Parcis. Ego verò discere gestiens, ex te libenter audierim. *Cri.* An non Homerus poëta celebris ait?

At fatum effugit nemo (mihi crede) virorum.

De magno autem Hercule idem ait:

Nec vis Herculea Parcam vitavit amaram.

Quanquam diis charus foret, & Iovis inclyta proles.

Sed fato, atque ira domitus Iunonis iniquæ est.

Quin & totam vitam, omnesque in ea mutationes, fato constitutas atque ordinatas esse, idem innuit, quum ait: Vbi ille deinde,

Illa feret, quæcunque deus, Parcæque malignæ

Neverunt genito, cum matris prodiit alvo.

Etiam in peregrino solo retentiones ab eadem illa fieri, ut quum Vlysses ait:

Atque uti susceptum placido rex Æolus ore
Miserit in patriam, sed nondum fata sinebant.

ὥστε πάντα τὸν Ἴ μοιρῶν μόνος ὁ ποιητὴς μεμαρτύρηκε. τὸν δ' Δία μὴ θελῆσαι τὸν υἱὸν
Θανάτοιο δυσηχέος ἐξαλαῶσαι,
ἀλλὰ μᾶλλον
Αἱματόεσσαν ψιάδας κατέχεεν ἐραζε,
Παῖδα φίλον πρόμων, τὸν οἱ Πάτροκλος ἔμελλε
Φθίσειν ἐν Τροίῃ.

Quare omnia à Parcis fieri, poëta testatus est: Iovem autem neque filium voluisse
Ab infanda defendere morte,
sed potiùs
Sanguineas cœlo guttas diffudit ab alto,
Ob natum, quem Patroclus prope mœnia Trojæ
Occisurus erat.

ὥστε ὦ Τριεφῶν, ἀφ' τούτου μηδὲν ἀποθεῖναι τοῦ Ἴ μοιρῶν ἐθελήσῃς, εἰ καὶ τάχα παίδευσιν ἐμοῦ μὴ δι' διδασκάλου, καὶ τὰ ἀπόῤῥητα ἐμυήθης. Τρι. καὶ πῶς ὁ αὐτὸς ποιητὴς ὦ καλὲ Κριτία, διττὰ ἐπιλέγει τὴν εἱμαρμένην, καὶ ἀμφίσολον; ὡς τὸν μὲν πεπρᾶξαι, τοιῶδε τέλει συνεῦρεσιν. τὸν δὲ ποιῆσαι, ἑτέρῳ τέλει ἐντυχεῖν. ὡς ἐπ' Ἀχιλλέως. Διχοστατίας κῆρες φερέμεν θανάτοιο τέλοσδε,

Quamobrem, Triephon, ob hæc nihil amplius addere de Parcis volueris, etiamsi fortassis in sublime sublatus fuisses, unà cum præceptore, & arcanis illis initiatus. *Tri.* Et quomodo ipse ille poëta, ô optime Critia, duplex allegat fatum & ambiguum. ut qui hoc quidem fecerit, talem exitum sortiatur: aliud autem faciens, in alium eventum incidat. Vt de Achille, quum dicit:

Εἰ μέν κ' αὖθι μένων Τρώων πόλιν ἀμφιμάχωμαι,
Τῶ μέν μοι νόστος, ἀπὸ κλέος ἄφθιτον ἔσται.
Εἰ δέκεν οἴκαδ' ἵκωμι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Τῶ μοι κλέος οἴχεται ἐσθλόν, ἐπὶ δηρὸν δέ μοι ἔσται.
ἀλλὰ καὶ ἐπὶ Εὐχηνόρῳ,
Ὃς ῥ' δὴ εἰδὼς κῆρ' ὀλοὴν, ἐπὶ νηὸς ἔβαινε.
Πολλάκι γάρ οἱ ἔειπε γέρων ἀγαθὸς Πολύϊδος,
Νούσῳ ὑπ' δχαλέῃ φθίσθαι οἳς ἐν μεγάροισιν,
Ἢ μετ' Ἀχαιῶν ναυσὶν ὑπὸ Τρώεσσι δαμῆναι.

Mater ait geminis me ferri ad funera fatis.
Nam si hîc persistam, pugnemque ad mœnia Trojæ,
Eripitur reditus mihi: at inclyta fama sequetur.
Sin autem patriam repetam charosque penates
Fama perit, verùm in longum mihi ducitur ætas.
Sed & de Euchenore ait:
Qui non ignarus fati, conscenderat æquor.
Namque huic sæpe senex, Polyidus dixerat ante,
Aut morbo in patria peristurum,
& inter amicos:
Aut manibus Teucrorum, atque inter Dorica castra.

Οὐχὶ παρ' Ὁμήρῳ τοῦτα γέγραπται, ἢ ἀμφίσολα αὖτα, καὶ ἀμφίκηρυνθα ἀπάτη; εἰ δὲ βλαβῇ καὶ

An non apud Homerum hæc scripta sunt? aut non ambigua hæc, atque adeò anceps deceptio?

Quòd

Τρ. Διὸς ἐπιθήσω σοι τὸ λόγον, [1] οὐχὶ τῷ Αἰγίσθῳ εἴρηκεν, ὡς δικαιοῦμαι μὲν τὰ μοιχείας, καὶ τὸ Ἀγαμεμνονος ἐπιβουλῆς, ζῶν καθήμαρτεν πολὺν χρόνον, ἐπιβασιλεύσειν δικαίως τοῦτο πρᾶξαι, εἰ καθυστερεῖν δυνάτο; τοῦτο κἀγὼ πολλάκις πρὸς ἐμαυτὸν διανοοῦμαι, ἐὰν κλίνῃς τὸ πλησίον, δυνατὸν ἦσθα τὸ δίκης. εἰ δέ γε μὴ τοῦτο πρᾶξῃς, βιώσῃ καλῶς, οὐδέ σ' ὧδε θέμις τέλος δυσκόλοις κιχεῖν. οὐχ ὁρᾷς ὡς ἀδιόρθωτα τὰ τῶν ποιητῶν, κἀμφίλοξα, καὶ μηδέπω ἠφανισμένα; ὥστε ἴσως ἄπειρα βίβλους τῶν ἀγαθῶν διηρέθησαν. Κρι. οὐ πάντα ἀνακυκλεῖς ὦ Τρεσφῶν· ἀλλά μοι τόδε εἰπὲ, εἰ καὶ τὰ τῶν Σκυθῶν ἐν τῷ οὐρανῷ ἐγράφησαν. Τρι. πάνυ, εἰ τύχοι γε χρηστὸς καὶ οὗτος ἦν. Κρι. πολλὰς γε γραφέας φῄς ἐν τῷ οὐρανῷ, ὡς ἅπαντα διηρθρῶσθαι. Τρι. σύμφ, καὶ μηδὲν εἴπῃς φλαῦρον Θεοῦ δεξιοῦ. ἀλλὰ καταχάρμῳ, πείθου παρ' ἐμοῦ, εἴπερ ζῆν χρῄζεις εἰς τὸν αἰῶνα. εἰ δέ τι ὡς δείλαιον ἐξήπλωσε, γῆν ὑφ' ὕδατι ἔπηξεν, ἀστέρας ἐμόρφωσεν, οὐδαμοῦ ἐν μυρίοις πεφύκασι, τί παράδοξον, καὶ τὰς πράξεις πάντων εἶναι περιφανεῖς; ἐγὼ γοῦν οἰκίδιόν τι κατασκευάσαιμι, οἰκέτιδας δὲ καὶ οἰκίσκους ἐν αὐτῷ συναγάγοιμι, οὐδέ ποτέ σε λήσει τούτων πρᾶξις ὁποιαοῦν, πόθεν μᾶλλον τὰ πάντα πεποιηκότα Θεὸν, οὐχ ἁπλῶς

Quòd si placet, etiam Iovis orationem tibi addam: Annon Ægistho dixit: quòd si ab adulterio & insidiis Agamemnonis sese contineret, fato illi constitutum esse, ut in longum tempus viveret. Si verò in animum induceret, facere ista, mortem effugere non posse? Atque ad eum modum ego quoque vaticinatus sæpe sum. Si occideris proximum morti, condemnaberis judicio, si verò hoc non feceris, vives rectè. Nec te fas, adeò festinam incurrere mortem. An nos vides quàm minimè correcta aut emendata sunt, quæ à poëtis dicuntur? quamque item ambigua & obliqua, nec dum certa sede stabilita. Quare omnia isthæc missa fac, ut & te in cœlestibus bonorum libris inscribant. *Cri.* Bene omnia revolvis Triephon, sed mihi illud responde: Vtrum & Scytharum res in cælo describuntur. *Tri.* Omnes, Siquidem & inter gentes Chrestus fuerit. *Cri.* Multos sanè scribas in cœlo narras, quando cuncta describuntur. *Tri.* Bona verba, Critia, neque quicquam contemptum aut vile de Deo dextero loquaris, sed Catechumenus existens, persuaderi à me tibi sine, si modò vivere cupis in ævum. Nam si cælum explanavit ut pellem, terram autem firmavit super aquas, stellas formavit, hominemque ex nihilo, ut esset, in lucem produxit, quid mirum adeò, si res quoque omnium ibi describantur? Nam & tu si domunculam aliquam ædificasses, ancillas autem & servos in ea multos congregasses, nunquam te lateret quicquam eorum, quæ ab illis gererentur, quamvis abjectum & vile. Quanto igitur magis probabile est, eum qui omnia creavit, Deum, cuncta expe-

1 Οὐχὶ τῷ Αἰγίσθῳ] Lego ὁ μοιχὸς Αἰγίσθῳ. Palm.

πανῶ σὺ δικηλίαν διαφαμεῖν ἐκεῖσε πᾶσιν, καὶ ἔννοιαν; οἱ γάρ σε θεοὶ, Κόπλαβε τοῖς εὖ φρονοῦσιν ἐφόρουν. Κρι. πάνυ εὖ λέγεις καὶ μοι ἀνδρικῶς τὴν Νιόβης παθεῖν. σκληρὰ γὰρ ἄνθρωπος ἀπαίφνης. ὥστε τοῦτον τὸν θεὸν σοι, μὴ κακόν τι παθεῖν παρ' ἐμοῦ. Τρι. εἴπερ σὺ καρδίας μ' ὄντως φιλεῖς, μὴ ἐπιορκῆσῃς σὺ ἐμοὶ, ἢ ἔπαρον μὲ κάδιον σοὶ φρισίν, ἄλλο δ' εἴπης. ἀλλ' ἄγε δὴ τὸ θαυμάσιον σκεῖνο ἀκουσμάτιον ἄεισον, ὅπως καὶγὼ κατακρεμάσω, καὶ ὅλως ἀποιωθῶ, καὶ μὴ ὡς ἡ Νιόβη ἀπαυδήσω, ἀλλ' ὡς ἀηδὼν ὄρνεον ἡδύσματι, καὶ τῷ θαυμασίᾳ σου ἔκπληξιν καθ' ἁρπαγὴν λειμῶνα σκηραγωγήσω. Κρι. ἦ τὸν μὲν τὸν πατρὸς, ὃ τοῦτο ἡδύσατο. Τρι. λέγε, δαὶ δ' ἀηδόνα δύναμιν δ' λόγχ λαβών. ἐγὼ δ' καθεδοῦμαι, δέσμῳ αἰακίδιον ὁπόσα λήξειν ἀείδων. Κρι. ἀπιέναι ἐπὶ τὸν λεωφόρον, ὠνησόμενός γε παχεῖαν δίστεγα. καὶ δὴ ὁρῶ πλῆθος πάμπολυ ἐς τὸ ὂς ψηφιζόμενος. ἐπὶ δ' τῇ ἀκρῇ, ἐφιῶντο τοῖς χείλεσιν. ἐγὼ δ' παπλήναι ἐς ἅπαντας, καὶ τὸν χεῖρα τοῖς βλεφάροις ἀσκιαμμένως, ἐσκοπίαζον ὀξυδερκέστατα, εἴ πού τινα τῶν φίλων γνάσομαι. ὁρῶ δ' Κρέτωνα τὸν Πολίτικον, παιδόθεν φίλον ὄντα, καὶ συμπολίτην. Τρι. αἰσθάνομαι τοῦτον. τί ἐξισωτὸν γὰρ εἴρηκας. εἶπε τί; Κρι. ἐγὼ δὴ πολλὰς διδασκαλισάμενος, ἦκον ἐς τὸ ἀσφαλὲς. ἐγὼ τὸ ἐωθινὸν χαῖρε εἰπὼν, ἐχώρουν ὡς αὐτόν. ἀνθρωπίσκον δέ τις, τὄνομα Χαρίκενον, στιμμένον

peditè, ac facilè percurrere, & uniuscujusque consilia & actiones animadvertere. Nam tui dii, pro Cottabis, ab iis qui rectè sapiunt, habentur. *Cri.* Rectè omnino dicis, & mihi nunc diversum accidit, atque Niobe olim: ex statua enim in hominem conversus sum. Quare jam deum istum tibi appono, & juro, quòd mali à me nihil patiêre. *Tri.* Si modò ex corde me diligis, ne quid alienum aut novum in me facias, Neve aliud celes animis, aliudque loquaris. Verùm age mirabilem illam auscultationem tuam tandem profer nobis, ut & ego expallescam, & prorsus immuter, & non quemadmodum Niobe, obmutescam, sed, uti Philomela in aviculam convertar, & mirabilem istam consternationem tuam in prato viridi Tragico quodam modo decantem. *Cri.* Ita per filium ex patre, haudquaquam istud fiet. *Tri.* Dic modò, ac spiritu potestatem dicendi accipiens. Ego verò sedebo, Æacidem expectans, dum cantum finiat ille. *Cri.* Abieram in viam publicam, empturus videlicet ea, quibus maximè opus habebam. Atque ibi video multitudinem admodum magnam, in aurem mutuo susurrantes, audiendi autem studio etiam labiis inhærebant. Ego vero oculos per cunctos circunferens, & manum superciliis incurvam supernè obducens, inspectabam quàm acutissimè, sicubi amicorum aliquem contemplarer. Video autem Cratonem Politicum illum, qui mihi à puero usque amicus fuit, & in conviviis unà consuetus. *Tri.* Intelligo quem dicis, Inspectorem videlicet illum, sed quid postea? *Cri.* Multis itaque oppositò cubito dimotis, in anteriorem partem penetravi, & matutinum illud Ave præfatus, accedebam ad ipsum. Cæterùm homuncio quidam, nomine Charicenus, vetu-

γεφύλιον, ῥίζαν τῇ ῥινὶ, ὑπόπτιλε μύκημα. ἐχρέμπτῃ ἐπισυρμόν. ὁ δὲ πλύελος, κυανώτερος ἰκτῖνος. ἤδη ἤρξατο ἐπιφθίσεσθαι κολοκυνθώδη. ὅτου ὡς ἔοικεν, τὰς τῶν ἐξεστηκότων κολεόπτης ἐλεπασμὸς, καὶ τὰ χρέα τοῖς δανεισταῖς ἀποδώσει. καὶ πᾶ, πᾶ οἰκίαι πάλαι, καὶ τὰ δημόσια, καὶ τὰς εἰσφορίας δέξεται, μὴ ἐξέλθοι τοῦ τείχους. ὁ καπηλυγὴ ἔπεσε κεφάλαιον. οἱ δὲ ὠνοῦντο, ἥδοντο τοῖς λόγοις, καὶ τῷ καινοτέρῳ ἀκυρωμάτων ἐφίεντο. ἕτερος δὲ, τὸν ὦμον Χλιδόχαρμος, πεδίλιον ἔχων πολύσαθρον, ἀνυπόδητός τε, καὶ ἄκεστος, μετέπιπτε, τοῖς ὀδοῦσιν ἐπιρρόθοις, ὡς ἐπιδειξάμενος μοι πῶς πεφείσεται, ἐξ ἐρίου ἀξιωθήσεσθαι, κεκαρμένος τὴν κόμην, ἐν τῷ ῥάπτρῳ ἀναγεγραμμένον ὄνομα ἱερογλυφικοῖς γράμμασιν, ὡς ὅτου τῷ χρυσῷ ἐπικλύσῃ τὴν λευκόφρον. ἦν δέ γε ἐγὼ, καὶ μὲ τὰ Ἀριστάνδρου, καὶ Ἀρτεμιδώρου, εἰ καλῶς ἀποθήσονται ταῦτά γε τὰ σύμπτια ὑμῖν. ἀλλὰ σοὶ μὲν, τὰ χρέα πληνηθῆσεται ἀναλόγως τῇ ἀποδόσεως. ὅτου δὲ, ἐπιπολὺ ὀβολὸν γε εὑρεθήσεται, ὡς πολλῶν χρυσίων εὐπορικός. καὶ ἐμοί γε δοκεῖτε ἐπὶ λιμνάδα πίπτειν, καὶ δῆμον ὀνείρων καθαρθέντες, τοσαῦτα ὀνειροπολεῖν ὦ ἀκαρεῖ τῆς νυκτὸς ἔσης. οἰδὰ, ἀνεκάλασαν ἅπαντες, ὡς ἀποπνιγήτης ὑπὸ τοῦ γέλωτος, καὶ τῆς ἀμαθίας μου κατεγνώσκον. ἦν δέ γε ἐγὼ πρὸς Κράτωνα, μῶν κακῶς πάνυ ἐξέβρισα, ἢ ὀπωπτί κωμικόν τι μιμοῦμαι, καὶ ὁ μὲν Ἀριστάνδρου τὸ πλημμύρισμα, ὁ δὲ Ἀρτεμίδωρος τὸ Ἐφέσιον ἐξιχνεύσω τοῖς vetulus, emarcidus, & naſo ſtridens, tuſſiebat primò intimum quiddam, excreabatque languidum. Erat autem ſputum morte ipſa lividius. Deinde cœpit loqui voce attenuata & exili admodum. Hic, ut antè dixi, inſpectorum relinquit eleipaſmos, & debita fœneratoribus reddet, & penſiones omnes tam privatas, quàm publicas, præterea & eiramangas capiet, non inquirens cujuſque artem. Atque etiam amariora his nugabatur. Illi autem qui circa ipſum erant, delectabantur verbis hiſce, & novitati rerum, quas audiebant, advertebant animum. Alius autem quidem, cui nomen Chleuocharmus, pallium habens admodum putre, ſine calceis, & tegmine capitis incedens, interloquebatur dentibus applaudens, ut demonſtravit mihi malè veſtitus quidam, qui ex montibus advenerat, detonſa coma, in theatro ſcriptum nomen literis ſacris, & arcanis, quòd iſte auro inundaturus eſſet viam publicam. Ego verò inquam, At juxta Ariſtandri & Artemidori præcepta, non ita bonum eventum habebunt hæc inter vos ſomnia. Sed tibi quidem debita multiplicabuntur, ſecundum proportionem penſionis, iſte autem quàm plurimum obolo etiam carebit, tanquam qui multo auro tam dives fuerit. Ac mihi quidem videmini ſuper Leucadem petram, & ſomniorum populum conſopiti, tam multa ſomniare, nocte quaſi in puncto exiſtente. Illi verò cachinnos ſuſtulerunt univerſi, ita ut riſu propè ſuffocarentur: meque ignorantiæ condemnarunt. At ego ad Cratonem converſus, inquam, Num perperam omnia olfeci ut comico modo dicam aliquid, & non juxta Ariſtandrum Thelmiſenſem, & Artemidorum Epheſium inveſtigavi ſomnia?

ὀνείρατα; ἦδη δὲ, Σίγα ὦ Κριτία, εἰ ἐσιγήσεις, μυστηρίοις σε τὰ κάλλιστα, καὶ τὰ νεῶ ἁρμοττόμενα. ἃ δὲ ὄντως ἐστὶ ταῦτ' εἶσι, ἀλλ' ἀληθῆ. ἐκβησόμενα δὲ εἰς μέσον μεσοῦντα. ταῦτα ἀκηκοὼς ἐγὼ τοῦ Κράτωνος, καὶ τὸ ἀλιθιῶδες τῆς ἀμφοίας αὐτῶν καταγνοὺς, ἠρυθρίασα. καὶ σκυθρωπάζων ἐπορευόμην, πολλὰ τοῦ Κράτωνα ἐπιμεμφόμενος. εἷς δέ, δημοῦ, καὶ πανοῦργος ἀνήρ, θραξάμενός μου τὸ λάκτισμα, ἐπαφέμενός με, ῥήτορι ποιήσασθαί πειθόμενός τι, καὶ ἐγκινδυνεύοντος ἐμοῦ τὸ παλαιὸν μάθημα ἐκεῖνο διαμονῆς. εἰς λόγους δὲ τούτου περιπεσόντες, πείθει με τὰ κηκιδαίμονα εἰς γῆθος ἀνθρώπους ἐμβιβάσαι, καὶ ἀποφέρειν τὸ δὴ λεγόμενον ἡμέρᾳ, συσκευῆσαι. ἔφασκε γὰρ πάντα ἐξ αὐτῶν μυστηρωγηθῆναι. καὶ δὴ διήλθομεν Σιδηρίας τὰ πύλας, καὶ χαλκίνης ὑδοῦ. ἀναβάθρας δὲ πλείστας ἐξελιπλωσάμενοι, εἰς χρυσόστεγον εἴχομεν ἀνήλθομεν, οἷον Ὅμηρος τὸν Μενελάου φησί. καὶ δὴ ἅπαντα ἐσκοπάζομεν, ὅσα ὁ νησιάτης ἐκεῖνος ἐταίσατο. ἐγὼ δὲ οὐχ Ἑλένην μὲν Δί', ἀλλ' ἄνδρας ἐπικεκυφότας, καὶ παλωχρωμένους. οἰδὰ, ἰδόντες, ἐμοὶ ἔφασαν, ἐξεναλίας παρεῖναι. ἔφασκον γὰρ, ὡς εἴπαι λυχνοὶ ἀγγελίαν ἀγαγοίμεν. ἐφαίνοντο γὰρ ὄντως ὡς τὰ κάκιστα δύχόμενοι, καὶ ἔχαιρον ἐπὶ τοῖς λυχνοῖς, ὥσπερ ἐν ποιητοποιοὶ ἐπὶ θέατρον. τὰς κεφαλὰς δ' ἄλληλοις κόπτης, ἐψιθύριζον. μοῦ δὲ τὰ, ἠρώτων με,

Τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν, πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες.

χρηστὸς γάρ ἂν εἶναι, ἀπό γε τῆς χρόας

Tum ille: Tace, inquit, Critia. Si enim silentium ages, edocebo te sacrorum pulcherrima, & quæ nunc futura sunt. Non somnia hæc sunt, sed res ipsa. Eventum autem capient in mensem qui dicitur Mesori. Hæc postquam audissem à Cratone, & lubricam ipsorum mentem cognovissem, erubui, & tristitiam præ me ferens, abii, multis Cratonem incusando. Vnus autem illorum, acerbum, & Titanicum quiddam obtuens, arreptum me veste, vellicabat, conventionem feciſſe & credens, & ab inveterato illo numine instigatus: verbis autem hæc extendendo, persuadet mihi infœlici, ut ad prætigiatores istos homines accederem, & in diem atram, quod dici solet, incurrerem. Dicebar enim se, omnia ex ipsis, quæ ad sacra & arcana pertinerent, edoctum esse. Atque ita pertransivimus, ferreasque portas, & ærea limina. Multis autem superatis scalis, in domum aurato fastigio insignem ascendimus, qualem Homerus Menelai fingit esse, Atque ipse quidem omnia illa contemplabar, quæ insularis ille adolescens. Video autem non Helenen, mehercle, sed viros in faciem inclinatos & pallescentes. Illi autem ubi me conspexerunt, gavisi sunt, & ex adverso ad nos accesserunt. Dicebant enim, num quod triste nuntium afferremus. Nam videbantur isti, quàm pessima optare, gaudebantque tristibus & malis, perinde atque in theatro furiæ. Capita autem inter se juncta tenentes consusurrabant. Postea interrogabant me:

Quisnam es & unde venis, quæ patria, quique parentes
Sunt tibi. Nam frugi quidem esse appares utique ex habitu. Tum ego:

κρῖθ. ὦ δ' ἐγὼ, ὀλίγοι γε χρηστοί, ὥσπερ βλέπω παρ' ἐμαυτῷ. Κριτίας ἡ τύχη μοι· πόλις δὲ μοι ἔνθεν, ὅθεν κἀμοὶ ὑμῖν. ὡς δ' ἀεροβατοῦντες ἐπυνθάνοντο, πῶς τὰ τῆς πόλεως, καὶ τὰ ἔδαφος, ἦν δ' ἐγὼ, χαίροντί γε πάντες, καὶ ἔπλει χαιρήσοντι. εὖ δ', ἀνένευον ταῖς ὀφρύσιν, οὐκ ἔτι. δυσκολαίνει γὰρ ἡ πόλις. ἦν δ' ἐγὼ τῷ αὐτῶν γαμβρῷ, ὑμεῖς μὲν ἀδάκρυτοι ἔστε, καὶ ὡς λίαν ὑψηλὰ ἄνω καθορῶντες, ὀξυδερκέστατα καὶ τάδε γινώσκετε. πῶς γὰρ τὰ ἔδαφος; μῶν σκαλεύει ὁ ἥλιος, ἢ ἡ σελήνη καὶ ἡμίβρωτα ποιοῦσιν; ὁ Ἅρης εἰ πατροφωνοῖ τὴν Δίκαν, καὶ ὁ Κρόνος λοξομετρεῖ τὸν ἥλιον, ἢ Ἀφροδίτη εἰ μὴ ἅμα Ἑρμῇ συνοδεύει, καὶ Ἑρμαφρόδιτος ἀποκυήσουσιν, ἐφ' οἷς ὑμεῖς ἥδεσθε, εἰ ῥαδάμβως ὑετὸς ἐπιπέμψουσιν, εἰ νιφετὸν πολὺν ἐπιφορήσουσι τῇ γῇ, χάλαζαν δ', ἐρυσίβην εἰ καταξήσει, λοιμόν, ἐλμὸν εἰ ἐπιπέμψουσιν, εἰ τὸ πυραυνοῦλον ἀγλεὲς ἀπεμείσθη, καὶ τὸ βροντῶν δαχεῖον ἀνεμεσήθη. οἶδα, ὡς ἄπαντα κατορθώσητε, κατεφλυάρει τὰ αὐτῶν ἐρύσιμα, ὡς μεγαλαυχεῖ τὰ σφάλματα, ἀπειλεῖ δ', καὶ παροχεῖ τῷ πόλει καταλήψειν. τὰ φαῦλα δὲ, ἥπιόν τε ἔτι ἐπαυλίσειν φήσειν. τοῦτο ἐκλεφθεὶς, καὶ ὥσπερ πρῖνος καρμανικὸς αἰθήξας, ἀφῆκα φωνὴν ἀπεβόησα, ὦ δειλοὶ ἄνθρωποι ἀνδρῶν, μὴ μεγάλα λίαν λέγετε, φρίττοντες ὀδόντας κατ' ἀνδρῶν θυμαλγούντων, πτοιοῦντα δ' ἐγὼ, καὶ λίσσας, καὶ ἀδυηλόφως περιφαλείους. ἀλλὰ ταῦθ' ὑμῖν ἐπὶ κεφαλὴν κατεύθυνται, ὡς τῷ πατρίδι ὑμῶν

ego: Pauci, inquam, frugi sunt, ut ubique video. Critias autem nomen mihi est, Civitas verò inde, unde & vobis. Vt autem illi in aëre gradientes interrogarunt, quo pacto se res civitatis, & mundus adeò totus haberet, respondens ego: Bene, inquam, habent, & insuper etiam habebunt. Illi autem abnuentes superciliis, haud ita, inquiunt, Malè enim parturit civitas. Tum ego secundum ipsorum mentem: Vos, inquam, supra terram, & in sublime sublati, & ceu ex alto cuncta intuentes, acutissimè & hæc intellectu assecuti estis scilicet. Sed quo pacto ea quæ in æthere sunt, habent sese? Num deficiet sol, & ad perpendiculum luna interponetur? Num Mars quadrangulo aspectu solem aspiciet, & Saturnus ex diametro eundem? Num Venus cum Mercurio congredietur, & Hermaphroditos procreabunt, quibus vos delectamini? num pluvias impetuosas ac vehementes demittent? num densa nive terram insternent? Grandinem autem & rubiginem devolvent? Num pestem ac famem immittent? num vas illud fulminiferum exundat, & tonitruficum receptaculum repletum est? At illi, quasi cunctis præclare gestis, deblaterabant sua ista amabilia, quòd videlicet res statim immutandæ essent, perturbationes autem & tumultus civitatem invasuræ, & exercitus ab hostibus mox superandi. Ob hæc itaque animo conturbatus, & quemadmodum ilex incensa, intumescens, magna voce exclamavi, ô miseri hominum, ne vana adeò loquacitate efferamini, acuentes dentes adversus viros, leonum animos præ se ferentes, spirantes hastam & lanceas, & candicantes cristis galeas. Sed ista in vestrum caput convertantur, quando ita

κακῶς πράττε. ὁ γὰρ φιλτατώτατος, τοῦτο ἡμῖν ἀπόλωλε. ὁ τὸν πολυάχολον μαθηματικὸν κατορθώκατε. εἰ δέ γε μαντείαν, καὶ γοητείαν ὑμᾶς παρέπεισεν, ἀπαλλὰν τὸ τ' ἀμαθίας. γυναικῶν γὰρ ἀρίμαθα τοῦτο χαίδιον, καὶ παίγνια. ἐπιπολὺ γὰρ τὰ τοιαῦτα αἱ τ' γυναικῶν ἐπίνοιαι μετέρχονται. Τρι. τί δ' ὦσὺς ταῦτα ἔφησαν ὦ καλὲ Κριτία οἱ κεκραμένοι τὴν γνώμην, καὶ τὴν διάνοιαν; Κρι. ἀπαντα ταῦτα παρεδράμοι, εἰς ἐπίνοιαν τετραχασμένα καὶ ἀποφώγητα. ἔλεγον γὰρ ἡλίκες δέκα ἀστοι διαμένομεν. καὶ ἐπὶ πανύχιας ὑμνῳδίας ἐπαγρυπνοῦντες, ὀνειροπολοῦμεν τὰ τοιαῦτα. Τρι. σὺ δὲ τί ὦσὺς αὐτοὺς εἴρηκας; μέγα γὰρ ἔφησαν, καὶ δυσπορηθέον. Κρι. θαρρεῖ. οὐκ ἀγνοῶ. ἀντεῖπον γὰρ τὰ πρῶτιστα. τὰ γὰρ ὑπὸ τ' ἀσκῶν ῥυμβούμενα ἔφην τοῖς ὑμῶν, ὁπόταν ὀνειροπολεῖτε, τὰ τοιαῦτα καὶ παρεισάγειν. οἱ δ', σεσηρότες ὑπομειδιῶντες, ἔξω καὶ παρέρχονται καλινδίνδα. ἰὼ σὺ ἐγώ, εἰ ἀληθῆ εἰσὶ ταῦτα ὦ αἰθέριοι, οὐκ ἂν ποτε ἀσφαλῶς τὰ μέλοντα ἐξιχνεύσητε. ἀλλὰ καταπιθέντες ὑπ' αὐτῶν, ληρήσετε τὰ μὴ ὄντα, μὴ δ' ὑφιστάμενα. ἀλλὰ ταῦτα μὲν οὐκ οἶδ' ὅπως ληρεῖτε, ὀνείρασις πιστεύοντες. Ⓒ τὰ κάλλιστα βδελύττεσθε, τοῖς δὲ πονηροῖς ἥδεσθε, μηδὲν ὀνήμενοι ἐν βδελύγμασιν. ὥστε ἔοικε τὰς ἀλλοκότους τούτους φαντασίας, καὶ τὰ πονηρὰ βυλεύματα, καὶ μαντεύματα μὴ καὶ ὑμῖν ἐς κόρακας βάλοι, ἀφ' τὸ τῇ πατρίδι ἐπαρᾶσθαι, Ⓒ λόγους κιβδήλους ἐπιφημίζειν. ἅτοι δ' ἅπαντες ἕνα θυμὸν ἔχοντες, ἐμοὶ πολλὰ κατεμέμ-

patriam vestram deprimitis. Non enim in aëre gradientes ista audivistis, neque negotiosam mathematicam perfectè adeò assecuti estis. Quòd si verò vaticinia vos, & præstigiæ huc induxerunt, duplex ignorantiæ nomen sustinetis. Nam hæc mulierum atque aniculârum inventa sunt & ludicra, Plerunque enim hujusmodi res muliebres curæ prosequuntur. *Tri.* Quid autem ad hæc responderunt, ô optime Critia, isti mente pariter, & sententiis detonsi? *Cri.* Cuncta hæc prætererunt ad cogitationes illas à se inventas & exercitatas confugientes. Dicebant enim, soles decem absque cibo perseverabimus, & ad hymnos tota nocte decantandos vigilantes, talia somniamus. *Tri.* Tu verò quid ad ipsos dixisti? Magnum enim & dubium quiddam dixerunt. *Cri.* Confide, nihil ignavum. Contrà enim respondi pulcherrimè. Nam quæ vulgo aburbanis, inquam, de vobis jactantur, quando somniatis, hujuscemodi scilicet proferuntur? Illi autem caninum subridentes, extra lectulum aliquantum progrediuntur. Ego verò, si vera sunt, inquam, talia, ô ætherii, haud unquam sanè tutò ea quæ futura sunt, investigabitis, sed persuasi ab ipsis nugabimini, quæ neque sunt neque futura sunt. Verùm hæc quidē nescio quo pacto nugamini, somniis credentes, & quæ optima sunt, abominamini, malis autem delectamini, haud promoventes. Quamobrem missas facite alienas istas imaginationes, & prava consilia, vaticiniaque, necubi deus vos in malam rem hinc ejiciat, eo quòd patriæ mala imprecamini, & verbis adulterinis illam affamini. At isti unum eundemque omnes animum habentes, me multum increpa-

sanè quicquam abominatione ista

bant.

ἀστ. καὶ σ' ἀβάλε, καὶ τάχα σεσῳ̃σται, ἅπαξ μὲ καὶ ὡς φίλῳ ἐκαθάρθη ἴδηκεν, μέχρις ἂν ἡ χρηστὴ σὺ λαλιὰ λιθάριθμον ἀπέλυσε, καὶ ἄνθρωπον ἀπεκατέστησε. Τρι. ἔμα ὦ Κριτία, καὶ μὴ ὑπερεκτείνῃς τὰς ὕβρεις. ὁρᾷς γὰρ ὡς ἐξώσκωπτά με ἡ τηθὺς, καὶ ὥσπερ κυροφορῶ. ἐκχέαι γὰρ τοῖς σοῖς λόγοις, ὡς ὑπὸ κωμῳδῶν λυπῶμαι. καὶ εἰ μὴ φάρμακόν τι λήθαιον ἐμπίων ἠρεμήσω, αὐτὴ ἡ μνήμη οἰκήσουσα ἐν ἐμοὶ, μέγα κακὸν ἐγεννήσει. ὥστε ἔασον τούτους, τὴν ἀρὰν ἣν πατὴρ ἠρᾶτό μοι, καὶ τὴν πολυώνυμον ᾠδὴν εἰς τέλος ἐπιθεῖς. ἀλλά τί τοῦτο; ἦλθε Κλεόλαος οὗτος ἐπὶ, ὁ τῆς ποδαπῆς μακρὰς βιβάς, ὀψὲ δὴ ποτέ, καὶ κουτέρπως; μῶν ἐπιφανήσεσθαι αὐτοῦ; Κρι. καὶ μάλα. Τρι. Κλεόλαε, μή τι παραδράμῃς με ποσὶ, μὴ δὴ παρέλθῃς, ἀλλ' ἐλθὲ χαίρων, εἴ γέ τι μῦθον φέρεις. Κλε. χαίρειν ἄμφω ὦ καλὴ ξυνωρίς. Τρι. πῶς ἡ ὀψὲ δή; ἀθυμίαις γὰρ ἐπιπολύ. μῶν τι κρεῖττον πέπραγκτον; Κλε. πέπτωκεν ὀφρῦς ἡ πάλαι βαυκίζουσα Περσῶν, καὶ Σοῦσα, κλεινὸν ἄστυ. πᾶσά γε πᾶσα χθὼν Ἀρτέμιος, χειρὶ κραιάντου δυσεπαφῆτος κράτει. Κρι. τοῦτ' ἐκεῖνο ὃ ἀεὶ τὸ θεῖον σὸν ἀμελεῖ τῶν ἀγαθῶν, ἀλλ' αὖξει, ἄγον ἐπὶ τὰ κρείττονα. ἡμεῖς δ' ὦ Τριεφῶν, τὰ κάλλιστα ἀρρήτως εὑρομεν ἐδυχέρανον γάρ σε τὴν ἀποδιώσει τὰ τοῖς πένησι καθεστηκότα ἐπὶ ταῖς ἀφθήκαις. οἶδας γὰρ τὴν ἐμὴν πενίαν, ὡς ἐγὼ τὰ σά. τοῦτο δοκεῖ τοῖς παισὶν, αἰ

bant. Ac si placet, ista quoque tibi addam, quæ me etiam perinde ut statuam, murum reddiderunt, donec me frugi ista tua loquela, cùm jam in lapidem converterer, resolvit, & in hominem rursus restituit. *Tri.* Tace Critia, neque nugas istas longiùs extenderis. Vides enim quomodo intumuerit mihi venter: & quasi uterum gero. Morsus enim sum verbis à te modò dictis, perinde ut à cane rabiosa, ac nisi medicamentum aliquod oblivionem inducens, hausero, atque ita conquiescam, memoria hæc mecum cohabitans & quasi domi apud me residens, magnum aliquod malum procreabit. Quamobrem missos istos facito, precationem à patre incipiens, & celebre illud carmen ad finem apponens. Sed quid hoc? an non Cleolaus hic est, is qui pedibus longum adeò incedit? Seriò autem venit & accedit. Num alloquemur ipsum? *Cri.* Atque admodum. *Tri.* Cleolaë, nequid cursu prætervehare, neque prætereas nos: sed accede lætus, si quidem nuntium aliquod affers. *Cle.* Salvete ambo, ô præclarum par amicorum. *Tri.* Quæ autem est festinatio ista? per multum enim anhelas. Num novum aliquid gestum est? *Cle.* Cecidit supercilium illud olim Persidis Fama celebratum, atque Susa, urbs inclyta, Cadet autem & omnis terrra nobilis Arabum, Valida imperantis dextera & vi roboris. *Cri.* Hoc illud est, ut semper deus non negligit bonos. Sed auget, provehens in melius. Nos autem ô Triephon, pulcherrima invenimus. Sollicitus enim mecum ipse eram, quidnam in morte liberis meis testamento relicturus essem. Nosti enim paupertatem meam, quemadmodum ego tuas res quoque. Hoc igitur sufficit liberis, Dies videlicet imperato-

ημίρας ἔ αὐτοκράτορα. πλῦτον γὰρ ἡμῖς σὺν οὐλίγῳ, ἢ ἔφον ἡμῖς ὲ καλαπλήσι. Τρι. καίγω ὲ Κριλία, ταῦτα καλλείπω τοῖς τέκνοις, οἷς ἴδιως Βαβυλῶνα ἀλλυμένλω, Αἴγυπλον δυλωθέλω, τὰ ἔ Περσῶν τέκνα δύλειον ἡμέρᾳ ἄγοντα, τὰς ἀφορμὰς ἔ Σκυθῶν πεμομένας, εἴθ' ὡς ἢ ἀπαγαθρώμεθα. ἡμεῖς ἦ, ἔ ὸν Ἀθήναις ἄγνωστον ἐφευρόντες, ἢ σεβαυτὸν ἀπαντες, χάριν οἷς ἔχομεν ὁμολογοῦντες, τύτῳ δίχαριστόμεθα, ὡς καλαξιωθέντες τοιύτου κρότου. ὑπόκεισθ ἡμῖν. τὰς ἦ λοιπὰς, λαρεῖν ἐάσωμεν, ἐρρεθέντες ὑπὲρ αὐτῶν εἶπεν, τὸ, ὑ φροντὶς Ἱπποκλείδῃ ἢ τῶν πραγμάτων.

Οὗτος ὁ λόγος, νοθεύεται ἔ Λυκιανοῦ.

ratoris. Neque enim divitiæ nos deficient, neque nos populus perterrebit. *Tri.* Et ego, ὁ Critia, hæc relinquam liberis, ut videant Babylonem perditam, Ægyptum in servitutem redactam, Persarum liberos servilem ætatem agentes, excursiones Scytharum sedatas, utinam & prorsus propulsatas. Nos autem illum Athenis ignotum inventum, adorantes & manus in cœlum tendentes, gratias illi agemus, ut qui digni facti fuerimus, hujusmodi potestati atque virtuti subjecti esse. Reliquos autem istos, nugari sinamus, contenti pro ipsis dicere notum illud, quod proverbio dici solet: Non est curæ Hippoclidi.

Hic Dialogus, inter nothos Luciani refertur.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ, Η ΠΕΡΙ ΚΑΛΛΟΤΣ.

CHARIDEMVS, SIVE DE PVLCHRITVDINE.

ARGVMENTVM.

Neque hic dialogus Luciani videtur esse, id quod Aldus quoque annotavit: & cum ex stylo, quanquam is multo simplicior hic, quam in superiore est, tum ex reliquo totius corporis contextu apparet. Continet autem encomium pulchritudinis seu formæ, tribus orationibus divisum, ut pote à tribus personis in convivio tractatum, quarum priores duæ præstantiam ac dignitatem pulchritudinis commendant, multis ad hoc deorum pariter, & hominum adhibitis exemplis. Postrema autem etiam vim & effectum illius, ex mutua collatione reliquarum virtutum, & eorum quæ vulgo inter bona recensentur. Cætera plana sunt.

HER-

ΕΡΜΙΠΠΟΣ.

Περιπάτους ἅπαντας χθὲς ὁ Χαρίδημε ποιούμενος σὺν τῷ Θεοπείθῳ, ἅμα μέν, ἐπειδὴ παρὰ τῶν ἀρχῶν χρόνος ῥαστώνης, ἅμα δέ, ἵνα τύχοι γάρ τι μελετῶν, ἐν διανοήσεως ἡσυχίᾳ. σὺ τοίνυν χάριν δὴ Προξένου τοῦ Ἐπικράτους. ἀφικόμην γάρ, ὥσπερ εἰώθειν, πρός τι ἔωθεν προθύσων, καὶ ὅπως βαδίζοι. ἐδόκει, ἦκεν μέν ἔφη καὶ αὐτὸς ὑπὲρ τοῦ Διὸς τῆς εὐωχίας χάριν, ἣν ἔθος τοῖς ὑφ' ἡγεμόσι τεταγμένοις τῶν ἀρχῶν, ἀπολαύσων ἅμα τῆς ἐπιτηδείου κράσεως, καὶ τῆς ἡσυχίας αὔρας, ἀπὸ συμποσίου μέν τινος γεγονότος ἐν Θορικίῳ, ἐν Διοκλείους τοῦ Ἐπιχάρους, τὰ ἐπινίκια πεπωκότος Ἐρμῆ. ὅτι δὲ βιβλίου ἀναγνοὺς, εἰσήκουσεν ἐν Διοσίοις, ἔφασαν δὲ ἄλλά τε πολλὰ γεγράφθαι ἀστεῖα, καὶ χαρίεντα, καὶ δὴ καὶ πολλὰς ἱστορίας εἰρῆσθαι τοῖς ἀνδράσιν, ἃ σοὶ μὲν μὴ δύνασθαι εἰπεῖν ἅπαντα ὑπό τε γήρως ἐπιλελησμένῳ. ἄλλως τε δὲ, ἐκ ὀλίγου ἐπιπολὺ λόγων μεμνῆσθαι. εἰ δ' ἄρα ῥᾳδίως εἰπεῖν, ἅτε καὶ αὐτὸν ἱστορικωμειακότα, καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσι ὅλον τὸ συμπόσιον ἀφηγήσασθαι τὴν. Χα. γέγονε ταῦτα ὦ Ἕρμιππε, εἰ μή τοι γε ὑπό ἐμοὶ ῥᾳδίως ἂν ἀκριβεῖ ἀφάτου διεξίοιμι. ἅτε γὰρ οἶον τε ἐν πάσῃ ἀκοῇ, θορύβου πολλοῦ γιγνομένου, τῶν τε λεγομένων, τῶν τε ἐστωμένων, ἄλλως τε, καὶ τῶν δυσχερεστέρων ὄν μεμνῆσθαι λόγως ἐν συμποσίῳ γιγνομένους. οἶδα γὰρ ὡς ἐπιλήσμονας ποιεῖ καὶ

HERMIPPVS.

Deambulabam fortè heri, in suburbio, Charideme, simul ut ex agrorum aspectu me aliquantulum reficerem, simul etiam quietis & otii gratia, fortè enim tum meditabar quippiam. Obviam igitur mihi fit Proxenus Epicratis filius. Allocutus autem ipsum, quemadmodum consueveram, interrogabam, unde veniret scilicet, & quò iturus esset. Tum ille, venire se quidem etiam ipsum respondet, huc oblectationis gratia, quam ex agrorum aspectu percipere consuevisset, refici autem velle etiam temperata ac levi aura, quæ illos afflaret. Cæterum redire se à convivio, quod pulcherrimum peractum fuisset in Piræo apud Androclem Epicharis filium, qui ob partam victoriam, Mercurio sacrificasset. Vicisse autem ipsum in Diasiis, libro quodam recitato. Commemorabat autem cum alia multa, quæ ibi acta essent, urbana & festiva, tum verò & pulchritudinis encomia à viris dicta, quæ illum quidem non posse referre, oblitum eorum præ senectute, præterea non ita multum in dicendo versatum. Te verò, facilè commemoraturum, ajebat ut qui & ipse encomium dixisses, & cæteris per totum convivium, animum advertisses.

Char. Facta sunt hæc Hermippe, ut dicis, Veruntamen neque mihi facile fuerit, accuratè cuncta persequi. Neque enim possibile erat omnia exaudire, multo tumultu excitato, & ab iis qui ministrabant, & ab iis qui convivabantur, præterquam quod ex difficilioribus hoc est meminisse eorum verborum, quæ in conviviis fiunt. Nosti enim quàm oblivioſos reddant, etiam eos qui alioqui plurimum

τὰς λίαν μνημονικωτάτους. πλὴν ἀλλὰ σὴν χάριν, ὡσαὐτως σοι κἀγὼ πειράσομαι τὰ διηγήσεως ἄξια τῆς ἐμῆς μνήμης ἀναλεξάμενος μηδὲν παραλείπων, ἂν ἄρα συμμνημονῶ. Ερ. τοῦτων μὲν δὴ ἕνεκα, εἰδέναι χάριν. ἀλλ' εἴ μοι τὰ πάντα λόγου ἐξαρχῆς ἀποδώσεις, ὅ, τι πρῶτον ἀνέγνω βιβλίον Ἀνδροκλῆς, εἶτα τί νενίκηκε, καὶ πῶς ὑμᾶς εἰς τὸ συμπόσιον κέκληκεν, ἔτως ἂν ἱκανὴν καταθοῖο τὴν χάριν. Χα. τὸ μὲν δὴ βιβλίον, ὦ ἑσκάμιον Ἡρακλέους ἦν τινος ἀνέκδοτος, ὡς ἔλεγε, πεποιημένον αὐτῷ. νενίκηκε δὲ Διότιμον τὸν Μεγαρέα ἀπαγωνισάμενον αὐτῷ περὶ τῆς ἀσπαλίου. μᾶλλον δὲ περὶ τῆς δόξης. Ερ. τί δ' ἦν τὸ ἐκεῖνο ἀνέγνω βιβλίον; Χα. ἑσκάμιον τῶν Διοσκούρων. ἔφασκε δὴ αὐτὸς ὑπὲρ μεγάλων κινδύνων ὑπ' ἐκείνων σεσωσμένος, ταύτην αὐτοῖς ἀποδιδοὺς τὴν χάριν. ἄλλως τε, καὶ ὑπ' ἐκείνων ἀναπεπλησμένος, ἐπ' ἄκρους ἤδη τοὺς ἐκάτους κινδύνους φανέντων. παρῆσαν μέντοι τῷ συμποσίῳ καὶ ἄλλοι πολλοί, οἱ μέν, συγγενεῖς αὐτῷ. οἶδα, ἃ ἄλλως συνήθεις. οἱ δὲ λόγου τινὸς ἄξιοι, τό, τε συμπόσιον ὅλον κεκοσμηκότες, καὶ καλλίστους ἐξάμια διελθόντες, Φίλων τε ἦν ὁ Δεινίου, καὶ Ἀριστιππος ὁ Ἀγαθοκλέους, ἐκ τρίτου αὐτός. συνεκεκλήκει δὲ ἡμῖν ὁ Κλεώνυμος ὁ καλὸς, ὁ τοῦ Ἀνδροκλέους ἀδελφιδοῦς, μειράκιον ἁπαλόν τε, καὶ τρυφερώτατον. νοῦν μέντοι γε ἔδοκεῖ ἔχειν. πάνυ γὰρ ἐσπουδάκει ἀκροᾶσθαι τῶν λόγων. ἤρξατο δὲ ὁ Φίλων ὥσπερ δὴ καλλίστης ἄρξασθαι λέγειν, ἐσκευασμένος μάλα ἔτω. Ερ. μηδαμῶς ὦ ἑταῖρε, μὴ πρὶν τὸ ἑσκάμιον

rimum memoria valent. Sed tamen tui gratia, quoad potero, commemorare tibi illa conabor, nihil eorum prætermittens, quæcunque memoria consequi potuero. *Herm.* Proinde ob hanc rem gratiam tibi habeo. Verùm enim si mihi totam à principio narrationem repetiveris, puta & quis liber fuerit, quem recitaverat Androcles, & quem, recitato eo superaverit, postremò & quosnam vos, ad convivium vocarit, ita demum plenam apud me gratiam inibis. *Char.* Ipse quidem liber encomium Herculis erat, ex somnio quodam, ceu dicebat, ab ipso compositum. Vicit autem Diotimum Megarensem illum, prospicis, imò verò pro gloria cum eo certans. *Her.* Quid autem libri erat, quod ille recitavit? *Char.* Encomium Castoris & Pollucis. Dicebat autem se quoque, ex magnis periculis ab illis servatum, hanc illis gratiam persolvisse: præsertim, cùm ab illis etiam confirmatus fuisset, de summis navium velis in extremo discrimine ipsi apparentibus. Aderant autem in convivio & alii multi partim cognati ipsius, partim aliàs familiaritate juncti, qui verò memoratu digni sunt, quique totum convivium honestarunt, laudesque pulchritudinis verbis persecuti sunt. Philo erat, Diniæ filius, & Aristippus Agasthenis, tertiusque ipse. Accumbebat autem nobiscum & Cleonymus, formosus ille, Androclis nepos, adolescentulus tener & delicatus, qui mentem tum habere utique videbatur. Admodum enim attentè auscultabat, quæ dicebantur. Primus itaque Philo de pulchritudine incipiebat dicere, facto in hunc modum exordio. *Her.* Nequaquam, amice, ne mihi priùs ipsa encomia exor-

ἀρξη. ἀρὶν ἂν μὲν ἡμῖν πάνυ σπουδαῖα δοκῇς, οὐ φθονήσομεν τὴν ἀκρόασιν. Χα. εἰκῆ διατρέβεις ἡμᾶς δ' ἴσως, πολλὴν δύναμιν ἔχοντες τὸ ἁπαντᾶν λόγῳ διελέγξαι, ἀπαλλαγήσῃ. πλὴν ἀλλὰ σὲ μὲν ἔγωγε, ὅποτε φίλος σοι ἀντιβιάζοιτο ἐπιλαμβανόμενος τῶν ἐρωμένων. νῦν δ' ἐπεὶ σὺ τὸν λόγον, οὗτος ἦν Κλεώνυμος ὁ παλός. καθημένων δὲ αὐτῶν μετ' ἀλλήλων τε, καὶ Ἀνδροκλείδους δ' ἄλλου, πολὺς ἐγένετο λόγος τοῖς ἰδιώταις περὶ αὐτῶν, ἀποβλέποντες τε εἰς αὐτὸν, καὶ ὑπερεκπεπληγμένοις τὸ κάλλος. ἐγὼ δὲ καὶ ἄλλοι τινὲς ὀλιγορήσαντες, καὶ ἅμα δεδιότες ἐλέγχεσθαι δ' μαινόμενοι. ἀγασθέντες δ' ἡμεῖς τὸν ἄνδρα τὸν Φιλοκλείδην, καὶ ἅμα ἐκπλαγέντες αὐτὸς, ὀρθίας τε πολλὰς εἶναι ἐπελαύσοντες, λόγοις ἀπολείπεσθαι τῶν ἰδιωτῶν περὶ τὸ κάλλος, ἢ μᾶλλον τοῦτο οἰόμεθα σοφίζεσθαι, καὶ δηλοῦσθαι τὸ περὶ κάλλους λόγου. ἔδοξεν οὖν ἡμῖν, ὅσα ὀνόμασι λέγειν τὰ ἐπαινετὰ δ' παιδὸς, ἡγοῦ ἂν ἐχαίρειν καλῶς, ἐμβαλεῖν δ' ἂν αὐτὸν εἰς τοιοῦτον τρυφὴν, ἀλλ' ὅδε μ' ὥσπερ οἰκείους ὄντας ἀπέκτεινε, ὥστε ἔκρυσ τύχῃ λέγειν, ἀλλ' ἕκαστον εἰπεῖν ἰδίᾳ, ὅσ' ἂν ἀπομνημονεύοι περὶ δ' παιδικείμενα. καὶ δὴ δρῷ ὁ Φίλων πρῶτος, ἐπαινέσ τὸν λόγον ἐποιεῖτο, Ὡς ἦν δεινὸν, εἰ πάντ' ὄσα πεπράξομεν ἐκάστης ἡμέρας, ὡς περὶ καλῶν ποιούμεθα τὴν σπουδὴν, αὐτὸ δὲ τὸ κάλλος οὐδὲν ποιησόμεθα λόγου, ἀλλ' ἔτι καθεδούμεθα σιγῇ, ὥσπερ δεδοικότες, μὴ λάθωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς, ὑφ' ἡ σπουδὴ

exordiare, quam causſam quoque expoſueris, qua adducti, ad hoc argumentum tractandum proceſſeritis. *Char.* Præterrem moraris nos, ô optime, qui tibi jamdudum potuiſſemus: univerſa oratione expoſita, hinc abire. Veruntamen quid agas, quando quiſpiam, amicus exiſtens, tantoperè urgeat? Neceſſe enim eſt quidvis etiam amici cauſſa perpeti: Cauſſam igitur quam quæris, qua ad hoc argumentum compulſi ſumus, ipſe Cleonymus, formoſus ille fuit. Cùm enim medius inter me & Androclem, avunculum, ſederet multus ab idiotis ſermo de eo fiebat, qui & reſpiciebant ad ipſum, & ad formam ejus, plus quam obſtupeſcebant. Propemodum igitur cæteris omnibus poſtpoſitis, ſedebant encomia adoleſcentis perſequentes. Nos autem admirati illorum erga pulchritudinem amorem ac ſtudium, & ſimul collaudatis ipſis, ſegnitiem magnam arbitrati ſumus eſſe, verbis ab idiotis ſuperari, præcipuè de pulcherrimis dicendo, quo ſolo nos illis præſtare putaremus. Atque ita de pulchritudine verba facere cœpimus. Viſum igitur nobis eſt, haud nominatim dicere laudes pueri, neque enim honeſtum fore, nam hoc pacto præcipitaturos nos ipſiſm in majorem inſolentiam eſſe, ſed tamen neque, cuique fortè ſuccurriſſet, ſed re propoſita commeminiſſemus. Atque ita Philo, primus exorſus, in hunc modum verba fecit: Quàm indignum verò eſt, quòd, cum quæcunque in ſingulos dies agimus, pro iis tanquam pulchris, omnem operam ac diligentiam adhibeamus, de ipſo pulchro ſermonem nullum habemus, ſed perinde ſilentes ac tacîti ſedemus, ac ſi metuamus, ne forte verbum aliquod de iis, pro quibus tantoperè laboramus, vel

impru-

δικόμβῳ τ' ἀπειρῶσι χρόνου εἰπόντες. ἐμοὶ τοι πᾶς τις ἂν χρήσαιτο πρεπόντως τοῖς λόγοις, τὰ μὲν περὶ τῶν μηδὲν ἀξίων σπουδάζειν, περὶ δὲ καλλίστου σκοπεῖν τ' ὄντων; ἢ πῶς ἂν τὸ εὖ λέγειν καλὸν, οὐζοιτο κάλλιον μᾶλλον, ἢ πάντα τἄλλα παρίντες, περὶ αὐτοῦ λέγειν δ' πλεῖστ' ἡμῖν τ' ἐπαίνου πρεπομένου. ἀλλ' ἵνα μὴ δίκαιος λέγειν μ' ὡς χρὴ περὶ τούτου ἀμφισβητῆς εἰδέναι, εἰπεῖν ὃ μοὶ δοκεῖ περὶ αὐτοῦ, ὡς οἷόν τε βραχέως περὶ τούτου πειρήσομαι διελθεῖν. κάλλος γὰρ δὴ πάντες μὲν ἐπεθύμησαν τυχεῖν. πάνυ δ' ὀλίγοι πρὸς ἐκείνοις εἰσί. οἱ δ' τούτου τυχόντες τῆς δωρεᾶς, εὐδαιμονίσαντες πάντων δόξαν γεγήθασι, καὶ θεοῖς ἅμα, καὶ ἀνθρώποις τε εἰκότως τετιμήκασι. τετιμήκασι δ', τὰ γὰρ ἡρώων ἡμιθέων, Ἡρακλῆς τ' ἐστὶν ὁ Διὸς, καὶ Διόσκουροι, καὶ Ἑλένη. ὧν ὁ μὲν, ἀνδρίας ἕνεκα ταύτης λέγεται τυχεῖν τῆς τιμῆς. Ἑλένη δ', διὰ κάλλος χάριν, αὐτίκα τε μεταβαλεῖν εἰς θεὸν, καὶ τοῖς Διοσκούροις αἰτίαν γενέσθαι τοῦ εἰς οὐρανὸν ἀνελθεῖν τοῖς ὑπὲρ γῆν σωζεσχημένοις. ἀλλὰ μὲν ὅτις ἀνθρώπων ἠξιώθη τοῖς θεοῖς ὁμιλεῖν, οὐκ ἔστιν εὑρεῖν, πλὴν ὅσοι μετεσχήκασι κάλλους. Πέλοψ τε γοῦν τούτου χάριν τοῖς θεοῖς ἀμβροσίας μετέσχε, καὶ Γανυμήδης ὁ Δαρδάνου ὕστερον κεκρατηκέναι λέγεται δ' πάντων ὑπάτου θεῶν, ὡς αὐτὸν οὐκ ἀναγκαῖον συμμετασχεῖν αὐτῷ τινα τῶν ἄλλων θεῶν τοῦ ἥβας τε παιδικῶν, ἀλλ' αὐτῷ μόνῳ πρέπειν ἡγεῖσθαι

imprudentibus nobis excidat. Atqui ubinam aliquis oratione meritò utatur, si, cùm de illis, quæ nullius pretii sunt, tantopere contendat, de eo quod omnium pulcherrimum est, planè conticescat? aut quomodo id quod in verbis pulchrum est, rectiùs quàm omnia alia servari poterit, si de ipso fine eorum, quæ quotidie aguntur dicere prætermittamus. Verùm ne videar monere quidem scire, quo pacto oporteat nos circa pulchrum affectos esse, dicere autem ipsum, de eo nihil posse, quoad fieri potest, de eo breviter differere conabor. Nam pulchritudine omnes quidem cupierunt potiri: pauci autem omnino illam sunt assecuti. Qui verò donum hoc fortè adepti fuere, illi omnium beatissimi fuisse visi sunt, & apud deos, & apud homines meritò honore affecti. Atque hujus rei argumentum tale fuerit. Nam eorum qui ex Heroibus in immerum deorum recepti sunt, Hercules, & Dioscuri, & Helene, Iovis sunt proles: quorum ille quidem, fortitudinis caussa, honorem hunc consecutus esse dicitur. Helena autem pulchritudinis gratia, cum se ipsam in deam mutasse, tum fratribus Dioscuris, caussa fuisse, ut ante ipsam, in cœlum ascenderent, iis quæ cæteri vita functi sub terra obnoxii premuntur, exoluti. Quanquam etiam, quicunque hominum dignus unquam judicatus fuit, ut deorum consuetudine frueretur, alium reperire non licet, quam qui pulchritudinis particeps fuisset. Nam & Pelops eadem hac caussa cum diis Ambrosiæ particeps fuit, & Ganymedes ille Dardani, dicitur omnium summo deorum ita potitus esse. Quare etiam ipsum neque ullum deorum cæterorum alium voluisse secum venationis hujus, amorum suorum videlicet, participem fieri, sed sibi soli decorum arbitratur esse,

εἶναι, εἰς Γάργαρον καταβάντα τὴν Ἴδην, ἀναγαγεῖν ἐκεῖσε τὸ παιδικὸν, ὅπως συνέσται τῷ ἄπαντα ἐμελλε χρόνον. τοσοῦτον δ' ἐπιμέλειαν εἶχε ποιεῖσθαι τῶν καλῶν, ὡς ἢ μόνον αὐτὸς ἤξιουν τῆς ὁρμῆς ἀναγαγὼν ἐκεῖσε, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐπὶ γῆς ὤν, ἅ τύχοι κινήσῃ, συνῆν ἑκάστοτε τοῖς ἐρωμένοις. ἐς τοῦτο μὲν, χωρήσῃ κύκνος, συνεγένετο Λήδᾳ. τοῦτο δὲ οὐκ εἰδὼς ταύρῳ τῷ Εὐρώπην ἁρπάζῃ. εἰκασθεὶς δ' Ἀμφιτρύωνι, γεννᾷ τὸν Ἡρακλέα. καὶ πολλά τις ἂν ἔχοι λέγειν τεχνάσματα τοῦ Διὸς, ὅπως ἂν οἷς ἐπεθύμει συγγένοιτο μηχανώμενος. τὸν δὲ δὴ μίσγεσθαι, καὶ οἷον ἂν τις θυμοῖτο. ὁμιλῶν γὰρ τοῖς θεοῖς, ὁ γὰρ ἀνθρώπων γε ἤδεσαν, πλὴν εἰ μὴ τοῖς κωλοῖς. ἐν δὲ ἂν τούτοις δημηγορῶν, ὅτι πεπαίπτηκε σφόδρα τοῦ κοινοῦ τῶν Ἑλλήνων ποιητὴς, ἐς ἰδιώτας, καὶ καταπληκτικὸς, ὡς ἐν μὲν τῇ ἀστείᾳ δημηγορίᾳ τὴν Ἥραν, καίτοι ἀστεῖον πάντ' εἰωθυῖαν ἐπιμιμεῖσθαι αὐτῷ, ὅμως δ' αὐτὸν ὥστε ἰδιώτην φθέγξασθαι, ὡς ἤρκεσεν αὐτῇ τὸ μηδὲν παθεῖν, ἀλλὰ μέχρι λόγων σῆσαι τὴν ὀργὴν τοῦ Διός. τὸν δ' ἄπαυστον, θεὸν ὄντα τὴν ὑπέρα πάλιν οὐκ ἔτι ἂν ποτέ σχεῖν φοβεῖσθαι, γῆν ἀναστάσειν αὐτοῖς ἀνθρώποις, καὶ θάλασσαν ἀπειλήσας. μέλλον δὲ συνέσεσθαι καλοῖς, ὅταν χαριεστέρᾳ ᾖ, ἐς ἡμέρους, καὶ τοῖς πᾶσιν ἐπιεικὴς, ὥστε ἐᾶν ἅπασι τοῖς ἄλλοις, ἐς αὐτὸ τὸ Διὸς εἶναι καταλιπεῖν, ὅπως μὴ φαίνοιτο τοῖς παιδικοῖς ἀηδὴς, ἐπήρειν τινὸς ὑπονοήσαντα χῆμα. καὶ τότε καλλίστου, καὶ οἷα τὸν ὁρῶντα σφόδρα ἀγαθὸν

esse, in Gargarum Idæ devolare, atque inde amasium suum, in eum locum, ubi per omne tempus cum illo consuetudinem haberet, subducere. Tantam autem curam ille semper habuit pulchrorum, ut non solùm cœlo dignatus eos fuerit, illuc ipsos attollens: sed & ipse in terram quocunque forstulit, descenderit, ut cum amatis singulis locis congrederetur. Ac eam quidem ob rem, in cygnum conversus, cum Leda rem habuit, ob eandem autē & Tauri facie Europam rapuit. Assimilatus autem Amphitryoni, procreavit Herculem, multaque alia Iovis vaframenta enumerare quispiam possit, quibus ille eorum congressu, quorum desiderio tenebatur, potitus fuit. Quod autem maximum est, quodque aliquis miretur, cùm ille cum diis versaretur (neque enim hominum ulli conversatus est, præterquam pulchris) quoties inter illos concionem aliquam habuit, ita austerus fingitur à communi Græcorum poëta, ut in priore quidem oratione, Idonem, quanquam illa antea ubique increpare ipsum consuevisset, nihilominus tamen ita perterruerit, ut ea satis habuerit, quod nihil gravius pateretur, & intra verba duntaxat, illius ira consisteret. In posteriore autem, deos universos non minore terrore affecerit, terram unà cum ipsis hominibus, & mare quoque, in sublime sublaturum sese minatus. At verò quoties cum pulchris congressurus est, ita mansuetus, & blandus, omnibusque æquabilis redditur, ut apud omnes alios, etiam ipso eo, quod Iupiter est depositò, videlicet ne molestus aut ingratus cuiquam eorum, quos amat, videatur, alienam aliquam formam induat, eamque pulcherrimam, & qua maximè putat, intuentem allici posse.

ὅσον τοσοῦτον αἰδοῦς, καὶ τιμῆς παρέχεται τῷ κάλλει. ἐ οὐχ ὁ μὲν Ζεὺς οὕτω μόνῳ ἐάλω τῷ κάλλει, τὰ δ' ἄλλων εἰδὼς ἥων, ἵνα μᾶλλον ἔχοιν δοκῇ ταῦτα κατηγορεῖν Διὸς οὐχ ὅσῳ τῷ κάλλει εἰρῆσθαι, ἀλλ' εἴ τις ἀκριβῶς ἐθελήσοι σκοπεῖν, πάντως ἂν εὕροι ἥδε ταυτὶ πεπονθυῖα ὁποῖον τὸ μὲ Ποσειδῶ, τὸ Πέλοπος ἠτιμένον. Υακίνθου δὲ, τὸ Ἀπόλλω, τὸ Ἑρμῆ δὲ, τὸ Κάδμε. ἐ θεαὶ δ' ἐλάττους εἰσὶ εἰκόνος τινὸς φαντάσματα τάττε, ἀλλ' ὥσπερ φιλοτιμίαν αὐταῖς ἔχειν δοκεῖ, τὸ τῇ εἶδει συγκεκομένην καλῇ διηλθεῖν, παρεχεῖν τις ἀνθρώποις. ἐπὶ δὲ, τὰ μὲ ἄλλων ἀπέχειν, ἐκείνῃ φθονεῖσθαι δοκεῖ, ἐχ ἑτέρᾳ ἀμφισβητεῖ, ὡδὶ ἂν ἔχοι λέγειν, ἀλλ' Ἀθηνᾶ μὲ, τοῖς ἀνθρώποις ἡδεμόνη τὰ ἐς πολέμους, ὡδὲ Ἄρτεμις ἐ ἀφροδίσιος τῶδε θήρας. ὡς δ' αὖτως Ἀθηνᾶ κἀκείνη ἀφέχεται τῶν πολεμικῶν. τὰ δὲ γάμων Ἥρᾳ Ἀφροδίτη, δόλῳ αὐτὴ ὡδὲ αὐτὸς συνοχλεμένη περὶ ὧν ἐφορᾷ. ἐκείνη δ' ἐπὶ κάλλει τοσοῦτον φρονεῖ, καὶ πάσας ὑπερβάλλεσθαι δοκεῖ, ὥστε καὶ ἡ ἔρις αὐτὰς ἀλλήλαις συμπολεμοῦσαν βυλομένη, οὐδὲν ἄλλο προβαλεῖν αὐταῖς, ἢ κάλλος. ὅτας οἰομένη ῥᾳδίως ὅσῳ ἥδε κρατήσειν ὀρθῶς, καὶ φρονίμως τοῦτο λογιζομένη. σκέψασθε δ' ἂν τις ὑπὸ τοῦ τῶν καλλῶν ὡδὶ αἰσθοίατο. ὡς γὰ ἐλάσσονο μήλε, καὶ τῷ ἐπιγραφὴν ἀνελίξασθε, ἐκάστης αὐτῆς ὑπολαβούσης εἶναι τὸ μῆλον, μὴ δὲ μιᾶς δὲ τολμώσης τῷ ψῆφον κατ' αὐτῆς σεισκεῖν, ὡς ἂρ' αἰσχρότερον τ' ἑτέρας εἶη τῷ ὄψιν, ἀνέχοντας ἂν

Tantum reverentiæ & honoris pulchritudini exhibet. Ac non ſolum ipſe quidem Iupiter ita pulchritudine captus eſt, cæterorum autem deorum nullus, ut hæc magis accuſationem Iovis continere videantur, quàm pro pulchritudine dicta eſſe, ſed ſi quis diligenter conſiderare volet, omnibus etiam diis eadem hæc accidiſſe deprehendet. Vt, verbi gratia, Neptunum Pelopis forma captum fuiſſe. Hyacinthi autem Apollinem, & Mercurium Cadmi. Præterea neque deas pudet pulchritudine captas videri, ſed hanc quaſi æmulationem quandam honoris inter ſe habent, puta eam quæ cum pulchro aliquo rem habuit, narrare poſſe, hominibus ſeſe dediſſe. Iam verò, cùm ex cæteris omnibus, unaquæque ſuæ ac certæ rei præſes ſit, de iis, quibus quæque præeſt, nulla cum altera contendit, ſed Minerva quidem hominibus ad bella gerenda præit, haudquaquam cum Diana de venatione pugnat, eodemque modo & illa Minervæ de re militari concedit. De nuptiis autem Iuno Veneri, neque hæc illi moleſta eſt ob ea, quibus illa præſidet. At contrà ſingulæ ob formam & pulchritudinem eò uſque animo efferuntur, omneſque alias excellere ſibi videntur, ut cum Eris ipſas inter ſe mutuo diſcordes & inimicas reddere vellet, nihil aliud objecerit illis, quam pulchritudinem, rata hoc pacto facilimè ſeſe hoc quod volebat, effecturam eſſe. Ac prudenter ſanè hoc excogitavit. Animadverteritque vel inde aliquis pulchritudinis poteſtatem. Nam poſtquam pomum illud accepiſſent, & inſcriptionem legiſſent, cum unaquæque ſuum illud eſſe cenſeret, neque tamen ulla contra ſe ipſam ſuffragium ferre ſuſtineret, quòd videlicet altera turpior

τ', τ̃ μ̃ πατέρα, τ̃ δ' ἀδελφόν π, κ̓ συνοικον Δία, ἐπιτρέψουσιν τὴν δίκην αὐτῶ. ἔχει ζ̓ κἀ αὐτὸς ἱκὰς ἐστιν ἀποφῆναζ̃ καλλίστη, κἀ πολλῶν ἀνδρείων ὄντων, κ̓ σοφῶν, κ̓ φρονίμων ἐν τ Ἑλλάδι, κἀ τῆ βαρβάρω, ὅσ' ἐπιτρέπ τὴν κρίσιν παρὰ τοῦ Πριάμου, ψῆφον ἐναρῆ, κ̓ καθαρᾶν ἐξενεγκών, ὅτι κἀ φρονήσεως, & σοφίας, κἀ ῥώμης ὑπερέχ τὸ κάλλος. τοσούτου δ' ἐπιμέλειαν ἀεὶ ποιοῦντες, κ̓ σπουδὴν, ἀκούειν εἶναι καλαί, ὥστ κἀ τὸν πρίαμον τὴ κρητικὴν τροφὸν, κ̓ γεωποιητὴν, οὐκ ἄλλοθέν ποθεν, ἢ ἀπὸ τ̃ καλλους πεπείκεσθαι ὀνομάζειν. ηδιον ἂν ὑπ ἀκούσαι λευκώλενον ἢ Ἥρα, ἢ πρόσθα θεὰ, θυγάτηρ μεγάλου Κρόνου. Ἀθηνᾶ δ' οὐκ ἂν βουληθείη τριτογένεια ποτ̃ γλαυκῶπις καλεῖσθ. Ἀφροδίτη τ̀ παμπαν ἂν μ̃ παντὸς καλεῖσθαι χρυσῆ. ἅπαξ ἅπαντ εἰς κάλλος πίπτ. καίτοι τοῦτ' ἀ μόνον ἀπόδειξιν ἔχ πᾶσι οἱ κρείττους ἔχουσι περὶ τούτου, ἀλλὰ κἀ μαρτύριον ἐστιν ἀψοῦδες, μ̃ κρεῖττον εἶναι πάντων τ̃ ἄλλων. οὐκοῦν Ἀθηνᾶ μ̃, ἀνδρίας ἄμα, κ̓ φρονήσεως ποτ̃ χρὴν ἐπιψηφίζ. ἀμφοτέρων γὰρ ποτ̃ ἔστι τούτων. Ἥρα δ' ἀπάσης ἀρχῆς, κ̓ δυναστείας αἰτιωτέρα ἀποφαίν, σωτηρᾶσ' αὐτῆ κἀ τ̀ Δία ποτ̃ ἁλῶσαι. εἰ τοίνυν οὕτω μ̃ θεῖον, κ̓ σεμνὸν τὸ κάλλος ἐστὶν, οὕτω ζ̓ ποτ̃ ἀγαθοῦσιν τοῖς θεοῖς, πῶς ἂν ἡμῖν ἔχοι καλῶς, μὴ κἀ αὐτὰς μιμεῖσθαι τὰς θεὰς, λόγῳ τε, κ̓ λόγῳ πᾶν, ὅ τι ἔχομ συναίρειν τ̃ κάλλ, ταῦτα μ̃

pior esset, ad Iovem, harum quidem patrem, illius autem etiam fratrem & conjugem deveniunt, litem hanc illi dirceptandam committentes. Ille autem cùm & per se ipse sententiam, quænam earum pulcherrima foret, proferre posset, & multi fortes, & sapientes, & prudentes cùm in Græcia, tum inter Barbaros essent, quibus eadem causa delegari potuisset, Iudicium hoc Paridi, Priami filio commisit, manifestum adeò calculum ferens, quod & prudentiam, & sapientiam, & vires pulchritudo anteiret. Porrò tanto semper studio tantaque cura, formosæ audire expetivere, ut & heroum pariter, & deorum exornatori poëtæ persuaserint, non aliunde magis, quàm à pulchritudine sese appellare. Proinde libentius audierit niveis lacertis Iuno, quàm, antiqua dea, & Saturni magni filia. Minerva autem neque Tritogenia, quàm Glaucopis vocari maluerit. Et Venus, universo etiam redemerit, nominari, Aurea. Quæ cuncta ad pulchritudinem pertinent. Atqui hæc non modò argumento sunt, quo pacto illi, qui potiores habentur, circa hanc se gerant: sed & testimonium perhibent neutiquam falsum, quòd cæteris omnibus, præstantior eadem sit. Proinde Minerva quidem fortitudine pariter & prudentia præstare illam suffragatur, utrique enim harum præsidet ipsa. Iuno autem universa dominatione, atque potentia, expetendam magis esse, sententia sua declarat, in partem etiam Iove tanquam patrono, advocato. Quòd si igitur divina adeò res & veneranda, pulchritudo est, deinde & diis tantopere affectata, quomodo tandem honestum nobis fuerit, si non & ipsi deos imitantes, cùm rebus tum verbis, quibuscunque modis poterimus, pulchritudini patrocinemur. Atque

Φίλωνα περὶ τοῦ κάλλους εἰπεῖν, ἐπιθεῖς τοῦτο τῇ πλούτῳ, ὡς ἐπλείω δ' ἂν τούτων εἰρηκέναι, εἰ μὴ τὸ μακρολογεῖν ἠπίστατο τοῦ ἀδοκίμων συμποσίων. μετ' ὀλίγον δ' ὑπὸ Ἀριστίππου ἤρξατο τοῦ λόγου, πολλὰ προτραπεὶς ὑπ' Ἀνδροκλείδου. οὐ γὰρ ἐβούλετο λέγειν τὸ μὲν Φίλωνα διαβεβλημένως λέγειν. ἤρξατο δ' οὕτως. Πολλοὶ πολλάκις ἀνθρώποι τὰ μὲν τοῦ βελτίστου, καὶ μάλιστα συμφερόντων ἀφέντες λέγειν, ἐφ' ἑτέρους τινὰς ἄρμησαν ὑποθήσεις. ἀφ' ὧν αὐτοῖς μέν, δοκοῦσι δίκαιοι φανεῖσθαι, τοῖς δ' ἀκροωμένοις τοὺς λόγους οὐδὲν λυσιτελοῦντας ποιοῦσι. καὶ διελαύνουσιν, οἶμαι, περὶ τῶν αὐτῶν ἐρίζοντες ἀλλήλοις. οἱδὲ, διηγούμενοι τὰ μὴ ὄντα. ἑτεροι δ', περὶ τοῦ ἀδιαμφιβήτου ἀναισχύντως λογοποιοῦντες. ὡς ἐγὼ μὲν πάντα κατιδὼν παραλιπόντας, ὅπως τι βέλτιον τύχωσιν εἰπόντες σκοπῶ. ὡς νῦν ἐγὼ περὶ τῶν ὄντων οὐδὲν ὑγιὲς ἐγνοκέναι νομίζων, ἄλλως τε, καὶ τὸ πινῶν ἀγνοίας τῶν βελτίστων κατηγορεῖν τοῖς αὐτοῖς περιπίπτειν, τοῦ δικαιότατον οἰόμενον εἶναι πάντη, τοῦτ' αὐτὸ λυσιτελεστάτην, ἐκκλίνειν τοὺς ἀκούσονται ποιούμενος τὸν λόγον, καὶ μὴ πᾶς ὅστις ἂν φαίη κρίνειν ἂν ἔχειν ἀκούειν κρίσιν. εἰ μὲν οὖν περί τινος ἑτέρας τοὺς λόγους ἐποιούμεθα νῦν, ἀλλὰ μὴ περὶ κάλλους, ἔφασκεν ἂν ἡμῖν ἀκούσασιν ἑνὸς εἰπεῖν τοῦ, ἀπηλλάχθαι περὶ αὐτοῦ. τοῦτο δ' ἄρα τοσαύτην ἀφορμὴν παρέχειν τοῖς βουλομένοις ἅπτεσθαι τῶν περὶ τούτου λόγων, ὡς οὐκ εἰ μή τις ἀξίαν τῷ λόγῳ νομίζειν δύναιτ' ἂν, ἀλλ' ἢν τῶς πολλαχῶς περὶ τοῦ κάλλους εἰπεῖν, ἐπιθεὶς τοῦτο τῷ πλούτῳ, ὡς ἐπλείω δ' ἂν τούτων εἰρηκέναι, εἰ μὴ τὸ μακρολογεῖν ἠπίστατο τοῦ ἀδοκίμων συμποσίων. μετ' ὀλίγον δ' ὑπὸ Ἀριστίππου ἤρξατο τοῦ λόγου, πολλὰ προτραπεὶς ὑπ' Ἀνδροκλείδου. οὐ γὰρ ἐβούλετο λέγειν τὸ μὲν Φίλωνα διαβεβλημένως λέγειν. ἤρξατο δ' οὕτως. Πολλοὶ πολλάκις ἀνθρώποι τὰ μὲν τοῦ βελτίστου, καὶ μάλιστα συμφερόντων ἀφέντες λέγειν, ἐφ' ἑτέρους τινὰς ἄρμησαν ὑποθήσεις. ἀφ' ὧν αὐτοῖς μέν, δοκοῦσι δίκαιοι φανεῖσθαι, τοῖς δ' ἀκροωμένοις τοὺς λόγους οὐδὲν λυσιτελοῦντας ποιοῦσι. καὶ διελαύνουσιν, οἶμαι, περὶ τῶν αὐτῶν ἐρίζοντες ἀλλήλοις. οἱδὲ, διηγούμενοι τὰ μὴ ὄντα. ἑτεροι δ', περὶ τοῦ ἀδιαμφιβήτου ἀναισχύντως λογοποιοῦντες. ὡς ἐγὼ μὲν πάντα κατιδὼν παραλιπόντας, ὅπως τι βέλτιον τύχωσιν εἰπόντες σκοπῶ. ὡς νῦν ἐγὼ περὶ τῶν ὄντων οὐδὲν ὑγιὲς ἐγνοκέναι νομίζων, ἄλλως τε, καὶ τὸ πινῶν ἀγνοίας τῶν βελτίστων κατηγορεῖν τοῖς αὐτοῖς περιπίπτειν, τοῦ δικαιότατον οἰόμενον εἶναι πάντη, τοῦτ' αὐτὸ λυσιτελεστάτην, ἐκκλίνειν τοὺς ἀκούσονται ποιούμενος τὸν λόγον, καὶ μὴ πᾶς ὅστις ἂν φαίη κρίνειν ἂν ἔχειν ἀκούειν κρίσιν. εἰ μὲν οὖν περί τινος ἑτέρας τοὺς λόγους ἐποιούμεθα νῦν, ἀλλὰ μὴ περὶ κάλλους, ἔφασκεν ἂν ἡμῖν ἀκούσασιν ἑνὸς εἰπεῖν τοῦ, ἀπηλλάχθαι περὶ αὐτοῦ. τοῦτο δ' ἄρα τοσαύτην ἀφορμὴν παρέχειν τοῖς βουλομένοις ἅπτεσθαι τῶν περὶ τούτου λόγων, ὡς οὐκ εἰ μή τις ἀξίαν τῷ λόγῳ νομίζειν δύναιτ' ἂν, ἀλλ' ἢν τῶς πολλαχῶς

hæc quidem Philo, de pulchritudine peroravit, hoc quoque ad finem addens, quòd etiam plura his dicturus fuisset, nisi sciret orationem in conviviis longiorem improbari. Cæterum post illum statim Aristippus verba facere cœpit, multis antea ab Androcle invitatus. Neque enim volebat, veritus proximo post Philonem loco dicere. Exorsus autem inde est: Multi sæpe homines (inquit) omittentes de rebus optimis & nobis conducentibus dicere, ad alia nescio quæ argumenta abripi consuevere, ex quibus sibi quidem famam comparaturos se putant, auditores autem verbis nihil conferentibus obtundunt. Ac dicere solent, alii quidem de iisdem rebus inter se verbis contendentes, alii autem ea, quæ non existunt, commemorantes, alii etiam de iis, de quibus minimè necesse est, verba facientes. Quos sanè decebat omnibus hisce relictis, quo pacto conducibile aliquid dicere fortè possint, apud animum cogitare. Hos igitur, quando nunc egō de iis, quæ existunt, nihil sani cognoviſſe existimo, præsertim cùm aliorum ignorantiam de rebus optimis, reprehendentem in eadem vis incurrere, omnino stultitiæ cujusdam esse putem: idem argumentum orationis utilissimum atque pulcherrimum auditoribus proponam, quodque quivis fatebitur dignissimum esse, quod pulcherrimum quoque vocetur. Quòd si igitur de alia aliqua re verba faceremus, & non de pulcritudine, satis fuisset unum aliquem dicentem audisse, & exinde argumento eo relicto, ad alia transisse: nunc autem præsens hoc, tantam dicendi copiam præbet iis, qui de eo orationem instituunt, ut haudquaquam si quis pro dignitate ipsum non tractarit, ob id infeliciter sibi succesisse rem

λοῖς ἄλλοις καὶ ἐκείνός τι δωηθῇ συμβαλέσθαι πρὸς τὰς ἐπαίνους τῆς ἐκείνου· οἴεσθαι πειρᾶσθαι τύχης. τὸ γὰρ ὅτου μὴ σαφῶς ὑπὸ τῶν ἡμετέρων τετιμημένον, ὅτῳ δ' ἔν τοῖς θεράπουσι θεῖον, καὶ σεβάσμιόν ἐστιν, πᾶσι δ' ἐν τοῖς ὅσοι οἰκειότατοι κόσμου, ἐξ οἷς μὲν ἂν παρὰ πάντων ἀποδεδεγμένον, ὧν δ' ἀφίστατο μισούμενον, καὶ νῦν ἐπισκοπεῖν ἀξιοῦσιν, τίς ἂν εἴη τοσοῦτον λόγων μεταχειρίσας, ὥστ' ἐπαινέσαι πρὸς ἀξίαν δρέσαι; εἰ μὴν ἀλλ' ἐπειδή γε ὅτου πολλῶν αὐτὸς δεῖ τὰ ἐπαινεσόντων; ὥστι μόλις ἂν τὰ ἀξίως τύχοι, εἰδὲν ἀπεικὸς ἐξ ἡμῶν εἰ χειρόνων λέγειν περὶ αὐτοῦ, μᾶλλον ἐᾶς γε μὴ φίλοντα ποιεῖσθαι τοὺς λόγους. ὅτου δὲ σημήνασθαι, ἢ διανοῆσθαι τὰ ὄντων ἐστὶν, ὥστ' ἐν ὅσοι θεοὶ καλοὺς τετιμήκασι, παραλείπω. ἀλλ' ὧν οὐ τοῖς ἄνω χρόνοις ἐν Διὸς Ἑλένη γεγονέναι, ὅτως ἐπιμεμάθη πρὸς πᾶσιν ἀνθρώποις, ὡς ἔτι τῆς ἡλικίας ὕσον ἐντὸς, καθ' ὅτα χρείαν ὁ Πελοποννήσου γεγόνατο ὁ Θησεύς, ὅτω τὰ θεοῦ ἰδεῖν ἠράσθη, ὡς ὅσης αὐτοῦ καὶ βασιλείας ἀσφαλεστάτης, καὶ δόξης ἐπὶ τυχόσης, ὅμως οὐκ ἤστο βιωτὸν αὐτοῦ, ταύτης ἐστερημένου, παρελθεῖν τὰ πάντας εὐδαιμονίας, εἰ ταύτῃ αὐτοῦ γένοιτο συνοικεῖν. ὅτω δ' ἀφορηθεὶς, τὸ μὲν πρὸς πατρὸς λαβεῖν ἀπεπτὸν, μὴ γὰρ ἂν αὐτῇ αὐτὸν ἐκδῶναι μήπω ἡλικίας ἐμμένειν, τῇ δ' ὀργῇ ὑπερφρονήσας ἐκείνου, καὶ παραδόν, ὀλίγων

rem arbitrari debeat, sed si post multos alios, nonnihil ad priores laudes etiam ipse conferre potuerit, benigniorem fortunam experiri putetur. Nam quòd manifestè adeò, à superioribus, in honore habitum semper est, ab hominibus autem ita pro re divina, & expetenda, existimatum, omnibusque quicunque vivunt, peculiare ornamentum existit, præterea & eos, quibus adest, ab omnibus amari & coli: illos autem quibus abest, odio haberi, neque dignos quos aspicias, videri, facit, quisnam dicendi facultate præditus tanta fuerit, ut id pro eo ac dignum est, laudare sufficiat? Veruntamen, quoniam ita multis ipsi opus est laudatoribus, ut vix unquam pro dignitate tractari queat, nihil alienum aut indecorum fuerit, etiam nos aliquid de eo dicere conari, quanquam verentes nonnihil, verba facere post Philonem. Adeò autem omnium quæ sunt, veneratione dignissima, maximeque divina res, pulchritudo est, ut etiamsi omittamus dicere, quibus honoribus dii pulchros affecere, superioribus certè temporibus illis, Helena ex Iove nata, in tanta apud omnes homines admiratione fuerit, ut cum adhuc infra ætatem esset, Theseus ob aliam quandam rem in Peloponnesum profectus, conspecta illius forma, in tantam admirationem ipsius venerit, ut cum & regnum haberet maximè tutum, & gloria excelleret nequaquam vulgari, nihilominus tamen putarit, sibi vitam vitalem, ut ille ait, non esse, si illa careret: rursum autem se omnes alios felicitate supergressurum esse, si secum illam cohabitare contingeret. Atque hoc animo cùm esset, à patre quidem ipsius accipere illam desperavit, neque enim elocaturum ipsum illam, cum nondum ad justam ætatem perveniisset, cæterùm imperio illius contempto atque despecto, spretisque insuper etiam omni-

ρήσας ἢ καὶ ἢ ὁ Πελοποννήσου πάντων δεινῶν, κομισάντ' αὐτῷ τῆς ἁρπαγῆς καὶ Πειρίθων Δηϊλαόων, βίᾳ λαβὼν αὐτὸν ἢ πατὴρ, εἰς Ἀφίδνας ἐκόμισε ἢ Ἀττικῆς. καὶ τοσαύτην ἴσχε χάριν αὐτῷ ἢ συμμαχίας ταύτης, ὥσθ' ὕστερον ἐφίλησε τ ἄνδρα χρόνον, ὥστε καὶ τοῖς ἐπιγενομένοις παρέδειξεν ἑαυτὸν φίλον τῷ Θησέως, ὃ Περίθῳ φίλιον. ἐπειδὴ ἢ ἤδη κἀκεῖνον ὁ ἅδης ἐθέλειν, τὴν Δήμητρος μνηστὴν ὁρμὸν κόρην, ἐπειδὴ πολλὰ Δηϊνῶν, ὁπ ἠδυνήθη ταύτης αὐτὸν ἢ πείσας ἀποκινδυνεῦσαι καταπεῖσαι, συνεκλιθῆναι αὐτῷ, ταύτην πρέπουσαν οἰόμενον αὐτῷ καταθήσειν τὴν χάριν περὶ ἢ ψυχῆς, ὑπὲρ αὐτοῦ κινδυνεύσας. ἐπανελθόντα δ' εἰς Ἄργος, αὖθις ἀνεδήσατο αὐτὸν, ἐπειδὴ καθ' ἥλικα ἦν γάμων, καίτοιγε ἔχοντες καλάς τε, ἐ ἐν γαμετῇς ὁπ ἢ Ἑλλάδος σφίσιν αὐτοῖς ἄγεσθαι γυναῖκας οἱ ἢ Ἑλλάδος βασιλεῖς, οἱδὲ, συνειλεγότες, ἐμνηστεύοντο τούτων, πὶς ἄλλας ἀπάσας ὑπερεδέντες ὡς φαυλοτέρας, γνόντες δ' ὅτι ἀδιαφόρητον ἔσῃ, καὶ δείσαντες μὴ πόλεμος ᾖ ἐπὶ τῇ Ἑλλάδι, μαχούμενοι πρὸς ἀλλήλους, ὀμωμόκασιν ὅρκον τοιοῦτον ψήφῳ κοινῇ, ἢ μὴν ἐπικυρήσειν τῷ ταύτης ἀξιωθέντι, μηδ' ἐπιτρέψειν ἄν τις ἀδικεῖν ἐγχειρῇ, ἕκαστος οἷόμενος πιστὸν αὐτῷ τὸν συμμαχίαν ἀποδώσεσθαι, ἢ τὰ ἴδια γνώμης ἀπέτυχεν πάντες, πλὴν Μενελάου. ἢ κοινῆς δ' ἐπειράθησαν αὐτίκα. ἢ πολλαὶ γὰρ ὕστερον ἤδη ἥκουσαι παῖς θεᾶς περὶ κάλλους, ἐπετράπησαν τῷ κρίσει Πάριδι τῷ Πριάμου. ὁδὲ, ἢ

bus, qui tum in Peloponneſo agebant potentibus, aſſumpto Pirithoo, raptus ſocio, à patre vi abreptam in Aphidnam, Atticæ regionis oppidum aſportavit. Tantâ autem gratiam habuit Pirithoo pro hoc auxilio præſtito, ut ipſum per omne deinde tempus ita amarit, ut etiam poſteris in exemplum abierit, Theſei & Pirithoi amicitia. At poſtquam etiam illum oportebat ad Plutonis proficiſci regnum, ambientem filiam Cereris Proſerpinam, poſtquam multis ipſum dehortatus à propoſito, ne quid tale tentaret, avertere non potuit, unà cum ipſo profectus eſt, arbitratus debere ſe hanc illi referre gratiam, ut pro eo etiam animam in periculum poneret. Cæterùm ubi hoc profecto peregrè, illa Argos mox rediiſſet, poſtquam ætate nubilis facta eſt, quanquam principes Græciæ, & formoſas alias, & ex parentibus præclaris natas, ex tota ea terra ducere uxores ſibi poſſent, nihilominus tamen convenientes, hujus proci facti ſunt, cæteris omnibus, perinde ut vilioribus contemptis. Scientes autem, quod non abſque certamine ab uno aliquo ducenda eſſet, metuenteſque ne pugnantibus inter ſe aliquibus, bellum inde toti Græciæ oriretur, de communi ſententia in hæc verba jurarunt, quòd omnes auxilium ferre vellent ei, quicunque uxorem hanc ducere dignatus fuiſſet, neque cuiquam concedere, qui injuria aliqua afficere illum aggreſſus eſſet: exiſtimantes videlicet, quiſque ſibi auxilium & ſocietatem hanc parari. Propria quidem igitur ſententia fruſtrati omnes ſunt, præter Menelaum, communis autem pacti experimentum ſtatim dederunt. Non enim multò pòſt, cum contentio inter deas de pulchritudine orta eſſet, diſceptatio ejus litis Paridi Priami filio

μ συμφόρων ἢ ἡδέων ἡτιῆσθαι, τ δικαίων δ' ἀναγκασθεὶς ἡμίσεια κεῖσθαι, καὶ διδόσης Ἥρας μ, τὴν τ Ἀσίας ἀρχήν, τὸ δ' ἐν πολέμοις Ἀθηνᾶς κράτος, Ἀφροδίτης ἡ, τ τ Ἑλένης γάμον, καὶ φαύλοις μ ἀνθρώποις ἡμίσεια ἂν ποτε νομίσας τὴν ἐλάττω βασιλείαν, Ἑλένης δ' οὔσης τ ἐπιγνωμόνων ἀξιωθῆναι, προείλετο τ τούτης γάμον. ἡνωμένης ἡ τ ὑμετέρων ἐκείνης φρατρίας καὶ τ Τρώων, καὶ τ Εὐρώπης τότε πρῶτον καὶ τ Ἀσίας ἐλθούσης, ἴσχυεν οἵ τε Τρῶες ἀποδόντες τὴν Ἑλένην, ἀδεῶς οἰκεῖν τὴν αὐτῶν, ἃ δ' Ἕλληνες τούτων αὐτὰς ἐσώσαντες ἔσχον, ἀπαλλάττεσθαι τ ἐκ πολέμου, καὶ φροντίσας δυσχερῶν, οἳ δ' ἐκ ἠβουλήθησαν ἀμφότεροι, ἐκ ἂν ποτε νομίσαντες εὑρεῖν ἀφορμὴν καλὸν πολέμου, ἐφ' ἧς ἀποθανοῦνται. Ἐ θεοὶ ἡ τὰς αὐτῶν παῖδας παῦρα εἰδότες ἀπολουμένους ἐν τῷ πολέμῳ, ἐκ ἀπέτρεψαν μᾶλλον, ἀλ' ἐπῆραν εἰς τοῦτο, ἐκ ἐλάττω δόξαν αὐτοῖς οἰόμενοι φέρειν, ἢ θεῶν παῖδας γενέσθαι, τὸ μαχόμενος ὑπὲρ Ἑλένης, ἀποθανεῖν. Ἐ τί λέγω τὰς αὐτῶν παῖδας; αὐτοὶ θεοὶ αὐτὰς μείζω, καὶ δεινότερον συνέστησθε ἢ θεοὶ γίγαντας αὐτοῖς ἡνωμένοις πολέμους. ἐν ἐκείνοις μ γὰρ μεθ' ἁλλήλων, ἐνταῦθα ἡμᾶς ἐμφανῶς θεοὺς ἀλλήλους. ἆ τί ἡγοῖτ' ἂν εἶναι μέγιστον δεῖγμα, ὅσῳ τ ἀνθρωπίνων ἁπάντων ὑπερέχει τὸ κάλλος παρ' ἀθανάτοις κρατεῖν; ὅπου γὰρ ὑπὲρ μ τ ἄλλων δεινὸς ἁπάντων δεδημε filio delegata fuit. Qui cum judicio inferior esset, quàm ut inter corpora dearum cognoscere posset, donorum autem cogeretur judex fieri. Ac Juno quidem offerret illi totius Asiæ imperium, Minerva robur & vires ad bella, Venus autem Helenæ hujus nuptias. Ipse verò contrà secum ita cogitaret, quòd imperia quidem etiam vilibus & contemptis hominibus obvenire possent, Helena autem, non statim ullus posterorum dignus futurus esset, nuptias hujus cæteris rebus omnibus antepositi. Postea verò exorta celebri illa expeditione contra Trojanos, & Europa tunc primum contra Asiam bello concitata, cùm Trojani possent Helena reddita, sine periculo ac metu terram suam retinere, Græci autem hanc illis habendam permittentes, omnibus illis difficultatibus, quæ ex bello & expeditionibus percipiuntur, liberari: neutri consulere sibi ipsi voluerunt, rati non aliam pulchriorem belli causam, ob quam morerentur, invenire se posse. Iam verò & dii, cùm certò scirent liberos suos in eodem bello perituros esse, haudquaquam illos ab eo absterruerunt, sed ad id ultro proficisci fecerunt, rati non minorem illi gloriam consecuturos eos esse, si pro Helena mortem obiissent, quàm quòd deorum filii procreati essent. Et quid attinet de filiis deorum dicere? cùm ipsi dii majore gravioreque certamine inter se eodem bello congressi fuerint, quam tunc, cùm contra gigantes bellum gessere. Nam in illo contra Gigantes, communibus ac mutuis auxiliis dimicarunt: hîc autem ipsi contra se ipsos arma tulerunt. Quo sanè argumento, quodnam aliud clarius esse potest, quanto etiam ipsis Diis judicibus, cæteras mortalium res omnes antecellat pulchritudo? Nam cùm pro aliarum quidem rerum nun-

τοπαρόντων φαίνοιτ' ἂν διενεχθέντες, ὑπὲρ ὧν κάλλους, ἢ μόνον τὰς ἡδὰς ἐπιδεδωκότες, ἀλλ' ἤδη καὶ ἀλλήλοις συνωμόσαντο πεπολεμηκότες, ἔνιοι δ', καὶ τραυθέντες, πῶς οὐχ ἁπάσαις ψήφοις ἀφῃρῆσθαι τὸ κάλλος; ἀλλ' ἵνα μὴ διξῶμεν ἐπὶ πλέον τοῦ περὶ κάλλους λόγου, καὶ ταῦτα διατρίβειν ἀεί, ἐφ' ἕτερον βάλλομαι μεταβῆναι, ὑδαμῶς ἐλαττον ὄν, ὥστε διξαι τὴν τοῦ κάλλους ἀξίαν, τὸ αὐτίκα εἰρημένον, τὴν Ἱππόδαμειαν Οἰνομάου. ὅσους δὲ ταύτης κάλλους ἀλόντας, μᾶλλον αἱρεμένους ἀπόφησιν ἀποθνήσκειν, ἢ ταύτης διωσαμένους, τὸ ἦλιον ἀφοσοραῖν. ὡς γὰρ ἐλάσσω τὴν ἡλικίαν ἡ παῖς, καὶ πᾶσαν ὁ πατὴρ πολλῷ τῷ μέσῳ [1] παρενεγκοῦσαν ἑώρα, τὴν μὲν ὥρας αὐτῆς ἀλγεῖν, τοσοῦτον γὰρ αὐτῇ προεῖδε, ὥστε καὶ τὸ μεγιστηκόθ' ὑπαγάγεσθαι αὐτὸν φύσιν, καὶ λαβεῖν τοῦτ' ἀξιῶν αὐτὸν ἔχειν παρ' ἑαυτῷ. βάλλεσθαι δ' ὑπέδυνεν πλαττόμενον αὐτὸν τῷ τοῦτο ἀξίῳ, τὰς παρ' ἀνθρώπων φόβῳ αἰτίας, μηχανῶν τινα μηχανᾶται τὴν ἐπιθυμίας ἀδικοτέρων. καὶ ὧν ᾤετο μᾶλλον, ὅ τι ἐβούλετο, κατασκήσειν. τάχιστα γὰρ ἅρμασι ὡς οἷόν τε μάλιστα δὴ εἰς πάχος τοῦ τέχνης ἐξειργασμένῳ, τὰς ὑπ' Ἀρκαδίᾳ ζεύξας ὑπὸ τοῦτο τοῦ ταχίστας ἵππους, ἡμιλᾶτο πρὸς τοὺς μνηστῆρας τῆς κόρης, ἆθλον τῆς νίκης παρελθὼν αὐτοῖς αὐτὸν προθεῖς, ἢ τρέσαντα τῆς κεφαλῆς στερήσων. καὶ ἦξιν δ' αὐτὸν αὐτοῖς

quam ulla ullo modo inter sese discordes fuerint, pro pulchritudine autem, non solùm filios suos in mortem obtulerint, sed ipsi inter se dimicarint, nonnulli autem etiam vulnerati fuerint: an non omnibus calculis pulchritudinem cæteris rebus universis antepoſuerunt? At enim ne penuria quadam de pulchritudine dicendi, circa hunc locum commorari diutius videamur, ad alium hinc tranſire volo, haudquaquam his quæ antè dicta ſunt, ad comprobandam pulchritudinis dignitatem, inferiorem, nempe ad Hippodamiam Arcadis illius Oenomai filiam. Quam multos enim ille, pulchritudine hujus captos, oſtendit, mortem ſubire voluiſſe potiùs, quàm ab hac diſſociatos, lucem intueri. Nam poſtquam adultam ætatem attigit puella, illamque pater non parvo intervallo cæteras omnes anteire conſpexit, ipſe quoque forma illius captus eſt. Tanta enim hæc in illa excellebat, ut etiam eum, à quo nata fuerat, præter naturam illexerit. Proinde cùm ipſe quidem illam, apud ſeſe retinere cuperet, elocare autem velle ei, qui dignus illa foret, ſimularet ut hominum accuſationem evitaret, technam quandam machinatur, cupiditate ſua multò injuſtiorem, per quam putabat, id quod animo intendebat, facilimè ſeſe conficere poſſe. Nam currui, quem quoad fieri maximè potuerat, ad celeritatem arte compararat, equis, qui eatum ætate in Arcadia omnium velociſſimi erant, junctis, cum procis puellæ, aurigatione certabat, ei videlicet, qui certamine ſuperaſſet, ſponſam illam proponens: qui verò victus eſſet, illum capite privandum edicens. Iubebat autem etiam ipſam unà conſcen-

1 Παρενεγκοῦσαν] Id eſt, ὑπερενεγκοῦσαν. Ariſtides in Panathenaïco: ὁ ἧττον βασιλέως παρενεγκὼν ταῖς ἐπινοίαις. Menag.

1 Καὶ

παραβαίνειν τὸ ἅρμα, ὅπως ἀπολάβωμεν περὶ ταύτην, ἀμελοῦντες τῆς ἱππικῆς. οἱ δ', ἀποτυχόντες τῆς ἁρπαγῆς ἀψαμένης τοῦ δρόμου, καὶ τῆς ὑπερβάσης τοῦ ζῆν, τὸ μὴ ἀποκτῆσαι τοὺς τὰ ἀγώνια, ἢ μεθεῖναι τὰ τῶν βεβλαβημένων, μεροκιωῦς εἶναι ὑπολαβόντες, τὴν δ' ὠμότητα μισήσαντες Οἰνομάου, ἄλλος ἄλλον ἐφθασεν ἀποθνήσκων, ὥσπερ διδικὸς μὴ δὲ πεθνάναι περὶ τῆς ἅμιλλης. Ἕως μὲν οὖν ἑπτὰ μέχρι πεντεκαίδεκα νέων ὁ φόνος. Ἡνίκα δ' οὐκέτι τοῦ πονηρέως μισήσαντες ταῦτα, τούς τε τεθνεῶτας ἅμα, καὶ τὸν κόρον ἐλεήσαντες, τοὺς μέν, ὅτι ἐπιμελῶς ἀπεστέρηντο τοιούτου, τὸν κόρον δ' ὅτι τοῦ ὠφελεῖν καὶ κτᾶσθαι ἀπολαύσει, κηδεμόνος τε δεήσει, ὁσίως ἤμελλε, Πέλοψ δ' ἦν ὄνομα, ἀγωνιούμενος, ἅρμα τε χαλκεύεται τοῦτο κάλλιστον τέχνης ἐποιημένον, ἵππους τε ἀθανάτους, διὸν ἤμελλε τοῦ κόρης κύριος εἶναι. Ὁ γέρων γε, τὴν ἐπιδεξιὰν ἐπὶ τέρμασι τῆς νίκης ἀπιστῶν, ὅτι τοῦ δὲ κάλλους χρῆμα, ἀνθρώποις τε θεῖον εἶναι δοκεῖ, καὶ πρόμορον τῶν πάντων, καὶ θεοῖς ἐπιδιώκειν πολλαχοῦ. διὸ δὴ καὶ ἐμὲ οὐκ ἂν ἔχοι τις μέμφεσθαι δικαίως, ἐσπουδάγυ λογισαμένους τὰ τοῦτο περὶ κάλλους διεξελθεῖν. ὅπου μὲ δὴ καὶ Ἀριστίππου διῆλθε τὸν λόγον. Ερ. σὺ δ' οἷος ἐπὸς εἶ Χαρίδημε. ὅπως δ' ὥσπερ κορωνίδα τοῦ κάλλους καλῶν ἐπιθήσῃ τὸν λόγον.

scendere currum, quò videlicet illi, huic intenti, aurigationis oblivisceretur. Cæterùm cùm qui primus certamen hoc iniisset, successu caruisset, & præterquàm quod à puella, etiam vita excidisset, reliqui cùm ad certamen obeundum cunctari, & eorum quæ semel decrevissent, quicquam detractare futile ac juvenile quiddam esse censerent: rursùm autem crudelitatem Oenomai detestarentur, alius alium prævertit moriendo, perinde ac si metuerent, ne non pro puella illa mori possent. Ac processit cedes ea, donec tredecim eorum juvenum interficerentur. At dii, cùm illum ob pravitatem hanc odissent, pariter autem & eos qui mortui fuerant, & puellam miserarentur, alteros videlicet, quòd tantæ rei possessione privati essent, puellam autem, quòd forma sua per ætatem frui non posset, pro juvene eo, quicunque mox certaturus esset (erat autem is Pelops) curam advertentes, & currum illi donant pulchriorem arte factum, & equos immortales, quorum ope puella potiturus, ac dominus illius futurus esset. Et sanè factus quoque est, socero ad terminos victoriæ occiso. Adeò pulchritudo ipsa, cum hominibus divinum quiddam esse videtur, & ab omnibus coli consuevit, tum à diis quoque sæpenumero cum summo studio observata est. Quam ob rem nemo nos meritò reprehenderit, quòd operæ pretium putamus, hæc de pulchritudine disseruisse. Atque ad hunc modum & Aristippus orationem suam peregit. *Her.* At tu etiam restas Charideme: quare fac, ut quasi quandam coronidem imponas orationi tuæ, pulchris hisce de pulchritudine dictis.

1 Καὶ ἕως μὲν ἑπτὰ μέχρι πεντεκαίδεκα νέων ὁ φόνος] Non concordat Pausanias de numero procorum ab Oenomao interfectorum, sexdecim enim ponit, quorum nomina videsis apud eum auctorem Heliacorum 2. *Palm.*

Χα. μηδαμῶς ὦ πρὸς θεῶν περαιτέρω προελθεῖν με βιάσῃ. ἱκανὰ γὰρ δηλῶσαι τὴν συνουσίαν, καὶ τὰ νῦν εἰρημένα. ἄλλως τε, εἰδ' ὅσα πρὸ ἐκείνου ἀκηκοὰ μνημονεύοιμι. ῥᾴων γὰρ ἂν τις μνημονεύοι τὰ ἑτέροις εἰρημένων, ἢ τὰ αὐτῷ. Ερ. ταῦτα μὲν δὴ ἴσιν, ὧν ἐξ ἀρχῆς ἐπεθυμοῦμεν ἐπιτυχόν. εἰ γὰρ δὴ τοσοῦτον ἡμῖν τὸ λόγων σεῖον, ὅσον ἐμέλησε τῶν ἀκούσων. ὥστ' ἂν τοῦτον ἀποστερήσῃς, καὶ ἐκεῖνα μισεῖν ἴσῃ πιθανόν. ἀλλὰ πρὸς Ἑρμοῦ, τὸ ἅπαντα λόγον ὥσπερ ὑπὲρ ἐμοῦ ἐξ ἀρχῆς, λέγε. Χα. βέλτιον μὲν ἦν τούτοις ἀπαλλάττειν με, τὸ δυσχερῶν ἀκατόνητον. ἐπεὶ δ' ἅπαξ προθυμεῖ καὶ τὸ ἡμέτερον ἀκοῦσαι λόγον, καὶ τοῦθ' ὑπηρετεῖν ἀνάγκη, οὐδὲ τοῦτο καὶ αὐτὸς ἐποιησάμην τὸ λόγον. Εἰ μὲ πρῶτος αὐτὸς ἤρχον περὶ τοῦ κάλλους λέγειν, προοιμίων ἂν ἐδεόμην συχνῶν. ἐπεὶ δ' ἐπὶ πολλοῖς ἤρχομαι τοῖς πρότερον εἰρημένοις ἐγώ, οὐδὲν ἀπεικὸς τοῖς ἐκείνων κεχρημένον ὡς προοιμίοις, ἐπιφέρειν ἐξῆς τὸ λόγον. ἄλλως δὲ ἐπέρασι τὸν λόγον γενομένων, ἀλλ' ὁπόθεν καὶ αὐτὸς ἡμέρας, ὡς ἐοίκασι καὶ τοὺς πρόσθεν λαθεῖν, ὡς ἀφ' οὗ οὐχ ἥκουσ' ἰδίᾳ λογοποιοῦσιν, ἀλλὰ τὸν αὐτὸν ἅπασ' ἐπὶ μέρους διεξιόντων λόγον. ἑτέρῳ μὲν δὴ ἦν ἴσως ἐν ὑμῶν ἥκουσ' ἔτυχεν εἰπὼν περὶ τοῦ κάλλους ἰδίᾳ τοῦτο ἢ τοσοῦτον περέλθειν; ὥστε καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις ἔξω τὸ νῦν εἰρημένον, ἐ δεῖν ἐπαίνου τὸ εἰς αὐτό. πλεῖστα γὰρ πολλαχοῦ αὐτὰ προῖτα δεῖν λεγειν ἥκουσι δέξαιο

dictis. *Char.* Nequaquam, per deos quæso, ulterius progredi me cogas. Satis enim sit, indicasse tibi, & quo pacto conversati fuerimus, & hæc quæ modò dixi: præsertim cum ne illa quidem satis adhuc meminerim, quæ modò commemoravi. Multò enim faciliùs ea memoria repetiveris, quæ ab aliis dicta sunt, quàm quæ ipse dixisti. *Her.* Hoc igitur illud est, quod ab initio consequi cupiebam. Neque enim mihi tantopere orationes illorum ac tuam audire cura fuit. Quare si me hac privaveris, etiam illa frustra laborasse te scias. Sed per Mercurium quæso, totam orationem, quemadmodum à principio exorsus fueris, mihi recita. *Char.* Satius quidem fuerat, contentum his quæ dixi, à difficilioribus abstinere me: attamen quando ita cupis, & nostram audire orationem, in hoc quoque morem tibi gerere necesse est. Proinde hoc pacto ipse quoque verba feci. Si primus ipse cœpissem de pulchritudine dicere, procœmio longo opus haberem: nunc autem quando post multos alios, qui ante me verba fecerunt, dicturus sum, nihil alienum puto fuerit, si illorum antè dictis, perinde ac procœmio usus, sequentem orationem subjungam. Præsertim cùm non alio loco, sed hoc in convivio, eodemque die, orationes istæ habeantur, ita ut liceat & præsentes latere nos, perinde ac si non quisque privatim verba faceret, sed eandem singuli per vices prosequantur orationem. Proinde alteri quidem sufficerent ad laudem utique comparandam, ea quæ vestrûm unusquisque seorsim de pulchritudine dixit. At verò hic adhuc tantum supereſt, ut & iis, qui post nos venturi sunt, extra ea quæ nunc dicta sunt, satis laudum ad prædicandam illam suppetat. Plurima enim undique circunstant, quæ & ipsa eam de se opi-

παρέχηται, ὥσπερ ἀνθέων ὀπυχῶν τι λειμῶνι, ἀεὶ τὰ φαινόμενα ἕρπειν ἐπισπωμένοις τὰς ἐπομένους. ἐγὼ δ' ἐκ πάντων ὀλίγας ὅσας μοι δοκῶ μὴ βέλτιον εἶναι παραλιπεῖν, λέξω λαβὼν βραχέα, ὅπως τῷ τε κρίνοντι τὰ γιγνόμενα ἀποδῶσιν, ὑμῖν τε τὸ μακρηγορεῖν παραλιπὼν, φράσω κεχαρισμένα. τοῖς μὲν γὰρ ἡ ἀνδρία, ἢ καθ' ἑτέραν τινὰ τῶν ἀρετῶν ἡμῶν ἐπιδείκνυσιν ἀκμὴν, ἵν' μὴ τῷ καθ' ἡμέραν ποιεῖν εὖ, ἀναλίσκωσιν ἡμᾶς εἰς αὐτοὺς ἀφικέσθαι, βασκαίνομεν μᾶλλον, ἐξ ὧν τ' ἂν ὑπολάβωσιν αὐτοὺς τὰ πρὸς ἡμᾶς πράττειν ἡμῖν χρῆν. καλοῦσι δ' ἐμὲ μόνον ἐφ' ὧν ἔδρασα, ἀλλ' ἀμφοτέρους τινὰς ἰδόντες, ἀλισκόμεθα, ὑπηρετικῶς πως, ἀεὶ δ' ἐπικεῖσθαι ὥσπερ κρείττοσιν, ὅσον ἂν ἡμῖν ἐξῇ, ἀναλίσκοντες αὐτοῖς. ἥδιον ἂν ἐν ὑπακοῇ τις ὕβρις ἀντυχηκότι, ἢ προστάξεις τοῦ μὴ τοιούτου. ἐπὶ πλεῖον χάριν ἂν εἰδείη τοῦ πολλὰ προστάττοντος μᾶλλον, ἢ τοῦ μήθ' ὅπερ ἐπιτρέποντος. καὶ τὰ μὲν ἄλλων ἀγαθῶν, ἂν ἀν ἐνδεεῖς ὦμεν, ἐπιπειρατέρων ἀπολαύομεν ἢ πρώτων. καίτοι δ' ἡμῖν ἐδεῖς ἐδὲ πώποτε γέγονε κύριος. ἀλλ' ἐάν τε τὸν Αἰγλαίης, τὸν εἰς Ἴλιον ποτὲ στρατεύσαντα τοῖς Ἀχαιοῖς, ἐάν θ' Ὑάκινθον τὸν καλὸν, ἢ τὸν Λακεδαιμόνιον Νάρκισσον καλλιεπῶμεν, οὐκ ἀρκεῖν ἡμῖν δοκῶμεν, ἀλλὰ διδόντες μὴ λάθωμεν τοῖς ἐπιγιγνομένοις ὑπολείποντες ὑστεροβολήν. σχεδὸν δ' ὡς εἰπεῖν πάντων τὸ ἀνθρώπειον φαίνεται, ὥσπερ κοινὸν παράδειγμα, ὑπόκειται. Nam

opinionem præbent, quasi singula eorum primo loco dici debeant, non aliter atque in prato aliquo floribus fœcundo, ubi semper ea quæ novissimè apparent, carpentes potissimùm alliciunt. Ego verò ex omnibus illis delectis, quæ mihi videbuntur minimè prætereunda fuisse, paucis dicam, ut & pulchritudini debitum suum reddam, & vobis, omissa verborum prolixitate rem gratam faciam. Proinde illi quidem, qui vel ob fortitudinem, vel ob aliam aliquam virtutem præstare nobis videntur, si non quotidie honestis actionibus benevolentiam sibi concilient, & nos quodammodo ad amandum se cogant, invidemus illis magis, undecunque etiam eis negotia, quæ geruntur, minus bene procedunt. Pulchris autem non modò non invidemus formam suam, sed simul atque aspeximus, capimur, & plus quàm amamus eos, neque gravamur, tanquam superioribus, quantum nobis licitum fuerit, & servire quoque illis. Libentiùs igitur quispiam obedierit formoso alicui, quàm imperaverit ei, qui talis non est, majoremque gratiam habuerit formoso, multa jubenti, quàm si nihil quicquam præcipiat. Ac cæterorum quidem bonorum, quibuscunque caremus, ulteriorem assequendi curam nullam gerimus, at pulchritudinis nulla unquam nobis satietas oboritur, sed sive Aglaies filium illum, qui cum Achivis ad Trojam profectus fuit: sive Hyacinthum formosum illum, sive etiam Lacedæmonium Narcissum, pulchritudine superemus, tamen nobis ipsi minimè satisfacimus, sed semper timemus, ne fortè videamur apud posteros, ab aliis superati fuisse. Propemodum autem omnium eorum, quæ inter homines geruntur, ut ita dicam, quasi quoddam commune exemplum, pulchritudo proposita est.

Nam

διείμας τὸ κάλλος ἐστί. καὶ ὅτι γραπτοῖς εἰς κάλλος ἠμέλητται τὰ γραπτὰ μιμεῖσθαι σωφρόνως, ὅτι ῥήτορες τοὺς λόγους σκευοποιίαν, ὅτι μὴν γραφικῶν τοὺς εἰκόνας χαράξαι. ἀλλὰ τί ταῦτα λέγω; ὧν τὸ κάλλος κάλλος ἐστίν. ὧν γὰρ εἰς χρείαν ἥκομεν ἀναγκαίως, οὐκ ἐκλείπομεν ὑδὲν σκοπεῖν εἰς ὅσον ἔξεστι κάλλιστα κατασκευάζειν. τῷ τε γὰρ Μενέλεῳ, ὡς τοσοῦτον ἐμέλησε τῆς χρείας τὸ οἰκεῖον, ἢ ὅσον τοὺς εἰσερχομένους ἐκπλήττειν. καὶ ἅμα τοῦθ' ὅτῳ πολυτελεστάτους ἅμα κατασκεύασε, καὶ κομψοτάτους. καὶ τῷ γαμβρῷ οὐκ ἤμαρτεν. ὁ γὰρ Ὀδυσσεὺς ὅτως ἀγαθὸν ἡγεῖται τοῦτο, καὶ τοῦτο δὴ πανταχοῦ εἰς αὐτὸν ἀφιλονίκως, ὡς εἰπεῖν Πεισιστράτῳ τῷ Νεστορίδῃ, Ζηνός που τοιῇδε γ' ὀλυμπίῳ ἴδοιεν αὐλή. αὐτὸς δ' ὁ δὴ μειρακίῳ παπᾷ, οὐκ ἄλλως τῷ χαίρειν μιλτοπαρῄους ἅμα τοὺς ναῦς συμπροσδόμῳ τοῖς Ἕλλησιν ἐπὶ Τροίαν, ἢ ὅπως τὰς ὀρθὰς ἐκπλήττειν ἔχῃ. καὶ χαίδον εἴ τις ἐκείνην ἐξετάζειν βέλτιστα τὰς τέχνας, κρίνοι πάσας εἰς τὸ κάλλος ὁράσας, καὶ τούτῳ τοσχάνειν δὴ πάντας πλεῖστα. τοσοῦτον γὰρ τὸ κάλλος τῶν ἄλλων ἁπάντων ὑπερέχειν δοκεῖ, ὥστε τὸ μὲν, ἢ δικαιοσύνης, ἢ σοφίας, ἢ ἀνδρείας μετασχόντα, πολλά τις ἂν εὕροι πρόσθεν κάλλιον. τὸ δὲ πάσης τὰ ἴδιας κεκτημένου, βελτίων ἐστὶν οὐδείς οὐδὲν, ὅσπερ δὴ καὶ τὸ μὴ μετεσχηκότων ἀπρεπέστερον οὐδέν. μόνους γὰρ τοὺς μὴ καλοὺς ὀνομάζομεν αἰσχροὺς, ὡς οὐδὲν ὂν εἴ τι τῆς ἴσον τυχοι πλεονέκτημα τῶν ἄλλων,

Nam neque duces negligunt ad pulchritudinem exercitus suos instruere, neque oratores ad eandem orationes suas componere, neque etiam pictores, imagines ac tabulas suas secundum illam depingere. Et quid attinet ista recensere, quorum finis quoque pulchritudo est? Quin illa quoque quibus necessariò utimur, haudquaquam prætermittimus, quin omnia, quam maximè fieri potest cum summo studio, quàm pulcherrimè apparemus. Nam Menelaus quidem, non tantùm curavit usum ædium, quantum ut pulchritudine earum ingredientes quasi attonitos redderet. Et ob hoc sumptuosissimas pariter & pulcherrimas eas ædificavit. Neque etiam sententia falsus est. Nam Vlyssis filius ita admiratus eas fertur, cùm ad percunctandum de patre, eò loci venisset, ut ad Pisistratum Nestoridem in hunc modum dixerit: Talis & ætherii forsan Iovis aula renidet. Et ipse adolescentis pater non aliam ob caussam minio infectas duxit naves, cùm unà cum Græcis ad Trojam proficisceretur, quàm ut aspicientes eorum aspectu obstupefacere posset. Et fermè si quis singulas artes perpendere volet, reperiet omnes eas ad pulchritudinem tendere, eamque consequi, pro summo ducere. Adeò autem pulchritudo cæteras res cunctas excellere videtur, ut iis, quæ vel cum justitia, vel sapientia vel fortitudine aliqua fiunt, multa alia invenias majori pretio digna censeri: at verò quæ cum hac specie commune aliquid habent, iis nihil quicquam melius invenire licet, ut rursum & illis, quibus hæc conjuncta non est, nihil quicquam inhonestius. Quippe solos eos qui pulchri non sunt, turpes vocamus, perinde quasi pro nihilo habendum sit, quicquid tandem aliquis habuerit, in

κάλλος ἐστρημένῳ. τὰς μὲν ἢ δημοκρατουμένοις τὰ κοινὰ διοικοῦσι, ἢ τυράννοις ὑποτεταγμένους, τὰς μέν, δημαγωγὰς, τὰς δέ, κόλακας καλοῦμεν. μόνους δὲ τοὺς ὑπὸ ταύτῃ τῇ δυναμένῃ ἡγουμένους, θαυμάζομέν τε, φιλοπόνους τε, καὶ φιλοκάλους ὀνομάζομεν, καὶ κοινοὺς νομίζομεν εὐεργέτας, τοὺς τῶν καλῶν ἐπιμελητάς. ὅτε τοίνυν ὕτω μέν σεμνὸν τὸ κάλλος ἐστὶν, ὕτω δὲ τοῖς πᾶσιν ὡς ἀληθῶς μέγα τυγχάνει, κέρδος τε νομίζουσι τὸ τούτου τι ἀφαιρεῖσθαι δυνηθῆναι, πῶς ἡμᾶς εἰκότως οὐκ ἂν τις ἐμέμψαιτο, εἰ τοσοῦτον ἔχοντες κέρδος κερδαίνειν, ἔπειθ' ἑκόντα προϊέμεθα, μηδ' αὐτὸ τοῦτο αἰδούμενοι δυνηθέντες, ὃπ ζημιούμεθα; τοσοῦτον μὲν δὴ καγὼ τὸν λόγον ἐποιησάμην, πολλὰ τῶν εἰρημένων καὶ περὶ κάλλους εἰπεῖν ἀφεὶς, ἐπειδὴ τὴν συνουσίαν ἐπίπολὺ ἀνθαπτομένην ἑώρων. Ερ. οὐδαίμονές γε, οἳ τοιαύτης ἀπολελαύκατε τὴν συνουσίας. χαίρειν δ' ἤδη καὶ ἡδὺν ἔλαβον ὑμῶν ἔχοντα λόγον σε.

in quo cæteros antecellat, si idem pulchritudine careat. Proinde & eos quidem qui vel in repub. degentibus imperio præsunt, vel tyrannorum potestati subjecti vivunt, alteros quidem populares vocare solemus, alteros autem adulatores. Solos autem eos, qui huic potestati subjecti sunt, & admiramur, & cum philoponos, tum philocalos nominamus, adeoque communes benefactores censemus esse, eos, qui pulchrorum procuratores sunt. Quando igitur ita venerabilis res, pulchritudo est, ita autem ab omnibus etiam votis expetitur, & quasi pro lucro putatur, huic ministrare saltem aliquid potuisse, quomodo non meritò reprehenderit nos quispiam, quòd cum tantum lucrum lucrifacere possimus, ultro illud prodamus, ne hoc ipsum quidem verentes, damnum videlicet quod mox accipiemus? Ac tantam quidem ego quoque orationem habui, multis, quæ mihi de pulchritudine amplius dicere licebat, omissis, postquam conversationem hanc in longum adeò progressam, videbam. *Her.* Felices sanè vos, quibus tali conversatione frui licuit. Ferme autem jam etiam ego non minus voluptatis, quàm vos, per te videlicet, accepi.

Οὐδ' ὅτῳ δοκεῖ τῷ Λουκιανῷ. | *Neque hic videtur Luciani esse.*

ΝΕΡΩΝ, Η ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΡΥΧΗΣ ΤΟΥ ΙΣΘΜΟΥ ΕΙ ΓΝΗΣΙΟΣ.

NERO, SIVE DE FOSSIONE ISTHMI Si modò germanus est.

ARGVMENTVM.

Totus hic dialogus, cujuscunque tandem est (nam Luciani esse neque asseri potest, neque prorsus negari) quasi quadam in Neronem invectiva est, qua potissimùm dementia illius exagitatur, quam cùm in Isthmo fodiendo, à quo & tituli ratio sumpta est, tum in obeundis Scenicis certaminibus Imperator Romanus exercuit. Estque veluti perpetua facti commemoratio, paucis quibusdam & caterorum ipsius facinorum exemplis, amplificandi caussa, adjectis, quæ tota Musonio philosopho tribuitur, qui Tuscus genere, ut Tacitus ait, cum studia juvenum præceptis sapientiæ foveret, à Nerone postremò, cùm in omnes bonos & claros æquè grassaretur, ob linguæ libertatem, ut Suidas addit, interfectus fuit. Quòd si quid hic minùs bene redditum videbitur, id Græcorum exemplarium vitio erit tribuendum.

ΜΕΝΕΚΡΑΤΗΣ.

Ὀρυχὴ δ' Ἰσθμῷ καὶ σοὶ Μουσώνιε, λέγ' χειρὸς ὥς φασι γεγονῦῖα τῷ Τυραννῶ, νῦν εἰ χρὴ Ἑλλῆνα. Μυ. Ἴσθι ὦ Μενέκρατες, καὶ βελτίω σὺ ἐπῳμηκέναι Νέρωνα. τὰς γὰρ περιόδους τοῦ Πελοποννήσου, τὰς ὑπὲρ Μαλέαν, ξυνήρει τοῖς πλεῖν μέλλουσιν; εἴκοσι σταδίων δὲ Ἰσθμὸν ῥήγνυμι. Μεν. τοῦτο δ' ἂν καὶ τὰς

MENECRATES.

At Isthmi fossio, quæ in manu, ut ajunt, Tyranno fuit, & tibi Musoni, mentem habere Græcam videbatur. *Muso.* Scito Menecrates, etiam meliora cogitasse Neronem. Nam & circuitus Peloponnesi illos supra Maleam, tollere navigantibus volebat, Isthmo ad viginti stadia interrupto. *Mene.* Hoc autem & empo-

1 Νέρων] Neque hic Luciani dialogus est, quemadmodum facilè omnibus vestigiis colligi potest, ac præsertim fine dialogi. Scriptus nempe hic dialogus superstite Nerone, ac Luciano necdum nato, ut patet antedictis ad Philopatrin. *Marcil.*

2 Ἐ ὀρυχὴ Ἰσθμῷ καὶ σοὶ Μουσώνιε] Qui potest Musonius hæc ista de Isthmi perfossione dilucre à Nerone interfectus jam olim, ut apud Suidam est, atque alios? Hic autem Musonius sic agit, quasi qui Neroni supervixerit, ut cùm de Vindice narrat inferius in hoc Dial. Mitto jam stili indolem minimè Lucianicam, aliaque id genus argumenta. *Idem.*

1 Καὶ

ἐμπορίας ἄψηται, καὶ πᾶς ἐπὶ θαλάττῃ πόλεις, ἢ τὰς ἐν τῇ μεσογείᾳ. καὶ γὰρ δὴ κἀκείνας ἀπολαύσειν ἐοίκοι καρπὸς, ἐὰν τὰ ἐπιθαλάττια ἢ πρόσπλοα. πῶς δὲ διέξεισι Μουσώνιε, βουλομένοις ἡμῖν ἀκριβάσασθαι πᾶσιν, εἰ μή τι σοὶ δοκεῖ λῷστον ἔτερον. Μου. δίειμι βουλομένοις. ἐγὼ γὰρ οἶδ' ὅτι χαριζοίμην ἂν μᾶλλον τοῖς γε ἀφιλομούσοις ἐς ἀνδρὸς ὅτου φορτικήσειν ἐπὶ τῷ ᾠδικέειν. Νέρωνα τοίνυν ἐς Ἀχαΐδα ᾠδὴν ἄγειν, καὶ τὸ σφόδρα αὐτὸν πεπικέναι, μήθ' ἕν τὰς Μούσας ἀκαθαίλεσθαι ἄδων. ἐβούλετο δὴ καὶ τὰ Ὀλύμπια, τὰ γυμνικώτατα τῶν ἀγώνων, τραγῳδῆσαι ᾠδήν. τὰ γὰρ Πύθια, τύπτειν μᾶλλον ἢ τῷ Ἀπόλλωνι. μὴ γὰρ ἂν μήθ' ἑαυτῷ συνεῖναι αὐτὸν κιθαρῳδόν τε, καὶ ᾠδὴν ἄδοντα. ὁ δὲ Ἰσθμὸς, ὃ τῶν ἄνωθεν αὐτῷ βεβουλευμένων. ἀλλ' ἐντυχὼν τῇ φύσει τοῦ τόπου, μεγαλουργίας ἠράσθη, τὸν τε βασιλέα τὸν ἐπὶ τῷ Τρωϊκῷ ποτὲ Ἀχαιῶν σὺν ὑμνηθέντες, ὡς τῷ Εὐβοϊκῷ τὸ Βοιωτίας ἀπέτεμεν Εὐρίπῳ τῷ πρὸς τῷ Χαλκίδα. τὸν γοῦν καὶ τὸ Δαρεῖον, ὡς ὁ Βόσπορος ἐγεφυρώθη αὐτῷ ἐπὶ τοὺς Σκύθας. τὰ δὲ Ξέρξου, καὶ πρὸ τούτων ἅπαντα ἐνενόησε, μείζονα τὰ μεγαλουργήματα ὄντα. Πρὸς τούτοις, τὸ διο-

emporiis profuturum erat videlicet, & civitatibus cùm maritimis, tum etiam illis, quæ in mediterraneis sitæ sunt. Nam si maritima loca bene habeant, etiam illis quæ interiora sunt, domesticus agrorum proventus sufficiet. Sed hæc narra quæso Musoni, nobis, etenim omnes audiendi cupidi sumus, nisi siquid aliud est cui tu nunc incumbere cogites. *Muso.* Narrabo, quandoquidem vultis. Nam sat scio, quòd plus etiam gratificabor, iis utique, qui ad injucundam adeò curarum officinam hanc studendi caussa venerunt. Neronem igitur in Achajam cantiones ducebant, & illud item, quòd sibi ipsi vehementer persuaserat, ne Musas quidem dulciùs modulari. Volebat autem & Olympia, in quo certamine maximè athletæ nudi certant, cantando coronari. Nam quæ in Pythiis aguntur, eorum pleraque ad se magis, quàm ad Apollinem pertinere putabat. Neque enim neque illum adversus se citharam, aut carmen aliquod movere audere. Cæterùm Isthmus haudquaquam ex illis erat, de quibus hic longè antè cogitasset, sed cùm fortè naturam loci conspexisset, magnificum opus hoc animo concepit, Achivorum videlicet regem, eorum, qui ad Trojam olim profecti fuere, animo proponens, qui ipse Eubœam quoque à Bœotia resecuit, medio circa Chalcidem Euripo immisso. Deinde autem & Darium, ut à quo & Bosporus ponte junctus fuerit, cum is contra Scythas proficisceretur. Nam Xerxis factum, etiam ante ista fortassis animo cogitarat, quod magnificentissimum operum magnificorum omnium fuit. Supra omnia autem hæc, etiam illud

1 Καὶ πρὸς τούτοις, τὸ δ' ὀλίγου ἀλλήλοις ξυμίξαι πάντας εἶσατο ἢ Ἑλλάδα, λαμπρῶς ἐδιαίτᾳ τοῖς ἔξωθεν] Perobscurè dictum, ac neutiquam Lucianicè. Accessit non notatus interductus post πάντας. Nam esse debuit καὶ πρὸς τούτοις τὸ δ' ὀλίγου ξυμίξαι πάντας, εἶσατο ἢ Ἑλλάδα λαμπρῶς ἐδιαίτᾳ τοῖς ἔξωθεν. Præter hæc, cogitavit, *etiam, quòd si omnes Græcos compendio isto sic inter se permiscuissent,*

λίγε ἀλλήλοις ἐπιμίξαι πάντας εἰς τὸ αὐτὸ τὴν Ἑλλάδα, λαμπρὸς ἐπιέσθαι τὴν ἔξωθεν. αἱ γὰρ τύραννοι φύσεις, μεθύουσι μέν, ψαύουσι δέ πῃ καὶ [1] ἀκόσμου τέτοι φθέγματος. σαλπιγκτὴς δ' ἐκ σκηνῆς, ὕμνος μὲν Ἀμφιτρίτης τε, καὶ Ποσειδῶνος ἦσε. καὶ ἄσμα, οὐ μέγα. Μελικέρτη δ', καὶ Λευκοθέα. [2] ἐρίξαντος δὲ αὐτοῦ χρυσοῦν δίκελλαν, καὶ τὴν Ἑλλάδα ἐπιτροπεύσαντος, ἐπὶ τὴν ὀρυχὴν ἦξε, προτρίμμυός τε, καὶ ἀδμήτου, καὶ καθικόμβους ἐκ γῆς, τρεῖς οἶμαι. τοῖς τε τὴν ὀρυχὴν πεπισυμμένοις ἐκέλευσε μόνοις ξυμπόνου ἅπτεσθαι ἔργου, ἀνηγε εἰς τὸν Κόρινθον, τὰ Ἡρακλέους δοκῶν ὑπερβεβηκέναι πάντα. οἱ μὲν, δὴ ἐν δεσμωτηρίοις, τὰ πετρώδη τε, καὶ δύσεργα ἐξεπόνουν. ἡ γραῦς δ', τὰ γαώδη τε, καὶ ἐπίπεδα. ἐδόκουν δέ πως, ἓξ πέμπτην ἡμέραν ὥσπερ ζυγομανῶντες τὸν Ἰσθμόν, κωμῳδή τις ἐκ Κορίνθου λόγος ἦκεν ὡς δὴ ὁ Νέρωνος

illud putabat, Græciam per hoc quod brevi adeò omnes inter se miſceri poſſent, contra exteros ſplendidè adeò ſtabilitum iri. Nam tyrannorum ingenia ebria quidem ſunt, tanguntur autem alicubi, ubi vocem hanc audiunt. Porrò progreſſus in ſcenam, hymnum quidem Amphitrites & Neptuni cecinit, & canticum quoddam non magnum. Melicertæ autem & Leucotheæ. Cum autem aureum ipſi ligonem porrexiſſent, Græciamque ejus tutelæ commiſiſſent, ad fodiendum profectus eſt, plauſu cantuque proſequentibus illum tum omnibus. Atque ubi terram, ter opinor, tetigiſſet, deinde & quibus præfecturæ atque imperia credita erant, opus unà capeſſere juſſiſſet, Corinthum redit, Herculis res geſtas omnes ſibi viſus ſuperaſſe. Illi igitur qui in vinculis fuerant, petricoſis atque difficilibus conficiendis exercebantur: exercitus autem, ea quæ terrea ac plana erant, fodiebat. At ubi jam ſeptimum & quintum diem quaſi alligati Iſthmo fuiſſemus, rumor quidam è Corintho venit, non ita tamen manifeſtus, quòd Neronem pœ-

miſcuiſſet, videretur extraneis Græciam ſplendido quaſi epulo accepiſſe. Nunc pretium advertere quemadmodum Iacobus Micyllus interpres qui de non peſſimis eſt, rem geſſerit. *Supra omnia autem hæc*, inquit, *etiam illud putabat: Græciam per hoc, quòd brevi adeo omnes inter ſe miſceri poſſent, contra exteros ſplendidè adeò ſtabilitum iri.* Pro Apollo & Muſæ Pſeudolucianicæ. Ita? ἐδόκουν est *ſtabilitum iri?* Haud vidi magis. Miſerum Lucianum qui ſub tam lentis maxillis, & hunc Pſeudolucianum qui ſic ſub Luciani pelle vapulat. Ἑλλάδα autem Ἑλλάδα hic ψιλολυκῶς dixit ad Olympiorum celebritatem cogitatione ſe referens. *Marcil.*

1 Ἀκόσμου τέτο φθέγματος] Notari debuit aſteriſco hic locus, & proclamari, *Hic foſſa eſt ingens.* Idem.

2 Ὀρίξαντος δὲ αὐτοῦ χρυσοῦν δίκελλαν, καὶ τὴν Ἑλλάδα ἐπιτροπεύσαντος] Relege ὀρίξαντος δὲ αὐτῷ χρυσοῦν δίκελλαν τῇ τε Ἑλλάδι ἐπιτροπεύσαντος. Intelligi vult procos. Achaiæ. Non dixit ἐπιτροπεύοντος, ſed ἐπιτροπεύσαντος. Quia principis adventu, finitum Procos. imperium. De ritu autem hoc iſto principum in operibus novis, ad C. Suetonii Veſpaſianum narravi c. 11x. Ridere autem qui volet, videre illi tempus genium interpretis. *Cum autem aureum ipſi ligonem porrexiſſent, Græciamque tanquam in tutelam commendaſſent*, &c. Quid potest capitalius? *Idem.*

μηχανησάμενον τὸν τομὸν. Ἔφασαν γὰρ τὴν Αἰγυπτίους γεωμετρήσαντας τὸ ἐκατέρας θαλάττης τὰς φύσεις, οὐκ ἰσοπέδους αὐτὰς συντυχεῖν, ἀλλ' ὑψηλοτέραν ἠγεμένης τῆς ἐν Λεχαίῳ, φοβεῖ τὴν Αἴγιναν δεδοικέναι. πελάγους γὰρ τοσούτου ῥήγνυσθαι ἐπιχωροῦντος, κἂν ὑποβρύχιον ἀπενεχθῆναι τὴν Αἴγιναν. Νέρωνα δ', εἰ μὲν ἐν Ἰσθμῷ τομᾶς, μὴ ἂν θαλάττης μεταπεσεῖν ὁ σοφώτατός τε, καὶ φυσικώτατος. εἰ γὰρ πρεῖν αὐτὸν ἦρχε θάλλειν, ἢ εἰ δημοσίᾳ ἄδειν. ὁδὲ τὴν ἱστορίαν ἐνδὺς κίνησις, καὶ ὀξύτατος, ὡς τὰ σκείνης νῦν ἀπόμβρος, ὅτομα δ' αὐτῇ Βινδὲξ, ἀπήγαγεν Ἑλλάδος τε, καὶ Ἰσθμοῦ Νέρωνα, ψυχρῶς γαμετρήσαντα. τὰς γὰρ θαλάσσας, ἰσοζυγίους τε, καὶ ἰσοπέδους οἶδε. φασὶ δ' αὐτῇ καὶ τὰ ἤδη τῆ Ῥώμης ὀλιγωρεῖσθαι ἤδη, καὶ ἀποδιδόναι. τοῦτ' ἤδη αὐτοῦ χθὲς ἡκούσατε ἐν ἑκατοντάρχου χιλιάρχου. Μι. ἡ φωνὴ δ' Μυσίνης, δι' ὧν Μυσομανεῖ, καὶ τὸ Ὀλυμπιάσιν τε, καὶ Πυθιάσιν ἐρᾶ, πῶς ἔχει τῷ τυράννῳ; τὸ γὰρ Λήμνιον πέφασται λοιπὸν, οἱ μὲ, ἐναύμαζον, οἱ δ', καταγέλων. Μν. Ἀλλ' ὁκεῖνός γε ὦ Μενίππιστες, ὅτι θαυμασίως ἔχει ἐν φθέγματος, ὅτ' αὖ γελοίως. ἡ γὰρ φύσις αὐτὸν, ἀμέμπτως τε, καὶ μέσως ἤρμοκε. φθέγγεται δ' καίλον μὲν φύσει, καὶ βαρὺ, εἰσειμένης αὐτῷ τῆς φάρυγγος. μέλη δ' ὅταν κατασκευάσμενα βοᾷ τί πῶς. οἱ δὲ γελῶντες τὸν φθόγγων, ἐπιλεαίνουσι τὸν, alii autem etiam deridebant. *Muso.* At ille, quod ad vocem attinet, neque admiratione dignus, neque risu est. Nam ipsum natura inculpabilem, atque mediocrem formavit. Sonat autem concavum quiddam, non natura tamen, & grave, impendente illi gutture, ac carmina quidem hoc pacto accurata, quodammodo personat. Voculationes autem sonorum lævigant hunc postquam

pœnituisset Isthmi incisi. Dicebant autem Ægyptios geometras, altitudinem metientes, haud quaquam eandem atque æqualem utriusque maris superficiem deprehendisse, sed cum eam partem quæ Lechæum aspicit, altiorem judicarent, de Ægina in timorem venisse. Nam si tantum pelagus contra Insulam effunderetur, periculum esse ne illa aquis obruta in profundum demergeretur. At Neronem à fodiendo Isthmo, ne Thales quidem absterruturus fuerat, quanquam sapientissimus, & naturalium rerum peritissimus. Nam incidendi illius majore studio tenebatur, quàm publicè canendi. Sed motus occidentalium gentium, & asperrimus, qui illas nunc excitat & incendit (Vindex autem nomen ipsi est) revocavit ex Græcia, & ab Isthmo Neronem frigidè maria dimensum. Nam æquè altè à terra utrumque assurgere, eandemque superficiem habere, scio. Ajunt autem ipsi & Romanas res paulatim jam labi & declinare. Id quod & ipsi ex Tribuno, qui impegerat, heri audistis. *Men.* At vox Musoni, propter quam Musas ita deperit, & Olympiadas pariter & Pythiadas amat, qualisnam tyranno est? Nam eorum qui ad Lemnum navibus veniebant, alii quidem admirabantur ipsum, sibi

1 Ὡς τὰ ἐκείνης νῦν ἀπόμβρου] Melius ὁ τὰ ἐκεῖσε νυῦ ἀπόμβρου. Marcil.

2 Ἐπιλεαίνουσι τοῦτον, ἐπὶ μὰ θαῤῥεῖ] Melius, ἐπιλειαίνουσι τοῦτο, ἐπὶ μὰ θαῤῥεῖ

ἐπὶ μὴ ἄρρεῖ αὐτῷ. χρωμάτων ᾗ φιλοφροσύνῃ, καὶ μελοποιΐᾳ, ᾄσμασίν γε μὲν δὴ, καὶ κιθαρῳδίᾳ εὐσταλεῖ, καὶ ᾠδῇ ἡσυχῇ βαδίσαι, καὶ στῆναι, καὶ μεταστῆναι, καὶ τὸ νεῦμα ἐξομοιῶσαι τοῖς μέλεσιν, εἰ χύλιον ἔχοι καὶ μόνα ᾗ βασιλέα δοκεῖν, ἀκριβῶς ταῦτα. εἰ ᾗ μιμοῖτο τὰς πρεπούσας, φεῦ γέλωτος, ὡς πολὺς ᾗ ἡσμένων ἐκπίπτοι. καίτοι μυρίων φόβων ὑπῃρημένων, εἴ τις ἐπ' αὐτῷ γελᾶν εἴη. νοῦς μὲν δὴ μετρίως πολύς. ξυνάγοντο τὸ πνεῦμα, ἐπ' ἄκρων δίστασιν ᾗ ποδῶν ἀνακλώμενον, ὥσπερ οἱ ἐπὶ ᾗ τροχῷ. φύσει δ' ἐρυθρὸς ὢν ἐρυθροῖ μᾶλλον, ἐμπιπραμένου αὐτῷ καὶ ὀσφύος. τὸ ᾗ πνεῦμα, ὀλίγον, καὶ τοῦ ἀπὸ χρῶτος ἦν δή. *Me.* οἷα οὖν ἀγωνιοῦσιν αὐτὸν, πῶς ὑφήσονται ὦ Μουσίνε; τέχνη γάρ τις χαλᾷ ζυγόν. *Mus.* τέχνῃ μὲν, ὥσπερ οἱ τοὺς παλαίοντες. ἀλλ' ἐνθυμήθητι ὦ Μενέκρατες, ὅ τι πρὸς ᾠδὰς ὑποκρατῶν, ὡς ἐν ὀλίγῳ ἀπόλωνται. ἴσως γὰρ κινδυνοῦσι καὶ περὶ τὰς τέχνας, ὧν ἐπιπίπτουσιν οἱ πεπονέζοντες. *Me.* καὶ τί τοῦτο Μουσίνε; σφόδρα γάρ ἀνήκοος ᾗ λόγου. *Mus.* ἄκουε δὴ λοιὸν ἀτόπου μὲν, σὺ ὀφθαλμοῖς ᾗ Ἑλλήνων πεπραγμένου. ἐν ὀλίγῳ γάρ νόμος κεκμήκει, μήτε κωμῳδίαν ἀγωνίζεσθαι, μήτε Τραγῳδίαν, ἐδόκει Νέρων Τραγῳδὸς νικᾶν. καὶ παρῆλθον εἰς τὸν ἀγῶνα τοιοῦτοι μέν. οὐδ' ἠπειρώτης, ἄριστα φωνῆς ἔχων, κιθαρισμῶν δ' ἐπ' αὐτῷ, καὶ θαυμαζόμενος, λαμπρότερα ᾗ εἰωθότος ἐπλάττετο, καὶ ᾗ πε-

sibi ipsi non confidit, Chromatum verò humanitate & modulatione facili quidem illa, & ad citharæ cantum accommodata: & ubi tempus est, ire & stare, & de loco tranfire, deinde & nutum cum membris exæquare, hæc accuratè facere, ejus est qui pudore solo eo afficitur, quòd rex videtur. At rursum si imitetur superiores, hui quàm multis spectatoribus risus excidit: quanquam infinito metu impendente, si quis ipsius causa rideat. Nutat enim plus æquo, & eum spiritum attrahit, stat summis pedibus distentus & refractus, perinde ut ii qui in rota circumaguntur. Iam verò natura rubicundus existens, multò magis etiam rubescit, cum ipsi facies incenditur, spiritus autem modicus, & ægrè alicubi sufficiens. *Mene.* Qui verò certamine cum ipso conferuntur Musoni, quo pacto se gerunt? Nam arti gratificantur scilicet. *Muson.* Arti quidem Musoni, quemadmodum & qui luctando subserviunt: sed cogita, Menecrates, Tragicum histrionem illum, quo pacto in Isthmiis, perierit. Paria enim pericula & circa artes sunt, si qui in iis offendandis impendio elaborant. *Mene.* Quid hoc autem Musoni, admodum enim ignarus ejus sum, quod dicis? *Muson.* Audi igitur rem absurdam quidem & insolentem, attamen in conspectu Græcorum actam. Nam cùm in Isthmiis lex esset, ut neque comœdia certaret quispiam, neque Tragœdia, Neroni placuit, Tragœdos superare. Ac prodierunt ad hoc certamen plures quidem. Epirota autem ille, ut qui voce optimè valeret, & ob eam etiam celebraretur, & in admiratione esset, clariùs solito fingebat, & coronam amare se, & nihil

αὐτο nempe τὸ βομβεῖν. Alia erant & quidem ψαμμακοσιογάλαξα, quæ in Luciano & Pseudolucianis notarentur; sed operæ non est. Hæc autem qualiacunque illa, ex paginis libri mei fimbriatis olim filo ætatis meæ vetere, nunc παρὰ τῶν ὀδοντοφείων exscripsi. *Martil.*

φάνειραν ἢ μή· ἀπόστειν ἀγόμενον, ἢ δίκην τάλαντα δέκα αἰ Νέρωνι ὑπὲρ τῆς νίκης. ὅθ' ὑπεμάνη τι, ἐ μισικῶς εἶχε. καὶ γὰρ δὴ καὶ ἠγωνίζετο ἤδη τῇ σκηνῇ, ἐπ' αὐτῇ δὴ ταύτῃ τῷ ἀγῶνι. βούεται ὁ τὰ Ἐλλήνων ἐπὶ τῷ ἠπείρῳ, πέμπει τὰ γράμματα, κελεύων ὑφεῖναι αὐτῷ τοῦτον. αὐτὸς ὁ ὑπεραίνων τὸ φθέγμα, καὶ δημοσίᾳ ἐρίζων, εἰσπέμπει Νέρων ἐπ' ἀγωνιζόμενον τοὺς ἑαυτοῦ ὑπηρέτας, οἷον ὠρχηστὰς τι τῶν στάσεων. ἐ γὰρ δὴ καὶ θέατρα ἐλέφαντινα, καὶ διφθέρας, πρόβεβλημένοι αὐτοῖς ἅπερ ἰσχειόδια, καὶ τὰ ἠπειρώτικα ἀναφήνασπες ἀγὸς τὰ αἰχμὰ κέντρα, κατέλαξαν αὐτοῦ τὸν φάρυγα, παίοντες ὀρθοῖς παῖς θέλουσι. Με. Τραγῳδίαν ὁ σύλλογ, Μυσώνιε, μᾶλλον ἔτι πάθος ἐν ὀφθαλμοῖς τὰ Ἐλλήνων ἐργασάμενος; Μυ. παιδιὰ πᾶσα νεανία τὸ μητροκτόνησεν. Με. εἰ ὁ Τραγῳδίας ἐπεμελήθη ἀπέκτεινεν ἐπτεμὼν αὐτοῦ τὸ φθέγμα, τί χρὴ θαυμάζειν; καὶ γὰρ δὴ καὶ τὸ Πυθικὸν στόμιον, πρὸ ἧ αἱ ὁμφαὶ ἐνίεσαν, ἀπορρῆξαι ἔθελεν αὐτοῦ, ὡς μὴ ὁ τὸ Ἀπόλλωνος φωνὴ εἴη. καίτοι ὁ Πυθὼ προκαλέσασθαι αὐτὸν, εἰς τὰς ὀρέστας τὰ, ἐ Ἀλκμεώνας, οἷς τὸ μητροκτόνησεν, ἐ λόγου πᾶ δόκλείας ἔδωκεν, ἐπειδὴ πατράσιν ἐπεμύρησαν. Μυ. ὀδὶ, μαθήματος εἰκὸς ἔχων ἔτω ἐπεμύρησεν, ὑβρίσας ὑπὸ ὁ θεὸς ἦτο, πρεσβύτερος τὰ ἀληθῶν ἀκούειν. ἀλλὰ μεῖζον λόγον, πῆς ἡ προσιοῦσα ναῦς, ὡς ἐπάγειν τι ἀγαθὸν δοκεῖ. ἐστεφάνωται γὰρ πᾶς κεφαλὰς, ὥσπερ χορὸς εὐφήμως. καί πῆς ὀλίγον ὕστερον ἐπιφανεὶς ἀγγέλλων ἦκε τὰ Νέρωνος νίκην ἐν Πυθοῖ. ἐπὶ τούτοις ἐκεῖνος ἐπὶ τὸ θέατρον ἀναβὰς, ἐν τῷ ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐκάθητο, ἐστεφανωμένος δάφνης Πυθικῆς, ἣν ἐκεῖνος ἐν τῷ ἀγῶνι ἔλαβε, καὶ ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ κιθάραν ἔχων, ἐν τῇ ἀριστερᾷ τὸν φοίνικα, ἐν ᾧ ἐγέγραπτο τὰ νικητήρια, ἐκέλευσε τὸν κήρυκα ἀναγορεῦσαι τὰ νίκην. ἐπὶ τούτοις ἐκεῖνος ἐπὶ τὸ θέατρον ἀναβὰς, ἐν τῷ ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐκάθητο, ἐστεφανωμένος δάφνης Πυθικῆς, ἣν ἐκεῖνος ἐν τῷ ἀγῶνι ἔλαβε, καὶ ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ κιθάραν ἔχων, ἐν τῇ ἀριστερᾷ τὸν φοίνικα, ἐν ᾧ ἐγέγραπτο τὰ νικητήρια, ἐκέλευσε τὸν κήρυκα ἀναγορεῦσαι τὰ νίκην.

hil de ſtudio remittere velle, priuſquam à Nerone decem talenta pro victoria acciperet. At ille exaſperabatur, nam & auditus jam ſub ſcena fuerat in ipſo videlicet certamine. Acclamantibus autem Græcis, Epirotæ mittit ſcribam, qui juberet hunc ſubmittere ſibi ſeſe: ſed pergente eo, & ſupra modum attollente vocem, populariterque ac liberè cum ipſo contendente, immittit Nero in pulpita ſuos hiſtriones, tanquam qui ad hoc negotium pertinerent. Nam & libellos elephantinos, & duplices habebant, quibus præ ſe intentis, veluti pugionibus utebantur. Atque hi Epirotam ad proximam columnam erigentes, guttur ipſius fregerunt, cædentes obverſis in rectum libellis. *Mene.* Tragœdia autem vicit, Muſoni, ſceleratum adeò facinus in oculis Græcorum auſus? *Muſo.* Quid putas? ludus hic adoleſcenti fuit, qui matrem occidit quoque. *Mene.* Si verò inter Tragœdias, hiſtrionem occidit, execta illius voce, quid adeò attinet demirari, quando & Pythicum os unde voces inſpirare ſolebant, obturare conatus fuerit ut videlicet neque Apollini vox aliqua eſſet? Quanquam ipſo Pythio, recenſente, cum inter Oreſtas & Alcmæones, quibus id, quòd matres occidêre, etiam laudis aliquam famam præbuit, poſtquam id in ultionem patrum fecerant. *Muſo.* Hic autem, cùm nullo modo dicere poſſet, quemnam ultus eſſet, contumelia à deo affectum ſeſe putabat, cùm tamen mitiora, quàm veritas exigebat, audiiſſet. Sed interea dum ſermones ſerimus, quænam navis iſta eſt, quæ huc propinquat? ut autem boni aliquid afferre videtur. Nam coronati capitibus omnes ſunt, perinde ut chorus quiſpiam, qui fauſtum aliquid nuntiaturus ingreditur. Et quidam

ωθῆναι προτείνῃ τὴν χεῖρα, θάρρει καὶ δεῦρο ἡμῖν συνέρρει τε, καὶ χαίρειν. βοᾷ τι σοὶ μὴ θαρρεῖν, Νέρωνα οἴχεσθαι. Με. βοᾷ γὰρ Μουσώνιος, καὶ σαφέστερόν γε, ὅσῳ τῆς γῆς ἅπτεται. Μυ. εὖγε ὦ θεοί. Με. ἀλλὰ μὴ ἐπαυχῶμεν. ἐπὶ γὰρ τοῖς νεκροῖς, ὥς φασιν οἱ, dam ex prora manum protendit quoque, jubens & confidere nos, & gaudere, clamatque nisi non satis rectè percipio, Neronem periisse. *Mene.* Clamat enim Musoni, & manifestiùs utique, quò propiùs terram contigit. *Muso.* Euge ô dii. *Mene.* Sed ne gloriemur. Nam mortuis, ut ajunt, non decet convitiari.

ΤΡΑΓΟΠΟΔΑΓΡΑ. ΠΟΔΑΓΡΟΣ.

Ὦ στυγνὸν ὄνομ', ὦ θεοῖς συγκάμφθεν
Ποδάγρα, πολυσύνακτε, κακυτῷ τέκτον,
Ἣν Ταρτάρου κλιθμῶσιν ἐν βαθυσκίοις,
Μίσαιρ' ἑλοῦσα χαιρὸς ἐξεμάτασε,
Μαζοῖσί τ' ἐξέθρεψε, κἀπικρῷ βρέφη
Εἰς χεῖλος ἐστάλαξεν Ἀληκτὼ χόλα,
Τίς τὴν δυσίνυμόν σε δαιμόνων ἄρα,
Εἰς φῶς ἀνῆκεν; ἦλθες ἀνθρώποις βλάβος.
Εἰ γὰρ τιθεῖσιν ἀμπλακημάτων πάσις
[1] Βροτῶν ὀπηδεῖ, τ', ἔδρασας ὧν φύσ',
Οὐ Τάνταλον ποτοῖσιν, ἀλλ' Ἰξίονα
Τροχοῦ τροχῷ, ἀλλὰ Σίσυφον πέτρῳ,
Ἔδει κολάζειν σὺν δίκαις Πλουτέα,
Ἀπλῶς ὃ πάντας τοὺς κακοὺς διώκοντας,
Τοῖς σοῖς προσάπτειν ἀγροκλείδαις πόνοις,
[2] Ὧς μὲ τὸ λυπεῖν, καὶ παλαίπωρον δίκης,
Χειρῶν ἀπ' ἄκρων εἰς ἄκρας ποδῶν βάσεις,
Ἰχῶρ' φαύλου καὶ πικρᾶς χυμοῦ χολῆς,
[3] Πνεύματα βιαίᾳ τἀδε διαφίξαντα πόρους,
[4] Ἔσηκε. [5] καὶ μεμυκὸς ἱππεὺς πόνους.
Σπλάγχνων δ' ἐπ' αὐτῶν, ἀμφὶ πυρὸν πεῖραι κακῶν,
Δίναισι φλοιμῶν σπέρμα πυροπελλίμενον,
Οἱ ποῖα κρητὴρ μεστὸς αἰτναίᾳ πυρᾷ,
[6] Ἡ Σικελὸς αὐλῶν ἀλιπόρῳ ἀμφοφάγῳ.

Ὦ στυ

1 Βροτῶν ὀπηδεῖ] Malim βροτοῖς. Boivin.

2 Ὧς μὲ τὸ λυπεῖν] Squallidum. Squallens. *Gueterm.* Syntaxis est. ὡς τὸ δίμας μὲ λυπεῖν καὶ παλαίπωρον χειρῶν ἀπ' ἄκρων &c. ἴσηκε, ἓ μεμυκὸς ὀπτεύοντες, ἰχῶρες φαύλου &c. τόδε διαφίξαντα πόρους πνεύματα βιαίᾳ. ἰχῶρ φαύλου. i. διὰ τοῦ ἰχῶρος φαύλου. τόδε διαφίξαν. i. τὰδε διαφίξαντος. Accusativus absolutus, cujusmodi passim exempla occurrunt. *Ea vero poros stringente ob spiritus inclusi vim* &c. pro τῶνδε, itaque legendum est τόδε cum Guietro, qui tamen non τόδε scripsit, sed τοῦδε, calami, ut puto, ac manus lapsu. *Boivin.*

3 Πνεύ-

TRAGOPODAGRA.

ARGVMENTVM.

Podagra, ceu Dea, poteſtatem carminibus celebrat. Et innuit fabula id quod ait Ovidius:

Tollere nodoſam neſcit medicina podagram.

TRAGOPODAGRA. PODAGER.

O triſte nomen, ô & exoſum Diis
Podagra, lachrymoſa, Cocyto ſata,
In Tartari ſpecubus opacis edita,
Erinnys utero quam Megæra ſuo tulit,
Et uberibus aluit, cuique parvulæ
In labra lac ſtillavit Alecto tetræ,
Inominatam quis deorum te dedit
Luci, futuram noxiam mortalibus?
Nam mortuos ſi perpetrati criminis
In luce ſequitur pœna, non erat ſiti
Plutonis atra puniendus in domo,
Proles Imoli Tantalus, nec Siſyphus
Saxo, nec hîc verſandus Ixion rota.
Tuis ſed omnes omnium ſcelerum reos
Aptare decuit membrifragis cruciatibus.
Vt calamitoſum corpus aridum meum
Manibus ab extremis ad infimas pedum
Plantas, ichore tetro, amara cum bile
Per vim retentis flatibus ſtringens poros,
Habet ſe, & inde clauſum acerbiùs dolet.
Per ipſa currit ignea peſtis viſcera,
Carnemque vorticibus populatur ignium,
Ætnæ velut crater facibus exæſtuans:
Aut Sicula vallis æquorearum rupium,

Æſti-

3 Πνεύμασι βιαίοις τοῖς δὲ] Toſt. Guietus.

4 Ἔσχε] Diſtentum eſt. *Idem.*

5 Καὶ μαινὰς] Poteſt hic legi ἁδινὰς, ut pagin. 811. ἁδινὰς ἀπὸ μυχῶν γένων. Longè majorem curam poſcebant Tragopodagra & Ocypus, ſed & majus otium. In nullis Codd. reliquum dramatis Ocypi comparuit. *Rourd.*

6 Η' Σικελὸς αὐλὼν ἁλιπόρῳ διαφόρος] i. Fretum Siculum Mamertinum, in quo Scylla & Charybdis. *Guietus.*

Ὅπῃ ϑυσξέλικτα κυμοτύμβῳ,
[1] Σήραξι πετρῶν σκολιὸς εἱλεῖται κλύδων.
[2] Ὦ δυσκίμαρτον πᾶσιν ἀνθρώποις τέλος,
Ὡς εἰς μόνους σε πάντες ἀμφιβάλλομεν,
Ἐλπίδι μαζίαι μισοῦ βυκηλάμβοι.
Χο. Ἀνὰ Δίνδυμον Κυβέλης
Φρύγας ἴυγξον ὀλολυγῇ,
Ἀπαλοῦ τελοῦσιν Ἄτιν.
[3] Καὶ πρὸς μέλος κεραύλαν
[4] Φρυγίαν κατ' ἄρεα Τμώλου,
Κῶμον βοῶσι Λυδοί.
[5] Παρατελῆς δ' ἀμφὶ βάκτροις
Κελαδοῦσι Κρηταῖ ῥυθμόν
[6] Νόμιον ὃν Κορύβαντες.
[7] Κλάζετ' ἰὼ βοείαισι παλάμαις
Ἄρειοι κρέκουσαι θύρσῳ
Πολεμηίαν ἄτιν.
Ἡμεῖς ὃ σοὶ Ποδάγρα,
Πρώτιστος ἔαρος ὁ ὄρθρος
Μύσῃ τελοῦμεν οἴκτους,
[8] Ὅτε πᾶς χλοηθήσεται
Ποίαις τίθηλε λειμών,
[9] Ζεφύρου ϑ' ὑπνώοντος αὔραις
Ἀπαλοῖς κρημνῶν πετήλοις.
[10] Ἀδὺ δύσγαμος κατ' οἶκος
Μεγάλων θροεῖ χαλιδῶν,
[11] Καὶ σύκτερος κατ' ὄλσος
Τὸν Γτων τέκνα δακρύοις
[12] Ἀηδὶς γόοις ἀπλῶν.
Πο. ὦμοι πόνων ὀδυνῶν, ὡς τέλειτε ποδὸς
Μοῖραν λελογχὼς βάκτρον, ἐξέρεισόν μου
Βάσιν τρέμουσαν, καὶ κατάθυνον τρίβον,
[13] Γχνοῦ τὸ βαιὸν ὡς ἐπιρρήσω πόδα.
Ἔμαρε τλῆμον γῦα δυμοῖαν ἄπο,

[1] Καὶ

1 Σήραξι] Σήραγξι. Guietus.
2 Ὦ δυσκίμαρτον πᾶσιν ἀνθρώποις τέλος] Χρῆμα, res. Podagra scil. *Idem.*
3 Καὶ φορὸς μέλος κεραύλαν] Idem.
4 Φρυγίαν κατ' ἄρεα Τμώλου] Omnes alii Lydiæ Tmolum montem adjudicant, & jure: fuit enim vicinus Sardibus ad meridiem; Sardes vero fuisse Lydiæ metropolin inter omnes Geographos & Historicos constat. Vt tamen aliquid pro Luciano dicam, usus est Phrygiæ nomine latissime sumpto, cujus confinia cum Lydia numquam fuerunt certa & stabiliter constituta. Nam sic Strabo lib. 13: τὰ δ' ἐξῆς εἰς τὰ νότια μέρη τοῖς τόποις τούτοις ἐμπλοκὴς ἔχει μέχρι σχεδὸν τοῦ Ταύρου, ὡς τὰ Φρύγια καὶ τὰ Λύδια ἔτι τὰ Καρικὰ ἔτι ὑπὸ τῶν Μύσων δυσδιακρίτως εἶναι, παραπίπτοντα εἰς ἄλληλα. Eum vide, ubi plures rationes reddit talis confusionis, & patet Lucianum promiscue Phrygiæ & Lydiæ nomina sumpsisse, quando subjungit in sequenti versu κῶμον βοῶσι Λυδοί. Palm.

5 Πα-

Æstibus inevolubilibus: ubi fluctuans
Sinuosa ruinas unda scopulorum ferit.
Incomprehensum ô mentibus mortalium
Malum irritis te ut mitigamus fotibus
Omnes, inani dum stolidi spe fallimur.
Ch. Iuga Dindymi Cybeles
Phryges ululante voce
Tenero frequentant Atti.
Ad tibiæque cantum
Phrygiæ, super juga Tmoli
Comum celebrant Lydi.
Et in armis tum furentes
Solenne Cretico euan
Numero canunt Curetes.
Clangitque Marti feroci
Tuba prægravis, tumultus
Canendo bellicosos.
Sed nos tui Podagra
Mystæ tibi sacramus
Ineunte vere luctus,
Vbi pullulat virescens,
Pratum per omne, gramen:
Zephyrique spiritu arbores
Teneras comas regignunt:
Nuptiisque hirundo mœstis,
Hominum canit per ædes:
Nocturna perque sylvam
Philomela flens Attica
Ityn canendo luget.
Pod. O qui labori Bacule fers opem meo,
Sortite partes tertii pedis, gradum
Fulci trementem, dirige & nobis iter,
Leviaque, ut innitar solo, vestigia:
Et membra patiens excita de lectulo:

Et

5 Παραπλῆγας δ' ἀμφὶ ῥύπῃσις] Τὸ δ' delendum videtur. ῥύπῃσις, clavis. ἀμφὶ, circum. adverbium sine casu. *Guietus.*

6 Νόμον ὦὰν Κορύζαντες] Ἐὸν fort. *Idem.*

7 Καδζῆ βρίθουσα σάλπιγξ] i. Plena, gravida. *Idem.*

8 Ὅτι πᾶς χλοητόκεσσι] i. Χλωροτόκοις. Idem.

9 Ζεφύρᾳ ϑ' ἑνδρεα πνοαῖς] Δένδρα. Idem. Si legas δένδρεα cum Guieto, legendum etiam erit πνοιαῖς, non πνοαῖς. Nam ita poscit ratio versus Anacreontici seu dimetri catalectici. Sed fortasse nihil hic mutandum, ut sit Tribrachys pro Iambo pede. *Boivin.*

10 Αἰδὲ] Leg. ὅτι. Guietus.

11 Καὶ νύκτι, ϑ'] Νυκτίπολις. Idem.

12 Ἀτϑὶς χόρις] Γοώσ'. Idem.

13 Ἰχὼ ϑ' τὶ βαιὸν] Βίβασον. Idem.

[1] Καὶ λεῖπε μελάθρων τὴν ὑπώροφον σίγλιν.
Σκίδνασιν δ' ἀπ' ὄσσων νύχιον ἀέρος βάθος,
Μολὼν ἡμέρζε. Ἐ πῶς ἠλίῳ φάος
Ἀθλωσιν αὖραν, πνύμασιν φαιδρὸν πάτον.
[2] Δίκαιον γὰρ ἤδη τῶν πῶς πέμπειν φάος,
Ἐξ ὧν ζόφῳ σύγκλεισεν ἠλίου δίκα,
Εὐναῖς ὑπ' ἀστρώτοισι τείρεμνα δίκας.
Ψυχὴ μὲν ἤδη μοι, νῦ πεθυμία πάρα,
[3] Βάσεις ἀμείβειν ἐπὶ θύρας ἀερμηνίμου.
Δίκας γ' ὠθοῦσ', οὐχ ὑπαρξεῖ πόδοις.
[4] Ὅμως δ' ἐκείνῳ ἡμὲ, γιγνώσκων ὅτι
Πτωχὸς πολλαχῶν, θεμιτὸν μὲν ἦλθε,
Καὶ μὴ δυώπτευ, τῶνδ' ὑπ' νεκροῖς πόδε.
Ἀλλ' εἶεν.
[5] Τίνες γὰρ οἵδε βάκτρα νεμῶντες χερῶν,
[6] Κάρινα φύλλοις ἀκτίνας κεκασπέρεις,
Τίνα δαιμόνων ἄγυσι κωμάσειν χορόν;
Μῶν Φοίβε παιὰν, σὸν χαρίεσσιν σίβας;
Ἀλλ' ὁ τέφοντα δελφίδων φύλλα δάφνης.
[7] Ἢ μή τις ὑμῶν βακχίων κωμάζει;
Ἀλλ' οὐχ ἕπεται κισσίνη σφραγὶς κόμαις.
Τίνες ποθ' ἡμῶν ὦ ξένοι βεβήκατε;
Αὐδᾶτε, κἀμοὶ σφῶδε νεμερτῆ λόγον.
Τίς δ' ἐστι, λαὸν ὑμετῆτε, λίξατ' ὦ φίλοι.
Κο. σὺ δ' ὢν τίς, ἡμᾶς, κἀ τίνων, ἐρωτᾷς;
Ὡς χάρ σε βάκτρων, κἀ βάσις μιλυύσθων,
Μύσην ὁρᾶμεν τ' ἀνικήτου θεᾶς.
Πο. Εἰς εἰμι κἀγὼ τ' θεᾶς ὑπαίθρου.
Χο. Τὰν μὲν κυπρίων Ἀφροδίταν
Σεμνόταν ἐρέπεσθαι ἀπ' αἰθέρος,
Ἀνεθρέψαθ' κόσμιον ἁρμοχὰν
Ἁλίου σὺν κύμασι Νηρέως.
Τὰν δ' Ὠκεανὸν θεὸν παγαῖς
Ζωὸς παρόκχυσιν Ὀλυμπίᾳ
Ἀδυκάλεον ἀΐρεσι κόλποις

Ἥκω,

1 Καὶ λεῖπε μελάθρων] An λίπε, sic versus rotundior videtur. *Guietus.*
2 Δίκαιον γὰρ ἤδη τῶν Φοῖς πέμπειν φάος] Φάος. f. *Idem.*
3 Βάσεις ἀμείβειν] i. Pedes alternos ponere. *Idem.*
4 Ὅμως δ' ἐκείνῳ] Syntax. γιγνώσκων ὅτι, ἀν πτωχὸς πολλαχῶν πεμπτὸν, ἦλθε, καὶ μὴ δυώπτευ, τῶνδ' ὑπὸ νεκροῖς. Nota φράσεως insolentiam. πόδε pro, δεῖ δεῖν. ea est vis adverbii, ὅπ, quod abundat sæpe, ut in Euang. Ioan. cap. 18. ὡς ἐν εἶπεν αὐτοῖς, ὅτι ἐγώ εἰμι &c. pro, ὡς ἐν εἶπεν αὐτοῖς τοῦτο, ἐγώ εἰμι &c. Sic in hoc Luciani loco, videtur τὸ, γιγνώσκων, ὅτι πόδε ὑπὸ νεκροῖς, dictum pro, γιγνώσκων τοῦτο (supp. τὸ παρομιαζόμενον) πόδε ὑπὸ νεκροῖς ἐστὶ Πανδαγεῖται &c. *Boivin.*
5 Τίνες γὰρ οἵδε] Male hæc reddidit interpres cum ibi ἀκτῖνα sit ἀκτὴ, id est *sam-*

Et linque culmen ædium ſublimius:
Nigramque ab oculis excutiens caliginem,
Prodi foras: & ad rutilum ſolis jubar,
Auram ſerenam ſpiritu læto trahe.
Ter quinque namque præterière jam dies,
A ſole quum procul in tenebris abditus
Incompoſito in lecto cubans diſtorqueor.
Adeſt animus, adeſt voluntas ſæpius
Vt in pedes me conjiciam, fores petens,
Sed corpus imbecille vota deſerit.
At anime propera, pauperem podagricum
Sciens eſſe, & inter mortuos hunc ponito,
Obambulare qui nequit, licèt velit.
Sed eia.
Quænam iſta turba eſt, qui manu ſuſtes tenent.
Cincti coronis frondis Acteæ caput:
Cujus celebrant ebrium Dei chorum?
An Phœbe Pæan numen extollunt tuum?
At Delphica nulla cingit illos laurea.
An fors canitur laus aliqua Bacchanalium?
Sed non adeſt ſignum comis hederaceum.
Age qui, vel undenam venitis hoſpites,
Exponite nobis, veraque fateamini,
Et quam Deam canatis amici dicite.
Cho. At tu quis es, vel unde nos interrogas?
Vt enim baculus, greſſuſque nobis indicant
Myſten videmus inſuperabilis Deæ.
Pod. Vnus quidem ſum: ſed Deam non dedecens.
Ch. Venerem ſacræ Deam Cypri,
Ex ætheris ortam ſeminę,
Nutriit in æquoreis aquis
Nereus decentem fabricam.
At Thetis in lato ſinu,
Oceani Iunonem in alveis,
Olympii uxorem Iovis,

Nu-

ſambucus, cujus foliis podagroſi finguntur caput cingere, quia ſambuci folia φυσικῶς βοηθεῖ μὲν σίατος παυσεῖν, ἢ τραῦλα. ita Dioſcorides: nec multo aliter Plinius & *Sammonicus* in capite *de podagra pellenda*

Parva ſabucus item hircino collita ſevo,

Boichartus de Animal. S. S. part. 2. l. 2. c. 6. *Alm.*

6 Κάρυα φύλλοις ἐκτίας κατεστρεῖς] Optime Boichartus animadvertit hic *ſambucum* eſſe interpretandum; nam præter adductos, ab eo auctores confirmat id Marcellus de Medicin. cap. XXXVI. *ad podagram frigidam ſambucum quoque cum axungia, & braſſica cinis cum axungia impoſitus plurimum juvat.* Iiſdem pene verbis Scribonius Largus de compoſit. medic. cap. XLI. de podagra frigida. *Idem.*

7 Ἢ μή τις ὑμῶν βακχείαν κωμάζει] Βακχίαν. Guietus.

Ἥρων, ἐπιδύεται Τηθύς.
Κορυφαῖαι ᾗ κρητὸς οὐ ἀφδίτη,
Ἐλόχωσι κόρης ἄτρομον φυὰν
Κρονίδας, μέγ' ἄελς ὀλυμπίων,
Τὰν ἐχρεκύδιμον Ἀθάναν.
Τὰν δ' ἡμιτέρων θεὸν ὀλβίων,
Οὐ χάρων λιπαρεῖσιν οὐ ἀίκαλλας
[2] Πρώταν ἐλόχωσιν Ὀφίων
[2] Ὅτ' ἐπαύσατο μὲ σκότιον φάος,
Αἰέπιλέ τε λαμπὶς ἠὼς,
Καὶ παμφαὴς ἀελίω σέλας,
[3] Τότε καὶ Ποσιδάχας ἐφάνη κρατός.
Ὅτι γὰρ λαγόνων σε τικτῶσα
Μόρα, Κλωθὼ τότ' ἔλασεν,
Ἐλέλαστεν ἅπαν σέλας ὑρανιᾶ,
Μίγα δ' ἔκτυπεν εὐδίου αἰθήρ,
Τηνδ' ὀγλαγάτοις σὺν μαζοῖς,
[4] Ἐνολοῦ ἐθρέψαθο Πλειάτων.
Πο. [5] Τίσιν δ' οὐ τελεταῖς ὀργιάζῃ σεσωσμένος;
[6] Χο. [7] Οὐχ αἵματι λάβρον σεσηχόμεθα ὑπὸ τόματος σιδάρου,
Οὐ τεμνὸς ἀφέτου λυκίζεται τροφαῖσιν αὐχήν,
[8] Οὐδὲ πολυκρότοις ἀσταλάλοις πίτυλα γεῶται,
[9] Οὐδ' ὠμὸν λακιστὰ κρέα [10] σιτίμεθα τυίρων;
[11] Ὅτι ᾗ πελίας ἔαρι βρύῃ τὸ λεπτὸν ἄνθος,
Καὶ πολυκίλαδος κόσμῳ ἐπὶ κλάδοισιν ᾄδει,
[12] Τότε λιγὺ μελίαν ὀξὺ βέλος πίπτουσι μύσαις,
[13] Ἀφαεῖς, κρύφιον, δίδυκος ὑπὸ μυχοῖσι γύαν,
[14] Πόδα. γόνυ. κοτύλη. ἀσταλάλης. ἰσχία. μηρός.
[15] Χεῖρας. ὠμοπλάτας. βραχίονας. κόρυνα. κωπάς.
Ἐθίῃ. νέμει. φλέγῃ. κραπτῇ. πυρεῖ. μασᾶσθαι,
[16] Μέχρις ἂν ᾖ θεὸς τὸ πόνου ἀποφυγεῖν κελεύσῃ.
Πο. [17] Εἰς ἄρα κἀγὼ τὰ κατωργιασμένων
[18] Ἐλαθὲ ὑπάρχων; τοι γὰρ ἡκίστα πᾶ δυμῆνες

Δαί-

1 Πρώτων ἐλόχωσιν Ὀφίων] Hesy. λοχάω, τίκτω, γίνομαι. Guietus.
2 Ὅτ' ἐπαύσατο μὲ σκότιον φάος] Illud φάος, ferri non potest, scripserat Lucianus χάος. Boivin.
3 Τότε καὶ Ποσιδάχας ἐφάνη κρατός] Hic versus & sex sequentes spurii videntur. *Guietus.*
4 Ἐνολοῦ ἐθρέψαθο Πλειάτων] Εὐολοῦ leg. videtur. *Idem.*
5 Τίσιν δ' οὐ τελεταῖς ὀργιάζῃ σεσωσμένος] Hic versus senarius videtur. ὀργιάζῃ. initiat. *Idem.*
6 Et sequentes] Σωτειδικὰ μέτρα. Idem.
7 Οὐχ αἵματι λάβρον σεσηχόμεθα ὑπὸ τόματος] Οὐχ αἵματι προχέομεν λάβρον ὑπὸ τόματος σιδάρου. i. Non acie gladii sanguinem profundimus. προχέομεν. non σεσηχόμεθα. Idem.
8 Οὐδὲ πολυκρότοις] Πολυκρότοισιν. Idem.

9 Οὐδ'

Nutrivit ulnis candidam,
Summuſque divûm Iupiter
Eſt virginis interritam
Enixus indolem vertice,
Turbas moventem Palladem.
Sed hanc beatam Deam
Primam cubitis Ophion ſenex
In delicatis protulit,
Quum deſiit tenebroſa lux,
Auroraque orta eſt lucifera, &c
Sol cuncta luſtrans, tum ſimul
Se vis Podagræ protulit.
Te prodeuntem ex ilibus
Parcæ, abluit Clotho: ætheris
Riſitque vultus ſplendidus,
Cœlo ſereno detonans.
Hancque in papillis nutrirt
Pluto beatus lacteis.
Pod. Sed qualibus ſacris miniſtros excitat?
Ch. Ex ore ferreo ſanguinem non fundimus;
Non illigatur flexibus colli pilus,
Nec terga talis perſtrepunt ſonantibus:
Nec fruſtra crudæ paſcimur carnis boum.
Quum vere tenuis pullulat flos ulmeus,
Merulaque ramis inſidet loquacula,
Sagitta myſtis tunc acuta figitur,
Subitque clanculum artuum penetralia.
Pedem, genu, cavoſque nodos oſſium,
Taloſque, coxas, crura, ſcapulas, & manus,
Brachiaque, carpoſque, artuum & cavernulas,
Depaſcitur, vorat, urit, inflammat, tenet,
Mollitque dum Dea linquere membra juſſerit.
Pod. Ex initiatis unus ergo, & neſcius,
Eram: proinde mitis accedat Dea. Si-

9 Οὐσῆ' ὠυὰ λαικιστὰ] i. Diſcerpta. Heſy. λακίζῃ, ῥηγνύῃ, ῥέσσῃ. λακιδῶσαι, ῥαγῆναι. Guietus.
10 Σιτέμαδα] Σιτέμιδα. Idem.
11 Οʼπτὴ πλειάς] Οʼπότε. Idem.
12 Τότε διὰ μελίων] Τότε, τότε διὰ μελίων &c. *Idem.*
13 Αʼφαὶς κρύφιον, διδυκὸς ὑπὸ μυχοῖσι γυίων] Διαδιδυκὸς. Idem.
14 Πέδα. γόνυ. κατύλιν. ἀσφαγάλας. ἰγμά. μηρούς] Γʼᾳδʼ, ἀδὲ μηρούς. Idem.
15 Χεῖρας. ὠμοπλάτας. βραχίονας. κέρσια] Κόχωνα. Heſy. κόχωνα τὰ ἰσχία & τὰ ἰσμοια. i. τὰ ὀξέρα. Idem.
16 Μέχρις ἂν ἢ θεὸς ἢ σόνον ἀπαυχεῖν] Αʼπαυχεῖν fort. ut ſtet verſus. vel ὑπαυχεῖν. Idem.
17 Εʼς ἕρα καίρω] Αʼρα. Idem.
18 Εʼλαθον ὑπάρχων; τοι γὰρ ἤλιτον σφιμβρὺς] Εʼλαθον ὑπάρχων; ἤλιτον τοι σφιμβρὺς. σφρύμιτες, i. θύμιτες. Idem.

Δαίμων φασεῖσα. σιὼ δ' ἐγὼ μύσεις ἐμῷ,
Γύμνον κελεύεις τὸ ποδαγρῶν ἄδην μέλος.
Χο. [1] Σίγα μ' αἰδὴς, καὶ νήνεμος ἴσω.
Καὶ πᾶς ποδαγρῶν, σύφημείτω.
Γδ. [2] πρὸς δυμέλας κλινοχαρὴς
[3] Βαίνῃ δαίμων, σκίμπωνι βάσιν στηριζομένη.
Χαίροις μακάρων πολυπροσοδῖτη,
Καὶ σοῖς πρόπολοις ἵλαος ἔλθοις,
Ὁμμαὶ φασφόρ. δλὴς ἢ πόνοις λύσιν ὀκεῖσα,
Ταῖς δ' εἰαρινὰῖς ὥραις.
Πο. [4] Τίς τλὼ ἀνίκητόν με δυσότον πόνον,
Οὐκ οἶδε ποδάγρας ἢ ἐπὶ χθονὸς βροτῶν;
Ἢ ὅτε λιβύσσαν ἀτμὶς ἐξιλάσκει),
Οὔτε χυθὲν αἷμα βωμίοις παρ' ἐμπύροις,
Οὐ ναὸς ἄλεσε πρεπερεμὴς ἀγάλμασιν.
Ἢ ὅτε Παιὰν φαρμάκοις νικᾶι θείοις,
Πάντων ἰατρὸς ἢ σὺ ἐρανοῦ θεῶν.
Οὐ παῖς ὁ Φοίβου πολυμηδὴς Ἀσκληπιός.
Ἐξ οὗ γὰρ ἐφύη πρῶτον ἀνθρώποις βίος,
Τολμῶσι πάντες τὰμὸν ἐκβαλεῖν δόμον.
[5] Κυκῶντες ἀεὶ φαρμάκων τεχνήματα.
Ἄλλος γὰρ ἄλλῳ ἐπ' ἐμὶ πειρᾷζει πόνῳ.
Τελθῆσιν ἰριόγλωσσα, καὶ σέλινα μοι,
Καὶ φύλλα θριδάκων, καὶ νομαίαν ἀνδράχνην.
Ἄλλοι, πρόσιον. οἱ δ', πολυμηγέτους
Ἄλλοι, κιδάς τελοῦσιν. ἄλλοι, σύμφυτον.
Ἄλλοι, φακὴς φέρουσι τὰς ἐκ πελμάτων.
Σπαφυλίνου ἐφθόν. οἱ δ', φύλλα πρόσιακῶν.
[6] Γ'οσπόαμον. μήκωνα. βολβὸς. σίδα.
Ψύλλιον. λίβανον. ῥίζαν ἑλλεβόρου. νίτρον.
Τῆλιν μετ' οἴνου. γυαλίνῳ. κολλάμφακον.
[7] Κυπαιρισσίνῳ κιττίδα. γάλα κεφαλίνῳ.
Κριμνὸς ἀπίφθου φύλλα. γύψου ἐκ Γάρου.
Σπυρὸς ὁρμίας αἰγὸς. ἀνθράκων κόπρου.
[8] Ἄλφιτα κυάμου. ἄνθος ἀσίνη λίθου.
Ἔψουσι φρύνους. μυγαλᾶς. σαύρας. γαλᾶς.
Βατραχους. ὑαίνας. τραγελάφους. ἀλώπεκας.
Πῶον μέπαλλον ὁ πιπεράτου βροτοῖς;

Τίς

1 Σίγα μ' αἰδὴς] Leg. Σίγ' αἰδὴρ καὶ νήνεμ' ἴσω, σῖγα. i. μὴ σηῶς αἰδὴς ἴσω, & νήνεμ'. Ἀναπαίστ. Guietus.

2 Πρὸς δυμέλας κλινοχαρὴς] Hῶδε. δυμέλας. i. βωμοῦ. Idem.

3 Et sequentes sic distinguito:

βαίνῃ δαίμων, σκίμπωνι βάσιν
στηριζομένη. χαίροις μακάρων
πολυπροσοδῖτα, καὶ σοῖς προπόλοις
ἵλαος ἔλθοις, ὅμματα φασφόρ.

δλὴς

Simulque cum myſtis ego hymnos ordiar,
Solitum podagricis modulaturus melos.
Ch. Tranquillus æther eſto nunc:
Linguis faveant podagrici:
En nixa baculo, diligens
Lectos, ad aras it Dea.
Salve Deûm mitiſſima,
Famulis veni mitis tuis,
Vultu ſereno: vereque hoc
Nos libera doloribus.

Podagra.

Quis eſt hominum, cui non ego inſuperabilis
Regina morborum Podagra nota ſim?
Quam nulla placant thura fumigantia,
Affuſus aris nec cruor ardentibus,
Suſpenſa templis divitum aut donaria.
Nec ipſe Bæon omnium cœleſtium
Medicus deorum vincere pharmacis poteſt,
Phœbi-ve doctus filius Æſculapius.
Mortalium ex quo ſiquidem fuit genus,
Omnes meas vires retundere geſtiunt,
Omnemque turbant pharmacorum induſtriam,
Plantaginem terunt, apiſque ſemina,
Foliaque lactucarum, & agreſte peplion,
Et marrubium amnicolamque potamogetona:
Alii Cnidas terunt, aliique ſymphytum,
Lentes paluſtres, paſtinacamque illinunt
Coctam, foliaque perſica, atque hyoſcyamum,
Bulbos, papaver, malicorium, pſyllium,
Thus, atque radicem ellebori, nitrum, merum
Cum fœnogræco, gyrinen, collamphacon,
Gallam cupreſſi, pollinem hordeaceum,
Crudæque crambes folia, gypſumque ex garo
Capræque ſimum monticolæ, ſtercus viri,
Fabaſque molitas, Aſii florem lapidis,
Alii rubetas, quoſque araneos vocant
Mures, lacertas, atque muſtelas coquunt,
Ranas, hyænas, tragelaphos, vulpeculas.

Cujus

δοὺς ϗ σπόνοις λύσιν ἀκεῖσαι,
ταῖς δ' ὑσιαγωγαῖς θεραις. Gruterus.

4 Τὸς ἀγίκωνον] Syntax. τὸς βροτῶν ϗ δὴ χθονὸς &c. *Idem.*
5 Κυκῶντες] Podagræ remedia. *Idem.*
6 Τ'σκυάμον. μίσσοντα. βολβούς. σίδια] Σίβδια. f. *Idem.*
7 Κυπαρισσίνῳ κεκίδι] Κικίδι. Idem.
8 Ἄλθρα κυάμων. ἀνθ' Ἀσσίου λίθου] Pulverem, an ſitum è lapide deraſum? *Idem.*

Τίς ἀχὴ χυμός; ποῖον ὑ δίνδρε δάκρυ;
Ζώων ἅπάντων, ὀστᾶ. νεῦρα. δέρμ᾽ ἐᾶ.
Σπίαρ. αἷμα. μυελὸς. ἔρον. λπάπαλ⊙. γάλα.
Πίνουσιν οἱ μ̃, τὸ λ᾽ ποτάριον ἄκ⊙.
[1] Οἱ ζ, τὸ δ᾽ ὀκτω. τὸ ζ δ᾽ ἑπτὰ, πλείονες.
[2] Ἄλλ⊙ ζ πίναν τλὼ ἱεροῖν, ηθλαίρε⊙.
[3] Ἄλλ⊙ ἐπ᾽ ἀοιδαῖς ἐπῳδετῶν, ἐμπαίζε⊙.
Γ᾽ ὑδλῖ⊙ ἕτερον μᾶρον ἐξάδῃ λαβών.
[4] Ο᾽ δὲ, θεραπείαν ἔλαβε ⊃δρὰ τ κράνας.
Ἐγὼ ζ, τούτοις πᾶσιν οἰμώζειν λέγω.
Καὶ τοῖς ποιοῦσι ταῦτα, κὴ πειρῶσί μ᾽,
Εἴωθ᾽ ἀπαιτᾶν κῶλον ὀρχίλωπέρα.
Τοῖς ζ φρονοῦσι μηδὲν ἀνίζειν ἐμοὶ,
Ἥκιον ἔχω γᾶν, ὐμβρὺς τ γίγνομαι.
Ὁ γὰρ μεζάλαβὼν τ ἐμῶν μυηρείων,
Πρῶτον μ̃ δὶς δύο σύμεῖν διδάσκε⊙,
Τέρπαν ἅπαντας, σὐτραπέλως λέγων λόγους.
Πᾶσιν δ᾽ ὀρᾶται μ̃ γέλω⊙, κὴ κρότω,
[5] Ὅτε ἐπὶ λυτρᾳ φερόμν⊙ βασιζε⊙.
[6] Ἄτλω γὰρ, ὧ ἔπει Ὄμηρ⊙, ᾗδ᾽ ἴμ᾽ ἐγὼ,
Βαίνων᾽ ἐπ᾽ ἀνδρῶν κρῶτα, κὴ βάπις ποδῖν
Ἁπαλὰς ἔχουσα. ⊃δρὰ ζ τοῖς πολλοῖς βροτῶν,
Ποδάγρα καλῦμαι, γνωμὴ ποδῶν ἄχρα.
Ἀλλ᾽ εἶα μύσῃ πάντες ὀρχίων ἐμῶν,
Γεραίρετ᾽ ὕμνοις τλὼ ἀνίκητον θεάν.
[7] Χο. ἀδαμαίνλητον ἦθ⊙ ἔχουσα κόρα,
[8] Πολυθρύλητε, ὀθερμόθυμε θεὰ,
[9] Κλῦε σῶν ἱερῶν μεθόπων ὑοπάς.
Μέγα σὺν κρότ⊙ ὁλβιόφρον Ποδάγρα.
Ταν, κὴ Διὸς ὠκὺ πέφευγε βέλ⊙,
[10] Τρομέῃ δέ σε κύμαθ᾽ ἁλὸς βαθείης,
Τρομέῃ βασιλὰς σὐρανοῦ αἰδὰς.
[11] Ἐπιδέσμοχαρές. κωζκλινοβατές.
[12] Κωλυσεδρόμε. βασσαραγάλα.
Σφυροπεζησιπύρα. μογησαψεδιάφα.
[13] Δοιδκωφόβα. γονυκλαυσιχρύσια.

[1] Πε-

1 Οἱ ζ τὸ δ᾽ ὀκτώ. τὸ ζ δ᾽ ἑπτὰ πλείονες] Trajectio. legito. Οἱ δὲ τὸ δ᾽ ἑπτὰ. τὸ δὲ δ᾽ ὀκτὼ πλείονες. Guietus.

2 Ἄλλ⊙ δὲ πίναν] Hic versus & 3. sequentes Nothi. *Idem.*

3 Ἄλλ⊙ ἐπ᾽ ἀοιδαῖς ἐπῳδετῶν, ἐμπαίζε⊙] An ἐπφδαῖς. i. ἐπῳδαῖς. ἐπῳδέτων. an περιάπτων, amuletorum. *Idem.*

4 Ο᾽ δὲ θεραπείαν ἔλαβε παρὰ τ κρήνης] Ἔλλαβε, sed versus spurius videtur. κρήνης. an τ κρανείας. an à calva. Hesy. κρήνη, κεφαλή. κρανίον, τὸ. Idem.

5 Ὅτε τὸ ἐπὶ λυτρᾳ γρ. Ὅτ᾽ ὀπὶ τὰ λυτρᾳ &c. *Idem.*

6 Ἄτλω γὰ, ὧ ἔπει Ὄμηρ⊙, ᾗδ᾽ εἶμ᾽ ἐγὼ] Ἄτλω γὰρ ὧ Ὄμηρ⊙ εἶπ᾽, ᾗδ᾽

Cujus metalli, haud facta ſunt pericula?
Quis non probatus ſuccus, & lachryma arboris?
Animalium omnium oſſa, nervi, tergora,
Adeps, cruor, medulla, lotium, merda, lac?
Alii remedium quatuor ex rebus bibunt,
Alii quidem ex octo: exque ſeptem plurimi:
Alius bibens ſacram, repurgari ſtudet,
Aut carminibus animum adhibens illuditur.
Iudæus excantat fatuum nactus alium:
Rurſus alius à fonte remedium petit,
Omnes ſed illos jubeo plorare: atque ſic
Tentantibus me, occurrere iracundior
Soleo: ſed in me excogitantibus nihil
Mitem & benignam præſto me: nam qui mois
Communicat myſteriis, primùm ſtatim
Loqui docetur ſuaviter, dehinc jocis
Oblectat omnes: cumque riſu cernitur,
Plauſuque cunctis, fertur is ut in balneum.
Quam dixit Aten ille Homerus, illa ſum:
Caput virorum calco: plantas occupo
Pedum tenellas: cumque ſim ποδῶν ἄχος,
Vulgo podagra dicor. At meorum agite
Myſtæ orgiorum, canite non victam Deam.
Chorus.
O nympha ingenium adamantinum habens,
Multipotens, animo Dea valido,
Audi vota tuorum ſupplicum,
Magna potentia, vis tua magna,
O regina opulenta Podagra,
Quam Iovis horret pernix telum,
Quamque profundi fluctus pelagi,
Quam rex Orci trepidat Pluto.
O gaudens nodis, lectigrada,
Curſivetans, talorum tortrix,
Calcicrematrix, male humitanga:
Oſſitremenda, genufraga, pernox,

Ar-

ἐλ]' εἰμ' ἐγώ. Idem. Si cum Guieto ponas εἶτε poſt Ω᾽μηξ@᾽, ſcribendum εἰρ', propter ſpiritum ἑαυτ', qui ſequitur. quod Guietus non advertit. *Boivin.*

7 Anapæſti] *Guietus.*

8 Πολυδευτὶς] γρ. πολυδυτὶς. Idem.

9 Κλῦε] Κλύε. Idem.

10 Τρομέῳ δέ σε πύμαθ' ἁλὸς βαθείης] An βαθίης. Idem.

11 Ἐ'πιδεσμοχαρὲς] Ἐ'πίδεσμ@᾽, ligamen. idque vulnus obligatur. *Idem.*

12 Κωλυσπόρημα] Κωλυσπόρημα &c. *Idem.*

13 Δειδυκωφόϛα] Δειδυκοφόϛα &c. *Idem.*

) Πο-

[1]Περικονδυλοπωρῳφίλα.
Γουνκαμψεπίκυρτα Ποδάγρα.
Ἄγε. δέσποινα, κραιαίη γὰρ ἱῶπασι ποδί,
Ἄκη. ἔπος γὰρ οὐκ ἐπωτίσει φέρω,
Ἀλλ' ἔστι πρᾶξις τ' λόγων σωίμπορος.
Ἐγὼ γὰρ ὡς ἔπαξας ἠρέμᾳ ποδί,
Πόλεις ἐχνεύων, πάντως ἠρύων δήμους
Μαζῆν πολῶν, εἶπις σὺν ᾗ τιμᾷ κρότῳ.
Καὶ τ' μ' ἄκων, ἤσυχον εἶδον φρένα,
Νικωμένην ἄνασσα σαῖν βίαι χαρᾷ.
[2]Δύω ᾗ τώδι φῶτε τολμηρὼ θεράσι,
Ἐφεζέσθω λαοῖσι, καὶ κατωμνύσθω,
[3]Ὡς οὐκ ἔστ σὺν κρότος σθάσμιον,
Ἀλλ' ἔκβολον βροτῶν σι ἡσυχῃ βίᾳ.
[4]Διόπερ κραταιῶς σωσχεθέσας δέσμᾳ τόδε,
Πεμπέσθω ἥκω, στάδια Ἀχαιάσας δύο.
Πο. Ὡς κραιπνὸς ἵππης ἀζυγίλων ὤκιστί μοι.
Τίνῳ ᾗ καὶ γῆς ὄρια δυσοάστε λιπών,
Ἥκεις; σαφῶς μοὶ σύσον, ὡς ἴδω τάχῳ.
Ἄγε. σεσῆσον μ' ἔλιπον πέντε βαθμῶν κλίμακα,
Ξύλων πρίσμασιν Ἀχαλύτοισιν ἁρμοσαῖς,
Ὄφρι με δέχηται κορδυλαλγὰς πέδαι,
[5]Σκληροῖσι ταρσοῖς ἀντρεῖδον κρέμασιν.
Ὅπως Ἀχαιάσας ἴχνεσιν ἁλμασιοῖς ἴσω,
Ἐρωμαίοιν χάλικιν εἰσέβλω ὁδόν,
Καὶ δυσπάτητον ὀξέσι κέντρεσις λίθων.
Μεθ' ὧν ὁλίσθῳ σφαλερὸν λείας ὁδοῦ,
Ἔπεσόδην εἰς τοσοῦτόν. Ἀχάλυτος δέ μοι
Ἔσυρεν ὀπίσω πηλὸς ἀσθενῆ σφυρόν.
[6]Διῆς περῶνι, νόπῳ σὺν μελῶν ἱδρὼς
Ἐβρέχ, βάσιν μοι σαθρὸν σκλυομένῳ.
Ὄφρι με δέχηται πᾶν δέμας κεκμηκότα,
Πλατεῖαι μ' κέλευθος, ἀλλ' οὐκ ἀσφαλής.
[7]Τὰ μ' γὰρ, ἔνθεν, πάσ' ἐκεῖθεν ὀχήματα,
Ἤκειαν. ἐπαίρωζεν. ἔπεσχε τρίχαιν.
Ἐγὼ ᾗ ταθρὸν ἐλαφρὸν κυφίζων ποδί,
[8]Δόχμιον ἔβαινον εἰσόδῳ πίζων στενῷ,
Ἕως ἀπήνη ξυλοδράμη τροχήλατον.

Μυ-

1 Περικονδυλοπωρῳφίλα] An πυρικονδυλοπωρῳφίλα? supra σφυρὶ καρησιπύκτῃ τῷ, humor crassus in articulis, tophus. *Guietus.*

2 Δύω δὶ τώδι] An Syri medici, de quibus infra? *Idem.*

3 Ὡς οὐκ ἔστ σὺν] Οὐκέτ'. Idem.

4 Διόπερ] Εἰρωνικῶς. Idem.

5 Σκληροῖσι ταρσοῖς ἀντρεῖδον κρέμασιν] Sic interpunge. Σκληροῖσι, ταρσοῖς ἀντρεῖδον, κρέμασιν. ordo; πέδον ἀντρεῖδον τοῖς ταρσοῖς, σκληροῖσι κρέμασι. Idem.

6 Δι-

Articulos cruciandi cupida,
Curvigenuflexa, potens Podagra.
Nuncius.
Domina peropportuna te fers obviam,
Audi, neque enim tibi nuntium fero frivolum,
Sed socia verbis ipsa res adjungitur.
Nam civitates dum tuo jussu, pede
Lento peragrans, scrutor omnes per domos
Numquis tuam non hîc colat potentiam:
Alios tuarum vi manuum sat repperi
Regina domitos, mente bona quiescere:
Audaculi sed hi duo temerarii
Præsente turba dejerabant acriter
Venerabilem non esse tuam potentiam,
Sed ejiciendam de genere mortalium,
Quare potenti vinculo tenens pedem,
Stadia duo emensus venio quinta die.
Pod. Quam subitus ades ô nuntie velocissime.
Sed queis relictis inviis oris venis?
Clarè refer quò celeritatem intelligam.
Nun. Quinque graduum scalas reliqui primitus,
Tremulasque luxatis trabium compagibus:
Deinde sternax me excipit mox area,
Duris renitens ad pedes impulsibus.
Quod iter ubi confeci gravibus vestigiis,
Stratam silicibus ingrediebar semitam,
Ituque scrupulis acutis asperam.
Hinc incidens in lubricam, & planam viam,
Dum propero progredi, solutum retrahit
Calces malè firmas ilico cœnum retro:
Quà trasseunti liquidus & membris mihi
Sudor fluebat, æger ut fessum gradus
Deficeret. inde lassus omni corpore,
Latam quidem, ad tutam minùs insisto viam:
Variis & hinc, & inde me vehiculis,
Vt currerem, cogentibus, & urgentibus.
Quare celer iter sublevans segnem pedem,
Transversus occursum fugiens, cessi loco,
Donec citis quadriga transiret rotis: My-

6 Δι' ἥς σπεύδοντι] Sup. ὁδῷ. Guietus.
7 Τὰ μὲν γὰρ, ἔνθεν, πάσῃ] Ἐνθένδε. Idem.
8 Δέχομαι· ἓν ἅπαντον εἰσόδῳ πίζαν τρυλῶ] Εἰς ὁδὸν πίζαν τρυλῶ, fort. πίζαν, i. qua pedibus tantum iri potest. *Idem.* Guietus legit εἰς ὁδὸν. Atqui sensus sine correctione apertus est. Interim, inquit, dum transirent currus, gressus oblique flexi, per angustum solum aditus cujusdam. Nam πίζα est nomen substantivum, quo præter cætera, significatur solum, plaga, regio. Nec vero verbum βαίνειν exigit post se præpositionem: quippe eleganter dicitur βαίνειν ὁδὸν &c. *Boivin.*

Μύσης γὰρ ὢν σὺς, πῶς τρίχαν σὸν ἔδυνεν.
Πο. σὸν εἰς μάτην βέλτιστε πᾶξις ἦδέ σοι
Ὀρθῶς πέπαικται, τῇδε τῇ σοφιμίᾳ
Γ'σασιν τιμῶις ἀπλησιάσαν χάριν.
Ἐγὼ δέ σοι δώρημα δυμῆρες τόδε,
[1] Ἑξῆς τριετίας πενθοῦσι κώφον πόνον.
Γυμεῖς δ' μιαροί, καὶ δυοῖν ἐχθίστατοι,
Τίνες ποτ' ὄντες, καὶ τίνων πεφυκότες,
Τολμᾶτε Ποδάρκους ἀνδρομιμᾶσαι κράτη;
Τῆς, ὦδ' ὁ Κρονίδας οἶδε νικῆσαι βίαν.
Λέγετ' ὦ κάκιστοι. Ϲ γὰρ ἡμῶν ἐμὲ
Ἐδάμασεν πλείστους, καὶ γ' ἐπίστανται σοφοί.
[2] Πέλοψ ποδάρκης. ποδαρκὴς ὢν ἐκλῃζετο.
[3] Ἔδυνε δ' Ἀχιλλεὺς ποδαρκὴς ὢν, ὁ Πηλέως.
[4] Ὁ Βελλεροφόντης ποδαρκὴς ὢν, ἐκαρτέρει.
Θηβῶν δυνάστης Οἰδίπους, ποδαρκὴς ἦν.
[5] Ἐκ τῶ Πελοπιδῶν, ποδαρκὴς ἦν ὁ [6] Πλειαδίνης.
[7] Ποίαστ@ υἱὸς ποδαρκὴς ὢν, ἦρχε τάλα.
[8] Ἄλλ@ ποδάρκης, Θεστιαδῶν ἦν ἡμιμοῖρ.
Ὃς ἐπείσῳ ἔπεσε Πρωτεσίλα@ ὑπ' μάχῃ,
Ὅμως ποδαρκὴς ὢν, καὶ ποινῶν, ἦρχε τάλα.
[9] Ἰδαίης ἄνακτα λειριόεσσαν Ὀδυσσέα,
[10] Ἐγὼ κατέπεφνον, σὺν ἄκοντι τευχήνος.
[11] Ὡς, ἔτι χαιρήσοντες ὦ δυσδαίμονες,
Ἔστι πάθηθε κόλασιν οἷς δεδράκατε.
[12] Ια. Σύροι μὲν ἱσμὲν, ὑπὸ Δαμασκῷ τῷ γηύῃ,
Λιμῷ ϑ' ποκῷ, καὶ πειρὶα κρατυνόμενοι,
Γῆν, καὶ θάλασσαν ἐφέπομεν πλανώμενοι,
Ἐχθρὸν ϑ' χείσμα πατροδῄῤῥητον τόδε,
[13] Ἐν ᾧ παρηγρεύμεν ἀλγεινὸν πόνον.
Πο. Τί δὴ τὸ χείσμα, καὶ τίς ἡ συμφορὴ, φράσον.
Ια. Μύσης με σιγᾶν ὅρκοις, σὺν ἐᾷ φράσαι,
[14] Καὶ λοίσθια ξυνοικοῦντος σὺν πατρός.
Ὃς ἔπαξε κοῦφον φαρμάκου μέγα σθένος,
Ὃ καὶ σὲ παύειν οἶδεν ἠρεμοῦντα.
Πο. Εἶτ' ὦ κακόραβοι, καὶ κακῶς ὀλούμενοι,

[1] Ἔστη

1 Ἑξῆς τριετίας] Sic, τριῶν ἡμερῶν ἑξῆς. Guietus.
2 Πέλοψ ποδάρκης, ποδαρκὴς ὢν, ἐκλῃζετο] Κλῄζετο. Idem.
3 Ἔδυνε δ' Ἀχιλλεὺς ποδαρκὴς ὢν] An quod vulneratus sit in talo? *Idem.*
4 Ὁ Βελλεροφόντης, ποδαρκὴς ὢν ἐκαρτέρει] An quia à Pegaso excussus, crus fortasse fregit? *Buivin.*
5 Ἐκ τῶ Πελοπιδῶν ποδαρκὴς ἦν ὁ. Guietus.
6 Πλειαδίνης] Πλειαδίνας. Idem.
7 Ποίαστ@ υἱὸς] Φιλοκτήτης. Idem.
8 Tres, qui sequuntur versus, suspecti. *Idem.*
9 Metrum non constat, nisi legamus Λάρτου τ' Ὀδυσσέα, aut aliquid simile.

Λάρ-

Myſtes enim tuus nequibam currere.
Pod. Non iſta gratis geſta rectè res erit,
Minuncie: tuæ nanque promptitudini,
Parem rependam gratiam pretio pari:
Gratum iſtud eſto præmium triennio
Toto dolores perpeti tantùm leves.
Sed vos ſceleſti Dii & inviſiſſimi,
Quinam, vel à quibus parentibus editi
Audetis obniti Podagræ potentiæ,
Cujus ſuperare vim nequit Saturnius?
Heus dicite peſſimi. Quoniam heroas ego
Quamplurimos domui, ſapientes ut ſciunt.
Priamus pede celer ille, canitur podagricus,
Periit podagra Peleo Achilles fatus:
Et Bellerophontes podagricus me pertulit,
Potenſque Thebarum Oedipus podagricus,
Et ex Pelopis podagricus erat Pliſthenes.
Et filius Pæantis etiam podagricus
Claſſi imperavit: fuit & alius celer
Dux Theſſalorum, qui ſimul atque prælio
Victus ceciderat Proteſilaus, præfuit
Claſſi, podagricus licèt, & æger foret.
Ithacæ quoque principem Laërtis filium
Vlyſſem ego, non ſpina necuit trigonos.
Nunquam ergo gaviſuri ô calamitoſiſſimi
Pœnam patiamini meritis veſtris parem.
Med. Syri quidem genere Damaſceni ſumus,
Multa fame verò coacti, & inopia
Terram, & mare peragramus, errantes, vagi.
Habemus autem quod pater unguentum dedit.
Per hoc mala conſolamur ægrotantium.
Pod. Dicas quod unguentum & quis apparatus hîc.
Med. Myſtæ eloqui me ſacramentum non ſinit,
Nec ultimum morientis edictum patris,
Qui juſſit hanc celare nos vim pharmaci,
Quod ſævientem te quoque ſcit compeſcere.
Pod. An igitur ô execrabiles, malè perditi,

Vllius

Λάρνης dicitur aliquando pro Λαίρνης. Soph. in Ajace μαστῆρα. Α'εὶ μὴν ἔν τοι Λαρτίῃ δίδυμα κέντρα &c. *Boivin.*

10 Ἐγὼ κατίσχυον, ὡς ἔχεσθαι τρυγόνος] Piſcis. *Guietus.*

11 Ὡς, ἔτι] Vt. *Idem.*

12 Ια. Σύροι μὲν] Ἰατροὶ. Idem.

13 Ἐν ᾧ παρηγορεῖμεν | Δι' ἓ. nota Phraſin. *Idem.* Ἐν ᾧ, pro δι' ὃ. Phraſis Hebraïca. dicunt enim Hebræi, *in*, pro, *per*. Conteres eos in virgâ ferreâ. Plalm. 2. *Boivin.*

14 Καὶ λοιδία] Λοιδία. Guietus.

[1] Ἔστιν τις ὦ γῆ φαρμάκου δρᾶσις τόση,
Ὥ χριοδὶν, οἵδε τὼν ἐμὼν παῶσαι βίαν;
Ἀλλ' εἶα. τὼνδε [2] σύμβασιν συνθώμεθα,
Καὶ πειρώμεθον εἴτε φαρμάκου δίνῳ
ὑπείρτερον πέφυκεν, εἴτ' ἐμὴ φλόγος.
Δεῦτ' ὦ σκυθρωπαὶ πάνθεν ποτώμεναι
[3] Βάσανοι, πάρεδροι τ' ἐμὼν βακχευμάτων,
Πελάζετ' ἆσσον. κὴν σὺ μὴ πρόθυμος ἄχρις
Φλέξμασιν παρσὺς δακτύλαν προθὼν ἄχρι.
Σὺ δ', σφυροὺς ἔμβασιν. σὺ δ', μηρὼν ἄπο,
[4] Ἐς γόνατα λείβε πικρὸν ἰχὼρα βάθος.
[5] Γ' μεῖς δ', χειρῶν δακτύλας λυγίζετε.
Πο. [6] Γ' δ' ὡς ἔπαξας, πάντα σοι διδράκαμεν.
Κεῖνται βοῶντες οἱ παλαίπυροι μέγα,
[7] Ἅπαντα γῆα σφσσοδλῆ τρεβλεμένοι.
Πο. Φέριτ' ὦ ξένοι μάθημα τρεπέσθαι;
Εἰ χριοδὶν ὑμὼς φάρμακον τόδ' ὠφελεῖ.
Εἰ δ' σαφὼς τόδ' ἐστὶ ὠλίγον ἐμοὶ,
Λιπῶσα χαῖρε, εἰς μυχὼς εἶμι χθονὸς,
Ἄϊσος, ἀφανὴς, πύμαθα παρῶρος βάθη.
Ια. ἰδὲ κἀχρίσμαι, κὰ χαλᾷ Φλοίμῳ πόνου.
Οἴμοι. παπαῖ μ. τέιρομαι. διόλλυμαι.
Ἅπαν πέπαρμαι γῆθεν ἀσκόπῳ κακῷ.
Οὐ Ζεὺς περαυνῷ τῶν αἱμυρεῖ βέλος,
[8] Οὐδὲ θαλάσσης τῶν μαίνεται κλύδων,
Οὐδὲ φροβητὴ λαίλαπος τόση βία.
Μὴ κἀχαρον πορεῖ με δῆμος Κερβέρου;
[9] Μή τις ἐχίδνης ἰὸς ἀμφιθόσκει,
[10] Ἢ Ἀμφιρεχὴς ἰχὼρ κεντοῦν πέπλος;
Ἐλέαιρ' ἄναστα. φάρμακον δ' ὅτ' ἐμὸν,
[11] Οὔτ' ἄλλο, δώσατ' σὺν ἀναχαιτίσιν δρόμων.
Ψήφοις δ' πάσαις, πᾶν ἔθνος νικᾷς βροτῶν.
Πο. παύσασθε βάσανοι, κὴ πόνους μειώσατε
Τῶν μεπονούντων εἰς ἐμὴν ἔλαν μολεῖν.
Γίγνωσκέτω δ' πᾶς τις, ὡς μόνη θεῶν
Ἀτειχὲς ὅσα, φαρμάκοις ὑ πείθομαι.
[12] Χο. ἤτε Διὸς βροντᾶις, Σαλμωνέως [13] ἤθελσεν βία,

[1] Ἀλλ'

1 Ἔστιν τις ὦ γῆ φαρμάκου δρᾶσις τόση] Δυώαμις, efficacia. *Guietus.*
2 Σύμβασιν] Proprie, conventionem παρὰ τὸ συμβαίνειν, convenire. *Boivin.*
3 Βάσανοι, πάρεδροι] Adfeclæ, comites. *Guietus.*
4 Ἐς γόνατα λείβε πικρὸν ἰχὼρα βάθος] Πάθος. Idem. Scribendum, ωτος, ut metrum conſtet. *Boivin.*
5 Γ' μεῖς δ' χειρῶν δακτύλας λυγίζετε] i. Torquete. *Guietus.*
6 Γ' δ' ὡς] Βάσανοι. Idem.
7 Ἅπαντα γῆα σφσσοδλῆ τρεβλεμένοι] Impreſſione, petitione. *Idem.*
8 Οὐδὲ θαλάσσης τῶν μαίνεται κλύδων] Taliter. *Idem.*

9 Μή

Vllius usquam tanta vis est pharmaci,
Meam quod inunctum vim sciat compescere:
Sed sine paciscamur, age tali fœdere,
Et experiamur anne virtus pharmaci
Futura sit superior an flammæ meæ.
Huc ô severa statim undique convolantia
Tormenta præsides meæ vesaniæ
Ocyus adeste: tuque soleas infimas
Pedum sub ipsos usque digitos urito,
Tu calcibus insili, profundam tu riges,
A femoribus ad genua tabem felleam:
At vos manuum repentè digitos flectite.
Tor. En imperata singula fecimus tibi.
Iacent, miserique clamitant gravissimè,
Per omnia torti membra tuis complexibus.
Pod. Intelligamus hospites verissimè
Vobisne profit illitum hocce pharmacum.
Nam si palam sit istud adversum mihi,
Mundum relinquens ibo sub terræ sinus
Obscura, & ignota, in profunda Tartara.
Med. En unximus, flammæ dolores nec levat.
Hei mihi, papæ miser discrucior, intereo,
Omnia populatur membra mea cæcum malum,
Non Iupiter fert tale telum fulminis,
Non ulla sic procella sævit æquoris,
Non impetuosi tanta vis est turbinis,
An asperos sustineo morsus Cerberi?
Num virus Echidnæ membra mea depascitur?
An tunica sanie tincta Nessi sanguinis?
O Dea miserêre: nam neque meum pharmacum,
Nec aliud inhibere poterit cursum tuum,
Victrix sed omnium omnibus es suffragiis.
Pod. Desinite nunc tormenta, dolores cedite,
Mecum quia cœptæ litis illos pœnitet.
Et norit unusquisque me solam omnium
Illachrymabilem, & immedicabilem Deam.
Cho. Cum Ioue Salmoneus certare volens tonitribus

Fu-

9 Μή τις ἐχίδνης] Tῆς. Idem. Sic Horat. in Epod. de allio. Num viperinus hìc cruor: inde etiam desumpsisse videtur Lucianus, quod de Centauri veste ait. nam ibidem scripsit Horatius:

Nec munus humeris officacis Herculis.
Inarsit æstuosus. Boivin.

10 Ἢ διαζρεψὰς ἰχῶρι κενταύρου πέπλῳ] Tῆ Νέσσου. Guietus.
11 Οὔτ' ἄλλο διώσεται σὺν ἀναγκαίοις ἐμοῦ] Inhibere. *Idem.*
12 Χο. Οὔτε Διὸς | Hexametra μίκρα. Idem.
13 Ἥμισυ] Ἥμισυ. Idem.

[1] Ἀλλ' ἴθασι ψολόεντα δαμεῖσα διὰ φρένα βέλη.
[2] Οὐκ ἐρίσας ἐχάρη Φοίβῳ σάντυος Μαρσύας,
[3] Ἀλλὰ λιγὺ ψαλλὰ κεῖνα ἀεὶ διέρμα Πύθιος.
Πένθος ἀνιηρὸν δ' ἔβαν τοκῆς ἔχε Νιόβη,
Ἀλλ' ἐπ' μυρομένᾳ, ἀφαχέϊ πολὺ δάκρυ Σιπύλῳ.
[4] Μαιονίᾳ δ' ἀοιδάχυτα, Τερπωνίδες ἦλθεν εἰς ἔριν,
Ἀλλ' ὀλίσασαι τύπον, καὶ νικῶ ἐπ' ἠμάξαι πλέκει.
Οὐ γὰρ ἴσαν μαχαίραν ἐργαΐς, θράσος ἐσὶ μερόπων,
[5] Ὡς Διός. ὡς Λητῦς. ὡς Παλλάδος. ὡς Πυθίου.
Ἦπιον ὦ πάνδημε φέρουσ ἄλγημα Ποδάργαν.
[6] Κῦφον. ἰλαφρόν. ἀδελφεόν. βραχυλαβές. ἀνάθρεπτον.
Εὔφορον. εὐληπτον. ὀλιγοδρανές. δ' ἀεὶ πάθοι.
[7] Ποικίλαι μορφαὶ τ' ἀτυχούντων.
[8] Μελίτεαι ἢ πόνων, καὶ τὸ σωθῆτε,
Τὰς ποδαγρώσας Δαμυθείδου.
[9] Ὄφελε ὦ ὑμᾶς ὦ συναικλαργοι λήσεσθε
Πόνων, εἰ τὰ δεκηθέντ' οὐκ ἐτελέσθη,
[10] Τοῖς δ' ἀδεκήτοις, πόρον εὗρεν θεός,
Πᾶς ἀνεχόθω τ' παχόντων,
Ἐμπαιζομένῳ, καὶ σκωπτόμενον,
Τοῖον γὰρ ἔφυ τόδε πεῖγμα.

1 Ἀλλ' ἴθασι ψολόεντα δαμεῖσα διὰ φρένα βέλη] i. Καπὶ τὴν φρένα δαμεῖσα, Guietus.
2 Οὐκ ἐρίσας ἐχάρη Φοίβῳ σάντυος Μαρσύας] Spondaicus μείονος. Idem.
3 Ἀλλὰ λιγὺ ψαλλὰ κεῖνα ἀεὶ διέρμα Πύθιος] Τὸ Πυ in Πύθιος hic corripitur. Idem.
4 Μαιονίᾳ δ' ἀοιδάχυτα, Τερπωνίδες ἦλθεν εἰς ἔριν] Ε's. Idem.
5 Ὡς Διός. ὡς Λητῦς. ὡς Παλλάδος. ὡς Πυθίου] Spond. μείονος. τὸ Πυ in Πύθιος hic producitur. Idem.

Ω Κ Υ Π Ο Υ Σ.

Ὠκύπους, Ποδαλειρίῳ, καὶ Ἀσκληπιάδῃ ἰατρεύετο, πάλαι, καὶ δυνάμει ἀμφοῖν, γυμνασίων τε, καὶ κινήσεων μὴ ἀμελῶν πολλάκις ἢ πειρῶν τὰς ἐχρώμην τοῦ τ' ἀτάκτου Ποδάγρας, καπνίλλα, Φάσκων μηδὲν ἄλλο εἶναι τὸ πάθος. ἡ ἡδονὴ πίνων ἀγαπητή, καὶ ἀμφὶ ποδῶν ἐπιμέλεια. τοιοῦτος φύσεως, καὶ ἀρτιμόλις, ὕπλιον ὅλως πίπτειν ἢ ἡδονῆς. Ἡ μὴν σκληρὸς ἢ δραμεῖσθαι, ἀποκειμένου θηβαικοῦ. Ὁ δὲ χρηστὸς, συνίσχειν ἐξ ἐπιχωρίων ποδαγρῶν, σωτηρίαν τοῦτων τ' Ὠκύπουν. Τὸ ἢ φάρμακον, τ' πάνυ ἀσφαλὲς. Τὰ ἢ δραμήματος ὠφέλιμα, Ποδάγρα. Ὠκύπους. Τροφοὺς. Ἰατρούς. Πόνος. Ἄγγελος.

Προ-

Fumigero periit repressus numinis jaculo.
Pœnituit Phœbo congressum Marsyam saryrum,
Quando cutim circum canit ejus suave Pythius.
Litis habet luctum memorem quoque fœta Niobe:
Nanque & adhuc lugens Sipylum rigat uda lachrymis.
Mæonis ad lites Arachne, quia Pallada vocat,
Perdita, nunc scelus id testantia stamina plicat.
Impar enim est divorum affectibus humana vis,
Vt Iovis, ut Latonæ, ut Palladis, utque Pythii.
Mites, atque leves, celeresque, brevesque dolores,
Sedari, ferri, facilesque abstistere, & invalidos,
Neve graves pedibus fer, ubique Podagra celebris.
Multæ sunt formæ miserorum:
Sed podagros morbi soletur
Exercitium & consuetudo.
Quare eritis socii immemores cruciatuum.
Æquo animo, si placita non fiant,
Nec placitis iter inveniar Deus.
Quisquis es hic cui morbus gravis est,
Te ludi, riderique feras,
Nam hæc hujus natura rei est.

6 Κῦφον. ἰλαφρόν. ἀδρεμω. βραχυλλαβὲς. ἀνάδωσον] Leg. videtur; ἀλλ' ἀνάδωσον, ita ut τὸ ὀν, in ἀνάδωσον corripiatur. *Gnietus.*

7 Et sequentes] Ἀναπαιγοί. Idem.

8 Μελέτην ἢ σώνων καὶ τὸ σωνεῖσθαι] Consuetudo, assuetudo. *Idem.* Magis congrua esset oratio, si legeretur μελέτη. Boivin.

9 Οὐδὲν δὲ θύμως ὧν συνταύκληροι] Σύγκληροι. Sic autem versus distingue

Οὐδὲν δὲ θύμως ὧν σύγκληροι
Λύσει δὲ κόνων. Guietus.

10 Τοῖς δ' ἀδυκήτοις, κόρον εὗρον θεός] Εὗρε. Idem.

OCYPVS.

Ocypus Podalirii, & Astasiæ filius fuit, pulchritudine ac viribus præstans, gymnasiorumque & venationum in primis studiosus. Hic cùm sæpe videret eos qui à rigida Podagra detinerentur, irridere illos cœpit, dictitans nihil esse prorsum quòd dolerent. Indignatur itaque Dea, ac pedes illius invadit. Qui cum initio constanter terret, ac morbum detrectaret, tandem à Dea totus prosternitur, & supinus decumbit. Scena quidem seu actio fabulæ intelligitur esse Thebis. Chorus autem ex popularibus ejus loci podagricis constituitur, qui omnes Ocypum pariter coarguunt. Fabula est ex iis quæ pro valdè urbanis habentur: interlocutores fabulæ sunt, Podagra, Ocypus, Nutritor, Medicus, Labor, Nuntius.

Προλογίζει δὲ ἡ Ποδάγρα.

Δεινὴ μὲ σὺ βροτῶσι, καὶ δυσάνυμος
Ποδάγρα κέκλημαι, δεινὸν ἀνθρώποις πάθος.
Δεσμῶ γὰρ νεύροισι τὰς πόδας βέβλης,
Ἄρθροισιν εἰσδραμοῦσα μὴ νοσοῦντα.
Γιλῶ γὰρ τὰς πλημμύρας [1] ὑπ' ἐμοῦ,
Καὶ μὴ λέγοντας [2] ἀτρικῆ τ' συμφορᾷς,
Ἀλλ' εἰς μαζίαν τρέφασιν [3] ἐξησκημένους.
Ἅπας γὰρ [4] αὐτὸν βασκολεῖ ψευδοσμῶν,
Ὡς σοφιστικὸς, ἢ [5] πρωκόψας τοι βάσιν,
Λέγ' φίλοισι μὴ φράσας τὴν αἰτίαν.
Σὺ μὴ λέγ' γάρ, ὡς δακὼν λαγεῖν πιὰς,
Χρῖσθ' δέ γ' ἕρπων, μιαυφὴ κἀν μὴ θίλῃ.
Καὶ τότε δαμασθεὶς ὁμολόγησας μὲ τύραννα,
[6] Πᾶσι θριαμβῶ ἐμοὶ βάσκανα φίλοις.
Πόνῳ δέ μοι συνεργὸς ἐστ [7] τῶν κακῶν.
Ἐγὼ γὰρ ὑδὲν εἰμι τούτου δίχα μόνη.
Τοῦτ' ὂν δάκνῃ με, καὶ φρενῶν καθάπτῃ,
Ὅτι τ' ἄπασιν αἴτιον πόνου κακῶν,
Οὐδεὶς κακοῦργος λοιδορεῖ βρασφημίαις,
Ἀλλὰ κατ' ἐμοῦ πίμπτουσι δυσφήμους ἀρὰς,
Ὡς δεσμὸν ἐλπίζοντες ἐκφυγεῖν ἐμόν.
Τί τοῦτο φλυαρῶ, καὶ λέγω τίνῳ χάριν
Πάρειμι, μὴ φέρουσα τὴν ἐμὴν χολήν;
[8] Ὁ γὰρ δόλον ψυχαῖσιν ὁ θρασὺς Ὠκύπους,
Φρονεῖ κατ' ἡμῶν, [9] μηδὲν εἰναί μέ τι λέγων.
Ἐγὼ δ' ὑπ' ὀργῆς, ὡς γυνὴ δεδηγμένη,
Ἀντέδακα τοῦτον ἀγεράκριδον ὀπάχας,
Ὡς ἦν ἔθος μοι [10] κοινὸν ἀεὶ πόδες τυχεῖν.
Ἦδη δ' ὁ δεινὸς [11] πόσις ἔχει λαπτὸν τόπον,
Καὶ τὴν βάσιν νυγμοῖσι τρυπᾷ τὴν κότου.
Οὐδ' ὡς δρόμοιτιν, ἡ πάλαι πλήξας ἴχνος,
Πλανᾷ γέροντα παιδαγωγὸν ἄθλιον.
[12] Καὶ κλεψίχολον πόδα πηδᾷ ἰχνοδρόμου,

Δύ-

1 Ὑπ' ἐμοῦ] Leg. videtur ἡμῖν ὕπο. Guietus.
2 Ἀτρικῆ] Τ' ἀτρικῆ fort. *Idem.*
3 Ἐξησκημένους] Paratos. *Idem.*
4 Αὐτὸν βασκολεῖ] Sibi ipsi adulatur. *Idem.*
5 Πρωκόψας] Προσκόψας leg. omnino, si ratio sensus habeatur. *Idem.* Guietus sensui medetur, non metro cum legit προσκόψας. quid si legamus, ἢ γε προσκόψας βάσιν. Boivin.
6 Πᾶσι θριαμβῶ ἐμοὶ βάσκανα φίλοις] i. Quasi in triumpho gestatur, i. deridetur. *Guietus.*
7 Τῶν κακῶν] Malorum, quæ facio. *Idem.*

Ὁ-

Proloquitur autem Podagra.

Gravis hominibus, & inauſpicati nominis
Podagra vocor, mortalibus dirum malum,
Quæ vinculis aſtringo nerveis pedes,
Ingreſſa clam ſub artûum compagines.
Ridere verò ſoleo eos quos torqueo,
Dum proloqui veram mali cauſam haud volunt,
Aliamque fictam in promptu habent, qua ſe tegant.
Quilibet enim ſe decipit mendacio,
Luxatum alicubi, aut graviter alliſum pedem
Dum dictitat, veramque cauſam ſupprimit.
Quod enim ipſe celat, & latere alios cupit,
Hoc tempus invito arguit eo pòſt tamen.
Ac tum domitus, veroque nomine me vocans
Geſtatur ab amicis, triumphus omnibus.
At verò ad hanc rem, adjutor eſt labor mihi.
Neque enim ſine hoc ego ſola quicquam potuero.
Hinc mordet illud, mihi & ferit præcordia,
Quòd author ille cùm mali ſit omnibus,
A nemine petitur maleficis conviciis:
Sed imprecationibus diris petor,
Quaſi hoc modo mea effugere poſſint vincula.
Cur iſta nugor, nec ferens iram meam,
Non dico cujus gratia huc advenerim?
Etenim Dolon generoſus audax Ocypus
Effertur in nos, noſque dicit eſſe nil.
Irata verò, læſa ceu morſu mulier,
Læſi viciſſim hunc non medicabili malo,
Vt moris eſt mihi, pedis petere articulos,
Ac nunc quidem dirus Labor locum eum tenet,
Plantamque terebrat infimam ſtimulis ſuis.
At ille, ceu curſu, aut palæſtra, offenderit
Pedem, magiſtrum decipit, miſerum ſenem,
Sed bilioſum, ægrè movens captum pedem.

Pro-

1 Ὁ γὰρ Δόλων γενναῖος, ὁ θρασὺς] Δόλον leg. videtur φρενῆς δόλον. Guietus. Guietus legit δόλον. vulgata lectio magis placet. Notum omnibus Dolonem fuiſſe αἰδὲς ἀκύτατον. Boivin.

9 Μαθὼν εἶναί μέ τι λέγων] Μ' ἴσ. Guietus.

10 Κἀνδάκῃ] Articuli. *Idem.*

11 Πόνος] Dolor. *Idem.*

12 Καὶ κλοφίχολον αὖθις πεδὸς ἰχνεύμενον] Κλοφίχολον. ἰχνεύμενον ἰκνεύμενον leg. fort. i. νοσοῦντα. Heſy. ἱκνεῖται, ἔρχεται, νοσεῖ, καθικνεῖται &c. ἰκνεύμενος, pro ἱκνούμενον, Æolicè. i. à morbo petitum, qui à morbo petitur, tentat. *Idem.*

Δύσηνος αὐτὸς ὦν δόμων [1] προσέρχῃ.
Ὦκυ. πόθεν δ' ὁ δεινὸς κἀπὸ ποδῶν ὕπνος παρῆλθ',
Ἀτρεμιμόψυχος, ἄβατος, ἄστεκτος πόνος;
[2] Τείνω γὰρ οἷα τοξότης ἀνὴρ,
Βέλος προπέμπων, [3] καὶ λέγειν βιάζεται,
[4] Τὸ δ' ἀντέχοντων ἔκαθεν τειχέων χρόνῳ.
Γρ. ἔπαιρε σαυτὸν ὦ τέκνον, καὶ κύφισον,
Μήπως με πίπτον, καταβάλῃς σὺ χαλὸς ὤν.
Ὦκυ. ἰοὺ πρεσβῦ σε δίκαι βάρος, καὶ σείθομαι.
Καὶ τὸ πονεῖν δὴ πόδας πάλιν, καὶ κομιστρᾶν.
[5] Νεωτέρῳ γὰρ αἰχὼ τὸ παισὶν ἀεί,
Γηρίτης ἀδυναίας ὑπόζυξιν γέρας.
Γρ. [6] Μὴ, μή τι τοῦτο μῶρε, μή με κερτόμει.
Μὴ μ' ὡς νέος κόμπαζε, τῦτ' εἰδὼς, ὅτι
[7] Ἐν παῖς ἀνάγκης πᾶς γέρων ἐστὶ νέος.
Πείθου λέγοντι. [8] τὸ σέβας ἂν ὠφελήσει,
Ἔφη ὁ πρέσβυς. σὺ δ' ὁ νέος, πίπτεις χαμαί.
Ὦκυ. σὺ δ' ἂν σφαλῇς; πίπτουσας ἄκοντος ἂν γέρων.
Προθυμία γὰρ, τὸ γήρως παρίπτη.
Πρᾶξις δ' τύτοις, ὁπόσ' ἔφη εὔτονος.
Γρ. Τί μοι σοφίζῃ, καὶ λέγεις οἷα τρόπῳ
[9] Πόνος προσῆλθε σῶ ποδὸς κωλλὶω βάσει;
Ὦκυ. Δρόμοισιν ἀσκῶν, κὤφον ὡς τάχιστα πόδα,
[10] Τρέχων ἔστειλα, καὶ συνεμίχθη πόνῳ.
Γρ. [11] πάλιν τρέχ', ὡς τις εἶπεν, ὃς κοθήμενος,
Πώγωνα πλέκῃ κυρίαν ὑπ' ὠλένας.
Ὦκυ. σὺκῶν παλαίαν, ὡς θέλων [12] περιμένολῶ
[13] Βαλεῖν, ἐπλάγιον. τῦτο δὴ πίσσυ μοι.
Γρ. ποῖος γραϊκώτης γίγνεις, [14] ἵνα περιμένολῶ
Βάλλων σὺ πλήσσῃς; [15] ἐξεκυκλοῖς ψυδηλογῶν;
Τὸν αὐτὸν ἡμεῖς εἴχομεν λόγον ποτὲ,
Μηδενὶ λέγοντες τὴν ἀληθειαν φίλον.
Νῦν δ' εἰσορᾷς ἅπαντ' ἐξ

1 Προσέρχῃ] Πρόσερχῃ leg. *Guietus.*

2 Τείνω] Τείνῃ leg. *Idem.*

3 Καὶ λέγειν βιάζεται] Στένειν leg. videtur sub. ὀνόν. *Idem.*

4 Τὸ δ' ἀντέχοντων ἔκαθεν τειχέων χρόνῳ] Dolores extremi, i. acerrimi, cum tempore veniunt. i. processu temporis dolores intenduntur. *Idem.*

5 Νεωτέρῳ γὰρ αἰχὼ τὸ παισὶν ἀεί] Ἐν παῖσ' ἐς ἀεί, sic ratio versus postulat. *Idem.*

6 Μὴ, μή τι] Συ. f. *Idem.*

7 Ἐν παῖς ἀνάγκης] Videtur interpres non intellexisse hunc versum. sensus est:

Morbo subactus juvenis, instar est senis.

per ἀνάγκης hic intellige τὰς τῶν νόσων ἀνάγκας. ἀμφιζολίαν autem sic resolve: πᾶς νέος, γέρων ἐστί. omnis juvenis instar senis est. est tamen & alius sensus: nempe cogente necessitate, senes fungi juvenum vice. *Barnes.*

8 Τὸ

Progreditur infœlix domo ipſus hoc foras.
Ocy. Sed unde acerbus venit in pedes dolor
Hic abſque vulnere, me nec ire, ſtare nec ſinens?
At nervum, ut arcu qui ſagittas emovet,
Intendo: iniqua cogit & vis proloqui,
Cedit dolentium ultimum jam tempori.
Nut. Attolle teipſum fili, & alleva, cadens
Ne fortè, tu qui claudus es, me dejicias.
Ocy. En teneo te abſque pondere, & tibi pareo,
Ægro pedi inſiſtens, doloremque opprimens,
Nanque juniori turpe, pueros inter, eſt,
Obmurmurans miniſter, invalidus ſenex.
Nut. Ne, ne quid horum ſtulte, ne mihi objice;
Juveniliter ne me laceſſe, illud ſciens,
Quòd juvenis eſt, quando eſt opus, quivis ſenex,
Ac crede dicenti: ultimum hoc ſi ſubtraham,
Stabo ſenex, at tu juvenis cades humi.
Ocy. Laboris expers tu ſenex labens cadis:
Siquidem parata in ſene voluntas ſemper eſt:
Sed res & opus haud quaquam in eo itidem vigent.
Nut. Sententias cur dicis, haud quonam modo
Plantam occupavit hic tui pedis labor?
Ocy. Ludendo curſu, dum levem pono pedem,
Currens retorſi, & me implicavit hic labor.
Nut. Denuo igitur curre, uti monebat, qui ſedet,
Barbamque ſub tonſore vellit hiſpidus.
Ocy. Dum luctor ergo, ceu volens parembolam
Iacere, hanc plagam tuli: mihi tu hoc credito.
Nut. Qualis fuiſti miles, ut parembolam
Iaciens, plagam ferres? refers mendacia,
Eadem iſta diximus aliquando nos quoque:
Fatendo veritatem amico nemini.
At nunc vides ut cuncta, *deeſt quidpiam.*

Quaſ-

8 Τὶ σὲ χρὴ ἂν ὑπαστᾶσαι] Leg. videtur, τὶς χρὴ σε ἂν ὑπαστάσω. quid ſi; τὶς χρὴ ἂν ὑπαστάσω, vel τί χρὴ σε &c. *Guietus.* Τὸ πρᾶγος ferri non poteſt. addi poſſit Guieti conjecturis, γῆρας ἂν ὑπαστάσω, ſi ſenectutem meam, id eſt, ſenectutis mez opem tibi ſubſtraxero. vel τί γένοιτ' ἂν &c. *Boivin.*

9 Πόν@ προσῆλθε] Προσῆλθε Guietus.

10 Τρέχων ἔσειλα, & σωσειμίχθω πόνῳ] Ἔσυλα leg. videtur, pro ἐσφάλλω autem uſurpatum τὸ ἔσειλα hic locum non habet. *Idem.*

11 Παλαι τρέχ'] Proverbiale videtur quaſi remedium ſit in ſimili malo iterum currere. Vide Eraſm. Proverb. denuo currere. *Idem.*

12 Παρεμβολῶ] Le croc en jambe. i. pedis interjectus. *Idem.*

13 Βαλεῖν] Βάλλειν. Idem.

14 Τὸς παρεμβολῶ] Ἢ leg. ordo; Ποῖ@ σραπέντες γίγνας, ἢν σὺ πλὴν τὸς βάλλειν παρεμβολῶ. Idem.

15 Περιωκλοῖς] i. Tergiverſatis. *Idem.*

1 Ἔλε-

Ο' πόνος δ' [1]ἐλελίξας ἰμιτλὰς ἀμφιφέλ.
Ια. ποῖ ποῖ κεφάλαι κλεινὸν Ὠκύπτην φίλοι,
Τὸν πόδα πονοῦσι, κἀμὲ βάσιν παρεμβάλου;
[2]Ἰατρὸς γὰρ ὢν, ἔκλυον ὑπὸ φίλης πιδὸς,
Πάσχοντα δεινὰ τῶν ἀστάτων πάθη.
Ἀλλ' αὐτὸς ἦτος εἰς ἐμοὺς ὀμμάτων ἐμῶν.
Κεῖται κατ' ἀνῆς ὑπλος βεβλημένος.
Ἀπαλλάξομαί σε σοὺς ἐμοὺς. ἰὼ σὸν,
Τί τῶτο λέξον Ὠκύπτη παῖ.
Εἰ γὰρ μεθοίμι τυχὸν, ἴσως ἰάσομαι
Τὸ δεινὸν ἄλγος, ἢ πάθος τλῶ συμφορήν.
Ὠκυ. ἐρᾶς με σωτὴρ, κἀμὲ πάλιν σωτῆρ' ἔχε,
[3]Σάλπιγξ αὐτῆς ὄνομ' ἔχων σωτῆρ' ἔχε,
Δεινὸς πόνος με ἢ ποδὸς δάκτυ κακῶς.
Δεινὸν ἢ βῆμα, κὐχ [4]ἁπλῶν πῆ ποδί.
Ια. πόθεν; τί πάσχων; μάνυσον. ἢ πάνυ τρόπῳ;
[5]Μαθὼν γὰρ ἀληθείαν ὁ ἰατρὸς ἀσφαλῶς,
Κρεῖττον ἀσήσει. σφάλεται ἢ μὴ μαθών.
Ὠκυ. θρόμβον τιν' ἀσκῶν, κἀγὼ τύχην γυμνασικήν.
Δεινῶς ἐπλήγλω ὑπὸ φίλων ὁμιλίκων.
Ια. πῶς ὧν ἀπῆς ὑ πάρεσι. φλεβοτομητὴ
Τόπῳ κατ' αὐτῦ, κὐκ ἔχεις τιν' [6]ἐμβροχήν;
Ὠκυ. [7]οὐ γὰρ τόν τε δεσμὸν τ' ἐλελύσην,
[8]Εὐμορφίαν ἄχρηστον εἰς τοιῶδε καλήν.
Ια. τί ὧν δοκεῖ σοι, κωλακεύσω σε τ' πόδα;
[9]Ἂν γὰρ παρέχῃς μοι, χαυνώσωμεν σε χρή,
Ὡς πῖς τομοῖσι πλεῖον αἵμα σε κενῶ.
Ὠκυ. ποίησον εἴ τι καινὸν ἐξευρεῖν ἔχεις,
Ἵν' ἀλλὰ δεινὸν ὠκ ποδῶν πονῶμαι πόνον.
Ια. ἰδοὺ σιδηρᾶ χαλκῆν ἐπιφέρω τομὴν,
Ὀξεῖαν, αἱμοδόψον, [10]ἡμιστόμυλον.
Ὠκυ. [11]ἔα. ἔα.
Υφ. σῶτερ, τί ποιεῖς; μὴ τύχῃς σωτηρίας.
Τολμᾷς [12] σιδηρᾶ παρτον ἐπιβαλεῖν πόνον.
Μηδὲν κακπειδὼς, ἀσφαλείας κοινὸν ποσί.
Ψεύδης γὰρ ἔκλυες, ὧν ἔργων ἀκήκοας.
Οὐ γὰρ πάλαισιν, ἢ θρόμβοισιν ἀς λίγα,
Ἀσκῶν ἐπλήγη. τῶτο γῶν ἄκυέ μυ.

Ηλ-

1 Ἐλελίξας] Ἐλλιξας. *Guietus.*
2 Ἰατρὸς γὰρ ὢν] Ἰατρὸς ὢν γὰρ f. *Idem.*
3 Σάλπιγξ] Quasi, τὸ, Σωτῆρ ἔχε, σάλπιγγα notet; fit σάλπιγξ ἔδε. Idem.
4 Ἁπλῶν] Planum. *Idem.*
5 Μαθὼν γὰρ ἀληθείαν] Ἴσως, abundat, si mentis ratio habeatur. *Boivin.*
6 Ἐμβροχήν] Irrigationem partis affectæ, quæ fit appositione lanæ, aut lini liquore aliquo medicati tincti. *Guietus.*
7 Οὐ γὰρ τόγε] i. Ferre non possum. *Idem.*

8 Εὐ-

*Quæstio*que facilè, intorquet huc illuc labor.
Med. At ubi, ubi, amici, reperiam inclytum Ocypum,
Ilpede laborantem, & vacillantem gradu?
Medicus ego accepi ex amico quopiam
hemi dolore eum, ſtare propter quem nequit.
Id ipſius hîc propè jacet ante oculos meos,
ſtratus ſupino per cubile corpore.
Salvere jubeo per Deos te, ac tuum, *hic deeſt aliquid.*
Quid iſtud Ocype dic mihi ſtatim, *hic etiam deeſt aliquid.*
Si fortè enim cognoro, tollam forſitan
Gravem dolorem, cum mali cauſa gravi.
Ocy. At me vides ô Soter & Soteriche,
Tubæ ipſius nomen gerens Soteriche,
Szvus dolor pedem mihi arrodit malè,
Greſſumque timidè facio, & haud planum pede.
Med. Vnde, aut quid accidit, expedi, aut quibus modis?
Nam medicus audiens rem ut eſt, dempto metu
Meliùs adit, non audiens errat ferè.
Ocy. Dum exerceo curſu, & arte me gymnaſtica,
Me ſauciavit quiſpiam coætaneus.
Med. Cur ergo non eſt triſtis inflammatio
Inibi, nec ulla mitigans rigatio?
Ocy. Quoniam haud amo, ex lana illigata vincula,
Vt quæ afferant deformitatem inutilem.
Med. Quid ergo tibi videtur? incîdam pedem,
Nam ſi hoc feres, ſcias licet, quàm plurimum
Exhauriam tibi ſecando ſanguinem.
Ocy. Fac quicquid invenire nunc novum potes,
Vt me hoc pedum dolore liberes citò.
Med. Et ſectionem acutam, & æriferream,
Cruoribibulam, ſemicurvam infero tibi.
Ocy. Sine, ſine.
Nut. Soter quid agis? tibi-ne accidat Soteria.
Adhibere ferriſatum laborem ſuſtines.
Malumque, nil planè ſciens, infers pedi.
Deceptus etenim audiſti opera, quæ audiſti modò.
Nam neque palæſtra iſte, neque curſu, ut dictitat,
Certando læſus eſt: id ergo ex me audias. Prin-

8 Εὐμοχθίαν] Α' μοχθίαν legit interpret. ſed τὸ δύμοχθίαν pl. ordo; ὃ σήμαινω τὸ διπλῆ, δύμοχθίαν ἀρχαῖοι &c. Appoſitivè; i. ὃ σήμαινω τὰ διπλᾶ τῆ ἐρεθίσει, ὅ ἐστιν δύμοχθία εἰς πολλὰς κλάσεις, τὸ μὴ σήμαινειν ſcilicet. i. τὸ μὲν ἔχειν ἐστὶν δύμοχθία, καὶ τὸ ἔχειν διπλῆ δμοχθία, vulgi opinione. Sed fortaſſe τὰ τροφίμως verba ſunt non Ocypodis ægroti. *Gueterus.*
9 Α'γχὰς παρέλκης μοι] Τοῦτο, fort. pro, μοι, leg. *Idem.*
10 Η'μισφύλλιον] An ſemicircularem? *Idem.*
11 Ε'α. ἔα] Interjectio, non verbum, ut interpres exponit. *Idem.*
12 Διδυμόχαγον] Σιδηρόχαγον. Ibid. πόνον. i. dolorem. *Idem.*

Ἦλθεν μὲ δι' ὃν τοσοῦτον ὑμῖν τὸ δήμιος.
Φαγὼν γὰρ πολλὰ, καὶ πιὼν ὁ δυσχὴς,
[1] Κλίνῃ ὑπερθε κἀπεπόνει, σὺν νοῒ μόνῳ.
Ἐπεὶ δὲ νυκτὸς δυσπίστως, σκεφύγασιν,
Ὡς δαίμονι πληγαῖς, [2] καὶ πάντα φόβου λαβεῖν
Ἔλειξε δ' αἵματι, πόθεν ἔχω κραυγὴν τόσην.
Δαίμων τάχα κρυπτῶν ἔξω πεδὸς;
Πρὸς ταῦτα νυκτὸς ἀνακραγὼν μόνῳ μόνος.
Ὁ ποῖα κῆρυξ ἐξεφοίτησ' τὰ πόδε.
Ἐπὶ δ' ἀλέκτωρ ἡμέρων ἐσάλπισεν,
Οὗτος ἀσθενῆτε, χεῖρα θεὶς ἐμοὶ πικρὰν,
Θριῶν, πυρέσσων, ἐπ' ἐμοὶ βάζων.
Ἄ' πρὶν δέ σοι κατεῖπε, πάντ' ἐψεύσατο,
Τὰ δεινὰ κρύπτων τ' νόσῳ μυσήματα.
Ὠκυ. Γέρων μὲ ἀεὶ τοῖς λόγοις ὠθίζεῖ,
Καυχώμενος τὰ πάντα, μηδὲν θεῖναι.
Ὁ γὰρ πονῶν τε, καὶ φίλοις ψευδῆ λέγων,
Πειθὼν ἔοικε, μισίχθρῳ μισοπονήρῳ.
Ια. πλανᾶς ἄπαυστος. ἄλλα δ' ἐξ ἄλλων λέγεις,
Λέγων, πονεῖν μοί. ἢ γὰρ πονεῖς, ὑπὸ λέγεις.
Ὠκυ. πῶς δ' ἂν φράσω σοι τῶν ἀδήλως τὴν συμφορὰν;
Πάσχων γὰρ, οὐδὲν οἶδα, πλὴν φονῶ μόνον.
Ια. ὅταν ἀφορμᾶς δίχα πονῇ τις τ' πόδα,
Πλάσασθαι τολειπὸν ὡς θέλῃ κενὰς λόγους,
Εἰδὼς τὸ δεινὸν, ᾧ συνίζυκται κακῷ.
Καὶ νῦν μὲ ἀκμὴν εἶς.
Ἐπὰν γὰρ καὶ τ' ἕτερον ἀλγήσῃς πόδα,
Στένων, δακρύεις. ἐν δέ σοι φράσαι θέλω.
Τοῦτ' ἐς' ἐκεῖνο κἂν θέλῃς, κἂν μὴ θέλῃς.
Ὠκυ. πόδ' ἐς' ἐκεῖνό γ' εἶπε, καί τι [3] κλῄζεῖ.
Τρω. ἔχθ' μὲ ὄνομα συμφορᾶς γέμον διπλῆς.
Ὠκυ. Οἴμοι. τί τοῦτο; λέξον ὦ δίομαι γέρον.
Τρο. ἐκ δ' τόπου μὲ, ὃ πονεῖς, δρᾶκον ἔχθ.
Ὠκυ. ποδὸς μὲ δρᾶκον ὄνομ' ἔχθ καλῶς λέγεις;
Τρο. τούτῳ σὺ πρόσθες ἐπὶ πλὴθ δεινὸν ἄγχος.
Ὠκυ. καὶ πῶς με τ' δύσηνον ἔπι;
Τρο. δεινὸν γὰρ ὄφις. φείδεται γὰρ ὑδρώδης.
Ὠκυ. σωτὴρ, τί λέγεις; τί δέ με;
Ια. ἄφες με μικρὸν. ἠλόγημαι σοῦ χάριν.
Ὠκυ. Τί δ' ἐστὶ δεινὸν, ἢ τί συμβέβηκέ σοι;
Ια. [4] Εἰς δεινὸν κἀχρεῖον πόνον ἦλθες ποδός.

Ὠκυ.

1 Κλίνῃ] Κλίνης. Guietus.
2 Καὶ πάντα φόβου λαβεῖν] F. καὶ πάντας φόβου λάβοι. Idem. Guietus legit. καὶ πάντας φόβου λαβεῖν. Si metri ratio habeatur legendum, πάντα. Boivin.
3 Κλῄζεῖ] Κλήζεῖ. Guietus.
4 Εἰς

Principio enim, sanus quidem venit domum,
Post autem edens multum, & bibens miser,
Solus super lectum cadens, somnum capit.
Deinde excitatus nocte, clamat, dæmone ut
Perculsus, omnes unde corripit metus.
Dicebat autem, unde hoc malum mihi? heu miser,
Fortasse dæmon potitur aliquis pede.
Noctu insuper solus quoque residens thoro,
Ceu præco lamentando prosequitur pedem.
At ubi diem jam gallus intonat tuba,
Accessit, & tristem mihi imposuit manum,
Plorans, febricitans, corpori innitens meo.
Tibi verò, quæ dixit priùs, mentitus est,
Sæva hæc volens morbi tegere mysteria.
Ocy. Verbis senex armatus omnis semper est:
Nil jactitans non, ast opere præstans parum.
Nam qui dolet, falsumque amicis disserit,
Similis edenti mastichen famelico est.
Med. Deludis omnes tu, aliaque aliis implicas,
Dicens dolere te, ast ubi doleas, tacens.
Ocy. Sed quomodo morbi tibi causam eloquar?
Nam doleo, verùm quod doleo, tantùm scio.
Med. Quando absque causa quispiam dolet pede,
Posthac inania verba fingit ut lubet,
Sciens grave illud, quo implicatus est malo.
Atque is etiamnum. *hic deest aliquid.*
Ubi verò & alterum pedem invadet dolor,
Flebis gemens, at dicere unum tibi volo,
Hoc illud est, nolis, velis, hoc illud est.
Ocy. Quid illud autem? quod-ve nomen est ei?
Nut. Nomen quidem habet, è duplici factum malo.
Ocy. Hei mihi quid hoc? dic obsecro te, dic senex.
Nut. Ab eo loco principium habet ubi nunc doles.
Ocy. Quantum ergo dicis à pede initium habet.
Nut. In fine sævæ nomen huic Agræ adjice.
Ocy. Quo me ergo pacto miserum adhuc?
Nut. Est sæva nempe, nanque parcit nemini.
Ocy. Soter quid ais? quid me autem?
Med. Paulum sinas me, negligor tui gratia.
Ocy. Quid hoc mali autem, aut quid tibi accidit grave?
Med. In grave malum incidisti, & insanabile.

Ocy.

4 Εἰς δεινὸν κἀχάρεισον πόνον ἦλθες ποδός] Εἰς δεινὸν ἦλθες ἀχάρεισον πόνον ποδός. Guietus. Guietus ut metrum restituat, legit, εἰς δεινὸν ἦλθες ἀχάρεισον πόνον ποδός. At ne sic quidem metrum constat. spondæum enim in quarto pede ejusmodi Iambi stare non patiuntur. legendum itaque
Εἰς δειν|ὸν ἦλ|θες πόνον|, ἀχά|ρεισον | ποδός|. Boivin.

2 Xa-

Ὤκυ. Οὐκοῦν με δεῖ θᾴττονι ἐξαστλεῖν πόνῳ;
Ια. [1] Χωλὸς μὲν ἂν ᾖς, δόξεις ἐπὶ, μὴ φοβοῦ.
Ὤκυ. Τί δ' ἐστὶ χεῖρον;
Ια. ἀμφοῖν ποδοῖν σε συμποδιζθῆναι [2] μόρῳ.
Ὤκυ. Οἴμοι. πόθεν μοι κακὸς εἰσῆλθεν πόνος·
Ποδὸς δι' ἄκρου, καί με συμπέδᾳ κακῶς.
Ἡ πῶς ὅλως πέπηγα, μεζόνησιν θέλων.
Δειλαίνομαι ᾗ πολλὰ μεζόνησιν ποδὸς
Νήπιος, οἵοις βρίφος ἄφιν φοβούμενος.
Ἀλλ' ἄνθρωπέ σε θεὸς ἰὼν σωτήρεχε,
Εἴπερ τέχνῃ σὴ δωίστην, μηδὲν φθονῶν,
Θεραπεύσον ἡμᾶς. εἰ δ' μὴ, δοίχομαι.
Πάχνη γὰρ ἀφανὴς. κοὐ ποδῶν τοξεύομαι.
Ια. τὰς μὲν πλανήτας ψευδιλὰν λόγους ἐγὼ,
Τὰς δ' ἰατρῶν τὰ ὁμιλούντων μόνον,
Ἔργῳ δ μηδὲν εἰδότων σωτήριον,
Τὰ πάντα σοι πάρεστι, συμβόλως φράσω.
Ἄφυκτον ἦλθες αὖθις εἰς πάθος κακόν.
Οὐ γὰρ σιδηρόπλαστον ὑπεδύσω βάσιν,
Σ' τοῖς κακεργοῖς δ' εἶδε τηκμήριον.
Δεινὴν δ, καὶ κρυφαίαν εἰς πάντας κακὴν,
Ἣ' ς οὐκ ἂν ἄροιτ' ἄχθος ἀνθρώπων φύσις.
Ὤκυ. αἰ. αἰ. αἰ. οἴμοι. οἴμοι.
Πόθεν μοι, τευπᾷ τ πόδα κρυπτὸς πόνος.
Δέξασθε χεῖρας τὰς ἐμὰς πρὸ δ πτσεῖν,
Οἵοις σατύροι βακχίοις ὑπ' ὠλένας.
Τρο. Γέρων μὲν εἶμι. πλὴν ἰδού σοι πείθομαι,
Καὶ τ νέον σε χειραγωγῶ πρίσσους ἄν.

1 Χωλὸς μὲν ἂν ᾖς] H'r. Guietus.
2 Μόρῳ] i. Manetie, τὸ συμποδισθῆναι &c. *Idem.*

Ocy. Nunquid me oportet claudicantem vivere?
Med. Tu claudus ut sis, nihil id est, ne-ve hoc time.
Ocy. Quid pejus autem?
Med. Iacêre utroque te impeditum pede manet.
Ocy. Hei mihi novus hic unde me invasit dolor,
In altero pede huicque compatitur malè?
Quo-ve penitus modo obrigui, ut ire hinc volo?
Formido verò dimovere pedem nimis,
Stultus, quasi infans derepentè exterritus.
Sed obsecro te per Deos Soteriche,
Tua siquid ars potest, mihi non invidens
Medeare: alioqui pereo: nam malum latet
Intus: pedesque ceu sagittis transfodit.
Med. Equidem remota ambagine verborum procul,
Hac qua medici alii solent uti modò,
Ipsaque re nullam salutis ferre opem,
Cuncta patienti breviter exponam tibi.
Principio inevitabile in malum miser
Planè incidisti: non enim compactilem,
Ferroque fictam pede subisti compedem,
Sed sævam & abditam omnibus prorsus malam,
Cujus hominum natura non tulerit onus.
Ocy. Heu miser, væ væ mihi.
Vnde hic mihi tacitus pedem terebrat dolor?
Suscipite me manibus priusquam concidam,
Perinde uti Satyri sub ulnas Bacchicos.
Nut Equidem senex sum: at ecce tibi pareo tamen,
Iuvenemque te longævus ipse manu rego.

Cætera desunt.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ.

Εἰς τ' ἑαυτῦ Βίβλον.

Λυκινὸς παῖδ' ἔγραψε, παλαιά τε μικρά τε εἰδὼς,
Μικρὰ γὰρ ἀνθρώποις καὶ τὰ δοκοῦντα σοφά.
Οὐδὲν σὺ ἀνθρώποισι Διακελεύου ἐπὶ νόημα.
Ἀλλ' ὃ σὺ θαυμάζεις, τοῦθ' ἑτέροισι γέλως.

Εἰς ἀσώτους.

Τὸν πατρικὸν πλοῦτον νίκων ὁ Θήρων ὁ Μενίππου,
Αἰσχρῶς εἰς ἀκρατεῖς ἐξέχεεν δαπάνας.
Ἀλλά μιν Εὐκτήμων πατρικὸς φίλος ὡς ἐνόησεν
Ἤδη καρφαλέην πενόμενον πενίην,
Καί μιν δακρυόεντα ἀνελάμβανε, καὶ πόσιν αὐτὸν
Θῆκε γυναικείης, οἴκῳ ἐπιμείλια δούς.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Θήρωνι παρ' ἐλπίδα πλοῦτος ἐπλύθη πλοῦτον,
Αὖτις ταῖς αὐταῖς ἐτρέφετ' ἐν δαπάναις,
Γαστρὶ χαριζόμενος πᾶσαν χάριν ἣ κτᾶται κόσμον,
Τῇ δ' ὑπὸ τὴν μικρὴν γαστέρα μορφοσύνῃ.
Οὕτω μ' Θήρωνα τὸ δεύτερον ἀμφεκάλυψεν
Οὐλομένης πενίης κῦμα παλιρρόθιον.
Εὐκτήμων δ' ἐδάκρυε τὸ δεύτερον, οὐκ ἐπὶ κεῖνον,
Ἀλλὰ γυναικείης ἕνεκα τροφῆς τε καὶ γάλακτος.
Ἔγνω δ' ὡς οὐκ ἔστι κακῶς κεχρημένον ἄνδρα
Τοῖς ἰδίοις, εἶναι πιστὸν ἐν ἀλλοτρίοις.

Εἰς τ' ἀνθρώπινον βίον.

Θνητὰ τὰ τ' ἔνερθεν, καὶ πόνος παρέρχεται ἡμᾶς.
Ἢν μὴ, ἀλλ' ἡμεῖς αὐτὰ παρερχόμεθα.

Εἰς αὐτάρκειαν.

Ὡς πεινῆς ὄφλων τὰ σῶν ἀγαθῶν δόπλασε.
Ὡς ᾖς βιωσόμενος φειδὲς σῶν κτεάνων.
Εἰ δ' ἀνὴρ σόφος ἔσσο, ὃς ἄμφω ταῦτα νοήσας,
Φειδοῖ καὶ δαπάνῃ μέτρον ἐφημόσατο.

Εἰς

1 Διακελεύου] Scribendum videtur διακελεύου. Menagius.

1 Ὠκεῖαν

LVCIANI EPIGRAMMATA.

In suum ipsius Librum.

IACOBO MICYLLO Interprete.

Lucianus scripsi hæc, antiquaque stultaque doctus:
Id quoque enim stultum est, quod tibi valde sapit.
Nil homini certum est, nec voto vivitur uno:
Sed ridens, eadem hic elevat, ille probat.

In Theronem prodigum.

LVSCINIO Interprete.

Quum juvenis Theron bona, filius ille Menippi
Patria inexhausta perderet ingluvie:
Dives opum quidam dolet hinc accedere duram
Pauperiem, patri junctus amicitia:
Et miserum lachrymis sic consolatur obortis:
Sume animos, dos est en tibi summa gener.
Ille ubi jam præter spem partas, sorte novata,
Sensit opes, priscum concipit ingenium.
Omnis in hoc labor est, ventri ut famuletur inerti
Per fas atque nefas: sic periisse juvat.
Hinc inopem rursus socer arguit, omnia retro
Dum fluitare videt, forteque lapsa simul.
Iamque madent genæ, & luctu miser omnia complet.
Nec Theron, sed dos jam dolet, & soboles.
Heu nimium serò didicisse juvat, aliis non
Esse bonum, quisquis non fuit ipse sibi.

In vitam humanam.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Omnia mortales fugiunt mortalia cùm sint:
Et si non fugiunt, nos tamen hæc fugimus.

In sufficientiam.

VENATORIO Interprete.

Vtere divitiis veluti jamjam moriturus:
Ceu sis victurus, tu quoque parce tuis.
Ille sapit verè, qui res perpendit utrasque:
Parcus erit certo tempore, largus erit.

Εἰς μικρὸν βίον.

Τοῖσι μὲν εὖ πράττουσι πᾶς ὁ βίος βραχὺς ἐστι.
Ταῖς δ' κακῶς, μία νὺξ ἄπλετος ἐστι χρόνος.

Εἰς ἔρωτας.

Οὐχ ὁ ἔρως ἀδικεῖ μεγάλην βλάβην, ἀλλ' ἀνθρώπους
Ψυχαῖς ἀθρόαν ἔσθ' ὁ ἔρως ἐπάγει.

Εἰς χάριτας.

[1] Ὠκεῖαι χάριτες γλυκυρώτεραι, ἢν δὲ βραδυνῇ,
Πᾶσα χάρις κενεή, μηδὲ λέγοιτο χάρις.

Εἰς ἀχαριστους.

Φαῦλος ἀνὴρ πλοῦτος ἐστὶ πτερωτός, εἰς ὃν ἀπάσας
Ἀντλῶν τὰς χάριτας, εἰς κενὸν ἐξέχεας.

Εἰς Θεούς.

Ἄνθρωπος μὲ ἴσως λήσεις ἄτοπόν τι ποιήσας.
Οὐ λήσεις δ' Θεὺς ἀεὶ λογιζόμενος.

Εἰς κόλακας.

Οὐδὲν σὺ ἀνθρώποισι φύσις χαλεπώτερον εὗρεν
Ἀνθρώπου κεφαλῇσιν ψεύδεσθαι φιλέοντα.
Οὐ γὰρ ἔθ' ὡς ἐχθρὸν φυλασσόμεθ', ἀλλ' ἀγαπῶντες
Ὡς φίλον, οὐ τοῦτο πλείονα βλαπτόμεθα.

Εἰς μυσταγωγόν.

Ἀῤῥήτων ἐπέων γλώσσῃ σφρηγὶς ἐπικείσθω.
Κρείσσων γὰρ μύθων ἡ κτῆσις φυλακή.

Εἰς πλοῦτον.

Πλοῦτος ὁ τῆ ψυχῆς, πλοῦτος μόνος ἐστὶν ἀληθής.
Τἄλλα δ' ἔχει αὐτὴ πλείονα τῶν κτάσεων.

Τόνδε

[1] Ὠκεῖαι χάριτες γλυκυρώτεραι, ἢν δὲ βραδυνῇ,
Πᾶσα χάρις κενεή, μηδὲ λέγοιτο χάρις.

Dixi in hunc sensum, in Poëmatiis meis Græcis, Epigrammate ad Guillelmum Lamonium, Principem Senatus Parisiensis:

Ἡ χάρις εὐ κειρᾷ μικρὴ, χάρις ἐστὶ μεγίστη·
Καὶ ταχέως δεῖται, ἐστὶ χάρις χάριτος. Menagius.

In breve ævum.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Fœlici brevis est etiam longissima vita:
Tempus at immensum est, unica nox misero.

In amorem.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Mortales non lædit amor: mens crimen amori
Impingit sceleris luxuriosa sui.

In gratias.

LVSCINIO Interprete.

Munificus gratare citò, quò dulcior adsit
Cratia: nam longa mox perit illa mora.

In Ingratos.

LVSCINIO Interprete.

Rimarum plenus perdit tua dona sceleſtus:
Si sapis, integro vina reconde cado.

In Deos.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Mortales si fortè latent tua crimina nequam:
Quod tecum reputas non latet hocce Deos.

In Adulatores.

OBSOPOEO Interprete.

Nil homine invenit natura nocentius illo
Quàm qui sinceram fingit amicitiam.
Non hostis vobis ultrà, sed habetur amicus,
Talis: & hac ista lædimur arte crebrò.

In Mysterium.

OBSOPOEO Interprete.

Fac arcana premat tacitæ custodia linguæ,
Sermonum custos est mihi major opum.

In Divitias.

SLEIDANO Interprete.

Nobilis est animi thesaurus, nobilis ille
Postrema quisquis parte locabit opes.

Τόνδε πολυκτήμονα, καὶ πλησίον ἐσὶ δίκαιον
Κλήζειν, ὃς χρηστὸς τοῖς ἀμφὶς δώμασιν.
Εἰ δέ τις εὐ ψήφοις καθιτήκεται, ἄλλον ἐπ' ἄλλῳ
Σωρεύει ἀεὶ πλοῦτον ἐπιχθόνιον.
Οὗτος ὁποῖα μάλιστα πολυτρήτοις ἐνὶ σύμβλοις
Μοχθήσῃ, ἑτέρων ἀφυσσόμενον τὸ μέλι.

Εἰς τύχην.

Ἀ χρὸς Ἀ χαιμρίδα χλιὸμὸν ποτὲ, ναῦ ϛ Μενίππου,
Καὶ πάλιν ἐξ ἑτέρου βήσομαι εἰς ἕτερον.
Καὶ γὰο σκῆπτος ἔχειν με πότ' ὠίετο, καὶ πάλιν ὕτος
Θέσπις, ἐμὶ δ' ὅλως ὐδενὸς, ἀλλὰ τύχης.

Εἰς δύτυχεῖς.

Μὴ πλοῖον, φίλος εἶ θνητῶν, φίλος εἰ μακάρεσσι,
Καί σε ῥηϊδίως ἔκλυον εὐξαμένῳ.
Ἀν πλοίοις, ὐδεὶς ἔπ σοι φίλος, ἀλλ' ἅμα πάντα
Ἐχθρὰ, τύχης τ ῥοπαῖς συμμετέχεα ἀλλόφρα.

Εἰς φρόνησιν.

Ἢ βροδίνως βυλὴ, μετ' ἀμείνων, ἢ ϛ τυχοῦσα
Αἰὲν ἰφεληκμένῳ τῷ μεζόνεσσι ἔχῃ.

Εἰς βίον.

Ἐξ ἄρης μόχθοις ἱκανώτατον, οἱ ϛ μετ' αὐτὰς
Γεγήμασι δικτύμβρας, ζῶδι λέγουσι βροτοῖς.

Εἰς βόρον.

Εἰ τυχὸς ἐς τὸ φαγεῖν, καὶ ποθ' ἡδόμενον ἄμοιλυς ὐπάρχεις,
Τοῖς ποσί σε πρῶτα, καὶ τέχα τῷ στόματι.

Εἰς ἀδύνατον.

Εἴς τι μᾶλλον νύκτες ἄγουσι ἡμέρην; ἴχνος τύχης,
Οὐ διώσασι δυσφιλὲς νύκτα καθηλιάσας.

Εἰς

Dives erit verè, qui fidos inter amicos
Largiter effundit parta labore bona.
Sed genium quisquis defraudat, opesque tenacem
Congerit in testam, quo numerare queat,
Qualis apes, frustra studio complebit avaro
Vascula, mox fuco diripiente favos.

In Fortunam.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Fundus Achæmenidæ quondam hic fuit, inde Menippi:
Nuncque hunc, nuncque alium rursus adibit herum.
Nam se olim hic dominum ratus est, nunc retur & ille.
Illius at sola est fors hera, nullus herus.

In Fœlices.

VITO ABERMACHIO Interprete.

Si non delinques, tibi diique hominesque favebunt.
Præstabunt faciles quæque precatus eris.
Ast ubi peccaris, cessat favor, omnia plena
Sunt odii, facta & fors aliena tibi.

In prudentiam.

SLEIDANO Interprete.

Sit mora consiliis. Nam si moderamine tractes,
Prosunt: ut stultè præcipitata nocent.

In Vitam.

VOLATERRANO Interprete.

Sex horæ tantùm rebus tribuuntur agendis:
Viveque post illas, littera ζῇς monet.

In Edacem.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Si properè comedis, si tardo poplite curris,
Ore velim curras, & pedibus comedas.

In Impossibile.

SLEIDANO Interprete.

Æthiopem quid stulte lavas? Nam splendida nunquam
Nox fuerit, lumen sole negante suum.

Εἰς δυσώδεις.

Οὔτ᾽ χίμαιρος τοιοῦτον ἔπνεῖ κακὸν ἡ καθ᾽ Ὅμηρον,
Οὐκ ἀγάλη ταύρου, ὡς ὁ λόγος πυείπνης,
Οὐ λῆμνος σάμπας, οὐχ ἁρπυῶν τὰ φέρεστα,
Οὐδ᾽ ὁ φιλοκτήτεω πῆς λοιμοπόμπος.
Ὡ᾽σί σε παμψηφεὶ νικᾷ πολύστιλλα χιμαίρας,
Σαπέδονας, ταύρους, ἔρεφα, λημνιάδας.

Εἰς τύχλον.

Πολλὰ τὸ δαιμόνιον δωάτῃ, κἀν ᾖ παράδοξα,
Τὰς μικρὰς ἀπάγῃ, τὰς μεγάλας καθάγῃ.
Καὶ σοῦ τὸν ὄφρυσιν, καὶ τ᾽ ὄνομα καὶ πάσῃ,
Κἀν πολλοὺς χρυσοῦ νάμασι σοὶ παρέκῃ.
Οὐ θρόνον, ἢ μηλάχιον ἄξιος ποτὲ, τὰς ἢ μικίσας
Ἢ δρύας, ἢ πλατάνους, οἷός χαμαὶ καθέζεσθαι.

Εἰς βρέφη.

Παῖδά με πτωχὸς ἑτῆρον ἀκηδὲς θυμὸν ἔχοντα,
Νηλεὴς αἴδης ἥρπασε Καλλίμαχον.
Ἀλλά με μὴ κλαίοις. καὶ γὰρ βιότοιο μετέσχον
Παῦρα, καὶ παύρων τ᾽ βιότοιο κακῶν.

Ἀπὸ ναυηγῶν.

Γλαύκῳ, καὶ Νηρεῖ, καὶ Ἰνοῖ, καὶ Μελικέρτῃ,
Καὶ βυθίῳ Κρονίδῃ, καὶ Σαμοθρῄξι Θεοῖς,
Σωθεὶς ὁπλίταις Λευκίλιος, ὧδε κέκρυμμαι
Τὰς τρίχας ὁπ κεφαλῆς. ἄλλο γὰρ οὐδὲν ἔχω.

Ἀπὸ γυναικῶν.

Ἑλλάδα νικήσασαν ὑπερβίον ἀσπίδα Μήδου,
Λαὶς ἧκεν ἱμ πάλλει λιπόλιν.
Μήτηρ εἰκόνα τὴν γήρᾳ, καὶ τ᾽ ἔλεγχον
Ἀγλαΐ σοι Παφίη, τ᾽ νεότητι φίλον,
Ἣς γὰρ ἰδεῖν τυγχὰν πολιὴς πωλαγέα μορφὴν,
Τῆσδε σωεχθαίρῃ καὶ σκιόεντα τύπον.

Εἰς

In Fœtidos.

BAPTISTA PIO Interprete.

Mæonides non tale malum ſpiraſſe Chimæram
Trigeminam, aut tauros credidit ignivomos,
Non omnem Lemnum, volucrum excrementa ſororum,
Aut Philoctete vulnera dira pedis.
Iudicio quare populi Teleſilla Chimæram
Vince, boves, ſanies, Lemniadas, volucres.

In Fortunam.

IO. SLEIDANO Interprete.

Multa poteſt fortuna, vel inſperata, potentes
Dejicit, ac tenues ſubvehit illa viros.
Illa ſupercilium tibi protinus auferet, & ſi
Aurifero madeat flumine tota domus.
Ventus enim malva, limoſaque abſtinet ulva,
Sed veteres ornos exagitare ſolet.

In Infantes.

VRS. VELIO Interprete.

Quinquennem rapuit puerum immiſerabilis Orcus,
Curarum vacuum nomine Callimachum.
Sed me flere cave. Nam paucos ut brevis annos
Vixi, ſic vitæ pauca ſiniſtra tuli.

De Naufragis.

VRS. VELIO Interprete.

Glauce, tibi & Nereo, Inoque tibi & Melicertæ,
Et Neptune tibi, & quos Samothraces habent:
Servatus pelago Lucillius, hanc ego tonſus,
Nil aliud quum ſit, dedico cæſariem.

De Mulieribus.

Io. BENEDICTO Interprete.

Quæ profligavit ſcutatos Græcia Medos,
Præda fuit formæ Græcia Laidicæ.
Sola ſenecta illam domuit, gratumque juventæ
Tum ſuſpendit anus Cypri tibi ſpeculum.
Cujus enim canæ veram odit cernere formam,
Obſcuratam odit cernere & effigiem,

Εἰς ἄγαλμα Ἀφροδίτης, τὸ ἐν Κνίδῳ.

Τλὼ Παφίλω γυμνὼ ἰδεῖς ἰδών, εἰ δέ τις εἶδεν,
Οὗτος ὁ τλὼ γυμνὼ φησὶ μάθειν Παφίλω.

Εἰς τὸ αὐτό.

Σοὶ μορφῆς ἀνέθηκε τὰς θείκελος ἄγαλμα
Κύπρι, τὰς μορφῆς φέρτερον ἦθος ἔχων.

Εἰς ἄγαλμα Ἠχοῦς, ὡς φασὶ τοῦ Παυσίου.

Ἠχὼ ποτ' ἐστήσαντο θεαὶ φίλε, Παυσίου ἑταίρῃ
Ἀντίτυπον φθεγξῆναι ἐμπαλιν ἐσομένῳ.
Παυσίου τεκμαίρου λάλον εἰκόνα, ποιμένι δὲ
Παίγνιον, ὅσσα λέγεις, ταῦτα κλύουσ' ἀπίθι.

Εἰς ἀγωνιστάς.

Οἱ συναγωνιστὴν τὸν πυγμάχον ὑμνοδὸν ἔθηκαν
Ἄκρα, ἀοιδὴν ἡδὺ πάντ' ἐτεαμμόμενοι.

Εἰς τὸ αὐτό.

Πάσσω ὁσῶν Ἕλλησιν ἀγωνοθέτης ἄμιλλαι
Πυγμᾶς, Ἀνδρόλεως πάσσω ἀγωνιστέων.
Ἔχει δ' ὁ Πίσσῃ μὲν ἐν ὄσσοις, ὁ δ' Ὀλυμπιάδι,
Ἐν βλέφαρον, Πυθοῖ δ' ἄκρον ὀφρυόεν.
Δαμοτέλης δ' ὁ πατὴρ ἱκέτευέ σοι πολίτης,
Ἀρχαῖ μ' ὦ παιδὶ τῷ νεκρῷ, ἢ κηλοῦσι.

Εἰς γεφυριστικός.

Γλαῦξ γραμματικὴ φυσίζοος, ἴλαθι μοῦσα,
Φάρμακον εὐθυμίη μιῶν ἀεσθλὸν ἐμοί.
Ἐχθὲς γάρ σοι ἐγὼ θείκελλαν ὑρήσατο,
Καὶ βωμὸν θυίων μήποτε δακρύσεις.
Καὶ γάρ σὺ μεσσὴ μὲν ὀδὶ, μυρία δ' ἀλάασται,
Καὶ λιμένες, πάντων δέκτελα γραμματικά.

Εἰς

In Statuam Veneris, quæ est in Cnido.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Nulli nuda Venus visa est: si visa sit ulli,
Is vidit, nudam qui statuit Venerem.

In eandem.

Eodem Interprete.

Offero Cypri tuæ tibi sculpta imitamina formæ;
Forma nam melius nil mihi Cypri tua.

In Statuam Echûs tanquam à Pane.

CORNARIO Interprete.

En Echo in petris habitans ego, Panos amica,
Comparibusque sonis omnia quæ recino.
Oris imago loquens cujusvis, agricolis sum
Deliciæ, audis quæ tu loqueris abiens.

In Pugiles.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Hic pugil à sociis positus certaminis Apis:
Quòd nulli fecit saucia membra viro.

In Idem.

Eodem Interprete.

Quodcunque instituit certamen Græcia cæstus,
Hoc inter pugiles Androlcos subii.
Restitit una mihi Pisæ auris, & una Platæis
Palpebra: me Python funerat exanimem.
At pater, ut functum stadio, mutilum-ve reportet,
Civibus armatur Damoteles sociis.

In Grammaticos.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Grammatice, inventrix victus, & Musa favebo:
Quæ fers Mæonio carmine dulcis opem.
Quàm tibi debuerant offerri splendida dona,
Araque non usquam destituenda sacris.
Nanque tui, plenæque viæ, pontusque refertus,
Littoraque, ô cunctis commoda Grammatice.

Εἰς δυσώδεις.

Δαίμονα πολλὰ λαλῶν ὀζοστόμος ἐξορκιστής,
Ἐξέβαλ' ἐχ ὄρκων, ἀλλὰ κόπρων δυνάμῃ.

Ἔρως δεσμώτης.

Ἀκόμεις τ' ἔρωτα, τ' ἰέα μακρὸν ἐβάστᾳ,
Εἴ τις σοὶ τελόδιον πλανάμβροτον εἰδέτι ἴαπτε,
Δεσμωτίδιος ἐμός ἐστιν. ὁ μανύσας, λάβε ἕξ.
Μισθός τοι τὸ φίλαμα τὸ Κύπριδος. ἢν δ' ἀγάγῃς νιν,
Οὐ χαμνὸν τὸ φίλαμα, τὸ δ' ὠξύτατον, καὶ πλέον ἕξεις.
Ἐστι δ' ὁ παῖς ἀφίσαμος, εὐ εἰκάσει πᾶσι μάθοις νιν.
Χρῶτα μὲν ἁλίκης, πυρὶ δ' ἴκελον, ὄμματα δ' αὐτῷ
Δερκόλα, καὶ φλογόεντα, κακὴν φρένες, ἀδὺ λάλημα.
Οὐ γὰρ ἴσον νοεῖ καὶ φθέγγεται. ὡς μέλι, φασά.
Ἢν ᾖ χολᾷ, νόος ἐστὶν ἀνάμερος, ἡπεροπεύων,
Οὐδὲν ἀληθεύων δόλιον βρέφος, ἄχρια παιδός.
Ἐσπλόκαμον τὸ κάρηνον, ἔχει δ' ἰσομὲν τὸ πρόσωπον.
Μικκύλα μὲν τίθησι τὰ χερόδια, μακρὸν ᾖ βάλλει,
Βάλλει κ' εἰς Ἀχέροντα, καὶ εἰς Ἀίδεω βασιλῆα.
Γυμνὸς μὲν τὰ σῶμα, νόος ᾖ οἱ ἱμπεπύκασται,
Καὶ πτερύγες ὅσον ὄρνις, ἐφίπτεται ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλοις
Ἀνέρας, ἠδὲ γυναῖκας, ἐπὶ σταλίχνοις ᾗ κάθηται,
Τόξον ἔχει μάλα βαιὸν, ὑπὲρ τὸν ᾗ βέλεμνον.
Τυτθὸν ἐοῖ τὸ βέλεμνον, ἐς αἰθέρα δ' ἄχρι φορεῖται.
Καὶ χρύσεον ἐκεῖ νῶτα φαρέτρεον. ἔνδοθι δ' ἐνὶ
Τοὶ πικροὶ κάλαμοι, τοῖς πολλάκι κ' ἐμὲ τιτράσκει,
Πάντα μὲν ἄχρια, πάντα πολὺ πλείων ᾗ οἱ αὐτῷ
Βαιὰ λαιψηρὰς ἐοῖσι, τ' ἄλιον αὐτὸν ὁμοίᾳ.
Ἢν τύ γ' ἕλῃς τέκνων, δαμάσας ἅμα, μεδ' ἱλεήσῃς,
Κὴν ποτ' ἴδῃς κλαίοντα, φυλάσσεο μή σε πλανήσῃ.
Κὴν γελάῃ, τύ νιν ἕλκε, καὶ ἢν ἐθέλῃ σε φιλᾶσαι,
Φεῦγε. κακὸν τὸ φίλαμα, τὰ χείλεα φάρμακον οὐλόν.
Ἢν ᾖ λέγῃ λαβὲ ταῦτα, χαριζόμενά σοι ὅσσα μοι ὅπλα,
Μή τι θίγῃς πλάνα δῶρα, τὰ γὰρ πυρὶ πάντα βέβαπται.

Τέλος δευτέρου Ε Δημοσθ
κύριος.

In Fœtidos.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Oris odore gravi, non ſacris dæmona verbis,
Exorciſta olido depulit ore loquens.

Amor Fugitivus.

BONAVENTURA VULCANIO Interprete.

Amiſſum Venus inclamabat ſaucia natum,
Ecquis mî in triviis errantem vidit Amorem?
Ille fugax meus eſt. dulce index munus habebit,
Baſiolum Veneris. quòd ſi ipſum adduxeris, hoſpes,
Non tibi baſiolum ſimplex dabo; at amplius addam.
Plurima ineſt puero nota, qua dignoicere poſſis.
Non albus faciem, ſed totus flammeus, acres
Scintillant oculi, mala mens, oratio blanda,
Lingua animo diſpar, ſuavis vox mellis ad inſtar
Irato, mens intractabilis & fera. fallax,
Verſutus puer, & mendax, immania ludit.
Criſpicomum caput eſt illi, facieſque proterva.
Eſtque puſillimanus, ſed longè ſpicula mittit.
Mittit in ipſum Acheronta, & regem figit Averni.
Nudus membra volat paſſim, ſed tecta latet mens.
Aliger inſtar avis, nunc hunc, nunc involat illum,
Fœmina maſve ſiet, ſedem ad præcordia figens.
Parvulus huic arcus, nervoque aptata ſagitta.
Parva ſagitta quidem, ſed quæ æthera tendit ad uſque.
Parvula poſt tergum pharetra aurea; at intus amari
Sunt calami, quibus improbus & me ſæpe laceſſit.
Omnia ſæva illi, ſæva omnia, ſævior illa
Parvula fax, ipſum ſolem qua ſævus adurit.
Hunc tu ſi capies, vinctum duc, nec miſerare.
Si flentem videas, ne decipiare caveto.
Sin ridet, tu ſtringe trahens. Si ſuavia porgat,
Tu fugito: oſcula dira, & labra infecta veneno.
At ſi dicat, Habe hæc, Tibi cuncta hæc largior arma,
Ne attigeris. fallax donum, tincta omnia flammis.

FINIS.

PALINVRVS.

ARGVMENTVM.

Duo hi dialogi sequentes, Luciani non sunt, neque græcè scripti etiam, sed quia à doctis Italiæ, cum Lucianicis eodem titulo conjunctos accepimus: ne horum quidem lectione fraudare quenquam voluimus, præsertim cùm ad exemplum Lucianicorum aliquo modo efficti & ipsi essent.

Interlocutores: *Palinurus, Charon.*

Pal. Obsecro te ô Charon, sine me ut jam navim conscendam. *Cha.* Quis me appellas? *Pal.* Ego navita quondam illius, quem nuper viventem transvectasti, Æneæ Trojani. *Cha.* Tu ne ille es, qui apud portus Velinos inhumatus jacebas? *Pal.* Ille ipse sum. Sed crede cœlestium nutu fieri, ut transvehar, quorum prodigiis longè lateque actæ finitimæ gentes, & ossa mea jam expiaverunt, & tumulum mihi, tumuloque insuper solennia statuerunt. Quare te oro, ô justissime Charon, patere tandem ut ingrediar, sic prospera semper sit navigatio tua, sit solida navis tua atque inconcussa. *Cha.* Rem justam petis, Palinure, ingredere, ut libet: vos verò tam confertæ umbræ, quid fatigatis me precibus? quid fatigatis? quænam hæc vis desiderii? Expectate tantisper, dum trans flumen hunc porto, regrediar quamprimum. *Pal.* Habeo tibi Charon, immortales gratias, qui me his tandem eripuisti è malis, qui me dira hac tandem, qua detinebar transfretandi cupidine liberasti. *Cha.* Amo te equidem, Palinure, tum propter Æneam regem, quem mihi nominasti, qui & super omnes, quos unquam viderim, mortales, visus est mihi singulari quadam præditus pietate, tum propter meum etiam, quod olim commune fuit tibi, magisterium: par enim sibi quisque parem affectat, delectatque magis, quæ inter pares fit, vel confabulatio vel vitæ actio. Afficiebar porrò non modico dolore, quum videbam jamdudum te in citeriore hac ripa errantem, incertumque sedis tuæ. Neque licebat tibi succurrere, propter legem mihi datam, ne quenquam, nisi humato priùs corpore, transportem. Sum enim ego minimus inter infernos habitatores, subjectusque alienæ potestati, cui parêre non tam pulchrum mihi, quàm aliàs necesse sit. Gaudeo autem nunc & lætor, quòd ea aliquando se fors tibi obtulerit, qua & tuum implere desiderium, & meum relevare dolorem (salva lege officii mei) possum. *Pal.* Imò ego non minùs propter te dolebam, ô Charon, quia perspiciebam tot te graves assiduosque labores perferentem sine ulla relaxatione. Neque enim me latet, quot quantisque vexari malis solent navium gubernatores, qui nihil aliud in vita, quam na-

navigationem exercui: atque ita exercui ut nihil illa gravius, nihil periclitatius contingere mortalibus putem: propter quod credibile magis tibi videri potest, si angebat me utique fatigatio tua, repetentem animo antiquas, quas juvenis etiam sustinebam nauticas fatigationes meas: quarum experientia jam edoctus sciebam probè pari malo tuo condolere. *Cha.* Frustra propter me dolebas, Palinure, tam nihil molesta mihi est ars mea. *Pal.* Quid ais? *Cha.* Aio gratum me habere & jucundam artem meam. Vides ut cruda viridisque senectus est mihi? nemini haud unquam ab ipsa, qua jam omnium annos supero, longæva ætate mea pertæsum me esse laboris mei, qui quotidie insto alacrior atque valentior: sed intelligo cur tu aliter tibi persuadeas. Est enim communis hic morbus mortalium, ut sortis suæ quemque distædeat, vivatque contentus nemo studiis suis, laudent verò longè, ac beatiores existiment omnes, qui diversas à se artes atque actiones sequuntur, verùm falluntur maximè opinione sua. Nam si rectè intueri velint, cognoscent perspicuè nullum esse in vita eorum statum qui non magnis scateat miseriis, quem non magnæ graveseque perturbent undique molestiæ & vexationes. Et si detur aliquando ut alter in alterius studia transferatur, quàm videas tunc sua cuique levia videri, quæ priùs præ gravitate accusabat, contraque ea graviora quæ priùs levia videbantur. Itaque si benè consideres, Palinure, non est ita gravis mea conditio, ut censes, neque propterea quòd nauclerus sim, sum eo mirabilior. Sed tu (ut video) sequeris vanos errores mortalium, ego verò integritatem tantùm, judiciique veri lucem secutus, dego contentus ac lætus sorte mea, neque adscribo mihi calamitatem, quòd desudem quotidie navigando & defatiger. Neque ob hoc arbitror quempiam horum, qui mecum simul ultimas sedes colunt, me esse beatiorem, non ipsos judices Minoëm, Rhadamanthum & Æacum, quanquam magna omnes emineant potestate, non ipsum Ditem: quanquam sceptro potens sit, atque regna ista moderetur. Sunt nanque & illi sui labores suæque molestiæ, & majores fortè, quo & majore regiminis sarcina premuntur. *Pal.* Potes de te tibi Charon persuadere, ut libet, mihi enim de me nunquam persuadere poteris, quin ars nostra sine ulla comparatione cæteras laboribus & periculis excedat. Quod liquidò tibi probarem, nisi quòd vereor tædio te afficeret fortasse longior narratio nostra. *Cha.* Imò summa me afficeret recreatione. Nam & delectat me tecum sermocinari, & navigantibus etiam magnam animorum refocillationem afferre solent hujusmodi confabulationes. *Pal.* Quando igitur non est tibi injucundum, prosequar suscepti sermonis nostri rationem, ut intelligamus, non esse duriorem ullam, quàm nautarum sortem: quod tibi facilè persuadebo, si animadvertas, quos æstus & frigora tolerare eos, quos perhorrescere tonitrus & fulgura, quibus perfundi imbribus, qua ventorum rabie agitari quotidie necesse sit. Si cognoscas quoties eos torqueri fame & siti, quoties squalore etiam teterrimo consumi contingat: si attendas habita-

bitationem eorum instar carceris supellectilem, vel nullam vel so didissimam, strata dura, cibaria aspera, potum immundissimum indumenta spurca, incommoditatem rerum omnium, noctes insc mnes, & sub divo semper, & inquietas. taceo perpetuum alioqu quoddam eorum exilium. Quos patriæ eorum exteros profugos, va gos, palantes, ignaros quietis, privatos omni (quo nihil est in vit dulcius) conjugis soboliſque fructu ac jucunditate: quis non abjectiſ simos, longeque omnium mortalium miserrimos esse judicabit ? Prætereo Scyllam, Charybdim, Syrtes, Symplegades, tot infesta navigantibus maris pericula. Omitto tempestates, quibus nec visu quicquam est tristius, nec horribilius, quibus & ad summum vitæ usque descrimen quotidie jactantur, quatiuntur, & (quod sæpe accidit) submersi tandem obruuntur. In qua re nemo est, qui idoneus magis, quàm ego, testis adhiberi queat: qui cùm multis fuerim quassatus tempestatibus, tum ea maximè quæ me ex Sicilia in Italiam navigantem invasit, tam sæva atque horrens, ut horrori sit adhuc mihi ejus recordatio. Non possum certè (ut par est) explicare tibi acerbitatem illius tempestatis, sed quanta extiterit, ex hoc facilè conjecturam facere potes, quòd Æneam ducem, cujus summa constantia & animi fortitudo ubique decantatur, vidi ego contremen tem graviter atque ingementem, extentisque ad cœlum manibus beatos longè inclamantem eos, quibus ad Trojam oppetere contigisset, lamentantemque pari ab eorum morte ac fortissima, à Diomedis gladio se ereptum extitisse, crudelem equidem diem illuxisse omnibus ultimum, neque ex numero nostro quenquam putavi evasurum. Non ipsum Æneam, non Ilioneum, non Achatem, non Abantem, grandævumve Aletem, quorum naves longè disjectas, ad summumque penè exitium adductas, nescio quæ vis illa, nisi divina liberavit. *Cha.* Non incognita mihi narras: hæc ea ipsa die rescivi. *Pal.* Quo id modo? *Cha.* Quo id modo rogas? Antacrem illum fidumque Orontem ignoras, ductorem Lyciæ navis, isquidem tunc submersus concessit ad me, illico exponens mihi ex ordine omnia, quæ tu disseruisti, implorans deinde opem, rogitansque multum, ut se ulteriore in ripa sisterem, quòd nunquam passus fui, quum inter fluctus adhuc corpus suum sine sepulchri honore jactaretur. Nunc agit se se circum hæc stagna mœstus, atque errabundus: vidisti illum? *Pal.* Et tum vidi, & unicum meorum solatium habui, dum tantisper in ripa moratus, paricum eo detinebar infelicitate. Nec enim falsa de tristi ejus interitu retulisti, cujus adhuc imago subit mihi, dum excussum è puppi, contortumque ter eum atque circumactum, horrendum, à fluctu rapidus tandem æquore vorter absorpsit. Sanè quod ad me pertinet, nihil edisseram: qui licèt eam evaserim tempestatem, amarum tandem aliquando etiam vitæ meæ finem inveni, excussus & ipse, pariter atque jactatus inter undas (quod deerat) insuper ferro præterea obtruncatus. Ex quo nec tàm mihi timui, quàm Æneæ, meo, ne tantis undis surgentibus, spe-

ſpoliata magiſtro navis deficeret: hæccine eorum deliciæ, opes, tranquillitas, ſic illis vivitur, ſic moritur. Tui nunc & aliorum defende ſtudia, & artes, contendeque, ſi libet, majorem eſſe etiam eorum miſeriam & calamitatem, qui patrias incolentes ſuas, uxorumque ac filiorum ſocietate beati quieſcunt, gaudent, ludunt, hortantur, amicitias colunt, exercentur commodè, habitant magnificè, veſtiuntur cultè, convivantur lætè, cubant molliter, jucundos ſuos ac geniales agunt dies. Adde qui in urbibus optimates & primarii magnam ſibi vendicant autoritatem, habenturque ſummo in precio atque honore, qui jus dicunt, qui cauſſas agunt aliorum, qui faſces gerunt, qui ducunt exercitus, qui vel aſſiſtunt principibus, vel principes ipſi magni illuſtreſque ſunt. Quibus nec optabilius quicquam in vita eſſe video, neque beatius. *Cha.* Falleris longè Palinure, nam quos beatiores eſſe arbitraris, miſeriores illi ſunt ulla ſine dubitatione. Neque enim negaverim ſortem ſubjectam eſſe nautarum magnis malis: ſed ita ſubjectam, ne comparatione aliarum, quæ majoribus etiam gravantur incommodis, minùs certè miſera judicanda ſit. Quid enim triſtius (ut ad tuos veniam) qui patrias ſuas colunt, quid miſerabilius, quàm domi ſuæ agere, & ita agere, ut jucundiorem aliquando quàm vitam mortem optes? Quæ ulla major calamitas, quàm circundari urbem hoſtibus, ingruere bellum, volitare tela, ſtringi enſes, perfodi muros, fremere tormentis, ſaxo dirui domos, tremefieri & concuti? quemque fame ſitique deficere, corrumpi aërem, occupari mœnia, ſpoliari templa, dirumpi patrimonia, publicari bona, incendia parari, malos exultare, bonos torqueri, affici conviciis, expelli domibus, vulnerari, carcerari, relegari, deportari, trucidari filios ante parentum ora, vim pati uxores, ſtuprari gnatas. Videntur an hæc tibi mala, Palinure, & an his quæ tu meminiſti, ulla ex parte comparanda? *Pal.* Quàm vera narras, ô Charon, quàm nunc vel audiens illa perhorreſco. Venit enim mihi in mentem, gravis illa & deploranda patriæ meæ deſolatio, Trojæ inquam, tam præpotentis olim atque prædivitis, cujus everſione nihil credo referri poſſe crudelius, aut lachrymabilius, tantaque fuit calamitatis ejus magnitudo, ut longè plura etiam atque triſtiora quàm tu ſuprà memoraveris, ſibi contigerint: quæ ſi velis, omnia tibi, ut rem certiùs agnoſcas, explicabo. *Cha.* Haud opus eſt, Palinure, quoniam & tempus non patitur, & ego hæc omnia non ſecus ac tu nota atque comperta habeo. Nam & mihi renunciarunt, ut quæque adventabant animæ, ex illo bello profectæ. Nihil certè, ut nunc tu dixiſti, pervenit ad aures meas crudelius aut lachrymabilius. *Pal.* Faxo ut jubeas, ſed advertas Charon, graviſſima licèt hæc ſint, rariora tamen contingere, quàm ea nautarum, quæ ſuprà expoſui. *Cha.* Referam ergo alia frequentiora, & ex iſis quidemmet civitatibus, quarum relatio augebit etiam earum miſeriam. Vade oro, & per civitatem, plateas porticuſque diſcurre, quid aliud offendes, quàm oblatrantium maledicta, inſimulationes

peſtilentiſſimas; optimi cujuſque dilacerationem, quid non? exploratorum inſidias, invidentiumque venena. Diverte modò greſſum, & artificum, mercatorumque tabernas ac conventus pete: quid aliud deprehendes, quàm ſermonum nebulas, fucos, mendacia, deceptioneſque manifeſtas. Transfer dehinc te in fora publica, ſedeſque judiciarias: quid aliud audis, quàm undique omnia magno ſtrepitu ac clamore miſceri? Quid intelliges aliud, quàm cædes, hominum compilationes, furta, graſſationes, conſpirationes, proditiones? Quæ alia occurrent tibi, niſi litigatorum jurgia, & contentiones, teſtium perjurationes, cauſidicorum prævaricationes, judicum corruptiones, præſidum ambitiones ac rapinæ? *Quos ibi alios* obviam tibi habebis, quàm exultantes improbos, lugentes bonos, oppreſſas viduas, proculcatos pupillos, egentes proſtratos? Attolle poſtea altiùs oculos, & atria principum perſcrutare, quam non videbis ibi aſſentatorum exaltationem, ſpeculatorum acceptionem, militum audaciam, fœneratorum voracitatem, quæſtorum improbitatem: *quam non* potentum hominum in tenuiores vim atque inſolentiam? Quas non concuſſiones? quas non populationes? quos non innocentes accuſari, criminari, carcerari, proſcribi? *Pal.* Gravia hæc nimis ac miſerabilia. *Cha.* At reſtant alia, quæ non minùs tibi graviora & miſerabiliora videbuntur. *Pal.* Perge. *Cha.* Quæ fortaſſis etiam graviora & miſerabiliora judicabis, quoniam domeſtica ac frequens magna eſt eorum peſtis *Pal.* Fare. *Cha.* Nolo tibi Palinure afferre in medium graves longoſque artificum & negotiatorum labores: non eos quibus afficiuntur agrorum cultores, non quibus milites, non quibus cauſidici, cæterarumque diſciplinarum ſectatores, æſtus, algores, inediam, peregrinationes, anxietates vel pericula, vulnera, cædes, diſtricta habitationes, infinitaque agendi, cubandi, veſcendi incommoda vel fatidia, laſſitudines, vigilias, ſollicitudines, odia, & infamationes. Nam ſi complecti cuncta ſermone meo atque exequi voluerim, tot tantaque dicenda ſe offerent, ut præ longitudine malorum ac mole, citiùs navigatio noſtra quàm oratio finem poſſit invenire. Omittam itaque & commemorabo tantum, quas inter domeſticos parietes, tum ſervorum, tum uxorum ac filiorum moleſtias ac turbationes peſſimas perferre ſolent, qui gubernationi præſunt rei familiaris. Cujus ſi ita ut navalis expertus, facilè quicquid dicatur uſus ſum, me etiam tacente, & intelligeres & approbares. Nam ſervorum primò in dominos ſemper prompta maledicta, furta, impoſitiones, fugæ, arrogantiam, negligentiam rerum dominorum, temulentiam, ediacitatem, ſomnolentiam, tarditatem, ignaviam: nemo eſt qui non videat magnam afferre his, qui patiuntur, infelicitatem. Deinde filios quorum amore mihi dulcius eſſe fertur, quanta animi cum amaritudine aſpiciant parentes, vel ægrotare, vel mortem obire, quod frequenter admodum fit, ſatis exiſtimo etiam te intelligere. Quàm verò gravem & anxiam credis eſſe eorum vel parturitionem, vel educationem, vel inſtitutionem? Quoties pro eis bonos parentes

gemere, suspirare, dolere, torqueri? Quanta etiam putas perturbatione affici, dum quos progenuerunt, immensaque adeò cura aluerunt, vel parum sibi audientes, vel rebelles ac infestos, postea habere contingat, quæ dolenter eos ferre arbitraris, dum insani & vecordes sunt, dum hebetis & crassi ingenii, dum effœminati & molles, dum dilapidant & evertunt patrimonia, dum nullo bono operi & studio intendunt, dum per præcipitia vitiorum omnium vitam ducunt suam? Quid de uxoribus loquar, quas dos tumidas, genus insolentes, forma suspectas, deformitas reddit invisas? Quarum lingua nihil pernicioſius, quarum audacia nihil prodigioſius, quarum improbitate nihil execrabilius. Quæ jurgiis semper & contentionibus obtundunt viros, quæ semper conqueruntur, semper exprobrant, semper insidiantur. Quibus quum desint cætera, nunquam tamen lachrymæ, gemitus, & suspiria: quæ cæca sua, qua tantum ardent ornamentorum ambitione exhauriunt opes, labefactant domos, cogunt maritos in malos quæstus, in dira scelera. Non refero turpissima adulteria, quibus nec punitur minus, nec peccatur magis quicquam, ea quanto dolore afficiant bonos conjuges, nemo satis unquam, meo judicio, enarrare posset, sed magnum doloris argumentum præstant, & gravissimas cædes, & ingentia, quæ sæpè propter corruptas uxores, bella exarserunt. *Pal.* Hoc plus, quàm vellem, scio: nam arduum illud, quod ego vidi, Græcorum & Trojanorum bellum propter Helenæ raptum, in eam excrevit rabiem, quam nulla mundi regio ignoravit. *Cha.* Quæ toti mundo manifesta sunt, ea tantùm nosti Palinure, at si singula, quorum nihil me latet, intelligeres, adducereris in tantum stuporem, ut stupescens, etiam præ miseratione conjugalem vitam lachrymares. *Pal.* Hui quid narras? *Cha.* Narro quæ quotidie video, & pertracto. *Pal.* Ergo conjugia putas polluta & coinquinata? *Cha.* Minimè, id nunquam dixerim. *Pal.* Atqui multas memini me vidisse ea præditas honestate, ea religione ac vitæ integritate, ut divinum quiddam magis quàm humanum redolere viderentur. *Cha.* Et multas utique ejuscemodi esse confiteor, sed eas quidem, quæ optimis honestissimisque ortæ parentibus, ebiberunt à primis annis sobrios & castos mores: quæ sanctis parentum suorum exemplis educatæ vitam instituerunt, peccare castigatæ, sapienter ad mansuetudinem edoctæ, ad pietatem, ad fidem, ad divinum cultum, ad rectum compositumque regimen rei familiaris. Quæ se à thiasis, saltibus, jocis: quæ se à spectaculis, ab immodestiore cultu, ab licentiore colloquio abdicarunt. Cæterùm quæ contra sanctitatem, quæ malis institutis, perversisque parentum exemplis imbutæ, molliter vixerint, assuefactæ deliciis, atque turpi otio, quæ nihil nisi saltare, canere, fidem pulsare didicerunt, quæ præterea oculis suis auxerunt matrum præsertim obscœnitates & immunditias. Hasce qua fide & integritate esse putas erga maritos? Illabuntur siquidem tanquam venena tenellis mentibus parentum exempla, inde rarior etiam, quàm reris, est hy-

hymenalis honestas: quò qui eas vel emendatis instituant moribus, vel sancto invitent exemplo, parentes simul rariores habeantur. Prodeunt postea in publicum quæque etiam procaciores, aperta fronte, directo gressu, quasi pudicitiam ipsæ consecrasse videantur. Et quæ secretum intra cubile probra gesserunt, cùm vestem induerint, illa contexisse atque occultasse existimant. Volque ea, vanum vulgus, ita ut cernitis, vera ducentes esse arbitramini. At ego nihil quam quod res habet de eis judico, nuda enim hîc omnia atque aperta sunt. Non veste hîc teguntur maculæ, non pallio obnubuntur scelera, exertos omnes ac nudatos, rerumque omnium vacuos prorsus huc ingredi oportet. Quicquid in vita malè tentatum maleque actum est, hîc *fronte coram* ipsa demum gestatur, dispoliatur, ostentatur. Quare non mirum tibi videatur, si quorumcunque nota habeo crimina, qui quorumcunque etiam nudas, ita ut prædixi, transveho umbras. Quàm proinde ingentem video earum turbam, quæ cum impudicitiam longè apertam ostendant suam, pudicissimæ tamen in vita habeantur. Quantas secum in maritos fraudes gerunt, quot simulationes, quot proditiones, quantam hyphocrisim, quot aliorum obscenos amores, quot pollutiones, quot supposititios partus, quot mentitas enutritiones, quot alieni seminis susceptas messes. At, quod ridiculum magis est, lugent postea ignari mariti hasce sibi extinctas uxores. Laudant inter cœtus & prædicant, quasi pudicitiæ principes. Statuunt mausolea, plurimi quoque epigrammata condi, orationes scribi, & pronunciari curant in laudem ac memoriam castitatis fidei que earum sempiternam. An hæc tristia & amara esse censes, Pali nure? Et ad comparationem ullam habere putas, cum his nautarum — quæ ea severitate & acrimonia recensuisti, ut cætera læta, fausta — deliciarumque plena (si tibi fides daretur) existimanda essent. *Pal.* Hæ ud *equidem* tanta in civitatibus privatisque domibus, quanta modò enumerasti mala regnare credidissem. *Cha.* Ita proficit inexpertos sermonem aliquando inire cum his qui multarum rerum usum atque experientiam habent. *Pal.* Ita fit. *Cha.* Quid si animadvertas labores quos præferunt nautæ, corpori magis quàm animo infensos ire, concedes amplius etiam sententiam meam. Nam hujusmodi res duræ assiduo quodam usu & assuefactione mitiores fiunt, & quodammodo domantur, quas verò ego memoravi, cùm animum magis affligunt, non ita usus & assuefactio mitigare atque edomare potest. *Pal.* Consentio tibi jam, gaudeoque in eam lucem te illustrante pervenisse, ut intelligam tam magnam aliorum & majorem etiam, quàm nautarum miseriam. Sed illud non possum intelligere, quin principes saltem ac magni viri, non dicam, nautis, sed cæteris insuper quibuscunque mortalibus beatiores sint. *Cha.* Cur? *Pal.* Quoniam omnibus abundent atque affluant bonis. *Cha.* Quibus? *Pal.* Honore, gloria, opibus, deliciis, amicis, potentatu, imperio. *Cha.* Hisce? *Pal.* Hisce & multò pluribus. *Cha.* Erras. *Pal.* Errorem hunc optassem in vita mihi. *Cha.* Deliras. *Pal.* Maluissem ita delirare, quàm tua cum sententia semper.

pere. *Cha.* Quid, si nihil illis miserius? *Pal.* Quid, si nihil beatius? *Cha.* Haud unquam hoc mihi demonstrabis. *Pal.* Non tibi ii beati videntur, qui quicquid ad explendas voluptates optari potest, assequuntur? quibus convivandi, cubandi, ungendi, lavandi, ludendi, venandi, aucupandi, ad omnem nitorem atque satietatem semper facultas sit? Quibus quotquot velint concubitus fœminarum, quotquot velint arva, equi, canes: quibus tot sunt servi, tot exculta palatia, tot munitæ arces, oppida? Qui tantum possideant auri, gemmarum, vestium, suppellectilis? Quibus audiant omnes, adsurgant, inclinent? Quos populi vereantur, timeant, laudent, decantent? Qui leges dicant, mandent, exerceant, proscribant, puniant, extollant amicos, vindicent inimicos, trucident rebelles? *Cha.* Non est tam magna, ut existimas Palinure, eorum beatitudo. Non parit certè fastidium tanta bonorum continuatio, tantaque affluentia: neque sapit tantũ, quæ non *aliquando* intermittitur voluptas. Præterea quomodo eos tu beatos judicare potes, qui tantis opibus atque deliciis suis nunquã fruuntur cum jucunditate, nunquam cum gaudio? Qui in tanta rerum copia nunquam exhilarent se, nunquam relevent animum, nunquam exultent? Qui tanta licet bonorum ubertate redundantes, tristitia tamen semper obducantur, sollicitudine premantur, anxietate torqueantur? Non tibi multò optabilior videtur privatorum conditio, quorum & vita securior, & voluptates etiam, si mentem intendes, majores sunt? Quos summa semper condit hilaritas, mulcet festivitas, explet alacritas? Quantam putas afferre delectationem communis, quæ cum uxoribus & filiis vita exigitur. Dum cubant tutè, vescuntur lætè, jocantur modeste? Quàm dulcem esse arbitraris amicorum inter se & æqualium parem vitam, domesticum usum, frequentem conventum? Quid eorum amore suavius, confabulatione gratius, curis melius atque commodius? Quantum credis lætitiæ & exultationis habeant eorum convivia, ludi, cantus, solationes? quantum dilatent animos & permulceant? quantum emanet mellis, cujus nec *stillam* principum aliquis degustavit? *Pal.* Haud intelligo Charon, hanc quam refers, regum tristitiam atque anxietatem, qui inter risus tantùm, blanditias, jocosque versentur, quibus semper psallatur, canatur, plaudatur: & quicquid ad transigendam hilarem vitam excogitari potest, exhibeatur. *Cha.* Etiam ut video judicas Palinure, quæ oculis tantum patent, quo errore decepti mortales, plurimùm seduci solent: sed quod certum afferre possunt judicium, exteriora corporis, quæ velamenta quædam magis sunt veritatis? Aut quid certi promittere & ostentare potest frons hominum, quæ plures quàm Proteus species mentiri, atque in plures mutare queat? Considerandæ sunt secretæ animi fibræ: perscrutandæ sunt interiores mentis latebræ: quas si pervidere ita ut frontem, posses, proh dolor quantam ibi malorum turbam: quantam formidinum atque strepitationum aciem introspiceres? quot angores, sollicitudines, suspiciones? quot pestilentes morbos & perturbationes?

quanta aperirentur ulcera, quot plagæ & cædes, quot insidiæ, quot enses, & telorum infinita genera, quæ nec somnos eorum quietos, nec cibos placidos, nec opulentiam dulcem, nec imperium jucundum, nec delicias jocosque lætos esse permittant. *Pal.* Nesciebam adhuc hæc eorum qui dominantur mala, sed cur illis contingant tanta, non capio. *Cha.* Contingunt tanta propter graves inimicitias acerbaque odia, quæ continuè cum finitimis civitatibus, cum subditis sibi populis, cum sibimetipsis etiam gerunt: quo fit ut ingravescentibus odiis, increscentibusque injuriis, quibus quotidie afficiunt quemque, necesse sit illos torqueri & affligi graviter, confidere nemini, suspicari omnia possunt, extimere muscas etiam (ut ajunt) volantes, gaudere & lætari nunquam, tristitia & mœrore detineri semper. *Pal.* Adducis me facilè, ut credam, suspectas eos habere finitimas civitates, cum quibus & infensa odia confiteor, propter continua, quæ exercentur bella, & dominandi libidinem, qua plurimum incenduntur. Cum suis verò quibus imperant populis, nihil accipere possum, nisi amatorem & dulcissimam pacem? Porrò si cum finitimis sint inimicitiæ: si oriantur bella, ac demum etiam augentur imperia, subducuntur oppida, profligantur acies, spoliantur & captivantur hostes, populationes magnæ fiunt, trophæis decoratur patria, victoriis celebratur, triumphis extollitur. Ob quæ & principum gloria, & urbium ornatus, & inimicorum timor, & populorum inter se lætitia, atque erga principes fides & amor crescit. *Cha.* At tantùm narras quæ prospera sunt & læta, ac quæ frequentibus accidunt adversa & tristia prætermittis, quasi semper eos putes debellare hostes, potiri victoria, triumphis exultare, nunquam verò vinci, prosterni, agros suos populari, bona sua diripi, & è suis se oppidis dejici, sed majora hæc prætereamus, de minoribus tantùm dicatur. Quippe si conferas quas strages suorum & cædes sustinent, comperies longè majore damno quàm lucro partas eorum victorias constare, discussâque ratione decessisse plus illis quàm accessisse. His adjicias ut populorum etiam suorum odia, nedum finitimorum intelligas, quòd ad inferenda bella, & persequendos hostes opus illis est ingenti & munito exercitu, multo navigio, longa armorum & machinarum præparatione, quæ quum magno & inæstimabili constent sumptu, nec proprii suppeditent reditus, necesse est novis vectigalibus vexare populos, novas inducere præstationes, novas angarias, augere tributa, multiplicare onera, exhaurire æs omnium, eradi marsupia, imò viscera pauperum, parvos atque magnos diripere, spoliare, conculcare. Inde fit, ut quum invisos manifestè se cunctis intelligant, suspectum tum sibi incipiant habere quemque: nullius fidei, nullius amicitiæ credere, conjectari omnia in malam partem. Habet enim hoc in se pessimum malefactorum conscientia, ut quos injuria affecit, nunquam revocari in amicitiam, nunquam mitigari & ad veniam moveri posse putet: proinde magis insurgitur, graviores itur in injurias, hunc proscribunt, illum carcere inclu-

dunt,

dunt, quorundam patrimonia publicant, alios jugulari aut strangulari jubent, voluntate pro ratione utuntur: eorum quoque quos tantis læserunt malis cognatos, affines, amicos, socios, servos, quasi fidei suæ diffidentes persequuntur. Tum cæteri qui chariores etiam videbantur, exempla aliorum proponunt sibi, acuuntque ipsi non minùs odia. Nam non minùs rebus suis ac saluti suæ timent. Ita pedetentim civitas omnis indignatur, obmurmurat, rapitur ira, odiis incenditur, coquit novas cogitationes, nova concilia molitur. Mox eò deveniunt, ut hæc intelligentes videant, quantæ ruinæ quantoque præcipitio subjaceant, quàm tenuissimo quasi quodam filo pendeant imperia sua. Tunc cernas eos pallere, tristari, consumi, expavere omnia, torqueri scelerum suorum conscientia, quæ prima est pœnarum omnium, timere hostium insidias, civium conspirationes, domesticorum proditiones, oppressorum vindictas. Tunc securum nihil existimare, nisi quòd vi ac ferro teneantur. Propterea non credunt se tutò cuiquam, non ministris, non necessariis, non germanis, quorum majorum etiam quàm aliorum authoritatem magis formidant, arcent se ab aspectu & præsentia omnium, cingunt se fossis & aggeribus, claudunt se arcibus, quasi ad perpetuos damnati carceres, custodibus etiam tanquam ad expeditionem belli paratis ut obsidere eos putes, circumvallantur. Nihil illis dulce, nihil apertum, nihil jucundum: dormiunt cum magna inquietudine, cum majore etiam vigilant. Terret illos conventus hominum, angit solitudo, timent colloquia, timent salutationes, timent dona, suspecti illis aditus, suspectæ sellæ suspecti cibus & potus: qui nec etiam nisi prægustati sumuntur, suspecti pellicum & item uxorum thori. Quibus mirum est, cur sine cujusquam prægustatione congrediantur: ipsos verò, quorum se custodiæ commiserunt non minùs extimescunt, quibus quum carere nequeant ob tutelam suam, eo magis augetur eorum timor & miseria, quo armatos pro firmiore illos præsidio esse necesse sit. Quare alienigenas & barbaros homines, atque abjectissimos quosque sibi deligunt, eosque frequentiùs comitantur, dejiciunt sæpius ac exterminant, quò saluti suæ (& si non alia, at saltem hac via) consulere possint. Quid fœdius & ignavius dici queat, quàm hominibus immanibus, flagitiosis se committere: suos verò, prudentes, sobrios, justos spernere atque devitare. Quanta ista tyrannorum felicitas, quos continuus & ingens semper angore afficit metus, quo non modò animi graviter excruciantur, sed cuncta insuper dulcia mundi dona fugantur & dissipantur. Quantæ istæ eorum deliciæ, quanta gaudia: qui tranquillitatem nunquam & pacem sibi, ne dicam populis suis, aut hostibus concesserunt, expertes omnino tam sanctissimi atque omnium dulcissimi boni. Quænam ubertas ista bonorum, quæ distracti aliunde, neque sciant, neque visant, neque pertractent, neque gustent unquam. Quanta ista imperii bona? quæ quum ipsi videre & attrectare non possunt, committant necesse est aliorum curæ & gubernationi, ignari rerum suarum, nescii omnium fermè, quæ sub

se geruntur, fraudati quotidie & decepti, ab his præsertim, quos præ cæteris auxerunt: quibus tamen quum se credant, quot innocentium criminationes, quot facinorosorum falsas commendationes audiunt, quoties eorum fidem sequuti, bonos pro malis, malos pro bonis ducunt, atque hos beneficiis, illos pœnis afficiunt? Quodque gravius est, quoties ipsis etiam videntibus, hi quos tantum extulerunt, pro sententia sua in foro quosque lædunt, concutiunt, opprimunt, atque dilaniant. Quid mirum, si exardescunt postea populorum odia, si labefactatur postea eorum status atque desolatur? quanta ista, quamque optanda imperia, cum quibus & servitutem pessimam degant, subjecti tantis perturbationibus, tantis insidiis, subjecti ipsis etiam, quos sibi subjecerunt: constricti quasi quibusdam regni compedibus: clausi intra arces, quasi magni alicujus criminis rei: coarctati instar ferarum, excluſi ab omni, quæ foris capitur recreatione, privati libertate, quod est tam dulce & omnibus optabile bonum, non hominibus modò, sed cæteris insuper quibuscunque animantibus: cujus privatione, quid est quod tristius aut infelicius contingere possit? *Pal.* Non credis Charon bonos aliquos mitisque & moderatæ naturæ Tyrannos esse? *Cha.* Imò multos credo, sed tanta est dominandi libido, tantus ardor, tanta nescio quæ pestis ingenita, ut quos semel invaserit, sint summa quanvis bonitate præstantes, adeò illiciat eos, illicienſque depravet, ut vita potiùs quàm imperio, quod jam occupaverunt, carere possint, vel ad conservandum, vel ad amplificandum contendunt unguibus dentibusque: ac propterea nemo est tam bonus tyrannus, cui conservationis, amplificationisque suæ gratia multis non magnas inferre injurias, atque ob eas illatas non plurimum timere, plurimas ut pati anxietates contingat. *Pal.* Miror cur tantis in malis, quæ planè ita, ut narrasti, vera esse puto, appetant tantopere mortales imperium, nisi id fortasse faciunt cupidine honoris & gloriæ. Quid nimirum tam præstans atque excellens bonum, tolerabiliores reddit tantas quas modò expositisti miserias. Dulce quippe est mandare aliis, præferri omnibus, eminere, præcellere, venerari, timeri, suppliciter exorari, assurgi sibi, via decedi, inclinari cervicem, flecti genua, audire laudes suas, & rerum bene gestarum decantationes. Quæ quum & divina numina plurimum capiant, facilè intelligi potest, quantum & his quòque mortalium mentes capiantur. *Cha.* Quæ tantum capere potest, Tyrannos ullius honoris aut gloriæ exhibitio, qui se certò invisos omnibus esse sciunt. A quibus si laudentur, si audiantur, si sibi assurgatur atque incurvetur, intelligunt palàm vel assentationis, vel timoris causſa id fieri. Quare non est ita dulcis, ut putas, hujusmodi honoris & gloriæ exterſio magis quàm exhibitio. At verò dulcior is est, qui in privatos homines ab amicis & benevolis honor exhibetur, propter aliquod eorum egregium facinus, aut excellentem virtutem. Vera ista gloria, verus iste honor, ac dignus quidem, quo & divina numina capiantur. *Pal.* Nullam ergo video causſam, cur tantopere imperia desi-

de-

derentur, desideratque conserventur: nisi quòd habendi cupido, qua tantum trahitur humanum genus, in his maximè expletur. Quò enim quisque plus auri, agrorum, ædificiorum, oppidorum, acquirere possit, nullo parcit labori, quantumvis magno & intolerabili. Neque ullus tam amarus labor, quin propter quæstum & majorem rerum cumulationem dulcescat. Ita quum tyranni super omnes plus possideant, super omnes & beatiores videntur, licet cætera eis tristia sint atque peracerba. *Cha.* Neque istud quidem affert ullam beatitudinem, nam in primis non efficit divitem major abundantia, sed minor cupiditas. Qui enim parvo contentus est, id tantùm cupit, quod necessitati vitæ sufficiat: Is abundè est locuples, propter honestum: quod facilius implere potest desiderium, quod quum & impleverit, liberatus est ab omni, qua alii rapiuntur, habendi anxietate. Qui verò, quantum libet, dives plura concupiscit, pluribus indiget, quia perseverante acquirendi insatietate efficitur minus voti compos. Quo enim magis crescit multarum rerum possessio, magis etiam cupiditas, neque finem unquam habet vorago illa cupiditatis. Deinde non est judicandus quisque, vel locuples multitudine, vel pauper paucitate divitiarum: sed vel rerum magis implemento vel necessitate. Nam si multitudinem excedunt sumptus, quomodo potest is credi dives, qui minùs habet, quàm necesse esset: quare quum necessitatem sæpius magnam patiantur, qui tantam imperii molem administrant, indigentiores etiam putandi sunt privatis hominibus: quibus licèt tenues sint opes, at necessitatibus saltem suis vel pares, vel superiores. Taceamus graves, quas quotidie expiationes vel rapinas perferunt à quæstoribus suis, & ab his maximè, quorum fidei magis credunt: qui, quo majora etiam nacti sunt imperia, eo majora utique furta, majoremque proinde rerum suarum diminutionem patiuntur, à quibus privatos saltem homines liberos esse constat. Qui & diligentius patrimonia sua ipsi per se curare, & attentius omnia intueri possunt. Dicamus verò curas & labores, quos in administrandis tantis opibus, gubernandoque tanto potentatu tolerare eos oportet, quorum fortiores quàm Herculis humeros necesse est ad sustentandam tantam molem: plures etiam quàm Argi oculos ad tantam rerum varietatem pervidendam atque distribuendam, plura quoque quàm Iani aut Vertumni capita, ad intelligenda examinandaque tot ac tanta, cùm hostium tum populorum suorum, quæ illis negotia deferuntur. Quæ tanti animi vis, quæ non debilitetur? quæ tanta soliditas, quæ non concutiatur? quæ tanta promptitudo, quæ non remittatur? Cujus est tanta valetudo, tantum robur, qui se tam vasto curarum ponderi parum audeat polliceri? Cujus est adeò æquabilis & moderatus animus, adeò perseverans? quin tam multis tamque continuis laboribus non defatigari, non quassari, nunquam quoque confringi possit? Omittamus mortales: de nobis tantùm, qui hæc ultima loca colimus, loquamur. Verùm putas, Palinure, beatiorem esse vel me, qui pauperrimus

rimus ſum omnium, qui nihil præter hanc, quam cernis, puſillam lintrem poſſideo: vel Plutonem tam lati, tamque immenſi regni tyrannum: intelligo, etſi taceas, quale de hoc ſis judicium prolaturus, crede mihi, minimè meum cùm ſuo ſtatu commutarem. *Pal.* Quare? *Cha.* Quia lætus ago, & ſumma cum quiete. Non ullius rei ullam gero, niſi transſvehendi haſce huc deſcendentes animas, & conſervandi incolumem hunc faſelum meum, ſolicitudinem. In qua dicam tibi quicquid eſt, quod me gravet. Quum enim propter vetuſtatem fatiſcat aliquando rimis, curare me oportet, ut reſtituatur integritati ſuæ. Quare eum conſuo ſæpius, & obſtruo, ſi quid rimarum eſt: hæc omnis mea cura eſt, hic omnis labor. At Pluto, cum tantis divitiis ſuis, ac regno tanto nunquam lætatur, nunquam quieſcit, tot curis carpitur, quot replætur hic umbris locus, implicatum ſemper habet ubique animum: hinc fertur, illinc rapitur, omnibus intentus locis, omnibus occupatus miniſtris, huic mandat, illum terret, alios acciri jubet, metum illi omnia incutiunt: nunc terræ hiatus, nunc motus formidat. Sæpe illum trepidare cogit lampas Phœbi, ne ulla ex parte irradiet regno ſuo. Sæpe & fulmen magni fratris, ne penetret averna atque labefactet: quoties vidi ego illum, dum rebus ſuis timet, injectum ſummo curru peragrare omnem hanc regionem, luſtrare fines, ſcrutari omnia diligenter, aſcendere etiam in ſuperum orbem, circuire terras, perveſtigare quodcunque periculum perferre poſſet, nihil omnino incauti & inexplorati relinquere: quæ cum multis in locis, at maximè ea ſolet efficere in terris Siciliæ, quæ magis etiam eum terrent, propter magnas reluctationes Typhœi gigantis, quibus totam conquaſſat illam patriam. Nam poſtquam ipſe auſus fuit bella inferre cœlo, injecêre ſuperi ejus corpori Trinacriam, ſub qua ab omnibus undique montibus preſſus & gravatus, conatur ſæpe ſe attollere, impoſitaque ſibi rejicere. Proindeque magnos concitat motus, ac tantos quidem, ut hæc loca noſtra concutiat graviter, & tremefaciat. Cogita nunc quàm læta & optanda ſit ſors hujus inferni tyranni, cujus tot dividitur animus curis, tot propellitur tumultuationibus, quem tot oporteat præcavere pericula, tot diſpenſare miniſteria, omnia percenſere, omnia corrigere, omnia vel ipſe gubernare, vel aliis gubernanda committere. Attende rogo, & vel ex hoc uno collige ejus felicitatem. Nam ſi me deficere contingeret, huic naviculario miniſterio, quod ita neceſſarium eſt, ut vides, neceſſe eſſet eum vices meas ſubire: ne alioquin deficiente portitore, regno ſuo malè ſuccederet. *Pal.* Hoc profectò non modò verum eſſe video, ſed manibus etiam ipſis (ut ajunt) tango. Nam ea nocte, quâ aliàs ſomno gravatus è puppi in mare excuſſus fui, id continuo ſenſit Æneas meus, qui errantem ſine magiſtro navem intelligens, gubernavit eam tota ipſa nocte, non indignatus, quòd quæ ſceptrum geſtare ſolebant, remum etiam manus attrectarent. *Cha.* De magno ejus germano nihil loquor: non me latet, quantos & ille labores ac curas ſuſtinet: ſed id præcipuè ſcio, quum

quum temeritate Phaëtontis totus penè orbis conflagraſſet: quantum tunc regno ſuo timuit, quantum tota cœli mœnia circuit, & ne quid labefactatum viribus ignis corrueret, exploravit. Prætereo tertium fratrem, moderatorem undarum, cujus plurimæ etiam ac maximæ curæ non facilè explicari poſſent, ſed præſertim quæ ſub illa quoque Phaëtontea conflagratione ad ſummum penè uſque exitium cum toto regno ſuo eum affecerunt. *Pal.* De hoc poſſum, quod oculis meis vidi, afferre teſtimonium: vidi equidem tempore illius, quem ſuprà retuli, horrendæ apud Siciliam tempeſtatis commotum graviter Neptunum, & ex alto proſpicientem vocaſſe ad ſe Eurum & Zephyrum, increpatis acriter eis pro tanta ſuſcitata tempeſtate, placaſſe ocyus omnia atque tranquilla reddidiſſe. Quod argumentum præſtat mihi evidens, plurimarum, ut inquis, ac maximarum, quòd omnia in latiſſimo imperio ſuo paria ſint, curarum ſuarum. *Cha.* Dic oro Palinure, putas-ne jam beatam eſſe tyrannorum vitam? *Pal.* Minimè. *Cha.* Optares-ne vivens eorum ſortem? *Pal.* Vtquid optarem, in quo nihil omnino optandum eſſe manifeſtè intelligo? *Cha.* Ergo certo eos arbitraris miſeros? *Pal.* Non miſeros modò, ſed omnium etiam miſerrimos. *Cha.* Mirum quòd modò eos tanta frui beatitudine prædicabas. *Pal.* Quid mirum, ſi cæcus laudet tenebras, quas poſtea luci reſtitutus damnet? *Cha.* Vis ut & alia eorum mala tibi referam? *Pal.* Reſtant item alia? *Cha.* Et alia & graviora. *Pal.* Quid audio graviora? haud unquam iſtud credam, poſſe his, quæ modò dixiſti, gravius aliquid addi. *Cha.* Credes, quum audieris. *Pal.* Dic ergo. *Cha.* Vides ut appropinquamus jam ripæ, non poſſum longiora tecum jam facere verba. *Pal.* Rogo te mi Charon, ne fallas avidiſſimam expectationem meam. *Cha.* An cæterarum umbrarum quas in littore reliqui avidiſſimam etiam expectationem vis ut fallam? *Pal.* Non diu morabeˢris, perge ô mi Charon. *Cha.* Imò diutius, quàm ſoleo, demoratus ſum: ſed lentus etiam navigavi propter te, cujus fabulatione delectabar. *Pal.* Age ergo, ut facis, lentiorem protrahe navigationem, ut quæ reliqua ſunt dicenda, proſequi poſſis. *Cha.* Ea tandem tanta eſt tibi audiendi cupiditas? *Pal.* Tanta. *Cha.* Morem tibi geram: qua in re illud te ſcire velim, quod plurimum miſeram reddit mortalium vitam, inſtabilitas ſcilicet, & ruina rerum. Nam certum nihil & permanens in vita quiſque ſibi polliceri queat. Quomodo is beatus cenſebitur, cujus ſummam quantumvis & plenam beatitudinem minima omnis diſturbatio violare & auferre poteſt? Sanè quum omnia apud mortales infirma atque mutabilia ſint: nulla tamen infirmior ſors eſt, atque mutabilior quàm tyrannorum, quorum etiam quum major ſit exaltatio, & ſublimata magis ſtatus altitudo, magis eſt proinde (quum mutari eos contingit) caſus & ruina. Inde tantæ tyrannorum proditiones, everſiones, trucidationes, ut nemo eorum fere unquam evaſerit, qui non vel regno depulſus, vel veneno necatus, vel cruenta aliqua & peſſima morte cæſus

vel

vel peremptus sit. Quis talem eorum vitam optabit qui pro modici temporis felicitate (si tamen illa felicitas appellanda sit) tam *tristi* postea, tamque amaro fine consumatur? Horret animus dicere, nam ne credas iis tantùm mortales subjectos malis esse, sensimus & horum magnam partem aliquando nos inferi, licet tam valida nobis & munita sit civitas tam firma & præpotens, atque omnibus undique præsidiis circunsepta. Non possum sine dolore meminisse illius diei, qua Hercules heros ille fortissimus hæc regna penetravit, perfregit fores, invasit regem, exterruit reginam, quam & antè socii ejus rapere adorti erant, abstraxit Cerberum, vinctumque eum catena, tum magna vi in orbem duxit, concussit loca omnia, trepidare omnes umbras atque ipsos judices fecit: me quoque non modicum læsit, quem erepta cymba conto hoc meo percussit, impulsumque graviter in mediam paludem exturbavit: timui equidem tunc desolatum ira baratrum totum. Credidi tunc supremum Plutoni finem advenisse regni sui: neque minùs illum cum conjuge in prædam duci ad superos, quàm tartareum canem: sed paulo humaniùs cum eo actum est, quàm opinabar. Nam tandem sibi ac regno suo bene consultum est, neque tamen ita consultum est, quin tricipiti custode suo, qui tam perneccessarius erat, spoliaretur. Quòd si opinionē meam, quæ communis erat, fata coæquassent: tunc cernere fuisset, utrum beatior vel meus vel Plutonis, tanti regis status esset. Ego quidem nihil ambigo, privatus fuissem hac navicula: hoc enim habeo tantùm, quod adimi mihi possit, privatus etiam fuissem rege meo: sed quotquot alios voluissem reges, proculdubio invenissem, qui ministerio meo indigentes, servitium meum perlibenter sibi delegissent: & fortasse hoc lucri fecissem, quòd pro vetusta & attrita, qualem hanc intueris, novam mihi & magis solidam lembum acquisissem. At Pluto quantas opes, quantos honores, quantum regnum amisisset? quantam in egestatem, quantam in calamitatem decidisset? Qui neque par aliud regnum, uti parem ego, vel meliorem navim: neque parem alium famulum, uti parem ego, vel meliorem dominum invenisset. Excedo jam modum dicendi: sed si tempus sineret, narrarem & quibus olim curis vexatus, quantoque timore percussus propter bella Gigantum fuit summus Olympi rector. Cujus narratio majorem etiam augeret eorum, quæ supra dixi, malorum confirmationem. *Pal.* Haud opus est exemplis mihi. Nam nemo mortalium fuit, qui majora quàm ego unquam viderit eorum malorum exempla. Quid enim extitit his temporibus Trojano rege majus, quid opibus suis cumulatius? Quid operibus munitius & pulchrius, & quid demum exitu tantorum bonorum tristius, quid crudelius, quid flebilius? Vidit infelix pater tam arduum & longum bellum, tot cruentas mortes natorum suorum. Vidit eversam funditus & incensam urbem. Vidit latrantem conjugem, captivatas nurus & filias, populationem tantarum divitiarum: ipse quoque, quod ultimum restabat illi senectutis suæ solatium, Pyrrhi ense confossus, & crudelissima morte consumptus est. *Cha.* Quis meliùs me

hæc

hæc novit, qui cunctos hac scapha transvexi. A quibus & omnem calamitatem suam certatim perdidici. Notus est abundè mihi Priamus, cujus cognito acerbo casu, non potui non dolere. Notus est Troilus, noti Hector & Deiphobus, nota est cætera tot filiorum ac nepotum turba: noti innumerabiles, qui illo bello perierunt, Trojani pariter & Graii duces. Nota est infinita, quæ tunc occidit, populorum manus. Nullo meminì tempore longiorem interfectorum multitudinem huc descendisse, quàm illo, quo ita lassatus fui, ut præ multitudine omnibus transvehendis minimè hæc cymba sufficeret planè. Quid opus est tibi monitore, ad aperiendas eorum miserias, quas tu subjectas oculis tuis habuisti? Quòd si pro angustia temporis liceret (jam enim video propiùs nos applicare ripæ) narrarem & millia aliorum tyrannorum, ex quibus crescret etiam magis tibi opinio eorum calamitatis. Nam illud possum, quod certo scio, tibi verum confirmare, nullum ferè me vidisse unquam tyrannorum huc descendentium (descendunt porro omnes) qui non vel alicujus veneni infectionem, vel magnas ulcerum cicatrices, & sanguinolentæ alicujus mortis horrida signa præ se ferret. Ita mirum est videre tot ac tantos necatos, confossos, cruentatos, trucidatos. *Pal.* Quis nunc se tantis in malis tyrannum unquam esse optabit? quis imperia assequi quæret, quæ jam certiùs certo cognosco, magis fugienda etiam, quàm Medusæum caput. *Cha.* Audisti quibus apud superos tyranni malis torquentur: sed si intelligeres quæ hìc apud inferos graviora etiam illis parantur, perhorresceres & longè magis eorum sortem. *Pal.* Ergo & alia hìc tyrannis parantur. *Cha.* Credis Palinure, scelera quæ patrant mortales hìc aliquando impunita esse? *Pal.* Hoc modò animadvertebam. *Cha.* Animadvertendum est igitur tibi quodcunque in vita peccatur, pari demum post mortem & respondente peccatis pœna puniri. Nam ut capias quod dico: si tu Palinure, artem tuam navicularìam vivens malè exercueris: si in dominum tuum mali quicquam vel cogitaveris vel commiseris: si inaudiens dicto suo extiteris, invenies hìc tibi præparatas his quæ deliqueris, similes pœnas. *Pal.* Nihil profectò Charon, scio, quod malè egerim vel in dominum meum peccaverim, nisi somnolentam illam dormitationem meam, qua negligentiùs certè, quàm debeam, me gessi. Nam magno in periculo navim simul & dominum, quem vehebat, meum reliqui, nisi vigilantior ipse & cautior meliùs sibi consuluisset: sed pœnarum satis tum ob hoc crassum peccatum meum etiam in vita recepi. *Cha.* Recipies etiam in morte. Ibis enim quum è navi te dimisero, ad severos judices nostros, qui examinant & censent delicta omnium. Ducent quoque te in examinationem, scrutabunturque crimina tua. Videor verò videre, quali te judicabunt pœnæ subjiciendum. *Pal.* Quali? *Cha.* Parem peccato tuo tibi pœnam statuent. Nam quum somno peccaveris, æterno etiam te somno damnabunt. *Pal.* Dormiam ergo in æternum? *Cha.* Ità puto: nisi gravius sit aliud peccatum tibi.

Pal.

Pal. Sic mites habeam judices, ut non sit gravius aliud mihi. *Cha.* Nullam ergo nisi somni pœnam patieris. *Pal.* Non hæc gravis pœna mihi videtur. *Cha.* Neque asinis etiam & bobus, at magnis & excellenti aliqua virtute præditis viris gravissima existimatur. *Pal.* Quas verò, dic, pœnas perferent tyranni? *Cha.* Audis tot clamantes & lamentantes voces, tot horrificos planctus, tantum stridorem ferri, tot tractus catenarum? *Pal.* Delectabat me adeò sermocinatio tua, ut his minimè animum intenderem: sed quid audio tam triste atque horrendum, quod præ horrore pœnæ aures meæ sustinere non possunt? *Cha.* Sunt hæc quæ audis, tormenta tyrannorum. Nam quum illi in vita carcere quenquam incluserint, spoliaverint, flagellaverint, trucidaverint, in summum luctum, in summam egestatem & calamitatem deduxerint, damnati sunt etiam ab incorruptis judicibus, ad perferendas pares pœnas. Ideo teterrimis quoque carceribus inclusi, spoliati, flagellati, rotati, cæsi membratim, ac mille atrocissimis mortibus cruentati, tantos edunt, quantos audis, gemitus, tantum luctum, tot ac tantos reboatus, clamores atque ejulatus. *Pal.* Dic etiam mihi Charon, an his pœnis plectuntur, qui magni atque primarii tyrannis assistunt? *Cha.* Prorsus iisdem. Nam suasu & consilio eorum maximè committunt tyranni scelera sua. *Pal.* An & in vita illi beati? *Cha.* Non secus ac tyranni, quibus assistunt, nam iisdem quoque malis subjecti sunt, eadem enim sunt in eos populorum odia, majora etiam inter se, eædem curæ, eadem pericula: & quod miserabilius est, dejiciuntur sæpe à tyrannis suis, & vel carcere vel morte aliquando pessima afficiuntur. *Pal.* Tanta est ergo, tamque generalis omnium calamitas. Vllam verò prorsus esse putas hominum sortem, quæ beata duci possit? *Cha.* Imò beatos aliquos non nego fuisse mortales, sed perraros tamen. *Pal.* Quos perraros? *Cha.* Qui amore virtutis & literarum contempserunt cætera mundi bona. Quin se innocuos, puros, castos, integros, incorruptos conservantes, extulerunt animum altiùs ad gustandam divinam excellentiam, humana quasi sordida & abjecta relinquentes. Nam virtus per se tam dulcis, tamque jucunda res est, ut incredibiles amatoribus suis afferat voluptates. Tam nobilis & præstans est ejus possessio, ut summa quadam uberitate ditet possessores suos. Quam qui verè est assequutus, nihil præter literarum studia dulce, nihil præter Dei cognitionem habet amabile. Quæ tantum prædulcia sibi bona stabilia perpetua, incorrupta præeligit, custodit, amplectitur. Reliqua verò mundi supremo tandem gustu amara, infirma, momentanea, corruptibiliora fuco, mendaciora filo, inaniora filla, jejuniora papis volantibus, fugit, contemnit, abjicit, conculcat. Contentusque seipso, ac honestissimis suavissimisque studiis suis totum nihil mundum ducit, ruentem etiam non formidat. In his recreatur, refocillatur, lætam & jucundam agit vitam, ridet tantas hominum, tamque stultas, & ultrò sibi quæsitas anxietates, tot ineptias, tot cassos labores, tot inanes cu-

curas: nemini nocet, nemini moleſtus eſt. Laudant eum omnes, prædicant, admirantur, benevolentia complectuntur, favore proſequuntur: quàm verè hic beatus eſt, qui conſcientiæ ſuæ innocentia & integritate fruitur? Quod primum eſt & dulcius omnibus, bonus ſecuruſque ſui, nullo timore angitur, nulla anguſtia torquetur, non timet largas (quibus caret, quaſque nihili facit) divitias ſibi à potentioribus eripi. Non timet à quocunque ſe lædi, qui nec quenquam ſe læſiſſe certò intelligat: quàm verè hic felix eſt, qui tot tantiſque ſe motus curis & periculis, tantarum vacuus perturbationum, ſibi ſemper aliiſque jucundus, lætetur ſemper, & omnibus quotquot ſunt mundi honeſtis, & his etiam, quæ cœlibum communes ſunt, perfruatur voluptatibus: qui humanioribus ſanctioribuſque deditus ſtudiis, contemnat omnia, contemnenſque omnia poſſideat. Nam is poſſidere omnia videtur, non qui omnibus abundet, ſed cui nihil deficiat. Porrò illi nihil deficit, qui nihil concupiſcit. Concupiſcens autem nihil, contemnit omnia, contemnenſque ita id aſſequitur, quod deſiderat. Deſiderio verò ſuo frui, ea demum vera & ſola beatitudo, beatorumque omnium plenitudo eſt. *Pal.* Hi ergo quum nihil mali egerint, pœnarum & nihil patiuntur. *Cha.* Nihil prorſus: imò propter tranſactam bene vitam, meritum magnum aſſequuntur. *Pal.* Quod? *Cha.* Vel cœli fiunt incolæ, communicantque æternùm illis cœleſtibus bonis. Vel ſi huc deſcendunt, mittuntur in Elyſium: qui locus eſt quietis ac delitiarum, ubi ſedes fortunatæ, campi aperti, læti, omnium omnino pœnarum expertes. *Pal.* O ſi mihi ad mortales redire aliquando contingeret, inclamarem quàm magna poſſem voce, admonerem pro ſuo quemque officio & dignitate, accuſarem tantam laborum fruſtrationem, tantam curarum vanitatem, tot corruptas opiniones perverſaque judicia, ſed quàm maximè increparem, qui vel magiſtratu quopiam magno, vel imperio cæteros antecedunt, oſtenderem tanta, quæ antea ignorabam? ſed te docente nunc intelligo, mala eorum graviſſima, dictu horribilia: revocarem omnes à vitiis, ab inferendis injuriis: ad meliorem victum, à ſuperflua agendarum rerum cura: incenderem deſiderio virtutis, laudarem innocentiam, prædicarem frugalitatem, exhortarer cunctos ad bene, graviter, caſtigateque vivendum, ad ſe cognoſcendum, ad contemnendum tot caduca, & ſomni cujuſdam vel umbræ magis ſimilia mundi bona, invitarem ad honeſtas artes, ad ingenuas exercitationes, ad ſtudia literarum, ad ſpem ac contemplationem divinæ bonitatis. *Cha.* Et rectè ſanè: ſed vides & ripam attigiſſe, egredere jam. *Pal.* Et jam egreſſus ſum. Ad judices eo, placidam opto tibi ſemper navigationem: ſalve ô Charon, & vale. *Cha.* Et ego ad reliquas umbras redeo. Placidos opto tibi ſemper judices: ſalve ô Palinure, & vale.

VIR-

VIRTVS DEA.

Interlocutores, VIRTVS. MERCVRIVS.

Mercurius.

VIrtus Dea per epistolas oravit modò, ut ad se irem. Eo ut perconter quidnam me velit, illico ad Iovem redibo. *Vir.* Salve Mercuri: ago tibi gratias, quandoquidem tua in me pietas atque benignitas efficit, ut non penitus despecta ab omni cœtu Deorum sim. *Mer.* Expecto quid narres: tu modò perbreves narrationes facito: nam edixit ut confestim ad se redirem Iupiter. *Vir.* Etiam-ne tecum nobis non licebit nostras ærumnas exponere? Quos igitur habebo ultores injuriarum, si non modò apud ipsum maximum Iovem, verùm & apud te quem semper in fratris locum habui, colui, observavi, condolendi facultas negatur? O me miseram, ad quos confugiam? Vnde auxilium petam? Me quidem, cùm ita despiciar, malo esse truncum aliquem, quàm deam. *Mer.* Tandem effare, dum præbeo operam. *Vir.* Viden, quàm sim nuda & fœda? Hoc ita ut sim, efficit fortunæ dea impietas atque injuria. Aderam sanè ornata apud Elysios campos inter veteres illos amicos: Platonem scilicet, Socratem, Demosthenem, Ciceronem, Archimedem, Polycratem, Praxitelem, & ejusmodi viros doctos, qui me, dum vitam agebant, piissimè atque religiosissimè coluêre. Interea loci cùm jam non pauci salutatum ad nos advolassent, è vestigio fortuna dea insolens, audax, temulenta, procax, maxima armatorum turba consepta atque stipata, properans ad nos, jactabunda. En, inquit, plebeja, tu ne majoribus diis adventantibus non ultrò cedis? dolui injuriam nobis immeritis eo pacto fieri. Ac nonnihil ira concitata, inquam, neque tu maxima Dea his verbis me plebeiam efficies, neque si majoribus cedendum est, tibi turpiter cedendum censeo. Illa verò illico in convitium sese effert adversum me. Prætereo hìc quas contumelias in me primùm dum hæc inter nos geruntur, effuderit: idcirco Plato philosophus cœpit contra nonnulla de deorum officiis disputare: Illa excandescens, apagite hinc verbosi, inquit, Non enim decet servos deorum causam suscipere; cœperat & Cicero orator plura velle suadere, at ex turba armatorum erupit, Mercuri. Antonius præpotens latera illa sua digladiatoria ostendens, gravissimumque pugnum in os Ciceronis injecit: hinc cæteri mei amici repulsi metu, fuga sibi propere consuluere, neque enim Polycletes poplites periculo, aut Phidias scalpro, aut Archimedes horoscopo, aut cæteri inermes adversus audacissimos armatos eosque prædis atque homicidiis suetos bello ad sese tuendos valebant, ergo me infelicissimam ab ipsis diis omnibus qui tum aderant atque hominibus de-

desertam, pugnis ac calcibus totam confregêre, vestes meas diripuere, in lutum prostratam reliquere, demum abire ovantes. Ego verò ita confecta, cum primùm licuit conscendi huc, ut I. O. M. his de rebus facerem certiorem, jam quidem mihi ut intromittat expectanti mensis elapsus est, dumque id ut impetrem, omnes deos exeuntes atque redeuntes precor, novas semper aliquas excusationes audio. Aut enim deos ajunt vacare, ut in tempore cucurbitæ floreſcant. Aut curare ut papilionibus alæ perpulchræ pictæ adsint. Quid? igitur-ne verò aliquid semper habebunt negocii, quo nos exclusas teneant ac flocci pendant? Tum etiam & villicus suscepit curam dudum, ne cucurbitæ siti pereant. Nos tamen neque diis neque hominibus cordi sumus. Has ob res te iterum atque iterum precor, obtestorque Mercuri, qui semper apud deos ipsos interpres extitisti, & ut causam hanc meam justissimam atque piissimam suscipias. Ad te confugio, te supplex oro, in te omnis mea sita est spes atque expectatio. Da quæso, operam, ne dum à vobis excludor, ipsis quoque mortalibus sim ludibrio. Nam erit quidem dedecus deorum ordini, ubi homunculi me tametsi infirmam deam flocci pendant. *Mer.* Audivi: doleo verùm pro vetere nostra amicitia unum admoneo, duram nimis atque difficilem causam te adversus fortunam suscepisse. Nam & Iupiter ipse, ut cæteros omittam Deos, cum & ob accepta beneficia nimium fortunæ debere sentiat, illius vires atque potentiam veretur. Ea enim ad cœlum diis ascensum præstitit: atque ubi velit, valens sua armatorum manu ejiciet. Qua de re, si sapis, inter plebeios deos ignota, quoad fortunæ odium extinctum sit, latebis. *Vir.* Æternùm latitandum est, ego & nuda & despecta abeo.

IOANNIS GEORGII GRAEVII
Notae ad tom. II. LVCIANI.

AD EIKONES.

Pag. 9. Ἀρετῇ (sc. κεκοσμημένῃ) καὶ σωφροσύνῃ, καὶ ἐπιεικείᾳ, καὶ φιλανθρωπίᾳ, καὶ τοῖς ἄλλοις, ὁπόσοις ταῦτα ὅροις ἴσιν. Vertunt: *Virtute* (sit ornata) *temperantia, aequitate, humanitate, atque aliis, quaecunque his terminis comprehenduntur*, quam male, imo quam ridicule hunc locum verterint, quis tam tyro est, qui non videat! Quid enim ultima verba hic denotant, *quaecunque his terminis comprehenduntur*? aut, si possent hic aliquid significare, quomodo ex Graecis ista colligas aut exprimas? In editione Florentina: καὶ τοῖς ἄλλοις, ὁπόσα τούτοις ὅροις ἐστίν. Verissime. & *aliis ornamentis, quae sunt in tali* sc. foemina *perfectissima*. quae possunt in foemina omnibus numeris absoluta esse perfectissima & absolutissima. Dudum observavit magnus Casaubonus ad Athenaeum ὅρος & πέρας alicujus rei dici quod volumus intelligi summum esse. Sic πέρας φιλίας, ὅρος πενίας esse *summam amicitiam, summam paupertatem*. His potes hoc exemplum adscribere, quod non ceperunt interpretes. Mallem tamen legere ὁπόσα τούτων ὅρῳ ἐστίν. & *quae alia sunt talium ornamentorum perfectissima*. Et sic Lucianum scripsisse persuasum habeo.

In eadem pagina, Καὶ τὸ γλυκὺ μέλι ὃ ἀπὸ τῆς γλώσσης ᾧδεί αὐτῆς μᾶλλον, ἢ ἐκ τῆς πυλίδος μόγις ὃ ἐκείνα ὁ Ὅμηρος ἀνέῤῥηκεν. Sic Mss. Vulgo καὶ τὸ, γλυκὺ μέλι, quod tamen non damno. Statim idem codex, καὶ πάσας ἐναδύεται εἰς τὸν ἀκοὴν, & sic legisse videtur interpres, qui bene vertit, *inque aurem blande se insinuans*. est enim ἐναδύεσθαι *blande & latenter subire, se insinuare*. pro quo mox ἀναδύεται p. 10. καὶ ἡ κηρὸς ἐπιφράξει τὰ ὦτα, καὶ ἀφ' ἧς κηρὸς ἀναδύσεται σοι τὸ μέλος. *Quin etiam auribus cera obturatis, per ceram etiam cantus penetrabit.* ἐναδύομαι, quod in editis extat hic est ἀπροσδόκητον.

Pag. 11. Obscura & insulsa est versio horum verborum; ἦτον δὲ τοῦτο, ἢ χαριεντίσασθαι, καὶ ἓν τοσοῦτον, ἢ πολυειδὲς πᾶν πολλῶν ἀπεργάσασθαι αὐτὸ αὑτῷ ἀνομοιόμορφον, *Hoc enim perexile esset, & more graphico absolutum, tot formas, & multiforme quiddam, sibi ipsi adversans, ex multis perficere*. Haec Latina quis sanus intelligat? Quid est *more graphico*. verte totum locum: *Hoc enim perxile esset, & more pictorum factum*; (scilicet unam rem pulchram ex variis rebus compositam, uti in καλλιφωνίᾳ erat factum, nec aliter possunt pictores pulchritudinem ostendere) *Tanta pulchra, & multiforme quiddam, quod secum ipse certat* (utrum scilicet alte-

ro

ro pulchrius sit) *ex multis perficere* scilicet decrevi. Totus locus sic est interpungendus: Σκόπει δὲι δὴ κἀμὲ τὸις ἄλλοις. ὁ γὰρ μίαν ὥσπερ σὺ δὴ ὀκ πολλῶν συνθεὶς ἐπιδέιξαι διέγνωκα, ἦτοι γὰρ τοῦτο, κἀγὼ γραφικῶς συντελεσθεὶν, κἀκεῖνα τοσαῦτα, καὶ πολυειδές τι ὀκ πολλῶν ἀπαπλεῖν αὐτὸ αὖτῳ ἀνταμιλλόμενον. ista verba quasi in parenthesi posita sunt, ἦτοι γὰρ τοῦτο καὶ γραφικῶς συντελεσθεὶν. Γράφειν est, pingere, γραφεῖς pictores, γραφικῶς more pictorum. quoties in hoc ipso dialogo leguntur. Sic & Latinis scribere est *pingere*. Plin. in ep. *imagines exscribendas pingendasque*. Martialis: *scriptum testudine sigma*. hoc est pictum, sed ἀνταμιλλᾶσθαι, est certare cum adversario, & si de pluribus, dicitur inter se certare. ἀνταμιλλᾶται est aemulus, qui cum aliquo certat. Mſ. hic non audio, qui pro ἀνταμιλλώμενον scribit ἀνταμιμώμενον.

Pag. 12. Ὀλυμπιᾶ est Pericles. Diodorus Siculus. lib. 12. Ταῦτα δὲ ῥᾳδίως συνετέλεσε λαβὼν τὴν δεινότητα καὶ λόγε. διὸ καὶ αἰτίαν ἀνομάσθη Ὀλύμπιος. Plin. xxxv, 8. *Olympiumque ab eo pictum*, sic pulcherrime hunc locum ex Mſſ. emendavit sagacissimus Fridericus Gronovius, cum in iis legeretur *Olympium Iovem*, in editis ineptius *Clypeumque Athenis*. Sic & Val. Max. v. 10. *Non sine causſa igitur tanti roboris animus ad Olympii cognomen ascendit*, ut erudite hunc locum restituit Christophorus Colerus, ejecto vocabulo *Iovis*. Non longe post Mſ. Ἀτθικωτέρως legitur in Mſ. ὁ γὰρ ἴσον ὁ ἐγγὺς ἀθηναίων ἢ τότε πολιτεία, καὶ ἡ παρὸσα τῶν Ρωμαίων δύναμις. *Neque enim aequales sunt, nec quidem proximo intervallo distant* (sed longe scilicet) *Athenienſium respublica, & ista praesens Romanorum potentia*. Edit. ὁ γὰρ ἴσος, non male. sed illud magis redolet Athenas. ἴσον nimirum χεῖρον. ὁ δὲ ἐγγὺς est idiotismus Graecus, *ne prope quidem ad illum accedit, longis parasangis ab illa distat*. Vtitur & in sequente dialogo: μὴ γὰρ εἶναι τηλικοῦτον ἄξιον, μηδὲ ἐγγὺς, ὅτι μὴ δὲ ἄλλο τινα γυναῖκα γε ὄσαν. *Non enim talibus se dignam esse, ne quidem propius ab illis abesse, neque ullam aliam foeminam*. Sic enim Latinis usurpatur *propius abesse*. Cic. in Catone: *quod eo melius mihi cernere videor, quo ab ea propius absum*.

Pag. 25. Ἀλλ' ὡς πρὸς τὸ ὑπερέχον ὡς οἷόν τι ἐμβιβάζῃ τὸ ἐπαινόμενον. *Si quod laudatur ad excellentius, quoad fieri poterit extulerit*. Nec Graeca nec Latina verba reprehendo. Efficacius tamen vetus codex πρὸς τὸ ὑπερέχον ὡς οἷόν τι προβιβάζῃ. ut apud Latinos *provehens*.

Pag. 27. Miratur Marcilius quos Lucianus sit secutus auctores, cum scribit in dialogo pro imaginibus, Croesi filium auditu acri Melampodem antecellere, cum scribat Herodotus illum fuisse mutum; non surdum. sed ego miror Marcilium hic haerere. Quis ignorat mutos esse quoque surdos: Imo surditatem esse causſam mutae linguae. Qui surdus natus est, loqui non potest. Vnde enim sonos vocum litterarumque percipiat. Fuerunt tamen nostro seculo cum in

Germania, tum in Anglia, qui surdos docuerunt motu oris litteras nosse & pronunciare. de quo extat elegans dissertatio Georgi Morhofii, viri eruditissimi, & nostri studiosissimi. Quin & surdi fuerunt his interris, non nati, sed morbo casuque facti, qui ex motu labiorum aeque poterant etiam longius a se remotos, & mussitantes intelligere, ac si articulatim singulas voces auribus percepissent. Hi videbant sonum, non audiebant.

Pag. 38. In Toxaride: Ἀ χίλλεως καὶ Πατρόκλου φιλίαν, καὶ τὸν Θήσεως καὶ Πειρίθου, καὶ τὸν ἄλλον ἑπτερέα. In his verbis καὶ τὸν ἄλλον non agnoscit Ms. sunt utique delenda. Latinus interpres vertit, ac si legisset τῶν ἄλλων, quia in τὸν ἄλλον nulla sententia suberat.

Pag. 39. Turbatus est ordo colloquentium, qui sic constituendus est. Μνη. Οὐ λέγεις. καὶ ἀφίσωσιν ὑπόσυ ἐκαναί. πίνε ἔμοιγε δεξιῆ ἐκαπέρα. Το. καμοὶ δοκεῖ. ὥσπερ δὲ λέγε. &c. dein post οὐχ ὅπου ἀπιστεῖν. Μνη. ὁμόμοιθε, εἴ τι καὶ ὄρκος δεῖν νομίζεις; τίς δέ σοι τῶν ἡμετέρων θεῶν; ἆρ' ἱκανὸς ὁ φιλίω; ut haec ultima omnia Mnesippo tribuantur. Nam cum Mnesippus prior narrare incipiat, non possunt illa verba ὥσπερ λέγε Mnesippo convenire.

Pag. 43. Ἄλλον τινὰ Κρῆτα νεανίσκον τῶν χαυχρύσων, ἐλήφθ. *Alium quendam adolescentulum Cretensem bene nummatum venata est.* χαύχρυσος est ad auri colorem accedens, subaureus, ut sic dicam. ut paullo inferius χαύχρως subpallidus, non convenit pecunioso juveni hoc verbum. Videtur litteris transpositis scripsisse Lucianus τῶν πολυχρύσων.

Pag. 48. Leve mendum in omnibus editionibus conspicitur, quod vel a tyrone poterat deleri, ἐγὼ δὲ Δάμιδα πόλυ μᾶλλον ἐθαύμασα ἢ Δάρυας. scribendum Σώδαμίδαν. Est enim ab Σώδαμίδας. In eadem pagina paullo ante fine sensu legitur, οἱ κληρονόμοι δὲ οἷς ταῦτα κατελίλειπτο, ὡς ἤκουσαν, ἦκον Σώδις Ἀφαιτοῦντες τὰ ὑπὸ τῶν Ἀφθονέων. Vertunt: *At haeredes quibus ista erant legata, ut audierunt, illico venerunt, agnoscentes ea quae testamento erant mandata.* Quid hoc? num Ἀφαιτᾶν est *agnoscere*? Locus est corruptus. Existimo Lucianum scripsisse ἀπαιτοῦντες τὰ ὑπὸ τῶν Ἀφθονέων, *petentes quae in testamento illis erant legata.* Nam Ἀφαιτέω non memini apud quenquam inveniri. sed ἀπαιτέω Luciano est familiare.

Pag. 49. De Menecratis filia deformi, λῶ δὲ μὴ πάσης τῆς οὐσίας ἢ πατρὸς, ἵνα μὴ τῆς κακοδαίμονος ἐπέκτησθε, ἀφίωσιν ἂν τις τῶν γε ὑπαρχόντων κ πένητα ῥᾳδίως εὐδαίμονα εἶναι, ὅστις κακοδαίμων ἔσται τὸν ὄψιν. *Quam ne cum omni quidem patris substantia, quam ante mulctam possederat, dignatus fuisset, quisquam ingenuus ac pauper facile accipere, quae forma esset tam infelici.* Sic Erasmus vertit. Non est mirum nullum τῶν ὑπαρχόντων hoc spinturnicium voluisse ducere. Omnino scribendum ex Ms. τῶν ἀγαθῶν. *obscurorum, ex ima plebe.*

Pag. 54. Narrat cum quidam victorum in carcere Aegyptiaco limam esset nactus, qua λάπῃ τι τῶν ἄλυσιν, ἢ ἐδέδοτο ἐξῆς, τῶν κλοιῶν εἰς αὐτὸν διειρομένων, καὶ λάθρᾳ ἄπαγε. Erasmus cum in-

interpolatore Salmurienſi : *Catenam infecuit, qua ordine adſtringebantur, cyphonibus in hanc inſertis, ſolvitque omnes.* In Graecis verbis primum non intelligo quid ſit τ' κλοιῶν εἰς αὐτὼ διειρομένων, multo minus verſionem Eraſmi *cyphonibus in eam inſertis.* διείρομαι eſt *quaero, interrogo.* ſed legendum ex Mſ. διειρυμένων. vinculis, quibus ſinguli ſeparatim ligati erant, eos dirimentibus. ὁ κλοιὸς eſt vincultum, quo vinciebantur rei in carcere, ut ſuperius ad tomum primum oſtendit. Cur *cyphones* verterit Eraſmus, ego equidem ignoro, multo minus cur in verbis, quae modo haec praeceſſerunt, interpretatus ſit, *trabem*, τοῦτο γὰρ μόλις πολλὰ ἱκετεύσας τὸ δεσμοφύλακα ἐξεμοχλεύσθη παρὰ αὐτῷ πλησίον τῷ Ἀντιφίλῳ, καὶ ὑπὸ τῷ αὐτῷ κλοιῷ δεδῆσθαι. *Nam hoc multis precibus a cuſtode carceris vix obtinuerat, ut proxime Antiphilo eademque in trabe vinciretur.* imo *eadem catena.* ſolebant vincti interdum duo treſve eadem catena vinciri. Sic apud Romanos in carcerem conjectus, & miles, qui cuſtos ei apponebatur, eadem vinciebantur catena, ut patet ex Senecae ep. 5. *Eadem catena & cuſtodiam & militem copulat.* iſta vincula ſingularum cuſtodiarum, quibus eorum manus pedeſque conſtricti erant, alligata erant majori catenae, quam dixit Lucianus ἅλυσιν. Sic igitur in Latinam linguam vertendus hic locus : *Catenam diſſecuit, qua ordine alligabantur, vinculis in eam* (ſc. inſertis) *dirimentibus* (ſc. catenatos,) *ſolvitque omnes.* Omnes aut ſaltem paria catenatorum erant vincta compedibus, qui omnes compedes adſtringebantur catenae majori.

Paullo poſt pag. 56. rectius Mſ. καὶ αὐτὰς ἂν σοι τὰς λόγους διεξῆλθον πολλὰς, καὶ ἀκριβεῖς *ipſas tibi orationes exponerem multas, & egregias,* αὐλὸς quod in editionibus eſt hic valde friget. Mox idem codex pro vulgato φαῦλος ῥήτωρ γαύρως & *ſis malus orator*, pro vulgato φαῦλος ῥήτωρ φαυόμενος. & paullo ante illae membranae pro διηγησάμενόν σοι ἀγαθὰς καὶ βεβαίας φίλας, ſcriptum oſtendunt ἀγαθὰς καὶ γναίας φίλας. *tam bonos & generoſos amicos.* nec ſpernendum quod ſequente pagina in hoc codice legitur, εἰ ἀληθὴς ὁ κυβερνήτης ἐσί. *verus ne quis gubernator ſit.* in editis eſt ἀγαθός.

Pag. 58. Valde quoque probo ſcripturam veteris libri, καὶ ἐφέπεται δὲ τὸ μέγιστον ἄρρεν τριῶν εἰς τὰς συνήκας συνίεναι, *licet autem ſummum tres in foedus tale coire*, pro communi εἰς τὰς συνήκας εἰσίναι, non quod hanc lectionem non poſſimus tueri, ſed quod illa ſit efficacior. Eſt enim σύνειμι vox propria qua utuntur de familiaritate, quam amici ineunt & colunt, uti notum eſt.

Pag. 59. Delenda eſt diſtinctio in his verbis : καὶ πὰς ἁμάξας καταλαμβάνουσι, αὐτάνδρους τὰς πολείσας ἁλισκομένας. Pertinet αὐτάνδρους ad ἁμάξας, Αὐτάνδροι ἁμάξαι ſunt currus cum hominibus, quibus uxores & liberos ſuos imponebant Scythae Hamaxobii. Vertendum igitur : *Et curribus potiebantur, quos capiebant cum*

ipsis hominibus, non *cum viris*, ut Erasmus. Viri enim in castris versabantur.

Pag. 67. Ὁ ὁμόσκευος καὶ ὁμόγλωττος τοῖς Ἀλάνοις ὤν. Erasmus: *eodem cultu, eademque cum Alanis lingua.* Sed ὁμόσκευος est, qui eodem genere armorum utitur, ut apud Thucydidem. Ὅμηροι τῶν Σκύθαις ὁμόσκευοι, *iisdem armis utuntur, quibus Scythae.* Σκεύη Graecis saepe sunt arma.

Pag. 73. Καμπύλῳ τῷ ξίφει ὑποπηγεὶς τὸν ἰγνύλον. *adunco gladio vulneratus in poplite.* Sed legendum τὸν ἰγνύαν, aut τὸν ἰγνύν. dicitur enim ἰγνύα & ἰγνύς.

Pag. 77. In asino Καὶ ὅτι ἀργύρεον ἡνιὸν ἔχει. Cur ἔχει, & non ἔχοι, ut τρέφει, quod sequitur. Non monuissem, nisi omnes editiones etiam Florentinam consentire in hoc vitio tolerando vidissem.

Pag. 78. In κλινοπάλῃ nihili est τὸ ἅμα in his verbis τότ' ἤδη ἐπιβὰς, ἅμα κατ' ἰξύν δήσας σύνεχε, Bene Mf. ἄμμα κατ' ἰξύν δήσας, *vincula ad ilia alligans.*

Pag. 86. Ὦ τῆς ἀκαίρου ταύτης περιεργασίας. *O intempestivam hanc curiositatem.* Περιεργασία non memini alibi apud Graecum melioris notae scriptorem occurrere, quamvis περιεργάζομαι legatur. Repone igitur ex Mf. Περιεργίας.

Pag. 88. Os dicit asino fuisse vinculo occlusum ne tempus, quod viae impendendum erat, pabulo impenderet, & tardius procederet. ὥστε ἔστην τότε, καὶ ἔμεινα ὄνος. *Iamque tunc steti, asinusque mansi.* Quomodo stetit, cum tantopere properaret. lege: ὥστε ἐβάδιζον τότε. *Tum sic obdurato ore procedebam.*

Pag. 112. Ἡ δὲ κατεχρήσατό μοι δεινῶς. Scribe: κατεχρήσατό μου δεινῶς.

Pag. 114. In Iove Confutato, elegantius in vetiri codice scribitur: Δοκεῖ δή μοι δικαιότερον ἂν ἡ κλωθὼ μεγαλαυχήσασθαι, ὡς καὶ αὐτὸν σε ἀνάγκασεν αἰωρῆσαι σὺν ᾧ ἀτρέκτῳ, καθάπερ οἱ ἁλιεῖς σὺν ᾧ καλάμῳ τὰ ἰχθύδια. *Mihi videtur longe justiorem causam gloriandi Clotho habere, quae te ipsum attractum suspendet ex fuso, sicut piscatores in arundine pisces.* Vulgati ἠωρῆσα, quod quidem ferri potest. sed Mf. lectio facile prae hac Graece doctis se probabit.

Pag. 120. Γ' ἡνιὸν δὲ τοῦτο, εἰ καὶ σὺ φῂς ἐπὶ μηδενὶ χρησίμῳ γίνεσθαι τὰς θυσίας, χρηστότητί γέ τινι, τοῦ ἀνθρώπων πρώτου τὸ βέλτιον. *Hoc satis est, si etiam dicis nullius utilitatis caussa sacra fieri: verum bonitate quadam hominum quod praestantius est, colentium.* Sic recte interpres *colentium* sc. Deos. Nihil hic monerem, nisi Mf. juberet me non praeterire, quod in illo legitur εὐγνωμοσύνῃ, pro χρηστότητι hoc minime damno, alterum tamen est efficacius, declarat enim memorem, gratum & benevolum animum propter accepta beneficia. Sic pag. 123, idem codex pro τὸν πρώτις μεμαίροντες, scribit θυσίας χαιρόντες.

Pag.

Pag. 128. In Iove Tragoedo, scribe ut in Mſ. habetur ὦ χρ᾽ δί σε εἶλε παρειάς. Est ex Iliad γ. v. 35. ubi est μιν quod omnium est casuum. mox scribe ex Euripidis Oreste, ἦς σὺ ἂν ἄρχοις᾽ ἄχθος, dein idem codex: πῶς χρεὼν γὰ οἰκεῖον ἰρεῖς. Mox ὡς τοι τὸν δραμοτραγέα exponit vetus scholion ineditum ὑποτραγῳδεῖν. quod est versibus tragicis respondere, & quasi secundas agere. Neutrum horum verborum Lexici annotarunt. Iupiter ἐπιτραγῳδεῖ, illi vero non poterant ὑποτραγῳδεῖν.

Pag. 133. Colossus Rhodius propter ingentes sumtus in se factos sibi ἀποθεώσεως inter deos vult vindicare, Consulit de hac re Mercurius Iovem: πῶ ὦ Ζεῦ χρὴ πιεῖν; δύσκριτον γὰ ἐμοὶ γοῦν τὸ τοῦτο. εἰ μὲν γὰ ἐς τὸν ὕλαν κατελεύσομαι, χαλκοῦς ἐσῖν. εἰ δ᾽ λογιζοίμην ἀφ᾽ ὁπόσων ταλάντων κεχάλκευται, ὑπὲρ τοὺς πεντακοσιομεδίμνους κὴ τὸν ἱππάδα ἂν εἴη. Hic locus imperitissime vertitur: *Quid facto opus Iupiter? Nam hoc iudicare difficile est. Nam si materiam respexero, aeneus est. Verum si supputem, quot in eo fabricando impensae fuerint talenta, plures quam quingentos modios, & censum equestrem inveniam.* Oedipus sit, qui ultima Latina verba explicet. Quid enim quingenti medimni & equestris census faciunt ad impensas, quas consumserunt in Rhodio Colosso erigendo? non plus sane, quam tenuis & despectus rivulus ad Aegaeum mare. Paullo ante Mercurius, cum Venus quia ab Homero appelletur χρυσῆ, dixisset, sibi quoque inter primi subsellii deos locum deberi, respondit, illam visuram quoque multi auri possessorem Apollinem ὡ τοῖς ζυγίοις καθήμενον, inter zygitas sedentem, hoc est tertiae classis Deos, quia ipsius templum sit compilatum, ideoque Veneri cogitandum, non male secum agi, μὴ πάνυ ὦ θηλυκὰ ἐκκλησιάζωμεν. Si non inter imi subsellii Deos collocetur, in Deorum conventu. Haec loquendi genera sunt ex republica Athenienſi petita, in qua Solon secundum censum divisit in quatuor classes cives. Tertia classis erat τῶ ζυγιτῶν, qui ducentos medimnos aridorum & liquidorum pendebant reipublicae, & minas decem. Quarta erant θητῶν. Θῆτες ad nullum magistratum poterant adspirare, sed nullum quoque pendebant tributum, ut Romae *proletarii & capite censi.* Eandem translationem retinet in sequentibus, & affirmat si sumtus sint respiciendi in colossum impensi, eum super πεντακοσιομεδίμνους κὴ τὸν ἱππάδα ἂν εἴη, hoc est eum ante primi & secundi ordinis Deos sedere debere. Πεντακοσιομέδιμνοι erant ex Solonis descriptione primae classis cives, qui ex suis possessionibus capiebant fructus quingentorum modiorum, aridorum simul & liquidorum, & qui aerario pendebant talentum. κὴ τὸν ἱππάδα sc. τελοῦντες, hoc est quod tributum equestrem penderent, hoc est equitem cogerentur alere in usum reipublicae. quorum facultates erant modii trecenti, tributum semitalentum. Hi erant secundae classis cives. Hanc distinctionem civium Atticorum lepide Lucianus transtulit ad Deos. Vide Polluc.

VIII, 10. Plutarch. in vita Solonis, & Aristidis, & Meursium in Solone Aristotelis sententiam refellentem.

Pag. 136. Cum Iupiter conquestus esset, de sordibus Mnesithei, qui ex naufragio servatus cum diis promisisset hecatombam, solvit tantum gallum senio confectum, & quatuor grana thuris, ὡς αὐτῷ ἀποδειδηγμένῳ, τῷ ἄνθρακι, μὴ δὲ ὅσον ἄκρα τῇ ῥινὶ ὀσφραίνεσθαι ἢ κάπνου ἀναχόντων, *ut in pruna statim extinguerentur, & vix summas nares feriret fumus ex illis natus.* Mf. ὀσφῆσθαι. Sed. Lege ὀσφέσθαι. Idem quidem est quod ὀσφραίνεσθαι, Sed Grammatici observarunt malle Atticos ὀσφρέσθαι, quam ὀσφραίνεσθαι.

Ibid. Narrat Iupiter se venisse in Poecilem, & ibi varios homines invenisse, alios sub dio, alios valde clamentes, ἐπὶ τῶν ἑδρῶν καθημένους. *in cathedris sedentes.* Sed Mf. ἑδρῶν, & quidem rectius. Nam ἕδρων est Poëticum, quo Homerus aliique sunt usi, sed ἕδρας est scriptoribus pedestribus proprium, & notat sellam, confessum, quamvis illud quoque inveniatur apud Aristophanem.

Pag. 140. Momus ad Iovem: εἶτ' οὐ βραχεῖ ὄψει καθαλῶντας μὲν τοὺς Ἐπικούρους, καὶ Μητροδώρους, καὶ Δαμοίδας, κρατουμένους ἅμα, καὶ ἀποσφαττομένους ὑπ' αὐτῶν, τοὺς ἡμετέρους συνεχῶς. Benedictus: *Deinde brevi videbis irridentes Epicuros, Metrodoros, & Damidas, victosque & jugulatos ab ipsis patronos hosce nostros.* Apud Latinos sane *jugulare adversarium* legitur, pro ad incitas redigere. Sed Graecos ad ista has voces σφάττειν & ἀποσφάττειν non existimo transtulisse: sane nullum exemplum memoriae succurrit. Emenda sine mora ex Mf. καὶ ἀποφραττομένους ὑπ' αὐτῶν. *Patronos hosce nostros victos, & os eis obstructum esse.* Nam ἀποφράττειν est os obturare adversario, ut ne hiscere possit. Pollux VIII, 15. ἀποῤῥίφειν τὴν γλῶτταν, ἀποφράττειν τὸ στόμα ἄμεινον. Aliud est inferius pag. 153. cum Momo intempestiva interpellatione obtudente Deos, Iupiter respondisset, Σὺ ἡμᾶς ἀποσφάττεις ὦ Μῶμε. quod non est, *tu macias nos Mome*, ut interpretes. sed Latini dicunt: *Enecas nos, Mome*, ut Terentius in Andria IV, 1. *Cur me enecas?* aut *occidis nos*, ut Horat. *occidis saepe rogando.* Sed in hoc ipso dialogo pag. 157, hoc verbum ex Mf. reponendum est, ἤδη γάρ σε τούτῳ ὀσφάξω ἀποφάξω, *ego te hac testa interficiam.* Vulgo frigidius, ἀποῤῥαίσω. Paucis versibus ante: τὸ δ' ἄλλα κῦ ῥᾴστα φέριτα, ὡς ἂν τύχοι ἕκαστον παρασυρόμενα. Melius Mf. διασυρόμενον. *ut quaevis forte trahitur* a vi fluminis scilicet. διασυρόμενον pertinet ad ἕκαστον. sed in iis quae modo praecesserunt, non probo ejusdem libri scripturam, quae pro τὰς ἀποδοὺς πέμπειν, prae se fert τὰς πομπὰς πέμπειν. Nam quamvis pompae & ludi in Deorum honorem instituerentur, tamen πομπὰς πέμπειν, nemo dixerit. Ibidem statim & sic Mf. legendum ὥστε ὑμέτερον ἂν εἴη, *quare vestrarum esse partium*, non ἡμέτερον, sequentia indicant verba, in quibus non damno, τὰς θυσίας καρπωμένων, quod in editionibus extat. non possum tamen non indicare, in vetere libro haberi τὰς θυσίας μόνον ἐστεμένον. *vobis solis*

solis sacrificia in epulis comedentibus. cum nunc partem sibi vindicent sacerdotes, partem qui sacrificant. & id magis arridet, genioque Luciani est convenientius.

Pag. 141. Ex Mſ. legendum, ἤτοι κηρωνὸς, ἢ ἄλλη τινὶ μηχανῇ. non ut editiones praeferunt, ἤτοι κεραυνὸς τινι, ἢ ἄλλῃ μηχανῇ.

Pag. 147. Μᾶλλον δὲ ὁ σὸς ὦ Ἑρμῆ, ἀδελφός ἐστιν, ὁ ἀγοραῖος, ὁ ἐς τὴν τῶ Ποικίλου. πίτλης γὰρ ἀναπίμπλησιν, ὁσημέραι ἐμφορτόμενον τὸ ἀνδριαντοποιῶν. Sic ſcribitur in antiquo codice, pro quo in vulgatis habetur ἀναπλατόμενον, quod quidem & ipſum idem notat, ſed alterius eſt interpretatio, Tritius ſcilicet ſubſtitutum eſt minus vulgato. Hoc modo vero verte: *Tuus eſt ſane, Mercuri, frater, forenſis ille, qui ad Poecilen eſt. Itaque pice eſt refertus, cum quotidie a ſtatuariis exprimatur,* ſc. ejus forma, propter excellentiam. Dicebatur Ἑρμῆς Ἀγοραῖος *forenſis*, quia illa porticus erat in foro, & Ἑρμῆς ὁ πρὸς τῇ πυλίδι, *Mercurius ad portulam* cujus crebra apud veteres mentio. Vide Harpocrationem, & quae ad illum notat Valleſius, nec non Meurſii Athenas Atticas lib. 1. cap. 5. Verba mox ſequentia, ἐτύγχανον μὲν ἄρτι χαλκουργῶν ἐκπιτλούμενον, στέρνόν τε καὶ μετάφρενον. ἐῴκει δὲ μοι γάλοις ἀμφὶ σώματι πλαδαθεὶς παχυμερὴς μυελῇ τῇ τέχνῃ. σφαιρίδα χαλκῆ πᾶσαν ἐπιτυπούμενον. Vertunt; *cum ad porticum jam fabricarer aeneus, ac perque dorſum, perque pectus ungerer, factuſque inepte thorax corpori meo adpenderet, nec arte diſpari foret, ex aere totus mihi additur baltheus.* Illepide ſane & imperite. Hoc enim dicit Lucianus: *Cum fabri aerarii picem illeviſſent pectori & tergo, ridiculuſque thorax corpori imitatrice arte fictus eſſet appenſus, omni aeris figura impreſſa.* Figura nimirum aerei thoracis, quae illi pici imprimebatur. Sunt verſus alicujus Tragici, quamvis in reſponſione Iovis pro παῦε ὦ Ἑρμαγόρα βάλπε τραγῳδῶν legatur in Mſ. ἐμοὶ ζῶν. Μιμητὴ τέχνη, eſt ars quae imitatur, aut ſimulat, qualis eſt pictorum, & fictorum. Ἑρμῆς autem ἀγοραῖος appellatur a Iove voce una ex duabus conflata Ἑρμαγόρας.

Pag. 149 Dicit Deos ſaepius ad Aethiopas epulatum ire καὶ ἀντιπαγγάλτας *etiam invocatos.* Sed Mſ. αὐτιπαγγάλτας, quod elegans eſt vocabulum, *qui ſe ipſos invitant, qui condicunt.* Hoc enim Latinis eſt *condicere alicui*, ut apud Cic. 1. ad fam. 9; alicui ſignificare, ſe apud eum coenaturum. Eadem quidem vis eſt vocis ἀντιπάγγαλος, ſed illud tamen exquiſitius.

Ibid. Manifeſtum mendum eſt in his verbis Epicurei Philoſophi, quibus dixerat Stoicos ipſos τάξιν vocare, ἀσύγκλιτον. εἶτα δηλαδὴ ἀγανακτήσεις, εἴ τίς σε μὴ ἀκολουθοίη, τὰ μυρόμενα ἅμα, ὁποῖά ἐστι, καὶ ἐλεεμένα καὶ ἐπαινούντα, οἰομένου τὸ δείκνυσθαι ταῦτα εἶναι, καὶ σοφίαν ἀμάρτητον αὐτῶν ἔσεσθαι. Interpretes: *Deinde ſcilicet indignaberis, ſi quis te non ſequetur, cum ea quae fiunt, qualia ſunt enumeres & laudes, & putes hiſce demonſtraſſe, horum unum-*

quodque immutari providentia. Atqui non permutantur, ſed eundem ſervant ordinem illi ſyderum motus, temporum vices, & quae enumeravit alia. ſcribendum ſine dubio, ut eſt in Mſ. Διατάττεσθαι, regi, adminiſtrari providentia. Sic paullo ante Timocles quaerebat, ὑπ' ἀνθρώπου τινὸς ἢ θεοῦ τάττεται ἢ τὰ ὅλων ἐπιμέλεται. *Hoc igitur univerſum nulla ne providentia regitur?*

Pag. 151. Ἐπὶ καθ' ἑαυτὸν ὁ Εὐριπίδης, μηδὲν ἐπισαγόμενος τῆς χρείας τῷ δράματι, τὰ δοκοῦντα οἱ λέγῃ, ἄκυσον αὐτὸ τότε παῤῥησιαζόμενον. Sic lege & interpunge. ἄκυσον pro vulgato ἀκύσῃ, quod tamen cum in hac, tum in Salmurienſi editione typographorum vitio eſt omiſſum, & τότε ex Mſ. repoſui. *Cum ex ſua ſententia Euripides, nulla neceſſitate fabularum compulſus, quae ipſi videntur profert, audi tunc libere loquentem.*

Pag. 152. In verſu Euripidis pro ὑγραῖς ἐν ἀγκύλαις Mſ. θερμαῖς ἐν ἀγκύλαις. Mox in alio verſu ὅστις ἐστὶν ὁ Ζεὺς verte *quicunque Iupiter ſit.*

Pag. 153. Τυπὸ πόδιον ἡμῖν τὸ ἅμαξον κακὸν ἐπηχεῖ. Mſ. τυπὸ πόδιον ἡμῖν τὸ ἅμαξον κακὸν ἐπῆλθεν.

Pag. 154. Ἀλυσπέλες ἦ, ὑδὲ ἄλογον ὑδὲν τι εἶχεν ἡ ναῦς, ὁ μὴ χρήσιμον πάντως καὶ ἀναγκαῖον ἦν εἰς τὴν ναυτιλίαν αὐτοῖς. *quod non utile omnino & neceſſarium ſit ipſis ad navigationem.*

Pag. 159. In Gallo ἦν γὰρ περὶ ἀνατεῖλαι τὸν ἥλιον μίαν κρηπῖδα ἐρράσατο. Mſ. ἦν γὰρ περὶ ἀνίχειν τὸν ἥλιον μίαν πρηπῖδα ἐρράσατο. leg. ἀνίχειν. ſed perinde eſt ſive ſequaris editos, ſive Mſ. Sic & inferius idem codex pag. 160. Ὁπότε ἀνίχοι ὁ ἥλιος, pro φαίνοι.

Pag. 163. Ἢ Πυθαγόρα ὅτι Δαμονομηκίαν καὶ τὸ ἴσον ἠσεβηκίαν κυάμους φαγόντα, ὡς ἂν εἰ τῶν κεφαλῶν ἢ πατρὸς ἐδηδόκεις. *Aut ſi Pythagoras peccaſſe, & aeque impium fuiſſe, ſi fabas ediſti, ac ſi patrio caput comediſſes.* Nimirum, quia Pythagoraei a fabis abſtinebant, quod illorum magiſter eas parentum capitibus eſſe ſimiles docebat. Superius in dialogo Menippi & Aeaci, cum Menippus dixiſſet in pera ſua non niſi fabas eſſe, quas nolit edere Pythagoras, reſpondet hic: Δὸς μόνον, ἄλλα δὲ νεκροῖς δόγματα ἔμφυτον ἔχει, ὡς οὐδὲν ἧσσον κύαμοι, ἢ κεφαλαὶ τοκήων σὺ δέ. *Da modo. Apud inferos aliae ſunt opiniones. Didici enim hic fabas & caput parentum nihil habere ſimilitudinis.* ubi neſcio cur interpretes vertant κεφαλαὶ teſticulos. quamvis non ignorem alios hanc quoque tradere cauſſam cur Pythagoras fabis abſtinuerit, quia virides fabae ſimiles ſint ἀνθρώποις μορίοις, ut loquitur Lucianus in βίων πράσει. Sed de capite parentis Clem. Alexand. 3 Strom.

Οὐδὲ μὲν ὅτι ἀνθρώπου κεφαλῇ ἀπαίσιον κύαμον κεῖ τὸ ἐπίλυσιν,
Γεύσιν τοι κυάμου τρώγειν, κεφαλάς τε τοκήων.

Fabas inquit prohibuiſſe Pythagoram, quod ſit legumen flatus excitans,

tans, *non quod parentis capiti sit simile, ut velit ille versus. Idem est fabas atque caput patris edere.*

Pag. 164. Καὶ μέταλλα ὅλα χρυσίου κεκρικέναι μοι δοκεῖς. Interpres: & *solidas auri venas mihi videris adduxisse.* Μέταλλα ὅτου χρύσια. *totas auri fodinas*, aut *auraria metalla.* Metalla Latinis & Graecis scriptoribus sunt loca, unde metalla effodiuntur. Justinus de Philippo VIII, 2: *Auraria in Thessalia, argenti metalla in Thracia occupat.* Sic *damnari ad metalla.*

Pag. 165. Κωλύει γὰρ ἀδὲν αὖθίς σε δειπνεῖν, ὥσπερ ὄνειρόν τινα τὸ δεῖπνον σὺνινα ἀφανίζουσα, καὶ ἀναμιγνυμένου τῇ μνήμῃ τὰ βεβρωμένα. Latinus interpres: *Nihil enim prohibet quo minus denuo coenes, si velut illius coenae somnium reducas, & quae tum ederis, rursum commemoratione quasi rumines.* Προάγειν num est *reducere*? imo id est *educere, producere.* Non potest haec vox hic locum habere. Legendum, ut legitur in optimo codice, ἀναπλάττουσα. *si velut coenae illius somnium, imagineris, animo concipias.* Nam ἀναπλάττειν est φαντάζεσθαι, *imaginari, animo deformare.*

Pag. 166. Σωτὴς ἐπισκοπῶν, ὁπόσον ἦν τὸ σκιάριον εἴη. *Subinde respiciens, quot pedum esset solarii umbra.* Recte sic Salmuriensis interpolator. Alii inceptissime. Veteres enim tempus metiebantur pedibus ad proprii corporis umbram. Pollux lib. VI, c. 8. τῇ σκιᾷ δ' ἐπεκμαίουν τὸ κατιὸν τὸ ἐπὶ τὸ δεῖπνον ὁδὸν, ὧν καὶ σκιάριον ἐκάλουν. καὶ ἔδει σπεύδειν, εἰ δεκάπουν τὸ σκιάριον εἴη. *Umbra vero tempus ad coenam eundi indicebant; quam & σκιάριον vocabant. Et σκιάριον decem pedum existente libandum erat.* Legendum autem ἔδει σπεύδειν *properandum erat* ad coenam cum umbra decem pedum esset quia tum erat legitimum coenae tempus. Sic mensurabant tempus diei ante horologiorum inventionem, de quo multis disputat maximus virorum Salmasius in Exercitationibus Plinianis. Aristophanes in Ἐκκλησιαζούσαις:

Σοὶ δὲ μελήσει
Ὅταν ἡ δεκάπουν τὸ σκιάριον λιπαρᾶς χωρεῖν ἐπὶ δεῖπνον.
Tibi vero curae erit, cum duodecim pedum umbra erit ad laute prandendum ire.

Ibid. Ἀπέρχομαι κοσμίως μάλα ἐγκαμπισμένῳ, ἀνατρέψας τὸ τελαμῶνιον, ὡς ἐπὶ τῷ καθαρτῆρι γένοιτο ἡ ἀναβολή. *Abeo nitide admodum cultus, sic obverso pallio, ut qua esset parte purissimum ea videretur* sic interpres. nec reprehendo, nec hic audio veterem codicem, qui pro ἀναβολὴ legit μεταβολὴ. sed ἀναβολὴ est ipsum pallium. Glossae ἀναβολὴ *amictus, amiculum.* Inferius in Timone: τὸ σχῆμα σύσταλὲς καὶ κόσμιος, τὸ βάδισμα, καὶ σωφρονικὸς τῷ ἀναβολῷ. *Cultu decorus, atque ornatus, incessu ac pallio modeste compositus.* Sic alibi eidem ἀναβεβλημένῳ σύσταλῶς est qui incedit pallio decore composito.

Pag. 168. Εἶτα μηδενὸς ἀντεχομένου πλησίον καπακείας αὐτῷ, ἐμὲ καπακλίνουσι φέροντες, ὡς ὀμφαξάπεζοι ἔοικεν. in Mſ. κατακαπακλίνουσι. quod

quod minime damnandum. *Cum, inquit, nemo vellet accumbere juxta eum, me ibi collocarunt infra ipsum, ut in eodem lecto jaceremus.* sic hic locus interpretandus. Ὁμοτραπέζοι, sunt qui in eodem lecto triclinari cubant. In singulis lectis tres accumbere solitos nemo humanior paullo nescire potest.

Ibid. scribendum, ἄκρως ἤδη καὶ τὸ εὐώνυμον. sic Mss.

Pag. 169. Parvae sunt duae labes, quae videntur a typographis profectae, sed quae tamen omnes inquinant editiones, in quibus scribitur χαείπσιν ὄμβιαι, pro χαείποσιν ὄμβιαι. & ὅπ χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἐσφήκωθε, pro ὀσφήκωθε. Sic enim apud Homerum Il. ε. v. 51. cujus sunt, ut liquet, verba.

Pag. 170. Ὅτι τὸ ἔτιον ἤψεν τοῖς Κρονίοις, δύο τόμους ἐ ἀλλάντος ἐμβαλών. *Cum duobus extorum frustis injectis legumen coqueret saturnalibus.* ἤψω quidem mutuatur sua tempora ab ἰψέω, sed quod dudum repudiarant Atticorum aures, ut οἱ γραμματικῶν παῖδες docuerunt. Itaque pro ἤψεν malebam olim ἥψει, sed postea Mss. mihi ostendit legendum esse ἤψησε, & pro τόμους, πομφὴν. sed ἀλλᾶντες, sunt *botuli*, *farcimina*, non intestina.

Pag. 171. Ἐπεὶ ἡ ἀπίδωσε πρώλω, ἅπαντα ἐκεῖνα κῆ τοὺς νόμους, Σίμων ὁ τὰ ῥάκια τὰ πιναρὰ, ὁ τὸ τρύβλιον ἐξελείχων, ἅσμενος ἐξελαύνῃ, ἄλλοσε καὶ ὑσγινοβαφῆ ἀμπεχόμενος. Et quae sequuntur. Hic aliquid excidit. Sententia enim hiat, nec est unde pendeant ἅπαντα ἐκεῖνα κῆ τοὺς νόμους. Salmuriensis quidem interpres multa infarcit, alia omittit, & cetera misere vertit: *Postquam vero pridie mortuus fuisset, omnes illas pecunias juxta leges, Simon ille gaudens effert, purpurea hysginoque tincta veste indutus.* Πῶ κεῖνται in Graecis Simon *ille gaudens effert?* Nam ἅσμενος ἐξελαύνες aliud est ut statim videbimus. Cur omisit τὰ ῥάκια τὰ πιναρὰ, ὁ τὸ τρύβλιον ἐξελείχων. Poteratne flagitiosius in hoc loco interpretando quisquam versari? Nec melius Erasmus: *At simul ac mortuus est nuper, universis illis opibus juxta leges Simon ille, qui coria patria, quia patellam circum lingebat, gaudens purpura ostroque circumtectus.* In his nulla est sententia. Ad prima autem verba ἅπαντα ἐκεῖνα κῆ τοὺς νόμους addendum εἶλε, quod vitio librariorum intercidit, aut simile quidem. In sequentibus quoque aliquid periit ὁ τὰ ῥάκια τὰ πιναρὰ nihil habent unde pendeant, & nihil significant, sed ex Mss. haec jactura egregie sarcitur, qui in prioribus unum aut plura verba periisse luce meridiana clarius ostendit, quamvis & ipsa συνέχεια & ratio satis indicet. Sic autem in vetere codice hic locus scribitur: Ἐπεὶ ἡ ἀπίδωσε πρώλω, ἅπαντα ἐκεῖνα κῆ τοὺς νόμους, καὶ νῦν ἐκεῖνος ὁ τὰ ῥάκια ἐξειελιγμένα τὰ πιναρὰ, ὁ τὸ τρύβλιον ἐξελείχων, &c. Pulchre sane & vere. Sic igitur locum totum scribe & verte: ἐπεὶ ἡ ἀπίδωσε πρώλω, ἅπαντα ἐκεῖνα κῆ τοὺς νόμους * ... Σίμων. Καὶ νῦν ἐκεῖνος ὁ τὰ ῥάκια ἐξειελιγμένα πιναρὰ, ὁ τὸ τρύβλιον ἐξελείχων ἅσμενος ἐξελαύνῃ ἄλλοσε καὶ ὑσγινοβαφῆ ἀμπεχόμενος. *Postquam vero pridie mortuus*

* εἶλε.

est,

est, *omnia illa secundum leges* cepit *Simon*. Et *nunc ille qui pannis sordidis indutus erat*, *qui catinum lingebat*, *hilaris equo vehitur*, *purpurea*, & *coccinea veste amictus*. ἅρμῳ ἐξελαύνῃ est laeto & alacri animo equo vehi, ἐλαύνειν est subaudito ἵππον, *equitare*. ut apud Latinos *vehere* sc. se equo, pro *vehi* frequenter legitur, sic & ἐξελαύνειν, & ἐπεξελαύνειν. Herodot. ἐξήλασε ἐς ἤθεα τὰ ἑωυτοῦ. *equitavit ad suam domum*. ἐξελαύνειν proprie Germanis & Belgis est uitrijden. Hysginus quidem color differt a coccineo, cum sit medius inter purpuram Tyriam & coccinum, potest tamen *coccineus* verti. Hysginus enim color conficiebatur ex purpura, quae coccino superinducebatur, ut dudum docuere viri doctissimi. Vide Salmas. exercitat. Plinian.

Ibidem. Non reprehendo vulgatam, αἱ δ' ἀπειλῶσιν ἀνελεῖν αὐτὰς· sed magis tamen probo libri veteris scripturam, in qua αἱ δ' ἀπειλῶσιν ἀνηρτῆσιν αὐτὰς. *Minantur se ipsas suspensuras*. Hae sunt & minae & facinora mulierum perdite amantium. In hoc ipso Luciano non unum est exemplum.

Pag. 172. Εἶτα ἄκνιον ὁ κακοδαίμων ὀλίγον τῶν ψηγμάτων ἤκειν ἐς τὸν βίον, ἐξ ἐκείνου ἐπισπασάμῳ. Salmuriensis: *Itane neglexi infelix vel pauca frusta in vitam importare*, *cum illo essem alitus*. Sed ἤκειν ψήγμασιν ἐς βίον significat ne *frusta importare in vitam*? In editione Basileensi Graeca 1555 legitur, ὀλίγων τῶν ψηγμάτων ἤκειν. Constat sane ἤκειν construi cum secundo casu, ut apud Herodotum οὗ ἥκω χρημάτων, *sum pecuniosus*, *dives*. οὗ ἥκω φρενῶν apud eundem *sum prudens*. Sed dum semper οὗ aut πόρρω, adjunctum habet. Quod concise dicunt οὗ ἥκειν τῶν χρημάτων, integrum est, οὗ ἥκειν ἐπὶ πολὺ τῶν χρημάτων. Sed hic habere locum non potest, ne nunc dicam ὀλίγον legi in Mss. Florentina, Aldina, ceterisque editionibus. In Florentina vero editione scribitur ἤκων pro ἤκειν. Inde mihi persuasi excidisse & hic verbum φέρειν. Et legendum ἤκειν φέρειν. *Omisi ferre invitam*. Est loquendi genus, ut multa hujus generis alia, Graecis peculiare, ἥκω φέρων est *fero*. Isaeus: ὑ γενομένας ἀληθήκας ἥκω φέρων. *non adfert factas testamenti tabulas*. Apud Poëtas vero, imprimis apud Homerum, infinita talium locutionum sunt exempla.

Pag. 173. Scribe: ἐγὼ δ' ποιῶ σοι φημὶ ὑπερφυὲς μηδὲν γένεσθαι τόπῳ. Et sic legit interpres Latinus, quamvis omnes editiones Graecae μηδὲ.

Ibid. Καὶ αὖθις ὡς Ἰταλίαν ἐπλώσας ὥστε διέθηκα τὰς κατ' ἐκεῖνα ἴδηνας, ὥστε ἦδον ἥδιστ' με. Interpolator: *Et cum in Italiam rursum vela fecissem*, *eo affectu Graecos ejus temporis imbui*, *ut me Deum praedicarent*. Palmerius cum vidisset in ultimis verbis labem haerere, censebat legendum esse, ὥστε ὡς ἦδον ἰδεῖν με. Sed una immutata litterula vidi puer fere scribendum esse, ὥστε ἦδον ἤγον με. *ut me pro Deo ducerent*, seu *haberent*. & vere me vidisse Mss. postea declaravit qui eandem servavit scripturam.

Pag.

Pag. 175. Mſ. Μακρὸν δ' ἂν χένοιο χαῖρε εἰθμεῖσθαι ἕκαστα.

Pag. 177. Οὔτε πρᾶγμα ἔχεις λογιζόμενος, ἢ ἀπαιτῶν, ἢ πὶς παρὰ τοῖς οἰκονόμοις Διαπυκτεύων, ἢ πρὸς τὰς φροντίδας λογιζόμενος. Vertunt: *neque ſupputandis, aut repetendis pecuniis occuparis, neque cum ſceleratis diſpenſatoribus conflictaris, neque curis diſtraheris.* Sed cui perſuadebit πρὸς φροντίδας λογίζεσθαι eſſe *curis diſtrahi*? ne dicam τὸ λογιζόμενος eſſe in eadem πρᾶξιν repetitum inſcite, & in ultimis verbis eſſe ἀπροσδιόνυσον. Optime Mſ. καὶ πρὸς τὰς φροντίδας μεριζόμενος. *& talibus curis diſtractus, talibus curis preſſus μεριζεσθαι* πρὸς τι eſt *alicujus rei participem fieri.* Obvia ſunt exempla.

Ibid. Ἑσπερεῖς πρὶ δειλιὸ ὀψιάν, λυσιμελὴς λοῦ δεκῆ. Vertunt: *Sero ſurgis crepuſculo, & ſi libuerit, lavaris.* Praeſtat *ſera veſpera.* Duplex enim erat veſpera prior, & ſerior, Veſpera prior ſtatim erat a prandio, poſterior cum ſol occideret, Atticis, δείλη, πρωία, καὶ ὀψία. Suidas: Δείλη ὀψία ἡ πρὶ δύσιν ἡλίου. δείλη πρωία, ἡ πρὸ ὥρας ἕως, ἡ μὴ τὸ ἄριστον. *Sera veſpera circa ſolis occaſum: Veſpera prior, a quae eſt a prandio.* Nam verba ἡ πρὸ ὥρας ἕως, ſunt tanquam inſulſa delenda. Heſych. δείλη πρωΐα, ἡ μετ' ἄριστον ὥρα. δείλη ὀψία, ἡ πρὶ δύσιν ἡλίου. *Veſpera prior eſt tempus a prandio, Veſpera ſerior, quod eſt circa ſolis occaſum.* Hinc & *ſerus veſper* Latinis. Varro: *Neſcis quid ſerus veſper vehat.*

Pag. 178. Ἡ Διονύσιος καθαιρεθεὶς τ τυραννίδος, ὁ Κορίνθου γραμματικὸς διδάσκ. Salmuriensis: *Aut cum Dionyſius tyrannide abdicatus Corinthi litteras docet.* Latinis *abdicare magiſtratum* dicitur is, qui ſponte illum deponit, & exuit ſe ipſe dignitate: *Abrogatur* vero magiſtratus ei, qui illo ab alio exuitur. Mallem igitur: *abrogata tyrannide*, aut *exutus tyrannide.* Sed Mſ. non inſcite. ἡ Διονύσιος καθαίρεσις τ τυραννίδος ὁ Κορίνθου γραμματικὸς διδάσκ, μὴ πλείστων παιδία συλλαβίζειν ἀναγκάζων. *Aut Dionyſius, poſtquam extincta eſt tyrannis Corinthi Grammatiſta docet, poſt tantum imperium pueros ſyllabas connectere cogens.* γραμματικὴ enim dicebantur, qui pueros docebant prima elementa Grammatices, Grammatici vero, qui Poëtas & alios ſcriptores interpretabantur. pro ἀναγκάζων idem codex διδάσκων, quod non probo, quia modo id vocabulum praeceſſit. Sed mox rectius in illo exaratur: ποίς ποτε ἐπιεφθης ἐκείνῳ βίῳ, quam in vulgatis ποίς τινος ἐπιεφθης ἐκείνῳ βίῳ, *quale illud vitae genus eſſe olim expertus es.* Nam τινος ἐκείνῳ non bene junguntur.

Pag. 179. Cum recenſuiſſet regiarum divitiarum affluentiam, ſubjicit, καὶ ἡ ἄλλη τ δεσποτείας πᾶσα ἐξ ὑπερβολῆς ἐξωγκωμένη, Vertunt: *reliquaque omnis tragoedia principatus, ſupra quam credi queat, ingens.* Quid ſit *tragoedia principatus ingens*, quaerant, quibus libet λυρεῖν, & tempus perdere. Vertendum *reliquuſque regius omnis apparatus, ſupra modum ingens: τραγῳδία* δεσποτείας eſt *regii faſtus choragium*, omnia, quibus reges ſuperbiunt, & ſuam oſten-

oſtentant potentiam. Amat hoc vocabulum Lucianus ut ſuperius notavimus.

Ibid. Alios conſcenſis tectis aedium magni aeſtimaſſe, ſi illis liceret videre τὰς προπεμπομένους, τὰς ἑπομένας, *anteambulones, & a tergo ſequentes.* Optime Mſ. τὰς προπεμπαζούσας qui ante me ibant, pompam quaſi regiam ducentes. Nam προπέμπουσι, eſt *praemittentes.*

Ibid. Hoc quoque vitioſum eſt in verbis mox ſequentibus, ἢ Ζεὺς ἐκ πάγκαλον χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος ξυνηρμοσμένην, *Aut Iupiter omnibus partibus decorus, auro & ebore compactus.* Sed unde pendet χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος. Mſ. ἐκ χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος. quis dubitet ſic ſcribendum?

Ibid. Sequitur pervenuſta comparatio tyrannorum cum Coloſſis & ſtatuis affabre factis a praeſtantiſſimis artificibus, ſed in quibus intus nihil videatur, niſi vectes, clavos, ſtipites, καὶ πίτταν ἰνδόπηλον, hoc eſt, ſi fides interpretibus, *picemque ſublitam.* ſed Mſ. καὶ πίτταν, καὶ πηλὸν, *& picem, & lutum.* ἰνδόπηλος eſt vocabulum nihili, quod nuſquam legitur. Dicendum fuiſſet πήλινος. ſed quid moramur vera lectione inventa? Sic ſe ſcripſiſſe paulo poſt oſtendit quoque ubi Micyllus dicit, ὐδέπω ἔφην ἐπάλυσα τὸν πηλὸν, καὶ τοὺς γόμφους, καὶ μοχλούς, οἵπερ εἶεν τῶν ῥιζῶν. *Nondum oſtendiſti lutum, & clavos, & vectes regni.*

Pag. 181. In his quoque verbis maculae ſunt eluendae veteris codicis ope, quae ſic eduntur: ὁ δὲ κίνδυνος ἐμοὶ μὲ εἰ παραλιοῖ τὸ σμιλίον, καὶ ἀμάρξει τὸν τομῆς τὸν ἐπ' ὀλίγον τι ἀμάξας δακτύλε ἐπεμόντα. Latinus interpres: *Nam mihi hoc unum periculi eſt, ut ſi paullulum aberret ſmilion, deflectatque a recta inciſione, ſummum ſecantis digitum exiguo tingat ſanguine.* Ἀμάσσειν non conſtruitur cum ſecundo caſu. ſed legendum ex Mſ. ἀμάξαι τὸς δακτύλας ἐπεμόντα ὀλίγον τι. & vertendus totus locus: *Mihi enim hoc unum periculum eſt, ſi ſcalpellum aberret, deflectatque ab inciſione recta, digitos leviter ſecando vulneret.*

Ibid. Regi ſcenico tribuit Micyllus ξίφη ἐλεφαντόκοπα, καὶ ἐπίσειον κόμαν. *eburneis capulis gladios, & comam ventilantem,* ſic interpres. Sed hoc nullus mortalium intelligit. Κόμη ἐπίσειος eſt *coma promiſſa,* quae flagellat cervices, *Coma vaga & volucris,* ut Tertullianus loquitur, quae motu corporis aut aurae facile movetur. Pollux IV, 19. ubi agit de perſonis Comiicis: τὸν δ' ἐπισείῳ φαντάτῃ ὄγκῳ, καὶ ἀλαζόνι, καὶ τῷ χρῆσθαι μίτραις, καὶ τῷ κόμῳ, ἐπισείῳ δ' αἰ τρίχες. *Militi vero, qui a coma dicebatur ἐπίσειος, & jactabundo, eſt color & coma niger, moventur* ſeu *vibrantur capilli* Philoſtratus in imaginibus deſcribit Cyclopem χαίτῃ ἀναπεπλεγμένῳ ὀρθῇ, καὶ ἀμφιλαφῆ πίτυϊ δικῶ. *jactantem rectos crines & multos inſtar quercus.* Talis ἐπίσειος κόμη mihi videtur conſpici in Alexandri Magni nummo, quem cum alii, tum Iacobus Sponius nuperius attulit in antiquitatibus Curioſis Gallice editis.

Ibid.

Ibid. De hiſtrionibus Regis perſonam gerentibus, *ἐὰν ζ οἷα πολλὰ γίνεται προσκρούσας τις αὐτῶν ἐν μέσῃ τῇ σκηνῇ καταπέσῃ, γέλωτα δηλαδὴ παρέχει τοῖς θεαταῖς. Quod ſi quis, qualia plerumque accidunt, ipſorum aliquis impingens, media in ſcena cadat, riſum profecto movet ſpectatoribus.* ſic interpretantur. In Mſ. pro προσκρούσας habetur *κενεμβατήσας* & pro *παρέχει*, *παρέχοι*. Vocabulum rarum eſt *κενεμβατεῖν*, *in locum vacuum venire*, ubi ſit cadendum, ut ſi quis putet ſe per ſcalas, illis ablatis, ex editiore loco deſcendere, neceſſe eſt ut cadat. Plutarchus in Flamino, cum narraſſet Graecos in ludis Iſthmiis, praeconis vocem qua liberos illo eſſe juſſerat, tanto excepiſſe plauſu, ut corvi ſupervolantes in ſtadium deciderint, cauſſam hujus rei reddit: *αἰτία ζ ἡ τοῦ ἀέρος ῥῆξις. ὅταν γὰρ ἡ φωνὴ πολλὴ καὶ μεγάλη φέρηται, διασπάμενος ὑπ' αὐτῆς ὁ ἀὴρ περιδῇ τοῖς πετομένοις, ἀλλ' ὀλίσθημα ποιεῖ, καθάπερ κενεμβατοῦσι. Cauſſa eſt diviſio aeris: cum enim multa & elata vox mittitur, diviſus ab ea non ſuſtinet volucres, ſed facit ut decidant, ut ſolet iis evenire qui in loca vacua veniunt*, ubi nullum eſt ſolum, cui inſiſtunt, ubi eſt hiatus, ſicut in foſſis, & puteis. Non vero in ſcena plana illos hiſtriones, de quibus loquitur, cadere, ſed de altiore loco in humiliorem & depreſſiorem, oſtendunt ſequentia, ubi totum corpus gravi illorum *κενοβατήσει* lapſu vulnerari, & violari ait. Hujus vocabuli vim cum non cuperent ſcioli, ſubpoſuerunt notius & tritius *προσκρούσας*. Fuiſſe vero in theatris non unum locum, ubi hiſtriones poterant praecipites cadere in inferiora loca, liquet cum ex aliis antiquorum locis, tum ex Pollucis lib. IV, c. 19, ubi agit de theatri partibus.

Pag. 182. Dicit Alectryon: Nullam vitam humana tranquilliorem eſſe, ſi modo ſit *μόναις ταῖς φυσικαῖς ἐπιθυμίαις, καὶ χρείαις ἠμεμετρημέναις*, *naturalibus duntaxat cupiditatibus & uſibus circumſcripta*. Sed quis dixit *ἠμεμετρίαν*, aut ubi legitur *ἠμεμετρημένος*? Nuſquam quam in hoc loco, qui merito ſuſpectus fuit viris doctis. Mſ. noſter ſcribit *ξυμμεμετρημένος*. Optime. Thucydides lib. 2, *ὧν οἷς ξυνέβη καὶ ὁ βίος ὁμοίως καὶ τελευτῆσαι ξυμμετρήθη*. *Quorum vita ſimul & mors felicitate circumſcripta eſt*, hoc eſt qui viri & morientes fuerunt felices.

Ibid. *Καὶ μὴν τοιχωρυχῶν με σπουδαγχόσεις*; Laborare hunc locum vidit Marcilius. ſed remedium praeſentius nobis Mſ. offert, in quo legitur, *εἰμὴ καὶ τοιχωρυχῶν γε σύ με ἀναγκάσεις*. *Num tu me compelles parietes perfodere*? Praecedentia vero verba ſic diſtinguenda ſunt: *πῶς τοῦτο, κεκλεισμένων θυρῶν*; *quomodo hoc fieri poterit, clauſis foribus*?

Pag. 183. Locus eſt qui me diu torſit, praeſertim cum nihil in antiquo libro mihi eſſet praeſidii ad eum emaculandum. Nam inquinatum eſſe nullus dubitabam. Quis enim haec interpretetur, *ὁ ζ*, loquitur de Simone cerdone, qui luculentam creverat hereditatem, *ὥσθ' ὑπερῄρξεται ἀπιθάνων τὰ κατ' ὄμφακα*. Vertunt: *At ille rurſum*

coria

coria calceis affuenda obrodet, ebiberque. Serice aut Scythice si interpres locutus esset aeque intelligeretur ac nunc intelligitur. quid enim *ebibet*? quid bibere ad corii rosionem? Dein ubi in Graecis sunt coria *calceis affuenda*? κατύμματα sunt soleae, quae calceis suppinguntur, & pedibus teruntur. At pro λαπτῶν si legas, ut sine dubio legendum λαπτῶν, omnes tenebrae discutientur, quae locum hunc reddiderant inexplicabilem? ῥυπόω est sordibus inquino, maculo, λαπτόω est sordibus purgo, emaculo, Hesych. λαπτὸς, λαπυστῶν. ῥῦπος γὰρ ὁ ἕρπης. λαπτύστων est *sordibus purgatur.* ῥῦπος *enim est sordes.* Sic hunc Hesychii locum emendandum vidit olim Henricus Stephanus, cum in editis libris legatur ἀπιῦτων, & recte Stephanum legisse hic Luciani locus argumento est. Sententia igitur, Graecorum Luciani verborum haec est: *At ille rursum soleas obrodens sordibus purget.* Nam sutores etiam ore soleas crepidarum lingendo, & si quid dedecet dentibus abradendo ut magis niterent, emundasse videntur.

Pag. 184. Περὶ τὴν ἱππικὴν ἐστι καὶ πάνυ ἐπιμελὴς. Typographi vitium esse ducerem, nisi in omnibus editionibus inveniretur. Scribendum enim περὶ τὴν ἱππῶνα ἐστι καὶ πάνυ ἐπιμελὴς.

Ibid. Τὰ δ' ἐκκύδιπος εἶδε Σύσυλος. Mss. unam vocem, quam & exigit sententia, interponit, quae recipienda est. τὰ δ' ἐκκύδιπος εἶδεν, ὅμως, Σύσυλος. *At sedecim vidit, opinor, Sosylus.* Nam se dubitare, non certo scire num viderit, ex sequentibus licet cognoscere. Paullo inferius: σιώπησον ὦ Μίκυλλε μὴ κρύψωμέν σε παρόντες ἡμᾶς. Vertunt: *Tace Micylle, ne nos praesentes prodas in furto?* Quis furabatur? Atqui jam Gallus praedixerat furari non licere, nec quicquam rei alienae tangebant. Praeterea ubi in Graeco est *in furto?* Ista igitur verba dele, si Graeca recte velis intelligere.

Ibid. Σοὶ δ' ὅμοιος ἐμὲ καὶ τὰ τύβλια ὑπὸ μάλης ἔχω. Elegantius & ἀττικώτερος Mss. τὰ τύβλια ὑπὸ μάλης ἄπτιμι ἔχων. De quo loquendi genere paullo ante monui.

Pag. 185. Ὁρᾷς ἐπαγρυπνοῦντα καὶ τῶν ἐπὶ φρονήσεως, ἀναλογιζόμενον τοὺς τόκους, καὶ τὰς δακτύλους καταψηφίζοντα. Interpres: *Vides hunc etiam curis invigilantem, digitis contortis usuras supputantem.* Sed δακτύλους καταψηφίζεται, non est *contortis digitis*, sed *cujus digiti contabuerunt.* Sic paullo ante de Simonide: καὶ καταψηφίζεται ὅλος ὑπὸ φροντίδων. *Et totus contabuit, & extenuatus est curis.* Sic igitur verte: *Vides hunc etiam vigilare pro curis, supputare usuras, & ejus digitos contabuisse* ut solent esse hominum morbis aut curis confectorum digiti. posses etiam vertere *digitos ejus occallnisse, callo fuisse obductos*, sive *callo induruisse* assidua supputatione. & hoc malo. Mox nescio cur σίλφη Latine vertatur *silpha*, ut paullo ante σμίλιον, *smilium*, cum Latina lingua has voces ignoret, & in ea suppetunt commodae, nimirum *blatta*, & *scalpellum*.

Pag. 186. In Icaromenippo. Valde fallor, aut ſcribendum eſt non longe a principio: πάλαι γάρ σε ἐπικρεῶμαί σε ὑποκλεπτῶν ἡλίους καὶ σελήνας, ἔτι δὲ τὰ φορτικὰ τοῦτα σταδίους τινας, καὶ παρασάγγας ὑποξενίζοντα. *Et enim jamdudum te ſequens audio ſoles & lunas, & ridicula illa, ſtadia quaedam & paraſangas tanquam peregrinum jactantem.* Vulgo legitur σταθμὰς manſiones. ſed σταδίους & παρασάγγας rectius junguntur quam σταθμοὺς & παρασάγγας. Si quis tamen malit vulgatam tueri, per me licet, praeſertim ſilentibus veteribus libris.

Pag. 188. Verba haec Menippi non aſſecuti ſunt Eraſmus & Salmurienſis interpres, cum καταφρονήσας αὐτῶν, καὶ τὰ πρὸς τοῦτα σπουδὴν ἀχολίαν τὴν ἀληθῆ σπουδαιοτάτων, ἀναπτῆναι ἔμελλε, καὶ ἐπὶ τὸ πᾶν ἀναβλέψαι ἐπειρώμην, interpretantur: *Contemptis his atque horum ſtudio, adjectoque animo ad ea quae ſunt vere bona, hinc emicare, & ad univerſi naturam ſuſpicere jam conatus.* ἀχολίαν τὴν ἀληθῆ σπουδαίαν τοιαύτην, non eſt *adjecto animo ad ea quae ſunt vere bona.* ſed haec ſignificant cum praecedentibus καὶ τὰ πρὸς τοῦτα σπουδὴν, *& earum rerum ſtudium abſtractionem a veris bonis eſſe ratus, ſurſum oculos tollere, & univerſum reſpicere ſtudui.* ἀχολία ſaepe eſt impedimentum, quo aliquis avocatur & abducitur a negotio & re quadam.

Pag. 191. Καὶ τὸν ὡς περὶ ἑνὸς αὐτῶν διαλεγομένων καταγνώσεσθαι. Interpres: *eos damnantes qui de hoc veluti uno quopiam diſputarent.* αὐτῶν delendum videtur, ſi Graece loquutus eſt Lucianus, uti ſemper accurate & emendate locutus eſt. In Mſ. eſt αὐτὸν. quod nec ipſum hic locum habere poteſt.

Pag. 194. Πάμπολυ τῶν νεφῶν ἀπανάσας vertit Eraſmus, *plurimum nubium emenſus.* ſed ἀπανᾶν eſt avellere, avertere. Forte legendum ἀναπτὰς hoc eſt, quod volebat Eraſmus, *cum ſupra plures nubes evolaſſem.* Inferius in hoc catalogo: Διονύσου ἐμοῦ τὸν ἀετὸν μόνον ἀναπτόμενον ἐς αἰγίοχον Διός. *me ipſum movens evolavi ad Iovis Aegiochi domum.*

Ibid. Leg. τὸν τῶν ἱππομόλων Θρηκῶν. ex Iliad. γ. v. 4. non ἱππημόλων ut editur vulgo, quibus hic nullus eſt locus.

Pag. 199. Οὐ μὴν ὅτου εἰλαπίναι. Eraſmus: *ubi erant convivia.* cum ſit, *alibi erant convivia.* Sic Ariſtoteles in Oeconomico quater uſus eſt ὅ pro *alibi.*

Pag. 201. Scribe τῆς μυρμηκιᾶς μάλιστα ἐφικόμενος. Nam μυρμηκιὰ eſt ἡ μυρμήκων ὁπὴ, & mox ἀναπτόμενον διὰμεσοῦ ἐς Αἰγίοχον Διός.

Pag. 203. Vide ineptias interpretum haec verba ὑπεπίμπλη γὰρ ἡσυχῆ τὸ παραδιδὸν μοι τὰ ἐπιδήμια. καὶ ὅσον οὐδέπω πάντας ἀνθρώπους ἀφίξεσθαι προσδόκων, τὸ αὐτοῦ τρόπον ἐπτερωμένους, sic vertentium: *Non nihil enim ipſos turbabat, novus & inopinatus adventus meus, & quod nunquam futurum expectabant, ut omnes homines ad eundem morem alati venirent.* In qua verſione nihil ſani. neſcierunt

ἐσο

ἤδη ἤδη; & ἤδη ἤδη eleganti idiotismo Graecis significare *jam jam, paulo post*, quod dudum observavit magnus Budaeus. Verte: *Turbabat enim eos non nihil nec opinus meus adventus, & quod statim vel mox omnes homines ad eundem modum alatos adventuros putarent.*

Pag. 206. Non absurde Mſ. ἐπιτάττειν τοῖς ἀνέμοις καὶ ταῖς ὥραις, ἃ δεῖ ποιεῖν. Vulgati ποιεῖν. *praecepit ventis & tempestatibus, in quibus esset elaborandum.*

Pag. 207. Censeo Lucianum scripsisse πῶς τὰ Ἡσιόδου θεογονίας ἦσαν ἡμῖν. *Hesiodi Theogonias canebant.* non τὰ θεογονίαν, ut vulgo legitur.

Pag. 112. In bis accusato Mſ. pro ἀδὴν ἔσαν κτήσασθαι τὸ ὦς, φασι χολῶ ἄγαν. scribit ἀδὴν ἔσαν ἀλφάνειαι τὸ ὦς, φασιν, χολῶ ἄγαν. *Non tantum otii habens ut aurem invenias*, hoc est, *tangas*. ἀλφάνω & ἀλφαίνω est invenio.

Ibid. Ἄριστα κρίνα, τὴν χολέρας εἰς τὸ αὐτὸ ἴψωσις. Haec respiciunt Pythiae responsum, quod dedit Croesi legatis, cum id consulerent de Rege, quid tum ageret, apud Herodotum lib. 1. c. 47. Meminit etiam superius in Iove Tragoedo.

Pag. 213. Nec haec verba ceperunt interpretes, ἐγὼ μόνον κεφάλαια τούτων τὰ διοικήσεως, ὑετὸς, τὴν χαλάζας, τὴν πάμμεγα, τὴν ἀστραπὰς αὐτὸς οἰκονομῶ καὶ ἀφιτάξας πέπαυμαι τὰ ἐπὶ μέρους φροντίδων ἀπηλλαγμένος. cum sic interpretantur: *Non enim solum generalibus illis meae administrationis, pluviis videlicet, grandinibus, ventis, & fulguribus administratis, ceu curarum parte sublevato, quiescere mihi licet.* αἱ ἐπὶ μέρους φροντίδες sunt *speciales curae*, quae singulis sunt impendendae, & opponuntur τοῖς κεφαλαίοις διοικήσεως, quae sunt, in quibus summa rerum vertitur. Sic autem vertes. *Non enim tantum praecipua illa mei imperii, pluvias, grandines, ventos, fulgura cum ipse vexi & gubernavi, levatus & solutus sum curis his particularibus.*

Cur pag. 114. in omnibus editionibus est μερμηρίζω? quis enim nescit μερμηρίζω Homericum esse verbum?

Pag. 216. Αὐτοχίδιοι φιλόσοφοι ἐκ σκυτοτόμων, ἢ τεκτόνων ἐξεληλυθότες. Mſ. ἐξεστεκότων. *Philosophi extemporanei ex coriariis & fabris facti aberrant.*

Pag. 218. Mſ. Αὐτὴ μὲ σκοπιὰ πού τις ἐπὶ τῇ πάγῳ κάθησον. *Tu vero hic in colle consideto:* male in editis καθῆσθαι. Nam quamvis infinitivus pro imperativo Graecis usurpatur, hic tamen collocari non potest.

Pag. 220. Καὶ μάλιστα ἐπίσκεψαι μηδὲν τὰ ἀναγκαιότερα ἐξεληλυθέναι. Vertunt, *imprimis quibus nihil rerum necessariarum curae est.* Περιεληλυθέναι est verbum quod Graecia non novit, nec nosse potest. lege. ἀναγκαιότερα περὶ ἀχολεῖ. *praecipue quos nullum negotium necessarium avocat, impedit.*

Pag. 221. Ὁ μισθὸς ἐξεπεπλήρωκας ἄκρος. *Merces pro quoque judicio*

tres oboli. Haec erat merces constituta, quae Athenis judici dabatur. Pollux Onomast. VIII, 5. τριωβόλιον ὁ τῇ δικαστῇ διδόμενον μισθός. *Tres oboli, data judici merces.* Aestimatur autem obolus Atticus octo chalcis, seu *stufero* Batavico, chalcus vero, quem Batavi *deutam* vocant. Sic & patroni cauſſarum merces erant tres oboli. Inferius in hoc ipso dialogo: πολλοί γε, οἱ κἂν ἐπὶ τριωβόλῳ ἀλφιβολαγῆσαι ἕτοιμοι. *Sunt multi, qui vel trioboli gratia diſrumpi parati ſunt.*

Pag. 222. Τὰς παλαιὰς πρότερον διαλύσωμεν, αὖτις δ' οὕτως ὕστερον διδικάσοντες. *Antiquiores*, illas, inquit interpres, *prius dirimamus; Hae autem poſtea judicabuntur.* Non rejicio hanc ſcripturam, ſed mihi tamen magis arridet Mſ. lectio, in quo παλαιὰς πρότερον διανύσωμεν. *priores prius expediamus* ſc. cauſſas.

Ibid. Πλὴν ἀλλὰ κλήρῳ ἴσδικα. Sic Mſ. *verumtamen ſortive decem.* Editi, πλὴν ἀποκλήρῳ.

Ibid. Γ' δὲ ἢ τὰς ὑστερογείους ἤδη Ἀθήνησιν ὁ Ἀρείῳ πάγῳ ἀποκληρώσωμεν. ſic Mſ. Ἀττικῶς. Vulgo ὑστερογείους.

Pag. 223. Οὐθεὶς ἰθηλιάσει γε τῷ φανερῷ συναγωνιζόμενος μέθῃ. *Nemo certe velit ebrietati palam patrocinari.* Puer vidi legendum ἐν φανερῷ. Et nunc firmat Mſ. in quo. οὐθεὶς ἰθηλιάσῃ ἔγωγε τῷ φανερῷ συναγωνιούμενος μέθῃ. *Nemo volet aperte patrocinari ebrietati.*

Pag. 224. Dicitur ebrietas πρόσαρτι πάσσοφον νέον ἔτι καὶ ἁπαλὸν ὄντα. Vertunt *praereptus cum eſſet adhuc adoleſcens tenellus.* ſed reponendum ex Mſ. προσαρπάσου νέον ἔτι καὶ ἁπαλὸν ὄντα, *ad ſe rapiens, ſeu attrahens adoleſcentem etiam tunc & valde tenerum.* pro quo c. 26. dicit, πρὸς ἑαυτὸν προσίσπασε, & ſtatim, προσάγεται αὐτῶν τοὺς παλληκας.

Pag. 227. Πλὴν ἀλλὰ σκέψαι γε αὐτὸν ἐρωτῶν, οἵους ἂν οἴεται γένεσθαι τὴν Ἡρακλέα, καὶ τὸν ἡμέτερον Θησέα, εἰ προσθέντες τῇ ἡδονῇ ἔφυγον τοὺς πόνους. *Verumtamen illud ab ipſa quaerite, quales putet fuiſſe noſtrum Herculem & Theſeum, num voluptati indulgentes, evitarint labores.* Nihil hic reprehendo, ſed moneo tantum in prioribus verbis πρότερον inſerere Mſ. σκέψαι γε αὐτὸν πρότερον ἐρωτῶν, *haec prius illam interrogate.* dein pro προσθέντες in illo, ut & Anglicano ſcribi πεισθέντες. *num perſuaſi a voluptate*, ut alludat ad Herculem Prodicium apud Xenephontem, cui voluptas omnibus modis perſuadere conabatur, ut ſua ſequeretur caſtra.

Pag. 228. Καὶ μὰ φησι κεφάλαιον τὸ πόνων πλῆθος διδασκόμενον διαφυγεῖν λήρους οἰηθῆς, τοὺς μὲ ἀγκύλους ἐκείνους λόγους, καὶ λαβυρίνθους ὁμοίους ἀπέφυγε. Vertitur: *Et quam laborum caput, felicitatem provenire dicit, nugas ratus, obliquos illos ſermones & labyrinthis ſimiles evitavit.* In Mſ. legitur καὶ μὰ φησι ἐπὶ κεφαλαίῳ, τὸ πόνων. ἐπὶ κεφαλαίῳ, ἐν κεφαλαίῳ, & apud Thucyd. ἐπὶ κεφαλαίῳ eſt *uno verbo*, quod & Latinis, *denique*, aut, ut Cicero, *quid quaeris? noli quaerere.* Idcirco ſic vertes: *Et quam ut uno verbo dicam, laborum aiſ felicitatem eſſe, pro nugis habens, ambiguos illos ſermones,*

tes, & labyrinthis similes evitavit. quamvis vulgatam non damnem, quae sic potest explicari commode, *& quam felicitatem, caput* seu *summam omnium laborum, ait esse, pronugis habens.*

Ibid. Ὥσπερ ἱκέτιν ἐπὶ τὴν τῆς ἡδονῆς καταφυγήν, sic rectius Mſ. *Cum ille supplicis instar ad voluptatem, tanquam ad misericordiae aram confugerit.* editi: φεύγειν, sed tum non confugiebat, sed ante confugerat.

Pag. 230. Τοιγαροῦν ἐρήμην αὐτὴν κατεδικασάτωσαν. Male interpretantur: *indicta igitur causſa ipsum condemnent.* Est enim, *ipsum condemnent quia non obierit vadimonium.* Sic ἐρήμην ὀφλεῖν, est *vadimonii deserti reum esse.* Pollux VIII, 8.

Ibid. Ἐρήμην λύειν, est *deserti vadimonii absolvere*, & iterum agendi facultatem dare.

Pag. 232. Αὐτὸν ἢ τὰ χρεία τὰ ἐκείνου. Mſ. αὐτὸς δὲ.

Pag. 233. Ἔνοχος τῇ κακώσεως non est *vexationis* obnoxius, ut volunt interpretes, sed *malitiosae desertionis reus.* Pollux Onom. lib. III. 3: ἀποπέμψασθαι γυναῖκα, καὶ τὸ πρᾶγμα, ἀποπομπὴ, καὶ ἀπώσασθαι, καὶ ἀποπομπῆς δίκη. καὶ κακῶν, καὶ δίκη κακώσεως. πρωικὸς, σίτου. καὶ τἀναντίον, ἀπολείψεις, καὶ δίκη ἀνδρὸς ἢ ἀνδρὸς ἀπολείψεως. & ineptissime ab interprete Latino πακῶν & κάκωσις, *affligere*, & *afflictionis poena.* Hic locus, ut plurima alia in Polluce non possunt verti Latine, quia lingua Latina caret vocabulis quibus proprietatem harum Atticarum locutionum exprimat; recte. Hoc vero vult ἀποπομπὴ & ἀπέπεμψας dici de viro, qui repudiat uxorem. κακῶ & κάκωσις de eo qui eam deserit. sicut contrario ἀπόλειψις de uxore, quae virum deserit, sive nuncio remisso, sive, ut puto, malitiose, & sine causa. De τὸ ἀπολείπειν, vide quae notavi olim ad Solocciſtam. Quamvis δίκη κακώσεως sit quoque actio malae tractationis, quae datur etiam parentibus adversus liberos, & pupillos. Vide Harpocrationis Lexicon.

Pag. 235. Ἐς ἢ τὴν Ἀκαδήμειαν, ἢ ἐς τὸ λύκειον ἐλθόντε, τῷ βελτίστῳ τούτῳ ἀβλαβῶς συμπεριπατῆν, ἠρέμα ἀβλεμόμενος. πολλὰ ἔχων. &c. Ultima sic leguntur. In Mſ. cum aliquot verborum incremento: ἠρέμα συνδιαλογιζόμενος, ἢ ἐπαινῶν καὶ ἀνομένης. πολλὰ ἔχων. *placide disputantes, laudes & plausum non desiderantes.* quae Luciani esse nemo inficiabitur.

Ibid. Dialogus dicit se ἀναβαίνοντα ὑπερῴου ἢ ὀροφῆς. sed ὑπερῷον simpliciter significat *super coelum*, vel *in coelo.* Mſ. ὑπὲρ τὴν νῆσα ἢ ὀροφῆς. *super coeli dorsum*, hoc est supra nubes, Dialogus autem hic cum de rebus sublimibus loquitur, πανυπερβαίνῃ, καὶ μετεωροβαίνῃ.

Pag. 236. Οὔτε πτηνὸς εἰμὶ, ὥστε ἐπὶ τῶν μετεώρων βαίνειν. Interpretes: *Neque pedestris, neque sublimis incedo.* ἐπὶ μετεώρων βαίνειν non est Graecae loquendi ratio. Graeci enim diceren: μετέωρον βαίνειν. Deinde num μετέωρα opponuntur πτηνοῖς? Nihil certius,

legendum esse, ut olim vidi, & nunc vere me vidisse Mſ. docet, ἐπὶ τὸ μέτρον βίβλια. neque in metris incedo, hoc est neque in prosa, nec poëtice scribor: genus meum dicendi non est quale est illorum, qui oratione soluta utuntur aut philosophi, aut oratores, aut historici, nec quale est poëtarum, sed est ex utroque mixtum. Mox τὴν ὑπὸ τῶ συνεχῶν ἐρωτήσεων κατατολμηθήσε, non est, ut interpretantur, *continuis interrogationibus praefractus*, sed exilis, exsiccatus, jejunus, macilentus, de qua voce superius non nihil notavi. Paullo ante repone particulam ἢ suo loco, ex quo excciderat, πάνυ γὰρ μᾶλλον ἂν ἥλπισεν ἢ τὸν λόγον τοιοῦτε ἐρεῖν αὐτὸν ἐμέ.

Pag. 237. Ὅπ μὴ τὰ ἰσχνὰ ἐκεῖνα καὶ λεπτὰ καθήμενῳ αὐτὸς αὐτὸν σκοπεῖσθαι ἐθέλω. *quod tenuia illa & exilia cum ipso sedens argutari non soleo.* Mſ. pro τὰ ἰσχνὰ scribit τὰ γλισχρὰ & pro καθημένῳ σκοπεῖσθαι, legit, καθήμενος σκοπεῖσθαι. Digitum non verterim, utrum eligas, & vereor ne ego quoque σκοπεῖσθαι, qui haec annotem.

Pag. 242. In Parasito, definitio artis habetur: τέχνη ἐστὶ σύστημα ἐκ καταλήψεων συγγεγυμνασμένων αὐτός τι τέλος ἔχειν τὸ εὖ τῷ βίῳ. Sic scribe partim ex edit. Florentina, partim ex Mſ. Interpretes verterunt: *Ars est quae constat ex perceptionibus consentientibus & coexercitatis ad finem vitae utilem.* Vbi est in Graeco *consentientes*. Dein quid Latinis sint *coexercitatae* nemo dixerit, Verte: *Ars est corpus perceptionum, quae exercitae sunt ad quendam utilem vitae finem.* sic contra ἀσυγγύμναστοι καταλήψεις sunt perceptiones. pag. 291. quae non exercentur, aut non fuerunt exercitae vide pag. 243. ubi hanc explicat definitionem.

Pag. 245. Τέλος χρεία τοῦ ἴμματος. Sic se restituisse ait Bourdelotius. & sic Mſ. qui addit ἄκρα, τέλος χρεία τοῦ ἄκρα, sed εἶναι retinendum esse constat ex Homeri Odyss. ι. v. 5. unde haec hausta sunt, unde etiam liquet in altero mox versu legendum καθήμενοι τραπέζης, ut & extat in Florentina.

Pag. 248. Τῷ δὲ δικαίῳ ἔστι κρίνεσθαι ὑπὲρ---- ἔστι δὲ χρῆσθαι ὑπὲρ ἂν ἀπολογήσηται ἀχθεσθεῖσι, καὶ πάντα ἴσχει. *At vero parasito neque cognus est, &c. neque pecuniae quo quibus causam dicere gravetur.* Sic interpres: non bene equidem. Illi dicuntur ἀπολογεῖσθαι qui se defendunt contra impugnantem. Hic est ἄτοπον. lege ex Mſ. ὑπὲρ ἂν ἀποβυμίαν ἀχθεσθεῖσι. *neque pecunia, quae amissa crucietur.*

Ibid. Λ'πλῆ κλαῖσι, ἅπαντες πας λόγῳ τῷ διδασκάλῳ. sic recte Mſ. vulgo ἐν διδασκάλῳ.

Pag. 249. Sine dubio quoque scribendum ὁ δὲ παράσιτος ὅμως ἴσχει πλὴν τροφῆς ἅμα τῷ ἄρξασθαι τῆς πάχνης. *At parasitus simul atque artem orsus est, victum habet.* ἅμα τῷ ἄρξασθαι est σὺν τῷ ἄρξασθαι, vel σὺν τῇ ἀρχῇ. edit. male. ἅμα τὸ ἄρξασθαι.

Pag.

Pag. 257. Ἀλλὰ τί δὴ τοῦτο εἰκάζειν, ἔχοντας αὐτῶν τὰ δεήγματα. Vnde pendet εἰκάζειν? ſcribe ex Mſ. ἀλλὰ τί δεῖ τοῦτο εἰκάζειν; ſed *quid opus eſt iſta comparare.*

Ibid. Dicit nullum Rhetorem aut Philoſophum belli tempore ſuſtinere in campum deſcendere, & extra muros prodire. εἰ δέ τις παρελθὼν, φημὶ τῶν λειψαν̃α τὴν τάξιν ὑπομίσειν. *Quod ſi quis coactus id ſuſcepit, hunc deſerta acie abſceſſiſſe dico.* Sed quid ſuſcepit? *prodire in campum?* Sed vix Graecos ſic loqui exiſtimem. Mſ. belliſſime παρεστάξθαι. *Si quis vero in acie cogetur ſtare.* Παρατάκτης eſt *inſtrues in acie.*

Pag. 259. De Socrate, cum ex proelio in palaeſtram aufugiſſet, πολὺ δὲ αὐτὸς ἀστειότερον ἐδόκει μοι παιζόμενον καὶ ἐρεθίζοντα ἀφελίζειν, καὶ συρίσκια αὐτοῖς ὑποτιθέναι τοῖς συνοῦσιν, ἢ ἀνδρὶ Σπαρτιάτῃ μάχεσθαι. quae ſic verterunt: *Ipſi multo urbanius videbatur, cum adoleſcentulis ſedendo ſe ſe ornare, & ſecum verſantibus captiunculas proponere, quam cum Spartano viro pugnare.* Verum quis unquam audivit Socratem ſe ornaſſe, aut pueros ornari in palaeſtra, ubi nudi corpus exercebant? Vide ſequentem dialogum de gymnaſiis ubi ſe non ornaſſe in iis, ſed pulvere commaculaſſe dicuntur. Adde ἀφελίζειν non ſignificare *ſe ornare*, ut volunt interpretes. Omnia ſunt abſurdiſſima. Cogitabam olim pro ἀφελίζειν legere παίζειν, *ludere cum pueris*, nam ſic & alibi locutus eſt. ſed poſtea in Mſ. deprehendi veram ſcripturam, in quo legitur ἀορίζειν, ſed ſcribendum ἀμφίζειν, *garrire.* Eſt in hoc verbo aculeata figura, qua Socrati exprobat oblique παιδεραστίαν. Nam ἀμφίζειν proprie dicitur de colloquio amatorio, Homerus Iliad. Z.

Ὅτε ἄρ' ἔμιξε
Στρίψας' ὃν χρόα καλὸν ἑὰ ἀμφὶς γυναικί.
quando jam erat
Digreſſurus e loco ubi cum ſua colloquebatur uxore.

Et Iliad. Χ.

Τὼ ἀμφιζήμενω ἄτε παρθένω ἠϊθέω τε,
Παρθένῳ ἠϊθέῳ τ' ἀμφίζυγε ἀλλήλοισιν.
Cum hoc confabulari, cum Virgo adoleſcenſque.
Virgo & adoleſcens confabulantur inter ſe.

Hinc χρυσὸς eſt blandus mulierum ſermo, quibus capiunt animos virorum. Idem Poëta de ceſtu Veneris:

Ἔνθ' ἦν μὲν φιλότης, ἐν δ' ἵμερος, ἐν δ' ἀμφασίη
Πάρφασις.
Ibi eſt quidem amor, ineſt deſiderium, inſunt blanditiae
Illicientes.

Recte enim antiquus interpres ἀμφασίη πάρφασις, conjungunt, & Erymologicum magnum exponit ὁμιλία διαπλυτική, colloquium quod praeparat, hoc eſt animum ad amandum & conſuecendum incitat. Idem: ἔοικε αἱ γυναῖκες, αἱ χαμεύναι, οἱονεὶ ὁμαιρεσίαι τινες εἶναι, διὰ τὸ ὁμοῦ ἠρτῆσθαι γάμου καὶ συνηρμόσθαι. ἐξ αὐτοῦ ἡ ἀμφί-

ζειν λίγοντες, τὸ τὰς ἄνδρας γυμνοῖν ὁμιλεῖν. vide sequentia. Significat Lucianus Socratem in palaestra non de virtute disputasse cum ephebis, sed colloquia habuisse plena amoris, ac blanditiarum.

Pag. 270. In Anacharside: σὺ δὲ οὐ πληθ' ἅπερ γε, ἀλλὰ ψάμμον τινὰ βαθεῖαν ὑποβαλλόμενοι ἐς τὴν ὀρύγμαν ἐπιμίττεσθαί τι ἀλλήλοις, Sic Mſ. non ταφρεύειν, ut editur. *Sed hi non in luto sed altam arenam in fossa subjicientes se invicem illa adspergunt.* Paullo post dicit ἐπιπαττέειν τὴν κόνιν. Haphen intelligit. de qua Mart. VII. ep. 67. *Et flavescit haphe.* Sed de hac & aliis ad palaestram pertinentibus viri docti jampridem egerunt copiose, vide imprimis eruditissimum P. Fabrum in Agonistico 11, 2, & 5, & 22.

Pag. 284. Οἱ δημόσια παῖδι σχεῖσιν ἀναγράφειν μεγάλοις γράμμασιν ἅμα ἀναγραμμένοις. sc. νόμοι leges, *quae majusculis litteris scriptae omnibus publice legendae proponuntur.* Quid ἅμα hic sibi velit non video. In editione Florentina legitur: μεγάλοις γράμμασιν ἅμα γεγραμμένοις. In Mſ. vero μεγάλοις γράμμασιν ἀναγεγραμμένοις, ut omnino scribendum est.

Pag. 289. Γ' παράλειξ τάφου. Mirum hoc manifestum vitium, quod olim Marcilius animadvertit, tolerari, cum non tantum in Florentina editione & Mſ. sed & in interpretis libro recte legatur τάφρου.

Pag. 296. Recte Mſ. μηδ' ἀπαγρεύσειν τῶν τεμνομένων, ἢ καιομένων, ἢ ἄλλῳ δυσχερεῖ. *Ne vulnerati aut fessi, aut alia molestia affecti deficiant*; sic non male interpres, sed male vulgati sensim μὴ ἢ πεσαγρεύσειν. Nam quis usus est τῷ πεσαγρεύειν, aut quid potest significare? Paullo ante ἀλγυκτιούσης μέχρι ἐκάστου ἀπαγρεύσεως. *usque ad extremam animi defectionem.* Et 297. μὴ ἐξιώσαντες ἀπαγρεῦσαι ζῶντες.

Pag. 300. De luctu. Τὸ δὲ μέγιστον ἡ Ἀχερουσία λίμνη προδέκεται. *Quodque est gravissimum praejacet Acherusia palus.* sic interpres. sed scribendum ut Mſ. περόκειται, *Acherusia palus adjacet.*

Male vertunt pag. 301. Ἐρινύες, ποιναί. *Furiae, poenae.* Cum sit, *Erinnyes, Furiae.*

Pag. 302. Ὁ μὲν γὰρ Τάνταλος ἐπ' αὐτῇ τῇ λίμνῃ αὐτὸν ἕστηκε. *Tantalus in ipsa palude stat.* Sic interpres. Cur omisit αὐτὸς? quia nullus ei hic erat locus. Quid enim esset *Tantalus in ipsa palude ipse stat.* legendum αὖος. Ὁ μὲν γὰρ Τάνταλος ἐπ' αὐτῇ τῇ λίμνῃ αὖος ἕστηκε. *Tantalus in illa ipsa palude siccus stat*, quippe qui *mediis sitiebat in undis.* Hanc meam emendationem certissimam esse postea firmavit vetus codex.

Pag. 307. Οὐ ἢ σωφροσύνα διαστρέψει. *non pervertet concubitus*, sed rectius antiquis liber ἡ ἢ σωφροσύνα διαστρέψει. *non te depravabit, corrumpet concubitus*, non tuam valetudinem labefactabit. παρεκτρέπειν est *avertere, abducere, διαστρέφειν distorquere, corrumpere.*

Pag. 308. In Rhetorum praeceptore: ἐρωτᾷς ὦ μειράκιον ὅπως ἂν ἥκιστα χλοιὸς καὶ τὸ σεμνόπαιδον τοῦτο καὶ παίδαριον ἅτοπος σαφίσεις αὐτὸς εἶναι

τὴν Ἀξηνᾶ. *Sciscitaris adolescens quo pacto Rhetor evadere, & venustissimum illud, vulgoque celebratum nomen sophista ipse censeri possis.* Sic interpres. Sed in Mf. est πάνυμον ὄνομα venerandum *illud & quod ab omnibus colitur nomen.*

Pag. 313. Εἰτά τι σε κελεύσει ζηλᾶν ἐκείνους τοὺς παλαιοὺς ἄνδρας, ὥσπερ ἀφειδήσαντας ἀφιλοθεάτους τοὺς λόγους, οἷα τὰ τῶν παλαιῶν ἔργασται ἐκεῖνα Ἡγησίου, καὶ τὸν ἀμφὶ Κράτητα, καὶ Νησιώτην. Vertunt: *Inde te priscos illos viros imitari jubebit, inutilia orationum proponens exempla, nec imitatu facilia, qualia vetustae sunt constructionis, Hegesii, Cratetis, Nesiotae.* Primum vertendum *Hegesiae.* Ἡγησίας enim Magnesius intelligitur ille orator qui ut Cicero de eo ait in Bruto de claris oratoribus, Charisii voluit similis esse, ac se ita putavit Atticum, ut viros illos prae se penes agrestes putaret. *At*, inquit Cic. *quid est tam fractum, tam exsuccum, tam in ipsa, quam tamen consequitur, concinnitate puerile?* in Oratore dicit, eum Lysiam voluisse imitari, sed particulas incidisse, numeros infregisse, & concidisse, non minus sententiis peccasse, quam verbis, ut non posit quaerere, quem appellet ineptum, qui illum cognorit. Strabo XIV Geograph. tradit eum principem fuisse styli Asiatici, & corrupisse receptam consuetudinem Atticorum oratorum. Fragmentum ex ejus oratione laudat idem Strabo lib. IX: Ὁρῶ τὸν Ἀκρόπολιν, καὶ τὸ ἐκεῖ τοῦ Ποσειδῶνος ἱκὲ τὸ σημεῖον. ὁρῶ τὸν ἐλαῶνα, καὶ τὰ ἱερὰν γάμμα μύσης. Ἐκεῖνο Λευκόθεον. τοῦτο Θησεῖον. ὃ δύναμαι δηλῶσαι καθ' ἓν ἕκαστον. *Video arcem, & quod in illo est tridentis signum. Video Eleusinem, & sacrorum sum mystes. Ibi est Leocorium, hic Theseum. Non possum enarrare singula.* Dein legitur in Mf. Καὶ τὸν ἀμφὶ Κράτητα καὶ Νησιώτην. quod est verius. Fuit quidem Crates Trallianus Rhetor, cujus meminit inter decem hujus nominis claros viros Diogenes Laërtius, lib. IV. in Cratete, sed is fuit obscurus. Critias vero celebris fuit discipulus Socratis; corruptus a Thessalis, & unus ex triginta tyrannis. Cic. de claris Oratoribus, cum dixisset de Themistocle, Pericle, Cleone, *huic*, inquit, *aetati suppares Alcibiades, Critias, Theramenes, quibus temporibus quod dicendi genus viguerit, ex Thucydidi scriptis, qui ipse tum fuit, intelligi maxime potest. grandes erant verbis, crebri sententiis, compressione rerum breves, & ob eam ipsam causam interdum subobscuri.* vide Philostratum lib. I. de vitis Sophistarum in Critia. Per νησιώτην vero intelligit Gorgiam Leontinam ex Sicilia, quae κατ' ἐξοχὴν νῆσος dicitur, quia insularum maris mediterranei fuit maxima, is fuit Empedoclis discipulus, & principatum inter antiquissimos Sophistas tenuit. Vide Philostratum lib. I. de Sophistis, & Plutarchum in vitis Rhetorum.

Ibid. Πόνον ἢ καὶ ἀγρυπνίας, καὶ ὑδροποσίας, καὶ τὸ ἀλιμπαρὲς, ἀναγκαῖα τοῦτο, καὶ ἀπαραίτητα φησί. Interpres: *Laborem autem, vigilias, aquae potum, & squalorem, haec omnia necessaria, & inevitabilia dicet.* Squalor non desideratur in studiosis eloquentiae. Mf.

λιπαρὰς aſſiduitatem. quod reponendum. ſuperius idem mendum ope codicis antiqui delevimus.

Pag. 315. Φαίη ἂν τοιγαροῦν σὺν αὐτῇ πως ἀπαγαγόμενος ὀπίσω ἔτι λοιπὸν τὴν κόμης, καὶ ὑπομειδιάσας τὸ γλαφυρὸν ἐκεῖνο. Vertunt: *Te igitur ita compellabit, reliquam adhuc tibi comam demulcens, & tenerum illud ac jucundum ſubridens.* Vbi eſt in Graeco *tibi*? Theod. Marcilius legit ἀποπαραμάξω, *dimota nempe a fronte in tempora*, inquit. ſed Mſ. legit ἐπιπαραμάξω, hoc eſt capillos promittens pectendo ſcilicet & comendo, non diſcipuli, ſed ſuos, ut pulchrior & comtior videretur, majoreque polleret auctoritate. Sic in Anthol. ἐπιπάλαξ γώνια dicitur, qui barbam comit & expandit. Diſcipulus non multum comae amiſerat, ſed magiſter erat calvaſter, ideoque dicit ὀπίσω ἔτι λοιπὸν ἡ κόμης. Mox pro αὐτῇ δηΐδι Mſ. αὐτὴς δηΐδι.

Pag. 316. Ἕπου μόνον ὦ Κλυτίου μίλημα οἷς ἂν ἔπω, καὶ ζήλωσόν με. Interpres inſulſe: *ſolum o gloriolae ſtudium ea, quae dico, ſequere, ac omnia imitare.* Num κλήσις eſt *gloriola*? Verte *O Clytii deliciae*, qui curae cordique eris Clytio. Sic & φιλότης amor, pro homine quem amamus tenerrime. ſic μέλημα cura, pro qui nobis curae eſt. Clytius eſt Rhetoris nomen.

Pag. 319. Τὸν ἀρραβῶνα ἢ ὠνούμην. Mſ. τὸν ἀρραβῶνα ἢ ὠνούμην. *pro arabo dicunt* ἀγοράζω. Πεπρίμην, ἐπρίμην, ὠνούμην, ὠνούμαι, eſt *mulctor*. ſed ὠνουμία ἡ, & ὠνούμενον τὸ eſt praerogativa, ut conſtat ex Suida, & Heſychio. Videtur tempore Luciani a male loquentibus acceptum eſſe pro ἀρραβών, quod tamen a politioribus improbabatur. Cum tamen τιμὴ ſit pretium, & ἐπιτιμᾶν pretium intendere, ὠνεῖσθαι pluris aeſtimare, non repudiandam duco vulgatorum librorum ſcripturam, videntur enim tum temporis non emendate loquentes ὠνούμην dixiſſe, quod penditur pro re emta ante τιμῶ, ante juſtum pretium.

Pag. 323. Μήτηρ ἡ ἀκεστρίας ἐπ' ἀμφόδου τινός. Vertitur: *Mater vero ſartrice, in bivio quodam natus ſum.* Haec *natus ſum* inferciunt interpretes, ut ſententiam conficiant. In Graecis, ut vides, non habentur. Dein ἄμφοδον & ἀμφόδου eſt δίοδος, *bivium*, non ἀμφοδίτης. Sed moror. leg. ut Mſſ. ἀκεστρίας ἐπ' ἀμφόδου τινός, *quae fuit ſartrix hominis venuſti.*

Pag. 328. De Coroebo in ſcholiis Mſſ. lepida legitur hiſtoria. Κόροιβος ὁ τοῦ μαντέως τὴν ἀπομνημονεύστριαν. ὡς γυναῖκα ἀγαγόμενος μὴ ἀπολαύσας συγκοιτίας τῇ ἀφ' ἧς τὸ παῖς ἐπιθυμῶν αὐτῷ φοῖτος, καὶ ὕπνου ἐχόμενον παρηνδιέτη αὐτῷ μίσχειν ἀπὸ τῆς γυναικὸς ἡψαρώτης τὸ ἄχθος ἀδύνῃ συνέχας. καὶ σὺν ἄλλοις ἀπολυθείσης, εἰ μὴ τοῦ μαντείου ὁ ἀνθρώπος κρεψηφίσατο, ὅτι τῷ κρανείῳ ὃ χαμαὶ χάσας. Nulla eſt cauſſa cur haec interpretemur. Apud Euſtathium in Odyſſ. κ. p. 413. edit. Baſil. eadem hiſtoria legitur, ſed tribuitur Margitae.

Ibid. Rectius Mſ. τὰς ἀγάτας ἀνθρώπους ἐκ τῆς γῆς Ἀττικῆς ἀναφῦσαι κρεῖττον τὸ λάχνωμα. *primos illos homines ex Attica terra exortum in-*

instar provenisse. Vulgo γῆς omittitur itaque vertit interpres *in Attica.* τῆς absorpserat γῆς.

Pag. 333. Ἀμφὶ πλήθουσαν ἀγορὴν vertunt *circa forum plenum* Latine valde obscure. potius dicendum fuisset, *circa tempus fori plenum*, quo frequentissimum est forum, circa meridiem nostris mercatoribus omtrent de Beurstijdt.

Pag. 334. Ἱερωπικὸς πνε. Non possum quin adscribam hic, quae in margine veteris Codicis hic sunt adnotata ἱερωπικὸν. σία εἶπός τὰ πολεμικὰ φησι ἰκλιποῦ ἃ πρόκλου· ὑπομνηματίζῃ, οἷς ὁ πρωτόπου· ἀποφήγνυται πάνυ δεξιῶς καὶ γενναίως.

Ad pag. 339. ubi mentio fit Polycleti, miror veterem Luciani Scholiasten Mſ. notare Polycletum fuisse pictorem, non statuarium, itaque se non intelligere, qui in statuariorum numerum referatur a Luciano, nisi forte sit alius Polycletus. Verba enim sunt. Γεγράφθαι ὁ πολύκλειτος ὥσπερ καὶ ὁ Εὐφράνωρ, καὶ πῶς ἀγαλμάτοποιὸς ταῦτα εἰσάγεται, θαυμάζω ἢ μᾶλλον ἕτερος τις ὁ πολύκλειτος. Verum quis nescit Polycletum Sicyonium Angeladae discipulum, & ejus Canonem, & tot statuas, quas in coelum extulerunt veteres. vide Plin. xxxiv, c. 8. & de Canone sive norma Polycleti, Galenum de Hippocratis & Platonis decretis, & in primo de temperamentis. Euphranor & pictor & fictor fuit, uti ex eodem Plinio constat vide lib. xxxv, 11. Critiae quoque Plinius meminit.

Pag. 341. Scribe Ἀγανακτῶ δὲ μὴ καὶ περὶ τῶν ἱερῶν πλείονα λιμοῦ indignatur *nisi stato tempore eximiis victimis pascatur.* Sic scribendus Mſ. volente hic locus & vertendus. Vulgo legitur ἀφ' ἱερῶν invito Graecae linguae genio. vertitur satis inepte: *nisi in tempore justorum sacrificiorum epulis excipiatur.* Ἱερὰ sunt victimae, hostiae & eorum exta, quae diis adolenrur. Τέλεια ἱερὰ sunt eximiae hostiae, quod ἱερὰ ῥέζειν Homero est, hoc Thucydidi ἱερὰ θύειν, *sacra facere, victimas caedere.* apud quem etiam legitur ἱερὰ τέλεια. dicuntur & ἱερεῖα, hostiae, inde ἱερεῖα sunt quaevis animalia, quae mactantur. Polyb. lib. 2. ὕειος ἱερεῖα caro suilla, Athen. lib. 1. περὶ δὲ νεογνῶν ἱερείων *caro tenerarum pecudum.* Sic & ἱερεύειν & θύειν non tantum est sacrificare, sed & mactare. sic & *sacrificare* apud Plinium lib. 28, 19.

Pag. 343. Ὁ δὲ πυρετὸς, οἷος, καύσων σφοδρότερος. Benedictus: *Febris, o qualis! incendio certe vehementior.* Mſ. ὁ δὲ πυρετὸς, οἷος καῦσος σφοδρότερος, θερμότερος. *Febris, tanquam incendium vehementissimum, ardentior.*

Pag 349. Ad ista verba τειλάμενοι νεκρικῶς ἐσθῆτι μελαινῇ, notat antiquus Scholiastes ineditus, veteres solitos cadavera nigrae vesti insuere. Ὅτι, inquit, τὰς νεκρὰς οἱ παλαιοὶ μελαίνας στολὰς ἀμφίεννυσαν. & ad sequentia, μηδὲν εἶναι τὰς ψυχὰς haec adjecit ὅτι καὶ τὰς ψυχὰς θνητὰς ἔλεγον εἶναι, ὥσπερ καὶ τὰ σώματα.

Pag. 360. Μεμφίτης ἀνὴρ τῶν ἱερῶν γραμματέων, θαυμάσιος τὴν σοφίαν. *Memphiticus vir, quidam ex sacris illis scribis, mirabili sa-*

ſapientia. ſic Benedictus. Meminit & alibi ſcribarum Aegyptiorum, in libello de ſacrificiis, ubi cum Prophetis eos conjungit, & Appul. Metam. 11. *Tunc ex his unus, quem cuncti Grammatea dicebant, pro foribus aſſiſtens, coetu paſtophororum, quod ſacroſanctī collegii nomen eſt, velut in concionem vocato,* ut fuerint inter ſacerdotes Aegyptios, qui reconditam illorum ſapientiam docebant, aliiſque muneribus ſacris fungebantur. Sic & in libro de Macrobiis. p. 466. recenſet inter longaevos Aegyptios ἱερογραμματεῖς. Nec repudio lectionem editam. In Florentina tamen legitur ἱερογραμματέων, ſed in Mſ. ἱερῶν γραμμάτων, quod non puto faſtidiendum eſſe, ut ſit τῶν ἱερῶν γραμμάτων σοφίαν γυμνάσιος. admirabili ſacrarum litterarum ſapientia praeditus. ſacras litteras vocabat illam myſticam Aegyptiorum ſapientiam, quae non niſi initiatis tradebatur, & circumſectis, magiam ſcilicet, & litteras Hieroglyphicas, de quibus tam multa apud Herodotum, Diodorum Siculum, Clementem Alexandrinum alioſque habentur.

Pag 352. Ἐγὼ δ' ὅτι μὲν οὐ δακτύλιον ἱερὸν ἔχω, Ἀπόλλωνος δὲ πυθίου εἰκόνα ἐντετυπωμένην σφραγῖδος, καὶ ὅτος ὁ Ἀπόλλων φθέγξεται πρὸς ἐμὲ, οὐ λέγω, μή σοι ἄπιστα δόξω περὶ ἐμαυτοῦ μεγαλαυχεῖν. Benedictus: *At non dico me ſacrum annulum habere, cujus ſigillum exprimit Apollinis Pythii imaginem, nec mecum loqui Apollinem, ne videar ad gloriam meam res incredibiles narrare.* Pro ἄπιστα Mſ. ἀπιστοῦλ ſcribit. Sic autem interpretare hunc locum: *At non dico me ſacrum annulum habere, cujus ſignum Apollinis Pythii imaginem exprimat, qui Apollo mecum loquatur, ne tibi, qui haec non credis, videar de me ipſo elate loqui, ne tibi videar me oſtentare, & jactare.*

Pag. 365. Καὶ γὰρ τὸν διφθέρων ἐνῆκε τὸν τοῦ λέοντος. *ut qui leonis exuvio ſit indutus,* bene interpres. Nec rejicio hanc ſcripturam. nam & ſic alibi loquitur Lucianus. Non fruſtra tamen in antiquo codice Mſ. legitur ἐνεῖτο. Nam ſicut apud Homerum eſt ἔῖτο *indutus eſt,* ſic & ἐνεῖτο hic accepit, ſi haec ejus manus eſt, Lucianus. Nam Poëticis verbis ſaepe, ſed ſuo loco, uti hunc ſcriptorem nemini latet.

Pag. 371. In Electro, τὸ δὲ ἐμὸν ἐρῶσι ἁδὴ ἁπλοῦν ἀπλοϊκὸν, καὶ ἄμυδρον, οὐδὲ ἐς οὐδὲν πρόσισι. *Mea vero dicendi ratio quam ſit ſimplex, & a fabulis aliena, videtis, neque ipſi inſit modulatio.* Haec eſt verſio Salmurienſis. Sed in Mſ. eſt ἄμουσος pro ἄμυδρος, quod magis probo, & verto: *mea videtis oratio quam ſit ſimplex & inerudita,* ſic ſua ipſe per modeſtiam elevat, *& quam nihil in ipſa ſit canori.* Sic enim recte verti puto οὐδὲν. Vt Craſſus apud Cic. 111. de orat. de C. Carbone: *Profluens quiddam habuit Carbo, & canorum.* Et Gellius de eodem in Bruto de claris oratoribus: *L. Gellius qui ſe illi contubernalem, in conſulatu fuiſſe narrabat, canorum oratorem, & volubilem,* &c. *fuiſſe dicebat.* Vbi *volabilis* eſt, cui facile profluit oratio. Plutarchus de auditione,

tione, sic circumscribit, τὴν φωνὴν ἐμμελείας τινὰ καὶ μαλακότητα, καὶ εὐκάμπτους ἐφηδύνειν. *Vocem accuratis quibusdam sonis ac mollitie & modulationibus edulcare.* Μῦθοι pertinent ad poëtas, non ad oratores. Quonium tamen Sophistae suis orationibus adspergebant fabulas, non contendam, si quis pro Vulgata stet acrius.

Pag. 386. Perinde quidem est sive legas, ut in editis habetur καὶ ἀνελίττειν ἀεὶ, sive, ut in Mss. extat, καὶ ἀναπολίττειν ἀεὶ. Vtrumque enim significat *libros versas, evolvis*, utrumque verbum hunc apud scriptorem alibi quoque occurrit in hac notione. sed cum ἀναπολίττειν, quod hic codex vetustus prae se fert, sit verbum rarius, credibile est librarios pro eo substituisse notius & tritius. Proprie ἀναπολίττειν dicitur de voluminibus, quae evolvuntur. In sequentibus mox ineptissime vertitur, καὶ ἁλκυονίδας καὶ ἐξενόπλεις, *coagmentas, spolias*, cum vertendum sit *conglutinas, circumcidis.* Chartae enim glutine jungebantur, deinde frontes librorum circumcidebantur, capiti vero voluminis adglutinabatur membrana purpurea, cui plerumque litteris aureis index libri inscribebatur, ut erudite docuit maximus vir Isaacus Vossius ad Catullum pag. 52. vide quae ibi notavit, quae maxime faciunt huic loco illustrando.

Pag 399. De non temere credendo calumniae: ὅτι Πτολεμαῖον, ὡς ἂν καὶ τἆλλα καὶ ὑπὲρ φρενήρης τις ἂν. Salmurienfis: *Tum Ptolemaeus ut qui praeter cetera non esset admodum prudens.* In hac versione καὶ τἆλλα omittitur, inepte, etiam si φρενήρης *prudens* exponas, opponuntur καὶ τἆλλα & ὑπὲρ τινα, ineptius interponitur & fine sententia καὶ τἆλλα. Locus laborat cui suffragante Mss. sic sanitatem reddes: ὡς ἂν καὶ τἆλλα ἀλλ' ὑπέρ τινα φρενήρης τις ἂν. *qui quidem valde sed non in omnibus desipiebat.* Nam φρενήρης etiam est παράφρων, ut Suidas ostendit, frustra repugnante Stephano, quum & hic locus Suidae & Etymologici magis sententiam firmet. Nam si hic φρενήρης est prudens, quam quaeso sententiam ex Graecis verbis conficias. Quid enim est? *qui quidem summopere, & in aliis non omnino aut non valde prudens erat.* Sic neminem sanum loqui, nec sanus juret Orestes. Vides igitur recte locum inquinatissimum esse purgatum, & φρενήρης esse *imprudens.*

Pag. 400. Parum refert, utrum legas, quod editi prae se ferunt, ὅσα λέγεται μεταγνῶναι ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν, *tantopere poenituisse eorum quae egerat*; an quod in Mss. est, ὅσα λέγεται αἰσχυνθῆναι ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν, *tantopere puduisse factorum.* nec tamen codicis antiqui scripturam testatam feciisse lectoribus poenitet.

Pag. 425. Υποκινήσων ἱλαρᾷ καὶ κωμικῇ σφόδρα μάλα ἐμπαθῆ τινα καὶ γλαυκὸν τραγῳδίαν. Salmurienfis interpolator: *plenum affectibus tragoediam in se commovet.* Quanto rectius & elegantius Philippus Melanchthon: *agitque laeta & comica facie tragoediam meram, & nihil non triste patientem.* Sed tamen ἐμπαθὴς non est *triste patiens*, sed potius cum de homine loquuntur, est graviter commotus, & affectus. Ἐμπαθὴς ἐν τοῖς ὄψεσι apud Athenaeum lib.

lib. 1. Dipnosoph. est qui obsoniis valde movetur & delectatur, obsoniorum valde avidus. ἀδεσπότης τραγῳδία est tragoedia acerba in eum, de quo agitur. ὑποκοϊζειν τραγῳδίαν, Graecis est insolens loquendi genus. Sed scribendum sine dubio & mora, ut olim conjeceram, & nunc in Mss. meam conjecturam veram esse deprehendi, ὑποκρινόμενον τραγῳδίαν *tragoediam agendam*. ὑποκρίνεις est propriam histrionum fabulam agentium in scena, unde ὑποκριτὴς est histrio. In Pseudologista pag. 442. κἀκεῖνα μέμνησαι ὡς τὸ πλῆθος, ἀ σοῦ τὸ ῥῆτορ ἐσεσιάδυε, τοῖς ὑρχησταῖς ὑποκρινόμενον, καὶ συμπαγκρατίαστὴν ἀξιῶν εἶναι. Salmuriensis: *Ea etiam meminerunt, ut est consentaneum, quae in theatro juvenis agebas, cum saltatoribus respondebas, atque una chori dux esse cupiebas.* Vltima verba non recte vertuntur. ὑποκρίνεις non est *respondere*, sed est hoc loco *secundas agere* seu *facere*. sic interpretandum, *cum histrionibus secundas faceret, & gregis dux esse cuperet.* Plautus Asin. II, 1. *Iam nunc secundas mihi facis.* Proprie autem *grex* de histrionibus. Petron.

Grex agit in scena mimum, pater ille vocatur,
Filius hic, nomen divitis ille tenet.

Grex Romanus in antiqua inscriptione de pantomimis. Ὀρχησταὶ autem dicebantur pantomimi, ut *cantores* histriones. Nondum tamen locus est ab omni mendo purgatus? Quid enim μίμων πλέα *tragoedia*. Cujus rei erat plena. Excidit vocula. Credo Lucianum scripsisse μίμων μίαν *plenam odii*. Et sic totum locum vertendum *agentem sub persona laeta & comica tragoediam valde asperam & plenam odii. aspera tragoedia* ut apud Sueton. in Augusto: *asperrimae litterae*. sed *sub persona* ut apud Mimum Syrum:

Heredis fletus sub persona risus est.

Clarissimus Vir Iacobus Tollius, conjecit legendum esse πικρὸν μίμων. quod non improbo.

Pag. 436. In Pseudologista, ex Mss. ὁ νῦν γελάσας ὡς ὀλυμπίασι σοφὸς ἐπὶ τῷ ὑποβολιμαίῳ Πυθαγόρᾳ. *Is qui tunc in Olympia nisi super supposititio Pythagora.* Vulgati ἐπὶ τῷ ὑποβολιμαίῳ Πυθαγόρᾳ. sub *supposititio isto Pythagora*, inquiunt interpretes, quod quid sibi velit nemo dixerit.

Pag. 438. Εἰπὲ μάλα μοι σοὺς παιδίμους καὶ Γενετυλλίδας, καὶ κυβίβης. Benedictus: *Dic mihi per Pandemum, & Genetyllidem, & Cybiben.* absurde. Recte vidit Palmerius παίδημον esse Veneris epitheton, nimirum est quae Lucretio dicitur *Vulgivaga Venus*. Hinc & in Mss. legitur πρὸς δ' Παιδήμου, κ' Γενετυλλίδων. sic sane & Aristoph. in Θεσμοφοριαζούσαις.

Ὡς ἡδὺ μέλος ὁ πόντιος γενετυλλίδες
Καὶ ψολυθρωδὲς, καὶ καταγλωττισμένον.

Quam suavis cantilena, o venerandae Genetyllides, & effoemmata & lasciva. Sed tamen Γενετυλὶς etiam legitur apud eumdem in Nubibus:

Η' δ'

Ἡ δ' αὖ φύσις, ἀρχὴν κυβεγλαπίσεως φύσιν,
Δαπάνης, λαφυγμοῦ, κωλιάδος, γαστριμίδος sc. ὄζει.
Haec vero unguentum, crocum obscoena basia,
Et sumtus, & Graculam, & Venerem, & Gerytlidem olet. Dicuntur esse dii sive Deae praesides generationis. Vide antiqua scholia. Recte vero κυβέβη docti viri emendarunt. Non est Venus sed magna mater, Cybele, quae & Graecis & Latinis *Cybebe* dicitur. Nam & in inscriptionibus, & in antiquis membranis sic appellatur, ut apud Phaedrum in codice Remensi, ut olim mihi ostendit vir dignitate & doctrina praecellens Marquardus Gudius, qui Regi Daniae est a consiliis. Is etiam ubicunque *Cybele* legatur apud Poëtas secunda longa, aut *Cybelle* corrupte, libris antiquis auctoribus, rescribendum affirmat *Cybebe*, aut *Cubebe*, quod verissimum, & in Prudentio jam emendavit Nicolaus Heinsius. Illius autem hic meminit propter ejus amorem erga Attin, & quia lasciviissima fertur fuisse, ut ipse Lucianus in dialogis Deorum indicavit.

Pag. 440. Ὁ ἑβδόμων, *in quarto* οἱ παῖδες τὸ πρὶν ἑβδόμοις, κἀκεῖνος τὸ πρὶς ἐκκλησίαις ἐπαιζε. Interpres: *Rursus alius Hebdomam, quod perinde atque pueri septimis diebus, ille etiam in concionibus luderet.* Hae septimae dies non sunt sabbata, quorum Sueton. in Tib. meminit *Diogenes Grammaticus disputare sabbatis Rhodi solitus, venientem, ut se extra ordinem audiret, non admiserat: ac per servulum suum in septimum diem distulerat*, ut existimat vir magnus. sed septimos dies cujuscunque mensis, quos hebdomades lunae dixit Gellius XV, 2. Illi dies sacri erant Apollini, quia septima luna Thurgaliónis natus erat, ut constat ex Hesiodo in Ἔργοις καὶ ἡμέραις, v. 770. Vide ibi Proclum. Convivia tum agitabant, & pueri ludebant. Septimus quoque dies post recens natum infantem a patribus familias celebrabatur, quippe quo nomen ei imponebatur, quamvis hoc alii decima facerent. Vide Harpocrationem in ἑβδομάτιον. Sed haec septima dies huc non pertinet, sed illa septima mensis. De qua vide viros doctissimos Meursium Graecia feriata in ἑβδόμη, & Seldenum de jure naturae & gentium III, 17.

Pag. 448. Ὁ πάνυ Τίσιαν τὸν πύγχην οἶδα, ὡς τὸ Διονύσιος ἔργον αὐτὸς ἐποίησεν. Tisiae ars est Sophistice. Fuit enim Tisias inter primos Sophistas, quem Aristotel. περὶ ἐλέγχων σοφιστῶν cap. ult. cum dixisset omne omnis artis principium esse tenue ac difficile, sed illo reperto, facile postea crescere & augeri, quod & factum sit in orationibus politicis, Τισίαν μὲν γὰρ πρῶτον Θρασυμάχου δ' ὕστερον Τισίαν, Θεόδωρος δ' ὕστερον τούτων. *Tisiam quidem post primos* sc. *Sophistas, Thrasymachum autem post Tisiam, Theodorus autem post hunc.*

Pag. 467. Γ' δρομοῦν γὰρ φασι τὸ ἔθνος Mf. γένος ut paulo ante γένη ὅλα μυιοβόια. totae gentes. Sic apud Latinos *genus* frequenter pro populo. *Velox genus* apud Florum de Gallis, & alibi, quin & in-

interdum accipitur pro genere humano, ut docti viri ad Senecam Tragicum notarunt.

Pag. 469. Vti legendum cenſuerant viri doctiſſimi Ὁ ἀνὴρ βασιλεύς, ſic legitur in Mſ. ut tam foeda menda diutius non ſit tolleranda.

Pag. 482. De dipſadibus, cauſſam inextinguibilis ſitis eſſe, quae ex morſu dipſadis oriatur, ait Lucianus ex ſententia medicorum, πυρὸν τὸ ἐν ὄγκῳ, ἔπειτα δολόμενον τῇ πότῃ ἐξουσίνῃ τῷ ῥίγει, ὑγρότερον ὡς τὸ εἰκὸς κατασταθέν, καὶ ἐπὶ πλεῖον διαχόμενον. *Quod craſſum cum ſit venenum, quando poſtea potu madeſcit, celeriter movetur, humidius, ut vero ſimile eſt, redditum, & latiſſime diffuſum.* ſic interpres, nec male. Sed pro ἔπειτα δολόμενον, elegantius vetus codex, ἐπιδαψιλεύμενον πότῳ, *abundanter potu irrigatum.* Nam ἐπιδαψιλεύω eſt largiter & copioſe praebeo.

Pag. 485. Ἀλλά μοι δοκῶ, καὶ πρὸς Φειδίου μὴ δυσχερῶντι τὸν εἰκόνα θηλύθη ἔσαι, ὅμοιόν τι καὶ αὐτὸς παθεῖν πρὸς ὑμᾶς. Benedictus: *Ac mihi videor, per Phidiam, ne hanc imaginem ferinam iniquo animo feratis, eodem modo erga vos affici.* Quid hic Phidias? Quis unquam per iſtum ſtatuarium juravit? Mſ. optime & certiſſime ἐπὶ φιλίᾳ, per Deum amicitiae & amoris praeſidem. Oſtenſurus magnitudinem ſui erga eos ſtudii per φίλιον Ζῆνα, cujus & alibi meminit, jurat, ſe illorum majore indies flagrare ſtudio, quo ſaepius eos videat, eo ſaepius videre deſideret. vide Suidam in φιλίῳ. At εἰκὼν θηλύθης eſt ſimilitudo a feris ſumpta.

Pag. 488. Palmerius conjecit legendum eſſe οὐκ ἀπορίαν πρὸς τὴν ποιητικὴν ἀπολογίαν. ſic editio Florentina: male in Mſ. & editis μυθολογίαν, ut recte doctiſſimus Palmerius vidit.

Pag. 494. In navigatione: Ὁ μὲν γὰρ ἄλλος κόσμος αἱ γραφαί, τὸ δὲ ἱστὸν παρόσιον πυρσωτόν. Salmurienſis, *Cetera enim ornamenta, picturae, veli paraſium flammeum.* Quid παρόσιον Graecis, Latinis *paraſium* ſit, quaerant quibus libet horas bonas perdere. Ego ex Florentina editione reſcribendum cenſeo τὸ ἱστὸν πρῳρίσιον πυρσωτόν. Nam πρῳρίσιον fuit ſumma pars mali, per quam funes traducuntur teſte Servio. Paullo poſt in hoc ipſo dialogo: καὶ πρὸ λαμπρὸν ἀστέρα, Διοσκόρων τὸν ἕτερον, ἐπικαθίσαι τῇ πρῳρίσῃ, *Stellam quandam ſplendidam, Dioſcurorum videlicet alterum, in carcheſio conſedisſe.* vide Polluc. l. 9. Macrob. lib. 10. *Navalis mali partem inferiorem pternam vocari. At circa mediam ferme partem τεύγλον dici, ſummam vero partem carcheſium nominari.* De τὸ πτέρνα & πρῳρίσιον idem notavit Pollux, ſed de carcheſio addit, illud aliter etiam dici ἀλαμπίτη, & θηρίκιον. Fuerant autem carcheſia picta & minio illita, ut flammei eſſent ſplendoris. Apul. xi. Metam. *Malus inſurgit, pinus rotunda, ſplendore ſublimis, inſignis, carcheſio conſpicua.* Sic edit. veteres. Sed recentiores: *ſplendore ſublimis, inſigni carcheſio conſpicua.* ſed quid ſplendor

dor facit ad ſublimitatem? Puto legendum: *ſplendore ſublimi inſignis, carcheſio conſpicua.* h. e. qui malus in ſublimitate, ſeu in cacumine ſplendet, conſpicuum carcheſium ferens. Catullus:

Lucida quæ ſplendent ſummi carcheſia mali.

Pag. 502. Dicit Adimantus, ſe, ſi ex voto diteſcat, curaturum ſibi ut in promtu ſint ſalſamenta ex Hiſpania, vinum ex Italia, oleum ex Hiſpania, μέλι δ' ἡμίπεφυ τὸ ἄπυρον, *mel vero noſtras ſine igne*, ut non male interpres, hoc eſt, mel Atticum quod ſine fumo colligebatur in argenti metallis Atticis, ut auctor eſt Strabo lib. XI, qui id vocat ἀκάπνιστον, alii ἄκαπνον, & Plin. lib. XI, 15. *Cum eximuntur mella, apes abigi fumo utiliſſimum, ne iraſcantur, aut ipſae avide vorent.* &c. *Rurſus nimio fumo inficiuntur, quarum injuriam celerrime ſentiunt mella, vel minimo contactu roris aceſcentia. Et ob id inter genera ſervatur quod acapnon dicitur.* Latini ſcriptores poſteriores appellarunt *mel ſine fumo*, ut docuit ὁ πάνυ Reineſius lib. III. Var. lect. 4. hoc vero noſtro eſt μέλι ἄπυρον.

Pag. 592. Scribendum vel puer videat, etſi Mſ. ſileret, εἰ τί τὸ ἀμαθὲς ἀπεπυραπωθήναι ἐμπεσὸν εἰς τὴν πυρήν. *quid prodeſt in pyram inſilientem conflagrare?* In vulgatis eſt contra τὴν γραμματικὴν ἐμπεσὼν.

Pag. 602. Καὶ οὐδὲν ἦν ὑ πίπηγεν ὑπὸ ℥ κρύους. Nemo non politior magis probabit editionis Florentinae ſcripturam: καὶ οὐδὲν ἦν ὃ μὴ πέπηγεν ὑπὸ ℥ κρύους. *& nihil eſt, quod non concrevit gelu.* ſed pro ἦν mallem ἐστί.

Pag. 615. Σὺν αὐλοῖς καὶ κυμβάλοις βάκχοι γενέθλιοι. Non moverem huic ſcripturae controverſiam, niſi pro κυμβάλοις ſcribendum moneret Mſ. τυμπάνοις. Nam quamvis & cymbalis uſi fuerint Galli, tympana tamen propria erant Cybelae, & ejus ſacerdotibus. Hinc & ipſa Dea & illius Prophetae ſemper cum tympanis conſpiciuntur in antiquorum monumentis. Nota haec ſunt omnia.

Pag. 624. Μὴ ὁ σῖτος φθειρίζοιτο. Benedictus: *ne frumentum vermibus corrumpatur.* Nulla eſt vox apud Graecos φθειρίζω. ſed eſt diſpeſcenda, ut in Mſ. φθειρὲ ζίοιτο, hoc eſt *verme ſcateat.* ſed tamen puto legendum φθειρῶν ζίοιτο, ut alibi dixit Lucianus σκωλήκων ζίοντες, *vermibus plenus.* quamvis & φθειρὲ poſſit ferri.

Pag. 631. Γ' συδιαιτοι κρῆσιν. Syntaxis quartum caſum poſtulat. Rectius itaque Mſ. ἵνα συδιαίτωσι κρῆσιν, ὡς ἂν μὴ ℥ τὸν συδιαιτήσαντα αὐτὸν αἰτιάσασθαί τι. *eodem cibo illum excipientes, ut convictor nihil poſſit accuſare.*

Pag. 643. Καὶ τὸ ξιφίδιον ἐπιῤῥίψας πάλιν ἀφ' ἑ φυζαγωγεῖ εἰς τὸ ὕπαιθρον ἐ αὐλῆς. *gladium autem extemplo per feneſtras in aream projeciſſe.* ἐπιέπτον hic non poteſt locum habere. legendum ἀποῤῥίψαι, quod & Mſ. prae ſe fert.

Ibid. Ἐπικαλεῖσθαι τοὺς γείτονας, ὑφ' ὧν ἀκουσάντων τὸ ἠθέλον, συμῆναι αὐτόν. Benedicti interpretatio haec eſt: *vicinos advocaſſe, a*

quibus revulsa fera fuit servatus. Quid Graecis sit ἀναστῶν τὸ θηρίον & Latinis *refellere foram*, nec ego, nec quisquam norit, dixeritve. ne dicam ἀναστᾶν nusquam esse refellere. Notat quidem Bourdelotius ad hunc locum, ut apud Petronium, *tanquam cupientis exire belluae*, loquitur de Poëta Eumolpo, ut hic de tibicine. Sed haec sunt ἀνεξεδίαστα, & ad Lucianum illustrandum nihil plane faciunt. In Mſ. nihil est praesidii, in quo legitur quoque θηρίον, sed veram lectionem servavit nobis editio Florentina, in qua verissime legitur ἀναστάντων τὸ θυρίον, revulsis, effractis foribus, quas tibicen ille insanus occluserat, ut paullo ante Lucianus ostendit: τὸν δὲ παῖδα ἀναστάντα ἐπικλεῖσαί τι τῶν θύρων. *At illum statim surrexisse, & fores clausisse.* Hae fuerant a vicinis effringendae, ut posset Dionicus ex illius furiosi manibus & aedibus elabi.

Pag. 645. Ἡδὺς γὰρ ἐστι τῷ μειρακίῳ, καὶ πρὸς χάριν αὐτῷ σύνεστι. Benedictus vertit: *Iucundus enim est adolescenti, & cum ipso ad gratiam versatur.* inepte. verte *ad obsequium.* Sic enim Latinis dicitur per διφημισμὸν illud obsequium turpe, quo quis corporis sui copiam facit alii, ut Graecis χάρις. Plutarchus in Erotico: χάρις γὰρ, ὦ Πρωτογένης, ἡ ἐφ' ἡλικίᾳ ὄπωξις τῷ ἄρρενι πρὸς τὸ πάλαιον κίκλησκω. *Mi Protogenes, χάρις ab antiquis dicitur mulieris obsequium erga virum.* Sic & χαρίζεσθαί τινι est *consuescere cum aliquo.* Hesych. χαρίσασθαι· συγκοιμηθῆναι. λέγονται γὰρ αἱ γυναῖκες χαρίζεσθαι αἱ ὑπὸ συνουσίαν ἑαυτὰς ἐκδιδοῦσαι. χαρίσασθαι est *dare. Dicuntur enim mulieres χαρίζεσθαι quae ad concubitum sui copiam faciunt.* Hinc puella ἄχαρις, cujus flos virginitatis nondum est delibatus.

Pag. 658. De Dea Syria κεφαλὴ ἐκφύσα ἵππον. Id ipsum quoque docet Cyrillus lib. II. tom. II. in Esaiam, & Procopius in eundem Prophetam ad cap. 18, quippe cujus rei meminit Propheta in initio dicti capitis qui quod Lucianus vocat caput papyraceum, ajunt ollam fuisse papyraceam, cui Alexandrini injecerint epistolam scriptam ad mulieres Byblinas, qua significetur inventum esse Adonidem. Deinde obsignatam eam immisisse in mare quibusdam sacris ritibus adhibitis, &, affirmare illos qui mittant, istam ollam sponte deferri per mare Byblum, & finem luctus indicere mulieribus Bybliis. Has vero esse mulieres quas dicat Ezechiel VIII, 15. lugere *Thamuz* qui sit Adonis, uti observavit eruditissimus Seldenus de Diis Syris lib. II. cap. undecimo. vide & Bochardi Phaleg. IV, 2. tom. I.

Pag. 661. Χάσμα μέγα ἐγένετο. Similis narratio de tali voragine in templo Iovis Olympii Athenis, ut vulgo credebatur, a Deucalione extructo, in quam omnem diluvii aquam defluxisse narrabant, & in quam quotannis placentam e melle & farina projectam fuisse est apud Pausaniam in Atticis, & ex illo Octavius Falconerius, vir, doctrina & dignitate conspicuus, mihique natalibus, cum in vivis esset, peramicus, in nummi Apamensis explicatione, ubi plura de hoc diluvio habet, idque Noachicum fuisse ostendit, cui adstipulor, etsi de explicatione illius nummi aliter sentiam, de quo alias plura.

Pag.

Pag. 662. Ἄτης ἢ γάνδ᾽ λύδδ᾽ Vulgatius *Ἄτις* dicitur Luciano quoque in aliis locis. Hesychius notat Ἄτις a Lacedaemoniis vocari Ἄτλης, τὴν Ἄτταν φασὶ Λάκωνες. Pausaniae in Achaicis etiam Ἄτλης dicitur.

Pag. 663. Ἡ μισία μὲν γυνὴ] Haec culta fuit in urbe Phaenices Ioppe, alia ab Dea Syria, quae numen fuit Hierapolitanorum, mulieris formam prae se ferens, nihil piscis habens. vide magnum Salmasium in Plinianis exercitationibus.

Ibid. Καὶ ἐλεφάντων κέρατα] *Et elephantum cornua.* Vulgo *elephantum dentes* dicuntur, nimirum ebur. Id vero cornu esse non dentem contendit Pausanias in Eliacorum primo, & Aelian. IV. Hist. anim. 31. & XIV, 5. sic & in sacris litteris Apoc. XVIII, 12. cornu tribuitur elephanti, & Martialis lib. I. ep. 19, de elephante taurum interficiente:

Qui modo per totam flammis stimulatus, arenam
Sustulerat raptas taurus in astra pilas.
Occubuit tandem cornu potiore petitus
Dum facilem tolli sic elephanta putat.

Sic istud epigramma legendum, vulgo sine sensu legitur, *cornuto ardore petitus.* Mss. *cornuto dore*, hinc facile videre licet scribendum esse *cornu potiore* hoc est fortiore, meliore cornu sc. elephantis, quam est cornu bovis.

Pag. 682. φυλάξαντες ἢ ἑπτὰ ἡμερῶν ἀριθμὸν. *Observato septem dierum numero,* Mf. *ἐννέα ἡμερῶν ἀριθμὸν. novem dierum numero.*

Pag. 686. Τὸν δὲ δεξιᾷ ἕστ τῷ Πτολεμαίων νεῷ. *Hunc in templo Ptolemaei ad dextram collocatum esse.* Mf τοῦτον Πτολεμαίου νεῷ. lego. Τὸν δὲ δεξιᾷ ἕστ Πτολεμαίου νεῷ, ut & legisse videntur interpretes. Ptolemaeus autem Philopator Homero templum dedicavit ut auctor est Aelianus Var. Hist. XIII, 22.

Ibid. Καὶ πέπονθε τὸ ἕστ τὸ δόλιχον νενικηκότι. Vertitur: *cui idem accidit ac illi, qui dolicho victoriam est adeptus* Cur non? *cui idem accidit ac illi, qui in stadio vicit.* Sic enim Latini loquuntur, qui ignorant vocem *dolichum.* Sic & statim καὶ σὺ δὴ μοι δοκεῖς νενικηκὼς τὸ δόλιχον τῶν ἴππων, inepte vertitur, *& tu certe mihi videris verborum dolicho devicto*, cum sit vertendum *& tu mihi videris in carminum stadio vicisse.*

Pag. 691. Μόνῳ γέ τοι τῶν ῥητόρων, ὡς ὁ Λεωσθένης ἐτόλμησεν εἰπεῖν, ἔμψυχον, καὶ σφυρήλατον πορεύσας τὸν λόγον. Benedictus: *Ac utique solus oratorum, ut Leosthenes dicere non dubitavit, animatam, non malleo fabricatam orationem protulit.* Quae fit *malleo fabricata oratio* doceant fabrorum filii: nobis, qui Musis operamur, ignota est utique. Σφυρήλατος λόγος laudatur non vituperatur. Plutarchus de oraculis Pythiae: ὥστε πολλὰ μὲν τὰ ἀποχρησμωδούμενα τῶν σοφῶν, τὸ γνῶθι σαυτὸν, καὶ τὸ, μηδὲν ἄγαν ἀπὸ δελφῶν, καὶ βαυμάζειν ἐγγὺς ἥκιστα δοκῶ τὴν βραχυλογίαν, ὡς πυκνὸν καὶ σφυρήλατον ὄντα καὶ ὀλίγου δεόμενον ἔγκωμα, & quae sequuntur. *Sicuti praecepta sapientum*

quae proſcribuntur, noſce te ipſum, & illud, ne quid nimis, probamus & admiramur valde ob brevitatem, quod ſapientem & ſolidam complectantur ſententiam in paucis verbis, ſive ſine *verborum tumore*. Legendum itaque in Luciano, ut eſt in Mſ. ἔμψυχον καὶ σφυρήλατον περὶ τὸ λόγον. *Vivam & ſolidam orationem edidit.* Vtraque vox qua laudat orationem Demoſthenis eſt tranſlata a ſtatuariorum arte. Signa enim vivere dicuntur & ſpirare, cum ſingulari artificis ingenio ſic ficta ſunt, ut videantur non ſtatuae eſſe, ſed viva animantia. Claudianus IV. Conſul. Honorii, quamvis ibi loquatur de veſtibus acu pictis:

Vivit opus, multaque ornatur jaſpide cultus,
Et variis ſpirat Nereia bacca figuris.

Σφυρήλατος, quae & dicuntur ἐλάτφυρα & ἐλατόφυρτα, ſunt ſolida, compacta, plena, non conflata. Plin. Hiſt. Nat. XXXIII, c. 4. *Aurea ſtatua prima omnium nulla inanitate, & antequam ex aere aliqua illo modo fieret, quam vocant holoſphyratam, in templo Anaitidis poſita dicitur.* Eſt igitur σφυρήλατος oratio, ſolida, plena graviſſimis ſententiis, in qua nullus eſt inanis verborum ſtrepitus: cui opponitur *oratorum inanis ſententiis verborum volubilitas*, uti vocatur ab Auguſto.

Pag. 693. Γίγνεται ἡ ὑ Περικλέους. ἐκείνου μὲν γὰρ τὰς αὐτὰς ἀστραπὰς, καὶ βροντὰς, καὶ πειθῦς, πάντες δῆθεν ἀκηκόαμεν, ἀλλ' αὐτὸν γε οὐχ ὁρῶμεν, δῆλον ὡς ὑπὲρ τὴν φωνησίαν ἀδὴν ἔμμονον ἔχοντος, οὐδ' εἰωθότος ἐκπίπτειν πρὸς τὴν ᾠδὴν χρόνῳ βάσιμον καὶ κρίσιν. In hoc loco nihil ſani ſi attendas animum. Vertit Benedictus: *Hic ſatis erit eum cum Pericle conferre. Illius quidem fulgura, tonitrua, & ſuadelae quoddam calcar accepimus fama, ſed orationem ipſam non videmus. Vnde conſtat ejus nihil praeter opinionem ſtetiſſe, nec temporis probationem & judicium ſuſtinere potuiſſe.* Quam multa hic ſunt in Latinis infarta, ut ſententia naſcatur, quae in Graecis non habentur! quam multa male ſunt verſa! Primum ἡ Περικλέους, num eſt Pericles? Ἀπὸ κοινοῦ ex praecedentibus repetendum eſt γένεσις. *Sufficiet tibi Periclis* ſc. eloquentia, ſi conferatur cum Demoſthenis. Dein, πειθῦς κέντρον non recte vertitur *calcar eloquentiae*, ſed *aculeus*, quem infigebat animis auditorum ut recte Melanchthon. Mox, ἀλλ' αὐτὸν γε οὐχ ὁρῶμεν, *ſed ipſum non videmus?* quem nam? Periclem? non mirum ante tot ſecula placida compoſitum quiete: ſed nec de Pericle locutus erat; ſed de τῇ Περικλέους, de eloquentia Periclis; Itaque recte Mſ. & editio Florentina nec non Baſileenſis: ἀλλ' αὐτῷ γε οὐχ ὁρῶμεν. *ipſam non videmus*, ſc. eloquentiam. Nulla enim oratio ejus poſteris eſt prodita. Verba quae ſequuntur, obſcurius vertuntur: δῆλον ὡς ὑπὲρ τὴν φωνησίαν ᾠδὴν ἔμμονον ἔχοντος. Salmurienſis: *Vnde conſtat ejus nihil praeter opinionem ſtetiſſe.* Pejus Melanchthon: *Quare conſtat eas praeter actionem, nullam habuiſſe ſolidam ac durabilem laudem*, ſc. orationes. Et ſic Latinus quoque Interpres videtur legiſſe.

ſiſſe. Num φαντασία eſt *actio*, quod Melanchthoni placuit? Pro ἰσχνὸς Mſ. ὡς ἐπὶ τῷ φαντασίαν μὲν ἴσμενον ἔχειν, ἀσθενῆ δὲν ἐξαρκοῦσαν. *quae praeter imaginationem nihil quod duret habet, quippe quae non potuit ſuſtinere temporis examen & judicium, quamvis* ἰσχνὸς ferri aeque poſſit, ac ἰσχυρὸν, hoc eſt, ex qua Periclis eloquentia nihil ad poſteros eſt tranſmiſſum, nihilque ſupereſt quam illa imaginatio, illa ſpecies, quam animo informamus, ac concipimus, de ejus fulguribus & tonitribus quibus miſcuiſſe Graeciam audimus, non legimus, non videmus, ut in Demoſthene: φαντασία, hic non eſt illa Oratorum, ὅταν ἃ λέγεις ὑπ' ἐνθουσιασμοῦ καὶ πάθους βλέπειν δοκῇς, καὶ ὑπ' ὄψιν τιθῇς τοῖς ἀκούουσιν. *Cum ſcilicet ea quae dicis, quaſi enthuſiaſmo & vehementiore motu correptus videris cernere, eademque auditoribus ob oculos ponere.* ut eam definit Longinus de ſublimi dicendi genere. cap. 14: ſed illa qua rem auditam cogitatione informamus, οἷον autem non pertinet ad φαντασίαν, ſed ad ῥητορικὴν.

Pag. 695. Παίσασι παῖ ζωγράφε. Veriſſime ingenioſiſſimus & amiciſſimus Menagius emendat παύσασι. Ejus emendationem, ne quid dubii ſuperſit, firmat Mſ. & editio Florentina.

Pag. 697. Οὐ Βοιωτίας, ἀλλ' ἴνδικόν τι πῦρ ἐμοῦ λαβόντος. Haec verba in Salmurienſi verſione ſic prioribus annectuntur, ac ſi Archiae eſſent, cum ſint Antipatri, quod recte vidit Philippus Melanchthon. Sed animanda ſunt interrogationis nota. *Non in Boeotia, non hic a me auro accepto?* eum ſcilicet potuiſtis capere vivum.

Pag. 698. Οὐ φυσίας καὶ πόλον ἔχοιμι. ſic quidem etiam Mſ. ſed Palmerius vidit ſcribendum eſſe πόλας, veriſſime. Sic clare Florentina, ut nihil dubii inpoſterum ſit relictum editoribus ad veram lectionem reſtituendam.

Pag. 727. Ποτὲ δ' ἄλλό τι τοιοῦτον ὑμᾶς ἀναφέρειν φαίνεται. *Interdum aliud quidpiam hujuſmodi vos auferre videtur.* Mſ. non male ἀναφέρειν δύναται. *vos auferre poteſt.* Sed illud etiam tolerari poteſt.

ADDENDA.

Pag. 379. ad indoctum. Εἰ μὲν τοῦ διαλεχθῆναι ἕνεκα καὶ παιδιᾶς αὐτὰ τεμαλίωνι, ἢ συμβάλλει τῶν οἴας νῦν τοὺς ἐξέτασιν ποιεῖσθαι; Benedictus: *Niſi inde conjicias quod arteſi ſint ac matili: tineaſque his dijudicandis in conſtitutis adhibeas?* Miror hoc vitii tolerari in omnibus editionibus. Atqui οἷς non ſunt tineae, ſed σῆτες. Nam quod non nulli ajunt οἷς quoque inveniri, ſaltem in caſibus obliquis, fallantur, & videntur hoc loco corrupto eſſe decepti. Gloſſae veteres: Σὴς, ὁ σῆψις, *haec tinea, robigo.*

Pag. 380. Κατὰ δὴ ταῦτα, ἴσχε ξυλλαβὼν ἐκεῖνα τὰ τοῦ Δημοσθένους, ὅσα τῇ χειρὶ τῇ αὐτοῦ ὁ ῥήτωρ ἔγραψε. Vertunt: *ſi hoc es animo, age conquire quaecunque Demoſthenes orator propria manu ſcripſit.* Num χρὴ δὴ ταῦτα eſt Graecis *ſi hoc es animo?* Videtur ſcribendum: καὶ δὴ ταῦτα ἴσχε, *Habe ſane ipſa, conquiſitis quaecunque Demoſthenes propria manu ſcripſit.*

Pag. 380. l. 33. leg. ἐν οἷς διδασκαλίοις. Ibid. l. 35. hoc eſt, qui vivi.

IACOBI GRONOVII

Notæ ad

LVCIANI

Tomum II.

Pag. 11. Γραφικῶς συμπλεκθὶν &c.] Officio interpretum obscurissimus est hic locus, si quisquam in toto Luciano. Nam præterquam quod ille graphicus mos, quem ex Oppiano adoptat Benedictus, in Latino sermone sit nullus, vide quemadmodum hæc periodus contraria sit proxime sequenti. Quum enim nunc velint dici perexile esse tot formas & multiforme quiddam ex multis perficere (quod est una pictura diversum quiddam depingere) atque adeo id culpetur, in proxima intelligunt eum velle depingere omnium animæ virtutum unam imaginem & quidem ad archetypum, etiam, ut debet inde sequi, unum. At prorsus est adversa loquentis mens; qui quum præmisisset ἐπιδείξω δ' μίαν ἑκάστου εἰκόνα ἐκ πολλῶν συμπλέκων, pro defensione hujus suæ voluntatis interponit (*minus enim illud & ex vulgata pingendi consuetudine confectum foret, tot pulchritudines*, variarum nempe partium, *& multiformè quiddam ex multis perficere ipsum secum cerneret*, vel cujus multiformis imaginis singulæ partes ex præstantissimo sumptæ & simulatæ, de præstantia & imitationis perfectione dubium judicium facerent) pergit, quid facere velit, *sed omnes virtutes animæ, singulatim quaque imago*, (h. e. sic facta, ut integram picturam unaquæque virtus habeat.) *pingetur imitationem archetypi exprimens*. In proponendis animæ dotibus repudiat id quod pictor ille in corpore faciebat, qui ut Divam pulcherrimam exprimeret, ab hac puella sumebat exemplum hujus membri vel coloris, ab alia alterius, & sic varias pulchritudines in unam tabulam conferebat. Id in depingendis bonis animæ negat hic se sequuturum, & sic quoque illa omnia conjuncturum in una pictura, sed ex singulis separatam singulare imaginem effecturum. Καθ' ἑκάστην ἀρετὴν μίαν non debent per minorem distinctionem distrahi, sed conjungi omnes quatuor voces, sejunctæ ab præcedentibus & sequentibus, quæ apponuntur, ut in tomo primo pag. 530. dixit ξύμπαντες, ἐν τῷ μιᾷ ἑκάστῃ. Vbi vide nostra.

Pag 27. Τὸν Φοῖνα ἐξύπνου διδαχίνας Ἕ Λυγκέως] Hanc lectionem retinent omnes, etiam Latinis interpretibus offerentibus nescio quem *Iphnea*. Et cui iste talis auditus? manifeste apparet transpositas literas pro Φοίνα, ut optime adscripsit pater. Is notissimus in fa-

fabulari historia & quidem propter oculos, qui fuerunt excœcati.

Pag. 32. Ἀλλὰ καὶ σοὶς τοῖς ζῶσι ἄμεινον οἰόμεθα πράξειν] Etiam in hac editione video admissum ineptissimum in versione errorem, quem ab prioribus acceperunt, *iis quæ in vita sunt*, quum & res ipsa & Græca postulent masculinum.

Pag. 41. Καὶ εἰ πάνυ ἐπ' ὀλίγῳ ἐθελήσειέ τις] Erasmus: *etiamsi quis admodum leviter concupivisset*. Benedictus: *etiamsi vel minimum concupivisset*. Non agitur de levi aut minima cupiditate; agitur de pretio, quo quis noctem ejus redimeret. Itaque verte, *etiamsi vel exiguo quis vellet*, etiamsi tenuem aliquis mercedem modo dignaretur solvere. Innuit ipsam non minus oblectatam Venere, quam adolescentes, ut ideo vix aliquem repelleret, qui modo paryum quid vellet impendere.

Pag. 42. Διάβροχον ἤδη τοῦ ἔρωτος] Ridicule interpres uterque *jamque amore illaqueatum*, quasi nunc βρόχος in mentem fuerit Luciano. Verte *madefactum ac mersum amore*. Et quæso cur nunc aliter considerant, quam in Bis accusato. ὁ γὰρ πάλαι ἦν διάβροχος τῇ μέθῃ.

Pag. 43. Τίνα αὔλειον ἀπολείειν] Hic quoque, ut alibi, absurde vertunt *atrium occludi*, quum in dialogo Cochlidis & Parthenidis recte vertant ista κλῦσον ἡμῖν καὶ βοὴ καὶ ἡ αὐλὶς ἠνέῳκται, *domusque janua exterior effringitur*: sicut pessime de gymnasiis pag. 270. ἐν τῇ παλαίστρᾳ τὴν αὐλὴν reddidit Benedictus *in atrio*, quum Opsopæus accuratior *in aula area*. Sequente pagina vides minime verti Græca in illis ἦλθεν ὁ οἱ στρατιῶται παρῆσαν, *ut autem diluxit, milites aderant*, quod factum ab interpretibus, quia incredibile videbatur στρατιώτας officio lictorum functos, quum intelligendi sint prætores haud dubie accincti satellitibus & lictoribus. Stupidior ἀβλεψία est interpretis Salmuriensis in pagina vicina ναύκληρος ὁ μεγαλώνης scribentis *Chalcidensis nauclerus*, quod omnino in hac editione mutari debuit.

Pag. 45. Καὶ μετ' αὐτῆς Δάμωνα τὸν Χαλκιδέα. καὶ τοῦτον ἐπαίρειν αὐτῇ] Videntur mihi enervare hunc loquendi modum, dum sic distinguunt, & vertunt, *& cum ipso Damon Chalcidensis, ejus amicus*. In his certe nulla significatio vocum καὶ τοῦτον. Distinguo & verto, καὶ μετ' αὐτῆς Δάμωνα, τὸν Χαλκιδέα καὶ τοῦτον, ἐπαίρειν αὐτῇ, *& in eis Damonem, hunc quoque Chalcidensem*, (æque ut Euthydicus) *amicum ejus*. Sic solent, quum duo in eodem conveniunt.

Pag. 48. Ἀ δὲ πολλὰν πίντε, ἀν εἶχε] Toto genere confusus & absurdus in his est interpres posterior. Ita enim videsecum vertisse, ut dicat filiam datis quinque talentis quæ habebat elocavisse. Quæ talia plane non sunt in Græcis; & si dedisset in hanc rem talenta quinque, profusus fuisset, non diligens in distribuendis hæreditariis bonis; ex quibus sic nihil reliquum supermansisset. Longe accuratior Erasmus: *& matrem alit Eudamida, & filiam non ita pridem elocavit, ex quinque talentis quæ possidebat, duobus in proprie sua dotem, duobus in amici filiam erogatis*. Atque ita superat

erat talentum unum in alimenta matris Eudamidæ, ſapientiſſima ratione.

Pag. 49. Τοῦτο σοὶ τὸ ζητῆσαι ἀποδύεσθε] Verterat optime Eraſmus per verbum *deploraret*. Id Salmurii futiliter degeneravit in *declararet*, ac perperam in hac editione retentum. Cavebunt ſpero poſteri.

Pag. 51. Ἀναπλεύσας δ' ἐς τὸ Νεῖλον ἔκτον ἤδη μῆνα] Adſumpſit ab Eraſmo Benedictus *ſextum jam menſem adverſo Nilo navigabat*. Quod quis unus homo fecit unquam? aut ſi quis feciſſet, qui non oportuiſſet fieri, ut ab illo detegerentur fontes Nili? ſed fieri id non poterat, & Nilus non niſi ad Elephantinen erat bene navigabilis. Sed neque id dicere vult Lucianus; ſed illum ſex menſes in iſta peregrinatione conſumpſiſſe, non utique ſemper navigando per adverſum Nilum, ſed per Nilum: verſus interiora ac mediterranea cœperat navigare in Nili alveo abhinc jam ſextum menſem. Κατὰ non magis de adverſo, quam de ſecundo amne ſumi docet vel ipſe Lucianus in Iove Tragœdo ſcribens, τὰ δ' ἄλλα κατὰ ῥοῦν φέρεται, & πως τὸ μὲ ἤδη κατὰ ῥοῦν ἐσχηκοῖ τοῦ Δάμιδι.

Pag. 60. Διηρθρώσει τὰς ἀγκύλας] Iamdudum notatus & agnitus hic locus viris doctis, a quibus moniti interpretes non debuerunt perſeverare in mala interpretatione *denſatis telis*, quod potuit quidem fieri, ſed non ſunt ad ſenſum Græcorum exprimendum. Debuerunt *ſublatis*, quum manibus levaſſent haſtas velut transfixuri, quod fieri ſic ſolet. Vtique pag. 70. Ἥλατο δὲ πολεμίοις κατὰ δηρθρώσεως non interpretantur *denſato*, ſed *ſublato gladio*. Eadem pagina non intelligo cur voces eas κατὰ τύπτει Ζίριν ἤγουν iidem reddant *idque quum temet dedideris*; quum qui ſic venit, & pronunciat Zirin, paulo ante dixerit venire quaſi ſoluturum λύτρα, non ob ſe dedendum.

Pag. 71. Ἡμεῖς μὲ οὖν κατάγωγήν τινα ἐπὶ τοῦ λιμένος ἐποιήσαμεν, καὶ ἐκ πολλοῦ ἐς αὐτὴν μεταπεμπόμενοι ἐφορτίζομεν] Ad hæc ita notavit Pater. Vertunt jam ab Eraſmo *res quaſdam importatas in portu ſpectaſſemus, in eumque è navi ſubduxiſſemus, emimus*. Immo κατάγωγήν, κρυπτόλυμα, παιδικῶν, οἴκημα, quod ſibi viderunt, conduxerunt, compararunt & eo ſarcinas depoſuerunt ipſi ἀγορεύοντες, hoc eſt, in forum urbis profecti. Heſych. ἀγορεύειν, ἐπὶ ἀγορᾶς πορεύεσθαι. Ariſtophanes Ἀναστρέφῃ pag. 860. Lugd. edit. Ἀγορεύσω τ' ἐγὼ τοῖς ἄλλοις ἰέναι Λεωγόρωνι. Thucydides lib. VI. pag. 214. Καὶ ἐπιβάντες ἠγόρευον ἐς τὸν πόλεμον, ubi Scholiaſtes perinde ut Heſychius interpretatur. Herodotus Melpomene cap. 78. ἔχων δὲ ὁ τοιοῦτος Græcam veſtem, ἀγορεύει. Et cap. 164. καὶ μιν Βαρκαῖοί τε ἄνδρες πρόξενοι ἀγορεύοντα, κλείουσι. Euterpe cap. 35. Ἐν τοῖσι αἱ μὲν γυναῖκες ἀγορεύουσι κατὰ κάπηλεύουσι, etſi hic vertant negotiantur.

Pag. 78. Ἡ Πάλλαντος ἄγχι με κατὰ δίκτυνά μοι κάλλιστον οἴκημα] Interpretes omnes *eſſenſaque domo pulcherrima*. Immo, ut commo-

modissime notavit pater, ἡσυχῆνα, ut præcessit, cubiculum & locum dormiendi. Sic δωμάτιον pro cubiculo etiam. Vide Casaubonum ad Theophrast. pag. 263. Et occurrit aliquoties infra. Sed notabiliter pag. 112. οἱ μὲ θεράποντες, αὐτὸ μὲ πλησίον ὡς ἓξ δωμάτια ἐκάθευδον, ubi inepte vertunt *in propinquo vestibulo*.

Pag. 79. Ἐγὼ Ἀβρέα εἰμι, εἴ πω τῆ σῆς μητρὸς φίλη ἀκούεις] Intelligunt, *ego Abræa sum, amica si qua unquam fuit tuæ matris*, quum non videantur eam adeo arcta conjunctione vincire voces Græcæ, quæ simpliciter sonant, *ego Abræa sum, si quam matris tuæ amicam* forsan *audis* vel audisti eo nomine, ut poëta, *Fando aliquid si forte tuas pervenit ad aures Belida nomen Palamedis.*

Pag. 80. Ἡ δὲ, ὀσφῦς ἡμῖν ὑγρῶς ἐπικινεῖται. μακρά & ὕστις σὺ τῶν σὺ εὐβάψαθ. ἡ δ' σφόδρα γε &c.] Vertunt, *Tum illa, lumbi mei agiliter moventur.... Illa impudens & vultu grata puella, Fugerit, inquit, adolescens.* At non potest ab Luciano venisse hic ordo narrandi, ut illud ἡ δ' duas periodos se invicem sequentes inchoet, ea notatione, ut significet personam loquentis. Et quæ ista sui laudatio est? Immo etiam hæc ineptia non latuit interpretes, qui non bis vertunt *Tum illa*, quod facere debuerant attenti Græcis. Præclare has turbas sanavit ac restituit pater, ἡ δ' ὀσφῦς σὺ μ' ὑγρῶς ἐπικινεῖται. μακρά & &c. ut sint verba laudantis juvenis, dicentisque *lumbi quidem tui agiliter mov.* Sic omnia hæc plana. Verum sequentia mire administrantur illa, κὴ τ' ἀπὸ τ' θεραπείας ἀδύνης ἡδυσμένον ἀεὶ ἀνίξη, ubi Basileenses vertunt, *cujus curam haud facile sustinebis*, Benedictus *cujus curationem haud facile sustinebis*, quæ nihil faciunt ad scopum & plenam captato lusu Palæstræ enormitatem. Pater adscripsit, F. ἡδυπᾶς. Vertebat igitur, *& ab ipsa curationis voluptate irrigatus semper sustinebis.* Nisi plane oxymori speciem in vulgata lectione agnoscere velimus, & ab ipso curationis dolore irrigatum dicat, ut licet dolore plenus & miser sit, semper tamen adhuc velit: quod judico verissimum.

Pag. 81. Τὰ μὲ ἄλλα γυμνὰ καθ' αὑτὰ] Placet interpretibus vertere *alia suis peculiis exuta.* Quid igitur? an non & λελυμένα quoque sic erant? Certe: sed illis λελυμένα videntur dictæ, non colligatæ in sertum, quod mihi non probatur, & opinor hæc tria genera sic debent intelligi, *alia sic nuda ut nascebantur* atque adeo integræ, (ut Athenæus lib. 14. scribit ἀμύλας dici τὰ διάγματα τ' κεφαλῶν αὐτὰ καθ' αὑτὰ.) *alia soluta* foliis non amplius cohærentibus sed abruptis, *alia in serta plexa.* Sic certe procedunt Græca. Paulo post pro ἔρδοντ τὸν συμπότην pater annotavit πρὸ συμπότην; & sane sic jam habent interpretes.

Pag. 83. Πρῶτον δὲ κατὰ λόγον ὡς ἄμμα σφίγγε] Quum in Basileensi editione harum vocum versio esset prætermissa, Benedictus reddidit *primum in nodi modum, quod ajunt, constringe.* Vt laudo curam, sic quale dicterium possit esse ἄμμα σφίγγειν, quæ sunt

voces simplices, non capio, nec memini sic legisse. Sed neque τὸν λόγον ita sumitur ab Luciano, ut patet ex Icaromenippo, Κατὰ λόγον οἷμαι ἡ Ἀτλὴν πονεσημόρεον ἦν. Et alibi. Aliud est τὸν δ' λόγον. Itaque intellexerim, *primum ut ratio exigit*, vel pro more luctandi, *velut nodum stringe*. Hinc enim incipiebant luctæ, ut constare potest vel ex initio libelli de Gymnasiis, τὸν ἴσιμον οἱ νέοι ποιῶσιν, οἱ μὴ αὐτῶν ἀφεστηκότες &c. licet hæc quoque sit certa species luctæ.

Pag. 84. Καὶ ἡ δέσποινα βάσκανος ἄκρα τυγχάνει εἰς τὰ αὐτῆς τέχνα] *Sed hera mea fascinandi artem callet*. Sic Benedictus, quum tota hæc periodus omitteretur in editione Basileensi. Itaque ut negligentia hujus contraxit culpam, ita ille profecto ab ea liber non est, remotissimus ab sensu Luciani, qui exigit, *sed hera mea valde invida est erga artificium suum*, & studiose abscondit, nec sustinet, ut quisquam ejus fiat conscius aut particeps.

Ibid. Πέπαλε πῶς τὸ ἐρώμενον] Non capio, quam vere Benedictus nunc verterit *ad suum amatorem*, quum pag. 86. ea voce reddiderit ἐρωμένην. Vtique prudentius in Gallo pag. 181. puto ab eo verti *amasium*. Est enim in Græcis differentia.

Pag. 90. Ὁ δὲ ἁπαξ κἀκεῖ τὸ θάνατον ὀρχούμενος] Captavit, ut patet, elegantiam notabilem in loquendo Lucianus, quam vide ut obnubilent interpretes. Basileenses *mors illi attulit laborum finem*, læviſſime. Benedictus *ille vero infra delabebatur moriendo subsultans*, quod sane contingit pluribus morientibus, etsi non cadant præcipites. Verte simpliciter *ille deorsum abibat mortem saltans*.

Pag. 102. Τοῖς ξίφεσιν ἐπιμένουσι τὰς πήχεις] Non debeo hunc locum inobservatum prætermittere, quia sunt eædem voces in eadem materia, qua annotavi in tomi primi pagina 475. nec tamen nunc πήχεις aliter vertunt, quam *lacertos*, quod illic quoque volebamus. Verum nescio quî intelligantur hæc præcedentia, τὰ κεφαλὰ κατόπιν ἐκ τοῦ αὐχένος ἐλίσσοντες, ubi Basileenses, *caput subtus guttur ligantes*, Benedictus *depressa cervice caput torquentes*. Nihil horum probari potest, & Græca exigunt *inferne ab cervice caput versantes* ac torquentes, ut nempe cervix cum capite videretur in omnem partem converti.

Pag. 112. Εἴτι καὶ ἀνύσει τι ὠφέλιμον ἐξ ἐμοῦ, εἴτε καὶ μή] Benedictus *sive aliquid, sive nihil ex me faceret*; ut voces palam & caute sequitur, ita sane evertit omnem sensum, qui nullus in his est. Basileenses *quæ parum curans mei jacturam* &c. quos verissime adsecutos censeo mentem auctoris. Nam ἀνύω prorsus idem hic est, quod ἀμελέω perdo & detero, parum curans, *si quam mei partem illa imminueret* ac corrumperet, *nec ne*.

Pag. 137. Οὐδὲν ἄλλο, ἢ μηδὲ ὅλως ἡμᾶς εἶναι λέγων] Opsœus *breviter, nihil aliud quam in universum nos non esse*; quæ quidem singula unde colligat, præsertim primam vocem, non video. Itaque Benedictus omissa illa *nihil aliud quam nos non esse dicens*. Atqui ipse

ipse auctor & nunc & in principio testatus est multa ab eo dicta esse de providentia. Rursus ii nihil aliud quam deos non esse dixit, non probavit igitur, atque ita nihil profecisse diceremus. Sed certe & probavit statuas fictas ab hominibus, & ipsum Iovem fuisse hominem. Sane parum videntur percipere loquutionem Luciani, qui innuit, sic eum probavisse aut ἀθεότητα Deorum aut non-providentiam *non secus ac si prorsus nos non essemus*, dicens homines de diis cogitare debere nihil aliud quam si penitus non essent.

Pag. 142. Ἀλλ' ἐ σε χρὴ τὰ πιστὰ ἐφίεναι] Ridiculus est Benedictus, quum ab Opsopœo verbum Græcum vertente per Latinum *permittere* sic abit, ut putet id notare *mandata dare* vel *injungere*, quum in Toxari pag. 58. χρὴ ἐφεῖναι δὲ τὸ μίσγειν ἄχει τζιὼν ἐς τὰς συνήκας αἰσίνας ipse clare viderit recte id verbum ab Opsopœo sumptum esse.

Pag. 144. Δάμιν αὐτοπεσούσαν καὶ δ' αὐτὰ λέγειν] Nescio utrum Opsopœus omiserit rectius secundæ vocis interpretationem, an festinationem suam indignius prodiderit Benedictus, non satis considerans vim ejus & ideo interpretans male *præsentem*. Nam æque præsens futurus erat Timocles, si advocato suo ad aurem adstaret. Efficacia utique Græcæ vocis longe alia & major est, & satis ab viris doctis explanata, & hic ideo difficilior ad exprimendum Latine, quia ipse Lucianus per sequentes voces δ' αὐτὰ eam explicuit. Certe tamen notat eum & aperta facie & sine simulationis velamento & proprio ore atque ingenio dissertaturum, ut αὐτοσχεδιάσαντα καὶ in Timone pag. 76. edit. Salmur. tum ob alios respectus, tum cui αὐτοσχεδίου abest. Infra in Gallo simile occurrit, ἅπαξ που ἡ φήμη τὸ Δαιδίνη αὐτόφωρον ἐμαντεύσατο.

Pag. 145. Κόμη ἀνασεσεμμένη] Non poterat Benedictus vocem minus huc aptam excogitare, quam qua usus est *crispata coma*, quæ nihil ad vaticinantes. Basileenses clarius *comarum semet erigentium horror*. Horrentes enim & jactatas comas in vatibus agnoscunt Latini. Heliodorus libro III. dicit πίπτει κόμαν ἀφειδῶς καὶ τὰς κατ' ὤχρας μισόμωρον.

Pag. 146. Μακρὰν χαίρειν φεύγοντας τοῖς πρωΐς] Solet auctor dicere μακρὰ, idque videtur convenientius. In Asino. καίτοι τοῖς ὀθνειοτέροις κεφαλίοις μακρὰ χαίρειν λέγων. In Gallo. ὁ Ἀχιλλεὺς ἔπαθε μακρὰ χαίρειν φεύγοντος τοῦ χειμετίζειν. Pagina tamen 229. μακρὰν χαίρειν τοῖς πάνυ φεύγουσιν.

Pag. 147. Ἐπύγχανον μὲν ἄρτι χαλκεύοντα, ὑποπεπτωκότα τὴν μετάφρενον] Vt mirifice gessit se Lucianus in commentanda hac loquutione, sic mirifici quoque fuerunt interpretes tum in ea contemplanda, tum Latine exprimenda. Nam quum vertunt *cum ad porticum jam fabricarer animus*, passivo intellectu, ut patet ex sequentibus, rem fortasse perhibent, sed non appropinquant Græcis, quæ sunt activa, notantque *ærum fabricans* vel fingens *æra*, & ideo

ideo *obductus pice pectori & tergo*. Quod quum de ſe jactat hic in ſtatuâ Hermagoras, ultro ſatis intelligendum præbet id fieri per fabros ærarios. In ſequentibus verò & vana & nulla in Græcis mentio balthei, & omnia ſic vertenda ſimpliciter: *thorax autem ridiculus* (utpote ex fragili materia & nullius munimenti) *corpori circum allitus appenderet arte imitatrice omnem aris colaturam impreſſam habens.*

Pag. 149. Ἔτι γὰρ καὶ ἄλλως ἐξάρθρου] *Contingit enim, ut hæc incepta ſint* Benedictus: *jam enim alias incepta ſunt* Opſopæus, quæ ſanequam non efferunt vim loquentis. Verte. *Poteſt enim eſſe ut aliter* (quam ſcilicet munere providentiæ) vel *temere* & fortuito *incepta* &c. Nec verò in præcedentibus illa αὐτό που τὸ ζητούμενον συναρπάζεις interpreter aut cum Benedicto *tu quidem quæſtionem corripis*, vel cum Opſopæo *tu quidem quæſtionem diſcerpis*, ſed pro argumento latenter arripis & producis id ipſum quod quæritur, & ſic fraudem facis. Et niſi fallor, hunc locum innuit eumque ſic exponendum putavit Henr. Valeſius in poſtumis ad Harpocrationem pag. 145. Quin etiam mox Benedictus temere omiſit in verſione καὶ ἐπαινῶν; at rectè Opſopæus *ac laudibus efferas.*

Pag. 163. Ἠ ἐγκλεὶς, δηλόν που φῶς τὸ ἔρωτα ἢ ἐνυπνία, εἴγε πεπνὸς ἂν &c.] Pater voci octavæ adſcripſit ὀνείρου, quum manifeſtiſſime appareat ex ſequentibus auctorem ſcripſiſſe vel in animo habuiſſe ſcribere maſculino genere: nec tamen ſequentia talia ſunt, ut ad τὸ ἔρωτα referri poſſint, ſed debeant ad ipſum ὄνειρον. Equidem hic locus ſimillimus eſt Livianis illis XXVII, 27. *L. Celius triplicem rei geſtæ ordinem edit: unam traditam fama, alteram ſcriptam, tertiam quam ipſe pro inquiſita ac ſibi comperta affert.* Vbi poſſem ſuſpicari τὸ ordinem veniſſe ex permutatis & contractis literis pro *rationem*. Sed ſimile exſtare video in Varrone lib. I. R. R. c. 12. *Sin cogare ſecundum flumen ædificare, cavendum ne adverſum eum ponas*, quaſi putaſſet ſe ſcripſiſſe *fluvium* vel *amnem*. Item in Vitruvii præfatione libri VII. *Itaque quoniam ſexto volumine privatorum ædificiorum rationes perſcripſi, in hoc, qui ſeptimum tenet numerum, de expoſitionibus exponam.* Cæterum ſequentia verba καὶ ὅσον ἔχων τὸ πλήσιος τὸ ὕπνου imprudenter & inepte vertunt *metaſque volandi præſcriptas habeat ſomnium*. Ita apud interpretes inſomnium habet metas volandi ſomnium; quæ quis intelligit? Lucianus de ipſo ſomno id dicit, & poſſe tamdiu circumvolare ſomnium, donec duret ſomnus, rectè & elegantiſſime ſtatuit.

Pag. 171. Ἐγὼ μὲ ἰδὼν σφοδρὸς] An non σφοδρὸς? Vt infra in hoc libello. ὥσπερ ὁ πάνυ πρόθυμοι, οἱ μὲ πάνυ σφοδρὸς.

Pag. 177. Σαπρόδην τινα, ἢ μεγαλόδους, ἢ πρεσμύωπα κεφαλίδιον] Quum ſic notabiliter mutet numerum Lucianus, iniqui ſunt interpretes, qui eum non ſequuntur, ut facit ſane & Eraſmus vertens *& manide piſciculo*, & Benedictus *vel manida*, quum Lucianus clare iſta nume-

ri

ri varietate ſubindicet unam mænida ad cænam ſatis non eſſe, ſed ſaperdæ non niſi mænidas pares eſſe. Vnde & brevem mænam dixit Martialis.

Pag. 188. *Α'κίρεκτα ἦν τὰ ἀκύπτερα*] Benedictus *celeres erant ſine cera penna:* At nulli bono iſtæ celeres. Itaque Eraſmus *citra ullam ceram erant penna.* Nec tamen id ſufficiat. Melius vertiſſent *ala* vel *penna volatiles.* ſic p. 193. *Περὶς ἄκροις τοῖς ἀκυπτέροις λαβὰς πνας τοῖς χροὶ ἐφηρμόσας*, imperfecte *ſummis pennis.* Vide ad pag. 647. tomi primi.

Pag. 191. *Τῶν ὡς τοὺς ἐνὸς αὐτῶν διαλιχμῶν κατηγνωσεν*] Apparet prorſus Eraſmum, quem ſequitur Benedictus, legiſſe *αὐτῷ*, quod omnino requiritur.

Pag. 194. *Πάμπολυ τῶν νεφῶν ὑπεραίρας*] Quomodo aut hæ voces Latine reddi poſſint *plurimum nubium emenſus*, aut ſi poſſent, quid huc facerent, nullus unquam potui capere. Itaque putavi fabulatorem innuere, *quum plurimum è nubibus attraxiſſem*, atque nimia uviditate gravarer.

Pag. 200. *Η' Α'χαρνῆσι πληγὰς κακὰς*] Puerilem ſane plagam merentur interpretes licet viri doctiſſimi, tamen teterrime in omnibus editionibus hîc de Acarnania ſomniantes: tanquam Acharnæ, regio Attices, adeo carbonibus ſuis fit obſcura, ut debuerit ab illis ignorari.

Pag. 203. *Ἐδόκει μοι ὡς εἶχον εἴσω παρελθεῖν*] Benedictus *mihi ut habebam illico videbar ingreſſurus.* Quanto rectius & elegantius Eraſmus *mihi viſum eſt protinus ita ut eram introire.* Notiſſima formula tam Græca quam Latina.

Pag. 205. *Καθίσας ἐν ἑαυτὸν ἐπὶ τῇ πρώτῃ*] Quum vox poſterior non poſſit alio referri, quam ad *ψυχήν*, opinor longe melius intellexiſſe Eraſmum *cum ad primam conſediſſet*, quam Benedictum, *quarum in prima ſedens*, quod ille haud dubie ad ſellam retulit abiens ab Græcis, quod non oportuit.

Pag. 221. *Λόγων τῶν δημωδῶν ἅλις ἔχομεν, ὁπηνίκα τὸ Α'ρείῳ πάγῳ δικαζόμενον ἀκούσῃ*] Non conſtat his conſtructio, & corrigendum ex Baſileenſi *ἀκούσῃ π.*

Pag. 226. *Α'δελφὴ τῆς παρούσης δίκης ἐστὶν*] Ab Eraſmo Benedictus accepit *quaſi quædam ſoror præſentis cauſæ eſt*, captata elegantia, ut mihi videtur, præter mentem Luciani, qui ſi tale quid intellexiſſet, ſcripſiſſet quoque *ὥσπέ τις ἀδελφὴ*. Sed nunc ſimpliciter *ἀδελφὸν* ei ponitur pro æquali & ſimili, ac plane ut infra, *ἐφηρμόσθαι γάρ τι καὶ τοῦτο ἔοικεν ὄνῳ*.

Pag. 259. *Ὥστε ἐδόκει τί μοι δικεῖς χαριζόμενος τῇ σαυτοῦ τύχῃ κατεψεύδεσθαι τῶν ἀνδρῶν*] Apparet quidem hæſiſſe in hoc loco Benedictum, dum quæ nimia attulit Opſopæus, amputare conatur, ſed dum expedire ſe ab ejus interpretatione penitus nequivit, nihilo magis lectorem adjuvit, quam fecerat prior, qui ſic interpretatur, *quibus per Iovem nequaquam voluntas erat hac illis illudendi gratia*

ex-

exprobrare, ſicut tibi. Itaque parum gratia arti tua conciliare videre, tantos viros falſis contumeliis afficiendo. Ex his omittens Benedictus illa *ſicut tibi*, ſequentia reddidit *Itaque parum gratia arti tua conciliare videris contra viros hoſce mentiendo.* At quæſo quid eſt, quod in illis hic paraſitus mentitur? Vtique in præcedenti periodo teſtatur ſe hæc eadem audiviſſe ab viris bonis & fide dignis nec ob ullam cauſam ſuſpectis mendacii in iſtis hominibus. Hinc certe & in noſtra periodo aſſentitur paraſito, contra quam interpretes volunt. Nam manifeſte Græcæ voces hunc ſenſum efficiunt, *ut adeo nihil mihi videaris, gratificans tuæ arti, in illis viris mentiri.*

Pag. 263. Ὡς ἄξιον γε φιλοσόφου νεκροῦ ἰδεῖν] Aliter videntur legiſſe interpretes, dum reddunt *adeo ut indignum ſit facinus*, aut certe intelligunt aliter. In quo dubito an audiendi ſint, & non potius Lucianum intelligere debeamus, ac ſi dicat, adeo ut ſit operæ pretium, ut mereatur & dignum ſit huic adjacens philoſophi cadaver adſpici, ob maximam inde exſtituram diverſitatem.

Pag. 265. Ὥσπερ τὸ μάλιστα νῦν ἐδικάσατον φιλοσόφων (περὶ μὲ γὰρ τῶ ῥητόρων τί δεῖ λέγειν;) ὁ μὲ δικάζων ἄλλω ἄλλοις ἐπ' αὐτῇ ἐάλω] Sic concipiendus hic locus, ut egregie diſtinguitur in editione Baſileenſi, & verſio ſimplex optime ſatisfaciet omiſſis illis ineptiis, quas abunde nimis adjiciunt interpretes. Verte. *ita ut celeberrimorum hoc tempore philoſophorum (nam de rhetoribus quid opus eſt dicere?* qui ſcilicet in foro & cauſis habitant, quod philoſophus non promittit, & ideo abſurdius ſit, quod dicet) *alius quidem in cauſa ſedens ut judex, in largitione fuerit deprehenſus, alius vero* &c.

Pag. 293. Ἐπὶ πυρὸς καὶ λύχνου] Quia video tetrum errorem ex Salmurienſi editione in hanc propagari, putavi monendum male in Latinis legi, *ut in igne & ligno uſu venit*; quem ſi modo attendat, quilibet facile corrigat. Paulo poſt non ſufficit verſio eorum ὃ γὰρ ἂν ἰσχυρᾶς οἰκοι τὴν ῥίζης ἀναφύσῃ, ubi Latina habent *neque enim ab altius acta radice productum fuerat.* Neque enim in ellychnio id procedit, quod poteſt eſſe longiſſimum, ut altiſſime demittatur, nec tamen erit ἰσχυρὸν, h. e. denſum, robuſtum, ut tantam ex ſe præbeat flammæ materiam, ut flatus non extinguat: ῥίζα autem τοῦ φωτὸς τοῦ λύχνου eſt principium ipſius ellychnii. Aliena eſt hic conſideratio radicis in arbore & frutice.

Pag. 300. Ἀδελφιδοῦς τοῦ βασιλέως Αἰακοῦ ἐστι] Iam notaverat Cognatus Æacum eſſe Iovis filium, Plutonem vero regem dixerat ſupra Lucianus fratrem Iovis. An hinc ergo non ſatis debuerunt moneri interpretes, ne verterent *Æacus eſt regis patruelis*, nec Æacum & Plutonem facerent patrueles, quum alter ſit patruus, alter fratris filius? Immo ipſa Græca vox debuerat eos admonuiſſe.

Pag 301. Γλαυκῶν καὶ τῶν χαίτας διϊπτάμενον] Vertunt, *allatrans territoſque in ſpecum redigit.* Immo plane contrarium indicant Græca, ut non tam redigantur in ſpecum, ſed abigantur, deter-

terreantur ipso specu, non scilicet tartareo, sed oris Cerberei, atque adeo verti debebat *& ritu* vel hiatu *deterrens*, nempe ab tentanda ulterius fuga.

Pag. 308. Τὸ σημεῖόν τοῦτο ἢ πάνδημον ὄνομα] Hæc duo in unam rem coire omnino nequeunt, & latet certe aliud, quod ex vetustis libris exspectandum. Interim solitus fui hic legere πάνδεινον, quod vocabulum in Philopseude quidem usurpat auctor ad malum πάνδεινα πάσχειν ἱερόσυλον ὄντα, sed in bonum occurrit & quidem in hac ipsa materia in Rhetorum præceptore πάνδεινόν τινα ἐν τοῖς λόγοις ἀγωνιστήν.

Pag. 311. Ἐφ' ὑψηλοῦ καθήσθω] Augent interpretes *in eminenti solio sedet*. At non utique, quum sic loquuntur Græci, de solio intelligunt: & ipse paulo ante citatus Cebes, quum de Beatitudine agit, ὑψηλὸν agnoscit non de solio, sed de loco, ubi illa fingitur morari, & in illo ὑψηλοῦ, quod statuit esse ἀκρόπολιν τῆς εὐδαιμονίας, ista κάθηται ἐπὶ βρόνου ὑψηλοῦ. Denique Lucianus non respexit ad solium, sed ad situm loci, unde mox inquit. ὡσοὶ δὲ οὐ ἱερᾶς, ἐπιθυμοῦσι δηλαδὴ ὀπτάζεσθαι γενέσθαι ἐπὶ τῆ ἄκρας, quæ quidem ἄκρα non est demonstrata nisi in solo hoc ὑψηλοῦ, ita ut mihi certe videatur temere addi vox tertia.

Pag. 323. Μητρὸς ἢ ἀκεσίας ἐπ' ἀμφοδίᾳ τινος] Puto ab eodem errore hæc corrupta esse, qui tomo 1. pag. 400. fecit ἐπ' Εὐφρανδίων pro ἐπ' Ὀφρυνδίων. Certe enim vulgata non satis bene se habent, quæ quidem fient optima, si legas ἀκεσίας ἐπαμφοδίᾳ τινος. Nam Lucianus gaudet quoque commentis talium vocum. Sic & initio Herculis Gallici agnoscit ἀπαπραξείας, licet hi apud poëtas præcipuos quoque exstent. Sed maxime miror, cur mox illa συνοῦσι τοῖς καταδεδεμένοις καὶ γλιχομένοις ἱερᾶς interpretentur *cum infelici, suavi tamen amatore*, quum certissime talis fit insuavis, & putidum est hæc corrigere, quæ nullius, nisi horum interpretum, oculos fugere possunt.

Pag. 328. Σπαρτούς τινας ἀναβεβλαστηκότας] *Sativos quosdam progerminasse*. Ita interpretes. Sed ab Latinis hos eosdem æque ac ab Græcis Spartos appellatos fuisse discimus ex fragmento Varronis, & ideo non debuerunt boni viri appellationem celebrem & propriam sua versione obscurare. Idem occurrit tomo 1. pag. 802.

Pag. 335. Ἐν Γλαυκίᾳ τῷ Ἀλεξικλέους] Video verti *in Glaucia Alexicli filio*. At tales hi interpretes debuerunt quoque lectori demonstrare, quid in eo factum fuerit; quod quidem in hac relatione prorsus nihil dicitur. Quid enim aliud, quam retinuit semel conceptum amorem, donec potiretur amato. At hæc omnia, quæ narrantur, contigerunt in domo Glauciæ, ut patet ex duobus locis, vel dum hic adjutor dicit se ἄχρι οὗπερ μόνον ἐσῆλθε αὐτὸν & quod tum hic dicitur βόθρον ὀρύξαντες ἐν αἰθρίῳ τινὶ τῆς οἰκίας nempe ejusdem, vel quod tandem ipsa Chrysis ἐπὶ τὴν πύλην τὴν θύραν καὶ εἰσελθοῦσα versata est cum Glaucia. Itaque ἐν Γλαυκίᾳ nunc accipe, ut circa finem harum

rum insaniarum τὸν Ἀμφιλόχου, τὸν Εὐκράτους. Præterea viri docti, qui Lucianum publico dederunt, vereor ut bene contemplati sint libros scriptos, dum eum, quem nunc dicunt filium Ἀλεξικλέους, mox ab Luciano scribi faciunt, quasi patrem habuerit Ἀναξικλέα; ex quibus verum eligere sine auctoritate vetustatis nequimus.

Pag. 349. Καὶ εὐθυπρεπείας ἐς τὰ κρύπια μεμιμημένους] In Salmurienſi editione ſimul & in hac ipſa vitioſe edi video in Latinis *ac perſonis in capitis adfictis*, ignorans utrum ſic præſes ejus & editionis & verſionis de induſtria ſcripſerit ac interpolare voluerit Th. Mori verſionem, an eam ipſam retinere, quæ eſt *in capita*, ut ſit typorum error. Certe neutrum placet. Neque enim Græca id modo volunt adſumſiſſe eos perſonas vel larvas in capita, ſed clare ſumpſiſſe larvas tales, quæ in ſpeciem ſimul & formam cranii vel calvariæ vel diu mortui capitis fictæ eſſent.

Pag. 351. Ἀλλὰ διότι ἡμῖν ἐπλεσθήνας τὸν οἶκον ἐπαγλαμένου] Et quæ venuſtas in hoc Luciani ἐπαυδίῳ, quod tamen nunquam his narrationibus niſi venuſtiſſimum ſubjicit, reſidebit, ſi claudatur domus aquâ referta? Immo an claudi poteſt? Periit omne auctoris ingenium, quod reſtitues ſcribendo ἐπλυνθῆναι, ſed, inquit, oportebit domum horum aquariorum hauſtu refertam mergi & inundari. Res ipſa dictat.

Pag. 355. Οὐ γὰρ ἄλλως ἱστορίαν ἐπιδείκνυσθαι βουλόμενος] *Non quod aliter hiſtoriam edere velim.* Sic Salmurienſis. Sed per Muſas! cui bono hic illud *aliter*? Immo, *non quod temere* & futiliter *hiſtoria narratione me oſtentare volo.*

Pag. 357. Οὐ ξυμβαῖνον κατὰ θάτερα εἰς ὑπερβολὴν πεπονθὸς] Reddunt interpretes, *quem ex utraque parte mirum in modum humilem accipiens*, ut apparet, non animadvertentes, quemadmodum ipſi evertant prorſus hanc ſuam narrationem. Si enim fuit talis, hoc eſt, ex utraque parte humilis, quomodo fuit acclivis? Vtique ſic debuiſſet addere auctor acclivem fuiſſe in medio. Sed clarius ſe deſtruunt per ea, quæ mox ſequuntur, quum ſtatuunt eum locum talem fuiſſe alteri æquatum: Cui illi alteri? an loco? non certe, nec enim plures loci agnoſcuntur, ſed unius modo facies deſcribitur. Quid quod in fine hujus ipſius paginæ ἑκατέρωθεν interpretantur *ex utraque parte*, & recte. Nempe ἑκατέρωθεν eſt in alteram partem. Nactus locum ab uno latere perquam humilem ac declivem, eum alteri lateri æquavit aggerando. In ſequentibus Latine reddendis difficilior ratio eſt. Dicit Lucianus ample ſatis, Κρηπῖδα μὲν βεβαιοτάτην ἅπασι τῷ ἔργῳ βαλόμενος, καὶ ἡμιτελῶν διὰ τὸν τῆς ἐπιβολῆς ἀσφάλειαν ἐμπιδυσάμενος. Id deſcribendi genus quum Salmurii proximum tautologiæ exiſtimaretur, vide quî compegerit & contraxerit ſua, *poſito operi firmiſſimo fundamento, quo ſuperſtructi adificii certitudinem confirmaret.* At religioſior in his Opſopæus æquare voluit Græca *firmamentumque munitiſſimum omni futuro operi ſubjiciens, fundamentorum poſitione ſubſtruendi adificii cer-*

vertitudinem confirmavit. Sed nos liquido & merito cenſemus hos floccifaciendos. Locus hic balneis fabricandis electus videtur fuiſſe prope rivum aut fontem, ad quem ſpectans alterum latus fuit declive, ut folet. Hunc locum adeptus Hippias planavit, *crepidinem* (vel marginem ripæ, qui extollendus erat) *quidem firmiſſimam omni operi ponens, & fundamentorum poſitione ſtabiliens ſecuritatem imponenda aedificationis.* Crepidinis firmitas vel maxime requirebatur, ne deinde preſſa ventrem faceret & extrinſecus paulatim cedens ruinam toti operi afferret.

Ibid. Πυλῶν μὲν ὑψηλὸς] Conſuetudo fere & ſenſus communis virorum inſignium tutos ab reprehenſione facit hos interpretes, dum πυλῶνα vertunt *veſtibulum*: ita ubique id fieri deprehendo. Sed quæ ſimilitudo Græci πυλῶνος ad Romanum veſtibulum? & maxime hujus, qui dicitur fuiſſe ὑψηλὸς, & ἀναβάσεις ἔχων, & ἔσπλου μέσου ἢ ὀρθίου, quæ omnia ab Romano veſtibulo ſunt alieniſſima. Res ipſa clamat. Sequentia ſic diſtinguenda ſunt, εἰς δὲ ἀριστερὰ ἔστι τοῦ ἐς τὸν ροφὸν παρασκευασμένου οἰκήματος (βαλανεῖον δ' ἂν εἴη τοῦτο ἀφειδεστάτῳ) χαμαιεστὰς καὶ φῶτα πολλὰ καὶ λαμπρὰ μεταξὺ ἔστι χωρήσεις. Et verte; *ad lævam verò conclavium ad delicias comparatorum (quippe & hæc balneo aptiſſima) venuſti & multa luce fulgentes receſſus.* Vulgo enim vides arenas ſine calce. Et ſicut nunc οἰκήματα non vertimus *ædiculas*, (ut inepte interpretes, & jam alibi monere debuimus) ſed *conclavia*; Sic quoque οἶκος, quæ vox frequenter ab Luciano in hac deſcriptione uſurpatur, non *domus* aut *habitatio* verti debuit (& quæſo quot ab illis domus hic ſupponuntur?) ſed cubiculum aut conclave, aut œcos, ut eam vocem in iſta ſignificatione propriam ſibi vindicarunt Latini architecti, quod & ipſum paſſim non obſervatur. Denique quum dicit οἴκους λίθου λευκοῦ utique non ſufficit, ſi cum Salmurienſi reddas *marmorea imagines* (an credidit marmor non eſſe niſi candidum?) ſed potius cum Opſopæo *ex albo lapide.*

Pag. 358. Τοῦτο δ' ἂν εἴη ὃν τῇ αὐτῆς μοίρᾳ] Cur ſic potiſſimum loquatur auctor, & non maluerit ὃν ᾧ αὐτῷ, plane non capio, quum nihil vel præcedat vel ſequatur, unde iſtud fœmininum dependeat. Sed eſt vitium, legendumque ὃν τῇ αὐτῆς, orto errore, ut videtur, ex codice majuſculis literis ſcripto, & illic confuſo charactere Τ & Γ.

Pag. 359. Ἐξόδους τε πολλὰς πεφυραμμένους] Non notant hæc verba, ut credidit Benedictus *multis januarum egreſſibus munitum* (& quæſo quid eſt *muniri egreſſibus januarum?*) ſed ut recte Opſopæus, *multarumque januarum egreſſibus patens.*

Pag. 360. Μίτρᾳ τὴν κόμην ἀναδεδεμένον καὶ πορφυρίδι] Fieri non potuit, quin dum hæc ſic junguntur ab interpretibus, in iis intelligendis errarent. Et tamen quam ingenioſe iſta verterunt *mitra purpurea comam revinctum?* Sed duo prædicantur ab auctore, cujus

verba ſic diſtingue ἀναδεδιμένοι, ὁ πορφυρίδι, & verte *mitra comam re-vinctum, purpurea in veſte.*

Pag. 361. Τοῦτο δὲ εἰωθέναι καλεῖσθαι αὐτῶν τὸν δεσπότην] Miror, cur vertant, *quo nomine earum dominum vocari conjice*, quum non moneat vel jubeat auctor, ſed narret ſpeculatores conjicere ita vocari earum dominum.

Pag. 362. Οἱ μὲν δὴ τῷ ἀρχὴν ἀφικνεῖσθαι] Interpretes, *alii ne principium quidem attingunt*; qui ſi eſſet Luciani ſenſus, ſaltem ſcripſiſſet εἰς τὴν ἀρχήν. Sed innuit *alii omnino non veniunt.* Et ſic rectius attenderunt in Fugitivis pag. 598. Ἀρχὴν γὰρ οὐδὲ τὸν ἔλεγχον δίκαιον. Et in Sympoſio pag. 646. Ὥστε οὐδὲ τὴν ἀρχὴν ποιεῖσθαι χρεών.

Pag. 373. Οὐ συμπεφυκὸς ὥσπερ ἡ τοῦ ἀκρίδος] Vertunt *non cervici affixum, ut eſt locuſtarum*; quod unde potuerunt effingere? De cervice nihil eſt in Luciano. Et qualis quæſo cervix locuſtarum? Certe Lucianus ullam eſſe prorſus per has voces negat, quæ verti debent, *non agnata* reliquo corpori, *ut eſt locuſtarum*, non eſt continuus tractus corporis a capite ad caudam, ut in locuſtis, ſed poſt caput eſt velut intervallum, ita tamen, ut tenui fauce caput reliquo corpori annectatur, & ſic poſſit converti alia parte corporis immota & quieta. Paulo poſt etiam potuit vocem φολίδας lenius interpretari, quam per vocem *cortices*, præcipue quum loricas ſquamatas dixerint, & laminas ex ferro in eis agnoverint. Tum & ὃ κατὰ τὸ ὀρρωπύγιον reddidit inſcite, *non aculeo*, quaſi vocis hujus ſignificatio & diſcrimen, quod inter muſcam & alia inſecta notat auctor, reſpiceret formam, & non potius locum ubi ſitus ejus, in extrema nempe parte diverſa, quam eſt in veſpis & apibus.

Pag. 385. Εἰς τὸν Ἕλλην ἐμπεσόντων ἐμελλήσαμεν εἰς τὸν μέλανα πόντον] Exhibuit quoque interpres *in nigrum pontum*, nec intercedo, quo minus ab poëta aliquo ſic ſcriptum credatur. Sed Lucianum nunc ſimpliciter narrantem non reſpexiſſe opinor ad talem quandam imitationem, & intellexiſſe Melan ſinum, ut illam maris partem appellari novimus ab ingrediente eam Mela fluvio. Vide Geographos.

Pag. 389. Καί τις ἄλλος τῶν ὑπὸ τὸ ψεῦδος πεπομφώς] Benedictus, *qui mendacio ſubditi ſunt.* Cedo, quos tales intelligam. Quin etiam quum conditionem hujuſmodi innuit auctor, uſurpat caſum tertium; ut in principio Fugitivorum. ἀξιῶσι γάρ σφισιν ἐμοὶ πάτπεδα. Et rurſus: Κομήτης ἐπιχαφομένων καὶ τῷ νυνὶ πεπομένων. In Reviviſcentibus. οἱ δὲ ὑπὸ τῇ σωτηρίᾳ τύχῃ πεπόμενοι, Anaſtaſius apud Baſileenſes, *& ſi qui alii hoc modo mentiti ſunt*, ſententiam, ut videtur, non voces craſſius conſiderans. Puto velle auctorem, *& ſi quis alius eorum, qui poſt vocem* ψεῦδος *nomen poſitum habent.* Tales enim ſunt illi, qui præcedunt Pſeudonero & Pſeudophilippus. Similiter luſit in citato loco ex Reviviſcentibus in verbo multis præpoſito φιλος.

Pag. 419. Ἐθαλλήθη ἀφροσύνης καὶ τῆς λοιπῆς μεγαλαυχίας] Præceſſit

cessit Melanchthon in vertendo *ad reliquam funeris magnificentiam additum voluit*. Et sequitur prompte Benedictus verba hæc ipsa fic exprimens, quod miror ab aliis, qui hunc dialogum & versionem ejus tam accurate exegerunt, pro bono acceptum, quum nulla prorsus in Græcis fiat mentio illius funeris. Quin etiam μεγαλοπρέπεια non patitur, ut de impensa pecuniaria intelligatur, Græcis ad eam exprimendam alia voce utentibus. Immo nec consideratio magnificentiæ funeris potest hic locum habere. Majora desiderantur, quæ habebis, si recte vertas mecum *ad reliquam rerum suarum magnitudinem addi voluit, ut & Deum crearet eum, qui erat mortuus*. Inter alia ingentia acta sua referri voluit, ipsum ex mortuo fecisse Deum.

Pag. 425. Περιπαθῆ πᾶα καὶ μίμησιν τραγῳδίας] Quum simpliciter & pari vocum ordine reddidisset Melanchthon *agitque lata & comica facie tragœdiam meram & nihil non triste patientem*: Benedictus illud nudum μίμησιν gravatus *plenam affectibus tragœdiam* dedit, abolito modo, quo per copulativam se extendit Lucianus. Id exemplum video placere aliis, qui putant supplendam orationem, ut legatur καλὴν μίμησιν. Quod omnino nequeo probare, etsi videatur prima fronte blandiri. Nam quum dicit Lucianus καὶ μίμησιν τραγῳδίας, simul tacite intelligit *plenam* eorum casuum, qui solent esse propria tragœdiarum. Quod ipsum solent sæpe omittere. Sic paulo ante dixit μεγάλας ὑποθέσεις, non addito quibus rebus essent repletæ. Sic in Symposio. οἱ σοφοὶ δὲ ἡσύχαζον, καὶ ἐλοιδοροῦντο καὶ ὑπεστενοπώμαζον καὶ ἐπεκερτόμουν. Vtique nec hic speciatim quidquam addit. Quin etiam Polybius libro 1. de prælio ad Ægates dicit, nunc πρὸς Ἄννωνα ποιήσεται τὴν ἀγῶνα καὶ πρὸς αὐτὰς τὰς ναυτικὰς δυνάμεις καὶ πρὸς τὴν γέφυραν τὰ σκάφη, nunc αἱ μὲ γὰρ ναῦς γέμουσαι δυσχερῶς διέκειντο πρὸς κίνδυνον. Idem fit apud Græcos in aliis verbis.

Pag. 445. Καὶ ἀντὶ γλώσσης, ὅσα καὶ χερὶ ἔθου διέγνωκας] An hæc paria esse possunt illis, quæ apponuntur ab Micyllo & Benedicto *ac lingua perinde ut manu uti decrevisti?* Certe sic illi penitus omittunt voculam ἀντὶ. Quæ quidem sane perincommoda est, nisi bene inspexeris. Legendum enim καὶ ἀντὶ γλώσσης ὅσα καὶ χερὶ ἔθου διέγνωκας; Est enim exprobratio per interrogationem excitatior, *& quid lingua aque ut manu uti decrevisti?*

Pag. 462. Παρεργον τοῦτο ἦν ἐπὶ Γοργόνας πλοῦς] Benedictus, *atque ut extra institutum, volatus ad Gorgonas*. An credimus sic insignem virum distinxisse? Verius crediderim ortum errorem ab typis, & continuo ductu expressisse sententiam, quam largius ediderat Micyllus, *atque hoc parergon quoddam, sive extra propositam rem additum fuit ad eum, quo ad Gorgonas abiit volatum*. Ex Benedicto oportet certe tolli absurda commatis distinctio, ut *volatus* sit genitivo casu.

Pag. 463. Ἄνω δ' ἀνέβημεν, Ἀθηνᾶς ναὸς ἐπόλιτευε] Sane quidem

post vocem tertiam video in editionibus poni parvam distinctionem, non secus ac si inde supponere deberemus viros doctos, qui vel ediderunt vel interpretati sunt, in Græco sermone agnoviſſe ὁ ἀντίθυρος, cujus secunda inclinatio foret τὸ ἀντίθυρος. Sed nunquam eo vecordiæ progredi potui, credens illos satis bene voces Luciani consideraviſſe. Itaque quum puer eſſem, inſiſtens illorum vestigiis censui ſcripſiſſe auctorem ἄνω πῃ ἀντίθυρος Ἀθηνᾶς ναὸς, *in mediis parieti ſuperiore parte obverſum oſtio templum Minervæ poſitum eſt.* Neque hujus cogitationis nunc pœnitet, eo magis quod hunc locum videam ab viro doctiſſimo infra pag. 637. ſic tractari, quaſi vel ἄνω τὸ ἀντίθυρος aut potius ὃ ἀντίθυρος legendum eſſet: quorum utrumque non eſt immune vitii; quum nec prius bonam efficiat ſententiam aut ſyntaxin, nec etiam poſterius, quum ſi μέσος fuerit ἀντίθυρος, non fuerit neceſſe id rurſus exprimi; ſed recte dicit in medio pariete fuiſſe ἄνω ædem Minervæ ἀντίθυρον. Quin etiam quum illic ſcribit Lucianus ἐς δὲ τὸ ἀντίθυρον ἡ ἄλλη πᾶσα, non debet ſupponi ellipſis pro ἀντίθυρον τοῖχον, qui nullus illic legitur, ſed ἐς ὃ τὸν ἀντίθυρον ſcilicet κλιτῆρα, qualem alium ad dexteram ingredientibus præceſſiſſe illic manifeſte legimus.

Pag. 468. Πρὸς τὸ εἰς μήκιστόν τε, καὶ λιπαρὸν τὸ πάσης γῆς, καὶ θαλάττης διαστῆσαι, γῆρας ἀφικέσθαι, τῇ ἑαυτοῦ οἰκουμένῃ βασιλεύοντα ἤδη, καὶ γέροντα] Sic diſtinxit Benedictus, addita ineptiſſima verſione *longiſſimam ac pleniſſimam tota terra marique dominantem ſenectutem, jamque in ſuo ſolo regnantem & ſeneſcentem aſſequuti.* Quid enim? an Lucianus, terſus ille & liquidus, dicet ſenectutem dominantem terra marique? Porro cur jam in ſuo ſolo regnat? an etiam ante regnavit in alieno? Nihilo melius prior Opſopæus & *longiſſimam ac pleniſſimam tota terra marique dominantem ſenectutem, jamque in ſuis locis regnantem & ſeneſcentem conſequamur.* Fatue de ſe vel aſſequutis vel conſequentibus loquuntur uterque. Verte, ut clare ſonant verba, & ratio inculcat. *quo ad longiſſimam ac plenam ſenectutem veniat terra univerſa ac maris dominus, orbi ſuo imperans nunc jam ſenex.* Hoc enim intelligit votum, ut princeps, qui jam erat ſenex, maturam quoque adepturus eſſet ſenectutem.

Pag. 470. Ἀντίπατρον ὁ Ἰολάου] Probo magis Opſopæum vertentem *Antipater patre Iolao genitus*, quam Benedictum poſteriora omittentem, ut apparet, quia & filium Antipatri Iollam vel Iolaum in hiſtoria Macedonica audierat. Nam licet id ita ſit & habuerit eo nomine filium, utique & potuit patrem eo nomine habuiſſe, quod in ejus nepote, filio ſuo renovavit.

Ibid. Ἀντίγονον τὸ μονόφθαλμον φεύγων, ἐπὶ Πόντου ἐπλεύσατο, βιάσας] Sic diſtinguunt viri docti, & ad hunc diſtinctionis canonem formant quoque verſionem, quaſi Lucianus annotari vellet eum in Ponto mortuum fuiſſe, quod mihi ab hoc ſermone alienum videtur, & diſtinguendum eſſe φεύγων ἐπὶ Πόντου, ἐπλεύσατο βιάσας &c. *Anti-*

tigonum Coclitem fugiens in Pontum, mortuus est. Quam fugæ viam quum adnotat, tacite dat intelligendum, qua occasione regni Pontici conditor exstiterit. Et sane sic loquitur rursus auctor in Navigio. Περὶ μὲν ἤδη τῶν ἐπὶ Κοελίῳ ἀφ' ἑρείης. Et alibi plura de hac constructione dicentur, quum persuaserint sibi viri docti debere hanc poni in quarto casu, sed temere.

Pag. 488. Οὐκ ἀπορήσω ὅτῳ τι καὶ ποιητικῆς ἀσυλλογίας] Recte aggressus est hunc locum Palmerius; Sed an procul dubio tetigerit verum, quod putat, valde ambigo. Negari enim nequit, quin ad vulgatam scripturam propius accedat ἀσυλλογίαν, quomodo ipse diu est quum corrigendum suspicatus fui, quam ἀπολογίαν, quod ille supponebat. Quin & significatio vocis meæ huc melius convenit, si modo examines, & ejus efficaciam ex Quintiliano huc compares.

Pag. 489. Χρησιμωτάτη σὺ τῷ βίῳ μαντικὴ νομίζεσθε. Λυ. τοῦτο μὲν δή &c.] Sic procedit hic locus in editionibus. Sed quid priora verba faciant ad præcedentem periodum, haud facile quis dixerit. Necessum est omnino, ut persona Luciani his omnibus præponatur, quippe cujus manifeste apparet has voces esse, qui vult concedere vaticinationem esse utilissimam hominibus, sed longe contendit ab ea abesse Hesiodum, quum pastoralia quædam monita conscriberet. Sic igitur posthac mutandæ editiones. Λυ. χρησιμωτάτη σὺ τ. β. μ. νομίζεσθε. τοῦτο μὲν δή &c. Paulo ante etiam interpres vocem ὡσθηλεύσαι vitiose accepit pro singulari accusativo *quum præsignificavi*, quæ tamen est pluralis & referenda ad ὅσα. Opsopæus ad ipsum poema nescio qui retulit *poemate succedente manifestante laborum.*

Pag. 490. Ἐπὶ καὶ τὰ τοιαῦτα εἴ τις αὐτῇ ἀναπείθοι, σὺκ ἂν φθάνοι καὶμὲ μάντιν λέγων] Vnde potuit Benedictus venire ad talem versionem *quasi quis illi adscripserit, neque me vatem dixerit?* Est enim præterquam inepta, tum plane contraria sensui auctoris, quem longe melius expressit Opsopæus. *At si quis & ea quæ tu jactas, illi adscribere voluerit, & ille me quoque vatem rectissime dicere poterit.* Est enim omnino hæc vis ejus loquutionis, ut ipse novit, unde in principio Fugitivorum illa σὺκ ἂν φθάνοις καὶ Ἐμπεδοκλεῖ ὅτῳ αὐτῷ ἐγκαλῶν vertit, *facere non poteris, quin Empedoclem ante ipsum crimineris.* Et rursus pag. 602. ὥστε σὺκ ἂν φθάνοις κηρύττων, *ne igitur præconium enunciare cunctaris.* In Symposio 634. ὥστε σὺκ ἂν φθάνοις ἑαυτὸν ἡμῖν, *Itaque omnino nos excipies.*

Pag. 492. Περιγυμνῶν τὸ πλοῖον] Benedictus *navim circumagenti.* Quod quis intelligat? & quanto melior Micyllus, *per navigium circumcirca præeunte.*

Pag. 497. Εἰ ὅτῳ τὐλάχιστόν τις λογίζοιτο] Benedictus, *si quis ad minima usque supputarit.* Ergo putavit ille maximam eam summam esse, quousque ascendere queant reditus ejus, &, si omnino nihil, ne minimum quidem, ex lucris in supputatione omittas, nunquam fore ultra duodecim talenta. Aliter censuit Micyllus, qui vertit *etiamsi quis communiora tantum computaret:* quæ tamen ver-

ſio ſubobſcura eſt, dum vix dicas utrum *communiora* intellexerit talenta, an ſubintellecto *lucra*. Certe videntur Græca ſignificare duodecim redigi talenta, ſi quis craſſo modo colligat, ſi ad minimum, non ſummum quis ſubduxerit, ſi non accuratiſſime ſingula in rationem mittantur, ſed rudius generaliuſque ediderit.

Pag. 499. Ὀλίγον ὅσον ἡμιστάδιον τὸ πρὸ Διπύλου ἐπιλειψ.] Benedictus *paulo ante dimidium ſtadium quod uſque ad Dipylum ſupereſt.* Micyllus *paulo ante quam ad Dipylum perveniemus, circa extremum hemiſtadium.* Neſcio cur illis ſic placeat obſcuris eſſe & vagari; quum clare dicat *vel exiguum ſemiſtadium, quod ante Dipylum* erit nobis progredientibus reliquum, *adſumtum.* De morte Peregrini. ὑδὲ ὅσον ὀλίγον ἐκτρέψαντες τὸ κοῖλον.

Pag. 506. Ἀρτίμιδι ὑποπτος, καὶ τὰς πόλεις ἀτειχίστους λαβόντες, ῥᾳδίως ἄρχοντας ἀπολιπόντες.] Sic quoque Benedictus *captis civitatibus immunitis, & prefectis ibidem facile relictis*, quum Micyllus pariter dediſſet *ac civitatibus nullo defendente captis, prefectiſque ibidem facile relictis.* Mihi ea ratio loquendi videtur abſurda, & diſtinguendum eſſe λαβόντες ῥᾳδίως, ἄρχοντας ἀπολ. Sic enim & ſolent ſcriptores loqui & ſenſus communis fert. Mox longe ineptius verteruntur illa καὶ τὴν Θηβαΐδα καὶ ὀρεινὴν Κιλικίας *utramque Ciliciæ oram maritimam videlicet & montanam.* Si enim ὀρεινὴ non eſt παραλία, non poteſt ferri *ora*: & cur non ſimpliciter *maritimamque ac montanam Ciliciam?*

Pag. 514. Ὃς ἀπεκρύβην σε παυσαι μωραίνοντα.] Neſcio quid velit Benedictus *qui obductus te a ſtultitia cohibeat.* Interim probo Micyllum, *qui te indutum a ſtultitia cohibeat.*

Pag. 523. Ἀλλ' εἴ τινα ὄρθριμι χρῶν.] Non opinor iſta notare aut bene verti ab utroque interprete *Sed ſi quam animum invenire poſſem*, aut ut alter *habere*, quod nullius ponderis eſt in hac oratione; verum *ſed utinam invenirem vetulam!* quo ſenſu frequenter ea particula etiam ab Luciano ſumitur. In Prometheo. Εἰ δὲ γένοιτο, ὦ Προμηθεῦ, ταῦτα.

Pag. 564. Τρισχιλίων ἐξωνήσασθαι.] Vertunt *tribus nummorum millibus redemit*, in quibus vocem ſecundam ſubducta linea notavit Pater, qui haud dubie voluit intelligi τρισχιλίων δηναρίων. Et merito. Quum manifeſte ſic intelligere appareat ipſum Lucianum ex pag. 544, ubi Charmides ait, καὶ τοι τοσαῦτα παρ' ἐμοῦ λαμβάνουσι, καὶ νῦν ἐπιδὴ χιλίας αἰτοῦσιν οὐκ εἶχον διδόναι, ubi interpres ſimpliciter *mille petenti*, quum intelligat δραχμάς, quomodo vertit in Pſeudologiſta pag. 449. πεντήκοντα καὶ ἑπτακοσίας ἑξήτουν *ſeptingentas & quinquaginta drachmas:* Et ex Aſini loco manifeſtiore, καὶ πεντακοσίας μὲ πέντε καὶ ἕκοσιν Ἀττικῶν, ubi idcirco vertere etiam potuerunt *quinque & viginti drachmis Atticis.* Sic ergo debuerunt quoque, pag. 611. in Saturnalibus τρὶς πεντάντων με καὶ μυριάδων, ubi vertunt *talentis & decem nummum millibus.*

Pag. 576. Ὡς Ὀνησικρίτῳ ὁ Ἀλεξάνδρῳ κυβερνήτης ἰδὼν Κάλανον καὶ-

καὶ μάλιστα φησιν] Egregias hic agnoſce interpretationes. Opſopæus, *veluti Oneſicritus claſſis Alexandrinæ gubernator ait, cum Indum ardentem, ſicut fama eſt, conſpexiſſet.* Benedictus, *ut Oneſicritus Alexandri gubernator, cum Calanum, ut ajunt, conflagrantem vidiſſet.* Vidit ergo Benedictus Opſopæum largiorem eſſe, quam patiuntur Græca, & verbum φησιν notare non niſi alterutrum poſſe vel *ait* vel *ſicut fama eſt.* Quid decrevit ergo is ipſe? nempe accepit pro *ut ajunt*, pravo ſane judicio. Non enim magis ajunt Calanum conflagraſſe, quam Oneſicritum id vidiſſe. Sed & vide, unde comparativa loquutio pendeat. Scribit Benedictus: *Illi enim non inſiliunt in ignem ut Oneſicritus Alexandri gubernator*, quaſi vero & Oneſicritus inſiluiſſet. Quin immo Lucianus Oneſicritum unum auctorem hujus hiſtoriæ citat, & ideo non poteſt imperfecta multitudinis ac rumoris citatio locum habere, & plane ſufficere debet, ſi vertas, *ut Oneſicritus Alexandri gubernator viſo Calano ardente refert.* Maxime miror Benedicti iſtam verſionem placuiſſe Tan. Fabro, tam minute ſingula hæc quondam recognoſcenti.

Pag. 577. Οὐκ ἀπ' ἐλπίδος μὴ ἀναπηδήσας αὐτὸν] Certe Benedictus, etſi in priorum ſententia aberrarit, in poſterioribus voces, prout ſunt, expreſſit, quod Tan. Faber prorſus non facit, cujus verſio plane par foret Græcis ita conceptis οὐκ ἀπ' ἐλπίδος ἀναπηδήσας αὐτὸν, cum extra ſpem non ſit, quin ex igne ſit reſiliturus. Nedum ut admitti poſſit, quod tentat, gemina negatio ante verbum ἀναπηδήσας. Sed ut habeas expedita omnia, apparet errorem ſcripturæ corrigendum eſſe & pro μὴ ἀναπηδήσας, reponendum μεταπηδήσαι. Nam in ſententia verbi μεταπηδᾶν idem Faber toto cælo errat, quum rectiſſime Benedictus reddiderit.

Pag. 581. Κατόπιν δὲ τοῦ κηρύκου ἀγῶν] Notavit pater quoque hic conjecturam liberam & indoctam T. Fabri, & ut ab ea caveretur, juſſit inſpici Ciceronis epiſtolam ad Luccejum. In ſchedis notavit videndum Scaligerum in Græca Euſebii pag. 420. Fabrum priorem in Agoniſtico pagg. 293. & 294. Et ſane quomodo latuerunt illa in extremo Demonacte, εἰπὼν ὅσους τοὺς παρόντας τοῦ ἀναγώνιον τοῦ κηρύκου πόδα, Λήψῃ μὲ ἀγὼν τοῦ κριθίνου ἄθλου Ταμίας, Καιρὸς δὲ κριθᾶς μηκέτι μίσθου?

Pag. 582. Πλὴν τότε τοσοῦτον ἐπήκουσα] Plane non neceſſaria temporis illa definitio, & opinor ſcripſit πλὴν τόγε τοσοῦτον. Sic alibi.

Pag. 590. Ἐγὼ δὲ οὐδ' αὐτὸς πρὸ πολλῶν ἡμερῶν εἶδον] Quæ verſio hæc eſt, quam nobis offert Benedictus & ſequitur Faber? *caterum ego neque ipſe ante paucos dies vidi.* Ergo aut nunquam vidit, aut ante valde multos dies vidit. Quod quid eſt? aut quomodo ad Græca? multo melius & rectius Opſopæus *caterum ego quoque illum non ita multos ante dies conſpexi.*

Pag. 615. Ὡς ἀγείροιτο τῇ μητρὶ] An hi dies adhuc patiuntur, ut liceat Græcas iſtas voces ſic Latine verſas conſpici *ut Cybele matri ſeſe adjungant?* quum jam pag. 681. in Syria Dea πρὸ πολλοῦ μήνες συ-

γυπτὸς δ' ἔργω τῷ ἀλεκτρυόνι ἀγείροντας recte ut vides & aliter verterint: quum apud Maximum Tyr. dissert. tertia μηδὲν δ' ὁμοίως τοῖς κύκλοις ἀγυρτῶσι λίθοφόροις, οἱ ἴσασι θεολοῖν τὴν περσυχνὴν ἀπηλιτίζουσι, verterit Cl. Heinius, *similem mendicis illis, qui in triviis stipem colligunt, & duobus obolis obvio cuique ventura praedicunt.* At jam in Pseudomanti has voces ὥσπερ οἱ τῇ μητρὶ ἀγειρόντες τε καὶ ὀηλάζοντες verterant *eorum more qui a Cybele Deorum matre afflati conveniunt.* Cur non servant eundem tenorem? Certum est, ubi ἀγείρειν habet additum casum tertium, illic agi de collectione pecuniaria & capturis: sin, esse congregationem hominum, & huc potius censeo referendum locum Maximi Tyrii, quum ἀγείροντες proprie dicantur tales circulatores in variis rebus, ut ostendit Lud. Cresollius in theatro Sophistarum libro III. Praecipue vero nugantur, quum legem Saturni mox sequentem λογισμὸς δὲ τὸ ἐπιμελεῖσθαι Κρονίοις λαμβάνειν μηδὲ τοῦτο ἐξέστω intelligunt *rationem exigere ab iis qui res curant Saturnalitias, ne id quidem fas esto.* Quid enim? an putant Lucianum construere verbum ἐπιμελεῖσθαι cum casu tertio? Cur igitur mox apud eum Saturnus scribit pag. 623. Ὁ Ζεὺς δὲ μάλιστα τοιούτων ἐπιμελεῖται? Immo sic quoque omnis Graecia; quae interdum & quarto casui id verbum adjungit, nunquam tertio. Omnino verte, *rationem exigere ab dispensatoribus per Saturnalia*, vel tempore Saturnalium.

Pag. 616. Τῇ δ' πρὸ τῆς ἑορτῆς] *Caterum ante sollennitatem.* Non sufficit: nam & quum statim in praecedentibus dixit πρὸ πολλοῦ τῆς ἑορτῆς, etiam notavit tempus ante sollennitatem. Verte *caterum die ante Soll.* Nam clare distinguit inter longinquius & magis propinquum tempus.

Pag. 618. Πάντες πᾶσι ἀφαιτήσασθε, ἢ ἐξέλασιν, ἀφαιτοῦντες δὲ πλουσίοις? An non scripsit auctor πάντες πᾶσι? Nam illud confusionem inducit. Sed videtur velle dare pauperibus privilegium, ut si velint, primi invadere possint calices, sed & remittere id possint. Vtique πάντες non opponuntur πλουσίοις, quod huc requiri videtur.

Pag. 636. Διδάσκαλον ὧν ἔτον δ' Ἀρισταινέτου, ἱὸν δὲ Ζήνωνα] Ita per suas distinctiones inepte discerpunt editores in Graecis ea quae conjungenda sunt. Ergo & Benedictus *Aristaneti Zenonis filii praeceptor.* Quo quid obscurius? & quis aliter haec adspiciat, quam facientia Aristaenetum filium ac discipulum, Zenonem vero patrem? At plane haec sunt inversa. Et quanto praeclarior Erasmus, *quod esset Zenoni Aristaneti filio praeceptor?* Id retine, & tolle ex Graecis importunum comma.

Pag. 639. Ὁ δὲ τῷ Φόλῳ Ἡρακλῆς] Fieri nequit, ut si quis Benedicti versionem intuens *Herculem Pholensem*, ullo modo concipere possit ea Latina facta esse ex his Graecis, qui ita eximium illum Leonardum Augustinum deduxit, ut monuimus in praefatione ejus gemmis praefixa, quod tamen tunc non advertebamus. Sola Gallia est hujus putidi commenti origo. Nam doctior

ctior Erasmus noster rectissime dederat, *Herculem apud Pholum.*

Pag. 640. Δεξιὸς πάνυ ἦ Λεοντίνης τῷ παροινίᾳ ἐνίγκαν] Interpretantur *inducta dextre admodum temulentia.* Desideratur alius, qui illud *inducta* interpretetur. Quid enim id sibi vult? At Luciani scopus est, *tolerante Aristaneto admodum dextre temulentiam*, non exasperato ad hoc factum in pueri sui tentatione. Herodianus libro 1. Τοῦτο χαλεπήνασα ὕβριός τε καὶ παροινίας ἕνεκα, ἧς ἐτὸν παισὶν ἐπεχείρει.

Pag. 645 Καλυδὼν μὲν ἥδε γαῖα Πελοπίης χθονὸς, ἐν ἀνηπόρῳ μοίρῃ πεδίῳ] Vbi mens fuit vel editorum vel interpretum, equidem nescio: longe eam ab ipsis abfuisse, quum hunc locum tractarent, facile colligas. Vt enim in Græcis distinguunt, sic in Latinis Benedictus *Hæc terra Calydon Pelopii est soli, fretum quia est parte, campos divites pingues habens*, Erasmus *Calydon quidem hæc Pelopii regio soli, quia parte sævum spectat adversa fretum.* Atque ita Calydon ope illorum ex Ætolia transmittitur in Peloponnesum; satis ridicule. Distingue & verte, Καλυδὼν μὲν ἥδε γαῖα, Πελοπίης χθονὸς Ἐν ἀνηπόρῳ μοίρῃ, πεδίον ἔχουσα εὐδαίμονα. *Hæc terra est Calydon, Pelopia terra in transmarinis*, objacens Peloponneso trans fretum, *habens campos uberes.* Res ipsa clamat.

Pag. 647. Αἱ ἐπιστολαὶ ἐφάνησαν ὡς πρεσβυτικαί] Verterat Erasmus *videtis quam & ipsæ epistolæ graves sint ac seniles.* Benedictus volens esse brevis, amputat postrema, relinquens *quam graves sint epistolæ*, contra prorsus quam oportuit. Non enim graves esse demonstrat, sed seniles, hoc est, frigidas, nullarum virium, infirme scriptas, plane qualis est appendix Observationum ad Melam, Londini nuper impressa.

Pag. 650. Ἰχθὺς ἐν ταγήνῳ] Insigne exemplum, ut error soleat augeri & quotidie invalescere. Verterat Erasmus *piscis Tagenicus.* Id eodem modo retinuit Benedictus: Sed ne quid deesset, nunc video in hac editione Græcam vocem postremam quoque incipere ab majusculo T. Habeant hoc & fruantur, quibus placet: nos censemus interpretandum *piscis ex sartagine*, quod non modo probant multa antiquorum fragmenta, sed hodieque etiam placet.

Pag. 656 Ὁκόσα ἰόντα ἐμεῦ πρεσβύτερα, ἐγὼ ἱστορέω] Vter hic interpretum laudandus, Benedictus interpretans *Quæcunque antiquiora me sunt, ab iis narrationem incipio*, an Micyllus, quem postremus fere expressit, *Quæcunque igitur antiquiora me sunt, ab iis narrationem incipiam?* Sic uterque particularem ex his facit periodum, sic uterque ἱστορέω putat verti posse *incipio narrationem.* Quæ sunt utraque ab vero alienissima. Distingue Τὰ μὲν αὐτοψίῃ μεμαθὼν, τὰ δ' ἀπὸ τῶν ἱερέων ἐδάην, ὁκόσα ἰόντα ἐμεῦ πρεσβύτερα ἐγὼ ἱστορέω, ac verte *& ex iis refero, alia quidem cognoscens quæ ipse vidi; alia ab sacerdotibus edoctus sum*, ea nempe, *quæ meis annis antiquiora commemoro.*

Pag. 683. Καὶ τὸδε πατρόθεν οἶκοι δίκαιον] Mirifice interpretes,

quorum prior & *quod ex patria cujusque venit, id domum apud se recipit*, citerior *atque hoc è patria domi recipiunt*. Imo *atque id ab patribus*, majoribus, *in domibus* & familiis suis *retinent*. Tessera illa & conjunctio hospitalis ab patre propagatur in filium & ab hoc exercetur conservaturque. Neque sane mox dicerem *sumptu libamentis inaurioris*, sed datis & fusis libamentis.

Pag. 685. Ὅσῳ δὲ ἴφλω, δεῖ μὲν μοι καὶ ἓξ σεσιτεῖν] Salmuriensis interpres accipit, ac si mutetur persona, & quum antea loquutus fuerit Therſagoras, nunc incipiat Lucianus: unde voculam τοίνυν hic præcipue efficacem omittit in verſione, quam vides esse *Ego vero, ut dixi, deambulatione opus habeo*. Hanc sententiam admisit ab Melanchthone, qui prorsus eodem modo *Tum ego: Et mihi opus est deambulatione*. Sed profecto non ita est, & continuatur persona Therſagoræ, qui quum ante jam dixerat de ambulando τοίνυν διόλου, id nunc repetit dicens, *Quod igitur dicebam, etiam deambulatione quidem opus habeo; multo autem prius, ajebat, venio hunc salutare optans*.

Pag. 689. Ἀφοσιώσω μὲν ὧν μοι σεσιτεῖν πάντως τόδ' ἐγκώμιον. οὐκ ἂν ἀπαρτῶν οἰοιτίζοιμεν] Turpis macula ex Salmuriensi editione in hanc propagatur, dum sic editur, quum voces illæ τόδ' ἐγκώμιον pertineant ad sequentia, ad quæ retulit etiam interpres, sed infelicissime vertens *idque encomium non distrahendum putarem*: neque enim ἀπαρτᾶν est distrahere, sed suspendere. Certe melius Melanchthon, *idque encomium non existimarem prætermittendum esse*. Sic ex eadem Salmuriensi paulo ante video editum monstrose Σνυσίου pro Σμύρνου.

Pag. 720. Ὀλίγων ἧ ὅτι τροφῆνος δίδωσι, τὸν τ' πολλῶν ἐπιτρεφόμενον μίσθαν] Benedictus *pauciſque ut nutriatur opus habeat, diutius tamen quam alii multi immoretur*. in qua interpretatione sequutus est auctorem Thomam Morum, dubito an Græca rite considerantem. Certe res ipsa non patitur, ut in his sit justa oppositio; nec si vir valens diutius, quam ægroti multi, immoretur convivio, propterea sic culpari potest, ut hic postea culpatur ab colloquentibus. Errarunt certe, quum τ' πολλῶν putarunt dici masculine; sunt enim neutra. Et utique illud *diutius* nullibi in Græcis. Verte, *pauciſque ut nutriatur opus habeat, quam a multis*, si multa deglutierit, *futurum sit ut enecetur*.

AD-

ADDENDA.

Pag. 9. lin. 13. Μῦθον ἀντὶ μύθῳ] Lindenbrogius apud Menagium Amœnitat. juris civilis c. xxxix. in *Mutuum* legendum putat μοῖτον ἀντὶ μοίτου. Almeloveen.

Pag. 10. lin. 35. Παρεισήξηγάς] Sic interpres vertit. Quomodo legerit nescio. Forte legendum est παρεξίσησον à παρεξίσαμαι, & erit, quod nos vernacula lingua dicimus *tu seras ravi*. Palm.

Pag. 20. lin. 10. Μὴ καὶ ἐπισομίσῃ μέφησιν ἐμπερεπατῆσαν αὐτῷ] Interpres: *ne illo* (calceo) *mihi inambulanti os obturet*. Verte: *ne inambulans, pronas in os, in vultum, cadam*. Sic infra: ὅμως τὸ τρίχινον ἐπιχῶν, ἢ ἐμποδίσας ἐπισομιεῖ. Menagius.

Pag. 27. lin. 13. Γ'ρνία] Φινία legendum omnino videtur. *Idem*.

Pag. 41. lin. 1. Καὶ σίφανοι ὑμικάρανοι] Martialis: *A te vexatas, malo temerosas*. Idem.

Pag. 41. lin. 1. Καὶ μῆλα πυὰ κοδιδηγμβία] Ex hoc loco lux affulget Theocrito in Cyclope, ubi de violento ejus in Galateam amore sic ait:

Η ῾ρατο δ᾽ ἤτε ῥόδεις ὐ μάλοις ἤτε κικίννοις,
Α᾽λλ᾽ ὁλοαῖς μανίαις.

Scilicet poma morsibus amasiarum lancinata amantibus data favoris erat & amoris indicium. *Palm*.

Pag. 41. lin. 31. Η᾽δὴ, ἅπελλὰς ἤδη νέας ἐπτεμαχηλίσσας] Ε᾽κβαχηλίζειν τινὰ τούτῳτα· *perdere juventutem*. Plutarchus de liberis educandis. *Menagius*.

Pag. 43. lin. 33. Ε᾽πικλαμισόμβοι] Ε᾽πικλαμιστόμβοι, legendum omnino videtur. *Idem*.

Pag. 44. lin. 25. Α᾽πάγεσι παρὰ τὸ ἀμοσὴν ὃς ἤμοζι τὸ Α᾽σίαν τότε] Cur utatur hoc loco Lucianus voce ἀμοσῆς, difficile est dicere. Fuit Lacedæmoniorum propria ea vox, & id nos docet Diodorus lib. 13. his verbis: Γ'παικοίτης ἡγεμὼν (ὃν οἱ Λάκωνες ἀμοσὴν ἐκάλουν.) Ii suos præfectos in regiones sibi subjectas mittebant, & ἀμοσῆς eos vocabant. At Alia, de qua hic sermo, & quæ tempore Luciani & hujus Dialogi sub Romanis erat, ut ex ipso dialogo patet, proconsularis erat provincia, & à proconsule regebatur, qui Græcis dicebatur ἀνθύπατος. Tentabam hunc nodum solvere, & dicebam forte Lucianum servasse decorum, & cum Mnesippum Laconem introduceret loquentem, eum de industria non exacte ῥωμαΐζειν facere, & non perfectam notitiam Romanorum magistratuum habentem induxisse. Sed ut verum fatear, id non mihi satisfacit, nam nec in tota orationis serie utitur alia voce, quæ Laconismum redoleat, nec ipsum nomen Μνήσιππος videtur esse Laconis, sed Μνάσιππος dicendum fuisset. Tum & infra de morte Peregrini utitur ea voce ex sua persona, ὅθεν τὸ ἀμοσὴν ἀπαχθῆναι τὸ Α᾽σίας. Itaque alio me verto, & puto fuisse nomen Græci magistratus, non Romani. Nam civiliter & moderate regentes provincias Romani permittebant aliquando populis, ut haberent speciem quandam regiminis & magistratus quosdam ex sua gente, sibi tamen subditos & sine jurisdictione suprema, sed morum & δίκης curam habentes. Id mihi suadet Budæus in commentariis suis, qui hæc ait: ἀμοσῆας ἐκάλουν Α᾽θηναῖοι τοὺς εἰς τὸ δῆ ζῶν διατάττοντας. Ignoratur, unde id acceperit, sed ex eo loco colligitur fuisse Athenis ἀμοσῆας id, quod Romæ Censores, & credo ad exemplar Censorum Romanorum institutos, nam in antiqua Athenienſium republica de iis non fit mentio apud auctores; nisi sic sit, cur ita loquutus fuerit Lucianus, mihi non liquet. *Palm*.

Pag. 48. lin. 35. Εὐδαμίδα] Εὐδαμίδαν. Menagius.

Pag. 61. lin. 24. Τ'πὸ λέοντος] Leones Scythia non habet. *Idem*.

Pag.

ADDENDA.

Pag. 115. lin. 35. Πατρὸς ἡμῖν, Πάτραι θ' Ἀχαΐας] Lucius Patrensis. Vide Photium in Bibliotheca. *Menagius.*

Pag. 194. lin. 12. Ἱππόπολιν Θρήκην] An Ἱπποπόλων? ut αἰπόλων. Non displicet. *Idem.*

Pag. 306. lin. 30. Οὐδὲ Γύδης, ὑάλῳ περιχεὶς] Lege ὑάλῳ περιχείς, seu potius περιχύς. Id est, *vitro incrustat.* Indi mortuos incrustasse testantur Herodotus & Diodorus Siculus. Perfimè Interpres: *adipe fuillo oblinit.* Idem.

Pag. 379. lin. 34. Ἡμῖν ὡς πυκοὶ] Τὸ ἡμῖν hic locum habere non videtur. An legendum ἦ μὴν? Id est, *revera, omnino.* Hesychius: ἦ μήν. ὄντως. Idem.

FINIS.

LVCIANI

Rerum in ſecundo Tomo memorabilium

INDEX.

A.

ABAVCHAS 73. ejus amicus Gyndanes ibid.
Abradatæ conjux formoſa 8. continentiæ exemplar. 13
Abrœa Luciani matris amica. 79
Abrotonum meretrix. 515
Academia in utramque orationem parata 223. pro ebrietate & pro ſe verba facit. ibid.
Academicum eſt nihil ſtatuere poſſe. 106
Accuſatores & judices ſimul eſſe, abſurdum 22. verus accuſator palam arguit. 409
Acherontica palus prima mortuos excipit. 300
Achilles fluvium tranſiliit, & cæde Phrygum turbavit 383. Hectorem interfecit ibid. Lycaonem interfecit & Aſteropæum ibid. illi animum intendit viſus armorum 453. inter virgines abditus fuit 526. duobus fatis illum agi 772. ejus equus verſus recitans. 159. Achilles Hectorem occidit 261. à Paride occiſus. ibid.
Acino uvæ ſublatus Sophocles. 475
Acis ancilla Meliſſæ meretricis. 523
Actæon diſcerptus à canibus 560. 612. omnium hominum miſerrimus 712
Adimantus Myrrhinuſius 491. amoris maſculi arguitur ibid. ejus votum 496. & ſeq. 499. & ſequent.
Adoleſcentia per ſe ad voluptatem prona 690
Adonis ab apro offenſus, & ubi lugeatur 658. fluvius Adonis 658. 659. quotannis cruore infici putatur 659
Adorare Perſico more 505
Adraſtus à ſue aberrans Croſi filium necat 133
Adulatoris & laudatoris differentia 27
Adyrmachus Machlynæ dux 63
Æacus Plutonis patruelis 301. cuſtos inferorum ibid.
Ægyptia lens 200
Ægyptii agricolantes 199
Ægyptii libri de terriculis 347
Ægyptii aquæ ſacrificant 152
Ægyptiorum templa 8. ſuperſtitio 30. Ægyptiorum templis, qui ſimiles ibid. Ægyptii divinis nominibus utuntur ibid. primi hominum cultum divinum inſtituerunt 657. ab iis hunc acceperunt Aſſyrii ibid. varia animalia pro diis habuerunt 713
Ægiſtho quid prædixerit Iupiter 773
Æqualitas in omni re juſta 406. res eſt jucundiſſima & convivio congruentiſſima 628
Æſchyli pugillares Dionyſius comparavit 387. ebrius tragœdias componebat 698
Æſchines Socratis ſocius imitandi peritiſſimus 12. Æſchines Socraticus fuit paraſitices ſtudioſus 254. Dialogos conſcripſit ibid. Æſchines Rhetor meticuloſus 257
Æſculapius Apollinis filius 142. aſcriptitius Deus 140. ex alienis malis, proprias ſibi moleſtias contrahit 222. ejus imago in balneo poſita 357. fulmine periit 562. medicus eſt 711
Æſopus fabularum ſcriptor 198
Æthiopem lavare 394. Æthiopes nigri 767. dici ſacrificant 159
Aëtion 6
Agamemnon cum quibus diis comparetur 29. Vinolentus 687
Agaſonis inhumana petulantia 237
Agatharcydes ſcriptor Aſiaticæ hiſtoriæ 474
Agathocles Stoicus de mercede diſcipulum in jus vocat 198
Agathocles Samius in quod diſcrimen inciderit 421. Agathocles Siciliæ tyran-

rannus 95 annos vixit 468
Agathoclis & Diniæ amicitia 40
Agathobulus 570
Agathon tragicus poëta 315
Agoræus ad Pœcilem ſtans 147
Ajax non fuit adeo magnus 173
Alani eadem lingua & cultu cum Scythis utuntur 67
Albus corporis color unde 6
Albus color mulieri convenit 257
Alcamenis pulcherrimum figmentum Venus hortenſis 4
Alceſtis ex inferis rediit 301
Alcibiades ditiſſimus fuit 125
Alcidamas Cynicus non vocatus ad convivium accedit 638. convitiator acerrimus ibid. per jocum dictus catulus Melitæus 642. inter claros oratores 690
Alcmæon laudatur quod occiderit matrem 803
Alcà plerique victum parant 608. plerique contrà res deperdunt ibid.
Alexander Theſſalus ab uxore è medio ſublatus 197
Alexander medicus 590
Alexandri modeſtia 19
Alimenta mala corpus labefactant 719
Alys fluvius una nocte circumdnctus 356
Atho montem quidam vult ad Alexandri imaginem effomare 89
Amabiles incantatione fiunt qui ſunt odio digni 522
Amaſtris urbs Ponticæ 71
Amantis indicia quæ ſint 534
Amatoris inſani actiones 42. deformis, multa dat, nihil formoſus 530. Amatores læſi, amare deſinunt ibid.
Amazon innixa haſtæ 4. quid pulcherrimum habuerit 5
Ambroſia Deorum cibus 207. Amicus liberis & uxoribus antepoſitus 74. amici vulgares quales ſint in utraque fortuna 36. ut eos ambiant Scythæ 57. unus homo ſum: iiſdem dolentes & gaudentes 63. Amicorum paria 38. 40. 45. 47. 49. 51
Amicus eſt ſolus fidus quo compotore utimur 250
Amicitiæ nomen eſt pariſtices principium 250
Amisocas 58
Amoris ſigna 129. moleſtiæ 542. amorem puerorum docebant Plato & Socrates 651
Amoris occulti ſigna 664
Amoris duæ ſpecies 690
Ampelis meretrix 534
Amphion 10. 460
Amphilochus in Cilicia qua mercede vaticinetur 713
Anacharſis gymnaſia Græcorum reprehendit 269. & ſeq. quem in finem 277. reprehendit & irridet Lacedæmoniorum certamina 297. & ſeq.
Anacreon Lyricus 85 annos vixit 474 476
Anaxarchus Alexandri paraſitus 255
Anchoram ultimam navigantes ſacram appellant 597
Androcles Epicharis filius 781. in Diæſiis libro recitato vicit ibid. ejus oratio de pulchritudine 788
Angina cur quidam dictus 446
Animæ optimæ imago 9. & ſequent.
Animæ violenta morte occiſorum oberrant 346
Anniceris Cyrenæus 694
Annulus Gygis quid efficeret 229. Item 511. annulus ex ferro de cruce ſumpto factus 338. annuli optatæ vires 512.
Anteas Scytharum rex 90 annos vixit 469
Antia Bellerophontem ſolicitavit 427
Antigonus medicus 330
Antigonus Philippi filius monoculus 81 annos vixit 469
Antigonus filius Demetrii 80 annos vixit 469
Antigonus filii uxorem adulterio vitians 197
Antiochus Stratonicæ novercæ innocens ibid.
Antipater Macedo 80 annos vixit 470
Antipater Demoſthenem ſibi adduci optavit 697
Antiphilus Alopecenſis 51. Dinomenis filius 53. quomodo liberatus 55. ejus calamitas 52
Antiphilus pictor Apellem calumniatur 398. 399
Anubis ex ſolido auro conflatus 132
Anubis templum compilatum ab Antiphili ſervis 51
Anus cur amentur 324
Anus Theſſalæ plerumque incantatrices

ces 522
Aornus petra inacceſſa viſa 312
Apelles 6. in eum calumnia 398
Aphrodiſia 554
Apide mortuo quid faciant Ægyptii 658
Apollo oracula obliqua reddens 143. vatem ſe dicens 144. quæ præcederent oraculum ejus 145. ejus verſus ib. apud Admetum ſervivit 121. illi barba non naſcitur 208. quibus in locis oracula habeat 212. Apollinis Lycii templum & ſimulachrum 272. ubi barbatus pingatur 677. mirum ejus oraculum ibid. ſolus ignorantia liberare poteſt 755. vates & medicus 767. varius & mendax ibid. Hyacinthum amavit 786
Apollodorus orator Pergamenus Auguſti præceptor 82 annos vixit 475
Apophradi ſimilem eſſe, quid innuat 432
Apophras quid ſit 438
Appendicula irridentur à medico 331
Apri Calydonii tergus oſtentant Tegeatæ 386
Aqua communis Ægyptiis 152. ob aquæ potum Seres dicuntur diu vivere 467
Aquila viſus eſt acutiſſimi 196. quæ nam putetur ingenua ibid. Iovi familiaris 203. Aquila Iovis 712
ad Aras confugiunt quibus vis infertur 156
Arameus muſcæ inſidiator 374
Arabiæ regio quàm ſuavem odorem ſpiret 675
Arbaces gladium educens in Arſacem 198
in Arcadia nullus philoſophus 220
Archias quid mandati accepiſſet ab Antipatro 697
Archibius medicus philoſophum increpans 167
Archilochus poëta cujas & qualis 432
Archimedes quid arte ſua præſtiterit 355
Archiplani Scytharum duces 59
Arcus cur in certaminibus ulterentur 290
Areopagitarum in judiciis mos 281. noctu cauſas judicant 460
Aſetæus, Eudamidas, & Charixenus amici 47
Aretes modeſtia in rebus ſecundis 18
Arganthonius Tarteſiorum rex 150 annos vixit 468
Argoæ navis carina loquuta 160
Ariadne à Baccho in cœlum adducta 710. 711
Ariarates Cappadocum rex 82 annos vixit 470
Arignotus Pythagoricus 346. dæmonem abjecit 347
Supra Ariphradem fama 434
Ariſtides in paupertate diem obiit 125. in Themiſtoclem conſpiravit 428
Ariſtæchmus Ætolus 550
Ariſtænetus philoſophus qualis 539. Zenonis filius 636. ejus filiæ epithalamium 651. 652
Ariſtander Thelmiſenſis, Artemidorus Epheſius 775. juxta Ariſtandri & Artemidori præcepta ibid.
Ariſtippus Cyrenæus Dionyſii paraſitus 254. ob Ariſtippum virtus & mollities contendunt 229. 230
Ariſtobulus Caſſandrenſis hiſtoricus nonaginta annos vixit 474
Ariſtogiton Armodii paraſitus & pauper fuit 262
Ariſtonicus Marathonius qualis vir 700
Ariſtophanis laus 236
Ariſtoteles orſus eſt paraſiticam 255
Ariſtoxenus muſicus Nelei fuit paraſitus ibid.
Arma in pace ferre non licebat Athenienſibus 293
Armenii gens bellicoſa & ſagittandi perita 506
Arrogantia Perſica 454
Arſaces interficiens mulierculam 198
Arſacidis nulla pulchri ratio 453
Arſacomas 62. ejus amici Macentes & Lonchates ibid.
Artaxerxes Mnemon 86 annos vixit 475
Artaxerxes alius Perſarum rex 93 annos vixit ibid.
Artem cujuſvis conditionis homines addiſcere ſolent 239
Artis definitio 242. cuivis ineſt labor, timor &c. 248. ſordidæ artes vix neceſſaria ſuppeditant 597
Artium effecta Deorum ſunt dona 718
Aſander Boſpori rex inedia mortuus eſt 93 annos natus 472
Aſinus lyram auſcultans 380. 555. aſinus Cumanus 597. ex aſino conſpecto

&c. 108. ex asini anxietate 111
Aspasia meretrix prudentiæ exemplum 12. 174. fuit Colossææ magnitudinis 13
Asphodeli pratum apud inferos 301
Assentatores quales putandi 16. assentatoribus gaudentium exemplum 17. aliud ibid. & 18. assentator quomodo lauder 26. ejus finis aliquid accipere lucri 26. 27. exemplum ibid. quibus notis discernantur à se invicem laudator & assentator 28. assentatores Diniæ 40. quàm sint potentes, indocti exemplo ostenditur 389. item Pyrrhi Epirotæ ibid. assentatoris vis in bonum vitium 411. 412
Astarten, lunam esse putant, Sidonia lingua 657
Assyrii columbæ sacrificant 152. ab Ægyptiis doctrinam de Deo acceperunt 657. unde notas inustas habeant 684
Ate 14
Athenarum laus 689. classis præfectura fuit summa dignitas ibid.
Athenienses causas agens 199
Athenienses irrisores in sermonibus 279. eorum urbs antiquissima 280. adversus Eumolpum & Hippolytam fortiter se gesserunt 292
Athenienses sine Demosthene, Æniananenses & Thessalos esse dicebat Philippus 703
Athenodorus Augusti præceptor, cujus precibus patria levata est vectigalibus 82 annos vixit 473
Athotæ 130 annos vivunt 467
Atimarchus quidam per ignominiam vocatus 446
Attalus Philadelphus Pergamenorum rex 82 annos vixit 470
Attalo filius venenum porrigens 198
Attica crepida qualis 317. Attici soli primi homines olerum more è terra emerserunt 328. Attica paupertas 601
Attis ex solido auro conflatus 132. fuit Lydius, primusque sacra fecit Iunoni 662
Auditores si deessent Lycinus ad columnam, vel statuam verba faceret 635
Aures fide minùs dignæ quam oculi 461
Aurum se amare dissimulans odio habetur 604. auti commoda 170. auti laus ex Pindaro 164. 165. aliæ laus 171. quàm multa mala creet 725

B.

Bacchæ Euripidis 388
Bacchis meretrix 622
Bacchus Iovis filius 134. ascriptitius Deus 140. vinum præbet 207. ei nova carmina componendi mos desiit 696. quomodo exceptus quum adversus Indos militaret 360. ex quibus constaret ejus exercitus ibid. qualis ejus currus ibid. qualis & ipse ibid. telum ejus, ignis 361. habet templum in Lesbo ubi sepultum est Orphei caput 385. fulmine periit 562. in Syriam est profectus 663. ei priapos Græci erigunt ibid. ejus parentes, patria &c. 710
Baculus Cynici Protei talento emptus 386
Balneum in usu post longum iter 78 90. ejus præclara constructio ab Hippia 356. & seq.
Baptæ 393
Barbam, comamque habebant veteres 724. barba cultus viri, ut equorum juba ibid.
Barbari non elegantiæ, sed opum amantes 454
Barcetis 66
Bardylis rex Illyriorum 90 annos superans 469. fama supra Bastam Chium 434
Basthes & Belitta amici 61
Batalus tibicen 391
Battachion cocus 390
Battus sophista 391
Beatum est neque sitire, neque esurire, neque algere 255
tanquam Bellerophon librum circumfers 388. periculum Bellerophontis 427
in Bello ferrum gestare satius quàm aurum 169
Belittas & Basthes amici 61
Bendis ex solido auro conflata 132
Berœa Macedoniæ urbs populosa 101
Bipennis dictus est Cleodemus peripateticus 636
quæritur cur Boni plerique degant in paupertate, mali contrà 125. bonorum

rum post vitam fœlicitas 726
Boni viri à malis perduntur 411
Bona quot cum malis comparentur 721
Bonorum varietas data non ad necessitatem modo, sed ad voluptatem 719. bona alia pro valentibus, alia pro ægrotis, alia pro aliis creata 721
Bonorum quorundam caducorum enumeratio 511
Boni in vita infœlices 614. eos non negligit Deus 779. bonorum in vita status infœlix 139
Bos deus est Memphitis 152
Boüm carnes assæ mugiverunt 160. boves solis serpserunt & aufugerunt ex verubus 622
Bosporani pendebant tributum Scythis 62. eorum mos in petendis puellis ibid.
Bosporum Darius ponte junxit 799
Brachmanes apud Indos fuerunt longævi 466. philosophiæ studiosi ibid. tolerantiam ostentabant 576. salutato sole oriente pyram conscendunt 586. fœlix hominum genus quibus institutis vivant, utque igni pereant 594. Gymnosophistæ dicuntur ibid.
Branchus in rupe sedens 463
Bubonum sanationes 332
Bulim & Sperchim Lacedæmonios admiratus Xerxes, cùm posset, non occidit 701
Bupalum malitia superare 433

C.

Caneus aliquando fuit fœmina 175
Cadaver apud Ægyptios oppignerari solitum 306
Calmidis Sosandra 4
Calanus conflagravit 576
Calceus pede major 20
Callirades pictor Ampelidis scorti amator 535
Callias fuit ditissimus 125
Callimedon proditionis argultus 706
Callinus librorum scriptor 391
Calliope 12
Callistratus inter claros oratores 690
Calumniarum mala 306. 396. tractatus de calumnia à p. 396 ad 432. ejus imago 398. definitio 404. in ea quot spectandæ personæ 405. Calumniator consideratur ibid. unde originem habeat 412. qui fiat ut veritatem opprimat ibid. quis potissimum ei sit obnoxius 412. 413. unde petantur colores ejus 414. quænam sit efficacissima 417. ejus artium enumeratio 422. ingenium hominum illa audienda gaudet plerunque 423. consideratur is apud quem sit delatio ibid. & seq. Calumniari etiam justo accidit 428. homini familiare est in hoc labi ibid. quid debeat facere qui audit calumniatorem 431
Candaulæ quid acciderit 96
Canis perfecta laus 26. canis in balneo 264. canis virtutes 598. vitia ib. non ex canis podice, sed ex asini anxietate 117. Canis syderis effecta 278. Canes elephantis Indicis proceriores 342. Canis in balneo 382. non desinit corium arrodere quum semel cœperit 392. canis in præsepe 395
Cantharus philosophus 605
Carbatinæ Hyperboreorum calceamentum 335
Carbones fient thesaurus 503
Carceris incommoda 52 & seq.
Carneades recentioris Academiæ princeps 85 annos vixit 473
Cassandræ genarum rubor decorus 6
Cassiopea 18
Castalius fons divinus 490
Castrandi mos à Combabo ortus 671
Castrati vestem muliebrem gestant ibid.
Catechumenus 773
Catena Iovis 119
Causa indicta nemo damnandus 142
Causidicorum merces triobolus 223
Cebes Thebanus imagines scribebat 310
Cepa, Peluſiotis est Deus 152
Cerberi officium 448. Cerberus in oratione 448
Cercyon, Sciron, Pityocamptes, aliique viatorum cædibus insolescentes 140
Ceres panem exhibet 207
in Certamine spectanda pars nuda &c. 411
Cerva pedibus velox 331. leones cervis velociores ibid.
Cesti vis 171
Chæreas scorti Musarii amator 531
Chæreæ nuptiæ in dialogo Lapitharum.
Chaldæi ultra centum annos vivunt 467

cur hordeaceo pane veſcantur ibid.
Chaticlea Demonactis uxor meretrix 40. 41. ab amatore ſuo trucidata 44
Charicenus qualis homuncio 774. 775
Charinus ſcorti amator 522
Charmides amator ſcorti 542
Charixenus, Aretæus & Eudamidas amici 47
Charops Æginetа Cinædus ditiſſimus 125
Chelidonium meretrix 539
ad Chelidoneas cur ab Africo tempeſtates concitentur 494
Chironis pedes ab equinis ungulis nihil differebant 724
Chriſtianorum ſapientia mirabilis 565. eorum ſtudium, erga Peregrinum 567
de Chriſto nonnulla 566
Chreſtus idem dictus per contemptum 773. Chriſtiani ſibi perſuaſerunt ſe immortales fore ibid. aliaque de illis in ſeq.
Chryſarium mulier venefica 516
Chryſippi ſyllogiſmi frigidi 205. 81 annos vixit 473
Chryſis amata à Glaucia 335. meretrix 336. 534
Cibus & potus corpori tantùm conveniunt 172. 173
Cicadam ala comprehendere 432
Cilix latro 199
Cinædorum cultus 725
Cinyræ mores 315. templum Veneri dicavit in Libano 659
Civitatis loca quænam ſint 263. ea ſectarur paraſitus ibid. civitas quid ſit 282
Claſſis præfectura, ſumma dignitas Athenis 689
Claudos auſpicato die veteres averſabantur 441
Cleanthes Zenonis diſcipulus 99 annos vixit 473
Cleodemus peripateticus 330. 636. dicax & bipennis dictus ibid.
Cleodemus Critoni venenum præbuit ut patrem necaret 648. Diſcipuli ſui uxorem ſtupravit 647
Cleolaus longum gradiens 779
Cleombroti Ambraciotæ ſaltus 764
Clenocharmus malè veſtitus 775
Clinias Architeſis & Eraſicleæ filius 541
Clinias orator phialam ſuffuranus 198
Clio 12
Clonarium meretrix 225
Cochlis meretrix 556
Cœna abſoluta quid habeat 650
Cœna exequialis 307
Colonarium perſolvere ſolebant ut innuitur 717
Colophone & Delphis parata ſunt omnia ad vaticinandum commoda 144
Coloſſus immenſus à Rhodiis extructus 133
Columba apud quos ſacra 662
ultra Colum vivere 344
Comam & barbam habebant veteres 724
Coma eſt indicium nobilitatis Ægyptiæ 492. eam religant Pallenenſes ib. ubi conſecraretur 684
Combabi hiſtoria 666 & ſeq.
Comitas majorum erga minores laudatur 14. hi ſoli invidiam fugiunt ibid.
Communes res nova pulchritudine ornare ſapientiæ eſt magnæ 358. 359
Comœdiam cum dialogo conjunxit Lucianus 237. cur apud Athenienſes agerentur comœdiæ 285
Comœdis cur liceret cavillari 285. illorum in theatro habitus ibid. unus ex Comicis trigaleatus 605. 606
Comparatio elegans 21
odi memorem Compotorem 635
Conſolationes parentum mortuis liberis 307
Conſilium res ſacra 309. 392
in Conſultatione non ætatis ſed boni communis habenda eſt ratio 142
Convivam facimus cum qui nobis eſt familiariſſimus 250
Convivium victoriæ 570. convivii ſplendidi deſcriptio 168 & ſeq. ante Convivium lavandum quum eſt linea ſex pedum 617. dicteria conviviis apta 629
Copia quid ſit 718
è Copto Memnon auditus 349
Coraci à Scythis vocati Pylades & Oreſtes, & cur 36. quid Scythis id vocabulum notet ibid.
Corinna meretrix 528
Corœbus 328
Corporis virtus eſt robur 719
Corporis pulcherrimi imago 5 & ſeq. ut comparari ſoleret apud Athenienſes

ſes 286
Cotturnicum certamina apud Athenienſes 295. cur inſtituta 296
Cothurni metaphorica ſignificatio 440
Cratetis orationes quales 313
Cratinus poëta comicus 97 annos vixit 475
Craton politicus 774
Crepida Attica qualis 317
Cretenſes Iovis ſepulchrum oſtendunt 328. 712
Critias Neſiotes 339
Critolaus peripateticus ultra 82 annum vixit 473
Criton à Cleodemo venenum accepit ad necandum patrem 648
Crobyle mexetrix 528
Crœſus Perſis riſum exhibens 178. ab oraculo deluſus 124. bonis excidit 503. ab Apolline deceptus 767. Crœſi filius 27. eum eſſe mutum dolet pater 180
Cronoſolon ſacrificus 613
Cteſias Cnidius mendacii accuſatur 327
Cteſibus hiſtoricus 124 annos vixit 474
Cumæus aſinum conſpectum non ſtatim agnovit 434
Cupido luteus à mago factus 336
Cupido plus habendi malorum multorum cauſa 725
per Cybiben 438
Cyclops quidam dictus, cur 446
Cycnos non eſſe tam canoros ad Eridanum 371 & ſeq. illorum fabulæ ibid.
Cydias dives 510
Cydimacha 50
Cypni fluvii laus 451
Cyllenii Phaleti ſacrificant 152
Cymbalium tibicina 545
Cynæthus Demetrii aſſentator 27
Cynætho adulantior 28
Cynici perſtringuntur 717 & ſeq. de eorum vita lege totum Cynicum.
Cyrus major 100 annos natus obiit 470. cauſa mortis ejus 471

D.

Dædalus 14. ejus fabula accommodatur proſpera fortuna bene utentibus 15. alia accommodatio 128
Dæmon à mago abjicitur 337. 338. varia lingua loquens ibid. niger ibid. dæmone abjecto domus reddita habitabilis 347
Dætymones vocati paraſiti 246
Damis Epicureus & Timocles Stoicus acerrimè contendentes 137. 147
Damon & Euthydicus amicorum par 45
Dandamis 58. ejus amicus Amizocas ibid.
Darius Boſporum ponte junxit 799
Decrianus 77. ſophiſta Pataræus ibid.
Deformis mulieris deſcriptio 516
Delphinum erga quoſdam officia 500
Delphis & colophone parata ad vaticinandum omnia commoda 144
Demades Rhetor meticuloſus 257. jocus ejus in id quod aquam biberet Demoſthenes 691. Macedonum fuit amicus contra patriam 706
Demænete Eucrati marito poſt mortem apparet 345
Demetrius Sunienſis Cynicus 51. ejus in Antiphilum amor ibid. hominum fictor 338. raptum indocto librum lacerat 388. 389
Demetrius Calliſtianus 469
Demetrius Platonicus apud Ptolemæum accuſatur 417
Democriti de animabus poſt mortem ſententia 349. 104 annos natus inedia mortuus eſt 472
Demodocus 460
Demonaſſa Corinthia tribas 525
Demonax inter Epheſiorum primarios 40. ut occiſus 44
Demophantus fœnerator frigidus ſcorti amator 535
Demoſthenis ſententia de reprehenſione 141. Demoſthenes ad bellum ineptus 257. 258. abjecto clypeo aufugit ibid. Thucydidis hiſtoriam octies exſcripſit 380. Demoſthenis & Homeri collatio 687. Athenæ patria 689 caſtitas & literarum ſtudium 690. orationis textura & ſententiæ 694. aquam potus orationes componebat 691. lucernam olebat ejus oratio ibid. aliæ ejus laudes ibid. & ſeq. auro inexpugnabilis 697. beatam eſſe urbem cui civis hujuſmodi obtigit ibid. quanto præſidio fuerit patriæ 698. confertur cum Themiſtocle & Pericle 699. in Calauria mortuus 700. ob Hyperidis calumniam exulavit, ſed honorificè poſtea rediit 700. 701.

omnibus aliis oratoribus anteponitur 701. consilio & prudentia commendatissimus 702. quanti faceret ipsum Philippus Macedo ibid. quid fecerit in Philippum ibid. contra ejus eloquentiam erigi trophæum non posse ajebat Philippus 703. eum Aristoteles ad Alexandrum & Antipatrum ducere solebat ibid. Aristotelis judicium de ipso ibid. pro patria mori statuit ibid. furebat amore patriæ 704. veneno se interemit 707
Demylus faber 344
Dentes serrato ebori similes 7
Derceto Semiramidis mater 662. ejus imago in Phœnicia qualis esset ibid.
Desideriorum inæqualitas 726
Deucalionis fabula 660. ejus tempore aquis obrutus est mundus 764. quæ de eo dicuntur ad Noë referenda videntur 661
Deus pater Filius & Spiritus unus ex tribus 770. in cœlo est, & quid ibi faciat 771. Deus creator omnia scit 773, 774. Deorum denominationes sortiti 30. de Deo variæ Ethnicorum opiniones 191. Deorum cultus inanis 120. obnoxii sunt Parcis 121. à se invicem differunt ibid. plerique sunt ex auro, argentove conflati ibid. curas & calamitates sustinent 128. Dii inquilini & ancipites 207. Dii omnia possunt 504
Dii varii variarum gentium 152 & seq. in eorum convivio quid quisque præbeat 207. quid agant inter convivandum nonnulli ibid. unde aliquando laudentur 694
de Diis factitiis decretum 714
Dii Ethnicorum ad Æthiopas comessatum euntes 149. Dii Ethnicorum pro cottabis habentur 774
Dextra apud Scythas in pœnam amputatur victo 38
Dialogus Philosophiæ filius 232. ejus usus 235. conqueritur quòd malè usurpetur à Luciano ibid. cum eo comœdiam junxit Lucianus 237
Diana conquesta se ad Oenei convivium non vocatam 151. ejus aræ in Tauris 153. ejus festa in Ægina 498. venationis est præses 786
Dianæ Ephesiæ templum quem in finem incensum 574. Diana de Oeneo conquesta 645
Diei adventantis signum 159
Differens & indifferens 229
Dinias cujas & qualis 40
Dinomachus Stoicus 330
Diogenes Seleucensis 88 annos vixit 473.
Diogenis de gloria dictum 24
Dionicus scyphum in pompa ostentabat 502. Dionicus medicus 634
Dionysius literas docens 178
Dionysius à Stoa ad voluptatem transfuga 226. Dionysius tyrannus ineptam tragœdiam fecit 387. idem Æschyli pugilares cur compararit ibid.
Dionysodorus Rhetor 636. orationes in convivio pronuntiabat 641
Diotima mentis acie & consilio pollens 13. Diotimus ludi magister 539
Diotimus Megarensis 781
Diphili in Etœmoclem injuria 646
Diphilus cognomento labyrinthus 636. Scorti amator 519
Dipsas serpens nocentissimus 483 & seq.
Disci descriptio 289
Disciplinas sine bonis moribus non prodesse 648. Disciplinarum usus ad quid 283. Disciplinis vacant homines ut sint patriæ utiles 479
Discipulos à Stoicis non data mercede in vincula tradi 648
Discoracis opus 448
Divites magis fiunt improbi quàm boni 608. eorum vitia 616. non sunt verè fœlices ob voluptates aliasque delicias 624. eorum vitia & mala 625
Divites multos habent assecias 40. divitis indicia 78. strumosiùs vivunt quàm pauperes 171. plerique sunt infœlices 503
Divitum miseriæ 176 & seq.
Divitiæ incertæ 503. earum mala 504. ob curas fugiendæ 624. earum nulla utilitas si teste careant 626. nuptias conciliant 636
Doctis gemina portio in Saturnalibus dari solebat 616
Dodonæum templum compilatum 204
Dolicho victoriam adeptus quid faciat 686
Dolorem in mediis non esse habendum 655
Domus laus 27. 454
Domus in tegumentum comparata 718
Dorcas meretrix 536

Dorio ſcortator bonis exhauſtus à Myrtale 553
Doris meretrix 517
Drimylus dives & avarus 170. 171
Droſe meretrix 539

E.

Ebrietatis lis contra Academiam 222., 223 & ſeq. ebrietas, flagitiorum defenſio 447
Echecratis pocula levia 501
Echinum manibus accipere 237
Echo probris à Pane peti ſolet 221. quid eam eſſe putent idiotæ 452
Educatio juvenum apud Athenienſes 282. 283
Eduliorum varietas cauſa morborum 722
Effœminati deſcriptio 391
Egeſtas eſt mala, ac pejus habere ſe facit ea quibus adfuerit 719
Eiramangas capere 775
Electri fabulæ refutatio 369 & ſeq.
Eleipaſmi inſpectorum 775
Elenchus veritatis & libertatis amicus & Deus 434
Elyſius campus eſt bonorum ſedes 301
Empedocles ſapiens 195. corbonario ſimilis ibid. clam inſiliit in Ætnam 560. 562
Epeus equum ligneum fabricavit & conſcendit 356
Epicharmus poëta comicus 97 annos vixit 475
Epicteti lychnus quanti emptus & quem in finem 386
Epicurei atomi 200. providentiam negant 210. 213. 227
Epigramma majus eſſe ſcrinio 689
Epiurus Myrtales meretricis amator 553. 554
Equi lacus 27
Equus Medicus centauro ſatus, cappaphorus 381. ubi commodè currat 456
Eratoſthenes Grammaticus, poëta, philoſophus, geometra 82 annos vixit 476
Erichthonius è terra editus 328
Eridanus fluvius 369
Erigones canis inter ſydera 711
Eriphyle auri gratia maritum prodidit 722
Eris malum in convivium projecit 649
Eruditionis finis 283
Eſculentorum delectus ſecundum regiones 502
Ethnicorum Deorum vanitas 139
Ethnicorum variæ opiniones de Deo 191
Etœmoclis philoſophi ad Ariſtænetum epiſtola 644. canus homo & gravitatem præ ſe ferens 646. cur ad cœnam ab Ariſtæneto non invitatus ibid.
Euangeli Tarentini in Pythiis calamitas 384
Eubatidæ domus Corinthi 347
Euboea reſecta à Bœotia immiſſo Euripo 799
Eubiotus Leucanoris frater nothus 67
Eubuli ingenium indicatur 703
Eubulides inter claros oratores 690
Euchenoris fatum 772
Eucratis obſcœnitas 185. ejus uxoris adulterium ibid. Eucrates quidam celebris mendaciis gaudens 329. Dionis filius vir ſapiens 338. Eucrates Pyræenſis qualis vir 700
Eucritus fœnerator 635. Eucritus adoleſcens amator Corinnæ meretricis 530
Eudamidas Aretæus & Charixenus amici 47
Eumelus Eleus citharœdus 384
Eumolpus Thraces ducens Athenienſes aggreſſus 292. à Philoſophia edoctus 595
Eunuchum nanciſci inauſpicatum 441. Eunuchus fuit Philæterus Pergami rex 470
Euohe militare ſignum Bacchi 362
Euphorbi coma Gratiis aſſimilata 30. auro intexta 169. Euphorbus à Menelao occiſus 173
Euphranor 6
Eupolidis Comici laus 236
Euripides Archelai paraſitus 255
Europam Phœnices templo honorarunt 657. ejus fabula ibid. nummus in ejus honorem ibid.
Euryſtheus miſſo ſervo Hydram, Stymphalidas aves, Thracios equos, & Centauros ſuſtulit 140. Herculi imperavit 712
Euthydicus, & Damon amicorum par 45
Exequialis cœna 307

F.

Fabarum eſus à Pythagora interdictus 162
Fabrorum mos ligna ad regulam adæquantium 197
Fabularum commentum reprehenditur 327. quid commodi Græcis afferrent 329. fabularum interpretes apud Arabas fuerunt longævi 466
Faciei ob mala immutatæ exemplum 53
Fagus oracula edens 160
Fama bona unde capienda, ad doctrinam 391. fama ſupra Ariphradem, Miſthonem Baſtam 434
Fatum & fortuna potentia numina 119. fatum eſt quod omnia facit 123. fati neceſſitate alios bene, alios male agere, ac proinde nec præmio nec pœna dignos eſſe 126. ejus perſuaſio facit ut cultus divinus contemnatur 714. inevitabile 771
Febrium periodicarum profligationes 332. curantur à ſtatuis Polydamantis & Theagenis 714
Felices eſſe deos negatur 211
Ferarum in nocentes immiſſio in Amaſtri 72
Ferrum in bello geſtare ſatiùs quàm aurum 169
Fictilium ſufficiens uſus 639
Filius erga patrem qualis ſit 477
Filium qui afficit contumelia, contumelioſus eſt in patrem 760
de Finibus contendentes deriſi 200
Flagris ſe mutuò cædunt Lacedæmonii & cur 296
utra vita Fœminæ an viri ſit ſuavior 175
Formicæ Indicæ aurum effodiunt 172. 622. quid facere ſoleant formicæ 200. 201. formica eſt camelus, proverbium 619
Fratricida fuit Goſithres 471
in Frugalitate eſt virtus 718
Frugi ex habitu videri 776. pauci ſunt frugi 777
Fulmen uno ictu occidit 601
Funebres orationes & ludi 307
Funiculus nimium intenſus abrumpitur 521
Furiæ Plutonis miniſtræ 301

G.

Galea Orci 229
Galilæus cui tribuitur quod Chriſto competit 770
Gallus aſſeſſor Mercurii 160. cur ſub ortum ſolis canat 161
Gallus adoleſcens in avem mutatus 161.
Gallus Mercurio ſacer 182. ejus pluma dextra longiſſima quam vim habeat ibid. Gallorum gallinaceorum certamina apud Athenienſes 295. cur inſtituta ibid. Galli Rheæ ſacerdotes Attin imitantur 663. cur veſtem muliebrem ſumant 671. de eorum caſtratione &c. agitur ibid. ſeipſos cædunt 681. quando ſe caſtrent 682 quid in caſtratione faciant ibid.
Ganymedes aſcriptitius Deus 140. ob pulchritudinem talis factus 784
Garamantes ubi habitent 482. eorum venatio ibid.
Genicularium luctandi genus 83
Gentium quarundam mores 199 & ſeq.
per Generyllidem 438
Geryon quid denotet 75. ejus oſſa Thebani oſtentant 386
Getæ belligerantes 199
Glaucias Alexiclis filius ut amore Chryſidis eſt captus 335. quomodo ea ſit potitus 336
Glaucus laudatus 26
Gloriam conſequitur, qui gloriam contemnit 24. ejus amor cur neceſſarius 295. ſolus inevitabilis 586
Glyceræ vox blanda 315. 316. meretrix 515
Gniphon fœnerator 185
Goæſus 115 annos vixit 472
Gorgias ſophiſta 108 annos vixit 474. ratio cur tamdiu vixerit ibid.
Gorgone inſpecta quid accideret 460
Gorgon fuit puella elegans & amabilis 768. 769. fuit deorum monimentum 769
Gorgona meretrix 516
Gorgus vir agreſtis 556
Goſithres Artaxerxem fratrem occidit 471
Graculus Æſopi 437
Græcia quàm ampla 200
Græci philoſophiam facilè exceperunt 595. qui primi ex iis ipſam complexi ſint

ſint ibid. Græcorum vituperium quòd præclarè de amicitia loquantur, at eam exercere neſciant 37
Gubernator bonus in tranquillitate non cognoſcitur 57
Guloſi in varia menſa dubitant quid primum edere debeant 692
Gyarus inſula ex Cycladibus una 44
Gygis annulus quid efficeret 229
Gymnaſia reprehendit Anacharſis 269 & ſeq. irridet 219. eorum utilitas 271 & ſeq. cur in ea nudi veniant 295
Gymnoſophiſtæ iidem ac Brachmanes apud Indos 594

H.

Hæmus mons Thraciæ 682
Hebdomam quem olim apellarint 440
Hebrus Thraciæ fluvius 682
Hectori ſacra faciebant in Ilio 714
Hegeſii orationes quales 313
Helena 15. non fuit pulchra quantum ait Homerus 173. fuit anus tempore Trojani belli ibid. à Theſeo rapta ibid. ob pulchritudinem inter deos relata 784. à Theſeo amata 789. rapta juvante Pirithoo 790. plurimos procos habuit ibid.
Hellanicus Lesbius hiſtoricus 85 annos vixit 474
Hemitheon Sybarita libidinoſus 391
Hephæſtionem qui non colebat, odioſus Alexandro 419. quis illi poſt obitum honor ſit habitus ibid.
Heraclea via lapidea 2
Hercules Iovis filius 134. quædam ejus facta 140. aſcriptitius Deus ibid. carnes præbet 207. quid laboribus effecerit 227. laboribus immortalitatem adeptus eſt 711. Ogmius dictus eſt à Gallis 365. ejus apud eoſdem effigies ibid. & ſeq. Geryonis boves abegit 366. quid ſignificet effigies ejus apud Gallos 366. 367. quicquid peregit, oratione, non vi peregit 367. ſe cremavit 582. quare ſe cremarit 576. pingitur ſubſtrato pallio in cubitum jacens 639. Pholenſem Herculem ut pingant 639. nulla re indiguit 723. ob fortitudinem inter deos relatus 784
Hercules heros Tyrius, non ille decantatus 657
Hermagoræ verſus 147
Hermaphroditus natura mixta eſt 377. utrumque membrum habet 527
Hermodorus Epicureus pejerans 198. contritus 206
Hermotimi Clazomenii animam in corpus ejus redire ſolitam 376
Hermon Epicureus 636. Caſtoris & Pollucis ſacerdos 637
Herodotus mendacii accuſatur 327. Lyxi filius 461
Heron nomen ſenis nautæ 494
Herophilus Cynicus in fornice dormiens 198
Heſiodus ex paſtore poëta ſtatim factus 310. ei muſæ apparuerunt 379. poëta præſtantiſſimus 486. Heſiodi de ſcriptis judicium in tractatu qui diſſertatio cum Heſiodo inſcribitur à p. 486 ad 491. paſtor ſuperbus 610
Hieron Syracuſanorum tyrannus 92 annos vixit 468. 469. annos 70 regnavit 486
Hieromeniæ tempore nemo puniebatur 210
Hieronymus hiſtoricus 104 annos vixit 474
Himeræus poëta 22
Himeræus Phaleræus qualis vir 700
Hipparchus Hypatenſis 77. avarus ibid. ejus uxor maga peritiſſima 79. in corvum mutata 85
Hippiæ laudes 356
Hippocratis ſtatua ænea quid faciat 341
Hippocrenen inquinare 380
Hippoclides non laborabit 368
Hippoclidi non eſt curæ 780
Hippodamiæ hiſtoria 792
Hippolyta Scythica adverſus Athenienſes militavit 292
Hircum coleatum Pani ſacrificant Athenienſes 219
Hiſtriones extra theatrum quales 514
Homeri loci 118. 131. 135. ejus ſcriptorum fides in dubium revocatur 173. fuit camelus ibid. mendaciis poëſin conſperſit 327. in Ptolomæi templo promiſſis capillis eſt depictus 686. ejus patria, genus, ætas ignota 688. non conſtat an Heſiodus eo ſit antiquior ibid.
Homo Dei imago 31. homines ex

alto conſpecti ſunt formicarum inſtar 200
Hominum ſcelerata vita deſcripta 197 & ſeq.
Honeſtum ſolum in bonis ducens facilè fert contumeliam 645
Hordeaceo pane Chaldæi eur veſcantur 467
Horarum cæli officium 147
Hortenſis Venus 4. quid in ea fuerit pulcherrimum 5
Humanarum rerum vanitas deſcripta 188
Hydriam Demoſthenis reliquias Antipatro attulit Archias 697
Hyemalis inamœnitatis deſcriptio 612
Hymnis meretrix 551
Hypata 76
Hyperboreus ſupra aquas ingrediens, & in aëre volans 335
Hyperides Rhetor ad bellum ineptus 257. 258. fuit Demoſtheni infenſus 700
Hyſpaſines Characus 85 annos vixit 471
Hypſicrates Amiſenus hiſtoricus 92 annos vixit 474

I.

Icarus 14. dilapſis alis decidit 188. ejus fabula accommodatur fortunæ proſperæ male utentibus ibid. alia accommodatio 178. ab eo mare dictum Icarium 765
Idiotæ modeſti in convivio contrà quàm Philoſophi 649
Idomeneus Agamemnonis paraſitus, 260
Ignis flatu accenditur 294. ſacrilegis & homicidis convenit 575
Ignorantia multorum malorum cauſa 396. 431. 593
Ilias malorum 649
Ilienſis Tragædos conduxit 438
Imago Sapientiæ & Intelligentiæ 12. Prudentiæ ibid. Benignitatis & humanitatis 13. caſtitatis ibid.
Imaginis muliebris perfectiſſima deſcriptio 1 & ſeq.
Imperatores quinam optimi 354. eorundem exempla 355
Impii ſuorum ſcelerum dant pœnas 573
Inæqualitas injuſta 406. ineſt magna rebus humanis 620
Quædam quæ Inauſpicata veteribus putabantur 441
Incantatio ad amorem conciliandum qui fieret 524. incantationis effectus adverſus venenum ſerpentis 334. item ad convocandos ſerpentes ibid.
Indifferentia pudenda dicebat Peregrinus 570. 571. pecunias inter indifferentia ponebat Stoicus Zenothemis 649. 650
Indigens omnium maxima 594
Indigentia quid ſit 510. quibus major minor-ve contingat 723
Indorum Machlæorum ſitus 363. quid accidat iis qui de fontibus quibuſdam ſacris biberunt ibid.
Inedia mortem ſibi conſcivere quidam. vide in Macrobiis
Inferiæ ſepulchris inferuntur 302
Inſomnium ſomni interpres 212. 213
Interitus multæ viæ 59
Intueri rem ex intervallo quid efficiat 20. 21
Invidiam ſoli fugiunt qui erga minores comiter ſe gerunt 14. in eam incidunt qui contra agunt ibid. ubi ſæviores ſint invidiæ 440
Ioëſſa meretrix 549. ejus amatores ibid.
Ion Platonicus 330. 636. qualis fuerit ibid. regula vulgo dictus ibid.
Iophantes Sophoclem patrem deſipientiæ accuſans &c. 475
Iovialia per multos annos ab Athenienſibus intermiſſa 204
Iovis oratio ad deos 135. 136
Iphigenia initiat Oreſtem & Pyladem 35. ab iis abducitur ibid.
Iphneus cæcus 27
Iſæus inter claros oratores 690
Iſidis capillos Memphitæ oſtentant 386.
Iſis cognomen navis 494
Iſidorus Characenus hiſtoricus 471
Iſmenias ſeptem talentis tibias emit 381
Iſmenodora Bœotia tibicina 527
Iſocrates præ timiditate ſuggeſtum nunquam conſcendit 257. quomodo & quo ætatis anno mortuus ſit 474. 475. inter claros oratores eſt 690
Iſthmiorum præmium, pinea corona 272
Iſtrius grammaticus 636. carmina recitans in convivio 641

Isthmi fossione quid intenderit Nero 798
in Isthmiis nec comœdia nec Tragœdia certare licebat 802
Iudicum officium tam rem quam actorem audire 407
Iupiter Philius 39. quis sit 150. deridetur quòd sit mortuus 154. in aurum mutatus 170. terram despectans 194. quid de eo sentiant homines 204. ubi vota audiat 203. quot quantisque negotiis distrahatur 213 & sequent. divitias & regna largitur 608. nullo delectu id facit ibid. scommate perstringitur in id quod transformatus est in aurum & taurum 711. 712. 766. apud Æthiopas 12 dies convivatus 767. per totum corpus prægnans factus ibid. quantum gaudeat pulchritudine 785
Iurandi mos per canes, anseres, platanos 191
Iustitia in terras à Iove denuo mittitur 215
quod Iustum est bonorum maximum dixit filius Sophronisci 215
Ixion quid fecerit in deorum convivio 632

L.

Labor Epicuro malum videtur 229. ejus utilitas 287. 288. 294. ex laboribus bona germinant 312
Labyrinthus cognomentum Diphili 636. filii Zenonis præceptor ibid.
Lacedæmonii pila certant 296. aliud certamen ibid.
Laches Areopagita 532
Lachrymis qui non flectitur, lapis est non homo 546
Lacon foris cæsus 199
Laio datum oraculum 124
Lamprias scortator 520. Thaides amator ibid.
Lapidis Heraclei vis 2
Latona Evagoræ uxor 30
Laudatores sibi suos 25. mentiri nolunt 27. laudis modum quem observet ibid. laudator & assentator unde dignoscantur 28
Laus nimia molesta 16. quatenus sit tolerabilis laus ibid. laudem non agnoscere modesti est 24. laudari nolens, laude in primis dignus ibid. est libera 25. quomodo laudandum ibid. & seq. laudis argumentum à patria rectè sumitur 689
Læna meretrix 525
Learchus omnium hominum miserrimus 712
Lecticas tanquam currus cervicibus qui ferant 722
Lectus magnus ex Indica testudine 114
Lechythio fugitivus 605
Leges majusculis elementis scriptæ apud Athenienses 284
Lemnia Venus 4. quid in ea pulcherrimum 5
Lenarum artes in adolescentes 41
Leonis pelle ridiculam simiam circumferre 329. 330. Leonis vis ad remedia 331
Leontichus medicus 330
Leosthenis elogium de Demosthene 691
Lesbia poëtria 13
Lethe fluvius memoriæ infensus 301 supra Leucadem petram consopiti 775
Leucanor Bospori rex 62
Libamina respuunt Scythæ ibid.
Libanitis 379
Liberi primi impensiùs amantur à matribus 269
Libidinis horrendæ fictum exemplum 112. libidinis gratia molestias faciunt & patiuntur homines 722
Libidines torrentis instar ferunt 726. item instar furentis equi ibid.
Libri quomodo ornasentur 387. quem inde docti capiant usum 394. liber triceps ibid.
Libyæ australe latus arena est 481. eat inhabitabilis 482
Linguæ adversus quendam oratio 445
Lirioëssa vox, hoc est, florida 367. lilia sunt flores ibid.
Lonchates 62
Longævorum catalogus 467 & seq.
Lucianus masculo amori obnoxius 1. 2. adolescens formosus 79. in asinum mutatus 85. Cinædo venditur 101. olitori 106. servo dissimi Thessalonicensis 208. devoratis rosis formam humanam recipit 114. ejus fratres, studium & patria 115. ejus calumnia adversus philosophos 190. in liberalibus disciplinis versatus est 466. parcus laudator fuit 21. ejus cum Palæstra congressus 81 & seq. sub Syri nomi-

nomine dicit quantum à Rhetorica nobilitatus fuerit 231 & ſeq. Iudicium vulgi de ejus orationibus 362. ejus ſenilis oratio qualis 368 & ſeq. ejus de ſua oratione modeſtum judicium 230. Syrum ſe videtur dicere 388 230. 231
Luſta in luto ſit 272. & cur 289
ratio Lugendi mortuos 303 & ſeq. adverſus hujuſmodi luctum, increpatio 304 & ſeq.
à Luna ad ſolem quantum ſit ſpacii 186. eam incoli quidam dixerunt 190. quid illi attribuerint philoſophi 201. ejus labor perpetuus 211. ejus multæ formæ à mago oſtenſæ 336
ad Lunam cadentes ſuſcipit Syrus 337
Lupus fruſtra inhians 167
Luſtrationes quibus rebus fierent 334
Lutum cur cenantibus ſubſtemeretur 290
in Luxu eſt vitium 718
Lycæna meretrix 545
Lycamben malitia ſuperare 483
Lychnis gemma cur ſic dicta 676
Lychnus Epicteti ter mille drachmis emptus 386. Lychnus extinguitur facilè cui deeſt materia 294
Lycurgus Rhetor ad bellum ineptus 257. 258. Lycurgus Lacedæmoniis quando leges tulerit 297. Lycurgus legiſlator 85 annos vixit 476
Lynceus 27
Lypæn quid metaphoricè ſignificet 440
Lyra meretrix, Daphnidis filia 529
Lyſias Cephali filius 453. Lyſias ſcortator 545
Lyſimachus rex Macedoniæ 80 annos vixit 469. ei filius inſidias ſtruens 197
Lyſionis domus à meretrice everſa 42
Lyſippus Neptunum æneum fecit 132

M.

Macentes 62. ejus amici Arſacomas, & Lonchates ibid.
Machæram propriam contra ſeipſum acui iniquum 233
Machlyenſes 69
Magi merces quatuor minarum 337. mulieris magæ merces 524. Magi cur fuerint longævi 466. 467. Magicæ actiones uxoris Hipparchi 84 & ſeq.
Magidium pſaltria 545
de Magni cum parvo collatione ſententia 21
Mali poſt vitam infœlices 125. 126. in vita inulti 139. poſt vitam puniuntur 301. in vita fœlices 614
Malo alieno ſapientis exemplum 90. Nihil paſſus es mali, tibi ſi non attribuas 157
Malthace meretrix blanda voce utens 315. 316
Malvæ foliis cædere 380
Mano Arabibus imperavit 472
Margites 328
Mariti lege fiunt omnia bona uxoris 312
Maris tranquillitas allicit ad navigandum 457. Maris jactati deſcriptio 46
Marſyæ tibiæ 381
Maſiniſſa Mauruſiorum rex 90 annos vixit 471
Maſtera Leucanoris Boſpori regis uxor 67
Mater filiam ad ſcortandum hortans 521. 528. Matris deformiſſimæ filius formoſiſſimus 50
Mazæa Leucanoris filia 62
Medicus irridens uſum appendiculorum & incantamentorum 331. Medicus peritus accerſendus ægro, non diſertus 354. imperiti magis ſua ornant quàm periti 394. Medicorum eſſe naturam rerum ſcrutari 485. Medicus morbum ægroti ignorans, alium curat 694
Meduſa ſaxifica 2
Megalopola uxor præfecti equorum 96
Megilla Lesbia Lexnæ amatrix 525
Melampus acumine auditus excellens 27
Melampygus 450
Meleager fame contabuit 647
Meletas declamationes vocant 436
Meliſſa meretrix 521. ejus & Charini diſſidium ibid. & ſeq.
Melitæus catulus, ſcomma in Alcidamantem 642
Mellis in dolio periit Minois filius 489
Memnon dictus oriente ſole clamare 51 è Copto auditur 349
Memphitæ Iſidis capillos oſtentant 386

Memphitis bos eſt Deus 152
Mendacium ad utilitatem prolatum laudatur 326. alius contrarium vituperatur 327
Menecles Luciani herus 111
Menecrates mulctatus facultatibus 49. filiam habuit deformiſſimam ibid.
Menelaus ultro venit 638. ejus ædium pulchritudo 796
Menelai pulchra domus ſuſpicitur 452
Menippus quibus alis acceptis in cœlum volarit 188. 193. Cynicus acerrimus 236
Mens clauda & ſiculna 382
Menſariæ lis ob Diogenem 230
ad Mentiendum impellentes cauſæ 326
Mercatoris Sidonii conſilium Alexandro datum 311
Mercurius non callebat multas linguas 134. Deorum facundiſſimus 160. fur 183. veterator, improbus Iovis libidinoſiſſimi ſervus, adulter 708. ejus imagines quædam duplices 160. ejus officia quædam 217. quandoque eſt in inferis 301. Logius 445 Cadmum amavit 786. Mercurius & Venus congreſſu ſuo faciunt hermaphroditos 777
Meretrix ad tinnitum argenti accurrit 337. ejus ornamenta 454. quid ſoleat facere 516. Meretrici res graviſſima prolem alere 517. pauperes hac arte plerumque victum quærunt 521. iraſci poteſt: ſed contumeliam rependere non debet ibid. quomodo conciliandum odium adverſariæ meretrici 524. quid faciens diteſcere poſſit 529. qui grata ſit amatoribus ibid. Meretrices prudentes verbis non credunt 532. amare meretricem non decet 541
Meretriciæ actiones 41. 42. meretricis potenter allicientis hypotypoſis 80
Meriones therapon Idomenei 262
Meſori menſis nomen 776
Micyllus ad cœnam ad Eucrate invitatus 166. ejus ſomnium 168
Midas fame periit omnibus in aurum converſis 501
Midias ſceleratus ditiſſimus 125
Miltiades proditionis ſuſpectus 428. 429. ejus fama ſupra Biſthonem Sybaritam 434
Minervæ attributa 708. cur geſtet Gorgonem ibid. præſes bellorum 786
Minos Cretenſis bonos honore, malos verò ſupplicio afficit 126. Cretenſibus leges tulit 297. Iudex Inferorum & Iovis filius 301. prædixit filium in mellis dolio perieturum 489
Mithres ex ſolido auro conflatus 132. candyn & tiaram geſtans 713
Mithridates Ponti rex Ctiſtes cognominatus 84 annos vixit 470
Mnaſcires Parthorum rex 96 annos vixit 471
Mnaſon 341
Mneſitheus ſedecim diis gallum unicum immolavit 136
Modeſtiæ exemplum 16. in rebus ſecundis ſervanda 14
Modica petens à Deo impetrat 118
Momi oratio ad Deos 138. ſemper aſper & objurgator 141. mores ejus 709
Monumentorum vanitas 307
Mors in libertatem aſſerit 121. quibus neceſſitatibus liberet 305. putatur eſſe ſummum malum 307. mortuis ad viram non datur reditus 299. 300. lavandi mos 302. item ungendi, coronandi & veſtiendi ibid. luctus pro illis 303. Lugentur non ſua ſed ſuperſtitum cauſa 304. pro illis ludi & funebres orationes 307. Mors velociſſima quæ igne infertur 574. omnibus hominibus eſt vitæ terminus 687. mors quæ vacat turpitudinis periculo eſt honeſtum effugium 707
Mortis genus inuſitatum in ventre jumenti 95
Moſchion ſcortator 544
Mulieres decet lævor & mollities 724
Mulieris ſumma laus 15. mulieres gallos concupiſcunt, eas etiam Galli 368. Mulier aſini amore capta 112. mulieris ſufficiens ornatus quis 454. ejus pulchritudinem minuunt ornamenta 458. Muſca formoſa mulier 376. alia poëtria 377. alia meretrix ibid.
de Mundo variæ ſententiæ 191
Muneri uni vacandum eſſe innuit 716
Murus ligneus quem inexpugnabilem eſſe reſpondit Apollo 707

Muſarium meretrix 531
Muſcarum encomium 372 & ſequent. muſca olim fuit formoſa mulier 376. alia poëtria 377. alia meretrix ibid. Muſcæ variæ ibid. ex muſca elephantem facere ibid.
Myrmidones è formicis nati 201
Myronis opus ſtatua diſcum jactans 339
Myrtale meretrix 553
Myrtium meretrix 517
Myrto cædere 380

N.

Navis ingentis deſcriptio 493 Nauſicaa moderatè rebus ſecundis uſa 13
Nautarum differentia 155. nautam per antennas currere tutò, & per funes aſcendere mirum 493. nautarum judices eſſe 578
Neanthi fatuitas erga Lyram Orphei 385
Neſtar potus deorum 207
Neſaſtus dies quis ſit 439. cur inſtitutus ibid.
Negationes duæ unam faciunt affirmationem 168
Nemeorum præmium corona apii 272
Neptunus Laomedonti ſervivit 121. marinam remp. adminiſtrat 141. mænidas præbet 207. Salmonei filiam Tyro ſtupravit 707. Martem liberavit ibid. Pelopem amavit 786
Nero matricida, quid coram Græcis ſceleris commiſerit 803
Neſiotæ orationes quales 313
Neſtor 27. fuit paraſitus Agamemnonis 260. eloquens ibid. decem tales optabat Agamemnon ibid.
Neſtor Stoicus, Tiberii præceptor 92 annos vixit 474. Neſtor Cænei & Exadii fuit paraſitus 261. per tria ſæcula vixit 466
Neuris ancilla Droſes meretricis 540
Neuroſpaſta dicta pudenda lignea 664
Nicomachus Geraſenus 770
Nilus ut depingeretur 311
Niobe lachrymans in lapidem converſa 30
Nireus 17
Nix frigore ſuo pedes cujuſdam putrefecit 382
Notas inuſtas cur habeant omnes Aſſyrii 684
Nova pulchritudinis ſpecimina comminiſci in rebus communibus, ſapientiæ eſt non exiguæ 358. 359
Nox in cœlo cur adſit, cùm ſol ſemper adſit 208
Numæ Pompilii laus à virtute & ſenectute, ſupra 80 annos vixit 468
in Nuptiis non convenit obturbare 645. quid de iis ſentiat Ion 651. earum præſes eſt Venus 786

O.

Obolus ori mortui indi ſolitus 302. eſt trajectionis merces ibid. oboli variarum gentium ibid.
Olmeum inquinare 380
Obſoleta quædam vocabula græca 319
Ocream capiti, tibiæ galeam adaptare ibid.
Oculo altero intuentes fabri ligna meliùs æquant 197
Oculos ſibi eruendos dat Dandamis ut amicum ſervet 60
Odii in meretricem adverſariam conciliandi ratio 524
Oeneus Dianæ oblitus 645
Oenomaus Arcas pater Hippodamiæ, & quid ad collocandam filiam fecerit 792
Oenopion pincerna 443
Officio non debet deeſſe quiſquam, etſi ſexcenti obſtent morbi 167
Ogmius à Gallis Hercules dictus 365
in Olympia ſingulis quinquenniis ſacra Iovi fiebant 205. in Olympia aureum ſtatui 440. à quo in Olympiam adjucta ſit aqua 572
Olympii tibiæ 381
Olympicis victoribus non licebat ſtatuas corporibus majores erigere 20
Olympiorum præmium, oleagina corona 272
Olympius cum Aſpaſia converſari ſolitus 12
Oneſicritus in ignem inſiliit 576
Opus exordientibus eminus fulgens apponenda facies 358
Oracula ambigua 139. 143
Oratio longior in conviviis improbatur 788
Orationem effigie Mercurii, Græci,

el, Herculis, Galli depingunt 366. 367
Oratio solùm in senectute perfecta est 367. oratione non vi peregit labores Hercules ibid. oratio tricuspis 448. an ad habendam orationem faciat domus pulchritudo 452 & seq.
Orator debet cibo & potui parcere 49. oratores captare solent judicum benevolentiam 281. opus habent afflatu divino 687. Oratores, Luciani tempore, Demosthenis orationes paucis immutatis declamabant 135
Orci galea 229
Ordinis desertor capite mulctatur 507
Oreensis piscator tridentem Neptuno surripuit. 141
Orestes Thoantem occidit, & Scythas alios 35. cur ob cæsam matrem laudetur 803. Orestes & Pylades cur à Scythis colantur 34. iisdem sacrificia fiunt 32. illi Iphigeniam & deam abducunt 35
Orion cæcus Cedalionem portat 463
Oris infræni finis infœlicitas 450
Orithyam à Borea fuisse amatam negatur. 328
Orodeciden malitia superare 433
Orpheus 10. ejus mors 385. ejus lyra suspensa in templo Apollinis ibid. ejus lyra quid præstiterit ibid.
Orpheus Thracius à Philosophia edoctus 595. in Argo navigavit 604. à fœminis Thraciis discerptus 612

P.

Pacate Apellis 6
Palæstra ancilla Hipparchi imprudens 80
in Palamedem calumnia Ulyssis 428
Pallenenses comam ad pubertatem usque religant, eamque senes nutriunt 492
Pammenes discipulus Etœmoclis 644
Pamphilus Myrtii meretricis oblitus 517
Pannychis meretrix 536
Pan qualis 218. 219. Opem Atheniensibus tulit 218. habitat infra Pelasgium 219. hircum coleatum illi sacrificant Athenienses ibid. est pastor, saltator, bellator 220. Echonem probris solet incessere 221. eum ex Arcadia Marathonem venisse negatur 328. ei fons apud Indos sacer 363
Panos descriptio 710
Panathenæorum præmium, oleum 272. 273
Pancrates magus Memphiticus 350
Pancratio quomodo certent 272
per Pandemum 438
Pangæi magnitudo 200
Pannum lacerum extrudere 441
Parasiticam esse artem 242. ejus definitio 245. ars est omnium optima 148. est præstantior philosophia 263. Parasiti vitam esse beatam 245. Parasiti tempore Ulyssis vocati Dætymones 246. fuerunt heroës præstantissimi 259. 260. parasitus therapon appellatus 262. amat eos à quibus alitur ibid. eosdem defendit 262. 263. In bello animus 262. quale sit cadaver 263. in venatione audacia ibid. gloriam temnit, & pecunias 264. animi vacat perturbationibus 265. de parasito non est qui victu indiget ibid. castitas 266. ornat divitem 267. stipat 268
Parcarum potentia 118. nomina 118, 119. singula per deos faciunt 122. unicuique genus mortis decernunt 141. non mutantur 615. omnia faciunt. 778
Paris Achillem occidit 261. ejus judicium 790. 791. oportet ut Parricidæ & impii scelerum suorum pœnas luant 573
Pars utraque audienda in judicio 407
Parthi gens bellicosa 506. sagittandi perita ibid.
Pasiphaes adulter 113
Passo qualem equum pinxerat 695
Patræ Achaiæ urbs 815
à Patria laudis argumentum sumitur 689. patria nihil dulcius 477. ejus encomium 8 pag. 477 ad 482.
Patroclus ab Euphorbo occisus 173. fuit parasitus Achillis 261. ejus præstantia ibid. facta quædam ibid. eius cadaver hinc atque illinc attrahebant 698
Paucis dicta recordari facile 83
Pavonis in florente prato ostentatio 456
Pauperes iniquo animo ferunt opulentiam

tiam divitum 620. item eorundem contemptum 621. pauperum obſonia ibid. quomodo divitum fœlicitatem augeant 628. & ſeq. novam rerum partitionem ſemper petunt 631. importunæ pauperum petitiones ibid. ingratitudo ibid. ſcelus à paupere commiſſum excuſatur 448. pauperum commoda 176. pauper nec ſapiens eſſe, nec finem voluptatis conſequi poteſt 247
Paupertas Attica 601. paupertatis malum per ſui feſti tempus corrigit Saturnus. 613
Peches apud Ægyptios ſunt parvi pueruli 311
Pede latiora dicuntur, quæ excedunt 25. pedibus illotis ingredi 316. pedes frigore putrefacti in nivibus 382. pedes ligneï eorum in vicem poſiti. ibid. pedum officium ingredi 718
Pelias putans ſe poſſe repubeſcere 17
Pelichus dux Corinthius 339
pro Peloponnenſi regione qui pugnarunt cur ridiculi perhibeantur 200
Pelops ob pulchritudinem inter deos verſatus 784. Hippodamiam obtinuit 793
Peluſiotis cepa eſt Deus 152
Penelope Icari filia continentiæ exemplar 13
Pentheus à Bacchis diſcerptus 560. 612. omnium hominum fuit miſerrimus 712
Perdiccas Agathoclem Samium liberavit. 421
Perigrini, ſeu hoſpites, qui ſunt viri boni, quo in pretio habeantur apud Scythas 32
Peregrini mors 559. & ſeq. cognominabatur Proteus ibid. ejus vita 564 & ſeq. novus Socrates dictus 567. Peregrini bonorum pretium 569. Phœnicem ſe tranſnominavit 578
Periclis uxor Aſpaſia 172. qualis oratio ejus 693
Perſæ igni ſacrificant 152
Perſarum reges in acie medii eſſe ſolent 506
Perſpicuè dicendum & cur 143
Phædra ut privignum accuſavit 669
Phœdrus Myrrhinuſius 453
Phaëthontis fabula refutata 369 & ſequent.
Phanias incantationibus ad meretricem revocatus 523
Phanomachus dives effœminatus 503
Phaon formoſus 17
Pharia turris 194
Phemius 460
Pherecydes hiſtoricus 85 annos vixit 774
Phidias opus emendat 21. 22. ejus pulcherrimum opus, Lemnia 4
Philænidis libri 445. monile quale habeat 528
Philæterus primus Pergami rex, fuit eunuchus & 80 annos vixit 470
Philebus emptor Luciani 101
Philematium meretrix 543. duæ ſunt ejuſdem nominis ibid.
Philemon comicus, riſu ſuffocatus eſt nonageſimo anno ætatis 475
in Philippi Macedonis ebrietatem &c. invehitur Demoſthenes 687
Philinus præſtantiſſimus faber ferrarius 528
Philo Diniæ filius 782. ejus de pulchritudine verba 783
Philocles 353
Philocrates Rhetor meticuloſus 257. ejus ingenium indicatur 703
Philoctetes ſagittas habens 381
Philoſophorum variæ opiniones de Luna 201. quibus notis cognoſcantur 163. vanitas doctrinæ illorum 189. & ſeq. mores quales 202. item 208. variæ ſectæ ibid. quibus ſint ſimiles 209. quis inter eos primas partes ferat 209. Momo ſimiles ibid. infinitus numerus ibid. ſimulata probitas 216. quàm ſint boni 218. qui ſemi boni ibid. Pani adſimiles barba 219. in diſputando vehementia 220 & ſeq. illorum hypocriſis 228. quidam parаſiti eſſe cupiverunt 253. eorundem exempla ibid. & ſeq. philoſophus nullus in bellum prodiit 257. ignavi fuerunt omnes 258. quale ſit philoſophi cadaver 263. illius color ibid. in convivio eſt ut canis in balneo 264. gloriæ ſtudio tenetur ibid. Item pecuniarum ibid. variæ philoſophorum mortes 267. falſorum philoſophorum deſcriptio 593. 597 & ſequent. philoſophi colebantur magnopere 596. eorum varia in conviviis petulantia

tia 649. pugna & cædes 653. excogitarunt nova vocabula quæ deridentur 714
Philosophia & Rhetorica propter suam præstantiam, scientiæ vocatæ fuerunt 251. alius aliam philosophiam esse contendit 252. diversæ philosophiæ ibid. una tantùm esse potest. ibid. philosophia Iovem appellat patrem 593. cur in terram à Iove missa 594. ad barbaros primùm ivit ibid. ad Indos primùm ibid. inde in Æthiopiam & Ægyptum 595. postea Babylonem ibid. &c. conqueritur quòd servi ad se transfugerint 596. eam addiscere longum 597
Philoxenus cur à Dionysio in Latomias conjectus 387
Phocion in paupertate diem obiit 125
Phœbis meretrix 524
Phœnix avis Indica senio confecta rogum conscendit. 578
Phœnices divini negotiatores 34. viam stellis notantes 186. 187
Phrenetici & medici contentio 642 & seq.
Phryges Lunæ sacrificant 152
Phrynonis ingenium indicatur 703
Pictoriæ lis ob Pyrrhonem 230
Pictores & poëtæ ἀνάλογοι 25
Pilæ certamen apud Lacedæmonios 296
Pindari versus 165. alius locus 358. alius locus 689. alius 693
Pirithoi & Thesei amicitia in exemplum abiit 790. eorum ad inferos descensus ibid.
Pisces ubi putentur sacri 662. magis mutus quàm Piscis 159
Pistillum aquam hauriens 350
Pittacus 100 annos vixit 472. 473
Pityne fabula à Cratino edita 475
Pityocamptes, Cercyon, Sciron, aliique viatorum cædibus insolescentes 140
Platonis leges frigidæ dicuntur 205. fuit ad parasitandum inhabilis 254. ejus alatus currus 325. philosophorum sanctissimus 81 annos vixit 473
Plus vident multi quàm unus, etsi sit Phidias 22
Plutonis etymon 300. sorte ipsi maniam regnum obtigit ibid. dominus inferorum 301
Plutus è tenui filo pendet 503
de Podag. vide Tit. Tragopo.
Pœnæ Plutonis ministræ 301
Poëtæ veritatem non curant 150. ἀνάλογοι sunt 25. afflati à musis vera canunt, & secus 118. sunt liberi 689. à poëtis non exigendum ut omnia perfectè sibi respondeant 488. libertas & fingendi licentiæ poëticæ propria ibid. ad eam furore est opus 687
Poëtica ars quodam fato accedit 250
Polemo Stirienfis 538
Polemonis ab ebrietate ad Academiam transitus 223
Polybius Lycortæ filius quo casu 82 anno ætatis obierit 474
Polycrates bonis excidit 503
Polydamantis athletæ statua febricitantes sanat 714
Polygnotus 6
Polymnia 12
Polyprepon phrenitide laborans 642
Pontus ante Pyladem & Orestem, atque adeo Argonautas intactus 33. 34. cur inhospitum appellarent 34
Porcellus Acarnanius 533
Posidonius Apamensis Philosophus & historiæ scriptor 84 annos vixit 473
à Possidere de sumpta Philosophorum nomina 602
Potamon orator 90 annos vixit 475
Præmia certaminum 272. 295
Praxias nauclerus 532
Preces variæ variorum hominum 205. quando preces pro toto anno concipiant Romani 436
Priapos Baccho Syri erigunt 663. priapi 300. ulnarum Baccho dicati 672
Principium non est cujus non est una perceptio 253
Principio quid esset 770
Privignus Stratonices eam amavit 665
Proditores patriæ perdere volebat Antipater 697. 698
Promissiones admirandæ quamplurimis videntur incredibiles 310
Promotum vel rejectum 229
Proœmio uti non licebat apud Areopagitas 282
Proserpina Domina inferorum 301
Protei Cynici baculus talento emptus 386.

386. Proteo rerum marinarum peritior 494. vates fuit 578. ejus mutationes 695
Proteſilaus ex inferis rediit 301
Proteſilao ſacra faciebant in Cherroneſo 714
Providentia negata à ſophiſtis 120. Damide Epicureo 137. Timocle defenſa ibid. Item 148 & ſeq. argumenta ad eam probandam 82. & 149. argumentorum refutatio ibid. & ſeq.
Proverb. 22. 25. 89. 93. 108. 117. 134. 144. 129. 346. 348. 377. 380. 391. 521
Pſeudalexander 389
Pſeudonero ibid.
Pſeudophiloſophorum deſcriptio 593. 597 & ſeq.
Pſeudophilippus 389
Pſoram fricari jucundum 237
Ptolemæus cum ſorore rem habens 197. parum prudens 399
Ptolemæus Lagi filius regum ſui temporis fœliciſſimus, vixit ſupra 80 annos 170
Ptolemæus Philadelphus ejus filius ibid.
Pudenda lignea, dicta neuroſpaſta 664
Pugilares Æſchyli cur comparuit Dionyſius 387
Pulcherarum rerum nulla eſt ſatietas 486
de Pulchritudine oratio Diniæ 723
Purpura ex piſcibus capitur 722
Pylades & Oreſtes occidunt Ægiſthum 462. Pyladi & Oreſti ſacrificant Scythiæ 32. quid apud Scythas fecerint 33. heroës habiti apud illos 34. cur in admiratione ſint illis 35. templum conditum & ſcriptum in eo de iis elogium ibid. picturæ pro iiſdem ibid. cur eos Scythæ venerarentur 36. cur vocati Coraci ibid.
Pyrallis ſcortum 545
Pyramides umbram non præbent 51
Pyrrhi Epirotæ dementia contracta adulatorum aſſentatione 389. hæc dementia quomodo & à qua repreſſa ibid.
Pyrrhonis in morem hæreſes 206
Pythagoras in Euphorbum transformatur 172. in præclaris diſciplinis exercitatus 578. quomodo & ubi inſtitutus ibid. ejus aureum femur 174. cur non conſuncta præceperit ib. ejus ſectatores ibid. fuit Aſpaſia Mileſia ibid. fuit Crates Cynicus 175. reliquæ ejus Metempſychoſes ibid.
Pythagoræ inſtituta quædam 162. cur ſtatuerit non edendas eſſe carnes & fabas ibid. & 174. in Gallum transivit 161. ejus metempſychoſes ibid.
Pytheas proditionis arguitur 706
Pythiorum præmium, poma 272

Q.

Quaternio, Pythagoricus numerus 770
Quinquennale ſilentium Pythagoræ 162

R.

Rabidi canis morſus quid efficiat 353
Recurrere ſatius quàm malè currere 89
Regia dignitas bonorum caput 178
Regium eſt de regno dimicantem vulnerari 509
Regum incommoda 510. 514 & ſeq.
Regibus ſunt aures, oculique multi 390
Remedia quædam abſurda 331. oportet bonos viros bona cum ſpe Remp. defendere 637
Reprehendere facile cuivis 141
Reſurrexit quidam poſt vigeſimum diem 324
Retractationem ſcripſit Himerius poëta 22
Rhadamanthus inferorum judex, Iovis filius 301
Rheæ ſacra ubi & à quo inſtituta 663
Rhetor nullus in bellum prodiit 257. omnes gloriam amant 264. amant pecunias ibid. eorundem animi perturbationes 265. eſt infra magniloquentiam poëticen 310
Rhetoricæ lis contra Syrum 231. ut corrupta eſt 234. quid quibuſdam dicta 237. eam vocant ſcientiam, quia pulcherrima eſt ars 251. alii autem bonam, alii malam ſentiunt ibid.

res

res est operosa 308. 309. claros reddit 309. ad Rhetoricam duæ viæ 310. ejus imago ib. qualis initiò videatur 312. qualis utraque ad eam via ib. viæ asperæ ad eam descriptio 313. & seq. viæ ad eandem planæ descriptio 314. ad viam hanc planam ducentis oratio ibid.
Rhodius sophista Cynicus 51
Rhodii Colossum immensum struxerunt 133. 194
Rhododaphne cujusdam cinædi cognomen 446
Rhodope mons Thraciæ 602
Risu suffocatus est Philemon 475
Robur est corporis virtus 719
Rommas res labi ajebant Neronis tempore 801
Rosæ ex lauro sylvestri nascentes 88. prætigiis mutatam formam restituunt 86
Roxanes labia 6

S.

Sacerdotis summi habitus 679
Sacerdotes variorum officiorum 679
Sacra civitas est in Syria 656. cui sacra ibid. quæ sacra ibi celebrent ibid. quid faciat qui eò primùm venit 683
Sacrificiis vescuntur Dii 207
Salmonei pœna 766
Samippi patria & votum 504
Sanitatis imago in balneo posita 449
quinam Sapientes sint laude digni 354
Sappho exemplar jucunditatis vitæ 13
Sardanapalus effœminatus regnavit 125. ejus mores 315
Sardonius risus 93
Sati ex draconum dentibus Thebani 328
Saturnus Iovis pater in inferis vinctus 121. divitias & imperium dare non potest 607. quot dierum sit ejus imperium ib. quid interea fieret 608. quid dare posset 609. quæritur an vera sint quæ de ipso & Iove dicuntur ibid. respondetur ad hoc 610. qualis illo regnante vita 611. talis ludebant ejus tempore ibid. qualis pingatur 614. patrem Cælum execuit 615. ejus tempore quàm fœlicia essent omnia 620. quibus rebus indulgerent per festum ipsius 623
Saturnalium tempore quid faceret 608. alea ludebatur ib. quid item fieret 609. licebat servis dominos impunè convitiis incessere 610. quare tunc par servorum & liberorum honor 611. leges Saturnalium 615. & seq. quid fieret dum celebrabantur 623
Satyris fons facer apud Malchæos Indos 363
Satyri quales essent 710
Satyrio nomen scurræ 642
Scarabeus philosophus 603
an Scientia à recta ratione abducat 648. 649
Sciron, Pityocamptes, Cercyon, aliique viatorum cædibus insolescentes 140
Scribæ sacri apud Assyrios fuere longævi 466
Scorpionum duplex genus 483
Scurra qualis adhibitus convivio Aristæneti 641
Scythæ Oresti & Pyladi sacrificant 32. nihil amicitia melius arbitrantur 36. arcu valuerunt 37. eorum laudes ibid. pœna victo apud eos 38. bella apud eos perpetua 57. quo pacto faciant amicos ib. quot admittant 58. eorum juramentum ib. consuetudo apud eos defendendi in tergore bubulo 64. Acinaci sacrificant 152. in plaustris errantes 199. viros bonos vita functos colunt 32. cur id faciant ibid. viros præclaros quamvis peregrinos, pro indigenis habent 35. patres vita functos devorant 37. pro agrestibus & feris habiti ib. quanto melius amicitiam colant quàm Græci ibid. formosissimas pellices eligunt 51. in dicendo phaleras verborum non adhibent 56. putant contumeliosum esse Deo vinum libare. 62. eorum divitiæ in pecoris & plaustrorum multitudine consistunt 63. illorum supplicandi genus maximum 65. Scythæ & Alani eodem cultu & lingua utuntur 67. Scythæ puniunt eos qui læserunt 274. cur semper in armis sint 293. ad uberiora pascua subinde se transferunt 639
Semiramis matri Decreto templum ædificavit 662. ejus signum columba 676. jusserat se Iunone posthabita coli 678. morbo ad sui cognitionem redacta ibid.
Senis decrepiti descriptio 304. Senes repueraſcere vulgo dicunt 613. senectutis imbecillæ hypotyposis 368
Sepes quidem dictus ob barbæ spinositatem 446
Sepulturæ varii modi 306
Seres ad 300 annos vivunt, & cur 467
Serpentum demulsiones 332. eorum diver-

diverſæ ſpecies 334. effecta ibid. ſerpentes flatu magi incenſi ibid. ſerpentum diverſæ ſpecies 483
Servi dominorum honeſta & turpia norunt 80. non debent domini manum expectare, ut officium faciant 106. iis convenit color niger 257. ſervum qui contumelia afficit, in dominum eſt contumelioſus 760
Servius Tullius 80 annos ſuperavit. 468
Servitus gravis eſt & intolerabilis 597
Sicyonia ſolea 317
Sidonii mercatoris conſilium Alexandro datum 310
Sileni fons ſacer apud Indos Machlæos 363. ejus deſcriptio ibid.
Simia eſt ſimia etiamſi aures gerat inſignia 380. ſimiam mane nancifci inauſpicatum 441
Simmiche meretrix 522
Simonides Ceus ſupra 90 ann. vixit 475
Simonis cujuſdam mentio 170. 171 is nomen diſſyllabum voluit fieri tetraſyllabum 183. ejus cura ad conſervandas opes deſcripta ibid.
Simylus Chalcidenſis nauclerus 45
Sinathocles Parthorum rex 97 annos vixit, ſeptem regnavit 471
in Sinum non ſpuere 498
Sirenum modulatio 10
Siſinnes & Toxaris amici 71
Siſyphium pondus 501
Smyrna Ionicarum urbiū pulcherrima 3
Socrates imitandi peritiſſimus 12. undecim viris traditus eſt 125. injuſtè damnatus 215. & ſeq. ejus ex bello fuga 259. docendi quam pugnandi ſtudio magis tenebatur ibid. ad platanum docens 453. ei amicos in carcere appingunt 585. eum occiderunt idiotæ 593
Socrates calvus & ventricoſus 343. apud Athenienſes calumnia peritus. 428
Sol maſſa candens dictus 190. ab eo vapores attrahi 190. 191. 202. ejus labor perpetuus 211
Solea Sicyonia 317
de Soleciſmo à 728 ad 763.
Solonis laudes 277. 100 annos vixit 472. 473
Solum currentem vincere facile 22
Somnii portæ duæ 164. ad omnes devolat 212
Somniorum ſuper populū conſopiti 775
Sophiſtæ nomen celebratum 308. centauris comparatur 595
Sophocles poëta tragicus 95 anno obiit 475. in jus vocatus ab Iophante filio &c. ibid.
Sors ſæpè volvitur 33
Soſandra Calamidis 4
Soſylus equiſo 184
Spadonem veteres domo egredientes, inauſpiccatum putabant nanciſci 441
Spartinus Medus pede è convivio tractus 198
Spectra audito æris ferrive tinnitu fugiūt 337. ſpectrum ſemiſtadialis mulieris 341. 342. aliud juvenis pulchri candida veſte amicti 344. alia quæ domum inhabitabilem reddebant 347
Sperata non faciunt, plerumque & non ſperata faciunt dii 655
Sperchim & Bulim Lacedæmonios Xerxes admiratus non occidit 701
Sphenopogones Comœdiarum qui dicti 623
Sponſa obvelabatur 637. à fœminis ſtipabatur ibid.
Statua noctu apparens 338
Statuæ Polydamantis & Theagenis febricitantes curant 714. ſtatuæ quantæ erigerentur Olympicis victoribus 20. ſtatuæ numinum non ſunt ipſa numina 28. ſtatuæ quæ moventur, ſudant, oracula edunt 659. ſtatuæ variæ earumque effecta 338. 339
Stellas aquam potare 190
Stentorem clamore vincere 304
Steſichorus Lyricus 85 annos vixit 476
Sthenebœa privignum ſuum pudicitiæ tentatæ accuſans 669
Stoa heptaphonos 588. ſtoa voluptati litem intendit 222. 226
Stoicorum mores 226. ἀναίσθησια illorum naturæ repugnans 229. verbula miſera tantùm habent 647. ſimulant pecunias contemnere 649
Stratonices ridiculum factum quæ calva cum eſſet ſuam comam laudare vult 18. uxor fuit regis Aſſyriorum 664. à privigno amata ibid. Combabi amore capta 367. de ea dicuntur quæ de Phædrâ &c. 668, 669
Sthrutiones in Lybia ingentes 482
Suberibus ſervati Euthydicus & Damon 47
Sycophantæ fora & judicia ſectantur 263
Sylla multos libros Athenis in Italiam advexit 380
Syllogiſmus cornutus, acervalis, me-

tens 644. frigidi Syllogiſmi Chryſippi. 205
Syria Dea per pagos circumferri ſolita 101. ejus tibicen quid agat 102. quid alii ibid.
Syrus 51. proſæ ſcriptor 230. 231. ex Palæſtina cadentes ad Lunam ſuſcipit 337

T.

Thales 100 annos vixit 472. 473
Talus Cretenſis 340. talorum luſus temporibus Saturni uſitatus 611
Tantali pœna 302
Tardilinguis, fortè antonomaſticè Moſes intelligendus. 770. 771
Tarquinius ultimus rex Romanorum ultra 90 annos vixit 468
Tartarus locus ſub terra profundus 299. ejus rex Pluto 300
Tegeatæ apri Calydonii tergus oſtentant 386
Telamonis filii Teucer & Ajax 261
Templa qua ratione condiderint veteres 454. templorum variorum enumeratio 657. & ſeq.
Teræus rex 92 annos vixit 471
Tergora direpta ſerpere viſa 160
à Terra ad Lunam quantum ſit ſpatii 186. terra quàm ſit parva 194
de Terriculis non loquendum coram juvenibus 351. 352
Terrores Plutoni miniſtrant 301
Teſtamentum Eudamidæ 47
Thaidis vox blanda 315. 316. meretrix 515
Thales Mileſius una nocte Alym circumduxit 356. ſapientiſſimus & naturalium rerum peritiſſimus 801
Thamyris 460
Theagenis de Peregrino dicta 561. & ſeq. is vocatus Neſtor 580. ſtatua febricitantes curat in Thaſo 714
Theano magnanima 13. moderatè uſa rebus ſecundis ibid.
Thebani ex ſerpentis dentibus, ſati, natique 328. oſſa Geryonis oſtentant 386
Themiſtocles calumnia petitus ab Ariſtide 428. idem proditionis ſuſpectus 428. 429
Theopompus ob Tricaranum in judicio agens 448
Therapon paraſitum ſignificat 262
Theres Dryſorum rex 92 annos natus obiit 469
Therſagoras quibus faciei indiciis cognoſcendus 685. poëta ibid.
Therſites 27. quali corpore fuerit 383. vecors 604. carbones fient Theſaurus 503
Theſeus maleficos in itinere excidit 140. laboribus quid effecerit 227. ex inferis rediit 308. Herculis diſcipulus: rex Athenienſium Neptuni filius, pedibus nudis, barba, comaque prolixa 724
Theſmopolis philoſophus 367
Theſpis Thebanus citharœdus 384
Theſſalæ anus plerzq; incantatrices 522
Thoas ab Oreſte occiſus 35
Thraces Zamolxidi ſacrificant 152. Eumolpum ſequuti adversus Athenienſes 292
Thucydidis hiſtoria octies à Demoſth. exſcripta 380
Thyeſtes à fratre circumventus liberos edit 610
Tibiæ tuba, cymbaliſque dulciores 373
Tibicina Cymbalium 545. tibicina Parthenis 556
Tibiæ Timothei 381. Iſmenias tibias ſeptem talentis emit ibid.
Tigranes Armeniorum rex 85 anno ætatis obiit 471
Tigrapates Lazorum princeps 62
Timæus Tauromenites hiſtoricus 96 annos vixit 474
Timocles Stoicus pius 143. diſertus apud diſcipulos, apud multitudinem timidus &c. ibid.
Timolaus ſpectaculorum amans 491
Tinniunt aures illi de quo fit mentio 536
Tireſias fuit fœmina 175. nocuit illi dixiſſe utra vita viri an fœminæ ſit ſuavior ib. uſque ad ſex ætates vixit 466. ex muliere vir factus 527
Tiſias 448
Titanicum obtueri 776
Tmuis diu fuit ſervus 324
Tragœdiæ cur publicè apud Athenienſes agerentur 284. unde illarum materiæ 397
Tragœdorum habitus in theatro 285
Tribas mulier Lesbia 525. quid facerent tribades 526. & ſeq.
Tridente Græciam interficere 448
unus ex comicis Trigaleatus 605. 606
Triobolus cauſidicorum merces 223
Triptolemi fabula damnatur 328
Triſtitiæ cauſæ 265
Trœzenii ante nuptias Hippolyto ſacrandos capillos tondent 684

Tryphæna meretrix 542
Turris Pharia 194
Tyrannorum ingenia ebria ſunt 800

V.

Vaticinii artem quomodo experirentur 212
Veneficæ merces 524
Venus Cnidiorum pulcherrimum Praxitelis opus 3. hæc ſtatua amata 4. Venus ex albo lapide à Praxitele facta 333. Venus hortenſis 4. Cnidiæ capitis deſcriptio 5. ejus cum Marte adulterium 161. & ſeq. cum Mercurio congrediens hermaphroditos facit 777
Venus myrtum præbet 207. publica & cœleſtis 531. nuptiarum præſes eſt 786
Ventus & Acinacis apud Scythas Dii 58. ventus vitæ cauſa ibid. ventorum nonnulli uſus. 212
Verba alata ſunt 461
Veritas eſt remedium adverſus mendacia 353
Veſtis Indica mollior Græca 373. veſtis in tegumentum comparata 718. veſtium varietas 725
Via tritiſſima eſt tutiſſima 694
Victoria, in convitiis ſita, diſputantibus 148. victoriæ convivium 510
Victorum in certaminibus æſtimatio 273. 274. quid ad coronam illis accedat 277
Ad Vigilandum cadendi metus multum facit. 674
Vindex, nomen ejus qui Neronem ab Iſthmo revocavit. 801
Virilia ſibi amputavit Combabus 667
Virtutis & mollitiei ob Ariſtippum contentio 229. virtus etiam apud hoſtes in pretio eſt. 701
Viſus magis quàm auditus afficit 460 ejus voluptas potentiſſima. 460. 461
Vita humana omnium minimum tranquilla 182. vitam mediocriter bonam qui vixerunt ubi à morte collocentur 302. vitæ neceſſitates 305. ad vitam producendam utilitates quæ ſint 467. ut vita humana in ignorantia, indeque ortis malis verſatur 593
Vlyſſis facta quædam 245. apud Phæacas parafitum egit 246. ex inferis rediit 301. quid ad redimendos ſocios fecerit 326. 327. aures cera obturatas habuerunt 628
Vnguentodorus 605
Per Vngues audire monſtroſum eſt 765
Vniverſitas hæc ſine gubernatore, uti navis, eſſe non poteſt 154. de ejus creatione 770
Vocis præclaræ deſcriptio 9. & ſeq.
Voluptas bonâ ab Epicuro cenſeri 229. eam derorſit ad ſe à Paraſitica 246. quid ſit ibid. ſecundum voluptatem victus quid facere debeat 247. quibus illecebris voluptas pleroſque pelliciat 226
Vota varia variorum hominum 105. votum pro opulentia 496. pro regno 504
Vrbes ex alto viſæ formicarum nidis ſimiles 201. venerabiliores ſunt quæ Deorum ſunt patriæ 478
Vulcanus claudus & mechanicus 119
Vxores juxta Platonis ſententiam debent eſſe communes 651. cur illud ibid. Vxorem amittere minoris facit quàm filium rex quidam 665. eam repudiare licet, ſi injuriam fecerit 757. qui uxorem contumelia afficit in virum contumelioſus eſt 760

X.

Xanthus Achillis equus verſus recitans 159
Xenocrates Platonis diſcipulus 84 annos vixit 473
Xenophanes Dexinis filius 91 annos vixit 473
Xenophilus muſicus Pythagoricus philoſophus 105 annos ſuperavit ibid.
Xenophon Grylli filius 90 ann. vixit 474
Xoës diu fuit ſervus. 323

Z.

Zamolxis Scytharum Deus conditione fuit ſervus 713
Zelotypia ſignum amoris 534
Zelotypiæ effecta 556
Zelotypi dolore afficiuntur 534. 535
Zelotypi geſtus & actiones 535
Zeno Stoicorum princeps 98 annos vixit 473
Zenothemis Maſſilienſis formoſus & procerus deformiſſimam uxorem habuit 49. ejus in Menecratem ſtudium ibid.
Zenothemis Stoicus 636. ingurgitans ſe cibis 638
Zirim qui exclamavit apud Sauromatas non occiditur 60
de Zopyro Darii dictum 157

FINIS.

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΙΣ

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΜΕΡΟΣ.

SCHOLIA

IN

SECVNDVM VOLVMEN

LVCIANI.

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΙΣ

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΜΕΡΟΣ.

Εἰκόνες.

Pag. 1. Ml. in 4. Αὐτὴ τῷ μίτρᾳ φασὶ] Τῷ αὐτῷ μίτρῳ, τῇ αὐτῇ σεμνυθίᾳ. ἔτι δὲ παροιμιώδες.

Καὶ τὴν Παυδίωνος ἔπῃς] Τὴν Περκνίλλαν, ἥτις τὴν ἀηδόνα.

Σίπυλον] Ὄρος Λυδίας ὑπὲρ τὴν Σμύρναν, ἐν ᾧ ἡ Νιόβη εἰς λίθον πεποίηται.

Τῷ Ὀρφεῖ] Τῷ Ὀρφεῖ.

Τὸν Κιθαιρῶνα] Ἀμφίονα ὃς τὰς Θήβας ἔκτισε τὰς Βοιωτίας, ὑπὸ αὐλῷδῶν καὶ κιθάρας.

Οὐχ ὥστως ἡ Κλειὼ] Καὶ γὰρ τὰς Μούσας ἄλλως ἄλλης φασὶν ἔφορον εἶναι τέχνης λογικῆς καὶ ἐπιστήμης. Κλειὼ μὲν ἱστορίας, ἧς καὶ Δίωρετλὼ εἶναι φασι, Θαλείαν κωμῳδίας, Εὐτέρπην αὐλῶν, Μελπομένην τραγῳδίας, *Τερψιχόρην ψαλτηρίου, Ἐρατὼ κυμβάλων, Πολυμνίαν ὀρχήσεως, Οὐρανίαν ἀστρολογίας, Καλλιόπην ποιήσεως.

Ἡ Σαπφὼ δὲ] Ὅσον εἰς σῶμα, εἰδεχθεστάτη Σαπφὼ μικρότη καὶ μέλαινα ὀφθαλμίτη. καὶ τὸ γὰρ ἄλλο ἢ ἀηδὼν, ἀμόρφοις τοῖς φίλοις ἐπὶ μικρῷ τῷ σώματι σεσειληφυῖα;

Οὐδὲν τραγικὸν] Οὐ σεσοφισμένον ἢ μεθ' ὑποκρίσεως γινόμενον, ἀλλὰ εὐθιάστον καὶ ἐξ ἀληθοῦς γνώμης κατορθούμενον.

Ὑπὲρ τῶν εἰκόνων.

P. 16. Ml. in 4. Ὁ λόγος ὅτι ἀνεπιγραφὴ ἦν εἰς Πάνθειαν τὴν Σμυρναίαν, γυναῖκα τοῦ Οὐήρου τοῦ χρηστοῦ Καίσαρος, ἐπαίνου ἐστὶν, ὅτι καὶ εἰκόνες ἐπέγραψεν.

Καὶ μόδι ὅσας ὀλίγας] Εἴληπται μὲν ἀπὸ τῆς Ἀττικῆς συντάξεως τῆς πλείστων ὅσων, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ ἀντίστροφον τῆς συντάξεως, τὸ γὰρ ἀναφορικὸν πρόσταξεν, καὶ κατὰ τὸ ἀντικείμενον τῷ ποσῷ, τὸ μὲν γὰρ πλείστων ὅσων ἐστὶ, τὸ δὲ ὅσας ὀλίγας.

Τινὰς πλοκάμους] Σημαίνει ὅτι βόστρυχοι μὲν ἐπὶ ἀνδρῶν, πλόκαμοι δὲ ἐπὶ γυναικῶν εὐσήμως ἂν ῥηθείαν.

* Hic legebatur Enterpe, sed cùm jam hoc haberetur nomen, deesset que Terpsichore, manifestum erat festinantem Librarium posteriorem hancce Musam oblitum. Licet non conveniat Mythologis inter se circa Musarum inventa, nec præstantissimi Poetæ divisionem hanc artium inter Musas agnoscant, attamen quod hic dicitur de Euterpes, & Terpsichores inventis satis consentit cum Epigram. CXXXVIII. *Ausonii* ad quod vide *El. Vinetum.*

Παραθωρεῖν με] Ἀντὶ τοῦ παραβάλλειν, συγκρίνειν.

Τῷ Καστίππιος] Τῷ Κηφίσιος λόχῳ λαμυτεῖ.

Ἡ γαῖα τοῦ Ἀλεξάνδρου] Σημαίνει τὸ ἀκόμπαστον καὶ σιτευτὸν καὶ ἰχθῦρον Ἀλεξάνδρου.

Μὴ ὑπὲρ τὴν πόδα] Παροιμία ἐπὶ τῶν ὑπερπίνειν ἀξιούντων παρ' ἑαυτὸν προάγοντα. ὁ παιδεῖν φιλοῦσιν οἱ αὐχμητίαι.

Ὀξυνηκώτερον] Ὀπτ ὁ Μελάμπους ὀξυήκους.

Mſ. in fol. Γ' πὲρ τῶν οἰκίων κάλως γυναικὸς ἀπεροπίδα πλατεῖς. [ὡσὲς τὲς Θιαυῖς ἀντσυγκρίνας τύπτις.] ἤκουσι κακῶς ὡς ἄπωδον συγκρίνας· Ἀντλίᾳ ὡσὲς τωῦτα κομψοῖς τοῖς λόγοις, δεκνὺς συνῳδὲς πλικούτοις συγκρίσεις. [ἀδὶ ὁ μισίξας] ὁμοιοφώνως ὁ Ζωίδωρος ἐπεκλήθη, ὀβελίσας καὶ ἀθετήσας πολλὰ τῶ Ὁμήρω ἐπῶν.

Τόξαρις ἢ Φιλία.

P. 32. Mſ. in 4. Οὐκ ἂν φθάνητε] Ἀντὶ τοῦ πάχιστα ἂν πάλιν ἐπὶ τὸ ὅμοια ἀλλήλοις.

Ἐκπεραπλίσασα] Τὸ εὖ τῇ συνηθείᾳ πεπιζόμενον εὐθύρασα.

Ἐκ τῶν οὐρίων] Ὡς ἐπὶ ἄγρας ἱερεῖον ἢ ἀστῶν μετῆλθε τὸν λόγον.

Καὶ μοὶ ἐπ' ὀφθαλμῶν] Διαπέπυσο αὐξητικὸν τοῦ πάνυ.

Ἐν τωσὶν πάθῃ] Ἀντὶ τοῦ εὖ τῷ μετρίῳ.

Ὑπερμέμεροι] Ὑπερμέμεροι, ἐπὶ πάσης ὑπερβολικῆς λέγεται.

Λάκιος ἢ ὄνος.

P. 76. Mſ. in fol. Συμβόλαιαι] Γραμματεῖον. [λιτόν] ἁπλᾶς. [σιῦψις] ὠόφασις. [ἐπιμόν.] ἀναιδὲς. καλῆρον. ὑβρὶ τὸ εἰδέναι, ὃ ἐπ' ὀρμῶν. τοιῦτοι χαρὲ καὶ ἀναιδεῖς. [χρηγὸς] φοβερός. [ἐπὶ κρίμα] παρελάσας. [ἄμμα] δέσμα. [ἀδρὸν] πολὺ, μέγα, ἁπλοῦν, πλῆθος. [κατακρύσασα] καθαπτομένη. καπεψηλαφήσασα. [ἐπαύλῃ σωφρονοῦντα ἐκείνην ἀνδράποδα ὄσον ἦν] ἔπαυλις ἡ οἰκία ἀπὸ τῆς αὔλης πολίτης· αὖλις δὲ ἡ κρίτη. [σαλεύειν] ἐκπέσειν τὴν ψυχήν. [σοιδάλια] χαμαικισσίτιον. [σαρδόνιον γελᾶντες] Σαρδὼ νῆσος ἀπὸ τὲς ἠφαιστείας σήλας. ἔνθα βοτάνη γίνεται ὅμοια σελίνοις. ἣν οἱ γηγενόμενοι σπασμὸ καταγόμενοι, ἀκουσίως γελᾶσι, καὶ ὅτε πλουτοῦσι. Τιμαῖος δὲ φησιν ἐκεῖ ὡς τὲς ὑπὲρ ἔτη μεγίστας γενεᾶς αὐτῶν θύουσι τῷ Κρόνῳ. γελᾶντες καὶ τύπτοντες ξύλοις, καὶ ὡσὲς ἀχανεῖς κρημνὸς καταθέντες, ὅθεν σαρδόνιος γέλως ἐκλήθη. ἄλλοι δὲ φασὶν ὅτι ἐκεῖνοι οἱ θηρίοντες γέροντες γελῶσιν ἀκουσίως ὡσὲς τὸν ὑπὸ τῆ παιδιᾷ ἀφορῶντος ἀπαθῆ πεπλουτικῶ, ὅθεν ἡ παροιμία. [καλανδῶν] χοιρίῳ. [ἐβάζατο] ἐπιλάβεσθε [θήκη] τάφος. [καζαγώγιον] οἰκίαν [δεχεῖον] μαγειρεῖον. [λαφύσσουσιν] διαπερφυρῶσιν. [καινὰς] πεφαδέσας. [ἐκόντι] ἀεί. [συπποῖον] σύπποιν. [τυρεύων] καζασκοπάζων. [ἄπλετον] μέγα. ἀπειρον. ἀχώρητον. [πλημμῦρ] πλημμύρα τὰ πλοῖα καὶ πλοῦτος ἢ ὕδατος. ἢ βάθρα. Τιμαῖος δὲ ἐπὶ τὰ γεωργήσιμα χωρία. [παφυμένοι] φύρα, μολύνα, σαθρόχρα, συγχέα, ταραττα, μιγνύα. [ἀπέρασ] ὁ παραπλήσιος. [ὄμιλ] πλῆθος. [ἀχάριστον] ἀσφαλὲς, εὔπορον, ὑγιεῖ φρονοῦν. [ἀγκίστρις] ἁλωζόνες, ἀγκιστρεῖς. [ἐπρατεύσατο] ἐψεύδητο. [ἐμπτὸν]

[εἰρηνεύω] φυλακίζω. [πύθεσθαι.] πυθέσθαι. [ὑστερῶσι] ἀνύσειν. [ἀνύσειεν] ὕβρεις. [μαλάττεσθαι] εἶδος πλακοῦντος. [κρύπτει] στυφάπτει [καταχεῖν] καταχεῖν, καταστρέφομαι, πιραίνω αἰσθητικῇ. καταχῶ δὲ ἀντὶ τοῦ ἔχω τῇ γενικῇ. [ἡ πορεία] ὁ καιρὸς τῆς πορείας. [χαμεύνιον] τὸ στρωτὸν καὶ μικρὸν εὐνή.

Ζεὺς Ἐλεγχόμενος.

P. 117. Mſ. in 4. Πάνυ μὲν οὖν] Τοῦτο καθ' Ἑλλάνων ὑπόρησον. εἴτ' ἀπό τι δύνατον εἰσφερόμενον καὶ τύχη παρὰ τὸ μέρος, εἴτε ἰσοδυναμοῦσα. διὰ ὡς μεγάλης ὕβρεως ἢ δωρεάς, ἐποίησε τὸν Δία..... ἐφ' αὑτῶν ὑπορηθῆναι δυνάμενον.

Μετρίαν] Ταπεινὸς, ἐπιεικὴς.

Οὐδὲν χαρίεντα] Πλατωνικὸν τὸ ῥητόρικον.

Καθήσειν] κρεμάσειν.

Τῷ λίνῳ αὐτῶν] Τῷ Διὸς ἀπόλλων ὅτι ἡμεῖς οἱ θεοὶ ἐσμὲν ἡμῶν ἠτιμώθημεν ὑπὸ μορίων ὁ Κωίσιος ἐγέλασε.

Τῷ βίᾳ] Τῷ δύναμιν.

Τὰς θυσίας φησὶ] Δηλόντι ὁ λόγος.

Μὴ ὀκνήσῃς] Ἀπὸ κοινοῦ τὸ μὴ ὀκνήσῃς ἵν' ᾖ καὶ ὅπερ ἀσφαλίσεται ὑπακουόμενον μὴ ὀκνήσῃς.

Ἀντίδοτον] Ἀνθ' ὧν λαμβάνειν ἀγαθῶν τὰς θυσίας ἀφιέντες.

Ἱμερίοις παθεῖς] Ἱμερίοις λέγεται τὸ χοιρίον εἰς ὃ διαμέλιστον ὁ κάδος, δι' οὗ τὸ ὕδωρ εἰς τὸ φρεάτιον ἀνέλκυσιν. ἱμερίοις λέγεται καὶ ἡ ἀλὶ κάδος ἢ πίνος ἄλλως ἀλὶ χοιρίοις ἄντλησις. διότι καὶ ἱμερὸς λεγέται, κυρίως μὲν ὁ λᾶος, καταχρηστικῶς δὲ καὶ τὸ χοιρίον.

Ὁ Προμηθεὺς] Λάγυνον ἔτι ὁ Ζεὺς τὸ πῦρ ἀπεκρύπτει καὶ οὐκ ἠνείχετο ἀφθονεῖν αὐτὸ τοῖς ἀνθρώποις. ὁ δὲ Προμηθεὺς κλέψας αὐτὸ τούτοις δέδωκε, καὶ ὀργισθεὶς ὁ Ζεὺς ἔδησεν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ Καυκάσου ὄρους, καὶ ἐποίησεν ἀετὸν ἐσθίειν τὸ ἧπαρ αὐτοῦ.

Τὸν γαμπρὸν σου] Πατὴρ δὲ Διὸς ὑπῆρχεν ὁ Κρόνος. ὃς ἐγαμικὼς ὡς εἷς τῶν ἀπ' αὐτοῦ γαμομένων τὴν βασιλείας ἐκβαλεῖ αὐτὸν, ἐπεὶ οὐ ἂν ἔχειν ἰδίᾳ κρατήσειν αὐτὸν. τοῦτο ἐποίησε δύο ὄντος, τοῦ Ἅιδη καὶ τοῦ Ποσειδῶνος. ὅτε δὲ ἐγαμήθη ὁ Ζεὺς, ἡ Ῥέα ἡ γυνὴ τοῦ Κρόνου, δίδωσιν αὐτοῦ λίθον ἀντὶ τοῦ Διός. ὁ δὲ Κρόνος καταπίνει, καὶ τοὺς ἀποτέρους παῖδας ἐξήμεσεν. αὐξηθεὶς δὲ ὁ Ζεὺς τὴν ἑαυτοῦ πατρὸς τὴν βασιλείας ἐδίωξε, καὶ δεσμὸς βαλὼν αὐτοῦ εἰς τοῦ ταρτάρου ἀπέῤῥιπτο.

Τὸν σὸν ἀδελφὸν] Ὁ Ποσειδῶν ἀδελφὸς ὢν τοῦ Διὸς ἀλλὰ τὸ βαρίως ἄρχειν αὐτὸν, ἐδυσάρεσκε μὴ καὶ ἄλλων θεῶν ὑποτάξαι αὐτὸν. γνοὺς τοῦτο ὁ Ζεὺς τότως ἐπεμορήσατο. τὸν δὲ Ποσειδῶνα ἔπεμψεν εἰς Τροίαν ἐπὶ τοῦ δουλεύσαι τοῦ Λαομέδοντος.

Παρὰ Ἀδμήτου] Ὁ Ἀσκληπιὸς ὑὸς ὢν τοῦ Ἀπόλλωνος, ὅτε τῇ ἰδίᾳ τέχνῃ τῇ ἰατρικῇ χρώμενος, ὡς μυθολογοῦσι, τοὺς καθησυχίους ἤγειρεν. καὶ ὀργισθεὶς ὁ Ζεὺς, ἐκεραύνωσεν αὐτὸν. ἐπὶ τούτῳ λυπηθεὶς ὁ Ἀπόλλων, τοὺς Κύκλωπας τοὺς εἰσθύσε κατασκεύαζειν τοὺς κεραυνοὺς κατατόξευσε. καὶ θυμωθεὶς ὁ Ζεὺς, ἐποίησε τὸν Ἀπόλλωνα τοῦ Ἀδμήτου δουλεῦσαι. ὁ δὲ Ἀδμήτος, ὑὸς βασιλεὺς Θετταλίας.

Ἐν ἀκμῇ] Ἐν βραχυπέτῳ. λέγεται ἡ ἀκμὴ τὸ βραχὺ ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν τειχῶν τῶν μηδὲ καμάτου ἀξίᾳ βραχύτητα δυναμένων.

Εἰ μὴ διὰ τοῦτο φῂς] Ἀντὶ τοῦ τοῦτο.

Ὑπ' αἰχμῆς] Κροῖσος ὁ Λυδῶν βασιλεὺς εἶδεν ὄνειρον, ὡς ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἄτυς αἰχμῇ σιδηρᾷ πεθήξει. φοβηθεὶς οὖν, ἀπεστερχόρει τὸν παῖδα ὅπως μὴ πολεμίων ἀπιλθεῖν, ὅτε ἀξιοῦτο παρελθεῖν εἰς ᾧ ἐμέμφθη σίδηρος. συὸς δὲ τὴν χώραν φανείσης, πισθεὶς ἔπεμψεν εἰς θήραν τὸν παῖδα. καὶ ἐν τῇ θηρεύσει Ἄδραστος εἷς τῶν θηρευόντων, βίᾳ κτείνας τοῦ συός, αὐτὸν μὲν ἥμαρτεν, ἀπαρεῖ δὲ τὸν Κροῖσον υἱόν.

Ἀλόχῳ] Τῷ αὐλακα, ὃ ἐστι ἀρότῳ δηθεῖσαν γην, λέγει δὲ τὴν γυναῖκα.

Ἀποσαθροῦντες] Φανερούντες.

Ἄρνεια κρέα] Ὁ Κροῖσος θέλων πειρᾶσθαι εἰ ἀληθῆ μαντεύεται ὁ Ἀπόλλων, μίξας ἄρνεια κρέα καὶ δὸς χελώνης, ἕψας αὐτὰ καὶ ἐπίνιστο ἀπελθεῖν πῶς ἂν αὐτὸν καὶ ἐρωτήσας αὐτὸν τί ποιεῖ; ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, Οἶδα μὲ ἐς φρίνας ἦλθε κραταιείοιο χαλκίης Ἐψομένης σὺν χαλκέῳ ἄμ' ἀρνείοισι κρέεσσι.

Διηνεκὴς μένων] Ἐν ἑτοίμῳ ἔχων.

Καλλίας δὲ] Ἀλκιβιάδης Κλεινίου, Σκαμβωνίδης τοῦ δήμου, τραυλὸς ὢν ὡς Ἀριστοφάνης Σφηττίος. γήμας δὲ τὴν Ἱππονίκου θυγατέρα, Καλλίᾳ δὲ ἀδελφῷ, αὐτῇ μὲν ἐπισῶν ἐπαίρας. τὸ δὲ Καλλίᾳ ἐπιρρᾶτο ἀπὸ τοῦ χρήματα ἀνιλεῖν. καὶ συμβέβηκε πρὸς ἁλιευτῶν, πόνδυλον τοῦ Ἱππονίκου ἐπιτερψιν. καὶ βαδίζων εἰς τὰς τῶν ἱερῶν ἀρχάς, τὰς καλλίστας τῶν βοῶν ἐκλεξάμενος, ἵνα μὴ τῶν ἱερῶν. αὐτὴ δὲ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ ἐπαίχθη Ἀλκιβιάδης διὰ τὰς νόμους. ὅτε δὲ Ἀκαδημίᾳ ἐκαλεῖτο, ἤτοι ὅτι τὰς μικρὰς ἀκαπίας ἐκάλει. ἢ ὅτι ἀπὸ Ἀκαδίου χωρίου ἦν.

Παρεδόθη τοῖς ἕνδεκα] Οἱ ἕνδεκα ἄρχοντες ἦσαν διὰ Ἀθηναίοις, τῶν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ ἐπικαλούμενοι. καὶ τὰς συναγομένας ὡς κλέπτας, ἢ ἀνδραποδιστὰς, ἢ λωποδύτας, ἂν μὲν ὁμολογῶσι, θανατοῦς ζημιοῦσι. ἐὰν δὲ ἀμφισβητῶσιν, εἰς δικαστήριον εἰσάγουσι. καὶ ὁ σὺ ἂν κελεύῃ περὶ αὐτὸν ποιεῖν. καὶ εἴ τις ἄλλο καλὸν κελεύει θανάτου, οἱ ἕνδεκα τοῦτο διαλαμβάνουσι.

Τί δὲ κακεῖνον ἐρωτᾷς] Ἀντὶ τοῦ δὲ ἐκεῖνον.

Τιτυὸς] Ὁ Τιτυὸς ἠθέλησε βιάσασθαι τὴν Λητὼ γυναικὰ ὄσαν τοῦ Διός, μητέρα δὲ Ἀπόλλωνος καὶ Ἀρτέμιδος. καὶ διὰ τοῦτο κολάζεται ἐν τῷ ᾅδῃ, αὐτὸν γὰρ ἐν τῷ ἐδάφει ἐκπλαμένα, διαχειμάβροι οἱ γύπες τὸ ἧπαρ αὐτοῦ κατεσθίουσι.

Ἀλαπήσομεν] Ἀρκεσθησόμεθα.

Mſ. in fol. Ζῶς ἐλεγχόμενος. Βάκχιος] ὁ διὰ πυρὸς τέχνας ἐργαζόμενος. [τὸν δὲ ἀδελφόν] ὁ Ποσειδῶν, ἀδελφὸς ὢν τοῦ Διός, μὴ φέρων βασιλείαν τοῦ Διὸς διὰ τὸ βαρέως ἄρχειν αὐτὸν, ἐβουλεύσατο μὲν καὶ ἄλλων θεῶν ὑποτάξαι αὐτὸν. γνοὺς δὲ τοῦτο ὁ Ζεὺς τοὺς βουλευομένους ἐπεμωρήσατο. τὸ δὲ Ποσειδῶνα ἔπεμψεν εἰς Τροίαν ἐπὶ τὸ δουλεύσαι τῷ Λαομέδοντι. [μισοῦ τις ἢ] πάνυ γενναίως καὶ τοῦτο καθ' Ὁμήρου ἐπόρησεν. εἰσὶ γὰρ ὅλοτε δύνασθαι ἡ εὐμορφιὰ καὶ τύχη διὰ τοὺς μισοῦντας. [καταπήσας] τετίμηται μεταπλάσας. [σκέπαρνον] ὁ πέλεκυς καὶ τὸ ἔργον, διὰ τὸ σκέπ]ειν τὰ ἄρτα.

ἄρτια. [παθείξας] ἐγκλησιάζω. [τοὶ γάρ τοι] Ϝ ἔοικεν. [διηγκυλόμβω] ἀντὶ Ϝ δόμησε σχάλη κρατῶν ὥσπερ τὸ δόρυ. [ἀνεσκολοπίζοντο] Γύγης ἀνὴρ ἐνάρης· ἀνεσκολοπίσθη ὡς αὐτὸς. [τὶ δὲ κἀκεῖνο] ἀντὶ Ϝ δὶ ἐκεῖνον. [ἰφικυΐττω] ἰφάπτομαι κεζελαμβάνουσιν. [ἀγακτήσομβ.] ἀγκισθησόμεθα.

Ζεὺς Τραγῳδός.

P. 127. Mf. in 4. Ἡ τραγῳδία πανηγύρεως συμφορῶν. ἐπεὶ ἓν οὐ συμφορᾶ νῦν ὁ Ζεύς ἐστιν, ἀνήσατος αὐτὸν ὡς τραγῳδὸν ὑποπτεύει. Διὸ τοῦτο γὰρ καὶ Διὸ ἰάμβων τραγικῶν Διαλέγει αὐτὸς Ἥρα καὶ Ἀθηνᾶ. καὶ αὐτὸς ἦ Διὸ ἰάμβων ὡς αὐτὸς λάκκεν.

Ὦ μεγαλοτραφῳδὸν] Διαπάντος ὅλος ὁ πῆχυς, ὡς καὶ Ϝ Διὸς καὶ τὸ τραγῳδοῦν ἀγνοοῦντος.

Ὑποδραματουργεῖν] Τὸ δραματουργεῖν Ϝ ὑποδραματουργεῖν τοῦτ' Διὸ φέρει. δραματουργεῖ μὲν γὰρ ὁ ποιητὴς, καὶ τὸ ὑποτίθεσθαι ὅλης, καὶ Ϝ ἐπῶν, ὡς Εὐριπίδης, Εὔπολις, Ἀριστοφάνης καὶ ἕτερος τοιοῦτος. ὑποδραματουργεῖ δὲ, ὁ τὰ ὑπὸ τῶ δραματουργοῦ τούτου εἰρημένα λαμβάνων καὶ κρίνων, καὶ τοῖς οἰκείοις αὐτὰ παίζειν ἁρμόττων, ἅτε τοῖς ἤδη πεπραγμένοις ἁρμοζόμενα.

Ἐπὶ ξυρῆ ἑστηκεν] Ἡ παροιμία ἐπὶ τῶ ἐν ἀκράτῳ ὄντων κινδύνῳ λεγομένη, Διὸ τὸ μὴ δύνασθαι τὸν ξυρὸν ἑστάναι.

Τὰ νέρθεν] Τὰ κατωτέρω λόγου τῶ κατηχήσεως. ἐκεῖσε γὰρ, ὡς λέγουσιν, οἱ Τιτᾶνες ἐδέδεντο.

Πῶλον ἢ Ἀριστόδημον] Οὗτοι τραγῳδίας ἦσαν ὑποκριταί. ἐπειδὴ ἓν ὁ Ζεὺς τραγικὰς ἰάμβους ἤλεγεν αὐτοῖς, διὰ τοῦτο εἶπεν ὅπως αὐτοῖς Διὸς Πῶλον ἐφάνη ἢ Ἀριστόδημον. Πῶλον Ϝ καὶ Ἀριστόδημον ὑποκριταὶ περιφανεῖς. ὑποκρίνονται ἓν οἱ περὶ τὰς τραγῳδίας καὶ κωμῳδίας καὶ θεούς, καὶ τοῦτο νῦν Ἥρα γυναικεία περιτυμπανίζει ὀλιγωρία καὶ ὅτι ὅλως θεῶν ὑποκρίσεις ἔρχονται ὡς σώματα, ὑποκρινομένη ἀβασανίστως τῶ Διὶ ὑποτίθεται.

Καὶ νῦν μετέωροι] Πρὸς ἀκρόασιν.

Ἀλλ' ὕπτι ἀγνοήσαντες] Τὸ ἀγνοήσαντες, ἀντὶ τοῦ ἀγνοηθέντες. σκοπὸς δὲ ὅτι ὁ τοῖς ἄρχουσι κατ' ἰδίαν τι πράττειν καὶ μὴ τοῖς ἀρχομένοις αὐτὸ κοινῶσθαι, τυραννικὸν δοκεῖ.

Ἀλλ' ἐς Διὸς ἕλθητε πάντες] Πρὸς τὴν λοιπὴν δαιμονίαν μᾶλλον Ϝ μανίαν τῆ περὶ τὰς λεγομένας θεὰς, καὶ Πρίαπόν τινα θεὸν εἶναι Ἕλληνες μεμυθολογήκασιν. ὃν οἱ μὲν αὐτῶν τ' αὐτὸν φασιν εἶναι τῶ Διονύσου, ἐπιθετικῶς αὐτῶ τοῦτο δηλοῦν· Περσαῖοι καλοῦσιν, ἄλλοι δὲ Διονύσου μὲν υἱὸν μητέρος Ϝ ἢ Ἀφροδίτης ἢ Διώνης. Μιλησίας δὲ ὁ Παταρεὺς ἱερομαφρόδιτον τ' Περσαῖον λέγει, ἄλλοι δὲ Ἀφροδίτης υἱόν. καὶ ἔρριψεν αὐτὸν εἰς τὰς λειμῶνας, ἐπὶ τῆ ἀμορφίᾳ τ' μηδέπω αἰδοῖ ἔχοντα. εἶχε γάρ φασι γλῶσσαν μεγαλίαν καὶ γαστέρα καὶ αἰδοῖον, λεχθῆναι Ϝ ὑπ' αὐτοῦ ὅτι σημαίνῃ τὸ ἄγαλμα αὐτὸ, ὡς ὁ κρατῶν γλώσσης καὶ γαστρὸς καὶ μίξεως, ἂν μεμπτὸν ἐξῇ τ' βίον.

Πάγχυ νώνυμνοι] Ἀνώνυμοι.

Οἱ Φειδίαι μ'] Οὗτοι ἀγαλματοποιοὶ ἦσαν ἄριστοι.

Ἡ Βεν-

Η Βενδὶς δὲ αὕτη] Η μὲν Βενδὶς, Θρακικὴ θεὸς. ὁ δὲ Ἀνυβις Αἰγύπτιος. ὃν οἱ λόγοι ἐκυνοκεφάλωνται φασίν. Μίθρης, Περσικὸς, ὁ Ἄττις, Φρύγιος. ὁ μὲν Μίθρης, ὁ αὐτὸς ἥλιος τῷ Ηφαίστῳ, ἄλλοι δὲ τῷ ἡλίῳ φασίν. ἐπεὶ ἂν οἱ βάρβαροι πλάστην ἀνόμων, εἰκότως καὶ πολυπλόκους τοὺς ἑαυτῶν θεοὺς κατασκεύαζον. τὸν Ἄττιν δὲ Φρύγες σέβοντες, τὸν αὐτὸν ἴσως τῷ Διονύσῳ. φασὶ δὲ αὐτὸν καὶ μηλυδρίαν ὑπὸ Ρέας τῆς θεῶν δακτυλίζας μητρὸς. ἐφ' ᾧτε ἱερόμορον αὐτῆς ὑπάρξαι. ἔνιοι δὲ καὶ γένεσιν ἡδὺ αὐτῆς ἴσως δὲ ἀπείρων παθῶν αὐτὸν φασι. τούτῳ ἐσχατικῶς λειτουργοῦντες ἀπαμυθάμενοι σφόδρα τι γαυσικὸν ἄρθρα ἀναπήδησαν ὕστερον, ὡς τῷ Ἄττιδι ἐπιπηδείαν ἀνακείδας, ἁρμοδιώτερον δὲ ὅσας λέγουσιν, καθ' ὃν καὶ αὐτὸς Ἄττις τοιοῦτος ἐπαμφοτέρου τῆς φύσεως ἐξεπιζόρθωσε.

Χρυσῆ γάρ εἰμι] Χρυσῆν ἔλεγεν Ὄμηρος τὴν Ἀφροδίτην, τυτέσι καλὴν, αὕτη δὲ ἦλθε ἐσχηδίσας, ὅσον οὐ ἐπόρθησε.

Πάνυ λημᾶ] Λημᾷ δὲ ἐστιν ὁ οὐ τοῖς ὄμμασι ῥόπος.

Πεντέληθεν] Ἀπὸ Πεντέλης. Πεντέλη δὲ ἐστι λίθος παρ' Ἀθηναίοις εἰς ἀγάλματα ἐπιτηδεύμενος.

Πραξιτέλης] Οὗτος ἀγαλματοποιὸς ἄριστος, ὃς τὴν κνιδοποιὸν τὴν ἐν Κνίδῳ τῆς Ἀφροδίτης ἄγαλμα.

Τὰς κάλαπους] Τὰς κηδάδας φασὶν. εἰσὶ δὲ αἱ πικρὰ ἁλίσκουσαι, εἶτα λιπτύνουσαι αἱ ὑδραί.

Ἐν τῷ Ἡπικῷ] Θέρμα ἐκαλοῦτο ἐν τοῖς Ἀθηναίοις οἱ πάντων πενέστατοι ἀπὸ τῶν ἡπτόντων, ὅ ἐστι μισθῷ δουλεύοντες τροφίμοις. ἐν τῷ Ἡπικῷ δὲ ἐκαλησιάζοντο λόγῳ αὐτοῦ τοῦ τὸ πενιχρὸν πάγκαιον.

Ἕξακτηλίσμοῖς] Δεκαπενταμοῖς.

Υπὲρ τὰς πεντακοσιομεδίμνους] Εἰς τέσσαρας διῃρέτο τάγματα πᾶσα ἡ πόλις τῶν Ἀθηναίων. οἱς πεντακοσιομεδίμνους, οἱ πένες ἦσαν πάνυ πλούσιοι. εἰς ἱππέας, ἦτοι πλουσίους. οἱς ζευγίτας, ἤτοι μέσους. οἱς θήτας, τοὺς πένητας. οὐκοῦν ἐν ἀναστρῳ τῶν Ἀθηναίων ὡς πενιχρὸν εἰς τὸ Ἡπικὸν τελεῖν, εἰς πεντακοσιομεδίμνους εἶπε τοῦτον ὡς πλούσιον.

Τὴν πύκα] Πυκὺ λιπάτην ἡ σκληρὸν τῶν Ἀθηναίων παρὰ τὸ πυκνοῦσθαι τὰς συνερχομένας εἰς αὐτῆ.

Ἀλλ' Ἡρακλῆς] Εἰώθασι οἱ ἄνθρωποι σκηπτοῖς ὄπτις, ἐπικαλεῖσθαι τὸν Ἡρακλέα ὡς ἀλεξίκακον. εὐμόρφως δὲ ὁ Λυκιανὸς τὸν Δία ἐπαίνων ἐπικαλύμμονα τὸν Ἡρακλέα, παρὰ τὸν Ἰῶν σκυλεύμονα.

Ὦ Ζεῦ τῶν Ἑλλήνων σωτῆρ] Αὐτὸ δὲ τοῦ Ἑλλήνιον γλῶσσαι.

Εὐσεβεστατότη] Εὐσεβείᾳ.

Πρώταις] Ἀντὶ δὲ προθύμοις.

Διαμείλιξις] Ἐρωτήσεις.

Πεπαρόνηται σοι] Γέροντικῶς πέπραχε.

Ὀλιγόρως] Κακοφρονητικῶς.

Περὶ τὴν Καφηρέα] Ἀκρωτήριον τῆς Εὐβοίας ἔχει μὲν ἰδίως καὶ Εὔβοια τὸ ἔξω γαλάσσης Καφηρέα. Καφηρεὺς δὲ λεγόμενον τόπον γαλκίτης ὁ τοῖς αἰγιαλοῖς τραχὺς καὶ τραγώδης, σκοπίλοις διειλημμένος, καὶ ἔρημος καὶ χειμῶσι καὶ τοῖς εἰς λάβασιν ἀπορύτοις, ἅπερ κρημνοῖς ἐοικόσι περιπίπτουσι,

πτερόμβῳ, ὡς ὁ παρ' Ὁμήρῳ σφενδόνης σκήπτρῳ, τ' ἄστρα κύμβαν λείπει παντοίων ἀνιμῶν Καφηρεὺς ὢν καὶ αὐτός. καὶ ἴσως εἴρηκε Καφηρεύς, διὰ δ' ἀπαπνεύθιον ἀνευδότως, καθὸς γὰρ τὸ πνεῦμα, ἀφ' ἧς καὶ Ὁμηρος Αἰαντ' εἰς Ἀχαιμένεια δῖον ἀγὰ κικαφήστε νίκη, οἱονεὶ πνεύσαντος, ἤτοι τῇ δ' πολεμικῇ ἀγῶνος καμόντα ἢ τῇ ἀχρηχίᾳ τ' νίκης, τῆς χαρᾶς αὐτῷ τὰς ἀναπνευστικὰς πόρας κατουρύασης, καὶ πέρα δ' σωθῆναι ἐπαυξάσας τὸ πνεῦμα κατεπιγώσης, παρ' ὃ δὴ καὶ πάντες ἔλαθον πάλιν σπαπανδυκήτας, μὴ δυνηθέντες τοσοῦτον τὸ ἔκτοδεν ἐπαυξήσας πνεῦμα, ὅσον ἐξήρκεσε τῷ διὰ τ' χαρᾶς σύριγμείαν πληρῶσαι. ἢ ὅτι σωσαπέρᾳ τῇ σύριγγι δ' συμπνεόμενον τὸν τ' ψυχικὸν πνεῦμα, ὡς διὰ πῦρ ἀθρόως ἀναζωπυρούμενον τόμαι δ' ἀμέτρως σκληρόμενον. *

Ἐν Κεραμεικῷ] Δύο ἦσαν Κεραμεικοὶ παρ' Ἀθηναίοις, ὁ μὲν ἐν τῇ πόλει. ὁ δὲ ἔξω τ' πόλεως, ὡσπερεῖ ἂν τ' ἐν τῇ πόλει λέγοι τοῦτον.

Τῷ μικροψυχίᾳ] Τὴν σκιπότητα.

Ἤδη κηρυζῶντα] Ὑπὸ δ' γηρᾶς μύξας σκέπτεται, κόρυζα γὰρ αἱ μύξαι.

Τῶν ἱερείων] Ὑφαλῶν πετρῶν.

Ποικίλλω] Ποικίλη γὰρ ἡ παρ' Ἀθηναίοις, σκαλεῖτο δ' ὕπως ὁ ποικίλος ἐν αὐτῇ ζωγραφίας.

Καὶ λεπτομοίρους] Ἀμφισβητεῖσθαι.

Ἐπισπασάμενον] Ἐπισύρας, χαλάσας.

Τὸν Ἐπικήρειον Δάμιν] Ἐπικήρειοι καὶ Στειριὰ δύο χώρια φιλοσέφανα, τούτων οἱ μὲν Ἐπικήρειοι, ἀνὰ σφενδόνας ἴλιγγον διοικεῖσθαι τὰ πράγματα, οἱ δὲ Στειριὰ ὑπὸ πρεσβείας.

Τὸν ἐπίτιμον] Τὸν ἄξιον δ' ἐπιτροβῆναι, τυτθὸν πληγῆναι.

Σαρδόνιον ἐπιγελᾶν] Σαρδόνιον γέλως λέγεται, ὁ ὑπερείσας γενόμενον.

Παροιμιαστῶν] Συνακολουθῶν.

Τὸ κάρυγμα] Τοῦτο λείπει ὅτι καθεζομένοις ὁ συμβολευτικὸς ὑφηγεῖται νόμος, ὃς ἑκατὸν γνώμας εἰσφέρειν, ἀνιστάμενον ἑρῶν ὅ τι καὶ ἔχοι.

Τῶν παλαίων θεῶν] Νόμος ἐπέλαβεν παρ' Ἀθηναίοις, πρώτους λέγειν τοὺς ὑστέρους τὸ ἐ ἔτη γεγονότας, καὶ μετ' αὐτοὺς τοὺς λοιπούς. ὅθεν ἐξῆν ἢ δημηγορῆσαι, ἢτε τοῖς ἀπίμοις ἢτε τοῖς ξένοις, ἢτε τοῖς μὴ καταλαβοῦσι τὸν ἴσον μὴ ἡλικίαν. τὸ δὲ γεώμορον παρ' Ἀθηναίοις, τῶν πατρῴων τοῖς θεοῖς ὑποπτῆναι).

Ὦ θεοὶ πάντα λακκαρδίας φασὶν] Λόγον ἐπὶ τῶν ἀνεπικρύπτων, καὶ

* Hæc omnia de Caphareo Promontorio habentur totidem verbis in Etymologico Magno. Stephanus aliam vocis Etymologiam tradit, quæ verior, licèt ipse eam satis non intellexerit. Καθηρεύς, inquit, ἐκαλεῖτο, ὅτι δὴ σκλέοντας ἐκεῖ ἐκαθῆρον οἱ Εὐβοεῖς. Nempe Καθηρεὺς est Græce quod Καφηρεὺς fuit linguâ Phœnicià, nam ut καθαίρειν significat *expiare*, *lustrare* apud Græcos, ita etiam sumitur apud Phœnices כפר *Caphar*. Sic nimirum scopulum, aut navale hoc Euboeæ vocaverant qui cum Cadmo ex Phœniciâ in eas oras advenerant. Vid. Bochartum in Cananaan. Lib. I. c. XIII. qui tamen veram hujus vocis originem non est assecutus.

ἀπελκαλύπτων λεγομένων, μηδὲν ὑποβλεπομένου ἢ λέγοντος, ἀλλ' ὡς ἕνι τὸ πρᾶγμα διεξιόντες.

Καὶ μετὰ τίμιν] Θέμις ἐστὶν ἡ δίκη. καλῶς ἢ τῷ δίκῃ ὤμοσεν· ὡς δικαίως τῶν θεῶν ἀπολαμβανόντων, ὅτι αὐτοὶ ἠμφίεσαν, ὡς Ἄφεσις τὸν Ἄλωα.

Τὸν Ἄλωα] Κορίσῳ τῇ τοῦ Λυδῶν βασιλεῖ ἐρωτήσαντι εἰ Ἄφεσις τὸν Ἄλωα τὸν Κύρου, τῶν Περσῶν βασίλεως, ἀπεκρίνατο. ὅτι Ἄφεσις μεγάλῳ χρῆται κατακλυσμῷ. οὐδὲ, ἀγνοήσας παῖσαι χρῆται, Ἄφεσις τὸν Ἄλωα, τῷ ἰδίῳ ἀπώλεσεν.

Ὡς ἐπὶ Σαλαμῖνι] Περσῶν καὶ Ἑλλήνων ναυμαχεῖν ἐν Σαλαμῖνι μελλόντων ἔχρησε τοῖς Ἕλλησιν ὁ Ἀπόλλων, τοῦτον τὸν χρησμόν. λίγεται δὲ αὐτὸν Θεμιστοκλῆς ὁ Ἀθηναῖος νοῆσαι, ὃν ἂν γὰρ φησὶ θεὸς καλὸν τῇ Σαλαμῖνα, εἰ ἐν αὐτῇ πίπτειν ἐμέλλον Ἕλληνες, πόλιν ἔσεσθαι Ἑλληνικὴν, ὥστε τῶν Περσῶν στρατεύσασθαι θανάτου.

Δέον ἀγαπᾶν] Ἀρκεῖαν, ἐὐχαριστεῖν.

Τῶν παρεγγράπτων τούτων] Πάντες οἱ πολῖται παρ' Ἀθηναίοις ἐν γράμματείῳ ἐνεγράφοντο. εἴπις δὲ μὴ ἐν πολίτης ἐνεγράφη παρ' ἀξίαν, παρέγραπτος ἐκαλεῖτο. ἀφ' τούτου τοῦτος παρέγραπτος ὠνόμασε.

Εἰ γὰρ μὴ ὁ Θησεύς] Ὁ Αἰγεὺς Ἀθηναῖος ὢν, ἐν Τροιζῆνι πόλει τῆς Πελοποννήσου συνεκοιμήθη Αἴθρᾳ τῇ θυγατρὶ τοῦ Πιτθέως. ἡ δὲ Αἴθρα ἐγκύησε τὸν Θησέα. ὁ τοίνυν Θησεὺς εἰς τὰς Ἀθήνας εἰς τὸν πατέρα ἐρχόμενος, πολλὰς λῃστὰς οὐρὰν, πάντας ἀπέκτεινεν ἐν τῇ ὁδῷ πορευόμενος.

Τὸν Σκείρωνα] Λῃστὴν ἦσαν ὄντες κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἀπὸ Τροιζῆνος εἰς τὰς Ἀθήνας ἀγούσαν. καὶ ὁ μὲν Σκείρων λῃστὴς ὢν ἠνάγκαζε τοὺς παριόντας πλύνειν τοὺς πόδας ἐπὶ τῆς βαλάσσης κεφημένης. καὶ λακτίζων εἰς βάλασσαν ἐρρίπτει, καὶ ἡ χελώνη ἐδεχομένη κατήσθιε.

Πιτυοκάμπτου] Πιτυοκάμπτης ἦν, καὶ οὗτος λῃστὴς ὢν, ἐκάμπτε πίτυς, καὶ ἠνάγκαζε τοὺς παριόντας κρατεῖν οἱ δ' ἀναπτιόμενοι ἀνελύοντο.

Καπτόδυμον] Τὸν Ἡρακλέα.

Καὶ κνισᾷ] Καπνὸν ἐν τοῖς βωμοῖς ἀπεργάζεται.

Ὁ δὲ Κερκυὼν, καὶ οὗτος ἀδικος ὢν τὰ ἄλλα εἰς τοὺς ξένους, καὶ παλαίειν ἠνάγκαζε. καὶ τὸν μὲν βιαιόμενον διέφθειρε, καὶ ὁ τόπος παλαίστρα ἐκαλεῖτο ἐν ᾧ ᾠκεῖ, πλησίον Ἐλευσῖνος. διέφθειρε δὲ πάντας τοὺς καταπαλαισθέντας αὐτῷ εἰς πάλιν, πλὴν Θησέως, Θησεὺς δὲ καταπαλαισεν αὐτὸν σοφίᾳ πλέον. παλαιστὴς γὰρ εὑρέθη Θησεὺς καὶ μεγάθει πρῶτον καὶ φύσει χρώμενος εἰς τοὺς παλαίστρας. ἦν δὲ καὶ ἕτερός τις ὄνομα Διτυέρσης. οὗτος ἀσεβὴς, ἠνάγκαζε τοὺς παριόντας θερίζειν καὶ θέρος σίτου μέγα, εἶτα δὲ ἀντέτεινεν, ἔκτεινεν αὐτούς. τοῦτον δὲ Ἡρακλῆς ἀπέκτεινεν.

Καὶ Φάλαρις ὁ Ἀκραγαντῖνος οὗτος καλεπωτάτας ἐπενόησε κολάσεις.

Βύσπερις ἦν ὁ Αἰγύπτιος, ὅστις ὁμοῦ ἦν, ὡς καὶ ἀνθρώπους ἐθύεσεν.

Ὁ δὲ Ἐχίδνης τὴν Ἠπείρου βασιλοῦς ἡμιφθιπόπαιδος. Διομήδης δὲ ὁ Θρᾷξ. οὗτος ἵππους εἶχεν ἀνθρωποφάγους, καὶ ὃς σπάσας ἔβαλλεν αὐτούς.

Ἐξ Ὀλυμπίας] Γράφεται ὑπὸ Πίσης, Πίσα δὲ πόλις τῆς Ἠλιακῆς μοίρας Πελοποννήσου, καθ' ἣν καὶ ἀγὼν ἐτελεῖτο τὸ Ὀλύμπια.

Μνᾶν ἐκάτερον] Ἡ μνᾶ ἓξ δραχμὰς ἔχει· ἡ δὲ Ἀττικὴ μνᾶ ἑπτὰ δραχμὰς ρ', ὡς φησὶν ὁ Πολυδεύκης. Εὐπόλις Κόλαξι, δέκατον δὲ μνᾶς ρ' δραχμὰς, καὶ ἐπιφέρει. κόλαξιν οἷνον δὲς ἑτέρας μνᾶν. δηλονότι μνᾶν ἑρμῆς καὶ τὰς ὑστέρας ρ' δραχμάς. ἡ μὴν ποτὲ δραχμὴ εἶχεν ὀβολοὺς σ', ὅθεν καὶ ἐπωδεῖα τὸ ἕκτον δὲ πεμπάδι. Θ.

Ἐν Γερασῷ] Γερασὸς πόλις Εὐβοίας, ὅπου μέλι γίνεσθαι λεγόμενον, καὶ ὁ Ὠρεὸς πόλις Εὐβοίας. ἧς οἱ πολῖται Ὠρεῖται λέγονται.

Ἐξ Ἐρήμης] Ἐρήμη λεγομένη νῆσος ἀφανὴς ἐστὶ τῆς Δίκης ἡμέρας, ἐν εἰς τῶν ἀπόλλων ἀπελήφθη· τότε γὰρ οἱ δικασταὶ καταδικάζουσι τῶν ἀπολειφθέντων ἑρμῶν.

Θυνιῶδες] Ἐπειδὴ τὰς θύννας ἐν λόγῳ καὶ ἀμφισβητήσει νικῶμεν, ἀλλὰ τριακάδας ἀναμερμ. εἰκότως τὸ φοινίσσειν τὸν Δάμιν θυνιῶδες ἀνόμασεν.

Ἀμφήλασεν] Ἀμφισβητήσιμον.

Ἐς τὸ ἕβδομον] Ἀφ' ἧς οἱ δώδεκα θεοὶ ἄρχειν ἐτάχθησαν, δηλονότι πωλήσεις τῆς Κρόνου δεκάτης.

Χαρίεν γάρ] Γελοιῶδες, ἀνόητον.

Ληξιαρχικὸν] Δύο ἦσαν γραμματεῖα παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις. ἐν ᾧ μὲν τοὺς εἰς στρατείαν φοιτῶντας ἀμφ. τῷ γεννηθῆναι, ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ, ἡνίκα τὴν ἡλικίαν ἐλάμβανον. τοῦτο δὲ καλεῖτο Ληξιαρχικόν. ἐπεὶ δὲ οἱ ἐγγραφόμενοι ἐν αὐτῷ κύριοι ἐγίνοντο τότε τῆς πατρῴας ληξεως, τουτέστι κλήρου τῆς οὐσίας. ληξις γὰρ καλεῖτο ἡ πατρῴα κληρονομία. ἐπὶ δὲ τῶν ὀρφανῶν καλεῖσθαι φασὶν, ὑπὸ ἐπιτρόπους παρεπιμπλῶν τὰ πατρῷα. ὡς ἂν αὐτῶν διὰ πόντων μὴ φθείροιτο τὰ τῶν ὀρφανῶν, εἶτα ἐκεῖ σὺν ἂν ἐπιδιετεῖς οἱ ὀρφανοὶ γένωνται, ἐξῆν αὐτοῖς ἀπὸ τῶν νόμων εἰς τὸ Ληξιαρχικὸν ἐγγραφέσθαι, ἀναλαμβάνειν τὰ πατρῷα. τὸ δὲ ὦ τὸ τῆς ληξεως, ὅτι τῆς ἑαυτῶν ἀρχὴν κληρονομίας. τοῦτο οὖν σύνταξαν εἰς τὸν Ἀπόλλωνα φησὶν ὁ Ζεύς, ὡς εἰ καὶ ἀγένητος εἶ, καὶ τοῦτο αἰτιᾶ, τὸ μὴ ἔχον εἶναι σοι λέγειν, ἀλλ' ὧν ἔξεστι. πάλαι γὰρ τῷ αὐτοκράτορι ἐπιλάζεσθαι, ὡς καὶ ὑπὲρ ἄλλα καὶ ὑπὲρ ἑαυτῶν ἐξεῖναι σοι λέγειν καὶ γνώμην εἰσηγεῖσθαι τῇ βουλομένῳ. τὸ δὲ ὀλίγον δεῖν τῆς ἐπὶ Κρόνου βουλῆς ὤν, ἀντὶ δὲ χειδὸν τῆς ἐπὶ Κρόνου τῷ βουλῷ συμπληρώσαν θεῶν. ὅπου γὰρ ἦσαν οἱ πάλαι θεοὶ, ὡς καὶ Ἡρόδοτος δοκεῖ τῇ Ἀλικαρνασσεῖ.

Ἐφίεναι] Συγχωρεῖν, ἐπιτρέπειν.

Γέλωτα ὀφλισκάνει] Γέλωτα χρεωστεῖ, ἀντὶ δὲ γελᾶται.

Τῆς ἐπὶ Κρόνου βουλῆς ὤν] Ὁ Κρόνος, ὡς οἱ Ἕλληνες λέγουσι, πρώτῳ ἐβασίλευσε τῶν θεῶν, καὶ εἶχεν ἄλλους δώδεκα τοὺς συνεδρεύοντας βουλῆς ἢ τῆς βασιλείας ὑπὸ τοῦ Διὸς τοῦ ἰδίου υἱοῦ ἐβλήθη εἰς τὸν Τάρταρον, καὶ μετὰ τοῦτο, ἄλλη συνέδρια βουλὴ τοῦ Διός.

Ἐν τῇ Ἑλικόνι] Βοιωτίας ὄρος, ἐν ᾧ Ἀλιτερσίδες αἱ Μοῦσαι ἐλέγοντο.

Βατιαρίζων] τὸ ἐν τῇ συνηθείᾳ βερβερίζων. ὁ Βάτ. ἢ Βατ., ἃ κατὰ Κυρηναίους ἀποικίας ἤκουσε, μομφάλαξ τις ὤν, ἀπὸ τούτου καὶ τοὺς μὴ εὐγενοῦς, μηδὲ τραχὺ κεχρημένους * καὶ βραδυστόμους, βατιαρίζειν φασίν.

* Hæc quoque in Etymologico leguntur, unde hic supplendum est τῇ γλώττῃ μὴ ἐπισυρμένους φθεγγομένους καὶ, quæ voces imperiti Librarii negligen-

Συνεῖναι μὴν γὰρ] Ἀντὶ τοῦ διδάσκειν, ἐκπαιδεύειν.

Λοξὸς ὢν] Λοξὸς παλεῖται ὁ Ἀπόλλων, ἀφ' τὸ λοξὰ μαντεύεσθαι, ἢ ἐπ τραβλὰ καὶ ἄδηλα. χρέφον δὲ ἐστι τὸ σφετερίζόμενον δύσλυτον ζήτημα. χριφώδης ἂν εἴποι, ἀντὶ τοῦ ἀσαφής.

Καὶ πλίνθους χρυσᾶς] Κροῖσος γὰρ ὁ Λυδῶν βασιλεὺς, χρυσᾶς αὐτῷ πλίνθους ἀφοσιώσατο.

Ἐν Δελφοῖς] Ἐν τούτοις γὰρ τοῖς τόποις ὁ Ἀπόλλων, ὡς λέγουσι, ἐμαντεύετο. εἰσὶ δὲ οἱ μὲν Δελφοὶ, ὑπὸ Φωκίδι, οἱ δὲ Κολοφῶν ὑπ' Ἀσίᾳ.

Κίνημα κορυβαντώδες] Μανιῶδες. οἱ γὰρ Κορύβαντες διάμονές εἰσι περὶ τὴν Ῥέαν. * κατὰ χρῆμα δὲ, μανιώδη, φοβερά.

Οὐκ ἄρτια κρίνα] Κροῖσος γὰρ ἀπεστερήθη τοῦ ὑπὲρ τὸν Δελφοῖς μαντεύεσθαι εἰ ἀληθὴς εἴη, ἐπεὶ τοιοῦτο. ἱεροφάντης εἰς Δελφοὺς ἀπέστελλεν, ὅτε ἔξειν αὐτοῖς ῥητὸν ἡμέραν. μὴ τὸ ἀφικέσθαι καὶ παῖδας τοὺς ἐμοὺς θύσειν, ἀντὶ τοῦ Πυθίαν τὴν νῦν ἀλλαχοῦ προφῆναι ὁ Κροῖσος; ἐπεὶ δὲ ταῦτα τεμνικῶδὲ Κροῖσος. λέβητα εἰς λέβητα ἀπεμβαλὼν, εἶτα χαλκῆς κρέα καὶ ὀρνεῶν συγκεκαυκὼς, καὶ τοῦ λέβητος ὑπεμβαλὼν, ὕψηλ. ἅπερ ἅπαντα ἡ Πυθία ἀνεῖλεν ὡς ἐπεφάνητο. μάλιστα δὲ τὸ χαλκῆς κρεῶν. ὁδοιπορῶν μὲν εἰς Φρύγας ἦλθε κραιπνήσιος χαλκῆς.

Θεμιστοκλέους] Καὶ γὰρ μόνῳ ὁ Θεμιστοκλῆς σωθῆναι δεδήλωται Ἀθηναίοις χρησμῷ. ὅτε τοῖς Ἀθηναῖοι ἐπὶ Ξέρξῃ ἐμαντεύοντο Ἀθηναῖοι, εἰ ἄμεινον αὐτοῖς ἐκλιπεῖν τὸ ἄστυ, καὶ ἀνεῖλεν ἡ Πυθία τὸ, Τεῖχος τειτορανεῦ ξύλινον διδεῖ δίῤῥοπα Ζεύς, καὶ, ὦ θεῖα Σαλαμὶς ἀπολεῖς δὲ σὺ τέκνα γυναικῶν. ὡς δὲ μόνῳ Θεμιστοκλέους ἀνδρώδης ὁ χρησμός, τοῖς δ' ἄλλοις ἀσωτότερος ἦν. τοῦτο καὶ τῶν Ἀφσύρῃ ὁ Μόμῳ. ὅτι σαφέστερον τοῦτο δὲ χρησμῷ ἐκείνῳ, ὡς μὴ δεῖσθαι Θεμιστοκλέους ἐξηγητοῦ.

Εἰ καὶ μέτοικός εἰμι] Ἐπειδὴ ἄνθρωπος ὤν, ὡς λέγουσι, πρόθυμος γέγονε θεὸς, καὶ εἰς ὄρασιν μετοίκησεν.

Ἡρακλεῖς ἰὼ] Τοῦτο εἰώθασιν ἐπὶ θαυμασμοῦ λέγειν. ἔστι δὲ ἐπίφθεγμα ἐκπληκτικόν. ἐκπληττόμενοι δὲ τοῦτο εἰς Ἡρακλέα.

Καὶ

tiâ omiſſæ, faciunt ut credam alibi alia deeſſe, quæ Apolline indigerent conjectore.

* De hiſce videndus Strabo Lib. x. Ex quo, advocatâ & Phœniciæ linguæ ope, paucis indicabimus qui Corybantes hi fuerint. 1. Viri fortes fuerunt ſatellites primorum Phrygiæ Regum, qui poſtmodum in Deorum numerum relati ſunt. Hoc fabula, id eſt, antiqua Græciæ fama docet, idémque apparet ex ἐκπλήξει κιτιάδι quam memorat Strabo. Hebraicè כרוב *Cheroub* dicitur vir fortis, ut multis probat Vir Doctiſſ. *I. Spencerus* de Ritualibus Moſis Legibus p. 764. unde Angeli dicuntur *Cherubini*, hoc eſt fortes, ut alibi dicuntur אבירים quod idem ſignificat. Indidem Corybantes *δαίμονες* dicti ſunt. 2. Confunduntur cum Καβείροις, ut ibidem teſtatur Strabo: ita & Hebraicè כרוב *Cheroub* & כביר *Chebir*, unde *Cabiri Dii*, unum idemque ſignificant, ut idem oſtendit Spencerus. 3. Corybantes, & Cabiri, ut & Cherubini ex Ægypto orti, auctoribus Herodoto & Strabone, quibus adjungas licet *Spencerum* & *Bochartum*. 4. Iidem dicebantur eſſe cum Curetibus qui fuerunt etiam viri fortes, Hebræis כרותים, ut oſtendit Bochartus. Verùm iſta γαμαὶ χάσειν, donec *Mythicorum Temporum Hiſtoriam*, edamus, ubi ex fabulis antiquiſſimas eruemus hiſtorias.

Καὶ δεινῶς Βοιώτιοι] Εἰς ἀμαθίαν ἐσκώπτοντο οἱ Βοιωτοί. ἀφ' ἧς καὶ ἡ παροιμία Βοιωτία ὗς. ἐπεὶ δὲ Ἡρακλῆς Βοιωτὸς, ἐξ Ἀλκμήνης γάρ, ἀριθμεῖς πάνυ ἐπίσταντο. τὸ μὲ γὰρ ΩΦΑΝΙΣ..... ἐπὶ..... τὸ δὲ νοήμονι εἰς ἀμαθίαν αὐτὸν ἀλλασσύρει ὡς Βοιωτόν.

Καὶ ΩΣΤΙΤΙ ΤΙΝΑ ΣΦΑΝ] Τάχα δὲ τῇ σοᾷ τῇ λεγομένῃ ποικίλῃ τὰ περὶ Μαραθῶνα ἐμάχεσθε. διὰ ταῦτα φησὶν, ὁ Μαραθῶνι δ', Ἀθηναῖοι Πέρσας ἐνίκησαν. Κιμώνειον δὲ εἰς τὸ ἄντρον ὑποπίπτουσι τῷ Μαραθῶνι καὶ Περσῶν. ὁ δὲ Μιλτιάδης στρατηγὸς ἦν τότε τῶν Ἀθηναίων. ἀλλασύρει δὲ καὶ τοὺς κατ' ἐκείνους καιροὺς ῥήτορας, ὡς συχνότερον τούτων μεμνημένων ἀεὶ δίκην ὑπὲρ δημηγορίας, ἀλλ' ἐκπλήξεως χάριν δὲ χρήσιμα ἐμίλησε. ὥσπερ καὶ αὐτὸς ὕστερον φησὶ παίζων ὑπὲρ τοῦ Ῥητόρων Διδασκάλου.

Εὖγε οἰκοθεν ὁ μάρτυς] Παροιμία ἐπὶ τῶν παρ' ἑαυτῶν φερόντων μάρτυρας, τὸ δὲ τῇ σωφροσύνῃ, οἷον ἡ μαρτυρία. καλῶς δὲ ἐχρήσατο αὐτῇ, ἐπειδὴ καὶ τῶν θεῶν τὸν ὁ Ἡρακλῆς ἐλάλησεν.

Ὁ ἀγοραῖος] Ἐρμῆς ἀγοραῖος ἐπιμάτιος παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, ὡς ἐν τῇ ἀγορᾷ ἱδρυμένος. οἰκότως δὲ ἀδελφὸν ἐκάλεσε δὲ Ἑρμῆ, τὸ ἄγαλμα αὐτῷ.

Πίπης γὰρ ἀναπέπλασται] Οἱ γὰρ ποιηταὶ τὰς ἀνδριάντας καὶ τὰ ἀγάλματα, ἔθος εἶχον ἐξεπλάττειν τὸ ἄγαλμα δὲ Ἑρμῆ πίσσῃ καὶ ὕστερον λαμβάνειν τὸ αὐτῷ σκύτωμα, ἵνα ΩΣ αὐτὸ ποιήσωσι.

Ὑποπεπίμμυκε] Πίσσῃ πλαπίμμυκε.

Δάμιν τε καὶ] Μέλλοντα εἰπεῖν Ἑρμῆ Δάμιν τε καὶ Τιμοκλέα, ὁ Ζεὺς τὸ πρᾶγμα νοήσας, ἀνακόπτει αὐτόν.

Κεκραγότας] Τὰς τὰ μεγάλα κράζοντας.

Εἰπάλλαγ] Οἱ σὺν πολλῷ.

Ἀκροβολισμὸς] Ἐστὶν ὅτε πρὶν συμβάλλωσιν οἱ πολέμιοι, ἀλλήλους βάλλουσι τοῖς βέλεσι καὶ τοῖς λίθοις.

Εἶτ' οἱ ἄνθρωποι] Εὖγε ὄντως οἱ ἄνθρωποι. ἵν' ἡ χειλικὴ ἐπίῤῥημα συναλληλιμμένον τῷ ἀνθρωποι. εἰώθασι δὲ οἱ μετρικοὶ τοῦτο ποιεῖν κ' αὐταῖς διδάσκουσιν.

Κηλεῖν] Θέλγειν.

Καὶ σε μετέρχονται] Σ' ἐπὶ τιμωρεῖν.

Ἡ δυγάτηρ, καὶ ὁ ἀδελφὸς, καὶ ἡ γυνὴ] Ἡ Ἀθηνᾶ, καὶ ὁ Ποσειδῶν, καὶ ἡ Ἥρα.

Ὄνειρόν τινα] Πάντα ταῦτα Ὄμηρος ὡσὶ δὲ Διὸς εἶπε. καλῶς δὲ πάντων τὸν Ὄμηρον αὐτὸν καὶ τὸν Ἐπίνικον ἠνίκησε μάρτυρα.

Σῶκος ἐλεεινὸς] Οὕτως ἐκάλεσε τὸν Ἑρμῆν οἰονεὶ Σωσίοικος.

Οἱ τραγῳδοί] Οὗτοι ὑποκριτικὴν ἦσαν ὑποκρινόμενοι τὰ δὲ τραγῳδῶν δράματα.

Χειρίδες] Τὰ χιτῶς λεγόμενα μανίκια.

Καὶ τὰς ἐμβάδας] Ἐμβάδας μὲν τὰ ξύλα ἃ βάλλουσιν ὑπὸ τοὺς πόδας οἱ τραγῳδοὶ, ἵνα φανῶσι μακρότεροι. πεδίλης δὲ, τὸ μέχρι τῶν ποδῶν ἐλκόμενα ἱμάτια.

Σκύθαι μὲν] Φρυγίαν φακέλλης οἱ Σκύθαι σαυνήσαντες, καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ὄγκῳ ἀκινάκην ἱδρύσαντες σιδηροῦν θυσίας ἐπιτείνεσ ΩΣΠΑΡΓΑΝΑ ΩΘΕΣΘΑΙ, καὶ ἵππων, νομίζοντες αὐτὸν εἶναι δὲ Ἄρεως τὸ ἄγαλμα.

Ἀμφιχὴς] Ἐκ τ δύο μερῶν ἡχῶν τετίσθω βοῶν. ὑδὲς γὰρ ἤδη ἐπ' ἔλιγμον, ὅπ τ Ἄλυν ἀμφιβὰς τῷ δεξιῷ καλάσῃ. ἀφ' τοῦτο ἡ κὴ διωξόστροφ. χαίρεται ἡ ἀμφήρης, ἵν' ἡ ἀφ' ἑκατέρᾳ ἐλαία ποιῶν.

Οἱοί εἰσι κὴ τ Ἑρμῶν ἴνιοι] Οἱ Ἑρμῆ πεφαγωνοὶ πῖες λίθοις ἕστασι παρὰ τὰς ὁδὰς ἱδρυμένοι. ἄνω εἰς τὸ ἄκρον εἰς κεφαλὴν ἔχοντες ἀνθρώπου μεμιμημένον τ λίθον. οἷόπερ μὲν ἂν ἐν προσώπου εἶχον ἡ κεφαλὴ ὡς πάντων ἀνθρώπων, ἔσ δ' ὅτε κὴ δύο ἀφ' ἑκατέρας μέρας. αἰνίττεται δὲ αὐτοῖς ὁ Ἑρμῆς αὐτοὺς πεφαγῶσθ ὧν κὴ παρὰ τὰς ὁδὰς. Ἑρμοῦ τ λόγου βάλλονται εἶναι. ἐσημήνατο δ' τὸν βίον, ὃν ἀφ' τ ὁδῶ παιδεύλαν, σὺν λόγῳ κὴ μ' λόγῳ πορεύεσθ, κὴ τοῦτον ἀληθῆ ὡς ἱδραῖον τὸ πεφαγωνὸν ἀπεικάζ ἔ χήμασθ. διατροπόσωπ ἡ ἐποιεῖτο, εἰς ἔμφασιν ἔ χρῆναι τοῖς φίλοις, ἤτοι τοῖς τῷ αὐτῷ ἡμῖν ὁδὸν ἔ βίᾳ εἰσιόσι κὴ παρόδοι κὴ ἀπόστιν ὁμοίως κατὰ λάβεσιν μένειν.

Ὁ Σαρδιανὸς] Ὁ ἀπὸ Σάρδεων, ὁ Σάρδεσι γὰρ ἰῶ τὰ ἔ Κροίσου βασίλεια.

Τὸ ἀμφιδέξιον] Ἀμφιδέξιο λίγεται ὁ πῖς δύο χροσὶν ὡς δεξιαῖς χρώμενο. ἀμφιδέξιον δὲ συναῦξα τὸ ἐκ τῶν δύο μερῶν νοούμθον.

Ἐδὴ αὐτά] Ἐδὴ τὰ ἀχάλμαζα λίγ, παρὰ τὸ ἐδᾶλ.

Ἐν τῳ ὥρᾳς] Ἐν γὰρ τῇ σωνῃτίᾳ τὰς κρατυμένας ξένας ἔθυον τῇ Ἀρτέμιδι.

Ἀλλ' ἐξ ἀμάξης] Ἐν τῇ ἑορτῇ τ Διονυσίων παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις ἐπ' ἀμαξῶν καθημένοι ἐσκωπτῶν ἀλλήλους κὴ ἐλοιδοροῦντο πολλά. παροιμίᾳ δὲ ἐκράτησεν ἐπὶ τ ὑβρεισικῶς χρωμένων, τὸ ἐξ ἀμάξης.

Τάφον πιὰ] Τάφ ἰῶ ἐν τῇ Κρήτῃ. κὴ ἐπιμέχραπθ ἐν αὐτῷ ἔ Διὸς τάφ, κὴ εἰς αὐτὸν νῦν λαπτίεται.

Καὶ ἐμπιπτώλας] Ἀκόπα οἱ μ τὰς μεγάλας κὴ μέσας καλοῦσιν ἰσὰς. εἰσὶ δ' οἱ κὴ τὰ παρ' ἡμῖν λεγόμθα κόροια ἀκόπα, φασὶν οἷς ἡ κόρφια ἐνέλκεται.

Πρῶτον] Τὸ χοινίον ἐξ ὃ δεσμᾶσι τ ἱστόν.

Ὁ χνίσκος] τ τ πρώρας μέσης ἡ ἀπόρρηξ αἱ ἄγκυραι. ὃ κὴ τ τρόπιδος ἐσὶ δοχή. χνίσκος ἡ ἐλέγετο, ὅπ χνὸς κεφαλὴ μορφοῦντες οἱ ναυπηγοὶ, ἐπιθήκωσι τῇ ἄκρᾳ. πρὸς τὸ πλοῖον εἰς χῆνα ἀπεικάζοντες, ἢ ἔ εὐσταθισμὸν χάριν, ὡς ἀσάλευτος αὐτοῖς ἡ ναῦς ἀφ' πλοίη, τρόπον χνὸς ὑπερνεύσης τ κυμάτων.

Διμοιρίτης] Διμοιρίτης ὁ ἔ δμοίρα τ σὺν τῇ νὶ ἄρχων. τελμοιρίτης ἡ, ὁ ἔ τρίτα μέρας ἄρχων. ὅπω ἡ ἐλέγοντο οἱ μὲν τὸν σὺν τῇ λοιπῇ μισθὸν λαμβάνοντες στρατιῶται. τῷ μὴ εἶναι τῶν στρατιωτῶν ὑποτελῆ πλοῖον.

Τὸν δὲ καταπλυμβῆσαι] Πάντα τοῦτο λίγ ὡς ὀνόμασα τ σὺν τῷ πλοίῳ σκούων, ἃ μεταφορικῶς ἐπὶ ἀνθρώπων νοητέον. ὅτι εἰ μ ὀφείλοντες κακῶς πράττειν, ἀτυχήσιν. οἱ ἡ ἄδικοι, δύσπραξίσι

Ὅπως Σωκράτης] Σωκράτης κὴ Φωκίων, Ἀθηναῖοι ὄντε, ἀμφότεροι ἐπ' ὑποτῇ θανμαζόμενοι. ὁ μὲν φιλόσοφ, ὁ δὲ στρατηγός.

Ὅσοις ἡ ἀγαθοῖς] Ὁ μὲν Καλλίας ὢν, ὡς Κροῖσ φησὶν, Ἱππονίκου ὢν ἰῶ, τὸν ὑὸν Μελιτιδῶν, πλούσιον κὴ παχητῶν κὴ νῦν πρωτίδιον ἀφορμόμθ, κὴ πόλεως τρέφοντ. εἰς δὲ σπουδαῖον αὐτὸν

Κρο-

Κραπίνου κωμωδεῖ, ὡς ἵνα τὸ κατὰ χρεῖαν. οἱ γὰρ διαπεζόρμοι τὰς κτήσεις ἀπεπέμποντο, καὶ ἐπιχράφουσιν αὐτὰς εἰς τὸ γινώσκειν ὅτι ἀπεδήμηκασί εἰσιν. ὁ δὲ καὶ Μένανδρος, ἀσκὸν χυτρίον ἐλάθη λέγει τὸ ἀνεπιδόσεσον. κωμωδεῖ δὲ αὐτὸν Κρατῖνος καὶ ὡς Φρὺξ γυναῖκα μιχθοῦσαν καὶ φεύγειν πειρωμένην διὰ τὸ μὴ κερδῆναι. ὁ δὲ Μειδίας ὀρυχηκόπος ἦν ὡς Πλάτων, ἀλεκτρυὼν καὶ ὡς πονηρὸν δὲ καὶ κόβαλον, καὶ τὸ δημόσιον νοσφίσῃ. ὁ δὲ Σαρδιανάπαλος ἦν ὡς Ἀναξυμένης ἐξῆν δὲ Μήδοις. καὶ βαπλοῦς Ἀσυρίων τρυφὴν πεπαικέναι καὶ γυναιξὶ τὸν πάντα βίον συνδιαπαναν. διὸ καὶ ἐπὶ τούτῳ ἡ τῶν Ἀσυρίων καταλύθη ἀρχή.

Τοίχους ἄρχων] Οὐ μόνον ἐπὶ οἴκων τοίχος λέγεται, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πλοίων.

Κατὰ ῥῶν πορεύεται] Κατὰ ῥῶν φέρεται, ἐπὶ τῶν σύμπλοϊτῶν ὁ λόγος. ὅτι πολὺς ὁρμὴ φερόμενοι, τὸ ἴδιον πλοῦν ἀνίεσαν. διὸ δὲ λέγει τὸ πλοῖον τὸ παράπλουν. ὅπερ τοῦτο καὶ νῦν τὸ πλησίον ἐγγύτατα.

Τῶν ἱερῶν φασιν ἀγκύρων] Ἄγκυραί εἰσι σὺν τῇ νηὶ τῇ μεγίστῃ ἐπὶ πολλῶν ἱερῶν. αὐτὴ δὲ ὅτι μέγας καὶ βαλὸς κίνδυνος, πλούσιαι βάλλεσθαι. εἰπὼν δὲ τοῦτο, ὡς μέλλων πλούσιος εἰπεῖν ἐπιχειρημάτων τὸ πάντων μέγιστον.

Εἰς ναυάρχην] καλῶς πάνυ εἰσήγαγε τὸν Τιμοκλέα εἰς ὕβριν τραγῳδίας. τοῦτο γὰρ ἐθος τοῖς ἡγεμόσι.

Οὐ φίλων καὶ συμφώνων] Παῦε ἐπὶ τῇ νίκῃ καὶ χαλιναγώγει.

Καὶ ὁ σίραφος] Ὑποκελεύσματος δὲ συμφέρει ὁ σίραφος.

Ἐπὶ δὲ Ζωπύρου] Τῷ Δαρείου πολιορκοῦντι τὸν Βαβυλῶνα, καὶ μὴ δυναμένου παραλαβεῖν αὐτὴν, ὁ Ζώπυρος κόψας ἑαυτὸν καὶ τὸν ὄνον καὶ τὴν ἵππον, καὶ μαστιγώσας ἑαυτὸν, προσῆλθε τοῖς Βαβυλωνίοις, ὡς παρὰ Δαρείου τοῦτα παθών· οἱ δὲ νομίσαντες αὐτὸν ἀληθῆ λέγειν, πιστεύσαντες αὐτῷ τὴν πόλιν, ὁ δὲ προέδωκε τῷ Δαρείῳ τὴν Βαβυλῶνα. καὶ ἀφ' τούτου ἰδὼν αὐτὸν ὁ Δαρεῖος, εἶπεν, ἠθέλομεν πρότερον ἔχειν σε Ζώπυρον, ἢ μυρίας μὰ Βαβυλῶνας παράσχειν.

Μς. in fol. Ζ[ώ]πυρος παροιμία] ἀπλοϊκά] ἀπλότητος, ἁπλῆ. [ἐπὶ τῇ ἀνοήτῳ] ἐπὶ τῇ ἀκαιρίᾳ. [μώνυχι] χαράξ] μώνυχοι. τάχιστα ἄνδρ ὑμνων. [συνίασσι] χαράττει συντρέχει. [προπαπτώσω] χαράξ] προθυμοῦμαι. [πλατύπλοι] ἀσελγαίνω, ἀπὸ δὲ κατ' ἐκλογήν. πλατύπλοι οἱ ἀπὸ δὲ πλησίας. [ὁ Μίδρης] ὁ Μίδρης ἐστὶ τοῦ Περσικοῦ ὁ ἥλιος. [κωφοτέρου πόντου] Ἀνέμου. [λημῶ] λήμης ἔχω· λημᾶν ἢ ἐστὶ ὁ ἐκ τῆς ὄμμασι ῥύπος.

Οἰνεὺς ἢ Ἀλεκτρυών.

P. 157. Μς. in 4. Διάπυον] Ὀξύπυον.

Ὥστε τὸ χρυσοῦν ἐκεῖνο κώδιον] Αἰήτης ὁ τῶν Κόλχων βασιλεὺς εἶχε δέρμα ἐξέπτατο χρυσοῦν, καὶ τοῦτο δράκων παρεφύλαττεν ἄυπνος· ὡς τὸ αὐτὸ τὸ χρυσόμαλλον φησὶ σίρφος. ὁ Φρίξος μὲν οὖν ὁ Ἀθάμαντος παῖδες δὲ πεδοῦντο, * ὃς Κρεῖος ἀνόμαστο δορύ. τυθέντος δὲ κριοῦ τοῦ Κολχίδα γῆν καὶ σωθαρίσθη καὶ ἐπεί, ὡς ὁ μῦθος, χρυσόμαλλον εἶχε τὸ δέρος, διὸ εἰς φυλακὴν ὑπὸ δράκοντος φυλασσόμενον ἐφ'

* Ita fabulam de aureo vellere satis frigidè ἐμυθολόγησεν Heraclitus *de incredibilibus* c. 24.

ὑφ' ὃ ὕστερον Ἰάσων μὴ τὸ ἄκων Ἀργοναυτῶν λοιπολυεῖς ἐφῶτο κηλίσας, καὶ εἰς τὸ Ἄργος ἀποκομισθῆναι, εἶπε Μηδείας. τὸ δυσμενὲς μὲν Αἰήτου δὲ βασιλέως τὸν τόπον ἀδελφῆς δ' Ἀψύρτου, ὃς ἐπεπίσθυτο τὴν φυλακὴν δέρας, ἀφ' τὸ εἰς Ἰάσονα αὐτῆς ἔρωτα δόλῳ μὲν τὸ μητρὸς μεταλθέσης, Ἄψυρτον δὲ τὸ ἀδελφὸν ἀποκτεινάσης καὶ ὕστερ συμεργασάσης Ἰάσονι, αὐτὸ τε τὸ δέρος ληφθῆναι καὶ εἰς τὸ Ἄργος ἀφικνεῖσθαι.

Περίγραμμα παρέξεις] Ἐὰν ἡλίσῃ, φησὶν, περιτιθεὶς τὸν δυκτιοῦν, παιδὸς γὰρ ὂν τῇ σκοπιᾷ δύσῃ ἀφανιεῖν.

Περὶ οὐδὲ ἓν] Τὸ σὺ τῇ σωφροσύνῃ ὠφελήσας ἴσθι σὺ τοῦ ἔργου δ' πρόφλιν ὑπόσχας πεπονηκὼς ἑαυτῷ. τοῦτο δ' τὸ ὡς οὐδὲ, παρεμπεσὸν ἐπιλεγόμενον ἐπὶ τῷ ὥσπέρ τι πρωτόλειον ὑπολαμβάνον τὸ μὴ τοῦτο γεγενῆσθαι. συμβαλλόμενοι μέντοι τοῖς μὴ τοῦτο εἰ καὶ κῦ παρέργου, ὥσαφὲς καὶ αἷς οὐδύσει ὠφέλει ἐπιπλεονάζει τι τὸ σωτηριῶδες ἐχόντων τι τῇ οὐδὲ παρ' ὃν κῦ ὡς οὐδὲ ἔρρη), ὁ δ' νῦς, ὡς δ' ὀφειλομένου ἔργου ἴσα τοῦτο κῦ παρέργου πεπονηκώς. ὃ, σοι τοχὸν τῶν ἀναγκαίων προφλὶν ὑπορρήσει. καὶ Πλάτων σὺ συμποσίῳ, σύντα δὺ' ἐρχομένω, ὡς οὐδὲ βιαλυσόμεθα ὅ τι ἐφθέγξαιν, ἀλλ' ἰῶμεν.

Ὦ Ζεῦ περάσι] Εἰώθασιν οἱ ἀρχαῖοι λίθ τὸ σχαμμάτων τὸ Δία καλεῖν. οἷον δεχόμενοι ξένον, ἑκάλεν Δία Ξένιον, ὕτω καὶ αὐτοῦτω, καλεῖ τὸ Δία περάσιον, τὸ ἀποδιάκονζα τὸ πέρασμα. πέρας δὲ λέγε, τὸ ἀληθινὸν φωνῆ τὸ ἀλεκτρύονα χρήσασα.

Ἀποτρόπαιον] Ὁ ἀποτρόπαιος τις.

Ἀλεξίκακος] Ὁ ἀποδιάκων τὸ κακὸ. ἀλεξίκακος δ' ὁ Ἡρακλῆς, ὡς παιδὸ τὸ σὺ τοῦ κόσμου κακῶν ἀποκάθαρσιν.

Οὐ χαλεπῶς] Οὐ δυσχερῶς.

Εἰ δὲ ἐκμυθήσειν] Σιωπήσειν, φυλάξαι τὸ μυστήριον.

Ἡ δ' ὀργὴς τράπις] Τράπις μάρσιπος δ' πλοίου, ὀργὰ δέ ἐστι τὸ πλοῖον ὃν φ' Ἰάσων ἔπλευσεν. τοῦτο δ' ὡς λέγουσιν ἡ τράπις ἐλάλησ. μαντεῖον δ' λέγε δ' Διὸς τὸ Δωδώνη, ὅπου φηγὸς ἐστ θεῖος. εἰς ὃ ἐμαντεύοντο.

Λαβόντα] Ἀγαθοκλέα.

Φίλον γάνυτο τοῦ Ἄρεϊ] Λέγε) ὅτι ἡ Ἀφροδίτη τὸ Ἡφαιστοῦ χαλκεύθρα, καὶ ὁ Ἄρης τοιοῦτον ἐμοίχευον. κῦ κρυπτὸν δ' τὸ ὡς, ἵν' ᾖ ὕτω, κῦ ὡς ξύμπαντοι καὶ ὡς ξυγκόμιζοι, καὶ ὡς κρυπτοὶ τὸ ἐρωτικῶν.

Ὀφελον] Τὸ εἴθε καί τι ἤθελε ὄφελον τὸ γὰρ μὴ τὸ γαίας τῶν ἀφθονίαν, εἰ βαῦτα ὄφελον.

Ἐκτραπέσθαι] Ἔξω τ τραπέζης.

Εὔφορβον γάνυσθ] Οὕτω εἷς ἰῶ τ Τρώων. ὃς τις καὶ πρῶτον λέγεται τὸ Πάτροκλον ἔπληξεν.

Ὦ Μησάρχη παῖς] Μήσαρχος πατὴρ ἰῶ Πυθαγόρα. καλῶς δὲ παίζων Μησάρχη παῖδα τ ἀλεκτρύονα ἐκάλεσεν.

Ἀπὸ Σαμίης Ταιναρωθεν] Σάμος νῆσος ἦν ὅθεν ὁ Πυθαγόρας. Ταίναρος δὲ, πόλις Βοιωτίας. ὅθεν ὁ Μίκυθος ἦν ἀναμφίλογος.

Ἡ Πυθαγόρειον π] Πυθαγόρειον ἐστ τοῦτο τὸ δόγμα, ἴσον τὸ φαγεῖν κυάμους, τοῦ φαγεῖν τὴν κεφαλὴν δ' πατρός.

Ἀναπεμπάζῃ] Τὰ σωθησομένοις ἀναμιμνήσκῃ.

Οὐκ ἀπόρρητον ὑμῖν ἡ τροφὴ] Οὐκ ἀπαγορευμένη.

Δεῖν

Δεῖν ἀπὸ φῆς] Μίχαι, ἀπομαχεῖν.

Περὶ τὰ ἐσκαμμένα ἤδη πηδᾶ] Φαυλότερον ἐγένετο, ὃς τις ἐπήδα πρῶτος. οὗτοι δὲ ἐπὶ αὐτῇ σκαπτόντων τὴν πόλιν καὶ τούτους πηδήσαντα, ὁ φαῦλος ὑστέρους τοὺς ἐπὶ πᾶσιν ἐπήδησεν. ἐκέρτησεν δὲ ἡ παροιμία ἐπὶ τῶν ὑστέρων τὰ ἀρεσκόντων τισὶ, ὑστέρου τὰ ἐσκαμμένα πηδᾶ.

Ἀποψήσω] Ἀπομάξω.

Τῶν ἐλεφαντίνων] Λέγει Ὄμηρος λίθῳ μὲν τὴν ἐλεφαντίνην σπυλῶν τοὺς ψευδεῖς ὀνείρους ἔρχεσθαι, λίθῳ δὲ τὴν κερατίνην τοὺς ἀληθεῖς.

Τυφλὸς αὐτὸς ἐών] Γαργήττιοι Ὄμηρον οἱ μὲν καὶ ἀπὸ γενεᾶς τυφλὸν, καὶ τὸ σύμπλεγμα ὄνομα τοῦτο γενέσθαι, ὁμήρους καλέσαντας Δωριέων τοὺς τυφλούς. Ἡγεμόνιος δὲ Ὁμήρου γράφων βίον, οὐκ ἀπὸ γενέσεως τυφλὸν ἱστορεῖ, ἀλλὰ πολλὴν ἀλάμενον γῆν ἱστορίας χάριν, γενέσθαι τὴν Αἰτικὴν, κἀκεῖ νοσήσαντα χαλεπῶς ὑπὸ τῆς νόσου τὴν ὄψιν ἀποβαλεῖν.

Παῖδε ὦ Μίδα] Λέγεται ὁ Μίδας πρῶτον ὧν φιλόχρυσος, ὅτι ἠύξατο πᾶν σῶμα ἐξ ὧν ἅψαιτο χρυσῶν γένεσθαι. φασὶ δ' ὅτι καὶ τοῦτο ἀπέθανε, καὶ αὐτῷ γὰρ ἡ τροφὴ ἃς ἤσθιε χρυσὴ ἐγένετο.

Πολὺ] Χυδαῖον γὸν τὸ πολύ.

Ἄριστον μὲν ὕδωρ] Ἡ σύνταξις ὕπτιος. ἄριστον μὲν τὸ ὕδωρ, ὁ δὲ χρυσὸς καθάπερ τὸ πῦρ ὁ νυκτὶ λαμπρότατος καὶ τῷ ἐξοχὴν ἐστὶ πλοῦτος.

Σπουδεσμένος] Ἀντὶ τοῦ μεθύων.

Εὐκράτης] Οὗτος ὁ Εὐκράτης παρ' Ἀθηναίοις ἦν πλούσιος.

Σὺν τεμάχεσι] Ἐν πιττακίῳ.

Ἢ πλουτεῖτε] Ῥίγος ὡς πυρετῶ.

Οὗ ἵππιος ἐγὼ] Ἡνίκα δύο παλαίουσιν ἀθληταί, κρίνεται τις ἔξωθεν ἄμεινον, ἱππίαν τὸν νικῶντα παλαίσαι. καὶ ὁ τοιοῦτος κηλεῖται ἵππιος, ἀστὶ δὲ ἠτιμάνω αἰσχρῶμαι.

Εἰς ὑπερβολὴν κυμάτων] Καρικὸν * διόμβου.

Ὀκτακτῶν τὸ στοιχεῖον εἶη] Στοιχεῖον στοιβῆς λέγει τὴν δὲ ἡλίκα σωμάτων. εἰώθασι γὸν ἐρίζειν ἡνίκα τυχὸν ἡ σταιὰ γένηται πυκνότερος, συνειλεῖσθαι. ὕστερος δὲ εἰώθασιν οἱ παλαιοὶ κηλεῖν τὸ ἥλιον, ἢ τὴν σταιὰν τὴν ἀπὸ τοῦ ἡλίου. τοιοῦτο δὲ τὸ λιχνόμενον, ὥστε βραδὺς καὶ τὴν κίνησιν ὁ ἥλιος, οἱ γὰρ ἱππιαζόμενοι τοῦ, καὶ τὸ βραχυτέρου τὰ ὥρας μακρὰς καὶ ἀπέραντον ὑπολαμβάνουσι.

Ἐπιρεδομένῳ] Ἐπικαταλειπομένῳ.

Εἰσὶν ὧν κρύπτων λύκος χαυὼν] Παροιμία ἐπὶ τῶν ἐλπιζόντων τί, καὶ παρ' ἐλπίδας ἀποτυγχανόντων.

Φιλαναίδεια] Φιλοπονίαν ἔστιν ἡνίκα τὶς ὢν ἀργὸς ἀπὸ τῆς διαθέσεως αὐτὸς φιλόπονος ἀνὴρ μάρτυς, τὸ λοιπὸν παρέχει φίλος, καὶ τῷ φιλάλλῳ χαριζόμενος.

Ὁ δὲ πάντων θεῶν πατὴρ] Τῆς Δανάης ἦν Ἀκρισίου. ὁ δὲ Ἀκρίσιος βασιλεὺς ἦν Ἄργους, ἔλαβε χρησμὸν, ὅτι ὁ γαμβρὸς ἀπὸ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ Δανάης φονεύσει αὐτόν. καὶ διὰ τοῦτο φοβηθεὶς, ἀπέκλεισεν

* Scriptum hic fuit κερὴ additâ supra contractionis notâ, unde conjicere proclive erat legendum κερῆναι, licèt Grammatici de ovibus dici velint, de hominibus verò κείρεσθαι.

αὐτὴν ὁ χαλκᾶς. καὶ ὁ Ζεὺς ἐρασθεὶς αὐτῆς, μεταβαλόμενος εἰς χρυσὸν καὶ ἐφθάρη αὐτῇ, εἰσελθὼν διὰ τῆς θυρίδος.

Ἔτη] Πεντάμηνον.

Τοῖς Κρησίοις] Ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν Κρήτων. τόμως δὲ τιμήματα ἀπόπτα ἡ συνηθεία λακωνικὴ.

Καὶ ὑσγινοβαφῆ ἀμπεχόμενον] Ὑσγίνον ἐστὶν ἄνθος ἑοικὸς ὑακίνθῳ, βαθύτερον, ἴσως δὲ τὸ ἀπὸ χειρείων αἱμάτων βαπτόμενα.

Ἀλυσχῆ] Περφυρᾶ.

Ὦ ταὶ] Ὦ ἑταῖρε.

Κάμηλον] Χώρα Περσική.

Περιέμβολον ἄοικος] Περὶ τούτου φησὶν εἰς τὸ σῶμα τῶν Πυθαγόρου ἐπιγεγραμμένων. οἷς καὶ ζητῶν ὁ ἐν σώμῳ, ἕως ἂν Μνήσαρχος ὁ πατὴρ ἡμῶν ἔκτισε μοι οἶκον, τοιοῦτον ἔστιν εἰρημένα.

Τὸν μέντοι ἑταῖρον αὐτοῦ] Ὁ γὰρ Εὔφορβος τὸν Τρῶον, ὁ δὲ Ἀχιλεὺς τὸν Ἕλληνα.

Σοφιστὴς ἄνθρωπος ἦν] Καθόλου σοφιστὰς ἐκάλουν τοὺς ἀπατεῶνας διὰ τὸν λόγον.

Καὶ οὐ τῷ μέρει] Καὶ οὐκ μέρους φησὶ κεκτησάμενον, ὅσον κεκτημένων Κρητικῶν καὶ τῶν ἄλλων.

Ἀλλὰ τὸ Τειρεσίας ποθ' ἡμᾶς] Ὁ Τειρεσίας, ὡς λέγουσιν, εἶδε τὴν Ἀθηνᾶν λουομένην. κἀκείνη ὀργισθεῖσα μετέβαλεν αὐτὸν εἰς γυναῖκα.

Ὁ Ἐλάτης τοὺς ὁ Καινεύς] Ὁ Καινεὺς ποθ' ἕτερον, ὡς φασίν, γενέσθη ταύτης ὁ Ποσειδῶν. ἡ δὲ οὐκ ἄλλως ἔφη συγγένεσθαι αὐτῷ, εἰ μὴ ἀρρένα αὐτὴν ποθ' ἕτερον ποιήσειεν ὁ βούλεται. ἀμύσασα δὲ ὁ Ποσειδῶν, ἅπερ ἦν ἄνδρα με ποίησον. ἡ δὲ διὰ τὴν ὀργὴν ποιήσας οὐκ ἐδυνήθη συγγενέσθαι. λέγεται δὲ τὴν Καινέα ὑπὸ γυναικὸς εἰς ἄνδρα μεταβαλεῖν, καὶ γυναῖκα θαλεῖν γαλεᾶς ὑπὸ μὲν πυρρὸν τὸ μὴν ἐλάττως Ἐλάτης ἀλόμενον.

Οὐδὲ τῷ Τειρεσίᾳ συνεσυγκῦσαι] Ἐπὶ συμφέρουσι γενομένοις. ἀμφισβήτησιν γάρ ἐλάμβανον ὁ Ζεὺς καὶ ἡ Ἥρα, τίς τῶν λαγνείας μᾶλλον ἀπέχεται), ἄνηρ ἢ γυνή; καὶ ἔλαβον δικαστὴν τὸν Τειρεσίαν ὡς ἄμφω ὄντα τὸ σῶμα. ὁ δὲ ἔφη, ὡς ὀκταπλάσιον ἡ γυνὴ τοῦ ἀνδρὸς ὀργᾷ), καὶ ὠργίσθησαν ἡ Ἥρα ἐπόφλωσεν αὐτόν.

Πεντεμήνῳ] Ὀνομάτων.

Ὦ Διοσκόρω τὼ ἀνομοιότητον] Καὶ τοῦτο χωμικῶς ἀναφωνεῖ, τὸν Διόσκουρον δὲ Θαλαμοβάτην, ὡς αὐτοῦρον δηλονότι, ὡς ἂν μὴ τῇ μισθωλῇ τοῦ βίου ταπεινὸν ὑποπτεύῃ, ὡς οἱ δὲ τῶν γῆς εἰς τὴν θάλασσαν μεταποιούμενοι.

Οὐδὲ οἰσυΐνῳ ἀσπίδα ἔχων] Τοῖς δὲ τὰ οἰσύνεα. οἰσύνεα δὲ ἐπάκτια ξύλα βοτείνῳ ὠφ' ἧς πλέκουσι τὰ χωρία.

Τοιοῦσι] Κατασκευάζουσι.

Κατεχαλάζησας] Κατέχεας.

Διεπυκτούσιν] Ἀντὶ δὲ διαστενοχωρούσιν καὶ ἐξανεβῶν. ἐστὶ γὰρ οὐ πύκτης εἶδος πολλῷ ποιεῖσθαι τὴν εἰς τὸν ἀντεγωνίσην βολὴν πανσυνέλεον ποιῆσαι, ἀλλὰ μὴ μόνην μηδὲ εἰς ἄειρα δίρειν τῶν συγκυμβιμψαυσα.

Σαπέρδῃ] Εὐπλοίς βρῶμα λέγει ἰχθύων μικρῶν τυπτομένων. οἷα τῶν

σῶν τὸ λεπτὸν τῆ ἀφύλλου ἤτοι ἐγχρύλλειον ἢ τῶν σκύρων διειρμένα καλάμους πλύγμα. ἔτιοι δὲ σκαπέρδιον εἰρήκασι τὸ ὀκ σὺς πάρεχος, ὃ νῦν γρύδιον Παφλαγόνες φασὶ καὶ χρῶνται. μαινὶς δὲ καὶ αὐτὸ εἶδός τί ἐστι καλυπτράνης μικροτέρας.

Περιτελαμένου τὰ πλοῖα] Ἀντὶ τοῦ καθαλυθεὶς ἀπὸ τῆς βασιλείας· νικήσας δὲ αὐτὸν ὁ Κύρος, ἠθέλησεν αὐτὸν καῦσαι, καὶ μὴ ταῦτα ἐλεήσας ἔσπασεν.

Τραγῳδίᾳ πᾶσαι] Ἐπειδὴ τὰ ὀνόματα τῆς τραγῳδίας καμπτὰ ἐστι, εἰκότως τραγῳδίαν τὴν ἑαυτοῦ κάμπτον ὀνόμασεν.

Τὴν ἰφεσρίδα] Τὸ φορεῖμον ἐξαῦλιν ἰμάτιον.

Ἡ Φοινίσσαι] Οὗτοι ἀγαλματοποιοὶ ἦσαν.

Καὶ τὰς χλαμύδας] Ταπίδια, ἅπερ ἐμεῖς ἐπάνω τῶν ὤμων ἔνδυμα τὴν χλαμύδα συμφορεῖν.

Τὸν Πέρσαν ἢ] Ἀρξαμένου Πέρσαις βασιλεύοντος, Κύρου ὁ ἀδελφὸς τῶν βασιλέως ἀπαντάσαι βουλόμενος λαβὼν Κλεάρχου πολὺν στρατὸν πεζὸν. Περδίκκας, Πτολεμαῖος καὶ Σέλευκος, οὗτοι οἱ τρεῖς λαβόντες ἦσαν Ἀλεξάνδρου. καὶ ὁ μὲν Περδίκκας στρατιώτης Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως μετ' Ἀλεξάνδρου ἀποθανόντος ὑπὸ τῶν βασιλέων· ὁ δὲ Πτολεμαῖος ἦρξεν Αἰγύπτου. καὶ Σέλευκος τὴν περὶ Βαβυλῶνα τόπον, ὡς ἱστορεῖ Διόδωρος.

Καὶ ἀμάρτοι τὴν τομῆς] Τὸ ἐξῆς τὴν ἐπ' εὐθὺ τομῆς.

Κύρου ξυναλογῶν] Ξένους τραπεζίτας σωμάτων καὶ ἰδίᾳ ἀνακτισμάτων.

Καὶ Ἄλκων Παρμενίων ἐπαινεσμένου] Τὸν Φιλίππου λέγει, τοῦτο γὰρ στρατηγὸς ἦν ὁ Παρμενίων, πάνυ ἀνδρεῖος.

Οἱ Τίβιοι] Οἰκέται ὄνομα.

Ταῖς φυσικαῖς ἐπιθυμίαις] Πάνυ κομψῶς τοῖς φυσικοῖς τῶν ζώων ἤθεσι, τὰ ἀνθρώπινα ἐπιτηδεύματα ἤρμοσε. τὴν εἰς τὰς θηλείας πολυτικτικὴν τῶν ἵππων, καὶ τὴν πτῆνιν ἁπλότητα. τὴν τῶν βατράχων φλυαρίαν τὸ συνφωνητικὸν. τὴν κτίλον τῶν κηλωνίων καὶ γοργόβολον τὸ σφηκῶν. τὴν δηλικὰ τῶν καπήλων, καὶ παντὸς ὕστερον δὲ ἐσσυπλικὰ, τὸ μογγερικὸν. τὴν ὠδὶς ἐχίλου ἑτοίμως τῶν ἀλεκτρυόνος τὸ τῶν κιναιδίας ἀπόλαυσον.

Τῇ γυναικὶ ἰλλόδιον] Ἐναντίον τὸ σὸν τῇ λόδῃ· ὃ ἐστι τῇ τῶν τὸς ἄκρον βακκάβρον.

Οὗτοι ἀπαθῶσι] Μετὰ τρυφῆς διαπαῶσι.

Σίλφιν] Σίλφη ζώδιον ἐοικὸς καθάπερ. λέγεται δὲ καὶ τίφη, ἐμπὶς δὲ ζώδιον ἐοικὸς κώνωπι χιόρμον ὃν τοῖς ὕδασι.

Τὸ λυκαυγὶς αὐτὸ] Τὸ ἰωδινὸν ἔτι μικρᾶς σκοτίας ὄσης.

Mſ. in fol. Ὀνειρος ἢ ἀλεκτρύων. κάρα βοῶν κρέα.] Δὸς Ὀμήρου τοῦτο ἐστὶ τὸ Γλαῦκος βοῶν ὃν Ὀδυσσέα, ὃς οἱ ἐπῆρεν δὲ Ὀδυσσέως σφάξαντες ἄγνον, αἱ βύρσαι δὲ καὶ τὰ κρέα ἐκπίπτοντο τε καὶ ἐδόαν, ὥσπερ ζωῆς ἐούσης αὐτοῖς. [ἢ τὸν παναδυκιμένα ὄνειρον] καλῶς δὲ ποιῶν. ἄμφω γὰρ περιτόδη καὶ εἰς φάσμα ψιλὸν ἀποπλήσσει. [δὸν ἀφανῶς] ἀλλὰ ἀσαφανῶς καὶ ἐξακύσως. [ἀποδιεθρυγμένου] μεθύων. [πότος] πότον παροξυντόνως μᾶλλον σημαίνει τὸ συμπόσιον. ὀξυτόνως δὲ αὐτὸ τὸ πόμα καὶ τὸ πῖνον δηλοῖ. [ὦ τὰν] ὦ τὰν σημαίνει τὸ ἐπαῖρε. καὶ γίνεται Δὸς τὸ ἔπης, ὃ σημαίνει τὸ συζεῦξον. κρεσίγηστίπε ἔπαιπε. ἐξ αὐτοῦ γίνεται ἐπαῖρε, ὡς

μάχας μιχθεὶς, καὶ σὺ συγκοπὴ ἐπὶν. καὶ ἡ κλῆσις ὦ ἐπὶ, καὶ δόσολῆ Ε πὶν. [οἰσυλίνω] οἰσυίνη ἡ σκλύγων δρχαιοτρόπως πεπλεγμένη. ὁ ποὶς ἐοδ' ὅτι κ ἐξ Αἰγύπ]ε κομίζεται τοιάδε τινὰς ἐρχασίας. [ἄλλω] τῷ δρίτῳ ἀπὸ τ οἰσύας. οἰσύα δὲ ἐστ ἀκανθώδης βοτάνη, ἀφ' ἧς πλέκουσι τὰ χοπία. [ἐπισκεῖς] τὸ ἐπισκὲς τρίω δηλοῖ, τὸν τρόπον ἀναθὸν, ὡς ὅταν λέγωμεν ἐπισκὴς ἄνθρωπος. καὶ τὸ σύμμετρον, ὡς ὅταν λέγωμεν ἐπισκῶς ὁδὸν ζῆ, αὐτὶ τ συμμέτρως. καὶ τὸ πᾶν, ὡς ὁ τοῖς Ὁλυμπιακοῖς ὁ Δημοσθένης, μ' μὲν ἀλλ' ἐπισκῶς τοῦτ' ἔ δυσκολοπίτων ἦν, αὐτὶ Ε πάνυ δυσμαχώπατός ἐσ. [λυπεῖ ζ τὸν μὲν Λυδὸν ὁ ὑὸς καφὲς ὤν.]..... τ Φίλιππον λέγ. τάτε γὸ φαυλοὶς ὧν ὁ Παρμενίων πάνυ ἡδυλόιμος. [κινεμβατήσεις] κινεμβατεῖν εἰς κενὰ ζαίνειν. κενὰ ἐπιχειρεῖν. [κωπηγοσύνη] κωπηγοσύνη καὶ ὁ σωτήδμοι γα τῇ ἀσελγείᾳ. ὃν ὧν ὑδὲ ἀνθρωπίνω εἶναι νομίζῃ.

Γκαρομήσιππος, ἢ Γπερείφελος.

P. 186. Mſ. in 4. Γκαρομήσιππος ὁ σοκιέμβο ἐπιτάχαι λόγος ἀβ' μὴ.....

Γπουκιέμβου εἰς Γκαρου τ Δαιδάλε ὑποφερόμβο..... καὶ περίεργοι καὶ φασμαπώδεις. εἰς Μίνιππον τ Κωνικὸν φιλόσοφον..... ὃς Πατέραν ὑπάρχειν τ Λυκίας, καὶ τὸν Ἀνταδόνης δέξαν ὑποποιέμβο γαπαῖο ἰω καὶ συγκιπορτημένο τὸ σῶμα, καὶ σὺν ἐδδκιμος, ὑδὲ τὸν ὄψιν, ὅσα σοῖς ὥρου δυσχέσπατον ὑποφέρειν καὶ ὕ.... ὥστ εἰ πίσις ὕπαρ Φιλοτράτῳ τῷ Τυρίῳ τ Ἀπολλωνίε Ε Τυανέως ἀναγράφουσι βίου, κ ὑπὸ ἐμπύσης ἐφωδῆναι, κ' Κόρινθον τ Πελοποννήσου. καὶ λόγ τάτε ἐπεὶ σοκίπειν τὸν Ἀπολλώνιον τῷ σοκιεμένῳ γάπε ἀνθρώπῳ, ὅμοιο, ὁμοίῳ σωπόμ. καὶ τὸ Ε βίω λοιπὸν δυσκολοπάπους ἴχνηε τάτε πραπείαις π συγχαίρειν, καὶ εἰς μεθὺν ὑχεῖς ἀβολίαις τῶν χολῶν ἀπολιαπίζειν. διὸ καὶ ὁ παρὰν Λυκιακὸς φασμολογῆσαι τοῦτο δὴ τὸ συνῆθες αὐτῷ σοκιεμένο, καὶ ὑπερίφελος πεφαπόσθαι, συζύγνυσι τάτῳ τ Γκαρου, λίνον λίνῳ σωπάπλαι, ὡς οἱ παροιμιαζόμβοι φάσκουσι.

Σταθμὸς] Μονή.

Γπουξυίζοντες] Εἶναι καὶ ἀγκύλας ἀβολογμένας.

Παρασκίλας ὅλας] Ὁλοκλήρους.

Πάριση ἐξ ὑρομῦ] Ἀπὸ Ε ὑρομῦ πεσών.

Τὸ πίρα πίσους] Γπὶρ, ἀβ' τὸν πίσιν.

Περσφερὴς] Ὄμμιον.

Θῦπι πεπλιμμ] Ἐρώμβον.

Παρασκίλαι] Μίσγων Περσικὸν ὁ Ε παρασκίλης, ὁδὲ πεδίοι λ' τὸ ζ πεδίοι, ἐργῦαι ρ'. ὥσπερ καὶ τὸ πλέθρον πεδῶν ρ'. τὸ δὲ μίλιον, πεδία ζ'. πηὶς δὲ τ δρχαιοτέραν δίκη βύλονται πεδίον τὸ μίλιον εἶναι. Στράβων δὲ ὁ γεωγράφο, ἡ. ἄκδοι ζ ζ'.

Ἐκείνῳ τῷ Φρυγὶ] Τῷ Φρυγὶ. ὁ Γανυμήδης ἰω Φρυξ μεταπλασο διήγησις. τάτε ηρόσθη ὁ Ζεὺς. καὶ μισοδληθεὶς εἰς ἀετὸν, ἥρπασεν αὐτὸν, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν οἰνοχόον.

Ὁ μ γὰρ Γκαρο] Γκαρο ὑὸς ἰω Ε Δαιδάλε. ὅτι ἂν ἐπέτυχε αὐτὸς καὶ

καὶ ὁ πλοῦς. ὡς παῖς ὁ Γοργὼς ἀπολλὼν οἷς ὕψου, ἔ κάρα λοβόν του ἔ πλεῦρον, οἷς τὸν ἡλακατην ἔπεσε. καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἀκάνθη Γκόρμον πέλαγος ὁ Δαίδαλος, μικρὸν ἐπετάσθη διάστημα. ἀλλ' ὅτου αὐτὸν καὶ οἷς αὐτὸν ἴφη ἀναβιβάσειν ἔ ἀγαγόν.

Τὰ ἀκόπλεια] Τὰ ἄκρα ἔ πλεύρων, τὰ οἷς ὀξὺ καλήγγα.

Αὐτοῖς ὠλένας τὰ πλεκὰ] Σὸν αὐξοῖς ὠλένας. ὠλένας δὲ λέγουσι καὶ τὰς ὄμους.

Διαίξασα] Ὀρμήσασα.

Καὶ ἀπέκμαξα ἰῶ] Ἄδηλα.

Ὡς οὖν] Ὡς δυνατόν.

Τερατευρίας] Μαζιολοχίας.

Τῶν χαμαὶ] Ἀντὶ ἔ ἀληθῶς.

Οἰόγονογάμων] Ἀτόκους.

Μόδρον μὸν] Σίδηρον πεπυρωμένον.

Ἐπεκτένιστο] Καπεσκόαζε.

Ὑψηγόρας πνὶς] Ὑψηγόρας, ὑψηλὰ λέγοντας. ὑρμογυάμους ἦ, ἀρχαῖα φρονοῦντας.

Ἠΐξιον μεπωρολίχας τι] Ἀντὶ ἔ ὑρμοῖον φιλοσόφων.

Ἐ δύνασο] Ἀντὶ ἔ οὐκ ἴσχυον.

Εἰ σὺ γενοῖο ἐπὶ] Εἰ γενοῦσιν ἀθάλους, καὶ πλησιάζουσιν.

Τίσῃ σ' ἀκύσους] Εἰς Πλάτωνα ἀπιστῆ καὶ Ἀσκληπιᾶ.

Ἢ τὺς ἀπὸ ἔ πέρατός τι] Δύο γὰρ τοῦτα τὸ πέρας τὸ καὶ τὸν ἀπείρου, αἵτινα εἶναι φασὶν οἱ μαθηματικοὶ ἔ ἔ πάντες γενέσεως. ἔ πέρατος μὲ ἀδιστοῦτος καὶ ἐπὶ γενέσι ἄρχητος τὰ ἡμίτομα καὶ ἀδιορέζοντος. ἔ ἦ ἀπειρίας, ἀδὺ τῇ γενέσι ἀδιδύσης, καὶ ἀπαζωτυρώσης ὁ ἡδὺ ἀπὸ παῦλαν ἀπλινόμβοι καὶ πεπερασμένῃ ἔ χειμένου τῇ ἀδυνατίας ἔ ὕλης, καὶ βίᾳ πάλιν ἄλλα ἀπέρματα περιχομένης τῇ ἀδύνατος λεχοῦς ἔ ἀμβλοχῆς καὶ ἀπειρόντων ἔ κινήσεως.

Ἄελμός τις ὁ Θεὸς ἰῶ] Πυθαγόρας λέγει.

Οἱ ἦ κῦ χανῶν] Σωκρατης λέγει.

Τῶν ὅλων δρχὴν] Εἰς Μωσέα ἀποστέλλῃ τάχα.

Τοῖς ἦ, τὰ δεύτερα] Τὰς Σωκρατικὰς λέγει.

Ἔπι δὲ, οἱ μὸν] Ἀσκληπιᾶ Ἀμφιτελᾶ.

Εἶτα καὶ ἀστοσῶν] Ἐπικυρείους φησὶ.

Τὰς πυρίωσκότητας] Γεγηρακότας.

Ἀπιχνῶς] Πάνυ.

Ἔπρεπ δὲ μι ὑμμός] Λοιδορεῖ.

Λαβάς τας] Κρατήματα.

Ὑμετῆς] Ὄρη ἔ Ἀθηκῆς.

Ἔπι ἦ, οἱ μὸν ἀσύμετόν τε καὶ ἄμορφον] Τὸν Πλάτωνα. καὶ γὰρ αὐτὸν ἔ Θεὸν καὶ τῶν ὕλων ἀσύμετον ἔφασκεν, ἐξ ἀναλογίας τινὸς καλλιτεχνίζων.

Δορυφορήμασιν] Δορυφορήμασι καλεῖται ἔ δὲ τοῖς Κωμικοῖς τὰ κατὰ σῶμα, ἅπερ σωσιάρχουσι μὸν τοῖς κωμῳδοῦσι, αὐτὰ ἦ ἀδὺ ἀμελέγουσι καθάπερ οἱ δῦλοι.

Ὑψιβρεμέτας τι] Ἐν ὕψει βροντῶσι, ὅ ἐστι ὑπερηφάνως.

Αἴσωπος ἀστοῖς καὶ κωμῳδεῖς] Ὁ μυθοποιὸς. παράπλ δὲ μῶθος, ὃν ἐν τῷ κήμηλος εἰσεγγέλασεν τῷ Διΐ.

Εἶτα ὑπερ Φολόης] Ταῦτα Πελοποννήσου ὄρη τὰ Ἀργολικῆς μέρος τὸν Ταύγετον δὲ τὰ Λακωνικῆς, ὃ δηλοῖ τῆς Σπάρτης.

Κάμηλος] Κοπρημένη.

Ἀλλ' ἐπὶ τὸ Ὄλυμπον ἀναβάς] Τὸν Μακεδονικὸν Ὄλυμπον λέγει. ὃς ἐπ' ἀριστερᾷ ἔχει Πηνειὸν καὶ τὰ Θεσσαλικὰ ἐν Τεμπῶν. ὄρος ὑψηλὸν καὶ μέγα, καὶ μέχρι Πέλλης τῆς Φιλίππου τεινόμενον.

Τῶν ἱππαπόλων Θρᾳκῶν] Τῶν ἐφ' ἵπποις ἀσκουμένων.

Καὶ ἔγκλημα τὸν Ῥόδιον Κολοσσὸν] Ὁ ἐκ Κολοσσὸς Ῥόδιος ἀνδριὰς ἐκ χαλκοῦ, ἡλίου ἀπεικόνισμα, καθ' ὃν καὶ αὐτὴ ἡ νῆσος ἡλίου ἀνεῖτο. ἐξήκοντα μὲν πηχῶν τὸ ὕψος, ἔργον δὲ Λυσίππου ἐκ ἀγαλμάτων ποιοῦ. ἐπὶ τῇ Φάρῳ πύργος καὶ τῇ ἐπὶ πόλῃ Αἰγύπτῳ Ἀλεξανδρείᾳ φηκόδομητος τετράγωνος, σταδιαῖος τὸν πλοῦγον, ἐπὶ πολὺ ἐκ ἀέρος ἀνέχων, ὡς ἀπὸ ὁράσεως μιλίων. ἀνεστήθη δὲ τοιοῦτος, ἵν' ᾖ ἡμέρας μὲν σημεῖον τοῖς πλέουσι, νυκτὸς δὲ πυρσός. ὡς ὃν οἱ πλέοντες ἀπαυλυόρμοι, μὴ ἔχοντες ἐμπίπτωσι τοῖς ἐκ Παραιτονίας ἔρμοις Ἀλφοδείτης. γίγνεται δὲ συγγραφὴ μὲν Ἀλεξάνδρου ἐκ Φιλίππου καὶ Ὀλυμπιάδος, δεχτικὸν τὸ σῶμα τοῦ Σωφράτου ἐκ Κνιδίου. ὃς καὶ ἐπέγραψε τῷ πύργῳ ἐπὶ τῷ λίθῳ, Σώφρατος Δεξιφάνους Κνίδιος θεοῖς σωτῆρσιν, ὑπὲρ τῶν πλοιζομένων.

Καθάπερ Λυγκεύς] Ὁ Λυγκεὺς ἐκ λίγεται. ὅτως ἐξυδρικέστατος, ὥστε καὶ τὰ ὑπὸ γῆν βλέπειν.

Σποδὲ πλίους] Ἀνάπλεως.

Ἐπὶ τὸ κωπουδρίς] Καλῶς εἶπεν ἐπὶ τὸ κωπουδρίς, ὡς ἀπολομένῳ διὰ πυρός.

Ἀπὸ] Ἀπαδή.

Μὰ τὸν Ἐνδυμίωνα] Τὸ Ἐνδυμίωνος ἐρασθεῖσα ἡ σελήνη σωσῆν αὐτὸ, καὶ ἀφ' τοῦτο Ἐμπεδοκλῆς, ὡς ἐφ' τῶν σελήνην ἀφῶν, τὸ δὲ Ἐνδυμίωνος ὄμνυσι.

Νῦν γὰρ δὴ λημᾷν] Ὀφθαλμιᾷν, λῆμα γὰρ ὁ σωκαρόμβος ὁ τοῦ ὀφθαλμοῦ ῥύπος.

Καὶ μὴν πικρὸν σοι] Ἐν σοὶ ἐστ, φησὶ, τὸν ἵνα ὀφθαλμὸν βασιλικὸν κτήσασθαι.

Κατ' ὀλίγον ὑπαπὸν] Κατὰ μικρὸν ἀπερχόμενος.

Πτολεμαῖος μὲν σωσῶν] Πτολεμαῖος ὁ ἐπίκλην Φιλάδελφος Στρατονίκην τὴν ἰδίαν ἀδελφὴν εἶχε γυναῖκα. Λυσίμαχος δ' ὢν τοῦ Ἀλεξάνδρου ἀρχόντων, ὑὸς Ἀγαθοκλέα τὸν υἱὸν Ἀλφόληγτος ἐπιβουλεύσαι αὐτὸν ἀπέκτεινε.

Ἐν τῷ χαμαιλυπείῳ] πορνείῳ.

Τὴν ὀφρὺν κατηλοιμένος] Διατετρυμμένος, τηλεσμένος, σωστετειμμένος. ἄλοσις γὰρ τὸ σωτελέσειν, ἢ τύπτειν.

Τερπωλὴν] Τέρψιν.

Ἐνεργὸν ὦν] Δυσχερές.

Εἰλαπίνας] Εὐωχίας ἄρεσαι.

Τὴν Γετικὴν ἀπολείψαμι] Τὴν τῶν Γετῶν * χώραν. οἱ δὲ Γέται ἔθνος βάρβα-

* Hi ab aliis Daci vocantur. Vide *Xiphilinum* in Trajano.

βάρβαροι καὶ ἰσχυρὸν ὁ Ῥωμαίων κατεξανασθὲν καὶ μέχρι Φόρων ἀπαναγκῆς ταπεινῶσαι Ῥωμαίους, ὑπὸ Τραϊανοῦ ὕστερον ὕπως ἐξολοθρευθῇ Δακικὸν ἔθνος χρώμενον βασιλεῖ, ὅστε τὸ πᾶν ἔθνος ὡς πανωλεθρίαν ἀφεσῆναι ἄνδρας. ἱκάσιν ἢ ἴθνεα ἱππηδόμια λέγῃ.

Ἀπώλεια] Ἔξω τῆ ὠδῆς.

Ὁ ποῖός τις ὁ κυκεὼν ὕτ@] Κυκεὼν πόμα ἐστὶ ἐξ οἴνου καὶ μέλιτ@ καὶ ἀλφίτου καὶ ὕδατ@ συγκεράμενον. ἐπειδὴ δὲ Ἀπόλλων λέγῃ ὡς πολλῶν συγχεῖαξ τὸν βίον, ἀφ' τοῦτο αὐτὸν κυκεῶνα ἐκάλεσεν.

Τὸ Σικυώνιον πεδίον] Σικυὼν πόλις ἐστὶ Κορίνθου πλησίον. ἢ δὲ Οἰνώνη ὁδὸς Μαραθῶνα. Ἀχαρνῆσι δὲ, ὡς Ἀθήνησιν. καὶ γὰρ Ἀχαρναὶ ὡς Ἀθήναις Φασὶ πλησίον] Φάκος, ὁ ὦμος. Φασὶ δὲ ἐψηθέντα.

Τὴν Κωσσυφείαν] Περὶ τῆς Κωσσυφείας γῆς ἠμφισβήτουν ἀλλήλοις Λακεδαιμόνιοι καὶ Ἀργεῖοι. καὶ ἔδοξεν ὡς ἑπτακοσίοις ἀφ' ἑκατέρου πλοῦτον μάχαις, καὶ τὸ νικᾶν@ εἶναι τὴν χώραν. μαχομένων δὲ αὐτῶν, πλὴν τριῶν ἁπάντων ἀπέθανον. δύο Ἀργεῖοι καὶ εἷς Λακεδαιμόνιος. εἶτα δεξάντων Ἀργείων νενικηκέναι, καὶ ἀφ' τοῦτο ἀνακεχωρηκότων, ὁ Λακεδαίμονι@ ἐπὶ χωρίας μείνας, τὸ νενικηκέναι ἐκρίθη, Ἀργείων ὡς φυγόντων καταψηφισαμένων.

Θεᾶ φέρων] Τοῖχ.

Ταῖς μυρμηκιαῖς] Τοῖς τῶ μυρμήκων τόποις.

Τὸ χαλκῆ Πάγχαιον] Τὸ Πάγχαιον ὄρ@ ἐστὶ Θρᾴκης ἐπὶ τῆ Μακεδονίας, χρυσᾶ μέταλλα ἔχον.

Τὰς Μυρμιδόνας] Ὁ Αἰακὸς ἐκ Διὸς ἦν υἱὸς καὶ ἐβασίλευσε. λέγεται δὲ ὅτι θεωῶν τὴν αὐτὸ χώραν ἐλιμανθάνουσ, ηὔξατο τῆ Διὶ. ὁ δὲ τὰς μύρμηκας ἀνθρώπους ἐποίησε. καὶ ἀφ' τοῦτο Μυρμιδόνες κέκληνται.

Ἐς αἰπόλιον Διὸς] Λέγει] ὁ Ζεὺς ὑπὸ αἰγὸς τραφῆναι, καὶ διὰ τοῦτο δέρμα τῆς αἰγὸς, ὑπὸ ἀσπίδος, βαστάζειν. αἰπόλιος ὢν, ὁ αἰπόλια κατέχων.

Βαρὺ γὰρ ὑδὲν ἦν μὴπὶ φέρειν δόρ] Οὐδὲν βαρὺ τὸ ἀφικνεῖσθαι. ἐὰν μὴ χρεία ἔῃ βαστάσαι τι.

Οἱ δὲ ὅτι ἂν ἵκαστος ἐπινοήσῃ] Ἀνάξανδρος τοῦτο λέγῃ ὁ Φυσικός.

Καὶ τὸν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐκρύφθη βίον] ἀλλὰ καίνια ἴσως αὐτῶν. τὸν ἐκάστου κατοικίαν λέγῃ. ἐὰν μὴ θηρεύειν καὶ τοῦτο λέγῃ θαμκατεύρηκὼς ὡς ἐπὶ σκιωῆς ἐκάστου τῶν ἀνθρώπων ἀφ' πάντ@, ὥστ' οὐδὲν μένειν ἀσφαλές, οὐδ' ἀξιῶν@ ἀξιοῦν.

Ἵνα μὴ ἄδξω] Τοπικὸν τοῦτο ἐστὶ ἔπος.

Δρεμυὸ τε καὶ πανωδίς] Καθαπλησίως καὶ Φοβίου ἀπὸ τῆ Τιτάνου. Τιτᾶνες ἦ οἱ παλαιοὶ θεοί.

Ἀπαγορεύσασθαι] Ἀπεκρήσασθαι.

Χρηματιστήσαντες] Διοικήσαντες.

Διασαφῶν@ τὸ τῆ λόγου] Τὸ διαφορᾶν ὀξέως ἀκριβολογῶν@.

Τί ἀλύεις φησὶ Ὦτυ τῶ καὶ Ἐφιάλτου] Ὦτος καὶ Ἐφιάλτης ἤθελησαν γιγάντων ἀνῆρες, εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνελθεῖν.

Τὰ Διάσια τοιοῦτον ἔτος] Διάσια ἑορτὴ Ἀθήνησιν, ἣν ἐπιτέλων μυστά τιν@ τοιοῦτο@, γινόντες τῷ αὐτῷ Διὶ Μειλιχίῳ. τὸ δὲ Ὀλύμπιον ὄνομα ἱερὸν τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς ὃν Ἀθήνησι, ὅθεν μεταλλαγὴν λέξεων τοῦ

Ἀθη-

Ἀθηναίων χαμαιτύπων ὡς τὴν κεφαλὴν, πλέον ἢ τ' ἐνῶν περίστησι πυξίδιον, ὡς καὶ ὁ τὸ Κυζικηνὸν, καὶ οὐκ ἂν σπουδάσθησαι ἄμφω, εἰ μὴ Ἀθηναῖος ὁ αὐτοκράτωρ Γ' ἀγοράσαι δημοσίοις ἀναλώμασι σπουδαστὰ ἢ ἔχων.

Ἐν Δωδώνῃ νικᾷ] Δωδώνη πόλις ἐν Θετταλίᾳ, ἐν ᾗ ἱερὸν Διὸς καὶ μαντεῖον.

Παίζοις ἔχων ἴφι] Τὸ ἔχων φασὶν ἴσως κεῖται μεθὶ ὑπερθέσεως. φιλοῦσι δὲ οὕτω, ὅτι ἀεὶ φιλοῦσι τὰ ἔξω.

Τ' ἀπὸ ἧς ἔθυε κριοῦ ἱερεῖον] Εἴθιστο ἐπιλέγειν τὸ Ὀλύμπια ὡς πρὸς τὸν Διός.

Τοιχαρῆν ψυχροτέρας] Ἐπὶ καὶ οἱ Πλάτωνος νόμοι, ὃν χάριν μόνος, καὶ ἡ πολιτεία ὃν πλάσματα λόγων, ἀσκώπτως καὶ οἱ Χρυσίππου συλλογισμοὶ σοφισματώδεις ὄντες, καὶ ὑδὲ ἥδιον ἧς Πλάτωνος νόμων τὸ χρυσοῦς ἐπιφαίνοντες, ἀρχὴ κεῖνη καὶ ἀποτέκνωθαι μηδένας ἀνθρώπων μετὰ χειρὸς ἔχοντας ἀθυμίαν τούτου, ἀλλὰ τὸ ἀναφιλές τι καὶ ἄκαρπον.

Τὸ Ἀκαδημαϊκὸν οἰκεῖον ἐπαινῶν] Οὐκ ἀκριβῶς τὸν Ἀκαδημαϊκὸν τοῖς Πυρρωνείοις ὄντα Εὐφρανορίδης δοκίμους Λυκίους. ἀπαδιαστέλλονται γὰρ τούτοις οἱ ἐξ Ἀκαδημίας. ὡς αὐτῶν ἐστι οἰκεῖον ἧς Πυρρωνείων ἀκούσαι ἐν ταῖς διατυπώσεσι, ἐπαρκὲς γὰν τοῦτο τὸν τῆς ἰσοδυναμίας ἧς ἀντιπάλου λόγου, οὐκ ἔχοντες ὁποτέρῳ περιφέρωσιν αὐτὸν εἰς συγκρίσεον.

Καπέλλιν' ἀνδρὸς τὸν πάππον] Ἐξ αἰνίγματος γὰρ ὄντος θεοῦ ἐνομίσθησαν.

Ἐκ ἧς ἰσοδυναμίας κρατοῦ] Σὺν αὐτῷ τῷ λόγῳ.

Καὶ ὁ Σειληνὸς κέρδιστος] Κέρδιστος ἐστὶν ὁ μὴ μέθης ἔχοντος.

Διατηρήσαι] Θορύβου καὶ ταραχῆς ἐπληρώτου.

Καὶ τὴν πρώτην ὑδρίαν] Τὸ ἄρξασθαι μὴ ὕδατος.

Τ' ἀποδεδραγμένου] Λῦσαι ἧς μείζονα.

Τ' ἀπόφορον] Δυσφανούσας.

Τετυφωμένον] Τ' ἀπηφανισμένον.

Τὸν σπειχερέα] Τὸν εἰς ὀλίγον ἄρξαντα.

Ἐς νίκαν] Εἰς τὸ ἐξῆς, ἤτοι τὸ ἐπικρήμνου ὄντος.

Τ' ἀπὸ ἧς Ἑρμοῦ] Ἑρμοῦς ὁ ὁ Κυλλήνης παράμφορος.

Mſ. in fol. Γεωμορικῶς ἡ ὑπερηφιλοσοφοῦντα] εἰ λητέον ἐστὶ ἧς ὕλαν ὁ πηχίτης ὑπὲρ τοῦ λόγου πᾶν τοῦτο σοφίσασθαι μόνον, Λυκιακὸν κράκισον ἄθεον τόμον. λητέον θεὸς πέφυκεν ἀ θεὸς ἄρα. [πλερόξασθαι] παῖς πλέρυξι τὸν ἄνδρα πλήττειν, ἢ πλέρυγα κινεῖν. [ἀμφιτρέλλω] τὸν ἀμφιτρέλλω ὑποτοῦτο ἐπὶ ἧς αὐτῷ σημαινομένῳ παρειλήφει ἐφ' ᾧ καὶ ὁ τοῦ Προμηθέως ἀετὸς περὶ. [ἀλλησιμόν.] παρέσεσθαι, παραδοθήσεσθαι. ἄθεν ἀλλησιμόν, ἀλλαθόν, ἕλκειν, καταρρέψαι. ἀλλησιμον ἐνέσεσθαι συμφορῶν. [χάλοιος.] χάλοιος καὶ χαλεὸς ἀμφίρυτος. χάλοιος μὲν γὰρ ὁ χάλης ἄξιος. χαλεὸς δὲ, ὁ χαλεπὸς ποιεῖν. [καὶ ὅσοι ὑδέ πω πάϊδες ἀνθρώπων ἀφίζεσθε.] ὁμοίως τοῦτο τοῦ ἧς Εὐριπίδου οἰκεῖον. ἧξε σ' Ὀδυσσεύς, ὅστις οὐκ ἐᾷ. κἀν ἀεὶ ὀλίγα καὶ οὐκ εἰς μακρὰν. [καὶ Ἐφιάλτης.] Ὧτος καὶ Ἐφιάλτης ἠθέλησαν εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναβῆναι, καὶ δὴ ὄρη ἐπιβάντες ἄλλο ἐπ' ἄλλῳ ἀνέβασαν.

Ἀπόλ-

Ἀπόλλωνι τούτους ἐπύθοντο. καὶ ὁ μὲν μῦθος οὗτος. ἡδίστη ἀλήθεια. ὅτι Φυσικοὶ φιλόσοφοι ὄντες Θεσσαλοὶ Ἀλοίους παῖδες, πρῶτοι ἀνεμετρῆσαι ἐπειρήθησαν τὰ τῶν ἀνθρώπων σώματα ἀπὸ τῆς γῆς, ἐχρῶντο τοῖς ὄρεσιν ὑψηλοτάτοις τῆς Θεσσαλίας εἰς τοῦτο καὶ τῇ ἐξ ἐκείνων σκιᾷ. σωιζεῖ δὲ αὐτοὺς σκιᾶζον πεσεῖν καὶ ἀποθανεῖν· ὅθεν καὶ ὁ μῦθος πέπλασται, ὡς ἱστορεῖ * Δημω.... [μύρα] ὁ καρπὸς τῆς μυρσίνης. [ὁ Μῶμος] Τοῦτον τὸν Μῶμον ὁ Λουκιανὸς θεὸν ὑποπίπτειν μεμφόμενον τὰ ὑπὸ τῶν θεῶν γινόμενα. [διεπτοημένῳ] θορύβου καὶ παραχῆς ἐπληροῦτο. [τῷ ἐκχειρίσαι] τῷ αὖθις ὀλίγον εἰρηνίσαι εἰς τὸ ἑξῆς ἦτοι τὸ ἐπιχρήμενον ἔτος. ἔστι δὲ χρόνου δηλωτικὸν ἐπίρρημα ἢ μέλλοντος. ἢ μὲν γὰρ παρωχημένου δηλωτικὸν τὸ πέρυσι, ἢ δὲ ἐνεστῶτος τὸ τῆπερ, ἢ δὲ μελλοντος εἰς νέωσα.

Δὶς κατηγορούμενος, ἢ Δικασταί.

Pag. 211. Mſ. in 4. Ἀφωνιάσαντες] Τὸν χαλινὸν ἀποῤῥίψαντες.

Ὡς μὴ βλακεύσωσιν ἐπ' αὐτοῖς] Ἀντὶ τοῦ μὴ ὀκνήσας ἀμελέλοιπτες τὸ ἔργον ἀφθῶ. τὸ γὰρ βλακεύειν, ἐπὶ τοῦ μὴ ἡψυχέως τι ἐπιπλέον τῶν λέγεται.

Ὥσπερ τὸν ἐν τῇ Νεμέᾳ βυκόλον] Νεμέα ἐστὶ τόπος ἐν τῇ Κορινθιακῇ ᾠδή * * Τρητὸν λεγόμενον, ὃν Ἡρακλῆς τὸν λέοντα φονεύσας, τὰ Νέμεα ἐπιπλέον κατήρξαθ. ἐν ταύτῃ τῇ Νεμέᾳ, ἐφ' ᾧ τὸν Ἡρακλῆ τὸν λέοντα κατηργάσαντο, οἱ βυκόλοι ἀχρυπνότατοι καὶ φιλοπρώγμονες ὄντες, φόβῳ τοῦ μὴ πάλιν ὑπὸ τοῦ λέοντος τὰ βυκόλια.

Ὑπ' αὐρῶν] Σήψεων.

Ἐώλους δίκας] Ἑωλός ἐστιν ὁ χθεσινὸς ἄρτος, ὁ μὴ διαπεπώμενος τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ. ἑωλους δὲ δίκας λέγει τὰς φυλαττομένας.

Καὶ μᾶλιστα ὁπόσ] Καὶ μᾶλιστα ὅσαι εἰσὶ ᾠδαὶ τιχῶν. οἷον ὅτι γράμματικὴ κρείττων ἰατρικῆς, ἢ ῥητορικὴ γραμματικῆς.

Ὑπερημέρως] Παρωθουμένους τὴν προθεσμίαν, τυπτόμενοι λοιδορούμενοι.

Ἐξεῖναι ἐφέντων] Ἐκκλῆσαι δεδωκότων.

Ἐξ ὑπαρχῆς] Ἄνωθεν.

Παρὰ τὰς σεμνὰς θεὰς] Σεμνὰς θεὰς τὰς Ἐρινύας· τούτων δὲ τὸ ἱερὸν πλησίον ἦν Ἀρείου πάγου.

Ὁ δὲ Σωφρονίσκος] Τὸν Σωκράτην λέγει.

Μηδὲ τὸν ἀλεκτρυόνα] Ὁ γὰρ Πλάτων ὁ τοῦ Φαίδωνος τὸν θανάτου Σωκράτους διηγούμενος, εἰσάγει αὐτὸν ἐν τῇ μέλλειν τελεύτᾶν, ἐπιτρέποντα τοῖς φίλοις τοῦ Ἀσκληπιοῦ τὸν ἀλεκτρυόνα ὃν συντάξαι.

Δεδιττόμενος] Ταραττόμενος.

Πραγματείας μὲ] Διοπομπείας.

Προπηξεινώας] Ἀπὸ πόλεως ξενοδοχηθῆναι.

Ἐκλελῆσθαι πάλαι] Ὅτι τὸ ἐκλελῆσθαι αἰτιατικῇ συντάττεται.

Δύσποιον] τὸ ἀνίκπλυτον βάμμα.

* Sic ſcriptum eſt in Codice Mſ. An hic autem intelligatur Δημοσθένης Thrax Grammaticus de quo Suidas, an alius, juxta cum ignatiſſimis novi.

** Legebatur unâ voce παρατητον, ſed liquet ex Pauſania in Corinthiacis locum fuiſſe Nemeæ vicinum qui Τρητὸς dicebatur. Vide Sylburg. Edi. p. 111.

Τῷ πύκνι ὁρᾶσι] Τῷ ἐκκλησίᾳ τῇ Ἀθηναίων πρὸς τὸ πύκνον ἀφικνεῖσθαι γάρ ὁ ὑψηλὸς τόπος πρὸς τὸ πυκνὸν καὶ συνεστάναι ποιεῖ ὑψηλόν.

Τὸν Παπὰ Διονύσου] ἁρμοδίως ὡς ἴδιον ἱερέα αὐτὸν.

Τὸ Παρθένιον] ὄρος Ἀρκαδίας.

Ὑπὸ τὸν Δάπιδα] Δαρεῖος ὁ Περσῶν βασιλεὺς καὶ τὸ Ἐλλάδος στράτευμα, ὃ δὲ ἑαυτῷ ἦλθεν, ἀλλ' ἔπεμψε Δάπιν στρατηγόν. ὁ γὰρ ἐλθὼν εἰς Μαραθῶνα, ἡττήθη πρὸς Ἀθηναίων.

Σπήλυγξα] Σπήλαιον.

Ὑπὸ τὸ Πελασγικὸν] Τόπος Ἀθήνησι ἀπὸ Πελασγῶν οἰκησάντων, γεράφεται καὶ διὰ τοῦ ῥ.

Ἀπωσάμην κύδιμον] Πόλεμον, λέγει δὲ Πάνα συμμαχήσαντα τοῖς Ἀθηναίοις ἐν Μαραθῶνι, πολλὰς τῶν βαρβάρων φονεύσαντα.

Ὄρειος γὰρ ἔγωγε] ἐν ὄρεσι διατρίβων.

Ἀσπίκα] πολεμικά.

Μετρῶ πρὸς τὸ ὄρθιον] ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τὸ μεῖζον καὶ ὀξὺ τὸ φωνῆς. ἐς ἀκρίβειαν ἔγραψε τὸ τῆς Φιλοσόφων ἐν ταῖς διαλογικαῖς συνουσίαις σύμπλασμα.

Τεθήπασι] Θαυμάζουσι.

Ἄλις ἔχομαι] ἀντὶ τοῦ ἄλις ἔχω, ἤγουν ἀρκοῦντος. ὅταν γὰρ τὰ δίκλινα ἐν τῇ συμφορᾷ παραλαμβάνεται. ὁπότε μήτε κατὰ δίκλινα κεῖται, μήτε ἀντὶ ἱστοπλοΐκης ῥήματος· οἷον ὅταν ἡ ὁπότε εἰσέλθῃ, καὶ πολλὰ μὲ ἐργάζεται, ἀντὶ γὰρ τοῦ εἰσῆλθεν.

Ἀργυραμοιβική] Τραπεζιτική.

Κατὰ τὸ ῥήτορα] Ὁ ῥήτωρ ἦτος εἰ αὐτὸς, καὶ δῆμον Λυκιανὸν.

Κακώσεως τῷ Σύρῳ] Διὰ τὸ Σύρον εἶναι τὸ ῥήτορος.

Καί μοι ἤδη κάλῳ αὐτόν] Εἰσελθὼν ὁ πολέμων εἰς τὸ δικαστήριον, παρέστατο τοῖς δικασταῖς.

Ὅπου σὺν χρῷ κέκαρμαι] Ὅτι οἱ Στωϊκοὶ ξῆς κεφαλὰς ἦσαν δίολα κεκαρμένοι, ὡς οἱ Μοναχοὶ νῦν.

Μορμολυττομένη] Ταραττόμενος.

Ἀφίλιάστως] Φυγῶν.

Ὅπως μηδὲ τῶν θεῶν φείδεται] Διὰ τὰς Ἐπικουρείας ὑπερόψεως ἀθέους μὴ ὄντας, ἠδίνλω δὲ πεισθέντας.

Τὸν ὑμέτερον Θησέα] Ἀθηναῖος γὰρ ὁ Θησεὺς· Ἀθηναῖοι δὲ οἱ δικάζοντες.

Τὰ ἐλίκι βωμῶν] Βωμὸς ὑπῆρχε παρ' Ἀθηναίοις ἐλίκι, * ὃν ᾧ οἱ ἀδικούμενοι, ἵνα ἐλεηθῶσι, κατέφευγον.

Τὰς μὲν ἀγκύλας ἐκείνας λόγους] Τὰς ὠφελημένους. λέγει δὲ τὰς συλλογισμάς.

Τελχῖς ἔλεγον οἱ Στωϊκοὶ τὸ ἀγαθὸν, τὸ μὲν γὰρ πρῶτον καὶ εἶναι πηγὴν ἔχειν χαρᾶς, ὃ καὶ ἀφωρίζοντο, ἀγαθὸν εἶναι λέγοντες, ἀφ' ἧς συμβαίνῃ ὠφελείας τῆς πρώτης εἶναι αἰτίαν καὶ ὑφ' ἧς δεύτερον καθὼς συμβαίνῃ ὠφελείας. ὥσπερ εἰ θερμοκοινόμυθός τις ψύχους τὸ νόσου ἀπαλλάττει, ἀγαθὸν γὰρ τὸ θερμαῖνον, ἀλλὰ τὸ θερμαίνεσθαι αἴτιον τῆς ὠφελείας. καὶ τρίτον ἔλεγον

* Hìc ſcriptum fuit ἐλαίᾳ, quòd nempe Librarius diſtanti minùs attentus affines ſonos τῷ Η & τῷ ΑΙ confuderit. Vid. Præfationem præfixam Scholiis primi Voluminis.

γὰρ ἀγαθὸν κοινότερον καὶ ἐπὶ τὰ ἐρημότερα ἀφικνούμενον, τὸ οἰκεῖον ὠφελοῦν, ὅπερ ἐστὶ τῶν ὄντως ὄντων εὐεργέτημα, ἀλλὰ καὶ σὺ ὑπολήψῃ. Ὁμοίως τοίνυν ἐστὶ τὸ κοινὸν εἶναι τιμιώτερον. τὸ περὶ ἓν συμβαίνειν βλάπτεσθαι, ὡς ὁ καιόμενος ὑπὸ πυρός. καὶ τὸ κακὸν, ὡς ὁ χαιμῶν ὑπαίτιον ἀφανυκτεροῦσας. καὶ τὸ κοινότερον καὶ ἐπὶ τὰ ὄντως ἀναφερόμενον, ὡς εἰ φασκοι τὶς, πρὸς τὴν αἴδησιν λυσιτελοῦντα τὸν συμφορᾶς ἕνεκεν πόνοις αὐτὸν ἐκδύσαι ἀνιαρᾶς ἀμαχείας. τούτων δὲ τῶν ἀγαθῶν, τὰ μὲν εἶναι περὶ ψυχὴν; τὰ δὲ ἐκτός. εἴτε περὶ σῶμα, εἴτε περὶ τὰ κυρίως ἐκτός, τὰ μὲν εἴτε καὶ ψυχὴν, εἴτε ἐκτός. ὥσπερ ὅσοι φιλίαν μὲν πρὸς ἡμᾶς ἢ πίστιν οὐκ ἔχουσι τὴν μηδὲν γνωστοὶ ἡμῖν εἶναι, ἀλλως δὲ πανδοκεῖοι εἰσὶ καὶ ἕξοντες χρείας. ἀναλόγως τούτοις καὶ τὰ κακὰ τριτὼν ἔχει διαφοράν. καὶ ἐπὶ τῶν ἀγαθῶν τὰ μὲν εἶναι φασὶ λαβέσεις, ὡς τὰς χρείας· τὰ δὲ ἕξεις, ὡς τὰ ἐπιτηδεύματα· τὰ δὲ ἐπὶ ἕξεις, εἴτε λαβέσεις, ὡς αἱ κατὰ χρείας ὑπερβολαὶ, οἷον ἡ φρόνησις, ἡ δικαιοσύνη, καὶ τὰ συμφωνήσια. ἀναλόγως καὶ αἱ περὶ ψυχὴν κακίαι, ὡς φθόνος, καὶ φθονερὸς, καὶ φθόνησις. καὶ αὖθις τῶν ἀγαθῶν, τὰ μὲν εἶναι τελικὰ, τὰ δὲ ποιητικὰ, τὰ δὲ καὶ τελικὰ καὶ ποιητικά. ὁ μὲν γὰρ φρόνιμος ἄνθρωπος καὶ ὁ φίλος, ποιητικὰ ἀγαθά· χαρὰ δὲ καὶ εὐφροσύνη καὶ χαίρειν, καὶ φρονίμη εὐπάτησις τελικὰ μόνον. αἱ δὲ χρεῖαι πᾶσαι καὶ τελικὰ καὶ ποιητικά. καὶ γὰρ ἀποτελοῦσι καὶ συμπλήρωσι τὸν καθ᾽ αἱμονίαν· σῶμα δὲ εὐδοξάζον, καὶ τὸν διάνοιαν καὶ τὸν ψυχὴν καὶ τὰς χρείας· ψυχὴ μὲν, τὸ συμφυὲς καὶ οἰκεῖον ἑαυτῷ λέγοντες, καὶ ζῶον εἶναι αὐτὸν, καὶ ζῆν καὶ αἰσθάνεσθαι· μᾶλιστα τὸ ἡγεμονικὸν αὐτῆς μέρος, ὃ καὶ διάνοιαν καλοῦσι. ἀλλὰ καὶ πᾶσαν χρεῖαν, ζῶον φασίν. ζῶον δὲ ἀνθρώπου ὄντος λογικοῦ, θνητοῦ, φύσει πολιτικοῦ, τὸν χρεῖαν πᾶσαν τὸν περὶ ἄνθρωπον καὶ τὸν εὐδαιμονίαν καὶ τὸ τέλος, λογικὴ εἶναι φασί. καὶ τὸν μὲν εὐδαιμονίαν, ζωὴν ἀκόλουθον εἶναι καὶ ὁμολογουμένην τῇ φύσει· τὸ δὲ τέλος ὁμοίως τὸ ὁμολογουμένως ζῆν. τοῦτο δέ ἐστι τὸ κατ᾽ ἀνάλογον καὶ συμφωνον ζῆν, ὡς τῶν μακαρίων ζώντων, καὶ εὐδαιμονούντων. διὸ δὴ καὶ τὸν ἀνάλογον ζωὴν, ἐν τῇ τῶν κατὰ φύσιν ἐκλογῇ καὶ ἀποκλογῇ. τριχῶς δὲ τὸ τέλος φασὶ, τὸ τελικὸν ἀγαθὸν, ὡς ἐν τῇ φιλοσυνέσει τὸν ὁμαλοκὰν λέγουσι τέλος εἶναι καὶ τὸ σκοπὸν, οἷον τὸ ὁμολογούμενον βίον. καὶ τελικὸν τέλος, τὸ ἔσχατον τῶν ὀρικτῶν, ἐφ᾽ ᾧ πάντα τὰ ἄλλα ἀναφέρεται· τὸ δὲ μεταξὺ τῶν ἀγαθῶν καὶ κακῶν ἀδιάφορα, οἷον ὑγίεια, πλοῦτος, πτῶσις, σχολὴ, ἀσχολίαι. καὶ ταῦτα διχῶς νοοῦσι. καθ᾽ ἕνα μὲν τρόπον, τὸ μήτε ἀγαθὸν, μήτε κακὸν καθ᾽ ἕτερον δὲ, τὸ μήτε ὁρμὴς μήτε ἀφορμῆς ποιητικὸν, ὡς τὸ περιπατεῖν ἢ χρῆσις ἔχειν τὰς τελείας. ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν ἡμῖν καὶ ὡς ἡμᾶς τὰ μὲν εἶναι φασὶ κατὰ φύσιν, τὰ δὲ παρὰ φύσιν, τὰ δὲ οὔτε κατὰ φύσιν, οὔτε παρὰ φύσιν. κατὰ φύσιν μὲν ἰσχὺς, ὑγίεια, εὐαισθησία· χρήσιμα τὰ τοιαῦτα. οὔτε δὲ παρὰ φύσιν, ὅτι κατὰ φύσιν φυτῆς παρέχουσι καὶ σώματος. καθὸ ἡ μὲν

ἐπὶ φάσεων φαντασίας δεκτικὴ, ὡς ἐπὶ τῶ ἀλογίστως συνιεμένων καὶ καταπρέπειν. τὸ δὲ τρωτὸν καὶ παρώσεως δεκτικὸν, καὶ τὰ ὁρμητικὰ τύπου. τῶν δὲ, διαφόρων λέγεται τὰ μὲν προηγμένα, τὰ δὲ ἀποπροηγμένα, τὰ δὲ ἀδιάφορα καὶ τῶν προηγμένων, τὰ μὲν ὡς ψυχὴν εἶναι, ὡς σύφυιαν, σωφροσύνην, γνώμην, εὐτυχίαν, ἀφυιαν, καὶ ὅσα τοιαῦτα. τὰ δὲ ὡς σῶμα, ὡς ὑγίειαν, ἰσχύν, εὐαισθησίαν, καὶ τὰ ὁμοια. σκῶς δὲ ἐπὶ τέκνα, κτῆσις σύμμετρος, ἀποδοχὴ παρ' ἀνθρώπων, καὶ τὰ ὁμοια. τελικὸς δὲ καὶ τὸ ἀποπροηγμένα φασὶν ἀναλόγως τοῖς προηγμένοις, καὶ ἀνάπαλιν ἐπὶ ἐναντίου τῶν τελῶν τῶ ἐπ' ἐκείνοις ἀποδεχέσθαι τὰ ἀντικείμενα. οἷον ὡς ψυχὴν ἀποπροηγμένα, ἀφυιαν, ἀκαταληψίαν, δυσμάθειαν, ναθρότητα, ἀμαθείας καὶ τὰ ὁμοια· ὡς δὲ σῶμα, κακεξίαν, ἀσθένειαν, δυσευαισθησίαν. ὡς δὲ τὸ σκῶς, πάρωσιν τεκνοποιίας, κακοφορησιν παρ' ἀνθρώπων, καὶ τὰ ὁμοια. ἔτι δὲ προηγμένα, ἔτι ἀποπροηγμένα, ὡς ψυχὴ μὲν, φαυλότητα, καὶ συγκατάθεσιν, καὶ ὅσα τοιαῦτα· ὡς σῶμα, λύπην τε, καὶ χαροποιὸν τε, καὶ ἡδονὴν πᾶσαν καὶ πόνον. σκῶς δὲ ὅσα σύπλεω ἄνεσι, καὶ μηδὲν χρήσιμον προσφερόμενα, μηδαμῶς παντελῶς παρέχει χρείαν, ὡς ἡ καὶ περὶ τὸ ἀνοητὸν ἀποδοχὴ· τὸ δὲ ψυχὴς κυριωτέρας ὕσης ἢ σώματος ὡς τὸ κατὰ φύσιν ζῆν, ἡδονὴν καὶ τὰ περὶ ψυχὴν καὶ φυσιν ἄνεσι καὶ προηγμένα, τῶ ἀξίαν ἔχειν τὰ περὶ τὸ σῶμα, καὶ τὸ σκῶς· οἷον σύφυιας ψυχῆς ὡς ἀρετῶν ὑπερέχειν τὴν ἢ σώματος σύφυιας, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως. ἔτι τῶν ἀδιαφόρων, ὁρμῆς κινητικὰ ἐστι, οἷον περιπατεῖν, φθέγγεσθαι, ἐσθίειν, πωλεῖν, ἀγορεύειν· τὰ δὲ ἀπροηγμένα, ὁρμῆς ἐστὶ κινητικὰ, οἷον κλέπτειν, μοιχεύειν· τὰ δὲ οὐδέτερα οὔτε ὁρμῆς ἐστὶ κινητικὰ οὔτε ἀφορμῆς ἐστὶ ποιητικὰ, οἷον τὸ τὰς τρίχας ἔχειν ἀρτίους ἢ περιττούς, καὶ τὸ ὄνυχας κείρειν, καὶ ὅσα τοιαῦτα. καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ φύσιν ἀδιαφόρων, τὰ μὲν ἐστι πρῶτα κατὰ φύσιν λαμβανόμενα, οἷον ὑγίεια καὶ εὐαισθησία· λέγω δὲ τὴν καταληψιν καὶ ἰσχὺν καὶ μετοχὴν, ὅσα μετέχει κινήσεως καὶ σχέσεως κατὰ τὰς ἀπεριττωμένας λόγους· οἷον χεὶρ δεξία, καὶ σῶμα ὑγιεινὸν, καὶ αἴσθησις μὴ ἐμπεπλημμένη. ἔστω δὲ τὰ κατὰ φύσιν λεπτά ἐστι, φασὶν, τὰ δὲ κατὰ φύσιν ἄληπτα. καὶ τὰ κατὰ φύσιν δὲ ἑαυτὰ εἶναι λεπτὰ· ὅσα ὁρμῆς ἐστι κινητικὰ κατ' ἐπιτηδειότητα ἐπ' αὐτὰ, ἢ ἐπὶ τὸ αὐτὰ μᾶλλον αὐτῶν, οἷον ὑγίεια, εὐαισθησία, δεξιότης, καὶ ὁμοίως σώματος· τὰ δὲ ἕτερα ὅσα ὁρμῆς ἐστὶ κινητικὰ, ἀνεπιτηδείως ἐφ' ἑτέρα, καὶ μὴ κατασκευαστικὰ, οἷον πολύτης, καὶ δέξα καὶ τὰ ὁμοια. οὐδὲν γὰρ τούτων δι' ἑαυτὸν αἱρετόν ἐστι· καὶ ὁ μὲν πλοῦτος, λαμπρυνὴ ἢ εὐπορίαν ἢ εὐεργεσίαν ἢ τέλας, ἡ δὲ δέξα, δι' ἀλαζονείαν, ἡ δὲ ὑγίεια καὶ εὐαισθησία δι' ἑαυτὰ αἱρεταί.

Ὡς καὶ ὁ ποιῶν] Καὶ ποιητὴ τὸ ποιον, καὶ τὸν ἡδυπαθῆ ἀγαθὸν, φησὶν ὁ Ἐπ.

Τῶν δὲ ἀϊδίως κυρίως] Τὴν δὲ ἀΐδιον ἀφελειαν. λέγεται δὲ, ὅτι πρώτην φέρων ὄφελος ἐστὶ ἐπ' ἰφαίνεσθαι.

Οὐχ ὡς ἀνδριάντι αὐτῷ χρώμενον] Τῶτο γὰρ δόγμα τῶν Στωϊκῶν, ὡς ἀνδριάντι χρῆσθαι τῷ σώματι.

Τὸ δεῖνα μὲν ποιεῖ] Ὡς καὶ ἐν τῇ σωτηρίᾳ εἰώθει μὲν λέγειν ἀορίστως τὸ τοιῶτον· ὅτι καὶ τῶν ὄντος τὸ δεῖνα εἶπεν, ἵνα διὰ τῶν σύπλεων σχήσας, καὶ ἀορίστως ἀφενίσηται· καὶ ὅτι τῶτο διίκνυται. δεῖνα γὰρ καὶ ἀορίσμενος εἰπεῖν ἐθέλει ὅτις τὸ τριόβολον ἔκλεψεν, ἀλλὰ τὸ δικαιωμα· ἐχώρησε γὰρ διὰ τὸ σύπλεις τὸ τριόβολον.

Πέ-

Ηίφθυμον] Τῶ Διονύσῳ τῷτα λέγει ὁ ἀχνοεμφοβικὸς φοβηθεὶς ἄφυκτον.

Ο Πύρριας ἦ] Ο Πύρριας ζώγραφος ἐστέρησεν ὤν, μάχης μὴ τιμῶντα φιλόσοφος, ὅτις εἶχε σκοπὸν πάντα ἀναιρεῖν τὰ ὁσία.

Εὔωλον] Παλαιόν.

Κάνδυν σὺδεδυκότα] Γ' μήτιον Περσικὸν. ὁ τινες λέγουσιν Ἀρκαδικόν.

Αὐτὸν ἦ τ' γυναῖκ' τῶ] Γυναῖκ' λέγει τ' διάλεξιν, ἐπὶ τοῖς σώφροσιν αὐτοῦ χρῆσθαι φιλοσόφοις. μάλα σεμνῶς ἡ βαλτία ἡσκεῖτο ὑπάτη.

Τὸ ἄμιτρον] ἄνιζον.

Η' κρότος πολὺς] κρότος μὲν ἐπὶ τ' ῥητορικῶν καὶ μάλιστα τῶν παθητικῶν ἐν ἡδοναῖς λαλουμένων, καὶ τ' ῥητόρων, ὡς ἔθος αὐτοῖς, πεπαιρημασμένως χειροβιωνίτων ἐπὶ τοῖς λεγομένοις ὑπ' αὐτῶν, ἐπὶ ἦ τοῖς ἀβελόγοις ποιοῦσιν ᾠδαῖς, ἀλλά π σεσὶς ἔπος τ' ἀκηλιζόντων γινομένων τ' λόγων. ἐν οἷς ποτε ἀστεῖόν ῥητὸν, μειδιάσας ἄχρι ἦ τ' χείλη διᾶρμι. τὸ σεσωπηκὲν ἀβοᾶν μόνον καὶ εἰ πω βραχύ π δεῖσθαι ἐπισεισμὸν τῶν χειρῶν, καὶ τῶτο καθαιμάτιον ἐξανύεται.

Περὶ τ' κακώσεως νόμοις] κάκωσις ἐστὶν ἄνομα δίκης κ' τ' ἀμφιβόντων ἐπὶ τὸ ἴδιον γάμ' ἠναγκασμένη.

Ε'γὼ γὰρ ὁρῶν ταῦτ'] τὸ φορτικὸν τῶτο τ' νέων ῥητόρων ἐπὶ τῆς ἀπαγγελίας κωμῳδικῆς διεξερχόντων λόγων. διὸ καὶ πάνυ ῥᾳδίως αὐτὸ ἀπικράζῃ καὶ τῷ τῶτων ὑβρισμῷ διὰ τὸ τοῖς παλαίοις αὐτὸς χαίρειν τ' κάλων, καὶ τοῖς παρηχήσεσι, καὶ οἷς ποτ' τοιούτοις ἄθλοις. τὸ μηδὲν μεθύοντας καὶ κωμάζοντας εἰς τὰς χαμαίνας τοῖς λογίοις οἷς ἐπιθλασαίνης καὶ χαμηλίοις μεθαλαμεύειν. ὑδὲ γὰρ τῶτον χαίρειν ῥᾳθερικὴ, ἀλλὰ ἦ ἐπανορθωτικὴ ἦ βίᾳ. τὸ δὲ ἔστιν ὃν συμβολαίοις τε καὶ δίκαις. καὶ ἔπαρ ἄρα ὃν ἐγκωμίοις, καὶ ἐπαίνοις τ' ἀρετῶν κατορθώντων, ἀ' ἔ' ὃν τοῖς πότοις ἀσπαλαινόντων, καὶ κώμοις λαμπρὰς ὑπολαμπόντων, καὶ χάμαις ἀδιαφανεῖς ὑπεσμένων.

Καὶ τυράννων κατηγορίας] Διὰ τὰς παῖς λεγομένας * μελέτας ἐπιτηδεύοντας, ὃν ἃς τυραννοκτόνους παῖς μελετῶν), καὶ πῦ ἄλλ' ἄττα τοιαῦτα.

Ο' Αβέλογος ἀεὶ τ' αὐτῶν λέγει] κατηγοροῦσιν ἦ ῥήτορες ὁ Αβέλογος, ὅτι.... Αβέλογον ἀνηθεστέρων καὶ κρατικήν. τῶτο γὰρ τ' φιλοσόφων Αβέλογον ἀλλότριον.

Καὶ τὸ μὲ τραγικοὶ ὑμᾶς] Ἐν οἷς τὰ Πλατῶνος τοιαῦτα ἀόφθως ἄνδρας καὶ μεγαλόφρονας καὶ ὑψαύχεις τοῖς Αβέλογοις ὑποβαλλόμενα, εἰκότως καὶ τραγικὴν μίμησιν τῶτο καλεῖ. ὥσπερ ἐμὲ λέ κωμικὸς πάλιν καὶ σατυρικὸς τὰ ἦ Σύρα καλεῖ. κωμικὸς μὲν, ὁλὰ τὸ γελοῖον σατυρικὸς ἦ, διὰ τὸ παιδικὸς καὶ αἰσχρότατα προσωπεῖα Αβέλογοις. οἱ τε γὰρ Σατυροὶ κατεγέλασαι ἦ ὀρχῆς, ἀ' τε κωμῳδίαι γέλοιοι καὶ πλήρεις σκωμμάτων. οἱ Σάτυροι ἦ μεθύοντες ἀεὶ καὶ ἀσταφυλόμενοι εἰσῆσθον), καὶ σεσὶς τῷ ἀλλοκότῳ ἦ αἰμφιβόλῳ τ' μορφῆς. ἔτι καὶ ὀρχηστικοὶ σεσὶς σατυρίας αἰσχρᾶς. ἐπεὶ τοίνυν κέχρηνται καὶ τοιούτοις Λακωνικὸς Αβέλογοις ἀς ἐπὶ ἦ συμπαίκτην αὐτῷ τ' Αλκιβιάδην εἰσάγῃ καὶ πάνυ

* Eas Latini *Causas* Ciceronis tempore, *Controversias* Quintiliani ævo dixerunt. Vide quæ contra eas habet Petronius initio.

ἄλλως τ φιλοσόφων, εἶπε νῦν τοῦτο, ὡς σοὶ τοῖς κωμικοῖς σοφωτέροις καὶ σπουδαιοτέροις διασκώψας τὰ αὐτά. καὶ τὸν Ἴαμβον δὲ, καὶ τ κυνισμὸν ἅμα ἐξελαμβάνων. τ μὲν Ἴαμβον ὡς χλιδαστικὸν, τὸν κυνισμὸν δ ὡς πᾶσι λίαν ἀλλοιδορήμονα. ταῦ τι γὰρ ἰάμβου Ἀρχίλοχος, ὃν καὶ πᾶσιν φασὶ ταῖς μίτραις χρήσασθαι ὡσεὶ ὕβριν τ Λυκαμβίδου διαχρήσασθαι. οἱ τε Κυνικοὶ γνώμοις φιλόσοφοι, ἅπασι διαλοιδορεῖσθαι. τοῦτο ἀλλὰ βίου ἐπιτήδευμα ἔχοντες, ὧν καὶ Μένιππ ἦν.

Πρῶτον μὲν αὐτὸν ἐπὶ γῆς βαίνειν] Ὅπερ ἀκριβῶς ἐποίησεν τὸν διάλογον λέγοντα, ἔνθα ὁ Μίμας ὁ ὑδροφορῶν Ζεύς, πτηνὸν ἅρμα ἐλαύνων, ἀφορμὴν πάντων ἔσεσθαι. ταῦ γὰρ νῦν λέγειν ὑπὸ χαμαὶ βαίνειν εἴθισται καὶ ἐπὶ τὸν ἀνθρώπινον τρόπον, οὐκ ἄλλο ἀδύν, ἢ διαγελῶντος τὸ δῆθεν ὑψηλὸν σκέπτεσθαι τῆς μεγαληγορίας.

Τὸ σὸς τοῖν παιδοῖν] Τὸ τ Θρασύλλου τοῦτο σκῶμμα, ὃ σὺ φυσᾷς σκέπτεσθαι εἰς Θάλητα τὸν φυσικόν.

Ὡδὶ ἐμάτιον τοῦτο] Τὸν Ἀττικισμὸν φησὶ καὶ τὸ τ λέξεως ἀνθηρὸν καὶ διαμεμιλισμένον. ὥραις φασὶν ὡς Σύρος ἐκ βαρβάρων τινὰ λέξιν σκιδνᾶσθαι τ λόγου βαρβαρισμοῖς αὐτὸν διαλυθῆναι καὶ σολοικισμοῖς, ἀλλὰ τὸ πρέπον αὐτῷ διατήρησε τῇ λέξει Πλατωνικὸν τρόπον.

Τῷ τετρυπημένῳ ἔτ φέρε] Ἐπὶ τ διηκριβωμένου δύο ψῆφοι ἐτίθεντο. ἡ μὲ πλήρης, ἡ δὲ τετρυπημένη. ἐδίδοτο δὲ τοῖς μὲ νικῶσιν ἡ πλήρης, τοῖς ἡττωμένοις δ ἡ τετρυπημένη. καὶ μάρτυς τούτων Λίχυνος ὁ τοῦ Τιμάρχου. τῷ γὰρ τετρυπημένῳ, ἄξιοι Τιμάρχῳ δοθῆναι. εἰ γὰρ καὶ εἰς ῥαδιουργίαν ὁ λόγος αὐτῷ ἀποβαίνει, ἀλλ' ὧν πάντως καὶ ἡ τιμὴ τοῦ Τιμάρχου τούτῳ δοθῆναι ἄξιοι.

Περὶ Παρασίτου. ἢ ὅτι τέχνη ἡ Παρασιτική.

P. 239. Mf. in 4. Μὰ Δία] Ἡ ἀπομιμητικὴ συντιθεμένου μὲν ἔχει τὸν ἄρνησιν, καὶ ἀδὲ ἀποσκεῖ).

Ἐγὼ μὲ εἰ εἶεν τε εἶναι] Ἐγὼ μὲν εἰ δυνατὸν κακὸν μὲ εἶναι, πλέον, ἢ ὡς φῄς, βέλομαι κακὸς εἶναι, φημὶ γὰρ ἐμαυτὸν καὶ χαίρειν ἢ εὐδοκεῖν. ὥς τε μὴ ἀγνοεῖν μοι τοῦτο δοκεῖ ἐνειδίζων ἀεί. ὡς εἰδὼς καὶ συνιεὶς ἐπὶ τὸ κακὸς εἶναι. ἢ ἅπαξ ἀπλούστερον, ἐγὼ μὲν εἰ οἷόν τε εἶναι ὁ βέλομαι, καὶ πλέον ἀπέχειν βέλομαι ὡς μηδὲ δοκεῖς περιχαίρειν ἀγνοεῖσθαι, ἐπεὶ καὶ μέ τις τοῦτο ἐνειδίζει, ἀλλὰ σεμνύομαι ἀληθῆ καὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν τὸ τοιοῦτον ὑποδυόμενος ἐπιτήδευμα, καὶ πλεῖον τ ἀεὶ δοκούσης.

Παρασιτεῖας] Ἀπολύειν.

Πάνυ] Εἰρωνεία.

Καθάπερ αἱ πονηραὶ χύτραι] Πλεονάζει ἀττικῶς ἡ ἀπαγόρευσις μὴ, καθάπερ μὴ σκαιὸν ἦρκε γὰρ τῷ κωλῦσαι χρῆσιν ἡ μία ἀπαγόρευσις, ἤτοι ἡ ἁπλῆ, ἢ ἡ δευτέρα.

Περὶ τὰς κεκτημένας αἱ τέχναι] Καὶ μᾶλλον μάθοις διὰ τοῦτο ἡ τέχνη τ τέχνης πουθενᾶς καὶ.... αὐτὴς ἐμπειρεῖν.... τεχνίτας καὶ τέλ ὄπε.... πρὸς τῷ ἐνίοτε μανθάνειν κεκτῆσθαι. ὥσπερ οἰκοδομικὴ, οἰκίαν· οἱ δὲ τῷ κιθαρίζειν καὶ ὀρχηστικὴ ἁπλῆς, ἀδὲν γὰρ αὐτὰς τὰς ἐνεργείας ἔχουσι τέλ πρῶτον μὲν, ἀδεὶς φθόν τ ὁμοίως, ἀδὲ γὰρ ἀεὶ αὐτοῦ τ

ωρεδαίων πηγῶν, ϗ τὸν βίον δύχρήσε σπουληµίναγ. Εἶτα σ' ὅπ ηµὴ τύτων ἡ Σωσιπολιτ τ µηδεµίαν ἐξιν ἐπίδη Σωσίτῳ ἀπολειπόµενον ηµῶν αὐτὸς εἰµύνων αὐτῷ ἀπόφασιν τῇ αὐτοκράτορι σ..... ϗ τ πηγῶν..... ἐξορµωµένα.

Ἀλλ' ἐκεῖνο σκόπ] Εἰς τὰς Ἐπικυρείας αἰνίτ), οἳ πλῶ ϗ ἀγαθῷ τῷ ἡδονῷ ἀπόφαινοντο.

Καὶ ὁδὸν Ἐπικούρ µέλ] Σηµειῶ διὰ τῷ σύνταξιν ὅµοιον, τῷ µελήσουσι δὲ µοὶ ἐπαι. δύ γὰρ, ὁ γυναικῶν συνέταξε τοῦτο, ἀυτὶ ϗ παρόντας, ἀναξίους ἡγ).

Οἱ δὲ τὰς ἄλλας τέχνας µανθάνοντες] Τὰς βαναύσους λέγ τέχνας. καὶ γὰρ αὖτας ποιεῖσθ χάριν βίω τοῖς κεκτηµένοις µετεχειρίζον).

Σχολῇ δῆλον] Σηµειῶ διὰ τῷ σύνταξιν ἀυτὶ γὰρ ϗ εὐθέως ἢ ἀληθεύοντας κεῖ).

Φιλοσοφίαν δέ ης] Ἐν τοῦτ γὰρ ἀληθὴς τ Ἀναξαγόραν καὶ τ Παρµενίδην οἵπνες ἔλεγον ἓν τὸ ὅλον καὶ ἄπειρον. εἶπον δ.... καὶ τὸν Ἀριστοτέλην τῷ τοιαύτῳ δέξασ... τξεπ... διὰ συλλογίζεσθ γυναικῶν τῇ φυσικῇ ἀκροάσ, καὶ διὰ δογµάτων, καὶ ἔλεγον τρία ὑλικ..... εἴδες.... * τ δὲ δύο ὕλη καὶ εἴδες. καὶ µὲν ὕλη, ἀεὶ ὑπόκειται ἀπὸ.... τὰ δύο ἐξαναγκῆς τὸ ἓν. ἀφ' εἰδὸς γὰρ ὁσῳ ἐξαναγκῆς στέρησις σὸκ ἔστ, καὶ γενέσεως ὕσης, σὸκ ἔστ εἶδος. πωῦτα δὲ ὡς ἐν παρέργῳ διδάσκ ἐν τῇ..... βιβλίῳ· ἐν δὲ τῇ δευτέρῳ, ἀκριβέστερον καὶ ἀγωνιστικώτερον, ὅτι σὸκ ἔστιν ἓν, ὡς φυσικὸς γὰρ τύτοις..... διόπ τὰ αὐτῶν βιβλία ἐπέγραψαν φυσικὰς, ὁ µὴν τοι γε δὲ ὡς θεολόγους.

Ὡς ἔοικε Σωσίστους] Τὸ ἑξῆς δὲ εἰσιν ὡς, ἔοικεν, οἱ Στωικοὶ διάφορον δόγµατα ἔχοντες τοῖς Σωσίστοις.

Ὅµοια δοκεῖ γενέσθ τῇ Νικίᾳ] Ἧς µέµνηται Θουκυδίδης ναυµαχίας τ Ἀθηναίων καὶ τ Λακεδαιµονίων ἐπὶ Συρακούσας γενέσθ, καὶ καταναυµαχηθῆναι ὑπὸ Γυλίππου ϗ Λακεδαιµονίων.

Ἀρ' ἀχ' ὁ µὲν τὸ σῶµα πηρῶτον] Ἅπαξ καταάρατε οἰνοποσίαι καὶ µέθη τὰς ὀφθαλµὰς διαφθείρουσι καὶ..... σκκεραγῆς, δεῖξαι δυνατόν τις εἶναι, ὁ µὴ τοι καὶ ἔστ, ἀλλὰ παραφρων καὶ παράφορε. κατὰ τὰς λυσσώδεις τῶν Κυνῶν, ὃς καὶ διὰ τὸ πολυσαρκίαν καταπιφορτίαζ καὶ καταρρωννῦσθ τῷ γνώµῳ.... δὲν γινάσιν. οἱ ὧστε διδεῖχθαι, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῷ πρώτῳ ϗ πολέµῳ βῦν. φρενῖτις ἂν γένοιτο..... δὲ τὸ βραχύτατον ὑ..... µείνας πλαίσιον..... ὁ µὲ Σωκράτης..... ἀτ τῷ ἐπὶ Δηλίῳ..... ἀλλ' αὐτός τε ἀ..... ων καταλαµβα..... καὶ ἄλλως ὑπερφέρων τ µάχης καὶ ἀληθεύων..... τός τε καὶ ὑχρὸς ἐ σκελετὸς ἦν, ὥτε φιλόσοφ.

Δείψασα τῷ τάξι] Εἰς Δηµοσθένην αἰνίτεται τῶτο παθόντα.

Ἀλλὰ Θρᾴξι ἐ Σκυθαις] Περὶ Δηµοσθένης.... Σκυθῶν γὰρ ἦν.

Φιλό-

* Hic videtur deesse στέρησις, & paucula quædam de materia & forma, quorum jacturam non ægre ferret eruditus orbis. Sequentia etiam ita sunt mendosa, ut intelligi non possint. Sunt lacunæ plures quæ forte inde duntaxat natæ quod Librarius Autographi verba legere non potuerit, multa enim hic pessimè erant scripta.

Φόβων ἐκείθεν] Μὴ συνεφάπτε καταράσῃ· οὐ γὰρ ἔτι δὲ ἀλλ' ἀφιστάμεθα διεπλάσ.

Ὡς ἀξιόν γε] Εἰρωνικῶς.

Τὰς μὲν γὰρ λαγὼς] Ἀλλὰ ἡ λέοντα ἀντιθρυλήσαντες, ἢ ἡ λύκον ἀντιμνησάντες αὐτῷ, τοῦτο μοι λέγε.

Δόξης καταφρονῶν] Οὕτω δὲ χαίρει λεχθῆναι δόξης καταφρονεῖν, αὐτὴ βορβόρου πλατίζομαι.

Καὶ διὰ τοῦτο τὸ ὄνομα] Οἷον ὅτι μισθὸς.

Οὐσὶ ἔχει τὶς εἰπεῖν δίκαιον] Εὐτελῶς καὶ παρεωραμένως τὶς δίκη; τὶς γὰρ κύριος ἀποδοτὴς γραφῆς;

Τὰς δὲ καταπεπαιδευμένας] Φαρμάκου, ὡς Σωκράτης. καταπεπαιδευμένος τὸ σῶμα ὡς Ἡρόκλειτος ὁ Ἐφέσιος. φονηδόν, ὡς Ἀντιφάνης. φυγόν.....

Τοῦτο προσοίσεται] Τοῦτο δὲ μὴ παίσεται. ἀλλ' ὑβρὶς ἐπαινέσῃ μᾶλλον ἀφυσυομένου τὸ αὐθρώπων, τὸ ἐθισμάτων.

Ἀναίχαρσις, ἢ περὶ γυμνασιῶν.

P. 269. Mſ. in 4. Καὶ ὅπως μὴ καθάπτῃ] Ἐλλειπὴς ἡ φράσις δὲ συμπεπλεγμένου τοιούτου ῥήματος, ἢ σιωπήσῃ Ἀθηναίους. οἷον ὡς ἐπὶ τούτῳ, ἀλλ' ὅπως μοι μηδὲν δυσχερὲς ἀκούσῃ, τοσοῦτον αὐτοῦ μέτεστι χάριτος τὸ μέμνησο. ὅτως δὲ καὶ συνταῦθα ἐλλειπτικῶς τοιούτου ὁ λόγος. καὶ ὅπως μὴ καθάπτῃ νόμους τοιούτους οἷς ἂν λέγω τοῖς σὲ ὡς ἐξαπατῶντα πιθανὸν αὐτοῖς. ἀλλ' ἔνθα αὐτοὶ μὴ ὀρθῶς τὶ λέγωσι δοκῇ. ἀντιλέγειν δ' οὐ καὶ διδύσκειν τὸν λόγον λέγεται γὰρ τὸ σκόπτειν, ἵν' ἢ τὸ τέλειον ὅτως. ἀλλ' ἔνθα ἂν σοι μὴ ὀρθῶς τί λέγεσθαι δοκῇ, σκόπτε ἀντιλέγειν δ' οὐ διδύσκειν τὸν λόγον. ἀναλαβὼν δ' ὃν ἄνω τὸν λόγον ἀπὸ δὲ καὶ ὅπως μὴ καθάπτῃ νόμους τοιούτους, καὶ ὅλον ἁπλῶν, εἶσι σαφέστερον τὸ λεγόμενον. ὅπ ὅτως χρὴ ἐλλειπῶς ἔχοντα τοῦτο νοεῖν. καὶ ὅτω δὲ ἐλλειπῶς ἀναπληρούμενον.

Καὶ σάμαρις καὶ γάρρον] Γάρρον τετράμηνον σκίπασμα ἐκ τριτῆς βύρσης, ᾧ ἀντὶ ἀσπίδος ἐχρῶντο Σκύθαι ἐν τοῖς πολέμοις ἐσκιπασμένοι. φέρεται δὲ καὶ ἐπ' ἄλλων σημαινομένων παρὰ τοῖς παλαιοῖς. παρ' Ἐπιχάρμῳ μέν, γάρρον..... ξία γὰρ εὕρεται ἐπὶ τῷ αἰδίῳ. Ἀλκμὰν δὲ ἐπὶ τῶν οἰσῶν τέθηκε τὴν λέξιν. Δημοσθένης δὲ ἐπὶ τῶν σκιωῶν καὶ τῶ περιφραγμάτων, καὶ τὰ γάρρα συνεπιπτωσαν. καὶ παρ' Αἰσχύλῳ δὲ τὰ κῦ τὸ Πηλούσιον καλοῦμβον, διὰ τοῦτο ὠνομάσθη, ἐπεὶ σκιωώματα ἐστὶν ἐν οἷς παφυλάττοντες τὰς εἰσόδους διατρίβουσι. καὶ Ἀριστοφάνης ὡς ἐπὶ φυλακῆς πιὸς καὶ μο.... τροπικῶς παρείληφε τὴν λέξιν. *

Ἀκινάκην] Ἀκινάκης, ἡ ῥομφαία ἤτοι ἡ σπάθη παρὰ τοῖς Σκύθαις.

Περὶ

* Hujus quidem loci ſenſum ſuppeditabunt Harpocration, Etymologicum Magnum & Phavorinus in voce Γάρρον, ſimilia enim habent, ſed quia Scholiaſtæ noſtri verba non parum ab eorum verbis differunt, ejus lacunæ ex iis ſuppleri non poſſunt. Vide & Feſtum in voce *Gerra*, ejuſque Interpretes *Scaligerum* & *Dacerium*. Cæterùm quod hic habetur de origine nominis Gerrhorum Ægyptiacorum neſcio an alibi legantur, nam Strabo quidem Gerrhorum meminit. Lib. XVI. p. 523. ſed nihil hac de re habet.

Περὶ πένθους.

P. 299. Mſ. in 4. Τὸν ἄκρατον ἐπιχεῖν] Αὐληταὶ γὰρ συνεκάλουν ἐπὶ τὰ πένθη τὰ ἀποιχομένων, ὡς δῆλον καὶ ἀπὸ Θείας Εὐαγγελίας.

Ῥητόρων Διδάσκαλος.

P. 308. Mſ. in 4. Νέος ἦς] Φασὶν ὡς εἰς * Πολυδεύκη τὸν ὁμοματολόγον, ἀποτεινόμενον Λυκιανὸν, τὸν γράψαντα τὸν λόγον. πρὸς μὲν δὴ τὸν λόγον ἀπολογήσονται, σωρὸν ἢ λέξεων ἀδιάκριτον ὑφιστάντα, καὶ ἴσως οὐκ ἀπὸ σκοποῦ ταῦτα τοῖς φήσασιν εἴρηται. ἐπεὶ καὶ συγχρόνω ἄμφω Λυκιανὸς καὶ Πολυδεύκης. ἐπὶ γὰρ Μάρκου τοῦ Αὐτοκράτορος.

Τῇ ῥοπῇ] Τῷ βάρει.

Σὺ δὲ μηπὶ πείσῃς] Συνήθες τοῦτο καὶ ποιητοῖς καὶ λογογράφοις ἀπαρεμφάτοις χρῆσθαι ἀντὶ προστακτικῶν, ὡς νῦν οὗτος. ἀντὶ γὰρ τοῦ μὴ πείσῃς, εἶπε πείσῃς. τοῦτο ἢ ἀκύρως εὕρηται, ἀλλ' ἡνίκα μετὰ ἀπαγορεύσεως ἡ ἔννοια προέσεισι, οἷον ἄλλα σε κελεύω μὴ τοῦτο ποιεῖν. ἀντὶ δὲ μὴ τοῦτο ποίῃ, καὶ ὡς ὁ Θεολόγος Γρηγόριος, ἢ μὴ διδάσκειν τὸν τρόπον. ἀντὶ γὰρ προστακτικοῦ τὸ ἀπαρέμφατον κεῖται.

Ἀγαθωνα] Ἀγαθὸν τραγῳδίας ποιητὴς, εἰς μαλακίαν σκωπτόμενος.

Ὦ μέλημα] Ἀντὶ τοῦ φρόνημα. οἱονεὶ ἐπεράσθη μοι πολλὴ φροντὶς ὅτι.

Πολυχιδὶς] Πολυχιδὶς, τὸ νῦν ῥῆκτον. ἐμοὶ δοκεῖ, τὸ ὑφ' ἡμῶν καλούμενον. καὶ δῆλον ἀφ' ὧν πίλους αὐτοὺς προστρίπειν τοῖς λούκοις, ἢ οὐκ ἂν ἐπὶ ἄλλῳ γένοιτ' ἂν ὑποδήματος.

Εἴ τι ἔστι φάρμακον ἢ ἀναισχυντία] Δεμέας ἄρα ὁ βωμολόχος καὶ γέλως τοῦ λόγου ἐκαθέκετο τῶν γνωμοσίων ἀνδρῶν, εἰς τὸ ἑνατίον τοῦ ἐκφέρειν λοιδορησάμενον ἀρετοῦ. νῦν μὲν γὰρ τὸ ἐπιμελὲς καὶ πρόθυμον, λῆρον σκάλεσι. δὲ τὸ γοργὸν καὶ πυκνὸν, εἰς τὸ ἄκρον ἀπεσκώψε. δὲ τὸ ἄφετόν τε καὶ ἐλευθέριον καὶ πᾶσαν ἰδέαν εὐμεταχείριστον, εἰς ψυχρολογίαν διέβαλε.

Ἐπὶ πᾶσι ἦ ὁ Μαραθὼν] Ταῦτα πάντα παρ' Ἡροδότου ἱστορεῖ, ἡ τὸν Μαραθῶνι τῶν Περσῶν μάχην. Περσῶν μὲν Δάτιδες ἡγεμόνευε, Ἀθηναίων δὲ Μιλτιάδης. ὃν ἦ ὁ Καλλίμαχος πολεμῶν, καὶ τοῦ κεφαλοῦ ἀφαιρεθείς, ἐπὶ πολὺ νεκρὸς εἰστήκει τοῦ τῶν πολεμίων πρυθυμίας, ἀλλά τι πάθοι αἰσθόμενος. ἢ Ἐλληνιστὶ τοῦ Ξέρξου μεθόρυσις, καὶ ἡ δὲ Ἀθηναίων ὁλόρυξις, ἵν' ἡ βλάσασα εἰσρυεῖσα πλοῦτον ἀπεργάσηται τοῦ ἐθνους τοῖς Ξέρξου σκάφεσι, καὶ ὅσα ἄλλα.

Καὶ μηδὲ παιδεύεσθαι] Οὐκ ἄμεινον παυτὸ τὸ μιαρὸν καὶ κατάπτυστον ἔργον τὸ τῶν μηδὲν παιδεύεσθαι δοκούντων εἶναι.

Κελάρυζε] Λαρύγγιζε.

* Pollux non tantùm ſcripſerat Onomaſticon de quo hìc noſter, ſed etiam declamationes, alioſque ejuſmodi libellos, inter quos fuit oratio contra Socratem, ut auctor eſt Suidas, unde ſibi Sophiſtæ, quatenus in malam partem ea vox ſumitur, nomen meruit. At ſi eidem Suidæ crederemus tempora non convenirent, cùm Lucianus ſub Trajano, ut ait, vixerit, Pollux verò ſub Marco & Commodo Impp. Verùm Suidam erraſſe oſtendit Voſſius de Hiſt. Græcis Lib. 11. c. 15. cujus rationibus in poſterum addetur Scholiaſtæ noſtri auctoritas.

Υ̓πῆρχε γάρ μοι ὦ φίλη Ἀδράστεια] Δαίμων ἡ Ἀδράστεια παρ' Ἕλλησι τοῖς μεγάλα καυχωμένοις ἐπιφυομένη. ἐπεὶ ἂν κομψεύσωμαι εἰσάγουσα ὁ μιαρὸς ὅτος διδάσκαλος, ὡσαφῶς συμειλιασόμενος τῷ δαίμονι, ἀνεφήμησε νῦν ὅτως αὐτῷ, ἅτοι ἐπιβοήσατο.

Ἀλλ' ἤδη τοῖς Διὸς] Ἐντεῦθεν ἀναπίμπρησιν ἤδη ὡς Πολυδεύκεα Ἀφσυρᾷ ὁ παρὼν λόγος, ἔμα Κάστορος ἀδελφὸς Πολυδεύκης ὁ Λήδας, ᾧ ὅτος ὁμώνυμος, ὁ Ἀφσυρόμμος ῥητόρων διδάσκαλος.

Μὴ τῷ πανδήμῳ] Τῷ Ἀφροδίτῃ φησί. ὄμνυσι δὲ παύτῃ τῶν, ἃ Ἀφ' τῷ προγεγραμμένῳ αἰσχρότητα τ ῥαδιουργίας, ἃ Ἀφ' τὸ ἀναιδές. ἐπεὶ καὶ τὸ μ τ ἄκων κακῶν ἔχειν αὐπορίαν, ὁ μιμεῖται καὶ αὐτὸς ὑποδαίμων καὶ τὰς ἄκρας διδάσκει.

Καὶ χάριν] Γραφεὶ καὶ χάριν ὑ σμικρὸν ἐπιτιμῶν αὐτοῖς.

Mſ. in fol. Ῥητόρων διδάσκαλον. ἃ μὴν] ἃ δὲ μὴ εἴπης. ἀλλά τινα μὴν, τινὰ ϗ. εἰ καὶ Λυκιανὸς λέγει σὺ πωῦν σὲν οἶδα εἴτε παίζων, εἴτε σπουδάζων. καὶ πάλιν ἐν Τίμωνι, δίδως ἅπασι τοῖς δεομένοις, ᾧ μὴν πέντε δραχμάς, ᾧ δὲ μίαν, ᾧ ϗ ἡμιτάλαντον. ὁ δὲ αὐτὸς ὅτος ἐξελίσσει τὸ ἐν τῇ Ψευδοσολοικιῇ αὐτό. [λαρύγγιζε] λαρυγγίζειν τὸ ταπατύνειν τὴν φωνὴν καὶ μὴ κατὰ φύσιν φθέγγεσθαι, ἀλλ' ἐπιτηδεύειν θεριπτότερον τῷ λάρυγγι χρῆσθαι. [σκόλοψι] σκόλοψ ὀξὺ ξύλον ὅσῳ ἐπηλιθῷ τῷ πέζῃ, ὥσῳ τὸ κηλάπτω κόλοψ, ἢ ὥσῳ τὸ ῥίζω κόλοψ, καὶ σκόλοψ τὸ διῳκισμένον καὶ ἀπεξυμμένον ξύλον. [Καρεῶπιν] λάπη δ' Κάρες ἐπιτιμοῦμεν τοῖς ὕπτοις τῶν πηγνυμένων ἀνόμασιν. [κελύφῃ] κέλυφος τὸ δ' ὠὸς λέπος. [Φελλῶν] * Φελλὸς ὄρος ἐν Ἰταλίᾳ ἐν ᾧ γίνονται σῶκαι ὑπερμεγέθεις. ἐν δὲ τούτων τ δένδρων γίνεται τὰς Φέλλεις ὡσὶς κυφισμὸν τ σωμάτων. [καὶ τὰ πλούσια] τὸ πλοῦτος δέκτην μ τ ἀνυποστάτου ἐπαγγελίας.

Φιλοψευδὴς ἢ ἄπιστος.

P. 326. Mſ. in 4. Οὐδὲν ὡσὶς ἔπος] Ἀντὶ δ' οὐδὲν ὡσὶς τ λόγου, ὃν εἰρήμεθα.

Εἶτα τὸ χείλεσι] Αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν κίνει ἅμα τοῦτο διεξιών.

Καὶ ὡς ἐκ γυναικός τις] Ὡς. Πρόκειται καὶ Φιλομήλα καὶ Καλλιστώ. ἃ μ εἰς ἄρκτον. Πρόκειται δὲ καὶ Φιλομήλα εἰς ὄρνεα μεταβληθεῖσα.

Ταῦτα Κορυδὸς πτὸς] Ὁ μὲν Κόροιδος μωρός τις ἀπομνημονεύεται ἄνθρωπος· καὶ ὅτως, ὥστε γυναῖκα ἀγαγὼν μὴ ἂν ἐλπίζῃ συμπαιγνιδιοῦσαν αὐτῇ Ἀφ' τ εἰς τὸν πενθερὸν αὐτῇ φόβον. καὶ ὅτως ἐχόμενον τοῦτον παρθενεύειν αὐτῷ μέχρις ἂν τ γυναικὸς σκιψαμένης τὸ ἄρθρον, ὃ δὴ συνέχῃ, καὶ σὺν ἄλλαις ἀπολυθῆναι, εἰ μὴ τῷ μορίῳ ϗ ἀνδρὸς

* De hoc Italiæ monte nihil, quod equidem reſcire potuerim, apud Geographos invenitur. Plinius præterea negat *in tota Italia naſci* ſuber Lib. XVI. c. 8. licet Theophraſtus *in Tyrrhenia* naſci ſcribat Lib. III. c. 16. niſi ſit mendum, quod ut ſuſpicer facit Plinius contrarium affirmans, licèt legiſſet hunc locum Theophraſti, quem & in quibuſdam vertit. Cæterùm hic abſurdè ex piceis, ſuber deſumi dicit cùm ſint arbores planè diverſæ. Videtur potiùs apud Græcos φιλὲς idem ſignificaſſe ac φλοιὸς, & ſuber κατ' ἀντωνομασίαν dictum *corticem*, ut etiam apud Latinos factum, quod obſervavit In ſuo Lexico *R. Conſtantinus*, & poſt illum *I. Harduinus* ad locum Plinii laudatum.

ἀρὸς κεῖσθαι ψηφιεῖσαι. ὅτω τὴν κοινωνίαν τότε ἔ γάμε γενέσθ. ὁ δὲ Μαρκίτης μοιρᾶς κ᾽ αὐτὸς, τὰ κύμβα μετρεῖν ἐπιχειρῶν.

Πρὸς τ᾽ Εὐίας, ὦ Τυχάδη] Τὴν Εὐίαν εἰς ὄρκον παιδίσκειν, ὡς κάτοικον αὐτῆ πυθανόμενον, καὶ τὸ σοφὸν κ᾽ τ᾽ ἱστορίαν ἐκάστης αὐτὸν ἐξορκῶν.

Καὶ παναρέτους] Ὅπερ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ ἐξ ἐκάστης σοφιστείας, αἰδεσίμους ἅπαντας.

Καπνωκόπις μὲν] Καπνωκόπις πολλῶ τῶν ἄνοιας. αἰπατικὴ αὐτὶ γενικῆς Ἀττικῆς.

Καὶ ἦλφ φασὶν οἱ κρῆες τὸν ἦλον] Παροιμία ἐπὶ τ᾽ ἀσυμφόρως ἀσύμφορα πεπραμένων, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τ᾽ ψευδῶν εἰρημ᾽ τῆ λίνῳ λίνον συνάπτεις.

Καρβατίνας] Καρβατίνας, τὰ τραχέα καὶ ποιμενικὰ ὑποδήματα, ἃ καὶ χρῶνται φασιν.

Δημοείτᾳ] Γράφε᾽ καὶ Δημέᾳ.

Πολυκλείτου γὰ] Γράφως ὁ Πολύκλειτ᾽ ὥσπερ κ᾽ ὁ Εὐφράνωρ. καὶ πῶς ἀγαλματοποιὸς νῦν εἰσάγε᾽ γνωμάζω.

Ἀλλὰ τὰ Δαιδάλου τεχνήματα] Τοῦτο δ᾽ μάτην εἶπεν. ἀλλ᾽ ἐπειδὴ πρῶτος Δαίδαλ᾽ ἄγαλματα εἰργάσατο σφίσι λίθοις, τῶν σφ᾽ αὐτῶν πάντων τεχνιτῶν συμβεβληκότα τὸ σοφὸν ἀποτελέντων, πάρεχε φήμην, ὡς τοῦ Δαιδάλου ἀγάλματα κινεῖται αὐτόματα. *

Ἡμιστεδαίας] Πεντήκοντα ἐργῶν.

Περίκτᾳ] Γράφεται, καθ᾽ εἷ᾽.

Ἀκελεβᾶς ἐόρακα] Γράφεται, ἑκανῶς ἑωράκει.

Ἐπιμετρήσασθ᾽] Ἀντὶ τ᾽ σφόδρα.

Οὕτω περφέρα διέξιόν᾽] Ἐπὶ τ᾽ μάτην ἡλίκα τὸ παράδοξον ἐπιτελεῖαν ἤδη κ᾽ πλέον..... ἄνωθεν ὑπὲρ τὰς πα..... ἑκατέρα τ᾽ μέσης ἔ᾽ μάτης ὑράφας..... δὲ σφὸς τὴν ἀρχαίαν ἔ᾽ μάτην πλούσιον ἀπ.... γαίσιν. ὃ κ᾽ ἡσ..... ἐ τὸ σφοσκήνιόν ἐσ..... χαυῶν δύο μετεωρίζομ..... ἢ ἐξ ἀριστερῶν θεὸς κ᾽ ἥρωας σιφάν..... ρωθυς, ὥσπερ λύ..... φίσγοντας τ᾽ ἀμ..... ἐ τάτῳ παρεδο..... ὡς ἐ χρὴ ἀπιστεῖν τὸ δρομαῖος. ἐπεὶ θεὸς πάρεστ᾽ τῇ ἔργῳ ὡς μὴ ἀδύνατον σκ..... ἔ ἐ ἐπὶ πάντων π.... σφοδοκίαν ἐ..... ρητως τινὲ συμβ..... ἐπικράτησαν τ᾽ σκ μή.

Ἐθῆτι μελαίνᾳ] Ὅτι τὰς νεκρὰς οἱ παλαιοὶ μελαίνας στολὰς ἀμφιέπυσαν.

Ἕωλον] Τὸ ἕωλον λαμβάνεται καὶ ἐπὶ ἔ χθεσινῦ, καὶ ἐπὶ ἔ ἤδη διεφθορότος.

Εἰς Κοπτὸν] Κοπτὸς πόλις Αἰγύπτ᾽. ἐς ἣν φασι τὴν Γσιν ἀφικνεῖσθαι ὅσπερ τ᾽ ἡσυχάζητέον. μεθέσσε δὲ αὐτὸν διεσπαράχθαι, τὴν κόμην ἑαυτῆς ἀνακῶψαι, πυρ᾽ ὃ καὶ Κοπτὸς ὠνομάσθη ἡ πόλις. ἰδίκευσε ἔ καὶ ὁ πλόκαμος τοῖς ἐπιδημοῦσιν αὐτόθι, ἀπιέναι τ᾽ τριχῶν πλῆθος, ὅσον ἐξ ἀνθρώπου κεφαλῆς εἰκάσαι. †

* Idem habet *Palaphatus de Incredibilibus* c. XXII. & *Tzetzes* Chil. I. c. 19.

† A Græculis hoc fictum, qui prius debuissent ostendere Isidem Græcè locu-

Ἐν Μαλλῷ] Ἀμφίλοχός τε ὁ ἐπίσκοπος ὁ μελλόντων ἐν Μαλλῷ.

Mſ. in fol. Φιλοψεύδης ἢ ἀπίστων. ὑδὲν ὡς ἔπος τοῦτο φασί.] ητοι ὑδὲν ὡς τὸν λόγον ὃν εἰρόμην. [Κορυφὴν πιὸς] † ὁ μὲν Κόρυθος μωρός τις ἀπομνημονεύει ἄνθρωπος, καὶ ὅτις ὡς καὶ γυναῖκα ἀγαγών, μὴ ἂν ἐλέσθαι ἐγκαθεύδουσαν αὐτῇ ἀφ' ὧν τὸν ὡς τὸν τοῦ πενθερὸν αὐτῷ φόβον. μέχρις ἂν τῆς γυναικὸς σκεψαμένης τὸ ἄρθρον, ὃ σὺν σωιέχειν, καὶ σὺκ ἄλως ἀπολυθῆναι, εἰ μὴ τῷ μοιρίῳ ἐνδοὺς καταψηθεῖσαν. καὶ ὕτω τὴν κοινωνίαν ἐν γάμῳ τότε γνῶναι. ὁ δὲ Μαργίτης μωρὸς καὶ αὐτὸς τὰ κύμαστα μετρεῖν ἐπιχειρῶν. [καὶ ἦλθ φασὶν ὀκτρεῖς τὸ ἦλον] παροιμία ἐπὶ τῶν ἀσυμφόρως ἀσύμφορα πεπραμένων, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ψευδῶν τοῦ λίνου λίνον σωπάπειον εἴρηται. [καρβατίνας] καρβατῖναι τὸ τραχὺ καὶ ποιμενικὸν ὑποδήματα, ἃ καὶ Σφῦλας φασί. [τῶν Δαιδάλου πεπραμένων] τοῦτο ὁ μῦθός ἐστιν, ἀλλ' ἐπειδὴ πρῶτος Δαίδαλος ἄγαλμα εἰργάσατο ὠφεσκελές, ὃ ὡς αὐτῷ πάντων τεχνιτῶν συμβεβληκότα τὸ ποδὸς ἀποπλύντων, παρέχε φήμην ὡς τὰ ὃ Δαιδάλου ἀγάλματα κινεῖσθαι αὐτόματα. [ἴωλος] τὸ ἴωλος λαμβάνει καὶ ἐπὶ ὃ χθεσινοῦ, καὶ ἐπὶ ὃ ἤδη διεφθορότος. [ἐδὴς ἡ μελαίνα] ὅτι οἱ παλαιοὶ τὰς νεκρὰς μελαίνας σολπῖς ἀμφίεννυσαν.

Γ ππίας ἢ Βαλανεῖον.

P. 354. Mſ. in 4. Τῶν σοφῶν ἐκείνης] Οὕτω καὶ Φακυλίδης φησί, Τὼ σοφίω σοφὸς ἀνήνθ, τέχνας δ' ὁμίπτχνος.

Περίνοια] Τέχνη μηχανική.

Mſ. in fol. Γππίας ἢ βαλανεῖον· ἀλλὰ κ' ἔργοις ὁμοίοις] τὸ ὃ Φακυλίδου, Τὼ σοφίαν σοφὸς ἀνήνθ, τέχνας δ' ὁμότεχνος. [καὶ Ἀρχιμήδεω] ὁ Ἀρχιμήδης ἐν Σικελίᾳ ὢν κατεσκεύασεν ἐν χαλκῇ πυροφόρῳ κράτηρα, ἅπερ ἀπώλεσεν ἀντικρὺ ὃ ἐναντίος σόλυ μήκηθεν. εἶτ' ἀναστείλαντος ὃ ἡλίος ὃ ἐσεσβαλόντος τοῖς κατόπτροις τὰς ἀκτῖνας ἀνζαναλαμένας ἐπὶ τὸ σόλον, ἐξῆλθεν ἐξ αὐτῶν πῦρ καὶ ἔφθειρε τὰς τῆς ἐπάσας τὸ ἐναντίον. [ἀφόδων] ἄφοδος ὁ ἀπόπλους.

Προλαλιὰ ὁ Διόνυσος.

P. 359. Mſ. in 4. Ἐμβάδι] Εἶδος Γκριείου.

Ἔπερον ὃ περάσιον] Εἶδος Παιός.

Καὶ τὸ μὲν σύνθημα ὧδ' ἄπιστον τὸ δοῦναι] Ἄνω τὰς ὑποστιγμὰς ὅσον ἀπὸ ὃ εἴδους εἰκάζ τὸν Γκρίειον. ἔδειξε καὶ τὸν Πανὸς ἐν ταῦτα ὀνόμασι τὸν Σειλλοὸν παίζει. καινὸν τοῦτο, εἰ μήπω τ' αὐτὸν οἶδ' τὸ Σειλλοῦ τοῦ Γκρίου.

Μὴ μι κρουσάντων] Μάνεαζ.

Mſ. in fol. Προλαλιὰ ὁ Διόνυσος· κάρδοπος.....] Εἶδος ἀσπιδοειδὲς καὶ αἰσχρᾶς ὀρχήσεως ἐπιδεικτικὸν πυρρίχης. [μίτρα] μίτρα ἡ ἐπὶ μετώπου ἄκρα χρυσοῦ ἔχουσα ψέλιον, ἀρχῆς ἂν εἴη καὶ βασιλείας σύμ-

cuſam. Sed ſolent, etiam barbarorum nominum, Etymologias Græcas tradere.

† Stulta hæc hiſtoria jam lecta eſt in altero Scholiaſta, & quod mireris ubique eadem planè erant menda, ut μώριον pro μόριον, unde conjicere eſt utrumque ex eodem fonte hauſiſſe.

σύμβολον. [πολυάσπαρα] μεγαλοκρίλιον. [ἱπποσέλινα] τράγιον. [πλαρυδημένοι] σκολαμάντες.

Προλαλιά, ὁ Ἡρακλῆς.

P. 365. Mf. in 4. Ταῦτά μ᾽] Ἀντὶ τοῦ κῦ ταῦτα.

Τὸ ἦ γῆρας] Εὐριπίδης.

Ὦ Τήιε ποιητά] Τὸν Ἀνακρέοντα λέγει τὸ λυρικόν.

Ἱπποκλείδης] Παροιμία ἡ φράσις Ἱπποκλείδη, ἐπὶ τῶν μὴ πάνυ σπουδαίων ἡμῖν λεγομένη, ἀλλὰ κῦ τὸ οὐκοφορήτων μεταχειριζομένων.

Περὶ τῆς ἡλέκτρας ἢ τῶν κύκνων.

P. 369. Mf. in 4. Ἀλλὰ μαρτύρομαι] Ἀντὶ τοῦ βεβαιῶ.

Μίμας Ἐγκώμιον.

P. 372. Mf. in 4. Κωπώπων καὶ ἐμπίδων] Ἕτερον κώνωψ ἐμπίδος. καί τοι Ἀριστοφάνης ὁ κωμικὸς τ᾽ αὐτὸν φησὶ κώνωπας καὶ ἐμπίδας, ἐν Νεφέλαις.

Ταρβεῖν] Φοβεῖσθαι.

Mf. in fol. Μίμας ἐγκώμιον· ἐμπίσι] ἐμπὶς ὁ ἐν τοῖς ὕδασι κώνωψ. ὁ δὲ κάνωψ εἶδος ζωδίου. [κοτυληδόνι.] κοτυληδόνες αἱ τοῦ πολύποδος πλεκτάναι. [πείσθαι τῷ μίμῳ ποιεῖ] ὥσπερ ἡ περὶ τοῦ ἐγκωμίου περιεστοφομένη μίμα ἐκ ἀφίστατο τοῦ δήμου λιπαρῶς, ἅτε δὴ καὶ αὐτὸς ἐκ λάθρᾳ, βωμολόχε, ἀδέποτε δ᾽ φλυαρεῖν καὶ λοιδορεῖσθαι ἐς ἄνδρας τοὺς ἀγαθούς, ἀλλ᾽ ἐς μίμας.... [ἐριχελίδαι] ἡ φλυαρία ἀπὸ τοῦ ἔρις ἐν τοῖς χείλεσιν ἔχειν.

Πρὸς τὸν ἀπαίδευτον καὶ πολλὰ βιβλία ὠνούμενον.

P. 378. Mf. in 4. Ὡς ὑπῶσι εἰκάσαι βιβλίον αἰτήσας πινὰ, Λυκιανὸς, καὶ μὴ λαβὼν, καλῷ τούτῳ δεξιώματι δι᾽ ἀϊδίου ἀμείψω αὐτόν.

Καὶ συμβόλας τοὺς σοὺς] Ἀπὸ δύτείας τὰ σὺς σημαίνῃ τοὺς ζῆτας.

Οὕτω ὁ Καλλίνος ἐς κάλλος] Καλλιγράφοι ἔτι γενόμενοι ἄριστοι.

Φλανόν] Προσλαμβάνουσιν.

Ἑλικῶνα μὲν] Ὄρος ὅπου αἱ Μοῦσαι διατρίβειν λέγονται.

Συληρῷ ἀνδρὶ καὶ δασεῖ] Ἔοικε Σύρος εἶναι ὁ βιβλιοκάπηλος ὅτου καὶ Δαμασκηνὸς, ὅσον ἀπὸ τῶν Λιβανίτας εἴκασε.

Μυρίνη ἄν] Ποταμοί εἰσιν ἔτι τοῦ αὐτῇ τῇ κρουφῇ τοῦ Ἑλικῶνος ὁ δὲ Ἑλικὼν, ὄρος ἐστὶ Βοιώτιον, ἔνθα τοῖς ποδὸς Θεσπιαὶ πόλις κατώκηται, ἐν ᾗ ὁ Ἔρως, ὃν Ἀλκμαίωνος ἐξήρασαν, ἠκριάσιόν τι ἔργον ἰδεῖν. περὶ δὲ Ἑλικῶνα δὲ φησὶ καὶ Ἡσίοδος νέμοντας Μούσας ἰδεῖν, καὶ τὴν ποιητικὴν σοφίαν λαβεῖν.

Κἂν ὑποβαλλόμενον αὐτὸ] Οὕτω γάρ φασι τὸ Μακεδόνα Ἀλέξανδρον ἐπιθυμῆσθαι τῆς Ὁμήρου ποιήσεως.

Ἀγαθῇ ὠνῇ ταῦτα] Περιττὰ κεκτῆσθαι τὸ χάριν ἕνεκεν, τίνος δὲ ἀγαθοῦ χάριν, ἢ ἕνεκεν.

Ὁ Ἰσμηνίας] Ἰσμηνίας οὕτω καλούμενος καὶ αὐτὸς Κορίνθιος. καὶ αὐτὸς

τὸς ἐλπίσας, ὧν τ' ὁμωνυμίας εἰ καὶ τὰς αὐλὰς κλῄσαι τὸ Γ' σημεῖα, οὐδὲν αὐτοσχέδιον ἴσοδαι Γ' σημείας. ἑώνητω μὲ, ὃ μὴ τοι καὶ πλέον ἔ ἀπαλπίσαι τετύχηκεν.

Ὁ δὲ ἵππος κτῆσαι τὸν Μῆδον] Ἐπίσημον τοῦτο τῶν ἵππων ἐπὶ τῷ μηρῷ ἐγκαιομένῳ παρὰ τῶν παλαιῶν, καὶ ἦσαν ὅτοι οἱ ἵπποι τῶν ὀλυμπιονικῶν, οἷς ἐπὶ ἔ μηρῷ τὸ παρόσημον κέκαπται τὸ ϛιχεῖον, ἢ σίγμα, ἀφ' οὗ καὶ παρωνομάζοντο, ἀπὸ ἔ κέκαπται καπνιείας, ἀπὸ ζ ἔ σίγμα σκαφόρας. Μῆδος ζ ἵππος ὁ Νησαῖος· ἡ Νῆσος ζ πεδίον Μηδείας, ὃ αἱ βασιλικαὶ ἱπποφορβάδες νεμόμεναι τοῖς Μήδων βασιλεῦσιν ἵππους ἄτρεφον γενναίους· κἀκτωκαίδεκα ζ, ἵπποι οἱ ὑπὸ Λαρίσσης τ' Θετταλίας, πάχα ἀπὸ τ' Κενταύρου ὀνόμασται.

Καὶ ὑπερπηδήσας μὲ τ' ποταμὸν] Ταῦτα πάντα λέγει Ὅμηρος τ' Ἀχιλλέα ποιοῦσαν.

Κόλλοπας ἐπικυμίνω] Κόλλοπες οἱ παρακείμενοι τ' κιθάρεως, ὧν ἐκδέδυντα αἱ νευραί.

Περὶ ποδὶ, δή σοι] Περὶ ποδὶ ἀντὶ τοῦ κῷ ποδὶ, πλησίον, ἐγγύς. ἢ ἀληθέστερον ἴρηται, ὡσὶ ποδὶ ἀντὶ καθαπερομένῳ· ἐπεὶ καὶ τὰ παρ' ἡμῶν δικαπερόντα ὡσὶ τὰς ποδὰς ῥίπτεται.

Κληρονομήσας] Κληρονομῶ οὗ Ἀτλικῶς.

Διασπάσασζ αὐτὸν] Ἐπεὶ κἀκεῖνο ὑπὸ τ' Κωῶν διασπάσθη.

Ἀ μόνα ἐξαίρετο τῇ Ὀρφεῖ] Καλλιόπης γὸ τ' Μούσης μυθεύουσι γενέσζ τοῦτον.

Ἐκεῖνῳ μέρος] Περὶ ἔ Περικλέους λέγει.

Καὶ πρώλω] Λέγεται κ' ἄρτι πρώλω, ὡς ἐχρήσατο κ' Πλάτωνος.

Ὡ' ὑδὶ εἰπεῖν κακὸν] Κακοσχεδὲς κ' τοῦτο, ὡς ὑδὶ εἰπεῖν κακὸν· τὸ γὸ κακὸν ὡς ὑδὲ κακὸν εἰπεῖν.

Καὶ ταῖς τίλφαις οἰκήσις] Τίλφη ζωύφιόν τι τοῖς βιβλίοις ὡς ἐπίπαν σύμπτυζ πτυχὰς, ἐπιμήκη κέρζα ἔχον, ὡς σὸ μικρὸν κατιδεῖν, λάβοις ἢ πίλιον· εἶτα τοῦτο ἐγχρίψαντο κονιορτὸν ἀποβάλλον.

Οὐδέτερον ἀνεῖδαι τὰ βιβλία] Τὸ ὑδέτερον ἐπὶ δύο λαμβάνεται· πῶς ἂν τοῦτο εἰ μήτε ἴσφαλται τὰ τ' γραφῆς, καὶ ἀντὶ ἔ ἐκ' ἑτέρου, γέγραπται ὑδέτερον, ἢ ὑπερβλίπται τὸ Ε ἔ συνδέσμου.

Καίτοι τὸ τῶν Μουσῶν] Ἀντὶ ἔ ὅμοιον τῇ παροιμίᾳ τῇ Ἀλεξανδρώσῃ χρεὶς τὰ Μουσῶν κ' Φρυνῶν ἐείσμεθα.

Σοφὸν γὸ] Κατὰ μικρὸν γὰρ ἦτον ὁ Λυκιανὸς ἦν.

Οὐχίγα χύτραις λημῶντες] Χύτραις λημῶντες, ἀντὶ ἔ χύτραις ἴσως ἀξιοφέροντες λήμης.

Καὶ σὺ τοίνυν ἄλλο μὴ δεηθέντ] Καλῶς ἂν εἶχε τ' δυσχερεστάτῳ τούτῳ μετρικίῳ, μὴ καθ' ἓν τῶν βιβλίων, ἀλλὰ πᾶσαν τὴν βιβλιοθήκην προῖκα Λυκιανῷ τῷ παρόντι ἐπιδόναι, ἢ τοιαύτην σφηκίαν καθ' ἑαυτὸ κινῆσαι ἑνὸς ἐγκρατῆσαι βιβλίου.

Περὶ τοῦ μὴ ῥαδίως πιστεύειν διαβολῇ.

P. 395. Mſ. in 4. Ἀνὴρ κάθηϛ τὰ ὦτα πεπωκὼς ἔχων] Πεπωκὼς δὲ Μίδας τῇ δεχῇ κεχρημένος, καὶ ὑπὲρ τοῦ πάντα μᾶλλον πεπωκέναι δικαίως ἔχοντ' κατὰ πάσης τ' δεχῆς αὐτὸν, ἐμυθολόγησάν τινες τ' δεχομέ-

χαμαίπαν, ὡς ὅπου ἔχει ὁ Μίδας ὦπα. ἢ ὅτι μακρὰ ὦπα ἔχει. Ἀφ' οὗ καὶ τὰ μήκιστα χειρόμακα ἀκεφ. ἢ ὅτι καὶ ὄνος τὸ ζῶον ὕπνου δύσκολον, ὡς καὶ τῶν λαοδικέων ψόφων αἰσθάνεσθαι. *

Θεοδότου] Δηλονότι πραγμάτων τῆ ἐπικρατούσης τῆ Θεοδότη.

Οὐ πάνυ φρενήρης τις ὢν] Σημειῶ πῶς τὸ κύριον κεῖται.

Ἔασε] Ἀντὶ τῆ ἤρεσεν.

Δύο καρτυρῶσιν] Γραφέτω ὁ καρτύσας.

Ὁ ψευδηγητὴς] Ἀντὶ τῆ ὁ ἱερολῶς.

Μελανείμων] Ἢ μετάνοια μελανείμων.

Δικαίας καὶ ἀμερεῖς] Ἀντὶ τῆ μηδὲν μέρος κατειληφώς.

Φησὶ δὲ] Φακυλίδης.

Ἄμορφα μῦθοι ἀκούσας] Ἀπὶκὸς σολοικισμός.

Τῇ ἄκυρον ὀργῇ] Αὐτὸ πᾶν τὸ ὂν φάσκεις, Λυκιακὸν.

Εἶτα ὁ μὲ χρηστὸς] Οἷον τοῦτο εἶπας ἀληθίζεσθαι.

Ὑπολαμβάνοντες] Ἀντὶ τῆ ἐφυπολαμβάνοντες.

Ὕπληξ] Ὕπληξ ἐκ' ὁ τόπος μόνον λέγεται, ἀλλὰ καὶ ὁ σιδηροῦς ὀχῶς, ὃν οἱ λάμνιοι φασι.

Καὶ Στρατονίκη] Τῶν Σελεύκου Στρατονίκην λέγει, ἧς ὁ υἱὸς Σελεύκου Ἀντίοχος ἐρασθεὶς πείθει τὸν πατέρα τούτης παραχωρῆσαι τῆ υἱῆ. πείθει δὲ νόσῳ ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὸ μηχανᾶται τὸ δοκεῖν δίκαιον εἰς τὸν Στρατονίκην ἔρωτα, ὡ ἀμηχανία γὰρ ἦ πατρὸς μηνύεται Σελεύκου Ἀφ' ἧ υἱὸν Ἀντίοχον, εἶτα σοφίᾳ ἦ ἰατρῶν μηνοδιν ἦ παρεπιτίθησι τὸ νόσημα ἦ ἔρωτα, ὑπεξίστη τούτης ὁ πατὴρ τῆ υἱῆ.

Λαοδικεῦσι] Καινοπρεπὲς τὸ σχῆμα.

Ὅπου πολλάκις] Οἷον ἡδὺ ποιεῖς, Λυκίαινε, καὶ τὸ καρδίας ἄσπρον ἀλεκτόρων μύρα παρὰ πᾶσιν ὑπάρχειν τῶν ἀληθῶν.

Πεπισμένων Ἀφροδιτῶν] Εἰς τὸ Ἰωσηφ αἰνίττεσθαί μοι δοκεῖ.

Οὐ] Κακῶς σοι δοκεῖ, ὦ † ὑσμιλεῦ. ἐ γὰρ εἰς Ἰωσηφ ὁ λόγος αἰνίττεται, ἀλλ' εἰς Βελλεροφόντην, ὃς καὶ αὐτὸς παραμυθεῖται αὐτὸν πίστευε εἰς τὸν Ἦ Προῖτου γυναῖκα Ἄντειαν, ὡς φησὶν Ὅμηρος ἐν Ζ, καὶ τῶν χάριτος ἀνταρέσφ αὐτὸς, ἐ πολὺ ἦ τὸ ἐν μέσῳ Ἀφροδιτ.

Ὡι τῷ περὶ Σειρήνων μύθῳ χαίρει] Οὐκοῦν τὸ Ὀδυσσέως περὶ Σειρήνας, ἀλληγορικῶς λέγεται ἐ μὴν αἰσθητῶς, ὡς φησὶν Ὅμηρος.

Φιλοπαίας ὑποκειμένου] Τὸ λόγιον τοῦτο τούτου ὑποκειμένου ἀντὶ τῆ Ἀφ' οὗ τούτου Ἀφροδιτάμμου αὐτῷ. ἐχθρὸς δὲ ἦν ἀεὶ Θεμιστοκλέους Ἀριστείδης Ἀφ' οὗ καὶ συνανῃρέθησαν. πυθεὶς Ἀριστείδης, βουλῇ, φησί, παῖδων ἐχθρῶν Θεμιστοκλέους τῶν ἐχθρῶν ἀπολωλέναι, ἂν γὰρ δικῇ πάλιν αὐτὸν ἐπαινέσαντες ἀναλεψώμεθα.

Mſ. in fol. Περὶ ἦ μὴ ῥᾳδίως πιστεύειν Ἀφροδιτῇ ὡ σκότου] ἀντὶ τῆ ἐπισκιάζουσι καὶ ἐπικρύπτουσι καὶ ἐπισκοτίζουσι. ἄγνοια γὰρ ἡ τοῦ λόγου. [ἐπιτετραμμένου] ἀντὶ τῆ ἐπιτροπῶ τῷ κατὰ Φοινίκην χῶν. [κε-

* Similia legas apud laudatum jam Palæphatum.

† Sic clarè legitur in Mſ. Videtur hoc Scholion alterius esse Grammatici qui auctori præcedentis Scholii contradicat. Quid sit ὑσμινεῦ planè ignoro, nisi forte legendum sit ἑρμηνεῦ, i. *interpres*, quo nomine præcedentem Scholiastam appellaret hujus Scholii auctor.

[κεκριωπηκώς] δηλονότι πεπαγμότων τ' ἐπιναστάσεως τῷ Θεοδότῃ. [κόρδᾳ] λέγεται λίαν, μεγάλως. [φρενήρης] ὁ φρόνιμος. [ἔαδεν] ἤγαγεν ἄρεσιν. [ψέγεσθαι] λεπτὸν καὶ ἀμφανὲς ἱμάτιον ἢ πάντως πορφυροῦν. [τῷ Ἀλεξάνδρᾳ ἐπιθυμίαν] τῷ Ἀλεξάνδρᾳ ἐπιθυμίαν ἐσκεύασμαι, ὡς ὁ Μάγιστρος Συλοκάκης * λέγει. Λέοντα τ' βασιλέα ὅτι ἐξεβάκχευε φησὶ Θεοφάνης πολλὰ καὶ περιττὰ διεξιὼν εὐτράπελα, ἅτε καὶ ἄκρη, ἴσα μίσει εὐδοκιμήσαι ψοφοδεέστερος. [τὸ ἀψίκορον] παρὰ ἄψ ὃ σημαίνει τὸ εὐθέως καὶ τὸ κόρος, τὸ εὐθέως κόρον λαμβάνων, καὶ πολλάκις πληρώμενον. καιροπρεπὲς τὸ σχῆμα. οἶδα γὰρ ὅπως τὸ κοινὸν καὶ καθωμιλημένον.

Ψυδολογισὴς, ἢ περὶ τῆς Ἀποφράδος.

P. 431. Mſ. in 4. Καὶ Γενετυλλίων] Εἰς ἀφροδίσια σκῶψαι βυλόμενος τὸν κακοδαίμονα τυτονὶ, τοῖς τοιούτοις αὐτὸν ὀνόμασιν ὀρκώσαι δίγνωκε. ἃ μὲν θλως τ' αἰσχρῶς Ἀφροδίτης εἰσὶν ἐπίθετα.

Θάτερον τῶν πεντῶν] Κακῶς γὰρ τὸ θάτερον εἶπεν, ἐπεὶ μηδὲ ἡ εὐθεῖα θάτερος, ἀλλ' ἄτερος. ἀπὸ γὰρ τοῦ ὁ ἕτερος συναλειφθὲν ἄτερος λέγεται, καὶ ἄτερον ἡ αἰτιατικὴ. ἀεὶ γὰρ αὕτη τῇ εὐθείᾳ ἀκολυθεῖ. τὸ δὲ τριῶν μιλιῶν, σφοδρὸς βάρβαρον δυικὸν τῶν τριῶν ἐπαναβάλλον. ὡσαύτως δύσφημον καὶ τὸ ἀνήνεμία. τίς γὰρ χρεία τοῦ πρηπικοῦ, μηδὲν πλέον τοῦ νῦν δηλοῦντος; τὸ δὲ τοι ἐκχύνειν, καὶ ἀδιόρθωτον. ἐπὶ χέω μὲν ἐπίσης ἡ Ἑλλωικὴ χρῆσις, χύνω δὲ ὑδέπω ἐγκέκραται τῇ Ἑλλάδι γλώσσῃ, ὥσπερ οὐδὲ τὸ πίταμαι. οὐ γὰρ ἔστι πίτημι, ἀλλὰ πίτνω βαρύτονον, ἀφ' οὗ πίτασμαι ἴσως ἂν λεχθείη. ἐκ δὲ μετοχῆς πεπόμενον, ὡς καὶ Πλάτων Εὐθύφρονι, τί δαὶ πεπόμενοι ἴκαὶ δικαίως. πέφασμαι δὲ, ὑδαμῶς, ἀλλ' ἢ ἄρα ἔπφασμαι, ὡς ἀπὸ τοῦ ἔπτημαι, ὡς καὶ ἀπὸ τοῦ ἔφημι λεχθείη ἂν ἔσταμαι.

Ὁ πρὸς τὸ Τισίᾳ τῷ πύχλῳ] Τισίᾳ τύτῳ λέγει τοῦ Κόρακος τοῦ Σικελιῶτου μαθητοῦ. πύχλα γάρ ἡ τοιαύτη ἐσθὴς κατασκευάζεται τισὶ, πρεσβύτῃσι εἰρήσεται.

Ὦ παιπάλημα] Παιπάλημα ὁ πάνυργος ἄνθρωπος κυρίως. ὁ ὡς ἀπὸ ἄλσυρον τοῖς κακοῖς συναλλεσμένος καὶ συμπεπλεγμένος. νῦν δὲ τύτο βύλεται τῇ γλωσσαλγεῖ τύτῳ δηλῶσαι. ἀλλὰ τ' ὑπὸ τ' ἀνεπιδότου μισητίας, ὥσπερ ἄλσυρον ἀμφιπεπλεγμένον κίναιδος ἢ ὅτι ποιῶν, ὅτι παθὼν, ἀπὸ τοῦ τῶν αἰδῶ κινεῖν.

Mſ. in fol. Περὶ τ' ἀποφράδος κῦ Τιμάρχου ἀποφράδα] Ἀποφράδας ἡμέρας καὶ ἀποφράδας ἁπλῶς καλεῖσθαι τὰς σεσημειωμένας. παρύχθη δὲ ἡ λέξις ἀπὸ ἰσορίας τοιάσδε. ἔδοξε ὦν τοῖς Ἀθηναίοις τὰς κακύργους καταδικαζομένους ἔξω φέρειν τ' πόλεως καὶ δίδυναι αὐτοῖς τὸν ἀνήκεστον δίκην· ἐξῆγεν γὰρ αὐτῶν ἀπό τινων σεσημειωμένων πυλῶν, καὶ σὺκ ἀπὸ τῶν συνήθων τοῖς ἄλλοις πολίταις, ἃς τινας ἐκάλεσαν ἀποφράδας. [γεγωνότερον] τραχύτερον. [τὸν Ἀφροφράδη] Ἀφροφράδης ὅτω λοιδρεῖ-

* *Magiſtri* fuit ſumma dignitas in Aula Conſtantinopolitana, de qua Vid. *Meurſium* in Lexico Græco-barbaro. Quis autem hic Leo intelligatur, Thrax, Iſauricus, vel Copronymi filius, quærent quibus per otium licebit. Interea hinc liquet Scholiaſtam noſtrum ſaltem ante 1229 annos non vixiſſe, quandoquidem tum regnare cœpit Leo Thrax.

ρεῖται ἀεὶ γυναιξὶ συιῶν, κιθαρῳδὸς δὲ ὠδῶν. Ἀ ειροφάνης, Ἀ ελφεσίδης ἐσὶ μὴ πονηρὸς ἀλλὰ τῦτο μὲ κ βάλε). ἐσὶ δ' ὁ μόνον πονηρὸς, ὁ χαρ ὑδ' ἂν ἡδόμ ιλω, ὁδὲ παιπόνηρ, ἀλλὰ κὴ σεσεξδύρκέ τι. τῶι χαρ αὐτῦ γλώτ ιω αἰσχρῶς ἐδεν. τυτέσι τὸ αἰδιῖον & ἀνδρώπε κ τὸ ασέρμ. Ἀ ελφεσίδης γε Πολύμνησις κ Οἰώνιχος ἀρρητοποιεῖ. κὴ πολυμνήστια κ αὐτὴ κωμωδεῖται ἐπ' αἰσχρῶτη. εἴ τις ἂν τοιῦτον ἀνδρα κὴ σφόδρα φυλάττε), μήποτ ὀκ & αὐτὸ πίτυ ποτηρίε. κὴ ὡδῖς, Ἀ ελφεσίδες παῦσαι ληρῶν. [ἀνίπβις ποσὶν] ἀνίπβις ποτὶ, ἀντὶ & ἀνετοίμως, κ χωρὶς τινὸς προσκώσ. παροιμία ἐπὶ τ ἀμαθῶς ἐπί τινα ἔρχ κὴ πράξεις ἀφικνυμένων. [βδελυεία] αἰσχροποιία. [αὖτως] ματαίως. [ὁ χαρ σοφισὴς] Τίμαρχος. [χαιδιαζειν] ἦτοι χαίδια λέγειν, τα μὴ μετὰ σκέψεως χινόμεν. [ἐπημωσε] ἐπιῦσησεν. [ἀφῆλιξ] πρεσβύτης. [ἠτιάσατο] ἐμέμφ. [κύφωσα] κύφωσις ξύλα ἅσσα ἐπιτιθέμενα εἰς τας τέτοιας τ κριθοπίκων ἵνα μὴ σύρῶσιν * ἀνακύψ. Ἀ ειροφάνης Πλάτ, ὦ τύμπανα, ὦ κύφωσις σὸκ ἀρήξετ. κύφων δὲ ἐσὶ δεσμὸς ξύλιν ὃν οἱ μὲ κλοιὸν οἱ δὲ καλοιὸν ὀνομάζσιν. ἔνθεν κὴ ὁ πονηρὸς ἀνθρωπ, κύφων τέσατε) & ἐπὶ πάντων δυχερῶν κ ὀλεθρίων. κ κυφωνισμὸς ἐπὶ τ τιμωρ. Ἀ ρχίλοχος δὲ, ἀντὶ & κακ κ ὀλέθρ. εἶπε) κύφων & δὲ τὸ ἀναγκάζειν τὰς δεσμίας κύφειν. ἐὰν δὲ τις ῥασυνόμεν τ ὠ ὀκ & νόμ παρ ὑδὲν ποιήσετε, διδέαθε σ κύφωνι ἕως τ δρχείσ ἡμερῶν κ'. ἐπῤῥεόμεν μέλιτι γυμὸς κὴ γάλακτι, ἵνα ἡ μελίττας & μᾶσας δέπνον. & δὲ χρόνῳ διεξοδ κατὰ κρημνῶν ὠθεῖαι, σολὼν γυναικεῖαν ἀβελαλόν. [νεανεύεται] νέα ἔργα ποιεῖ, κωμᾴζει) νεὰ τολμᾶν ἐγκωμιάζ). [& Σιωπίς] Διονύσ. [βινητῶν] σωματιάζων. [Τρικαρήνῳ] Τελεσφορ φρυεῖον ἐσὶ τ Ἀργείας ὅπω λεγόμεν. [τελχλάχει] τελχλάχνα τὰ ξα τείχη. [πάτερα] κακῶς τὸ πάτερα εἶπε. [τὸ τελῶν μηνῶν] τελῶν μίωσιν ἀσβόλας βάρβαρ. δυϊκῶ & τελῶν ἐπαχθμίνω. ὥσπερ πάλιν δύσφημ κ τὸ ἀσημεία. τὰς γὰ χρεία & σερητικὰ μεδὲν πλέον & μὴ δηλᾶν; τὸ δέ τι ἐκχύνει κὴ ἀδιόρθωτον, χύνω χαρ ὀκ ἐπίσα) ἡ Ἑλληνικὴ χρῆσις. ὥσπερ ὑδὲ τὸ πίτυμμ. ὁ χαρ ἐσὶ πίτημι, ἰὼ εἶν πίτυμμ, ὡς ἵσημι ἴσταμ, ἀλλὰ πίτω. ἀφ' & πίτυμμ ἴσως ἂν λεχθείη, & ἐ ἡ μετοχὴ ὁ πιτόμεν ὡς ὁ Εὐθύφρονι Πλάτων, τὶ δὲ πιτόμεν πνὰ δώκεις. ὁ μὲν πίτυμμ, ἀλλ' ἡ ἄσσα ἔπζαμμ ὡς ἀπὸ & ἵπτημι & Δεκαπλησίως τ ἵσταμ. [Ἀδράσεια] δαίμονα εἶναι λέγυσι τ τῶν τοὺς πάνυ μεγάλα ἐγκωμιάζοντας ὑπονεμεσᾶσαν. [Τισίᾳ] Τισίᾳ λέγ & κήρυκος & Σικελᾶ μαθητᾶ. πίζα χαρ τ πιῦτον κὴ αὐτὸς καπηλεύσαμένος πια σχεσθύτων εἰργάσατο. [τῶ Καμαρίνα] λίμνη φασὶ τῇ Καμαρίνῃ πόλ ἀφικειμένῳ, ἐμάνυμεν αὐτῇ. ὦ βελομένοις Καμαριναίοις μετοχετεῦσαι, ἔχρησεν ὁ θεὸς μὴ κινᾶ Καμαρίναν. οἱ & διᾶ & Δηλιάδου ἐξελάθησαν, ὀθεν ἡ παροιμία εἴρηται ἐπὶ τ κακ ἑαυτῶν βλαβερῶς τι ποιεῖν μελλόντων. πνὲς & φασὶ φυτὸν δυσῶδες εἶναι τῶ Καμάρῳ, & τὰς κλάδας ἀσεσιομένας ἀηδὲ-

* Erat in Mſ. prima duntaxat hujus vocis ſyllaba, ſed reliquas ex Suida ſupplevimus, indidemque quædam in ſequentibus manifeſtò corrupta emendavimus: utrobique enim res iiſdem verbis exprimebatur, exceptis pauculis, ut ex collatione ſatis liquebit. Superiora etiam de Ariphrade ex Suida emendata.

σφραν ὄζειν. [τὸ παιπάλημα] παιπάλεμα ὁ πανοῦργος ἄνθρωπος κυβείας. ὁ ὡς ἀπὸ ἄλδυρον τοῖς κακοῖς σαυκοληθησμένον, καὶ σκοτεσμμένον. νῦν ἢ ἐ τοῦτο βούλεται δηλοῦν, ἀλλὰ τὸν ὑπὸ ἀνιηδότος μητέρος ἅσπερ ἄλδυρον ἀφιτεσμμένον. κλαυσθεὶς ἢ ὁ πρὸ ἀνιῶν, ὅτι πάσχων, ἀπὸ τοῦ πάλαι αἰδὼ κινεῖν.

Περὶ τῆς οἴκης.

Pag. 450. Mſ. in 4. Ἀλέξανδρος μὴ ἐπιθύμησεν] Ὅτι Ἀλέξανδρος ἐν τῷ Κύδνῳ λουσάμενος, ἐ μικρῶς ἠρρώστησεν, ὡς φησιν Ἀρριανός. Στράβων ἢ ὁ γεωγράφος ἱστορεῖ τοῦτο τὸ ποτα μὸν Κύδνον, ὅτι ἀφ ψυχρότητος τὸ καχυδρεῖν τῶν ζώων ἰᾶται ἐμβαίνοντα τῷ ῥεύματι τούτῳ καὶ ἐγχρονίζοντα.

Τοὺς Ἀρσακίδους] Ἀρσακίδας τοὺς Περσῶν φησὶ βασιλεῖς, ἀπὸ Ἀρσάκου ἕ παλαιοτάτου τοὺς γονεῖς ἔλκοντος.

Καὶ τὰ τῶν τοίχων γράμματα] Τὰς γραφὰς φησιν, εἴτ᾽ τοὺς ζωγραφίας ὑφ᾽ ὧν αἰθίων καὶ φυτῶν μιμήμασι ἔργασται, καὶ εἴτ᾽ τοιοῦτο ἄλλο.

Διολιθώσασθαι τῶν κυμάτων] Ὡς καιταί σε οἱ ἀδαδεῖς, Λυκιακέ.

Καὶ ὁ ἕ Ὁμήρου ῥήτωρ σκεπτέον] Εἰς Πάριν Ἀλέξανδρον, ὥς φησιν Ὅμηρος, Ἀλέξανδρον θεοειδῆ, ὁ λόγος φησί.

Τῶν Γοργόνων κεφαλῶν] Ὅτι αἱ Γοργόνες κεφαλαὶ καὶ δύμορφίαι ἐξισοῦσαι οἱονεὶ ἀπελίθωσαν τοὺς ἀνθρώπους.

Ἀντάιος] Ὡς ἀπὸ τῆς αὐθείας, ὁ ἀντάιος.

Μακρόβιοι.

P. 465. Mſ. in 4. Ο᾽ Σελδυκοῦς] Ἐπὶ γὰρ Σελδύκεια ἡ ἐπὶ Τίγριδι τῷ ποταμῷ.

Mſ. in fol. Μακρόβιοι. συμβαλεῖν] Ἀφικέσθαι νοῆσαι. [σπεύσαντες πλεῖν ἔτη] πλεῖ εἰς τὰς Ἕλλησας ἀπὸ τοῦ Ἕλλου ἐστὶ. πλεῖ εἰς τὰς ἀνθρώπους, ἀπὸ ἕ ἀνὴρ ἐστὶ. πλεῖ εἰς σπεύσαντες ἔτη, ἀπὸ ἕ σπεύσαντες ἐτῶν ἐστὶ. ὕπως γὰρ φασὶν οἱ Ἀττικοί. [κατέρρεψε] ἐπλούτησε. [κατακληθεὶς] ξενοδοκηθεὶς. [φῦμα] ψυθράκιον, ψόρος. [καὶ ἀπεκαρλεράν] ἐαυτὸν λιμοῦ ἡ ἀγχόνη ἐξάγων. [κοτινόμμῳ] ἀτιόμμῳ, κοτινώμενα τὰ δυσφορῶ, καὶ τὸ μετὰ δεινοπαθήσας ἐκτείνω.

Διάλογος πρὸς Ἡσίοδον.

P. 486. Mſ. in 4. Εἰς ὃν καιρόν τινα] Ὑπόθεσις ἕ εἰς ὅτινα ἄλλον καιρόν, ἵνα περικαλλὲς τὸν λόγον ποιήσῃ, ὡς σὺ τοῦ εἰ ἡ ἀφ᾽ μηδὲν ἄλλο. ὁπόταν οἱ ῥήτορες εἰ καὶ μὴ δὶ ἓν ἄλλο ὑποθέσεις ἔπασιν, εἴτ᾽ χρὴ Ἑρμογένη πιστεύειν.

Καὶ βδάλλειν] Ἀμέλγειν. καὶ βδελλὸς τὸ ἀμολγεῖον.

Καὶ πάνυ ποιμενικὸν εἰρῆσθαί σοι] Ἀντὶ ἕ ἀπολύσεθαι καὶ κῦ ποιμενικὸν ἀνθείαν.

Mſ. in fol. Διάλογος πρὸς Ἡσίοδον ἔνεκα] Θείῳ παιδιᾷ κινήθημεν. [σὺν μοὶ μοι] δύναιτ᾽ ἂν. [βδάλλειν] ἀμέλγειν. [σκινδαλάμους] σκιν-

σκινδαλαμῆ· τὰ τῶν κριθάμων ἀποξύσματα ἢ σκόλοπες, ἢ ἐπιξηρασίαι τῶν ἀκανθῶν. σκινδαλαμᾶ· τοῦτο ἐπὶ μὴ εὐθείας ὀξύνει. * σκινδαλάμους δὲ λίπτολογίας. Ἀνεσφάκης σὺν ἐφέλαις, λόγῳ ἀκανθῶν σκινδαλάμους μαθήσομαι. [κατακνίζει] κεντᾷ. [ἠπιαλᾶ] ῥιγοπυρεῖ.

Πλοῖον ἢ δύχαι.

P. 490. Mſ. in 4. Οὐκ ἐγώλιζον] Κρᾶσις ᾱ ω καὶ ᾱ ε εἰς τὸ ω ᾱ ἐγὼ καὶ ᾱ ἔλιζον.

Τῶν κεφαλαίων ἐπειλημμένον] Τὰ νῦν κεφάλαια λεγόμενα ἀφ' οἷς τοῖς ναυτικοῖς ἃ καὶ κεῖνος καλεῖσιν οἱ παλαιοί.

Τῷ ἰσῷ τὸ πρᾶσσειον] Τὸ καρχήσιον.

Καί τοι τὰς αὐτὰς μὴ γὰρ ὀκνήσῃς εἰπεῖν] Ὡς μόνα ἀπορρήτου ὄντος τοῦ τὰ μυσήματα ἀμυήτῳ ἐξειπεῖν. τοῦτο ἂν αὐτῷ ἀποκλείοντος φασὶν ὡς οὐκ ἔξοι σε ἀδεῶς ἡμᾶς ἔχειν διαβρήδην, εἶτα καὶ ἃ δεῖ τοῖς ἄλλοις ἀποκρύπτειν ἀνακινδυνεύσας, τὰ ἀφ' ἡμῶν σωφρονεῖν καθίστησι, μεμυήμεθα γὰρ καὶ αὐτοὶ, καὶ τοῦτο δὴ τὸ τῆς παραγωγῆς, ἀφ' εἰκείου χρόνου ἐρεῖς.

Πρὸς δὲ λαχανᾶν τὴν λογίζοιο] Ναυλικῷ.

Καὶ ἐς Αἰγίναν] Ἑορτὴ ἐν Αἰγίνῃ.

Γʼ πρμοζᾶς γὰρ] Λέγε τοῦτο ἐπὶ τοῦ ἀπὸ τῆς ἄκρας πειρᾶν ὀξυαμένου πλεῖν, ἐπὶ τὸ σφαλερὸν καὶ τοῖς συνήθεσι πλοῖς ἐνορῶντος καὶ ὑπερβλητόν, ὅθεν καὶ ὑπερμοζᾶν λέγε· ὡς μὴ πλέοι μοῖρας ἀφ' ἧς ὑποπτεύθη, πεύσῃ καὶ τὸ ἐπιφερόμενον ἔπος λόγιον καὶ αὐτὸ ἐπὶ τοῦ κυφῶς φερομένων καὶ ἀλαζονευομένων φησὶ τὸ μηδὲ εἰς τὸ κάλλιον πλοῦσιν, ὃς καὶ λέξει τοῦτο ἡ συνήθεια μακροπλούτους σκαπλακὰς ὀνομάζει.

Καὶ νεκρηΐδι ἄλλῳ παιδίῳ] Μελεαγρίδιον φησὶ τὸ τῆς Γνῆς παῖδα, ἐπαδώκησεν δὲ Ἀθηναίῳ αὐτόν.

Οὐ σκύφον ἀλλὰ σισύφιόν τι βάρος] Τῷ γὰρ Σισύφῳ πέτρον οὐ ἄδην ἀνοχλίζειν ὁ μῦθος ποιεῖ.

Οἶνος δὲ ἐξ Ἰταλίας] Ὃν Φαλέρνον φασί. τὸ κάτω δὲ Ἰσθμείας τοῦτο τὸ Γάδειρα λέγει. πολλὰ γὰρ ὀνείδη ἰχθύησα παρέχει ἐνταῦθα, ἰχθῦς φερούσης ἐκ τῆς ἄλλης θαλάσσης, ἀλλὰ πολλαχοῦ καὶ τῆς μεγάλης καὶ τῆς λίπα τοὺς ἄλλους παρευδοκιμαζούσης.

Πρὸς τὸ ἱππικὸν] Τῷ ἀσπάδι φησὶν, ἤτοι τῷ ἱφικρείδει, ὃ νῦν σπάθιον φασι.

Ἀντίπατρον πολὺ ἄμεινον] Ἀλεξάνδρου τοῦτο τοῦ ἱστορικοῦ, καὶκεῖνον δὲ περιμένδρον τὸν Ἑλλήσποντον, ἐπὶ τῆς Εὐρώπης Ἀντίπατρον αὐτοῦ καταλείπει.

Ἐξεκάθη γὰρ οἶμαι σε] Ἐξ ἔθους, εἰρηται γὰρ ἤδη αὐτοῖς ὑπόπαιγνιδίων ἀπέχει ἂν ἀφικομένου ἡ κενὴ μακαρεία.

Παραγκεκινηκέναι τῷ χωμίῳ] Οἷον καταβεβίωκε.

Τῷ ἀετεργὸν πεφορτισμένῳ] Ἐπὶ τῆς ὀρισμοῦς δακτυλιοδιφορεῖσι.

Mſ. in fol. Πλοῖον ἢ δύχαι· ἅλαμης.] Ἅλαμα καὶ ἅλαμος, οἶνος ἢ κριτῶν. [σαδιδικὸς] Σημειοῦ τὸ σαδιδικὸς, ἀπὸ δὲ σαδεδεμένου.

* Videtur hic omittere quod erat apud Suidam: ἀλλ' ἢ πλοῖον παροξύνει.

[κράβυλον] κράβυλος εἶδος πλίγματος τὸ τριχῶν, ἀπὸ ἑκατέρας εἰς ὀξὺ καταλῆγον. [κράμβη] χαύλιος. ὄρθον ξύλον. λέγεται δηλυκῶς [κίνδυνος μακρείαν] τὰς ἐκ τῶν ῥαπτόντων καὶ δημεύειν πίνουσα. εἴτε ἐγρηγορότων δύνασθαι, εἴτε καὶ καθεύδοντων σύνεσιν κίνδυνος μακρείαν οἱ παλαιοὶ καταφήμισαν.

Μύρτον καὶ Πάμφιλος καὶ Δωρὶς.

P. 515. Mf. in 4. Ὁ Ἀλωπεκῆθεν] Δῆμος τῆς Αἰγηΐδος φυλῆς. δῆμος Ἀττικὸς ἡ Ἀλωπεκίς.

Φίλιννα καὶ ἡ μητὴρ.

Καταλιπεῖσαι] Αὐτὸν ἀπιλθεῖν εἰς τὰ Λαμπρείαν καὶ ἐξεβαλεῖν ἐκεῖνον. αὐτὸν ἢ λοιπὰ ἀλλ τοῦτο χαρίμενον. ἀλλ' ὕδε ἡ νυκτὸς εἰμὴ συνεκάλυψεν μετ' αὐτῆς καταλιπεῖσα.

Δωρίον καὶ Μυρτάλη.

Ὦ Διοσκόρω] Ὡς ναὶ τὼ Διοσκόρω καλεῖ. ὅτοι γὰρ σωτῆρες ἐλέγοντο τοῖς πλέουσι.

Δάπηδες] Τάπητες. ἀπὸ τοῦ ἐν δαπέδῳ τρώγουσι.

Κρωβύλη καὶ Κόρινναι.

Ἀνδράσεια] Ἀνδράσειαν λέγουσι δαίμονα εἶναι τοῖς πάνυ μεγάλα ἰγκαυχωμένοις ὑπονεμεσῶσαι.

Μεσάορον καὶ ἡ μητὴρ.

Σήμερον Ἀλῶαι εἰσὶ] Ἀλῶαι, ἑορτὴ ἐστὶν Ἀθήνησιν μυστήρια ἀπειέχουσα, Δήμητρος καὶ Κόρης καὶ Διονύσου, ἐπὶ τῇ τομῇ τῆς ἀμπέλου καὶ τῇ χαύσει τοῦ οἴνου, καθ' ἃς ἄλωας καρπῶν. Φιλόχορος ἢ φησὶ ἐνομοθέτησαν ἀπὸ τοῦ τότε ἀνθρώπους τὰς διατριβὰς ἀπὸ τὰς ἄλως ποιῆσαι.

Συμβολῶ] Ὁ ἔρανος.

Παννυχὶς, Δορκὰς, Φιλόστροφος, καὶ Πολέμων.

Διμοιρίτης ὢν] Διμοιρίτης, τούτῳ ἐνίοτε τὸ τελώνιον ἀποδεδώκασιν, ἐπειδὴ τοῦτο δίμοιρον ἐστὶ τῆς δραχμῆς, ὁ δὲ τοῦτο λαμβάνων στρατιώτης διμοιρίτης ἐλέγετο. ἔστι δέ τις καὶ στρατιωτικὴ ἀρχὴ ὡς ὁ λοχαγὸς, ἀφ' οὗ παρ' ἄλλης στρατιώτης δύο μοίρας λαμβάνει. οἱ δὲ διμοιρίαν καὶ ἡμιλοχίαν τοῦτό φασι. καὶ διμοιρίτης καὶ ἡμιλοχίτης, ὁ ἄρχων τῆς διμοιρίας, καὶ ἡμιλοχίας.

Γόεσσα, καὶ Πυθιὰς, καὶ Λυσίας.

Θερίγγιον] Θερίγγιος ἐπικείμενος λίθος τοῖς ἐξοχαῖς τῶν οἴκων.

Τῷ Πυνύκλῳ] Πυώνιον, τὸ κεφαλοδέσμιον καὶ ὑπόζωμα κόμην ἀπατῆσαι τὰς γυναῖκας.

Περὶ τῆς Περεχείνης τελωνῆς.

P. 559. Mf. in 4. Τὸν μὲν ποιητὴν οἶδα] Οὐχ ἅπαντας ἴσως Περ-

ρεχρίνου, Ἀφ' τοῦτο ποιητὴν τὸν αὐτὸν καλεῖ. ἀλλ' ἐπειδὴ τραγικὸν τὸ πρᾶγμα διέρραγεν μεγάλης συμφορᾶς αἴτιον ἑαυτῷ, καὶ οἷα οἱ τραγῳδιοποιοὶ χράφουσι· Ἀφ' τοῦτο καὶ Ἀριστοφάνης ἐμνημόνευσεν σκηνικῶς πράγματος, καὶ αὐτὸν ποιητὴν εἶπεν, ὡς τοιαύτης τραγῳδίας εἰσαγωγέα.

Διέφυγε, ραφανίδι] Τὰς μοιχὰς γὰρ τοιαύτῃ ἀποτίνει τοῖς παλαιοῖς ἔθος ποιῶ. ἐπὰν γὰρ ἰάλω μετὰ πολλὰς τὰς ἄλλας, πλουτῶντας, ραφανίδα τῇ πυγῇ ᾧ μοιχῷ πάνυ ἀδρὰν ἔνειρον.

Θαυμασὴν σοφίαν τ' Χριστιανῶν] Θαυμασὴν μὲν ἐν, ὦ μιαρὲ, καὶ παντὸς ἐπίκεινα ψαύμασον. εἰ καὶ σοὶ τυφλῷ ὄντι καὶ ἀλαζόνι τὸ κάλλος αὐτῆς ἀνεπίσκεπτον καὶ ἀθέατον.

Σέβασι τὸν ἄληθρωπον] Τὸν ἀληθῆ θεὸν, καὶ τέλειον ἄνθρωπον. τὸν δ' παυλὸς, ὦ λῆρε, ποιητὴν.

Τὰς Ἑλληνικὰς ἀπαργήσαν᾽] Μάταιε κεφαλὴ, ὃς ὠθ' βραχέος ἀετὰς καὶ ταύρους καὶ χρυσᾶς θυσίων καὶ ὕμνων ἀξίας, ναὶ μὰ καὶ τ' ἄλλους ὀκατέχεις λῆρον ὡς τ' Ἑλληνικῶν θεῶν, οὓς τὰς τοιάτας οὐκ ἀξίας φῆς παραβάσεως.

Τὸν δ' ἀνασκολοπισμένον] Οἷα λῆρεῖς, ὦ κατάρατε, κατὰ δ' σωτῆρος Χριστοῦ· ὃς καὶ τάτε ἔνεκεν, ἀθανάτῳ σε θανάτῳ καλάσῃ, ὡς θανάτῳ, καὶ τὰ ἡμέτερα ἀφεύροντα. ὦ τ' ἀπειρήντε συγχύσεως καὶ βδελυρίας πάσης μιαιφόνου τετραπελίας, μιαρὲ, καὶ ἀκάθαρτε, ἀλλότριε τ' ζωῆς, καὶ μίτοχε τ' αἰωνίε καλάσεως!

Τῶν Παιλαιῶν Πόλις] Παιλαιὸς ὡς ἔοικεν Περιηγοῦ, ἀπὸ Πάρου τ' νήσου.

Εἶπε τῆς πόλεως ἀνατετροφυίας] Καὶ πῶς οἱ παλαιοὶ Περιηγοῦ σὺν ἀντικλήθῃ θεοὶ τῶν Παιλαιῶν τῆς παλαιοκτισίας, ἀπαιτεμένων τ' Ἀφ' τὴν παλαιοκτισίαν, ὡς ἴφης, ἀφαιμένων τούτοις ἀρχῶν; ἀλλ' εἰς πάντας συκοφαντῆς πάσης ἀρετῆς σκάπτε, καὶ ἀφθολόγε.

Καὶ μάλιστα τῷ βαπτεῖ] Βῆρον ἢ Μάρκον Ἀντωνῖνον, εἶμαι, λέγ.

Τῶτῳ τῷ Μυσοπίῳ] Κυνικοὶ καὶ ἄτοι, ἢ καὶ ἄλλως φιλόσοφοι ἐλίγχειν ἔρχονται ποιημένοι. Ἐπίκτητον μὲν ἐν, Στωϊκὸν οἶδα. Δίωνα δ' τὸν Προυσιέα, ᾧ καὶ ἐπώνυμος ὁ Χρυσόστομος, ὃς καὶ λόγους ἐκδέδωκε ἐγκωμιαστικοὺς ὠφελείας τῷ ὄντι καὶ παντοίας ὠφελείας μεστούς.

Ὁ ἐκ Πατρῶν δᾶδα ἔχων] Τὸν Θεαμένους λέγ. ἐκ Πατρῶν δ' τ' Πελοποννήσου.

Τῷ κακοδαίμονι Πρωτέως ἐγένετο] Πρωτέως μὲν τύχαι καὶ συγγνῶσαι, εἰ καὶ ψυχρὰ τῇ συγγνωμῇ, ὕστε τὸν βίον ἀπολιπών. σὺ δὲ τίς δ' τρόπος ἀγάσῃ, λόγου μὲ ἐμπροσθεμένου, ἅτιν' ὠφελείας ἐκλογισθῆς, τοῖς ὕθλοις δ' καὶ μωρολογίαις τούτου ἐπαισθηκθῆς;

Δεσπότας.

P. 591. Μ. In 4. Ἐπτὰ ἐκ τ' ἀπάντων] Τὰς ἑπτὰ λεγομένης σοφὰς. Πιτάκου, Βίαντος, Θάλητος, Περιάνδρου, Κλεόβουλον, Χίλωνα, Σόλωνα.

Καὶ ἄλλον ἐκ Σάμου] Ἐκ Σάμου, Πυθαγόραν τ' Μνησάρχου. ἐξ Ἐρέ-

ως Ηρακλεωτ. ἐξ Ἀδήρων Δημόκριτ. ἄμφω δ' φυσικῶ φιλοσόφω ὄντε.

Τὸν Γναθωνίδην] Κολάκων οἱ πρωτεύοντες ὄντες.

Μſ. in fol. Δρομοκαΐτην τὸν ὀπισθόδομον] ὀπισθόδομος μέρος τ ἀρχαιοπρεπέος τ Ἀθηναίων, ἔνθα ἦν τὸ ταμιεῖον ὀπισθεν δ τ Ἀθηνᾶς ναοῦ, ἐν ᾧ ἀποτίθεντο τὰ χρήματα. [ἔστω ὁμ τ ἀπάντων] οἱ ἔπαρχοι ὄντες. Πιττακὸς. Βίας. Θαλῆς. Περίανδρος. Κλεόβουλος. Χίλων. Σόλων. ὁμ Σάμιος Πυθαγόρας. ἐξ Ἐφέσου Ἡρακλειτος. ἐξ Ἀβδήρων. * [ὁ ἄλλος] Ἡρακλειτον. [ἄλλος] Δημόκριτον. [ἀμυδρὸν] ἀφανὲς, σκοτεινὸν. [ἀνεξιχνίαστος] ἀνεξερεύνητος. [πρόφορος] πρόφορος, χρήσιμος, οἰκεῖα, ἁρμόδια, ἐπιτήδεια. [γλίχεσθαι] πεπεισμένος. [ἐπιμόνως] ἀναισχύντως [εἰς χρηματισμὸν] εἰς τὸν τ χρημάτων συλλογὸν. [χρηματίζεσθαι] χρήματα συλλέγειν. [κολαστὴν] τιμωρητὴν. [αὐτοκράτορα] βασιλέα. [μέτρῳ] ζυγῷ μιᾷ. [λεαντῶν] τελωνίου λόγῳ.

Τὰ πρὸς Κρόνον.

P. 606. Μſ. in 4. Ἔγνως ἂν ὡς ὀρθίζεσθε] Τὸ ἐξῆς ἔγνως ἂν ἐρωτήσας ὡς ὀρθίζεσθε γῶν ἐφεῖτο μοι.

Ὀπόταν ἡ χὼν ἐπιχῇ] Χαιμῶνος μὲν τὸ Κρόνια ἄγεσθαι.

Νόμοι Συμποτικοί.

Ὀπόταν τὸ τειχαῖον ἐξάπτωσι ἦ] Τῷ ἀπὸ τ ἀκτίνος Σ ἡλίου τῶν σωμάτων προσχαφομένῳ λόγῳ σκιαὶ, ὅταν γὰρ αὐτῷ τειχέων σκιάζωσι.

Ἐπίσταλαι] Κορωνικαί.

Ὡς ἦ τῶν ἔγκριθῶν] Ἐπὶ τ μικρῶς μεγαλοψυχομένων ἡ παροιμία.

Οἱ σφηκοπάγωνες] Σφηκοπάγωνες εἰσὶ καμηλίδια δύο εἶναι ὁ μὲν ἀλιάδηρος, ὁ δὲ αἰκίτης. ὁ μὲν ἀλιάδηρος ἀσφαλωσάμενος ἀφρὸν ἀπαστρομένῳ, ἀζυγίνῳ. ὁ δὲ αἰκίτης ἀκμάζει καὶ ὄγκον ἔχει ὑψηλὸν καὶ πλατὺν χειλαινόμενον εἰς πρόσφορᾶ ξυσμὸς, τραχὺς, ἐρυθρὸς, πρόπαν ἀγγάλῃ.

Κρόνῳ πλησίοις χαίρειν.

Ψύττα κριζοτείνασι] Ψύττα ἐπὶ τ ταχέως ἀποφαμένων τίθεται.

Οἱ πλησίοι τῷ Κρόνῳ χαίρειν.

Ὀργὴν καὶ μίσος] Ἤτοι παρόδους ἢ ὅσα ἤκουσε.

Μſ. in fol. Κρονοσάλαν Γερδὺς ἀρπλῶ] ἀρπάλλω. [ἦδη ὡς] εἰκὸς ἐστῷ. [σκόμβρον] δύπτην. [βάκηλος] βάκηλος μίσος μοι, ἀνάγκη δὲ καὶ γαυκώδης. δύπτης. ἀπόκοπος. [Νόμοι] πρῶτοι θυμηδίαν, τερψιλύπην, εὐφροσύνας, πέρψιν. [Ἐπίσταλαι Κορωνικαὶ. ἐμβάπτω] τὰ ξύλα ἃ ἐμβάπτουσιν ὑπὸ τὰς πόδας ἵνα φανῶσι μακρότεροι. [ἁλιαρχίδων] πορφυρῶν χλαμύδων. [χρίσκη] εἶδος μίτρας. [σκοτῶν] σκολιῶν [κρότοι κὴ κίστοι] κίστη καὶ κίστος, θήκη, ἀγγεῖον ἐν ᾧ τὰ βρώματα κεῖται καὶ ἐμφέρεται. πινὰξ τὸ τ αὐτὸ ἢ ἡ. κλίνη γὰρ, οἱ δὲ τραπεζοφόροι κατὰ ἐστιατόριον τὰς ἀνδρῶν ὑποδοχὰς. [τῇ λοπάδι παραμείβεσθε.] Γερέφεται ἐπιβάλλοιμι, τῇ λοπάδι δηλονότι, ἢ τῷ πίνακι. [ἀθυσμίαι] θυσ-

μαὶ

* Hic omissum Δημόκριτον.

μὲ οἶνε. [ἀπὸ δ' γλαδύκης διαβρύγνυαζ] διαστάλαγμα τ' σαφολῆς ἀξὶν παπηθῆ. [τ τε ἄλλαντζ] ἄλλας εἶδος ἔπεφι σκάλαιομβόν, καὶ ἀλλαντοπώλης ὁ ταῦτα πωλῶν. [φίλαωλ(ν)] ὁ κεντόδεξ(ν) ὁ ἑαυτὸν δῆθεν φιλῶν καὶ πάντα πεάττειν ἑαυτὲ χάριν. [Κρόνος ἐμοὶ τ' τιμιώτατο χαίρειν. βλακκεύσας] μαλακισθεὶς. [κηρυβαντιάσω] μανῶ. [ποτνιᾶ] ποτνιᾶζ, ὠδυκηλεῖν μετ' οἰμωγῆς, ἐπικαλεῖν τὰς Θεὰς, δυσφορεῖν, ἀνιᾶζ. [καρηβαρῆντες τὶ κεφαλὴ] βαρύμοι ἀπὸ μέθης οἶνε. [Κρόν(ν) πλυσίοις χαίρειν. ἔναγχος] ὡσὶ ὀλίγυ. [κομπαγιάσκειν] λοιδορῆν. [φιλοτησίας] φιλικὰς δεξιώσεις. [φιλοφρόσυνας] δεξιώσεσι, ἢ ὡσαυτείας. [εἰ μύοιτες] κεμμύοντες, τυτέστιν ὀφθαλμὰς κλείοντες. [σκιρδᾶν] ὅτ αἱ ἀφῦαι κηλάμοις διαπαπαρμέναι καὶ τετρεχυμέναι σκιρδᾶσ λέγονται. ἢ τὰ ὑεια τεμάχη ἀγίνδις * Παφλαγόνες φασι. [οἱ πλέσποι τ' Κρόνω χαίρειν. Γαστρίζαζ.] γαστρίζαζ, λαιμῶτερον τρέφεαζ, ἢ ὑπὲρ τὰ χρεὼν γαστριμαργεῖν.

Συμπόσιον, ἢ Λαπίθαι.

P. 633. Mſ. in. 4. Συμπόσιον] Ἡ Λαπίθαι ἐπιμάχεσθ. ἐφ' ὁμοίῳ γὰρ τῷ πολέμῳ τοῖς ἐπὶ δ' γάμοι δ' Πειρίθε πεπλεισμένοις. κάκεῖ γὰρ οἱ Κένταυροι μεθυσθέντες, εἶτα παῖς τ' Λαπιθῶν γυναιξὶν ὑβριακῶς ἐπιχέμοι, μέχρι τραυμάτων καὶ φόνων προχώρησαν. ἀφ' ἧ καὶ εἰς πόλεμον προὐχώρησαν ἄπαντες. τ' Λαπιθῶν γὰρ τὰς γάμους ἐπιπλῶν, σκάλεσε πάντας τ' Λαπιθῶν, καὶ πάντας τ' Κενταύρων, οἷς ἦ τ' Κενταύρου ὁ Εὐρυτίων μεθυθείς, τῇ νύμφῃ ἐβιάσατ. κραιπήσαντες δ' αὐτὸν οἱ Λαπίθαι, ἀπέτεμον αὐτῇ τὴν ῥῖνα καὶ τὰ ὦτα. καὶ ἀπ' τότε συνεκροτήθη Λαπίθαις καὶ Κενταύροις.

Καὶ ἀναμασᾶ] Δεξιώσεσι κέχρηται τούτῳ ἀπὸ τ' πολέμου ἐπὶ τὸν συγκειμένῳ ξυνέσεσι μεταβαλών. ἐπὶ μ' γὰρ τ' πολέμων ἔξω φασὶ βέλης, τὰς δοκούσας τυγχάνοντας βολῆς. αὐτικῶν ἦ, ἐπειδὴ σὺ τῇ εἰσούσῃ πόλεμος μεθύουσιν συνεῤῥάγη. εἶτα τὰκεῖ γαλαπηνὰ διηγεῖτ καὶ ἡσυχίαν ἄγεσκετο, παίζων φησὶ ὅτι διηγεῖ ἐμῖν ὡσθύμως ὑπ' ἀδείας ἅτε διοχλέμβρ τ' πραγμάτων. ἔξω γὰρ τυγχάνομεν ὄντες δ' χρεσιῶ πολέμε καὶ τ' σκεῖ παρουσίας.

Καὶ πολλῷ τῷ ἑωλοκρασίᾳ] Ἰώνικα συνέπτυσε ἀπὸ τοὺς περὶ Ἀθήναις οἱ νέοι, ἐπὶ ἐκόσῃ κραιπὴ οἶνε ἐπῆγετο. καὶ ἅτε σκαθάρσιοι μὴ πιῶν τ' ἴδιον κραιπόρ, ἀγοὶ κῦ τ' αὐτῦ κεφαλῆς ἐξεχέτο, καὶ ἐκαλεῖτο τοῦτο ἑωλοκρασία. ἑωλὸν γὰρ τὸ χθεσινόν. εἴρηται δ' ὁ τοιοῦτος μεταφορικῶς, ἀπὸ δ' ὕδατι.

Ἀμυσὶ] Ἀνὰ δ' μῦσιν καὶ κλείσιν τὸ στόμα.

Μηδὲν πρὸς ὀργήν] Τὸ μηδὲν ὡσὲς ὀργὴν καὶ τὸ ἀπ' ὅπως μὴ ὡσὲς ποικὺς ἐρεῖς. τὰ δύο κῶλα ἐλλείπουσι τ' αὐτοτελῶν ῥηκτόν τινα ἔδος ἀπίκον. τὸ μὲν πρῶτον, τὸ χρεὼν ἐλλείπει. τὸ δ' τὸ σκότει.

Καὶ πολλὰ κηλῖσι] Μάχιμον.

Ὁ Λαβύρινθος] Λαβύρινθος ἦν οἴκημα σκολιώτερον. καὶ ἐπειδὴ σκόλιος ἦν ὁ τῶν ζητήσεων, ἀφ' τούτου ἐπωνομάσθη λαβύρινθος.

Αἰ

* Ita clarè legebatur in Scholiaſte noſtro. Etymologici magni Auctor habet ἰόνδην.

Αἱ γυναῖκες] Σημειοῦ ὅτι ἐπὶ τῶ γάμων οἱ παλαιοὶ τὰς γυναῖκας ἐπὶ μίας τραπέζης τοῖς ἀνδράσι συνεστίων, καὶ ἀνυπεζυγώτους αὐτὰς συνάθιζον τοῖς ἀνδράσι, ὡσῶ ἡ σημνότης.

Ενεδιάζετο] Ἡμερισθητεῖτο.

Τοῖν Λακαίνοιν] Τῶν Διοσκούρων. Λάκαινα γὰρ ἔλεγον αὐτὰς, καὶ Λακαίνειον τὸ ἱερὸν αὐτῶν.

Χυμὸς] Ζωμὸς.

Καὶ πίμμασι] πλακοῦσι.

Καὶ κρυκείας] Ἀρτύμασι.

Ἐκ θεσπῆς] Ἀπὸ ὑψηλοτέρου τόπου.

Οὔ, π] Οὐκ αἰπολογικὸς σύνδεσμος τὸ ὄπ, ἀλλ' ἀναφορικὸν ἄρθρον τὸ ὁ. τὸ, τί παρέλκον ἀόριστον, ἀττικῶς ἔθη.

Ὑποτονθορύζοντες] Ὑπογογγύζοντες.

Τὸν Λακεδαιμόνιον βόλον] Ὁ ποιητὴς ἐπὶ Μενελάου βολὴν τὴν μάχην εἶπεν. ὁ Λυκιακὸς δὲ παρῳδήσιν αὐτὸ σύντεπῶς ἐπὶ τοῦ Λακεδαιμονίου, λέγων βολὴν τὴν κραυγὴν· βολὴν δὲ ἐνταῦθα ἀλλὰ βόλον ὁ ἐστι κρακτικὸν καὶ θορυβώδη. ὃν καὶ λέξ τῶν κωμῳδιῶν παρίσησιν κρακτικὸν ἐπινεγκας.

Τῷ φόλῳ] Φόλῳ ἐγκέντρῳ τῶν Κενταύρων εἰς. παρ' ᾧ ἐξεσοδυχήθη Ἡρακλῆς.

Περιεσοβεῖτο ἡ κύλιξ] Ἐκινεῖτο, περιέφερετο.

Ἐν τοσούτῳ] Ἀντὶ τοῦ μεταξὺ, ἢ αὐτὶ τοῦ ἐν ὅτε τοῦτο ἐγίνετο.

Παῖς ἐκαλεῖτο] Γράφεται καὶ καλεῖτο.

Οἰκονομίαν] Τὸν ἐπιμελούμενον τῶν ἡμιόνων.

Προκύψαι σοι] Σκόπει τὴν σύνταξιν, προκύψαι σοι Ἡρακλῆς δρχηστάς. ὃ νῦν ἀγροικικῶς φαμὲν εἰς τὸν περιεσθέαν τοῦτ, ἢ τὸν ὑγιεινόν. δεῖ γὰρ λέγειν προκύψαι τῆς ὑγείας. ἢ προκύψαι βασιλέως. ἢ προκύψαι Μακεδόνας τῶν θεατάς, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως.

Οὗτος ἀρχέσει τότε καπακλ..... κοινῶς μὲ τὰ οὐ ταῖς προθυμίαις τῶν χορῶν ἄσμενος. ἰδίως δὲ τῷ ῥυθμῷ..... λύσις χορῶν σκολιὰ ἢ κυκλικὴ χόμματος καὶ καταπαρόλληλος θέσις στάσις τῶν χορευόντων, ὅπως ἂν καὶ εἰς τὸ θέατρον ἀποβλέποιντες οἱ χορευταὶ, ἴλεγον λιά.

Μελιτεῖον] Τὸ ὀκ Μελιτῆς, ἔστι δὲ τυφερὸν καὶ μικρὸν καὶ λεῖον, οἷα παρ' ἡμῖν τὰ.....

Παραβύσας ἑαυτὸν] Μεταστενώσας, κατακλείσας. βύσαι γὰρ τὸ φράξαι.

Ἡ Ἀνδρόκεια] Ἀνδρόκειαν δαίμονά τινα λέγουσι τοῖς μέγα κεκραμένοις ὑπενεμεσῶσαι.

Ὄναιο αὐτῶν] Ἀπολαύσεις.

Ἐν τῷ Ἀνακείῳ] Ἱερὸν τῶν Διοσκούρων. ὕπτιο δὲ λέγεται Ἀνάκειον ἀποκρυπτόμενον, ὅσα ἀπὸ κτηνικῶν συμπίπτωσιν, ἢ ἐπιτηδείων ἐχόντων τὴν εἰ δύφθογγον. καὶ ἐκεῖνα ἀποκρυπτόμενος, οἷον Ἡρακλεῖον, ἐγὼ Ἡρακλεῖος ἄθλος. Χαράκειον, Ἀνάκειον, Ἀνακτόρειον, Βασίλειον, καὶ Μαυσώλειον ἔργον.

Πελοκτης χθονὸς] Τῆς Πελοποννήσου λέγει. αὕτη δὲ ἐστι Καλυδών, ἀπὸ τοῦς ἀντικρὺ πορθμοῖς τῆς Πελοποννήσου, πεδιάδας καλλίστας ἔχουσα.

Αἰκρεῖς αἰτίαις] Ἢ καταισχύνης ἢ λοιδορήσας.

Οἱ

Οἰνεΐδης] Ὁ γὰρ Οἰνεὺς ἐπὶ τῷ ἥρωϊ τῷ Κρατεῖ ὤκει Καλλιεῖ. ἐσόφρ δὲ Ἀριστείδης τὸν Τιμοκλέα ἐπὶ τὸ δεῖπνον. ὡς καὶ εἰρωνείᾳ ἐντεῦθεν λέγῃ ὁ Ἑρμῆς.

Ὁ Μελέαγρος] σκεδάσεις γὰρ τὰ λαμπάδια ἀδελφὰ τῆς μητρὸς, ἣν μαίνεσθαι αὐτὸς ἐμηχανήσατο. τῷ Μελεάγρῳ γὰρ συνεζευγμένη λαμπὰς, ὡς ἐν ἑλάχθη, ὅτε ἐφ' ὅσον ἅπτεται ζῇ ὁ Μελέαγρος. ὅτε οὖν, χάριν τῶν Ἀταλάντων σύμμαχον καὶ τοὺς ἀδελφοὺς τῆς ἰδίας μητρὸς, ἐφόνευσε τὸν Καλυδώνιον κάπρον, ἐρᾶν τῆς Ἀταλάντης, ἔδωκεν αὐτῇ τὰ πρωτεῖα. ἐρεθίσθησαν ἐπὶ τούτῳ οἱ Θεσταδαὶ καὶ συμμίσγουσι μάχης, αἰσθόμενοι αὐτοὺς, ἐπὶ τούτῳ ἐλυπήθη ἡ Μελεάγρου μήτηρ Ἀλθαία καὶ αὐτῷ, ὡς ὑπὲρ ἀδελφῶν, καὶ ἀπεκάθαιρε, ἔσβεσε τὸν λαμπάδα. ἦν δὲ ὁ Μελέαγρος ὡς Οἰνέως.

Κατασκέδασον] Ἐπίχυσον.

Ὡς λέγουσιν] Γραφέντα λέγουσιν.

Τὰ μυθεύμενα] Οὐ πάντων τοῦτο τὰ μυθευόντων ἐστὶν, ἀλλὰ τῶν μὴ παρεμένων καὶ ἀσυγχύτως φιλοσοφούντων. ὅθεν ἂν καὶ Ἀριστόλας φησὶν ὅτι τὰ μὲν γράφειν τῶν ἀσυγκρίτων, τὰ δὲ ἴδιον ἀπόλυσιν.

Ἀπὸς] Σιωπῇς.

Ἐς δ' Πηλέως] Ἐν τῷ χάρακι δ' Πηλέως καὶ τὰ Θέτιδος, ἡ Ἔρις μὴ πληθύσας, ἔβριψε μᾶλον οὐ τῷ ἀρίστῳ, ὡς ᾧ ἐγράφη. ΤΗΙ κολῇ τὸ μᾶλον. ἐμφισβήτησαν δὲ τούτῳ Ἀφροδίτη, Ἥρᾳ, καὶ Ἀθηνᾶ. καὶ ἐκελεύσθησαν δοῦναι τῷ Πάριδι, ἀποκριθέντι ἡ Ἀφροδίτη, ἐκκρίνεται τῷ Πάριδι αὐτὴ τούτῳ τῷ Ἑλένῃ. δι' ἃς ὁ Τρωϊκὸς γίγνεται πόλεμος.

Τὸν ζῆλον] Πᾶν κεῖται ὁ ζῆλος ἐπὶ δ' γυναικῆς ἐρᾶν; ἐζήτησεν ὁ Διονυσόδωρος. * λέγουσι γὰρ τὴν λέξιν ἐπὶ δ' μισογαμίζειν καὶ ἐπὶ δ' φθονεῖν. ὅτου δ' ἐπὶ δ' ζηλοτυπῶν τοῦτο ἐδὲ γυναῖκας μισεῖν. Δυσίας ἐν τῷ κ' Παντελέοντος.

Ἀπιόντι] Γραφέντα ἀπόντα.

Πιμελιστέρᾳ] Λιπαρωτέρᾳ.

Χρυσῷ μήλῳ] Ἀγαθῷ ἀντὶ μεγάλῳ.

Εἰτ' ἀπολογούμενος] Κηδόμενος καὶ φροντίζων ἵνα μὴ ἀπόλῃ).

Ποτήρια] Ἀντὶ βαρέος.

Ταινίαις] Στεφάνοις ἅτοις φασείαις.

Ἢ ἐλεγεῖα] Ὅλα τὰ ἐλεγεῖα χυλὰ καὶ τοῦτο χάριν εἶπεν ἐπ' αὐτοῖς πεποιῆσθαι χάλωθι ἐξεπίτηδες, καὶ τοῦτο λυπεῖσθαι ποιήσαι ἐς πλείονα ὕβριν δ' Συμποσίου.

Τὸν Πατρόκλου νεκρὸν] Ὁ γὰρ Ὅμηρος μεγάλων λόγῳ κεκοσθῆσαι μόχθῳ μετ' δ' Ἑλλήνων καὶ Τρώων, ἐπὶ τῷ δ' Πατρόκλου σώματι.

Εἰτ' ἀπολογούμενος] Κηδόμενος καὶ φροντίζων ἵνα μὴ ἀπόλῃ).

Περὶ τῆς Συρίης Θεοῦ.

P. 656. Mſ. in 4. Ἀλιπτηρῶν] † Πότερον ἔρεις ἢ ἀπὸ ἔστω κολάζομενος; ἔρεσθαι γὰρ τὶ ἀσυστόλως μισθὸς καὶ ποσῶν; ἢ πῶς ἐν τῇ λίμνῃ, καὶ πόσα μαχαιρῶν ἔρεις ἐστὶν ἀμφίβιος οἰκήσει;

* Potuit adjecisse poni & ἀντὶ τοῦ μισεῖν, ut ex Æschine observarunt Harpocration & Suidas.

† Vid. notam *Palmerii* ad p. 620.

Mſ. in fol. Περὶ τ̃ Εὐρίπ. Θεῦ· τῇ Διονύσῳ] τῇ Διονύσῳ ἑορτὴν ἄγοντες οἱ Ἐλλῆνες, φαλλοῖς ἐτίμων αὐτόν. φαλλὸς δ' ἐστὶν ὃν φέροντ(ε)ς ἐρυθρὸ χῆνες αἰδοῖα ἀνδρὸς. καὶ τοῦτο ἐποιοῦν ἑαυτοῖς, καὶ οὐ τοῖς τροφίλοις καὶ οὐ τοῖς μίσεσι μηροῖς, καὶ ἐξωρχοῦντο πάντες ὀπ τούτῳ τὸν Διόνυσον, τῷ δ' τιμῶ τοιούτῳ ἦγον τῷ Διονύσῳ. Διὸ ἑαυτοῖς αἰτίαν. ὀπ Σεμέλης τ̃ Κάδμ(ε) δυγατρὸς γενομένης ὁ Διόνυσος. αὕτη δὲ κεκρυμμένη ἐζητεῖτο ὑπὸ τ̃ Διονύσ(ε). ἀπολωλεκυῖαν δ' τοῦτο καὶ ζητοῦντ(ε), Πολύυμν(ε) παῖς ὢν λιχνεύμν(ε) ὑπέσχετο τῷ Διονύσῳ καὶ ὑπέφηνε δεῖξειν αὐτῷ τὴν μητέρα εἰ παιδεραστήσει αὐτόν. ὁ δὲ Διόνυσος ὑπέσχετο τοῦτο. λέγ(ε) αὐτῷ ὁ Πολύυμν(ε) ὅπ ἐν Λέρνῃ ἐστὶν ἡ Σεμέλη. εἰς ἐσῆλθεν ὁ Διόνυσος ἐν τῇ θαλάττῃ, ἵνα περάσῃ ἐν τῇ Λέρνῃ. ἀναγκαλύψησιν αὐτῷ καὶ ὁ Πολύυμν(ε), καὶ τέθνηκε. λυπηθεὶς δὲ ὁ Διόνυσος, ὅπως ἐργασῆς αὐτῷ ἔθηκε, αἰδοῖον ξύλινον ἐν συκίνῃ ξύλῃ πελεκήσας, κατεῖχε κεὶ ἐπὶ τοῖς μνήμασι τ̃ Πολυύμνου. Διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν τοῖς φαλλοῖς τιμῶσιν τὸν Διόνυσον. φαλλοὶ δὲ εἰσὶν ὄτοι πάντες. ὑπόφαλλοι δὲ οἱς τὰς μηρὰς ἐπ' ὀλίγον ἀποδεσμώμμοι.

Δημοσθένους ἐγκώμιον.

P. 685. Mſ. in 4. Ἀμίλ[ε] μ̃] Ἀντ̃ Ε̃ πάντως.

Πολὺ μᾶλλον τοῦτον] Ἡ πλεονάζουσα φωνὴ σωφρόνως Ἀττικοῖς, καὶ ποτὲ μὲν, ὡς ἐπὶ πρώτου τοῦτου δραματικῶς, ποτὲ δὲ, ὡς ἐπὶ τρίτου ἀφηγηματικῶς, ὅπερ πολὺ τοῦ Πλάτωνι τ̃ φιλοσόφου ἔστιν εὑρεῖν.

Τὸν τὸν Αἰλιχον] Δύναι καὶ Ε̃ τ̃ Αἰλιχον νενικηκότ(ε), καὶ τὸ τὸν Αἰλιχον νενικηκότ(ε). ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἀφιστόντων τῶν ἄρθρων ὑποστελλεται, εἰώθασιν Ἀττικοὶ ἐν τῶν δύο ἀνώγκη παραλείπ(ε), συνυπακούεται γὰρ τὸ λοιπὸν, εἰ μὲν γὰρ τὸ Ε̃ εἴη, λείπ[ε] τὸ τὸν, καὶ ἔσται ὅτως, καὶ πάσοντας τὸ Ε̃ νενικηκότ(ε) τὸν Αἰλιχον, συνυπακούεται γὰρ τὸ τὸ, ὃ καὶ Φαυλότερον. εἰ τὸν Αἰλιχον εἴη, ἐλλείπ[ε] τὸ τ̃ γενικῆς ἄρθρου συνυπακούμενον ὅπως, καὶ πάσοντας τὸ Ε̃ νενικηκότ(ε) τὸν Αἰλιχον. ἐγκελεύτερον δὲ ἔσται τοῦτο Ε̃ σωτέρω κεῖται φίλον Ἀθηναίοις τ̃ ἄρθρων ἐλλιπεστέρως τὰς πτώσεις σωφέρεσθαι, αὐτοῖ γὰρ ἀφικόμενοι φασὶ σὺς βασιλέα, καὶ σωσῆλθε βασιλεῖ.

Διαρκεστέρω δὲ τούτω] Ὅπ κ̃ τούτου κρείττων Ὅμηρ(ε) Δημοσθένης.

Τὸ μεταξὺ] Οἷον πεποίηκε τὸν Διομήδη τῇ Γλαύκῳ ὀργίσας ἤδη τῆς μάχης διεξοδικῶ ἀναγνωριζόμενον τὸν λόγον.

Ἰσμηνὸν ἢ χρυσάλακα] Ἀρχαϊκ(ε) τοῦτο τῶν Πινδάρ(ε) Ε̃ μελοποιῶ ὑμνων.

Ἀλλ' εἰ δήπου πάντων] Ἀλλ' εἰ δήπου ψαμμόσας Δημοσθένην εἶχεν. λέγ[ε] καινῶ δὲ τὸ ψαμμόσας.

Παρῶν ὤμνυ νῦν] Παρέλκ[ε] τὸ εἶναι, ἐπισκοπητέον δ' εἰ ἔμμιον τῷ ὀμνύναι, ὁμεῖ μὲ γὰρ ἀπαγορεύσειν πάντα, οἷον ὅπου ἐν ἐμοὶ ὀμνύναι εἶναι πειθεῖλο.

Mſ. in fol. Δημοσθένους ἐγκώμιον ἔρμιον] ἔρμιον λέγεται τὸ ὄρθρικον. παράγεται δὲ ἀπὸ Ε̃ Ἐρμῆς, Ἑρμαῖον καὶ Ἕρμιον. οἱ γὰρ παλαιοὶ τὸν Ἑρμῆν ὡς ἔφορον τῶν ὁδῶν πρὸ τ̃ ὁδῶν ἵδρυον ἢ

π

πῶ κῆ εἴ τι δύβλεπτον πίνες τὸ παῖς ὁδὸς τὰς αἰτίας ἀνεπίθην, κῆ λὸ Ε'ρμῆ παραγομάζοντ' ἑρμαῖον κῆ ἕρμαιον. [ψυχαγωγήμενο] ψυχαγωγήθρο, τέρπων. [δέλιχον] δέλιχος ὄνομα δρόμυ ὅσοτ' ἔσιν ὀκτὼ σταδία. ἐντεῦθ' Ὁμήρω συγκείνῃ Δημοσθένιω κῆ δεικνυσι μοχθηρὰν εἰς ῥήτορας χάριν κῆ τὸν βίον δὲ σημαίνῃ Δημοσθένυς τὸ διαλέξῃ τὰς ἐπαίνυς εἰσφέρων. [κατῤῥωδῶντι] φοβυμένω. [σύνθασμὸν] σύνθυσιασμὸς λέγει, ὅταν ἡ ψυχὴ ἐκάμπτη τὸν ὃ θεῖ. [κορδακισμὸς] κορδακισμὸς ὠφέλεις τὸ μίμων ψόφο. * [ἀσυμένος] σκολελυμένο, παρειμένο. [κωμαὶ] κώμυ τρέφειν. [Φρύνης] πόρνον. [μιτελθεῖν] ἀσκεῖν. [συμείραν] συμπαλίκων. [ἀσθέργα] ἀσθέργω πλέον Ἰσοκράτης φησὶ, ἵνα ἀσθύργον τι λάγη ἀντὶ δ πλέον. [παίομεν] Ἄρχῃς.

Θεῶν Ἐκκλησία.

P. 708. Μὴ κίπ τοιθορύζειτε] Ἀντὶ δ ὑποδύζα χογύζετε, τοιθορίζειν χὰρ τὸ χογύζειν.

Οἷς ἔξεστι] Τὸ, οἷς ἐφεῖται λέγ τὰς ἡλείας κῆ τὸν ἔρωτα. ἐ γὸ ἔξεστ ἡλείας δηλητηρεῖν.

Οὔτε τῶν μίτραν] Μίτρα ὁ γυναικεῖο τ κιφαλῆς ἀναδισμός· λέγεται δ μίτρα κῆ ἀσθμαχαρίδιος τις ὅπλισις ἀλυσιδωτὸ ἀσθ δ ἦγε φυλακή τις κῆ ἀσφάλεια.

Ὁ δὲ φαλακρός] Τὸν Σιληνὸν λέγει.

Τῶν δ Γ'ηφείων δ χωργῶν] Ὁ Γ'ηφεὺ ὅτο Ἀθηναῖος ἐκαλοῦτ' χωργὸς· τοῦτο φασὶν τὸν Διόνυσον δῶναι τὸ κλῆμα πρῶτον. ἀφ' δ ἀμπελο, ἡ πρώτη ἄμπελο ὠνομάσθη, κῆ ἡ χώρα ἡ συγκύσα τὸ φυτὸν ὅτο ὁ Γ'ηφεύ ἔδωκε ποιμέσι δ κομᾶν πιεῖν Ἀθηναίοις. δ πάντες νομίσαντες τὰς λοιπὰς ὅτι πεθνήκασιν οἱ βαθεῖ τῇ ὑπνῳ ἀφ' τῶν οἰνοποσίαν κῆ ἀναχεάντες, ἀποκτείναι τὸν Γ'ηφέα, νομίσαντες δικάσιμον φάρμακον δεδωκέναι, δ μόνον τοῖς κεδύδασιν, ἀλλὰ δὲ κῆ τοῖς ἐγρηγορόσι κῆ τῇ μέθῃ βακχεύσι μανίας ἐμποιητικόν. ὅτω μ ἂν τὸν Γ'ηφέα δόξαι νεῖν. ἐπεὶ δ κατέπαυσε λὸ τ μέθης, τὸν Διόνυσον χόλον αὐτοῖς ἐμέλλειν τοιόνδε. ἐλθὼν χὰρ ὡς αὐτὰς σὺ σχήματι ὡραίυ παιδὸς, ἐξέμηνεν αὐτὰς ὡς ὁρμὴν μίξεως. κῆ δὴ ἐπιχειρήσειν αὐτὸν ἀφθέιραι. ἀλλ' ὁ μὲν δίκης ἄφαντος ἐμηνύθη. οἱ δ, ἅτε δὴ σκένυς ὑποχρομένης τὸ καθ' ὁρμὴν αὐτοῖς ἐᾶν σκηλίσαι. ὠρμήκεσαν ἄχρι κινήσεως. κῆ δὴ μεμενηκέσαν ἅτε ἀεὶ ἐκ τῆς ὀργῆς Διονύσυ, ἀκατάπαυστον τὴν ὀργὴν ἔχοντες ἐφ' ᾧ ἐξικασάμενοι τὸν θεὸν, τοιαῦτα κ χρεσμὸν πεποιηκότες πλήνα χήμαζα, κῆ αὐτ' ἑαυτῶν ἀναδήσαντες ἐπαύσαντο τ μανίας.

Οὔτε Ἀχαιῶν Αἰγέσσιν] Αἴγιον κῆ Ἑλίκη κῆ Βέρα κῆ Ῥύπαι κῆ Πάτραι πόλεις εἰσὶ Πελοποννήσυ. Πάτραι μὲν, μικρὸν ὑπὲρ δ Κερσαίυ κάθηνται κατενάντιον τῶν Ἐχινάδων νήσων, ὡς ὑπὸ τῶν ἐώ. αἱ δὲ λοιπαὶ παραλάσσιοι, τῆς ἐπὶ Κορίνθυ φερούσης Ἑλίκης, κῆ τὰ ἱερεῖα ἐστι ἐθεῖν ὑπὲρ δ αἰγιαλόν. αὕτη δ πᾶσα ἡ πόλις ὑποθρύχιός ἐστι τῇ θαλάσσῃ, σισμᾷ πάλαι τοῦτο παθοῦσα.

* Sic scripsi, erat enim μώρων nullo sensu, cùm *Hesychius* nos doceat Κορδακισμὸς εἶναι τὰ τῶν μίμων γελοῖα καὶ παίγνια.

Η' Ε'λλόβιον ἡμῶν γένη] Ε'λλέβιον, τὸ εὐθὺς τοῦτο τὸ ἀναφέρεται τοῦ τ' αὐτῶν λοβοῖς.

Καὶ μητρολώβε ἐὼν] Ἀλκμαίων γὰρ διὰ τὴν τῆς Ε' Ἀριφυλέης. ὃς Ἀλκμαίων τὸν μητέρα ἀπεκτόνας, ἐπλανᾶτο ἐν πάσης γῆς, μηδενὸς αὐτὸν δέχε τὸ ἄγος τ' μητρὸς κεκαθαιρμένον. χρήσαντος δὲ αὐτῷ Ἀπόλλωνος ζητεῖν γῆν εἰς κατοίκησιν, ἥτις ἔτυχε διὰ τ' μητρὸς τοῦ αὐτῷ κλεισομένης. σκέψασθαι μὴ ἂν ἀπαλαχθῇ εὕρεθῆναι, ἥκε πρὸς τοῖς ἐκβολαῖς τ' Ἀχελώου. ἱκετεύσας γὰρ ὕστερον ἀπὸ ῥίου, καὶ τοῖς Ε'χινάσιν νήσοις εἰς θάλασσαν ἐκδιδοὺς, ὑπεσπείσθη αὐτῷ προσχώσειν ὕστερον τοσοῦτον ἐρχόμενος καὶ γῆν ἀπαδέξειν ἥτις ἱκανὴ σῶμα ἀνδρὸς ὑποδέξασθαι, μὴ πρότερον ὄντος τοῦ Ε' μητρὸς φόνου. καὶ δὴ πορευθέντα καὶ κατοικήσαντα τὴν κατοικιάδα γῆν. * Καὶ ἐξ ἐκείνου τῶν ἰδίων Ἀκαρνᾶνος, Ἀκαρνανίαν τὸν τόπον ὀνομάσαι.

Ψευδοσοφιστὴς, ἢ Σολοικιστὴς.

P. 728. Mſ. in 4. Βελόμενος ἅπαντα διδύναι τὰ τέλεια. ὁ δὲ † Λυκιανὸς βελόμενος εἰσήκαγε σολοικίζοντα, καὶ ἀφ' τούτου † ψευδοσοφιστὴν αὐτὸν ὠνόμασεν. ἐπεὶ δὲ ὁ Λυκιανὸς σολοικίζειν, ἵνα δείξῃ τὸν σοφιστὴν μὴ δυνάμενον ἐλέγξαι τὸν σολοικίζοντα.

Ἄρτι ζ σολοικιῶ] Τὸ ἄρτι μέλλοντι ἢ ἐνεστῶτι. ἐστὶ δὲ καὶ λέγομεν ἄρτι σολοικιῶ.

Α' μὲν οἶδ', ἃ δ' οὐ] Ε'χρῆν εἰπεῖν τὰ μὲν, τὰ ζ.

Τὰς τρεῖς ἀγωνήσας. τὸ ὄφελον] Οὐδέποτε μέλλοντι συντίθεται * ἀπαρεμφάτου, ἢ ὑποτακτικῇ, ἀλλ' εὐκτικῷ· ὀφελησα, ἢ ἀπαρεμφάτῳ ἢ δυκτικῇ, ὡσαύτως καὶ παρῳχημένῳ. ἔδει δὲ εἰπεῖν ὄφελον ἀκηλυθῆν ἐληλυθέναι. καὶ μάλιστα ὅτι καὶ τὸ νῦν ἀφίκοιτο συντίθεται ἢ οὐδέποτε οὐδὲ ὡσὰν μέλλοντι συντίθεται. Διττῶς δὲ ἐν τῷ ἐνὶ σεσολοικίσαι. διὸ καὶ λέγει ὅτι τρὶς σεσολοίκισαι.

Μίζαι δὲ ἄθλου] Ε'πὶ ζ ἀγῶνος ἡ λέγεται ἢ ἄθλου.

Καὶ ἀφίδηκε εἰς τὸ ἔμπροσθεν] Κακῶς ἢ εἰς ἢ ἔμπροσθεν ἀφίδηκεν. ἡ γὰρ λέγει ζ ἀφικάνοντος τί ἔμπροσθεν ἄλλο. κακῶς δὲ καὶ εἰς ἢ ἔμπροσθεν ἐπὶ ἀφίδι φησί.

Μεθήκε γῆν λαγώ] Καὶ τοῦτο σόλοικον γυναικὶ χρῆσαι ἀντὶ αἰλουροῦς· ὁλαγὼς ζ λαγὼ ἡ γυνὴ, ἡ δὲ αἰτιατικὴ ἢν λαγὼν μετὰ ζ νῦν, ἀλλ' ἡ χωρὶς ζ νῦν.

Μὴ δ' αὐτὸ τοῦτο σολοικίζοντας κεκτενῆσαι] Ε'πειδὴ φησὶν ἡ ἀφίστα τοῦ σολοικισμοῦ εἰς τινα ἐσολοίκισε. τούτου χάριν οὐκ ἔγνως τὸν σολοικίζοντα.

Τῶν τὰς τίτθας ἠλικζόντων] Η' τίτθη ἠλάζζ. ὁ ζ ἀντιστρέψας ἴφη τὰ παιδία ἠλάζζ.

Οὐ-

* Hoc fuit initium Mſ. in 4. in quo videtur linea aut aliquid amplius deeſſe.

† Hîc aliquid deeſt, quod ſuppleri poterit ex Pauſaniæ Arcadicis, ubi hanc Alcmæonis habet Hiſtoriam. p. 492. Ed. Sylburgii. Cæteroqui Κατοικίδος γῆς non memminit.

* Videtur ἀπαρεμφάτῳ hîc abundare. Vid. not. Cl. Guarvii ad p. 730.

οὐδὲ αὐξάνοντες παίδια] Αὐξανόμενα γὰρ ἤδη ἐπὶν παιδικῶς, ἀλλ' ἐκ ἐσεργηκότες.

Οὐδὲν γνωσόμεθα] Ὥφελε γὰρ κἀγὼ τὸν δυνατὸν τοῦτον ἐπιστήμονα τῶν ἀν' ἔλον τί ποῦτε λέγουσιν, οὐδὲν ἂν γνοῦμεν· οὐδὲ γνωσόμεθα. τῶν δὲ ἀπαλῶ στοιχείοις, καὶ τῇ ἐλαίῳ τῇ ἄν, καὶ τῇ τῶ μέλιτος χρείᾳ τῇ γνωσόμεθα. ὑπάρχει γὰρ τοῖς δυσηκοῖς μᾶλλον τὰ σωτάτου.

Τὰ τοιαῦτα ἔλεγεν] Πόσους παῖδας ἔπαιες.

Ηνίκα ἴζουσι] Τὸ ἴζουσι δηλοῖ τὸ ἥμερον, ὡσεῖτο γὰρ. τί ἂν φασὶ ἑρπετῶν τὸ πάντ ἔρχεται; ἢ οὐτύθη;

Τὰ πατρῶα] Πατέρων ἔπαν ἐπαινῶμι, τὸ δ πατρὸς λέγομι, ζῶντος δ πατρός. ἔπαν δ τὸ πατρῶα, τεθνηκότος.

Πατελώτης] Ὁ μιαίθης γὰρ ἤδη ἔπαιν, ἀμέγλωσσον, ἀμέτορος. τὸ δ πατελώτης, ἐπὶ βαρβάρου. οἱ βάρβαροι γὰρ ὕπνος ἀθήλης φασὶ, ἀντὶ δ πολίτης. καὶ ἴσως ὅτι μὴ κρατεῖ πόλεις οἰκοῦσι. Πλάτων μέντοι χρῆται ἐπὶ Ε'λλήνων τῶ τοῖς νόμοις, τὸ πατελῶ ἐχρήσατο.

Μεθύσης] Μέθυσος γὰρ ἀπὸ τῦ μεθύσης.

Λῆμμα πάρεστιν] Λῆμμα μὲν ἡ ἀνδρία δὲ ἐνὸς Μ.

Ο' μέροξ] Τὸ μέροξ ὃ φασὶ ἐπὶ ἀνδρὸς λέγεται, ἀπ' ἐπὶ γυναικὸς ἡθῶσης. ἐπὶ δ ἀνδρὸς μεροξικῶν λέγουσι.

Πρὸς τὸν ἐπόντα] Τῦτο σύεργειαν ὃ πάθος σημαίνει.

Σωτιπέζαῦ μοι] Ε'πὶ πρωτοπόδου γὰρ τῦτο λέγεται.

Περείσῃ αὐτὸν] Υ'πηγαγόμενον γὰρ ἤδη ἔπαιν ἢ μετῆλθεν αὐτὸν. τὸ γὰρ περεῖσθαι ἐπὶ δ κύκλῳ λέγεται ἢ περιέρχεσθαι.

Σωικελίσῃ αὐτῷ] Σωικελικὸς γὰρ ἤδη ἔπαιν, ἢ ὑμοφυὴς, ἀπ' ὁ συικελίνου. τὸ γὰρ συικελίνου, ἐπὶ δ πανοῦργος ἢ δολερὸς χρῆσις δ Ε'λλήνων εἶδεν.

Νὴ τῦτο δοκεῖ] Τὸ γὰρ ναί, ἀθλία καὶ αἰσχρὰ. ἀλλ' ὕτω καὶ δοκεῖ. τὸ δὲ ὀπτικῇ, δοκεῖ ἀπατεῖ. καλῶς δ πείζει αὐτὸν ἔρημον. ὡς ὃ καὶ ναὶ ἔρεῖς ὡς ἀμφοτέρους, ἤδη γὰρ ἔπαιν καὶ νάι ἀμφοτέρους ἐρεῖς τυτέστι ἡμῶς, ἀλλ' ὐχ ἡμῖν.

Μιχθῆσαι] Ε'μίχθη γὰρ ἀνὴρ φασὶ γυναικὶ, ὐχὶ γυνὴ ἀνδρί.

Κερᾶναι] Τὸ κέρασαι ἐπὶ δ κοσμίως. τὸ δ κορῆναι, ἐπὶ δ ἀπίμως καὶ μετὰ θέρμης.

Συγμαχεῖν] Ε'πὶ γὰρ τ φιλίως ἀμφιλεγομένων ἐριχλείᾳ λέγει, ἢ ὑμφισβητεῖν· ἢ φιλονεικεῖν. ἐπὶ δ τ ἐχθρῶς, συγμαχεῖν ἢ ἀμυνεῖζαι.

Βασανιζαι] Βάσανος γὰρ ἐπὶ τ δυσιρισίας λέγει· καὶ ἐπὶ κλαζομένων ἀμ' πυρηνικῶν ὀργάνων.

Εἰ μελετήσῃ] Θὸ γὰρ ἀξιῶσιν Α'τλικοὶ ἐπὶ τ ῥήτορος τῦτο σύεργικῶς ὑμφέρειν, ἀλλὰ πυθικῶς τὸν μέλλοντα. ἃ γὰρ φασι μελετήσει, ἀντὶ μελετήσουσι.

Τεθνήξει] Τεθνήξει γὰρ ἐχρῶ λέγεται ἐπὶ δ τελεῖν, ἀπ' ὁ πεθνήξῃ ἐπὶ δ θνητόν.

Στοχάζομαι] Τὸ γὰρ τοχάζεται, ἐπὶ δ ἀκριβῶς τάττεται τὸν βολὸν, ἢ δ πυμαίνεται.

Χρῶσι] Χρῶσι γὰρ λέγουσι Δωριεῖς.

Κ̓κτοπο] Ἐξότου γὰρ τὸ δύσιμον.

Ἀνιλαμβάνομαι] Τὸ ἀνιλαμβάνεσθαι, Ἀπίκοι ἐπὶ τῶ κωλύειν, ἢ ἀπέχεσθαι τούτων. μᾶλλον ὁ Πλούτων.

Ὁ γὰρ φαγὼς ἐπὶ ἴσης] Εἴρηται καὶ ἀμφ̓. ἐπὶ τῶ ἴσου, φασὶ λέγεσθαι.

Δωρήσεται] Βούλεται τὸ οὖν μέλλον παράσχειν ἐπὶ δὲ τὸ δωρήσεται μέλλοντος, ἐπιλαμβάνεται αὐτῶ, ὡς μὴ συνιέντος συλλοιδορῶν.

Τὸ ἀπέσχε] Βούλεται μὴ λαμβάνεσθαι ἐπὶ παθητικῆς διαθέσεως, ἀλλ̓ οὐκ ἀκουσίως τοῦτο. χρῆται γὰρ μὴ καὶ ἄλλοις πολλοῖς ὁ Πλάτων παθητικῶς τῶ Φαίδωνι. ἀπαλλάττεσθαι λέγων ἡ ψυχὴ σῶμα, καὶ ἀπέχεσθαι.

Ἵππεῖς εἰς πεδίον καλεῖν] Καὶ τοῦτο τῶν σωφρόνων. ἵππον γὰρ ἐς πεδίον φασὶν καλεῖν, ἀλλ̓ οὐχ ἱππεῖς.

Μαντεύεται] γάρ] Χρᾷ μὲν ὁ Ἀπόλλων, μαντεύεται δὲ ὁ Περσεύς.

Εἰ ἄρα καὶ ὡς] Οὐ γὰρ καθ̓ εἷς, ἀλλὰ καθ̓ ἑκάστους οὕτω λέγειν.

Τὸν μνηστευόμενον αὐτῆ] Ἐπὶ γυναικὸς τὸ μνηστεύεσθαι. ἐπὶ δὲ ἀνδρῶν τὸ μνᾶσθαι. μνᾶται μὲν γὰρ ἀνὴρ γυναῖκα, μνηστεύεται δὲ γυνή.

Ἀπολείπει τὴν γυναῖκα] Ἀπολείπει γὰρ γυνὴ τὸν ἄνδρα ἐρεῖ. ἀνὴρ δὲ γυναῖκα οὐκ, ἀλλ̓ ἀφίησιν.

Νῦν ψοφεῖν τῶν ὄρνεων] Κόπτει μὲν γὰρ τῶν ὄρνεων ἕκαστος ἐσθίει. ψοφεῖ δὲ ὁ ἦχος.

Νὴ δἰ] Πλατωνικῶς, σημαίνει τὸ ἀρτίως. ὥσπερ δὲ τὸ ἄρτι ἀφῆ τὸ ἐγγὺς χρόνου, ὁ δὲ σημασίας δὲ σώζεται, μέλλοντος καὶ τὸ ἀντιδιεστὸς σημασίας, ὅτου καὶ τὸ τοῦ δὴ εἰς τὸ γενησόμενον ἀσυμπτῶτον, ἵνα μὴ σολοικίζοι ὁ χρώμενος ὅτῳ.

Mſ. in fol. * Ψυδοσοφιστὴς ἢ σαλοικιστὴς· ἴσως ἐπὶ μέλλοντος οὐδέποτε μὲν δὲ ἂν σκῴφου). ὁ γὰρ οὔρησεν ἔχει ἄν, καὶ ἐρῶ ἄν. ἀφ̓ τοῦτο γὰρ τὸ ἄν, ἐν τῷ συνεστῶτι καὶ παρακειμένῳ, ἵνα μέλλοντα δηλώσωμεν, μέλλοντος δὲ ὄντος τίς χρεία δὲ ἄν, σαλοικισμὸς τὸ μὲν ὄνομα ἀνικοῦ, τὸ δὲ ῥῆμα παλαιυνικόν. [Λῆμα.] ἀφ̓ οὗ Μ. τὸ λαμβανόμενον. Λῆμα ἀφ̓ ἑνὸς τῶν φρονήματα. [Μεῖρᾳξ] ἠλικιῶτις λέγει). ἐπὶ δὲ κόρεων τὸ μεμφόμενον [δεδιπλωμένη] λέγεται σκῴφοβῶ ἐγὼ ἄλλον, ὁ τὸ φοβούμενον. [κορυφὴ] ἡ κεφαλή. τὸ δὲ κορυφαῖον, ὁ δὲ χορὸς ὑπερθετικῶς τὸ κορυφαιότατον. † ὥσπερ Σικελὸς ὁ αὐτόχθων. Σικελιώτης δὲ ὁ Σικελίας οἰκῶν ξένων. ὅτου πάντων, καὶ παλαιότης. [Ἐξόρμα] σημαίνει τὸ ἐνδυκνεῖν ἕτερον καὶ ὁρμηθῆναι ποιεῖ. ὁρμᾶσθαι δὲ ἐμὲ αὐτόν. [Φείσῃ] τὸ φείσῃ δηλοῖ τὸ φείξ αὐτῶ. πῶς δὲ εἰς ἄν, φείξ αὐτῶ ἄρνα. συνιέσεσιν καὶ ἀφήκεσιν φασὶν οἱ φιλόσοφοι τῶν ὑπνων καὶ διάλυσιν, οὐχ ὡς φασὶν οἱ τῆ συνηθείᾳ τῶν ἀντιτέχνων. δὲ συνιέναι ἔδει εἰπεῖν. ἡ ἀμφισβήτ. [Βρεθόλεσι] ἐνδοξοποιητικῶς. βραδύτερον περ Ἐλλησι. [τὸ λέλοιγα] τὸ λέλοιγα Ἀτθικοὶ ἔλεγχα φασι, καὶ τὸ λέλεφα εἴληφα. [Φάσκω] φάσκω ἐπὶ τοῦ εἴρηκα καὶ ἀμφ̓. [ἵππεις] οἱ ἱππεῖς σωσαυρᾶν) λαὸ δὲ ἱππεῖς, τοὺς ἱππέας δὲ φασι, ἀλλὰ τοὺς ἱππέας, οὐδὲ φασὶν τοὺς ἱππεῖς οὐκ ἐνόησας. [Ἀτα] τὸ ἄτια δυσυνόμενον δηλοῖ τὸ ἄπνα,

* Hæc ultima fuere Scholia in Mſ. in folio.

† Hic videtur deeſſe vox παιγνιώτης, licet nullum lacunæ veſtigium appareat in Apographo.

ια, ψιλάμμου δὲ τὸ πνᾶ. λεγόμμου ἢ μετὰ τῦ ἵππος φιλῆ ἵνα δηλοῖ τὸ πνᾶ. [κροδυλῶς] Ἰσοκράτης ἐν τῷ Εὐαγόρᾳ. καὶ τῶν νῆσον ἄλλω βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ κομπάζωσιν. οὐκ ἀσφαλὲς ἦν τὸ τῦ Λυκιανῦ.

Φιλόπατρις ἢ διδασκόμμος.

Mſ. in fol. Βυσσοδρομάδης] βάθυς σκίπη. [πτιναίρωσον] Κίρβερον. [λαπύξω] λαπτανόμμι, ξηραινῆσομμι. [ἀγίγνωσιν] διάγνωσιν. [ωσπιερίζετο] ἱππέρις ωσπέλαβεν. [οὐ νεκάδων] νεκρῶν. [ἀναφαλαντίας] φαλακρῆς. [φᾶς] θεὸς. [ὁ βρασύγλωσσος] Μωσῆς. [ἀσίδιμος] ἴνδιξ. [ἴ] αὐτὸν. [κινομένῳ] ἀνθρώπῳ. [τὸν ἰὸν] Σαρπηδῶνα. [φλαῦρον] φαῦλον ἢ κακόν, κακὸν. Διαφέρει γὰρ φλαῦρον καὶ φαῦλον. φλαῦρον μὲν γὰρ ἐστὶ τὸ μικρὸν κακὸν. φαῦλον δὲ τὸ μέγα. ἢ φλαῦρον ἀνδρὸς, δύσφημον, λυπηρὸν. [κόπασον] παιδιὰ. [ἀπαυδήσω] ἀπαγορεύσω. ἀπολέλυμμαι. [πακτῶνας] σκοπὰς. [κακοκεμὸν] κακὸν καὶ θεμάτια ἔχων. [ἢ σὶ ὄς] ἔφη σοῖ. [Μεσυεί] Αὐγυστον. [λοπὸς] σὰ δὺ μόνος. [ῥήτρῳ] ῥήτρας, συνθήκας, λόγοι, γάμοι, ὁμολογίας, ψηφίσμασι, συγγράμμασι. [ὁ ἡσιώτης] Πραξιτέλα.

ΤΕΛΟΣ.